T M

1 5 5 4

Multum saepenumero errarunt viri magni, quod in Graecorum poetarum scriptis non distinguerent ΕΠΙΘΕΤΑ, quae κατὰ παρέλκον ponuntur ab iis, quae δεόντως, & ex sensu pendent. Nec opera ab incomparabilibus hujus aetatis viris Homerus reprehendi debuerat, quod Achillem lacrymantem πόδας ὠκὺν facit: est n. illud παρέλκον, & quod Achillem comitatur κατὰ παρολκὴν, non ἐκ δέοντος. Sic poeta Iliad. 3. Menelai manum παχεῖαν dicit ἐκ δέοντος: in Odyssea Penelopes παχεῖαν, κατὰ παρέλκον, &, ut antiqui loquebantur, κατὰ ἀκυρολογίαν. v. Heins. not. ad Hes. ἔργ. v. 82. p. 58.

Ejusmodi naevulorum, (intellige τὸ ἰδιοσυγκρασίαν τῶν λέξεων, τὰς ταυτολογίας, τὰ παράλληλα) nos, qui semper cum veneratione de antiquioribus agendum putamus, causam aliquam adscribimus seculo, quod nihil aliud quam scientiarum & artium delineationem proposuit: majorem v. Grammaticorum scelestae audaciae: qui hoc ipsum in ejusmodi scriptoribus primi desiderare coeperunt, quod a familia sua commissum fuit. Qui petulantiam quam genus illud in Homeri & Hesiodi versibus exercuit, ignotam habet, καὶ τὰς ὀβελίσεις, καὶ τὰς διασκευάς, καὶ τὰς παρεμβολὰς [illegible] ῥώσεις [illegible], & reliquas injurias, in literis exulat & in veteribus interpretibus. Possem ostendere in Homero multa, quae sine commiseratione & risu legere non possum, quae certo sunt Grammaticorum. Inter eos, qui religiosissimi fuerunt, Homerum Homero suppleverunt, & quae uno loco apte dicebantur, altero ineptissime ingesserunt — Nihil praeterea certius est, quam infinita hemistichia παρεμβεβλημένα esse. Sicut nostro tempore non nemo cum Virgilio egisset, nisi se opposuisset seculi felicitas.

Ad τὸ ταυτόλογον quod attinet, cujus ne suspicionem ullam apud Homerum relictam esse Tzetzes tam fastuose affirmat, nescio quo pacto excuset illud Odyss. Ξ. ubi bis supplendi versus gratia, de Eumaeo dicit, modo, ξεῖνοι γὰρ [illegible]: modo, περὶ γὰρ ξεῖνον [illegible], & infinita alia, cujusmodi ne in Hesiodo fortasse notabit. Heins. notis in interpretes Hes. p. 96. ubi data opera pro Hesiodo disputat contra Tzetzen. arguit n. Grammaticos, quod multos Homeri versus, in quos ne suspicio quidem cadebat, & ex quibus nexus dependebat, libere loco moverint: promittens seorsum aliquando de tota hac re se acturum.

Tzetzes ad Hes. ἔργ. v. 260. Ὅμηρον ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις, καὶ τέχναις ταῖς λογικαῖς, ἁπάντων ὑπερφανέντα, οὐ μόνον χριστιανῶν, τολμῶ δὲ καὶ ἀγγέλων εἰπεῖν, εἴπερ ἄρα καὶ ἄγγελοι εἰσὶν ἐπιστημονάρχαι, ἢ τεχνάρχαι: hoc, Heinsius addit, non modo furiosi hominis, sed etiam mali Christiani est.

Democritus summus philosophus ait Homerum non potuisse ἄνευ θείας καὶ δαιμονίας φύσεως οὕτω [illegible] καὶ καλὰ ἔπη ἐξεργάσασθαι. Voss. de sect. philos. c. IV. p. 22.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ ΟΜΗΡΟΥ ΑΜΦΩ ΗΤΕ ΙΛΙΑΣ ΚΑΙ Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ, ΥΠΟ ΤΕ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΜΙΚΥΛΛΟΥ

καὶ Ἰωαχείμου Καμεραρίου, σπουδαίως πρὸς τὴν νυνὶ ἔκδοσιν παρασκευασθεῖσαι.

OPVS VTRVMQVE HOMERI ILIADOS ET ODYSSEAE, DILIGENTI OPERA IACObi MICYLLI & Ioachimi CAMERARII recognitum.

ADIECTA ETIAM EST EIVSDEM BATRAchomyomachia.

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΟΜΗΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ.

Τοῦ αὐτοῦ Πορφυρίου, περὶ τοῦ ἐν Ὀδυσσείᾳ τῶν νυμφῶν ἄντρου.

Porphyrij philosophi Homericarum quæstionum liber.
Eiusdem, de Nympharum antro in Odyssea, opusculum.

Cum priuilegio Imperatorio & Regio.

BASILEAE, PER IOAN.
Heruagium, 1551.

IOACHIMI CAMERARII *Pabergensis, in libros Homericos recentis editionis Heruagianæ ad illustrißimum Principem VII. uirum Rom. Imperij, &c. Marchionem Ioachimum, Ioach. F.*

PROOEMIVM.

DE HOMERO quàm multi libros conscripserint, non est obscurum. quo de ipso facilè intelligi potest, quæ præstantia, & quàm excellens uirtus atq; bonitas huius autoris sit: in quo celebrando, eruditio & doctrina literarum, quantumuis occuparetur, semper tamen aliquid sibi nouum, & antea non animaduersum, proferendum atq; extollēdum reliquerit. Nos etiam aliquoties de hoc Poeta nescio quid ueluti balba de nare, ut ille ait, locuti sumus: hoc totum tamen eiusmodi esse non ignoramus, nec dubitamus fateri, ut magnitudinem illam non modò non attingere potuerit, sed longè infrà, quasi Colosseam statuam suspiciens, restiterit. Quod si uir summus, & cùm inueniendi tum eloquendi eximia facultate præditus Isocrates, arduas & pulchritudine eminētes res oratione exornare perdifficile esse cum sentiret, testari etiam non est ueritus: quid nobis, in hac ingenij tenuitate & infantia, faciendum ne ut conemur, clarißimi Homerici nominis famam illustrare? ut scilicet quicquid ad illum laudandum augendum'que fortè conquisiuerimus, id uniuersum tamen quasi pauperis gregis enumeratio uideatur, de collectione minutarum cogitationum & humilis intelligentiæ natum. Sed nos si speraremus aut prædicatione nostra ad opinionem huius aliquid adiungi, aut laudatione dignitatem exæquari posse, nostro quoque iudicio reprehendendi, uel repellendi potius uideremur. Nunc cum admirantes & adorantes diuinitatem cœlestis poetæ, uerecundè commemoremus opera quædam uirtutis & sapientiæ ineffabilis, ueniam dandam cupiditati nostræ, & ignoscendum esse infirmitati putamus, si & studemus præclara ac pulchra non ignorare, neque negligere, & assequi tamen omni ex parte non ualemus. Verùm quæcunque de hoc homines & existiment, & existimaturi sint, nos & diximus, & ut confidimus, posthac etiam dicturi sumus de Homeri scriptis, neque pauca, & à Musarum, id est, humanitatis & doctrinæ commercio non prorsus aliena. Hoc uerò loco deplorare uisum ingratißimi seculi nostri ignauiam atque uecordiam, in neglectione sanctißimorum studiorum & optimarum artium ac disciplinarum, quarum fontem & originem huius esse Poetæ scripta, omniū consensu constat. Quotusquisq; enim, postquam hæ Deo ipso conferente splendidè nostris temporibus enatæ fuere, il-

las colit, aut omnino conseruandas ducit? contra quàm multi uastare & perdere nituntur? Valeat iam Virtus, ualeat Sapientia, siquidem neque Iustitia, neque quibus alijs honestatis nomen tribuimus, neque doctrina & eruditio in precio est. Siquidem hæ etiam ipsæ ijs à quibus expetuntur & magnifiunt, nocent. Sed eadem fortuna excepisse renascentem hunc Poetam uidetur quę uiuum persecuta esset. Nam & miserum & uagum & mendicatorem uictus quotidiani fuisse accepimus, et libros ipsius dissipatos diu, & ut uerisimile fit, contemptiores iacuisse traditum est: donec Hipparchus, quemadmodum refert Plato, filius Pisistrati, uel ipse, ut alij prodidere, Pisistratus, confusos disposuit, & obscuros in lucem Græciæ protulit. Postea quod studium, uel quæ potius contentio in his colendis doctorum fuerit, quis nescit? cum non modò scolastici, hominum, ut plerique arbitrantur, genus abiectum & futile, sed maximi & potentissimi quoque reges in illorum commentationibus elaborarent: cũ Alexander ille, cui rerũ gestarũ admirabilitas Magni nomen conciliauit, hæc planè in delicijs haberet. Quem & ipsum oblatam sibi de Darij supellectile arculam & pretio & opere incomparabili, ferunt custodiæ librorum Homeri statim destinasse. Quid? quòd & sub puluinar dormientem illos reponere solitum, literis mandatum esse scimus. Sed de ijs loquamur, qui in scolis & otio uitam duxere. Quisquam'ne omnium non Homerica scripta quasi pro oraculis quibusdam doctrinæ & sapientiæ habuit? An recitato uersu aliquo illius, non folium Sibyllæ se recitasse credidit? An quicquam in quæstionem uenire posse existimauit ullus, de ijs rebus quas res Philosophia complectitur, id est, de scientia, de caussis, de natura. Itemq; de ordine bonorum & malorum, atque etiam de falsis & ueris certo iudicio distinguendis, deq; inuentis subtiliter differendis & ornatè eloquendis: de his igitur uniuersis, quæ solerent quæri, an non explicationem in hoc autore reperiri posse omnes statuerunt, horum'que non modò exempla, sed etiam præcepta quædam de illo fuisse à doctis collecta manifestum est. Quanta admiratio, quanta ueneratio, qui cultus fuit eruditis seculis omnibus huius poetæ? Cum autem barbaria & feritas uitã oppressisset, iacuit ille in squalore ac situ, ignoratus ita ac si nunquam floruisset. postea huius tempestatis quasi nubibus rarescentibus, cum doctrina & eruditione rursum apparere cœpit, & nunc ueluti renatus in terris oberrat, non aliter quàm cum primũ sapientiam suam cum hominibus communicauit, indigens fauoris, & mendicans tanquã uictum, studium sui. Multi hortantur adolescentiam, orant, obtestantur, blandijs inuitant ad amplectendum omnis doctrinæ & humanitatis parentem, sed ad surdas aures omnia accinuntur. Quamobrem? Lacer & pannosus Homerus nõ placet, cum alia pleraq; studia in hac uita eximium splendorem & maxima emolumenta habeant. Huius deformitas & errores quem capiant? cum alia tam speciosa, tam luculentis in sedibus acquiescere uideantur, sed consolari tamen nos illa prior & antiqua fortuna potest. Non subitò, neque statim emicuit hic poeta, sed tempore crescens ad non attingendam altitudinẽ peruenit. Habuit autem & si paucos in-

cos interdum, certè aliquos semper, qui ueluti rigantes & fouentes om-
nis eruditionis stirpem, ætherea illa, ut paulo grandius loquamur, scri-
pta tuerentur & alerent, donec granditatem & robur illud, de quo dixi
mus, assequerentur. Idem & nunc fieri licet animaduertere. Quamuis e-
nim hunc multi respuant atque negligant, non desunt tamen qui & libē
ter recipiāt & studiosè curent. Iterum aliqui eruditionem & doctrinam
tenuem augent, pauperem locupletant, nudam tegunt, neglectam exor
nant. Apud quos hic poeta neque uestitu, neque cultu caret, sed nitidus
potius & bene habitus conspicitur. Pugnant etiam nunc nonnulli con
tra immanitatem & diritatem monstrorum seculi sui: ut illum Iouis fi-
lium Herculem fecisse, & hoc facto immortalitatem adeptum esse acce-
pimus. Inter quos Saxonicos plerosque principes possum uerissimis
laudibus celebrare, & horum prædicare erga optimarum artium ac di-
sciplinarum studia animum promtum & liberalem. Quos profectò
Deus & uirtutis & sapientiæ, si qua speranda nobis sunt, incrementa ex
citauit in terris, aut certè furori barbariæ opposuit. Sed de alijs fortasse
res feret, ut aliquando & ipsis dicamus. Nunc ad te Ioachime Marchio,
de te uerba facere uisum: sic ad te quidem, ut ad plurimos hæc destinen
tur. Tale enim est scriptionum istarum genus, quod solent studiosi lite-
rarum uel suorum uel alienorū operum editionibus præfigere, ut quā-
uis ad aliquos nominatim illæ mittantur, omnium tamen eruditionis
& doctrinæ amantium lectioni cognitioni'que proponantur. Ideoq;
& si ij qui compellantur, cum eorum uirtutes & decora commemorari
consueuerint, quasi in os laudari uidentur, reprehendi tamen hoc aut
putidum iudicari non soleat, propterea quòd & illæ ueluti acclamatio-
nes ipsos incitare, & alijs hæc exempla ad imitandū preferri, & omnino
excellētiæ uirtutis meritus honor haberi censeat. Ego autem quæ alia in
te egregia & admirabilia sunt, nunc non attingam, sed quasi præteriens
suspiciam. Hoc dicam, te repertum Musis, id est, optimis artibus ac stu-
dijs humanitatis istis in locis talē patronū, quales si Deus habere paulo
plures uellet, expoliri facilè & enitescere nostra natio posset, ut ijdē qui
semper fortissimi habiti fuere, etiam doctrina & literis exornarētur. Etsi
autem ista loca percupidè Musæ sequi uidentur, tamen in te etiam su-
um quendam præcipuum & defensorem & cultorem reperiunt. Is
enim est Marchionici generis ab antiquo sensus, ut fortissimi omnes
uiri, humanissimi etiam semper fuerint. Itaque quantopere cuncti hu-
manitatis exorientia his temporibus studia amplectantur, quis non ui-
det? Sed tu, qui loco & dignitate ut VII uir Imperij Augusti reliquis
præstas, maiore etiam cura illa tueris, & cupidius atque diligentius re-
spicis. Cūq; & excellas uirtute belli, & rebus fortiter gestis immortale
nomen acquisiueris: non tamen has leniores artes despicis, sed intelli-
gis, & quantum ad summam quandam ac perfectionem uirtutis ueræq;
gloriæ momentum afferāt doctrina literarumq; studia, & nullam cele-
britatem expertem harum magni faciendam esse, & Reipub. salutem di
gnitatemq; in his omnē consistere. Quòd si & uetera & recentia recor-
dari uoluerimus, profectò reperiemus, omnes laudatos reges atq; prin-

cipes non solum fortitudine & magnitudine animi, sed eruditione quoque & humanitate singulari præditos fuisse, ut utroque tempore & belli & pacis Reipublicę utiles esse possent. Si qui aũt forte magnas res in bello administrarunt, abhorrentes à studijs humanitatis, neque illi imperatoriam dignitatem custodijsse, neque suis admodum profuisse reperiuntur. At illi diuini duces, Epaminondas, Alexander, Africani, Matthias, ut paucos commemorem, & fuerunt ipsi maximi, & uniuersam Reipublicæ fortunam cum administratione sua coniunctam habuere. Itaque ipsis sublatis, illa etiam corruit. Ac bellator quidem robustus & promptus, de ludo gladiatorio facilè produci potest: sed Regum, hoc est, ducum & principum, imperatorumque origo à Ioue est, ut ait Hesiodus: id est, donum cœleste propitij Dei. In quibus non modò audacia, sed studium etiam uirtutis & sapientiæ sese proferre debet. Cernimus quæ cupiditas sit tua in colligendis doctis. Hoc profectò iudicium & hæc uoluntas maximo principe digna est. De qua cum nuper sæpe multumque cum tuis Ratibonæ, inque primis cũ peruetei amico meo Georgio Sabino, clarißimo & eruditißimo iuuene collocutus essem, cognouissemque consilium ac propositum tuum in omnibus bonis artibus & tota doctrina conseruanda & erigenda, statui non solum tacita admiratione mihi illud prosequendum, sed qualicunque nostra comendatione extollẽdum esse. Neque dubitaui quin tua excellens humanitas factura libenter esset, ut hanc à nobis non grauatim admittere, bonique consulere uellet, quæ maiora tamen magisque præclara testimonia simul ac præconia expectare ab alijs deberet. Est autem hoc certè & humanitatis & uirtutis, non modò non refragari gloriæ suæ, sed & illam concupiscere, & partæ inseruire: de quo alij aliter. Nos tamẽ hoc affirmare non dubitauerimus, aut feros atque immanes quosdam, aut nihili & futiles esse illos qui laudem negligant contemnant'ue. Eosque, cum non appetẽtes laudem nihil laudabile perficere conentur, Reip. boni nunquam, mali sæpenumero autores esse. Vtrum ipsa quidem per se gloria expeti debeat, an potius opera dari ijs rebus quas necessariò illa quasi umbra corpus sequatur, alia est scola, neque ista nunc exquirendi locus, neque nimis tenuiter hæc distinguenda sunt. Quis autem ausit cum uirtute illam uanitatem coniungere, quæ rumusculos & sermunculos hominum solummodo captaret? Non autem uoluptatem afferre bonis & fortibus uiris, famam bonitatis & uirtutis, incredibile est, & dictu audituque absurdum. Itaque illa mihi Agesilai uox nimis semper dura, μήτε πλάσαν, μήτε μιμῆλαν. ac multo mansuetior uisus Alexãder, qui Lysippeis statuis ambitiosus etiã esse uellet, ut ipse summus impera tor, optimi artificis manu effictus, simul ad posteritatem conspicuus esset, simul artẽ illius nobilitaret. Quanto autem pluris fieri par est expreßiones & imagines actionum atque cõsiliorum, quàm corporum & formæ? Illæ uerò non alijs quàm laudis & gloriæ colorib. pingi possunt, & ingenij, ut ita loquar, penicillo: quæ sunt eiusmodi, ut non uno loco opera horum posita consistere, sed omnium bonorum & eruditorum cœtus frequentare soleant, à quibus multo magis quàm uniuersis alijs magnifieri se omnes cordati optant. Iam quis

de effi-

de effigie corporis naturam se huius totam perspicere posse cõfidat: At illæ repræsentationes & morum, & consiliorũ, & actionum, denique uirtutis omnis imitatione facilem & expeditam uolentibus attendere subministrant. Facessat igitur aliorum barbara celebritatis & laudis despectio, aliorum præpostera sapiẽtia, ad nescio quam humilitatem animos deijcientium: & quod suo loco contra fastum & superbiæ elatione recte diceretur, id de ueræ gloriæ usu ac fructu disserere supersedeant. Te aũt illustriss. Princeps, cum me compellaturum esse hoc tempore constituissem, uolui accedere ad te, cum mentione, ut par fuit, eximiæ uirtutis tuę, & potissimum cupiditatis protegendi augendique optimarum artium et disciplinarũ studia, pręferens illarũ ortum atque caput, Homerum, quem tibi, si uideretur, in comparatam Musis sedẽ Academiæ clarissimæ tuæ, multo aptius ac conuenientius, quàm pulcritudine gemmarum et auri spectabilem arcam reponendum, offeremus. Scimus autem, non mala in spe doctos hãc editionem neutiquam improbaturos esse: quæ si cum prioribus conferatur, & religione & diligentia castigationis præferri alijs omnibus iure optimo posse uideatur. In quo gratiam præcipuã meretur Iacobus Micyllus, uir eruditissimus, amicus charissimus noster, qui assiduitate recognitionis suæ priorem editionem innumeris mẽdis scatentẽ repurgauit. debetur & aliquid nobis, qui ipsi quoque cura & respectu nostro, opis nonnihil attulimus his libris, profectò admodũ afflictis, pręsertim in scolijs breuibus illis quidem, sed, ut ego iudico, pluri mi faciendis, & utilitate excellentibus. Etsi enim optare sæpe & nos sole mus alicubi illa pleniora & copiosiora esse: ita tamen statuimus, mirificam his lucem Homericis scriptis inferri, & alicubi breuitate etiam sua cõmendari. Dignus & fauore atque beneuolentia Heruagius noster, qui in hac neglectione eruditionis & studiorum humanitatis, in hac aberratione adolescentiæ à uia honestatis, pudoris, bonarum artiũ: non tamen cessat opera impẽsisque suis eos libros euulgare, quibus de maior famæ à posteritate quàm lucri in præsentia spes concipi possit. Quod si & alij Saxonicorum principum, & in primis uestræ domus atque sanguinis, tuaque Illustrissime Marchio, omnium superantia studia uirtutis & doctrinæ excitandæ, corroborandæ, amplificandæ, imitari uoluerint, etiã nũc his operis & talibus laboribus, cùm honores, tũ præmia, ut istic multis in locis, maximè apud te inueniũt, ita passim speranda uidentur esse. De quo quidem fiat id, quod Deo omnium rerum & temporum moderatori uisum fuerit. Te autẽ, illustrissime Princeps, oro, ut & diuinitus in te commotam uoluntatẽ erga doctrinæ & sapiẽtiæ, optimarũque artium ac literarũ studia conseruare, & nostram hanc quasi allocutionem in optimã partem accipere uelis. Quod magis more addidi, quàm quòd aliter te facere omnino posse suspicarer: cum non modò prudentia & constantia tua, sed humanitas etiam ac mansuetudo omnium bonorum & doctorum ore atque calamo celebretur. Hoc igitur restat unũ, ut te, quod aliquando & ad illustrissimum gentilem uestrum Albertum Prusiæ D. scripsimus,

Quod facis, ut facias, teque imitere rogem.

INDEX EORVM QVAE HOMERICAE ILIADOS lectionis studioso non parum ex usu esse possunt, numero paginarum, ordine uerò alphabetico signatus.

β* ἀλφη

INDEX.

χαλκὸς

κάπαι

INDEX EORUM QUÆ SUNT IN ODYSSEA.

A

ἄερδρον

μειλί-

P

R

S

T

θὶς

INDEX.

FINIS.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Χρύσης ἱερεὺς Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηΐδα. οὐκ ἀπολαβὼν δέ, ἀλλὰ καὶ μεθ᾽ ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων. λοιμοῦ δὲ γενομένου, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκός, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεόν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς, διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε τὴν Βρισηΐδα. ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις δέ, τοῦ υἱοῦ δεηθέντος, εἰς Ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, 10 ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διός, ὅπως τοὺς Τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα δὲ τοῦτο γνοῦσα, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν Ἥφαιστος, οἰνοχοήσας ἐκπώματι χρυσέῳ. οἱ δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνωχηθέντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Α ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Μῆνιν.] ὀργήν, χόλον ἐπίμονον. ἐζήτηται δὲ εὐθύς, διὰ τί ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο τοῦ πολέμου ὁ Ποιητής. καὶ φαμέν, ὅτι ἅπας μὲν χρόνος ὁ πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους, οὐκ ἔσχεν οὕτω συνεχεῖς τὰς μάχας, διὰ τὸ τοὺς Τρῶας φόβῳ τοῦ Ἀχιλλέως ἐντὸς κατακεκλεῖσθαι τοῦ τείχους. τὸ δὲ δέκατον ἔτος, πλείονας ἔσχε τὰς πράξεις, καὶ τοὺς πολέμους ἰσοπαλεῖς, τοῦ Ἀχιλλέως ὀργιζομένου. ὁ δὲ Ποιητής, οἰκονομικῶς κἀν 20 τούτῳ ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῶν τελευταίων. διὰ δὲ τῶν σποράδην αὐτῷ λεχθέντων περιέλαβε καὶ τὰ πρὸ τούτων πραχθέντα. αὕτη γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ ἀπὸ τῶν μέσων ἄρξασθαι, προϊόντα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν διηγεῖσθαι κατὰ μέρος. ἄειδε.] ᾆδε, λέγε. Θεά.] κοινῷ μὲν ὀνόματι προσαγορεύει τὴν Μοῦσαν. τῇ δὲ ἰδιότητι τῆς πράξεως προεδήλωσεν ὡς οὐχ ἑτέραν λέγει θεάν. μόναι γὰρ ᾄδουσιν αἱ Μοῦσαι. οὐ προσέθηκε δέ, οὐδὲ ὄνομα Μούσης, πάσας διὰ τῆς μιᾶς καλῶν. Θεά.] Μοῦσα. λέγει δὲ τὴν Καλλιόπην. Πηληϊάδεω.] τοῦ Πηλέως παιδός. Ἀχιλῆος.] ἀναγνωστέον δι᾽ ἑνὸς λ, διὰ τὸ μέτρον. λέγεται δὲ Ἀχιλλεὺς παρὰ τὸ ἄχος, τουτέστι λύπην ἐπενεγκεῖν τοῖς Ἰλιεῦσιν. οἱ δὲ παρὰ τὸ μὴ θιγεῖν χείλεσι θηλῆς. ὅλως γὰρ οὐ μετέσχε γάλακτος. Οὐλομένην.] ὀλεθρίαν. ἥ.] ἥτις ὀργή. Μυρία.] ἀορίστως, ἀντὶ τοῦ πολλά. Ἀχαιοῖς.] τοῖς Ἕλλησιν. Ξοῦθος ὁ Αἰόλου παῖς, ἀγόμενος Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως θυγατέρα, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας, Ἴωνα καὶ Ἀχαιόν. ὧν ὁ μὲν Ἴων ᾤκησεν Ἀθήνας. ὁ δὲ Ἀχαιός, φόνον ἐμφύλιον δράσας, παρεγένετο εἰς Θετταλίαν, καὶ κυριεύσας τῆς χώρας, τοὺς ὑποτεταγμένους ἀφ᾽ ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀχαιούς. Ἕλληνες δὲ κοινῶς πάντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐκλήθησαν, ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Διός. πρῶτοί τε οὕτως ἐλέγοντο οἱ ἐν Θετταλίᾳ ἄνθρωποι. οὐ μὴν ἅπαντες, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἐν Ἑλλάδι τῇ πόλει. ἔπειτα μεγάλα δυνηθέντος τοῦ Ἕλληνος, καὶ τῶν τούτου παίδων, ἀπ᾽ αὐτοῦ πάντες ἐκλήθησαν Ἕλληνες. Ἄλγεα.] κακά, ἢ λύπας. 40 Ἔθηκεν.] ἐποίησεν, εἰργάσατο. Πολλάς.] παμπόλλους. Ἰφθίμους.] ἰσχυράς, γενναίας. Ἄϊδι.] τῷ ᾅδῃ. ἀπὸ συνθέσεως τοῦ ἀΐς, ὡς Πάρις. Προΐαψε.] πρὸ τῆς εἱμαρμένης ἔπεμψεν. Ἡρώων.] τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν. ἥρωας δέ φασι κληθῆναι, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν τοῖς Ἔργοις καὶ ταῖς Ἡμέραις· Ἠέρα ἑσσάμενοι πάντῃ φοιτῶσιν ἐπ᾽ αἶαν. ἢ ἀπὸ τῆς ἐράσεως, τουτέστι μίξεως τῶν θεῶν. οἱ γὰρ θεοί, θνηταῖς γυναιξὶ συνερχόμενοι, ἐποίουν τὸ τῶν ἡρώων γένος. ἢ ἀπὸ τῆς ἔρας. ἔρα δὲ ἡ γῆ, κατὰ διάλεκτον. ἐκ δὲ τῆς γῆς ἐπλάσθη τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὺς δέ.] ἀντὶ τοῦ, τὰ δὲ σώματα αὐτῶν. Ἑλώρια.] ἑλκύσματα, σπαράγματα. Τεῦχε.] ἐποίει. Κύνεσσι.] κυσίν. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. Οἰωνοῖσι.] τοῖς σαρκοφάγοις ὄρνισι. λέγει δὲ γυψὶ καὶ κόραξιν. Πᾶσι.] ἅπασιν. Διὸς δέ.] ἡ δὲ τοῦ Διός. Ἐτελείετο.] ἐτελεῖτο, ἐπληροῦτο. Βουλή.] γνώμη. Διὸς δ᾽ ἐτελείετο βουλή.] Διὸς βουλήν, οἱ μὲν τὴν εἱμαρμένην ἀπέδοσαν. ἄλλοι δὲ ἐξεδέξαντο, δρῦν ἱερὰν μαντικὴν τοῦ Διὸς ἐν Δωδωναίῳ ὄρει τῆς Θεσπρωτίας, ὡς αὐτὸς Ὅμηρος λέγει ἐν Ὀ- 50 δυσσείᾳ· Τὸν δ᾽ ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο, Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ. ἄλλοι δὲ ἀπὸ ἱστορίας τινὸς εἶπον εἰρηκέναι τὸν Ὅμηρον. φασὶ γὰρ τὴν γῆν βαρουμένην ὑπὸ ἀνθρώπων πολυπληθείας, μηδεμιᾶς ἀνθρώπων οὔσης εὐσεβείας, αἰτῆσαι τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἄχθους. τὸν δὲ Δία, πρῶτον μὲν εὐθὺς ποιῆσαι τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον, δι᾽ οὗ πολλοὺς πάνυ ἀπώλεσεν. ὕστερον δὲ πάλιν συμβούλῳ τῷ Μώμῳ ἐχρήσατο. ἣν Διὸς βουλὴν Ὅμηρός φησιν. ἐπειδὴ οἷός τε ἦν κεραυνοῖς καὶ κατακλυσμοῖς πάντας διαφθεῖραι, τοῦτο τοῦ Μώμου κωλύσαντος, ὑποθεμένου δὲ αὐτῷ γνώμας δύο, τὴν Θέτιδος θνητογαμίαν, καὶ θυγατρὸς καλὴν γένναν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πόλεμος Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις ἐγένετο, οὕτω συνέβη κουφισθῆναι τὴν γῆν, πολλῶν ἀναιρεθέντων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Στασίνῳ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκότι, εἰπόντι οὕτως·

ΙΛΙΑΔΟΣ Α ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἄλφα λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

Μῆνιν ἄειδε Θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί᾽ Ἀχαιοῖς ἄλγε᾽ ἔθηκεν.
30 Πολλὰς δ᾽ ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων. αὐτοὺς δ᾽ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι. Διὸς δ᾽ ἐτελείετο βουλή.
Ἐξ οὗ

Ἦν ὅτε

Ἦν ὅτε μυρία φῦλα κατὰ χθόνα πλαζόμενα βαθυστέρνου πλάτος αἴης. Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσι σύνθετο κουφίσαι, ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο· ὄφρα κενώσειεν θανάτῳ βάρος. οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ ἥρωες κτείνοντο. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῖς νεωτέροις ἱστορούμενα περὶ τῆς Διὸς βουλῆς, ἔστι τάδε. ἡμεῖς δὲ φαμὲν κατὰ τὴν Ἀριστάρχου καὶ Ἀριστοφάνους δόξαν, τὴν Θέτιδος εἶναι βουλὴν, ἣν ἐν τοῖς ἑξῆς φησὶ λιτανεύσασαν τὸν Δία ἐκδικῆσαι τὴν τοῦ παιδὸς ἀτιμίαν. καθάπερ καὶ τὰ κεφάλαια ἐν τῷ προοιμίῳ κατὰ τῆς ποιήσεως. ἐξ οὗ δή.] ἀφ' οὗ δὴ χρόνου. τὰ πρῶτα.] τὸ πρῶτον, καὶ τὴν ἀρχήν. διαστήτην.] διεχωρίσθησαν. ἐρίσαντε.] φιλονεικήσαντες. Ἀτρείδης.] ὁ Ἀτρέως παῖς. Ἀγαμέμνων δὲ, κατὰ μὲν Ὅμηρον, Ἀτρέως τοῦ Πέλοπος, μητρὸς δὲ Ἀερόπης. κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Πλεισθένους. τὸ γένος, Μυκηναῖος. ὃς ἤγαγε ναῦς εἰς Ἴλιον. ἐκπορθήσας δὲ τὴν Ἴλιον, καὶ ὑποστρέψας οἴκαδε, ἀναιρεῖται ὑπὸ Αἰγίσθου τοῦ Θυέστου δόλῳ συνοχίας ἐπι. οὗτος γὰρ παρὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀποδημίας ἐμοίχευε τὴν Ἀγαμέμνονος γυναῖκα Κλυταιμνήστραν. κατὰ δὲ τοὺς τραγικοὺς, αὐτὴ ἡ Κλυταιμνήστρα ἀνεῖλεν αὐτὸν χιτῶνι μὴ ἔχοντι ἔνδυσιν τραχήλου. ἔσχε δὲ αὐτὴ υἱὸν τὸν Ὀρέστην, καὶ θυγατέρας τέσσαρας· Λαοδίκην, Χρυσόθεμιν, Ἰφιγένειαν, καὶ Ἠλέκτραν. ἄναξ.] βασιλεύς. δῖος.] θεῖος,

Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς,
Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς, 10
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος.
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν. 20
Ἀτρεῖδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι

συγγενὴς, ἢ ἀπὸ Διὸς ἔχων τὸ γένος, ἔντιμος· ἀπὸ γὰρ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ Θηβῶν, Αἰακός· Αἰακοῦ δὲ, Τελαμὼν καὶ Πηλεύς. Πηλέως δὲ, Ἀχιλλεύς. τίς τ' ἄρ σφωε.] τίς δὴ αὐτοὺς τοὺς δύο, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα. πάλιν δὲ τοῦτο ὁ ποιητὴς ἐρωτᾷ τὴν Μοῦσαν. ἔριδι.] φιλονεικίᾳ. ξυνέηκε.] συνέβαλε, συνέμιξε. Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός.] ὁ τῆς Λητοῦς καὶ Διὸς παῖς Ἀπόλλων. πάλιν δὲ τοῦτο ὡς ἀπὸ τῆς Μούσης. Ζεὺς δὲ ἐρασθεὶς Λητοῦς τῆς Κοίου θυγατρὸς ἑνὸς τῶν Τιτάνων καὶ Φοίβης, ἔγκυον αὐτὴν ἐποίησεν. ἥ τις δεκαμηνιαίου χρόνου διαγενομένου, ἠπείγετο διὰ θαλάσσης πρὸς Ἀστερίαν τὴν νῆσον, μίαν οὖσαν τῶν Κυκλάδων. ἐκεῖσε δὲ ἐλθοῦσα, ἀρεισαμένη δύο φυτῶν, ἐλαίας καὶ φοίνικος, διδύμους ἀπεκύησε παῖδας, Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα· καὶ τὴν νῆσον ἐκάλεσε Δῆλον, ὅτι ἐξ ἀδήλου βάσεως ἐρριζώθη. ὁ γάρ.] οὗτος γάρ. βασιλῆϊ.] 30 τῷ βασιλεῖ. χολωθείς.] ὀργισθείς. νοῦσον.] νόσον λοιμικήν. ἀνὰ στρατόν.] κατὰ τὸ στρατόπεδον. ὦρσε.] διήγειρεν, ἐνέβαλεν. κακήν.] κακωτικήν. ὀλέκοντο.] ἀπώλλοντο. λαοί.] ὄχλοι. λαοὺς κατὰ διάλεκτον οἱ λίθοι λέγονται. Προμηθέως παῖς Δευκαλίων γίγνεται. οὗτος βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμεῖ Πύρραν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν ἔπλασαν οἱ θεοὶ πρώτην γυναῖκα. καὶ ἐπειδὴ Ζεὺς ἠθέλησε τὸ χαλκοῦν γένος ἀπολέσαι, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων τεκτηνάμενος λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας ἀνέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, ὀλίγων χωρὶς, οἵ τινες συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. τότε δὲ καὶ τὰ κατὰ Θεσσαλίαν στενώματα καὶ Τέμπη διέστη, καὶ τὰ ἐκτὸς Ἰσθμοῦ καὶ Πελοποννήσου συνεχύθη πάντα. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασῷ προσίσχει. κἀκεῖ τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβὰς, ἔθυσε Διῒ Φυξίῳ. Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν, ἐπέτρεψεν αἰτήσασθαι ὅ, τι βούλεται. ὁ δὲ αἰτεῖται, ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. καὶ Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλὴν ἔβαλλεν αἴρων λᾶας, τουτέστι λίθους. καὶ οὓς μὲν ἔβαλλεν ὁ Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο· οὓς δὲ ἡ Πύρρα, γυναῖκες. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ. οὕνεκα τὸν Χρύσην.] ἕνεκα. ἐπειδὴ τὸν Χρύσην. ἠτίμησεν.] ἀτίμως ὕβρισεν. ἀρητῆρα.] ἱερέα. παρὰ τὸ ἀρᾶσθαι, ὅ ἐστιν εὔχεσθαι. ὁ γάρ.] οὗτος γάρ. ἦλθε.] παρεγένετο. θοάς.] ταχείας. σημαίνει δὲ καὶ ὀξείας. ὡς ἐν ἐκείνοις· ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν. ἐπὶ νῆας.] ἐπὶ τὰς ναῦς, ὅ ἐστι τὰ πλοῖα. λυσόμενος.] λυτρωσόμενος. θύγατρα.] τὴν θυγατέρα. φέρων.] κομίζων, ἄγων. ἀπερείσια.] ἄπειρα τῷ πλήθει, πολλά. ἄποινα.] δῶρα, λύτρα, ἃ φοινὰ τινὰ ὄντα, τὰ ἕνεκεν φόνου διδόμενα. στέμματα.] στεφανώματα. Λάδωνος τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ ποταμοῦ, Δάφνη ὑπῆρχε θυγάτηρ εὐπρεπεστάτη. ἐρασθεὶς δὲ αὐτῆς Ἀπόλλων, καὶ βουλόμενος συγγενέσθαι, ἐδίωκε. καταλαμβανομένης δὲ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦ, εὔξατο τῇ μητρὶ Γῇ, χάσματι αὐτὴν δεχθῆναι. γενομένου δὲ τούτου, ἐκ τῆς γῆς ἀναδύσης ὁμώνυμον φυτὸν, Ἀπόλλων θεασάμενος, ἐξεπλάγη. καὶ τὸ μὲν δένδρον, ἀπὸ τῆς παρθένου Δάφνην προσηγόρευσεν ὁμωνύμως, λαβὼν δὲ κλάδον αὐτῆς, ἐστέψατο. 50 ἔχων.] κατέχων, κρατῶν. ἐν χερσίν.] ἐν ταῖς χερσίν. ἑκηβόλου.] ἑκαθεν, ὅ ἐστι πόρρωθεν βάλλοντος, εὐστόχου. χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.] περὶ τῷ κεχρυσωμένῳ σκήπτρῳ. ὅ ἐστι τῇ χρυσῇ ῥάβδῳ τῇ βασιλικῇ. ἐλίσσετο.] ἐλιτάνευε, παρεκάλει. πάντας Ἀχαιούς.] πάντας τοὺς Ἕλληνας. Ἀτρείδα δὲ μάλιστα.] μάλιστα δὲ τοὺς Ἀτρέως παῖδας, Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον. μάλιστα.] ἐξαιρέτως. δύω.] δισσούς. κοσμήτορε.] διατάκτορας, ἡγεμόνας. λαῶν.] τῶν ὄχλων. Ἀτρεῖδαί τε.] ὦ Ἀτρέως παῖδες Ἀγάμεμνον, καὶ Μενέλαε. ἄλλοι.] οἱ λοιποί. ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν.] ὑμῖν μὲν οἱ θεοὶ παράσχοιεν. ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.] οἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦντες. Ὄλυμπος δὲ, κατὰ μὲν Ὅμηρον, ὄρος τῆς Μακε-

Chryses petit sibi reddi filiam

Fabula de Prometheo

τῆς Μακεδονίας μέγιστον ἱερὸν τῶν θεῶν. κατὰ δὲ ἀλληγορίαν, ὄλυμπός ἐστιν ὁ οὐρανός. παρὰ τὸ, ὁλολαμπὴς εἶναι. ἐκπέρσαι.] ἐκπορθῆσαι, καταστρέψαι. Πριάμοιο πόλιν.] τὴν Ἴλιον. περιφραστικῶς. εὖ δέ.] καλῶς δέ. διατί δὲ Χρύσης κατὰ τῶν οἰκείων ηὔχετο; λεγομένην, ὅτι πρῶτον μὲν ἔδει κολακεύειν τὸν τύραννον, καὶ ταῦτα λέγειν, ἃ περ ἐπιθυμεῖ δρᾶσαι. δεύτερον δὲ, ὅτι διὰ τοὺς Τρῶας ἀπωλωλέκει τὴν θυγατέρα· ὅθεν εὐλόγως κέχρηται ταῖς ἀραῖς κατ' αὐτῶν. οἴκαδε.] εἰς τὰ οἰκεῖα. ἱκέσθαι.] παραγενέσθαι. παῖδα δέ μοι.] τὴν θυγατέρα μου. λύσατε.] λύσατε λαβόντες, ἀπόλυτε. φίλην.] προσφιλεστάτην. τὰ δ' ἄποινα.] τὰ δὲ τὰ λῶρα. δέχεσθε.] λαμβάνετε. ἁζόμενοι.] εὐσεβούμενοι, σεβόμενοι. Διὸς υἱόν.] τὸν Διὸς παῖδα Ἀπόλλωνα. ἔνθα.] τότε. χρονικὸν ἐπίρρημα. ἐνταῦθα δὲ, τοπικόν. ἐπευφήμησαν.] μετ' εὐφημίας ἐβόησαν. αἰδεῖσθαι.] ἐντρέπεσθαι. ἱερῆα.] τὸν ἱερέα. ἀγλαά.] καλά. δέχθαι.] δέχεσθαι, λαμβάνειν. ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ.] ἀλλ' οὐ τῷ Ἀτρέως παιδὶ Ἀγαμέμνονι. ἥνδανε.] ἤρεσκε. θυμῷ.] τῇ ψυχῇ. ἀλλὰ κακῶς.] ἀλλὰ μεθ' ὕβρεως. ἀφίει.] ἀπέπεμπε. κρατερόν.] ἰσχυρὸν, ἀπειλητικόν. μῦθον.] λόγον. ἔτελλεν.] ἐπέτελλεν, ἔλεγεν. μή σε γέρον.] μή σε ὦ πρεσβῦτα. κοίλῃσι.] κοίλαις, βαθείαις. παρὰ νηυσί.] παρὰ ταῖς ναυσί. κιχείω.] καταλάβω. ἢ νῦν.] ἢ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. δηθύνοντα.] ἐγχρονίζοντα. ἢ ὕστερον.] ἢ ἐκ δευτέρου. αὖτις.] πάλιν. ἰόντα.] παραγενόμενον. μή νύ τοι.] μὴ οὐκ ἄν σοι. οὐ χραίσμῃ.] οὐ βοηθήσῃ. σκῆπτρον.] ἡ βασιλικὴ ῥάβδος. στέμμα.] στεφάνωμα. θεοῖο.] τοῦ θεοῦ. τὴν δέ.] ταύτην δέ. οὐ λύσω.] οὐκ ἀπολύσω. πρίν μιν.] πρὸ τοῦ αὐτήν. γῆρας ἔπεισι.] τὸ γῆρας καταλάβῃ.

ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
παῖδα δ' ἐμοὶ λύσατε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε, 20
ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Μή σε γέρον κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
Ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης 30
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ.

(Handwritten margin notes: Agamemnon non reddit filiam, sacerdoti minatur nisi discedat. — Chryses implorat auxilium Apollinis. — Peloponnesus quot habuerit nomina.)

ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ.] ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ. ἐν Ἄργεϊ.] ἐν τῷ Ἄργει. ὅ ἐστι, τῇ Πελοποννήσῳ νῦν καλουμένῃ. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, βασιλεὺς ὢν Μυκήνης πόλεως ἀργολικῆς. ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ Πελοπόννησος τὸ ἀρχαῖον Αἰγιάλεια ἐκαλεῖτο, ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ υἱοῦ Ἰνάχου, τοῦ ἐν Ἄργει ποταμοῦ, καὶ Μελίας, τῆς Ὠκεανοῦ. ὕστερον δὲ πάλιν, Ἀπία ἐκλήθη, ἀπὸ Ἄπιδος τοῦ Φορωνέως παιδός. εἶθ' οὕτως Ἄργος, ἀπὸ Ἄργου τοῦ Πανόπτου. τελευταῖον δὲ πάντων, Πελοπόννησος, ἀπὸ τοῦ κρατῆσαι τῆς χώρας τὸν Ταντάλου υἱὸν Πέλοπα. τηλόθι πάτρης.] πόῤῥω τῆς πατρίδος. ἱστὸν ἐποιχομένην.] ἱστουργοῦσαν, καὶ ὑφαίνουσαν. διατί ἐπάγει τῇ γαμετῇ καὶ τοῖς τέκνοις τὴν αἰχμάλωτον; ῥητέον οὖν, ὅτι οὐ δι' ἐπιθυμίαν αὐτὴν τοσοῦτον ἐπάγει, ἀλλὰ πρὸς παροξυντικὴν ὕβριν. ἵνα ἅπερ Μενέλαος ἐπιπόνθει, ταῦτα καὶ αὐτὸς δράσῃ. ὡς καὶ ὁ Νέστωρ φησί· τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκονδε νέεσθαι, πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι. καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.] καὶ τῆς ἐμῆς κοίτης ἀντιλαμβανομένην, καὶ μετέχουσαν. ἀλλ' ἴθι.] ἀλλ' ἄπιθι. μή μ' ἐρέθιζε.] μή με παρόξυνε. σαώτερος.] σῶος, ὑγιής. ὥς κε.] ὅπως ἄν. νέηαι.] πορευθῇς, ἐπανέλθῃς. ὣς ἔφατο.] οὕτως εἶπεν. ἔδδεισεν.] ἐφοβήθη, εὐλαβήθη. ὁ γέρων.] ὁ πρεσβύτης. καὶ ἐπείθετο.] καὶ ἐπείσθη. μύθῳ.] τῷ λόγῳ. βῆ δέ.] ἐπορεύθη δέ. τὸ σχῆμα ἀφαίρεσις. ἀκέων.] ἡσυχάζων, σιωπῶν. παρὰ θῖνα.] παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. ὃς οὕτω κέκληται ἀπὸ τοῦ θένεσθαι, ὅ ἐστι τύπτεσθαι τῇ προσρήξει τῶν κυμάτων. πολυφλοίσβοιο.] πολυήχου, πολυταράχου. πολλά.] πλεῖστα. ἔπειτα.] μετὰ ταῦτα. ἀπάνευθε.] ἀπωθεν, χωρίς. κιών.] παραγενόμενος, πορευθείς. ἠρᾶτο.] ηὔχετο. ὁ γεραιός.] ὁ πρεσβύτης. ἄνακτι.] τῷ βασιλεῖ νῦν, ὅ ἐστι τῷ θεῷ τῷ Ἀπόλλωνι. τόν.] ὅν τινα. ἠΰκομος.] εὔκομος, ἀπὸ μέρους, καλή. τέκε.] ἔτεκεν, ἐγέννησεν. Λητώ.] ἡ Λητὼ Κοίου καὶ Φοίβης θυγάτηρ. κλῦθί μευ.] ἐπάκουσόν μου. ἀργυρότοξε.] λαμπρότοξε, καλλίτοξε. ὃς Χρύσην.] ὃς τὴν Χρύσαν. Χρύσα δὲ πόλις Φοινίκη. ἀμφιβέβηκας.] περιβέβηκας, ὑπερμαχεῖς. Κίλλαν τε.] καὶ τὴν Κίλλαν. ἔστι δὲ πολίχνιον τῆς Τρωάδος. ζαθέην.] ἄγαν θείαν, ὅ ἐστι πάνυ. Πέλοψ ὁ Ταντάλου κατὰ μισθὸν παιδικῆς ὥρας, λαβὼν παρὰ Ποσειδῶνος ἵππους ἀλαμάστους σὺν τῷ ὀχήματι, εἰσελθὼν εἰς Πῖσαν τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν Ἱπποδαμείας γάμον, τὸν μνηστηροκτόνον αὐτῆς πατέρα Οἰνόμαον καταγωνίσασθαι ἐπιθυμῶν. γενομένῳ δὲ αὐτῷ περὶ Λέσβον, Κίλλος ὁ ἡνίοχος ἀπέθανε. τὸν βίον. ὃς καὶ καθ' ὕπνον ἐπιστὰς τῷ Πέλοπι σφόδρα ὀδυνηρῶς ἐπ' αὐτῷ ἔχοντι, ἀπωδύρετό τε τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν, καὶ περὶ κηδείας ἠξίου. διόπερ ἀναστὰς, ἐξορυπάρου τὸ εἴδωλον διὰ πυρός. εἶθ' οὕτως ἔθαψε τὴν τέφραν ἐπτρεπῶς τοῦ Κίλλου ἠρίον ἐπ' αὐτῷ ἐγείρας. καὶ πρὸς τῷ ἠρίῳ αὐτοῦ, ἐδείματο ἱερὸν, Κιλλαίου Ἀπόλλωνος προσαγορεύσας.

σαγορεύσας. διὰ τὸ, αἰφνιδίως τὸν Κίλλον ἀποθανεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πόλιν κτίσας, Κίλλαν ἐκάλεσεν. ὁ μέντοι Κίλλος καὶ μετὰ θάνατον τῷ Πέλοπι δοκεῖ συλλαβέσθαι, ὅπως περιγένηται τοῦ Οἰνομάου ἐν τῷ ἀγῶνι. ἡ ἱστορία παρὰ Θεοπόμπῳ. Τενέδοιό τε.] καὶ τῆς Τενέδου. ἡ δὲ Τένεδος, νῆσός ἐστι πρὸ τῆς Τροίας κειμένη, ὕπω δὲ πρότερον τοῦτο εἶχε τὸ ὄνομα. Κύκνου γὰρ τοῦ Ποσειδῶνος Τέννης ἦν καὶ Λευκοθέα παῖδες, καὶ ἡ μὲν μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔτι ἦν. ἐπέγημε δὲ ὁ Κύκνος Φυλονόμην, ἣν ὡς ἔνιοι, Πολύβοιαν. ἡ Φυλονόμη δὲ (καὶ γὰρ εἰς ἄνδρας ἐτέλει ἤδη ὁ Τέννης) ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, λόγους περὶ συνουσίας ἐνέγκατο πρὸς αὐτόν. τοῦ δὲ τὰ πρὸς τὴν φύσιν δίκαια τηρήσαντος, κατηγορήσατο πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι τεθελήκοι αὐτὴν βιάσασθαι. ὁ δὲ πιστεύσας τῇ κατηγορίᾳ, συλλαβὼν τὸν παῖδα, ἐνέβαλεν εἰς λάρνακα, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν ὑποκειμένην θάλασσαν. ὃν διὰ σωφροσύνην, καὶ διὰ τὸ εἶναι ἔγγονον, ἔσωσεν ὁ Ποσειδῶν. τὴν γὰρ λάρνακα προσενεχθῆναι τῇ Λευκόφρυϊ νήσῳ ἐποίησεν. ἣν οἱ ἐπιχώριοι θεασάμενοι, καὶ ἀφελόντες τὸ ἐπίθεμα, μαθόντες τὸ γεγονὸς, οὐ μόνον ἑαυτῶν βασιλέα τὸν Τέννην κατεστήσαντο, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτοῦ Τένεδον τὴν νῆσον προσηγόρευσαν. ἶφι.] ἰσχυρῶς, γενναίως. ἀνάσσεις.] βασιλεύεις.

Σμινθεῦ. εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
40 Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ,
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο.
Αὐτοῦ κινηθέντος. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε.
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

Οὐρῆας

Σμινθεῦ.] ὦ Σμινθεῦ. ἔστι δὲ ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος. Σμίνθος γὰρ τόπος τῆς Τρῳάδος, ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Σμινθέως, ἀπὸ αἰτίας τοιᾶσδε. ἐν Χρύσῃ πόλει τῆς Μυσίας Κρίνις τις ἱερεὺς ἦν τοῦ ἐκεῖθι Ἀπόλλωνος. τούτῳ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ἔπεμψεν αὐτοῦ τοῖς ἀγροῖς μύας, οἵτινες τοὺς καρποὺς ἐλυμαίνοντο. βουληθεὶς δέ ποτε ὁ θεὸς αὐτῷ καταλλαγῆναι, πρὸς Ὄρδην τὸν ἀρχιβουκόλον αὐτοῦ παρεγένετο. παρ' ᾧ ξενισθεὶς ὁ θεὸς, ὑπέσχετο κακῶν ἀπαλλάξαι. καὶ δὴ παραχρῆμα τοξεύσας τοὺς μῦς, διέφθειρεν. ἀπαλλασσόμενος οὖν, ἐνετείλατο τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ δηλῶσαι τῷ Κρίνιδι. οὗ γενομένου, Κρίνις ἱερὸν ἱδρύσατο τῷ θεῷ, Σμινθέως ἱερὸν αὐτὸ καλέσας. ἐπειδήπερ, κατὰ τὴν ἐγχώριον αὐτῶν διάλεκτον, οἱ μύες, σμίνθοι καλοῦνται. ἡ ἱστορία παρὰ Πολέμωνι. ἄλλοι δὲ οὕτως εἶπον, ὅτι Κρῆτες ἀποικίαν στέλλοντες, χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου αὐτοῖς ἐναντιωθῶσι γηγενεῖς, ἐκεῖ κτίσαι τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἀπέστειλαν τοὺς ἀποίκους. ἐλθόντων δὲ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης, μύες ἐπελθόντες, κατέκοψαν αὐτῶν τοὺς τελαμῶνας τῶν ὅπλων. πρωῒ δὲ ἀναστάντες, καὶ θεασάμενοι τοῦτο, σοφισάμενοί τε καθ' ἑαυτοὺς, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν, ἥντινα καὶ ἐκάλεσαν Σμινθίαν. οἱ γὰρ Κρῆτες τοὺς μύας, σμίνθους καλοῦσιν. ἐκ τούτου καὶ Ἀπόλλων Σμινθεὺς ἐκλήθη, διὰ τὸ ὑπερασπίζειν αὐτῶν. εἴ ποτέ τοι.] ἐάν ποτέ σοι. χαρίεντα.] εὔχαριν, καλόν. νηόν.] ναόν. ἔρεψα.] ὠρόφωσα, ἔστεψα. ἔκηα.] ἐπὶ τῷ βωμῷ φαίνουσα. ἢ εἰ δή ποτέ τοι.] ἢ εἰ πώποτέ σοι. πίονα.] πιμελῆ, λιπαρά. μηρία.] τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. κρήηνον.] ἐπιτέλεσον. ἔκαυσα, τουτέστιν, ἐκάρπωσα. ταύρων ἠδ' αἰγῶν.] ἤτοι, ταύρων καὶ αἰγῶν. τόδε μοι.] τοῦτό μοι. ἐέλδωρ.] ἐπιθύμημα. τίσειαν.] τιμωρίαν δοῖεν, ὅ ἐστι, παράσχοιεν. Δαναοί.] οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ Δαναοῦ τοῦ Βήλου. Βῆλος δὲ Ἀγήνορος μὲν ἦν ἀδελφὸς, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης, ἀφ' ἧς ἡ χώρα ὠνομάσθη Λιβύη. βασιλεύων δὲ Αἰγυπτίων, γαμεῖ Ἀγχινόην τὴν Νείλου θυγατέρα. καὶ γίγνονται παῖδες αὐτῷ δίδυμοι, Αἴγυπτος, καὶ Δαναός. Δαναὸν μὲν οὖν ὁ Βῆλος ἐν Λιβύῃ κατοικίζει, Αἴγυπτον δὲ ἐν Ἀρραβίᾳ. ὃς καταστρεψάμενος τὴν Μελαμπόδων χώραν, ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν Αἴγυπτον. γίγνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν, Αἰγύπτῳ μὲν πεντήκοντα παῖδες, Δαναῷ δὲ θυγατέρες πεντήκοντα. στασιασάντων δὲ πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἀρχῆς, ὕστερον Δαναὸς τοὺς τοῦ Αἰγύπτου παῖδας, πλὴν ἑνὸς ἢ δυεῖν, διὰ τῶν θυγατέρων ἀνελὼν, ναῦν πρῶτος δεδοικὼς, καθότι καὶ ἐκ χρησμοῦ ἠκηκόει, ὅτι φονευθήσεται ὑπὸ ἑνὸς αὐτῶν. καὶ ὑποθεμένης Ἀθηνᾶς αὐτῷ, ναῦν ἐνθέμενος ἔφυγε. προσκατεσκεύασε τὴν κληθεῖσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ, πεντηκόντορον, ἐν ᾗ τὰς κόρας ἐνθέμενος ἔφυγε. προσχὼν δὲ Ῥόδῳ, τὸ τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἱδρύσατο. ἐντεῦθεν δὲ ἧκεν εἰς Ἄργος, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδίδωσιν Γελάνωρ ὁ τότε βασιλεύων. αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χώρας, ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐνοικοῦντας, Δαναοὺς ὠνόμασεν. ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν δευτέρῳ. ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι.] ἀντὶ τοῦ, τῶν ἐμῶν δακρύων. Διατί δὲ ὁ Χρύσης, οὐ κατὰ Ἀγαμέμνονος ηὔχετο τοῦ ὑβρίσαντος αὐτὸν, ἀλλὰ κατὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων; φαμὲν δὴ, ὅτι Ἀγαμέμνονος ἀποθανόντος ὁ στρατὸς ἐλύετο, καὶ ἡ Χρυσηῒς εἰς Ἑλλάδα ἀπήγετο. ἀναιρουμένων δὲ τῶν ὄχλων, ζήτησις ἦν τοῦ πάθους. ἀπόδοσις δὲ, τῆς κόρης. καὶ ἀποθανὼν μὲν Ἀγαμέμνων, ἄλυπος ἦν. ζῶν δὲ, βασανίζεται, βλέπων ἅτε βασιλεὺς ἀπολλυμένους τοὺς ὄχλους. ἢ, ὅτι πάντες ὁμοῦ γενόμενοι, οὐκ ἐπέσχον τὴν τοῦ βασιλέως ὕβριν. δικαίως οὖν αὐτοὶ ἔπαθον. καὶ γάρ σιν ἠράσατο, ἀνθ' ὧν πάντες ὁμοῦ γενόμενοι, οὐκ ἐπέσχον τὴν τοῦ βασιλέως ὕβριν. τοῦ δ' ἔκλυε.] τούτου δὲ ὑπήκουσε. Ἡσίοδος φησί· Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα. ὣς ἔφατο.] οὕτως εἶπεν. Φοῖβος.] καθαρὸς, ἀμίαντος, ἢ μαντικός. Φοῖβον γὰρ τὸν καθαρόν. Ἡσίοδος δὲ, μετωνυμικῶς Φοῖβον αὐτὸν καλεῖ, ἀπὸ Φοίβης. βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο.] κατέβη δὲ ἀπὸ τῶν τοῦ Ὀλύμπου ἐξοχῶν, ὅ ἐστιν ἀκρωτηρίων. κῆρ.] ὀξυτόνως μὲν, ἡ ψυχή· περισπωμένως δὲ, ἡ θανατηφόρος μοῖρα. χωόμενος.] λυπούμενος, ὀργιζόμενος. τόξ' ὤμοισιν ἔχων.] ἀντὶ τοῦ, τὸ τόξον ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἔχων. ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.] τὴν ἑκατέρωθεν ἐσκεπασμένην φαρέτραν, ἤγουν βελοθήκην. ἔκλαγξαν.] ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσαν. ὀϊστοί.] τὰ βέλη. ἐπ' ὤμων.] ἐπὶ τῶν ὤμων. χωομένοιο.] ὀργιζομένου αὐτοῦ κινηθέντος.] κινηθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τόπον. ὁ δέ.] οὗτος δέ. ἤϊε.] παρεγένετο. νυκτὶ ἐοικώς.] σκότει παραπλήσιος, φοβερὸς καὶ ἀόρατος. ἕζετο.] ἐκαθέζετο. ἔπειτα.] μετὰ ταῦτα. ἀπάνευθεν.] ἄπωθεν, χωρίς. νεῶν.] τῶν νεῶν, τῶν πλοίων. μετὰ δέ.] μετὰ ταῦτα δέ. ἰόν.] βέλος. ἕηκεν.] ἀφῆκεν, ἔπεμψεν. δεινὴ δὲ κλαγγή.] φοβερὸς δὲ ἦχος γένετο.]

Tenedus

Apollo filius tibi infieri aitrem.

Cur are Apollo sit dictus Sminthus

γένετο.] ἐγένετο. ἀργυρέοιο.] ἀργυροῦ, καλοῦ. βιοῖο.] διὰ τοῦ τόξου νευρᾶς. οὐρῆας.] ὀρεῖς, ὑποζύγια. ἐπῴχετο.] ἐπήει, ἐπήρχετο. ἀργούς.] ταχεῖς, ἢ λευκούς. Διατί δὲ ἀπὸ τῶν κυνῶν, καὶ τῶν ἡμιόνων, ὁ λοιμὸς ἤρξατο, οὐκ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων δέ, οὐδὲ ἀπ' ἄλλου τινὸς ζώου; καὶ οἱ μὲν ῥητορικοὶ λύοντες, φασίν· ὅτι φιλάνθρωπον ὂν τὸ θεῖον, ἐβούλετο παιδεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ μὴ παντάπασιν ἀπολέσαι· καὶ διὰ τοῦτο πρότερον ἀπὸ τῶν τοιούτων ζώων ἤρξατο, μετάνοιαν τοῖς ἁμαρτάνουσι διδούς. οἱ δὲ ἀληθέστερον καὶ φιλοσοφώτερον λύοντες, φασὶν ὅτι ἅπας μὲν λοιμὸς ἀπὸ ἐκφλογώσεως γίγνεται, γῆθεν ἀναφερόμενος ἐξ ἀναθυμιάσεως. διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα φασὶν αἴτιον, ἐπεὶ ὁ αὐτὸς εἶναι λέγεται τῷ ἡλίῳ τῷ καταφλέγοντι τὴν γῆν. ἐκ γῆς δὲ γινομένης τῆς νόσου, ἀναγκαῖον τοὺς κύνας πρῶτον ᾐσθῆσθαι τῆς βλάβης, ὅτι τε καὶ αἰσθητικώτερά εἰσι τὰ ἄλογα ζῶα φύσει τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι κατανεύουσι πρὸς τὴν γῆν, καὶ ἀνιχνεύουσι. τοὺς δὲ ἡμιόνους, οὐ διὰ τὸ κάτω νεύειν, ἀλλὰ τῷ ἐκ διαφόρων σωμάτων εἰληχέναι τὴν γένεσιν. πᾶν γὰρ εὐδιάφθαρτον τὸ τοιοῦτον. δεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ φανερὸν γενέσθαι τὸ νοσῶδες κατ' αὐτὸν τὸν Ποιητὴν τὸ θεώρημα εὔλογον τοῦ ἀέρος, ἐν ταύτῃ πάντως καθισταμένου. ἡ Ἥρα φησὶν ἐπὶ φρεσὶ θῆκε τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἀχιλλεὺς γὰρ Χείρωνος ὢν μαθητής, καὶ τὴν ἰατρικὴν τέχνην σαφῶς ἐπιστάμενος, ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος καταστάσεως ἐπέγνω γινόμενον τὸ κακόν. τὸ γὰρ τῆς ἥρας ὄνομα παρὰ τὸν ἀέρα πεποίηται. ἐπεί, τίνος ἕνεκεν Νέστωρ, ἢ Ὀδυσσεύς, ἢ Μενέλαος, οὐδενὸς ἔλαττον τῶν Ἑλλήνων φροντίζοντες, οὐ ζητοῦσι τὸ αἴτιον τῆς νόσου;

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιείς,
10 Βάλλ', αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο.
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴν δὲ καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν.
20 Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ, καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον. καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν,
Ὅς κ' εἴποι ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.

Iumenta & canes primum moriuntur

Achilles à Iunone monitus convocat populum & vult inquiri causam iræ Apollinis à vate.

αὐτὰρ ἔπειτα.] μετὰ ταῦτα δέ. αὐτοῖσιν.] αὐτοῖς, δηλονότι τοῖς Ἕλλησιν. ἐχεπευκές.] ἔχον πικρίαν. ἀπὸ τῆς πεύκης ἡ μεταφορά. καὶ γὰρ ἡ πεύκη κοπεῖσα, οὐκ ἀνίησι βλαστόν. καὶ τὸ δάκρυον αὐτῆς ἐστι πικρόν, ἡ πίσσα. ἐφιείς.] ἐπιπέμπων. βάλλε.] ἔβαλλεν, ἐκ βολῆς ἀνῄρει, ἐτίτρωσκεν. αἰεὶ δέ.] διαπαντὸς δέ. πυραί.] πυρκαιαί. τὸ γὰρ παλαιόν, τὰ σώματα τῶν θνησκόντων πρότερον ἐκαίετο, διὰ τὸ ἀπείρατα γίγνεσθαι. εἶθ' οὕτως ἐθάπτετο ὑπὸ γῆν. ἡ δὲ αἰτία τοῦ καίεσθαι τὰ σώματα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὕτη. πρῶτος, φασίν, οὕτως ἐτάφη Ἀργεῖος ὁ Λικυμνίου δι' ἀνάγκην ὑπὸ Ἡρακλέους. συναγαγὼν γὰρ στρατείαν ἐπὶ Ἴλιον Ἡρακλῆς, διὰ τό, τὸν Λαομέδοντα παρὰ σύνταξιν ποιῆσαι αὐτῷ σώσαντι ἐκ τοῦ κήτους τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἡσιόνην, μὴ καὶ δοῦναι τοὺς ἵππους οὓς ὑποσχόμενος ἦν αὐτῷ, ὑπὲρ τῆς τοσαύτης εὐεργεσίας, ἐζήτει καὶ τὸν Ἀργεῖον ὡσανεὶ οἰκεῖον. Λικυμνίου δέ φασι τοῦ πατρὸς Ἀργείου φοβουμένου, ὅτι καὶ τὸν πρότερον αὐτοῦ υἱὸν ὀνόματι Οἰωνὸν ἀποστείλας εἰς Λακεδαίμονα μεθ' Ἡρακλέους ἀπέβαλεν· καὶ μὴ διδόντος, Ἡρακλῆς ὤμοσεν ἀπάξειν πάλιν αὐτόν. τότε δ' οὖν συμπεσούσης Ἀργείῳ τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, διαπορηθεὶς ὁ Ἡρακλῆς πῶς ἂν διατηρήσοι τὸν ὅρκον, ἔκαυσεν αὐτόν. καὶ πρῶτον φασὶ τοῦτον τοιαύτης ἐπιμελείας τυχεῖν. ἡ ἱστορία παρὰ Ἄνδρωνι. νεκύων.] τῶν νεκρῶν. καίοντο.] ἐκαίοντο. θαμειαί.] πυκναί, συνεχεῖς. πῶς, φασίν, ὁ Ποιητὴς ἐναντία ἑαυτῷ λέγει. πρῶτον γὰρ εἰπών, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν· νῦν ἐπάγει, αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο. ἐροῦμεν, ὅτι ὁ λοιμὸς ηὖξε τὴν μῆνιν. ἡ μῆνις δὲ τὰς μετὰ ταῦτα μάχας. καὶ οἱ ἐν ταύταις πίπτοντες, ἑλώρια κυνῶν ἐγίγνοντο. οἱ δέ, ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ φθειρόμενοι ἐκαίοντο. ἐννῆμαρ.] ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. ἀνὰ στρατόν.] κατὰ τὸ στρατόπεδον. ᾤχετο.] ἐπήει, ἐπήρχετο. κῆλα.] βέλη. ὅ ἐστι δὲ σημεῖα. τῇ δεκάτῃ δέ.] προσυνακτέον, ἡμέρᾳ. ἀγορήν.] ἐκκλησίαν, συνέδριον. καλέσσατο.] συνεκαλέσατο, συνήγαγεν. τῷ γάρ.] τούτῳ γάρ. ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] κατὰ νοῦν ἐποίησε. λευκώλενος.] λευκοβραχίων, ἀπὸ μέρους. καλή. ὁ δὲ τρόπος, σωματοποιΐα. ὠλέναι γὰρ αἱ χεῖρες. Ἥρη κήδετο.] ἐφρόντιζεν ἡ Ἥρα. εὐλόγως δὲ φροντίζει τῶν Ἑλλήνων ἡ Ἥρα, ὅτι τὸ Ἄργος ὅλον ἱερὸν αὐτῆς. ἄλλως τε, καὶ ἦν ὑβρισθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ὡς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐν τῇ τοῦ μήλου κρίσει. ἤθελεν οὖν σώζεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἵνα γένηται τοῖς Τρωσὶν ὄλεθρος. ὅτι ῥα.] ὅτι δή. θνήσκοντας.] ἀποθνήσκοντας. ὁρᾶτο.] ἑώρα, ἔβλεπεν. οἱ δ' ἐπεὶ οὖν.] ἐπειδὴ δὲ οὖν. ἤγερθεν.] συνηθροίσθησαν. ὁμηγερέες.] ὁμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐγένοντο. τοῖσι δέ.] ἐν αὐτοῖς δέ. ἀνιστάμενος.] ἀναστάς. τὸ γὰρ παλαιόν, κἂν βασιλεὺς ἦν, κἂν ἄλλης οἵας δή ποτε τύχης, ἐδημηγόρει ὀρθὸς ἱστάμενος. μετέφη.] ἐν αὐτοῖς εἶπεν, ἐδημηγόρησε. πόδας ὠκύς.] ὁ ταχὺς τοῖς ποσί. διὰ δὲ τούτου δηλοῖ ἡμῖν τὸ εὐκίνητον τοῦ Ἥρωος. νῦν.] ἄρτι, χρονικὸν ἐπίρρημα. ἄμμε.] ἡμᾶς, Αἰολικῶς. παλιμπλαγχθέντας.] εἰς τοὐπίσω πλανηθέντας. ὀΐω.] οἶμαι, ὑπολαμβάνω. ἄψ.] πάλιν, εἰς τοὐπίσω. ἀπονοστήσειν.] ἐπανελθεῖν, ὑποστρέψειν. νόστος γὰρ ἡ εἰς οἶκον ὑποστροφή, διὰ τὸ τῆς πατρίδος ἡδύ. εἴ κεν.] ἐὰν τὸν θάνατον ὅλως διαφύγωμεν. εἰ δὴ ὁμοῦ ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἢ καιρόν. δαμᾷ.] δαμάζει, καταπονεῖ. μάντιν ἐρείομεν.] ἀλλὰ δεῦρο μάντιν τινὰ ἐρωτήσωμεν. ἔστι γὰρ γένος τι τῆς μαντικῆς, διαιρούμενον εἰς ἱερεῖα, εἰς οἰωνοσκοπίαν, ἀεροσκοπίαν, καὶ τὴν διὰ τῶν ὀνειράτων μαντείαν. ἐρείομεν.] ἐρωτήσωμεν. ἱερῆα.] θύτην. ὀνειροπόλον.] τὸν δι' ὀνείρων μαντευόμενον. ὄναρ.] ὁ ὄνειρος, καὶ ἡ δι' ὀνείρου ἀποκάλυψις. ἐκ Διός.] ἀπὸ τοῦ Διός. ὅς κ' εἴποι.]

ὅστις ἂν ἡμῖν εἴποι. ὅτι τόσσον.] ὅτι τοσοῦτον. ἐχώσατο.] ὠργίσθη. εἴτ' ἄρ.] εἴτε δή. ὅγε.] οὗτος. εὐχωλῆς.] εὐχῆς, δεήσεως. ἐπιμέμφεται.] ἐπαιτιᾶται, ἐπιζητεῖ. ἑκατόμβης.] τελείας θυσίας, ἤτοι δὲ ἀπὸ τῶν ἑκατὸν βοῶν, ἢ δὲ ἀπὸ ἑκατὸν βάσεων. ὅ ἐστιν, ἐξ εἰκοσιπέντε ζώων. αἴ κέν πως.] ἐάν πως. κνίσσης.] ἐπίπλου, λίπους. ἀφ' οὗ θυσίας. αἰγῶν τε.] καὶ αἰγῶν. τελείων.] ἤτοι τὴν ἡλικίαν ὁλοκλήρων. κεκολοβωμένον γὰρ, οὐ θύεται. ἀλλ' ὑγιὴς ἡ τῶν τελουμένων θυσία. ἀντιάσας.] ἀπαντήσας, μετασχών. ἡμῖν ἀπό.] ἀπὸ καὶ χωρὶς ἡμῶν ποιῆσαι τὸν λοιμόν. λοιγόν.] ὄλεθρον. ἀμῦναι.] ἀπεῖρξαι. ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπών.] οὗτος μὲν οὕτως εἰπών. κατ' ἄρ' ἕζετο.] ἐκαθέσθη. τοῖσι δέ.] ἐν αὐτοῖς δέ. ἀνέστη.] ὀρθὸς ἔστη. Θεστορίδης.] ὁ Θέστορος παῖς Κάλχας. ὁ δὲ τύπος, πατρωνυμικός. οἰωνοπόλων.] ὀρνεοσκόπων, μάντεων. ὄχ' ἄριστος.] ἐξόχως ἄριστος. ὃς ᾔδη.] ὅς τις ἠπίστατο. τά τ' ἐόντα.] καὶ τὰ ἐνεστῶτα. τά τ' ἐσσόμενα.] καὶ τὰ γενησόμενα. πρό τ' ἐόντα.] καὶ τὰ προγεγονότα. ἔστι γὰρ τελείου μάντεως, τὸ ἐπίστασθαι τοὺς τρεῖς χρόνους ἀκριβῶς. καὶ νήεσσι.] καὶ ταῖς ναυσίν. ἡγήσατο.] ἡγεμὼν ἐγένετο. Ἴλιον εἴσω.] εἰς τὴν Ἴλιον. ἣν διὰ μαντοσύνην.] διὰ τὴν ἰδίαν μαντείαν. τήν οἱ.] ἥν τινα αὐτῷ. πόρε.] παρέσχεν, ἐδωρήσατο. ὅσφιν.] ὃς ἐν αὐτοῖς. ἐϋφρονέων.] καλῶς νοῶν. ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.] ἐδημηγόρησε καὶ εἶπε. κέλεαί με.] κελεύεις με. Διῒ φίλε.] τῷ Διῒ προσφιλέστατε. μυθήσασθαι.] εἰπεῖν, ἀπαγγεῖλαι. μῆνιν Ἀπόλλωνος.] τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. ἑκατηβελέταο.] πόρρωθεν βάλλοντος, εὐστόχου τοξότου. ἄνακτος.] βασιλέως, νῦν δὲ θεοῦ. τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω.] ἐγὼ μὲν οὖν εἴπω. σὺ δὲ σύνθεο.] σὺ δὲ σύνθου, καὶ κατάνευσον. κατὰ διάλυσιν. καί μοι ὄμοσσον.] καὶ ὄμοσόν μοι. ἦ μέν μοι.] ὄντως δή μοι. ἔπεσι καὶ χερσίν.] λόγοις, καὶ ἔργοις. ἀρήξειν.] βοηθήσειν. ἦ γὰρ ὀΐομαι.] ἀληθῶς ὑπολαμβάνω. χολωσέμεν.] εἰς ὀργὴν ἐμβαλεῖν. ὃς μέγα.] ὅστις μεγάλως. Ἀργείων.] τῶν Ἑλλήνων. κρατέει.] βασιλεύει. καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.] καὶ αὐτῷ ὑπακούουσιν οἱ Ἕλληνες. κρείσσων.] ἐπικρατέστερος. ὅτε χώσεται.] ὅταν ὀργισθῇ. ἀνδρὶ χέρηϊ.] ἀνδρὶ χείρονι, ἐλάττονι. εἴπερ γάρ τε.] ἐάν περ γὰρ, ἢ ἵνα. χόλον, τὴν ὀργήν. αὐτῆμαρ.] αὐθημερὸν, ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. καταπέψῃ.] κατάσχῃ, καταδαπανήσῃ. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ πλείονι χρόνῳ κατεχομένων σιτίων, διὰ τὴν πέψιν τὴν ἐν αὐτῇ γιγνομένην. μετόπισθεν.] μετὰ ταῦτα, ἐκ δευτέρου. ἔχει.] κατέχει, φυλάττει. κότον.] ὀργήν. ὄφρα τελέσσῃ.] ὅπως πληρώσῃ. ἑοῖσιν.] ἰδίοις. φράσαι.] λόγισαι, σκέψαι. εἴ με σαώσεις.] ὅπως με σώσῃς. τὸν δέ.] τοῦτον δέ. ἀμειβόμενος.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀποκρινόμενος. προσέφη.] προσεῖπεν. πόδας ὠκύς.] ταχὺς ἐν τῷ τρέχειν. θαρσήσας.] εὐθαρσὴς καὶ ἄφοβος γενόμενος. μάλα.] λίαν, πάνυ. εἰπὲ θεοπρόπιον.] τὸ ἐκ θεῶν μάντευμα, ἢ τὸ τοῖς θεοῖς ἀρεσκον. οὕτω γὰρ τὰ τοῖς θεοῖς ἀρέσκοντα λέγουσιν. ὅ, τι οἶσθα.] ὅπερ ἐπίστασαι. οὐ μὰ γάρ.] ὄμνυμι γάρ σοι, ἢ οὐκ ἀπομωτικῶς. πεπλεόνακε γὰρ τὸ οὐ, κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν. Διῒ φίλον.] τῷ Διῒ προσφιλέστατον. ᾧ τε σύ.] ᾧ τινι σὺ ὦ Κάλχαν. θεοπροπίας.] τὰς ἐκ θεῶν μαντείας. ἀναφαίνεις.] φανερὰς ποιεῖς, προσημαίνεις. οὔτις.] οὐδείς. ἐμεῦ.] ἐμοῦ. ἐπὶ χθονί.] ἐπὶ τῆς γῆς. δερκομένοιο.] ὁρῶντος, ἢ ὁρωμένου. σοὶ κοίλης.] ὑμοῦ παρὰ κοίλαις, βαθείαις. βαρείας χεῖρας.] ὑβριστικὰς, φονικάς. ἐποίσει.] ἐπιβαλεῖ, ἐπενέγκοι. συμπάντων Δαναῶν.] ὁμοῦ πάντων τῶν Ἑλλήνων. οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς.] οὐδ' ἂν αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα ὀνομάσῃς. ὁ δὲ τρόπος ἐξοχή. νῦν.] ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. πολλόν.] κατὰ πολύ. ἄριστος.] ἐξοχώτατος. ἐνὶ στρατῷ.] ἐν τῷ στρατοπέδῳ. εὔχεται.] καυχᾶται. θάρσησε.] ἐθάρσησεν, ἀνεζωπυρήθη. καὶ ηὔδα.] καὶ εἶπεν. ἀμύμων.] ἄμωμος, ἀγαθὸς καὶ ἄψογος. οὔτ' ἄρ.] οὐ τοίνυν.

Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης,
Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης, αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη 10
70 Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με Διῒ φίλε μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον, 20
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν, καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
80 Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ,
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 30
Θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧ τε σὺ Κάλχαν,
Εὐχόμενος, Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
90 Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
Συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων.
Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης, 40
Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.

Τοὔνεκ'

πελή. ὅγε.] οὗτος ὁ Ἀπόλλων. εὐχωλῆς.] εὐχῆς, δεήσεως. ἀρητῆρος.] τοῦ ἱερέως. οὐδ' ἀπέλυσεν.] οὐκ ἀπελύτρωσατο. οὐκ ἀπεδέξατο.] οὐκ ἐδέξατο. τοὔνεκα.] τούτου ἕνεκα, τούτου χάριν. ἄρ.] δή. ἠδ' ἔτι.] καὶ ἔτι. δώσει.] παρέξει. οὐδ' ὅγε.] οὐδὲ οὗτος. πρίν.] πρότερον. λοιμοῖο.] τοῦ λοιμοῦ. βαρείας.] βλαβερὰς, κακωτικάς. ἀφέξει.] ἐπίσχοι, παύσει. πρίν γ' ἀπό.] ὑπερβατόν. φίλῳ.] προσφιλεῖ. δόμεναι.] δοῦναι. ἑλικώπιδα.] μελανόφθαλμον. ἀφ' οὗ, εὐπρεπῆ. ἑλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον καλεῖται τὸ μέλαν. κούρην.] κόρην, θυγατέρα. ἀπριάτην, ἀνάποινον.] ἄνευ πράσεως καὶ δώρων, ἐπιρρηματικῶς. ἄγειν θ'.] καὶ ἀπάγειν. παράληψις ὁ τρόπος. ἱερήν.] εἰς τὴν ἱερὰν Χρύσαν. ἑκατόμβην.] τελείαν θυσίαν.

Τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει.
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην,
10 Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην, τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν. 100
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε·
Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπες.
20 Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας.
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει, 110
Οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
Κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων
30 Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτέ τι ἔργα.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον,
Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ. 120
Τὸν δ'

τότε κέν μιν.] τότε ἂν αὐτόν. ἱλασσάμενοι.] ἐξιλεωσάμενοι, ἐξευμενίσαντες. πεπίθοιμεν.] πείσοιμεν. κατ' ἄρ' ἕζετο.] ἐκαθέσθη. εὐρυκρείων.] μεγάλως κρατῶν καὶ βασιλεύων. ἀχνύμενος.] λυπούμενος, ὀργιζόμενος. μένεος.] ὀργῆς, θυμοῦ. φρένες ἀμφιμέλαιναι.] αἱ ἐν βάθει κείμεναι καὶ συνεταὶ διάνοιαι αὐτοῦ. ἢ τεταραγμέναι, διὰ τὴν ὀργήν. πίμπλαντο.] ἐπληροῦντο. ὄσσε.] ὄμματα, ὀφθαλμοί. οἱ.] αὐτῷ. πυρὶ λαμπετόωντι.] πυρὶ λάμποντι. ἐΐκτην.] ὡμοιοῦντο. πρώτιστα.] πρὸ πάντων. κάκ' ὀσσόμενος.] δεινὸν καὶ ὀργίλον ὑποβλεπόμενος. προσέειπε.] προσεῖπεν αὐτῷ. μάντι κακῶν.] ὦ κακῶν μάντι. συντείνει δὲ τοῦτο, εἰς τὸ δεκαέτη μαντεύσασθαι αὐτὸν ἐν Αὐλίδι τὸν πόλεμον, ὅσον ἀπὸ τοῦ συμβόλου τῶν στρουθῶν. οὐ πώποτέ μοι.] οὐδέποτέ μοι. τὸ κρήγυον.] τὸ ἀληθές. νῦν δὲ τὸ ἀγαθόν. εἶπες.] εἶπας, ἔλεξας. αἰεί τοι.] αἰεί σοι, διὰ παντός. τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα.] τὰ κακά ἐστι προσφιλῆ. φρεσί.] ταῖς διανοίαις. ἐσθλὸν δέ.] ἀγαθὸν δέ. οὐδέ τι πω.] οὐδέποτε. ἔπος.] λόγον. οὐδ' ἐτέλεσσας.] οὐδ' εἶπες, οὐδὲ ἐπλήρωσας. νῦν.] ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. ἐν Δαναοῖσιν.] ἐν τοῖς Ἕλλησιν. θεοπροπέων.] μαντευόμενος. ἀγορεύεις.] δημηγορεῖς, λέγεις. ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκα.] ὡς ὅτι τούτου χάριν. σφίν.] αὐτοῖς τοῖς Ἕλλησιν. τεύχει.] παρέχει, ποιεῖ. οὕνεκα.] οὗ ἕνεκα, διότι. οὐκ ἔθελον.] οὐκ ἐβουλόμην. δέξασθαι.] λαβεῖν. οἴκοι ἔχειν.] ἐν τῷ οἴκῳ κατέχειν. καὶ γάρ ῥα.] καὶ γὰρ δή. Κλυταιμνήστρης.] τῆς Κλυταιμνήστρας, γυναικός μου. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα Ἀγαμέμνονος γυνὴ, Τυνδάρεω δὲ καὶ Λήδας τῆς Θεστίου θυγατήρ. Ἑλένης δὲ ἀδελφή. προβέβουλα.] προκέκρικα, προτιμῶ. κουριδίης ἀλόχου.] παρθενικῆς γυναικός. Διατί δὲ ὁ Ἀγαμέμνων τὴν αἰχμάλωτον τῆς γαμετῆς προκρίνει; λέγει γὰρ Κλυταιμνήστρης προβέβουλα. καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι ἕνεκεν τοῦ μὴ δοκεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἐφ' ὕβρει κατέχεσθαι τὴν κόρην. οἱ δὲ, ὅτι ἐπαινεῖ τὴν Χρυσηΐδα, ἵνα μὴ τὰ τυχόντα τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ τὰ μέγιστα δοκῇ χαρίζεσθαι. ἔνιοι δὲ ὅτι ψευδόμενον ἀποδείκνυσι τὸν Κάλχαντα. πῶς γὰρ ὀργίζοιτο ἂν ὁ θεὸς, τῆς αἰχμαλώτου μηδὲν ἐφύβριστον πασχούσης; ἐπεὶ οὔ ἑθεν.] ἐπεὶ κατ' οὐδὲν αὐτῆς. χερείων.] χείρων, ἐλάσσων. οὐ δέμας.] κατὰ τὸ σῶμα. δέμας δὲ ὁ Ποιητὴς τὸ ἔμψυχον εἴωθε λέγειν. παρὰ τὸ, δεδέσθαι καὶ συνεστηκέναι. οἷον, οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν. καὶ πάλιν, δέμας δ' ἤικτο γυναικὶ καλῇ τε μεγάλῃ τε. καὶ ἀλλαχοῦ, οὐδὲ ἔοικε θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας. σῶμα δὲ καλεῖ, τὸ ἄψυχον. ἐπεὶ σῆμα τί ἐστι τοῦ ποτε ζῶντος. οἷον, σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν καὶ ὧδε τοῦ Ἐλπήνορος πάλιν, σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης κατελίπομεν. καὶ ἔτι· σώματ' ἀκηδέα κεῖται. Εὐριπίδης μέν τοι ἐνηλλαγμένως λέγων· ἔκτον δὲ δὴ τὸ δ' ἦμαρ ἐξότου σφαγαῖς Θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας. Δεῖξαι γὰρ Ἀργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι. οὐδὲ φυήν.] οὐδὲ τὴν τοῦ σώματος εὐφυΐαν καὶ ἀρετήν. οὔτ' ἂρ φρένας.] οὔτε κατὰ τὰς φρένας. οὔτ' ἔτι ἔργα.] οὔτε κατὰ τὰ ἔργα. ἀλλὰ καὶ ὧς.] ἀλλὰ καὶ ὅμως. ἐθέλω.] θέλω, βούλομαι. δόμεναι.] δοῦναι. πάλιν.] εἰς τοὐπίσω. εἰ τόγ' ἄμεινον.] εἰ τοῦτο βέλτιον. σόον ἔμμεναι.] σῶον εἶναι, καὶ σώζεσθαι. ὁ δὲ λόγος, θέλω γάρ φησιν ἐγὼ τὸν ὄχλον μᾶλλον σώζεσθαι, καὶ αὐτὸς ἀπολέσθαι. ὁ γὰρ ἢ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ καὶ παρείληπται τῷ Ποιητῇ. λαόν.] ὄχλον, πλῆθος. ἢ ἀπολέσθαι.] ἢ ἀπολέσθαι ἐμέ. αὐτὰρ ἐμοί.] ἐμοὶ δέ. γέρας.] τιμήν. αὐτίκα.] παραχρῆμα, εὐθέως. ἑτοιμάσατ'.] ἑτοιμάσατε, ἑτοίμην ποιήσατε. ὄφρα μὴ οἶος.] ὅπως μὴ μόνος. Ἀργείων.] τῶν Ἑλλήνων. ἀγέραστος.] ἄνευ γερῶν, ἄνευ τιμῆς. ἔω.] ὑπάρχω. ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.] οὐδὲ γὰρ πρέπει. λεύσσετε.] ὁρᾶτε, βλέπετε. τόγε.] τοῦτο. ὅ μοι.] ὅτι μοι. ἔρχεται.] ἀπέρχεται. ἄλλῃ.] ἀλλαχοῦ.

Descriptio graphica irati hois
Agamemnon iratus alloquitur vatem
Parentes eius; ...

Ἀχαιοί
ἀργεῖοι
δαναοί

ἠμείβετο.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀπεκρίνατο. ἔπειτα.] μετὰ ταῦτα. ποδάρκης.] ἤτοι ὁ τοῖς ποσὶ ταχὺς, ἢ ὁ ἐπαρκῶν τοῖς ποσὶ δυνάμενος, ἰσχυρός. δῖος.] θεῖος, εὐγενής. κύδιστε.] ἐνδοξότατε. φιλοκτεανώτατε.] φιλοχρηματώτατε. πῶς γάρ τοι.] πῶς γάρ σοι. μεγάθυμοι.] μεγαλόψυχοι, γενναῖοι. Ἀχαιοί.] οἱ Ἕλληνες. Ἀχαιοὺς δὲ, καὶ Δαναοὺς, καὶ Ἀργείους, ὁ ποιητὴς καλεῖ τοὺς Ἕλληνας. Δαναοὺς μὲν, ἀπὸ Δαναοῦ τοῦ Βήλου τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀχαιοὺς δὲ, ἀπὸ Ἀχαιοῦ τοῦ Ξούθου, καὶ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως. Ἀργείους δὲ, ἀπὸ Ἄργου Ἄπιδος καὶ Νιόβης τῆς Φορωνέως. Ἕλληνας δὲ, ψιλῶς, καλεῖ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ λέγων· Μυρμιδόνες δὲ καλοῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί. οὐδέ τί που ἴδμεν.] οὐδὲ ἐπιστάμεθα. ξυνήϊα.] κοινὰ χρήματα. κείμενα.] ἀποκείμενα. τά.] ἅτινα. πολίων.] πόλεων. ἐξεπράθομεν.] ἐξεπορθήσαμεν. τὰ δέδασται.] ταῦτα μεμέρισται. λαοὺς δέ.] τοὺς ὄχλους δέ. οὐκ ἐπέοικε.] οὐ προσῆκόν ἐστι. παλίλλογα.] παλισύλλεκτα. ἀντὶ τοῦ, οὐ δίκαιόν ἐστιν εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν συναγαγεῖν τοὺς Ἕλληνας τὰ ἅπαξ φθάσαντα αὐτοῖς διαμερισθῆναι χρήματα. ἐπαγείρειν.] ἐπισυναθροίζειν. ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν.] ἀλλὰ σὺ ὠδὶ τοῦ παρόντος ὦ Ἀγάμεμνον. πρόες.] πρόπεμψον. θεῷ.] τῷ Ἀπόλλωνι. αὐτὰρ Ἀχαιοί.] οἱ δὲ Ἕλληνες. τριπλῇ τετραπλῇ τ'.] τριπλασίονα καὶ τετραπλασίονα. αἴ κέ ποθι Ζεύς.] ἐάν ποτε ὁ Ζεύς. δῶσι.] παράσχῃ. τό, σι, ἐπέκτασις. πόλιν Τροίην.] Τρωϊκὴν πόλιν. λέγει δὲ τὴν Ἴλιον. εὐτείχεον.] καλῶς τετειχισμένην. διὰ τὸ, ὑπὸ θεῶν τετειχίσθαι καθ' Ὅμηρον Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος. ἐξαλαπάξαι.] ἐκπορθῆσαι. κρείων.] βασιλεὺς, ἄναξ. μὴ δ' οὕτως.] μηδὲ οὕτως. ἀγαθός περ ἐών.] καίτοι γενναῖος ὑπάρχων. θεοείκελ'.] θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιε. ὅ ἐστι τὸ κάλλος. εὐειδὴς γὰρ παρὰ πάντας τοὺς ἥρωας, Ἀχιλλεὺς καὶ γυναικοπρόσωπος. ὡς καὶ ἐν τῷ Λυκομήδους παρθενῶνι ἀγνοηθῆναι ὅτι εἴη ἀνήρ. κλέπτε νόῳ.] παραλογίζου τῇ διανοίᾳ. ἐπεί.] ἐπειδή. οὐ παρελεύσεαι.] οὐ παρέλθῃς, οὐ νικήσεις με. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ δρόμου, ἐν ᾧ παρελθὼν νικᾷ. ἢ ἐθέλεις.] ἢ βούλει. ὄφρ' αὐτός.] ὅπως αὐτός. γέρας.] τιμήν. αὐτὰρ ἔμ' αὔτως.] ἐμὲ δὲ ματαίως. ἧσθαι.] καθέζεσθαι. δευόμενον.] ἐνδεόμενον, χρήζοντα. κέλεαι δέ με.] κελεύεις δέ με. ἀλλ' εἰ μέν.] ἀλλ' ἐὰν μέν. δώσουσι.] παράσχωσιν. μεγάθυμοι.] μεγαλόψυχοι, γενναῖοι. ἄρσαντες κατὰ θυμόν.] ἁρμόσαντες κατὰ τὴν ψυχήν. τουτέστιν, ἀρεστὸν καὶ θυμῆρες ποιήσαντες. ἀντάξιον.] ἴσον τῇ τιμῇ, ἄξιον, ἰσότιμον. ἔσται.] γένηται. εἰ δέ κε μὴ δώωσιν.] εἰ δὲ μὴ παράσχωσιν. ἐγὼ δέ κεν.] ἐγὼ δ' ἄν. αὐτὸς ἕλωμαι.] αὐτὸς ἀφέλωμαι. ἢ τεόν.] ἢ τὸ σὸν, ὅ ἐστι τὴν Βρισηΐδα. ἢ Αἴαντος γέρας.] Τέκμησσαν λέγει τὴν Τελεύταντος θυγατέρα. ἰών.] παραγενόμενος. ἢ Ὀδυσῆος.] Λαοδίκην λέγει τὴν Κύκνου θυγατέρα. ταῦτα δὲ αἰνιγματωδῶς φησι. τὸ δὲ ὅλον ἀποτείνεται πρὸς Ἀχιλλέα. ἄξω.] ἀπάξω. ἑλών.] λαβών. ὁ δέ κεν.] οὗτος δὲ ἄν. κεχολώσεται.] ὀργισθήσεται. ὅν κεν ἵκωμαι.] ἐφ' ὃν ἂν παραγένωμαι, ἐφ' ὃν ἔλθω. ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα.] ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων. μεταφρασόμεσθα.] καὶ ἐν ὑστέρῳ βουλευσόμεθα. καὶ αὖτις.] καὶ πάλιν. νῦν δ' ἄγε.] νῦν δὲ ἄγε δή. νῆα.] ναῦν. μέλαιναν.] βαθεῖαν, ἢ πίσσῃ κεχρισμένην. ἐρύσσομεν.] καθελκύσωμεν, ἐμβάλωμεν. εἰς ἅλα.] εἰς τὴν θάλασσαν. δῖαν.] θείαν ἢ θαυμαστήν. ἐς δ' ἐρέτας.] εἰς αὐτὴν δὲ κωπηλάτας. ἐπιτηδές.] ἐπιτηδείους. ἀγείρομεν.] συναθροίσωμεν. ἂν δ' αὐτήν.] καὶ αὐτὴν δέ. καλλιπάρῃον.] καλὰς παρειὰς ἔχουσαν, ἀπὸ μέρους καλήν. βήσομεν.] ἀναβιβάσωμεν, ἐμβάλωμεν. ἀρχός.] ἀρχηγὸς, ἡγεμών. νῦν δὲ, ναύαρχος. βουληφόρος.] βουλευτής. ἔστω.] γενέσθω. ἠὲ σύ.] ἢ σὺ Πηλεΐδη.] Πηλέως παῖ Ἀχιλλεῦ. ἐκπαγλότατε.] ἐκπληκτικώτατε, φοβερὲ, ἢ ἐξοχώτατε. ὄφρ' ἡμῖν.] ὅπως ἡμῖν. ἑκάεργον.] πόρρωθεν εἴργοντα, ἢ πόρρωθεν ἐργαζόμενον, τοξότην. ἱλάσσεαι.] ἐξιλεώσῃς, λιτανεύσῃς. ἱερά.] ἱερεῖα, θυσίας ῥέξας.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων, 10
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τί που ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά.
Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται.
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες, αὐτὰρ Ἀχαιοί
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεύς
130 Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ, 20
Κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
Ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι.
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται.
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
140 Ἄξω ἑλών. ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι. ×
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις, 30
Νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν.
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Βήσομεν, εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἠὲ σὺ Πηλεΐδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 40

50

ῥέξας.] ἱερουργήσας, θύσας. τὸν δ' ἄρ.] τοῦτον δὲ δή. ὑπόδρα ἰδών.] δεινὸν ὑποβλεψάμενος. προσέφη.] προσεῖπε, προσεφθέγξατο. ὤ μοι.] φεῦ μοι. ἔστι δὲ ἀναφώνημα, καὶ ἐπίρρημα λύπης δηλωτικόν. ἀναιδείην.] ἀναισχυντίαν. ἐπιειμένε.] ἠμφιεσμένε, περιβεβλημένε. κερδαλεόφρον.] πανοῦργε τὸ φρόνημα, ἢ περὶ κέρδη τὸν νοῦν ἔχων, τουτέστι κερδαίνειν φρονῶν. πῶς τίς τοι.] πῶς τίς σοι. πρόφρων.] προθύμως. ἔπεσι.] λόγοις. πείθηται.] πεισθείη. ὁδόν.] ἢ εἰς ὁδὸν παραγενέσθαι, ὅ ἐστιν εἰς ἐνέδραν κατελθεῖν. ἶφι.] ἰσχυρῶς, γενναίως. μάχεσθαι.] πολεμῆσαι. οὐ γὰρ ἐγώ.] οὐδαμῶς γὰρ ἐγώ.

Ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
150 Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα.
Ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
160 Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε κυνῶπα
Πρὸς Τρώων, τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις.
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ', ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεί κε κάμω πολεμίζων.
170 Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ', ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀΐω
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται. οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν, πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι,

Οἵ κέ με

Τρώων ἕνεκεν.] ἕνεκα τῶν Τρώων. ἤλυθον.] παρεγενόμην. αἰχμητάων.] πολεμικῶν. δεῦρο.] ἐνταῦθα. μαχησόμενος.] μαχεσόμενος, πολεμήσων. ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοι εἰσίν.] ἐπειδὴ οὐδαμῶς, καὶ κατ' οὐδὲν μοι αἴτιοι ὑπάρχουσιν. οὐ γὰρ πώποτε.] οὐδέ ποτε γάρ. ἐμὰς βοῦς ἤλασαν.] τὰς ἐμὰς ἤλασαν βοῦς. οὐδέ ποτε.] οὐδαμῶς, οὐδέποτε. ἐν Φθίῃ.] Φθία πόλις Θετταλίας παραθαλασσία, πατρὶς Ἀχιλλέως. ἐριβώλακι.] μεγαλοβώλῳ, εὐγείῳ. βωτιανείρῃ.] ἄνδρας βοσκούσῃ, ἢ τρεφούσῃ. ἐδηλήσαντο.] ἔβλαψαν. ἐπειὴ μάλα.] ἐπειδὴ πάνυ. μεταξύ.] ἀναμέσον. οὔρεά τε.] καὶ ὄρη. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. σκιόεντα.] σύσκια, σκιὰν ἀποτελοῦντα. ἠχήεσσα.] ἠχητική, ἀπὸ τῆς τῶν κυμάτων κινήσεως. ὁ δὲ λόγος, οὐδέποτε ἠδίκησάν με οἱ Τρῶες, ἐπειδὴ μεταξὺ Φθίας καὶ Ἰλίου, πολλά ἐστι μέγιστα ὄρη, καὶ πολλὴ θάλασσα, ὡς μὴ εἶναί με αὐτῶν ἀστυγείτονα. ὦ μέγ' ἀναιδὲς.] ὦ μεγάλως ἀναιδέστατε. ἅμ' ἑσπόμεθα.] ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἠκολουθήσαμεν. ὄφρα σὺ χαίρῃς.] ὅπως σὺ εὐφραίνῃ. τιμήν.] τιμωρίαν τῶν Τρώων ὑπὲρ Μενελάου. ἀρνύμενοι.] ἀντικαταλλασσόμενοι, λαμβάνοντες. σοί τε κυνῶπα.] ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ σοῦ ὦ ἀναιδέστατε. πρὸς Τρώων.] παρὰ τῶν Τρώων. τῶν οὔτι.] ὧν, εὐεργεσιῶν δηλαδή, οὐδέν. μετατρέπῃ.] ἐπιστροφὴν ποιῇ, ἢ φροντίζεις. οὐδ' ἀλεγίζεις.] οὐδὲ λόγον ποιῇ τινά.

ἀφαιρήσεσθαι.] ἀφελέσθαι. ἀπειλεῖς.] ὑπισχνῇ, λέγεις. ὧ ἔπι.] ἐφ' ᾧ. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. ἀναστροφὴ δέ ἐστι δύο λέξεων τάξις ἐνηλλαγμένη. οἷον· λέων ὥς, ὡς λέων· ὄρνιθες ὥς, ὡς ὄρνιθες· ᾧ ἔπι, ἐφ' ᾧ. ἐμόγησα.] ἐκοπίασα, ἐκακοπάθησα. δόσαν δέ μοι.] παρέσχον δέ μοι αὐτό. υἷες Ἀχαιῶν.] περιφραστικῶς, οἱ Ἕλληνες. οὐ μὲν σοί ποτε.] οὐδέποτε μὲν σοί. ἶσον.] ὅμοιον, ὅμοιον. ὁππότ' Ἀχαιοί.] ὁπόταν οἱ Ἕλληνες. ἐκπέρσωσιν.] ἐκπορθήσωσι, καταστρέψωσιν. εὖ ναιόμενον.] καλῶς οἰκούμενον. πτολίεθρον.] πόλισμα, πόλιν. πλεῖον.] πλεῖστον. πολυάϊκος.] πολλὰς ὁρμὰς καὶ κινήσεις ἔχοντος, ἀστάτου. πολέμοιο.] τοῦ πολέμου. χεῖρες ἐμαὶ διέπουσιν.] αἱ ἐμαὶ χεῖρες διοικοῦσιν. δασμός.] μερισμός, τῶν λαφύρων δηλονότι. ἵκηται.] παραγένηται. πολὺ μεῖζον.] κατὰ πολὺ μεῖζον. ὀλίγον τε φίλον τε.] ἐμοὶ ἐλάχιστόν τι ἔρχεται, καὶ τοῦτο προσφιλὲς ἡγοῦμαι. ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.] καὶ ταῦτα, ἐπειδὰν κακοπαθήσω πολεμῶν. νῦν δ' εἶμι Φθίηνδε.] νῦν οὖν πορεύομαι εἰς τὴν Φθίαν. ἐπειή.] ἐπειδή. πολὺ φέρτερον.] κατὰ πολὺ κρεῖσσον, βέλτιον. ἐστίν.] ὑπάρχει. οἴκαδ' ἴμεν.] εἰς τὸν οἶκον παραγενέσθαι. σὺν νηυσί.] σὺν ταῖς ναυσί. κορωνίσιν.] ἐπικαμπεῖς τὰς ἄκρας ἐχούσας. ὅ ἐστι τὰς πρύμνας, ἢ μελαίνας. κορὸν γὰρ, τὸ μέλαν. οὐδέ σ' ὀΐω.] οὐχ ὑπολαμβάνω δέ σε. ἐνθάδ' ἄτιμος ἐών.] ἐνταῦθα ἀτιμαζόμενος. ἐνήλλακται δὲ ἡ πτῶσις. ἀντὶ γὰρ γενικῆς, κέχρηται ὀνομαστικῇ, ὅ ἐστι σχῆμα. ἄφενος.] πλοῦτον. κυρίως δὲ ἄφενος λέγεται, ἡ ἀφ' ἑνὸς ἐνιαυτοῦ περιουσία. πλοῦτος δὲ, ἡ ἀπὸ πολλῶν. ἀφύξειν.] ἀπαντλήσειν, προσπορίσειν. τὸ δὲ ὅλον, οὐχ ὑπολαμβάνω δέ σε, φησίν, ἐμοῦ ἀπόντος καταστρέψαι τὴν Ἴλιον, καὶ πολὺν πλοῦτον λαβεῖν. μάλα.] λίαν, πάνυ. εἴ τοι θυμός.] εἰ ἡ ψυχή σου. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τῷ ποιητῇ σημαίνει καὶ τὴν ὀργήν. ὡς τὸ, θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. τὴν ψυχήν· ὡς ὅταν εἴπῃ, μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα. τὴν ἐπιθυμίαν· ὡς τὸ, ᾧ θυμῷ εἴξας μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ. τὸν ἐπιλογισμόν· ἕτερος δέ με θυμὸς ἀνώγει. καὶ τὴν ὁμόνοιαν· ὡς ὅδε τοῦ, ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ. ἐπέσσυται.]

ἐπέσσυται.] ἐφορμᾶται, ἐπέρχεται, ἐπιθυμεῖ. οὐδέ σ' ἔγωγε.] οὐ γὰρ ἐγώ σε. λίσσομαι.] λιτανεύω, παρακαλῶ. εἵνεκ' ἐμεῖο.] ἕνεκα ἐμοῦ. πάρ' ἔμοιγε.] πάρεισι γάρ μοι. οἵ κέ με.] οἵτινες ἂν ἐμέ. τιμήσουσι.] τιμῆς ἀξιώσουσι. μάλιστα δέ.] ἐξαιρέτως δέ. μητίετα.] ἀντὶ τοῦ μητιέτης, ὅ ἐστι βουλευτικός. Βοιωτῶν δὲ καὶ Αἰολέων, ὁ τοιοῦτος τῶν ὀνομάτων μετασχηματισμός. οἷον· αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστα. ἀντὶ τοῦ, ὁ Θυέστης. καὶ ἱππηλάτα, ἀντὶ τοῦ ἱππηλάτης. καὶ Νεφεληγερέτα, ἀντὶ τοῦ Νεφεληγερέτης. καὶ Κυανοχαῖτα, ἀντὶ τοῦ Κυανοχαίτης. παρ' ἡμῖν δὲ οὐδὲν ἀρσενικὸν ὄνομα, ἤδη δὲ εὐθείας εἰς α λήγει.

Οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοι τόγ' ἔδωκεν.
180 Οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε,
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ, καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε τὸ σὸν γέρας, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο. Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
190 Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι,
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος. ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,

ἔχθιστος.] ὁ ἐχθρότατος. ἐσσί.] ὑπάρχεις. διοτρεφέων.] τῶν σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τεθραμμένων. ἐπεὶ δὲ αὐτοὶ σειρᾶς εἰσίν. ὡς καὶ Ἡσίοδός φησιν· ἐκ γάρ τοι Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ, καὶ κιθαρισταί, ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. βασιλήων.] βασιλέων· ἰὰς ἡ διάλεκτος. αἰεὶ γάρ τοι.] διαπαντὸς γάρ σοι. ἔρις τε.] φιλονεικία. φίλη.] προσφιλής. πόλεμοί τε.] καὶ οἱ πόλεμοι. εἴρηται δὲ πόλεμος, οἱονεὶ πολύαιμός τις ὤν. μάχαι τε.] καὶ μάχαι. εἰ μάλα.] ἐὰν πάνυ. καρτερός.] ἰσχυρὸς, γενναῖος. θεός που σοι.] θεὸς δή σοι. τό γ' ἔδωκεν.] τοῦτο παρέσχεν. οἴκαδ' ἰών.] εἰς τὸν οἶκον σου παραγενόμενος. σὺν νηυσί τε σῇς.] σὺν ταῖς σαῖς ναυσί. σοῖς ἑτάροισι.] καὶ τοῖς σοῖς ἑταίροις τοῖς Μυρμιδόσι λέγει.

Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε.] τῶν Μυρμιδόνων βασίλευε. Αἴγιναν τὴν τοῦ Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ Θηβῶν θυγατέρα ἁρπάσας ὁ Ζεύς, κατῆλθεν εἰς Φλιοῦντα, καὶ φθείρας τὴν προειρημένην ἔγκυον ἐποίησεν. ἥτις Αἰακὸν ἐγέννησεν. Ἀσωπὸς δὲ τὴν θυγατέρα ζητῶν, ἔμαθε παρὰ Σισύφου καὶ τὸν ἁρπάσαντα, καὶ τὸν τόπον, εἰς ὃν κατεληλύθει· μὴ μελλήσας οὖν, ἔσπευσεν. μέλλων δὲ ὁ Ζεὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβάνεσθαι, τὴν μὲν Αἴγιναν μετεμόρφωσεν εἰς ὁμώνυμον νῆσον, αὐτὸς δὲ μετεβλήθη εἰς λίθον. ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀσωπὸς, καὶ μηδ' ὄντα τινὰ καταλαβὼν, ἔμπαλιν εἰς τὰς ἰδίας ὑπέστρεψε πηγάς. βουλόμενος δὲ ὁ Ζεὺς τιμωρῆσαι τὸν μηνύσαντα, ἠνάγκασεν αὐτὸν ἐν τοῖς ὑποχθονίοις, τοσοῦτον μέγεθος πέτρον ἀνωθεῖν, εἰς ὅσον αὐτὸς μετεβλήθη. Αἰακοῦ δὲ ἐν τῇ νήσῳ μόνου ὄντος, ὁ Ζεὺς κατοικτείρας, τοὺς αὐτόθι μύρμηκας μετέβαλεν εἰς ἀνθρώπους, ἀφ' ἧς αἰτίας Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν. σέθεν δ' ἐγώ.] σοῦ δὲ ἐγώ. οὐκ ἀλεγίζω.] λόγον οὐ ποιοῦμαι, οὐ φροντίζω. οὐδ' ὄθομαι.] οὐδὲ ἐπιστροφὴν ποιοῦμαι. κοτέοντος.] ὀργιζομένου. ἀπειλήσω δέ τοι.] ἀπειλήσω δέ σοι. ὧδε.] οὕτως. ὥς ἔμ' ἀφαιρεῖται.] ὥσπερ ἐμοῦ λαμβάνει. τὴν μὲν ἐγώ.] ταύτην μὲν ἐγώ. σὺν νηΐ τ' ἐμῇ.] σὺν τῇ ἐμῇ νηΐ. πέμψω.] ἀποπέμψω. ἐγὼ δέ κ' ἄγω.] ἐγὼ δὲ ἀπαγάγω. αὐτὸς ἰών.] δι' ἐμαυτοῦ παραγενόμενος. κλισίηνδε.] εἰς τὴν σκηνήν. τὸ σὸν γέρας.] τὴν σὴν τιμήν. ὄφρ' εὖ εἰδῇς.] ὅπως σαφῶς μάθῃς. ὅσσον.] ὁπόσον. φέρτερος.] κρείσσων. εἰμί.] ὑπάρχω. σέθεν.] σοῦ. στυγέῃ δέ.] μισήσῃ, εὐλαβηθῇ. ἶσον ἐμοὶ φάσθαι.] ἰσηγορῆσαί μοι, τουτέστιν ἐξίσου πρὸς ἐμὲ λέγειν. καὶ ὁμοιωθήμεναι.] καὶ ἐξισωθῆναι. ἄντην.] ἐξεναντίας. ὣς ἔφατο.] οὕτως εἶπεν. Πηλείωνι.] τῷ Πηλέως παιδὶ Ἀχιλλεῖ. ἄχος γένετο.] λύπη ἐγένετο. ἐν δέ οἱ ἦτορ.] ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ. στήθεσσι λασίοισιν.] ἐν τοῖς δασέσι καὶ συνετοῖς. νῦν δὲ περὶ τοῦ θυμοειδοῦς μέρους τῆς ψυχῆς φησι. ἀφ' οὗ λέγει στήθεσιν. ὑπὸ γὰρ τὰ στέρνα κεῖται ἡ καρδία, ἐν ᾗ τὸ πυρῶδες καὶ θερμὸν καὶ μανικὸν τῆς ψυχῆς. διάνδιχα.] διχῶς. μερμήριξεν.] ἐμερίμνησεν, ἐνεθυμήθη. ἢ ὅγε.] ἤπερ οὗτος. φάσγανον.] ξίφος. ἐρυσσάμενος.] σπασάμενος, ἑλκύσας. τοὺς μέν.] ἀντὶ τοῦ τοὺς μὲν Ἕλληνας. ἀναστήσειεν.] ἀναστάτους, καὶ ἐν ταραχῇ ποιήσειε, τοῦτ' ἔστι φυγάδας καταστήσειεν. ἐναρίζοι.] φονεύσοι. ἠὲ χόλον παύσειεν.] ἢ τὴν μανίαν παύσειεν. ἐρητύσειέ τε θυμόν.] καὶ ἐπίσχῃ τὴν ὀργήν. ἕως ὁ.] ἕως οὗτος. ὥρμαινε.] ἐνεθυμεῖτο, διενοεῖτο. κατὰ φρένα.] ἢ κατὰ φρένα. ἢ κατὰ θυμόν.] κατὰ τὸν νοῦν, ἢ κατὰ τὴν διάνοιαν. ἕλκετο.] εἷλκεν. ἐκ κολεοῖο.] ἐκ δὲ ξιφοθήκης. οὐρανόθεν.] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φησι παρεγένετο ἡ Ἀθηνᾶ· ὅ ἐστιν ἡ φρόνησις. δεῖ γὰρ οὕτως αὐτὴν καταβαίνειν, ὡς καὶ τῆς κόμης αὐτὸν κρατεῖ, καὶ οὐκ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος, ἀλλ' ἔνθα ἵδρυται τὸ λογικὸν τῆς ψυχῆς μέρος. εὐλόγως δὲ καὶ οἱ μυθογράφοι φασὶν, ὅτι ἔγκυος οὖσα ἡ Μῆτις τὴν Ἀθηνᾶν κατεπόθη ὑπὸ τοῦ Διός. καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τῷ ὡρισμένῳ τῆς ἀποκυήσεως χρόνῳ, ἐξέθορεν ἡ θεὸς σὺν ὅπλοις. Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ.

Ἄμφω / πρὸ γὰρ

πρὸ γὰρ ἧκε.] προέπεμψε γὰρ αὐτήν. ἄμφω.] ἀμφοτέρους. ὁμῶς.] ὁμοίως. θυμῷ.] τῇ ψυχῇ. φιλέουσα.] φιλοῦσα. κηδομένη τε.] καὶ φροντίζουσα. στῆ δ'.] ἔστη δέ. ξανθῆς δέ.] καλῆς, πυῤῥᾶς. καὶ διὰ τοῦτο δέ φασιν αἰνίττεται τὸ θερμὸν καὶ ὀργίλον τοῦ ἥρωος. οἱ γὰρ ξανθόχροοι τοιοῦτοι. κόμης.] τῆς τριχώσεως. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κόσμον εἶναι τοῦ σώματος. ἕλε.] ἔλαβεν. οἴῳ φαινομένη.] μόνῳ αὐτῷ φαινομένη, καὶ ὁρωμένη. μόνος γὰρ αὐτὸς τὸν οἰκεῖον δαίμονα, καὶ τὴν ἐμφρόνησιν ἑώρα. τῶν δ' ἄλλων.] τῶν δὲ λοιπῶν. οὔτις ὁρᾶτο.] οὐδεὶς ἑώρα καὶ ἔβλεπε. θάμβησεν.] ἐφοβήθη, ἐξεπλάγη. μετὰ δ' ἐτράπετο.] καὶ περιεστράφη. αὐτίκα δ' ἔγνω.] παραχρῆμα δὲ ἐπέγνω. Παλλάδα.] τὴν Ἀθηνᾶν ἐπιθετικῶς. ἤτοι γε ἀπὸ τοῦ πάλλειν, καὶ κραδαίνειν τὸ δόρυ. πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός· ἢ ὅτι Πάλλαντα ἕνα τῶν γιγάντων ἀπέκτεινεν· ἢ ἀπὸ τοῦ ἀναπαλθῆναι αὐτὴν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Διός· ἢ διὰ τὸ παλλομένην τὴν καρδίαν τοῦ Διονύσου προσκομίσαι τῷ Διΐ.

Quare Minerva dicatur Pallas

ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσί τε κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα
οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω 200
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
τίπτ' αὖτ' αἰγιόχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας,
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω,
ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε. 210
ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριος εἵνεκα τῆσδε. σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσσασθαι
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον. ὧς γὰρ ἄμεινον·
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
ἦ καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν. 220
ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' Οὔλυμπον δὲ βεβήκει,
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.

Πηλείδης

δεινὼ δέ οἱ.] φοβερὼ δὲ αὐτῷ, λυκικῶς. ὄσσε.] ὄμματα, ὀφθαλμοί. φάανθεν.] ἐφάνησαν. καί μιν.] καὶ αὐτήν. φωνήσας.] προσειπών, καλέσας. ἔπεα πτερόεντα.] λόγους ταχεῖς. λόγου γὰρ οὐδὲν ταχύτερον. προσηύδα.] προσεῖπεν. τίπτ' αὖ.] τί δή ποτε. συγκοπὴ ὁ τρόπος. Αἰγιόχοιο.] αἰγίδα ἔχοντος. Αἰγὶς δέ ἐστιν ὅπλον Διὸς ἡφαιστότευκτον. εἰλήλουθας.] ἐλήλυθας, παραγέγονας. ἡ δὲ διάλεκτος Ἰώνων. ἦ ἵνα.] ἢ ὅπως. ὕβριν.] νῦν τὸν φόνον, ἢ μᾶλλον τὴν ἀλαζονείαν. ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω.] ἀλλ' ὅπερ λέγω σοι. τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω.] ὅπερ καὶ πληρωθήσεσθαι ὑπολαμβάνω. ἧς ὑπεροπλίῃσι.] ταῖς ἰδίαις ὑπερηφανίαις. τάχ' ἄν ποτε.] ταχέως ἄν ποτε. ὀλέσσῃ.] ἀπολέσῃ. τὸν δ' αὖτε.] τοῦτον δὲ πάλιν. προσέειπε.] προσεῖπεν. Γλαυκῶπις.] ἡ γλαυκόφθαλμος, ἡ γλαυκοὺς καὶ καταπληκτικοὺς ὦπας ἔχουσα. ἦλθον.] παραγενόμην. παύσουσα.] καταπαύσουσα. τεὸν μένος.] τὴν σὴν ὀργήν. αἴ κε πίθηαι.] ἐὰν πεισθῇς ἐμοί. πρὸ δέ μ' ἧκε.] προέπεμψε δέ με. ἄμφω ὁμῶς.] ἀμφοτέρους ὁμοίως. φιλέουσά τε.] φιλοῦσα. κηδομένη τε.] καὶ φροντίζουσα. ἀλλ' ἄγε.] ἀλλὰ φέρε. ἔστι δὲ ἐπίρρημα παρακελεύσεως, ἢ ἐπιρρηματικὸν μόριον. λῆγε.] παῦε. ἔριδος.]

Pallas hortatur Achillem et se cohibeat

Achilles obtemperans reconditum gladium

φιλονεικίας. ἕλκεο.] εἵλκυσε. ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μέν.] διὰ μὲν λόγων. ὀνείδισον.] ὕβρισον. ὡς ἔσεταί περ.] ὥσπερ καὶ γενήσεται. ὧδε γάρ.] οὕτως γάρ. ἐξερέω.] ἐρῶ, λέξω. τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.] ὅπερ καὶ τελειωθήσεται. καί ποτέ τοι.] καί σοι ποτέ. προαναφώνησις ὁ τρόπος. τρὶς τόσσα.] πολλάκις τοσαῦτα. οὐ γὰρ τριπλάσια αὐτῷ παρασχεῖν ὑπισχνεῖται παρὰ Ἀγαμέμνονος, ἀλλὰ σὺν τῇ Βρισηΐδι πολλὰ ἄλλα, ὡς αὐτός φησιν ἐν τῷ ι. παρέσσεται.] δοθήσεται. ὕβριος εἵνεκα τῆσδε.] ὑπὲρ ταύτης τῆς ὕβρεως. ἡ διάλεκτος Ἰάς. ἀγλαά.] καλά. πόδας ὠκύς.] τοῖς ποσὶ ταχύς. σὺ δ' ἴσχεο.] σὺ δὲ παῦε. πείθεο δ' ἡμῖν.] καὶ πείθου ἡμῖν. χρή.] προσῆκόν ἐστι, πρέπει. σφωΐτερον.] ὑμέτερον. εἰρύσσασθαι.] φυλάξαι. καὶ μάλα.] καὶ πάνυ. κεχολωμένον.] ὠργισμένον. ὧς γὰρ ἄμεινον.] οὕτω γὰρ βέλτιον. ὅς κε.] ὃς ἄν. ἐπιπείθηται.] πείθηται, ἀκούσῃ. μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.] λίαν ἐπακούουσιν αὐτοῦ. ἦ.] ἔφη, εἶπεν. ἀργυρέῃ.] ἀργυρέᾳ, καλῇ. κώπῃ.] τῇ λαβίδι τοῦ ξίφους. σχέθε.] ἐπέσχεν, ἐπέβαλεν. ἂψ.] πάλιν, εἰς τοὐπίσω. βαρεῖαν.] ἰσχυράν, μεγάλην. κουλεόν.] τὴν ξιφοθήκην. ὦσε.] ἀπώσατο, ἐνέβαλεν. οὐδ' ἀπίθησε.] οὐδ' ἠπείθησεν, ἀλλ' ἐπείσθη. μύθῳ.] τῷ λόγῳ. Ἀθηναίης.] τῆς Ἀθηνᾶς. ἡ δέ.] αὐτὴ δέ. Οὔλυμπον δέ.] εἰς τὸν Ὄλυμπον. βεβήκει.] ἀπεληλύθει, ἀπεπορεύθη. μετὰ δαίμονας.] ἤδη τοὺς θεούς. οὕτως δὲ δαίμονας καλεῖ τοὺς θεούς, ἤτοι δαήμονας· ἔμπειροι γὰρ καὶ ἴδμονες πάντων αὐτοί εἰσιν, ἢ ὅτι διαιτηταί εἰσι καὶ διοικηταὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλκμὰν ὁ λυρικός φησιν, οἷ ἦσαν πάλοις ἔπαλε δαίμονας τ' ἐδάσατο, τοὺς μερισμοὺς τὰς διαιτήσεις αὐτῶν. Ἡσίοδος δὲ δαίμονάς φησι τοὺς ἐκ τοῦ χρυσοῦ γένους μεταστάντας, ὄντας δὲ ἐπὶ τῆς Κρόνου βασιλείας τοῦ χρυσοῦ γένους λέγων αὐτοὺς δαίμονας φύλακας θνητῶν ἀνθρώπων.

ἐξαῦτις

ἐξαῦτις.] ἐκ δευτέρου, εὐθέως, παραυτά. ἀταρτηροῖς.] ἀτηροῖς, χαλεποῖς. λῆγε.] ἐπαύετο. χόλοιο.] τῆς ὀργῆς. ἐπέεσσιν.] ἔπεσι, λόγοις. οἰνοβαρές.] οἰνοβεβαρημένε, μέθυσε. κυνὸς ὄμματ' ἔχων.] ἀντὶ τοῦ ἀναιδέστατε ὡς κύων. κραδίην δ' ἐλάφοιο.] τὴν δὲ καρδίαν ἐλάφου. τοῦτ' ἔστι δειλὲ ὡς ἔλαφος. κραδίην.] καρδίαν. τὸ δὲ πάθος τῆς λέξεως, μετάθεσις. καὶ κραδίη δὲ ἐλελίχθη. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ κραδαίνεσθαι καὶ πάλλεσθαι ἀεὶ τὸ τῆς καρδίας σπλάγχνον. ἅμα λαῷ.] ἅμα τῷ ὄχλῳ. θωρηχθῆναι.] καθοπλισθῆναι. λόχον.] ἐνέδραν. ἰέναι.] παραγενέσθαι. σὺν ἀριστήεσσι.] σὺν τοῖς ἀρίστοις ἡγεμόσι. τέτληκας] κεκαρτέρηκας, ὑπομεμένηκας. θυμῷ.] τῇ ψυχῇ. τὸ δέ τοι.] δεικτικώτερον, καὶ ἀναφορικώτερον. κήρ.] θάνατος. τοῦτο γάρ φησι τὸ ἐν πολέμῳ ἢ λόχῳ εὑρεθῆναι, ὡς θάνατος μισητόν σοι φαίνεται. εἴδεται.] φαίνεται, δοκεῖ. ἦ πολὺ λώϊον.] ἀλλ' ὄντως δή σοι τοῦτο καλὸν εἶναι νομίζεται. κατὰ στρατόν.] κατὰ τὸ στρατόπεδον. εὐρύν.] πλατὺν καὶ μέγιστον. δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι.] τὰ παρ' ἄλλῳ τινὶ διδόμενα δῶρα ἀφαιρεῖσθαι. ὅς τις σέθεν.] ὅστις σοῦ. ἀντίον] ἐξ ἐναντίας. δημοβόρος.] ὁ τὰ δημόσια κατεσθίων. οὐτιδανοῖσιν.] οὐδενὸς λόγου ἀξίοις, ἀσθενέσιν. ἀνάσσεις.] βασιλεύεις. ἦ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδη.] ὄντως γὰρ δὴ ὑπὲρ τοῦ Ἀτρέως Ἀγάμεμνον. ὕστατα λωβήσαιο.] ὑστάτην ἂν ταύτην τὴν ὕβριν εἰργάσω, φονευθεὶς ἐν αὐτῇ ὑπὸ πάντων, βλαβεὶς, ὑβρισθείς. ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω.] ἀλλ' ἐρῶ δή σοι. ὀμοῦμαι.] ὀμόσω. ἐπόμνυσθαί ἐστι, τὸ ὑπισχνούμενον ὀμόσαι. ἀπομνύναι δὲ, τὸ ἀποφάσκειν. ναὶ μὰ τὸ δὲ σκῆπτρον.] ναὶ μὰ τοῦτο τὸ σκῆπτρον. πεπλεόνακε τὸ μὰ ἀρνητικὸν, ἤγουν ἀπομοτικὸν μόριον κατὰ Ἀττικὸν ἔθος. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, νὴ τοῦτο τὸ σκῆπτρον. ἰστέον δὲ, ὅτι διὰ τοῦ σκήπτρου ὄμνυσιν αὐτὸν τὸν ἔφορον τῆς βασιλείας θεόν. τὸ μὲν οὔ ποτε.] ὅπερ οὐδέποτε αὖ. παραβολὴ ὁ τρόπος. ὄζους.] κλάδους. φύσει.] ἀναβλαστήσει. Διατί ὁ Ἀχιλλεὺς σκῆπτρον ἔχει; καὶ λέγομεν ὅτι εἰ καὶ μὴ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐβασίλευε, τῶν μέντοι Μυρμιδόνων ἦρχεν. ἐπειδὴ πρῶτα.]

Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρεΐδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο. 10
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχον δ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Τέτληκας θυμῷ. τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
230 Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις.
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι, 20
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔ ποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
Οὐδ' ἀναθηλήσει, περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε,
Φύλλα τε καὶ φλοιόν, νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
240 Πρὸς Διὸς εἰρύαται, ὃ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος.
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Ξύμπαντας, τοῖς δ' οὔ τι δυνήσεαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο 30
Θνήσκοντες πίπτωσι, σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρεΐδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε λιγὺς Πυλίων ἀγορητής.

Τοῦ

ἐπειδὴ ἅπαξ τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν. τὸ μὲν ἐν ὄρεσσι λέλοιπε.] τὴν τμῆσιν. ὅ ἐστι τὴν ῥίζαν αὐτοῦ τμηθὲν ἐν τῷ ὄρει κατέλειψε. οὐδ' ἀναθηλήσει.] οὐδὲ ἀναβλαστήσει. περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε.] περιελέπισε γὰρ αὐτὸ ὁ σίδηρος, ὅ ἐστιν ἔγλυψε. φύλλα τε καὶ φλοιόν.] τά τε φύλλα καὶ τὸν φλοιόν. φλοιὸς δέ ἐστι τὸ καλούμενον λέπος. νῦν αὖτέ μιν.] νῦν αὐτὸ πάλιν. υἷες Ἀχαιῶν.] περιφραστικῶς οἱ Ἕλληνες. ἐν παλάμῃς.] ἐν ταῖς χερσί. φορέουσι.] φοροῦσι, βαστάζουσι. δικασπόλοι.] οἱ περὶ τὰς δίκας ἀναστρεφόμενοι βασιλεῖς καὶ νόμους. θέμιστας.] δικαιοσύνας, νόμους. πρὸς Διός.] παρὰ τοῦ Διός. εἰρύαται.] ῥύονται, φυλάσσουσι. τὸ δὲ ὅλον, οἵ τινες τὰς δίκας, καὶ τοὺς νόμους παραλαβόντες φυλάττουσιν. ὁ δέ τοι.] οὗτος δέ σοι. ἔσσεται.] γενήσεται. ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος.] ὄντως δή ποτε ἐμοῦ τοῦ Ἀχιλλέως. ποθή.] πόθησις, ἐπιζήτησις. ἵξεται.] παραγενήσεται. ξύμπαντας.] ὁμοῦ πάντας. τοῖς δ' οὔτι.] τούτοις δὲ οὐδέν. δυνήσεαι.] δυνήσῃ. ἀχνύμενός περ.] καίπερ λυπούμενος. χραισμεῖν.] βοηθεῖν. εὖτ' ἄν.] ὁπότ' ἄν. πολλοί.] πλεῖστοι. ὑφ' Ἕκτορος.] ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. ἀνδροφόνοιο.] ἀνδροφόνου, πολεμικοῦ. Διατί τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον προσηγόρευσε καὶ οὐ χαλκοκορυστὴν, ἢ ἱππόδαμον; ῥητέον ὅτι ἀνδροφόνον αὐτὸν εἴρηκε, πρὸς κατάπληξιν τῶν ἀκουόντων. εἴωθε δὲ τηρεῖν τὰ ἐπίθετα εὐστόχως. καὶ ἄλλως ῥητέον ὅτι ἐν ᾧ τίς ἐστι μέγας ἀεὶ καὶ εὐδοκιμῶν, ἐκ τούτου καὶ ἄλλους ἐπαινεῖ. καὶ γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς ἥδετο μὲν Διογένης καλούμενος. οὐχ ἥττον δὲ ἐπέχαιρε καὶ τῇ ἀνδροφονίᾳ. κἂν τούτῳ λέγει τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον. θνήσκοντες.] ἀποθνήσκοντες, πίπτοντες νεκροί. σὺ δ' ἔνδοθι.] σὺ δὲ ἔσωθεν. θυμόν.] τὴν ψυχήν. ἀμύξεις.] σπαράξεις, πληγώσῃ. χωόμενος.] λυπούμενος, ὀργιζόμενος. οὐδὲν ἔτισας.] κατ' οὐδὲν ἐτίμησας. ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.] προσέβαλε δὲ καὶ προσέρριψε τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον διὰ τὴν ὀργήν. ἡ διάλεκτος Δωριέων. χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.] χρυσοῦς ἥλους ἔχον καὶ διαπεπορονημένον κατ' αὐτοῦ ἠσφαλισμένον. ἕζετο.] ἐκαθέζετο. ἑτέρωθεν.] ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους, ἐξ ἐναντίας. ἐμήνιε.] ὠργίζετο. ἡδυεπής.] ὁ ἡδὺς ἐν τῷ λέγειν

40

50

Achilles ex[probrat] Aga[memnoni] ignaviam

τῷ λέγειν. ἀνόρουσεν.] ἀνώρμησεν, ἀνέστη. πῶς οὖν τὸ ἀνόρουσεν ἐπὶ τῷ Νέστορι ὁ ποιητὴς τῷ ῥήματι ἤδη ἐχρή-
σατο, ἐπὶ νέων γὰρ εἰκὸς ἦν τοῦτο λέγεσθαι; καὶ ῥητέον, ὅτι τὸ προνοητικὸν τῶν ὁμοφύλων, νεανικὴν αὐτῷ περιτίθησι κίνη-
σιν. οὐδὲ γὰρ γέροντα κυβερνήτην μέμψοιτο ἄν τις κινδυνεύοντος σκάφους ὑπὲρ τὸ δέον κινούμενον. καὶ ἄλλως. ῥητέον
ὅτι εἴωθεν ἀεὶ ἡ τῆς τιμῆς προσθήκη μὴ μόνον τοὺς νέους, ἀλλὰ καὶ τοὺς γέροντας μεταπείθειν πρὸς τὸ καὶ παρὰ δύ-
ναμιν ἐγχειρεῖν τι ποιεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν Νέστορα ἐν τῷ δημηγορεῖν διαφέροντα τῶν λοιπῶν, καὶ εἰδότα μὴ ἀπαρε-

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
Ὅς σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ', ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέ περ ὑμῖν
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ' οἵ γ' ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγεΐδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν.

Κάρτιστοι

σκομένους τοὺς Ἕλληνας πρὸς τὰ λεγόμε-
να. λιγύς.] ἡδύς, ἐν τῷ λέγειν ὀξύς.
Πυλίων.] τῶν τὴν Πύλον κατοικούντων.
ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους. ἀγορητής.] δη-
μηγόρος. τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης.] οὗτι-
νος καὶ ἀπὸ τῆς γλώσσης. ἡ γλῶσσα σημαί-
νει γ. αὐτό γε τὸ σῶμα, καὶ τὴν διάλεκτον,
καὶ τὸ ἀπεξενωμένον τῆς λέξεως. γλυκί-
ων.] ἡδίων, γλυκεῖα. ῥέεν.] ἔρρει, ἐφέ-
ρετο. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ῥέεν ἐμφαίνει τὸ ῥη-
τορικὸν τοῦ Νέστορος. αὐδή.] φωνή.
τῷ δ' ἤδη δύω μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώ-
πων ἐφθίατο.] ἐφθαρμέναι ἦσαν. Ἡρακλέ-
ους οὖν Πύλον στρατεύσαντος ἔτι νέου ὄντος
τοῦ Νέστορος, καὶ ἀποκτείναντος τοὺς πρε-
σβυτέρους μίαν ὄντας γενεάν. καὶ τοὺς τῆς
μέσης ἡλικίας, ἄλλην ὄντας γενεάν, ἧς καὶ
ὁ Νέστωρ μόνος περισωθεὶς τῆς τρίτης γε-
νεᾶς ἐβασίλευε, τῆς περὶ τοὺς παῖδας. ἰστέ-
ον ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς γενεὰς ἐψήφιζον ἕως
ἐτῶν τριάκοντα. μερόπων.] μεμερι-
σμένην τὴν φωνὴν ἐχόντων. ὡς πρὸς σύγ-
κρισιν τῶν ἄλλων ζώων. ὅ ἐστι μεριζομένην
εἰς συλλαβάς, καὶ ἔναρθρον ἐχόντων τὴν ὄπα. τοῦτ' ἔστι τὴν φωνήν. οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο.] τουτέστιν
οἱ πρὸ τούτου γενόμενοι, καὶ οἱ ἅμα αὐτῷ τραφέντες. ἠδ' ἐγένοντο.] καὶ ἐγένοντο. ἠγαθέῃ.] πάνυ θείᾳ. ὅ σφιν.]
ὃς ἐν αὐτοῖς. ἐϋφρονέων.] καλῶς φρονῶν. ἀγορήσατο.] ἐδημηγόρησε, καὶ εἶπεν. ὦ πόποι.] φεῦ, παπαί.
ἔστι δὲ σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. ὅ ἐστι λύπης δηλωτικόν. ἦ μέγα πένθος.] ὄντως μεγάλη λύπη. Ἀχαιΐδα γαῖαν.]
τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, τοὺς Ἕλληνας. ἔστι δὲ μετωνυμία ὁ τρόπος. ἦ κεν γηθήσαι.] ὄντως ἂν χαρείη. Πριάμοιό τε
παῖδες.] καὶ οἱ τοῦ Πριάμου παῖδες, ἅμα τοῖς λοιποῖς Τρωσί. μέγα κεν.] μεγάλως ἄν. κεχαροίατο.] χα-
ρεῖεν. εἰ σφῶϊν.] εἰ ὑμῶν. τάδε πάντα.] ταῦτα πάντα. πυθοίατο.] μάθοιεν. μαρναμένοιϊν.] μαχο-
μένοιν. οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν.] ἀντὶ τοῦ οἵτινες διαφέρετε τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τῷ βουλεύεσθαι. περὶ δ'
ἐστὲ μάχεσθαι.] περιττῶς δὲ καὶ ὑπερβαλόντως ἐστὲ καὶ ὑπερέχετε ἐν τῷ πολεμεῖν. ἀλλὰ πίθεσθε.] ἀλλὰ πείσθητε.
ἄμφω δέ.] ἀμφότεροι δέ. νεωτέρω.] νεώτεροι, δυικῶς. ἐστόν.] ἐστέ, ὑπάρχετε. ἐμεῖο.] ἐμοῦ. ἀρείοσι.] βελ-
τίοσι, κρείττοσιν. ἠέ περ ὑμῖν.] ἢ ὑμῖν. ὡμίλησα.] συνανεστράφην. καὶ οὔποτέ μοι.] καὶ οὐδέποτέ μοι.
ἀθέριζον.] ἠπείθουν, ἀπεδοκίμαζον. οὐ γάρ πω.] οὐδέποτε γάρ. τοίους.] τοιούτους. ἴδον.] ἐθεασάμην.
ἀνέρας.] ἄνδρας. οὐδὲ ἴδωμαι.] οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι. οἷον.] ὁποῖον. Πειρίθοον.] Πειρίθουν. ὄνομα κύριον.
Πειρίθους ὁ Ἰξίονος, γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος, ᾠκείωται δὲ τοῖς Κενταύροις. πρὸς γάμον δὲ ἀγόμενος Ἱπποδάμειαν τὴν
Βουτάδα, τοὺς Κενταύρους συνεκάλεσεν εἰς εὐωχίαν. οἵτινες οἰνωθέντες, ἐπεχείρουν ὑβρίζειν ὅσαι τῶν Ἑλληνίδων παρῆ-
σαν γυναικῶν. ὅθεν οἱ Λαπίθαι συστάδην μαχεσάμενοι διώκουσιν αὐτοὺς εἰς Μάλειον ὄρος τῆς Πελοποννήσου. ὁ δὲ Πειρί-
θους ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ περιθεῖν ἵππῳ ὁμοιωθέντα τὸν Δία ἐν τῷ μίγνυσθαι τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Δρύαντά τε.] καὶ
τὸν Δρύαντα. ποιμένα λαῶν.] βασιλέα ὄχλων. Καινέα τε.] καὶ τὸν Καινέα. ὁ δὲ Καινεὺς Ἐλάτου μὲν παῖς,
Λαπιθῶν δὲ βασιλεὺς πρότερον ἦν παρθένος εὐπρεπής. μιγέντος δὲ αὐτῇ Ποσειδῶνος, αἰτησαμένη μεταβαλεῖν εἰς
ἄνδρα ἢ νεανίς, ἄτρωτος γίγνεται, γενναιότατος τῶν καθ' αὐτὸν ὑπάρξας. καὶ δή ποτε πήξας ἀκόντιον ἐν τῷ
μεσαιτάτῳ τῆς ἀγορᾶς, θεοῖς τοῦτο προσέταξεν ἀριθμεῖν. δι' ἣν αἰτίαν ἀγανακτήσας ὁ Ζεὺς τιμωρίαν τῆς ἀσεβείας
παρ' αὐτοῦ εἰσεπράξατο. μαχόμενον γὰρ αὐτὸν τοῖς Κενταύροις καὶ ἄτρωτον ὄντα ὑποχείριον ἐποίησε. βάλλοντες
γὰρ αὐτὸν οἱ προειρημένοι δρυσί τε καὶ ἐλάταις, ἤρεισαν εἰς γῆν. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀρ-
γοναυτικοῖς λέγων οὕτως· Καινέα γὰρ τὸν πρόσθεν ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ Κενταύροισιν ὀλέσθαι, ὅτε σφέας οἶος ἀπ' ἄλ-
λων ἤλασ' ἀριστήων, οἱ δ' ἔμπαλιν ὁρμηθέντες. Οὔτε μιν ἀγκλῖναι προτέρω σθένον, οὔτε δαΐξαι. Ἀλλ' ἄρρηκτος,
ἄκαμπτος ἐδύσατο νειόθι γαίης Θεινόμενος στιβαρῇσι καταΐγδην ἐλάτῃσιν. Ἐξάδιόν τε.] καὶ τὸν Ἐξά-
διον. ἀντίθεον.] ἰσόθεον. κάρτιστοι.] ἰσχυρότατοι, γενναῖοι. κεῖνοι.] ἐκεῖνοι. ἐπιχθονίων.] ἐπιγείων.

b τράφεν.]

Describit eloquentiam Nestoris

Τράφεν.] ἐτράφησαν. ἔσαν.] ἦσαν, ὑπῆρχον. φηρσί.] θηρσί, θηρίοις. λέγει δὲ τοῖς Κενταύροις. Ἰξίων ὁ Φλεγύου παῖς, Δίαν τὴν Δηϊονέως γήμας, ἐλθόντα τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τὰ ἕδνα, δόλῳ καταπρήσας, μανεὶς καὶ ὑπὸ θεῶν καθαρθεὶς τὸν φόνον, Ἥρας ὕστερον ἠράσθη. Ζεὺς δὲ βουλόμενος αὐτὸν δοκιμάσαι ἐν τῷ ὄντι τολμᾷ τοιοῦτόν τι, νεφέλην ἀπεικάσας Ἥρᾳ, παρέκλινεν αὐτῷ. ὁ δὲ μιγεὶς τῇ νεφέλῃ ὡσανεὶ τῇ Ἥρᾳ, ἴσχε παῖδα Κένταυρον. ἀφ' οὗ τὸ τῶν Κενταύρων γένος. μετὰ δὲ θάνατον ἔλαβε δίκας παρ' αὐτοῦ ὁ Ζεύς, ποιήσας αὐτὸν ἐν τοῖς καταχθονίοις στρέφεσθαι μετὰ πολλῆς βίας ἐπὶ τροχοῦ σιδηροῦ.

Κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκώοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσαν.
270 Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, καλέσαντο γὰρ αὐτοί.
Καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ, κείνοισι δ' ἂν οὔτις
Τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέοιτο.
Καὶ μέν μευ βουλέων ξυνίον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
Μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀφαίρεο κούρην,
Ἀλλ' ἔα ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν.
Μήτε σὺ Πηλείδη ἤθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
Ἀντιβίην, ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
280 Σκηπτοῦχος βασιλεύς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος, αὐτὰρ ἔγωγε
Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσι πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
290 Πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀίω.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς.

ὀρεσκώοισι.] τοῖς ἐν ὄρεσι διαιτωμένοις. ἐκπάγλως.] ἐκπληκτικῶς. ὅ ἐστι, κατὰ κράτος αὐτοὺς ἐξαπώλεσαν. καὶ μὲν τοῖσιν ἐγώ.] καὶ τούτοις μὲν ἐγὼ τοῖς περὶ τὸν Πειρίθουν. μεθομίλεον.] συνανεστρεφόμην, συνεμαχόμην. τηλόθεν.] πόρρωθεν, μακρόθεν ὢν ἀπὸ τῆς Πύλου. ἐξ ἀπίης γαίης.] ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. καὶ μαχόμην.] καὶ ἐπολέμουν. κατ' ἔμ' αὐτόν.] κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν. κείνοισι δ' ἂν οὔτις.] πρὸς ἐκείνους δὲ οὐδεὶς ἴσχυε τῶν νῦν ὄντων ἀνθρώπων. βροτοί.] ἄνθρωποι φθαρτοί. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐλισμάτων(?). ἐπιχθόνιοι.] ἐπίγειοι. χθὼν γὰρ ἡ γῆ. τῶν.] τούτων. οἵοι.] ὁποῖοι. μαχέοιτο.] μάχοιτο. καὶ μέν μευ.] καὶ μὴν ἐμοῦ. βουλέων.] συμβουλιῶν. ξυνίον.] ἤκουον, ἐπείθοντο. καὶ ὔμμες.] καὶ ὑμεῖς. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. ἀγαθὸς περ ἐών.] καίτοι βασιλεὺς ὑπάρχων ἢ ἀγαθὸς τὴν γνώμην, ἀμείνων, κράτιστος. ἀποαίρεο.] ἀφαιροῦ. κούρην.] κόρην. ἡ διάλεκτος Ἰώνων. ἔα.] συγχώρει. ὥς οἱ πρῶτα.] ὡς αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς. δόσαν.] παρέσχον. ἤθελ'.] βούλου. ἐριζέμεναι.] ἐρίζειν, φιλονεικεῖν, ἐξισοῦσθαι. ἀντιβίην.] ἐξ ἐναντίας. ἔμμορε.] ἔλαχεν, ἔτυχεν. ὁμοίης.] ἴσης καὶ τῆς αὐτῆς. σκηπτοῦχος.] σκηπτροφόρος. πῶς τοῦτο ὁ Νέστωρ εἴρηκεν; ἆρα δύναταί τις βασιλεῦσαι χωρὶς τῆς τοῦ θεοῦ βουλῆς; καὶ ῥητέον ὅτι καλῶς τοῦτο εἴρηκεν. οὐ γὰρ ἅπαντες παρὰ τοῦ Διὸς ἔχουσι τὸ σκῆπτρον, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην. ἀλλὰ μόνοι οἱ ἀγαθοί. εὐλόγως οὖν εἶπεν ὅτι τὸ μὲν ἄρχειν ἀπὸ θεοῦ ἐστιν. οὐ μήν τοι καὶ πᾶς ἄρχων καταδόμενος(?) θεῷ, οὐδὲ ὁ βιαζόμενος τὴν ἀρχὴν δεκτὸς τῷ θεῷ, ὡς παραχρώμενος τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ ἀπρεπῶς τοῦ θείου παραχωροῦντος αὐτῷ, καὶ ἀφροντιστοῦντος τοῦ τοιούτου. ᾧ τε Ζεύς.] καὶ ᾧ τινι ὁ Ζεύς. κῦδος.] δόξαν. ἔδωκε.] παρέσχε. καρτερός.] ἰσχυρός. ἐσσί.] ὑπάρχεις. θεὰ δέ σε.] θεά σε. ὅτι τῆς Θέτιδος ἦν υἱὸς τῆς Νηρέως θυγατρός. αὐτὴ δὲ ἀθάνατος. ἀλλ' ὅγε.] ἀλλ' οὗτος. φέρτερος.] κρείσσων. πλεόνεσσι.] πλείοσιν, ὅτι πλειόνων. τεὸν μένος.] τὴν σὴν ὀργήν. αὐτὰρ ἔγωγε.] ἐγὼ δέ. λίσσομαι.] ἱκετεύω, παρακαλῶ. μεθέμεν.] μεθεῖναι, συγχωρῆσαι. χόλον.] ὀργήν. ὃς μέγα.] ὅστις μέγα. ἕρκος.] περίφραγμα, τεῖχος. πέλεται.] γίγνεται, ἐστί. πολέμοιο κακοῖο.] τοῦ κακωτικοῦ πολέμου. κρείων.] μεγάλως κρατῶν. κατὰ μοῖραν.] κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον. ἔειπες.] ἅπαν ἔλεξας. ἀλλ' ὅδ'.] ἀλλ' οὗτος. ἐθέλει.] βούλεται. περὶ πάντων.] ὑπὲρ πάντας. ἔμμεναι.] εἶναι. τουτέστι πάντων θέλει ὑπερέχειν. κρατέειν.] κρατεῖν, βασιλεύειν. πάντεσσι.] πᾶσι. σημαίνειν.] προστάσσειν. ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι.] πρὸς ἃ οὐ πείσεσθαι. ὀίω.] οἴομαι, ὑπολαμβάνω. εἰ δέ μιν.] εἰ δὲ αὐτόν. αἰχμητήν.] πολεμικόν. ἔθεσαν.] ἐποίησαν. αἰὲν ἐόντες.] διαπαντὸς ὄντες, ἀθάνατοι. τοὔνεκά οἱ.] τούτου χάριν αὐτῷ. προθέουσι.] προτρέχουσι, συναίρουσιν(?). ὀνείδεα.] ὀνείδη, ὕβρεις. μυθήσασθαι.] εἰπεῖν. ὁ δὲ λόγος, εἰ πολεμιστής ἐστιν Ἀχιλλεὺς γνώμῃ τῶν θεῶν, διὰ τοῦτο προπετής ἐστιν ἐπὶ τὸ ὀνειδίζειν, καὶ κακῶς λέγειν ἡμᾶς τοὺς βασιλέας. τὸν δ' ἄρ'.] τοῦτον δὲ δή. ὑποβλήδην.] ὑποβαλὼν τὸν ἴδιον λόγον Ἀχιλλεὺς καὶ μεσολαβήσας τὸν Ἀγαμέμνονος πρὶν ἢ σιωπῆσαι αὐτὸς εἰπών. ἠμείβετο.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀπεκρίνατο. ἦ γάρ κεν.] ὄντως γὰρ ἄν. δειλός.] ἀσθενής, οὐτιδανός.] οὐδενὸς λόγου ἄξιος. καλεοίμην.] κληθείην.

Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι ὅττι κεν εἴπεις.
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ᾽ ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν᾽, οὐ γὰρ ἔγωγ᾽ ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
Οὔτε σοὶ, οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεί μ᾽ ἀφέλεσθέ γε δόντες.
Τῶν δ᾽ ἄλλων, ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηΐ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ᾽ ἄγε μὴν πείρησαι ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε,
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώγ᾽ ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην. λῦσαν δ᾽ ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ, καὶ οἷς ἑτάροισιν.
Ἀτρείδης δ᾽ ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν.
Ἐς δ᾽ ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν. ἐς δ᾽ ἑκατόμβην
Βῆσε θεῷ, ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἷσεν ἄγων, ἐν δ᾽ ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Λαοὺς δ᾽ Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ᾽ ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ᾽ ἔβαλλον.
Ἔρδον δ᾽ Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Κνίση δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν. οὐδ᾽ Ἀγαμέμνων
Λῆγ᾽ ἔριδος τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.

ΑΛΛ᾽

εἰ δή σοι.] ἐὰν δή σοι. πᾶν ἔργον.] εἰς πᾶν πρᾶγμα. ὑπείξομαι.] ὑποχωρήσω. ὅττι κεν.] ὅπερ ἄν. ἐπιτέλλεο.] ἐπιτέλλε, πρόστασσε. μὴ γὰρ ἔμοιγε.] ἐμοὶ γὰρ μή. σήμαινε.] πρόστασσε. ἐγὼ γὰρ οὐ νομίζω πειθῆναί σοι. ἄλλο δέ τοι.] ἄλλο δέ σοι. ἐρέω.] ἐρῶ, λέξω. βάλλεο.] ἔμβαλλε, ἔνθες. σῇσι.] σαῖς. μαχήσομαι.] μαχοῦμαι. οὔτε τῷ.] οὔτε τινὶ ἄλλῳ. τὸ τῷ σημαίνει πέντε· ὄνομα, ἄρθρον, ἀντωνυμίαν, σύνδεσμον αἰτιολογικόν, ῥῆμα. ὄνομα μὲν οὕτως· οὔτε σοι, οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἔστι γάρ τινί. ῥῆμα δέ, Κύκλωψ τῆ πίε οἶνον· ἔστι γὰρ τὸ τῆ, ἀντὶ τοῦ λάβε. ἄρθρον δὲ οὕτως· ἤτοι μὲν τάγ᾽ ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε, τῷ Ἀσκληπιάδῃ. ἀντωνυμίαν δέ, ὡς ἐν τῷ, τῷ μιν εἰσάμενος. σύνδεσμον αἰτιολογικὸν οὕτως, τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι. ἔστι γὰρ διό. ὅταν μέντοι ἄρθρον σημαίνει ἑνικόν, μόνης δοτικῆς ἐστι πτώσεως, καὶ περισπᾶται. δυϊκὸν δέ, εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς· καὶ βαρύνεται. τὼ Αἴαντε. ἐπεί μ᾽ ἀφέλεσθε.] ἐπειδὴ δεδωκότες μοι αὐτὴν ἀφείλεσθε, καὶ ὑβρίσατε ἑαυτοὺς γάρ, οὐκ ἐμέ. τῶν δ᾽ ἄλλων.] τῶν δὲ λοιπῶν. ἅ μοι ἐστί.] ἅτινά μοι ὑπάρχει. θοῇ νηΐ.] παρὰ τῇ ταχυτάτῃ νηΐ. μελαίνῃ.] βαθείᾳ, ἢ τῇ πίσσῃ κεχρισμένῃ. τῶν.] τούτων. οὐκ ἄν τι.] οὐδαμῶς ἄν τι. φέροις.] κομίσοις, λάβοις. ἑλών.] λαβών, ἢ ἀφελόμενος. ἀέκοντος.] ἄκοντος, καὶ μὴ βουλομένου. ἐμεῖο.] ἐμοῦ. εἰ δ᾽ ἄγε μήν.] εἴγε μὴν βούλει. πείρησαι.] πειράθητι. ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε.] ὅπως ἂν μάθωσι καὶ οὗτοι. αἶψά τοι.] ταχέως σοι. κελαινόν.] μέλαν. ἐρωήσει περὶ δουρί.] περιρρυήσεται τῷ δόρατι. ὣς τώγε.] οὕτως, οὗτοι. ἀντιβίοις.] ἐναντίοις. ὅ ἐστι στασιαστικοῖς λόγοις. μαχεσσαμένω.] μαχεσάμενοι. δυϊκῶς. ἐπέεσσι.] λόγοις. ἀνστήτην.] ἀνέστησαν. λῦσαν δέ.] ἔλυσαν δέ. ἀγορήν.] ἐκκλησίαν, συνέδριον. ἐπὶ κλισίας.] ἐπὶ τὰς σκηνάς. ἐΐσας.] ἰσοτοίχους. ἤϊε.] παρεγένετο, ἐπορεύετο. σύν τε Μενοιτιάδῃ.] σὺν τῷ Μενοιτίου υἱῷ Πατρόκλῳ, καὶ τοῖς Μυρμιδόσι. κεχώρικε δὲ τῶν λοιπῶν ἑταίρων τὸν Πάτροκλον, κατ᾽ ἐξοχήν. ἄρα.] δή. νῆα.] ναῦν, πλοῖον. ἅλαδε.] εἰς τὴν θάλασσαν. προέρυσσε.] καθείλκυσεν. ἐς δ᾽ ἐρέτας.] εἰς αὐτὴν δὲ καὶ κωπηλάτας. ἔκρινεν.] κατηρίθμησεν, ἐπελέξατο. ἐείκοσιν.] εἴκοσι. βῆσε.] ἐνεβίβασε, ἐνέβησεν. ἐν δέ.] εἰς αὐτὴν δέ. ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον. ἀναγαγὼν δὲ καὶ τὴν καλοπρόσωπον Χρυσηΐδα εἰς τὴν ναῦν. εἷσεν ἄγων.] ἐκάθισεν ἄγων τῷ πατρί. ἂν δ᾽ ἔβη.] ἀνέβη δέ. ἀρχός.] ἡγεμών, ναύαρχος. πολύμητις.] πολύβουλος, συνετός. οἱ μέν.] οὗτοι μέν. ἀναβάντες.] ἀνελθόντες, ἐπιβάντες. ἐπέπλεον.] ἔπλεον. ὑγρὰ κέλευθα.] τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. ἀπολυμαίνεσθαι.] ἀποκαθαίρεσθαι. ἄνωγεν.] ἐκέλευσε, προσέταξεν. οἱ δέ.] αὐτοὶ δέ. ἀπελυμαίνοντο.] ἀπεκαθαίροντο. εἰς ἅλα λύματ᾽ ἔβαλλον.] καὶ εἰς τὴν θάλασσαν τὰ καθάρσια ἔβαλλον. φύσει δὲ τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καθαρτικόν ἐστιν. ἔρδον.] ἐπετέλουν, ἔθυον. τεληέσσας.] τελείας. παρὰ θῖν᾽.] παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. ἀτρυγέτοιο.] ἀκαταπονήτου, πολλῆς, ἢ ὡς ἔνιοί φασι, τῆς ἀκάρπου. ἑτάροισι.] τοῖς φίλοις. κνίση δέ.] ἡ δὲ κνίσσα, ὅ ἐστιν ἡ ἀναθυμίασις. ἡ δὲ λέξις τέσσαρα σημαίνει, ὡς τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ, αὐτό τε τὸ λίπος, καὶ τὸν ἐπίπλουν, καὶ τὸ κρέας, καὶ τὴν ἀναθυμίασιν. ἷκεν.] παρεγένετο. ἑλισσομένη.] περιειλουμένη τῷ καπνῷ. ὣς οἱ μέν.] οὕτως μὲν οὗτοι. τά.] ταῦτα. πένοντο.] ἐνήργουν, ἔπραττον. κατὰ στρατόν.] κατὰ τὸ στρατόπεδον. λῆγε.] ἐπαύετο. ἔριδος.] φιλονεικίας. τὴν πρῶτον.] ἥν τινα πρῶτον λέγει ἢ κατά. ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.] τῷ Ἀχιλλεῖ ἠπείλησε.

Ταλθύβιον καὶ Εὐρυβάτην.] ὀνόματα κύρια τῶν κηρύκων. τώ οἱ ἔσαν.] οἵτινες αὐτῷ ἦσαν. ὀτρηρώ.] σπουδαῖοι. παρὰ τὸ ὀτρύνω. θεράποντε.] ὑπηρέται. ἔρχεσθον.] ἀπέρχεσθε, δυϊκῶς. κλισίην.] εἰς τὴν σκηνήν. ἑλόντε.] λαβόντες. ἀγέμεν.] ἄγειν. δώῃσιν.] ἐὰν ᾖ. μὴ δώῃσι.] μὴ παράσχῃ. δεῖ λαμβάνειν δύο ἐπιτάσεις. ἕλωμαι.] ἀφέλωμαι, λάβω. ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι.] τὸ δὲ σὺν πλεόνεσσιν, οὐ τὸ ἐλθὼν συντακτέον, ἀλλὰ τῷ ἕλωμαι. ἵν' ᾖ μετὰ πολλῶν καὶ ἄλλων κτημάτων αὐτὴν ἀφαιρήσομαι. τό οἱ.] ὅπερ αὐτῷ. ῥίγιον.] φρικωδέστερον, καὶ χαλεπώτερον. ἔσται.] γενήσεται. προΐει.] προέπεμπε. κρατερόν.] ἰσχυρόν, γενναῖον. ἔτελλεν.] ἐπέτελλεν, ἔλεγεν. τὼ δέ.] οὗτοι δὲ. δυϊκῶς. ἀέκοντε.] ἄκοντες, καὶ μὴ βουλόμενοι. βάτην.] ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. ἱκέσθην.] ἀφίκοντο, παρεγένοντο. εὗρον.] κατέλαβον. κλισίῃ.] παρὰ τῇ σκηνῇ. ἥμενον.] καθεζόμενον. οὐδ' ἄρα τώ γε.] οὐδὲ δὴ τούτους. ἰδών.] θεασάμενος. γήθησεν.] ἐχάρη. τὼ μέν.] οὗτοι μέν. ταρβήσαντε.] φοβηθέντες, δυϊκῶς, διὰ τὴν ξιφουλκίαν. αἰδομένω.] αἰδεσθέντες. στήτην.] ἔστησαν. οὐδέ τί μιν.] οὐδὲ αὐτόν τι. προσεφώνεον.] προσεφθέγγοντο. οὐδ' ἐρέοντο.] οὐδὲ ἀνηρώτων. αὐτὰρ ὅ.] οὗτος δὲ. ἔγνω.] ἐστοχάσατο, ἐνόησεν. ᾗσιν ἐνὶ φρεσίν.] ἐν ταῖς ἑαυτοῦ διανοίαις. φώνησέν τε.] ἐβόησε, καὶ εἶπεν. Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.] ἀνθρώπων. κήρυκες.] ἄξιοι καὶ θεῶν. ἄσυλον γὰρ καὶ θεῖον τὸ γένος τῶν κηρύκων. Ἑρμῆς γὰρ μιγεὶς Πανδρόσῳ τῇ Κέκροπος θυγατρὶ, ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Κήρυκα, ἀφ' οὗ τὸ τῶν κηρύκων γένος, ὡς ἱστορεῖ Πτολεμαῖος. ἢ ὅτι τὰς ἑορτὰς τῶν θεῶν ἀγγέλλουσιν. ἢ ὅτι ἀπὸ Ἑρμοῦ εἰσὶν ὄντος ἀγγέλου Διός. ἆσσον ἴτε.] ἐγγὺς παραγένεσθε. οὔ τι μοι ὔμμες.] κατ' οὐδέν μοι ὑμεῖς. ψιλοῦται τὸ ὔμμες ὡς Αἰολικόν· αἴκ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων. ἐπαίτιοι.] αἴτιοι. πεπαιδευμένως δέ. οὐ γὰρ δεῖ τὰς ἰδίας ἐφ' ἑτέρους μετάγειν, ὡς κύνα κατὰ τοῦ βεβλημένου λίθου. ὃ σφῶϊ.] ὃς ὑμᾶς. προΐει.] ἔπεμπε. διογενές.] εὐγενέστατε. Πατρόκλεις.] ἀντὶ τοῦ Πάτροκλε. ἐσχημάτισται γὰρ τὸ ὄνομα οὐκ ἀπὸ τῆς Πάτροκλος εὐθείας, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς Πατροκλῆς. ὡς Ἡρακλῆς, ὦ Ἡρακλεις. ἔξαγε.] ἔξω τῆς σκηνῆς κόμιζε. καί σφωϊν.] καὶ αὐτοῖς. ἄγειν.] ἀπάγειν. κούρην.] τὴν Βρισηΐδα. τὼ δ' αὐτώ.] οὗτοι δ' αὐτοί. μάρτυροι.] μάρτυρες. ἰὰς ἡ διάλεκτος. ἔστων.] ἔστωσαν, ὑπαρχέτωσαν. πρός τε θεῶν.] καὶ πρὸς τοὺς θεούς. μακάρων.] μακαρισμοῦ ἀξίων, εὐδαιμόνων. ἀπηνέος.] ἀπηνοῦς, χαλεποῦ, σκληροῦ. εἴποτε δ' αὖτε.] ἐάν ποτε πάλιν. χρειώ.] χρεία. ἐμεῖο.] ἐμοῦ. ἀεικέα.] αἰκιστικόν, χαλεπόν. λοιγόν.] ὄλεθρον. ἀμῦναι.] ἀποσοβῆσαι, ἀποστρέψαι. ἦ γὰρ ὅ.] ὄντως γὰρ αὐτ. ὅ γε.] οὗτος. ὀλοιῇσιν.] ὀλεθρίαις. θύει.] ἐνθουσιωδῶς ὁρμᾷ, ὅ ἐστι μαίνεται. νοῆσαι.] προλογίσασθαι, ἐνθυμηθῆναι. πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. τουτέστιν οὐκ οἶδε προσκοπῆσαι καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἀπόβασιν τοῦ πράγματος. ὅππως οἱ.] ὅπως αὐτῷ. σόοι.] σῶοι, ὑγιεῖς. μαχέοιντο.] μαχοῦνται, πολεμήσωσιν. ἐπεπείθετο.] ἐπείσθη. ἐκ δ' ἄγαγε.] ἐξήγαγε δέ. τὼ δ' αὖτις.] οὗτοι δὲ πάλιν. ἴτην.] παρεγένοντο. ἣ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν.] ἡ Βρισηΐς ἄκουσα καὶ μὴ βουλομένη ὁμοῦ τοῖς κήρυξιν ἐπορεύετο. ἄφαρ.] εὐθέως, ταχέως. ἑτάρων.] ἑταίρων, φίλων. νόσφι.] χωρίς. λιασθείς.] χωρισθείς. θῖν' ἐφ' ἁλός.] ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης.

Ἀλλ' ὅ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε,
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον. 10
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι, τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
330 Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον, οὐδ' ἄρα τώ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα 20
Στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·
Χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἆσσον ἴτ', οὔ τί μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
Ὃς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
Ἀλλ' ἄγε διογενὲς Πατρόκλεις ἔξαγε κούρην,
Καί σφωϊν δὸς ἄγειν, τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
340 Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων, 30
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις, ἦ γὰρ ὅ γ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
Δῶκε δ' ἄγειν, τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν, αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 40
350 Δακρύσας ἑτάρων, ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθείς,
Θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς ὁρόων ἐπ' οἴνοπα πόντον.

Πολλὰ

Mittuntur praecones ad rapiendam Briseida.

Expertem animi non nisi authorem iniuriae ulciscentis

Abducunt Briseida

ἀκε. πολιῆς.] λευκῆς, διὰ τὸν ἀφρόν. ὁρόων.] ὁρῶν, βλέπων. ἐπὶ οἴνοπα.] ἐπὶ τὸν μέλανα. πόντον.] τὴν θάλασσαν. ἠρήσατο.] ηὔξατο. ὀρεγνύς.] ἐκτείνας. ἐπεί με.] ἐπειδή με. μινυνθάδιον.] ὀλιγοχρόνιον. ἐόντα.] ὄντα, ὑπάρχοντα. τιμήν πέρ μοι.] τὴν τιμὴν δή μοι. ὄφελλεν.] ὤφειλεν. Ὀλύμπιος.] ὁ τὸν ὄλυμπον κατοικῶν Ζεύς. ὁ δὲ Ὄλυμπος ὄρος Μακεδονίας, ἱερὸν οἰκητήριον τῶν θεῶν. ἀλληγορικῶς δὲ, ὁ οὐρανός. ἐγγυαλίξαι.] ἐγχειρίσαι, παρασχεῖν. ὑψιβρεμέτης.] ὁ ἐν ὕψει ἠχῶν, ὅ ἐστι βροντῶν· βρόμος δὲ κυρίως ὁ ἐκ τοῦ πυρὸς ἦχος. οὐδέ με

Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς·
Μῆτερ, ἐπεί μ᾽ ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
Τιμήν περ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
10 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. νῦν δ᾽ οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Ἦ γάρ μ᾽ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων. τοῦ δ᾽ ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
Καρπαλίμως δ᾽ ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ᾽ ὀμίχλη.
Καί ῥα πάροιθ᾽ αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος.
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
20 Τέκνον, τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Οἶσθα, τίη τοι ταῦτ᾽ εἰδυίῃ πάντ᾽ ἀγορεύω;
Ὠιχόμεθ᾽ ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος.
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἐκ δ᾽ ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον.
30 Χρύσης δ᾽ αὖθ᾽ ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα,
Στέμματ᾽ ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ᾽ ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ᾽ οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
40 Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Χωόμενος δ᾽ ὁ γέρων, πάλιν ᾤχετο, τοῖο δ᾽ Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
Ἧκε δ᾽ ἐπ᾽ Ἀργείοισι κακὸν βέλος. οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον

τυτθόν.] οὐδὲ ὀλίγον με. ἔτισεν.] ἐτίμησεν. ἦ γάρ μ᾽ Ἀτρείδης.] ὁ Ἀγαμέμνων γάρ με. ἑλὼν γάρ.] ἀφελόμενος γὰρ τὴν τιμήν μου ἔχει. ἀπούρας.] ἀφορίσας, ἀφελόμενος. δακρυχέων.] δάκρυα χέων, κλαίων. πότνια.] σεβασμία, ἔντιμος. ἡμένη.] καθεζομένη. ἐν βένθεσιν.] ἐν τοῖς βάθεσιν. παρὰ γέροντι.] τῷ Νηρεῖ. τὸν δὲ Νηρέα οἱ ποιηταὶ παριστῶσιν ἡμῖν δαίμο-360να θαλάσσιον. ἀφ᾽ οὗ καὶ Δωρίδος τῆς Ὠκεανοῦ αἱ Νηρηΐδες. καρπαλίμως.] ταχέως. ἀνέδυ.] ἀνῆλθεν. ἠΰτ᾽ ὀμίχλη.] ἔστι δὲ ὀμίχλη, ὁ παχὺς καὶ ὑγρότατος ἀήρ. καί ῥα.] καὶ δή. πάροιθεν.] ἔμπροσθεν. αὐτοῖο.] αὐτοῦ. καθέζετο.] ἐκαθέζετο. δακρυχέοντος.] δάκρυα χέοντος. χειρί τέ μιν.] καὶ τῇ χειρὶ αὐτόν. κατέρεξε.] κατέψηξε, καθωμάλισεν. ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε.] τόν τε λόγον εἶπε, καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ διεξῆλθε. ἵκετο.] κατέλαβεν. πένθος.] 370 λύπη. ἐξαύδα.] ἔξειπε, λέξον. μὴ κεῦθε.] μὴ κρύπτε. νόῳ.] τῇ διανοίᾳ. εἴδομεν.] ἀντὶ τοῦ, εἰδῶμεν, μάθωμεν. ἄμφω.] ἀμφότεροι, ἐγώ τε ἡ Θέτις, καὶ σὺ ὁ Ἀχιλλεύς. βαρυστενάχων.] βαρέως στενάζων. οἶσθα.] οἶδας, ἐπίστασαι. τίη τοι.] τί δή σοι. ἀγορεύω.] λέγω. ᾠχόμεθ᾽ ἐς Θήβην.] παρεγενόμεθα εἰς τὰς Θήβας. νῦν δὲ λέγει τὰς Ὑποπλακίους, ὧν ἐβασίλευεν Ἠετίων ὁ Ἀνδρομάχης πατήρ. Κιλικὸν ἔθνος βάρβαρον τῆς ὑπὸ τὸ Πλάκιον ὄρος 380 Θήβης· τούτων ἦρχε τῶν Κιλίκων Ἠετίων, ἔχων υἱοὺς ἑπτὰ, θυγατέρα δὲ τὴν Ἀνδρομάχην τὴν γαμηθεῖσαν Ἕκτορι τῷ υἱῷ Πριάμου. κατὰ δὲ τοὺς Τρωϊκοὺς πολέμους, ἐπιστρατεύσας Ἀχιλλεὺς τῇ Θήβῃ, καὶ τὴν πόλιν πορθήσας, τόν τε Ἠετίωνα ἀνεῖλε σὺν τοῖς τέκνοις. μεθ᾽ ἧς Λυρνησὸν πορθήσας, καὶ τὴν πόλιν ἐξελὼν, αἰχμάλωτον ἦγεν, ἐκ Λυρνησοῦ μὲν, Βρισηΐδα, ἣν γέρας αὐτῷ ἐψηφίσαντο Ἕλληνες. ἀπὸ δὲ τῆς Χρύσης, Χρυσηΐδα τὴν Χρύσου τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος θυγατέρα. ἣν Ἀγαμέμνων κλήρῳ λαχὼν, τῷ πατρὶ δεομένῳ οὐκ ἀπέδωκεν, ἐξ οὗ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς ἔπεμψε τοῖς Ἕλλησι λοιμὸν, ὅ ἐστι λοιμικὴν νόσον. ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ἡ Χρυσηὶς ἐκ Θηβῶν ἐλήφθη. τῆς γὰρ Χρύσης φασὶν οὔσης πο-390λιχνίου, ἀτειχίστου καὶ εὐτελοῦς, ὡς ἐν ἀσφαλεστάτῃ καὶ μείζονι τῇ Θήβῃ, οἱ ἀπ᾽ αὐτῆς προσερρυηκότες ἦσαν διὰ τὸν πόλεμον. τρεῖς γάρ εἰσι Θῆβαι· αἱ Ὑποπλάκιοι, ὧν ἐνταῦθα μέμνηται καὶ ἐν τῇ ζ. καὶ αἱ Καδμεῖαι, ὧν μέμνηται ἐν τῇ δ. καὶ ἐν τῇ ε. καὶ αἱ τῆς Αἰγύπτου, ὧν μέμνηται ἐν τῇ ι. Θῆβαι δὲ αὗταί εἰσι τὸ νῦν Ἀδραμύττιον καλούμενον. ἱερήν.] ἱεράν, μεγάλην, καὶ θαυμαστήν. διεπράθομεν.] ἐξεπορθήσαμεν. καὶ ἤγομεν.] καὶ ἠγάγομεν. καὶ τὰ μέν.] καὶ ταῦτα μέν. εὖ δάσαντο.] καλῶς ἐμέρισαν. μετὰ σφίσιν.] ἐν αὐτοῖς. ἐκ δ᾽ ἕλον.] ὡς ἐξαίρετον ἔλαβον καὶ ἔδωκαν. τοῖο.] τούτου. ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.] ἐπειδὴ πάνυ αὐτῷ προσφιλὴς ὑπῆρχεν. ἧκεν.] ἐφῆκεν, ἔπεμψεν.

Achilles implorat auxilium matris.

Recitat matri totum negotium.

Θνῆσκον ἐπασσύτεροι. τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι,
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ' ἀναστάς,
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σὺ εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος,
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε, Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διός, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'. ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων,
ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
τὸν καὶ ὑπέδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδ' ἔτ' ἔδησαν,
τῶν νῦν μιν μνήσασα, παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,
αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι.
τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε, καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
κτεινομέ-

οἱ δέ νυ λαοί.] οἱ δὲ δὴ ὄχλοι. θνῆσκον.] ἀπέθνησκον. ἐπασσύτεροι.] ἐπάλληλοι, πυκνοί. πάντῃ.] πανταχοῦ, εἰς ὅλον τὸ στράτευμα. ἄμμι δέ.] ἡμῖν δέ. εὖ εἰδώς.] ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. ἑκάτοιο.] Ἀπόλλωνος, τοῦ μακρόθεν βάλλοντος τοῦ τοξικοῦ. κελόμην.] ἐκέλευον. ἱλάσκεσθαι.] ἐξιλεοῦσθαι, ἐξευμενίζεσθαι. Ἀτρείωνα.] τὸν Ἀγαμέμνονα. χόλος λάβεν.] ὀργὴ κατέλαβεν. αἶψα δέ.] ταχέως δέ. ἠπείλησεν.] ἐπηγγείλατο. ἑλίκωπες.] μελανόφθαλμοι. ἑλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον τὸ μέλαν· ἢ οἱ ἑλικοειδῶς τοὺς ὦπας κινοῦντες. τουτέστιν, οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐειδεῖς. δῶρα.] νῦν θυσίας. νέον.] νεωστί. κλισίηθεν.] ἀπὸ τῆς σκηνῆς. ἔβαν.] ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. ἄγοντες.] ἀποφέροντες. τήν μοι.] ἥν τινά μοι. κούρην Βρισῆος.] τὴν Βρισέως θυγατέρα Βρισηΐδα. ἔοικε δὲ πατρωνυμικῶς τὰ ὀνόματα αὐτῶν σχηματίζειν ὁ ποιητής, καὶ οὐ κυρίως. ὡς γὰρ οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι ἱστοροῦσιν, ἡ μὲν, Ἀστυνόμη ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ Ἱπποδάμεια. περίσχεο.] περίσχου, φρόντισον. ἑῆος.] ἀντὶ τοῦ, τοῦ σοῦ. οἱ δὲ ἀγαθοῦ, προσηκοῦς, ἢ ἰδίου. λίσαι.] λιτάνευσον. ἢ ἔπει.] ἢ λόγῳ. ὤνησας.] ὠφέλησας. κραδίην Διός.] τὸν Δία περιφραστικῶς. ἠὲ καὶ ἔργῳ.] ἢ αὐτῷ τῷ ἔργῳ. πολλάκι γάρ σεο.] πολλάκις γάρ σου. πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν.] ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου Πηλέως οἴκοις. ἐν θαλάσσῃ γὰρ Πηλεὺς κατοικεῖν οὐκ ἠδύνατο. ἄκουσα.] ἤκουσα.

εὐχομένης.] καυχωμένης. ὅτ' ἔφησθα.] ὅτε ἔλεγες. κελαινεφέϊ.] τῷ τὰς νεφέλας μελαίνοντι, ὀμβροποιῷ. Κρονίωνι.] τῷ τοῦ Κρόνου παιδί. οἴη.] μόνη. ἐν ἀθανάτοισιν.] ἐν τοῖς θεοῖς. ἀεικέα.] ἀπεοικότα, χαλεπόν. λοιγόν.] ὄλεθρον, φθοράν. ἀμῦναι.] ἀποσοβῆσαι, ἀποστρέψαι. ὁππότε μιν.] ὁπηνίκα αὐτόν. ξυνδῆσαι.] συνδῆσαι. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι.] οἱ Τιτᾶνες. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί, μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι, οἵπερ νέρτεροί εἰσι θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες. Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.] γράφεται, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Ζεὺς γὰρ παραλαβὼν τὴν ἐν οὐρανῷ διοίκησιν, περιττῶς τῇ παρρησίᾳ ἐχρῆτο, πολλὰ αὐθάδη διαπραττόμενος. Ποσειδῶν δὲ καὶ Ἥρα, καὶ Ἀπόλλων, καὶ Ἀθηνᾶ ἐβούλοντο αὐτὸν δήσαντες ὑποτάξαι. Θέτις δὲ ἀκούσασα παρὰ τοῦ πατρὸς Νηρέως, ἦν γὰρ μάντις, τὴν κατὰ Διὸς ἐπιβουλήν, ἔσπευσε πρὸς αὐτὸν ἐπαγομένη Αἰγαίωνα φόβητρον τῶν ἐπιβουλευόντων θεῶν. ἦν δὲ θαλάσσιος δαίμων οὗτος, καὶ τὸν πατέρα Ποσειδῶνα κατεβράβευεν. ἀκούσας δὲ ὁ Ζεὺς Θέτιδος, τὴν μὲν Ἥραν, ἐν τοῖς κατ' αὐτῆς δεσμοῖς ἐκρέμασε. Ποσειδῶνι δὲ καὶ Ἀπόλλωνι, τὴν παρὰ Λαομέδοντι θητείαν ἐψηφίσατο. τῇ δὲ Θέτιδι, τὴν Ἀχιλλέως τιμὴν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα ἐταμιεύσατο. ἱστορεῖ Δίδυμος. ὑπελύσαο.] ἐξέλου, ἔλυσας. ὦκα.] ταχέως, σπουδαίως. ἑκατόγχειρον.] ἑκατοντάχειρα Αἰολικῶς. τοὺς ἑκατοντάχειρας δέ, γράφει Ἡσίοδος οὐρανοῦ καὶ γῆς γένος. μακρόν.] μέγαν. ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίων.] τὸ πλῆρες, Αἰγαίωνα. τῶν δὲ διωνύμων, τὸ μὲν πρότερον ὄνομα, ὁ ποιητὴς εἰς θεοὺς ἀναφέρει. τὸ δὲ δεύτερον, εἰς ἀνθρώπους. ὡς καὶ τό, Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν. καὶ περὶ τοῦ ποταμοῦ, ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον. ὁ γὰρ αὖτε.] οὗτος γὰρ δή. βίῃ.] βίᾳ, δυνάμει. οὗ πατρός.] τοῦ ἰδίου πατρός. ἀμείνων.] ἰσχυρότερος, βελτίων. ὅς ῥα.] ὅστις δή. Κρονίωνι.] Κρόνου παιδί, Διΐ. κύδεϊ γαίων.] τῇ αὐτοῦ δόξῃ γαυριῶν, καὶ σεμνυνόμενος. ὑπέδεισαν.] ἐφοβήθησαν. οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.] τὸ πλῆρες, οὐκ ἔτι ἔλυσαν. τῶν νῦν μιν.] τούτων δὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτόν. μνήσασα.] ὑπομνήσασα. παρέζεο.] παρακαθέζου. καὶ λαβὲ γούνων.] τῶν γονάτων κράτησον. αἴ κέν πως.] ἐάν πως. ἐθέλῃσι.] βουληθῇ, θελήσῃ. ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι.] ἐπιβοηθῆσαι τοῖς Τρωσί. τοὺς δέ.] τοὺς Ἕλληνας. κατὰ πρύμνας.] τὰς ναῦς. ἀπὸ μέρους

Quomodo Thetis liberaverit Jovem.

ἄκρως φησί. πρύμνα γὰρ μέρος ἐστὶ νεὼς τὸ ἔσχατον. καὶ ἀμφ' ἅλα.] καὶ περὶ τὴν θάλασσαν. ἔλσαι.] συγκλάσαι, συγκλεῖσαι. κτεινομένους.] ἀναιρουμένους, φονευομένους. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος.] ἵν' ἀπολαύσωσι πάντες τῆς ἀβουλίας τοῦ βασιλέως. τουτέστιν, ἵνα ἀπόλωνται δι' αὐτόν. γνῷ.] γνωρίσῃ, μάθῃ. ἣν ἄτην.] τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν καὶ βλάβην. ὅτ' ἄριστον.] ὅτι τὸν ἄριστον. ἀντὶ τοῦ, ἐμὲ τὸν Ἀχιλλέα. οὐδὲν ἔτισε.] κατ' οὐδὲν ἐτίμησε, ἠμάθυνε. ἠμείβετο.] ἀπεκρίνατο. δάκρυ χέουσα.] δακρύουσα, κλαίουσα. τί νυ.] διατί δή σε ἀνέτρεφον. αἰνὰ τεκοῦσα.] ἐπὶ κακῷ γεννήσασα. αἴθ' ὄφελες.] εἴθε ὄφελες. ἔστιν ἐπίρρημα εὐκτικόν. ἀδάκρυτος.] ἄνευ δακρύων, ἄλυπος. ἀπήμων.] ἀβλαβής. ἐπεί νύ τοι.] ἐπειδή σοι. αἶσα.] ἡ μαρμένη, μοῖρα. μίνυνθα.] ἐπ' ὀλίγον χρόνον. ἅμα.] ὁμοῦ. ὠκύμορος.] ταχυθάνατος. ὀϊζυρός.] ἐπίπονος, ταλαίπωρος, ἄθλιος. περὶ πάντων.] ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους. ἔπλεο.] ἐγένου. Λέγεται γὰρ τὴν Θέτιν παρὰ Διὸς μαθεῖν τὰ περὶ Ἀχιλλέως· ὅτι εἰ

410 Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
Ὤ μοι τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι, ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δήν·
Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
420 Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο,
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὔλυμπόν δε.
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο, τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός,
430 Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἳ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες,
Καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.

420 μὲν μένῃ ἐν τῇ Φθίᾳ, μὴ συμπλεύσας τοῖς Ἕλλησιν εἰς τὴν Ἴλιον, πολλὴ μὲν ἔσται αὐτῷ ζωή, ἄδοξος δέ· εἰ δὲ συνέλθοι αὐτοῖς, ἔσται ὀλιγοχρόνιος μέν, ἀλλὰ ἀοίδιμος, καὶ εὐκλεής. ὅθεν ὡς προειδυῖα ἡ Θέτις τοῦτο, τὸν αὐτὸν παρακατέθετο εἰς τὸν Λυκομήδους παρθενῶνα ὡς κόρην ἐν τῇ Σκύρῳ. ἡ δὲ Σκῦρος μία ἐστὶ τῶν Κυκλάδων. τῷ σε.] διὸ δή σε. κακῇ αἴσῃ.] κακῇ μοίρᾳ. τέκον.] ἔτικτον, ἐγέννησα. ἐν μεγάροισιν.] ἐν τοῖς οἴκοις. ἐρέουσα.] λέξουσα, ἀπαγγελοῦσα.

430 τερπικεραύνῳ.] τερπομένῳ κεραυνοῖς, ἢ καταγωνιζομένῳ τοὺς ἐναντίους καὶ βάλλοντι κεραυνοῖς. εἶμι.] ἄπειμι, πορεύσομαι. προπερισπωμένως δὲ ἀναγνωστέον· εἰ δὲ ὀξυτόνως, δηλοῖ τὸ ὑπάρχω ἡ λέξις. ἀγάννιφον.] τὸ λίαν νιφόμενον τὰ ὑπὸ τοῖς νέφεσι μέρη. τὰ γὰρ ἄκρα τοῦ Ὀλύμπου, ὡς ὑπέρφορα, καὶ ὑπὲρ νέφη, οὔτε νίφεται, οὔτε κατομβρεῖται, κατ' αὐτὸν τὸν ποιητὴν λέγοντα· Οὔλυμπόν θ' ὅν φασι θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἔμμεναι, οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἴθρη πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη. ἀγάννιφον οὖν ἤτοι τὸν πάνυ κατανιφόμενον, ἢ οὐχ ὅλως. αἴ κε πίθηται.] ἐὰν πεισθῇ. ὠκυπόροισι.] ταχέως πλεούσαις. μήνιε.] ὀργίζου. πάμπαν.] παντελῶς, πάνυ. ἐς Ὠκεανόν.] παρὰ τὸν Ὠκεανόν. ὁ δὲ Ὠκεανὸς ποταμός ἐστι, καθ' Ὅμηρον. ἀμύμονας.] ἀμωμήτους, ἀγαθούς, ἢ ἀψόγους. Αἰθιοπῆας.] Αἰθίοπας. χθιζός.] χθές. μετὰ δαῖτα.] ἐπὶ εὐωχίαν. ἕποντο.] ἠκολούθησαν. ἐλεύσεται.] παραγενήσεται, ἐλεύσεται. Οὔλυμπόν δε.] εἰς τὸν Ὄλυμπον. Διὸς ποτί.] πρὸς τὸ τοῦ Διός. χαλκοβατές.] ἰσχυρῶς βεβηκός, στερεόν. δῶ.] δῶμα, οἰκίαν. τὸ δὲ πάθος ἀποκοπή. γουνάσομαι.] γονυπετήσω, λιτανεύσω. πείσεσθαι.] πεισθῆναι. ὡς ἀμφίβολον δὲ αὐτό φησι. διότι ἤλει τὸ αὐτοπαθὲς τῆς Ἥρας. ὣς ἄρα.] οὕτως, δή. φωνήσασα.] ἀποφθεγξαμένη. ἀπεβήσατο.] ἀπέβη, ἀπῆλθεν. ἔλιπε.] κατέλιπεν. αὐτοῦ.] ἀντὶ τοῦ αὐτόθι ἐπὶ τοῦ τόπου. χωόμενον.] λυπούμενον, ὀργιζόμενον. ἐϋζώνοιο.] εὐζώστου, καλῶς καὶ εὐστόλως. ἀφ' οὗ σεμνότης, ἀπὸ μέρους. τήν ῥα.] ἥν τινα δή. βίῃ.] βίᾳ, δυνάμει, μετὰ βίας. ἀέκοντος.] ἄκοντος, μὴ βουλομένου. ἀπηύρων.] ἀφείλοντο. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.] ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐν τοσούτῳ. ἐς Χρύσην.] εἰς Χρύσαν. ἵκανεν.] παρεγίνετο, ἔφθασεν. οἳ δ' ὅτε.] οὗτοι δὲ ὁπότε. ἱερήν.] ἱεράν, μεγάλην. λιμένος.] αἰγιαλοῦ. πολυβενθέος.] πολὺ βάθος ἔχοντος, βαθυτάτου. ἱστία.] τὰ ὀθόνια, ὅ ἐστι τὸ ἁρμενον, ἱστίον λέγεται. ἱστὸς δὲ, τὸ μέγα ξύλον τὸ κατάρτιον λεγόμενον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν. στείλαντο.] συνέστειλαν, καθεῖλον. θέσαν.] ἔθηκαν. ἱστοδόκῃ.] τῇ ὑποδεχομένῃ τὸν ἱστὸν ἱστοδόκῃ. λέγει δὲ τῷ κατὰ τὴν πρύμναν ἀνέχοντι ξύλῳ, καθ' οὗ κλίνεται ὁ ἱστός. πέλασαν.] προσεπέλασαν, προσήγαγον, μετωνυμία. τουτέστι, πελασθῆναι ἐποίησαν. προτόνοισι.] τοῖς προτοναίοις κάλοις, οἵ τινες τὸν ἱστὸν περιτείνουσιν, ἵνα ᾖ ὀρθός. ὑφέντες.] ἐνδόσαντες, χαλάσαντες. καρπαλίμως.] ταχέως. εἰς ὅρμον.]

Devidet Epicureos, dicens Iovem non esse in coelo, sed abijsse ad Aethiopas

Absellum ad portum?

Ἐκ δ'

εἰς ὅρμον.] εἰς τὸν λιμένα, ἀπὸ τοῦ ὁρμᾶν καὶ ἵστασθαι ἐν αὐτῷ τὰς ναῦς. προσέρυσαν.] προσήλκυσαν, προσήγαγον. ἐρετμοῖς.] εἰρεσίαις, κωπηλασίαις. ἐκ δ' εὐνάς.] τὰς ἀγκύρας, νῦν λέγει τὰς σιδηρᾶς. παρὰ τὸ εὐνάζειν τὴν ναῦν χαλωμένας εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ποιεῖν ἵστασθαι. τρία δὲ σημαίνει ἡ λέξις παρὰ τῷ ποιητῇ. τὴν κοίτην, ὡς ὅταν λέγῃ, εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. τὴν ἄγκυραν, ὡς νῦν, ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. τὴν διατριβήν, ὡς τὸ, ὅθι φασί, Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. ἔβαλον.] ἐξέβαλον, καὶ καθῆκαν. πρυμνήσια.] τὰ ἀπόγεια σχοινία, οἷς ἐκ τῆς πρύμνης προσδεσμεῖται ἡ ναῦς πρὸς τῇ γῇ. ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον.] ἐξέβαινον δὲ καὶ αὐτοί. ἐπὶ ῥηγμῖνι.] ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ. οὕτως δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ παραῤῥήσσεσθαι αὐτῷ τὰ κύματα. ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ.] ἐξέβη δὲ καὶ ἡ Χρυσηῒς τῆς νηός. ποντοπόροιο.] τῆς τὸν πόντον περώσης, θαλασσοπλόου. πολύμητις.] πολύβουλος, συνετός. ἐν χερσὶ τίθει.] ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πατρὸς ἐδίδου. καί μιν.] καὶ αὐτόν. πρό μ' ἔπεμψε.] προέπεμψέ με. ἄναξ ἀνδρῶν.] ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνθρώπων. παῖδά τε σοί.] καὶ τὴν θυγατέρα σοι. ἀγέμεν.] ἄγειν. Φοίβῳ θ'.] καὶ τῷ Ἀπόλλωνι. ῥέξαι.] ἐπιτελέσαι, θῦσαι, ἱερουργῆσαι. ὄφρ' ἱλασόμεσθα.] ὅπως ἐξιλεωσώμεθα. ἄνακτα.] τὸν Ἀπόλλωνα νῦν. πολύστονα.] πολλῶν στεναγμῶν αἴτια. κήδεα.] κακά. ἐφῆκεν.] ἐπέπεμψε. παῖδα φίλην.] τὴν προσφιλῆ θυγατέρα. ὦκα.] ταχέως. κλειτήν.] ἔνδοξον. ἑξείης.] ἐφεξῆς. ἐΰδμητον.] περὶ τὸν καλῶς ᾠκοδομημένον βωμόν. χερνίψαντο.] τὰς χεῖρας ἐνίψαντο. οὐλοχύτας.] οὐλάς. εἰσὶ δὲ κριθαὶ μετὰ ἁλῶν μεμιγμέναι, ἃς ἐπέχεον τοῖς ἱερουργουμένοις ζώοις πρὸ τοῦ θύεσθαι, ἤτοι πολυπληθείας χάριν, ἢ μνήμην ποιούμενοι τῆς ἀρχαίας βρώσεως. ὡς γάρ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὑρημάτων, πρὶν ἢ μάθωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀλεῖν τὸν Δημητριακὸν καρπὸν οὕτω σώας αὐτὰς ἤσθιον. ὅθεν οὐλὰς αὐτάς φησιν ὁ Ποιητής. προβάλοντο.] προήνεγκαν, ἐβάστασαν. μεγάλ' εὔχετο.] μεγάλως ηὔχετο. ἀνασχών.] ἀνατείνας. πάρος.] ἔμπροσθεν, ἢ πρότερον. ἐμεῦ.] ἐμοῦ. ἔκλυες.] ἐπήκουσας ἐμοῦ εὐχομένου. τίμησας.] τιμῆς ἠξίωσας, ἐτίμησας. μέγα δ' ἴψαο.] μεγάλως ἔβλαψας. ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι.] καὶ νῦν δή μοι. ἐπικρήηνον.] ἐπιτέλεσον. ἐέλδωρ.] ἐπιθύμημα. ἀεικέα λοιγόν.] αἰκιστικόν, ἀπρεπῆ, καὶ χαλεπὸν ὄλεθρον. ἄμυνον.] ἀπόστρεψον, κατάπαυσον. αὐτὰρ ἐπεί ῥ.] ἐπειδὴ δέ. οὐλοχύτας.] νῦν τὰ κανᾶ. αὐέρυσαν.] εἰς τοὐπίσω ἀνείλκυσαν τὸν τράχηλον τοῦ θυομένου ἱερείου. ὡς προσέχειν εἰς οὐρανὸν τοῖς θεοῖς, οἷς καὶ ἐθύοντο, ὡς καὶ αὐτῶν ὄντων ἐν οὐρανῷ. πάλιν δὲ τοῖς ἥρωσιν ὡς κατοιχομένοις ἔντομα ἔθυον ἀποβλέποντα κάτω εἰς γῆν. ἔδειραν.] ἐξέδειραν. μηρούς.] τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. ἐξέταμον.] ἐξέτεμον, ἐξέκοψαν. κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν.] καὶ ἐκάλυψαν τὰ μηρία τῷ λίπει. δίπτυχα ποιήσαντες.] διπλώσαντες τὴν κνίσαν. νῦν δὲ λέγει τὸν ἐπίπλουν. ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.] ἀπ' αὐτῶν δὲ ὠμῶν τῶν ἱερείων [illegible] ἀπαρξάμενοι ἔκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέλους, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία, ὡς δῆθεν ὅλα τὰ μέλη τοῦ ἱερέως καρποῦσθαι. καῖε δ'.] ἔκαιε δέ. ἐπὶ σχίζῃς.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ σχιζῶν. αἴθοπα.] μέλανα, ἢ θερμόν. λεῖβε.] ἐπέσπενδε. νέοι.] νεανίσκοι. ἔχον.] κατεῖχον, ἐκράτουν. πεμπώβολα.] πέντε ὀβελοὺς ἔχοντα ἐκ μιᾶς λαβῆς κρατουμένης [illegible]. κατὰ μῆρε κάη.] κατεκάη τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. σπλάγχνα.] ἥπατα. πάσαντο.] ἐγεύσαντο. μίστυλλον.] εἰς μικρὰ διέκοψαν. τ' ἄρα

Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι,
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν.
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,
Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην,
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών.
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
Τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν,
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρε κάη, καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτη-

τ' ἄφατ' ἄλλα.] καὶ τὰ ἄλλα. ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.] καὶ τοῖς ὀβελίσκοις περιέπειραν. περιφραδέως.] πάνυ ἐμπείρως, καὶ ἐντέχνως. ἐρύσαντο.] εἰς τοὐπίσω εἵλκυσαν τοῦ πυρός. πόνου.] τῆς περὶ τὴν εὐωχίαν ἀσχολίας. τετύκοντο.] κατεσκεύασαν, ηὐτρέπιζον. δαῖτα.] εὐωχίαν. δαίνυντο.] εὐωχοῦντο. ἐδεύετο.] ἐνδεὴς ἦν. δαιτός.] εὐωχίας. ἐΐσης.] ἴσης, πᾶσιν ὁμοίας, ἢ ἰσομοίρου καὶ μεριστῆς. πόσιος.] ποτοῦ. ἐδητύος.] εὐωχίας, βρώσεως. ἐξ ἔρον ἕντο.] ἐξέβαλον τὸν τῆς τροφῆς ἔρωτα. ὅ ἐστιν ἐκορέσθησαν. ἔρον δὲ τὸν ἔρωτα Αἰολικῶς λέγει.

Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης.
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα, διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Οὔτέ ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
Αὖθι μένων.

κοῦροι.] οἱ νέοι. κρητῆρας.] τοὺς κρατῆρας. ἐπεστέψαντο.] ἄχρι τῆς στεφάνης ἐπλήρωσαν. ὅ ἐστι μέχρι τέλους. ποτοῖο.] ποτοῦ. νώμησαν.] διεμέρισαν, διένειμαν. ἐπαρξάμενοι.] ἤτοι τοῦ πίνειν ἀρχὴν ποιήσαντες, ἢ ἀπαρξάμενοι, καὶ σπείσαντες τοῖς θεοῖς. δεπάεσσι.] ποτηρίοις, ἐκπώμασι. πανημέριοι.] δι' ὅλης ἡμέρας. μολπῇ.] ὕμνῳ, ᾠδῇ. θεόν.] τὸν Ἀπόλλωνα. ἱλάσκοντο.] ἐξευμενίζοντο, ἐξιλεοῦντο. καλὸν ἀείδοντες.] ἤτοι καλὸν ᾄδοντες, ἢ καλῶς τὸν παιᾶνα.] παιὰν δέ ἐστιν ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα ἐπὶ ἀφέσει λοιμοῦ ᾀδόμενος. παιήονα.] παιὰν ᾠδῆς εἶδος. κοῦροι.] νέοι. μέλποντες.] ὑμνοῦντες. ἀπὸ δὲ τοῦ ἑλεῖν τὸν ποιητὴν τό, ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων, διδασκόμεθα, ὅτι πλέον τῶν θυσιῶν τέρπονται οἱ θεοὶ τοῖς οἰκείοις ἕκαστος ὕμνοις. ἑκάεργον.] τὸν Ἀπόλλωνα, ἐπιθετικῶς. ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ἠέλιος.] ὁ ἥλιος. καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.] καὶ τὸ σκότος ἐγένετο. ὅ ἐστι νύξ. δὴ τότε.] τότε δή. κοιμήσαντο.] ἐκοιμήθησαν. παρὰ πρυμνήσια.] παρὰ τὰ ἀπόγεια σχοινία. ἠριγένεια.] ἤτοι ἡ τὸν ὄρθρον γεννῶσα ἡμέρα, ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένη. φάνη.] ἐφάνη. ῥοδοδάκτυλος.] ῥοδόχρους, διαυγής. πυρρώδης γὰρ ὁ ἀὴρ ὄρθρου γίγνεται ἐν τῇ ἀνατολῇ. ἀπὸ δὲ τοῦ σχήματος τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίστησι τὸ τῶν ἀκτίνων σχῆμα. ἠώς.] ἡμέρα. ἀνάγοντο.] ἀνήγοντο, ἐπέπλεον. μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.] ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων. ἴκμενον.] ἤτοι πορευτικόν, παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι. ἢ ὑγρόν, ἀπὸ τῆς ἰκμάδος. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησίν, ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. ἵει.] ἐφίει, ἐπέπεμπεν. ἱστόν.] τὸ κατάρτιον. ἱστία δὲ πληθυντικῶς τὴν ὀθόνην. στήσαν.] ἔστησαν. ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.] ἀνελκύσαντες δὲ καὶ τὰ τῆς νεὼς ὀθόνια ἥπλωσαν. πρῆσεν.] ἐνέπρησεν, ἐφύσησε. μέσον ἱστίον.] μέσην τὴν ὀθόνην. ἀμφὶ δὲ κῦμα.] περὶ δὲ τὸ κῦμα. στείρῃ.] τῇ τρόπιδι τῆς νεώς, ἐπεὶ στερεωτέρα τῶν σανίδων ὑπάρχει. ἐπὶ γὰρ τῷ ξύλῳ τούτῳ ὥσπερ ἐπὶ θεμελίῳ τινὶ ἐποικοδομεῖται τὰ ἄλλα ξύλα τῆς νεώς. πορφύρεον.] μέλαν. μεγάλ' ἴαχε.] μεγάλως ἤχει. νηὸς ἰούσης.] τῆς νεὼς πορευομένης. ὅ ἐστι πλεούσης. ἔθεεν.] ἔπλει, νῦν δὲ ἔτρεχε. κατὰ κῦμα.] κατὰ τὴν θάλασσαν. διαπρήσσουσα.] διαπερῶσα, διερχομένη. κέλευθον.] πλοῦν. ἄλλοτε δὲ τὴν διὰ τῆς γῆς ὁδόν. αὐτὰρ ἐπεί.] ἐπειδὴ δέ. ἵκοντο.] παρεγένοντο. εὐρύν.] πλατύν, μέγαν. οἵ.] οὗτοι. ἐπ' ἠπείροιο.] ἐπὶ τῆς γῆς. ἔρυσσαν.] ἀνείλκυσαν. ὑψοῦ.] ἐφ' ὕψους. ψαμάθοις.] ἐπὶ τῆς ψάμμου. ὑπὸ δέ.] ὑποκάτω δέ. ἕρματα.] ἐρείσματα, στηρίγματα. δασύνεται. τὰ γὰρ βραχέα πρὸ τοῦ ρ ἀπαγομένου τοῦ μ δασύνεται, πλὴν τοῦ ἀρμένου. μακρά.] μεγάλα. τάνυσσαν.] κατὰ μῆκος ὑπέθηκαν. ἐσκίδναντο.] ἐσκεδάννυντο, ἐσκορπίζοντο. κλισίας.] σκηνάς. νέας.] τὰς ναῦς. αὐτὰρ ὁ.] οὗτος δέ. μήνιε.] ὠργίζετο. παρήμενος.] παρακαθήμενος. ὠκυπόροισι.] ταχείαις. διογενής.] εὐγενέστατος. πωλέσκετο.] ἀνεστρέφετο, παρεγένετο. κυδιάνειραν.] ἔνδοξους ἄνδρας ἔχουσαν, ἢ ἐνδόξους τοὺς ἄνδρας ποιοῦσαν. φθινύθεσκε.] διέφθειρεν. αὖθι.] αὐτόθι, ἐπὶ τόπου. μένων.] ποθέεσκεν.]

Paean

ποθέεσκεν.] ἐπεπόθει, ἐπεζήτει. ἀϋτήν.] βοήν. ἀπὸ δὲ τοῦ παρακολουθοῦντος φησὶ τὴν μάχην. ἐκ τοῖο.] ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. δυωδεκάτη.] δωδεκάτη. γένετο.] ἐγένετο. τὸ πάθος ἀφαίρεσις. ἴσαν.] ἐπορεύοντο. αἰὲν ἐόντες.] οἱ διὰ παντὸς ὄντες, ἀθάνατοι. ἅμα.] ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτό. ἦρχεν.] ἡγεῖτο. οὐ λήθετο.] οὐκ ἐπελάθετο. ἐφετμέων.] ἐντολῶν. παιδὸς ἑοῦ.] τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ. ἀλλ' ἥγε.] ἀλλ' αὕτη. ἀνεδύσατο.] ἀνέδυ, ἀνῆλθεν. ἀπὸ τῆς δύω ἐνεστῶτος. ἠερίη.] ἑωθινὴ, ὀρθρινή. εὗρεν.] κατέλαβεν. εὐρύοπα.] ἤτοι μεγαλόφθαλμον παρὰ τοὺς ὦπας. ἢ μεγαλόφωνον παρὰ τὴν ὄπα, ὅ ἐστι τὴν φωνήν. Κρονίδην.] Κρόνου παῖδα, Δία. ἄτερ.] χωρὶς τῶν ἄλλων. ἥμενον.] καθήμενον. ἀκροτάτῃ κορυφῇ.] ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας, ἐπὶ τῆς ὀξύτητος. πολυδειράδος.] πολλὰς ἐξοχὰς ἔχοντος, πολυαυχένου. Οὐλύμποιο.] Ὀλύμπου. καί ῥα.] καὶ δή. πάροιθεν.] ἔμπροσθεν. αὐτοῖο.] αὐτοῦ. λάβεν.] ἐλάβετο, ἐκράτησε. σκαιῇ.] ἀριστερᾷ. δεξιτερῇ.] δεξιᾷ. ἀνθερεῶνος.] τοῦ ὑπὸ τὸ γένειον τόπου, παρὰ τὴν ἐξάνθησιν τῶν τριχῶν. ἑλοῦσα.] λαβομένη, κατέχουσα. λισσομένη.] παρακαλοῦσα. εἴποτε δή σε.] ἐάν ποτέ σε. μετ' ἀθανάτοισιν.] ἐν τοῖς θεοῖς. ὄνησα.] ὠφέλησα. ἢ ἔπει.] ἢ λόγῳ. ὠκυμορώτατος.] ταχυθάνατος. ἔπλετο.] ἐγένετο. ἀτάρ μιν νῦν γε.] νῦν δὲ δὴ αὐτόν. ἑλὼν γάρ.] λαβὼν γὰρ ἔχει παρ' ἑαυτῷ. ἀπούρας.] ἀφελόμενος. τῖσον.] τιμῆς ἀξίωσον, δόξασον. μητίετα.] βουλευτικώτατε. τόφρα.] ἐπὶ τοσοῦτον. τίθει.] παρέχε, τὸ ἑξῆς, ἕως τοσούτου παρέχε τοῖς Τρωσὶ δύναμιν. ὄφρ' ἂν Ἀχαιοί.] ἕως ἂν οἱ Ἕλληνες. τίσωσι.] τιμήσωσιν. ὀφέλλωσιν.] αὐξήσωσιν. ἕ.] αὐτόν. οὔτι.] οὐδέν. νεφεληγερέτα.] νεφῶν ἀθροιστικός. ἀκέων.] ἡσυχάζων. δήν.] ἐπὶ πολὺν χρόνον. ἧστο.] ἐκαθέζετο. ὥς.] οὕτως. ἔχετο.] ἐκράτει, τῷ παθητικῷ ἐχρήσατο ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. ἐμπεφυυῖα.] ἐμπλέξασα τὰς χεῖρας, ἰσχυρῶς κρατήσασα. εἴρετο.] ἀνηρώτα. δεύτερον αὖθις.] ἐκ δευτέρου πάλιν. νημερτές.] ἀληθές. ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον.] δὶς τὸ αὐτὸ πέφρακεν ἐπιτάσεως χάριν. ἀντὶ τοῦ, ὑπόσχου μοι. ἢ ἀπόειπε.] ἢ ἀπάρνησαι, καὶ ἀπειπὲ. ἐπεὶ οὔτοι.] ἐπεὶ οὐδαμῶς σοι. ἔπι.] ἔπεστι. δέος.] φόβος, τουτέστιν ἐπειδὴ οὐ φοβῇ τῶν θεῶν τινά. ὄφρ' εὖ εἰδῶ.] ὅπως καλῶς μάθω. ὅσσον ἐγώ.] ὁπόσον ἐγώ. μετὰ πᾶσιν.] ἀντὶ τοῦ ἐν ἅπασι, τοῖς ἀνθρώποις. ἀτιμοτάτη.] ἄτιμος ὑπάρχω. μέγ' ὀχθήσας.] μέγα στενάξας, καὶ δεινοπαθήσας. νεφεληγερέτα.] νεφεληγερέτης. ὅ ἐστι νεφῶν ἀθροιστικός. ἦ δὴ λοίγια.] ὄντως δὴ ὀλέθρια. ἐχθοδοπῆσαι.] ἐχθρὸν καταστῆσαι. ἐφήσεις.] ἐποτρυνεῖς, ἐφορμήσεις, ὅ ἐστιν ἀναγκάσεις. ἐρέθῃσιν.] ἐρεθίζει. ἐρεθίζειν δὲ, τὸ παροξύνειν. ὀνειδείοις.] ὀνειδιστικοῖς, ὑβριστικοῖς. τὸ δὲ ὅλον, ὁπότ' ἄν με ἡ Ἥρα ὑπονοήσασά σοι παρέχειν χάριν, παροξύνῃ χρωμένη λόγοις ἐρεθιστικοῖς. Ἥρῃ ὅταν μ' ἐρέθῃσι.] Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέτιδος τῆς τοῦ Νηρέως, ἐδίωκεν αὐτὴν, βουλόμενος βιάσασθαι. γενόμενος δὲ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἐκωλύθη ὑπὸ Προμηθέως, φήσαντος τὸν ἐκ Θέτιδος γενόμενον ἀμείνονα ἔσεσθαι τοῦ ἰδίου πατρός. δείσας οὖν ὁ Ζεὺς περὶ τῆς ἐν οὐρανῷ ἐπικρατείας, αὐτὸς μὲν ἀπέσχετο τῆς προειρημένης. εἰς τιμὴν δὲ τοῦ παιδὸς Αἰακοῦ, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Πηλεῖ, ἐξ ἧς ἐγένετο ὁ Ἀχιλλεύς. ὃς οὐ μόνον ὑπερέβαλλε τῇ ἀνδρείᾳ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον γενομένους πάντας ἥρωας.

Αὖθι μένων. ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε, πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Πάντες ἅμα. Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης.
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε.
Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην, ἄτερ ἥμενον ἄλλων.
500 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα.
Ζεῦ πάτερ, εἴποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.
Τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ'. ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ.
510 Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο, τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα. καὶ εἴρετο δεύτερον αὖθις·
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ', ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἐμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
520 Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.

Thetis supplicat Ioui, et petit ut clarum reddat Achillem iam a rege ignominia affectum.

Ἡ δὲ

ἥρωας. νεικεῖ.] κακολογεῖ, λοιδορεῖ. καί τέ μέ φησι.] καὶ ἐμὲ λέγει. αὔτως.] εἰκαίως, ματαίως. αἰεί.] διαπαντὸς. ἀρήγειν.] βοηθεῖν. ἀπόστιχε.] ἀπαλλάσσου, ἀναχώρει. μή σε νοήσῃ.] μή σε θεάσηται. μελήσεται.] διὰ φιλίας γενήσεται. τελέσω.] τελειώσω, πληρώσω. εἰ δ' ἄγε τοι.] ἰδοὺ δή σοι. κατανεύσομαι.] ἐπινεύσω. ὄφρα πεποίθῃς.] ὅπως ἀκριβῶς πιστεύσῃς μοι. ἐξ ἐμέθεν.] ἐξ ἐμοῦ. τέκμωρ.] τέλος, τεκμήριον. παλινάγρετον.] παλινσύλληπτον, εἰς τοὐπίσω ληπτέον. ἐξ οὗ, ψευδὲς, ἢ μεταμελητόν. οὐδ' ἀπατηλόν.] οὐδ' ἀπατητικὸν ἢ ψευδές. οὐδ' ἀτελεύτητον.] οὐδ' ἀτελείωτον, ἀπλήρωτον. ὅ, τι κεν.] ὅπερ ἄν.

Ἦ δὲ, καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ
10 Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
Εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ' ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος,
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
20 Τώγ' ὣς βουλεύσαντε, διέτμαγον. ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου.
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
Ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν, ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
30 Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν, οὐδέ τί πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅττι νοήσεις.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν, χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
40 Οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ.

Ἀλλὰ

Ἦ.] ἔφη, εἶπε. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ὄντως ὡς τὸ, ἦ μυρί' Ἀχαιοῖς. καὶ τὸ ἀληθῶς· ὡς ἐπὶ τοῦ ἦ δὴ λοίγια ἔργα. τὸ γὰρ ὄντως ἐπὶ τοῦ ἀληθῶς λαμβάνεται. κυανέῃσι.] κυανέαις, μελαίναις. ἐπ' ὀφρύσι.] ταῖς ὀφρύσιν. νεῦσεν.] ἐπένευσεν. ἀμβρόσιαι.] θεῖαι. χαῖται.] τρίχες. ἐπεῤῥώσαντο.] ἐπεσείσθησαν. κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο.] ἀπὸ τῆς ἀθανάτου κεφαλῆς. ἐλέ-
530 λιξεν.] ἐκίνησεν, ἔσεισε. τώγ' ὥς.] οὗτοι μὲν δὴ οὕτως. βουλεύσαντε.] βουλευσάμενοι, δυϊκῶς. διέτμαγον.] διεχωρίσθησαν. εἰς ἅλα ἆλτο.] εἰς τὴν θάλασσαν καθήλατο, ἅτε δὴ οὖσα ἐνάλιος δαίμων. αἰγλήεντος.] λαμπροῦ· παρὰ τὴν αἴγλην. ἑόν.] πρὸς τὸ ἴδιον. δῶμα.] οἴκημα. ἐξ ἑδέων.] ἐκ τῶν καθεδρῶν. σφοῦ.] ἰδίου. ἐναντίον.] ἐξεναντίας. ἔτλη.] ὑπέμεινεν. ἐπερχόμενον.] ἐρχόμενον, ἥκοντα. ἀντίοι.] ἐξεναντίας. ὣς ὁ μέν.] οὕτως μὲν δὴ
540 οὗτος. θρόνου.] καθέδρας. ἠγνοίησεν.] ἠγνόησεν. ὅτι οἱ.] ὅτι αὐτῷ. συμφράσσατο.] συνεβουλεύσατο. ἀργυρόπεζα.] λαμπρόπους, ἀπὸ μέρους ὅλη καλή· πέζα γὰρ, ὁ πούς. ἁλίοιο γέροντος.] τοῦ θαλασσίου Νηρέως. αὐτίκα.] παραχρῆμα, εὐθέως. κερτομίοισιν.] ὑβριστικοῖς, χλευαστικοῖς. νῦν δὲ, τοῖς τὸ κέαρ, ὃ ἐστι τὴν ψυχὴν τέμνουσι καὶ λυποῦσι λόγοις. τίς δ' αὖ τοι.] τίς δή σοι. δολομῆτα.] δόλια βουλευόμενε. αἰεί τοι φίλον.] διαπαντός σοι προσφιλές. ἐμεῦ.]
550 ἐμοῦ. νόσφι.] χωρίς. ἐόντα.] ὄντα, ὑπάρχοντα. κρυπτάδια.] κρυφαῖα, λαθραῖα. φρονέοντα.] διανοούμενον, φρονοῦντα. δικαζέμεν.] δικάζειν. οὐδέ τι πώ μοι.] οὐδέποτέ μοι. πρόφρων.] προθύμως. τέτληκας.] ὑπομεμένηκας, κεκαρτέρηκας. ὅτι νοήσεις.]

ἐπιέλπεο.] ἐνθυμηθῇς. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] ὁ Ζεύς. ἐπιέλπεο.] ἐλπίζε. μύθους.] λόγους. εἰδήσειν.] μαθεῖν, γνῶναι. χαλεποί τοι ἔσονται.] βλαβεροί σοι γενήσονται. ἀλόχῳ.] γυναικί. ἐούσῃ.] ὑπαρχούσῃ. ἀλλ' ὅν τε μὲν λόγον προσήκει σε ἀκοῦσαι παρ' ἐμοῦ, τοῦτον οὐδεὶς πρὸ σοῦ μάθῃ οὔτε θεῶν οὔτε ἀνθρώπων. ἐπιεικές.] πρέπον. εἴσεται.] γνώσεται, μάθῃ. ὃν δ' ἂν ἐγών.] ὅν τινα δ' ἂν ἐγώ. ἀπάνευθεν.] ἄποθεν, χωρίς, ἰδίως. ἐθέλοιμι.] βούλομαι. νοῆσαι.] ἐνθυμηθῆναι. μή τι σύ.] μηδαμῶς σὺ ταῦτα. διείρεο.] ἀνερώτα. μετάλλα.] πολυπραγμόνει. βοῶπις.] εὐόφθαλμος, καλή. πότνια.] σεβασμία, ἔντιμος. αἰνότατε.] δεινότατε, ἐπίφοβε. μῦθον.] λόγον. ἔειπες.] εἶπας, ἔλεξας. καὶ λίην σε.] καὶ πάνυ σε. πάρος.] ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. οὔτ' εἴρομαι.] οὔτε ἀνηρώτησα. μεταλλῶ.] ἐπιζητῶ. σύνηθες.]

Nutus Iovis

Thetis ...

Mulieribus non ... arcana ... communicanda

εὔκηλος.] ἥσυχος. ἡ ἐν πρὸ ἀφόνου φιλοῦνται, πλὴν τοῦ δόλου. φράζεαι.] λέγεις, ἐβουλεύου. ἅσσα.] ἅτινα. ἐθέλῃσθα.] ἐθέλεις. αἰνῶς.] δεινῶς, χαλεπῶς. δείδοικα.] δέδοικα, εὐλαβοῦμαι. ἠερίη.] ἐρίαν. τῇ σ' ὀΐω.] ταύτῃ σε ὑπονοῶ. κατανεῦσαι.] ὑποσχέσθαι, ἀντὶ τοῦ κατανενευκέναι καὶ ὑποσχέσθαι. ἐτήτυμον.] ἀληθῶς. ὀλέσῃς.] ἀπολέσῃς. πολέας.] πολλούς. δαιμονίη.] νῦν, κακὴ κεφαλή. ὅτε δὲ εὐδαίμων, μακαρία. αἰεὶ μὲν ὀΐεαι.] διαπαντὸς μὲν με ὑπονοεῖς ἅπαντα ὀργῇ πράσσουσα καὶ οὐ λογιζομένη. λήθω.] λανθάνω. πρῆξαι.] πρᾶξαι δὲ οὐδὲν δύνασαι. ἔμπης.] ὅμως. οὔτι δυνήσεαι.] οὐδὲν δυνηθήσῃ. ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι.] ἀλλ' ἀποθύμιος μοι πλέον καὶ ἐχθρὰ γενήσῃ. ῥίγιον.] φρικτὸν, φοβερόν. εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστί.] καὶ τὰ ἑξῆς. εἰ δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχον ἐστὶν, ἔοικε κἀμοὶ προσφιλὲς εἶναι. λέγει δὲ προνοεῖσθαι Θέτιδι τὴν Ἀχιλλέως τιμήν. μέλλει.] ἔοικεν. ἀκέουσα.] ἡσυχάζουσα, σιωπῶσα. κάθησο.] καθίζου. ἐπιπείθεο.] πείθου. οὐ χραίσμωσιν.] οὐκ ἐπιβοηθήσωσιν. εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.] ὑπάρχουσι, τὸ πλῆρες εἰσίν. ἆσσον ἰόντε.] ἐγγὺς παραγενόμενοι. ὅτε κέν τοι.] ὅτε ἄν σοι. ἀάπτους.] ἀπροσίτους, ἀπροσπελάστους, διὰ μέγεθος. ἀψαύστους, πρὸς δὲ καὶ ἀάπτους. ἵν' ᾖ ἀρρήτους, οὓς οὐ δύναταί τις ἐπιδεῖν. ἐφείω.] ἐπιβάλω, ἐγγίσω. καί ῥα.] καὶ δή. καθῆστο.] ἐκαθέζετο. βοῶπις.] εὐόφθαλμος, καλή. ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.] ἐπικάμψασα τὴν αὐτῆς ψυχήν. ὅ ἐστι πραΰνασα. ὤχθησαν.] ἀνετίναξαν, ἐδυσπάθησαν διὰ τὴν Ἥραν. ἀνὰ δῶμα.] κατὰ τὴν οἰκίαν. τὸ δ' μέγα διὰ τὸ μέτρον. οὐρανίωνες.] οἱ ἐν οὐρανῷ κατοικοῦντες. τοῖσι δ' Ἥφαιστος.] ἐν τούτοις δὲ ὁ Ἥφαιστος. κλυτοτέχνης.] ὁ περὶ τὴν χαλκευτικὴν ἔνδοξος. ἦρχ' ἀγορεύειν.] ἤρξατο λέγειν. ἐπίηρα.] τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν. λευκωλένῳ.] λευκοβραχίονι, εὐπρεπεστάτῃ. ἦ δή.] ἀληθῶς δή, ὄντως δή. λοίγια.] ὀλέθρια. οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά.] οὐδὲ ἔτι ἀνασχετὰ, καὶ ὑπομονῆς ἄξια. ἔσσεται.] γενήσεται. εἰ δὴ σφώ.] ἐὰν δὴ ὑμᾶς οἱ θεοί. ἕνεκα θνητῶν.] χάριν τῶν φθαρτῶν ἀνθρώπων. ἐριδαίνετον.] ἐρίζετε, φιλονεικεῖτε, τοῖς θεοῖς θόρυβον ἐμποιεῖτε.

Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλῃσθα.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
560 Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω.
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
570 Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ.
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον, οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διῒ, ὄφρα μὴ αὖτε
580 Νεικείῃσι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἐξ ἑδέων στυφελίξαι, ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν,
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον

Μητρὶ

ὧδε.] οὕτως. κολῳόν.] θόρυβον. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κολοιῶν, οἵτινες θορυβώδεις καὶ κραυγαστικὸν ὄρνεον. κολῳὸς παρὰ τὸ κολοιός. ὁ δὲ Φιλόξενος παρὰ τὸ κλῶ, τὸ κλάζω, κατὰ παραγωγήν. οὐδὲ προσγράφει τὸ ι. ἐλαύνετον.] ἐγείρετε, ἐλαύνετε. δαιτός.] εὐωχίας. ἐσθλῆς.] ἀγαθῆς. ἦδος.] ἡδονή, ὠφέλεια. ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.] ἐπειδὴ ὅλα τὰ χείρονα τῶν καλῶν πραγμάτων ἐπικρατέστερά ἐστι. παράφημι.] παραινῶ, συμβουλεύω. νοεούσῃ.] ἐπισταμένῃ, φρονούσῃ. ὄφρα μὴ αὖτε.] ὅπως μὴ πάλιν. νεικείῃσι.] κακολογῇ, ὀνειδίζῃ. σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.] συνταράξῃ ἡμῶν τὴν εὐωχίαν. εἴπερ γὰρ καὶ ἐθέλῃσιν.] ἐὰν γὰρ ὅλως βουληθῶ. ἀστεροπητής.] ἀστραπικὸς, ἀστραπὰς ποιῶν. ἐξ ἑδέων.] ἐκ τῶν καθεδρῶν. στυφελίξαι.] ἀπωθῆσαι, ἀνατρέψαι. πολὺ φέρτατος.] κατὰ πολὺ κράτιστος, ἰσχυρότερος. καθάπτεσθαι.] καταπραΰνειν, ἐπέχειν. μαλακοῖσιν.] μαλακευτικοῖς, πραέσι. αὐτίκα.] παραχρῆμα, εὐθέως. ἵλαος.] ἵλεως, εὐμενής. ἀναΐξας.] ὁρμήσας, ἀναστάς. δέπας.] ἔκπωμα, ποτήριον. ἀμφικύπελλον, ἀμφοτέρωθεν κοῖλον καὶ περιφερές. ἢ κύπελλον, ἕνα

Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπε·
Τέτλαθι μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
Μή σε φίλην περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην, τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, ἀργαλέος γὰρ ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον,
Αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Οἰνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Ἧχι ἑκάστῳ,

ἔνθα ὁ πηλὸς κεῖται. τίθει.] ἐδίδου. καί μιν.] καὶ αὐτήν. τέτλαθι.] καρτέρησον, ὑπόμεινον. ἀνάσχεο.] ἀνάσχου, ὑπόμεινον. κηδομένη περ.] καίπερ λυπουμένη. ἐοῦσαν.] οὖσαν. ἴδωμαι.] θεάσωμαι. θεινομένην,] πληττομένην, τυπτομένην. τότε δ' οὔτι.] τότε δὲ οὐδέν. ἀχνύμενός περ.] καίπερ λυπούμενος. χραισμεῖν.] βοηθεῖν. ἀργαλέος γάρ.] χαλεπὸς γάρ ἐστιν ὁ Ζεὺς τῷ βουλομένῳ αὐτῷ ἀντιφέρεσθαι. ὅ ἐστιν, ἐναντιοῦσθαι καὶ φιλονεικεῖν. ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα.] εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Διὸς λέγει. Ἡρακλῆς ἀνακομιζόμενος μετὰ τὴν γενομένην ὑπ' αὐτοῦ πόρθησιν τῆς Ἰλίου ἐπὶ τῇ τοῦ Λαομέδοντος ἀπάτῃ, παρ' ὅσον αὐτῷ ἀντὶ τῶν ἀθανάτων ἵππων, οὓς ὑπέσχετο, ἀντέδωκε θνητοὺς ἀπατήσας, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ προσέσχε τῇ Κῷ τῆς Μεροπίδος χειμῶνι κατεχόμενος, κατὰ χόλον Ἥρας μισούσης τὸν ἥρωα, καὶ διὰ τοῦτο πρότερον κατακοιμησάσης τὸν Δία. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Κῶ θεασάμενοι αὐτὸν, καὶ ὡς ἄγριον θῆρα φοβηθέντες, ἐξήλασαν ἀπὸ τῆς πόλεως. ἐφ' ᾧ ἀγανακτήσας ὁ Ἡρακλῆς, ἐξεπόρθησε τὴν Κῶ. ἐπὶ δὲ τῇ τῆς Ἥρας κατακοιμήσει ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, ἐν δεσμοῖς κατέσχε τὴν Ἥραν, ἣν ἐπειρᾶτο τηνικαῦτα ὁ Ἥφαιστος λύειν· καὶ φωραθεὶς ἀπὸ τοῦ ὀλύμπου, ἐξερρίφη, καὶ εἰς Λῆμνον πρὸ τῆς Θρᾴκης νῆσον καταπεσὼν, χωλὸς ἐγένετο, ὥς φησιν ὁ ποιητής. διὸ ἱερὰ τοῦ θεοῦ ἡ Λῆμνος. ἄλλοτε.] καὶ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. ἀλεξέμεναι.] ἐπιβοηθεῖν. μεμαῶτα.] προθυμούμενον. ῥῖψεν.] ἔρριψε. τεταγών.] ἐκτείνας. ἀπὸ βηλοῦ.] ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ ἐρρίφη. γίγνεται δὲ ἀπὸ τοῦ βεβηκέναι τοὺς θεοὺς ἐπ' αὐτῷ, καὶ τοὺς ἀστέρας ἤδη βαίνειν εἴρηται. τῷ δὲ τόνῳ, καθάπερ οἱ Ἀρισταρχειοι, βηλὸν ὡς χωλὸν καὶ πηλὸν ἀποδιδόντες τὸν τῶν θεῶν βαθμόν. ἕτεροι δὲ βηλὸν εἶπον τὸν ἀνωτάτω πάγον, καὶ περιέχοντα τὸν πάντα ἀέρα. ἄλλοι τὴν περίοδον τοῦ αἰθέρος ἢ τῶν ἄστρων. κοινῶς δὲ σημαίνει ὁ βηλὸς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, ὃν καλοῦσι φλιάν. ὁ δὲ ποιητὴς ὑποτίθεται τὸν οὐρανὸν πύλας ἔχοντα. εἴρηται δὲ βηλὸς, ἀπὸ τοῦ βαίνεσθαι· ὡς καὶ ὁδὸς, ἀπὸ τοῦ διοδεύεσθαι. θεσπεσίοιο.] θείου, θαυμαστοῦ. πᾶν δ' ἦμαρ.] δι' ὅλης δὲ τῆς ἡμέρας. φερόμην.] δι' ὅλης ἡμέρας ἐφερόμην. ἤτοι διὰ τοῦ οὐρανοῦ, ἢ διὰ τοῦ ἀέρος. ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι.] ἅμα δὲ τῷ δῦσαι τὸν ἥλιον. κάππεσον.] κατηνέχθην, κατέπεσον ἐν τῇ Λήμνῳ. ἡ δὲ Λῆμνος, νῆσός ἐστι Θρᾴκης ἱερὰ Ἡφαίστου, ἔχουσα δύο πόλεις, Ἡφαιστιάδα καὶ Μύριναν. ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.] ἐνῆν, ἀντὶ τοῦ ἐλειποψύχουν, βραχείας μοι τῆς ψυχῆς γινομένης. ἔνθα με.] τότε με. Σίντιες.] οἱ Λήμνιοι, ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι καὶ βλάπτειν, ὄντες πειραταί. ἢ ὅτι δοκοῦσιν αὐτοὶ πρῶτοι ἐπιγνωκέναι τὰ πρὸς πόλεμον ὅπλα· ταῦτα γὰρ ὁμολογουμένως βλάπτει. ἄφαρ.] εὐθέως, ταχέως. κομίσαντο.] ἐπιμελείας ἠξίωσαν, καὶ ἀνείλοντο. μείδησεν.] ἐμειδίασεν, ἐγέλασε. κύπελλον.] ἔκπωμα, ποτήριον, παρὰ κοιλότητα. ἐνδέξια.] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν ἀρξάμενος. ᾠνοχόει.] ἀντὶ τοῦ ἐνέχει, τὸ νέκταρ ἐκίρνα. νέκταρ δέ ἐστι τὸ τῶν θεῶν πόμα. ἀπὸ κρητῆρος.] ἀπὸ τοῦ κρατῆρος. ἀφύσσων.] ἀρυόμενος, ἀπαντλῶν. ἄσβεστος.] ἀκατάπαυστος, πολύς. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ πυρός. ἐνῶρτο.] διηγείρετο. μακάρεσσι.] τοῖς μακαρισμοῦ ἀξίοις, ἀθανάτοις. διὰ δώματα.] διὰ τῶν οἴκων. ποιπνύοντα.] ἐνεργοῦντα, διακονοῦντα. πρόπαν ἦμαρ.] δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. δαίνυντο.] εὐωχοῦντο. ἐς ἠέλιον καταδύντα.] ἕως ἡλίου δυσμῶν. φόρμιγγος.] κιθάρας. περικαλλέος.] πάνυ καλῆς, ἐνδόξου. ἔχεν.] εἶχε. τέσσαρες γὰρ τέχναι ἀνατίθενται τῷ Ἀπόλλωνι, μουσική, τοξική, ἰατρική, μαντική. μουσάων θ'.] μουσῶν τε. ὁ δὲ λόγος, ὅσον πρὸς τῆς εὐωχίας ἐνδεεῖς οὐκ ἦσαν οἱ θεοί, οὔτε τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μουσικῆς, ὁμοίως οὔτε τῆς τῶν μουσῶν ᾠδῆς, αἵτινες καὶ αὐταὶ Ἀπόλλωνος κιθαρίζοντος ἐκ διαδοχῆς παραμέρος ᾖδον. ἄειδον.] αἵτινες ᾖδον. ἀμειβόμεναι.] ἐξαμοιβῆς καὶ διαδοχῆς ᾄδουσαι. ὀπί.] φωνῇ. φάος ἠελίοιο.] περιφραστικῶς, τὸ τοῦ ἡλίου φῶς. κακκείοντες.] κατακοιμηθησόμενοι. ἔβαν.] ἐπορεύθησαν. πρῶτος δὲ Ὅμηρος ἀφορμὴν ἔδωκε τοῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων εἰρηκόσιν

ἑκάστου θεὸν ἴδιον οἶκον ἔχειν. ᾗχι.] ἔνθα, ὅπου. περικλυτός.] ὁ πάνυ ἔνδοξος. ἀμφιγυήεις.] ὁ ἀμφοτέροις τοῖς γυίοις, ὅ ἐστι τοῖς ποσὶ χωλός. κλίνεται δὲ ὁ ἀμφιγυήεις, τοῦ ἀμφιγυήεντος. ὅτι τὰ εἰς εις λήγοντα ἀρσενικά, διὰ τοῦ εντος κλίνονται. οἷον τολμήεις τολμήεντος, τελήεις τελήεντος, χαρίεις χαρίεντος. οὕτως οὖν καὶ ἀμφιγυήεις ἀμφιγυήεντος. ἰδυίῃσιν.] ἐπιστήμοσιν, ἐμπείροις. πραπίδεσσι.] φρεσί, διανοίαις. πρὸς ὃν λέχος.] ὁ δὲ Ζεὺς φησὶν εἰς τὴν ἰδίαν κοίτην παρεγένετο. Κρόνου καὶ Ῥέας ἐγένοντο υἱοὶ ἄρρενες γ΄· Ζεύς, Ποσειδῶν, καὶ Ἅδης· θυγατέρες δὲ τρεῖς· Ἑστία, Δημήτηρ, καὶ Ἥρα. λείπει. τούτων φασὶν ἐπὶ τῆς Κρόνου δυναστείας ἠράσθησαν, τὸν δὲ Δία καὶ Ἥραν ἐπὶ ἐνιαυτοὺς τριακοσίους, ὥς φησι Καλλίμαχος ἐν β΄ αἰτίων. ὥστε Ζεὺς ἐράστης τριακοσίους ἐνιαυτούς, λάθρα δὲ τῶν γονέων ἀλλήλοις συνερχόμενοι, ἔσχον υἱὸν Ἥφαιστον, οὐχ ὁλόκληρον, ἑκατέρους δὲ τοὺς πόδας χωλόν, ὥς φησιν αὐτὸν καὶ ἀμφιγυήεντα ὁ Ποιητής.

Ἧχι ἑκάστῳ, δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
Ἥφαιστος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.

ὅτι δὲ λάθρα τῶν γονέων συνήρχοντο ἀλλήλοις μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ποιητὴς λέγων· εἰς εὐνὴν φοιτῶντε φίλους λήθοντε τοκῆας. μετὰ δὲ τὴν τῶν Τιτάνων ὑπὸ Διὸς καθαίρεσιν, καταταρταρωθέντος Κρόνου, Ζεὺς καὶ Ἥρα διαδεξάμενοι τὴν ἐν οὐρανῷ βασιλείαν, μέχρι τοῦ νῦν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων βασιλεύουσιν, ἀλλήλοις ἡρμοσμένοι, τῆς Ἥρας τελείας καὶ συζύγου προσαγορευομένης, παρ' ὅσον ἀδελφὴ μόνη ἀνδρὸς ἔτυχεν τοιούτου. ἔσχε δὲ Ἥβην θυγατέρα, ἣν οἰνοχόον θεῶν παρίστησιν ὁ Ποιητής. ἔνθα πάρος.] ὅπου καὶ πρότερον. κοιμᾶθ'.] ἐκοιμᾶτο. ὅτε μιν.] ὅτε αὐτόν. γλυκύς.] ἡδύς. ἱκάνοι.] καταλάβοι. ἔνθα.] ἐνταῦθα. τοπικὸν ἐπίρρημα. καθεῦδεν.] ἐκοιμᾶτο. προπερισπαστέον δέ, ὥστε μὴ προστακτικὸν εἶναι ἐνεργητικόν. ἀναβάς.] ἀνελθών. παρὰ δὲ.] παρ' αὐτὸν δέ. χρυσόθρονος.] χρυσοῦν θρόνον ἔχουσα, βασιλίς. μᾶλλον δὲ ἐπεὶ δὴ τὰ πρὸς τῷ αἰθέρι μέρη τοῦ ἀέρος γειτνιῶντα τῷ ἡλίῳ πυρώδη ἐστίν. ὁ γὰρ Ποιητὴς ἀλληγορῶν, τὸν χρυσὸν λαμβάνει ἀντὶ πυρός. Ἥρη.] Ἥρα. ἰστέον, ὅτι ἡ ῥαψῳδία αὕτη μόνη παραβολὴν οὐκ ἔχει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β ΤΟΥ
ΟΜΥΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζεὺς ὄνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν αὐτοῦ ἤδη τὸν πόλεμον. ὁ δὲ πρῶτον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν· ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν, παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηνᾶς προνοίᾳ, καὶ Νέστωρ δημηγορήσας. εἶτα ῥοφὴν ἀνελόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε, καὶ ἡγεμόνες, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες Ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νηῶν.

ΑΛΛΩΣ.

Ζεὺς ἐμέμνητο Θέτιδος τῆς ἱκεσίας, τῶν ἄλλων θεῶν τε, καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τὸν τοῦ Πηλέως, ὄνειρον Ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτὸν ἐκβάλλειν πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν μάχην. καὶ συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλέα παρακαλέσαι. ὁ δὲ οὐ συνιεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτοῦ διηγεῖται, καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἕλληνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα ἐπιτιθέμενον αὐτῷ τῇ ἀρχῇ, προσποιεῖσθαι τὸ πᾶν πλῆθος πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει. οἱ δὲ οὐ συνιέντες, ἐπὶ τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ ὑποθεμένης αὐτῷ Ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους πείθει κατέχειν, τῶν δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτεται. παύει δὲ καὶ Θερσίτην ἀμέσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα, καὶ τοὺς Ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὴν Ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. συμβουλεύσαντος δὲ καὶ Νέστορος τὰ αὐτά, Ἀγαμέμνων θύσας τῷ Διΐ, τοὺς γέροντας ἑστιᾷ. καὶ προτρεψάμενος τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει ἅπαντας. ἑξῆς δὲ ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ' ὧν ἦλθον οἱ Τρῶες, καὶ οἱ Ἕλληνες, καὶ τῶν ἐπικούρων, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Β ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

ΑΛΛΟΙ μέν ῥα.] οἱ μὲν δὴ λοιποί. ἔστι δὲ σύνδεσμος παραπληρωματικός. ἀνέρες.] ἄνδρες. ἱπποκορυσταί.] ἐφ' ἵππων ὁπλιζόμενοι, ἢ ἵππους κορύσσοντες, τουτέστι πολεμικοί, ἢ ἀφ' ἵππων μαχόμενοι. εὗδον.] ἐκάθευδον, ἐκοιμῶντο. παννύχιοι.] δι' ὅλης τῆς νυκτός. πῶς ἐν τῇ α. εἰπὼν τὸν Δία καθεύδειν, νῦν φησί, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος; λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι ἐκάθευδε μέν, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον ἐκαθεύδησε· καὶ οὐ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι καθεύδουσι. Δία δ' οὐκ ἔχε.] τὸν δὲ Δία οὐκ εἶχε. νήδυμος.] ἡδύς. ἀλλ' ὅ γε.] ἀλλ' οὗτος ὁ Ζεύς. μερμήριζεν.] ἐμερίμνα. κατὰ φρένα.] κατὰ τὴν διάνοιαν. ὡς Ἀχιλῆα.] ὅπως τὸν Ἀχιλλέα. ὀλέσῃ.] ἀπολέσῃ, ἀφανίσῃ. πολέας.] πολλούς. ἐπὶ νηυσίν.] ἐπὶ τοῖς πλοίοις. ἥδε δέ οἱ.] αὕτη δὲ αὐτῷ. κατὰ θυμόν.] κατὰ τὴν ψυχήν. ἀρίστη.] καλλίστη. φαίνετο.] ἐφαίνετο, ἐδόκει. πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ.] πέμψαι τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι. οὖλον ὄνειρον.] νῦν τὸν ὀλέθριον. δηλοῖ δὲ καὶ τὸν προσκυνῆ, καὶ τὸν ὁλόκληρον, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φησίν· οὖλον ἄρτον ἑλών. δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τῶν τριχῶν διαστροφήν. οὖλον δὲ ὄνειρον, οὐκ αὐτὸν ὀλέθριον ὄντα, ἀλλὰ τὸν ἐπ' ὀλέθρῳ πεμπόμενον. ἢ οὖλον τὸν ὑγιῆ. ὥσπερ λέγεται, οὐλὴ τραύματος. σημαίνει δὲ ἡ λέξις, καὶ τὸ ὑγιαίνειν. ὡς ἐν ἐκείνῳ, οὖλέ τε καὶ μάλα χαῖρε. θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν. καί μιν φωνήσας.] καὶ αὐτὸν προσκαλεσάμενος. ἔπεα πτερόεντα.] λόγους ταχεῖς. οὐδὲν γὰρ λόγου ταχύτερον. προσηύδα.] προσεῖπε. βάσκ' ἴθι.] πορεύου, καὶ ἄπιθι. ἔστι γὰρ ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. οὖλε.] ὀλέθριε. θοάς.] ταχείας. ἐλθὼν ἐς κλισίην.] παραγενόμενος ἐς τὴν σκηνήν. μάλα.] λίαν, πάνυ. ἀτρεκέως.] ἀληθῶς. ἀγορευέμεν.] ἀγορεύειν, λέγειν. ὡς ἐπιτέλλω.] ὡς προστάσσω. θωρῆξαι.] καθοπλίσαι αὐτόν. ἐκέλευε.] παραίνει, πρόστασσε. καρηκομόωντας.] τοὺς τὰς κεφαλὰς κομῶντας ἀνδρείας χάριν. τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιὸν ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδρείας κομώντων τὰς κεφαλάς, λόγος πρῶτον Θησέα ἀποκειράμενον τὴν ἔμπροσθίαν κόμην εἰς Δῆλον ἀναβῆναι τῷ Ἀπόλλωνι. ἀπὸ δὲ τοῦ κομῶντας, ἐν διαιρέσει κομόωντας. πανσυδίῃ.] πανστρατί. νῦν γάρ κε.] νῦν γὰρ ἄν. ἕλοι.] λάβοι, πορθήσοι. εὐρυάγυιαν.] πλατυάμφοδον, μεγάλην. ἀγυιαὶ γάρ, τὰ ἄμφοδα. ἀμφὶς φράζονται.] χωρὶς ἀλλήλων βουλεύονται, διχογνωμοῦσι περὶ τῆς Ἰλίου. τουτέστιν, οὐκ ἔτι γὰρ οἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦντες θεοὶ διάφορα φρονοῦσιν, οἱ μὲν τὰ ὑπὲρ Τρώων, οἱ δὲ τὰ ὑπὲρ Ἑλλήνων. ἐπέγναμψεν.] ἐπέκαμψεν, ἔπεισεν. Ἥρη.] ἡ Ἥρα. λισσομένη.] λιτανεύουσα, ἱκετεύουσα. Τρώεσσι δέ.] τοῖς δὲ Τρωσί. κήδεα.] κακά. ἐφῆπται.] ἐπήρτηται, ἐπικρέμαται. τουτέστιν ἐπίκειται. ὣς φάτο.] οὕτως εἶπε. βῆ δ' ἄρ.] ἐπορεύθη δέ. ἄκουσεν.] ἤκουσε. καρπαλίμως.] ταχέως. ἵκανε.] παρεγένετο. κίχανε.] κατέλαβεν. εὕδοντ' ἐν κλισίῃ.] κοιμώμενον ἐν τῇ σκηνῇ. περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.] περιεκέχυτο αὐτῷ ὁ θεῖος ὕπνος. στῆ δ' ἄρ.] ἔστη δέ. τὸ ἡγεμονικὸν γοῦν, τὰς αἰσθήσεις ἀνειμένον ἐστὶν αὐτόθι. Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς.] τῷ Νηλέως παιδὶ Νέστορι ὁμοιωθείς. ὁ δὲ τύπος παρωνυμικός. τόν ῥα.] ὅν τινα δὴ Νέστορα. γερόντων.] ἐντίμων πρεσβυτέρων. τῖε.] ἐτίμα. τῷ.] τούτῳ. εἰσάμενος προσεφώνεε.] ὁμοιωθεὶς προσεφθέγγετο. θεῖος.] θαυμαστός. εὕδεις.] καθεύδεις. Ἀτρέος υἱέ.] ὦ τοῦ Ἀτρέως παῖ Ἀγάμεμνον. δαΐφρονος.] πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος.

ΙΛΙΑΔΟΣ Β ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορήν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

ΑΛΛΟΙ μέν ῥα θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι. Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.
Ἀλλ' ὅ γε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον ὄνειρον.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι οὖλε ὄνειρε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω.
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ, νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων, οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο. βῆ δ' ἄρ' ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν δ' ἐκίχανεν
Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ. περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷι ἐοικὼς
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος ὄνειρος·
Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;

Οὐ χρὴ

ἱπποδάμοιο.] ἵππους δαμάζοντος, πολεμικοῦ. οὐ χρή.] οὐ προσῆκόν ἐστιν, οὐ δεῖ. παννύχιον.] δι' ὅλης τῆς νυκτός. βουληφόρον.] βουλευτικόν. ᾧ.] ᾧτινι. ἐπιτετράφαται.] ἐπιτετραμμένοι καὶ ὑποτεταγμένοι εἰσί. καὶ τόσσα.] καὶ τοσαῦτα. μέμηλε.] διὰ φροντίδος ἐστίν. ἐμέθεν.] ἐμοῦ. ξύνες.] σύνες, ἄκουσον. αὐτί τοῦ, τοῦτο τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενόν σοι νόησον. ὦκα.] ταχέως. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.] ἀπὸ γὰρ τοῦ Διὸς σοι ἥκω φέρων τὰς ἀγγελίας. ὅς σευ ἄνευθεν ἐών.] ὅς τις σοῦ ἄποθεν χωρὶς οἰκῶν. μέγα.] μεγάλως. κήδεται.] φροντίζει. ἠδ' ἐλεαίρει.] καὶ ἐλεεῖ. σῇσι.] ταῖς σαῖς. φρεσί.] ταῖς διανοίαις. τουτέστι, τὸ λεχθέν σοι κατὰ νοῦν ἔχε καὶ μέμνησο. αἱρείτω.] καταλαμβανέτω. εὖτ' ἄν σε.] ὁπόταν σε. μελίφρων.] ὁ ἡδύς. ἀνήῃ.] καταλίπῃ, ἐάσῃ. ὣς ἄρα φωνήσας.] οὕτως δὴ εἰπών. ἀπεβήσατο.] ἀπέβη, ἀνεχώρησε. τὸν δ' ἔλιπε.] τοῦτον δὲ κατέλιπεν. αὐτοῦ.] αὐτί τοῦ, ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον. τὰ φρονέοντα.] ταῦτα λογιζόμενον. θυμόν.] ψυχήν. ἅ ῥ'.] ἅτινα δή. οὐ τελέεσθαι.] οὐ τελειωθήσεσθαι, οὐ πληρωθήσεσθαι. ἔμελλεν.] ἔμελλε, ἐῴκει. φῆ.] ἔφη, εἶπεν, ἐλογίσατο. αἱρήσειν.] λαβεῖν, πορθήσειν. ἤματι κείνῳ.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. νήπιος.] ἄφρων, ἀνόητος. οὐδὲ τά.] οὐδὲ ταῦτα. ᾔδει.] ἠπίστατο. μήδετο.] ἐβουλεύετο. θήσειν.] ποιήσειν. ἐπ' ἄλγεα.] ἐπ' αὐτοὺς κακά. στοναχάς τε.] καὶ στεναγμούς. κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.] κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας. ἔγρετο.] διηγέρθη, ἐγρηγόρησε. θείη δέ μιν.] θεία δὲ αὐτὸν εἶχε κληδών. ὅ ἐστιν ἀνεμνήσθη τὸ ὄναρ. ἀμφέχυτο.] περιεκέχυτο. ὀμφή.] θεία φήμη καὶ κληδών, ἡ τὸ ὂν φαίνουσα. λέγει δέ, ὅτι ἔναυλον εἶχε τὴν τοῦ ὀνείρου φωνήν. ἐμφατικὸν δὲ τό, ἀμφέχυτο, πρὸς τὸ μηδὲν αὐτῶν ἐπιλελῆσθαι. ἕζετο δ' ὀρθωθείς.] ἐκάθισε δὲ ἀναστάς. μαλακόν.] ἁπαλόν, τρυφερόν. εἴρηται δὲ χιτὼν τὸ ἱμάτιον, παρὰ τὸ οἱονεὶ περικεῖσθαι αὐτὸ τῷ σώματι. ἰστέον δέ, ὅτι ἐπὶ μὲν ἀνδρὸς χιτῶνα λέγει, ἐπὶ γυναικὸς δὲ πέπλον. ἔνδυνε.] ἐνεδύσατο. νηγάτεον.] νεωστὶ κατεσκευασμένον, ἢ νενησμένον. γίγνεται δὲ παρὰ τὸ γίγνω γάτον, νεήγατον. ὑπερθέσει τοῦ ε, νηγάτεον, ἢ ἀγέννητον, ἢ λεπτόν, ἢ νεήγατον, νεωστὶ γεγονός. δηλοῖ δὲ ὁ χιτὼν παρ' αὐτῷ καὶ σιδηροῦν. περὶ δὲ βάλλετο.] περιεβάλλετο δέ. φᾶρος.] ὑπερβατόν, ἱμάτιον. λιπαροῖσι.] λευκοῖς, καὶ εὐραφέσιν, ἢ προαλειφομένοις ἐν τῷ ὑποδεῖσθαι. ἐδήσατο.] ἀμφὶ δ' ἄρ' ἰν' ἢ ὑπεδήσατο. πέδιλα.] ὑποδήματα, παρὰ τὸ περιειλεῖσθαι αὐτὰ τοῖς ποσίν. ὅ ἐστι περιτίθεσθαι. ὤμοισιν βάλετο.] περιετίθετο δὲ τοῖς ὤμοις. ξίφος.] τὴν καλουμένην σπάθην. ἥ τις εἴρηται παρὰ τὸ σπᾶσθαι αὐτὴν ἐκ θήκης. ἀργυρόηλον.] ἀργυροῖς ἥλοις διαπεπαρμένον. εἵλετο δέ.] ἔλαβε δέ. σκῆπτρον.] τὴν βασιλικὴν ῥάβδον. πατρώϊον.] προγονικόν. ἄφθιτον.] ἀδιάφθαρτον, αἰώνιον. ὅτι οὐκ ἐδόθη ἐκ τοῦ γένους ἑτέρῳ. σὺν τῷ ἔβη.] σὺν τούτῳ ἐπορεύθη. χαλκοχιτώνων.] σιδηροθωράκων. ἠὼς μέν ῥα.] ἡ ἡμέρα μὲν δή. προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον.] προσῆλθε τῷ μεγάλῳ Ὀλύμπῳ. τοῦτ' ἔστιν ἀνέτειλεν. μακρόν.] μέγιστον. Ζηνί.] τῷ Διΐ. φόως.] φῶς. ἐρέουσα.] ἀπαγγέλλουσα, δείξουσα. ἀθανάτοισι.] τοῖς θεοῖς. αὐτὰρ ὁ.] οὗτος δὲ ὁ Ἀγαμέμνων. κηρύκεσσι.] τοῖς κήρυξι. λιγυφθόγγοισιν.] ἡδυφώνοις, ὀξυφώνοις. κέλευε.] ἐκέλευσε. κηρύσσειν.] βοᾶν, συγκαλεῖν εἰς τὸν πόλεμον. νῦν δέ, εἰς τὸ συνέδριον. ἠγείροντο.] συνηθροίζοντο. μάλ' ὦκα.] πάνυ σπουδαίως. βουλὴ δέ.] ἐνταῦθα τὸ προβούλευμα. μεγαθύμων.] μεγαλοψύχων, γενναίων. ἷζεν.] ἐκάθισε, καθίδρυσε. γερόντων.] ἐντίμων, πρεσβυ:

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται, ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί. μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπεβήσατο. τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
Φῆ γὰρ ὅ γ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ
Νήπιος, οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε, στοναχάς τε,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου, θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή,
Ἕζετο δ' ὀρθωθεὶς, μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα
Καλὸν, νηγάτεον, περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε
Κηρύσσειν ἀγορὴν δὲ καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴ γὰρ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων

Νεστορέῃ

πρεσβυτέρων. Νεστορέῃ παρὰ νηΐ.] παρὰ τῇ τοῦ Νέστορος νηΐ. Πυλοιγενέος.] τοῦ ἐν τῇ Πύλῳ γεγεννημένου. πυκινήν.] συνετήν, σώφρονα. ἠρτύνετο.] παρεσκεύαζεν, ἐποίησε. κλῦτε.] ἀκούσατε. θεῖος.] ἤτοι θαυμαστός, ἢ θεόπεμπτος. ἐνύπνιον.] κατὰ τοὺς ὕπνους. ἀμβροσίην διὰ νύκτα.] διὰ τῆς θείας νυκτός. γίγνεται δὲ ἀπὸ τοῦ βροτὸς βροτίη, καὶ τροπῇ τοῦ τ εἰς σ, βροσίη, καὶ ἀμβροσίη, ἐν ᾗ βροτοὶ οὐ πορεύονται. μάλιστα δέ.] ὑπερβαλλόντως, ἐξαιρέτως. εἶδος.] τὸν τῆς ὄψεως χαρακτῆρα. μέγεθος.] προσυπακουστέον τὸ τοῦ σώματος. φυήν.] φύσιν, τρόπον. ἄγχιστα.] ἔγγιστα. ἐῴκει.] ὡμοίωτο. ὣς ὁ μέν.] οὕτως μὲν δὴ οὗτος. ᾤχετο.] ἀπήρχετο. ἀποπτάμενος.] ἀποπτὰς, ταχέως ἀπελθών. γλυκύς.] γνήσιος, ἡδύς. ἀνῆκε.] κατέλιπεν, ἀφῆκεν. αἴ κέν πως.] ὅπως ἄν. θωρήξομεν.] ὁπλίσωμεν. Ἰώνων ἡ συστολή. πειρήσομαι.] ἀπόπειραν λήψομαι. ἀπόπειραν δὲ τοῦ πλήθους λαμβάνει ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, κατά τι παλαιὸν ἔθος, βουλόμενος μαθεῖν πότερον γνώμῃ οἰκείᾳ πολεμοῦσιν, ἢ ἀνάγκῃ. ἣ θέμις ἐστίν.] ὡς νενόμισται, ὡς προσῆκόν ἐστι. πολυκλήϊσι.] πολυκαθέδροις, ἐξ οὗ πολυκώποις. κληΐδες γὰρ καλοῦνται, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. ἄλλοθεν ἄλλος.] ἄλλος ἀλλαχόθεν. ἐρητύειν.] κατέχειν, κωλύειν. ἦν.] ὑπῆρχεν. ἠμαθόεντος.] ψαμμώδους, τραχείας. ἄμαθος γὰρ ἡ ψάμμος. ἡγήτορες.] ἡγεμόνες. ἠδὲ μέδοντες.] καὶ πρόβουλοι. ἔνισπεν.] εἶπεν, ἔλεξε. ψεῦδός κε.] ψεῦδος ἄν. φαῖμεν.] λογιζοίμεθα, καὶ ὑπολάβοιμεν. νοσφιζοίμεθα.] χωριζοίμεθα. ἴδεν.] ἐθεάσατο. μέγ' ἄριστος.] μεγάλως ἄριστος. εὔχεται.] εὐχεῖται, καυχᾶται. βουλῆς ἐξῆρχε.] προηγεῖτο τῆς ἐκ τοῦ προβουλίου ἐξόδου. νέεσθαι.] πορεύεσθαι. ἐπανέστησαν.] ὀρθοὶ ἔστασαν. πείθοντό τε.] καὶ ἐπείθοντο. ποιμένι.] βασιλεῖ. σκηπτοῦχοι βασιλῆες.] σκηπτροφόροι βασιλεῖς. ἐπεσσεύοντο.] ἐπηκολούθουν. ἠΰτε.] καθάπερ, ὃν τρόπον. ἔθνεα.] ἔθνη, πλήθη. πρώτη δὲ αὕτη παραβολὴ τῷ ποιητῇ. εἶσιν.] ἄπεισι, πορεύονται. μελισσάων.] μελισσῶν. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐπέκτασις, ἴδιον δὲ Ἰώνων. ἁδινάων.] τῶν ἀδην καὶ ἀθρόως πετομένων, παρὰ τὸ ἄδην. διὸ καὶ δασύνεται. πέτρης ἐκ γλαφυρῆς.] ἐκ τῆς κοίλης πέτρας. αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.] νέα τῇ πτήσει χρωμένων, ὡς νομίζειν νεωστὶ ἀρχὴν πεποιηκέναι. βοτρυδόν.] συνεστραμμέναι καὶ συνηγμέναι ὡς ἐν βότρυος σχήματι. ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.] ἐπὶ τοῖς ἄνθεσι τοῖς κατὰ τὸ ἔαρ γιγνομένοις. αἱ μέν τ' ἔνθα.] καὶ αἱ μὲν τῶν μελισσῶν ἐνταῦθα πέτονται, αἱ δὲ ἐκεῖσε καὶ ἀθρόως. ἅλις.] δαψιλῶς, πολλαὶ καὶ ἅμα. πεποτήαται.] πέτονται. νεῶν ἄπο.] ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ τῶν σκηνῶν. ἠϊόνος.] αἰγιαλοῦ. προπάροιθεν.] ἔμπροσθεν. ἐστιχόωντο.] ἐν τάξει παρεγένοντο. ἰλαδόν.] τουτέστι, κατὰ ἴλας καὶ συστροφάς. μετὰ

Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος.
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα, μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
(60) Εὕδεις Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.
Ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
(70) Ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. ὣς ὁ μὲν εἰπὼν,
Ὤιχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστί.
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω.
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν·
(30) Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος.
Ὅσφιν ἐῢ φρονέων, ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον.
Νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι,
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
(40) Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες, ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα.
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων,
Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
(50) Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν. μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει

φάς. μετὰ δέ σφισιν.] ἐν αὐτοῖς δέ. ὄσσα.] θεία φήμη καὶ κληδών. δεδήει.] ἐξῆπτο, διεγήγερτο. ὀτρύνουσα.] παρακελευομένη, παρορμῶσα. ἰέναι.] παραγενέσθαι. ἀγέροντο.] συνηθροίζοντο. τετρήχει.] ἐτετάρακτο ὑπὸ θορύβου. θορυβώδης ἦν. ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα.] ὑπέστενε δὲ ἡ γῆ, καὶ ἦχον ἀπετέλει. ἱζόντων.] καθιζόντων. ὅμαδος δ' ἦν.] θόρυβος δὲ ἦν. ἐννέα δέ σφεας.] ἐννέα δὲ αὐτούς. βοόωντες.] βοῶντες. ἐρήτυον.] κατεῖχον. ἀϋτῆς.] βοῆς. σχοίατο.] ἀπόσχοιντο, παύσοιντο. διοτρεφέων.] τῶν Διὸς γνώμῃ τεθραμμένων. βασιλήων.] βασιλέων. σπουδῇ.] μόλις, δυσχερῶς. ἐρήτυθεν.] κατεῖχον ἕκαστος τὰς ἑαυτοῦ καθέδρας. κλαγγῆς.] βοῆς, κραυγῆς. ἀνὰ δ' ἔστη.] ἀνέστη δέ, ἢ ἀνέχων τὸ σκῆπτρον ἔστη. κρείων.] βασιλεύς. κάμε.] ἔκαμε, κατεσκεύασε, καμὼν ἐτεῦξεν. ἀναστροφὴ δὲ ὁ τρόπος. Κρονίωνι.] Κρόνου παιδὶ Διΐ. διακτόρῳ.] διάγοντι τὰς ἀγγελίας τὰς τῶν θεῶν, ἢ διακτόρῳ καὶ σαφεῖ κατὰ τὸ λέγειν, ἢ τῷ διαγγέλλοντι τὰς ἐργασίας. Ἀργειφόντῃ.] Ἄργου καὶ καθαρῷ φόνου. εἰρηνικὸς γὰρ ὁ θεός, ἢ ὥς τινες κατ' ἐπώνυμον. ὅ ἐστιν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. Ἰοῦς τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς τοῦ Ἀργείων βασιλέως Ζεὺς

Ὀτρύνουσ' ἰέναι Διὸς ἄγγελος, οἱ δ' ἀγέροντο.
Τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα
Λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν, ἐννέα δέ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴ ποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων,
Σπουδῇ δ' ἕζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας
Παυσάμενοι κλαγγῆς, ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ.
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ.
Αὐτὰρ ὃ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν.

ἐρασθεὶς καὶ γνοὺς αὐτὴν μετέβαλεν εἰς βοῦν, διὰ τὸν τῆς Ἥρας ζῆλον. Ἥρα δὲ αἰτησαμένη ὡς βοῦν, καὶ λαβοῦσα παρὰ τοῦ Διός, ἐπέστησεν αὐτῇ φύλακα Ἄργον τὸν πανόπτην καλούμενον, ὅτι κατὰ παντὸς τοῦ σώματος εἶχεν ὀφθαλμούς. κελευσθεὶς δὲ ὁ Ἑρμῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς κλέψαι τὴν βοῦν, ἐπειδὴ λαθεῖν οὐκ ἠδύνατο τὸν Ἄργον, λίθῳ βαλὼν ἀπέκτεινε. καὶ ἐντεῦθεν Ἀργειφόντης ἐκλήθη. τῇ δὲ Ἰοῖ ἡ Ἥρα ὡσανεὶ βοῒ οἶστρον ἐμβάλλει. ἡ δὲ ἐκ τῆς ὀδύνης, πρῶτον ἦλθεν εἰς τὸν ἀπ' ἐκείνης Ἰόνιον κόλπον κληθέντα. ἔπειτα διὰ τοῦ καλουμένου πρότερον Θρᾳκίου πόρου, νῦν δὲ ἀπ' ἐκείνης Βοσπόρου ἐλθοῦσα, καὶ ἄλλους δὲ διαφόρους τόπους πλανηθεῖσα, ἦλθεν εἰς Αἴγυπτον· ὅπου τὴν ἀρχαίαν μορφὴν ἀπολαβοῦσα, τίκτει παρὰ τὸ Νείλῳ ποταμῷ παῖδα Ἔπαφον. ἡ δὲ ἱστορία πλατυτέρον κεῖται παρὰ Ἀπολλοδώρῳ ἐν τῇ α. Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ.] ἵππους πλήττοντι, πολεμικῷ. Ἱπποδάμεια ἡ Οἰνομάου θυγάτηρ ἐρασθεῖσα Πέλοπος, Μυρτίλον τὸν Ἑρμοῦ, ἡνίοχον δὲ τοῦ ἑαυτῆς πατρὸς ἔπεισε τῇ κατὰ τοῦ πατρὸς νίκῃ συνεργῆσαι, καὶ τοὺς ἵππους τῆς εἰς τὸ τρέχειν ὁρμῆς κατασχεῖν, τῷ δὲ βουλομένῳ τὸν Πέλοπα καὶ τοὺς ἵππους λαβεῖν, καὶ τὸν ἑαυτῆς γάμον. ἔκειτο γὰρ τῷ νικήσαντι ἔπαθλον ὁ ταύτης γάμος, τῷ δὲ νικηθέντι θάνατος. ἀγωνιζομένων δὲ αὐτῶν ὁ Οἰνόμαος ἐκπίπτει τοῦ ἅρματος. οὐ γὰρ αἱ χοινικίδες τοὺς ἐμβόλους κατέσχον, τοῦτο πανουργήσαντος τοῦ Μυρτίλου. καὶ οὕτω νενίκηται καὶ ἀνῄρηται ὁ Οἰνόμαος τῷ Μυρτίλῳ ἐπαρασάμενος ὅπως ἀπόληται ὑπὸ Πέλοπος, ὃ καὶ ἐγένετο. διαβαινόντων γὰρ αὐτῶν διὰ τοῦ Αἰγαίου πόντου, καὶ διψησάσης τῆς Ἱπποδαμείας, καταβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος, ὁ Πέλοψ, ἐζήτει ὕδωρ κατὰ τῆς ἐρήμου. κατ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ ἡ Ἱπποδάμεια ἐρασθεῖσα Μυρτίλου, ἐδεῖτο μὴ ὑπεριδεῖν. ἀντειπόντος δὲ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πέλοπος παραγενομένου, φθάνει ἡ Ἱπποδάμεια κατηγορήσασα τοῦ Μυρτίλου, ὡς βιάσασθαι βουληθέντος αὐτήν, καὶ Μυρτίλον Πέλοψ ἀπὸ τοῦ ἅρματος ὠθεῖ εἰς τὸ πέλαγος. αὐτὸς δὲ καταχεῖ. ὅθεν τὸ μὲν πέλαγος Μυρτῷον ἀπὸ τοῦ Μυρτίλου. ὁ Πέλοψ δὲ πλήξιππος ἐκτοτε ἐκλήθη, διὰ τὴν περὶ τοὺς ἵππους πανουργίαν. αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ.] ὁ δὲ Πέλοψ πάλιν ἔδωκεν αὐτὸ τῷ Ἀτρεῖ. Πέλοψ ἐκ προτέρας γυναικὸς ἔχων παῖδα Χρύσιππον, ἔγημεν Ἱπποδάμειαν τὴν Οἰνομάου. ἐξ ἧς ἱκανῶς ἐπαιδοποίησεν. ἀγαπωμένου δὲ ὑπ' αὐτοῦ σφόδρα τοῦ Χρυσίππου, ἐπιφθονήσαντες ἥ τε μητρυιὰ καὶ οἱ παῖδες, μή πως καὶ τὰ σκῆπτρα αὐτῷ καταλείψῃ, θάνατον ἐπεβούλευσαν. Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης οἱ πρεσβύτατοι τῶν παίδων αὐτοῦ. ἀναιρεθέντος οὖν τοῦ Χρυσίππου, Πέλοψ ἐπιγνούς, ἐφυγάδευσε τοὺς αὐτόχειρας τῆς σφαγῆς γενομένους παῖδας, ἐπαρασάμενος αὐτοῖς καὶ τῷ γένει δι' αὐτῶν ἀναιρεθῆναι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀλλαχῇ ἐξέπιπτον τῆς Πίσης. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Πέλοπος, Ἀτρεὺς κατὰ τὸ πρεσβύτερον σὺν στρατῷ πολλῷ ἐλθών, ἐκράτησε τῶν τόπων. ἱστορεῖ Ἑλλάνικος. πολύαρνι.] πολυθρέμμονι, πλουσίῳ. Ἀτρεὺς ὁ Πέλοπος βασιλεύων τῆς Πελοποννήσου, ηὔξατο ποτὲ ὅ, τι ἂν κάλλιστον ἐν τοῖς ποιμνίοις αὐτοῦ γεννηθῇ, τοῦτο Ἀρτέμιδι θῦσαι. γεννηθείσης δὲ αὐτῷ χρυσῆς ἀρνός, τῆς εὐχῆς μετεμέλησεν, καὶ καθείρξας αὐτὴν εἰς λάρνακα ἐφύλαττε. μέγα δέ τι φρονῶν ἐπὶ τῷ κτήματι, κομπάζει κατὰ τὴν ἀγοράν. ἀνιώμενον δὲ ἐπὶ τούτῳ Θυέστην, φασίν, ὑπελθόντα ὡς ἐρῶντα, πεῖσαι Ἀερόπην ἐκδοῦναι αὐτῷ τὸ κτῆμα, λαβόντα δὲ ἀντειπεῖν τῷ ἀδελφῷ, ὡς οὐ δεόντως περὶ τοῦ τοιούτου κομπάζει. αὐτὸς δὲ ἔλεγεν, ἐν τῷ πλήθει δεῖν καὶ τὴν βασιλείαν ἔχειν τὸν τὴν χρυσῆν ἄρνα ἔχοντα. τοῦτο δὲ ὁμολογοῦντος καὶ Ἀτρέως, Ζεὺς Ἑρμῆν πέμπει πρὸς Ἀτρέα συνθέσθαι λέγων περὶ τῆς βασιλείας, καὶ δηλοῦν τὰ περὶ τῆς ἀνατολῆς. διότι μέλλει ποιεῖσθαι τὴν ἐναντίαν ὁδὸν ὁ ἥλιος. συνθεμένου δὲ περὶ τούτων, ὁ ἥλιος τὴν δύσιν εἰς ἀνατολὰς ἐποιήσατο. ὅθεν ἐκμαρτυρήσαντος τοῦ δαιμονίου τὴν Θυέστου πλεονεξίαν, τὴν βασιλείαν Ἀτρεὺς παρέλαβε. καὶ Θυέστην ἐφυγάδευσεν.

αὐτὰρ

αὐτὰρ ὁ αὖτε θυέστ'.] ἀντὶ τοῦ, Θυέστης δὲ κατέλιπε θνήσκων Ἀγαμέμνονι τὸ σκῆπτρον. Ἀτρεὺς βασιλεύων τῆς Πελοποννήσου, ἔχων ἐκ Κρεούσης τῆς + ἢ ὥς τινες Ἀερόπης τῆς + Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον. μέλλων τελευτᾶν τὸν βίον, σπεισάμενος πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἔχθραν, παραδίδωσιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ἵνα Ἀγαμέμνονι ἀνδρωθέντι ἀποδῷ. ὁ δὲ πιστῶς ποιήσας ἀποδίδωσι. φορῆναι.] φέρειν, βαστάζειν. πολλῇσι.] πολλαῖς. νήσοισι.] νήσοις. νῆσος δέ ἐστι γῆ περιτειχισμένη ὑπὸ θαλάσσης πανταχόθεν. ἴσως δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ὀρνέου τῆς νήσσης, ἥ τις καὶ αὐτὴ διαπαντὸς ὧδε τοῖς κύμασι τῶν ὑδάτων νήχεται.

Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων, ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ.
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ', Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα μετηύδα·
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ 110
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει, τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν,
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι 120
Ἀνδράσι παυροτέροισι, τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε, Τρῶές τε,
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι, ὅσσοι ἔασιν,
Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
Τόσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν. ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν, 130
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.

Ἐννέα

Ἄργεϊ παντί.] παντὸς Ἄργους, ὅλης τῆς Πελοποννήσου. τῷ ὅγε.] τούτῳ τῷ σκήπτρῳ οὗτος τουτέστιν ὁ Ἀγαμέμνων. ἐρεισάμενος.] ἐπερεισθείς. ἔπεα.] λόγους. μετηύδα.] ἐν αὐτοῖς εἶπεν. ὦ φίλοι.] ὦ προσφιλέστατοι. θεράποντες ἄρηος.] ὑπηρέται τοῦ Ἄρεος, πολεμικοί. μέγα.] μεγάλως. ἄτῃ.] βλάβῃ. ἐνέδησεν.] ἐνέβαλεν. βαρείῃ.] μεγάλῃ, ἰσχυρᾷ. σχέτλιος.] ὁ τοῦ σχετλιάζειν καὶ δυσφημεῖν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος, λύπας αὐτοῖς διδούς. ὁ γὰρ σχετλιασμὸς ἐπίρρημα λύπης δηλωτικόν. πρίν.] πρότερον. ὅτε ἐν τῇ Αὐλίδι ὡς ἑξῆς ἐρεῖ. ἐκπέρσαντα.] ἐκπορθήσαντα. εὐτείχεον.] καλῶς τετειχισμένην ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος. ἀπονέεσθαι.] ἀπαλλάττεσθαι, ὑποχωρεῖν. ἀπάτην.] πλάνην. βουλεύσατο.] ἐβουλεύσατο, ἐσκέψατο. δυσκλέα.] ἄδοξον εἰς Πελοπόννησον ἀπελθεῖν. ἱκέσθαι.] παραγενέσθαι. ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.] διότι ἐν τῷ πολέμῳ πολὺν ὄχλον ἀπώλεσα. οὕτω που.] οὕτω δή. μέλλει.] ἀρέσκει, ἔοικε. ὑπερμενέϊ.] τῷ ὑπερέχοντι τῇ δυνάμει πάντων θεῶν καὶ ἀνθρώπων. φίλον.] προσφιλές. πολλάων.] πολλῶν. ἔστι δὲ ὁ τρόπος ἐπέκτασις ἴδιος Ἰώνων. πολίων.] πόλεων. κάρηνα.] ἀκροπόλεις. ἐξ οὗ βασίλεια. ἠδ' ἔτι.] καὶ ἔτι. κράτος.] ἰσχύς, δύναμις. αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστίν.] ἀπρεπὲς γὰρ τοῦτό ἐστιν. ἐσσομένοισι.] μεταγενεστέροις. πυθέσθαι.] ἀκοῦσαι, μαθεῖν. μάψ.] μάτην. τοιόνδε.] τοιοῦτον τῇ ἀρετῇ. τοσόνδε.] καὶ τοσοῦτον πλήθει. ἄπρηκτον.] ἄπρακτον, ἀτέλεστον. πολεμίζειν.] πολεμεῖν, τὸ δὲ τοιοῦτον σχῆμα παρωνομασία καλεῖται. παυροτέροις.] ὀλιγωτέροις. οἱ μὲν Τρῶες χωρὶς τῶν ἐπικούρων ἦσαν ἀριθμῷ μυριάδες ε. τῶν δὲ Ἑλλήνων τὸ πλῆθος, τινὲς μέν φασι, μυριάδες δώδεκα, ἄλλοι δὲ ιδ. πέφανται.] ἐφάνη. εἴπερ γάρ κε.] ἐάν περ γάρ. ἐθέλοιμεν.] βουληθῶμεν. ὅρκια πιστά.] πιστοὺς ὅρκους. ταμόντες.] δι' ἐντόμων ποιησάμενοι. ἀριθμηθήμεναι.] ἀριθμηθῆναι. ἀμφότεροι.] οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες. λέξασθαι.] ἐπιλέξασθαι, ἢ καταριθμηθήσασθαι. ἐφέστιοι.] ἔποικοι. ὅ ἐστιν αὐτόχθονες, πολῖται. ὅσσοι.] ὁπόσοι. ἔασιν.] εἰσίν, ὑπάρχουσι. διακοσμηθεῖμεν.] διαταχθείημεν. δεκάδας.] ἀνὰ δεκανίας. ἑλοίμεθα.] λάβοιμεν. οἰνοχοεῖν.] κιρνᾶν. πολλαί κεν.] πολλαὶ ἄν. δευοίατο.] ἐνδεεῖς γένοιντο. οἰνοχόοιο.] οἰνοχόου. τόσον.] τοσοῦτον. φημί.] ὑπολαμβάνω. πλέας.] πλείονας. ἔμμεναι.] εἶναι. οἳ ναίουσιν.] οἵ τινες οἰκοῦσιν Ἴλιον. ἐπίκουροι.] οἱ ἀπὸ ξένης χώρας σύμμαχοι τῶν πολεμουμένων καὶ βοηθοί. πολλέων ἐκ πολίων.] ἐκ πολλῶν πόλεων. ἐγχέσπαλοι.] οἱ τὰ ἔγχη πάλλοντες, καὶ κινοῦντες τὰ δόρατα. πολεμικοί. ἔστι δὲ αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἀφέσεως, μήποτε ἄρα εἶεν κλασθέντα. μέγα.] μεγάλως. συγκοπὴ ὁ τρόπος. πλάζουσι.] πλανῶσι καὶ ἀπείργουσι τῆς πολλῆς προθυμίας. οὐκ εἰῶσιν.] οὐ συγχωροῦσι βουλόμενον. ὅ ἐστι δυνάμενον. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. εὖ ναιόμενον.] καλῶς οἰκούμενον. πτολίεθρον.] πόλισμα, πόλιν. βεβάασι.] παραβεβήκασι, παρεληλύθασι. δοῦρα.] δόρατα,

ξύλα. σέσηπε.] διασέσηπται ὑπὸ τοῦ χρόνου. σπάρτα.] σπαρτία, σχοινία. λέλυνται.] διαλέλυνται σαπέντα δηλαδή. ἄλοχοι.] γυναῖκες. νήπια.] μικρά. εἵαται.] καθέζονται. ἐν μεγάροισι.] ἐν τοῖς οἴκοις. ποτιδέγμεναι.] προσδεχόμεναι. ὀρθῶς κατ' ἐπικράτησιν τοῦ θήλεος. τὸ δὲ ποτὶ Δωρικόν. ἄμμι δέ.] ἐν ἡμῖν δέ. Αἰολικῶς. ἔργον.] νῦν ὁ πόλεμος. αὔτως.] ὡσαύτως, ὁμοίως ἢ ματαίως. ἀκράαντον.] ἀτελείωτον, ἀπλήρωτον. οὗ εἵνεκα.] οὗτινος χάριν. δεῦρο.] ἐνταῦθα. ἱκόμεσθα.] παρεγενόμεθα. πειθώμεθα.] ἀντὶ τοῦ πειθῶμεν. ἀλλ' ἄγε.] ἀλλὰ δεῦρο. αἱρήσομεν.] πορθήσωμεν, λάβωμεν. ὄρινε.] διετάραξε. μετὰ πληθύν.] ἐν τῷ πλήθει. ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.] ὅσοι τοῦ προβουλεύματος οὐκ ἤκουσαν τῶν ἡγεμόνων. κινήθη δ' ἀγορὴ ὡς κύματα μακρά.] ἀντὶ τοῦ, μεγάλα. ἔστι δὲ παραβολὴ τὸ σχῆμα. παραβολὴ δέ ἐστιν ὁμοιωματικὴ πράγματος τοῖς ὑποκειμένοις παράθεσις πρὸς δήλωσιν ἐναργεστέραν. κινήθη.] ἐκινήθη, ἐταράχθη.

Εννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί.
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται.
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα, 10
Εἵατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι. ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
Αλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
140 Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ως φάτο, τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε
Πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης 20
Πόντου Ικαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρός τε, Νότος τε
Ωρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων,
Ως δ' ὅτε κινήσῃ Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν
Λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν,
Ως τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῷ
150 Νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο. ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ιστατ' ἀειρομένη. τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
Απτεσθαι νηῶν, ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν, 30
Ουρούς τ' ἐξεκάθαιρον. ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
Οἴκαδ' ἱεμένων, ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
Ενθα κεν Αργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Αθηναίην Ηρη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ω πόποι Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ατρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης. Καδδέ κεν

Πόντου Ικαρίοιο.] τοῦ Ικαρίου πελάγους. κεκλημένου οὕτως, ἀπὸ Ικάρου τοῦ Δαιδάλου παιδὸς πεσόντος εἰς αὐτὸ, καὶ ἀπολομένου οὕτως. Μετὰ τὴν Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον μίξιν, Δαίδαλος εὐλαβούμενος τὴν Μίνωος ὀργὴν, πτερωτὸς σὺν Ικάρῳ τῷ υἱεῖ ἐκ Κρήτης ἐφέρετο. καταπεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς, τὸ ὑποκείμενον πέλαγος, Ικάριον μετωνομάσθη. ὁ μέντοι Δαίδαλος διαπτὰς εἰς Κάμικον τῆς Σικελίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκδεχόμενος, ἔμενε παρὰ ταῖς Κωκάλου θυγατράσιν. ὑφ' ὧν ὁ Μίνως ἥκων ἐπ' ἀναζήτησιν τοῦ Δαιδάλου, ἀποθνήσκει, καταχυθέντος αὐτοῦ ζεστοῦ ὕδατος. ἱστορεῖ Φιλοστέφανος, καὶ Καλλίμαχος ἐν αἰτίοις. Εὖρος.] ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς πνέων ἄνεμος, ὅς τις καὶ ἀπηλιώτης καλεῖται. Νότος δὲ ὁ ἀπὸ μεσημβρίας. ὦρορε.] διήγειρε, διετάραξε. ἐπαΐξας.] ἐφορμήσας. νεφελάων.] νεφελῶν. κινήσει.] φυσήσει. λάβρος ἐπαιγίζων.] σφοδρὸς πνέων, μέγας. βαθύ.] μέγα, εὔφορον. λήϊον.] σιτοφόρον χωρίον. Ζέφυρος.] ὁ ἀπὸ δυσμῶν πνέων. ζόφος γὰρ καλεῖται ἡ δύσις. ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσι.] ἐπικατακλίνει τοὺς ἀστάχυας τοῖς στάχυσιν. ὡς τῶν.] οὕτως τούτων. ἀλαλητῷ.] θορύβῳ. προσληπτέον τὴν σὺν, ἵν' ᾖ σὺν θορύβῳ. νῆας ἐπεσσεύοντο.] ἐπέρχοντο, ἐπηκολούθουν. ὑπένερθεν.] ὑποκάτωθεν. κονίη.] κόνις. ἵστατο.] ὑψοῦτο, ἠγείρετο. ἀειρομένη.] εἰς ὕψος ἐπαιρομένη. ἀλλήλοισι κέλευον.] ἀλλήλοις παρεκελεύοντο. τουτέστιν εἰς ἕνα ἐπεσπούδαζον. ἅπτεσθαι.] λαμβάνεσθαι. ἠδ' ἑλκέμεν.] καὶ καθέλκειν. δῖαν.] θείαν, φοβεράν. ἐξεκάθαιρον.] ἐξεσκαπτον. οὐρούς.] τὰς φρεώδη ὀρύγματα, δι' ὧν αἱ νῆες καθέλκονται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ τὰς ἀντλίας. οἴκαδ' ἱεμένων.] ὁρμωμένων, ἐς οἶκον ἀπιέναι προθυμουμένων. ὑπὸ δ' ᾕρεον.] ὑφῄρουν δέ. ἔνθα κεν.] καὶ παρ' ὀλίγον τότε ἄν. ὑπέρμορα.] ἢ ὑπὲρ τὸ προσῆκον, ὑπὲρ τὸ εἱμαρμένον. νόστος.] ἡ εἰς οἶκον ἀνακομιδή. παρὰ τὸ ἦλθε καὶ γνήσιον τῆς πατρίδος. ὢ πόποι.] φεῦ, παπαί. ἔστι δὲ ἐπίρρημα σχετλιαστικὸν, καὶ λύπης δηλωτικόν. Αἰγιόχοιο.] τοῦ τὴν Αἰγίδα ἔχοντος. αἰγὶς δέ ἐστιν ὅπλον Διὸς ἡφαιστότευκτον. Ζεὺς Κρόνου καὶ Ῥέας γενόμενος, ἐν Κρήτῃ ἐπεκλήθη Αἰγίοχος διὰ τὸ αὐτόθι ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι. ἢ ὥς τινές φασι, διὰ τὸ αἶγαν ἀνελόντα, τὴν μὲν δορὰν ἀμφιέσασθαι, τοῖς δὲ κέρασιν εἰς τόξον χρήσασθαι. ὅθεν καὶ αἰγιδόκον τόπον τινὰ ἐν Κρήτῃ καλεῖσθαι, ἱστορεῖ Εὐφορίων. Διὸς τέκος.] Διὸς τέκνον. Ατρυτώνη.] ἄτρυτε, ἀκαταπόνητε. ἐπ' εὐρέα.] ἐπὶ τὰ πλατέα καὶ μεγάλα. νῶτα θαλάσσης.] ἤτοι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἢ τὰ μεγέθη. ἰστέον δὲ, ὅτι οὐδετέρως τὸ νῶτον καὶ τὰ νῶτα λέγει ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ καὶ Ἡσίοδος, καὶ οὐκ ἀρρενικῶς καλδίκης. 40 50

καδ δέ κεν εὐχωλὴν λίποιεν.] τὸ ἑξῆς, καταλίποιεν δ' ἂν καύχησιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλένην ἐνταῦθα. εὐχωλήν.] εὐχήν, καύχησιν. Ἀργείην.] τὴν Πελοποννησίαν. ἡ γὰρ Λακωνικὴ μέρος ἐν περίπλῳ τῆς Πελοποννήσου. ἧς εἵνεκα.] ἧς ἕνεκα, ἧς χάριν. ἀπόλοντο.] ἀπώλοντο, ἠφανίσθησαν. φίλης ἀπό.] πόρρωθεν τῆς περιφιλεστάτης πατρώας αὐτῶν γῆς. ἀλλ' ἴθι.] ἀλλ' ἄπιθι. μετὰ λαόν.] ἐπὶ τὸν τῶν Ἑλλήνων ὄχλον. ἐρώει.] ἡσύχαζε, μένε. ἀγανοῖς.] προσηνέσι, πρᾳέσι. ἐρήτυε.] κώλυε, κάτεχε. φῶτα.] ἄνδρα. μηδ' ἔα.] μηδὲ συγχώρει. ἅλαδ' ἑλκέμεν.] εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν.

Καδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον
Ἑσταότ'· οὐδ' ὅ γε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκληῗσι πεσόντες,
Καδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει.
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.
Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
Κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι.
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείωνος.
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε.
Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.

ἀμφιελίσσας.] ἀμφοτέρωθεν ταῖς κώπαις ἐλαυνομένας. ἢ εἰς ἑκάτερα τὰ πλευρὰ στρεφομένας. οὐδ' ἀπίθησε.] οὐδὲ παρήκουσε. γλαυκῶπις.] γλαυκόφθαλμος, καλή, φοβερά, ἢ καταπληκτικὴ τὴν πρόσοψιν. ἀΐξασα.] ὁρμήσασα. καρήνων.] ἀκρωτηρίων. εὗρεν.] εὗρε, κατέλαβε. Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.] τῷ Διῒ τὴν εὐβουλίαν ἴσον. ἔπειτα.] μετὰ ταῦτα. ἑσταότα.] ἑστῶτα. ἐϋσσέλμοιο.] εὐκαθέδρου. σέλματα γάρ, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. ἅπτετο.] ἥπτετο. ἐπεί μιν.] ἐπειδὴ αὐτόν. ἄχος.] λύπη. ἵκανε.] κατέλαβε. ἀγχοῦ.] ἐγγύς, πλησίον. ἱσταμένη.] στᾶσα. Διογενές.] ἀπὸ Διὸς ἔχον τὸ γένος συγγενέστατε. Λαερτιάδη.] Λαέρτου παῖ Ὀδυσσεῦ. πολυμήχανε.] πολύβουλε, συνετέ. ἐν νήεσσι.] ἐν ταῖς ναυσί. πολυκληΐσι.] πολυκαθέδροις. πεσόντες.] ἐμπεσόντες, εἰσελθόντες. μηδέ τ' ἐρώει.] μηδὲ συγχώρει. ξυνέηκε.] συνῆκεν, ἤκουσεν. ὄπα.] φωνήν. φωνησάσης.] εἰπούσης. βῆ δὲ θέειν.] ὥρμησε δὲ τρέχειν. ἀπὸ δὲ χλαῖναν.] ἀπεδύσατο δὲ τὴν χλανίδα, διὰ τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι αὐτόν, σπεύδοντα ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἱματίων. ἐκόμισσεν.] ἐκόμισεν, ἐβάστασεν. ἰστέον δέ, ὅτι ἕτερος οὗτός ἐστιν Εὐρυβάτης, καὶ ἕτερος ὁ Ἀγαμέμνονος, οὗ ἐμνήσθη ἐν τῇ α. ἕκαστος γὰρ τῶν βασιλέων εἶχεν ἰδίους κήρυκας. ὀπήδει.] ἠκολούθει. αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθών.] ὁ Ὀδυσσεύς, φησί, παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος λαμβάνει τὸ σκῆπτρον. οὐχ ἁπλῶς δὲ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἵνα δοκῇ σὺν τῇ τοῦ βασιλέως γνώμῃ κρατεῖν αὐτούς. ἀντίος.] ἐξεναντίας. ἄφθιτον.] ποιητικῶς τοῦτο πέπλασται. τὸ μὲν ἀθάνατον ἐπὶ ἐμψύχων οἱ φιλόσοφοι τάσσουσι. τὸ δὲ ἄφθιτον ἐπὶ ἀψύχων. σὺν τῷ.] σὺν τούτῳ τῷ σκήπτρῳ δηλονότι. ἔξοχον.] ὑπερέχοντα, βασιλέα. κιχείη.] καταλάβοι. ἀγανοῖς.] προσηνέσι, πρᾳέσι. ἐρητύσασκε.] κατεῖχεν, ἐκώλυε. δαιμόνι'.] αὕτη ἡ λέξις τῶν μέσων ἐστί. δηλοῖ γὰρ ἀμφότερα. ποτὲ μέν, ἐπὶ ἐπαίνῳ λεγομένη· οἷον, θεῖε μακάριε, μέγιστε ἢ ἀγαθὲ καὶ ἄριστε. ποτὲ δ' ἐπὶ ψόγῳ· οἷον, ἄφρον καὶ μάταιε, ἢ χείριστε καὶ φαῦλε. ποτὲ μὲν οὖν φησὶ θεῷ προσφέρει. ἥσσονα λέγει, ἢ κατὰ θεόν. ποτὲ δὲ ἀνθρώπῳ, ὑπερέχοντα ἄνθρωπον. ὡς δηλοῦσθαι, ἥττονα μὲν θεοῦ, ὑπερέχοντα δὲ ἀνθρώπου. οὔ σε ἔοικεν.] οὐ σὲ πρέπει ὦ βέλτιστε. κακὸν ὥς.] ὡς κακὸν καὶ ἄνανδρον. δειδίσσεσθαι.] εὐλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι. αὐτός.] σύ. κάθησο.] κάθου. ἵδρυε.] καθέζεσθαι κέλευε. σάφα.] σαφῶς, ἀκριβῶς. οἷος.] ὁποῖος. νόος.] νοῦς, διάνοια. ἀντὶ τοῦ, ἔτι οὐκ οἴδαμεν τί βούλεται περὶ φυγῆς ἡμῖν λέγων. τάχα δ'.] ταχέως δέ. ἴψεται.] βλάψει. ἀκούσαμεν.] ἠκούσαμεν.

Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος.
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι. φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
200 Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι' ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι. σὺ δ' ἀπόλεμος, καὶ ἄναλκις,
Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω — Νόθος
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ.
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν, οἳ δ' ἀγορήνδε
Αὖθις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων
210 Ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας.
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε, πολλά τε ᾔδη,
Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίιον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. αὐτὰρ ὕπερθε, — φοξὸς

ᾐσχυμμένων. ῥέξῃ.] ποιήσῃ, πράξῃ. θυμός.] νῦν ὀργή. διοτρεφέων.] τῶν σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τεθραμμένων. φιλεῖ δὲ ἑ μητίετα Ζεύς.] φιλεῖ δὲ αὐτὸν ὁ βουλευτικώτατος Ζεύς. ὃν δ' αὖ.] ὅν τινα δὲ πάλιν. δήμου.] δημοτικὸν, καὶ ἀπὸ τοῦ πλήθους. βοόωντα.] βοῶντα, κράζοντα. ἐφεύροι.] καταλάβοι. ἐλάσασκεν.] ἔπληττεν. ὁμοκλήσασκε.] καὶ ἠπείλησε μεθ' ὕβρεως. δαιμόνι'.] ἐνταῦθα ἐφ' ὕβρει, ἀντὶ τοῦ κακόδαιμον, φαυλότατε. ἀτρέμας ἧσο.] μεθ' ἡσυχίας καθέζου. οἳ σέο.] οἵ τινές σου. φέρτεροι.] κρείσσονες. ἀπτόλεμος.] ἄπειρος πολέμου, ἄθλιος. ἄναλκις.] ἀσθενής, ἀδύνατος. ἐναρίθμιος.] οὐ καταριθμούμενος. βουλῇ.] τουτέστιν ἐκκλησίᾳ. οὐ μέν πως.] οὐ μὴν, οὐδαμῶς πως. οὐκ ἀγαθόν.] ἀντὶ τοῦ οὐ καλόν. πολυκοιρανίη.] πολυαρχία. κοίρανος.] βασιλεύς, ἡγεμών. οὕτω γοῦν, ὅτι ἡ Περσῶν ἀρχὴ διὰ τὴν μοναρχίας μεγάλη ἐστί. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲ, ὁπότε πλείονας παρεῖχον τῷ στρατεύματι ἡγεμόνας, ὡς ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς τοὺς ἐννέα, ἡττῶντο· ὁπότε δὲ δι' ἑνὸς ἐποιοῦντο τοὺς ἀγῶνας, ἐνίκων. ὥσπερ ἐν τῇ Κνίδῳ, ὁ Κόνων νικῶν τὸ τῶν Πελοποννησίων στρατόπεδον. ὅπου γε καὶ τὰ σώματα ἡμῶν, εἰ ἦσαν ἐξ ἑνὸς στοιχείου, οὐδέποτε ἂν ἤλγουν. οὔτε γὰρ ἦν ὑφ' οὗ ἀλγήσειαν ἓν ὄντα, ὥς φησιν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. καὶ ἐν ἑτέρῳ δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ, πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὰ γὰρ πολλὰ ἀλλήλοις ἀνθιστάμενα, ὥσπερ πόλεμον ἐπιφέρει, ἐφ' οὗ φθορά. ἀγκυλομήτεω.] ἀγκυλομήτης ὁ Κρόνος ἐκλήθη. ἤτοι ἀγκύλα καὶ σκολιὰ βουλευσάμενος κατὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν παίδων. ὥς φησιν Ἡσίοδος. τοῦ μὲν γὰρ τὰ αἰδοῖα τῇ ἅρπῃ ἀπέτεμε, τοὺς δὲ κατέπιεν. ἢ ὁ τὰ ἀγκύλα καὶ δυσχερῆ πράγματα, τῇ μήτι περιλαμβάνων, κορόνους τις ὢν καὶ τέλειος νοῦς. ὥς φησι καὶ ἡ Δημώ. ἀγκυλομήτης, ὁ ἐν τοῖς σκολιοῖς πράγμασιν εὐμήχανος. δηλοῖ δὲ τὸ ἀγκύλον παρὰ τῷ Ποιητῇ τρία· τὸ σκολιὸν κατὰ βούλευσιν· ὡς ὅταν λέγῃ ἀγκυλομήτην τὸν Κρόνον. καὶ τὸ περιφερὲς κατὰ σχῆμα· ὡς τὸ, ἀγκύλα κύκλα. καὶ τὸ ἰσχυρὸν, ὡς τὸ, ἀγκύλον ἅρμα. ὥς ὅγε.] οὕτως μὲν δὴ οὗτος. κοιρανέων.] διατάσσων, διερχόμενος, καὶ τὸ τοῦ κοιράνου ἔργον ἐπιτελῶν. δίεπε.] διέτασσε, διῴκει. ἐπεσσεύοντο.] ἤρχοντο, ἐπηκολούθουν. ἀλαλητῷ.] σὺν θορύβῳ. νεῶν ἄπο.] ἀπὸ τῶν πλοίων. ἠχῇ.] μετὰ ἤχου καὶ κραυγῆς. βρέμεται.] ἠχεῖ, κτυπεῖ. σμαραγεῖ.] ἠχεῖ. ὡς ὅτε κῦμα.] 40 τοῦτο πρὸς τὴν κίνησιν, τὸν δὲ βρόμον πρὸς τὴν ἀπήχησιν. Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος.] ὁ δὲ Θερσίτης μόνος. Οἰνεῖ ἀμελήσαντι τῆς Ἀρτέμιδος θυσιῶν, ἕνεκα ἡ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἔπεμψε τῇ πόλει σῦν ἄγριον, ἐφ' ὃν ἦλθε στρατιὰ τῶν ἀρίστων τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ἐλυμαίνετο τὴν χώραν, ὥς φησιν αὐτὸς ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ ι. μεθ' ὧν ἦν καὶ ὁ Θερσίτης. ὃς δειλωθεὶς κατέλειψε τὴν παραφυλακὴν ἐφ' ἧς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν ἐπί τινα τόπον ὑψηλὸν τὴν σωτηρίαν θηρώμενος. ὀνειδιζόμενος δὲ ὑπὸ Μελεάγρου ἐδιώκετο. καὶ κατὰ κρημνῶν πεσὼν, τοιοῦτος ἐγένετο, οἷον Ὅμηρος αὐτὸν παρίστησιν. ἱστορεῖ Εὐφορίων. Οἰνεὺς καὶ Ἄγριος ἀδελφοὶ, ὡς λέγει ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ θ, ἀλλ' ὁ μὲν Οἰνεὺς ἦν πατὴρ Μελεάγρου. ὁ δὲ Ἄγριος Θερσίτου. μήτηρ δὲ Θερσίτου Δία. ἐζήτηται δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Θερσίτης ἐστράτευσεν εἰς Τροίαν τοιοῦτος ὤν. ῥητέον οὖν, ὅτι ἤτοι στασιώδης ὤν, οὐκ ἀπελείφθη ἐπὶ τῆς πατρίδος. ἢ ὅτι κατεπεισόδιον παρῆκται, πρὸς τὸ ἐκ σκυθρωποῦ πρὸς ἱλαρότητα τὰς ψυχὰς ἀνακαλέσασθαι τῶν Ἑλλήνων. ὥσπερ εἰσῆκται καὶ Ἥφαιστος γέλωτος χάριν παρὰ τοῖς θεοῖς ἐν τῇ α. λαμβάνεται δὲ πᾶν ἐπεισόδιον τῷ Ποιητῇ, ἢ πιθανότητος ἕνεκεν, ἢ χρείας. ὥσπερ τοῦτο νῦν. ἢ κόσμου καὶ ὕψους χάριν. ἀμετροεπής.] ἄμετρος ἐν τῷ λέγειν, φλύαρος. ἐκολῴα.] ἐθορύβει. ὅς.] ὅστις. ᾗσι.] ταῖς ἰδίαις, ταῖς ἑαυτοῦ. ᾔδη.] ᾔδει, 50 ἠπίστατο. μάψ.] μάτην. οὐ κατὰ κόσμον.] οὐ κατὰ τὸ πρέπον, ἀτάκτως. τουτέστιν, οὐ δικαίως ἐφιλονείκει τοῖς βασιλεῦσιν. ἀλλ' ὅτι οἱ εἴσαιτο γελοίιον Ἀργείοισιν ἔμμεναι.] ἀλλ' ὅπερ ἂν ἐνόμιζεν ὁ Θερσίτης ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦτο γέλωτος πολλοῦ ἄξιον ἐφαίνετο τοῖς Ἕλλησιν. αἴσχιστος.] αἰσχρότατος. ὑπὸ Ἴλιον.] εἰς τὴν Ἴλιον. φολκός.] τὰς ὄψεις διάστροφος, στραβός. ἔην.] ἦν, ὑπῆρχε. χωλὸς δ' ἕτερον πόδα.] χωλὸς δὲ ἦν τῷ ἑνὶ τῶν ποδῶν. τὼ δέ οἱ ὤμω.] οἱ δὲ ὦμοι αὐτοῦ. κυρτώ.] κυρτοί, δυϊκῶς. συνοχωκότε.] συμπεπτωκότες, συνηγμένοι. αὐτὰρ ὕπερθεν.] ὑπεράνωθεν δέ. φοξός.]

φοξός.] ὀξυκέφαλος. ψεδνή.] ἀραιά, μαδαρά. ἐπενήνοθεν.] ἐπήνθει, ἐπέκειτο. λάχνη.] θρίχωσις. ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς αὐτὸν ἀναιρεῖ, ὡς ἱστορεῖ Κόϊντος ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον. φησὶ γὰρ ὅτι ἐν τῇ ἀμαζονομαχίᾳ ἀνελὼν Ἀχιλλεὺς Πενθεσίλειαν τὴν τῶν ἀμαζόνων βασίλισσαν, εἶτα ἰδὼν τὸ σῶμα αὐτῆς εὐπρεπὲς πάνυ, εἰς ἔρωτα ἦλθε τῆς προῃρημένης. βαρέως τε ἔφερεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς. ὁρῶν δὲ δυσφοροῦντα αὐτὸν Θερσίτης, συνήθως ἐλοιδόρει. ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, κονδύλῳ παίσας αὐτὸν ἀναιρεῖ, παραυτίκα τῶν ὀδόντων αὐτοῦ κατενεχθέντων χαμαί. ἔχθιστος.] ἐχθρότατος. ἠδέ.] καὶ σύνδεσμος συμπλεκτικός. ἠδ' Ὀδυσῆϊ.] καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ. τὼ γὰρ νεικείεσκε.] τούτους γὰρ πρότερον ἐλοιδόρει κακολογῶν. εἶθ' οὕτως τὸν Ἀγαμέμνονα. ὀξέα.] μεγάλα. κεκληγώς.] κεκραγὼς, ἐκβοῶν. λέγε.] ἔλεγεν. ὀνείδεα.] ὀνείδη, ὕβρεις. τῷ δ' ἄρ.] τούτῳ δὲ δή. ἐκπάγλως.] ἐκπληκτικῶς, μεγάλως. κοτέοντο.] ὠργίζοντο. νεμεσσηθέν.] ἐμέμφοντο. μακρὰ βοῶν.] ἀνατεταμένως καὶ μεγάλως κράζων. νείκεε.] ἐκακολόγει. τέο.] τίνος. ἐπιμέμφεαι.] ἐπιμέμφῃ, ἐπιζητεῖς. χατίζεις.] χρήζεις. πλεῖαι.] πλήρεις, γέμουσαι. διατί δὲ ὑπὲρ τὴν ἄλλην ὕλην τοῦ χαλκοῦ ἐμνήσθη; ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σφόδρα τίμιος ἦν ὁ χαλκός. κλισίαι.] σκηναί. ἐξαίρετοι.] ἐκλεκταί, ἐπίλεκτοι. αἱ κατὰ τιμὴν διδόμεναι ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων. πρωτίστῳ.] πρώτῳ, ὡς βασιλεῖ. ἐπιδεύεαι.] ἐνδεὴς εἶ, χρήζεις. ὅν κέ τις οἴσει.] ὅντινά σοι ἄν τις κομίσῃ τῶν Τρώων ἀπὸ τῆς Ἰλίου. υἷος ἄποινα.] προσυπακουστέον τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν, ἵν' ᾖ ὑπὲρ υἱοῦ δῶρα. ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ δήσας ἀγάγῃ. νέην.] νεωτέραν. μίσγεαι.] μίσγῃ. φιλότητι.] συνουσίᾳ. ἥν τ' αὐτός.] ἥντινα αὐτός. ἀπονόσφι.] ἄποθεν καὶ χωρὶς, μόνος. κατίσχεαι.] κατίσχῃς. οὐ μὲν ἔοικεν.] οὐ μὲν οὖν πρέπει. ἀρχὸν ἐόντα.] ἡγεμόνα ὄντα. κακῶν ἐπιβασκέμεν.] κακῶν ἐπιβαίνειν. ὦ πέπονες.] ἔκλυτοι καὶ ἀσθενεῖς. ὅτε δὲ ἤδιστοι, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀκμαίων πεπόνων, ἃ τῇ μὲν γεύσει ἐστὶν ἡδέα, τῇ δὲ θέξει καὶ τῇ ἁφῇ μαλακὰ καὶ εὔενδοτα. κάκ' ἐλέγχεα.] κακὰ ὀνείδη. Ἀχαιΐδες οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί.] γυναῖκες οὐκ ἔτι ἄνδρες. νεώμεθα.] πορευώμεθα. τόνδε δ' ἐῶμεν.] τοῦτον δὲ, ὅ ἐστι τὸν Ἀγαμέμνονα καταλείψωμεν. γέρα πεσσέμεν.] τὰ γέρα, ὅ ἐστι τὰς τιμὰς, κατέχειν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ σιτίων· καὶ γὰρ αὐτὰ ἂν μὴ κρατυνθῇ τὸν ὡρισμένον χρόνον, ἀσθενούσης τῆς καθολικῆς δυνάμεως, οὐ πέπτεται. ὄφρα ἴδηται.] ὅπως μάθῃ. ἤ ῥά τί οἱ χἠμεῖς.] ἢ ἄρα τί αὐτῷ καὶ ἡμεῖς. προσαμύνομεν.] προσβοηθοῦμεν. ἦε καὶ οὐκί.] ἢ καὶ οὐδαμῶς. ἕο.] ἑαυτοῦ. μέγ' ἀμείνονα.] μεγάλως βελτίονα. φῶτα.] ἄνδρα. ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν.] ἀλλὰ πάνυ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄχολος καὶ ἀόργητος ὑπάρχει. μεθήμων.] ἀμελής. ἠνίπαπεν.] ἐκακολόγησεν, ἐπέπληξε. νεικείων.] ὀνειδίζων. ἀκριτόμυθε.] ἄκριτε περὶ τοὺς λόγους καὶ ἄτακτε. τοῦτο δέ φησι σαρκαστικῶς. λιγύς περ ἐών.] καίτοι ἡδὺς ὑπάρχων. ἀγορητής.] δημηγόρος. ἴσχεο.] πέπαυσο. μηδ' ἔθελε.] μηδὲ βούλου. οἶος.] μόνος. ἐριζέμεναι.] ἐρίζειν, φιλονεικεῖν. σέο.] σοῦ. ἐπίτασις ὁ τρόπος. χερειότερον.] χείρονα. βροτόν.] φθαρτὸν ἄνθρωπον. βρότος δὲ παροξυτόνως, τὸ μετὰ κόνεως μιγὲν τοῦ ἀνθρώπου αἷμα. φημί.] ὑπονοῶ. ἔμμεναι.]

Φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
220 Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ.
Τὼ γὰρ νεικείεσκε, τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
10 Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα. τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο νεμεσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ, μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
Ἀτρεΐδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
230 Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἷος ἄποινα,
20 Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχεαι, οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί,
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα, τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
Ἤ ῥά τί οἱ χἠμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί,
30 Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
240 Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων,
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσίτης. τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
40 Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι,

ἔμμεναι.] εἶναι. ὅσσοι.] ὅσοι. ἀμ' Ἀτρείδῃσιν.] ἅμα τοῖς Ἀτρέως παισίν. οὗτοι δὲ ἦσαν κατὰ μὲν τὸ σύνηθες, Ἀερόπης, καὶ Ἀτρέως παῖδες τοῦ Πέλοπος· τῇ δ' ἀληθείᾳ, Πλεισθένους, ὥς φασιν ἄλλοι τε πολλοί, καὶ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασιν. ἀλλ' ἐπειδὴ Πλεισθένης νέος τελευτᾷ, μηδὲν καταλείψας μνήμης ἄξιον, νέοι πάνυ ἀναγραφέντες ὑπὸ Ἀτρέως, αὐτοῦ παῖδες ἐκλήθησαν. τῷ.] διὸ δή. ἀνὰ στόμ' ἔχων.] διὰ στόματος ἔχων, λοιδορῶν. διὸ οὐκ ἐχρῆν ἀεί σε τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ στόματος ἔχειν, καὶ λοιδορεῖν. ἀγορεύοις.] λέγοις. καί σφιν.] καὶ αὐτοῖς. προφέροις.] ὀνειδίζοις. νόστον τε φυλάσσοις.] καὶ ἐπιτηροίης τὸν καιρὸν τοῦ ἀπόπλου. οὐδέ τι πω.] οὐδαμῶς δέ. ἴδμεν.] ἐπιστάμεθα. οἷος.] ὁποῖος. νόος.] νοῦς. ἔσται.] γενήσεται. τάδε ἔργα.] τὰ παρόντα ἔργα. ἢ εὖ.] ἢ καλῶς. ἦε κακῶς.] ἢ κακῶς. νοστήσομεν.] ἀναζεύξομεν, ὑποστρέψομεν. ἧσαι ὀνειδίζων.] καθέζῃ ὑβρίζων. ὅτι οἱ.] ὅτι αὐτῷ. μάλα πολλά.] πάνυ πολλά. διδοῦσι.] διδόασι. κερτομέων.] ἐρεθίζων, χλευάζων. ἐρέω.] ἐρῶ, λέξω. τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.] ὅπερ καὶ γενήσεται. εἴ κέ τι σε.] ἐάν ἔτι σε. ἀφραίνοντα.] ἄφρονα ὄντα, ἀνοηταίνοντα. κιχήσομαι.] καταλάβω. ὥς νύ περ ὧδε.] οὕτως ὡς νῦν. ὤμοισι.] τοῖς ὤμοις. κάρη.] κεφαλή. ἐπείη.] ἐπείη, ἐπιμένοι. κεκλημένος εἴην.] κληθείην τοῦ λοιποῦ, ἀντὶ τοῦ, τελευτήσαντος τοῦ Τηλεμάχου. τὴν γὰρ δευτέραν ἀρὰν κατ' αὐτοῦ τοῦ παιδὸς ἐποιήσατο. ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω.] εἰ μὴ ἀποδύσω σε τὰ προσφιλῆ ἱμάτια. χλαῖναν τ' ἠδὲ χιτῶνα.] τήν δε χλανίδα καὶ τὸν χιτῶνα. τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.] ἅτινά σοι τὰ αἰδοῖα περικαλύπτει. αὐτὸν δέ.] ἀντὶ τοῦ σὲ δέ. ἀφήσω.] ἀπολύσω, ἀποπέμψω. πεπληγώς.] πλήξας. διὰ ποίαν αἰτίαν εἰπὼν, εἰ κέτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, καὶ τὰ ἑξῆς· εὐθὺς λέγει σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω πλῆξε. λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι εἴπετο τὴν τοιαῦτα ἀποδύειν καὶ οὕτως τύπτειν γυμνὸν, νῦν δὲ ἁπλῶς ἔπληξεν.

250 Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Ἢ εὖ, ἦε κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ, νῦν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
Ἥρωες Δαναοί. σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὧδε,
260 Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ', ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς, ἀγορῆθεν, ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν. ὁ δ' ἰδνώθη. θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη,
Σκήπτρου ὕπο χρυσέου, ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε,
270 Ἀλγήσας δ' ἀχρεῖον ἰδὼν ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων,
Νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν.
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὔ θήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ,
Νεικείειν

ἀγορῆθεν.] ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ὅ ἐστι τῆς ἐκκλησίας. ἀεικέσσι.] αἰκιστικαῖς. πληγῇσι.] πληγαῖς. ὣς ἄρ' ἔφη.] οὕτως δὴ εἶπε. μετάφρενον.] τὸν μεταξὺ τῶν ὤμων τόπον. ἠδὲ καὶ ὤμω.] καὶ τοὺς ὤμους, δυϊκῶς. ὁ δ' ἰδνώθη.] οὗτος δὲ ἀπὸ τῆς ὀδύνης συνεκάμφθη. θαλερόν.] θερμὸν, ἀκμαῖον. ἔκπεσεν.] ἐξέπεσε. σμῶδιξ.] ὁ ἐκ πληγῆς ὕφαιμος μώλωψ. αἱματόεσσα.] αἱματώδης. ἐξυπανέστη.] ἐξανέστη ἀπὸ τῆς πληγῆς τῆς χρυσῆς ῥάβδου. ὁ δ' ἄρ' ἕζετο.] ὁ δὲ Θερσίτης φησὶν ἐκαθέσθη ἄκων. τάρβησέν τε.] καὶ ἐφοβήθη. ἀλγήσας.] ὀδυνηθείς. ἀχρεῖον ἰδών.] ἀπρεπὲς καταστήσας τὸ πρόσωπον. ἀπεμόρξατο.] ἀπεμάξατο, ἀπεψήσατο. οἱ δὲ καὶ αὐτοί.] οἱ δὲ Ἕλληνες. στικτέον δὲ μετὰ τὸ ἀχνύμενοί περ. ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον ἐπ' αὐτῷ, οἱ δὲ Ἕλληνες καίτοι λυπούμενοι διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τὸν οἶκον ἀνακομιδῆς, ἡδέως ἐγέλασαν, ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ Θερσίτου. ὧδε δέ.] οὕτως δέ. εἴπεσκεν.] εἶπεν. ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.] ἄλλον τινὰ τὸν ἐγγὺς παρεστῶτα βλέψας. ἦ δή.] ἀληθῶς δή. μυρία.] πάμπολλα ἀγαθά. ἔοργεν.] εἴργασται. βουλάς.] συμβουλίας, γνώμας. κορύσσων.] καθοπλίζων, παρασκευάζων. Αἰολικὸν, ἀπὸ τοῦ κορύττω. ἔρεξεν.] ἔπραξε. λωβητῆρα.] ὑβριστὴν. ἐπεσβόλον.] ἐπιεσιν, ὅ ἐστι λόγοις βάλλοντα, λοίδορον. ἔσχεν.] ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν. ἀγοράων.] δημηγοριῶν, φλυαριῶν. οὔ θήν μιν.] οὐκ ἂν δὴ ἐπιπολὺ αὐτόν. πάλιν αὖτις.] ἐκ δευτέρου πάλιν. ἀνήσει.] ἀναπείσει, παρορμήσει. θυμός.] ψυχή. νῦν δὲ ἄλογος προθυμία καὶ ὁρμή. ἀγήνωρ.] αὐθάδης, ὑβριστὴς, καὶ θρασύς. ἐστι δ' ὅτε δηλοῖ

νεικέειν] κακολογεῖν, ὑβρίζειν. ὀνειδείοις] ὀνειδιστικοῖς, ὑβριστικοῖς. ὣς φάσαν.] οὕτως εἶπον. ἡ πληθύς.] τὸ πλῆθος. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς ἔστη.] τὸ ἑξῆς· ἀνέστη δὲ ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, ὁ πολεμικῶς διαπέρθων Ὀδυσσεύς. ἵν' ᾖ ὑπερβατὸν ὁ τρόπος. προκατεσκεύασε δὲ αὐτῷ ὁ ποιητὴς τὴν περὶ Ἴλιον πόρθησιν. ὡς ὀψέποτε, τοῦ Ὀδυσσέως ἐπινοήσαντος τὴν τοῦ δουρείου ἵππου κατασκευήν, οὗ εἰσαχθέντος ἐπορθήθη ἡ Ἴλιος, καὶ ἀλλαχόθι τῆς ποιήσεώς φησι· σῇ δ' ἥλω βουλῇ ἄστυ Πριάμοιο ἄνακτος.

Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς, ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη (10)
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε, καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη, νῦν δή σε ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοί,
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν.
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν,
Ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι. (20)
Ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο,
Ἀσχαλάᾳ σὺν νηῒ πολυζύγῳ, ἥν περ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα.
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι, τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς (30)
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν. ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι,
Τλῆτε φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον ὄφρα δαῶμεν
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἦε καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν. ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι,
Χθιζά τε, καὶ πρωΐζ' ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ φέρουσαι. (40)
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
Ἔρδομεν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ.

Ἐνθ'

παρὰ δέ.] παρ' αὐτοῦ δέ. εἰδομένη.] ὁμοιωθεῖσα. ἀνώγει.] ἐκέλευεν. ὥς.] ὅπως, ἵνα. ἅμα.] ὁμοῦ, καὶ κατὰ τὸ αὐτό. ἐπιφρασσαίατο.] ἐπισκέψαιντο, ἐπινοήσωσιν. νῦν δή σε ἄναξ.] ἐπὶ τοῦ παρόντος δὴ βούλονται, ὦ βασιλεῦ. ἐλέγχιστον.] ἐπονείδιστον, ἐφύβριστον. θέμεναι.] ποιῆσαι. μερόπεσσι βροτοῖσιν.] ἀνθρώποις τοῖς μεμερισμένην καὶ ἔναρθρον ἔχουσι τὴν φωνήν, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἄλλων ζώων. οὐδέ τοι.] οὐδαμῶς δή σοι. ἐκτελέουσιν.] ἐκτελοῦσι, πληροῦσιν. ὑπόσχεσιν.] σύνταξιν. ἥν περ ὑπέσταν.] ἥν τινα ὑπέσχοντό σοι. ἐνθάδε.] ἐνταῦθα. στείχοντες.] ἐν τάξει παραγενόμενοι. (280)

ἱπποβότοιο.] ἱπποτρόφου. ἀπὸ δὲ Ἀγλώορος ἵππων ὠνομάσθη τὸ Ἄργος ἱππόβοτον. εὐτείχεον.] καλῶς τετειχισμένην. νεαροί.] μικροί. χῆραί τε γυναῖκες.] ἔρημοι τῆς ἀνδρῶν μονωθεῖσαι. ἀλλήλοισιν ὀδύρονται.] πρὸς ἀλλήλους θρηνοῦσιν. οἶκόνδε νέεσθαι.] εἰς τὸν οἶκον πορεύεσθαι. ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστίν.] ἔστι δὲ ὄντως καὶ πόνος. ἀνιηθέντα.] τῇ ψυχῇ ὀδυνηθέντα, λυπηθέντα. καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο.] πόρρω, φησί, τῆς ἰδίας (290)

γυναικός. στικτέον δέ, εἰς τὸ ἀσχαλάᾳ, ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον. ἧς.] ἰδίας. ἀλόχοιο.] γαμετῆς. ἀσχαλάᾳ.] λυπεῖται, ἀσχάλλει. πολυζύγῳ.] πολυκαθέδρῳ. ζυγὰ γάρ, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. ἄελλαι.] αἱ τῶν ἀνέμων συστροφαί. χειμέριαι.] χειμεριναί. εἰλέωσιν.] συνειλῶσι, συγκλείωσιν. ὀρινομένη.] διεγειρομένη, ταρασσομένη. εἴνατος.] ἔνατος. περιτροπέων.] περιφερόμενος, ὁ ἐπὶ περιερχόμενος, πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μέλλων τελεῖσθαι. (300)

μιμνόντεσσι.] μένουσιν. τῷ.] διὸ δή. οὐ νεμεσίζομαι.] οὐ μέμφομαι, εἰ οὕτω ῥαθυμοῦσιν. ἔμπης.] ὅμως. αἰσχρόν.] ἐφύβριστον, ἀηδές. δηρόν.] ἐπὶ πολὺν χρόνον. κενεόν.] κενόν, ἄπρακτον. τλῆτε.] καρτερήσατε, καὶ ὑπομείνατε χρόνον ὀλίγον δή τινα. δαῶμεν.] μάθωμεν. εἰ ἐτεόν.] εἰ ἀληθές. ἦε καὶ οὐκί.] ἢ καὶ οὐδαμῶς. ἴδμεν.] ἴσμεν, οἴδαμεν. μάρτυροι.] μάρτυρες. οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.] ὅσους μὴ προκαθαρπάσας ὁ θάνατος ἀπώλεσε. κῆρες γάρ, αἱ θανατηφόροι μοῖραι. χθιζά τε καὶ πρωΐζα.] χθὲς καὶ πρώην. κατισμίκρυνε δὲ τὸν ἐναντίον χρόνον, ἵνα μὴ διὰ τῆς ἀναμνήσεως πλείον ποιήσῃ ἀγωνιάσαι τοὺς Ἕλληνας. Αὐλίδα.] Αὐλὶς πόλις Βοιωτίας κεκλημένη ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι, ὅ ἐστιν ἀθροισθῆναι τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν. ἠγερέθοντο.] συνηθροίζοντο. ἀμφὶ δὲ κρήνην.] περὶ τὴν κρήνην. ἔρδομεν.] ἐπετελοῦμεν, ἐθύομεν. τελήεσσας ἑκατόμβας.] τελείας θυσίας. πλατανίστῳ.] ὑπὸ τῇ ἱερᾷ πλατάνῳ. τῇ μέν τοι τάσει ἀναγνωστέον ὡς κυπαρίσσῳ. ῥέεν.] ἔρρει, ἐφέρετο. ἀγλαόν.] καλόν. ἔνθ' ἐφάνη.] ὅπου ἡμῖν ὤφθη ὁ δράκων, οὗ τινος

δράκοντος τὸ ὄνομα ὁ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασί φησι λέγων αὐτὸν δείνιον. οὕτως γὰρ ἱστόρηται Διονυσίῳ, ἐν τῇ ε τῶν ἀπόρων. σῆμα.] σημεῖον ὑμῖν ἐφάνη ὑπὸ Διὸς πεμφθέν. νῶτα δαφοινός.] πυῤῥὸς κατὰ τὰ νῶτα, ἢ ὁ ἄγαν φόνιος. σμερδαλέος.] καταπληκτικὸς, φοβερός. ὀλύμπιος.] ὁ Ζεύς. ἧκεν.] ἀφῆκεν, ἔπεμψε. φόως δέ.] εἰς τὸ φῶς. βωμοῦ δ' ὑπαΐξας.] τοῦ βωμοῦ ὑπεξελθών. πρὸς ῥα πλατάνιστον.] πρὸς τὴν πλάτανον δή. ὄρουσεν.] ἀνώρμησεν, ἀνῆλθεν. ἔσαν.] ἦσαν, ὑπῆρχον. στρουθοῖο.] στρουθοῦ. νεοσσοί.] πῶλοι. νήπια.] μικρά. ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ.] ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ ἀκροκλάδῳ. πετάλοις.] φύλλοις. ὑποπεπτηῶτες.] ὑποπεπτωκότες, ὑποκείμενοι. ἐλεεινά.] ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς. κατήσθιε.] κατηνάλισκε, κατέτρωγε. τετριγῶτας.] τρίζοντας, κράζοντας, ποιάν τινα φωνὴν ἀποτελοῦντας. ἀμφεποτᾶτο.] περὶ αὐτοὺς ἐπέτετο. πτέρυγος.] παροξυτόνως. καὶ ὁ μὲν κανὼν θέλει προπαροξυτόνως ὡς ὄρτυγος. ἀλλ' ἐπειδὴ οὕτως δοκεῖ στίζειν τῷ Ἀριστάρχῳ, πειθόμεθα αὐτῷ, ὡς πάνυ ἀρίστῳ γραμματικῷ. λάβεν.] ἐκράτησεν. ἀμφιαχυῖαν.] περὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θρηνοῦσαν. κατὰ τέκν' ἔφαγε.] κατέφαγε τὰ τέκνα. καὶ αὐτὴν τὴν στρουθὸν δηλονότι. τὸν μέν.] τοῦτον μέν. ἀρίζηλον.] διάδηλον, φανερόν. θῆκεν.] ἔθηκεν, ἐποίησε. θεὸς ὅς περ ἔφηνε.] ὅστις αὐτὸν φανῆναι ἐποίησεν ὁ Ζεύς. λᾶαν.] λίθον. ἑσταότες.] ἑστηκότες. θαυμάζομεν.] ἐξεπληττόμεθα. οἷον ἐτύχθη.] οἷον ἐγένετο. ὡς οὖν δεινά.] ὡς οὖν φοβερά. πέλωρα.] μέγιστα σημεῖα. θεοπροπέων.] μαντευόμενος. τίπτε.] τί δή ποτε. ἄνεῳ.] ἄφωνοι. κατὰ στέρησιν τῆς ἰωῆς, ὅ ἐστι τῆς φωνῆς. ἡμῖν μέν.] ἡμῖν μὲν οὖν. τέρας.] σημεῖον. ὄψιμον.] βραδυχρόνιον. ὀψιτέλεστον.] ὀψὲ καὶ βραδέως τελεσθησόμενον. ὅου κλέος.] οὗτινος ἡ δόξα. οὔ ποτε.] οὐδέποτε. ἡ οὐκ ἂν ἡ δόξα ἀπολεῖται. ὡς ἡμεῖς.] οὕτως ἡμεῖς. πτολεμίξομεν.] πολεμήσομεν. αὖθι.] αὐτόθι ἐν τῇ Ἰλίῳ.

Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα, δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς
310 Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς ὀλύμπιος ἧκε φόως δὲ,
Βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν.
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας.
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα.
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτὴν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς, ὅς περ ἔφηνεν.
320 Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες, θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων, ἀγόρευε·
Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα,
Ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι.
330 Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν,
Κεῖνος τὼς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες,
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,

τῷ δεκάτῳ δέ.] προσληπτέον ἐνιαυτῷ. αἱρήσομεν.] πορθήσομεν. κεῖνος.] ἐκεῖνος. εἰσόκεν.] ἕως ἄν. τὰ δὴ νῦν.] ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος. τελεῖται.] τελειοῦται, πληροῦται. μίμνετε.] μένετε. ἄστυ.] πόλιν. ὡς ἔφατ' ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον.] καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ ἑξῆς οὕτως. ὡς ἔφατ' Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο. ἀμφὶ δὲ νῆες.] ἀμφοτέρωθεν αἱ νῆες, ὅ ἐστι πᾶσαι. σμερδαλέον.] σμερδνὸν, καταπληκτικὸν, φοβερόν. κονάβησαν.] ἤχησαν. ἀϋσάντων.] βοησάντων. ἐπαινήσαντες.] ἐπαινέσαντες. Ὀδυσσῆος θείοιο.] τοῦ θείου καὶ θαυμαστοῦ Ὀδυσσέως. γερήνιος.] ἔντιμος, παρὰ τὸ γέρας, ἢ ὁ ἐν Γερήνῃ κώμῃ τραφείς. ἱππότα.] ἀντὶ τοῦ ἱππικός. νῦν δὲ φυγάς. ὁ γὰρ Ποιητὴς νῦν, ἀντὶ τοῦ φυγάδος λέγει. καὶ διὰ τὴν τῶν Νηλειδῶν ... ται. Ἡρακλῆς ἐπιστρατεύσας τῇ Πύλῳ διὰ τὸ μὴ καθαρθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Νηλέως τὸν Ἰφίτου φόνον, καὶ διὰ τὴν τῶν Νηλειδῶν ἀφροσύνην, πολὺς ἦν πορθῶν τὴν πόλιν. καὶ ἐφ' ὅσον μὲν Περικλύμενος ὁ Νηλέως ἔζη, δυσάλωτος ἦν ἡ πόλις, ἀμφίβιος γὰρ ἐγένετο ἐκεῖνος. καὶ δὴ γενόμενον αὐτὸν μέλισσαν, καὶ στάντα ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ἅρματος, Ἀθηνᾶ εἰκάσασα Ἡρακλεῖ, ἐποίησεν ἀναιρεθῆναι. τότε Νέστωρ ἐν Γερηνίοις τρεφόμενος, πορθηθείσης τῆς Πύλου, καὶ τῶν ἕνδεκα ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀναιρεθέντων, μόνος περιελείφθη, διὸ καὶ Γερήνιος ὠνομάσθη. ἱστορεῖ Ἡσίοδος ἐν καταλόγοις. εἰκότες.]

Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔ τι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Πῇ δὴ συνθεσίαι τε, καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρεΐδη, σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
Ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
Τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ἕνα, καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ'. ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,
Πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις ἦε καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων,
Τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον, καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλὰ ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ,
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ, ττι κεν εἴπω.

Κεῖν'

ἐοικότες.] ὁμοιωμένοι. ἀγοράασθε.] ἐκκλησιάζετε, δημηγορεῖτε. νηπιάχοις.] νηπίοις ἴσα φρονεῖτε. οἷς οὔ τι.] οἷς οὐ δεῖ. μέλει.] διὰ φροντίδος ἐστί. πολεμήϊα ἔργα.] πολεμικὰ ἔργα. πῇ δή.] ἤτοι ποῦ δή. ἢ πῶς δή. συνθεσίαι.] αἱ συνθῆκαι. ὅρκια.] ὅρκοι. βήσεται.] ἀντὶ τοῦ ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. ἢ ἀντὶ τοῦ, πῶς ἐκπληρώσομεν τοὺς ὅρκους, οὓς ἐποιησάμεθα περὶ Ἑλένης. ποῦ δὴ συνθεσίαι τε.] ποῦ δὴ καὶ αἱ συνθῆκαι. τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀρίστων ἐπὶ μνηστείαν τῆς Ἑλένης παρόντων διὰ γένος καὶ κάλλος, Τυνδάρεως ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὥς τινες φασὶ, φυλασσόμενος μήποτε ἕνα αὐτῶν προκρίνας τοὺς ἄλλους ἐχθροὺς ποιήσηται, κοινὸν αὐτῶν ὅρκον ἔλαβεν, ἦ μὴν τῷ ληψομένῳ τὴν παῖδα ἀδικουμένῳ περὶ αὐτὴν, σφόδρα ἐπαμυνεῖν. διόπερ Μενελάῳ αὐτὴν ἐκδίδωσι, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἁρπαχθείσης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐκοινώνησαν τῆς στρατείας διὰ τοὺς γενομένους ὅρκους. ἡ ἱστορία παρὰ Στησιχόρῳ. βήσεται.] ἀποβήσεται. ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν.] ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀφανισθεῖεν αἵ τε γνῶμαι ὑμῶν καὶ τὰ βουλεύματα. μήδεα.] βουλεύματα, σκέψεις. γενοίατο.] γένοιντο. σπονδαί τ' ἄκρητοι.] καὶ αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γενόμεναι θυσίαι. δεξιαί.] δεξιώσεις, συνθῆκαι. ᾗς ἐπέπιθμεν.] αἷς ἐπεπιστεύκειμεν. αὔτως.] εἰκῇ, μάτην. ἐπέεσσι.] λόγοις. ἐριδαίνομεν.] ἐρίζομεν, φιλονεικοῦμεν. μῆχος.] μηχάνημα, τέχνασμα. εὑρέμεναι.] εὑρεῖν. ἐόντες.] ὄντες, ὑπάρχοντες. ὡς πρίν.] ὡς καὶ πρότερον. ἀστεμφέα.] ἀσφαλῆ καὶ ἀμετακίνητον. ἄρχευ' Ἀργείοισιν.] ἡγοῦ τῶν Ἑλλήνων. κρατεράς.] ἰσχυράς. ὑσμίνας.] μάχας. τοὺς δὲ δ' ἔα.] τούτους δὲ ἔα. φθινύθειν.] φθείρεσθαι. ἕνα καὶ δύο.] εὐφυέστερον αἰνίττεται Ἀχιλλέα καὶ Πάτροκλον. ἕτεροι δὲ ἕνα καὶ δύο, ἀντὶ τοῦ Θερσίτην καὶ ἕτερον τοιοῦτον. οἵ κεν.] οἵτινες ἄν. νόσφιν.] ἰδίᾳ, χωρίς. ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν.] ἐντελὴς ἡ πρᾶξις οὐ γενήσεται αὐτῶν. ὥστε πρὸ τοῦ δέοντος χρόνου πορευθῆναι ἡμᾶς εἰς τὴν Πελοπόννησον τῇ Διὸς γνώμῃ. οὐκ ἔσσεται.] οὐ γενήσεται. πρίν.] πρότερον. ἰέναι.] παραγενέσθαι. γνώμεναι.] γνῶναι. ψεῦδος ὑπόσχεσις.] ψευδὴς ἡ ὑπόσχεσις. ἦε καὶ οὐκί.] ἢ καὶ οὐδαμῶς. φημὶ γὰρ οὖν.] ὑπολαμβάνω οὖν δή. κατανεῦσαι.] ἐπινεῦσαι. ὑπερμενέα.] ὑπερέχοντα τῇ δυνάμει πάντων. Κρονίωνα.] Κρόνου παῖδα, Δία. εἰσὶ γὰρ ἕτεροι, ἄρρενες μὲν Ποσειδῶν, Ἅδης. θήλειαι δὲ, Ἑστία, Δημήτηρ, Ἥρα. ἤματι τῷ.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ὠκυπόροισι.] ταχείαις. ἔβαινον.] ἐνέβαινον, εἰσίεσαν. φόνον, καὶ κῆρα.] θανατηφόρον εἱμαρμένην. ἀστράπτων.] ἀστραπὰς ποιῶν. ἐπιδέξια.] ἐπιδεξίως, αἰσίως. ἐναίσιμα.] καθήκοντα, συμφέροντα, ἀγαθά. σήματα.] σημεῖα. φαίνων.] δεικνὺς, καὶ φανερὰ ποιῶν ἡμῖν. τῷ μή τις.] διὸ μηδείς. ἐπειγέσθω.] σπουδαζέτω, σπευδέτω. πὰρ Τρώων ἀλόχῳ.] παρὰ Τρωϊκῇ γυναικί. κατακοιμηθῆναι.] συγκοιμηθῆναι. πρίν.] πρὶν ἄν. τίσασθαι δ' Ἑλένης.] καὶ τὰ ἑξῆς, πρὶν ἂν ἡμᾶς τιμωρίαν λαβεῖν, ἀντὶ τῶν γενομένων ἡμῖν διὰ Ἑλένην στεναγμῶν καὶ κακῶν. τίσασθαι.] τιμωρήσασθαι. ὁρμήματα.] ἐνθυμήματα. στοναχάς τε.] καὶ στεναγμούς. ἁπτέσθω.] λαμβανέσθω. ἧς νηός.] τῆς ἰδίας νηός. μελαίνης.] βαθείας, σκοτεινῆς, ἢ πίσσῃ κεχρισμένης. πρόσθ' ἄλλων.] πρότερον τῶν λοιπῶν, ἢ ἔμπροσθεν. πότμον.] μόρον, ὅ ἐστιν ἵν' εὐθὺς πρὸ πάντων ἐκεῖνος ἐπὶ θάνατον ἔλθῃ, καὶ ἀναπληρώσῃ τὴν εἱμαρμένην. ἐπίσπῃ.] ἐπιδιώξῃ, καταλάβῃ. ἀλλ' ἄναξ.] ἀλλ' ὦ βασιλεῦ. ἀποστρέφει δὲ τὸν λόγον ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ καλεῖται τὸ σχῆμα ἀποστροφή. εὖ μήδεο.] σὺ δὲ καλῶς βουλεύου. πείθεό τ' ἄλλῳ.] καὶ πείθου ἄλλῳ. λείπει δὲ τῷ καλῶς σοι συμβουλεύοντι. ἀπόβλητον.] ἀποβολῆς ἄξιον, ἀδόκιμον. ἔσσεται.] ἔσται, γενήσεται. ὅ, ττι κεν εἴπω.] ὅ, τι ἂν εἴπω.

κρῖνε.]

κρῖνε.] διάκρινε, διαχώρισον. κατὰ φῦλα.] κατὰ ἔθνη, ὅ ἐστιν ἴδια πλήθη. κατὰ φρήτρας.] κατὰ φρατρίας, ὅ ἐστι συγγενείας. ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ.] ὅπως ἡ ἰδία φρατρία τῇ ἑαυτῆς φρατρίᾳ βοηθῇ. φῦλα δὲ φύλοις.] καὶ τὰ δὲ ἔθνη τοῖς ἔθνεσιν. ἔρξῃς.] πράξῃς. γνώσῃ.] μάθῃς. ὅς τε.] καὶ ὅς τις. νύ.] δή. ἠδ᾽ ὅς κε.] καὶ ὅς τις. ἐσθλός.] ἀγαθὸς, ἀνδρεῖος. ἔῃσι.] ὑπάρχοι. κακός.] δειλὸς, ἀσθενής. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.] οὕτω γὰρ ἂν προθύμως κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστος μαχέσεται. γνώσεαι δ᾽ εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις.] ἐπιγνώσῃ πότερον θεία γνώμη ἐστὶν ἡ ἐναντιουμένη σοι πρὸς τὸ ἑλεῖν τὴν Ἴλιον, ἢ ἡ τῶν ἀνδρῶν δειλία καὶ ἀπόνοια τῶν πολεμικῶν ἔργων. κατὰ σφέας.] καθ᾽ ἑαυτούς. θεσπεσίῃ.] θείᾳ γνώμῃ. οὐκ ἀλαπάξεις.] οὐκ ἐκπορθήσεις. κακότητι.] κακίᾳ, δειλίᾳ. ἀφραδίῃ.] ἀπειρίᾳ. ἐζήτηται δὲ διατί ταύτην τὴν τάξιν πρὸ πολλοῦ μὴ ὑπετίθετο ὁ Νέστωρ· ἤτοι ὅτι πάλαι μὲν Ἀχιλλεὺς φίλος ὢν τῶν Ἑλλήνων, ἤρκει πρὸς τὸ συνέχειν τοὺς βαρβάρους· καὶ καλῶς ἐκείνῳ θαῤῥῶν, οὐκ ἐποίει τοῦτο. νῦν δὲ αὐτοῦ μηνίοντος, εἰκότως ἀσφαλεστέραν διάταξιν εἰσάγει. ἦ μάν.] ὄντως, ἀληθῶς δή. ἀγορῇ.] δημηγορίᾳ, συμβουλίᾳ. νικᾷς.] ὑπερβάλλεις. αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον.] εἴθε γάρ. ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα εὐκτικόν. ἐντεῦθεν δέ τινες νομίζουσιν Ἀθηναῖον γεγονέναι τὸν ποιητήν. τὸ γὰρ Ἀθηναίη ἀττικὸν, καὶ ἴδιον εἶναι τὸν ὅρκον Ἀθηναίοις. συμφράδμονες.] σύμβουλοι. εἶεν.] ἦσαν, ὑπῆρχον. τῷ κεν.] οὕτως γ᾽ ἄν. τάχα.] ταχέως. ἠμύσειε.] κλιθείη, πέσοι. χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν.] ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν. ἁλοῦσα.] ληφθεῖσα. περθομένη τε.] πορθηθεῖσα. ἐζήτηται καὶ τοῦτο, διατί Ὀδυσσέως κατασχόντος διὰ λόγων τοὺς ὄχλους, καὶ τοιοῦτο πρᾶγμα συνετὸν καὶ

Κρῖν᾽ ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις, 10
Εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
Γνώσῃ ἔπειθ᾽ ὅς θ᾽ ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
Ἠδ᾽ ὅς κ᾽ ἐσθλὸς ἔῃσι. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.
Γνώσεαι δ᾽ εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
370 Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἦ μὰν αὖτ᾽ ἀγορῇ νικᾷς γέρον υἷας Ἀχαιῶν,
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον, 20
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν,
Τῷ κε τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
Χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε;
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε᾽ ἔδωκεν,
Ὅς με μετ᾽ ἀπρήκτους ἔριδας, καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν, Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ᾽ εἵνεκα κούρης
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν. ἐγὼ δ᾽ ἦρχον χαλεπαίνων,
380 Εἰ δέ ποτ᾽ ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ᾽ ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται οὐδ᾽ ἠβαιόν. 30
Νῦν δ᾽ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα,
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ᾽ ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω,
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ᾽ Ἄρηϊ. Οὐ γὰρ

σπουδαῖον ποιήσαντος, ὁ βασιλεὺς νῦν δύναμιν ἐν τῷ λέγειν τῷ Νέστορι προσμαρτυρεῖ. ἤτοι ὡς δυναμικωτέρῳ. προκατειλημμένων γὰρ τῶν ἐπιχειρημάτων Ἀθηνᾷ, καὶ Ὀδυσσεῖ, ὅμως ηὐπόρησε λόγων. ἢ ὅτι ὁ μὲν μόνον ὠνείδισε. Νέστωρ δὲ σὺν τῇ διατάξει καὶ συμβουλίᾳ, καὶ τοὺς τρόπους εἶπε· νίκης φῶς βεβαιότερον. ἀπρήκτους.] πρὸς ἀπράκτους, πρὸς ἃς οὐδὲν ἔστι πρᾶξαι φιλονεικίας. νείκεα.] κακολογίας. βάλλει.] ἐμβάλλει. μαχεσσάμεθα.] ἐφιλονεικήσαμεν. εἵνεκα.] ἕνεκα. ἀντιβίοις.] ἐναντίοις. ἦρχον.] πρῶτος ἠρχόμην τῆς ὀργῆς. χαλεπαίνων.] ὀργιζόμενος. ἔς γε μίαν.] εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν καὶ συμβουλίαν. ἀνάβλησις.] ἀναβολὴ, ὑπέρθεσις τοῦ κακοῦ. οὐδ᾽ ἠβαιόν.] οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον καὶ ὀλιγοχρόνιον. δεῖπνον.] τὸ παρ᾽ ἡμῖν νῦν ἄριστον λεγόμενον, τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα. δόρπος δὲ, τὸ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ, ὃ ἡμεῖς δεῖπνον λέγομεν. δεῖπνον τὸ πρωϊνὸν, μεθ᾽ ὃ δεῖ πονεῖν, ὅ ἐστιν ἐργάζεσθαι. δόρπον δὲ, ἡ ἑσπερινὴ τροφή. παρὰ τὸ οἱονεὶ παύεσθαι τὸ τηνικαῦτα λοιπὸν τοὺς πολεμοῦντας τοῦ δόρατος, ὅ ἐστι τοῦ πολέμου, καὶ ἡσυχάζειν. ἄρηα.] νῦν τὸν πόλεμον. τετραχῶς γὰρ τούτῳ τῷ ὀνόματι κέχρηται ὁ ποιητής, ἐπὶ μὲν τοῦ πολέμου. ὡς ἐνταῦθα· νῦν δὲ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα. ἐπὶ δὲ τοῦ σιδήρου. ὡς ἐκεῖ· αἵματος ἆσαι ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν, καὶ ἔνθα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἀφίει μένος ὄμβριμος ἄρης. ἐπὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. οὕτως· καὶ δ᾽ αὐτὴ κινύμενα ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα. καὶ πάλιν· τοὺς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος. ἐπὶ δὲ τῆς πληγῆς. ἔνθα μάλιστα γίγνετ᾽ ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν. εὖ μέν τις.] καλῶς μέν τις. δόρυ.] ξίφος. θηξάσθω.] ἀκονισάσθω. εὖ δ᾽ ἀσπίδα θέσθω.] καὶ εὐτρεπισάτω αὐτοῦ τὴν ἀσπίδα. εὖ δέ τις.] καλῶς δέ τις. ἀμφὶς ἰδών.] περισκεψάμενος, καὶ ἀκριβῶς καταμαθών. μεδέσθω.] ἐπιμέλειαν ποιείσθω. καλὸν γὰρ δυσχερῆ ἐλπίζειν. ἢ γὰρ ἀποβάντων ῥᾴδιον ἠχθέσθημεν, ἢ μὴ τελευτηθέντων ὑπεράγαν ἐχάρημεν. μεδέσθω.] φροντιζέτω. ὥς κε.] ὅπως ἄν. πανημέριοι.] δι᾽ ὅλης ἡμέρας. στυγερῷ.] μισητῷ, φοβερῷ. κρινώμεθα.] διακρινώμεθα, ἐνεργῶμεν. ἄρηϊ.] πολέμῳ. 40 50

Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται οὐδ' ἠβαιόν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα, διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
10 Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται.
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας, ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ. τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει
20 Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν, καὶ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ὃ, βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα, πενταέτηρον ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κίκλησκε δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν.
30 Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν.
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Ἤιδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος, μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
40 Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα,
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι,

Χαλκῷ

παυσωλή.] κατάπαυσις. οὐδ' ἠβαιόν.] οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον. μετέσσεται.] ἐν ἡμῖν γενήσεται. διακρινέει.] διαχωρίσει. μένος ἀνδρῶν.] περιφραστικῶς ἄνδρας, τὴν ἑκάστου δύναμιν καὶ προθυμίαν. ἱδρώσει.] ὑγρανθήσεται ὑπὸ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ πολεμοῦντος. τεύ.] τινός. τελαμών.] ὁ ἀναφορεὺς νῦν τῆς ἀσπίδος, ὅ ἐστι πλατὺς ἱμὰς, ἀφ' οὗ ἡ ἀσπὶς ἤρτηται. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος τελαμὼν τοῦ ξίφους. ἀμφὶ στήθεσι.] περὶ τοῖς στήθεσιν. ἀμφιβρότης.] τῆς πανταχόθεν τὸν βροτὸν, ὅ ἐστι τὸν ἄνθρωπον, περιεχούσης καὶ σκεπούσης. ἀνδρομήκεσι γὰρ ἐχρῶντο ταῖς ἀσπίσιν οἱ παλαιοί. περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται.] κοπιάσει δὲ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαστάζουσα τὸ δόρυ. ἐΰξοον.] τὸ καλῶς κατεσκευασμένον. τιταίνων.] τείνων, ἕλκων. ἀπάνευθεν.] ἄποθεν, χωρίς. ὃν δέ κ' ἐγών.] ὃν δ' ἂν ἐγώ. ἐθέλοντα.] θέλοντα, βουλόμενον. νοήσω.] θεάσομαι, ἴδω. μιμνάζειν.] μένειν. κορωνίσι.] καμπυλοπρύμναις. οὔ οἱ ἔπειτα.] οὐκ ἂν αὐτῷ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα. ἄρκιον.] ἱκανόν, ὠφέλιμον. ἐσσεῖται.] ἔσται, γενήσεται. φυγέειν.] φυγεῖν. ὁ δὲ λόγος· τῷ γὰρ θέλοντι φεύγειν τὸν πόλεμον, οὐχ ἱκανὸν οὐδὲ αὐτάρκες γενήσεται πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ κυνῶν καὶ σαρκοφάγων ὀρνέων διασπασθῆναι. ἴαχον.] ἤχησαν, ἐβόησαν. ἀκτῇ.] ὁ παραθαλάσσιος καὶ πετρώδης τόπος, ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸν ἄγεσθαι, ὅ ἐστι ῥήσσεσθαι, καὶ περικλᾶσθαι τὰ κύματα. προβλῆτι.] προβεβλημένῳ, ἐκκειμένῳ. ὅ ἐστι προέχοντι εἰς τὴν θάλασσαν. σκοπέλῳ.] ὑψηλῷ τόπῳ. ἀφ' οὗ περισκοπῆσαι καὶ ἀπιδεῖν ἐστι πάντα. λείπει.] ἀπολείπει, ἐᾷ. παντοίων.] παντοδαπῶν. ἀνστάντες.] ἀναστάντες. ὀρέοντο.] ὥρμων. κεδασθέντες.] διαμερισθέντες, σκορπισθέντες. κάπνισαν.] πῦρ ἀνῆψαν, καὶ ὀψοποίησαν. ἕλοντο.] ἔλαβον. ἔρεζεν.] ἐπετέλει, ἔθυεν. αἰειγενετάων.] διαπαντὸς ὄντων, ἀθανάτων. μῶλον.] μολυσμὸν τὸν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πόνον. ἱέρευσεν.] ἔσφαξεν. πίονα.] πιμελῆ, λιπαρόν. πενταέτηρον.] πενταέτη. κίκλησκεν.] ἐκάλει. γέροντας.] ἐντίμους βασιλεῖς. ἀριστῆας.] τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ ἀρίστους. παναχαιῶν.] πάντων τῶν Ἑλλήνων. Ἰδομενῆα.] τὸν Ἰδομενέα, καὶ τοὺς δύο Αἴαντας. Τυδέως υἱὸν τὸν Διομήδην. Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.] τῷ Διὶ κατὰ τὴν βουλὴν ἴσον. αὐτόματος.] χωρὶς τοῦ κληθῆναι. βοὴν ἀγαθός.] ὁ ἐν τῷ πολέμῳ γενναῖος. ἡ μὲν γὰρ δειλία θραύουσα τὸ πνεῦμα, βραχεῖαν ἀπεργάζεται τὴν φωνήν. ᾔδεε.] ᾔδει, ἠπίστατο. κατὰ θυμόν.] κατὰ τὴν ψυχήν. ἀδελφεόν.] ἀδελφόν. ἐπονεῖτο.] ἐνήργει, ἔθυεν ὑπὲρ αὐτοῦ. βοῦν δὲ περιστήσαντο.] περὶ δὲ τὸν βοῦν κύκλῳ ἔστησαν. οὐλοχύτας.] τὰς κριθάς. ἀνέλοντο.] ἐβάστασαν, ἀνέλαβον. κελαινεφές.] μελανονεφὲς, μέλανα νέφη ἐπάγων πρὸς κατάπληξιν. αἰθέρι ναίων.] ὁ τῶν ὑπὲρ τὸν ἀέρα ὄντα αἰθέρα κατοικῶν. ὁ γὰρ Ὅμηρος τοῦτο εἶπεν αἰθέρα. κνέφας ἐλθεῖν.] καὶ σκότος ἐπιγενέσθαι. καταπρηνὲς βαλέειν.] καταβαλεῖν ὥς τε καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν πεσεῖν. μέλαθρον.] οἶκον. ἀπὸ τοῦ ὑπὸ καπνοῦ μελαίνεσθαι. ἀπὸ δὲ τούτου φησὶ τὸ βασίλειον. αἰθαλόεν.] τὸ κατηθαλωμένον καὶ κατακαυθῆναι δυνάμενον. πρῆσαι.] ἐμπρῆσαι, καῦσαι. δηΐοιο.] καυστικοῦ, φθαρτικοῦ. θύρετρα.] θύρας. Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα.] τὸν δὲ τοῦ Ἕκτορος χιτῶνα. περὶ στήθεσι.] περὶ τὰ στήθη

αὐτοῦ. δαΐξαι.] διακόψαι. χαλκῷ ῥωγαλέον.] σιδήρῳ διακοφθησόμενον, ἢ διεσχισμένον. γέγονε δὲ παρὰ τὸ ῥήσσω. πολέες δέ.] πολλοὶ δέ. ἀμφ' αὐτόν.] περὶ αὐτόν. πρηνέες.] πρηνεῖς, ἐπὶ πρόσωπον. ἐν κονίῃσιν.] ἐν τῇ γῇ κείμενοι. ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.] τοῖς ὀδοῦσι τὴν γῆν. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ δάκω, δάξω, δάξ. τοῦτο δὲ συμβαίνει αὐτοῖς ὀδυνωμένοις. τὸ δὲ γαῖαν ἀντὶ τοῦ γαίης. οὐδ' ἄρα πώ οἱ.] οὐδέπω δὲ αὐτῷ. ἐπεκραίαινεν.] ἐπετέλει. δέκτο.] ἐδέξατο. ἱρά.] ἱερεῖα, θυσίας. πόνον δέ.] κάματον δέ. ἀμέγαρτον.] ἄφθονον, πολύν. ὄφελλεν.] ηὔξανεν. προβάλοντο.] ἐπεβάλοντο. κνίσῃ.] τῷ λίπει. δίπτυχα.] διπλᾶ. ὠμοθέτησαν.] ὠμὰ τὰ κρέα τοῖς βωμοῖς ἀπὸ ἑκάστου μέρους λαβόντες ἐπέθηκαν. σχίζῃσι.] σχίζαις. ἀφύλλοισι.] φύλλα μὴ ἐχούσαις ξηραῖς. πείραντες.] διαπείραντες. ὑπείρεχον.] ὑπεράνω εἶχον. ἡφαίστοιο.] τοῦ πυρός. δῆθα.] ἐπὶ πολὺν χρόνον. αὖθι.] ἐνταῦθα. λεγώμεθα.] διαλεγώμεθα, ἢ συναθροιζώμεθα. στρατηγικὴ διδασκαλία, χρόνου φείδεσθαι. ὅτι γὰρ παρελθόντα ἀνακαλεῖσθαι, οὔτε αἰτήσαντες λαβεῖν αὐτὸν δυνάμεθα. ἐρωτηθεὶς γὰρ Ἀλέξανδρος, πῶς τῆς Ἑλλάδος περιεγένου, μηδὲν ἀναβαλλόμενος, εἶπεν. ἀμβαλλώμεθα.] ἀναβαλλώμεθα, ἀνατιθώμεθα. ἔργον.] νῦν τὸν πόλεμον. ὃ δή.] ὅπερ δή. ἐγγυαλίζει.] ἐγχειρίσει, δώσει. ἀγειρόντων.] ἀθροιζόντων. ἀθρόοι.] συνηθροισμένοι ὁμοῦ. ἴομεν.] ἀπίωμεν, ἀπερχώμεθα. ὄφρα κε θᾶσσον.] ὅπως ἂν τάχιον. ὀξὺν ἄρηα.] διὰ τάχους πόλεμον. κηρύκεσσι.] τοῖς κήρυξι. λιγυφθόγγοισιν.] ὀξυφώνοις, ἢ ἡδυφώνοις. οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα.] οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀτρέως παῖδα Ἀγαμέμνονα. θῦνον.] ὥρμων. κρίνοντες.] διαχωρίζοντες. μετὰ δέ.] ἐν αὐτοῖς δέ. ἐρίτιμον.] ἔντιμον, μεγαλότιμον. ἀγήραον.] ἄφθαρτον. θύσανοι.] κροσσοί. πάγχρυσεοι.] ὁλόχρυσοι. ἠερέθοντο.] ἠωροῦντο, ἐκρέμαντο. ἐϋπλεκέες.] καλῶς πεπλεγμένοι. ἑκατόμβοιος.] ἑκατὸν βοῶν τιμῆς ἄξιος, ἢ ἑκατὸν χρυσῶν νομισμάτων. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τιμῶντες τὸ ζῶον τοῦ βοὸς διὰ πολλὰ μέν, καὶ ὅτι δὲ ἱερὸν ἐστίν, ἐνεχάραττον τῷ μὲν ἑνὶ μέρει τοῦ νομίσματος, βοῦν. τῷ δὲ ἑτέρῳ, τὸ τοῦ βασιλέως πρόσωπον. σὺν τῇ.] σὺν ταύτῃ τῇ αἰγίδι. παιφάσσουσα.] ἐνθουσιῶσα, ὁρμῶσα. διέσσυτο.] διῄει, διήρχετο. ὀτρύνουσα.] παρορμῶσα εἰς τὸν πόλεμον. σθένος.] δύναμιν. ἄλληκτον.] ἀκατάπαυστον. τοῖσι δέ.] τοῖς δὲ Ἕλλησιν. ἄφαρ.] εὐθέως, ταχέως. γλυκίων.] ἡδύτερος. ἠὲ νέεσθαι.] ἤπερ πορεύεσθαι εἰς τὰς πατρίδας.

Χαλκῷ ῥωγαλέον, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
420 Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρά, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν. 10
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον.
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
430 Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, 20
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μηκέτι νῦν δῆθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει.
Ἀλλ' ἄγε κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων 30
440 Λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας.
Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες, 40
Θῦνον κρίνοντες, μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε,
450 Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,
Πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος,
Σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι. ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστου
Καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι. 50

Ἐν νηυσὶ

φίλας. γλαφυρῇσι.] κοίλαις, βαθείαις. ἀΐδηλον.] ἀδηλοποιὸν, ἀφανιστικόν. ἐπιφλέγει.] καίει. ἄσπετον.] πολλήν. οὔρεος ἐν κορυφῇσι.] ἐν ἀκρωρείαις. ἕκαθεν.] πόρρωθεν. αὐγή.] λαμπηδών. ὣς τ.] οὕτως τούτων. αἴγλη.] λαμπρότης. θεσπεσίοιο.] θείου, θαυμαστοῦ. ἷκε.] παρεγένετο. δι' αἰθέρος.] διὰ τοῦ ἀέρος. ἔθνεα.] ἔθνη, πλήθη. δουλιχοδείρων.] μακροτραχήλων. πετεηνῶν.] πετεινῶν. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι.] ἐν τῷ τῆς Ἀσίας συμφύτῳ τόπῳ, ἢ ἐν τῷ ἰλυώδει τόπῳ. ἆσις γὰρ κατὰ διάλεκτον ἐστὶν ἡ ἰλύς. ἄλλοι δὲ Ἀσίῳ ὀνοματικῶς ἀπὸ Ἀσίου τοῦ Λυδοῦ. ἄλλοι παρὰ τὸ ἆσιν. ἀλλὰ πιστότερον τὸ κύριον αὐτῷ περιτιθέναι. ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀσίου, ὃς ἦρξε Λυδίας. κατὰ δὲ τὰς προχοὰς πηλώδη τὸν τόπον ὁ Κάϋστρος ἐργάζεται. οὗ δὲ ὕδωρ καὶ βοτάνη, ἐκεῖ ἀφθονία ὀρνέων. τὸ Ἀσίῳ ἐνταῦθα, γενικῆς πτώσεώς ἐστιν, ὅθεν οὐκ ἔχει τὸ ι. ἦν γάρ τις Ἀσίας ἥρως, οὗ ὁμώνυμος Ἀσίας λειμών. εἶτα Ἀσίεω, ὡς Ἀτρείδεω. καὶ Ἀσίω κατὰ συγκοπὴν, ὡς ἐϋμμελίας, ἐϋμμελίω, Πριάμοιο. καὶ Αἰνείω ἑταίρῳ, καὶ βορέω ὑπ' ἰωγῇ. οὕτως Ὦρος ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ. Καϋστρίου.] Καΰστρου ποταμοῦ Λυδίας. ἀμφὶ ῥέεθρα.] περὶ τὰ ῥεύματα. ἔνθα καὶ ἔνθα.] ἐνταῦθα κἀκεῖσε. ποτῶνται.] πέτονται. ἀγαλλόμεναι.] χαίρουσαι. πτερύγεσσι.] πτέρυξι. κλαγγηδόν.] μετὰ βοῆς. προκαθιζόντων.] τὰ συναγελαστικὰ τῶν ὀρνέων ὅτ' ἂν προλάβῃ τῇ πτήσει, ἀναμένειν εἴωθε τὰ ὑστεροῦντα. σμαραγεῖ.] ἠχεῖ. λειμών.] ὁ σύμφυτος καὶ ὑγρὸς τόπος. Σκαμάνδριον.] τὸ τῷ Σκαμάνδρῳ ποταμῷ παρακείμενον πεδίον. ὁ δὲ Σκάμανδρος καταφερόμενος ἀπὸ τῆς Ἴδης, καὶ μέσον τέμνων τὸ ὑπὸ τῇ Ἰλίῳ κείμενον πεδίον, καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἐκδιδοὺς εἰς θάλασσαν. καλεῖται καὶ Ξάνθος. σμερδαλέον.] καταπληκτικόν. χθών.] ἡ γῆ. κονάβιζεν.] ἤχει. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. ἔσταν, ἔστησαν. ἀνθεμόεντι.] ἄνθη ἔχοντι, ἢ ἄνθη φέροντι. μυιάων.] μυιῶν. Βοιωτικὴ ἡ διάλεκτος. μυρίοι.] πολλοί. ἠΰτε μυιάων.] καὶ ἑξῆς. ἐπὶ τῷ δεύει ὑποστίζομεν τῆς ἀνταποδιδομένης, ἤ οὕτω λέξεως ἀνακολούθως ἐχούσης, ὡς ἐν τῇ θ. τῆς Ἰλιάδος· ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην· εἶτα ἐπιφέρει τόσσα μεσσηγὺ νεῶν.

Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην
Οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή.
10 Ὡς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ' ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
Χηνῶν ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών,
Ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων
20 Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον. αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε, καὶ ἵππων.
Ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἁδινάων ἔθνεα πολλὰ,
Αἵ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει.
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
30 Ἐν πεδίῳ ἵσταντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ' ὥς τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
Ῥεῖα διακρίνωσιν ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν.
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
Ὑσμίνην δ' ἰέναι. μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ὄμματα, καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι,
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
40 Ταῦρος, ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι·

Τοῖον

ἁδινάων.] ἀθρόως πετομένων. αἵ τε.] αἵτινες. κατὰ σταθμόν.] κατὰ τὴν ἔπαυλιν. ποιμνήϊον.] ποιμενικόν. ἠλάσκουσι.] περὶ τὸν αὐτὸν τόπον εἰλοῦνται. ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ.] ἐν ἔαρος ὥρᾳ. τοῦτό φησι καθ' ὑπεροχὴν τῶν ἄλλων ὡρῶν. ὅτε.] ὁπότε. γλάγος.] γάλα. ἄγγεα.] τὰ γαλακτοδόχα ἀγγεῖα. δεύει.] βρέχει. ἵσταντο.] ἐστήκεισαν. τόσσοι.] τοσοῦτοι. διαρραῖσαι.] διαφθεῖραι. μεμαῶτες.] προθυμούμενοι. αἰπόλια.] αἰγονόμια. αἰπόλιον γὰρ λέγεται τὸ τῶν αἰγῶν πλῆθος. ποίμνιον δὲ, προβάτων. συβόσιον, τὸ τῶν χοίρων. βουκόλιον, τὸ τῶν βοῶν. ἱπποφόρβιον, τὸ τῶν ἵππων. πλατέα.] μεγάλα. ἢ ὅτι ἐν διαστήματι καὶ πλάτει πλείονι νέμονται αἱ αἶγες. αἰπόλοι.] αἰγοβοσκοί. ῥεῖα.] ῥᾳδίως, εὐκόλως. διακρίνωσιν.] διαχωρίσωσιν. ἐπεί κε.] ἐπειδ' ἂν, ὁπότ' ἄν. νομῷ.] ἐν τῇ βοσκῇ. μιγέωσιν.] ἀναμιγῶσιν. ὣς τούς.] οὕτως καὶ τοὺς Ἕλληνας. διεκόσμεον.] διέτασσον. 50 ὑσμίνην δέ.] εἰς τὴν μάχην. μετὰ δέ.] ἐν αὐτοῖς δέ. κρείων.] βασιλεύς. ἴκελος.] ὅμοιος. ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ὅμοιος καὶ τὸ ἶσος, καὶ τὸ ἴκελος, δοτικῇ συντάσσονται μόνα τῶν πρός τι. ζώνην.] τῷ Ἄρει, ἤτοι τὸ κατὰ ζῶσμα μέρος. ἢ τὴν ὅπλισιν, ἀπὸ μέρους. στέρνον.] στῆθος. Ποσειδάωνι.] Ποσειδῶνι. ἠΰτε.] ὥσπερ, καθάπερ. ἀγέληφι.] ἐν τῇ ἀγέλῃ. ἐν τῷ πλήθει τὸ γένος προσθεὶς, τὸ εἶδος ἐπήνεγκε. γενικὸν μὲν γὰρ ὁ βοῦς ἐστιν, εἰδικὸν δὲ ὁ ταῦρος. ἔπλετο.] ἐγένετο. μέγ' ἔξοχος.] ἐξοχώτατος. βόεσσι.] βουσί. μεταπρέπει.] διαπρέπει. ἀγρομένῃσιν.] ἠθροισμέναις.

τοῖον.] τοιοῦτον. θῆκεν.] ἐποίησεν. ἤματι κείνῳ.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἐκπρέπεα.] ἐκπρεπῆ, διάδηλον. ἔσπετε.] λέγετέ μοι ὦ μοῦσαι. διὸ τὸ ε. ψιλωτέον. ὁ δὲ λόγος, εἴπατε νῦν μοι μοῦσαι, οἵ τινες ἡγεμόνες. ἀρχοὺς γὰρ νηῶν ἐρέω. πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼν μυθήσομαι.] τουτέστιν εἴπω. οὐδ' εἰ δεκαπλασίων ἐμαυτοῦ γένωμαι. ὑμῶν γάρ ἐστι τὸ ἔργον. φωνὴ δ' ἄρρηκτος.] καὶ διὰ τούτου δηλοῖ, ὅτι σῶμα ἡ φωνή. ζητοῦσι δέ τινες, διὰ ποίαν αἰτίαν τῆς μὲν ὅλης πραγματείας ἀρχόμενος ὁ Ποιητὴς, μίαν ἐπεκαλέσατο τῶν μουσῶν, ἐπὶ τοῦ καταλόγου τὰς πάσας. λέγουσι δέ τινες τῶν γραμματικῶν, ἐπὶ τῆς μῆνιν ἄειδε, τὸν τρόπον εἶναι συνεκδοχικὸν, ὡς ἀπὸ μιᾶς τῆς κυριωτάτης νοεῖσθαι πάσας. καὶ γὰρ Ἡσίοδος τὴν Καλλιόπην κυριωτάτην φησὶν οὕτως,

„ Καλλιόπη θ' ἣ προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων.

ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι περὶ ἑνὸς προσώπου καὶ τῆς ὀργῆς τούτου τὸν λόγον ποιούμενος, εἰκότως πρὸς μίαν τῶν μουσῶν ἐποιήσατο τὸν λόγον. μέλλων δὲ κατάλογον ἐρεῖν νεῶν καὶ βασιλέων, ἐθνῶν τε καὶ τόπων, πλῆθος τε πραγμάτων, εὐλόγως πρὸς ἁπάσας τὰς μούσας τὸν λόγον ἐτρέψατο. πάρεστέ τε.] ἐν τοῖς πράγμασιν ἐστέ. ἴστε τε.] καὶ ἐπίστασθε. κλέος οἶον.] ἤτοι μόνην τὴν δόξαν τῶν ἀνδρῶν. ἢ μόνον φήμην τινὰ ἀνδρῶν ἀκούομεν παρὰ τὸ κλύειν φήμη, ὅ ἐστιν ἀκούειν. ἴδμεν.] ἐπιστάμεθα, οἴδαμεν. πληθύν.] τὸ πλῆθος. ἡγεμόνες.] βασιλεῖς. μυθήσομαι.] μυθησαίμην, εἴποιμι. ἄρρηκτος.] ἀδιάρρηκτος, στερεά. εἶεν.] ὑπάρχοιεν. χάλκεον.] στερεόν. ἦτορ.] φωνὴ, ψυχή. ἐνείη.] ἐνῆν. εἰ μὴ ὀλυμπιάδες.] εἰ μὴ αἱ τὸν ὄλυμπον κατοικοῦσαι μοῦσαι. μνησαίατο.] ὑπομνήσειαν. ἀρχοὺς αὖ.] τοὺς ἄρχοντας, ὅ ἐστι τοὺς ἡγεμόνας. ὑπὸ Ἴλιον.] εἰς τὴν Ἴλιον. προπάσας.] πάσας, ὅλας. περισσὴ ἡ πρό.

Τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι, καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι. 10
Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν,
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν.
490 Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
Εἰ μὴ ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. 20
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

ΒΟΙΩΤΙΑ, ΗΤΟΙ ΝΕΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. 30

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον.] ἄρξασθαι δέ φασί τινες ἀπὸ Βοιωτῶν τὸν Ὅμηρον τοῦ καταλόγου, χαριζόμενον ταῖς μούσαις ἃς ἐπεκαλέσατο. αὐτόθι γὰρ ἐν βοιωτίᾳ εἶναι τὸν Ἑλικῶνα τὸ ὄρος, ὅπου σύνηθες αὐταῖς διατρίβειν. οἱ δὲ τῆς φωκίδος λέγουσιν εἶναι τὸν ἑλικῶνα. μὴ οὖν ἀπὸ Βοιωτῶν τὴν ἀρχὴν διὰ τοῦτο γεγενῆσθαι. τινὲς δὲ ἀνθ' ὧν οὗτοι πέντε εἶχον ἡγεμόνας. ἄλλοι δέ φασιν, οὐ διὰ τοῦτο. ἀλλ' ἐπεὶ πολλὰς πόλεις εἶχεν ἡ βοιωτία, διὰ τοῦτο ἐντεῦθεν ἄρξασθαι αὐτὸν τοῦ καταλόγου. οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ τοῦτο ὑγιές. οὐ γὰρ ἀπὸ πλήθους πόλεων ὁ κατάλογος παραμεμέτρηται. ἤρξατο γὰρ ἂν μᾶλλον ἀπὸ κρητῶν ἐχόντων ἑκατὸν πόλεις. βέλτιον δὲ, λέγειν αὐτὸν ἀπὸ βοιωτῶν ἤρξασθαι, ἐπείπερ ἐν αὐλίδι, πόλει τῆς βοιωτίας συνήχθη ἅπαν τὸ πλῆθος τὸ ἐπὶ τὴν Ἴλιον μέλλον στρατεύειν. ἔχει δὲ αὕτη ἡ πόλις λιμένας, τοὺς μὲν βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον, τοὺς δὲ καταγωγεῖς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης. δι' ἣν αἰτίαν συνηθροίσθησαν αὐτόθι, καὶ ἐντεῦθεν ἀπέπλευσαν. ὁ δὲ ἀρίσταρχός φησι κατὰ ἐπιφορὰν αὐτὸν ἀπὸ βοιωτῶν τὴν ἀρχὴν πεποιῆσθαι. εἰ γὰρ καὶ ἀπ' ἄλλου ἔθνους ἤρξατο, ἐζητοῦμεν ἂν τὴν αἰτίαν τῆς ἀρχῆς. βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ λήϊτος ἦρχον.] οὗτοι μὲν οἱ πέντε Βοιωτῶν στρατηγοί. ἰστέον δὲ, ὅτι ἐτίθεσαν πλεῖστοι τῶν παλαιῶν προληπτικῶς τὰς ὀνομασίας τοῖς παισὶν, ἀφ' ὧν ἔμελλον οἱ παῖδες ἐπιτηδεύειν πραγμάτων. σφόδρα δὲ αὐτοῖς ἔμελε τὰ τοῦ πολέμου. διὸ πηνέλεως μὲν ὠνομάσθη, ἀπὸ τοῦ πένεσθαι περὶ τὸν λεὼν, ὅ ἐστι πονεῖν καὶ ἐργάζεσθαι κατὰ τὸν ὄχλον. λήϊτος δὲ ἀπὸ τοῦ λείαν ἄξειν. λεία δὲ, ἡ ἀπὸ πολέμου κτῆσις. ἀρκεσίλαος δὲ, ἀπὸ τοῦ ἐπαρκέσειν καὶ βοηθήσειν τοῖς λαοῖς, τουτέστι τοῖς ὄχλοις. προθοήνωρ δὲ, ὁ προθρέξων καὶ προδραμούμενος κινορέη. τουτέστιν ἀνδρία. κλόνιος δὲ ὁ γενναῖος καὶ μάχιμος γενησόμενος. κλόνος γὰρ, ἡ μάχη. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως.] ἡ βοιωτία τὸ πρότερον Ἀονία ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ ἀόνων. μετωνομάσθη δὲ Βοιωτία κατὰ μέν τινας, ἀπὸ Βοιωτοῦ υἱοῦ ἰτώνου ἢ ποσειδῶνος, καὶ ἄρνης. ἔτι δὲ Βοιωτοὶ τιμῶσι τὸν προπάτορα αὐτῶν, Βοιωτὸν υἱὸν ποσειδῶνος. καθ' ἑτέρους δὲ ἀπὸ τῆς ἐλαθείσης κατὰ πυθόχρηστον ὑπὸ κάδμου βοός. εὐρώπης γὰρ τῆς φοίνικος θυγατρὸς ἐκ σιδῶνος ὑπὸ Διὸς ἁρπαγείσης, κάδμος ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς κατὰ ζήτησιν πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὡς οὐχ εὑρήκει αὐτὴν, ἧκεν εἰς δελφοὺς πρὸς τὸν θεόν. ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, περὶ μὲν εὐρώπης, μὴ πολυπραγμονεῖν, χρῆσθαι δὲ καθοδηγῷ βοΐ. καὶ πόλιν ἐκεῖ κτίζειν, ἔνθα ἂν αὐτὴ εἰς τὰ δεξιὰ πέσῃ καμοῦσα. τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν διὰ φωκέων

Κατάλογος νεῶν, ἤτοι Βοιωτία.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως, καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε. 40

Οἵ θ'

50

φωκέων ἐπορεύετο. εἶτα βοῒ συντυχὼν, παρὰ τοῖς πελάγοντος βουκολίοις ταύτῃ πορευομένῃ κατόπιν εἵπετο. ἡ δὲ διεξιοῦσα πᾶσαν Βοιωτίαν, ὀκνήσασα ἀνεκλίθη ἔνθα νῦν ἡ πόλις εἰσὶ Θῆβαι. βουλόμενος δὲ Ἀθηνᾷ τὴν βοῦν καταθῦσαι, πέμπει τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ληψομένους χέρνιβα ἀπὸ τῆς ἀρητιάδος κρήνης. ὁ δὲ φρουρῶν τὴν κρήνην δράκων, ὃν ἄρεος ἔλεγον εἶναι, τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διέφθειρεν. ἀγανακτήσας δὲ κάδμος, κτείνει τὸν δράκοντα. καὶ τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῷ ὑποθεμένης, τοὺς τούτου ὀδόντας σπείρει. ἀφ' ὧν ἐγένοντο οἱ γηγενεῖς. ὀργισθέντος δὲ ἄρεος, καὶ μέλλοντος κάδμον ἀναιρεῖν, ἐκώλυσεν ὁ Ζεύς. καὶ ἁρμονίαν αὐτῷ συνῴκισε τὴν Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης. πρότερον δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δράκοντος ἐνιαυτὸν θητεῦσαι. ἐν δὲ τῷ γάμῳ μούσας ᾆσαι, καὶ τῶν θεῶν ἕκαστον ἁρμονίᾳ δῶρον δοῦναι. ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Βοιωτιακοῖς, καὶ Ἀπολλόδωρος.

Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν.
Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν,
10 Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς,
Οἵ τ' ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην,
Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον.
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο.
Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος,
20 Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νῖσάν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν.
Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον.
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος υἷες Ἄρηος.

Οὓς

ἦρχον.] ἐβασίλευον, ἡγοῦντο. οἵ θ' Ὑρίην.] τὸ πλῆρες, οἵ τε ὑρίαν. ὑρία δὲ, χωρίον πλησίον τῆς αὐλίδος, ὃ ἔκτισεν ὑριεὺς ὁ Ποσειδῶνος, καὶ ἀλκυόνης. ἢ ὥς τινες εἶπον, βοιωτὸς ὁ ὠρίωνος πατήρ. ἐνέμοντο.] κατῴκουν. αὐλίδα.] Αὐλὶς ὠνόμασται ἀπὸ Αὐλίδος τῆς ὁμωνύμου 510 κηφισσοῦ· ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι καὶ μεῖναι τοὺς Ἕλληνας. πετρήεσσαν.] πετρώδη, τραχεῖαν. σχοῖνον.] πόλιν Βοιωτίας, ἀπὸ σχοινέως τοῦ ἀθάμαντος τοῦ Ἀταλάντης πατρός. σκῶλόν τε.] καὶ σκῶλον. ἔστι δὲ κώμη ἡ σκῶλος ὑπὸ κιθαιρῶνι ὄρει τῶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ θηβῶν. οὕτω δὲ κέκληται διὰ τὸ δυσοίκητον τοῦ τόπου. πολύκνημον.] πολλοὺς ἔχουσαν κνημούς. κνημοὶ δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων κνημῶν. λέγονται δὲ αἱ τῶν ὀρῶν προβάσεις. καὶ γὰρ αὗται ὅσον ἀπὸ κεφαλῆς πρὸ τῶν βάσεών εἰσιν, ὅ ἐστι πρὸ τῶν ποδῶν. ἐτεωνόν.] ὠνόμασται ἀπὸ Ἐτεωνοῦ, ὃς ἦν ἀπόγονος βοιωτοῦ. καλεῖται δὲ νῦν σκάρφη. θέσπειαν.] τὰς νῦν πληθυντικῶς θεσπιὰς καλουμένας. γραῖαν.] τὴν νῦν τάναγραν καλουμένην. εὐρύχορον.] πλατεῖαν, μεγάλην. μυκαλησσόν.] οὕτως κληθεῖσαν ἀπὸ μυκάλης τῆς ἐν καρίᾳ περσέως ἐν αὐτῇ ἱδρυσαμένου τὸ τοῦ μυκαλέως Διὸς ἱερόν. οἵ τε.] οἵ τινες. ἀμφ' Ἅρμα.] περὶ τὸ ἅρμα. τὸ δὲ ἅρμα, πόλις τῆς βοιωτίας ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ αὐτόθι καταποθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις τὸ ἀμφιαράου τοῦ μάντεως ἅρμα σὺν αὐτῷ. καὶ εἰλέσιον καὶ ὕλην καὶ ἐλεῶν'.] τὸ πλῆρες ἐλεῶνα. εἰσὶ δὲ αὗται πόλεις Βοιωτίας. καὶ οὕτω καλοῦνται, ἐπειδὴ ὑλώδεις οἱ τόποι. ὕλη.] τὸ υ. ἐνταῦθα ἐπεκτεταμένως ὡς τό· ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων. ἐϋκτίμενον.] καλῶς κεκτισμένον. πτολίεθρον.] πόλιν. μεδεῶνά τ'.] καὶ τὸν μεδεῶνα. ἐρυθράς.] βαρυτόνως μὲν, πόλις βοιωτίας· ὀξυτόνως δὲ, πόλις Ἰωνίας. ὠνομάσθησαν δὲ ἤτοι ἀπὸ ἐρυθροῦ τοῦ ποσειδῶνος καὶ ἀμφιμεδούσης τῆς δαναοῦ. ἢ ὥς ἕτεροι, ἀπὸ ἐρυθρᾶς τῆς πορφυρίωνος τοῦ σισύφου. εἶχον.] κατῴκουν. πετεῶνα.] ἀπὸ πετεῶνος τοῦ βοιωτοῦ. ὠκαλέην.] ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. καλεῖται δὲ νῦν ὠκάλεια. μεδεῶνα.] ἀπὸ Μεδεῶνος τοῦ πυλάδου. Κώπας.] πόλεις βοιωτίας, ἀπὸ κωπέως τινὸς ἥρωος. παρ' ἣν καὶ ἡ λίμνη κωπαΐς. πολυτρήρωνα.] πολλὰς περιστερὰς ἔχουσαν. τρήρωνες δὲ καλοῦνται αἱ περιστεραὶ, ἀπὸ τοῦ τρεῖν ἢ εὐλαβεῖσθαι. δειλὸν γὰρ τὸ ζῷον. θίσβην.] αἱ νῦν πληθυντικῶς λεγόμεναι Θίσβαι. Κορώνειαν.] ἀπὸ κορώνου τοῦ θερσάνδρου. ποιήεντα.] βοτανηφόρον, σύμφυτον. πόα γὰρ, ἡ βοτάνη. διὰ τοῦτο δὲ τὸ σύγγονον παρίστησιν αὐτοῦ. πλάταιαν.] τὰς πλαταιὰς ἀπὸ πλάτης τῆς ὀγχηστοῦ. ἔχον.] εἶχον, ᾤκουν. γλίσαντα.] προπαροξυτόνως, ὡς γίγαντα. ὑποθήβας.] θῆβαι ἀπὸ θήβης τῆς ἀσωποῦ τοῦ ἐντοπίου ποταμοῦ. ὑποθήβας οὖν τὰς ἐλάττω θήβας, ἠλαττωμένας ὕστερον ὑπὸ τῶν ἐπιγόνων. ἐπόρθησαν γὰρ αὐτὰς οἱ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ θήβας στρατευσάντων παῖδες ἐκδικοῦντες πατρῴαν ὕβριν. ἕτεροι δέ φασιν ὑποθήβας λέγειν τὸν ποιητὴν τὰς ὑποκειμένας ταῖς ἑπταπύλοις θήβαις κώμας. αὗται γὰρ αἱ θῆβαι ἐκπεπολιόρκηντο. ὀγχηστόν.] τόπος τῆς βοιωτίας ἱερὸς ποσειδῶνος. εἴρηται δὲ ἀπὸ ὀγχηστοῦ τοῦ βοιωτοῦ. ποσιδήϊον.] ποσειδῶνος ἱερόν. ἀγλαόν.] καλόν. ἄλσος.] πᾶς τόπος σύνδενδρος ὕδωρ ἔχων, καὶ θεοῖς ἀφιερωμένος, ἄλσος καλεῖται. πολυστάφυλον.] πολυάμπελον. ἄρνην.] πόλιν βοιωτίας ἀπὸ ἄρνης, ἧς καὶ ποσειδῶνος βοιωτός. οἱ δὲ, ὅτι οὐχ εὑρίσκεται κατὰ τοὺς τρωϊκοὺς χρόνους ἄρνη πόλις βοιωτίας, ὅθεν ἔνιοι [illegible] μεταγράφουσι, οἵ τε πολυστάφυλον τ' ἄρνην ἔχον. ζαθέην.] ἄγαν θείαν. Ἀνθηδόνα.] ἀνθηδὼν πόλις βοιωτίας. ἐκ ταύτης ἦν γλαῦκος θαλάσσιος. ἐσχατόωσαν.] τὴν ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῆς βοιωτίας κειμένην. νῖσαν.] βοιωτίας, οὐ μεγαρίδος. ἔστι δὲ ἐν αὐτῇ διονύσου ἐπιφανὲς ἱερόν. τῶν μέν.] τούτων μέν. νέες.] πλοῖα. βαῖνον.] ἔβαινον. ναῖον.] ᾤκουν. ἀσπληδόνα.] ὠνόμασται ἀπὸ ἀσπληδόνος τοῦ πρέσβωνος. ἔστι δὲ βοιωτίας τῆς ὀρχομενίων γῆς. καλεῖται νῦν εὐδείελος.

ἀζάδαο.]

Οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζεΐδαο,
Παρθένος αἰδοίη ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ.
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
[520] Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο.
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρῖσάν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο.
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισοῖο,
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο,
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
[530] Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων, ὀλίγος μὲν ἔην λινοθώρηξ.
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, καὶ Ἀχαιούς,

Οἳ Κῦ-

ἀζεΐδαο.] ἀξίως παιδός. αἰδοίη.] αἰδοῦς ἀξία καὶ τιμῆς. ὀρχομενὸν μινύειον.] τὸν ἐν τῇ βοιωτίᾳ λέγει ὀρχομενὸν τὸν ὑπὸ μινύου βασιλευθέντα, τὸν ὀνομασθέντα ἀπὸ ὀρχομενοῦ τοῦ Διὸς υἱοῦ, καὶ ἑρμίππης τῆς βοιωτοῦ. παραῤῥέει αὐτὸν ποταμὸς μινύας, ἀφ' οὗ μινύαι ἐκλήθησαν οἱ τὴν χώραν κατοικοῦντες. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ὀρχομενὸς τῆς ἀρκαδίας, ὃν πολύμηλον καλεῖ ὁ ποιητής. καὶ ἕτερος τῆς θετταλίας. υἷες Ἄρηος.] παῖδες ἄρεος. δόμῳ.] οἴκῳ. παρθένος.] ἡ ἔτι παρθένος νομιζομένη τοῖς γονεῦσιν. ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα.] εἰς τὸ δίστεγον ἐλθοῦσα τὸ καλούμενον γυναικωνίτης. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ταῖς γυναιξὶν ὑπερώους τοὺς θαλάμους κατεσκεύαζον, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτους αὐτὰς εἶναι. παρελέξατο.] παρεκοιμήθη, παρεκαθεύδησε. λάθρῃ.] λαθραίως, κρυφίως. γλαφυραί.] βαθεῖαι, κοῖλαι. ἐστιχόωντο.] ἐν τάξει παρεγένοντο. ὁ δέ οἱ.] οὗτος δὲ αὐτῇ. ὁ δέ, ἀντὶ τοῦ γάρ. αὐτὰρ Φωκήων.] τῶν δὲ φωκέων. διχῶς δὲ γράφεται, Φωκήων, καὶ φωκέων. τοὺς δὲ φωκεῖς οἱ μὲν ἀπὸ φώκου τοῦ ψαμάθης καὶ αἰακοῦ, οἱ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ προνόης τῆς ἀσωποῦ. ἦρχον.] ἡγοῦντο. υἱέες ἰφίτου.] σχέδιος καὶ ἐπίστροφος. ναυβολίδαο.] ναυβόλου παιδὸς ἰφίτου. κυπάρισσον.] πόλιν φωκίδος. ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ κυπαρίσσου τοῦ ὀρχομενοῦ ἀδελφοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων κυπαρίσσων. Πυθών.] καὶ αὕτη πόλις φωκίδος. τὸ πρότερον δὲ ἐκαλεῖτο παρνασία νάπη, ὡς ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ὄρους. ἔπειτα πυθών, ὕστερον δὲ δελφοί. καὶ πυθὼν μέν, ἐπεὶ κατεσάπει αὐτόθι ὁ δράκων, ὁ τὸ μαντεῖον πρότερον φυλάσσων, ὃν ἀπέκτεινε τοξεύσας ὁ Ἀπόλλων. πύθεσθαι γάρ, τὸ σήπεσθαι. ὡς τό, σεῖο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα. ἢ ὥς ἔνιοι φασί, διὰ τὸ παραγενομένους αὐτόθι πύθεσθαι τοὺς ἀνθρώπους περὶ ὧν ἐθέλουσι. κρίσαν.] πεδίον ἐν λοκρίδι. ἢ ὡς οἱ πλείονες φασίν, ἐν δελφοῖς ὠνόμασται, ἀπὸ κρίσου τοῦ τυράννου καὶ ἀστροδίας τῆς Δηϊονέως. δαυλίδα.] δαυλὶς πόλις φωκίδος. ἀπὸ δαυλίως ὀνομασθεῖσα τοῦ τυράννου καὶ κρηστώνης. ἢ διὰ τὸ σύμφυτον. δαυλὸν γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. πανοπῆα.] πόλις φωκίδος, ῥηθεῖσα ἀπὸ πανοπέως τοῦ φώκου. ἀνεμώρειαν.] αὕτη μεταξὺ κεῖται φωκίδος καὶ δελφῶν, ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου, ὅθεν οὕτως ὠνόμασται παρὰ τὸ καταπνεῖσθαι αὐτὴν σφοδρῶς. ὑάμπολιν.] οἵτινες ᾤκουν τὴν ὑπὸ ὑάντων ἔθνους βαρβάρων οἰκισθεῖσαν πόλιν. οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν κηφισόν.] οὗτοι ἐπικηφίσιοι λέγονται, ὑπὸ δέ τινων παραποτάμιοι. ὁ δὲ κηφισὸς ποταμός ἐστι τῆς φωκίδος ἔχων τὰς πηγὰς ἐκ λιλαίας, ὥς φησιν Ἡσίοδος· ὅς τε λιλαίηθεν προρέει καλλίρροον ὕδωρ. δῖον.] θαυμαστόν. ἔναιον.] ᾤκουν. Λίλαιαν.] πόλις φωκίδος παρακειμένη ταῖς τοῦ κηφισοῦ πηγαῖς. ἕποντο.] ἠκολούθουν. στίχας.] τάξεις. ἵστασαν.] ἐστήκεισαν. ἀμφιέποντες.] περὶ αὐτοὺς ἐνεργοῦντες, καὶ ἐπιμέλειαν ἔχοντες. ἐπ' ἀριστερά.] ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους. ἔμπλην.] πλησίον. θωρήσσοντο.] καθοπλίζοντο. λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.] λοκρῶν δὲ μέμνηται, τῶν ἐπικνημιδίων καλουμένων. οὗτοι γὰρ ἀντικρὺ τῆς εὐβοίας τὴν οἴκησιν πεποίηνται, οἱ ὑπὸ τῷ αἴαντι ὄντες. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι λοκροὶ ἐπικαλούμενοι ὀζόλαι περὶ τὴν αἰτωλίαν ἐπὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς οἰκοῦντες κατὰ τὸ κρισσαῖον πεδίον, κεκλημένοι οὕτως ἀπὸ τοῦ αὐτόθι ῥέοντος ὄζοντος ποταμοῦ. ὃν ἐποίησαν οἱ ἰχῶρες δυσώδη τοῦ κενταύρου τοῦ ὑπὸ Ἡρακλέους φονευθέντος, ὁπηνίκα διάγων δηϊάνειραν τὴν οἰνέως κατὰ τὸν εὔηνον ποταμὸν ἐπεχείρει βιάζεσθαι. ἢ ὅτι εἰσὶν αἰγονόμοι, καὶ τὰς δορὰς τῶν βοσκημάτων δυσώδεις οὔσας καὶ ἀβυρσεύτους ἀμφιέννυνται. τούτων δὲ ἄποικοί εἰσιν ἕτεροι λοκροὶ οἱ ἐπιζεφύριοι καλούμενοι, διὰ τὸ ἐπὶ ζεφυρίῳ ὄρει τῆς Ἰταλίας παροικεῖν. ἡγεμόνευεν.] ἡγεῖτο. μείων.] μικρότερος, ἐλάττων. οὔτι τόσος.] οὐ τηλικοῦτος τῷ μεγέθει τοῦ σώματος καὶ τῇ δυνάμει. ὅσος.] ὁπόσος. ὀλίγος.] μικρός, ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. μείων οὔτι τόσος γε ὅσος τελαμώνιος Αἴας. ἀλλὰ πολὺ μείων, ὀλίγος μὲν ἔην λινοθώρηξ. ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.] ἀθετοῦνται οἱ γ΄. οὗτοι στίχοι, ὡς μὴ γνήσιοι τοῦ ποιητοῦ. πρῶτον μέν, ὅτι οὐκ ἦν μικρότερος ὁ ὀϊλέως Αἴας τοῦ τελαμῶνος. φησὶ γὰρ ἐν ἑτέροις τῆς ποιήσεως, Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν ὀϊλῆος ταχὺς υἱός, ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος τελαμωνίου, οὐδ' ἠβαιόν. ἀλλ' ὥστ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον. ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον. ἔπειθ', ὅτι οὐκ οἶδεν λινοῖς θώραξι χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής, ψεῦδος δὲ καὶ τὸ ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας. λινοθώρηξ.] λινοῦν θώρακα ἔχων. οἱ γὰρ τοξόται λινοῦς θώρακας φοροῦσιν. ἐγχείῃ.] τῇ διὰ δόρατος μάχῃ. ἐκέκαστο.] ἐκεκόσμητο, ἐνίκα. πανέλληνας.]

αὐτὶ

ἀντὶ τοῦ πάντας τοὺς Ἕλληνας. κῦνον ὀπόεντά τε.] κῦνος καὶ ὀποῦς, πόλις τῆς λοκρίδος. εἴρηται δὲ ἀπὸ κύνου τοῦ λο-
κροῦ. καλλίαρόν τε.] ἀπὸ καλλιάρου τοῦ ὀπουντίου. βῆσαν.] οὕτως ὠνόμασται, διὰ τὸ σύμφυτον εἶναι τὸ χωρίον.
πάντες γὰρ οἱ σύνδενδροι τόποι, καὶ μάλιστα τῶν ὀρῶν, βῆσαι λέγονται. σκάρφην.] οὕτως ὠνόμασται ἀπὸ σκάρφης τῆς
αἴσονος μητρός. αὐγειάς.] ἀπὸ αὐγείας τινὸς ἐγχωρίου νύμφης. οὐκέτι δὲ οἰκεῖται. ἐρατεινάς.] ἐπεράστους, καλάς,
καὶ ἐπιθυμίας ἀξίας. τάρφην.] οὕτως ὠνόμασται, διὰ τὴν δασύτητα τῆς ὕλης. ταρφέα γὰρ, τὰ συνεχῆ. θρόνιον.]
ἀπὸ θρονίας νύμφης οὕτως ὠνόμασται.

Οἳ κῦνόν τ' ἐνέμοντ' ὀπόεντά τε, καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, σκάρφην τε, καὶ αὐγειὰς ἐρατεινάς,
10 Τάρφην τε, θρόνιόν τε, βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς εὐβοίης.
Οἳ δ' εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες ἄβαντες.
Χαλκίδα τ', εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἵ τε κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ στύρα ναιετάασκον,
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' ἐλεφήνωρ ὄζος ἄρηος.
Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς ἀβάντων.
20 Τῷ δ' ἅμ' ἄβαντες ἕποντο θοοὶ ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' ἀθήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον
Δῆμον ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.
30 Ἔνθα δέ μιν ταύροισι, καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς πετεῶο Μενεσθεύς.
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε, καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.

Τῷ δ'

βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.] περὶ τὰ τοῦ βοαγρίου ῥεύματα. ὁ δὲ βοάγριος, ποταμὸς τῆς λοκρίδος. πέρην.] πέραν. εὔβοια.] νῆσος παρακειμένη τῇ ἀττικῇ καὶ βοιωτίᾳ καὶ φωκίδι καὶ λοκρίδι, ἥτις καὶ μάκρις ἐκαλεῖτο. ἤτοι διὰ τὸ εἰς μῆκος κεῖσθαι. ἢ ἀπὸ μακρίδος νύμφης τῆς τροφοῦ Ἥρας. ὠνομάσθη δὲ εὔβοια ἀπὸ εὐβοίας τῆς ἀσωποῦ. μένεα πνείοντες.] θυμοῦ καὶ δυνάμεως πνέοντες. τουτέστι γέμοντες θαρσαλέοι. ἄβαντες δὲ, οἱ ἀπὸ εὐβοίας ἀπὸ ἄβαντος τοῦ ποσειδῶνος βασιλέως αὐτῶν. χαλκίδα.] χαλκὶς, πόλις εὐβοίας. εἰρέτριάν τε.] καὶ τὴν ἐρέτριαν. εἴρηται δὲ ἀπὸ ἐρετριέως τοῦ φαέθοντος. ἱστίαιαν.] αὕτη πρότερον ἐκαλεῖτο ταλαντία, ὕστερον δὲ οὕτω προσηγορεύθη ἀπὸ ἱστιαίας τῆς ὑριέως. κήρινθος.] πόλις εὐβοίας ἐπιθαλάσσιος. ἔφαλον.] παραθαλάσσιον.
550 δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον.] τὸ ὑψηλὸν καὶ μέγιστον. καλεῖται δὲ καὶ δίων πληθυντικῶς. εἴρηται δὲ ἀπὸ δίου τοῦ πανδώρου. κάρυστον.] πόλιν εὐβοίας. ναιετάασκον.] ᾤκουν. ὄζος ἄρηος.] ἀπόγονος ἄρεος, πολεμικός. χαλκωδοντιάδης.] χαλκώδοντος παῖς ἐλεφήνωρ. εἴρηται δὲ προληπτικῶς τὸ ὄνομα ὡς ἔθος τοῖς παλαιοῖς τιθέναι τοῖς παισὶ, παρὰ τὸ ἐλεφαίρεσθαι αὐτὸν, καὶ βλάπτειν τοὺς ἐναντίους. μεγαθύμων.] μεγαλοψύχων, γενναίων. ἀρχός.] ἄρχων, ἡγεμών. ὄπιθεν κομόωντες.] τὰ ὀπίσω μέρη τῆς κεφαλῆς κομῶντες ἀνδρείας χάριν. ἴδιον δὲ ἐστὶ τοῦτο τῶν εὐβοέων κουρᾶς τὰς ὄπισθεν θρίχας βαθείας ἔχειν. αἰχμηταί.] πολεμικοὶ, μαχηταί. μεμαῶ-
40 τες.] προθυμούμενοι. ὀρεκτῇσι μελίῃσι.] τοῖς ἐκ χειρῶν δόρασιν οἷς ὀρεγόμενοι ἐχρῶντο συνιστάμενοι, καὶ ἐκτείνοντες αὐτά. ἦσαν γὰρ οὗτοι θαρσαλέοι. ὀρέξασθαι γάρ ἐστι, τὸ ἐκ χειρὸς πατάξαι. μελίῃσι.] δόρασιν, ἀπὸ μελίας ξύλου γεγενημένοις. ῥήξειν.] διαρρήξειν. δηΐων.] πολεμίων. ἀμφὶ στήθεσσι.] περὶ τοῖς στήθεσιν αὐτῶν. οἳ δ' ἄρ' ἀθήνας εἶχον.] ἀντὶ τοῦ ᾤκουν. ἀθήνας δὲ νῦν κέκληκε τὴν πόλιν. τοὺς δὲ δήμους παρέλιπε διὰ τὸ πλῆθος. ἢ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πάντας εἰς μετροποιίαν καταταγῆναι. δῆμον.] ὄχλον. ἐρεχθῆος.] τοῦ βασιλέως τῶν ἀθηναίων, τοῦ καὶ ἐριχθονίου καλουμένου γεννηθέντος ἐκ τοῦ ἡφαίστου. οὗτος γὰρ ἐδίωκε τὴν ἀθηνᾶν, ἐρῶν αὐτῆς, ἡ δὲ ἔφευγεν. ὡς δὲ ἐγγὺς αὐτῆς ἐγένετο πολλῇ ἀνάγκῃ, ἦν γὰρ χωλὸς, ἐπειρᾶτο συνελθεῖν. ἡ δὲ ὡς σώφρων καὶ παρθένος ὡς οὐκ ἠνείχετο, ἀπεσπερμάτισεν εἰς τὸ σκέλος τῆς θεοῦ. ἡ δὲ μυσαχθεῖσα, ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν γόνον, ἔρριψεν εἰς γῆν. ὅθεν ἐριχθόνιος ὁ ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθεὶς παῖς, κατά τινα ἐτυμολογίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρίου καὶ τῆς χθονός. ἱστορεῖ καλλίμαχος ἐν ἑκάλῃ. μεγαλήτορος.] μεγαλοψύχου, γενναίου. ἀθήνη.] ἀθηνᾶ. ζείδωρος.] ἡ τὰ πρὸς ζωὴν δωρουμένη γῆ. ἄρουρα.] ἡ γῆ, παρὰ τὸ ἀροτριᾶσθαι. κὰδ δ' ἐν ἀθήνῃσ' εἷσε.]
30 καθίδρυσε δὲ αὐτὸν ἀθήνῃσιν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἱερῷ ἡ θεὸς, καὶ ἔδωκε φυλάττειν ταῖς κέκροπος θυγατράσιν. ἑῷ ἐνὶ.] ἐν τῷ ἰδίῳ. πίονι.] ἀντὶ τοῦ πλουσίῳ καὶ εὐδαίμονι. νηῷ.] ναῷ. ἔνθα.] ἐκεῖ ἐν ταῖς ἀθήναις. μιν.] αὐτὸν τὸν ἐρεχθέα. ἀρνειοῖς.] ἀρνοῖς, κριοῖς. ἱλάονται.] ἐξιλεοῦνται, ἐξιλεοῦνται. κοῦροι ἀθηναίων.] οἱ ἀθηναῖοι, περιφραστικῶς. περιτελλομένων.] εἰς τὸ αὐτὸ κατὰ περίοδον περιερχομένων ἢ τελειουμένων. ἐπιχθόνιος.] ἐπίγειος. κοσμῆσαι.] διατάξαι, καθοπλίσαι. ἀσπιδιώτας.] ἐνόπλους. οἶος.] μόνος. ἔριζεν.] ἐφιλονείκει, ἐξισοῦτο. προγενέστερος ἦεν.] παλαιότερος ὑπῆρχεν.

ἐκ σαλα-

Τῶν δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε δυοκαίδεκα νῆας.
560 Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠιόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν.
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς
Μηκιστέος υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
570 Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
Καὶ Σικυῶν' ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε, καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν,
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
580 Λαοὶ ἕποντ'. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν
Κυδιόων ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν.
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρίν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο,
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος

ἐκ Σαλαμῖνος.] Σαλαμὶς νῆσος πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν ἦν Αἴας ὁ Τελαμώνιος. ἄγεν.] ἦγεν, ἔφερε. φάλαγγες.] τάξεις. Ἄργος.] τὴν Πελοπόννησον. Τίρυνθα.] πόλιν Ἄργους. τειχιόεσσαν.] τὴν καλῶς τετειχισμένην. ἐπεὶ δοκεῖ ὑπὸ κυκλώπων τετειχίσθαι. Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε.] πόλεις τοῦ Ἄργους. ἔστι δὲ ἡ Ἑρμιόνη ἱερὰ Περσεφόνης. βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας.] τὰς βαθὺν κατεχούσας κόλπον. κόλπος δέ ἐστι θάλασσα ὑπὸ ἀκρωτηρίων περιεχομένη. Τροιζῆνα.] Τροιζήν, ἀπὸ Τροιζῆνος υἱοῦ Πέλοπος. Ἠιόνας τε.] οἱ παλαιοί. ἐνικῶς. ἀμπελόεντα.] πολυάμπελον, οἰνοφόρον. Ἐπίδαυρον.] πόλιν Ἄργους. ἐν τοῖς παραθαλασσίοις μέρεσι κειμένην. Αἴγιναν.] νῆσον πρὸ τῆς Ἀττικῆς. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Οἰνώνη, ὕστερον δὲ Αἴγινα ὑπὸ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ μὲν θυγατρὸς, Αἰακοῦ δὲ μητρός. ἀγακλειτοῦ.] πάνυ ἐνδόξου. κίεν.] ἐπορεύετο. ἰσόθεος φώς.] ἰσόθεος ἀνήρ. τὸ δὲ φὼς ὀξυτονούμενον, τὸν ἄνθρωπον δηλοῖ, ὡς τὸ ἰσόθεος φώς. καὶ φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν. περισπώμενον δὲ, τὸ φέγγος, καὶ τροπικῶς τὴν σωτηρίαν, συγκεκομμένον ἐκ τοῦ φάος. εἰκότως οὖν περισπᾶται, φάος δ' ἑτάροισιν ἔθηκε. καὶ χρύσεον λύχνον ἔχουσα φάος περικαλλὲς. ἐπεὶ τὸ πῶς καὶ τὸ ποῦ ἐπιρρήματά ἐστι πευστικά. οἷον, πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης. ποῦ Μενέλαος ἦν. ὀξυτονούμενα δὲ, καὶ ἐγκλιτικά ἐστιν. ὡς τὸ, ἀλλ' οὔπως ἅπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν. ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἔνδεκα δίφροι. Μηκιστέως υἱός.] Εὐρύαλος. Ταλαϊονίδαο.] Ταλαοῦ παιδὸς Ἀδράστου. ὀγδώκοντα.] ὀγδοήκοντα. Μυκήνας.] πόλιν Ἄργους ἧς ἐβασίλευεν Ἀγαμέμνων ἀπὸ Μυκήνης νύμφης Λακωνικῆς. ἀφνειόν.] πλούσιον. ἐϋκτιμένας.] καλῶς ἐκτισμένας. Ὀρνειάς.] κώμην Ἀργείας. Ἀραιθυρέην.] αὕτη ὕστερον Φλιοῦς προσηγορεύθη, ἀπὸ Φλιοῦντος τοῦ Διονύσου. ἐρατεινήν.] ἐπιθυμητὴν, καλήν. καὶ Σικυῶν'.] τὸ πλῆρες Σικυῶνα. ἔστι δὲ αὕτη πόλις Ἄργους. ὅθ' ἄρ.] ὅπου δή. αἰπεινήν.] ὑψηλήν. Γονόεσσαν.] Γονοῦσσαν. ἔστι δὲ ἀκρωτήριον Πελλήνης. Πελλήνην.] διαφέρει Πελλήνη Παλλήνης. Παλλήνη μὲν γὰρ πόλις Θρᾴκης, Πελλήνη δὲ πολίχνιον τῆς Ἀχαΐας, ἢ ἐπὶ Πελοποννήσου. Αἰγιαλόν.] οὕτως ἐκαλεῖτο παραθαλασσία χώρα. ἤτοι πλευρὰ τῆς Πελοποννήσου ἡ παρατείνουσα ἀπὸ Σικυῶνος μέχρις Ἤλιδος. αἰγιαλοὶ δὲ τόποι πλεῖστοι, ὧν καὶ ὁ κατὰ Παφλαγονίαν. τῶν ἑκατὸν νηῶν.] ἀντὶ τοῦ πάντων τῶν προειρημένων. καὶ γὰρ ἑκατὸν νηῶν ἡγεμὼν ἦν ὁ Ἀγαμέμνων. ἀμφ' Ἑλίκην.] περὶ τὴν Ἑλίκην. εὐρεῖαν.] πλατεῖαν. κρείων.] κρατῶν, ἄρχων. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο.] ἐνεδύσατο δὲ αὐτός. νώροπα.] λαμπρὸν, ἀμαυροῦντα τοὺς ὦπας, τοὺς ὀφθαλμούς. κυδιόων.] γαυριῶν τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ. μετέπρεπε.] διέπρεπε, ἐκδηλότατος ἦν. κοίλην Λακεδαίμονα.] τὴν ὑπὸ ὀρῶν περιεχομένην. διὰ τὸ περικεῖσθαι αὐτῇ κύκλῳ τὸ Ταΰγετον ὄρος. διὸ καὶ ἀτείχιστον αὐτὴν ᾤκισαν. τὸ δὲ Λακεδαίμονα δὲ τὴν χώραν λέγουσι, τὴν δὲ πόλιν, Σπάρτην. ἕτεροι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν πόλεως τὸ μέν τοι Λακεδαίμονα, τινὲς Σπάρτην καλοῦσι. κητώεσσαν.] μεγάλην. παρὰ τὸ κῆτος, ὅπερ δοκεῖ πάντων μεῖζον εἶναι τῶν ἐνύδρων ζώων. τινὲς δὲ γράφουσι καιετάεσσαν, ἵν' ᾖ, τὴν καλαμινθώδη. κατὰ γὰρ αὐτοὺς ἡ καλαμίνθη ἐστὶ πολλὴ ἐν Σπάρτῃ. Μέσσην.] τὴν λεγομένην Μεσσήνην. Βρυσειαί.] πόλεις τῆς Λακωνικῆς. Ἕλος.] πόλις τῆς Λακωνικῆς παραθαλάσσιος. ἧς οἱ πολῖται ἁλωτοὺς. Λάαν.] πόλιν Λακωνικῆς, ἣν οἱ Διόσκουροι πορθήσαντες, Λαπέρσαι ἐκλήθησαν. διὰ δὲ τὸ μέτρον ἀναγνωστέον δισυλλάβως.

διςυλλάβως. χρὴ γὰρ λέγειν μονοσυλλάβως λᾶν. οἵ δ' οἴτυλον.] καὶ οἴτυλον. ἔστι δὲ καὶ αὐτὴ πόλις λακεδαιμονίας. ἀπάτερθεν.] ἄποθεν, χωρίς. κίεν.] παρεγένετο. ᾗσι προθυμίῃσι.] ταῖς ἑαυτοῦ προθυμίαις. πεποιθώς.] πεπιστευκώς. ὀτρύνων.] παρορμῶν. ἵετο.] προεθυμεῖτο. θυμῷ.] τῇ ψυχῇ. τίσασθαι.] τιμωρήσασθαι. ὁρμήματα.] μεμνήματα. στοναχάς τε.] καὶ στεναγμούς. Πύλον.] πύλος ὁ ὑπὸ Νέστορι τῆς μεσσηνίας, τὸ καὶ κορυφάσιον. ὁ δὲ τῆς ἀρκαδίας, ὑπὸ τοῦ Νέστορος πατρίς. ὁ δὲ τῆς ἠλείας παρὰ τὴν ὠλενίαν πέτραν. θρύον.] πόλιν τῆς ἤλιδος, ἣν ἑτέρως θρυόεσσαν λέγουσιν. ἀλφειοῖο πόρον.] καθ' Ὅμηρον ποσὶ διαβατός ἐστιν ὁ ἀλφειὸς ποταμός. πόρον γάρ, τὸ διαβατὸν αὐτοῦ μέρος φησίν. ἔστι δὲ ὁ ἀλφειὸς τῆς ἠλίας χώρας. αἰπυ.] βαρυτόνως λεκτέον. ὄνομα γάρ ἐστι πόλεως. τὸ δὲ ὀξυτονούμενον, ἐπίθετόν ἐστι, καὶ σημαίνει τὸ ὑψηλόν. τῶν μέντοι εἰς υ. ληγόντων οὐδετέρων ῥηγνῶν τὰ θηλυκὰ εἰς α. λήγει τῇ ει. διφθόγγῳ παραληγόμενα. οἷον, αἰπὺ καὶ αἰπεῖα κολώνη. ὀξύ, ὀξεῖα. ταχύ, ταχεῖα. ἔνθα.] ὅπου, ἐν τῷ δωρίῳ. ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως. ἀντόμεναι.] ἀπαντήσασαι. θάμυριν.] οὗτος παῖς ἦν φιλάμμωνος καὶ ἀρσίου τῆς νύμφης, τὸ γένος θρᾷξ. ὃς ἔσχεν αἰσχρὸν ἔρωτα, πρῶτος ἀρξάμενος ἐρᾶν ἀρρένων. οὗτος κάλλει πολλῷ διενεγκών, καὶ κιθαρῳδίᾳ περὶ μουσικῆς ἐρίσας, ταῖς μούσαις συνέθετο, ἂν μὲν κρείττων εὑρεθῇ πλησιάσαι πάσαις· ἂν δὲ ἡττηθῇ, στερηθῆναι οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσι. καθυπέρτεραι δὲ αἱ μοῦσαι γενόμεναι, τῶν ὀμμάτων αὐτὸν καὶ τῆς κιθαρῳδίας, καὶ τοῦ νοῦ ἐστέρησαν. θρήϊκα.] θρᾷκα. παῦσαν.] ἔπαυσαν, ἐπέσχον. ἀοιδῆς.] τῆς ᾠδῆς. ἰόντα.] πορευόμενον. οἰχαλίηθεν.] ἀπὸ τῆς οἰχαλίας πόλεως τῆς θεσσαλίας, ἧς ἐβασίλευσεν εὔρυτος. οἰχαλιῆος.] τοῦ ἀπὸ τῆς οἰχαλίας. στεῦτο.] διεβεβαιοῦτο, ἔλεγεν. εὐχόμενος.] μεγαλαυχῶν. νικησέμεν.] νικήσειν. εἴπερ ἂν αὐταὶ μοῦσαι ἀείδοιεν.] εἰ αὐταὶ ᾄδοιεν αἱ μοῦσαι. κοῦραι Διός.] αἱ τοῦ Διὸς θυγατέρες. χολωσάμεναι.] ὀργισθεῖσαι.

Ἑξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε, μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
10 Τίσασθαι ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.
Οἳ δὲ πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ ἀρήνην ἐρατεινήν, •
Καὶ θρύον ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὔκτιτον αἰπυ,
Καὶ κυπαρισσήεντα, καὶ ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ πτελεόν, καὶ ἕλος, καὶ δώριον, ἔνθα τε μοῦσαι
Ἀντόμεναι, θάμυριν τὸν θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου οἰχαλιῆος,
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
20 Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Αἱ δὲ χολωσάμεναι, πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖτ' ἡγεμόνευε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον ἀρκαδίην, ὑπὸ κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί,
Οἳ φενεόν τ' ἐνέμοντο, καὶ ὀρχομενὸν πολύμηλον.
30 Ῥίπην τε, στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν ἐνίσπην,
Καὶ τεγέην εἶχον, καὶ μαντινέην ἐρατεινήν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ παρρασίην ἐνέμοντο,
Τῶν ἦρχ' ἀγκαίοιο πάϊς κρείων ἀγαπήνωρ,
Ἑξήκοντα νεῶν, πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολέμοιο.
Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐϋσσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἀτρείδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
40

590

600

610

πηρὸν θέσαν.] ἤτοι τῆς τέχνης ἔπαυσαν, καὶ ἄφρονα αὐτὸν ἐποίησαν, ἢ περὶ τὴν φωνὴν ἔβλαψαν. πηρὸς γὰρ καλεῖται, ὁ κατά τι μέρος τοῦ σώματος βεβλαμμένος. θεσπεσίην.] θείαν, θαυμαστήν. ἀφέλοντο.] ἀφείλοντο. καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.] καὶ ἐπιλαθέσθαι ἐποίησαν τὴν κιθαρῳδίαν. ὁ δὲ σχηματισμὸς τῆς λέξεως αἰολικός. ὁμοίως δὲ τῷ κιθαριστὺν καὶ ὀρχηστύν. ἱππότα.] ἱππικός. ἐστιχόωντο.] κατὰ τάξιν ἐπορεύοντο. κυλλήνης.] κυλλήνη ὄρος ὑψηλὸν τῆς ἀρκαδίας. καὶ πόλις οὖσα παρ' αὐτῷ ὁμώνυμος, ἐν ᾧ ὄρει δοκεῖ ἑρμῆς γεγεννῆσθαι ἐκ μαίας τῆς ἄτλαντος θυγατρὸς Διός. ὅθεν καὶ κυλλήνιον τὸν θεόν φασιν. αἰπύ.] ὑψηλόν, μέγα. αἰπύτιον παρὰ τύμβον.] παρὰ τὸν τοῦ αἰπύτου τάφον. ὁ δὲ αἴπυτος ἀρχαιότατος ἥρως, ἀρκὰς τὸ γένος. ἵνα.] ὅπου. ἀνέρες ἀγχιμαχηταί.] οἱ ἐγγὺς καὶ σταδίην μαχόμενοι ἄνδρες. προσληπτέον δὲ τὸ εἰσί. πολύμηλον.] πολλὰ θρέμματα ἔχοντα. ῥίπην τε στρατίην τε.] πόλεις ἀρκαδίας. ἠνεμόεσσαν.] ὑπὸ ἀνέμου καταπνεομένην, ὑψηλήν. καὶ τεγέην.] τέγεα πόλιν ἀρκαδίας. καὶ μαντινέην.] καὶ
50 μαντίνειαν. στύμφηλον.] ἣν οἱ κατοικοῦντες, στυμφήλιοι λέγονται. καὶ παρρασίην.] πόλιν ἀρκαδίας. ἀγκαίοιο πάϊς.] ἀγκαίου παῖς ἀγαπήνωρ. κρείων.] καρτερός, ἰσχυρός. ἐπιστάμενοι.] ἐπιστήμονες, εἰδότες. αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.] τοῖς ἀρκάσι φησὶν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων παρέσχε ναῦς διὰ τὸ ἐν μεσογείῳ τῆς πελοποννήσου αὐτοὺς οἰκοῦντας ἀπείρους εἶναι τῶν κατὰ θάλασσαν ἔργων. ἐϋσσέλμους.] εὐκαθέδρους. περάαν.] διαπερᾶν, διϊέναι. ἐπὶ οἴνοπα.] μέλανα. ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.] ἐπεὶ ἄπειροι ἦσαν τῶν κατὰ θάλασσαν ἔργων, καὶ

Οἳ δ'

οὐδαμῶς ἔμελεν αὐτοῖς τούτων. βουπράσιον.] πόλις τῆς πελοποννήσου. ἤλιδα.] πόλις ἐν ἀρκαδίᾳ, καὶ αὐτὴ πελοποννήσου. δῖαν.] θαυμαστὴν, μεγάλην. ἔναιον.] ᾤκουν. ὅσσον ἐφ' ὑρμίνη.] ἐφ' ὅσον ἤτοι ὑρμίνη καὶ ὁ μύρσινος καὶ τὸ ἀλείσιον, καὶ ἡ ὠλενία πέτρα ἐντὸς συνεῖχον, τοῦ παντὸς οἱ ἠλεῖοι ἐβασίλευον. μύρσινος.] πόλις. πέτρη ὠλενίη.] πέτρα τῆς ἤλιδος. ἐντὸς ἐέργει.] ἐμπεριέχει, περιορίζει. ἐπειοί.] οἱ ἠλεῖοι. ἡγησάσθην.] ἡγοῦντο. υἱὸς ὁ μὲν κτεάτου, ὁ δὲ εὐρύτου ἀκτορίωνος.] ἄκτορος παῖδες κτέατος, καὶ εὔρυτος. τετήρηκε δὲ τὴν σύνταξιν. ἀμφίμαχος μὲν γὰρ ἦν κτεάτου, θάλπιος δὲ εὐρύτου.

Οἱ δ' ἄρα βουπράσιόν τε, καὶ ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἐφ' ὑρμίνη, καὶ μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' ὠλενίη, καὶ ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει. 10
620 Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν. δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαί. πολέες δ' ἔμβαινον ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' ἀμφίμαχος καὶ θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἱέες ὁ μὲν κτεάτου, ὁ δ' εὐρύτου ἀκτορίωνος,
Τῶν δ' ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς διώρης.
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε πολύξεινος θεοειδής,
Υἱὸς ἀγασθένεος αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἱ δ' ἐκ δουλιχίοιο, ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς ἤλιδος ἄντα, 20
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μέγης ἀτάλαντος ἄρηϊ
630 Φυλεΐδης, ὃν τίκτε διῒ φίλος ἱππότα φυλεύς.
Ὅς ποτε δουλίχιον δ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ ὀδυσσεὺς ἦγε κεφαλλῆνας μεγαθύμους.
Οἵ ῥ' ἰθάκην εἶχον, καὶ νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Καὶ κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ αἰγίλιπα τρηχεῖαν.
Οἵ τε ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ σάμον ἀμφενέμοντο, 30
Οἵ τ' ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο,
Τῶν μὲν ὀδυσσεὺς ἦρχε διὶ μῆτιν ἀτάλαντος.
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
640 Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο θόας ἀνδραίμονος υἱός.
Οἳ πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ ὤλενον, ἠδὲ πυλήνην.
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
Οὐ γὰρ ἔτ' οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν.
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην. θάνε δὲ ξανθὸς μελέαγρος. 40
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν αἰτωλοῖσι.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οἳ κνωσόν τ' εἶχον, γόρτυνά τε τειχιόεσσαν.
Λύκτον μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα λύκαστον,
650 Φαιστόν τε, ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιετοώσας.
Ἄλλοι θ', οἳ κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

Τῶν

θάλπιος δὲ εὐρύτου. ἀμαρυγκείδης.] ἀμαρυγκέως παῖς διώρης. θεοειδής.] θεῷ τὸ εἶδος ὅμοιος. υἱὸς ἀγασθένεος.] πολύξεινος. αὐγηϊάδαο.] αὐγέα παιδὸς ἀγασθένους. δουλιχίοιο.] δουλίχιον ἐστὶ δὲ νῆσος πρὸς τῆς κεφαλληνίας. οἱ δ' ἐκ δουλιχίου, φησὶ, καὶ τῶν λοιπῶν ἱερῶν ἐχινάδων νήσων. αἱ δὲ ἐχινάδες νῆσοι εἰσὶ τῆς ἀκαρνανίας παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ἀχελῴου ποταμοῦ, ἐν αἷς οἱ κατοικοῦντες καλοῦνται ἐπειοί. ἤλιδος ἄντα.] ἀντὶ τὴν ἤλιδα βλέπουσαι. ἀτάλαντος.] ἀντὶ τοῦ ἴσος τῷ ἄρει, πολεμικός. φυλεΐδης.] φυλέως παῖς μέγης. ὅς ποτε δουλίχιον δ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.] ὃς εἰς τὸ δουλίχιον ποτὲ ἀπῳκίσθη, διὰ τὸ καταμαρτυρῆσαι τοῦ πατρὸς αὐγέου πρὸς ἡρακλέα περὶ τοῦ μισθοῦ, ὃν ὑπέσχετο παρέξειν τῷ ἡρακλεῖ ὁ αὐγέας, εἰ καθάροι αὐτοῦ τὰς ἐπαύλεις μεστὰς οὔσας τῆς κόπρου τῶν βοῶν. ἱστορία παρὰ καλλιμάχῳ. ἀπενάσσατο.] ἀπῳκίσθη. πατρὶ χολωθείς.] μισηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός. νήριτον.] ὄρος ἰθάκης. εἰνοσίφυλλον.] κινησίφυλλον καὶ πολύδενδρον, ἐξ οὗ κατώνυμον. καὶ ὑψηλὸν, ἔνοσις γὰρ ἡ κίνησις. κροκύλεια καὶ αἰγίλιπα.] πόλεις τῆς κεφαλληνίας. τρηχεῖαν.] τραχεῖαν. ἠδ' οἵ.] καὶ οἵτινες. σάμον ἀμφενέμοντο.] τὰ περὶ τὴν σάμον ᾤκουν. οἵ τ' ἤπειρον ἔχον.] καὶ γὰρ τινῶν χωρῶν τῶν ἀντικρὺς τῆς ἠπείρου ἐβασίλευεν ὁ ὀδυσσεύς. ἀντιπέραι'.] τὰ ἐξεναντίας τῆς ἤλιδος κείμενα χωρία. μιλτοπάρῃοι.] μίλτῳ τὰς πρώρας ἔχουσαι βεβαμμένας. μῆτιν.] βουλὴν, σύνεσιν. πλευρῶν'.] τὸ πλευρὸν πλευρῶνα. αἰτωλίας δ' ἐστὶ πόλις. ὤλενον καὶ πυλήνην.] πόλεις αἰτωλίας. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ καλυδών. οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην.] ἐτετελευτήκει δὲ καὶ αὐτὸς, ἤτοι ὁ οἰνεὺς, ἢ ὁ μελέαγρος. δῆλον γάρ. κεχώρικε δὲ τῶν λοιπῶν τοῦ οἰνέως παίδων τὸν μελέαγρον κατ' ἐξοχήν. ξανθός.] καλὸς, ἢ ὁ πυρρόκομος. μελέαγρος.] οἰνέως παῖς, βασιλεὺς αἰτωλῶν. θάνε.] ἀπέθανεν, ἐτεθνήκει. τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο.] τούτῳ δὲ προσετέτακτο, ἐκεχάριστο, ἐπὶ τούτῳ δὲ ἦν τὸ πᾶν τῆς ἐξουσίας. ἀνασσέμεν.] βασιλεύειν. δουρικλυτός.] ἔνδοξος περὶ τὸ δόρυ, πολεμικός. κνωσός.] πόλις κρήτης. ἀργινόεντα.] λευκόγειον. λύκαστον.] πόλιν κρήτης. ἑκατόμπολιν.] διατί ἐνταῦθα μὲν ἑκατόμπολιν εἴρηκε τὴν κρήτην, ἐν δὲ τῇ ὀδυσσείᾳ ἐνενηκοντάπολιν; ῥητέον οὖν, ἤτοι ἑκατὸν φησὶν, οὐ τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ πολλάς. ἢ καὶ ἀληθέστερον ὡς ἔχει ὅ, τι ἐξ ἱστορίας λέγεται. λεῦκος γὰρ ὁ κρητῶν ἐπικρατήσας, τὰς δέκα πόλεις ἐπόρθησεν

ἔασε εἰς φόβον τῶν ἄλλων. καὶ εὐλόγως ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενήκοντα εἶπεν αὐτὴν ἔχειν. ἐνυαλίῳ.] τῷ ἄρει. ἀνδρειφόντῃ.] ἄνδρας φονεύοντι. Ἡρακλείδης.] Ἡρακλέους παῖς τληπόλεμος. ἠΰς τε μέγας τε.] πλατύς τε καὶ μέγας, ἀφ' οὗ γενναῖος. ἀγερώχων.] νῦν αὐθαδῶν, ὑβριστῶν, καὶ θρασέων. δηλοῖ δὲ καὶ τῶν λίαν ἐνδόξων. ῥόδος.] νῆσος πρὸς τῇ καρίας. διάτριχα κοσμηθέντες.] τριχῶς διαταχθέντες. ἀστυόχεια.] ὄνομα κύριον. βίη ἡρακληείη.] περιφραστικῶς τῷ Ἡρακλεῖ. τὴν ἄγετ'.] ἥν τινα πρὸς γάμον ἤγετο ἐξ ἐφύρης.

Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
10 Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἐκ ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν ῥοδίων ἀγερώχων.
Οἳ ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, ἰήλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα κάμειρον.
Τῶν μὲν τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Ὃν τέκεν ἀστυόχεια, βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
20 Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον ὄζον ἄρηος.
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον, ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐς ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν
Ἐκ Διός, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.
30 Καί σφι θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε κρονίων.
Νιρεὺς δ' αὖ σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας
Νιρεὺς ἀγλαΐης θ' υἱός, χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων δαναῶν, μετ' ἀμύμονα πηλείωνα.
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην. παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα νίσυρόν δ' εἶχον, κράπαθόν τε, κάσον τε,
Καὶ κῶν εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε καλύδνας.
40 Τῶν δ' αὖ φείδιππός τε, καὶ ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύο Ἡρακλείδαο ἄνακτος.
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν δ' αὖ τούς, ὅσσοι τὸ πελασγικὸν ἄργος ἔναιον,
Οἵ τ' ἄλον, οἵ τ' ἀλόπην, οἵ τε τρηχῖν' ἐνέμοντο,
Οἵ τ' εἶχον φθίην, ἠδ' ἑλλάδα καλλιγύναικα.
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί,
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
50 Ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο.

Οὐ γὰρ

ἐφύρας.] τινὲς τὴν θεσπρωτίαν, ἣ μετωνομάσθη κόρκυρα. οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ ἡ νῦν καλουμένη κόρινθος. πέρσας.] πορθήσας. ἄστεα.] πόλεις. διοτρεφέων.] τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς τραφέντων. αἰζηῶν.] νεανιῶν. ἐπεὶ οὖν.] ἐπειδὴ οὖν. τράφη.] ἀνετράφη. εὐπήκτῳ.] καλῶς κατεσκευασμένῳ. πατρὸς ἑοῖο.] τοῦ ἰδίου πατρός. μήτρωα.] μητρὸς ἀδελφόν. κατέκτα.] ἀπέκτεινε. γηράσκοντα.] γεγηρακότα. αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα.] ἱστόρηται ὅτι τληπόλεμος θεασάμενος λικύμνιον τὸν μήτρωα, ἤδη γηραιὸν ὑπάρχοντα, ὑπό τινος τῶν οἰκείων ἀμελῶς χειραγωγούμενον, ἀφῆκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ τὸν οἰκέτην. καὶ τούτου μὲν ἥμαρτε. πλήξας δὲ τὸν λικύμνιον, ἀκουσίως ἀπέκτεινε. διὸ ἠναγκάσθη γενέσθαι φυγὰς τῆς πατρίδος. λικύμνιον.] τὸν ἀδελφὸν ἀλκμήνης. ὄζον ἄρηος.] πολεμικόν. νῆας ἔπηξε.] ναῦς κατεσκεύασε. ἀγείρας.] συναθροίσας. υἱωνοί.] οἱ τῶν υἱῶν υἱοί ἔγγονοι. ἷξε.] παρεγένετο, ὥρμησεν. ἀλώμενος.] πλανώμενος. τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν κατὰ φυλαδόν.] τριχῶς δὲ οἰκισθέντες ταῖς πατρῴαις ἐχρήσαντο φυλαῖς. ἠδ' ἐφίληθεν.] καὶ ἐφιλήθησαν. καί σφι θεσπέσιον πλοῦτον.] καὶ αὐτοῖς πολὺν καὶ ἀθρόον πλοῦτον κατέπεμψεν ὁ Ζεύς, καὶ πάνυ πλουσίους αὐτοὺς ἐποίησεν. ἱστόρηται γάρ, ὅτι τοῖς ῥοδίοις χρυσὸν ἔβρεξεν ὁ Ζεύς, ἐπεὶ πρῶτοι γενόμενοι τῇ ἀθηνᾷ ἔθυσαν. νιρεὺς δ' αὖ σύμηθεν.] ἀπὸ σύμης. ἐνταῦθα δὲ τρὶς ὀνομάσας τὸν νιρέα, οὐκ ἔτι αὐτοῦ ἐμνήσθη. καὶ τούτου αὐτὸς τὴν αἰτίαν παραδίδωσι λέγων· ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην. παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός. ἐΐσας.] ἰσοτοίχους. χαρόποιο.] τοῦ χαρόπου. ὑπὸ Ἴλιον.] εἰς τὴν Ἴλιον. ἀλαπαδνός.] ἀσθενής. παῦρος.] ὀλίγος. εἵπετο.] ἠκολούθει. κράπαθόν τε κάσον τε.] κάρπαθος καὶ κάσος νῆσοι περὶ τὴν κῶν. κράπαθον δὲ, κατὰ μετάθεσιν. εὐρυπύλοιο πόλιν.] τὴν κῶν λέγει. ἐπεὶ εὐρύπυλος ἦν Ἡρακλέους καὶ χαλκιόπης παῖς, ὃς ἐβασίλευσε τῆς κῶ. τῶν αὖ.] τούτων δή. θεσσαλοῦ.] φείδιππος καὶ ἄντιφος. Ἡρακλείδαο.] Ἡρακλέους παιδός. τὸ πελασγικὸν ἄργος.] τὸ θεσσαλικόν. πελασγία γὰρ πρότερον ἡ θεσσαλία ἐκαλεῖτο. τρηχῖνα.] πόλις θεσσαλίας. ἑλλάς, ὄνομα πόλεως. καλλιγύναικα.] καλὰς γυναῖκας ἔχουσαν. ἐκαλεῦντο.] ἐκαλοῦντο. δυσηχέος.] κακὸν ἦχον ἀποτε-

λοῦντος.

Οὐ γὰρ ἔην ὅς τις σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
690 Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης.
Κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν, καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους
Υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα, ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην.
700 Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Ζωὸς ἐών. τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής. τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνήρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,
Ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ. ὁ δ' ἅμα πρότερος, καὶ ἀρείων.
710 Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος, οὐδέ τι λαοὶ
Δεύοντ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφυράς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν.
Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην, καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν.

Τῶν

λοιπός. ἐμνώοντο.] μνείαν ἐποιοῦντο. ὅς τις σφιν.] ὅστις αὐτοῖς. ἐπὶ στίχας.] ἐπὶ τὰς τάξεις. οὐκ ἦν γάρ, φησιν, ὁ καθηγησόμενος. κεῖτο.] νῦν ἀργῶς διετέλει. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐπὶ κλίνης ὄντων, καὶ ἀργῶς διατελούντων. ποδάρκης.] ὁ τοῖς ποσὶ ταχύς, καὶ ἐπαρκεῖν δυνάμενος. ἐξείλετο.] ὡς ἐξαίρετον ἔλαβε. μογήσας.] κακοπαθήσας. Λυρνησσόν.] πόλις τῶν ὑποπλακίων Θηβῶν. κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλε.] κατέβαλε δὲ καὶ τὸν Μύνητα, ὃ ἔστιν ἀπέκτεινεν. ὁ δὲ Μύνης τῆς Βρισηΐδος ἦν ἀνήρ. ἐγχεσιμώρους.] τοὺς περὶ τὰ ἔγχεα μεμωρηκότας καὶ ἠσχολημένους, πολεμικούς. Εὐηνοῖο.] Εὐήνου. Σεληπιάδαο.] Σεληπίου παιδός. τῆς ὅγε.] ταύτης οὗτος. ἀχέων.] λυπούμενος. τάχα.] ταχέως. ἀνστήσεσθαι.] ἀναστήσεσθαι. Φυλάκην.] Φυλάκη πόλις Θετταλίας. ἀνθεμόεντα.] ἄνθη φέροντα, φυτοῖς θαλερόν. τέμενος.] ἱερὸν χωρίον, ἀφωρισμένον θεῷ κατὰ τιμήν, ἢ ἥρωϊ. μητέρα μήλων.] τροφὸν προβάτων. Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα.] πόλιν Θετταλίας. διάφοροι καὶ ἄριστοι ὄνοι ἐν Ἀντρῶνι τῆς Θετταλίας γίγνονται, ὅθεν εἰς παροιμίαν μετῆλθε. λεχεποίην.] βαθείας βοτάνας ἔχουσαν. ἀφ' ὧν ἦν καὶ λέχος καταστῆσαι, τοῦτ' ἔστι κοίτην. ἀρήϊος.] πολεμικός. ἔχε.] κατεῖχεν. ἀμφιδρυφής.] ἀμφοτέρας τὰς παρειὰς κατεξεσμένη, διὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον. ἄλοχος.] γαμετή, γυνή. καὶ ἔστι κατ' ἐπίτασιν τὸ α. ἐνταῦθα· οἱονεὶ ὁμόλεχός τις οὖσα. ἐλέλειπτο.] κατελέλειπτο. δόμος.] ὁ οἶκος. ἡμιτελής.] ἤτοι ἄτεκνος, ἢ ἀφῃρημένος τοῦ ἑτέρου τοῦ δεσπότου. ἢ ἀτελείωτος. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς γήμασι, θάλαμον οἰκοδομεῖσθαι. διὸ οἱ πολλοί φασιν οἰκοδομῶν, θάλαμον ἑαυτῷ ὁ Πρωτεσίλαος ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὸν πόλεμον. βέλτιον δὲ εἰρῆσθαι ἡμιτελῆ, διὰ τὸ μὴ γεγεννηκότα παῖδας πλεῦσαι. οἱ δὲ ὅτι νεωστὶ καὶ οὐδέπω τελείως τὰ κατὰ τὸν γεγαμηκότα οἶκον διεπράξατο, ἀλλὰ πρότερον ἐστράτευσε. Δάρδανος ἀνήρ.] οἱ μὲν τὸν Αἰνείαν ἀπέδοσαν, ὅτι βασιλεὺς ἦν Δαρδανίων. οἱ δὲ τὸν Εὔφορβον. ἕτεροι τὸν Ἕκτορα. τινὲς δὲ Ἀχάτην λέγουσιν ἑταῖρον τοῦ Αἰνείου φονέα Πρωτεσιλάου. δύναται δὲ καὶ ἀνωνύμως ἕνα τὸν Δαρδανίων λέγειν. πολὺ πρώτιστον.] πάντων πρῶτον. οὐ δὲ μὲν οὐδ' οἵ.] οὐ μὴν οὐδὲ οὗτοι. ἄναρχοι ἔσαν.] ἄνευ ἡγεμόνων ἦσαν. πόθεον.] ἐπόθουν, ἐζήτουν. ἀλλά σφεας.] ἀλλ' αὐτούς. κόσμησε.] διέταξε, καθώπλισε. Ποδάρκης.] νῦν ὄνομα κύριον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πρωτεσιλάου. ὄζος Ἄρηος.] ἀπόγονος ἄρεος, πολεμικός. πολυμήλου.] πολυπροβάτου, πλουσίου. Φυλακίδαο.] Φυλάκου παιδὸς Ἰφίτου. αὐτοκασίγνητος.] ὁ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἀδελφός. κασίγνητος δὲ λέγεται ὁ καθ' ἕτερον τῶν γονέων ἀδελφός. μεγαθύμου.] μεγαλοψύχου, γενναίου. ὁπλότερος.] νεώτερος. γενεῇ δέ.] τῇ ἡλικίᾳ τῷ γένει. δεύοντο.] ἐνδεεῖς ὑπῆρχον. ἐσθλόν.] ἀγαθόν, γενναῖον. Φεραί.] πόλις Θετταλίας. Βοιβηΐς.] λίμνη ἐν Θετταλίᾳ. Ἀδμήτοιο παῖς.] Ἀδμήτου υἱὸς Εὔμηλος. Ἀδμήτῳ.] συγγενομένη Ἀδμήτῳ. δῖα γυναικῶν.] ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ. διωτάτη. ὅ ἐστι, θαυμαστὴ καὶ διαφέρουσα παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας. καλεῖται δῖα ἢ διὰ συγγένειαν ἢ σωφροσύνην. Πελίας.] Ποσειδῶνος ἢ Τυροῦς υἱὸς τοῦ Σαλμονέως, Νηλέως ἀδελφὸς βασιλεὺς Ἰωλκοῦ. ἡ δὲ Ἰωλκὸς πόλις Θετταλίας. θυγατρῶν.] θυγατέρων. εἶδος ἀρίστη.] τὴν μορφὴν εὐειδής, καὶ καλή. οἳ δ' ἄρα.] οἵτινες δή. Μηθώνη καὶ Θαυμάκια.] πόλεις Θετταλίας.

σαλίας. ὅθεν ὁ φιλοκτήτης ὁ ποίαντος παῖς. τόξων εὖ εἰδώς.] διὰ τοξικῆς ἔμπειρος. ἐρέται.] κωπηλάται. ἐμβέβασαν.] ἐβεβήκεισαν. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων.] ἱστόρηται, ὅτι φιλοκτήτης ἐν λήμνῳ καθαίρων τὸν βωμὸν τῆς χρυσῆς καλουμένης ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου, καὶ ἀνιάτῳ τραύματι περιπεσών, κατελείφθη αὐτόθι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ᾔδεισαν γὰρ τοὺς ἡφαίστου ἱερεῖς θεραπεύειν τοὺς ὀφιοδήκτους. ἠγαθέῃ.] πάνυ θείᾳ. ὅτι ἱερὰ τοῦ ἡφαίστου ἦν ἡ λῆμνος. ὅθι.] ἔνθα, ὅπου. λίπον.] κατέλιπον. ἕλκεϊ.] τραύματι. μοχθίζοντα.] πονοῦντα, κάμνοντα. ὕδρου

10 Τῶν δὲ φιλοκτήτης ἦρχε τόξων εὖ εἰδώς,
Ἑπτὰ νεῶν. ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου·
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων. τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
Ἀλλὰ μέδων κόσμησεν ὀϊλῆος νόθος υἱός.
Τόν ῥ' ἔτεκεν ῥήνη ὑπ' ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
20 Οἳ δ' εἶχον τρίκκην, καὶ ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον οἰχαλίην πόλιν εὐρύτου οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε
Ἰητῆρ' ἀγαθώ, ποδαλείριος, ἠδὲ μαχάων.
Τοῖς δὲ τριάκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἵ τ' ἔχον ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην ὑπέρειαν.
Οἵ τ' ἔχον ἀστέριον, τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα.
Τῶν ἦρχ' εὐρύπυλος εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
30 Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Οἳ δ' ἄργισσαν ἔχον, καὶ γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, ἠλώνην τε πόλιν τ' ὀλοοσσόνα λευκήν,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος πολυποίτης
Υἱὸς πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.
Τόν ῥ' ὑπὸ πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς ἱπποδάμεια
Ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας.
Τοὺς δ' ἐκ πηλίου ὦσε, καὶ αἰθίκεσσι πέλασσεν.
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε λεοντεὺς ὄζος ἄρηος,
40 Υἱὸς ὑπερθύμοιο κορώνου καινείδαο.
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας.
Τῷ δ' ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε περαιβοί,
Οἳ περὶ δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο.

κακοῦ.] ὄφεως κακωτικοῦ. ὀλοόφρονος.] ὀλεθρίου. ἀχέων.] λυπούμενος. τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον.] ταχέως δὲ οἱ Ἕλληνες ἔμελλον μνημονεύειν, καὶ χρήζειν τοῦ φιλοκτήτου· ἐπειδὴ εἵμαρτο, χωρὶς τῶν ἡρακλέους τόξων μὴ ἁλῶναι τὴν ἴλιον. εἶχε δὲ ταῦτα ὁ φιλοκτήτης ἐαθέντα αὐτῷ ὑπὸ ἡρακλέους, καθ' ὅ, μηδενὸς θελήσαντος ἄλλου ὑφάψαι ἐν τῇ οἴτῃ τὴν ἡρακλέους πυρὰν ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ, ὑφῆψεν ὁ φιλοκτήτης. κόσμησε.] διέταξεν. ὀϊλῆος.] ὀϊλέως. νόθος υἱός.] ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικὸς γεννηθείς, ἀλλ' ἐκ παλλακίδος. τὸν ῥ' ἔτεκε ῥήνη ὑπ' ὀϊλῆϊ.] ἡ ῥήνη (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῆς ὀϊλέως γυναικὸς) συγγενομένη φησὶ τῷ ὀϊλεῖ. πτολιπόρθῳ.] πόλεις πορθοῦντι, πολεμικῷ. τρίκκην καὶ ἰθώμην.] πόλεις θεσσαλίας. κλωμακόεσσαν.] τραχεῖαν, ὀρεινήν, ἢ ἀποκλίματα ἔχουσα. ἡγείσθην.] ἡγοῦντο δυϊκῶς. ἰητῆρε ἀγαθώ.] ἰατροὶ ἀγαθοί, ἀνδρεῖοι. τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα.] ἀντὶ τοῦ λευκόγεων χωρίον. τίτανος γὰρ, λευκή ἐστι γῆ. τιτάνοιό τε.] τιτάνου ὄρους θεσσαλίας. κάρηνα.] ἀκρωτήρια. ἄργισσα καὶ γυρτώνη.] πόλεις θεσσαλίας. ὄρθην.] βαρυτόνως ἀναγνωστέον· ἔστι γὰρ ὄνομα τόπου. λευκήν.] λευκόγεων, ἢ διὰ τὸ τιτάνῳ κεχρῖσθαι τὰς οἰκίας. μενεπτόλεμος.] ὑπομονητικὸς ἐν τῷ πολέμῳ. ὁ δὲ πολυποίτης ἦν τοῦ πειρίθου παῖς, ὅν φασι πολυποίτην ὠνομάσθαι, ὑπὸ τοῦ πατρός. οἱονεὶ πολυποινήτην κατὰ συγκοπήν, διὰ τὸ πολλοῖς τῶν κενταύρων ἐπιθεῖναι ποινήν, ὅ ἐστι τιμωρίαν, ὁπότε εἰς τοὺς γάμους τῆς μητρὸς αὐτοῦ μελανίππης ὑβρίσαι ἐπεχείρησαν. υἱὸς πειριθόοιο.] πειρίθου υἱὸς πολυποίτης. τέκετο.] ἐγέννησε. κλυτὸς.] ἐν σχήματι πέφρακεν, ἀντὶ τοῦ κλυτή, ὅ ἐστιν ἐνδοξοτάτη. ἱπποδάμεια.] πειρίθου γυνή. τὸ σχῆμα ἀττικόν. ἤματι τῷ.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ὅτε φῆρας.] ὅτε τοὺς φῆρας. λέγει δὲ τοὺς κενταύρους. ἐτίσατο.] ἐτιμωρήσατο. λαχνήεντας.] βαθύθριχας, δασεῖς. πήλιον.] ὄρος θεσσαλίας, ὅπου διῆγεν ὁ χείρων. ὦσε.] ἐξέωσεν, ἐδίωξε. καὶ αἰθίκεσσι.] αἴθικες, ἔθνος θετταλικὸν ὑπερκείμενον τῆς ἠπείρου· 50 ἢ ὥς τινες, τῆς μακεδονίας· ἄλλοι δὲ εἶπον περραιβίας. ἀντὶ τοῦ, εἰς αἴθικας αὐτοὺς ἐδίωξε. πέλασσε.] προσήγαγεν. οὐκ οἶος.] οὐ μόνος. ἅμα τῷ γε.] ἅμα αὐτῷ. υἱὸς κορώνου.] λεοντεύς. ὑπερθύμοιο.] μεγαλοψύχου, γενναίου. καινείδαο.] καινέως παιδὸς κορώνου. κύφος.] πόλις περὶ τὴν περραιβίαν. ἐνιῆνες καὶ περαιβοί.] ἔθνη περὶ τὴν δωδώνην. δωδώνη.] χωρίον ἐν ὑπερβορέῳ τῆς θεσπρωτίας ἱερὸν διός, ἔνθα τὸ ἐκ τῆς δρυὸς μαντεῖον τοῦ δωδωναίου διός. δυσχείμερον.] κακὸν χειμῶνα ἔχουσαν. οἰκί' ἔθεντο.] τὴν οἴκησιν ἐποιήσαντο.

ἱμερτόν.] ἐπιθυμητὸν, καλόν. Τιταρήσιον.] ποταμὸς Θεσσαλίας, ὃς ἀπὸ τῆς Στυγὸς ῥεῖν λέγεται, ἢ ἠπείρου. ἔργα.] νῦν τὰ γεώργια, ἵν' ᾖ, ἐγεώργουν. Πηνειόν.] Πηνειὸς ποταμὸς Θεσσαλίας, πλησίον Φθίας· πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ δεχόμενος ποταμοὺς, εἰς θάλασσαν ἐμβάλλει. προΐει.] προπέμποι, ἐκδίδωσι. καλλίρροον.] καλῶς ῥέον. ἀργυροδίνῃ.] λαμπρὰ καὶ καλὰ ῥεύματα ἔχοντι. δῖναι γὰρ, αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί. καθύπερθεν.] ἄνωθεν. ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατος.] ὅπερ ὅρκος θεῶν νομίζεται. δεινοῦ.] φοβεροῦ. Στύξ.] κρήνη ἐν ᾅδου, ὅρκος θεῶν.

Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Πιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο.
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ.
Οὐδ' ὅ γε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ. 10
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἠΰτ' ἔλαιον·
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός,
Οἳ περὶ Πηνειὸν, καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
760 Ναίεσκον, τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε Μοῦσα, 20
Αὐτῶν ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἕποντο.
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας,
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.
770 Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν. ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
Ἵπποι θ' οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα. 30
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἀτρεΐδῃ. λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισίν θ'. ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον
Ἕστασαν. ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
780 Ἐν κλισίῃς. οἳ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες, 40
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἳ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.
Γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα

Μαγνήτων.] νῦν τὴν Θεσσαλικὴν Μαγνησίαν οἰκούντων. Πρόθοος θοός.] τοῦτο τὸ σχῆμα, παρωνομασία καλεῖται. κοίρανοι.] βασιλεῖς. ἔννεπε.] λέγε. ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται.] ἐξόχως καὶ μεγάλως ἄρισται, ὡς Θεσσαλικαί. καὶ ὁ χρησμὸς φησίν· Ἵππον Θεσσαλικὸν, Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα, Ἄνδρας τ' οἳ πίνουσ' ἱερὰν πηγὴν Ἀρεθούσης. Φηρητιάδαο.] τοῦ Φέρητος παιδὸς Ἀδμήτου. Εὔμηλος.] παῖς Ἀδμήτου. ἔλαυνεν.] ἤλαυνε. ποδώκεας.] ταχύποδας. ὄρνιθας ὥς.] καθάπερ ὄρνιθας. ὄτριχας.] ὁμότριχας. οἰέτεας.] ἰσοετεῖς, ὁμήλικας. σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας.] οὕτως ἴσας καὶ ἀναλόγους τοῖς νώτοις ὥσπερ στάθμη. σταφύλη γὰρ, ὁ τεκτονικὸς διαβήτης. οἱ δὲ τὴν στάθμην λέγουσιν. ἔστι δὲ ἡ στάθμη, σχοινίον λεπτὸν χριόμενον μίλτῳ ἢ μέλανι, ᾧ σημειούμενοι ἀπευθύνουσι τὰ ξύλα. Πιερία.] πόλις Θεσσαλίας. θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.] τὰς Ἀδμήτου ἵππους. ἐπεὶ νόμιος ὁ θεὸς ἐξ ἐκείνου ἀφ' οὗ ἐθήτευσε τῷ Ἀδμήτῳ. ἤτοι ὡς Καλλίμαχος· ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος Ἀδμήτοιο. ἢ ὡς Εὐριπίδης ἐν Ἀλκήστιδι, ἐξ ἀνάγκης τοῦ Διός. διὰ τὸ πεφονευκέναι αὐτὸν τοὺς Κύκλωπας. ἄμφω.] ἀμφοτέρους. φόβον Ἄρηος φορεούσας.] ἐπισταμένας, ὁτὲ μὲν φεύγειν, ὁτὲ δὲ διώκειν πολέμιον. ἀνδρῶν αὖ.] ἀνδρῶν δὲ δή. ὄφρα.] ἀντὶ τοῦ μέχρις οὗ. ἐμήνιεν.] ὠργίζετο. πολὺ φέρτατος.] κατὰ πολὺ κρείσσων. ἦεν.] ἦν, ὑπῆρχε. φορέεσκον.] ἔφερον. ποντοπόροισι.] θαλασσοπλόοις. ἀπομηνίσας.] ἐπιμόνως ὀργισθείς. παρὰ ῥηγμῖνι.] παρὰ τὸ αἰγιαλῷ. δίσκοισι.] δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος, ὃν ἐρρίπτουν οἱ γυμναζόμενοι. τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. τέρποντο.] ἐτέρποντο, ἔπαιζον. αἰγανέῃσιν.] ἀκοντίοις. ἤτοι παρὰ τὸ ἄγαν ἱέναι. ἢ παρὰ τὸ δύνεσθαι αὐτὰς εἰς αἶγας ἀγρίας. ἱέντες.] ἀφιέντες, πέμποντες. παρ' ἅρμασιν οἷσιν.] παρὰ τοῖς ἰδίοις ἅρμασι. λωτόν.] εἶδος βοτάνης. ἐρεπτόμενοι.] ἐσθίοντες. ἐλεόθρεπτον.] ἐν ἕλει τεθραμμένον, ὅ ἐστι φυόμενον. πεπυκασμένα.] ἐσκεπασμένα. ἀνάκτων.] νῦν δεσποτῶν. ἀρηΐφιλον.] πολεμικόν. ποθέοντες.] ἐπιζητοῦντες. φοίτων.] περιήρχοντο. οἱ δ' ἄρ.] 50 οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες. ἴσαν.] ἀπῄεσαν. ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.] ὡς ἂν εἰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν νέμοιτο καὶ κατεσθίει τὸ πῦρ. χθὼν γὰρ, ἡ γῆ. νέμοιτο.] περιεβόσκετο. ὑπεστενάχιζε.] ὑπέστενε, ἤχει. ἀμφὶ Τυφωέϊ.] περὶ τῷ Τυφῶνι. Τυφὼν δὲ εἷς τῶν γιγάντων, γῆς ὢν καὶ Ταρτάρου, πολέμιος τοῖς θεοῖς, ὥς φησιν Ἡσίοδος. ἱμάσσῃ.] μαστίζῃ, ὅ ἐστι κεραυνοῖς πλήττῃ. ἔμμεναι.] εἶναι, ὑπάρχειν. εὐνάς.] κοίτας, ἐξ οὗ διατριβάς. ἀρίμοις.] τὰ ἄριμα, ὄρος

κελαινὸν ὄρος τῆς κιλικίας φασίν, οἱ δὲ λυδίας. πεδίοιο.] διὰ τοῦ πεδίου. ποδήνεμος.] τοῖς ποσὶ ταχεῖα. ὠκέα.] ταχεῖα. πὰρ διός.] παρὰ τοῦ διός. ἀγγελίῃ.] ἐπὶ ἀγγελίᾳ. ἀλεγεινῇ.] ἀλγεινῇ, χαλεπῇ, καὶ φροντίδος ἀξίᾳ. ἀγοράς.] νῦν ἀντὶ τοῦ λόγους ἄκρους. ἀγόρευον.] ἐν ἐκκλησίαις ἐδημηγόρουν καὶ ἔλεγον. ἐπὶ.] νῦν ἀντὶ τοῦ παρά. ὁμηγερέες.] ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι. ἀγχοῦ.] ἐγγύς. ἱσταμένη.] στᾶσα. εἴσατο.] ὡμοιώθη. φθογγήν.] φωνήν. σκοπός.] κατάσκοπος. ἷζεν.] ἐκάθητο. ποδωκείῃσι.] τῇ τῶν ποδῶν ταχυτῆτι. πεποιθώς.] πεπιστευκώς, τεθαρρηκώς. τύμβῳ ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ.] ἐπὶ τῷ ἄκρῳ τάφῳ. αἰσυήταο.] αἰσυήτου. δέγμενος.] ἐκδεχόμενος, ἐπιτηρῶν. ναῦφιν.] ἀπὸ τῶν νεῶν. ἀφορμηθεῖεν.] ἐφορμήσειεν. τῷ.] ἐκείνῳ. ἐεισαμένη.] ὁμοιωθεῖσα. ὥς ποτ᾽ ἐπ᾽ εἰρήνης.] ὡς ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰρήνης. ἄκριτοι.] ἀδιάκριτοι, πολλοί. ἀλίαστος.] ἀνέκκλιτος, πολύς. ὄρωρε.] διεγήγερται. ἦ μὲν δή.] ὄντως μὲν δή. ὄπωπα.] ἑώρακα. λίην.] λίαν, πάνυ. ψαμάθοισι.] ψάμμοις. ἐοικότες.] ὡμοιωμένοι τῷ πλήθει. πεδίοιο.] διὰ τοῦ πεδίου. περὶ ἄστυ.] περὶ τὴν πόλιν. ἐπιτέλλομαι.] ἐπιτέλλω, προστάσσω. ῥέξαι.] πρᾶξαι. ἐπίκουροι.] οἱ τῶν πολεμουμένων βοηθοί. σύμμαχοι δὲ οἱ τῶν πολεμούντων. γλῶσσα.] διάλεκτος, φωνή. πολυσπερέων.] ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς γῆς διεσπαρμένων, πολυγενῶν, ἢ πολυεθνῶν. σημαινέτω.] προσταττέτω, κελευέτω. οἷσί περ ἄρχει.] ἀντὶ τοῦ ὧν ἄρχει. τῶν.] τούτων. ἐξηγείσθω.] ἀφηγείσθω. κοσμησάμενος.] διατάξας. πολιήτας.] πολίτας. ἠγνοίησεν.] ἀγνοηθῆναι ἐποίησεν. ἐπὶ τεύχεα.] ἐπὶ τὰ ὅπλα. ἐσσεύοντο.] ὥρμων. αἶψα.] ταχέως. πᾶσαι.] ἀντὶ τοῦ ὅλαι. μία γὰρ ἦν Ἱππήλατος. ὠΐγνυντο.] ἀνεῴγνυντο. ἐκ δ᾽ ἔσσυτο.] ἐξῄει δέ. ὀρυμαγδός.] θόρυβος. ὀρώρει.] διεγήγερτο. προπάροιθεν.] ἔμπροσθεν. αἰπεῖα.] ὑψηλή. κολώνη.] τόπος εἰς ὕψος ἀνήκων οὕτω καλούμενος. ἔστι γὰρ γεώλοφος ἐξοχή. ἀπάνευθεν.] ἔξω τῆς πόλεως. περίδρομος.] περιφερὴς στρογγύλος, πανταχόθεν περιτρέχεσθαι δυνάμενος, ἔνθα καὶ ἔνθα εἰς πλάτος καὶ εἰς μῆκος. βατίεια.] πεδίον φοινή. παρὰ τοῦ περὶ αὐτὴν βάτων. κικλήσκουσιν.] ἀντὶ τοῦ καλοῦσι. σῆμα.] νῦν τάφον. ἄλλοτε δὲ σημεῖον. πολυσκάρθμοιο.] πολυκινήτου, ταχέας. διὰ τὸ πολλὰ αὐτὴν ἐνεργεῖν ἐν τῷ πολέμῳ. σκαρθμὸς γάρ, ἡ τῶν ποδῶν κίνησις. Μυρίνα.] ὄνομα κύριον ἀμαζόνος. Τρῶες.] νῦν πάντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ Τρῶες. διέκριθεν.] διεχωρίσθησαν, διετάχθησαν. ἠδ᾽ ἐπίκουροι.] καὶ οἱ σύμμαχοι. Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε.] ἀντὶ τοῦ τῶν Τρώων ἡγεῖτο. κορυθαίολος.] ὁ αἰόλλων τὴν περικεφαλαίαν, ὅ ἐστι κινῶν, διὰ τὰς ἐν πολέμῳ συνεχεῖς καὶ σφοδρὰς ἐνεργείας. ἢ ὁ αἰόλον καὶ ποικίλην ἔχων τὴν περικεφαλαίαν, ἢ ὁ εὐκίνητος ἐν τοῖς πολέμοις. μεμαῶτες.] προθυμούμενοι. ἐγχείῃσι.] τοῖς δόρασι.

Ἐρχομένων, μάλα δ᾽ ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ᾽ ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
10 Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ᾽ ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθώς,
Τύμβῳ ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί.
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
20 Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ᾽ ἐπ᾽ εἰρήνης, πόλεμος δ᾽ ἀλίαστος ὄρωρεν.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
Ἀλλ᾽ οὔπω τοιόνδε, τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα.
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν
Ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ σοὶ δὲ μάλιστ᾽ ἐπιτέλλομαι, ὧδε δὲ ῥέξαι,
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
30 Ἄλλη δ᾽ ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων,
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει,
Τῶν δ᾽ ἐξηγέσθω κοσμησάμενος πολιήτας.
Ὣς ἔφαθ᾽. Ἕκτωρ δ᾽ οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνόησεν.
Αἶψα δ᾽ ἔλυσ᾽ ἀγορήν, ἐπὶ τεύχεα δ᾽ ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ᾽ ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ᾽ ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ᾽, ἱππῆές τε, πολὺς δ᾽ ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη,
40 Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης,
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν, ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης, ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσι.

Δαρδανίων

Δαρδανίων.] τῶν τὴν Δαρδάνου πόλιν Τροίαν οἰκούντων. ἐύς.] πλατύς, μέγας. ἀφ' οὗ ἰσχυρός. Ἀγχίσαο.] Ἀγχίσου. δῖα.] θαυμαστή, θεία. Ἴδης.] ὄρος Τροίας. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης. κνημοῖσι.] ἐν ταῖς προβάσεσι τῶν ὀρῶν. Ἀντήνορος υἷε.] Ἀρχίλοχος καὶ Ἀκάμας. μάχης εὖ εἰδότε πάσης.] πάσης μάχης ἐπιστήμονες. βροτοί.] ἄνθρωποι. Ζέλεια.] πόλις ἐν μεθορίοις τῆς Τροίας οὖσα ὑπὸ τῇ Ἴδῃ, πατρὶς Πανδάρου. ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης.] ὑπὸ τὰ ἔσχατα μέρη τῆς Ἴδης. πόδα γὰρ τὸ κατώτατον μέρος μεταφορικῶς. τουτέστιν ὃ καλοῦμεν ἡμεῖς ὑπώρειαν. ἔναιον.] ᾤκουν. μέλαν.] βαθύ. Αἰσήποιο.] ποταμὸς τῆς ὑπὸ τῇ Ἴδῃ Λυκίας. Τρῶες.] οἱ ἀπὸ Λυκίας τῆς ἐν Τροίᾳ, οὗτοι Τρῶες ἐκαλοῦντο. τόξον.] τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν. τὸ γὰρ τόξον αὐτὸς κατεσκεύασε. τόξον εὖ εἰδώς.] ἀντὶ τοῦ τὴν τοξικὴν ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. Ἀδρήστειαν.] Ἀδράστειαν. Τηρείης ὄρος αἰπύ.] Τήρεια ὄρος Τροίας. Ἀπαισοῦ.] ὄνομα βασιλέως. ἀφ' οὗ ἡ πόλις ὠνομάσθη Ἀπαισός. λινοθώρηξ.] λινοῦν θώρακα ἔχων. περὶ πάντων.] ὑπὲρ πάντας. Περκωσίου.] τοῦ ἀπὸ Περκώπης πόλεως Τροίας. οἱ δὲ φασὶν Ἑλλησπόντου. ἤδεε.] ἤδει, ἠπίστατο. μαντοσύνης.] μαντείας. οὐδὲ οὓς.] οὐδὲ τοὺς ἰδίους. οὔτι.] οὐδέν. ἔασκεν.] εἴα, συνεχώρει. στείχειν.] πορεύεσθαι. φθισήνορα.] τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας. τὼ δέ οἱ.] οὗτοι δὲ αὐτῷ. πιθέσθην.] ἐπείθοντο. κῆρες ἦγον.] ἀνάγκη γὰρ ἔφερον αὐτοὺς αἱ θανατηφόροι μοῖραι. Πράκτιον.] πόλις Ἑλλησπόντου. Σηστὸς καὶ Ἄβυδος.] πόλεις περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καθ' ἃς Ξέρξης ἐπιστρατεύων τῇ Ἑλλάδι συνέδησε ναῦς, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὰς γῆς, ὥστε ποιῆσαι αὐτὸν τὸ στράτευμα ὅλον πεζὸν παρελθεῖν τὸν στενὸν ἐκεῖνον τῆς θαλάσσης πόρον. Ἑλλήσποντος δὲ λέγεται ὁ διείργων τὴν Θρᾴκην, καὶ τὴν Τρῳάδα πορθμός. Ὑρτακίδης.] Ὑρτάκου παῖς. ὄρχαμος.] ἡγεμών, ἔξαρχος. Ἀρίσβηθεν.] ἀπὸ Ἀρίσβης πόλεως Ἑλλησπόντου. ἐγχεσιμώρων.] περὶ τὰ δόρατα μεμωρημένων. ἐριβώλακα.] εὔγειον, λιπαράν. Τευταμίδαο.] Τευτάμου παιδός. Λήθοιο.] Λήθου. ὅσσους.] ὁπόσους. Θρήϊκας.] Θρᾷκας. Λάρισα.] πόλις Θετταλίας. Πείροος.] Πείρους. ἀγάρροος.] σφοδρῶς ῥέων. ἐντός.] ἔσωθεν αὐτοῦ. ἐέργει.] περικλείει. αἰχμητάων.] πολεμικῶν. Παίονας.] οὗτοι ὁμοροῦσι Θρᾳξί. τούτων δὲ ἄποικοι Κίκονες ἔθνος θρᾳκικόν. Τροιζήνοιο.] Τροιζήνου. Κεάδαο.] Κεάδου παιδός. ἀγκυλοτόξους.] ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντας. Ἀμυδών.] πόλις Παιονίας. Ἀξιός.] ποταμὸς Παιονίας. εὐρὺ ῥέοντος.] εἰς πλάτος ῥέοντος. κάλλιστον.] γονιμώτατον. ἐπικίδναται.] ἐπικλύζει, ἐπιρρεῖ. αἶαν.] γῆν. ἢ ὥς τινες εἶπον, κρήνη οὕτω λεγομένη, ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν Ἀξιὸν ποταμόν. Παφλάγονες.] ἔθνος τοῦ Πόντου. Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ.] περιφραστικῶς ὁ Πυλαιμένης. λάσιον.] πυκνόν, συνετόν. κῆρ.] ψυχή. Ἐνετῶν.] πόλεως Παφλαγονίας. ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.] ὅπου τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐπενοήθη πρῶτον καὶ ἐξευρέθη. ἀγροτεράων.] ἀγρίων καὶ δυσδαμάστων. Κύτωρον.]

Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐὺς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα.
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
830 Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον, καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ.
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤιδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα, τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἳ δ' ἄρα Περκώτην, καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
840 Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον,
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος.
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείροος ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
850 Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Κύτωρον.] χωρίον παφλαγονίας. Παρθένιον.] ποταμὸν. τοῦτον ἔνιοι λέγουσι διὰ τὴν πραότητα οὕτω προσαγορεύεσθαι. ἢ ἐπειδὴ παρθένος ἡ ἄρτεμις οὖσα ἐν αὐτῷ ἐλούσατο. αἰγιαλόν.] πάντα τὸν παραθαλάσσιον τόπον τῆς Παφλαγονίας λέγει. ἐρυθίνους.] ὄρη παφλαγονίας ἢ Πόντου. ἀλιζώνων.] ἔθνους τοῦ πόντου. εἰσὶ δὲ οὗτοι βοιωτοί. οὓς τινας οἰνωπάς φασιν. οἱ δὲ ἔθνος Αἴα. ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.] ὅπου κάλλιστος ἄργυρος γεννᾶται. γενέθλη γὰρ ἡ γέννησις. Ἀλύβης.] χωρίου βιθυνίας. οἰωνιστής.] οἰωνοσκόπος, ὁ δι' ὀρνίθων μαντευόμενος. ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν.] ἀλλ' οὐκ ἐξέφυγε τὸν θάνατον διὰ τὴν οἰωνοσκοπίαν. ἐρύσατο.] ἐφυλάξατο. ἐδάμη.] ἀνῃρέθη, ἐδαμάσθη. ποδώκεος.] ταχύποδος. Αἰακίδαο.] ἀπογόνου αἰακοῦ Ἀχιλλέως. ἐν ποταμῷ.] ἐν τῇ παρὰ τὸν ξάνθον ποταμὸν μάχῃ. ὅθι.]

860 ὅπου.] κεράϊζε.] κατὰ κράτος ἠφάνιζε καὶ ἀνῄρει. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν τοῖς κέρασι μαχομένων ζώων. θεοειδής.] θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος. τῆλε.] πόρρω, μακράν. Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγεν.] ὁ ποιητὴς διαστέλλει Φρύγας καὶ Τρῶας. οἱ νεώτεροι δὲ συγχέουσι τὴν Φρυγίαν, καὶ τὴν Τρῳάδα. Ἀσκανίη.] πόλις Φρυγίας καὶ λίμνη ὁμοίως. μέμασαν.] προεθυμοῦντο. ὑσμῖνι.] μάχῃ. μῄοσι.] τῶν μῃόνων. Πυλαιμένεος.] Πυλεμαίνους. τώ.] οὕς τινας, δυϊκῶς. γυγαίη.]

870 λίμνη λυδίας. ὅπου καὶ γυγαίης ἀθηνᾶς ἱερόν. μῄονες.] λυδοί. Τμῶλος.] ὄρος λυδίας, ἀφ' οὗ καταφέρεται ὁ πακτωλὸς ποταμός. βαρβαροφώνων.] ἀγριοφώνων καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν οὐχ ὑγιῶς ἐχρήσαντο· ὅτι τὰ μὲν ἀρσενικὰ θηλυκῶς ἔλεγον, τὰ δὲ θηλυκὰ ἀρσενικῶς. φθειρῶν ὄρος.] τῆς καρίας περὶ μίλητον διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν πίτυς. οἱ γὰρ τόποι τῶν πιτύων φθεῖραι προσαγορεύονται. οἱ δὲ ὅτι τὰ τῶν πιτύων μικρὰ στροβύλια, οὕτως λέγονται, ἃ καὶ πιτυοκάμπας φασίν. ἢ ἀπὸ φθείρωνος τοῦ ἐνδυμίωνος. ἢ ὅτι τὰ ἐξανθήματα τῶν πιτύων ὅμοιά εἰσι φθειρσίν. ἀκριτόφυλλον.] πολύφυλλον, σύνδενδρον. Μαίανδρος.] ποταμὸς ἀρχόμενος ἀπὸ φρυγίας, ῥέων δὲ διὰ καρίας εἰς θάλασσαν πλησίον μιλήτου. ῥοάς.] ῥεύματα. Μυκάλη.] ὄρος περαίωνης ἀντικρὺ σάμου τῆς νήσου. αἰπεινὰ κάρηνα.] ὑψηλὰς κορυφάς. χρυσόν.] νῦν χρυσοῦν κόσμον. νήπιος.] ἀνόητος καὶ ἄφρων. ἐπήρκεσεν.] ἐβοήθησε. λυγρόν.] χαλεπόν. ὄλεθρον.] λοιγόν. ἐκόμισεν.] ἐπορίσατο. ἀμύμων.] ἀμώμητος, ἀγαθὸς ἢ ἄψογος. δαΐφρων.] πολεμικὸν φρόνημα ἔχων. τηλόθεν ἐκ λυκίης.] τῆς πόρρω διεστηκυίας τῆς κατὰ Σαρπηδόνα. ἔστι γὰρ καὶ ἐγγὺς Τροίας λυκία, ἧς ἦρχε πάνδαρος. Ξάνθος.] ποταμὸς λυκίας. δινήεντος.] δίνας καὶ συστροφὰς ποιοῦντος ἐν τῷ καταφέρεσθαι.

Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
10 Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδίος, καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής,
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε, καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
20 Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης, μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε, καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Πυλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος, καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα.
30 Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων, πόλεμόνδ' ἴεν ἠΰτε κούρη
Νήπιος, οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ. ΤΗΣ Γ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Αλεξάνδρου προσκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν, ἐπὶ διαλύσει τῶν ὅλων ὅρκοι γίγνονται, ἐφ' ᾧ τὸν νικήσαντα τὴν Ελένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. ἡττηθέντα δὲ Αλέξανδρον Αφροδίτη ἁρπάζει. καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ελένην. οἱ δὲ συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Τῶν ἡρώων οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἑκάστου τὸ ἦθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἔν τε τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάλιστα τῆς ῥαψῳδίας. εἰκάζει γοῦν τοὺς μὲν Τρῶας, τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεράνοις. ἄκοσμον φύσει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν πρόσοδον ἀφηγούμενος, τοὺς δὲ Ελληνας μετὰ σιωπῆς τὰς προσόδους ποιεῖσθαι, οὐ λόγοις τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν ἐπιδεικνυμένους. καὶ ἡνίκα μὲν προῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Αλέξανδρον προάγει τῶν Τρώων προμαχοῦντα, καὶ γαῦρον ὁρώμενον. ἐπειδὴ εἶδε τὸν πολέμιον εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωροῦντα, αἰτιώμενον δὲ αὐτὸν Εκτορα καὶ ἐπιπλήσσοντα αὐτῷ, τὸν δὲ ὑπισχνούμενον μαχέσεσθαι τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ελένης καὶ τῶν κτημάτων, ἐφ' ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σωμάτων μάχῃ τέλος λαβεῖν. δηλώσαντος δὲ ταῦτα ἀμφοτέροις τοῖς στρατεύμασιν Εκτορος, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. μεταπεμψάμενοι δὲ Πρίαμον, ὅρκους καὶ εὐχὰς ποιοῦνται. καὶ ἡ Ελένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Αντήνορα δημογέρουσι περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν παρὰ τοῖς Ελλησιν ἀρίστων διηγεῖται. μαχεσαμένων δὲ αὐτῶν καὶ ἡττηθέντα Αλέξανδρον ἐξαρπάσασα Αφροδίτη, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕστερον καὶ τὴν Ελένην. ἡ δὲ ἀνανδρίαν ὀνειδίζει τῷ Αλεξάνδρῳ. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Αγαμέμνων δὲ κατὰ τοὺς ὅρκους ἀπαιτεῖ τὴν Ελένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἁρπαγέντα χρήματα, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Γ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Αὐτὰρ ἐπεί.] ἐπειδὴ δέ. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. ὁ δὲ αὐτὰρ σύνδεσμος συμπλεκτικὸς, ἰσοδυναμῶν τῷ δέ. ταύτῃ δὲ διαφέρων αὐτοῦ, ὅτι ὁ μὲν αὐτὰρ προτάσσεται, ὁ δὲ δὲ ὑποτάσσεται. ζητεῖται πρῶτον πῶς δεῖ τὸν αὐτὰρ σύνδεσμον προφέρεσθαι, ὀξυτόνως γὰρ ἀνεγνώκασί τινες, ὡς Καλλίμαχος. οἱ δὲ βαρυτόνως λόγῳ τοιῷδε. πᾶσα λέξις εἰς αρ. λήγουσα βαρύνεται. οἷον ἄφαρ, εἶθαρ, μάκαρ, στέαρ, ὕδαρ. ῥητέον δὲ ὅτι οὐδεὶς συμπλεκτικὸς ἢ περισπᾶται, ἢ βαρύνεται. πάντες δὲ ὀξύνονται. κόσμηθεν.] διετάχθησαν, ἐκοσμήθησαν. ὁ τρόπος μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ κόσμου, ὅθεν καὶ ἡ τοῦ κόσμου τάξις, κόσμος ὑπὸ Πυθαγόρου εἴρηται. ἡ διάλεκτος Δωριέων. ἅμ' ἡγεμόνεσσιν.] ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, ἢ σὺν τοῖς ἡγεμόσιν. ἕκαστοι δὲ ἔν τε τοῖς Ελλησι δηλαδὴ καὶ βαρβάροις, κατὰ ἔθνη καὶ πόλεις. εὐταξίᾳ δὲ μάλιστα πόλεμος κατορθοῦται. κλαγγῇ.] βοῇ, ἠχῷ. προσληπτέον δὲ τὸ σύν. ἵν' ᾖ σὺν κλαγγῇ. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ κλῶ, κλάζω, κλαγή. καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ. κλαγγή. ἐνοπῇ.] κραυγῇ, φωνῇ. καὶ εἴρηται παρὰ τὸ ἐνέπειν, ὅ ἐστι λέγειν. ἴσαν.] ἐπορεύοντο, ἀπῄεσαν. ὄρνιθες ὥς.] ὡς ὄρνιθες. ὁ δὲ τρόπος ἀναστροφή. ἠύτε.] καθάπερ, ὃν τρόπον. παραβολὴ τὸ σχῆμα. πέλει.] ὑπάρχει. οὐρανόθι πρό.] πρὸ τοῦ οὐρανοῦ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἀέρι. αἵ τ' ἐπεὶ οὖν.] αἵτινες ἐπειδή. χειμῶνα.] χειμερινὸν τόπον. λέγει δὲ τὴν Θρᾴκην χειμερίαν οὖσαν.

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ελένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς.
Ηὔτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
Αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον, καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
Κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ανδράσι πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι,
Ηέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται,
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Αχαιοί,

φύγον.] ἔφυγον. ἀθέσφατον.] πολύν. κλαγγῇ.] μετὰ βοῆς. ταί γε.] αὗται. ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοάων.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὰς τοῦ ὠκεανοῦ ῥοὰς, καὶ τὰ Λιβύων κλίματα. οὐ γὰρ δὴ ἐν ὕδατι αἱ γέρανοι διάγουσι. πυγμαίοισι.] πυγονυμαίοις, πηχυαίοις. ἤτοι ἀπὸ Πυγμαίου βασιλέως οὕτω κεκλημένοις. ἢ εἰς πυγόνος μέτρον συνεσταλμένοις. πυγὼν δὲ καλεῖται ὁ πῆχυς. τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος ἕως δακτύλων τῆς χειρὸς διάστημα. ἔστι δὲ ἔθνος γεωργικὸν, ἀνθρώπων μικρῶν, κατοικούντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ, ὅπερ πολεμεῖ ταῖς γεράνοις φασὶ βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα, καὶ λιμὸν ποιούσαις τῇ χώρᾳ. φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι.] θάνατον ἐπιφέρουσαι. ἠέριαι.] ἐαριναί. ἔριδα.] φιλονεικίαν. προφέρονται.] ἐπιφέρουσιν. οἱ δ' ἄρ.] οἱ δὲ Ελληνες. ἴσαν.] ἀπῄεσαν, ἐπορ-

σαν, ἐπορεύοντο. σιγῇ.] σιωπῇ. μένεα πνείοντες.] μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ ὀργῆς. ἐν θυμῷ.] ἐν τῇ ψυχῇ. μεμαῶτες.] προθυμούμενοι, σπουδάζοντες. ἀλεξέμεναι.] ἐπιβοηθεῖν. εὖτε.] καθάπερ, ὃν τρόπον. ὄρεος κορυφῇσιν.] ἐπ' ἀκρωρείᾳ ὄρους. κατέχευεν.] κατέχεε, κατέλαβεν. ὀμίχλην.] ὀμίχλη ὁ παχὺς σκότος καὶ ὑγρὸς ἀήρ. ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.] τὴν ὀμίχλην φησὶ τοῖς μὲν ποιμέσιν ἀσύμφορον εἶναι, τοῖς δὲ κλέπταις καὶ νυκτὸς ὠφελιμωτέραν. ἐπεὶ διὰ μὲν νυκτὸς ὡρισμένον ἐχούσης καιρὸν, ἐν ἀσφαλείᾳ φυλάττεται τὰ βοσκήματα. διὰ δὲ ἡμέρας ἐσκεδασμένοις τοῖς δὲ κατὰ τὰς νομὰς ὁπόταν ἐξαίφνης ἐπέλθῃ ὀμίχλη, εὐκόλως αὐτὰ ἀφαιροῦνται. οὔτι φίλην.] οὐδαμῶς προσφιλῆ. τόσον τίς τ' ἐπιλεύσσει.] ἐπὶ τοσοῦτον γάρ τις βλέπει. ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν.] ὅσον ἐπὶ λίθου βολήν. λᾶαν.] λίθον. ἵησιν.] ἀφίησιν. κονίσαλος.] κονιορτός. ὤρνυτο.] διηγείρετο. ἀελλής.] ἀελλώδης, κονιορτώδης. διέπρησσον.] διήνυον, διεπέρων. πεδίοιο.] διὰ τοῦ πεδιάδος. οἱ δ' ὅτε δή.] οὗτοι δὲ ὁπότε. σχεδόν.] πλησίον, ἐγγύς. ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.] ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι.

Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω, *(10)*
Τόσον τίς τ' ἐπιλεύσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων, μάλα δ' ὦκα διέπρησον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων, καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος. αὐτὰρ ὁ, δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι. *(20)*
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα
Πεινάων, μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί,
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών. φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην. *(30)*
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη

Τρωσὶ μέν.] ἀντὶ τοῦ τῶν Τρώων. ἀττικὸν τὸ σχῆμα. ταῖς δοτικαῖς ἀντὶ γενικῶν χρῶνται οἱ ποιηταὶ, ὅτι ἡ συγγένεια τῶν πτώσεων καὶ τὴν τοιαύτην ἐπιδέχεται σύνταξιν. οἷον Τρωσὶ μὲν προμάχιζεν, ἀντὶ τοῦ τῶν Τρώων. Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσεν, ἀντὶ τοῦ τῶν Μυρμιδόνων. πάντεσσι δ' ἀνάσσειν, ἀντὶ τοῦ πάντων. προμάχιζε.] προεμάχει. θεοειδής.] θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος, εὐπρεπής. παρδαλέην.] παρδάλεως δέρμα. καμπύλα τόξα.] ἀντὶ τοῦ ἐπικαμπὲς τόξον. δοῦρε δύω.] δόρατα δυϊκῶς. κεκορυθμένα.] ἐστομωμένα, ἠκονημένα. χαλκῷ.] σιδήρῳ, ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου μετάλλου. φασὶ γὰρ πρῶτον χαλκὸν εὑρεθῆναι. πάλλων.] κινῶν, σείων. προκαλίζετο.] προεκαλεῖτο. ἀντίβιον.] ἐξεναντίας. αἰνῇ.] δεινῇ, χαλεπῇ. δηϊοτῆτι.] μάχῃ, παρὰ τὸ δηϊοῦσθαι ἐν αὐτῇ τοὺς τιτρωσκομένους ὅ ἐστι διακόπτεσθαι. τὸν δ' ὡς οὖν.] ὡς οὖν τοῦτον. ἐνόησεν.] ἐθεάσατο. ἀρηΐφιλος.] πολεμικός. προπάροιθεν ὁμίλου.] ἔμπροσθεν τοῦ πλήθους. ζήτηται δὲ πῶς Ἀλέξανδρος προκαλεῖται τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, δειλὸς ὢν τὰ πάντα, καὶ οὐδὲ ὁπλίτης, ἀλλὰ τοξότης. ἔνιοι μὲν οὖν φασὶν ἀλαζονεύεσθαι αὐτὸν τὰ ἀδύνατα, φοβεῖσθαι δὲ τὰ τυχόντα. οἱ δὲ ὅτι συγκεκλεισμένοι ὑπὸ Ἀχιλλέως οἱ Τρῶες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους οὐκ ᾔδεισαν. καὶ ἐμοὶ μὲν δοκεῖ ὅτι κωμῳδεῖν ἐπανῃρημένος ὁ ποιητὴς, καὶ σχῆμα διὰ ὁπλίσεως καὶ θράσος ἀλλότριον τῶν ὅπλων αὐτοῦ προτέθεικεν, ἵν' ἐκ τοῦ μέλλοντος φόβου μείζονα προσοφλήσῃ τὸν γέλωτα. ὥστε λέων.] καθάπερ λέων. μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας.] μεγάλῳ ζώῳ ἐπιτυχών. νεκροῦ γάρ φασι σώματος μὴ ἅπτεσθαι λέοντα. ἔλαφον κεραόν.] εὐκερων, μεγάλα κέρατα ἔχοντα, ἄρρενα. αἱ γὰρ θήλειαι τῶν ἐλάφων οὐ κερατοφυοῦσιν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἕλκειν τοὺς ὄφεις, οἱονεὶ ἐλοφίς τις ὤν. τούτους γὰρ ἐσθίων, καθαίρεται φυσικῶς. οὕτως γοῦν ὅτε ἀφανεῖς ὦσιν οἱ ὄφεις, αὐτὸς τὸ κέρας αὐτοῦ προστρίβει εἰς πέτραν. θερμαινόμενον δὲ ποιεῖ τὴν ἀναθυμίασιν. ἧς μεταλαμβανόμενοι οἱ ὄφεις τῶν φωλεῶν ἐξίασιν. ἢ ἄγριον αἶγα.] σύνηθες γὰρ αὐτῷ ταύτας θηρεύειν. πεινάων.] πεινῶν. κατεσθίει.] καταβρώσκει. εἴπερ ἂν αὐτόν.] κἂν αὐτόν. σεύωνται.] διώκωσι. θαλεροί.] ἀκμαῖοι. παρὰ τὸ θάλλειν, ὅ ἐστιν αὔξειν τῇ ἡλικίᾳ. αἰζηοί.] νεανίαι. ὀφθαλμοῖσιν ἰδών.] περισσὸν τὸ ὀφθαλμοῖς. ἤρκει γὰρ τὸ ἰδών. φάτο.] ἐλογίσατο. τίσασθαι.] τιμωρήσασθαι. ἀλείτην.] ἁμαρτωλὸν, ἐχθρόν. αὐτίκα.] παραχρῆμα, εὐθέως. ἐξ ὀχέων.] ἐκ τῶν ἁρμάτων. σὺν τεύχεσι.] σὺν τοῖς ὅπλοις. ἆλτο.] καθήλατο. χαμᾶζε.] χαμαί. εἰς τὴν γῆν. ἐνόησεν.] ἐθεάσατο. ἐν προμάχοισιν.] ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς. φανέντα.] ὀφθέντα. κατεπλήγη.] ἐφοβήθη, ἐδειλώθη. φίλον ἦτορ.] τὴν προσφιλεστάτην αὐτοῦ ψυχήν. ἂψ δέ.] πάλιν δὲ, εἰς τοὐπίσω. ἔθνος.] πλῆθος. ἐχάζετο.] ἀνεχώρει. κῆρ' ἀλεείνων.] φυλασσόμενος καὶ ἐκφεύγων τὴν θανατηφόρον μοῖραν. δράκοντα.] μέγαν ὄφιν. παλίνορσος.] εἰς τοὐπίσω δραμὼν, εἰς τοὐπίσω ὁρμήσας. ἀπέστη.] ὑπεχώρησεν.

ὑγρος.]

οὔρεος.] ὄρους. ἐν βήσσης.] τοῖς γονιμωτάτοις καὶ βασιμωτάτοις τόποις τῶν ὀρῶν. τρόμος.] φόβος. γυῖα.] γόνατα, μέλη. ὠχρός τέ μιν.] ὠχρίασις δὲ αὐτόν. εἷλεν.] ἔλαβε. παρειάς.] σιαγόνας. ἀπὸ μέρους δὲ ἐφ' ὅλον τὸ πρόσωπον. ἔδυ.] ὑπεισῆλθε, μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς φωλεοὺς καταδυόντων ἑρπετῶν. ἀγερώχων.] αὐθαδῶν, ὑβριστῶν. δείσας.] εὐλαβηθείς. Ἀτρέος υἱόν.] Μενέλαον. νείκεσσεν.] ὕβρισεν, ἐκακολόγησεν. αἰσχροῖς.] ὀνειδιστικοῖς. Δύσπαρι.] ἐπὶ κακῷ ὠνομασμένε Πάρι, κακὲ Πάρι. εἶδος ἄριστε.] τὸ εἶδος βέλτιστε. γυναιμανές.] ἤτοι ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε, ἢ γυναῖκας εἰς μανίαν φέρων διὰ τὸ κάλλος. ἠπεροπευτά.] ἀπατεών, ψεῦστα. αἴθ' ὄφελες.] εἴθε ὤφελες. ἔστι δὲ ἐπίρρημα εὐκτικόν. ἄγονός τ' ἔμεναι.] μὴ γεγενῆσθαι. ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.] ἢ γεννηθεὶς πρὸ γάμου ἀπολέσθαι. καί κεν τὸ βουλοίμην.] καὶ δὴ τοῦτο ἤθελον. καί κεν πολυκέρδιον ἦεν.] καὶ γὰρ οὕτω πολὺ βέλτιον ἦν ἡμῖν. ἦεν.] ἦν, ὑπῆρχεν. λώβην.] ὕβριν. καὶ ἐπόψιον ἄλλων.] καὶ ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν ὑποβλεπόμενον διὰ μῖσος. ἦ που.] ὄντως δή. καγχαλόωσι.] χαίρουσιν, ὅ ἐστιν ἐν χαλάσματι ποιοῦσι τὴν ψυχήν. καρηκομόωντες.] τὰς κεφαλὰς κομῶντες ἀνδρείας χάριν. φάντες.] ὑπολογισάμενοι, ὑπολαβόντες. ἀριστῆα.] ἄριστον. πρόμον.] πρόμαχον. οὕνεκα.] διότι. καλόν.] χαρίεν, ἔνδοξον. εἶδος.] μορφή. ἔπι.] ἔπεστί σοι. βίη.] δύναμις. φρεσί.] τῇ διανοίᾳ. τουτέστιν οὐκ εἶ ἔμψυχος, οὐδὲ τὴν τυχοῦσαν ἔχεις δύναμιν. ἀλκή.] ἡ τοῦ σώματος δύναμις. ἦ τοιός δ' ἐών.] ἢ τοιοῦτος φησὶν ὢν ἐπονείδιστος, οἷόν σε ὁρῶμεν νῦν δειλόν. ἐών.] ὤν, ὑπάρχων. ποντοπόροισι.] ταῖς διὰ θαλάσσης τὴν πορείαν ποιουμέναις καὶ πλεούσαις. πόντος γάρ, ἡ θάλασσα. νέεσσι.] ναυσίν. ἐπιπλώσας.] ἐπιπλεύσας. ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας.] ἄγαν εὐαρμόστους, ἢ ἐπεράστους φίλους, τουτέστιν αὐτῷ ὁμοίους φίλους καὶ ἅρπαγας συναθροίσας.

Οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς,
Ὣς αὖθις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων,
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτά,
40 Αἴθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολυκέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι, καὶ ἐπόψιον ἄλλων.
Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'. ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσίν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιός δε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ ἀπίης γαίης νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων,
50 Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ' οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν,
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες, ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
60 Αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
Ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ

ἀγείρας.] συναθροίσας. μιχθείς.] παραγενόμενος, μιγείς. ἀλλοδαποῖσιν.] ἀλλοεθνέσι ξένοις. εὐειδέα.] εὐειδῆ, εὔμορφον. ἀνῆγες.] διὰ θαλάσσης πλέων ἔφερες. ἐξ ἀπίης γαίης.] ἐκ δὲ ἀλλοδαπῆς, καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. ἢ ἀπίης δὲ Πελοποννήσου, οὕτω λεγομένης ἀπὸ Ἄπιδος τοῦ Φορωνέως. αἰχμητάων.] πολεμικῶν. πῆμα.] κακόν. πόληΐ τε.] καὶ τῇ πόλει. παντί τε δήμῳ.] καὶ ὅλῳ τῷ πλήθει τῶν Τρώων. Δυσμενέεσιν.] ἐχθροῖς, πολεμίοις. χάρμα.] γέλωτα, χαράν. κατηφείην.] αἰσχύνην, ὄνειδος. οἱ γὰρ αἰσχυνόμενοι, κατηφεῖς εἰσι. μείνειας.] ὑπομείνειας. ἀρηΐφιλον.] πολεμικόν. γνοίης κεν.] μάθοις ἄν. οἵου.] ὁποίου. φωτός.] ἀνδρός. θαλερήν.] ἀκμαίαν, νέαν. παράκοιτιν.] γυναῖκα, γαμετήν. οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ.] οὐκ ἄν σοι βοηθήσῃ. κίθαρις.] ἡ κιθαρῳδία. δῶρ' Ἀφροδίτης.] ἡ Ἑλένη, ἢ ὅπερ ἔχεις κάλλος. ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.] ὅτ' ἂν ἀναιρεθῇς συστὰς εἰς μάχην τῷ Μενελάῳ. κόνιν γὰρ ἔλεγον καὶ τὴν μάχην οἱ παλαιοί. δειδήμονες.] δειλοὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς βασιλέας. ἦ τέ κεν ἤδη.] ὑπὸ πάντων νῦν γὰρ οὐδεὶς ἄν. λάϊνον.] λίθινον. λάϊνον ἕσσο χιτῶνα.] λιθόλευστος ἐγεγόνεις, λίθοις βληθεὶς ἀπωλώλεις. ἕσσο.] ἐνεδέδυσο. ἔοργας.] εἰργάσω. κατ' αἶσαν.] κατὰ τὸ προσῆκον. ἐνείκεσας.] ὠνείδισας, ἐπέπληξας. οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν.] οὐδ' ὑπὲρ τὸ προσῆκον. αἰεί τοι.] διαπαντός σοι. κραδίη.] ἡ καρδία, ἡ ψυχή. πέλεκυς ὥς.] ὡς πέλεκυς. ἀτειρής.] ἀκαταπόνητος. ὅς τ' εἶσιν.] ὅστις πέλεκυς εἰσέρχεται. διὰ δουρός.] διὰ δόρατος, διὰ ξύλου. ὅς ῥά τε τέχνῃ.] ὅστις μετὰ τέχνης. ὑπ' ἀνέρος.] ὑπ' ἀνδρὸς. προσαπτῆρος

10 20 30 40 50

ληπτέον δὲ τὸ, καταφρονούμενος. νήϊον.] ξύλον πρὸς νηῶν κατασκευὴν ἐπιτήδειον. ἐκτάμνησιν.] ἐκκόπτει. ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν.] αὔξει δὲ τὴν τοῦ ἀνδρὸς δύναμιν ὁ πέλεκυς ὀξὺς ὑπάρχων καὶ διερχόμενος ἑτοίμως. ὥσπερ ὁ ἀμβλὺς τοὐναντίον ποιεῖ. ὥς τοι.] οὕτως σοι. ἀτάρβητος.] ἀκατάπληκτος, ἄφοβος. νόος.] νοῦς, ψυχή. ἐρατά.] ἐπέραστα, καλά. πρόφερε.] ὀνείδιζε. χρυσῆς.] χρυσοφόρου, καλῆς. ἑστιαία δὲ ἡ γραμματική φησιν, ὅτι πεδίον ἐστὶ χρυσοῦν καλούμενον. ἐν ᾧ χρυσῆν Ἀφροδίτην τιμᾶσθαι, καὶ εἶναι οὕτως χρυσῆς Ἀφροδίτης ἱερόν. καὶ οἱ μὲν

Νήϊον ἐκτάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν.
Ὥς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν.
10 Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης,
Οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσά κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιούς,
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω.
20 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφατ'. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλὼν, τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι, λάεσσί τ' ἔβαλλον.
30 Αὐτὰρ ὃ, μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε κοῦροι Ἀχαιῶν,
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιούς,
40 Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ, καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον.

ἀπὸ τοῦ Πάφου, οἱ δὲ τὴν καλήν. Κλεάνθης δὲ καὶ ἐν Λέσβῳ οὕτω τιμᾶσθαι Ἀφροδίτην χρυσῆν. οὔ τοι.] οὐδαμῶς σοι. ἀπόβλητα.] ἀποβολῆς ἄξια. τὰ ὑπὸ θεῶν φησι διδόμενα δῶρα οὐκ ἔστι μὲν ἀρνήσασθαι ὅταν εἰσί. μὴ διδόμενα δὲ παρ' αὐτῶν, ἀδύνατον τινὰ λαβεῖν οἰκείᾳ σπουδῇ. ἐρικυδέα.] μεγάλα, ἔνδοξα. ὅσσα κεν.] ὅσα ἄν. ἑκὼν δέ.] βουλόμενος δέ. οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.] οὐκ ἄν τις λάβοι. νῦν δ' αὖ.] νῦν δὲ δή. 70 κάθισον.] καθίδρυσον, καθεσθῆναι ποίησον. αὐτὰρ ἐμέ.] ἐμὲ δέ. ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι.] περὶ τῆς Ἑλένης, καὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς. ὁππότερος δέ κεν.] ὁποῖος δέ. ὁ ῥόπος διπλασιασμός. ἡ διάλεκτος Αἰολίς. κρείσσων τε γένηται.] ἰσχυρότερος, ἐπικρατέστερος φανῇ. ἑλών.] λαβών. φιλότητα.] φιλίαν. καὶ ὅρκια πιστά.] καὶ ὅρκους πιστούς. ταμόντες.] ὅ ἐστι διὰ ἐντόμων θυσίαν ποιήσαντες. ναίοιτε.] κατοικεῖτε. ἐριβώλακα.] μεγαλόβωλον, 80 εὔγειον. τοὶ δέ.] οὗτοι δὲ οἱ Ἕλληνες. νεέσθων.] πορευέσθωσαν. Ἄργος δέ.] εἰς τὸ Ἄργος. ἱππόβοτον.] ἱππότροφον. Ἴασος καὶ Πελασγὸς Τριόπα παῖδες, τελευτήσαντος αὐτοῖς τοῦ πατρὸς, διείλοντο τὴν βασιλείαν. λαχὼν δὲ Πελασγὸς μὲν τὰ πρὸς Ἐρασῖνον ποταμὸν, ἔκτισε Λάρισαν· Ἴασος δὲ τὰ πρὸς Ἦλιν· τελευτησάντων δ' αὐτῶν, νεώτατος ἀδελφὸς Ἀγήνωρ ἐπεστράτευσε τῇ χώρᾳ πολλὴν ἵππον ἐπαγόμενος. ὅθεν 90 ἐκλήθη Ἱππόβοτον μὲν τὸ Ἄργος, ἀπὸ τοῦ Ἀγήνορος ἵππου, ἀπὸ δὲ Ἰάσου Ἴασον. καὶ Πελασγικὸν, ἀπὸ Πελάσγου. ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς. Ἀχαιΐδα.] τὴν Πελοπόννησον λέγει Ἀχαΐαν. καλλιγύναικα.] καλὰς γυναῖκας ἔχουσαν. ὣς ἔφατο.] οὕτως εἶπεν. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας.] ἀντὶ τοῦ μεγάλως ἐχάρη τὸν λόγον τοῦτον Ἀλεξάνδρου ἀκούσας. ἰών.] πορευθείς. ἀνέεργεν.] ἀνεῖργεν, ἐκώλυε τοῦ πολέμου. φάλαγγας.] τὰς στρατιωτικὰς τάξεις. ἐπετοξάζοντο.] ἐπ' αὐτῷ τὰ τόξα ἔβαλλον. ἰοῖσι.] βέλεσι. τιτυσκόμενοι.] καταστοχαζόμενοι. σημαίνει καὶ τὸ ἑτοιμάζειν ὡς ἐκεῖ. ὡς ἔφη, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο. ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ψυχικῶς στοχάσασθαι· τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσι. λάεσσι.] λίθοις. ἔβαλλον.] ἠκόντιζον. αὐτὰρ ὅ.] οὗτος δέ. μακρόν.] μέγα. ἄϋσεν.] ἐβόησεν. ἴσχεσθε.] παύεσθε. κοῦροι Ἀχαιῶν.] 50 περιφραστικῶς οἱ Ἕλληνες. στεῦται γάρ τι ἔπος.] διαβεβαιοῦται γὰρ, ὑπισχνεῖται λόγον. ἐρέειν.] ἐρεῖν, λέξειν. κορυθαιόλος.] ὁ αἰόλλων καὶ κινῶν τὴν περικεφαλαίαν. ἐξ οὗ πολεμικός. ἔσχοντο.] ἐπαύσαντο. ἄνεῴ τ' ἐγένοντο.] ἥσυχοι ἄνευ ἰωῆς, τουτέστι φωνῆς καὶ θορύβου. ἐσσυμένως.] σπουδαίως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν.] ἐν ἀμφοτέροις. λέγει δὴ Τρωσὶ καὶ Ἕλλησιν. ἡ μετὰ, ἀντὶ τῆς ἐν προθέσεως. ἔειπεν.] ἔλεξε. κέκλυτέ μευ.] ἀκούσατέ μου. τοῦ εἵνεκα.] οὗτινος χάριν. νεῖκος.] φιλονεικία. ὄρωρε.] διεγήγερται. κέλεται.] κελεύει. τεύχεα.] ὅπλα. ἐπὶ χθονί.] ἐπὶ τῇ γῇ. πουλυβοτείρῃ.] τῇ πολλοὺς τρεφούσῃ. ἐν μέσσῳ.] τουτέστι μεταξὺ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.

Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ, καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων δὲ γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω. 10
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμόν. φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους, καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε,
100 Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται, 20
Τεθναίη, ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ ἠελίῳ. Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι, καὶ ἄπιστοι,
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσσω 30
110 Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε, Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ,
Πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε,
Καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων, 40
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
120 Οἰσέμεναι. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ Ἀντηνορίδαο δάμαρτι.
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,

οἴους.] μόνους. ὁππότερος δέ.] ὅστις δὲ πρότερος. φιλότητα.] φιλίαν. τάμωμεν.] πιστωσώμεθα, ὅ ἐστι δι' ἐντόμων ποιήσωμεν. ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.] ἐπ' ἄκρας ἡσυχίας ἐγένοντο. ἀκὴ γὰρ καλεῖται ἡ ὀξύτης. κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο.] ἀκούσατε νῦν καὶ ἐμοῦ. μάλιστα γάρ.] ἐξαιρέτως δέ. ἄλγος.] λύπη. ἱκάνει.] καταλαμβάνει. φρονέω.] φρονῶ, βουλεύομαι. διακρινθήμεναι.] διαχωρισθῆναι. πέποσθε.] πεπόνθατε. εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος.] ἕνεκα τῆς ἐμῆς φιλονεικίας, καὶ τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενομένης ἁρπαγῆς. αὕτη γὰρ ἀρχὴ κακῶν. ἡμέων.] ἡμῶν. ὁπποτέρῳ.] ὁποίῳ, ᾧ τινι. θάνατος, καὶ μοῖρα τέτυκται.] τουτέστι θανεῖν εἵμαρται. τεθναίη.] ἀποθάνῃ. διακρινθεῖτε.] διαχωρισθείητε. τάχιστα.] διατάχους, συντόμως. οἴσετε.] κομίσετε, ἄγετε. ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν.] τὰ οἰκεῖα ἑκάστῳ θεῷ ἱερουργούμενα εἰσάγει. τῷ μὲν γὰρ ἡλίῳ λαμπρῷ ὄντι καὶ ἄρρενι, φησὶ λευκὸν ἱερουργηθῆναι ἄρνα, τῇ δὲ γῇ μέλαιναν καὶ θήλειαν. ἐπεί τοι αὕτη ἡ θεός. ἄρνε.] ἄρνας, δυϊκῶς. Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.] τῷ δὲ Διὶ ἡμεῖς ἄλλον κομίσομεν, ὡς ξένοι. ἐπεὶ καὶ ξένιος προσαγορεύεται. ἄξετε.] ἀγάγετε. Πριάμοιο βίην.] περιφραστικῶς τὸν Πρίαμον. διατί Διὸς ὑποσχομένου τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου συνθήκας ποιεῖται πρὸς Τρῶας; ῥητέον οὖν, ὅτι κατ' ἐνίους οὐ πιστεύει τῷ ὀνείρῳ. κατὰ δὲ ἑτέρους, οὐδὲν διέφερε καὶ δι' ἑνὸς μονομαχίαν, ἢ παντὶ τῷ στρατῷ νικῆσαι. ἄλλως δὲ καὶ προστέτακτο αὐτῷ καθοπλίσαι τοὺς πάντας, οὐ μάχεσθαι. ὄφρ' ὅρκια.] ὅπως τοὺς ὅρκους. ἐπεί οἱ παῖδες.] ἐπειδὴ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ὑπερφίαλοι.] ὑπερήφανοι, ἄθεοι, καὶ παραβαίνοντες τοὺς ὅρκους, καὶ τὰς σπονδὰς τὰς διὰ φιαλῶν γιγνομένας. ὑπερβασίῃ.] παραβάσει, ἀδικίᾳ. Διὸς ὅρκια.] τοὺς Διὸς ὅρκους. δηλήσηται.] βλάψει τῷ παρελθεῖν αὐτούς. ὁπλοτέρων.] νεωτέρων. ἠερέθονται.] ἀπαιωροῦνται, κρέμανται. οἷον οὐκ εἰσὶν σταθεραί, ἀλλ' ἀβέβαιοι. οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν.] ἐν οἷς δ' ἂν ὁ γέρων παρῇ. πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] εἰς τὸ παρόν, καὶ εἰς τὸ μέλλον. λεύσσει.] ὁρᾷ, βλέπει. ὄχ' ἄριστα.] ἐξόχως ἄριστα. ἐλπόμενοι.] ἐλπίζοντες. ὀϊζυροῦ.] ἐπιμόχθου, χαλεποῦ. ἔρυξαν.] κατέσχον. ἐπὶ στίχας.] κατὰ τὰς τάξεις ἐφεξῆς. ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.] ἐξῆλθον δὲ καὶ αὐτοί. τεύχεα.] ὅπλα, παρὰ τὸ τεύχεσθαι, ὅ ἐστι κατασκευάζεσθαι. ἐξεδύοντο.] ἀπεδύοντο, ἀπετίθεντο. πλησίον.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς. ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.] βραχὺ δ' ἦν τὸ μεταξὺ τῶν στρατευμάτων διεῖργον αὐτοὺς χωρίον. ἄρουρα.] γῆ, παρὰ τὸ ἀροῦσθαι. προτὶ ἄστυ.] πρὸς τὴν πόλιν. καρπαλίμως.] ταχέως. προΐει.] προέπεμψεν. γλαφυράς.] κοίλας. ἰέναι.] παραγενέσθαι. οἰσέμεναι.] οἴσειν, κομίσειν. ἔλαβε δὲ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. Ἶρις δ' αὖτε.] ἡ Ἶρις ἡ τῶν θεῶν ἄγγελος. σημαίνει δὲ δύο, αὐτὴν τὴν σωματοειδῆ θεάν, καὶ τὸ νεφελῶδες σύστημα. οἷον, ἴρισιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων ἐν νέφεσι στήριξε τέρας μερόπων ἀνθρώπων. γαλόῳ.] γάλῳ. γάλως δέ ἐστιν ἀνδρὸς ἀδελφή. Ἀντηνορίδαο.] Ἀντήνορος παιδός, Ἑλικάονος. δάμαρτι.] γυναικί, παρὰ τὸ δεδμῆσθαι, καὶ ὑποτετάχθαι τῷ ἀνδρί. εἶδος ἀρίστην.] τὴν 50

στην.] τὴν μορφὴν καλήν. ἔχειν.] ἔχειν, ἐγεγαμήκει. κρείων.] βασιλεύς. τὴν δὲ εὗρε.] ταύτην δὲ κατέλαβε. δίον εἰπεῖν ἣν, ἄρθρον προτακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ. ἐν μεγάρῳ.] ἐν τῷ οἴκῳ. δίπλακα.] διπλοΐδα, διπλοῦν ἱμάτιον, ὅ ἐστι χλανίδα. μαρμαρέην.] λαμπρὰν, λευκήν. πολέας δέ.] πολλοὺς δέ. ἐνέπασσεν.] ἐνεποίκιλεν. ἔθεν καὶ τὰ ποικίλα παραπετάσματα παστοὶ καλοῦνται. ἀέθλους.] νῦν τοὺς κατὰ τὸν πόλεμον πόνους. οὓς ἕθεν εἵνεκα.] οὕς τινας ἕνεκα αὐτῆς. ἔπασχον.] ὑπέμενον. ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.] ὑπὸ τῶν τοῦ πολέμου χειρῶν.

Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
δίπλακα, μαρμαρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὕς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων,
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
130 δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι,
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο.
οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο.
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ,
140 ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων,
αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον, καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος·
Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ πεπνυμένω ἄμφω,
εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
150 γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην
δενδρέῳ

ὅτε δὲ μηχανῶν ὡς ἐκεῖ, ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος. ἀγχοῦ.] πλησίον. ἱσταμένη.] στᾶσα. προσέφη.] προσεῖπε. πόδας ὠκέα.] τοῖς ποσὶ ταχεῖα. νύμφα.] νύμφη, Ἰωνικῶς. θέσκελα.] θεῖα, θαυμαστά. ἴδηαι.] θεάσῃ. ἱπποδάμων.] ἱππικῶν, πολεμικῶν. χαλκοχιτώνων.] σιδηροθωράκων. οἱ πρίν.] οἵτινες τὸ πρότερον. ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον.] ἐπέφερον ἀλλήλοις. πολύδακρυν.] πολλῶν δακρύων καὶ στεναγμῶν αἴτιον, διὰ τοὺς ἀναιρουμένους ὑπ' αὐτοῦ. ὀλοοῖο.] ὀλεθρίου. λιλαιόμενοι.] ἐπιθυμοῦντες. ἕαται.] καθέζονται. σιγῇ.] σιωπῇ. ἀσπίσι κεκλιμένοι.] ταῖς ἀσπίσιν ἐπικείμενοι. παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγε.] παραπέπηγε δὲ αὐτοῖς, ὅ ἐστι παράκειται τὰ μακρὰ δόρατα. μακρῇς ἐγχείῃσι.] τοῖς μακροῖς δόρασι. τῷ δέ κε νικήσαντι.] ἀντὶ τοῦ, τοῦ δὲ νικήσαντος. κεκλήσῃ.] κληθήσῃ. ἄκοιτις.] γυνή, γαμετή. γλυκὺν ἵμερον.] γλυκὺν πόθον, ἤδη ἐπιθυμίαν. ἔμβαλεν.] ἐνέβαλε. θυμῷ.] τῇ ψυχῇ. ἀνδρός τε προτέροιο.] τοῦ πρώτου ἀνδρὸς, ἤγουν τοῦ Μενελάου. καὶ ἄστεος.] καὶ τῆς πόλεως. λέγει δὲ τῆς Σπάρτης. ἠδὲ τοκήων.] καὶ τῶν γονέων. Τυνδάρεω λέγει καὶ Λήδας. αὐτίκα.] παραχρῆμα, εὐθέως. ἀργεννῇσι.] λευκαῖς, λαμπραῖς. καλυψαμένη.] σκεπασαμένη. ὀθόνῃσιν.] ὀθόναις, λέγει δὲ ὑφάσμασι λινοῖς. ὡρμᾶτ'.] ὥρμα, ἐξῄει. ἐκ θαλάμοιο.] ἐκ τοῦ κοιτῶνος, ἐκ τοῦ οἴκου. τέρεν.] τρυφερὸν, ἀντὶ τοῦ ὑγρόν. δακρυχέουσα.] δακρύουσα, κλαίουσα. οὐκ οἴη.] οὐ μόνη. ἅμα τῇ γε.] σὺν αὐτῇ δέ. ἀμφίπολοι.] θεράπαιναι, δοῦλαι. Αἴθρη Πιτθῆος.] ἑτέρα τῆς Θησέως μητρός ἐστιν αὕτη ἡ Αἴθρα. αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχει θεραπαίνης τρόπῳ ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ τὴν Αἴθραν ἐκυρὰν νομισθεῖσαν. ὡς γὰρ ἱστορεῖ Ἑλλάνικος, Πειρίθους καὶ Θησεὺς, ὁ μὲν Διὸς ὢν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, συνέθεντο γαμῆσαι Διὸς θυγατέρας· καὶ ἁρπάσαντες τὴν Ἑλένην κομιδῇ νέαν, παρατίθενται εἰς Ἀφίδναν τῆς Ἀττικῆς, Αἴθρᾳ τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησέως. οὕτως εἰς ᾅδου παραγίγνονται ἐπὶ τὴν Περσεφόνην. οἱ δὲ Διόσκουροι μὴ ἀπολαμβάνοντες τὴν ἀδελφὴν, τὴν Ἀττικὴν σύμπασαν πορθοῦσιν, Αἴθραν δὲ αἰχμαλωτίζουσι. Πιτθῆος.] τοῦ Πιτθέως. Κλυμένη τε.] καὶ ἡ Κλυμένη. βοῶπις.] εὐόφθαλμος, καλή. αἶψα.] ταχέως, συντόμως. ἵκανον.] παρεγένοντο. ὅθι.] ἔνθα, ὅπου. Σκαιαὶ πύλαι.] αἱ τῆς Ἰλίου. αὗται δὲ καὶ Δαρδάνιοι προσαγορεύονται, δι' ὧν ἐξῄεσαν εἰς τὸ πεδίον οἱ Τρῶες. Σκαιαὶ δὲ εἴρηνται ἤτοι ἀπὸ Σκαιοῦ τοῦ κατασκευάσαντος, ἢ ὅτι ἐν τοῖς σκαιοῖς καὶ ἀριστεροῖς μέρεσι τῆς πόλεως κεῖνται. οἱ δέ φασιν ὅτι ἀπὸ τοῦ σκαιῶς βουλεύσασθαι τοὺς Τρῶας. τὸν γὰρ δούρειον ἵππον κατ' αὐτὰς ἐδέξαντο τὰς πύλας. οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον.] οἱ δὲ περὶ τὸν Πρίαμον. Πάνθοον.] Πάνθουν. καὶ τὰ ἐφεξῆς δὲ ὁμοίως τούτοις εἰσὶν ὀνόματα κύρια. ὄζον Ἄρηος.] ἀπόγονον Ἄρεος, πολεμικόν. πεπνυμένω ἄμφω.] ἀμφότεροι φρόνιμοι καὶ συνετοί. εἵατο.] ἐκαθέζοντο. δημογέροντες.] οἱ τοῦ δήμου ἔντιμοι παρὰ τὸ γῆρας. γήραϊ δή.] διὰ γῆρας. ἀγορηταί.] δημηγόροι, σύμβουλοι. ἐσθλοί.] ἀγαθοί. τεττίγεσσιν ἐοικότες.] τέττιξι παραπλήσιοι. Τιθωνοῦ τοῦ Λαομέδοντος, Πριάμου δὲ ἀδελφοῦ ἠράσθη Ἡμέρα, ἐξ οὗπερ ἔτεκεν υἱὸν τὸν Μέμνονα,

νονα. μακρῷ δὲ βίῳ δαπανηθέντος ἐκείνου, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τέττιγα ἡ θεός, διὸ δὴ αὐτοὺς τοὺς συγγενεῖς δημογέροντας τέττιξιν εἰκάζει ὁ Ποιητής. ἱστορεῖ Ἑλλάνικος. ἐοικότες.] ὅμοιοι. οἵ τε καθ' ὕλην.] οἵτινες κατὰ τὴν ὕλην. δενδρέῳ.] δένδρῳ. ἐφεζόμενοι.] ἐπικαθεζόμενοι. ὄπα.] φωνήν. λειριόεσσαν.] ἐπιθυμητήν, ἡδεῖαν. ὅτι οἱ ἄρρενες τῶν τεττίγων ᾄδουσιν. ἱεῖσιν.] ἀφιᾶσι. τοῖοι ἄρα.] τοιοῦτοι δή. ἡγήτορες.] ἡγεμόνες. ἧντο.] ἐκαθέζοντο. ἐπὶ πύργῳ.] ἐπὶ τῷ τείχει. εἴδον.] ἐθεάσαντο. ἰοῦσαν.] παραγενομένην, ἐρχομένην. ἦκα.] ἠρέμα, ἡσύχως. πρὸς ἀλλήλους.] πρὸς ἑαυτούς. ἀγόρευον.] ἔλεγον. οὐ νέμεσις.] οὐ μέμψις. τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικί.] περὶ τοιαύτης γυναικός. αἰνῶς.] λίαν, πάνυ. θεῇς.] θεαῖς. εἰς ὦπα.] τὴν πρόσοψιν. ἔοικεν.] ὁμοία ἐστίν. ἀλλὰ καὶ ὧς.] ἀλλὰ καὶ οὕτως τοιαύτη δὴ ὑπάρχουσα. νεέσθω.] σὺν τοῖς Ἕλλησι πορευέσθω. τεκέεσσί τε.] καὶ τοῖς τέκνοις. πῆμα.] βλάβη, κακόν. λίποιτο.] καταλειφθείη. ὣς ἄρ' ἔφαν.] οὕτως εἶπον. ἐκαλέσσατο.] ἐκάλεσε. πάροιθεν.] τὸ ἑξῆς, δεῦρο παρελθοῦσα ἐμπρόσω δεῦρο. ἵζευ.] καθέζου. ὄφρα ἴδῃς.] ὅπως θεάσῃ. πρότερόν τε πόσιν.] τὸν πρότερόν σου ἄνδρα. πηούς τε.] τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν συγγενεῖς. οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί.] κατ' οὐδέν μοι αἰτία ὑπάρχεις. θεοί νύ μοι.] οἱ θεοὶ δή μοι. οἵ μοι.] οἵτινές μοι. ἐφώρμησαν.] ἐπελθεῖν καὶ ἐφορμῆσαι ἐποίησαν. ὥς μοι.] ὅπως μοι. πελώριον.] μέγιστον. ἐξονομήνῃς.] ἐξ ὀνόματος εἴπῃς. Ἀχαιός.] Ἕλλην. ἠΰς τε μέγας τε.] πλατὺς καὶ μέγας. κεφαλῇ.] τῷ εἰς ὕψος ἀναστήματι. μείζονες.] ὑψηλότεροι. ἔασιν.] εἰσίν, ὑπάρχουσι. γεραρόν.] ἔντιμον. ἔοικεν.] ὅμοιός ἐστιν. ζήτηται δέ, πῶς ὁ Πρίαμος τῷ δεκάτῳ ἔτει πυνθάνεται περὶ τῶν ἀρίστων, ἐπειδὴ πρότερον περὶ τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐπλανῶντο. ὥς που καὶ ὁ Ποιητής

Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι,
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὧς τοίη περ ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω,
160 Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν, Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα φίλον τέκος ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε,
Οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν
Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
170 Οὐδ' οὕτω γεραρόν. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε.
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο, τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς.
Οὗτός γ'

φησι κατὰ λῃΐδα, ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς. νῦν δὲ προσκάθηνται τῷ Ἰλίῳ, ἢ ὅτι πρότερον μὲν οὐκ ἦγε σχολὴν πυνθάνεσθαι περὶ αὐτῶν, τοῦ Ἀχιλλέως ἰσχυρῶς αὐτοῖς ἐγκειμένου, καὶ μόνον ἑαυτὸν αὐτοῖς ἐπιδεικνύντος, καὶ τῷ φόβῳ καταπλήττοντος αὐτούς. ἐφρόντιζε γὰρ τὸ τηνικαῦτα Πρίαμος οὐ περὶ τούτων, ἀλλὰ περὶ τοῦ σώζεσθαι τὴν πόλιν. νῦν δὲ μηνίοντος ἐκείνου, ἢ ἰσορρόπου τῆς μάχης γεγενημένης, ὅτε καὶ τοῦ τείχους χωρὶς πολεμεῖν τοὺς Τρῶας, εἰκότως περὶ αὐτῶν πυνθάνεται. ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι ἀπὸ τῆς πανοπλίας, καὶ τῶν ἵππων αὐτοὺς ἐγνώριζον. ὡς ἡ Πάνδαρον ἐπὶ τοῦ Διομήδους λέγειν· ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλέῃ. πρότερον δὲ οὐκ ἐτεθέατο οὕτω πάντας ἀόπλους ὡς νῦν. αἰδοῖος.] αἰδέσιμος καὶ τιμῆς ἄξιος. ἐσσί.] εἶ, ὑπάρχεις. ἑκυρέ.] πενθερέ. ἑκυρὸς δὲ ἐκαλεῖτο καὶ παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις, ὁ τοῦ ἀνδρὸς πατήρ. δεινός τε.] καὶ φοβερός. ὡς ὄφελέν μοι.] εἴθε ὤφειλέ μοι. ἁδεῖν.] ἀρέσαι. ὁππότε.] ὅτε. δεῦρο.] ἐνταῦθα. υἱέϊ σῷ.] ἅμα τῷ σῷ παιδί. ἑπόμην.] ἠκολούθησα. θάλαμον.] νῦν τὸν οἶκον περιφραστικῶς. γνωτούς.] ἀδελφούς. λέγει δὲ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην. λιποῦσα.] καταλιποῦσα. παῖδά τε.] καὶ τὴν θυγατέρα. λέγει δὲ τὴν Ἑρμιόνην. ὁ δὲ Πορφύριος ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ζητήμασιν οὕτως φησίν· Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μορραφίων, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μορραφίων γένος ἐν Πέρσαις. Κιναίθων δέ φησι Νικόστρατος καὶ Αἰθιόλας παρὰ Λακεδαιμονίοις Ἑλένης δύο παῖδες τιμῶνται. τηλυγέτην.] ἀγαπητήν, μονογενῆ. καταχρηστικῶς δὲ εἶπε. κυρίως γὰρ τηλύγετοι καλοῦνται οἱ τηλοῦ τῆς γονῆς ὄντες παῖδες, ὅ ἐστιν ἐν γεροντικῇ ἡλικίᾳ σπαρέντες. δοκεῖ γὰρ τὰ μετὰ ἀπόγνωσιν τῆς παιδοποιΐας γεννώμενα, μᾶλλον ἀγαπᾶσθαι. καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.] καὶ τὰς ἐπεράστους μου ὁμήλικας. ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο.] ἀλλὰ ταῦτα οὐκ ἐγένοντο. τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.] διόπερ καὶ κλαίουσα ἐκτέτηκα. ὅ μ' ἀνείρεαι.] ὅ με ἀνερωτᾷς. ἠδὲ μεταλλᾷς.] καὶ πολυπραγμονεῖς, ἐπιζητεῖς. ἀμφότερον.] κατὰ ἀμφότερα. ἀγαθός.]

ἀγαθός.] ἰσχυρὸς, γενναῖος. αἰχμητής.] πολεμιστής. δαήρ.] ἀνδρὸς ἀδελφός. ἔσκεν.] ἦν, ὑπῆρχεν. κυνώπιδος.] ἀναιδεστάτης ἐμοῦ, ὡς κύων. εἴποτ' ἔην γε.] ἐάν ποτε ἦν. γέρων.] ἀντὶ τοῦ ὁ Πρίαμος. ἠγάσσατο.] ἐθαύμασεν. φώνησέν τε.] καὶ εἶπεν. ὦ μάκαρ.] ὦ μακαριώτατε. Ἀτρείδη.] υἱὲ τοῦ Ἀτρέως. μοιρηγενές.] ἀγαθῇ μοίρᾳ γεγεννημένε. ὀλβιόδαιμον.] εὐδαιμονέστατε. ἦ ῥά νύ τοι.] εὐλόγως δή σοι. δεδμήατο.] ὑποτεταγμένοι εἰσίν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων. δαμάζονται γὰρ κυρίως ταῦτα. ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν.] πάλαι γὰρ εἰς τὴν Φρυγίαν παρεγενόμην, τὴν πολλὰς ἀμπέλους ἔχουσαν. τοὺς δὲ περὶ Ἀπάμειαν τόπους λέγει. οὗτοι γὰρ πολυάμπελοι ἦσαν τῆς λοιπῆς Φρυγίας μόνον σιτοφόρου οὔσης.

Οὗτός γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής,
10 δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴποτ' ἔην γε. 180
Ὣς φάτο. τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε.
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν,
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν.
ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος, καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
20 ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.
ἀλλ' οὐδ' οἳ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί. 190
Δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
εἴπ' ἄγε μοι, καὶ τόνδε φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ' ἐστί,
μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι,
τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
30 ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅστ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς, 200
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,

αἰολοπώλους.] ποικίλως ἱππαζομένους, πολεμικοὺς ἢ ταχεῖς ἵππους ἔχοντας. λαοὺς Ὀτρῆος.] Ὀτρεὺς καὶ Μύγδων παραδίδονται ἡμῖν παῖδες Δύμαντος, ἀδελφοὶ τῆς Ἑκάβης, βασιλεῖς Φρυγίας. οἵ ῥα.] οἵ τινες δή. ἐστρατόωντο.] ἐστρατοπέδευον. παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.] παρὰ τὰ χείλη τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ. ὁ δὲ Σαγγάριος ποταμὸς, πρότερον μὲν τῆς Φρυγίας, νῦν δὲ Γαλατίας. ἐπίκουρος.] ἀπὸ ξένης χώρας σύμμαχος. ἐπίκουροι γὰρ λέγονται οἱ τοῖς πολεμουμένοις βοηθοῦντες. σύμμαχοι δὲ, οἱ τῶν πολεμούντων. μετὰ τοῖσιν.] ἐν τούτοις. ἐλέχθην.] συγκατηριθμήθην, κατετάγην. ἤματι τῷ.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.] αἱ ἴσαι κατὰ δύναμιν ἀνδράσιν, ἢ αἱ ἐναντιούμεναι ἀνδράσιν. ἐξ οὗ πολεμικαί. αἱ δὲ Ἀμαζόνες, λέγονται εἶναι Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης θυγατέρες, τραφεῖσαι παρὰ Θερμώδοντι ποταμῷ τῆς Σκυθίας. ἐκλήθησαν δὲ οὕτως, διὰ τὸ τὸν δεξιὸν μαστὸν ἐκτέμνεσθαι αὐτάς, ὡς ἐμποδίζοντα ἐν τῷ τοξεύειν. καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐών.] ὤν, ὑπάρχων. Μελανίππη καὶ Ἱππολύτη, θυγατέρες Ἄρεος τῶν Ἀμαζονίδων προηγούμεναι τῆς στρατιᾶς, αὗται πειρώμεναι τὴν Φρυγίαν ὑφ' ἑαυτὰς ποιῆσαι διὰ τὸ τὴν χώραν ἱππότροφον εἶναι καὶ ἀμπελώδη, παντὶ τῷ στρατεύματι παρασκευασθεῖσαι παρέτυχον εἰς τὴν προειρημένην χώραν, καὶ στρατόπεδον ἔθεντο πρὸς τὸν Σαγγάριον ποταμόν. τῶν δὲ Φρυγῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡγεμόνες ἦσαν Μύγδων καὶ Ὀτρεύς. οἵ τινες τὴν
40 σφῶν αὐτῶν στρατιὰν προσήνεγκαν. καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον παρεγένοντο πρὸς τὸ κωλῦσαι αὐτὰς μὴ ἐπιβῆναι τοῖς αὐτῶν ὅροις. καὶ ὁ Πρίαμος τῆς Τροίας βασιλεὺς ἐστρατεύσατο κατὰ τῶν Ἀμαζόνων σὺν αὐτοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. ἀλλ' οὐδ' οἵ.] ἀλλ' οὐδὲ οὗτοι. τόσοι.] τοσοῦτοι. ὅσοι.] ὁπόσοι. ἑλίκωπες.] μελανόφθαλμοι, καλοί. ἐρέειν'.] ἀνηρώτα. εἴπ' ἄγε μοι.] ἄγε εἰπέ μοι. μείων.] μικρότερος. εὐρύτερος.] πλατύτερος. ἠδὲ στέρνοισι.] καὶ τοῖς στέρνοις. ἰδέσθαι.] ἐν τῷ ὁρᾶσθαι. οἱ.] αὐτῷ. ἐπὶ χθονί.] ἐπὶ τῇ γῇ. πουλυβοτείρῃ.] πολλοὺς τρεφούσῃ. κτίλος ὥς.] πρᾶος καὶ χειροήθης κριὸς, ἀφηγούμενος τῆς ποίμνης. εἴρηται δὲ κτίλος ἀπὸ τοῦ ἄγειν τὰ λοιπὰ θρέμματα. οἱονεὶ ἀκτίλος τίς ὢν παρὰ τὸ ἄγω, ἢ παρὰ τὸ κίω τὸ πορεύομαι. ἐπιπωλεῖται.] ἐπέρχεται. στίχας.] τὰς στρατιωτικὰς τάξεις. ἀρνειῷ.] κριῷ. διὰ τούτου δὲ ἐπαινεῖ τὸ πρᾶον καὶ ἀτάραχον αὐτοῦ. ἐΐσκω.] ὁμοιῶ, ἀπεικάζω. πηγεσιμάλλῳ.] βαθυμάλλῳ, καλὸν ἔριον ἔχοντι, ἢ μέλανι. πηγὸν γὰρ, τὸ μέλαν. οἰῶν.] προβάτων. πῶϋ.] ποίμνιον. ἀργεννάων.] λαμπρῶν, ἢ λευκῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ πλείονος εἶπεν. οὐ γὰρ πάντα τὰ πρόβατα λευκά εἰ-
50 σι. Διὸς ἐκγεγαυῖα.] ἡ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα. οὗτος δ' αὖ.] οὕτως δὲ πάλιν. πολύμητις.] πολύβουλος, συνετός. ὃς τράφη.] ὅστις ἀνετράφη. ἐν δήμῳ Ἰθάκης.] περιφραστικῶς ἐν τῇ Ἰθάκῃ. ἔστι δὲ νῆσος περὶ τὴν Κεφαλληνίαν. καὶ τόπος δὲ ἔστιν ἐν Ἰθάκῃ κυρίως δῆμος λεγόμενος. ὅτε δὲ ἡ λέξις δηλοῖ τὸ πολὺ σύστημα καὶ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων, ἢ τῶν ἀνδρῶν. κραναῆς περ ἐούσης.] καί τοι τραχείας ὑπαρχούσης.

εἰδώς.] ἐπιστάμενος, ἔμπειρος ὤν. παντοίους.] παντοδαπούς. μήδεα.] βουλεύματα. πυκνά.] πολλά, συνετά. τὴν δ' αὖτε.] ταύτην δὲ δή. ἦ μάλα.] ὄντως δή. νημερτές.] ἀληθές. ἤλυθε.] παρεγένετο. σεῦ ἕνεκα.] σοῦ ἕνεκα, σοῦ χάριν. πρὸ γὰρ τοῦ στρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, εἰς Τροίαν ἦλθον πρέσβεις Ὀδυσσεὺς καὶ Μενέλαος, ἀπαιτοῦντες τὴν Ἑλένην. οὓς τῶν ἄλλων αὐτοὺς μετ' ὕβρεως διωξάντων, μόνος Ἀντήνωρ ξενίζει φιλοφρόνως. ἀγγελίης.] πρεσβευτής, ἄγγελος. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. ξείνισσα.] ἐξενοδόχησα. ἐν μεγάροισι.] ἐν τοῖς ἐμοῖς οἴκοις.

Εἰδὼς παντοίους τε δόλους, καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ. (10)
† Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην, καὶ μήδεα πυκνά.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
210 Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους·
Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους, καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον, (20)
Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
220 Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως. (30)
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός.
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε, μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν, ἠδ' εὐρέας ὤμους.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος ἕρκος Ἀχαιῶν. (40)
230 Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς,
Ἕστηκ'.

† τοῦ δέ τ' ἐγώ

φίλησα.] μετὰ φιλοφροσύνης ἀπεδεξάμην. φυήν.] τὴν φύσιν. ἐδάην.] ἔμαθον. ἀγειρομένοισιν.] ἀθροιζομένοις. ἔμιχθεν.] ἐμίγησαν. στάντων μέν.] ἱσταμένων ὀρθῶν. ὑπείρεχεν.] ὑπερεῖχε. μακρότερος ἦν. εὐρέας.] πλατεῖς, μεγάλους. διὰ τούτου δηλοῖ περὶ τὴν διάπλασιν ὄντα ἀνάκωλον τὸν Μενέλαον. ἄμφω δέ.] ἀμφότεροι δέ, τουτέστιν ἀμφοτέρων δὲ ὁμοῦ καθεσθέντων. γεραρώτερος.] ἐντιμότερος πρὸς ὄψιν. ἦεν.] ἦν, ὑπῆρχεν. ὕφαινον.] φανερὰ ἐποίουν, ἔλεγον, ἔπλεκον. ἐπιτροχάδην.] συντόμως, ἐσπουδασμένως. βραχυλόγοι γὰρ οἱ Λάκωνες ἀεί. δηλοῖ δὲ εὐφυέστερον ἐπὶ Μενελάου μὲν τὸν παρὰ τοῖς ῥήτορσι καλούμενον ἀνειμένον τρόπον, ἐπὶ δὲ Ὀδυσσέως τὸν σύντονον. ἐπ' ἐκείνου μὲν γὰρ εἶπε, παῦρα μέν. ἐπὶ δὲ Ὀδυσσέως προσέθηκε τό, καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, τουτέστι πολλὰ καὶ πυκνά. ἀγόρευεν.] ἔλεγε. παῦρα μέν.] ὀλίγα μέν. λιγέως.] ἡδέως, ὀξέως. ἐπεὶ οὐ πολύμυθος.] ἐπεὶ οὐκ ἦν πολλοῖς λόγοις χρώμενος. οὐδ' ἀφαμαρτοεπής.] οὐδὲ ἀποτυγχάνων τοῦ σκοποῦ τῶν λόγων. γένει.] τῇ ἡλικίᾳ. ὕστερος ἦεν.] νεώτερος ἦν. ἀλλ' ὅτε δή.] ὅτε δέ. ἀναΐξειεν.] ἀνορμήσειεν ἀναστάς. στάσκεν.] εἱστήκει. ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν.] ὑπ' αἰδοῦς ἢ εἰς γῆν ἔβλεπε. κατὰ χθονός.] κατὰ τῆς γῆς. ὄμματα.] ὀφθαλμούς. πήξας.] ἐρείσας. σκῆπτρον.] σημειωτέον, ὅτι ἕκαστος τῶν ἡγεμόνων σκῆπτρον εἶχεν ἴδιον. ὡς καὶ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ α ὄμνυσι κατ' αὐτοῦ. προπρηνές.] εἰς τοὔμπροσθεν. ἐνώμα.] ἐκίνει. ἀστεμφές.] ἀσφαλές, καὶ ἀμετακίνητον. ἔχεσκεν.] εἶχεν. ἀΐδρει.] ἀπείρῳ, ἀπειρίαν λόγων προσποιουμένῳ, ἕνεκα τοῦ μὴ ἀπάτης ὑπόνοιαν ἐμποιῆσαι τοῖς Τρωσί. φωτί.] ἀνδρί. ἐοικώς.] ὅμοιος ὤν. φαίης κεν.] εἴποις ἄν, ἢ ὑπέλαβες. ζάκοτον.] πάνυ ὀργίλον. ἔμμεναι.] εἶναι, ὑπάρχειν. αὔτως.] ὡσαύτως, ὁμοίως. ὄπα.] φωνήν. ἐκ στήθεος.] ἀπὸ τοῦ στήθους. ἵει.] ἀφίει, ἀπέπεμπε. καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν.] καὶ λόγους πολλοὺς καὶ πυκνούς. τὴν γὰρ συνεχῆ καὶ σύντονον φράσιν τοῦ Ὀδυσσέως, νιφάδων βολῇ εἴκασε, διὰ τὸ πυκνὸν αὐτῶν. ὁ δὲ τρόπος μεταφορά. χειμερίῃσι.] χειμεριναῖς. ἐρίσσει.] φιλονεικήσειε, ἐξισωθείη. βροτός.] ἄνθρωπος. οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.] οὐχ οὕτως τότε τοῦ Ὀδυσσέως ἐθαυμάσαμεν τὸ εἶδος ὡς τοὺς λόγους. ἔστι δὲ σχῆμα. ἀπὸ γὰρ ἑνικοῦ μετῆλθεν εἰς πληθυντικόν. τὸ τρίτον αὖτε.] τὸ τρίτον δὲ δή. ἠΰς.] πλατύς, μέγας. ἀφ' οὗ γενναῖος. ἔξοχος.] ἐξοχώτατος καὶ ὑπερέχων. τανύπεπλος.] περιτεταμένον ἔχουσα τὸν πέπλον ἕως ἄκρων ποδῶν καθειμένον, καὶ καθικνούμενον μέγαν. πέπλος δὲ κυρίως, τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον. πελώριος.] μέγας. ἕρκος Ἀχαιῶν.] τὸ περίφραγμα καὶ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων. ἑτέρωθεν.] ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους. θεὸς ὥς.] ὡς θεός. ὁ τρόπος ἀναστροφή. ἐνὶ Κρήτεσσιν.] ἐν τοῖς Κρησὶν ἀνδράσιν.

ἀμφ

ἀμφὶ δέ μιν.] περὶ αὐτὸν δέ. ἠγερέθοντο.] ἠθροίζοντο. Κρητῶν ἀγοί.] οἱ τῶν Κρητῶν ἡγεμόνες· παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς ὑποτεταγμένους. πολλάκι μιν ξείνισσεν.] ἐκ τούτου καὶ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἐπεγίγνωσκεν ἡ Ἑλένη ἐκ τοῦ ξενίζεσθαι αὐτοὺς παρὰ Μενελάῳ. οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ.] ἐν τῇ Σπάρτῃ. Κρήτηθεν.] ἀπὸ τῆς Κρήτης. ἵκοιτο.] παραγένοιτο. νῦν.] ἐπὶ τοῦ παρόντος. ἔστι δὲ ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. οὕς κεν.] οὕς τινας ἄν. εὖ γνοίην.] ἀκριβῶς γνωρίσαιμι. μυθήσαιμι.] εἴποιμι. ἰδέειν.] θεάσασθαι. ἱππόδαμον.] ἵππους δαμάζοντα, πολεμικόν. πὺξ ἀγαθόν.] ἐν πυγμῇ ἀνδρεῖον καὶ γενναῖον. οὗτος γὰρ καὶ τὸν ἀφόρητον πύκτην Ἄμυκον ἀναιρεῖ, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν ἐν δευτέρῳ Ἀργοναυτικῶν. ζήτηται δὲ, πῶς τοὺς ἀδελφοὺς πρῶτον οὐκ ἐπιζητεῖ ἡ Ἑλένη. ῥητέον δὲ, ὅτι ἴσως μὲν ἐπεζήτησε. εὐχερῶς δὲ ὅτι ἔγραψεν Ὅμηρος ἐπεμνήσθη. αὐτοκασιγνήτω.] τοὺς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων γνησίους ἀδελφούς. κασίγνητοι γὰρ λέγονται, οἱ καθ' ἕτερον τῶν γονέων ἀδελφοί. τώ μοι.] οὕς τινάς μοι. γείνατο.] ἐγέννησε. οὐχ ἑσπέσθην.] οὐκ ἐπηκολούθησαν τοῖς Ἕλλησι. δεῦρο.] ἐνθάδε. ἕποντο.] ἠκολούθησαν. νέεσσ' ἐνί.] ἐν ταῖς ναυσί. ποντοπόροισι.] θαλασσοπλόοις. νῦν αὖτε.] νῦν δὲ δή. πόνον.] περιφραστικῶς τὸν πόλεμον. αἴσχεα.] αἰσχύνας, ὕβρεις. Ἑλένη ἁρπαγεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἀγνοοῦσα τὸ συμβεβηκὸς μεταξὺ τοῖς ἀδελφοῖς Διοσκούροις κακόν. ὑπολαμβάνει δι' αἰσχύνην αὐτῆς μὴ παρεῖναι τούτους εἰς Ἴλιον, ἐπειδὴ πρότερον ὑπὸ Θησέως ἡρπάσθη, καθὼς προείρηται. διὰ γὰρ τὴν τότε γενομένην ἁρπαγὴν, Ἄφιδνα πόλις Ἀττικῆς πορθεῖται, καὶ τιτρώσκεται Κάστωρ ὑπὸ Ἀφίδνου, τοῦ τότε βασιλέως κατὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. οἱ δὲ Διόσκουροι, Θησέως μὴ τυχόντες, λαφυραγωγοῦσι τὰς Ἀφίδνας. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς πολεμωνίοις ἤτοι Κυκλικοῖς, καὶ ἀπὸ μέρους παρ' Ἀλκμᾶνι τῷ λυρικῷ. πόλλ' ἅ μοι ἐστί.] ἀντὶ τοῦ, πολλὰ ἐκεῖνα, ἃ δι' ἐμὲ αὐτοῖς ὄντα. ὣς φάτο, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν αἶα.] οὗτοι δέ, φησιν, ἦσαν μεταστάντες ἐξ ἀνθρώπων, καὶ ὑπὸ γῆν διετέλουν. ὅτε μὲν ζῶντες, ὅτε δὲ τεθνηκότες, κατ' αὐτὸν τὸν Ποιητὴν λέγοντα· ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε τεθνᾶσι, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι. φυσίζωος.] ἤτοι ἡ τὰ πρὸς ζωὴν φύουσα καὶ δωρουμένη, ἢ ὅτι τῷ ὄντι λέγεται χώρα ἐν Λακεδαίμονι οὕτω φυσίζωος, ἐπεὶ ἐκεῖ δοκοῦσιν οἱ Διόσκουροι καταποθέντες πάλιν ἀναδοθῆναι. ὣς φάτο, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζωος αἶα.] Ἴδας καὶ Λυγκεὺς Ἀφαρέως παῖδες γάμου θύοντες τῶν Λευκίππου θυγατέρων, Φοίβης καὶ Ἱλαείρας, ἐκάλεσαν τοὺς Διοσκούρους συγγενεῖς ὄντας. ὁ γὰρ Τυνδάρεως Ἀφαρέως ἀδελφὸς ἦν. λέγεται δὲ τοὺς Διοσκούρους ἐξαρπάσαι τὰς κόρας ἔτι παρθένους οὔσας. μαχομένων δὲ αὐτῶν περὶ τοῦ γάμου καρτερῶς, ἀνῄρηται Κάστωρ. ὅθεν ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, κεραυνῷ βάλλει τὸν Ἴδαν. παραμυθεῖται δὲ Πολυδεύκην, καὶ τίθεται αὐτῷ αἵρεσιν, πότερον θέλει ἀθάνατος εἶναι, ἢ σὺν τῷ ἀδελφῷ ἐξ μέρους τελευτᾶν, καὶ τοὺς ἴσους ζῆν. ὁ δὲ μᾶλλον αἱρεῖται μετὰ Κάστορος ἀποθανεῖν καὶ ζῆν. ἡ ἱστορία παρὰ Πινδάρῳ. αἶα.] ἡ γῆ. αὖθι.] αὐτόθι. φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.] ἐν τῇ προσφιλεστάτῃ πατρικῇ αὐτῶν γῇ. ἀνὰ ἄστυ.] ἀνὰ τὴν πόλιν. ὅρκια πιστά.] τοὺς πιστοὺς ὅρκους τῶν θεῶν. ἄρνε δύω.] δύο ἄρνας. καὶ οἶνον ἐΰφρονα.] καὶ τὸν εὖ τὰς φρένας διατιθέντα οἶνον, τὸν εὐφραντικόν. καρπὸν ἀρούρης.] τῆς γῆς καρπόν, παρὰ τὸ ἀροῦσθαι αὐτήν. ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ.] ἐν αἰγείῳ ἀσκῷ. φέρεν.] ἔφερεν, ἐκόμιζε. κρητῆρα.] κρατῆρα. φαεινόν.] ἀργυροῦν, λαμπρόν. ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.] καὶ χρυσᾶ ποτήρια περιφερῆ. ὤτρυνεν.] ἐσπούδαζε, παρόρμα. παριστάμενος.] παραστάς. Λαομεδοντιάδη.] Λαομέδοντος παῖ Πρίαμε. μήτηρ δὲ Πριάμου, ὥς φησι Πορφύριος ἐν τῷ περὶ τῶν παραλελειμμένων τῷ Ποιητῇ ὀνομάτων· κατὰ μὲν Ἀλκμᾶνα τὸν μελοποιὸν, Ζευξίππη· κατὰ δὲ Ἑλλάνικον, Στρυμώ. Στάμις δὲ ἐν τῷ περὶ Λέσβου φησὶ, Θόασαν τὴν Τεύκρου. καλέουσι.] καλοῦσι. καταβῆναι.] κατελθεῖν. ἐφ' ὕψους γάρ ἐστιν ἡ πόλις. μακρῇς ἐγχείῃσι.] τοῖς μακροῖς δόρασι. μαχήσονται.] μαχοῦνται.

Ἕστηκ'. ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
Πολλάκι μιν ξείνισσ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
10 Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
Οὕς κεν εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην.
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι.
Νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
20 Αἴσχεα δειδιότες, καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ. φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κήρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο Λαομεδοντιάδη, καλέουσιν ἄριστοι
30 Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί.

Τῷ

ἀμφὶ, γυναικί.] περὶ δὲ γυναικός. ῥίγησεν.] ἐφοβήθη. ἐκέλευσε.] προσέταξε. ζευγνύμεναι.] ὑπὸ ζυγὸν ἄγειν, ζευγνύειν. ὀτραλέως.] σπουδαίως, ταχέως. ἂν δ' ἄρ' ἔβη.] ἀνέβη δέ. κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσω.] κατέτεινε δὲ τὰς ἡνίας ἐπὶ τὰ ὀπίσω. πὰρ δέ οἱ.] παρ' αὐτῷ δέ. περικαλλέα.] πάνυ καλόν. βήσετο.] ἐπέβη, ἀνέβη. δίφρον.] τὸ ἅρμα. δίφρος δὲ εἴρηται, ὅτι διφόρον ἐστί. δύο γὰρ φέρει, τὸν ὁπλίτην καὶ τὸν ἡνίοχον. τὼ δέ.] οὗτοι δέ. πεδίον δέ.] εἰς τὸ πεδίον. ἔχον.] ἤλαυνον. ὠκέας.] ταχεῖς. ἵκοντο.] παρεγίνοντο. μετὰ Τρῶας.] ἐπὶ τοὺς Τρῶας. ὤρνυτο.] διηγέρθη, ἀνέστη. ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις.] ἀνέστη δὲ καὶ ὁ πολύβουλος καὶ συνετώτατος Ὀδυσσεύς. ἀτὰρ κήρυκες.] καὶ οἱ κήρυκες. ἀγαυοί.] νῦν θαυμαστοί. ὅρκια.] τὰ πρὸς τοὺς ὅρκους. σύναγον.] συνῆγον, συνέφερον. κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον.] ἐκίρνων δὲ εἰς τὰ ἱερεῖα τὸν κεκομισμένον οἶνον. ἀτὰρ βασιλεῦσι.] καὶ τοῖς βασιλεῦσιν. ἔχευον.] ἐπέχεον, ἐπέβαλλον. ἐρυσσάμενος.] σπασάμενος. μάχαιραν.] μάχαιραν νῦν τὸ παρὰ τὸ ξίφος μικρὸν μαχαίριον λέγει. ἥ οἱ.] ἥτις αὐτῷ. πὰρ ξίφεος μέγα κουλεόν.] παρὰ τὴν τοῦ ξίφους θήκην. αἰὲν ἄωρτο.] διαπαντὸς ἐκρέματο. ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας.] ἀπέτεμνε τῶν ἀρνῶν τοὺς κορυφαίους μαλλούς. νεῖμαν.] ἔνειμαν, διέδωκαν. μεγάλ' εὔχετο.] μεγάλως ηὔχετο. χεῖρας ἀνασχών.] τὰς χεῖρας ἀνατείνας. Ἴδηθεν μεδέων.] ὁ ἐξ Ἴδης βασιλεύων, ἢ ἐξ Ἴδης ὥς τινες. τὸ γὰρ θεν μόνον, ἤτοι παρέλκεται, ἢ ἀντὶ τῆς ἐξ προθέσεως λαμβάνεται. ἠέλιός τε.] ἀντὶ τοῦ καὶ σὺ ὦ ἥλιε. παράπτωσις ὀρθὴ ἀντὶ κλητικῆς. ἐφορᾷς.] ἐπιβλέπεις. καὶ οἳ ὑπένερθε.] καὶ καταχθόνιοι δαίμονες. λέγει δὲ Πλούτωνα, Περσεφόνην, καὶ τὰς Ἐριννῦς. καμόντας.] τελευτήσαντας, ἀποθανόντας. τίνυσθον.] τιμωρεῖσθε. ὅς τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.] ὅς τις ἂν ἐπιορκήσῃ. δυικῷ δὲ ἀριθμῷ κέχρηται εἰπὼν τίνυσθον. ἔστι γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην. ἀντὶ τοῦ καὶ ὑμεῖς οἱ καταχθόνιοι δαίμονες, οἵτινες τοὺς ἐν τῷ βίῳ παρορκήσαντας τιμωρεῖσθε καὶ μετὰ θάνατον. φυλάσσετε.] τηρεῖτε. εἰ μέν κεν.] ἐὰν μέν. καταπέφνῃ.] φονεύσῃ, κτείνῃ.] ἀποκτείνῃ. τιμήν.] πρόστιμον τοῦ πολέμου. λέγει δὲ τὸν ἥμισυν τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων. ἀποτινέμεν.] ἀποδιδόναι. ἥν τιν' ἔοικεν.] ἣν πρέπει, ἣν δεῖ. ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι.] ἥτις καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσομένοις ἀνθρώποις, φανερὰ γένηται καὶ μένῃ καθάπερ νόμος. πέληται.] γένηται. τίνειν.] ἐκτίνειν, ἀποδιδόναι. πεσόντος.] ἀναιρεθέντος. αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα.] ἐγὼ καὶ μετὰ ταῦτα. ποινῆς.] ἀντεκτίσεως, τιμωρίας. αὖθι μένων.] ἐνταῦθα μένων. εἵως κεν.] ἕως ἄν. κιχείω.] καταλάβω. ἦ.] ἔφη, εἶπε. στομάχους.] φάρυγγας, λαιμούς.

Τῷ δέ κε νικήσαντι, γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο.
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα. τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο. ῥίγησεν δ' ὁ γέρων. ἐκέλευσε δ' ἑταίρους 10
260 Ἵππους ζευγνύμεναι. τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας, καὶ Ἀχαιούς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσσον Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 20
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις. ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον. κρητῆρι δὲ οἶνον
270 Μίσγον. ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευον.
Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας. αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
Τοῖσι δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών. 30
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ ποταμοὶ, καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅς τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
280 Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω, καὶ κτήματα πάντα.
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν.
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος, 40
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην, καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
290 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσομαι εἵνεκα ποινῆς
Αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ. 50

Καὶ τοὺς

ἐπεὶ συνέζευκται ὁ στόμαχος τῷ λαιμῷ. τάμεν.] ἀπέκοψε. νηλέϊ.] ἀνηλεεῖ, σκληρῷ. χαλκῷ.] καταχρηστικῶς σιδήρῳ. ἐπεὶ πρότερος εὑρέθη ὁ χαλκὸς τοῦ σιδήρου. ἀσπαίροντας.] ψυχορραγοῦντας, σκαρίζοντας. δευομένους.] ἐνδεομένους καὶ χρῄζοντας τοῦ θυμοῦ, ὅ ἐστι τῆς ψυχῆς, τεθνηκότας. ἀφυσσάμενοι.] ἀπαντλήσαντες. δεπάεσσι.] ποτηρίοις. ἔκχεον.] ἐξέχεον, ἔσπενδον. ἠδ' εὔχοντο.] καὶ εὔχοντο. αἰειγενέτῃσι.] διαπαντὸς οὖσιν ἀθανάτοις, ἢ τοῖς ἀεὶ ποιοῦσι καὶ ἐνεργοῦσιν. ὁππότεροι.] οἵτινες πρότεροι. πημήνειαν.] βλάψειαν, διὰ τὸ παρελθεῖν

Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός.
Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
10 Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος 300
Αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·
20 Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Ἄψ, ἐπεὶ † οὔπω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι (†οὔπω)
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τό γε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς. 310
Ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.
30 Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε·
40 Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε, 320
Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα, καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ'

αὐτούς. ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος.] οὕτως αὐτῶν ὁ ἐγκέφαλος. χαμάδις.] ἐπὶ τῆς γῆς. ὡς ὅδε οἶνος.] ὡς οὗτος ὁ οἶνος. αὐτῶν καὶ τεκέων.] αὐτῶν τῶν ἐπιορκησάντων καὶ τῶν τέκνων. ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.] καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν αἰχμαλωτισθεῖσαι, ἄλλοις μιγῶσιν ἐν συνουσίᾳ. οὐδ' ἄρα πώ σφιν.] οὐδέπω δὲ αὐτοῖς. ἐπεκραίαινεν.] ἐπετέλει. Δαρδανίδης.] Δαρδάνου ἀπόγονος, Πρίαμος. ἤτοι ἐγών.] ἐγὼ μὲν οὖν. εἶμι.] ἄπειμι, ἀπέρχομαι. προτὶ Ἴλιον.] ἐπὶ τὴν Ἴλιον. ἠνεμόεσσαν.] ὑψηλήν, καὶ ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένην. ἐπεὶ οὔπω.] ἐπειδὴ οὐδαμῶς. τλήσομαι.] καρτερήσω, ὑπομενῶ. ὁρᾶσθαι.] ὁρᾶν. παθητικὸν, ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. μαρνάμενον.] μαχόμενον. τό γε οἶδε.] τοῦτο ἐπίσταται. ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος.] ὁποίῳ αὐτῶν τοῦ θανάτου τέλος. πεπρωμένον ἐστί.] ἀντὶ τοῦ πέπρωται, εἵμαρται. ἦ ῥα.] ἔφη, εἶπε. θέτο.] κατέθετο. ἰσόθεος φώς.] ἰσόθεος ἀνήρ. ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός.] ἀνέβαινε δὲ καὶ αὐτός. τὼ μέν.] οὗτοι μέν. ἄψορροι.] εἰς τοὐπίσω ὁρμήσαντες. ἀπονέοντο.] ἀπηλάσσοντο, ἀνεχώρουν. διατί χωρίζεται ὁ Πρίαμος; καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι ἵνα ἀφ' ὕψους κρεῖσσον θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν μονομαχίαν. οἱ δέ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τείχη. ἄλλοι δὲ τὴν ὁμηρικὴν λύσιν παρίσχονται τό, οὔπω τλήσομαι ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι. ὅπερ ἄμεινον. Πριάμοιο πάϊς.] τοῦ Πριάμου παῖς. Πορφύριος δὲ ἐν τοῖς παραλελειμμένοις φησίν, ὅτι τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδιδόασιν Ἴβυκος, Ἀλέξανδρος, Εὐφορίων, καὶ Λυκόφρων. χῶρον.] τὸν τόπον. ἀναγκαίως δὲ διεμέτρουν πᾶν τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἔμελλον μονομαχήσειν, ὥστε μὴ μόνον τὸν διὰ τῶν ὅπλων ἡττηθέντα νενικῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀπολιπόντα τὸ ἀποδεδειγμένον χωρίον, ὅπερ γίγνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι ἵνα μὴ πρὸς τὰ ἑαυτῶν πλήθη χωρῶσιν. ἀλλ' ἵνα ὥσπερ ἐν εἱρκτῇ τῇ περιγραφῇ μένωσιν. αὐτὰρ ἔπειτα κλήρους.] μετὰ δὲ ταῦτα δεόντως καὶ κλῆρον ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀφέσεως τοῦ δόρατος, ὥς τε μὴ θόρυβον ἐμπεσεῖν τοῦ ἑτέρου φθάσαντος διὰ τῆς πρώτης βολῆς ἀνελεῖν τὸν πολέμιον. ἐν κυνέῃ.] ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ. χαλκήρεϊ.] χαλκῷ ἡρμοσμένῃ, χαλκῇ. πάλλον.] ἐκίνησαν, ἔσειον. ἑλόντες.] λαβόντες. ὁππότερος δὴ πρόσθεν.] ὅστις δὴ πρῶτος. ἠρήσαντο.] ηὔξαντο. ἀνέσχον.] ἀνέτειναν. Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν.] ὦ Ζεῦ ὁ τῆς Ἴδης βασιλεύς. τιμᾶται γὰρ ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς Ἴδης Ζεύς, καὶ βωμὸς αὐτοῦ ἐστιν. ὡς καὶ αὐτὸς ὁ ποιητής φησι· Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις. τάδε ἔργα.] ταῦτα τὰ ἔργα τοῦ πολέμου. ἔθηκεν.] ἐποίησε. τὸν δός.] τοῦτον παράσχε. ἀποφθίμενον.] ἀναιρεθέντα, φθαρέντα. δῦναι.] καταδῦναι, κατελθεῖν. δόμον Ἄϊδος.] περιφραστικῶς ἔσω τοῦ ᾅδου. φιλότητα.] φιλίαν.

κορυβαίολος.]

κορυθαίολος.] ἤτοι ποικίλος τὸν ὁπλισμὸν ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ἢ εὐκίνητος ἀπὸ τοῦ παρεπομένου. αἰόλλειν γάρ, τὸ κινεῖν. ἂψ ὁρόων.] εἰς τοὐπίσω βλέπων, ἵνα μὴ ἀντιπανουργεῖν δόξῃ. Πάριος.] Ἰωνικῶς οὕτως. ἡμεῖς δὲ Πάριδος. Πάρις δὲ Ἀλέξανδρος ἐκλήθη παρὰ τὸ ἐκτεθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ Ἴδῃ εὐθὺς τεχθέντα, καὶ αὐξηθῆναι, καὶ παρελθεῖν τὸν μόρον. οὕτως κατὰ γαστρὸς αὐτὸν ἔχουσα ἡ Ἑκάβη, ἐνόμισε κατ' ὄναρ καιόμενον δαλὸν τίκτειν, ὅς τις κατέφλεξε πᾶσαν τε τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἐν τῇ Ἴδῃ ὕλην ξύμπασαν. τοῦτο δὲ τὸ ἐνύπνιον ἀκούσαντες οἱ μάντεις, καὶ οἱ περὶ τοὺς ὀνείρους δεινοί, εἶπον τὸ τεχθὲν παιδίον εὐθέως μικρὸν ὄν, ῥιφῆναι θηρσὶ βοράν. τεχθέντα δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, ἐξέθηκαν ἐν τῇ Ἴδῃ. ὃν ποιμὴν ἑωρακὼς ὄντα εὐειδέστατον, ἀνελόμενος ἀνέθρεψε. θοῶς.] ταχέως. ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.] ἐξεπήδησεν ὁ κλῆρος. ἵζοντο.] ἐκαθέζοντο. κατὰ στίχας.] κατὰ τὰς τάξεις. ἧχι.] ἔνθα, ὅπου. ἀερσίποδες.] αἴροντες εἰς ὕψος τοὺς πόδας ταχεῖς. ζωγραφικῶς δὲ ἐκτετύπωκε τοῦτο. τοιοῦτον γὰρ οἱ κωλυόμενοι τρέχειν ἵπποι. καί ἐστιν ἰδίωμα. ἐδύσατο.] ἐνεδύσατο. περὶ κνήμῃσι.] περὶ ταῖς κνήμαις. ἔθηκεν.] περιέθηκεν, ἔβαλεν. ἀργυρέοισιν.] ἀργυροῖς, καλοῖς. ἐπισφυρίοις.] τοῖς τῶν σφυρῶν καλύμμασιν. ἀραρυίας.] ἡρμοσμένας. οἷο κασιγνήτοιο.] τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ. ἔδυνεν.] ἐνεδύσατο. ἥρμοσεν.] ἵνα μὴ ἐμποδίζῃ. σάκος.] τὴν ἀσπίδα. εἴρηται δὲ σάκος, ἐπειδὴ παρὰ πρώτοις Σάκαις εὕρηται. Σάκαι δὲ ἔθνος Θρᾳκης. στιβαρόν.] ἰσχυρόν. βάλετο.] ἐβάλετο. ἐπεὶ καὶ τὰς ἀσπίδας διὰ τελαμώνων ἐφόρουν ὡς καὶ τὰ ξίφη. κρατὶ δ' ἐπί.] ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς. εὔτυκτον.] καλῶς κατεσκευασμένον. ἔθηκεν.] ἐπέθηκεν. ἵππουριν.] ἐξ ἱππείων τριχῶν τὸν λόφον ἔχουσαν. λόφος.] τὸ προνεῦον τῆς περικεφαλαίας ἀνάστημα, κόσμου καὶ καταπλήξεως χάριν, ἱππείαις θριξὶν αὐτῷ ἐνειμέναις. καθύπερθεν.] ἄνωθεν. ἔνευεν.] ἐσείετο. εἵλετο.] ἔλαβεν. ἄλκιμον.] ἰσχυρόν. ὅ οἱ.] ὅπερ αὐτῷ. παλάμηφι.] τῇ χειρί. ἡ λέξις παράγωγος Αἰολικῶς. ἀρήρει.] ἥρμοστο. ὣς δ' αὔτως.] ὁμοίως. ἀρήϊος.] πολεμικός. ἔντεα.] ὅπλα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐντὸς περιέχειν καὶ σκέπειν τὸ σῶμα. λέγεται δὲ καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν σκεύη. ὡς ἐκεῖ· « μνηστῆρες δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

Ὣς ἄρ' ἔφαν. πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἂψ ὁρόων, Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ 10
Ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
330 Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε.
Καλὰς ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν,
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ. 20
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
Χάλκεον αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν. δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
340 Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι, θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας, 30
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισι κοτέοντε.
Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν. ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
350 Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπευξάμενος Διῒ πατρί. 40
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρά τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον

ἔδυνεν.] ἐνεδύετο, ὡπλίζετο. οἳ δ' ἐπεὶ οὖν.] ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. ἑκάτερθεν ὁμίλου.] ἐξ ἑκατέρου πλήθους. θωρήχθησαν.] καθωπλίσθησαν. δερκόμενοι.] βλέποντες. θάμβος ἔχεν.] ἔκπληξις εἶχεν. εἰσορόωντας.] ὁρῶντας, βλέποντας. στήτην.] ἔστησαν, δυϊκῶς. διαμετρητῷ.] ἐν τῷ διαμεμετρημένῳ εἰς τὴν μονομαχίαν χωρίῳ. σείοντες.] κινοῦντες. ἐγχείας.] τὰ δόρατα. κοτέοντες.] ὀργιζόμενοι. πρόσθεν.] νῦν πρῶτος. προΐει.] προέπεμπε. δολιχόσκιον ἔγχος.] μέγα, μακρὰν σκιὰν ἀποτελοῦν, ἢ μακρὰν περισειόμενον. πάντοσ' ἐΐσην.] πανταχόθεν ἴσην, κυκλοτερῆ, οὐ κατὰ τοὺς γεωμέτρας κύκλου φανέντος ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη. οὐκ ἔρρηξεν.] οὐ δὲ διέκοψεν. ἀνεγνάμφθη.] ἀνεκάμφθη. αἰχμή.] ἡ ἐπιδορατίς. ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ.] ἐν τῇ ἰσχυρᾷ ἀσπίδι. ὤρνυτο χαλκῷ.] ὥρμα ἐπὶ τὸ ἀκοντίσαι. ἐπευξάμενος.] εὐξάμενος. ἄνα.] βασιλεῦ. ἀποκοπὴ τὸ πάθος. δός.] παράσχες. τίσασθαι.] τιμωρήσασθαι. ὅς με.] ὅστις με. πρότερος κάκ' ἔοργε.] πρῶτος κακὰ εἰργάσατο. καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον.] καὶ ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν φονευθῆναι ποίησον. ἐρρίγῃσιν.] εὐλαβηθῇ, φοβηθῇ. ὀψιγόνων.] τῶν βραδέως καὶ μετὰ ταῦτα ἐσομένων ἀνθρώπων. ξεινοδόκον.]

Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅκεν φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος, ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον, ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε, καὶ τετραχθὰ † διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος,
Ἦτ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος.
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος. ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης.
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο.
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ῥῖψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.

Αὐτὰρ

† διατρυφθέν

ξεινοδόκον.] ξενοδόχον. κακὰ ῥέξαι.] κακὰ πρᾶξαι. ὅκεν.] ὅς τις. φιλότητα.] φιλίαν, ξενίαν. ἀπελθόντα γὰρ ὡς πρέσβιν εἰς τὸ Ἄργος Ἀλέξανδρον, ἐξενοδόχησεν ὁ Μενέλαος. διὸ καὶ εὔχεται τῷ ξενίῳ Διΐ, τῷ ὑπ' αὐτοῦ καταφρονηθέντι. ἀμπεπαλών.] ἀνατείνας, ἀνασείσας. Πριαμίδαο.] Πριάμου παιδὸς Ἀλεξάνδρου. διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε.] διῆλθε μὲν διὰ τῆς ἀσπίδος. φαεινῆς.] λαμπρᾶς. ὄμβριμον.] ἰσχυρόν. πολυδαιδάλου.] πολυκατασκευάστου, ποικίλου. ἀντικρύ.] ἐξ ἐναντίας. διαφέρει δὲ τὸ ἀντικρὺ, τοῦ ἄντικρυς προπαροξυτόνως. τὸ μὲν γὰρ ἀντικρὺ δηλοῖ τὸ ἐξ ἐναντίας. τὸ δὲ ἄντικρυς, τὸ φανερῶς. παραὶ λαπάρην.] παρὰ τὴν λαγόνα. διάμησε.] διέκοψε, διέτεμε. χιτῶνα.] τὸν θώρακα. ὁ δ' ἐκλίνθη.] ὁ δὲ ἀνέκλινε τὸ πλευρόν. καὶ ἀλεύατο.] ἐξέκλινεν, ἐφυλάξατο. κῆρα.] θάνατον. ἀργυρόηλον.] ἀργυροῖς ἥλοις διαπεπαρμένον. ἀνασχόμενος.] ἀνατείνας. κόρυθος φάλον.] τὸ προμετωπίδιον ἀνάστημα τῆς περικεφαλαίας. ἔστι δὲ προκόσμημα. γίγνονται γὰρ ἐπὶ τῶν περικεφαλαιῶν λαμπρότατοί τινες ἧλοι ἕνεκα προκοσμήματος. φάλιον δὲ τὸ λαμπρόν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ φαλακρὸς, ὁ ἔχων φάλιον τὸ κάρα. καὶ φαληριῶσα πέτρα, καὶ φαληριόωντα κύματα. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτόν.] περὶ αὐτὸν δέ. τριχθά τε καὶ τετραχθά.] εἰς τρία καὶ τέσσαρα μέρη. διατρυφθέν.] διακλασθέν. ἔκπεσεν.] ἐξέπεσεν. ᾤμωξεν.] ἐστέναξεν. οὔτις σεῖο.] οὐδείς σου. ὀλοώτερος.] ὀλεθριώτερος ἐμοὶ τῷ Μενελάῳ δηλαδή. ἐνόμισαν γάρ τινες διὰ τούτου βλασφημεῖν τὸν Μενέλαον. ῥητέον οὖν, ὅτι οὐ βλασφημεῖ ὁ ἥρως, ἀλλὰ νεμεσᾷ. ἀρετῇ γὰρ οἰκεία νέμεσις. οἱ δὲ τε πάσχειν ἅπερ οὐκ ἔδει. καὶ νεμεσᾷ δικαίως ἐπὶ τῷ παρ' ἀξίαν σωζομένῳ. ἦτ' ἐφάμην.] ἐλογισάμην γὰρ δή. τίσασθαι.] τιμωρήσασθαι. κακότητος.] κακίας, ἀδικίας. ἐάγη.] κατεάγη, συνετρίβη. ἠΐχθη.] ἐξέδραμεν, ἐκινήθη. παλάμηφιν.] ἐκ τῆς χειρός. ἐτώσιον.] μάταιον. οὐδ' ἔβαλόν μιν.] οὐδὲ ἀπέκτεινα αὐτόν. ἦ.] ἔφη, εἶπεν. ἐπαΐξας.] ἐπιδραμὼν, ἐφορμήσας. κόρυθος.] τῆς περικεφαλαίας. διατί φασὶν ὁ Μενέλαος συγκλασθέντος αὐτῷ τοῦ ξίφους, οὐκ ἐπεσπάσατο τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου; ῥητέον οὖν, ὅτι ἢ ἔκφρων ἐγένετο τῷ κινδύνῳ τὸν λογισμὸν ἐκπλαγείς, ἢ πάντως οὐκ ἠθέλησεν, αὔξων τὸ κατόρθωμα. ἢ δὲ οἰκονομίαν ὁ Ποιητὴς ἐσιώπει διὰ Ἀφροδίτης τὸν Πάριν. ἐλέλυτο γὰρ τὰ τῆς ὑποθέσεως τῷ ἐκείνου θανάτῳ. λάβεν.] ἔλαβεν, ἐκράτησε. μετ' Ἀχαιούς.] ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ἄγχεν.] ἦγχεν, ἔπνιγε. πολύκεστος.] πολυκέντητος, πολύρραφος, ποικίλος. ἐντεῦθεν καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἱμὰς, ὠνομάσθη κεστός. ἱμάς.] λῶρος. ἁπαλήν.] τρυφεράν. αἰνίττεται δὲ διὰ τῆς λέξεως τὸ ἀσθενὲς τοῦ Ἀλεξάνδρου. ὑπὸ δειρήν.] ὑπὸ τὸν τράχηλον. ὅς οἱ.] ὅς τις αὐτῷ. ὑπ' ἀνθερεῶνος.] ἀνθερεὼν, ὁ ὑπὸ τὸ γένειον τόπος. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πρότερον ἐξανθεῖν τὸ γένειον. ὀχεύς.] ὁ συνέχων καὶ συσφίγγων τὴν περικεφαλαίαν ἱμάς. τέτατο.] ὑπετέτατο, ἐσφίγγετο. τρυφαλείης.] τῆς περικεφαλαίας, τρεῖς φάλους ἐχούσης. καὶ νύ κεν.] παρ' ὀλίγον. εἴρυσσεν.] εἵλκυσε. καὶ ἄσπετον.] καὶ πολύ. ἤρατο.] ἀπηνέγκατο, ἐκτήσατο. κῦδος.] δόξαν. εἰ μὴ ἄρ.] εἰ μὴ δή. ὀξὺ νόησεν.] ὀξέως καὶ ταχέως ἐθεάσατο. ἰστέον δὲ, ὅτι κατὰ μὲν Ἡσίοδον, ἡ Ἀφροδίτη γίγνεται ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ τῶν αἰδοίων καὶ τῆς θαλάσσης. κατὰ δὲ Ὅμηρον, ἐκ Διώνης καὶ Διός. ἥ οἱ.] ἥ τις αὐτῷ. ῥῆξεν.] διέρριψεν, ἔκοψεν. ἶφι κταμένοιο.] ἰσχυρῶς καὶ μετὰ βίας ἀναιρεθέντος. τουτέστι σφαγέντος. τὰ γὰρ τῶν θνησιμαίων ζώων δέρματα ἀσθενῆ ἐστιν, ὡς ἂν προδιαφθαρέντα ὑπὸ τῆς νόσου. κεινή.] κενὴ, ἰκανῶς, δίχα τῆς Ἀλεξάνδρου κεφαλῆς. ἕσπετο.] ἠκολούθει. παχείῃ.] ἰσχυρᾷ. ῥῖψεν.] ἔρριψεν. ἐπιδινήσας.] δινήσας, ἐπιστρέψας. κόμισαν.] ἦραν, ἐβάστασαν. ἐρίηρες.] συνάρμοστοι, σπουδαῖοι.

ἂψ ἀπόρουσεν.]

ἂψ ἐπόρουσεν.] ἐκ δευτέρου ἐφόρμησε. κατακτάμεναι.] ἀποκτεῖναι. μενεαίνων.] προθυμούμενος. ἐξήρπαξεν.] ἀφανῆ ἐποίησε. ῥεῖα.] ῥαδίως, εὐκόλως. ὥστε θεός.] ὡς θεός. ἠέρι.] ἀορασίᾳ, σκοτίᾳ. κὰδ δ' εἷσεν.] κάθισε. ἐν θαλάμῳ.] ἐν κοιτῶνι. εὐώδεϊ.] εὐόδμῳ. κηώεντι.] τεθυμιασμένῳ, ἢ πρὸς τὸ κεῖν τουτέστι κοιμᾶσθαι, εὐθετισμένῳ. καλέουσα.] ἀντὶ τοῦ καλέσουσα, αὔξουσα. ἴε.] παρεγίνετο, ἐπορεύετο. ἐκίχανεν.] κατέλαβεν, εὗρε. πύργῳ.] ἐπὶ τῷ τείχει. περὶ δέ.] περὶ αὐτὴν δέ. Τρῳαί.] Τρωϊκαὶ γυναῖκες. ἅλις.] ὁμοῦ πολλαί. νεκταρέου.] θείου. ἑανοῦ.] λεπτοῦ ἱματίου, παρὰ τὸ ἕννυσθαι. ἐτίναξεν.] ἔσεισε. γρηΐ.] γραΐδι. μιν.] αὐτήν. ἐϊκυῖα.] ὁμοιωθεῖσα. παλαιγενέϊ.] πολλοὺς χρόνους γεγενημένῃ, πρεσβύτιδι. εἰροκόμῳ.] ἐρίων ἐπιμελουμένῃ, ἐριουργῷ. εἴρια γὰρ, τὰ ἔρια. ἥ οἱ.] ἥτις αὐτῇ. ναιεταώσῃ.] κατοικούσῃ. ἤσκειν.] εἰργάζετο. καλά.] ἀντὶ τοῦ καλῶς. φιλέεσκεν.] ἐξαιρέτως δὲ αὐτὴν ἐφίλει. τῇ μιν.] ταύτῃ δὴ τῇ γραΐδι. ἐεισαμένη.] ὁμοιωμένη. δεῦρ' ἴθι.] δεῦρο ἄπιθι. οἶκόνδε.] εἰς τὸν οἶκον. κεῖνος.] ἐκεῖνος. δινωτοῖσιν.] ἤτοι περιπεποικιλμέναις, ἢ κατὰ συστροφὴν τετορνευμέναις. κάλλεϊ.] κάλλει. στίλβων.] λάμπων. καὶ εἵμασι.] καὶ τοῖς ἱματίοις. οὐδέ κε φαίης.] οὐδὲ ἂν εἴποις. μαχεσσάμενον.] μαχεσθέντα. χορόνδε ἔρχεσθαι.] εἰς χορὸν ἀπέρχεσθαι. ἠὲ χοροῖο.] ἢ χοροῦ. νέον.] νεωστί. λήγοντα.] πεπαυμένον. τῇ δ' ἄρα.] ταύτῃ δέ. θυμόν.] τὴν ψυχήν. ὄρινε.] διετάραξε, τουτέστιν εἰς ἔρωτα αὐτὴν ἤγαγε, τὸ ὀλίγον μικρὸν διὰ τὸ μῖσος. καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε.] καὶ δὴ ὡς ἐθεάσατο. περικαλλέα.] τὸν πάνυ καλόν. δειρήν.] τράχηλον. ἱμερόεντα.] ἐπιθυμητόν, ἐράσμιον. μαρμαίροντα.] λάμποντα. δαιμονίη.] μακαρία. λιλαίεαι.] ἐπιθυμεῖς. ἠπεροπεύειν.] ἀπατᾶν. ἦ πῄ με.] ἢ πάλιν πού ποτέ με. προτέρω.] πορρωτέρω, ἔμπροσθεν. εὖ ναιομενάων.] καλῶς οἰκουμένων. ἄξεις.] ἀπάξεις. Μῃονίης.] Λυδίας. Μῄονες γὰρ ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ τὸ παλαιόν. κεῖθι.] ἐκεῖ. στυγερήν.] μισητήν. ἄγεσθαι.] ἀπαγαγεῖν. δολοφρονέουσα.] δόλια φρονοῦσα. ἧσο.] κάθησο. παρ' αὐτόν.] ἀντὶ τοῦ ἐγγὺς αὐτοῦ. ἰοῦσα.] πορευθεῖσα. θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθους.] ἀπαρνῆσαι δὲ καὶ ἐπιλάθου δὲ αὐτὸν τὴν τῶν ἀγωγὴν τῶν θεῶν. κελεύθους.] τὰς ὁδούς. μηδέ τι σοῖσι πόδεσσι.] καὶ μηκέτι τοῖς ποσὶ σοῦ ὑπόστρεφε εἰς τὸν ὄλυμπον. περὶ κεῖνον.] περὶ ἐκεῖνον τὸν Ἀλέξανδρον. ὀΐζυε.] κακοπάθει, ταλαιπώρει. καί ἑ φύλασσε.] καὶ φύλασσε αὐτόν. εἰσόκεν.] ἕως ἄν. κεῖσε δέ.] εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸν τόπον ὅπου ἐκεῖνός ἐστιν οὐκ ἄπειμι. τὸ δὲ πάθος ἀποκοπή. οὐκ εἶμι.] οὐ παραγίγνομαι. νεμεσσητὸν δὲ κεν ἄν.] μεμπτὸν γάρ μοι τοῦτο ἄξιον γενήσεται. πορσυνέουσα.] ἑτοιμάσουσα, παρασκευάζουσα. ὀπίσσω.] εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον. πᾶσαι.] ὅλαι. μωμήσονται.] ψέξουσι, μέμψονται. ἄχεα.] λύπας. ἄκριτα.] ἀδιακόριστα, πολλά. μή μ' ἔρεθε.]

Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
380 Ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ' ὥστε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν.
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν ἐϊκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
390 Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι.
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων, καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόν γ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
400 Ἦ πῄ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
Εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης.
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθους,
Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον·
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
410 Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
Κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·

Μή μ'

10 20 30 40 50

μή μ' ἔρεθε.] μή με παρόξυνε. σχετλίη.] σχετλιασμοῦ καὶ μίσους ἀξία. χωσαμένη.] ὀργισθεῖσα. μεθείω.] ἀμελήσω, καταλείψω. τὼς δέ σε.] οὕτως δέ σε. ἀπεχθήρω.] μισήσω. ἔκπαγλα.] ἐκπληκτικῶς, ἐξόχως. μητίσομαι.] βουλεύσομαι, μηχανήσομαι. ἔχθεα.] ἔχθρας, μίση. λυγρά.] χαλεπά. κακὸν οἶτον.] κακὸν μόρον. ὄληαι.] ἀπόλῃ. κατασχομένη.] κατακαλυψαμένη. ἑανῷ.] λαμπρῷ ἱματίῳ. ἀργῆτι.] λαμπρῷ, λευκῷ. φαεινῷ.] στιλπνῷ. Τρῳάς.] Τρωϊκάς. λάθεν.] ἔλαθεν, ἀφαιρέσει τοῦ ε. ἦρχε.] προηγεῖτο.

Μή μ' ἔρεθε σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω.
Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων † μητίσομαι ἔχθεα λυγρά
Τρώων, καὶ Δαναῶν, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισε δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
Σιγῇ. πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν. ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' ἐς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντ' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα,
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα. πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ.
Ἤλυθες ἐκ πολέμου. ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἡ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλου Μενελάου
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχει, φέρτερος εἶν.
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι. μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως. μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Μή με γύναι χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ,
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ. πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι, καὶ εὐνῇ,
Ὥς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.

Ἦ ῥα,

ἀμφίπολοι.] θεραπαινίδες. θοῶς.] ταχέως. τράποντο.] ἐτράπησαν, ὥρμησαν. ἐπὶ ἔργα.] ἐπὶ τὴν ἐργασίαν. ὑψόροφον.] ὑψηλόν. κίε.] ἐπορεύετο. φιλομμειδής.] ἡ φιλόγελως, ἢ ἱλαρὰ καθ' Ὅμηρον. κατὰ δὲ Ἡσίοδον, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. ὅ ἐστι τῶν αἰδοίων. ἀντία.] ἐξ ἐναντίας. κατέθηκεν.] ἔθηκε. φέρουσα.] ἐνεγκοῦσα. ἔλαβε δὲ ἐνεστῶτα ἀντὶ παρεληλυθότος. ὄσσε πάλιν κλίνασα.] εἰς τοὐπίσω ἀποκλίνασα, καὶ ἀποβλέψασα. ὄσσε.] ὀφθαλμούς, δυϊκῶς. πόσιν.] τὸν ἄνδρα. ἠνίπαπε.] ἐκακολόγησεν. ὕβρισεν. ἤλυθες.] ἦλθες, παρεγένου. ὡς ὤφελες.] εὐκτικῶς, εἴθ' ὤφελες. αὐτόθι.] ἐκεῖσε. ὀλέσθαι.] ἀποθανεῖν. δαμείς.] δαμασθείς, ἀναιρεθείς. ἀνδρί.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ἀνδρός. πρότερος.] πρότερός μου. εὔχεο.] ἐκαυχῶ. σῇ τε βίῃ.] τῇ σῇ δυνάμει. ἐξαῦτις.] ἐκ δευτέρου. κέλομαι.] κελεύω. ἀντίβιον.] ἐξ ἐναντίας. ἀφραδέως.] ἀπροόπτως, ἀπείρως. δαμείης.] δαμασθῇς, ἀναιρεθῇς. χαλεποῖσι.] δεινοῖς. ἔνισπε.] ἐπέπληττεν, ὠνείδιζε. σὺν Ἀθήνῃ.] σὺν τῇ γνώμῃ τῆς Ἀθηνᾶς. πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.] πάρεισι καὶ ἡμῖν θεοὶ συμμαχοῦντες ἢ συναγωνιζόμενοι. φιλότητι τραπείομεν.] εἰς εὐφροσύνην τραπῶμεν. εὐνηθέντες.] κοιμηθέντες, κατακλιθέντες. ἀμφεκάλυψε.] περιέλαβε, κατέσχεν. Λακεδαίμονος.] ἐκ τῆς Λακεδαίμονος. οὐδ' ὅτε σε πρότερον.] οὐδ' ὁπότε σε τὴν ἀρχήν. Ἀλέξανδρος υἱὸς Πριάμου Τροίας βασιλέως, ὁ καὶ Πάρις ἐπικαλούμενος, Ἀφροδίτης ἐπιταγῇ ναυπηγήσαντος αὐτῷ ναῦς Ἁρμονίδου, ἢ κατά τινας τῶν νεωτέρων, Φερέκλου τοῦ τέκτονος, μετὰ Ἀφροδίτης, ἦλθεν εἰς Λακεδαίμονα τὴν Μενελάου πόλιν. ἐνταῦθα δὲ τὴν Ἑλένην ὀφθαλμοβολήσας Ἀφροδίτης αἱρέσει, καὶ βληθεῖσαν δι' ἀλληλομαχίαν ἔρωτος, ἀναλαβὼν σὺν τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν, ἦλθεν εἰς Σιδῶνα τῆς Φοινίκης. κἀκεῖ γάμου κοινωνίαν ποιησάμενος, ἧκεν ἔχων αὐτὴν εἰς Ἴλιον. μητρόπολις δὲ αὕτη Τροίας, ἔκ τε τῆς ἐνταῦθα διὰ τῶν ὅρκων καὶ συνθηκῶν ἀδικίας, αὖθις πάλιν Ἀφροδίτης αἱρέσει κομίσας οἴκαδε, συνεκοιμήθη, ἀπροσδοκήτως, πάλιν σύνευνον παρειληφώς, ὡς δηλοῖ ὁ ποιητής, διὰ τῶν ἑαυτοῦ λόγων. νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ.] παροξυτόνως, ἵνα κύριον ὄνομα γένηται. δοκεῖ δὲ ἡ νῆσος τῆς Ἀττικῆς εἶναι. ὅθεν καὶ οὕτως πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Κραναοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς, νῦν ἀπὸ τοιαύτης μίξεως Ἑλένη καλεῖται. φιλότητι καὶ εὐνῇ.] φιλίᾳ, συνουσίᾳ. ὥς σέο.] ὥς σου. ἔραμαι.] ἐρῶ, ἐπιθυμῶ. ἵμερος.] πόθος. αἱρεῖ.] καταλαμβάνει, κρατεῖ.

Ἦ ῥα καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών. ἅμα δ᾽ εἵπετ᾽ ἄκοιτις.
Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ᾽ ἂν ὅμιλον † φοίτα θηρὶ ἐοικώς,
450 Εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
Ἀλλ᾽ οὔ τις δύνατο Τρώων, κλειτῶν τ᾽ ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ᾽ ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ᾽ ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο.
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ᾽ ἀρηϊφίλου Μενελάου.
Ὑμεῖς δ᾽ Ἀργείην Ἑλένην, καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥν τιν᾽ ἔοικεν,
460 Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ᾽ ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀτρείδης, ἐπὶ δ᾽ ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

†ἐφοίτα

ἄρχε λέχος δε.] προηγεῖτο δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην ἐλθοῦ. εἵπετο.] ἠκολούθει. ἄκοιτις.] γαμετή, παράκοιτις. τρητοῖσι.] τετρυπημένοις πρὸς τὴν τῶν σχοινίων δέσιν. κατεύνασθεν.] κατεκοιμήθησαν. ἂν ὅμιλον.] κατὰ τὸ πλῆθος. ἐφοίτα.] ἐνθουσιαστικῶς περιήρχετο. θηρὶ ἐοικώς.] λέοντι παραπλήσιος. κατ᾽ ἐξοχήν. ἐσαθρήσειεν.] ἴδοι, θεάσηται. κλειτῶν.] ἐνδόξων. οὐ μὲν γὰρ φιλότητι γ᾽ ἐκεύθανον.] οὐ γὰρ ἂν διὰ φιλίαν αὐτὸν ἔκρυπτον. εἴ τις ἴδοιτο.] εἴ τις αὐτὸν ἐθεάσατο. ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.] πάντες γὰρ αὐτὸν ἐμίσουν ὡς τὴν θανατηφόρον μοῖραν. ἶσον.] ἐξίσης. σφιν.] αὐτοῖς. ἀπήχθετο.] ἐμισεῖτο. ἔκδοτε.] ἀπόδοτε. τιμήν.] πρόστιμον τοῦ πολέμου. ὃ ἐστὶ φόρον τινὰ καὶ συντέλειαν. ἀποτινέμεν.] ἐκτιννύειν, ἀποδιδόναι. ἥν τιν᾽ ἔοικεν.] ἥν τινα προσήκει. πέληται.] γίνηται. ἐπὶ δ᾽ ᾔνεον.] ἐπῄνουν καὶ συγκατετίθεντο τῇ γνώμῃ αὐτοῦ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἔδοξε τοῖς θεοῖς τὴν Ἴλιον ἁλῶναι, διὸ Ἀθηνᾶ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρεσκεύασε. καὶ οὕτως συγχυθέντων τῶν ὅρκων, Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον. Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθών, τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡττηθέντος, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαιτοῦντος κατὰ τὰς συνθήκας τήν τε Ἑλένην, καὶ τὰ σὺν αὐτῇ ἁρπαγέντα κτήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν, ἐν Διὸς οἱ θεοὶ βουλεύονται περὶ τῆς Ἰλίου. καὶ Ζεὺς προτραπεὶς ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἀποστέλλει τὴν Ἀθηνᾶν εἰς τὸ τῶν Τρώων στράτευμα, σύγχυσιν τῶν ὅρκων ἐργασομένην. ἡ δὲ παραγενομένη, πείθει Πάνδαρον τὸν Ζελείτην τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον. καὶ βληθέντος αὐτοῦ, Ἀγαμέμνων ὀδύρεται, καὶ Μαχάονα τὸν ἰατρὸν μεταπέμπεται. καὶ ἔτι περὶ τὴν θεραπείαν Μενελάου ἀσχολουμένων τῶν ἀρίστων, ἐπίασιν οἱ Τρῶες σὺν ὅπλοις. Ἀγαμέμνων δὲ ἐπιὼν τὸ στρατόπεδον, τοὺς μὲν ἤδη παραταξομένους, παρακαλεῖ καὶ ἐπαινεῖ· τοῖς δὲ ἀγνοοῦσι τὴν ἔφοδον τῶν Τρώων ἐπιπλήσσει· καὶ οὕτως συμπεσόντων αὐτῶν εἰς τὴν μάχην, ἑκατέρωθεν πίπτουσι πολλοί.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Δ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Πὰρ Ζηνί.] παρὰ τῷ Διΐ. παρεσχημάτισται δὲ ἀπὸ τοῦ Ζεὺς ὁ Ζήν. τὸ πάθος ἀποκοπή. ἠγορόωντο.] διελέγοντο, ἐκκλησίαζοντο. ἀπὸ τοῦ ἀγορεύειν. ἢ οὐκ ἠθροίζοντο. χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ.] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κεχρυσωμένῳ καὶ καλῷ τόπῳ. ἰστέον δὲ, ὅτι ὅταν μὲν στερεὸν λέγειν βούληται, τότε πολύχαλκόν φησιν· ὅταν δὲ καλὸν, χρυσοῦν λέγει οὐρανόν. μετὰ δέ σφισιν.] ἐν αὐτοῖς δέ. πότνια.] σεβασμία, ἔντιμος. Ἥβη.] Ἥρας θυγάτηρ, Ἡρακλέους δὲ γυνή. ἐζήτηται δὲ τὴν αἰτίαν ὁ Γανυμήδης οἰνοχόος ὢν τοῦ Διὸς, οὐ πᾶσιν ὑπηρετεῖ. ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ὅτι Διὸς μόνου ἦν διάκονος, καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτῷ πᾶσιν οἰνοχοεῖν. ἡ δὲ Ἥβη εὐλόγως, ὅτι κοινὴ πάντων ἐστίν. ἄλλοι δὲ, ὅτι σκέψεως περὶ τῆς Ἰλίου πορθήσεως γιγνομένης εὐοικονομήτως ἄπεστι τοῦ συνεδρίου, ἵνα μηδὲν ἐναντίον γένηται, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν χάριν, ἢ μόνος δόξῃ τι οἰκτίζεσθαι. Διὰ τί δὲ μόνῳ τῷ Διῒ Γανυμήδης ὑπηρετεῖ; ῥητέον, ὅτι ἅπασιν ἡ Ἥβη διακονεῖ, ἐπειδὴ τὸ θεῖον πᾶν ἀεὶ νεάζει τε καὶ ἡβᾷ. τοῦτο γὰρ βούλεται αὐτοῖς ἥτε ἀμβροσία, ἀβροσία τις οὖσα· καὶ τὸ νέκταρ, παρὰ τὸ νεάζειν λεχθέν. Γανυμήδης δὲ ὑπηρετεῖ μόνῳ τῷ Διῒ, ὅτι ὁ μὲν Ζεὺς πρῶτος ἐστὶ νοῦς, μόνος δὲ ὁ νοῦς ἔχει οἰκεῖον τὸ τοῖς μήδεσι γάνυσθαι. τοῦτο γὰρ ὁ Γανυμήδης. νέκταρ.] τὸ τῶν θεῶν πόμα. ἐῳνοχόει.] ἀντὶ τοῦ ἐνέχει, ἐκίρνα. ἔστι δὲ ὁ τρόπος κατάχρησις. κυρίως γὰρ τὸ οἰνοχοεῖν ἐπὶ οἴνου λεχθῆναί ἐστι. τοὶ δέ.] οὗτοι δέ. δεπάεσσιν.] ἐκπώμασι, ποτηρίοις. δειδέχατο.] ἐδεξιοῦντο. Τρώων πόλιν.] τὴν Ἴλιον. εἰσορόωντες.] ὁρῶντες, βλέποντες. ἐπειρᾶτο.] ἀπόπειραν ἐποιεῖτο. ἐρεθιζέμεν.] ἐρεθίζειν, παροξύνειν. κερτομίοις.] ἐρεθιστικοῖς, χλευαστικοῖς, ἢ ἀποτόμοις τὸ κέαρ τέμνουσιν, ὅ ἐστι τὴν ψυχήν. παραβλήδην.] παραβολάδην ἀπατητικῶς. ἢ παραβαλὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου, πρὶν ἐκεῖνον ἀποσιωπῆσαι. δοιαί.] δύο. ἀρηγόνες.] βοηθοί. θεάων.] τῶν θεῶν. Ἥρη τ' Ἀργείη.] ἡ ἐν Ἄργει τῆς Πελοποννήσου πόλει τιμωμένη. καὶ Ἀλαλκομενηΐς.] ἡ ἀλάλκουσα τῷ μένει, ὅ ἐστι βοηθοῦσα. ἢ ἐν Ἀλαλκομεναῖς πόλει τῆς Βοιωτίας τιμωμένη. ἔνθα καὶ Ἀλαλκομένειον Ἀθηνᾶς ἱερόν. ἢ ἀπὸ τοῦ Ἀλαλκομενίου ὄρους τῆς Ἀττικῆς. ἢ ἡ παρὰ Ἀλαλκομενεῖ τραφεῖσα τῷ Βοιωτῷ. ἀλλ' ἤτοι ταί.] ἀλλὰ γοῦν αὗται μέν. νόσφι.] χωρίς. εἰσορόωσαι.] ὁρῶσαι, βλέπουσαι. τέρπεσθον.] τέρπονται, δυϊκῶς. τῷ δ' αὖτε.] τούτῳ δὲ δή. φιλομμειδής.] καθ' Ἡσίοδον, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη, ἢ ἡ φιλόγελως. παρμέμβλωκε.] παραμένει, πάρεστιν. ἀμύνει.] ἀποτρέπει, ἀποσοβεῖ. ἐξεσάωσεν.] ἔσωσεν. ὀϊόμενον.] ὑπολαμβάνοντα, προσδοκοῦντα. θανέεσθαι.] ἀποθανεῖν. ἀλλ' ἤτοι νίκη μέν.] ἀλλ' ἡ μὲν νίκη. φραζώμεθα.] βουλευώμεθα, σκεπτώμεθα. ὅπως.] ὃν τρόπον. ἤ ῥ' αὖτις.] ἢ ἐκ δευτέρου. φύλοπιν.] μάχην, τὴν κατὰ πλήθη. αἰνήν.] δεινὴν, χαλεπήν. ὄρσομεν.] διεγείρωμεν, ἐμβαλοῦμεν. μετ' ἀμφοτέροισιν.] ἐν ἀμφοτέροις, Τρωσὶ καὶ Ἕλλησιν. εἰ δ' αὔτως.] εἰ δὲ οὕτως. ἤτοι μὲν οἰκέοιτο.] ὄντως γὰρ οἰκοῖτο. ἄγοιτο.] ἐπανάγοιτο. ἐπέμυξαν.] μεμυκόσι τοῖς χείλεσιν ἐπεστέναξαν. ὃ πάσχουσιν οἱ ὀργιζόμενοι, καὶ μηδὲν ποιεῖν δυνάμενοι. πλησίαι.] ἐγγύς. αἵ γε.] αὗται. ἥσθην.] ἐκαθέζοντο, δυϊκῶς. μεδέσθην.] ἐβουλεύοντο, διενοοῦντο. ἤτοι Ἀθηναίη.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Δ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Δέλτα θεῶν ἀγορὴ, ὅρκων χύσις, ἄρεος ἀρχή.

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ. μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχόει, τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων.
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη.
Ἀλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι,
Τέρπεσθον. τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει,
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν ἀρηϊφίλου Μενελάου.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἤ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν, καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Ἤτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'. αἳ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη,
Πλησίαι αἵ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε

Σκυζομένη

ἡ μὲν Ἀθηνᾶ. ἀκέων.] ἀντὶ τοῦ ἀκέουσα, ἤγουν, ἥσυχος οὖσα. κεῖται δὲ ἀντὶ μεσότητος τῆς ἀκῆς. τίθησι γὰρ αὐτὸ καὶ ἐπὶ πληθυντικοῦ, ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθαι καθήμενοι. οὐ δέ τι εἶπεν.] οὐδὲν ἐφθέγξατο. σκυζομένη.] ὀργιζομένη. ἄγριος.] χαλεπὸς, ἀπηνής. ᾕρει.] κατελάμβανεν. οὐκ ἔχαδε.] οὐκ ἐχώρησε, διὰ τὸ μέγεθος. χόλον.] ὀργήν. ἅλιον.] μάταιον, ἄπρακτον. θεῖναι.] ποιῆσαι. πόνον.] κάματον. ἠδ' ἀτέλεστον.] καὶ ἀπλήρωτον. ἱδρῶθ'.] τὸ τέλειον ἱδρῶτα. μόγῳ.] ταλαιπωρίᾳ, καμάτῳ. καμέτην.] ἐκοπίασαν, δυϊκῶς. ἀγειρούσῃ.] ἀθροιζούσῃ. τοῖό τε παισί.] καὶ τοῖς τούτου παισίν. ἕρδε.] πράττε. ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.] οὐ μὴν συναινοῦμέν σοι οἱ λοιποὶ θεοί. ὅ ἐστιν, οὐκ ἐπαινοῦμέν σε τοῦτο ποιοῦντα. ὀχθήσας.] στενάξας. τί νύ σε.] τί δή σε. τόσσα.] τοσαῦτα. ῥέζουσι.] πράττουσιν. ὅτ' ἀσπερχές.] ὅτι ἀδιαλείπτως. μενεαίνεις.] προθυμῇ. ὠμὸν βεβρώθοις.] ὠμὸν φάγοις. τότε κεν.] τότε ἄν. ἐξακέσαιο.] ἰάσαιο. ἔρξον ὅπως ἐθέλεις.] πρᾶξον ὅπως ἂν βούλῃ. μὴ τοῦτό γε νεῖκος.] μὴ αὕτη ἡ φιλονεικία. ὀπίσσω.] ἐν τῷ μετὰ ταῦτα χρόνῳ. τὸ δὲ ὅλον, μὴ αὕτη φημὶ ἡ ἔρις μεγάλης ἔχθρας ἐν ὕστερῳ ὑμῖν αἰτία γένηται. ὁππότε κεν.] ὁπότε ἄν. μεμαώς.] προθυμούμενος, θέλων. ἐξαλαπάξαι.] ἐκπορθῆσαι, καταστρέψαι. τὴν ἐθέλω.] ἣν ἂν βουληθῶ. ἔλαβε δὲ ἄρθρον προτακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ. ὅθι.] ἐνταῦθα, ὅπου. ἐγγεγάασιν.] ἐγγεγένηνται, κατοικοῦσι. μή τι.] μηδαμῶς. διατρίβειν.] παρέλκειν, ἀναβάλλεσθαι. ἀλλά μ' ἐᾶσαι.] ἀλλὰ συγχωρῆσαί με. δῶκα ἑκών.] ἔδωκα θέλων. δοκεῖ δέ πως ἐναντίον εἶναι τὸ ἑκὼν, τῷ ἀέκοντί γε θυμῷ. διὸ καλῶς ὁ ῥήτωρ συναλείψας ἐν τῷ δῶκα συνάπτει τὸ ἀέκων. ἵν' ᾖ, δῶκ' ἀέκων, ἀέκοντί γε θυμῷ. ἢ ἑκὼν ἐγώ σοι ἔδωκα, ἀεκούσης μου τῆς διανοίας. ὅ ἐστι, καίπερ μὴ βουλόμενος, καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν, ἀέκοντί γε θυμῷ. ζητεῖται, πῶς ὁ Ζεὺς ἅμα μὲν ἑκὼν λέγει τῇ Ἥρᾳ χαρίσασθαι, ἅμα δὲ ἀέκων. ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἑκὼν μὲν δίδωσιν, ὡς ἂν ἀδελφῇ, καὶ γυναικί· ἀέκων δὲ, ὅτι τοὺς φιλτάτους πρὸς ἀπώλειαν δίδωσι. καὶ γὰρ οἱ ἐν θαλάσσῃ πλέοντες, ὁπότ' ἂν περιπέσωσι κινδύνῳ, ἐκβάλλουσι τὸν φόρτον εἰς τὴν θάλασσαν, ἑκόντες τε καὶ ἀέκοντες· ἑκόντες μὲν, ἵνα σωθῆναι δυνηθῶσιν· ἀέκοντες δὲ, ὅτι τὸν φόρτον ἀπολλύουσιν δι' ὃν πλέουσιν. αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι.] ὅσαι γὰρ ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ τὸν τοὺς ἀστέρας ἔχοντα οὐρανόν. ναιετάουσι.] κατοικοῦνται. ἐνεργητικὸν εἶπεν ἀντὶ παθητικοῦ. τάων μοι.] τούτων μοι. περὶ κῆρι.] ἐκ ψυχῆς. τιέσκετο.] ἐτιμᾶτο. ἱρή.] ἱερὰ, μεγάλη. ἐϋμμελίω.] τοῦ εὖ ποτὲ τῇ μελίᾳ χρησαμένου, ἢ τῆς ἀναφερομένης ἐκ πολεμικοῦ. μελία δὲ εἶδος δένδρου εὐθέτου εἰς δόρατος κατασκευήν. λοιβῆς.] σπονδῆς. κυρίως δὲ τῆς ἀναφερομένης ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν θυμάτων ἀναθυμιάσεως. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.] ταύτης γὰρ τῆς τιμῆς κατηξιώθημεν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. βοῶπις.] μελανόφθαλμος, καλή. ἤτοι ἐμοί.] ἐμοὶ μὲν δή. πολὺ φίλταται.] προσφιλέσταται. πόληες.] πόλεις. τὸ δὲ ἧ, διὰ τὸ μέτρον. τάς.] ταύτας. διαπέρσαι.] ἐκπόρθησον. ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. ὅταν τοι.] ὅτ' ἄν σοι. ἀπέχθωνται.] μισηθῶσιν. πρόσθ' ἵσταμαι.] προΐσταμαι, ὑπερμαχῶ. οὐ δὲ μεγαίρω.] οὐδὲ φθονῶ, οὐδὲ ἀντιπράττω. οὐκ εἰῶ.]

Σκυζομένη Διῒ πατρί. χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον
Ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ, καμέτην καί † μοι ἵπποι (marg.: † δέ)
Λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παισίν.
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
30 Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις,
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
Εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας, καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον, Πριάμοιό τε παῖδας,
Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
40 Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι,
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
Μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι.
Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν † ἀέκοντί γε θυμῷ. (marg.: † δῶκ' ἀέκων)
Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε, καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσης τε. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
50 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη,
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι,
Τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,

οὐκ ἐῶ.] οὐκ ἐῶ, οὐ συγχωρῶ. οὐκ ἀνύω.] οὐδὲν ὠφελῶ, οὐδὲν σοι πράσσω. χρή.] πρέπον ἐστί. θέμεναι.] θεῖναι, ποιῆσαι. ἐπειή.] ἐπειδή. οὐκ ἀτέλεστον.] οὐκ ἀπλήρωτον. ἔνθεν.] ἐντεῦθεν. ὅθεν σοί.] τῶν αὐτῶν γονέων. πρεσβυτάτην.] ἐντιμοτάτην. τέκετο.] ἐγέννησεν. ἀγκυλομήτης.] ἀγκύλα καὶ σκολιὰ βουλευόμενος. ἢ ὁ περὶ τῶν συνέτων καὶ σκολιῶν οὐ χρῆσθαι δυνάμενος βουλεύσασθαι, συνετός. ἀμφότερον.] κατὰ ἀμφότερα, διὰ τὸ καὶ ἀδελφὴν

Οὐκ ἀνύω φθονέουσ', ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοί.
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης
Ἀμφότερον γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι. σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί. ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν,
Πειρᾶν θ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Πειρᾶν † θ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν
Λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται,
Τῷ ἐικυῖ' † ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον, θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

εἶναί σου καὶ γυναῖκα. γενεῇ.] τῇ γενεᾷ. καὶ οὕνεκα.] καὶ ὅτι. παράκοιτις.] γαμετή. κέκλημαι.] εἰμί, ὑπάρχω. ἀλλ' ἤτοι.] ἀλλὰ γάρ. ὑποείξομεν.] εἴξομεν, συγχωρήσομεν. ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι.] ἐπακολουθήσουσι δὲ τῇ ἡμῶν γνώμῃ καὶ οἱ λοιποὶ θεοί. θᾶσσον.] τάχιον. ἐπιτεῖλαι.] ἀντὶ τοῦ ἐπίτειλον, ὅ ἐστι πρόσταξον.] διὸ περισπωμένως δεῖ ἀναγινώσκειν. ἔστι γὰρ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. ἐπίτειλον, καὶ πρόσταξον· τὸ δὲ παροξυνόμενον, ἐπιτεῖλαι, εὐκτικόν ἐστι, προσώπου τρίτου. πειρᾶν.] ἀπόπειραν λαβεῖν. ὥς κεν.] ὅπως ἄν. ὑπερκύδαντας.] ὑπεραίροντας τῇ δόξῃ, διὰ τὴν Μενελάου νίκην. ἄρξωσιν.] ἄρξωσι, προλάβωσι. δηλήσασθαι.] βλάψαι. πάρος μεμαυῖαν.] καὶ πρότερον προθυμουμένην. ἀΐξασα.] ὁρμήσασα. οἷον δ' ἀστέρα ἧκε.] τὸ λεγόμενον κομήτην. ἀστὴρ δὲ ἄστρου διαφέρει. ὅτι ὁ μὲν ἀστήρ ἕν τί ἐστι. τὸ δὲ ἄστρον ἐκ πολλῶν συνέστηκεν ἀστέρων, ζώδιόν ἐστιν, ὃ καὶ ἀστροθέτημα καλεῖται. ἧκεν.] ἔπεμψε. τέρας.] σημεῖον. τοῦ δέ τε.] τούτου δὲ τοῦ ἀστέρος. ἵενται.] ἀφίενται, ἀποπηδῶσιν. ἰκέλη.] ὁμοία. ἤϊξεν.] ὥρμησεν. καδ δ' ἔθορε.] κατεπήδησε. θάμβος.] ἔκπληξις, φόβος. εἴπεσκεν.] εἶπεν. ἦ ῥ' αὖτις.] ἢ πάλιν. τίθησι.] ποιεῖ. ταμίης.] ταμίας, διατάκτωρ, ὅ ἐστι δεσπότης. τέτυκται.] κατεσκεύασται, ὑπάρχει. κατεδύσατο.] κατῆλθεν. Ἀντηνορίδῃ.] Ἀντήνορος παιδὶ Λαοδόκῳ. αἰχμητῇ.] πολεμιστῇ. διζημένη.] ζητοῦσα. ζητεῖν δὲ προσποιεῖται ἡ θεὸς τὸν Πάνδαρον, ἐπειδὴ μορφήν τινα καὶ εἶδος ἀνθρώπου προσείληφεν. εἴ που ἐφεύροι.] εἴ που εὕροι. οὐκ ἀσεβεῖ δέ, φασίν, ὁ Πάνδαρος, εἰ ἡ Ἀθηνᾶ συνεβούλευσε, καὶ Ζεὺς ἀπέσταλκε; ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ μὲν Ζεὺς εἰδὼς οὐ καλῶς τοὺς ὅρκους γεγενημένους, (οὐδὲ γὰρ ἕτερον Τρῶες ἢ ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ὤμοσαν) διὰ τοῦτο ἐσπούδασε λυθῆναι τὰς ἀδίκους συνθήκας. Ἀθηνᾶ δὲ ἐκ τῶν ὑπολήψεων τὸν λογισμὸν αὐτοῦ Πανδάρου, καὶ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα διελογίζετο. ἄπιστοι γὰρ Λυκάονες, καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. ἄλλοι δὲ καὶ τοῖς Ὁμήρου λύοντες, φασὶ προειρηκέναι τὸν Ποιητὴν πεῖραν αἰνεῖ θέλησιν, ἐς πάθειν. εὗρε.] κατέλαβε. Λυκάονος υἱόν.] τὸν Πάνδαρον. ἀμύμονα.] ἀγαθὸν καὶ ἄψογον τῇ τοξικῇ. ἑσταότα.] ἑστηκότα. κρατεραί.] ἰσχυραί, γενναῖαι. ἀσπιστάων.] πεζῶν, ὁπλιτῶν. ἕποντο.] ἠκολούθουν. ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.] ἀπὸ τῶν τοῦ Αἰσήπου ῥευμάτων καὶ ῥείθρων. ὁ δὲ Αἴσηπος, ποταμός ἐστιν ὑπὸ Ἴδην Λυκίας.

† θ'

† ἰκέλη

ἦ ῥά νύ μοι.] ἆρα δή μοι. ἔστι δὲ ἐπίρρημα διαπορητικόν. πίθοιο.] πεισθείης. Διατί δὲ ἡ Ἀθηνᾶ εἰς σύγχυσιν τῶν ὅρκων οὐ τῶν Τρώων τινὰ, ἀλλὰ τῶν ἐπικούρων, καί τοι κεχαρισμένος αὖθις * ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ μᾶλλον εἰ τῶν οἰκείων ἦν· καὶ διατί τῶν ἐπικούρων τὸν Πάνδαρον ἐπελέξατο; καί φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι τῶν μὲν Τρώων οὐδένα, διότι πάντες αὐτὸν ἐμίσουν, ὡς ὁ Ποιητής φησιν. ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. τῶν δὲ ἐπικούρων τὸν Πάνδαρον ἐπελέξατο ὡς φιλοχρήματον. σημεῖον δὲ, ἡ τῶν ἵππων αὐτοῦ ἐπ' οἴκου κατάλειψις, ἵνα μὴ δαπανᾷ, καὶ ὅτι φύσει ἐπίορκος. τὸ γὰρ ἔθνος ἔτι καὶ νῦν δοκεῖν εἶναι. ὅθεν καὶ ἐπίορκον. οἱ δέ τινες οὕτως λύουσιν. ὅτι ἀρίστου ἦν χρεία τοῦ δυναμένου ῥῶσαι καὶ καταστοχάσασθαι. ἔτι ἦν δὲ ἐν τῷ ῥωϊκῷ μέρει τις ἢ † Ἀλέξανδρος καὶ Πάνδαρος εὐφυεῖς οὕτως, ὡς καὶ ἐπιφωνῆσαι τὸν Ποιητήν· Πάνδαρος ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν. ὃ σημαίνει τὴν τοξικήν. καὶ ὡς ἄριστον αὐτὸν ἐπελέξατο τοξότην. δαΐφρον.] πολεμικὸν φρόνημα ἔχων. τλαίης κε.] καρτερήσειας δή. ὑπομείνειας. Μενελάῳ ἐπιπροέμεν.] ἐπιπέμψαι τῷ Μενελάῳ. ἔστι δὲ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. ταχὺν.] τὸν ταχέως φερόμενον. πᾶσι δέ κε Τρώεσσιν.] ἀντὶ τοῦ, παρὰ πάντων τῶν Τρώων. κῦδος.] δόξαν. ἄροιο.] κτήσαιο, λάβοις. τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα.] παρὰ τούτου δὴ πάντων πρῶτον. πρόσκαιρον δὲ ἡ Ἀθηνᾶ βασιλέα κέκληκε τὸν Ἀλέξανδρον, ἵνα τοῦ πεῖσαι αὐτὸν τὸν Πάνδαρον ἐλπίδι μείζονος δωρεᾶς. φέροιο.] ἀπενέγκοιο, λάβοις. αἴ κεν ἴδῃ.] ἐὰν θεάσηται. δμηθέντα.] ἀναιρεθέντα, δαμασθέντα. πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.] ἀλεγεινῆς, χαλεπῆς. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὰ σώματα οὐκ ἔθαπτον ἐπὶ γῆν, εἰ μὴ πρότερον ἔκαυσαν· εἶθ' οὕτως τὴν τέφραν σὺν τοῖς ὀστέοις ἐχώννυον, ἐν ἀγγείῳ τινὶ ἀποθέμενοι. ἐπιβάντα.] ἐπιβιβασθέντα, ἐπιτεθέντα. ὀΐστευσον.] τόξευσον. Μενελάου.] ἀντὶ τοῦ, κατὰ τοῦ Μενελάου. κυδαλίμοιο.] ἐνδόξου. εὔχεο.] εὔχου. Λυκηγενέϊ.] τῷ ἐν Λυκίᾳ τιμωμένῳ, γεγενημένῳ. φασὶ γὰρ, ὅτι λαθεῖν σπουδάζουσα ἡ Λητὼ τὴν Ἥρας ζηλοτυπίαν, εἰς Λυκίαν ἀπιοῦσα, ἐγέννησεν ἐκεῖ τὸν Ἀπόλλωνα. κλυτοτόξῳ.] ἐνδόξῳ περὶ τὴν τοξικὴν τέχνην. τεσσάρων γὰρ τεχνῶν ἔφορος ὁ θεός, τοξικῆς, ἰατρικῆς, μουσικῆς, καὶ μαντικῆς. πρωτογόνων.] πρωτογεννήτων, πρωΐμων. νοστήσας.] ὑποστρέψας, ἐπανελθὼν εἰς τὴν θαυμαστὴν Ζέλειαν. ἡ γὰρ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ Λυκία, Ζέλεια ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ τὸν Ἀπόλλωνα ἐν αὐτῇ λίαν εὐσεβεῖσθαι. ἐς ἄστυ.] πόλιν. ἔνθα καὶ τὸ πολιτικὸν ἐφέστιον φαμέν. ῥέξειν.] ἱερουργήσειν, θύσειν. ἄφρονι.] ἀνοήτῳ, ἀσυνέτῳ. ἐσύλα.] ἐγύμνου, ἐξέβαλε τῆς θήκης. εὔξοον.] καλῶς ἐξεσμένον, ὅ ἐστι κατεσκευασμένον. ἰξάλου.] ἤτοι τελείου, ἢ πηδητικοῦ καὶ ὁρμητικοῦ. παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι. ἢ ὡς ὁ Πορφύριος λέγει, τὴν τομίαν. συμβαίνει γὰρ πολλάκις, τῶν ἀγρίων αἰγῶν τοὺς τελείους διωκομένους ἐν ταῖς θήραις κατὰ παράρριψιν ἀποβάλλειν τὰ γεννητικὰ μόρια. ὑπὸ στέρνοιο.] ὑπὸ τὸ στῆθος. ἐπιτυχὼν δὲ ἔβαλε.] δεδεγμένος, ἐπιτηρήσας, ἐκδεχόμενος. ἐν προδοκῇσι.] τόποις πρὸς ἐνέδραν ἐπιτηδείαν προσκοπῆσαι, ἀπὸ τοῦ δοκεῖν. κέρα.] κέρατα. ἀποκοπὴ τὸ πάθος. ἑκκαιδεκάδωρα.] ἑκκαίδεκα παλαιστῶν. δῶρον γὰρ καλεῖται ἡ παλαιστή. ἥ ἐστιν ἔκτασις τῆς χειρὸς τῶν τεσσάρων δακτύλων. οἱ δὲ ἑκκαίδεκα ἐνιαυτῶν. ὧρος γὰρ, ὁ ἐνιαυτός. ὅπερ ἄτοπον. πεφύκει.] ἐβεβλαστήκει. ἀσκήσας.] κοσμήσας. ἐργασάμενος. κεραοξόος.] κερατουργὸς, κερατογλύφος. ἤραρε.] προσήρμοσε. τέκτων.] ὁ καλούμενος τοξοποιός. ἢ κοινῶς, πᾶς τεχνίτης τέκτων λέγεται. ἀπὸ τοῦ τεύχειν, ὅ ἐστι κατασκευάζειν τί. λειήνας.] ξέσας, λεῖα ποιήσας. κορώνην.] νῦν τὸ ἐπικαμπὲς ἄκρον τοῦ τόξου λέγει, ὅθεν ἀπαρτᾶται ἡ νευρά. τανυσσάμενος.] ἐκτείνας. ποτὶ γαίῃ ἀγκλίνας.] πρὸς τῇ γῇ ἐπερείσας αὐτὸν, δηλαδὴ ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. πρόσθεν.] ἔμπροσθεν αὐτοῦ. σάκεα.] τὰς ἀσπίδας. σχέθον.] ἔσχον. μὴ πρίν.] μὴ πρότερον. ἀναΐξειαν.] ἀνορμήσειαν. βλῆσθαι.] βληθῆναι. ἐσύλα πῶμα.] ἀφῄρει τῆς βελοθήκης τὸ πῶμα. ἕλετο.] εἵλετο, ἔλαβεν. ἀβλῆτα.] μήπω ἐπιβεβλημένον, καινόν. πτερόεντα.] ἐπτερωμένον, ἢ ταχέως φερόμενον.

[Margin notes: * αὖτις; † πλὴν ἢ]

Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον,
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν,
Πᾶσι δέ κεν Τρώεσσι χάριν, καὶ κῦδος ἄροιο.
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ,
Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
Αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέος υἱὸν
Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
100 Ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο.
Εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος. ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει.
110 Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος ποτὶ γαίῃ
Ἀγκλίνας. πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινάων ἕρμ' ὀδυνάων.
Αἶψα δ'

φερόμενον. μελαινάων.] εἰς βάθος *διοικουσῶν, δεινῶν. ἕρμ' ὀδυνάων.] ἔρεισμα ἐνεργεῖον τὰς ὀδύνας. *διηκουσῶν
κατεκόσμει.] κατετίθει, κατέτατε, ἥρμοζε τῇ νευρᾷ. πικρόν.] ὀδυνηρὸν, χαλεπόν. γλυφίδας.] τὰς παρὰ τοῖς πτεροῖς ἐντομὰς τοῦ βέλους, τὴν χηλὴν ὅπου ἐντίθεται ἡ νευρά. μαζῷ.] τῷ μαστῷ. πέλασε.] προσήγαγε. σίδηρον.] τὴν ἀκμὴν τοῦ βέλους. κυκλοτερές.] σύγκυκλον. ἐπὶ τοσοῦτόν, φησιν, ἔτεινε τὸ τόξον, ὡς κυκλοτερὲς γενέσθαι. λίγξε.] ποιόν τινα ἦχον ἀπετέλεσε. βιός.] ὀξυτόνως, τὸ τόξον. ἴαχεν.] ἦχον ἀπετέλεσεν. ἆλτο.] ἀφήλατο. ὀξυβελής.] ἤτοι ὁ ταχέως βάλλων, ἢ ὁ ταχέως βαλλόμενος. καθ' ὅμιλον.] κατὰ τὸ πλῆθος. ἐπιπτέσθαι.] ἐπιπετασθῆναι, ἐφάψασθαι. μενεαίνων.] προθυμούμενος. ὁ τρόπος μεταφορὰ ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα. οὐδὲ σέθεν Μενέλαε θεοὶ μάκαρες λελάθοντο.] σοῦ δὲ ὦ Μενέλαε οἱ θεοὶ οἱ μακαρισμοῦ ἄξιοι οὐκ ἐπελάθοντο. καλεῖται δὲ ὁ τρόπος οὗτος ἀποστροφή. Ἀγελείη.] ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ἄγουσα λείαν ἀπὸ τῶν πολεμίων. ὅ ἐστι λαφυραγωγός. ἥ τοι.] ἥ τις σοι. πρόσθε στᾶσα.] προσταθεῖσά σοι καὶ ὑπερασπίσασα, ἤτοι ῥυσαμένη. τόσον.] τοσοῦτον. ἔεργεν.] ἀπεῖργεν, ἐκώλυεν. ἀπὸ χροός.] ἀπὸ τοῦ χρωτὸς, ἀπὸ τοῦ σώματος. ὡς ὅτε μήτηρ.] δίκην μητρός. ἐέργει.] ἀπείργει, κωλύει. ὅτε.] ὁπότε. ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.] ὁπότ' ἂν τῷ ἡδυτάτῳ ὕπνῳ κρατηθεὶς ἀποκοιμηθῇ. αὐτὴ δ' αὖτε.] αὐτὴ δὲ ἡ δαίμων. ἴθυνεν.] ἐπ' εὐθείας ἐνεχθῆναι ἐποίησε. ζωστῆρος ὀχῆες.] οἱ συνέχοντες τὸν ζωστῆρα ἱμάντες. χρύσειοι.] χρυσοῖ. σύνεχον.] συνεῖχον, ἔσφιγγον. διπλόος.] διπλοῦς. ἤντετο.] ἀπηντᾶτο, ὑπέκειτο. ἐν δ' ἔπεσεν.] ἐνέπεσε δέ. ἀρηρότι.] συνηρμοσμένῳ. ἐλήλατο.] διεληλύθει, ἐπεπήγει. δαιδαλέοιο.] πολυκατεργάστου, ποικίλου. ἠρήρειστο.] ἥρμοστο, ἐνεπάγη. μίτρης.] ζώνης. μίτρα δὲ ἐλέγετο τὸ ἐσώτερον τῆς λαγόνος ἔλυμα ἐρεοῦν, χαλκῷ ἔξωθεν περιειλημμένον. ἔρυμα χροός.] φύλαγμα καὶ ἀσφάλεια τοῦ σώματος. ἕρκος ἀκόντων.] τεῖχος καὶ περίφραγμα τῶν ἀκοντίων. ἥ οἱ.] ἥ τις αὐτῷ. πλεῖστον ἔρυτο.] πολὺ ἐβοήθησε. διαπρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.] διῆλθε δὲ καὶ διὰ ταύτης. ἀκρότατον χρόα.] τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. ἐπέγραψεν.] ἐπέξεσεν. ἔρρεεν.] ἔρρει, ἐφέρετο.

Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστόν.
10 Εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν, καὶ νεῦρα βόεια.
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
120 Οὐδὲ σέθεν Μενέλαε θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ Ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθε στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν,
Ἣ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ,
Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ,
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός.
130 Διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
Ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς,
Ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός.
Αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα μελανεφὲς ἐξ ὠτειλῆς,
Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
140 Μηονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων,
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος,
Τοῖοί τοι Μενέλαε μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες, κνῆμαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὡς εἶδεν

μελανεφές.] μέλαν ὡς νέφος. ἐξ ὠτειλῆς.] ἐκ τοῦ τραύματος. ἀπὸ τοῦ οὐτᾶσθαι δὲ γίγνεται, ὅ ἐστι τιτρώσκεσθαι. διαφέρει ὠτειλὴ οὐλῆς. ὠτειλὴ μὲν λέγεται αὐτὸ τὸ τραῦμα. οὐλὴ δὲ ὁ τύλος τοῦ θεραπευθέντος τραύματος. ἐλέφαντα.] ἐλεφάντινον ὀστοῦν. φοίνικι.] φοινικῷ χρώματι, ὅ ἐστιν ἐρυθρῷ. μιήνῃ.] χρίσῃ, βάψῃ. μῃονίς.] Λυδή. κάειρα.] Καρίνη ἀπὸ Καρίας. ὡς τῶν χωρίων τούτων τὸ παλαιὸν καλαῖς βαφαῖς χρωμένων. παρήϊον.] παραγναθίδιον, τὸ νῦν χαλινάριον καλούμενον. ἐν θαλάμῳ.] ἐν τῷ οἴκῳ. πολέες τέ μιν.] πολλοὶ δὲ αὐτόν. ἠρήσαντο.] ηὔξαντο. ἄγαλμα.] καλλώπισμα πᾶν, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται καὶ χαίρει. οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ ἄγαλμα εἶπον τὸ ξόανον. ἐλατῆρι.] τῷ ἡνιόχῳ. τοῖοί τοι.] οὕτως σοι. μιάνθην.] ἐμιάνθησαν, ἐμολύνθησαν. εὐφυέες.] εὐφυεῖς, καλοί. σφυρά.] τὰ ἀπολήγοντα μέρη πρὸς τῷ ἀστραγάλῳ, καὶ ἐκ πλαγίων ἐξέχοντα τῆς κνήμης καὶ τῆς πτέρνης. εἴρηται δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν χαλκευτικῶν σφυρῶν. ὑπένερθεν.] ὑποκάτωθεν. ῥίγησεν.] ἐφοβήθη, ἔφριξεν.

ὡς δ' εἶδεν.] ὡς ἐθεάσατο δέ. νεῦρόν τε καὶ ὄγκους.] νεῦρον μὲν, ἐν ᾧ δέδεται τὸ σίδηρον τοῦ βέλους πρὸς τὸν κάλαμον. ὄγκους δὲ τὰς ἀκίδας, καὶ ἐξοχὰς τοῦ βέλους. ἐκτὸς ἐόντας.] ἔξωθεν τοῦ βέλους ὁρωμένας. ἄψορρόν οἱ θυμός.] εἰς τοὐπίσω πάλιν αὐτῷ ἡ ψυχή. ἀγέρθη.] τουτέστιν ἐπισυνηθροίσθη, ἐπισυνήχθη. βαρυστενάχων.] μεγάλα στενάζων. ἔχων.] κρατῶν. κασίγνητε.] ἀδελφέ. θάνατόν νύ τοι.] τὸν θάνατόν δή σοι. ὅρκι' ἔταμνον.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα. οἶον.] μόνον σε ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων μάχεσθαι προστήσας. ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες.] ἀντὶ τοῦ ὃν τρόπον σε οἱ Τρῶες ἔβρωσαν καταφρονήσαντες τῶν ὅρκων. οὐ μέν πως.] οὐδαμῶς μέν. ἅλιον.] μάταιον. πέλει.] γενήσεται. ἄκρητοι.] ἀτέλεστοι, ἀπλήρωτοι. ἢ αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γιγνόμεναι. δεξιαί.] δεξιώσεις, πίστεις. ᾗς ἐπέπιθμεν.] αἷς ἐπεπιστεύκειμεν. οὐκ ἐτέλεσε.] οὐκ εἰς τέλος ἐπήγαγεν, οὐκ ἐπλήρωσεν. ὀψέ.] μετὰ πολὺ, βραδέως. τελεῖ.] τελειώσει. σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν.] ἀπέδωκαν. λείπει δὲ τὸ χόλῳ, ἵν' ᾖ σὺν μεγάλῳ χόλῳ, ἢ τόκῳ, ἤτοι ποινῇ προστίμῳ. σφῇσιν.] ἰδίαις. γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.] ἀντὶ τοῦ μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων. ἦμαρ.] ἡμέρα. σφίν.] αὐτοῖς. ὑψίζυγος.] ὁ ἐπὶ ὑψηλοῦ θρόνου καθεζόμενος, ὁ τὴν ἀνωτάτω ἔχων καθέδραν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν ναυσὶ ζυγῶν, ἐφ' ὧν καθέζονται οἱ ἐρέσσοντες. ἢ ὁ ἐν ὕψει ζυγοστατῶν, καὶ ἀπονέμων ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον. αἰθέρι ναίων.] ἐν τῷ αἰθέρι κατοικῶν. ἐπισσείῃσι.] ἐπισείει. ἐρεμνήν.] σκοτεινὴν, φοβεράν. μετωνυμικῶς. τῆς δ' ἀπάτης.] ὑπὲρ ταύτης τῆς πλάνης. κοτέων.] ὀργιζόμενος. οὐκ ἀτέλεστα.] οὐκ ἀπλήρωτα. αἰνὸν ἄχος.] δεινὴ λύπη. αἴ κε θάνῃς.] ἐὰν ἀποθάνῃς. μοῖραν.] τὴν πεπρωμένην. ἀναπλήσεις.] ἀναπληρώσεις. βιότοιο.] τοῦ βίου, τῆς ζωῆς. καί κεν.] καὶ δὴ ἄν. ἐλέγχιστος.] ἐπονειδιστος, ἐφύβριστος. πολυδίψιον.] πολλοῖς ἔτεσι διψῆσαν. ἄνυδρον γὰρ οὖσαν τὴν Πελοπόννησον, ἔνυδρον ἐποίησε Δαναὸς ἐξελθὼν, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ οἰκήσας αὐτὴν, τῶν δὲ θυγατέρων αὐτοῦ ζητουσῶν ὑδρεύσεσθαι, μιᾶς αὐτῶν τῆς Ἀμυμώνης ἠράσθη Ποσειδῶν, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ τριαίνῃ πλήξας τὰς ἐν Λέρνῃ πηγάς. οἱ δὲ ὅτι τὸ Ἄργος Ἀθηνᾶς ὑποθήκαις διὰ τῶν Δαναοῦ θυγατέρων ἔνυδρον ἐγένετο. ἐκεῖναι γὰρ ὄρυξιν φρεάτων ἐπενόησαν. παραγενομένῳ δὲ τῷ Αἰγύπτῳ ἐπὶ τὸν τῶν θυγατέρων Δαναοῦ γάμον, αἱ Δαναΐδες κατὰ τὰς τοῦ πατρὸς ὑποθήκας ἐδολοφόνησαν τοὺς νυμφίους. ἐκεῖνος γὰρ αὐταῖς συνεβούλευσε, τοὺς τὴν παρθενίαν ἀφαιρουμένους ἀμύνασθαι. Ὑπερμνήστρα οὖν μόνη Λυγκέα περιέσωσεν. ὅθεν καὶ γυναῖκα λαβὼν αὐτὴν ὕστερον, συνετήρησε. πολυδίψιον οὖν ἤτοι πολυδιάφθορον, διὰ πολέμους· ἢ πολυπόθητον, ἀπὸ τῶν διψώντων μεταφορικῶς· καὶ ἐπιθυμούντων ποτὸν, ἐξ οὗ ἄνυδρον· ἢ βλαβερὸν, ἀπὸ τοῦ ἴψιον. ἱκοίμην.] παραγενοίμην. μνήσονται.] μνείαν ποιήσονται. ὅτι σοῦ τελευτήσαντος, εὐθὺς οἱ Ἕλληνες θελήσουσιν ἀπελθεῖν ἐπὶ τὰς πατρίδας. πύσει.] σήψει. ἀτελευτήτῳ.] ἀσυντελέστῳ, ἀπληρώτῳ. ἔργῳ.] πολέμῳ νῦν. καί κέν τις.] καὶ δή τις. ὑπερηνορεόντων.] ἤτοι ὑπερεχόντων τῇ ἠνορέῃ, τοῦτ' ἔστιν, ἀνδρείων. νῦν δὲ τῶν ὑπὲρ δύναμιν φρονούντων, ὑπερηφάνων. τύμβῳ.] τῷ τάφῳ. ἐπιθρώσκων.] ἐφαλλόμενος, ἐπιπηδῶν. αἴθ' οὕτως.] εἴθε οὕτως, ἐπίρρημα εὐκτικόν. τελέσει.] πληρώσει. ἅλιον.]

Ὣς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
150 Ὣς δ' εἶδεν νεῦρόν τε, καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
Ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον, ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι·
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
Οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι,
Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν,
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
160 Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ, σύν τε μεγάλῳ † ἀπέπισαν
Σὺν σφῇσιν κεφαλῇσι, γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν.
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι,
Τῆς δ' ἀπάτης κοτέων, τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται ὦ Μενέλαε,
Αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο.
170 Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην. σέο δ' ὀστέα † πύσει ἄρουρα,
Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο,
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,

Ὣς ἐ

Ὣς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν,
Καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Σὺν κεινῇσι νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων, προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθεν
Ζῶμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη φίλος ὦ Μενέλαε,
Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα.
Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
Φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑσταότ', ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσ' Ἀσκληπιάδη καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον Ἄρεος υἱόν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδώς,
Τρώων, ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
Κυκλόσ', ὃ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς.
Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν.
Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστός,

ἅλιον.] μάταιον. κεινῇσι νηυσί.] σὺν κεναῖς ναυσίν. κενὰς δὲ λέγει διότι Μενέλαος ἀποθανὼν, οὐκ ἔμελλε πλεῖν ἐν αὐταῖς. ἐρέει.] λέξει. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] τότε μοι γῆ χάσματι δεχθείη. οὐ γὰρ ἐπιθετικῶς λέγει αὐτὴν εὐρεῖαν, ἀλλὰ τὴν εὐρὺ τῇ διαστάσει χάσμα ποιοῦσαν. ἐπιθαρσύνων.] εὐθαρσέστερον ποιῶν εὔψυχον. μηδέ τί πω.] μηδέπω. δειδίσσεο.] εἰς δέος καὶ φόβον ἄγε. οὐκ ἐν καιρίῳ.] οὐκ ἐν τῷ πρὸς ἀναίρεσιν τόπῳ τοῦ σώματος, ὅ ἐστιν οὐκ ἐν ἐπικινδύνῳ. πάροιθεν.] ἔμπροσθεν. εἰρύσατο.] ἐφύλαξε. παναίολος.] παμποίκιλος. ζῶμα.] ὁ ζωστὸς χιτών. μίτρη.] χαλκῆ λεπὶς, ἣν ζώννυνται περὶ τὸν κενεῶνα χάριν πλείονος ἀσφαλείας. κάμον.] ἔκαμον, κατεσκεύασαν. αἲ γάρ.] εἴθε γάρ. φίλος.] ἀντὶ τοῦ προσφιλέστατε. ἕλκος.] τραῦμα. ἰητήρ.] ἰατρός. ἐπιμάσσεται.] ἐφάψεται, ψηλαφήσει. φάρμακα.] ἰάματα. φάρμακα γὰρ κυρίως ἐκεῖνα λέγονται τὰ οἱονεὶ ἐπιφέροντα ἄκος, ὅ ἐστιν ἴασιν. ἅ κεν.] ἅπερ ἄν. παύσῃσι.] παύσῃ, θεραπεύσῃ. ἦ.] ἔφη, εἶπε. θεῖον.] ἤτοι ἐκ θεῶν τὸ γένος ἔχοντα ἢ θαυμαστόν. ἡ δὲ τῶν κηρύκων ἱστορία προείρηται ἐν τῇ α. ὅττι τάχιστα.] ὡς τάχος. Μαχάονα.] υἱὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἀρσινόης, ἢ Κορωνίδος κατά τινας, Ἠιόνης δὲ Μέροπος κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Ξανθίνης. δεῦρο.] ἐνταῦθα, εἰς τοῦτον τὸν τόπον. Ἀσκληπιοῦ υἱόν.] Ἀσκληπιοῦ παῖδα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀσκεῖν καὶ ἤπια τὰ μέλη ποιεῖν. ἀμύμονος.] ἀγαθοῦ, ἀψόγου. ἰητῆρος.] ἰατροῦ, ἀπὸ τοῦ ἰᾶσθαι τὰ πάθη. παπταίνων.] περιβλέπων, ἐρευνῶν. ἐνόησεν.] ἐθεάσατο, εἶδεν. ἑσταότα.] ἑστῶτα. ἀμφὶ δέ μιν.] περὶ αὐτὸν δέ. κρατεραί.] ἰσχυραί. στίχες.] τάξεις. οἵ οἱ ἕποντο.] οἵτινες αὐτῷ ἠκολούθουν. Τρίκης δέ.] ἀπὸ Τρίκης πόλεως Θεσσαλίας. ὄφρα ἴδῃς.] ὅπως θεάσῃ. ὄρσο.] διεγείρου, ἀνίστασο. Ἀσκληπιάδη.] Ἀσκληπιοῦ παῖ, Μαχάων. καλέει.] καλεῖ. ὁ τρόπος διαίρεσις. ὀϊστεύσας.] τοξεύσας. ἔβαλεν.] ἔτρωσε. τόξων εὖ εἰδώς.] ὁ τοξικῆς ἔμπειρος. ἄμμι δὲ πένθος.] ἡμῖν δὲ λύπη. ὄρινε.] διετάραξε, διήγειρεν. ὁ τρόπος μεταφορά, ἀπὸ τῶν ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα. τὸ ο μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. βὰν δ' ἰέναι.] ἐπορεύθησαν δέ. ἵκανον.] παρεγίνοντο. βλήμενος.] βεβλημένος. ἀγηγέραθ'.] συνηθροισμένοι ἦσαν. κυκλόσ'.] ἐν κύκλῳ, πέριξ. ἀρηρότος.] συνηρμοσμένου. τοῦ δ' ἐξελκομένοιο.] τούτου δὲ ὀπίσω ἑλκομένου. ἄγεν.] κατεάγησαν, συνεθλίβησαν αἱ γωνίαι. ὀξέες.] ὀξεῖς. ὄγκοι.] αἱ γωνίαι καὶ ἐξοχαὶ τῶν ἀκίδων τοῦ βέλους.

ἔλκεν.] ἔξω εἷλκεν. ἐκμυζήσας.] ἐκπιέσας, ἐκθλίψας. ἤπια.] τὸ ἑξῆς, ἐπίπασσεν αὐτῷ πρᾶα καὶ προσηνῆ φάρμακα παυστικὰ τῶν ὀδυνῶν. τά οἱ.] ἅπερ αὐτῷ. πόρε.] ἐχαρίσατο, ἐδωρήσατο. Χείρων.] εἷς τῶν Κενταύρων δὲ ἀρετῆς ἰατρικῆς καὶ λυρικῆς, υἱὸς Κρόνου καὶ Φιλύρας· ἢ ὥς ἔνιοι, Ποσειδῶνος. ὄφρα τοί.] ἕως οὗτοι. ἀμφεπένοντο.] περὶ τὸν Μενέλαον ἐνήργουν, καὶ ἠσχολοῦντο. τόφρα δέ.] οὐδὲ τοσούτῳ δὲ καὶ ἔστιν ἀνταποδοτικὸν τοῦ ὄφρα. ἐπὶ Τρώων στίχες.] τὸ ἑξῆς, ἐπῆλθον. ἔδυν.] ἐνεδύσαντο. μνήσαντο.] μνήμην ἐποιοῦντο. χάρμης.] τῆς πολέμου. χάρμη γὰρ ἡ μάχη, ἤτοι κατὰ ἐναντιότητα, ἢ ἡ χαρὰν ἐμποιοῦσα τοῖς νικῶσιν. ἔνθα.] τότε. βρίζοντα.] νυστάζοντα καὶ ἠρεμοῦντα, ἐξ οὗ ἀμελοῦντα. βρίξαι γὰρ κυρίως ἐστὶ μετὰ βάρους ψόφου ἀπονυστάξαι. καταπτώσσοντα.] ἀποδειλιῶντα, φεύγοντα. ἔασε.] κατέλειψε. φυσιόωντας.] πνευστιῶντας, ἀσθμαίνοντας. παρασχέμεν.] παρασχεῖν. γυῖα.] μέλη. διακοιρανέοντα.] διατάσσοντα, ἐπερχόμενον. ἐπεπωλεῖτο.] ἐπήρχετο. ἴδοι.] θεάσοιτο. ταχυπώλων.] ἱππικῶν, πολεμικῶν. θαρσύνεσκεν.] εὐθαρσεστέρους ἐποίει, προέτρεπε. μεθίετε.] ἀμελεῖτε. θούριδος.] ὁρμητικῆς, πολεμικῆς. ἀλκῆς.] δυνάμεως. ἀρωγός.] βοηθός. ὁ δὲ νοῦς οὐδὲ γὰρ ἐπιβοηθήσει ὁ Ζεὺς τοῖς ψεύσταις. ἔδονται.] φάγωσι. μεθιέντας.] ἀμελοῦντας. στυγεροῦ.] μισητοῦ, φοβεροῦ. νεικείεσκεν.] ἐκακολόγει. χολωτοῖσιν.] ὀργιστικοῖς. ἰόμωροι.] οἱ περὶ ἰοὺς καὶ τόξα μεμωρημένοι, ὅ ἐστι κάμνοντες. ἐλεγχέες.] ἐπονείδιστοι. οὔ νυ σέβεσθε.] οὐκ ἐντρέπεσθε. τίφθ' οὕτως.] τί δή ποτε οὕτως ἀργοί. τεθηπότες.] ἐκπεπληγμένοι, δειλωθέντες. νεβροί.] ἐλάφων βρέφη. θέουσαι.] τρέχουσαι. οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή.] οὐδὲ μίαν ἔννοιαν ἀλκῆς καὶ σωτηρίας ποιοῦνται, δειλῶσι. ἀλκή.] δύναμις, ἀνδρεία. μένετε.] προσμένετε. εἰρύαται.] ἑλκυσμέναι εἰσίν. εὔπρυμνοι.] καλὰς πρύμνας ἔχουσαι. πρύμναι δὲ καλοῦνται τὰ ὄπισθεν μέρη τῶν νεῶν. ἐπὶ θινί.] οὐδὲ τῷ αἰγιαλῷ. κιών.] παραγενόμενος. ἀνὰ οὐλαμόν.] ἀνὰ τὸν θόρυβον, κατὰ τὴν συστολὴν καὶ ἄθροισιν τῶν ἀνδρῶν. οὐλαμὸς δὲ τάξις συνεστηκυῖα ἐκ τεσσαράκοντα ἀνδρῶν. ἡ δὲ φάλαγξ τάξις ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσιν ἀνδρῶν. ἀμφ' Ἰδομενῆα.] περὶ τὸν Ἰδομενέα. πυμάτας.] ἐσχάτας. ὄτρυνεν.] ἐπεσπάραξε, παρώρμα. φάλαγγας.] τάξεις στρατιωτῶν ἄπεν ὁ Ποιητής, ἐπειδὴ τὸ παλαιὸν ξύλοις ἐμάχοντο. φάλαγγας δὲ ξύλα ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι. ἔτι γοῦν καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκ τῶν ξύλων οἰκοδομήματα φάλαγγας καλοῦμεν. μειλιχίοισι.] προσηνέσι, πράοις. ἄλλοις.] ἀλλὰ καὶ περὶ μέν σε τίω.] περισσῶς μέν σε τιμῶ, ὅ ἐστιν ὑπὲρ πάντας.

Αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
Πάσσε, τά οἵ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον, 10
220 Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων,
Οἳ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Ἵππους μὲν γὰρ ἔασε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,
Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο,
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν 20
Γυῖα λάβῃ κάματος πολέας διακοιρανέοντα.
230 Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, μή πω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς,
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός.
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο, 30
Τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται.
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας, καὶ νήπια τέκνα,
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕς τινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
240 Τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
Ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ † γίνεται ἀλκή. 40
Ὣς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε,
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ὅ γε κοιρανέων, ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
250 Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Οἳ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο.
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις συῒ εἴκελος ἀλκήν. 50
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὄτρυνε φάλαγγας,

† γίγνεται

ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλῳ τῷ οἱῳδήποτε. ἔργῳ.] πράξει. λέγει δὲ τῇ ἕδρᾳ. γερούσιον.] ἔντιμον, κατὰ τὴν τιμὴν διδόμενον γέρας. αἴθοπα.] μέλανα. κέρωντα.] κιρνῶσι. δαιτρόν.] μεμερισμένον, διαιρετόν. πλεῖον.] πλῆρες. ἀνώγει.] κελεύει. ὄρσευ.] διεγείρου. πάρος.] πρότερον. εὔχεο εἶναι.] ἀντὶ τοῦ καυχᾶσαι ὑπάρχειν. ἀγός.] ἡγεμών. παρὰ τὸ ἄγω ῥῆμα. ἐρίηρος.] ἄγαν εὐάρμοστος, ἐπιτήδειος. ἔσσομαι.] γενήσομαι, ἢ εἰμί.

Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ' ὥσπερ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεο εἶναι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην, καὶ κατένευσα,
Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Ὄφρα τάχιστα μαχόμεθ', ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες, τοῖσιν δ' αὖ θάνατος, καὶ κήδε' ὀπίσω
Ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ', Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Τὼ δὲ κορυσσέσθην. ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν,
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον ἠΰτε πίσσα
Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν,
Ῥίγησέν τε ἰδών, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα,
Τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μέν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν οὔ τι κελεύω,
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο,
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν, ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν

πρῶτα.] πρότερον ἐξ ἀρχῆς. ὑπέστην.] ὑπεσχόμην. ὄτρυνε.] προτρέπου, παρόρμα. ἐπεὶ σὺν ὅρκι' ἔχευαν.] ἐπειδὴ συνέχευαν τοὺς ὅρκους, ἐπιόρκησαν. κήδεα.] κακά, λῦπαι. ὀπίσω.] μετὰ ταῦτα. παρῴχετο.] παρῆλθεν. γηθόσυνος κῆρ.] χαίρων τῇ ψυχῇ. οὐλαμόν.] τὸ πλῆθος. τὼ δέ.] οὗτοι δέ. κορυσσέσθην. καθωπλίζοντο. νέφος.] πύκνωμα, πλῆθος. ὁ τρόπος μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος τῶν νεφῶν. εἵπετο.] ἠκολούθει. ἀπὸ σκοπιῆς.] ἀπὸ ὑψηλοῦ τόπου, ἀφ' οὗ ἔστι περισκοπῆσαι καὶ ἰδεῖν. νέφος.] ἀχλύν. αἰπόλος.] αἰγονόμος. κατὰ πόντον.] διὰ τῆς θαλάσσης. ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς.] ὑπὸ τῆς τοῦ Ζεφύρου πνοῆς. εἴρηται δὲ Ζέφυρος ὅτι ἀπὸ ζόφου πνεῖ. ζόφον δὲ τὴν δύσιν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἰόντι μελάντερον ἠΰτε πίσσα φαίνετ' ἰόν.] στικτέον μετὰ τὸ μελάντερον. ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον. ἠΰτε πίσσα.] ἵν' ᾖ τῷ πόρρω διατελοῦντι, μελάντερον αὐτοῦ καταφαίνεται τὸ νέφος καὶ ὅμοιον πίσσῃ. ἄνευθεν ἰόντι.] πόρρωθεν ἐρχομένῳ, ἢ πορευομένῳ. μελάντερον.] ἀντὶ τοῦ μέλαν. συγκριτικὸν, ἀντὶ ὑπερθετικοῦ. λαίλαπα.] συστροφὴν ἀνέμου. καταφορὰν μετὰ ὄμβρου. ῥίγησεν.] ἐφοβήθη. ὑπό τε σπέος.] ὑπὸ τὸ σπήλαιον. ἤλασεν.] ἐσήλασεν, ἤγαγε. μῆλα.] τὰ πρόβατα. τοῖαι.] τοσαῦται καὶ τοιαῦται. ἅμ' Αἰάντεσσιν.] ὁμοῦ τοῖς Αἴασιν. αἰζηῶν.] νεανιῶν. πυκιναί.] πυκναί, πολλαί. κίνυντο.] ἐκινοῦντο. κυάνεαι.] μέλαιναι, κυανέῳ χρώματι παραπλήσιαι, ἢ πυκναί. σάκεσι.] ταῖς ἀσπίσι. ἔγχεσι.] δόρασι. πεφρικυῖαι.] τῇ ἀνατάσει τῶν δοράτων πεπυκνωμέναι. τοὺς μέν.] τούτους μέν. καὶ σφέας.] καὶ αὐτούς. ἡγήτορε.] ἡγεμόνες, διατάκται. σφῶϊν.] ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἔοικεν.] οὐ πρέπει γάρ. ὀτρυνέμεν.] παρορμᾶν. ὁ δὲ νοῦς, ὑμᾶς μὲν οὐ παρορμῶ. οὐ γὰρ προσήκει. ἀνώγετον.] κελεύετε. αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ.] εἴθε γοῦν ὦ Ζεῦ πάτερ. ἔστι δὲ ἐπίρρημα εὐχῆς σημαντικόν. τοῖος πᾶσι θυμός.] τοιαύτη πᾶσι προθυμία. τῷ κε.] οὕτως ἂν ταχέως. ἠμύσειε.] κλιθείη, πορθηθείη. ἁλοῦσα.] ληφθεῖσα. λίπεν.]

Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ. βῆ δὲ μετ' ἄλλους,
Ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε ποιμένα λαῶν,
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν, καὶ ὄχεσφι,
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε, καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο. κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις, ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.
300 Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο. τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ,
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε, καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
Μηδ' ἀναχωρείτω ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
Ἔγχει ὀρεξάσθω ἐπεὶ πολὺ φέρτερον οὕτως.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας, καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον, καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.
310 Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ' ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον. ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν,

λίπεν.] κατέλιπεν. μετ' ἄλλους.] πρὸς τοὺς ἄλλους. ἔτετμεν.] κατέλαβε. λιγύν.] ἡδὺν, τὸν συμβουλεύειν προσηνῆ. οὕς.] τοὺς ἰδίους. στέλλοντα.] ἑτοιμάζοντα, διατάσσοντα. ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα Ἀλάστορά τε Χρομίον τε.] οὗτοι ταξίαρχοι ὑπῆρχον. βασιλεὺς δὲ πάντων τῶν Πυλίων Νέστωρ. ἱππῆας μὲν πρῶτα.] τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους. πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν.] τοὺς δὲ πεζοὺς ἐξ εὐωνύμων. ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι.] πρώτως εἰκὸς εἰρῆσθαι τοὺς ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους ἑστῶτας. ὄπισθε δὲ τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὡς εἰκὸς μεταξὺ τετάχθαι τοὺς δειλούς. οὐ γὰρ λόγον ἕξει τὸ, ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τὶς ἀναγκαίῃ πολεμίζοι. ἐσθλούς.] ἀγαθοὺς, γενναίους. κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε.] τοὺς δὲ ἀσθενεῖς καὶ δειλοὺς κατὰ τὸ μέσον συνέκλεισεν. ἐπὶ γὰρ μετώπου τάσσει τὴν φάλαγγα οὐ κατὰ βάθους, τουτέστι μεταξὺ δύο ἀνδρείων, ἵνα κακὸν ἔβαλλεν. ἔλασσε. συνέλασε, συνέκλεισεν. ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τὶς ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.] ὅπως καὶ μὴ βουλόμενός τὶς τῇ ἀνάγκῃ προσέχων, πολεμῇ. ἐπετέλλετο.] προσέτασσεν. ἀνώγει.] ἐκέλευε. σφούς.] τοὺς ἰδίους. ἐχέμεν.] κατέχειν. κλονέεσθαι.] ταράσσεσθαι. ἱπποσύνῃ.] τῇ ἱππικῇ ἀνδρείᾳ. ἠνορέηφι.] τῇ ἑαυτοῦ ἀνδρείᾳ. πεποιθώς.] πεπιστευκὼς, τεθαρρηκώς. πρόσθ' ἄλλων.] ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων. μεμάτω.] προθυμείτω. ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.] ἀσθενέστεροι γὰρ καὶ εὐχείρωτοι ἔσεσθε. ἀπὸ ὧν ὀχέων.] ἀπὸ τῶν ἰδίων ἁρμάτων. ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται.] εἰς ἑτέρου ἅρμα παραγένηται. ἔγχει ὀρεξάσθω.] τῷ δόρατι ἐκτεινάτω, πολεμησάτω. ἐπεὶ ἦ.] ἐπειδή. πολὺ φέρτερον.] κατὰ πολὺ κρεῖττον. ὀρεξάσθω.] τοῦτο τὸ ῥῆμα κατὰ τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν ζητεῖται. καὶ οἱ μὲν φασὶ παραγγέλλειν αὐτὸν, ἵνα ὃς ἂν πολεμίου ἅρματος ἐπιβῇ, μάχηται. καὶ μὴ ἐξελαύνειν σπουδάζῃ. οἱ δὲ οὕτως. ὅστις δ' ἂν φησὶ ἀποπέσῃ τοῦ ἰδίου ἅρματος, ἢ καὶ ἐπὶ τοῦ πλησίον παραγένηται, μὴ ἡνιοχείτω, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἤθους τῶν ἵππων· δόρατι δὲ μᾶλλον ἀμυνάσθω τοὺς πολεμίους, ὅ ἐστι πολεμείτω. ὧδε.] οὕτως. καὶ οἱ πρότεροι.] καὶ οἱ προγενέστεροι, οἱ πάλαι πρὸ ἡμῶν. πόλιας.] πόλεις. ἐπόρθουν.] κατέστρεφον. τόνδε νόον.] ταύτῃ τῇ διανοίᾳ χρώμενοι. πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.] ἐκ πολλοῦ χρόνου ἀσκηθεὶς τὸ πολεμεῖν. τουτέστι πολλάκις πολεμήσας, καὶ τούτου πεῖραν ἱκανὴν ἔχων. καὶ τὸν μέν.] καὶ τοῦτον μέν. εἴθ' ὡς θυμός.] εἴθε σου τῇ τῆς ψυχῆς προθυμίᾳ ἐπήρκει ἡ τοῦ σώματος δύναμις. ἕποιτο.] ἀκολουθείη. βίη.] δύναμις. ἔμπεδος.] ἑδραία, ἀσφαλής. εἴη.] ὑπάρχει. τείρει.] δαπανᾷ, καταπονεῖ. ὁμοίϊον.] τὸ ὁμοίως πᾶσι χαλεπόν. ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ τὸ ὁμοίϊον ἀντὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει. οἷον ὡς ἐνταῦθα· ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον. καὶ ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίϊον οὐδὲ θεοί περ καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ἢ καὶ τέλος ἔλθῃ ὁμοιΐου πτολέμοιο. κουροτέροισι.] νεωτέροις. μετεῖναι.] συναναστρέφεσθαι. ὡς ἔμεν.] οὕτως εἶναι, οὕτως ἀκμάζειν. ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.] ἀπέκτεινα, ἐφόνευσα. Πύλιοι καὶ Ἀρκάδες περὶ γῆς ὅρων ἐπολέμουν περὶ τὸ καλούμενον ὄρος ἀγκαῖον. Νέστωρ δὲ μονομαχήσας ἐκ προκλήσεως Ἐρευθαλίωνα τὸν Ἱππομέδοντος, ἢ ὡς ἔνιοι, Ἀφείδαντος ἀνεῖλε. καὶ ὑπὸ χαρᾶς τὸ περιορισθὲν χωρίον παρεξῆλθεν. οἱ δὲ Ἀρκάδες ἔτι σκαρίζοντος τοῦ Ἐρευθαλίωνος ἐφορμήσαντες τοῖς Πυλίοις συνέβαλον. καὶ οὕτως ἐνίκησαν. θάψαντες δὲ τοὺς νεκροὺς, καὶ τὸν Ἐρευθαλίωνα, ἐπέγραψαν, Ἐνθάδ' Ἐρευθαλίωνα φίλους τ' ἀντὶ τύμβον ἔθηκαν Ἀρκαδίης βασιλεῖς γένος ἔξοχον Ἱππομέδοντος, οἵ ποτε Νέστορα καὶ λαοὺς πολέμῳ δαμάσαντο. ἀλλ' ὅπως

ἀλλ' οὔπως.] ἀλλ' οὐδαμῶς. ἅμα πάντα.] πάντα ὁμοῦ. δόσαν.] ἔδωκαν, παρέσχον. κοῦρος.] νέος. ἔα.] ἀντὶ τοῦ ἦν ἐγώ. ἔλαβε δὲ ὑπερσυντέλικον ἀντὶ παρατατικοῦ. ἀλλὰ καὶ ὥς.] ἀλλὰ καὶ οὕτως. ἱππεῦσι μετέσσομαι.] ἅμα τοῖς ἱππεῦσιν ἔσομαι. ἠδὲ κελεύσω.] καὶ προστάξω, ὅ ἐστιν ἀφηγήσομαι. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τῶν πρεσβυτῶν γνώμη καὶ τιμή, τὸ καλῶς συμβουλεύειν. αἰχμάς.] ἀπὸ μέρους τὰ δόρατα. αἰχμάσουσιν.] ἀνακινήσουσιν, ὅ ἐστι πολεμήσουσιν. οἵ περ ἐμεῖο.] οἵτινες ἐμοῦ. ὁπλότεροι.] νεώτεροι, ὅπλα φέρειν δυνάμενοι. γεγάασι.] γεγένηνται. παρῴχετο.] παρῆλθεν.

Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν,
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖ τέ με γῆρας ἱκάνει.
10 Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφι.
Ὣς ἔφατ'. Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον
Ἑσταότ', ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι, μήστωρες ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
20 Ἕστασαν. οὐ γάρ πω σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν. οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
30 Καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε κερδαλεόφρον,
Τίπτε καταπτώσσοντες, ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους.
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί.
Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον.
40 Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν,
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς δὴ φὴς πολέμοιο μεθιέμεν, ὁππότ' Ἀχαιοί,
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα;
Ὄψεαι ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα

Τρώων

320 εὗρ' υἱὸν Πετεῶο.] ἰστέον ὅτι τούτου τοῦ ὀνόματος ἡ ἀνάλογος εὐθεῖά ἐστιν ὁ Πετεὸς, τοῦ Πετεοῦ, ὡς ἐννεὸς, ἐννεοῦ. καὶ ἀττικῶς κατ' ἔκτασιν τοῦ ο εἰς τὸ ω, γέγονε Πετεὼς, ὡς ἀπὸ τοῦ Μενέλαος, Μενέλεως, Μενέλεω γίγνεται κατὰ Ἀττικούς. καὶ ἀπὸ τοῦ λαὸς, λεώς. οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ Πετεὸς, Πετεώς. εἶτα ἡ γενικὴ τοῦ Πετεῶ, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο γέγονε Πετεῶο. ἐξ οὗ καὶ τὸ εὗρ' υἱὸν Πετεῶο. μήστωρες ἀϋτῆς.] δυνάμενοι κατὰ μάχην μήσασθαι, ὅ ἐστι βουλεύσασθαι. ἢ ἐξ-
330 οὐ ἐπιστήμονες μάχης. ἀλαπαδναί.] ἀσθενεῖς. οὐ γάρ πω σφιν ἀκούετο.] οὐδέπω γὰρ ἤκουον τῆς κατὰ τὸν πόλεμον κραυγῆς. τοῦτ' ἔστιν οὐδέπω ᾔδεισαν διὰ τὸ πόρρω εἶναι εἰ ὁ πόλεμος κεκίνηται. ἀκούετο.] ἀντὶ τοῦ ἤκουον. νέον.] νεωστί. συνορινόμεναι.] συνταρασσόμεναι. κίνυντο.] ἐκινοῦντο. πύργος.] τάξις, μεταφορά. Τρώων ὁρμήσειε.] προσληπτέον τὸ κατά. ἵν' ᾖ κατὰ Τρώων. νείκεσσεν.] ἐλοιδόρησεν, ἐπέπληξε. κεκασμένε.] κεκοσμημένε.
340 κερδαλεόφρον.] πανοῦργε, καὶ φιλοκερδέστατε. ἀφέστατε.] ἄποθεν καὶ χωρὶς ἑστήκατε. μίμνετε.] περιμένετε. σφῶϊν, ὑμῖν. μετὰ πρώτοισιν ἐόντας.] ἐν πρώτοις ὄντας. καυστείρης.] δεινῆς, καυστικῆς, διαπύρου. ἀντιβολῆσαι.] ἀπαντῆσαι, μετασχεῖν. πρώτω.] πρῶτοι, δυϊκῶς. καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο. καὶ ἐπὶ δαῖτα καλεῖσθε ἀπὸ τοῦ παρ' ἐμοῦ. ὁ τρόπος συνεκδοχή. ὁ δὲ λόγος· πρῶτοι γὰρ καὶ ἐπὶ εὐωχίαν καλεῖσθε ὑπ' ἐμοῦ. γέρουσι.] τοῖς ἐντί-
350 μοις. ἐφοπλίζοιμεν.] παρασκευάζοιμεν. φίλα.] προσφιλῶς, ἡδέως. ὀπταλέα.] ὀπτά. μελιηδέος.] ἡδέος, καλοῦ. ὄφρ' ἐθέλητον.] ἕως οὗ θέλητε. νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε.] νῦν δὲ ἡδέως ἂν ἴδοιτε. μαχοίατο.] μάχοιντο.

ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.] ὁποῖον τοῦτον τὸν λόγον ἐτόλμησας τῷ στόματί σου εἰπεῖν. ἕρκος γὰρ φησὶ τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων, τὰ χείλη περιφραστικῶς. πῶς δὴ φής.] πῶς δὴ λέγεις τοιαῦτα. μεθιέμεν.] ἀμελεῖν. ὀξύν.] τὸν ταχὺν ἔχοντα τὴν ἐν τοῖς φόνοις κρίσιν. ἄρηα.] νῦν τὸν πόλεμον. ὄψεαι.] ἴδῃς, θεάσῃ. ἢν ἐθέλῃσθα.] ἐὰν βούλῃ. καὶ, αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ.] καὶ ἐὰν ἐῶσί σε οἱ πολέμιοι περὶ τούτου ἀσχολεῖσθαι. μεμήλῃ.] διὰ φροντίδος ᾖ. προμάχοισι μιγέντα.] ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς γενόμενον. ἀνεμώλια.]

ἀνεμόφθορα, μάταια, ἀνέμοις ἐοικότα, ἢ οὐκ ἀφανῆ. βάζεις.] λέγεις. ἐπιμειδήσας.] ἐπιμειδιάσας, γελάσας. ὡς γνῶ χωομένοιο.] ὡς ἐπέγνω αὐτὸν ὀργισθέντα. πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον.] ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ ἐναντίον ἔτρεψε τὸν λόγον. ψόγον γὰρ εἰπὼν, νῦν ἔπαινον λέγει. πάλιν.] ἔμπαλιν, ἐκ δευτέρου. λάζετο.] ἐπελάβετο, μετέστρεψε. νεικείω.] κακολογῶ. περιώσιον.] περισσῶς, παρὰ τὸ προσῆκον. ἤπια.] πρᾶα, προσηνῆ. δήνεα.] βουλεύματα. ἅτ' ἐγώ περ.] ἅπερ καὶ ἐγώ. ὄπισθεν.] ἐν τῷ μετὰ ταῦτα χρόνῳ. ἀρεσόμεθα.] ἐξιλεωσόμεθα, θεραπεύσομεν. μεταμώλια.] μάταια. θεῖεν.] ποιήσειαν. μετ' ἄλλους.] ἐπὶ τοὺς ἄλλους. ὑπέρθυμον.] μεγαλόψυχον, ἀνδρεῖον. κολλητοῖσι.] καλῶς συνηρμοσμένοις, συμπήκτοις. ὤμοι.] φεῦ μοι. ἐπίρρημα λύπης δηλωτικόν. τί.] ἐπίρρημα ἀπορρηματικόν. πτώσσεις.] κατέπτηχας, ἀποδειλιᾷς, ὀπιπτεύεις, ἐπιτηρεῖς, περισκοπεῖς. πολέμοιο γεφύρας.] τὰς διεξόδους τοῦ πολέμου. μεταφορὰ ὁ τρόπος. ὧδε.] οὕτως. πτωσκαζέμεν.] καταπτώσσειν, δειλιᾶν. πολύ.] ἐπίρρημα μεσότητος δηλωτικόν. πρὸ φίλων.] ἔμπροσθεν τῶν προσφιλῶν ἑταίρων. δηΐοισι.] πολεμίοις. οἵ μιν ἴδοντο.] οἵτινες αὐτὸν εἶδον. πονεύμενον.] ἐπιπονοῦντα, μαχόμενον. ἤντησα.] συνέτυχον. περὶ δ' ἄλλων.] ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ δὲ τοὺς ἄλλους λέγουσιν αὐτὸν γεγονέναι ἀνδρεῖον. ἄτερ πολέμου.] χωρὶς πολεμικῆς παρατάξεως. Οἰδίπους ἀποβαλὼν Ἰοκάστην, ἐπέγημεν Ἀστυμέδουσαν. ἥτις διέβαλε τοὺς προγόνους ὡς πειράσαντας αὐτήν. ἀγανακτήσας δὲ ἐκεῖνος ἐπηράσατο αὐτῶν δι' αἵματος παραλαβεῖν τὴν χώραν, καὶ παρέδωκε τὴν βασιλείαν τῷ Ἐτεοκλεῖ. ὃς ἐξέβαλε Πολυνείκην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὡς πρεσβύτερος. παραγενόμενος δὲ οὗτος εἰς Ἄργος εὗρε Τυδέα φυγάδα. βοηθῶν γὰρ κἀκεῖνος τῷ πατρὶ, καὶ τὸν ἐναντιούμενον ἀποκτείνας ἀνεψιὸν, ἔφυγεν. Ἄδραστος δὲ θεασάμενος αὐτοὺς ἠμφιεσμένους θηρῶν δοραῖς, Τυδέα μὲν συὸς, Πολυνείκην δὲ λέοντος, συνέβαλε τὸν χρησμόν. ἦν γὰρ αὐτῷ δεδομένος, κάπρῳ καὶ λέοντι ζεῦξαι τὰς θυγατέρας. καὶ δίδωσι Τυδεῖ μὲν Δηϊπύλην, Ἀργείαν δὲ Πολυνείκει. πέμψας δὲ εἰς Μυκήνας συμμαχίαν ᾔτει ἐπὶ Θηβαίους. Θυέστης μὲν οὖν ἑτοίμως ἐδίδου, σημεῖα δὲ αὐτὸν ἐκώλυσε φαῦλα. ἐπελθόντες οὖν ἐπὶ τὰς Θήβας Ἀργεῖοι πέμπουσι πρεσβευτὴν Τυδέα. ὃς καταβαλὼν γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ συμμαχούσης Ἀθηνᾶς νικᾷ τὰ πάντα. ὑποστρέφων δὲ πεντήκοντα νεανίας ἐνεδρεύοντας συλλαβεῖν αὐτὸν, ἀναιρεῖ.

Τρώων ἱπποδάμων. σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὡς γνῶ χωομένοιο, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτέ σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γὰρ ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε. τὰ γὰρ φρονέεις, ἅτ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται. τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι, καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι.
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήϊος υἱός.
Καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὤμοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο
Τί πτώσσεις; τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι.
Ὣς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον. περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
Ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης.
Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευον.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποίην,
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί,

ἀντιθέῳ.] ἰσοθέῳ. Τότε.] ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. στρατόωντο.] ἐστρατοπεδεύοντο. ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης.] περιφραστικῶς τὰς Θήβας. Θῆβαι δέ εἰσιν αἱ πᾶσαι τρεῖς ὧν μέμνηται ὁ ποιητής. μία, ἧς νῦν ποιεῖται λόγον. καὶ αἱ Ὑποπλάκιοι, ὧν μέμνηται ἐν τῇ α καὶ ζ. καὶ αἱ Αἰγύπτιαι, περὶ ὧν φησιν ἐν τῇ ι. κλειτούς.] ἐνδόξους. ἐπικούρους.] βοηθοὺς, συμμάχους. δόμεναι.] δοῦναι. ἐπῄνεον.] συγκατετίθεντο, συνῄνουν. ἔτρεψεν.] ἐκώλυσε. παραίσια.] ἐναντία, παρεκτὸς τοῦ αἰσίου, ὅ ἐστιν ἅπασι χαλεπά. σήματα φαίνων.] σημεῖα φανερὰ ποιῶν, δεικνύς. ᾤχοντο.] ἐπορεύοντο. ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο.] καὶ προῆλθον ἐπὶ τὰς Θήβας ὁδοῦ. Ἀσωπόν.] ποταμὸς Βοιωτίας. βαθύσχοινον.] βαθεῖαν σχοῖνον ἔχοντα. λεχεποίην.] βαθεῖαν πόαν ἔχοντα. ἐξ ἧς ἔστι καὶ λέχος ποιῆσαι, ὅ ἐστι κοίτην. ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν.] ἀντὶ τοῦ τότε δὴ τὸν Τυδέα ἄγγελον ὅ ἐστι πρεσβευτὴν ἔπεμψαν οἱ Ἕλληνες.

κλωσ. στεῖλαν.] ἀπέστειλαν. κιχήσατο.] κατέλαβε. Καδμείωνας.] τοὺς Θηβαίους, ἀπὸ Κάδμου τοῦ κτίσαντος τὰς Θήβας. δαινυμένους.] συνωχουμένους, ἑστιωμένους. κατὰ δῶμα.] κατὰ τὴν οἰκίαν. βίης Ἐτεοκλείης.] Ἐτεοκλέους περιφραστικῶς. ξεῖνός περ ἐών.] πολέμιος ὑπάρχων. ἱππηλάτα.] ἀντὶ τοῦ ἱππηλάτης. τάρβει.] ἐφοβεῖτο, ηὐλαβεῖτο. ἀεθλεύειν.] ἀγωνίζεσθαι. προκαλίζετο.] προεκαλεῖτο. πάντα δ' ἐνίκα.] ἀντὶ τοῦ ἐν παντὶ ἀγωνίσματι. ῥηϊδίως.] εὐκόλως, ῥαδίως. τοίη τοι.] τοιαύτη αὐτῷ. ἐπίρροθος.] βοηθός. χολωσάμενοι.] ὀργισθέντες. κέντορες ἵππων.] ἱππεῖς κεντοῦντες, ἱππικοί. ἂψ ἀνερχομένῳ.] εἰς τοὐπίσω ἐρχομένῳ. πυκινόν.] πυκνόν. λόχον.] ἐνέδραν. εἷσαν.] ἐκάθισαν, λεληθότως. ἄγοντες.] ἀγαγόντες. ἔλαβε δὲ χρόνον ἀντὶ χρόνου. Μαίων.] τὸν Μαίονα τινὲς στοχάζονται κήρυκα γεγονέναι, διὰ τὸ μόνον αὐτὸν σωθῆναι. ἱερὸν γὰρ ἦν τὸ γένος τῶν κηρύκων. διὸ φορτικὸν ἦν ὑβρίζειν αὐτούς, ὅθεν καὶ παροιμία ἐλέχθη τό, πρέσβεις οὔτε τύπτεται, οὐδὲ ὑβρίζεται. Αἱμονίδης.] Αἵμονος παῖς. ἐπιείκελος.] ὅμοιος. μενεπτόλεμος.] ὑπομονητικός, ἐν τῷ πολέμῳ γενναῖος. ἀεικέα.] αἰκιστικόν, χαλεπόν. πότμον.] μόρον, θάνατον. ἐφῆκεν.] ἐπέβαλεν. ἔπεφνεν.] ἀνεῖλεν. ἐφόνευσεν. ἵει.] ἐφίει, ἀπέλυσε. θεῶν τεράεσσι πιθήσας.] τοῖς τῶν θεῶν σημείοις πεισθείς. τοῖος ἔην.] τοιοῦτος ἦν. Αἰτώλιος.] ἀπὸ τῆς Αἰτωλίας. ἀλλὰ τὸν υἱόν.] ἀλλὰ τὸν παῖδα. γείνατο.] ἐγέννησεν. εἷο.] ἑαυτοῦ. χέρεια.] χείρονα. μάχῃ.] ἐν τῷ πολέμῳ. ἀγορῇ δέ.] ἐν δὲ τῷ δημηγορεῖν. πάνυ γὰρ συνετὸν πανταχοῦ ὑποτίθεται τὸν Διομήδη ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς νέοις. οὔτι.] οὐδαμῶς. ἐνιπήν.] ἐπίπληξιν, μέμψιν. αἰδοίοιο.] αἰδοῦς καὶ ἐντροπῆς ἀξίου. υἱὸς Καπανῆος.] ὁ Σθένελος. μὴ ψεύδεο.] μὴ ψεύδου. ἐπιστάμενος.] εἰδώς, δυνάμενος. σάφα.] ἀκριβῶς, σαφῶς. ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.] περὶ ἑαυτοῦ λέγει Σθένελος καὶ Διομήδους. οὗτοι γὰρ μόνοι τῶν ἐπιγόνων ἐστρατεύσαντο ἐπὶ Ἴλιον. ἐπίγονοι δὲ ἐκλήθησαν τῶν ἐπὶ Θήβας στρατευσαμένων οἱ παῖδες. μέγ' ἀμείνονες.] κατὰ πολὺ κρείσσονες, βελτίονες. εὐχόμεθα.] καυχώμεθα.

Αὐτὰρ ὁ βῆ, πλέας δὲ κιχήσατο Καδμείωνας,
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκλείης.
Ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα Τυδεὺς,
Τάρβει μοῦνος ἐὼν πλέσι μετὰ Καδμείοισιν.
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο. πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως. τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη,
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι κέντορες ἵππων
Ἂψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες
Κούρους πεντήκοντα. δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος Λυκοφόντης,
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε.
Πάντας ἔπεφν'. ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι,
Μαίον' ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος, ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο,
Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν, καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ.
Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη κρατερὸς Διομήδης
Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν.
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος Ἀχαιῶν δῃωθέντων.

Θήβης ἕδος.] περιφραστικῶς τὰς Θήβας. ἕδος.] ἔρυμα, ἔδαφος. εἵλομεν.] ἐλάβομεν, ἐπορθήσαμεν. παυρότερον.] ὀλιγώτερον. ἄρειον.] ἀρεῖον ἰσχυρόν. τεράεσσι.] σημείοις. ἀρωγῇ.] βοηθείᾳ. κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.] ἐκεῖνοι, τὸ πάθος ἀφαίρεσις. σφετέρῃσιν.] ἰδίαις ἁμαρτίαις, ἀνοίαις. ὄλοντο.] ἀπώλοντο. τῷ.] διό. ἔνθεο.] συγκαταρίθμει. τέττα.] προσφώνησις τιμητικὴ νεωτέρου φίλου πρὸς παλαιότερον. ἧσο.] κάθου. οὐκ ἔπρεπε δὲ εἰς πόλεμον προερχόμενον αὐτὸν καθέζεσθαι. βέλτιον οὖν λέγειν τὸ μετὰ σιωπῆς, ἧσο ἤτοι μένε. νεμεσῶ.] μέμφομαι. ἅμ' ἕψεται.] ἀκολουθήσει. εἴ κεν.] ἐάν. δῃώσωσι.] φονεύσωσιν. ἕλωσι.] λάβωσι, πορθήσωσι. μέγα πένθος.] μεγίστη λύπη. δῃωθέντων.] φονευθέντων. νῶϊ.] ἡμεῖς. μεδώμεθα.] φροντίζω

τίζω

τίδα πονησώμεθα. θούριδος ἀλκῆς.] τῆς ἐνθουσιαστικῆς καὶ ὁρμητικῆς δυνάμεως. ἦ ῥα.] ἔφη δή. καί ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἄρα. ἐὰν δὲ ἐν μέρει λόγου ᾖ, δηλοῖ τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν. ὀχέων.] τῶν ἁρμάτων. ἆλτο.] καθήλατο. χαμᾶζε.] χαμαί, ἐπὶ γῆς. δεινόν.] ἐκπληκτικόν, φρικτόν. ἔβραχεν.] ἤχησεν. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. χαλκός.] περιφραστικῶς τὰ ὅπλα. ὀρνυμένου.] διεγειρομένου. ὑπό κεν.] ὑφ' οὗ ἂν ἤχου. ταλασίφρονα.] καὶ τὸν πάνυ καρτερικόν, γενναῖον. δέος εἷλε.] φόβος ἔλαβε. πολυηχέϊ.] πολυταράχῳ, μεγάλως ἠχοῦντι. ὄρνυται.] διεγείρεται, ὁρμᾷ. ἐπασσύτερον.] συνεχές, πυκνόν. πρῶτα.] τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν. κορύσσεται.] κορυφοῦται, αὔξεται, εἰς ὕψος ἐπαίρεται. χέρσῳ.] τῇ γῇ. ῥηγνύμενον.] προσρησσόμενον. βρέμει.] ἠχεῖ. βρόμος δὲ κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας.] περὶ δὲ τὰ ἀκρωτήρια. κυρτόν.] μετέωρον, ὑψηλόν. ἐόν.] ὄν, ὑπάρχον. ἀποπτύει.] ἀπορρίπτει, ἐκβάλλει. ὁ τρόπος μεταφορά. ἁλὸς ἄχνην.] τὸ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα, τὸν ἀφρόν, ὅπερ καὶ φυκός φασι. νωλεμέως.] ἀδιαλείπτως. κέλευεν.] ἐκέλευσεν. οἷσιν ἕκαστος.] ἕκαστος ἡγεμὼν τοῖς ἰδίοις. ἀκὴν ἦσαν.] ἡσύχως καὶ χωρὶς θορύβου παρεγένοντο. φαίης.] ὑπολάβοις, εἴποις. τόσσον.] τοσοῦτον. ἔχοντ' ἐνὶ στήθεσιν αὐδήν.] κατέχοντες ἐν αὐτοῖς τὴν φωνήν, ἐκ τούτου παρίστησιν αὐτῶν τὸ ἥσυχον. σιγῇ.] σιωπῇ. δειδιότες.] φοβούμενοι. σημάντορας.] τοὺς ἡγεμόνας. ποικίλα.] διάφορα καὶ πολύχρωμα. εἱμένοι.] ἐνδεδυμένοι, ἠμφιεσμένοι. ὄϊες.] πρόβατα. πολυπάμμονος.] πολυθρέμμονος, πλουσίου. πάμματα γὰρ καλεῖται παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα. καὶ πάσασθαι, τὸ κτήσασθαι, ἐκτεινομένου τοῦ α. ἀζηχές.] ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. μεμακυῖαι.] μηκώμεναι. μηκὴ γάρ ἐστιν ἡ αἰγῶν βοή. ὅθεν καὶ τὸ μηκάδας αἶγας. βληχὴ δὲ ἡ τῶν προβάτων. ἀλαλητός.] θόρυβος, κατὰ ἀντίφρασιν. ὀρώρει.] διεγήγερτο. τὸ ο μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. ὁμός.] ὅμοιος, ὁ αὐτός. θρόος.] θροῦς, θόρυβος. οὐδ' ἴα.] οὐδεμία καὶ αὐτή. γῆρυς.] φωνή. πολύκλητοι.] οἱ ἐκ πολλῶν τόπων συγκεκλημένοι, ὅ ἐστι συναλεχθέντες.

Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσιν ἄνακτος
420 Ὀρνυμένου. ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὕπο κινήσαντος.
Πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται. ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην.
Ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες,
Νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων. οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν. οὐδέ κε φαίης,
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι, ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν,
430 Σιγῇ δειδιότες σημάντορας. ἀμφὶ δὲ πᾶσι
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ' ὥς τ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
Ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν,
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο. πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ' ἠδὲ φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα
440 Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε.
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι

Ἔπληντ'

ὦρσε.] διήγειρε. παρώρμα εἰς τὸ πολεμεῖν. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Τρῶας δηλονότι ὁ Ἄρης, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἡ Ἀθηνᾶ. Δεῖμός τ' ἠδὲ φόβος.] Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης παῖδες, κατὰ δέ τινας οὐχ υἱοί, ἀλλ' ἵπποι. Ἄρης.] ἡ προθυμία τοῦ πολέμου, ἢ ὁ σωματοειδὴς θεός. ἄμοτον.] ἀμότως, ἀπληρώτως. ἀφ' οὗ καὶ μότα τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς κοίλοις τραύμασιν ὀθόνια πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς σαρκός. κασιγνήτη.] ἀδελφή. ἑτάρη.] φίλη. ἥ τε.] ἥτις Ἔρις. ὀλίγη.] ἐξ ὀλίγου καὶ ἐκ μικροῦ πράγματος μικρά. καὶ ἔστι ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. πρῶτα.] τὴν ἀρχήν. κορύσσεται.] μετεωρίζεται, αὔξεται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς κόρυθος. ἐστήριξε.] προσεπέλασεν, ἤγγισε. κάρη.] τὴν κεφαλήν. ἥ σφιν.] ἥτις αὐτοῖς. τότε.] κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. νεῖκος.] φιλονεικίαν. ὁμοίϊον.] ὁμοίως πᾶσι χαλεπόν. μέσσῳ.] μεταξὺ Τρώων καὶ Ἑλλήνων. ὀφέλλουσα.] αὔξουσα. στόνον.] στεναγμόν, λύπην. ἐς χῶρον.] εἰς τὸ ὡρισμένον χωρίον. ξυνιόντες.] συνερχόμενοι. σύν ῥ' ἔβαλον.] συνέβαλον δή. ὁ δὲ ῥα.] σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ δή. ῥινούς.] τὰς ἀσπίδας, τὰς βύρσας. μένε' ἀνδρῶν.] τὴν δύναμιν τῶν ἀνδρῶν περιφραστικῶς. ὀμφαλόεσσαι.] ὀμφαλοὺς ἔχουσαι, περιφερεῖς.

προφθάς. ἔπλητο.] ἐπλησίαζον, ἐγγίζον. πολύς.] μέγας. ὀρυμαγδός.] θόρυβος. οἰμωγή.] στεναγμός, ὀλοφυρμὸς τῶν ἡττωμένων δηλονότι. εὐχωλή.] καύχησις δηλονότι τῶν νικώντων. πέλεν.] ἐγίνετο, τῶν τε φονευόντων καὶ τῶν φονευομένων. ῥέε.] ἀντὶ τοῦ ἐχεῖτο. ἔλαβε δὲ διάθεσιν ἐνεργητικήν. χείμαρροι.] οἱ χειμῶνος ῥέοντες ποταμοί, καὶ πληρούμενοι ἀπὸ μεγάλων ὄμβρων. κατ' ὄρεσφι.] κατὰ τῶν ὀρῶν. ἐς μισγάγκειαν.] εἰς κοῖλον τόπον, ἔνθα ὁμοῦ συμμίσγεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ διαφόρων τόπων. συμβάλλετον.] συμβάλλουσι, συμμίσγουσιν. ὄβριμον.]

Ἔπλητ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε, καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
10 Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων. ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ,
Κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν,
Ὡς τῶν μισγομένων, γένετο ἰαχή τε, φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν,
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλεν πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης.
20 Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε. πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε πύργος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
Ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε. μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
Νεκρὸν γὰρ ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
30 Πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ. λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός, ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
Ἀργαλέον Τρώων, καὶ Ἀχαιῶν. οἱ δὲ λύκοι ὥς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν. ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
Ἠΐθεον θαλερόν, Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος
40 Γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι.
Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον, οὐδὲ τοκεῦσι,
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε. μινυνθάδιος δέ οἱ αἰών

Ἔπλεθ'

πολύχρονον, ἢ ἰσχυρόν. κοίλης.] βαθείας. ἔντοσθεν.] ἔσωθεν. χαράδρης.] τῆς χαράξεως τοῦ ἐδάφους γιγνομένης, ἀπὸ τῶν καταφερομένων ὀμβρίων 450 ὑδάτων. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ ἐγκεχαράχθαι τῇ φορᾷ τοῦ ὕδατος. τῶν δέ τε.] τούτων δὲ τῶν ποταμῶν. τηλόσε.] πόρρω, μακράν. δοῦπον.] ἦχον, ψόφον. ἔκλυεν.] ἤκουσε. μισγομένων.] συνερχομένων. ἰαχή.] φωνή, βοή. πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν.] ἀντὶ τοῦ ἐφόνευσε. πῶς οὖν Αἴας ἢ Διομήδης ἀριστεύει πρῶτος; ἤ φασιν, ὅτι Πύλιοι πρῶτοι συνέρρηξαν. ἄλλοι δὲ ὅτι ἐπεὶ ὁ Ἀντίλο-460χος ἄλκιμός τε καὶ ταχὺς ὑπόκειται, εἰκότως καὶ φονεύει πρῶτος. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἀπ' ἐλάσσονος ἄρχεσθαι τὸν ποιητὴν τὸ τῆς τύχης αἰνισσόμενον κράτος. κορυστήν.] πολεμιστήν, ἢ πεζὸν καὶ ὁπλίτην. ἐσθλόν.] ἀγαθόν, γενναῖον. Θαλυσιάδην.] Θαλυσίου παῖδα. Ἐχέπωλον.] ὄνομα κύριον. κόρυθος φάλον.] εἰς τὸ ἀνάστημα τῆς περικεφαλαίας. πῆξεν.] ἐνέπηξε. πέρησεν.] διεπέρασε, διῆλθεν. ὀστέον εἴσω.] ἔνδοθεν τῶν ὀστέων. ἤριπεν.] ἔπεσεν. 470 ἔλαβε.] κατέληφε. Χαλκωδοντιάδης.] Χαλκώδοντος παῖς. μεγαθύμων.] μεγαλοψύχων, γενναίων. Ἀβάντων.] τῶν Εὐβοέων. ὑπ' ἐκ βελέων.] ἔξωθεν τῶν βελῶν. βέλος δὲ καλεῖται τὸ ἐκ χειρὸς βαλλόμενον. λελιημένος.] προθυμούμενος, ἐσπουδακώς. τάχιστα.] ταχέως. ὁ ῥόπος ὑπερβολή. συλήσειε.] σκυλεύσει, ὅ ἐστι τὰ ὅπλα ἀποδύσῃ. μίνυνθα.] ἐπ' ὀλίγον. ἐρύοντα.] ἕλκοντα. κύψαντι.] ἐπινεύσαντι.

+ ὄμβειμος

παρ' ἀσπίδος.] ἐγγὺς τῆς ἀσπίδος. ἐξεφαάνθη.] ἐξεφάνη. οὔτησεν.] ἐκ χειρὸς ἔτρωσε. ξυστῷ.] ἐξεσμένῳ δόρατι. χαλκήρεϊ.] σιδήρῳ ἡρμοσμένῳ. λῦσε δέ.] λυθῆναι δὲ ἐποίησεν. ἔργον.] ἡ μάχη. ἐτύχθη.] κατεσκευάσθη, ἐγίνετο. ἀργαλέον.] χαλεπόν, δεινόν. οἱ δὲ λύκοι ὥς.] οἱ δὲ δίκην λύκων, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν τοῦ ζώου. ὁ δὲ τρόπος ἀναστροφή. ἀλλήλοις ἐπόρουσαν.] ἐφώρμησαν ἀλλήλοις. ἐδνοπάλιζεν.] ἀνῄρει, ἐφόνευεν. ἠΐθεον.] ἄγαμον νέον. θαλερόν.] ἀκμαῖον, νέον. Σιμοείσιον.] τὸν Ἀνθεμίωνος παῖδα. Ἴδηθεν.] ἐκ τῆς Ἴδης. Ἴδη δὲ ὄρος 30 ὑψηλότατον Τροίας. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης. ἀπὸ τῆς διαθρεψάσης τὸν Δία νύμφης. Δίδυμος δὲ πάντα τὰ ὄρη Ἴδας λέγει, ἀπὸ τοῦ δύνασθαι ἀπ' αὐτῶν πλεῖστα καθορᾶν. κατιοῦσα.] κατερχομένη. παρ' ὄχθῃσι Σιμόεντος.] παρὰ ταῖς ὄχθαις, ὅ ἐστι τοῖς χείλεσι τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ. γείνατο.] ἀπεκύησεν, ἔτεκεν. ἐπεί ῥα.] ἐπειδή. τοκεῦσι.] γονεῦσι, πατράσιν. ἕσπετο.] ἠκολούθει. μῆλα.] πρόβατα. ἰδέσθαι.] θεάσασθαι. τοὔνεκά μιν.] τούτου χάριν αὐτόν. κάλεον.] ἐκάλουν. θρέπτρα.] τὰ ὑπὲρ τῆς ἀναστροφῆς χαριστήρια. αἰών.] ὁ τοῦ ζῆν χρόνος. ἔπλετο.] ἐγένετο. δαμέντι.] δαμασθέντι, ἀναιρεθέντι. ἰόντα.] ἐπιόντα. ἀντικρύ.] ἐξ

ἐναντίας.

ἐναντίας, διαμπάξ. ἐν κονίῃσιν.] ἐν τῇ γῇ. αἴγειρος ὥς.] ὡς αἴγειρος. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. ἔστι δὲ εἶδος δένδρου. ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ ἐγέρσεως αὐτοῦ καὶ ἀναδόσεως. ἥ ῥα.] ἥ τις δή. ἐν εἱαμενῇ.] ἐν καθύδρῳ καὶ βοτανώδει τόπῳ. ἕλεος.] ἕλους. ἕλος δὲ καλεῖται ὁ ὁμαλὸς καὶ κάθυδρος τόπος. πεφύκει.] ηὐξήθη, ἀναδίδοται. λείη.] λεία, ὁμαλή. ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι.] οἱ δὲ κλάδοι αὐτοῦ. πεφύασι.] πεφύκασιν. ἁρματοπηγός.] ἅρματα συμπηγνύων, τέκτων. αἴθωνι.] λαμπρῷ, ὀξεῖ. ἐπὰν γὰρ ὁ σίδηρος ὀξυνθῇ, λαμπρότερος γίγνεται. ἐξέταμεν.] ἐξέτεμεν, ἐκόψεν. ἴτυν.] ἀψίδα. λέγει δὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ. δίφρῳ.] τῷ ἅρματι. περικαλλέϊ.] πάνυ καλῷ. ἀζομένη.] ξηραινομένη. ψιλῶς ἀναγνωστέον * ἵνα μὴ ᾖ ὄνομα κύριον. ἐσχημάτισται γὰρ παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ ζῆν. ἐξενάριξεν.] ἐφόνευσεν. αἰολοθώρηξ.] ποικίλον θώρακα ἔχων. Πριαμίδης.] Πριάμου παῖς Ἄντιφος. ἅμαρτ᾽.] διήμαρτεν, ἀπέτυχε. Λεῦκον.] νῦν προπερισπωμένως ἀναγνωστέον. βεβλήκει.] σχῆμα χρονικόν. ἔλαβε δὲ ὑπερσυντέλικον ἀντὶ ἀορίστου. νέκυν.] νεκρόν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ νήκηρος, ὁ μὴ ἔχων κῆρ, ὅ ἐστι ψυχήν. ἑτέρωσε.] εἰς τὸ ἕτερον μέρος. ἐρύοντα.] ἕλκοντα. ἤριπε.] κατηνέχθη, ἔπεσεν. ἔκπεσεν.] ἐξέπεσεν. ἀποκταμένοιο.] ἀναιρεθέντος. χολώθη.] ἐλυπήθη, ὠργίσθη. κεκορυθμένος.] καθωπλισμένος. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. αἴθοπι.] τῷ λαμπρῷ. ἀμφὶ ἓ παπτήνας.] περὶ αὐτὸν περιβλεψάμενος. κεκάδοντο.] ταρασσόμενοι ἐσκορπίζοντο, ἔφυγον. οὐχ ἅλιον.] οὐ μάταιον. ἧκεν.] ἔπεμψε. νόθον.] τὸν οὐ γνήσιον, ἀλλ᾽ ἐκ παλλακίδος ὄντα. αἱ γὰρ παιδοποιΐαι παρὰ τῷ ποιητῇ τετραχῶς λέγονται. ὁ μὲν γὰρ γνήσιος, ὁ δὲ νόθος καλεῖται παῖς· ὁ δὲ σκότιος, καὶ ἄλλος παρθένιος. γνήσιος μὲν οὖν καλεῖται, ὁ ἐκ νομίμων γάμων. νόθος δέ, ὁ ἐκ παλλακίδος. σκότιος, ὁ τὸν πατέρα ἀγνοῶν. σκότιον δὲ ἐγείνατο μήτηρ. παρθένιος δέ, ὁ ἐκ παρθένου ἔτι νομιζομένης γενόμενος. ὡς τὸ· παρθένιος τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη. Δημοκόωντα.] ὄνομα κύριον. ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθεν.] ὅστις αὐτῷ ἐκ τῆς Ἀβύδου παρεγεγόνει πόλεως Ἑλλησπόντου. παρ᾽ ἵππων ὠκειάων.] ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἵπποι ἐγεννῶντο ταχεῖς. εἶπε δὲ ὅτι ἐκεῖ ἐτρέφοντο, καὶ οἱ ἵπποι τοῦ Πριάμου. κόρσην.] τὸν κρόταφον. πέρησε.] διεπέρασε, διῆλθεν. αἰχμή.] ἡ ἐπιδορατίς. τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.] σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, τοῦ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε. τούτου δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ σκότος ἐκάλυψεν. ἀράβησε δέ.] ἤχησε δέ. τεύχεα.] τὰ ὅπλα. χώρησαν.] ὑπεχώρησαν, ἔφυγον. πρόμαχοι.] πρωταγωνισταί. φαίδιμος.] ἐπιφανής, λαμπρὸς ἐν ταῖς πράξεσι. μέγ᾽ ἴαχον.] μέγα ἐβόησαν. ἐρύσαντο.] εἵλκυσαν. ἴθυσαν.] ἐπ᾽ εὐθείας ὥρμησαν. νεμέσησεν.] ἐφθόνησεν, ἐβάσκηνε. Περγάμου ἐκκατιδών.] ἐκ τῆς ἀκροπόλεως προσχών. Ὅμηρος δὲ μόνην τὴν Ἰλίου ἀκρόπολιν, Πέργαμον καλεῖ· οἱ δὲ νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις. ἰστέον δέ, ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ κτίζοντες τὰς πόλεις ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις ἀκροπόλεις ἐποίουν, διὰ τὸ ἐκεῖσε προσφεύγειν ἀπὸ τῶν κοιλοτέρων τόπων τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν τοῖς κατακλυσμοῖς. κέκλετο.] παρεκελεύσατο. ἀΰσας.] βοήσας. ὄρνυσθε.] ὁρμᾶτε, διεγείρεσθε, μηδ᾽ ὑποχωρεῖτε. χάρμης.] μάχης, κατὰ ἀντίφρασιν. οὐδεὶς γὰρ ἐν αὐτῇ χαίρει.

Ἔπλεθ᾽, ὑπ᾽ Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν 10
480 Δεξιόν. ἀντικρὺ δὲ δι᾽ ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν, ὁ δ᾽ ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν αἴγειρος ὥς.
Ἥ ῥά τ᾽ ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει
Λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ᾽ ἀκροτάτῃ πεφύασιν.
Τὴν μέν θ᾽ ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
Ἐξέταμ᾽, ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ.
Ἡ μέν τ᾽ ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ᾽ ὄχθας.
Τοῖον ἄρ᾽ Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής. τοῦ δ᾽ Ἄντιφος αἰολοθώρηξ 20
Πριαμίδης καθ᾽ ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.
490 Τοῦ μὲν ἅμαρθ᾽. ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον
Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ᾽ ἐρύοντα.
Ἤριπε δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοῦ δ᾽ Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Στῆ δὲ μάλ᾽ ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας. ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο 30
Ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος. ὁ δ᾽ οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ᾽ υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ᾽ ἵππων ὠκειάων,
500 Τόν ῥ᾽ Ὀδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
Κόρσην. ἡ δ᾽ ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη. τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ.
Χώρησαν δ᾽ ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ. 40
Ἀργεῖοι δὲ μέγ᾽ ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς.
Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ᾽ Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών. Τρώεσσι δὲ κέκλετ᾽ ἀΰσας·
Ὄρνυσθ᾽ ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ᾽ εἴκετε χάρμης

λίθος.

λίθος χρώς.] τὸ σῶμα ἀναίσθητος. μεταφορά. ἀνασχέσθαι.] ἀναδέξασθαι, ὑπομεῖναι. ταμεσίχροα.] τέμνοντα τὸ χρῶτα. οὐ μάν.] οὐ μὴν οὖν. ἠϋκόμοιο.] εὐκόμου. μάρναται.] μάχεται. θυμαλγέα.] τὸν τὴν ψυχὴν ἀλγοῦντα. πέσσει.] καταδαπανᾷ, ἢ πραΰνει. ὁ τρόπος μεταφορά. δεινός.] φρικτὸς, φοβερός. κυδίστη.] ἐνδοξοτάτη. Τριτογένεια.] ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ τὸ τρεῖν καὶ φοβεῖσθαι γεννῶσα τοῖς πολεμίοις. ἢ ἡ ἐπὶ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ τῆς Λιβύης γεννηθεῖσα. Ἀμαρυγκείδην.] Ἀμαρυγκέως παῖδα Διώρην. ἐπέδησε.] κατέσχε. χερμαδίῳ.] χειροπληθεῖ λίθῳ.

Ἀργείοις, ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο
Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε.
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
Κνήμην δεξιτερήν, βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
Πείρως Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε, καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
Ἄχρις ἀπηλοίησεν. ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
Θυμὸν ἀποπνείων. ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν περ,
Πείρως. οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν. ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο. πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας. ἐκ δ' † ὄμβειμον ἔγχος
Ἐσπάσατο στέρνοιο. ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ.
Τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε. περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι. δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ χασσάμενος, πελεμίχθη.
Ὣς τώγ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν Θρηκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἡγεμόνες. πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθά κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών.
Ὅς τις ἔτ' ἄβλητος, καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ'. αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

βλῆτο.] ἐβέβλητο. ὀκριόεντι.] τραχεῖ. δεξιτερήν.] δεξιάν. ἀγός.] ἡγεμών. Ἰμβρασίδης.] Ἰμβράσου παῖς Πείρως. Αἰνόθεν.] ἀπὸ Αἴνου πόλεως Θρᾴκης. εἰληλούθει.] παραγεγόνει, ἐληλύθει. ἀμφοτέρω δὲ τένοντε.] ἀμφότερα δὲ αὐτοῦ τὰ κατατείνοντα νεῦρα. λᾶας.] λίθος. ἀναιδής.] ὁ ταχύς. ἄχρις.] ἕως. ἀπηλοίησεν.] ἀπέκοψε. κάππεσε.] κατέπεσεν. ἄμφω χεῖρε.] ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας. πετάσσας.] ἐκπετάσας. ἐκτείνας.] θυμὸν ἀποπνείων.] περιφραστικῶς τὴν ψυχὴν ἐκπνέων. ὅς ῥα.] ὅς τις δή. οὖτα.] ἔτρωσε. χύντο.] ἀθρόως ἐξεχύθησαν. χολάδες.] τὰ ἔντερα, ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ συρρεῖ ἡ ξανθὴ χολή, τοῦτο μηχανησαμένης τῆς φύσεως πρὸς τὸ διαθερμαίνεσθαι, καὶ ὀρεθίζεσθαι αὐτὰ τῇ δριμύτητι αὐτοῦ πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν περιττῶν. ἔμελλε γὰρ ψυχρὰ ὄντα τῇ κράσει ἀργὰ μένειν, καὶ μηδέποτε ποιεῖν τὴν ἀπόκρισιν. τοιαῦτα γὰρ τὰ νευρώδη πάντα. οἱ δὲ ἠτυμολόγησαν παρὰ τὸ χεῖσθαι οὐ καλῶς. ἐπεσσύμενον.] ἀπαλλασσόμενον, ἀπερχόμενον. πάγη.] ἐνεπάγη, εἰσῆλθεν. ἀγχίμολον.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μετ' οὐ πολύ. τύψε.] ἐπέπληξεν. ἐκ δ' αἴνυτο.] ἀφῃρεῖτο δέ. οὐκ ἀπέδυσεν.] οὐκ ἐσκύλευσε. περίστησαν.] περιέστησαν κύκλῳ. ἀκρόκομοι.] ἤτοι ἄκρως κομῶντες, ἢ οἱ μὴ κομῶντες ἄγαν, μή γε πάλιν ἐψιλωμένοι τὴν κεφαλήν. δολίχ' ἔγχεα.] τὰ μακρὰ δόρατα. οἵ ἑ.] οἵ τινες αὐτόν. μέγαν περ ἐόντα.] ἰσχυρὸν περ ὑπάρχοντα. ἴφθιμον.] ἰσχυρόν. ἀγαυόν.] λαμπρόν. ὦσαν.] ἀπώσαντο, ἀπέκρουσαν. ἀπὸ σφείων.] ἀφ' ἑαυτῶν. χασσάμενος.] ἀναχωρήσας. πελεμίχθη.] διεσείσθη, ἀνεκινήθη. ὣς τώ γε.] οὕτως ἔτι. παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην.] ἐγγὺς ἀλλήλων ἔκειντο ἐκτεταμένοι. Ἐπειῶν.] Ἠλείων. ἀπὸ Ἐπειοῦ τοῦ Ἠλείου βασιλέως αὐτῶν. περικτείνοντο.] περὶ αὐτὰς ἀνῃροῦντο. ἔνθα.] τότε. ἔργον.] νῦν τὸν πόλεμον. ὀνόσαιτο.] ἐκφαυλίσειε, μέμψαιτο. μετελθών.] εἰς αὐτοὺς παραγενόμενος. ἄβλητος καὶ ἀνούτατος.] ἀνούτατος λέγεται ὅτι μή τε ἀπὸ διαστήματος τρωθεὶς δόρατι ἢ ὀϊστῷ, μή τε δὲ ἐκ τοῦ ἐγγὺς ξίφει. τοῦτο γὰρ διαφέρει βολὴ τρώσεως. δινεύοι.] περὶ αὐτὸν ἀναστρέφοιτο. ὅθεν καὶ αἱ συστροφαὶ τῶν ἀνέμων, δῖναι λέγονται. ἀπερύκοι.] ἀπείργοι, κωλύοι. ἐρωήν.] ὁρμήν. ἤματι κείνῳ.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. πρηνέες.] πρηνεῖς. ἐπὶ πρόσωπον.] ἀπὸ τοῦ πρόσω νενευκέναι. τέταντο.] ἐκτεταμένοι ἦσαν, ἀνῄρηντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ε ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Διομήδης Ἀθηνᾶς αὐτῷ ἀντιλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. τιτρώσκει δὲ Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ πληγέντα ὑπ' αὐτοῦ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Ἀπαγαγὼν τὸν τοῦ Πηλέως ὁ Ποιητὴς πρόμαχον, ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προστῆσαι θελήσας, καὶ παράδοξον ἀριστείαν ἐρμηνῦσαι τὸν Τυδέως ἵστησιν, καὶ διότι οὐχ οἷός τε ἦν ἐπίσης ἐκείνῳ τοὺς πολεμίους φοβεῖν, φησὶν αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθεῖσθαι, καὶ ἐξαιρέτῳ τιμῇ τετιμῆσθαι. ὁρᾶσθαι γοῦν ὑπὲρ τῶν ὤμων αὐτοῦ φοβερὸν πῦρ καιόμενον, ὡς τοὺς Τρῶας καταπλαγέντας ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ, καταφυγεῖν, φοβερώτερον αὐτὸν καὶ Ἀχιλλέως νομίζοντας. λέγουσιν· "οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν, ὅν περ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην μαίνεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν." τοῦτον τὸν τρόπον Διομήδης ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθούμενος, πολλοὺς τῶν Τρώων ἀναιρεῖ, καὶ Πάνδαρον τὸν παρασπονδήσαντα. τιτρώσκει δὲ καὶ Ἀφροδίτην, συλλαμβανομένην τῷ παιδὶ Αἰνείᾳ, ὁμοίως δὲ καὶ Ἄρεα. τὴν μὲν οὖν Ἀφροδίτην ἡ μήτηρ Διώνη παραμυθεῖται. τὸν δὲ Ἄρεα ἰᾶται Παιήων, τοῦ Διὸς πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήξαντος.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

ΕΝΘΑ Υ.] τότε δή. ἐπίρρημα χρονικόν. ἄλλως δὲ ἐνταῦθα τοπικόν. Παλλάς.] εὐκίνητος, πολεμική. παρὰ τὸ πάλλεσθαι, ὅ ἐστι κινεῖσθαι, ἢ παρὰ τὰς αἰτίας ἃς εἴπομεν ἐν τῇ α. δῶκεν.] ἔδωκε, παρέσχε. μένος.] δύναμιν. δῶκε μένος καὶ θάρσος.] τὸ μένος ἐστὶ τοῦ σώματος, τὸ δὲ θάρσος τῆς ψυχῆς. ἵνα οὖν καὶ δύνηται καὶ θαρρῇ, ἀμφότερα αὐτῷ ἔδωκε. πολλοὶ γὰρ δύνανται μὲν, οὐ θαρροῦσι δέ. θάρσος δέ ἐστι, κατὰ μὲν τοὺς Στωϊκοὺς φιλοσόφους, τὸ ἀσφαλῶς πεποιθέναι αὐτῷ, ὅτι οὐδενὶ ἂν δεινῷ περιπέσοι. κατὰ δὲ τοὺς ἐξ Ἀκαδημίας, καὶ τοὺς Ἐρετρικούς, ἐπίτασις θαρραλέα. κατὰ δὲ τοὺς Κυρηναϊκοὺς καὶ Ἐπικουρείους, εὐσταθεῖν κατὰ διάνοιαν καὶ λόγον ἐν δεινῶν ὑπομοναῖς. ὡς φησιν ὁ Ποιητής· Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε. θάρσος οὖν ἐστι τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς· θράσος δὲ, τοὐναντίον. θάρσος.] ψυχῆς ἀνδρία, πεποίθησις. ἔκδηλος.] διάδηλος, φανερός. μετὰ πᾶσιν.] ἐν πᾶσιν. ἡ γὰρ μετὰ πρόθεσις ἀντὶ τῆς ἐν κεῖται. κλέος ἐσθλόν.] δόξαν ἀγαθήν. ἄροιτο.] ἀπενέγκοιτο, λάβοι. δαῖέ οἱ.] ἔκαιεν, ἔλαμπεν. ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος.] ἀντὶ τοῦ φαντασίαν πυρὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐποίει φαίνεσθαι, ὥστε πλέον αὐτὸν εἶναι ἐπίφοβον τοῖς Τρωσίν. ἀκάματον.] πολύ. Ζωίλος δὲ ὁ Ἐφέσιος κατηγορεῖ τοῦ τόπου τούτου, καὶ μέμφεται τὸν Ποιητήν, ὅτι λίαν γελοίως πεποίηκεν ἐκ τῶν ὤμων τοῦ Διομήδους καιόμενον πῦρ. ἐκινδύνευσε γὰρ καταφλεχθῆναι ὁ ἥρως. ἔνιοι μὲν οὖν παρειλῆφθαί φασι τὸ ὡς, κατὰ συνήθειαν τῷ Ποιητῇ, ὡς καὶ ἐν ἑτέροις. ὡς, οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός. ὡς πυρὸς φαντασίαν, οὐκ εἰλικρινῶς πῦρ. ἀστέρ' ὀπωρινῷ.] τῷ κατὰ τὸν καιρὸν ὀπώρας ἀνατέλλοντι ἀστέρι. λέγει δὲ τῷ κυνὶ ἢ θερινῷ, καὶ ὀπώρας κατασκευαστικῷ. ὀπώρα δὲ καλεῖται ὁ μεταξὺ θέρους καὶ φθινοπώρου καιρός. ἰστέον ὅτι διαφέρει ἀστὴρ ἄστρου ταύτῃ. ὅτι ὁ μὲν ἀστήρ ἐστιν ἓν σῶμα φύσεως θειοτέρας ἐννοίας ποιούμενον. ἄστρον δὲ, τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων συγκείμενον ἀστροθέτημα, ὅπερ μιᾶς φαντασίας ὄψεως ὑποπίπτει μετά τινος ἱστορίας τὴν ἀπόδοσιν ἔχον. οἷα τὰ ἐν τῷ ζωδιακῷ, δράκων, αἱ δύο ἄρκτοι, καὶ τὰ λοιπά. ταῦτα δὲ κεῖται ἐν τῷ ἀρκτικῷ, ὃς καὶ βόρειος καὶ ἀειφανὴς προσαγορεύεται. ὁ δὲ ἀντικείμενος τούτῳ κύκλος, ἀνταρκτικὸς καὶ ἀφανὴς καὶ νότιος λέγεται. ἐναλίγκιον.] παραπλήσιον, ὅμοιον τῇ αὐγῇ. παμφαίνησι.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Ε ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Εἶ βάλλει Κυθέρειαν, Ἄρηά τε Τυδέος υἱός.

ΕΝΘ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος, καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα

Λαμπρὸν

παμφαίνησι.] πανταχοῦ φαίνει. λελουμένος ὠκεανοῖο.] νεωστὶ ἀνατέλλων ἐξ ὠκεανοῦ. τὰς γὰρ ἀνατολὰς τῶν ἄστρων ἐντεῦθεν ὁ Ποιητὴς συνιστᾷ. ὠκεανὸς δὲ ποταμὸς, καθ' Ὅμηρον, περιῤῥέων κύκλῳ τὴν γῆν, ποταμῶν πάντων πατὴρ ὤν. τοῖόν οἱ πῦρ δαῖε.] τοιοῦτον αὐτοῦ πῦρ ἀνῆπτο. ἀπὸ δὲ τούτων, ὃ διὰ τῆς περικεφαλαίας καὶ τῆς ἀσπίδος, ὡς προεῖπε, τὴν τῶν ὅπλων στιλπνότητα δηλοῖ. οὐ γὰρ δὴ πυρὶ ὡμοίωσεν αὐτοῦ τὸ σῶμα, οὐδὲ ὕλῃ τινὶ καιομένῃ, ἀλλὰ λαμπρῷ ἀστέρι, οὗ αἱ αὐγαί εἰσι πυρώδεις. φησὶ γάρ· ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα λαμπρὸν παμφαίνησιν.

Λαμπρὸν παμφαίνησι λελουμένος ὠκεανοῖο.
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε, καὶ ὤμων.
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς, ἀμύμων,
Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο. δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τώ οἱ ἀποκρινθέντε ἐναντίω ὁρμηθήτην,
Τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιιν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν. ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης, τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν.
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ, νυκτὶ καλύψας.
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη.
Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,

ὦρσε δέ μιν.] διήγειρε δὲ αὐτόν. κατὰ μέσσον.] κατὰ τὸ μέσον τῆς μάχης. κλονέοντο.] διεταράσσοντο. ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης.] τοῦτο τὸ εἶδος διήγησις. τρεῖς γὰρ ἀρεταὶ διηγήσεως, σαφήνεια, συντομία, καὶ πιθανότης. ἀπὸ δὲ ἐνέθηκε τὸ ἔθνος, τὸ ὄνομα, τὴν τύχην, τὸν τρόπον, τὴν ἀρχὴν, τῶν παίδων τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ἀρετήν. Δάρης.] ὄνομα κύριον. ἀφνειός.] πλούσιος. οἷον ἀπηνεὸς, ὁ μὴ πενόμενος. ἱρεύς.] ἱερεὺς, θύτης. ἤστην.] ἦσαν. δυϊκῶς. μάχης εὖ εἰδότε πάσης.] πάσης μάχης ἐπιστήμονες. τώ οἱ.] οἵτινες αὐτῷ. ἀποκρινθέντε.] ἀποχωρισθέντες τοῦ οἰκείου πλήθους δηλονότι. ἀντίον.] ἐξ ἐναντίας. ὁρμηθήτην.] ὡρμήθησαν. τὼ μέν.] ἤτοι μέν. ἀφ' ἵπποιιν.] ἀπὸ τῶν ἵππων. ὤρνυτο.] ὥρμησεν. οἱ δ' ὅτε δή.] ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. σχεδόν.] ἐγγύς. ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.] ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι. προΐει.] προέπεμπεν. ἀκωκή.] ἡ ἐπιδορατίς. ἔγχος.] τὸ δόρυ. ὕστερος.] δεύτερος. οὐχ ἅλιον.] οὐ μάταιον. ἔκφυγεν.] ἐξεπέμφθη, ἐξέπτη. μεταμάζιον.] μεταξὺ τῶν μαζῶν. ὦσεν.] ἀπώσατο, κατέβαλεν. ἀφ' ἵππων.] ἀπὸ τῶν ἁρμάτων. Ἰδαῖος ἀπόρουσεν.] ἀφώρμησε. κατηγορεῖ καὶ τούτου τοῦ τόπου Ζωΐλος. ὅτι λίαν, φησί, γελοίως πεποίηκεν ὁ Ποιητὴς τὸν Ἰδαῖον ἀπολιπόντα τοὺς ἵππους καὶ τὸ ἅρμα,

φεύγειν· ἐδύνατο γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ἵπποις φυγεῖν. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι κατέβαινε μὲν τοῦ ἅρματος, ὡς ὑπερασπίσων τοῦ ἀδελφοῦ. συλληφθεὶς δὲ τὸν πόλεμον, εἰς φυγὴν ὥρμησεν. οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι εἰδὼς τὸ Διομήδους φίλιππον, διὰ τοῦτο ἐᾷ τοὺς ἵππους, ὅπως περὶ αὐτοὺς γένηται, ἢ ὅτι οὐκ ἐπέστησε τῷ συμφέροντι. αἱ γὰρ φρένες ταραχθεῖσαι παρέπλαγξαν καὶ σοφόν. τοιοῦτος εὑρίσκεται παρ' αὐτῷ καὶ Ἀλέξανδρος ἑλκόμενος ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀγχόμενος ὑπὸ τῆς κόρυθος, καὶ διὰ τῆς παρούσης συμφορᾶς, καὶ ἀγνοῶν χρήσασθαι τῷ παρόντι ξίφει κατὰ τοῦ πολεμίου. λιπών.] καταλιπών. δίφρον.] τὸ ἅρμα. οὐδ' ἔτλη.] οὐδὲ ἐκαρτέρησε. περιβῆναι.] ὑπερμαχῆσαι. ἀδελφειοῦ.] ἀδελφοῦ. κταμένοιο.] ἀναιρεθέντος. οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτός.] οὐδὲ γὰρ δὴ ἂν αὐτός. ἡ μία περισσὴ ἀπόφασις. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ δρύαντος. καὶ ἔστι μία μὲν ἐπὶ τοῦ πράγματος, θατέρα δ' ἐπὶ τοῦ προσώπου. ὑπέκφυγεν.] ἐξέφυγεν. κῆρα μέλαιναν.] τὴν θανατηφόρον μοῖραν. ἔρυτο.] ἐρύσατο, ἐφύλαξε. νυκτί.] σκότει. καλύψας.] περιβαλὼν, σκεπάσας. ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων.] ὅπως μὴ αὐτῷ παντελῶς ὁ πρεσβύτης. ἀκαχήμενος εἴη.] λυπηθείη· ὡς τεθνημένος, ὀνήμενος, ἀκαχήμενος. Αἰολικῶς. κατάγειν.] ἄγειν. διὰ τούτου ἐμφαίνει, ὅτι ἐν κοιλοτέρῳ τόπῳ ἦν τὸ ναύσταθμον. υἷε Δάρητος.] ἀντὶ τοῦ τὼ υἱὼ Δάρητος. ἐπιφέρει γάρ, τὸν μέν. ἀλευάμενον.] ἐκκλίνοντα, φεύγοντα. κτάμενον.] ἀνῃρημένον. παρ' ὄχεσφι.] παρὰ τοῖς ἅρμασι. πᾶσιν.] ἀντὶ τοῦ πάντων. πτωτικὸν τὸ σχῆμα. συνήθως γὰρ τῇ δοτικῇ ἀντὶ γενικῆς χρῆται ὁ Ποιητής. ὀρίνθη.] διεταράχθη. ἑλοῦσα.] λαβοῦσα, κρατήσασα. θοῦρον.] ἐνθουσιαστικὸν, εὐκίνητον ἐν τῷ πολέμῳ. Ἄρες Ἄρες.] ἀντὶ τοῦ Ἄρη. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα παλιλλογία καλεῖται. βροτολοιγέ.] ἀνθρωποφθόρε. μιαιφόνε.] μιαινόμενε φόνοις. τειχεσιπλῆτα.] τοῖς τείχεσι προσπελάζων, πορθητά.

καὶ δὲ

καὶ ἡ διὰ τοῦ β γράφεται, ὁ τὰ τείχη καταβάλλων. ἐάσαιμεν.] ἐάσωμεν. μάρνασθαι.] μάχεσθαι. ὁπποτέροισιν.] ὁποτέροις αὐτῶν. ὀρέξῃ.] δώσει. παράσχοι.] ἔστι δὲ κυρίως ἐκτείνειν. ἀφ' οὗ καὶ ὀργυιὰ ἐκλήθη ἡ ἀφ' ἑκατέρων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἔκτασις. νῶϊ.] ἡμᾶς, οἱ δύο. χαζώμεσθα.] ἐκφύγωμεν. καθεῖσε.] καθεσθῆναι ἐποίησε, καθίδρυσεν. ἐπ' ἠϊόεντι.] ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ ἢ ὄχθας ἔχοντι. ἔκλιναν.] εἰς φυγὴν ἔτρεψαν. ἕλεν.] νῦν ἀνεῖλεν. ἀλιζώνων.] ἔθνους Θρακῶν. ἄλλοι δὲ ἔπος αὐτὸ εἶναι τῶν περὶ τὴν καρικὴν θάλασσαν οἰκούντων ἐθνῶν. στρεφθέντι.] εἰς φυγὴν τραπέντι, φεύγοντι. μεταφρένῳ.] νώτῳ. μεσσηγύς.] ἀναμέσον, μεταξύ. ἔλασε.] διήλασεν, ἐπλήξεν. ἐνήρατο.] ἐφόνευσε. μῄονος.] λυδοῦ. ἔστι δὲ τὸ ὄνομα ἐθνικόν. Τάρνης.] Τάρνη πόλις Λυδίας, ἡ νῦν Σάρδις λεγομένη. νύξεν.] ἔνυξεν, ἐπλήξε. στυγερός.] μισητός, φρικτός. εἷλεν.] ἔλαβεν. ἐσύλευον.] ἐσύλων, ἐσκύλευον, ἐγύμνουν. αἵμονα θήρης.] ἐπιστήμονα κυνηγετικῆς. ὀξυόεντι.] ὀξεῖ, ἢ ἀπὸ ὀξέας ἐλάτης δένδρου κατεσκευασμένον. θηρητῆρα.] θηρευτήν, κυνηγόν. ἄγρια.] θηρία. χραῖσμεν.] ἐβοήθησεν. ἰοχέαιρα.] ἡ ἰοῖς καὶ βέλεσι χαίρουσα, τοξότης. ἑκηβολίαι.] εὐστοχίαι. ᾗσιν.] αἷς. ἐκέκαστο.] ἐκεκόσμητο. δουρικλυτός.] περὶ τὸ δόρυ ἔνδοξος, πολεμικός. πρόσθεν ἕθεν.] ἔμπροσθεν αὐτοῦ. διὰ δὲ στήθεσφι.] διὰ τοῦ στήθους. ἤριπεν.] ἔπεσε. πρηνής.] ἐπὶ στόμα, ἐπὶ πρόσωπον. ἀράβησεν.] ἤχησεν. ὀνοματοποιΐα ὁ ψόφος. Ἁρμονίδεω.] Ἁρμονίδου παιδός. οἰκεῖον δὲ ὄνομα τέκτονος, παρὰ τὸ συναρμόζειν. δαίδαλα.] ποικίλα. τεύχειν.] κατασκευάζειν, ποιεῖν. ἔξοχα.] ἐξόχως, ὑπερβαλλόντως. ἐφίλατο.] ἐφίλησε. τεκτήνατο.] κατεσκεύασεν. ἀρχεκάκους.] ἀρχὴν τῶν κακῶν παρασχούσας. οἷ τ' αὐτῷ.] καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ κατασκευάσαντι. ἀλλ' ὅτι φρικτῶς. ἐγένοντο.] ἐτέλεντο. ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη.] Λακεδαιμόνιοι λιμῷ κρατηθέντες, ἐμαντεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. ὁ δὲ θεὸς αὐτοῖς ἔχρησεν, ἐξιλάσκεσθαι τοὺς Τεύκρων δαίμονας. οὕτως δὲ πρότερον οἱ Ἰλιεῖς ἐκαλοῦντο. Μενέλαος οὖν ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον, τὸ προσταχθὲν ἔπραξε. κἀκεῖθεν εἰς Δελφοὺς παραγένετο, περὶ παίδων γνησίων χρησμὸν ληψόμενος. συνέπιπτε δὲ τῷ καὶ Ἀλέξανδρος, περὶ γυναικὸς μαντευσόμενος. γενομένων οὖν ἀμφοτέρων ἐπὶ τὸ μαντεῖον, λέγεται χρῆσαι τὴν Πυθίαν τάδε· Τίπτε δύο βασιλῆες, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν, Οὐκ ἴθ' ὁμοφρονέοντες ἐμὸν δόμον ἐσανέβητε, Ἤτοι ὁ μὲν πώλοιο γόνον διζήμενος εὑρεῖν, Αὐτὰρ ὁ πῶλον ἑλεῖν. τί νυ μήσεαι ὦ μεγάλε Ζεῦ; τοὺς δὲ μὴ νοήσαντας τὸ λόγιον, χωρισθῆναι. ὁ δὲ λόγος, ἐπεὶ οὐκ ᾔδει τὰ ἐκ θεῶν μαντεύματα. Ἑλλάνικος δὲ φησί, χρησμὸν δοθῆναι τοῖς Τρωσίν, ἀπέχεσθαι μὲν ναυτιλίας, γεωργίᾳ δὲ προσανέχειν· μὴ τῇ θαλάσσῃ χρώμενοι, ἀπολέσωσιν αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. οὔτοι.] οὐδαμῶς. θέσφατα.] θέσφατα, τὰ ἐκ θεῶν μαντευόμενα. κατέμαρπτε.] κατελάμβανεν.

Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν, καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ' ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν.
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα,
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
Ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου.
Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγύς. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο Μῄονος υἱὸν
Μώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ἐσθλὸν θηρητῆρα. δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
Ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο.
Ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ
Ὤμων μεσσηγύς. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν. ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ' αὐτῷ, ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη.
Τὸν μὲν Μηριόνης ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,

Βεβλήκει

γλουτόν.] γλουτὸς, τὸ περὶ τοῖς σφαιρώμασιν ἰσχίον ἢ κοτύλη. κατὰ κύστιν.] κατὰ τὴν φύσκαν, ὃ περ δοχεῖον οὔρου ἀγγεῖον. γνὺξ ἔριπεν.] ἐπὶ γόνυ πεσών. οἰμώξας.] στενάξας, βοήσας. θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.] περιφραστικῶς ἀπέθανεν. ἔπεφνεν.] ἐφόνευσε. νόθος.] ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικὸς ὤν. πύκα.] ἐπιμελῶς. ἶσα φίλοισι τέκεσσι.] ἐπίσης τοῖς προσφιλεστάτοις τέκνοις. χαριζομένη.] χάριν ποιοῦσα. πόσει ᾧ.] τῷ ἰδίῳ ἀνδρί.

Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν. ἡ δὲ διαπρὸ
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή.
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας. θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψεν.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης Ἀντήνορος υἱόν,
10 Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
Τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί.
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ. ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
20 Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε. τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς.
30 Θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
Χειμάρρῳ, ὅστ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας.
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων.
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος.
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων. οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
40 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἂμ πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐπιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
Θώρηκος γύαλον. διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε. παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Ὄρνυσθε Τρῶες μεγάθυμοι κέντορες ἵππων.

Φυλείδης.] ὁ Φυλέως παῖς Μέγης. ἐγγύθεν ἐλθών.] ἐγγὺς παραγενόμενος. ἰνίον.] τὸ κοῖλον τοῦ τένοντος. κέκληται δὲ οὕτως διὰ τὸ νευρῶδες εἶναι. ἢ πλατὺ καὶ ταχὺ νεῦρον, τὸ καθῆκον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν αὐχένα. ἀν' ὀ-70δόντας.] κατὰ τῶν ὀδόντων. τάμεν.] ἀπέτεμεν. ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.] ἤτοι κυρίως διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ ἄθερμον εἶναι τὸν σίδηρον, ἢ τὸν τοῦ ψύχους ποιητικόν. διὰ τὸ ἀποψύχεσθαι τοὺς ἀναιρουμένους ὑπ' αὐτοῦ. τὸ γοῦν ψυχροποιὸν σίδηρον, τοῖς ὀδοῦσιν ἔλαβεν. Εὐαιμονίδης.] Εὐαίμονος παῖς Εὐρύπυλος. ἀρητήρ.] ἱερεύς. ἐτέτυκτο, κατεσκεύαστο, ἦν. θεὸς δ' ὥς.] ὡς θεός.] ὁ τρόπος ἀναστροφή. τίετο.] ἐτιμᾶτο. μεταδρομάδην.] ἐπιδραμών, 80 ἐπιδιώξας. ἔλασεν.] ἔπληξε. φασγάνῳ.] τῷ ξίφει. ἀΐξας.] ὁρμήσας. ἀπὸ δ' ἔξεσεν.] ἀπέξεσεν, ἀπέκοψε. πορφύρεος.] μέλας, ἢ ὁ διὰ αἵματος. κραταιή.] ἰσχυρά. πονέοντο.] ἐνήργουν. γνοίης.] ἐπέγνως. ποτέροισι μετείη.] ἐν ποτέροις ἦ, ἐν ποίοις ὑπάρχει. ὁμιλέοι.] ἀναστρέφοιτο. θῦνε.] ἐμμανῶς ὥρμα. ἀμπεδίον.] διὰ τοῦ πεδίου. πλήθοντι.] πεπληρωμένῳ, πλημμυροῦντι. χειμάρρῳ.] χείμαρροι λέγονται οἱ μὴ ἀέναον τὸ ὕδωρ ἔχοντες, ἀλλὰ χειμῶνος 90 πληρούμενοι ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων. ὦκα.] ὀξέως. ἐκέδασσε.] ἐσκέδασε, διεσκόρπισε. γεφύρας.] τὰς διαβάσεις τῶν ποταμῶν. ἐεργμέναι.] περιπεφραγμέναι, ἠσφαλισμέναι. ἰσχανόωσιν.] ἐπέχουσι, λύουσιν. ἀλωάων.] χωρίων ἀμπελοφύτων, ἢ δενδροφύτων. σημαίνει δὲ καὶ τὴν ἅλω, ἐν ᾗ ὁ σῖτος. ἔνιοι δὲ κῆπον ἀρουρῶν. ἐριθηλέων.] μεγάλως θαλλουσῶν, αὐξανομένων. ἐξαπίνης.] ἐξαίφνης. ἐπιβρίσῃ.] ἐπιβαρήσει, ἢ σφοδρὸς ἐπέλθοι. ὄμ-100βρος.] μέγας ὑετὸς, βροχή. ἔργα.] νῦν τὰ γεώργια. κατήριπε.] κατέβαλεν. αἰζηῶν.] νέων. μίμνον.] ἔμενον. θύνοντα.] ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶντα. πρὸ ἕθεν.] πρὸ αὐτοῦ. κλονέοντα.] ταράσσοντα, πορθοῦντα τὰς πρὸ αὐτοῦ τάξεις. ἐπιταίνετο.] ἔτεινεν, εἷλκε. καμπύλα.] ἐπικαμπῆ. ἐπαΐσσοντα.] ἐφορμῶντα. πάϊσμα γάρ, ἡ τῶν ποδῶν βάσις. τυχών.] ἐπιτυχών. θώρηκος γύαλον.] κατὰ τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος. διὰ δ' ἔπτατο.] διέπτη, ὅ ἐστι διῆλθε. πικρὸς ὀϊστός.] τὸ πικροποιὸν ἢ ἐπίπονον βέλος. διέσχε.] διῆλθε. παλάσσετο.] ἐβρέχετο, ἐμολύνετο. ἀφ' οὗ καὶ πηλὸς, ἡ βεβρεγμένη γῆ. μακρὸν ἄϋσε.] μέγα ἀνέκραγεν. ὄρνυσθε.] ὁρμᾶτε, διεγείρεσθε. κέντορες ἵππων.] ἱππικοί, ἵππους πλήσσοντες.

βέβληαι.]

Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν, οὐδέ ἕ φημι
Δηθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
Ἔστη. καὶ Σθένελον προσέφη Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσεο πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου.
Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ. νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλαι Ἀθήνη.
Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται. οὐδέ με φησὶ
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν Διόμηδες ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι.
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γιγνώσκοις ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μή τι σύ γ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις. ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τυδεΐδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη,
Καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι.

βέβληται.] τέτρωται παρὰ τὸ βέλος. οὐδέ ἕ φημι.] οὐδὲ ὑπολαμβάνω αὐτόν. δηθά.] ἐπιπολύ. ἀνσχήσεσθαι.] ἀνθέξειν πρὸς τὴν βολήν. εἰ ἐτεόν.] εἰ ἀληθῶς. ὦρσεν.] ἐφώρμησε, διήγειρεν. ἀπορνύμενον.] ἀφορμῶντα. Λυκίηθεν.] ἐκ τῆς Λυκίας χώρας, ἧς ἐβασίλευε Σαρπηδών. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα τῆς Τρῳάδος πόλις ἧς ἐβασίλευε Πάνδαρος. εὐχόμενος.] αὐχῶν. ἀναχωρήσας.] εἰς τοὐπίσω ἀναπηδήσας. πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν.] ἔμπροσθεν τῶν ἵππων καὶ τῶν ἁρμάτων. Καπανήϊον.] τὸν Καπανέως παῖδα, Σθένελον. ὄρσο.] διεγείρου. πέπον.] προσφιλέστατε υἱέ. καταβήσεο.] κατάβηθι. ἐρύσῃς.] ἑλκύσῃς. ἐξ ὤμοιϊν.] ἐκ τῶν ὤμων. καθ' ἵππων.] ἀπὸ τοῦ ἅρματος. ἆλτο χαμᾶζε.] καθήλατο εἰς τὴν γῆν. πὰρ δὲ στάς.] παραστὰς δέ. διαμπερές.] διαμπὰξ, διόλου. ἀνηκόντιζε.] ἀθρόως ἀνεφέρετο. στρεπτοῖο χιτῶνος.] τοῦ ἁλυσειδωτοῦ σιδήρου. δή.] ἀντὶ τοῦ καί. Ἀτρυτώνη.] ἀκαταπόνητε. φίλα φρονέουσα.] ἀγαθὰ φρονοῦσα. δηΐῳ.] καυστικῷ, φθαρτικῷ. φῖλαι.] ἀντὶ τοῦ φίλησον. ἑλεῖν.] ἐν χερσὶν ἔχειν. ἐπιφέρει γὰρ, εἰς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν. φθάμενος.] φθάσας. καὶ ἐπεύχεται.] καὶ μεγαλαυχεῖ. δηρόν.] ἐπιπολύ. φάος.] φῶς. ὁ τρόπος διαίρεσις. γυῖα.] μέλη. ἐλαφρά.] κοῦφα, εὐκίνητα. μάχεσθαι.] μάχου. μένος.] δύναμιν. πατρώϊον.] πατρικόν. ἧκα.] ἀνέθηκα, ἐνέβαλον. ἄτρομον.] ἀδεές, ἄφοβον. σακέσπαλος.] πολεμικός. ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ σάκος καὶ κινεῖν. εἴρηται δὲ ἐπειδὴ παρὰ πρώτοις εὑρέθη Σάκαις. Σάκαι δέ εἰσιν οἱ Θρᾷκες. ἄτρομον οἷον ἔχεσκε.] Τυδεὺς ὁ Οἰνέως ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ ὑπὸ Μελανίππου τοῦ Ἀστακοῦ ἐτρώθη. Ἀμφιάρεως δὲ κτείνας τὸν Μελάνιππον, τὴν κεφαλὴν ἐκόμισε. καὶ ἀνοίξας αὐτὴν ὁ Τυδεὺς τὸν ἐγκέφαλον ἐρρόφει ὑπὸ θυμοῦ. Ἀθηνᾶ δὲ κομίζουσα Τυδεῖ ἀθανασίαν, ἰδοῦσα τὸ μίασμα, ἀπεστράφη αὐτόν. Τυδεὺς δὲ γνοὺς, ἐδεήθη τῆς θεοῦ, ἵνα κἂν τῷ παιδὶ αὐτοῦ παράσχῃ τὴν ἀθανασίαν. ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον.] καὶ τὴν ἀορασίαν δή σου τῶν ὀφθαλμῶν ἀφειλόμην. πῶς οὖν φησιν ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀγνοεῖ τὸν Γλαῦκον ὁ Διομήδης, λέγων· τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε; καὶ φαμὲν, ὅτι πρὸς καιρὸν ἀφῄρηται τὴν ἀχλὺν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα τρώσῃ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ Ἄρεα. τρωθέντων δὲ τούτων, πάλιν κατὰ τὰ σιωπώμενα ἀποδίδοται ἡ οἰκεία ἀχλύς. διὸ καὶ αἰτίαν ἀγνοεῖ καὶ τὸν Γλαῦκον. ἐπῆεν.] ἐπῆν, ἐπέκειτο. γιγνώσκοις.] ἐπιγιγνώσκοις. ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.] τόν τε αὐτοπρόσωπον θεὸν, καὶ μεταβαλλόμενον εἰς ἄνδρα τὴν ἰδέαν. πειρώμενος.] ἀπόπειραν ποιούμενος, ἢ πειρώμενος λανθάνειν ἐν ἀνθρώπου μορφῇ. ἀτὰρ εἴ κε.] ἐὰν δέ. μόνην βούλεται τρωθῆναι τὴν Ἀφροδίτην, διὰ τὸ προειρηκέναι τὸν Δία· τῷ δ' αὖτε φιλομειδὴς Ἀφροδίτη αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει. ἔλθῃσιν.] ἔλθῃ. ὑποτακτικὸν ῥῆμα. τήν γ' οὐτάμεναι.] ταύτην τρῶσαι. διὰ τί κατὰ τῆς χειρὸς τιτρώσκεται ἡ Ἀφροδίτη; ὅτι χειρὶ λαβομένη παρῄνει τῇ Ἑλένῃ, καὶ κακῶς ἠρέθισεν αὐτῆς ἀκούσαι. ἀπέβη.] ἀπῆλθεν, ἐχωρίσθη. ἐξαῦτις.] ἐκ δευτέρου. ἰών.] προσελθών. καὶ πρίν περ.] καίπερ τὸ πρότερον. Τρὶς τόσον.]

Δὴ τότε

τρὶς τόσον.] τρὶς τοσοῦτον. ἕλε.] νῦν ἔλαβεν. ὅν ῥά.] ὅν τινα δή. ἀγρῷ.] ἀγροιτίᾳ. εἰροπόκοις.] ἔρια ἐχούσαις. ὀΐεσσι.] προβάτοις. χραύσῃ.] ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ. ὑπεράλμενον.] ὑπεραλόμενον. οὐ προσαμύνει.] οὐ προσβοηθεῖ. σταθμούς.] τὰς ἐπαύλεις. δύεται.] κρύπτεται. τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται.] τὰ δὲ βοσκήματα ἠρημωμένα διὰ τῆς τοῦ ποιμένος βοηθείας, φεύγει. τινὲς δὲ, ὅπερ ἐστὶ βέλτιον, ἐπὶ τοῦ ποιμένος τοῦτο νοοῦσιν, ὅτι καταδύεται εἰς τὴν ἔπαυλιν, φοβούμενος τὴν ἐρημίαν. οὐδέ ποτε γὰρ ὁ Ποιητὴς οὐδετέρως λέγει τὰ πρόβατα, εἰ μὴ ἀναφέροιτο ἐπὶ τὰ μῆλα ἢ θρέμματα.

Δὴ τότε μιν τρὶς τόσον ἕλεν μένος, ὥστε λέοντα
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι,
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ,
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν, ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται,
Αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
Αὐτὰρ ὃ ἐμμεμαὼς, βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς.
Ὣς μεμαὼς, Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον, καὶ Ὑπείνορα ποιμένα λαῶν.
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί.
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
Πλῆξ', ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου,
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος ὀνειροπόλοιο γέροντος.
Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε
Ἄμφω τηλυγέτω. ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ.
Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
Ἔνθ' ὅ γε τοὺς ἐνάριξε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέροιν. πατέρι δὲ γόον, καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε,
Δέξατο. χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο.
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε, Χρομίον τε.
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν, ἐξ αὐχένα ἄξει
Πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας. ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα.
Ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην, καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος εἴ που ἐφεύροι,
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν, ἀμύμονά τε, κρατερόν τε.
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα.
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
Καὶ κλέος, ᾧ οὔ τίς τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ;
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων;

ἀγχιστῖναι.] ἐπάλληλοι, πυκναὶ, πλησίον, ἅμα ἀλλήλοις. κέχυνται.] κεῖνται ἀθρόαι. βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς.] αὐτὶ τοῦ, ἐξάλλεται εἰς τὴν βαθεῖαν ἔπαυλιν ἔνδον, ἤτοι ὑπεράλλεται. μεμαώς.] προθυμούμενος. κληῗδα.] τὴν κατακλεῖδα. παρὰ τὸ κατακλείεσθαι ὑπ' αὐτῆς τόν τε αὐχένα, καὶ τὸν ὦμον. καὶ Δημοσθένης φησί· τὴν κλεῖν κατεαγότα. ἐέργαθεν.] ἐχώρησεν, ἀπέκοψε. μετῴχετο.] μετήρχετο, ἐπορεύετο. ὀνειροπόλοιο.] ὀνειροκρίτου, περὶ ὀνειράτων κρίσιν ἀναστρεφομένου. οὐκ ἐρχομένοις.] οὐχ ὑποστρέφουσιν. τὸ δὲ ὅλον, οἷς τισὶ μὴ ἐπανιοῦσι τοῦ πολέμου ὁ γέρων ἔκρινε τοὺς ὀνείρους. ἐστὶ γὰρ ἔν τι τῶν ἀμφιβόλων. ἤτοι γε ἐμαντεύσατο ὡς οὐκ ἐπανερχομένοις. ἢ ἐν ἤθει λέλεκται, καὶ οὐ προεῖπε διὰ τῶν ὀνείρων, ὅτι ἀναιρεθήσονται. οὐχ ὅτι οὐδαμῶς ἔκρινεν αὐτοῖς ἐρχομένοις ὁ πατὴρ τοὺς ὀνείρους, καὶ τὰ συμβησόμενα ἐμαντεύσατο. ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐπανήξουσιν ἀπὸ τοῦ πολέμου, ἔκρινεν αὐτοῖς τοὺς ὀνείρους. ὀνείρους.] ἐνύπνια. σφέας.] αὐτούς. μετὰ Ξάνθον.] ἐπὶ τὸν Ξάνθον. ἄμφω.] ἀμφότεροι. τηλυγέτω.] μονογενεῖς, ἀγαπητοί. τείρετο.] κατεπονεῖτο. λυγρῷ.] χαλεπῷ. ἐπὶ κτεάτεσιν.] ἐπὶ τοῖς κτήμασι. λιπέσθαι.] καταλιπεῖν. ἐξαίνυτο.] ἀφείλετο. πατέρι δέ.] τῷ δὲ πατρί. γόον.] θρῆνον. λεῖπε.] κατέλιπε. ζώοντε.] ζῶντας. χηρωσταί.] οἱ χήρου καὶ ἄπαιδος κληρονόμοι, οἱ κατ' οὐδένα τρόπον προσήκοντες τῷ γένει. διὰ κτῆσιν δατέοντο.] διαμερίζονται τὴν οὐσίαν. ἐόντας.] ὄντας. θορών.] ἐφορμήσας. ἄξει.] κατεάξει, συντρίψει. πόρτιος.] δαμαλέως, μόσχου. προτάξας τὸ εἶδος, γένος ἐπήγαγε. ξύλοχον κατά.] κατά τινα ὑλώδη καὶ σύνδενδρον τόπον. βοσκομενάων.] βοσκομένων. ὁ τρόπος ἐπέκτασις. βῆσε.] κατεβίβασεν. ἐσύλα.] ἐσκύλευε. μετὰ νῆας.] ἐπὶ τὰς ναῦς. ἀλαπάζοντα.] κενοῦντα, πορθοῦντα, φθείροντα. κυρίως δὲ κενοῦντα, διὸ καὶ Ἀθηναῖοι τὰ κενώματα λάπαθα καλοῦσιν. ἄν τε μάχην.] κατὰ τὴν μάχην. ἀνὰ κλόνον.] κατὰ τὸν θόρυβον, καὶ κατὰ τὴν ταραχήν. ἐγχειάων.] δοράτων. πρόσθ' αὐτοῖο.] ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ἀντίον.] ἐξ ἐναντίας. ποῦ τοι τόξον.] ποῦ σοι ἡ διὰ τῶν τόξων τέχνη. ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί.] καὶ τὰ ταχέα ἤτοι ἐπτερωμένα βέλη. ἐρίζεται.] ἐρίζει, ἁμιλλᾶται. σέο.] σοῦ. εὔχεται.] καυχᾶται.

ἀφεύ.]

ἄφες.] ἐπίπεμψον. Διῒ χεῖρας ἀνασχών.] εὐξάμενος τῷ Διΐ. ὅς τις ὅδε.] ὅστις ποτέ ἐστιν οὗτος. κρατέει.] κρατεῖ, ἄρχει. ἐπεί.] σύνδεσμος παραπληρωματικὸς, δηλῶν τὸ ἐπειδή. γούνατ' ἔλυσε.] περιφραστικῶς, ἀνεῖλε. κοτεσσάμενος.] ὀργισθείς. ἱρῶν.] ἱερέων, θυσιῶν. μηνίσας.] ὀργισθείς. ἔπι μῆνις.] ἐπίμονος ὀργή. ἢ ἐπὶ περιαυτῇ, ὡς τὸ, βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ. ἐΐσκω.] εἰκάζω, ὁμοιῶ. ἀσπίδι γιγνώσκων.] ἀπὸ τῆς ἀσπίδος γνωρίζων. αὐλώπιδι.] αὐλίσκον ἐχούσῃ, καθ' οὗ πήγνυται ὁ λόφος. ἵν' ᾖ, περικεφαλαίας εἶδος λόφον εἰς ὀξὺ ἀνατεταμένον ἐχούσης. τρυφαλείῃ.] φάλους ἐχούσῃ τρεῖς. φάλοι δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας χρυσοῖ ἧλοι. ἢ ἀστερίσκοι. σάφα.] σαφῶς, ἀληθῶς, ἀσφαλῶς. εἰ δ' ὅ γ' ἀνήρ.] εἰ δὲ οὗτος ἐστὶν ὁ ἀνήρ. ὅν φημι.] ὃν ἐγὼ ἀπεικάζω. οὐχ ὅ γε.] οὐχ οὗτος. τάδε.] ταῦτα. ἄγχι.] ἐγγύς. εἰλυμένος.] κεκαλυμμένος, περιβεβλημένος. κιχήμενον.] καταλαμβάνοντα, ἢ ὡρμημένον. ἔτραπεν.] ἔτρεψεν. ἄλλῃ.] ἀλλαχόσε. ἐφῆκα.] ἐπέπεμψα. διὰ θώρηκος γυάλοιο.] διὰ τοῦ κοίλου θώρακος. ἐφάμην.] ἐλογισάμην. Ἀϊδωνῆϊ.] τῷ ᾅδῃ. θεός νύ τις.] θεὸς δή τις. κοτήεις.] ὀργιζόμενος. οὐ παρέασιν.] οὐ πάρεισιν. τῶν κ' ἐπιβαίην.] ὧν ἂν ἐπιβῶ. ἐν μεγάροισιν.] ἐν τοῖς οἴκοις. πρωτοπαγεῖς.] πρώτως πεπηγότες, νεοκατασκεύαστοι. ἀμφὶ δὲ πέπλοι.] περὶ αὐτοὺς δὲ πέπλοι. πέπλοι δὲ λεπτὰ ὑφάσματα, ἢ σινδόνες. ἔστι δὲ γυναικεῖον ἱμάτιον, ὡς ἐκεῖ· πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει. καὶ, πέπλος ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος. πέπτανται.] περιβέβληνται, ἥπλωνται. παρὰ δὲ σφῖν ἑκάστῳ.] περὶ ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτῶν. δίζυγες.] διττοὶ, ἀνὰ δύο ἐζευγμένοι. κρῖ.] κριθάς. ἀποκοπὴ τὸ πάθος. ἐρεπτόμενοι.] κυρίως μὲν ἐσθίοντες ἐκ τῆς ὄρας, ὅ ἐστι τῆς γῆς, ἀναιρόμενοι. νῦν δὲ καταχρηστικῶς ἁπλῶς ἐσθίοντες. ὀλύρας.] εἶδος κριθώδους καρποῦ. αἰχμητά.] αἰχμητὴς, πολεμικός. ἐπέτελλε.] προσέταττε. ποιητοῖσι.] καλῶς κατεσκευασμένοις. ἐμβεβαῶτα.] ἐμβεβηκότα. ἀρχεύειν Τρώεσσιν.] ἡγεῖσθαι τῶν Τρώων. λέγει δὲ τοὺς τὴν Ζέλειαν πόλιν Τροίαν κατοικοῦντας. οὐ πιθόμην.] οὐκ ἐπείσθην. πολὺ κέρδιον ἦεν.] κατὰ πολὺ κρεῖττον ἂν ἦν. δευοίατο.] ἐνδεεῖς γένοιντο. φορβῆς.] τροφῆς. εἰωθότες.] ἐθισμένοι. ἔδμεναι.] ἐσθίειν. ἄδδην.] δαψιλῶς. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. ὣς λίπον.] οὕτως κατέλιπον, ἢ διὰ τοῦτο. πεζός.] ὁ ἐκ ποδῶν μαχόμενος. πεζὰ γοῦν, τὰ ἄκρα τοῦ ποδός. διὸ καὶ ἀργυρόπεζα. πίσυνος.] πεπιστευκώς, τεθαῤῥηκώς. τὰ δέ μ'.] ταῦτα δέ με. οὐκ ἄρ.] οὐ δή. ὀνήσειν.] ὠφελήσειν. δοιοῖσι.] δύο. ἀριστήεσσι.] προμάχοις. ἐφῆκα.] ἔπεμψα. ἀμφοτέροιιν.] ἀμφοτέρων. ἔσσευα.] ῥυῆναι ἐποίησα. ἤγειρα.] παρώρμησα, προέτρεψα. κακῇ αἴσῃ.] κακῇ μοίρᾳ. πασσάλου.] πάσσαλος, ξύλον ἐπίμηκες ἐμπηγνύμενον πρὸς τὸ κρεμᾶσαι ὅπερ δεῖ. ἀγκύλα.] ἐπικαμπῆ. ἑλόμην.]

Ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἄφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχών,
Ὅς τις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν, *10*
Εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας. χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
180 Τυδεΐδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ' εἰσορόων. σάφα δ' οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν,
Εἰ δ' ὅ γ' ἀνήρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός. *20*
Οὐχ ὅ γ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
Ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος. καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο.
Καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν.
190 Ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα. θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις.
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην,
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι *30*
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες, ἀμφὶ δὲ πέπλοι
Πέπτανται. παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσιν, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι, καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν.
Ἵπποισίν μ' ἐκέλευε, καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα,
Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
200 Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην. ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν, *40*
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς
Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
Ὣς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Τόξοισιν πίσυνος. τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα
Τυδεΐδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ. ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών, ἤγειρα δὲ μᾶλλον,
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα *50*

ἑλόμην.] ἀνελαβόμην. ἐρατεινήν.] ἐπέραστον, καλήν. ἡγεόμην Τρώεσσιν.] ἡγούμην Τρώων. χάριν.] χάριτα, βοήθειαν. ἐσόψομαι.] ἴσαλω, θεάσομαι. ὑψερεφές.] ὑψηλόν, μέγα. ἀλλότριος φώς.] πολέμιος, ἀνήρ. φαεινῷ.] λαμπρῷ. ἐν πυρὶ θείω.] ἐν πυρὶ βαλῶ. συντικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. ἀνεμώλια.] μάταια. ὀπηδεῖ.]

Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσιν
Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
10 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείω,
Χερσὶ διακλάσσας, ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας Τρώων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε. πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισι, καὶ ὄχεσφιν
Ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι ἐπιστάμενοι πεδίοιο,
20 Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι.
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι. ἐγὼ δ' ἵππων ἐπιβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία, καὶ τεὼ ἵππω,
30 Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε, ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε.
Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱός,
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα, καὶ τεὼ ἵππω.
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
40 Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ, ἔχον ὠκέας ἵππους.
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός.
Αἶψα δὲ Τυδεΐδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας, ὁ μὲν τόξων εὖ εἰδὼς
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι.
Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
50 Εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἵ ἐστ' Ἀφροδίτη.
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων. μηδέ μοι οὕτω

θῦνε

ἕπεται, ἀκολουθεῖ. μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε.] μὴ οὕτως λέγε. πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως.] πρὸ τοῦ παρὸν οὐ πράξομεν ἄλλως. πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρί.] πρὶν ἡμᾶς κατὰ τοῦδε τοῦ ἀνδρός. ἐλθόντε.] ἀπαντήσαντες, συνελθόντες. σὺν ἔντεσι.] σὺν τοῖς ὅπλοις. πειρηθῆναι.] ἀπόπειραν λαβεῖν. ὀχέων.] ἁρμάτων. ἐπιβήσεο.] ἐπίβηθι. ἴδηαι.] ὅπως μάθῃς. Τρώϊοι.] ἀπόγονοι τοῦ Τρωὸς ἵππων, ἢ οἱ τῷ Τρωῒ κεχαρισμένοι, ἀντὶ τῆς ἁρπαγῆς Γανυμήδους. κραιπνά.] κραιπνῶς, ταχέως. ἔνθα καὶ ἔνθα.] ἔνθα κακεῖσε. διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι.] διώκειν καὶ φεύγειν. σαώσετον.] σώσουσιν. εἴπερ ἂν αὖτε.] εἴπερ δὴ πάλιν. ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.] ἐὰν ἡμῖν ὁ Ζεὺς δόξαν παράσχῃ, ἐπὶ τῷ Τυδέως παιδὶ Διομήδει. σιγαλόεντα.] ἤτοι εὐδιάστατα, ἢ λαμπρὰ καὶ ποικίλα τῇ κατασκευῇ, ἢ τὰ μεγάλως καὶ ποικίλως κατεσκευασμένα, τὰ θαυμαστὰ καὶ σιωπὴν ἐκ τοῦ θαύματος ἐντιθέμενα, οἱονεὶ † σιγαλόεντά τινα ὄντα. † σιγαλόεντα

δέδεξο.] προσδέχου, ἐπιτήρησον. μελήσουσι.] δι' ἐπιμελείας ἔσονται. τεὼ ἵππω.] τοὺς σοὺς ἵππους. ἡνιόχῳ εἰωθότι.] τῷ συνήθει, τῷ εἰθισμένῳ αὐτοὺς ἡνιοχεῖν. οἴσετον.] οἴσουσι, κομίσουσι. φεβώμεθα.] φεύγωμεν. μὴ τὼ μέν.] μὴ οὗτοι μέν. δείσαντε.] φοβηθέντες. ματήσετον.] ματαιοπραγήσωσι. ματαίαν ἔχωσι τὴν προθυμίαν. οὐδ' ἐθέλητον.] οὐ βουληθῶσιν. ἐκφερέμεν.] ἐκφέρειν, ἀπαρέμφατον ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. τεὸν φθόγγον ποθέοντε.] τὴν σὴν φωνὴν ποθοῦντες. νῶϊ δ' ἐπαΐξας.] ἡμᾶς δὲ ἐφορμήσας. αὐτώ τε.] ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς αὐτοὺς δυϊκῶς. ἐλάσσῃ.] ἀπελάσῃ. μώνυχας.] μονώνυχας. τέ' ἅρματα.] τὰ σὰ ἅρματα. ἐπιόντα.] ἐπερχόμενον. δεδέξομαι.] ὑποδέξομαι, ἐπιτηρήσω. ἔχον.] ἤλαυνον. ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.] τῇ ἐμῇ ψυχῇ προσφιλέστατε. ὁρόω.] ὁρῶ. ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε.] κατὰ σοῦ προθυμουμένους. ἶν' ἀπέλεθρον.] δύναμιν ἀμέτρητον. πέλεθρον, τὸ καὶ πλέθρον, μέτρον γῆς ἔχον πήχεις ξϛ. δίμοιρον. ἶνα δὲ εἴρηται ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἴς. τόξων εὖ εἰδώς.] τῆς τοξικῆς ἐπιστήμων. μεγαλήτορος.] μεγαλοψύχου. ἐκγεγάμεν.] ἐκγεγεννῆσθαι. χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων.] ἀναχωρῶμεν ὄντες ἐπὶ τῶν ἵππων.

ἵππων. φίλον ἦτορ.] τὴν προσφιλεστάτην ψυχήν. ὀλέσῃς.] ἀπολέσῃς. μή τι φόβονδ' ἀγόρευε.] μηδαμῶς περὶ φυγῆς λέγε. πεισέμεν.] πείσειν. οἴω.] οἶμαι, ὑπολαμβάνω. γενναῖον.] ἤτοι εὐγενές, ἢ ἐκ γένους παρεπόμενον. ἀλυσκάζοντι.] ἐκκλίνοντι, φεύγοντι. καταπτώσσειν.] δειλιᾷν. ἔμπεδον.] ἑδραῖον, βέβαιον. ὀκνείω.] ὀκνῶ. ἐπιβαινέμεν.] ἐπιβαίνειν. ἀλλὰ καὶ αὔτως.] ἀλλὰ καὶ οὕτως. ἀντίον εἶμ' αὐτῶν.] ἐξ ἐναντίας αὐτῶν ἄπειμι. τρεῖν.] εὐλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι. οὐκ ἐᾷ.] οὐκ ἀφίησιν, οὐ συγχωρεῖ. κατὰ διάλυσιν ὁμηρικῷ ἔθει, κατὰ ἀποκοπὴν, ἀπὸ τοῦ οὐκ ἐάα. τούτω δέ.] τούτους δηλονότι. πάλιν.] εἰς τοὐπίσω. ἄμφω.] ἀμφοτέρους. ἀποίσετον.] ἀποίσουσιν, ἀποκομίσουσιν. ἀφ' ἡμείων.] ἀφ' ἡμῶν. εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.] εἰ μή τι αὐτῶν δύο ὁ ἕτερος διαφύγῃ. πολύβουλος.] πολυγνώμων, συνετή. ἐρυκακέειν.] κατέχειν. ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.] ἐξάρας τὰς ἡνίας διὰ τοῦ ἅρματος περιφερείας. λέγεται δὲ τὸ κύκλος τοῦ παραπεπηγότος ἐν τῷ ἅρματι πρὸς τὸ ἀνατείνειν τῷ ἐπιβάτῃ. Αἰνείαο δέ.] Αἰνείου δέ. ἐπαΐξαι.] ἐφορμῆσαι. ἐκ δ' ἐλάσαι.] ἐξελάσαι δέ. μετά.] ἀντὶ τοῦ πρός. εὐρύοπα.] μεγαλόφωνος. ποινήν.] ἀντέκτισιν, δωρεάν. ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.] περιφραστικῶς, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου. γενεῆς.] γενεᾶς, γένους. ἔκλεψεν.] ἐνοσφίσατο. ὑποσχών.] ὑποβαλών. θήλεας.] θηλείας. γενέθλη.] γέννα. ἀτίταλλεν.] ἀνέτρεφε. μήστωρε φόβοιο.] ἐπιστήμονας καὶ ἐμπείρους, ὅ ἐστι πολεμικοὺς, γενναίους, ἢ φυγὴν ἐμποιοῦντας τοῖς πολεμίοις. ἀροίμεθά κε.] κτησαίμεθα ἄν. τάχα.] ταχέως. καρτερόθυμε δαΐφρον.] δυναμικώτατε, ἀνδρειότατε. ταῦτα δέ φησιν ἐν εἰρωνείᾳ. ἀγαυοῦ.] ἀγαθοῦ, λαμπροῦ. δαμάσσατο.] ἐδάμασεν, ἀνεῖλε. πικρός.] πικροποιός, ἐπίπονος. αἴ κε τύχωμι.] ἐὰν ἐπιτύχοιμι. ἦ ῥα.] οὕτως εἶπεν. ἀμπεπαλών.] ἀναπάλας, ἀνασείσας. προΐει.] προέπεμψε. δολιχόσκιον.] μακρόν. πταμένη.] πτᾶσα. πελάσθη.] προσεπελάσθη, προσήγγισε. μακρόν.] μέγα. ἄϋσε.] ἐβόησε. βέβληαι.] τέτρωσαι. κενεῶνα.] τὸν ὑπὸ τῶν πλευρῶν τόπον τὴν λαγόνα. παρὰ τὸ κενὸν αὐτὸν εἶναι ὀστέων. διαμπερές.] διαμπὰξ, δι' ὅλου. ἀνσχήσεσθαι.] ἀνασχέσθαι, ὑπομεῖναι. μέγ' εὖχος.] μεγάλην δόξαν, καὶ καύχημα. οὐ ταρβήσας.] οὐ καταπλαγείς, οὐ φοβηθείς. ἤμβροτες.] ἥμαρτες, ἀπέτυχες. τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ τὸ, οὐκ ἔτυχες. ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' οἴω.] οὐ μὴν ὑμᾶς νομίζω. πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι.] πρὸ τοῦ...

Θῦνε διὰ προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
250 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μή τι φόβονδ' ἀγόρευε, † ἐπεὶ οὐ σε πισέμεν οἴω.
Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
Οὐδὲ καταπτώσσειν, ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν. 10
Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὔτως
Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν. τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
Τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι,
Ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴ κεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
260 Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους 20
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι, μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ' υἷος ποινὴν Γανυμήδεος, οὕνεκ' ἄριστοι
Ἵππων ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης
Λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους.
Τῶν οἱ ἐξ ἐγένοντ' ἐνὶ μεγάροισι † γενέθλη. 30
270 Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων, ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ.
Τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν μήστωρε φόβοιο.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κεν κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε δαΐφρον ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός.
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι. 40
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
280 Καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα. τῆς δὲ διαπρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη, θώρηκι πελάσθη.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι. ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας, προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες, ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω 50
Πρίν γ' ἀποπαύσασθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα

Αἵματος

† ἐπεὶ σ' οὐ πεισέμεν

† γενέθλης

τόρου παύσασθαι. ἆσαι.] κορέσαι, πληρῶσαι. ταλαύρινον.] ὑπομονητικόν. ὣς φάμενος.] οὕτως εἰπών. ἴθυνεν.] ἔβαψε, κατεύθυνεν, ἐνεχθῆναι ἐποίησε. βέλος δὲ ἴθυνεν Ἀθήνη ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν.] καὶ τὰ ἑξῆς. ζητεῖται, πῶς Διομήδους ἀκοντίσαντος πεζοῦ, Πανδάρου δὲ ἐπὶ ἅρματος ὄντος, ἐκ τοῦ κοιλοτέρου φερόμενον τὸ δόρυ κατωφερῆ πεποίηκε τὴν φῶσιν. ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι πρῶτον μὲν Ἀθηνᾶ ἦν ἡ κατευθύνουσα αὐτό, ἣ δυνατὴ ἦν τοῦτο ποιῆσαι. ἔπειτα, ὅτι προσεπινεύσας ὁ Πάνδαρος ἕνεκα τοῦ θεάσασθαι, εἰ καιρίως ἐτρώθη ὁ Διομήδης, οὕτως ἐβλήθη διὰ τῆς ῥινὸς τὴν γλῶσσαν. οἱ δέ, ὅτι ἐν ἀνωμάλοις τόποις μαχομένων, εἰκὸς τὰ μὲν ἅρματα ἐν χθαμαλωτέροις τόποις τρέχειν, τοὺς δὲ πεζοὺς ἐνίοτε ἀπὸ μετεώρου μάχεσθαι, ὥστε καὶ τὸν Διομήδην ἀφ' ὕψους βεβηκέναι. ἢ ὅτι δειλωθεὶς τὴν ὁρμὴν τοῦ ἥρωος ὁ Πάνδαρος συνεκάθισε. ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν.] κατὰ τοῦ μυκτῆρος παρὰ τὸν ὀφθαλμόν. ἐπέρησε.] διεπέρασε, διῆλθε. πρυμνήν.] ἐσχάτην. ἐξέκοψε δὲ αὐτοῦ τὴν γλῶσσαν, δι' ἧς ἐπιόρκησεν. ἐξεχύθη.] ἐξώρμησε, διῆλθε. νείατον.] ἔσχατον, κατώτατον. ἤριπεν.] ἔπεσεν. ἀράβησεν.] ἤχησεν. αἰόλα.] ποικίλα. παμφανόωντα.] πάνυ λάμποντα. παρέτρεσαν.] διὰ δέος ἔφυγον. ὠκύποδες.] ταχεῖς. αὖθι.] ἐπὶ τόπον αὐτόθι. λύθη.] ἐλύθη. ψυχή τε μένος τε.] περιφραστικῶς ἀπέθανεν. ἀπόρουσεν.] ἀφώρμησεν. ἐρυσαίατο.] ἑλκύσειαν. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε.] περιέβαινε δὲ αὐτῷ, καὶ ὑπερεμάχει. λέων ὥς.] ὡς λέων. ἀλκὶ πεποιθώς.] τῇ δυνάμει τεθαρρηκώς. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς ὀρθῆς τῆς ἀλκ, ὡς ἀπὸ τῆς πλάξ. ὅς τις τοῦ γε.] ὅς τις τούτου. σμερδαλέα.] καταπληκτικά, φοβερά. ἰάχων.] ἐκβοῶν, κράζων. χερμάδιον.] χειροπληθῆ λίθον. μέγα ἔργον.] μέγα βάρος. φέροιεν.] κομίζοιεν. οἷοι.] ὁποῖοι. ῥέα.] ῥᾳδίως, εὐκόλως. πάλλεν.] ἐκίνει, ἔπαλλεν. οἶος.] μόνος. ἰσχίον.] τὸ ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὀστέον, εἰς ὃ ἐγκεῖται τὸ ἱερὸν ὀστοῦν, ὅπερ καὶ γλουτὸς καλεῖται, καὶ κοτύλη παρὰ τὴν κοιλότητα. ἐνστρέφεται.] ἔνδον στρέφεται. κοτύλη δέ, αἱ ἐν τοῖς ἰσχίοις κοιλότητες, εἰς ἃς αἱ κεφαλαὶ τῶν μηρῶν ἁρμόζονται. θλάσε.] περιέθραυσε. πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε.]

Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.

Ὣς φάμενος, προέηκε. βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη

10 Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.

Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,

Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.

Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ

Αἰόλα, παμφανόωντα, παρέτρεσαν δέ οἱ ἵπποι

Ὠκύποδες. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.

Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι, δουρί τε μακρῷ,

Δείσας μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.

20 Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς.

Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοτε ἴσην,

Τὸν κτάμεναι μεμαώς, ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.

Σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ

Τυδεΐδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,

Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'. ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.

Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθά τε μηρὸς

Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι.

Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε.

30 Ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως

Ἔστη γνὺξ ἐριπών, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ

Γαίης, ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.

Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,

Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη

Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι.

Ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ.

Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν

40 Ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων

Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,

Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.

Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων,

Τάων

290 · 300 · 310

πρὸς δὲ καὶ ἀμφότερα ἀπέρρηξε τὰ κατατεινόμενα νεῦρα. ὦσεν.] ἀπώσατο, ἀπέσυρε. ῥινόν.] τὸ δέρμα. τρηχύς.] τραχύς. γνύξ.] ἐπὶ γόνυ. ἐριπών.] πεσών. ἐρείσατο.] ἐστηρίχθη. παχείῃ.] ἰσχυρᾷ. κελαινή.] σκοτεινή, φοβερά. καὶ νύ κεν.] καὶ δὴ ἄν. ἔνθ' ἀπόλοιτο.] τότε ἀπώλετο, ἠφάνιστο. εἰ μὴ ἄρ.] εἰ μὴ δή. ὀξὺ νόησεν.] ὀξέως καὶ ταχέως ἐθεάσατο. ἥ μιν.] ἥ τις αὐτόν. ὑπ' Ἀγχίσῃ.] συγγενομένη τῷ Ἀγχίσῃ. βουκολέοντι.] βοῦς νέμοντι. ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ.] περιέθηκε δὲ τῷ ἑαυτῆς παιδί, τοὺς λευκοὺς πήχεις. τουτέστι περιεπτύξατο καὶ ἐνηγκαλίσατο αὐτόν. ἑόν.] ἴδιον. ἐχεύατο.] περιεπτύξατο, περιέλαβε. πήχεε λευκώ.] τοῖς λευκοῖς πήχεσι. λέγει δὲ ταῖς χερσὶν ἀπὸ μέρους. πρόσθεν δέ οἱ.] ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ. οὐχ ὡς ἄρωτον δὲ περιβάλλει αὐτῷ τὸν πέπλον, ἀλλ' ἵνα κρύψῃ αὐτόν. φαεινοῦ.] λαμπροῦ. πτύγμ' ἐκάλυψεν.] ἀντὶ τοῦ διπλῷ τῷ πέπλῳ. ἕρκος.] περίφραγμα, τειχίον. ἔμεν.] ὑπάρχειν, εἶναι. ταχυπώλων.] ἱππικῶν, πολεμικῶν. ἕλοιτο.] ἀφέλοιτο. ὑπεξέφερεν.] ὑπέμα ἐξέφερεν. ἐλήθετο.] ἐπελάθετο. συνθεσιάων.] συνθηκῶν, ἐντολῶν.

τάων.] τούτων. ἐπέτελλε.] προσέταττεν. ἠρύκακε.] κατέσχε. νόσφι.] χωρίς, πόρρω. φλοίσβου.] ταραχῆς, θορύβου. ἐπαΐξας.] ἐφορμήσας. ἐξέλασεν.] ἐξήγαγεν, ἤλασεν. ὃν περὶ πάσης τίεν ὁμηλικίης.] ὃν ὑπὲρ πάντας ἐτίμα τοὺς ὁμήλικας. ὅτι οἱ.] ὅτι αὐτῷ. ἄρτια.] ὑγιῆ, ἡρμοσμένα. ὧν ἵππων.] τῶν ἰδίων ἁρμάτων. μέθεπε.] κατόπιν Ἀφροδίτης ἐδίωκε. κρατερώνυχας.] ἰσχυροὺς ὄνυχας ἔχοντας. ἐμμεμαώς.] προθυμούμενος. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο.] ἐπὶ Ἀφροδίτην ὥρμα. οὕτως γὰρ ἐκλήθη ἡ θεὸς παρόσον ἐν τῇ Κύπρῳ μεγάλως τιμᾶται. νηλέϊ.] ἀνηλεεῖ, σκληρῷ. γιγνώσκων.] ἐπιστάμενος. ἄναλκις.] ἀσθενής. θεάων.] τῶν θεῶν, θηλυκῶς. ἡ διάλεκτος Βοιωτῶν. τάων.] τούτων. αἵ.] αἵτινες. κοιρανέουσι.] διατάσσουσι. πτολίπορθος.] πόλεις πορθοῦσα, πολεμική. ἡ γὰρ Ἐνυώ, δαίμων ἐστὶ πολεμική. ἧς οἱ νεώτεροι ποιηταὶ υἱὸν εἶναί φασι τὸν Ἄρεα. καὶ διὰ τοῦτο καλεῖσθαι ἐνυάλιον μητρωνυμικῶς. ὅμιλον.] πλῆθος, θόρυβον. ἀπὸ δὲ παρακολουθούσης ἐν ὄχλῳ ὁμιλίας. ὀπάζων.] νῦν κατόπιν διώκων. ἡ γὰρ λέξις αὕτη πλείονα σημαίνει. ποτὲ μὲν τὸ πορίζειν καὶ διδόναι. ὡς ἐκεῖ· Τρωσὶ μὲν καὶ Ἕκτορι κῦδος ὀπάζει. ποτὲ δὲ τὸ καταφέρεσθαι. ὡς ἐν ἐκείνοις, χειμάρρους κατ' ὄρεσφιν ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ. ποτὲ δὲ τὸ ἐπιλέγεσθαι. ὡς ἐκεῖ· οὗ καὶ νεώτερον υἱὸν ὀπάσσατο Κυδαλίμοιο. ποτὲ δὲ τὸ διώκειν. ὡς ἐνθάδε· ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων. ἄκρην οὔτασε χεῖρα.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἄκραν τὴν χεῖρα αὐτῆς ἔτρωσε. μετάλμενος.] ἐφαλλόμενος. ἀβληχρήν.] ἀσθενῆ, ἁπαλήν. εἶθαρ.] εὐθέως, καὶ παραχρῆμα. ἀντετόρησε.] διῆλθε, διέτρησεν. ἀμβροσίου.] θείου. ὅν οἱ.] ὃν πρὸς αὐτῇ. κάμον.] ἔκαμον κατασκευάζουσαι. πρυμνόν.] τὸ ἔσχατον. ὑπὲρ θέναρος.] ὑπὲρ τὸ κοῖλον τῆς χειρός. λέγει δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ δακτύλου καὶ τοῦ μεγάλου, τὸ σαρκῶδες καὶ κοῖλον τῆς χειρός. ῥέεν.] ἔρρει, ἐφέρετο. ἄμβροτον.] θεῖον, οὗ οὐ μετέχουσιν οἱ ἄνθρωποι. ἰχώρ.] ὑγρασία τις διεφθαρμένης σαρκὸς ὕφαιμος. οἷος.] ὁποῖος. μακάρεσσι.] τοῖς μακαρισμοῦ ἀξίοις θεοῖς. οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσιν.] οὐ διὰ τὸ μὴ ἄρτον αὐτοὺς ἐσθίειν, μήτε οἶνον πίνειν θεοὶ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀθανάτους εἶναι, τῶν τοιούτων τροφῶν ἀπέχονται. οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσι.] καὶ μὴν πολλὰ τῶν ζώων οὐ σῖτον ἔδουσιν, οὐκ οἶνον πίνουσι, καὶ οὔτε ἄναιμα, οὔτε ἀθάνατά εἰσι. τοίνυν προσυπακουστέον τὸ, οὐκ ἔδουσι σῖτον, ἀλλ' ἀμβροσίαν. οὐ πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ νέκταρ. ἔδουσιν.] ἐσθίουσιν. αἴθοπα.] μέλανα. τοὔνεκα.] τούτου χάριν. ἀναίμονες.] ἄνευ αἵματος. ἀναίμονες μὲν, ἐπεὶ οὐ τρέφονται· ἀθάνατοι δὲ, ὅτι ἀναίμονες. ὁ γὰρ θάνατος, ψύξει τοῦ θερμοῦ γίγνεται. ἰάχουσα.] βοήσασα, κράξασα. κάββαλε.] κατέβαλε. μετὰ χερσί.] διὰ τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν. ἐρύσατο.] ἐφύλαξεν, ἔσωσε. κυανέῃ νεφέλῃ.] μελαίνῃ νεφέλῃ. λέγει δὲ τῇ ἀορασίᾳ. τῇ δ' ἔπι.] ἐπὶ ταύτῃ δέ. εἶκε.] ὑποχώρει. δηϊοτῆτος.] τῆς μάχης. παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ πολλοὺς δῃοῦσθαι, ὅ ἐστι κόπτεσθαι. ἦ οὐχ ἅλις.] ἢ οὐκ αὐτάρκες. ἀνάλκιδας.] ἀσθενεῖς. ἠπεροπεύεις.] ἀπατᾷς, διὰ τοῦ ἔρωτος εἰς τοὺς ἄνδρας. πωλήσεαι.] φοιτήσεις, παραγενήσῃ, ἢ ἀναστραφήσῃ. ῥιγήσειν.] φρίξειν, εὐλαβηθῆναι. ἑτέρωθι.] ἀλλαχόσε. πύθηαι.] ἀκούσῃς, γνῷς. ὁ δὲ λόγος

Significata verbi ὀπάζω

Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
320 Ἀλλ' ὅ γε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
Τίεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς, ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
Ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
330 Γιγνώσκων ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
Τάων, αἵ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν.
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν, εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο
Ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσι.
340 Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον.
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
Ἡ δὲ † μέγ' ἰάχουσα, ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν.
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Τῇ δ' ἔπι μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἶκε Διὸς θύγατερ πολέμου, καὶ δηϊοτῆτος.
Ἦ οὐχ ἅλις, ὅτι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀΐω
350 Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ'

† μέγα

10 20 30 40 50

ἐὰν πάλιν ἔλθῃς εἰς πόλεμον, τοιαῦτα σε κακῶς διάθωμαι, ὡς καὶ ἄλλοθί που πόλεμον ἀκούσασαν εὐλαβηθῆναι. ἀλύουσα.] ἀδημονοῦσα, καὶ οἷον λύσιν μὴ εὑρίσκουσα τῶν κακῶν. αἰνῶς.] δεινῶς, χαλεπῶς. ἑλοῦσα.] λαβομένη. ποδήνεμος.] τοῖς ποσὶ ταχεῖα. ἔξαγ' ὁμίλου.] ἐξήγαγε τοῦ πλήθους. ἀχθομένην.] ὀδυνωμένην, βαρουμένην. ὀδύνῃσιν.] ὀδύναις. μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.] μέλαν τὸ σῶμα αὐτῆς ἐγίγνετο, ὅ ἐστιν ἐπελιδνοῦτο τὸ καλὸν αὐτῆς σῶμα. ἐπ' ἀριστερά.] ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν τῆς μάχης μέρος. θοῦρον.] τὸν ὁρμητικὸν καὶ πολεμιστήν. ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο καὶ ταχέ' ἵππω.] ἀντὶ τοῦ, ὁμίχλῃ δὲ αὐτοῦ ἐκεκάλυπτο τὸ δόρυ καὶ οἱ ἵπποι, ὅ ἐστιν ἀόρατος ἦν. ἐκέκλιτο.] περιεκέκλιτο, περιέκειτο. καὶ ταχέ'.] ἀντὶ τοῦ οἱ ταχεῖς. γνύξ.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ γόνυ. ἐριποῦσα.] πεσοῦσα. χρυσάμπυκας.] χρυσοχαλίνους, ἀπὸ μέρους, ἢ χρυσοκόμους. κυρίως γὰρ ἄμπυξ καλεῖται σειρὰ κατάχρυσος, ἡ ἀπὸ μετώπου τεινομένη, ἧ σφίγγονται αἱ τρίχες. ᾔτεεν.] ᾔτει. φίλε.] προσφιλέστατε. κασίγνητε.] ἀδελφέ. κόμισαι.] ἐπιμελείας καταξίωσον, περίσωσον. ὅθεν ἱπποκόμοι, οἱ ἐπιμελούμενοι τῶν ἵππων. ἵνα.] ὅπου. ἕδος.] ἕδρασμα, κάθισμα, οἶκος. λίην.] λίαν, πάνυ. ἄχθομαι.] βαροῦμαι ὑπὸ τοῦ τραύματος. ὃς νῦν γε, καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.] ὃς οὐκ ἂν ἀπόσχοιτο οὔτε τῆς πρὸς τὸν Δία μάχης. ἀκηχεμένη.] λυπουμένη. πὰρ δέ οἱ.] παρ' αὐτὴν δέ. λάζετο.] ἐλάμβανε. μάστιξεν.] ἔπληξεν. ἐλάαν.] ἐλαύνειν. αἰπύν.] ὑψηλόν. ποδήνεμος.] τοῖς ποσὶ ταχεῖα. οὐκ ἀέκοντε.] οὐκ ἀπροθύμως, ἀλλὰ προθύμως. πετέσθην.] ἔτρεχον, ὑπερβολικῶς. παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.] παρέβαλε δὲ αὐτοῖς τὸ θεῖον ἔδεσμα, ὅ ἐστι τροφήν. ἀγκάς.] εἰς τὰς ἀγκάλας. ἐλάζετο.] ἐλάμβανε. θυγατέρα ἥν.] τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα. τίς νύ σε.] τίς δή σε. τοιάδ' ἔρεξε.] τοιαῦτα εἰργάσατο, ἢ ἔδρασεν. οὐρανιώνων.] τῶν ἐν οὐρανῷ οἰκούντων θεῶν, ἢ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὸ γένος ἐχόντων. μαψιδίως.] ματαίως. ῥέζουσαν.] πράττουσαν. ἐνωπῇ.] ἐν ὄψει, φανερῶς. οὖτά με.] ἔτρωσέ με. ὑπέρθυμος.] μεγαλόψυχος, γενναῖος. ὑπεξέφερον.] ὑπεκόμιζον, ἐξέφερον. ἐστιν.] ὑπάρχει. οὐ γὰρ ἔτι, Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.] δεινὴ μάχη. προσληπτέον δὲ τὸ ἐστί. τέτλαθι.]

Ὣς ἔφαθ', ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος, ἔξαγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι, μελαίνετο δὲ χρόα καλόν,
Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
Ἥμενον. ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω,
Ἡ δὲ γνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητε κόμισαί τέ με, δός τέ μοι ἵππους,
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνήρ
Τυδεΐδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο. τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν. τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων. πὰρ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη
Μητρὸς ἑῆς. ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν.
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
Ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη δῖα θεάων·
Τέτλαθι τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ.
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης,

Παῖδες

καρτέρησον, ὑπόμεινον. ἀνάσχεο.] ἀνάσχου. κηδομένη περ.] καίπερ λυπουμένη. τλῆμεν.] ἐκαρτερήσαμεν, ὑπεμείναμεν. ἐξ ἀνδρῶν χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.] ὑπὸ ἀνθρώπων ἀλλήλους κακῶς πράσσοντες. τλῆ μὲν Ἄρης ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης.] ἐκαρτέρησε μὲν ὁ Ἄρης, καὶ ὑπέμεινεν. Ὦτος δὲ καὶ Ἐφιάλτης, Ἀλωέως παῖδες, καὶ Ἰφιμεδείας, κατ' ἐπίκλησιν δὲ Ποσειδῶνος, μέγιστοι καὶ ἰσχυροὶ γενόμενοι, ἔπαυσαν τοὺς πολέμους. διὸ ἐμυθεύθη, ὅτι ἔδησαν τὸν Ἄρην. τλῆ μὲν Ἄρης.] Ἀρίσταρχος ἀξιοῖ τὰ φραζόμενα ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ μυθικώτερον ἐκδέχεσθαι κατὰ τὴν ποιητικὴν ἐξουσίαν, μηδὲν ἔξω τῶν φρα-

ζομένων ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ περιεργαζομένους. Ὦτος οὖν καὶ Ἐφιάλτης γόνῳ μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος, ἐπίκλησιν δὲ Ἀλωέως. οὗτοι ὑπερφυεῖς κατὰ μέγεθος γενόμενοι, τὸν Ἄρην παρ' αὐτοῖς ἔδησαν. χρόνου δὲ διελθόντος, ἡ Ἐρίβοια μητρυιὰ μὲν τούτων, γυνὴ δὲ Ἀλωέως, ἔπεισε τὸν Ἑρμῆν ὅπως κλέψῃ τὸν Ἄρην, κἀκείνους αὐτοὺς ἀντὶ τῶν δεσμῶν εἰσπράξηται τιμωρίαν. ὁ δὲ πεισθεὶς, τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ οὐδὲ τότε τῆς ὑπερηφάνου αἰκίας ἐπαύσαντο, ἀλλὰ Ἥραν καὶ Ἄρτεμιν ἐπείραζον. ἀγανακτήσασα δὲ Ἄρτεμις, κυνηγετοῦσιν αὐτοῖς ἔπεμψεν ἔλαφον, ἥ τις μεταξὺ τῶν δύο εἰσελθοῦσα, παραιτία τελευτῆς αὐτοῖς ἐγένετο. προϊέμενοι γὰρ ὡς ἐπ' αὐτὴν τὰ δόρατα ἀμφότεροι, τῆς μὲν ἀπέτυχον· ἀλλήλους δὲ πλήξαντες, ἀπέθανον. ἄλλοι δὲ πιθανώτερον ἐξηγούμενοι τὰ Ὁμήρου, τοὺς Ἀλωάδας τούτους φασὶ γενέσθαι βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος. πολλῆς δὲ καὶ βαρβάρου γῆς ἐπικρατήσαντας, καταπαῦσαι τὸν πόλεμον, καὶ τὰς εἰς αὐτὸν παρασκευάς. καὶ ἐν εἰρήνῃ ποιῆσαι βιοτεύειν τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο ἔδοξαν δῆσαι τὸν Ἄρην, τουτέστι τὸν πόλεμον. οἱ νεώτεροι δὲ ἱστοροῦσι ποιηταὶ, μόνον τὸν Ἄρην ἀπολειφθέντα τῶν ἄλλων θεῶν ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις μέρεσι συλληφθῆναι, καὶ συνδεθῆναι ὑπὸ τῶν Ἀλωαδῶν, καὶ διατεθῆναι εἰς Κέραμον πόλιν τῆς Καρίας, καὶ ἐνταῦθα βασανισθῆναι μησὶ τρισκαίδεκα, μέχρις οὗ ἡ Ἐρίβοια ἡ τῶν Ἀλωαδῶν μητρυιὰ, ἐμήνυσε τῷ Ἑρμῇ. ὁ δὲ ἐξέκλεψεν αὐτόν.

Παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ,
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἆτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς Ἠερίβοια,
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν, ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
390 Ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς πάϊς Ἀμφιτρύωνος

οἱ δέ φασιν ἐν τῇδε τῇ ἱστορίᾳ περὶ τῶν μετεώρων διαλέγεσθαι τὸν Ὅμηρον μαθηματικὸν ὄντα. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ἄρειος ἀστὴρ, ὁ Σιδήρειος καλούμενος, ἐν τῷ Λέοντι γιγνόμενος, δηλῶ μησὶ στηρίζει, κατὰ τὸ λέγειν τὸν Ποιητήν· χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας, τῷ πλείονι ἀριθμῷ χρησάμενον διὰ τὸ ἄστρον. χάλκεον δὲ πίθον λέγει τὸν λέοντα. ἐν γὰρ τῷ ζῳδίῳ τούτῳ γενόμενος ὁ ἥλιος, ἔξοπτα ποιεῖ καὶ μεγάλα καύματα. ὡς φησι καὶ Ἄρατος· ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερειόταταί εἰσι κέλευθοι. αἱ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι· Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντι. βέλτιον λέγειν δὲ, ὅτι φιλοσοφεῖν βούλεται διὰ τῆς ῥαψῳδίας, ὡς καὶ δι' ὅλης τῆς ποιήσεως. Ἄρην οὖν ὀνομάζειν τὸν θυμόν. Ὦτον δὲ καὶ Ἐφιάλτην τοὺς ἐν παιδείᾳ λόγους. τούτῳ † γὰρ ὁ μέν τις ἐκ μαθήσεως καὶ διδασκαλίας κινεῖται. ὁ δὲ ἕτερός ἐστιν ἐνδιάθετος καὶ ἐκ φύσεως παρεπόμενος τοῖς ἀνθρώποις. τὸν μὲν οὖν διὰ τῆς μαθήσεως διδασκόμενον λόγον, Ὦτον προσηγόρευσεν, ὅτι διὰ τῶν ὤτων αὐτὸν καὶ τῆς ἀκοῆς ἐκμανθάνομεν παιδευόμενοι. τὸν δὲ ἐνδιάθετον καὶ ἐκ φύσεως παρεπόμενον τοῖς ἀνθρώποις, Ἐφιάλτην ὠνόμασεν. οἷον τὸν αὐτομάτως ἐφαλλόμενον, ἤτοι οὖν ἐπερχόμενον ταῖς διανοίαις ἡμῶν. ὑπὸ τούτων δὲ ἀμφοτέρων φησὶ δεθῆναι τὸν Ἄρην, τουτέστι τὸν θυμὸν, καὶ ἐπὶ πολὺ βασανισθῆναι. ἐπειδὴ οἱ ἐν παιδείᾳ λόγοι ἐκπαιδεύουσι καὶ διδάσκουσι τοὺς ἀνθρώπους, κατέχειν μὲν τὴν ὀργὴν καὶ ἐπιθυμίαν, ἥκιστα δὲ θυμῷ χρῆσθαι. ὅπερ φησὶν Ὅμηρος. κατέχεσθαι μὲν τὸν θυμὸν ἐπὶ τῶν λόγων τούτων, ἐπεὶ πάντοτε οἱ τῆς παιδείας λόγοι, ἐκπαιδεύουσι καὶ ἀναγκάζουσι τοὺς ἀνθρώπους μετὰ γνώμης ἅπαντα πράττειν, καὶ μὴ πολλάκις ὀργῇ χρωμένους κατὰ τῶν φίλων ἀνήκεστόν τι πράττειν. ἐκδιδάσκουσι δὲ καὶ ὃν τρόπον δεῖ γονέων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν κήδεσθαι, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. αὖτις δὲ λυθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Ἑρμοῦ ἢ Ἐριβοίας τοῦτο μηνυούσης. Ἑρμῆν πάλιν ὀνομάζων τὸν λόγον. ὅτι ἑρμηνεὺς γίγνεται πάντων ὁ λόγος. Ἐρίβοιαν δὲ ὀνομάζει τὴν στάσιν παρὰ τὸ μεγίστῃ φωνῇ χρῆσθαι τὰ στασιάζοντα πλήθη ἐν ταῖς πόλεσιν. ἐπειδὴ πολλάκις ὁ λόγος ἐξουσίαν δίδωσι τῷ θυμῷ χρῆσθαι τῇ οἰκείᾳ ῥώμῃ. ὅταν ὑπὲρ πατρίδος δέοι καὶ ὑπὲρ παίδων, καὶ γονέων, καὶ κτημάτων, καὶ πολιτείας πρὸς πολεμίους ἀγωνίζεσθαι. τότε γὰρ ὁ λόγος οὐκ ἔτι κατέχει τὸν θυμὸν, οὐδὲ εἴργει χρῆσθαι τῇ οἰκείᾳ δυνάμει. ἀλλὰ τοὐναντίον αὐτὸν παρακελεύεται καὶ προτρέπεται χρῆσθαι κατὰ τῶν μὴ οἰκείων, μᾶλλον δὲ τῶν ἐχθίστων, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ληφθέντες κακῶς πάθωμεν. Ἀλωῆος.] Ἀλωέως. κρατερῷ.] ἰσχυρῷ. χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ.] χαλκῷ δ' ἀγγείῳ, πίθῳ, ἢ δεσμωτηρίῳ. οἱ γὰρ Κύπριοι τὸ δεσμωτήριον κέραμον καλοῦσι. καί νύ κε.] καὶ δὴ ἄν. ἔνθα.] τότε. ἆτος πολέμοιο.] ὁ ἀπλήρωτος καὶ ἀκόρεστος τοῦ πολέμου. εἰ μὴ μητρυιή.] ἐὰν μὴ ἡ τοῦ Ἑρμοῦ μητρυιὰ ἡ Ἐρίβοια ἀπήγγειλε τῷ Ἑρμῇ, ἵνα ἐκκλέψῃ τὸν Ἄρην τοῦ δεσμοῦ. Ἐρίβοια δὲ, ἡ ἀγρία καὶ μεγάλα βοῶσα. Ἀντίμαχος δὲ ὁ Κολοφώνιος τὴν Ἐρίβοιαν μητρυιὰν Ὤτου καὶ Ἐφιάλτου παραδίδωσι. περικαλλής.] πάνυ καλή. ἐξήγγειλε.] παρεκάλεσεν, ἐδεήθη. ἤδη.] εὐθέως. ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. τειρόμενον.] καταπονούμενον. ἑ.] αὐτόν. ἐδάμνα.] ἐδάμαζε, κατεπόνει. τλῆ δ' Ἥρη.] ἐκαρτέρησε δὲ καὶ ἡ Ἥρα. πάϊς Ἀμφιτρύωνος.] ὁ Ἡρακλῆς. ἑκατέραις γὰρ γενεαλογίαις καλεῖ αὐτὸν ὁ Ποιητὴς, ὁτὲ μὲν Διὸς υἱὸν λέγων, ὁτὲ δὲ Ἀμφιτρύωνος. τλῆ δ' Ἥρη.] Εὔρυτος ὁ Οἰχαλίας τῆς ἐν Βοιωτίᾳ βασιλεὺς προὔθηκε τὸν τῆς θυγατρὸς Ἰόλης γάμον, τῷ κατὰ τὴν τοξικὴν αὐτὸν νικῆσαι δυναμένῳ, ἢ ὥς τινες τοὺς παῖδας. παρὰ γὰρ Ἀπόλλωνος εἰλήφει τὴν τοξικήν. Ἡρακλέους δὲ διαγωνισαμένου ἀγανακτήσας ὁ Εὔρυτος, οὐκ ἀπεδίδου τὴν κόρην. ὀργισθεὶς δὲ Ἡρακλῆς, ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν, τὴν δὲ Ἰόλην αἰχμάλωτον ἤγαγεν. οὐδὲ τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο. ἀλλὰ καὶ Ἴφιτον τὸν Εὐρύτου, εἰς Τίρυνθα παραγενόμενον, ἐπὶ ζήτησιν ἵππων, ξενίσας, ἀπέκτεινε. φυγὼν δὲ τὸ τοῦ φόνου μῖσος, παρεγένετο πρὸς Νηλέα καθάρσεως τευξόμενος. τῶν δὲ παίδων αὐτοῦ μὴ βουλομένων ὑποδέξασθαι, ὁ Νηλεὺς ἐξέβαλεν αὐτόν. Ἡρακλῆς δὲ ἐκεῖθεν χωρισθεὶς, ἐπεξενώθη Δηϊφόβῳ τῷ τῶν Ἀρκάδων βασιλεῖ, καὶ οὕτως ἐκαθάρθη τοῦ φόνου.

† τούτων

καὶ ὕστερον

καὶ ὕστερον ἐπιστρατεύσαντι Νηλεῖ, οὐ μόνον τὴν Πύλον ἐπόρθησεν, ἀλλὰ καὶ Ἥραν, Νηλεῖ συμμαχοῦσαν ἔτρωσεν, αὐτόν τε Νηλέα τοῖς παισὶν ἅμα κτείνει, δίχα τοῦ νεωτέρου Νέστορος. οὗτος γὰρ ἐν Γερηνίοις ἀνετρέφετο. διόπερ ἐσώθη. ὅθεν αὐτὸν Γερήνιον ὁ ποιητὴς προσηγόρευσε. δεξιτερὸν κατὰ μαζόν.] κατὰ τὸν δεξιὸν μαζόν. τριγλώχινι.] τρεῖς ἀκίδας ἔχοντι, τριγώνῳ. βεβλήκει.] ἀντὶ τοῦ ἔβαλε. τότε καί μιν.] τότε δὴ αὐτήν. ἀνήκεστον.] ἀνίατον, ἀθεράπευτον. ἄλγος.] κακόν. Ἀΐδης.] ᾅδης. πελώριος.] μέγας. ωὐτός.] ὁ αὐτὸς ἀνήρ. δισυλλάβως δὲ ἀναγνωστέον. υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο.] ὁ Ἡρακλῆς. ἐν Πύλῳ, ἐν νεκύεσσι.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τὸ Πύλον ἀκούει κατὰ μεταπλασμόν, ἀντὶ τοῦ πύλην. ὡς ἀπὸ τοῦ πολύαρνι πολυάρνῳ. καὶ τὸ ἐν νεκύεσσι, κυρίως ἀκούει, ἔνθα αἱ τῶν τελευτώντων ἀναχωροῦσι ψυχαί. ἐν Πύλῳ, ἐν νεκύεσσι.] ἀντὶ τοῦ, ἐν πύλῃ πρὸς τῇ πύλῃ. οὐ γὰρ ἐν τῇ πύλῃ τῶν Πυλίων λέγει, ἀλλ' ἐν τῇ πύλῃ τῶν νεκρῶν, κατὰ τὴν τοῦ Κερβέρου ἀναγωγήν. ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.] εἰς ὀδύνας ἔδωκε λυπούμενον. πεπαρμένος.] διαπεπρονημένος. ἠλήλατο.] ἐνελήλατο, ἐνήρειστο, ἐπέκειτο. κῆδε.] ἐλύπει, ἠνία, ἐκάκου. Παιήων.] ὁ τῶν θεῶν ἰατρός. ὀδυνήφατα.] τὰς ὀδύνας καταπαύοντα καὶ φθείροντα. πάσσων.] ἐπιβάλλων. ἠκέσατο.] ἐθεράπευε. σχέτλιος.] ἀγνώμων, ἄδικος. ὀβριμοεργός.] μεγάλοις ἔργοις ἐπιτιθέμενος, καὶ ἰσχυρὰ διαπραττόμενος. ἰσχυροπράγμων.] ἰσχυρὸς ἐν τῷ ἐργάζεσθαι, ἰσχυρὰ ἐργαζόμενος. οὐκ ὄθετο.] οὐκ ἐπεστρέφετο. αἴσυλα.] ἁμαρτωλά, παράνομα. ὁ δὲ Ἀππίων ἐτυμολογῶν τὴν λέξιν, φησὶ τὰ σεσυλημένα τῆς αἴσης. τουτέστιν ἁμαρτωλά. βέλτιον δέ, τὸ μὴ δοκεῖν ἐγκεῖσθαι τὰ σεσυλημένα. οὐκ ἔτι γὰρ ἡ αἶσα φανήσεται ἐγκειμένη. ἔστιν οὖν αἴσυλα κατὰ παράλειψιν ἑτέρου α δηλοῦντος κειμένην, ἀαίσυλα, ἐστερημένα τῆς αἴσης, τουτέστι τοῦ καθήκοντος. ἔκηδε.] ἐκάκου, ἐλύπει, κατεπόνει. ἀνῆκεν.] ἀνέπεισε. νήπιος.] ἄφρων. δηναιός.] πολυχρόνιος. γούνασι.] γόνασιν. παππάζουσι.] πάππα φωνοῦσι πατέρα καλοῦσιν. ἐτυμολογεῖ τὰς τῶν παίδων φωνάς. Αἰγιάλεια.] γυνὴ Διομήδους. περίφρων.] περισσόφρων, ἄγαν συνετή, περισσῶς φρονοῦσα. Ἀδρηστίνη.] ἡ Ἀδράστου θυγάτηρ. μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη.] Διομήδους γυνὴ Αἰγιάλεια ἡ νεωτάτη τῶν Ἀδράστου θυγατέρων. τρεῖς γὰρ ἔσχε θυγατέρας ὁ Ἄδραστος, ταύτην καὶ Ἀργείαν τὴν Πολυνείκους, καὶ Δηϊπύλην τὴν Τυδέος. τοῦ οὖν μητρὸς αὐτοῦ ἀδελφήν. ὁ δὲ στρατεύσας ἐπὶ Ἴλιον, κατέλιπε τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς οἰκίας ἐπίτροπον τὸν Σθενέλου Κομήτην. κατέχει δὲ ὁ λόγος τρωθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην ὑπὸ Διομήδους, αὐτῷ μὲν μὴ μνησικακῆσαι διὰ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπικουρίαν. τὴν δὲ τούτου γυναῖκα ἐκμῆναι περὶ πορνείαν ὡς περὶ πᾶσαν τὴν τῶν νέων ἡλικίαν συγχορεύειν ἀσελγήνασαν. τῷ δὲ Κομήτῃ καὶ ἔρωτα τῆς Αἰγιαλείας ἐμποιῆσαι. παραγενόμενον δὲ τὸν Διομήδην ἐξ Ἰλίου, διώκειν μετὰ δορυφόρων, ἀποκτεῖναι βουλόμενον, τὸν δὲ λοιπὸν τοῖς ἀνθρώποις βοηθήμασι χρώμενον, καταφυγεῖν ἐπὶ τὸν Ἥρας βωμόν. μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆρεν εἰς Ἑσπερίαν, καὶ παραλαβεῖν λέγεται παρὰ Δαύνου * τινὰς εἰς κατοικισμόν. καὶ τέλος, ἀπορούντων αὐτοῦ τῶν ἑταίρων καὶ λιμωττόντων, τούτους μὲν τὴν Ἀθηνᾶν εἰς ὄρνεις ἀπορνεῶσαι. τὸν Διομήδην δέ, ἐνταῦθα καταστρέψαι τὸν βίον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν ὁ ποιητὴς οὐ λέγει. ἀλλὰ τοῦτο λέγει, μὴ μαχεσθέντος αὐτῷ τινὸς τῶν ἰσχυροτέρων θεῶν ἀποθάνῃ, εἶτα τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ γυνὴ μαθοῦσα, ἅμα τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ θρηνήσει. γοόωσα.] θρηνοῦσα. οἰκῆας.] οἰκέτας, οἰκείους. ἐγείρῃ.] διυπνίσῃ. κουρίδιον.] τὸν ἐκ παρθενίας ἄνδρα γεγαμηκότα αὐτήν. ποθέουσα.] ἐπιμαστεύουσα. ἰχῶ.] ἰχῶρα. λέγει δὲ θεῶν αἷμα. ἡ ὑγρὰ θεῶν οὐσία ἰχὼρ καλεῖται. ἀπ' ὀμόργνυ.] ἀπέψα. ἄλθετο.] ἐθεραπεύετο, ἀφυγιάζετο, ὑγιὴς ἐγίγνετο. κατηπιόωντο.] κατεπραΰνοντο.

[margin: * τόπους τινάς]

Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει, τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
10 Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
Εὖτέ μιν ωὐτὸς ἀνὴρ υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο
Ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων ὀδύνῃσι πεπαρμένος. αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο. κῆδε δὲ θυμόν.
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'. οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
20 Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
Ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχηται.
Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
Φραζέσθω, μή τις οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται,
30 Μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ,
Ἄλθετο χεὶρ. ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι,
Αἳ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη,

Κερτο-

κερτομίοις.]

κερτομίοις.] ἐρεθιστικοῖς. ἐρέθιζον.] παρώξυνον, ἐκίνουν. κεχολώσεαι.] ὀργισθήσῃ. Κύπρις.] τὸ ἐπίθετον Ἀφροδίτης. ὃ οὐκ ἐνόησαν οἱ πρὸ ἡμῶν τί σημαίνει. συμπλανηθέντες γὰρ τῷ Ἡσιόδῳ, ἔδοξαν ὅτι Κύπρις λέγεται, ὥς φησιν Ἡσίοδος, Κυπρογένεια, διότι γεννᾶται περικλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ. ὥσπερ καὶ τὴν φιλομειδῆ, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. Ὅμηρος δὲ οὐκ εἶπεν οὕτως. ἀλλὰ τὴν μειδιάματα φιλοῦσαν· οἷον ἱλαράν, διὰ τὴν ἐγκειμένην αὐτῇ δύναμιν ἀπὸ τῆς συνουσίας. ὥσπερ γοῦν τὸ πῦρ Ἥφαιστον λέγει ὁμωνύμως τῷ εὑρόντι, οὕτω καὶ Ἀφροδίτην ποτὲ τὴν πρὸς ἄνδρος γυναῖκα συνουσίαν, ὁποίαν καὶ περὶ τῶν μνηστήρων λέγει, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης, τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον. μίσγοντο δὲ λάθρῃ. τὸ οὖν ἐπίθετον τὸ διὰ τοῦ Κύπρις σημαινόμενον, ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὴν δυνάμεως Ὁμήρῳ παρείληπται. ἔστιν οὖν κατὰ συγκοπὴν Κύπρις, οἱονεὶ κυόπορις, ἢ τὸ κύειν πορίζουσα. ἴδιον γὰρ Ἀφροδίτης τοῦτο. οὐ γὰρ κυΐσκουσιν αἱ γυναῖκες χωρὶς τῆς ἀφροδισιαστικῆς συνηθείας. τὸ δὲ πλανῆσαν τὸν Ἡσίοδον, καὶ τοὺς ἄλλους ἐστὶ τὸ ἐν τῇ θ. ῥαψῳδίᾳ λεγόμενον· ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομειδὴς Ἀφροδίτη ἐς Πάφον. ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις. οὐκ εἴ τις δ' ἔν τινι τόπῳ γεγένηται, καὶ τετίμηται ἐκεῖθεν, καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἐπιθέτῳ κοσμεῖται. οὐδέποτε γοῦν Δήλιος ὁ Ἀπόλλων παρ' Ὁμήρῳ, οὐδὲ Πύθιος. καί τοι γε, καὶ ἑκάτερον τῶν ἱερῶν οἶδε. δι' ὧν φησὶ ποτὲ μὲν, Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα. ποτὲ δὲ, οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει, Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ. οὐδ' ἐπεί φησιν, ἵκετο δ' εἰς Αἰγάς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν, Αἰγαῖος ποτὲ εἴρηται ὁ Ποσειδῶν παρ' Ὁμήρῳ. καὶ ἡ Κυθέρεια δὲ καθ' Ὅμηρον, οὐχ ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις· οἶδε μὲν γὰρ τὰ Κύθηρα. οὐκ ἀπὸ τούτου δὲ εἴρηται. Κυθέρεια δὲ ἡ κευθόμενον ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὸν πᾶσαν τῆς ἐρωτικῆς φιλίας ἐξηρτημένον ἱμάντα, οἷον τὸν ἔρωτα, ὃν πᾶσι τοῖς νέοις ἀφίησι. διὰ γὰρ τοῦ κεστοῦ ταῦτα παρέπεται. ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς. πάρφασις, ἥ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων. ἐπεί τοι καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη παρὰ τοῖς εὖ λογιζομένοις, ἀπὸ τῆς ἐνεργείας ἡ ἀπαλάλκουσα τῷ ἰδίῳ μένει τοὺς ἐναντίους. οὐ γὰρ πειθόμεθα τοῖς νεωτέροις, οἵ φασιν ἀπὸ Ἀλαλκομενοῦ τινὸς εἰρῆσθαι. οὐδ' ὡς Ἐρατοσθένης παρήκουσεν Ὁμήρου εἰπόντος, Ἑρμείας ἀκάκητα. ὁ ἀπὸ Ἀκακήτου ὄρους, ἀλλ' ὁ μηδενὸς κακοῦ μεταδοτικός. ἐπεὶ καὶ δοτὴρ ἐάων. πάντ' οὖν ἀπὸ τῶν παρεπομένων τοῖς θεοῖς. καὶ γὰρ ἡ Γλαυκῶπις οὐκ ἀπὸ τοῦ, ἥ τ' ἄκρης θῖνα γλαυκώπιον ἷζε· ἀλλ' ἀπὸ τῆς περὶ τὴν πρόσοψιν τῶν ὀφθαλμῶν καταπλήξεως. καί τ' ἄλλα δὲ τὰ ἐπίθετα ἐπὶ πᾶσιν ἡμῖν πάρεστιν ὁρᾶν, οὐκ ἀπὸ τῶν ἱερῶν τόπων ὠνομασμένα, ἀπὸ δὲ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ψυχικῶν, ἢ νὴ Δία συμβεβηκότων περὶ τὸ σῶμα. ὡς λευκώλενος Ἥρη, καὶ ἀργυρόπεζα Θέτις, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων καὶ ἀκερσεκόμης. καὶ πάλιν παραπλήσια ἀπὸ πράξεων, ὡς ἑκάεργος, καὶ ἑκατηβελέτης, καὶ ἑκηβόλος. Ἄρτεμις δὲ καὶ ἀγροτέρη, καὶ ἰοχέαιρα, καὶ πάντα τὰ παραπλήσια. καὶ γὰρ σπανίως Ἑλικώνιον τὸν Ποσειδῶνα εἴρηκεν, ἀπὸ Ἑλικῶνος, ὡς Ἀρίσταρχος βούλεται. ἐπεὶ ἡ Βοιωτία ὅλη ἱερὰ Ποσειδῶνος. οὐ γὰρ ἀρέσκει ἀπὸ Ἑλίκης. ἐπεί φησιν, οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν. Ἑλικήϊον γὰρ ἂν εἶπε, συνεχοῦντος τοῦ μέτρου. δύναται Ἑλικώνιος λέγεσθαι, διὰ τὸ ἕλικας καὶ περιφορὰς εἶναι τὰς δίνας τῆς θαλάσσης. ἔτι δ' ἐπερ... οὐδέποτε Παφίην ἡ Κύπρις ἀπὸ τῆς Κύπρου, πολλῷ μᾶλλον ἀπὸ τῆς Πάφου ἐν ᾗ βωμός τε θυήεις αὐτῆς, Παφίη ἐλέγετο. ἀλλ' οὐδέποτε Παφίην εἶπε τὴν Ἀφροδίτην Ὅμηρος, ὡς οἱ νεώτεροι. καὶ γὰρ εἴποτε σπανίως ἐπίθετα ἐξενήνοχε τοπικά, ἐξ ἡρωϊκοῦ προσώπου, καὶ ἑκάστου κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτὰ λέγει. Ἀχιλλεὺς μὲν γὰρ Θεσσαλὸς ὤν, φησί· Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε Πελασγικὲ τηλόθι ναίων, καὶ Ἑκάβη. ἀλλ' εὔχεο σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι, Ἰδαίῳ, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται. ἡ γὰρ Ἴδη τῆς Τροίας, οἰκείως τε ἡ Ἑκάβη ἔσχηκε παρωνομάσαι τὸν Δία Ἰδαῖον. ὁ δ' Ὅμηρος οὐκ ἂν εἴποι ἀπὸ τῆς Κύπρου τὸ ἐπίθετον ἐξ ἰδίου προσώπου λέγων· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ.

Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
420 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅττι κεν εἴπω,
Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα,
Τρωσὶν ἅμ' σπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
Τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιϊάδων ἐϋπέπλων,
Πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε,
Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην,
Οὔ τοι τέκνον ἐμὸν δέδοται πολεμήϊα ἔργα,
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο·
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
430 Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων,
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο. ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων,

ἀνιεῖσα.] ἀναπείθουσα. Ἀχαιϊάδων.] τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν. σπέσθαι.] ἀκολουθῆσαι. ἔκπαγλα.] ἐξόχως. καρρέζουσα.] καταρρέζουσα, πλησίον παρακαθίζουσα, καταψῶσα τῇ χειρί. ἐϋπέπλων.] ἐστολισμένων, εὐστόλων. περόνῃ.] πόρπῃ ἐν τῇ περιβολῇ. καταμύξατο.] κατεξέσθη. ἀραιήν.] ἀσθενῆ. σημαίνει δὲ καὶ λεπτήν. χρυσέην Ἀφροδίτην.] καλὴν λέγει νῦν. οὔ τοι.] οὔ σοι, οὐδαμῶς σοί. ἱμερόεντα.] ἐπέραστα, θαυμαστά. ἐπόρουσεν.] ἐφώρμησεν. ὑπείρεχεν.] ὑπερεῖχε, προεβέβλητο, ὑπερεμάχετο. ἅζετο.] ἐσέβετο. ἵετο.] προεθυμεῖτο. δῦσαι.] ἀποδῦσαι. ἐστυφέλιξε.] δίεσεισε, διεκίνησε. φαεινήν.]

Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας, προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο Τυδεΐδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
Ἶσ' ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο, Τυδεΐδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅπι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο.
Ἤτοι τὸν Λητώ τε, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.
Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες, καὶ δῖοι Ἀχαιοί,
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας,
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἆρες Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδεΐδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὐτὸς ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ.
Τρῶας δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν.
Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευσεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
Ἢ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
Κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων
Οἶος σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι.
Τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ', οὐδὲ νοῆσαι,
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα.
Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵ πέρ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν,
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω.
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι,
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον, καὶ νήπιον υἱόν.
Κὰδ δὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται, ὅς κ' ἐπιδευής.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσσασθ'. ἀτὰρ οὔ τί μοι ἐνθάδε τοῖον,

φαεινήν.] λαμπράν. ἐπέσσυτο.] ἐφώρμησε. δαίμονι ἶσος.] θεῷ ὅμοιος, καὶ παραπλήσιος. ὁμοκλήσας.] ἐπαπειλήσας, ἐπιτιμητικῶς βοήσας. φράζεο.] σκέπτου, διαλογίζου. φράζεο καὶ χάζεο, διαλογιζόμενος ἀναχώρει. φῦλον.] ἔθνος. χαμαὶ ἐρχομένων.] ἀντὶ τοῦ ἀποθνησκόντων, ἢ ἐπὶ γῆς βαδιζόντων, ἢ χαμαιρριφῶν, ἢ φθαρτῶν. ἀνεχάζετο.] ἀνεχώρει. τυτθόν.] μικρὸν, ὀλίγον. ἀλευάμενος.] ἐκκλίνας. ἀπάτερθεν.] ἄπωθεν. Περγάμῳ.] τῇ ἀκροπόλει τῶν Τρώων τῆς Ἰλίου οὕτω καλουμένῃ. ἰοχέαιρα.] ἡ ἰοῖς, ὅ ἐστι βέλεσι χαίρουσα, τοῦτ' ἔστι τοξική. ἀδύτῳ.] ναῷ. ἄδυτα γὰρ καλοῦνται οἱ τόποι τῶν ἱερῶν, εἰς οὓς οὐκ ἔξεστιν εἰσιέναι πᾶσιν. ἀκέοντο.] ἐθεράπευον νῦν, ἢ ἐπεμελοῦντο, ἢ παρεμυθοῦντο. κύδαινον.] ἐδόξαζον, πρὸς δόξαν προετρέποντο. ἴκελον.] ὅμοιον. τοῖον.] τοιοῦτον. δῄουν.] διέκοπτον. βοείας.] τὰς ἀσπίδας τὰς ἐκ βοείων βυρσῶν. εὐκύκλους.] περιφερεῖς, εὖ ἐχούσας ἐν τῇ περιφερείᾳ. λαισήϊα.] βαρβαρικὰ ὅπλα, ἢ βέλη, ἢ μικρὰ ἀσπιδίσκια, ὠμοβύρσινα σάκη, ὅπλα κοῦφα, παρὰ τὸ ἐν τῇ λαιᾷ χειρὶ βαστάζεσθαι. θοῦρον.] ὁρμητικὸν ἐν τῷ πολέμῳ. βροτολοιγέ.] ἀνδροφόνε. ἐρύσαιο.] ἑλκύσειας. χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.] κατὰ τὸν καρπὸν τῆς χειρός. ἐπέσσυτο.] ἐφώρμησεν. ἄκρῃ.] ἀκροπόλει. Τρώων δὲ στίχας.] τοὺς δὲ Τρῶας εἰς τάξεις. οὖλος.] ὀλέθριος. ὤτρυνε.] παρώξυνεν. εἰδόμενος.] ὁμοιωθείς. Ἀκάμαντι.] ὄνομα κύριον. ἡγήτορι.] ἡγεμόνι. ἐς τί ἔτι.] μέχρι τίνος. εἰσόκεν.] ἕως ἂν, μέχρις ἄν. εὖ ποιητῇσιν.] εὖ πεποιημέναις, εὖ καὶ καλῶς κατεσκευασμέναις. ἶσον.] ἐπίσης, ὁμοίως. ἐτίομεν.] ἐτιμῶμεν. ἐκ φλοίσβοιο.] ἐκ ταραχῆς. σαώσομεν.] σώσωμεν. νείκεσεν.] ὠνείδισε. πῆ δή τοι.] ποῦ δή σοι. οἴχεται.] πεπόρευται. ἔχεσκες.] εἶχες. φῆς ἔλεγες. που.] ἀντὶ τοῦ δή. ἄτερ.] χωρίς. ἑξέμεν.] ἕξειν, συνέξειν, συνεκτήσειν, φυλάξειν. γαμβροῖσιν.] οἱ ἄνδρες τῶν θυγατέρων. γαμβρὸς καλεῖται ὁ γήμας ὑπὸ τῶν οἰκείων τῆς γαμηθείσης. ἰδέειν.] ἰδεῖν. νοῆσαι.] θεάσασθαι. καταπτώσσουσι.] δειλιῶσιν. ἔνειμεν.] ἐσμὲν, ἐσμὲν, ὑπάρχομεν. ἥκω.] παραγέγονα. τηλοῦ.] μακρόθεν. δινήεντι.] δίνας ἔχοντι. δῖναι δέ εἰσιν αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί. ἔλδεται.] ἐπιθυμεῖ. ἐπιδευής.] ἐνδεής.

Οἷον κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἢ κεν ἄγοιεν,
Τύνη δ' ἕστηκας. ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις 10
Λαοῖσι μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι,
Μή πως ὡς ἁψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε,
Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε, καὶ ἦμαρ,
490 Ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν γ' ἐπικούρων
Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών. δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε. 20
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι. ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ,
500 Κρίνῃ ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε, καὶ ἄχνας.
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί, ὡς τότ' Ἀχαιοὶ, 30
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
Ἂψ ἐπιμισγομένων, ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγων
Πάντοσ' ἐποιχόμενος. τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν † ἀγείρειν, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην 40
510 Οἰχομένην. ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο. τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδον ζωόν τε, καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα. μετάλλησάν γε μὲν οὔτι,
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Διομήδης, 50
Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ

† ἐγεῖραι

τύνη.] σύ, Δωρικῶς, ἀπὸ τοῦ τυ, ἐν παραγωγῇ Ἰώνων. ὡς ἀπὸ τοῦ ἐγώ, ἐγώνη. μενέμεν.] ὑπομένειν, προθυμεῖσθαι. ὤρεσσι.] ταῖς γυναιξί. παρὰ τὸ συνεζεῦχθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἔνθεν καὶ συνωρὶς τὸ συνεζευγμένον τῶν ἵππων ὄχημα. ἁψῖσι λίνου.] τοῖς ἅμμασι καὶ ταῖς συναφαῖς τοῦ λίνου. περιφραστικῶς δὲ τὸ δίκτυον δικτύου. ἁψῖσιν.] ἅμμασι, συναφαῖς. λίνου.] δικτύου. ἁλόντε.] ληφθέντες. πανάγρου.] τοῦ πάντα ἀγρεύοντος. ἕλωρ.] ἑλκυσμα, ἕλασμα καὶ ἀναίρεμα. ἐσχημάτισται δὲ παρὰ τὸ ἑλεῖν. κύρμα.] ἐγκύρημα, ἔντευγμα· οἷον ἐπίτευγμα, εὕτυχημα. λέγει δὲ τῶν ἐχθρῶν. ὑμήν.] ὑμετέραν. λισσομένῳ.] δεομένῳ. νωλεμέως.] ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. ἐχέμεν.] συνέχειν ἢ ἀντέχειν πρὸς τὴν μάχην καὶ μὴ ἐνδιδόναι. ἐνιπήν.] ἐπίπληξιν. δάκε.] καθίκετο, καθῆψατο. ἆλτο.] καθήλατο. πάλλων.] κινῶν. πάντη.] πανταχοῦ. ἐλελίχθησαν.] συνεστράφησαν, μεταβαλλόμενοι ἐλήλυθαν. ἀολλέες.] συνεσταλμένοι, ἀθρόοι, συνηγμένοι. φόβηθεν.] ἐφοβήθησαν. ἄχνας.] τὰ λεπτὰ τῶν ἀχύρων, ἢ τὰ ἄχυρα. ἄχνη δὲ καὶ λευκὴ καὶ ὁ ἐπιπολάζων τῷ κύματι ἀφρός. φορέει.] φέρει, διασκορπίζει, σκεδάζει. ἀλωάς.] ἅλωνας. νῦν δὲ τοὺς τόπους, ὅπου ὁ πυρὸς πατεῖται, τουτέστιν ἀλοᾶται. σημαίνει δὲ καὶ τὴν δενδροφόρον γῆν, καὶ ἐν ᾗ ἀπὸ τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα διαιρεῖται. λικμᾶν γάρ ἐστι τὸ χωρίζειν ἀπὸ τοῦ σίτου τὸ ἄχυρον τοῖς πτύοις. ξανθὴ Δημήτηρ.] ὁ πυρός. ὁ δὲ τρόπος μετωνυμία. ἢ αὐτὴ ἡ θεὸς ἡ γεωργικὴ ἐπιστήμη. κρίνῃ.] διαχωρίζῃ. ἐπειγομένων.] ἀντὶ τοῦ ἐπειγόντων, καὶ συνεχῶς, καὶ μετὰ βίας πνεόντων. ἀχυρμιαί.] ἀχυροθῆκαι οἱ τόποι, εἰς οὓς χωριζόμενα τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα ἐκπίπτει. ὕπερθεν.] ὑπεράνωθεν. κονισάλῳ.] τῷ κονιορτῷ. πολύχαλκον.] στερεὸν, λίαν ἰσχυρόν. ἐπέπληγον.] πλήσσοντες σφοδρῶς καὶ ἐντόνως ἤγειρον καὶ ἀνέπαλλον καὶ ἀνερρίπτουν. ἂψ ἐπιμισγομένων.] ἐξ ὑποστροφῆς ἐμβαλλόντων. ὑπὸ δ' ἔστρεφον.] ὑπέστρεφον δέ. ἡνιοχῆες.] ἡνίοχοι. ἡ εὐθεῖα, ὁ ἡνιοχεύς. μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον.] τὴν διὰ τῶν χειρῶν δύναμιν ἐναντίον ἔφερον ἀλλήλων. ἰθύς.] ἐπ' εὐθείας. νύκτα.] ἀχλύν. ἀρήγων.] βοηθῶν. πάντοσε.] πανταχοῦ, πανταχόσε. ἐκραίαινεν.] ἐπετέλει. ἐφετμάς.] ἐντολάς. χρυσαόρου.] χρυσοφασγάνου, χρυσοῦν ξίφος ἔχοντος. οἱ δὲ νεώτεροι, ὡς χρυσῆν κιθάραν ἔχοντος ἀποδεδώκασι τὴν λέξιν. πέλεν.] ἐγένετο, ἦν. πίονος.] νῦν πλουσίου, ἢ λιπαροῦ, εὐδαίμονος. ἀδύτοιο.] ναοῦ ὃν εἰσελθεῖν οὐ ῥᾴδιον. ἧκεν.] ἀφῆκε. μεθίστατο.] ἐν αὐτοῖς ἔστη. ἑτάροισι μεθίστατο.] ἐν τοῖς ἑταίροις ἵστατο. ἀρτεμέα.] ὑγιῆ. μετάλλησαν.] ἐπεζήτησαν. οὔτι.] οὐδέν. ἔα.] ἀντὶ τοῦ εἴα. πόνος.] ἐνέργεια. δηλοῖ δὲ νῦν κακοπάθειαν. ἄμοτον.] ἀπλήρωτον. ἰωκάς.] κραυγὰς, ἀπειλὰς, ἢ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ διώξεις.

Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς·
ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
ἀτρέμας ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες.
ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα πολλὰ κελεύων·
ὦ φίλοι ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται.
φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς. βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα
Αἰνείω ἕταρον μεγαθύμου Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι
τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἣ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
υἷε Διοκλῆος Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε,
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
ἀφνειὸς βιότοιο, γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα.
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον.
ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τιμὴν Ἀτρεΐδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
ἀρνυμένω. τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
οἵω τώ γε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης.
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας, καὶ ἴφια μῆλα
σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ,
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε,
καππεσέτην ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσιν.
τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
σείων ἐγχείην. τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός.
βῆ δὲ διὰ προμάχων, περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
μή τι πάθοι, μέγα δέ σφεας ἀποσφήλειε πόνοιο.

διώξεις. νωλεμέως.] ἐπὶ νωλεμίας. ἀκροπόλοισιν.] ὧν περὶ τὰ ἄκρα πολοῦνται, ὅ ἐστιν ἀναστρέφονται. ἀτρέμας.] ἐφ' ἡσυχίας, ἄνευ τινὸς κινήσεως. ὄφρ' εὕδῃσι.] ὅτ' ἀκρεμῇ. ζαχρειῶν.] ἄγαν χρεωδῶν, μεγάλως πνεόντων. σκιόεντα.] μελαίνας σκιὰς ποιοῦντα. λιγυρῇσι.] λιγυραῖς, ἡδείαις, ἢ ὀξείαις, σφοδραῖς. διασκιδνᾶσι.] διασκορπίζουσιν. ἀέντες.] πνέοντες. ἐφοίτα.] ἐπορεύετο. ἀνέρες.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνδρεῖοι. ἄλκιμον.] ἰσχυρόν. ἕλεσθε.] ἀναλάβετε. αἰδομένων.] αἰσχυνομένων. σόοι.] σῶοι, ὑγιεῖς. τὸ σο μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. πέφανται.] πεφονευμένοι εἰσὶν, ἢ ἀναιροῦνται. σημαίνει δὲ καὶ τὸ, γεγένηνται φανεροὶ, φονεύονται. Αἰνείω ἕταρον.] Αἰνείω ἰωνικῶς. καὶ κατὰ συναλοιφὴν, Αἰνείω, Αἰνείου. Περγασίδην.] Περγάσου υἱόν. τῖον.] ἐτίμων. θοός.] ταχὺς, πολεμικός. ἔρυτο.] ὑπέμεινεν, ἐκώλυσεν, ἐφύλαξεν. εἴσατο.] διῆλθε. νειαίρῃ.] τῇ νεάτῃ. λέγει δὲ τὸ ἔσχατον μέρος τῆς γαστρός. ἔναιε.] κατῴκει. ἐϋκτιμένῃ.] καλῶς κατεσκευασμένῃ. βιότοιο.] νῦν τῆς πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείου. Ἀλφειοῦ.] Ἀλφειὸς ποταμὸς ἐν Ἤλιδι. εὐρὺ ῥέει.] ἀντὶ τοῦ εὐρέως, πλατέως. διδυμάονε.] διδυμάονες δὲ διδύμων διαφέρουσι· καθότι οὗτοι μὲν ἀδελφοὺς δηλοῦσιν, οἱ δὲ δίδυμοι οὐκ ἐξ ἀνάγκης· κεῖται γὰρ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ ἁπλῶς δυάδος. τὸ ο μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. γενέσθην.] ἐγεννήθησαν. ἡβήσαντε.] ἀκμάσαντες, δυϊκῶς. εὔπωλον.] καλοὺς ἵππους ἔχουσαν, εὔιππον, ἢ ἐν ᾗ ἔστι καλῶς ἀναστραφῆναι. ἀρνυμένω.] ἀντικαταλλασσομένω. τάρφεσι.] πυκνώμασι, συνεχέσι τόποις. ὕλης.] συμφύτου τόπου. ἴφια.] ἤτοι εὐτραφῆ, ἢ κατ' εὐφημισμὸν ἀσθενῆ, ἢ ἰσχυροποιὰ τῶν ἐσθιόντων. σταθμούς.] τὰς ἐπαύλεις. κεραΐζετον.] πορθοῦσι, κενοῦσιν. ἐν παλάμῃσιν.] ἀντὶ τοῦ, ἐν ταῖς χερσί. καππεσέτην.] κατέπεσον δυϊκῶς. ἐλάτῃσιν.] ἐλάτη, εἶδος δένδρου. σείων.] κινῶν. δαμείη.] φονευθῇ. περὶ γὰρ δίε.] περισσῶς γὰρ ἐφοβεῖτο. μέγα δέ σφεας.] μεγάλως. συσταλτέον διὰ τὸ μέτρον. ἀποσφήλειε πόνοιο.] ἀποσφαλῆναι καὶ ἀποτυχεῖν ποιήσει τοῦ ἔργου. πόνοιο.] τοῦ προκειμένου ἔργου

Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων.
Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε κατὰ κληῗδα τυχήσας.
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, ὃ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν, μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν,
Ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων, εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν, ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους
Δηθὰ μάλ' εἱστήκει. τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι.
Τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς,
Κεκληγώς. ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Καρτεραί. ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ,
Ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος,
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα.
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν, ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ, ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω.
Ὡς τότε Τυδεΐδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι, αἰὲν ὀπίσσω
Εἴκετε. μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱόν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος. ἀλλά ἑ μοῖρα,
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας.

Τὸν ῥα

μένοντε.] παραμένοντας, παρεστῶτας. δειλώ.] δειλαίους. ἀνικῶς. ἀθρηνᾶς, ἀθλίους. βαλέτην.] ἐνεχείρισαν, ἔθηκαν. μετὰ πρώτοισιν.] ἐν τοῖς προμαχομένοις. ἀτάλαντον.] ἴσον. τυχήσας.] ἐπιτυχών. Ἀτυμνιάδην.] Ἀτυμνίου υἱόν. λεύκ' ἐλέφαντι.] λευκὰ ὡς ἐλέφαντος. ἤλασεν.] ἔκοψε. κόρσην.] κεφαλήν, κρόταφον. ἀσθμαίνων.] πνευστιῶν, σφοδρῶς ἀναπνέων. εὐεργέος.] εὖ πεποιημένου καὶ καλῶς κατεσκευασμένου. κύμβαχος.] ὑπὲρ κεφαλὴν κυβιστῶν. ὑπὲρ βρεχμόν.] ἐπὶ τὸ βρέγμα τῆς κεφαλῆς. ἀμάθοιο.] ἄμαθος, ἡ κατὰ τὸ πεδίον ἄμμος. ψάμμος δὲ ἡ κατὰ τὴν θάλασσαν κόνις. βάλον.] κατέβαλον. ἵμασεν.] ἐμάστιξεν, ἐδίωξεν. ἐνόησεν.] ἐθεάσατο. κεκληγώς.] κραυγάζων, βοῶν. εἵποντο.] ἠκολούθουν. Ἐνυώ.] πολεμικὴ θεός. κυδοιμόν.] τὴν ταραχήν, τὸν θόρυβον, ἢ πόλεμον. ἐνώμα.] ἐφόρει, ἐκίνει, μετέφερε. φοίτα.] ἀνεστρέφετο. ἀπάλαμνος.] ἀθηνής, ἄπειρος, μηδὲν μηχανήσασθαι δυνάμενος. πολέος.] πολλοῦ. ὠκυρόῳ.] ταχέα ῥεύματα ἔχοντι, ταχέως ῥέοντι. ἅλαδε προρέοντι.] εἰς τὴν θάλασσαν ἐμβάλλοντι. μορμύροντα.] ὠνοματοπεποίηται ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ ψόφου, τοῦ ἐν τοῖς ὕδασι γιγνομένου. ἀνεχάζετο.] ἀνεχώρει. οἷον δή.] αὐτὸ τὸ οἷον ἄρα δή. θαυμάζομεν.] ἐκπληττόμεθα. πάρα.] πάρεστι. πρὸς Τρῶας τετραμμένοι.] τοὺς Τρῶας βλέποντες. εἴκετε.] πράως ἀποχωρεῖτε. μενεαινέμεν.] προθυμεῖσθαι. εἰδότε χάρμης.] ἐπισταμένους μάχεσθαι. Παισῷ.] Παισός, πόλις Τροίας, ἣν ἐν ἄλλοις Ἄπαισον, μετὰ τοῦ α προσηγόρευσε. πολυκτήμων.] πολλὰ κτήματα ἔχων. πολυλήϊος.] πολλὰ λήϊα ἔχων, ἢ πολλὰ θρέμματα ἔχων, πολυθρέμμων. λεία δὲ λέγεται καὶ τὰ ἐκ πολέμου λάφυρα, ἢ τὰ ἀπὸ λῃστείας.

ἐπικουρή-

Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε Τελαμώνιος Αἴας,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος.
Δούπησεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
Τεύχεα συλήσων. Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
Ὀξέα, παμφανόωντα. σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς, ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
10 Ὤμοιιν ἀφελέσθαι. ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι.
Δεῖσε δ' ὅ γ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην, ἠΰν τε, μέγαν τε,
Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
20 Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ', υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπήδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ', ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
Ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
Εἶναι. ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο, ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.
Ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην
30 Εἶναι ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα.
Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ, καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν. χήρωσε δ' ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμός, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
Οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα, πύλας Ἀΐδαο περήσειν.
40 Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ' ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρήν,
Ἀνδρὸς ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ, φόνον, καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι. ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
50 Ὣς φάτο Σαρπηδών. ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν. ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.

ἐπικουρήσοντα.] βοηθήσοντα. νειαίρῃ.] κατωτάτῃ. δούπησεν.] ἐψόφησεν. ἔχευαν.] δαψιλῶς ἔπεμψαν, ἐπέχεαν ἀθρόως. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. ἔχευαν.] ἠκόντισαν. παμφανόωντα.] λάμποντα. σάκος.] ἀσπὶς, ὅπλον. ἀνεδέξατο.] ἀνέλαβε.
620 προσβάς.] ἐνθορὼν, ἐμβάς. ἐσπάσατο.] ἀνείλκυσεν. ἐπείγετο.] κατεπονεῖτο. ἀμφίβασιν.] τὴν ὑπερμάχησιν. ἢ τὸ περιβαίνοντα τὸν νεκρὸν ὑπερμαχεῖν. ἀγερώχων.] ἄγαν ἐντίμων, ἢ καὶ ἄγαν ὑβριστῶν. ἀγαυόν.] ἐπιφανῆ, ἔνδοξον. ὦσαν.] ἀπώσαντο, ἀπέβαλλον. ἀπὸ σφείων.] ἀφ' ἑαυτῶν. χασσάμενος.] ἀναχωρήσας. πελεμίχθη.] διεσείσθη, ἀπεσείσατο τὰ ἐμπεπηγότα τῇ ἀσπίδι. χασσάμενος πελεμίχθη.] κατὰ ἀναστροφὴν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ πελεμι-
630 χθεὶς ἀνεχάσατο. πονέοντο.] ἐνήργουν. Ἡρακλείδην.] Ἡρακλέους παῖδα. ἠΰν.] ἀγαθὸν, γενναῖον. ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.] ἀπότομος, ἰσχυρά. φασὶν Εὐρώπην τὴν Φοίνικος ἀνθολογοῦσαν, φανέντα τὸν Δία ἐν σχήματι ταύρου, κρόκον ἐκ τῶν ῥινῶν βλαστάνοντος. ἐπικαθεσθεῖσαν δὲ τοῖς νώτοις τὴν κόρην πρὸς ἀπαντισμὸν, ἁρπάσας εἰς Κρήτην ἐκόμισεν. ἐξ ἧς φασὶ Σαρπηδόνα γενέσθαι, καὶ Μίνωα, καὶ Ῥαδάμανθυν. υἱωνός.] υἱὸς,
640 υἱοῦ ἔγγονος. ἀδαήμονι.] ἀπείρῳ, ἀμαθεῖ. γόνον.] υἱόν. ἐπιδεύεαι.] ἐνδεὴς εἶ. θρασυμέμνονα.] τολμηρὸν, θρασὺν ἐν τῷ μένειν, ἢ θρασέως ὑπομένοντα ἐν τῇ μάχῃ. θυμολέοντα.] λεοντόψυχον, γενναῖον. οἴῃς.] οἴαις, μόναις. χήρωσεν.] ἐκένωσεν, ἐρήμωσεν, ἐρήμους ἐποίησεν, ἐχώρησεν ἀπὸ τῶν οἰκείων. ἀγυιάς.] ὁδούς. κακός.] δειλὸς, ἀσθενής. ἀποφθινύθουσιν.] ἀποφθείρονται. ἄλκαρ.] ἴαμα, ἀλέξημα, βοήθημα. πύλας Ἀΐδαο πε-
650 ρήσειν.] εἰς ᾅδου κατελθεῖν. ἀφραδίῃσιν.] ἀνοίαις. εὖ ἔρξαντα.] εὖ ποιήσαντα. ἠνίπαπεν.] ἐπέπληξεν. ἐξ ἐμέθεν.] ἐξ ἐμοῦ τεύξεσθαι, γενήσεσθαι. δαμέντα.] δαμασθέντα, φονευθέντα, ἀναιρεθέντα. εὖχος.] καύχημα, δόξαν. κλυτοπώλῳ.] ἐνδόξους ἵππους ἔχοντι, οὗ κλυτή ἐστιν ἡ ἐπιπώλευσις. οἷον ἀκουστὴ διὰ τὰς ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσιν οἰμωγάς. ἢ ἔοικε τῷ ἐπιθέτῳ καὶ κατ' αὐτὸ κεχρῆσθαι διὰ τὴν τῆς Περσεφόνης ἁρπαγήν. κλυτοπώλῳ, τῷ ἱππικῷ. ἀνέσχετο.] ἀνέτεινε. μείλινον.] μελέινον, ἐκ μελίνου ξύλου κατεσκευασμένον. μελία δὲ, εἶδος δένδρου, ἢ μακρόν. ἁμαρτῇ.] ὁμοῦ καὶ κατὰ αὐτὸ ἄφεσις καὶ συντυχία. διαμπερές.]

Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
βεβλήκει. αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα. πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
ἐξέφερον πολέμοιο. βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ἑλκόμενον, τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε
μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη
σπευδόντων. τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
τλήμονα θυμὸν ἔχων. μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν,
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἦ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν Ἀλάστορά τε, Χρομίον τε,
Ἄλκανδρόν θ' Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι. χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
ἐν πόλει ὑμετέρῃ. ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε
νοστήσας οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἀλλὰ παρήϊξεν λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ.
ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε,
ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ,
οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν,
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, καὶ χάλκεος Ἄρης,
ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν, Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,

ἀριστερός.] διαμπάξ, διόλου. ἀλεγεινή.] ἀλγεινή, ἐπίπονος. ἐρεβεννή.] σκοτεινή. διέσσυτο.] διῆλθε. μαιμώωσα.] ἐνθουσιῶσα, καὶ ὀξέως ὁρμῶσα, ἢ τοῦ αἵματος γευστικῶς ἔχουσα. καὶ ἔστιν αἱμώωσα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ μ, μαιμώωσα. ἐγχριμφθεῖσα.] ἐμπαγεῖσα, ἐμπελασθεῖσα. λοιγόν.] ὄλεθρον. ἄμυνεν.] ἀπέστρεψεν, ἀπεκώλυσεν. ἑλκόμενον.] ἀπαιωρούμενον. ἐπεφράσατο.] ἐνενόησεν, ἐνεθυμήθη. ἐξερύσαι.] ἐξελκύσαι. τλήμονα.] εὔτολμον, ὑπομονητικόν. μαίμησεν.] ἐταράχθη, ἢ ἐνεθουσίασε. μερμήριξεν.] ἐνενόησε. προτέρω.] πρότερον, εἰς τοὔμπροσθεν. ἐριγδούποιο.] μεγαλοήχου, μεγαλοψόφου. μόρσιμον.] πεπρωμένον, εἱμαρμένον. τῷ ῥα.] διὸ δή. κατὰ πληθύν.] εἰς τὸ πλῆθος. τράπεν.] ἔτρεψεν, ἔβαλεν. ὀξὺ νόησε.] ταχέως ἐνόησεν, ἐθεάσατο. κεκορυθμένος.] καθωπλισμένος. δεῖμα.] φόβον, εὐλάβειαν. προσιόντι.] προσελθόντι. ὀλοφυδνόν.] οἰκτρόν, θρηνῶδες. αἰών.] ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος. ἔμελλον.] ἐῴκειν. νοστήσας.] ἀνακομισθείς. εὐφρανέειν.] εὐφραίνειν. παρήϊξε.] παρέδραμε, παρῆλθε. λελιημένος.] προθυμούμενος. ὤσαιτο.] ἀποδιώξειε. εἷσαν.] ἐκάθισαν, καθεσθῆναι ἐποίησαν. φηγῷ.] δρυῒ ἱερᾷ Διός. ὦσεν.] ἀπεώσατο. θύραζε.] ἔξω. κυρίως μὲν ἔξω τῆς θύρας, νῦν δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ ἔξω. ἔλιπε ψυχή.] ἐλειποψύχησεν. ἀμπνύνθη.] ἀνέπνευσεν, ἀνέλαβεν ἑαυτόν. ζώγρει.] ἀνεζωπύρει, εἰς τὸ ζῆν ἦγεν. ἐπιπνείουσα.] ἐπιπνέουσα. κεκαφηότα.] ἐκπεπνευκότα. κάφος γὰρ, τὸ πνεῦμα. ὅθεν καὶ κῆπος, ὁ περιπνεόμενος τόπος. χαλκοκορυστῇ.] χαλκῷ καθωπλισμένῳ. προτρέποντο.] προτροπάδην ἔφυγον. ὅ ἐστι, μὴ συστραφέντες, μὴ στρεφόμενοι κω. προτραπῆναι γάρ ἐστι, τὸ μεταστραφέντα ἐκφεύγειν. ἐπὶ νηῶν.] ἀντὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς. ἀντεφέροντο.] ἐξεναντίας ἐφέροντο. αἰέν.] διαπαντός.

χάλκεος

χάλκεος Ἄρης.] ἤτοι ἰσχυρὸς, ἢ πολύχαλκος, διὰ τὸν ὁπλισμόν. αἰολομίτρην.] ποικίλην μίτραν ἔχοντα. Ὕλῃ.] πόλει Βοιωτίας. μέγα πλούτοιο μεμηλώς.] πάνυ πεφροντικὼς τοῦ πλούτου. μεμηλώς.] ἐπιμέλειαν ἔχων. κεκλιμένος.] παρακείμενος, γειτνιῶν, περιεχόμενος. λίμνῃ Κηφισίδι.] τῷ Κηφισσῷ ποταμῷ. πίονα δῆμον.] εὐδαίμονα δῆμον. Ἀτρυτώνη.] ἀκαταπόνητε. ὑπέστημεν.] ὑπεσχόμεθα. μεδώμεθα.] φροντίσωμεν. πρέσβα.] πρεσβυτάτη. ἔντυεν.] ἔντυνε, κατεσκεύαζεν. ὀχέεσιν.] ὀχήμασιν, ἅρμασιν. καμπύλα.] ἐπικαμπῆ. κύκλα.] Ἰωνικῶς. κύκλους, τοὺς τροχούς. ὀκτάκνημα.] ὀκτάραβδα, ὀκτὼ κνήμας ἔχοντα. ἄξονι.] ἄξων, ὁ εἰς τὰς χοινικίδας ἐμβαλλόμενος ἑκατέρου τροχοῦ. ἀμφίς.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἑκατέρωθεν. ἴτυς.] ἡ περιφέρεια τοῦ ὀχήματος. ἀψῖδες δὲ ἐξ ὧν ἡ περιφέρεια γίγνεται τοῦ τροχοῦ. ἡ ἀψὶς, εἰς ἣν αἱ κνῆμαι ἀπὸ τῆς χοινικίδος ἐμπήγνυνται. ἐπίσσωτρα.] τὰ ἐπάνω τῶν τροχῶν σιδηρᾶ, ἢ χαλκᾶ, ἃ καὶ κανθοὶ καλοῦνται. ὁ ἔξωθεν τὸν τροχὸν κατέχων, σίδηρος. οἱ σκληροὶ, ἢ χαλκοῖ κύκλοι τῶν τροχῶν. προσαρηρότα.] προσηρμοσμένα. πλῆμναι.] αἱ χοινικίδες τῶν τροχῶν, δι' ὧν ὁ ἄξων στρέφεται. περίδρομοι.] στρογγύλαι, περιφερεῖς. ἄντυγες.] αἱ περιφέρειαι τοῦ ἅρματος αἱ παραπηγνύμεναι, τὰ ἐπὶ τοῦ δίφρου ἡμικύκλια, ὅθεν καὶ τὰ ἡνία ἐξάπτονται, αἱ περιφέρειαι τοῦ ἁρματίου δίφρου. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τῆς ἀψῖδος περιφέρεια, ἄντυξ καλεῖται. ῥυμός.] τὸ μέσον τῶν ἵππων ξύλον, ᾧ συνδεῖται ὁ ζυγός. ῥυμὸς, ὁ προσηρτημένος τῷ ζυγῷ κανὼν εἰς ὀξὺ λῆγον, τὸ μέσον ξύλον. πέλεν.] ἦν, ὑπῆρχε. ζυγόν.] τὸ ἐπιτιθέμενον ξύλον τοῖς τραχήλοις τῶν ἵππων. λέπαδνα.] τὰ περὶ τὰ στήθη τῶν ἵππων, οἱ ἱμάντες. πέπλον.] γυναικεῖον ἔνδυμα, τουτέστι χιτὼν, ὃν οὐκ ἐνεδύοντο, ἀλλ' ἐνεπερονῶντο. κατέχευεν.] καταχυθῆναι ἐποίει, τὰς περόνας λυσαμένη. διὰ τοῦτο δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐνεδύοντο τὸν πέπλον, ἀλλ' ἐπερονῶντο. ἀρθεισῶν γὰρ τῶν περονῶν, καταρρέων φαίνεται ὁ πέπλος εἰς τὸ ἔδαφος. ἑανόν.] ἰσχυρὸν, ἢ ψοφερόν. ἐπ' οὔδει.] ἐπὶ τῷ ἐδάφει. δακρυόεντα.] δακρύων παραίτιον. θυσσανόεσσαν.] κροσσοὺς ἔχουσαν πανταχοῦ. ἐστεφάνωτο.] κύκλῳ περίκειτο. κρυόεσσα.] φρικτή. ἰωκή.] δίωξις. γοργείη κεφαλή.] Γοργόνος εἰκών. τουτέστι κατάπληξις καὶ φόβος. πελώρου.] μεγάλου τέρατος. σμερδνή.] καταπληκτική, φοβερά. ἀμφίφαλον.] φάλους περὶ αὐτὴν ἔχουσαν. φάλοι δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας ἀσπιδίσκοι. τετραφάληρον.] τέσσαρας φάλους ἔχουσαν. ἑκατὸν πολέων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.] πολλῶν πόλεων, πολλοῖς ὄχλοις ἁρμόσαι δυναμένην. πρυλέεσσι.] πεζοῖς ὁπλίταις.

Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι. πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους,
Ἥρη πρέσβα θεὰ θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
Χάλκεα ὀκτάκνημα σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς.
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
Χάλκε' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν.
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται, δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι.
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν. αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγὸν, ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔβαλε χρύσει', ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο, καὶ κάμε χερσίν.
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ φόβος ἐστεφάνωτο,
Ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκὴ,
Ἐν δέ τε γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
Δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
Χρυσείην, ἑκατὸν πολέων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.

Ες δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο. λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν,
Ηρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ηρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ωραι,
Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς οὔλυμπός τε,
750 Ημὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ακροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος οὐλύμποιο.
Ενθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ηρη,
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο, καὶ προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Αρει τάδε καρτερὰ ἔργα;
Οσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Αχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐμοὶ δ' ἄχος. οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται, Κύπρις τε, καὶ ἀργυρότοξος Απόλλων.
760 Αφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴ κεν Αρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Αγρει μάν οἱ ἔπορσον Αθηναίην ἀγελείην,
Ηἕ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ηρη,
Μάστιξεν δ' ἵππους. τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην,
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Οσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
770 Ημενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Αλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,
Ηχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον, ἠδὲ Σκάμανδρος,
Ενθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ηρη,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων. περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
Τοῖσι δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
Ανδράσιν ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
Αλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
780 Εστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Είλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Η συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
Ενθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ηρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
Ος τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
Αἰδὼς Αργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.

Οφρα

φλόγεα.] λαμπρὰ, ἢ διάπυρα. βριθύ.] βαρὺ, καὶ καταπληκτικόν. στιβαρόν.] ἰσχυρόν. δάμνησι.] δαμάζει, ἀναιρεῖ, ὑποτάσσεται. κοτέσσεται.] ὀργισθήσεται. ὀβριμοπάτρη.] ὄβριμον καὶ ἰσχυρὸν πατέρα ἔχουσα. ἐπεμαίετο.] ἐφήπτετο, ἐπέψαυεν, ἐπεθύμει. αὐτόμαται.] ἀφ' ἑαυτῶν. μύκον.] ἤχησαν, ἀνεῴχθησαν. ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. ἔχον.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἐφύλασσον. ἐπιτέτραπται.] ἐγκεχείρισται, ἢ ἐξουσία δέδοται. ἀνακλῖναι.] διαστεῖλαι, ἀναζυγῶσαι, ἀναστεῖλαι. ἐπιθεῖναι.] ἐπικλῖναι, ἐπιπτύξαι. κεντρηνεκέας.] τοὺς τοῖς κέντροις, ὅ ἐστι μάστιξι κεντρουμένους. ἔχον.] ἤλαυνον. ὕπατον.] βασιλέα, ἡγεμόνα. ἐξείρετο.] ἐξηρώτα. ὀσσάτιον.] ὅσον. οὐ κατὰ κόσμον.] οὐ κατὰ τὸ προσῆκον. ἕκηλοι.] ἥσυχοι. τέρπονται.] ἥδονται. ἄφρονα.] ἀνόητον, ἀσύνετον. ἀνέντες.] ἀναπείσαντες. θέμιστα.] δικαιοσύνην. πεπληγυῖα.] πλήξασα. ἐξαποδίωμαι.] ἀποδιώξω, ἐλάσω. ἄγρει μάν.] ἄγε δή. πελάζειν.] προσπελάζειν. μεσσηγύς.] ἀνὰ μέσον. ἠεροειδές.] ἀναπεπταμένου τοῦ μεταξὺ ἀέρος, καὶ μηδενὸς ἐμποδίζοντος. ἢ ἀερῶδες. ἥμενος.] καθεζόμενος. σκοπιῇ.] ὑψηλῷ καὶ ἀποσκόπῳ. λεύσσων.] βλέπων. ἐπιθρώσκουσιν.] ἐπιπηδῶσιν. ὑψηχέες.] ὧν ὁ ἦχος εἰς ὕψος ἀνέρχεται, ἢ ὑψαύχενες. ἷξον.] παρεγένοντο. ἦχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος.] ὅπου τὰ ῥεύματα ὁ Σιμόεις καὶ ὁ Σκάμανδρος συμβάλλουσιν. ἀμβροσίην.] τὴν τῶν θεῶν τροφήν. ἢ πόαν τινὰ νῦν, ἣν οἱ τῶν θεῶν ἵπποι ἐσθίουσιν. ἀνέτειλεν.] ἀνέσχεν, ἀνεφύησεν, ἀνέδωκε. νέμεσθαι.] ἐσθίειν. τρήρωσι.] δειλαῖς ἐπιθετικῶς. παρὰ τὸ τρεῖν. δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον. τὸ γὰρ τρεῖν, σημαίνει τὸ φοβεῖσθαι. πελειάσι.] περιστεραῖς. ἴθματα.] ἴχνη, βήματα, ὁρμήματα. ἀλεξέμεναι.] βοηθεῖν. εἰλόμενοι.] εἰλούμενοι, συναθροιζόμενοι, κατὰ τὴν μάχην συνηλεγμένοι. λείουσιν.] λέουσιν. ἀλαπαδνόν.] ἀσθενές. ἤϋσεν.] ἐφώνησε. Στέντορι.] οὗτος οὐδαμοῦ πρὶν τούτου διεξῆλθεν ἔργον πεποιηκότος. εἰσαμένη.] εἰκασθεῖσα, ὁμοιωθεῖσα. χαλκεοφώνῳ.] ἀντὶ τοῦ εὐφώνῳ. αὐδήσασκεν.] ἐφώνει, ἐβόα. αἰδώς.] αἰσχύνη, ὄνειδος. κάκ' ἐλέγχεα.] ἐπονείδιστα, κακὰ ὀνείδη. εἶδος ἀγητοί.] εὔμορφοι, θαυμαστοί. πολίεσσι τε.]

Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐδέ ποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον. κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.
Νῦν δὲ ἑκάς πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
Ὣς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
Τυδείδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
10 Ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ.
Ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ἀσπίδος εὐκύκλου, τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα,
Ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπεμόργνυ.
Ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
20 Ἄγγελος ἐς Θήβας πολέας μετὰ Καδμείωνας,
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
Κούρους Καδμείων προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως. τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.
Σοὶ δή τοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι.
Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
30 Ἤ νύ σε που δέος ἴσχει ἀκήριον, οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Γινώσκω σε θεὰ θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο,
Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω,
Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτέ τις ὄκνος·
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας,
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
40 Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας,
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνακοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Μήτε σύ γ' Ἄρηα τόνδε δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
50 Ἀθανάτων. τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα,
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον,
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν.

πωλέσκετο.] ἐφοίτα, ἀνεστρέφετο. τὸ ω μέγα, διὰ τὸ μέτρον. οἴχνεσκον.] ἐπορεύοντο, προσῄεσαν. ἐδείδισαν.] ἐφοβοῦντο. ἀναψύχοντα.] καταπνεόμενον. ἔτειρεν.] κατεπόνει. τελαμῶνος.] τοῦ ἀναφορέως. ἂν δ' ἴσχων.] ἀνέχων καὶ ἀνατείνων. ὅπερ ἐστὶν ἄνω ἔχων, ἢ μετεωρίζων. κελαινεφές.] μέλαν παραγώγως. οὐ γὰρ ἔγκειται τὸ νέφος. ἀπεμόργνυ.] ἀπέψα, ἀπεμάσσετο. ὀλίγον.] ἀντὶ τοῦ, οὐκ ὀλίγον, οὐδὲ ὅλως. ἄγγελος.] λαφυραγωγός. οἱ ἐοικότα.] ἑαυτῷ ὅμοιον. γείνατο.] ἐγέννησεν. εἴασκον.] εἴων. ἐκπαιφάσσειν.] ἐνθουσιᾶν. δαίνυσθαι.] εὐωχεῖσθαι. ἕκηλον.] ἥσυχον. προκαλίζετο.] προεκαλεῖτο. ἐπιτάρροθος.] βοηθός. ἦα.] ἦν, ὑπῆρχον. προφρονέως.] προθύμως. κέλομαι.] κελεύω. πολυάϊξ.] πολυόρμητος. δέδυκεν.] ὑπεισῆλθεν, ἐκρύβη. ἀκήριον.] ἀψυχοποιὸν, εἰς ἀψυχίαν ἄγον. ἔγγονος.] παῖς, υἱὸς, ἤγουν ἀπόγονος. ἐσσι.] ὑπάρχεις. Οἰνείδαο.] πατρωνυμικῶς τοῦ Τυδέως. ἐπικεύσω.] ἐπικρύψομαι. ἐφετμέων.] ἐντολῶν. οὔ μ' εἴας.] οὐ συνεχώρεις μοι. ἀτὰρ εἴκεν.] ἐὰν δέ. ἀναχάζομαι.] ἀναχωρῶ. ἀλήμεναι.] ἀθροισθῆναι, συστραφῆναι. ἀνακοιρανέοντα.] διατάσσοντα. αἱ προθέσεις ἀντιλαμβανόμεναι ἀλλήλων, τοὺς οἰκείους τόπους τηροῦσι. δείδιθι.] φοβοῦ. σχεδίην.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς. ἅζεο.] φοβοῦ, σέβου. τυκτόν.] κατασκευαστόν. ἀλλοπρόσαλλον.] ἄλλοτε ἄλλῳ φίλον. στεῦτο.] ἐβεβαιοῦτο, διωρίζετο,

ὁμιλεῖ.] ἀναστρέφεται, μάχεται. λέλασται.] ἐπιλέλησται. πάλιν.] νῦν ἀντὶ τοῦ, εἰς τοὐπίσω. ἐρύσασα.] ἑλκύσασα. ἐμμαπέως.] εὐρώστως, ταχέως, ἑτοίμως, προθύμως, σπουδαίως, μετὰ σπουδῆς. ἔβραχεν.] ἤχησε. βριθοσύνῃ.] βαρύτητι, τῷ βάρει. φήγινος.] δρύϊνος. λάζετο.] ἐλάμβανε. δῦνεν.] ἔδυσεν, ἐνεδύσατο. ἄϊδος κυνέην.] νέφος τι καὶ ἀορασίαν· ἢ ἀντὶ τοῦ, τὸ πρόσωπον ἔκρυψεν ὑπὸ τὴν περικεφαλαίαν. κυνέην.] τὴν περικεφαλαίαν. ἔασε.] κατέθετο, ἀφῆκεν. ἐξαίνυτο.] ἐξείλκυσεν. ἰθύς.] ἐπ' εὐθείας. ὠρέξατο.] ἐπέτεινε. μεμαώς.] προθυμούμενος. ἐτώσιον.] ἄλιον, μάταιον. ἀϊχθῆναι.] ὁρμηθῆναι. ἐπέρεισεν.] ἐπήρεισεν, ἐπεστήριξε. νείατον.] ἔσχατον. κενεῶνα.] κενεὼν ἐστὶ τόπος κενὸς ὀστέου, ἢ λαπάρα, ἣ καὶ λαγὼν λέγεται. ἔδαψε.] διῆλθε, διέκοψεν, ἔτεμεν. ἔβραχεν.] ἤχησεν. ἐννεάχιλοι.] ἐννάκις χίλιοι. δεκάχιλοι.] μύριοι. ἆτος.] ἀκόρεστος. οἵη.] ὁποία. ἐρεβεννή.] σκοτεινή. καύματος ἐξ ἀνέμοιο.] ὅπερ ἐστὶν ἐξ ἀνέμου. ὅταν γὰρ καυματώδους οὔσης τῆς ἡμέρας πρὸς ἀνατολὴν ἢ δύσιν ὁ ἀὴρ μέλας δοκῇ, προσδοκῶσιν ἄνεμον. τὸ δὲ ἑξῆς, ἐκ καύματος ἀνέμου ὁρμήσαντος δυσαέος. ἡ ἐξ, ἀντὶ τῆς μετά. δυσαέος.] χαλεπῶς πνέοντος, δυσπνόου. ὀρνυμένοιο.] διεγειρομένου. φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.] εἰς τὸ νεφέεσσι, διαστολή. ἵν' ᾖ, ἐγγὺς τῶν νεφῶν. Δημοσθένης, Ἀθηναίοις δέ εἰσιν ὁμοῦ δισμύριοι. οἱ δὲ συνάπτουσιν ὅλον ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ νεφῶν κεκαλυμμένος, καὶ ἐς οὐρανὸν ἀνιών. ἕδος.] ἕδρασμα. ἀχεύων.] λυπούμενος. ἐξ ὠτειλῆς.] ἐκ τοῦ τραύματος. ὀλοφυρόμενος.] οἰκτιζόμενος. νεμεσίζῃ.] μέμφῃ. ῥίγιστα.] φρικτά. τετληότες.] ὑπομεμενηκότες. εἰμέν.] ἐσμέν. ἰότητι.] γνώμῃ, βουλήσει. χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.] ἀντὶ τοῦ, ἀνθρώποις χαριζόμενοι. σοὶ πάντες μαχόμεσθα.] οὐχὶ σοί, φησιν, εἰς μάχην καθιστάμεθα. σοί.] ἀντὶ τοῦ, διὰ σέ. ἄφρονα.] ἀνόητον, ἀσύνετον. ἀήσυλα.] ἄδικα, ἁμαρτωλά. ἐκ τοῦ ἥδω, ἥσω, ἥσυλα. καὶ ἀήσυλα, τὰ μὴ πρέποντα, ἢ μὴ εὐφραίνοντα. δεδμήμεσθα.] ὑποτετάγμεθα. προτιβάλλεαι.] ἐπιστρέφεις, σωφρονίζεις, ἐπιπλήσσεις.

ἀνίεις.]

Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ', ὃ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσεν.
Ἣ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά, μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ. δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη. 10
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους. 840
Ἤτοι ὃ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
Τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Ἤτοι ὃ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
Κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο. 20
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων 850
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
Καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
Τῇ ῥά μιν οὖτα τυχών, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν. 30
Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις. ὃ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα συνάγοντες Ἄρηος. 860
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε Τρῶάς τε
Δείσαντας, τόσον ἔβραχ' Ἄρης ἆτος πολέμοιο.
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο,
Τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης, 40
Φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον.
Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων.
Δεῖξε δ' ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς.
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 870
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες. 50
Σοὶ πάντες μαχόμεσθα, σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗ τ' αἰεὶ ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος.
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,

Ἀλλ' ἀνίεις

Ἀλλ᾽ ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ᾽ ἀΐδηλον,
Ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ,
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Ἀλλά μ᾽ ὑπήνεικαν ταχέες πόδες, ἦ τέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ᾽ ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Μή τί μοι ἀλλοπρόσαλλε παρεζόμενος μινύριζε.
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν
Ἥρης, τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ᾽ ἐπέεσσιν.
Τῷ σ᾽ ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
Ἀλλ᾽ οὐ μάν σ᾽ ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε᾽ ἔχοντα.
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ᾽ ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον᾽ ἀνώγει ἰήσασθαι.
Τῷ δ᾽ ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ᾽· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ᾽ ἐτέτυκτο.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν
Ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ᾽ ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι,
Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ᾽ Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε.
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἳ δ᾽ αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ἥρη τ᾽ Ἀργείη, καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

ἀνίεις.] ἀφίεις. ἐγείναο.] ἐγέννησας. παῖδ᾽ ἀΐδηλον.] ἐπιβλαβῆ, ἀδηλοποιὸν, ἢ ἀφανῆ γεννησαμένῳ. μαργαίνειν.] μαίνεσθαι, ἐνθουσιᾷν, ἀκρατῶς ὁρμᾷν. ὑπήνεικαν.] ἐξήγαγον. δηρόν.] ἐπὶ πολὺν χρόνον. νεκάδεσσι.] ταῖς τῶν νεκρῶν τάξεσιν. ἤ κεν ζώς.] ἢ ζῶν. ζώς.] ζῶν. ζωός, ἡ γενικὴ ζωοῦ. ἀπὸ γοῦν τοῦ ζωός ἐστιν ἡ συναίρεσις, διὸ ὀξύνεται. ἀμενηνός.] ἀσθενής, οὐκ ἔχων μένος. τυπῇσι.] τραύμασι, πληγαῖς, ῥώσεσι. μινύριζε.] θρήνει. ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ μινύρω, ὃ σημαίνει ἠρέμα θρηνεῖν. ἀάσχετον.] ἀνυπομόνητον, ὃ οὐχ οἷόν τε ἐπισχεθῆναι. οὐκ ἐπιεικτόν.] οὐ συγκατάπληκτον, οὐχ ὑποχωρητικὸν, οὐκ ἐνδόσιμον. σπουδῇ.] μόγις. δάμνημι.] δαμάζω. ἐννεσίῃσι.] βουλήσεσι, βουλαῖς, ἐννοίαις. εἰ δέ τευ.] εἰ δέ τινος. γένευ.] ἐγένου. ἀΐδηλος.] ἀφανιστικός. ἐνέρτερος.] κατώτερος. οὐρανιώνων.] τῶν Τιτάνων υἱῶν. ἰήσασθαι.] ἰάσασθαι, θεραπεῦσαι. Παιήων.] ἰατρὸς θεῶν. ὀδυνήφατα.] τὰ τὰς ὀδύνας φθείροντα καὶ παύοντα. ὀπός.] τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς. ἐπειγόμενος.] παρασσόμενος. περιστρέφεται.] περιπήγνυται. ὅθεν καὶ ἡ στροφαλίς. κυκόωντι.] κινοῦντι, ταράσσοντι. ἕσσε.] περιέβαλεν, ἠμφίασε. κύδεϊ γαίων.] τῇ δόξῃ γαυριῶν. ἀλαλκομενηΐς.] κατὰ δύναμιν βοηθοῦσα. ἀνδροκτασιάων.] ἀνδροφονιῶν, ἀνδρῶν ἀναιρέσεων.

ὑπόθεσις

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ζ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τῶν θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσει τῆς μάχης. τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Ἀνὰ μέσον Ξάνθου καὶ Σιμοῦντος τῶν ποταμῶν θάνατος Ἀκάμαντος τοῦ Θρᾳκός, καὶ Γλαύκου σύστασις καὶ ἀναγνωρισμὸς, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὅπλων αὐτοῦ καὶ Διομήδους, καὶ ἄνοδος Ἕκτορος εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα Ἑκάβην, εἶτα πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Ἑλένην, εἶτα πρὸς Ἀνδρομάχην τὴν γυναῖκα. καὶ Ἕκτορος ἔξοδος ἐπὶ τὸν πόλεμον σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ζ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

ΟἸΩΘΗ.] ἐμονώθη διὰ τῆς τῶν θεῶν συμμαχίας, χωρὶς θεῶν ἐγένετο. φύλοπις.] ἡ μάχη, ἀπὸ τοῦ κατὰ φῦλα μάχεσθαι συνερχομένους. ἔνθα καὶ ἔνθα.] ἐνταῦθα κἀκεῖσε, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη. ἴθυσε μάχη.] ἐπ' εὐθείας ἐφέρετο ἡ μάχη· ὁτὲ μὲν τῶν Ἀχαιῶν τρεπόντων τοὺς Τρῶας, ὁτὲ δὲ ἀνατρεπομένων ὑπ' αὐτῶν. ἀλλήλων ἰθυνομένων.] ἀντὶ τοῦ, ἐπ' ἀλλήλους ἰθυνόντων, τουτέστιν, ἐπ' εὐθείας βαλλόντων. χαλκήρεα.] χαλκῷ ἢ σιδήρῳ ἡρμοσμένα. μεσσηγύς.] ἀνὰ μέσον. Σιμόεντος ἠδὲ Ξάνθοιο.] Σιμόεις καὶ Ξάνθος ποταμοὶ Τρωάδος. ἕρκος Ἀχαιῶν, Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκε.] τρισὶ μεταφοραῖς κέχρηται, ἐπιφαίνων τὴν ὁμοιότητα. ὃ γὰρ δύναται πρὸς ἀσφάλειαν πόλεως τεῖχος, τοῦτο πρὸς σωτηρίαν στρατοῦ γενναῖος ἀνήρ. καὶ πάλιν, ὃ δύναται ῥῆξις ἐσθῆτος τὴν σκέπην ἀναιροῦσα, τοῦτο ἠδυνήθη τὴν φάλαγγα ῥήξας. καὶ πάλιν, ὡς ἐνίνησι φῶς τοὺς σκότῳ κατεχομένους, οὕτω τοῖς νικωμένοις ὑπὸ τῆς τοῦ Ἄρεως ἀχλύος ἐπέλαμψεν ἡ Αἴαντος βοήθεια. φόως.] φῶς. χαράν.] σωτηρίαν. ἱπποδασείης.] ἱππολόφου. ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε.] τινὲς δεινῶς· οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπα. πέρησε.] διεπέρησε. Τευθρανίδην.] Τεύθραντος παῖδα. φιλέεσκεν.] ἐξένιζεν. ὁδῷ ἔπι.] ἐφόδῳ, παρόδῳ. ἤρκεσεν.] ἐβοήθησεν. ὑπαντιάσας.] ὑπαντήσας. ἀπηύρα.] ἐστέρησεν. ἔσκεν.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἐστ' ὀαριστύς.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
υἱὸν Ἐϋσσώρου Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης.
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε. πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ
ἀφνειὸς βιότοιο. φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν.
πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
πρόσθεν ὑπαντιάσας. ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα.
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων

Ἔσκεν

Ἔσκεν ὑφηνίοχος. τὼ δ᾽ ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ᾽ Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε,
Βῆ δὲ μετ᾽ Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ᾽ ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ᾽ ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ,
Ποιμαίνων δ᾽ ἐπ᾽ ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
Ἡ δ᾽ ὑποκυσαμένη, διδυμάονε γείνατο παῖδε.
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα,
10 Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ᾽ Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ᾽ Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ᾽ Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης. Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ᾽ ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν, Φύλακον δ᾽ ἕλε Λήϊτος ἥρως
Φεύγοντ᾽. Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
20 Ζωὸν ἕλ᾽, ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
Ἄξαντ᾽ ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο.
Αὐτὸς δ᾽ ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα λαβὼν ἐλίσσετο γούνων·
Ζώγρει Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ᾽ ἄξια δέξαι ἄποινα.
Πολλὰ δ᾽ ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
30 Χαλκός τε χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι᾽ ἄποινα,
Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ᾽ ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο. τῷ δ᾽ ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε.
40 Καὶ δή μιν τάχ᾽ ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ᾽ Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τί ἢ δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
Πρὸς Τρώων, τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ᾽ ἡμετέρας. μηδ᾽ ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ᾽ ὃς φύγοι, ἀλλ᾽ ἅμα πάντες

ἔσκεν.] ἦν. ὑφηνίοχος.] ἀντὶ τοῦ
20 ἡνίοχος. νύμφη.] τοῦτο γενικὸν ἐστὶ
τὸ ὄνομα. καλοῦνται δὲ αἱ νύμφαι Ναΐ-
δες ἐκ τῶν ναμάτων, καὶ ἄλλαι διαφό-
ρως. Νηΐς.] Ναΐδες. εἶδος νυμφῶν.
Ἀβαρβαρέη.] ὄνομα κύριον νύμφης.
σκότιον.] ἐκ λαθραίας μίξεως, τὸ λά-
θρα γεγενημένον, ἢ ἐκ τῆς κατὰ νό-
μον γαμηθείσης, τὸ ἐξ ἀδιαδεχήτων γά-
μων. ἐπ᾽ ὄεσσιν.] ἐν τῷ τῶν προβάτων
τόπῳ. ὑποκυσαμένη.] ὑπ᾽ αὐτοῦ κυή-
σασα, γεννήσασα. ἐνήρατο.] ἐφόνευ-
σε. Σατνιόεντος.] ὄνομα ποταμοῦ καὶ
30 κύριον. Πήδασον.] πόλις Φρυγίας ἡ
Πήδασος. Πήδασον αἰπεινήν.] Ἀχιλ-
λεὺς ὑπὸ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πορθῶν
τὰς περιοίκους τῆς Ἰλίου πόλεις, ἀφίκετο
εἰς τὴν πάλαι μὲν Μονηνίαν, νῦν δὲ Πή-
δασον καλουμένην, βουλόμενος ὁμοῦ
ταῖς ἄλλαις καὶ ταύτην ἑλεῖν. ἀπογνόν-
τος δὲ αὐτοῦ τὴν εἰς τέλος πολιορκίαν,
διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ τόπου, καὶ μέλ-
λοντος ἤδη ἀναχωρεῖν, φασὶν ἔσω τῶν
τειχῶν οὖσαν παρθένον ἐρασθῆναι τοῦ
Ἀχιλλέως· καὶ λαβοῦσαν μῆλον, ἐπιγρά-
40 ψαι, καὶ αὐτὸ ῥῖψαι εἰς μέσον τῶν Ἀχαιῶν.
ἦν δὲ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα· μὴ σπεῦδ᾽
Ἀχιλλεῦ πρὶν Μονηνίαν ἕλῃς. ὕδωρ γὰρ
οὐκ ἔνεστι, διψῶσι κακῶς. τὸν δὲ Ἀχιλλέα
ἐπιμείναντα, οὕτω λαβεῖν τὴν πόλιν,
τῇ τοῦ ὕδατος σπάνει. ἡ ἱστορία παρὰ
Δημητρίῳ καὶ Ἡσιόδῳ. αἰπεινήν.]
ὑψηλήν. ἀτυζομένω.] ταρασσόμενοι,
καταπληασσόμενοι, καὶ φοβούμενοι.
ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε.] ὑπὸ τοῦ ὄζου ἐπισχε-
θέντες, ὑπὸ τοῦ κλάδου ἐμποδισθέντες.
μυρικίνῳ.] τὸ τῆς μυρίκης. εἶδος δέν-
50 δρου. δοτικὴ ἑνικῶν. ἄξαντε.] θραύ-
σαντες. ἐν πρώτῳ ῥυμῷ.] ἐν τῷ ἄ-
κρῳ τοῦ ῥυμοῦ. πρώτῳ.] ἄκρῳ. αὐ-
τὼ μὲν ἐβήτην.] γραφικῶς οἱ μὲν ἵπποι
φεύγουσιν, ἐπικειμένου τοῦ ζυγοῦ. τὸ δὲ ἅρ-
μα ἐπιπλέκεται μυρίκης κλάδῳ. ὁ δὲ
Ἄδραστος κυλισθεὶς ἐκ τοῦ ἅρματος, κεῖ-
ται παρὰ τροχὸν ἐπὶ πρόσωπον. ὁ δὲ Μενέ-
λαος ἀνατετακὼς τὸ δόρυ ἐφέστηκεν
αὐτῷ. ἀτυζόμενοι.] ταραττόμενοι. φο-
βέοντο.] ἔφευγον. πρηνής.] ἐπὶ πρό-
σωπον. ἐπὶ στόμα.] δηλωτικὸν τοῦ πρη-
νής. δολιχόσκιον ἔγχος.] τὸ εἰς δολιχὸν διάστημα κίειν δυνάμενον. πλεονάσαντος τοῦ σ. ὡς καὶ ἐν τῷ θεόσδοτος. ἢ τὸ μα-
κρὸν, οὗ ἡ σκιὰ δολιχή. τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. ἢ ὅπερ διὰ τὸ σκιὰς ῥαφῆναι, δολιχὸν γέγονε. ζώγρει.] ζῶντα ἄγε. κει-
μήλια.] τὰ ἀργὰ καὶ ἀπόθετα χρήματα. πολύκμητος.] μετὰ πολλοῦ καμάτου γενόμενος, ἢ ὁ πολὺν κάματον παρεχόμε-
νος. καταξέμεν.] κατάξειν. ὑψηλὴ γὰρ καὶ ἀνεμόεσσα ἡ Ἴλιος. ὁμοκλήσας.] ἀπειλήσας. αἰπύν.] χαλεπόν.]
ἀκύλιστοι.]

ἀκήδεστοι.] ἀφρόντιστοι, ἀκηδεμόνα μὴ ἔχοντες. ἄφαντοι.] ἀνώνυμοι, ἀφανεῖς. ἔτρεψε.] παρέτρεψε, παρέπεισεν. αἴσιμα] καθήκοντα. παρειπών.] παραμυθησάμενος. ὤσατο.] ἀπώσατο, ἀπέβαλε. λαπάρην.] λαγόνα. ἀνετράπετο.] ἀνεστράφη, εἰς τοὐπίσω ἔπεσεν ὕπτιος. λάξ.] τῷ πλάτει τοῦ ποδός. ἐκέκλετο.] παρεκελεύετο. ἐνάρων.] τῶν σκύλων. ἐπιβαλλόμενος.] ἐπιθυμῶν, ἀντιποιούμενος, ἐπιβολὴν ποιούμενος εἰς ἀναίρεσιν. βέλτιον δέ, ἐπιθυμῶν. ἀναλκήσιν.] ἀνανδρείαις. ἐγκέκλιται.] ἐπίκειται, ἐπήρεισται, ἔγκειται. ἐν τῇ ὑμετέρᾳ φροντίδι περιέκλεισται ἡ σωτηρία τῶν πραγμάτων. ἰθύν.] ὁρμήν, ὀρθότητα. πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστὲ μάχεσθαί τε φρονέειν τε.] κατὰ πάντα τὰ μέρη τῆς μάχης καὶ τῆς φρονήσεως ὑμᾶς διαφέρετε. ἐρυκάκετε.] κωλύετε, κατέχετε. ἐποιχόμενοι.] ἐπιπορευόμενοι. δηΐοισι.] τοῖς ἐχθροῖς. χάρμα.] χαρά. ἀναγκαίη.] ἀνάγκη. ἐπείγει.] καταπονεῖ. ξυνάγουσα.] συνάγουσα. γεραιάς.] ἐντίμους γυναῖκας. ἐν πόλει ἄκρῃ.] ἐν τῇ ἀκροπόλει. διάλυσις ἢ μετατύπωσις, ὁ τρόπος. οἴξασα.] ἀνοίξασα. κληῗδι.] κατὰ διαίρεσιν καὶ μεταποίησιν. κλεὶς γάρ, κλειδός. ὅς οἱ.] ὅστις αὐτῇ. ἐπὶ γούνασιν.] ἀντὶ τοῦ, παρὰ τοῖς γόνασι, παρὰ τοὺς πόδας. ὀρθὸν γὰρ τὸ παλλάδιον. ἤνις.] ἐνιαυσιαίους. ἠκέστας.] ἀκεντήτους, ἀδαμάστους. ἀπόσχῃ.] ἀποδιώξῃ. ἄγριον αἰχμητήν.] ἄγριον ἐν τῷ αἰχμάζειν, ὑφ' ἓν ἀμφότερα. λέγει δέ, χαλεπὸν ἐν τῷ μάχεσθαι. κρατερόν.] ἰσχυρόν. μήστωρα.] ἐπιστήμονα. φόβοιο.] φυγῆς. μήστωρα φόβοιο.] τὸν δυνάμενον φυγὴν μήσασθαι τοῖς ἐναντίοις, ὅ ἐστιν ἐργάσασθαι. ὄρχαμον.] ἡγεμόνα. ἰσοφαρίζειν.] ἐξισοῦσθαι.

ἐλελίχθη

60 Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν, ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον. τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην. ὁ δ' ἀνετράπετ'. Ἀτρείδης δὲ
λὰξ ἐν στήθεσι βὰς, ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν
μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
70 ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
νεκροὺς ἂμ πεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε, μάχεσθαί τε, φρονέειν τε,
80 στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
καὶ μάλα τειρόμενοί περ. ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ. ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς,
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
90 πέπλον ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν,
100 ὅν πέρ φασι θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' οὔ τι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.

Οἱ δ'

Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο.
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε, καὶ αὐχένα δέρμα κελαινόν
Ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, καὶ Τυδέος υἱός,
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν,
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν,
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον. αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου,
Θεινόμεναι βουπλῆγι, Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα. Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα, κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
Τυδεΐδη μεγάθυμε, τί ἢ γενεὴν ἐρεείνεις,
Οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει. ἄλλα δέ θ' ὕλη

ἐλελίχθησαν.] συνεστράφησαν. λῆξαν.] ἔπαυσαν. φάν.] ᾠήθησαν. ἀλεξήσοντα.] βοηθήσοντα. ἀνέρες.] νῦν ἀνδρεῖοι. ἔστε.] γίγνεσθε. βείω.] βῶ. κατὰ διαίρεσιν, βέω· καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι, βείω, ὅ ἐστι πορευθῶ. βουλευτῇσι.] βουληφόροις. ἀρήσασθαι.] εὔχεσθαι. ἄντυξ.] νῦν ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος. πυμάτη.] ἐσχάτη. θέεν.] περιέτρεχε. συνίτην.] συνήρχοντο. ὄπωπα.] ἑώρακα. προβέβηκας.] προελήλυθας, ὑπερεμάχησας, ὑπερβέβηκας. δυστήνων.] δυστυχῶν, ἀθλίων. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος.] Διόνυσος, ὁ Διὸς καὶ Σεμέλης παῖς ἐν Κυβέλοις τῆς Φρυγίας ὑπὸ τῆς Ῥέας τυχὼν καθαρμῶν, καὶ διδαχθεὶς τὰς τελετάς, καὶ λαβὼν παρὰ τῆς θεᾶς τὴν διασκευήν, ἀνὰ πᾶσαν ἐφέρετο τὴν γῆν, χορεύων τε καὶ τιμῶν ἐτύγχανε προηγουμένων τῶν ἀνθρώπων. παραγενόμενον δὲ αὐτὸν εἰς τὴν Θρᾴκην, Λυκοῦργος ὁ Δρύαντος λυπήσας, Ἥρας μίσει, μύωπι ἀπελαύνει τῆς γῆς. καὶ καθάπτεται αὐτοῦ καὶ τῶν τούτου τιθηνῶν. ἐτύγχανον γὰρ αὐτῷ συνοργιάζουσαι. θηλάτῳ δὲ πελαυνόμενος μάστιγι, τὸν θεὸν ἔσπευδε τιμωρήσασθαι. ὁ δὲ ὑπὸ δέους εἰς τὴν θάλασσαν καταδύς, καὶ ὑπὸ Θέτιδος, καὶ Εὐρυνόμης ὑπολαμβάνεται. ὁ οὖν Λυκοῦργος οὐκ ἀμισθὶ δυσσεβήσας, ἔδωκε τὴν ἐξ ἀνθρώπων δίκην. ἀφῃρέθη γὰρ πρὸς τοῦ Διὸς τοὺς ὀφθαλμούς. τῆς ἱστορίας πολλοὶ ἐμνήσθησαν, προηγουμένως δὲ ὁ τὴν Εὐρωπίαν πεποιηκὼς Εὔμηλος. μαινομένοιο.] μανιοποιοῦ. διὰ τὴν μέθην. ὡς, τὸ χλωρὸν δέος, τὸ χλωροποιόν. τιθήνας.] τροφούς. σεῦε.] ἐδίωκεν. ἠγάθεον.] ἄγαν θεῖον. Νυσήϊον.] τὴν λεγομένην Νύσαν. ὄρος δὲ λέγει τῆς Θρᾴκης νῦν. ἐν ἄλλοις Νυσήϊον ἡ Διονύσου διατριβή. ἡ δὲ Νύσα ἐν μέν τισι χώραις ὄρος, ὡς ἐν Βοιωτίᾳ καὶ Θρᾴκῃ, καὶ Ἀραβίᾳ, καὶ Ἰνδικῇ, καὶ Λιβύῃ, καὶ Νάξῳ. ὅπου δὲ πόλις, ὡς ἐν Καρίᾳ, καὶ ἐν τῷ Καυκασίῳ ὄρει. ὅπου δὲ νῆσος, ὡς ἐν Νείλῳ τῷ ποταμῷ. οὐ δεδήλωκε δὲ ὁ Ποιητὴς ἐν ποίᾳ Νύσῃ τὰ περὶ τὴν Λυκοῦργον δίωξιν ἐγένετο. θύσθλα.] οἱ μὲν τοὺς κλάδους, οἱ δὲ τοὺς θύρσους, ὅπερ ἐστὶ βακχικὰς δράκας, ὅ ἐστι Διονυσιακὰ μυστήρια. ἔνιοι δὲ πάντα κοινῶς τὰ πρὸς τὴν τελετήν. βουπλῆγι.] τῷ πελέκει. ὅτι αὐτῷ τυπτόμενοι οἱ βόες ἀναιροῦνται. οἱ δὲ μάστιγι, ἐπεὶ ἐκ βύρσης γίγνεται. φοβηθείς.] εἰς φυγὴν τραπείς. ὁμοκλῇ.] ἀπειλῇ. ὀδύσαντο.] ὠργίσθησαν, ἐχολώθησαν. ῥεῖα ζώοντες.] ῥᾳδίως καὶ ἀπόνως ζῶντες. ἀπήχθετο.] ἐμισεῖτο. ἔδουσιν.] ἐσθίουσι. θᾶσσον.] ταχύτερον. πείρατα.] πέρατα. γενεήν.] νῦν γένος. ἐρεείνεις.] ἐρωτᾷς. χαμάδις.] χαμαί.

τηλεθόωσα.] θάλλουσα, εὐθαλής. ἀνδρῶν οὖσα. φύει.] αὔξει. δαήμεναι.] μαθεῖν. ἴσασι.] γιγνώσκουσιν. Ἐφύρη.] οὕτω τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο ἡ Κόρινθος. ἔστι δὲ καὶ Θεσπρωτείας Ἐφύρα. μυχῷ ἄργεος.] τῷ ἐσωτάτῳ τόπῳ τῆς Πελοποννήσου. ἱπποβότοιο.] ἱπποτρόφου. ἔσκεν.] ἐγεννήθη, ὑπῆρχε. κέρδιστος.] συνετώτατος. ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν.] Διὸς τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγιναν ἀπὸ Φλιοῦντος εἰς Οἰνώνην διὰ τοῦ Κορίνθου μεταβιβάσαντος, Σίσυφος ὁ Κορίνθιος γνοὺς τῷ Ἀσωπῷ τὴν ἁρπαγὴν ἐπιδεικνύει καὶ διὰ τοῦτο ἐπεσπάσατο εἰς ὀργὴν καθ' ἑαυτοῦ τὸν Δία. ἐπιπέμπει οὖν αὐτῷ τὸν θάνατον. τοῦτον δὲ κρατεροῖς δεσμοῖς δήσαντος τοῦ Σισύφου, συνέβαινεν οὐδένα ἀποθνήσκειν, ἕως λύει τὸν θάνατον ὁ Ἄρης, καὶ αὐτῷ τὸν Σίσυφον παραδίδωσιν. ὁ δὲ πρὶν ἢ ἀποθανεῖν ἐντέλλεται τῇ γυναικὶ Μερόπῃ, τὰ νενομισμένα αὐτῷ πέμπειν εἰς ᾅδου. καὶ μετὰ τὸν χρόνον οὐκ ἀποδιδούσης τῷ Σισύφῳ τῆς γυναικὸς, ὁ Ἅδης πυθόμενος, μεθίησιν αὐτὸν ὡς τῇ γυναικὶ μεμψόμενον. ὁ δὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενος, οὐκ ἔτι ὀπίσω ἄγει. καὶ γηραιὸν αὐτὸν ἀποθανόντα κυλινδεῖν κατηνάγκασαν εἰς ᾅδου λίθον, πρὸς τὸ μὴ πάλιν ἀποδρᾶναι. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.] οὗτος πρότερον ἐκαλεῖτο Ἱππόνους. ἀνελὼν δὲ Βέλλερον τὸν Κορινθίων δυνάστην, Βελλεροφόντης ἐκλήθη. ἦν δὲ φύσει μὲν παῖς Ποσειδῶνος, ἐπικλήσει δὲ Γλαύκου. λαβὼν οὖν παρὰ Ποσειδῶνος τὸν Μεδούσης τῆς Γοργόνος Πήγασον πτερωτὸν ἵππον, διὰ γὰρ τοῦτο ἔσχε καὶ τὴν προσηγορίαν, ὅτι ἐκπεπηδήκει ἐκ τοῦ τῆς Γοργόνος τραχήλου, τούτῳ ἐπωχεῖτο, καὶ δράσας ἐμφύλιον φόνον, Βέλλερον γάρ τινα, ὡς ἔφην, τῶν πολιτῶν ἀποκτείνας, φεύγει εἰς Ἄργος. τυχὼν δὲ παρὰ Προίτου καθαρσίων, τοῦ βασιλέως, μετ' αὐτοῦ διέτριβεν. Ἄντεια δὲ ἡ Προίτου γυνὴ, ἐρασθεῖσα τοῦ Βελλεροφόντου, ἐδεῖτο ὅπως συνουσιασθῇ. ὁ δὲ δεξιούμενος τὸ ὅσιον, ἀντέλεγεν. ἡ δὲ Ἄντεια δείσασα μὴ τῷ Προίτῳ προλαβὼν ἐξείποι τοὺς αὐτῆς ἔρωτας, ἔφθασε τοῦ Βελλεροφόντου καταιπεῖν, ὡς ἄρα βουληθείη βιάσασθαι αὐτήν. ὁ δὲ Προῖτος αὐτόχειρ μὲν οὐκ ἐβουλήθη ἀποκτεῖναι τὸν Βελλεροφόντην, πέμπει δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν πρὸς τὸν πενθερὸν Ἰοβάτην, ἀδοκήτως καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα γράμματα. ὁ δὲ πολλοῖς αὐτὸν ἐγγυμνάσας ἄθλοις, ὡς οὐχ εὗρε φθειρόμενον, ὑπετόπησε κατ' αὐτοῦ στρατεῦσαι τὴν δεινὴν διαβολήν. οὐ γὰρ ἂν τοσούτων κακῶν ὄχλον μὴ ἀθῷος ὢν τῇ δυνάμει κατηγωνίσατο. ἔδωκέ τε αὐτῷ τὴν ἰδίαν θυγατέρα εἰς γάμον Κασάνδραν, καὶ τῆς βασιλείας μοῖράν τινα. λέγεται δὲ αὐτὸν ἐπαρθέντα ἐφ' οἷς ἔπραξε, θελῆσαι μετὰ τοῦ Πηγάσου τὸν οὐρανὸν κατοπτεῦσαι. τὰ γὰρ νῶτα, ὡς ἔφαμεν, πτερωτὰ εἶχεν ὁ ἵππος. τὸν δὲ Δία μηνίσαντα, οἶστρον ἐμβαλεῖν τῷ Πηγάσῳ. ὅθεν ἐκπεσεῖν μὲν τὸν Βελλεροφόντην κατενεχθῆναί τε εἰς τὸ τῆς Λυκίας πεδίον, τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον Ἀλήιον πεδίον, ἀλᾶσθαι δὲ κατὰ τοῦτο πηρωθέντα. τὸν δὲ ἵππον λαβεῖν τὴν φάτνην δεηθεῖσαν τοῦ Διὸς, δῶρον πρὸς τὸ ἀκόπως περιμεῖναι τὰς τοῦ κόσμου περιόδους. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν Τραγῳδουμένοις. ἠνορέην.] ἀνδρείαν. ἐρατεινὴν.] ἐπέραστον, καλήν. ὤπασαν.] ἔδωκαν, περιεποίησαν. ἐμήσατο.] ἐβουλεύσατο. νῦν δὲ εἰργάσατο. ἔλασσεν.] ἐξήλασεν, ἐφυγάδευσεν. ἐπεμήνατο.] ἐμάνη. δῖα.] ἤτοι κρατίστη, ἀγαθωτάτη, εἰρωνικῶς. κρυπταδίῃ.] λαθραίᾳ καὶ μοιχικῇ. μιγήμεναι.] μιγῆναι, συνελθεῖν. κάκτανε.] κατάκτεινον αὐτόν.

Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρη·
Ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡδ' ἀπολήγει.
150 Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης, ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.
Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην,
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε, καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ,
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων. Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.
160 Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι. ἀλλὰ τὸν οὔτι
Πεῖθ', ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη, Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
Τεθναίης ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε,
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ.
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδ', ἔπορεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά.
170 Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης.
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
Ὅττι ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
180 Πεφνέμεν. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων.

Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσατο κυδαλίμοισι.
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε,
10 Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον, τοὶ δ' οὔ τι πάλιν οἶκονδε νέοντο.
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν,
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης ὄφρα νέμοιτο.
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
20 Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς.
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
30 Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα,
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι.
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο, καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ εὔχομαι αἵματος εἶναι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
40 Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός.
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας.
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά,
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον.
50 Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.

ἥν.] τὴν ἑαυτοῦ. τιμῆς βασιληΐδος.] τῆς βασιλείας. τέμενος.] ἀποτετμημένη γῆ κατὰ τιμὴν δενδροφόρου γῆς, ἢ ἀμπελοφόρου. τέμενος τάμον.] ἀπέτεμον τόπον τινά. φυταλιῆς.] δενδροφόρου γῆς, ἢ ἀμπελοφόρου. ἀρούρης.] σπορίμου γῆς, καὶ σιτοφόρου. παρελέξατο.] παρεκοιμήθη. χαλκοκορυστήν.] χαλκῷ καθωπλισμένον. ἀπήχθετο.] ἐμισεῖτο. καππεδίον.] κατὰ τὸ πεδίον. Ἀλήϊον.] οὕτω πεδίον τῆς Κιλικίας καλούμενον ἀπὸ τῆς τοῦ Βελλεροφόντου ἄλης, τουτέστι πλάνης. ἀλᾶτο.] ἐπλανᾶτο. κατέδων.] κατεσθίων. πάτον.] τὴν πεπατημένην ὁδόν, τὴν πατουμένην ὑπὸ ἀνθρώπων, ὅ ἐστι τὴν κοινὴν καὶ λεωφόρον. χρυσήνιος.] χρυσᾶς ἡνίας ἔχουσα, ὡς ἐφ' ἅρματος ὀχουμένη. ὑπείροχον.] ὑπερέχοντα. αἵματος.] νῦν γένους, οἱονεὶ γονέων καὶ ἀδελφῶν. γένος γὰρ τὸ πρὸ τούτων. πατρώϊος.] ἀντὶ τοῦ πατρικός. ἐρύξας.] κατασχών. πόρον.] παρέσχον. ξεινήϊα.] ξένια. φοίνικι φαεινόν.] φοινικῷ ἄνθει βεβαμμένον. τυτθόν.] ὀλίγον, μικρόν. τῷ.] διό. ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα.] ἐκκλίνωμεν ἀλλήλοις ἐφιέναι τὰ δόρατα.

190 200 210 220

I 2 πορν.]

Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοί τ' ἐπίκουροι
Κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόρῃ, καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι.
230 Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ως ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
Ενθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς, 10
Ος πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Εκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας, καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Αμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
240 Καὶ πόσιας. ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης, πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Αλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε, 20
Ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίον ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι.
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ γαμβροὶ
250 Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν,
Ενθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ, 30
Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Εν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Η μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ, σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν,
Ελθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.
Αλλὰ μέν' ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ως σπείσῃς Διῒ πατρί, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι, 40
260 Πρῶτον. ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα.
Ανδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει.
Ως τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ,
Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον,
Αζομαι, οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι 50
Αἵματι, καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Αλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης

πόρῃ.] περιποιήσῃ, παράσχῃ. ἐπαμείψομεν.] ἀντὶ τοῦ ἀμείψομεν, καταλλάξωμεν. πιστώσαντο.] πίστεις ἐποιήσαντο ἀλλήλοις. ἑκατόμβοια.] ἑκατὸν βοῶν ἄξια. οὐ γὰρ νομίσμασιν ἐχρῶντο. ὅθεν καὶ ἀλφεσίβοιαι. ἐννεαβοίων.] ἐννέα βοῶν ἄξια. κεκώλυται δὲ ὑπὸ τοῦ μέτρου εἰπεῖν δεκαβοίων. Σκαιάς.] Σκαιαὶ πύλαι τῆς Ἰλίου, οὕτω καλούμεναι. εἰρόμεναι.] ἐρωτῶσαι. ἔτας.] ἑταίρους, συνήθεις, φίλους. παῖδας.] ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ παίδων. πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.] πολλαῖς δὲ κακὰ ἐξῆπτο, τουτέστι πολλαὶ αὐτοῦ ἐν κακώσει ἐγένοντο. ξεστῇς.] εὖ ἐξεσμέναις, εὖ κατεσκευασμέναις. αἰθούσῃσι.] στοαῖς ταῖς καταλαμπομέναις ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἢ αἴθουσαι διὰ τὸ αἴθεσθαι ἐν αὐταῖς φῶς τοῦ χειμῶνος, ἢ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου βολήν. τετυγμένον.] κατεσκευασμένον. δεδμημένοι.] ᾠκοδομημένοι. σημαίνει δὲ καὶ δεδαμασμένοι. μνηστῇς.] ταῖς ἐκ μνηστείας γεγαμημέναις. τέγεοι.] ὑπερῷοι. ἠπιόδωρος.] ἤπια καὶ πρᾶα, τουτέστι πραϋντικὰ δωρουμένη κατὰ τὴν παιδοτροφίαν ἢ λαβοῦσα, ὡς Πολύδωρος. Λαοδίκην ἐσάγουσα.] ἀντὶ τοῦ πρὸς Λαοδίκην πορευομένη. ἔτυχε γὰρ πρὸς αὐτὴν ἀπελθεῖν βουλομένη. ἐσάγουσα.] πορευομένη. τείρουσι.] καταπονοῦσι. δυσώνυμοι.] κακώνυμοι. ἀνῆκεν.] ἀνέπεισεν. ἐξ ἄκρης πόλιος.] ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. χεῖρας ἀνασχεῖν.] εὔξασθαι. μελιηδέα.] τὸν ἡδύν. ὀνήσεαι.] ὠφεληθήσῃ. κεκμηῶτι.] κεκοπιακότι. ἀέξει.] αὔξει. ἔτῃσι.] πολίταις. ἄειρε.] πρόσφερε. μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ, μή μ' ἀπογυιώσῃς.] ζητεῖται, πῶς ποτε ἐναντία ἑαυτῷ ὁ Ποιητὴς λέγει. προειπὼν γάρ, ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει· νῦν ἐπάγει, μή μ' ἀπογυιώσῃς μένεος, ἀλκῆς τε λάθωμαι. ἡ μὲν οὖν ὑπὸ πολλῶν λεγομένη λύσις τοῦ ζητήματος, τοιαύτη· ὅτι ἕτερόν ἐστι τὸ πρόσωπον τῆς Ἑκάβης, τὸ λέγον ὠφέλιμον εἶναι τὸν οἶνον· ἕτερον δὲ τὸ τοῦ Ἕκτορος, τὸ ἀρνούμενον. οὐδὲ ἐστὶ θαυμαστόν, εἰ παρὰ τῷ Ποιητῇ ἐναντίοι λέγονται λόγοι ὑπὸ διαφόρων. ὅσα μὲν γὰρ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐξ ἰδίου προσώπου λέγει ὁ Ποιητής, ταῦτα δεῖ ἀκόλουθα εἶναι ἀλλήλοις, καὶ μὴ ἐναντία· ὅσα δὲ προσώποις περιτίθησιν, οὐκ αὐτοῦ ἐστιν, ἀλλὰ τῶν λεγόντων νοεῖται. ὅθεν καὶ ἐπιδέχεται πολλάκις διαφωνίαν. ὥσπερ καὶ ἐν τούτοις· ἡ μὲν γὰρ οὐκ εἰδυῖα τὸν κάματον τῶν ἀνδρῶν, ταύτης ἐστὶ τῆς γνώμης· ὁ δὲ μάλιστα

δὲ μάλιστα ἐπιστάμενος, ἀντιλέγει, ἐπεὶ καὶ ἡ μὲν πρεσβῦτις ἦν. χαίρει δὲ τῷ οἴνῳ ἡ ἡλικία αὕτη. ἐπωφελὴς γὰρ αὐτῇ ἐστι, θερμὸς ὢν καὶ ὑγρὸς, ψυχρᾷ οὔσῃ καὶ ξηρᾷ, καὶ ἀναῤῥώννυσιν αὐτήν. ὁ δὲ Ἕκτωρ νέος ἦν καὶ ἀκμαῖος. ἄμεινον δέ ἐστιν ἐκεῖνο λέγειν καὶ δεικνύειν ἑκάτερον τῶν εἰρημένων ἔχεσθαι λόγου, καὶ μὴ εἶναι ἐναντία τὰ περὶ τοῦ οἴνου λεγόμενα, ἐὰν σκοπῇ τις, ὅτι ἐπὶ παντὸς πράγματος ὁ καιρὸς καὶ τὸ μέτρον πολὺ διαλλάττει. οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τούτου· τῷ μὲν γὰρ μέτρια πεπονηκότι, πρὸς ἰσχὺν ὁ οἶνος συμφέρει, τὸν δὲ πάνυ κεκμηκότα σφάλλει. ὅπερ συμβαίνει τῷ Ἕκτορι, οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ δρόμου τοῦ ἐπὶ τὴν πόλιν. ἄλλως τε καὶ οὐδὲ σιτίου ἐδενός πω ἐγέγοντο. ἡ γὰρ τροφὴ σὺν τῷ οἴνῳ τὸ πλεῖστον εἰς δύναμιν συμβάλλεται, ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ εἶπεν ὁ Ποιητής·

« ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς, ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζει, καὶ τὰ λοιπά. »

ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα λύσις τοῦ ζητήματος, καθ' ὑπερβατὸν ἐξηγουμένων τινῶν οὕτως·

« μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ. χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον, ἅζομαι. οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι. μή μ' ἀπογυιώσῃς μένεός τ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. »

ἵνα ὡς μὴ καθαρὸς τὰς χεῖρας τὸν οἶνον σπένδειν θεοῖς παραιτῆται, μὴ ὀργήν τινα λάβοι παρὰ θεῶν διὰ τοῦτο. δυνατὸν δὲ καὶ οὕτως λύειν τὸ προκείμενον· ὅτι τὸ μένος διχῶς νοεῖται, καὶ ἐπὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς, καὶ ἐπὶ δυνάμεως. ἡ μὲν οὖν Ἑκάβη φύσει τὴν δύναμιν τοῦ πιόντος τὸν οἶνον αὔξειν λέγει, ὁ δὲ μαραίνεσθαι τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ πιόντος λέγει ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὥστε μὴ κινεῖσθαι ἐναντίως. ἀπογυιώσῃς.] βλάψῃς μου τὰ μέλη, ἀποχωλώσῃς, οἷον ἐκλύσῃς μου τὰ μέλη. ἔρχεο.] ἀπέρχου. σὺν θυέεσσι.] θυμιάμασι, μετὰ θυσιῶν. ἀολλίσσασα.] ἀθροίσασα. γεραιάς.] τὰς ἐντίμους. χαριέστατος.] εὐειδέστατος. ὑποσχέσθαι.] ἀντὶ τοῦ ὑπόσχου, καὶ ὁμολόγησον. Πάριν μετελεύσομαι.] πρὸς Πάριν ἀπελεύσομαι. γαῖα χάνοι.] ἡ γῆ, ὡς χάσματος γενομένου καταποθῆναι, καταπίοι ἡ γῆ. ἔτρεφεν.] ἀνέτρεφε.

Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς.
Πέπλον δ', ὅς τίς τοι χαριέστατος, ἠδὲ μέγιστος
10 Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστύ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα,
Αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ. ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
20 Αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν, ὥς κέ οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι. μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα,
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο. ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
30 Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη, φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος.
Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν. ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
40 Αἳ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,

Κισσηΐς

τοῖο.] τούτου. Ἄϊδος εἴσω.] εἰς ᾅδου. ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.] μόχθου καὶ κακοπαθείας. εἰ θεασαίμην αὐτὸν νεκρὸν, ὑπολάβοιμι ἂν αὐτὸν ἐκεῖνον ἔξω πάσης ταλαιπωρίας εἶναι. καὶ γὰρ κατείληπται ὅτι μισεῖται. ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.] ἤτοι τὴν ἐμὴν φρένα τῆς ἀτέρπου ὀϊζύος ἐπιλαθέσθαι. ἀπὸ εὐθείας τῆς ἡ ἄτερπος ὀϊζύς. ἢ εἴποιμι ἂν τὴν ἐμὴν φρένα ἄτερ ὀϊζύος εἶναι, καὶ ἐπιλελῆσθαι πάσης ταλαιπωρίας. ἀτέρπου.] ἄπερ δή, χωρὶς δή. ἀτέρπου.] ἀηδοῦς, τέρψιν ἐπεχούσης. μολοῦσα.] ἐλθοῦσα, πορευθεῖσα. ἀμφιπόλοισι.] δούλαις. ἐς θάλαμον κηώεντα.] εἰς τὸν θάλαμον τὸν τεθυμιαμένον· εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κῆαι, ὅ ἐστι καῦσαι τὰ θυμιάματα. ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλώς.] ἐκ τῆς Σιδῶνος ἤγαγεν ἐπιπλεύσας. κλέψας γὰρ τὴν Ἑλένην ἀπὸ Λακεδαίμονος, οὐχ ἣν ἦλθεν ὁδὸν, οὐδὲ τὸν κατ' εὐθεῖαν πλοῦν ἐπορεύθη, ἵνα μὴ διωχθεὶς καταληφθῇ· ἀλλ' ἔπλευσε διὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ Φοινίκης. παριὼν οὖν διὰ τῆς Σιδῶνος, κἀκεῖθεν γυναῖκας ἔξω τοῦ ἄστεος εὑρὼν, ἔλαβε τρόπῳ λῃστρικῷ. ἀνήγαγε.] τὸν εἰς τὴν Ἴλιον πλοῦν, ἀνάπλουν, καὶ ἀναγωγὴν εἴρηκεν ὁ Ποιητής. εὐπατέρειαν.] ἔνδοξον κατὰ πατέρα. Διὸς γὰρ ἦν θυγάτηρ ἡ Ἑλένη. ἀειραμένη.] ἀείρασα. ποικίλμασι.] τοῖς ἐνυφασμένοις ποικίλμασι. νείατος.] ἔσχατος. μετεσσεύοντο.] κατ' αὐτὴν ὥρμων. ὤϊξεν.] ἀνέῳξε.

Κισσηΐς.]

Κισηΐς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο.
300 Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
Αἳ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρηος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Πότνι' Ἀθηναίη ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
Ὄφρά τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
310 Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἳ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλήν,
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο, καὶ Ἕκτορος ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
320 Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
Ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα.
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος
Μαρνάμενοι. σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε, πτόλεμός τε,
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε. σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
330 Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον.
Οὔτοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ, οὐδὲ νεμέσει
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
Ὥρμησ' ἐς πόλεμον. δοκέει δέ μοι ὧδε, καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι. νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
340 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω,
Ἤ ἴθ'. ἐγὼ δὲ μέτειμι, κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
Δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης,

Κισηΐς.] Κισσέως θυγάτηρ Θεανώ. ὀλολυγῇ.] μετὰ ὀλολυγμοῦ. φωνὴ δὲ αὕτη γυναικῶν, εὐχομένων θεοῖς. ἐρυσίπτολι.] φυλάσσουσα τὴν πόλιν. ἐρύειν γὰρ, τὸ φυλάσσειν. πόρκης.] κρίκος, ὁ συνέχων τὸν σίδηρον πρὸς τὸ ξύλον τοῦ δόρατος. θέε πόρκης.] κύκλῳ περιέκειτο. περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.] περιεῖχε φησὶ χρυσοῦς πόρκης τὸ δόρυ. πόρκης δὲ ἐστιν, ὁ δακτύλιος τοῦ δόρατος, ὁ συνέχων τὸν σίδηρον πρὸς τὸ ξύλον. τεύχε' ἕποντα.] ἐπιμελούμενον τῶν ὅπλων. καλά.] καλῶς. ἁφόωντα.] ψηλαφῶντα ἢ λαμπρύνοντα. οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.] ἤτοι οὐ καλῶς νῦν τὴν ὀργὴν κατὰ τῶν Τρώων ἔχεις. ὅτι πρὸς σὲ λυπούμενοι παραδοῦναι τῷ Μενελάῳ ἐβούλοντο ἀπὸ Ἑλένης, οὐδὲ ἐν καιρῷ ταύτην ποιῇ, ἢ οὐ καλῶς νῦν ὀργίζῃ, ἡγούμενος τοὺς Τρῶας ἀγανακτεῖν κατὰ σοῦ. μεθιέντα.] ἀμελοῦντα. στυγεροῦ.] φρικτοῦ. ἀλλ' ἄνα.] ἀλλ' ἀνάστηθι. δηΐοιο.] καυστικοῦ. θέρηται.] θερμαίνηται. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ καίηται. χόλῳ.] ὀργῇ. νεμέσει.] μέμψει, μεμφόμενός τι, ἢ ἐγκαλῶν. ἄχεϊ.] ἀνίᾳ, καὶ συμφορᾷ. ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.] διὰ τὴν λύπην τοῦ δυστυχήματος ἤθελον ἀποτραπῆναι μικρὸν τῆς μάχης. ἔνιοι δὲ, ἔξαι ἢ ἐβουλόμην φησὶ τὴν ἀπὸ τοῦ δυστυχήματος παρηγορήσασθαι καὶ παραμυθήσασθαι λύπην. ἢ ἐβουλόμην διὰ τὴν ἀθυμίαν ὀλίγον ἀποτραπῆναι τῆς μάχης. ἢ ἤθελον διὰ τὴν ἧτταν λυπούμενος, μένειν καὶ κατακλινθῆναι. ἢ ἐβουλόμην ὑπὸ συμβάσης μοι λύπης ἐκ τῆς ἥττης παρατραπῆναί τινα καὶ ψυχαγωγίαν, καὶ παραμυθίαν εὑρεῖν. ἐπαμείβεται.] ἐξ ἀμοιβῆς παραγίγνεται. μέτειμι.] μετελεύσομαι. κιχήσεσθαι.] καταλήψεσθαι. δᾶερ.] δαὴρ, ἀνδρὸς ἀδελφός. ἐμεῖο.] ἐμοῦ. κυνός.] ἀναιδοῦς. ὀκρυοέσσης.] τραχείας καὶ φρικτῆς. κατατρέφει δὲ εἰς τὸ κακῆς καὶ ταλαιπώρου.

προφέρουσα.]

Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἔνθά με κῦμ' ἀπόρσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ᾔδη νέμεσίν τε, καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἂρ ὀπίσω
Ἔσονται. τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω,
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης,
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή με κάθιζ' Ἑλένη φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκον δ' ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ' εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε σὺν παιδὶ, καὶ ἀμφιπόλῳ ἐϋπέπλῳ,
Πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμῳῇσιν ἔειπεν.
Εἰ δ' ἄγε μοι δμῳαὶ νημερτέα μυθήσασθε,
Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο,
Ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται.
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται,
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
Μαινομένῃ ἐϊκυῖα, φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη, ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ.

Τὴν

προφέρουσα.] πόῤῥω φέρουσα. θύελλα.] ἀνέμου συστροφή. ἀπόρσεν.] ἀπέπνιξε τῷ ὕδατι. αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε.] ἐπειδὴ δὲ ταῦτα οὕτως. τεκμήραντο.] ἐβουλεύσαντο, ἢ ἐτελέσωσαν, ἢ εἰς τέλος ἤγαγον. ὤφελλον.] ὤφειλον. αἴσχεα.] αἰσχρὰ, ὀνείδους ἄξια. ἔμπεδοι.] ἀσφαλεῖς, βέβαιοι. ἐπαυρήσεσθαι.] ἐπιτυχεῖν, ἀπολαῦσαι, ἢ μεταλήψεσθαι. ἀοίδιμοι.] μετ' ᾠδῆς μνημονευόμενοι, διαβόητοι, καὶ οἷον ᾀδόμενοι καὶ θαυμαζόμενοι. ποθή.] ἐπιζήτησις. ὄρνυθι.] παρόρμα. καταμάρψῃ.] καταλάβῃ. οἰκῆας.] νῦν αὐτὶ τοῦ οἰκέτας, τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν. ὑπότροπος.] ἐξ ὑποστροφῆς ἀνεληλυθώς. ἵξομαι.] παραγενήσομαι. δαμόωσι.] δαμάσωσι. γοόωσα.] θρηνοῦσα. μυρομένη.] ὀδυρομένη, θρηνοῦσα. τέτμε.] κατέλαβεν, εὗρεν. οὐδόν.] βαθμόν. σημαίνει δὲ καὶ τὴν ὁδόν. δμῳῇσι.] δούλαις. εἰ δ' ἄγε.] ἄγε δή. γαλόων.] ἀνδρὸς ἀδελφῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἀδελφοῦ γυνὴ, γάλως λέγεται. εἰνατέρων.] εἰνατέρες καλοῦνται αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες πρὸς ἀλλήλας, οἷον Ἑλένη πρὸς Ἀνδρομάχην. ὀτρηρή.] δραστική, συνεργός. ταμίη.] προστάτις. ἀφικάνει.] παραγίγνεται, ἢ παραλαμβάνει.

διεξιέναι.]

διεξίμεναι.] διεξελθεῖν. πολύδωρος.] ἤτοι πολλὰ δῶρα λαβοῦσα παρὰ τῶν μνηστευσαμένων, ἢ πολλὰ δῶρα ἐπενεγκαμένη τῷ τοῦ ἀνδρὸς οἴκῳ. Ἠετίων ὃς ἔναιεν ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ] Γρανικός, οἱ δὲ * Ἀδράμυς, πελασγὸς τὸ γένος, ἀφίκετο ποτὲ ὑπὸ τὴν ἐν Λυκίᾳ Ἴδην· καὶ πόλιν κτίσας ἐνταῦθα, ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀδραμύτειον. γεννήσας δὲ θυγατέρα Θήβην τὸ ὄνομα, περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ γάμου ἔθετο γυμνικὸν ἀγῶνα, καὶ τὸν ταύτης γάμον τῷ ἀριστεύσαντι. Ἡρακλῆς δὲ κατ' ἐκεῖνον καιροῦ φανείς, ἔλαβε τὴν Θήβην γυναῖκα. καὶ κτίσας πόλιν ὑπὸ τὸ Πλάκιον καλούμενον ὄρος τῆς Κιλικίας, Πλακίαν Θήβην αὐτὴν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐκάλεσεν. ἡ ἱστορία παρὰ Δικαιάρχῳ. Ὑποπλάκῳ.] ὑπὸ Πλακίῳ ὄρει τῆς Κιλικίας. ὑληέσσῃ.] ὕλην ἐχούσῃ, συμφύτῳ τόπῳ, συνδένδρῳ. ἐμφαίνει δὲ ὅτι πλούσιος ἦν Ἠετίων διὰ τοῦ ἐπιθέτου, εἰπὼν ὑληέσσῃ. Κιλίκεσσι.] Κίλικας λέγει τοὺς τὰς Ὑποπλακίους Θήβας οἰκοῦντας. ἔχετο.] ἐγαμεῖτο. χαλκοκορυστῇ.] καθωπλισμένῳ. ἤντησεν.] ἀπήντησεν. ἀταλάφρονα.] ἁπαλόφρονα, ἁπαλὰ φρονοῦντα, τοῦτ' ἐστὶ νήπιον, ἀνόητον, ἢ μὴ δυνάμενον τλῆναι κακοπάθειαν. Ἑκτορίδην.] Ἕκτορος υἱὸν Ἀστυάνακτα. ἀγαπητόν.] μονογενῆ. ἀλίγκιον.] ὅμοιον. ἐρύετο.] ἔσωζεν, ἐφύλαττε. δαιμόνιε.] νῦν γενναῖε, μακάριε. ἢ κατ' εὐφημισμόν. φθίσει.] φονεύσει, διαφθερεῖ. μένος.] νῦν ἡ δύναμις. οὐδ' ἐλεαίρεις.] οὐδ' ἐλεεῖς. νηπίαχον.] νήπιον. ἄμμορον.] δύσμορον, κακόμορον. χήρη.] ἔρημος. ἰδίως τάσσεται ἐπὶ τῆς τὸν ἄνδρα ἀποβεβληκυίας, ἀνάνδρου. ἀφαμαρτούσῃ.] ἀποτυχούσῃ, ἀφαιρεθείσῃ. χθόνα δύμεναι.] ἀποθανεῖν. χθόνα.] τὴν γῆν. δύμεναι.] κατελθεῖν. θαλπωρή.] χαρά, ἡδονή, παραμυθία. ἁμὸν.] ἡμέτερον. κατέκηε.] κατέκαυσεν. ἔντεσιν.] ὅπλοις. δαιδαλέοισι.] ποικίλοις, εὖ πεποικιλμένοις. σῆμα.] τάφον. πτελέας.] πτελέα, εἶδος δένδρου. Ὀρεστιάδες.] αἱ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβουσαι. ἰῷ ἤματι.] ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. εἰλιπόδεσσιν.] εἰλίποδας, ἐπιθετικῶς λέγει τὰς βοῦς, ὅτι εἰλοῦσι τοὺς πόδας κατὰ τὴν πορείαν. κτεάτεσσι.] κτήμασι. παρακοίτης.] ἀνήρ. ὀρφανικόν.] ὀρφανόν. ἐρινεόν.] ἀγρίαν συκῆν. ἀμβατός.]

*Ἀδράμυττος

Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς,
Εὖτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ
Σκαιάς. τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων, 10
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ,
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
400 Παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ.
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'. οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ,
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα. 20
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι, τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοί,
410 Πάντες ἐφορμηθέντες, ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη.
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ, χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'. οὐδέ μοι ἐστὶ πατήρ, καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς, 30
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάουσαν,
Θήβην ὑψίπυλον, κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γάρ τό γε θυμῷ,
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν, περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
420 Νύμφαι ὀρεστιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἳ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω. 40
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι, καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι,
Μητέρα δ' ἣ βασίλευεν ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅ γε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα.
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατήρ, καὶ πότνια μήτηρ,
430 Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ, 50
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θήῃς, χήρην τε γυναῖκα,
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
Τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι.
Ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα.

Ἠδ' ἀμφ'

Ηδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν,
Ηπ πς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
Ηνυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει, καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει γύναι. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας, καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμελίω Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε, καὶ ἐσθλοὶ,
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Δακρυόεσσαν ἄγηται ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις·
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη.
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφὶ μάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος,
Χήτει τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκυθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς,
Ταρβήσας χαλκόν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας.
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν, ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διί τ', ἄλλοισί τε θεοῖσι·
Ζεῦ ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα. φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ' ἑόν. ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,

ἄμβατος.] ἀνάβασιν ἔχουσα ὁδός. ἐπίδρομον.] ἐξ ἐπιδρομῆς, καθ' ὅ ἐστιν ἐπιδραμεῖν τὴν ὁδὸν, κατερχόμενον τὴν ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ ἀναβῆναι τὴν αὐτήν. ἑλκεσιπέπλους.] τὰς ἐφελκομένας τοὺς πέπλους διὰ πορικοσίαν(?) καὶ διὰ τὸ ἄχει τῶν πολλῶν διήκειν καὶ ἐπὶ βάθους. κακὸς ὥς.] ὡς κακός. ἀλυσκάζω.] ἐκκλίνω, ἐκφεύγω. ὀλώλῃ.] ἀπόληται. πρὸς ἄλλης.] ὑπ' ἄλλης, τουτέστιν ἐπὶ δεσποίνῃ. φορέοις.] φέροις. Μεσσηΐδος.] Μεσσηῒς, κρήνη Θετταλική. Ὑπερείης.] Ὑπέρεια, κρήνη Ἄργους. Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης.] Μεσσηῒς καὶ Ὑπέρεια, κρῆναι τῆς Πελοποννήσου. οἱ δὲ, τῆς Λακωνικῆς. ἀεκαζομένη.] ἄκουσα καὶ μὴ βουλομένη· οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλ' ἀναγκασομένη. καί ποτέ τις εἴπῃσιν.] ἀντὶ τοῦ, εἴποι τις ἄν. χήτει.] στερήσει σπάνει. δούλιον ἦμαρ.] τὸν τῆς δουλείας χρόνον. χυτή.] ἡ ἐπιχεομένη τοῖς νεκροῖς γῆ. ἑλκυθμοῖο.] ἑλκυσμοῦ, ἀνδραποδισμοῦ, τουτέστιν αἰχμαλωσίας. πυθέσθαι.] ἀκοῦσαι, αἰσθέσθαι. ὀρέξατο.] ἐξέτεινε τὰς χεῖρας, ἢ ἐλάβετο. ἰάχων.] κράζων. ἀτυχθείς.] ἐκπλαγεὶς, ἢ ταραχθεὶς, ἢ αἰδεσθείς. ἱππιοχαίτην.] ἱππείας ἔχοντα θρίχας. ὅν.] τοῦ ἑαυτοῦ. κύσε.] κατεφίλησε. πῆλε.] ἀνέπαλλε, καὶ ἀνέσειεν. ἀριπρεπέα.] ἐκπρεπῆ, ἐπίσημον. ἔναρα.] τὰ ἀπὸ πολέμου λάφυρα. ἐναρίζειν γάρ ἐστι, τὸ φονεύειν. διὰ τοῦτο καὶ οἱ νεκροὶ ἔνεροι λέγονται. βροτόεντα.] ἡμαγμένα. βρότος γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦ φόνου αἷμα, ἢ ἡματαμένα. κηώδει.] εὐώδει.

δακρυόεσ

δακρυόεν γελάσασα.] μετὰ δακρύων γελάσασα. ἀκαχίζεο.] ἄχθου, λυποῦ. ὑπὲρ αἶσαν.] παρὰ τὴν εἱμαρμένην. προϊάψει.] προδιαφθερεῖ. πεφυγμένον.] πεφυγότα. κόμιζε.] ἐν ἐπιμελείᾳ ἔχε. ἠλακάτην.] τὸ τῶν γυναικῶν ὄργανον, ᾧ περιειλίσσουσι τὸ ἔριον. λέγεται δέ ποτε οὕτως καὶ τὸ βέλος, ἐν τῷ συνθέτῳ ὀνόματι χρυσηλάκατος. σημαίνει γὰρ καὶ τὴν χρυσᾶ βέλη ἔχουσαν Ἄρτεμιν. ἐντροπαλιζομένη.] κατ' ὀλίγον καὶ συνεχῶς ἐπιστρεφομένη. θαλερόν.] θάλλον, δίυγρον, ἀκμαῖον. ναιετάοντας.] κατοικοῦντας. γόων.] ἐγόων, ἐθρήνουν. προφυγόντα.] ἀντὶ τοῦ ἀποφυγόντα. δήθυνεν.] ἐχρόνισεν, ἐβράδυνε. σεύατο.] ὥρμησεν, ἢ ὥρμα. κραιπνοῖσι.] ταχέσι. στατός.] ὁ ἑστὼς ἐπὶ πολὺν χρόνον. ἀκοστήσας.] ἄκος τῆς στάσεως λαβών. τοῦτ' ἔστιν ἴαμα. κυρίως δὲ πᾶσαι αἱ τροφαὶ ἀκοσταὶ καλοῦνται, παρὰ τὸ ἵστασθαι τὰ σώματα τρεφόμενα ἐν ἄλλῳ καιρῷ. βέλτιον δὲ δυσχεράνας ἐπὶ τῇ ἐν φάτνῃ στάσει. πεδίοιο.] λείπει ἡ διά· ἵν' ᾖ, διὰ πεδίου. κροαίνων.] ἐπικρούων τοῖς ποσὶν, ἢ ἐπιθυμῶν, ἢ χρεμετίζων. ἐϋρρεῖος ποταμοῖο.] λείπει ὕδατι. ἢ ποταμὸν εἴρηκε τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ. κυδιόων.] γαυριῶν, ἐπαιρόμενος. ὑψοῦ.] ἐν ὕψει. ἀΐσσονται.] ὁρμῶνται, ἕπονται. ἀγλαΐηφι.] τῷ κάλλει τοῦ σώματος. ῥίμφα.] ῥαδίως, ταχέως. γοῦνα.] γόνατα. ἤθεα.] τοὺς συνήθεις τόπους. νομόν.] τὴν νομήν, διὰ τὸ νέμεσθαι. Περγάμου ἄκρης.] τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἰλίου, ἣ ἐπεκαλεῖτο Πέργαμος. ἠλέκτωρ.] ὁ ἥλιος ἐπιθετικῶς. ὅτι ἀλέκτρους ἡμᾶς ποιεῖ ἀνισταμένους ἐκ τῆς κοίτης. ἢ ὅτι λαμπρὸς, παρὰ τὸ ἤλεκτρον. καγχαλόων.] χαίρων. εὖτε.] ἡνίκα. στρέψεσθαι.] στραφήσεσθαι. χώρης.] τοῦ τόπου. ὀάριζεν.] ὡμίλει. ὄαρος γὰρ, ἡ ὁμιλία. ἠθεῖε.] προσφώνησις νεωτέρου ἀδελφοῦ φιλοφρονητικὴ πρὸς πρεσβύτερον κατὰ τιμήν. ταῦτα τινὲς προσαγορευτικά. οὐδέποτε δὲ περί τινος αὐτά φησιν, ἀλλὰ πρός τινα, τέττα φίλου, ἄττα τροφέως, πάππα πατρὸς, ἠθεῖε ἀδελφοῦ. ἐσσύμενον.] προθυμούμενον. κατερύκω.] κατέχω. ἐναίσιμον.] καθῆκον. κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ ἐναισίμως, καθηκόντως. μεθιεῖς.] μεθετικῶς καὶ ἀμελῶς διάκεισαι. ὄπισθεν.] μετὰ ταῦτα. κρατῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον.] ὃν εἰώθασι τῷ Διὶ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱστάναι κρατῆρα οἱ τοὺς πολεμίους ἀπωσάμενοι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Δακρυόεν γελάσασα, πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, μή μοι τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ.
Οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, 490
Ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε 10
Ἔργον ἐποίχεσθαι. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππουριν. ἄλοχος δὲ φίλη οἶκονδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο, κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν. 20
Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, 500
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ
Δεσμὸν ἀπορρήξας, θείῃ πεδίοιο κροαίνων, 30
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται, ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς, 510
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων.
Ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥς τ' ἠλέκτωρ ἐβεβήκει,
Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε 40
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω
Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ· 520
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι,
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς γε, καὶ οὐκ ἐθέλεις, τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
Ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω 50
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
Ἀλλ' ἴομεν, τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἑλένου συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. ἐννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος. καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους, διαλύουσι κήρυκες, ἑσπέρας γενομένης. τῇ δὲ ἑξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν. ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε. Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

10 Ἕκτωρ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, βοηθεῖ τοῖς Τρωσὶ κεκμηκόσιν ἤδη. καὶ συμβουλεύσαντος Ἑλένου τοῦ ἀδελφοῦ μάντεως ὄντος, προκαλεῖται αὐτὸς, τίς αὐτῷ βούλοιτο τῶν Ἑλλήνων μονομαχῆσαι. πολλῶν δὲ προαιρουμένων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος κληρωθεὶς, ἀνθίσταται. μαχομένους δὲ αὐτοὺς κήρυκες καταπαύουσι. καὶ νὺξ διαλύει τὴν μάχην. καὶ οἱ μὲν ἀλλήλοις δῶρα διδόασιν. ἐπικηρυκευσαμένων δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, τὰ αὐτὰ γίγνεται παρὰ ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς. οἱ δὲ Ἕλληνες πολυάνδριον κατασκευάζουσι, καὶ τεῖχος τοῦ ναυστάθμου.

ΙΛΙΑΔΟΣ Η ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

20 Ἦτα δ' Αἴας πολέμιξε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.

Ὣς εἰπὼν, πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός. ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπὴν κεκάμωσιν ἐϋξέστῃς ἐλάτῃσι
30 Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται,
Ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος, καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις.
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου. λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
40 Ἰφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον. ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱερήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών. Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Ἀλλήλοισι δὲ τώ γε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
50 Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
Ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
Ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῷς; ἐπεὶ οὔτι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Η. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἐξέσσυτο.] ἐξώρμησε. φαίδιμος.] ὁ λαμπρὸς, ὁ φαιδρὸς κατὰ τὴν τάξιν, ἢ τῇ τῶν ὅπλων φαντασίᾳ. μέμασαν.] προεθυμοῦντο. ἐελδομένοισιν.] ἐπιθυμοῦσιν. ἐϋξέστῃς.] εὖ ἐξεσμένας, εὖ κατεσκευασμένας. ἐλάτῃσι.] ταῖς κώπαις. ὅτε ἐξ ἐλατίνων ξύλων κατεσκευάζοντο. καμάτῳ.] κόπῳ. φανήτην.] ἐφάνησαν, δυϊκῶς. ἑλέτην.] εἷλον, ἀπέκτειναν. Ἄρνῃ.] πόλις Βοιωτίας. ἔστι δὲ καὶ Θετταλίας. κορυνήτης.] ἐπιθετικῶς ὁ Ἀρηΐθοος ὅτι τῇ κορύνῃ μαχόμενος, τοῦτ' 10 ἐστὶ ῥοπάλῳ. ἔστι δὲ ἐπίθετον Ἀρηϊθόου, ὃν Κορυνήτης γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις. Ἀρηΐθοος ὁ Βοιωτὸς ἄριστος τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, διαβὰς εἰς Ἀρκαδίαν. ἦν γὰρ ἀμφιμαχία τις ἐκ τῶν Ἀρκάσι καὶ Βοιωτοῖς τοῖς αὐτοῦ πολίταις περὶ ὅρων γῆς, πλείστην ἐντεῦθεν κατεσύρατο λείαν. καταφρόνησιν δὲ αὐτοῦ μεγάλην ἐμβαλόντος τοῖς Ἀρκάσιν, Λυκοῦργος ὁ τῶν ἐνταῦθα κράτιστος ἀνὴρ λόχον καθίσας, αὐτόν τε ἀνεῖλε, καὶ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ μετὰ τῆς κορύνης ἔλαβε, καὶ τὴν 20 λείαν ἐπανεσώσατο. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. στεφάνης.] στεφάνη, εἶδος περικεφαλαίας. ἔστι δὲ καὶ κόσμος γυναικεῖος. τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ὄρους ἐξοχῆς. ὅθεν τε καταστεφάνης ποταμὸς χείμαρρος ὥς. Δεξιάδην.] δεξιόθεν, ἢ ἐκ δεξιῶν. ἐπιάλμενον.] ἐφαλλόμενον. φηγῷ.] δρυΐ. μεμαυῖα.] προθυμουμένη. ἀνῆκεν.] ἀνέπεισεν. ἑτεραλκέα.] ἑτεραλκῆ.

Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη.
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον, καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον. ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰς ὅ κε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν, ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτοισι διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὧδ' ἔστω ἑκάεργε, τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ,
Ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας, καὶ Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσεται οἰόθεν οἶος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι.
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, κασίγνητος δέ τοι εἰμί.
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιούς,
Αὐτὸς δὲ προκάλεσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων, ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών. τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε, καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀνδράσι τερπόμενοι. τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
Ἀσπίσι, καὶ κορύθεσσι, καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς,
Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε
Ἐν πεδίῳ. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
Εἰς ὅ κεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,

οὕτως ἡ νίκη λέγεται, ὅτ' ἂν οἱ νικῶντες νικῶνται, ἢ ἀνάπαλιν τὴν τοῖς ἑτέροις ἀλκὴν καὶ δύναμιν παρέχουσαν. τέκμωρ.] τέλος. διαπραθέειν.] διαπορθῆσαι. ὧδ' ἔστω.] οὕτως γενέσθω. μέμονας.] προθυμῇ. ὄρσωμεν.] παρορμήσωμεν. οἰόθεν οἶος.] μόνος πρὸς μόνον. ἐπόρσειαν.] ἐφορμήσειαν. τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς.] μυθεύεται τῶν ἐκ Ἑκάβης γεγονότων Πριάμῳ παίδων, Ἕλενον καὶ Κασάνδραν διδύμους γεγενῆσθαι. τῶν δὲ γενεθλίων αὐτοῖς τελουμένων, ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ λέγεται τὸν Ἕλενον καὶ τὴν Κασάνδραν ἐν τῷ ναῷ παίζοντας κατακοιμηθῆναι. ὑπὸ δὲ μέθης τῶν περὶ τῶν παίδων ἐκλαθομένων ἐκείνων, οἴκαδε χωρισθῆναι. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐλθόντας εἰς τὸ ἱερὸν, θεάσασθαι τοὺς παῖδας ταῖς τῶν ὄφεων γλώτταις τοὺς πόρους τῶν αἰσθητηρίων καθαιρομένους. ὡς οὖν διὰ τὸ παράδοξον αἱ γυναῖκες ἀνέκραγον, συνέβη ἀπαλλαγῆναι τοὺς ὄφεις, καὶ καταδῦναι ἐν ταῖς παρακειμέναις δάφναις. τοὺς δὲ παῖδας ἀμφοτέρους τῆς μαντικῆς οὕτως μεταλαβεῖν. ἱστορεῖ Ἀντικλείδης. σύνθετο.] συνῆκεν, ἐνόησεν. μητιόωσι.] βουλομένοις. πότμον ἐπισπεῖν.] τὸ μοιρίδιον ἐπισπάσασθαι. μέσσου δουρὸς ἑλών.] ἐκ μέσου κρατῶν τὸ δόρυ. σημεῖον ἡσυχίας πολέμου. ἱδρύνθησαν.] ἐκάθισαν, ἐκαθέσθησαν. ἐοικότες.] ὁμοιούμενοι. αἰγυπιοῖσιν.] οἱ μὲν εἶδος ἀετοῦ, οἱ δὲ τοὺς γύπας ἐδέξαντο. εἵατο.] ἐκάθηντο. πεφρικυῖαι.] συνεσταλμέναι. φρὶξ γὰρ, ἡ ἐπανάστασις τῶν κυμάτων. φρίσσει τις φόβῳ, ἢ ψύχει, ἢ ὀργῇ. ἐμψύχως οὖν τὰς φάλαγγας φρίσσειν φησί. φρίξ.] ἡ δὲ ἐπιπολῆς κίνησις τοῦ ὕδατος ὃ ἐστι τοῦ κύματος ἀρχομένου, ἢ τὸ ἐπιπολάζον τῷ κύματι ἀφρῶδες, ὅτ' ἂν ἄνεμος ἄρχηται πνεῖν, ἢ ἡ πρώτη ἔγερσις τῶν κυμάτων. ὀρνυμένοιο.] ὁρμωμένου. νέον.] νεωστί. μελάνει.] μελανίζει, ἢ μελαίνεται. τεκμαίρεται.] βουλεύεται, ἢ τελειοῖ, ἢ ἐπὶ τέλος ἄγει. ἔασιν.]

ἕασιν.] ἔνεισιν, ὑπάρχουσι. πρόμος.] πρόμαχος. ταναήκεϊ.] ἐπιμήκει καὶ τεταμένην ἔχοντι τὴν ἀκμὴν, ὅ τ' ἐστιν ἠκονημένην τὴν ἀρχήν. λελάχωσι.] λαχεῖν ποιήσωσιν, οἱονεὶ μεταλαβεῖν. κρεμόω.] κρεμάσω. ταρχύσωσι.] θάψωσι. τάρχαι δὲ, τὰ ἀπονενομισμένα τοῖς νεκροῖς πρὸς κηδείαν ἀπὸ τῆς ταραχῆς. σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] Ἀθάμας Αἰόλου παῖς, βασιλεὺς δὲ Θηβῶν, γήμας τὴν Κάδμου παῖδα Ἰνὼ, παῖδας ἔσχε δύο, Λέαρχον καὶ Μελικέρτην. κατὰ Ἥρας δὲ πρόσταγμα, ἀποπεμψάμενος τὴν Ἰνὼ, καὶ ἐπιγήμας Νεφέλην, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς

Τῶν νῦν ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
10 Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω,
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας·
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
20 Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
30 Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ·
Ὤ μοι ἀπειλητῆρες Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν,
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,

Ἥμενοι

δύο παῖδας Ἕλλην τε καὶ Φρίξον. μιγνύμενον δὲ αὐτὸν λάθρα τῇ Ἰνοῖ καταπτύσασα, ἡ Νεφέλη ᾤχετο. πάλιν δὲ τῆς οἰκίας ἐπικρατήσασα ἡ Ἰνὼ, ἐπεβούλευσε τοῖς τῆς Νεφέλης παισίν. εὑροῦσα δέ τινα μηχανὴν, ἔφρυγε τὰ σπέρματα. καὶ δὴ πολλῆς οὔσης ἀκαρπίας ἐν τῇ χώρᾳ, ἔπεμψεν ὁ Ἀθάμας εἰς Πυθὼ θεοπρόπους. ἡ δὲ Ἰνὼ 80 συνέπεισε τούτους τεχνάσασά τινα χρησμὸν κατὰ τοῦ Φρίξου, ὡς θῦμα τῆς αὐτοῦ γονῆς προσενεγκὼν, ἀπαλλαγήσεται τοῦ δεινοῦ. πυθόμενος οὖν παρὰ τῶν θεοπρόπων ὁ Ἀθάμας τὸ λόγιον, μεταπέμπεται ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸν Φρίξον. πρόφασιν δὲ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἄγειν, ὅ, τι κάλλιστον πρόβατον ἐν τοῖς θρέμμασιν εἰς ἱερουργίαν ὑπάρχει. μυθολογεῖται δὲ παραγιγνομένῳ τῷ Φρίξῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς κατά τινος δαίμονος ἐπιφάνειαν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λαλῆσαι τὸν κριὸν, καὶ πᾶσιν αὐτῷ τὴν ἐπιβουλὴν ἀναγγεῖλαι, κελεῦσαί τε αὐτῷ μετὰ τῆς ἀδελφῆς 90 ἐπικαθίσαι τῷ νώτῳ, ὅπως τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον ἐκφυγεῖν δυνηθῶσιν. οὗ καὶ γενομένου, λέγεται τὸν κριὸν μετὰ πολλῆς βίας διὰ μέσου τοῦ ἀέρος ποιήσασθαι τὴν πορείαν. τὴν δὲ Ἕλλην μὴ δυναμένην ἀντέχειν, καταπεσεῖν εἰς τὸ ὑποκείμενον πέλαγος. προσαγορευθῆναι δὲ τοῦτο διὰ τὴν προειρημένην Ἑλλήσποντον. τὸν δὲ κριὸν κομίσαντα εἰς Κόλχους, ἐκ τοῦ πόντου τὸν Φρίξον τελευτῆσαι. ἐπὶ τοῦτο λέγεται τὸ δέρας τοὺς Ἀργοναύτας ἀποσταλῆναι μετὰ τοῦ Ἰάσονος. τὸν δὲ Ἀθάμαντά φασι μαθόντα ἕκαστα τῶν συντεθέντων ὑπὸ 40 τῆς Ἰνοῦς, μὴ φείσασθαι, μηδὲ τῶν ἐξ αὐτοῦ γενομένων αὐτῇ παίδων, ἀλλ' αὐτοχειρίᾳ μὲν ἀποκτεῖναι Λέαρχον, ἐπιδιῶξαι δὲ μετὰ ξίφους καὶ τὴν Ἰνώ. τὴν δὲ καταλαμβανομένην, σωτηρίαν ἐπισπάσασθαι ἑαυτῇ τε καὶ τῷ υἱεῖ ῥίψασαν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τυχεῖν ἐκ τῶν θεῶν τῶν ἐναλίων τιμῶν. ὕστερον δὲ καὶ προσαγορευθῆναι αὐτὴν, διὰ τὸν ἐκ τῆς θαλάσσης ἀφρὸν, Λευκοθέαν· τὸν δὲ Μελικέρτην, Παλαίμονα. εἶναι δὲ αὐτοὺς σωτῆρας τῶν τὸ πέλαγος πλεόντων ἀνθρώπων. ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ. χεύωσι.] χώσωσι. χέειν, τὸ τὴν γῆν ἐπιχέαι τοῖς τεθνεῶσι. σῆμά τέ οἱ χεῦσαι. ἀπὸ τούτου τὸ χυτὴ, οὐ κοινῶς ἡ γῆ, ἀλλ' ἡ ἐπιχεομένη τοῖς νεκροῖς. πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] ἤτοι κατὰ ἀντίφρασιν, στενὸς γὰρ ὁ Ἑλλησπόντος, ἢ τῷ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος αὐτοῦ πεπλατυσμένῳ. ὀψιγόνων.] τῶν ὕστερον γεννησομένων. οἴνοπα.] ὡς οἶνος τῇ χροιᾷ, μέλανα. ἀνήνασθαι.] ἀρνήσασθαι. ὑποδέχθαι.] ἀναδέξασθαι τὸν λόγον. στεναχίζετο.] ἔστενεν, ἐκακοπάθει. ἀπειλητῆρες.] καυχηταὶ, ἀπειλεῖν εἰδότες, ἐπαγγέλλεσθαι. τοὺς δὲ τοιούτους καὶ καυχηματίας λέγουσιν. αἴδεσθεν μὲν 50 ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.] αἰδέσθησαν. δειλῶν γάρ. δεῖσαν δὲ διὰ τὰς σπονδάς. ἢ περιμένοντες κέλευσιν ὡς δῆλον ἀπὸ τῶν ἑξῆς, ἢ ὑπὸ θεοῦ ὁρμῆσθαι αὐτὸν ὑπονοοῦντες. ἢ διὰ τὸ νὺξ δ' ἤδη τελέθει. καὶ παροιμία, ὅτι θρασὺς πρὸς ὄψιν πολλοῦ κακός. ἐπίχαρμος δὲ ὅτι κακὸς θαρρεῖ μάλ' αὐτόθεν, ἔπειτα φεύγει. ἔστι δὲ τὸ ἔπος ἰσόκωλον. ὅπερ ἐστὶ φράσις δύο ἢ πλειόνων κώλων ἀποκρινομένων ἀλλήλοις πρὸς ἀντίστροφον ἐμφέρειαν. δεύτερον, χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν. τρίτον ὁμοιόπτωτον καὶ ὁμοιότονον· ὕλῃ ἐπ' ἰχθυόεντι καὶ ἔρμῳ δινήεντι. τινὲς δὲ δέισαντες τὸν Ἀγαμέμνονα, ὡς καὶ σιγῇ δεδιότες. αἰνόθεν αἰνῶς.] ἐκ δεινοῦ δεινὰ, ἢ καὶ τῶν δεινῶν δεινότερα. ὕδωρ

καὶ γαῖα γένοισθε.] ἀναλυθείητε, εἰς ὕδωρ καὶ γῆν διαλυθείητε καὶ ἀποθάνοιτε. βέλτιον δὲ ἀκούειν, ἐξ ὧν ἐγένεσθε, εἰς ταῦτα πάλιν ἀναστοιχειωθείητε. τῶν στοιχείων ἀὴρ καὶ γῆ κατὰ φύσιν ἀκίνητα, τὰ δὲ ἄλλα κινητά. ταῦτα οὖν, φησὶ, τὴν ἀκινησίαν ὀνειδίζων. καὶ Ξενοφάνης· πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. ἐκ γῆς γὰρ πάντα καὶ εἰς γῆν τελευτᾷ. ἢ ὅτι τὸ ὕδωρ τὰς ψυχὰς διαφθείρει. αὖθι.] αὐτόθι. ἀκήριοι.] ἄψυχοι. ἀκλεές.] ἀκλεεῖς, ἄδοξοι καὶ ἀνωνόμαστοι. ὕπερθεν.] ὑπεράνω. πείρατα.] πέρατα, τέλη. ἀφραίνεις.] παραφρονεῖς, μωραίνεις, ἀσυνετεῖς. ἀνὰ δ' ἴσχεο.] ἀνάσχου δέ. στυγέουσι.] φοβοῦνται, μισοῦσιν. ἔρριγ'.] φοβεῖται. ἀντιβολῆσαι.] ὑπαντῆσαι, συναντῆσαι. ἀδειής.] ἄφοβος, ἀδεής. μόθου.] μάχης. οἱονεὶ μότου, παρὰ μόθος τάχιστα πληροῦσθαι τὴν ἐπιθυμίαν. ἀκόρητος.] ἀπλήρωτος. ἀσπασίως.] χαριέντως, ἀσμένως, ἡδέως. γονὺ κάμψειν.] ἀναπαύσεσθαι. ἢ συγκάμψειν τὰ γόνατα, διὰ τὸ κεκοπῶσθαι ἐν τῷ διώκεσθαι. δηΐου.] καυστικοῦ, διακοπτικοῦ. γηθόσυνοι.] χαίροντες. εἰρόμενος.] ἐρωτῶν. ἐρέων.] ἐρευνῶν, ζητῶν. γενεήν τε τόκον τε.] πατέρα καὶ παῖδα. ἡβῷμι.] ἀκμάζοιμι. κελάδοντι.] διὰ τὸν ἦχον τοῦ ῥεύματος. οὕτως εἶπε τὸν Ἰάρδανον, ὅς ἐστι ποταμὸς Ἀρκαδίας. ἐν ἄλλῳ Κελάδων ποταμὸς Ἀρκαδίας. σημαίνει δὲ ἡ λέξις, καὶ τὸν μετὰ ἤχου ῥέοντα. Φειᾶς.] Φειὰ δὲ πόλις τῆς Ἤλιδος. οἱ δὲ τῆς Ἀρκαδίας. παρ' ἣν ὁ Ἰάρδανος ῥεῖ. Ἰάρδανος δὲ ποταμὸς ἐν Ἤλιδι, ἐν ἄλλῳ ποταμὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ. κορύνη.] ῥοπάλῳ. ῥόπαλον δέ ἐστιν ἀμυντήριον ἑτερορρεπὲς ἐξ ἑνὸς μέρους ῥοπὴν ἔχον καὶ βάρος. κράτεϊ.] κράτει, ἰσχύϊ. στεινωπῷ.] στενῷ τόπῳ, στενῇ ὁδῷ. ὑποφθάς.] προφθάσας, παλαβών. περόνησε.] διεπέρασε, διῆλθε, διέβησεν. οὔδει.] τῷ ἐδάφει, τῇ γῇ.

πολυτλήμων.]

100 Ἥμενοι αὖθ' ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως,
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι, αὐτὰρ ὕπερθε
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατεδύσετο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι Μενέλαε φάνη βιότοιο τελευτὴ,
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν,
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
Αὐτός τ' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις Μενέλαε διοτρεφὲς, οὐδέ τί σε χρὴ
110 Ταύτης ἀφροσύνης, ἀνὰ δ' ἴσχεο κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι,
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατ' ἄρ' ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
Εἴπερ ἀδειής γ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν αἴ κε φύγῃσι,
Δηΐου ἐκ πολέμοιο, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
120 Ὣς εἰπὼν, παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο, καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει,
Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος, ἠδ' ἀγορητής,
Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος, μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε,
Τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι,
130 Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Ἡβῷμ' ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο,
Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε, καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο ἰσόθεος φώς,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην,
Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
140 Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔ τι κράτεΐ γε,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη. πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς,
Δουρὶ μέσον περόνησεν, ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη,

τεύχεα

Τεύχεα τ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης.
Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι,
Τοῦ ὅ γε τεύχε' ἔχων, προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.
Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον, καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
10 Θάρσεϊ ᾧ, γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων.
Καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τὸν δὴ μήκιστον, καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα.
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὑμέων δ' οἵ περ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Οὐδ' οἳ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων. οἳ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν,
20 Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Τῷ δ' ἐπὶ Τυδεΐδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεύς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
30 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερές, ὅς κε λάχῃσι.
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο, καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
40 Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν, πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί,
Αἴαντος. κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες, ἀπηνήναντο ἕκαστος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
50 Ὅς μιν ἐπιγράψας, κυνέῃ βάλε φαίδιμος Αἴας,
Ἤτοι ὑπέσχεθε χεῖρ'. ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς.
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών, γήθησε δὲ θυμῷ.
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς

θυμῷ,

πολυτλήμων.] πολλὰ ὑπομένων. ἔσκον.] ἦν, ὑπῆρχον. πολλός.] ἀντὶ τοῦ μέγας. παρήορος.] παρηωρημένος τῷ σώματι. τουτέστιν ἐκλελυμένος. ἢ μὲν ἄλλως. νῦν ἀντὶ τοῦ μέγας παρῃωρημένος, ἢ 150 εἰς μῆκος ἐκτεταμένος. λέγει δὲ οὕτως ποτὲ καὶ τὸν παρεζευγμένον ἐκτὸς τοῦ ζυγοῦ ἵππον, καὶ τὸν ἄφρονα. ἔνθα καὶ ἔνθα.] κατὰ πλάτος καὶ κατὰ μῆκος. ἡβώοιμι.] ἀκμάζοιμι. προφρονέως.] προθύμως. ὀπάων.] ἀκόλουθος, ἢ θεράπων. ἀνδρειφόντῃ.] ἀνδροφόνῳ. πεπάλαχθε.] κληρώθητε. ὁ γὰρ κλῆρος, πάλος. κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς ὅς κε λάχῃσιν. ὅθι τὸ τέλος τοῦ στίχου στικτέον τὸ διαμπερὲς ὅς κε λάχῃσι. ἵν' ᾖ, τοῦ κλήρου διὰ παντὸς ἐλθόντος, ὃς ἂν 160 λάχῃ. οἱ δὲ οὕτω διέστειλαν· ὅς κε λάχῃσιν. οὗτος γὰρ ὀνήσει διαμπερές, οὐ παρ' αὐτόν, διὰ τὸν ὑπερβιβασμὸν τοῦ αἰτιώδους συνδέσμου, Ὁμηρικὸν γάρ. διαμπερές.] ἄντικρυς, καὶ φανερῶς. λάχῃσι.] λάχῃ, ἐπιτύχῃ. ἐσημήναντο.] ἐσημειώσαντο. δηλοῖ ὅτι οὐ γράμματα ᾔδεσαν οἱ ἥρωες. κυνέῃ.] περικεφαλαίᾳ. πάλλεν.] ἔσειεν. ἐκ δ' ἔθορεν.] ἐξώρμησεν, ἐξεπήδησεν. ἐνδέξια.] ἐπιδεξίως. ἀπηνήναντο.] ἀπηρνήσαντο. ὅμιλον.] τὸ ἄθροισμα. ἐπιγράψας.] γραμμαῖς τε- 170 σιν σημειωσάμενος. ὑπέσχεθεν.] ὑπέσχεν, ὑπέβαλε. γνῶ.] ἐπέγνω.

m 2 σῆμα

180

190

σῆμα.] νῦν σημεῖον. ὄφρ' ἄν.] ἕως ἄν. τόφρα.] ἐν τοσούτῳ. ἐφ' ὑμείων.] ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν, τουτέστι κατ' αὐτούς. πύθωνται.] αἴσθωνται, ἀκούσωσιν. ἀμφαδίην.] φανερῶς. δείδιμεν.] δεδοίκαμεν, φοβούμεθα. ἔμπης.] ὁμοίως. δίηται.] ἐκφοβήσει, διώξει. ἀϊδρείῃ.] ἀπειρίᾳ. νήϊδα.] ἄπειρον. ἔλπομαι.] ἐλπίζω. γενέσθαι.] γεννηθῆναι. εὖχος.] καύχημα. ἀρέσθαι.] λαβεῖν. ὄπασσον.] περιποίει. κορύσσετο.] καθωπλίζετο. νώροπι.] λαμπρῷ. χροΐ.] χρωτί. ἕσσατο.] περιεβάλετο, περιέθετο. σεύατο.] ὥρμησεν. πελώριος.] μέγας. θυμοβόρου.] τῆς τὴν ψυχὴν ἐσθιούσης. τοῖος.] τοιοῦτος. βλοσυροῖσι.] καταπληκτικοῖς. προσώπασι.] προσώποις. νέρθεν.] κάτωθεν. ἤϊεν.] ἐπορεύετο. μακρά.] μεγάλα. βιβάς.] βαίνων, διαβαίνων. κραδάων.] κραδαίνων, σείων. πάτασσεν.] ἐπέπαλλεν, ἐπήδα, ἐν παλμῷ, καὶ κινήσει ἦν. ὑποτρέσαι.] ὑποχωρῆσαι, ἐκφυγεῖν ἢ ὑποφυγεῖν διὰ δέος. ἀναδῦναι.] ἀναστρέψαι, ὑπεξελθεῖν. ἄψ.] πάλιν καὶ ὀπίσω. ἑπταβόειον.] ἑπτάπτυχον, ἑπτάβυρσον. σκυτοτόμων.] σκυτέων. αἰόλον.] ποικίλον. ζατρεφέων.] ἄγαν καὶ εὖ τε καὶ μεγάλως τεθραμμένων, ἄγαν εὐτραφῶν, μεγάλως τεθραμμένων. εἴσεαι.] γνώσῃ. οἰόθεν οἶος.] μόνος πρὸς μόνον. ῥηξήνορα.] τὸν ῥηγνύντα τὴν ἠνορέην, τουτέστι τὴν ἀνδρείαν, ἢ ἀνδρεῖον, ἢ τὸν ῥέξαι τι καὶ πρᾶξαι τῇ ἠνορέῃ δυνάμενον. ἀντιάσαιμεν.] ὑπαντήσαιμεν. ἀφαυροῦ.] ἀσθενοῦς. πειρήτιζε.] διάπειραν λάμβανε. γνωμῆσαι.

Θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον,
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται,
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,
Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι, τε τραφέμεν τε. 10
200 Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' εὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι, καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην, καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη, 20
Σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
210 Ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι,
Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι, νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μὲν ἐγήθεον εἰσορόωντες,
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον, 30
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον
220 Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων,
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,
Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν. 40
Τὸ πρόσθεν στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας,
Στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγύς. ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα.
Ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
230 Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν, 50
Καὶ πολέες, ἀλλ' ἄρχε μάχης, ἠδὲ πολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν διογενές, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Μή τί μευ ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς ἣ οὐκ οἶδε πολεμήϊα ἔργα,
Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τε.

οἶδ'

Οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν.
Οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων.
Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ.
Ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα,
Λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν αἴ κε τύχοιμι.
Ἦ ῥα. καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
10 Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής,
Ἐν τῇ ἑβδομάτῃ, ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε,
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
20 Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος. ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω,
Σὺν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί,
Οὐδ' ἔρρηξε χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος. ἡ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
30 Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε. μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς, ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε.
Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Μέσσον ἐπομφάλιον. περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας, πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον,
40 Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ.
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ', ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδι ἐγχριμφθεὶς, τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἦλθον. ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε, καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω.
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
Κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
50 Μηκέτι παῖδε φίλω πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον.
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄμφω δ' αἰχμητά· τό γε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·

νωμῆσαι.] διακινεῖν, βαστάσαι. βῶν.] βοῦν. δωρικῶς τὴν ἀσπίδα, ὅτι ἐκ βοείων ἐ-
240 στὶ δερμάτων. συνεκδοχικῶς τὸ ὅπλον. ἀζαλέην.] ξηράν. τό μοι.] διὸ μοι, ἢ ὅπερ μοι τὸ ὅπλον, μεταληπτικῶς εἰς τὸ συνώνυμον. ἐστί.] πάρεστι, ὑπάρχει. ταλαύρινον πολεμίζειν.] πληκτικῶς καὶ ὑπομονητικῶς πολεμεῖν. σταδίῃ.] τῇ συστάδην μάχῃ. μέλπεσθαι.] κυρίως μὲν παίζειν, ἢ τέρπεσθαι. νῦν δὲ, οἷον κινεῖσθαι εὐχερῶς καὶ ἐμπείρως κατὰ τὴν μάχην. ὀπιπτεύσας.] περιβλεψάμενος. ἀμφαδόν.] φανερῶς. τύχοιμι.] ἐπιτύχω. δαΐζων.] διακόπτων. ῥινῷ.]
250 τῇ βύρσῃ τοῦ δέρματος. ἔσχετο.] ἐπεσχέθη, ἐκωλύθη. διάμησε.] διέσχισεν. οὐκ ἀλαπαδνόν.] οὐκ ἀσθενές. ἀνεγνάμφθη.] ἀνεκάμφθη. ἐπάλμενος.] ἐφαλλόμενος. στυφέλιξεν.] ἔσεισε. τμήδην.] τμητικῶς. ὅσον ἐπιτεμεῖν καὶ οὐκ εἰς βάθος ῥῶσαι. ἀνεκήκιεν.] ἀνέβαλλεν, ἀνίει. ἀναχασσάμενος.] ἀναχωρήσας. ἐπομφάλιον.] τὸ ἐπικείμενον τῷ τῆς ἀσπίδος ὀμφαλῷ. ἀείρας.] ἐπάρας, βαστάσας. ἐπιδινήσας.] ἐπιστρέψας. ἐπέρεισεν.] ἐπεβάρησεν.
260 ἶνα.] ἰσχὺν, δύναμιν. ἀπέλεθρον.] ἀμέτρητον, μεγάλην. μυλοειδεῖ.] στρογγύλῳ, ἢ τραχεῖ. πέτρῳ.] λίθῳ. ἐξετανύσθη.] ἐξετάθη. ἐγχριμφθείς.] προσπελασθεὶς, ἐγγύσας. αὐτοσχεδόν.] σύνεγγυς. σχέθον.] ἐπέσχον.

270

280

τελέθει] Ἰδαῖ

τελέθει.] γίγνεται. πινυτήν.] σωφροσύνην, φρόνησιν. ἐϋφρήνῃς.] εὐφράνῃς. ἔασιν.] εἰσίν. θεῖον ἀγῶνα.] τὸ τῶν θεῶν ἄθροισμα. θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] εἰς τὸ τῶν θεῶν ἄθροισμα εἰσελεύσονται. λέγει δὲ τὰ ἱερά. περικλυτά.] περιφανῶς ἔνδοξα. θυμοβόροιο.] τῆς τὴν ψυχὴν ἐσθιούσης. διέτμαγον.] διεχωρίσθησαν. ἀρθμήσαντε.] ἀρθμήσαντες, φιλιωθέντες. δυϊκῶς. ἀρθμὸν γὰρ τὴν φιλίαν φησί. ἀρτεμέα.] ἄρτιον, ὑγιῆ. προσιόντα.] προσερχόμενον. ἀέλποντες.] ἀελπίζοντες, οὐκ ἐλπίζοντες. σόον.] σῶον, ὑγιῆ. δέρον.] ἔδερον, ἐξέδερον. ἀμφί θ' ἕπον.] καὶ περιέπον. ὅ ἐστιν ἐνήργουν. διέχευαν ἅπαντα.] διεμέρισαν, ἢ κατὰ μέρη διεῖλον, ἢ ἀνήπλωσαν, ἀνέπτυξαν, διεῖλον. τὸ γὰρ εἰς μικρὰ διελεῖν, μιστύλλειν λέγεται. διέχευαν.] διέχεαν, ἐμέρισαν. μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. πεῖραν.] διεπείρασαν, διεπερόνησαν. ὀβελοῖσι.] τοῖς ὀβελίσκοις. δαίνυντο.] ἤσθιον. δαὶς γὰρ, ἡ τροφή. νώτοισι.] τοῖς νωτιαίοις μέρεσι. διηνεκέεσσιν.] ἐπιμήκεσιν. ἢ ἐπὶ πολὺ διήκουσιν.] ἢ διηνεκῶς, ὅ ἐστι συνεχῶς. γέραιρεν.] ἐτίμα. ἐσκέδασεν.]

Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κέλευέ τε μυθήσασθαι.
Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους,
Ἀρχέτω. αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴ περ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε, βίην τε,
Καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης, καὶ δηϊοτῆτος
Σήμερον, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ' εἰς ὅ κε δαίμων 10
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει. ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Ὡς σύ τ' ἐϋφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιούς,
Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐϋφρανέω, καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τέ μοι εὐχόμεναι, θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω, 20
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε.
Ἠμὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν, ἀρθμήσαντε.
Ὣς ἄρα φωνήσας, δῶκεν ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων, καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι.
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε. τοὶ δ' ἐχάρησαν, 30
Ὡς εἶδον ζωόν τε, καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος, καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀελπτέοντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
Οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἄρσενα πενταέτηρον ὑπερμενέϊ Κρονίωνι. 40
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Νώτοισι δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν,
Ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν 50
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ἀτρεΐδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν.
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον

Ἐσκέδασ᾽ ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ᾽ ἄϊδος δὲ κατῆλθον. 330
Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ᾽ ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν.
Αὐτοὶ δ᾽ ἀγρόμενοι, κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς,
Βουσὶ, καὶ ἡμιόνοισιν. ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
Τυτθὸν ἀπὸ πρὸ νεῶν, ὥς κ᾽ ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ᾽ ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.
Τύμβον δ᾽ ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
10 Ἄκριτον ἐκ πεδίου. προτὶ δ᾽ αὐτὸν δείμομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε, καὶ αὐτῶν.
Ἐν δ᾽ αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι᾽ αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη. 340
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον
Ἥ χ᾽ ἵππον, καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ᾽ ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
Τρώων αὖτ᾽ ἀγορὴ γένετ᾽ Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ
20 Δεινὴ, τετρηχυῖα παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι.
Τοῖσι δ᾽ Ἀντήνωρ πεπνυμένος, ἦρχ᾽ ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
Ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Δεῦτ᾽ ἄγετ᾽ Ἀργείην Ἑλένην, καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ 350
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν. νῦν δ᾽ ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι, μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
30 Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπὼν, κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Ὅς μιν ἀμειβόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντήνωρ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ᾽ ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις.
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ᾽ ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί. 360
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ᾽ ἱπποδάμοις ἀγορεύσω
40 Ἀντικρὺ δ᾽ ἀπόφημι. γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω.
Κτήματα δ᾽ ὅσσ᾽ ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ᾽ ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ᾽ οἴκοθεν ἄλλ᾽ ἐπιθεῖναι.
Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπὼν, κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο. τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ὅσφιν ἐϋφρονέων, ἀγορήσατο, καὶ μετέειπε·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι,
Ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν ὡς τὸ πάρος περ, 370
50 Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος.
Ἠῶθεν δ᾽ Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας
Εἰπέμεν Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι, καὶ Μενελάῳ
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Καὶ δὲ τόδ᾽ εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ᾽ ἐθέλωσι

Παύσα-

330 ἐσκέδασεν.] ἐσκόρπισεν. ἠοῖ.] ἡμέρα. κυκλήσομεν.] ἐφ᾽ ἁμαξῶν οἴσομεν. κύκλα γὰρ, οἱ τροχοί. κατακήομεν.] κατακαύσωμεν. ἄκριτον.] ἀδιαχώριστον. δείμομεν.] οἰκοδομήσομεν. εἶλαρ.] ἔρεισμα, φύλαγμα, ἀσφάλειαν. ἱππηλασίη.] πλατεῖα, ἵππων ἐλασία. τάφρον.] τὸ περὶ τεῖχος ὄρυγμα. ἐρυκάκοι.] κατέχοι, κωλύοι. ἀμφὶς ἐοῦσα.] περὶ αὐτοὺς οὖσα τοὺς πύργους. ἐπιβρίσῃ.] ἐπιβαρύνῃ. ἐπήνησαν.] συγκατέθεντο. πόλει ἄκρῃ.] τῇ ἀκροπόλει. τετρηχυῖα.] 340 ταραχεῖα καὶ βαρβαρώδης ἢ τεταραγμένη ὑπὸ τοῦ θορύβου. πεπνυμένος.] σώφρων, συνετός. δεῦτ᾽ ἄγε.] τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλου. ἵνα μὴ ῥέξομεν.] ἀντὶ τοῦ, ἐὰν μὴ ῥέξομεν. ῥέξομεν.] πράξωμεν. ἐτεόν.] ἀληθῶς. ἀπὸ σπουδῆς.] ἀπὸ φροντίδος καὶ ἐπιμελῶς λέγεις. ἀπόφημι.] ἀποφαίνω, ἀπολέγω, ἀποκρίνομαι. θεόφιν.] θεοῖς. θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.] ἴσος θεοῖς κατὰ τὴν βουλήν. ἐγρήγορθε.] γρηγορεῖτε. ἴτω.] πορευέσθω.

δυσηχέος.] κακοήχου, διὰ τὰς οἰμωγάς· κακοὺς ἤχους ἔχοντος, διὰ τὰς τῶν ἀποθνησκόντων φωνάς. κήομεν.] καύσωμεν. πρυμνῇ.] ἐσχάτῃ. νηῒ παρὰ πρυμνῇ.] παρὰ τῇ δὲ νεὼς πρυμνῇ. ἠπύτα.] ἀντὶ τοῦ ἠπύτης. ὅ ἐστι φωνητικὸς καὶ κραυγητικός, μεγαλόφωνος, εὔφωνος. γνωτόν.] γνώριμον, φανερόν ἐστι· ἔστι δὲ καὶ ἀδελφός. ὑποκρίνονται.] ἀντὶ τοῦ ἀποκρίνονται. οὕτως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. ἐπιανδάνει.] ἐπαρέσκει. ἀμφὶ δέ.] περὶ δὲ τῶν νεκρῶν. κατακηέμεν.] ἀντὶ τοῦ κατακηέμεναι, ὅ ἐστι κατακαίειν. μεγαίρω.] φθονῶ. φειδώ.] φροντίς. ὥστε μὴ ἀναλωθῆναι.] βέλτιον δὲ ἀκούειν, τὸ περὶ δὲ ταφῆς φείσασθαι. πυρὸς μειλισσέμεν.] διὰ πυρὸς μειλίσσειν. λέγει δὲ κηδεύειν καὶ ταφῆς μεταδιδόναι, ἢ διὰ πυρὸς θάπτεσθαι. ἐρίγδουπος.] μεγάλους ψόφους ποιῶν, διὰ τῶν βροντῶν· μεγαλόηχος, διὰ τὰς βροντάς. πλεονάζει δὲ τὸ ῥίτον στοιχεῖον. ἀνέσχετο.] ἀνέσχεν ἀνέτεινεν. ἕατο.] ἐκάθηντο. Δαρδανίωνες.] οἱ ἀπὸ Δαρδάνου πόλεως Τρωϊκῆς. ὡπλίζοντο.] παρεσκευάζοντο. μεθ' ὕλην.] ἐπὶ ξύλα. ὕλη δέ, ἡ σώρευσις τῶν ξύλων.

ἀκαλαρρείταο.]

Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν. ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
380 Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς θεράποντας Ἄρηος,
Νηῒ πάρα πρυμνῇ Ἀγαμέμνονος. αὐτὰρ ὁ τοῖσι 10
Στὰς ἐν μέσσοισι, μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἤνωγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
Εἰπεῖν, αἴ κέ περ ὔμμι φίλον, καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε,
Κτήματα μὲν, ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
390 Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι. 20
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔ φησιν δώσειν. ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται,
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειν εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης· 30
400 Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
Μήθ' Ἑλένην. γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἰδαῖ' ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
Ὥς τοι ὑποκρίνονται, ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακηέμεν οὔτι μεγαίρω. 40
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
410 Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν.
Ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες, καὶ Δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἄρ' ἔλθοι
Ἰδαῖος. ὁ δ' ἄρ' ἦλθε, καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε, 50
Στὰς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα
Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
420 Ὤτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας

Ἐξ ἀκα-

Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου ὠκεανοῖο,
Οὐρανὸν εἰσανιών. οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον.
Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες ἀμαξάων ἐπάειραν.
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ.
10 Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες, ἔβαν προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ἄκριτον ἐκ πεδίου, ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν
Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
20 Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν
Εὐρεῖαν, μεγάλην. ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ζεῦ πάτερ ἦ ῥά τίς ἐστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
30 Ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
Οὐχ ὁράας ὅτι δ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
Τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας.
Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, τὸ ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
40 Ὢ πόποι ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες.
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε, μένος τε·
Σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς,
Ἄγρει μὰν ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Τεῖχος ἀναῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
50 Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέσταν οἶνον ἄγουσαι,

ἀκαλαῤῥείταο.] ἡσύχως καὶ πράως ῥέοντος. ἀκαλὸν γὰρ, τὸ ἥσυχον λέγουσι. βαθυῤῥόου.] ἐπιβαθὴς τὸν ῥοῦν ἔχοντος. ἤντεον.] ἀπήντων, συνήντων. χαλεπῶς.] δυσκόλως. νίζοντες.] νίπτοντες. βρότον.] τὸ μετὰ ἱδρῶτος καὶ κόνεως αἷμα. ὀξυτόνως δὲ, τὸν ἄνθρωπον. ἀμαξάων ἐπάειραν.] ταῖς ἁμάξαις ἐπετίθεσαν. ἐπάειραν.] ἐπετίθεσαν. πυρκαϊῆς.] πυρᾶς. ἐπενήνεον.] 430 ἐπεσώρευον. ἐν δὲ πυρὶ, πρήσαντες.] ἐμπρήσαντες δὲ τῷ πυρὶ, τουτέστι καύσαντες. ἀμφιλύκη νύξ.] τὸ καλούμενον λυκόφως τὸ πρὸς ὄρθρον, ὅ ἐστιν ὁ βαθὺς ὄρθρος πρὸς τὴν λύχνην, ὃ ἐστιν σκοτίαν· οἱονεὶ λυγόφως τι ὄν, τὸ μὴ καθαρὸν φῶς, ἀλλ' ἔτι σκοτῶδες. τῆμος.] τηνικαῦτα, τότε. κριτός.] ἔκκριτος, ἐξειλεγμένος εἰς τὸ ἔργον. ἐξαγαγόντες.] ἔξω προελθόντες. σκόλοπας.] ὀξέα ξύλα, ἅπερ ἐπήγνυον τῷ τείχει. θηεῦντο.] ἐθεῶντο. ἐθαύμαζον. 440 ἐνίψει.] κυρίως μὲν ἐπιπλήξει διὰ λόγων. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ ὁρᾷ καὶ λέξει. ἤλασαν.] ἔσκαψαν, ὤρυξαν. πολίσσαμεν.] τὴν πόλιν ἐτειχίσαμεν. ἀθλήσαντε.] κακοπαθήσαντες, κοπιάσαντες, δυϊκῶς. ἐννοσίγαιε.] σείων καὶ κινῶν τὴν γῆν. εὐρυσθενές.] μεγαλοσθενές. δείσειε.] φοβηθείη. ἄγρει.] ἄγε δή. ἀμαλδύνηται.] ἀφανίζηται. βουφόνεον.] βοῦς ἔθυον. νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν.] Λήμνιοι τὰς ἐξ ἔθους θυσίας τῇ Ἀφροδίτῃ μὴ ἀποδιδόντες, καθ' ἑαυτῶν θάνατον 450 ἐνομοθέτησαν. τὴν γὰρ θεὸν ὀργισθεῖσαν λέγεται τοῖς ἀνδράσιν ἵμερόν τινα τῶν Θρακίων ἐμβαλεῖν γυναικῶν, τῶν δὲ ἰδίων ἀμελῆσαι, καὶ καθέζεσθαι ἐφ' ἡσυχίας. διέβαινον γὰρ εἰς τὴν Θρᾴκην, πορθοῦντες καὶ συμμιγνύμενοι ταῖς ἐνταῦθα· ταῖς δὲ γυναιξὶ τῶν Λημνίων, ἔκτοπον λύσσαν ἐμπεσεῖν, ὥς τε ψηφίσασθαι πάσας ἀνδροκτονεῖν, καὶ δὴ διὰ ἐπιβουλῆς ταύτης ἐπιτυχεῖν. γενομένου δὲ τούτου τοῦ ἀτυχήματος περὶ τοὺς ἄνδρας, φασὶ τὸν Ἰάσονα μετὰ 460 τῶν Ἀργοῦς ἐξοκείλαντα εἰς τὴν νῆσον, τῇ κρατίστῃ πασῶν Ὑψιπύλῃ μιγῆναι. ἐξ ἧς γενέσθαι τὸν Εὔνηον. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν τραγῳδουμένοις.
μέθυ.]

Πολλαὶ τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος.
Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
470 Χωρὶς δ' Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ χίλια μέτρα.
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοί.
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι. τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαίνυντο. Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν, ἠδ' ἐπίκουροι.
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς,
Σμερδαλέα κτυπέων, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
480 Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Ἰλιάδος

μέθυ.] οἶνον. χίλια μέτρα.] ἤτοι οἴνου χίλια κεράμια, ἢ χιλίους χόας. οἰνίζοντο.] οἶνον ὠνοῦντο. αὐτοῖσι βόεσσι.] αὐταῖς ταῖς βουσίν. ὁπότ' ἂν δὲ περὶ πλήθους θρεμμάτων διαλέγονται οἱ ποιηταί, κατὰ τὸ θηλυκὸν προφέρονται. ἀνδραπόδεσσι.] δούλοις. τίθεντο.] παρεσκευάζοντο. θάλειαν.] θάλλουσαν τοῖς ἀγαθοῖς. κτυπέων.] βροντῶν. χλωρόν.] ἀντὶ τοῦ χλωροποιόν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ νέον. ᾕρει.] κατελάμβανεν. λεῖψαι.] σπεῖσαι. ὕπνου δῶρον.] περιφραστικῶς τὸν ὕπνον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Θ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζεὺς ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς, μὴ δι' ἑτέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατευμάτων, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται. καὶ πρότερον ἰσομαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν τε καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ὁρμήσας ἐπέσχεν Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. ἑσπέρας δὲ γενομένης Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύσασθαι, καὶ πῦρ διὰ ὅλης νυκτὸς καίειν.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Ζεὺς καλέσας εἰς ἐκκλησίαν τοὺς θεούς, ἀπαγορεύει μετὰ ἀπειλῆς μὴ δι' ἑτέροις τῶν μαχομένων βοηθεῖν. Ἀθηνᾶ δὲ αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ ἃ καὶ μὴ φανερῶς συγχωρῇ αὐτῇ τὴν τοῖς Ἕλλησι βοήθειαν, κἂν γνώμην τινὰ αὐτοῖς ὑποθέσθαι ὡς μὴ παντάπασιν ἀπόλωνται. συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοπαλὴς πόλεμος γίγνεται. μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίονι γίγνονται ῥοπῇ κατὰ Διὸς γνώμην, κεραυνοῦ πρὸ τῶν ἵππων τοῦ Διομήδους ἐνεχθέντος, καὶ τῶν ἀρίστων ἀναφοβηθέντων, καὶ εἰς φυγὴν τραπέντων. καὶ Ποσειδῶν μὲν προτρεπούσης αὐτὸν Ἥρας βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν, ἀρνεῖται. Ἀθηνᾶ θαρρησάντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, Τεύκρου πολλοὺς τοξεύσαντος, ὁ Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ τοὺς Τρῶας μεταφέρει. Ἀθηνᾶ δὲ καὶ Ἥρα ὀλίγον τοῦ Διὸς ἀπειλῶν φροντίσασαι, κατίασιν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσουσαι τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλὰ Διὸς ἐπ' αὐτὰς Ἶριν πέμψαντος μετὰ ἀπειλῆς, ὑποστρέφουσι. καὶ τότε Ἕκτωρ πλησίον τῶν νεῶν ἐπαγαγὼν τοὺς Τρῶας, καὶ παρρησιασάμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, κελεύει αὐτοὺς πῦρ καίειν πρὸ τῶν νεῶν, καὶ φυλάσσειν, ὡς ἂν μὴ λάθοιεν Ἕλληνες φυγόντες διὰ τὸ ἡττῆσθαι εἰς τὰς πατρίδας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Θ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ηως.] ἡ ἡμέρα. σημαίνει δὲ πολλά· ὅτι μὲν τὸ κατάστημα τῆς ἡμέρας, ὡς ἔχει ἐνταῦθα. ὅτε δὲ τὴν σωματικὴν θεόν, ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ, Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων. ὅτε δὲ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως μεσημβρίας τοῦ ἡλίου διάστημα, ὡς ἐν τῷ, ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. ὅτε δὲ τὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας διάστημα, ὡς ἐν τῷ, ἠὼς δέ μοι ἐστίν, ἤδη ἡ β. ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα. κροκόπεπλος.] κροκωτὸν ἱμάτιον ἔχουσα, κροκοείμων καὶ διαυγής. ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν χροιᾶς τοῦ ἡλίου γιγνομένης ἐρυθρᾶς. τοῦτο δὲ εἶπεν ὡς ἐπὶ σωματοειδοῦς θεᾶς ποιούμενος τὸν λόγον. ἐκίδνατο.] ἐσκεδάννυτο, ἐσκορπίζετο. πᾶσαν ἐπ' αἶαν.] ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. τερπικέραυνος.] ὁ τερπόμενος τοῖς κεραυνοῖς. ἢ ὁ ῥέπων τοὺς ἐναντίους κεραυνοῖς, τουτέστι, καταγωνιζόμενος. ἀκροτάτῃ κορυφῇ.] τῇ ἀκρωρείᾳ. πολυδειράδος.] πολλὰς ἀνατάσεις ἔχοντος ἢ ἐξοχάς. αὐτὸς δέ σφιν.] αὐτὸς δὲ αὐτοῖς. διακέρσαι.] διακόψαι, ἀναρρῖψαι. αἰνεῖτε.] συγκατατίθεσθε. τελευτήσω.] εἰς τέλος ἄξω, πληρώσω. οὐ κατὰ κόσμον.] οὐ κατὰ τὸ πρέπον, οὐκ ἐν τάξει. ἤ μιν.] ἢ αὐτόν. ἑλών.] λαβών. τάρταρον.] τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ἐσκοτισμένον μέρος κατώτατον τοῦ ᾅδου, καὶ ἐν βαθυτάτῳ κείμενον τόπῳ. ἢ τὸ χαλεπὸν καὶ δυσχερὲς λέγει. ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐκτετάχθαι καὶ συγκεχύσθαι ἐν αὐτῷ πάντα. οἱ δὲ τὸ ἀφώτιστον μέρος τῆς οἰκουμένης ἀπεδέξαντο. ἠερόεντα.] τὸν ὁμιχλώδη, καὶ σκοτεινόν. τῆλε.] πόρρω. βάθιστον.] βαθύτατον. βέρεθρον.] βάθος. σιδήρειαι.] σιδηραῖ. χάλκεος οὐδός.] χαλκῆ εἴσοδος, ἢ σκληρὰ καὶ ἰσχυρά. τόσσον ἔνερθ' αΐδεω.] κατωτάτω τοῦ ᾅδου. τοσοῦτόν φησι τὸν τάρταρον ἀφεστάναι τοῦ ᾅδου, ὅσον ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. διὰ δὲ τούτου σφαιροειδῆ τὸν κόσμον συνίστησι, κέντρου λόγον ἐπέχουσαν εἰσάγων τὴν γῆν, καὶ τὰς ἀπ' αὐτοῦ ἐκβαλλομένας εὐθείας εἰς ἑκάτερα τὰ πέρατα ἴσας λέγων εἶναι. τόσσον ἔνερθ' αΐδεω.] ὡς τὰ οὐράνια τρία διαστήματα ἔχει, ἀέρα μέχρι νεφελῶν, εἶτα αἰθέρα μέχρι τῶν φαινομένων. οὕτω καὶ ἀπὸ γῆς εἰς ᾅδου, εἰς τάρταρον. δῆλον δὲ ὡς οὕτω σφαιροειδὴς ἡ γῆ. κάρτιστος.] γενναιότατος. ἰσχυρός. πειρήσασθε.] πεῖραν λάβετε. σειρὴν χρυσείην.] ἅλυσιν. χρυσῆν δὲ προστέθηκε, βουλόμενος τὸ πρᾶγμα ποιητικῶς δεῖξαι. καὶ οἱ μὲν κυρίως οὕτως. οἱ δὲ ἀλληγορικῶς, τὸν ἥλιον. σειρὴν ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες καὶ τὰ ἑξῆς.] κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ζεὺς ἑαυτὸν τάσσει ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὃν κλήρῳ λαχὼν στοιχεῖον εἶχε. τοὺς δὲ λοιποὺς θεοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς αὐτῆς κοινῆς ὑπαρχούσης, ὥστε αὐτὸν καθελκυσθῆναι ὑπ' αὐτῶν. ἐξ οὐρανόθεν.] περισσὸν τὸ ἐξ. ἐξάπτεσθε.] ἐξαρτᾶσθε, ἐπιλαμβάνεσθε. μήστωρα.] ἱκανὸν ἐργάσασθαι, βουλευτικόν. οὐκ ἂν ἐρύσαιτε.] οὐκ ἂν ἑλκύσητε. ὕπατον.] μέγιστον βασιλέα. πρόφρων.] μετὰ προθυμίας. αὐτῇ κε γαίῃ.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Θ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Θῆτα, θεῶν ἀγορή, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τό γε, μήτε τις ἄρσην,
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος. ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ' ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε.
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδός,
Τόσσον ἔνερθ' αΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης.
Γνώσετ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε θεοὶ ἵνα εἴδετε πάντες,
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,
Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσαι,

Αὐτῇ

αὐτῇ κε γαίῃ.] σὺν αὐτῇ τῇ γῇ. σὺν τοῖς ἀνθρώποις. ἐρύσαιμι.] ἑλκύσαιμι. σειρὴν μέν κεν ἔπειτα.] ἐνταῦθα οἱ μέν φασι τὸν Ὅμηρον αἰνίττεσθαι μοναρχίαν, καὶ δηλοῦν ὡς ἑνὸς ἐξῆπται τὰ πάντα. οἱ δὲ ζητοῦσι, πῶς πάντων περιγίνεται ὁ Ζεύς, ὁ ὑπὸ τριῶν μόνων δεδεὶς, καθά φησιν ἐν τῇ α. ῥητέον οὖν, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐπιβουλῆς ἡ ἰσχὺς, ἐνταῦθα δὲ ἐκ τοῦ φανεροῦ τὸ κρατεῖν. περὶ ῥίον.] περὶ τὸ ἄκρον. ἢ ῥίον, ἀπὸ τοῦ περιρρεῖσθαι τοῖς ὄμβροις. δησαίμην.] δήσαιμι. μετήορα.] μετέωρα, ἐφ' ὕψους. περί τ' εἰμί.] διαφέρω τῇ δυνάμει. ἀγασσάμενοι.] θαυμάσαντες. κρατερῶς.] ἰσχυρῶς, ἀποτόμως.

Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον οὐλύμποιο,
Δησαίμην. τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο,
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἰμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι. μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτὸν,
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες, ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις,
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Θάρσει Τριτογένεια, φίλον τέκος, οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι. ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ. γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε, καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Ἴδην δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν, καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
Παυρότεροι. μέμασαν δὲ καὶ ὧς ὑσμῖνι μάχεσθαι
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων, καὶ πρὸ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ'

ὦ πάτερ ἡμέτερε.] αἱ τοιαῦται προσφωνήσεις σημαίνουσι τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ μόνου Διὸς γεγεννῆσθαι. καὶ γὰρ οὔτε Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος μητέρα αὐτῆς παραδίδωσιν. ὕπατε κρειόντων.] βασιλεῦ βασιλέων. εὖ νυ καὶ ἡμεῖς.] σαφῶς δὴ καὶ ἡμεῖς. ἴδμεν.] οἴδαμεν. ὅτι τοι.] ὅτι σοι. σθένος.] δύναμις. οὐκ ἐπιεικτόν.] οὐκ εὐσυγχώρητον, ἀνύπεικτον. ὀλοφυρόμεθα.] λυπούμεθα, θρηνοῦμεν. οἶτον.] μόρον, θάνατον. ἀναπλήσαντες.] ἀναπληρώσαντες. ἀφεξόμεθα.] παυσόμεθα. ὑποθησόμεθα.] ὑποδείξωμεν, συμβουλεύσωμεν. ὀνήσει.] ὠφελήσει. ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.] ὀργισθέντος σοῦ. Τριτογένεια.] Ὅμηρος μὲν τὴν τὸ ῥεῖν καὶ εὐλαβεῖσθαι γεννῶσαν τοῖς ἀνθρώποις. πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός. οἱ δὲ νεώτεροι, τὴν παρὰ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ γεννηθεῖσαν, ὅς ἐστι τῆς Λιβύης. πρόφρονι.] τῷ ἐκ φρονήσεως καὶ διαθέσεως. μυθέομαι.] λέγω. ἤπιος.] πρᾶος, προσηνής. τιτύσκετο.] ὑπεζεύγνυε τῷ ἅρματι, ἡτοίμαζε. χαλκόποδας.] στερεόποδας. ὠκυπέτα.] ὠκυπέτας, ταχεῖς, τοῦτ' ἐστι τρέχοντας, ὑπερβολικῶς. ἐθείρῃσι.] κόμαις ταῖς ἐξ ἔθους ἐπιμελείας ἀξιουμέναις θριξίν. χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνεν.] ἀντὶ τοῦ, χρυσῆν πανοπλίαν ἐνεδύσατο. γέντο.] ἔλαβεν. ἱμάσθλην.] μάστιγα. μεσσηγύς.] μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. ὅ ἐστι διὰ ἀέρος. πολυπίδακα.] πολλὰς πηγὰς ἔχουσαν, κάθυγρον. μητέρα θηρῶν.] πολλὰ θηρία ἔχουσαν, θηροτρόφον. Γάργαρον.] τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης. ἤτοι ἀπὸ τοῦ γαργαρίζειν καὶ ἀναδιδόναι τὰ ὕδατα. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν γαργαρεῶνος, τῆς λεγομένης σταφυλῆς. καὶ γὰρ ἡ σταφυλὴ ἀπὸ πάχεος εἰς λεπτὸν καὶ ὀξὺ λήγει. τρία δέ εἰσιν ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης, Λεκτὸν, Γάργαρον, Φαλάκρη. τέμενος.] τόπος ἱερὸς, εἰς τιμὴν ἀποτετμημένος. θυήεις.] ἐφ' οὗ θύουσιν, ἢ τεθυμιαμένος. ἠέρα.] ἀορασίαν, σκότος. ἔχευε.] περιέχεεν, ἔβαλε. ῥίμφα.] ταχέως. ἀπὸ δ' αὐτοῦ.] ἀπὸ δὲ τούτου. παυρότεροι.] ὀλιγότεροι. καὶ ὥς.] καὶ ὅμως. χρειοῖ ἀναγκαίῃ.] διὰ χρείαν ἀνάγκην ἐπιφέρουσαν, καὶ ἐπείγουσαν. πρό τε παίδων.] ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑπὲρ τέκνων. ὠΐγνυντο.] ἀνεῴγνυντο. ἐκ δ' ἔσσυτο.] ἐξῄει δέ. ἵνα.] τὴν

ἵνα.] τὸν αὐτὸν. ξυνιόντες.] συνερχόμενοι ὁμοῦ. ἔπληντο.] ἐπλησίαζον, ἤγγιζον. ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν.] νῦν τὸ ἑωθινὸν κατάστημα ἕως μεσημβρίας. ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ.] αὔξησιν ἐλάμβανεν ἡ ἡμέρα. ὅ ἐστιν, ἕως οὗ ὑψοῦται ὁ ἥλιος ὁ τὴν ἡμέραν ποιῶν. τόφρα.] ἕως τότε. βέλεα.] βέλη. πᾶν τὸ ἀπὸ διαστήματος πεμπόμενον, βέλος καλεῖται. ἥπτετο.] καθήπτετο. ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει.] περὶ τὸν οὐρανὸν, ὅ ἐστιν ἐν μεσουρανήσει. ἐτίταινεν.] ἐτεινεν, εἷλκε. τάλαντα.] λέγει δὲ τὴν τοῦ Διὸς διάνοιαν. τανηλεγέος.] μακροκοιμήτου, ἢ μακρὰν ἀφροντισίαν παρέχοντος. ῥέπε.] κατέρρεπε, κατεβάρει, κατέθαλλε. αἴσιμον ἦμαρ.] εἱμαρμένη ἡμέρα, καὶ πεπρωμένη. κῆρες.] νῦν μοῖραι. ἑζέσθην.] κατεπαύθησαν, ἱδρύνθησαν. ἄερθεν.] ἤρθησαν, κουφίσθησαν. ἔκτυπεν.] ἐξετύπησεν, ἐβρόντησε. δαιόμενον σέλας.] τὸ καιόμενον καὶ κεραύνιον πῦρ. οἱ δὲ τὴν ἀστραπήν. θάμβησαν.] ἐξεπλάγησαν, ἐφοβήθησαν. χλωρὸν δέος.] ὁ χλωροποιὸς φόβος. οὐκ ἔτλη.] οὐκ ἐκαρτέρησεν, οὐχ ὑπέμεινε. μενέτην.] ἔμειναν. δυϊκῶς. οἶος.] μόνος. οὖρος.] φύλαξ. οὔτι ἑκών.] οὐχ ἑκουσίᾳ γνώμῃ, οὐ βουλῇ. ἐτείρετο.] κατεπονεῖτο. ἄκρην κὰκ κορυφήν.] κατὰ τὴν κεφαλήν. πρῶται τρίχες.] πρώτας τρίχας λέγει τὸ καλούμενον προκόμιον. ἐμπεφύασι.] πεφύκασι. μάλιστα δὲ καίριον ἐστιν.] εὔκαιρον δὲ πρὸς θάνατον ἐστι τοῖς ἵπποις τὸ μέρος τοῦτο ἐπικίνδυνον ὄν. ἀνέπαλτο.] ἀνεπάλη, ἀνήλατο. βέλος δέ.] ἀντὶ τοῦ βέλος γάρ. δῦ.] ἔδυ, κατῆλθε. κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.] περὶ τῷ σιδήρῳ τοῦ ἀκίδος, ὅ ἐστι τῶν κανθῶν. παρηορίας.] τὰς τοῦ παρηόρου ἵππου ἡνίας, τὰς παραζεύξεις, ὅ ἐστι τοὺς ἔξωθεν παρατεταμένους ἱμάντας. ἀπέτεμνεν.] ἀπέκοπτεν. δεινὸς ἐστὶν Ὅμηρος καὶ διὰ μιᾶς λέξεως, ὅλον τὸν ἄνδρα σημαίνειν. διὰ γὰρ τοῦ ἀπέτεμνε, τὴν ἀσθένειαν τοῦ γέροντος δηλοῖ, καὶ ἐντεῦθεν τὸ βραδὺ τῆς ἐνεργείας. πρεπόντως οὖν ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου ἐχρήσατο τῷ παρατατικῷ χρόνῳ, εἰπὼν τὸ ἀΐσσων. ἐπὶ δὲ τοῦ νέου Αὐτομέδοντος τῷ συντελικῷ εἰπὼν, ἆξε καὶ ἀπέκοψε συντόμως, τὸ πρᾶγμα ἐδήλωσεν. ἀΐσσων.] ὁρμῶν, τέμνων. ἀν' ἰωχμόν.] ἀνὰ τὸν θόρυβον, ὅ ἐστι τὴν δίωξιν.

Πεζοί θ', ἱππῆές τε, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε, καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων. ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν. οἱ δὲ ἰδόντες,
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων.
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος.
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν
Οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κὰκ κορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέτεμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα. καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς ἐν ὁμίλῳ;
Μή τίς τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ,
Ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

ἡνίοχον.] τὸν ἐπιβάτην, τὸν δεσπότην. ὀξύ.] ὀξέως. ὄνομα ἔλαβεν ἀντὶ ἐπιρρήματος. πῇ.] ποῦ. μετὰ νῶτα βαλών.] μεταβαλὼν τὰ νῶτα, καὶ ῥίψας πρὸς τοὺς πολεμίους. ἀπώσομεν.] ἀποδιώξωμεν. ἄγριον.] φοικτόν, φοβερόν. οὐδ' ἐσάκουσεν.] οὐδὲ ἤκουσεν. ζητεῖται δὲ, πότερον ἄρα οὐδ' ὅλως ἤκουσεν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἢ οὐκ

ἐπείσθη. ῥητέον, ὅτι οἱ λέγοντες ὅτι ἀκούσας οὐκ ἐπείσθη, δειλίαν κατηγοροῦσι τοῦ ἥρωος, ἀγνοοῦντες τὸ οὐδ' ἐσάκουσεν. οὐ γὰρ τὸ παρακοῦσαι, ἀλλὰ τὸ μὴ αἰσθέσθαι, τελείως δηλοῖ. καὶ γὰρ οὐκ ἦν δῆλος, τῶν ἄλλων ἔσχατος φεύγων, καὶ τῇ βραδυτῆτι τὸ φιλοκίνδυνον ἐπιδεικνύμενος. παρήϊξε.] παρέδραμεν. αὐτός περ ἐών.] καίπερ μόνος ὤν. ἦ μάλα.] ὄντως δή σε. νέοι τείρουσι μαχηταί.] νέοι καταπονοῦσι πολεμισταί. σὴ δὲ βίη λέλυται.] ἐξησθένησέ σου ἡ δύναμις, καὶ παρείθη. χαλεπόν.] κακόν, δεινόν. ὀπάζει.] κατόπιν διώκει, συνελαύνει. ἠπεδανός.] ἀσθενής, ἢ ἄτεχνος. οἱονεὶ ἀπεδανός, ὁ μὴ δυνάμενος δι' ὑπερβολὴν ἀσθενείας ἐν τῷ πεδίῳ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἐδάφει στῆναι. ἔμπεδος γὰρ λέγεται, ὁ ἐν τῷ πεδίῳ δι' ἰσχὺν ἑστὼς βεβαίως. ἐπιβήσεο.] ἐπίβηθι. κραιπνά.] κραιπνῶς, ταχέως. φέβεσθαι.] φεύγειν. ἑλόμην.] ἀφειλόμην, ἔλαβον. κομείτων.] κομείτωσαν, θεραπευέτωσαν. τὼ δὲ νῶϊ.] οὗτοι δὲ οἱ Διομήδους. ἰθύνομεν] ἐπ' εὐθεῖαν ἐλαύνομεν. ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται.] ὅπως καὶ Ἕκτωρ μάθῃ. εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται.] εἰ καὶ τὸ ἐμὸν δόρυ ἐνθουσιᾷ. Νεστορέας.] τὰς τοῦ Νέστορος. Ἀγαπήνωρ.] ὁ ἀγαπῶν τὴν ἠνορέην, ἤγουν τὴν ἀνδρείαν. ἀφάμαρτεν.] ἀπέτυχεν. ὑπερώησαν.] ὑπεχώρησαν, παρωρμήθησαν. πύκασε.] περιεκάλυψεν, ἐσκέπασε. μέθεπεν.] ἐπήει, ἐδίωκεν, ἐζήτει. δευέσθην.] ἐνδεεῖς ἦσαν. σημάντορος.] τοῦ ἡνιοχήσοντος. ἐπέβησεν.] ἐπιβῆναι ἐποίησε. λοιγός.] ὄλεθρος. ἀμήχανα.] πρὸς ἃ οὐκ ἄν τις σχοίη μηχανὴν εὑρεῖν. ἔξω τοῦ δεινὰ καὶ χαλεπά. σήκασθεν.] ὡς εἰς σηκὸν κατεκλείσθησαν. σηκὸς δὲ εἴρηται οἱονεὶ ἱστηκός τις ὤν. ἀπὸ τοῦ ἵστασθαι αὐτοῦ τὰ θρέμματα. ἔνθεν καὶ οἱ νεώτεροι τῶν ποιητῶν σηκὸν λέγουσι τὸν ναόν, ἀπὸ τοῦ ἵστασθαι ἐν αὐτῷ τὰ ἀγάλματα. ἀργῆτα.] λαμπρόν. θεείου.] θείου. προσληπτέον δὲ κεραυνοῦ. ὅπου γὰρ ἂν κεραυνὸς πέσῃ, ὡς θεῖον ὄζει ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. καταπτήτην.] κατέπτηξαν, ἐφοβήθησαν. σιγαλόεντα.] ἀνθηρά, λαμπρά. φόβον δ' ἔχε.] εἰς φυγὴν ἔλαυνε. ἀλκή.] νῦν ἀλέξησις καὶ βοήθεια. ὀπάζει.] περιποιεῖ, παρέχει. εἰρύσαιτο.] κατάσχῃ, κρατήσει.

φοβούμενος.]

Ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδεΐδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
100 Στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει.
Ἠπεδανὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι,
Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρε φόβοιο.
Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων, τὼ δὲ νῶϊ
110 Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
Ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.
Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία φοινικόεντα,
Μάστιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός.
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν. ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα
120 Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου
Κεῖσθαι. ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν
Ἵππω δευέσθην σημάντορος. αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
130 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο.
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠΰτε ἄρνες,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.
Βροντήσας δ' ἄρα δεινόν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν.
Κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε.
Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο.
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε, καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα.
Δεῖσε δ' ὅ γ' ἐν θυμῷ. Διομήδεα δὲ προσέειπε·
Τυδεΐδη, ἄγε δ' αὖτε φόβον δ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
140 Ἦ οὐ γιγνώσκεις ὅτι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον. ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔ τι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,

οὐδὲ

Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος, ἵκετο νῆας.
Ὥς ποτ' ἀπειλήσει, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
10 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὤ μοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες, καὶ Δαρδανίωνες,
Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους
Αὖτις ἀν' ἰωχμόν. ἐπὶ δὲ Τρῶές τε, καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
20 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσι.
Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι. γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο.
Ἔρρε κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο,
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι, πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο. Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
30 Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν,
Τρὶς δ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Γινώσκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
Νίκην, καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
40 Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,
Ἀβληχρ', οὐδενόσωρα, τὰ δ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει.
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
50 Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,

φοβούμενος.] διωκόμενος, φεύγων. ἀπειλήσει.] καυχήσεται, κομπάσει. σημαίνει δὲ ἡ λέξις πλείονα. ἐπὶ καυχήσεως μὲν, ὡς νῦν. ἐπὶ δὲ εὐχῆς, ὡς ἐν ἐκείνοις, οὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι. ἐπὶ δὲ ὀργῆς, ὡς ἐν τῷ, ἠπείλει κατέναντα ἐναντίβιον πολεμίζων ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι.

150 τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] πρότερον θάνοιμι. ὅ ἐστι γῆς χάσμα δέξαιτό με. τάων.] ὧντινων. βάλες.] κατέβαλες. φύγαδ' ἔτραπεν.] εἰς φυγὴν ἔστρεψεν. ἀν' ἰωχμόν.] κατὰ τὸ πλῆθος. στονόεντα.] πολλῶν στεναγμῶν αἴτια. χέοντο.] ἐπέχεον, ὅ ἐστι πυκνῶς καὶ ἀθρόως ἐπέχεον. τίον.] ἐτίμων. ἕδρῃ.] προεδρίᾳ, καθέδρᾳ. πλείοις.] πεπληρωμένοις, γέμουσι. γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο.] ἀντὶ γυναικὸς ἐγένου, ἐπίσης γυναικὸς ἐτετίμησο.

160 ἔρρε κακὴ γλήνη.] φθεῖρου ἀσθενὴς κόρη, ἢ κακὸν θέαμα. γλήνη γὰρ καλεῖται ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη. εἴξαντος.] ὑποχωρήσαντος, φυγόντος. οὐδὲ γυναῖκας ἄξεις ἐν νήεσσιν.] οὐδὲ τὰς ἡμετέρας γαμετὰς αἰχμαλώτους λαβὼν ἄξεις ταῖς ναυσί. πάρος τοι δαίμονα δώσω.] προσληπτέον τὸ κακὸν, ἵν' ᾖ, πρότερον γάρ σοι κακὸν θάνατον καὶ κακὴν εἱμαρμένην δώσω. ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων.] ἀπὸ τῶν τῆς Ἴδης ὀρῶν. κτύπεν.] ἤχησεν, ἐβρόντησε. τιθείς.] παρέχων.

170 ἑτεραλκέα.] ἑτεροκλινῆ, τὴν τοῖς ἐναντίοις ἀλκὴν καὶ δύναμιν παρέχουσαν. ἀγχιμαχηταί.] συστάδην καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς μαχόμενοι. μηχανόωντο.] ἐμηχανήσαντο. ἀβληχρά.] ἀσθενῆ. οὐδενόσωρα.] οὐδεμιᾶς φροντίδος ἄξια. ἀπὸ τῆς ὤρας. ὤρα γὰρ, ἡ φροντίς. μένος ἀμόν.] τὴν ἐμὴν δύναμιν, δωρικῶς. ἐρύξει.] καθέξει, ἐπισχήσει. ῥέα.] ῥᾳδίως, εὐκόλως. ὑπερθορέονται.] ὑπερπηδήσουσιν, ὑπεραλοῦνται.

180 μνημοσύνη.] ὑπόμνησις. ἐνιπρήσω.] ἐμπρήσω, καύσω. ἐκέκλετο.] ἐκέλευσε. Ξάνθε τε καὶ σὺ Πόδαργε καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε.] τὰ δύο μέρη τοῦ λόγου, ταῦτα ἐπίθετα τῶν ἵππων. νοητέον δὲ, ὀνόματα κύρια Ξάνθον καὶ Λάμπον, ὡς τὸ δῖον οὕτως ὀρθῶς ἐπιφέρεσθαι, ἀλλ' ἐφαμαρτῆτον. κομιδήν.] ἐπιμέλειαν, θεραπείαν. ἀποτίνετον.] ἐκτίνετε, ἀποδίδοτε. πυρόν.] κριθήν. σῖτον ἐνταῦθα, καταχρηστικῶς. ἔθηκε.] παρέθηκε, παρέβαλε. μελίφρονα.] ἡδύν. ὑμῖν παρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε.] τὸ ἑξῆς τοῦτό ἐστι.

Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
Ἢ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
Ἀσπίδα νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε, καὶ αὐτήν.
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην κεν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη.
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον,
Καί ῥα Ποσειδάωνα μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οὐδέ νυ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός·
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγὰς, δῶρ' ἀνάγουσι
Πολλά τε, καὶ χαρίεντα. σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοί,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν,
Αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας, προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε, καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
Εἰλομένων. εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε·
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας, καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι, καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
Αἰδὼς Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί,
Πῇ ἔβαν εὐχωλαὶ, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι,
Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,

οἶνον ἐγκεράσασα πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι, ἢ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.] ἐγκεράσασα εἰς κέρας. πρὸ τοῦ γὰρ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν, εἰς κέρας ἔπινον. ἐφομαρτεῖτον.] ἐπακολουθεῖτον, ὁμοῦ σπεύδετον. ἀσπίδα νεστορέην.] αὐτὸν τὸν Νέστορα, περιφραστικῶς. ἔνιοι δὲ τὸ ὅπλον. ἡφαιστότευκτον γὰρ ἦν. κανόνας.] ῥάβδους αἷς ἐκράτουν τὰς ἀσπίδας. οὔπω γὰρ ἐχρῶντο τοῖς πόρπαξιν, οὓς ὄχανα ἐκάλουν. ὕστερον γὰρ οὗτοι ἐπενοήθησαν ὑπὸ Καρῶν. ὡς καὶ Ἀνακρέων φησὶ, καριοεργέος ὀχάνοιο. ἐελποίμην.] ἐλπίσαιμι ἄν. αὐτονυχί.] αὐτῇ τῇ νυκτί. ἐπιβησέμεν.] ἐπιβῆναι ποιῆσαι. νεμέσησεν.] ἐβάσκηνεν, ὠργίσθη ἐφ' οἷς ἀναξίως εἶπε. σείσατο.] διεκινήθη, ἐταράχθη. ἐλέλιξεν.] ἐκίνησεν. εὐρυσθενές.] μεγάλην δύναμιν ἔχων. ὀλοφύρεται.] οἰκτείρει, ἐλεεῖ. Ἑλίκην τε καὶ Αἰγάς.] πόλεις ἱερὰς Ποσειδῶνος. Αἰγὰς δὲ λέγει τὰς ἐν Πελοποννήσῳ. χαρίεντα.] ἐπιτερπῆ, ἡδέα. σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.] σὺ δὲ αὐτοῖς βοηθὸς γενοῦ, καὶ περιποίησε τὴν νίκην. ἐρυκακέμεν.] κατέχειν, κωλύειν. Ζῆν.] Ζῆνα, τὸν Δία. ἀκάχοιτο.] λυποῖτο. ἀπτοεπές.] ἀπτόητε, ἐν τῷ λέγειν θρασεῖα. ἔνιοι δὲ δασέως ἀναγινώσκουσιν, ἵν' ᾖ καθαπτομένη λόγοις. τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν.] ὅσον ἀπὸ τῶν νεῶν διάστημα ἦν ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὴν τάφρον ἐπληροῦτο τοῦ ὄχλου. ἄλλως, ὅσον ἡ τάφρος ἀπέχει τοῦ τείχους καὶ τῶν νεῶν, τοῦτο πλῆρες ἦν πεζῶν καὶ ἵππων. ἀμφότερα οὖν τὰ διαστήματα ἑκατέρωθεν τοῦ τείχους· τὸ μὲν πρὸς τὴν τάφρον, τὸ δὲ πρὸς τὰς ναῦς ἐπεπλήρωτο. ἔεργεν.] ἀπεχώριζε. πλῆθεν.] ἐπληρώθησαν. εἰλομένων.] συναθροιζομένων. εἴλει.] συνήθροιζε, συνέκλειε. κηλέῳ.] καυστικῷ, διαπύρῳ. ποιπνύσαντι.] ἐνεργήσαντι. πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.] πορφυροῦν ἱμάτιον μεταχειρίζεται ὁ βασιλεὺς, ἕνεκα τοῦ εὐχερῶς ἑαυτὸν σημᾶναι τοῖς Ἕλλησιν, ἐπεὶ ἀδύνατον ἦν διὰ βοῆς αὐτοὺς καταστῆσαι. μεγακήτεϊ.] μεγάλῃ, παρὰ τὸ κῆτος. ἢ πλατείᾳ καὶ εὐρυχώρῳ. ἐν μεσσάτῳ.] ἐν τῷ μεσωτάτῳ τόπῳ. ἔσκεν.] ἦν, ὑπῆρχε. γεγωνέμεν.] βοᾶν. διαπρύσιον.] διάδηλον, μέγα, ἐξάκουστον. γεγωνώς.] ἐκβοῶν, κράζων. αἰδὼς Ἀργεῖοι.] αἰδεῖσθε ὦ Ἕλληνες. εἶδος ἀγητοί.] τῷ ὁραθῆναι μόνον θαυμαστοὶ, καὶ οὐκ ἐπὶ ἔργῳ. κενεαυχέες.] κενὰ καὶ μάταια καυχώμενοι. ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες.] τὸ ὁπότε ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ ὅτε. καὶ ἀποτελεῖ ἀνταποδοτικήν.

Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν δὲ διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ. νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοι εἰμὲν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
10 Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων.
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
Ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Ἀλλὰ Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν, καὶ ἀλύξαι,
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο. τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυ χέοντα.
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
20 Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης.
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρόν.
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδον, ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν πολλῶν περ ἐόντων
Εὔξατο Τυδεΐδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους
30 Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους.
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων, καὶ Μενέλαος.
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεύς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
40 Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε παλίντονα τόξα τιταίνων.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρτιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν, ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν.
Αὐτὰρ ὃ αὖτις ἰὼν πάϊς ὣς ὑπὸ μητέρα δύσκεν
50 Εἰς Αἴανθ'. ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὅρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά τε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,

Πάντας

τινὰ περίοδον. οὐκ ἔστι δὲ ἀνταπόδοσις. ὁ γὰρ λόγος, ὅτε ἐν Λήμνῳ ἐκαυχᾶσθε. ἠγοράασθε.] ἐλέγετε, ἅς τινας ποτὲ ἐν Λήμνῳ ἐλέγετε καυχώμενοι, πίνοντες οἶνον πλεῖστον καὶ κάλλιστον. ἔσθοντες.] ἐσθίοντες. ὀρθοκραιράων.] ὀρθὰ κέρατα ἐχόντων. ἐπιστεφέας.] πλήρεις. ὁ τρόπος μεταφορά. ἀνθ' ἑκατόν.] ἀντὶ τοῦ κατέναντι ἑκατόν. στήσεσθαι.] μαχήσεσθαι. εἰμέν.] ἐσμέν. ἐνιπρήσει.] καύσει. ὑπερμενέων.] ὑπὲρ τὸ δέον βιαίων, ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει. ἄασας.] ἔβλαψας. τεόν.] τὸν σόν. ἔρρων.] ἐπὶ φθορὰν παραγενόμενος. ἱέμενος.] ἐπιθυμῶν, προθυμούμενος. αὐτοὺς δήπερ.] ἡμᾶς αὐτούς. ἀλύξαι.] ἐκκλῖναι. ὀλοφύρατο.] κατῴκτισεν, ἠλέησε. νεῦσεν.] ὑπέσχετο, ἐσήμανε. τελειότατον.] ἤτοι μέγιστον, ἢ ἐντελῆ σημεῖα φαίνοντα, ἐπιτελεστικώτατον. λέγεται δὲ κατὰ τὴν τοῦ Διὸς γένεσιν τὸν ἀετὸν γεννηθῆναι, ἔν τε τῇ πρὸς τοὺς Γίγαντας μάχῃ παραπτῆναι. διόπερ ἐν τῇ διανεμήσει τῶν πτηνῶν Ζεὺς αὐτὸν εἵλετο, ᾧ καὶ προστάσσει, καὶ ἀγγέλῳ αὐτῷ χρῆται πρὸς ἐκείνους, οὓς ἐπιφανείας ἀξιοῖ. ὅθεν καὶ αἰετὸς ἐκλήθη, οὐχ ὥς τινες, παρὰ τὸ ἀΐσσειν, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἐτεὸν δηλοῦν, ὅ ἐστιν ἀληθές. νεβρόν.] ἐλάφου γέννημα. πανομφαίῳ.] πάσης φήμης καὶ κληδόνος. ὀμφὴ γάρ, ἡ θεία κληδών. θόρον.] ἀφώρμησαν. εὔξατο.] ἐκαυχήσατο, ἐδεήθη. πάρος σχέμεν.] ἔμπροσθεν σχεῖν. Φραδμονίδην.] Φράδμονος παῖδα Ἀγέλαον. ἔλασσε.] διήλασεν. ἀράβησεν.] ἐψόφησεν, ἤχησεν. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. τὸν δὲ μετά.] μετὰ δὲ τοῦτον. ὀπάων.] ἀκόλουθος. ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ.] πολεμικός, ἴσος τῷ Ἄρει. τιταίνων.] ἐντείνων, ἕλκων. παλίντονα.] εἰς τοὐπίσω τεινόμενα. ὑπεξέφερεν.] ἔξω αὐτὸ τοῦ Τεύκρου ἐποίει. παπτήνας.] περιβλεψάμενος. ἐπεὶ Ἄρτιν.] ἤτοι ὄνομα κύριον ὁ Ἐπιάρτις. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπί τινα δηλ. ὀϊστεύσας.] τοξεύσας. δύσκεν.] ὑπεδύετο, ὑπεισῄει. κρύπτασκεν.] ἔκρυπτε.

κοίρανε

Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν, γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τεῦκρε φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε κοίρανε λαῶν,
Βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅς σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καί σε νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κέν μοι δώῃ Ζεὺς αἰγίοχος, καὶ Ἀθήνη,
Ἴλιον ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
Ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
Ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
Παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτούς.
Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστούς.
Πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν.
Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ', ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα
Υἱὸν ἐῢν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ.
Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας ἐϊκυῖα θεῇσι.
Μήκων δ' ὡς, ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν,
Ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἅμαρτε, παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων.
Ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες.

κοίρανε λαῶν.] βασιλεῦ ὄχλων. φόως.] φῶς, σωτηρία. σημαίνει δὲ τὸ κυρίως φῶς. καί σε νόθον περ ἐόντα.] Ἡρακλῆς πορθήσας Ἴλιον, Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα, Πριάμου δὲ ἀδελφὴν, ἔλαβεν αἰχμάλωτιν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν γέρας Τελαμῶνι, ὡς συστρατεύσαντι αὐτῷ. ἀφ' ἧς ἔσχε Τεῦκρον ὁ Τελαμών. ὡς δὲ ἀπὸ Τρωϊκῆς γυναικὸς τεχθέντα τὸν παῖδα, Τεῦκρον ἐκάλεσαν, προαναπέμψαντες τὸν τόνον, καὶ ποιήσαντες κύριον. Τεῦκροι γὰρ οἱ Τρῶες, ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν Τεύκρου. ἡ δὲ ἱστορία ἀκριβέστερον εἴρηται παρά τε ἄλλοις πολλοῖς, καὶ παρὰ Ἀπολλωνίῳ τῷ γραμματικῷ ἐν καταλόγῳ νεῶν. ζητεῖται δὲ, πῶς δὴ ἁπάντων ἐπαινέσας τὸν Τεῦκρον, νῦν ὑποφέρει νόθον; ὑμεῖς δὲ φαμὲν, τοῦτο μὴ εἶναι πρὸς αἰσχύνην, διὰ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔθος κρατεῖν. ἐτίμων γὰρ τοὺς νόθους ἐπίσης τοῖς γνησίοις. ἄλλως τε δὲ καὶ αἰχμάλωτος Ἡσιόνη, ἀλλὰ βασιλίς. ἔτι καὶ αὐξήσεως ἕνεκεν τοῦτ' εἰρῆσθαι φαμὲν, ὅτι τῇ ἀρετῇ καὶ τοὺς γνησίους ὑπερέβαλε. κομίσατο.] ἐπιμελείας ἠξίωσεν ὡς γνήσιον. ἐϋκλείης ἐπίβησον.] δόξης ἐπιβῆναι ποίησον. πρεσβήϊον.] πρεσβεῖον, ἄριστον. λέγει δὲ τὸ ὑπὲρ τιμῆς διδόμενον δῶρον. τρίποδα.] λέβητα, ἔχοντα αὐτοφυεῖς πόδας. αὐτοῖσιν ὄχεσφιν.] σὺν τοῖς ἅρμασιν. ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.] ἥτις τῆς αὐτῆς κοίτης κοινωνήσει. σπεύδοντα.] ἐσπευκότα. ὠσάμεθα.] ἀπωσάμεθα. ἐκ τοῦ δή.] ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. δεδεγμένος.] ἐπιτηρῶν, ἢ προσδεχόμενος. τανυγλώχινας.] μακρὰς καὶ ὀξείας γωνιώσεις ἔχοντας, ὅ ἐστιν ἀκίδας. πῆχθεν.] ἐνεπάγησαν. ἀρηϊθόων.] πολεμικῶν. λυσσητῆρα.] μανιώδη, λυσσώδη. ἴαλλεν.] ἔφιε, ἔπεμπεν. ἵετο.] προεθυμεῖτο, ὥρμα. Αἰσύμηθεν.] ἀπὸ Αἰσύμης πόλεως. ὀπυιομένη.] μεμνηστευμένη, γεγαμημένη. μήκων δ' ὥς.] ὡς μήκων. ὁ τρόπος ἀναστροφή. μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ.] ἤτοι τὸ ἡ μετὰ τοῦ τε περιττεύει· ἵν' ᾖ, ὡς μήκων ἑτέρωσε κάρη βάλεν. ἢ τῷ βριθομένη λείπει ῥῆμα. καὶ ἔστι μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος. κάρη βάλεν.] ἀπέκλινε τὴν κεφαλήν. ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ.] σημειωτέον ὅτι θηλυκῶς εἶπε τὴν μήκωνα. βριθομένη.] ἀντὶ τοῦ βρίθεται, ὅ ἐστι βαρεῖται. καὶ οὐχ ὡς τινὲς εἶπον, βαρυνομένη. κέχρηται γὰρ τῇ μετοχῇ ἀντὶ ῥήματος, καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ἴδιον Αἰολέων. νοτίῃσί τε εἰαρινῇσι.] δρόσοις ἢ ψεκάσιν ἐαριναῖς. ἤμυσε.] ἔκλινε. πήληκι βαρυνθέν.] τῇ περικεφαλαίᾳ βαρυνθέν. παρέσφηλε.] σφαλῆναι καὶ ἀποτυχεῖν ἐποίησεν. ἱέμενον.] ὁρμῶντα. ὑπερώησαν.] ὑπεχώρησαν. πύκασε.]

Τεύκροιο. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε,
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺς ἐόντα,
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας,
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί.
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου. βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστόν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ. τὸν δ' αὖ κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Αὐερύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε, στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
Τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτα βάλε λίθῳ ὀκριόεντι.
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν. νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ.
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν.
Οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος,
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι διώκων,
Ἰσχία τε, γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει,
Ὡς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον, οἱ δ' ἐφέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας, καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ' ὑστάτιόν περ;
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ. ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς,
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καὶ λίην οὗτός γε μένος, θυμόν τ' ὀλέσειε,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ,
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,

πύκασε.] συνέσχεν, ἐκάλυψε. θόρε.] κατεπήδησεν. αὐερύοντα.] εἰς τοὐπίσω ἕλκοντα. κληῒς.] κατάκλεις. ἀποέργει.] ἀπείργει. νάρκησεν.] ἐνάρκησεν, ἐλύθη. γνὺξ.] ἐπὶ γόνυ. ἐριπών.] πεσών. οὐκ ἀμέλησεν.] ἐφρόντισεν. ὁ τρόπος ἀντίφρασις. περίβη.] περιέβη. ὑποδύντε.] ὑπεισελθόντες. σθένεϊ βλεμεαίνων.] σφοδρῶς ἀθυρωνούμενος. ἔνιοι δέ, τῷ βλέμματι φοβῶν. οἷον τὴν δύναμιν διὰ τοῦ βλέμματος ἐνδεικνύμενος. συὸς ἀγρίου.] συάγρου. σημειωτέον δ' ὅτι τὰ τοιαῦτα ὀνόματα διῃρημένως λέγεται, ὡς τὸ ἄγριον αἶγα. ἑλισσόμενος.] συστρεφόμενος. δοκεύει.] ἐπιτηρεῖ. ὤπαζε.] κατόπιν, ἐδίωκε, κατέπειγε. τὸν ὀπίστατον.] τὸν τελευταῖον. σκόλοπες.] τὰ ἀπεξυσμένα ξύλα. δάμεν.] ἀνῃρέθησαν. ἐρητύοντο.] κατέχοντο. κεκλόμενοι.] ἐγκελευόμενοι. ἀμφιπεριστρώφα.] πανταχοῦ περιεστρέφετο, ὅ ἐστιν ἐν κύκλῳ περιήλαυνε. Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων.] Γοργότητος, ἢ ἀντὶ τοῦ Γοργόνος. ὅ ἐστι φοβερά. ἀπὸ εὐθείας τῆς Γοργὼ εἶπε τὴν γενικήν. ἢ οἵματα, ἀντὶ τοῦ ὁρμήματα. νῶϊ.] ἡμεῖς. κοινὴ ἡ διάλεκτος. Δωριεῖς δέ φασιν, ἄμμες· Αἰολεῖς, ἄμμε· Ἀττικοὶ δέ, νῶϊ· Ἴωνες, ἡμέες. ἔστι δὲ ἀντωνυμία δυϊκὴ ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς πτώσεως. ἐὰν δὲ σὺν τῷ ν ἡμῶν καὶ ἡμῖν. οὐκέτι νῶϊ.] καὶ τὰ ἑξῆς· οὐκ ἔτι σώους θῶμεν τοὺς Ἕλληνας. οὐ κηδεμονίαν καὶ φροντίδα ποιησόμεθα ἐξ ὑστέρου. κεκαδησόμεθα.] λυπησόμεθα, φροντιοῦμεν. ὑστάτιον.] ἐξ ὑστέρου. οἶτον.] μόρον. ῥιπῇ.] τῇ φορᾷ. ἀνεκτῶς.] ἀνασχετῶς. καὶ λίην οὗτός γε.] καὶ λίαν οὗτος. οὑμός.] ὁ ἐμός.

Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων,
Ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς ἀΐδαο Πυλάρταο προὔπεμψεν,
Ἐξ ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ ἀΐδαο,
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα,
370 Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλάς.
Ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,
Ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὖτε φίλην γλαυκώπιδα εἴπῃ,
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Εἰ νῶϊν Πριάμοιο πάϊς κορυθαίολος Ἕκτωρ
Γηθήσει, προφανείτε ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἤ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας, ἠδ' οἰωνοὺς
380 Δημῷ, καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἡ μὲν ἐποιχομένη, χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο, καὶ κάμε χερσίν,
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δὲ ὄχεα, φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
390 Βριθύ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους,
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανός, οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι,
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς,
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν,
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
400 Ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόν δε.

σχέτλιος.] νῦν ἐπισχετικῶς. ἀλιτρός.] ἁμαρτωλός, ἄδικος. ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.] τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ προθυμίας κωλυτής. σώεσκον.] ἔσωζον. Εὐρυσθῆος.] Εὐρυσθέως τοῦ Ἀργείων βασιλέως, τοῦ ἐπιτάττοντος Ἡρακλεῖ τοὺς ἄθλους. ἀέθλων.] ἄθλων, κακοπαθειῶν. ἐπαλεξήσουσαν.] ἐπικουρήσουσαν, βοηθήσουσαν. προΐαλλε.] προέπεμπεν. ᾔδεα.] ᾔδειν, ἠπιστάμην. πευκαλίμῃσι.] συνεταῖς, ἢ πικραῖς. παρὰ τὴν πεύκην. εὖτέ μιν.] ὁπότε αὐτόν. Πυλάρταο.] ἰσχυρῶς συναρμόζοντος καὶ κλείοντος τὰς πύλας, διὰ τὸ μηδένα ὑποστρέφειν ἐξ ᾅδου. ἐξ ἐρέβευς.] ἐκ τοῦ ἐρέβους, ὅ ἐστι σκότους. ἔστι δὲ ὁ πρὸ τοῦ Ταρτάρου τόπος. κύνα ἀΐδαο.] τὸν Κέρβερον. τελεσθέντων τῶν τοῦ Ἡρακλέους ἄθλων ἐν μησὶ καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, μὴ προσδεχόμενος Εὐρυσθεὺς τόν τε τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἄθλον, καὶ τὸν ὕδρας, ἐνδέκατον ἐπέταξεν ἄθλον αὐτῷ τὸν Κέρβερον ἐξ ᾅδου κομίζειν. εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος. μέλλων οὖν ἐπὶ τοῦτον ἀπιέναι, ἦλθε πρὸς Εὔμολπον εἰς Ἐλευσῖνα, βουλόμενος μυηθῆναι. ἦν δὲ οὐκ ἐξὸν ξένοις τότε μυεῖσθαι, δι' ὃ γίνεται Πυλίου θετὸς υἱός. καὶ παραγενόμενος ἐμυεῖτο. μὴ δυνάμενος οὖν ἰδεῖν τὰ μυστήρια, ἐπεὶ πρὸ οὐχ ἡγνίσθη τὸν τῶν Κενταύρων φόνον, ἁγνισθεὶς ὑπὸ Εὐμόλπου τότε ἐμυήθη. καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὸ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς ἀκρωτήριον, ὃ τῆς ᾅδου καταβάσεώς ἐστι στόμιον, διὰ τούτου κατῄει. ὡς δὲ εἶδον αὐτὸν αἱ ψυχαί, χωρὶς Μελεάγρου καὶ Μεδούσης τῆς Γοργόνος, εὐθὺς ἔφυγον. ἐπὶ δὲ τὴν Γοργόνα τὸ ξίφος ὡς ζῶσαν ἕλκει. καὶ παρὰ Ἑρμοῦ μανθάνει, ὅτι ἐστὶ κενὸν εἴδωλον. πλησίον δὲ τῶν ᾅδου πυλῶν γενόμενος, Θησέα ἐγείρει, καθήμενον ἐπὶ ἀκινήτου θρόνου. ὁμοίως δὲ καὶ Πειρίθουν ἐβουλήθη. καὶ τῆς γῆς πολὺ σειομένης, οὐκ ἠδυνήθη. ἀπεκύλισε δὲ καὶ τὸν Ἀσκαλάφου πέτρον. βουλόμενος δὲ αἷμα ταῖς ψυχαῖς παρασχέσθαι, μίαν τῶν ᾅδου βοῶν ἀπέσφαξεν. * λείπει. * αἰπά.] ὑψηλά. ἐξ οὗ καὶ χαλεπά. στυγός.] Στὺξ μία τῶν Ὠκεανοῦ θυγατέρων, ἣν ὁ Ζεὺς φρικωδέστατον ὅρκον τῶν θεῶν ἐποίησε, τιμήσας αὐτήν, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν θεογονίᾳ. ἔστι δὲ καὶ κρήνη ἐν ᾅδει. ἐξήνυσεν.] ἐτέλεσεν, ἐπλήρωσε. γούνατ' ἔκυσεν.] ἐγονυπέτησεν. ἔκυσε.] προσεκύνησεν, ἐφίλησεν. ἔσται μάν.] ἔσται μὴν καιρός. ἐπέντυε.] ἡτοίμαζε, παρεσκεύαζε. καταδῦσα.] εἰσελθοῦσα, μεταφορὰ ὁ τρόπος. πάϊς.] παῖς. προφανείσας.] φανείσας, ὀφθείσας. κορέει.] κορέσει. δημῷ.] τῇ πιμελῇ, τῷ λίπει. λάζετο.] ἔλαβεν. ἐπεμαίετο.] ἔπληξε. μύκον.] ἠνοίγησαν, ἤχησαν. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. πάλιν τρέπε.] εἰς τοὐπίσω ἔτρεπεν. ἄντην.] ἐξ ἐναντίας. συνοισόμεθα.] συναχθησόμεθα, συμβαλοῦμεν. γυώσω.]

ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω.
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός.
ὄφρ' εἰδῇ γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι,
10 αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσω.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
πρώτῃσι δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
ἀντομένη κατέρυκε. Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον.
πῇ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
οὐκ ἐάα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισι.
ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊς, ᾗ τελέει περ,
20 γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν.
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός.
ὄφρ' εἰδῇς γλαυκῶπι, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι,
Ἥρῃ δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται.
αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσῃ.
ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε
τολμήσεις, Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
30 Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε,
νῶϊ ἐῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζειν.
τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
ὅς κε τύχῃ. κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
40 τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους.
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν.
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον,
μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους,
Οὔλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους,
τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
50 αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
αἳ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς, Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη,
ἥσθην. οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο,
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·

γυιώσω.] χολώσω. ἄξω.] κατάξω, συντρίψω. δεκάτους.] δέκα. περιτελλομένους.] περιερχομένους, πληρουμένους. ἀπαλθήσεσθον.] ἰαθήσεσθε. δυϊκῶς. μάρπτῃσι.] καταλάβῃ, κατάσχῃ. νεμεσίζομαι.] μέμφομαι. οὐδὲ χολοῦμαι.] οὐδὲ ὀργίζομαι. ἔωθεν.] ἔθος ἔχει. ἐνικλᾶν.] ἐμποδίζειν. ἀελλόπος.] ταχύπους παρὰ τὰς ἀέλλας, ὅ ἐστιν ἀνέμους. πολυπτύχου.] πολλὰ ἀποκλίματα ἔχοντος, καὶ ἐξοχάς. 410 ἀντομένη.] ἀπαντήσασα. κατέρυκε.] κατέσχεν. ἔννεπεν.] εἶπεν, ἔλεγε. Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον.] τὸν τοῦ Διὸς λόγον αὐταῖς ἀπήγγελλε. πῇ μέματον.] ποῦ προθυμεῖσθον. ᾗ τελέει περ.] ἅπερ εἰς τέλος ἄξει, πληρώσει. κύον.] ἀναιδεστάτη. ἀδεές.] ἄφοβε. τολμήσεις.] ὑπομενεῖς, καρτερήσεις. ἄντα.] ἐξεναντίας. ἀεῖραι.] ἆραι. ἀποφθίσθω.] ἀποφθαρέτω. βιώτω.] ζησάτω. ὡς ἐπιεικές.] ὡς πρέπει καὶ ἐγχωρεῖ. πάλιν τρέπεν.] εἰς τοὐπίσω 420 ἀπέστρεπε. μώνυχας.] μονώνυχας. πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν, τῶν προβάτων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἐχόντων χηλάς. κάπῃσι.] φάτναις. παρὰ τὸ ἐν αὐταῖς ἱσταμένους τοὺς ἵππους κάπτειν, ὅ ἐστιν ἐσθίειν. πρὸς ἐνώπια.] πρὸς τοὺς ἐξεναντίας τῶν εἰσόδων τοίχους, διὰ τὸ φωτίζεσθαι ὑπὸ τῶν θυρῶν. παμφανόωντα.] φαίνοντα, λάμποντα. κλισμοῖσι.] θρόνοις ἔχουσιν ἀνακλίσεις. μίγδ' ἄλλοισι.] ἀναμεμιγμέναι τοῖς λοιποῖς. τετιημέναι.] τεταλαιπωρημέναι, τετιμωρημέναι. δίωκεν.] ἤλαυνεν. ἐξίκε-430 το.] κατέλαβε. θώκους.] τὰ συνέδρια, τὰς καθέδρας. ἂμ βωμοῖσι.] παρὰ τοῖς βωμοῖς. κατὰ λῖτα πετάσσας.] καταπετάσας λινοῦν ἱμάτιον, ἁπλώσας. πελεμίζετο.] ἐκινεῖτο. Διὸς ἀμφίς.] τοῦ Διὸς χωρίς. ἥσθην.] ἐκαθέσθησαν. τετίηθον.] 440

Τίφθ᾽ οὕτω τετίησθον Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μέν θην κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε,
450 Πάντως οἷον ἐμόν γε μένος, καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
Οὐκ ἄν με τρέψειαν ὅσοι θεοί εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ᾽ ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω. τόδε γὰρ τετελεσμένον ἔσται· 10
Οὐκ ἂν ἐφ᾽ ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ,
Ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν᾽ ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Ὣς ἔφαθ᾽, αἳ δ᾽ ἐπέμυξαν, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Πλησίαι αἵ γ᾽ ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
460 Σκυζομένη Διῒ πατρί. χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.
Ἥρῃ δ᾽ οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες; 20
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ᾽ ἔμπης, Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ᾽ αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ᾽ ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ᾽, εἰ σὺ κελεύεις,
Βουλὴν δ᾽ Ἀργείοις ὑποθησόμεθ᾽, ἥ τις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος, προσέφη Νεφεληγερέτα Ζεύς·
470 Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα 30
Ὄψεαι, αἴ κ᾽ ἐθέλῃσθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὀλλύντ᾽ Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
Πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
Ἤματι τῷ, ὅτ᾽ ἂν οἳ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος.
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, οὐδ᾽ εἴ κε τὰ νείατα πείραθ᾽ ἵκηαι 40
Γαίης καὶ πόντοιο. ἵν᾽ Ἰαπετός τε, Κρόνος τε
480 Ἥμενοι, οὔτ᾽ αὐγῇς Ὑπερίονος ἠελίοιο
Τέρποντ᾽, οὔτ᾽ ἀνέμοισι. βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς,
Οὐδ᾽ ἢν ἔνθ᾽ ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο, τὸν δ᾽ οὔ τι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
Ἐν δ᾽ ἔπεσ᾽ Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ᾽ ἀέκουσιν ἔδυ φάος, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς 50
Ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ᾽ αὖτ᾽ ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
490 Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ᾽ ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον.

τόν ῥ᾽

τετίησθον.] τεταλαιπώρησθε. οὐ μέν θην.] οὐ μὲν δή. κάμετον.] κεκμήκατε, κεκοπιάκατε. πάντως οἷον ἐμόν γε μένος.] καὶ τὰ ἑξῆς. ἡ δὲ τοῦ πάντων μείζονος θεοῦ δύναμίς φησι τηλικαύτη ὑπάρχει, ὡς μηδὲ ὑπὸ πάντων θεῶν δύνασθαι καταγωνισθῆναι. τρέψειαν.] μεταστρέψειαν, κωλύσειαν. μέρμερα.] μερίμνης ἄξια, χαλεπά. πληγέντε.] ἀντὶ τοῦ πληγεῖσαι. ἐπέμυξαν.] μεμυκόσι τοῖς χείλεσιν, ἐπεστέναξαν, ἐγόγγυσαν. ἀκέων.] ἀντὶ τοῦ ἀκήν, ἡσυχάζουσα. ἄγριος.] ἀνήμερος, χαλεπός. οὐκ ἐπιεικτόν.] οὐκ ὑπεικτόν, οὐκ ὑποχώρητον. ἠοῦς.] ἕωθεν, ὄρθρου τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ. ὄρθαι.] διεγερθῆναι. παρὰ ναῦφι.] παρὰ ταῖς ναυσί. στείνει.] στενώματι. στεῖνος γὰρ εἴωθε λέγειν τὴν στενὴν ὁδόν. λέγει δὲ τὴν ὑπὸ πολλοῦ πλήθους στενοχωρίαν. αἰνοτάτῳ.] τῷ χαλεπῷ διὰ τὸν φόβον. θέσφατον.] θεόλεκτον, μεμοιραμένον. οὐδ᾽ εἴ κεν.] οὐδὲ ἐάν. νείατα.] κατώτατα, ἔσχατα. ἵκηαι.] παραγένῃ, ἀπέλθῃς. Ἰαπετὸς οὐρανοῦ παῖς εἷς τῶν τιτάνων. γαίης καὶ πόντοιο ἵν᾽ Ἰαπετός τε Κρόνος τε.] Διὸς μεταστήσαντος τὸν πατέρα Κρόνον τῆς βασιλείας, καὶ τὴν τῶν θεῶν ἀρχὴν παραλαβόντος, γίγαντες οἱ γῆς παῖδες ἀγανακτήσαντες, ἐν Ταρτησσῷ (πόλις δέ ἐστιν αὕτη παρὰ τῷ ὠκεανῷ) μέγαν κατὰ Διὸς πόλεμον παρεσκεύαζον. Ζεὺς δὲ συναντήσας αὐτοῖς, καταγωνίζεται πάντας· καὶ μεταστήσας αὐτοὺς εἰς Ἔρεβος, τῷ πατρὶ Κρόνῳ τὴν τούτων βασιλείαν παραδίδωσιν. Ὀφίωνα δὲ τὸν δοκοῦντα πάντων ὑπερέχειν, κατηγονίσατο, ὄρος ἐπιθεὶς αὐτῷ τὸ ἀπ᾽ αὐτοῦ Ὀφιώνιον. ὑπερίονος.] τοῦ ἡλίου, ἤτοι ὅτι Ὑπερίονός ἐστι καὶ Θείας παῖς, ὡς Ἡσίοδος. ἐντεῦθεν γάρ, αὐτὸν παρωνυμικῶς Ὑπεριονίδην καλεῖ. ἢ ὑπερίων, ὁ ὑπεράνω ἡμῶν ὤν, καὶ περιπολῶν τὸν κόσμον. διὰ τούτου γὰρ τὰ ὅλα συνέχεται. ἔνθα.] ὅπου. ἀλωμένη.] πλανωμένη. ἀλέγω.] λόγον οὐκ ἔχω, οὐ φροντίζω. κύντερον.] χαλεπώτερον, δεινότερον. ἀέκουσιν.] ἄκουσι, καὶ μὴ βουλομένοις. ἀσπασίη.] ἀσπαστή, εὐκταία. τρίλλιστος.] πολυλιτάνευτος. ἐρεβεννή.] σκοτεινή.

ὅθι δή

Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε Διῒ φίλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Νῦν ἐφάμην νῆάς τ' ὀλέσας, καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
10 Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους, καὶ νῆας, ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'. αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσατ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν.
Ἐκ πόλιος δ' ἄξεσθε βόας, καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως. οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,
20 Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ.
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
Ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Νηὸς ἐπιθρώσκων, ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα,
30 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας,
Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων,
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες, ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη,
Πῦρ μέγα καιόντων, φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
Ὧδ' ἔστω Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω.
Μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω,
40 Τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω,
Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς,
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Εἴσομαι αἴ κέ μ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
50 Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἦ κεν ἐγὼ τὸν
Χαλκῷ δῃώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, εἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
Μείνῃ ἐπερχόμενον. ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς

ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.] ἔξωθεν δεῖ λαβεῖν τὴν ἀπὸ πρόθεσιν. ἵν' ᾖ, ὅπου καθαρὸς καὶ διαφανὴς ἦν ὁ τόπος ἀπὸ τῶν νεκρῶν. πόρκης.] δακτύλιος. ἐφάμην.] ἐλογισάμην. κνέφας.] σκότος. ἐφοπλισόμεσθα.] ἑτοιμάσωμεν. ἐδωδήν.] τροφήν. οἰνίζεσθε.] οἶνον ἀγοράζετε. λέγεσθε.] συλλέξατε, συναγάγετε. μέσφ' ἠοῦς.] μέχρι τῆς ἡμέρας. ἠριγενείης.] ἤτοι τὸν ὄρθρον γεννώσης, ἢ ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένης. σέλας.] πυρὸς λαμπηδών. ἵκῃ.] παραγένηται. διὰ νύκτα.] ἀντὶ τοῦ διὰ νυκτός. μὴ μάν.] μὴ μὲν δή. ἀσπουδεί γε.] ἄνευ κακοπαθείας, χωρὶς πόνου. βέλος.] νῦν τὸ βεβλημένον μέρος τὸ τραῦμα. πέσσῃ.] συνέχῃ, θεραπεύῃ. ἀγγελλόντων.] ἀγγελλέτωσαν. παῖδας πρωθήβας.] πρώτως ἡβῶντας, νέους τοὺς ὄντας ἀπὸ τῆς ἀκμῆς [illegible] ἡλικίας. πολιοκροτάφους.] πεπολιωμένους ἀπὸ μέρους, ἤτοι συνεκδοχή. θεοδμήτων.] ὑπὸ θεῶν ᾠκοδομημένων, καθότι Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων ᾠκοδόμησαν αὐτούς. θηλύτεραι.] αἱ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφορώτεραι, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἀλόγων ζώων. τὰ μὲν γὰρ ἄλογα, ὡρισμένον ἔχει καιρὸν, ἐν ᾧ μίγνυται. αὗται δὲ διηνεκῶς πλησιάζουσι. καιόντων.] ἀντὶ τοῦ καιέτωσαν. λόχος.] ἐνέδρα. ὅθεν καὶ λοχαγοὶ, οἱ ταξίαρχοι. ἀπεόντων.] ἀπόντων. ὧδ' ἔστω.] οὕτως γενέσθω. μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν.] οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος. ἐλπόμενος.] δι' ἐλπίδος ἀγόμενος. κηρεσιφορήτους.] τοὺς ὑπὸ εἱμαρμένης ἠγμένους, μοιροφορήτους, ἢ οὓς αἱ μοῖραι ἀποίσουσιν. ἐπὶ νυκτί.] διὰ τῆς νυκτός. ὑπ' ἠοῖοι.] ὑπὸ τὴν ἕω, ὑπὸ τὸν ὄρθρον. εἴσομαι.] γνώσομαι. δῃώσας.] φονεύσας. διαείσεται.] γνωρίσει, διαγνώσεται. οὐτηθείς.] τρωθείς. ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον.] ἅμα τῷ τὸν ἥλιον ἀνίσχειν αὔριον.

κελάδη

Εἴην

Εἴην ἀθάνατος, καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη, καὶ Ἀπόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'. ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν,
οἳ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας.
δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος.
ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας, καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως. οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο,
κνίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
οἳ δὲ μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρας
εἵατο παννύχιοι. πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
φαίνετ' ἀριπρεπέα. ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ,
ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαί, καὶ πρώονες ἄκροι,
καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν.
τόσσα μεσηγὺ νεῶν, ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων, πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο. πὰρ δὲ ἑκάστῳ
εἵατο πεντήκοντα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο.
ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι, καὶ ὀλύρας,
ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον Ἠῶ μίμνον.

κελάδησαν.] ἐβόησαν μετὰ θορύβου. ἴφια μῆλα.] εὐτραφῆ. μετάληψις ὁ τρόπος. εἵατο.] ἐκαθέζοντο. φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην.] τὴν φύσει λαμπράν. τοῦτο δὲ καθόλου τῆς σελήνης ἐπιθετικόν ἐστι, κἂν μὴ πανσέληνος ᾖ. ἀριπρεπέα.] πάνυ εὐπρεπῆ, διάδηλα. ἔπλετο.] ἐγένετο, ἦν. νήνεμος.] χωρὶς ἀνέμου. σκοπιαί.] σκοποί, ὑψηλοὶ τόποι. πρώονες.] οἱ προυχηκότες τῶν ὀρῶν τόποι, καὶ προβεβλημένοι παρὰ τὸ ἐξέχειν. εἴδεται.] φαίνεται. γέγηθε δὲ φρένα ποιμήν.] ποιμένα εἶπεν, ἀντὶ τοῦ βουκόλος. διὰ νυκτὸς γὰρ οἱ βόες νέμονται. κατάχρησις ὁ τρόπος. μεσηγύ.] ἀναμέσον. Ἰλιόθι πρό.] πρὸ τῆς Ἰλίου. πὰρ δὲ ἑκάστῳ εἵατο πεντήκοντα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο.] τῷ ἑκάστῳ. συναπτέον τὸ σέλα, ἵν' ᾖ. παρ' ἑκάστῳ σέλαι καὶ φωτὶ τοῦ πυρός· τουτέστι παρ' ἑκάστῃ πυρᾷ. ἐκ τούτων δ' ἄν τις καταμάθοι τὸ πλῆθος τῶν Τρώων. ὅτι ε μυριάδες ἦσαν οἱ πολῖται. εἵατο.] ἐκαθέζετο. σέλα.] φωτί, πυρᾷ. ὅθεν καὶ ἡ τὸ φῶς ἡμῖν παρέχουσα, σελήνη εἴρηται. κρῖ.] κριθάς. ἀποκοπὴ ὁ τρόπος. ὀλύρας.] εἶδος σπέρματος παραπλησίου κριθῇ. ἐΰθρονον.] καλὸν θρόνον ἔχουσα. βασιλικὸν ἢ καλὸν ἅρμα μεταληπτικῶς. μίμνον.] ἔμενον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνονος συμβουλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φεύγειν, ἵστανται τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνώμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. συμβουλεύσαντος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. καὶ δεήσεσιν ἀντάπαγεν αὐτοῖς Ἀχιλλεύς. οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Ἐπαυλισαμένων τῶν πολεμίων διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον εὐημερίαν παρὰ τῷ ναυστάθμῳ, Ἀγαμέμνων ἀπηλπικὼς τὴν σωτηρίαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος γνώμην, ἀποφεύγειν ἐπιβάντας τῶν νεῶν κελεύει τοὺς Ἕλληνας. Διομήδους δὲ ἀντειπόντος, Νέστωρ παραυτίκα ἀμείβεται τοῦτον. προστίθησι δὲ τὰ λείποντα αὐτοῦ τοῖς λόγοις, φύλακας κελεύων ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπέμπειν, καὶ τοὺς ἀρίστους ἀθροίσαντα βουλεύεσθαι μετ' αὐτῶν περὶ ἐπειγόντων. πείθεται τούτοις ὁ βασιλεύς, καὶ τοὺς ἀρίστους ἑστιᾷ. ἐν οἷς πάλιν Νέστωρ Ἀγαμέμνονι σύμβουλος τῶν καλλίστων γίγνεται, τὸν μὲν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα κελεύων αὐτοῦ ὀργῆς λαθέσθαι· πρὸς δὲ τὸν ἐπείγοντα καιρὸν ἁρμόσασθαι, καὶ πρεσβείαν ὡς τὸν τοῦ Πηλέως ἀποστεῖλαι. τοῦ δὲ βασιλέως καὶ δῶρα πολλὰ ὑπισχνουμένου δώσειν, καὶ κηδεστὴν ἀξιώσαντος γενέσθαι, παραγίγνονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ὅ τε Ἰθακήσιος καὶ ὁ τοῦ Τελαμῶνος, καὶ πρὸς τούτοις Φοῖνιξ. τῶν δὲ πρέσβεων ἐλθόντων, καὶ τὴν δέησιν ποιουμένων, καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας μειωσάντων, καὶ τὴν ἔπειξιν δηλούντων, ἄτεγκτος ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ οὐδ' ὅλως ἐνδιδοὺς πρὸς τὴν ἀκολὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων εὑρίσκεται· ἀλλὰ μνησικακῶν μὲν τῷ Ἀγαμέμνονι, τῶν δὲ λόγων καταφρονῶν, καὶ τῆς συγγενείας τοῦ βασιλέως ὑπερφρονῶν· καὶ μετὰ τοῦτο Φοῖνιξ πείθειν αὐτὸν πειρᾶται, καὶ δακρύει τὴν ῥέουσαν τῶν Ἑλλήνων τύχην, ὡς εἰς ἔλεον αὐτὸν ὑπάξων. καὶ τῆς ἐπὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομνήσει τροφῆς. καὶ ὅτι οὐ χρὴ πάντα μηνὶ πείθεσθαι, παραδείγματι τῷ κατὰ τὴν παλλακίδα, δι' ὧν εἶπεν, αἰνίττεται, καὶ ὡς πρὸς ἀνάγκην βοηθήσας χωρὶς τιμῆς μεταγνώσεται, τὴν Μελεάγρου μάχην, καὶ Αἰτωλῶν διηγούμενος. οὔτε δὲ Φοῖνιξ πρεσβύτης εὐτυχής. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀποτυγχάνει. οὔτε δὲ ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Αἴας ἔτρεψεν, ἐπιπλήσσων τε καὶ ἱκετεύων καὶ λοιδορούμενος, καὶ παντὶ τρόπῳ πεῖσαι πειρώμενος. ἀλλὰ Φοίνικα μὲν παρ' ἑαυτῷ κατέχει Ἀχιλλεύς. Ὀδυσσεὺς δὲ σὺν Αἴαντι τὰ πρὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἀποπρεσβεύεται τοῖς Ἕλλησιν. ἐφ' οἷς Διομήδης καθάπτεται μὲν Ἀχιλλέως, ὡς οὐ δεόντως ἀμέτρῳ ὀργῇ σχολάζοντος. τοὺς δὲ ἀρίστους ἐπὶ τὴν μάχην προτρέπεται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ι ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Φυλακὰς ἔχον.] ἐφύλασσον. καλῶς δὲ εἶπεν. οἱ μὲν γὰρ Τρῶες τὰς φυλακὰς εἶχον, ἵνα μὴ φύγωσιν οἱ Ἕλληνες διὰ νυκτός. οἱ δὲ Ἕλληνες εἴχοντο ὑπὸ τοῦ δέους. θεσπεσίη.] θεία, πολλή. ἰδίως μὲν, διὰ τοὺς Τρῶας. ἰδίως δὲ, διὰ τὸν πεσόντα κεραυνόν. ἔχε.] εἶχεν, ἐκράτει. φύζα.] ἡ μετὰ δέους φυγή. κρυόεντος.] φρικτοῦ, φοβεροῦ. σημαίνει γὰρ τοὺς φοβουμένους συγκρούειν τοὺς ὀδόντας. ἑταίρη.] συνεργός, φίλη. σημειωτέον δὲ, ὅτι τὴν φυγὴν ὁ Ποιητὴς τοῦ φόβου εἴρηκεν ἑταίραν. ἀτλήτῳ.] ἀνυπομονήτῳ, ἀφορήτῳ. βεβολήατο.] τὴν ψυχὴν τετρωμένοι ἦσαν, ἐλυποῦντο.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ι ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν ἰῶτα.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς,
Θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη.
Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης, καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται. πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν,
Ὡς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβλημένος ἦτορ,
Φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηδὲ βοᾶν. αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες. ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο δάκρυ χέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ,
Ὣς ὃ βαρυστενάχων, ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ,
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'. οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,

Δὴν δ'

ὡς δ' ἄνεμοι δύο.] καλῶς δύο ἀνέμους παρέλαβε ταράσσοντας τὸ πέλαγος, ἵνα καὶ δύο πάθη ψυχῆς παραστήσῃ, ὥσπερ φησὶν, εἰώθασι δύο ἄνεμοι ταράσσειν τὴν θάλασσαν ἐκ βυθοῦ· οὕτω καὶ οἱ Ἕλληνες ἐταράσσοντο ὑπὸ τῶν δύο χαλεπωτάτων παθῶν, λύπης τε καὶ φόβου. ὀρίνετον.] ταράσσουσι, δυϊκῶς. Βορέης καὶ Ζέφυρος τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον.] πῶς ἀμφοτέρους ἐκ Θρᾴκης φησὶ πνεῖν, τοῦ μὲν Βορέου ἐξ Ἄρκτου, τοῦ δὲ Ζεφύρου ἐκ Δύσεως πνέοντος; ῥητέον οὖν, ὅτι ἡ τῶν Θρᾳκῶν γῆ ἐπιπολὺ διήκει, καὶ σιγματοειδὴς κεῖται τῇ θέᾳ μέχρι τῆς δύσεως. ἀφ' ἑκατέρου οὖν μέρους τῶν ἀνέμων ἔχει ἑκάτερον. οἱ δὲ φασιν, ὅτι συλληπτικῶς πέφρακε. μόνος γὰρ ὁ Βορέας ἀπὸ Θρᾴκης πνεῖ. τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον.] οἵτινες ἀπὸ Θρᾴκης πνέουσιν. ἄμυδις.] ὁμοῦ, ἐξαίφνης. κελαινόν.] μέλαν, ἐξ οὗ φρικτόν. κορθύεται.] κορυφοῦται, αὔξεται. ἔνιοι δὲ ἐπὶ τοῦ σωρεύεσθαι ἤκουσαν. κόρθυς γὰρ, ἡ σωρός. παρὲξ ἅλα.] ἔξω παρὰ τὴν θάλασσαν. φῦκος.] τὸ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα. οἱ δὲ φυκία φασὶ βοτάνην τὴν ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης γιγνομένην.

ἔχευεν.] ἔξω ἔβαλον. ἐδαΐζετο.] ἐταράσσετο, διεκόπτετο. ἄχεϊ μεγάλῳ.] μεγάλῃ λύπῃ. βεβλημένος ἦτορ.] ὥσπερ τὴν ψυχὴν βεβλημένος, καὶ ἐκπεπληγμένος. φοίτα.] παρεγίγνετο, περιῄει. κλήδην.] καλοῦντας, κηρύσσοντας. μὴ δὲ βοᾶν.] μὴ δὲ βοῶντας. νυκτὸς γὰρ οὔσης, καὶ πλησίον ὄντων τῶν πολεμίων, οὐ πάντας καλεῖ, ἵνα μή τις ταραχὴ γένηται. πονεῖτο.] ἐνήργει. μελάνυδρος.] πολύυδρος. φύσει γὰρ μέλαν τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ λαμπρύνεται ταῖς ἡλιακαῖς αὐγαῖς, ἡ βαθεῖα. τοῦ γὰρ μελαίνεσθαι αἴτιον τὸ βάθος. αἰγίλιπος.] ὑψηλῆς. ἣν ἂν καὶ αἶξ ἀπολίπῃ διὰ τὸ ἄγαν ὑψηλὸν καὶ δύσβατον. ἐν γὰρ τοῖς κρημνοῖς αἱ αἶγες ὡς ἐπίπαν νέμονται. ἡ δὲ παραβολὴ πρός τε τὸ πλῆθος

τῶν δακρύων ἐκλήπ[?]ται καὶ τῶν στεναγμῶν. δνοφερόν.] μέλαν. χέει.] χεῖ, πέμπει. ἐνέδησεν.] ἐνέβαλε. δήν.] πολλῷ χρόνῳ, ἐπὶ πολύ. ἄνεῳ.] ἄφωνοι, ἥσυχοι. τετιηότες.] τετιμωρημένοι, λυπούμενοι. σοὶ πρῶτα μαχήσομαι.] ἀντὶ τοῦ, τῷ λόγῳ σου. ἀφραδέοντι.] ἀσυνετοῦντι. ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ.] ὡς νόμος ἐστὶν ἐν ἐκκλησίαις τοῦ βουλόμενον λέγειν ἀκωλύτως, ὥσπερ ἐν δημοκρατίᾳ. ἀλκὴν μέν μοι πρῶτος ὠνείδισας ἐν Δαναοῖσι.] ἰσχύν μοι πρῶτος ὠνείδισας ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὡς ἀνάνδρου. ἤτοι δὲ ἐν ἤθει λέγει τὴν μέν τοι ἀναφορὰν ἔχει ταῦτα ἐπὶ τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ δ ῥαψῳδίᾳ·

Ὢ μοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο, Τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας, καὶ τὰ ἑξῆς. φάς.] φήσας, εἰπών. ἀπτόλεμον.] ἄπειρον πολέμου, ἄμαχον. ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.] γέροντας εἶπε, διὰ τὸν Νέστορα, ἐπεὶ μικρῷ πρότερον αὐτὸν ἐσεσώκει ἐν τῷ πολέμῳ. διάνδιχα δῶκε.] τοῖν δυοῖν ἕτερον ἔδωκε. πέρι.] περισσῶς, πάνυ. ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.] ὃ κράτιστόν ἐστιν. ὡς ἀγορεύεις.] ὡς λέγεις. ἐπέσσυται.] ἐφορμᾷ. πάρ τοι ὁδός.] πάρεστί σοι τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν ἡτοιμασμένα, εἰ βούλει ἀπαλλάττεσθαι. νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης.] αἱ δὲ νῆές σου ἐγγὺς τῆς θαλάσσης εἰσί. διὰ δὲ τοῦ πλήθους τῶν νεῶν δειλίαν αὐτοῦ κατηγορεῖ. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ φευγόντων.] προσληπτέον δὲ τὸ βούλονται. ἵν' ᾖ, ἐὰν δὲ καὶ αὐτοὶ βούλονται φεύγειν, φευγέτωσαν, ἔστωσαν τῶν φευγόντων. ἀγασσάμενοι.] θαυμάσαντες. ὁμήλικας.] συνήλικας τῆς αὐτῆς ἡλικίας. ἔπλευ.] ἐγένου. οὔ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται.] οὐδεὶς ἄν σου τὸν λόγον ἐκφαυλίσῃ, καὶ μέμψηται. πῶς δὲ ὁ Νέστωρ τὸ τέλειον ἀποδοὺς τῷ Διομήδους λόγῳ λέγειν αὐτὸς ἐπιχειρεῖ; ῥητέον, ὅτι περὶ ὕβρεως τὴν μνήμην καὶ Διομήδης πεποίηται καὶ Νέστωρ αὐτῷ τελείως γεγενῆσθαι μαρτυρεῖ. ὅπερ δὲ δεῖ πράσσειν, ἐν καιρῷ Διομήδης μὲν παρέλιπεν, ἐκεῖνος δὲ εἰσηγεῖται. οὐδὲ πάλιν ἐρέει.] οὐδὲ τὰ ἐναντία σοι ἐρεῖ. ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.] οὐ μὴν τέλος ἐπέθηκας τῷ λόγῳ σου. τὰ μὲν γὰρ πρὸς τὸν βασιλέα δεόντως φησὶν εἰρῆσθαι. ἐλλείπειν δὲ τὰ περὶ συμβουλῆς καὶ παραφυλακῆς ἅτινα αὐτὸς ἀναπληρώσειν. ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί.] νέος μὲν δὴ ὑπάρχεις. ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης ὁπλότερος γενεῆφιν.] ἐμὸς δ' ἂν καὶ παῖς νομισθείης καὶ τῶν παίδων μου ὁ νεώτατος. ἀτάρ.] καὶ δή. πεπνυμένα βάζεις Ἀργείων βασιλῆας.] συνετῶς δὲ λέγεις παρὰ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων.

Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρεΐδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ, σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτος ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον, καὶ ἀνάλκιδα. ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,
Ἀλκὴν δ' οὔ τοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ' ἔμεναι, καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥς τε νέεσθαι,
Ἔρχεο· πάρ τοι ὁδός. νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
Ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοί,
Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Νῶϊ δ' ἐγὼ, Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν. σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος, μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
Τυδεΐδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος,
Οὔ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοί,
Οὐδὲ πάλιν ἐρέει. ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης,
Ὁπλότερος γενεῆφι, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω, καὶ πάντα διίξομαι. οὐδέ κέ τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,

Δόρπα τ'

γεραίτερος.] παλαιότερος, πρεσβύτερος. διίξομαι.] διελεύσομαι, πληρώσω. ἀφρήτωρ.] ὁ φρατρίαν καὶ συγγένειαν μὴ ἔχων. φρατρία δὲ κυρίως ἐστὶ, τρίτον μέρος τῆς φυλῆς. ἀθέμιστος.] ἄδικος ἄνθρωπος. ὃς πολέμου ἔραται.] ὅς τις πολέμου ἐρᾷ. ἐπιδημίου.] τοῦ ἐμφυλίου, τοῦ μὴ πρὸς πολεμίους, ἀλλὰ πρὸς οἰκείους γιγνομένου. λέγει δὲ τοῦτο, αἰνιττόμενος τὸν Ἀχιλλέα. φυλακτῆρες.] ἀντὶ τοῦ φύλακες. ἀπὸ

Δόρπα τ᾽ ἐφοπλισόμεσθα, φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
Κούροισιν μὲν ταῦτ᾽ ἐπιτέλλομαι. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε, σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν, ἔοικέ τοι, οὔτι ἀεικές.
Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
Ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ᾽ εὐρέα πόντον ἄγουσι.
10 Πᾶσά τοί ἐσθ᾽ ὑποδεξίη, πολέεσσι δ᾽ ἀνάσσεις,
Πολλῶν δ᾽ ἀγρομένων τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην
Βουλὴν βουλεύσῃ. μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς, καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν,
Καίουσιν πυρὰ πολλά. τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
Νὺξ δ᾽ ἥδ᾽ ἠὲ διαρραίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
Ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν,
20 Ἠδ᾽ ἀμφ᾽ Ἀσκάλαφον, καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος.
Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Ἠδ᾽ ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν, Λυκομήδεα δῖον.
Ἑπτ᾽ ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ᾽ ἔστιχον, δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Κὰδ δὲ μέσον τάφρου, καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες,
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
30 Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα.
Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽ ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν
40 Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
Σκῆπτρόν τ᾽, ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα.
Τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ᾽ ἐπακοῦσαι,
Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν. σέο δ᾽ ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
Οἷον ἐγὼ νοέω ἠμὲν πάλαι, ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν,
Ἐξέτι τοῦ, ὅτε † Διογενὲς Βρισηΐδα κούρην
50 Χωομένου Ἀχιλῆος, ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας,
Οὔτι καθ᾽ ἡμέτερόν γε νόον. μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ᾽ ἀπεμυθεόμην, σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν
Ἠτίμησας. ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας, ἀλλ᾽ ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ᾽

κες. ἀπὸ ὀρθῆς τοῦ φυλακτήρ. λεξάσθων.] λεξάσθωσαν, συναριθμηθήτωσαν, κατακλινθήτωσαν. ἄρχε.] ἡγοῦ, ἡγεμόνευε. δαίνυ δαῖτα γέρουσιν.] ἐπὶ ἑστίασιν κάλει τοὺς ἐντίμους. ἔοικέ τοι.] πρέπον σοι
70 ἐστίν. οὔτοι ἀεικές.] οὐκ ἔστι σοι ἀπρεπές. ἠματίαι.] καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν. πᾶσά τοι ἐσθ᾽ ὑποδεξίη.] πάρεστί σοι ἀφθόνως ἡ πρὸς ὑποδοχὴν δαψίλεια. ἀγρομένων.] ἀθροισθέντων, συνελθόντων. τῷ πείσεαι.] τούτῳ πεισθήσῃ. βουλὴν βουλεύσῃ.] τὸ σχῆμα παρωνομασία. πυκινῆς.] συνετῆς. τίς ἂν τάδε γηθήσειε.] προσληπτέον τὸ ἰδών. τίς ἂν χαρείη, βλέπων ταῦτα οὕτω πρασσόμενα. νὺξ ἥδ᾽.] αὕτη ἡ νύξ. διαρραίσει.] διαφθερεῖ. ἐσσεύοντο.] ἐξήεσαν, ἐξώρμων. ἀμφί.]
80 περί. Θρασυμήδεα.] Θρασυμήδην. ὁ δὲ τρόπος ἔκτασις. τὸ ἔθος Ἰώνων. πῦρ κήαντο.] πῦρ ἀνῆψαν. ἀολλέας.] ἀθρόους. μενοεικέα.] τῷ μένει εἴκουσαν, αὐτάρκη. οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα.] οἱ δὲ ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα βρώματα ἐξέτειναν τὰς χεῖρας καὶ ἤσθιον. ὀνείατα.] βρώματα, τὴν ὄνησιν παρέχοντα. ἴαλλον.] ἔπεμπον, ἐξέτεινον. ὑφαίνειν.] κατασκευάζειν. μεταφορικῶς. ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽ ἄρξομαι.] σύ μοι καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἔσῃ τῶν λόγων. ἐγγυάλιξεν.] ἐνε-
90 χείρισεν, ἔδωκε. πέρι μὲν φάσθαι.] περισσῶς μὲν βουλεύεσθαι, ὑπὲρ πάντας λέγειν. κρηῆναι.] ἐπιτελέσαι, ἐπιτρέψαι, ἢ πεισθῆναί σε, καὶ εἰς τέλος ἀγαγεῖν, καὶ τὸ ὑπὸ ἄλλου καλῶς λεγόμενον. σέο δ᾽ ἕξεται.] ἤτοι ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ἔσται τοῦτο τὸ ἔργον δοκιμάσαι. ἤτοι τὸ τῶν λόγων κατόρθωμα σὸν ἔσται. εἴς σε γὰρ ἀνενεχθήσεται ἐάν τε εἰς ἀγαθὸν, ἢ ἀγαθὴν εἰσενέγκηται γνώμην. ὅττι κεν ἄρχῃ.] ὅτι ἂν κρατῇ, καὶ συμφέρῃ. νόον.] νοῦν, γνώμην. ἐξέτι τοῦ.] ἀπ᾽ ἐκείνου τοῦ
100 χρόνου, ἕως τοῦ νῦν. διογενοῦς.] περισπωμένως ἀναγνωσμένον, συναίρεσιν γὰρ ἔπαθεν. ἐπεὶ τὸ ἐντελές ἐστι Διογενέος, τοῦ ἀπὸ Διὸς τὸ γένος ἔχοντος. οὔτι καθ᾽ ἡμέτερόν γε νόον.] οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην. ἀπεμυθεόμην.] ἀπηγόρευον, ἐκώλυον. γράφεται δὲ καὶ ἀπεμυθούμην, ἵν᾽ ᾖ, ἀπελογιζόμην. μεγαλήτορι.] γενναίῳ. θυμῷ εἴξας.] νικηθεὶς ὑπὸ τῆς ὀργῆς.

† Διογενοῦς

110

ἀρεσσάμενοι.] φιλοφρονησάμενοι. οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.] οὐδὲ ψευσάμενος τὰς ἐμὰς ἄτας εἶπας. ἀασάμην.] ἐβλάβην. ἀναίνομαι.] ἀρνοῦμαι. ἀντί νυ πολλῶν.] ἀντάξιος πολλῶν ἐστιν ὁ ὑπὸ Διὸς φιλούμενος ἀνήρ. λευγαλέῃσι.] δειναῖς, ὀλεθρίαις. ἀρέσαι.] εἰς ἀρέσκειαν ἐλθεῖν φιλοφρόνως. ἀπύρους.] τοὺς μὴ εἰς πῦρ χρησίμους, ἀλλ' ἀναθηματικοὺς καινουργεῖς, τοὺς κόσμου χάριν τιθεμένους ἐν τῷ οἴκῳ. τάλαντα.] τάλαντον τοὺς ἑξακισχιλίους νῦν παρ' Ἀθηναίοις στατῆρας. διαφόρως δὲ νοεῖται. ἦν γὰρ καὶ βραχύ τι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. καὶ ὁ ποιητὴς δὲ τοῦτο δῆλον ἡμῖν ποιεῖ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ τοῦ Πατρόκλου λέγων· ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλὰ ἄεθλα θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαν. καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δύω καὶ εἴκοσι μέτρον τῷ πρώτῳ. αὐτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν ἑξέτε' ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέουσαν. αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα, καλὸν τέσσαρα μέτρα κεχανδότα λευκὸν ἔτ' αὔτως. τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα. εἰ γὰρ περὶ τοῦ ταλάντου τῶν Ἑλλήνων, βραχύ τι τὸ τάλαντον τοῦ χρυσίου ἐστὶ παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ Δίφιλος ἐν ἀργύρῳ βραχύ τι τὸ τάλαντόν φησι. τάλαντον δὲ, οὐ τάλαντα. ταῦτα δὲ ἐστὶ χρυσίου τάλαντον. αἴθωνας.] τοὺς πρὸς πῦρ ἐπιτηδείους, τοὺς καλουμένους ἐμπυριβήτας, παρὰ τὸ αἴθεσθαι. πηγούς.] εὐτραφεῖς, εὐπαγεῖς. ἀφ' οὗ γενναίους. ἀθλοφόρους.] γενναίους. ἀέθλια.] ἔπαθλα, θέματα. ἄροντο.] ἀπηνέγκαντο, ἐκτήσαντο. οὔ κεν.] οὐκ ἄν. ἀλήϊος.] ὁ ἄνευ λείας, ἐλλιπὴς βοσκημάτων. λεία γὰρ κυρίως ἡ τῶν τετραπόδων κτῆσις. ἀκτήμων.] ἐνδεής. ἐριτίμοιο.] μεγαλοτίμου, ἐνδόξου. ἠνείκαντο.] περιεποιήσαντο. ἀμύμονας.] ἀμωμήτους, εὐειδεῖς. ἐξελόμην.] ὡς ἐξαίρετον ἔλαβον. Λεσβίδας αἳ κάλλει ἐνίκων.] παρὰ Λεσβίοις ἀγὼν ἄγεται κάλλους γυναικῶν ἐν τῷ τῆς Ἥρας τεμένει, λεγόμενος καλλιστεῖα. ἡ δὲ Λέσβος νῆσός ἐστιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει, πόλεις ἔχουσα πέντε, Ἄντισσαν, Ἐρεσσὸν, Μήθυμναν, Πύῤῥαν, Μιτυλήνην. μετὰ δ' ἔσσεται.] ἐν αὐτοῖς δὲ ἔσται καὶ ἡ Βρισηΐς. μήποτε τῆς εὐνῆς.] ὀμόσει φησὶ τὸ μηδέποτε αὐτῇ συγκεκοιμῆσθαι, ὅ ἐστι μεμίχθαι. ἣ θέμις.] ὡς θέμις. πέλει.] γίγνεται. παρέσσεται.] παρέσται, δοθήσεται. ἅλις.] δαψιλῶς, ἱκανῶς. νηησάσθω.] πληρωσάτω, σωρευσάτω. δατεώμεθα.] μεριζώμεθα. ληΐδα.] τὴν λείαν, τὰ λάφυρα. οὖθαρ ἀρούρης.] τὸ γονιμώτατον καὶ κάλλιστον τῆς γῆς ἢ κάρπιμον. τηλύγετος.] ἀγαπητὸς, μονογενής. μόνος γὰρ Ὀρέστης ἄρσην ἐγένετο τῷ Ἀγαμέμνονι ἐκ Κλυταιμνήστρας. θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.] ἐν πολλῇ εὐωχίᾳ, ἐν πολλοῖς ἀγαθοῖς. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ θάλλειν τοὺς εὐωχουμένους. εὐπήκτῳ.] καλῶς κατεσκευασμένῳ. Λαοδίκη.] μία τῶν Ἀγαμέμνονος θυγατρῶν, ἣν οἱ τραγικοὶ Ἠλέκτραν εἶπον. ὡς καὶ τὴν Ἰφιάνασσαν, Ἰφιγένειάν φησιν ὁ Εὐριπίδης. ἀνάεδνον.] ἄνευ ἕδνων. ἕδνα δέ εἰσι, τὰ πρὸ τῶν γάμων ὑπὸ τοῦ νυμφίου διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ. προῖκα δὲ λέγει τὴν [illegible]. ἐπιμείλια δώσω.] τὸ ἑξῆς ἐπιδώσω μείλια. μείλια δέ εἰσιν, οἷς μειλίσσουσι τοὺς [illegible].

Φραζώμεσθ' ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· 10
Ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.
Ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσει,
Ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
120 Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ἡμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, 20
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσά μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
Δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
130 Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν. 30
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος. καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν, ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται. εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ νηησάσθω
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί. 40
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
140 Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν μοι ἔοι. τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
Τρεῖς δέ μοί εἰσι θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος. ἐγὼ δ' ἐπιμείλια δώσω

Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος,
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,
Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι,
10 Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας,
Ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω. Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος,
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων,
Καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
Ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
20 Δῶρα μὲν οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι,
Ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
Ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Εἰ δ' ἄγε τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων,
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διῒ φίλος ἡγησάσθω,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Κηρύκων δ' Ὀδίος τε, καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων,
Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
30 Ὄφρα Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Ὁρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα
40 Πειρᾶν ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ,
Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο,
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας, καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
Καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν,
50 Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας,

τὴν ἡδέως διατιθεμένην τὰ κατὰ τὴν ψυχήν. ποιήεσσαν.] βοτανώδη. ζαθέας.] μεγάλας, θείας. βαθύλειμον.] βαθεῖς λειμῶνας ἐχούσας. νέαται.] ἤτοι ἔσχαται, ἢ κατῳκισμέναι εἰσίν. ἠμαθόεντος.] ἀμμώδους. πολύρρηνες.] πολυθρέμματοι, πλούσιοι. ῥῆνες γὰρ, οἱ ἄρνες. πολυβοῦται] πολλὰς βοῦς ἔχοντες. δωτίνῃσι.] δωρεαῖς. λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.] ὅσα δεῖ βασιλέα λαμβάνειν παρὰ τῶν ὑπηκόων, εὐκόλως δώσουσι. τοῦτ' ἔστι, καὶ ὑποταγέντες αὐτῷ κατὰ τὸ δίκαιον, λαμπροὺς τελέσουσι φόρους. λιπαράς.] πλουσίας. ταῦτά κέ οἱ.] ταῦτα ἂν αὐτῷ. μεταλλήξαντι.] λήξαντι, παυσαμένῳ. χόλοιο.] τῆς ὀργῆς. δμηθήτω.] δαμασθήτω. τοῦτ' ἔστι, πρᾶος καὶ ἐπιεικὴς γενέσθω. ἀμείλιχος.] ἀμείλικτος, ἀσυμπαθὴς καὶ ἀπηνής. ἀδάμαστος.] ὑποταγῆναι μὴ δυνάμενος. ὑποστήτω.] παραχωρησάτω, ὑπειξάτω. βασιλεύτερος.] βασιλικώτερος. οὐκ ἔτ' ὀνοστά.] οὐ μεμπτά. κλητούς.] ἐξ ὀνόματος κεκλημένους, ἐπιλέκτους. ἐπιόψομαι.] ἐπικρινῶ, ἐπιλέξω. πιθέσθων.] πεισθήτωσαν. ἐζήτηται δὲ, πῶς μᾶλλον ὁ Νέστωρ οὐ πρεσβεύει ὡς συνετώτερος; ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι κατ' οἰκονομίαν ὑπελείφθη, ἵν' ἂν ἀποτύχωσιν οἱ περὶ Ὀδυσσέα, αὐτὸς ὕστερον πείσῃ. ἄτοπον γὰρ ἦν, νῦν πρεσβεύειν τὸν Νέστορα, ὅτε ἔδει πάντως τὸν Ἀχιλλέα μὴ πεισθῆναι. ἀδοξία δὲ ἦν, Νέστορα μὴ δυνηθῆναι πεῖσαι. οἱ δέ φασιν, ὅτι ἐπειδὴ ἐχθρὸς ἦν Ἀχιλλέως, λοιδορήσας αὐτὸν πρὸς Ἀγαμέμνονα, τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο. Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διῒ φίλος ἡγησάσθω.] ἀπελθέτω. διὰ τὸ τροφέα αὐτὸν εἶναι Ἀχιλλέως. φέρτε.] φέρετε. κέλεσθε.] κελεύσατε. ἑαδότα.] ἀρέσκοντα. ἐπαρξάμενοι.] ἐπιχέαντες. δενδίλλων.] τοῖς ὄμμασι διανεύων, ἢ περιβλέπων. ἀπὸ τοῦ διειλεῖν τοὺς ὀφθαλμούς. πειρᾶν.] πειράζειν ὡς πείσειεν Ἀχιλλέα. πεπίθοιεν.] πεῖσαι δυνηθεῖεν. τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα.] ζητοῦμεν, εἰ καὶ Φοῖνιξ ἐστὶ πρεσβευτής. καὶ οἱ μέν φασι δύο πρεσβεύειν, Αἴαντα καὶ Ὀδυσσέα, Φοίνικος προεληλυθότος, οὐκ εἰς τὸ πρεσβεύειν, ἀλλ' εἰς τὸ συλλαβέσθαι. καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ποιητὴς δυϊκῶς κέχρηται, τὸ χαίρετον ὦ φίλω. ἔνιοι δὲ λέγουσι συμπρεσβευκέναι καὶ Φοίνικα. καὶ οὐδὲ εἶναι τεκμήριον τὸν παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀριθμόν. πολλάκις γὰρ καὶ ἐπὶ πλειόνων αὐτὸν τετάχθαι. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ, μὴ νῦν τοιοῦ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ ἆσσον ἰόντε. καὶ ὡς ἐπὶ, τὼ κήρω κριθέντε δύο καὶ πεντήκοντα. γαιηόχῳ.] τῷ τὴν γῆν ὀχοῦντι, ὅ ἐστι βαστάζοντι. ἐπὶ θαλάσσης γὰρ βέβηκεν ἡ γῆ. φόρμιγγι.] κιθάρᾳ. λιγείῃ.] εὐήχῳ. ζυγός.] ὁ πῆχυς τῆς κιθάρας ᾧ ἔγκεινται οἱ κόλλαβοι. οὕτω δὲ λέγονται οἱ πάσσαλοι, ὧν ἐξάπτονται αἱ χορδαί. παρὰ

τὸ κεκολλῆσθαι.

τὸ κεκολλῆσθαι. τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων.] πιθανῶς ἐκ λαφύρων κεκτῆσθαι ἔφη τὴν κιθάραν. εὑρόντα οὖν φησι παρελθεῖν ὡς ἄμεινον, ἀπρεπὲς ἦν. κλέα.] δόξας. παρὰ τὸ κλέω, ἀοιδῆσι κλέουσαι. ἧστο.] ἐκαθέζετο. δέγμενος.] ἐκδεχόμενος. Αἰακίδην.] τὸν Ἀχιλλέα, πατρωνυμικῶς. λήξειεν.] παύσοιτο. προτέρω.] προσωτέρω, ἐνδοτέρω. ταφών.] ἐκπλαγείς, θαυμάσας. ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν τάφων. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὁρῶντες ἐκπληττόμεθα τὸ μέλλον δεινόν. ἀνόρουσεν.] ἀνώρμησεν, ἀνέστη. αὐτῇ σὺν φόρμιγγι λιπὼν ἕδος.] καθέδραν. στικτέον δὲ μετὰ τὸ φόρμιγγι. ὡς ἔκπληξιν τοῦ Ἀχιλλέως ὁρᾶσθαι ἀναπεπηδηκότος σὺν τῇ κιθάρᾳ. αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, τὸ ἡμιστίχιον δύναται καὶ τοῖς ἄνω καὶ τοῖς ἑξῆς ἀποδίδοσθαι. τότε ἀναπηδήσας σὺν αὐτῇ τῇ κιθάρᾳ, καὶ ἀπολιπόντα τὴν κιθάραν καὶ τὴν καθέδραν συναντῆσαι. βέλτιον δὲ τὸ πρότερον, ὥς τε τοῖς ἄνω συνάπτειν. θάασσεν.] ἐκαθέζετο. ὡς αὔτως.] παραπλησίως δέ, ὁμοίως. δεικνύμενος.] δεξιούμενος, φιλοφρονούμενος. ἦ φίλοι.] φίλοι δή. Ἀττικοὶ ἐν προσφωνήσει τιθέασι τὸν σύνδεσμον. ἱκάνετον.] παραγίνεσθε. σκυζομένῳ.] ὀργιζομένῳ. κλισμοῖσι.] καθέδραις ἀνακλίσεις ἐχούσαις. τάπησι.] μαλλωτοῖς ὑφάσμασι. καθίστα.] εὐτρέπιζε, ἑτοίμαζε. ζωρότερον.] ζωτικώτερον, παρὰ τὴν ζέσιν. κέραιε.] κίρνα. δέπας.] ποτήριον. ἔντυνον.] παρασκεύαζον, εὐτρέπισον. ὑπέασιν.] ὑπεληλύθασιν, ἔνδον εἰσί. μελάθρῳ.] τῷ οἴκῳ. ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. κρεῖον.] κρεωδόχον ἀγγεῖον. κάββαλε.] κατέβαλε, κατέθηκεν. ἐν πυρὸς αὐγῇ.] περιφραστικῶς ἐν τῷ πυρί. νῶτον.] ψόαν, νωτιαῖον κρέας. πίονος.] λιπαροῦ, ἢ τελείου. συός.] χοίρου. σιάλοιο.] εὐτραφοῦς, λιπαροῦ. ῥάχιν.] νῶτον, ψόαν. ἐπεὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ῥαχίζονται. τεθαλυῖαν.] θάλλουσαν, ἀκμάζουσαν. ἀλοιφῇ.] τῷ λίπει. ἔχεν.] ἐκράτει. φώς.] ἀνήρ. στορέσας.] καταστρώσας. ἐφύπερθε τάνυσσεν.] ὑπερήπλωσε. πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο.] ἔπασσε δὲ τὰ κρέα ἁλσί. θείους δὲ κέκληκε τοὺς ἅλας, διὰ ἄσηπτα τηρεῖν τὰ παθέντα. κρατευτάων.] τῶν βάσεων, ὅ ἐστι τῶν λίθων, ἐφ' ὧν οἱ ὀβελίσκοι τίθενται ὀπτωμένων τῶν κρεῶν. οἱ δὲ τὰ λαβὰς τῶν ὀβελίσκων εἶπον κακῶς. ἐπαείρας.] ἐπάρας, σηκώσας. εἰν ἐλεοῖσιν.] ἐπὶ τῶν μαγειρικῶν τραπεζίων. δασυντέον, ἀπὸ τοῦ ἑλεῖν. ἢ ὅτι ἐξ ἑλείων ῥάβδων ἦσαν πεπλεγμέναι αἱ μαγειρικαὶ τράπεζαι. ἔχευεν.] ἀπὸ τῶν ὀβελίσκων εἵλκυσεν. ἐπένειμεν.] ἐπεμέρισεν, ἐπέθηκε. κανέοισι.] πλεκτοῖς, κανισκίοις. νεῖμεν.] ἐπένειμεν. ἐπέδωκε. θῦσαι.] θυμιᾶσαι, ἀπάρξασθαι. θυηλάς.] τὰς ἀπαρχάς. νεῦσ' Αἴας.] διενεύσατο φησὶν ὁ Αἴας τῷ Φοίνικι, εἰ καιρός ἐστι τῶν πρὸς Ἀχιλλέα λόγων. νόησε δ' Ὀδυσσεύς.] ζητεῖται δέ, διατί προαρπάζει τὸν λόγον ὁ Ὀδυσσεύς; ῥητέον δέ, ὅτι καὶ μάλα εἰκότως. οὐδεμία γὰρ ἦν ἐλπὶς προαπόντων τῶν οἰκείων αὐτοῦ. ἐβούλετο δὲ προεκκενώσας τὴν ὀργὴν ἀναγκάσαι τοῖς οἰκείοις πεισθῆναι τὸν Ἀχιλλέα. πλησάμενος.]

Τῷ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν,
190 Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
Δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
Σταν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν,
Ὡς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.
Τὼ καὶ δεικνύμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, ἦ τι μάλα χρεώ,
Οἵ μοι σκυζομένῳ περ, Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
Ὡς ἄρα φωνήσας, προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς·
200 Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν.
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Μείζονα δὴ κρητῆρα Μενοιτίου υἱὲ καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·
Οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
Ὡς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ.
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος, καὶ πίονος αἰγός,
Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων. τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
210 Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε,
Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα ἰσόθεος φώς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
Ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε.
Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο κρατευτάων ἐπαείρας.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευεν,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν, ἐπένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς ἐν κανέοισιν. ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τοίχου τοῦ ἑτέροιο. θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει,
220 Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον. ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.

πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς
ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν. πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
δαίνυσθ'. ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν,
ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
δείδιμεν. ἐν δοιῇ δὲ σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι
νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν,
ἐγγὺς γὰρ νηῶν, καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν. οὐδ' ἔτι φασὶν
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
ἀστράπτει. Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων,
μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διΐ. οὐδέ τι τίει
ἀνέρας, οὐδὲ θεούς, κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι Ἠῶ δῖαν.
στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
δῃώσειν παρὰ τῇσιν ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν
τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
τέκνον ἐμὸν, κάρτος γὰρ Ἀθηναίη τε, καὶ Ἥρη
δώσουσ', αἴ κ' ἐθέλωσι. σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
ἴσχειν ἐν στήθεσσι, φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων,
ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα, σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
εἰ δὲ σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
ὅσσά τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων.
ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,

Αἴθωνας

πλησάμενος.] πληρώσας, γεμίσας. δέδεκτο.] ἐδέξατο. ἐΐσης.] τῆς ἰσομοίρου. οὐκ ἐπιδευεῖς.] οὐκ ἐνδεὴς εἶ. ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος.] Διατί τὸν ἐχθρὸν οὕτως ὠνόμασε προπετῶς, οὐ προθεραπεύσας; ῥητέον οὖν, ὅτι ἐπεὶ ἐνδεικνύμενος Ἀχιλλεῖ, ὅτι πρότερον ὑβρίσας ἱκέτης καθέστηκεν. ὁ πάνυ ῥητορικὸς ἀνὴρ εἰς φιλίαν ἀμφοτέρους ἄγει. καὶ τῇ τραπέζῃ δυσωπῶν, καὶ μόνον οὐ τοῦτο λέγων, ὡς ὁμόσιτος αὐτῷ δι' ἡμῶν γεγένησαι. καὶ γὰρ ἐκείνου καὶ σοῦ μετεσχήκαμεν τραπέζης. πάρα γάρ.] πάρεστι γάρ. μενοεικέα.] τῷ μένει εἴκοντα, αὐτάρκη. ἐπηράτου.] ἐπεράστου, καλοῦ, ἡδέος. ἐν δοιῇ.] ἐν δισταγμῷ, ἐν διχοστασίᾳ. δύσεαι ἀλκήν.] ἀναλάβῃς τὴν δύναμίν σου, καὶ κατέλθῃς εἰς τὸν πόλεμον βοηθήσων. αὖλιν ἔθεντο.] τὸν αὐλισμὸν ἐποιήσαντο, ἐστρατοπέδευσαν. κηάμενοι.] καύσαντες. σχήσεσθαι.] ἀνθέξειν, ἀντιστῆναι. πεσέεσθαι.] ἐμπεσεῖν. ἐνδέξια.] ἀγαθά. φαίνων.] φανεροποιῶν, δεικνύς. βλεμεαίνων.] διὰ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ προθυμίαν ἐπιδεικνύμενος. πίσυνος Διΐ.] πεποιθὼς τῷ Διΐ, θαρρῶν. οὐδέ τι τίει.] οὐ τιμᾷ, λόγον οὐ ποιεῖται. λύσσα.] μανία. δέδυκεν.] ὑπεισῆλθεν, ἔχει. ἀρᾶται.] εὔχεται. στεῦται.] διαβεβαιοῦται, ὑπισχνεῖται. ἄκρα κόρυμβα.] τὰ τῶν νεῶν ἀκροστόλια. Διατί δέ φησι, πρῶτον ἀποκόψειν, εἶθ' οὕτως τὸ πῦρ ἐμβάλλειν; ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἀκροστολίων ἦσαν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες τῶν θεῶν. ἐκκλίνων οὖν τὴν τῶν θεῶν ὀργὴν, τοῦτο ποιεῖ. ἐμπρήσειν.] καύσειν. μαλεροῦ.] μαραντικοῦ, φθαρτικοῦ. δῃώσειν.] ἀνελεῖν, φονεύσειν. ὀρινομένους.] ἐκπεπληγμένους, τεταραγμένους. αἴσιμον.] πεπρωμένον, εἱμαρμένον. φθίσθαι.] διαφθαρῆναι. ἀλλ' ἄνα.] ἀλλὰ ἀνάστηθι. ἀποκοπὴ ὁ τρόπος. εἰ μέμονας.] εἰ προθυμῇ. ἐρύεσθαι.] ῥύεσθαι, σώζειν. μῆχος.] μηχάνημα, τέχνασμα. ἄκος.] ἴαμα. οὐδέ τι μῆχος ῥεχθέντος γε κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν.] ἀμήχανον ἤ λοιπὸν μετὰ τὸ πραχθῆναι τὸ κακὸν θεραπείαν εὑρεῖν. ἀλεξήσεις.] βοηθήσεις. τέκνον ἐμόν.] προσληπτικόν, τάδε λέγων. κάρτος.] δύναμιν. ἴσχειν.] ἐπέχειν. φιλοφροσύνη.] φιλοφρόνησις, φιλία. ληγέμεναι.] λήγειν, παύεσθαι. κακομηχάνου.] κακὰ ἐργαζομένης. θυμαλγέα.] τὸν τὴν ψυχὴν λυποῦντα, χαλεπόν. μεταλλήξαντι χόλοιο.] παυσαμένῳ τῆς ὀργῆς. καταλέξω.] καταριθμήσω.

ἀπήχθετο.]

Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
Ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα
Κούρην Βρισῆος, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται
Μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται. εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
Εἰσελθών, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις, τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα.
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσθα φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
Πρὸς οἶκον Πηλῆος. ὁ δ' αὖτ' ἐπιμείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος,
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ σε δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν,
Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον
Αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς
Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε θεὸν ὣς
Τίσουσ'. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι
Λύσσαν ἔχων ὀλοὴν, ἐπεὶ οὔ τινά φησιν ὁμοῖον
Οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
Ἧπερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,

Ὡς μή μοι

ἀπήχθετο.] ἐμισήθη. κηρόθι.] ἐκ ψυχῆς. Παναχαιούς.] πάντας τοὺς Ἕλληνας. ἀπηλεγέως.] ἀποτόμως, σκληρῶς, ἢ ἀπαγορευτικῶς, κεκριμένως. ἀποειπεῖν.] ἀπαρνήσασθαι. ἧπερ.] ὡς, καθάπερ. ἧπερ δὴ φρονέω τε.] γράφεται καὶ κρανέω, ἵν' ᾖ τελειώσω. φύσει.]

Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὔτ' ἐμέ γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
Οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν,
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί,
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι.
Ἐν δ' ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός·
Κάτθαν' ὁμῶς ὅ,τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὰ ἐοργώς.
Οὐδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ' ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·
Ὣς καὶ ἐγὼ, πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων.
Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον.
Τάων ἐκ πασέων, κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων, Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ. ὃ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκε.
Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι.
Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται. ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ'. ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων,
Τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρείδαι; ἐπεὶ † ὅς τις ἀγαθὸς, καὶ ἐχέφρων,
Τὴν αὐτοῦ φιλέει, καὶ κήδεται. ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
Ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
Μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος, οὐδέ με πείσει.
Ἀλλ' Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε, καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι,
Φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ,
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο.
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
Εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Ἴσχειν. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσι πολέμιζον,
Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας, καὶ φηγὸν ἵκανεν.
Ἔνθά ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,

τρύζητε.] πολυλογεῖτε, γογγύζητε. ἀπὸ δὲ τρυγόνος ἡ μεταφορά. ὁμῶς.] ὁμοίως, ἴσως. Ἀΐδαο πύλῃσι.] τῷ θανάτῳ, περιφραστικῶς. κεύθει.] κρύπτει. νοῦ δὲ ἐνθυμεῖται. νωλεμές.] ἀδιαλείπτως. ἐν δ' ἰῇ.] ἐν μιᾷ καὶ αὐτῇ. κάτθανε.] τέθνηκεν. ἀεργός.] ἀργός, ἄπρακτος. ἐοργώς.] εἰργασμένος. περίκειται.] περισσόν τί ἐστιν, ἢ περίεστιν. αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος.] διὰ ἐμῆς ψυχῆς ἐν τοῖς κινδύνοις καταφρονῶν. ἀπτῆσιν.] ἵπτασθαι μὴ δυναμένοις, μικροῖς. μάστακα.] τροφήν. ἀΰπνους νύκτας ἴαυον.] διὰ νυκτὸς ἄγρυπνος διετέλουν πολλάκις. διέπρησον.] διήνυον, διετέλουν. ὀάρων.] γυναικῶν. σφετεράων.] τῶν ἰδίων. ἐξελόμην.] ἐξαίρετα ἔλαβον. δόσκον.] ἐδίδουν. διὰ παῦρα δασάσκετο.] ὀλίγα δὲ λαμβάνων, ὀλίγα διένεμε καὶ ἐδίδου. ἔμπεδα.] ἑδραῖα, βέβαια, καὶ ἀσφαλῆ. πέδον γὰρ, ἡ γῆ. θυμαρέα.] τῇ ψυχῇ ἀρέσασαν. παριαύων.] συναναπαυόμενος, συγκαθεύδων. ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων Ἀτρείδαι.] δυσκόλως δὲ ἐρωτήσεως οὔσης αὐτὸς ἐπιφέρεται. ἐχέφρων.] συνετός, σώφρων. τὴν αὐτοῦ φιλέει.] προσυπακουστέον, γαμετήν. κήδεται.] φροντίζει. δουρικτητήν.] δορυάλωτον, αἰχμάλωτον. ἔδειμε.] κατεσκεύασεν, ᾠκοδόμησεν. ἤλασε.] κατὰ μῆκος ἔσκαψε καὶ παρέτεινε τῷ τείχει. ἐπ' αὐτῷ.] παρ' αὐτῷ. σκόλοπας.] ἀπεξυσμένα ξύλα. ἴσχειν.] ἐπέχειν, κωλύειν. οὐκ ἐθέλεσκεν.] οὐκ ἠδύνατο. ὀρνύμεν.] παρορμᾶν. φηγόν.] δρῦν. οἶον ἔμιμνεν.] ἅπαξ ἔμεινεν. ἱερά.]

Αὔριον

Αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
Ὄψεαι ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
Νῆας ἐμὰς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
Εἰ δέ κεν εὐπλοίην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἤματί κε τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
Ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων.
Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν, καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον
Ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. γέρας δέ μοι ὅσπερ ἔδωκεν,
Αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. τῷ πάντ' ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω
Ἀμφαδὸν, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοὶ,
Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος. οὐδ' ἂν ἔμοι γε
Τετλαίη κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι.
Οὐδέ τι οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν, οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις
Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν, ἅλις δέ οἱ, ἀλλὰ ἕκηλος
Ἐρρέτω. ἐκ γάρ εὑ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε, καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν,
Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθός τε, κόνις τε,
Οὐδέ κεν ὣς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὣς γαμέω. ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
Ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστι.
Ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
Πολλαὶ δ' Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε, Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριστήων, οἵτε πτολίεθρα ῥύονται.
Τάων ἥν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, ἐϊκυῖαν ἄκοιτιν,
Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,

ἱρά.] ἱερεῖα, θυσίας. νηήσας.] σωρεύσας, πληρώσας. προερύσσω.] καθελκύσω. ἦρι μάλα.] ὄρθρου πάνυ. ὅθεν καὶ ἠριγένεια. Ἑλλήσποντον.] ἀντὶ τοῦ, διὰ Ἑλλησπόντου. Ἑλλήσποντος δέ ἐστιν ἡ ἐν τοῖς στενοῖς θάλασσα παρακειμένη τῇ Τροίᾳ, οὕτως προσαγορευθεῖσα ἀπὸ Ἕλλης τῆς Φρύξου ἀδελφῆς. ἐρεσσέμεναι.] ἐρέσσειν, κωπηλατεῖν. εὐπλοίην.] εὔπλοιαν, γαλήνην. ἔρρων.] ἐπὶ φθορὰν παραγενόμενος, διὰ τὰ ἐπισυμβαίνοντα. πολιόν.] λαμπρόν. ὀξυνθεὶς γὰρ ὁ σίδηρος, λαμπρότερος γίγνεται. ἄξομαι.] ἀπαγάγω. ἅσσα.] ἅτινα, ἢ ὅσα. ἐφυβρίζων ἕλετο.] ἀφείλετο μεθ' ὕβρεως. ἀμφαδόν.] ἀναφανδόν, φανερῶς. ἐπισκύζωνται.] ὀργίζωνται. κύνεός περ ἐών.] καίπερ ἄφρων καὶ ἀναιδὴς ὤν. εἰς ὦπα ἰδέσθαι.] εἰς ὄψιν ἐλθεῖν. ἤλιτεν.] ἥμαρτεν. ἐξαπάφοιτο.] ἐξαπατήσοι. οἱ.] αὐτῷ. ἐν καρὸς αἴσῃ.] ἐν μοίρᾳ θανάτου, ὡς θάνατον περιφραστικῶς. τινὲς μεταβάλλουσι τὸ α εἰς η. ἵν' ᾖ, κατὰ κηρὸς ἀξίου τοῦ κατὰ θανάτου. ἢ ὡς ἔνιοι, ἐν τάξει μισθοφόρου. πρῶτοι γὰρ Κᾶρες ἐπολέμησαν ἐπὶ μισθῷ, καὶ ἔδοξαν εἶναι ἀτιμότατοι. προτινίσσεται.] προσοδεύεται, προσέρχεται, ὅ ἐστιν ἀνάκειται. Θήβας Αἰγυπτίας.] τὰς νῦν καλουμένας Διόσπολιν. ἐξοιχνεῦσιν.] ἔξεισιν, ἐξέρχονται. ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.] ἀντὶ τοῦ, ἀναρίθμητα καὶ πολλὰ τῷ πλήθει. λώβην.] ὕβριν. ἰσοφαρίζοι.] ἐξισοῦται καὶ ἐρίζοι. τὸ αὐτὸ δέ ἐστιν ἐκ παραλλήλου. γαμέσσεται.] πρὸς γάμον λήψεται. ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε.] Ἀρίσταρχος παρ' Ὁμήρῳ Θεσσαλίαν μόνην τὴν Ἑλλάδα φησὶν εἶναι, καὶ Ἕλληνας τοὺς Θετταλούς, παρακολουθῶν Θουκυδίδῃ. καὶ ἀθετεῖ τὸν στίχον τοῦτον· ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς. καὶ ἐκεῖ δὲ πάλιν τὴν Θετταλίαν ἀκούει. φεύγων ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο. ῥύονται.] φυλάττουσι, σώζουσιν. ἐπέσσυτο.] ἐφορμᾶν θέλει. ἀγήνωρ.] νῦν ἄγαν ἀνδρεῖος. ὁτὲ δὲ ὁ αὐθάδης καὶ ὑπερήφανος. μνηστήν.] εἰς μνηστείαν δοθεῖσαν, νόμιμον. εἰκυῖαν ἄκοιτιν.] ἐμοὶ πρέπουσαν γαμετήν. γέρων.] εἴρηται ἤτοι παρὰ τὸ περὶ τὸ γῆρας εἶναι, ἵν' ᾖ παρώνυμον τὸ ὄνομα. ἢ παρὰ τὸ ἑτοιμον ἤδη εἰς τιμήν. ἢ ὁ εἰς

ΙΛΙΑΔΟΣ Ι. 167

ὁ εἰς γῆν ὁρῶν, ὁ ἐγγὺς τοῦ θανάτου. λάϊνος.] λίθινος. οὐδός.] ὁ βαθμός, ἡ φλιά. Ἀφήτορος.] τοῦ Ἀπόλλωνος. ἤτοι ὁμοφήτορος, ὁμοίως πᾶσι προφητεύοντος καὶ μαντευομένου, τῷ τε πένητι, καὶ τῷ πλουσίῳ. ἢ τοξικοῦ, ἀπὸ

Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ.
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες, καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα.
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε ληϊστή,
Οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
Εἰ μέν κ' αὖθι μένων, Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
Ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη,
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
Οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς. μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες, ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Ἀγγελίην ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων,
Ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
Ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς, ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
Ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων, κατακοιμηθήτω,
Ὄφρά μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν. ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ'. οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι. μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας, περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ
Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
Οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πτολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
Τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.

διὰ τῶν βελῶν ἀφέσεως. ἐντὸς ἐέργει.] ἔσωθεν αὐτοῦ κατέχει. Πυθοῖ ἐνί.] Πυθώ, πόλις Φωκίδος. ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοί. ἔστι δὲ ἱερὰ Ἀπόλλωνος, καὶ κέκληται ἤτοι ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι διὰ πυθείας τοὺς μαντευομένους. ἢ ἀπὸ τοῦ τὸν ξενωθέντα τὸν τοῦ χρηστηρίου φύλακα δράκοντα ὑπὸ Ἀπόλλωνος, αὐτόθι πυθῆναι, ὅ ἐστι σαπῆναι. πετρηέσσῃ.] πετρώδει, τραχείᾳ. ληϊστοί.] οἱ ἐκ λείας καὶ ληστείας. ἴφια μῆλα.] ἀπὸ κοινοῦ, ληϊστά. ξανθὰ κάρηνα.] πυρρά. λέγει δὲ ἀπὸ μέρους τοὺς ἵππους. ληϊστή.] ἐκ λείας λαμβανομένη, κτητή. οὔθ' ἑλετή.] οὔτε πάλιν ληπτή. ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.] ἐπειδὴ ἄν, φησίν, ἅπαξ φθάσῃ παρελθεῖν τὸν περίβολον τῶν ὀδόντων. διὰ γὰρ τοῦ στόματος ἔξεισι τὸ ψυχικὸν πνεῦμα. ἀργυρόπεζα.] εὔπους, καλή, ἀπὸ μέρους. διχθαδίας κῆρας.] δύο μοίρας. φερέμεν.] φέρειν, ἔχειν. θανάτοιο τέλοσδε.] εἰς θάνατον περιφραστικῶς. κλέος ἄφθιτον.] ἀθάνατος δόξα, καὶ φήμη. δηρόν.] ἐπὶ πολὺν χρόνον. παραμυθησαίμην.] παραινέσαιμι. δήετε.] εὑρήσετε. τέκμωρ.] τέλος. μάλα γὰρ ἕθεν.] σφόδρα γὰρ αὐτοῦ. ἀγγελίην.] πρεσβείαν. ἀπόφασθε.] ἀπαγγείλατε. φράζωνται.] σκέπτωνται. μῆτιν.] βουλήν, γνώμην. σόῃ.] σώζῃ. ἑτοίμη.] εὔληπτος, φανερά, ἕτοιμος. λέγει δὲ τοῦτο ὅτι ματαία ἐστὶν αὕτη ἡ γνώμη, ἣν ἐποιήσαντο οἱ Ἕλληνες, πέμψαντες ὑμᾶς πρέσβεις πρός με, ὡς δυναμένους πεῖσαι. ἐφράσσαντο.] ἐλογίσαντο, ἐσκέψαντο. ἀπομηνίσαντος.] σφόδρα ὀργισθέντος. μένων κατά.] καταμένων. ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.] ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀναγκάσω. ἀγασσάμενοι.] θαυμάσαντες. ἀπέειπεν.] ἀπηρνήσατο, ἀπεῖπεν. ἀναπρήσας.] ἀναφυσήσας, ἢ ἀθρόον ἀναβαλών. περὶ γὰρ δίε.] περισσῶς γὰρ ἐφοβεῖτο. μετὰ φρεσὶ βάλλεαι.] κατὰ νοῦν ἔχεις. αὖθι λιποίμην.] ἀπολειφθείην. σοὶ δέ μ' ἔπεμπεν.] ἀντὶ τοῦ, συνέπεμπέ με σοί. ὁμοιΐου πτολέμοιο.] τοῦ ὁμοίως πᾶσι χαλεποῦ. ἀγορέων.] δημηγοριῶν, ῥήσεων, ἢ ἐκκλησιῶν. ἀριπρεπέες.] διαπρέποντες, ἔκδηλοι. τελέθουσιν.] ὑπάρχουσι, γίγνονται. μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι.] ἀντὶ τοῦ, διδάσκαλον ἐσόμενον λόγων, ὧν δεῖ λέγειν. πρηκτῆρά τε.] καὶ δραστικὸν ἔργων, ἃ δεῖ πράσσειν.

Ὣς ἂν

ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος οὐκ ἐθέλοιμι λείπεσθαι.] διὸ οὐκ ἀπολειφθήσομαί σου. ὑποσταίη.] ὑπόσχοιτο. ἀποξύσας.] ἀφελών. νέον ἡβώοντα.] ἀκμάζοντα, σώζοντα. νείκεα.] φιλονεικίας, ἀπειλάς. φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος.] Φοῖνιξ ὁ Ἀμύντορος, ὃς ἐξέπεσε τῆς οἰκείας γῆς διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παλλακίδα μὲν ὀνόματι Κλυτίαν ἀγαπῶντος, Ἱπποδάμειαν δὲ, ἐξ ἧς τὸν Φοίνικα ἔτεκε, στυγοῦντος, δεηθείσης τῆς μητρὸς, τῇ παλλακίδι τοῦ πατρὸς Κλυτίᾳ ἐμίγη. γνοὺς δὲ Ἀμύντωρ, ἐπηράσατο τῷ παιδὶ δυστυχίαν περὶ τέκνων γονήν. δείσας δὲ Φοῖνιξ τὸν πατέρα, καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῦ γενομένας ἀρὰς, φεύγει πρὸς Πηλέα. ὃς ὑποδεξάμενος αὐτὸν, διὰ τὴν συγγένειαν, δίδωσιν αὐτῷ τὴν Δολοπίαν χώραν· καὶ Ἀχιλλέα τὸν υἱὸν μικρὸν ὄντα, εἰς ἀνατροφὴν παραδίδωσιν. Ὀρμενίδαο.] Ὀρμένου παιδός. περιχώσατο.] περισσῶς ὠργίσθη. ἀτιμάζεσκεν.] ἠτίμαζε. προμιγῆναι.] συνελθεῖν, μιγῆναι. ἐχθήρειε.] μισήσειεν. πιθόμην.] ἐπείσθην. ὀϊσθείς.] ὑπονοήσας. στυγεράς.] μισητὰς, φρικτάς. ἐπεκέκλετο.] ἐπεκαλεῖτο. ἐριννύς.] καταχθόνιοι δαίμονες, τιμωρητικοὶ τῶν πατρικῶν ἀσεβημάτων. ὧν τὰ ὀνόματα, Ἀληκτὼ, Τισιφόνη, Μέγαιρα. γεγαῶτα.] γεγεννημένον. ἐφέσσεσθαι.] ἐπικαθέσθῆναι. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς.] ἐπετέλουν δὲ οἱ θεοὶ τὰς κατάρας αὐτοῦ. Ζεύς τε καταχθόνιος.] ὁ Πλούτων. καὶ ἐπαινή.] ἐπίφοβος, δεινή. αἰνὸν γὰρ, τὸ δεινόν. ἣν οὐκ ἄν τις ἐπαινέσειεν. ἀντίφρασις ὁ τρόπος. ἢ ὑπερβολικῶς, ἣν ἄν τις, φησὶν, ἐπαινῶν παραιτήσαιτο. ἐρητύετο.] ἠρεμίᾳ κατείχετο. στρωφᾶσθαι.] ἀναστρέφεσθαι, διάγειν. ἔται.] ἑταῖροι, πολῖται. ἀνεψιοί.] ἀδελφῶν υἱοὶ, ὡς Ἀχιλλεὺς καὶ Αἴας. ἀδελφιδοῖ δὲ, οἱ ἀδελφῶν παῖδες, ὡς Ὀρέστης Μενελάου. ἀμφὶς ἐόντες.] περὶ ἐμὲ ὄντες, παρόντες. ἴφια.] ἰσχυρὰ, εὐτραφῆ. ἕλικας.] μέλανας, ἢ ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας. εὑόμενοι.] φλογιζόμενοι, ὀπτώμενοι. τανύοντο.] ἐξετείνοντο. κεράμων.] πίθων. μέθυ.] οἶνος. εἰνάνυχες.] ἐπὶ ἐννέα νύκτας. ἀμειβόμενοι.] ἐξ ἀμοιβῆς φυλάσσοντες, ὅ ἐστιν ἐκ διαδοχῆς. ἔσβη.] ἐπαύσατο, ἐσβέσθη. αἰθούσῃ.] αἴθουσαι αἱ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καταυγαζόμεναι στοαὶ, παρὰ τὸ αἴθεσθαι. εὐερκέος.] ἀσφαλῆ περίβολον ἐχούσης. προδόμῳ.] τῷ προστόῳ τοῦ θαλάμου. δείκνυσι τὴν τάξιν. θάλαμος μὲν γὰρ, ὁ ἔσω οἶκος τῆς αὐλῆς. τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ, πρόδομος. αἴθουσα δὲ περίστυλον, τοῦτ' ἔστι πρὸς ἥλιον τετραμμένη στοὰ, παρὰ τὸ αἴθεσθαι, ὅ ἐστι φλέγεσθαι. πυκινῶς.] ἐπιμελῶς, ἀσφαλῶς. ὑπέρθορον.] ὑπερήλασα, ἐξέφυγον. Ἑλλάδος.] Ἑλλὰς καὶ Φθία, πόλεις τῆς Θετταλίας. ἐς Πηλῆα ἄνακτα.] ἀντὶ τοῦ, πρὸς τὸν Πηλέα ἱκέτης παραγενόμενος καὶ ἱκετεύσας. ὤπασε.] παρέσχεν, ἔδωκε.

Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς
Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα, 10
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
Ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,
450 Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα. πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς,
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν 20
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
Ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς
Πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
460 Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες,
Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι,
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ 30
Εὑόμενοι, τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο.
Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ περὶ νύκτας ἴαυον.
Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
Πῦρ. ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
470 Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννὴ,
Καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
Ῥήξας, ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς 40
Ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας, δμῳάς τε γυναῖκας,
Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα μητέρα μήλων,
Ἐς Πηλῆα ἄναχθ'. ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καί με φίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
Μοῦνον, τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι.
Καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν.
480 Ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.

Καί σε 50

τοσοῦτον

τοσοῦτον ἔθηκα.] τηλικοῦτον ἐποίησα. ἔστι δὲ ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. ἐσχατιήν.] τὰ ἔσχατα μέρη. ἐπιείκελε. ἐφόμοιε. πάσασθαι.] γεύσασθαι. ὄψου.] προσοψήματος, προσφαγίου. ἄσαιμι.] πληρώσαιμι, κορέσαιμι. προταμών.] ἤτοι ἀποκόψας, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς τροφῆς προκατεργασάμενος. κατέδευσας.] διάβροχον ἐποίησας, κατέβρεξας, ἀποβλύζων.] ἀπεμῶν, ἐκβάλλων. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος.

Καί σε τοσοῦτον ἔθηκα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
Οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
Πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασι καθίσας,
Ὄψου τ' ἄσαιμι προταμών, καὶ οἶνον ἐπισχών.
10 Πολλάκι μοι κατέδυσας ἐπὶ στήθεσι χιτῶνα,
Οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
Ὣς ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
Τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
Ἐξ ἐμεῦ, ἀλλά σε παῖδα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ
Ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
Ἀλλ' Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν, οὐδέ τί σε χρὴ
Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν. στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
20 Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετή, τιμή τε, βίη τε.
Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι, καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι,
Λοιβῇ τε, κνίσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ, καὶ ἁμάρτῃ.
Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ,
Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ' Ἄτη, σθεναρή τε, καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
30 Βλάπτουσ' ἀνθρώπους, αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας,
Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο.
Ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
Ἀλλ' Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
Τιμήν, ἥ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
40 Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρεΐδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσί περ ἔμπης.
Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους,
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκόν, οἵ τε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων, τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς,
50 Μὴ δὲ πόδας, πρὶν δ' οὔτι νεμεσητὸν κεχολῶσθαι.

ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.] ἐν τῇ χαλεπῇ παιδοτροφίᾳ. ἀλεγεινῇ.] ἀλγεινῇ. ἐκ τοῦ ποιεῖν ἀλγεῖν τὴν ψυχήν. ἐξετέλειον.] ἐδίδοσαν. δάμασον.] κατάπράϋνον. νηλεές.] ἀπηνές, ἀπότομον. στρεπτοί.] εὐμετάστρεπτοι, εὐμετάβλητοι, εὔπιστοι. ἐναντίον τὸ· στρεπτοί δὲ καὶ θεοὶ αὐτοί. τῷ, οὐ γάρ αἶψα θεῶν τρέπεται νόος. λύοιτο δ' ἂν προσώπῳ, ὅτι τὸ μὲν ὁ Ποιητής φησιν· ἐκεῖνο δὲ ὁ Φοῖνιξ λέγει, ἐν καιρῷ ὀργιζομένου Ἀχιλλέως εἰκότως, καὶ τοὺς θεοὺς πείθεσθαι. θυέεσσι.] θυμιάμασι, θυσίαις. εὐχωλῇς.] εὐχαῖς, εὐχωλαῖς. ἀγανῇσι.] προσηνέσι, πράοις. παρατρωπῶσι.] περιτρέπουσι, πείθουσιν. ὑπερβήῃ.] παρέλθῃ. Λιταί.] θεαὶ οὕτως ἐπικαλούμεναι. καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι.] εἰδωλοποιεῖ τὰς λιτὰς ὡς δαίμονάς τινας. χωλὰς μὲν οὖν αὐτὰς κέκληκε, διὰ τὸ βραδέως καὶ μόλις προσιέναι, καὶ γονυκλινεῖς λιτανεύειν τούτους, οὓς ἂν προηδικηκότες ὦσι. ῥυσὰς καὶ διαστρόφους τὰς ὄψεις, ἐπεὶ βαρέως καὶ οὐ γεγηθότι τῷ προσώπῳ, οὐδὲ ὀρθῷ τῷ βλέμματι προσορᾶν δύνανται τοὺς προηδικημένους, παρ' ὧν αἰτοῦνται συγγνώμην. Διὸς δὲ θυγατέρας γενεαλογεῖ, ὥστε σεβασμιωτέρας φαίνεσθαι. χωλαί.] χωλοποιοί. Ῥυσαί.] ῥυτίδας ἔχουσαι. ῥυτίδες δὲ καλοῦνται αἱ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ δέρματος συστροφαί. παραβλῶπες.] παρηγμέναι, διάστροφοι τοὺς ὀφθαλμούς· ἐπειδὴ οἱ ἱκετεύοντες ὑπὲρ τοῦ ἐλεεινὸν φαίνεσθαι, προσίασιν οἰκτροὶ τὰ σχήματα αὐτῶν καὶ τὰς ὄψεις ἔχοντες. μετόπισθ'.] ἐξόπισθεν, ἐξ ὑστέρου. ἀλέγουσι.] φροντίζουσι. κιοῦσαι.] ἐλθοῦσαι. σθεναρή.] ἰσχυρά. ἀρτίπος.] ἄρτιος καὶ ὑγιὴς τοῖς ποσίν, ὁλόκληρος. οὕνεκα.] διότι. ὑπεκπροθέει.] ὑπεκτρέχει, προλαμβάνει. φθάνει.] προήκει, προλαμβάνει. ἐξακέονται.] ἰῶνται, ἀποθεραπεύουσι. αἰδέσεται.] αἰδεσθῇ. στερεῶς.] ἰσχυρῶς, σκληρῶς. ἀποείπῃ.] ἀπαρνήσηται, ἀπείπῃ. ἀποτίσῃ.] δίκην ἀποδῷ, ἢ ἐπὶ τιμωρίαν. ἐπιγνάμπτει.] πραΰνει. ἐπιζαφελῶς.] ἐπιμόνως, ηὐξημένως, ἢ ἐξημμένως. ἀπὸ τοῦ φλέγω. ἀπορρίψαντα.] ἀποβαλόντα. κελοίμην.] κελεύσοιμι. χατέουσι.] χρῄζουσι. ὑπέστη.] ὑπέσχετο. κρινάμενος.] ἐπιλεξάμενος. μῦθον ἐλέγξῃς.] διό φησι, μὴ ἀτιμάσῃς ἡμῶν τὸν ὑπὲρ τῆς ἀξιώσεως λόγον καὶ πρεσβείας. μὴ δὲ πόδας.]

μήδε τὴν ἐνθάδε ἄφιξιν. πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.] πρότερον δὲ οὐ μεμπτὸς ὑπῆρχες ὀργιζόμενος. τῶν πρόσθεν.] τῶν πρὸ ἡμῶν. ἐπευθόμεθα.] ἠκούομεν. δωρητοί.] δώροις πειθόμενοι. πάλαι.] πρὸ πολλοῦ. ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. οὔτοι νέον γε.] οὐ νεωστί. ὡς ἦν.] ὡς ἐγένετο. κουρῆτες.] Ἀκαρνᾶνες, οἱ ἐν Πλευρῶνι πόλει τῆς Αἰτωλίας οἰκοῦντες. ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως, παρὰ τὸ μὴ κείρεσθαι τὰς κόμας. Αἰτωλοί.] οἱ Καλυδώνιοι. ἐπεὶ καὶ οἱ Κουρῆτες Αἰτωλοὶ ὑπῆρχον, ἐμφυλίου ὄντος τοῦ πολέμου. ἡ οὖν Καλυδὼν πρώτη πόλις τῆς Αἰτωλίας. Κουρῆτες τε μάχοντο καὶ Αἰτωλοί.] Οἰνεὺς Αἰτωλίας δυνάστης, τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἐτησίων καρπῶν τοῖς θεοῖς θύων, Ἀρτέμιδος μόνην κατέλιπεν. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, μέγα τοῖς Αἰτωλοῖς συὸς χρῆμα ἐπέμψεν· ὃς οὐ μόνον τὴν χώραν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας διέφθειρε. Καλυδώνιοι δὲ καὶ Πλευρώνιοι προσῆλθον ἐπὶ τοῦτον. Μελέαγρος δὲ ὁ Οἰνέως πρῶτος ἐπιτυχὼν, γέρας τε τοῦ συὸς ἀκροθίνια λαβὼν, τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ δέρας Ἀταλάντῃ δι' ἔρωτα δωρεῖται. ἣ καὶ αὐτὴ γὰρ συνεξῆλθεν αὐτοῖς ἐπὶ κυνηγίαν. οἱ δὲ Θεστίου μὲν παῖδες, ἀδελφοὶ δὲ τῆς Μελεάγρου μητρὸς Ἀλθαίας, ὀργίλως ἐπὶ τούτῳ διατεθέντες, ἐπιβάλλουσιν τῷ Μελεάγρῳ. ὁ δὲ προγνοὺς, οὓς μὲν ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ εἰς φυγὴν φανερῶς ἐποίησε. διόπερ Πλευρώνιοι τοῖς Καλυδωνίοις ἐπεστράτευσαν. Μελέαγρος δὲ κατ' ἀρχὰς τῇ μητρὶ μηνιῶν, οὐκ ἐβοήθει τῇ πατρίδι. πορθουμένης δὲ ἤδη τῆς πόλεως, πεισθεὶς ὑπὸ Κλεοπάτρας τῆς γυναικὸς, προσελθὼν, οὓς μὲν ἀνῄρει, οὓς δὲ ἠνάγκασε διώκων κατὰ κρημνῶν ἐνεχθῆναι. Ἀλθαία δὲ μηνιῶσα τῷ παιδὶ, τὴν ὑπὸ μοιρῶν δεδομένην δαλὸν κατέφλεξεν. ὁ δὲ πεπρωμένον ἐκείνης κατακαείσης, καὶ τὸν Μελέαγρον ἀποθανεῖν. φθαρέντος δὲ τοῦ παιδὸς, Ἀλθαία μετανοήσασα, ἑαυτὴν ἀνῃρεῖ. μενεχάρμαι.] ὑπομονητικοὶ ἐν μάχαις, πολεμικοί. ἐνάριζον.] ἐφόνευον. θαλύσια.] τὰς ὑπὲρ εὐθαλείας καὶ εὐφορίας τῶν καρπῶν διδομένας θυσίας μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῇ Δήμητρι. γουνῷ ἀλωῆς.] ἐν τῷ γονιμωτάτῳ καὶ καρπίμῳ χωρίῳ τῆς γῆς. ἔρρεξεν.] ἐτέλεσεν. ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν.] ἤτοι

	Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
	Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
	Δωρητοί τε πέλοντο, παράρρητοί τ' ἐπέεσσι.
	Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε
	Ὡς ἦν, ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
	Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
	Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον.
	Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς,
	Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ.
	Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
20	Χωσαμένη, ὅ οἱ οὔ τι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
	Οἰνεὺς ῥέξ', ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας,
	Οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
	Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
	Ἡ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος ἰοχέαιρα,
	Ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,
	Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν,
	Πολλὰ δ' ὅ γε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
	Αὐτῇσιν ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
30	Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
	Πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
	Καὶ κύνας. οὐ μὲν γάρ κε δάμη παύροισι βροτοῖσιν,
	Τόσσος ἔην. πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
	Ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον, καὶ ἀϋτὴν
	Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ, καὶ δέρματι λαχνήεντι,
	Κουρήτων τε μεσηγὺ, καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
	Ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε,
	Τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐδύναντο
40	Τείχεος ἔκτοσθε μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.

ἐννοήσας θύσαι, ἐπελάθετο, ἢ οὐδ' ὅλως ἐπενόησεν. ἀάσατο δὲ μέγα.] ἐβλάβη δὲ μεγάλως. Διὸς γένος.] Διὸς θυγάτηρ. ἰοχέαιρα.] βέλεσι χαίρουσα, τοξότις. χλούνην.] κατὰ τὸ ἔτυμον χλοεύνην, τὸν ἐν τῇ χλόῃ συναζόμενον, εὐναζόμενον, σύμφραση· ἢ τὸν ἀφριστήν. οἱ δὲ τὸν τομίαν, ἄλλοι δὲ τὸν ἐπιχλούνην, χωρίῳ οὕτως καλουμένῳ ἐνδιατρίβοντα. ἀργιόδοντα.] λευκοὺς ὀδόντας ἔχοντα. ἔρδεσκεν.] εἰργάζετο, ἔπραττεν. ἔθων.] ἐξ ἔθους καταβλάπτων, καὶ βλάπτων. ἀλωήν.] κοινῶς τὴν καρποφόρον χώραν. προθέλυμνα.] πρόρριζα, ἐπάλληλα, καὶ πυκνά. αὐθεσι μήλων.] τοῖς καρποῖς. θηρήτορας.] κυνηγέτας. τόσσος ἔην.] τηλικοῦτος ἦν. πυρῆς ἐπέβησεν.] αὐτὶ τοῦ, πυρὸς ἐπιβιβάσαι, ἀνῄλωσεν αὐτούς. κέλαδον.] ταραχὴν, θόρυβον. ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι.] ὡς καὶ τῆς κεφαλῆς τῷ δέρματι προσεχομένης. ταῦτα δὲ συνέκειτο δοθῆναι ἀριστεῖα τῷ πρώτως βαλόντι τὸν σῦν. λαβὼν δὲ αὐτὰ Μελέαγρος, ἐδωρήσατο Ἀταλάντῃ τῇ Ἰάσου ἀρκάδι τὸ γένος. λοχίσαντες δὲ αὐτὴν οἱ μήτρως τοῦ Μελεάγρου, ἀφείλοντο τὸ γέρας τῆς κόρης. ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ Μελέαγρος, διεχρήσατο αὐτούς. λυπηθεῖσα δὲ ἐπὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἡ Ἀλθαία, ἡ τοῦ Μελεάγρου μήτηρ, κατέφλεξε τὸν ὑπὸ μοιρῶν αὐτῇ δοθέντα δαλὸν, ὄντα συνεκτικὸν τῆς Μελεάγρου ζωῆς. ὃ συνδιεφθάρη

ἈΛΛ'

...σω διεφθάρη καὶ ὁ Μελέαγρος. λαχνήεντι.] δασεῖ. ἔλυ.] ὑπεισῆλθεν, ἔλασεν. ἐκτοσθεν.] ἀντὶ τοῦ ἐκτὸς, ἔξω. οἰδάνει.] εἰς ὕψος αἴρεσθαι ποιεῖ, ἐμπίπρησι. πύκα περ φρονεόντων.] σωφρονούντων, συνετῶν. Αλθαίῃ.] Αλθαία ἡ μήτηρ τοῦ Μελεάγρου. ἡ δὲ Κλεοπάτρα Ἴδου καὶ Μαρπίσσης τῆς Εὐήνου θυγατρὸς, Μελεάγρου δὲ γυνή. κεῖτο.] ἀργὸς διετέλει. κούρῃ Μαρπίσσης.] καὶ τὰ ἑξῆς. Εὔηνος Ἄρεος παῖς, βασιλεὺς Αἰτωλίας, ἔχων θυγατέρα εὐπρεπεστάτην Μάρπισσαν τοὔνομα, τοὺς μνηστευομένους αὐτὴν προεκαλεῖτο εἰς ἁρματηλασίας, ἀγῶνα λέγων ἐκδώσειν τῷ διαφυγόντι αὐτὸν διώκοντα. τοὺς δὲ λειφθέντας καρατομῶν, ἐπετίθει τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῦ τείχους τῆς οἰκίας, εἰς κατάπληξιν τῶν λοιπῶν. πολλῶν τοίνυν ἤδη ἀνῃρημένων, Ἴδας λόγῳ μὲν Ἀφαρέως υἱός, τῇ δὲ ἀληθείᾳ Ποσειδῶνος, τελευταῖος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἵππους ποδωκεστάτους, ἥρπασε τὴν κόρην, χορεύουσαν ἐν Ἀρτέμιδος. Εὔηνος δὲ ὡς οὐκ ἠδύνατο καταλαβεῖν, ἀποσφάξας τοὺς ἵππους οὓς εἶχεν, ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς τὸν Λυκόρμαν ποταμὸν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Εὔηνος προσηγορεύθη. διαπεφευγότι δὲ τῷ Ἴδᾳ τὸν κίνδυνον, Ἀπόλλων ἠναντιοῦτο περὶ τῆς κόρης, βουλόμενος ἀφαρπάζειν αὐτήν. προϊόντων δὲ αὐτῶν εἰς μάχην, Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν, ἐπέτρεψε τῇ κόρῃ ἑλέσθαι ὃν ἂν βούληται. ἡ δὲ εἵλετο τὸν Ἴδαν, εὐλαβηθεῖσα μὴ γηράσασαν αὐτὴν ἀπολίπῃ Ἀπόλλων. Εὐηνίνης.] τῆς Εὐήνου θυγατρὸς. Ἰδεώ τε.] τοῦ Ἴδου τοῦ Ἀφαρέως παιδὸς. καλλισφύρου.] εὐπρεποῦς, καλῆς, ἀπὸ μέρους. ἐπώνυμον.] ἀντὶ τοῦ φερώνυμον, καὶ ἀπὸ συμβεβηκότος οἰκείως κείμενον. τὴν Κλεοπάτραν οὖν φησι φερωνύμως. καὶ Ἀλκυόνην ἐκάλουν διὰ τὸ τὴν μητέρα Μάρπισσαν δίκην ἀλκυόνος κλαῦσαι, ὅτε ἀφῃρεῖτο αὐτὴν Ἀπόλλων. Ἀλκυόνην καλέεσκον.] Κήυξ ὁ Φωσφόρου τοῦ ἀστέρος γήμας Ἀλκυόνην τὴν Αἰόλου, μέγα φρονήσας ἐφ' ἑαυτῷ, θεὸς ἐβούλετο νομίζεσθαι. διόπερ ἥτε γαμετὴ διαπαντὸς αὐτὸν ἐκάλει Δία, κἀκεῖνος Ἥραν τὴν γυναῖκα. Ζεὺς δὲ ἀγανακτήσας, μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς ὄρνεα χωρὶς ἀλλήλων βιοῦντα. ἐκλήθη δὲ ἡ μὲν Ἀλκυόνη, ὁ δὲ Κήυξ. παρὰ δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς Ἀλκυόνος τικτούσης, συμβαίνει ἐπελθόντα τὰ κύματα, τὰ ἔγγονα αὐτῆς κατασύρειν. Ζεὺς δὲ θεασάμενος αὐτὴν κλαίουσαν, κατελεήσας, ἐπέταξε τοῖς ἀνέμοις, καθ' ὃν ἂν καιρὸν ἡ Ἀλκυόνη τίκτει, μὴ πνεῖν, μέχρι τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερῶν τοῦ χειμῶνος αὐξανομένου. εἴρηται δὲ Ἀλκυὼν, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κύειν. οἱ οὖν γονεῖς ἀπὸ τῶν αὐτῇ συμβεβηκότων οὕτως ἐκάλουν αὐτὴν Κλεοπάτραν. ὡς μεγαπένθην, καὶ Εὐρυσάκην, καὶ Νεοπτόλεμον. ἔκλαιεν οὖν τὸν ἄνδρα Ἴδαν, ὅτε αὐτὴν ἥρπασεν Ἀπόλλων. πολυπενθέος.] ἐπιπολὺ πενθούσης. οἶτον.] μόρον, συμφοράν. παρκατέλεκτο.] παρέκειτο. πέσσων.] πεπαίνων, παρηγορῶν, ἢ συνέχων. ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος.] διὰ τὰς τῆς μητρὸς κατάρας ὠργισμένος. ἀχέουσα.] λυπουμένη. κασιγνήτοιο φόνοιο.] διὰ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν. ἀπέκτεινε μὲν γὰρ Μελέαγρος τοὺς μήτρωας. ἢ ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ κασιγνητικοῦ φόνου. οὐ γὰρ εἷς ἦν ὁ ἀνῃρημένος τῆς Ἀλθαίας ἀδελφὸς, ἀλλὰ πλείους, Ἴφικλος, Πολυφάντης, Φάνης, Εὐρύπυλος, Πλήξιππος. πολυφόρβην.] πολλοὺς τρέφουσαν. ὅθεν καὶ ἱπποφόρβια καλεῖται, τὰ ἵππους τρέφοντα χωρία. χερσὶν ἀλοία.] ταῖς χερσὶν ἔτυπτεν. ὅθεν καὶ πατραλοίας, ὁ τὸν πατέρα τύπτων. εὔχονται δὲ οἱ ἥρωες τοῖς μὲν οὐρανίοις θεοῖς ἄνω τὰς χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος. τοῖς δὲ θαλασσίοις, πολλὰ δὲ μητέρι φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς, εἰς θάλασσαν δηλονότι. τοῖς καταχθονίοις δὲ κόπτοντες τὴν γῆν, ὡς ἐνθάδε φησί. κικλήσκουσα.] ἐπικαλουμένη. ἐπαινήν.] φοβεράν. πρόχνυ.] εἰς γόνατα. δεύοντο.] ἐβρέχοντο. ἠεροφοῖτις Ἐρινύς.] ἐκ τοῦ σκότους ἐρχομένη, ἀόρατος. εἴρηται δὲ Ἐρινὺς, ἤτοι παρὰ τὸ ἐν τῇ ἔρᾳ ναίειν καὶ οἰκεῖν, ὅ ἐστι τῇ γῇ. καταχθονία γὰρ ἡ δαίμων. ἢ οἱονεὶ ἀράς τινας ἐρεύουσα, καὶ τὰ αἴσια ἀνύουσα καὶ ἐκτελοῦσα. ἐξ Ἐρέβεσφιν.] ἐκ τοῦ σκότους. ἀμείλιχον.] ἀπηνὲς, σκληρόν.

Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων
Οἰδάνει ἐν στήθεσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
Ἤτοι ὁ, μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ,
Κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,
Ἰδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
Τῶν τότε· καί ῥ' ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.
Τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
Μήτηρ ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα
Κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος. ἥ ῥα θεοῖσι
Πόλλ' ἀχέουσ', ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο,
Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
Κικλήσκουσ' Ἀΐδην, καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη. δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
Παιδὶ δόμεν θάνατον. τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐρινὺς
Ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος, καὶ δοῦπος ὀρώρει
Πύργων βαλλομένων. τὸν δ' † ἐνίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν. πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους
Ἐξελθεῖν, καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον,
Ὁππόθι

†ἐλίσσοντο

πιότατον.] λιπαρώτατον, εὐγεώτατον. πεντηκοντόγυον.] πεντήκοντα γυῶν, ὅ ἐστι πλέθρων. γύη γὰρ, μέτρον γῆς. οἱ δὲ πεντήκοντα ζευγῶν. οἰνοπέδοιο.] ἀμπελοφύτου χωρίου. ψιλὴν ἄροσιν.] τὴν ἄδενδρον χώραν, τὴν πρὸς τὸ σπείρεσθαι ἐπιτηδείαν. ταμέσθαι.] ἀποτεμέσθαι, εἰς τιμὴν λαβεῖν. ἐπεμβεβαώς.] ἐπιβεβηκώς. σείων.] τινάσσων, κινῶν. κολλητὰς σανίδας.] περιφραστικῶς τὰς θύρας ἀπὸ τοῦ καλῶς συνηρμόσθαι. γουνούμενος.] ἱκετεύων. κασίγνηται.] ἀδελφαί. κεδνότατοι.] κηδεμονικώτατοι, προσφιλέστατοι. πύκα.] συνεχῶς, πυκνῶς, ἢ ἐπιμελῶς. ἐνέπρηθον.] ἐνεπύριζον, ἔκαιον. κήδε.] τὸ τέλειον, κήδεα. ὅ ἐστι κακά. ἁλώῃ.] ληφθείη, πορθηθείη. ἀμαθύνει.] κατὰ μικρὸν δαπανᾷ. ὅ ἐστιν ἄμαθον καὶ κόνιν ποιεῖν. ὠρίνετο.] ἀντὶ τοῦ ὠρίνθη, διεταράχθη. κακὰ ἔργα.] τὰ πολέμιά φησι κακὰ ἔργα. βῆ δ' ἰέναι.] ἐφορμήσας ἐπῆλθεν. εἴξας ᾧ θυμῷ.] νικηθεὶς ὑπὸ ἰδίας ἐπιθυμίας. φίλος.] φίλε, Ἀττικῶς. κάκιον.] ἀντὶ τοῦ κακόν. φθισήνορα.] τὸν φθαρτικὸν τῶν ἀνδρῶν. δύῃς.] κατέλθῃς. τιμῆς ἔσεαι.] τιμηθήσῃ, ἢ τίμιος ἔσῃ. ἀλαλκών.] βοηθήσας, ἐπαμύνας. ἄττα.] τροφεῦ. Θετταλῶν ἡ φωνή. καὶ ἔστι προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. τοῦτο δὲ ὑπερβιβάσαντες, τέττα λέγουσιν, ὅ ἐστιν ἑταῖρε. οὔ τι με ταύτης χρεὼ τιμῆς.] οὐ χρείαν ἔχω τῆς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος τιμῆς. καὶ ἔστι σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις. φρονέω.] φρονῶ, βούλομαι. Διὸς αἴσῃ.] τῇ τοῦ Διὸς βουλήσει. ἀϋτμή.] ἀναπνοή, ζωή. ὀρώρῃ.] κινῆται. σύγχει.] τάραττε, λύπει. ἀχεύων.] λυπούμενος. ἀπέχθηαι.] ἐχθρὸς γενήσῃ. κήδειν.] λυπεῖν, βλάπτειν. ἶσον.] ὁμοίως. μείρεο.] μερίζου. οὗτοι δ' ἀγγελέουσι.] διατί τὸν Φοίνικα οὐκ ἀπολύει ὁ Ἀχιλλεύς; ὅτι γνοὺς παρακεκλῆσθαι αὐτὸν ἡγήσασθαι τῇ πρεσβείᾳ, ἐφοβήθη μὴ μετὰ μείζονος δεήσεως πάλιν ἐκπεμφθῇ, καὶ δὶς ἀτιμάζειν ἀνάγκην ἕξει. οἱ δὲ ὡς ὁμολογούμενον αὐτὸ λαμβάνουσιν, ὅτι ὡς τροφέα αὐτὸν κατέχει. λέξεο.] κατακλίθητι. μαλακῇ.] ἁπαλῇ. ἐφ' ἡμέτερα.] ἀντὶ τοῦ, εἰς τὰ ἡμέτερα. στορέσαι.] στρῶσαι. πυκινὸν.] πυκνὸν ἱμάτιον.

μιδοίατο.]

Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Ἔνθά μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
Πεντηκοντόγυον· τὸ μὲν ἥμισυ οἰνοπέδοιο,
Ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν. 580
Πολλὰ δὲ τόν γε κασίγνηται, καὶ πότνια μήτηρ,
Ἐλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο, πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
Βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ.
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις,
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ.
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας. 590
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα.
Βῆ δ' ἰέναι· χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.
Ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνε κακὸν ἦμαρ,
Εἴξας ᾧ θυμῷ, τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
Πολλά τε καὶ χαρίεντα. κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
Ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσί, μηδέ σε δαίμων
Ἐνταῦθα τρέψειε φίλος. κάκιον δέ κεν εἴη,
Νηυσὶ καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
Ἔρχεο. ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
Εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς, 600
Οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ, διοτρεφὲς οὔ τί με ταύτης
Χρεὼ τιμῆς. φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
Ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος, καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
Τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι. 610
Καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν, ὅς κε με κήδῃ.
Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι. σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Φρασσόμεθ' ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἤ κε μένωμεν.
Ἦ καὶ Πατρόκλῳ ὅ γ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα

Ἐκκλι-

ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴομεν, οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι, ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν
σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
τῆς ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
ποινὴν ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος.
καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας.
τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
ποινὴν δεξαμένου. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἵνεκα κούρης
οἴης. νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν.
αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον, ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων,
κήδιστοί τ' ἔμμεναι, καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι.
ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνου
μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε.
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονα Ἕκτορα δῖον
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας, καὶ νῆας ἱκέσθαι
κτείνοντ' Ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας.
ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ, καὶ νηὶ μελαίνῃ
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν. ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμῳῇσι κέλευσε
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅ, τι τάχιστα.
αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι, στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευσε,
κώεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.
ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ Ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου.
τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο, πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεύς,

Σκῦρον

μεδοίατο.] πρόνοιαν ποιήσαιντο, φροντίσαιεν. μύθοιο τελευτή.] τὸ τέλος τοῦ λόγου. κρανέεσθαι.] τέλος λήψεσθαι, τελειωθήσεσθαι. μετατρέπεται.] ἐπιστροφὴν ποιεῖται, φροντίζει. νηλής.] ἀνηλεής, σκληρός. ποινήν.] ἀντέκτισιν, τιμωρίαν, ἔλαβέ τις ὑπὲρ ἀδελφικοῦ φόνου. ἄλληκτον.] ἀκατάπαυστον, ἀδιάπαυστον. εἵνεκα κούρης οἴης.] ἤτοι ὁ διὰ εἰρωνικῶς, ἢ μιᾶς κούρης. ἐπὶ τῇσι.] πρὸς ταύταις. ἵλαον.] ἵλεον, εὐμενῆ. ἔνθεο.] ποίησον. αἴδεσσαι.] αἰδέσθητι. μέλαθρον.] συνεκδοχικῶς οἰκίαν. ὑπωρόφιοι.] ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην. κήδιστοι.] οἰκειότατοι, φροντιστικώτατοι. πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσω.] ἅπαντά μοι καθηκόντως ἔδοξας εἰρηκέναι. οἰδάνεται.] πληροῦται ὑπὸ ὀργῆς. ἐκ μεταφορᾶς τῆς φλεγμονῆς ἣ καλεῖται οἴδημα. ἀσύφηλον.] ἀλόγιμον, ἀμαθῆ. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀσυφήλως, ὅ ἐστιν ὑβριστικῶς. ἀτίμητον.] ἄτιμον, ἢ τὸν ἐν τιμήματι πολιτείας οὐ συναριθμούμενον. τιμητικοὶ γὰρ ἐκαλοῦντο οἱ ἐν ταῖς πολιτείαις. μετανάστην.] μέτοικον, φυγάδα. ἀπόφασθε.] ἀπαγγείλατε. μεδήσομαι.] πρόνοιαν ποιήσομαι. κατά τε σμύξαι.] κατακαῦσαι. σχήσεσθαι.] ἀποσχεθῆναι. κώεα.] κώδια, ὅ ἐστι προβάτων δέρματα. καὶ εἴρηται ἀπὸ τοῦ κεῖσθαι, ὅ ἐστιν κοιμᾶσθαι. ῥῆγος.] τὸ βεβαμμένον ἱμάτιον. καὶ ῥηγεῖς, οἱ βαφεῖς. λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.] περιφραστικῶς λινοῦν περιβόλαιον. μυχῷ κλισίης.] ἐν τῷ κοιλοτάτῳ τόπῳ τῆς σκηνῆς. παρκατέλεκτο.] παρεκοιμήθη, παρεκλίθη. Λεσβόθεν.] Λέσβος, νῆσος πλησίον Ἀσίας.

p 3 Σκῦρον.]

Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν Ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν, ἔκ τ' ἐρέοντο·
Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Εἴπ' ἄγε μ' ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
670 Ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ,
Ἦ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Πιμπλάνεται μένεος, σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα.
Αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
Ὅππως κεν νῆάς τε σόοις, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν.
Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
680 Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι
Οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς. μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε. τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ὣς ἔφατ', εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας, καὶ κήρυκε δύω πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο, ὣς γὰρ ἀνώγει,
Ὄφρά οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν. ἀνάγκῃ δ' οὔ τί μιν ἄξει.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
690 Μῦθον ἀγασσάμενοι, μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρείδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
Μυρία δῶρα διδούς, ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως.
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
Ἤ κε μένῃ. τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
700 Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
Σίτου, καὶ οἴνοιο. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε, καὶ ἵππους
Ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος.
Ἔνθα δὲ κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Σκῦρον.] Σκῦρος, πόλις ἡ νῦν μὲν Φρυγίας, πρότερον δὲ Κιλικίας. ἔστι καὶ νῆσος τῶν Κυκλάδων. ἣν οὐ πορθήσας, ἀλλ' ἀρηστικῶς καταδραμὼν, ἐλαφυραγώγησεν. αἰπεῖαν.] ὑψηλήν. Ἐνυῆος πτολίεθρον.] ὑπὸ Ἐνυέος βασιλευθεῖσαν. ἣν δὲ οὗτος υἱὸς Διονύσου. κυπέλλοις.] ποτηρίοις. παρὰ τὴν κοιλότητα. ἀνασταδόν.] ἀναστάντες. πολύαινε.] πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιε. ἀπέειπεν.] ἀπηγόρευσε. σβέσσαι.] καταπαῦσαι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ πυρός. πιμπλάνεται μένεος.] πληροῦται ὀργῆς. σὲ δ' ἀναίνεται.] σὲ δὲ παραιτεῖται ἐκφαυλίζων. οὐ παραπρεσβεύει δὲ Ὀδυσσεὺς· ἀλλ' ἃ πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἀχιλλεὺς, ταῦτα ἀναγγέλλει. ζητεῖται δὲ, διατί καὶ τὴν πρὸς Αἴαντα Ἀχιλλέως ἀπόκρισιν Ὀδυσσεὺς οὐ λέγει; ῥητέον οὖν, ὅτι σκληρῶς αὐτῷ ἀπεκρίνατο. λεκτέον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ζητοῦντας, τίνος ἕνεκεν ἄλλοι τινὲς οὐκ ἐπρέσβευσαν, ἀλλ' οὗτοι; ὡς οἰκειότεροι τῶν ἄλλων, καὶ φρονιμώτεροι, καὶ ἱκανοὶ τὸ δυσπειθὲς ἴσως πεῖσαι τοῦ ἥρωος. ἠπείλησε.] διωρήσατο, εἶπε. χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχεν.] ὑπερασπίζει αὐτῶν. δήετε.] εὑρήσετε. ὅθεν οὖν τινὲς καὶ τὴν Δήμητρα Δηὼ λέγουσι, διὰ τὸ τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῇ ζητούσῃ τὴν θυγατέρα λέγειν δήεις, ὃ ἐστιν εὑρήσεις. Αἴας καὶ κήρυκε δύω.] θέλων τὸν Ἀγαμέμνονα σκέψασθαι περὶ τῶν πρακτέων, ἐνεχείρησε τὸν Αἴαντα σιωπᾶν. τετιηότες.] τετιμωρημένοι. μὴ ὄφελες.] ἀντὶ τοῦ, μὴ ὤφελες. ἀεὶ δὲ ἀντιστασιώτης τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Διομήδης εὑρίσκεται. ἀγήνωρ.] ἄγαν αὐθάδης, καὶ ὑπερόπτης, ὑβριστής, ἢ ὁ ἀγαπῶν τὴν ἠνορέην, ἤγουν τὴν ἀνδρείαν. ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.] αὐθάδη νῦν ἐποίησας αὐτὸν πλέον καὶ ὑπερήφανον. ἴῃσιν.] ἀπέλθῃ. ἤ κε μένῃ.] ἐὰν μένῃ. τότε δ' αὖτε μαχήσεται.] εἰκὸς Αἴαντος αὐτῷ νεύσαντος ὅτι μένει δευτερεύοντα προσθεῖναι αὐτά. τεταρπόμενοι.] εἰς τέρψιν ἐληλυθότες, κεκορεσμένοι. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.] τοῦτο γὰρ δυνάμεώς ἐστιν. ὕπνου δῶρον.] ἀνάπαυσιν τοῦ ὕπνου, περιφραστικῶς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Κ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνων ἀγρυπνήσας, ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων αὐτός τε καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τὴν τάφρον συμβουλευσάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ Τρώων στρατόπεδον Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην. οἱ Δόλωνα μὲν συναντήσαντα, ἀναιροῦσι. πυθόμενοι δὲ παρ' αὐτοῦ Ῥῆσόν τινα βασιλέα καὶ Θρᾷκας παρεῖναι, ἔνθα ἐστρατοπεδεύσαντο, ἐπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν Ῥῆσον, καὶ τῶν ἑταίρων τινάς. τούς τε ἵππους αὐτοῦ ἀπελάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίνονται.

10

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Κ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Παναχαιῶν.] πάντων τῶν Ἑλλήνων. παννύχιοι.] νῦν τὸ παννύχιοι, οὐ σημαίνει τὸ δι' ὅλης νυκτὸς, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτός. μαλακῷ.] προσηνεῖ, ἡδεῖ. δεδμημένοι.] κατεχόμενοι. ἔχε.] κατεῖχεν. ὁρμαίνοντα.] ἐν ἑαυτῷ ἔχοντα, βουλευόμενον. τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον.] τῷ πολὺν ἐπήνεγκε τὸ ἀθέσφατον, αὐξήσεως χάριν. ἔνιοι δὲ στίζοντες μετὰ τὸν ὄμβρον, ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγινώσκουσιν, ἵν' ᾖ, πολλὴν χάλαζαν. ἐπάλυνεν.] ἐλεύκανεν. ὡς πα λὴ καταπαδῆσα. οὕτως γὰρ ὀξυτόνως καλεῖται, τὸ ἐπασσόμενον λεπτομερέστατον τοῦ ἀλεύρου. πόθι.] δή. πτολέμοιο μέγα στόμα.] ἤτοι μεταφορικῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου. ἢ περιφραστικῶς ὅλον αὐτόν. διότι πάντων δαπανητικός.

20

ΙΛΙΑΔΟΣ Κ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Κάππα δ' ἄρ' ἀμφοτέρων σκοπιαζέμεν ἤλυθον ἄνδρες.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ,
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο
Τεύχων, ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο,
Ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων
40 Νειόθεν ἐκ κραδίης, τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
Θαύμαζε πυρὰ πολλά, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρό.
Αὐλῶν, συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.
Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ. μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
10 Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
Ἥτις ἀλεξίκακος πᾶσι Δαναοῖσι γένοιτο.
Ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος,

Αἴθωνος

πευκεδανοῖο.] πικροῦ, ὀλεθρίου. ἀπὸ τῆς πεύκης ἡ μεταφορά. καὶ γὰρ ἡ πεύκη κοπεῖσα, οὐκ ἀνίησι βλαστούς. καὶ τὸ δάκρυον αὐτῆς πικρότερόν ἐστιν, ἢ πίσσα. πυκινά.] πυκνῶς, συνεχῶς. νειόθεν.] ἐκ βάθους κάτωθεν. κραδίης.] ψυχῆς. ἀθρήσειεν.] ἀπίδοι. θαύμαζε πυρὰ πολλά.] πῶς φησιν, ὁ Ἀγαμέμνων ἐντὸς τοῦ τείχους ὑπάρχων, ἐθαύμαζε τὰ πυρά, τὴν ἀρχὴν μηδὲ βλέπων αὐτὰ διὰ τὸ τεῖχος· καὶ ῥητέον, ὅτι ὡς βασιλεὺς ὑψηλὴν εἶχε σκηνήν, ἵν' εὐχερῶς δύνηται πάντα θεωρεῖν. αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπήν.] ἦχον προσληπτέον, τὸ ἀκούων. ἐσημειώσατο δὲ διὰ τοῦ ἤχου, ὅτι παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐγιγνώσκετο τὰ ὄργανα ταῦτα. ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.] καὶ ἐνταῦθα σκώπτει τὸ θορυβῶδες τῶν βαρβάρων. προθελύμνους.] ἐπ' ἀλλήλους, ἢ προρρίζους. θέλυμνα γὰρ κυρίως, οἱ θεμέλιοι.
10 ὑψόθ' ἐόντι Διΐ.] λείπει τὸ, ἀποδυρόμενος. κυδάλιμον.] σεμνὸν, ἔνδοξον. Νέστορ' ἔπι πρῶτον.] πρῶτον ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν Νέστορα. σὺν μῆτιν.] συμβουλήν. ἀμύμονα.] ἀγαθήν. τεκτήναιτο.] συγκατασκευάσοι, ὑπόθοιτο. ἀλεξίκακος.] ἀποτρεπτικὸς τῶν κακῶν. πέδιλα.] τὰ ὑποδήματα, παρὰ τὸ τοῖς ποσὶν εἰλεῖσθαι. δαφοινόν.] ἀντὶ τοῦ δαφοινοῦ, φονευτικοῦ. κατὰ ἀναφορὰν τὴν ἐπὶ τὸ ζῶον. ὡς ἐπὶ ζῶντα γὰρ τὸν λέοντα τὴν ἀναφορὰν ἔχει τὸ ἐπίθετον. ἑέσσατο.] περιέθετο, ἠμφιέ
20 σατο.

Αἴθωνος μεγάλοιο ποδηνεκές. εἵλετο δ' ἔγχος.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος. οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας,
Θήκατο χαλκείην, δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων, ὃν ἀδελφεόν. ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ,
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ
Νηὶ πάρα πρύμνῃ, τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Τίφθ' οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων,
Ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ οὔ τίς τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
Ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν, οἶος ἐπελθών,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ, διοτρεφές, ὦ Μενέλαε
Κερδαλέης, ἥ τίς κεν ἐρύσσεται, ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους, καὶ νῆας, ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν.
Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
Ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διῒ φίλος υἷας Ἀχαιῶν
Αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο,
Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι,
Δηθά τε, καὶ δολιχόν. τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
Ῥίμφα θέων ἐπὶ νῆας, ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
Κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, τοῖο γὰρ υἱὸς
Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης. τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Πῶς γάρ μοι ἐπιτέλλεαι ἠδὲ κελεύεις.
Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι δεδεγμένος, εἰσόκεν ἔλθῃς,
Ἦε θέω μετά σ' αὖτις ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.
Τὸν δ' αὖτις προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

Αὖθι

αἴθωνος.] τοῦ θερμοῦ καὶ διαπύρου τὴν φύσιν. ποδηνεκές.] μέχρι ποδῶν διῆκον, μέγα. ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανεν.] ὁ ὕπνος ἐν τοῖς βλεφάροις κατελάμβανε. τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα.] οἵτινες ἕνεκα αὐτοῦ ἦλθον. πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.] ἐπὶ πολλὴν θάλασσαν, Ἀττικῶς. ὁρμαίνοντες.] ἐνθυμούμενοι, ὁρμὴν ἔχοντες. στεφάνην.] περικεφαλαίαν. παχείῃ.] ἰσχυρᾷ. δήμῳ.] τῷ ἀθροίσματι τῶν Ἑλλήνων. ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον.] περὶ τοῖς ὤμοις θέμενον. νηὶ παρὰ πρύμνῃ.] παρὰ τῇ τῆς νεὼς πρύμνῃ. ἀσπάσιος.] εὐκταῖος, ἡδύς. ἠθεῖε.] ἠθική προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. ἐπίσκοπον.] κατάσκοπον. δείδω.] δέδοικα, φοβοῦμαι. σκοπιαζέμεν.] σκοπεῖν. νύκτα δι' ἀμβροσίην.] ἀνὰ τὴν νύκτα ἐν ᾗ οἱ βροτοὶ οὐ προσίασιν. ὅθεν καὶ ἀβρότη ἡ νύξ. θρασυκάρδιος.] εὔτολμος. χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ.] χρεία συμβουλῆς ἐμοὶ καὶ σοί. ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις, ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ καὶ σοί. κερδαλέης.] συνετῆς, ὠφελίμου, ἢ πανούργου. παρὰ τὴν κερδώ, ἤγουν τὴν ἀλώπεκα. ἐρύσσεται.] ῥύσεται, φυλάξει. ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.] ἐπεὶ ὁ Ζεὺς μετετέθη τῇ γνώμῃ, καὶ τοῖς Τρωσὶ βοηθεῖ. πλέον γὰρ ταῖς τοῦ Ἕκτορος ἐθεραπεύθη θυσίαις. αὐδήσαντος.] εἰπόντος. μέρμερα.] μερίμνης ἄξια, χαλεπά. ἐν ἤματι.] ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. μητίσασθαι.] ἐργάσασθαι νῦν. οὔτε θεᾶς υἱός.] προσληπτέον τὸ ὤν. δηθά τε καὶ δολιχόν.] ἐπὶ πολὺν καὶ μακρὸν χρόνον. μήσατο.] εἰργάσατο. ῥίμφα.] ταχέως. ἐπὶ νῆας.] ἐπὶ τὰς ἐκείνων ναῦς. ὀτρυνέω.] διὰ παρακλήσεως παρορμῶ. ἱερὸν τέλος.] ἤτοι μέγα, ἢ ἀπηλλαγμένον τῶν λοιπῶν ἔργων. τέλος δὲ καὶ τὸ τάγμα. σημαίνει πολλὰ ἡ λέξις. ποτὲ γὰρ τὸ τάγμα, ὡς ἐνταῦθα. ποτὲ δὲ τὸ τοῦ συμπεπληρωμένου πράγματος, ἢ ἔργου τέλος. ποτὲ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἐπεισαγομένων ὠνίων φοιτῶσαν ταῖς πόλεσι πρόσοδον. ποτὲ δὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὡς ἔνεστιν εὑρεῖν παρά τε Θουκυδίδῃ καὶ Ξενοφῶντι. ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα, ποτὲ δὲ τὴν ἑορτήν, καὶ τὸ τέλος. πιθοίατο.] πείθοιεν. τοῖο γάρ.] τούτου γάρ. σημαίνει.] προστάσσει, ἄρχει. ἐπετράπομεν.] ἐπετρέψαμεν, ἐξουσίαν δεδώκαμεν. δεδεγμένος.] περιμένων. μετά σ' αὖτις.] ἐπὶ σὲ πάλιν εὐθέως ἔλθω. ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.] ἐπειδὰν αὐτοῖς καλῶς προστάξω. ἀβροτάξομεν.]

Αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
Ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι,
Φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
Ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι
Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
Τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ, καὶ νηῒ μελαίνῃ
Εὐνῇ ἔνι μαλακῇ, παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
Ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια.
Πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
Ζώννυθ' ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
Λαὸν ἄγων. ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
Ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρεΐδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ,
Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤ τιν' ἑταίρων.
Φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο. τίπτε δέ σε χρεώ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Γνώσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
Ἱζάνει. ἀλλὰ μέλει πόλεμος, καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν περιδείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι, κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρῴσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
Ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
Δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβήομεν, ὄφρα ἴδωμεν
Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδηκότες, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
Κοιμήσωνται. ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται,
Δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν,
Μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
Ἐκτελέσει, ὅσα που νῦν ἔλπεται, ἀλλά μιν οἴω,
Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
Σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ. προτὶ δ' αὖ, καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
Ἠμὲν Τυδεΐδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
Ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν,

ἀβροτάξομεν.] διαμαρτήσομεν, ἀλλήλων ἀποτύχωμεν. ὅ τινες διαμφοδῆσαι φασίν. ᾗ κεν ἴησθα.] ἐὰν πορευθῇς. ἐγρηγόρθαι.] ἐγρηγορέναι. ἄνωχθι.] κέλευε. πατρόθεν ἐκ γενεῆς.] ἐκ πατρῴου γένους, ἢ ἀπὸ προγόνων. μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.] μηδὲ ἐπαίρου τῇ διανοίᾳ δι' ὑπερηφανίαν. πονεώμεθα.] κακοπαθῶμεν, ἐνεργῶμεν. ἐπιγεινομένοισι.] γεννωμένοις. ἵει.] ἔπεμπε. κακότητα.] κακοπάθειαν, δυστυχίαν, βλάβην. ἔντεα.] ὅπλα. παρὰ τὸ ἐντὸς αὐτῶν εἶναι τοὺς φοροῦντας. ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.] ἐπεὶ ἡ πολλὴ αὐτοῦ προθυμία. οὐ δὲ τῷ γήρᾳ αὑτὸν ἐδίδου, ὅτι ἐστιν, οὐδὲ ὑπὸ τοῦ γήρως ἐνικᾶτο. ἐξερεείνετο.] ἀνηρώτα. ὀρφναίην.] σκοτεινήν. οὐρήων.] ἡμιόνων. νῦν δὲ φυλάκων. Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς.] ὁ Ζεὺς τῇ κακοπαθείᾳ ἐνέβαλε μέχρι τέλους. εἰσόκ' ἀϋτμή.] ἕως οὗ ἡ πνοὴ, ὅ ἐστιν ἡ ζωὴ, καὶ τὰ γόνατά μου ἰσχύῃ καὶ ἔρρωται. πλάζομαι.] οὐ δὲ ἑστηκὼς διανοοῦμαι, πλανῶμαι κατὰ τὴν γνώμην. οἱονεὶ, ἀπορῶ ὅπως χρήσομαι τοῖς παροῦσι πράγμασιν. ἱζάνει.] ἐμπίπτει. ἀλλ' ἀλύκτημαι.] τεθορύβημαι, ἠπόρημαι. ἐκθρῴσκει.] ἐξάλλεται, ἐκπηδᾷ. δραίνεις.] ἐπινοεῖς, δρᾶσαι δύνασαι. καταβείομεν.] κατέλθωμεν. καμάτῳ ἀδηκότες.] ὑπὸ τοῦ κόπου ἀηδῶς διακείμενοι ὀκνήσαντες. ἠδὲ καὶ ὕπνῳ.] καὶ τῇ ἀγρυπνίᾳ. ἐπιπάγχυ λάθωνται.] παντελῶς ληθαργήσουσι. δυσμενέες.] πολέμιοι. σχεδὸν εἵαται.] πλησίον κάθηνται, ἐγγύς εἰσι. μενοινήσωσι.] προθυμηθῶσιν. οὐδέ τι ἴδμεν μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.] τοῦτο προσηκόντως εἴρηκεν ὁ Ἀγαμέμνων ἕνεκα τοῦ ἐκπλῆξαι τὸν Νέστορα, ἐπεί τοι οὐκ ἦν ἔθος αὐτοῖς νύκτωρ πολεμεῖν. οὔθην.] οὐ δακῶς (?). ἔλπεται.] ἐλπίζει. μοχθήσειν.] ταλαιπωρήσειν, κακοπαθήσειν. προτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους.] πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐγείρομεν. δουρικλυτόν.] ἔνδοξον περὶ τῷ δόρατι. Αἴαντα ταχύν.] τὸν Οἰλέως. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί· πλείστους δ' ἄνδρας εἷλεν Οἰλῆος ταχὺς Αἴας. Φυλέος υἱόν.] τὸν Μέγητα. τὸν ὃς μικρὸν διὰ τὸ μέτρον.

μετοιχόμενος.] ἐπ' αὐτοὺς ἐπελθών. ἀντίθεον τ' Αἴαντα.] τὸν Τελαμῶνος. ἑκαστάτω.] πορρωτάτω. νεικέσω.] κακολογήσω. οὐδ' ἐπικεύσω.] καὶ οὐκ ἀποκρύψω. αἰτιάασθαι.] μέμφεσθαι. ὡς εὕδει.] ὅτι καθεύδει. ἐπέτρεψεν.] ἐπίστευσε. πονέεσθαι.] κάμνειν. ὄφελεν.] ὤφειλεν, ἔπρεπεν. οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.] ἀνυπομόνητος. ἄλλοτε.] ἐν ἄλλῳ καιρῷ. μεθίει.] ἀμελεῖ. ὄκνῳ.] ῥαθυμίᾳ, φόβῳ. ὄκνῳ εἴκων.] ὀκνῶν. οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο.] οὔτε ἀσθενείᾳ λογισμοῦ, ὅ ἐστιν οὔτε ἀσύνετός ἐστιν. ἐμέο.] ἐμοῦ. ἐπέγρετο.] ἐπηγέρθη, διύπνισε. καλήμεναι.] καλεῖν. μεταλλᾷς.] ἐπιζητεῖς. ἵνα γάρ σφιν.] ἐκεῖ γὰρ αὐτοῖς. ἐπέφραδον.] εἶπον. περονήσατο.] πόρπῃ συνέλαβεν, ἐνεπορπώσατο. φοινικόεσσαν.] πυῤῥὸν τῷ χρώματι. διπλῆν ἐκταδίην.] τὴν μεγάλην, ὥστε καὶ διπλῇ αὐτῇ χρώμενον, ἔχειν ἐκτεταμμένην. οὔλη.] πυκνὴ, ἢ ἁπαλή. ἐπενήνοθεν.] ἐπῆνθει, ἐπέκειτο. λάχνη.] ἡ δασύτης, ἢ κροκύς. ἄλκιμον.] ἰσχυρὸν, εὔτονον, ἢ πρὸς τὸ ἀλέξασθαι πεποιημένον. πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα.] πρῶτον μετὰ ταῦτα τὸν Ὀδυσσέα. περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή.] οἱονεὶ ᾔσθετο τῆς φωνῆς, ἤκουσεν. ἐκ δ' ἦλθε κλισίης.] ἔξωθεν ἦλθε τῆς σκηνῆς. ἀλᾶσθε.] πλανᾶσθε. ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει.] ὅτι τοσαύτη χρεία κατέλαβεν. ἵκει.] καταλαμβάνει. βεβίηκε.] βεβίασται, συγκροτεῖ. μετ' αὐτούς.] σὺν αὐτοῖς ἐκίχανον, κατελάμβανον. ὑπὸ κρασίν.] ὑπὸ ταῖς κεφαλαῖς. ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος.] ὀρθὰ ἐπὶ τοῦ κρόσφου, οὕτω γὰρ καλεῖται τὸ ἀντικείμενον τῇ ἐπιδορατίδι σιδήριον. ἐλήλατο.] ἐπεπήγει, ἵστατο εἰς τὴν γῆν. ὑπὸ δ' ἔστρωτο.] ὑπέστρωτο δέ. ῥινόν.] βύρσαν. ἀγραύλοιο.] τοῦ ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου. ὑπὸ κρατεσφιν.] ὑπὸ τῇ κεφαλῇ. τετάνυστο.] ὑπέκειτο.

Ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς,
Ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα, καὶ αἰδοῖον Μενέλαον,
Νεικέσω, εἴ πέρ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψε πονέεσθαι,
Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι,
Λισσόμενος, χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός. 10
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
120 Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα.
Πολλάκι γὰρ μεθίει τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
Οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
Ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν,
Νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη,
Τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
Ἀλλ' ἴομεν, κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων 20
Ἐν φυλάκεσσ', ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Οὕτως οὔ τις οἱ νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει,
130 Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ, καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν ἐκταδίην, οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη, 30
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Φθεγξάμενος, τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή.
140 Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει; 40
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μὴ νεμέσα. τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅντ' ἐπέοικε
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ', ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο. βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
150 Βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα, τὸν δ' ἐκίχανον, 50
Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν. ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον, ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας. ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο. τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο.
Αὐτὰρ ὑπὸ κρατεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.

Τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο Τυδέος υἱέ, τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
Εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι γεραιέ. σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις.
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
Πάντη ἐποιχόμενοι, σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα φίλος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Εἰσὶ μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν,
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς.
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα ταχὺν, καὶ Τυδέος υἱὸν
Ἀνστησον. σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος, εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκὲς, εἵλετο δ' ἔγχος.
Βῆ δ' ἰέναι. τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,
Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν,
Ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν. πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὕτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν;
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἤισαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκ διαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ. ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
Πιπτόντων, ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ
Ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν,
Ἔνθα καθεζόμενοι, ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον.

λὰξ ποδὶ κινήσας.] συντόνως τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ τοῦ ποδὸς τοῦ Νέστορος κοίλου μέρους ἁψάμενος τοῦ Διομήδους ποδὸς, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου, ὄτρυνέ τε νείκεσέ τ' ἄντην. ὕπνον ἀωτεῖς.] ἀπανθίζῃ τὸν ὕπνον, ἐκ δὲ τούτου καθεύδεις. οὐκ ἀΐεις.] οὐκ αἰσθάνῃ, οὐκ ἀκούεις. ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.] τόπος ἐστὶν ὑψηλὸς ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ τῆς Ἰλίου. ὃ ὀνομαστικῶς καλεῖται θρωσμός. ὡς καὶ ἕτερος Καλλικολώνη, ᾧ στρατοπέδῳ ἐχρῶντο οἱ Τρῶες, εἴ ποτε τῆς πόλεως ἔξω τάσσοιντο. ὀλίγος χῶρος.] μικρὸν διάστημα. ἐρύκει.] διείργει, κωλύει. σχέτλιος.] δεινὸς, ἢ σχετλιασμοῦ ἄξιος, ἀγνώμων, καρτερικώτατος. ἀμήχανος.] ἀπροσμηχάνητος, πρὸς ὃν μηχανὴν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. ἢ ἀκοπίαστος, καὶ πρὸς πάντας οὐχ ἕτοιμος. κατὰ μοῖραν.] κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς.] ἀντὶ τοῦ τὰ πράγματα ἡμῶν θριχὸς ἤρτηται, ὅ ἐστιν ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ ἐστὶ, καὶ ἐπὶ ὀξύτητος κινδύνου. μεταφορά. βιῶναι.] σωθῆναι, ζῆσαι. ἐγρηγορτί.] ἐγρηγόρως. δυσωρήσονται.] δυσφυλακτήσουσι, κακὴν φυλακὴν καὶ νύκτα διαγάγωσι. θηρός.] λέοντος. ἀκούσαντες.] αἰσθόμενοι. λάπει φωνῆς. κρατερόφρονος.] ἰσχυροῦ, τολμηροῦ. νύκτα.] ἀντὶ τοῦ διὰ νυκτός. φυλασσομένοισιν.] ἀντὶ τοῦ φυλαττόντων. τέτραπτο.] τετραμμένοι ἦσαν, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ πεδίον. ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.] ὅπως ἂν ἐπιόντων τῶν Τρώων ἀκούσειαν. ὅσοι κεκλήατο βουλῆ.] ὅσοι κεκλημένοι ἦσαν εἰς τὸ συμβούλιον. ἤϊσαν.] ἐπορεύοντο, ἤρχοντο. συμμητιάασθαι.] κοινῇ γνώμῃ σκέψασθαι. τάφρον δ' ἐκ διαβάντες.] διὰ τῶν προθέσεων δηλοῖ τὸ δυσδιάβατον τοῦ ὀρύγματος. διατί δὲ σφησὶν οἱ ἡγεμόνες, τὴν τάφρον διαβάντες βουλεύονται; φαμὲν, ὅτι τοῦτο ποιοῦσιν εἰς παραμυθίαν τῶν κατασκόπων, ἵνα προθυμότεροι γένωνται ἐγγὺς αὐτῶν ὄντων. ἑδριόωντο.] ἐκαθέζοντο. πίφαυσκον.] ἐνεφάνιζον, ἔλεγον.

πεπίθοιτο.]

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ω φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ,
Θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
Ἐλθεῖν, εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
Ἤ τινά που καὶ φήμην ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν,
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
210 Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθής, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη,
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
Θῆλυν ὑπόρρηνον. τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον,
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
220 Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντα
Τρώων. ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται,
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν,
Ὅππως κέρδος ἔῃ. μοῦνος δ' εἴ πέρ τε νοήσῃ,
Ἀλλά τέ οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι.
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω θεράποντες Ἄρηος,
Ἤθελε Μηριόνης. μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός.
230 Ἤθελε δ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων, αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τυδεΐδη Διόμηδες ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα,
Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω
Καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων.
Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
240 Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη.
Τούτου δ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

πεπίθοιτο.] πιστεύσῃ. ἑῷ αὐτοῦ.] τῷ ἰδίῳ θυμῷ. Ὅμηρος γὰρ οὐδέποτε σύνθετον ἀντωνυμίαν παραλαμβάνει. τολμήεντι.] καρτερικῷ. ἐσχατόωντα.] ἔσχατον, ὑπολειπόμενον, πεπλανημένον, καὶ περὶ τὰ ἔσχατα μέρη διατρίβοντα. φήμην.] κληδόνα. πύθοιτο.] ἀκούσοι, μάθοι, ἤ τινά που καὶ φήμην ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο. εἰώθασιν οἱ πολεμούμενοι φήμας τινὰς λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· οἷον Λακεδαιμονίων βουλομένων, ποῖον χωρίον ἐπιτειχίσωσι τῆς Ἀττικῆς, Ἀλκιβιάδης συνεβούλευσε πέμπειν εἰς Ἀθήνας κατασκόπους. οἵτινες παραγενόμενοι, ἤκουσαν αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων διαλεγομένων ὅτι τὴν Δεκέλειαν μέλλουσιν ἐπιτειχίζειν οἱ πολέμιοι. καὶ οὕτως Λακεδαιμόνιοι ἐπετείχισαν τὴν Δεκέλειαν. ἅσσα.] ἅτινα δή. μεμάασι.] προτεθύμηνται. αὖθι.] αὐτόθι. ἀπόπροθεν.] πόρρωθεν. ἀσκηθής.] ἀβλαβής, ὑγιής. ὑπουράνιον, ἕως οὐρανοῦ διικνούμενον. πάντας ἐπ' ἀνθρώπους.] διὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων. δόσις.] δωρεά. ἐπικρατέουσιν.] ἄρχουσιν. ὑπόρρηνον.] ὕπαρνον, ἔγγυον. ῥῆνες γὰρ, οἱ ἄρνες. τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον.] ἧς οὐδὲν κτῆμα ὅμοιον διὰ τὴν πρᾶξιν. διατί μέλαινα καὶ ὑπόρρηνα τὰ πρόβατα ἐπαγγέλλεται· καὶ ῥητέον, ὅτι μέλαινα μὲν, ἐπεὶ νυκτὸς ἐπορεύοντο. ὑπόρρηνα δὲ, συμβόλῳ τινὶ αἰσίῳ, ἵνα ἔγκαρπον τὴν πορείαν ποιήσονται. δαίτῃσιν.] εὐωχίαις. εἰλαπίνῃσιν.] ἑορταῖς, ὅτι κατὰ ἴλας πίνωσιν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἔλασσον ἄγεσθαι τοὺς εὐωχοῦντας, ὅ ἐστι ταράσσεσθαι. ἀγήνωρ.] ἄγαν ἀνδρεῖος. θαλπωρή.] ἡδονή, θάλψις. θαρσαλεώτερον.] εὐθαρσέστερον, τολμηρότερον. σύν τε διερχομένω καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε.] συνερχομένων γὰρ δύο ὁμοῦ, καὶ κοινῶς ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου ἐπινοήσει τι κοινωφελὲς καὶ συμφέρον. κέρδος.] ὠφέλειαν. βράσσων.] βραδύτερος, ἐλάσσων. ἢ ταρασσόμενος καὶ ἀβαταστάτων μεταφορικῶς. δουρικλυτός.] ἔνδοξος πάνυ ἐν τῷ δόρατι. αἱρήσεαι ὅν κ' ἐθέλῃσθα.] ἑταῖρον καὶ συνεργὸν ἐπίλεξαι ὃν ἂν ἐθέλῃς. ὀπάσσεαι.] πρὸς τὸ συνεργεῖν ἀκόλουθον προσλαβῇ. αἰδοῖ εἴκων.] νικώμενος ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. γενεὴν ὁρόων.] ἀντὶ τοῦ, εἰς τὴν συγγένειαν ἀφορῶν. βασιλεύτερος.] βασιλικώτερος. ἔδδεισεν.] ἐφοβήθη. αὐτὸν ἑλέσθαι.] εἰ θέλετε ἐπιλέξασθαι ἐμέ. πῶς ἄν.] πῶς δή. πρόφρων.] πρόθυμος, ὁ προορατικός. τούτου γ' ἑσπομένοιο καὶ ἐκ πυρός

ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο.] ἀντὶ τοῦ αἴθοντος, ὅ ἐστι καίοντος ἐκ τοῦ φανεροῦ. μήτ' ἄρ.] μήτε δή. αἴνεε.] ἐπαίνει. νείκει.] κακολόγει, ψέγε. μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει.] δῆλός ἐστιν ὁ ποιητὴς ἀρχὴν τοῦ ἀποφθέγματος τῷ σοφῷ Πιττακῷ δεδωκὼς εἰπόντι τὸ μηδὲν ἄγαν. ἄλλο γὰρ οὐδὲν δηλοῖ τὸ τοῦ ποιητοῦ, ἢ τοῦτο. ζητεῖται δέ, πῶς Ὀδυσσεὺς νῦν ἐπαινούμενος ἄχθεται. παρὰ δὲ τοῖς Φαίαξι φίλαυχός ἐστι. ῥητέον δέ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν παραιτεῖται τὸν ἔπαινον, ἐπεὶ προείληφεν ἡ γνῶσις. παρὰ δὲ τοῖς Φαίαξιν οὐδαμῶς ἀρνεῖται, ἵνα γνωσθεὶς μᾶλλον τῆς ἐπανόδου τύχῃ. ἄνεται.] ἀνύεται, τελειοῦται.

Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει.
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν. μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς.
Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῴχηκε δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.
Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,
Καὶ σάκος, ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλλοφον, ἥτε καταῖτυξ
Κέκληται. ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιόν, ἠδὲ φαρέτρην,
Καὶ ξίφος. ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ῥινοῦ ποιητήν. πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Ἐντέτατο στερεῶς, ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες,
Ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα, καὶ ἔνθα,

ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῴχηκε δὲ πλέων νὺξ τῶν τῶν δύο μοιράων.] κατὰ τὸ ἔτυμον οἷον ἄστατα. ὅθεν καὶ ἀστὴρ κέκληται, παρὰ τὸ μὴ στηρίζεσθαι. ὁ δὲ λόγος· παρελήλυθε δὲ ἡ τῶν δύο μοιρῶν πλείων νύξ, ἢ ἐν ὑπερβατῷ. ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε τῶν δύο μοιράων, παρῴχηκε δὲ πλέων νύξ. τριτάτη δέ τι μοῖρα λέλειπται. δηλονότι τὸ τρίτον μέρος ὅλον. ὡς γὰρ πρὸς τὸ ὑπολειπόμενον τῆς τρίτης μοίρας, φησὶ τὸ πλέων. ἔνιοι δὲ γράφουσι πλέη. ἀντὶ τοῦ πλήρης τῶν δύο μοιρῶν παρῴχηκε. τριφύλακτον γὰρ θέλει εἶναι τὴν νύκτα. ζητεῖται δὲ τί τὸ προβέβηκε δηλοῖ. καὶ ποῖα τὰ ἄστρα, ἐξ ὧν στοχάζεται τὴν ὥραν Ὀδυσσεύς. τὸ γὰρ τῆς ἄρκτου τοὺς ἀστέρας ἀκούειν, ἁμάρτημα, οὐκ ἐκ τῶν ἀεὶ φανερῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀνατελλόντων καὶ δυομένων τῆς ὥρας τεκμηριουμένης, καὶ νοουμένης. ἔνιοι μὲν οὖν Πλειάδας φασὶ καὶ Ὑάδας, καὶ τὸν Ὠρίωνα, καὶ τὸ προβεβηκέναι τὴν ἀνατολὴν ἑώαν ποιεῖσθαι. ἕτεροι δὲ τὸν Ἕσπερον καὶ τὸν Κύνα, καὶ τὸ προβεβηκέναι ἑώαν ποιεῖσθαι τὴν δύσιν. ἄμεινον δὲ λέγειν ὅτι ἐκ τοῦ κύκλου τοῦ ζωδιακοῦ τὴν ὥραν κατέμαθε. τούτου γὰρ εἰς δώδεκα διῃρημένου, ἓξ μὲν εὐθέως καταδύντος ἡλίου βλέπεται. νυκτὸς δὲ προβαινούσης τὰ λοιπά, οὐ τὰ αὐτὰ μὲν ὁρώμενα, τὸν δὲ ἀριθμὸν τὸν ἓξ φυλάττοντα. ἐκ τῶν ζωδίων οὖν τῶν ἐπιφερομένων τῷ δωδεκατημορίῳ τούτῳ ἐν ᾧ ὁ ἥλιος ἦν, τὴν ὥραν στοχάζεται ὁ Ὀδυσσεύς. ἢ ἁπλῶς φησι πάντα τὰ ἄστρα συγκαταδυόμενα τῷ ἡλίῳ καὶ συνανατέλλοντα κατὰ τὸ δεύτερον. τὸ δὲ προβέβηκε δηλοῖ, προκεχώρηκεν εἰς δύσιν. ὥσπερ καὶ ἡμεῖς λέγοντες τὸ πολὺ προῆλθε τῆς ἡμέρας, τὸ εἰς δύσιν προελθεῖν λέγομεν. εἰ δέ τις ἐπιζητεῖ πῶς ἐκ ὀνόμασι τὰ ἄστρα, ἴσως ὅτι τῷ ἐπειγομένῳ ἐπὶ ἔργον οὐχ ἥρμοζεν ἀδολεσχεῖν. φαίνεται δὲ ἐκ τούτων Ὅμηρος καὶ σφαιρικὸν τὸν κόσμον εἰδώς. οὐ γὰρ οἷόν τε τὰ μὲν δύνειν, τὰ δὲ ἀνατέλλειν μὴ οὐχὶ ὑπὸ γῆν τοῦ ἡλίου φερομένου καὶ ὑπὲρ γῆν ἀνίσχοντος. εἰδὼς δὲ καὶ ἡμερῶν καὶ νυκτῶν μέγεθος καὶ ἡλίου κίνησιν οἶδεν ἀκριβῶς ὅτι κατὰ τὰς τούτου δύσεις καὶ ἀνατολάς, καὶ ἡ νὺξ ὁρίζεται, καὶ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ἡμέραν. παρῴχηκε δὲ πλέων νὺξ τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.] ὥσπερ τὴν ἡμέραν εἰς τρία μέρη διεῖλεν. ἐν οἷς φησιν ἔσσεται ἢ ἠώς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ, οὕτως καὶ τὴν νύκτα εἰς τρία διεῖλεν. εἰ δὲ τριμερής ἐστιν ἡ νὺξ καὶ πλεῖον τῶν δύο μοιρῶν παρῆλθε, πῶς δι' αὐτοῦ ὅλη ἡ τρίτη λείπεσθαι; ἀλλὰ λέγομεν ὅτι τετελεσμένων τῶν δύο, λειπομένης δὲ τῆς τρίτης, εἰκότως φησὶν ὡς παρῆλθε τὸ πλεῖον ἡ νὺξ οὖσα μοιρῶν δύο. πλεῖον γὰρ μέρος ἐστὶ τῆς ὅλης νυκτὸς αἱ δύο. εἴγε τὰ δύο τοῦ ἑνὸς πλείονα. ἢ κἀκεῖνο ῥητέον, ὡς τὸ μέρος ὁμοίως ἐξίωκε τῷ ὅλῳ τὴν τρίτην λείπεσθαι εἰπὼν οὐ λειπομένην ὅλην. ὁμοίως τῷ, ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα. καὶ πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν. οὔτε γὰρ ἅμα ἕῳ ἀρξάμενοι ἔπινον. καὶ βραχὺς ἦν ὁ ἀναλωθεὶς χρόνος εἰς τὴν μάχην τὴν περὶ ταῖς πύλαις. κἀκεῖνο ὅμοιον, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ τέξεις ἀγλαὰ τέκνα. εἰς γὰρ ἀποκύησιν οὐ πληροῦται ὅλον ἔτος, ἀλλὰ διακόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ τρεῖς ἡμέραι. καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ συνήθει περὶ τοῦ τὸν δόλιχον τρέχοντος, ἀρξαμένου τὸ τελευταῖον στάδιον τρέχειν, στάδιον αὐτῷ περιλείπεσθαι φαμέν, καὶ περὶ τοῦτον ἔσχατον μῆνα ἄρχοντος, ὅτι τῆς ἀρχῆς αὐτῷ περιλείπεται μείς. ἢ ὅτι αὐτῶν τῶν δύο τὸ πλεῖον μέρος ἀναλῶσθαι λέγεται. ὥς τε καὶ τῆς δευτέρας εἶναί τι καὶ τὴν τρίτην ὅλην καταλείπεσθαι. τὸ δὲ πλέων, δύναται μὲν ὡς πληθυντικὸν οὐδέτερον παρειλῆφθαι. τὰ πλείονα ἐκ τῶν δύο μοιρῶν παρηλλάχθαι. ἢ πλείονα παρὰ τὰς μοίρας, τὰς δύο, ὥς που καὶ Θουκυδίδης λέγει. ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν στρατιὰν θαλάσσῃ ὕλῃ πλέω χρώμενοι συνῆλθον. δύναται δὲ καὶ θηλυκὸν ἑνικὸν εἶναι, πτῶσιν αἰτιατικὴν προβαλλόν, ἡ νὺξ παρῆλθεν εἰς πλείονα μοῖραν τῶν μοιρῶν τῶν δύο. δεινοῖσι.] δέος ἐμποιοῦσι, φοβεροῖς. ἄμφηκες.] ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένον. τὸ δ' ἑόν.] τὸ δὲ ἴδιον αὐτοῦ. ταυρείην.] δερματίνην. ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον.] οὔτε λόφον, οὔτε προμετωπίδιον ἔχουσαν. καταῖτυξ.] εἶδος περικεφαλαίας. ἀπὸ τοῦ κάτω τετύχθαι, καὶ μὴ ἔχειν λόφον, ἀλλὰ κοίλην εἶναι. κέκληται.] καλεῖται, λέγεται. ῥύεται δὲ κάρη.] σώζει δὲ τὰς κεφαλὰς τῶν νέων. ῥινοῦ ποιητήν.] ἐκ δέρματος γεγονυῖαν ἐσχοινορραφημένην. ἀργιόδοντος.] λευ-

κοὺς ὀδόντας ἔχοντος. θαμέες.] πυκνοί. ἐπάλληλοι. πῖλος.] τὸ πεπιλημένον ἔριον. ἀρήρει.] ἐνέκειτο. Ἐλεῶνος.] Ἐλεὼν πόλις Βοιωτίας. Ὀρμενίδαο.] Ὀρμένου παιδός. ἐξέλετο.] ὡς ἐξαίρετον ἔλαβεν, ὑφείλετο. πυκινόν.] πυκνόν, ἰσχυρόν. ἀντιτορήσας.] ἀντὶ τοῦ διατρήσας, τοιχωρυχήσας, διορύξας. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκεν.] ἀντὶ τοῦ ἐν Σκανδείᾳ δὲ αὐτὴν ἔδωκε τῷ Ἀμφιδάμαντι. ἡ δὲ Σκάνδεια πόλις Κυθήρων. Κύθηρα δὲ, νῆσος τῆς Λακεδαίμονος. Κυθηρίῳ.] τῷ ἀπὸ Κυθήρων. πύκασε κάρη.] ἐσκέπασε τὴν κεφαλὴν ἁρμόσασα. κατ' αὐτόθι.] κατ' αὐτοῦ. ἐρωδιόν.] ἐρωδιὸς εἶδος ὀρνέου. διατί φησιν οὐκ ἔπεμψε τὴν γλαῦκα οὖσαν ἱερὰν τῆς Ἀθηνᾶς; λυτέον οὖν τὸ ἄπορον καιρῷ καὶ τόπῳ. διατρίβει γὰρ τὸ ὄρνεον περὶ τοὺς ἑλώδεις τόπους, καὶ θηρευτικὸν τὸ ζῷον. ὀρφναίην.] σκοτεινήν. κλάγξαντος.] φωνήσαντος, φθεγξαμένου. τῷ ὄρνιθι.] ἐπὶ τῷ ὄρνιθι, ἐπὶ τῷ οἰωνῷ. κινύμενος.] κινούμενος, ἐπὶ πρᾶξιν ὁρμῶν. δός.] παράσχε, ποίησον. ἐϋκλεῖας.] εὐκλεεῖς, ἐνδόξους. μέγα ἔργον.] μεγάλην πρᾶξιν. Ἀρίσταρχος δέ φησι τὸ φονεῦσαι Ἕκτορα. σπεῖο.] ἕπου, συνακολούθησον. πρὸ Ἀχαιῶν.] πρὸ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, ἢ ὑπὲρ. Ἀσωπῷ.] Ἀσωπὸς ποταμὸς Βοιωτίας πλησίον Θηβῶν. αὐτὰρ ὁ μειλίχιον.] ὁ δὲ Τυδεύς φησι προσηνῆ καὶ πρᾶον λόγον ἔφερε τοῖς Θηβαίοις. ἀπήει γὰρ προκηρυκευσόμενος περὶ διαλύσεων καὶ εἰρήνης. ἂψ ἀπιών.] ἀνερχόμενος, ἐπιστρέφων. μήσατο.] ἐβουλεύσατο, διεπράξατο. πρόφρασσα.] πρόφρων, πρόθυμος, ἢ ἡ περῶσα προφράζεσθαι τὸ μέλλον. ῥέξω.] ἱερουργήσω, θύσω. ἦνιν.] ἐνιαυσιαίαν, νέαν. ἔνος γὰρ, ὁ ἐνιαυτός. ἀδμήτην.] ἀδάμαστον. νέαν.] ἄζυκτον. περιχεύας.] περιχέας, περιθείς. ἂμ φόνον ἂν νέκυας.] διὰ τοῦ φόνου καὶ τῶν νεκρῶν. διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.] διὰ τῶν ἐντέων ἤγουν τῶν ὅπλων καὶ μέλανος αἵματος. οὐδὲ μέν.] οὐ μὴν δέ. ἅμυδις.] ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτό. ἄρκιος.] αὐτάρκης, ἱκανός. ἐριαύχενας.] μεγαλοτραχήλους, στολίους, ἀπὸ μέρους. τὸ ἐρι γὰρ μόριον ἀντὶ τοῦ μεγάλου τίθεται. ὡς καὶ τὸ ζα. καὶ ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀσύνετον τοῦ Ἕκτορος.

Εὖ καὶ ἐπισταμένως, μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.
Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας.
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι,
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι.
270 Αὐτὰρ ὁ, Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι.
Δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι. λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη. τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τέ μοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
280 Κινύμενος, νῦν αὖτε μάλιστά με φῖλαι Ἀθήνη.
Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλεῖας ἀφικέσθαι.
Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσῃ.
Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Σπεῖό μοι ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει.
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι,
Κεῖσ' ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα
290 Σὺν σοὶ δῖα θεά, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ,
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι, τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἳ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Βάν ῥ' ἴμεν ὥστε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν
Ἀμφόνον, ἂν νέκυας διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ
300 Εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
Ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν.
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε,
Δώρῳ ἔπι μεγάλῳ. μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται
Δώσω γὰρ δίφρόν τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους
Οἵ κεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὅς τίς κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ.
310 Ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,

φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων Εὐμήδεος υἱός,
κήρυκος θείοιο πολύχρυσος, πολύχαλκος,
ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδώκης,
αὐτὰρ ὃ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν,
10 ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παρστάς·
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον,
ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα.
σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης.
τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερές, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
20 βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καί οἱ ὄμοσσεν.
ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων. ἀλλὰ σέ φημι διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο, καὶ ῥ' ἐπίορκον ἐπώμοσε. τὸν δ' ὀρόθυνεν.
αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα,
ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
30 κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην. ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα.
βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν,
ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε, καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς. τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
διογενὴς Ὀδυσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
οὗτός τοι Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
οὐκ οἶδ' ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
ἦ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων,
40 ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
τυτθόν. ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
καρπαλίμως. εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,
αἰεί μιν προτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
κλινθήτην. ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσόν τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται

ῥ φαίνεται ὑπισχνούμενος τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως ἵππους, οὓς οὐκ ἦν ἐπ' αὐτῷ λαβεῖν. φύξιν βουλεύουσι.] περὶ φυγῆς σκέπτονται. φυλασσέμεναι, φυλάσσειν. ἀδδηκότες.] τεταλαιπωρηκότες, ἢ ἀκηδιῶντες διακείμενοι.] φυλάσσοντες. ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων.] διατί κήρυκα πλούσιον εἴρηκε τὸν Δόλωνα; κήρυκα μὲν οὖν εἰς τὸ εὐχερῶς ὑπακούειν· πλούσιον δὲ εἰς τὸ δύνασθαι ἑαυτὸν λυτρώσασθαι· ποδώκη δὲ, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ φυ-
320 γεῖν τοὺς διώκοντας. εἶδος μὲν ἔην κακός.] αἰσχρὸς ἦν τῷ προσώπῳ. ἀλλὰ ποδώκης.] ἀλλ' ὀξύς. μοῦνος ἦν μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν.] ἀντὶ τοῦ μόνος ἦν ἄρρην. ἦ μὲν.] ἦ μὴν, ὄντως δή. σκοπός.] κατάσκοπος. οὐδ' ἀπὸ δόξης.] οὐδ' ἀπὸ δοκήσεως, καὶ εἰκασμοῦ. τόφρα γάρ.] ἕως τούτου γάρ. διαμπερές.] μέχρι τέλους. μέλλουσιν.] ἐοίκασιν. ἴστω.] γιγνωσκέτω, μάρτυς ἔστω. μὴ μὲν τοῖς.] ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς. ἐποχήσεται.] ἐπιβήσεται τῶν ὀχημάτων. ἀγλαϊεῖ-
330 σθαι.] καλλωπιεῖσθαι. ἐπίορκον ἐπώμοσεν.] ἐπιώρκησεν. ὀρόθυνε.] προέτρεψε. παρώρμησε. πολιοῖο λύκοιο.] λευκοῦ, τεφρώδους, διὰ τὴν χροιᾶς ἰδιότητα. καὶ γὰρ Πελίαν φασὶν ἔνθεν ὀνομάσθαι. Τυρὼ γὰρ ἡ Σαλμωνέως, γεννήσασα δύο παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος, παρὰ τοῖς Ἐνιπέως τοῦ ποταμοῦ ῥείθροις κατέλιπε. τὸν μὲν οὖν ἕνα κύων ἀφαιρεθέντων αὐτῇ τῶν τέκνων παρέχουσα θηλὴν, ἔτρεφε. τὸν δὲ ἕτερον ἵππος κατὰ τὸ μέτωπον ἐπάτησεν. ἐ-
340 πελθόντες οὖν οἱ ἱπποφορβοὶ, ἀνελόμενοί τε τὰ παιδία ἔτρεφον. καὶ ὠνόμασαν τὸν μὲν ἐπεὶ ἐκ συνδρομῆς αἵματος ἐπελιώθη, Πελίαν. τὸν δὲ ἕτερον, ἐπεὶ κύων κατηλίωσε, Νηλέα. κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην.] ἀπὸ τοῦ ἰκτὶς ἡ ἀρχή. ἐπεὶ ἐν ἑτέροις καὶ ἰκτιδέην. τοῦτο δὲ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ι λέγεται παρὰ τῷ ποιητῇ. ἰκτὶς γάρ ἐστιν ὡς Νίκανδρος. ἰκτίδος ἠΰτ' ὄρνισι. τὸ γὰρ μονοσύλλαβον οὐ δύναται κατὰ ἔκτασιν, οὔτε κατὰ συστολὴν λέ-
350 γεσθαι. οὐ γὰρ ἐκτείνεται ὡς κρηπῖδος, ψηφῖδος. ταῦτα γὰρ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν οὔτε συστέλλεται. ἀρκεῖ γὰρ τὸ

σοι κτίς. κτιδέην.] ἐξ ἰκτίδος δέρματος πεποιημένην. ἰκτὶς δὲ ζῷον ὀρνιθοφάγον καὶ πανοῦργον μεῖζον γαλῆς καὶ λα-
εὔτροφον. ἄλλως δὲ παραπλήσιον. οἱ δὲ τὴν ἀγρίαν γαλῆν ἔφασαν. κάλλιφ'.] κατέλιπεν. φράσατο.] εἶδεν, ἐνόησε.
κατὰ κρήσεις ὁ φθόνος. τυτθόν.] μικρόν. κυρίως δὲ ἡ λέξις τίθεται ἐπὶ τῶν βρεφῶν οἱονεὶ τίτθιον. παραφθαίησι.] πα-
ραφθάμοι, φθάσοι τῇ ταχυτῆτι τῶν ποδῶν. προτιειλεῖν.] συνελαύνειν, συνδιώκειν. ἀλύξῃ.] ἐκκλίνῃ, ἐκφύγῃ.
παρὲξ ὁδοῦ.] ἔξω τῆς ὁδοῦ. κλινθήτην.] κατεκλίθησαν, ἐκρύβησαν. ἀφραδίῃσιν.] ἀβουλίαις, ἀνοίαις. ἀλλ' ὅτε δή ῥ'

ἀπίλω ὅσον τὸ ἐπίουρα πέλονται ἡμιόνων.] ὁπότ' αὖ φησι τηλικοῦτον αὐτῶν διεστήκει, ὅσον γίγνεται διάστημα ἡμιόνων ἐν ἐπιστροφῇ ἀρουρῶν. οἱ γὰρ ἀροῦντες τοῖς μὲν ἰσχυροτέροις ζεύγεσι μεγάλας ποιοῦσι τὰς ἁμαξιαίας. φθάνουσι δὲ ὡς ἐξύτεροι αἱ ἡμίονοι τὰς βόας ἐν ἀρότρῳ. ἐπίουρα.] ὅρια, ὁρμήματα. Ἀρίσταρχος οὕτως ἐξηγήσατο. ὅσον φησὶν ὑφ' ἓν καὶ ὁμοῦ ὑπό τινος ἀφιέντος καὶ ἀπολυθέντος ζεύγους ἡμιόνων, καὶ ζεύγους ἄλλου βοῶν, φθάσωσι καὶ προλάβωσι τὰς βόας αἱ ἡμίονοι. ταχύτεραι γάρ εἰσι τῶν βοῶν. τοσοῦτόν φησι ἐάσαντες διάστημα παρελθεῖν τὸν Δόλωνα, μεταστραφέντες ἐδίωξαν. προφερέσθεραι.] ταχύτεραι, κρείσσονες ἐν τῷ ἀροτριᾶν. νειοῖο.] διὰ νεοῦ. νειὸς δέ ἐστιν ἡ νεωστὶ ἠροτριασμένη γῆ. πηκτὸν ἄροτρον.] τὸ τὸν γύην προσπεπηγότα ἔχοντα. αὐτόγυον δέ, τὸ ἐξ αὐτοῦ μονόξυλον. καὶ Ἡσίοδός φησι· δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα ποιησάμενος κατὰ οἶκον, αὐτόγυον καὶ πηκτόν. ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους ἰέναι πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.] στείχειν μετὰ τὸ ἐκ Τρώων. ἔστι γὰρ ὁ λόγος· ἤλπιζε γὰρ ὁ Δόλων ἑταίρους αὐτῷ ἐκ Τρώων ὑπάρχειν, ὡς κελεύσαντος τοῦ Ἕκτορος εἰς τοὐπίσω αὐτὸν ἀποστρέψαι. ἀποστρέψοντας γοῦν τοὐπίσω καλέσοντας. δουρηνεκές.] δόρατος βολήν, δόρατος μῆκος. δηΐους.] πολεμίους. λαιψηρά.] ταχέα. ἐνώμα.] ἐκίνει πρὸς φυγήν. φευγέμεναι.] φεύγειν. καρχαρόδοντε.] ὀξεῖς ὀδόντας ἔχοντες, ἢ τραχεῖς. καρχαρὸν γὰρ τὸ τραχύ. εἰδότε θήρης.] ἔμπειροι θηρατικῆς. κεμάδα.] νεογνὸν ἔλαφον, ἢ δορκάδα. ἐπείγετον.] θορυβοῦσι διώκοντες. ἀποτμήξαντε.] ἀποτεμόντες, χωρίσαντες. λαοῦ ἀποτμήξαντε διώκετον.] τοῦ Τρωικοῦ ὄχλου χωρίσαντες, αὐτὸν ἐδίωκον. δία δὲ ῥήματα εἰσι παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ τοῦ παρῳχημένου δυϊκὸν δεύτερον εἰς ον λῆγον ἔχοντα παραλόγως. τοῦτο καὶ τὸ αὐδήσατην ἐρωτᾶσι τετεύχατον, καὶ τὸ γίνατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον. ἐπεὶ μὲν τοι ἀττικῆς δυϊκῆς σημασίας ἀναδιώρησιν γὰρ ἔχει πληθυντικήν. τὸ γοῦν διώκετον, ἀντὶ τοῦ ἐδιώκετε, καὶ τὸ αὐδήσατην ἐρωτᾶσι τετεύχατον, ἀντὶ τοῦ ἐτεύχον, καὶ τὸ λαφύσσετον, ἀντὶ τοῦ ἐλάφυσσον. ἐμμενές.] ἀδιαλείπτως, ἐπιμόνως. φθαίη.] φθάσει. δουρὶ δ' ἐπαΐσσων.] σὺν τῷ δόρατι ἐφορμῶν. ὃ ἐστιν ἐπισείων αὐτῷ τὸ δόρυ πρὸς κατάπληξιν. ἀλύξειν.] διαφεύξεσθαι. αἰπὺν ὄλεθρον.] μέγαν, ἐξ οὗ δεινόν. βαμβαίνων.] βέμβων, ὀνοματοποιΐα ὁ ψόφος. ἢ ἀσαφῆ φωνὴν προϊέμενος ἀπὸ τοῦ φόβου. ἄραβος.] ἦχος τῶν ὀδόντων. διὰ στόμα.] κατὰ στόμα. ἐνήλλακται δὲ ἡ πτῶσις, ἵν' ᾖ διὰ στόματος. ὑπαὶ δείους.] ὑπὸ δέους, ὑπὸ φόβου. ἁψάσθην.] ἐλάβοντο. ζωγρεῖτε.] ζῶντά με φυλάττετε. ἐμὲ λύσομαι.] ἀντὶ τοῦ ἐμαυτὸν λυτρώσομαι. πολύκμητος.] ὁ πολλὰ κάμνων, ἢ δι' οὗ πολλὰ κατασκευάζεται. πεπύθοιτο.] ἀκούσοι. καταθύμιος.] κατὰ ψυχήν.

Ἡμιόνων. αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν,
Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον,
Τὼ μὲν ἐπεδραμέτην, ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας.
Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους,
Ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους. λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
Φευγέμεναι. τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὁρμήθησαν.
360 Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
Ἢ κεμάδ', ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέησι μεμηκώς.
Ὣς τὸν Τυδεΐδης ἠδ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι
Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδεΐδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
370 Ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι, οὐδέ σε φημὶ,
Δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν. ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός.
Δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκὴ
Ἐν γαίῃ ἐπάγη. ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε
Βαμβαίνων. ἄραβος δὲ διὰ στόματος γίνετ' ὀδόντων,
Χλωρὸς ὑπαὶ δείους. τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην,
Χειρῶν δ' ἁψάσθην. ὁ δὲ δακρύσας, ἔπος ηὔδα·
Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι. ἔστι γὰρ ἔνδον
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος,
380 Τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω,
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πῇ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων,
Ἦ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα,

Νῆας

Νηὸς ἔπι γλαφυράς, ἤ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα.
Πολλῇσι μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
Ὅς μοι Πηλεΐωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι
10 Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
Ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες
Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
Νύκτα φυλασσέμεναι καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος. οἱ δ' ἀλεγεινοί,
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι
20 Ἄλλῳ γ', ἢ Ἀχιλῆι, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν;
Ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε, καὶ εὐναί;
Ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν. ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων Εὐμήδεος υἱός·
30 Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσίν,
Βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου. φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι ἥρως,
Οὔ τις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
Ἀλλήλοις, ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
40 Εὕδουσι. Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν,
Οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πῶς τ' ἂρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
Εὕδουσ', ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων Εὐμήδεος υἱός·
Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω,
Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες δῖοί τε Πελασγοί,
50 Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
Καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί,
Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες ἔσχατοι ἄλλων,

Ἐν δέ σφιν,

ψυχὴν, κατὰ τὸν νοῦν. θοήν.] τὴν ταχέως 390 ἐπιλαμβάνουσαν τὴν γῆν. ἐπεμαίετο.] ἐπεζήτει, ἐπεθύμει. ἀλεγεινοί.] ἄλγη παρέχοντες, ἢ πρὸς τὸ κτήσασθαι ἀδύνατοι. ὀχέεσθαι.] ἐποχεῖσθαι, ἐπιβῆναι. πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων;] πῶς δ' αἱ τῶν λοιπῶν Τρώων. ἅσσα τε.] ἅτινα δή. αὖθι.] αὐτόθι, αὐτοῦ. βουλὰς βουλεύει.] τὸ σχῆμα παρονομασία. σήματι.] τάφῳ. Ἴλου.] ὁ δὲ Ἶλος Τρωὸς παῖς. ἀφ' οὗ Ἴλιος ἐκλήθη. φλοίσβου.] ἤχου, θορύβου. φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι ἥρως.] περὶ δὲ τῶν φυλακῶν ὧν 400 ἐρωτᾷς με ὦ γενναιότατε. κεκριμένη.] ἐπιλελεγμένη. ἐσχάραι.] πυραί. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὴν ἑστίαν, καὶ τὸ ῥυπαρὸν καὶ καυθὲν ἕλκος, καὶ τὸν βωμὸν ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. καὶ τὴν κυρίως λεγομένην ἐσχάραν, τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψος, ἀλλ' ἐπὶ γῆς οὖσαν ἢ κοίλην. ὅθεν καὶ τὰ ἐν σώματι κοῖλα ἕλκη ἐσχάραι παρ' ἰατροῖς. ἐγρηγόρθασιν.] ἐγρηγοροῦσιν. φυλασσέμεναι.] φυλάσσειν. ἐπιτραπέουσιν.] ἐπιτρέπουσιν, ἐγχειρίζουσιν. εἵαται.] εἰσίν. ἦ ἀπάνευθεν.] ἢ ἄποθεν, καὶ χωρίς. δίει- 410 πέ μοι.] ἀκριβῶς διασάφησον, εἰπέ. δαείω.] μάθω. πρὸς μὲν ἁλός.] τῷ πρὸς τὴν θάλασσαν μέρει. προσληπτέον δὲ τὸ ἔλαχον διατελεῖν. Παίονες.] ἔθνος Θρᾳκικόν. τινὲς δέ φασι τοὺς νῦν καλουμένους Παννονίους, ἕτεροι δὲ Μακεδόνας. ἀγκυλότοξοι.] ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντες. Λέλεγες.] ἔθνος Καρικόν. λέγει δὲ τοὺς ἐν Πηγάσῳ πόλει Καρίας οἰκοῦντας. Καύκωνες.] ἔθνος Παφλαγονίας, οἱ δὲ Σκυθίας, οἱ δὲ τοὺς λεγομένους Καυνίους εἶπον. Πελασγοί.] οἱ τὸ παράλιον μέρος τῆς Κα- 420 ρίας ἔχοντες. ἄμεινον δὲ λέγειν αὐτοὺς γένος τι πολυπλανὲς οἰκῆσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ. νῦν δὲ περὶ Τρῳάδος πλησίον ἔνθα αἱ Τράλλεις. πρὸς Θύμβρης.] πρὸς τὸ Θυμβραῖον πεδίον. Θύμβρα γὰρ τόπος ἐστὶ περὶ Τροίας, ἔνθα καὶ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐπιφανές. ἔλαχον.] κλήρῳ ἔλαβον. ἀγέρωχοι.] αὐθάδεις, θρασεῖς. ἐστὶ δὲ ὅτε δηλοῖ ἡ λέξις καὶ τοὺς ἄγαν ἀνδρείους καὶ ἐντίμους, παρὰ τὸ ἄγαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ γέρως ὀχεῖσθαι. Μῄονες.] Λυδοί. διεξερέεσθε.] ἐρωτᾶτε. νεή- 430 λυδες.] νεωστὶ ἐληλυθότες.

ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς.] Ῥῆσος γένει μὲν ἦν Θρᾷξ, υἱὸς δὲ Στρυμόνος τοῦ αὐτόθι ποταμοῦ καὶ Εὐτέρπης μιᾶς τῶν Μουσῶν. διάφορος δὲ τῶν καθ' αὑτὸν γενόμενος ἐν πολεμικοῖς ἔργοις, ἐπῆλθε τοῖς Ἕλλησιν, ὅπως Τρωσὶ συμμαχήσῃ· καὶ μίαν ἡμέραν συμβαλὼν, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπέκτεινε. δείσασα δὲ Ἥρα περὶ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθηνᾶν ἐπὶ τὴν τούτου διαφθορὰν πέμπει. κατελθοῦσα δὲ ἡ θεὸς, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἐποίησε προελθεῖν. ἐπελθόντες δὲ ἐκεῖνοι κοιμωμένῳ Ῥήσῳ, αὐτόν τε καὶ ἑταίρους αὐτοῦ κτείνουσιν, ὡς ἱστορεῖ Πίνδαρος. ἔνιοι δὲ λέγουσι νυκτὸς παραγεγονέναι τὸν Ῥῆσον εἰς τὴν Τροίαν, καὶ πρὶν γεύσασθαι αὐτὸν τοῦ ὕδατος τῆς χώρας φονευθῆναι. χρησμὸς γὰρ ἐδέδοτο αὐτῷ, φασὶν, ὅτι εἰ αὐτὸς γεύσεται τοῦ ὕδατος, καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῦ τοῦ Σκαμάνδρου πίωσι, καὶ τῆς αὐτόθι νομῆς, καταμάχητος ἔσται εἰς τὸ παντελές.

Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, πάϊς Ἠϊονῆος.
Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους,
Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι,
Ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται.
Τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια θαῦμα ἰδέσθαι,
440 Ἤλυθ' ἔχων. τὰ μὲν οὔ τι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
Ἠέ με δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἦε καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ.
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς.
Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
450 Ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων,
Εἰ δέ κ' ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς, ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
Ἁψάμενος λίσσεσθ'. ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
Φασγάνῳ ἀΐξας. ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε, κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν.
460 Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Χαῖρε θεὰ τοῖσδεσσι, σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
Πάντων ἀθανάτων ἐπιδωσόμεθ'. ἀλλὰ καὶ αὖτις
Πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν, ἵππους τε, καὶ εὐνάς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας,
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην. δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.

ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς.] ὅσοι ἐκ Μουσῶν τίκτονται, Ὀρφεὺς ἐκ Καλλιόπης ἢ Κλειοῦς. Λίνος Τερψιχόρης, ἢ ὥς τινες Εὐτέρπης. Ῥῆσος Τερψιχόρης ἢ, ὡς αὐτὸς, ἢ Εὐτέρπης. Θαλείας Παλαίφατος. Ἐρατοῦς Θάμυρις ὁ Θρᾷξ. Μελπομένης καὶ Ἀχελώου Σειρῆνες. Πολυμνίας Τριπτόλεμος.

λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] τὸ καλεῖται ὑπερβολή. οὐ γὰρ νῦν λευκότεροι ἢ χιόνος τῇ χροιᾷ, τῷ δὲ τάχει ἴσοι τοῖς ἀνέμοις. ἰστέον δὲ, ὅτι ἐμάσωσι τὴν ὑπερβολὴν ἐκ τοῦ μὴ εἰπεῖν αὐτοὺς ἢ τῶν ἀνέμων ταχυτέρους. λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] δύο ὑπερβολὰς ἐπέθηκεν ἐντέχνως, τὴν μὲν δι' ὑπερθέσεως, τὴν δὲ δι' ὁμοιώσεως. καὶ ἐφ' ἑκατέρας παρέλαβε τὸ οἰκεῖον. χιόνος μὲν γὰρ ἀδύνατόν τι λευκότερον γενέσθαι, ἀνέμων θᾶσσον οὐδέν. καλῶς οὖν τῷ μὲν ἀδυνάτῳ εἴκασε, τὸ δὲ δυνατὸν τὸ μεῖζον ἀπέφηνεν. ἐπαινεῖ δὲ ὅτι κατ' αἰτιατικὴν δυνάμενος εἰπεῖν, λευκοτέρους χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοίους. καὶ ὡς γὰρ ἐπέβρεπε τὸ μέτρον, μετεμόρφωσε τὸν λόγον, θαυμαστικῶς ἀναφωνήσας τὸν ἔπαινον αὐτῶν. πελώρια.] οὐ κατὰ τὸ μέγεθος νῦν μεγάλα, ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος τεράστια. νηυσὶ πελάσσετον.] ὧδε τὰς ναῦς ἀγάγετε. νηλέϊ.] ἀνηλεεῖ, σφοδρῷ. πειρηθῆτον.] πεῖραν λάβετε. ἁμάς.] εἰς τὰς ἡμετέρας. ἀπολύσομεν.] λύτρα λαβόντες ἀποπέμψομεν. ἠὲ μεθῶμεν.] ἢ ἐάσομεν ἄνευ δώρων. εἶσθα.] ἥξεις, παραγενήσῃ, ἐλεύσῃ. διοπτεύσων.] κατασκοπεύσων. ἐμῇς ὑπὸ χερσίν.] ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν. ἀπέκοψεν.] ἀπέκοψεν, ἀπέτεμε. τένοντε.] τοὺς αὐχένας λέγει. φθεγγομένου.] τὸ στόμα εἰς τὸ φθέγξασθαι κινοῦντος. προέλαβεν οὖν ἡ φωνὴ τὴν πληγήν. λυκέην.] λύκου δοράν. παλίντονα.] εἰς τοὐπίσω ἑλκόμενα. καὶ δόρυ μακρόν.] ὃ ἀνωτέρω ἄκοντα εἶπε. ληΐτιδι.] λαφυραγωγῷ, πολεμικῇ. τοῖσδεσσιν.] ἐν τούτοις. ἐπιδωσόμεθα.] ὧδε βοήθειαν καλεσόμεθα. γράφεται δὲ, καὶ ἐπιδωσόμεθα, ἐν δώροις τιμήσομεν. ἀνὰ μυρίκην.] μυρίκη, θαμνῶδες φυτόν. δέελον.] σύγνωστον, δῆλον. συμμάρψας.] συλλαβὼν, κλάσας. δόνακας.] καλάμους ἀπὸ τοῦ δονεῖσθαι. ἐριθηλέας.] ἄγαν θάλλοντας, εὐθαλεῖς. ὄζους.]

Αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες.
Οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδηκότες. ἔντεα δέ σφιν
Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον
Τρισοιχί. παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι
Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν, Διομήδεϊ δεῖξεν·
Οὗτός τοι Διόμηδες ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε δὴ πρόφερε κρατερὸν μένος. οὐδέ τί σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λύ' ἵππους.
Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσι δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικὴς,
Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
Αἴγεσιν ἢ ὀΐεσσι κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ,
Ὣς μὲν Θρηΐκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
Ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς
Ὅντινα Τυδείδης, ἄορι πλήξειε παραστάς.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες. † ἀήθεσκον γὰρ ἔτ' αὐτῶν. †ἀήθεσον
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
Τὸν τρεισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα
Ἀσθμαίνοντα, κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
Τὴν νύκτ', Οἰνείδαο πάϊς διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς, λύε μώνυχας ἵππους,
Σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου
Τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι.
Ῥοίζησεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων ὅ, τι κύντατον ἕρδοι.
Ἢ ὅ γε δίφρον ἑλὼν ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
Ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας,
Ἦ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
Ἐγγύθεν ἱσταμένη, προσέφη Διομήδεα δῖον·
Νόστου δὴ μνῆσαι μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς,
Μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.
Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσατο, κόψε δ' Ὀδυσσεὺς
Τόξῳ. τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,

Ὡς ἴδ'

470 ἷξον.] παρεγίνοντο. τρισοιχί.] ἐπὶ τρεῖς στίχας καὶ τάξεις. δίζυγες.] δύο ἵπποι ὑπὸ ζυγὸν ἀγόμενοι. ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης.] ἐκ τοῦ ἐσχάτου μέρους τοῦ ἁρματείου δίφρου τοῦ περιφερέας. ὃ καὶ ἄντυξ καὶ ἐπιδιφριὰς καλεῖται. προπάροιθεν ἰδών.] πρότερος ἰδών. πίφαυσκε.] προεσήμαινεν, ἔλεγε. πρόφερε.] φανερὸν ποίει. μέλεον.] ματαίως, ἢ μάταιον. ἔναιρε.] φόνευε. ἐπιστροφάδην.] ἐνεργῶς, συντόνως. ἢ ἄλλοτε εἰς ἄλλον ἐπιστρεφόμενος, σπουδαίως. 480 στόνος.] στεναγμός. ἀεικής.] χαλεπός. ἄορι θεινομένων.] τῷ ξίφει πληττομένων. ἐρυθαίνετο.] ἐρυθρὰ ἐγίγνετο, ἐφοινίσσετο. ἀσημάντοισιν.] ἀφυλάκτοις, ἀφροντίστοις μὴ ἔχουσι ποιμένα. ἐνορούσῃ.] ἐπιπηδήσῃ, ἐφορμήσῃ. ἐπῴχετο.] ἐπήρχετο. ἐξερύσασκε.] μεθεῖλκε. τρομεοίατο.] φοβοῖντο. ἀήθεσσον.] ἀσυνήθεις ἦσαν. κακὸν γὰρ ὄναρ.] κακὸς ὄνειρος ὁ Διομήδης ἐπέστη αὐτῷ, ὅτι νυκτὸς καθεύδοντα αὐτὸν ἀνεῖλεν. Οἰνείδαο πάϊς.] ὁ Διομή- 490 δης Οἰνέως ἔγγονος. Τυδεὺς γὰρ Οἰνέως ἦν υἱός. μῆτιν.] βουλήν. τλήμων.] καρτερικός. σὺν δ' ἤειρε.] συνέδησεν. ἐπιπλήσσων.] πλήσσων, ἐλαύνων. μάστιγα φαεινήν.] ἤτοι στιλπνήν. ἢ τὴν φανερῶς κειμένην. ῥοίζησεν.] ἀνάρθρως ἐφώνησεν. ὃ ἡμεῖς συρίζειν λέγομεν. πιφαύσκων.] φανεροποιῶν, σημαίνων. κύντατον.] χαλεπώτατον, δεινότατον. νόστου.] τῆς ἀνακομιδῆς. πεφοβημένος.] φεύγων μετὰ φόβου. θεὸς ἄλλος.] ὁ ἡμῖν ἐναντίος. κόψε.] ἔπληξεν. ἐπέ- 500 τοντο.] ἔτρεχον, καθ' ὑπερβολήν. ἀλαοσκοπίην.] μάταιον σκοπόν. ὁ δὴ οὐκ ἔλαβεν αὐτόν.

510

 ἴπτσαν.]

Ὣς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
Τῇ κοτέων, Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον.
Ὦρσεν δὲ Θρῃκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὃ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
520 Ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον ὅθ' ἔστασαν ὠκέες ἵπποι,
Ἄνδράς τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Τρώων δὲ κλαγγή τε, καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
Θυνόντων ἄμυδις. θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἳ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
Ἐνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε Διῒ φίλος ὠκέας ἵππους.
Τυδεΐδης δὲ χαμᾶζε θορὼν, ἔναρα βροτόεντα
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει, ἐπεβήσετο δ' ἵππων.
530 Μάστιξεν δ' ἵππους. τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω. κέλεται δέ με θυμός.
Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.
Αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε, καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
Ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μή τι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
540 Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί.
Καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα, τοὶ δὲ χαρέντες
Δεξιῇ ἠσπάζοντο ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Εἴπ' ἄγε μ' ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ὅπως τούσδ' ἵππους λάβετον καταδύντες ὅμιλον,
Τρώων· ἤ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας,
Αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.
Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι. οὐδέ τί φημι
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ γέρων περ ἐὼν πολεμιστής.
550 Ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα.
Ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς,
Κούρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας ἠέ περ οἵδε,
Ἵππους δωρήσαιτ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
Ἵπποι δ' οἵδε γεραιὲ νεήλυδες οὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι. τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
560 Ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους,
Τὸν τρεισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν.

Τόν

ἕπουσαν.] ἤτοι ἑπομένην αὐτῷ συνεφεύγουσαν. ἐρῆμον.] ἠρημωμένον, μονήρη. ἀσπαίροντας.] ψυχορραγοῦντας. φονῇσι.] τοῖς τόποις ἐν οἷς ἔκειντο οἱ νεκροί. ὀνόμηνεν.] ἐξ ὀνόματος ἐκάλεσε. κυδοιμός.] ταραχή, θόρυβος. ἄμυδις.] ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον φευγόντων. θηεῦντο.] μετὰ θαύματος ἐθεώρουν. σκοπόν.] κατάσκοπον. ἔρυξε.] κατέσχε. χαμᾶζε θορών.] χαμαὶ ἀλλόμενος. ἔναρα βροτόεντα.] περιεκτικῶς τὰ τόξα καὶ τὸ δόρυ. κυρίως δὲ ἔναρα λέγονται, ὅσα ἤραρε καὶ συνήρμοσται, θώραξ, κνήμη, καὶ κνημῖδες. πρῶτος κτύπον ἄϊε.] πρῶτος τὸν ψόφον τῶν πολλῶν τῶν ἵππων ᾔσθετο ἀγωνιῶν, διὰ τὸ αὐτὸν εἰσηγητὴν γεγονέναι τῆς κατασκοπῆς. ὡς οὖν γνώμην δοὺς εἰς τὸ ἐκπεμφθῆναι τοὺς ἄνδρας, οὐ μόνον ἠγωνία περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ συνεπεδήμει αὐτοῖς. ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω. κέλεται δέ με θυμός.] κἂν τε ψεύδεσθαί φησιν, ἐνίκ' ἄν τε ἀληθεύειν με ὁπωσοῦν ἀπαγγελῶ καὶ λέξω διὰ τὸ προθυμεῖσθαί με. ἔτυμον.] ἀληθές. ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.] ἀντὶ τοῦ, ἵππων ψόφον ἀκούω. ἐλασαίατο.] ἀπηλακότες εἶεν. πολύαινε.] ὑπὸ πολλῶν ἐπαινούμενε, ἢ πολλοῦ αἴνου ἄξιε. τοὺς δ' ἵππους λάβετον.] τούτους τοὺς ἵππους ἐλάβετε. ἤ τίς σφωε πόρεν.] ἤ τίς ὑμῖν αὐτοὺς παρέσχεν. ἀντιβολήσας.] ἀπαντήσας, περιτυχών. αἰνῶς.] λίαν πάνυ. ἀκτίνεσιν.] ἀκτῖσιν. ἐπιμίσγομαι.] ἐν τῇ μάχῃ σύνειμι. ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.] ἀλλὰ ὑπολαμβάνω ὑμῖν τινὰ τῶν θεῶν αὐτοὺς δεδωκέναι. ἠέ περ οἵδε.] ἢ ὡς οὗτοι οἱ ἵπποι. νεήλυδες.] νεωστὶ παραγενόμενοι. ἐρεείνεις.] ἐρωτᾷς. παρ' δ'.] παρ' αὐτὸν δέ. ἑταίρους δυοκαίδεκα.] πῶς δέ φησιν ιδ'. φονεύσας τρισκαιδέκατον λέγει Δόλωνα. ῥητέον οὖν ὅτι Ὅμηρος ἀεὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν στρατιωτῶν χωρίζει κατ' ἐξοχήν. ἔθος οὖν κεχώρισται κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὁ Ῥῆσος. ὡς ἐπὶ τοῦ, Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε.

διοπτῆρα

Τοῦ ῥα Διοπήρα στρατῷ ἔμμεναι ἡμετέροιο.
Ἕκτωρ τε προέηκε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
Καγχαλόων. ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδεΐδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσιν
Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
10 Ἕστασαν ὠκύποδες, μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες.
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ, ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσεύς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασαίατ' Ἀθήνῃ.
Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
Ἐσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω, καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
20 Δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
Πλείου ἀφυσσόμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

Διοπῆρα.] κατάσκοπον. ἀγαυοί.] νῦν ἐν εἰρωνείας μέρει κεῖται. οὐ γὰρ ἐπαινῶν τρέπει τοὺς πολεμίους. καγχαλόων.] χαίρων. ἱππείῃ.] τῇ τῶν ἵππων. νηῒ ἐνὶ πρύμνῃ.] ἀντὶ τοῦ ἐν νεὼς πρύμνῃ. ὄφρ' ἱρόν.] περὶ θυσίας σαφῶς λέγει, περὶ ἧς ἐσιώπησεν. ἱρόν.] ἱερεῖον, σφάγιον. ἀμφί τε μηρούς.] καὶ ἀμφοτέρους τοὺς μηρούς. σφίν.] ἀντὶ τοῦ σφῶν, ὅ ἐστιν αὐτῶν. ἀνέψυχθεν.] ἀνεκτήσατο. ἀσαμίνθους.] πυέλους, σκάφας. παρὰ τὴν ἄσιν τὸν ῥύπον μινύθειν, ὅ ἐστιν ἐλαττοῦν καὶ μειοῦν. ἐϋξέστας.] καλῶς ἐξεσμένας. λίπα.] λιπαρῶς ἢ εὐκτῶς. ἐφιζανέτην.] παρεκάθηντο. πλείου.] γέμοντος. ἀφυσσόμενοι.] ἀπαντλήσαντες, ἀφυσσάμενοι.

570

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Λ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνων αὐτός τε ὁπλισάμενος, καὶ τοὺς ἄλλους καθοπλίσας Ἕλληνας, ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἕκτωρ δὲ Διὸς κελεύσαντος, ἀναχωρεῖ τῆς μάχης, ἕως Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸν ναύσταθμον διασώζεται. μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεὺς, κυκλωσάμενος 30 αὐτὸν τῶν Τρώων, ἀμύνεται αὐτοὺς, Αἴαντος καὶ Μενελάου βοηθησάντων αὐτῷ. τιτρώσκονται μέντοι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι. Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κόωνος, Ὀδυσσεὺς δὲ ὑπὸ Σώκου. ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρου τοξεύοντος Διομήδης καὶ Εὐρύπυλος, καὶ Μαχάων, ὃν ἐπανιόντα σὺν Νέστορι θεασάμενος Ἀχιλλεὺς, διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενον, τίς εἴη ὁ τιτρωμένος. ὁ δὲ ἀφικόμενος, καὶ μαθὼν Μαχάονα εἶναι παρὰ τοῦ Νέστορος, προτρέπεται ἢ τὸν Ἀχιλλέα πεῖσαι συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν, ἢ αὐτὸς γοῦν λαβὼν τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἀχιλλέως, ἐξελθεῖν εἰς μάχην. ἐπανερχόμενος δὲ περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ, κομίσας εἰς τὰς ναῦς θεραπεύει.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

40 Τὴν λ. ῥαψῳδίαν Ἀγαμέμνονος ἀριστείαν ἐπιγράφουσι. παράγουσι γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς βοηθούμενον, καὶ πολλὴν φθορὰν τῶν Τρώων ἐργαζόμενον. ὡς καὶ τὸν Δία Ἶριν πέμψαντα, ἀπάγειν Ἕκτορα εἰς ὅσον Ἀγαμέμνων ἠρίστευε. φοβηθέντος δὲ ὑπὸ Κόωνος τὴν χεῖρα, καὶ ἀναχωρήσαντος ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ Ἕκτορος ἐλθόντος εἰς τὸν πόλεμον, καρτερᾶς γενομένης μάχης, ἐξ ἀμφοτέρων πίπτουσι καὶ τιτρώσκονται πολλοί. καὶ Διομήδης, καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ Μαχάονα θεασάμενος Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τοῦ Νέστορος ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγόμενον, πέμπει Πάτροκλον μαθησόμενον τίς εἴη ὁ τιτρωμένος. ἀφικομένῳ δὲ αὐτῷ, Νέστωρ τὰ τῶν Ἑλλήνων ὀδύρεται πταίσματα, καὶ παρακαλεῖ μάλιστα μὲν αὐτὸν πεῖσαι τὸν Ἀχιλλέα συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν. εἰ δὲ ἐκεῖνος μὴ βούλοιτο, σὺν τοῖς Μυρμιδόσι τὸν Πάτροκλον πέμψαι δόντα τὴν ἰδίαν αὐτῷ πανοπλίαν. τοὺς γὰρ Τρῶας καταπλαγήσεσθαι, καὶ οἰηθέντας αὐτὸν παρεῖναι τὸν Ἀχιλλέα, φεύξεσθαι. ἐπανερχόμενος δὲ ὁ Πάτροκλος πρὸς Ἀχιλλέα, περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ τιτρωμένῳ, βαστάζει τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰς ναῦς κομίσας θεραπεύει.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Λ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

ΗΩΣ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο ὤρνυτο.] μυθεύεται ὅτι Τιθωνὸν τὸν Λαομέδοντος δυπρεπέστατον τῶν καθ' αὐτὸν ἐν Ἰλίῳ γενόμενον, ἐρασθεῖσα ἀνήρπασεν ἡ Ἡμέρα, καὶ τοῖς τούτου μετέλαβε κοίτης. αἰτησαμένῳ δὲ αὐτῷ παρέσχεν ἀθανασίαν. ὁ δὲ γέρων γενόμενος, διὰ γὰρ ἄγνοιαν οὐκ ᾐτήσατο ἀθανασίαν σὺν ἀγηρασίᾳ, ἀχθόμενος ὡς τὸ ἐν βίῳ μεταλαμβάνειν οὐ δυνάμενος, ἐκάλεσε τὴν θεὸν ὅπως αὐτὸν τοῦ ζῆν ἀπαλλάξῃ. ἡ δὲ οὐδὲ γὰρ ἦν δυνατὸν ἀποθανεῖν, αὐτὸν μετέβαλεν εἰς τέττιγα τὸ μουσικώτατον τῶν πτηνῶν, ὅπως καὶ διὰ τῆς φωνῆς αὐτοῦ τέρπηται. γίγνεται δὲ ἐξ αὐτοῦ παῖς Μέμνων, ὁ τῶν Αἰθιόπων βασιλεύς. ἐκ λεχέων.] ἐκ τῆς κοίτης. ἀγαυοῦ.] ἀγαν ἐνδόξου, καλοῦ. Τιθωνοῖο.] Τιθωνοῦ. Τιθωνὸς δὲ ἐστι Λαομέδοντος μὲν παῖς, ἀδελφὸς δὲ Πριάμου, Ἡμέρας σύνευνος. προΐαλλε.] προέπεμπεν, ἀπέστελλεν, ἐξέπεμπεν. ἀργαλέην.] ἄλγη ἐπιφέρουσαν. τέρας.] σημεῖον. πολέμοιο τέρας.] περιφραστικῶς τὸν πόλεμον. μεσσάτῳ.] μεσαιτάτῳ. γεγωνέμεν.] βοᾶν. εἴρυσαν.] ἀνείλκυσαν. κάρτεϊ.] ἰσχύϊ. ὄρθια.] ὀρθῶς. ἀνατεταμένως.] μεγάλως. ζώννυσθαι.] καθοπλίζεσθαι, συνεκδοχικῶς ἀπὸ μέρους. νώροπα.] λαμπρόν. ξεινήϊον.] ξένιον. πεύθετο.] ἠκούετο. Κύπρονδε.] ἕως εἰς Κύπρον. ἠκούετο δὲ ἕως εἰς Κύπρον. κλέος.] φήμη. οὕνεκα.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὅτι. οἶμοι.] ὁδοί. στίχοι.] μεταληπτικῶς ἀντὶ τοῦ ῥάβδοι. κυάνοιο.] χρώματι κυανῷ εἰκασμένον. κυάνεοι.] μέλανες. ὀρωρέχατο.] ἐξέτατο. διεγηγερμένοι ἦσαν.] ἐκτεταμένοι. ἴρισιν.] ταῖς ἐν οὐρανῷ ἴρισι φαινομέναις. ἶρις δέ ἐστι πάθος περὶ τὸν ἀέρα ἐν νέφει συνεκτεταμένον ἐξ ἡλιακῆς ἀκτῖνος. στήριξεν.] ἔστησεν, ἥδρασεν.

ἀορτῆρες.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Λ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Λάμβδα δ' ἀριστῆας Δαναῶν βάλον Ἕκτορος ἄνδρες.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο,
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσι.
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥρ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος. τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν. ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
10 Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε,
Ὄρθι' Ἀχαιοῖσιν. μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
20 Τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε ξεινήϊον εἶναι.
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον,
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε χαριζόμενος βασιλῆϊ.
Τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο.
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τρεῖς ἑκάτερθ', ἴρισιν ἐοικότες. ἅς τε Κρονίων
Ἐν νέφεϊ στήριξε τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος. ἐν δέ οἱ ἧλοι

Χρύσειοι

Χρύσειοι πάμφαινον, ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
Ἀργύρεον χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
Ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θοῦριν
Καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν.
Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
Λευκοί. ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
Τῇ δ' ἔπι μὲν γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
10 Δεινὸν δερκομένη. περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
Τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν. αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῦ
Κυάνεος ἐλέλικτο δράκων. κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
Τρεῖς ἀμφιστρεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον
Ἵππουριν. δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ
Ὀξέα. τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
Λάμπ', ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
20 Τιμῶσαι βασιλῆα, πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρον.
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ῥώοντ'. ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό,
Φθάν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρον κοσμηθέντες
Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον. ἐν δὲ κυδοιμὸν,
Ὦρσε κακὸν Κρονίδης. κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας,
30 Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλεν
Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς Ἄϊδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς τίετο δήμῳ.
Τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Ἠΐθεόν τ' ἀκάμαντ' ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
40 Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
Παμφαίνων, ὅτε δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα,
Ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι κελεύων. πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Λάμφ', ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν,
Ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν
Πυρῶν ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει,
Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
50 Δῄουν. οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχεν. οἱ δὲ λύκοι ὣς
Θῦνον. Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα.
Οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν.

30 ἀορτήρεσσι.] τοῖς ἀπαιωροῦσι τὸ ξίφος ἱμᾶσι. πολυδαίδαλον.] πολλὰς κατασκευὰς ἔχουσαν. θοῦριν.] ἤτοι πολεμικήν. ἢ εὐκίνητον καὶ κούφην τῷ φοροῦντι. γοργώ.] γοργότητος καὶ δέους παρασκευαστικὴ καὶ φυγῆς τῶν ὁρώντων. βλοσυρῶπις.] φοβερὰ καὶ καταπληκτικὴ τὴν πρόσοψιν. ἐστεφάνωτο.] περιεῖχε, περιέκειτο. δερκομένη.] βλέπουσα. τελαμών.] ἀναφορεύς. ἀμφιστρεφέες.] ἐξ ἑνὸς στόματος τοῦ δράκοντος τρεῖς ἐπεφύκεισαν κεφαλαὶ ἀλλήλαις συμπεπλεγμέ-40 ναι. ἀμφίφαλον.] ἀμφοτέρωθεν φάλους ἔχουσαν. ἀπ' αὐτόφιν.] ἀπ' αὐτοῦ. ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν.] ἐπεκτύπησαν, ἐπεβρόντησαν. πρυλέες.] πεζοί, ὁπλῖται. ῥώοντο.] ὥρμων. ἠῶθι πρό.] πρὸ τῆς ἀνατολῆς, πρὸ ἡμέρας. φθάν.] ἔφθασαν. φθάν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρον κοσμηθέντες.] τινὲς ὑπερβατὸν οὕτω νοοῦσι· μεγάλως κοσμηθέντες ἔφθασαν. τὸ οὖν μέγα, τῷ κοσμηθέντες συντάττεται. φθάν δὲ μέγα.] μεγάλως ἔφθασαν. μετεκίαθον.] μετ' αὐτοὺς ἦλθον. ὀλίγον μετεκία-50 θον.] μετ' ὀλίγον ἐκεῖ ἐπορεύοντο. κυδοιμόν.] θόρυβον. ἐέρσας.] δρόσους. μυδαλέας.] διαβρόχους, διύγρους. ζητεῖται, πῶς ἐνεδέχετο αἷμα ἔχειν τὰς νεφελάς. καὶ λέγουσιν οἱ λύοντες τὸ ἀμφίβολον, ὡς ἐπὶ μεγίστῳ πολέμῳ, πολλῶν ἀναιρουμένων, τὸ αἷμα τούτων ἐπλήρου τοὺς πλησίον ποταμούς. ἀφ' ὧν αἱ νεφέλαι λαμβάνουσαι τὸ ὕδωρ, αἱματώδεις δρόσους ἔπεμπον. θρωσμῷ.] τόπῳ ὑψηλῷ ἐν τῷ πεδίῳ ἀφ' οὗ ἦν καθορᾶν. οὔλιος.] ὀλέθριος. λέγει δὲ τὸν κύνα. περὶ οὗ καὶ ἀλλα-60 χόθι φησὶν ὁ Ποιητής, καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσι. σκιόεντα.] σκιὰν παρέχοντα. ταῦτα γὰρ συσκιάζει τὸν ἀέρα. φάνεσκεν.] ἐφαίνετο. πυμάτοισιν.] ἐσχάτοις. στεροπή.] ἀστραπή. ἀμητῆρες.] θερισταί. ἐναντίοι ἀλλήλοισιν.] θερίζοντες ἀλλήλοις. ὄγμον.] τὸ ἐπίστιχον ἔργον τῶν θεριζόντων. ἐλαύνωσι.] θερίζωσι σπουδαίως. μάκαρος.] πλουσίου. ταρφέα.] συνεχῆ, πυκνά. θορόντες.] ἐφορμήσαντες. δῄουν.] ἐτίτρωσκον, διέκοπτον. μνώοντο.] μνεί-70 αν ἐποιοῦντο. ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχεν.] κατὰ μίαν εὐθείαν εἶχον τὰς κεφαλάς. ὅ ἐστιν, ἐξίσωτο αὐτοῖς ἡ μάχη. θῦνον.] ἐνθουσιωδῶς ὥρμων. παρετύγχανε.] παρῆν.

ὀρέξαι.]

Οἱ δ'

ὀρέξαι.] παρασχεῖν. οὐκ ἀλέγιζεν.] οὐκ ἐφρόντιζε. στεροπήν.] λαμπηδόνα. δρυτόμος.] ὑλοτόμος, ξυλοτόμος. δρῦν γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πᾶν δένδρον ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος. ὡπλίσατο.] παρεσκευάσατο. ἡτοίμασεν.] ἐκορέσατο χεῖρας.] ἀντὶ τοῦ ἔκαμεν, ἐκοπίασεν. ἅδος.] κόρος. ἵμερος.] ἐπιθυμία, ἔρως. τῆμος.] τηνικαῦτα. καθ' ἣν ὥραν.] τότε. σφῇ.] τῇ ἑαυτοῦ. κεκλόμενοι.] παρακελευόμενοι. κατεπάλμενος.] καθαλλόμενος, καθορμήσας. μετώπιον.] τὸ μεταξὺ τῶν ὤτων, τὸ μεσόφρυον. σχέθεν.] ἀντέσχε. χαλκοβάρεια.] τῷ χαλκῷ βεβαρημένη. ὅ ἐστιν ἰσχυρά. πεπάλακτο.] ἐφύρετο, ἐμολύνετο. στήθεσι παμφαίνοντας ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας.] ἐπειδή φησι τοὺς ἐν τοῖς στήθεσιν αὐτῶν χιτῶνας ἀφείλετο, καὶ γυμνοὺς φαινομένους τοὺς νεκροὺς κατέλιπε. βῆ Ῥῆσόν τε καὶ Ἄντιφον.] ἔβη ἐπὶ τὸν Ῥῆσον καὶ Ἄντιφον. παραίβασκε.] παραιβάτης ἦν. ὥποτε.] οὕς ποτε. δυϊκῶς. κνημοῖσι.] ταῖς προβάσεσι. δίδη.] ἔδησε. μόσχοισι λύγοισιν.] ἁπαλοῖς, λύγοις. ἐπ' ὄεσιν.] ἐπὶ τοῖς ποιμνίοις. ἔλυσεν ἀποίνων.] λύτρα δεξάμενος ἀπέδωκεν. ἔλασεν.] ἔπληξε. σπερχόμενος.] κατεπειγόμενος, σπεύδων. ἀπὸ τοῖιν.] ἀπ' αὐτῶν, δυϊκῶς. ξυνέαξε.] συνέτριψεν. ἁπαλόν.] νέον. δρυμά.] δρυμῶνας. συνδένδρους τόπους.

φεύγοντο.]

Οἱ δ' ἄλλοι, οὔ σφιν πάρεσαν θεοί, ἀλλὰ ἕκηλοι
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο, ἧχι ἑκάστῳ
Δώματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο.
Πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
Οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
80 Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ. ὁ δὲ νόσφι λιασθεὶς,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τε.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο. πῖπτε δὲ λαός.
Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσατο δόρπον,
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν ἐπεί τ' ἐκορέσατο χεῖρας,
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἅδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ,
90 Τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας
Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας, ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'. ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα ποιμένα λαῶν
Αὐτὸν. ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
Ἤτοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη.
Τὸν δ' ἰθὺ μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια.
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου. ἐγκέφαλος δὲ,
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο, δάμασε δέ μιν μεμαῶτα,
Καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
100 Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ † Ῥῆσόν τε, καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
Υἷε δύω Πριάμοιο νόθον, καὶ γνήσιον ἄμφω,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας. ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν.
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτὸς, ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι
Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσι λαβὼν καὶ ἔλυσεν ἀποίνων,
Δὴ τότε Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
110 Σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖϊν, ἐσύλα τεύχεα καλά
Γινώσκων, καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
Εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
Ῥηιδίως ξυνέαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν
Ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἁπαλόν τέ σφ' ἦτορ ἀπηύρα.
Ἡ δ' εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδὸν οὐ δύναταί σφιν
Χραισμεῖν, αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει.
Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
Σπεύδουσ' ἱδρώουσα κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς,
120 Ὣς ἄρα τοῖς οὔ τις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον

Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος ἀγλαὰ δῶρα
Οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ,
Τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας. ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἐκ γάρ σφεων χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα.
10 Τὼ δὲ κυκηθήτην. ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο λέων ὣς
Ἀτρείδης. τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
Ζώγρει Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα,
Πολλὰ δ' ἐν Ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώ γε κλαίοντε, προσαυδήτην βασιλῆα
20 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν, ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν.
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστόν,
Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
Ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς.
Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε
Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος, ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη,
30 Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπὸ δ' αὐχένα κόψας.
Ὅλμον δ' ὣς ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
Ἱππεῖς δ' ἱππῆας, ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων
Χαλκῷ δηϊόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων,
40 Αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ' Ἀργείοισι κελεύων,
Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
Πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
Πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ,
Ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πῖπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι,
Κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας. οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
50 Κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ τ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ.
Ἀτρείδης δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,

φέβοντο.] ἔφυγον. μενεχάρμην.] ὑπομένοντα τὴν μάχην, πολεμικόν. Ἀλεξάνδροιο.] παρὰ Ἀλεξάνδρου. κυκηθήτην.] ἐταράχθησαν. γουναζέσθην.] τῶν γονάτων ἥπτοντο.] ἱκέτευον. προσαυδήτην. προσεφώνουν.] προσεφθέγγοντο. ἀμείλικτον.] ἀηδῆ, σκληράν. ἀγγελίην.] ἀντὶ τοῦ εἰς πρεσβείαν. δύο δὲ σημαίνει ἀγγελία. παράγγελμα, ὡς ἐν τῷ, ἀγγελίην ἕποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ. καὶ τὸν ἄγγελον, ἤτοι τὸν πρέσβιν. ὡς ἐνταῦθα, ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ. ἐξέμεν.] ἐξεῶσαι, ἐκπέμψαι. ἀεικέα.] χαλεπόν. οὔδει ἐρείσθη.] πρὸς τῇ γῇ ἠρείσθη, ἐστηρίχθη. ὅλμον δ' ὣς ἔσσευε.] ὅλμου δίκην αὐτὸν ῥίψας κυλίεσθαι. ὅλμος δέ ἐστι κοῖλος λίθος εἰς ὃν κόπτεται ὄσπρια καὶ ἄλλα τινά. χαλκῷ δηϊόωντες.] ἤτοι τοῖς σιδηροῖς κόπτοντες. ἢ οὕτω συντακτέον· πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον, ἱππεῖς δ' ἱππῆας. οὐ γὰρ οἱ τῶν ἵππων πόδες χαλκῷ ἐτίτρωσκον. ὄλεκον.] ἀνῄρουν. τὸ ο μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. ὦρσαν.] διήγειραν. ἀξύλῳ.] καταξύλῳ. πολυξύλῳ. τὸ γὰρ α νῦν, οὐ κατὰ στέρησιν, ἀλλὰ κατ' ἐπίτασιν. εἰλυφόων.] εἰλῶν, ταράσσων. οἱ δέ τε θάμνοι.] καὶ οἱ σύμφυτοι τόποι. παρὰ τὸ θαμὰ πεφυτεῦσθαι αὐτοὺς, ὅ ἐστι πυκνῶς. οἱ δὲ τὰ χαμαίζηλα καὶ πολύκλαδα φυτά. πρόρριζοι.] μέχρι τῶν ῥιζῶν. τῶν γὰρ κάτω γῆς τὸ πῦρ οὐχ ἅπτεται. πυρὸς ὁρμῇ.] τῷ πυρὶ περιφραστικῶς. κάρηνα.] ἀπὸ μέρους ἄνθρωποι. οἱ δὲ ἀκρωτήρια. κείν' ὄχεα.] κενὰ τὰ ἅρματα. κροτάλιζον.] ἀντὶ τοῦ ἔλκοντες ἦχον ἐποίουν. κείατο.] ἔκειντο. πολυφίλτεροι.] πολὺ προσφιλέστεροι. ὕπαγεν.] ὑπεξῆγεν, ὑπεξέφερε.] κονίης.] τοῦ ἐν τῷ πολέμῳ κονιορτοῦ. αἵματος.] φόνου. κυδοιμοῦ.] θορύβου, κραυγῆς. σφεδανόν.] ἐπειχτικόν. σφοδρὸν, ἢ καταπληκτικόν. κελεύων.] παρακελευόμενος.

ἐρινεόν.] ἀγρίαν συκῆν. ἱέμενοι πόλεως.] ἐπιθυμοῦντες ἀνελθεῖν ἐπὶ τὴν πόλιν. νυκτὸς ἀμολγῷ.] τῷ καιρῷ ἐν ᾧ συμβέβηκεν ἀμέλγεσθαι τὰ θρέμματα. τινὲς δὲ τὸ μεσονύκτιον, ὅτι οὐδεὶς μολίσκει, οὐδὲ πρόεισι. τῇ δέ τ' ἰῇ.] μιᾷ δέ τινι αὐτῶν. ἀναφαίνεται.] ἐπέρχεται. αἰπύς.] ὑψηλός. δηλοῖ δὲ μέγας καὶ ὄλεθρος. ἔγκατα.] ἐντοσθίδια. λαφύσσει.] μετὰ ποιοῦ ἤχου ἀναρροφεῖ, ἢ κενοῖ ἐσθίων. παρὰ τὸ γλαφυρὸν ποιεῖν, ὅ ἐστι κοῖλον. ἔφεπε.] κατόπιν ἐδίωκεν. ὀπίστατον.] τὸν ἔσχατον. περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.] περισσῶς γὰρ καὶ ἐνθουσιωδῶς εἰς τοὔμπροσθεν ὥρμα. ἵν' ἢ κατεπολέμει αὐτοὺς τῷ δόρατι. ἔνισπεν.] εἶπεν. ἀνώχθω.] κελευέτω. τυπείς.] πληγείς. βλήμενος.] βληθείς. εἰς ἵππους ἅλεται.] εἰς τὸ ἅρμα ἀνέλθῃ. ποδήνεμος.] ἴση ἀνέμοις κατὰ τὸ τάχος. ἱρήν.] ἱεράν, μεγάλην. τεΐν.] σοί, Δωρικῶς. ὑπόεικε.] ὑποχώρει.

ἀρτύνθη.]

Μέσσον κὰπ πεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
Ἱέμενοι πόλεως, ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
170 Ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
Ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
Οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο βόες ὥς,
Ἅς τε λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ
Πάσας. τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος,
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
Πρῶτον. ἔπειτα δέ θ' αἷμα, καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει.
Ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον, οἱ δ' ἐφέβοντο.
Πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
180 Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί. περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
Οὐρανόθεν καταβάς. ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἐνίσπε,
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν,
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν ἀναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
190 Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
Κτείνειν εἰς ὅ κε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθοι.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις.
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
200 Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι,
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν,
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν ἀναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
Κτείνειν εἰς ὅ κε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθοι.
210 Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ

ὀτρύνων

Τρώων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας.
Ἀρτύνθη δὲ μάχη. σὰν δ' ἀντίοι. ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ', ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅς τις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
Ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων;
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἠΰς τε μέγας τε,
Ὃς τράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι μητέρι μήλων.
Κισσεὺς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα,
Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἥν.
Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν,
Σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐΐσας.
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει.
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε. παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε
Νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας.
Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἀργύρῳ ἀντομένη μόλιβδος ὣς ἐτράπετ' αἰχμή.
Καὶ τό γε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἕλκ' ἐπὶ οἱ μεμαὼς ὥς τε λίς. ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Σπάσατο. τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν, κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
Οἰκτρὸς ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου ἀστοῖσιν ἀρήγων
Κουριδίης, ἧς οὔτι χάριν ἴδε. πολλὰ δ' ἔδωκε.
Πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
Αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄϊς. τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
Πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
Ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος.
Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαβὼν Ἀγαμέμνονα δῖον.
Νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν.
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ῥίγησεν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης, ἠδὲ πτολέμοιο.
Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
Ἤτοι ὁ, Ἰφιδάμαντα κασίγνητον, καὶ ὄπατρον,
Ἕλκε ποδὸς μεμαὼς καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους.

Τὸν δ'

ἀρτύνθη.] παρεσκευάσθη, ἡτοιμάσθη. κλειτῶν.] ἐνδόξων, ὀνομαστῶν. Ἀντηνορίδης.] Ἀντήνορος παῖς Ἰφιδάμας Κισσεύς. μητροπάτωρ.] ὁ τῆς μητρὸς πατήρ. ἐρικυδέος.] τῆς μεγάλως ἐνδόξου. ἐκ θαλάμοιο.] ἀντὶ τοῦ γεγαμημένος νεωστί. μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν.] μετὰ τὴν ἀκοὴν τῆς ἐπιστρατείας τῶν Ἑλλήνων κληδόνα ἢ φήμην ἀκούσας, ὅτι ἐπεστράτευσαν τῇ Τροίᾳ. τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπεν.] ἐθαλασσοκράτουν γὰρ οἱ Ἕλληνες, διὸ τὰς ναῦς καταλιπὼν, πεζὸς ἦλθεν εἰς Τροίαν. ἡ δὲ Περκώτη πόλις Ἑλλησπόντου. Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτεν.] ἀπέτυχε. νῦν μὲν ὁ πρότερος νικᾷ, καὶ δεύτερον ἀφείς. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις μονομαχίαις τετήρηται, ὅτι ὁ πρότερος ἀφεὶς νικᾶται. οὐδ' ἔτορεν.] οὐ δὲ διέκοψεν. ἀντομένη.] συντυχοῦσα, ὑπαντήσασα. ἐτράπετο.] εἰς τοὐπίσω ἀνετράπη. οἰκτρός.] οἰκτροῦ καὶ ἐλέους ἄξιος. ἀστοῖσι.] τοῖς ἰδίοις πολίταις. ἧς οὔτι χάριν.] παρ' ἧς οὐδὲν αὐτῷ χάριεν, οὐ δὲ ἡδὺ ἐγένετο. πολλὰ δ' ἔδωκε.] προσληπτέον τὸ ἕδνα. ἄσπετα.] ἀπαρακολούθητα πολλά. ἐξενάριξεν.] ἀπέκτεινεν, ἐσκύλευσεν. ἀριδείκετος.] πάνυ ἔνδοξος, εὐπρεπέστατος. εὐράξ.] ἐκ πλαγίου. διέσχε.] διεξῆλθεν. ἀνεμοτρεφές.] ἤτοι κοῦφον, καὶ εὐκίνητον, ἢ στερεόν. τὰ γὰρ ἐν ἀνέμῳ πλέον γυμναζόμενα δένδρα, στερεά. ὄπατρον.] ὁμόπατρον. ἀΰτει.] ἐβόα, ἐκάλει.

Τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι, κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
Ενθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ
Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ, τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
Εγχεΐ τ' ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Οφρά οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
Οξεῖαι δ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ως δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα
Δριμύ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι εἰλείθυιαι
Ηρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι,
Ως ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ες δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Ηὖσε δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς.
Ω φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ημεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
Εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ως ἔφαθ', ἡνίοχος δ' ἵμασε καλλίτριχας ἵππους,
Νῆας ἔπι γλαφυράς. τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Αφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.
Εκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ανέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος. ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης, ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
Ιφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
Ως εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ως δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ κάπρῳ, ἠὲ λέοντι,
Ως ἐπ' Ἀχαιοῖσι σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Εκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει.
Εν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
Ητε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ενθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Εκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Ασαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ' Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
Τοὺς ἄρ' ὅ γ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
Πληθύν,

τοῖο δέ.] τούτου δέ. ἐπ' Ἰφιδάμαντι.] ὡς ἐπιξήνῳ χρησάμενος τῷ τοῦ Ἰφιδάμαντος σώματι. ἐπίξηνον δέ, τὸ ἐπίκοπον, ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ξαίνεται τὰ κρέα. ἀνήνοθεν.] ἀνεφέρετο. ἐτέρσετο.] ἐξηραίνετο δὲ ἐκ τοῦ αἵματος νοτίδος. ὀξεῖαι.] δριμεῖαι, σφοδραί. δῦνον μένος Ἀτρείδαο.] τὸν Ἀγαμέμνονα κατεῖχον. βέλος ὀξύ.] ἡ σφοδρὰ ὀδύνη. οἷον ἡ τιτρώσκουσα. προϊεῖσι.] προπέμπουσι. μογοστόκοι.] αἱ τοὺς μόγους κουφίζουσαι τῶν τικτουσῶν. εἰλείθυιαι.] θεαὶ τῶν τικτουσῶν ἔφοροι, Διὸς καὶ Ἥρας θυγατέρες. δῦνον.] κατεδύοντο, ὑπεισῆλθον. ἤχθετο.] ἐβαρεῖτο, ἐλυπεῖτο. γεγωνώς.] παρακελευόμενος, βοῶν. ἄφρεον.] ἀφροῦ ἐπληροῦντο, ἵδρουν. οἴχεται.] πορεύεται. ὤριστος.] ἄριστος, ἰσχυρός. ὑπέρτερον εὖχος.] μεγάλως τῇ δόξῃ ὑπερέχον. θηρητήρ.] κυνηγέτης. σεύῃ.] ἐπισεύει, ἐφορμᾷ. ἀγροτέρῳ συΐ.] ἀγρίῳ χοίρῳ. τῷ κάπρῳ. ἀεὶ δὲ διῃρημένως ὁ Ποιητὴς λέγει. παρὰ μέντοι τῷ κωμικῷ λέγεται ὑφ' ἓν σύαγρος. ὑπεραέϊ.] ἀντὶ ὕψους καὶ ὑμᾶς φερομένῃ. ἀέλλῃ.] συστροφῇ ἀνέμου. καθαλλομένη.] καταπνέουσα. ἰοειδέα.] μέλανα, διὰ τὸ βάθος. Κλυτίδην.] Κλυτίου παῖδα.

στυφελίξῃ.]

Πληθύν, ὡς ὁπότε ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ,
Ἀργεστᾶο νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων,
Πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
Σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς.
Ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο.
Καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
Εἰ μὴ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
10 Τυδεΐδη τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο. δὴ γὰρ ἔλεγχος
Ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι. ἀλλὰ μίνυνθα
Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος ἠέ περ ἡμῖν.
Ἦ καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
20 Δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
Τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον,
Ὣς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένω. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως φεύγοντες, ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου. ὃς περὶ πάντων
30 Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδ' οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα, τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Τοὺς μὲν Τυδεΐδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδών, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα.
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσσεὺς, καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθά σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
Ἐξ Ἴδης καθορῶν, οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
40 Ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον. οὐ γάρ οἱ ἵπποι
Ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν. αὐτὰρ ὁ πεζὸς
Θῦνε διὰ προμάχων, εἷος φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκλήγων, ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
Τὸν δὲ ἰδὼν, ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
50 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται ὄβριμος Ἕκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν

στυφελίξῃ.] διασείσῃ, πλήξῃ. ἀργεστᾶο νότοιο.] τοῦ λευκοτάτου, ἢ τοῦ ταχέος. ὁ γὰρ Ὅμηρος τέσσαρας ἀνέμους μόνους οἶδε. βαθείῃ.] ἀντὶ τοῦ μεγάλῃ, ἰσχυρᾷ. λαίλαπι.] τῷ μετὰ ὄμβρου ἀνέμῳ. τρόφι κῦμα.] συστραφείς, συμπαγές. ἄχνη.] ὁ ἀφρός. ἐξ ἀνέμοιο.] ἀπὸ ἀνέμου. πολυπλάγκτοιο.] πολυπλανήτου. ἰωῆς.] πνοῆς. ἔργα γένοντο.] ἀρχαϊκώτερον συντέτακται. καὶ πολὺ ἐστι παρ' αὐτῷ τὸ εἶδος. ἡ μέν τοι συνήθεια τοῖς πληθυντικοῖς οὐδετέροις ἑνικὰ συντάσσει ῥήματα. ἀμήχανα.] χαλεπά. κέκλετο.] παρεκελεύετο. λελάσμεθα.] ἐπιλελήσμεθα. ἔλεγχος.] αἰσχύνη, ὄνειδος. ἦδος.] ὠφέλεια. ἐθέλει.] βούλεται. κυδοίμεον.] ἐθορύβουν, ἐτάρασσον. θηρευτῇσι.] θηρευτικοῖς. πέσητον.] ἐμπέσωσιν. ὄλεκον.] ἀνῄρουν. τὸ ο. μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. παλινορμένω.] ἐκ τῆς φυγῆς ἐπιστραφέντες, εἰς τοὐπίσω ὁρμήσαντες. δήμου ἀρίστω.] δημότας ἀρίστους. Περκωσίου.] ἀπὸ Περκώτης πόλεως Ἑλλησπόντου. ἔασκεν.] εἴα, συνεχώρει. στείχειν.] παραγίνεσθαι. κῆρες γὰρ ἄγον.] ἰσχυρότερα γὰρ ἡ μοῖρα τῆς μαντικῆς. κεκαδών.] χωρίσας, στερήσας. Παιονίδην.] Παίονος παῖδα. κυλίνδεται.] ἐπιφέρεται, ἐπέρχεται. ἀλεξώμεσθα.] ἀμυνώμεθα. τιτυσκόμενος.] κατατοχαζόμενος.

πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός.] ὑπὸ τῆς περικεφαλαίας χαλκοῦ ἀπεκρούσθη τὸ δόρυ. οὐδ' ἵκετο.] οὐδὲ ἀφίκετο. αὐλῶπις.] τὴν ἐπ' αὐτῇ λόφον ἀνατεταμένον ἔχουσα. εἰς ὃν οἱ αὐλοὶ καταπλείοντες. αὐλοὶ δὲ εἰσιν αἱ περόναι. ἀπέλεθρον.] ὃ οὐκ ἔστι πλέθρῳ μετρῆσαι. θέλει δὲ λέγειν ὅτι ἀπὸ τοῦ δέους μεγάλως ἥλλατο. παχέῃ.] ἰσχυρᾷ. ᾤχετο.] ἐπορεύετο. μετὰ δούρατος ἐρωήν.] ὁρμήν. δηλοῖ καὶ τὴν ὑποχώρησιν. καταείσατο.] κατηνέχθη. ἄμπνυτο.] ἀνεσωφρονίσθη, ἀνεκτίσθη. ἐπαΐσσων.] ἐπισείων, ἐφορμῶν. κύον.] ἀναιδέστατε. ἦ θήν σε.] πάνυ δή σε. ἐξανύω.] ἐπὶ τέλος ἄξω, φονεύσω. ἐπιείσομαι.] ἐπελεύσομαι. τιταίνετο.] ἔτεινε. στήλῃ κεκλιμένος.] τὴν ἐπὶ τοῦ τάφου στήλην προβεβλημένος ἀντὶ ἀσπίδος ὡς δειλὸς καὶ γυναιμανής. ἀνδροκμήτῳ.] ἐφ' ᾧ ἀνὴρ κεκμηκὼς ἔκειτο, ὅ ἐστι νεκρὸς, ἢ ὑπὸ ἀνδρὸς κατεσκευασμένῳ, ἢ ἐπὶ ἀνδρὶ κεκμηκότι κατεσκευασμένῳ. αἴνυτο.] ἀφηρεῖτο, ἐλάμβανε. βριαρήν.] ἰσχυράν. τόξου πῆχυν.] τὸ τόξον περιφραστικῶς. τὸ γὰρ ὅλον τόξον ἐκ δύο κεράτων σύγκειται, ὧν ἑκάτερον πῆχυς καλεῖται. μετεχειρίζετο οὖν φησι τὸ τόξον. ταρσόν.] τὸ πλατὺ τοῦ ποδός. πεφρίκασι.] φοβοῦνται. μηκάδες.] μηκητικαί. τοξότα λωβητήρ.] διὰ τόξων λωβώμενε καὶ βλάπτων, ὅ ἐστι δειλέ. κέρα ἀγλαέ.] καλλωπιζόμενε τῇ τοξικῇ ἢ τῇ ῥιχώσει. κέρας γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τὴν ῥίχωσιν ἐκάλουν. παρθενοπῖπα.] παρθένους ἐπιτηρῶν, γυναιμανὲς, ἢ γυναικιζόμενε, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε. πειρηθείης.] πεῖραν λάβοις. χραίσμῃσι.] βοηθήσῃ. ταρφέες.] πολλοὶ, πυκνοί. ἐπιγράψας.] ἐπιξέσας ἁπλῶς. οὐκ ἀλέγω.] οὐ φροντίζω. κωφόν.] ἀμβλὺ εἰς ἀλγηδόνα. ἀνάλκιδος.] ἀνάνδρου, ἀσθενοῦς. ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο.] ἀντὶ τοῦ ἄλλως ὑπ' ἐμοῦ πέμπεται. ἐπαύρῃ.] ἐπιψαύσῃ, ῥώσῃ, ἐφάψηται. ἀκήριον.] ἄψυχον, νεκρόν. ἀμφίδρυφοι.] ἀμφοτέρωθεν ἐσπαραγμέναι διὰ τὸ πένθος. ἐρεύθων.] ἐρυθραίνων, φοινίσσων. πύθεται.] σήπεται. περιπλέες.] περὶ αὐτὸν πλέονες. ἄμεινον καθ' αὐτὴν ποιεῖν τὴν περὶ. τὸ γὰρ πλέες, συγκοπή ἐστι τοῦ πλέονες. οὐδὲν γὰρ ἀναπλάττειν.

Ακρην κακκόρυθα. πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός
Οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν. ἔρυκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπτυχος αὐλῶπις. τὴν οἱ πόρε Φοῖβος Απόλλων.
Εκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ.
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης, ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Οφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,
Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης, 10
Τόφρ' Εκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
360 Εξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων, προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Εξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον κύον. ἦ τέ τοι ἄγχι
Ηλθε κακὸν, νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Απόλλων,
Ω μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
Η θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴ πού τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστι. 20
Νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι ὅν κε κιχείω.
Η, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
Αὐτὰρ Αλέξανδρος Ελένης πόσις ἠϋκόμοιο,
370 Τυδείδῃ ἔπι τόξα τιταίνετο ποιμένι λαῶν,
Στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ιλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
Ητοι ὁ μὲν θώρηκα ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο,
Αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων 30
Καὶ κόρυθα βριαρήν. ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνέλκε
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός. διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς
Εν γαίῃ κατέπηκτο. ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας.
Εκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
380 Βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν. ὡς ὄφελόν τοι
Νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι.
Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
Οἵ τέ σε πεφρίκασι, λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες. 40
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τοξότα λωβητὴρ, κέρα ἀγλαὲ παρθενοπῖπα,
Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.
Οὐκ ἀλέγω. ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων.
390 Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
Ητ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ, 50
Οξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι.
Τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαί.
Παῖδες δ' ὀρφανικοί. ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων,
Πύθεται. οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἠὲ γυναῖκες.
Ως φάτο. τοῦ δ' Οδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν

Ἔστη πρόσθ', ὁ δ' ὄπισθε καθεζόμενος βέλος ὠκὺ
Ἐκ ποδὸς ἕλκ'. ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ τί πάθω, μέγα μὲν κακὸν αἴ κε φέβωμαι,
Πληθὺν ταρβήσας. τὸ δὲ ῥίγιον αἴ κεν ἁλώω
Μοῦνος, τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων,
Ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός.
Οἶδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο,
Ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τόν γε μάλα χρεὼ,
Ἑστάμεναι κρατερῶς ἤ τ' ἔβλητ', ἤ τ' ἔβαλ' ἄλλον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων.
Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
Ὡς δ' ἀμφὶ κάπριον κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
Σεύονται. ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσι,
Ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται. ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται, οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα,
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα Διῒ φίλον ἐσσεύοντο
Τρῶες, ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
Οὔτασεν ὦμον ὕπερθε μετάλμενος ὀξέϊ δουρί.
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξεν,
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
Νύξεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ,
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρί,
Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν ἰσόθεος φώς.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
Τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας,
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς, ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος.
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν. οὐδέ τ' ἔασε,
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεὺς, ὅ οἱ οὔ τι βέλος κατακαίριον ἦλθεν.
Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἆ δείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ἤτοι μὲν ῥ' ἐμὲ ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,

Σοὶ δ'

ἀναπλάττειν μὴ ἀρνουμένην, σύνηθες. καθεζόμενος.] ἀντὶ τοῦ κύψας. ἀνόρουσεν.] ἀνεπήδησεν, ἀνέστη. ἐπέτελλεν.] ἐπέταττεν. οἰώθη.] ἐμονώθη. ὀχθήσας.] λυπηθείς. αἴ κε φέβωμαι.] ἐὰν φύγω. ἁλώω.] ληφθῶ, συσχεθῶ. διελέξατο.] διελογίσατο, ἐνεθυμήθη. μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.] ἐπὶ τῷ ἰδίῳ κακῷ τοῦτο πράξαντες. ξυλόχοιο.] ὕλης ξυλώδους. θήγων.] ἀκονῶν. γναμπτῇσιν.] ἐπικαμπέσι. γένυσι.] σιαγόσιν. ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσοντες.] ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶσιν. ὑπαὶ δέ.] ὑπὸ δέ. κόμπος.] ψόφος. ἐσσεύοντο.] ὥρμησαν. πρότμησιν.] τὸν κατὰ τὴν λαγόνα τόπον. κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, διὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ τέμνεσθαι, τοῦ τεχθέντα παιδία. ἕλεν.] ἐπλήρωσεν, ἔλαβεν. ἀγοστῷ.] τῷ ἀγκῶνι. αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.] ἐκ τριῶν μερῶν λόγου ὅλος ὁ στίχος. εὐηγενέος.] εὐγενοῦς. πολύαινε.] νῦν μυθολόγε, φλύαρε. πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν.] ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ τῶν πλευρῶν εἶρξεν καὶ ἐχώρισε τῶν μελῶν. ἢ ὅτι οὐκ ἐποίησεν εἰς βάθος καιρίαν αὐτοῦ πληγὴν. ἔγκασι.] τοῖς ἐντέροις. ἆ δείλ'.] ὦ δειλέ, καὶ ἄθλιε,

κακοπαθ

κλυτοπώλῳ.] τῷ ἰσχυροὺς καὶ ὀνομαστοὺς ἵππους ἔχοντι. ὅτι ὐδεὶς τὸν θάνατον διαφυγὼν δύναται. δούπησεν.] ἀπέθανε. φθῆ.] προέλαβεν, ἔφθασε. κιχήμενον.] καταλαμβανόμενον. ὄσσε καθαιρήσουσι.] τοὺς ὀφθαλμοὺς καλύψουσι. ὠμησταί.] ὠμὰ κρέα ἐσθίοντες. κτεριοῦσι.] θάψουσι. Σώκοιο.] τὸ ὑπὸ Σώκου ἀκοντισθὲν δόρυ. ἐνέκειτο γὰρ τῇ τοῦ Ὀδυσσέως πλευρᾷ. ἀνέσσυτο.] ἀνηκόντισε. κῆδε.] ἐλύπει. αὖεν.] ἐβόα. χάδεν.] ἐχώρει. βιῷατο.] βιάζοιντο. ἀποτμήξαντες.] χωρίσαντες τοῦ οἰκείου στρατοῦ. δαφοινοί.] φόνιοι ἢ πυρροί. θῶες.] πανθήρια. πάρισον δὲ καὶ ὁμοιοκατάληκτον εἶπε θῶες τῷ Τρῶες. ἤλυξεν.] διέφυγε τὸν βαλόντα κυνηγέτην. λιαρόν.] χλιαρόν, θερμόν. ὀρώρῃ.] ἰσχύῃ, κινῆται. δαρδάπτουσι.] κατεσθίουσι. νέμει.] νέμει, συνδένδρῳ τόπῳ. σκιερῷ.] τῷ σκιαζομένῳ ὑπὸ πλήθους τῶν δένδρων. λῖν.] τὸ πλῆρες λῖνα. ὅ ἐστι λέοντα Δωρικῶς. σίντην.] βλαπτικόν. διέτρεσαν.] συνδιέφυγον. δάπτει.] καταναλίσκει ἐσθίων. ἕπον.] ἐφίεπον. νηλεὲς ἦμαρ.] τὴν ἀνηλεῆ ἡμέραν. τουτέστι τὸν θάνατον. παρέξ.] ἐστὶ δὲ παρ' αὐτόν. ἄλλυδις ἄλλος.] ἄλλος ἀλλαχοῦ. εἵως.] ἕως.

Πριαμίδην

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
450 Ὦ Σῶχ' Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
Ἆ δείλ', οὐ μέν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοί,
Ὠμησταὶ ἐρύουσι περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες,
Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπών, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος,
Ἔξω τε χροὸς ἕλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
460 Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀϋτή,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα,
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον, ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
470 Δείδω μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθείς,
Ἐσθλὸς ἐών. μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπών. ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ φίλον. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ' ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν,
Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς, τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι,
Φεύγων ὄφρ' αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρῃ,
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστός,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν.
480 Ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
Σίντην, θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει,
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Τρῶες ἕποντο πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Ἀΐσσων ᾧ ἔγχει, ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
Στῆ δὲ παρέξ, Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
Χειρὸς ἔχων. εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον

Πριαμίδην

Πριαμίδην νόθον υἱόν, ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα.
Οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
Ὡς δ᾽ ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
χειμάρρους κατ᾽ ὄρεσφιν ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ᾽ ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει,
ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
10 δαΐζων ἵππους τε, καὶ ἀνέρας. οὐδέ πω Ἕκτωρ
πεύθετ᾽, ἐπεί ῥα μάχης ἐπ᾽ ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῇ ῥα μάλιστα
ἀνδρῶν πῖπτε κάρηνα, βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὀρώρει,
Νέστορά τ᾽ ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει μέρμερα ῥέζων
ἔγχεΐ θ᾽ ἱπποσύνῃ τε, νέων δ᾽ ἀλάπαζε φάλαγγας,
οὐδ᾽ ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί.
20 Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,
ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
τῷ ῥα περίδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
μή πως μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν.
αὐτίκα δ᾽ Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
ὦ Νέστορ Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἄγρει σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω, ἐς νῆας δὲ τάχιστ᾽ ἔχε μώνυχας ἵππους.
30 ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
ἰούς τ᾽ ἐκτάμνειν, ἐπί τ᾽ ἤπια φάρμακα πάσσειν.
ὣς ἔφατ᾽, οὐδ᾽ ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
αὐτίκα δ᾽ ὧν ὀχέων ἐπεβήσατο, πὰρ δὲ Μαχάων,
βαῖν᾽ Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος.
μάστιξεν δ᾽ ἵππους, τὼ δ᾽ οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
νῆας ἔπι γλαφυράς, τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν
40 Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ἕκτορ νῶϊ μὲν ἐνθάδ᾽ ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε, καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος. εὖ δέ μιν ἔγνων.
εὐρὺ γὰρ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἔχει σάκος, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς,
κεῖσ᾽ ἵππους τε καὶ ἅρμ᾽ ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆες, πεζοί τε, κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
ἀλλήλους ὀλέκουσι. βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὄρωρεν.
50 ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
μάστιγι λιγυρῇ. τοὶ δὲ πληγῆς ἀΐοντες,
ῥίμφ᾽ ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
στείβοντες νέκυάς τε, καὶ ἀσπίδας, αἵματι δ᾽ ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἳ περὶ δίφρον.

Ἀς ἀρ

490 Πριαμίδην νόθον υἱόν.] παρ᾽ ἑαυτοῦ τὸ υἱόν. κτητικῶς μὲν γὰρ προστίθεται τὸ ὑπὸ τὴν κτῆσιν πεσεῖν δυνάμενον. παρωνυμικῶς δὲ ἐμπεριέχεται. πλήθων.] πεπληρωμένος. ὀπαζόμενος.] κατεπειγόμενος. ἀφ᾽ οὗ πληρούμενος. ἀζαλέας.] ξηράς. ἐσφέρεται.] εἰς αὐτὸν φέρει. ἀφυσγετόν.] ἰλυῶδες, συρφετόν. δυσηχέος.] κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος. οὐδ᾽ αὖ.] οὐκ ἂν δή. πεύθετο.] ἐπέπυστο, ᾔδει, ἠκούετο. νέων ἀλάπαζε.] τὰς τῶν νεανίσκων ἐπόρθει τάξεις. μετακλινθέντος.] κλί- 500 σιν καὶ προτροπὴν λαβόντος. τουτέστιν ἐπικρατεστέρων τῶν ἐναντίων γενομένων. ἄγρει.] ἄγε δή. ἔχε.] ἔλαυνε. τῇ γάρ.] ἐκεῖσε γάρ. ἐπιμίξ.] ἀναμεμιγμένοι. πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.] ἀντὶ πολλῶν ἄλλων τοῦ σώζεσθαι ἄξιος. ἰθύνομεν.] ἐπ᾽ εὐθείας ἐλαύνομεν. κακὴν ἔριδα προβαλόντες.] φιλονείκως ἐρίσαντες. λιγυρῇ.] λιγυρῶς καὶ ὀξέως τοὺς ἵππους ποιούσῃ κατὰ τὸν δρόμον, ἤτοι ὀξὺν ἦχον ἀποτελούσῃ. ἀΐοντες.] αἰσθόμενοι, ἀκούσαντες. στείβοντες.] πατοῦντες, 510 βαροῦντες, ὅθεν καὶ ἡ πεπιλημένη ὁδὸς στίβος λέγεται.

ἂς ἀφ

520

530

Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
Ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε μετάλμενος, ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
540 Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
Ἔγχεΐ τ' ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσε.
Στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ βάλεν σάκος ἑπταβόειον.
Τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου θηρὶ ἐοικώς
Ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο,
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγριῶται.
Οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι.
550 Πάννυχοι ἐγρήσσοντες, ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
Ἰθύει, ἀλλ' οὔτι πρήσσει, θαμέες γὰρ ἄκοντες,
Ἀντίον ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ,
Ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ,
Ὡς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ,
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων. περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
Νωθής, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη,
Κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον, οἱ δέ τε παῖδες,
560 Τύπτουσι ῥοπάλοισι βίη δέ τι νηπίη αὐτῶν
Σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς.
Ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν,
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλυτοί τ' ἐπίκουροι
Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
Αὖτις ὑποστρεφθείς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων. ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν,
Πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν,
Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
570 Ἱστάμενος, τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν σάκει μεγάλῳ πάγεν ὄρμενα πρόσω.
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν.
Ἐν γαίῃ ἵσταντο λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς
Εὐρύπυλος πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
Στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα ποιμένα λαῶν.

ἅς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον.] ἃς αἱ ἀποπίπτουσαι τῶν ἱππείων ὀνύχων ῥανίδες ἔβαλλον. ὁπλὴ γάρ, ἡ τοῦ ἵππου ὄνυξ. ῥαθάμιγγες.] ῥανίδες. ἀνδρόμεον.] τὸ τῶν ἀνδρῶν. μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.] ὀλίγον ὑπεχώρει, ἵνα εὐκόλως τῷ δόρατι χρῷτο. ἀλέεινεν.] ἐξέκλινε. τρέσσε.] διὰ δέος ὑπεχώρησε. παπτήνας.] περιβλεψάμενος. ἐντροπαλιζόμενος.] παραλλάσσων, ἐπιστρεφόμενος. ἐσσεύοντο.] ἐδίωκον. ὀλίγον.] κατ' ὀλίγον, κατὰ μικρόν. ἀμείβων.] ἀλλάσσων. ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο.] διατί ὁτὲ μὲν λέοντι παραβάλλει τὸν Αἴαντα, ὁτὲ δὲ ὄνῳ; ὅτι αἱ μὲν παραβολαὶ τριῶν ἕνεκα γίγνονται, αὐξήσεως, ἐναργείας, σαφηνείας. εἰς τὸ πρόσφορον δὲ ἐν ἑκατέρῳ ἐτήρησεν ὁ ποιητὴς εἰπὼν τὸν Αἴαντα καὶ φονεύοντα λέοντος δίκην, καὶ τῶν πολεμίων ἀναχωρεῖν ὡς ὄνον. ταῖς γὰρ φύσεσι τῶν ζώων, καὶ τὸ ὀκνηρὸν πρὸς φυγήν, καὶ τὸ ταχὺ πρὸς μάχην τοῦ ἥρωος δεδήλωκεν. ἀπὸ μεσσαύλοιο.] ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως. βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι.] ἐξαρπάσαι τὴν λιπαρωτάτην καὶ καλλίστην τῶν βοῶν. ἐγρήσσοντες.] ἐγρηγορότες. ἐρατίζων.] ἐρῶν, ἐπιθυμῶν. ἰθύει.] ἐπ' εὐθείας ὁρμᾷ. πρήσσει.] ἀνύει, πράσσει. ἄκοντες.] ἀκόντια, δόρατα. ἀντίον.] κατὰ πρόσωπον. ἀΐσσουσιν.] ὁρμῶσι, φέρονται. θρασειάων.] ἰσχυρῶν, τολμηρῶν. δεταί.] λαμπάδες, δᾷδες. παρὰ τὸ δαίεσθαι, ὅ ἐστι καίεσθαι. τρεῖ.] φοβεῖται, τρέμει. ἐσσύμενός περ.] καί τοι προθυμούμενος. ἠῶθεν.] ἕωθεν, ὄρθρου. ἀπὸ νόσφιν ἔβη.] ἐχωρίσθη. τετιηότι.] λελυπημένῳ. πόλλ' ἀέκων.] πάνυ ἄκων. παρ' ἄρουραν ἰών.] τὸ ἑξῆς, παριὼν ἀρόσιμον χώραν. ἐβιήσατο.] τῇ βίᾳ ἐνίκησεν. παῖδας.] τὰ μικρὰ παιδία νέων. νωθής.] βραδύς, ἀργός. ῥόπαλα.] ξύλα. ἀπὸ τοῦ ῥαπίζειν. ἢ τῇ ῥοπῇ, ὅ ἐστι τῇ φορᾷ, ἀλοιᾶν καὶ συντρίβειν. στίφη δὲ πληγῶν θέλει αὐτὸν παραστῆσαι φέροντα, ἵνα δείξῃ αὐτοῦ τὸ γενναῖον. ἀμφὶς ἐάγη.] περιεκλάσθη. κείρει.] κόπτει τοῖς ὀδοῦσιν. ἐσθίει μεταφορικῶς. σπουδῇ.] μόλις, δυσχερῶς. ἐπεί τε.] ἐπειδ' ἄν, ἐπ' ἄν, ἀφ' οὗ. φορβῆς.] τροφῆς. τρωπάσκετο.] ἐτρέπετο. πάντας δὲ προέεργε.] πάντας φησὶ τοὺς Τρῶας ἐπὶ τὰς ναῦς ὁρμῶντας, Αἴας ἀντιτασσόμενος ἐκώλυσεν. ὄρμενα πρόσσω.] ὁρμῶντα εὐθὺ τὸ ἔμπροσθεν. ἐπαυρεῖν.] ἐφάψασθαι, ἐπιθίγειν. ἆσαι.] κορεσθῆναι, πληρωθῆναι. βιαζόμενον.] καταπονούμενον.

ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονα, αὐτίκα τόξον
εἵλκετ' ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
δεξιόν. ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ' ὃς βελέεσσι βιάζεται. οὐδέ ἕ φημι,
Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος. οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
Πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι. τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
Ἱδρῶσαι. ἦγον δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηΐ,
Εἰσορόων πόνον αἰπὺν ἰωκά τε δακρυόεσσαν.
Αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπεν,
Φθεγξάμενος παρὰ νηός. ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας,
Ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ, κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
Τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Τίπτε με κικλήσκεις Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Δῖε Μενοιτιάδη τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Νῦν ὀΐω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
Λισσομένους. χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
Ἀλλ' ἴθι νῦν Πάτροκλε Διῒ φίλε Νέστορ' ἔρειο,
Ὅν τινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο.
Ἤτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
Τῷ Ἀσκληπιάδῃ. ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός.
Ἵπποι γάρ με παρήϊξαν πρόσσω μεμαυῖαι.
Ὣς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας, καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,
Αὐτοὶ μὲν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν.
Ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λῦε τοῖο γέροντος
Ἐξ ὀχέων, οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
Στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον,
Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη.

ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων.] τὸ ἧπαρ ἐφῶσι κάτω ὑπὸ τὰς φρένας. φρένας ὁ ποιητὴς καὶ πάντες οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὸ διάφραγμα παρ' ὅσον φλεγμαῖνον τοῦτο ὡς νευρῶδες, ἔχει συμπάσχοντα τὸν ἐγκέφαλον, καὶ παρακολουθοῦσι μέγισται παραφρονήσεις. πηγὴ δὲ ὅλου τοῦ νευρώδους γένους ὁ ἐγκέφαλος· ὥσπερ ἀρτηριῶν καρδία, καὶ φλεβῶν ἧπαρ. αἴνυτο.] ἀφῃρεῖτο. ἀπαινύμενον.] ἀφαιρούμενον. δόναξ.] ὁ κάλαμος. δυσηχέος.] κακοήχου, λυπηροῦ. σάκε' ὤμοισι κλίναντες.] ἐρείσαντες τοὺς ὤμους ταῖς ἀσπίσιν. ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός.] οὕτως οὗτοι ἐμάχοντο θερμῶς δίκην πυρός. ἱδρῶσαι.] ἱδρῶτι καταρρεόμεναι. ἐπὶ πρύμνῃ.] παρὰ τῇ πρύμνῃ. ἰωκά τε.] καὶ τὴν δίωξιν, ὅ ἐστι τὴν φυγὴν, τὴν πολλῶν δακρύων αἰτίαν καὶ λυπηράν. ἔκμολεν.] ἐξέμολεν, ἐξῆλθεν. οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.] οἷον ἀκαρτέρητος, καὶ δεινή. ἔρειο.] ἐρώτησον. τά γ' ὄπισθε.] τὰ ὀπίσω τοῦ σώματος, τὴν ἀποστροφήν. παρήϊξαν.] παρέδραμον. ποτὶ πνοιήν.] πρὸς τὴν πνοὴν, πρὸς τὴν αὔραν. ἀπεψύχοντο.] πρὸς ἄνεμον ἐπιστραφέντες τὸν ἱδρῶτα ἐξηραίνοντο. τεῦχε.] κατεσκεύαζε. κυκειῶ.] κυκεῶνα. ἔστι δὲ δίψους ἴαμα ὁ κυκεὼν ἐκ διαφόρων ἄλλων σκευαζόμενος.

ἔξελον.]

Τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεὺς
Θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ
Ἔξελον οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων.
Ἥ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν,
Καλὴν, κυανόπεζαν, ἐΰξοον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῆς,
Χάλκειον κάνεον. ἐπὶ δὲ, κρόμυον ποτῷ ὄψον,
Ἠδὲ μέλι χλωρόν. παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν.
Πὰρ δὲ, δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον. οὔατα δ' αὐτοῦ,
Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον,
Χρύσειαι νεμέθοντο. δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
Πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν,
Οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν,
Κνήστι χαλκείῃ. ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε.
Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ', ὥπλισσε κυκειῶ.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν
Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ.
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγεν.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
Οὐχ ἕδος ἐστὶ γεραιὲ διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις
Αἰδοῖος νεμέσητος, ὅ, με προέηκε πυθέσθαι,
Ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Γινώσκω. ὁρόω δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν
Νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ.
Εὖ δὲ σὺ οἶσθα γεραιὲ διοτρεφὲς οἷος ἐκεῖνος
Δεινὸς ἀνήρ, τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ὅσοι δὴ βελέεσι βεβλήαται, οὐδέ τι οἶδε
Πένθεος, ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν. οἱ γὰρ ἄριστοι
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης.
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων.
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς

ἔξελον.] ἐξαίρετον ἔδωκαν. ἐπιπροΐηλεν.] ἐπ' αὐτῷ παρέθηκε. κυανόπεζαν.] κυανῷ τοὺς πόδας κεχρισμένην, μελανόποδα. κρόμυον ποτῷ ὄψον.] ποτικὸν ὄψον, ὅ ἐστι προσφάγιον δίψους παρασκευαστικόν. πᾶν δὲ τὸ μετὰ τὸν ἄρτον ἐσθιόμενον, ὄψον καλεῖται. ἔστι δὲ τὸ κρόμυον, καὶ πρὸς τὰ μὴ καλὰ ἁρμόζον ὕδατα, ὡς ἀλεξιφάρμακον. μέλι χλωρόν.] πρόσφατον, νέον. οὕτω γὰρ καὶ ἡμεῖς χλωρὸν τυρὸν λέγομεν τὸν νέον. διατί δὲ τὸν Πάτροκλον ὁ Ἀχιλλεὺς πέμπει; ῥητέον, ὅτι κατ' οἰκονομίαν. ἐπειδὴ γὰρ ἄπρακτος ἡ πρεσβεία γεγένηται, διὰ Πατρόκλου βούλεται Νέστορα τοῦτο κατορθῶσαι, ὅπερ οὐκ ἐποίησαν οἱ πρέσβεις, ὥστε προῳκονόμησε τοῦτο ὁ ποιητὴς οὕτως. ἵνα καὶ Νέστορος τῶν λόγων δύναμιν παραστήσῃ, καὶ Ἀχιλλεία δόξῃ μετ' εὐλόγου προφάσεως εἰς τὸν πόλεμον ἐξάγειν. ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν.] ἤτοι ἄλφιτα, περιφραστικῶς ἀπὸ τοῦ κατασκευάσματος, ὅ ἐστιν ἄλευρον. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις ὅτι μὲν τὸ ἄλευρον, ἀπὸ τοῦ κατάγνυσθαι καὶ ἀλήθεσθαι τὸν σῖτον. ὅτι δὲ αἰγιαλὸν, ἀπὸ τοῦ περικλᾶσθαι, ἢ κατάγνυσθαι τὰ κύματα. ἀμφὶς ἕκαστον.] περὶ ἕκαστον. νεμέθοντο.] νεμομένας, τουτέστι ζώσας ἐποίησαν αἱ πέλειαι. δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.] ἤτοι ὅτι διπλοῦς ἦν αὐτῷ ὁ πυθμήν. ἢ ὅτι ἦν ἀμφίθετον, ὅπερ καὶ κύμβαλόν φασι τοῦτο καὶ ἀμφικύπελλον. ἄλλος μὲν μογέων.] προσληπτέον τὸ πρεσβύτης. ἵν' ᾖ, οὐ ῥᾳδίως οὐδὲ εὐχερῶς αὐτὸ ἐκίνει ἀπὸ τραπέζης τις τῶν λοιπῶν γερόντων. ἀλλὰ μογέων, ὅ ἐστιν ὀκνῶν, ἢ ἄλλος μὲν κάμνων. ἵνα δηλοῖ τὸν Μαχάονα διότι ἐτέρωτο. κύκησε.] τὸν κυκεῶνα ἐποίησεν, ἐτάραξε. Πραμνείῳ.] ἤτοι τῷ πραϋντικῷ, τουτέστι τῷ πραΰνοντι τὰς φρένας. ἢ παλαιῷ, ἀπὸ τοῦ παραμεμενηκέναι. ἢ ἀπὸ … ἀμπέλου οὕτω καλουμένης … πρέμνον γὰρ … ἄλλοι δὲ ἀπὸ Πράμνης ὄρους. Πράμνη δὲ ὄρος ἐν τῇ Ἰκαρίᾳ οἰνοφόρον. κνήστι.] μαχαιρίῳ τυροτόμῳ. πάλυνε.] κατέπασεν ἐπὶ τῷ κυκεῶνι. καὶ γὰρ μετ' οἴνου καὶ μετὰ ζωμοῦ αὐτὰ ἐσθίουσιν. ὥπλισσε.] ἡτοίμασε. πολυκαγκέα.] ξηραντικήν. ἐνέποντες.] ἐπαγγέλλοντες, λέγοντες. ἐς δ' ἄγε.] εἰσήγαγε δέ. κατὰ ἑδριάασθαι.] καθέζεσθαι. ἀναίνετο.] ἠρνεῖτο. ἔρχεται παρὰ τὸ ἀναινεῖν. οὐχ ἕδος.] οὐκ ἔστι καιρός μοι νῦν τοῦ καθέζεσθαι. νεμεσητός.] φιλομεμφής, ἢ μεμψίμοιρος. ὅ με.] ὅστις με. πάλιν ἄγγελος.] ἀναίτιον αἰτιόῳτο.] καὶ τὸν μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον μέμψοιτο ἄν. ὀλοφύρεται.] οἰκτείρει, ἐλεεῖ.

ἀέκητι.] ἀκόντων, μὴ βουλομένων. ἐπισχερώ.] ἐφεξῆς. ἲς.] δύναμις. γναμπτοῖσι.] τοῖς καμπτομένοις. νεῖκος.] φιλονεικία. ἐτύχθη.] κατεσκευάσθη, ἐγένετο. ἀμφὶ βοηλασίης.] περὶ βοῶν ἀπελασίας. ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος ἱππικώτατος τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος, ἔπεμψεν εἰς Ἦλιν ἵππους εἰς τὸν ὑπ' Αὐγέου συντελούμενον ἀγῶνα. νικησάντων δὲ τούτων, φθονήσας Αὐγέας, ἀπέσπασε τούτους, καὶ τοὺς ἡνιόχους ἀφῆκεν ἄπρακτους. Νηλεὺς δὲ γνοὺς ἡσυχίαν ἦγε. Νέστωρ δὲ ὁ τῶν παίδων αὐτοῦ νεώτατος, στρατὸν ἀθροίσας ἐπῆλθεν Ἤλιδι, καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας, ἀπέλαβε τοὺς ἵππους. καὶ οὐκ ὀλίγην τῶν πολεμίων ἀπέσυρεν λείαν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

ἐσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.
ἦ μένει, εἰς ὅ κε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
10 Ἀργείων ἀέκητι πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,
αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη,
ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα,
ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν
ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι.
20 κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται.
ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν.
ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω,
ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ, γεγήθει δὲ φρένα Νηλεύς.
30 οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
τοὺς ἴμεν οἷσι χρέος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ.
οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
δαίτρευον. πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρέος ὄφειλον.
ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
ἐλθὼν γὰρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη,
τῶν προτέρων ἐτέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
40 δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν.
τῶν οἶος λιπόμην, οἳ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
ἡμέας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
εἵλετο κρινάμενος τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
καὶ γὰρ τῷ χρέος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,

Ὑπειροχίδην.] Ὑπειρόχου παῖδα. ῥύσι' ἐλαυνόμενος.] ἀντὶ τοῦ ῥυσιάζων. ὅ ἐστιν, ἐνέχυρα λαμβάνων. ῥύσιον δὲ, τὸ ἐνέχυρόν φησι. περίτρεσαν οἱ περὶ αὐτὸν διὰ δέος ἔφυγον. ἀγροιῶται.] ἀγροῖκοι, ἀγρῶται. ἤλιθα πολλήν.] πάνυ πολλήν. πώεα.] ποίμνια. συβόσια.] τὰ χοιροβοσκεῖα. Νηλήϊον.] τὴν τοῦ Νηλέως. ἐννύχιοι.] διὰ τῆς νυκτός. ἐλίγαινον.] ἐβόων, ὀξέως ἐκήρυσσον. τοὺς ἴμεν.] τούτους συνέρχεσθαι. χρέος.] χρέος, δάνειον. ὠφείλετο.] ἐχρεωστεῖτο. δίῃ.] θαυμαστῇ, ἱερᾷ. ἐν αὐτῇ γὰρ ἐτιμᾶτο Ὀλύμπιος Ζεύς, οὗ καὶ πανήγυρις κατὰ τετραετῆ χρόνον ἤγετο τὰ Ὀλύμπια. ἔνθα ἠγωνίζοντο οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάντες. ἔστι δὲ καὶ πόλις Πελοποννήσου. δαίτρευον.] ἐμέριζον. Ἐπειοί.] οἱ Ἠλεῖοι, ἀπὸ Ἐπειοῦ βασιλέως. οὗτος Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυπύλης τῆς Ἐνδυμίωνος παῖς, οὗ Ἠλεῖος ὁ κτίσας Ἦλιδα. Ἠλείου δὲ Ἄλεξις καὶ Ἐπειός. ἀφ' οὗ Ἐπειοί, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Πέπλῳ. κεκακωμένοι.] κακῶς διατεθειμένοι, βεβλαμμένοι. ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη.] Ἡρακλῆς παρεγένετο εἰς Πύλον, χρῄζων καθαρσίων. οἱ δὲ Πύλιοι ἀποκλείσαντες τὰς πύλας, οὐκ εἰσεδέξαντο αὐτόν. ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, ἐπόρθησε Πύλον. συνεμάχουν δὲ τῷ Νηλεῖ τρεῖς θεοί, Ποσειδῶν, Ἥρα, Αἰδωνεύς. ὡς καὶ ἐν τῇ ε φησί. τῶν προτέρων ἐτέων.] ἐν τῷ φθάσαντι χρόνῳ. δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν. τῶν οἶος λιπόμην.] τὸν Νέστορά φησι μόνον περιλειφθῆναι, τῶν τοῦ Νηλέως παίδων. ἤτοι ὅτι νέος ὑπάρχων ἔξω ἐτρέφετο παρὰ τοῖς Γερηνίοις· ἢ ἐπεὶ συνεβούλευσεν δέξασθαι τὸν Ἡρακλέα, ὥς τινές φασιν. ὑπερηφανέοντες.] ὑπερηφανοῦντες, καταφρονοῦντες. ἀτάσθαλα.] ὑβριστικά, ἄδικα. κρινάμενος.] διαχωρίσας, ἄρας. καὶ γὰρ τῷ χρέος μέγ' ὀφείλετο.] Ἡρακλῆς, προστάξαντος Εὐρυσθέως, ἐκάθηρε τὴν Αὐγέου κόπρον. ἀπαιτοῦντι δὲ αὐτῷ τὸν μισθὸν, οὐκ ἀπεδίδου, λέγων ἐξ ἐπιταγῆς αὐτὸν πεποιηκέναι. Φυλεὺς δὲ ὁ τούτου παῖς κριτὴς γενόμενος, κατέκρινε τὸν πατέρα. ὁ δὲ ἀγανακτήσας, ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς χώρας. Ἡρακλῆς δὲ ἐπιστρατευσάμενος, Ἦλιν ἐπόρθησε. καὶ μεταπεμψάμενος τὸν Φυλέα ἐκ Δουλιχίου, παραδίδωσιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν. ὀλιγανδρείας δὲ οὔσης, διὰ τὸ πολλοὺς ἐν τῷ πολέμῳ συνεφθάρθαι, Ἡρακλῆς συγκατέκλινε τὰς τῶν τετελευτηκότων γυναῖκας τῷ στρατῷ. οὕτως τε πολλῶν γεννηθέντων, ἔθηκε Διὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα. καὶ αὐτὸς πρῶτος τῶν ἀγώνων ἥψατο. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ.

Τέσσαρες.]

Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν
Ἐλθόντες μετ' ἄεθλα. περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
700 Θεύσεσθαι. τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
Κάσχεθε. τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων,
Τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
Ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά. τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ,
Ἔρδομεν ἱρὰ θεοῖς. οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
Ἦλθον, ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
Πανσυδίῃ. μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
710 Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις αἰπεῖα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος,
Τὴν ἀμφεστρατόωντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι
Ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν. οὐδέ με Νηλεὺς
Εἴα θωρήσσεσθαι. ἀπέκρυψε δέ μοι ἵππους,
Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα,
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι.
720 Καὶ πεζός περ ἐών, ἐπεὶ ὧς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
Ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν Ἠῶ δῖαν.
Ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν,
Ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
Ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενεῖ ἱερὰ καλά,
Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,
Δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι,
730 Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος,
Ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. αὐτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοί,
Ἀμφίσταντο δὴ ἄστυ διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Ἀλλά σφιν προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος.
Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
Συμφερόμεσθα μάχῃ, Διί τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
Πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα. κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν, γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
740 Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα, βάλον χαλκήρεϊ δουρί,
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν, ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας.
Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν, ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοί,

Ἔτρεσαν

τέσσαρες ἵπποι.] αἱ δύο ξυνωρίδες. ὅπερ καὶ τέθριππον λέγεται. καὶ αὐτὸς δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ· Ἡδ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι. θεύσεσθαι.] δραμεῖσθαι. κάσχεθε.] κατέσχεν. ἐλατῆρα.] τὸν ἡνίοχον. ἀκαχήμενον ἵππων.] λείπει ἡ ὑπὲρ πρόθεσις, ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τῶν ἵππων. τῶν ἐπέων κεχολωμένος.] ὡς καὶ βλάσφημά τινα εἰρηκότος αὐτοῦ εἰς τὸν Νηλέα. ἄσπετα.] πολλά. μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.] ὅπως μηδεὶς ἀπέλθοι, στερηθεὶς τῆς ὁμοίας καὶ ἴσης τιμῆς. ἴσης γάρ, τῆς τὸ δίκαιον καὶ ἴσον ἐχούσης. τὰ ἕκαστα διείπομεν.] περὶ πάντα εἴπομεν σπουδαίως. μετὰ δέ σφι Μολίονε.] Κτέατος καὶ Εὔρυτος παῖδες μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος καὶ Μολιόνης τοῦ Μόλου, ἐπίκλησιν δὲ Ἀκτορος. οὗτοι παρηλλαγμένην φύσιν τῶν λοιπῶν ἔσχον ἀνθρώπων. διφυεῖς γὰρ ἦσαν, ἔχοντες ἑκάτερος δύο κεφαλάς, τέσσαρας δὲ χεῖρας, πόδας τοὺς ἴσους, ἓν δὲ σῶμα. διὰ τοῦτο τοὺς πολεμικοὺς καὶ γυμνικοὺς ἐνίκων ἀγῶνας. Ἡρακλῆς δὲ πολεμῶν, καὶ μὴ δυνάμενος κατὰ τοὐμφανὲς αὐτῶν περιγενέσθαι συμμαχούντων Αὐγέου, λοχήσας ἀνεῖλεν αὐτούς. καὶ οὕτως ἐπόρθησε τὴν Ἦλιν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Θρυόεσσα.] πόλις ἐστὶ μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Πύλου. ταύτην ἐν τῷ καταλόγῳ Θρύον εἶπε. πόλις αἰπεῖα κολώνη.] πόλις ὑψηλή, ἄκρα. μετεκίαθον.] διεληλύθεισαν, παρεγένοντο. ἔννυχος.] ἐν νυκτί. Ἀρήνης.] Ἀρήνη, πόλις τῆς Πύλου. Ἀλφειοῖο.] Ἀλφειός, ποταμὸς μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Πύλου. εὖτε.] ὁπότε. ὑπερέσχεθεν.] ὑπὲρ γῆν ἦν. συμφερόμεσθα.] συνήχθημεν, συνεβάλομεν εἰς μάχην. Μούλιον.] ὄνομα κύριον. εἶχεν.] ἐγεγαμήκει. ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη.] ἠπίστατο. Μήδεια ἐγένετο Αἰήτου μὲν θυγάτηρ, Ἰάσονος δὲ γυνή. αὕτη μετὰ τὴν ἀποτελεσθεῖσαν ἐν Κορίνθῳ τεκνοφονίαν, φυγὰς εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο, καὶ ἐγαμήθη Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος. ἐκεῖ Θησέα τὸν ἐξ Αἴθρας γενόμενον τῷ Αἰγεῖ ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς γνωρισμὸν ἐκ Τροιζῆνος ἀφικόμενον πείθει τὸν Αἰγέα φαρμάκῳ ἀνελεῖν, ἐπίβουλον αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἀποῦσα παραγγεῖλαι. πειθεὶς δὲ Αἰγεύς, φάρμακον ἔδωκε. μέλλοντος δὲ αὐτὸ καταπίνειν ἐκείνου, ἐπιγνοὺς

ἔφρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα
ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόρουσα κελαινῇ λαίλαπι ἶσος.
πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
ἐκ πολέμου ἐσάωσε καλύψας ἠέρι πολλῇ.
ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε·
τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ σπιδέος πεδίοιο,
κτείνοντές τ' αὐτούς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,
ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίου, ἔνθα κολώνη
κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον, αὐτὰρ Ἀχαιοί
ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους,
πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διὶ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
ὣς ἔον, εἴ ποτ' ἔον γε μετ' ἀνδράσιν, αὐτὰρ Ἀχιλλεύς,
οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται, ἦ τέ μιν οἴω
πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε.
νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν ὡς ἐπέτελλε,
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
ἠδὲ σέ, πὰρ δ' Ἀχιλῆα, γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεύς,
πίονα μηρί' ἔκηε βοὸς Διὶ τερπικεραύνῳ,
αὐλῆς ἐν χόρτῳ. ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα,
στῆμεν ἐνὶ προθύροισι, ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς.
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε,
ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅ τε ξείνοις θέμις ἐστίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι.
σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον.
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.
σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος Ἄκτορος υἱός.
τέκνον ἐμόν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς,
πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι. βίῃ δ' ὅ γε πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
καί οἱ σημαίνειν. ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων. σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν,

Ταῦτ'

γνοὺς τότε ξίφος καὶ τὰ ὑποδήματα. ταῦτα γὰρ ἐν Τροιζῆνι γνωρίσματα κατέλειπε. τὸ μὲν φάρμακον ἀφείλετο, τὴν δὲ Μήδειαν ἐκ Ἀττικῆς ἐξέβαλεν. οἰκήσασα δὲ αὕτη τὴν πλησίον Ἤλιδος Ἐφύραν, πολυφάρμακον ἐποίησεν αὐτὴν ὀνομασθῆναι. ἡ ἱστορία παρὰ Κράτητι. φέρει.] γεννᾷ, φύει. ὀδὰξ ἕλον οὖδας.] τοῖς ὀδοῦσι τὴν γῆν ἔδακον θνήσκοντες. Ἀκτορίωνε Μολίονε.] Ἄκτορος καὶ Μολιόνης παῖδες, Κτέατος καὶ Εὔρυτος· κατά τινας δὲ Μολιόνης, καὶ Ποσειδῶνος. ἴσως δὲ μᾶλλον Μολίονας αὐτοὺς εἶπε πολεμικούς, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν μάχην μολύνσεως· οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι, ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐκαλεῖτο Μολιόνη. ἀπὸ μητρὸς γὰρ Ὅμηρος οὐδένα σημαίνει. εἰ μή σφωε πατὴρ Ἐνοσίχθων ἐσάωσεν.] εἰ μὴ ἔσωσεν αὐτοὺς ὁ ταῖς ἀληθείαις αὐτῶν πατὴρ Ποσειδῶν. δι' ἀσπιδέος πεδίοιο.] ἤτοι ἐπιμήκους καὶ μακροῦ, ἢ πλατέος καὶ περιφεροῦς ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀσπίδος. ἢ ἐν ᾧ τῶν ἀνῃρημένων αἱ ἀσπίδες ἔκειντο. λέγοντες.] συλλέγοντες, συνάγοντες. Βουπρασίου.] Βουπράσιον καὶ Ἀλείσιον πόλεις τῆς Ἤλιδος. ἡ δὲ Ὠλενία πέτρα τῆς αὐτῆς χώρας μεγίστη. ἀπέτραπεν.] ἀπέτρεψεν. ὡς ἔον.] τοιοῦτος ἦν. ἀπονήσεται.] ὄνησιν ἕξει, ἢν ἀπόλαυσιν γενήσεται. μετακλαύσεσθαι.] ὕστερον ἀπολλυμένων ὄχλων μεταμελήσεσθαι. αὐλῆς ἐν χόρτῳ.] ἐν τῷ περιφράγματι τῆς αὐλῆς. χόρτοι δὲ οἱ φράχαλοι. ἄλεισον.] ἔκπωμα, ποτήριον. αἰθομένοις.] καιομένοις. σφῶϊ.] ὑμεῖς. ἕπετον.] περὶ αὐτὸν ἠσχολεῖσθε καὶ ἐνηργεῖτε. τάρπημεν.] ἐκορέσθημεν. ὔμμι.] ὑμᾶς. γενεῇ ὑπέρτερος.] τῷ τοῦ γένους ἀξιώματι κρείσσων. ἢ νεώτερος.] Ἴωνες γὰρ ὑπέρτερον τὸν νεώτερον. ὑποθέσθαι.] ὑποδεῖξαι, συμβουλεῦσαι.

790 Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι αἴ κε πίθηται,
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίναις,
Παρειπών, ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
Καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλὰ σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι.
Καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόν δὲ φέρεσθαι, 10
Αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
800 Τειρόμενοι, ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ῥεῖα δ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαιτε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο 20
Ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
Ἤην, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί,
Ἔνθά οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντεβόλησε,
Διογενὴς Εὐαιμονίδης κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
810 Σκάζων ἐκ πολέμου, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς
Ὤμων καὶ κεφαλῆς, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν κελάρυζε, νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός, 30
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
Ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων, καὶ πατρίδος αἴης,
Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
Ἤ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοί,
820 Ἢ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐκέτι διογενὲς Πατρόκλεες ἄλκαρ Ἀχαιῶν 40
Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέονται.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶ κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε,
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων, τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν,
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστόν. ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε
830 Ἐσθλά, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι, 50
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος Κενταύρων.
Ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων.
Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
Χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Κεῖσθαι, ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν Ἄρηα.

Τὸν

παραίφασις.] συμβουλία, παραίνεσις. ἑταίρου.] προσυπακουστέον, ἀγαθοῦ φίλου. ἐπέφραδεν.] εἶπε. προέτω.] προπεμψάτω. ἴσκοντες.] ὁμοιοῦντες. ἀκμῆτες.] ἀκοπίαστοι. ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε.] ὅπου αὐτοῖς τά τε ὤνια ἐπιπράσκετο, καὶ τὰ δικαστήρια ἐγίγνετο. τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί.] ὅπου καὶ τῶν ἱδρυσάντων ἑκάστων πατρῴων θεῶν βωμοὶ κατεσκευασμένοι ἦσαν. ἀντεβόλησε.] συνέτυχε. σκάζων.] χωλεύων. νότιος.] ὑγρός, ἢ πολύς, ἐκ τοῦ νοσοῦντος σώματος γιγνόμενος. κελάρυζε.] μετὰ ἤχου ἐφέρετο, ὅ ἐστι ποιῶς ἀναφερόμενος ἤχει. ἄσειν.] κορέσειν, πληρώσειν. ἀργέτι δημῷ.] τῷ λευκῷ λίπει. σχήσουσι.] ἐπισχῶσι, κωλύσωσιν. φθίσονται.] ἀναιρεθήσονται, φθαρήσονται. ἄλκαρ.] ἀλέξημα, βοήθημα. ὄρνυται.] διεγείρεται, αὔξεται. λιαρῷ.] εὐκράτῳ, χλιαρῷ. δικαιότατος Κενταύρων.] τὸ ὑπερθετικὸν κεῖται ἀντὶ ἀπολύτου, ὅ ἐστιν ὁ μόνος ἐν Κενταύροις δίκαιος. ὅμοιον δὲ τούτῳ, τὸ μελάντερον ἠΰτε πίσσα. ἰητροὶ μὲν γάρ.] ἀντὶ τοῦ ἰατρῶν μὲν γάρ. ὀρθὴ ἀντὶ γενικῆς. χρηΐζοντα.] χρῄζοντα.

πῶς τ'

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα, τί ῥέξομεν Εὐρύπυλ' ἥρως;
Ἔρχομαι ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω.
Ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν,
Ἀλλ' οὐδ' ὧς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
Ἐς κλισίην. θεράπων δὲ ἰδὼν, ὑπέχευε βοείας.
Ἔνθα μιν ἐκτανύσας ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ,
Ὀξὺ βέλος περιπευκές, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν,
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
Χερσὶ διατρίψας ὀδυνήφατον. ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας, τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

πῶς τ' ἄρ' ἔοι.] πῶς ἂν τοῦτο γένοιτ' ἄν. μεθήσω.] ἀμελήσω. ὑπέχευεν.] ὑπέβαλλεν, ὑπέστρωσε. βοείας.] δέρματα βοῶν. βύρσας ἐκτανύσας.] ἐκτείνας, ἁπλώσας. περιπευκές.] περιπικρῶς καὶ πάνυ πικρόν. ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρήν.] ἐπέβαλεν, ἐπέπασεν. πρὸς δὲ τοὺς ζητοῦντας, πόθεν εἶχε τὴν ῥίζαν ὁ Πάτροκλος, ἔστι λέγειν· ὅτι ἤτοι κατὰ τὸ σιωπώμενον μεταπέμπεται αὐτήν. ἡ γὰρ ἀρχαία ἰατρικὴ, ἐν βοτάναις ἦν. ἤτοι εἰκὸς αὐτὸν ὡς ἰατρὸν ἐπιφέρεσθαι πρὸς τὰς ἐπικαίρους χρείας. ἢ ὅτι ἐκ τοῦ πεδίου ἀνείλετο αὐτήν. ζήτηται δὲ καὶ τὸ, ὁποία ἦν ὅλως ἡ ῥίζα, ὡς αὐτὴ κατέπαυσε. καὶ λέγουσιν αὐτὴν εἶναι τὴν καλουμένην ἀριστολοχίαν, ἣν καὶ ἴσχαιμον καλοῦσι. διατρίψας.] ῥίψας, λύσας. ὀδυνήφατον.] ὀδυνῶν παυστικήν. ἔσχεν.] ἐπέσχεν, ἔπαυσεν. ἐτέρσετο.] ἐξηραίνετο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Μ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀποβάντες οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καὶ τοῦ ἀπαισίου αὐτοῖς φανέντος οἰωνοῦ, καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῷ τείχει τῶν Ἑλλήνων. ἔνθα Σαρπηδὼν ἔπαλξιν κατασπᾷ. Ἕκτωρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπέβη ταῖς ναυσὶ, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Μ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.] Πάτροκλος ὁ Μενοιτίου τρεφόμενος ἐν Ὀποῦντι τῆς Λοκρίδος, περιέπεσεν ἀκουσίῳ πταίσματι. παῖδα γὰρ ἡλικιώτην Ἀμφιδάμαντος ὄντα ἀσήμου Κλησώνυμον, ἢ ὥσπερ τινὲς, Αἴανιν περὶ ἀστραγάλων ὀργισθεὶς, ἀπέκτεινεν. ἐπὶ τούτῳ δὲ φυγὼν, εἰς Φθίαν ἀφίκετο, κἀκεῖ κατὰ συγγένειαν Πηλέως, Ἀχιλλεῖ συνῆν. φιλίαν δὲ ὑπερβάλλουσαν πρὸς ἀλλήλους φυλάξαντες, ὁμοῦ ἐπὶ Ἴλιον ἐστράτευσαν. ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίκῳ. ὁμιλαδόν.] ἀθρόοι. οἷον κατὰ πλῆθος καὶ συστροφήν. τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν.] ἔπλασε τεῖχος ὁ Ποιητὴς εἰς τιμὴν τοῦ Ἀχιλλέως. κἄπειτα ἀπολλύμενον αὐτὸ εἰσάγει, ἵνα μὴ ἐλέγχηται αὐτοῦ τὸ ψεῦδος ὡς μὴ γενομένου ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων καὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ εἶπε. σχήσειν.] ἀνθέξειν, κωλύσειν. νεῶν ὕπερ.] ἀντὶ τοῦ πρὸ τῶν νεῶν, ἢ ὑπὲρ ἀσφαλείας. ἀμφὶ δὲ τάφρον ἤλασαν.] περὶξ δὲ τοῦ τείχους ὤρυξαν τάφρον. ληΐδα.] λείαν, λάφυρα. ῥύοιτο.] φυλάσσοι. τέτυκτο.] κατεσκεύαστο. τῷ καὶ οὔτοι.] ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. ἔμπεδον.] ἑδραῖον, βέβαιον. ὄφρα μὲν Ἕκτωρ.] καὶ τὰ ἑξῆς. προαναφωνεῖ ταῦτα, καὶ λεληθότως λέγει τὴν πόρθησιν τῆς Ἰλίου.

ΙΛΙΑΔΟΣ Μ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Μῦ Τρώων παλάμῃσι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον. οἱ δ' ἐμάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε,
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν,
Εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ. ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν. οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας,
Ὄφρα σφιν νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
Ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο. θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
Ἀθανάτων, τὸ καὶ οὔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν,
Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς,
Καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε.

S 3 τόφρα.]

Τόφρα

τόφρα.] τετυχηκότα. μητιόωντο.] ἐβουλεύοντο. ἀμαλδῦναι.] ἀφανίσαι. ποταμῶν μένος.] περιφραστικῶς ποταμούς. βοάγρια.] τὰ τῶν βοῶν ἀγρεύματα. τουτέστι, τὰς ἐκ βυρσῶν κατεσκευασμένας ἀσπίδας. ἡμιθέων.] ἡμίθεοι, οἱ ἕνα θεὸν ἔχοντες γονέα, καὶ ἕνα ἄνθρωπον. ὁμόσε.] ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτό. ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος.] ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. ἔνιοι δὲ δασέως καὶ διὰ τοῦ ἑνὸς ν ἀναγιγνώσκουσιν ἑνῆμαρ. ἵν' ᾖ μιᾷ ἡμέρᾳ. ὥστε [illegible]θαι τὴν τῶν θεῶν δύναμιν μὴ δυνηθέντων καταστρέψαι λόγῳ. θᾶττον δὲ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ γεγονός. οἱ δέ φασι τέσσαρας. διὰ τοῦτο ποταμοὺς εἰσάγει, καὶ θεοὺς παρίστησιν, οὐχ ἵνα μόνον ἀφανίσῃ τὸ τεῖχος, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον διὰ τὸ μηδὲ ἴχνος φανῆναι. ὗεν.] ἔβρεχε. συνεχές.] συνεχῶς, ἐπιμόνως. ἁλίπλοα.] τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα. θείη.] ποιήσῃ. θεμείλια.] θεμέλια. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. φιτρῶν.] κορμῶν. λάων.] λίθων. ἀγάρροον.] ἄγαν ῥοώδη. ὅ ἐστι σφόδρα ῥεύματα ἔχοντα. ἠϊόνα.] αἰγιαλόν. οὕτω δὲ καλεῖται ὁ παραθαλάσσιος καὶ ὁ λούσιμος τόπος παρὰ τὸ ἰέναι. κάρροον.] κατὰ τὸν ῥοῦν. ἵεν.] ἀφίεσαν. δεδήει.] ἐξῆπτο, διεγήγερτο. κανάχιζεν.] ἤχει. δούρατα πύργων βαλλόμενα.] ἤτοι τὰ δόρατα ἤχει τὰ ἐπὶ τοὺς πύργους ἀκοντιζόμενα, ἢ τὰ ἐνῳκοδομημένα τοῖς πύργοις ξύλα, ἤχει τοῖς δόρασι βαλλόμενα. Διὸς μάστιγι.] τῇ Διὸς γνώμῃ τὰς ψυχὰς κεκακωμένοι. μάστιγι δὲ τῷ κεραυνῷ. ἐελμένοι.] συγκεκλισμένοι. ἰσχανόωντο.] κατείχοντο, ἐπείθοντο. βλεμεαίνων.] ἐπιρρωννύμενος. πυργηδόν.] πύργου δίκην ἐντάξει. ἀρτύναντες.] παρασκευάσαντες, ἑτοιμάσαντες. θαμειάς.] συνεχεῖς, πυκνάς. ἀγηνορίη.] ἡ ἄγαν προθυμία, ἀνδρεία. ταρφέα.] πυκνά. ὅππῃ τ' ἰθύσῃ.] ὅπου δ' ἂν ἐνορμήσῃ. τῇ τ' εἴκουσι.] κατὰ τοῦτο εἴκουσιν, ὅ ἐστιν ὑποχωροῦσιν. ἐλλίσσετο.] ἐστρέφετο. χρεμέτιζον.] ἰδιάζουσαν φωνὴν ἐπετέλουν. ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο.] αὐτὴ τοῦτο εἰς δέος ἦγε καὶ φόβον. ὑπερθορέειν.] ὑπερπηδῆσαι. ῥηϊδίη.] ῥαδίως, εὐκόλως. κρημνοί.] αἱ ὄχθαι. ἐπηρεφέες.] ὑψηλοί, μεγάλοι. ἠρήρει.] κατεπύκνωτο, ἥρμοστο.

Τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσοι ἄριστοι,
Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δὲ λίποντο,
Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
Δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων,
Τεῖχος ἀμαλδῦναι ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
Ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
20 Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥόδιός τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
Κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.
Τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον. ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Συνεχὲς, ὄφρά κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος, ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
Ἡγεῖτ'. ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
Φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί.
30 Λεῖα δ' ἐποίησε παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον.
Αὖτις γ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
Τεῖχος ἀμαλδύνας, ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
Κὰρ ῥόον, ᾗ περ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.
Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Θησέμεναι, τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει,
Τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
Βαλλόμεν', Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
40 Αὐτὰρ ὅγ' ὡς τὸ πρόσθεν ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
Ὡς δ' ὅταν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,
Κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται σθένεϊ βλεμεαίνων,
Οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Ἀντίοι ἵστανται καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν, τοῦ δ' οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα.
Ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων.
Ὅππῃ τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν ἐλλίσσεθ' ἑταίρους,
50 Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν. οὐδέ οἱ ἵπποι
Τόλμων ὠκύποδες. μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
Χείλει ἐφεσταότες. ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ', οὔτ' ἂρ ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη. κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
Ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν. ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει. τοὺς ἵστασαν υἷες Ἀχαιῶν,
Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.

Ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων
Ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσι.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς,
Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοί, ἠδ' ἐπικούρων,
Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους.
Ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν, σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
Ὀξέες ἑστᾶσιν, ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' οὔπως ἔστι καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι
10 Ἱππεῦσι, στεῖνος γὰρ ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
Ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
Νωνύμους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
Ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
Οὐκέτ' ἔπειτ' ὀΐω, οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
20 Ἄψορρον προτὶ ἄστυ, ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας, ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
30 Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
Ἀλλ' ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ.
Οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν, καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι
Οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
40 Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.
Καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο, πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
Ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ,
Τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος καὶ Δηΐφοβος θεοειδής,
Υἷε δύω Πριάμοιο. τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι,
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
50 Αἰνείας, ἅμα τῷ γε, δύω Ἀντήνορος υἷε
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων.
Πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον.
Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι

Τῶν

ἀλεωρήν.] φυλακήν, ἔκκλισιν, ἀποφυγήν. μενοίνεον.] προεθυμοῦντο, ἐνήργουν. εἰ τελέουσιν.] εἰ τελέουσιν. ὅ ἐστι, παρέλθοιεν. εἶπε.] προσεφθέγξατο. ἀφραδέως.] ἀπρονοήτως, ἀπείρως. στεῖνος.] στένωμα. τρώσεσθαι.] ἡττηθήσεσθαι. τρῶμα γάρ, ἡ ἧττα. ἀλαπάζει.] κενοῖ, πορθεῖ. νωνύμους.] ἀνωνύμους. παλίωξις.] πάλιν δίωξις. οὕτω γὰρ καλεῖται ἡ τῶν διωκόντων φυγή. ἐνιπλήξωμεν.] ἐμπέσωμεν. ἄψορρον.] εἰς τοὐπίσω ὁρμήσαντα. ἑλιχθέντων.] ὑποστραφέντων. ἐρυκόντων.] ἀντὶ τοῦ ἐρυκέτωσαν, ὅ ἐστι κατεχέτωσαν. πρυλέες.] πεζοὶ ὁπλῖται. ἅδε.] ἤρεσκεν. ἀπήμων.] ἄλυπος. ἠγερέθοντο.] ἀπαιωροῦντο, ἐκρέμαντο. ἀρτύναντες.] παρασκευάσαντες, τάξαντες. πένταχα.] εἰς πέντε τάξεις. Πάρις.] ὁ Ἀλέξανδρος. κατὰ γαστρὸς ἔχουσα ἡ Ἑκάβη, ὄναρ ἐθεάσατο ὅτι ἔτικτε δαλόν, ἀφ' οὗ κατεφλέχθη πᾶσα ἡ πόλις. τὸ οὖν τεχθέν, οὐ γνώμῃ τῶν μάντεων ἐξετέθη, ἀλλὰ γνώμῃ θεῶν. ὃ ὑπὸ τοῦ δυρόντος ἐτράφη βουκόλου. ἄρκτον γὰρ αὐτῷ γάλα ἐπισχοῦσαν θεασάμενος, ἀνέθρεψεν. ἐκλήθη οὖν Πάρις, οὐχ ὅτι, ὥς τινές φασι, ἐν πήρᾳ ἐτράφη, ἀλλ' ὅτι τὸν μόρον παρῆλθεν. ὕστερον δὲ Ἀλέξανδρος, ὅτι τῇ παρίδι ἠλέξησεν, ὅ ἐστιν ἐβοήθησε πολεμίου ἐπελθόντος. πρὸς δ' ἕλετο.] προσέλαβε δέ. εἴσαντο.] ἔδοξαν, κατεφάνησαν. διακριδόν.] ὥστε διακεκρίσθαι καὶ φανερὸν εἶναι πᾶσιν.

Τῶν ἄλλων, μετά γ' αὐτόν, ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδ' ἔτ' ἔφαντο
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο.
Ἀλλ' οὐκ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Αὖθι λιπεῖν ἵππους τε, καὶ ἡνίοχον θεράποντα.
Ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι
Νήπιος. οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν,
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν.
Ἔγχει Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοί
Ἐκ πεδίου νίσοντο σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν.
Τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν. οὐδὲ πύλῃσιν
Εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα.
Ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ὀξέα κεκληγότες. ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
Σχήσεσθ' ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι
Νήπιοι. ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
Υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων·
Τὸν μὲν Πειριθόου υἷα κρατερὸν Πολυποίτην,
Τὸν δὲ Λεοντῆα βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ.
Τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
Ἕστασαν. ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι·
Αἵ τ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
Ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι,
Ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι,
Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον οὐδ' ἐφέβοντο.
Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον βόας αὔας
Ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
Οἱ δ' ἤτοι εἷος μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ὄρνυον, ἔνδον ἐόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετ' ἰαχή τε φόβος τε.
Ἐκ δὲ τὼ, ἀΐξαντε πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
Ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε. τώ τ' ἐν ὄρεσσιν,
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε περὶ σφίσιν, ἄγνυτον ὕλην
Πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίνεται

ἔπρεπε.] διέπρεπεν. ἄραρον.] ἠσφαλίσαντο, ἥρμοσαν. τυκτῇσι βόεσσι.] ταῖς εἰργασμέναις βύρσαις. λέγει δὲ ταῖς ἀσπίσιν. οὐδέποτε δὲ βοῦν ἁπλῶς λέγει τὴν ἀσπίδα, ἀλλὰ μετά τινος ἐξ οὗ γνωρίζεται βοῦν ἀζαλέην. λελιημένοι.] παρωρμημένοι, ἔνθορμοι. σχήσεσθαι.] σχεθῆναι, κωλυθῆναι. πέλασε.] προσήγγισε, προσῆλθεν. ἀλύξας.] διαφυγών. δυσώνυμος.] χαλεπή. Δευκαλίδαο.] Δευκαλίωνος παιδός. γίγνονται δὲ ἐκ Πύρρας καὶ Δευκαλίωνος, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, παῖδες. Ἕλλην μὲν πρῶτος, ὃν ἐκ Διὸς ἔνιοι γεγενῆσθαι λέγουσι. δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων, ὁ μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς. θυγάτηρ δὲ, Πρωτογένεια. εἴσατο.] ὥρμησε. σημαίνει δὲ γ. εἴσατο, ἀντὶ τοῦ ὥρμησεν· εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά. εἴσατο, ἀντὶ τοῦ ἐφάνη· εἴσατο δ' ὥς τε ῥινόν. εἴσατο, ἔγνω· εἴσομαι εἰ καί μ' Ὀδυσσεύς. ὀχῆα.] τὸν συνεκτικὸν τῆς θύρας μοχλόν. ἰθύς.] ἐπ' εὐθείας. ἕποντο.] παρεγένοντο. κεκληγότες.] κεκραγότες. Λαπιθάων.] Λαπίθαι ἥρωες Ἀχαιοὶ ἀπὸ Λαπίθου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Στίλβης νύμφης τὸ γένος ἔχοντες. ὑψικάρηνοι.] μακραί. διηνεκέεσσιν.] ἐπιμήκεσιν. ἀραρυῖαι.] ἡρμοσμέναι, βέβαιαι. ἐφέβοντο.] ἔφευγον. βόας αὔας.] βύρσας ξηράς. τουτέστιν ἀσπίδας. ἔκιον.] ἐπῄεσαν. εἷος.] ἕως, πρὶν ἐλθεῖν τοὺς βαρβάρους. ἔνδον.] ἔσω τειχῶν. ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε.] ἐξελθόντες δὲ αὐτοί. δέχαται.] ἐκδέχονται. κολοσυρτόν.] παρὰ τὸ τὰ κῶλα ἐπισύρειν. ἢ τὸν κολῳὸν, ἤγουν τὸν συριγμόν. ἰόντα.] ἐπερχόμενον. δοχμώ τ' ἀΐσσοντε.] εἰς πλάγιον ὁρμῶντες. ἄγνυτον.] κατακλῶσιν, κατατάσσουσι. πρυμνήν.] ἐκ ῥιζῶν, ἐσχάτην. ὑπαὶ δέ.] ὑπὸ δὲ τῶν ὀδόντων. κόμπος.] ψόφος.

λαοῖσι

Γίνεται εἰσόκε † τις βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται.
Ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσφι φαεινὸς,
Ἄντην βαλλομένων, μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
Λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι.
Οἱ δ᾽ ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων,
Βάλλον ἀμυνόμενοι σφῶν τ᾽ αὐτῶν καὶ κλισιάων,
Νηῶν τ᾽ ὠκυπόρων, νιφάδες δ᾽ ὡς πῖπτον ἔραζε,
Ἅς τ᾽ ἄνεμος ζαὴς νέφεα σκιόεντα δονήσας,
Ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε᾽ ἔῤῥεον ἠμὲν Ἀχαιῶν,
Ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων, κόρυθες δ᾽ ἀμφ᾽ αὖον ἀΰτευν,
Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
Δὴ ῥα τότ᾽ ᾤμωξέν τε, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
Πάγχυ μάλ᾽, οὐ γὰρ ἐγώ γ᾽ ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Οἱ δ᾽ ὥστε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἠὲ μέλισσαι,
Οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
Οὐδ᾽ ἀπολείπουσι κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
Ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων,
Ὣς οἵ γ᾽ οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δύ᾽ ἐόντε
Χάσσασθαι πρίν γ᾽ ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ᾽, οὐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ᾽ ἀγορεύων,
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι,
Ἄλλοι δ᾽ ἀμφ᾽ ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν,
Ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὣς πάντ᾽ ἀγορεῦσαι.
Πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ
Λάϊνον. Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκῃ,
Νηῶν ἠμύνοντο, θεοὶ δ᾽ ἀκαχήατο θυμὸν
Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν,
Σὺν δ᾽ ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Ἔνθ᾽ αὖ Πειριθόου υἱὸς κρατερὸς Πολυποίτης,
Δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου.
Οὐδ᾽ ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ᾽ ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο, δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
Υἱὸν δ᾽ Ἀντιμάχοιο, Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας,
Αὖτις δ᾽ ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον ἐπαΐξας δι᾽ ὁμίλου,
Πλῆξ᾽ αὐτοσχεδίην, ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασεν χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Ὄφρ᾽ οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ᾽ ἔντεα μαρμαίροντα,

λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες.] τοῖς ἀπὸ τοῦ τείχους ὄχλοις θαῤῥοῦντες. καθύπερθεν.] ἔμπροσθεν. ἔραζε.] εἰς τὴν γῆν. ζαής.] μεγάλως πνέων, βίαιος. κόρυθες δ᾽ ἀμφ᾽ αὖον ἀΰτευν.] αἱ περικεφαλαῖαι δὲ αὐτῶν ξηρὸν ἦχον ἀπετέλουν, περιήχουν. αὖον.] ξηρόν. μυλάκεσσι.] ῥαχέσι λίθοις. ἀλαστήσας.] δεινοπαθήσας. φιλοψευδής.] ψεύστης. σχήσειν.] ἐπισχεῖν. μέσον αἰόλοι.] ποικίλοι τὰ μέσα τοῦ σώματος. εἰσὶ γὰρ ἐπτερωμένοι καὶ ξανθοί, ἀφ᾽ οὗ εὐκίνητοι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησι, αἰόλον ἵππον. ἄμεινον δὲ ἀκούειν τοὺς εὐκινήτους. ὁδῷ ἔπι.] ἀντὶ τοῦ παρὰ τὴν ὁδόν. παιπαλοέσσῃ.] τῇ πολλὰς ἐκτομὰς ἐχούσῃ, τῇ ῥαχείᾳ. οἰκία.] νεοσσιάς, φωλεούς. καὶ κοῖλον δόμον, τὴν σφηκιὰν φησί. θηρητῆρας.] τοὺς ὀρεβίζοντας. χάσσασθαι.] χωρισθῆναι. θεσπιδαές.] θεῖον τὸ ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον. ἀκαχήατο.] ἐλελύπηντο. χαλκοπαρήου.] χαλκᾶς παραγναθίδας ἐχούσης. ἔσχεθεν.] ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν. τυχήσας.] ἐπιτυχών. αὐτοσχεδίην.] ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ χειρός. ἐπασσυτέρους.] ἐπαλλήλους.

ὑψιπέτης.]

Τόφρ᾽

Τόφρ' οἳ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχός τε ῥήξειν, καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας.
Οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ,
Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
Αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωὸν ἔτ' ἀσπαίροντα. καὶ οὔπω λήθετο χάρμης.
Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε.
Ἀλγήσας ὀδύνῃσι. μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ.
Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
Κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ ἀεὶ μέν πως μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
Ἐσθλὰ φραζομένῳ. ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν,
Δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ. σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν.
Νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
Ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων.
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
Ζωὸν, ἄφαρ δ' ἀφέηκε πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν,
Ὣς ἡμεῖς εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί.
Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα.
Πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
Χαλκῷ δῃώσωσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν,
Ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
Εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι,
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
Βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε.
Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
Πείθεσθαι. τῶν οὔτι μετατρέπομ' οὐδ' ἀλεγίζω,
Εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ, τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
Ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.

ὑψιπέτης.] εἰς ὕψος πετόμενος. τῷ δὲ τόνῳ ἀναγνωστέον ὡς νεφεληγερέτης. ὑψιπέτης δὲ, ἀπὸ ὕψους πεπτωκώς. ἐέργων.] ἀφορίζων, ὥστε φαίνεσθαι μέσον αὐτῶν. ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων.] ὑποχωρῆσαι συμφέρον, προσημαίνων. ἀριστερὰ γὰρ σημεῖα τὰ ἀπαίσια. δεξιὰ δὲ τὰ συμφέροντα. ζητεῖται δὲ, πῶς ὁ Ζεὺς ἐπικρατεστέρους θέλων ποιῆσαι τοὺς Τρῶας, σημεῖον αὐτοῖς κωλυτικὸν ἀποπέμπει. φησὶ γὰρ, ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσι. καὶ ῥητέον, ὅτι νίκην μὲν ἐβούλετο τοῖς Τρωσὶν, δηλοῖ δὲ τὸ δέος τῶν Ἑλλήνων. οὐ γὰρ κατὰ προαίρεσιν αὐτοὺς ἐμίσει, ἀλλὰ χαριζόμενος Θέτιδι. φοινήεντα.] φονευτικὸν, ἢ πυῤῥόν. κόψε.] ἔδακεν, ἔπληξεν. ἔχοντα.] κρατοῦντα. ἰδνωθείς.] συνειλήσας ἑαυτὸν, καμφθείς. ἀπὸ ἕθεν.] ἀπὸ ἑαυτοῦ. κλάγξας.] βοήσας. αἰόλον ὄφιν.] τὸν ποικίλον καὶ πολύστικτον. πέπονθε δὲ ἐπιτελὴς ὁ στίχος, ἔχων τὸν ἐκ δύο βραχειῶν πυῤῥίχιον. καὶ καλεῖται μείουρος. ἐσθλὰ φραζομένῳ.] τὰ ἀγαθὰ συμβουλεύοντι. δῆμον.] νῦν τὸν δημότην. παρέξ.] ἔξω τοῦ δέοντος δημηγορεῖν. ἀέξειν.] αὔξειν. μὴ ἴομεν.] μὴ ἀπέλθωμεν. ῥηξόμεθα.] διαῤῥήξομεν. οὐ κόσμῳ.] οὐ κατὰ τὸ δέον. αὐτὰ κέλευθα.] τὰς αὐτὰς ὁδούς. ὑποκρίναιτο.] ἀντὶ τοῦ ἀπεκρίνατο ἐξηγούμενος τὸ σημεῖον. θεοπρόπος.] ὁ ἐκ θείας ἐπινοίας μαντευόμενος. ὁ χρησμῳδός. νῦν δὲ οἰωνιστής. εἰδείη τεράων.] ἐπιστήμων εἴη παρατηρήσεως σημείων. Πουλυδάμα σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.] Ἡρακλέους πορθήσαντος Ἴλιον, Πρίαμος ὁ Λαομέδοντος παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, ἔπεμψεν εἰς Δελφοὺς, μαντευσόμενος περὶ τοῦ ἐνεστῶτος. οἱ δὲ πορευθέντες, χρησμόν τε λαμβάνουσι. καὶ Πάνθουν ἕνα τῶν Δελφῶν ἄγουσι, ὅπως κατὰ τὸ συνεχὲς μαντεύηται Πριάμῳ. γήμας δὲ οὗτος θυγατέρα Κλυτίου Προνόμην, Πουλυδάμαντα γεννᾷ, τήν τε μαντικὴν ἀναδιδάσκει. λέγεται δὲ μιᾷ νυκτὶ τοῦτόν τε καὶ τὸν Ἕκτορα γεννηθῆναι. ἀπὸ σπουδῆς.] ἀπὸ κρίσεως. ἐξ ἄρα ὤλεσαν.] ἐξώλεσαν δή. τανυπτερύγεσσι.] ἐπιμήκεις πτέρυγας ἔχουσι. εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.] δεξιὰ, τὰ ἀνατολικὰ καλεῖ· ἀριστερὰ δὲ, τὰ δυτικά. πρὸς ἠῶ.] πρὸς ἀνατολήν. ποτὶ ζόφον.] πρὸς δυσμάς.

μὲν εἰδήϊος.]

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι.
Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
Εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο. τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
10 Ἠχῇ θεσπεσίῃ. ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν. αὐτὰρ Ἀχαιῶν
Θέλγε νόον. Τρωσὶ δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε.
Τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
Ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
Κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
Στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον. ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.
20 Τὰς οἵ γ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥήξειν. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
Ἀλλ' οἵ γε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
Βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων
Πάντοσε, φοιτήτην μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
Ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
Νείκεον, ὅν τινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
Ὦ φίλοι Ἀργείων, ὅς τ' ἔξοχος, ὅς τε μεσήεις,
30 Ὅς τε χερειότερος, ἐπεὶ οὔ πω πάντες ὁμοῖοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι.
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γινώσκετε, μή τις ὀπίσσω
Τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούσας.
Ἀλλὰ πρόσσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
Αἴ κε Ζεὺς δώῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Νεῖκος ἀπωσαμένους δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
40 Ὣς τώ γε προβοῶντε, μάχην ὄτρυνον Ἀχαιῶν.
Τῶν δ' ὥς τε νιφάδες χιόνος πίπτουσι θαμειαὶ
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
Νιφέμεν ἀνθρώποισι πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα,
Κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον ὄφρα καλύψῃ
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφάς, καὶ πρώονας ἄκρους,
Καὶ πεδία λωτοῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
Καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσι τε καὶ ἀκταῖς,
50 Κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
Εἰλύαται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος,
Ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαί.
Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς

Βαλλομένων

μενεδήϊος.] μένων τοὺς πολεμίους ἐν τῇ μάχῃ, πολεμικός. παρφάμενος.] παραλογισάμενος, πείσας. δαμείς.] πληγείς. θέλγε.] ἠπάτα, ἔβλαπτε. πειρήτιζον.] διάπειραν ἐποιοῦντο. κρόσσας.] τὰς ὑποκρόσσους κλίμακας. πύργων ἔρυον.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοὺς πύργους εἷλκον, παρετίθεσαν. ἔρειπον.] κατέβαλ-
250 λον, κατέστρεφον. ἐπάλξεις.] τοὺς προμαχῶνας τῶν τειχῶν. στήλας.] ὀρθοὺς λίθους παρὰ τὸ ἵστασθαι. λέγει δὲ τοὺς θεμελίους, οὓς καὶ προβλῆτας αὐτοὺς φησι παρὰ τὸ προβεβλῆσθαι. ἐμόχλεον.] διὰ μοχλῶν ἐκίνουν. ἔχματα.] ἐρείσματα. αὖ ἔρυον.] ἐξέβαλλον. κελευτιόωντε.] παρεκελεύοντο. φοιτήτην.] ἐμμανῶς ἐπήρχοντο. στερεοῖς.] ἐπιτεταμένοις, σκληροῖς. μεσήεις.] μέσος, κατὰ δύναμιν. τετράφθω.] τραπέσθω. ὁμοκλητῆρος.] τοῦ ἐγκελευομένου, τοῦ ἀπειλοῦν-
260 τος. πρόσσω ἵεσθε.] εἰς τοὔμπροσθεν ἔρχεσθε καὶ ὁρμᾶτε. δίεσθαι.] διῶξαι. προβοῶντε.] ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν βοῶντε, οἱ προμαχόμενοι. βοὴ γὰρ ἡ μάχη ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. ὤρετο.] ὥρμησε, προεθυμήθη. πιφαυσκόμενος.] φανεροποιῶν, ἐμφανιζόμενος. τὰ ἃ κῆλα.] τὰ αὐτοῦ σημεῖα καὶ βέλη, ἃ ἐπιπέμπει κατὰ χόλον. βέλος δὲ νῦν εἴρηκε τὸν χειμῶνα. πρώονας.] προβολὰς ὀρῶν, ἐξοχάς. λωτοῦντα.] ἀνθοῦντα. πίονα ἔργα.] νῦν γεώργια. προσπλάζον.] προσφε-
270 ρόμενον, προσρηγνύμενον. ἐρύκεται.] ἀντὶ τοῦ ἐρύκει, κατέχει. εἰλύαται.] κεκάλυπται. ἐπιβρίσῃ.] ἐπιβαρήσῃ, πολὺς καὶ μέγας ἐπέλθῃ. Διὸς ὄμβρος.] ἡ χιὼν νῦν. πωτῶντο.] ἐπέτοντο, ἐφέροντο. λίθοι θαμειαί.] πυκναὶ λίθοι.] θηλυκῶς δέ φησιν.

ἔλιξιν.]

280

ἕλιξιν.] μέλασιν, ἢ εἱλοῦσι τοὺς πόδας ἐν τῇ πορείᾳ. ἔντοσθεν.] ἔσωθεν. βοείας.] βύρσας. ῥάβδοισι.] τοῖς κανόσιν οἷς εἴχοντο αἱ ἀσπίδες. ἐξήλατον.] ἐξ ἐλασμάτων κατασκευασθεῖσαν, ἐξάπτυχον. ἤλασε.] κατεσκεύασεν. ἔντοσθε δὲ βοείας ῥάψε θαμείας χρυσείοις ῥάβδοισιν.] ἐπεὶ τῶν πτυχῶν, αἱ μὲν ἐκ χαλκοῦ ὑπῆρχον, αἱ δὲ ἐκ βύρσης, διὰ τοῦτο ἔρραψεν αὐτὰς ταῖς ῥάβδοις. κέλεται.] ἀναγκάζει. περὶ κύκλον.] ὥς τε ἐκ τῆς ῥαφῆς κύκλον ἀποτελεῖσθαι. πειρήσοντα.] πεῖραν ληψόμενον. πυκινὸν δόμον.] ἀσφαλῆ. λέγει δὲ τὴν ἔπαυλιν. παρ' αὐτόφι.] παρ' αὐτοῖς. βώτορας.] βοσκήτορας, βουκόλους. δούρεσι.] δόρασιν. ἀπὸ ὀνομαστικῆς τῆς δόρυ, ἡ γενικὴ δόρυος καὶ δουρός. ἀπὸ δὲ τοῦ δόρατος, καὶ δόρασι πληθυντικῶς. ἀπείρητος.] ἀντὶ ἐπιβολῆς, ἄπειρος. μέμονε.] προεθυμεῖτο. δίεσθαι.] διωχθῆναι. ἕδρῃ.] προεδρίᾳ, τιμῇ. φυταλιῆς.] ἀμπελοφύτου γῆς. καυστειρῆς.] ἐμπύρου, θερμῆς. διὰ τὸ θερμὸν τῶν ἀγωνιζομένων. πύκα θωρηκτάων.] ἐπιμελῶς τεθωρακισμένων, πολεμικῶν. ἔξαιτον.] ἐξαίρετον. στέλλοιμι.] παρασκευάζοιμι, πέμποιμι. ἠέ τῳ.] ἤ τινι. κῦδος.] δόξαν, τιμήν. ὀρέξομεν.] περιποιήσωμεν, παράσχωμεν. πάπτηνε.] περιεβλέψατο. ἀρήν.] βλάβην, ὀξυτόνως. ἀμύναι.] ἀμύνῃ. ἀποστρέψῃ. ἀκορήτω.] ἀπλήστους.

οὔπως

Βαλλομένων. τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει,
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
Εἰ μὴ ἄρ υἱὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς,
Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι λέονθ' ὡς βουσὶν ἕλιξιν.
Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐΐσην,
Καλὴν χαλκείην ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἤλασεν, ἔντοσθε δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
Χρυσείοις ῥάβδοισι διηνεκέσι περὶ κύκλον.
Τὴν ἄρ' ὅ γε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ' ἐπιδευὴς
Δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
Μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
Εἴ περ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
Σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
Οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι.
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
Ὥς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
Τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη παῖδ' Ἱππολόχοιο·
Γλαῦκε, τί ἢ δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα,
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν
Ἐν Λυκίῃ. πάντες δὲ θεοὺς ὣς εἰσορόωσι.
Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα, Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
Καλὸν φυταλιῆς, καὶ ἀρούρης πυροφόροιο.
Τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας,
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι,
Ὄφρά τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
Οὐ μὰν ἀκλεέες Λυκίην κατακοιρανέουσιν.
Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα.
Οἶνον δ' ἔξαιτον μελιηδέα, ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
Ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
Ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε,
Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεσθαι, οὔτέ κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
Οὔτέ κε σὲ στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Νῦν δ' ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο
Μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι,
Ἴομεν, ἠέ τῳ κῦδος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς ἔφατ'. οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε·
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε,
Τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
Τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
Ἡγεμόνων, ὅς τίς οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι.
Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω

Ἑσταότας

Ἑσταότας. Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
Ἐγγύθεν, ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν.
Τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε,
Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,
Καὶ πυλέων. πάσας γὰρ ἐπώχετο. τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
Ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
Αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην.
Ἔρχεο δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον. ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Εἰ δέ σφι καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξον εὖ εἰδώς. 350
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱός,
Κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον. ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη. ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. 360
Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας.
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι σὺ καὶ ὁ κρατερὸς Λυκομήδης,
Ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιόω πολέμοιο.
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας, 370
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἤιε κασίγνητος καὶ ὄπατρος.
Τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο
Τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο.
Οἳ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
Σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,
Σαρπήδοντος ἑταῖρον Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ ῥα τείχεος ἐντός, 380
Κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος, οὐδέ κέ μιν ῥέα

χειρὶ

οὔπως οἱ ἦν.] οὐδέπω ἦν αὐτῷ δυνατόν. βώσαντι γεγωνεῖν.] βοήσαντι ἀκουσθῆναι. ἱπποκόμων.] ἐχουσῶν κόμας ἐξ ἱππείων τριχῶν. ἐπώχετο.] ἐπικεκλιμέναι ἦσαν. Θοώτην.] ὄνομα κύριον. ἔβρισαν.] ἐπιβάρησαν. ζαχρηεῖς.] ἄγαν βίαιοι, καὶ μεγάλοι. τελέθουσι.] διατελοῦσιν. εἶθαρ.] εὐθέως. ἀντιάσητον.] ἀπαντήσητε, μετάσχητε. ἀντιόω.] ἀπαντήσω, μετάσχω. ἤιε.] ἀπῄει, ἀπήρχετο. ὄπατρος.] ὁμόπατρος. ἐπειγομένοισιν.] ἐσπουδασμένοις. ἐρεμνῇ.] σκοτεινῇ. μαρμάρῳ ὀκριόεντι.] λίθῳ τραχεῖ. ὑπέρτατος.] ἀνώτατος.

ἡβῶν.]

ἡβῶν.] ἀκμάζων. σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε.] συνέτριψε δὲ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. τὸ σῶμα, συνεκδοχικῶς. ἄμυδις.] ὁμοῦ. ἀρνευτῆρι.] κυβιστῇ, ἢ δύτῃ. καὶ οὗτοι γὰρ ἐπὶ κεφαλὴν ἑαυτοὺς ῥίπτουσι. παρὰ τοὺς ἄρνας, οὗτοι γὰρ κυβιστῶσιν ὥσπερ τὸν ἀέρα κηρύττοντες. τινὲς δὲ τῷ δελφῖνι, οἱ γὰρ ἄρνες ἐπὶ κεφαλὴν ἵενται, ὅταν γαλήνη γίνηται. ἐπεσσύμενον.] ἐφορμῶντα. ἧ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα.] καθ' ὃ μέρος ἐθεάσατο αὐτοῦ τὸν βραχίονα γεγυμνωμένον. ἆλτο.] καθήλατο. ἀθρήσειε.] θεάσοιτο. εὐχετόωτο.] καυχῷτο. ἑσπόμενος.] ἀκολουθήσας. Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλών.] Εὐρώπην τὴν Φοίνικος Ζεὺς θεασάμενος ἔν τινι λειμῶνι μετὰ νυμφῶν ἄνθη ἀναλέγουσαν, ἠράσθη· καὶ κατελθὼν, ἤλλαξεν αὑτὸν εἰς ταῦρον. ὅστις ἀπὸ τοῦ στόματος κρόκον πνέων, τὴν Εὐρώπην ἀπατήσας, ἐβάστασε· καὶ διαπορθμεύσας εἰς Κρήτην, ἐμίγη. εἶθ' οὕτως συνῴκισεν αὐτὴν Ἀστερίωνι τῷ Κρητῶν βασιλεῖ. γενομένη δὲ ἔγκυος ἐκείνη, τρεῖς παῖδας ἐγέννησε· Μίνωα, Σαρπηδόνα, καὶ Ῥαδάμανθυν. ἱστορεῖ Ἡσίοδος καὶ Βακχυλίδης. διαμπερές.] διηνεκῶς. ὁμαρτήσαντε.] ὁμοῦ καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀφιέντες τὰ δόρατα, καὶ ἐπιτυχόντες. στυφέλιξεν.] ἀπετίναξεν. ἀρέσθαι.] ἀπενέγκασθαι, κτήσασθαι. ἑλιξάμενος.] ἐπιστραφείς. τί δ' ἄρ.] τί δή. θούριδος.] ὀξὺ κινήτου, ταχείας. ἀργαλέον.] χαλεπὸν, ἀδύνατον. ἐφομαρτεῖτον.] ἀκολουθεῖτε. ἐκαρτύναντο.] ἰσχυροποίησαν, γενναίως συνετάξαντο. μᾶλλον.] ἢ τὸ πρότερον. ἐπέβρισαν.] βαρεῖς ἐπῆλθον τοῖς Ἀχαιοῖς. ἂψ ὤσασθαι.] εἰς τοὐπίσω ἀπώσασθαι. πέλασθε.] προσεπελάσθησαν, προσῆλθον. ἀμφ' οὔροισι.] περὶ ὅρων γῆς. δηριάασθον.] φιλονικοῦσιν. ἐπιξύνῳ.] ἐπικοίνῳ καὶ ὁμόρῳ χωρίῳ. περὶ ἴσης.] περὶ τοῦ ἴσου. διέεργον.] διεχώριζον, διεῖργον. δηΐουν.] διέκοπτον. λαισήϊα.] μικρὰ ἀσπιδίσκια. οἱ δὲ ὅπλου εἶδος ἐπαιρομένου καὶ κούφου. ἐρράδαται.] ἐρραμμένοι ἦσαν. φόβου.]

Χερσὶν ἐπ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι ἀνὴρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας.
Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην. σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε.
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς. ὁ δ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς.
Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο.
Ἧ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα, παῦσε δὲ χάρμης.
Ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόωτ' ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπιόντος.
Αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν, ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης.
Ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος. ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
Πρηνής. ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
Ἕλχ'. ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές. αὐτὰρ ὕπερθεν
Τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ'. ὁ μὲν ἰῷ
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης. ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
Παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρυμνῇσι δαμείη.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος, ἡ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Χάζετ'. ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
Ω Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Μούνῳ ῥηξαμένῳ θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Τείχεος ἔντοσθεν. μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον,
Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
Τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον.
Οὔτέ ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
Τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
Ἀλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον
Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ.
Ὥτ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης,
Ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες, οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη

Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
Πάντῃ δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξεις αἵματι φωτῶν
Ἐῤῥάδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν,
Ἀλλ' ἔχον, ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθής,
Ἥτε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει,
Ἰσάζουσ' ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
10 Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο, πόλεμός τε.
Πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
Πριαμίδῃ. ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς.
Ὄρνυσθ' ἱππόδαμοι Τρῶες, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων. οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον.
Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα
Κροσσάων ἐπέβαινον ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
20 Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν ὅς ῥα πυλάων
Εἱστήκει πρόσθεν πρυμνὸς παχύς, αὐτὰρ ὕπερθεν
Ὀξὺς ἔην, τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
Ῥηϊδίως ἐφ' ἅμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσειαν
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος,
Τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰός
Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον δέ μιν ἄχθος ἐπείγει,
30 Ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
Αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας
Δικλίδας ὑψηλάς, δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
Εἶχον ἐπημοιβοί, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας
Εὖ διαβάς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη.
Ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς, πέσε δὲ λίθος εἴσω
Βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον, οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
40 Ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς. ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια, λάμπε δὲ χαλκῷ
Σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ. δοιὰ δὲ χερσὶ
Δοῦρ' ἔχεν, οὐκ ἄν τίς μιν ἐρύκακε ἀντιβολήσας
Νόσφι θεῶν. ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας, πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει.
Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
Τεῖχος ὑπερβαίνειν. τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
50 Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας, Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς, ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

ΛΙΑΔΟΣ

φόβον.] πανταχοῦ ὁ ποιητὴς τὴν φυγὴν φόβον φησί. τάλαντα.] παρὰ τὸ ταλαὸν καὶ ὑπομονητικὸν τοῦ βάρους. χερνῆτις.] ἡ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν ἰδίων χειρῶν ζῶσα, ὅ ἐστι μισθοῦ ἄλλοις ἐργαζομένη. ἀληθής.] δικαία, καὶ ἀκριβής. ἀμφίς.] ἑκατέρωθεν. ἰσάζουσα.] ἐξισοῦσα. ἀεικέα.] τὸν εὐτελῆ, καὶ οἰκτρόν. ἄρηται.] κτήσηται, λάβῃ. ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο.] ἰσόῤῥοπος καὶ ὁμοία ἦν ἡ μάχη αὐτοῖς. ὑπέρτερον.] μέγα. ἐσήλατο.] ἐὰν μὲν δασέως, εἰσῆλθεν· ἐὰν δὲ ψιλῶς, ἐσάλευσεν. ἐνίετε.] ἐμβάλλετε. κροσσάων.] ὑποβόχων κλιμάκων πρὸς τειχομαχίαν ἐπιτηδείων. πρυμνός.] παχὺς κατὰ τὸ ἔσχατον μέρος. παχύς.] ἑτεροβαρής. ἀπ' οὔδεος ὀχλίσειαν.] ἀποκινήσειαν τοῦ ἐδάφους. πάλλεν.] ἀνέπαλλεν, ἐκίνει. ὀλίγον ἄχθος.] ὡς κοῦφον βάρος. ἐπείγει, βαρεῖ. σανίδων.] τῶν θυρῶν. ἀείρας.] ἐπάρας, βαστάσας. δικλίδας.] διθύρους. ὀχῆες.] οἱ μοχλοὶ ἀπὸ τοῦ συνέχειν τὰς θύρας. εἶχον.] κατεῖχον. ἐπημοιβοί.] ἐπ' ἀμοιβῆς ἀλλήλοις ἐπικείμενοι. εἷς ἐφ' ἕνα. κληΐς.] κλείς. ἐπαρήρει.] ἐφήρμοστο, ἐπέκειτο. ἐρεισάμενος.] μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπερεισθείς. εὖ διαβάς.] ἰσχυρῶς στάς. ἀφαυρότατον.] ἀντὶ τοῦ ἄφαυρον καὶ ἀσθενές. ἔστι δὲ ὑπερθετικόν, ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου. θαιρούς.] τοὺς στρόφιγγας. βριθοσύνῃ.] τῷ βάρει. ἐσχεθέτην.] ἐπέσχον. διέτμαγον.] διεσχίσθησαν, διεχωρίσθησαν. λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς.] ὑπὸ δὲ τοῦ λίθου φορᾶς. ἔσθορεν.] εἰσεπήδησε. νυκτὶ θοῇ.] ἤτοι τῇ ταχέως ἐπιλαμβανούσῃ τὴν γῆν. ἢ ἐπεὶ δοκεῖ ταχέως παριέναι ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν, κοιμωμένων ἡμῶν. ὑπώπια.] τὴν πρόσοψιν, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον. τὸν ἕεστο.] ὃν ἠμφίεστο. ἑλιξάμενος.] ἐπιστραφείς. ὑπέρβασαν.] ὑπερέβησαν. ἐσέχυντο.] εἰσεχύθησαν, εἰσῆλθον ῥοπικῶς ἀπὸ τῶν ὑδάτων. ἐφόβηθεν.] εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. ἀλίαστος.] ἀμετάτρεπτος, ἄπαυστος. ἐτύχθη.] ἐγένετο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ν ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ποσειδῶν νικωμένους ἐλεῶν τοὺς Ἕλληνας, ὁμοιοῦται καὶ Κάλχαντι, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς Αἴαντας παρορμᾷ, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους. μετὰ ταῦτα Ἰδομενεὺς ἀριστεύει, καὶ ἀναιρεῖ Ὀθρυονέα, καί τινας ἄλλους, πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἀναιροῦνται. τιτρώσκονται δὲ Δηΐφοβος, καὶ Ἕλενος. τοὺς δὲ ὑπηκόους συναγαγὼν, Ἕκτωρ ἐπάγει τοῖς πολεμίοις. καὶ μεγάλως ἀμφοτέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Διαρρήξας τὰς πύλας τοῦ τείχους τῶν Ἑλλήνων Ἕκτωρ, μεταβαίνους τε εἰσελθὼν, εἰς φυγὴν αὐτοὺς τρέπει. καὶ Ζεὺς μὲν ἀποστρέψας τὰς ὄψεις ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς, ἀλλοφύλους θεωρεῖ ἀνθρώπους. Ποσειδῶν δὲ καθεζόμενος ἐπὶ Σαμοθράκης, θεασάμενος ἡττημένους τοὺς Ἕλληνας, παραγίνεται εἰς Αἰγάς. ἔνθα ἦν αὐτῷ τέμενος. λαβὼν δὲ συνήθη κόσμον, καὶ ὑποζεύξας ἵππους, παραγίνεται εἰς τὸ πεδίον. καὶ τὸ μὲν ἅρμα καθιστᾷ ἐν τῷ πελάγει. αὐτὸς δὲ ὁμοιωθεὶς Κάλχαντι, παρορμᾷ τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων. οἱ καὶ ῥόπον τινὰ ἐμπνευσθέντος παρὰ τοῦ θεοῦ, γενναίως ἀγωνίζονται. ἐν οἷς καὶ Ἰδομενεὺς καὶ Μηριόνης εὐδοκιμοῦσι. συμβολῆς δὲ γενομένης, ἑκατέρων τῶν στρατευμάτων ἐπὶ βαιὸν ἀἰρεται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ν ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶας τε καὶ Ἕκτορα.] κεχώρικε τῶν λοιπῶν Τρώων τὸν Ἕκτορα κατ' ἐξοχὴν, μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν Ἕκτωρ ὁ Πριάμου καὶ μετὰ θάνατον, τὴν ἀπὸ θεῶν εὐτύχησε τιμήν. οἱ γὰρ ἐν Βοιωτίᾳ Θηβαῖοι πιεζόμενοι κακοῖς, ἐμαντεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. χρησμὸς δὲ αὐτοῖς ἐδόθη, παύσασθαι τὰ δεινὰ, ἐὰν ἐξ Ἀφνείου τῆς Τρῳάδος τὰ Ἕκτορος ὀστᾶ διακομισθῶσιν εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς καλούμενον τόπον Διὸς γονάς. οἱ δὲ τοῦτο ποιήσαντες, καὶ τῶν κακῶν ἀπαλλαγέντες, διὰ τιμῆς ἔσχον Ἕκτορα. κατά τε τοὺς ἐπείγοντας καιροὺς, ἐπικαλοῦνται τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. ἡ ἱστορία παρ' Ἀριστοδήμῳ. ἐπεὶ οὖν.] ἐπειδή. πέλασε.] προσεπέλασεν, ἐγγίσαι ἐποίησε. παρὰ τῇσι.] παρὰ ταύταις. πόνον.] τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ταλαιπωρίαν. ὀϊζύν.] ταλαιπωρίαν. νωλεμέως.] ἀδιαλείπτως. πάλιν τρέπε.] τὴν ἀπὸ τοῦ εὐθέως μεταστροφὴν δηλοῖ. ὄσσε πάλιν κλίνασα. οἱ δὲ ἀνὰ μέσον Μυσίαν καὶ Θρᾴκην ὁρῶν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο σύνηθες Ὁμήρῳ. πάλιν ποίησε γέροντα, καὶ εἰς τοὐπίσω πάλιν ὀρύσασα. καὶ ἐναντίον οὐδὲ πάλιν ὀρίει. ὄσσε φαεινώ.] ὀφθαλμοὺς παρεχομένους τὸ φῶς, ἢ στιλπνούς. ἱπποπόλων.] περὶ ἵππους πολούντων, ἐξ οὗ πολεμικῶν. αἶαν.] γῆν. ἀγχεμάχων.] τῶν σταδίην καὶ ἐκ τοῦ πλησίον μαχομένων. ἀγαυῶν.] λαμπρῶν, καὶ ἐνδόξων. ἢ ὄνομα ἔθνους οὕτω καλουμένων Ἀγαυῶν. ἱππημολγῶν.] ἵππους ἀμελγόντων. γαλακτοφάγοι γάρ εἰσιν. ὅθεν καὶ γαλακτοφάγους αὐτοὺς εἶπεν, ἢ οἱ ἀρκούμενοι γάλακτι καὶ λιτῇ διαίτῃ, καλῶς εἴρηται δικαιότατοι. ἐπιθυμία γὰρ πλειόνων, ἐπ' ἀδικίαν ἄγει. τοῦτο συνιδὼν καὶ Λυκοῦργος, κοινὴν καὶ οὐ περιττὴν Λακεδαιμονίοις δίαιταν εἰσηγήσατο. Ἀβίων.] ἤτοι βίοις μὴ χρωμένων, ὅ ἐστι τόξοις. ἢ τὸ α. κατ' ἐπίτασιν ἵν' ᾖ, πολυβίων καὶ πολυκτήμων. ἢ τὸν ὁμόφρονα βίον μὴ ἐγνωκότων, ἐπιφέρει γὰρ δικαιοτάτων ἀνθρώπων. ἢ μὴ βιαζομένων. ἔστι δὲ καὶ ἔθνος ἐν Σκυθίᾳ Ἄβιοι, οἱ καὶ Ἀμαξόβιοι καὶ Νομάδες ὀνομαζόμενοι. ἀλαοσκοπιήν.] ματαίαν τὴν κατασκοπὴν, ὅ ἐστιν ἀμελῶς ἐσκόπει. ἀλαὸς γὰρ, ὁ τυφλός. θαυμάζων.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Ν ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Νῦ δὲ Ποσειδάων Δαναοῖς κράτος ὤπασε λάθρη.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε, καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν,
Τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζὺν
Νωλεμέως. αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινὼ,
Νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν καθορώμενος αἶαν,
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, καὶ ἀγαυῶν ἱππημολγῶν,
Γλακτοφάγων Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
Ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὄσσε φαεινώ.
Οὐ γὰρ ὅγ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο, ὃν κατὰ θυμὸν
Ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσιν.
10 Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κρείων Ἐνοσίχθων.

θαυμάζων.] θεώμενος, καθορῶν. ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης.] Σάμιοι οἱ ἐν Ἰωνίᾳ μετὰ διακοσιοστὸν καὶ ἔνατον ἔτος τῶν Τρωικῶν, χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πυθίου εἰς τὴν ἐν Τρωάδι Θρᾴκην μετοικῆσαι, ἀφ' ὧν ἡ Σαμοθρᾴκη προσηγορεύθη. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ. Σάμου Θρηικίης.] τῆς Σαμοθράκης. τὸ μέντοι ἐν αὐτῇ ὄρος, Σαώκη καλεῖται. ἐνεμέσσα.] ἐμέμφετο. παιπαλόεντος.] τραχέος. κραιπνά.] κραιπνῶς, ταχέως. προβιβάς.] ἠρέμα προβαίνων. ὀρέξατο.] ἐξέτεινε, διέβη. τὸ δὲ τέτρατον.] προσληπτέον ὀρεξάμενος. Αἰγάς. ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα.] Αἰγαὶ πόλις Ἀχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔνθα τιμᾶται ὁ Ποσειδῶν, ἄγεται δὲ καὶ Διονύσῳ ἑορτή. ἐν ᾗ ἐπειδὰν ὁ χορὸς στήσας τὰς τοῦ δαίμονος τελετὰς ὀργιάζῃ, καὶ θαυμάσιον ἐπιτελεῖσθαί φασιν ἔργον. ἄμπελοι γὰρ ἃς καλοῦσιν ἐφημέρους, ἀνισχούσης ἡμέρας καρπὸν βλαστάνουσιν, ἄχρι δὲ τῆς ἑσπέρας οἶνον ἄφθονον ἔχουσιν. ἡ ἱστορία παρὰ Εὐφορίωνι. ἐζήτηται δέ, διατί εὐθέως οὐ πορεύεται ὁ Ποσειδῶν εἰς Τροίαν, ἀλλὰ τὸν χρόνον δαπανᾷ πορευθεὶς εἰς Αἰγάς. ῥητέον 20 ὅτι δυοῖν ἕνεκα πραγμάτων μεμηχάνηται ἡ ἀποδημία· πρῶτον μέν, ἵνα ἀποπλανήσῃ τὸν Δία, ὡς ἀπολελοιπὼς τὸν πόλεμον· δεύτερον δέ, ἵνα καθοπλισθῇ εἰς τὸν Διὸς πόλεμον, ἐὰν ἄρα φωραθεὶς οὗ τὴν συμμαχίαν κινδυνεύσῃ. ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο.] ὑπεζεύγνυε τῷ ὀχήματι τοὺς ἵππους. ὠκυπέτα χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.] χρυσῷ κεκοσμημέναις, ἢ καλαῖς. αἱ θεῖραι δὲ εἴρηνται παρὰ τὸ εἰς ἔθος αἴρεσθαι, ὅ ἐστι πλέκεσθαι. ὠκυπέτα.] ταχέως τρέχοντας. ἱμάσθλην.] μάστιγα. 30 ἄταλλεν.] ἐν νεότητι κατὰ διάθεσιν ἐγίγνετο. ὅ ἐστιν ἐσκίρτα καὶ ἔχαιρεν. ὑπ' αὐτοῦ.] ἀντὶ τοῦ δι' αὐτόν. πάντοθεν ἐκ κευθμῶν.] ἐκ τῶν καταδύσεων καὶ φωλεῶν. γηθοσύνῃ.] τῇ χαρᾷ. διαίνετο.] διάβροχος ἐγίγνετο. ἐΰσκαρθμοι.] εὐσκάριστοι. ὅ ἐστιν εὐκίνητοι, ταχεῖς. σκαρθμὸς γὰρ κατὰ διάλεκτον ὁ πούς. ἔστι δέ τι σπέος εὐρύ.] ἀφώτιστον οἴκημα πλατὺ παρὰ τὴν σβέσιν τοῦ φωτός. λίμνης.] νῦν θαλάσσης. Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου.] νῆσοι πλησίον Τροίας κείμεναι. 40 καὶ ἡ μὲν Τένεδος κεῖται μέση τριῶν πελάγων, Αἰγαίου, Ἑλλησπόντου, μέλανος κόλπου. διὸ καὶ Τρίοδος ὑπ' ἐνίων καλεῖται. ἡ δὲ Ἴμβρος ἐστὶν ἐν τῷ μέλανι κόλπῳ. εἶδαρ.] ἔδεσμα, τροφήν. ἔδμεναι.] ἐσθίειν. πέδας.] δεσμούς, ἤτοι παρὰ τὸ πιέζειν εἴρηνται, ἢ παρὰ τὸ τοὺς πόδας.

Καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἧστο, πόλεμόν τε μάχην τε,
Ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
10 Θρηϊκίης. ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη.
Φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἐξ ἁλὸς ἕζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσατο παιπαλόεντος,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς, τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη,
Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
Τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ
20 Αἰγάς. ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης
Χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχαται ἄφθιτα αἰεί.
Ἔνθ' ἐλθών, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ, γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσατο δίφρου.
Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ', ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα.
Γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο. τοὶ δ' ἐπέτοντο
30 Ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων.
Τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
Μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης.
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
Ἔδμεναι, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας
40 Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
Νοστήσαντα ἄνακτα, ὁ δ' ἐς στρατὸν ᾤχετ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ φλογὶ ἶσοι ἀολλέες ἠὲ θυέλλῃ,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο
Ἄβρομοι, αὐΐαχοι, ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
Αἱρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόθι πάντας Ἀχαιούς.
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἐννοσίγαιος,

Ἀργείους

ὥσπερ παρὰ τὸν ὀβολὸν τὸ ἡμιωβόλιον. ἀλύτους.] δυσλύτους. ἄμοτον.] ἀντὶ ἀμότως, ἢ ἀπληρώτως. ἄβρομοι, αὐΐαχοι.] ἀντὶ τοῦ πολύβρομοι καὶ πολύηχοι, ἑκάστοτε θορυβώδεις τοὺς Τρῶας παριστῶσιν. αὐΐαχοι.] ἀντὶ τοῦ αὐίαχοι. τοῦ γὰρ υ ἐξαιρεθέντος, ἀπεισῆλθε τὸ υ. ὡς καὶ ὅτε τὸ ἀγαυθοί, ἀγαυοί. Χρύσιππος δὲ ὁ Στωϊκὸς καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾷξ ψιλοῦσι τὸ αὐίαχοι. ἵν' ᾖ, συνεβόφονοι. Γαιήοχος ἐννοσίγαιος.] ἐπίθετα Ποσειδῶνος. καὶ τὸ μὲν ἐν δηλοῖ ὁ τὴν γῆν συνέχων. τὸ δ' ἕτερον, ὁ κινῶν αὐτήν. καὶ γὰρ περὶ ἰατρόν, δύο ἐστὶν ὧν χρὴ προΐστασθαι, ἤ τὰ νοσερὰ διορθοῦσθαι, ἤ τὰ ὑγιεινὰ προφυλάσσειν.

λάχειν. κρυεροῖο.] φρικτοῦ, φοβεροῦ. ἄλλῃ.] ἀλλαχοῦ, κατ' ἄλλο μέρος. ὑπερκατέβησαν.] ὑπερέβησαν. ἕξουσιν.] ἐφέξουσι, κωλύσουσιν. ᾗ ῥ' ὅγε.] καθ' ὃ μέρος οὗτος. ὁ λυσσώδης.] ὁ μεμηνώς. ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν.] ἀποστρέψοιτε καὶ ἀπελάσοιτε τῶν νηῶν. σκηπανίῳ.] σκήπτρῳ ἀπὸ τοῦ σκηρίπτεσθαι, ὅ ἐστιν ἐπερείδεσθαι. κεκοπώς.] πλήξας. ἴρηξ.] ἱέραξ. αἰγίλιπος.] ὑψηλῆς. περιμήκεος.] λίαν μεγάλης, ὑπερμεγέθους. ἀρθείς.] ἐπαρθεὶς, ἀποπτάς. πεδίοιο.] διὰ τοῦ πεδίου. ὄρνεον ἄλλο.] ἀντὶ τοῦ ἀλλόφυλον. τοῖιν δέ.] τούτων δέ. Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.] Αἴας Λοκρὸς μὲν ἦν τὸ γένος ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος, πατρὸς δὲ Ὀϊλέως. οὗτος μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, αἴτιος τοῖς Ἕλλησιν ἀπωλείας ἐγένετο. Κασσάνδραν γοῦν τὴν Πριάμου, ἱκέτιν οὖσαν Ἀθηνᾶς, ἐν τῷ τῆς θεᾶς σηκῷ κατῄσχυνεν, ὥς τε τὴν θεὰν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξοάνου ἐς τὴν ὀροφὴν ῥίψαι. τοῖς δὲ Ἕλλησιν ὑποστρέφουσι, καὶ κατὰ τὴν Εὔβοιαν γενομένοις, χειμῶνας διήγειρε μεγάλους, ὥς τε πολλοὺς αὐτῶν διαφθαρῆναι. διανηξάμενος δὲ Αἴας εἰς τὰς Γυράδας καλουμένας πέτρας, ἔλεγε χωρὶς θεῶν γνώμης διασωθῆναι. Ποσειδῶν δὲ ἀγανακτήσας, διέσχισε τὴν πέτραν, καὶ τὸν Αἴαντα τῷ κλύδωνι παρέδωκεν. ἐκριφέντα δὲ αὐτὸν κατάδηλον νεκρὸν, Θέτις ἐλεήσασα, θάπτει. Ἀθηνᾶ δὲ οὐδ' οὕτως τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἠνάγκασεν ἐπὶ χίλια ἔτη εἰς Ἴλιον ἐκ κλήρου παρθένους πέμπειν. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν Αἰτίοις. καὶ παρ' αὐτῷ τῷ ποιητῇ ἐν δ. Ὀδυσσείας παχυμερῶς. οἰωνιστής.] οἰωνοσκόπος. πῶς δέ φησιν, ὁ Ποσειδῶν οὐκ ἔλαθε τὸν Αἴαντα; καὶ ῥητέον, ὅτι φαντασίαν παρέχει τὸ θεῖον ἑαυτοῦ. ἴχνια.] ἴχνη, πατήματα. ἀρίγνωτοι.] εὐδιάγνωστοι. μαιμώωσι.] μετὰ προθυμίας ὁρμῶσιν. ὤρορε.] ὥρμηται. ὑπερβιβασμὸς χρόνου. ἔσσυμαι.] ὥρμηκα, ἐσπούδακα. χάρμῃ γηθόσυνοι.] χαίροντες τῇ ψυχῇ. ἔστι δὲ ὅτε δηλοῖ ἡ λέξις καὶ τὴν μάχην. ἀνέψυχον.] ἀνεκτῶντο, ἀνέπαυον. δάκρυα λεῖβον.] ἐστέναζον, ἐδάκρυον. ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον.] οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ καθ' Ὅμηρον ὑπὸ ταῖς ὀφρύσι· κοίμησόν μοι Ζηνὸς, ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινώ. διὰ δὲ τούτων,

Ἀργείους ὄτρυνε βαθείης ἐξ ἁλὸς ἐλθὼν,
Εἰσάμενος Κάλχαντι, δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν,
Αἴαντε πρώτω προσέφη μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε σφὼ μέν κε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν,
Ἀλκῆς μνησαμένω, μὴ δὲ κρυεροῖο φόβοιο.
Ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγ' οὐ δείδια χεῖρας ἀάπτους
50 Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ. 10
Ἕξουσιν γὰρ ἅπαντας ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδείδια μή τι πάθωμεν.
Ἧ ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης φλογὶ εἴκελος ἡγεμονεύει
Ἕκτωρ, ὃς Διὸς εὔχετ' ἐρισθενέος πάϊς εἶν.
Σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν,
Αὐτώ θ' ἑστάμεναι κρατερῶς, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
Τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν
Ὠκυπόρων, εἰ καί μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος ἐννοσίγαιος 20
60 Ἀμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσεν μένεος κρατεροῖο.
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Αὐτὸς δ' ὥς κ' ἴρηξ ὠκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
Ὅς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεὶς,
Ὁρμήσει πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο.
Ὣς ἀπὸ τῶν ἤϊξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Τοῖιν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν· 30
Αἶαν, ἐπεί τις νῶϊ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι
Μάντεϊ εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι,
70 Οὐδ' ὅγε Κάλχας ἐστὶ θεοπρόπος, οἰωνιστής.
Ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημάων
Ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος, ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ.
Καί δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες, καὶ χεῖρες ὕπερθεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας· 40
Οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
Μαιμῶσιν, καί μοι μένος ὤρορε. νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι, μενοινώω δὲ καὶ οἶος,
80 Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Χάρμῃ γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.
Τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιοὺς, 50
Οἳ παρὰ νηυσὶ θοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ.
Τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
Καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίγνετο δερκομένοισι
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ.
Τοὺς οἵγ' εἰσορόωντες, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον.

οὐ γάρ

Οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ, ἀλλ' Ἐνοσίχθων
ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας.
Τεῦκρον ἔπι πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων,
Πηνέλεών θ' ἥρωα, Θόαντά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς,
Τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αἰδὼς Ἀργεῖοι κοῦροι νέοι, ὔμμιν ἔγωγε
Μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἁμάς.
Εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
Νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Δεινόν, ὃ οὔ ποτ' ἔγωγε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας, οἳ τὸ πάρος περ
Φυζακινῇς ἐλάφοισιν ἐοίκεσαν, αἵ τε καθ' ὕλην
Θώων, παρδαλίων τε, λύκων τ' ἤϊα πέλονται,
Αὔτως ἠλάσκουσαι ἀνάλκιδες οὐδ' ἔπι χάρμη,
Ὣς Τρῶες τὸ πρίν γε μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν
Μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον οὐδ' ἠβαιόν.
Νῦν δ' ἑκάθεν πόλιος, κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται
Ἡγεμόνος κακότητι, μεθημοσύνῃσί τε λαῶν.
Οἳ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι
Νηῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.
Ἀλλ' εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἴτιός ἐστιν
Ἥρως Ἀτρεΐδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Οὕνεκ' ἀπητίμησε ποδώκεα Πηλεΐωνα,
Ἡμέας γ' οὔ πως ἔστι μεθιέμεναι πολέμοιο,
Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον, ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν.
Ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς,
Πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν, οὐδ' ἂν ἔγωγε
Ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὅς τις πολέμοιο μεθείη
Λυγρὸς ἐών. ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι.
Ὦ πέπονες, τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον,
Τῇδε μεθημοσύνῃ, ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος
Αἰδῶ καὶ νέμεσιν. δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἕκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθός, πολεμίζει
Καρτερός, ἔρρηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα.
Ὣς ῥα κελευτιόων, Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
Καρτεραί, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθών,
Οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος. οἱ γὰρ ἄριστοι
Κρινθέντες, Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,
Φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ,
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ.
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες, λαμπροῖσι φάλοισι
Νευόντων, ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν,

Ἔγχεα

τούτων, ἐδάκρυον. εἰσθοι δὲ ἤκουσαν, λελυκότως ἔκλαιον. μετεισάμενος.] πρὸς αὐτοὺς ἀφικόμενος, μετελθών, ἢ μεταβληθείς. αἰδώς.] αἰδέσθητε. ἁμάς.] ἡμετέρας. λευγαλέοιο.] ὀλεθρίου. νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.] νῦν ἐμφανὴς ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ὑπὸ τῶν Τρώων ἀναιρεθήσεσθε. εἴδεται.] φαίνεται. ἔφασκον.] ὑπελάμβανον, ἔλεγον. φυζακινῆς.] φευκτικαῖς, δειλαῖς. θώων.] πανθηρίων. ὁ θὼς ζῷον ἄλκιμον καὶ δυσκίνητον. ἔνιοι δὲ παραπλήσιον ὑαίνῃ. παρδαλίων.] παρδάλεων. ἤϊα.] βρώματα. κυρίως δὲ τὰ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπιτήδεια ἐφόδια. λύκων τ' ἤϊα πέλονται.] βρώματα, οὐ τὰ ἐν οἴκῳ δὲ ἐσθιόμενα, ἀλλὰ τὰ ἐν ὁδῷ. δεῦτε φίλοι ἤϊα φερώμεθα, Σιμωνίδης φησί. καὶ τὰ ἄχυρα δὲ ἤϊα, λέγεται. ὡς τό, ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠίων θημῶνα τινάξῃ. τάχα δὲ τὰ φερόμενα παρὰ τὸ ἰέναι. γεννηθέντος γὰρ ἀνέμου, δεῦρο κἀκεῖσε φέρονται. ἠλάσκουσαι.] ἐκκλίνουσαι, πλανώμεναι. οὐκ ἐθέλεσκον.] οὐκ ἠδύναντο. ἑκάθεν.] πόρρωθεν. κακότητι.] κακίᾳ, δειλίᾳ. μεθημοσύνῃσι.] ταῖς ἀμελείαις. ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον.] ἀλλ' ἰασώμεθα διὰ τάχους τὸ γεγονὸς ἁμάρτημα. ἀκεσταί.] εὐθεράπευτοι, εὐίατοι. ὁ δὲ λόγος, αἱ τῶν ἀγαθῶν φρένες, ῥᾳδίως πρὸς τὸ κρεῖττον μετατίθενται εὐθεράπευτοι οὖσαι, ἢ θεραπευτικαί εἰσιν. οὐ καλά.] οὐ καλῶς. λυγρός.] χαλεπός, ἄδοξος. νεμεσσῶμαι.] μέμφομαι. περὶ κῆρι.] ἐκ ψυχῆς. κελευτιόων.] παρακελευόμενος, παρορμῶν. γαιήοχος.] ἤτοι ὁ ἐπὶ γῆς ὀχούμενος, ἢ ὁ χαίρων τοῖς ἅρμασιν. ἵππιος γὰρ ὁ θεός, ἢ ὁ συνέχων καὶ βαστάζων τὴν γῆν. φασὶ γὰρ αὐτὴν ἐπὶ ὕδατος ἐστηρίχθαι. ἐννοσίγαιος δὲ ὁ κινῶν τὴν γῆν, τῇ τοῦ ὕδατος γὰρ παρὰ χρόνον τινὰ μεταστάσει γίγνεται ὁ σεισμός. ὀνόσαιτο.] μέμψαιτο. λαοσσόος.] ἡ τοὺς λαοὺς σώζουσα, τουτέστιν εἰς φυγὴν ἄγουσα, ἢ σώζουσα. κρινθέντες.] διαταχθέντες. προθελύμνῳ.] ἐπάλληλοι, πυκνοί. Ἀνδρόμαχος ἐν ἐτυμολογίοις φησὶ κυρίως λέγεσθαι τὰ ἐπαλλήλους κλάδους ἔχοντα δένδρα διὰ τὸ θελυμαίνειν. ψαῦον.] ἥπτοντο.

ἐπτύσσοντο.] εἰς τὸ αὐτὸ συνήγετο, καὶ ἐκάμπτετο καμπυλούμενα. πρότυψαν.] προέβαλον, προέκρουσαν. ὀλοοίτροχος.] λίθος περιφερής, στρογγύλος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοός, τουτέστιν ὀλέθριος, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπίπτον βλάπτει. στεφάνης.] περικεφαλαίας, ἢ ὄρους ἐξοχῆς. νῦν δὲ ἄκρας πέτρας. ἀσπέτῳ.] πολλῷ. ἀναιδέος.] ῥαγδαίας. ὕψι.] ἐφ' ὕψους. ἀνθρώσκων.] ἀναβαλλόμενος, ἀναπηδῶν. πέτεται.] ταχέως φέρεται. ἀσφαλέως.] παραμόνως. ἰσόπεδον.] ἰσόμαλον τόπον. ἐσσυμένος περ.] καίπερ ὁρμῇ πολλῇ χρώμενος. ἀπείλει.] ἠπείλει, ὑπισχνεῖτο. ὅτι δὲ τὸ καυχᾶσθαι καὶ ἐπαγγέλλεσθαι δηλοῖ. πυκινῇς φάλαγξι.] ταῖς πυκιναῖς τάξεσιν. ἐνέκυρσεν.] ἀντέτυχεν. ἐγχριμφθείς.] ἐνσείσας. ἀμφιγύοισιν.] ἑκατέρωθεν ἠκονημένοις, καὶ βλάπτειν δυναμένοις. ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον.] διὰ παντὸς τοῦ πέρατος ἀκουσθῆναι δυνάμενον. ἢ διαπεράσιμον εἰς ἀκοάς. ἢ διαπρύσιον, διαφανὲς καὶ σημαντικόν. Δάρδανοι.] οἱ ἐν Δαρδάνου πόλει τῆς Τροίας οἰκοῦντες. σχήσουσιν.] ἐφέξουσι, κωλύσουσι. πυργηδόν.] δίκην πύργου, ἐν τάξει. ἔστι δὲ ἐπίρρημα παραβολοειδές. ὅμοιον τῷ σφαιρηδόν. κοῦφα ποσὶ προβιβάς.] ἤτοι μετέωρα καὶ ὑψηλὰ προβαίνων, ἢ ἐπ' ἄκρων τῶν ποδῶν βαδίζων, οἱονεὶ ἀκροβηματίζων. ὑπασπίδια προποδίζων.] ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἠρέμα καὶ σὺν ῥυθμῷ βαίνων, ἢ ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τοὺς πόδας τιθείς. τουτέστι περικαλύπτων αὐτοὺς τῇ ἀσπίδι κατὰ τὴν πορείαν. ἐξ οὗ πρόδηλον, ὅτι οὐκ εἶχεν ὁ Δηΐφοβος ἀμφιβρότην ἀσπίδα, οὐδὲ ὅπλα, ἐπεὶ ἂν αὐτὴν ἐκράτει. αὐτοῖο τιτύσκετο.] κατ' αὐτοῦ ἐστοχάζετο. καυλῷ.] καυλὸς, τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ ἐμβαλλόμενον εἰς τὴν ἐπιδορατίδα. ἐάγη.] κατεάγη, ἐκλάσθη. χώσατο δ' αἰνῶς.] ἐλυπήθη γὰρ κατ' ἀμφότερα ἐπί τε τῷ τὴν νίκην ἀφῃρεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τῷ κεκλάσθαι τὸ δόρυ. οἰσόμενος.] κομίσων, οἴσων. διαφέρει δὲ τὸ οἴσων καὶ τὸ οἰσόμενος. οἴσων μὲν γὰρ ἑτέρῳ, οἴσετε θεῖον χρηΐ κακῶν ἄκος. οἴσετε δ' ἄρνα λευκόν. οἰσόμενος δὲ ἑαυτῷ. Πήδασον.] Πήδασος πόλις Καρίας. μελίη ὥς.] ὡς μελία. ἔστι δὲ εἶδος δένδρου. κορυφῇ.]

Ἔγχεα δ' ἐπτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Σειόμεν', οἱ δ' ἰθὺς φόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Ἀντικρὺ μεμαὼς ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης.
Ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάῤῥοος ὤσῃ.
Ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης
140 Ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
Ὕλη. ὁ δ' ἀσφαλέως θέει, ἔμπεδον ὄφρ' ἂν ἵκηται 10
Ἰσόπεδον, τότε δ' οὔ τι κυλίνδεται ἐσσύμενός περ,
Ὣς Ἕκτωρ εἷος μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης,
Ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
Κτείνων. ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇς ἐνέκυρσε φάλαγξι,
Στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς, οἱ δ' ἄντιοι υἷες Ἀχαιῶν,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων, ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς· 20
190 Τρῶες καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί
Παρμένετ'. οὔ τι δηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοί.
Καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες.
Ἀλλ' ὀΐω χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με,
Ὦρσε θεῶν ὤριστος ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Δηΐφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἴσην, 30
Κοῦφα ποσὶ προβιβὰς, καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.
Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ.
160 Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἴσην
Ταυρείην, τῆς δ' οὔ τι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἐν καυλῷ ἐάγη δολιχὸν δόρυ, Δηΐφοβος δὲ
Ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἕο, δεῖσε δὲ θυμῷ,
Ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χώσατο δ' αἰνῶς 40
Ἀμφότερον νίκης τε καὶ ἔγχεος ὃ ξυνέαξε.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
Οἰσόμενος δόρυ μακρὸν, ὅ οἱ κλισίηφι λέλειπτο.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
170 Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Ἴμβριον αἰχμητὴν πολυΐππου Μέντορος υἱόν.
Ναῖε δὲ Πήδασον πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
Κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε Μηδεσικάστην. 50
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι.
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ. ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι.
Τόν ῥ' υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ.
Νύξ' ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος, ὁ δ' αὖτ' ἔπεσεν μελίη ὥς·

Ἥτ' ὄρεος κορυφῇ ἕκαθεν περιφαινομένοιο
Χαλκῷ τεμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ,
Ὣς πέσεν, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τεῦκρος δ' ὁρμήθη μεμαὼς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι.
Ἕκτωρ δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν, ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν. ὁ δ' Ἀμφίμαχον Κτεάτου υἷ' Ἀκτορίωνος,
10 Νισσόμενον πόλεμον δὲ κατὰ στῆθος βάλε δουρί,
Δούπησεν δὲ πεσών. ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἕκτωρ δ' ὁρμήθη κόρυθα κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο.
Αἴας δ' ὁρμηθέντος, ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἕκτορος, ἀλλ' οὔπη χροὸς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὖτα.
Ὦσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλῳ, ὁ δὲ χάσσατ' ὀπίσω.
20 Νεκρῶν ἀμφοτέρων. τοὺς δ' ἐξείρυσαν Ἀχαιοί,
Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος δῖός τε Μενεσθεύς.
Ἀρχοὶ Ἀθηναίων κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε μεμαῶτε θούριδος ἀλκῆς,
Ὥς τε δύ' αἶγα λέοντε κυνῶν ὑπὸ καρχαροδόντων,
Ἁρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ῥωπήια πυκνά.
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῇσιν ἔχοντε.
Ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύω Αἴαντε κορυστὰ
Τεύχεα συλήτην. κεφαλὴν δ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
30 Κόψεν Ὀϊλιάδης κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο.
Ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι' ὁμίλου.
Ἕκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίῃσι,
Καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη,
Υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Ὀτρυνέων Δαναούς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν,
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς ἀντεβόλησεν,
40 Ἐρχόμενος παρ' ἑταίρου. ὅ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο
Ἦλθε κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ.
Τὸν μὲν ἑταῖροι ἔνεικαν, ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας,
Ἤϊεν ἐκ κλισίης. ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
Ἀντιάαν, τὸν δὲ προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων,
Εἰσάμενος φθογγὴν Ἀνδραίμονος υἷι Θόαντι.
Ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Αἰτωλοῖσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Ἰδομενεῦ Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
50 Οἴχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν;
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Ὦ Θόαν. οὔ τις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος ὅσσον ἔγωγε
Γιγνώσκω, πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.
Οὔτέ τινα δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτέ τις ὄκνῳ

κορυφῇ.] ἐξοχῇ. ἕκαθεν περιφαινομένοιο.] πόρρωθεν ὁρωμένου, περιόπτου. τέρενα.] τρυφερὰ, ἁπαλὰ, ῥᾳδίως δυνάμενα τέρεσθαι. ἔτι δὲ χλωρά. ἔοικε δὲ ὥσπερ συναλγῶν τῷ δένδρῳ τοιαῦτα εἰρηκέναι. βράχε τεύχεα.] ὠνοματοπεποίηκεν. ἐντεῦθεν δὲ ἀπὸ τοῦ ἤχου τῶν ὑδάτων, καὶ τὸ βρέχειν ὠνόμασται. ὁ δὲ λόγος, τὰ περὶ αὐτὸν τεύχεα ἔβραχεν. νισσόμενον.] παραγιγνόμενον. ὀρέξατο.] ἐξέτεινε. χροὸς εἴσατο.] διὰ τοῦ χρωτὸς διῆλθε. καρχαροδόντων.] ὀξεῖς καὶ ἐπικαμπεῖς ὀδόντας ἐχόντων. ῥηπήϊα.] οἱ τόποι ἐν οἷς ῥῶπες φύονται. ῥῶπες δὲ πολύφυλλα καὶ ἱμαντώδη φυτὰ δρυῶν. ὑψοῦ.] ἐν ὕψει. γαμφηλῇσι.] γόμφοις, σιαγόσι. παρὰ τὸ κεκάμφθαι. κορυστά.] κορυσταὶ, ὁπλῖται. συλήτην.] ἢ δυϊκόν ἐστιν, ἢ παρὰ τὸ συλησάτην. σφαιρηδόν.] δίκην σφαίρας. ἑλιξάμενος.] ἐπιστραφείς. υἱωνοῖο.] ἐκγόνου. ἰγνύην.] ἀγκύλην, ἢ τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος. ἔνεικαν.] ἐκόμισαν. μενοίνα.] ἐνεθυμεῖτο. ἀντιάαν.] μεταλαμβάνειν, ἐφάπτεσθαι. εἰσάμενος.] ὁμοιωθείς. Πλευρῶνι καὶ Καλυδῶνι.] ἀντὶ τοῦ Πλευρῶνος καὶ Καλυδῶνος. εἰσὶ δὲ πόλεις Αἰτωλίας. Αἰτωλοῖσιν ἄνασσεν.] Αἰτωλὸς παῖς μὲν Ἐνδυμίωνος. ὃς ἀκούσιον φόνον δράσας, ἔφυγεν εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ προσαγορευθεῖσαν Αἰτωλίαν, κἀκεῖ τεκνοῦται Πλευρῶνα. ἀφ' οὗ ἡ ἐν Αἰτωλίᾳ πόλις Πλευρὼν ἐκλήθη. τούτου δὲ γίγνονται δύο παῖδες, Κούρης καὶ Καλυδών. ἀφ' ὧν ἄλλαι δύο πόλεις ἐν Αἰτωλίᾳ προσηγορεύθησαν. ποῦ τοι ἀπειλαί.] λείπει τὸ εἰσίν. ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης διανοίας οἴχονται τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν. ὅσσον ἔγωγε γιγνώσκω.] ὅσον ἐγὼ γνωρίζω. ἐπιστάμεθα.] δυνάμεθα, ἐμπείρως ἔχομεν. ἴσχει.] ἐπέχει. ἀκήριον.] ἀψυχοποιόν. ἀνδύεται.]

Εἴκων

Εἴκων, ἀνδύεται πόλεμον κακόν. ἀλλά που οὕτω
Μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Ἀλλὰ Θόαν καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήϊος ἦσθα.
Ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον ὅθι μεθιέντα ἴδηαι,
Τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε, κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἰδομενεῦ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
Ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
Ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε ἑκὼν μεθίησι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι, ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
Σπεύδειν, αἴ κ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε.
Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν,
Νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεθα μάχεσθαι.
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν.
Ἰδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὔτυκτον ἵκανε,
Δύσατο τεύχεα καλὰ περὶ χροΐ, γέντο δὲ δοῦρε,
Βῆ δ' ἴμεν ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
Χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαί.
Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης τ' ἄρα οἱ θεράπων ἐῢς ἀντεβόλησεν,
Ἐγγὺς ἐπὶ κλισίης, μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ᾔει
Οἰσόμενος. τὸν δὲ προσέφη σθένος Ἰδομενῆος·
Μηριόνη Μόλου υἱέ, πόδας ταχύ, φίλταθ' ἑταίρων,
Τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηϊοτῆτα;
Ἠέ τι βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή.
Ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες, οὐδέ τοι αὐτὸς
Ἧσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἰδομενεῦ Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἔρχομαι εἴ τί τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται,
Οἰσόμενος· τό νυ γὰρ κατεάξαμεν ὃ πρὶν ἔχεσκον,
Ἀσπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Δοῦρα δ' αἴ κ' ἐθέλῃσθα καὶ ἓν καὶ εἴκοσι δήεις,
Ἑσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα
Τρώϊα, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι, οὐ γὰρ ὀΐω
Ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν,
Τῷ μοι δοῦρά τ' ἔασι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ,
Πόλλ' ἔναρα Τρώων, ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς.

Ἀλλὰ

ἀνδύεται.] ἀναδύεται. μέλλει.] ἔοικε. μενεδήϊος.] ὑπομονητικὸς ἐν τῇ μάχῃ. μέλπηθρα.] ἐμπαίγματα, παίγνια. εἰώθασι γὰρ οἱ κύνες κορεσθέντες τοῖς λειψάνοις ἐμπαίζειν. λέων δὲ τὸ πᾶν ἐσθίει. σπεύδειν.] κακοπαθεῖν, ἐνεργεῖν. συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν.] ἀντὶ τοῦ συμφορητή. τὸ δὲ ὅλον καὶ ἡ τῶν δειλῶν καὶ ἀνάνδρων καὶ μάλα λυγρῶν δύναμις εἰς ταυτὸ συνελθοῦσα, ἀρετὴν γεννᾷ, οὐδὲ μία πρόφασις λείπει τοῖς ἀνδρείοις. εἴγε καὶ δειλοὶ ἀλλήλοις συνιόντες, ἐναρέτως δρῶσι. καὶ μάλα λυγρῶν ἀνδρῶν συμφορητὴ γίνεται ἀρετή, πόσῳ μᾶλλον καὶ ἀγαθοῖς ἡμεῖς δυνάμεθα μάχεσθαι. νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπιστάμεθα μάχεσθαι.] ἡμεῖς δὲ καὶ ἀνδρείοις δυνάμεθα μάχεσθαι. ἐπιστάμεθα γὰρ τὸ δυνάμεθα. ἀμπόνον.] ἐπὶ τὸν πόλεμον. ἐναλίγκιος.] ὅμοιος. αἰγλήεντος.] λαμπροῦ. ἀρίζηλοι.] μεγάλως ἔκδηλοι. μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ᾔει οἰσόμενος.] ἀπῄει γὰρ δόρυ κομίσων. Μηριόνη Μόλου υἱὲ πόδας ταχὺ φίλταθ' ἑταίρων.] δι' ἑνὸς στίχου καὶ τῆς συγγενείας ὑπέμνησε, καὶ τὴν τῶν ποδῶν ῥώμην ἐμαρτύρησε, καὶ τὸ ὑπερβάλλον αὐτοῦ τῆς φιλοστοργίας ἐνεδείξατο. ἠέ τι βέβληαι.] ἢ τετρῶσαί τι μέρος τοῦ σώματος. ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες.] ἢ περί τινος ἀγγελίας πρὸς ἐμὲ παραγέγονας. τό νυ γάρ.] ἐκεῖνο γὰρ δή. δήεις.] εὑρήσεις. ἐνώπια.] οἱ ἐναντίοι κατὰ τὰς εἰσόδους τοῖχοι, ἵν' ᾖ δόρατα παμφανόωντα δηλονότι. καὶ ἐν τῇ θ οὕτως· ἅρματα δ' ἔκλινεν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα. κταμένων.] ἀναιρουμένων. ἀποαίνυμαι.] ἀφαιροῦμαι. ἑκάς.] μακράν, πόρρω. γανόωντες.] λαμπρυνόμενοι, στίλβοντες. καί τοι ἐμοί.] καὶ ἐμοὶ δή. ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.] ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι ἐγγὺς ὥστε λαβεῖν.

τί σε

τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι.] οἷον, οὐ χρή σε περὶ τούτων λέγειν τί. εἰ γὰρ δὴ παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα.] τὸ ἑξῆς, εἰ γὰρ νῦν πάντες παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα εἰς λόχον. οὐ δέ κεν ἔνθα τεὸν μένος. τὰ δὲ λοιπὰ διὰ μέσου, πρὸς τὸ, δυσυπομόνητον εἶναι καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις τὴν ἐνέδραν. λεγοίμεθα.] καταριθμοίμεθα. διαείδεται.] δείκνυται, φαίνεται. τρέπεται.] μεταβάλλεται. ἄλλυδις ἄλλῃ.] ἐπ' ἄλλο εἰς ἄλλο κατάστημα. ἐρητύεται.] κατέχεται. μετοκλάζει.] μετακαθίζει ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας. ὀκλὰξ γάρ ἐστι τὸ ὀκλάζειν γόνυ. ὅ ἐστιν, ἐγκλίνει τὰ γόνατα διὰ δειλίαν μετακαθίζων.

Ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
ἵσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
Ἄλλόν πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν ὀΐω.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι, τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι.
Εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
Ἐς λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν,
Ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφαάνθη.
Τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ,
Οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
Ἀλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει.
Ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει
Κῆρας ὀϊομένῳ, πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων.
Τοῦ δ' ἀγαθοῦ, οὔτ' ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτε τι λίην
Ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ.
Οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο,
Εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
Οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
Ἀλλά κεν ἢ στέρνων, ἢ νηδύος ἀντιάσειε,
Πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὣς
Ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ,
Ἀλλὰ σύ γε κλισίην δὲ κιὼν ἕλευ ὄβριμον ἔγχος.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος.
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
Τῷ δὲ Φόβος φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς
Ἕσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης Ἐφύρους μετὰ θωρήσσεσθον,
Ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας. οὐδ' ἄρα τώ γε
Ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν,
Τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεὺς ἀγοὶ ἀνδρῶν,
Ἤϊσαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.

Τὸν καὶ

πατάσσει.] κτυπεῖ, ἢ κινεῖται μείζονι παλμῷ ἀπὸ τοῦ πολλοῦ φόβου. κῆρας ὀϊομένῳ.] θάνατον προσδοκῶντι. πάταγος.] κτύπος. ταρβεῖ.] φοβεῖται. ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν.] ἐπ' ἂν ἅπαξ καθεσθῇ ἐν τῇ ἐνέδρᾳ τῶν ἀνδρῶν. ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ.] εὔχεται δὲ ὁ γενναῖος ἀνὴρ τὴν ταχίστην συμβαλεῖν τοῖς πολεμίοις. δαῒ λυγρῇ.] τῇ χαλεπῇ μάχῃ. οὐ δέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.] οὐδ' ἂν ἐνταῦθά τις καταμέμψοιτό σου τὴν δύναμιν καὶ τὴν προθυμίαν. βλεῖο.] βληθείης. πονεύμενος.] ἐνεργῶν, πολεμῶν. τυπείης.] ἐκ χειρὸς ῥωσθείης. στέρνων.] στηθῶν. νηδύος.] τῆς γαστρός. ἀντιάσειεν.] ἀπαντήσοι, ἔλθοι. πρόσσω ἱεμένοιο.] ἔμπροσθεν ὁρμῶντος. μετὰ προμάχων ὀαριστύν.] ἐν τῇ τῶν προαγωνιστῶν ὁμιλίᾳ, καὶ συναναστροφῇ. λεγώμεθα.] διαλεγώμεθα, ὁμιλῶμεν. νηπύτιοι ὥς.] ὡς νήπιοι, καὶ ἄφρονες. ὑπερφιάλως.] ὑπερηφάνως, μεγάλως. μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.] μεγάλως τοῦ πολέμου ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα ποιούμενος. πόλεμόνδε μέτεισιν.] εἰς τὸν πόλεμον παραγίγνεται. ἀταρβής.] ἄφοβος. ταλάφρονα.] καρτερικὸν καὶ ὑπομονητικὸν φρόνημα ἔχοντα, ἀνδρεῖον. Ἐφύρους.] οὕτω τοὺς Ἐφυραίους πάλαι καλουμένους. νῦν δὲ Κραννωνίους. ἰστέον δὲ ὅτι Ἐφύραι εἰσὶ δ. μία μὲν ἡ κατὰ Θεσσαλίαν. δευτέρα δὲ ἡ κατὰ τὴν Ἤπειρον. τρίτη δὲ ἡ τῆς Ἤλιδος. καὶ τετάρτη ἡ νῦν καλουμένη Κόρινθος. νῦν οὖν λέγει τοὺς καλουμένους Κραννωνίους ἐν Θεσσαλίᾳ, ὡς Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ. Φλέγυας.] τοὺς ἐν Φωκίδι ἀθέους Γορτυνίους καλουμένους. οἳ ἐνέπρησαν τὸν Δελφικὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. ἠὲ μετὰ Φλέγυας μεγαλήτορας.] Φλέγυες Γόρτυναν κατοικοῦντες, παρανομώτατον, καὶ λῃστρικὸν διῆγον βίον, καὶ κατατρέχοντες τοὺς περιοίκους, χαλεπῶς ἠδίκουν. Θηβαῖοι δὲ πλησιόχωροι ὄντες, ἐδεδοίκεισαν καὶ μέχρι πολλοῦ, εἰ μὴ Ἀμφίων καὶ Ζῆθος οἱ Διὸς καὶ Ἀντιόπης ἐτείχισαν τὰς Θήβας. εἶχε γὰρ Ἀμφίων λύραν παρὰ μουσῶν αὐτῷ δεδομένην. δι' ἧς κατέθελγε καὶ τοὺς λίθους, ὥστε καὶ πρὸς τὴν τειχοδομίαν αὐτομάτως ἐπέρχεσθαι. τούτων μὲν οὖν ζώντων, οὐδὲν οἱ Φλέγυες τοὺς Θηβαίους ἠδύναντο διαθεῖναι κακόν. θανόντων δὲ αὐτῶν ἐπελθόντες, σὺν Εὐρυμάχῳ τῷ βασιλεῖ, τὰς Θήβας εἷλον. πλείονα δὲ τολμῶντες ἀδικήματα, κατὰ Διὸς προαίρεσιν, ὑπὸ Ἀπόλλωνος διεφθάρησαν, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης.

δύεσθαι.]

δεύεσθαι.] προσδεῖσθαι. ἅδην ἐλόωσιν.] εἰς κόρον ἔλωσιν. ὅ ἐστι πολέμου κορεσθῆναι ποιήσωσιν. αἰπύ.] μέγα, φοβερόν. ἐσσεῖται.] γενήσεται. δαλόν.] δαυλόν, κεκαυμένον ξύλον. ἔδοι.] ἐσθίει. Δημήτερος ἀκτήν.] τὸν σῖτον. ἐπεὶ κατασσόμενος καὶ ἀλούμενος, ἄρτος γίγνεται. χαλκῷ τε ῥηκτός.] σιδηρόβρωτος. ῥηξήνορι.] ἀνδρείῳ. παρὰ τὸ ῥέζειν. χωρήσειε.] παραχωρήσειεν. ἔν γ' αὐτοσταδίῃ.] ἐν τῇ συστάδην μάχῃ. εἴδομεν.] ἀντὶ τοῦ, ἴδωμεν, θεασώμεθα. ἠέ τῳ.] ἤ τινι. ὀρέξομεν.] παράσχωμεν. ὁμόν.] ὅμοιον, ἰσορρεπές. λιγέων ἀνέμων.] τῶν κατὰ τὸν ἦχον ὀξέων. ἄμυδις.] ὁμόσε, ὁμοῦ, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. ἔφριξε δὲ μάχη.] ἐπυκνώθη δὲ ἡ μάχη τῇ τῶν δοράτων ἀνατάσει. φρίσσειν γὰρ τὸ ὀρθοῦσθαι πυκνῶς. ταμεσίχροας.] τμητικὰς τοῦ χρωτός. παρὰ τὸ ταμῶ ῥῆμα. οὗ ὁ μέλλων ταμέσω. ἄμερδεν.] ἐστέρησεν, ἠμαύρου. οὐδ' ἀκάχοιτο.] οὐδὲ λυπηθείη ἄν. ἀμφὶς φρονέοντε.] διάφορα καὶ κεχωρισμένα φρονοῦντες, δυϊκῶς. τετεύχατον.] ἔτευχον, κατεσκεύαζον. ὀρόθυνεν.] εἰς ὁρμὴν ἤγαγε. μετελθών.] ἐλθὼν αὐτοὺς παραγενόμενος.

ἤχθετο.

Τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δευκαλίδη, πῆ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον,
Ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἦ ἀνὰ μέσσον,
Ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν, ἐπεὶ οὔ ποθι ἔλπομαι οὕτω
310 Δεύεσθαι πολέμοιο καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Νηυσὶ μὲν ἐν μέσσῃσιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω, Τεῦκρός θ' ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν 10
Τοξοσύνῃ, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ,
Οἵ μιν ἅδην ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο,
Ἕκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν,
Αἰπύ οἱ ἐσσεῖται μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι
Κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
320 Ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν.
Ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας, 20
Ὃς θνητός τ' εἴη, καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτήν.
Χαλκῷ τε ῥηκτὸς, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι χωρήσειεν.
Ἔν γ' αὐτοσταδίῃ, ποσὶ δ' οὔπως ἐστὶν ἐρίζειν,
Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστερ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα
Εἴδομεν, ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἦρχ' ἴμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατὸν, ᾗ μιν ἀνώγει. 30
330 Οἱ δ' ὡς Ἰδομενῆα ἴδον φλογὶ εἴκελον ἀλκήν.
Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
Τῶν δ' ὁμὸν ἵστατο νεῖκος ἐπὶ πρυμνῇσι νέεσσιν.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι,
Ἤματι τῷ, ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
Οἵ τ' ἄμυδις κονίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὁμίχλην,
Ὣς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἀλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέϊ χαλκῷ. 40
Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι
340 Μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας, ὄσσε δ' ἄμερδεν,
Αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων,
Θωρήκων τε νεοσμήκτων, σακέων τε φαεινῶν,
Ἐρχομένων ἄμυδις, μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη.
Ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον, οὐδ' ἀκάχοιτο,
Τὼ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἷε κραταιὼ,
Ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχατον ἄλγεα λυγρά. 50
Ζεὺς μὲν ἄρα Τρώεσσι καὶ Ἕκτορι βούλετο νίκην,
Κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχύν. οὐδέ τι πάμπαν
Ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαιϊκὸν Ἰλιόθι πρό.
350 Ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε, καὶ υἷα καρτερόθυμον.
Ἀργείους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθὼν,

Λάθρη ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός. ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἠδ' ἴα πάτρη.
Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη.
Τῶ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε.
Λάθρῃ δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατὸν, ἀνδρὶ ἐοικώς.
Τοὶ δ' ἔριδος κρατερῆς, καὶ ὁμοιΐου πτολέμοιο,
10 Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες, ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
Ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Ἔνθα μεσαιπόλιός περ ἐὼν Δαναοῖσι κελεύσας,
Ἰδομενεὺς Τρώεσσιν ἐπάλμενος, ἐν φόβον ὦρσε.
Πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει.
Ἤτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην ἀνάεδνον, ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον
20 Ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπέσχετο, καὶ κατένευσε
Δωσέμεναι, ὁ δὲ μάρναθ' ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.
Ἰδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ.
Καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών, οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξε.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ὁ δ' ἐπεύξατο φώνησέν τε·
Ὀθρυονεῦ, περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις, ὅσ' ὑπέστης
30 Δαρδανίδῃ Πριάμῳ, ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἥν.
Καί κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν,
Δοῖμεν δ' Ἀτρεΐδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Ἄργεος ἐξαγαγόντες ὀπυιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμιν
Ἰλίου ἐκπέρσῃς εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλ' ἕπε', ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
Ἀμφὶ γάμῳ, ἐπεὶ οὔτοι ἐεδνωταὶ κακοί εἰμεν.
Ὣς εἰπὼν, ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
40 Ἥρως Ἰδομενεύς, τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ,
Πεζὸς πρόσθ' ἵππων, τὼ δὲ πνείοντε κατ' ὤμων
Αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων, ὁ δὲ ἵετο θυμῷ
Ἰδομενῆα βαλεῖν, ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ,
Λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωΐς.
Ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήϊον εἶναι.
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς
50 Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἃς πάρος εἶχεν.
Οὐδ' ὅ γ' ἐτόλμησεν δηΐων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας
Ἂψ ἵππους στρέψαι. τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
Δουρὶ μέσον περόνησε τυχών, οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος

ἤχθετο.] ἐβαρεῖτο, ἐλυπεῖτο. ἦ μάν.] ὄντως δὴ, ἀληθῶς δή. ἠδ' ἴα.] τὸ πλῆρες ἠδὲ ἴα. ἵνα ᾖ καὶ μόνη. πάτρη.] ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, γένος ἡ πατρίς. ἀμφαδίην.] φανερῶς. τὼ δ' ἔριδος κρατερῆς, καὶ ὁμοιΐου πτολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν.] ὁ δὲ Ζεὺς, καὶ ὁ Ποσειδῶν τὰ πέρατα τῆς μάχης καὶ τοῦ πολέμου τείναντες κατὰ ἀμφοτέρων τῶν στρατῶν, ἔδησαν ἰσχυρῷ δεσμῷ, ὃς δεσμὸς πολλοῖς αἴτιος ἀπωλείας ἐγένετο. τέλος γὰρ ἀποτίθεται ἀλληγορικῶς τὰς ἑκατέρωθεν ὀχὰς ἐπιπεπλεγμένως, μίαν μὲν Τρώων, μίαν δὲ Ἑλλήνων κατὰ Ποσειδῶνος καὶ Διὸς γνώμην τῶν ἐν καταπεπλεγμένων ἀπὸ τῶν ὀχῶν, τῶν μὴ δυναμένων, μήτε ῥαγῆναι, μήτε λυθῆναι. ταῦτα οὖν ἀλληγορεῖ εἰς τὸ ἰσόρροπον αὐτῶν τὴν ἰσχὺν συστῆναι διὰ τὰς τῶν θεῶν βοηθείας. πεῖραρ.] πέρας, τέλος. ἐπαλλάξαντες.] ἐπιπλέξαντες τὰς κεῖρας καὶ οἱονεὶ δήσαντες. ἄλυτον.] ἀντὶ τοῦ δύσλυτον. μεσαιπόλιος.] ὁ λεγόμενος σπαρτοπόλιος, ᾧ διεσπαρμέναι εἰσὶν αἱ πολιαί. ὁ μεσῆλιξ. ἐν φόβον ὦρσεν.] ἐνέβαλλε φυγήν. Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα.] ἀπὸ Καβησοῦ πόλεως ἐνδεδημηκότα. ἔστι δὲ πόλις Θρᾴκης. μετὰ κλέος εἰληλούθει.] ἦλθε τὴν τοῦ πολέμου δόξαν παραγεγόνει. ἀνάεδνον.] ἄνευ τῶν πρὸ γάμου διδομένων δώρων. ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.] ταῖς ὑποσχέσεσι πιστεύσας. ὕψι βιβάντα.] ὑψηλὰ διαβαίνοντα. αἰνίζομαι.] ἐπαινῶ. συνώμεθα.] συνθήκην ποιησώμεθα. ἀμφὶ γάμῳ.] περὶ γάμου. ἐεδνωταί.] προικοδόται. ἀμύντωρ.] βοηθός. πνείοντε κατ' ὤμων.] καταπνέοντες αὐτοῦ τὸ μετάφρενον. ἵετο.] προεθυμεῖτο. διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.] διήλασε δὲ, ὅ ἐστι διεπέρασε τὸν σίδηρον. ἀχερωΐς.] ἡ λεύκη. παρὰ τὸ ἐκ τοῦ Ἀχέροντος ποταμοῦ τῶν καταχθονίων κομισθῆναι αὐτὴν ὑπὸ Ἡρακλέους στεψαμένου αὐτῇ ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβέρου νίκῃ. βλωθρή.] μακρὰ, παρὰ τὸ βλώσκειν, ὅ ἐστι βαίνειν. εὐαυξής. νεήκεσι.] νεωστὶ ἠκονημένοις. βεβρυχώς.] βρυχόμενος, σπώμενος, συντρίβων τοὺς ὀδόντας, ἢ δάκνων. μεμίμηται δὲ τὸ γιγνόμενον πάθος περὶ τοὺς βιοθανοῦντας. εἰώθασι γὰρ τοὺς ὀδόντας βρύχειν. ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας

φρένας.] ἔκπλαγος δὲ καὶ ἔκφρων ἐγένετο ὁ αὐτοῦ ἡνίοχος. εὐεργέος.] ἐπιμελῶς κατεσκευασμένου. Ἀσίου ἀχνύμενος.] ὑπὲρ Ἀσίου λελυπημένος. δινωτήν.] εὖ περιδεδινημένην καὶ κυκλωτερῆ. ἐάλη.] συνεστάλη. καρφαλέον.] ξηρόν. ὅθεν καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὸ κάρφος. ἐπιθρέξαντος.] ἐπιψαύσαντος, ἢ ἐπελθόντος. ἄτιτος.] ἀτιμώρητος. πομπόν.] συνοδόν. ἄϋσεν.] ἤχησε. πυλάρταο.] τοῦ τὰς πύλας ἰσχυρῶς ἐφαρμόζοντος. ἐρεβεννῇ.] σκοτεινῇ. ὤπυιεν.] ἐγεγαμήκει. πάσας γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο.] πασῶν γὰρ τῶν ὁμηλίκων τῷ κάλλει διέφερε. θέλξας.] ἀπατήσας, ἀμαυρώσας. οὔτ' ἀλέασθαι.] οὔτε ἐκκλῖναι καὶ φυγεῖν. ὑψιπέτηλον.] ἐφ' ὕψους τὰ φύλλα ἔχον. ἤρκει.] ἀπῆργεν, ἐκώλυεν. αὖον.] ξηρόν, ὀξύ. ἄϋσεν.] ἐβόησεν. ἐρεικόμενος.] σχιζόμενος, διακοπτόμενος ὁ χιτών. δούπησεν.] ἐψόφησεν, ἀπέθανεν ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος.

ἔνθα

Χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστρὶ πῆξεν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
Ἵππους δ' Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δηΐφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος
Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν, ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσ' ἐΐσῃ,
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ
Δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν.
Τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος.
Καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋσεν
Ἔγχεος· οὐδ' ἅλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν.
Ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα ποιμένα λαῶν
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
Δηΐφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν ἀΰσας·
Οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος, ἀλλά ἕ φημι,
Εἰς Ἄϊδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο
Γηθήσειν κατὰ θυμὸν, ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο,
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν.
Ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἑοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου.
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα· ἵετο δ' αἰεὶ,
Ἤ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι,
Ἢ αὐτὸς δουπῆσαι ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.
Ἔνθ' Αἰσυήταο διοτρεφέος φίλον υἱὸν
Ἥρω' Ἀλκάθοον, γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο.
Πρεσβυτάτην δ' ὤπυιε θυγατρῶν Ἱπποδάμειαν.
Τὴν περὶ κῆρι φίλησε πατὴρ, καὶ πότνια μήτηρ
Ἐν μεγάρῳ· πάσας γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο,
Κάλλεϊ καὶ ἔργοισιν, ἰδὲ φρεσί· τοὔνεκα καί μιν
Γῆμεν ἀνὴρ ὤριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ.
Τὸν τόθ' ὑπ' Ἰδομενῆϊ Ποσειδάων ἐδάμασσε,
Θέλξας ὄσσε φαεινὼ, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα.
Οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ', οὔτ' ἀλέασθαι.
Ἀλλ' ὥστε στήλην, ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἀτρέμας ἑσταότα, στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Ἥρως Ἰδομενεὺς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
Χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον.
Δὴ τότε γ' αὖον ἄϋσεν ἐρεικόμενος περὶ δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει.
Ἥ ῥά οἱ ἀσπαίρουσα καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν

Ἔγχεος,

Ἔγχεος, ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Ἰδομενεὺς δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν ἀΰσας·
Δηΐφοβ', ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι,
Τρεῖς ἑνὸς ἀντὶ πεφάσθαι, ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι οὕτως
Δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς, οἷος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὃς πρῶτον Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον,
10 Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα,
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα
Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ, νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν
Σοί τε κακὸν, καὶ πατρὶ, καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.
Ὣς φάτο. Δηΐφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἤ τινά που Τρώων ἑταρίσσαιτο μεγαθύμων
Ἂψ ἀναχωρήσας, ἢ πειρήσαιτο καὶ οἶος.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.
Βῆναι ἐπ' Αἰνείαν, τὸν δ' ὕστατον εὗρεν ὁμίλου
20 Ἑσταότ'. αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
Οὕνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν οὔ τι τίεσκεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
Γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴ πέρ τί σε κῆδος ἱκάνει.
Ἀλλ' ἕπευ Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος περ
Γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε δόμοις ἐνὶ τυτθὸν ἐόντα,
Τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἐξενάριξεν.
30 Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ὥς,
Ἀλλ' ἔμεν' ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ὅς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν,
Ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον. αὐτὰρ ὀδόντας
Θήγει ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας,
Ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς, οὐδ' ὑπεχώρει
40 Αἰνείαν ἐπιόντα βοηθόον. αὖε δ' ἑταίρους,
Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν Ἀφαρῆά τε Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον μήστωρας ἀϋτῆς.
Τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Δεῦτε φίλοι, καί μ' οἴῳ ἀμύνετε, δείδια δ' αἰνῶς
Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχὺν, ὅς μοι ἔπεισιν.
Ὃς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν.
Καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅτε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
50 Εἰ γὰρ ὁμηλικίη γε γενοίμεθα τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
Αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες,
Πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Αἰνείας δ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισι.

Δηΐφο-

ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφιέμενος ὄβριμος Ἄρης.] καθ' ὃ μέρος ἐκλύετο ἡ τοῦ δόρατος κίνησις. ἀσπαίρουσα.] κινουμένη, πάλλουσα. οὐρίαχον.] τὸν σαυρωτῆρα τοῦ δόρατος. τουτέστι τὸ ὄπισθεν μέρος. ὃ καὶ γρόσφον καὶ στόρθυγγά φασι. ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι.] 450 ἆρα ἀξίως καὶ δέοντος δοκοῦμέν σοι αὐχεῖν, τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς πεφονευκότες. πελέμιξεν.] ἐδόνησε, διέσεισεν. ἐπίουρον.] φύλακα. τῷ τόνῳ δὲ ἀναγνωστέον προπαροξυτόνως ὡς ἐπίκουρον. ἑταρίσσαιτο.] ἑταῖρον καὶ συνεργὸν λάβοι. δοάσσατο.] ἔδοξε. βῆναι ἐπ' Αἰνείαν.] Τροίας ἁλούσης, Αἰνείας Ἀγχίσην παραλαβὼν τὸν πατέρα, ἔφυγε. ναυαγίῳ δὲ περιπεσὼν περὶ τὸν Ἄθω, ἀνήει σὺν τῷ πατρὶ, καὶ Ἀγχίσης μὲν πρὸς τῷ Καλαύρῳ ὄρει πλησίον Ἀνθέμου ποταμοῦ τελευτᾷ. θάψας δὲ 460 αὐτὸν Αἰνείας, ὅπου καὶ νῦν τάφος ἐστὶν Ἀγχίσου λεγόμενος ἐν Πυαύνῃ. κατὰ βούλησιν τῆς μητρὸς Ἀφροδίτης, πόλιν ἔκτισε τὴν ἀπ' αὐτοῦ Αἰνειάδα προσαγορευθεῖσαν. τελευτήσαντος δὲ τούτου, ὁ ἐξ αὐτῆς γενόμενος παῖς, λάθρα ἐπὶ τὴν πατρῴαν παραγενόμενος, καὶ πόλιν ἀναστήσας, παραλαβών τε τὸν στρατὸν, μετῴκισεν εἰς Ἰταλίαν. ἐπεμήνιεν.] ἐπιμόνως ὠργίζετο. οὔ τι τίεσκεν.] οὐδαμῶς ἐτίμα. κῆδος.] συγγένεια, ὅτε δὲ λύπη. μεμηλώς.] ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα ποιούμενος. τη- 470 λύγετον ὥς.] ὡς παῖδα μονογενῆ. οἰοπόλῳ.] ἤτοι ἐν ᾧ οἶες ἀναστρέφονται, ὅ ἐστι πρόβατα. πολεῖν γὰρ τὸ ἀναστρέφεσθαι. ἢ ἐν ᾧ οἶός τις καὶ μόνος πολεῖται. ἐξ οὗ δηλοῖ τῷ ἐρήμῳ. φρίσσει.] ἵστησι. θήγει.] ἀκονᾷ. ἀσκάλαφον.] ἀσκάλαφος ὁ λίαν σκληρὸς, παρὰ τὸ ἀσκαλὲς τῆς ἁφῆς. ἥβης ἄνθος.] τὸ ἀκρότατον τῆς ἀκμῆς. ὁμηλικίῃ.] ἀντὶ τοῦ ὁμήλικες. ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες.] ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρονοῦντες.

u 2 κήϊλον.]

480

κτίλον.] κριόν. πιόμενα.] πιούμενα. ἐκ βοτάνης.] ἀντὶ τοῦ μετὰ τὴν βοτάνην καὶ νομήν. γάνυται.] διαχεῖται, χαίρει. ξυστοῖσι.] τοῖς ἐξεσμένοις δόρασιν. ἵεντο.] προεθυμοῦντο. θώρηκος γύαλον.] τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος. διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἤφυσε.] διώρυξε καὶ ἀνέσπασε τὰ ἔντερα αὐτοῦ τὸ δόρυ. μεθ' ἑόν.] ἐπὶ τὸ ἴδιον. τρέσσαι.] διαφυγεῖν μετὰ δέους. βάδην ἀπιόντος.] ὑπέρημα ἀπερχομένου. δὴ γὰρ οἱ ἔχε κότον ἐμμενὲς αἰεί.] ἐπιμόνως γὰρ αὐτῷ ὠργίζετο. ἔσχε.] διέσχε, διῆλθεν. οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυστο.] οὐδέπω ἐμεμαθήκει. ἐζήτηται δέ, πῶς θεὸς ὢν ὁ Ἄρης οὐκ ᾔδει περὶ τοῦ υἱοῦ; ῥητέον οὖν, ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οἱ θεοὶ σωματικῶς λαμβανόμενοι, ἀνθρωποειδῶς ἐπίστανται, καὶ ἀθανασίᾳ μόνον διαφέρουσι τῶν ἀνθρώπων, τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται πάθεσι. βριήπυος.] μέγα καὶ βαρὺ βοῶν, παρὰ τὸ ἠπύειν, ὅ ἐστι φωνεῖν. ἐελμένος.] συγκεκλεισμένος. ἐεργόμενοι.] εἰργόμενοι, κωλυόμενοι. πήληκα.] περικεφαλαίαν, λόφον. βόμβησεν.] ἤχησε. πρυμνοῖο βραχίονος.] τοῦ ἐσχάτου ἔχοντος ἀπὸ τῆς ἐκφύσεως τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ νώτου. περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας.] περὶ τὰ μέσα αὐτοῦ τὰς χεῖρας διατείνας καὶ συλλαβών. δυσηχέος.] κακὸν ἦχον φέροντος.

τιτήνας.]

490 Δηΐφοβόν τε, Πάριν τ' ἐσορῶν καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Οἵ οἱ ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν, αὐτὰρ ἔπειτα
Λαοὶ ἕπονθ', ὡσεί τε μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα.
Πιόμεν' ἐκ βοτάνης, γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν.
Ὣς Αἰνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει.
Ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν
Μακροῖσι ξυστοῖσι, περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
Ἀλλήλων, δύο δ' ἄνδρες ἀρήϊοι ἔξοχον ἄλλων,
500 Αἰνείας τε καὶ Ἰδομενεὺς ἀτάλαντοι Ἄρηϊ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν, ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος.
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης,
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην.
Ῥῆξε δὲ οἱ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ', ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
510 Ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιιν ἀφελέσθαι. ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν ὁρμηθέντι.
Οὔτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος, οὔτ' ἀλέασθαι.
Τῷ ῥα, καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο.
Τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος, ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Δηΐφοβος. δὴ γάρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἅμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρὶ
Υἱὸν Ἐνυαλίοιο, δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
520 Ἔσχεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυστο, βριήπυος ὄβριμος Ἄρης,
Υἷος ἑοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
Ἧστο Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος, ἔνθά περ ἄλλοι
Ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν.
Δηΐφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινὴν
Ἥρπασε, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
530 Αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Μηριόνης δ' ἐξαῦτις ἐπάλμενος αἰγυπιὸς ὥς,
Ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, τὸν δὲ Πολίτης
Αὐτοκασίγνητος περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας,
Ἐξῆγεν πολέμοιο δυσηχέος, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους

ὠκέας

Ὠκέας. οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες.
Οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα
Τειρόμενον, κατὰ δ' αἷμα νεουτάτου ἔρρεε χειρός.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει,
Αἰνείας δ' Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας,
Λαιμὸν τύψ', ἐπὶ οἱ τετραμμένον ὀξέϊ δουρί.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη
Καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
Οὔτασ' ἐπαΐξας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
Ἥτ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἱκάνει.
Τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν. ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι,
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων
Παπταίνων, Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος,
Οὔταζον σάκος εὐρὺ παναίολον, οὐδὲ δύναντο
Εἴσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέϊ χαλκῷ
Ἀντιλόχου. περὶ γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Νέστορος υἱὸν ἔρυτο, καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηΐων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
Στρωφᾶτ', οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Σειόμενον ἐλέλικτο, τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν
Ἤ τευ ἀκοντίσσαι, ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι.
Ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
Ἀσιάδην. ὅς οἱ οὖτα σάκος μέσον ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἐγγύθεν ὁρμηθείς, ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων βιότοιο μεγήρας.
Καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ὥστε σκῶλος πυρίκαυστος
Ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης.
Ἂψ δ' ἑτάρων, εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Μηριόνης δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρὶ,
Αἰδοίων τε μεσηγὺ, καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα
Γίγνετ' Ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν.
Ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπηξεν. ὁ δ' ἑσπόμενος περὶ δουρὶ
Ἤσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς, τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
Ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν.
Ὣς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε μίνυνθά περ οὔ τι μάλα δήν.
Ὄφρα οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ' ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἥρως Μηριόνης, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Δηΐπυρον δ' Ἕλενος ξίφει σχεδὸν ἤλασε κόρσην,
Θρηϊκίῳ μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.
Ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα, χαμαὶ πέσε, καί τις Ἀχαιῶν
Μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε.
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἀτρεΐδην δ' ἄχος εἷλε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον.

νεουτάτου.] νεοτρώτου. λαιμόν.] τὸν βρόγχον. ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη.] ἐπικατεύχθη δὲ αὐτῷ ἡ ἀσπὶς, ὅ ἐστιν ἐπικατηνέχθη παρὰ τὸ ἕπεσθαι. θυμοραϊστής.] ὁ τὴν ψυχὴν φθείρων. ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν.] ὅλην δὲ ἀπέτεμε τὴν νωτιαίαν φλέβα. ἔκερσεν.] ἔτεμεν, ἔκειρεν. ἀνὰ νῶτα θέουσα.] κατὰ τὰ νῶτα τεταμένη. περισταδόν.] περιιστάμενοι. στρωφᾶτο.] ἀνεστρέφετο. σειόμενον.] κινούμενον. ἐλέλικτο.] εἱλεῖτο, ἐστρέφετο. ἤ τευ.] ἤ τινος. ἀμενήνωσεν.] ἀσθενῆ γενέσθαι ἐποίησε. βιότοιο μεγήρας.] φθονήσας τοῦ βίου, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς. σκῶλος.] ἀκάνθης εἶδος, ἢ πυρωθεῖσα εὐτονωτέρα γίγνεται. πυρίκαυστος.] περικεκαυμένος, ἡμίφλεκτος. μετασπόμενος.] ἐπιδιώξας, ἐπακολουθήσας. ἔνθα μάλιστα γίγνετ' Ἄρης ἀλεγεινός.] ὅπου ἀλεγεινὴ καὶ δεινὴ γίγνεται ἡ τρῶσις. ἑσπόμενος περὶ δουρί.] κατασχεθεὶς, περιπαρεὶς τῷ δόρατι. ἤσπαιρεν.] ἐσκάριζεν, ἐκινεῖτο. ἰλλάσι.] τοῖς ἐξ ἱμάντων πεπλεγμένοις δεσμοῖς. ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.] ἀπέκοψε δὲ τὴν περικεφαλαίαν. ἀποπλαγχθεῖσα.] ἀποκρουσθεῖσα.

ὁμαρτήδην.] ὁμοῦ ἀφῆκαν. πτυόφιν.] πτύου. πτύον δέ ἐστιν ἐν ᾧ τὰ λελικμημένα γεννήματα ἀναβάλλουσι, χωρίζοντες τοῦ ἀχύρου. ὁ δὲ τύπος παραγωγή. θρώσκωσιν.] ἀποπηδῶσιν. λιγυρῇ.] ὀξέως πνεούσῃ αὔρᾳ. ἐλήλατο.] ἐνεπάγη. ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ.] καλῶς περιεστραμμένῳ θρίῳ. τουτέστιν θριξὶ σφενδόνῃ. οἰὸς γὰρ ἀώτῳ, προβάτου ἄνθει, ὅ ἐστιν θρίῳ. ἔσχετο.] ἐπεκώλυσεν. ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ.] τῷ τοῦ πελέκεως στελεῷ, παρὰ τὸ περιπεπλέχθαι. περὶ οὗ ἦν τῷ ἐλαΐνῳ στελεῷ φησιν. ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.] ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἔτυχον ἀλλήλων. λόφον.] χαίτην. ῥινὸς ὑπὲρ πυμάτης.] τὴν ὑπὲρ τὴν ῥῖνα τόπον, τὸ μέτωπον. λάκεν.] ἐσχίσθη. ὀνοματοποιΐα ὁ ψόφος. τὼ δέ οἱ ὄσσε πὰρ ποσὶν αἱματόεντα.] τὸ δὲ ὑγρὸν τὸ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς διερρύη αὐτοῦ μετὰ τοῦ αἵματος. λείψετέ θην.] καταλείψετε δή. ἄλλης λώβης.] ἄλλης ὕβρεως. οὐκ ἐπιδευεῖς.] οὐκ ἐνδεεῖς, ἀλλὰ πλήρεις ἐστέ. ἐριβρεμέτεω.] μεγάλως ἠχοῦντος. διαφθέρσει.] διαφθερεῖ, ἀπολέσει. ἐπεὶ φιλέεσθε.] ὅτι φιλοφροσύνης καὶ ξενίας ἐτύχετε.

ἀλλὰ

Βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἑλένῳ ἥρωϊ ἄνακτι,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων, ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε.
Τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήδην, ὁ μὲν ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Ἵετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δ' ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ,
Θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν
Θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι,
Πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ,
Ὡς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς, ἑκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ἀτρεΐδης δ' ἄρα χεῖρα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Τὴν βάλεν, ᾗ ῥ' ἔχε τόξον ἐΰξοον, ἐν δ' ἄρα τόξῳ
Ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων
Χεῖρα παρακρεμάσας. τὸ δ' ἐφέλκετο χάλκεον ἔγχος.
Καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάθυμος Ἀγήνωρ.
Αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ
Σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.
Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο,
Ἤϊε. τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ, θανάτοιο τέλος δὲ,
Σοὶ Μενέλαε δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔτασεν, οὐδὲ διαπρὸ διώσατο χαλκὸν ἐλάσσαι.
Ἔσχετο γὰρ σάκος εὐρὺ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
Ἔγχος. ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι χάρη, καὶ ἔλπετο νίκην.
Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Ἆλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ. ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἵλετο καλὴν
Ἀξίνην εὔχαλκον, ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ
Μακρῷ ἐϋξέστῳ, ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.
Ἤτοι ὁ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἱπποδασείης,
Ἄκρον ὑπαὶ λόφον αὐτόν. ὁ δὲ προσιόντα μέτωπον,
Ῥινὸς ὕπερ πυμάτης. λάκε δ' ὀστέα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Πὰρ ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἰδνώθη δὲ πεσών. ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων.
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα.
Λείψετέ θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων,
Τρῶες ὑπερφίαλοι δεινῆς ἀκόρητοι ἀϋτῆς.
Ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἣν ἐμὲ λωβήσασθε κακαὶ κύνες. οὐδέ τι θυμῷ
Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
Ξεινίου, ὅς τέ ποτ' ὔμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν.
Οἵ μευ κουριδίην ἄλοχον, καὶ κτήματα πολλὰ
Μὰψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ.

Νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισι,
Πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Ἀλλά πότ' ἰσχήσεσθε, καὶ ἐσσύμενοί περ Ἄρηος·
Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σε φασὶ περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν, σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
Οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσι
Τρωσὶν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
10 Φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ, καὶ ὕπνου, καὶ φιλότητος,
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,
Τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι,
Ἢ πολέμου, Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἱματόεντα
Συλήσας, ἑτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων.
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Ἔνθά οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος,
20 Ἁρπαλίων, ὅς ῥα πατρὶ φίλῳ ἕπετο πτολεμίζων
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν.
Ὅς ῥα, τότ' Ἀτρεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
Ἐγγύθεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀϊστόν.
Καί ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κατὰ δεξιόν, αὐτὰρ ὀϊστὸς
30 Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρησεν.
Ἑζόμενος δὲ κατ' αὖθι φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων,
Θυμὸν ἀποπνείων, ὥς τε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ,
Κεῖτο ταθείς. ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο.
Ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Ἀχνύμενοι, μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων.
Ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνειῶτος.
Τοῦ δὲ Πάρις, μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη.
40 Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσι,
Τοῦ ὅγε χωόμενος προΐει χαλκήρε' ὀϊστόν.
Ἦν δέ τις Εὐχήνωρ Πολυΐδου μάντιος υἱός,
Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων.
Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,
Νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν.
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι,
50 Τῶ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν,
Νοῦσόν τε στυγερὴν, ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤιχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.

Ἕκτωρ

ἀλλά ποτ' ἰσχήσεσθε.] ἀλλὰ φεύξεσθε ἀπό του. ἀλλὰ ποθι, σύνδεσμος παραπληρωματικός. τουτέστι, πόῤῥω ἐκρατηθήσεσθε. περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων.] φύσει διαφέρειν τῶν λοιπῶν θεῶν. σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.] ἐκ σοῦ δὲ πάντα ταῦτα γίγνονται. ἀτάσθαλον.] ἄδικον. ἐξ ἔρον εἶναι.] προέσθαι τὴν ἐπιθυμίαν, κορεσθῆναι. ἀμφεπένοντο.] περὶ αὐτὸν ἠσχολοῦντο. ἀνέσαντες.] ἀναβιβάσαντες. μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων.] μετ' αὐτῶν δὲ ὁ πατὴρ ἐπορεύετο δάκρυσι καταῤῥεόμενος. ζητεῖται δὲ, πῶς ἀνωτέρω ἀνῃρημένος ὑπὸ Μενελάου ὁ Πυλαιμένης, τὰ νῦν δύναται ἀκολουθεῖν τῷ παιδὶ, καὶ κλαίειν; ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι δύο Πυλαιμένεις Παφλαγόνων ἡγεμόνας συνίστησιν ὁ ποιητής. ὡς Αἴαντας δύο, καὶ Εὐρυβάτας δύο κήρυκας· τὸν μὲν Ἀγαμέμνονος, τὸν δὲ Ὀδυσσέως. ἔνιοι δὲ πιθανῶς μεταγράφουσι, μετὰ δ' οὔ σφισι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων. ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνειῶτος.] ἐπεὶ οὐχ ὁ πατὴρ τιμωρεῖ αὐτῷ, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος χαλεπαίνων ὑπὲρ τοῦ ἀνῃρημένου, Εὐχήνορα τὸν Κορίνθιον ἀναιρεῖ. Κορινθόθι οἰκία ναίων.] ἐν Κορίνθῳ κατοικῶν, τὴν οἰκίαν ἔχων. θωήν.] τὴν ζημίαν. λέγει δὲ τὸ τῆς στρατείας ἐπιζήμιον.

u 4 πρὸς δὲ

πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνε.] προσεβοήθει δὲ καὶ αὐτὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ. χθαμαλώτατον.] κοιλότατον. Ἰάονες.] Ἴωνες. λέγει δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Κρεούσης καὶ Ἐριχθέως καὶ Ξούθου τοῦ Ἕλληνος. ἑλκεχίτωνες.] βαθεῖς χιτῶνας ἔχοντες, ἄζωστοι. Φθῖοι.] οἱ τὴν ὑπὸ Πρωτεσιλάου Φθίαν πόλιν Θετταλίας οἰκοῦντες· οἱ δὲ τὴν ὑπὸ Ἀχιλλέως Φθιῶται καλοῦνται. φαιδιμόεντες.] ἐπιφανεῖς καὶ λαμπροὶ ταῖς πράξεσι. προλελεγμένοι.] προκατηριθμημένοι. ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς.] ἣν ἐγεγαμήκει Ὀϊλεύς. προφθίων.] πρὸ τῶν Φθίων. ναῦφι.] ὑπὲρ τῶν νεῶν. βόε οἴνοπε.] ἤτοι μέλανες, ἢ ξανθοί. τιταίνετον.] τείνουσιν, ἕλκουσι. πρυμνοῖσι κεράεσι.] τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν κεράτων τοῖς πρὸς τὴν ἔκφυσιν. ἀνακηκίει.] ἀναφέρεται. ἀμφὶς ἐέργει.] διείργει, χωρίζει. ὦλκα.] τὴν αὔλακα. τέμνει δέ τε τέλσον ἀρούρης.] τέμνεται δὲ εἰς βάθος γῆς. τέλσον.] τέλος. ἐξεδέχοντο.] διεδέχοντο. οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον ἦτορ.] οὐ γὰρ ὑπέμενον τὴν συστάδην μάχην. συνεκλονέοντο.]

Ἕκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο Διῒ φίλος, οὐδέ τι ᾔδει
Ὅττι ῥά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηϊόωντο
Λαοὶ ὑπ' Ἀργείων, τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
Ἔπλετο. τοῖος γὰρ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Ὤτρυν' Ἀργείους, πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνεν,
Ἀλλ' ἔχεν ᾗ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο
690 Ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων.
Ἔνθ' ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου. 10
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς εἰρυμέναι, αὐτὰρ ὕπερθε,
Τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἔνθα μάλιστα
Ζαχρηεῖς γίνοντο μάχῃ, αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
Ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ, καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες.
Λοκροὶ καὶ Φθῖοι, καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοὶ,
Σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον, οὐδ' ἐδύναντο
Ὦσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ εἴκελον Ἕκτορα δῖον.
Οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν 20
700 Ἦρχ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς. οἱ δ' ἅμ' ἕποντο
Φείδας τε, Στιχίος τε, Βίας τ' ἐΰς. αὐτὰρ Ἐπειῶν
Φυλεΐδης τε, Μέγης, Ἀμφίων τε, Δρακίος τε,
Προφθίων τε, Μέδων τε, Μενεπτόλεμός τε ποδάρκης,
Ἤτοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο,
Ἔσκε Μέδων Αἴαντος ἀδελφεὸς, αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ γαίης ἄπο πατρίδος ἄνδρα κατακτὰς,
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς. 30
Αὐτὰρ ὁ Ἰφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο.
Οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
700 Ναῦφιν ἀμυνόμενοι μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο
Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς
Ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου οὐδ' ἠβαιόν.
Ἀλλ' ὥς τ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον, ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν 40
Πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἱδρώς,
Τὼ μέν τε ζυγὸν οἶον ἐΰξοον ἀμφὶς ἐέργει,
Ἱεμένω κατὰ ὦλκα, τέμνει δέ τε τέλσον ἀρούρης.
Ὣς τὼ παρβεβαῶτε μάλ' ἕστασαν ἀλλήλοισιν,
Ἀλλ' ἤτοι Τελαμωνιάδῃ πολλοί τε, καὶ ἐσθλοὶ,
710 Λαοὶ ἕπονθ' ἕταροι, οἵ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο,
Ὁππότε μιν κάματός τε, καὶ ἱδρὼς γούναθ' ἵκοιτο.
Οὐδ' ἄρ' Ὀϊλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο,
Οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ.
Οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἱπποδασείας. 50
Οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους, καὶ μείλινα δοῦρα.
Ἀλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ,
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο πεποιθότες οἷσιν ἔπειτα
Ταρφέα βάλλοντες, Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
Δή ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι
Μάρναντο

Μάρναντο Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.
Οἱ δ' ὄπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον, οὐδέ τι χάρμης
Τρῶες μιμνήσκοντο, συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.
Ἔνθά κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιθέσθαι.
10 Οὕνεκά τοι περὶ δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Τοὔνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιίδμεναι ἄλλων;
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδὴν,
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐσθλὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι.
Καί τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δ' ἐκ αὐτὸς ἀνέγνω.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
20 Πάντῃ γάρ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηε.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
Οἱ μὲν ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ μάχονται,
Παυρότεροι πλεόνεσσι κεδασθέντες κατὰ νῆας.
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλει ἐνθάδε πάντας ἀρίστους.
Ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλὴν,
Ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν,
Αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, ἦ κεν ἔπειτα
30 Πὰρ νηῶν ἔλθοιμεν ἀπήμονες. ἦ γὰρ ἔγωγε
Δείδω, μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται Ἀχαιοὶ
Χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἆτος πολέμοιο
Μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας, ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους,
40 Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιόω πολέμοιο.
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.
Ἦ ῥα, καὶ ὁρμήθη ὄρεϊ νιφόεντι ἐοικὼς
Κεκληγὼς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἠδ' ἐπικούρων.
Οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην Ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
Πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἕκτορος ἔκλυον αὐδήν.
Αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα καὶ Ἄσιον Ὑρτάκου υἱὸν,
10 Φοίτα ἀνὰ προμάχους διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
Τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας οὐδ' ἀνολέθρους.
Ἀλλ' οἱ μὲν δὴ νηυσὶν ἔπι πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
Οἱ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης

720 συνεκλονέοντο.] συνεταράσσοντο. λευγαλέως.] ὀλεθρίως, ἀδόξως. παραρρητοῖσι.] παραμυθητικοῖς, παραινετικοῖς. περιίδμεναι.] περισσῶς εἰδέναι. ἅμα.] νῦν ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. ἐπαυρίσκονται.] ἐπαπολαύουσιν. μάλιστα δ' ἐκ αὐτὸς ἀνέγνω.] ἐξαιρέτως δὲ καὶ αὐτὸς ἐγνώρισε τὸ διὰ συνέσεως ἀγαθόν. πάντῃ γάρ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηε.] πανταχόθεν γάρ σε περιεκυκλώσαντο οἱ πολέμιοι. ἐπιφρασσαίμεθα.] ἐπινοήσαιμεν. πέσωμεν.] ἐμπέσωμεν,
730 εἰσέλθωμεν. μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται Ἀχαιοὶ χρεῖος.] μή πως τὴν χθεσινὴν ἧτταν ἀποδώσουσιν ἡμῖν οἱ Ἕλληνες ὥσπερ σταθμῷ δεδανεικότες. μηδέπω γὰρ νομισμάτων ὑπαρχόντων, σταθμῷ ἐδάνειζον οἱ ἀρχαῖοι χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ τὰ παραπλήσια. χρεῖος.] δάνειον. σχήσεσθαι.] ἀποπαύσασθαι. ἅδε.] ἤρεσκεν. ἀντιόω.] ἀπαντήσω, μεταλήψομαι. Ἀγαπήνορα.] ἀγαπῶντα τὴν ἀνδρίαν, πολεμικόν. ἀπήμονας.] ἀβλαβεῖς, ἀσινεῖς. τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν
740 ἀπήμονας οὐδ' ἀνολέθρους.] συλληπτικῶς πέφρασεν. ἀντὶ τοῦ τοὺς μὲν οὐκ ἀπήμονας, τοὺς τετρωμένους· τοὺς δὲ οὐκ ἀνολέθρους, τοὺς ἀνῃρημένους. βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.] ἀντὶ τοῦ, οἱ μὲν ἀπὸ μήκους βεβλημένοι δόρατι ἢ ἰῷ, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγὺς τετρωμένοι ξίφει, ἤ τινι τοιούτῳ.

θαρσύνοντα.]

750

760

Δῖον Ἀλέξανδρον Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, προσέφη αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
Ποῦ τοι Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας, ἠδ' Ἄσιος Ὑρτάκου υἱός;
Ποῦ δέ τοι Ὀθρυονεὺς, νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης
Ἴλιος αἰπεινὴ, νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος. 10
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάασθαι,
Ἄλλοτε δή ποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
Μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ.
Ἐξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἑταίρων,
Ἐκ τοῦ δ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσι
Νωλεμέως, ἕταροι δὲ κατέκταθεν οὓς σὺ μεταλλᾷς,
Οἴω Δηΐφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος, 20
Οἴχεσθον μακρῇσι τετυμμένω ἐγχείῃσιν,
Ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα, φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.
Νῦν δ' ἄρχ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ' οὐδέ τι φημὶ
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι.
Γὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν.
Ὣς εἰπὼν, παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως.
Βὰν δ' ἴμεν, ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν. 30
Ἀμφί τε Κεβριόνην καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Φάλκην Ὀρθαῖόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολυφοίτην,
Πάλμυν τ', Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ' υἷ' Ἱπποτίωνος,
Οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοί,
Ἠοῖ τῇ προτέρῃ, τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,
Ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἶσι πέδονδε,
Θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἁλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ
Κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Κυρτὰ φαληριόωντα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα. 40
Ὣς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι
Χαλκῷ μαρμαίροντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Ἕκτωρ δ' ἡγεῖτο βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Ῥινοῖσιν πυκινὴν, πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
Ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι, φαεινὴ σείετο πήληξ.
Πάντῃ δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων, 50
Εἴ πως οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβῶντι.
Ἀλλ' οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο μακρὰ βιβάσθων·
Δαιμόνιε σχεδὸν ἐλθὲ, τίη δειδίσσεαι αὔτως
Ἀργείους, οὔ τοί τι μάχης ἀδαήμονές εἰμεν,

Ἀλλά

θαρσύνοντα.] παρορμῶντα. νῦν τοι σῶς ὄλεθρος.] νῦν οὐδὲν ἐλλείπει σοι πρὸς ἀπώλειαν. ἄλλοτε.] ἐν ἄλλῳ καιρῷ. ἐρωῆσαι πολέμοιο μέλλω.] ἔοικα ἠμεληκέναι τοῦ πολέμου. ἀνάλκιδα.] ἄθυμον. τετυμμένω.] τετρωμένω ἐκ χειρός. Ἀσκανίης.] Ἀσκανία, πόλις Φρυγίας. ἀμοιβοί.] ἤτοι δὲ ἀμοιβῆς καὶ ἐναλλάξεως παραγεγονότες συμμαχῆσαι τοῖς Τρωσὶν, ἀντὶ τῶν πρότερον συνελθόντων αὐτοῖς πολιτῶν. διὰ γὰρ τὸ ἤδη δέκα ἔτη τὸν πόλεμον ἀνύεσθαι οἱ πρῶτοι κεκμηκότες κατὰ μάχην. ἰσαρίθμων αὐτοῖς ἄλλων ἀποστελλομένων ἀπεπέμποντο ὡς οἶκος δὲ ἀμοιβῆς ἀμυνόντες, ἢ οἱ ἀμοιβὴν ἀποδιδόντες τῷ Πριάμῳ. διὰ τὸ καὶ αὐτὸν συμμαχῆσαι Φρυξὶν ἐπιφέρει, ἠοῖ τῇ προτέρῃ. λέγει γὰρ ἐν τῷ καταλόγῳ· Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής. ἢ ἀμοιβοὶ, πεζοί. διὰ γὰρ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ποδῶν γίγνεται τῶν πεζῶν ἔφοδος. ἠοῖ τῇ προτέρῃ.] τῇ χθὲς ἡμέρᾳ. ὑπὸ βροντῆς.] ἀντὶ τοῦ μετὰ βροντῆς. πέδονδε.] εἰς τὸ ἔδαφος. θεσπεσίῳ ὁμάδῳ.] θείῳ θορύβῳ. ἁλί.] τῇ θαλάσσῃ. παφλάζοντα.] ἠχοῦντα, ἀναζέοντα. ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. κυρτά.] ὑψηλά. φαληριόωντα.] λευκανίζοντα. τουτέστι λευκαινόμενα ὑπὸ ἀφροῦ. πρὸ μέν τ' ἄλλα αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα.] ἄλλα πρὸ ἄλλων, τουτέστιν ἐπάλληλα, πυκνά. ἐπελήλατο.] ἐπικατεσκεύαστο. ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.] περὶ δὲ τοῖς κροτάφοις αὐτοῦ ἐσείετο ἡ περικεφαλαία σφοδρῶς ἐνεργοῦντος. οὐ σύγχει.] οὐκ ἐθορύβει, οὐκ ἐτάραττε. βιβάσθων.] διαβάς. δειδίσσεαι.] εἰς δέος ἄγεις, ἐκφοβεῖς.

ἀδαήμο-

Ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
Ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν
Νῆας, ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν
Ἦ κε πολὺ φθαίη εὖ ναιομένη πόλις ὕμιν,
Χερσὶν ὑφ' ὑμετέρῃσιν, ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι, ὁππότε φεύγων
Ἀρήσῃ Διὶ πατρὶ, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι,
10 Θάσσονας ἰρήκων, ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους,
Οἵ σε πόλινδ' οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης. ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν,
Θάρσυνος οἰωνῷ. ὁ δ' ἀμείβετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Αἶαν ἁμαρτοεπὲς βουγάϊε, ποῖον ἔειπες;
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς αἰγιόχοιο
Εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
20 Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε, κακὸν φέρει Ἀργείοισι
Πᾶσι μάλ'. ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφήσεαι, αἴ κε ταλάσσῃς
Μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρόν, ὅ τοι χρόα λειριόεντα
Δάψει, ἀτὰρ Τρώων κορέσεις κύνας ἠδ' οἰωνοὺς,
Δημῷ καὶ σάρκεσσι πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδ' ἐλάθοντο
30 Ἀλκῆς, ἀλλ' ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους.
Ἠχὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγάς.

40

ἀδαήμονες.] ἀμαθεῖς. Διὸς μάστιγι.] τῇ Διὸς πληγῇ, τῷ κεραυνῷ. ἦ θήν.] οὕτως δή. ἐξαλαπάξειν.] κενώσειν, πορθήσειν. φθαίη.] φθάσει. ἰρήκων.] ἱεράκων. ἐστὶ δὲ εἶδος ἀετοῦ. κονίοντες.] κονιορτὸν ἐγείροντες. δεξιός.] αἴσιος, ἀγαθός. θάρσυνος.] τεθαρρηκώς. ἁμαρτοεπές.] ἁμαρτάνων τοῦ σκοποῦ τῶν λόγων. βουγάϊε.] μεγάλως ἐπὶ σοῦ αὐτῷ ἀγλαϊζόμενε καὶ γαυριῶν, ἢ βουργέτα.
720 πεφήσεαι.] ἀναιρεθήσῃ, φονευθήσῃ. ταλάσσῃς.] τλῇς, ὑπομένῃς. λειριόεντα.] εὐανθῆ, τρυφερὸν, ἢ λιπαρόν. δάψει.] διακόψει, τρώσει. Διὸς αὐγάς.] τὰς Διὸς ἀπολάμψεις.

730

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ξ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀγαμέμνων συλλαβὼν τοὺς τραυματίας καὶ Νέστορα σὺν αὐτοῖς, ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἥρα δὲ τὸν κεστὸν λαβοῦσα παρὰ τῆς Ἀφροδίτης, κατέρχεται, καὶ τὸν ὕπνον πείσασα, κοιμίζει τὸν Δία. Ποσειδῶν δὲ τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖ. καὶ πολὺς φόνος γίνεται τῶν Τρώων. Αἴας δὲ λίθῳ βαλὼν Ἕκτορα, πλήσσει. ὁ δὲ ἀναγαγὼν αἷμα, λειποψυχεῖ. ἀριστεύει δὲ καὶ Αἴας ὁ Λοκρός.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ξ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης.] σφόδρα συνετὸς εἰσάγεται ὁ Νέστωρ, μὴ νικώμενος ὑπὸ μέθης τὸν λογισμόν. ἔλαθε.] σημαίνει καὶ τὸ ἐκ προαιρέσεως μαθόντα παραπέμψασθαι, ὡς τὸ, καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης λιθόμην. ἰαχή.] ἠχή, κραυγή. ἔμπης.] ὅμως. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ὁμοίως. ἐζήτηται δὲ πῶς ὁ Νέστωρ ἐπὶ τοσοῦτον πίνει χρόνον, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων τῆς λάμβδα. καὶ ῥητέον, ὅτι οὐ τοσοῦτον χρόνον ἔπινεν, ἀλλ' Ὅμηρος κατὰ παρέκτασιν ἀπαγγείλας τὰς πράξεις, βουληθείς τε ἐπὶ τὸν Νέστορα ἐπανελθεῖν, ἀπὸ ταύτης τῆς πράξεως ἤρξατο, ἣν πρὸ αὐτοῦ κατέλιπε ποιοῦντα. ὅπως ἔσται.] ἀντὶ τοῦ ὅπως γενήσεται. τὸ ἔσται διαφέρει τοῦ γενήσεται. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος, ὡς, ἔσται ἔρδων ὅδε. τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος, γενήσεται παῖς. αἴθοπα οἶνον.] νῦν ἐρυθρόν. λούσῃ ἀπὸ βρότον.] ἀπολούσῃ τὸν μολυσμὸν τοῦ ἀνθρωπείου αἵματος. αἱματόεντα.] ᾑματωμένον. τάχα.] ταχέως. εἴσομαι.] γνώσομαι, ἢ φανήσομαι. περιωπήν.] τόπον ὑψηλὸν, ἐξ οὗ περιωπίσασθαι καὶ περιβλέψαι ἔστι πάντα. ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.] πιθανῶς, ὁ νέος εἰσῆκται κεχρημένος τῇ χρυσῇ ἀσπίδι. προείρηκε γὰρ περὶ αὐτῆς ὁ Ποιητής. ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, αἴκε λάβωμεν ἀσπίδα Νεστορέην. τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει. πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι κανόνας τε καὶ αὐτήν. ἀκαχμένον.] ἐστομωμένον, ὠξυμμένον. ἀεικές.] ἀπεοικὸς, ἀπρεπές. ὀρινομένους.] ταρασσομένους. κλονέοντας.] ταράσσοντας. ἐρέριπτο.] κατεβέβλητο, κατήρειπτο. ἔστι δὲ ῥῆμα ἐρείπω, ὃ σημαίνει τὸ πίπτω. ἤριπε δ' ὡς ὅτε τίς δρῦς, ἢ ἀχερωΐς. σημαίνει δὲ καὶ τὸ καταβάλλω, οὗ γίγνεται παθητικὸν ἐρείπομαι, ἀντὶ τοῦ καταβάλλομαι. καὶ ἤρειμμαι παθητικὸς παρακείμενος. καὶ ἠρείμμην ὑπερσυντέλικος. ἤρειπτο, καὶ Ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμὸς ἐρήρειπτο, καὶ κατὰ συστολὴν ἐρέριπτο. πορφύρῃ.] μελαίνει, ταράσσει. κύματι κωφῷ.] τῷ δίχα ἀνέμου ἐπαιρομένῳ τῷ ἀψόφῳ, καὶ μηδένα ἦχον ἀποτελοῦντι. μηδέπω γὰρ ἀνέμου συγκινοῦντος τὸ κῦμα ἠρεμεῖ. ὀσσόμενον.] ἤτοι προσδεχόμενον, ἢ προσημαῖνον. λιγέων.] σφοδρῶς πνεόντων, ὀξέων. λαιψηρά.] ταχέα. κέλευθα.] τὰς θαλασσίους ὁρμάς. αὔτως.] νῦν ἀπράκτως. προκυλίνδεται.] προσωτέρω κυλίεται. οὐδ' ἑτέρωσε.] οὐδ' ὄπισθεν. ἵν' ᾖ ἀπὸ κοινοῦ τὸ κυλίνδεται, ὅ ἐστιν οὐδ' ὄπισθεν ἀνακάμπτει τὸ κῦμα. κεκριμένον.] ἀφωρισμένον, ἢ στερεὸν καὶ σφοδρόν. ἐκ Διός.] ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν νεφελῶν. οὖρον.] τὸν ὁρμῆς αἴτιον. ὥρμαινε.] διενοεῖτο. δαϊζόμενος κατὰ θυμόν.] διχῆ μεριζόμενος τῷ σκέμματι τὸν λογισμὸν, τουτέστιν ἐπὶ πολλὰ τὸν λογισμὸν μεταφέρων καὶ διασκοπούμενος. ἴοι.] πορεύοιτο. δοάσσατο.] ἔδοξε. κέρδιον.] κρεῖσσον, ὠφελιμώτερον. λάκεν.] ἤχει, ἐψόφει. ἀτειρής.] ἄτρωτος, ἀκαταπόνητος, ἀτειρόμενος.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ξ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ξῖ, Κρονίδην ὕπνῳ λεχέεσσί τ' ἤπαφεν Ἥρη.

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης,
Ἀλλ' Ἀσκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Φράζεο δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον,
Εἰσόκε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη
Θερμήνῃ, καὶ λούσῃ ἄπο βρότον αἱματόεντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν.
Ὡς εἰπὼν, σάκος εἷλε τετυγμένον υἷος ἑοῖο,
Κείμενον ἐν κλισίῃ Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο,
Χαλκῷ παμφαῖνον, ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Στῆ δ' ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ' εἴσιδεν ἔργον ἀεικές,
Τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Τρῶας ὑπερθύμους, ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
Ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα
Αὔτως, οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται, οὐδ' ἑτέρωσε
Πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον.
Ὡς ὁ γέρων ὥρμαινε, δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν
Διχθάδ', ἢ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠὲ μετ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Βῆναι ἐπ' Ἀτρεΐδην, οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον
Μαρνάμενοι, λάκε δέ σφι περὶ χροῒ χαλκὸς ἀτειρὴς,
Νυσσομένων ξίφεσίν τε, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.

Νέστορι

Νέστορι δὲ ξύμβλωντο διοτρεφέες βασιλῆες,
Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων.
Πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες.
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, τὰς γὰρ πρώτας πεδίονδε
Εἴρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνῃσιν ἔδειμαν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν ἐδυνήσατο πάσας
Αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν, στείνοντο δὲ λαοί,
Τῷ ῥα προκρόσσας ἔρυσαν, καὶ πλῆσαν ἁπάσης
Ἠϊόνος στόμα μακρὸν, ὅσον συνεέργαθον ἄκραι,
Τῷ ῥ' οἵγ' ὀψείοντες ἀϋτῆς καὶ πολέμοιο
Ἔγχει ἐρειδόμενοι κίον ἀθρόοι, ἄχνυτο δέ σφιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν, ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιὸς
Νέστωρ, πτῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ὦ Νέστορ Νηλιάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Τίπτε λιπὼν πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις;
Δείδω, μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ.
Ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων
Μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι.
Πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτεῖναι δὲ καὶ αὐτούς.
Κεῖνος θ' ὣς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται·
Ὢ πόποι, ἦ ῥα καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥσπερ Ἀχιλλεύς,
Οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ἤδη ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως,
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
Τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν ᾧ ἐπέπιθμεν
Ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι.
Οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσι
Νωλεμὲς, οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης μάλα περ σκοπιάζων,
Ὁπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται,
Ὡς ἐπιμὶξ κτείνονται, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει,
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Εἴ τι νόος ῥέξει. πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
Δύμεναι, οὐ γάρ πως βεβλημένον ἐστὶ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Νέστορ, ἐπειδὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσι μάχονται,
Τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον οὐδέ τι τάφρος,
Ἧι ἔπι πόλλ' ἔπαθον Δαναοὶ, ἔλποντο δὲ θυμῷ.
Ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι,
Οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
Ἤδεα μὲν γὰρ, ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνεν,
Οἶδα δὲ νῦν ὅτι τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσι

μένος ὑπὸ Ἄρεος. ξύμβλωντο.] συνέτυχον. πὰρ νηῶν.] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῶν νηῶν. βεβλήατο.] βεβλημένοι ἦσαν. πολλόν.] πολύ. χαδέειν.] χωρῆσαι. στείνοντο.] ἐστενοχωροῦντο διὰ τὸ πλῆθος. προκρόσσας εἴρυσαν.] ἄλλην πρὸ ἄλλης παραλλήλως ἀνείλκυσαν κλιμακηδὸν καὶ ἀντιπαρέταξαν αὐτὰς ἀλλήλαις. κρόσσαι γὰρ καλοῦνται αἱ τειχομάχοι κλίμακες. πλῆσαν.] ἐπλήρωσαν, ἐγέμισαν. ἠϊόνος στόμα.] τὴν ἀρχὴν, τὴν εἰσβολὴν τοῦ αἰγιαλοῦ. ὅσον συνεέργαθον ἄκραι.] ὅσον τὸ διάστημα, ὃ συνέκλειον καὶ συνεδέσμουν αἱ τοῦ Ἑλλησπόντου ἄκραι τὸ Ῥοίτειον καὶ Σίγειον. ὀψείοντες.] ὀπτικῶς ἔχοντες, θέλοντες ἰδεῖν. ἐρειδόμενοι.] ἐπερειδόμενοι, στηριζόμενοι. πτῆξε δὲ θυμόν.] τὸ εὔρωστον καὶ εὔθυμον τῆς ἑκάστου ψυχῆς εἰς δέος ἤγαγε. γράφεται δὲ καὶ πῆξαι, ἵν' ᾖ ἀκίνητον ἐποίησεν. ἑτοῖμα.] εὔληπτα, φανερά. τετεύχαται.] κατεσκεύασται. παρατεκτήναιτο.] παρατεχνάσαιτο, ἐπινοήσειε. κατερήριπε.] κατηνέχθη, κατέπεσεν. ἐπέπιθμεν.] ἐπεπίθειμεν, ἐπεπιστεύκειμεν. ἄρρηκτον.] στερεόν. εἶλαρ.] ἀσφάλεια. ἀλίαστον.] ἀδιάλειπτον. οὐκ ἔχραισμεν.] οὐκ ἐβοήθησεν. ᾔδεα.] ᾔδειν, ἠπιστάμην. κυδαίνει.]

Κυδαίνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
Νῆας ὅσαι πρῶται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης,
Ἕλκωμεν, πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν.
Ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας.
Οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακὸν, οὐδ' ἀνὰ νύκτα.
Βέλτερον ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν, ἠὲ ἁλώῃ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρεΐδη ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων
Οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
Σημαίνειν, μὴ δ' ἄμμιν ἀνασσέμεν, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Ἐκ νεότητος ἔδωκε, καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
Ἀργαλέους πολέμους, ὄφρα φθιόμεσθα ἕκαστος.
Οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
Καλλείψειν, ἧς εἵνεκ' ὀϊζύομεν κακὰ πολλά.
Σίγα, μή τις ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ
Μῦθον, ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο,
Ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν,
Σκηπτοῦχός τ' εἴη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ,
Τόσσοι ὅσοισιν σὺ μετ' Ἀργείοισιν ἀνάσσεις.
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες,
Ὃς κέλεαι πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς,
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλα δ' ἑλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται ἐπικρατέουσί περ ἔμπης.
Ἡμῖν δ' αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιρρέπῃ, οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ
Σχήσουσιν πόλεμον, νηῶν ἅλα δ' ἑλκομενάων,
Ἀλλ' ἀποπταίνουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.
Ἔνθά κε σὴ βουλὴ δηλήσεται ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
Ἀργαλέῃ, ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼν ἀέκοντας ἄνωγα
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλα δ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Νῦν δ' εἴη ὃς τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
Ἢ νέος, ἠὲ παλαιὸς, ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε, βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἐγγὺς ἀνὴρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν, αἴ κ' ἐθέλητε
Πείθεσθαι, καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος, Οὕνεκα

κυδαίνει.] δοξάζει. πρῶται.] ἐν τῇ ἀρχῇ, ἐν τῇ ἄκρᾳ. εἰρύαται.] ἑλκυσμέναι εἰσίν. ὕψι.] ἐφ' ὕψους. τὸ ὑγρὸν γὰρ ὑψηλότερον τῆς γῆς. διὸ ἀνάπλους μὲν ἀναγωγή, κατάπλους δέ, ἡ προσόρμισις. νὺξ ἀβρότη.] ἀμβροσία θεία, οἱονεὶ ἀβρότη. ἔστι γὰρ ἱερὰ τῶν θεῶν ἡ νύξ, ἐν ᾗ βροτὸς οὐκ ἀναστρέφεται. ὁ βροτὸς, βαρυτόνως, τὸ τισὶ μολυσμὸς καὶ φόνος οὐ γίνεται. ἢν καὶ τῇ.] ἐὰν ὅλως καὶ διὰ αὐτῆς. ζητεῖται δὲ πῶς ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως ἀστρατήγως φυγὴν προστάσσει τοῖς Ἕλλησι λέγειν· νῆες ὅσαι πρῶται. ῥητέον οὖν ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων γιγνώσκων αὐτοὺς μὴ φευξομένους διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν, καὶ ὅτι οὐ λαθεῖν ἠδύναντο τοὺς πολεμίους, ἐπιτρέπει αὐτοῖς φεύγειν, ἵνα μὴ δόξῃ παρὰ δύναμιν κατέχων αὐτοὺς ἐνικᾶν καθ' ἑαυτὸν χρησίμου αἴτιος γενέσθαι τοῦ πάντας ἀπολέσθαι. τοὐναντίον δὲ εὔνοιαν ἑαυτῷ πορίσηται, διὰ τὸ πᾶν ὁτιοῦν αἱρεῖσθαι ποιεῖν καὶ ὑπομένειν καὶ τὴν ἐκ τῆς φυγῆς ἀδοξίαν ἕνεκεν τῆς ἐκείνων σωτηρίας. ἕρκος ὀδόντων.] περιφραστικῶς οἱ ὀδόντες, ἢ τροπικῶς αὐτὰ τὰ χείλη. οὐλόμενε.] ὀλεθριώτατε, ἢ ὄλεθρον τοῖς Ἕλλησι παρασκευαστικέ. ἀεικελίου.] εὐκαταφρονήτου, ὅ ἐστιν εὐτελοῦς, κακοῦ. σημαίνειν.] νῦν ἄρχειν. τολυπεύειν.] κατεργάζεσθαι μεταφορικῶς. ἰδίως γὰρ τολύπη καλεῖται τὸ κατειργασμένον ἔριον. φθιόμεσθα.] φθαρῶμεν, ἀπολώμεθα. καλλείψειν.] καταλείψειν. ὀϊζύομεν.] κακοπαθοῦμεν. ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο.] ὃν οὐκ ἂν εἴποι συνετὸς καὶ σώφρων ἀνήρ. διὰ στόμα γάρ, ἀντὶ τοῦ διὰ στόματος. ἄρτια βάζειν.] ὑγιῆ καὶ ἁρμόδια λέγειν. ὠνοσάμην.] ἐμεμψάμην. συνεσταότος.] συνεστῶτος. εὐκτά.] εὐχῆς ἄξια. ἐπιρρέπῃ.] ἐπηρτημένος, καταρρεπὴς ᾖ. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ ζυγοστατουμένων σωμάτων. σχήσουσιν.] ὑπομενοῦσιν, ἀνθέξουσιν. ἀποπταίνουσιν.] ἤτοι εἰς τὰς ναῦς ἀποβλέψουσιν, ἢ ἀλλαχόσε ὅπη φεύξονται. ἐρωήσουσιν.] ὑποχωρήσουσιν, ἀμελήσουσι. δηλήσεται.] βλάψει. καθίκεο.] καθήψω, ἐλύπησας. ἐνιπῇ.] ἐπιτιμήσει, ὠδὴν πλήξει. εἴη.] ἴσω, φανείσθω. μῆτιν.] γνώμην. ἐνίσποι.] εἴποι, φράσοι. παλαιός.] πρεσβύτερος, γέρων. ἀσμένῳ.] ἑκόντι, χαίροντι. ἐγγὺς ἀνήρ.] ἀντὶ τοῦ ὁ συμβουλεύσων. ζητεῖται δὲ διατί νῦν Διομήδης συμβουλεύει, καὶ οὐ Νέστωρ. ῥητέον δὲ ὅτι τὸ μὲν γῆρας ἐν τοῖς δεινοῖς ἐστιν ἐπισχετικόν, ἡ δὲ νεότης θαρσαλεωτέρα. ἄλλως τε καὶ Διομήδης ἐν τῇ προτέρᾳ συμβουλῇ θαυμασθεὶς, νῦν μᾶλλον τεθάρρηκε, καὶ προείρηκε τῶν πρεσβυτέρων τοὺς λόγους, μετ' ὀργῆς μέμψιν γεγενῆσθαι. ματεύσομεν.] ἤτοι ματαιοπραγήσομεν, ἢ ἀντὶ τοῦ ζητήσομεν. κότῳ ἀγάσησθε.]

γενεῆφιν.] ἡλικίᾳ. ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψεν.] ἀντὶ τοῦ ὃς ἐν Θήβαις ἐτελεύτησεν ἐν τῷ θηβαϊκῷ πολέμῳ. χυτὴ γὰρ ἡ τοῖς τεθνεῶσιν ἐπιχεομένη γῆ. ἀρετῇ.] εὐδαιμονίᾳ, ἀνδρείᾳ. αὐτόθι μεῖνε.] ἐν τῷ τόπῳ ἔμεινε. πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη πλαγχθείς. ὡς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.] εὐσχημόνως. ὁ Διομήδης παρεσιώπησε τὴν τοῦ πατρὸς φυγήν. Τυδεὺς γὰρ ἀνελὼν Λυκοπέα καὶ Ἀλκάθουν ἑαυτοῦ παῖδας, ἔφυγεν. ἡ δὲ ἀληθεστέρα ἱστορία ἐστὶν αὕτη. Τυδεὺς ὁ Οἰνέως αἰτωλὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀνδρειότατος δὲ τῶν κατ' αὐτὸν γενόμενος, ἔτι νέος ὢν ἐθεάσατο τὸν πατέρα διὰ γῆρας ὑπὸ τῶν ἀγρίου παίδων τῆς βασιλείας ἐκβαλλόμενον, διὸ πάντας ἀναιρεῖ τούς τε ἀνεψιοὺς καὶ σὺν αὐτοῖς ἀκουσίως ἀδελφόν. φεύγων δ' εἰς Ἄργος πρὸς Ἄδραστον βασιλέα τῆς χώρας, καθαρσίων τε τυγχάνει πρὸς αὐτοῦ, καὶ γαμεῖ τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Δηϊπύλην. ἡ ἱστορία παρὰ φερεκύδῃ. νάσθη.] ἀπῳκίσθη. πλαγχθείς.] ἀποπλανηθείς. καὶ ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος διὰ τὴν φυγήν.

Οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν,
Πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι
Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο.
Ὤικεον δ' ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος ἠδὲ μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεὺς
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ, ἀρετῇ δ' ἦν ἔξοχος αὐτῶν.
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη
Πλαγχθεὶς, ὡς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
Ἀφνειὸν βιότοιο. ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι
Πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς.
Πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε, κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐγχείῃ, τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν ὡς ἐτεόν περ.
Τῶ οὐκ ἄν με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες
Μῦθον ἀτιμήσητε πεφασμένον, ὅν κεν ἐῢ εἴπω.
Δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηϊοτῆτος
Ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἕλκεϊ ἕλκος ἄρηται.
Ἄλλους δ' ὀτρύνοντες ἐνήσομεν, οἳ τὸ πάρος περ
Θυμῷ ἦρα φέροντες ἀφεστᾶσ', οὐδὲ μάχονται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχεν κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε παλαιῷ φωτὶ ἐοικὼς.
Δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀτρεΐδη, νῦν δή που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
Γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν
Δερκομένῳ, ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε.
Σοὶ δ' οὔπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν,
Ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Εὐρὺ κονίσουσιν πεδίον, σὺ δ' ἐπόψεαι αὐτοὺς
Φεύγοντας προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς εἰπὼν, μέγ' ἄϋσεν ἐπεσσύμενος πεδίοιο,
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι

Ἀνδρες

Ἀδρήστοιο θυγατρῶν.] προσληπτέον τὸ μίαν, τὴν Δηϊπύλην. διατί νῦν ὁ Διομήδης ἑαυτὸν γενεαλογεῖ; ῥητέον ὅτι πάνυ ῥητορικῶς. δεῖ γὰρ ἐν ταῖς συμβουλαῖς προαποδεικνύειν ὡς εἰσὶν οὐχ οἱ τυχόντες, ἀλλὰ τῶν πάνυ ἐνδόξων. ἵν' οὕτως τῷ ἀξιώματι πείσωνται. ἅλις.] δαψιλῶς, ἱκανῶς. πυροφόροι.] σιτοφόροι. ὄρχατοι.] αἱ ἐπίστιχοι φυτεῖαι, κῆποι. πρόβατα.] πάντα τὰ τετράποδα ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πρόβατα. διὰ τὸ πρὸ τῶν ὀπισθίων βάσεων, ἑτέρας ἐμπροσθίους ἔχειν. καθ' ὃ καὶ Ἡσίοδός φησι· χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις. ἔσκεν.] ἦν, ὑπῆρχεν. κέκαστο.] ἐκεκόσμητο, ἐνίκα. τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν.] ταῦτα εἰκὸς ὑμᾶς ἀκηκοέναι. ὡς ἐτεόν περ.] ὡς ἀληθές. γένος κακόν.] δυσγενῆ. φάντες.] λογισάμενοι, εἰπόντες. πεφασμένον.] νῦν φανερῶς εἰρημένον. οὐτάμενοι.] τετρωμένοι. ἀνάγκῃ.] διὰ τὴν ἀνάγκην. ἐχώμεθα.] ἀπεχώμεθα. ἐκ βελέων.] ἔξω τῶν βελῶν. μή πού τις ἐφ' ἕλκει ἕλκος ἄρηται.] μή τις τραυματείας ὑπάρχων, τραῦμα ἕτερον λάβῃ. ἐνήσομεν.] παρορμήσομεν, ἐμβαλοῦμεν τοῖς πολεμίοις. θυμῷ ἦρα φέροντες.] χαριζόμενοι τῇ ψυχῇ τὴν ἀργίαν. ἀλαοσκοπιήν.] μάταιον καὶ τυφλὸν τὸν σκοπόν. ἀλαὸς γὰρ, ὁ τυφλός. ἐννοσίγαιος.] κινησίγαιος. ἔνοσις γὰρ ἡ κίνησις. μετ' αὐτοὺς ἦλθε.] ἀντὶ τοῦ πρὸς αὐτοὺς ἦλθεν. ὀλοόν.] ὀλέθριον. φύζαν.] τὴν μετὰ δέους φυγήν. δερκομένου.] ὁρῶντος. ἔνι.] ἔνεισιν, ὑπάρχουσιν. οὐδ' ἠβαιαί.] οὐδὲ ὀλίγαι. σιφλώσειε.] τυφλώσειεν, ἐπίψογον ποιήσειε. σιφλὸς γὰρ καλεῖται ὁ ψόγος. κονίσουσι.] κόνεως πληρώσουσιν. ἐκ δὲ τοῦ παρακολουθοῦντος νοεῖται, τὸ φεύξονται. οἱ γὰρ φεύγοντες κατὰ τὸν δρόμον ἐγείρουσι κόνιν. ὄψεαι.] θεάσῃ. ἐννεάχιλοι.] ἐννακισχίλιοι. πῶς δέ φησιν ὁ Ποσειδῶν,

ὁμοιωθεὶς πρεσβύτῃ ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν φθέγγεται. καὶ ῥητέον, ὅτι τῇ μὲν ὄψει πρεσβύτης ἐφαίνετο, τῇ φωνῇ δὲ τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν ἐνεδείκνυτο. ἐπίαχον.] ἐπεβόησαν. ἐκ στήθεσφιν.] ἐκ τῶν στηθῶν. ἄλληκτον.] ἄπαυστον. στᾶσ'.] τὸ πλῆρες στᾶσα. ἀπὸ ῥίου.] ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ ὄρους. ποιπνύοντα.] ἐνεργοῦντα. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ πονῶ καὶ ποιπνύω, ἀναδιπλασιασμῷ. δαέρα.] ἀνδρὸς ἀδελφόν. στυγερός.] κατάπληκτος, μισητός, ἢ στυγνοποιός. τὸ γὰρ κεχαρισμένον αὐτῇ οὐκ ἐποίει. ἐξαπάφοιτο.] ἐξαπατήσειεν. ἐντύνασαν.] παρασκευασαμένην, κοσμησαμένην. ἱμείραιτο.] ἐπιθυμήσειεν, ὀρεχθῇ. παραδραθέειν.] παρακατακλιθῆναι. ἧ χροιῇ.] τῷ ἰδίῳ αὐτῆς χρωτί. λιαρόν.] θερμόν, ἡδύ. τοῖς γὰρ καθεύδουσι παρακολουθεῖ θερμαίνεσθαι τὰ ἄκρα. πευκαλίμῃσι.] συνεταῖς, πυκναῖς. πυκινάς.] ἀσφαλεῖς, πυκνάς. σταθμοῖσι.] παραστάσι, νῦν. ἐπῆρσεν.] ἐφήρμοσε. κληῗδι κρυπτῇ.] οὕτω καλοῦνται κλεῖδες κρυπταί. ἀνῷγεν.] ἀνέῳγεν. ἡ ἀνάγνωσις προπερισπωμένως. ἐπέθηκεν.] ἐνέβαλεν, ἔκλεισεν. ἀμβροσίῃ.] θείῳ ἀλείμματι μύρῳ. οἱ δὲ θείῳ λουτρῷ. ἱμερόεντος.] ἐπεράστου, καλοῦ. λύματα.] καθάρσιον, ῥύπον. κάθηρεν.] ἐκάθαιρεν. ἑδανῷ.] ἡδεῖ. ὅ ἐστιν εὐώδει, εὐόσμῳ. τεθυωμένον.] τεθυμιαμένον. κινυμένοιο.] σαλευομένου, κινουμένου. χαλκοβατές.] χαλκῷ βεβηκός, στερεόν. ἢ χαλκοῦν ἔχον ἔδον. ἔμπης.] νῦν ὁμοίως. ἵκετο.] ἀφικνεῖτο, ἐφέρετο. ἀϋτμή.] πνοή. ἰδὲ χαίτας.] καὶ τὰς χαίτας, ἤγουν τὰς κόμας. πεξαμένη.] κτενισαμένη. ἐκ κράατος.] ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἑανόν.] νῦν πέπλον. παρὰ τὸ ἕννυσθαι. ὅταν δὲ εἴπῃ ἑανοῦ κασσιτέροιο, τοῦ εὐδιαχύτου λέγει καὶ ἁπαλοῦ. ἕσατο.] περιεβάλετο. ἐνεπορποῦντο γὰρ τοῖς περιβολαίοις. ἔξυσεν.] ἀντὶ τοῦ κατεσκεύασε. νῦν καὶ λεπτὸν εἰργάσατο. ἀσκήσασα.] μετ' ἐπιμελείας κατασκευάσασα. ἐνετῇσι.] περόναις, ἀπὸ τοῦ ἐνίεσθαι τοῖς ἱματίοις. ὅ ἐστιν ἐμπορπᾶσθαι. θυσάνοις.] κροσσοῖς. παρὰ τὸ θυσσεύεσθαι, ὅ ἐστι κινεῖσθαι. ἕρματα.] νῦν ἐνώτια. ἐϋτρήτοισι.] καλῶς τετρημένοις, τετρυπημένοις. λοβοῖσι.] τοῖς ἄκροις τῶν ὠτίων τοῖς ἁπαλοῖς. παρὰ τὸ λαμβάνειν καὶ δέχεσθαι. τρίγληνα.] πολλῆς θέας ἄξια, τρίκοκκα. ἢ τρι πρόσωπα. γλήνη γὰρ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη. ἢ τρίκορα, ἔχοντα τρεῖς κόρας διὰ χάριτος. ἢ πολλῶν κοσμίων ἄξια. γλήνεα γὰρ τὰ κόσμια, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησιν· ὁ γλήνεα πολλὰ κεχάνδει. μορόεντα.] μετὰ μόρου καὶ κακοπαθείας εἰργασμένα, περὶ ἃ ἐμόρησεν ὁ τεχνίτης, τουτέστιν ἔκαμε κατασκευάζων αὐτά. χάρις.] ἀρετή, καλλονή. κρηδέμνῳ.] κεφαλοδέσμῳ. νῦν δὲ καλύπτρᾳ. νηγατέῳ.] νεωστὶ γεγονότι, λεπτῷ. λιπαροῖσιν.] εὐτραφέσι.

Ἀνέρες ἐν πολέμῳ ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος,
150 Τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὄπα κρείων Ἐνοσίχθων
Ἧκεν, Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εἰσεῖδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσι, 10
Στᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου· αὐτίκα δ' ἔγνω
Τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
Αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
Ἥμενον εἰσεῖδε, στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
160 Ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή, 20
Ἐλθεῖν εἰς Ἴδην εὖ ἐντύνασαν ἓ αὐτήν,
Εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
Ἧ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε
Χεύῃ ἐπὶ βλεφάροισιν, ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμῃσι.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, τόν οἱ φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε
Κληῗδι κρυπτῇ, τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῷγεν.
Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς. 30
170 Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος
Λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ
Ἀμβροσίῳ ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν,
Τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.
Τῷ ῥ' ἥγε χρόα καλὸν ἀλειψαμένη, ἰδὲ χαίτας
Πεξαμένη χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς,
Καλούς, ἀμβροσίους, ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη 40
Ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά.
180 Χρυσείης δ' ἐνετῇσι κατὰ στῆθος περονᾶτο,
Ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν,
Ἐν δ' ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσι,
Τρίγληνα μορόεντα, χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων,
Καλῷ νηγατέῳ, λευκὸν δ' ἦν ἠέλιος ὥς, 50
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον

Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, καλεσσαμένη δ' Ἀφροδίτην
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν, πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο φίλον τέκος ὅττι κεν εἴπω;
Ἦέ κεν ἀρνήσαιο κοτεσσαμένη τό γε θυμῷ,
Οὕνεκ' ἐγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἥρη πρέσβα θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
10 Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἵμερον, ᾧ τε σὺ πάντας
Δαμνᾷ ἀθανάτους, ἠδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους.
Εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
Οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐΰ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον,
Δεξάμενοι Ῥείης ὅτε, τε Κρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
20 Γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
Εἰ κείνω γ' ἐπέεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ,
Εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι,
Αἰεί κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη καλεοίμην.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
30 Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι,
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα,
Ποικίλον, ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο,
Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς
Πάρφασις, ἥ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων.
Τόν ῥά οἱ ἔμβαλε χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τῇ νῦν τοῦτον ἱμάντα τεῷ δ' ἐγκάτθεο κόλπῳ
40 Ποικίλον, ᾧ ἔνι πάντα τετεύχαται. οὐδέ σε φημὶ
Ἄπρηκτόν γε νέεσθαι ὅ τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Μειδήσασα δ' ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ.
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
Πιερίην δ' ἐπιβᾶσα καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν,
Σεύατ' ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν ὄρεα νιφόεντα,
Ἀκροτάτας κορυφάς, οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν.
50 Ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσατο κυμαίνοντα.

φέσι, λευκοῖς. πρέσβα.] ἐντιμοτάτη. συγκοπὴ τοῦ πρέσβειρα. αὔδα.] λέγε. ὅτι φρονέεις.] ὅπερ βούλει. τετελεσμένον.] νῦν δυνατόν. ἵμερον.] ἐπιθυμίαν. δαμνᾷ.] δαμάζεις. εἶμι.] πορεύσομαι, ἄπειμι. πολυφόρβου.] πολυτρόφου. πείρατα.] πέρατα, τέλη. θεῶν γένεσιν.] θεῶν πατέρα. ἐπεὶ πρῶτον στοιχεῖον τινὲς τῶν φυσικῶν εἶπον τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξ αὐτοῦ τὰ λοιπὰ ῥεῖα. ὅθεν ὁ Πίνδαρος ἄριστον εἶπε τὸ ὕδωρ. Τηθὺν δέ φησι τὴν γῆν, οἱονεὶ τιθήνην τινὰ οὖσαν καὶ τροφὸν πάντων. σφοῖσι.] τοῖς ἑαυτῶν. ἐΰ τρέφον.] μετ' ἐπιμελείας ἀνῆγον. ἀτίταλλον.] ἐπαιδοτρόφουν. Ῥείης.] τῆς Ῥέας. εὐρύοπα.] ἤτοι μεγαλόφθαλμος, ἀπὸ τοῦ πάντα ἐποπτεύειν, ἢ μεγαλόφωνος. καθεῖσε.] καθίδρυσε. καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.] καὶ τὰς πολλὰς αὐτῶν καὶ ἀδιαλύτους φιλονεικίας διαλύσω. κείνω.] ἐκείνους, δυικῶς. παραιπεπιθοῦσα.] παραπείσασα, ἐξαπατήσασα. ὁμωθῆναι.] ὁμοιωθῆναι, ἑνωθῆναι, εἰς ὁμόνοιαν ἐλθεῖν. αἰδοίη.] αἰδοῦς ἀξία, αἰδέσιμος. οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.] οὔτε πρέπον, οὔτε δυνατὸν, ἀρνήσασθαι περὶ ὧν ἀξιοῖς. ἔοικε.] προσήκει, πρέπει. ἀγκοίνῃσιν.] ἀγκάλαις. ἰαύεις.] κοιμᾶσαι. κεστὸν ἱμάντα.] ζωστῆρα, οὕτω καλούμενον ἀπὸ τοῦ πολυκέντητον αὐτὸν εἶναι ταῖς ῥαφαῖς. θελκτήρια.] τὰ θέλγοντα καὶ ἀπατῶντα τοὺς ἀνθρώπους. ἔνι.] ἔνεστι τὸ πλῆρες. φιλότης.] νῦν φιλία, πρὸς μίξιν ὄρεξις. ἐν δ' ὀαριστὺς πάρφασις.] ἔνεστι δὲ ἡ ὁμιλία παραινετική. ἔκλεψεν.] ἐξέκλεψεν. ἔκρυψε.] παρελογίσατο. πύκα.] νῦν συνετῶς, φρονίμως. τῇ.] ἄγε, λάβε. τεῷ δ' ἐγκάτθεο κόλπῳ.] κατάκρυψον τῷ ἰδίῳ κόλπῳ φησὶ, διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία ἐπιβολήν. ἐγκάτθεο.] ἐγκατάθου. τετεύχαται.] ἔγκειται, κατεσκεύασται. ῥίον.] ὄρους ἀκρωτήριον, παρὰ τὸ ῥαίζειν καὶ καταλήγειν εἰς ὀξύ. Πιερίην.] χώραν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν. οἱ δὲ ὄρος. Μακεδὼν ὁ Διὸς καὶ Αἰθρίας κατασχὼν τὴν χώραν οὖσαν τῆς Θρᾴκης, ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσε. γήμας δὲ μίαν τῶν ἐγχωρίων, τεκνοῦται δύο παῖδας, Πίερον, καὶ Ἀμαθον. ἀφ' ὧν δύο πόλεις ἐν Μακεδονίᾳ Πιερία καὶ Ἀμαθία. ἡ ἱστορία παρὰ Μαρσύᾳ. νῦν δὲ Ἠμαθίην καταχρηστικῶς ὅλην τὴν Μακεδονίαν φησί. Πιερίαν δὲ, ὄρος Μακεδονίας ἱερὸν μουσῶν. σεύατο.] ὥρμησεν. ἐφ' ἱπποπόλων.] περὶ ἵππους ἀναστρεφομένων. νιφόεντα.] χιονιζόμενα, νιφόμενα. οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν.] οὐδὲ

Λῆμνον

τοῖς ποσὶν αὐτῆς ἐπέβαινε τῆς γῆς. ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσατο.] Ἄθως ὄρος ἐν Θρᾴκῃ μέγα καὶ ὑψηλὸν, διῆκον δὲ εἰς θάλασσαν, τὸν ἰσθμὸν ἔχον χερρονησώδη, σταδίων δώδεκα. τοῦτο Ξέρξης ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἀγανακτήσας, ὅτι πρὸς αὐτὸ τὸ ναυτικὸν αὐτοῦ διεφθάρησαν, διακόψας βατὸν ἐποίησεν. ἡ ἱστορία παρὰ Ἡροδότῳ. ἐξ Ἀθόω.] ἐκ τοῦ Ἄθω, ὅ ἐστιν ὄρος Θρᾴκης ὑψηλόν. ἐπὶ πόντων ἐβήσατο.] ἀντὶ τοῦ θαλάσσης ἐπέβη. κυμαίνοντα.] κύματα ἔχοντα, ταρασσόμενον. πόλιν.] ἀντὶ τοῦ νῆσον.

230 Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε πόλιν θείοιο Θόαντος,
Ἔνθ' ὕπνῳ ξύμβλητο κασιγνήτῳ θανάτοιο.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὕπνε ἄναξ πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων, 10
Ἠμὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν
Πείθευ, ἐγὼ δέ κέ τοι εἰδέω χάριν ἤματα πάντα.
Κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινὼ,
Αὐτίκ' ἐπεί κεν ἐγὼ παραλέξομαι ἐν φιλότητι.
Δῶρα δέ τοι δώσω, καλὸν θρόνον ἄφθιτον αἰεὶ
Χρύσεον, Ἥφαιστος δέ κ' ἐμὸς πάϊς ἀμφιγυήεις
240 Τεύξει ἀσκήσας, ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει.
Τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος ὕπνος· 20
Ἥρη πρέσβα θεὰ θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἄλλον μέν κεν ἔγωγε θεῶν αἰειγενετάων,
Ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα
Ὠκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται.
Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἆσσον ἱκοίμην,
Οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμὴ
250 Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐκεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱὸς 30
Ἔπλεεν Ἰλιόθεν Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας.
Ἤτοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
Νήδυμος ἀμφιχυθεὶς, σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμῷ,
Ὄρσασ' ἀργαλέων ἀνέμων ἐπὶ πόντον ἀήτας,
Καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας,
Νόσφι φίλων πάντων, ὁ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινε
Ῥιπτάζων κατὰ δῶμα θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
Ζήτει, καί κέ μ' ἄϊστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ, 40
Εἰ μὴ νὺξ δμήτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν,
260 Τὴν ἱκόμην φεύγων, ὁ δ' ἐπαύσατο χωόμενός περ.
Ἅζετο γὰρ μὴ νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἕρδοι.
Νῦν αὖ τοῦτό μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ὕπνε τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;
Ἦ φῂς ὣς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εὐρύοπα Ζῆν,
Ὡς Ἡρακλῆος πέρι χώσατο παιδὸς ἑοῖο. Ἀλλ' 50

Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε πόλιν θείοιο Θόαντος· ἔνθ' ὕπνῳ ξύμβλητο.] ξύμβλητο, συνέτυχε. διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν ἐν τῇ Λήμνῳ μάλιστα ὁ ὕπνος διατρίβει; ῥητέον ὅτι Λήμνου μὲν ἦν δεσπότης Ἥφαιστος. γυνὴ δὲ τούτου Χάρις. Πασιθέας δὲ τῆς Χάριτος ἀδελφῆς ἐρωτικῶς ἔχων ὁ ὕπνος ἐκεῖ διέτριβε. ταύτην δὲ αὐτῷ ἐπαγγέλλεται γυναῖκα δώσειν ἡ Ἥρα. δύναται δὲ καὶ φυσικώτερον λυθῆναι. ὅτι οἰνοφόρος ἡ Λῆμνος, καθὼς λέγει· νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι. τοῖς δὲ πολυποτοῦσι μάλιστα ὁ ὕπνος παρέπεται. ξύμβλητο.] ἀπήντησε, συνέτυχε. φῦ.] ἐνέφυ, συνέπλεξεν. εἰδέω χάριν.] γνώσομαι καὶ προσομολογήσω σοι χάριν. θρῆνυν.] ὑποπόδιον ἀρσενικῶς. ἥσει.] ὑποθήσει. εἰλαπινάζων.] εὐωχούμενος. ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεή.] ἤ κατ' ἄλλο. ἵν' ᾖ, ἤδη γάρ με καὶ κατ' ἄλλο ἐπαίδευσεν ἡ σὴ πρόσταξις. ἢ ἄλλοτε ἡ ἐπίνυσσεν ἐφετμή. τουτέστι τῇ ἰδίᾳ ἐσωφρόνισε καὶ ἐνουθέτησεν ἐντολῇ καὶ ἀπειλῇ. ἔλεξα.] κατεκοίμισα. ἀμφιχυθείς.] περιχυθείς. μήσαο.] ἐμηχανήσω, ἐβουλεύσω. ὄρσασα.] εἰς ὁρμὴν ἀγαγοῦσα, διεγείρασα. ἀήτας.] τὰς τῶν ἀνέμων πνοάς. Κόων δε.] εἰς τὴν Κῶν νῆσον. γράφεται δὲ σὺν τῷ ν. κατ' αἰτιατικήν. Ἡρακλῆς ἀνακομιζόμενος μετὰ τὸ πορθῆσαι Τροίαν, γενόμενός τε κατὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος βουλήσει Ἥρας, σφοδρῷ συνεσχέθη ἀνέμῳ. κατενεχθεὶς δὲ εἰς Κῶν τὴν μεροπίδα, ἐκωλύθη ἐπιβῆναι τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Ποσειδῶνος βασιλεύοντος αὐτῆς. βιασάμενος δὲ καὶ ὡς λῃστὴς ἐπιβὰς, ἀνεῖλε τόν τε Εὐρύπυλον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ. μιγεὶς δὲ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Χαλκιόπῃ, Θεσσαλὸν ἐγέννησεν. ἀπένεικας.] ἀπήνεγκας. ἐπεγρόμενος.] ἐπαναστὰς, ἀϋπνισθείς. ὁ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινε ῥιπτάζων.] ἀντιστροφή ἐστιν ἀντὶ τοῦ χαλεπαίνων ἔρριπτε. μή ποτε οὖν τις ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς ἀναγιγνώσκῃ τὸ ῥιπτάζων. χαλέπαινεν.] ὠργίζετο. ῥιπτάζων.] ῥίπτων, συνελαύνων. ἔξοχα.] μάλιστα. καί κε μ' ἄϊστον ἀπ' αἰθέρος.] καὶ ἂν ἴδῃ με ἀνιστόρητον καὶ ἀφανῆ ἐποίησε βαλὼν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς θάλασσαν. δμήτειρα θεῶν.] ἀνδρῶν, εἰκ. δαμάστειρα, ὅ ἐστιν ἄρχουσα. ἱκόμην.] ἱκετεύων παρεγενόμην. ἅζετο.] ἐνετρέπετο. ἀποθύμια.] ἀηδῆ, ἀρεστά. ἀποθύμια ἕρδοι.] ἐχθρὰ πράξοι. θοῇ.] ἤτοι ὅτι διὰ τὸν ὕπνον θᾶττον ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν παρίεναι.

ἀμήχανον.] ἄπορον, ἀδύνατον. μενοινᾷς.] προθυμῇ, σπουδάζεις. Ζηῦ.] τὸ πλῆρες Ζῆνα. ὁπλοτεράων.] νεωτέρων. ὀπυιέμεναι.] γῆμαι. χήρατο.] ἐχάρη. ἀάατον.] ἤτοι ἀβλαβές, ἢ πολυβλαβές. χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν. τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην.] τὰ βαρύτατα τῶν στοιχείων ὄμνυσι, καθάπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ λέγομεν ξηρὸν καὶ ὑγρόν. μαρμαρέην.] λευκήν. θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.] οἱ περὶ τὸν Κρόνον θεοί. λέγει δὲ τοὺς Τιτᾶνας. οὗτοι δέ εἰσιν Οὐρανοῦ παῖδες, Κρόνος, Κρεῖος, Ὑπερίων, Ἰαπετός, Κοῖος, Ὠκεανός, ὅσπερ τε γένεσις πάντεσσι τέτυκται. ἐπεὶ δὴ ὕδατος αἱ αὐξήσεις ὑπάρχουσι. πῶς Ἡσιόδου πάντων πρῶτον εἰπόντος γίγνεσθαι τὸ χάος, Ὅμηρός φησιν Ὠκεανόν; ῥητέον οὖν, ὅτι ἕκαστος μὲν ἀρέσκον ὡς ἐβούλετο. Ὅμηρος δέ φησι φιλοσοφώτερον. τὸ γὰρ ὕδωρ τῶν πάντων ἡ ζωή, καὶ προέχει τῶν τεσσάρων στοιχείων, ὅλα ὁμ. ὅθεν καὶ ὁ Πίνδαρος, ἄριστον αὐτό φησιν. ὀνόμηνεν.] ὠνόμασε. τελεύτησεν.] ἐπλήρωσεν. Ἴμβρου.] Ἴμβρος νῆσος Θρᾴκης. ἠέρα.] ὁμίχλην, σκότος. μητέρα θηρῶν.] μητέρα θηρίων. θηριοτρόφος γὰρ ἡ Ἴδη διὰ τὸ πολὺ τῆς ὕλης. Λεκτόν.] ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης κεκλημένον ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ κατακλιθῆναι Δία καὶ Ἥραν. τρία δὲ τὰ πάντα ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης, Λεκτόν, Γάργαρον, Φαλάκρη. ἐπὶ χέρσου.] ἐπὶ τῆς γῆς. περιμήκετον.] πάνυ ὑψηλήν. ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ μακροτάτη πεφυυῖα.] διὰ τοῦτο τότε ἀνήρηκε τὸ ψεῦδος, ὥς τι μὴ ζητεῖν αὐτήν. πεπυκασμένος.] ἐσκεπασμένος. εἰλατίνοισιν.] ἐλατίναις. λιγυρῇ.] ὀξείᾳ. χαλκίδα.] χαλκὶς εἶδος ὀρνέου, ἥ τις καλεῖται κύμινδις ἀπὸ τῆς φωνῆς. κύμινδιν.] ὁ κύμινδις οἰκεῖ μὲν ὄρη. ἔστι δὲ μέλας χαλκίζων τὴν χροιάν. καὶ μέγεθος ὅσον ἱέραξ φασσοφόνος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, παρὰ δέ τισι θηλυκῶς λέγεται. δυσεπίπορον δὲ ὡς ὕπνον ὄρνεον. ἀεὶ δὲ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοὺς κλάδους κρύπτει. ὥς.] νῦν εὐθέως, ἢ τότε. ἔρος.] ἔρως. αἰολικῶς. πυκινάς.] συνετάς. οἷον ὅτε πρώτιστον ἐμισγέσθην.] Ἥραν τρεφομένην παρὰ τοῖς γονεῦσιν, εἷς τῶν γιγάντων Εὐρυμέδων, βιασάμενος ἔγκυον ἐποίησεν. ἡ δὲ Προμηθέα ἐγέννησε. Ζεὺς δὲ ὕστερον γήμας τὴν ἀδελφήν, καὶ γνοὺς τὰ γενόμενα, τὸν μὲν Εὐρυμέδοντα κατεταρτάρωσε, τὸν δὲ Προμηθέα προφάσει πυρὸς δεσμοῖς ἀνήρτησεν. ἡ ἱστορία παρ' Εὐφορίωνι. εἰς εὐνὴν φοιτῶντε φίλους λήθοντε τοκῆας.] καὶ Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ κρύφα τὸν Δία τῇ Ἥρᾳ συγκαθευ-

Ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
δώσω ὀπυιέμεναι καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν
Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἱμείρεαι ἤματα πάντα.
Ὣς φάτο. χήρατο δ' Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
Ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ.
Χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην, ἵνα νῶϊν ἅπαντες
Μάρτυροι ὦσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
Πασιθέην, ἧς τ' αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ὤμνυε δ' ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας,
Τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Τὼ βήτην Λήμνου τε καὶ Ἴμβρου ἄστυ λιπόντε,
Ἠέρα ἑσσαμένω ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον.
Ἴδην δ' ἱκέσθην πολυπίδακα μητέρα θηρῶν,
Λεκτὸν ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα, τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
Βήτην, ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπο σείετο ὕλη.
Ἔνθ' Ὕπνος μὲν ἔμεινε πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι,
Εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ
Μακροτάτη πεφυυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν.
Ἔνθ' ἧστ' ὄζοισιν πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.
Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσετο Γάργαρον ἄκρον,
Ἴδης ὑψηλῆς, ἴδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρος πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐμισγέσθην φιλότητι,
Εἰς εὐνὴν φοιτῶντε φίλους λήθοντε τοκῆας.
Στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἥρη, πῇ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνεις;
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα τῶν κ' ἐπιβαίης.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη,
Ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
Οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐΰ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον.
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.

συγκαθευδῆσαι. ποῖ μεμαυῖα.] ποῦ ὁρμήσασα. τόδε.] εἰς τοῦτον τὸν τόπον. ἱκάνεις.] παραγίνῃ. πρυμνωρείῃ.] πρυμνωρείας καλοῦσι τὰ ἔσχατα καὶ κατώτατα τῶν ὀρῶν. τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.] γῆν καὶ θάλασσαν. κεῖσε.] εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον. περιπροχυθείς.] περιχυθείς, κατασχών. ἐδάμασσεν.] ὑπέταξεν. ἠρασάμην.] ἠράσθην. Ἰξιονίης ἀλόχοιο.] τῆς Ἰξίονος γυναικός. ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Ἰονέως. μετὰ δὲ τὸ φθαρῆναι αὐτὴν ὑπὸ Διός, ὕστερον Ἰξίονι ἐζεύχθη. οὐδ' ὅτε περ Δανάης.] Δανάη Ἀκρισίου θυγάτηρ, ἡ Διῒ συγκοιμηθεῖσα, Περσέα ἐγέννησε. χρησαμένῳ γάρ φησι τῷ Ἀκρισίῳ περὶ γενέσεως ἀρρένων παίδων, ὁ θεὸς ἔφη τὸν γενόμενον παῖδα ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ αὐτὸν κτενεῖν. δείσας δὲ ὁ Ἀκρίσιος, κατὰ γῆς θάλαμον χαλκοῦν κατασκευάσας, τὴν Δανάην ἐφρούρει. αὕτη δὲ ὥς φησι Πίνδαρος, καὶ ἕτεροί τινες, ἐφθάρη ὑπὸ τοῦ πατραδέλφου αὐτῆς Προίτου. ὅθεν αὐτοῖς καὶ στάσις ἐκινήθη. ὡς δὲ ἔνιοί φασι, Ζεὺς μεταμορφωθεὶς εἰς χρυσὸν, καὶ διὰ τῆς ὀροφῆς εἰσδὺς εἰς τὸν Δανάης κόλπον, συνῆλθεν αὐτῇ. αἰσθόμενος δὲ Ἀκρίσιος ὕστερον ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον Περσέα, μὴ πιστεύσας ὑπὸ Διὸς ἐφθάρθαι τὴν θυγατέρα, μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα βαλὼν, εἰς θάλασσαν ἔρριψε. διασωθέντων δὲ τούτων εἰς Σέριφον τὴν νῆσον, συνέβη ἀνατραφῆναι τὸν παῖδα παρὰ Πολυδεύκῃ, ἢ ὥς ἔνιοί φασιν, ὑπὸ Δίκτυος τοῦ ἀδελφοῦ Πολυδεύκους. φυγόντος δὲ ὕστερον Ἀκρισίου τὴν Ἀργείων βασιλείαν παρέλαβε Περσεύς. καλλισφύρου.] καλοὺς πόδας ἐχούσης, ἀπὸ μέρους καλῆς. ὁ δὲ τρόπος συνεκδοχή. ἀριδείκετον.] μεγάλως εὐπρεπῆ, ἀσπαστόν. Φοίνικος κούρης.] θυγατρός. λέγει δὲ τῆς Εὐρώπης. ἔνιοι δὲ αὐτὴν οὐ Φοίνικος, ἀλλ' Ἀγήνορος εἶπον. τὰ δὲ περὶ αὐτῆς ἀκριβῶς εἴρηται ἐν τῇ μ ῥαψῳδίᾳ ἐν τοῖς περὶ Σαρπηδόνος. τηλεκλειτοῖο.] μέχρι πόρρω, καὶ πολλοῦ ἐνδόξου, ἢ πάνυ ἐνδόξου. οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης.] Σεμέλης τῆς Κάδμου θυγατρὸς Ζεὺς ἐρασθεὶς, κρύφα συνευνάζετο. ἡ δὲ ἐξαπατηθεῖσα ὑπὸ Ἥρας, ἐπινεύσαντος αὐτῇ Διὸς πᾶν τὸ αἰτηθὲν ποιῆσαι, αἰτεῖται τοιοῦτον αὐτὸν ἐλθεῖν οἷος ἦλθε μνηστευόμενος Ἥραν. Ζεὺς δὲ μὴ δυνάμενος ἀνανεῦσαι, παραγίγνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος ἀστραπαῖς καὶ βρονταῖς ὁμοῦ, καὶ κεραυνὸν ἵησιν. Σεμέλης διὰ τὸν φόβον ἐκλειπούσης, ἑξαμηνιαῖον τὸ βρέφος ὁ Ζεὺς ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάσας ἐνέρραψε τῷ μηρῷ. ἡ ἱστορία παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Βάκχαις. οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ.] Ἀλκμήνης τῆς Ἠλεκτρύονος καὶ Ἀναξοῦς τῆς * Ἀγκαίου ἠράσθη Ἀμφιτρύων, ὃς ἀνελὼν Ἠλεκτρύονα βοῶν ἀμφισβητήσεως χάριν ἐξ Ἄργους ἔφυγεν εἰς Θήβας. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ Ἀλκμήνη. ὑποδεχθέντων δὲ ἀσμένως ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς πόλεως Κρέοντος καὶ Ἡνιόχης, τιμῆς ἐτύγχανον μεγίστης. μὴ βουλομένης δὲ Ἀλκμήνης γαμηθῆναι, εἰ μὴ οἱ φονεῖς τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἀναιρεθῶσιν, κατηγωνίσατο αὐτοὺς, Ἀμφιτρύων προσλαβόμενος συμμάχους Βοιωτοὺς, καὶ Λοκροὺς, ἔτι δὲ καὶ Φωκεῖς, ἐνιαυτὸν προσεδρεύσας. ὡς δὲ ἐπιστρέψας ἀπὸ τῆς στρατείας ἦγε τοὺς γάμους ἑαυτοῦ καὶ Ἀλκμήνης, τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἐρασθεὶς αὐτῆς ὁ Ζεὺς, καὶ εἰκασθεὶς Ἀμφιτρύωνι, ἐμίγη, καὶ υἱὸν ἐποίησεν. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀμφιτρύων τῇ αὐτῇ νυκτί. ἤδη δὲ ἐκείνης δεκαμηνιαῖον χρόνον τῆς μίξεως ἐχούσης, γεννᾶται Ἡρακλῆς μὲν ἐκ Διός, Ἰφικλῆς δὲ Ἀμφιτρύωνος. τῇ αὐτῇ νυκτί. φασὶ Δία συγκοιμώμενον Ἀλκμήνῃ, πεῖσαι τὸν Ἥλιον μὴ ἀνατεῖλαι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. ὅθεν καὶ ἐπὶ τρεῖς νύκτας συγκοιμηθεὶς αὐτῇ ὁ Ζεὺς, τὸν τριέσπερον Ἡρακλέα ἐποίησε. χάρμα βροτοῖσι.] χαρὰν τοῖς ἀνθρώποις. διὰ τὸ εὑρεῖν συκῆν καὶ ἄμπελον. καλλιπλοκάμοιο.] ἀλληγορικῶς πλοκάμους, τοὺς στάχυας δεῖ νοεῖν, ὡς καὶ ἱστοροῦσιν αὐτὴν ἐστεμμένην τοῖς στάχυσι. Λητοῦς.] Κοίου θυγατρὸς ἑνὸς τῶν Τιτάνων. ἧς δύο παῖδες, Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις. λαλαίαι.]

* Αλκαίου

Ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπίδακος Ἴδης
Ἑστᾶσ', οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
Νῦν δὲ σεῦ εἵνεκα δεῦρο κατ' οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
310 Μή πως μοι μετέπειτα χολώσεαι αἴ κε σιωπῇ
Οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυρρόου ὠκεανοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη κεῖσε μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὁρμηθῆναι,
Νῶϊ δ' ἄγ' ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος, οὐδὲ γυναικὸς
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσε,
Οὐδ' ὁπότ' ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
Ἣ τέκε Πειρίθοον θεόφιν μήστωρ' ἀτάλαντον·
Οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιώνης,
320 Ἣ τέκε Περσῆα πάντων ἀριδείκετον ἀνδρῶν·
Οὐδ' ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,
Ἣ τέκε μοι Μίνωτε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
Οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης, οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
Ἡ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε χάρμα βροτοῖσιν,
Οὐδ' ὅτε Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης·
Οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς,
Ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
330 Αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;

Εἰ νῦν

Εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι, τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα·
Πῶς κ' ἔοι, εἴ τις νῶϊ θεῶν αἰειγενετάων
Εὕδοντ' ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
Πεφράδοι; οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην
Ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν,
Ἔνθ' ἴομεν κείοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μήτε θεῶν τό γε δείδιθι, μήτε τιν' ἀνδρῶν
Ὄψεσθαι, τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω
Χρύσεον, οὐδ' ἂν νῶϊ διαδράκοι ἠέλιός περ,
Οὗ τε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν.
Τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
Λωτόν θ' ἑρσήεντα ἰδὲ κρόκον ἠδ' ὑάκινθον
Πυκνὸν καὶ μαλακόν, ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε.
Τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο,
Καλὴν χρυσείην, στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι.
Ὣς ὁ μὲν ἀτρέμας εὗδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
Ὕπνῳ καὶ φιλότητι δαμείς, ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν.
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος ὕπνος,
Ἀγγελίην ἐρέων γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πρόφρων νῦν Δαναοῖσι Ποσείδαον ἐπάμυνον,
Καί σφιν κῦδος ὄπαζε μίνυνθά περ, ὄφρ' ἔτι εὕδει
Ζεύς, ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα.
Ἥρη δ' ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι.
Ὣς εἰπών, ὁ μὲν ᾤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
Αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν·
Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην
Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἕλῃ καὶ κῦδος ἄρηται;
Ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ καὶ εὔχεται, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ.
Κείνου δ' οὔ τι λίην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
Ἡμεῖς ὀτρυνώμεσθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἠδὲ μέγισται
Ἑσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναίθῃσιν κορύθεσσι
Κρύψαντες, χερσίν τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἑλόντες
Ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδ' ἔτι φημὶ
Ἕκτορα Πριαμίδην μενέειν μάλα περ μεμαῶτα.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει δ' ὀλίγον σάκος ὤμῳ,

Χείρονι

λιλαίεαι.] ἐπιθυμεῖς, προθυμῇ. προπέφανται.] προφανῆ ἐστι, φανερά. πῶς κ' ἔοι.] πῶς ἂν γένοιτο, τί ἂν εἴη. ἀθρήσειεν.] ἴδοι. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ καὶ τὸ διαδράκοι. πεφράδοι.] φράσει, δηλώσειεν, εἴποι. κείοντες.] κοιμηθησόμενοι. εὔαδεν.] ἤρεσκεν. ἀγκάς.] εἰς τὰς ἀγκάλας. ἔμαρπτε.] συνελάμβανε. τοῖσι δ' ὑπὸ χθών.] ἐκ πεζοῦ εἰς φορτικοῦ πράγματος διήγησιν, ἐφ' ἕτερα τὸν λόγον μετήγαγε τὰ ἀπὸ τῆς γῆς φυόμενα ἄνθη καὶ τὸ νέφος, δι' ὧν ἀπείλησε τὸ περαιτέρω πολυπραγμονεῖν ἡμᾶς. ἀνθηρῶς δὲ γράφει τὴν εὐνήν. καὶ προθεὶς τὸ γένος, ποίην, ἐπιφέρει τὸ εἶδος. οὐκ ἄπει δὲ ῥόδον διὰ τὸ ἀκανθῶδες. νεοθηλέα δέ, ἐπεὶ τὴν ἄλλων ἐνεμήθη καὶ ἐπάτησε τὰ ζῶα. κατὰ συλλογισμὸν ἡ ὑπεροχή, εἴγε καὶ τὰ ἄψυχα αἰσθάνεται τῆς δυνάμεως τοῦ θείου. δῖα.] ἡ μεγάλη, καὶ θαυμαστή. φύεν.] ἀνέφυσεν, ἀνέδωκε. νεοθηλέα.] νεωστὶ θάλλουσαν, χλωράν. ποίην.] βοτάνην. λωτόν.] λωτὸς εἶδος χόρτου ἐστίν, διὸ καὶ ἑρσήεντα. ὅ ἐστι δροσώδη. κρόκον.] κρόκος, εἶδος ἄνθους. ὡς καὶ ὁ ὑάκινθος. μαλακόν.] ἁπαλόν. ὑψόσ' ἔεργε.] εἰς ὕψος ἐβάσταζε. ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε.] ὃς αὐτοὺς οὐκ εἴα ἐπὶ γῆς θλίβεσθαι, ἀλλ' ἀνεῖχε καὶ ἀπεκώλυεν αὐτούς. λεξάσθην.] κατεκοιμήθησαν. στιλπναί.] στίλβουσαι, λαμπραί. ἔερσαι.] δρόσοι, σταλαγμοί. ὄπαζε.] παρέχου. κῶμα.] τὸ κοίμημα. παρήπαφε.] παρηπάτησε, παρέπεισε. προθορών.] προαλλόμενος, προπηδήσας. Ἀργεῖοι καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην.] μεθίεμεν, παραχωροῦμεν. ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἑξῆς, κατ' ἐπερώτησιν ἀναγνωστέον. ἄρηται.] καρπώσηται, λάβῃ. ποθή.] ἐπιζήτησις, χρεία. ἑσσάμενοι.] λαβόντες, καθοπλισάμενοι. παναιθῆσι.] πάνυ στιλπναῖς, λαμπραῖς. μενέχαρμος.] ὑπομενητικὸς ἐν μάχῃ. ὀλίγον σάκος.] ἀντὶ τοῦ μικρὰν ἀσπίδα. ἔστι δὲ ποσότης ἀντὶ πηλικότητος.

χείρονι.]

χείρονι.] ἐλάττονι. ἐκόσμεον.] διέτασσον. οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας.] πάντας ἐπερχόμενοι. ἄμειβον.] νῦν ἤλασσον. ἐσθλά.] γενναῖα. δόσκεν.] ἐδίδου. νώροπα.] λαμπρόν. τανύηκες.] ἐπὶ μῆκος ἠκονημένον, μακρὰν καὶ παρατεταμένην ἔχον τὴν ἀκμήν. ἀστεροπῇ.] ἀστραπῇ. τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι ἐν δαῒ λευγαλέῃ.] τῷ δὲ Ποσειδῶνι οὐ δίκαιόν ἐστι μιχθῆναι ἐν τῇ ὀλεθρίᾳ μάχῃ. ἰσχάνει.] κατέχει, λαμβάνει. ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.] περιφέρεται εἰς φόβον, ἢ εἰς φόνον. κυανοχαῖτα.] μελανόθριξ. βοάᾳ.] βοᾷ, ἠχεῖ. ποτὶ χέρσον.] προσρηγνύμενον τῇ γῇ. πόντοθεν.] ἐκ τῆς θαλάσσης ὁρμῶν. βρόμος.] κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. ὅθεν καὶ Βρόμιος ἀπὸ τοῦ πυρός. ἐν οἷς οἱ ποιηταὶ καὶ τὸν μῦθον ἔπλασαν, ὅτι ἐκ Διὸς καὶ Σεμέλης ἐστὶ βληθείσης τῷ κεραυνῷ, καὶ ὅτι πυρογενής ἐστιν. ὤρετο.] ὥρμησεν. ἠπύει.] βοᾷ, ἠχεῖ. Αἴαντος ἀκόντισεν.] ἀντὶ τοῦ κατὰ τοῦ Αἴαντος ἔβαλεν. πρὸς ἰθύ οἱ.] πρὸς εὐθὺ αὐτοῦ. τελαμῶνε.] οἱ ἀναφορεῖς. τετάσθην.] ἐξετέταντο. τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα.] ἀντὶ τοῦ οἵτινες τελαμῶνες ἐφύλαξαν αὐτοῦ τὸ σῶμα ἄτρωτον. χώσατο.] νῦν ἐλυπήθη. ἀείρας.] ἄρας. στρόμβον.] ὡς ῥόμβον περιφορῇ. λέγει δὲ τὸν καλούμενον βέμβηκα. δίκην οὖν ῥόμβου ἐποίησεν αὐτὸν στρέφεσθαι, σφοδρῶς πλήξας. ἔσσευε.] κινεῖσθαι ἐποίησε. περὶ δ' ἔδραμε.] παρῆλθεν, ἢ περιέξ. ἐξερίπῃ.] ἐκπέσῃ. πρόρριζος.] μετὰ ῥιζῶν. θεείου.] θείου. προσληπτέον δὲ κεραυνοῦ. ὀδμή.] ποιότης, πνοή. τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος ὅς κεν ἴδηται.] πάντες δὲ αὐτὸν καταπλήττονται οἱ ἰδόντες. ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἐάφθη.] ἐπικατενάφθη δὲ αὐτῷ ἡ ἀσπίς, ὅ ἐστι κατηνέχθη. αἰχμάς.]

Χείρονι φωτὶ δότω, ὃ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον, οὐτάμενοί περ,
380 Τυδεΐδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων.
Οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας, ἀρήϊα τεύχε' ἄμειβον.
Ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρεια δὲ χείρονι δόσκεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
Βάν ῥ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ
Εἴκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι,
Ἐν δαῒ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.
Τρῶας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκόσμεε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Δή ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν,
390 Κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἤτοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὃ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε
Ἀργείων, οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
Οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάᾳ ποτὶ χέρσον,
Πόντοθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέω ἀλεγεινῇ,
Οὔτε πυρὸς τόσσος γε ποτὶ βρόμος αἰθομένοιο,
Οὔρεος ἐν βήσσῃς ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην.
Οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε ποτὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
Ἠπύει, ὅς τε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων,
400 Ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνὴ
Δεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ' ἀφάμαρτε,
Τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου.
Τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα, χώσατο δ' Ἕκτωρ,
Ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
410 Χερμαδίῳ, τά ῥα πολλὰ θοάων ἔχματα νηῶν
Πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο, τῶν ἓν ἀείρας,
Στῆθος βεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγος ἀγχόθι δειρῆς.
Στρόμβον δ' ὣς ἔσσευε βαλών, περὶ δ' ἔδραμε πάντῃ.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ πληγῆς πατρὸς Διὸς ἐξερίπῃ δρῦς
Πρόρριζος, δεινὴ δὲ θεείου γίγνεται ὀδμὴ
Ἐξ αὐτῆς, τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος ὅς κεν ἴδηται
Ἐγγὺς ἐών, χαλεπὸς δὲ Διὸς μεγάλοιο κεραυνός.
Ὣς ἔπεσ' Ἕκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίῃσι.
Χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἐάφθη
420 Καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμειὰς
αἰχμάς.

αἰχμάς· ἀλλ' οὔτις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
οὐτάσαι οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
Πουλυδάμας τε καὶ Αἰνείας καὶ δῖος Ἀγήνωρ,
Σαρπηδών τ' ἀρχὸς Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὗ ἀκήδησεν. ἀλλὰ πάροιθεν
ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ· τὸν δ' ἄρ' ἑταῖροι
χερσὶν ἀείραντες φέρον ἐκ πόνου, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες.
οἵ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.
ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονί, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ
χεῦαν· ὁ δ' ἀμπνύνθη καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπέμεσσεν.
αὖτις δ' ἐξοπίσω πλῆτο χθονί, κὰδ δέ οἱ ὄσσε
νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα, βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.
Ἀργεῖοι δ' ὡς οὖν ἴδον Ἕκτορα νόσφι κιόντα,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθα πολὺ πρώτιστος Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Σάτνιον οὖτα δουρὶ μεταλμένον ὀξυόεντι
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.
τὸν μὲν Ὀϊλιάδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἦλθεν ἀμύντωρ
Πανθοΐδης, βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον
υἱὸν Ἀρηϊλύκοιο. δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
ἔσχεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν ἀΰσας,
οὐ μὰν αὖτ' ὀΐω μεγαθύμου Πανθοΐδαο
χειρὸς ἄπο στιβαρῆς ἅλιον πηδῆσαι ἄκοντα,
ἀλλά τις Ἀργείων κόμισε χροΐ, καί μιν ὀΐω
αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο,
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε,
Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα.
καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν,
λικριφὶς ἀΐξας, κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱὸς
Ἀρχέλοχος· τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον.
τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ,
νείατον ἀστράγαλον, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε,
τοῦ δὲ πολὺ προτέρη κεφαλὴ, στόμα τε ῥῖνές τε,
οὔδει πλῆντ' ἤπερ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.

Αἴας δ'

αἰχμάς.] ἀκόντια. περίβησαν.] ὑπερεμάχησαν. οὔτις εὖ ἀκήδησεν.] οὐδεὶς δὲ αὐτοῦ ἠμέλησε, καὶ ἠφρόντιστε. πόρον ἷξον.] παρεγίνοντο εἰς τὸ διαβατὸν καὶ πορεύσιμον μέρος τοῦ ποταμοῦ. Ξάνθου δινήεντος ὃν ἀθάνατος τίκετο Ζεύς.] ἰδίως τὸν μὲν σωματικὸν Ξάνθον Διὸς γενεαλογεῖ, τὸν δὲ ποταμὸν Ὠκεανοῦ λέγει. ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρέατα μακρὰ νάουσι. πέλασαν χθονί.] ἔθεσαν εἰς τὴν γῆν. ἀμπνύνθη.] ἔμφρων ἐγένετο, λειποθυμήσας. ἀνέδρακεν.] ἀνέβλεψεν. ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα.] διαναστὰς ἐπὶ γόνατα. ἀπέμεσσεν.] ἀπήμεσεν, ἀπέμει. πλῆτο] προσεπελάσθη. βέλος.] ἡ ἀπὸ τῆς βολῆς ὀδύνη, ἢ ὁ βεβλημένος τόπος. ἐδάμνα.] κατεπόνει. θόρον.] ὥρμησαν. μεταλμένον.] ἐπιπηδῶντα. Σατνιόεντος.] Σατνίου ποταμοῦ. κατὰ λαπάρην.] κατὰ τὴν λαγόνα. ἀνετράπετο.] εἰς τοὐπίσω ἀνετράπη. ἀμύντωρ.] βοηθός. ἔσχε.] διῆλθεν. ἀγοστῷ.] ἀγκάλῃ. οὐ μὰν αὖτ' ὀΐω μεγαθύμου Πανθοΐδαο.] ἑαυτὸν λέγει. πηδῆσαι ἄκοντα.] ἀντὶ τοῦ πεπηδηκέναι, καὶ ἐξορμηθῆναι. ἄκοντα.] ἀκόντιον. κόμισεν.] ὑπεδέξατο. χροΐ.] τῷ σώματι. σκηπτόμενον.] σκηριπτόμενον, ἐρειδόμενον. λικριφὶς ἀΐξας.] εἰς πλάγιον ὁρμήσας, ὅ ἐστιν ἐγκλίνας. ἐν συνεοχμῷ.] ἐν τῇ συναφῇ τοῦ ἰνίου, ἐν τῷ συνδέσμῳ. ἀστράγαλον δὲ νῦν τὸν σπόνδυλον. εἴρηται δὲ κατὰ ἀντίφρασιν. πολύστρεπτος γὰρ ὑπάρχει. ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.] ἀπέτεμε δὲ ἀμφότερα τὰ κατατείνοντα αὐτοῦ νεῦρα. φράζεο.]

Αἴας δ' αὖτε γέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι·
470 Φράζεο Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
Ἦ ῥ' οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντὶ πεφάσθαι
Ἄξιος, οὐ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἐξ.
Ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο,
Ἢ πάϊς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει.
Ἦ ῥ' εὖ γιγνώσκων. Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν.
Ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὔτασε δουρὶ,
Ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς, ὁ δ' ὕφελκε ποδοῖιν.
Τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν ἀΰσας·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι ἀπειλάων ἀκόρητοι,
480 Οὔ θην οἰοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ ὀϊζὺς
Ἡμῖν. ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτενέεσθε καὶ ὔμμες.
Φράζεσθ' ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει
Ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινὴ
Δηρὸν ἄτιτος ἔῃ. τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ,
Γνωτὸν ἐνὶ μεγάροις Ἄρεος ἀλκτῆρα λιπέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο.
Πηνελέῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν.
Ὁρμήθη δ' Ἀκάμαντος, ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
Πηνελέοιο ἄνακτος, ὁ δ' οὔτασεν Ἰλιονῆα,
490 Υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν.
Τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα,
Τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,
Ἐκ δ' ὦσε γλήνην, δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διὰ πρὸ
Καὶ διὰ ἰνίου ἦλθεν, ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἄμφω. Πηνέλεως δ' ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Αὐχένα μέσσον ἔλασσεν, ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε,
Αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη. ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἦεν ἐν ὀφθαλμῷ, ὁ δὲ φῆ κώδειαν ἀνασχών.
500 Πέφραδέ τε Τρώεσσι, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Εἰπέμεναί μοι Τρῶες ἀγαυοῦ Ἰλιονῆος,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ γοήμεναι ἐν μεγάροισιν.
Οὐδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ Ἀλεγηνορίδαο,
Ἀνδρὶ φίλῳ ἐλθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε,
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅς τις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρι' Ἀχαιῶν
510 Ἤρατ', ἐπεί ῥ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὖτα,
Γυρτιάδην Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων.
Φάλκην δ' Ἀντίλοχος καὶ Μέρμερον ἐξενάριξεν.
Μηριόνης δὲ Μόρυν τε, καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα.

Τεῦκρος

φράζεο.] νῦν ὅρα. Προθοήνορος ἀντὶ πεφάσθαι.] ἀντὶ τοῦ Προθοήνορος πεφονεῦσθαι. ἀναστροφὴ ὁ φόνος. πεφάσθαι.] πεφονεῦσθαι. εἴδεται.] φαίνεται. κακῶν ἐξ.] ἀντὶ τοῦ, ἐκ κακῶν. ἐῴκει.] ὡμοιοῦτο. γιγνώσκων.] ἀληθῶς. ἰόμωροι.] οἱ περὶ τοὺς ἰοὺς, ὅ ἐστι τὰ βέλη κακοπαθοῦντες, πολεμικοί. ἀπειλάων.] καυχήσεων. οὔ θην οἰοισιν.] οὐ δὴ μόνοις. πόνος.] κακοπάθεια. ὀϊζύς.] ταλαιπωρία. δεδμημένος.] ἀνῃρημένος. ποινή.] ἀντίκτισις, τιμωρία. ἄτιτος.] ἀτιμώρητος. γνωτόν.] ἀντὶ τοῦ ἀδελφόν. Ἄρεος ἀλκτῆρα.] ἀλεξητῆρα τοῦ πολέμου καὶ βοηθόν. ἢ ὥς τινες, φόνου τιμωρόν. πολυμήλου.] νῦν πολλὰ πρόβατα ἔχοντος. κτῆσιν.] τὰ κτήματα. θέμεθλα.] ῥίζας, βάσεις. ἐφ' ὧν ἵδρυται ὁ ὀφθαλμός. γλήνην.] τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρην. διὰ πρό.] διαμπὰξ, διόλου. πετάσσας.] ἁπλώσας. αὐχένα.] σπόνδυλον, τράχηλον. ἔλασσεν.] ἀντὶ τοῦ ἀπέτεμεν, ἔκοψεν. ἀπήραξεν.] ἀπέτεμεν, ἀπέκοψε. πήληκι.] περικεφαλαίᾳ. κάρη.] κεφαλήν. ὁ δὲ φῆ κώδειαν. ἀνασχών.] ἐλλείπει τὸ ὡς. ἵν' ᾖ ὡς κώδειαν ἀνατείνας. κώδεια δέ ἐστιν ἡ τῆς μήκωνος κεφαλή, ὅ ἐστιν εἶδος βοτάνης. οὕτως οὖν φησιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας. πέφραδε.] σήμανεν, δεῖξεν. ἔτι δὲ εἶπε. εὐχόμενος.] μεγαληγορῶν, καυχώμενος. γοήμεναι.] θρηνῆσαι. δάμαρ.] γυνή. γανύσσεται.] ἡσθῇ, χαρῇ. αἰπύν.] χαλεπόν. ἔσπετε.] λέγετε. ἀνδράγρια.] ἀνδρῶν ἀγρεύματα, σκῦλα. ἤρατο.] ἀπηνέγκατο, ἐκτήσατο. ἔκλινεν.] τροπὴν ἐποίησεν, ἔτρεψε. καρτεροθύμων.] ἰσχυρῶν, τῇ ψυχῇ ἀνδρείων. ἤρατο.]

Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ἐνήρατο καὶ Περιφήτην.
Ἀτρείδης δ' ἄρ' ἔπειθ', Ὑπερήνορα ποιμένα λαῶν,
οὗτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε
δῃώσας, ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὠτειλὴν
ἔσσυτ' ἐπειγομένη. τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Πλείστους δ' Αἴας εἷλεν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱός.
Οὐ γάρ οἵ τις ὁμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ἦεν
10 Ἀνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρσῃ,

ἐνήρατο.] ἀνῄρησε. διάφυσσε.] διέκοψε, διεκένωσε. δῃώσας.] διακόψας, φθείρας. ὠτειλήν.] τραῦμα. ἔσσυτο.] ὥρμησεν. ἐπισπέσθαι.] ἐπακολουθῆσαι. τρεσσάντων.] διὰ δέος φυγόντων. φόβον.] φυγήν. ὄρσῃ.]
520 ἐμβάλῃ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζεὺς ἐγερθεὶς καὶ θεασάμενος τοὺς Τρῶας νικωμένους, Ἥρᾳ ἐπιπλήσσει, καὶ Ἶριν μὲν πέμπει πρὸς Ποσειδῶνα κελεύων ἀφίστασθαι τοῦ πολέμου. Ἀπόλλωνα δὲ ὅπως ἀναῤῥώσῃ τὸν Ἕκτορα, ὃς ἀναλαβὼν αἰγίδα, τοὺς Ἕλληνας εἰς φυγὴν τρέπει. καὶ μέχρι τῶν νεῶν συνδιωχθέντων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων τοὺς ταῖς ναυσὶ πῦρ ἐπιφέροντας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ο ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν.] τὸ ἑξῆς, διέβησαν τούς τε σκόλοπας καὶ τὴν τάφρον. ὑπερβάτὸν γὰρ ὁ τρόπος. ἐρητύοντο.] κατέχοντο. ὑπαὶ δείους.] ὑπὸ τοῦ δέους, ὅ ἐστι φόβου. τὸ ὑπαὶ δέους διάστασις καὶ χλωροὶ ὑπαὶ δέους. καὶ πεφοβημένοι ὑπὸ δέους. πεφοβημένοι.] εἰς φυγὴν τετραμμένοι. ἔγρετο.] ἐγρηγόρησεν, ἀνέστη. ἀναΐξας.] ἀνορμήσας, ἀναστάς. ὀρινομένους.] ταρασσομένους. κλονέοντας.] ταράσσοντας. ἔχετ' ἄσθματι.] ὑπὸ ἄσθματος συνείχετο. ὅ ἐστιν ὑπὸ πολλοῦ πνεύματος καὶ συνεχοῦς ἀναπνοῆς. κῆρ ἀπινύσσων.] ὀλιγωρῶν τῇ ψυχῇ, καὶ οὐ διακείμενος συνετῶς, ἀλλ' ἀσυνέτως. οὐκ ἀφαυρότατος.] οὐκ ἀσθενής. ἦ μάλα δὴ κακότεχνος ἀμήχανε σὸς δόλος Ἥρη.] ὄντως δὴ ὁ ἐπὶ κακῷ συντετεχνασμένος δόλος ὦ Ἥρα τὸν Ἕκτορα ἔοικε τῆς μάχης πεπαυκέναι. ἀμήχανε.] παρεργε. πρὸς ὃν οὐ δύναταί τις μηχανήσασθαι ἢ ἐπινοῆσαί τι. κακοῤῥαφίης.] κακοσυνθεσίας, κακοβουλίας. ἐπαύρηαι.] ἐπιψαύσῃ, ἀπολαύσῃς τῆς κακοβουλίας. ἱμάσσω.] μαστίξω.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ο ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ο, Κρονίδης κεχόλωτο Ποσειδάωνι καὶ Ἥρῃ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν
Οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
40 Χλωροὶ ὑπαὶ δέιους πεφοβημένοι, ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἴδης ἐν κορυφῇσι, παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης,
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Ἀργείους. μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα,
Ἕκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵαθ', ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι κῆρ ἀπινύσσων, 10
Αἷμ' ἐμέων, ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ μάλα δὴ κακότεχνος ἀμήχανε σὸς δόλος Ἥρη,
Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς,
Οὐ μὰν οἶδ' εἰ αὖτε, κακοῤῥαφίης ἀλεγεινῆς
Πρώτη ἐπαύρηαι, καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω,

ἐκρέμω.] ἐκρέμασο. ὑψόθεν.] ἐκ τοῦ αἰθέρος, ἀπὸ ὕψους. ἄκμονας.] βάρη σιδηρᾶ καθέλκοντα. ἧκα.] ἀπήρτησα. ἴηλα.] περιέβαλον. ἄρρηκτον.] στερεόν. ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθι, ἐκ δὲ ποδοῖιν ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα.] τοὺς τῆς Ἥρας δεσμοὺς νοητέον φυσικὴν τοῦ ἀέρος πρὸς τὸν αἰθέρα συμπλοκήν. διὰ τοῦτο οὖν φησί, χρύσεον ἄρρηκτον, ἵν' ᾖ δυσδιαχώριστον. ἐπεὶ καὶ τὸ πῦρ χρυσαυγὲς καὶ δυσδιάλυτον. ἄκμονας δύο.] τὰ βαρύτατα τῶν στοιχείων, γῆν, καὶ θάλασσαν. ἐζήτηται δέ, διὰ ποίαν αἰτίαν οὕτως ἀσχημόνως ὑβρίζει τὴν Ἥραν ὁ Ζεὺς διὰ θνητόν. φησὶ γάρ, οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθι. ῥητέον δέ, ὅτι νῦν φιλοσοφεῖ Ὅμηρος. μυθικῶς γὰρ Ζεὺς ἐνταῦθα ὁ αἰθὴρ οὐρανοῦ τοῦ περὶ τὸν ἀέρα δεσμός ἐστιν ὁ ἄγων τὰ ὑγρά, καὶ ἐξ αὐτοῦ δεσμεύονται πάντα. μετ' αὐτὸν δὲ ὁ ἀὴρ μέσος γῆς καὶ αἰθέρος. ὃ δεῖ νοεῖν ἡμᾶς τὴν Ἥραν ὑπάρχειν, τοῦ δὲ ἀέρος ἐκκρέμαντι ὕδωρ τε καὶ γῆ. οὓς δεῖ νῦν ἄκμονας λέγειν παρὰ τὸ ἀκοπίαστα εἶναι τὰ στοιχεῖα. καλῶς δὲ οὐ δύνανται οἱ θεοὶ τὸν δεσμὸν λῦσαι. ἰσχὺς γὰρ τῶν ὅλων, τὸ συνδεδέσθαι. ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω.] καὶ ἔμπροσθεν περὶ τούτου εἴρηται ἱκανῶς, ἀκριβέστερον δὲ νῦν. διὰ γὰρ τούτων ὁ ποιητὴς τὴν κοσμικὴν αἰνίττεται φύσιν. Δία μὲν καὶ Ζῆνα τὸν ἀνωτάτω ὑποτιθέμενος διάπυρον αἰθέρα, Ἥραν δὲ τὸν δεύτερον. καὶ ταύτην φησὶν ὑπὸ Ὠκεανοῦ τεθράφθαι, ἐπειδὴ ἐκ τῆς τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεως γίγνεται ἀήρ. ἄκμονας δὲ γῆν καὶ θάλασσαν λέγει. χρυσοῦν δὲ δεσμόν, τὸ αἰθέριον πῦρ, ὅτι ἐν τῷ ἀνωτάτῳ μέρει συνῆπται αὐτῷ ὁ ἀήρ. καὶ ῥιπτόμενον τὸν Ἥφαιστον εἰς θάλασσαν παρ' ὅσον μεταβάλλει εἰς ἄλληλα τὰ στοιχεῖα. πῦρ μὲν εἰς ἀέρα, ἀὴρ δὲ εἰς ὕδωρ. χαλκεύοντα δὲ ἐν ὠκεανοῦ, ὅτι τὰ στερεὰ τῆς δι' ὕδατος καὶ πυρὸς ἐργασίας τυγχάνει. καὶ Ἡσίοδος οὐρανὸν μὲν λέγει τὴν ἐκπύρωσιν· Κρόνον δὲ τὸν ἄνω κρουνηδὸν ἐπιφερόμενον ὄμβρον· Ῥέαν δέ, τὴν ἐπιρρεομένην ὕδασιν ἐκτομὴν δὲ οὐρανοῦ, τὴν τοῦ πυρώδους ἐξ ὑγρῶν σβέσιν· λίθον δὲ καταπινόμενον ὑπὸ κρόνου, ἐπειδὴ περ ἡ μεταβολὴ τῶν ὑγρῶν εἰς στερρότητα πήγνυται. κρύπτεσθαι δὲ τὸν Δία, διὰ τὸ τὴν ζέσιν ἐπικρατεῖν τῷ χειμῶνι τοὺς καρποὺς ἀφανίζεσθαι πλεοναζόντων τῶν ὑγρῶν. καὶ ἐν τῷ, τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, φυσικὴ γίνεται διάταξις γεγενημένη. ὁ μὲν γὰρ τὸ ζῆν παρεχόμενος, Ζεὺς ὠνόμασται· ὁ δὲ τὴν ὑγρὰν οὐσίαν, ἀπὸ τῆς πόσεως Ποσειδῶν· ᾅδης δὲ ὁ θάνατος, παρὰ τὸ σκοτεινὸν καὶ ἀειδὲς τῶν ἀνθρώπων ἀπωλείας. ἠλάστεον.] ἐδεινοπάθουν, συνήλγουν. παρασταδὸν ὃν δὲ λάβοιμι.] ὃν δὲ ἂν λάβοιμί σοι παριστάμενον, ἀντὶ τοῦ, ὃν δὲ ἔλαβον παριστάμενόν σοι. δῆλον δέ, ὅτι λέγει τὸν Ἥφαιστον. ῥίπτασκον.] ἐπέρριπτον. παραγωγὴ ὁ τρόπος. βηλοῦ.] βαθμοῦ. ὄφρ' ἄν.] ἕως ἄν. ὀλιγηπελέων.] ὀλιγοδρανῶν, ὀλίγον ἰσχύων ἢ ὀλιγοψυχῶν. ἀνίει.] ... ἀζηχής.] ἀδιάλειπτος, ἢ κακὸν ἦχον ἀποτελοῦσα. πεπιθοῦσα.] πείσασα. θυέλλας.] συμπνοίας, καταιγίδας ... καταλύμπανεν. ... κακοβουλίας ἀνέμων. μητιόωσα.] βουλευομένη, ἐργαζομένη. ἀπένεικας.] ἀπαχθῆναι ἐποίησας. ἀθλήσαντα.] κακοπαθήσαντα. αὖτις.] ἐκ δευτέρου πάλιν. ἀπολλήξῃς.] παύσῃ. ἤν τοι.] ἐάν σοι. ἴστω.] γιγνωσκέτω. κατειβόμενον.] καταρρέον. Στυγὸς ὕδωρ.] ἐπεὶ ἡ στὺξ κατὰ τὸν Ἡσίοδον ἐστὶν ἱερὰ πηγή, θυγάτηρ Ὠκεανοῦ· ἢ ὥς τινές φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ταύτῃ ἐστὶν ἡ πηγὴ ἡ ἐν ᾅδου. ὅρκον αὐτὴν φρικτὸν οἱ θεοὶ πεποίηνται βουλήσει Διός. νωΐτερον.] ἡμέτερον. μάψ.] ψευδῶς, ματαίως. μὴ δι' ἐμήν.] οὐ δι' ἐμήν. ἰότητα.] βούλησιν. πημαίνει.] βλάπτει, κακοῖ. παραμυ...

Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν
Ἄκμονας ἧκα, δύω περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
20 Χρύσεον ἄρρηκτον, σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν 10
Ἐκρέμω, ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον.
Λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι
Ῥίπτασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Γῆν ὀλιγηπελέων. ἐμὲ δ' οὐδ' ὧς θυμὸν ἀνίει,
Ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο.
Τὸν σὺ ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας,
Πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον κακὰ μητιόωσα.
Καί μιν ἔπειτα Κόων δ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας. 20
Τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην καὶ ἀνήγαγον αὖτις,
30 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον. καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα,
Τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξῃς ἀπατάων,
Ὄφρ' εἴδῃς ἤν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνή,
Ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο, καί μ' ἀπάτησας.
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν, 30
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ ὅς τε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
40 Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι,
Μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πημαίνει Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει,
Ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιούς.
Αὐτάρ τοι 40

50

Αὐτάρ τοι καὶ κείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην,
τῇ ἴμεν, ᾗ κεν δὴ σύ κελαινεφὲς ἡγεμονεύοις.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις,
Τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,
Αἶψα μεταστρέψειε νόον μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ.
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
Ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσον,
Ἶριν τ' ἐλθέμεναι, καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
Ὄφρ' ἣ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Παυσάμενον πολέμοιο, τὰ ἃ πρὸς δώματ' ἱκέσθαι.
Ἕκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὖτις δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων,
Αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Αὖτις ἀποστρέψῃσιν, ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας,
Φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσι
Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος, ὁ δ' ἀνστήσει ὃν ἑταῖρον
Πάτροκλον, τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχεϊ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἰλίου προπάροιθε πολέας ὀλέσαντ' αἰζηοὺς
Τοὺς ἄλλους, μετὰ δ' υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον.
Τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἐκ τοῦ δ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν,
Αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερὲς, εἰσόκ' Ἀχαιοὶ
Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν Ἀθηναίης διὰ βουλάς.
Τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύω χόλον, οὔτέ τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων, Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
Πρίν γε τὸ Πηλεΐδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ.
Ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἥψατο γούνων,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν
Γαῖαν ἐληλουθὼς φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσῃ,
Ἔνθ' εἴην, ἢ ἔνθα, μενοινήσειέ τε πολλά,
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη.
Ἵκετο δ' αἰπὺν Ὄλυμπον, ὁμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
Ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ. οἱ δὲ ἰδόντες,
Πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
Ἣ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ
Δέκτο δέπας. πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρη, τίπτε βέβηκας; ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας;

παραμυθησαίμην.] συμβουλεύσαιμι, εἴποιμι. τῇ ἴμεν.] ταύτῃ ἔρχεσθαι, καὶ γνώμην ὁμοίαν σοι ἔχειν. εἰ μὲν δή.] ἐὰν ὅπου δή. ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα.] ὅμοια καὶ τὰ αὐτὰ ἐμοὶ φρονοῦσα. ἄλλῃ.] ἄλλως, ἢ ἀλλαχοῦ. μεταστρέψειε.] μεταβάλοι. μετὰ σὸν καὶ ἐμόν.] ἐπὶ τὸ σοὶ καὶ ἐμοὶ ἀρέσκον. ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις.] ἀλλ' ἐὰν δή φησιν ἀληθῆ λέγῃς. δὶς δὲ τὸ αὐτό φησιν, ἐπιτάσεως χάριν. ἔρχεο.] ἔρχου. δεῦρο.] εἰς τοῦτον τὸν τόπον. τὰ ἅ.] τὰ ἑαυτοῦ ἴδια. ἐμπνεύσῃσι.] ἐμβάλῃ. λελάθῃ.] εἰς λήθην ἀγάγοι, λήθην ποιήσειε. φύζαν.] δειλίαν, φυγήν. τοῦ δὲ χολωσάμενος.] ὑπὲρ τούτου ὀργισθείς. ἐκ τοῦ δ' αὖ.] ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου. παλίωξιν.] τὴν δὲ ὑποστροφὴν τῶν φευγόντων δίωξιν. ὅτ' ἂν οἱ πρότερον φεύγοντες, ὕστερον πάλιν αὐτοὶ διώκωσι, θαρρήσαντες. Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν.] σημείωσαι τοῦτο, ὅτι οὐδετέρως τὸ Ἴλιον ἐνθάδε φησὶ μόνον. διὸ καὶ ἀθετεῖται ὁ στίχος οὗτος. ὡς δ' ὅτ' ἀναΐξῃ νόος ἀνέρος.] τὰ ἑξῆς· ὥσπερ δὲ νοῦς ἀνδρὸς πολλὴν ἐπεληλυθότος γῆν, καὶ πολλὰ ἱστορηκότος, ἐν ὑπομνήσει ποιεῖται τὰ ἱστορημένα, καὶ ταχέως ἄλλοτε ἐπ' ἄλλο μεταβαίνει· οὕτω καὶ ἡ Ἥρα τότε ἐκ τῆς Ἴδης εὐθέως παρεγένετο εἰς τὸν Ὄλυμπον. πευκαλίμῃσι.] συνεταῖς. ἔνθα ἢ ἔνθα.] ἐνταῦθα ἢ ἐκεῖ. ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα.] τὸ εἴην συνετῶν Ἀρισταρχειοί, καὶ σημαίνει τὸ ὑπάρχοιμ ὡς αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς ἐπιλογιζομένου, εἴην πορευοίμην. ὁ δὲ λόγος, εἰς ἐκείνην τὴν χώραν πορευθείην, ἢ εἰς ταύτην πορευοίμην. μενοινήσειε.] ἐνθυμηθῇ, διανοηθῇ. διέπτατο.] διέπτη. δεικανόωντο.] ἐδεξιοῦντο. Θέμιστι.] ἀντί, παρὰ Θέμιδος. Θέμις δέ ἐστι τῶν Τιτάνων. ἀτυζομένῃ.] τεταραγμένῃ, ἠπορημένῃ.

ἦ μάλα δή σε φόβησεν.] ἀκριβῶς δή σε ἐπτόησεν. ἀκοίτης.] ἀνήρ. διείρεο.] διερώτα. ὑπερφίαλος.] ὑπερήφανος, ἄδικος. ἀπηνής.] χαλεπός, σκληρός. πιφαύσκεται.] ἐμφανίζει, λέγει, μηχανᾶται. κεχαρησέμεν.] χαρῆναι. εὔφρων.] εὐφραινόμενος, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ θυμηδίᾳ ὑπάρχων. ἡ δ' ἐγέλασσε χείλεσιν.] οὗτος ὁ γέλως σαρδώνιος καλεῖται, ὅτ' αὖ τις μὴ ἐκ διαθέσεως γελᾷ. ἰάνθη.] διεχύθη, εὐφράνθη. νεμεσσηθεῖσα.] μεμψαμένη. μενεαίνομεν.] προθυμούμεθα, ὀργιζόμεθα. ἀφρονέοντες.] μωραίνοντες. μέμαμεν.] προθυμούμεθα. ἀφήμενος.] ἀποτέρω καὶ πόρρω καθεζόμενος. οὐδ' ὄθεται.] οὐδ' ἐπιστρέφεται. κάρτει.] ἰσχύει, κράτει. διακριδόν.] διακεκριμένως, κεχωρισμένως. τῷ ἔχετε.] διὸ ἀνέχεσθε, καὶ ὑπομένετε. πῆμα.] βλάβη, πένθος. τετύχθαι.] γεγονέναι. θαλερῶ.] θάλλοντας, ἰσχυρούς. δεινῶς. πεπλήγετο.] ἔπληξε. καταπρηνέσσι.] κατεστραμμέναις, κατωφερέσιν. ὀλοφυρόμενος.] νῦν ὀδυρόμενος. νεμεσήσετε.] μεμφθήσεσθε. Δεῖμον.] ὄνομα δαίμονος. φόβον.] νῦν ὄνομα δαίμονος. πᾶσι περιδείσασα θεοῖσι.] περὶ πάντων εὐλαβηθεῖσα θεῶν. θάασσε.] ἐκαθέζετο. καθάπτετο.] νῦν ἐπέπληττε. φρένας ἠλέ.] ἀνόητε καὶ μάταιε τὰς φρένας. διέφθορας.] διέφθαρσαι. ἦ νύ τοι αὔτως οὔατ' ἀκουέμεν ἐστί.] ἦ ματαίως πάρεστι σοὶ τὰ ὦτα πρὸς τὸ ἀκούειν. νόος.] νῦν τὸ τῆς ψυχῆς κυριώτατον, ᾧ νοοῦμεν. αἰδώς.] νῦν τὸ αἰδεῖσθαι. οὐκ ἀΐεις.] οὐκ ἀκούεις. ἅ τε.] ἅτινα δή. φησί.] λέγει. ἀναπλήσας.] ἀναπληρώσας. εἶσιν.] ἐλεύσεται. κυδοιμήσων.] συνταράξων.

Ἦ μάλα δή σε φόβησε Κρόνου πάϊς, ὅς τοι ἀκοίτης.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μή με θεὰ Θέμι ταῦτα διείρεο, οἶσθα καὶ αὐτή,
Οἷος κείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐΐσης.
Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν,
Οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται, οὐδέ τί φημι
Πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν, 10
Οὔτε θεοῖς, εἴ πέρ τις νῦν ἔτι δαίνυται εὔφρων.
100 Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα καθέζετο πότνια Ἥρη.
Ὄχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί. ἡ δ' ἐγέλασσε
Χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν
Ἰάνθη, πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα·
Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες,
Ἦ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἆσσον ἰόντες,
Ἢ ἔπει, ἠὲ βίῃ, ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει 20
Οὐδ' ὄθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
Τῷ ἔχετ' ὅττι κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ,
110 Ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομ' Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι.
Υἱὸς γάρ οἱ ὄλωλε μάχῃ ἔνι φίλτατος ἀνδρῶν
Ἀσκάλαφος, τόν φησιν ὃν ἔμμεναι ὄβριμος Ἄρης.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ Ἄρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρὼ,
Χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·
Μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ' Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες, 30
Τίσασθαι φόνον υἷος ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἴ πέρ μοι καὶ μοῖρα Διὸς πληγέντι κεραυνῷ,
Κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἵππους κέλετο, Δεῖμόν τε, Φόβον τε,
120 Ζευγνύμεν, αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα,
Ἔνθα κ' ἔτι μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος,
Πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθήνη πᾶσι περιδείσασα θεοῖσιν, 40
Ὦρτο διὲκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον ἔνθα θάασσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο, καὶ σάκος ὤμων.
Ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἐκ χειρὸς ἑλοῦσα
Χάλκεον, ἡ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα·
Μαινόμενε φρένας ἠλέ, διέφθορας· ἦ νύ τοι αὔτως
Οὔατ' ἀκουέμεν ἐστί, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς,
130 Οὐκ ἀΐεις ἅ τέ φησι θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἣ δὴ νῦν πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλουθεν, 50
Ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ,
Ἂψ ἴμεν Οὔλυμπον δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκῃ,
Αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι,
Αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
Λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς Ὄλυμπον,

μάρψει

Μάρψει ἑξείης ὅς τ' αἴτιος, ὅς τε καὶ οὐκί.
Τῶ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἷος ἑῆος.
Ἤδη γάρ τις τοῦ γε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων,
Ἢ πέφατ', ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται, ἀργαλέον δὲ
Πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι, γενεήν τε τόκον τε.
Ὣς εἰποῦσ', ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον Ἄρηα.
Ἥρη δ' Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτὸς,
Ἶρίν θ' ἥ τε θεοῖσι μετάγγελος ἀθανάτοισι, 10
Καί σφεας φωνήσασ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα,
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὦπα ἴδησθε,
Ἕρδειν, ὅττι κε κεῖνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα, πάλιν κίε πότνια Ἥρη,
Ἕζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ. τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην.
Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα μητέρα θηρῶν.
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ 20
Ἥμενον, ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο.
Τὼ δὲ παροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο,
Στήτην, οὐδέ σφωϊν ἰδὼν ἐχολώσατο θυμῷ.
Ὅττι οἱ ὦκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην,
Ἶριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι
Πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι,
Παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πτολέμοιο 30
Ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσι πεπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει,
Φραζέσθω δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν ἐπιόντα ταλάσσῃ
Μεῖναι, ἐπεί εὑ φημὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος, τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν. 40
Ὡς δ' ὅταν ἐκ νεφέων πτῆται νιφὰς, ἠὲ χάλαζα
Ψυχρὴ ὑπαὶ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο,
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέα Ἶρις.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, προσέφη κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Ἀγγελίην τινά τοι γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Ἦλθον δεῦρο φέρουσα παραὶ Διὸς αἰγιόχοιο.
Παυσάμενόν σ' ἐκέλευσε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
Ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν. 50
Εἰ δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεαι, ἀλλ' ἀλογήσεις,
Ἠπείλει καὶ κεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἄνωγε
Χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος, σὸν δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ

μάρψει.] συλλήψεται ἤδη τιμωρίᾳ. πεφήσεται.] φονευθήσεται. γενεήν τε τόκον τε.] τοὺς γονεῖς καὶ τὸ γένος. διαλογεῖ
140 δι' ἀμφοτέρων τὴν γένεσιν. ὁ δὲ νοῦς, οὐ δυνατόν ἐστι θεῷ ῥύσασθαι τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀνθρωπίνην γένεσιν. τὸ γὰρ ἀργαλέον νῦν, ἀντὶ τοῦ ἀδύνατον κατὰ τοῦ θανάτου ῥύεσθαι. σφῶ.] ὑμᾶς. ὅττι τάχιστα.] σφόδρα ταχέως. εἰς ὦπα ἴδησθε.] εἰς ὄψιν ἔλθητε. τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην.] ὑπερβολικῶς εἴρηται, ἢ συλληπτικῶς. οὐ γὰρ Ἀπόλλων πτερωτός. πολυπίδακα.] πολύυδρον. Γαργάρῳ.] Γάργαρον τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης. θυόεν νέφος.] τὸ εὐῶδες καὶ τεθυμιαμένον. ἀπό τε τῶν ἀναδο-
150 θέντων ἐκ τῆς γῆς ἀνθέων, καὶ ἀπὸ τοῦ μύρου τῆς Ἥρας. ἐστεφάνωτο.] περιέκειτο. σφῶϊν.] αὐτοῖς. ἀγγεῖλαι.] ἀντὶ τοῦ ἀνάγγειλον. εἶναι.] ἀντὶ τοῦ ἴσθι. ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. ἀλογήσει.] λόγον οὐ ποιήσεται, καταφρονήσει. φραζέσθω.] λογιζέσθω, σκοπείτω. ταλάσσῃ.] καρτερήσῃ, ὑπομείνῃ. εὑ.] αὐτοῦ. φάσθαι.] εἰπεῖν. πτῆται.] ταχέως ἐκχυθῇ, κατέρχηται. νιφάς.] ψεκάς, ἢ χιὼν ὑπαὶ ῥιπῆς, ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς φορᾶς. αἰθρηγενέος.] αἰθρηγενέτου. ὑπεξαλέα-
160 σθαι.] ὑπεκκλῖναι.

Y 3 φυγεῖν.]

170

180

16v

Ἶσον οἱ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς ἐννοσίγαιος·
Ὢ πόποι, ἦ ῥ᾽ ἀγαθός περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπεν,
Εἴ μ᾽ ὁμότιμον ἐόντα βίῃ ἀέκοντα καθέξει.
Τρεῖς γάρ τ᾽ ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφοὶ, οὓς τέκε ῥέα,
Ζεὺς καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ᾽ Ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων.
Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ᾽ ἔμμορε τιμῆς.
190 Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ
Παλλομένων, Ἀΐδης δ᾽ ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα.
Ζεὺς δ᾽ ἔλαχ᾽ οὐρανὸν εὐρὺν, ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι.
Γαῖα δ᾽ ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος.
Τῷ ῥα καὶ οὔ τι Διὸς βέομαι φρεσὶν, ἀλλὰ ἕκηλος
Καὶ κρατερός περ ἐὼν, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.
Χερσὶ δὲ μή τί με πάγχυ κακὸν ὣς δειδισσέσθω.
Θυγατέρεσσι γάρ τε καὶ υἱάσι κέρδιον εἴη
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν οὓς τέκεν αὐτὸς,
Οἵ ἕθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκῃ.
200 Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Οὕτω γὰρ δή τοι Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε;
Ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.
Οἶσθ᾽ ὡς πρεσβυτέροισιν ἐριννύες αἰὲν ἕπονται.
Τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἶρι θεὰ μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ᾽ ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ.
Ἀλλὰ τόδ᾽ αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππότ᾽ ἂν ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ,
210 Νεικείειν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Ἀλλ᾽ ἤτοι νῦν μέν κε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τό γε θυμῷ.
Αἴ κεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης, Ἑρμείω τε, καὶ Ἡφαίστοιο ἄνακτος,
Ἰλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ᾽ ἐθελήσει
Ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
Ἴστω τοῦθ᾽ ὅτι νῶϊν ἀνήκεστος χόλος ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, λίπε λαὸν Ἀχαιϊκὸν ἐννοσίγαιος.
Δῦνε δὲ πόντον ἰὼν, πόθεσαν δ᾽ ἥρωες Ἀχαιοί.
220 Καὶ τότ᾽ Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Ἔρχεο νῦν φίλε Φοῖβε μεθ᾽ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν.
Ἤδη μὲν γάρ τοι Γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Οἴχεται εἰς ἅλα δῖαν ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
Ἡμέτερον, μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
Οἵ περ νέρτεροί εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.
Ἀλλὰ τόδ᾽, ἠμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον, ἠδέ οἱ αὐτῷ
Ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς, ὑπόειξε
Χεῖρας ἐμὰς, ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ᾽ ἐτελέσθη.

Ἀλλὰ

φυγεῖν. ὑπέροπλον.] ὑπερήφανον. ἐνέροισι.] τοῖς ὑπὸ γῆν, τοῖς νεκροῖς. τριχθά.] τριμερῶς, τριχῆ. ἔλαχον.] ἔτυχον. πολιήν.] λευκὴν, διὰ τὸν ἀφρόν. ἢ ἁπλῶς λευκήν. παλλομένων.] κλήρῳ μεριζομένων. πάλος γὰρ ὁ κλῆρος. ἔλαχεν.] ἔτυχε. ζόφον.] σκότος. λέγει δὲ τὸν κατωτάτω τόπον. ἠερόεντα.] τὸν ὁμιχλώδη καὶ σκοτεινόν. ξυνή.] κοινὴ ὅλων τῶν στοιχείων. ἐν αὐτῇ γὰρ εὑρίσκεται καὶ τὰ λοιπὰ τρία στοιχεῖα. τὸ γὰρ ὕδωρ αὐτῇ συνεσφαίρωται, καὶ πυρὸς ἀναδόσεις περὶ αὐτὴν γίγνονται. καὶ ὁ ἀὴρ δὲ περὶ αὐτήν ἐστι. καλῶς δὲ καὶ τὸν Ὄλυμπον κοινόν φησιν, ἐπεὶ καὶ οὐρανὸς τὴν γένεσιν, ἐκ τῶν τεσσάρων κέκτηται στοιχείων. τῷ ῥα καὶ οὔ τι Διὸς βέομαι φρεσί.] διὸ καὶ οὐδαμῶς τοῦ Διὸς ἐπιστροφὴν ποιοῦμαι. οὐκ ἂν κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην βιώσομαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ. Δημήτριος δὲ ἀποβιώσομαι, ἢ ζῶ φησιν. οὕτως ἔχει καὶ τό· οὐ γάρ μοι δηρὸν βίη, οὐδὲ προβήσῃ κατὰ τὸ ζῆν πολὺν χρόνον. δειδισσέσθω.] ἐκπληττέτω, ἐκφοβείτω. χερσὶ δὲ μή τι με πάγχυ κακὸν ὣς δειδισσέσθω.] ὁ νοῦς· μὴ δὲ ὡς χερσὶ κακὸν ὄντα εἰς δέος ἀγέτω· ἢ ὡς κακὸν ὄντα εἰς τὸν διὰ τῶν χειρῶν ἀγέτω πόλεμον, ἢ ὡς χερσὶν ὑπερέχων. ἐνισσέμεν.] κακολογεῖν, ἐπιπλήττειν. ἀπηνέα.] σκληρὸν, χαλεπόν. μεταστρέψεις.] μεταθήσεις, μεταβαλεῖς. στρεπταί.] εὐμετάστρεπτοι, εὔπιστοι εἰς τὸ ἀγαθόν. πρεσβυτέροισι.] τοῖς προγενεστέροις. ἐριννύες.] αἱ ἀπὸ τῶν ἐριννύων ἐκδικίαι. αἴσιμα.] καθήκοντα, συμφέροντα. ἰσόμορον.] τῆς ἴσης μερίδος μετέχοντα, ἰσόμοιρον. ὁμῇ.] ὁμοίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ. νεικείειν.] ὀνειδίζειν, ἐπιπλήττειν. χολωτοῖσιν.] ὀργίλοις. νεμεσσηθείς.] αἰδεσθεὶς, ὅ ἐστι μεμπτὸν ἡγησάμενος. ὑποείξω.] ὑπείξω, ὑποχωρήσω. πεφιδήσεται.] πείσεται, φεισθείη. νῶϊν.] ὑμῖν. ἀνήκεστος.] ἀνίατος. πόθεσαν.] ἐν πόθῳ ἐγίγνοντο. χαλκοκορυστήν.] χαλκῷ καθωπλισμένον, ὅ ἐστι πολεμικόν. αἰπύν.] χαλεπὸν νῦν. μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι.] πάνυ γὰρ ἀπόπειραν τῆς ἡμετέρας δυνάμεως ἔλαβον καὶ οἱ περὶ Κρόνον Τιτᾶνες ἐν τῷ ταρτάρῳ ὄντες. ἐνέρτεροι.] οἱ κατώτεροι. ἀλλὰ τόδ᾽ ἠμὲν ἐμοί.] παρὰ τοῦτο μὲν καὶ ἐμοί. ἀνιδρωτί.] χωρὶς κακοπαθείας.

ἐπιπεσεῖν.]

Ἀλλὰ σύ γ' ἐν χείρεσσι λάβ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
Τῇ μάλ' ἐπισσείων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω ἑκατηβόλε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκωνται.
Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργόν τε, ἔπος τε,
Ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.
10 Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκέϊ φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὤκιστος πετεηνῶν,
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Ἥμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο, νέον δ' ἐσαγείρετο θυμόν,
Ἀμφὶ ἓ γιγνώσκων ἑτάρους, ἀτὰρ ἆσθμα καὶ ἱδρὼς
Παύετ', ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
20 Ἧσ' ὀλιγηπελέων, ἦ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε θεῶν, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
Οὐκ ἀΐεις ὅ με νηυσὶν ἔπι πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν
Οὓς ἑτάρους ὀλέκοντα βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
Χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀΐδαο
Ἤματι τῷδ' ἵξεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.
30 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Θάρσει νῦν, τοῖόν τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
Ἐξ Ἴδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος περ
Ῥύομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσι
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους,
40 Αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν, ἵπποισι κέλευθον
Πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ
Δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται. ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων,
Ὣς Ἕκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
40 Ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
Οἱ δ' ὥστ' ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
Τὸν μέν τ' ἠλίβατος πέτρη, καὶ δάσκιος ὕλη
Εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν.

Τῶν

ἐπισσείων.] ἐπάνω κινῶν. ἔγειρε.] παρώρμα. ὄφρ' ἄν.] ἕως ἄν. ἀνηκούστησε.] παρήκουσεν. ἴρηκι.] ἱέρακι. φασσοφόνῳ.] τῷ φάσσας φονεύοντι. νέον.] νεωστί. ἐσαγείρετο.] νῦν ἠθροίζετο. ἀμφὶ ἓ γιγνώσκων ἑτάρους.] τοὺς περὶ αὐτὸν γιγνώσκων, ὅ ἐστιν ἐπιστάμενος τῇ διανοίᾳ. ὀλιγηπελέων.] ὀλιγοθυμῶν. ὀλιγοδρανέων.] ὀλίγον ἰσχύων, ἐξησθενηκώς. κῆδος.] κακὸν, λύπη. φέριστε.] βέλτιστε, ἀνδρειότατε. ὅς με.] ὅστις με. οὐκ ἀΐεις.] οὐκ ἀκούεις. ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.] ἀπέπνευσα τὴν ψυχήν. ἢ ἐπεὶ ᾐσθόμην ἀλγήσας τῆς ψυχῆς. ἄϊον γὰρ νῦν τὸ ᾐσθόμην. ἀοσσητῆρα.] βοηθόν. χρυσάορον.] ἤτοι χρυσοφάσγανον. ἢ χρυσοῦν τὸν ἀορτῆρα τῆς φαρέτρας ἢ τῆς κιθάρας ἔχοντα. οὐκ ἔτι δὲ ξίφους. ἁγνὸς γὰρ ὁ θεός. φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον.] Ἑρμῆς ὁ Διὸς καὶ Μαίας τῆς Ἄτλαντος εὗρε λύραν. καὶ τοὺς Ἀπόλλωνος βόας κλέψας, εὑρέθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ διὰ τῆς μαντικῆς. ἀπειλουμένου δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔκλεψεν αὐτοῦ καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὤμων τόξα. μειδιάσας δὲ ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ τὴν μαντικὴν ῥάβδον. ἀφ' οὗ καὶ χρυσόρραπις ὁ Ἑρμῆς προσηγορεύθη. ἔλαβέ τε παρ' αὐτοῦ τὴν λύραν. ὅθεν καὶ χρυσάορος ὠνομάσθη ἀπὸ τοῦ τῆς κιθάρας ἀορτῆρος. λειανέω.] λείαν καὶ ὁμαλὴν ποιήσω. τρέψω.] εἰς φυγὴν ἀγάγω. στατός.] ἀναπεπαυμένος, ἑστάμενος. κροαίνων.] κρούων. ἐνώμα.] ἔστρεφεν, ἐκίνει. ἐσσεύοντο.] ἐδίωκον. ἠλίβατος.] ὑψηλὴ, ἀπρόσβατος. ἧς ἄν τις διαμάρτοι τῆς ἐπιβάσεως διὰ τὸ πολὺ ὕψος. ἀλιτεῖν γὰρ τὸ διαμαρτεῖν. ἢ ἧς ὁ ἥλιος μόνος ἐπιβαίνει. δάσκιος ὕλη.] πολύσκιος. λίαν πυκνή. εἰρύσατο.] νῦν ἐρρύσατο, ἔσωσε. κιχήμεναι.] καταλαβεῖν. αἴσιμον.] εἱμαρμένον.

230 240 250 260 270

ἠϋγένειος.] δασὺ γένειον ἔχων. ὁμιλαδόν.] ἀθρόως. παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.] τὰς ψυχὰς ἐταπείνωσεν. ἅπαντες λιποψυχήσαντες τὴν σωτηρίαν παρὰ τοῖς ποσὶν ἔχον. ἀγορῇ.] νῦν λόγῳ. νίκων.] ἐνίκων. ἀλύξας.] ἐκφυγών. ὃ δὴ πολλῶν.] ἀντὶ τοῦ ὃς δὴ πολλῶν. μενοινῶν.] προθυμούμενος. ἀνώξομεν.] κελεύσωμεν. στείομεν.] στῶμεν. ἐρύξομεν.] ἐπίσχωμεν, κωλύσωμεν. ἤρτυνον.] κατεσκεύαζον. ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.] ἐν σχήματι πέφρασται, ἀντὶ τοῦ οἱ πολλοί. εἱμένος.] ἠμφιεσμένος, περικείμενος. ἀμφιδάσειαν.] πάντῃ δασεῖαν, καὶ οἱ μὲν ἀμφίμαλλον, οἱ δὲ κύκλῳ δασεῖαν, διὰ τοὺς θυσάνους. ὑφ' ὧν δὲ τὸ ὄνομα. ὀξεῖα.] νῦν δριμεῖα, χαλεπή. ἐπαυρεῖν.] ἐπιτυχεῖν. λιλαιόμενα.] ἐφιέμενα, ἐπιθυμοῦντα, ἐν τῇ διαμέσῳ γῇ ἐπήγνυντο τοῦ χρωτὸς ἐπιθυμοῦντα, τοῦ ἐφ' οὓς ἐβάλλετο. ἔστι δὲ λίαν, ὡς κηρῷ, κεραίω. ζωρότερον κέρασαι. χροὸς ἆσαι.] τοῦ σώματος κορεσθῆναι. ὄφρα μὲν αἰγίδα.] καὶ τὰ ἑξῆς. Κρόνος χρησμὸν λαβών, ὅτι ὁ ἴδιος αὐτὸν τῆς βασιλείας μεταστήσει υἱός, τὰ γεννώμενα κατέπινε. Ῥέα δὲ τεκοῦσα Δία Κρόνῳ μὲν λίθον ἀντ' αὐτοῦ σπαργανώσασα ἔδωκε καταπιεῖν. τὸ δὲ παιδίον εἰς Κρήτην διακομίσασα ἔδωκε Θέμιδι καὶ Ἀμαλθείᾳ, ἣ δὲ αἴξ. ταύτην οἱ Τιτᾶνες ὁπόταν θεάσαιντο, ἐφοβοῦντο. αὐτὴ δὲ τοὺς ἑαυτῆς μαζοὺς ἐπέχουσα ἔτρεφε τὸ παιδίον. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς μετέστησε τῆς βασιλείας τὸν πατέρα. πολεμούντων δὲ αὐτῷ τῶν Τιτάνων, Θέμις συνεβούλευσε τῷ τῆς Ἀμαλθείας δέρματι σκεπαστηρίῳ χρήσασθαι. εἶναι γὰρ αὐτὸ ἀεὶ φοβερόν. πεισθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς ἐποίησε, καὶ τοὺς Τιτᾶνας ἐνίκησεν. ἐντεῦθεν αὐτὸν φασὶν Αἰγίοχον προσαγορευθῆναι. κατενῶπα.] κατὰ πρόσωπον.

ἔθελξεν.]

Τῶν δέ θ' ὑπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λὶς ἠϋγένειος
Εἰς ὁδόν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας,
Ὣς Δαναοὶ εἷος μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
280 Τάρβησαν, πᾶσι δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας Ἀνδραίμονος υἱός
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
Ἐσθλὸς γ' ἐν σταδίῃ, ἀγορῇ δέ ἑ παῦροι Ἀχαιῶν
Νίκων, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Οἷον δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη κῆρας ἀλύξας
Ἕκτωρ. ἦ θήν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἑκάστου,
Χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο,
290 Ἀλλά τις αὖτε θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσάωσεν
Ἕκτορ', ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Ὡς καὶ νῦν ἔσεσθαι ὀΐομαι, οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται ὧδε μενοινῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες,
Πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι.
Αὐτοὶ δ' ὅσσοι ἄριστοι ἐν στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
Στείομεν, εἴ κεν πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες.
Δούρατ' ἀνασχόμενοι, τὸν δ' οἴω καὶ μεμαῶτα
Θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὅμιλον.
300 Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Οἳ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τεῦκρον, Μηριόνην τε Μέγην τ' ἀτάλαντον Ἄρηϊ.
Ὑσμίνην ἤρτυνον ἀριστῆας καλέσαντες
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον. αὐτὰρ ὀπίσσω
Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Μακρὰ βιβάς, πρόσθεν δὲ κί' αὐτοῦ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ' αἰγίδα θοῦριν,
Δεινὴν ἀμφιδάσειαν ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
310 Ἥφαιστος Διὶ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν.
Τὴν ἄρ' ὅ γ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, ἡγήσατο λαῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, ὦρτο δ' ἀϋτὴ
Ὀξεῖ' ἀμφοτέρωθεν, ἀπὸ νευρῆφι δ' ὀϊστοὶ
Θρῷσκον, πολλὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν χροῒ πήγνυτ' ἀρηϊθόων αἰζηῶν.
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν
Ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ' ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
320 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατενῶπα ἰδὼν Δαναῶν ταχυπώλων

Σεῖσ'

Σεῖσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἄϋσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
Ἐν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Οἳ δ' ὥς τ' ἠὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Θῆρε δύω κλονέωσι μελαίνης νυκτὸς ἀμολγῷ
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, σημάντορος οὐ παρεόντος.
Ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάλκιδες. ἐν γὰρ Ἀπόλλων
Ἧκε φόβον, Τρωσὶ δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἔνθαδ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης.
10 Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνε·
Τὸν μὲν Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων,
Τὸν δὲ Μενεσθῆος μεγαθύμου πιστὸν ἑταῖρον.
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ Ἴασον ἐξενάριξεν.
Ἤτοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός, αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς.
20 Ἴασος αὖτ' ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο.
Υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.
Μηκιστῆ δ' ἕλε Πουλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ. Κλονίον δ' ἕλε δῖος Ἀγήνωρ.
Δηΐοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὦμον ὄπισθε,
Φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ὄφρ' οἳ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
Τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ.
30 Ἔνθα καὶ ἔνθα φέβοντο, δύοντο δὲ τεῖχος ἀνάγκῃ.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωθι νοήσω,
Αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε
Γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα,
Ἀλλὰ κύνες ἐρύουσι πρὸ ἄστεος ἡμετέροιο.
Ὣς εἰπὼν, μάστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους,
Κεκλόμενος Τρώεσσι κατὰ στίχας. οἳ δὲ σὺν αὐτῷ
40 Πάντες ὁμοκλήσαντες, ἔχον ἐρυσάρματας ἵππους
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, προπάροιθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων,
Ἐς μέσσον κατέβαλλε. γεφύρωσεν δὲ κέλευθον
Μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ
Γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἧσι.
Τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο φαλαγγηδόν, πρὸ δ' Ἀπόλλων
Αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον, ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν,
50 Ῥεῖα μάλ' ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάϊς ἄγχι θαλάσσης,
Ὅς τ' ἐπεὶ οὖν ποιήσει ἀθύρματα νηπιέῃσιν
Ἂψ αὖτις συνέχευε ποσὶν καὶ χερσὶν ἀθύρων,
Ὥς ῥα σὺ ἤϊε Φοῖβε πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὺν
Σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.

Ὥς οἱ

ἔθελξεν.] ἐγοήτευσεν, ἠπάτησεν. οἰῶν.] προβάτων. θῆρε.] λέοντες κατ' ἐξοχήν. σημάντορος.] ἄρχοντος, νῦν δὲ φύλακος, νομέως. ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοί.] οὕτω καὶ οἱ Ἕλληνες εἰς φυγὴν ἐτράπησαν ὑπὸ τοῦ φόβου ὡς ἀσθενεῖς. ὄπαζε.] προσεποίει, ἐδίδου. κεδασθείσης.] διαλυθείσης, σκορπισθείσης, ἀλλαχοῦ ἄλλου φανέντος. νόθος.] ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικός. ἔσκεν.] ἦν, ἐγεγόνει. Φυλάκη.] πόλις Θεσσαλίας. βαρυτόνως δὲ ἀναγνωστέον ὡς Ἰθάκη, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς διασωστηρίου. κατακτάς.] ἀνελών. γνωτόν.] νῦν ἀδελφόν. μηκιστῆ.] ἀντὶ τοῦ μηκιστέα. πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ.] ἐν τῇ πρώτῃ τάξει, ἐν τοῖς προαγωνισταῖς. Δηΐοχον δὲ Πάρις.] εἴρηται καὶ ἔμπροσθεν, ὅτι Ἑκάβη τεκοῦσα Ἀλέξανδρον, διὰ τὸν ὄνειρον ἐξέθηκεν εἰς Ἴδην· ὁ δὲ ποιμὴν ἀνελὼν αὐτὸν, διὰ τὸ μὴ γνωρισθῆναι ἐν πήρᾳ ἔτρεφεν, ἀφ' οὗ ὠνομάσθη Πάρις. ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα.] ἕως οὗ αὐτοὶ τούτους ἐσκύλευον, ἀφαιρούμενοι τὰ ἡμαγμένα ὅπλα. ἐνιπλήξαντες.] ἐμπεσόντες. δύοντο.] ἔδυσαν. ἐπισσεύεσθαι.] ἐφορμῆσαι. μητίσομαι.] μηχανήσομαι, ἐργάσομαι. πυρὸς λελάχωσι.] διὰ πυρὸς ταφῆς λαχεῖν ποιήσουσι. κατωμαδόν.] κατὰ τῶν ὤμων τῶν ἵππων. ἐρυσάρματας.] τοὺς ἑλκύοντας τὰ ἅρματα, τοὺς ὑποζυγίους. ὄχθας.] κυρίως μὲν τὰ τῶν ποταμῶν χείλη, νῦν δὲ τῆς τάφρου. καπέτοιο.] τῆς τάφρου. ἐρείπων.] καταβάλλων. γεφύρωσε.] διαβατὴν ἐποίησεν. ἧσιν.] ἀφῇ, βάλλῃ, ἀκοντίσῃ. φαλαγγηδόν.] κατὰ φάλαγγας, ὅ ἐστι τάξεις. ἀθύρματα.] παίγνια, καὶ ἀθύρων παίζων. νηπιέῃσι.] ταῖς ἀφροσύναις. ἤϊε.] τοξικέ, παρὰ τὴν ἄφεσιν τῶν βελῶν. ἔστι δὲ ἐπίθετον Ἀπόλλωνος. εἴρηται δὲ κατὰ ἀφαίρεσιν τῆς πρώτης συλλαβῆς. ἰὴ ἤϊε. ἰὸς γὰρ λέγεται τὸ βέλος παρὰ τὸ ἱέναι. ἔνιοι δὲ ψιλῶς ἀναγινώσκοντες, ἀπέδοσαν ἰατρέ, οὐκ ὀρθῶς. ἐπεὶ θεῶν ἰατρὸν Παιήονα Ὅμηρος παραδίδωσι. κάματον καὶ ὀϊζύν.] πολλοὺς καμάτους καὶ ταλαιπωρίας αὐτῶν. σύγχεας.] συνετάραξας, συνέχεας. φύζαν.] φόβον, φυγήν.

πολυτήρω.]

πολυπύρῳ.] σιτοφόρῳ. ἀράων ἀΐων.] νῦν τῶν εὐχῶν ἀκούων. εὐρυπόροιο.] εὐρυχώρου, πλατείας ἐν τῷ πορᾶσαι. νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται.] ὑπὲρ τοὺς τοίχους τῆς νεώς. ναύμαχα.] μακρὰ δόρατα τὰ πρὸς ναυμαχίαν ἐπιτήδεια. κολλήεντα.] ἐκ πολλῶν συγκεκολλημένα. ἵνα γένηται μακρά, οἷον σύνθετα καὶ οὐ μονόξυλα. κατὰ στόμα.] νῦν κατὰ τὴν ἀρχὴν μεταφορικῶς. εἱμένα χαλκῷ.] ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ ἄκρον σεσιδηρωμένα. Ἀγαπήνορος.] ἤτοι ἀγαπῶντος τοὺς ἄνδρας, ἢ ἀνδρείου. ἀκέσματα.] ἰάματα. χατέοντι.] χρήζοντι, δεομένῳ. δὴ γὰρ μέγα νεῖκος.] μάλα γὰρ μεγάλη μάχη. ποτιτερπέτω.] παρηγορείτω. εἰς Ἀχιλῆα.] ἀντὶ τοῦ πρὸς Ἀχιλλέα. παραίφασις.] παραμυθία, παραίνεσις. στάθμη.] ἐργαλεῖον τεκτονικόν, ἡ καὶ κατευθυντηρία λεγομένη. τούτῳ δὲ κανονίζεται τὸ ξύλον. ἔστι δὲ καὶ σχοινίον λεπτὸν ἐρυθρῷ, ἢ μέλανι χρώματι κεχρισμένον. νήϊον.] τὸ εἰς ναυπηγίαν ξύλον. ἐξιθύνει.] ἴσον ποιεῖ, ὀρθοῖ. δαήμονος.] ἐμπείρου. εὖ εἰδῇ σοφίης.] ἔμπειρος τεκτονικῆς. τὸ γὰρ παλαιὸν πᾶς τεχνίτης, σοφὸς ἐκαλεῖτο συγκεχυμένῳ ὀνόματι. ὕστερον δὲ Πυθαγόρας τοῦτο μεμψάμενος, σοφὸν μὲν μόνον εἶπε τὸ θεῖον ὀνομάζεσθαι· σοφίαν δὲ μόνην, τὴν ἔχουσαν τὸ τέλειον καὶ ἄπταιστον τῆς ἐπιστήμης, ἥτις ἐστὶ γνῶσις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. ὑποθημοσύνῃσιν.] ὑποβολαῖς, διδασκαλίαις.

τέτατο.]

Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
370 Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν,
Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτέ τίς τοι ἐν Ἄργεϊ περ πολυπύρῳ,
Ἢ βοὸς, ἢ οἰὸς, κατὰ πίονα μηρία καίων
Εὔχετο νοστῆσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας·
Τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον Ὀλύμπιε νηλεὲς ἦμαρ.
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεύς,
Ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.
Τρῶες δ' ὡς ἐπύθοντο Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
380 Μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης,
Οἱ δ' ὥς τε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ' ἐπείγῃ
Ἲς ἀνέμου, ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει·
Ὣς Τρῶες μεγάλῃ ἰαχῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον.
Ἵππους δ' εἰσελάσαντες, ἐπὶ πρυμνῇσι μάχοντο,
Ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν αὐτοσχεδόν. οἱ μὲν ἀφ' ἵππων,
Οἱ δ' ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων ἐπιβάντες,
Μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο
Ναύμαχα κολλήεντα, κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ.
390 Πάτροκλος δ' εἵως μὲν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν,
Τόφρ' ὅγ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο,
Ἧστό τε, καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ' ἕλκεϊ λυγρῷ
Φάρμακ' ἀκέσματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ,
Χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
Εὐρύπυλ' οὐκέτι τοι δύναμαι χατέοντί περ ἔμπης,
400 Ἐνθάδε παρμενέμεν, δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω. αὐτὰρ ἔγωγε
Σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνω
Παρειπὼν, ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Τὸν μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντα, πόδες φέρον, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδὲ δύναντο
Παυροτέρους περ ἐόντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν,
Οὔτέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
Ῥηξάμενοι κλισίῃσι μιγήμεναι, ἠδὲ νέεσσιν.
410 Ἀλλ' ὥστε στάθμη δόρυ νήϊον ἐξιθύνει
Τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
Εὖ εἰδῇ σοφίης ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,

Ὣς μὲν

Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο, πόλεμός τε.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν.
Ἕκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο.
Τὼ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδ' ἐδύναντο
Οὔθ' ὃ τὸν ἐξελάσαι καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας.
Οὔθ' ὃ τὸν ἂψ ὤσασθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας
Πῦρ ἐς νῆα φέροντα κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσών, δαλὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Ἐν κονίῃσι πεσόντα νεὸς προπάροιθε μελαίνης,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Μὴ δή πω χάζεσθαι μάχης ἐν στείνεϊ τῷδε.
Ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ
Τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ὣς εἰπὼν, Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα Μάστορος υἱὸν
Αἴαντος θεράποντα Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
Ναῖ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισιν.
Τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλὴν ὑπὲρ οὔατος ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος, ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Νηὸς ἄπο πρυμνῆς χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
Αἴας δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶϊν ἀπέκτατο πιστὸς ἑταῖρος
Μαστορίδης, ὃν νῶϊ Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ἶσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισιν.
Τὸν δ' Ἕκτωρ μεγάθυμος ἀπέκτανε. ποῦ νύ τοι ἰοὶ
Ὠκύμοροι καὶ τόξον, ὅ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;
Ὣς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
Τόξον ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον, μάλα δ' ὦκα βέλη Τρώεσσιν ἐφίει.
Καί ῥ' ἔβαλε Κλεῖτον Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱόν,
Πουλυδάμαντος ἑταῖρον ἀγαυοῦ Πανθοΐδαο,
Ἡνία χερσὶν ἔχοντα, ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους.
Τῇ γὰρ ἔχ' ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος, τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακόν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
Αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι,
Κείν' ὄχεα κροτέοντες. ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα
Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίον ἤλυθεν ἵππων.
Τοὺς μὲν ὅ γ' Ἀστυνόῳ Προτιάονος υἱέϊ δῶκε.
Πολλὰ δ' ἐπότρυνε σχεδὸν ἴσχειν εἰσορόωντα
Ἵππους, αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ

Αἴνυτο,

τέτατο.] ἐπιτέτατο. ἄλλοι δὲ ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο.] ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλο μέρος τῶν νεῶν ἐμάχοντο. ἄντ' Αἴαντος.] ἀντικρὺ τοῦ Αἴαντος. ἐείσατο.] ἐφάνη. ἂψ ὤσασθαι.] εἰς τοὐπίσω ἀπώσασθαι. ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο.] τότε τὸν υἱὸν τοῦ Κλυτίου. Κλυτίος ἀδελφὸς Πριάμου. Καλήτωρ ἀνεψιὸς Ἕκτορος. ἐστὶ δὲ καὶ ἕτερος Κλυτίος ὁμώνυμος. χάζεσθε.] ἀναχωρεῖτε. στείνει.] στενοχωρίαν ἔχοντι τόπῳ. ἢ τῇ μάχῃ τῇ στενοχωρούσῃ, καὶ πανταχόθεν πεπυκνωμένῃ. σαώσατε.] ἀνακομίσατε, διὰ μάχης σώσατε. νεῶν ἐν ἀγῶνι.] ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν νεῶν τῷ ναυστάθμῳ. Κυθήριον.] ἀπὸ Κυθήρων. Κύθηρα δὲ νησίδιον διὰ Λακωνικῆς, Ἀφροδίτης ἱερόν. ὅθεν καὶ Κυθέρειαν ἐπιθετικῶς ὀνομάζουσι τὴν θεάν. δὴ νῶϊν.] ἡμῶν δή. Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα.] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ Κυθήρων ἐνδεδημηκότα. ὠκύμοροι.] ταχύμοροι. θάνατον ἐπιφέροντες.] ταχυθάνατοι. παλίντονον.] εἰς τοὐπίσω ἑλκόμενον. ἰοδόκον.] ἰοὺς δεχομένην. ὁ διὰ βέλη. πεπόνητο.] ἐπεπόνητο, ἐνήργει. τῇ γὰρ ἔχε.] ἐκεῖ γὰρ ἤλαυνεν. ᾗ ῥα.] ὅπου δή. κλονέοντο.] ἐταράσσοντο. ἐρύκακεν.] εἶργεν, ἐκώλυσεν. ἱεμένων.] προθυμουμένων, σπευδόντων. αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός.] ἤτοι, ὁ ὀδυνηρός, ἢ πολλῶν στεναγμῶν αἴτιος. ἀποστρεφόντων δὲ τὰ ἅρματα τῶν Τρώων πρὸς τὸ δεξιὸν πολεμεῖν ἐπὶ βεβηκόσιν τῶν νεῶν τοῖς Ἕλλησιν. οὕτως ὁ ἡνίοχος στραμμένος πρὸς τοὺς ἵππους βέβληται κατὰ τοῦ αὐχένος. ὑπερώησαν.] ὑπεχώρησαν. κεῖν' ὄχεα κροτέοντες.] κενὰ τὰ ἅρματα κροτοῦντες. ἴσχειν.] κατέχειν.

αἴνυτο.]

Αἴνυτο, καί κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
460 Εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν.
Ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσεν
Ἕκτορ', ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα.
Ὅς οἱ ἐϋστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ,
Ῥῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι, παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλῃ
Ἰὸς χαλκοβαρής, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τεῦκρος δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
Δαίμων ἡμετέρης, ὅ τέ μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός.
Νευρὴν δ' ἐξέρρηξε νεόστροφον, ἣν ἐνέδησα
470 Πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο, θαμὰ θρώσκοντας ὀϊστούς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
Κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεὸς Δαναοῖσι μεγήρας.
Αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ καὶ σάκος ὤμῳ
Μάρναό τε Τρώεσσι καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς,
Μὴ μὰν ἀσπουδί γε, δαμασσάμενοί περ ἕλοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
Ὣς φάθ', ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον.
480 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα θέων Αἴαντι παρέστη.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς, δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
490 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκή.
Ἠμὲν ὁτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ.
Ἠδ' ὅτινας μινύθῃ τε, καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν.
Ὡς νῦν Ἀργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ' ἀρήγει.
Ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες, ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω, οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν, ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω,
Καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
500 Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Αἴας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν·
Αἰδὼς Ἀργεῖοι, νῦν ἄρκιον, ἢ ἀπολέσθαι,
Ἠὲ σαωθῆναι καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.
Ἦ ἔλπεσθ', ἢν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.

αἴνυτο.] ἐλάμβανε, ἀφῃρεῖτο. πυκινόν.] νῦν συνετόν. ἀπηύρα.] ἀφείλετο. ἐϋστρεφέα.] καλῶς περιστρεφομένην. ἀμύμονι τόξῳ.] ἤτοι κατὰ μετουσίαν τοῦ φοροῦντος, ἢ πανταχόθεν ἀμέμπτῳ καὶ ὑγιεῖ. παρεπλάγχθη.] παρηνέχθη, παρέπεσεν. ἄλλῃ.] ἀλλαχόσε καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν Ἕκτορα. χαλκοβαρής.] χαλκῷ βαρυνόμενος. ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει.] πᾶσαν τὴν εἰς τὸν πόλεμον ἡμῶν προθυμίαν θεός τις κωλύει, καὶ παρασπᾷ. ἐπὶ μήδεα κείρει.] ἐμποδίζει τὰ βουλεύματα. νεόστροφον.] καινὴν νεωστὶ ἐστραμμένην. πρώϊον.] ἕωθεν, ὄρθριον, ἢ πρόσφατον. ἀνέχοιτο.] ὑπομένοι, ἀντέχοιτο. θαμά.] πυκνῶς. μεγήρας.] φθονήσας. ἀσπουδί.] χωρὶς σπουδῆς, καὶ κακοπαθείας. τετραθέλυμνον.] τετράπτυχον, τέσσαρας θέσεις ἔχον ἐπαλλήλους. βέλεμνα.] βέλη. ὑποκοριστικῶς. δὴ γὰρ ἴδον.] ἴδον γὰρ δή. Διόθεν.] ἀναγκαίως τὸ Διόθεν, ἵνα τοὺς μὲν ἐπιρρώσῃ, τοὺς δὲ περιδεεῖς καταστήσῃ. τῇ τῶν θεῶν οὖν ἐλπίδι ἀνεγείρει τὸν στρατόν. ἀλκή.] νῦν βοήθεια. ὁτέοισιν.] οἷς τισιν. ὑπέρτερον.] ὑπέρεχον, μέγα. μινύθῃ.] ἐλαττοῖ, μειοῖ. βλήμενος.] ἐκ βολῆς τρωθείς. τυπείς.] ἐκ χειρὸς τρωθείς, ἐκ τοῦ σύνεγγυς. πότμον.] μόρον, θάνατον. ἀεικές.] κακόν. σόη.] σεσωσμένη, ὑγιής. κλῆρος.] χωρικὴ περίκτησις καὶ οὐσία, ἐπεὶ οἱ πρῶτοι καταλαβόντος χώραν, κλήρῳ αὐτὴν διενέμοντο. ἀκήρατος.] ἀκέραιος, ἄφθαρτος. οἴχονται.] πορεύωνται. ἄρκιον.] αὐταρκές, ἱκανόν.

ἐμβαδόν.]

Ἐμβαδὸν

Ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ἣν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος,
Ἢ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
Ἕκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρῆσαι μενεαίνει,
Οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ἡμῖν δ' οὔτις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
Ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε, μένος τε
Βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον, ἠὲ βιῶναι.
Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
10 Ὧδ' αὔτως παρὰ νηυσὶν, ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισιν.
Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
Ἔνθ' Ἕκτωρ μὲν ἕλε Σχεδίον Περιμήδεος υἱὸν
Ἀρχὸν Φωκήων. Αἴας δ' ἕλε Λαοδάμαντα,
Ἡγεμόνα πρυλέων Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν.
Πουλυδάμας δ' Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξε.
Φυλεΐδεω ἕταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν.
Τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδὼν, ὁ δ' ὕπαιθα λιάσθη
20 Πουλυδάμας, καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν. οὐ γὰρ Ἀπόλλων
Εἴα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι.
Αὐτὰρ ὅ γε Κροίσμου στῆθος μέσον οὔτασε δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα,
Τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ αἰχμῆς εὖ εἰδώς,
Λαμπετίδης, ὃν Λάμπος ἐγείνατο φέρτατον ἀνδρῶν
Λαομεδοντιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς,
Ὃς τότε Φυλεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ,
30 Ἐγγύθεν ὁρμηθεὶς, πυκινὸς δέ οἱ ἤρκεσε θώρηξ.
Τόν ῥ' ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα, τόν ποτε Φυλεὺς
Ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης,
Ἐς πόλεμον φορέειν δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
Ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ' ὄλεθρον.
Τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης,
Κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
Ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ. πᾶς δὲ χαμᾶζε
Κάππεσεν ἐν κονίῃσι, νέον φοίνικι φαεινός.
40 Εἷος ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἤλπετο νίκην.
Τόφρα δέ οἱ Μενέλαος ἀρήϊος, ἦλθεν ἀμύντωρ.
Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθὼν, βάλε δ' ὦμον ὄπισθεν.
Αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα,
Πρόσσω ἱεμένη, ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
Τὼ μὲν ἐεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
Συλήσειν. Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευε
50 Πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένιπεν
Ἴφθιμον Μελάνιππον, ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
Βόσκ' ἐν Περκώτῃ δηΐων ἀπονόσφιν ἐόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν.

550

ἐμβαδόν.] πεζῇ βαίνοντες. ἵξεσθαι.] ἀφίξεσθαι, ἐλθεῖν. ἐνιπρῆσαι.] ἐμπρῆσαι, καῦσαι. χορόν.] εἰς χορείαν. μῆτις.] βουλή. αὐτοσχεδίῃ.] τῇ ἐγγὺς σύνεγγυς μάχῃ. βέλτερον ἢ ἀπολέσθαι.] βέλτιον πρὸς βραχὺ κινδυνεῦσαι, ἢ ζῶντας 510 κατ' ὀλίγον ἀπολλυμένους ταλαιπωρεῖν. ἕνα χρόνον.] ἐν μιᾷ ῥοπῇ. βιῶναι.] ζῆσαι. στρεύγεσθαι.] ταλαιπωρεῖν, κακοπαθεῖν. αὔτως.] ἀπράκτως, ματαίως. πρυλέων.] πεζῶν ὁπλιτῶν. Κυλλήνιον.] Ἀρκάδα. Κυλλήνη δὲ ὄρος Ἀρκαδίας ἱερὸν Ἑρμοῦ. καὶ ὑπ' αὐτὸ πόλις ὁμώνυμος. ὕπαιθα λιάσθη.] εἰς πλάγιον ἐξέκλινεν, εἰς τὸ ἔμπροσθεν. ἀπήμβροτεν.] ἀφήμαρτεν, ἀπέτυχε. Δόλοψ.] νῦν ὄνομα κύριον. αἰχμῆς εὖ εἰδώς.] πολεμικὸς, ἐμπειροπόλεμος. πυκινός.] 520 πυκνὸς, καὶ ἀσφαλής. ἤρκεσεν.] ἐβοήθησεν, ἀπέστρεψε. γυάλοισιν ἀρηρότα.] ἐν ταῖς συναφαῖς τῶν κοιλωμάτων ἐπιμελῶς ἡρμοσμένον. ἐξ Ἐφύρης.] τῆς ἐν Ἤλιδι. ἣ νῦν καλεῖται Οἰνόη. ἀλεωρήν.] φυλακὴν, ἀσφάλειαν, ἄδειαν. κύμβαχον.] τὸ κάταντον τῆς περικεφαλαίας, ἐν ᾧ ἐμβάλλεται ὁ λόφος. λόφον δὲ αὐτὸ τὸ ἐπανάστημα. νέον φοίνικι φαεινός.] νεωστὶ φοινικῷ χρώματι βεβαμμένος. ὅ ἐστιν ἐρυθρῷ τῷ αἵματι. ἀμύντωρ.] βοηθός. εὐράξ.] ἐκ πλαγίου. διέσσυτο.] 530 διεξῆλθε. μαιμώωσα.] ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶσα. ἐεισάσθην.] νῦν ἐπῆλθον, καὶ ὥρμησαν. Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι.] νῦν πᾶσι τοῖς συγγενέσι. σημείωσαι γὰρ ὅτι καὶ τοὺς ἀνεψιοὺς κασιγνήτους ἐκάλει. ὁ γὰρ Μελάνιππος ἀνεψιὸς ἦν Ἕκτορος. ἀνεψιοὶ δέ εἰσιν οἱ τῶν ἀδελφῶν παῖδες. ὥσπερ Αἴας καὶ Ἀχιλλεύς, ὁ μὲν Τελαμῶνος, ὁ δὲ Πηλέως. ἐνένιπεν.] ἐκακολόγησεν, ἐπέπληξεν. ὄφρα μέν.] ἕως οὗ, τέως. Περκώτῃ.] πόλις Ἑλλησπόντου. οἱ δὲ Θρᾴκης. μετέπρεπεν.] ἐκπρεπὴς ἦν.
540

Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ, ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι.
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Οὕτω δὴ Μελάνιππε μεθήσομεν, οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ ἀνεψιοῦ κταμένοιο,
Οὐχ ὁράᾳς οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἕπουσιν,
Ἀλλ' ἕπευ, οὐ γὰρ ἔτ' ἔστιν ἀποσταδὸν Ἀργείοισι
Μάρνασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ κατ' ἄκρης
Ἴλιον αἰπεινὴν ἑλέειν, κτάσθαί τε πολίτας.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς,
560 Ἀργείους δ' ὤτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε, κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν, πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται.
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτέ τις ἀλκή.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
Ἐν θυμῷ δὲ βάλοντο ἔπος, φράξαντο δὲ νῆας,
Ἕρκεϊ χαλκείῳ, ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν.
Ἀντίλοχον δ' ὤτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
570 Οὔτε ποσὶν θάσσων, οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι,
Εἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλοισθα.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθυνεν.
Ἐκ δ' ἔθορε προμάχων καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας, ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
Ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος, ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν.
Ἀλλ' Ἱκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον,
Νισόμενον πόλεμον δὲ βάλε στῆθος παρὰ μαζόν,
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε κύων ὥς, ὅς τ' ἐπὶ νεβρῷ
580 Βλημένῳ ἀΐξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῆφι θορόντα
Θηρητὴρ ἐτύχησε βαλὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα,
Ὣς ἐπὶ σοὶ Μελάνιππε θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
Τεύχεα συλήσων, ἀλλ' οὐ λάθεν Ἕκτορα δῖον.
Ὅς ῥά οἱ ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα.
Ἀντίλοχος δ' οὐ μεῖνε θοός περ ἐὼν πολεμιστής.
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔτρεσε θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικώς.
Ὅς τε κύνα κτείνας ἢ βουκόλον ἀμφὶ βόεσσι
Φεύγει, πρίν περ ὅμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν.
Ὣς τρέσε Νεστορίδης, ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
590 Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Νηυσὶν ἐπεσσεύοντο, Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς,
Ὅ σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα. θέλγε δὲ θυμὸν
Ἀργείων, καὶ κῦδος ἀπαίνυτο, τοὺς δ' ὀρόθυνεν,
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι

Πριαμίδῃ

μεθήσομεν.] ἀμελήσομεν, ἐάσομεν. ἐντρέπεται.] ἐπιστρέφεται. οἷον ἐντροπὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον λαμβάνει. οἷον.] ὁποῖον. περὶ τεύχε' ἕπουσι.] περὶ τὰ ὅπλα ἀσχολοῦνται. ἕπουσιν.] ἐνεργοῦσιν, ἀσχολοῦνται. ἀποσταδόν.] ἀφεστῶτες πόρρω ἐκ διαστήματος. κατ' ἄκρης.] κατὰ κεφαλῆς, ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως. αἰπεινήν.] ὑψηλήν. κτάσθαι.] ἀναιρεθῆναι. αἰδῶ θέσθε.] αἰδέσθητε. πέφανται.] φονεύονται. ὄρνυται.] ὥρμηται. φράξαντο.] ἔφραξαν. ἕρκεϊ χαλκείῳ.] τῷ κύκλῳ τῶν ἀσπίδων, ταῖς ἀσπίσιν. ἔγειρε.] παρώρμησε. θάσσων.] ταχύτερος. εἴ τινά που Τρώων.] εἴ τινα τῶν Τρώων. κεκάδοντο.] νῶτα ὑπεχώρησαν, διέστησαν. νεβρῷ.] νεογνῷ ἐλάφῳ. ἐξ εὐνῆφιν.] ἐκ τῆς κοίτης. θορόντα.] ὁρμῶντα. ἐτύχησε.] κατεστοχάσατο. ἔτρεσε.] μετὰ δέους ἔφυγεν. ἀολλισθήμεναι.] συναθροισθῆναι. χέοντο.] ἔχεον, ἑτοίμως ἔρριπτον. λάεσσι.] λέουσιν. ἐπεσσεύοντο.] ἐφώρμησαν. θέλγε.] ἐγοήτευεν. ἠπάτα καὶ παρῃρεῖτο τὴν τῆς ἀμύνασθαι δύναμιν. ἀπαίνυτο.] ἀφῃρεῖτο. ὀρέξαι.] δοῦναι, παρασχεῖν.

θεσπιδαής.]

Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
Ἐμβάλοι ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
Πᾶσαν ἐπικρήνειε, τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεύς,
Νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
Θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξειν,
Τὰ φρονέων, νήεσσιν ἔπι γλαφυρῇσιν ἔγειρεν
10 Ἕκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.
Μαίνετο δ', ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ
Οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης,
Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίνετο, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην, βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσιν, ἀμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο
Ἕκτορος. αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
Ζεύς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μοῦνον ἐόντα
Τίμα καὶ κύδαινε. μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
20 Ἔσσεσθ'. ἤδη γάρ οἱ ἐπόρνυε μόρσιμον ἦμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη, ὑπὸ Πηλείδαο βίηφι,
Καί ῥ' ἔθελεν ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
Ἧι δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα, καὶ τεύχε' ἄριστα,
Ἀλλ' οὐδ' ὣς δύνατο ῥῆξαι μάλα περ μενεαίνων.]
Ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἠΰτε πέτρη
Ἠλίβατος, μεγάλη, πολιῆς ἁλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα.
Ἥτε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα.
30 Κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτῇ.
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρί, πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλῳ,
Ἐν δ' ἔπεσ' ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσῃσι
Λάβρον ὑπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές, ἡ δέ τε πᾶσα
Ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
Ἱστίῳ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
Δειδιότες, τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται.
40 Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν,
Αὐτὰρ ὅ γ', ὥς τε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθών,
Αἵ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο νέμονται
Μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὔπω σάφα εἰδὼς
Θηρὶ μαχέσσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν,
Ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι, καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν
Αἰὲν ὁμοστιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσῃσιν ὀρούσας]
Βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν, ὡς τότ' Ἀχαιοὶ

Θεσπε-

θεσπιδαὲς.] τὸ ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον θεῖον. ἐξαίσιον.] παρὰ τὸ καθῆκον γενομένην μεγάλην, ἢ οὐκ ἀγαθήν. ἀρήν.] ἱκεσίαν, εὐχήν. ὅτι δὲ βλάβην. ἐπικρήνειεν.] ἐπιτελέσειε. σέλας.] λαμπηδόνα. μαίνετο.] νῦν σφοδρότερον ἐκινεῖτο, καὶ ἐνήργει ἐνθουσιαστικῶς. ἐγχέσπαλος.] πολεμικός. ὀλοόν.] ὀλέθριον. τάρφεσι.] τοῖς πυκνώμασι. τάρφεσιν ὕλης.] οὐκ ἔστιν ἐπιθετικῶς ὡς ὀξέσιν, ἀλλ' ὡς βέλεσιν. ἂν δὲ ἐπιθετικὸν ᾖ, ταρφέσιν οἰστοῖς. ἀφλοισμός.] ὁ ἀφρισμὸς κατὰ Αἰτωλούς. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ποιουμένους ἐπὶ ἰδιώματος ὕδατος ἤχου. βλοσυρῇσι.] καταπληκτικαῖς. πήληξ.] περικεφαλαία. τινάσσετο.] ἐτινάσσετο, ἐσείετο. ἐπόρνυεν.] ἐξώρμα, ἔπεμπε. μόρσιμον.] εἱμαρμένον. ἦ δή.] ὅπου δή. ἴσχον.] ἐπεῖχον, ἐκώλυον. πυργηδόν.] πυκνῶς, ἀσφαλῶς, ἐν τάξει, ὡς δίκην πύργου. τροφόεντα.] αὐξηθέντα, μεγάλα, καὶ ηὐξημένα. προσερεύγεται.] μετὰ ἤχου φέρεται. πρόεισι.] κυρίως δὲ ἐπὶ ὕδατος τίθεται ἡ λέξις. λαμπόμενος πυρί.] ὑπὸ τῶν ὅπλων λαμπόμενος. πέσῃσιν.] ἐμπέσῃ. λάβρον.] ἀθρόον. συνεχές.] πολύ. ὑπαὶ νεφέων.] ἀντὶ τοῦ ἐκ νεφῶν. ἀνεμοτρεφές.] ὑπὸ ἀνέμου ηὐξημένον ὑψηλόν. ὅτ' ἂν δὲ τὸ Ἀγαμέμνονος ἀνεμοτρεφὲς φησίν, ὥσπερ ἐν τῷ λ. ἀντὶ ἰσχυρόν. τὰ γὰρ ὑπεύδια καὶ κατασκιαζόμενα τῶν δένδρων εὐγενῆ μὲν καὶ λεῖον τὸν ὄρπηκα ποιεῖ, ἀσθενῆ δὲ καὶ μαλακὸν καὶ ἀγύμναστον ἀναδίδωσιν. εἰς δὲ προσπίπτει τραχὺς ἀὴρ, καὶ ἀνεμώδης ταῦτα ταῖς τῶν ἀνέμων ῥιπιζόμενα πνοαῖς, εὔτονον καὶ δύσθραυστον ἔχει τὴν στερρότητα, ὥς φησι Πλούταρχος ἐν μελέταις Ὁμηρικαῖς. ἡ δέ τε πᾶσα ἄχνῃ ὑπεκρύφθη.] ἡ ναῦς δηλονότι ὑπὸ τῆς ἄχνης ἐσκεπάσθη. ἄχνη δὲ τὸ ἀφρῶδες καὶ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα. δεινὸς ἀήτης.] χαλεπὸν ἀνέμου πνεῦμα. ἐμβρέμεται.] ἐνηχεῖ, πνεῖ. τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται.] βραχὺ γάρ ἐστι τὸ διάφορον αὐτοὺς τοῦ θανάτου διάστημα. ὅ ἐστι παρ' ὀλίγον θνήσκουσιν, ἐγγὺς ὄντες τοῦ θανάτου. ἐδαΐζετο.] διεμερίζετο, ἐκόπτετο. ὀλοόφρων.] ὀλέθρια καὶ δεινὰ φρονῶν.

600 · 610 · 620 · 630

ἕλεος.] ἕλους. ὅ ἐστι σύμφυτος καὶ ὑγρὸς τόπος. ἐν εἱαμενῇ.] ἐν καθύγρῳ καὶ ποώδει χωρίῳ. ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσι.] περὶ ἀναιρουμένης βοός, ἢ ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀναιρεθῆναι. ἕλικος δὲ ἤτοι μελαίνης, ἢ ἑλικοειδῆ κέρατα ἐχούσης, ἢ τῆς ἐν ἕλει τεθραμμένης. ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσιν.] ἐν πρώταις καὶ ὑστάταις. ὁ δὲ καὶ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ διαζευκτικοῦ κεῖται. ἐπ' ἀμφότερα, ἤγουν ἐν ταῖς πρώταις καὶ ὑστάταις. ὁμοστιχάει.] ἅμα πορεύεται, συμπαρακολουθεῖ. ἔδει.] ἤσθιε. ὑπέτρεσαν.]

φόβηθεν.] ὑπὸ δέους ἔφυγον. θεσπεσίως.] θείως. Κοπρῆος.] Κοπρέως. οὗτος δὲ ὁ Κοπρεὺς ἦν κῆρυξ Εὐρυσθέως τοῦ τῶν Ἀργείων βασιλέως, ὃς τὰς παρ' ἐκείνου ἐντολὰς ἔλεγε τῷ Ἡρακλεῖ, τῶν ἄθλων ἕνεκα ἔξωθεν τῆς πόλεως μένοντι. δεδοικὼς γὰρ αὐτὸν ὁ Εὐρυσθεὺς, οὐκ εἴα ἔνδον εἰσελθεῖν. ἀγγελίης.] ἀγγελίας, ἄγγελος. οἴχνεσκε.] παρεγίνετο, ἐπορεύετο. παντοίας.] παντοδαπάς. ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο.] ἐνήλλατο καὶ ἐνεπλάκει τῷ ἔξωθεν τῆς ἀσπίδος κύκλῳ. ποδηνεκής.] μέχρι τῶν ποδῶν διικνουμένην, μεγάλην. εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν.] ἐν ὄψει τὰς ναῦς ἔβλεπον, ὃ δηλοῖ εἰσῆλθον εἰς αὐτὰς, τουτέστιν ὑπὸ τὴν στέγην αὐτῶν ἐγένοντο. περὶ δ' ἔσχεθον.] περιέσχον, περιεκάλυπτον. ἄκραι.] αἱ πρῶραι. ἐπέχυντο.] ἐπεχύθησαν. ἐχώρησαν.] ὑπεχώρησαν. προτέρων.] τῶν πρώτων καὶ ἄκρων. κέδασθεν.] ἐχωρίσθησαν, ἐσκορπίσθησαν. αἰδώς.] αἰσχύνη. ἀζηχές.] ἀδιάλειπτον. ὁμόκλεον.] ἠπείλουν, παρεκελεύοντο. οὖρος.] νεῶν φύλαξ. γουνούμενος.] ἱκετεύων. κτήσιος.] κτήσεως. ὅτεῳ.] ᾧ τινι. οὐ παρεόντων.] οὐ παρόντων. τρωπᾶσθαι.] τρέπεσθαι. ἀχλύος.] σκοτίας. ὁμοιΐου.] τοῦ ὁμοίως πᾶσιν ἐπιόντος χαλεποῦ. ἐφράσαντο.] ἐθεάσαντο. ἴκρια.] τὰ καταστρώματα τῶν νηῶν, τὰ σανιδώματα. βιβάσθων.] βαίνων. νώμα.] νῦν διέφερεν, ἐκίνει. ξυστόν.] ὀξυσμένον. κολλητόν.] κεκολλημένον. βλήτροισι.] τοῖς κατὰ τὰς ἁρμονίας γόμφοις τοῖς ἐπιούροις. κελητίζειν.] ἵππων κέλητα ἐλαύνειν. κέλης ὁ μονάμπυξ, παρὰ τὸ κέλλειν τὸ βαδίζειν. ὅθεν καὶ κέλευθος, ἐπεὶ τὸ παλαιὸν ὡς ἐπίπαν τοῖς ἅρμασιν ἐχρῶντο. πίσυρας.] τέσσαρας. συναγείρεται.] συλλέγεται. σεύας.] ὁρμήσας. λαοφόρον.] λεωφόρον, δι' ἧς ὁ λεὼς ἔρχεται. ὃ δηλοῖ ὁ ὄχλος. ἐθηήσαντο.] μετὰ θαύματος εἶδον.

Θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι, καὶ Διὶ πατρὶ
Πάντες, ὃ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην
Κοπρῆος φίλον υἱόν, ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος
Ἀγγελίης οἴχνεσκε, βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
Παντοίας ἀρετὰς ἠμὲν πόδας ἠδὲ μάχεσθαι,
Καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο,
Ὅς ῥα τόθ' Ἕκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε. 10
Στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν, ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο
Τὴν αὐτὸς φορέεσκε ποδηνεκέ' ἕρκος ἀκόντων,
Τῇ ὅγ' ἐνὶ βλαφθεὶς, πέσεν ὕπτιος, ἀμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
Στήθεϊ δ' ἐν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἑταίρων
Κτεῖν', οἱ δ' οὐκ ἐδύναντο καὶ ἀχνύμενοί περ, ἑταίρου
Χραισμεῖν, αὐτοὶ γὰρ μάλ' ἐδείδισαν Ἕκτορα δῖον, 20
Εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι
Νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο, τοὶ δ' ἐπέχυντο.
Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκῃ
Τῶν προτέρων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν ἔμειναν
Ἀθρόοι, οὐδ' ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν, ἴσχε γὰρ αἰδὼς
Καὶ δέος, ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι.
Νέστωρ δ' αὖτε μάλιστα Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν,
Λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον· 30
Ὦ φίλοι ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ
Ἄλλων ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων καὶ κτήσιος, ἠδὲ τοκήων,
Ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασι.
Τῶν ὕπερ, ἐνθάδ' ἐγὼ γουνάζομαι οὐ παρεόντων
Ἑστάμεναι κρατερῶς, μὴ δὲ τρωπᾶσθε φόβονδε.
Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη 40
Θεσπέσιον, μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν
Ἠμὲν πρὸς νηῶν καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Ἕκτορα δ' ἐφράσαντο βοὴν ἀγαθὸν καὶ ἑταίρους.
Ἠμὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν, οὐδ' ἐμάχοντο,
Ἠδ' ὅσοι πὰρ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν.
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
Ἑστάμεν, ἔνθά περ ἄλλοι ἐφέστασαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ὅγε νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο μακρὰ βιβάσθων.
Νώμα δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσι,
Κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς.
Ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους,
Σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἄστυ διώκει.
Λαοφόρον καθ' ὁδὸν, πολέες τέ ἑ θηήσαντο

ἄλλοτ' Ἀνέρες

Ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν, ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ
Θρῴσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται,
Ὣς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηῶν
Φοίτα μακρὰ βιβάς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν.
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευε
Νηυσί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν, οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ
Μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων.
Ἀλλ' ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων
Ἔθνος ἐφορμᾶται ποταμὸν πάρα βοσκομενάων
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων·
Ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρῴροιο,
Ἀντίος ἀΐξας, τὸν δὲ Ζεὺς ὦσεν ὄπισθε.
Χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ.
Αὖτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη.
Φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
Ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ, ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.
Τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος, ἤτοι Ἀχαιοὶ
Οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι.
Τρωσὶν δ' ἔλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἑκάστου,
Νῆας ἐνιπρήσειν, κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο
Καλῆς ὠκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν.
Τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοί τε Τρῶές τε.
Δῄουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν, οὐδ' ἄρα τοί γε
Τόξων ἀϊκὰς ἀμφὶς μένον, οὐδέ τ' ἀκόντων.
Ἀλλ' οἵ γ' ἐγγύθεν ἱστάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο,
Καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα κωπήεντα,
Ἄλλα μὲν ἐκ χειρὸς χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
Ἀνδρῶν μαρναμένων. ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει,
Ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, Τρωσὶν δ' ἐκέλευεν,
Οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' ἀϋτήν.
Νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκε
Νῆας ἑλεῖν, αἳ δεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι
Ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν κακότητι γερόντων,
Οἵ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Αὐτόν τ' ἰσχανάασκον, ἐρητύοντό τε λαόν,
Ἀλλ' εἰ δή ῥα τότ' ἔβλαπτεν φρένας εὐρύοπα Ζεὺς
Ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισιν ὄρουσαν.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε, βιάζετο γὰρ βελέεσσιν,
Ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀϊόμενος θανέεσθαι

ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται.] ἐν μέρει ἐπέρχεται. ὅ ἐστιν ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον μεθίσταται. σμερδνόν.] φοβερόν. ὁμάδῳ.] θορύβῳ, πλήθει. αἴθων.] διάπυρος, ὀξύς, ἢ σφοδρὸς κατὰ τὴν πτῆσιν, μέλας. ἔθνος.] πλῆθος. κυανοπρῴροιο.] κυανῶν τὴν πρῷραν κεχρισμένην. χειρί.] δυνάμει. δριμεῖα.] ὀξεῖα, ὁρμή. ἀκμῆτας.] μὴ κεκοπωμένους, ἀπόνους. ἀτειρέας.] ἀκαταπονήτους. ἄντεσθαι.] συμβαλεῖν, ἀπαντῆσαι. ὠκυάλου.] διὰ ταχέως πλεούσης. ζητεῖται δὲ διὰ ποίαν αἰτίαν μόνην τὴν Πρωτεσιλάου παρέδωκε ναῦν καιομένην. ῥητέον ὅτι ἠθέλησε τινὸς τῶν ζώντων ἐμπρῆσαι, μή πως ἀνανδρίαν αὐτοῦ τίς δόξῃ καταγιγνώσκειν. ἀϊκάς.] διώξεις, ὁρμάς. ἀμφὶς μένον.] ἀντὶ τοῦ περιέμενον. μελάνδετα.] σιδηρόδετα, ἢ μελανὰς λαβὰς ἔχοντα. ἔστι γὰρ ἡ λαβὴ δεσμός τις τοῦ ξίφους. ἄφλαστον.] τὸ λεγόμενον ἀκροστόλιον διὰ νεὼς πρύμνης. καὶ εἴρηται κατὰ ἀντίφρασιν· εὔθλαστον γάρ ἐστι. νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκε.] νῦν ἀντὶ τοῦ πάντων τῶν πονηθέντων εἰς ἡμᾶς ἀξίαν ἀμοιβὴν παρέσχεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς πρὸς τὸ ἑλεῖν τὰς ναῦς. ἰσχανάασκον.] κατεῖχον, ἐκώλυον. ἐρητύοντο.] κατείχοντο. βιάζετο.] κατεπονεῖτο. ὀϊόμενος.] ὑπολαμβάνων.

z 3 θρῆνυν.]

Θρῆνυν

θρῆνυν.] ὑποπόδιον. βέλτιον δὲ θρῆνυν καλεῖσθαι ὑπὸ Ὁμήρου, τὰς καθέδρας τῶν ἐρετῶν. ἀναχωρῶν γὰρ ἀπὸ τῆς νεὼς τῶν καταστρωμάτων, ἐπὶ ταύτας ἀφικνεῖται. τινὲς δὲ τόπον τῆς νεὼς βάσιν ἔχοντα ἐφ' οὗ τὸν κυβερνήτην τοὺς πόδας τιθέναι ὃ καὶ ἑδώλιόν φασιν. ἄλλοι δὲ τὴν ὑποδεχομένην τοῦ ἱστοῦ ῥάπιζαν εἶπον. οἱ δὲ διαβάθραν ἀπὸ νηὸς ἐπὶ γῆν. ἑπταπόδην.] ἑπτὰ ποδῶν τὸ μέγεθος ἔχοντα. δεδοκημένος.] ἐπιτηρῶν. ἄμυνεν.] ἤμυνεν. ἀοσσητῆρας.] βοηθούς. ᾗ κ' ἀπαμυναίμεσθα.] δι' ἧς ἀμυνοίμεθα τοὺς πολεμίους. ἑτεραλκέα δῆμον.] δυνάμενον ὄχλον ἐν μέρει πρὸς τὰ κατεπείγοντα βοηθεῖν τοῖς κατεπειγομένοις. πόντῳ κεκλιμένοι.] παρακεκλιμένοι τῇ θαλάσσῃ, περιεχόμενοι. τῷ ἐν χερσὶ φόως.] διὸ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν καὶ τῷ μάχεσθαι, ἡ σωτηρία. οὐ γὰρ ἐν τῷ μειλιχίους ἡμᾶς καὶ πράους εἶναι τοῖς πολεμίοις. ὅ ἐστιν· οὔτις περὶ τὸν πόλεμον φιλανθροπινία. τὸ δὲ ἑξῆς, οὐχ ἡ προσήνεια πολέμου οἰκεία, ἀλλ' εἰρήνης. ἢ ἐπὶ δοτικῆς πτώσεως, οὐκ ἐν τῇ πολεμικῇ προσηνείᾳ ἡ ἐπιφάνεια τῆς σωτηρίας, ἀλλ' ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.] Ἀρίσταρχος κατὰ δοτικήν, ἵν' ᾖ ὁ λόγος· φῶς ἡμῖν ἐν ταῖς χερσίν ἐστιν οὐκ ἐν τῇ μειλιχίᾳ τοῦ πολέμου. ὁ δὲ Θρᾷξ φησὶν οὐκ ἔστιν ἡ προσήνεια πολέμου, ἀλλ' εἰρήνης. μαιμώων.] μανιωδῶς, ἀκατασχέτως. ἔφεπεν.] ἐπεδίωκεν, ἢ ἐπήρχετο. κηλείῳ.] καυστικῷ. χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος.] εἰς χάριν τοῦ Ἕκτορος παρορμῶντος. οὔτασκεν.] ἐκ χειρὸς ἐτίτρωσκε. δεδεγμένος.] ἐκδεχόμενος, ἐπιτηρῶν. αὐτοσχεδὸν οὖτα.] ἐκ τοῦ συνέγγυς ἐτίτρωσκεν.

Θρῆνυν ἐφ' ἑπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἐΐσης.
730 Ἔνθ' ἄρ' ὅ γ' εἱστήκει δεδοκημένος, ἔγχεϊ δ' αἰεὶ
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅς τις φέροι ἀκάματον πῦρ.
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευεν·
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ἠέ τινάς φαμεν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω,
Ἠέ τι τεῖχος ἄρειον, ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι,
Οὐ μέν τις σχεδόν ἐστι πόλις πύργοις ἀραρυῖα,
Ἧι κ' ἀπαμυναίμεσθ' ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες.
Ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
740 Πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης,
Τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.
Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
Ὅς τις δὲ Τρώων κοίλας ἐπὶ νῆας ἄγοιτο.
Σὺν πυρὶ κηλείῳ χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
Τὸν δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ὀξέϊ χαλκῷ.
Δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν, αὐτοσχεδὸν οὖτα.

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Π ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Πατρόκλῳ δεηθέντι Ἀχιλλεὺς ἐπιτρέπει τὴν ἑαυτοῦ πανοπλίαν ἀναλαβεῖν, καὶ τοὺς Μυρμιδόνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον. οἱ δὲ ἐπελθόντες, ἔτρεψαν τοὺς Τρῶας. Πάτροκλος δὲ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς ἀναιρεῖ, τὸν παρήορον ἵππον τοῦ Ἀχιλλέως ἀνελόντα Πήδασον. ἔπειτα δὲ Πάτροκλον Ἕκτωρ ἀναιρεῖ, πληγέντα πρότερον ὑπὸ Εὐφόρβου, Ἀπόλλωνος ἀφελομένου τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Π ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Θερμά.] νεαρά, πρόσφατα. χέων.] καταστάζων. μελάνυδρος.] βαθεῖα, σκοτεινή. τοῦ γὰρ μελαίνεσθαι αἴτιον τὸ βάθος. τὰ δὲ ἐξ ἐπιπολῆς ὕδατα λευκὰ καθότι πλέον ταῖς τοῦ ἡλίου ἀκτῖσι καταυγάζεται. αἰγίλιπος.] ὑψηλῆς. ἣν καὶ αἲξ ἀπολείπει διὰ τὸ πολὺ ὕψος. μάλιστα γὰρ ἡ αἲξ ἐν τοῖς κρημνοῖς βόσκεται. δνοφερόν.] μέλαν. ᾤκτειρεν.] ἠλέησε. νηπίη.] μικρὰ κόρη. θέουσα.] τρέχουσα. ἀνελέσθαι.] ἀναλαβεῖν, βαστάσαι. ἀνώγει.] παρεκελεύετο. ἑανοῦ.] τοῦ πέπλου. πέπλος ὡς ἐπιπολὺ τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον, τὸ δὲ ἀνδρεῖον χιτών. κατερύκει.] κατέχει σπουδάζουσαν αὐτήν. ποτιδέρκεται.] προσβλέπει. τέρεν.] νέον ὑγρόν. εἴβεις.] στάζεις, προχέεις. πιφαύσκεαι.] ἐμφανίζεις, λέγεις. ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον.] Αἰακὸς ὁ Διὸς καὶ Αἰγίνης, γήμας Ἐνδηίδα τὴν Χείρωνος θυγατέρα, ἔσχε δύο παῖδας, Πηλέα καὶ Τελαμῶνα. μιγεὶς δὲ καὶ Ψαμμάθῃ τῇ Νηρέως, γεννᾷ Φῶκον. τοῦτον Πηλεὺς ἀποκτείνας, ἔφυγεν εἰς Μαγνησίαν τῆς Θετταλίας πρὸς Χείρωνα. Τελαμὼν δὲ ἐν τῷ λόχῳ τοῦ καλυδονίου συὸς ἀνελὼν ἀκουσίως καὶ αὐτὸς ἕνα τῶν συγκυνηγούντων, ἔφυγεν εἰς Σαλαμῖνα, καὶ γήμας Ἐρίβοιαν τὴν Ἀλκάθου, ἐγέννησεν Αἴαντα. Μενοίτιος δὲ ἀποικίσας εἰς Ὀποῦντα, Πάτροκλον ἐτέκνωσεν. ὁ δὲ ἀποκτείνας, καὶ αὐτὸς ἀκουσίως Ἀμφιδάμαντος παῖδα Κλησώνυμον. καὶ ἐπὶ τούτῳ φυγὼν εἰς Φθίαν πρὸς Πηλέα κατὰ συγγένειαν ἐπέμφθη παρ' αὐτοῦ πρὸς Χείρωνα. ὃς αὐτὸν μετ' Ἀχιλλέως ἀνέθρεψεν. ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ. Αἰακίδης.] Αἰακοῦ υἱὸς Πηλεύς. τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχήμεθα τεθνειώτων.] ὑπὲρ ὧν ἀμφοτέρων λυπηθείημεν ἄν. ὀλοφύρεαι.] ὀδύρῃ, οἰκτείρεις. σφῆς.] τῆς ἰδίας. βεβίηκε.] κατεπόνησε, βεβίασται. ἄριστοι.] πρόμαχοι. κέαται.] κεῖνται. ὅ ἐστιν ἀργοί εἰσιν. βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης.] ἀντὶ τοῦ ἐκ βολῆς τέτρωται. ἐζήτηται δὲ πῶς Πάτροκλος περὶ Μαχάονος μηδὲν εἰπών, κατάλογον ποιεῖται τῶν τετρωμένων. καὶ ῥητέον, ὡς βεβαιοῖ τὴν Ἀχιλλέως πρόληψιν, ἵνα εἰς ἔλεον κινήσῃ παραλιπών. λέγει δὲ περὶ ὧν μᾶλλον ἠγωνία. οὔτασται.] ἐκ χειρὸς τέτρωται. δουρικλυτός.] ἔνδοξος περὶ τὸ δόρυ πολεμικός. ἀμφιπένονται.] περὶ αὐτὸν ἐνεργοῦσιν, ἀσχολοῦνται. ἕλκε' ἀκειόμενοι.] θεραπεύοντες τὰ ἕλκη. ἀμήχανος.] ἀπροσμηχάνητος, ἀκαμπής. πρὸς ὃν ἔδει

ΙΛΙΑΔΟΣ Π ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Πῖ Πάτροκλον ἐπιφνεῖ ἀρήϊον Ἕκτορος αἰχμή.

Ὣς οἱ μὲν περὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μάχοντο.
Πάτροκλος δ' Ἀχιλῆϊ παρίστατο ποιμένι λαῶν,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δεδάκρυσαι Πατρόκλεες, ἠΰτε κούρη
Νηπίη, ἥθ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
Εἱανοῦ ἁπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει.
Δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὄφρ' ἀνέληται.
Τῇ ἴκελος Πάτροκλε τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις.
Ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἠέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξ ἔκλυες οἶος,
Ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον Ἄκτορος υἱόν.
Ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι.
Τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχήμεθα τεθνειώτων.
Ἢ σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι ὡς ὀλέκονται,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς,
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὸν δὲ βαρυστενάχων προσέφης Πατρόκλεες ἱππεῦ·
Ὦ Ἀχιλεῦ Πηλῆος υἱὲ μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Μὴ νεμέσα. τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς,
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι.
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης.
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων.
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται
Ἕλκε' ἀκειόμενοι, σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ Ἀχιλλεῦ.
Μὴ ἐμέ γ' οὖν οὗτός γε λάβοι χόλος ὃν σὺ φυλάσσεις,
Αἰναρέτη,

ὃν οὐδὲν ἔστι μηχανήσασθαι. ἔπλευ.] ἐγένου. αἰναρέτη.] ἐπικακῶς τὴν ἀρετὴν κεκτημένε. αἰνὸν γὰρ τὸ κακόν. σευ ὀνήσεται.] ἐκ σοῦ ὄνησιν ἕξει, ὠφεληθήσεται. ὀψίγονος.] ὁ μετὰ πολὺν χρόνον ἐσόμενος, μεταγενέστερος. νηλεές.] ἀνηλεέστατε, ὠμότατε. γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα.] ἡ γλαυκοειδής. τοῦτο δέ φησι διὰ τὸ τῆς θαλάσσης ἐπικίνδυνον, καὶ ἀνηλεὲς καὶ τῶν πετρῶν τὸ σκληρόν. εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις.] Θέτις καταναγκασθεῖσα ὑπὸ Διὸς Πηλεῖ γαμηθῆναι, τὰ γεννώμενα παιδία εἰς πῦρ ἔβαλλε, νομίζουσα τὰς θνητὰς τῷ πυρὶ σάρκας καταφλέξειν, τὸ δὲ ἀθάνατον διαφυλάξειν. οὕτως ἓξ παῖδας διέφθειρεν. ἕβδομον δὲ γενόμενον Ἀχιλλέα, βάλλειν ὁμοίως εἰς πῦρ θεασάμενος δὲ Πηλεὺς, ἀφήρπασε τὸ παιδίον, καὶ ἐνεγκὼν εἰς τὸ Πήλιον ὄρος, φέρων παρέδωκε Χείρωνι. ὁ δὲ λεόντων καὶ ἄρκτων μυελοῖς τρέφων, ἐκάλεσεν Ἀχιλλέα. διδάξας δὲ τὴν ἰατρικὴν τέχνην, καὶ κυνηγετικὴν, καὶ μουσικὴν, ἀπέδωκε τῷ πατρί. ἀγανακτήσασα δὲ Θέτις, καὶ καταλιποῦσα τὸν Πηλέα, ἐχωρίσθη εἰς θάλασσαν. στρατολογουμένων δὲ Ἀχιλλεῖ ἐπὶ Ἴλιον προεῖπεν, ὅτι πολεμῶν μὲν Τρωσὶ, ζωὴν ὀλιγοχρόνιον κτήσεται, πλείστην δὲ τὴν δόξαν. ἀπεχόμενος δὲ τῆς μάχης, ἄδοξον μὲν βίον, πολυχρόνιον δὲ διάξει. ὁ μαθὼν Ἀχιλλεὺς, δόξαν αἰώνιον ζωῆς προσκαίρου προκρίνας ἐστράτευσεν. ἡ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. ἠλίβατοι.] μεγάλαι, ὑψηλαί. νόος, ἀντὶ τοῦ ἡ ψυχή. ἀπηνής.] χαλεπὸς. ἐπέφραδεν.] εἶπε. πρόες.] πρόπεμψον. ὄπασσον.] παράσχου, δός. ἀναπνεύσωσιν.] ἀναπαύσωνται. ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.] προσληπτέον τὸ ἐστίν. ἀντὶ τοῦ ὀλίγον καιρὸν ἀνάπαυσιν τοῦ πολέμου ἴδωσιν οἱ κεκμηκότες. ἀϋτῇ.] νῦν μάχῃ. νήπιος.] νῦν ἄφρων, καὶ ἀνόητος. λιτέσθαι.] ἱκετεύειν, λαβεῖν. ἐμπάζομαι.] ἐπιστρέφομαι. ἀμέρσαι.] ἀποστερῆσαι, ἀφελέσθαι. ὅτε κράτει προβεβήκει.] ὁπότ' ἂν τῷ κράτει προέχῃ. ὅ ἐστιν ἀξίᾳ τινὶ, μείζονι. τό μοι.] διό μοι, ἢ τοῦτό μοι. ἔξελον.] ὡς ἐξαίρετον ἔδωκαν. κτεάτισσα.] ἐκτησάμην. ἀτίμητον.] ἄτιμον. μετανάστην.] μέτοικον, φυγάδα. μέτοικοι δὲ λέγονται οἱ καταλιπόντες τὴν ἰδίαν πόλιν, καὶ ἄλλην οἰκοῦντες. προτετύχθαι.] προγεγονέναι, συμβάντα. οὐδ' ἄρα πως ἦν.] οὐδαμῶς δυνατὸν ἦν. ἀσπερχές.] ἀδιαλείπτως. κεχολῶσθαι.] ὀργίζεσθαι. ἤτοι ἔφην γε.] καίτοι ἐλογισάμην. μηνιθμόν.] μῆνιν, ὀργήν. παρασχηματισμὸς ὁ τρόπος. τύνη.] σύ. Δωρικῶς. δῦθι.] ἔνδυθι. εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος.] καὶ τὰ ἑξῆς. ἐὰν δὴ τὸ τῶν Τρώων πλῆθος ὡς νέφος κατέχῃ τὸν ναύσταθμον ἰσχυρῶς. νῦν γὰρ λέγει νέφος τὸ τῶν στρατιωτῶν πλῆθος. γράφεται καὶ ἀμφιβέβηκεν, ἀντὶ τοῦ ἤδη ἐν τῷ τόπῳ τῶν πολεμίων πλῆθος ἀμετακίνητόν ἐστιν, ἵνα αὐτὸς ἄρχῃ Μυρμιδόσι. ῥηγμῖνι.]

Αἰναρέτη, τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
Αἴκε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς,
Νηλεὲς, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν ἱππότα Πηλεύς·
Οὐδὲ Θέτις μήτηρ, γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
Εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις,
Καί τινά τοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἐμέ περ πρόες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι.
Δὸς δέ μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι.
Αἴκ' ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι, ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες, κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ,
Ὦσαι μὲν προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος, ἦ γὰρ ἔμελλεν,
Οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν, καὶ κῆρα λιτέσθαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ὦ μοι διογενὲς Πατρόκλεες οἷον ἔειπες;
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι ἥν τινα οἶδα,
Οὔτέ τι μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλῃσιν ἀμέρσαι,
Καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι ὅτε κράτει προβεβήκει,
Αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστὶν ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.
Κούρην ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας,
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, οὐδ' ἄρα πως ἦν
Ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν. ἤτοι ἔφην γε
Οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ
Νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀϋτή τε πόλεμός τε.
Τύνη δ' ὤμοιιν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
Ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι,
Εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκε.

Νευσὶν

Νηυσὶν ἐπικρατέως, οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες
Ἀργεῖοι, Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε
θάρσυνος, οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον,
ἐγγύθι λαμπομένης, τάχα κεν φεύγοντες ἐναύλους
πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
ἤπια εἰδείη, νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
10 Οὐ γὰρ Τυδεΐδεω Διομήδεος ἐν παλάμῃσι
μαίνεται ἐγχείη Δαναῶν ἄπο λοιγὸν ἀμῦναι,
οὐδέ πω Ἀτρεΐδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος
ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς, ἀλλ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Τρωσὶ κελεύοντος περιάγνυται. οἱ δ' ἀλαλητῷ
πᾶν πεδίον κατέχουσι μάχῃ νικῶντες Ἀχαιούς,
ἀλλὰ καὶ ὧς Πάτροκλε, νεῶν ἄπο λοιγὸν ἀμύνων
ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἕλωνται.
20 Πείθεο δ' ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω.
Ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄρηαι
πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἳ περικαλλέα κούρην
ἂψ ἀπονάσσωσιν, ποτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
Ἐκ νηῶν ἐλάσας ἰέναι πάλιν, εἰ δέ κεν αὖ τι
δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμοῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δέ με θήσεις,
30 μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι,
Τρῶας ἐναιρόμενος προτὶ Ἴλιον ἡγεμονεύειν,
μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
ἐμβήῃ, μάλα τούς γε φιλεῖ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι
θείῃς, τοὺς δὲ δ' ἔα πεδίον καταδηριάασθαι.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι, ὅσσοι ἔασι,
40 μήτε τις Ἀργείων, νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον,
ὄφρ' οἶοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύοιμεν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε, βιάζετο γὰρ βελέεσσι,
δάμνα μιν Ζηνός τε νόος, καὶ Τρῶες ἀγαυοὶ
βάλλοντες. δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε, βάλλετο δ' αἰεὶ
κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ'. ὁ δ' ἀριστερὸν ὦμον ἔκαμνεν
ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον, οὐδ' ἐδύναντο
50 ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι ἐρείδοντες βελέεσσιν.
Αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι. κὰδ δέ οἱ ἱδρὼς
πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πῃ εἶχεν
ἀμπνεῦσαι, πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.
Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,

ΟΠΠΩΣ

ῥηγμῖνι.] τῷ αἰγιαλῷ. κεκλίαται.] παρακέκλινται. πόλις.] τὸ πλῆθος τῶν Τρώων. πόλις γὰρ διχῶς λέγεται· ἥτε κατασκευὴ τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ τὸ κατοικοῦν πλῆθος. πόλις οὖν ἀντὶ τοῦ οἱ πολῖται. ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον. θάρσυνος.] ἀντὶ τοῦ τεθαρρηκυῖα. προσηγορία ἀντὶ μετοχῆς. ἐναύλους.] τοὺς διὰ τῶν γῶν ῥέοντας ποταμούς, διώρυχας. διὰ δὲ τούτου προκατασκευάζει ὁ ποιητὴς τὴν παρὰ τῷ ποταμῷ μάχην τὴν ἐναργῆ φ. πλήσειαν.] πληρώσειαν. εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων ἤπια εἰδείη.] εἰ προσηνὴς μοι καὶ εὔνους ὑπάρχει ὁ Ἀγαμέμνων. οὐ γὰρ Τυδεΐδεω Διομήδεος.] καὶ τὰ ἑξῆς. οὐκ ἔτι γὰρ ἀριστεύει κατὰ τὸν πόλεμον ὁ Διομήδης πρὸς τὸ ἀποτρέψαι τὰ κακὰ τῶν Ἑλλήνων. μαίνεται.] δαιμονίως ἐνεργεῖ, ἐνθουσιᾷ. ὀπός.] φωνῆς. περιάγνυται.] περιρρήγνυται. δι' οὗ περιηχεῖ. ἂψ ἀπονάσσωσι.] εἰς τοὐπίσω ἀποκαταστήσωσιν, ἀποδώσωσιν. διατί Ἀχιλλεὺς ὧδε καθαρίζει Διομήδους μέμνηται, καὶ Ἀγαμέμνονος, καὶ οὐδενὸς ἄλλου λέγων· οὐ γὰρ Τυδεΐδεω Διομήδεος, οὐδέ πω Ἀτρεΐδεω. ῥητέον δὲ, ὅτι Ἀγαμέμνονος μὲν ἀπεχθῶς. ἦν γὰρ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ Διομήδους δὲ διὰ λόγους ὑβριστικοὺς οὓς εἰς αὐτὸν ἀπέρριψε μετὰ τὴν πρεσβείαν. λέγει γὰρ, μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα. ἰέναι πάλιν.] ἀντὶ τοῦ ἴθι, καὶ παραγίγνου. λιλαίεσθαι.] προθυμεῖσθαι. ἐπαγαλλόμενος.] τερπόμενος, χαίρων. ἐναιρόμενος.] ἀντὶ τοῦ ἐναίρων. ὅ ἐστι φονεύων. ἐμβήῃ.] κατέλθοι. ὅ ἐστιν ἐμποδὼν τῇ, ἐμποδίσῃ. πάλιν τρωπᾶσθαι.] εἰς τοὐπίσω ἀναστρέφειν. φάος ἐν νήεσσι θείῃς.] ἀντὶ τοῦ, ἐπειδὰν σώσῃς τὰς ναῦς. δηριάασθαι.] μάχεσθαι. ἐκδῦμεν.] διαφύγοιμεν. νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον.] ἀπαρέμφατόν ἐστιν, ἵν' ᾖ ἡμῖν τὸν ὄλεθρον ἐκδῦναι γένοιτο. τοῦτο γὰρ λέγει. Τροίης κρήδεμνα.] νῦν τὰ τείχη μεταφορικῶς. ἰδίως γὰρ κρήδεμνον καλεῖται τὸ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα. δάμνα.] ἐδάμαζε. καναχήν.] ψόφον. κὰπ φάλαρα.] κατὰ τὰ φάλαρα. φάλαρα δέ εἰσι τὰ κατὰ τὸ μέσον τῆς περικεφαλαίας μικρὰ ἀσπιδίσκια. ἅτινα κόσμου χάριν ἐντίθενται. αἰόλον.] νῦν ποικίλον. ἐρείδοντες.] ὠθοῦντες. ἄσθματι.] τῇ πολλῇ ἀναπνοῇ. πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.] πανταχόθεν δὲ αὐτὸν περιεστοίχει τὰ κακά.

καυλόν.]

Ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἕκτωρ δ' Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς,
Πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν.
Ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε, τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
Πῆλ' αὔτως ἐν χειρὶ κόλον δόρυ, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ,
Αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα,
Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ῥίγησέ τε
120 Ἔργα θεῶν, ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην,
Χάζετο δ' ἐκ βελέων, τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
Νηῒ θοῇ, τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
Ὡς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν, αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Μηρὼ πληξάμενος, Πατροκλῆα προσέειπεν·
Ὄρσεο διογενὲς Πατρόκλεες ἱπποκέλευθε.
Λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν,
Μὴ δὴ νῆας ἕλωσι, καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται
Δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.
130 Ὡς φάτο. Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Κνημῖδας μὲν πρῶτον περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε,
Καλὰς ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
Ποικίλον ἀστερόεντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
Χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα, σάκος μέγα τε στιβαρόν τε.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκε
Ἱππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
140 Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ μέγα στιβαρόν, τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς.
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων,
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν ἄνωγε,
Τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τῖε μάλιστα.
Πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
Τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην.
150 Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπυια Ποδάργη,
Βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ παρηορίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
Τόν ῥά ποτ' Ἠετίωνος ἑλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς.
Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν, ἕπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.
Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος, θώρηξεν Ἀχιλλεύς,
Πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν. οἱ δὲ λύκοι ὣς
Ὠμοφάγοι τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή·
Οἵ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δῃώσαντες
Δάπτουσιν,

καυλόν.] τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ εἰς τὴν ἐπιδορατίδα ἐμβαλλόμενον. ἀπάραξεν.] ἀπέκοψε. πῆλεν.] ἐκράδαινεν, ἔσειε. κόλον.] κολοβὸν, ἐστερημένον αἰχμῆς. βόμβησεν.] ἤχησε, ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσε. μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε.] ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν μαχομένων ἐνθυμήματα ἐλάττει. κατὰ μεταφορὰν τῶν κειρομένων. αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο.] ἡ ταχέως κατασβεννυμένη, ἢ ἡ δυσκατάσβεστος παρωνύμως χαρακτῆρι. ἄμφεπε.] περιεῖπεν, ἐνήργει. μηρώ.] μηρούς. δυϊκῶς. πληξάμενος.] πλήξας, παίσας, τύψας. ἱπποκέλευθε.] ἐφ' ἵππων ποιούμενε τὴν κέλευθον. οἷον ταχύτατε, ἱππικέ· ἢ οἷον παραπλησίαν ἵπποις ὁρμὴν ἔχων. δηΐοιο.] πολεμικοῦ. ἰωήν.] νῦν ὁρμὴν, ἀναφορὰν, πνοήν. καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ φυγεῖν δυνήσονται. ἀστερόεντα.] ἤτοι ἀστέρας ἐμπεποικιλμένους ἔχοντα, ἢ λαμπρόν. ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον.] προκατεσκεύακε μόνον αὐτὸ τὸ δόρυ σώζεσθαι διὰ τὸ ξύλα μὴ ἐργάζεσθαι τὸν Ἥφαιστον, κατὰ τὸν τοῦ Πηλέως καὶ Θέτιδος γάμον, οἱ θεοὶ συναχθέντες εἰς τὸ Πήλιον ἐπ' εὐωχίᾳ, ἐκόμιζον Πηλεῖ δῶρα. Χείρων δὲ μελίαν εὐθαλῆ τεμὼν εἰς δόρυ παρέσχε. φασὶ δὲ Ἀθηνᾶν μὲν ξέσαι αὐτὸ, Ἥφαιστον δὲ κατασκευάσαι. τούτῳ δὲ τῷ δόρατι καὶ Πηλεὺς ἐν ταῖς μάχαις ἀρίστευε, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεύς. ἡ ἱστορία παρὰ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκότι. ἐπίστατο.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἠδύνατο. πῆλαι.] κραδᾶναι, σεῖσαι. Πηλιάδα μελίην.] τὴν ἐκ Πηλίου ὄρους Θεσσαλικοῦ τμηθεῖσαν. μελία δὲ εἶδος δένδρου. ῥηξήνορα.] ἀνδρεῖον. ὁμοκλήν.] ἀπειλήν. ὕπαγε ζυγόν.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἦγεν. ἅρπυια.] ἅρπυιαι ἤτοι ἀνέμου εἶδος παρὰ τὸ ἁρπάζειν. ἢ δαίμονες ἁρπακτικοί. ὧν τὰ ὀνόματα, Ἀελλὼ, Ὠκυπέτη, Ποδάργη· τινὲς δέ φασιν ἅρπυια Ποδάργη, ἵν' ᾖ ὄνομα φορβάδος λευκοὺς πόδας ἐχούσης. παρηορίῃσι.] ταῖς ἔξω τοῦ ζυγοῦ κώλαις. Πήδασον.] ὄνομα κύριον ἵππου. Ἠετίωνος πόλιν.] Θήβας τὰς Ὑποπλακίους λέγει. ἤγαγεν.] ἀντὶ τοῦ ἐκόμισε. φέρεται γὰρ ὡς αὐτοκίνητον τὸ ἔμψυχον. κομίζεται δὲ τὸ ἄψυχον. δῃώσαντες.] διακόψαντες, σπαράξαντες. δάπτουσι.]

δάπτουσι.] σαρκοφαγοῦσι. παρήϊον.] ἀντὶ τοῦ, παρειαὶ, αἱ σιαγόνες. αἵματι φοινόν.] πεφοινιγμένον ὑπὸ αἵματος, οἷον πυῤῥόν. ἀγεληδόν.] κατὰ ἀγέλας. ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα παραβολῆς δηλωτικόν. ἴασιν.] ἀπίασι, πορεύονται. λάψοντες.] πιόμενοι, ἀναῤῥοφήσοντες. πεποίηται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῆς τῶν κυνῶν γλώττης, ὅταν πίνωσι. καὶ ἔστιν ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. ἀραιῇσι.] λεπταῖς. ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος.] ἀπὸ ἄκρου τοῦ στόματος ἐρευγόμενοι τὴν ποιότητα τοῦ αἵματος. περιστένεται.] περιστενοχωρεῖται, περισσῶς στενοῦται. ῥώοντο.] σπουδαίως ὥρμων. ἀσπιδιώτας.] ὁπλίτας, μαχητάς. κληῗσι.] καθέδραις. ἰῆς στιχός.] μιᾶς τάξεως. αἰολοθώρηξ.] ποικίλον θώρακα ἔχων. Σπερχειοῖο.] Σπερχειὸς, ποταμὸς Θεσσαλίας. Διϊπετέος.] ἤτοι ὑπὸ Διὸς πεπτωκότος. διὰ τὸ ὑπὸ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων πληροῦσθαι τοὺς χειμάῤῥους, ἢ διαφανοῦς. ὃν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη.] ἐκ τίνος Πηλεὺς Πολυδώρην ἔσχεν, ὡς μὲν Στάφυλος ἐν γ. Θεσσαλικῶν, ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἄκτορος θυγατρός. Φερεκύδης δὲ ἐξ Ἀντιγόνης τῆς Εὐρυτίωνος. ἄλλοι δὲ ἐκ Λαοδαμείας τῆς Ἀλκμαίωνος. αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ.] κατ' ἐπίκλησιν δὲ, καὶ φήμην Βώρῳ. ἀναφανδόν.] φανερῶς. ὄπυιε.] κατὰ νόμον συνῴκει, ἐγεγαμήκει. πορών.] παρασχών. παρθένιος.] ὁ ἐκ νομιζομένης παρθένου γεννηθεὶς, φθαρείσης λαθραίως. χορῷ καλή.] ἐν τῷ χορεύειν καλλίστη. κρατύς.] κρατερὸς, ἰσχυρός. Ἀργειφόντης.] ὁ Ἑρμῆς. ἀγνὸς ἢ ἀργὸς καὶ καθαρὸς φόνου· ἐρμηνευτικὸς γὰρ ὁ θεός. μελπομένῃσιν.] ᾀδούσαις, χορευούσαις. χρυσηλακάτου.] καλλιτόξου, ἢ χρυσῷ τῷ βέλει χρωμένης. ἠλακάτην γὰρ καλοῦσι τὸ βέλος, καὶ τὸ γυναικεῖον ἐργαλεῖον, ἐξ οὗ τὸ νῆμα ἕλκουσιν· ὡς ἐκεῖ ὁ Ποιητής· Ἠλακάτη τετανυσμένη ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα. καὶ τὸ ὑποίστιον, ὅταν λέγῃ· κάλοι δ' αὖ τὰ λῖνα χρύσεον ἐπ' ἠλάκατα τανύσαντες. κελαδεινῆς.] κυνηγετικῆς. παρὰ τὸ γιγνόμενον ἐν τοῖς κυνηγίοις κέλαδον, ὅ ἐστι θόρυβον, ὡς που καὶ ἐν θήρᾳ τοῦ Καλυδωνίου συός· ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτήν. Ἑρμείας ἀκάκητα.] ὁ μὴ δυνάμενος κακωθῆναι ὑπὸ ἑτέρου· μήτε δὲ κακῶσαι ἄλλον διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετήν· ὅθεν καὶ δοτὴρ ἐάων, ὅ ἐστιν ἀγαθῶν. μογοστόκος.] μογοῦσα, καὶ πονουμένη περὶ τοὺς τόκους. οἷον λοχεύτρια. πρὸ φόως δέ.] εἰς τὸ φῶς, καὶ εἰς τὸ φανερόν. περισσεύει δὲ ἡ πρὸ πρόθεσις. Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος.] Ἐχεκλῆς Ἄκτορος παῖς. ἀτίταλλε.] μετ' ἐπιμελείας ἔτρεφε. ἀμφαγαπαζόμενος.] φιλοφρονούμενος, ἀγαπῶν. κρίνας.]

Δάπτουσιν, πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν·
Καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ Κρήνης μελανύδρου,
Λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσι μέλαν ὕδωρ,
Ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος, ἐν δέ τε θυμὸς
Στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ.
Τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ῥώοντ', ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήϊος ἵστατ' Ἀχιλλεὺς,
Ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαὶ, ᾗσιν Ἀχιλλεὺς
Ἐς Τροίην ἡγεῖτο Διῒ φίλος, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῗσιν ἑταῖροι.
Πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποίθει
Σημαίνειν, αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσε.
Τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αἰολοθώρηξ,
Υἱὸς Σπερχειοῖο διϊπετέος ποταμοῖο,
Τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη,
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα.
Αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ Περιήρεος υἷι,
Ὅς ῥ' ἀναφανδὸν ὄπυιε, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Τῆς δ' ἑτέρης, Εὔδωρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη
Φύλαντος θυγάτηρ, τῆς δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
Ἠράσατ', ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν μετὰ μελπομένῃσιν,
Ἐν χορῷ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς.
Αὐτίκα δ' εἰς ὑπερῷ' ἀναβὰς, παρελέξατο λάθρῃ
Ἑρμείας ἀκάκητα, πόρεν δέ οἱ ἀγλαὸν υἱὸν
Εὔδωρον περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν,
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐξάγαγε πρὸ φόως δε, καὶ ἠελίου ἴδεν αὐγὰς,
Τὴν μὲν Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος Ἀκτορίδαο
Ἠγάγετο πρὸς δώματ', ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
Τὸν δ' ὁ γέρων Φύλας εὖ ἔτρεφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν,
Ἀμφαγαπαζόμενος, ὡσεὶ ἑὸν υἱὸν ἐόντα.
Τῆς δὲ τρίτης, Πείσανδρος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν,
Ἔγχεϊ μάρνασθαι μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.
Τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ.
Πέμπτης δ' Ἀλκιμέδων, Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντας ἅμ' ἡγεμόνεσσιν Ἀχιλλεὺς

Στῆσεν ἐὺ κρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
200 Μυρμιδόνες, μή τίς μοι ἀπειλάων λελαθέσθω, 10
ἃς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσι,
πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν. καί μ' ᾐτιάασθε ἕκαστος.
Σχέτλιε Πηλέος υἱέ, χόλῳ ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ,
Νηλεές, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἑταίρους.
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν
Αὖτις, ἐπεί ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Ταῦτά μ' ἀγειρόμενοι, θάμ' ἐβάζετε, νῦν δὲ πέφανται,
Φυλόπιδος μέγα ἔργον ἕης τὸ πρίν γ' ἐράασθε.
Ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων, Τρώεσσι μαχέσθω. 20
210 Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
Μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
Ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισι,
Δώματος ὑψηλοῖο βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
Ὣς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ,
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι,
Νευόντων, ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι, 30
Πάντων δὲ προπάροιθε δύ' ἀνέρε θωρήσσοντο,
Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
220 Πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς κλισίην, χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέῳγε
Καλῆς δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα
Θῆκ' ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, ἐμπλήσασα χιτώνων,
Χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων, οὔλων τε ταπήτων.
Ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος 40
Οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
Οὔτέ τεῳ σπένδεσκε θεῶν, ὅτε μὴ Διὶ πατρί,
Τό ῥα τότ' ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείῳ
Πρῶτον. ἔπειτα δ' ἔνιψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσι.
230 Νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἴθοπα οἶνον,
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδών, Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραυνον·
Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου, ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ, 50

κρίνας.] διατάξας. πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν.] ὑπὸ πάντα τὸν τῆς ὀργῆς χρόνον. χόλῳ.] νῦν ἀντὶ τοῦ χολῇ. θάμ' ἐβάζετε.] συνεχῶς ἐλέγετε. φυλόπιδος.] τὰ κατὰ πλήθη μάχης. ἕης.] ἧς, ἧς τινος. ἐράασθε.] ἠρᾶσθε, ἐπεθυμεῖτε. ἄρθεν.] ἡρμόσθησαν, ἐπυκνώθησαν ἐξ ἴσου ὄντες. ἀράρῃ.] ἁρμόσῃ. ἄραρον.] ἥρμοσαν. ψαῦον.] ἔψαυον, ἥπτοντο. ἱππόκομοι.] ἱππείαις θριξὶ τὸν λόφον κομῶσαι. λαμπροῖσι φάλοισι.] τοῖς περικεφαλαίας ἥλοις. οἵ τινες ἀσπιδίσκοις παραπλήσιοί εἰσι. χηλοῦ.] κιβωτοῦ. ἀνέῳγεν.] ἀνέῳξεν. ἀνεμοσκεπέων.] σκέπην τινὰ ποιούντων διὰ τὸν ἄνεμον. οὔλων τε ταπήτων.] τῶν δασέων καὶ ἐχόντων οὐλότητα. ἔσκεν.] ἦν, ἔκειτο. οὔτε τεῳ.] οὔτε τινὶ ἄλλῳ. τό ῥα.] ὅτι δή. θεείῳ.] θείῳ. μέσῳ ἕρκει.] μέσῃ τῇ σκηνῇ. λεῖβεν.] ἔσταζεν, ἔσπενδε. Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε.] ἐν χωρίῳ τῶν ὑπερβορέων τῇ Δωδώνῃ τιμώμενε. τίς δέ ἐστιν ὁ τοῦ Δωδωναίου Διὸς λόγος, καὶ ὁ τόπος, ἐξ οὗ αὐτὸς ἐπικαλεῖται οὕτως. Δευκαλίων μετὰ τὸν ἐπ' αὐτοῦ γενόμενον κατακλυσμόν, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἤπειρον ἐμαντεύετο ἐν τῇ δρυΐ. Πελειάδος δὲ χρησμὸν αὐτῷ δούσης, κατοικίζει τὸν τόπον, συναθροίσας τοὺς περιλειφθέντας ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ Δωδώνης μιᾶς τῶν ὠκεανίδων· Δωδώνην τὴν χώραν προσηγόρευσαν. ἱστορεῖ Θρασύβουλος. Πελασγικέ.] Θεσσαλικέ. Πελασγία γὰρ πρότερον ἡ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο. ἐξ οὗ καὶ Πελασγικός, ὡς ὑπὸ Πελασγῶν τιμώμενος. ἐπεὶ Πελασγοὶ κατῴκησαν τὴν Δωδώνην ἐκβληθέντες ἀπὸ Βοιωτίας παρὰ Αἰολέων. ἐξ Ἄρνης τῆς Φθιώτιδος, ἥ μέντοι πόλις Πελασγία. μεδέων.] βασιλεύων. δυσχειμέρου.] τῆς κακὸν χειμῶνα ἐχούσης. Σελλοί.] ἔθνος Ἠπειρωτικὸν τῆς Θεσπρωτίας. κληθὲν ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ Σελλήεντος. Πίνδαρος δὲ Ἑλλοὺς αὐτοὺς κεκλῆσθαι φησὶ χωρὶς τοῦ πρώτου σ, ἀπὸ Ἑλλοῦ τοῦ Δρυτόμου, ὥς φασι, πρώτου καταδείξαντος τὸ μαντεῖον. ὑποφῆται.] ὑπομάντεις, ἱερεῖς. οἱ ἐστὶ χρησμῳδοί. θεολόγοι, προφῆται. ὑποφήτας γὰρ λέγουσι, τοὺς περὶ τὰ χρηστήρια ἀσχολουμένους, καὶ τὰς μαντείας τὰς γιγνομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκφέροντας. ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι.] ἤτοι βάρβαροι. σκληρῶς τε καὶ νομαδικῶς ζῶντες, ταύτην ἔχοντες δίαιταν, ὡς μηδὲ ἀπονίζεσθαι τοὺς πόδας, διὰ τὸ μὴ παραδέχεσθαι τὴν ἐκ τοῦ πρώτου βίου μεταβολήν. ἢ τοῦτο ἔκ τινος ἔθους ἐνταῦθα τιμῇ τοῦ θεοῦ ποιοῦντες. ἔνιοι γὰρ καὶ λουτρῶν ἀπέχονται, καὶ τῆς τοιαύτης ἐπιμελείας. τινὲς δὲ αὐτοὺς διὰ τοῦτο λέγουσιν ἀνιπτόποδας, ὅτι οὐκ ἐξίασιν ἔξω τοῦ ἱεροῦ. οὕτως διὸ οὔτε ἀπολούεσθαι ἀνάγκην ἔχουσιν. Ἄνδρων δὲ ἐν ἱστορίαις φησὶν οὕτω κληθῆναι, ἐπεὶ φιλοπόλεμοι ὄντες, καὶ διὰ ἑαυτοὺς ἐσκληραγώγουν. Ἀλέξανδρος δέ φησιν ὁ Πλευρώνιος, ἔθνος εἶναι τοὺς Ἑλλοὺς ἀπόγονον Τυρρηνῶν, καὶ διὰ πατρῷον ἔθος, οὕτω τὸν Δία θρησκεύειν. χαμαιεῦναι.] οἱ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κοιμώμενοι.

ἐκῶν

Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι.
Ημὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο.
Τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ηδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
Αλλ' ἕταρον πέμπω πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσι
Μάρνασθαι, τῷ κῦδος ἅμα πρόες εὐρύοπα Ζεῦ,
10 Θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, ἤ ῥα καὶ οἶος ἐπίστηται πολεμίζειν
Ημέτερος θεράπων, ἦ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι,
Μαίνονθ' ὁππότ' ἐγώ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην, ἐνοπήν τε δίηται,
Ασκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο,
Τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς.
Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν.
20 Νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε,
Δῶκε, σόον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
Ἤτοι ὁ μὲν σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρί,
Αψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ.
Στῆ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης. ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ
Εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν.
Οἳ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
Εστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
30 Αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
Εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
Αἰὲ κερτομέοντες ὁδῷ ἔπι οἰκί' ἔχοντας
Νηπίαχοι, ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι.
Τοὺς δ' εἴ περ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
Κινήσει ἀέκων. οἳ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες
Πρόσσω πᾶς πέτεται, καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσι.
Τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες,
Ἐκ νηῶν ἐχέοντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
40 Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας.
Μυρμιδόνες ἕταροι Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος·
Ανέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὡς ἂν Πηλείδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος,
Αργείων παρὰ νηυσὶ καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
50 Ἐν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες, ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δ' ὡς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες.

ἐλπόμενοι

νηῶν ἐν ἀγῶνι.] ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν νηῶν, ἐν τῷ ναυστάθμῳ. ἐπίστηται.] ἐπίστατο. μῶλον.] τὴν μάχην. ἀπὸ τοῦ παρεπομένου. ἀπὸ ναῦφι.] ἀπὸ τῶν νηῶν. ἀσκηθής.] ἀβλαβής, ὑγιής. ἀγχεμάχοις.] συστάδην μαχομένοις, πολεμικοῖς.
240 σφήκεσσιν ἐοικότες.] σφηξὶν ὅμοιοι. διὰ τὸ θερμὸν αὐτῶν καὶ πληκτικόν. ἐξεχέοντο.] ἀθρόως ἐξῄεσαν. εἰνοδίοις.] τοῖς ἐν τῇ ὁδῷ οἰκοῦσιν, ὅ ἐστι φωλεύουσι τοῖς τὴν σφηκίαν ἔχουσι παρὰ τὴν ὁδόν. ἐριδμαίνωσιν.] ἐρεθίζωσιν. ἔθοντες.] συνήθως ἐξ ἔθους παραγιγνόμενοι, καὶ βλάπτοντες. κερτομέοντες.] ἐρεθίζοντες. παρά τίς τε κιών.] τὸ ἑξῆς παριών τις. νηπίαχοι.] νήπιοι, ἄφρονες. ὁδίτης.] ὁδοιπόρος. οἳ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες.] ἀπόλυθον τὴν ἐρηκέναι, τὸ δὲ ἄλκιμον.
250

A ἀκιών.]

260

270

280

Ἐλπόμενοι πὰρ ναῦφιν ποδώκεα Πηλεΐωνα
Μηνιθμὸν μὲν ἀπορρῖψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι.
Πάπτηνε δὲ ἕκαστος ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἀντικρὺ κατὰ μέσον ὅπη πλεῖστοι κλονέοντο,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου.
Καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἱπποκορυστὰς
Ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος.
Τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον, ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν οἰμώξας, ἕταροι δέ μιν ἀμφεφόβηθεν
Παίονες. ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἧκεν ἅπασιν,
Ἡγεμόνα κτείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
Ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι, τοὶ δ' ἐφόβηθεν
Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ, Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς, ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.
Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
Κινήσει πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεύς,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι
Καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ.
Ὡς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήϊον πῦρ,
Τυτθὸν ἀνέπνευσαν, πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή.
Οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης
Ἡγεμόνων, πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηϊλύκου βάλε μηρὸν
Ἔγχει ὀξυόεντι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.
Ῥῆξε δὲ ὀστέον ἔγχος, ὁ δὲ πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κάππεσ', ἀτὰρ Μενέλαος ἀρήϊος οὖτα Θόαντα
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα.
Φυλεΐδης δ' Ἄμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας,
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
Μυὼν ἀνθρώπου πέλεται. περὶ δ' ἔγχεος αἰχμῇ
Νεῦρα διεσχίσθη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Νεστορίδαι δ' ὁ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον ὀξέϊ δουρὶ
Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος,
Ἤριπε δὲ προπάροιθε, Μάρις δ' † αὐτοσχεδὸν δουρὶ
Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε κασιγνήτοιο χολωθείς.
Στὰς πρόσθεν νέκυος, τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι, οὐδ' ἀφάμαρτεν
Ὦμον ἄφαρ, πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκή,
Δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε.
Δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ὡς τὼ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε,

† αὐτοσχεδά

αἰπύν.] χαλεπόν. Πυραίχμην.] πεποίηται τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ, παρὰ τὸ πῦρ καὶ αἰχμὴν φέρειν ἐν τῇ νηΐ. ἀμφεφόβηθεν.] κατεδράμωθεν ἔφυγον. Παίονες.] ἔθνος ὅμορον Θρᾳκῶν. ἡμιδαής.] ἡμίκαυστος, ἡμίφλεκτος. στεροπηγερέτα.] ἀστραπτικός. πρώονες.] αἱ προνενευκυῖαι τῶν ὀρῶν ἐξοχαί. νάπαι.] οἱ ὀρεινοὶ καὶ ἀναπεπταμένοι τόποι, οἱ σύμφυτοι. οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ.] ἄφνως διέλαμψεν αἴθριον. ὁ δὲ λόγος, ξυροῦ δὲ καὶ πυρρώδους πνεύματος περὶ τὴν ταχύτητα τῶν νεφῶν ῥαγέντος ὑπὸ τὸν οὐρανὸν διέλαμψεν αἰθήρ· τουτέστιν, ἀστραπὴ ἐγένετο. διορῶντος οὖν φησι καὶ τοῦ αἰθέρος ἀστέρες, νεφέλης ῥαγείσης. ὑπερράγη.] διαφανὴς ἐγένετο. ἄσπετος.] μέγιστος, πολὺς καὶ ἀσιώπητος. ἐρωή.] νῦν ὁρμή. ἔστι δὲ ὅτε τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν δηλοῖ. προτροπάδην.] ἐπειγμένως καὶ ὁλοσχερῶς ἐκστρέψαντες τὰ νῶτα. ὑπόεικον.] διΐσταντο, ὑπεχώρουν. στρεφθέντος.] εἰς φυγὴν κλίναντος. ἔφθη.] ἔφθασε, προσέλαβεν. ὀρεξάμενος.] νῦν ἐκτεινόμενος καὶ πλήξας ἐκ χειρός. πρυμνὸν σκέλος.] τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ σκέλους. πάχιστος.] παχύς. μυών.] ἡ γαστροκνημία. ἡ συνεστηκυῖα ἐκ πολλῶν νεύρων καὶ συνεστραμμένων σαρκῶν. αὐτοσχεδόν.] ἑτοίμως, παραχρῆμα. ὀρεξάμενος.] ἐνθάδε τὸ πατάξαι ὁρμήσας. πρυμνὸν βραχίονα.] τὸ ἀκρότατον τοῦ βραχίονος. δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξεν.] ἐπέσχισε δὲ τὴν σάρκα ἄχρι τοῦ ὀστοῦ.

εἰς ἔρεβος

Βήτην

Βήτην εἰς ἔρεβος, Σαρπηδόνος ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Υἷες ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου, ὅς ῥα χίμαιραν
Θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσιν κακὸν ἀνθρώποισιν.
Αἴας δὲ Κλεόβουλον Ὀϊλιάδης ἐπορούσας,
Ζωὸν ἕλε βλαφθέντα κατὰ κλόνον, ἀλλά οἱ αὖθι
Λῦσε μένος πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι.
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι, τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
10 Πηνέλεως δὲ Λύκων τε συνέδραμον. ἔγχεσι μὲν γὰρ
Ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω.
Τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον, ἔνθα Λύκων μὲν
Ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν, ἀμφὶ δὲ καυλὸν
Φάσγανον ἐρραίσθη, ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θεῖνε
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδυ ξίφος, ἔσχεθε δὲ οἶον
Δέρμα, παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.
Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα κιχεὶς ποσὶ καρπαλίμοισι,
20 Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέϊ χαλκῷ
Νύξε, τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε.
Νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο, κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά.
Ἐκ δὲ τίναχθεν ὀδόντες, ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
Αἵματος ὀφθαλμοί. τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας
Πρῆσε χανών, θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
30 Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος,
Ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισι,
Σίνται ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι, αἵ τ' ἐν ὄρεσσι,
Ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν. οἱ δὲ ἰδόντες,
Αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας,
Ὣς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον. οἱ δὲ φόβοιο
Δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Ἵετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δὲ ἰδρείῃ πολέμοιο,
40 Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ μὲν δὴ γίνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω,
Αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνει.
Ὣς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν. Ἕκτορα δ' ἵπποι
50 Ἔκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι. λεῖπε δὲ λαὸν
Τρωϊκόν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.
Πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι,
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Πάτροκλος δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.

Τρωσὶ

εἰς ἔρεβος.] εἰς τὸ σκότος. βλαφθέντα.] ἐμποδισθέντα. ὑπεθερμάνθη.] ἐθερμάνθη. πορφύρεος θάνατος.] μέ-
330 λας, σκοτεινός. μέλεον.] ματαίως. συνέδραμον.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐμαχέσαντο. ἐρραίσθη.] διεφθάρη, ἐκλάσθη. ἔδυ.] κατὰ βάθους εἰσῆλθε. παρηέρθη.] παρελύθη, παρεκρεμάσθη. νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο.] ὑπὸ τὸν ἐγκέφαλον. κέασσε.] συνέθριψε, περιέσχισε. πρῆσεν.] ἐξεφύσησε, μετὰ πνεύματος ἐξέωσεν. ἐπέχραον.] μετὰ βίας ἐπῆλθον, ἐφώρμησαν. σίνται.] βλαπτικοί. ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι.] ὑφαιρούμενοι τὰ λιπαρὰ τῶν βοσκημάτων. δυσκελά-
340 δου.] κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος. σκέπτετο.] παρεσκέπετο, ἐφυλάσσετο. ῥοῖζον.] ῥύμην, ὁρμήν, ἦχον. αἰθέρος ἐκ δίης ὅτε Ζεὺς λαίλαπα τείνει.] ὅταν πνεύματος ἦχον καὶ νέφος παραστήσῃ. ὅτι φησὶν ὁ Ζεὺς μετὰ τὴν αἰθρίαν κατάστασιν ἐμβολὴν ἀνέμου διεγείρῃ. αἰθέρος ἐκ δίης.] πῶς αἰθέρος; τὰ γὰρ πάθη ταῦτα περὶ τὸν ἀέρα συμβαίνει. τάχα οὖν συγχεῖται ὁ ἀὴρ πρὸς τὸν αἰθέρα, ὡς καὶ τῇ λ. αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, καὶ Ζεὺς δὲ ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι, καὶ
350 νεφέλῃσιν. οὐ γὰρ αἱ νεφέλαι ἐν τῷ αἰθέρι. λεῖπε δὲ λαὸν Τρωϊκὸν οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.] ἐν σχήματι πέφρασται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὃν ἀέκοντα.

360

370

Τρωσὶ κακὰ φρονέων. οἱ δὲ ἰαχῇ τε, φόβῳ τε,
Πάσας πλῆσαν ὁδοὺς ἐπεὶ ἂρ τμάγεν, ὕψι δ' ἀέλλη
Σκίδναθ' ὑπαὶ νεφέων, τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
Ἄψορρον προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Πάτροκλος δ' ᾗ πλεῖστον ὀρινόμενον ἴδε λαόν,
Τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας, ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον,
Πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον.
380 Ἀντικρὺ δ' ἄρα τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
Πρόσσω ἱέμενοι, ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός.
Ἵετο γὰρ βαλέειν, τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι,
Ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβριθε χθὼν
Ἤματ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεύς, ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.
Τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
390 Πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι,
Ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι
Ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ, μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων.
Ὡς ἵπποι Τρῳαὶ μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.
Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετές, οὐδὲ πόληος
Εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ
Νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
Κτεῖνε μεταΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν.
Ἔνθ' ἤτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ.
400 Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα.
Δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δὲ Θέστορα Ἤνοπος υἱὸν
Δεύτερον ὁρμηθείς, ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ
Ἧστο ἀλείς, ἐκ γὰρ πλῆγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία ἠΐχθησαν, ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστάς,
Γναθμὸν δεξιτερόν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων,
Εἷλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὡς ὅτε τις φὼς
Πέτρῃ ἔπι προβλῆτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθὺν
Ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἤνοπι χαλκῷ.
Ὡς εἷλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ.
410 Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε, πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
Μέσσην κὰκ κεφαλήν, ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ, ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα καὶ Ἀμφότερον, καὶ Ἐπάλτην,
Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην, Ἐχίον τε, Πύριν τε,
Ἰφέα τ' Εὔιππόν τε, καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

Σαρπηδὼν

ἐπεὶ ἂρ τμάγεν.] ἐπειδὴ διεσκεδάσθη. ἀέλλη.] νῦν ἡ κόνις. σκίδνατο.] ἀνεκουτίζετο. τανύοντο.] ἐπιτεταμένως ἔτρεχον. ἀνεκυμβαλίαζον.] ἀνεκρότουν, ἀνετρέποντο. βέβριθε.] ψόφου γέμει, ἐβάρει. ἤματ' ὀπωρινῷ.] ἐν τῷ τῆς ὀπώρας καιρῷ. σκολιάς.] ἀδίκους. ἀπὸ τοῦ εὐθέως καὶ ὀρθοῦ παρατετραμμένας ἐπὶ τὸ ἄδικον. ὅ ἐστι στρεβλάς. ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι.] νῦν τὸ δίκαιον. θεῶν ὄπιν.] τὴν ἐκ θεῶν ἐπιστροφὴν καὶ φροντίδα. κλιτῦς.] φάραγγας, ἢ ὀρῶν ἀποκλίσεις. ἀποτμήγουσιν.] ἀποτέμνουσι, χωρίζουσι. χαράδραι.] οἱ ὑπὸ τῶν χειμάρρων ἐκρηγνύμενοι αὐλῶνες. παρὰ τὸ χαράσσειν, καὶ ῥαχιοῦν τὴν γῆν. ἐπὶ κάρ.] ἤτοι ἄνωθεν ἐκ τῶν πρὸς αὐτούς, ἢ ἐπικάρσιαι καὶ πλάγιαι, ἢ ἐπὶ κεφαλὴν καὶ εἰς τὸ κάταντες. ἐπὶ κάρ.] τοῦ κάρη ἐστὶν ἀποκοπή, οὐ τοῦ κάρα. οὐ λέγει γὰρ ὁ ποιητὴς ποτὲ κάρα, ἀλλὰ κάρη. αὐτὸ δὲ τὸ κάρη, τοῦ κάρηνον ἐστὶν ἀποκοπή. τὰ γὰρ εἰς ν οὐδέτερα, ἢ δυικά εἰσιν, ἢ πληθυντικά. μινύθει.] ἐλαττοῦται, φθείρεται. ἐπέκερσεν.] ἀπέτεμεν. ἔεργε.] συνήλαυνε. παλιμπετές.] εἰς τὰ ὀπίσω πεπτωκότας. μεταΐσσων.] μεταδιώκων. ἀπετίνυτο ποινήν.] δίκην εἰσεπράττετο. ἀλείς.] συσταλείς. ἐκ γὰρ πλῆγη φρένας.] ἀντὶ τοῦ ἐξεπλάγη. ἠΐχθησαν.] ὡρμήθησαν. γναθμόν.] σιαγόνα. προβλῆτι.] προβεβλημένῳ. ἱερὸν ἰχθύν.] ἤτοι μέγαν. θύραζε.] ἔξω. λίνῳ.] τῇ ὁρμιᾷ, ἢ τῷ ἀγκίστρῳ. ἤνοπι χαλκῷ.] διαυγεῖ χαλκῷ. λέγει δὲ τῷ ἀγκίστρῳ. κεάσθη.] ἐσχίσθη. βριαρῇ.] ἰσχυρᾷ. θυμοραϊστής.] ὁ τὴν ψυχὴν διαφθείρων, καὶ ἀπολλύων.

ἀμιτροχί-

Σαρπηδὼν δ' ὡς οὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους,
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
Κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν.
Αἰδὼς ὦ Λύκιοι πόσε φεύγετε, νῦν θοοὶ ἐστέ.
Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαείω,
Ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
10 Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐπεὶ ἴδεν ἔκθορε δίφρου.
Οἳ δ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχονται,
Ὣς οἳ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
Ὤ μοι ἐγὼν ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν,
20 Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.
Διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὁρμαίνοντι,
Ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης
Θείω ἀναρπάξας Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ,
Ἦ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
30 Ἔρδ', ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι,
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Αἴ κε ζὼν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὃν δὲ δόμον δὲ,
Φράζεο μή τις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος,
Πέμπειν ὃν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης.
Πολλοὶ γὰρ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται
Υἱέες ἀθανάτων, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐνήσεις.
Ἀλλ' εἴ τοι φίλος ἐστὶ, τεὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ.
Ἤτοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
40 Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι,
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόν γε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰών,
Πέμπειν μιν θάνατόν τε φέρειν καὶ νήδυμον ὕπνον.
Εἰς ὅ κε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἵκωνται.
Ἔνθά ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
50 Παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι τηλόθι πάτρης.
Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἔνθ' ἤτοι Πάτροκλος ἀγακλειτὸν Θρασυμήδην.
Ὅς ῥ' ἠὺς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος.

430 … 440 … 450 … 460

ἀμιτροχίτωνας.] ἀζώστους, ἢ μίτρᾳ καὶ θώ-
420 ρακι μὴ χρωμένους. δαμέντας.] ἀναι-
ρεθέντας. καθαπτόμενος.] ἐπιπλήσσ-
σων, ὀνειδίζων. πόσε.] ποῦ. γαμ-
ψώνυχες.] ἐπικαμπεῖς ὄνυχας ἔχοντες.
κλάζοντε.] φθεγγόμενοι, κράζοντες.
μέμονε.] διανοεῖται. πεπρωμένον.]
πεπρατωμένον ἢ ἠξιωμένον, εἱμαρμένον. ἐξα-
ναλῦσαι.] ἐλευθερῶσαι, ἐκλῦσαι. κό-
τον.] νῦν φιλονεικίαν. ἐνήσεις.] ἐμ-
βαλεῖς. ταρχύσουσι.] θάψουσι. ψιάδας.]
ψεκάδας, δρόσους. φθίσειν.] ἀπολέ-
σειν.

A 3 αἴθων.]

Τὸν

ἀΐσθων.] ἀλγῶν, ἐκπνέων. μακών.] μυκησάμενος, φθεγξάμενος βαρύ. κρίκεν.] ἐψόφησεν, ἤχησε, ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσε. παρήορος.] ὁ ἔξω τοῦ ζυγοῦ ἵππος, παρασείρος λεγόμενος. τανύηκες.] ἐκτεταμένον, εἰς μῆκος ἔχον τὴν ἀκμήν. οὐδ' ἐμάτησεν.] οὐδὲ ἐματαιοπράγησεν, οὐκ ἐμέλησεν. ἰθυνθήτην.] ἐπ' εὐθείας ἔστησαν τεταγμένοι. ῥυτῆρσι.] χαλινοῖς, ἡνίαις· παρὰ τὸ ἐρύειν, ὅ ἐστιν ἕλκειν. τάνυσθεν.] ἀπευθύνθησαν. ἔριδος πέρι.] περὶ τῆς φιλονεικίας. ἔρχαται.] συνέρχονται. ἀδινόν.] πυκνόν, συνετόν. ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ.] ἔνθα αἱ φρένες εἰσὶ περὶ τὸ φύσει λαμπρὸν καὶ ἡδὺ μέρος τῆς ψυχῆς. ἀχερωΐς.] δένδρον ὃ καλεῖται λεύκη. ἔνιοι δὲ φηγοῦ εἶπον αὐτήν. βλωθρή.] εὐαυξής, μεγάλη. νεήκεσι.] νεωστὶ ἠκονημένοις. νήϊον.] ναυπηγήσιμον ξύλον. βεβρυχώς.] βρυχώμενος, ποιὸν ἦχον ἀποτελῶν, πιλῶν τοὺς ὀδόντας, καὶ συναρμόζων αὐτούς. γαμφηλῇσι.] σιαγόσι. γνάθοις μενέαινε.] νῦν ἐλειποψύχει. ἀλλαχοῦ δέ φησι, νήπιοι οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν. ἀντὶ τοῦ ὀργιζόμεθα. καὶ μενέαινεν κῦδος ἀρέσθαι, ἀντὶ τοῦ προεθυμεῖτο. ὀνόμηνεν.] ἐξ ὀνόματος ἐκάλεσεν. ἐελδέσθω.] ἐπιθυμείτω. κατηφείη.] αἰσχύνη, ὄνειδος. Διαμπερές.] διόλου. νεῶν ἐν ἀγῶνι.] ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν νηῶν. ἔχεο.] ἀντέχου τῆς μάχης, καὶ προΐστατο. τέλος θανάτοιο κάλυψεν ὀφθαλμοὺς ῥῖνάς τε.] ὁ δὲ θάνατος αὐτὸν ἔλαβε τούς τε ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς ῥῖνας. ἐπεὶ οἱ τελευτῶντες, οὐ βλέπουσιν, οὔτε ἀναπνέουσιν, οὔτε φρένας ἔχουσι. προτὶ δὲ φρένες.] προσείχοντο δὲ αὐτῷ αἱ φρένες. φρένες.] ἀεὶ ὁ Ποιητὴς φρένες καλεῖ τὸ διάφραγμα. τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.] τούτου δὲ κατ' αὐτὸ τήν τε ψυχὴν καὶ τὴν τοῦ δόρατος αἰχμὴν ἐξείλκυσε. λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.] ἔλειπε τὰ ἅρματα τῶν δεσποτῶν. φθογγῆς.] φωνῆς. ἀΐοντι.] ἀκούοντι. ὠρίνθη.] συνεχύθη. ἐπίεζεν.] ἐξέθλιβε.

Δύνασαι

Τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα, λῦσε δὲ γυῖα.
Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ
Δεύτερος ὁρμηθείς. ὁ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
Ἔγχει δεξιὸν ὦμον, ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων.
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός,
470 Τὼ δὲ διαστήτην, κρίκε δὲ ζυγόν, ἡνία δέ σφι
Σύγχυτ', ἐπειδὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσι.
Τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὕρετο τέκμωρ,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Αἴξας ἀπέκοψε παρήορον οὐδ' ἐμάτησε,
Τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν.
Τὼ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος. οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν. ὁ δ' ὕστερος ὄρνυτο χαλκῷ
480 Πάτροκλος, τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός.
Ἀλλ' ἔβαλ' ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ.
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωΐς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρή, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήϊον εἶναι,
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς
Βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἠΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθών,
Αἴθωνα μεγάθυμον ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν.
Ὤλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος.
490 Ὣς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
Κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Γλαῦκε πέπον πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός, εἰ θοός ἐσσι.
Πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας
Πάντῃ ἐποιχόμενος Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ.
Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερές, εἴ κέ μ' Ἀχαιοὶ
500 Τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν
Ὀφθαλμοὺς, ῥῖνάς θ', ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων
Ἐκ χροὸς ἕλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο.
Τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας
Ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς ἀΐοντι,
Ὠρίνθη δέ οἱ ἦτορ ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
510 Χειρὶ δ' ἑλὼν, ἐπίεζε βραχίονα, τεῖρε γὰρ αὐτὸν

Ἕλκος,

Ἕλκος, ὃ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ
Τείχεος ὑψηλοῖο ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων.
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
Κλῦθι ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ
Εἰς, ἢ ἐνὶ Τροίῃ, δύνασαι δέ τε πάντοσ' ἀκούειν
Ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῆδος ἱκάνει.
Ἕλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερόν, ἀμφὶ δέ μοι χεὶρ
Ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἷμα
Τερσῆναι δύναται, βαρύθει δέ μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ.
Ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἐλθὼν δυσμενέεσσιν, ἀνὴρ δ' ὤριστος ὄλωλεν, 520
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός, ὃ δ' οὐδ' ᾧ παιδὶ ἀμύνει.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι ἄναξ τόδε καρτερὸν ἕλκος ἄκεσσαι.
Κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δέ μοι κράτος, ὄφρ' ἑτάροισι
Κεκλόμενος Λυκίοισιν, ἐποτρύνω πολεμίζειν,
Αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνειῶτι μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμῷ.
Γλαῦκος δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, γήθησέν τε,
Ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο. 530
Πρῶτα μὲν ὄτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντῃ ἐποιχόμενος Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε μακρὰ βιβάσθων,
Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοΐδην καὶ Ἀγήνορα δῖον.
Βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχυ λελασμένος εἷς ἐπικούρων.
Οἳ σέθεν εἵνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Θυμὸν ἀποφθινύθουσι, σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν, 540
Κεῖται Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ.
Τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχεϊ χάλκεος Ἄρης.
Ἀλλὰ φίλοι πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ,
Μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν,
Μυρμιδόνες Δαναῶν κεχολωμένοι ὅσσοι ὄλοντο,
Τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνομεν ἐγχείῃσιν.
Ὣς ἔφατο, Τρῶας δὲ κατακρῆθεν λάβε πένθος
Ἄσχετον οὐκ ἐπιεικτόν, ἐπεί σφισιν ἕρμα πόληος
Ἔσκε καὶ ἀλλοδαπός περ ἐών, πολέες γὰρ ἅμ' αὐτῷ 550
Λαοὶ ἕποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι,
Βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι. ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἕκτωρ χωόμενος Σαρπηδόνος, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Μενοιτιάδαο Πατρόκλου λάσιον κῆρ.
Αἴαντε πρώτω προσέφη μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε, νῦν σφῶϊν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,

Οἷοί περ

δύνασαι δέ τε πάντοσ' ἀκούειν ἀνέρι.] δύνασαι δὲ πανταχόθεν εὐχῆς εἰς σὲ παραγίνεσθαι λυπουμένου ἀνδρός. κηδομένῳ.] ἀνιωμένῳ, λυπουμένῳ. ὀξείῃς.] δριμείαις, χαλεπαῖς. ἐλήλαται.] διαπέπαρται. τερσῆναι.] ξηρανθῆναι. βαρύθει.] βαρύνεται. κοίμησον.] νῦν κατάπαυσον. κεκλόμενος.] παρακαλούμενος. βιβάσθων.] προβαίνων. εἴρυτο.] ἔσωζε. δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ.] συνδικίᾳ καὶ δυνάμει ἰδίᾳ. πάρστητε.] ἐγγὺς στῆτε. νεμεσσήθητε.] μεμφθῆτε ἡγήσασθε. ἀεικίσσωσι.] ὑβρίσωσιν, αἰκίσωνται, τιμωρήσωνται. κατακρῆθεν.] κατὰ τῆς κεφαλῆς, κατακρατός. ἄσχετον.] ἀνατάσχετον, ἄφοβον. οὐκ ἐπιεικτόν.] οὐ μέτριον, οὐ φορητόν. ἕρμα.] ἔρεισμα, φύλαγμα. ἔσκεν.] ἦν, ὑπῆρχεν. ἀλλοδαπός.] ἀλλογενής, ξένος. λελιημένοι.] συστραφέντες, προθυμηθέντες. λάσιον κῆρ.] σωστήν. λάσιον κῆρ.] σωστὴν ψυχήν, περίφρασις ὁ τρόπος. σφῶϊν.] ὑμῖν.

ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.] ἀντὶ τοῦ διεσάλευσεν, ἐπλήρωσεν εἰσελθών. ἐκαρτύναντο.] ἰσχυροποίησαν, ἠσφαλίσαντο. Βουδείῳ.] Βούδειον, πόλις Θεσσαλίας. ἐς Πηλῆα.] ἀντὶ τοῦ πρὸς Πηλέα. ἄνδιχα.] διχῶς, εἰς δύο. ψῆρας.] ψάρας. αἰγανέης.] εἴδους ἀκοντίου, πρὸς αἰγῶν ἄγραν ἐπιτηδείου. ταναοῖο.] εἰς μῆκος τεταμένης, μακρᾶς. Ἑλλάδι.] Ἑλλὰς πόλις Θεσσαλίας. ἧς οἱ πολῖται πρῶτοι ἔσχον τοῦτο καλεῖσθαι Ἕλληνες. ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας. ὕστερον δὲ πάντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐκλήθησαν Ἕλληνες, ὀνόματι κοινῷ, ὥς φησι Θουκυδίδης ἐν τῇ α. πρότερον δὲ ἐκεῖνοι μόνοι Ἕλληνες ἐκαλοῦντο, οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ ἔθνη ἕκαστος. ὥσπερ καὶ ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ καταλόγῳ λέγει, Μυρμιδόνες δ' ἐκαλοῦντο, καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί. ὄλβῳ.] εὐδαιμονίᾳ, πλούτῳ. κεχάροντο.] ἐχάρησαν. κορυστήν.] πολεμιστήν. τεύξασθαι.]

Οἷοί περ πάρος ἦτε μετ' ἀνδράσιν ἢ καὶ ἀρείους.
Κεῖται ἀνὴρ ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν
Σαρπηδών, ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ' ἑλόντες;
Τεύχεά τ' ὤμοιιν ἀφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων
Αὐτοῦ ἀμυνομένων, δαμασαίμεθα νηλέϊ χαλκῷ.
Ως ἔφαθ'. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον,
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοὶ
Σύμβαλον ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχεσθαι.
Δεινὸν ἀΰσαντες, μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Οφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη,
Ωσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς.
Βλῆτο γὰρ οὔ τι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Υἱὸς Ἀγακλῆος μεγαθύμου δῖος Ἐπειγεύς.
Ος ῥ' ἐν Βουδείῳ εὐναιομένῳ ἤνασσε
Τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας
Ες Πηλῆ' ἱκέτευσε, καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν.
Οἱ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι πέμπον ἕπεσθαι,
Ιλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο,
Τόν ῥα τόθ' ἁπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἕκτωρ
Χερμαδίῳ κεφαλήν, ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη.
Ἐν κόρυθι βριαρῇ, ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
Κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής,
Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο, φθιμένου ἑτάροιο,
Ιθυσεν δὲ διὰ προμάχων ἴρηκι ἐοικὼς
Ωκέϊ, ὅς τ' ἐφόβησε κολοιούς τε ψῆράς τε
Ως ἰθὺς Λυκίων Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε.
Εσσυο καὶ Τρώων, κεχόλωτο δὲ κῆρ ἑτάροιο.
Καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον Ἰθαιμένεος φίλον υἱόν,
Αὐχένα χερμαδίῳ. ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντε.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Οσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
Ην ῥά τ' ἀνὴρ ἀφέῃ πειρώμενος, ἢ ἐν ἀέθλῳ,
Ηὲ καὶ ἐν πολέμῳ δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων,
Τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὤσαντο δ' Ἀχαιοί.
Γλαῦκος δὲ πρῶτος Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ετράπετ', ἔκτεινε δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον,
Χάλκωνος φίλον υἱόν, ὃς Ἑλλάδι οἰκία ναίων,
Ολβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι.
Τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος, στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Στρεφθεὶς ἐξαπίνης ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων,
Δούπησεν δὲ πεσών, πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιούς.
Ως ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνήρ, μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο.
Στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες, οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἀλκῆς ἐξελάθοντο, μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.

Ἔνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Λαόγονον θρασὺν υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ὦκα δὲ θυμὸς
ᾤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Αἰνείας δ' ἐπὶ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον ἧκεν.
Ἔλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβῶντος.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος.
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος, ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
ᾤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε·
Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα,
Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερές, εἴ σ' ἔβαλόν περ.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἰνεία, χαλεπόν σε καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα,
Πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κέ σευ ἄντα
Ἔλθῃ ἀμυνόμενος, θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.
Εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αἶψά κε καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθὼς
Εὖχος ἐμοὶ δοίης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἐνένιπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις.
Ὦ πέπον, οὔτι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσι
Νεκροῦ χωρήσουσι· πάρος τινὰ γαῖα καθέξει.
Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ,
Τῶ, οὔτι χρὴ μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Τῶν δ' ὥστε δρυτόμων ἀνδρῶν ὀρυμαγδὸς ὄρωρεν
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ἕκαθεν δέ τε γίνετ' ἀκουή.
Ὣς τῶν ὤρνυτο δοῦπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.
Χαλκοῦ τε ῥινοῦ τε, βοῶν τ' εὐποιητάων.
Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Οὐδ' ἂν ἔτι φράδμων περ ἀνὴρ, Σαρπηδόνα δῖον
Ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι καὶ αἵματι καὶ κονίῃσιν
Ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον, ὡς ὅτε μυῖαι
Σταθμῷ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει.
Ὣς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον, οὐδέ ποτε Ζεὺς
Τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὄσσε φαεινώ,
Ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὅρα καὶ φράζετο θυμῷ.
Πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλου μερμηρίζων,
Ἤδη καὶ κεῖνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ

Αὐτοῦ

τεύξεσθαι.] ἐπιτυχεῖν. ὑπασπίδια προβιβῶντος.] ὑπὸ τὴν ἀσπίδα βαίνοντος. ἄντα ἰδών.] ἀντικρὺ σκοπήσας. ἐνισκίμφθη.] ἐγκατεσχέθη, ἐνεπάγη. οὐρίαχος.] τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ δόρατος, ὃ καὶ σαυρωτὴρ καλεῖται. πελεμίχθη.] διεσείσθη, ἐτινάχθη. ἄρης.] νῦν ὁ σίδηρος. ὀρχηστὴν περ ἐόντα.] εὐκίνητον κατὰ τὸν πόλεμον, ὅ ἐστι συγκεκροτημένον τὰ πολεμικὰ καλῶς. ἐπυρρίχιζον γὰρ τοῖς ὅπλοις οἱ Κρῆτες πρὸς ἄσκησιν τῶν πολεμικῶν, ὅ ἐστι σὺν τοῖς ὅπλοις τὴν πυρρίχιον καὶ ἐνόπλιον ὄρχησιν ἤσκουν. τρία γὰρ εἴδη ὀρχήσεως, πυρρίχη, σίκιννις. ἥτις ἐστὶ * ἱερατική. καὶ ὁ κορδακισμός, αἰσχρός τις ὢν καὶ βεβήλοις ἁρμόδιος. σβέσσαι μένος.] καθελεῖν τὴν δύναμιν, κτεῖναι. ἐνένιπεν.] ἐπέπληξεν, ὠνείδισεν. οὔτοι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσι νεκροῦ χωρήσουσιν.] ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὀνειδιζόμενοι, οὐδὲ κακολογούμενοι οἱ Τρῶες ὑπάξουσι τοῦ πολέμου. ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ.] ὁ πόλεμος μὲν γὰρ χειρῶν δεῖται πρὸς κατόρθωσιν. βουλὴ δὲ καὶ ἐκκλησία λόγων. ὀφέλλειν.] αὔξειν. δρυτόμων.] ξυλοτόμων. εὐρυοδείης.] μεγαλαμφόδου, πλατείας. φράδμων.] διορατικός, ὀξύς, ἢ ἔμπειρος. ὁ δὲ λόγος, οὐδὲ ὁ πάνυ γνώριμος φησὶ καὶ συνήθης τῷ Σαρπηδόνι, ἠδύνατο γνωρίσαι αὐτόν, διὰ τὸ αἵματι καὶ κόνει πεφύρθαι. ὁμίλεον.] συνεστρέφοντο. σταθμῷ.] τῇ τῶν βοσκημάτων στάσει καὶ ἐπαύλει. βρομέωσι.] ποιοῦν ἦχον ἀποτελοῦσι. εἴλυτο.] ἐκεκάλυπτο. περιγλαγέας.] γάλακτι πεπληρωμένας. ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ.] ἐν τῇ τοῦ ἔαρος ὥρᾳ. γλάγος.] γάλα. δεύει.] βρέχει, ὑγραίνει, ἢ πληροῖ. κατ' αὐτούς.] ἀντὶ τοῦ ἐπ' αὐτούς. δοάσσατο.]

* σατυρική

δοάσσατο.] ἔδοξεν, ἐφάνη. Διὸς ἱρὰ τάλαντα.] τὰ τοῦ Διὸς ζυγὰ, τὰ ἱερὰ τάλαντα. ἀγύρει.] τῷ ἀθροίσματι. πομποῖσι.] τοῖς παραπέμπουσιν αὐτὸν καὶ παρακομίζουσι. κραιπνοῖσι.] ταχέσι. διδυμάοσι.] διδύμοις. ἐν πίονι δήμῳ.] ἐν πολλῷ καὶ εὐδαίμονι ὄχλῳ. μετεκίαθεν.] ἀντὶ τοῦ μετήρχετο. ἀάσθη.] ἐβλάβη.

ἠμνώοντο.]

Αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἕκτωρ
650 Χαλκῷ δηϊώσῃ, ἀπό τ' ὤμων τεύχε' ἕληται.
Ἢ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλει δὴ πόνον αἰπύν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.
Ὄφρ' ἠῢς θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Ἐξαῦτις Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν
Ὤσαιτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἕκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῆκεν, 10
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
Τρῶας φευγέμεναι, γνῶ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα.
Ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλ' ἐφόβηθεν
660 Πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα ἴδον βεβλαμμένον ἦτορ,
Κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει. πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κάππεσον, εὖτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων,
Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιιν Σαρπηδόνος ἔντε' ἕλοντο,
Χάλκεα μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας 20
Δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Εἰ δ' ἄγε νῦν φίλε Φοῖβε κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον,
Ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα
Πολλὸν ἀπὸ προφέρων, λοῦσον ποταμοῖο ῥοῇσι,
670 Χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περί τ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσον.
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν, ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι
Ὕπνῳ, καὶ θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα 30
Θήσουσιν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Ἔνθά ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Τύμβῳ τε στήλῃ τε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων, ἐς φύλοπιν αἰνήν.
Αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας,
Πολλὸν ἀπὸ προφέρων λοῦσεν ποταμοῖο ῥοῇσι,
680 Χρῖσεν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν, 40
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
Κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας,
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη,
Νήπιος, εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,
Ἦτ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο,
Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος, ἠέ περ ἀνδρῶν,
Ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην 50
690 Ῥηϊδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι μάχεσθαι,
Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας
Πατρόκλεις, ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόν γε κάλεσσαν;
Ἄδρηστον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ἔχεκλον,

Καὶ

Καὶ Πέριμον, Μεγάδην, καὶ Ἐπίστορα καὶ Μελάνιππον,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἔλασον, καὶ Μύλιον, ἠδὲ Πυλάρτην,
Τοὺς ἕλεν, οἱ δ' ἄλλοι φύγαδ' ἐμνώοντο ἕκαστος.
Ἔνθά κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί, περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου
Ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων, 700
Τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
10 Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
Χείρεσιν ἀθανάτῃσι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας, προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Χάζεο διογενὲς Πατρόκλεις, οὐ νύ τοι αἶσα
Σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
Οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅς περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω, 710
20 Μῆνιν ἀλευόμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Ἕκτωρ δ' ἐν Σκαιῇσι πύλῃς ἔχε μώνυχας ἵππους.
Δίζε γὰρ ἢ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖθις ἐλάσας,
Ἢ λαοὺς ἐς τεῖχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.
Ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
30 Ὃς Φρυγίῃ ναίεσκε ῥοῇς ἔπι Σαγγαρίοιο.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε Φοῖβος Ἀπόλλων· 720
Ἕκτορ τίπτε μάχης ἀποπαύεαι, οὐδέ τί σε χρή.
Αἴθ' ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
Ἀλλ' ἄγε Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Αἴ κέ πώς μιν ἕλῃς, δώῃ δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ὣς εἰπών, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν.
Κεβριόνῃ δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἕκτωρ
40 Ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων
Δύσεθ' ὅμιλον ἰών, ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν
Ἧκε κακόν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν. 730
Ἕκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα, οὐδ' ἐνάριζεν.
Αὐτὰρ ὃ Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Σκαιῇ ἔγχος ἔχων, ἑτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον
Μάρμαρον ὀκριόεντα, τόν οἱ περὶ χεὶρ ἐκάλυψε.
50 Ἧκε δ' ἐρεισάμενος, οὐδὲ δὴν ἅζετο φωτός,
Οὐδ' ἁλίωσε βέλος, βάλε δ' Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα μετώπιον ὀξέϊ λᾶϊ.
Ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν 740

ἐμνώοντο.] μνήμην ἐποιοῦντο. ὑψίπυλον.] ὑψηλήν, μεγάλην. περὶ πρὸ γὰρ ἔγχει θῦε.] ὑπὲρ γὰρ τοὺς ἄλλους ἴσχυε, καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐνθουσιωδῶς ὥρμα, ὅ ἐστιν ἐμμανῶς ἐμάχετο σὺν τῷ δόρατι. ἀγκῶνος.] νῦν δὲ τῆς τείχους ἐξοχῆς. ἀπεστυφέλιξεν.] ἀπεσείσατο. πέρθαι.] πορθῆσαι. ἀγερώχων.] ἄγαν ἐντίμων, πολεμικῶν. σημαίνει δὲ ἀλλαχοῦ τὸ αὐθαδῶν καὶ ὑβριστῶν. δίζεν.] ἀμφέβαλλεν, ἐδίσταζε. κλόνον.] ταραχήν, θόρυβον. ὁμοκλήσειεν.] ἀπειλήσει, κελεύσει. ἀλῆναι.] συστραφῆναι. μήτρως.] μητρὸς ἀδελφός. ἀπερωήσειας.] ἀποχωρήσειας. Πατρόκλῳ ἔφεπεν.] ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ ὥρμα, διώκων αὐτόν. πεπληγέμεν.] μαστίζειν. ἔα.] συνεχώρει, εἴα. ἐνάριζεν.] ἀνῄρει, ἐφόνευε. μάρμαρον.] λευκὸν λίθον. ὀκριόεντα.] τραχύν. ἐρεισάμενος.] πᾶσαν δύναμιν εἰσενεγκάμενος, καὶ ἐπιπεσών. οὐ δὲ δὴν ἅζετο φωτός.] οὐ δὲ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπείχετο τοῦ ἀνδρός. ἁλίωσε.] μάταιον ἐποίησε. βέλος.] νῦν φησι τὸν λίθον. ἀγακλῆος.] ἄγαν ἐνδόξου. μετώπιον.] τὸ δὲ περικεφαλαίας, τὸ κατὰ τοῦ μετώπου κείμενον. σύνελε.] συνέτριψεν. ἔσχεν.] ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν.

ἀρνευτῆρι.]

Ὀστέον,

ἀρνευτῆρι.] κυβιστητῆρι, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀρνῶν. οὗτοι γὰρ ἐν τῷ ῥέχειν τὴν κεφαλὴν ἐπισείουσιν. κερτομέων.] παροξύνων, χλευάζων. ἐλαφρός.] εὐκίνητος. τήθεα.] εἶδος ὀστρέων. οἱ δὲ ἁπλῶς ὄστρεα. διφῶν.] ζητῶν, ἐρευνῶν. δυσπέμφελος.] δυσάρεστος, δυσκίνητος. ἢ ὡς Ἡσίοδός φησι, δυσχείμερος. ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ.] ἀντὶ τοῦ ἤλαυνεν ἐπὶ τῷ Κεβριόνῃ. οἶμα.] ὅρμημα. σταθμούς.] νῦν τὰς ἐπαύλεις. κεραΐζων.] πορθῶν. διαφθείρων.] ἀφανίζων. ἆλσο.] ὥρμησας, ἥλω. δηρινθήτην.] ἐμαχέσαντο. ἵεντο.] προεθυμοῦντο. σύναγον.] συνέβαλλον, συνῆπτον. ἐριδαίνετον.] ἐρίζουσι, φιλονεικοῦσι. πελεμιζέμεν.] κινεῖν. τανύφλοιον.] μακρὸν φλοιὸν ἔχουσαν, εἶδος. τανυήκεας.] ἐκτεταμένους, μακρούς. πάταγος.] ψόφος. ἀγνυμενάων.] κατασσομένων, κλωμένων. θορόντες.] ἐπιπηδῶντες. στροφάλιγγι.] συστροφῇ. μέγας μεγαλωστί.] μέγας, ἐπὶ μέγαν τόπον. μετενίσσετο.] μετῆλθε. βουλυτόνδε.] ἤδη τὴν ἑσπέραν, δείλης, καθ' ὃν καιρὸν οἱ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων. καταπρηνεῖ.]

Ὀστέον, ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικώς,
Κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ὦ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ ὃς ῥεῖα κυβιστᾷ,
Εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν
Νηὸς ἀποθρῴσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη.
Ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ.
750 Ἦ ῥα, καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ βεβήκει,
Οἶμα λέοντος ἔχων, ὅς τε σταθμοὺς κεραΐζων,
Ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἑή τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή,
Ὣς ἐπὶ Κεβριόνῃ Πατρόκλεις ἆλσο μεμαώς.
Ἕκτωρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Τὼ περὶ Κεβριόναο, λέονθ' ὣς δηρινθήτην,
Ὥστ' ὄρεος κορυφῇσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
Ἄμφω πεινάοντε μέγα φρονέοντε μάχεσθον.
Ὣς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀϋτῆς,
760 Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Ἕκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἔχεν ποδός, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν
Οὔρεος ἐν βήσσῃς βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην,
Φηγόν τε μελίην τε τανύφλοιόν τε κράνειαν.
Αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων.
770 Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
Δῄουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
Πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρα πεπήγει.
Ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες.
Πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξε,
Μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν, ὃ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
Κεῖτο μέγας μεγαλωστὶ λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ὄφρα μὲν Ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
Ἦμος δ' Ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
780 Καὶ τότε δή ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν.
Ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσσαν
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσε.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Σμερδαλέα ἰάχων, τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,

Ἔνθ' ἄρα τοι Πάτροκλε φάνη βιότοιο τελευτή,
Ἤντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Δεινός, ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν.
Ἠέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησε.
Στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξεν δὲ μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω, 790
Χειρὶ καταπρηνεῖ, στρέφε δίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
10 Αὐλῶπις τρυφάλεια, μιάνθησαν δὲ ἔθειραι
Αἵματι καὶ κονίῃσι, πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν,
Ἱππόκομον πήληκα μιαίνεσθαι κονίῃσιν,
Ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον,
Ῥύετ' Ἀχιλλῆος, τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν
Ἡ κεφαλῇ φορέειν, σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος,
Πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος 800
Βριθὺ μέγα στιβαρὸν κεκορυθμένον, αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
20 Ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα
Λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Τὸν δ' ἄτη φρένας εἷλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
Στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Ὤμων μεσσηγὺς σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνήρ,
Πανθοΐδης Εὔφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο,
Ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε, πόδεσσί τε καρπαλίμοισι.
Καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων 810
30 Πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι διδασκόμενος πολέμοιο.
Ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος Πατρόκλεις ἱππεῦ.
Οὐδὲ δάμασσ'. ὁ μὲν αὖθις ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ
Ἐκ χροὸς ἁρπάξας δόρυ μείλινον, οὐδ' ὑπέμεινε
Πάτροκλον γυμνόν περ ἐόντ' ἐν δηϊοτῆτι.
Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς,
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον,
40 Ἂψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀγχίμολόν ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας, οὖτα δὲ δουρὶ, 820
Νείατον ἐς κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμῃ.
Τώ τ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον
Πίδακος ἀμφ' ὀλίγης, ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω,
Πολλὰ δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφι.
Ὡς πολέας πέφνοντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
50 Ἕκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα.
Καί οἱ ἐπευχόμενος, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε.
Πάτροκλ', ἦ που ἔφησθα πόλιν κεραϊζέμεν ἁμήν. 830
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας
Ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

καταπρηνεῖ.] κατεστραμμένῃ. στρέφε δίνηθεν.] περιεστράφησαν αὐτοῦ οἱ ὀφθαλμοί, οἱονεὶ ἐσκοτώθησαν. αὐλῶπις.] τὸ δὲ περικεφαλαίας ἀνάστημα, καὶ αὐτὴ ἡ περικεφαλαία. μιάνθησαν.] ἐμολύνθησαν. ἔθειραι.] αἱ κόμαι. οὐ θέμις.] οὐ δίκαιον. τερμιόεσσα.] ποδήρης, ἡ ὅλον τὸν ἄνθρωπον σκέπουσα, μεγάλη. ἡλικίην.] τοὺς ἡλικιώτας. ἐκέκαστο.] ὑπερεῖχεν, ἐκεκόσμητο. βῆσεν ἀφ' ἵππων.] ἀπέβαλεν, ἀπεβίβασε τῶν ἵππων. σὺν ὄχεσφι διδασκόμενος.] ἀντὶ τοῦ ἁρματομαχεῖν ἐπιστάμενος, ἐν πολέμῳ γυμναζόμενος. διδασκόμενος πολέμοιο.] ἐκμανθάνων τὰ τοῦ πολέμου ἔργα. ἀγχίμολον.] σύνεγγυς. σημαίνει δὲ τὸ μετ' ὀλίγον. ἤκαχε.] ἐλύπησεν. ἐβιήσατο.] κατηγωνίσατο. ἀκάμαντα.] ἰσχυρόν, μέγαν. πίδακος ἀμφ' ὀλίγης.] περὶ μικρᾶς πηγῆς. πέφνοντα.] φονεύοντα. ἁμήν.] ἡμετέραν.

τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος.] τούτων δὲ προπολεμοῦσιν οἱ τοῦ Ἕκτορος ἵπποι. τοῦτ' ἔστιν αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἐπ' αὐτῶν ὀχούμενος. ὀρωρέχαται.] ἐκτείνονται. ῥέχοντες.] ὁρμῶντες. ἦμαρ ἀναγκαῖον.] ἀνάγκης ἡμέραν φησὶ τοῦ θανάτου. ἱπποκέλευθε.] ἱππικέ. ὀλιγοδρανέων.] ὀλίγον ἰσχύων ἐκ τῶν τοῦ σώματος μελῶν. σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.] ἀντὶ τοῦ, μετὰ πολλοὺς σκυλεύεις. ζήτηται δὲ, πῶς τέσσαρας καταριθμήσας, μοῖραν, Ἀπόλλωνα, Εὔφορβον, Ἕκτορα, ἐπιφέρει σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις. ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι τὴν μοῖραν οὐκ ἀπηρίθμησεν ὡς κοινὴν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπικειμένην. ἔνιοι δὲ τὸ ἑξῆς, οὕτως ἀποδεδώκασι, ἀλλά με μοῖρ' ὀλοὴ, καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός. ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος τρίτος, σὺ δὲ δέ μ' ἐξεναρίζεις, ἢ σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις, ἵν' ᾖ πολλοστός. ἐκ ῥεθέων.] ἐκ τῶν μελῶν, ἐκ τοῦ σώματος. πταμένη.] πτᾶσα, ὑποχωρήσασα. ἄϊδος δὲ βεβήκει.] εἰς τὸν ᾅδην κατῄει. πότμον.] μόρον. γοόωσα.] λυπουμένη, θρηνοῦσα. λιποῦσ'.] καταλιποῦσα. ἀδροτῆτα.] ἀνδρείαν. ἥβην.] τὸ σῶμα, τὴν ἡλικίαν. φθήῃ.] φθάσει. ἄμβροτοι.] ἀθάνατοι.

Νήπιε, τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι,
ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν, ἔγχεϊ δ' αὐτὸς,
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅ σφιν ἀμύνω
ἦμαρ ἀναγκαῖον, σὲ δὲ ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἆ δείλ' οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεὺς,
ὅς που σοὶ μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι,
μή μοι πρὶν ἰέναι Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε
840 νῆας ἔπι γλαφυρὰς, πρίν γ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι.
Ὥς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθε.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ἤδη νῦν Ἕκτορ μεγάλ' εὔχεο, σοὶ γὰρ ἔδωκε
νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἵ μ' ἐδάμασσαν
ῥηϊδίως. αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Τοιοῦτοι δ' εἴ πέρ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες,
ἀλλά με μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός,
850 ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος, σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
οὔθην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
ἄγχι παρέστηκε θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιὴ,
χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα, τέλος θανάτοιο κάλυψε.
ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη, ἄϊδος δὲ βεβήκει,
ὃν πότμον γοόωσα λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἥβην.
Τὸν καὶ τεθνηῶτα, προσηύδα φαίδιμος Ἕκτωρ·
Πατρόκλεις, τί νυ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον.
860 Τίς δ' οἶδ' εἴκ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο,
φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς, ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
εἴρυσε λὰξ † προσβάς. τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός,
αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει
ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
Ἵετο γὰρ βαλέειν, τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι
ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

† προσβάς

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ρ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Περὶ τοῦ Πατρόκλου σώματος καρτερὰ συνίσταται μάχη, καθ' ἣν καὶ Εὔφορβος μὲν ἀναιρεῖται ὑπὸ Μενελάου. Ἕκτωρ δὲ τὴν Ἀχιλλέως ἐνδύεται πανοπλίαν, καὶ ἀνθίσταται τοῖς Ἕλλησι. οἱ δὲ περὶ Μενέλαον, Ἀντίλοχον διαπέμπονται πρὸς Ἀχιλλέα, τὸν Πατρόκλου θάνατον ἀγγελοῦντα. ὑποδύντες δὲ καὶ ἀράμενοι τὸ σῶμα τοῖς ὤμοις ἐκφέρουσι τῆς μάχης. οἱ δὲ Αἴαντες προμαχοῦσι καὶ ἀπείργουσι τοὺς πολεμίους.

ΣΧΟΛΙΑ

ΙΛΙΑΔΟΣ Ρ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ῥῶ Δαναοὶ Τρῶές τε, περὶ νέκυν ἀμφιμάχοντο.

Οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱὸν ἀρηΐφιλον Μενέλαον.
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμεὶς ἐν δηϊοτῆτι.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν', ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ
Πρωτοτόκος κινυρὴ, οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο,
Ὣς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος.
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
Οὐδ' ἄρα Πάνθου υἱὸς ἐϋμμελίης ἀμέλησε,
Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος. ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Ἔστη, καὶ προσέειπεν ἀρηΐφιλον Μενέλαον·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε, διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρὸν, ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα.
Οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Τῷ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι.
Μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.
Οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσον μένος, οὔτε λέοντος,
Οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος, οὗ τε μέγιστος
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι μέγα σθένεϊ βλεμεαίνει,
Ὅσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσιν,
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἱπποδάμοιο,
Ἧς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο, καί μ' ὑπέμεινε,
Καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
Ἔμμεναι, οὐδέ ἕ φημι πόδεσσί γε οἷσι κιόντα,
Εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην, κεδνούς τε τοκῆας,
Ὥς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κέ μευ ἄντα
Στήῃς, ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
Ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο.
Πρίν τι κακὸν παθέειν, ῥεχθὲν δέ τε, νήπιος ἔγνω.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὐ πεῖθεν, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
Νῦν μὲν δὴ Μενέλαε διοτρεφὲς, ἦ μάλα τίσεις
Γνωτὸν ἐμὸν τὸν ἔπεφνες, ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις,
Χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας,
Ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ρ ΤΟΥ

Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Τρώεσσι δαμείς.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Τρώων ἀναιρεθείς. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε.] περιέβαινε δὲ, καὶ ὑπερεμάχει αὐτοῦ. πόρτακι.] νεογνῷ βοΐ. οἱονεὶ πόρτι. παρὰ τὸ νεωστὶ πορεύεσθαι, καὶ βαίνειν. πρωτοτόκος.] πρώτως τετοκυῖα. τῷ μὲν τόνῳ παροξυτόνως, ἵν' ᾖ ἐνεργητικόν. προπαροξυτόνως δὲ δηλοῖ ἡ λέξις τὴν πρώτως τεχθεῖσαν. κινυρή.] ὀδυρτική, θρηνητική. οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο.] οὐ πρότερον οὖσα ἔμπειρος τοκετοῦ. ἐϋμμελίης.] ἤτοι ὁ καλὰ μέλη ἔχων καὶ εὔμορφος. ἢ ὁ τῇ μελίᾳ χρώμενος, τουτέστι πολεμικὸς καὶ ἀνδρεῖος. ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα.] ἐκεῖνο γὰρ ἐπὶ γῆς λύσαντος αὐτὰ Ἀπόλλωνος. ἀρέσθαι.] ἀπενέγκασθαι, κτήσασθαι. ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.] ἀφέλωμαί σου τὴν προσφιλεστάτην ψυχήν. ὑπέρβιον.] ὑπερβίως, ὑπερηφάνως. εὐχετάασθαι.] αὐχεῖν, καυχᾶσθαι. παρδάλιος.] πάρδαλις τὸ ζῷον. ἡ δὲ δορὰ παρδαλῆ. ὃ μὲν ἀπὸ τοῦ προβάλλεσθαι. ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ περιβάλλεσθαι. περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει.] περὶ τὸ ἑαυτοῦ σθένος ἐνθουσιωδῶς βλέπει καὶ μετὰ πολλῆς δυνάμεως. ἧς ἥβης ἀπόνηθ'.] τῆς ἰδίας ἀκμῆς, ὅ ἐστι νεότητος ἀπέλαυσεν. ὤνατο.] ἐφαύλισεν, ὠνείδισεν, ἐμέμψατο. ἔφατο.] νῦν ἐλογίσατο, ὅτι δὲ εἶπε. κεδνούς.] κηδεμονικοὺς, ἐντίμους. ὥς θην.] ὥς δή. πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.] τοῦτο ἀπὸ παροιμίας εἴληπται. νηπίου γὰρ καὶ ἄφρονός ἐστι, μετὰ τὸ παθεῖν τὸ κακὸν, θεραπείαν καὶ ἐπανόρθωσιν αὐτοῦ ζητεῖν. ὁ γὰρ ἄφρων οὐ προορᾷ τὸ μέλλον, ἀλλὰ παθὼν γιγνώσκει. γνωτὸν ἐμόν.] ἀντὶ τοῦ τιμωρίαν δώσεις ὑπὲρ τοῦ ἐμοῦ γνωτοῦ. ὅ ἐστιν ἀδελφοῦ. χήρωσας.] χήραν καὶ ἔρημον ἐποίησας. κατάπαυμα.] κατάπαυσις. θαλάμοιο νέοιο.] νεωστὶ κατεσκευασμένου, προσφάτου. ἀρητόν.] ἤτοι βλαβερόν. παρὰ τὴν ἀράν. ὅ ἐστι βλάβην. ἢ τὸ ἀπευκτόν. ἐλλείπει δὲ τὸ γάμον. ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην.]

Εἴ κεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας
40 Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίῃ,
Ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται,
Οὐδέ τ' ἀδήριτος, οὔτ' ἀλκῆς οὔτε φόβοιο.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Οὐδ' ἔρρηξε χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ, ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπευξάμενος Διὶ πατρί,
Ἂψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
Νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας,
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
50 Δούπησε δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
Πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.
Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ
Καλὸν τηλεθάον, τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσι
Παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ·
Ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ,
Βόθρου ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ·
Τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐϋμμελίην Εὔφορβον
60 Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκὶ πεποιθὼς,
Βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἁρπάσῃ ἥ τις ἀρίστη.
† Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
Πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει
Δῃῶν, ἀμφὶ δὲ τόν γε κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆες
Πολλὰ μάλ' ἰύζουσιν ἀπόπροθεν, οὐδ' ἐθέλουσιν
Ἀντίον ἐλθέμεναι, μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἱρεῖ.
Ὣς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
Ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο.
70 Ἔνθα κε ῥεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο
Ἀτρεΐδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ὅς ῥά οἱ Ἕκτορ' ἐπῶρσε θοῷ ἀτάλαντον Ἄρηϊ
Ἀνέρι εἰσάμενος Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις ἀκίχητα διώκων
Ἵππους Αἰακίδαο δαΐφρονος, οἳ δ' ἀλεγεινοί
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι,
Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Τόφρα δέ τοι Μενέλαος ἀρήϊος Ἀτρέος υἱός

γεγονοίμην.] κατακαύσαιμι τῶν θρήνων τοὺς ἀθλίους γονέας τοῦ ὑπερβίου, ἀνελὼν σε, καὶ καρατομήσας δώσω τὴν κεφαλήν σου καὶ τὰ ὅπλα αὐτοῖς. Φρόντιδι.] ὄνομα κύριον τῆς Πάνθου γυναικὸς ἡ Φρόντις. τὴν γὰρ παρατέλευτον συλλαβὴν, δεῖ ὀξυτονεῖν, ἵν' ᾖ κύριον θηλυκόν. ἔστι καὶ ἀρσενικὸν ὁ Φρόντις ἐν Ὀδυσσείᾳ. πόνος.] ἔργον, πρᾶξις. ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρόν.] ἀλλ' οὐδαμῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἄπειροι γενώμεθα τῆς ἀλλήλων δυνάμεως καὶ μάχης. ἀδήριτος.] χωρὶς μάχης, ἀφιλόνεικος. ἀναχαζομένοιο.] ἀναχωροῦντος. κατὰ στομάχοιο θέμεθλα.] κατὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ θέσιν τοῦ στομάχου. ὅ ἐστι τοῦ βρόγχου, οὐ μὴν τῆς κοιλίας. θέμεθλα.] ῥίζας, βάσεις. ἔρεισε.] ἤρεισεν, ἐπεβάρυσε. χειρὶ πιθήσας.] ἐπαπολουθήσας τῇ χειρί. αὐχένος.] σπονδύλου ἢ ῥάχεως. ἀκωκή.] ἡ ἐπιδορατίς. δεύοντο.] νῦν ἐβρέχοντο. Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι.] ἀντὶ τοῦ ταῖς τῶν Χαρίτων κόμαις ἴσαι. ἀπίθανον δέ ἐστιν. ἀμόρφωτος γὰρ ἡ κόμη, εἰ μὴ οὕτως. Μακεδόνες δὲ καὶ Κύπριοι Χάριτας λέγουσι τὰς συνεστραμμένας καὶ οὔλας μυρσίνας, ἃς φαμὲν στεφανίτιδας. πλοχμοί.] πλόκαμοι. ἐσφήκωντο.] ἐσφιγμένοι ἦσαν, ἐδέδεντο. ὅθεν καὶ σφήκωμα εἴρηται. ἢ ὅτι πεπλεγμένοι ἦσαν. ἔρνος.] φυτόν. οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνήρ.] Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ περὶ τῆς Ἀττικῆς ἐφιλονείκησαν. καὶ Ποσειδῶν ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀττικῆς κρούσας τῇ τριαίνῃ κῦμα θαλάσσης ἐποίησεν ἀναδοθῆναι, Ἀθηνᾶ δὲ ἐλαίαν. κριτὴς δὲ αὐτῶν γενόμενος Κέκροψ, ὁ τῶν τόπων τῆς Ἀττικῆς βασιλεὺς τῇ θεῷ προσένειμε τὴν χώραν εἰπών. ὅτι θάλασσα μέν ἐστι πανταχοῦ, τὸ δὲ φυτὸν τῆς ἐλαίας ἴδιον Ἀθηνᾶς. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ. ἐριθηλές.] μεγάλως θάλλον, ἀειθαλλές. οἰοπόλῳ.] ἤτοι ἐρήμῳ, καὶ μονήρει. ἢ ἐν ᾧ οἶες πολεῖσθαι, καὶ ἀναστρέφεσθαι δύνανται. ὅ ἐστι βόσκεσθαι. ἅλις.] πολὺ, ἀθρόως. ἀναβέβροχεν.] ἀντὶ τοῦ ἀναπέπωκεν. ἐὰν δὲ ἀναβέβρυχε, δηλοῖ τὸ ἀναβρύειν. ὅ ἐστιν ἀναπηδᾶν, καὶ ἀναβάλλεσθαι μετὰ ψόφου. τηλεθάον.] πάνυ θάλλον, εὐανθές. δονέουσι.] δονοῦσι, κινοῦσι. βρύει.] θάλλει, γέμει. βόθρου.] βάθους τοῦ ὀρύγματος. ἐξετάνυσσεν.] ἐξέτεινεν, ἥπλωσεν. ὀρεσίτροφος.] ἐν ὄρει τεθραμμένος. λαφύσσει.] λάπτει. ὅ ἐστι μετὰ σκυλμοῦ λάβρως, καὶ μετὰ σπαραγμοῦ ἐσθίει. δῃῶν.] διακόπτων, διαιρῶν. ἰύζουσιν.] ἀγροικικῇ φωνῇ προσφθέγγονται, προσφωνοῦσι. πεποίηται δὲ ἡ λέξις παρὰ τὸ ἰοῦ ἐπίρρημα. χλωρόν.] νῦν χλωροποιὸν, ὠχρόν. ἀγάσσατο.] ἐφθόνησε. Κικόνων.] Κίκονες ἔθνος Θρᾳκῶν. ἀκίχητα.] ἀκιχήτως, ἀκαταλήπτως, ἀφθάστως. ἀλεγεινοί.] ἀλγεινοὶ, δυσχείρωτοι. ὀχέεσθαι.] ἐποχεῖσθαι. μιλαίεας.]

Πατρόκλῳ

Πάτροκλον περιβὰς, Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνε
Πανθοΐδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἄμ πόνον ἀνδρῶν.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας.
Πάπτηνεν δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας, αὐτίκα δ' ἔγνω
Τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ' ἐπὶ γαίῃ
Κείμενον, ἔρρει δ' αἷμα κατ' οὐταμένην ὠτειλήν.
10 Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
Ὀξέα κεκληγὼς φλογὶ εἴκελος Ἡφαίστοιο
Ἀσβέστῳ, οὐδ' υἱὸν λάθεν Ἀτρέος ὀξὺ βοήσας.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤμοι ἐγὼν, εἰ μέν κε λίπω κατὰ τεύχεα καλὰ
Πάτροκλόν θ', ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς.
Μή τίς μοι Δαναῶν νεμεσήσεται ὅς κεν ἴδηται.
Εἰ δέ κεν Ἕκτορι μοῦνος ἐὼν, καὶ Τρωσὶ μάχωμαι,
20 Αἰδεσθεὶς μή πως με περιστήωσ' ἕνα πολλοί,
Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός,
Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλοι πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι
Ὅν κε θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.
Τῷ μ' οὔτις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται
Ἕκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει.
Εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
Ἄμφω κ' αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης.
30 Καὶ πρὸς δαίμονά περ εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρὸν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ, κακῶν δέ κε † φέρτερον εἴη.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ,
Αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρὸν
Ἐντροπαλιζόμενος, ὥς τε λῖς ἠϋγένειος,
Ὅν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται
Ἔγχεσι καὶ φωνῇ, τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ
40 Παχνοῦται, ἀέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο,
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων,
Παπταίνων Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν.
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
Θαρσύνονθ' ἑτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
Θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Βῆ δὲ θέειν, εἶθαρ δὲ παριστάμενος ἔπος ηὔδα·
50 Αἶαν, δεῦρο πέπον περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
Σπεύσομεν, αἴ κε νέκυν περ Ἀχιλλῆϊ προφέρωμεν
Γυμνόν, ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'. Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος,
Ἕκτωρ μὲν Πάτροκλον ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα,

ἕλχ'

80 μελαίνας.] νῦν συνετάς. ἀπαινύμενον.] ἀφαιρούμενον. ἐπὶ γαίῃ.] ἐπὶ τῇ γῇ. ὠτειλήν.] τὸ ἐκ βολῆς τραῦμα. ὀξέα.] μεγάλα. Ἡφαίστοιο.] νῦν πυρός. πρὸς ὅν.] πρὸς τὸν ἴδιον. Πάτροκλόν θ' ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς.] ἀντὶ τοῦ ὃς ἐμὲ τιμήσας κεῖται. ἢ ὃς κεῖται ἕνεκα τοῦ ἐμὲ τιμωρῆσαι τοὺς Τρῶας. περιστήωσι.] περιστοιχίσωσι, περιστῶσι. διελέξατο.] διελογίσατο. ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλῃ πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι.] ὁπότ' ἂν φησὶν ἐθέλῃ τις ἀνθρώ-
90 πῳ μάχεσθαι, ᾧ θεὸς προΐστηκεν ἐν πολέμοις γίγνεται. ὁ δὲ διὰ φωτὸς ὁρίσκεται δαίμονι μαχόμενος. ἀντὶ τοῦ δὲ ἀνθρώπου θεῷ. ὃς γὰρ ἂν δι' ἀνθρώπου θεῷ μάχηται, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.] ἐπινέχθη, ἐπῆλθε κακόν τι αὐτῷ ἐκ θεοῦ. χωρήσαντα.] ὑποχωρήσαντα. ἐκ θεόφιν.] νῦν ἐκ θεοῦ προρρήσεως. ἀγαθοῖο.] ἀνδρείου. κακῶν δὲ κε φέρτατον εἴη.] τῶν δὲ παρόντων κακῶν τοῦτο ἂν εἴη τὸ ἄριστον. ἢ ἐκ πολλῶν τῶν προγεγονότων κακῶν τὸ ἄμεινον γίνοιτο. ἐντροπαλιζόμενος.] ἐπιστρεφόμενος συ-
100 νεχῶς. λῖς.] λέων, Αἰολικῶς. ἠϋγένειος.] ὁ καλὸν γένειον ἔχων. σταθμοῖο.] τῆς ἐπαύλεως, τῆς αὐλῆς θύρας. δίωνται.] διώκουσιν, ἐκ τοῦ δίημι. παχνοῦται.] συστέλλεται, ὑπὸ λύπης πήγνυται, δακνεῖται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς πάχνης. πέπον.] νῦν προσφιλέστατε.

110

120

† φόρτατον

 νήπι

νήπι' ἄγοντι.] ἐπιφερομένῳ τοὺς σκύμνους. σημειωτέον δ' ὅτι καὶ οἱ ἄρρενες τῶν λεόντων σκυμναγωγοῦσιν. ἐπακτῆρες.] κυνηγοί, ἀπὸ τοῦ ἐπάγεσθαι τοὺς κύνας. ἐπισκύνιον.] τὸ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν μέρος. ἤτοι δέρμα, τὸ συνοφρύωμα τοῦ μετώπου. ὅθεν καὶ σκύζεσθαι τὸ ὀργίζεσθαι. διὰ τὸ ἐνδιάθετον γίγνεσθαι τὸ μέρος τοῖς ὀργιζομένοις. κάτω ἕλκεται.] κάτω ἕλκει, κατασπᾷ. παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. ἀέξων.] αὔξων, μεγάλως λυπούμενος. ἐδεύεο.] νῦν ἀπελείπου. φύξηλιν.] δειλὸν φυγάδα. ἐγγεγάασιν.] ἐκγεγέννηνται. ὅ ἐστιν εἰσίν, ἐνοικοῦσιν. ἕλωρ.] ἕλκυσμα, σπάραγμα. κύρμα.] ἐπίτευγμα τοῖς πολεμίοις. ἀλαλκέμεναι.] ἀπαλεξῆσαι, βοηθῆσαι. πεφήσεται.] νῦν προφανῶς γενήσεται, ἀναφανήσεται. ἔστι δὲ τὸ φονευθήσεται. πολυθαρσές.] πολλοῦ θάρσους, ποιητικόν. ἐσέρχεται.] ἀγειραίνει, ἐπέρχεται. δῆριν.] φιλονεικίαν. ἐρυσαίμεθα.] βαστάσωμεν, ἑλκύσωμεν. εἰ δ' οὗτος.] εἰ γὰρ οὗτος. ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. λύσειαν.] λυτρώσειαν. πέφαται.] νῦν ἀνῄρηται. ἀγχέμαχοι.] γενναῖοι. ὥστε ἐγγὺς ἑστῶτες ἀλλήλων μάχεσθαι. οὐκ ἐτάλασσας.] οὐκ ἐκαρτέρησας, οὐχ ὑπέμεινας. κατ' ὄσσε ἰδών.] κατιδὼν τοῖς ὀφθαλμοῖς. ὑπέροπλον.] μέγα, ὑπερήφανον, αὐθαδές. ἦ τ' ἐφάμην.] ὄντως ἐλογισάμην. περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων.] φρονήσει διαφέρειν τῶν λοιπῶν.

ὠνοσάμην.]

Ἕλχ', ἵν' ἀπ' ὤμοιιν κεφαλὴν τάμοι ὀξέϊ χαλκῷ,
Τὸν δὲ νέκυν Τρῳῇσιν ἐρυσσάμενος κυσὶ δοίη.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον.
Ἕκτωρ δ' ἂψ ἐς ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων,
130 Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, δίδου δ' ὅ γε τεύχεα καλὰ
Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.
Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας, 10
Εἱστήκει ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν.
Ὧ ῥά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσωνται ἐν ὕλῃ
Ἄνδρες ἐπακτῆρες, ὁ δέ τε σθένεϊ βλεμεαίνει,
Πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων.
Ὣς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Ἀτρεΐδης δ' ἑτέρωθεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Εἱστήκει, μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.
140 Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἕκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν, χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ· 20
Ἕκτορ εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο,
Ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα.
Φράζεο νῦν ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσῃς,
Οἶος σὺν λαοῖσι, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν
Εἶσι περὶ πτόλιος, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν,
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί,
Πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον;
150 Σχέτλι', ἐπεὶ Σαρπηδόν' ἅμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον, 30
Κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
Ὅς τοι πολλ' ὄφελος γένετο πτόλεΐ τε καὶ αὐτῷ,
Ζωὸς ἐών, νῦν δ' οὔ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης.
Τῷ νῦν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
Οἴκαδ' ἴμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσὲς ἐνείη
Ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται, οἳ περὶ πάτρης
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο. 40
Αἶψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ἴλιον εἴσω.
160 Εἰ δ' οὗτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἔλθοι τεθνειώς, καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης,
Αἶψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνος ἔντεα καλὰ
Λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Ἴλιον εἴσω.
Τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσί, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
Ἀλλὰ σύ γ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας 50
Στήμεναι ἄντα, κατ' ὄσσε ἰδὼν δηΐων ἐν ἀϋτῇ,
Οὐδ' ἰθὺς μαχέσασθαι, ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
170 Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες,
Ὢ πέπον, ἦ τ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων

τῶν

Τῶν ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσι,
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες,
Ὅς τέ με φῂς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι.
Οὔ τοι ἐγὼν ἔρριγα μάχην οὐδὲ κτύπον ἵππων,
Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο,
Ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως, ὁτὲ δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
10 Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
Ἠὲ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι ὡς ἀγορεύεις. 180
Ἤ τινὰ καὶ Δαναῶν ἀλκῆς μάλα περ μεμαῶτα
Σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω,
20 Καλὰ τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ
Δηΐου ἐκ πολέμοιο, θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους,
Ὦκα μάλ' οὔπω τῆλε ποσὶ κραιπνοῖσι μεταστπών, 190
Οἳ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλείδαο.
Στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδακρύτου, ἔντε' ἄμειβεν.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ ἃ δῶκε φέρειν προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ὁ δ' ἄμβροτα τεύχε' ἔδυνε
Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος, ἅ οἱ θεοὶ οὐρανίωνες,
30 Πατρὶ φίλῳ ἔπορον, ὁ δ' ἄρα ᾧ παιδὶ ὄπασσε
Γηράς, ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἀπάνευθεν ἴδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Τεύχεσι Πηλείδαο κορυσσόμενον θείοιο,
Κινήσας ῥα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν· 200
Ἆ δείλ', οὐδέ τι τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
Ὃς δή τοι σχεδὸν εἶσι, σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύεις,
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι.
40 Τοῦ δὴ ἑταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε κρατερόν τε.
Τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων
Εἵλευ, ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω.
Τῶν ποινὴν ὅ τοι οὔ τι μάχης ἐκνοστήσαντι,
Δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλείωνος,
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων,
Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ, δῦ δέ μιν Ἄρης 210
Δεινὸς ἐνυάλιος, πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς
Ἀλκῆς καὶ σθένεος. μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους,
50 Βῆ ῥα μέγα ἰάχων, ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσι,
Τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλείωνος.
Ὤτρυνεν δὲ ἕκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσι,
Μέσθλην τε Γλαῦκόν τε, Μέδοντά τε Θερσίλοχόν τε,
Ἀστεροπαῖόν τε Δεισήνορά θ' Ἱππόθοόν τε,

Φόρκυν τε

ὠνοσάμην.] ἐμεμψάμην. ὅς τέ με φῂς.] ὅστις με λέγεις. ἐνεστώς ἐστι καὶ ἐγκλίνεται. ἔρριγα.] ἔφριξα, ἐφοβήθην. ὁτὲ δέ.] ἐνίοτε δέ. σχήσω.] ἐπίσχω, κωλύσω. ἐνάριξα.] ἐσκύλευσα. μεταστπών.] ἐπακολουθήσας, ἐπιδραμών, διώξας. ἄμειβεν.] ἐνήλλαττεν. ὄπασσεν.] ἔδωκε. γηράς.] ἀντὶ τοῦ γηράσας. προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν.] πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔφη. δύεις.] ἐνδύῃ. ἐνηέα.] προσηνῆ, πρᾶον. οὐ κατὰ κόσμον.] οὐ κατὰ τὸ προσῆκον, ἐφ' ὕβρει. ποινήν.] τιμωρίαν. οἱ δὲ ἀμοιβὴν καὶ χάριν. δῦ δέ μιν Ἄρης.] εἰσῆλθε δὲ αὐτὸν πολέμου ἐπιθυμία καὶ ὁρμή. ἐνυάλιος.] πολεμικός. ἰνδάλλετο.] ἐφαίνετο, ὅμοιος τῷ Ἀχιλλεῖ δηλονότι.

Φόρκυν τε Χρομίον τε καὶ Ἔννομον οἰωνιστήν·
Τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
220 Κέκλυτε μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων·
Οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος οὐδὲ χατίζων,
Ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
Προφρονέως ῥύοισθε, φιλοπτολέμων ἀπ' Ἀχαιῶν.
Τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ 10
Λαούς, ὑμέτερον δὲ ἑκάστου θυμὸν ἀέξω.
Τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος, ἢ ἀπολέσθω,
Ἠὲ σαωθήτω· ἣ γὰρ πολέμου ὀαριστύς,
Ὃς δέ κε Πάτροκλον καὶ τεθνειῶτά περ ἔμπης
230 Τρῶας ἐς ἱπποδάμους ἐρύσει, εἴξει δέ οἱ Αἴας,
Ἥμισυ τῷ ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἥμισυ δ' αὐτὸς
Ἕξω ἐγώ, τὸ δέ οἱ κλέος ἔσεται ὅσον ἐμοί περ.
Ὣς ἔφαθ' οἳ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν, 20
Δούρατ' ἀνασχόμενοι, μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
Νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο.
Νήπιοι, ἦ γε πολέσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε διοτρεφὲς οὐκέτι νῶϊ
Ἔλπομαι αὐτὼ περ νοστησέμεν ἐκ πολέμοιο,
240 Οὔ τι τόσον νέκυος περιδείδια Πατρόκλοιο,
Ὅς κε τάχα Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνούς,
Ὅσον ἐμῇ κεφαλῇ περιδείδια μή τι πάθησι 30
Καὶ σῇ, ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει
Ἕκτωρ, ἡμῖν αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ἀλλ' ἄγ' ἀριστῆας Δαναῶν κάλει, ἤν τις ἀκούσῃ.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Ἤϋσε δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς,
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ τε παρ' Ἀτρεΐδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
250 Δήμια πίνουσιν, καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος 40
Λαοῖς, ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ,
Ἀργαλέον δέ μοί ἐστι διασκοπιᾶσθαι ἕκαστον
Ἡγεμόνων. τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν.
Ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
Ὣς ἔφατ', ὀξὺ δ' ἄκουσεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.
Πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα.
Τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος 50
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ,
260 Τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι,
Ὅσοι δὲ μετόπισθε μάχην ἤγειραν Ἀχαιῶν,
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διιπετέος ποταμοῖο

βέβρυχε

φῦλα.] ἔθνη, γένη. περικτιόνων.] περιοίκων. πληθὺν διζήμενος.] πλήθους δεόμενος. ῥύοισθε.] σώζοιτε. κατατρύχω.] καταδαπανῶ, ἀνιῶ, εἰς ταλαιπωρίαν ἄγω. ἐδωδῇ.] τροφῇ. ὁ δὲ λόγος καταπονῶν τοὺς Τρῶας, ἀναγκάζω παρέχειν τοῖς συμμάχοις δωρεὰς καὶ σιτίας. ἀέξω.] αὔξω. ἰθὺς τετραμμένος.] ἐπ' εὐθείας ὁρμῶν. ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς.] αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τοῦ πολέμου ὁμιλία. ὅ ἐστιν, οὕτως δεῖ ἀναστρέφεσθαι ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἀριστεύειν. αὕτη γὰρ ἀρετὴ πολεμούντων. εἴξει.] ὑπείξει, ὑποχωρήσει. ἀποδάσσομαι.] ἀπομερίσω. βρίσαντες.] σφοδρῶς ἐπελθόντες, βαρύναντες. πολέσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.] ἀντὶ πολλῶν ἐπ' αὐτῷ ψυχὴν ἀφείλετο. κορέει.] κορέσει, πληρώσει. ὅσον ἐμῇ κεφαλῇ περὶ δείδια μή τι πάθησιν.] ὅσον περὶ ἐμαυτοῦ φοβοῦμαι μή τι πάθωμεν. ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει.] ἐπεὶ πανταχόθεν ἡμᾶς ἐσκότωσεν ὁ Ἕκτωρ καθάπερ νέφος πολέμου. αἰπὺς ὄλεθρος.] ὑψηλός. ἀφ' οὗ μέγας καὶ δεινός. διαπρύσιον.] διαπορεύσιμον, μέγα. παρ' Ἀτρεΐδῃς.] τοῖς Ἀτρείδαις. δήμια πίνουσι.] τὰ δημόσια τὰ παρὰ τοῦ δήμου ἐξαιρέτως διδόμενα τοῖς βασιλεῦσι καταναλίσκουσι. καὶ σημαίνει ἕκαστος. διασκοπιᾶσθαι.] διασκέπτεσθαι. δέδηεν.] ἐξῆπται, διεγήγερται. ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω.] ἀλλ' ὑπὸ ἰδίας γνώμης παραγινέσθω. νεμεσιζέσθω.] μεμφέσθω, ἄξιον ἡγείσθω μέμψεως, αἰδείσθω. Τρῳῇσι.] Τρωϊκαῖς. μέλπηθρα.] ἑλκύσματα, παίγνια. οἱ γὰρ κύνες ὁπότ' ἂν χορτασθῶσι τοῖς λειψάνοις παίζουσι. μολπὴ νῦν ἡ παιδιά. ὀξύ.] ὀξέως, ταχέως. προὔτυψαν.] πρῶτον ἐνέβαλον. προχοῇσι.] ταῖς εἰς θάλασσαν χύσεσι, καὶ ἐκβολαῖς τῶν ποταμῶν. διιπετέος ποταμοῖο.] καταφερῶς, τραυνοῦς. ἤτοι τοῦ ὑπὸ Διὸς πληρουμένου οἷον χειμάῤῥου, ἢ διαφανοῦς καὶ οἱονεὶ διαπεπετασμένου.

βέβρυχε.]

+ οὔτε

Βέβρυχε μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι,
Ἠϊόνες βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.
Τόσση ἄρα Τρώων ἰαχὴ γένετ', αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Φραχθέντες σάκεσι χαλκήρεσιν, ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
Λαμπρῇσι κορύθεσσι Κρονίων ἠέρα πολλὴν
Χεῦ', ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἤχθηρε πάρος γε,
10 Ὄφρα ζωὸς ἐὼν θεράπων ἦν Αἰακίδαο.
Μίσησεν δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρῳῇσιν, τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὦρσεν ἑταίρους,
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
Νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν
Τρῶες ὑπέρθυμοι ἕλον ἔγχεσιν, ἱέμενοί περ.
Ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο, μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ Ἀχαιοὶ
Μέλλον ἀπέσσεσθαι. μάλα γάρ σφεας ὦκ' ἐλέλιξεν
80 Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, συῒ εἴκελος ἀλκὴν
Καπρίῳ, ὅς τ' ἐν ὄρεσσι κύνας, θαλερούς τ' αἰζηούς,
Ῥηϊδίως ἐκέδασσεν ἑλιξάμενος διὰ βήσσας·
Ὣς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ φαίδιμος Αἴας,
Ῥεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
Οἳ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
90 Ἤτοι τὸν, Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱὸς
Ἱππόθοος, ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας 290
Ἕκτορι, καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος. τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακόν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
Τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην, κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου.
Ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
40 Πληγεῖς' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ.
Ἐγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς
Αἱματόεις. τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε
Κεῖσθαι, ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ. 300
Τῆλ' ἀπὸ Λαρίσης ἐριβώλακος, οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε. μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Ἕκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
30 Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδών, ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν. ὁ δὲ Σχεδίον μεγάθυμον Ἰφίτου υἱὸν
Φωκήων ὄχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῆϊ
Οἰκία ναιετάασκε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων,
Τὸν βάλ' ὑπὸ κληῗδα μέσην, διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη

ΑΙΧΜΗ

βέβρυχε.] ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦσιν. ὀνοματοποιΐα ὁ ῥόπος. ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.] ἐκβρασσομένης τῆς θαλάσσης εἰς τὸ ἔξω μέρος. ἤχθηρεν.] ἐμίσησε, μισητὸν ἡγήσατο. ὑπέτρεσαν.] ὑπὸ δέους ἔφυγον. ἐλέλιξε.] συνείλησε, συνέστρεψεν. Αἴας ὃς περὶ μὲν εἶδος περὶ δ' 270 ἔργα τέτυκτο.] ὃς καὶ εὐμορφίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἔργοις διέφερε τῶν λοιπῶν πάντων Ἑλλήνων μετὰ τὸν Ἀχιλλέα. ἐκέδασσεν.] ἐσκόρπισε. διὰ βήσσας.] ἀντὶ τοῦ διὰ βησσῶν, ὅ ἐστι βασίμων τόπων. μετεισάμενος.] ἐπ' αὐτοὺς ἐλθών. φρόνεον.] διενοοῦντο, ἤλπιζον. χαλκοπαρῄου.] χαλκᾶς παραγναθίδας ἐχούσης. ἤρικε.] διεσχίσθη, ὅθεν καὶ ἐρείκη, καὶ τὰ ὄσπρια ἐρίγματα, παρὰ τὸ καταψοφεῖν. ἱπποδάσεια.] ἡ δὲ ἱππείων τριχῶν ἔχουσα τὸν λόφον. ἐγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδρα 280 μεν.] ὁ δὲ ἐγκέφαλος παρὰ τὴν ἀνάτασιν τοῦ κράνους σφόδρα καὶ ἐκτεταμένως τῇ τοῦ αἵματος ῥύσει συνεξέρρευσε. αὐλὸς γὰρ καλεῖται πᾶν τὸ στενὸν καὶ ἐπίμηκες, κατὰ μεταφορὰν τοῦ ὀργάνου. ὅθεν τὸ στάδιον δίαυλον ἐκάλουν, διὰ τὸ μῆκος. νῦν δὲ αὐλόν φησι τὸν τοῦ αἵματος ἀκοντισμόν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ τὸ ἐπίμηκες τοῦ δόρατος. θρέπτα.] τροφεῖα. Πανοπῆϊ.] Φωκίδος πόλις. περιβάντα.]

περιβάντα.] ὑπερασπίζοντα. ἤφυσε.] διεῖλεν, ἔκοψεν. ἀγοστῷ.] ἀγκῶνι, πήχει. καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν.] καὶ παρὰ τὴν τοῦ Διὸς γνώμην. κήρυκι Ἠπυτίδῃ.] Ἠπύτου παιδὶ, ἢ φωνητικῷ. Αἰνεία πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεῶν.] ὁ νοῦς, πῶς ἂν καὶ παρὰ τὴν θεῶν βουλὴν ῥύσαισθε τὴν πόλιν, ὅτε τοῦ Διὸς συμπράττοντος ὑμῖν διὰ τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν λείπεσθαι. καὶ ὑπὲρ θεόν.] καὶ παρὰ τὴν γνώμην τοῦ θεοῦ. κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας.] καὶ τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τῇ δυνάμει θαρροῦντας. πλήθεΐ τε σφετέρῳ καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας.] τῷ πλήθει τοῦ λαοῦ, καί περ ἐλαττουμένους, ἀλλὰ περιόντας τῶν πολεμίων διὰ τὴν ἀνδρείαν. ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας.] ὑπερδέοντα. ὅ ἐστι γενναῖον. ἢ ὑπεράγοντα τῇ δυνάμει τοὺς ἀντιτεταγμένους ἔχοντας πλέονας. τρεῖτε.] δειλιᾶτε, φοβεῖσθε. ἔρχατο.] πεφραγμένοι ἦσαν. πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο.] προέσχον δὲ αὐτοῦ τὰ δόρατα.

310 Αἰχμὴ χαλκείη, παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα Φαίνοπος υἱὸν
Ἱπποθόῳ περιβάντα, μέσην κατὰ γαστέρα τύψε.
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ', ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἀργεῖοι δὲ *μέγ' ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκροὺς.
Φόρκυν θ', Ἱππόθοόν τε, λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Ἔνθά κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν,
320 Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκίῃσι δαμέντες.
Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν,
Κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ, ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων,
Αἰνείαν ὤτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικὼς
Κήρυκι Ἠπυτίδῃ, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
Κηρύσσων, γήρασκε φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Αἰνεία πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσσαισθε,
Ἴλιον αἰπεινήν, ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους,
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας ἠνορέῃ τε
330 Πλήθεΐ τε σφετέρῳ, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας.
Ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται, ἢ Δαναοῖσι
Νίκην, ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον οὐδὲ μάχεσθε.
Ὣς ἔφατ', Αἰνείας δ' ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα
Ἔγνω ἐσάντα ἰδών, μέγα δ' Ἕκτορα εἶπε βοήσας·
Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ, ἠδ' ἐπικούρων,
Αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ' ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσαναβῆναι ἀναλκίῃσι δαμέντας.
Ἀλλ' ἔτι γάρ τίς φησι θεῶν ἐμοὶ ἄγχι παραστὰς,
Ζῆν' ὕπατον μήστωρα μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι.
340 Τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μὴ δ' οἵδε ἕκηλοι,
Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνειῶτα.
Ὣς φάτο, καί ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη,
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν,
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Λειώκριτον οὔτασε δουρὶ
Υἱὸν Ἀρίσβαντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Λυκομήδης·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἱππασίδην Ἀμυθάονα ποιμένα λαῶν
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
350 Ὅς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
Καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρήϊος Ἀστεροπαῖος.
Ἴθυσεν δὲ καὶ ὁ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι.
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχε. σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντῃ
Ἑσταότες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο,

Αἴας

Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο, πολλὰ κελεύων,
Οὔτέ τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει,
Οὔτέ τινα προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,
Ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
Ὣς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθὼν
Δεύετο πορφυρέῳ. τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον,
Νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων, καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων
Καὶ Δαναῶν. οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτί γ' ἐμάχοντο.
Παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον. μέμνηντο γὰρ αἰεὶ,
Ἀλλήλοις ἀν' ὅμιλον ἀλεξέμεναι πόνον αἰπύν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός, οὐδέ κε φαίης,
Οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην.
Ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης, ἐπεὶ ὅσσοι ἄριστοι
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ κατατεθνηῶτι.
Οἱ δ' ἄλλοι Τρῶές τε καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Εὔκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι, πέπτατο δ' αὐγὴ
Ἠελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης
Γαίης, οὐδ' ὀρέων μεταπαυόμενοι δὲ μάχοντο
Ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,
Πολλὸν ἀφεσταότες, τοὶ δ' ἐν μέσῳ ἄλγε' ἔπασχον
Ἠέρι καὶ πολέμῳ, τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ
Ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν. δύο δ' οὔπω φῶτε πεπύσθην
Ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης Ἀντίλοχός τε
Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο,
Ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι.
Τὼ δ' ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων,
Νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὣς ἐπετέλλετο Νέστωρ,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.
Τοῖς δὲ πανημερίοις, ἔριδος μέγα νεῖκος ὀρώρει
Ἀργαλέης, καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νωλεμὲς αἰεὶ,
Γούνατά τε, κνῆμαί τε, πόδες δ' ὑπένερθεν ἑκάστου,
Χεῖρές τ' ὀφθαλμοί τε, παλάσσετο μαρναμένοιιν.
Ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην,
Λαοῖσιν δώῃ τανύειν μεθύουσαν ἀλοιφῇ.
Δεξάμενοι δ' ἄρα τοί γε διαστάντες τανύουσι,
Κυκλόσ' ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφὴ
Πολλῶν ἑλκόντων, τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό.
Ὡς οἵ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ
Εἵλκεον ἀμφότεροι. μάλα γάρ σφισιν ἔλπετο θυμὸς.
Τρωσὶν μὲν ἐρύειν προτὶ Ἴλιον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,
Νῆας ἔπι γλαφυράς. περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει
Ἄγριος, οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος, οὐδέ κ' Ἀθήνη,
Τόν γ' ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι.
Τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων,
Ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον, οὐδ' ἄρα πώ τι

ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν.] περιβεβηκέναι καὶ ὑπερασπίζειν. ἀγχιστῖνοι.] ἐπάλληλοι, πυκνοί. ὑπερμενέων.] ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει, ἀνδρείων. ἀναιμωτί.] δίχα αἵματος καὶ φόνου. φθίνυθον.] ἐφθείροντο, ἀνῃροῦντο. δέμας πυρός.] δίκην καιομένου πυρός, θερμῶς. οὐδέ κε φαίης οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην.] εἴποι δ' ἄν τις ἀμφότερα τὰ στοιχεῖα ἥλιον καὶ σελήνην ἐκλείπειν ἀπὸ τῆς πολλῆς ἀχλύος. εὔκηλοι.] ἥσυχοι, ἀδιάδοχοι. ἐπιφέρει γοῦν, μεταπαυόμενοι δ' ἐμάχοντο. ὅ ἐστιν, οἱ μὲν ἀναπαυόμενοι, οἱ δὲ μαχόμενοι ἐκ διαδοχῆς καὶ ἀναπαύσεως. πέπτατο.] ἐξήπλωτο ἡ λαμπηδών. γαίης οὐδ' ὀρέων.] οὔτε ἀπὸ γῆς, οὔτε ἀπὸ τῶν ὀρῶν. πανημέριοι.] δι' ὅλης ἡμέρας. ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφή.] ταχέως δὲ ἡ ὑγρασία διέρχεται τοῦ στέατος, οὖσα ἐλαιώδης. τάνυται.] διατείνεται, διαχεῖται. λαοσσόος.] ὁ τῶν λαῶν τὸ πλῆθος διοικῶν καὶ σώζων. ὅτε δὲ εἰς φυγὴν ῥίπτων. τό μιν.]

τέ μιν.] δηό αὐτ. ἐϋκλεές.] ἔνδοξον. ἀλλ' αὐτ. γαῖα μέλαινα πᾶσι χάνοι.] ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ πάντες γῆς χάσματι ληφθεῖεν. μεθήσομεν.] ἀμελήσομεν. ἐρωείτω.] ἀμελείτω, ὑποχωρείτω. σιδήρειος δ' ὀρυμαγδός.] ἤτοι ψόφος, ὁ ἀπὸ ὅπλων τῶν σιδήρων ψόφος. πυθέσθην ἡνιόχοιο.] ἡνίοχος οὖν ὁ Πάτροκλος Ἀχιλλέως, Πατρόκλου δὲ Αὐτομέδων, Αὐτομέδοντος δὲ Ἀλκιμέδων. ἦ μάν.] καίτοι δή, ἀσφαλῶς, παραμένως. θείνων.] τύπτων, ὅθεν καὶ θὶς ὁ αἰγιαλός, παρ' ὅσον τύπτεται ὑπὸ τῶν κυμάτων. ἀρειῇ.] ἀπειλῇ. ἐνισκίμψαντε.] ἐμπελάσαντες, ἐμπεσόντες. ζεύγλης.] ζυγός, ζυγοῦ. ἐξεριποῦσα.] πεσοῦσα. ἆ δειλώ.] δειλότατοι, ἤγουν ἐλεεινότατοι. ὀϊζυρότερον.] ταλαιπωρότερον. ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.] ὅσα ζῶα ἐπὶ τῆς γῆς ἕρπει καὶ κινεῖται βαδίζοντα.

Ἦι δὲ Πάτροκλον τεθνηότα δῖος Ἀχιλλεύς.
Πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
Τείχει ὑπὸ Τρώων, τό μιν οὔποτε ἔλπετο θυμῷ
Τεθνάμεν, ἀλλὰ ζωὸν ἐνιχριμφθέντα πύλῃσιν,
Ἂψ ἀπονοστήσειν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν
Ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἕθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ,
Πολλάκι γὰρ τό γε μητρὸς ἐπεύθετο νόσφιν ἀκούων,
Ἥ οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα,
410 Δὴ τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον ὅσον ἐτύχθη
Μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες,
Νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἡμῖν ἐϋκλεὲς ἀπονέεσθαι
Νῆας ἔπι γλαφυράς. ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα
Πᾶσι χάνοι, τό κεν ἡμῖν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη.
Ἢ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν
Ἄστυ προτὶ σφέτερον ἐρύσαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
420 Ὧδε δέ τις Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν·
Ὦ φίλοι, καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
Πάντας ὁμῶς, μήπω τις ἐρωείτω πολέμοιο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑκάστου.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
Χάλκεον οὐρανὸν ἷκε, δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.
Ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες,
Κλαῖον, ἐπειδὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
Ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Ἦ μὰν Αὐτομέδων Διώρεος ἄλκιμος υἱὸς
430 Πολλὰ μὲν ἂρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
Πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ.
Τὼ δ' οὔτ' ἂψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον,
Ἠθελέτην ἰέναι, οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥ τ' ἐπὶ τύμβῳ
Ἀνέρος εἱστήκει τεθνηότος ἠὲ γυναικός.
Ὣς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,
Οὔδει ἐνισκίμψαντε καρήατα, δάκρυα δέ σφιν
Θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοισιν
Ἡνιόχοιο πόθῳ, θαλερὴ δὲ μιαίνετο χαίτη,
440 Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέροισι.
Μυρομένω δ' ἄρα τώ γε, ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δειλώ, τί σφῶϊ δόμεν Πηλῆϊ ἄνακτι
Θνητῷ, ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγήρω τ', ἀθανάτω τε.
Ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον;
Οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνέει τε καὶ ἕρπει.

Ἀλλ' οὐ

Ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἅρμασι δαιδαλέοισιν
Ἕκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται. οὐ γὰρ ἐάσω,
Ἦ οὐχ ἅλις ὡς καὶ τεύχε' ἔχει καὶ ἐπεύχεται αὔτως. 450
Σφῶϊν δ' ἐν γούνεσσι βαλῶ μένος, ἠδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὄφρα καὶ Αὐτομέδοντα σαώσετον ἐκ πολέμοιο,
Νῆας ἔπι γλαφυράς. ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω
Κτείνειν, εἰς ὅ κε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκωνται,
10 Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἠΰ.
Τὼ δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὖδας δὲ βαλόντε,
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Τοῖσι δ' ἐπ' Αὐτομέδων μάχετ' ἀχνύμενός περ ἑταίρου
Ἵπποις ἀΐσσων, ὥς τ' αἰγυπιὸς μετὰ χῆνας. 460
Ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκεν ὑπὲκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Ῥεῖα δ' ἐπαΐξασκε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων.
20 Ἀλλ' οὐχ ᾕρει φῶτας ὅτ' ἐσσεύοιτο διώκειν.
Οὐ γάρ πως ἦν οἶον ἐόνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ
Ἔγχει ἐφορμᾶσθαι, καὶ ἐπισχέειν ὠκέας ἵππους.
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἑταῖρος ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἀλκιμέδων υἱὸς Λαέρκεος Αἱμονίδαο.
Στῆ δ' ὄπιθεν δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα·
Αὐτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλὴν
Ἐν στήθεσσιν ἔθηκε, καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλάς· 470
Οἷον πρὸς Τρῶας μάχεαι πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ
30 Μοῦνος, ἀτάρ τοι ἑταῖρος ἀπέκτατο, τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο.
Τὸν δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη, Διώρεος υἱός·
Ἀλκιμέδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος,
Ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε,
Εἰ μὴ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ζωὸς ἐών. νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
40 Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι. 480
Ὣς ἔφατ', Ἀλκιμέδων δὲ βοηθόον ἅρμ' ἐπορούσας,
Καρπαλίμως μάστιγα, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν.
Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε, νόησε δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἰνεία Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἵππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι,
Τῷ κεν ἐελποίμην αἱρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
50 Σῷ ἐθέλεις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶϊν,
Τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι Ἄρηϊ. 490
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο.
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην βοέῃς εἰλυμένω ὤμους
Αὔῃσι στερεῇσι, πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.

ἵπποις ἀΐσσων.] σὺν τοῖς ἵπποις ὁρμῶν. ἐσσεύατο.] ὥρμησεν. ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ.] ἤτοι μεγάλῳ, ἢ ἱεροὺς ἐλαύνοντι ἵππους. ἐπισχέειν.] ἐπέχειν, κωλύειν. νηκερδέα.] ἀκερδῆ, ἀνωφελῆ, βλαφερὰν. δμῆσιν.] καταπόνησιν, ὑποταγήν. βοηθόον.] ἐν πολέμῳ ταχύν. αἱρησέμεν.] λήψεσθαι. βοέης.] ἀσπίσιν. αὔῃσι.] ξηραῖς, κούφαις. ἐπελήλατο.] ἐπεπήγει.

C ἀπέπρεσ

Τοῖσι

ἀπόπροθεν.] χωρὶς, ἄποθεν. ἰσχέμεν.] κατέχειν. ἐμπνείοντε μεταφρένῳ.] καταπνέοντας, ὅ ἐστι καταφυσῶντας αὐτοῦ τὸ μετάφρενον. ὅ ἐστιν ἐγγὺς ὄντας τοῦ νώτου. σχήσεσθαι.] ἀποσχῆσαι, παῦσαι. ἁλώη.] ληφθείη.] ἐν ἐπιτροπῇ ἔσται. βεβάμεν.] ἐμβεβηκέναι, ὑπερασπίζειν. νῶϊν δὲ ζωοῖσιν.] ἡμῖν δὲ ἐν τοῖς ζῶσιν. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.] οἱονεὶ παράκειται, ἢ ἐν ἐξουσίᾳ τῶν θεῶν ἐστίν. ἥσω.] ἀκοντίσω, πέμψω. ἔρυτο.] ἐφύλαξεν, ἐκώλυσεν. αἰζήϊος.] ἀκμαῖος, νέος. κεράων.] κεράτων. ἀγραύλοιο.] ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου, ἢ ὑπαιθρίου, ἀγρίου. ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν.] ὅλην ἀποτέμοι τὴν νωτιαίαν φλέβα. ἐρίπῃσι.] κατενεχθείη, πέσῃ. νηδυίοισι.] τοῖς ἐντοσθίοις, τοῖς ἔνδοθεν, ὅ ἐστι σπλάγχνοις. νηδὺς γὰρ ἡ κοιλία. κραδαινόμενον.] σειόμενον. ἐνισκίμφθη.] ἐνηρείσθη, ἐπάγη. οὐρίαχος.] τὸ ἄκρον μέρος τοῦ δόρατος, τὸ ὄπισθεν. πελεμίχθη.] ἐκινήθη, ἐσείσθη. αὐτοσχεδόν.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς. διέκριναν.] διεχώρισαν. δεδαϊγμένον.] μεμερισμένον. κῆρ ἄχεος μεθέηκα.] μικρὸν δέ τι τῆς ἐπὶ Πατρόκλῳ λύπης κεκούφισμαι τὴν ψυχήν.

ὀλιδώς.]

Τοῖσι δ' ἅμα Χρόμιός τε καὶ Ἄρητος θεοειδὴς
Ἤϊσαν ἀμφότεροι. μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς,
Αὐτώ τε κτενέειν, ἐλάαν τ' ἐριαύχενας ἵππους.
Νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
Αὖτις ἀπ' Αὐτομέδοντος. ὁ δ' εὐξάμενος Διὶ πατρὶ
Ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφιμελαίνας.
500 Αὐτίκα δ' Ἀλκιμέδοντα προσηύδα πιστὸν ἑταῖρον·
Ἀλκίμεδον, μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένῳ. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἕκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι ὀΐω,
Πρίν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω,
Νῶϊ κατακτείναντα, φοβῆσαι δὲ στίχας ἀνδρῶν
Ἀργείων, ἤ κ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισιν ἁλώῃ.
Ὣς εἰπὼν, Αἴαντε καλέσσατο καὶ Μενέλαον·
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε καὶ Μενέλαε,
Ἤτοι μὲν τὸν νεκρὸν ἐπιτράπεθ' ὅσοι ἄριστοι
510 Ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν καὶ ἀμύνεσθαι στίχας ἀνδρῶν.
Νῶϊν δὲ ζωοῖσιν ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ.
Τῇδε γὰρ ἔβρισαν πόλεμον κάτα δακρυόεντα,
Ἕκτωρ Αἰνείας θ' οἳ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ἥσω γὰρ καὶ ἐγὼ, τὰ δὲ καὶ Διὶ πάντα μελήσει.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀρήτοιο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκὸς,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
520 Ὡς δ' ὅταν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήϊος ἀνὴρ,
Κόψας ἐξόπιθεν κεράων βοὸς ἀγραύλοιο,
Ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορὼν ἐρίπῃσιν·
Ὣς ἄρ' ὅ γε προθορὼν, πέσεν ὕπτιος, ἐν δέ οἱ ἔγχος,
Νηδυίοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον, λῦσε δὲ γυῖα.
Ἕκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη. ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος, ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης,
530 Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὁρμηθήτην.
Εἰ μή σφω Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
Οἵ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον ἑταίρου κικλήσκοντος.
Τοὺς δ' ὑποταρβήσαντες, ἐχώρησαν πάλιν αὖτις,
Ἕκτωρ, Αἰνείας τ' ἠδὲ Χρόμιος θεοειδής.
Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον δεδαϊγμένον ἦτορ
Κείμενον, Αὐτομέδων δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος,
Κῆρ ἄχεος μεθέηκα, χερείονά περ καταπέφνων.

Ὣς εἰπὼν ἐς δίφρον ἑλὼν ἐν' ἄρα βροτόεντα
Θῆκ', ἂν δ' αὐτὸς ἔβαινε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Αἱματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
Ἂψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη,
Ἀργαλέη πολύδακρυς. ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα. προῆκε γὰρ εὐρύοπα Ζεύς,
Ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.
Ἠΰτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ
10 Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο,
Ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος, ὅς ῥά τε ἔργων
Ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονί, μῆλα δὲ κήδει,
Ὣς ἡ πορφυρέη νεφέλη πυκάσασα ἑαυτήν,
Δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἕκαστον.
Πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα
Ἴφθιμον Μενέλαον. ὁ γάρ ῥά οἱ ἐγγύθεν ἦεν,
Εἰσαμένη Φοίνικι δέμας, καὶ ἀτειρέα φωνήν·
20 Σοὶ μὲν δὴ Μενέλαε, κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλῆος ἀγαυοῦ πιστὸν ἑταῖρον
Τείχει ὕπο Τρώων ταχέες κύνες ἑλκήσουσιν.
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ παλαιγενές. εἰ γὰρ Ἀθήνη
Δοίη κάρτος ἐμοί, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν,
Τώ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
30 Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν,
Ἀλλ' Ἕκτωρ πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος οὐδ' ἀπολήγει,
Χαλκῷ δηϊόων, τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὅττι ῥά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἠρήσατο πάντων,
Ἐν δὲ βίην ὤμοισι, καὶ ἐν γούνασσιν ἔθηκε.
Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν,
Ἥ τε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
40 Ἰσχανάᾳ δακέειν, λαρὸν τέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπου.
Τοίου μιν θάρσευς πλῆσεν φρένας ἀμφὶ μελαίνας.
Βῆ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς υἱὸς Ἠετίωνος,
Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ
Δήμου, ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής.
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἀΐξαντα φόβον δέ, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀτὰρ Ἀτρεΐδης Μενέλαος
50 Νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων ἔρυσεν μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
Ἕκτορα δ' ἐγγύθεν ἱστάμενος ὄτρυνεν Ἀπόλλων
Φαινόπῃ Ἀσιάδῃ ἐναλίγκιος, ὅς οἱ ἁπάντων
Ξείνων φίλτατος ἔσκεν Ἀβυδόθι οἰκία ναίων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·

540 ἐναλώς.] καταβεβρωκώς. τέτατο.] ηὔξετο. δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.] εἰς τοῦτο γὰρ ἐτράπη αὐτοῦ ἡ γνώμη. πορφυρέην.] νῦν ποικίλην. ἶριν δὲ λέγει νῦν, τὸ γιγνόμενον περὶ τὸν ἀέρα πάθος, ὅ ἐστι νέφος ὑγρόν. δυσθαλπέος.] δυσθερμάντου, ψυχροῦ. κήδει.] κακοῖ, βλάπτει, ἀνιᾷ, λυπεῖ. πυκάσασα.] σκεπάσασα, καλύψασα. κατηφείη.] συννοίας, λύπη. ἀπὸ τοῦ κάτω ἔχειν τὰ φάη. ἑλκήσουσι.] σύρουσι. Φοῖνιξ.] νῦν ὄνομα κύριον τοῦ Ἀχιλλέως τροφέως. ἄττα.]
550 τροφεῦ. ἔστι δὲ νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον ἠθικὴ προσφώνησις. παλαιγενές.] πάλαι γεγονώς, πρεσβύτα. ἀπερύκοι.] ἀποκωλύοι. τὴν ἰσχύν.] ὅπως ἄν. ἐσεμάσσατο θυμόν.] καθῆψε, καὶ ἐλύπησε τὴν ψυχὴν ἢ ἐναπεμάξατο. ὀπάζει.] νῦν κατόπιν διώκει. πάμπρωτα.] πάντων πρώτη. βίην.] δύναμιν. μυίης θάρσος.] τὸ ἐπίμονον τοῦ ἥρωος λέγει. οὕτως γὰρ ἀπορριπτόμενος εἰς ἄλλον τόπον ἔρχεται εἰς τὸ αὐτό. ἐργομένη.] κωλυομένη, διωκομένη. ἀνδρομέοιο.]
560 ἀνθρωπίνου. ἰσχανάᾳ.] ἐπιθυμεῖ. λαρόν.] προσηνές, γλυκύ. θάρσευς.] θάρσους. μελαίνας.] νῦν συνετάς. δήμου.] δημοτ. εἰλαπιναστής.] ὁμοτράπεζος, συνευωχητής. διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.] διήλασε τὸ δόρυ, ὥστε διελθεῖν εἰς τοὔμπροσθεν. Ἀβυδόθι.] ἐν Ἀβύδῳ. Ἄβυδος δὲ πόλις Τροίας Ἑλλησπόντου.

570

580

 μαλθακός.]

μαλθακός.] ἀνειμένος τῷ σώματι, ἀσθενής. ὃ τὸ πάρος περ μαλθακὸς αἰχμητής.] πρέποντας πολεμίῳ τοὺς λόγους περιτέθεικεν ὁ ποιητής, ἐπεί τοι οὐκ οἶδε δειλὸν τὸν Μενέλαον. βοὴν γὰρ ἀγαθὸν πανταχοῦ καλεῖ αὐτόν, ὅ ἐστιν ἐν μάχῃ. ἄχεος νεφέλη.] σύνωνυμα διὰ λύπης περιφραστικῶς, πλῆθος λύπης. μαρμαρέην.] ἀντὶ τοῦ λαμπράν. φόβοιο.] φόβου. φόβος δὲ νῦν ἡ συνδίωξις. ἄκρον ἐπιλίγδην.] οὐ κατὰ βάθος, ἀλλ' ὅσον ἐπιψαῦσαι διὰ τὸ ἐπιπολαίου τὴν ἐπιφάνειαν. γράψεν.] ἐπέξυσεν. ἄχρις.] ἕως τέλους. χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.] πρὸς τῇ χειρί. ἐν καυλῷ.] τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος, τὸ ἐμβαλλόμενον τῇ αἰχμῇ, ὅ ἐστι τῇ ἐπιδορατίδι. πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας.] ὁ Μηριόνης δηλονότι πεζὸς παρεγένετο ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου. Κοίρανος.] νῦν ὄνομα κύριον. κύψας.] ὡς πεζός.

ἀκηχέδατο.]

Ἕκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Ἀχαιῶν ταρβήσειεν,
Οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος περ
Μαλθακὸς αἰχμητής, νῦν δ' οἴχεται οἶος ἀείρας
Νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων, σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον,
590 Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Ποδῆν υἱὸν Ἠετίωνος.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης ἕλετ' αἰγίδα θυσανόεσσαν
Μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν,
Ἀστράψας δὲ μάλα μεγάλ' ἔκτυπε, τὴν δ' ἐτίναξε.
Νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιούς.
Πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρχε φόβοιο.
Βλῆτο γὰρ ὦμον δουρὶ πρόσω τετραμμένος αἰεί,
Ἄκρον ἐπιλίγδην, γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις,
600 Αἰχμὴ Πουλυδάμαντος. ὁ γὰρ βάλε σχεδὸν ἐλθών.
Λήϊτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Υἱὸν Ἀλεκτρυόνος μεγαθύμου, παῦσε δὲ χάρμης,
Τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι ἔλπετο θυμῷ
Ἔγχος ἔχων ἐν χειρί, μαχήσεσθαι Τρώεσσιν.
Ἕκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήϊτον ὁρμηθέντα
Βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν,
Ἐν καυλῷ δ' ἐάγη δολιχὸν δόρυ. τοὶ δ' ἐβόησαν
Τρῶες. ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδαο
Δίφρῳ ἐφεσταότος. τοῦ μὲν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἅμαρτεν.
610 Αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ' ἡνίοχόν τε,
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου ἐϋκτιμένης ἕπετ' αὐτῷ.
Πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας
Ἤλυθε, καί κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν,
Εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους,
Καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ,
Αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας
Ὦσε δόρυ πρυμνόν, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡνία χεῦεν ἔραζε.
620 Καὶ τά γε Μηριόνης ἔλαβεν χείρεσσι φίλῃσι,
Κύψας ἐκ πεδίοιο, καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα·
Μάστιε νῦν, εἵως κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι,
Γινώσκεις δὲ καὶ αὐτός, ὅτ' οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ', Ἰδομενεὺς δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς. δὴ γὰρ δέος ἔμπεσε θυμῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεύς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ πόποι, ἤδη μέν κε καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστι,
630 Γνοίη, ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει,
Τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται, ὅστις ἀφείη,

Ἢ κακὸς

Ἢ κακὸς, ἢ ἀγαθός. Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ἰθύνει,
Ἡμῖν δ' αὔτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε,
Ἀλλ' ἄγετ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἢ μὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Χάρμα φίλοις ἑτάροισι γενοίμεθα νοστήσαντες,
Οἵ που δεῦρ' ὁρόωντες, ἀκηχέατ', οὐδ' ἔτι φασὶν,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο, μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
10 Εἴη δ' ὅς τις ἑταῖρος ἀπαγγείλειε τάχιστα
Πηλεΐδῃ, ἐπεὶ οὔ μιν ὀΐομαι οὐδὲ πεπύσθαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Ἀλλ' οὔπω δύναμαι ἰδέειν τοιοῦτον Ἀχαιῶν.
Ἠέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αὐτοί τε, καὶ ἵπποι,
Ζεῦ πάτερ ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν,
Ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως.
20 Ὣς φάτο. τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυ χέοντα.
Αὐτίκα δ' ἠέρα μὲν σκέδασεν καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην.
Ἠέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη, 650
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Σκέπτεο νῦν Μενέλαε διοτρεφὲς αἴ κεν ἴδηαι,
Ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον, μεγάθυμον Νέστορος υἱόν.
Ὄτρυνον δ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα,
Εἰπεῖν, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
30 Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Βῆ δ' ἰέναι, ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,
Ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ κε κάμῃσι, κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
Οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
*Παννύχιοι ἐγρήσσοντες, ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων 660
Ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει. θαμέες γὰρ ἄκοντες,
Ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ,
40 Ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ,
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων. περὶ γὰρ δίε μή μιν Ἀχαιοὶ
Ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἕλωρ δηΐοισι λίποιεν.
Πολλὰ δὲ Μηριόνῃ τε καὶ Αἰάντεσσι κέλευε.
Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε
Νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο 670
Μνησάσθω, πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
50 Ζωὸς ἐών. νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
Πάντοσε παπταίνων ὥς τ' αἰετὸς, ὅν ῥά τε φασὶν,
Ὀξύτατον δέρκεσθ' ὑπουρανίων πετεηνῶν,
Ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ,
Θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος, ἀλλά τ' ἐπ' αὐτῷ
Ἔσσυ-

* παννυχ vel παννυχοι

ἀκηχέδατοι.] λυποῦνται. πεπύσθαι.] ἀκηκοέναι, ἐγνωκέναι. αἴθρην.] αἴθρη, ὁ ἀνέφελος, καὶ εὔδιος ἀήρ. φάει.] φωτί. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ τὸ σέλας. εὔαδεν.] ἤρεσε. σκέπτεο.] σκέπτου, ὅρα. βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι.] ἐξαρπάσαι τὴν λιπαρωτάτην τῶν βοῶν. πρὸ φόβοιο.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ φόβου, ἢ πρὸ τοῦ ἀναγκασθῆναι φεύγειν. ἕλωρ.] ἕλκυσμα. ἐνηείης.] πρᾳότητος, προσηνείας. δειλοῖο.] δειλοῦ, ἀθλίου. αἰετός.] ὄρνις δορατικὸς καὶ ὀξὺς ἐν τῷ ὁρᾶν, καὶ ἵπτασθαι. φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ὡς ἵστησιν τοὺς νεοσσοὺς πρὸς τὸν ἥλιον ἀναγκάζων βλέπειν. καὶ ὁ δυνηθεὶς ὁρᾶν, τοῦ αἰετοῦ ἐστιν υἱός· ὁ δὲ μή, ἐκβέβληται, καὶ γίγνεται ἁλιαιετός. δέρκεσθαι.] ὁρᾶν, βλέπειν. ὑπουρανίων.] μεγάλων. πτὼξ.] λαγωός, ἀπὸ τοῦ πτώσσειν. ἀμφικόμῳ.] πανταχόθεν κομώσῃ.

C 3 δινήθη.]

δινήθην.] ἐκλωνοῦντο. δ᾽ ἐστὶ περιεστρέφοντο. ἔθνος.] συμφύτῳ τόπῳ. γυμνόν.] ἄνευ τῶν ὅπλων. κατέστυγε.] κατεστύγνασεν, ἐν συννοίᾳ καὶ κατηφείᾳ ἐγένετο. ἀμφασίη.] ἀφασία, ἔκπληξις, ἀφωνία. ἔσχετο.] ἐπεσχέθη. ἐφημοσύνης.] ἐντολῆς. ἀνῆκεν.] ἤτοι ἀνέπεισεν, ἢ ἐνέβαλεν ἀφηγεῖσθαι τῆς μάχης. ἤθελεν.] ἠδύνατο. ἐνοπῆς.] ἀθρόας μάχης. ἀγακλεές.] λίαν ἔνδοξε. ἶσον.] ὅμοιον. ἀγκάζοντο.] εἰς τὰς ἀγκάλας ἐλάμβανον. λαὸς Τρωϊκός.] πολλοὶ Τρῶες.

πρὸ

Ἔσσυτο, καί τε μιν ὦκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν,
Ὣς τότε σοὶ Μενέλαε διοτρεφὲς ὄσσε φαεινὼ
680 Πάντοσε δινείσθην πολέων κατὰ ἔθνος ἑταίρων,
Εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζώοντα ἴδοιο.
Τὸν δὲ μάλ᾽ αἶψ᾽ ἐνόησε μάχης ἐπ᾽ ἀριστερὰ πάσης
Θαρσύνονθ᾽ ἑτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ᾽ εἰ δ᾽ ἄγε δεῦρο διοτρεφὲς ὄφρα πύθηαι 10
Λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Ἤδη μὲν σὲ καὶ αὐτὸν ὀΐομαι εἰσορόωντα,
Γινώσκειν ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει.
Νίκη δὲ Τρώων. πέφαται δ᾽ ὤριστος Ἀχαιῶν
690 Πάτροκλος. μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται.
Ἀλλὰ σύ γ᾽ αἶψ᾽ Ἀχιλῆϊ θέων ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἰπεῖν αἴ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
Γυμνόν, ἀτὰρ τά γε τεύχε᾽ ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ. 20
Ὣς ἔφατ᾽, Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας.
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησε.
Βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε᾽ ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους.
700 Τὸν μὲν δάκρυ χέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο,
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα.
Οὐδ᾽ ἄρα σοὶ Μενέλαε διοτρεφὲς ἤθελε θυμὸς 30
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
Ἀντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη,
Ἀλλ᾽ ὅγε τοῖσι μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν.
Αὐτὸς δ᾽ αὖτ᾽ ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῇσιν
Ἐλθεῖν, εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν, οὐδέ μιν οἴω,
710 Νῦν ἰέναι μάλα περ κεχολωμένον Ἕκτορι δίῳ. 40
Οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἐὼν Τρώεσσι μάχοιτο.
Ἡμεῖς δ᾽ αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Πάντα κατ᾽ αἶσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε,
Ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ᾽ ὦκα,
Νεκρὸν ἀείραντες φέρετ᾽ ἐκ πόνου, αὐτὰρ ὄπισθεν, 50
Νῶϊ μαχησόμεθα Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι δίῳ
720 Ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ
Μίμνομεν ὀξὺν Ἄρηα, παρ᾽ ἀλλήλοισι μένοντες.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο,
Ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ᾽ ἴαχε λαὸς ὄπισθεν

Τρωϊκὸς, ὡς ἴδον νέκυν αἴροντας Ἀχαιοὺς,
Ἴθυσαν δὲ κυνέσσιν ἐοικότες, οἵτ' ἐπὶ κάπρῳ
Βλημένῳ ἀΐξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων.
Ἕως μὲν γάρ τε θέουσι, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες,
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ἄψ τ' ἀνεχώρησαν, διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος,
Ὣς Τρῶες, εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο, 730
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
10 Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς,
Σταίησαν, τῶν δ' ἐτράπετο χρώς. οὐδέ τις ἔτλη
Πρόσσω ἀΐξας, περὶ νεκροῦ δηρίσασθαι.
Ὣς οἵ γε μεμαῶτε, νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο,
Νῆας ἔπι γλαφυράς, ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
Ἄγριος ἠΰτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον πόλιν ἀνδρῶν,
Ὄρμενον ἐξαίφνης φλεγέθει, μινύθουσι δὲ οἶκοι
Ἐν σέλαϊ μεγάλῳ, τὸ δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο.
20 Ὣς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων 740
Ἀζηχὴς ὀρυμαγδὸς ἐπήϊεν ἐρχομένοισιν.
Οἱ δ' ὥσθ' ἡμίονοι κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες,
Ἕλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν,
Ἢ δοκὸν ἠὲ δόρυ μέγα νήϊον, ἐν δέ τε θυμὸς
Τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ σπευδόντεσσιν,
Ὣς οἵ γε μεμαῶτε νέκυν φέρον. αὐτὰρ ὄπισθεν
Αἴαντ' ἰσχανέτην ὥστε πρὼν ἰσχάνει ὕδωρ,
30 Ὑλήεις πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς.
Ὅς τε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα
Ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησι 750
Πλάζων, οὐδέ τί μιν σθένεϊ ῥηγνῦσι ῥέοντες.
Ὣς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέεργον ὀπίσσω
Τρώων, οἳ δ' ἅμ' ἕποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ἠὲ κολοιῶν,
Οὖλον κεκλήγοντες ὅτε προΐδωσιν ἰόντα
40 Κίρκον, ὅστε σμικρῇσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσιν,
Ὣς ἄρ' ὑπ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν,
Οὖλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης.
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ' ἀμφί τε τάφρον 760
Φευγόντων Δαναῶν, πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή.

ΙΛΙΑΔΟΣ

πρὸ κούρων θηρητήρων.] πρὸ νέων θηρατῶν. ἑλίξεται.] ἐπιστρέφεται. ἐτράπετο. χρώς.] ἠλλάσσετο ἡ ἰδέα τοῦ προσώπου. δηρίσασθαι.] μάχεσθαι, φιλονεικεῖν. ὄρμενον.] ὁρμώμενον, διεγειρόμενον. φλεγέθει.] φλέγει. μινύθουσιν.] ἐλαττοῦνται, διαφθείρονται. ἐπιβρέμει.] ἐπηχεῖ. ψοφεῖ.
730 κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες.] περιβαλόντες καὶ ἀντερείσαντες ἀλλήλοις τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις. ὅ ἐστι συνάψαντες καὶ ἰσώσαντες. παιπαλόεσσαν.] δυσπρόσβατον, τραχεῖαν. ἀταρπόν.] ἀντὶ τοῦ ἀτραπὸν ὁδόν. δόρυ.] ξύλον. ἰσχανέτην.] ἐπεῖχον τὴν ὁρμὴν, καὶ ἐπεκώλυον. πρών.] ὑλώδης τόπος, ἐξοχὴ ὄρους. ὑλήεις.] ὑλώδης, ξυλώδης. πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς.] παρ' ὅλον τὸ πεδίον παρατεταμένως διήκων. πλάζων.] πλανῶν. νῦν δὲ ἀνακόπτων, καὶ ἀνακρούων.
740 ἀνέεργον.] ἀνέστελλον. ψαρῶν.] συναγελαστικὸν δὲ ὁ κολοιὸς καὶ φιλάλληλον. ὡς ἡ παροιμία αἰεὶ κολοιὸς ποτὶ κολοιὸν ἱζάνει. φασὶ δὲ οὕτως φιλαλλήλους εἶναι. ὥστε ἐάν τις ἔλαιον ἀπόθηται, ἀφορῶντας εἰς τὴν σκιὰν καὶ κατιόντας δῆθεν πρὸς τοὺς ἑταίρους ἐλαιοῦσθαι καὶ ἁλίσκεσθαι. εἶδος ὀρνέων. νέφος.] νῦν τὸ πολὺ τῶν ὀρνέων πλῆθος. οὖλον κεκλήγοντες.] ὀξὺ βοῶντες. ἢ πυκνόν. κίρκον.] εἶδος ἀετοῦ, ὁ λεγόμενος ἱέραξ. ὁ γὰρ ἀετὸς τὰ μεγάλα φονεύει. σμικρῇσι.] σμικραῖς. ἡ λέξις
750 Ἰώνων. ἐρωή.] ὁρμή, δίωξις.

C ✠ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Σ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον ἀκούσας, ὀδύρεται. ἀνελθοῦσα δὲ ἡ Θέτις ἐκ τῆς θαλάσσης, παρηγορεῖ αὐτόν, καὶ παραινεῖ ἀπέχεσθαι τοῦ πολέμου, ἕως ἂν αὐτῷ ὅπλα κομίσῃ παρὰ τοῦ Ἡφαίστου. κελευσάσης δὲ Ἥρας, ἄοπλος προσελθὼν ἐπὶ τὴν τάφρον, ἐπιφαίνεται τοῖς πολεμίοις, καὶ αὐτοῦ ἐκπλαγέντες φεύγουσι, καὶ κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὶ διαφθείρονται. τὸ δὲ τοῦ Πατρόκλου σῶμα διασώσαντες οἱ Μυρμιδόνες λούουσιν. Ἥφαιστος δὲ Ἀχιλλεῖ πανοπλίαν κατασκευάζει.

10

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Σ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΝ.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.] οὕτως μὲν δὴ οὗτοι ἐμάχοντο δίκην θερμοῦ πυρός. νεῶν ὀρθοκραιράων.] ὀρθὰς κεραίας ἐχόντων, ὀρθοπρύμνων. καλεῖται δὲ κεραία τὸ ἐπάνω τοῦ ἱστοῦ δεδεμένον πλάγιον ξύλον, οὗ ἐξάπτεται ἡ ὀθόνη. ὀχθήσας.] στενάξας. ἀτυζόμενοι.] φοβούμενοι. διεπέφραδε.] διεσάφησεν. εἶπεν.] ζητητέον δέ, πῶς οὐκ ἔστιν Αὐτομέδων μηνυτὴς τῆς τοῦ Πατρόκλου ἀναιρέσεως, ἀλλ' Ἀντίλοχος; καὶ διατί γυμνὸς τρέχει; ῥητέον οὖν, ὅτι Αὐτομέδοντα μὲν αἰσχρὸν ἦν μετὰ τῶν ἵππων ἔρχεσθαι πρὸς Ἀχιλλέα ἄπρακτον, τῶν ἄλλων ἀγωνιζομένων περὶ τοῦ σώματος.

20

Ἀντίλοχος δὲ ταχύτατος ὢν τῶν ἄλλων προεκρίθη. καὶ γυμνὸς ἄπεισι μετὰ τῶν ὅπλων, τὰς συμφορὰς ἐκπομπεύειν παραιτούμενος ἢ διὰ τὸ μὴ βαρούμενον τοῖς ὅπλοις χρονίσαι τῇ ὁδῷ. Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον.] Ἄκτωρ γένει μὲν ἦν Λοκρός. γήμας δὲ Αἴγιναν τὴν Ἀσωποῦ τοῦ Θηβαίου ποταμοῦ θυγατέρα μετὰ τὴν Διὸς μίξιν, καὶ καταμείνας ἐν Οἰνώνῃ ἐγέννησε Μενοίτιον. ὃς ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν πατρῴαν Ὀποῦντα, Πάτροκλον ἐγέννησεν. ὃν εἰκότως Μυρμιδόνα εἶπε, διὰ τὸ γεννηθῆναι τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐν Αἰγίνῃ. ἦ μάλα δὴ τέθνηκεν.] ἀκριβῶς δὴ τέθνηκεν. οὕτως γὰρ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἔχει· ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν. ἵν' ᾖ ἀκριβῶς ἔγημε. σχέτλιος.] ἀντὶ τοῦ σχετλιασμοῦ ἄξιος καὶ ἀγνώμων. ὡς πρὸς ἑαυτὸν δέ. πεύσεαι.] ἀκούσοις, μάθοις. κεῖται.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνῄρηται, τέθνηκεν. ἄχεος νεφέλη.] πλῆθος λύπης. ὅ ἐστι πολλὴ λύπη.

ΙΛΙΑΔΟΣ Σ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σίγμα Θέτις Ἀχιλῆϊ παρ' Ἡφαίστου φέρεν ὅπλα.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλῆϊ πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθε. (30)
Τὸν δ' εὗρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤμοι ἐγώ, τί τ' ἄρ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Νηυσὶν ἔπι κλονέονται ἀτυζόμενοι πεδίοιο,
Μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
Ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε καί μοι ἔειπε, (40)
κόνιν 10 Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον ἔτι ζώοντος ἐμεῖο,
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων λείψειν φάος ἠελίοιο,
Ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός
Σχέτλιος, ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήϊον πῦρ.
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἕκτορι ἶφι μάχεσθαι.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱός,
Δάκρυα θερμὰ χέων. φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν, (50)
Ὤμοι Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
Πεύσεαι ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
Γυμνοῦ, ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.

Ἀμφοτέρῃσι

Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν,
χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον.
Νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.
Αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
κεῖτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ᾔσχυνε δαΐζων.
Δμωαὶ δ' ἃς Ἀχιλλεὺς ληΐσσατο Πάτροκλός τε,
θυμὸν ἀκηχέμεναι, μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα, χερσὶ δὲ πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυα λείβων,
χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος, ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ.
Σμερδαλέον δ' ᾤμωξεν, ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ,
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς, παρὰ πατρὶ γέροντι.
Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα, θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.
Ἔνθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε Θάλειά τε, Κυμοδόκη τε,
Νησαίη, Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τε βοῶπις,
Κυμοθόη τε καὶ Ἀκταίη, καὶ Λιμνώρεια.
Καὶ Μελίτη, καὶ Ἴαιρα, καὶ Ἀμφιθόη, καὶ Ἀγαυὴ,
Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δυναμένη τε,
Δεξαμένη τε, καὶ Ἀμφινόμη, καὶ Καλλιάνειρα
Δωρὶς καὶ Πανόπη, καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια.
Νημερτής τε, καὶ Ἀψευδὴς, καὶ Καλλιάνασσα,
Ἔνθα δ' ἔην Κλυμένη, Ἰάνειρά τε, καὶ Ἰάνασσα,
Μαῖρα καὶ Ὠρείθυια, ἐϋπλόκαμός τ' Ἀμάθεια.
Ἄλλαι θ', αἳ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.
Τῶν δὲ καὶ ἀργύφεον πλῆτο σπέος, αἳ δ' ἅμα πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο. Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο·
Κλῦτε κασίγνηται Νηρηΐδες, ὄφρ' ἐῢ πᾶσαι
εἴδετ' ἀκούουσαι, ὅσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.
Ὤ μοι ἐγὼ δειλή, ὤ μοι δυσαριστοτόκεια,
ἥ τ' ἐπεὶ ἂρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον, τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήϊον εἴσω.
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Ἀλλ' εἶμ', ὄφρα ἴδωμι φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω,
ὅττι μιν ἵκετο πένθος, ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.
Ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος, αἳ δὲ σὺν αὐτῇ
δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης
ῥήγνυτο, ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο,
ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερώ, ἔνθα θαμειαὶ

Μυρμιδόνων

κόνιν αἰθαλόεσσαν.] τὴν κόνιν, τὴν σποδὸν παρὰ τὸ κεκαῦσθαι. νεκταρέῳ.] θείῳ, καθαρῷ. ἀμφίζανε.] περιεκάθητο. μεγαλωστί.] πολὺν τόπον κρατῶν. ᾔσχυνε.] καθύβρισε. δαΐζων.] διακόπτων, σπαράσσων. ληΐσσατο.] ἐκ λαφύρων ἐκτήσατο. ἀκηχέμεναι.] λυπούμεναι. πεπλήγοντο.] ἔπλησσον. κυδάλιμον.] ἔνδοξον. ἀποτμήξειεν.] ἀποτέμοι. κώκυσεν.] ἀνέκλαυσεν. ἀμφαγέροντο.] περὶ αὐτὸν ἠθροίζοντο. ἐϋπλόκαμος.] εὔκοσμος, καλή. ἀργύφεον.] μέγα, ἢ λαμπρόν. πλῆτο.] ἐπληροῦτο. εἴδετε.] ἀντὶ τοῦ εἰδῆτε, ἢ γνώσεσθε. δυσαριστοτόκεια.] ἐπὶ κακῷ τὸν ἄριστον τετοκυῖα. ἀνέδραμεν.] ηὐξήθη. ἔρνει.] φυτῷ. γουνῷ ἀλωῆς.] ἐν τῷ γονιμωτάτῳ τόπῳ τῆς γῆς. ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.] χωρὶς ὄντα τοῦ πολέμου. περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης ῥήγνυτο.] περιερρήγνυντο δὲ αὐτοῖς τὰ τῆς θαλάσσης κύματα. ἀκτήν.] παραθαλάσσιον τόπον, αἰγιαλόν. ἐπισχερώ.] ἐφεξῆς.

ἀλύμεναι.]

ἀλήμεναι.] συναθροισθῆναι, συγκλεισθῆναι. ἐπιδευομένους.] προσδεομένους, χρήζοντας. ἀεκήλια.] δεινά, ἢ τὰ μὴ ἡσυχίας ἄξια, ταραχώδη. ἦδος.] ἡδονή. ὠφέλεια.] ὄφελος. ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ.] ἐπίσης ἐμαυτῷ. ἁλίῃσι.] ταῖς παραθαλασσίαις Νηρηΐσιν. τυπείς.] πεσών, πληγείς. Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.] τιμωρίαν δὲ παράσχῃ ἀξίαν ὑπὲρ τῆς Πατρόκλου ἀναιρέσεως. δῆσεν.] ἐνεπόδισεν. ἀρῆς ἀλκτῆρα.] βλάβης καὶ κακώσεως ἀποτρεπτικόν. ὅ ἐστι κωλυτὴν καὶ βοηθόν. οἱ δὲ Ἄρεος ἀλκτῆρα ἀποτρεπτικὸν πολέμου. παρμενίσκος μὲν οὖν βαρυτόνως, τὸ ἔδησεν ἀποδίδωσιν οὕτως. ὁ δὲ πόλεμος τὴν ἐμὴν ἀφελόμενος πανοπλίαν, ἔδησεν ἐμοῦ τὴν ἔξοδον, ὥστε ἀλκτῆρα μὴ γενέσθαι Πατρόκλου, ὅπερ ἐστὶ βοηθόν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Ἀσκαλωνίτης, περισπᾷ τὸ ἔδησε φησίν. οὐ νέομαι.] οὐ παραγενήσομαι, οὐχ ὑποστρέψω. ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης.] μάταιον βάρος τῆς γῆς. ἐφέηκε.] παρώξυνε, παρώρμησε. πολύφρονα.] τὸν πάνυ σώφρονα, καὶ συνετόν. καταλειβομένοιο.] καταχεομένου, στάζοντος. ἐχόλωσεν.] εἰς ὀργὴν ἤγαγε. προτετύχθαι.] προγεγονέναι, συμβάντα. φίλης κεφαλῆς.] προσφιλεστάτης κεφαλῆς.

ὀμορξαμένη.]

Μυρμιδόνων εἰρύατο νέες, ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα.
70 Τῷ δὲ βαρυστενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ·
Ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα μὴ κεῦθε, τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται
Ἐκ Διός, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὔχεο χεῖρας ἀνασχών. 10
Πάντας ἐπὶ πρύμνῃσιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
Σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσσεν,
80 Ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος
Πάτροκλος, τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῖον ἑταίρων
Ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ, τὸν ἀπώλεσα. τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Δῃώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι
Καλά, τὰ μὲν Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα 20
Ἤματι τῷ, ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
Ὡς ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσι
Ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
Νῦν δ' ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη,
Παιδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
90 Οἴκαδε νοστήσαντ' ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγε
Ζώειν, οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴ κε μὴ Ἕκτωρ
Πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃ 30
Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις, κατὰ δάκρυ χέουσα·
Ὠκύμορος δή μοι τέκος ἔσσεαι, οἷ' ἀγορεύεις.
Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι. ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
100 Ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. 40
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάος, οὐδ' ἑτάροισι
Τοῖς ἄλλοις, οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἕκτορι δίῳ.
Ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
Τοῖος ἐών, οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν πολέμῳ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.
Ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν, ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο
Καὶ χόλος, ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,
Ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο, 50
110 Ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται ἠΰτε καπνός,
Ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
Νῦν δ' εἶμ', ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω

Ἕκτορα. κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα,
Ὅς περ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
Ἀλλά ἑ μοῖρα δάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης·
Ὣς καὶ ἐγὼν εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,
Κείσομ' ἐπεί κε θάνω, νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην.
Καί τινα Τρωϊάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων,
10 Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων,
Δάκρυ' ὀμορξαμένην ἁδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην.
Γνοῖεν δ' ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι,
Μηδέ μ' ἔρυκε μάχης φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἐτήτυμον οὐ κακόν ἐστι,
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται, 130
20 Χάλκεα μαρμαίροντα, τὰ μὲν κορυθαίολος Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται, οὐδέ ἕ φημι
Δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μή πω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος,
Πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι.
Ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
Τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος.
Ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υἷος ἑοῖο,
30 Καὶ στρεφθεῖσ', ἁλίῃσι κασιγνήτῃσι μετηύδα·
Ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον, 140
Ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον, καὶ δώματα πατρός.
Καί οἱ πάντ' ἀγορεύσατ', ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον
Εἶμι παρ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
Υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα.
Ὣς ἔφαθ', αἳ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν.
Ἡ δ' αὖτ' Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἤϊεν, ὄφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκοι.
40 Τὴν μὲν ἄρ' Οὔλυμπόνδε πόδες φέρον, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ,
Θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Φεύγοντες, νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο. 150
Οὐδέ κε Πάτροκλόν περ, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν θεράποντ' Ἀχιλῆος.
Αὖτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς φλογὶ εἴκελος ἀλκήν.
Τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ,
50 Ἑλκέμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα.
Τρὶς δὲ δύ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
Νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν, ὃ δ' ἔμπεδον ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Στάσκε, μέγα ἰάχων, ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν. 160

Ὣς δ'

ὀμορξαμένην.] ἀποψησαμένην. ἀδινόν.] ἐλεεινόν, οἰκτρόν. στοναχῆσαι.] στενάξαι. ἐφείην.] ἀναγκάσαιμι. ἀγάλλεται.] χαίρει. ἐπαγλαϊεῖσθαι.] ἀγαλλιᾶσθαι, γαυριᾶν. μῶλον.] τὸν μολισμὸν τῆς μάχης. ἠῶθεν.] ἕωθεν, ὄρθρον, 120 πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι. ὁμόκλα. ἠπείλει.] παρεκελεύετο. ἀπεστυφέλιξαν.] ἀπεκίνησαν, ἀπέσεισαν.

αἴθωνα.]

αἴθωνα.] διάπυρον, θερμόν. ἀπὸ σώματος.] ἀπό τινος ζώου. νεκροῦ γάρ φασι μὴ ἅπτεσθαι λέοντα. δίεσθαι.] διῶξαι. κρύβδα.] λαθραίως. ὄρσεο.] διεγείρου. ἐρύσασθαι.] ἑλκύσαι. ἐπιθύουσιν.] ἐπ' εὐθείας ὁρμῶσι. πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι.] ἀνασκολοπίσαι. ἄνα.] ἀνάστηθι. μηδ' ἔτι κεῖσο.] μὴ δὲ ἀργὸς διατέλει. σέβας.] αἰδοῦς καὶ σεβασμοῦ ἄξιον. ᾐσχυμμένος.] καθυβρισμένος. λώβη.] αἰσχύνη. κυδρή.] ἔνδοξος, σεμνή. Ἡφαίστοιο πάρα.] παρὰ Ἡφαίστου. καὶ ἔστιν ὁ τρόπος ἀναστροφή. ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω.] ἀλλ' οὐδενὸς οἶδα ἁρμόζουσάν μοι πανοπλίαν. διατί δέ φησι, τὴν Πατρόκλου πανοπλίαν οὐκ ἀναλαμβάνει ὁ Ἀχιλλεύς, ἐπειδὴ καὶ Πατρόκλῳ τὰ αὐτοῦ ἥρμοσε; καί φασί τινες ὅτι ἵνα μὴ κατ' ἐλάττον ἢ ταπεινὸν φανῇ τοῖς τεθαῤῥηκόσιν. οἱ δὲ ὅτι τὰ Πατρόκλου Αὐτομέδων εἶχεν, ἵνα διὰ παντὸς Ἀχιλλέως ἡνίοχος νομίζηται. αὔτως.] οὕτως ὡς ἔχεις. ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλὴν νέφος ἔστεφε.] τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ νέφει ἐκάλυπτεν.

ὡς δ'

Ὡς δ' ἀπὸ σώματος οὔ τι λέοντ' αἴθωνα δίωνται
Ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι,
Ὥς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ
Ἕκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι.
Καί νύ κεν εἴρυσσέ τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος·
Εἰ μὴ Πηλεΐωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,
Κρύβδα Διός, ἄλλων τε θεῶν, πρὸ γὰρ ἧκέ μιν Ἥρη. 10
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
170 Ὄρσεο Πηλεΐδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν.
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
Ἕστηκε πρὸ νεῶν, οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν.
Οἱ μὲν ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνειῶτος,
Οἱ δὲ ἐρύσασθαι ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Τρῶες ἐπιθύουσι, μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἑλκέμεναι μέμονεν, κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει 20
Πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
Ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κεῖσο, σέβας δέ σε θυμὸν ἱκέσθω,
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
180 Σοὶ λώβη, αἴ κέν τι νέκυς ᾐσχυμμένος ἔλθῃ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἶρι θεά, τίς τ' ἄρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκε;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Ἥρη με προέηκε Διὸς κυδρὴ παράκοιτις,
Οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος, οὐδέ τις ἄλλος 30
Ἀθανάτων, οἳ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Πῶς τ' ἄρ ἴω μετὰ μῶλον, ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκεῖνοι,
Μήτηρ δ' οὔ με φίλη, πρίν γ' εἴα θωρήσσεσθαι,
190 Πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι,
Στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά.
Ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω, 40
Εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο,
Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅ γ' ἔλπομ' ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
Ἔγχεϊ δηϊόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται.
Ἀλλ' αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰών, Τρώεσσι φάνηθι,
Αἴ κεν ὑποδδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
200 Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι, ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο. 50
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὦρτο Διὶ φίλος, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Ὤμοις ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν.
Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλὴν νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
Χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.

Ὡς δ'

Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται
τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δήϊοι ἀμφιμάχωνται,
Οἵτε πανημέριοι στυγερῷ κρίνονται Ἄρηϊ
Ἄστεος ἐκ σφετέρου, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Πυρσοί τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγὴ
Γίγνεται ἀΐσσουσα περικτιόνεσσιν ἰδέσθαι
Αἴ κέν πως σὺν νηυσὶν ἄρεος ἀλκτῆρες ἵκωνται,
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανε.
Στῆ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος, οὐδ' ἐς Ἀχαιοὺς
Μίσγετο, μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
Ἔνθα στὰς ἤϋσ' ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Φθέγξατ', ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ
Ἄστυ περιπλομένων δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων.
Ὣς τότ' ἀριζήλη φωνὴ γένετ' Αἰακίδαο.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός, ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
Ἂψ ὄχεα τρόπεον, ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
Δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλεΐωνος,
Δαιόμενον, τὸ δ' ἔδαιε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς,
Τρὶς δὲ κυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι,
Ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπ' ἐκ βελέων ἐρύσαντες,
Κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι, φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
Μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι ποδώκης εἵπετ' Ἀχιλλεύς,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον
Κείμενον ἐν φέρτρῳ, δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Τόν ῥ' ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἐς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
Ἥλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
Πέμψεν ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι.
Ἥλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
Φυλόπιδος κρατερῆς, καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τρῶες δ' αὖτ' ἑτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
Χωρήσαντες, ἔλυσαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους
Ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο, πάρος δόρποιο μέδεσθαι.
Ὀρθῶν δ' ἑσταότων, ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
Ἕζεσθαι, πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης. ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.
Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα,

ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος.] ἔθος τοῖς ἀρχαίοις, τοὺς πολεμουμένους τῇ μὲν ἡμέρᾳ καπνὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν διεγείρειν, τῇ δὲ νυκτὶ φλόγα, τὴν ἀπὸ τῶν περιοίκων βοήθειαν καὶ συμμαχίαν ἐπικαλουμένους. οὐδέπω γὰρ ἦν εὑρεθεῖσα σάλπιγξ. ἐπήτριμοι.] ἐπάλληλοι, πυκνοί. περικτιόνεσσι.] τοῖς περιοίκοις. ἄρεος ἀλκτῆρες.] ἀποτρεπτικοὶ τοῦ πολέμου. σέλας.] λαμπρότης. ὠπίζετο.] ἐστρέφετο, φροντίδα ἐποιεῖτο. ἀριζήλη.] μεγάλως ἔκδηλος. ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ.] ἀπὸ τῶν ἰδίων χρόνων ὁ ποιητὴς ὠνόμασε τὴν σάλπιγγα, ἐπεὶ οὐδέπω εὕρητο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. κόχλῳ γὰρ θαλασσίῳ ἐσάλπιζον. περιπλομένων.] περιερχομένων. θυμοραϊστέων.] τῶν ψυχῆς φθαρτικῶν. ἄϊον.] ἤκουον. ὄπα χάλκεον.] στερεὰν φωνήν. ἂψ ὄχεα τρόπεον.] εἰς τοὐπίσω περιέστρεφον τὰ ἅρματα. ὄσσοντο.] προεώρων κατὰ διάνοιαν προέβλεπον. ἔκπληγεν.] ἐξεπλάγησαν. ἐκυκήθησαν.] ἐταράχθησαν. ἀμφὶ σφοῖς.] περὶ τοῖς ἰδίοις. μυρόμενοι.] ὀδυρόμενοι, κλαίοντες. φέρτρῳ.] νεκροφόρῳ, κλινιδίῳ, ἢ φορείῳ. ἀκάμαντα.] μηδέποτε κοπιῶντα. μέδεσθαι.] ἐπιμελεῖσθαι. ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο.] εἰς τὴν ἐκκλησίαν συνηθροίζοντο. πρὸς τί φησιν ἐκκλησίαν ἀθροίζει; τινὲς μὲν οὖν τὸν ποιητὴν φασὶ μετάγειν τὴν μάχην εἰς λόγους ἀεὶ θηρώμενον τὸ ποικίλον. οἱ δὲ διὰ δέος τοὺς Τρῶας αὐτομάτους συνδραμεῖν καὶ ἀναγκασθῆναι δημηγορεῖν τοὺς ἡγεμόνας. πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] εἰς τὸ παρῳχηκὸς καὶ τὸ μέλλον.

Ος σφιν ἐϋφρονέων ἀγόρησατο καὶ μετέειπεν·
Αμφὶ μάλα φράζεσθε φίλοι, κέλομαι γὰρ ἔγωγε
Ασυ δὲ νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν
Εν πεδίῳ παρὰ νηυσὶν, ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεός εἰμεν.
Οφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Αγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
Τόφρα δὲ ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Αχαιοί.
Χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
260 Ελπόμενος νῆας γ' αἱρησέμεν ἀμφιελίσσας.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλεΐωνα,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
Μίμνειν ἐν πεδίῳ ὅθι περ Τρῶες καὶ Αχαιοὶ,
Εν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Αρηος δατέονται.
Αλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται ἠδὲ γυναικῶν.
Αλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι, ὧδε γὰρ ἔσται,
Νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλεΐωνα
Αμβροσίη, εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας,
Αὔριον ὁρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
270 Γνώσεται, ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ιλιον ἱρὴν,
Ος κε φύγῃ, πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Τρώων. αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο.
Εἰ δ' ἂν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα κηδόμενοί περ,
Νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι
Υψηλαί τε πύλαι, σανίδες τ' ἐπὶ τῇς ἀραρυῖαι
Μακραὶ ἐΰξεστοι ἐζευγμέναι εἰρύσσονται.
Πρῶϊ δ' ὑποῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Στησόμεθ' ἂν πύργους, τῷ δ' ἄλγιον αἴ κ' ἐθέλῃσιν
Ελθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
280 Αψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας ἐπεί κ' ἐριαύχενας ἵππους
Παντοίου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
Εἴσω δ' οὔ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει.
Οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Εκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ος κέλεαι κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι αὖτις ἰόντας,
Η οὔπω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων.
Πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι,
Πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον, πολύχαλκον.
290 Νῦν δὲ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά.
Πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μῃονίην ἐρατεινὴν,
Κτήματα περνάμεν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεύς.
Νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσὶ, θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Αχαιοὺς
Νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δήμῳ.
Οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται, οὐ γὰρ ἐάσω.
Αλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι,

10 20 30 40 50

ἀμφὶ μάλα φράζεσθε.] ἐπιμελῶς βουλεύεσθε. ῥηΐτεροι.] εὐκολώτεροι ἐν τῷ πολέμῳ, ἀκαταγώνιστοι. πολεμιζέμεν.] ἀντὶ τοῦ πολεμίζεσθαι, μάχεσθαι. περίφρασις ὁ τρόπος. θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων.] ἐπαυλιζόμενος ταῖς ναυσὶ, καθεύδων. μένος Αρηος.] τοῦ πολέμου καθ' ὅσον. ὅτε μὲν ἔφυγον, ὅτε δὲ ἐδίωκον. μένος Αρηος δατέονται.] μερίζονται τοῦ τοῦ πολέμου κίνδυνον. αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος.] ὤφελεν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐμῆς ἀκοῆς γενέσθαι. τουτέστιν· εἴθε γὰρ μὴ ἀκούσαιμι. τινὲς δὲ ἀπ' οὔατον, τὸ κακόν. ἵν' ᾖ τοῦ Αχιλλέως. ἀντὶ τοῦ, εἴθε γὰρ κακὸς ἐγένετο, τουτέστι λειπός. νύκτα μὲν ἐν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν.] εἰ βουλῆς ἐπικρατήσωμεν καὶ κατισχύσωμεν. ἢ ἐπὶ βουλευσώμεθα, τουτέστιν ἐπὶ συναθροισθῶμεν. ἐζευγμέναι.] ἡρμοσμέναι. ἄσῃ.] πληρώσῃ, κορέσῃ. ἠλασκάζων.] πλανώμενος, περιερχόμενος, ἢ ἐκκλίνων, ἢ ἐλαύνων. κεκόρησθε.] ἐκορέσθητε, ἐπληρώθητε. ἐελμένοι.] συγκεκλεισμένοι, συνηγμένοι. μυθέσκοντο.] ἔλεγον. Μῃονίην.] Λυδίαν. οὕτω γὰρ πρότερον ἐκαλεῖτο. περνάμεν'.] πιπρασκόμενα. ἵκει.] ἀφικνεῖται, ἢ ἀπέρχεται. ὠδύσατο.] ἐχολώθη, ὠργίσθη. νοήματα.] βουλεύματα. φαῖνε.] διαφανῆ ποίησον. ἐν τελέεσσιν.] ἐν τοῖς τάγμασιν.

Τρώων

Καὶ

Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος,
Τρώων δ' ὅς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει
Συλλέξας λαοῖσι, δότω καταδημοβορῆσαι.
Τῶν τινα βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν, ἤ περ Ἀχαιούς.
Πρῶϊ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα,
Εἰ δ' ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεύς,
10 Ἄλγιον αἴ κ' ἐθέλῃσι τῷ ἔσσεται. οὔ μιν ἔγωγε
Φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Στήσομαι, ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος, ἦ κε φεροίμην,
Ξυνὸς ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευεν, ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν
Νήπιοι, ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἕκτορι μὲν γὰρ ἐπῄνησαν κακὰ μητιόωντι.
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὔ τις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν,
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
20 Παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
Πυκνὰ μάλα στενάχων, ὥς τε λὶς ἠϋγένειος,
Ὧι ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἁρπάσῃ ἀνήρ,
Ὕλης ἐκ πυκινῆς, ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών,
Πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν
Εἴ ποθεν ἐξεύροι, μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἱρεῖ.
Ὣς ὁ βαρυστενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·
30 Ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ
Θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισι,
Φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν,
Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.
Ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι,
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νοστήσαντα 330
40 Δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς.
Οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν Πάτροκλε σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὔ σε πρὶν κτεριῶ πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
Τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σεῖο φονῆος.
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς,
Τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσι κείσεαι αὔτως.
50 Ἀμφὶ δὲ σὲ Τρῳαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
Κλαύσονται, νύκτας τε καὶ ἤματα δάκρυ χέουσαι, 340
Τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,
Πιείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων.
Ὣς εἰπὼν, ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὄφρα τάχιστα

Πάτροκλον

Τρώων δ' ὅς κτεάτεσσιν.] καὶ τὰ ἑξῆς, 300 τῶν δὲ Τρώων ὅς τις ἂν ὑπερβαλλόντως ἀνιᾶται ἐπὶ τοῖς χρήμασι, ὡς μέλλων ἀπολλύειν αὐτὰ ὑπὸ τῶν πολεμίων. τοῦτο γὰρ ἐλλεῖπον, προσυπακούεται συναγαγὼν αὐτά, δότω τοῖς πολίταις. βέλτιον γάρ ἐστιν ὑπὸ τούτων αὐτὰ δαπανηθῆναι. καταδημοβορῆσαι.] δότω αὐτὰ τῷ πλήθει καταναλῶσαι. ἐπαυρέμεν.] ἀπόνασθαι, ἀπολαῦσαι. ξυνὸς ἐνυάλιος.] κοινὴ ἡ τοῦ πολέμου τύχη, καί τε κτανέοντα κατέκτα. ἐλπίζοντα ἀνελεῖν τὸν πλησίον, συμβαίνει πολλάκις ὑπ' ἐκείνου ἀναιρεθῆναι. ἁδινοῦ.] 310 ἐξέχου, οἰκτροῦ. χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου.] ἀμφίβολον πότερον τὰς ἑαυτοῦ ἀνδροφόνους χεῖρας ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπιθεὶς τῷ τοῦ ἑταίρου στήθει, ἢ τὰς τοῦ ἀνδροφόνου Πατρόκλου, ἐπιθεὶς τῷ ἰδίῳ στήθει. βέλτιον δὲ τὸ πρότερον. σκύμνους.] ὀξυτονουμένης μὲν τῆς πρώτης συλλαβῆς, τὸ τοῦ λέοντος ἔκγονον· βαρυνομένης δέ, τὰ τῶν ἄλλων ζώων. ἐλαφηβόλος.] κυνηγός. ἄγκεα.] τοὺς συνδένδρους τόπους τῶν ὀρῶν. ἔκβαλον.] μάτην προηνεγκάμην. Ὀπόεντα.] Ὀπόεντα, πόλις τῆς Λοκρίδος. 320 πέπρωται.] εἵμαρται. ἐρεῦσαι.] ἐρυθρὰν τῷ αἵματι ποιῆσαι. κτεριῶ.] θάψω. ἀποδειροτομήσω.] τοὺς τραχήλους ἀποτεμῶ. καμόμεσθα.] μετὰ κακοπαθείας, καὶ πόνου ἐκτησάμεθα. πιείρας.] πλουσίας, εὐδαίμονας. ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα.] ἐν τῷ πυρὶ θερμᾶναι τὸ ὕγρον.

 βρέτον.]

βρότον.] τὸν ἐκ τῆς μάχης μολυσμόν. λοετροχόον.] ἐν ᾧ τὰ λουτρὰ καὶ καθάρσεις γίγνονται. γάστρην.] χώρημα τὸ πλάτος τοῦ λέβητος. ἄμφεπε.] περιέλαβε, περιεῖχεν. ἀλείφατος.] ἀπὸ ἀλείμματος ἐλαίου. ἐννεώροιο.] ἐνναετοῦς· ὧρος γὰρ ὁ χρόνος. ἑανῷ.] λεπτῷ πέπλῳ, παρὰ τὸ ἐνυσθαι. λιτί.] λιτῷ, καὶ ἀποικίλῳ τῷ ὑφάσματι. ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς.] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν. ἔπρηξας καὶ ἔπειτα.] ἀντὶ τοῦ ἐξετέλεσας δὴ καὶ ἤνυσας ὃ ἐβουλήθης ὦ Ἥρα, ἀναστήσασα τὸν Ἀχιλλέα. καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρί.] προσληπτέον τελέσαι, ἵν' ᾖ· εἰ καὶ μὲν ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ κακὸν κατασκευάσει. ῥάψαι.] μηχανήσασθαι, κατασκευάσαι. κυλλοποδίων.] χωλός. ἑλισσόμενον.] νῦν κακοπαθοῦντα, ἐνεργοῦντα. ἐείκοσι πάντας.] περισσὸν τὸ πάντας, εἴκοσι γάρ. ἐϋσταθέος.] εὐποιήτου, ἑδραίου. χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα.] ἑκάστῳ γὰρ πυθμένι χρυσοῦς κύκλους ὑπέβαλλε. θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] εἰς τὰ τῶν θεῶν κατελεύσονται τεμένη καὶ ἀθροίσματα. τόσσον μὲν ἔχον τέλος.] τὸ μὲν λοιπὸν παντελῶς ἔσχον· ὅ ἐστι τετελείωντο. ἤρτυε.] κατεσκεύαζεν. κόπτε.] κατεσκεύαζεν, ἐχάλκευε. δεσμούς.] ἥλους, καθ' ὃ συμβάλλουσι καὶ συνδεσμοῦσι τὰ ὦτα τοῦ τρίποδος. προμολοῦσα.] προελθοῦσα. λιπαροκρήδεμνος.] ἤτοι λαμπρὰ ἔχουσα περιβόλαια τῇ κεφαλῇ· ἐστὶ δὲ οὖν εὐσταλὴς καὶ κοσμία. ἢ λιπαρά, ἀπὸ τοῦ ἐλαίου. τανύπεπλε.] τεταμένον ἔχουσα τὸν πέπλον, κοσμία. οὔ τι θαμίζεις.] πυκνῶς οὐ παραγίνῃ. θρῆνυς.] ὑποπόδιον.

πρόμολε.]

Πάτροκλον λούσειαν ἄπο βρότον αἱματόεντα.
Οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλόντες·
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
350 Καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε καὶ ἤλειψαν λίπ' ἐλαίῳ·
Ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο,
Ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν,
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάρεϊ λευκῷ.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα
Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
Ἔπρηξας καὶ ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἀνστήσασ' Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· ἦ ῥά νυ σεῖο
Ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοί.
360 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες,
Καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
Ὅς περ θνητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε.
Πῶς δὴ ἔγωγ', ἥ φημι θεάων ἔμμεν ἀρίστη,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις,
Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
370 Ἄφθιτον ἀστερόεντα μεταπρεπέ' ἀθανάτοισι
Χάλκεον, ὅν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο κυλλοποδίων.
Τὸν δ' εὗρ' ἱδρώοντα ἑλισσόμενον περὶ φύσας
Σπεύδοντα, τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν
Ἑστάμεναι περὶ τοῖχον ἐϋσταθέος μεγάροιο.
Χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,
Ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δύσονται ἀγῶνα,
Ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο θαῦμα ἰδέσθαι.
Οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔπω
Δαιδάλεα προσέκειτο· τά ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς,
380 Ὄφρ' ὅγε ταῦτ' ἐπονεῖτο ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
Τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
Καλή, τὴν ὤπυιε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πρόσω ἄγε δῖα θεάων.
Τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
390 Καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.

Κέκλετ

Κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, εἶπέ τε μῦθον·
Ἥφαιστε πρόμολ' ὧδε, Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
Ἦ ῥά νύ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,
Ἥ μ' ἐσάωσ', ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα,
Μητρὸς ἐμῆς ἰότητι κυνώπιδος, ἥ μ' ἐθέλεσκε
Κρύψαι χωλὸν ἐόντα, τότ' ἂν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
10 Εἰ μή μ' Εὐρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
Εὐρυνόμη θυγάτηρ ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
Τῇσι παρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά, 400
Πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε καὶ ὅρμους,
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ, περὶ δὲ ῥόος Ὠκεανοῖο
Ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος, οὐδέ τις ἄλλος
Ἤδεεν οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἴσαν αἵ μ' ἐσάωσαν.
Ἣ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει, τῷ με μάλα χρεὼ
20 Πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίνειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθες ξεινήϊα καλά,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι, ὅπλα τε πάντα.
Ἦ καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο, πέλωρ αἴητον ἀνέστη 410
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
Φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός, ὅπλα τε πάντα
Λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῖτο.
30 Σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα, καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ
Αὐχένα τε στιβαρόν, καὶ στήθεα λαχνήεντα.
Δῦ δὲ χιτῶν', ἕλε δὲ σκῆπτρον παχύ, βῆ δὲ θύραζε
Χωλεύων, ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι
Χρύσειαι ζωῇσι, νεήνισιν εἰοικυῖαι.
Τῇς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, ἐν δὲ καὶ αὐδή,
Καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασιν, 420
Αἳ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον, αὐτὰρ ὁ ἔρρων
Πλησίον ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἷζε φαεινοῦ,
40 Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε Θέτι τανύπεπλε ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε φίλη τε, πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις,
Αὔδα ὅ τι φρονέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
Ἥφαιστ', ἦ ἄρα δή τις, ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Τόσσα δ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρά, 430
Ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
50 Ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν
Αἰακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνήν,
Πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα. ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
Κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος. ἄλλα δέ μοι νῦν
Υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι, τετραφέμεν τε

πρόμολε.] πρόελθε. ὧδε.] οὕτως ὡς ἔχεις. δεινή.] νῦν ἡ θαυμαστή. ἀψορρόου.] εἰς τοὐπίσω ῥέοντος, ὑποχωροῦντος, ἢ τοῦ ταχέως ῥέοντος καθ' ὃ περιέχει τὴν γῆν. τῇσι παρά.] παρ' αἷς. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. πόρπας.] εἰς ἃς χλανίδας καταβάλλουσι, περόνας δηλαδή. γναμπτὰς ἕλικας.] ἐπικαμπεῖς. λέγει δὲ τὰ ψέλλια καλούμενα. κάλυκας.] σωληνίσκους. λέγει δὲ τὰς λεγομένας σύριγγας, αἳ περιλαμβάνουσι τοὺς πλοκάμους, ἢ εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. ὅρμους.] περιτραχήλια. μορμύρων.] φοβερῶς ἤχων, καὶ οἱονεὶ ἀναζέων. ἴσαν.] παρεγίνοντο. ζωάγρια.] τὰ τῆς ζωῆς χαριστήρια. ἀκμοθέτοιο.] τόπου ᾧ ἁρμόζεται ὁ ἄκμων τοῦ κορμοῦ. πέλωρ.] μέγιστον. αἴητον.] μέγα. πέλωρ αἴητον, πέλωρ μέγιστον. αἴητον δὲ τὸ μέγα. ἢ πελώριος ὁ μετέωρος. ἀπὸ μεταφορᾶς δὲ τὸ αἴητον ἀπὸ τοῦ ἀετ. κατὰ γὰρ τὴν πτῆσιν οἱ ἀετοὶ πολύ τι ἑαυτοὺς βαστάζουσι. καλῶς οὖν ὑφ' ἓν μέρος ἀναγνόντες πελωραίητον ἀποδιδοῦσι. τὸ μέγα, ἀπὸ τοῦ μεγέθους. ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.] αἱ δὲ ἀσθενεῖς καὶ λεπταὶ αὐτοῦ κνῆμαι ὑπερεκινοῦντο μετὰ κακοπαθείας. ὅπλα.] νῦν τὰ χαλκευτικὰ ὄργανα. λάρνακα.] κιβωτόν. τοῖς ἐπονεῖτο.] οἷς εἰργάζετο, καὶ ἐνήργει. λαχνήεντα.] τετριχωμένα. σκῆπτρον.] τὴν βακτηρίαν. ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο.] συνεξώρμων δὲ αὐτῷ. νεήνισι.] νεανίαις. ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασι.] παρὰ δὲ τῶν θεῶν τὰ ἔργα εἰσὶ δεδιδαγμένα. ὕπαιθα.] εἰς τοὔμπροσθεν. ἐποίπνυον.] ἐνήργουν. ἔρρων.] κυρίως μὲν μετὰ κακοπαθείας καὶ φθορᾶς παραγενόμενος. νῦν δὲ μόλις, διὰ τὴν χωλότητα. ἀνέσχετο.] ὑπέμεινεν, ἀνεδέξατο. ἀρημένος.] παρειμένος, βεβλαμμένος. ἄλλα δέ μοι νῦν.] ἀπὸ κοινοῦ προσληπτέον τὸ ἔδωκε κακά.

γουνῷ ἀλωῆς.] τῷ γονίμῳ τόπῳ τῆς γῆς. ἔξελον.] ἐξαίρετον ἔδωκαν. ἀχέων.] λυπούμενος. ἔφθιεν.] ἀντὶ τοῦ, ἔτηκεν. ἐείλεον.] συνέλαυν, συνέκλειον. ὃ γὰρ ἦν οἱ.] ὅπως γὰρ ἦν αὐτῷ. Τρωσὶ δαμείς.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Τρώων ἀναιρεθείς. χοάνοισι.] χώνοις πηλίνοις, ἐν οἷς χωνεύεται τὰ μέταλλα. εὔπρηστον.] εὐφύσητον. ἀϋτμήν.] πνοήν. ἐξανιεῖσαι.] ἀφιεῖσαι. παρέμμεναι.] παρεῖναι. ἄνοιτο.] ἀνύοιτο, τελειοῖτο. ἀτειρέα.] ἀκαταπόνητον. ῥαιστῆρα.] σφῦραν σιδηρᾶν. παρὰ τὸ ῥαίζειν. γέντο.] ἔλαβε. πυράγρην.] τὸν χαλκευτικὸν καρκίνον, τὸν ὀξύλαβον. παρὰ τὸ τὰ ἐν τῷ πυρὶ ἀγρεύειν. πάντοσε δαιδάλλων.] εἰς πᾶν μέρος δαίδαλα ἐνθείς, ὅ ἐστι ποικίλλων αὐτό. ἄντυγα.] τὸν ἔξωθεν τῆς ἀσπίδος κύκλον. τρίπλακα.] τριπλῶ, τρίπτυχον. πτύχες.] πτύχες γὰρ τὰ ἐλάσματα τῆς ἀσπίδος. ἰδυίῃσιν.] ἐμπείροις.

Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὡς γουνῷ ἀλωῆς,
Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον, τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις,
Οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω.
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Κούρην, ἣν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἤτοι ὃ τῆς ἀχέων φρένας ἔφθιεν. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Τρῶες ἐπὶ πρύμνῃσιν ἐείλεον, οὐδὲ θύραζε
Εἴων ἐξιέναι, τὸν δ' ἐλίσσοντο γέροντες
Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
Ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠναίνετο λοιγὸν ἀμῦναι.
Αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσε,
Πέμπε δέ μιν πόλεμόν δε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσε.
Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
Καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
Πολλὰ κακὰ ῥέξαντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Υἱεῖ ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
Καὶ καλὰς κνημῖδας ἐπισφυρίοις ἀραρυίας,
Καὶ θώρηχ', ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος
Τρωσὶ δαμείς, ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Αἲ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
Νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνει.
Ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἷά τις αὖτε
Ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται, ὅς κεν ἴδηται.
Ὣς εἰπὼν, τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας.
Τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι.
Φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων,
Παντοίην εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι,
Ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ὅππως Ἥφαιστός γ' ἐθέλοι, καὶ ἔργον ἄνοιτο.
Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,
Καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον. αὐτὰρ ἔπειτα
Θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα. γέντο δὲ χειρὶ
Ῥαιστῆρα κρατερόν. ἑτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.
Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν
Τρίπλακα μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
Πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.

Ἐν μὲν

ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ᾽ ἐν δ᾽ οὐρανόν.] κατεσκεύασε δὲ τῇ ἀσπίδι, οὐρανὸν καὶ γῆν. ἀκάμαντα.] τὸν ἀκαταπόνητον, καὶ ἄκοπον. σελήνην τε πλήθουσαν.] τὴν οἷον πεπληρωμένην, καὶ ἐγκύμονα τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. λέγει δὲ τὴν πανσέληνον. εἴρηται δὲ σελήνη οἱονεὶ σέλας νέον. τείρεα.] τὰ ἄστρα. παρὰ τὸ στρατῷ δεῖν, καὶ σημειῶδη ταῦτα εἶναι. τά τ᾽ οὐρανὸς ἐστεφάνωται.] οἷς κεκόσμηται ὁ οὐρανός. Πληϊάδας.] ἑπτὰ ἀστέρες εἰσὶ κείμεναι ἐπεὶ τὴν πλευρὰν τοῦ Ταύρου. ὁ γὰρ Ταῦρος σῶος οὐκ ἀνιστόρητος, ἀλλ᾽ ἕως τῶν ἰσχίων. αὗται δέ εἰσιν Ἄτλαντος, καὶ Πληϊόνης θυγατέρες. ὧν τὰ ὀνόματα, Μαῖα, Ταϋγέτη, Κελαινώ, Μερόπη, Ἠλέκτρα, Στερόπη, Ἀλκυόνη. Ἄτλας εἷς τῶν γιγάντων, μιγεὶς Πληϊόνῃ τῇ Ὠκεανοῦ ἔσχε θυγατέρας ἑπτά, αἳ τὴν παρθενίαν ἀγαπήσασαι, συνεκυνήγουν τῇ Ἀρτέμιδι. θεασάμενος δὲ Ὠρίων, ἠράσθη καὶ ἐδίωκεν αὐτὰς μιγῆναι βουλόμενος. αἱ δὲ περικατάληπτοι γιγνόμεναι, θεοῖς ηὔξαντο μεταλαβεῖν τὴν φύσιν. Ζεὺς δὲ ἐλεήσας αὐτὰς Πελειάδας ἐποίησε, καὶ δι᾽ αὐτῶν ἄστρων κατηστέρισεν. ὠνομάσθησαν δὲ Πληϊάδες ἀπὸ Πληϊόνης τῆς μητρὸς αὐτῶν. φασὶ δὲ Ἠλέκτραν οὐ βουλομένην τὴν Ἰλίου πόρθησιν θεάσασθαι, * τὸ κτίσμα εἶναι τῶν ἀπογόνων, καταλιπεῖν τὸν τόπον ἔνθα κατηστέριστο, διόπερ οὔσας πρότερον ἑπτά, γενέσθαι ἕξ. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς. Ὑάδας.] τοὺς ὧδε τῶν κεράτων τοῦ Ταύρου ἑπτὰ ἀστέρας κειμένους. καλοῦνται δὲ Ὑάδες, ἤτοι διὰ τὴν πρὸς τὸ υ, στοιχεῖον ὁμοιότητα, ἢ ἐπειδὴ αἴτιοι ὄμβρων, καὶ ὑετῶν καθίστανται. Ζεὺς ἐκ τοῦ μηροῦ γεννηθέντα Διόνυσον, ταῖς Δωδωνίσι νύμφαις τρέφειν ἔδωκεν, Ἀμβροσίᾳ, Κορωνίδι, Εὐδώρῃ, Διώνῃ, Αἰσύλῃ, Πολυξοῖ· αὗται θρέψασαι τὸν Διόνυσον, περιήεσαν σὺν αὐτῷ, τὴν εὑρεθεῖσαν ἄμπελον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις χαριζόμεναι. Λυκοῦργος δὲ μέχρι τῆς θαλάσσης συνεδίωξε τὸν Διόνυσον. ἐκείνας δὲ ἐλεήσας ὁ Ζεὺς κατηστέρισεν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Πληϊάδας θ᾽ Ὑάδας τε.] τὰς μὲν κατηστερισμένας ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ ταύρου Ὑάδας φασὶν εἰρῆσθαι. τὰς δὲ ὧδε τῆς ἡμιτόμου πλευρᾶς, Πλειάδας καλεῖσθαι. Ἄτλαντι γὰρ τοῦ Ἰαπετοῦ, καὶ Αἴθρᾳ τῇ Ὠκεανοῦ, καθά φησι Τίμαιος, θυγατέρες δώδεκα, καὶ υἱὸς Ὕας. τοῦτον ἐν Λιβύῃ κυνηγοῦντα, ὄφις κτείνει. καὶ αἱ μὲν πέντε τὸν ἀδελφὸν θρηνοῦσαι ἀπόλλυνται. τὰς δὲ λοιπὰς δι᾽ οἶκτον καταστερίσας Ζεὺς, Ὑάδας ἐπωνόμασεν, ἐπωνύμως τοῦ ἀδελφοῦ. αἱ δὲ πλέους ἑπτά, βραδέως μὲν πλὴν ἀποθανοῦσαι, Πληϊάδες εἴρηνται. Φερεκύδης δὲ καθάπερ εἴρηται, τὰς Ὑάδας Δωδωνίδας νύμφας φησὶ εἶναι, καὶ Διονύσου τροφούς. ἃς παρακαταθέσθαι τὸν Διόνυσον Ἰνοῖ διὰ τὸν τῆς Ἥρας φόβον. καθ᾽ ὃν καιρὸν καὶ αὐτὰς Λυκοῦργος ἐδίωξε. τῶν δὲ Πληϊάδων οὐσῶν ἑπτά, πάνυ ἀμαυρὸς ὁ ἕβδομος ἀστήρ. ὡς μὲν Ἄρατος ἐν τῷ πρὸς Θεόπροπον ἐπικηδείῳ φησί. Τρῴας περιοιμένης τὴν Δαρδάνου μητέρα Ἠλέκτραν μίαν οὖσαν τῶν Πληϊάδων, φυγεῖν τε τὴν τῶν ἀδελφῶν συνοδίαν, καὶ τὰς κόμας λύσασαν. ἐνίοτε κομήτην ἀστέρα φαίνεσθαι. φησὶ δὲ καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀτλαντιδῶν, τὰς μὲν ἕξ θεοῖς συνελθεῖν, Ταϋγέτην Διΐ, ὧν γενέσθαι Λακεδαίμονα. Μαῖαν Διΐ, ἀφ᾽ ὧν Ἑρμῆς. Ἠλέκτραν Διΐ, ὧν Δάρδανος. Ἀλκυόνην Ποσειδῶνι, ὧν Ὑριεύς. Στερόπην Ἄρει, ὧν Οἰνόμαος. Κελαινὼ Ποσειδῶνι, καὶ αὐτὴν συγγενέσθαι, ὧν Λύκος. Μερόπην δὲ Σισύφῳ θνητῷ ὄντι, ὧν Γλαῦκος, ἣν καὶ ἀμαυρὰν εἶναι. Ὑάδας δὲ εἰρῆσθαι, ἤτοι παρὰ τὸ σχῆμα τῆς τῶν ἀστέρων θέσεως. τὸ γὰρ υ στοιχείῳ παραπλήσιόν ἐστιν, ἢ ἐπεὶ ἀνατελλουσῶν αὐτῶν καὶ δυνουσῶν ὕει ὁ Ζεύς. αἱ δὲ Πληϊάδες, ἤτοι ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληϊόνης. ἢ ὅτι πλείους ὁμοῦ κατὰ μίαν συναγωγήν εἰσι. βοτρυδὸν γοῦν αὐτὰς λέγουσιν, ἢ ὅτι πλείους μὲν εἶναι δοκοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῆς ἀληθείας ἐλάττους εἰσίν. ἢ πλησιάδας· πλησίον γὰρ κεῖνται. ἢ ὅτι πλέους δι᾽ αὐτὰς αἱ τῶν ὡρῶν ἐπισημασίαι, ἢ ὅτι πλειὼν, ὅ ἐστιν ἐνιαυτοῦ σημαντικοί. χειμῶνα γὰρ καὶ θέρος διορίζουσι καθότι ἐπιφέρονται, καὶ διὰ μόνων αὐτῶν σημειοῦνται τὰς ἑῴας ἐπιτολὰς πρὸς θέρος. καὶ τὰς ἑσπερίους πρὸς ἄροτον. ὡς Ἡσίοδος, Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων, ἄρχεσθ᾽ ἀμητοῦ, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων. τὰς δὲ Ἄτλαντος ἀτυχίας κλαιούσας αὐτὰς, κατηστερίσθαι φησὶν Αἰσχύλος. Πληϊάδων δὲ ἀνατολὴ ἑῴα ἡλίου ὄντος ἐν διδύμοις. δύσις δὲ ἑῴα κατὰ τὴν διάμετρον ἡλίου ὄντος ἐν Σκορπίῳ. Ταύρου δὲ ὄντος κατὰ τὸ ἐκεῖνος ἑκατέρωθεν, ἐπίφασις γίγνεται. καὶ γὰρ τὸν προανατέλλοντα κριὸν ἐπὶ πέντε ἡμέρας προκαταλάμπει κατὰ περιγὰς ἐγγὺς ὢν αὐτοῦ, καὶ τοὺς προανατέλλοντας διδύμους ἐπ᾽ ἄλλας ἡμέρας πέντε, ὥσπερ τι καιόμενον πῦρ θερμῆς ἀπόρροιαν, ἔχει βραχεῖαν καὶ πρὸς τοὺς ἑκατέρωθεν. διὰ τοῦτο καὶ Ἡσίοδος ἔφη· αἳ δή τοι νύκτας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα κεκρύφαται, διότι καταυγάζονται. τότε σθένος Ὠρίωνος.] περιφραστικῶς τὸν Ὠρίωνα. ὁ δὲ Ὠρίων ἐστὶν ἄστρον μέγιστον ἐν τῷ οὐρανῷ κατηστερισμένον οὕτως. Ὑριεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀλκυόνης μιᾶς τῶν Ἄτλαντος θυγατέρων, ᾤκει μὲν ἐν Ταναγρᾷ τῆς Βοιωτίας. φιλοξενώτατος δὲ ὢν ὑπεδέξατο ποτὲ καὶ θεούς. Ζεὺς δὲ καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἑρμῆς ἐπιξενωθέντες αὐτῷ, καὶ τὴν φιλοφροσύνην ἀποδεξάμενοι, παρῄνεσαν αἰτεῖν ὅτι ἂν βούλοιτο. ὁ δὲ ἄτεκνος ὢν, ᾐτήσατο παῖδα. λαβόντες οὖν οἱ θεοὶ τὴν τοῦ ἱερουργηθέντος αὐτοῖς βοὸς βύρσαν, ἀπεσπέρμηναν εἰς αὐτὴν καὶ ἐκέλευσαν κρύψαι κατὰ γῆν, καὶ μετὰ δέκα μῆνας ἀνελέσθαι, ὧν διελθόντων ἐγένετο ὁ Οὐρίων, οὕτως ὀνομασθεὶς διὰ τὸ οὐρῆσαι ὥσπερ τοὺς θεούς, ἔπειτα κατ᾽ εὐφημισμὸν, Ὠρίων. συγκυνηγῶν δὲ οὗτος Ἀρτέμιδι, ἐπεχείρησεν αὐτὴν βιάσασθαι. ὀργισθεῖσα δὲ ἡ θεὸς, ἀνέδωκεν ἐκ τῆς γῆς σκορπίον, ὃς αὐτὸν πλήξας κατὰ τὸν ἀστράγαλον, ἀπέκτεινε. Ζεὺς δὲ συμπαθήσας κατηστέρισεν αὐτόν. διὸ τοῦ Σκορπίου ἀνατέλλοντος, Ὠρίων δύνει. ἡ ἱστορία παρ᾽ Εὐφορίωνι. Ἄρκτον θ᾽ ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν.] Ἄρκτοι δύο δείκνυνται ἐν τῷ βορείῳ κλίματι. αὕτη τε ἡ μεγάλη ἡ καλουμένη, καὶ ἅμαξα

Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ᾽ ἐν δ᾽ οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν,
Ἠέλιόν τ᾽ ἀκάμαντα, σελήνην τε πλήθουσαν.
Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τά τ᾽ οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληϊάδας θ᾽ Ὑάδας τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος.
Ἄρκτον θ᾽ ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν.
Ἥ τ᾽ αὐτοῦ

* διά τὸ

ἅμαξα διὰ τὸ εἰς ἁμάξης τύπον κατηστερίσθαι. καὶ ἐγγὺς ἐκείνης ἡ μικρὰ ἡ Κυνόσουρα καλουμένη διὰ τὸ ὡς κυνὸς ἔχειν ἀνακεκλασμένην τὴν οὐράν. ἧς Ὅμηρος οὐ μέμνηται, ὡς ὕστερον εὑρεθείσης ὑπὸ Θαλοῦ τοῦ Μιλησίου ἑνὸς τῶν ἑπτὰ σοφῶν. Ζεὺς Καλλιστοῦς τῆς Λυκάονος ἐρασθεὶς, ἐμίσγετο αὐτῇ λανθάνων Ἥραν. ἐπιγνοῦσα δὲ ἡ θεὸς μετέβαλεν αὐτὴν εἰς ἄρκτον, καὶ ὡς θηρίον Ἀρτέμιδι προσέταξε τοξεῦσαι. Ζεὺς δὲ εἰς οὐρανὸν αὐτὴν ἀναγαγὼν, πρώτην κατηστέρισεν. ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ. ἥτ' αὐτοῦ στρέφεται.] ἥτις περὶ τὸν ἀρκτικὸν καὶ ἀειφανῆ καλούμενον κύκλον, ἤτοι πόλον στρέφεται, καὶ ἐπιτηρεῖ τὸν Ὠρίωνα, νεύουσα εἰς αὐτὸν ὡς κυνηγέτην. βλέπει γὰρ ἡ μεγάλη ἄρκτος πρὸς τὸ τοῦ Ὠρίωνος ἄστρον. ἥτ' αὐτοῦ στρέφεται.] ἀντὶ τοῦ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς μὴ καταδυομένη. οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο.] ἀντὶ τοῦ μόνη οὐ δύει εἰς τὸν ὠκεανόν. αἱ γὰρ ἄρκτοι οὐ δύουσιν, οὖσαι ἐν τῷ ἀεὶ φανερῷ. αἵ εἰσιν ἀμφότεραι τοῦ ἀπ' αὐτῶν καλουμένου πόλου ἀρκτικοῦ. μόνη οὖν δηλονότι τῶν κατηστερισμένων ἄμοιρός ἐστι τῶν ὠκεανοῦ ῥείθρων, καὶ οὐ καταδύεται. ἔπεί τοι καὶ ἄλλα τινά ἐστιν ἀειφανῆ, ὅσα ὁ ἀρκτικὸς ἀποτέμνεται κύκλος. ἔστι δὲ ἥτε Κυνόσουρα καλουμένη ἄρκτος. καὶ ὁ δι' ἀμφοτέρων τῶν ἄρκτων δράκων, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ Βοώτου, μέρη τε τοῦ Κηφέως τὰ ἀπὸ ἰξύος μέχρι ποδῶν. ἄμορος.] ἀμέτοχος, ἄμοιρος. λοετρῶν ὠκεανοῖο.] ἀντὶ τοῦ δύσεως. εἰλαπίναι τε.] θυσίαι, ἑορταί. τίνες εἰσὶν αἱ δύο πόλεις, ἅς φησιν ἐν τῇ ἀσπιδοποιΐᾳ, ἐν δὲ δύο ποίησε πόλεις. Ἀγαλλίας ὁ Κερκυραῖος, ὁ Ἀριστοφάνους γνώριμος εἶπε τὰς δύο πόλεις εἶναι Ἀθήνας καὶ Ἐλευσῖνα κατασκευάζων οὕτως, τὴν μὲν προτέραν, ἐπεὶ κατὰ γένεσιν τοῦ κόσμου πρώτη πόλις Ἀθῆναι. μετὰ δὲ τὴν φύσιν τῶν στοιχείων ὁ θεὸς τὴν πόλιν τεχνοποιεῖ. ἐπιφέρει δὲ γάμους καὶ ὑμεναίους. ἐν γὰρ Ἀθήναις ταῦτα πρῶτον ἤχθη. αὐλοὺς τε ἐν τοῖς γάμοις εὗρεν Ἀθηνᾶ. δίκας τε ἐν τῇ πόλει. παρὰ γὰρ Ἀθηναίοις πρῶτον ἐγένετο δικαστήριον ἐπὶ Ἁλιρροθίῳ τῷ Ποσειδῶνος. οἱ δὲ δικασταὶ Ἀθήνησι μισθὸν λαμβάνουσι, καὶ διὰ τοῦτο λέγει κεῖσθαι ἐν τῷ μέσῳ χρυσοῦ δύο τάλαντα. τὴν δευτέραν πόλιν οὖσαν Ἐλευσῖνα. πόλεμον δὲ Ἀθηναῖοι ἔσχον πρὸς Ἐλευσινίους. ὃν ἐπολέμησεν Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος. βοηθοὶ δὲ αὐτοῖς εἰσὶν Ἄρης τε καὶ Ἀθηνᾶ. ὁ μὲν Χάριτας ἀποδιδοὺς, ὅτι ἀπελύθη κριθεὶς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. ἡ δὲ ὅτι τῆς πόλεως ὡς οἰκείας ἐκήδετο. καὶ τὰ ἐπαγόμενα δὲ ἴδια Ἐλευσῖνος, εὐρεῖα ἡ πόλις. ἐπείπερ Ἐλευσῖνι πρῶτον καρποὺς Δημήτηρ ἔδωκεν. ἡ δὲ σταφυλὴ ἡ κατὰ μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν, ἐπὶ Ἰκαρίου καὶ Διονύσου πορεία. ὁ δὲ ποικιλλόμενος χορὸς, Ἀριάδνης καὶ Θησέως ἔχει πράξεις. ἴδιος δὲ καὶ ὁ τεχνίτης τῶν Ἀθηνῶν Ἥφαιστος. Ἐριχθονίῳ γοῦν τῷ υἱῷ χαριζόμενος βασιλεύοντι Ἀθηνῶν τὴν τοιαύτην κατασκευὴν παρήγαγε. τῷ δὲ ἱερῷ κύκλῳ τὸν Ἄρειον πάγον ἑρμηνεύει, οἵ τε δικασταὶ Ἀθηναῖοι. διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν μόνος ὁ ὠκεανὸς ποταμὸς οὐ πάρεστι τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν. ῥητέον ὅτι ἐπεὶ συνεκτικὸν ἔχει τὸ τοῦ κόσμου ῥεῦμα, κατὰ τὸ, ὠκεανὸς ᾧ πᾶσα περίρρυτος ἐνδέδεται χθών. νύμφας.] νῦν τὰς γαμουμένας. δαΐδων ὑπολαμπομενάων.] ἀντὶ τοῦ μετὰ λαμπάδων. ἠγίνεον.] ἦγον. πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει.] ἐξήπτο, διεγήγερτο πολλὴ γαμήλιος ᾠδή. τὸν δὲ ὑμέναιον ἐτυμολογοῦσιν, οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ ναίειν ὁμοῦ τὸν νυμφίον, καὶ τὴν νύμφην. ἄλλοι δὲ φυσικῶς, ἐπεὶ ὑμήν ἐστιν ὁ ῥηγνύμενος ἐν τῇ τῶν παρθένων διακορήσει. οἱ δὲ ὅτι Ὑμέναιός τις Ἀργεῖος παραπλέων τὰς Ἀθήνας, κατέλαβεν Ἀττικὰς παρθένους ἁρπαζομένας ὑπὸ Πελασγῶν τινῶν, αἷς ἐπιφανεὶς αἴτιος ἐγένετο τοῦ μὴ βιασθῆναι, ἀποδιώξας τοὺς Πελασγούς. διὰ γοῦν τοῦτο νομίμως γαμούμεναι, ὥσπερ προσκαλούμεναι αὐτὸν, ὕμνους τινὰς ἔλεγον εἰς αὐτὸν ὃν ἐκάλουν Ὑμέναιον. ἐδίνεον.] ἀνεστρέφοντο, ἐκινοῦντο. ἔνθα δὲ νεῖκος ὀρώρει.] ἐφιλονείκουν, ἠμφισβήτουν. δικαστήριον εἰσάγει δύο τινῶν ἀνδρῶν. ὧν ὁ μὲν ἐγκαλούμενος, ἀποδεδωκέναι λύτρα ὑπὲρ τοῦ πεφονευμένου φησί. ὁ δὲ ἐγκαλῶν, ἔλεγε μὴ εἰληφέναι. δύο δὲ τάλαντα χρυσοῦ κατέθεντο. ὥστε τὸν ἀποδείξαντα τὸ ἀληθὲς λαβεῖν ἀμφότερα. ποινὴν οὖν λέγει τὰ καλούμενα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὑποφόνια. ἃ ἐδίδοσαν τοῖς οἰκείοις τῶν ἀνῃρημένων οἱ ἀνελόντες. λέγεται δὲ κοινῶς πᾶσα ἀντέκτισις ποινή. εὔχετο.] νῦν διωρίζετο. δήμῳ πιφαύσκων.] τῷ κοινῷ ἐπὶ παντὶ δεικνὺς καὶ ἐμφανίζων. ἀναίνετο.] ἀπηρνεῖτο. ἱέσθην.] προεθυμοῦντο, ἐβούλοντο, ἔσπευδον. ἵστορι.] μάρτυρι, ἢ κριτῇ. ἀμφότεροι δὲ ἐβούλοντο ἐπὶ μάρτυρι δικάσασθαι, τουτέστι παρέχοντες μάρτυρας. ὁ μὲν εἰς τὸ δεδωκέναι, ὁ δὲ τοῦ μὴ εἰληφέναι τὰ ὑποφόνια. πεῖραρ.] πέρας. ἐπήπυον.] ἐνήργουν. τὸ δὲ πλῆθος εἰς τοὺς δικάζοντας διῃρημένως ἐβόα. ἀμφὶς ἀρωγοί.] χωρὶς ἑκατέρῳ οἱ ἴδιοι βοηθοί.

Ἥτ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει.
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο. 10
Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων
Καλάς, ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν, εἰλαπίναι τε.
Νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὑπολαμπομενάων
Ἠγίνεον ἀνὰ ἄστυ, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει.
Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον. αἱ δὲ γυναῖκες
Ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστη.
Λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι, ἔνθα δὲ νεῖκος 20
Ὠρώρει, δύω δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς
Ἀνδρὸς ἀποφθιμένου, ὁ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι,
Δήμῳ πιφαύσκων, ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι.
Ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἵστορι πεῖραρ ἑλέσθαι.
Λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον ἀμφὶς ἀρωγοί.
Κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον, οἱ δὲ γέροντες

Εἵατ'

ἱερῷ

ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ.] τῷ μεγίστῳ δικαστηρίῳ, ὅθι τὸ δίκαιον ἀποδιδοῦσιν ἑκάστῳ ἐν ἀφιδρωμένῳ. γέροντες.] οἱ δικασταὶ δηλονότι. ἠεροφώνων.] μεγαλοφώνων, ἢ τῶν τὸν ἀέρα πληττόντων τῇ φωνῇ. φωνὴ γάρ ἐστι, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν, ἀὴρ πεπληγμένος. τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον.] ἀντὶ τοῦ σὺν οἷς σκήπτροις ἐπὶ δημηγορεῖν ὥρμων. ἔνιοι δὲ ἤϊσσον, κατεσίγαζον. ἢ ὅτι ἀεὶ συνδιετίθεντο τοῖς λόγοις. ἀμοιβηδὶς δ' ἐδίκαζον.] ἐν μέρει δὲ ἀκούοντες ἐδίκαζον. ὅ ἐστι κατὰ ἐναλλαγὴν ἀποφαίνων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἕκαστος. ἰθύντατα.] δικαιότατα, ὀρθότατα. τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύω στρατοὶ εἵατο λαῶν.] ἓν στράτευμα νοητέον εἰς δύο διῃρημένον. πολιορκία γὰρ ἦν, καὶ οὐ πεδιὰς ἡ μάχη. δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.] σημειωτέον, ὅτι οἱ ἐπιστρατεύσαντες πόλει τινί, καὶ μετὰ σπονδῶν ἀπαλλασσόμενοι, ἐλάμβανον παρὰ τῶν πολεμουμένων τὸ ἥμισυ τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων. ἐπήρατον.] ἐπέραστον, καλόν. ἔεργει.] φυλάττει, ἐπέχει. λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.] εἰς ἐνέδραν παρεσκευάζοντο. τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα ῥύατ' ἐφεσταότες μετὰ δ' ἀνέρες.] εἰς τὸ ῥύατο στικτέον. τὸ δὲ ἐφεσταότες, τὸ ἀνέρες συντακτέον. ἕσθην.] περιβεβλημένοι ἦσαν, ὅτε δὲ ἐκάθευδον. ἀμφὶς ἀριζήλω.] χωρὶς ἑκάτεροι διάδηλοι. λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.] οἱ δὲ ὄχλοι ἐλάττονες καὶ μικρότεροι ἦσαν. εἶκε λοχῆσαι.] ἐνεχώρει, ὥστε ἐνεδρεῦσαι. ἀρδμός.] ποτισμός. ἀρμὸς δὲ ἡ φιλία. βοτοῖσι.] βοσκήμασιν. εἰλυμένοι.] περιβεβλημένοι, κεκαλυμμένοι. οὔτι προνόησαν.] οὐ προεσκόπησαν. τάμνοντ' ἀμφί.] περιέταμνον, περιῄρουν, ἀπεχώριζον. πώεα.] τὰ ποίμνια. μηλοβοτῆρας.] βοσκήτορας, νομέας. ἱράων προπάροιθε.] πρὸ τῶν ἀγορῶν, ὅ ἐστιν ἐκκλησιῶν. ἀπὸ τοῦ εἴρειν ἐν αὐταῖς καὶ λέγειν. ὅθεν ὁ Ἶρος. ἀερσιπόδων.] αἰρόντων εἰς ὕψος τοὺς πόδας ἐν τῇ πορείᾳ. μετεκίαθον.] μετήρχοντο. ὁμίλεον.] ἀνεστρέφοντο. νεούτατον.] νεωστὶ τετρωμένον. ἄουτον.] ἄτρωτον. δαφοινεόν.] ἤτοι φοινικοῦ χρώματος πεποιημένον, ἢ αἵματι διάβροχον, πεφοινιγμένον. ὡμίλευν.] ἀντὶ τοῦ παρετάσσοντο, συνανεστρέφοντο. ἔρυον.] εἷλκον. νειόν.] τὴν λεγομένην νεαλόν. ὅ ἐστι νεωστὶ ἠροτριασμένην, ἁπαλήν, καὶ διακεχυμένην. ὡς γὰρ νέα φαίνεται, ἡ τοιαύτη γῆ. πίειραν.] λιπαρόγειον χωρίον. τρίπολον.] τρὶς ἐστραμμένην, καὶ ἠροτριασμένην. δινεύοντες.] στρέφοντες τὴν ἄνω κάτω. ἐλάστρεον.] ἤλαυνον.

Εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ.
Σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων,
Τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον, ἀμοιβηδὶς ἐδίκαζον.
Κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοῖο τάλαντα,
10 Τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴπῃ.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύω στρατοὶ εἵατο λαῶν, (510)
Τεύχεσι λαμπόμενοι, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Ἠὲ διαπραθέειν, ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι
Κτῆσιν, ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔεργε.
Οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
Ῥύατ' ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας.
Οἱ δ' ἴσαν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
20 Ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην,
Καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν, ὥστε θεώ περ
Ἀμφὶς ἀριζήλω, λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι, (520)
Ἐν ποταμῷ, ὅθι δ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν.
Ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ' εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ,
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύο σκοποὶ εἵατο λαῶν,
Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
30 Οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες,
Τερπόμενοι σύριγξι, δόλον δ' οὔτι προνόησαν.
Οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ' ἔπειτα,
Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
Ἀργεννῶν οἰῶν, κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν, (530)
Ἱράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων,
Βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον, αἶψα δ' ἵκοντο,
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
40 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν,
Ἐν δ' Ἔρις ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ' ὀλοὴ Κήρ,
Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
Ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν
Εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν.
Ὡμίλευν δ' ὥστε ζωοὶ βροτοί, ἠδ' ἐμάχοντο,
Νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνειῶτας. (540)
50 Ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακὴν πίειραν ἄρουραν,
Εὐρεῖαν τρίπολον, πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
Ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.

τέλσον.]

τέλσον.] τέλος, πέρας. ἐπιών.] ἐπερχόμενος. ὄγμους.] τὰς ἐπ' εὐθείας τοῦ ἔργου ἀξόλους φησί, τὰς αὔλακας. μελαίνετο.] βαθεῖα ἐγίγνετο. ἀρηρομένῃ.] ἠροτριασμένῃ. τέμενος.] χωρίον, εἰς τιμὴν ἀπεξαιρημένον τινί. ἔριθοι.] κυρίως μὲν ἐριουργοί. καταχρηστικῶς δὲ καὶ οἱ μισθοῦ ἐργαζόμενοι. ἤμων.] ἐθέριζον. δράγματα.] τὰ τῶν χειρῶν πληρώματα. ἐπήτριμα.] ἐπάλληλα, πυκνά. ἔραζε.] ἐπὶ γῆς. ἀμαλλοδετῆρες.] οἱ τὰ δράγματα συνδεσμοῦντες, ὅ ἐστι τὰς αὐλὰς τῶν ἀσταχύων. ἐλλεδανοῖσι.] τοῖς δεσμοῖς. δέοντο.] ἐδεσμοῦντο. δραγμεύοντες.] δράγματα ἤτοι δεσμὸν συνάγοντες. ἀγκαλίδεσιν.] ἀγκάλαις. ἀσπερχές.] ἀδιαλείπτως. βασιλεύς.] νῦν ὁ τοῦ χωρίου δεσπότης. γηθόσυνος κῆρ.] χαίρων τῇ ψυχῇ. πένοντο.] ἐνήργουν. ἄμφεπον.] περὶ αὐτὸν εἵποντο, ἠσχολοῦντο. πάλυνον.] ἐνέμισγον, ἔμασσον. βρίθουσαν.] βαρυνομένην τῷ καρπῷ. ἑστήκει δὲ κάμαξι.] πᾶσα δὲ ἐπεχαράκωτο ἡ ἄμπελος. κάμαξιν οὖν στύλοις, οἷς ἐστι ξύλα ὀρθὰ παραπεπηγότα ταῖς ἀμπέλοις. κάπετον.] κοῖλον ὄρυγμα, τάφρον. ἕρκος.] τειχίον. ἔλασσεν.] ἐποίησεν εἰς μῆκος. ἀταρπιτός.] ἀταρπός, ὁδός. νίσοντο.] ἐπορεύοντο. φορῆες.] οἱ τὸν καρπὸν τῶν σταφυλῶν παραφέροντες. παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες.] τρυφερά, νήπια, πρᾶα. κατ' ἐπικράτειαν δὲ τοῦ ἄρρενος εἴρηκε φρονέοντες, καὶ οὐ φρονέουσαι. ἠΐθεοι.] ἄγαμοι, ἀκμάζοντες, νέοι. ἀταλά.] τρυφερά. ἱμερόεν.] ἐπέραστον, καλόν. λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν.] ἤτοι λίνον, ὃ δὴ ἔστι ἀντὶ νευρᾶς τῆς κιθάρας, ἐπεὶ οἱ πρῶτοι τοῖς θεοῖς μετὰ ᾠδῆς ὑποκιθαρίζοντες, οὐκ ἐξ ἐντέρων κατεσκεύαζον τὰς κιθάρας. οὐχ ὅσιον.] οὐδὲ θεοῖς ἀρεστὸν εἶναι ὑπολαμβάνοντες. διὰ τὸ ἐκ νεύρων πεποιῆσθαι. ἀλλὰ ἐκ λίνου πεποιημένον. ἢ λίνον δὲ ὑπὸ καλὸν ἄειδεν, ἀντὶ τοῦ τὴν ᾠδὴν Λίνῳ τῷ Ἀπόλλωνος παιδὶ ὄντι νηπίῳ, καὶ ὑπὸ κυνῶν ποιμενικῶν διασπασθέντι, πρώτην ᾖδεσαν. λεπταλέῃ.] λεπτῇ, ὀξείᾳ. ῥήσσοντες.] ἀντὶ τοῦ κροτοῦντες σὺν ἁρμονίᾳ, καὶ τύπῳ τοῖς ποσὶ τὸ ἔδαφος. ὁμαρτῇ.] ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτό. ἰυγμῷ.] προσληπτίον τὸ σὺν ᾠδῇ καὶ διώξει. σκαίροντες.] κινούμενοι, σκιρτῶντες, ἢ πυκνῶς κινούμενοι. μυκηθμῷ.] μυκήσει. κόπρου.] τῆς ἐπαύλεως, τοῦ βουστάθμου. ῥοδανόν.] εὐδιάσειστον, εὐκίνητον. διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ πεφυκότας καλάμους. δονακῆα.] δόνακας ἔχοντα, ἤγουν καλάμους. πόδας ἀργοί.] ταχύποδες. ἐρύγμηλον.] μέγα μυκώμενον, ἢ ἐρυγγόμενον τὴν τροφήν. λαφύσσετον.] ἀθρόως ἤσθιον.

Οἱ δ' ὁπότε στρέψαντες, ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης,
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιηδέος οἴνου,
Δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών, οἱ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους,
Ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι,
Ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει
Χρυσείη περ ἐοῦσα, τὸ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκτο.
Ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βασιλήϊον, ἔνθα δ' ἔριθοι,
Ἤμων ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες,
Δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον, ἐπήτριμα πίπτον ἔραζε,
Ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.
Τρεῖς δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν, αὐτὰρ ὄπισθε
Παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες
Ἀσπερχὲς πάρεχον. βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
Σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
Κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο.
Βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον. αἱ δὲ γυναῖκες
Δεῖπνον ἐρίθοισι, λεύκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον,
Ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν,
Καλὴν, χρυσείην, μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν.
Ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν,
Ἀμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσε
Κασσιτέρου, μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτὴν,
Τῇ νίσοντο φορῆες, ὅτε τρυγόωεν ἀλωήν.
Παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι, πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
Ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε
Λεπταλέῃ φωνῇ. τοὶ δὲ ῥήσσοντες ὁμαρτῇ,
Μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.
Ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων.
Αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
Μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε,
Πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα,
Χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσι
Τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσι,
Ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην. ὁ δὲ μακρὰ μεμυκὼς,
Ἕλκετο, τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἠδ' αἰζηοί,
Τὼ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην
Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον. οἱ δὲ νομῆες

ἐνδίεσαν.]

ἐνδίεσαν.] ἐνεκελεύοντο, παρορμῶντες ἐπέβαλλον. ἀπετρωπῶντο.] ἀπετρέποντο. ἔκ τ' ἀλέοντο.] καὶ ἐξέκλινον. ἀργεννάων.] λαμπρῶν. κατηρεφέας.] ἐσκεπασμένας, καταστέγους. σηκούς.] περιβόλους ἐν οἷς βοσκήματα ἵστανται. ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε.] καὶ τὰ ἑξῆς, ἐγκατεσκεύασε δὲ ἐπιμελῶς ὁ Ἥφαιστος, καὶ χορὸν ὁμοίαν τάξιν ἔχοντα χορευόντων τῷ ὑπὸ Δαιδάλου τοῦ μηχανικοῦ κατασκευασθέντι Ἀριάδνῃ ἐν Κνωσῷ πόλει τῆς Κρήτης. ἱστορεῖται ὅτι Θησέα παραγενόμενον ἐξ Ἀφιδνῶν εἰς Ἀθήνας νεωστὶ, καταλαβόντα δὲ τὸν δασμὸν ἀποπεμπόμενον Μινωϊ εἰς Κρήτην, τοὺς δὶς ἑπτὰ ἠϊθέους καὶ

Αὔτως ἐνδίεσαν ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
Οἱ δ' ἤτοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων,
Ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον, ἔκ τ' ἀλέοντο.
Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
Ἐν καλῇ βήσσῃ μέγαν οἰῶν ἀργεννάων.
Σταθμούς τε κλισίας τε κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς.
Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
Τῷ ἴκελον οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.
Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι,
Ὠρχεῦντ' ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.
Τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας,
Εἵατ' ἐϋννήτους ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ.
Καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
Εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
Οἱ δ' ὅτε μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσι.
Ῥεῖα μάλ' ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
Ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται αἴ κε θέλῃσιν.
Ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι.
Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος
Τερπόμενοι, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες, ἐδίνευον κατὰ μέσσους.
Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος ὠκεανοῖο,
Ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς.
Τεῦξε δέ οἱ κυνέην βριαρὴν κροτάφοις ἀραρυῖαν
Καλὴν δαιδαλέην, ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκε.
Τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς ἀμφιγυήεις,
Μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας.
Ἡ δ' ἴρηξ ὣς ἆλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
Τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

παρθένους. ἐτέλουν δὲ τὸν δασμὸν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦτον, ἐπὶ τῷ δεδολοφονηκέναι Ἀνδρόγεων τὸν παῖδα Μίνωος ἀγωνιζόμενον καὶ νικῶντα παρ' αὐτοῖς τὰ παναθήναια. ἑκόντα οὖν αὐτόν φασι συγκαταλέξαι τοῖς ἀπιοῦσι. καὶ παραγενόμενον εἰς Κρήτην, ἠλέως ὀφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀριάδνης τῆς τοῦ Μίνωος θυγατρός. καὶ διὰ τοῦτο τέχνῃ Δαιδάλου σωθῆναι τρόπῳ τοιῷδε. μίτου ἀγαθίδα ἔδωκε Δαίδαλος τῇ Ἀριάδνῃ, εἰπὼν δοῦναι τῷ Θησεῖ. ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐξάψας τῆς εἰσόδου τῆς ἀγαθίδος, οὕτως ἀνειλῶν αὐτὴν εἰσέλθοι εἰς τὸν λαβύρινθον· καὶ περιγενόμενος τοῦ θηρίου, πάλιν ἔχοι ῥαδίαν καὶ εὐεύρετον τὴν ἔξοδον τοῦ λαβυρίνθου, ποικίλως ἐπιπεπλεγμένους ἔχοντος τὰς εἰσόδους. ἐξελθὼν δὲ μετὰ τὸ νικῆσαι ὁ Θησεὺς μετὰ τῶν ἠϊθέων καὶ παρθένων χορὸν τοιοῦτον ἔπλεκεν ἐν κύκλῳ τοῖς θεοῖς, ὁποία καὶ ἡ τοῦ λαβυρίνθου εἴσοδός τε καὶ ἔξοδος αὐτῷ ἐγεγόνει. τῆς δὴ χορείας τὴν ἐμπειρίαν ὁ Δαίδαλος αὐτοῖς ὑποδείξας ἐποίησε. κλισίας.] νῦν τὰς τῶν ποιμνίων, καὶ ποιμένων καταγωγάς. ποίκιλλε.] ποικίλῃ τορνεύσει ἐποίει. ἀλφεσίβοιαι.] ἔντιμοι. καὶ διὰ τὴν εὐμορφίαν βόας εὑρίσκουσαι ἕδνα. θρέμματα γὰρ τὸ παλαιὸν ἐδίδοτο πρὸ τῶν γάμων δῶρα. ὠνόμασται δὲ ἀπὸ μέρους. ἐπειδὴ ἔντιμοι τὸ παλαιὸν οἱ βόες. ἀλφαίνειν γοῦν τὸ εὑρίσκειν. καὶ ἀλφὴ ἡ τιμή, καὶ ἄλφα τὸ στοιχεῖον ὅτι εὑρέθη πρὸ τῶν ἄλλων. ὀθόνας.] διαφανεῖς, ἐσθῆτας, λαμπράς. εἵατο.] ἠμφιεσμέναι ἦσαν, ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες. ὀρθῶς καὶ τοῦτο κατ' ἐπικράτησιν τοῦ ἀρσενικοῦ πέφρασται. εὐνήτους.] εὐνενησμένους, καὶ εἰργασμένους, λεπτούς. ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ.] ἠρέμα πως στίλβοντας ὡς ἔλαιον. στεφάνας.] κόσμους, γυναικείους χρυσοῦς περὶ κεφαλὴν κειμένους. τελαμώνων.] ἀναφορέων. θρέξασκον.] ἐν κύκλῳ ἔτρεχον. ἐπισταμένοισιν.] ἐπιστήμοσιν, ἐμπείροις. ἄρμενον.] εὖ ἡρμοσμένον πάντοθεν. ἑζόμενος κεραμεύς.] διὰ τῆς τοῦ χοροῦ παραβολῆς ἔγκυκλον αὐτῶν τὴν πορείαν ὑφιστᾷ. πειρήσεται.] ἀποπειρώμενος ἀνακινήσει. ἐπὶ στίχας.] ἐπ' ὀρθὴν τάξιν. κυβιστητῆρε.] ὀρχησταί. ἄντυγα πὰρ πυμάτην.] παρὰ τὸ ἔσχατον μέρος τῆς ἀσπίδος πέριξ. πύκα ποιητοῖο.] ἐπιμελῶς, καὶ συνετῶς κατεσκευασμένου. ἑανοῦ.] λαμπροῦ, εὐχύτου, ἁπαλοῦ. ἴρηξ.] ἱέραξ.

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Τ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Θέτιδος κομισάσης Ἀχιλλεῖ τὰ ὅπλα παρὰ Ἡφαίστου, συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἕλληνας ὁ ἥρως ἀπόρρησιν ποιεῖται τῆς μήνιδος, καὶ λαμβάνει τὰ δῶρα ἅπερ αὐτῷ Ἀγαμέμνων δώσειν ὑπέσχετο. σοφῶν δὲ ἀντιλεγομένων ἐκείνων, αὐτὸς ἄσιτος διαμένας, ὁπλίζεται, καὶ στρατιὰν ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ εἷς τῶν ἵππων αὐτοῦ Ξάνθος τὴν ἐσομένην αὐτῷ ἀναίρεσιν καταμαντεύεται, ᾧ καὶ ἐπιπλήττει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Τ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Περικείμενον.] περιπεπλεγμένον. λιγέως.] περιπαθῶς, ὀδυνηρῶς, ὀξέως. μύροντο.] ἐθρήνουν. ἰότητι.] βουλήσει. τεύχη.] συν. θωρικῶς. ἀνέβραχε.] ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσεν. ἔτρεσαν.] ἐφοβήθησαν. ἐτάρπετο.] ἐτέρφθη. οἷ' ἐπιεικές.] ὁποῖα εἰκὸς θεοῦ ἔργα εἶναι. τουτέστιν οἷα ἔπρεπε θεὸν παρέχειν. ἐπιεικὲς γὰρ τὸ πρέπον. καδδῦσαι.] κατελθοῦσαι. χαλκοτύπους.] ὑπὸ σιδήρου τρωθέντας. εὐλὰς ἐγγείνωνται.] σκώληκας ἐγγεννήσωσιν. ἴσως δὲ εἴρηνται εὐλαὶ οἱ σκώληκες, παρὰ τὴν εἴλησιν. ἀεικίσσωσιν.] ἀφανίσωσιν, αἰκίσωσιν. ἐκ δ' αἰὼν πέφαται.] ἤτοι ἀνῄρηται ὁ βίος. ὅ ἐστι ζωῆς ἐστέρηται, ἢ ὡς οἱ γλωσσογράφοι, αἰὼν ἔφθαρται. ὅ ἐστιν ὁ νωτιαῖος μυελός. πέφαται.] τέτρωται, ἀνῄρηται, ἠφάνισται. μελόντων.] ἀντὶ τοῦ μελέτωσαν. πειρήσω.] πειράσομαι. ἀλαλκεῖν.] ἀλεξῆσαι, βοηθῆσαι. φῦλα.] ἔθνη, γένη. ἀρηϊφάτους.] ἐν πολέμοις πεφονευμένους, ἢ σιδήρῳ. καὶ γὰρ ὁ σίδηρος ἄρης. κεῖτε.] ἀντὶ τοῦ κεῖται. τελεσφόρον.] τὸν πάντα τελειοῦντα. ὅ ἐστι τελείους καρποὺς φέροντα.

ἐνῆκεν.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ταῦ δ' ἀπέληγε χόλοιο, καὶ ἔκθορε δῖος Ἀχιλλεύς.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' ὠκεανοῖο ῥοάων
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσιν.
Ἡ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα, δῶρα φέρουσα.
Εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱὸν,
Κλαίοντα λιγέως, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Μύρονθ', ἡ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον ἐμὸν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ
Κεῖσθαι, ἐπειδὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη.
10 Τὼ δ' Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο
Καλὰ μάλ', οἷ' οὔπω τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ, κατὰ τεύχε' ἔθηκε,
Πρόσθεν Ἀχιλλῆος, τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
Ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡσεὶ σέλας ἐξεφάανθεν,
Τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα·
Αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἐτάρπετο δαίδαλα λεύσσων
20 Αὐτίκα μητέρα ἣν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν οἷ' ἐπιεικὲς
Ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι, ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλὰς
Εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν.
Ἐκ δ' αἰὼν πέφαται, κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
30 Τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα,
Μυίας, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσι.
Ἤν περ γὰρ κεῖταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
Αἰεὶ τῷδ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων.

Ἀλλά

Ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιούς,
Μῆνιν ἀπειπὼν Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκε,
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
Στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἔμπεδος εἴη.
Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεύς,
Σμερδαλέα ἰάχων, ὦρσεν δ' ἥρωας Ἀχαιούς,
Καί ῥ' οἵ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
Οἵ τε κυβερνῆται, καὶ οἳ ἔχον οἰήια νηῶν.
Καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν σίτοιο δοτῆρες.
Καὶ μὴν οἳ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς,
Τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
Τυδεΐδης τε μενεπτόλεμος, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἔγχει ἐρειδομένω. ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγρά,
Κὰδ δὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο κιόντες.
Αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἕλκος ἔχων. καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον,
Ἔπλετο σοὶ καὶ ἐμοί, ὅτε νῶΐ περ ἀχνυμένω κῆρ,
Θυμοβόρῳ ἔριδι μενεηνάμεν εἵνεκα κούρης,
Τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐγὼν ἑλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας,
Τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας
Δυσμενέων ὑπὸ χερσὶν ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος,
Ἕκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ,
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
Ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν, ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
Ὄτρυνον πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
Ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών,
Αἴ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν, ἀλλά τιν' οἴω
Ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν ὅς κε φύγῃσιν
Δηΐου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.
Ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλεΐωνος·
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν

ἐνῆκεν.] ἐνέβαλεν. ἀμβροσίην.] θεϊότητα. χρὼς ἔμπεδος.] τὸ σῶμα ἄφθορον. αὐτὰρ ὁ βῆ.] ζητεῖται διὰ ποίαν αἰτίαν οὐ χρῆται κήρυκι ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸ συγκαλέσαι τοὺς ὄχλους. ῥητέον οὖν ὅτι ἔθος ἐστὶν ἀρχαῖον αὐτοῦ τοῦτο. οὕτως γοῦν καὶ ἐν τῇ α ῥαψῳδίᾳ αὐτὸς Ἀχιλλεὺς συγκαλεῖ. ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν χαρὰν μετὰ σπουδῆς συνδεδραμήκασιν, οὐδὲ τοὺς κήρυκας ἀναμείναντες. οἰήια.] οἴακας, πηδάλια. ταμίαι.] οἱ φύλακες τῆς τροφῆς. τὼ δὲ δύω σκάζοντε.] συλληπτικῶς πέφρακε. μόνος γὰρ ὁ Διομήδης ὤφειλε σκάζειν κατὰ τοῦ ταρσοῦ τετρωμένος. ὁ μέν τοι Ὀδυσσεὺς τὴν πλευράν, εἰ μὴ κατὰ συμπάθειαν τῶν μορίων δόξαιμεν αὐτὸν τοῦτο πεπονθέναι. ἐρειδομένω.] ὑπερειδόμενοι, στηριζόμενοι. πρώτῃ ἀγορῇ.] τῇ προεδρείᾳ τὸ δέ. Ἄρειον.] κατ' ἐπερώτησιν ἀναγνωστέον. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι ἄρειον ἀμφοτέροις ὁμονοεῖν ὑπάρχει. δεύτατος.] ἔσχατος. ἄρειον.] βέλτιον. Λυρνησσόν.] πόλις τῆς Ὑποπλακίου Θήβης τῆς Κιλικίας. τῶ κ' οὐ τόσσοι.] οὕτως ἂν οὐ τοσοῦτοι. ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.] ἔδακον τὴν γῆν ἀναιρεθέντες. προτετύχθαι.] προγεγονέναι. ἀσκελέως.] ἄγαν σκληρῶς, ἀμεταστρέπτως. μενεαινέμεν.] ὀργίζεσθαι. ἰαύειν.] κατευνάζεσθαι. ἐξ ἕδρης.] ἐκ τῆς καθέδρας.

ὑββάλειν.]

ὑββάλλειν.] ὑποκρούειν, ἐμποδίζειν τὸν λέγοντα. τινὲς δὲ κακῶς ἤκουσαν τὸ δὲ ἑταίρου λέγειν. ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν οὐδὲ ἔοικεν ὑββάλλειν.] ἄλλως ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτι μέλλει θορυβεῖσθαι ὡς αἴτιος γεγονὼς φθορᾶς τῇ Ἑλληνικῇ στρατιᾷ, ἡσυχίαν ἑαυτῷ προκατασκευάζει λέγων, δύσκολον εἶναι ἐν πολλῷ θορύβῳ διαλέγεσθαι. ἔνιοι δὲ καθεζόμενον τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπενόησαν δημηγορεῖν. ἐπιστάμενον.] ἔμπειρον. βλάβεται δέ.] ἐμποδίζεται, βλάπτεται. Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι.] οἷον τὴν ἀπότασιν τῶν λόγων πρὸς Ἀχιλλέα ποιήσομαι φανερῶς, ἢ ἀπολογήσομαι. σύνθεσθ' Ἀργεῖοι.] οἱ δὲ λοιποὶ ἀκούσαντες, εἴπατε τοῖς μὴ ἀκούσασι. ἠεροφοῖτις.] ἡ διὰ τοῦ σκότους φοιτῶσα, ἢ ἀόρατος. ἢ ἡ ἀπροοράτως φοιτῶσα, καὶ ἐπερχομένη, ὡς τιμωρὸς τῶν ἀδικημάτων. ἔστι δὲ καταχθονία δαίμων ἡ Ἐριννύς. οἷον ἡ διερευνῶσα τὰ ἐν ταῖς πράξεσιν ἔργα. θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.] θεὸς γὰρ πᾶσι τοῖς πραττομένοις τέλος ἐπάγει. πρέσβα.] ἔντιμος. ἀᾶται.] βλάπτει. οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει πίλναται.] οὐ προσπελάζει τῇ γῇ. κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει.] κατὰ τὰς τῶν ἀνθρώπων κεφαλὰς ἐπιβαίνει. κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησεν.] ἵνα γοῦν τινὰ ἔβλαψεν ὅτι μὴ πολλούς. ἄασατο.] ἔβλαψεν ἡ ἄτη. θῆλυς.] θήλεια. ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.] κατατετειχισμένῃ, μεταφορικῶς, διὰ τὸ ὑπὸ Ἀμφίονος καὶ Ζήθου αὐτὴν τετειχίσθαι. μογοστόκος.] ἡ περὶ τὰς τικτούσας κοπιῶσα, ἢ ἡ τοὺς μόγους ἐπικουφίζουσα τῶν τικτουσῶν. περικτιόνεσσι.] περιοίκοις. αἵματος.] ἀντὶ τοῦ σπέρματος, γένους. ψευστήσεις.] ψεύσῃ. πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικός.] γεννηθῇ ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. ἀάσθη.] ἠπατήθη. ῥίον.] ὄρους ἀκρωτήριον. ἰφθίμην ἄλοχον.] τὴν Θεσσαλοῦ γυναῖκα. ἰφθίμην λέγει ἐπιθετικῶς ἀντὶ τοῦ ἀγαθήν. τὸ γὰρ κύριον αὐτῆς ὄνομα ἦν Λευκίππη. ἐκύει.] κατὰ γαστρὸς εἶχεν. μείς.] ὁ μὴν Αἰολικῶς, ὥσπερ ῥὶς ῥινός, καὶ θὶς θινός. οὕτω καὶ μεὶς μηνὸς κλιθήσεται κατὰ τὴν ἀναλογίαν. ἠλιτόμηνον.] διημαρτηκότα τοῦ τελείου ἀριθμοῦ τῶν ἐννέα μηνῶν. ἑπταμηνιαῖος γὰρ Εὐρυσθεὺς ἦν. ἀλιτεῖν οὖν τὸ ἀποτυχεῖν. Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε.] Ζεὺς μιγεὶς τῇ Ἠλεκτρυόνος Ἀλκμήνῃ, ὃν τρόπον

ὑββάλλειν. χαλεπὸν γὰρ ἐπισάμενόν περ ἐόντα,
Ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι,
Ἢ εἴποι, βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι. αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος.
Πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον.
Καί τέ με νεικείεσκον, ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
Ἀλλὰ Ζεὺς καὶ μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννύς,
Οἵ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
Ἤματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
Ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι, θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.
Πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται
Οὐλομένη, τῆς μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες. οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
Πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἥ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους. κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησε.
Καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄασατο, τόν περ ἄριστον
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασὶν ἔμμεναι, ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα, δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην
Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
Ἤτοι ὅ γ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι·
Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.
Σήμερον ἄνδρα φόως δὲ μογοστόκος εἰλείθυια
Ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
Τῶν ἀνδρῶν γενεῆς οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσί.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
Εἰ δ' ἄγε νῦν μοι ὄμοσσον Ὀλύμπιε καρτερὸν ὅρκον,
Ἦ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν,
Ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
Ὣς ἔφατο, Ζεὺς δ' οὔ τι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
Ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη.
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο.
Καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιϊκόν, ἔνθ' ἄρα ᾔδη
Ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο,
Ἡ δ' ἐκύει φίλον υἱόν, ὁ δ' ἕβδομος εἱστήκει μείς,
Ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα.
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' εἰλειθυίας.
Αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω,
Ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλός, ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεύς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο,
Σὸν γένος, οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν.

αὐτίκα

ὃν δρόπον ἄρρητον ἐν τῇ ζ, ἔγκυον κατέστησε. μελλούσης δὲ τίκτειν, ὤμοσεν ἐν θεοῖς τὸν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γεννηθέντα, τῶν περὶ αὐτῶν βασιλεύσειν. Ἥρα δὲ ζηλοτύπως διατεθεῖσα, τὰς μὲν Ἀλκμήνης ὠδῖνας ἐπέσχεν, Ἀντίβειαν δὲ ἥν τινες Νικίππην εἶπον τὴν Σθενέλου γυναῖκα κυοφοροῦσαν Εὐρυσθέα ἑπτάμηνον τεκεῖν ἐποίησεν. ὅθεν καὶ τὰ ἑπτάμηνα γεννώμενα, τροφῆς μοῖραν εἴληφε. βασιλεὺς δὲ ὢν Εὐρυσθεύς, Ἡρακλεῖ τοὺς ἄθλους ἐπέταξεν, οὓς τελειώσας κατὰ τὰς Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος ὑποθήκας, ἀθανασίας μετέλαβε. πῶς τὰ ἑπταμηνιαῖα ζωογονοῦνται, τὰ δὲ ὀκταμηνιαῖα οὔ; καὶ λέγομεν

Αὐτίκα δ' εἷλεν Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,
Χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον,
Μήποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
Αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην ἣ πάντας ἀᾶται.
Ὣς εἰπών, ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Χειρὶ περιστρέψας, τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
Τὴν αἰεὶ στενάχεσχ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο,
Ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ὣς καὶ ἐγών, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀργείους ὀλέεσκεν ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Οὐ δυνάμην λελαθέσθ' Ἄτης ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς,
Δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθὼν
Χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Εἰ δ' ἐθέλεις ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ Ἄρηος.
Δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες,
Οἴσουσ' ὄφρα ἴδηαι, ὅ τοι μενοεικέα δώσω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν αἴκ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν ὡς ἐπιεικές,
Εἴτ' ἐχέμεν παρὰ σοί, νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης,
Αἶψα μάλ'. οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας,
Οὐδὲ διατρίβειν. ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον,
Ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται

Ἐγχεϊ

τρεῖς κινήσεις ἔχειν τὸ βρέφος ἐν τῇ γαστρί. τὴν κατὰ δ μῆνα, καθ' ἣν τὰς φυσικὰς ἐμφαίνει κινήσεις. καὶ τὴν ἔτι καθ' ἕβδομον, καθ' ἣν ἔχει κίνησιν τὴν εἰς φῶς πρόοδον. ἀλλ' ἡ μήτηρ ἀδυνατεῖ καὶ ἄωρός ἐστιν ἀποβαλεῖν. διὰ τοῦτο γίγνεται καὶ ἑτέρα κίνησις κατὰ τὸν θ, καθ' ἣν ἔχει πρὸς δυνάμεως καὶ ἡ μήτηρ ἀποβαλεῖν αὐτό. αἱ δὲ κινήσεις συντάττως εἰς δ. εἶθ' οὕτως εἰς τρεῖς, ὡς συναθροίζεσθαι. εἶτα εἰς δύο μῆνας, ὡς ἔτι συναθροίζεσθαι. ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ ἐννεάμηνον. οὕτως ἔχουσι καὶ αἱ ὀπῶραι ἀπόληψιν, θερμότητα, καὶ ἀποβολὴν τῆς μητρός, καθ' ἣν ἀποβάλλει ἡ μήτηρ ὅταν ξηρανθῇ τὸ μεταξὺ τῆς μητρὸς καὶ τῆς ὀπώρας λεγόμενον πισμάτιον, εἰς τοίνυν τὸν ἕβδομον μῆνα, ἐπεὶ ἔχει κίνησιν τὴν εἰς φῶς πρόοδον. εἰ γένηται τοῦτο, ἀλγεῖ μὲν ἡ μήτηρ, τὸ δὲ βρέφος σώζεται. κατὰ δὲ τὸν η ὄν, συνεχοῦς κινήσεως οὔσης πρὸς τὸν θ. καὶ διακοπείσης ἐκείνης, ἀπόλλυται τὸ κυοφορούμενον καὶ πολλάκις καὶ ἡ μήτηρ. εἰς γὰρ τὴν συνεχῆ κίνησιν εἰ γένηται τμῆσις ἐπιπλέον βλάπτει, καὶ δῆλον ἐκ τῆς φλεβοτομίας. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ μαθηματικῶς ἤτοι ἀριθμητικῶς τὴν αἰτίαν ἀποδιδόασιν, λέγοντες· ἐκκείσθω τρίγωνον σκαληνὸν τὸ α β γ ἔχον τὴν μὲν α β μονάδων δ. τὴν δὲ β γ μονάδων ε. τὴν δὲ α γ μονάδων γ. φανερὸν ὅτι κατὰ τοὺς Πυθαγορείους ὁ μὲν γ καὶ ὁ ε, ἄρρενες ὡς περιττοί· ὁ δὲ δ θῆλυς, ὡς ἄρτιος. πεπολυπλασιάσθω ὁ δ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται κ. καὶ ὁ ε ἐφ' ἑαυτὸν κε, ὁμοῦ με. ταῦτα ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ τριγώνου ἤτοι τὸν ς γίνονται σο, ἃ περιέχουσι χρόνον μηνῶν θ. πάλιν τὸν δ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται κ. τὸν γ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται ιε, ὁμοῦ λε. ταῦτα ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ τριγώνου τὸν ς, ὁμοῦ σι. ἃ περιέχουσι χρόνον μηνῶν ζ. πάλιν τὸν γ ἐπὶ τὸν ε, γίνονται ιε. ἐφ' ἑαυτὸν γίνονται κε, ὁμοῦ μ. ταῦτα ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμβαδοῦ τὸν ς γίνονται σμ. καὶ περιέχουσι χρόνον μηνῶν η. ἐπεὶ οὖν μόνον ἐπὶ τῶν θ καὶ ζ κατὰ φυσικὴν συμπλοκὴν ἄρρενος, καὶ θήλεος τοῦ ε, καὶ δ, καὶ γ, οἱ ἀριθμοὶ τῶν ζ καὶ θ γίνονται, εἰκότως τὰ οὕτω τικτόμενα ζωογονεῖται. ἐπὶ δὲ τῶν η μηνῶν, οὐ φαίνεται ἄρρενος συμπλοκὴ πρὸς τὸ θῆλυ. οὔτε γὰρ ὁ ε, οὔτε ὁ γ γίγνονται ἐπὶ τὸν δ, ὅς ἐστι θῆλυς. εἰκότως οὖν παρὰ φύσιν οὔσης τῆς συμπλοκῆς, οὐ ζωογονεῖται τὰ τικτόμενα. ἀργικέραυνε.] λαμπρὸν ἔχων κεραυνόν, ἢ ταχύν. Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο.] Εὐρυσθέως. ἦν δὲ γὰρ Περσέως ἔγγονος, ὅθεν Περσηϊάδην αὐτό φησι. οὐ οἱ ἀεικές.] οὐ δεινὸν καὶ ἀεικὲς καὶ ἀπεοικός, καὶ οὐ χαλεπὸν αὐτῷ. αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο.] ἀφείλετο δὲ ἐκ τῆς αὐτοῦ βαθυπλοκάμου κεφαλῆς τὴν Ἄτην. οἱ δὲ ἐκ τῆς ἠλειμμένους πλοκάμους ἐχούσης. καρτερὸν ὅρκον.] τὸ Στυγὸς ὕδωρ. τὴν Στύγα Ὠκεανοῦ παῖδα οὖσαν καὶ αὐτὴν τιμιωτάτην τῶν ἀδελφῶν μετὰ τὴν τῶν οὐρανίων θεῶν μάχην τῶν λεγομένων Τιτάνων, εἶναι συνέβη διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν. οἱ περὶ Κρόνον οὐρανοῦ παῖδες ἀρχαῖοι Τιτᾶνες τοῖς ἀμφὶ τὸν Δία νεωτέροις θεοῖς πόλεμον ἤραντο, καὶ τοῦ Διὸς συμμάχους ἀγείροντος, ἡ Στὺξ πρώτη πάντων σὺν τοῖς παισὶν αὐτῆς παρεγένετο. δι' ὃ ἐξόχως αὐτὴν ἐτίμησαν οἱ περὶ τὸν Δία θεοί. καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τῆς ἐν ᾅδου πηγῆς θεῶν ὅρκον ἐποίησαν. τάχα.] ταχέως. ἀρέσαι.] φιλοποιήσασθαι, ἁρμόσασθαι. δῶρα μὲν αἴκ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν.] τὰ μὲν δῶρα εἴτε θέλεις παρασχεῖν, εἴτε καὶ παρ' ἑαυτῷ ἔχειν, ἐν σοί ἐστι. παρὰ σοί.] πάρεστί σοι. κλοτοπεύειν.] ἤτοι ὑποκλέπτειν αὐτοὺς τῆς μάχης ἐν τοῖς λόγοις, ἢ ἑτέρου τινὸς ἐπιθυμεῖν.

διατρίβειν.]

διακρίνειν.] χρονοτριβεῖν, παρέλκειν. ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον.] ἀτελέστατον, ἄπρακτον. ἤτοι ἡ περὶ τοῦ Πατρόκλου ταφῆς λέγει, ἢ περὶ τοῦ Ἕκτορος ἀναιρέσεως. πρῶτον.] νῦν καθάπαξ. ὁμιλήσωσι φάλαγγες.] εἰς ταυτὸ συνέλθωσιν αἱ τῶν στρατιωτῶν τάξεις πολεμοῦσαι, συμπλακεῖσαι. πάσασθαι.] γεύσασθαι. ἄνωχθι.] κέλευσον. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.] τοῦτο γὰρ τῆς φυσικῆς δυνάμεως ἐστὶ παρασκευαστικὸν παντὸς τοῦ σώματος. ἄκμηνος.] ἄγευστος. μενοινάᾳ.] προθυμεῖται. θαρσαλέον.] ὑπομονητικόν, τολμηρόν. ἐρωῆσαι.] ὑποχωρῆσαι. σκέδασον.] σκόρπισον. ἰανθῇς.] διαχυθῇς, χαρῇς. ἀρεσάσθω.] δι' ἀρέσκειαν θεραπευσάτω, φιλοφρονησάτω. πιείρῃ.] λιπαρᾷ, δαψιλεῖ, πολυτελεῖ. ἔστι δὲ μεταφορά. ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.] ἵνα μηδὲν ἐλλείπῃ τῶν ὀφειλόντων πρὸς σὲ δικαίως πραχθῆναι. ἐπ' ἄλλῳ.] πρὸς ἄλλους. οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆα ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι.] οὐ μεμπτὸς γὰρ ὑπάρχει βασιλεὺς θεραπεύων ἄνδρα ὃν προηδίκησεν. χαλεπήνῃ.] κακῶς βλάψῃ. ὅ ἐστιν, εἰς ὀργὴν ἔλθῃ. ἐν μοίρῃ.] κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον. πρὸς δαίμονος.] κατὰ θεόν. μιμνέτω.] μενέτω. αὐτόθι.] αὐτόθι. ἐπειγόμενός περ.] καίτοι σπεύδων. κρινάμενος.] ἐκλεξάμενος. κούρητας.] κούρους, νέους. ἐνεικέμεν.] ἐνεγκεῖν. χθιζόν.] χθές. ὑπέστημεν.] ὑπεσχόμεθα. ταμέειν.] διχοτομῆσαι, διὰ ἐντόμων ποιήσασθαι.

ἄλλοτί περ

Ἐγχεῖ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας,
Ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχησομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
Φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
Ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν,
Ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς
Σίτου καὶ οἴνοιο. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
Οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι.
Εἴ περ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν,
Ἀλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει,
Δίψα τε καὶ λιμὸς, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
Θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, οὐδέ τι γυῖα,
Πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄγε λαὸν μὲν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι, τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορὴν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς,
Ὀμνυέτω δέ τοι ὅρκον ἐν Ἀργείοισιν ἀναστὰς,
Μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἤ τ' ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἵλαος ἔστω.
Αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω
Πιείρῃ, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ
Ἔσσεαι. οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆα
Ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Χαίρω σευ Λαερτιάδη τὸν μῦθον ἀκούσας.
Ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὀμόσαι, κέλεται δέ με θυμὸς,
Οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Μιμνέτω αὐτόθι τεῖός γε, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος,
Μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα
Ἐκ κλισίης ἔλθῃσι καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἠδὲ κελεύω,
Κρινάμενος κούρητας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
Δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν ὅσσ' Ἀχιλῆϊ
Χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναῖκας.
Ταλθύβιος δέ μοι ὦκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Κάπρον ἑτοιμασάτω ταμέειν Διί τ' Ἠελίῳ τε.

Τὸν

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πονέεσθαι,
ὁππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται,
καὶ μένος οὐ τόσον ᾖσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν.
νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαϊγμένοι, οὓς ἐδάμασσεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
ὑμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετον, ἦ τ' ἂν ἔγωγε, 200
νῦν μὲν ἀνώγοιμι πολεμίζειν υἷας Ἀχαιῶν,
νήστιας ἀκμήνους, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.
πρὶν δ' οὔπως ἂν ἔμοιγε φίλον κατὰ λαιμὸν ἰείη,
οὐ πόσις, οὐδὲ βρῶσις, ἑταίρου τεθνειῶτος,
ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξέϊ χαλκῷ
κεῖται ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
μύρονται, τό μοι οὔ τι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν, 210
ἀλλὰ φόνος τε καὶ αἷμα καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱὲ μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
κρείσσων εἰς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί κεν προβαλοίμην
πολλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα.
τῶ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν, 220
ἧς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα
Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
γαστέρι δ' οὔπως ἔστι νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς.
λίην γὰρ πολλοί τε καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα
πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι,
νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.
ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται, 230
μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεί,
ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην
λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω.
ἥδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, ἀλλ' ἀθρόοι ὁρμηθέντες
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ἦ καὶ Νέστορος υἷας ὀπάσσατο κυδαλίμοιο,
Φυλεΐδην τε, Μέγητα, Θόαντά τε, Μηριόνην τε,
καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα καὶ Μελάνιππον. 240
βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον,
ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον οὕς οἱ ὑπέστη

ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι.] ἄλλοτέ ποτε ταῦτα δρᾶν ὀφείλετε, παυσαμένου τοῦ πολέμου, καὶ μὴ τοσαύτης ὀργῆς κατεχούσης τὴν ψυχήν. μεταπαυσωλή.] ἀνάπαυσις. μένος ᾖσιν.] ὀργὴ ὑπάρχῃ. κέαται.] κεῖνται. δεδαϊγμένοι.] διακεκομμένοι. βρωτύν.] βρῶσιν. ἦ τ' ἂν ἔγωγε.] τέως ἂν ἐγώ. ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.] ἐπειδὰν τὴν ὑπὲρ τῶν ἀποθανόντων ὕβριν καὶ βλάβην ἐκδικήσωμεν. ἰείη.] καθίει. κεῖται ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος.] κεῖται ἐπὶ τὴν θύραν ὁρῶν· ὅ ἐστι τετραμμένους ἔχων ἐν αὐτῇ τοὺς πόδας. οὕτω γὰρ τίθενται οἱ νεκροί, διὰ τὸ ἐξερχομένους τοῦ ἀνθρωπίνου βίου μηκέτι ἀναστρέφειν εἰς τοὺς οἴκους. τό μοι.] διό μοι. προβαλοίμην.] νικήσαιμι. ἐπεὶ πρότερος γενόμην.] ἐπειδὴ πρεσβύτερος ὑπάρχω. αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισι.] ταχέως γὰρ κόρος λαμβάνει τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ μάχῃ. ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἀπολειπόμενοι ζῶντες, πολλοὶ δὲ οἱ φονευόμενοι. καλάμην.] καλάμη δὲ κυρίως τὸ ξυλῶδες τῶν ἀσταχύων, ἢ τοὺς στάχυας περιφραστικῶς. ἀλληγορικῶς οὖν καλάμην νῦν κέκληκε τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων. ἄμητον δὲ τὸν τοῦ θέρους καιρόν. θέλων δηλῶσαι, ὅτι τροπῆς ἐκ Διὸς γιγνομένης πολλοὶ πίπτουσι κατὰ πόλεμον. ἄμητος.] προπαροξυτόνως μὲν ὁ ἀμώμενος καὶ θεριζόμενος καρπὸς τοῦ σίτου. ἀμητὸς δὲ ὀξυτόνως ὁ καιρὸς τοῦ θέρους. ὀλίγιστος.] ὀλίγος, μικρός. ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα Ζεύς.] ὁπόταν τροπὴν ἐργάσηται ὁ Ζεύς. ἐπήτριμοι.] ἐπάλληλοι, πυκνοί. νηλέα.] ἀνηλεῆ, ἀσυμπαθῆ. ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.] μίαν ἡμέραν κλαύσαντας. νωλεμές.] ἀδιαλείπτως. ἑσσάμενοι.] περιβαλόμενοι, ἐνδυσάμενοι. ἀτειρέα.] τὸν ἀκαταπόνητον, καὶ ἄτρωτον. ὀτρυντύν.] παρακέλευσιν, παρόρμησιν. ἰσχαναάσθω.] ἀναμενέτω, ἀπεχέσθω. ὀπάσσατο.] προσεταιρίσατο, ἀκολούθους ἔλαβε.

στήσας.] ἀριθμήσας, ἢ διὰ ζυγοῦ στήσας. οὕτως γὰρ οἱ ἀρχαῖοι τὰ χρήματα ἐστάθμιζον. ὅθεν ὀβολοστάτης εἴρηται. ἐπ' αὐτόφιν.] ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου. ὕπατος.] πρῶτος, μέγιστος. τίνυνται.] τιμωροῦνται. ἐπενεῖκαι.] ἐπιβάλλειν, ἅψασθαι. οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος.] ὡς οὔτε περὶ συνουσίας αὐτὴν χρήζων ἀφῃρούμην. ἀπροτίμαστος.] ἀνύβριστος, ἄθικτος συνουσίας, καὶ μίξεως ἀνδρός. ὅς τις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.] ὅς τις ἁμάρτῃ ἐπιορκήσας. στόμαχον.] λαιμόν. τὸν μὲν Ταλθύβιος ῥῖψ' ἐπιδινήσας.] ἐπιστραφεὶς φησὶν ἔρριψεν εἰς θάλασσαν τὸν κάπρον. σημαίνει ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ὅρκων ἱερεῖα οὐκ ἤσθιον, ἀλλ' ἐρρίπτουν, ἢ ἔκαιον, ὡς ἐν τῇ γ φησί. βόσιν.] βορὰν, βρῶσιν. δίδοισθα.] δίδοις. ἀμήχανος ἀλλά ποθι Ζεύς.] ὥστε τὸν Δία ἀμήχανον καταλέξαι, ὄντα καὶ ἀμήχανον. ἀγορὴν αἰψηρήν.] τὴν ταχέως ἀθροισθεῖσαν. ἀμφ' αὐτῷ.] περιπλακεῖσα τῷ Πατρόκλῳ δηλονότι. λίγ' ἐκώκυεν.] ὀξέως ἐθρήνει. ἄμυσσε.] κατέξεε τοῖς ὄνυξιν, ἐσπάραττεν. κιχάνομαι.] καταλαμβάνω. ὄρχαμε.] ἡγεμών. ἂψ ἀνιοῦσα.] εἰς τοὐπίσω ἀνερχομένη, ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ. αἰεί.] ὡς ἐν ἀδιαλείπτοις γίγνομαι κακοῖς. κηδεύς.] συνεστάτους, καὶ μᾶλλον διαφέροντας τῇ συγγενείᾳ, φροντίδος ἀξίους.

Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους.
Ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας
Ἕπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηΐδα καλλιπάρῃον.
Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα
Ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν, ἂν δ' Ἀγαμέμνων
250 Ἵστατο. Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν,
Κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ, παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
Κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος Διὶ χεῖρας ἀνασχὼν,
Εὔχετο. τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο σιγῇ
Ἀργεῖοι κατὰ μοῖραν ἀκούοντες βασιλῆος.
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος
Γῆ τε καὶ Ἠέλιος καὶ Ἐριννύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
260 Ἀνθρώπους τίνυνται, ὅς τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπενεῖκαι.
Οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος, οὔτέ τευ ἄλλου.
Ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν.
Εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
Πολλὰ μάλ' ὅσσα διδοῦσιν ὅς τις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς εἰς μέγα λαῖτμα,
Ῥῖψ' ἐπιδινήσας βόσιν ἰχθύσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἀνστὰς Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
270 Ζεῦ πάτερ ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι δίδοισθα,
Οὐκ ἂν δή ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἀτρείδης ὤρινε διαμπερὲς, οὐδέ κε κούρην
Ἦγεν ἐμεῦ ἀέκοντος ἀμήχανος, ἀλλά ποθι Ζεὺς
Ἤθελ' Ἀχαιοῖσι θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος,
Δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
Βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο,
280 Καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας.
Ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηῒς δ' ἄρ' ἔπειθ' ἰκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε,
Στήθεά τ' ἠδ' ἁπαλὴν δειρὴν, ἰδὲ καλὰ πρόσωπα,
Εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ ἐϊκυῖα θεῇσι,
Πάτροκλέ μοι δειλῇ, πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
Ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα,
Νῦν δέ σε τεθνειῶτα κιχάνομαι ὄρχαμε λαῶν

10 20 30 40 50

Ἂψ ἀνιοῦσ', ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.
Ἄνδρα μέν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Εἶδον πρὸ πόλιος δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ
Κηδείους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον.
Οὐδέ μεν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
10 Κλαίειν, ἀλλά μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
Κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν δ' ἐνὶ νηυσὶν
Ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
Τῶ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνειότα μείλιχον αἰεί.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.
Αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
Λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὃ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
Λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,
Μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε, μηδὲ ποτῆτος
20 Ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει,
Δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω, καὶ τλήσομαι ἔμπης.
Ὣς εἰπών, ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας,
Δοιὼ δ' Ἀτρεΐδα μενέτην, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε, γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Τέρποντες, πυκινῶς ἀκαχήμενον, οὐδέ τι θυμῷ
Τέρπετο πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος,
Μνησάμενος δ' ἁδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε·
Ἦ ῥά νύ μοι ποτὲ καὶ σὺ δυσάμμορε φίλταθ' ἑταίρων
30 Αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
Αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι, φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα,
Νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαϊγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος ἔνδον ἐόντων
Σῇ ποθῇ, οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
Οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
Ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει.
40 Χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος· ὃ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ,
Εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω,
Ἠὲ τόν, ὃς Σκύρῳ μοι ἐνὶ τρέφεται φίλος υἱός,
Εἴ που ἔτι ζώει γε Νεοπτόλεμος θεοειδής,
Πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι,
Ὡς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ
50 Σκυρόθεν ἐξαγάγοις, καί οἱ δείξειας ἕκαστα,
Κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.

290 ἐπέσπον.] ἐπηκολούθησαν. ἔφασκες.] ἔλεγες. κουριδίην.] τὴν παρθενικήν. ἄξειν.] ἀπάξειν. δαίσειν.] εὐωχήσειν. ἄμοτον.] ἀμότως, ἀπληρώτως. σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.] αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες σὺν τῇ Βρισηΐδι λέγουσιν, ὡς ἐπὶ προφάσει Πατρόκλου ἔκλαιον. τῇ δὲ ἀληθείᾳ, ἑκάστη ἐπ' αὐτῇ ἐθρήνει τὴν ἑαυτῆς συμφοράν. σίτοιο.] ἄρτου. ἄσασθαι.] κορεσθῆναι. δύντα δ' ἐς ἠέλιον.] ἕως ἡλίου δυσμάς. ἀπεσκέδασεν.] ἀπεσκόρπισε. τέρποντες.] ἀντὶ τοῦ τέρπειν βου-300 λόμενοι, παρηγοροῦντες. πυκινῶς.] συνετῶς. ἀκαχήμενον.] λυπούμενον. ἁδινῶς ἀνενείκατο.] ἀθρόως καὶ ἐλεεινῶς καὶ οἰκτρῶς ἀνέκραξε. ἢ οἱονεὶ ἀνεστέναξε, καὶ πολὺ ἤγαγε πνεῦμα. δυσάμμορε.] κακόμοιρε. λαρόν.] ἡδύ. αἶψα καὶ ὀτραλέως.] ἐνεργῶς, καὶ σπουδαίως. τὸ αὐτὸ εἶπεν ἐπιτάσεως χάριν. σπερχοίατο.] ταρασσόμενοι ἐπείγοιντο. σῇ ποθῇ.] τῷ σῷ πόθῳ, τῇ σῇ ζητήσει. κακώτερον.] χεῖρον. πυθοίμην.] ἀκούσαιμι. τέρεν.] ἁπαλόν, ὑγρόν. εἴβει.] κυρίως μὲν σπέν-310 δει. ἄρτι δὲ προχεῖ, στάζει. χήτει.] στερήσει, ἐνδείᾳ, σπάνει. ῥιγεδανῆς.] φρικτῆς, χαλεπῆς. ἐώλπει.] ἤλπιζεν. Σκυρόθεν.] Σκῦρος νῆσος μία τῶν Κυκλάδων. Ἀλεξάνδρου Ἑλένην ἁρπάσαντος, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος τοὺς Ἕλληνας κατὰ Τρώων ἐστρατολόγησαν. Πηλεὺς δὲ προγιγνώσκων ὅτι μοιρίδιον ἦν ἐν Τροίᾳ θανεῖν Ἀχιλλέα, παραγενόμενος εἰς Σκῦρον πρὸς Λυκομήδην τὸν βασιλέα παρέθετο τὸν Ἀχιλλέα, γυναικείαν ἐσθῆτα ἀμφιέσας ὡς κόρην. ὁ δὲ αὐτὸν μετὰ τῶν θυγατέρων 320 ἀνέτρεφε. χρησμοῦ δὲ δοθέντος, μὴ ἁλώσεσθαι τὴν Ἴλιον χωρὶς Ἀχιλλέως, πεμφθέντες ὑφ' Ἑλλήνων Ὀδυσσεύς, Φοῖνιξ, καὶ Νέστωρ, Πηλέως ἀρνουμένου παρ' αὐτῷ τὸν παῖδα τυγχάνειν, πορευθέντες εἰς Σκῦρον ὑπονοήσαντες μετὰ τῶν παρθένων τὸν Ἀχιλλέα τρέφεσθαι, ταῖς Ὀδυσσέως ὑποθήκαις, ὅπλα καὶ ταλάρους ἔρριψαν σὺν ἐριουργικοῖς ἐργαλείοις ἔμπροσθεν τοῦ παρθενῶνος. αἱ μὲν οὖν κόραι ἐπὶ τοὺς ταλάρους ὥρμησαν, ὁ δὲ ἐπὶ τὰ ὅπλα. πρότερον δὲ ταῖς παρθένοις συνδιατρίβων, ἔφθειρε Δηϊδάμειαν τὴν 330 Λυκομήδους. ἥτις ἐξ αὐτοῦ ἐγέννησε Πύρρον τὸν ὕστερον Νεοπτόλεμον κληθέντα. ὅστις τοῖς Ἕλλησι νέος ὤν, συνεστρατεύσατο μετὰ θάνατον τοῦ πατρός. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς. κτῆσιν.] κτήματα.

Ἤδη γὰρ Πηλῆά γ' ὀΐομαι ἢ κατὰ πάμπαν
τεθνάμεν, ἤ που τυτθὸν ἔτι ζώοντ' ἀκαχῆσθαι
Γήραΐ τε στυγερῷ καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ,
Λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθοιτο.
Ὣς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
Μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
340 Μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμὸν, δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος,
Ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
Κεῖνος ὅ γε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων
Ἧσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὁ δ' ἄκμηνος καὶ ἄπαστος,
Ἀλλ' ἴθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξον ἐνὶ στήθεσσιν, ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται.
Ὣς εἰπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην,
350 Ἡ δ' ἅρπῃ ἐϊκυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ,
Οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο δι' αἰθέρος, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατὸν, ἡ δ' Ἀχιλῆϊ
Νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπὴς γούναθ' ἵκηται,
Αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
Ὤιχετο, τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων,
Ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται
Ψυχραὶ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο.
Ὣς τότε ταρφειαὶ κόρυθες λαμπρὸν γανόωσαι
360 Νηῶν ἐκφορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Θώρηκές τε, κραταιγύαλοι, καὶ μείλινα δοῦρα.
Αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν,
Χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς, ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶν
Ἀνδρῶν, ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην, ὡσεί τε πυρὸς σέλας, ἐν δέ οἱ ἦτορ
Δῦν' ἄχος ἄτλητον, ὁ δ' ἄρα Τρωσὶ μενεαίνων,
Δύσετο δῶρα θεοῦ, τά οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
370 Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
Χάλκεον. αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
Εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠΰτε μήνης.
Ὡς δ' ὅταν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανήῃ
Καιομένοιο πυρὸς, τό τε καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι
Σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν.
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανε

Καλῆ

ἀκαχῆσθαι.] λυπεῖσθαι. πύθοιτο.] ἀκούσει. μυρομένους.] κλαίοντας. πάμπαν.] παντελῶς δή. ἀποίχεαι.] οἴχῃ, πεπόρευσαι. μέμβλεται.] μέλει, παράκειται. μετὰ δεῖπνον.] ἐπὶ τὸ δεῖπνον. νέκταρ.] θεῖον πόμα. ἀμβροσίην.] θείαν τροφήν. ἵκηται.] καθίκηται, καθάψηται. ἅρπη.] εἶδος ὀρνέου. τινὲς ἰκτῖνον καλοῦσιν, ἕτεροι δὲ φήνην. λέγεται δὲ καὶ τὸ δρέπανον. τανυπτέρυγι.] μακρὰς πτέρυγας ἐχούσῃ. λιγυφώνῳ.] ὀξυφώνῳ. κατέπαλτο.] καθήλατο. ἐρισθενέος.] μεγαλοσθενοῦς, ἰσχυροῦ. πυκινὸν.] πυκνὸν, ἀσφαλές. ἐκποτέονται.] διίπτανται. ὑπὸ ῥιπῆς.] ὑπὸ σφοδρότητος καὶ ὁρμῆς. αἰθρηγενέος.] τοῦ αἰθρίαν ποιοῦντος. γανόωσαι.] λάμπουσαι. ἐκφορέοντο.] ἐξεφέροντο. κραταιγύαλοι.] ἰσχυρὰ γύαλα ἔχοντες, ἰσχυροί. γύαλα δὲ τὰ κοιλώματα. ὑπὸ στεροπῆς.] ἀστραπῆς, λαμπρότητος. καναχή.] ψόφος. σέλας.] λαμπρότης. ἄτλητον.] ἀνυπομόνητον, ἀκαρτέρητον. δύσετο.] ἐνεδύσατο. μήνης.] σελήνης. οἰοπόλῳ.] ἐν ᾧ οἶες πολοῦνται, καὶ ἀναστρέφονται.

ἀέρας.]

Καλὴ δαιδαλέη, περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας,
Κρατὶ θέτο βριαρήν, ἡ δ' ἀστὴρ ὣς ἀπέλαμπεν,
Ἵππουρις τρυφάλεια, περισσείοντο δ' ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
Εἰ οἷ ἐφαρμόσσειε, καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα.
Τῷ δ' ἠΰτε πτερὰ γίνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
10 Ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχος,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν, τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ' Αὐτομέδων τε, καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες,
Ζεύγνυσαν, ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἕσαν. ἐν δὲ χαλινοὺς
Γαμφηλῇς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τεῖναν ὀπίσσω,
Κολλητὸν ποτὶ δίφρον, ὁ δ' ἄρα μάστιγα φαεινὴν
20 Χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν, ἐφ' ἵπποιιν ἀνόρουσεν
Αὐτομέδων, ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεύς,
Τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἠλέκτωρ ὑπερίων.
Σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο,
Ξάνθέ τε, καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
Ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα,
Ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο.
Μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνειῶτα.
30 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφιν, προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι, πᾶσα δὲ χαίτη
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὖδας ἵκανεν.
Αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ.
Ἀλλά τοι ἦμαρ ἐγγύθεν ὀλέθριον, οὐδέ τι ἡμεῖς
Αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας, καὶ μοῖρα κραταιή.
Οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί γε, νωχελίῃ τε,
40 Τρῶες ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἕλοντο,
Ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
Νῶϊ δὲ καί κεν ἅμα πνοιῇ ζεφύροιο θέοιμεν,
Ἥν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Μόρσιμόν ἐστι, θεῷ τε, καὶ ἀνέρι ἶφι δαμῆναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντος ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ξάνθε τί μοι θάνατον μαντεύεαι, οὐδέ τί σε χρή.
50 Εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτὸς, ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι
Νόσφι φίλου πατρὸς, καὶ μητέρος, ἀλλὰ καὶ ἔμπης,
Οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἅδην ἐλάσαι πολέμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

380 ἀείρας.] ἐπάρας. περισσείοντο.] περιεσείοντο. ἔθειραι.] αἱ θρίξες κεκοσμηκυῖαι κόμαι. ἵει.] ἐνεποίκιλλεν, ἐνέβαλεν. ἐφαρμόσσειεν.] ἁρμόσειεν. ἐντρέχοι.] ἀκωλύτως χρῷτο, ὥστε μὴ ἐμποδίζεσθαι. τῷ δ' ἠΰτε πτερὰ γίνετο.] τῷ δὲ Ἀχιλλεῖ κοῦφα καὶ ἁρμόδια τὰ ὅπλα ἐγίγνοντο ὡσεὶ πτερά. σύριγγος.] τῆς δορατοθήκης. ἐπίστατο.] ἀντὶ τοῦ ἠδύνατο. πῆλαι.] κινῆσαι, σεῖσαι. Πηλιάδα.] τὴν ἐκ Πηλίου ὄρους Θετταλίας τμηθεῖσαν. λέγει δὲ τὸ δόρυ. μελία γὰρ εἶδος δένδρου ἐπιτηδείου πρὸς
390 κατασκευὴν δοράτων. Ἄλκιμος.] Ἀλκιμέδων ὑποκοριστικῶς. λέπαδνα.] οἱ ὑποτραχήλιοι ἱμάντες, οἱ μασχαλιστῆρες. τηλεκλυτά.] πάνυ ἔνδοξα. Ποδάργης.] τοῖς ποσὶν ἐπαρκούσης ταχέας. ἄλλως.] μὴ οὐχὶ οὕτως, κατὰ ἄλλην ἔννοιαν. φράζεσθε.] συνίετε, νοεῖτε. ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο.] ἐπειδὰν ἀνακιχθῶμεν τοῖς πολεμίοις. ἔνιοι δὲ χέωμεν, ὑποχωρήσωμεν. ἐπεί χ' ἕωμεν.] ἐπειδὰν κορεσθῶμεν. ὑπὸ ζυγόφιν.] ὑπὸ ζυγοῦ. αἰόλος.] ἀντὶ τοῦ ταχύς. ἤμυ-
400 σε καρήατι.] παρέκλινε τὴν κεφαλήν. ἀντὶ τοῦ ταχέως δὲ εἰς θάτερον ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, παρεπιστρέψας εἰς τοὐπίσω, ὡς προσβλέψων τῷ Ἀχιλλεῖ μέλλων αὐτῷ διαλέγεσθαι. χαίτη.] θρίξ. ζεύγλης.] ζεύξεως, ζυγοῦ. αὐδήεντα.] φωνῇ ἐνάρθρῳ χρώμενον. κραταιή.] ἰσχυρά. νωχελίῃ.] βραδυτῆτι, ἀθυμίᾳ. θέοιμεν.] τρέχοιμεν. μόρσιμον.] μεμοιραμένον, εἱμαρμένον. θεῷ τε καὶ ἀνέρι.] ὑπὸ θεοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἀνδρὸς Ἀλεξάνδρου. δαμῆναι.] δα-
410 μασθῆναι. ὡς ἄρα φωνήσαντος ἐρινύες ἔσχεθον αὐδήν.] οὕτως εἰπόντος φησὶ τοῦ ἵππου ἐπέσχον αὐτοῦ αἱ ἐρινύες τὴν φωνήν. πάντα γὰρ τὰ παράλογα καὶ τεράστια δοκεῖ ὑπὸ ἐρινύων γίγνεσθαι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

420

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Υ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Διὸς ἐπιτρέψαντος, κατέρχονται βοηθήσοντες οἱ θεοὶ πάντες. τοῖς μὲν Ἕλλησιν Ἥρα τε καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἥφαιστος, καὶ Ἑρμῆς. τοῖς δὲ Τρωσίν, Ἀφροδίτη, καὶ Ἀπόλλων. ἔτι δὲ καὶ Ἄρτεμις, καὶ Λητώ. Ἄρης τε, καὶ Σκάμανδρος. Αἰνείαν δὲ ἀντιστάντα Ἀχιλλεῖ, σώζει Ἀπόλλων νεφέλῃ καλύψας. Ἀχιλλεὺς δὲ ἄλλους τε ἀναιρεῖ, καὶ Πολύδωρον τὸν Πριάμου παῖδα. Ἕκτωρ δὲ ἀντιστὰς αὐτῷ, φεύγει Ἀπόλλωνος σώσαντος αὐτόν. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τὴν πόλιν φεύγοντας κατεπείγει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Υ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Θωρήσσοντο.] καθωπλίζοντο. ἀμφὶ σέ.] περὶ σέ. ὀρθοτονητέον τὴν ἀντωνυμίαν. ἀκόρητοι.] ἀπλήρωτοι. θρωσμῷ.] ὑψηλῷ τόπῳ, ὅθεν ἔστι καταθορεῖν, καὶ πηδῆσαι. ἔστι δὲ οὗτος ἐν Ἰλίῳ, σταδίων πέντε τὴν περίμετρον μεταξὺ Σιμοῦντος ποταμοῦ, καὶ τῆς Ἰλιέων καλουμένης κώμης. ὅπου καὶ τὰς θεὰς κριθῆναι λέγουσι περὶ κάλλους. ὀνομάζεται δὲ Καλλικολώνη, ἐπεὶ τῶν πέριξ τόπων ἐπισημότατός ἐστιν. ἡ ἱστορία παρὰ Δημητρίῳ τῷ Σκηψίῳ. Θέμιστα.] ἀντὶ τοῦ Θέμιν, δικαιοσύνην, ἥτις ἐστὶ μία τῶν Τιτανίδων. κρατὸς ἀπ' οὐλύμποιο.] κορυφῆς τοῦ ὀλύμπου, τῆς ἀκρωρείας. πολυπτύχου.] πολλὰς ἀποκλίσεις καὶ ἐξοχὰς ἔχοντος. φοιτήσασα.] παραγενομένη. ἀπέην.] ἀπῆν. νόσφι.] χωρίς. τὸν δὲ ὠκεανὸν οὐ παρέλαβεν εἰς τὸ τῶν θεῶν συνέδριον. ἵνα μὴ κωλύσῃ αὐτοὺς τῆς πρὸς ἀλλήλους μάχης, πρεσβύτατος ὑπάρχων. οὔτ' ἄρα νυμφάων] αἵ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται.] αἱ τὰ ἄλση κατοικοῦσαι νύμφαι, ἀλσηΐτιδες καλοῦνται· αἱ δὲ ἐπὶ τῶν δένδρων, ἁμαδρυάδες. αἱ δὲ τὰ νάματα τῶν ὑδάτων, ναΐδες καὶ ὑδριάδες. καὶ τούτων αἱ μὲν κρηνίδες, αἱ δὲ ἐπιποταμίδες. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, ἐπιμηλίδες. αἱ δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν, ὀρεστιάδες. καὶ ὅσαι ταύταις ὅμοιαι. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑλῶν, ἑλειονόμοι. πείσεα.] τὰ ὑδρηλὰ χωρία, τοὺς καθύγρους τόπους. ἀπὸ τοῦ εἶναι ἐν αὐτοῖς πεῖσαι. ὅ ἐστι ποτίσαι. ποιήεντα.] βοτάνην ἔχοντα. νηκούστησε.] παρήκουσε. οὐδ' Ἐνοσίχθων νηκούστησε θεᾶς.] ὁ δὲ Ποσειδῶν οὐ παρήκουσε τῆς Θέμιδος. τοῦτο δὲ εἴρηκε διὰ τὴν γεγονυῖαν αὐτῷ μικρῷ πρόσθεν πρὸς τὸν Δία φιλονικίαν. μετ' αὐτούς.] πρὸς αὐτούς. δέδηε.] φαίνεται, φλέγει. ξυνάγειρα.] συνήγειρα, ἤθροισα. πτυχί.] ἀποκλίσει, ἐξοχῇ. ἵκησθε.] παραγένησθε. χώεται.] λυπεῖται. ὑπὲρ μόρον.] παρὰ τὸ εἱμαρμένον. παρὰ τὸ δέον.

ἀλίαστον.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Υ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Υ μακάρων ἔρις ὦρτο, φέρει δ' ἐπὶ κάρτος Ἀχαιοῖς.

Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο
Ἀμφὶ σὲ Πηλέος υἱὲ μάχης ἀκόρητοι Ἀχαιοί.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.
Ζεὺς δὲ Θέμιστι κέλευσε θεοὺς ἀγορὴν δὲ καλέσαι,
Κρατὸς ἀπ' οὐλύμποιο πολυπτύχου. ἡ δ' ἄρα πάντῃ
Φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.
Οὔτέ τις οὖν ποταμῶν ἀπέην νόσφ' ὠκεανοῖο,
Οὔτ' ἄρα νυμφάων, ταί τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πείσεα ποιήεντα.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο,
Ξεστῇς αἰθούσῃσιν ἐφίζανον, ἃς Διὶ πατρὶ
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδύῃσιν πραπίδεσιν.
Ὣς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ', οὐδ' Ἐνοσίχθων
Νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς,
Ἷζε δ' ἄρ' ἐν μέσοισι, Διὸς δ' ἐξέρετο βουλήν.
Τίπτ' αὖ ἀργικέραυνε θεοὺς ἀγορὴν δ' ἐκάλεσας;
Ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις.
Τῶν γάρ νυν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἔγνως Ἐννοσίγαιε ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν,
Ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ οὐλύμποιο
Ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι,
Ἔρχεσθ' ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς

ἀμφοτέ-

Ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ' ὅπῃ νόος ἐστὶν ἑκάστου.
Εἰ γὰρ Ἀχιλλεὺς οἶος ἐπὶ Τρώεσσι μαχεῖται,
Οὐδὲ μίνυνθ' ἕξουσι ποδώκεα Πηλείωνα,
Καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες.
Νῦν δ' ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἑταίρου χώεται αἰνῶς,
Δείδω, μὴ καὶ τεῖχος ὑπὲρ μόρον ἐξαλαπάξῃ.
Ὣς ἔφατο Κρονίδης. πόλεμον δ' ἀλίαστον ἔγειρε.
10 Βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοὶ δίχα θυμὸν ἔχοντες.
Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἠδὲ Ποσειδάων γαιήοχος, ἠδ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ὃς ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκαστο.
Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
Ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαιόλος. αὐτὰρ ἅμ' αὐτῷ
Φοῖβος ἀκερσεκόμης, ἠδ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Λητώ τε, Ξάνθος τε, φιλομμειδής τ' Ἀφροδίτη.
Εἵως μέν ῥ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν,
20 Τέως Ἀχαιοὶ μὲν μέγ' ἐκύδανον οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον
Δειδιότας, ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα
Τεύχεσι λαμπόμενον βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν,
Ὦρτο δ' Ἔρις κρατερὴ λαοσσόος. αὖε δ' Ἀθήνη
Στᾶσ', ὅτε μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτὸς,
Ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων, μακρὸν ἄϋτει.
30 Αὖε δ' Ἄρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
Ὀξὺ, κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων.
Ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες
Σύμβαλον, ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν.
Δεινὸν δ' ἐβρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε
Ὑψόθεν. αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξε
Γαῖαν ἀπειρεσίην, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
40 Πάντες δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπίδακος Ἴδης,
Καὶ κορυφαὶ, Τρώων τε πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεύς.
Δείσας δ', ἐκ θρόνου ἆλτο καὶ ἴαχε, μή οἱ ὕπερθε
Γαῖαν ἀναῤῥήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Οἰκία δὲ θνητοῖσι, καὶ ἀθανάτοισι φανείη,
Σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.
Τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν, ἔριδι ξυνιόντων.
50 Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος,

ἀλίαστον.] χαλεπὸν, ἄφυκτον. ἔγειρεν.] ἤγειρεν, ἐκίνησε. δίχα.] διχῶς, εἰς δύο. ἀγῶνα νεῶν.] τὴν συναγωγὴν τῶν πλοίων. Εριούνης.] μεγάλην ὄνησιν παρέχων, μεγαλοφελής. πευκαλίμῃσι.] δριμείαις, συνεταῖς. βλεμεαίνων.] ἐπιγαυρούμενος, ἐπιών.
30 ἀκερσεκόμης.] μὴ κειρόμενος τὴν κόμην, ἀεὶ κομῶν διὰ τὰς ἀκτῖνας. ἴσος γὰρ τῷ ἡλίῳ ὁ Ἀπόλλων. ἐκύδανον.] ἐδόξαζον. ἐπ' ἀκτάων.] ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν. λέγω δὲ τῶν παραθαλασσίων τόπων τῶν τῇδε κἀκεῖσε τοῦ ναυστάθμου προβεβλημένων. ἐριδούπων.] μεγαλοήχων. μακρὸν ἄϋτει.] μέγα ἐβόα. αὖεν.] ἐφώνει, ἐβόα. καὶ δὲ δασύνετε, ἐξήκαιεν. ἐρεμνῇ.] σκοτεινῇ, φοβερᾷ. ὀξύ.] χαλεπὸν, δριμύ. θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.] ὁ ἐστι τρέχων. Ἀρίσταρχος ἀνέγνω περισπω-
40 μένως τὸ χωρίον θεῶν λέγων. ἡ δὲ Καλλικολώνη ἐστιν ὑψηλὸς τόπος. ῥήγνυντο.] ἔῤῥηξαν. ἐτίναξε.] διέσεισεν. ἀπειρεσίην.] μεγάλην. πόδες.] τὰ καταλήγοντα τῶν ὀρῶν μεταφορικῶς. ἴαχεν.] ἐβόα. στυγέουσι.] δεδοίκασι, φεύγουσι. ξυνιόντων.] συνερχομένων. ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος.] καὶ τὰ ἑξῆς. ἡ τῶν θεῶν μάχη περιέχει φυσικὴν στοιχείων πρὸς στοιχεῖα ἀντίταξιν, κακιῶν πρὸς ἀρετάς. Ἀπόλλων μὲν γὰρ ἐναντιοῦται Ποσειδῶνι. τὸ ξηρικὸν πῦρ, τῷ παντὶ ὑ-
50 γρῷ. Ἀθηνᾶ δὲ Ἄρει. ἡ φρόνησις τῇ ἀφροσύνῃ. Ἥρα δὲ Ἀρτέμιδι. ὁ περίγειος ἀὴρ τῇ σελήνῃ. Ἑρμῆς δὲ Λητοῖ, ὁ λόγος τῇ λήθῃ. Ἥφαιστος δὲ Ξάνθῳ. τὸ ὅλον πῦρ ἐνδεεῖ τοῦ ὕδατος. διατί δὲ οὗτοι οἱ θεοὶ προῄρηνται βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν, Ἥρα, Ἀθηνᾶ, Ποσειδῶν, Ἥφαιστος, Ἑρμῆς· τοῖς δὲ Τρωσὶν, Ἀπόλλων, Ἄρτεμις, Λητὼ, Σκάμανδρος, Ἀφροδίτη; Ἥρα μὲν οὖν Ἕλλησι βοηθεῖ, ὅτι γαμήλιος ἐστὶν ἡ θεά. μισεῖ δὲ μοιχὸν ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον. ἢ ὅτι τὸ τῷ Ἄργει ἐτιμᾶτο λαμπρῶς. ὅθεν φησὶν ὁ ποιητὴς καὶ
60 τὸ, Ἥρη τ' Ἀργείη. ἢ καὶ ὅτι ὡς τὸ Ἄργος οὕτως οἰκεία ἦν αὐτῇ καὶ ἡ Σπάρτη καὶ ἡ Μυκήνη. ὥς φησιν ἐν τῇ δ. Ἀθηνᾶ δὲ ἤτοι διὰ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. ἢ διὰ τὸ ἀλλοτρίους εἶναι τῆς συνέσεως τοὺς βαρβάρους. Ποσειδῶν δὲ ἐπεὶ οἱ πλείους τῶν Ἑλλήνων νησιῶταί εἰσι. καὶ διὰ τὸ ὀργίζεσθαι μετὰ Λαομέδοντι ἐπὶ τῇ ἀποστερήσει τοῦ μισθοῦ τῆς τειχοποιΐας. Ἑρμῆς δὲ ὅτι ἐξ Ἀρκαδίας. ἢ ὅτι λόγιος. ἢ ὅτι ἐπειδὴ κήρυκας ἀποσταλέντας πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπὶ διαλύσει

ἠβουλήθησαν ἀνελεῖν οἱ Τρῶες. τῶν δὲ κηρύκων προστάτης ὁ Ἑρμῆς. Ἥφαιστος δὲ διὰ τὸ μισεῖν Ἄρην ὅτι ἐμοίχευσεν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Ἀφροδίτην. τοῖς δὲ Τρωσὶ προΐστη Ἄρης, τὸ ὅμοιον μεταδιώκων, φιλοπόλεμος γὰρ ὁ θεός. φιλοπόλεμοι δὲ καὶ οἱ Τρῶες. καὶ τὴν μοιχείαν τοῦ Πάριδος προσίεται ὡς μοιχός. ὁ δὲ Ἀπόλλων, καὶ ἤτοι διὰ τὸ τόξον. τοξικοὶ δὲ καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ἐν πρώτοις Ἀλέξανδρος· ἢ ὅτι κιθαριστής, καὶ εὔμορφος ὡς Ἀλέξανδρος. Ἄρτεμις δὲ καὶ Λητὼ χαριζόμεναι τῷ Ἀπόλλωνι, ἢ ὅτι παρὰ τοῖς βαρβάροις τιμῶνται. Ξάνθος δὲ ὡς ὑπὲρ οἰκείας χώρας μάχεται. ἡ δὲ Ἀφροδίτη διὰ τὸ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου προκριθῆναι, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν, αὕτη ἀνθίσταται τῷ πολέμῳ, καὶ εἰκότως πάρεστι βοηθὸς τοῖς Τρωσίν. ἰά.] βέλη, πληθυντικῶς. ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο.] ἐξεναντίας δὲ τοῦ Ἄρεος. ὁ δὲ τρόπος μετωνυμία. ὡς ἀπὸ Ἐνυοῦς τῆς πολεμικῆς δαίμονος. χρυσηλάκατος.] ἐργατική, νῦν δὲ ἡ χρυσοῦν τόξον ἔχουσα. χρυσότοξος. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ κελαδεινή. ἀντὶ τοῦ κυνηγετική. κραυγάζουσι γὰρ οἱ κυνηγοί. Σῶκος.] ἤτοι ὁ ἰσχυρός. σώκειν γὰρ τὸ ἰσχύειν. ἢ σοούμενος ὠκέως. τουτέστιν ὁρμῶν ταχέως. ἄγγελος γὰρ ὁ θεός. ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.] τῶν διωνύμων. τὸ μὲν προγενέστερον ὄνομα εἰς θεοὺς ἀναφέρει ὁ ποιητής. τὸ δὲ μεταγενέστερον εἰς ἀνθρώπους. διατί δὲ κατὰ τὸν πόλεμον οὗτοι οἱ θεοὶ ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις. Ποσειδῶν μὲν Ἀπόλλωνι. ὅτι κατὰ τὸν μῦθον συναδικηθεὶς αὐτῷ ὑπὸ Λαομέδοντος, ἐκείνῳ συνήργει. Ἄρης Ἀθηνᾷ. ἐπεὶ ἐκώλυσεν αὐτὸν τὸν Ἀσκαλάφου θάνατον ἐκδικῆσαι. ἢ διότι ἐν ὄψει τῶν θεῶν ὕβρισεν αὐτόν, εἰποῦσα, μαινόμενε φρένας ἠλέ. Ἥρα δὲ Ἀρτέμιδι. ἔστι γὰρ αὐτῇ μητρυιά. Λητοῖ δὲ Ἑρμῆς, δικαίως. μουσικὸς γὰρ ὑπάρχων τὴν τὸν μουσικὸν Ἀπόλλωνα γεννήσασαν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀντίζηλον μεμίσηκεν. ἢ ὡς λόγιος καὶ μνήμων ἀποστρέφεται αὐτὴν ὡς λήθην. Ἥφαιστος δὲ Ξάνθῳ. εἰκότως ὅτι ἡ μὲν ποταμῶν φύσις πέφυκεν ὑγρά. Ἥφαιστος δέ ἐστι τοῦ πυρὸς δεσπότης. οὗ τὰ ξύλα τροφή. κατὰ δὲ τὸν φυσικὸν λόγον Ἀπόλλων ἥλιος ὢν ἀναπίνει τὰ ὑγρὰ στοιχεῖα. Ἀθηνᾶ δέ ἐστι φρόνησις. Ἄρης δὲ ἀφροσύνη. ἐναντία δὲ καὶ πολέμιά ἐστι ταῦτα ἀλλήλων. Ἥρα δέ ἐστιν ἀήρ. Ἄρτεμις δὲ σελήνη, ἀερότεμίς τις οὖσα, καὶ τὸν ἀέρα τέμνουσα, ἐξ οὗ ἤρτηται, καὶ τὸ βαρῦνον αὐτὴν πολέμιον νενόμικεν. Ἑρμῆς δέ ἐστιν ὁ λόγος. Λητὼ δὲ ἀμνημοσύνη. οἷον Ληθώ τις τῶν λόγων. Ἥφαιστος δὲ τὸ πῦρ. Ξάνθος τὸ ὑγρόν, ἀλλότριον δὲ τὸ πῦρ τοῦ ὑγροῦ. ἆσαι.] πληρῶσαι, κορέσαι.

Ἵστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ἔχων ἰὰ πτερόεντα,
ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
70 Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη Ἑκάτοιο.
Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς.
ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.
Ὣς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἕκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον
Πριαμίδεω, τοῦ γάρ ῥα μάλιστά ἑ θυμὸς ἀνώγει
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν,
Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὦρσεν Ἀπόλλων,
80 ἀντία Πηλεΐωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἠΰ.
υἱέϊ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο φωνήν,
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Αἰνεία Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί,
ἃς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπίσχεο οἰνοποτάζων,
Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν;
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Πριαμίδη, τί με ταῦτα, καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις,
ἀντία Πηλεΐωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι.
οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλῆος
90 στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν,
ἐξ Ἴδης ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσιν.
πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον, αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα,
ἦ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης
ἥ οἱ πρόσθεν ἰοῦσα τίθει φάος ἠδ' ἐκέλευεν,
ἔγχεϊ χαλκείῳ, Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.
τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι.
αἰεὶ γὰρ πάρα, εἷς γε θεῶν ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺς βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει,
100 πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθέμεν, εἰ δὲ θεός περ
ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὔ με μάλα ῥεῖα
νικήσει' οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
ἥρως, ἀλλ' ἄγε καὶ σὺ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
εὔχεο, καὶ δὲ σέ φασι Διὸς κούρης Ἀφροδίτης
ἐκγεγάμεν, κεῖνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν.

εἴσατο.] ὡμοιώθη. ἀπειλαί.] νῦν καυχήσεις. οἰνοποτάζων.] τῶν δημοσίων τιμῶν τε καὶ γερῶν ἀπολαύων καὶ συνευωχούμενος. πάρα.] πάρεστιν. ἀπολήγει.] ἀποπαύεται. ἀνδρομέοιο.] ἀνθρωπίνου. Λυρνησόν.] πόλις τῆς Ὑποπλακίων Θηβῶν. Πήδασον.] ποταμὸς Ἑλλησπόντου, καὶ τόπος. Λέλεγας.] τοὺς ἐν Ἑλλησπόντῳ ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας πρώτους κατοικ-

Ἡ μὲν γὰρ Διός ἐσθ', ἡ δ' ἐξ ἁλίοιο γέροντος.
Ἀλλ' ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Ἀγχίσαο πάϊς λευκώλενον Ἥρην,
ἀντία Πηλείωνος ἰὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
10 Ἡ δ' ἄμυδις καλέσασα θεοὺς, μετὰ μῦθον ἔειπε·
φράζεσθον δὴ σφῶϊ Ποσείδαον καὶ Ἀθήνη
ἐν φρεσὶν ὑμετέρῃσιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Αἰνείας ὅδ' ἔβη κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
ἀντία Πηλείωνος, ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς πέρ μιν ἀποτρωπῶμεν ὀπίσσω
αὐτόθεν, ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Ἀχιλῆϊ
παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμῷ
δευέσθω, ἵνα εἰδῇ ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
ἀθανάτων, οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιοι οἳ τὸ πάρος περ
20 Τρωσὶν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Πάντες δ' Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες
τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσι
σήμερον, ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται ἅσσά οἱ αἶσα
γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκ πεύσεται ὀμφῆς,
δείσετ' ἔπειθ' ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ
ἐν πολέμῳ, χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
30 Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον, οὐδέ τι σε χρή,
οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι
ἡμέας τοὺς ἄλλους ἐπεὶ ἦ πολυφέρτεροι ἦμεν. Νόθος
Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες,
ἐκ πάτου ἐς σκοπιὴν, πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
40 φυλόπιδος, μάλα δ' ὦκα διακρινθέντας ὀΐω,
ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόν δε θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων,
ἡμετέρῃς ὑπὸ χερσὶν ἀναγκαίηφι δαμέντας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἡγήσατο κυανοχαίτης
τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο
ὑψηλὸν, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο,
ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἠϊόνος πεδίονδε,
50 ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,

τοὺς κατοικοῦντας. ἶσον τείνειε πολέμου τέλος.] ἶσον ποιήσειε τὸ τέλος τοῦ πολέμου. μὴ δ' ἑτέρῳ βεβηθῇ. ἀρειῇ.] ἀπειλῇ. οἱ δὲ βλάβῃ, ἀπὸ τοῦ Ἄρεος. ἡ δ' ἄμυδις κα-110 λέσασα θεούς.] αὕτη δὲ τοὺς θεοὺς ὁμοῦ συγκαλέσασα. δευέσθω.] προσδεέσθω. οἱ τὸ πάρος περ.] νῦν οἱ ἐξ ἀρχῆς. ἐπένησεν.] ἐπέκλωσεν. ὀμφῆς.] κληδόνος. εἰ δ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς.] εἰ δὲ Ἀχιλλεὺς οὐκ ἀκούσεται ἐκ τῆς θείας φωνῆς, τοῦτ' ἔστιν ὑμῶν αὐτῶν. χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.] χαλεποὶ δὲ καὶ δεινοὶ οἱ θεοὶ φανεροὶ φαινόμενοι τοῖς ἀνθρώποις. δείσεται.] φοβηθήσεται. παρὲκ νόον.] παρὰ γνώμην, ἀνοήτως. ἐκ πάτου.] ἔξωθεν τῆς κοινῆς ὁδοῦ. 120 τοῦτ' ἔστι τῆς συναναστροφῆς. ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν.] ἐκ τῆς πεπατημένης ὁδοῦ εἰς τόπον σκοπιὰν ἔχοντα. λέγει τὸ Ἡρακλέους χῶμα. αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται.] ἵνα ᾖ, διεγερθήσεται, κινηθήσεται. εὐθέως οὖν φησὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς φιλονεικία καὶ μάχη γενήσεται. ὁμήγυριν.] ἄθροισιν. τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον.] τὸ πανταχόθεν περικεχυμένον κύκλῳ, πολλῷ τῷ χώματι εἰς ὕψος, τὸ καὶ χωστὸν λεγόμενον, ὃ κατεσκεύασαν οἱ Τρῶες:
130 τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη ποίεον ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο.] Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων προστάξαντος Διὸς, Λαομέδοντι θητεῦσαι ἐπὶ μισθῷ τεταγμένῳ, τὸ τεῖχος κατασκευάζουσι. Λαομέδων δὲ παραβὰς τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας, μὴ δοὺς τὸν μισθὸν, ἀπήλασεν αὐτούς. ἀγανακτήσας δὲ Ποσειδῶν, ἔπεμψε τῇ χώρᾳ κῆτος, ὃ τούς τε παρατυγχάνοντας ἀνθρώπους καὶ τοὺς γιγνομένους καρποὺς, διέφθειρε. μαντευομένῳ δὲ τῷ Λαομέδοντι βορὰν ἐκδοῦ-140 ναι, καὶ οὕτως ἀπαλλαγήσεσθαι τοῦ δεινοῦ, προθεὶς δὲ ἐκεῖνος τὴν θυγατέρα, μισθὸν ἐκήρυξε τῷ τὸ κῆτος ἀνελόντι τοὺς ἀθανάτους ἵππους δώσειν, οὓς Τρωῒ Ζεὺς ἀντὶ Γανυμήδους ἔδωκεν. Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος, ὑπέσχετο τὸν ἆθλον κατορθώσειν, καὶ Ἀθηνᾶς αὐτῷ πρόβλημα ποιησάσης τὸ καλούμενον ἀμφίχυτον τεῖχος εἰσδὺς διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους τὰς λαγόνας διέφθειρεν. ὁ δὲ Λαομέδων ὑπαλλάξας, θνητοὺς δίδωσιν ἵππους. μαθὼν δὲ Ἡρακλῆς ἐστράτευσε, καὶ Ἴλιον ἐπόρθησε, καὶ οὕτως ἔλαβε τοὺς ἵππους. ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίκῳ.

ἀλέοιτο.] ἐκκλίνοι, φυλάξοιτο. σεύαιτο.] κατεπείγετο διωκόμενος. ἀπ' ἠιόνος.] ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ. ἄρρηκτον.] ἄπρακτον. ὀφρύσι.] ὑπεροχαῖς, μεταφορικῶς. ἤιε.] Ἄπολλον τοξικὲ, ἀπὸ τοῦ ἱέναι. ἑκάτερθε.] κεχωρισμένως. καθείατο.] ἐκαθέζοντο. μητιόωντες.] βουλευόμενοι. δυσηλεγέος.] δεινοῦ, χαλεποῦ, δυσκόλου. ὤκνεον.] ὤκνουν. ἐπλήσθη.] ἐπληρώθη. κάρκαιρεν.] ἐκινεῖτο, ἤχει. ὀνοματοποιία ὁ τρόπος. νευστάζων κόρυθι.] ἐπινεύων τῇ περικεφαλαίᾳ. βριαρῇ.] στιβαρῇ, ἀσφαλεῖ. θοῦριν.] πολεμικήν. σίντης.] βλαπτικός, κακοῦργος. ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος.] ἐν σχήματι περιφραστικῷ, ἀντὶ τοῦ οἱ δημόται. ἀτίζων.] ἀτιμάζων. ἀρηιθόων.] ἐν τῷ πολέμῳ δυνκινήτων. ἐάλη.] συνεστράφη, εἰλήθη. στένει.] στενάζει, οὐ στενοχωρεῖται. οὐρῇ μαστίεται.] τῇ οὐρᾷ μαστίζει ἑαυτόν φησιν ὁ λέων, οὕτως εἰωθώς. ἔχει δέ τι ἐν τῇ οὐρᾷ ἀναμέσον τῶν τριχῶν κέντριον μέλαν, ὡς κεράτιον. ὑφ' οὗ νυττόμενος, πλέον ἀγριοῦται ἐκ τῆς ὀδύνης. ἑὲ δ' αὐτόν.] ἀντὶ τοῦ αὐτὸς γὰρ ἑαυτὸν ἀγριοῦσθαι ποιεῖ. γλαυκιόων.] πυρρωπάζων καὶ φοβερὸν βλέπων, ἀφ' οὗ ἀγριούμενος φθίεται. τιμῆς τῆς Πριάμου.] ἕνεκεν τῆς βασιλείας. ἀντιφέρει γὰρ οὕτως τοὔνεκα Πρίαμος γέρας. ὁ δ' ἀεσίφρων.] ὁ γὰρ κοῦφος, καὶ ματαιόφρων τὸ φρόνημα. χαλεπῶς.] δυσκόλως. ἔολπα.] ἐλπίζω. σεῦα.] ἐδίωξα. οὔτι μετετροπαλίζεο.] οὐδὲ ἐπεστρέφου. ληιάδας.] τὰς ἐκ τῆς λείας αἰχμαλώτους. ὡς ἐνὶ θυμῷ βάλλεαι.] ὡς κατὰ διάνοιαν ἐννοεῖ.

νηπύτιον.]

150 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄῤῥηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο.
Οἱ δ' ἑτέρωσε κάθιζον ἐπ' ὀφρύσι καλλικολώνης,
Ἀμφὶ σὲ ἤιε Φοῖβε καὶ Ἄρηα πτολίπορθον,
Ὥς οἱ μὲν ῥ' ἑκάτερθε καθείατο μητιόωντες
Βουλάς, ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
Ὤκνεον ἀμφότεροι, Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι κέλευε.
Τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ ἐλάμπετο χαλκῷ
Ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων, κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν,
Ὀρνυμένων ἄμυδις, δύο δ' ἄνδρες ἔξοχ' ἄριστοι
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
160 Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
Νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν
Πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο λέων ὣς
Σίντης, ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν
Ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος, ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀτίζων
Ἔρχεται, ἀλλ' ὅτε κέν τις ἀρηιθόων αἰζηῶν
Δουρὶ βάλῃ, ἐάλη τε χανὼν περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
Γίνεται, ἐν δέ τε οἱ κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,
170 Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
Μαστίεται, ἑὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
Γλαυκιόων δ' ἰθὺς φέρεται μένει, ἤν τινα πέφνῃ,
Ἀνδρῶν ἢ αὐτὸς φθίεται πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ.
Ὣς Ἀχιλῆ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνείαο,
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνεία, τί σὺ τόσσον ὁμίλου πολλὸν ἐπελθὼν
Ἔστης, ἤ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει.
180 Ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισιν
Τιμῆς τῆς Πριάμου. ἀτὰρ εἴ κεν ἔμ' ἐξεναρίξῃς,
Οὔτοι τοὔνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει.
Εἰσὶ γάρ οἱ παῖδες, ὁ δ' ἔμπεδος οὐδ' ἀεσίφρων.
Ἤ νύ τι τοι Τρῶες τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμηαι
Αἴ κεν ἐμὲ κτείνῃς, χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν,
Ἤδη μὲν σέ γέ φημι καὶ ἄλλοτε δουρὶ φοβῆσαι.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα,
Σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι
190 Καρπαλίμως. τότε δ' οὔτι μετετροπαλίζεο φεύγων.
Ἔνθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες. αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
Πέρσα μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ καὶ Διὶ πατρί,
Ληιάδας δὲ γυναῖκας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Ἦγον, ἀτὰρ σὲ Ζεὺς ἐρρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀλλ' οὐ νῦν σ' ἐρύεσθαι ὀΐομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ

βήμεναι, ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω,
ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
πρίν τι κακὸν παθέειν, ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Πηλείδη μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ὥς,
ἔλπεο δειδίξεσθαι· ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς
ἠμὲν κερτομίας, ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι,
ἴδμεν δ' ἀλλήλων γενεὴν, ἴδμεν δὲ τοκῆας
10 πρόκλυτ' ἀκούοντες ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων,
ὄψει δ' οὔτ' ἄρ πω σὺ ἐμοὺς ἴδες, οὔτ' ἄρ' ἐγὼ σούς,
φασί σε μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι.
μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἁλοσύδνης.
αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο,
εὔχομαι ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί ἐστ' Ἀφροδίτη,
τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται
σήμερον. οὐ γάρ φημ' ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν
20 ὧδε διακρινθέντε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεὴν. πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεὺς,
κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
ἐν πεδίῳ πεπόλιστο πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.
Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
30 ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο,
θήλειαι πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῇσι,
τάων καὶ Βορέης ἠράσατο βοσκομενάων.
ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ,
αἳ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους.
αἳ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων,
40 ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.
Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα,
Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός τ', Ἀσαρακός τε, καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης·
ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
τὸν καὶ ἀνηρέψαντο θεοὶ, Διὶ οἰνοχοεύειν
κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
50 Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα.
Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο Πρίαμόν τε
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος.
Ἀσάρακος δὲ Κάπυν, ὁ δ' ἄρ' Ἀγχίσην τέκε παῖδα.
αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης. Πρίαμος δ' ἔτεχ' Ἕκτορα δῖον.
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶν,

νηπύτιον.] νήπιον, ἄφρονα. ἔλπεο.] ἔλπιζε. δειδίξεσθαι.] εἰς δέος ἄξειν, φοβηθῆναι. κερτομίας.] ἐρεθιστικοὺς καὶ κλευαστικοὺς λόγους. πρόκλυτα.] τὰ ὑπὸ τῶν προτέρων πεφημισμένα, παλαιά. ὄψει.] ὀφθαλμοῖς. ἁλοσύδνης.] ἐναλίας θεοῦ, ἐν θαλάσσῃ κατοικούσης. ἐκγεγάμεν.] γεγονέναι. ὧδε.] οὕτως νῦν. Δάρδανον αὖ πρῶτον τίκετο νεφεληγερέτα Ζεύς.] τὸ Δαρδάνου γένος δηλονότι πρῶτον ἐποιήσατο ὁ Ζεύς. Δάρδανον αὖ πρῶτον τίκετο.] Δάρδανος ὁ Διὸς καὶ Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος θυγατρὸς διὰ τὴν Σαμοθράκων ἐπομβρίας γενομένης, κατασκευάσας σχεδίαν καὶ ἀσκὸν ἑαυτῷ περιθεὶς, διεκομίσθη εἰς τὴν Ἴδην τῆς Τρῳάδος. καὶ ἀποβὰς Διὸς ὑποθεμένου, ἔκτισε πόλιν ἣν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδανίαν ἐκάλεσεν. ἱστορεῖ Λυκόφρων. Δαρδανίαν.] πόλις Τροίας. πεπόλιστο.] ἔκτιστο. ὑπωρείας.] τὰ κάτω μέρη τῶν ὀρῶν. ἀταλῇσιν.] ἁπαλαῖς, νέαις. τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται σήμερον.] προβολικῶς εἴρηκε τὸ σήμερον. πῶς γὰρ ἔμελλεν ὁ ἐν Φθίᾳ ὢν ἀκοῦσαι. ἢ λείπει τὸ ἀναιρεθέντα. τάων καὶ Βορέης ἠράσατο.] λείπει ἡ ἐκ πρόθεσις· ἵν' ᾖ, ἐκ τούτων, οὐ γὰρ πασῶν ἠράσθη. κυανοχαίτῃ.] μελαίνας τρίχας ἐχούσῃ. ὑποκυσάμεναι.] ἔγκυοι γενόμεναι. ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων.] νῦν τῶν ἐν τοῖς στάχυσι λεπτῶν ἀθέρων. ἐλαφρῶς οὖν φησιν ἄνωθεν αὐτῶν διέτρεχον. ὁμοίως καὶ ὧδε ἐπὶ τῶν κυμάτων ὑπερφανεῖς, μὴ βαπτιζόμεναι τῷ ὕδατι. κυρίως δὲ ἀνθέριξ καλεῖται, ὁ τοῦ ἀσφοδέλου καυλός. ἔστι δὲ φυτὸν λαχανῶδες. ἀνηρέψαντο.] ἀνήρπασαν. κάλλεος εἵνεκα οἷο.] διὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ κάλλος.

Genealogia regum Troianorum

Ζεὺς

Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε,
Ὅππως κεν ἐθέλῃσιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὥς,
Ἑσταότ' ἐν μέσσῃ ὑσμίνῃ δηϊοτῆτος.
Ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
Πολλὰ μάλ', οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο.
Στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι
Παντοῖοι, ἐπέων δὲ πολὺς νόμος ἔνθα καὶ ἔνθα, 10
250 Ὁπποῖόν κ' εἴπῃσθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις.
Ἀλλὰ τί ἢ ἔριδας καὶ νείκεα νῶϊν ἀνάγκη
Νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον ὥστε γυναῖκας,
Αἵ τε χολωσάμεναι ἔριδος πέρι θυμοβόροιο
Νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι μέσην ἐς ἀγυιὰν ἰοῦσαι,
Πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί, χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει.
Ἀλκῆς δ' οὔ μ' ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα
Πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι ἐναντίον, ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
Γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν. 20
Ἦ ῥα, καὶ ἐν δεινῷ σάκει ἤλασε χάλκεον ἔγχος
260 Σμερδαλέον. μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκῇ.
Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ
Ἔσχετο ταρβήσας. φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος,
Ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνείαο,
Νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ὡς οὐ ῥηΐδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὑποείκειν. 30
Οὐδὲ τότ' Αἰνείαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ῥῆξε σάκος. χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε δῶρα θεοῖο.
Ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
270 Ἦσαν, ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε κυλλοποδίων,
Τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
Τὴν δὲ μίαν χρυσῆν, τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην, 40
Ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην, ᾗ λεπτότατος θέε χαλκός,
Λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός, ἡ δὲ διαπρὸ
Πηλιὰς ἤϊξε μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς.
Αἰνείας δ' ἐάλη καὶ ἀπὸ ἕθεν ἀσπίδ' ἀνέσχε
Δείσας, ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
280 Ἔστη ἱεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους ἕλε κύκλους
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης. ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν,
Ἔστη, κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι
Ταρβήσας, ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 50
Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσεν ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Αἰνείας, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.

Ἔνθα κεν

ἀρετήν.] εὐδαιμονίαν, ἀνδρίαν. μινύθει.] φθείρει. λεγώμεθα.] διαλεγώμεθα. νηπύτιοι ὥς.] ὡς νήπιοι, καὶ ἄφρονες. ἑκατόζυγος.] ὑπὸ ἑκατὸν ἐρετῶν ἐλαυνομένη. ζυγὰ γὰρ αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. ἄχθος.] φορτίον, βάρος. ἄροιτο.] λάβοι, κτήσαιτο. στρεπτή.] εὐκίνητος, μεταβολὰς πολλὰς ἔχουσα. νόμος.] νομή, διάταξις. ἔριδας.] φιλονεικίας. νείκεα.] νείκη. ὀνείδη λέγειν. χολωσάμεναι.] ὀργισθεῖσαι. νεικεῦσι.] φιλονεικοῦσι, λοιδοροῦσι. μέσην ἐς ἀγυιὰν ἰοῦσαι.] εἰς μέσον τὸ ἄμφοδον προελθοῦσαι. πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί.] πολλὰ καὶ ἀληθῆ καὶ ψευδῆ. γευσόμεθ' ἀλλήλων.] ἀντὶ τοῦ ἁψόμεθα. ὅ ἐστιν ἀπόπειραν ληψόμεθα τῆς ἀλλήλων δυνάμεως. εἴρηται δὲ μεταφορικῶς. μύκεν.] ἐψόφησεν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς φωνῆς. ἀλλὰ δύο μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας.] ἕως τοῦ τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος. ἀρρώτων ὑπαρχόντων παρ' Ὁμήρῳ τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων, ἔξωθεν κατ' ἐκείνας τεταγμένης διὰ πλείονα κόσμον τῆς χρυσῆς πτυχὸς, οὕτως ἀποδοτέον τὸν λόγον, ἀλλὰ μέχρι μὲν δύο πτυχῶν προῆλθεν ἡ τοῦ ἔγχους ἐνέργεια, ἀξίως καὶ οἱονεὶ συνεξισώσεως γενομένης. ἐπὶ δὲ τῇ τρίτῃ ἐπεσχέθη. πῶς φησὶν ἄρρωτον ὑποστησάμενος τὴν ἀσπίδα νῦν τοῦτο λέγει. ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ χρυσὸς ὢν μαλθακώτερος χαλκοῦ καὶ σιδήρου, ἐνέδωκε τῷ δόρατι καὶ ἐκοιλάνθη, καὶ ἐγένετο κοίτη καὶ οὐ ῥῶσις. ἔσχετο.] ἐπεσχέθη. πτύχας.] τὰ ἐλάσματα τῆς ἀσπίδος. ἤλασεν.] ἔπληξεν, ἔρρωσεν. κυλλοποδίων.] χωλός. λέγεται δὲ τὸν Ἥφαιστον. ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην.] κατὰ τὸν ἔξωθεν κύκλον τῆς ἀσπίδος. ᾗ λεπτότατος θέε χαλκός.] καθ' ὃ μέρος τῇ ἀσπίδι λεπτότατος περιέκειτο χαλκός. λάκεν.] ἐψόφησεν, ἤχησεν, ἢ διεκόπη ὡς καὶ ἐν τοῖς ἱματίοις, λακίδες λέγονται αἱ διακοπαί. ἐάλη.] συνεστάλη. ἱεμένη.] προθυμουμένη, ἐπειγομένη. ἕλε.] διεῖλεν, ἔκοψεν. χύτο.] περιεχύθη.

ἤρκεσεν.]

Ἔνθα κεν Αἰνείας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
Ἢ κόρυθ', ἠὲ σάκος, τό οἱ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν.
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο.
Ὃς τάχα Πηλείωνι δαμεὶς, ἄϊδόσδε κάτεισι
Πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο
10 Νήπιος, οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον,
Ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει.
Μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
Δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς πέρ μιν ὑπὲκ θανάτου ἀγάγωμεν
Μή πως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Τόνδε κατακτείνῃ, μόρσιμον δέ οἱ ἐστ' ἀλέασθαι,
Ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ, καὶ ἄφαντος ὄληται.
20 Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων,
Οἳ ἕθεν ἐξεγένοντο γυναικῶν τε θνητάων.
Ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων,
Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδων τοί κεν μετόπισθε γένωνται.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη.
Ἐννοσίγαι' αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον
Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι, ἦ κεν ἐάσῃς.
30 Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμήμεναι ἐσθλὸν ἐόντα.
Ἤτοι μὲν γὰρ νῶϊ πολέας ὠμόσσαμεν ὅρκους,
Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Δαιομένη, δαίωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων.
Ἷξε δ' ὅθ' Αἰνείας ἠδ' ὁ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς.
40 Αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλὺν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ, ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον
Ἀσπίδος ἐξέρυσεν μεγαλήτορος Αἰνείαο.
Καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἔθηκεν.
Αἰνείαν δ' ἔσσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀείρας.
Πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνείας ὑπεράλτο θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας,
Ἷξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυάϊκος πολέμοιο.
50 Ἔνθα δὲ Καύκωνες πόλεμον μετὰ θωρήσσοντο.
Τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
Ἀντί Ἀχιλλῆος πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,

Ὃς

ἤρκεσεν.] ἐβοήθησεν, ὠφέλησεν. Πηλείωνι δαμείς.] ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀναιρεθείς. 290 μόρσιμον.] εἱμαρμένον, μεμοιραμένον. ἀλέασθαι.] ἐκκλῖναι, διασωθῆναι. ἐρύσσεαι.] ῥύσῃ, σώσεις. πολέας.] πολλούς. ἄσπερμος.] ἄτεκνος, ἄγονος. φίλατο.] ἐφίλησε. νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει.] Ἀφροδίτη θρησμοῦ ἐκπεσόντος, ὅτι διὰ Πριαμιδῶν ἀρχῆς καταλυθείσης, οἱ ἀπ' Ἀγχίσου Τρώων βασιλεύσουσιν, Ἀγχίσῃ ἤδη παρηκμακότι συνῆλθεν. τεκοῦσα δ' Αἰνείαν, καὶ βουλομένη πρόφασιν κατασκευάσαι διὰ τῆς Πριαμιδῶν καταλύσεως, Ἀλεξάνδρῳ πόθον Ἑλένης 300 ἐνέβαλε, καὶ μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῷ μὲν δοκεῖν συνεμάχει τοῖς Τρωσί. ταῖς δὲ ἀληθείαις, παρηγόρει τὴν ἧτταν αὐτῶν, ἵνα μὴ παντελῶς ἀπελπίσαντες, ἀποδῶσι τὴν Ἑλένην. ἱστορεῖ Ἀκουσίλαος. ἔσσευεν.] ὥρμησεν, ἐδίωξε. Καύκωνες.] οἱ μὲν Τρωϊκὸν ἔθνος βάρβαρον, ἄλλοι δὲ Παφλαγονίας, οἱ δὲ τοὺς ἐπίκλην Καυκωνίας. ἦν δὲ Καύκωνος πόλις παράλιος Λυκίας καὶ Καρίας. ἐζήτηται δέ, πῶς τὸν Αἰνείαν οὐκ Ἀπόλλων ἐρύσατο, ἀλλὰ Ποσειδῶν. καὶ φασίν, ὅτι ἡ μεγάλη περὶ θεοὺς εὐσέβεια δυσω- 310 ποῦσα τυγχάνει καὶ τοὺς δι' ἔχθρας ὄντας. ἀτέοντα.] ἐν ἄτῃ ὄντα, ὅ ἐστι βλαπτόμενον καὶ ἀφροντιστοῦντα σαυτοῦ.

 διεπέφραδε.]

320

330

διεπέφραδε.] διεσήμανεν, εἶπε. σκέδασεν.] ἐσκόρπισε. τόσσους δ' ἀνθρώπους.] ὁ Ἀσκαλωνίτης προσπερισπᾷ κατὰ λέξιν, ὡς τόσσης δ' ὑσμίνης. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος κατὰ παρολκὴν ἐδέξατο τὸν δε. ἦ ῥα.] ὄντως δή. ἐρρέτω.] φθειρέσθω. ἄσμενος.] χαίρων. ἐφέποι.] ἐπέρχοιτο, ἐπιδιώκοι. στόμα.] τὴν σύστασιν. ἠβαιόν.] ὄντως μικρόν. στιχὸς εἶμι διαμπερές.] διὰ τῶν τάξεων ἐλεύσομαι. φάτο δ' ἴμεναι ἄντ' Ἀχιλλῆος.] ἔλεγε δὲ ἀντικρὺς ἐλεύσεσθαι τοῦ Ἀχιλλέως. κολούει.] ἀκέφαλον, καὶ ἀτελῆ ποιήσει. τοῦτ' ἔστιν, ἀποτεύξεται πρὸ τοῦ ποιῆσαι.

ἀμενος

Ος σεῦ ἅμα κρείσσων καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν,
Αλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ,
Μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Αΐδος εἰσαφίκηαι,
Αὐτὰρ ἐπεί κ' Αχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Θαρσήσας δ' ἤπειτα μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
Οὐ μὲν γάρ τίς σ' ἄλλος Αχαιῶν ἐξεναρίξει.
Ως εἰπὼν λίπεν αὐτόθ' ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δ' ἔπειτ' Αχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
Θεσπεσίην, ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἐξίδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Οχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ω πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Εγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονός, οὐδέ τι φῶτα
Λεύσσω τῷ ἐφέηκα κατακτάμεναι μενεαίνων,
Ηρα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ηεν, ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αὔτως εὐχετάασθαι,
Ερρέτω, οὔ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
Εσσεται, ὃς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
Αλλ' ἄγε δὴ Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας,
Τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών,
Η καὶ ἐπὶ στίχας ἆλτο, κέλευε δὲ φωτὶ ἑκάστῳ.
Μηκέτι νῦν Τρώων ἑκὰς ἕστατε δῖοι Αχαιοί,
Αλλ' ἄγ' ἀνὴρ ἄντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι.
Αργαλέον δέ μοι ἐστὶ καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Τοσσοὺς δ' ἀνθρώπους ἐφέπειν καὶ πᾶσι μάχεσθαι
Οὐδέ κ' Αρης ὅς περ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Αθήνη.
~~Τόσσης δ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα καὶ πονέοιτο.~~
Αλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε,
Καὶ σθένει, οὔ μ' ἔτι φημὶ μεθησέμεν, οὐδ' ἠβαιόν,
Αλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερές, οὐδέ τιν' οἴω
Τρώων χαιρήσειν ὅς τις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ.
Ως φάτ' ἐποτρύνων Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Εκτωρ,
Κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἴμεναι ἄντ' Αχιλῆος.
Τρῶες ὑπέρθυμοι μὴ δείδιτε Πηλεΐωνα.
Καί κεν ἐγὼ ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην,
Εγχει δ' ἀργαλέον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν,
Οὐδ' Αχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει.
Αλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει.
Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν.
Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ.
Ως φάτ' ἐποτρύνων, οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν
Τρῶες, τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' ἀϋτή,
Καὶ τότ' ἄρ' Εκτορα εἶπε παραστὰς Φοῖβος Απόλλων.
Εκτορ μηκέτι πάμπαν Αχιλλῆϊ προμάχιζε,
Αλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο,
Μή πως σ' ἠὲ βάλῃ, ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ.
Ως ἔφαθ', Εκτωρ δ' αὖτις ἐδύσετο οὐλαμὸν ἀνδρῶν,

Ταρβήσας

Ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὄπα φωνήσαντος,
Ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν,
Σμερδαλέα ἰάχων. πρῶτον δ' ἕλεν Ἰφιτίωνα,
Ἐσθλὸν Ὀτρυντεΐδην πολέων ἡγήτορα λαῶν,
Ὃν νύμφη τέκε νηῒς Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ,
Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ.
Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς,
10 Μέσσην κακκεφαλήν, ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη,
Δούπησε δὲ πεσών, ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς,
Κεῖσαι Ὀτρυντεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ἐνθάδε τοι θάνατος, γενεὴ δέ τοί ἐστ' ἐπὶ λίμνῃ
Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο,
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ, ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα,
20 Ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης Ἀντήνορος υἱόν,
Νύξε κατὰ κρόταφον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου.
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς
Αἰχμὴ ἱεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο, δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα,
Ἱπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρί.
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄϊσθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
Ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
30 Κούρων ἑλκόντων, γάνυται δέ τε τοῖς Ἐνοσίχθων.
Ὣς ἄρα τόν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον
Πριαμίδην, τὸν δ' οὔτι πατὴρ εἴασκε μάχεσθαι·
Οὕνεκά οἱ μετὰ παισὶ νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
Καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα.
Δὴ τότε νηπιέῃσι ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
Θῦνε διὰ προμάχων, εἴως φίλον ὤλεσε θυμόν·
40 Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς
Νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή,
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψε
Κυανέη, προτὶ οἷ δ' ἔλαβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον,
Ἔντερα χερσὶν ἔχοντα λιαζόμενον προτὶ γαίῃ,
10 Κὰρ ῥά οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων φλογὶ εἴκελος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὡς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα.
Ἐγγὺς ἀνὴρ ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσατο θυμόν.

Ος μοι

380 εἱμένος ἀλκήν.] ἐνδεδυμένος δύναμιν. Τμώλῳ.] ὄρει Λυδίας. Ὕδης.] Ὕδη δὲ ἡ πόλις Λυδίας, ἡ νῦν καλουμένη Σάρδεις. διὰ δὲ τοῦ λ Ὕλη, πόλις Βοιωτίας. πίονι δήμῳ.] τῷ εὐδαίμονι. κεάσθη.] ἐσχίσθη. ἐπεύξατο.] ἐπεκαυχήσατο. λίμνῃ Γυγαίῃ.] οὕτως ἐν Λυδίᾳ λίμνη καλουμένη Γυγαίη, ἤτοι ἀπὸ Γύγου τοῦ Κανδαύλου, ὃν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι Λυδῶν· ἢ ἀπό τινος ἐγχωρίου ἥρωος Γύγου καλουμένου. ἐπισσώτροις.] κανθοῖς. δατέοντο.] διέκοπτον. ἀλεξητῆρα.] μάχης ἀποτρεπτι-
390 κόν, βοηθόν. ἔσχεθεν.] ἐπέσχεν, ἐκώλυσε. πεπάλακτο.] ἐμεμόλυντο. ἄϊσθε.] ἐξέπνευσεν. ἤρυγεν.] ἐμυκήσατο. ἐξηρύγγανε.] πνεῦμα σφοδρὸν ἀφῆκεν. ὡς δ' ὅτε ταῦρος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα.] τὸν Ποσειδῶνα. ἤτοι ὅτι ἐν Ἑλικῶνι ὄρει τῆς Βοιωτίας τιμᾶται, ἢ ἐν Ἑλίκῃ. μᾶλλον ὢν παρὰ τὸν ἐν Ἑλίκῃ θεόν. διαφορὰ γὰρ Ἑλικὼν καὶ Ἑλίκη· ὅτι Ἑλικὼν μέν, ὄρος Βοιωτίας. Ἑλίκη δέ, νῆσος Ἀχαΐας, ἐν ᾗ ἱερὸν Ποσειδῶνος. ἡ δὲ ἱστορία αὕτη. Νηλεὺς ὁ Κόδρου χρησμὸν λαβών, ἀποικίαν ἐ-
400 στελλεν εἰς Μίλητον, καὶ Καρίας, ἔνθα ἱερὸν Ποσειδῶνος ἱδρύσατο. καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Ἑλίκῃ τιμωμένου, Ἑλικώνιον τὸν θεὸν προσηγόρευσε. δοκεῖ δὲ ἐπειδὰν θύωσι, βοησάντων μὲν τῶν βοῶν, προσδέχεσθαι τὸ θεῖον τὴν θυσίαν· σιγώντων δέ, λυπεῖσθαι καὶ μηνιᾶν νομίζεσθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Κλειτοφῶντι. γάνυται.] ἥδεται, χαίρει. νηπιέῃσιν.] ἀφροσύναις, ἀνοίαις. ὀχῆες.] οἱ συνέχοντες τὸν ζωστῆρα ἱμάντες. διέσχε.] διῆλθε. γνύξ.] ἐπὶ γόνυ. οἰμώξας.] στενάξας. προτὶ οἷ.] πρὸς
410 ἑαυτόν. λιασθείς.] ἐκκλίνας. λιαζόμενον ποτὶ γαίῃ.] πρὸς τῇ γῇ κεκλιμένον, ὅ ἐστι κάμνον. ἐσεμάσατο.] καθίκετο, ἐλύπησε.

420

Ὅς μοι ἑταῖρον ἔπεφνε τετιμένον, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἦ, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Ἕκτορα δῖον·
Ἆσσον ἴθ', ὥς κε θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
430 Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε νηπύτιον ὥς,
Ἔλπεο δειδίξεσθαι, ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς,
Ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι.
Οἶδα δ' ὅτι σὺ μὲν ἐσθλός, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Αἴ κέ σε χειρότερός περ ἐὼν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι
Δουρὶ βαλὼν, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὺ πάροιθεν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δόρυ, καὶ τό γ' Ἀθήνη,
Πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο
440 Ἦκα μάλα ψύξασα, τὸ δ' ἂψ ἵκεθ' Ἕκτορα δῖον,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
Σμερδαλέα ἰάχων, τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων,
Ῥεῖα μάλ' ὥς τε θεὸς, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ' ἠέρα τύψε βαθεῖαν,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος·
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον κύον, ἦ τέ τοι ἄγχι
450 Ἦλθε κακόν. νῦν δ' αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων,
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴ πού τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστι,
Νῦν δ' ἄλλους Τρώων ἐπιείσομαι ὅν κε κιχείω.
Ὡς εἰπὼν Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι,
Ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν. ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασε
Δημοῦχον δὲ Φιλητορίδην ἠΰν τε μέγαν τε
Καγγόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε, τὸν μὲν ἔπειτα
Οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ ἐξαίνυτο θυμόν.
460 Αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον υἷε Βίαντος,
Ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὦσε χαμᾶζε·
Τὸν μὲν δουρὶ βαλὼν, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας.
Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην, ὁ μὲν ἀντίος ἤλυθε γούνων
Εἴ πως εὖ πεφίδοιτο λαβὼν, καὶ ζωὸν ἀφείη,
Μηδὲ κατακτείνειεν, ὁμηλικίην ἐλεήσας
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη ὃ, οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαὼς, ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων
Ἱέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ.
470 Ἐκ δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν. ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ
Κόλπον ἐνέπλησε, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε

θυμοῦ

τετιμένον.] τετιμημένον. πτώσσοιμεν.] φοβοίμεθα. πτολέμοιο γεφύρας.] τὰ μεταξὺ τῶν πολεμούντων διαστήματα. αἴσυλα.] τὰ παρὰ τὸ καθῆκον γιγνόμενα ἄδικα. ὀξὺ πάροιθεν.] ἔξυστο τῷ ἔμπροσθεν μέρους, κατὰ τὴν ἀκμήν. πνοιῇ.] πνεύματι. Ἀχιλλῆος πάλιν.] ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος Ἀχιλλέως, ὅ ἐστι τὸ ἐναντίον. ἦκα μάλα ψύξασα.] πάνυ ἠρέμα καὶ πράως καταπνεύσασα καὶ ὑποκλάσασα τῆς ὁρμῆς. ἢ κοῦφον ποιήσασα. ἐς δοῦπον ἀκόντων.] ἤδη τὴν ἄφεσιν τῶν δοράτων, ἤδη τὴν μάχην. ὁμοκλήσας.] ἀπειλήσας. ἐρύσατο.] ἔσωσε. μέλλεις,] ἔοικας. ἐπιείσομαι.] ἐπελεύσομαι. ἐξαίνυτο.] ἀφῃρεῖτο, ἐλάμβανε. εἴ πως πεφίδοιτο.] εἴ πως αὐτοῦ φείσοιτο. γλυκύθυμος.] ἀνείμενος, καὶ προσηνὴς τῇ ψυχῇ. ἀγανόφρων.] πρᾶος τὸ φρόνημα. ὄλισθεν.] ἐπέσεν. ἐνέπλησεν.] ἐπλήρωσεν.

ἵνα.]

Θυμοῦ δευόμενον, ὁ δὲ Μούλιον οὖτα παραστὰς
Δουρὶ κατ' οὖς, εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο
Αἰχμὴ χαλκείη, ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἔχεκλον,
Μέσσην κὰκ κεφαλὴν ξίφει ἤλασε κωπήεντι
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι, τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή,
Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ' ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
10 Ἀγκῶνος, τῇ τόν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν,
Αἰχμὴ χαλκείη, ὁ δέ μιν μένε χεῖρα βαρυνθεὶς
Πρόσθ' ὁρόων θάνατον. ὁ δὲ φασγάνῳ αὐχένα θείνας.
Τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε, μυελὸς αὖτε
Σφονδυλίων ἔκπαλθ', ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω υἱὸν
Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρήκης ἐριβώλακος εἰληλύθει.
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν νηδύϊ χαλκὸς
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὁ δ' Ἀρηΐθοον θεράποντα.
20 Ἂψ ἵππους στρέψαντα μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ, ἀπὸ δ' ἅρματος ὦσε, κυκήθησαν δέ οἱ ἵπποι.
Ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαὲς πῦρ
Οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη.
Πάντῃ τε κλονέων ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει,
Ὣς ὅ γε πάντῃ θῦνε σὺν ἔγχεϊ δαίμονι ἶσος,
Κτεινομένους ἐφέπων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα,
Ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους,
Τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ,
30 Ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ ποσσ' ἐριμύκων,
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου μώνυχες ἵπποι
Στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε, καὶ ἀσπίδας, αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἳ περὶ δίφρον 500
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων, ὁ δὲ ἵετο κῦδος ἀρέσθαι,
Πηλείδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

ἶνα.] ὅπου. τένοντες.] τὰ τεινόμενα νεῦρα. ἔπειρεν.] ἐπέρασε. πρόσθ' ὁρόων θάνατον.] ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν θάνατον. σφονδυλίων.] σφονδύλων, οἵ εἰσιν κ.λ. ἐν τῇ ῥάχει. ἔκπαλτο.] ἐξεπήδησε. νηδύϊ.] γαστρί. ἀναμαιμάει.] ἀναφέρεται, ἢ ἐνθουσιᾷ. θεσπιδαές.] ὑπὸ θεῶν ἀναπτόμενον, θεῖον. ἀζαλέοιο.] ξηροῦ. κλονέων.] ταράσσων. εἰλυφάζει.] εἰλεῖ, συστρέφει. κτεινομένους ἐφέπων.] ἔδει εἰπεῖν ἐφισπε κτεινων. εὐρυμετώπους.] πλατυμετώπους. τριβέμεναι.] ἀλοᾶν. ἐριμύκων.] μεγάλως μυκωμένων. στεῖβον νέκυας.] ἐπάτουν τοὺς νεκρούς. ῥαθάμιγγες.] ῥανίδες. ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον.] ἃς ἀποπίπτουσαι τῶν ἱππείων ὁπλῶν, ὅ ἐστιν ὀνύχων αἱ ῥανίδες ἔβαλλον. λύθρῳ.] ὁ ἐκ τῆς πολεμικῆς ἐνεργείας μολυσμός, ἢ τὸ μετὰ κονιορτοῦ καὶ ἱδρῶτος ἀνθρώπειον αἷμα λύθρος καλεῖται. ἀάπτους.] ἀπροσπελάστους, χαλεπάς.

480 490

40

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Φ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τῶν Τρώων εἰς δύο διαιρεθέντων μέρη, τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ εἰς τὸν Σκάμανδρον Ἀχιλλεὺς διώκει, καὶ δώδεκα νεανίας ζωγρεῖ εἰς ποινὴν Πατρόκλου, τὸν δὲ Πριάμου υἱὸν Λυκάονα καὶ Ἀστεροπαῖον ἀναιρεῖ, ἔπειτα τοῦ ποταμοῦ πλημμύραντος κινδυνεύοντα αὐτὸν σώζει Ἥφαιστος, ἐμπρήσας τὸν ποταμὸν καὶ τὸ πεδίον, μετὰ ταῦτα θεῶν μάχη γίγνεται πρὸς ἀλλήλους. Ἀχιλλέα δὲ Ἀπόλλων εἴργει Ἀγήνορι ὁμοιωθείς, καὶ φεύγων ἐξαπατᾷ, ἕως οἱ Τρῶες διασώζονται εἰς τὴν πόλιν.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Φ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Πόρον ποταμοῖο.] ἤτοι τὸν πόταμον περιφραστικῶς, ἢ τὸ διαβατὸν αὐτοῦ μέρος, καθ' ὃν διαπορεύονται αὐτόν. διατί δὲ πάντων τῶν ποταμῶν ἐξ ὠκεανοῦ ῥεόντων, περὶ μόνου τοῦ Ξάνθου ὁ ποιητής φησιν, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς. πῶς οὖν καὶ Ὠκεανοῦ καὶ Διὸς παῖς; καὶ ῥητέον, ὅτι εἰκότως ἂν καὶ Διὸς καλοῖτο παῖς. εἴ γε οἱ ὄμβροι μὲν ἐκ Διός. ὄμβρῳ δὲ οὗτος αὐξάνεται. φαίνεται δὲ καὶ ἄλλη τὶς ἱστορία, ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ποτὲ δίψει κατασχεθεὶς, ηὔξατο τῷ πατρὶ Διὶ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ νᾶμα. ὁ δὲ μὴ θέλων αὐτὸν ῥύχεσθαι, ῥίψας κεραυνὸν, ἀνέδωκε μικρὰν λιβάδα. ἣν θεασάμενος Ἡρακλῆς, καὶ σκάψας ὡς εἰς τὸ πλουσιώτερον μετεισφέρεσθαι, μετωνόμασε Σκάμανδρον, οἱονεὶ Κάμανδρον γενόμενον καμάτου ἄκος ἑαυτῷ. Ξάνθος δὲ ἐκλήθη, ὅτι λουσάμεναι τοῦ ὕδατος αἱ Τρωάδες ξανθὰς κόμας ἔσχον. διατμήξας.] διατεμὼν, εἰς δύο χωρίσας. ἀτυζόμενοι.] ταρασσόμενοι, φοβούμενοι. προχέοντο.] ἀθρόως ἔφευγον. πεφυζότες.] πεφευγότες, πεφοβημένοι. ἠέρα.] ἀέρα, σκότος. πίτνα.] ἐξέτεινεν, ἐπέβαλεν. ἀργυροδίνην.] λαμπράν. πατάγῳ.] ψόφῳ, ἤχῳ. βράχε.] ἐψόφησεν. ἤχησε μεταφορικῶς. αἰπά.] νῦν βαθέα. ὄχθαι.] τὰ τῶν ποταμῶν χείλη. οἱ κρημνοί. ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον.] μέγα περιήχουν. ἔννεον.] ἐνήχοντο. ἑλισσόμενοι.] στρεφόμενοι. ῥιπῆς.] ὁρμῆς. ἠερέθονται.] ἤτοι ὀρεθίζονται, ἢ εἰς ἀέρα αἴρονται, καὶ ἀποκρύπτονται. ἀκάματον.] ἀκοπίαστον, πολύ. ὄρμενον.] διεγερθὲν, κινούμενον. πτώσσουσι.] καταδύονται, κρύπτονται. πλῆτο.] ἐπληρώθη. κελάδων.] ἦχον, παροξυτόνως. κεκλιμένον μυρίκῃσιν.] ὑπὸ μυρικῶν περιεχόμενον, κεκαλυμμένον. ἔκθορε.] ἐνήλατο, ἐπήδησε. δαίμονι ἶσος.] θεῷ ὅμοιος. ἐπιστροφάδην.] ἐπιστρεφόμενος πυκνῶς. ἀεικής.] ἀπρεπῶς, χαλεπός. ἄορι.] ξίφει. πιμπλᾶσι.] πληροῦσι. μυχούς.] φωλεούς. λέγει δὲ τοὺς ἐσωτάτω τόπους καὶ ἀποκρύφους. εὐόρμου.] καλοὺς ὅρμους ἔχοντος. πτῶσσον.] ἐφοβοῦντο, ἐκρύπτοντο. κρημνούς.] τὰς τῶν ποταμῶν ὄχθας. τεθηπότας.] ἐκπεπληγμένους. ἐπιστρεπτοῖσι χιτῶσιν.] ἤτοι διπλώτοις. ἀλωῆς.] γῆς, κήπου. ἐννύχιος.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Φ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Φῖ μόθος Αἰακίδαο παρ' ἠϊόνας ποταμοῖο.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἔνθα διατμήξας τοὺς μὲν πεδίονδ' ἐδίωκε
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
Ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες, ἠέρα δ' Ἥρη
Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν ἐρυκέμεν, ἡμίσεες δὲ
Ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύρροον ἀργυροδίνην,
Ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ. βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
Ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον, οἳ δ' ἀλαλητῷ
Ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἑλισσόμενοι περὶ δίνας.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
Φευγέμεναι ποταμόνδε, τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
Ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ.
Ὡς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος,
Πλῆτο ῥόος κελάδων ἐπιμὶξ, ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθαις
Κεκλιμένον μυρίκῃσιν, ὃ δ' ἔκθορε δαίμονι ἶσος
Φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα.
Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
Ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
Φεύγοντες πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου
Δειδιότες. μάλα γάρ τε κατεσθίει ὅν κε λάβῃσιν.
Ὡς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα
Πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς, ὃ δ' ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
Ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
Ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος,
Τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας ἠΰτε νεβρούς.
Δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισι ἱμᾶσι,
Τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι.
Δῶκε δ' ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
Ἔνθ' υἷι Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο
Ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι Λυκάονι, τόν ῥά ποτ' αὐτὸς
Ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς οὐκ ἐθέλοντα

Ἐννύχιος προμολών, ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τάμνε νέους ὄρπηκας, ἵν' ἅρματος ἄντυγες εἶεν,
Τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς.
Καὶ τότε μέν μιν Λῆμνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασσε
Νηυσὶν ἄγων. ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκε,
Κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν
Ἴμβριος Ἠετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖον Ἀρίσβην,
Ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν, πατρώϊον ἵκετο δῶμα.
Ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν,
Ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο, δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
Χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε
Πέμψειν εἰς Ἀΐδαο, καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν, ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος.
Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε. τεῖρε γὰρ ἱδρὼς
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
Ὢ πόποι ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες οὕσπερ ἔπεφνον,
Αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος,
Οἷον δὴ καὶ ὅδ' ἦλθε φυγὼν ὑπὸ νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος, οὐδέ μιν ἔσχεν
Πόντος ἁλὸς πολιῆς, ὃ πολέας ἀέκοντας ἐρύκει.
~~Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο~~
~~Γεύσεται~~, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ δαείω.
Ἢ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἦ μιν ἐρύξει
Γῆ φυσίζοος, ἥ τε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.
Ὣς ὥρμαινε μένων, ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς
Γούνων ἅψασθαι μεμαὼς, περὶ δ' ἤθελε θυμῷ,
Ἐκφυγέειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ἤτοι ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Οὐτάμεναι μεμαὼς, ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
Κύψας, ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ,
Ἔστη ἱεμένη χροὸς ἄμμεναι ἀνδρομέοιο,
Αὐτὰρ ὁ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἑλὼν ἐλλίσσετο γούνων.
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει.
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ' Ἀχιλεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον
Ἀντί τοι εἰμ' ἱκέταο διοτρεφὲς αἰδοίοιο.
Πὰρ γὰρ σοὶ πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτήν.
Ἤματι τῷ ὅτε μ' εἷλες ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Καί μ' ἐπέρασσας ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην, ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον,
Νῦν δὲ λύμην τρεῖς τόσσα πορὼν, ἠὼς δέ μοι ἥδε
Ἠὲ δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Πολλὰ παθὼν. νῦν αὖ με τεῇς ἐν χερσὶν ἔθηκε

ἐννύχιος.] διὰ νυκτός. προμολών.] προελθών. ἐρινεόν.] συκῆν ἀγρίαν. ὄρπηκας.] κλάδους. ἀνώϊστον.] ἀνυπονόητον, ἀπροσδόκητον. ἐπέρασσε.] πέραν θαλάσσης ἐπώλησεν. υἱὸς Ἰήσονος.] ὁ Εὔνηος. ὦνον.] ὠνήν, τιμήν. ἐλύσατο.] ἐλυτρώσατο. Ἀρίσβην.] πόλιν Θρᾴκης ὑφ' Ἑλλήσποντον. νηλεὲς ἦμαρ.] ἀνηλεῆ ἡμέραν, λέγει δὲ τὸν θάνατον. πεπερημένος.] πεπερασμένος, πεπραμένος. ὥρμαινε.] διενοεῖτο, ἐλογίζετο. τεθηπώς.] ἐκπεπληγμένος. ἄμμεναι.] πληρωθῆναι, κορεσθῆναι. μεθίει.] οὐκ εἴα. γουνοῦμαι.] γονάτων ἅπτομαι, ἱκετεύω. ἀντί τοι εἰμ' ἱκέταο.] ἀντὶ ἱκέτου σοι εἰμί. αἰδοίοιο.] αἰδοῦς καὶ ἐντροπῆς ἀξίου. πασάμην.] ἐγευσάμην. Δημήτερος ἀκτήν.] τὸν ἄρτον, περιφραστικῶς. ἐπέρασσας.] πωλήσας. ἑκατόμβοιον.] τιμὴν ἑκατὸν βοῶν ἀξίαν. οἱ παλαιοὶ πρὶν ἐπινοηθῆ τὰ νομίσματα, τὰς συναλλαγὰς ἐποιοῦντο διὰ τῶν τετραπόδων, ὅθεν ὕστερον ἐφευρεθέντων τῶν νομισμάτων, βοῦν ἐπ' αὐτῶν διετύπουν, ἐνδεικνύμενοι τὸ ἀρχαῖον ἔθος. καὶ παροιμία, βοῦς ἐπὶ γλώσσης, ὅ ἐστι νόμισμα. ἁρμόζει δὲ ἡ παροιμία αὕτη ἐπὶ τῶν ῥητόρων τῶν λαμβανόντων νομίσματα ὑπὲρ τοῦ μὴ κατασυνηγορῆσαί τινι, ἀλλὰ σιωπῆσαι. ἦλφον.] εὗρον. λύμην.] λυτρωσίμην. τεῇς.] ταῖς σαῖς.

ἀπέχθεσθαι.]

Μοῖρ'

ἀπεχθέσθαι.] μισεῖσθαι. Σατνιόεντι.] ποταμὸς Τροίας. δειροτομήσεις.] τὸν τράχηλον κόψεις. δειρὴ γὰρ ὁ τράχηλος. πρυλέεσσι.] πεζοῖς. δαμάσσας.] ἀπέκτεινας. ὁμογάστριος.] ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρὸς ἀδελφός. ἀμείλικτον.] ἀπηνῆ, σκληράν. μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο.] περὶ λύτρων μὴ δ' ὅλως μοι διαλέγου. ἐπισπεῖν.] ἐπιδιῶξαι, πληρῶσαι. αἴσιμον ἦμαρ.] τὴν θανάσιμον. ἀλλ' ἔπι τοι.] τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ ἐπελεύσεται θάνατος. ἄρης ἐκ θυμὸν ἕληται.] σίδηρος τὴν ψυχὴν ἀφέληται. δεῦε.] ἔβρεχεν. ἀπολιχμήσονται.] ἀπολείξουσιν. ἀκηδέες.] ἀφρόντιστοι. γοήσεται.] θρηνήσεται. ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο.] ἐνταῦθα ἀρτίως κατάκεισο. θρώσκων τις κατὰ κῦμα.] καὶ τὰ ἑξῆς, ἐφαλλόμενος καὶ νηχόμενος τὶς τῶν ἰχθύων κατὰ θάλασσαν, καὶ ἐμπλησθεὶς τῆς Λυκάονος πιμελῆς, πάλιν ὑπὸ τὴν μέλαιναν φρῖκα κατελεύσεται. φρὶξ δέ ἐστιν ἡ ἠρεμαία τοῦ ὕδατος κίνησις. ἰχθὺς ὅς κε φάγῃσιν.] οὐ δεῖ τὸ ὅς κε φάγῃσιν ἄρθρον ὑποτακτικὸν λαμβάνειν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὡς κοινὸν ἐπίρρημα. ὑπαΐξει.] ὁ δὲ νοῦς, ὁ δὲ ἰχθὺς οὐκ ἐπιπολῆς γνώσεται, ἀλλ' ἐπὶ τὴν φρῖκα ἀΐξει. τὰ γὰρ νεοσφαγῆ τῶν σωμάτων ἄνωθεν ἐπιπλεῖ. ἀργέτα δημόν.] τὸν λευκὸν ἐπίπλουν, τὸ λίπος.

κεραΐζων.]

Μοῖρ' ὀλοή. μέλλω που ἀπεχθέσθαι Διὶ πατρί,
Ὅς με σοὶ αὖτις ἔδωκε, μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
Γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλταω ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων, ἐπὶ Σατνιόεντι.
Τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
Τῆς δὲ δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις, (10)
90 Ἤτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας,
Ἀντίθεον Πολύδωρον ἐπεὶ βάλες ὀξέϊ δουρί.
Νῦν δὲ δὴ ἐνθάδε μοι κακὸν ἔσσεται. οὐ γὰρ ὀΐω,
Σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Μή με κτεῖν' ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι,
Ὅς τοι ἑταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε κρατερόν τε.
Ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός,
Λισσόμενος ἐπέεσσιν, ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσε· (20)
Νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο, μηδ' ἀγόρευε.
100 Πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν μόρσιμον ἦμαρ,
Τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦεν
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον, ἠδ' ἐπέρασσα,
Νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅς τις θάνατον φύγῃ, ὅν κε θεός γε
Ἰλίου προπάροιθεν ἐμῇς ἐν χερσὶ βάλῃσι
Συμπάντων Τρώων, περὶ δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων.
Ἀλλὰ φίλος θάνε καὶ σύ, τίη ὀλοφύρεαι οὕτως,
Κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων. (30)
Οὐχ ὁράας οἷος καὶ ἐγὼ καλός τε μέγας τε,
Πατρὸς δ' εἴμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ μ' ἐγείνατο μήτηρ,
110 Ἀλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή
Ἔσσεται ἢ ἠώς, ἢ δείλης, ἢ μέσον ἦμαρ,
Ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο ἄρης ἐκ θυμὸν ἕληται,
Ἢ ὅ γε δουρὶ βαλών, ἢ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Ἔγχος μέν ῥ' ἀφέηκεν, ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας (40)
Ἀμφοτέρας. Ἀχιλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξύ,
Τύψε κατὰ κληῗδα παρ' αὐχένα, πᾶν δέ οἱ εἴσω
Δῦ ξίφος ἄμφηκες. ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς, ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
120 Τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμόνδε λαβὼν ποδὸς ἧκε φέρεσθαι,
Καί οἱ ἐπευχόμενος, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλὴν
Αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες, οὐδέ σε μήτηρ (50)
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
Οἴσει δινήεις, εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον,
Θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει,
Ἰχθὺς ὅς κε φάγῃσι Λυκάονος ἀργέτα δημὸν
Φθείρεσθ', εἰσόκεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς

ὑμεῖς

Ὑμεῖς μὲν φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων,
Οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰρροος ἀργυροδίνης
Ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολέας ἱρεύετε ταύρους,
Ζωοὺς δ' ἐν δίνῃσι καθίετε μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰς ὅ κε πάντες
Τίσετε Πατρόκλοιο φόνον, καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
Οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο.
10 Ὣς ἄρ' ἔφη, ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Τόφρα δὲ Πηλέος υἱὸς ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο κατακτάμεναι μενεαίνων,
Υἱέϊ Πηλεγόνος, τὸν δ' Ἀξιὸς εὐρυρέεθρος,
Γείνατο καὶ Περίβοια Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
Πρεσβυτάτη, τῇ γάρ ῥα μίγη ποταμὸς βαθυδίνης.
20 Τῷ ῥ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
Ἔστη ἔχων δύο δοῦρε, μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαϊκταμένων αἰζηῶν,
Τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάϊζε κατὰ ῥόον, οὐδ' ἐλέαιρεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, ὅ μευ ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν,
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι.
Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
30 Πηλεΐδη μεγάθυμε, τί ἦ γενεὴν ἐρεείνεις,
Εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου τηλόθ' ἐούσης,
Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας. ἥδε δέ μοι νῦν
Ἠὼς ἑνδεκάτη ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησι.
Ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχεϊ, τὸν δ' ἐμέ φασι
Γείνασθαι. νῦν αὖτε μαχώμεθα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ. 160
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας, ὁ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
40 Πηλιάδα μελίην, ὁ δ' ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς
Ἥρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦεν,
Καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διαπρὸ
Ῥῆξε σάκος. χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε δῶρα θεοῖο.
Τῷ δ' ἑτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς
Δεξιτερῆς, σύτο δ' αἷμα κελαινεφές, ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
Γαίῃ ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.
50 Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα,
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε κατακτάμεναι μενεαίνων, 170
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν. ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην
Μεσσοπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.
Πηλεΐδης δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἆλτ' ἐπί οἱ μεμαώς. ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος

οὐ δύνατ'

κεραΐζων.] διαφθείρων. ἀρκέσει.] ὑπονήξεται, ὑπεκκλινεῖ. 130 δηθὰ πολέας.] πολλὰ καὶ πολλούς. ἱρεύετε.] θύετε. κηρόθι μᾶλλον.] ἐκ ψυχῆς. ἀρκέσει.] ἐπαρκέσει, βοηθήσει. ὥρμηνεν.] διενοεῖτο. ἀλάλκοι.] ἀποστρέψει, βοηθήσει. ἐπᾶλτο.] ἐφήλατο, ὥρμησε. δαϊκταμένων.] τῶν ἐν πολέμοις ἀναιρουμένων. ἐδάϊζε.] διέφθειρεν, ἐφόνευε. δυστήνων.] κακοδαιμόνων, δυστυχῶν. ἐριβώλου.] μεγαβώλου, εὐγέου. δολιχεγχέας.] μακρὰ δόρατα ἔχοντας. Ἀξιὸς.] ποταμὸς Παιονίας, ἢ τῆς Παιονίας τῆς Θρᾴκης. 140 ἀπειλήσας.] νῦν αὐχήσας, ἢ ὀργισθείς. ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς.] ὁ δὲ ἀμφότερα τὰ δόρατα ὁμοῦ ἀφῆκε. περιδέξιος.] ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δεξιῶς χρώμενος. ἐρύκακεν.] ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν. ἐπιγράβδην.] ἄχρι τοῦ ἐπιξέσαι μόνον τὸ δέρμα αὐτοῦ. σύτο.] ἀνεσχέθη, ἐρρύη. χροὸς ἆσαι.] τοῦ σώματος κορεσθῆναι. ἐνεστήρικτο.] ἐνεπάγη. ἰθυπτίωνα.] ἐπ' εὐθείας φερομένην, καὶ οἱονεὶ ἱπταμένην. μεσσοπαγές.] μέχρι τοῦ ἡμίσεος καταπηγὸς τῇ γῇ. καὶ ἡ μεσοπαλὴς, ἡ ἐν μέσῳ σειο- 150 μένη. ἐπί οἱ.] ἐπ' αὐτῷ.

G μεμαώς.]

μεθῆκεν.] ἀπέλειπεν, ἀφῆκεν. ἐπιγνάμψας.] ἐπικάμψας. χύντο.] ἀπεχύθησαν ἀθρόως. χολάδες.] τὰ ἔντερα. ὀρούσας.] ὁρμῶν. ἁλιμυρηέντων.] εἰς τὴν θάλασσαν ῥεόντων. Ἀχελώϊος.] ποταμὸς μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. κοινῶς δὲ πᾶν ὕδωρ Ἀχελῷος καλεῖται. ἰσοφαρίζει.] ἴσος ἐστὶν, ἐξισοῦται. τῷ οὔτε κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει.] Ἡρακλῆς εἰς ᾅδου κατελθὼν ἐπὶ τὸν Κέρβερον, συνέτυχε Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως. οὗ καὶ δεηθέντος γῆμαι τὴν ἀδελφὴν Δηϊάνειραν ἐπανελθὼν εἰς φῶς, ἔσπευσεν εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα. καταλαβὼν δὲ μνηστευομένην τὴν κόρην Ἀχελῷον τὸν πλησίον ποταμὸν διεπάλαισεν αὐτῷ ταύρου μορφὴν ἔχοντι. οὗ καὶ ἀποσπάσας τὸ ἕτερον τῶν κεράτων ἔλαβε τὴν παρθένον. φασὶ δὲ αὐτὸν τὸν Ἀχελῷον παρ' Ἀμαλθείας τῆς Ὠκεανοῦ κέρας λαβόντα δοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τὸ ἴδιον ἀπολαβεῖν. δοκεῖ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ποταμῶν μέγιστος εἶναι ὁ Ἀχελῷος, διὸ καὶ πᾶν ὕδωρ τῇ τούτου προσηγορίᾳ καλεῖται. ἱστορεῖ Πίνδαρος. φρείατα.] φρέατα. μακρά.] νῦν βαθέα. νάουσι.] ῥέουσι. σμαραγήσῃ.] ἠχήσῃ. ἐρεπτόμενοι.] ἐσθίοντες. ἐπινεφρίδιον.] τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς λίπος. δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.] τὸ ἐρεπτόμενοι καὶ κείροντες, διλογεῖται. δεῖ συνάπτειν δημὸν ἐπινεφρίδιον. ἐπὶ τῶν νεφρῶν γὰρ ἐπίκειται ἡ ἐπιμελή. εἰσάμενος.] ὁμοιωθείς. ῥέζε.] πράττε. στεινόμενος.] στενούμενος. ἀϊδήλως.] ἀφανιστικῶς, ὀλεθρίως.

ἄγη.]

Οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ,
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν ἐρύσσασθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, τὸ δὲ τέταρτον ἤθελε θυμῷ
Ἆξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο,
Ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα,
180 Γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλὸν, ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χῦντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,
Ἀσθμαίνοντ', Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὀρούσας, 10
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Κεῖσ' οὕτω, χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος,
Παισὶν ἐριζέμεναι ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι.
Φῆσθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺ ῥέοντος.
Αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι,
Τίκτε μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι,
Πηλεὺς Αἰακίδης, ὃ δ' ἄρ' Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦεν.
190 Τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἁλιμυρηέντων, 20
Κρείσσων δ' αὖτε Διὸς γενεὴ ποταμοῖο τέτυκται.
Καὶ γὰρ σοὶ ποταμός γε μέγας πάρα, εἰ δύναταί τι
Χραισμεῖν, ἀλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι,
Τῷ, οὔτε κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει,
Οὐδὲ βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα,
Καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν,
Ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν,
Δεινήν τε βροντὴν, ὅτ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ. 30
200 Ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος,
Τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λεῖπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα
Κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαινε δέ μιν μέλαν ὕδωρ.
Τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο
Δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστὰς,
Οἵ ῥ' ἔτι πὰρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
Ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ, 40
Χέρσ' ὑπὸ Πηλεΐδαο καὶ ἄορι ἶφι δαμέντα,
Ἔνθ' ἕλε Θερσίλοχόν τε Μύδωνά τε Ἀστύπυλόν τε
210 Μνῆσόν τε Θρασίον τε, καὶ Αἴνιον ἠδ' Ὀφελέστην,
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης,
Ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐφθέγξατο δίνης·
Ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις
Ἀνδρῶν. αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσι θεοὶ αὐτοί, 50
Εἴ σοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
Ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας, πεδίον κάτα μέρμερα ῥέζε.
Πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
Οὐδέ τι πῃ δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν
220 Στεινόμενος νεκύεσσι, σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως.

Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἔασον· ἄγη μ' ἔχει ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἔσται ταῦτα Σκάμανδρε διοτρεφὲς ὡς σὺ κελεύεις,
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων,
Πρὶν ἔλσαι κατὰ ἄστυ καὶ Ἕκτορι πειρηθῆναι,
Ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται, ἦ κεν ἐγὼ τόν.
Ὣς εἰπὼν Τρώεσσιν ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης·
Ὢ πόποι ἀργυρότοξε Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
Εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε,
Τρωσὶ παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰς ὅ κεν ἔλθῃ
Δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν,
Ἦ, καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσῳ
Κρημνοῦ ἀπαΐξας, ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων,
Πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος, ὦσε δὲ νεκροὺς
Πολλοὺς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς,
Τοὺς ἔκβαλλε θύραζε μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος
Χέρσον δέ, ζωοὺς δ' ἐσάω κατὰ καλὰ ῥέεθρα,
Κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσιν μεγάλῃσι.
Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα.
Ὤθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
Εἶχε στηρίξασθαι, ὁ δὲ πτελέην ἕλε χερσὶν
Εὐφυέα μεγάλην, ἡ δ' ἐκ ῥιζῶν ἐριποῦσα
Κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
Ὄζοισι πυκινοῖσι, γεφύρωσεν δέ μιν αὐτὸν,
Εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ', ὁ δ' ἄρ' ἐκ λίμνης ἀνορούσας,
Ἤϊξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι
Δείσας, οὐδέ τ' ἔληγε μέγας θεός, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτῷ
Ἀκροκελαινιόων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο,
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
Πηλεΐδης δ' ἀπόρουσεν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ,
Αἰετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος τοῦ θηρητῆρος,
Ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν,
Τῷ εἰκὼς ἤϊξεν, ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς,
Σμερδαλέον κονάβιζεν, ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθεὶς
Φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων, ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
Ἀμφυτὰ καὶ κήπους ὕδατος ῥόον ἡγεμονεύει.
Χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης δ' ἐξ ἔχματα βάλλων
Τοῦ μέν τε προρέοντος ὑποψηφῖδες ἅπασαι
Ὀχλεῦνται, τὸ δέ τ' ὦκα κατειβόμενον, κελαρύζει
Χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα.
Ὣς αἰεὶ Ἀχιλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο,
Καὶ λαιψηρὸν ἐόντα, θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν,
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Στῆναι ἐναντίβιον καὶ γνώμεναι εἴ μιν ἅπαντες,

Ἀθάνατοι

ἄγη.] ἔκπληξις, θαῦμα. ἔλσαι.] συνελάσαι, συγκλεῖσαι. εἰρύσαο.] ἐφύλαξας. δείελος ὀψὲ δύων.] ἡ ὀψινὴ κατάστασις τοῦ ἡλίου παρ' Ἀττικοῖς δείελος λεγομένη. οἴδματι.] οἰδήματι, κύματι. θύων.] πληθύων καὶ ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶν. θύραζε.] ἔξω. κυκώμενος.] ταρασσόμενος. μεμυκὼς, ἠΰτε ταῦρος.] ἐντεῦθεν κινηθέντες οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταί, ταυρομόρφους λέγουσιν εἶναι τοὺς ποταμούς. χέρσον δέ.] εἰς τὴν γῆν. οὐδὲ πόδεσσιν εἶχε στηρίξασθαι.] οὐδὲ ἠδύνατο στῆναι τοῖς ποσίν. εὐφυέα.] εὖ πεφυκυῖαν, μεγάλην. διῶσε.] συνεμόχλευσεν, ἀπεώσατο. γεφύρωσε.] διαβατὸν ἐποίησεν. ἐριποῦσα.] πεσοῦσα. ἀκροκελαινιόων.] τὸ ἄνω μέρος τοῦ κύματος ἐξ ἐπιπολῆς μελαινόμενος. τοιοῦτοι δὲ εἰσὶ πάντες οἱ ὀξεῖς ποταμοί. οἴματα.] ὁρμήματα. ὤκιστος.] τάχιστος. εἰκώς.] ὁμοιωθείς. ὕπαιθα.] ἐκ πλαγίου, ἢ ἔμπροσθεν. λιασθείς.] χωρισθείς, ἐκκλίνας. μέλανος.] μέλανος ὄντος. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τοῦ θηρητῆρος. τινὲς δὲ μελανός του, ἤγουν μελανός τινος. μελανός του Ἀρίσταρχος, συνθέτως καταβαρεῖαν τάσιν ὡς Ὀρέστου. φησὶ γὰρ τοὺς ἀετοὺς μέλανα ὀστέα ἔχειν. τινὲς δὲ γράφουσι μελανόσσου, παρὰ τὸ μέλανας ὀφθαλμοὺς ἔχειν. ὀχετηγός.] ὑδραγωγός· ὁ τὸν τοῦ ὕδατος ὀχετὸν καθαίρων. μάκελλαν.] μακέλλην. ἔστι δὲ εἶδος ὀργαλείου. ἀμάρης.] τῆς ὑδρορρόης τοῦ ὀχετοῦ. ἔχματα.] ἐμφράγματα. κατειβόμενον.] καταφερόμενον, καταρρέον. κελαρύζει.] ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖ. προαλεῖ.] κατωφερεῖ.

πλάζε.]

Ἀθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Τοσσάκι μιν μέγα κῦμα διϊπετέος ποταμοῖο,
Πλάζ' ὤμους καθύπερθεν· ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα.
270 Θυμῷ ἀνιάζων, ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα,
Λάβρος ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖιν.
Πηλείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ ὡς οὔ τίς με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
Ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι, ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι. 10
Ἄλλος δ' οὔ τίς μοι τόσον αἴτιος οὐρανιώνων,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,
Ἥ μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων,
Λαιψηροῖς ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσιν.
Ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε τέτραφ' ἄριστος,
280 Τῷ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸν δέ κεν ἐξενάριξε,
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ ὡς παῖδα συφορβόν,
Ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀπέρσει χειμῶνι περῶντα. 20
Ὣς φάτο, τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
Στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν ἐΐκτην,
Χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντε ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσι.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Πηλείδη μήτ' ἄρ τι λίην τρέε, μήτ' ἔτι τάρβει,
Τοίω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταρρόθω εἰμέν,
290 Ζηνὸς ἐπαινήσαντος ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὡς οὔ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν· 30
Ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός,
Αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ' αἴ κε πίθηαι,
Μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοιΐου πολέμοιο.
Πρὶν κατὰ Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι
Τρωϊκόν, ὅς κε φύγῃσι· σὺ δ' Ἕκτορι θυμὸν ἀπούρας
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι.
Τὼ μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην.
Αὐτὰρ ὃ βῆ μέγα γάρ ῥα θεῶν ὤτρυνεν ἐφετμή 40
300 Ἐς πεδίον· τὸ δὲ πᾶν πλῆθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο,
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαϊκταμένων αἰζηῶν,
Πλῶον καὶ νέκυες, τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
Πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἀν' ἰθύν, οὐδέ μιν ἔσχεν
Εὐρὺ ῥέων ποταμός. μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη,
Οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Χώετο Πηλείωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο
Ὑψόσ' ἀειρόμενος, Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας, 50
Φίλε κασίγνητε σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
Σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
310 Ἐκπέρσει. Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν,
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
Ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας ὀρόθυνον ἐναύλους.

πλάζε.] ἀπέκρουε, ἐπλάνα, ἢ προσεπέλαζεν. ἀνιάζων.] ἀνιώμενος, λυπούμενος. λάβρος.] ἀθρόος, σφοδρός. κονίην.] κόνιν, τέφραν. ὑπέρεπτε.] ὑπήσυρεν, ὑφήρπαζεν, ὄπισθεν ὑπελύετο. ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.] σωθείην ἐκ τοῦ ποταμοῦ, ἔπειτα δὲ καὶ πάθοιμί τι. κατὰ τό, ἐν φάει δὲ καὶ ὄλεσσον. ἔθελγεν.] ἠπάτα. λαιψηροῖς.] ταχέσι. λευγαλέῳ.] χαλεπῷ, ἀδόξῳ. ἐρχθέντα.] ἐν τῷ ὕδατι ἀποπνιγέντα. συφορβόν.] χοιροβοσκόν. ἔναυλος.] χειμάρρος, ποταμὸς διὰ στενοῦ ῥέων. ἐΐκτην.] ὡμοιοῦντο. ἐπιστώσαντο.] πίστιν τῆς σωτηρίας ἔδωκαν. τρέε.] φοβοῦ. τὸ αὐτὸ δὲ δηλοῖ καὶ τὸ τάρβει. ἐπιταρρόθω.] ἐπιτάρροθοι. δυϊκῶς. σημαίνει δὲ βοηθούς. ἐπαινήσαντος.] συγκατατιθεμένου. δαμήμεναι.] ἀναιρεθῆναι. λωφήσει.] λήξει, παύσεται. μετωνύμικται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν τὰ φορτία ἀποτιθεμένων τῷ λόφῳ ὑποζυγίων. Ἕκτορι θυμὸν ἀπούρας.] ἀντὶ τοῦ Ἕκτορος. δαϊκταμένων.] διακοπτομένων. ἀν' ἰθύν.] ἐπ' εὐθείας κατὰ τὴν ὁρμὴν τοῦ ποταμοῦ. ἔσχεν.] ἐπέσχε. κόρυσσεν.] ὕψωσεν. ἔτι.] αὖτις. σχῶμεν.] ἐπίσχωμεν. κατὰ μόθον.] κατὰ τὴν μάχην. ὀρόθυνον.] ἐρέθισον, διέγειρον. ἐναύλους.] τὰς τῶν ποταμῶν διώρυγας, ἢ τοὺς διὰ στενοῦ ῥέοντας ποταμούς.

μίμονε.]

Ἵστη δὲ μέγα κῦμα, πολὺν δ' ὀρυγμαδὸν ὄρινε
Φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομαι ἄγριον ἄνδρα·
Ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὅ γε ἶσα θεοῖσιν.
Φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν, οὔτε τι εἶδος·
Οὔτε τὰ τεύχεα καλὰ, τά που μάλα νειόθι λίμνης,
Κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα, κὰδ δέ μιν αὐτὸν
Εἰλύσω ψαμάθοισιν, ἅλις χεράδος περιχεύας
Μυρίον, οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοί.
Ἀλλέξαι τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω,
Αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τι μιν χρεὼ
Ἔσται τυμβοχοῆς, ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.
Ἦ καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆϊ κυκώμενος ὑψόσε θύων
Μορμύρων ἀφρῷ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσιν,
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο
Ἵστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ᾕρεε Πηλεΐωνα.
Ἥρη δὲ μέγ' ἄϋσε περιδείσασ' Ἀχιλῆϊ,
Μή μιν ἀπορρέσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης.
Αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Ὄρσεο κυλλοπόδιον ἐμὸν τέκος. ἄντα σέθεν γὰρ
Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἠΐσκομεν εἶναι,
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν.
Αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο Νότοιο,
Εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν,
Ἥ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κήαι,
Φλέγμα κακὸν φορέουσα, σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
Δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρὶ, μηδέ σε πάμπαν
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
Μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος, ἀλλ' ὁπόταν δὴ
Φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ.
Ὣς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ·
Πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκροὺς
Πολλοὺς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς,
Πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ,
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν
Αἶψ' ἀγξηράνῃ, χαίρει δέ μιν ὅς τις ἐθείρῃ,
Ὣς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς
Κῆεν. ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
Καίοντο πτελέαι τε, καὶ ἰτέαι, ἠδὲ μυρῖκαι,
Καίετο δὲ λωτός τ', ἠδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον.
Τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει.
Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες, οἳ κατὰ δίνας,
Οἳ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα.
Πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο,
Καίετο δ' ἲς ποταμοῖο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν
Ἥφαιστ', οὔ τις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ σοί γ' ὧδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην,

Λῆγ'

μέμονε.] προθυμεῖται. νειόθι.] κάτωθεν. ὑπ' ἰλύος.] ὑπὸ δὲ ἰλύος τοῦ ποταμοῦ, ὅ ἐστι τὸ πλῆθος τοῦ πηλοῦ. χεράδος.] δὲ ὑπὸ ποταμῶν ἀθροιζομένης ψάμμου, καὶ ξύλων συγκομιδῆς. Ἀρίσταρχος δέ φησι, χεράδας καλεῖσθαι τοὺς ποταμοὺς, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς λίθους. εἶναι δὲ τὸ νοῦν τοιοῦτον, πολλῇ ἰλύϊ οὐκ ὀλίγον πλῆθος τῶν ποταμίων λίθων ἐπισωρεύσας χώσω. χεράδος οὖν, λιθάδος. ἐπιστήσονται.] γνῶναι δυνήσονται. ἀλλέξαι.] ἀναλέξαι, συλλέξαι. ἄσιν.] ἰλύν. ὅ ἐστι γῆν ψαμμώδη, ὅθεν ἀσιογῆναι αἱ αἱμασιαί. τυμβοχοῆς.] χώστου τάφου. τύμβος γὰρ ὁ τάφος, τὸ πληροῦν τυμβοχοῆσαι. οὕτως Ἀρίσταρχος, καὶ Ἀσκαλωνίτης, καὶ οἱ πλείους. ἄμεινον γὰρ ἐν τῷ ῥήματι τὸ πρᾶγμα λαμβάνειν, ἢ τῷ ὀνόματι. θύων.] πληθύων καὶ ὁρμῶν. μορμύρων.] ἀναζέων, πληθύων. πορφύρεον.] νῦν βαθύ. Διιπετέος.] τοῦ ἐκ τῶν ὄμβρων τοῦ Διὸς γεγονότος. ἀειρόμενον.] ἐπαιρόμενον, ὑψούμενον. κατὰ δ' ᾕρεε.] κατελάμβανε δέ. κυλλοπόδιον.] χωλέ, λέγει δὲ Ἥφαιστον. ἄντα σέθεν γὰρ Ξάνθον δινήεντα.] κατὰ σοῦ γὰρ ἄξιον ἀνταγωνιστὴν ἡγούμεθα τὸν Ξάνθον. πιφαύσκεο.] ἔνδεικνυσο δὲ καὶ διέγειρε πολλὴν φλόγα ἐμφαίνων, ἵνα γνῶ τὴν τοῦ πυρὸς δύναμιν. εἴσομαι.] ὁρμήσω, πορεύσομαι. κήαι.] καύσει. φλέγμα.] φλόγωσιν, πύρωσιν. ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί.] καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ξάνθον περίβαλλε πολλῇ φλογί. σχεῖν.] ἐπισχεῖν. ἀκάματον.] ἀκατάπαυστον, πολὺ· ἢ παρ' ὅσον τὸ πῦρ ἀκμῆθι ἐκβόσκεται τὴν ὕλην. τιτύσκετο.] κατεσκεύαζεν, ηὐτρέπιζεν. ὀπωρινός.] ὁ κατὰ τὴν ὀπώραν πνέων. νεοαρδέα.] νεωστὶ πεποτισμένην καὶ ἀρδευθεῖσαν. ἐθείρῃ.] ἐξ ἔθους ἐπιμελοῖτο. θρύον.] εἶδος πόας, ὁ λεγόμενος θρύσις. κύπειρον.] ἔνιοί φασι κύβειρον. πνοιῇ.] ὁρμῇ. πολυμήτιος.] πολυτέχνου. ἴς.] δύναμις.

 ἀνέφλυε.]

Λῆγ' ἔριδος. Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἄστεος ἐξελάσειε, τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς,
Φῆ πυρὶ καιόμενος, ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα·
Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
Κνίσσην μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο
Πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται,
Ὡς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ,
Οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο, τεῖρε δ' ἀϋτμὴ
Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος. αὐτὰρ ὅγ' Ἥρην
Πολλὰ λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
Ἐξ ἄλλων, οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι,
Ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί,
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κελεύεις,
Παυέσθω δὲ καὶ οὗτος, ἐγὼ δ' ἐπὶ καὶ τόδ' ὀμοῦμαι,
Μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ.
Μηδ' ὁπόταν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Καιομένη, καίωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' ἄρ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Ἥφαιστε σχέο τέκνον ἀγακλεές· οὐ γὰρ ἔοικεν
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἕνεκα συφελίζειν.
Ὣς ἔφαθ', Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ,
Ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσυτο καλὰ ῥέεθρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
Παυσάσθην. Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ,
Ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα
Ἀργαλέη, δίχα δέ σφισιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο,
Σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών,
Ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός, ἄϊε δὲ Ζεὺς
Ἥμενος Οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ,
Γηθοσύνῃ, ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας.
Ἔνθ' οἵγ' οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν. ἦρχε γὰρ Ἄρης
Ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε,
Χάλκεον ἔγχος ἔχων καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον.
Τίπτ' αὖ ὦ κυνόμυια θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις,
Θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν,
Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε Τυδείδην Διομήδε' ἀνῆκας
Οὐτάμεναι, αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα,
Ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας.
Τῷ σ' αὖ νῦν ὀΐω ἀποτισέμεν, ὅσσα μ' ἔοργας.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' αἰγίδα θυσανόεσσαν
Σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός,
Τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ,
Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,

Κείμενον

ἀνέφλυε.] ἀνέζει. κνίσσην μελδόμενος.] ἀντὶ τοῦ τὰ λίπη τήκων, παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ τὸ μέλδων. σιάλοιο.] εὐτραφοῦς, λιπαροῦ. ἀμβολάδην.] ἀναβάλλων. κάγκανα.] κατάξηρα, παρὰ τὸ καῆναι. οὐδ' ἔθελε.] νῦν οὐκ ἠδύνατο. ἀλλ' ἴσχετο.] ἀλλ' ἐπισχέτο. ἔχραε.] ἐπεὶ ἐξ ἀρχῆς ἐπικείχθη σφοδρῶς. κήδειν.] λυπεῖν, κακοῦν. ἐξ ἄλλων.] ὑπὲρ τοὺς ἄλλους. μαλερῷ.] τῷ μαραίνοντι. δάηται.] καίηται. σχέο.] ἐπίσχου. συφελίζειν.] ταράσσειν, θλίβειν, κακοῦν. κατέσχυτο καλὰ ῥέεθρα.] γράφεται καὶ κατέσυτο, ἵν' ᾖ τὰ καλὰ ῥέεθρα ὥρμησε. βεβριθυῖα.] βαρεῖα, δεινή. ἄητο.] ἐκινεῖτο, ὥρμα. πατάγῳ.] ψόφῳ. δίχα δέ σφισι θυμὸς ἄητο.] διχῶς δὲ αὐτῶν ὡρμήθη ἡ ψυχή, τουτέστι διάφορον ἔσχον τὴν γνώμην. ἀμφὶ δὲ ἡ σάλπιγξ ἴαχε.] περιήχησεν δὲ ἡ σάλπιγξ, ἐξ ὧν προείρηται, ὅτι τὸν ἰλίων χρόνον ὠνόμασε τὴν σάλπιγγα ὁ ποιητής. ῥινότορος.] ὁ τιτρώσκων καὶ διακόπτων τὰς ῥινούς. ῥινοὶ δὲ καλοῦνται αἱ ἀσπίδες, ὅτι ἐκ βοείων βυρσῶν εἰσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων δέρμα. ὀνείδειον.] ὀνειδιστικόν. κυνόμυια.] ἀναιδής, ὡς μυῖα ἐκ δύο ἀναιδῶν ζῴων τοῦ τε κυνὸς καὶ τῆς μυίας διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀναιδείας. ξυνελαύνεις.] συμβάλλεις εἰς μάχην. θάρσος ἄητον.] μέγιστον θάρσος. πανόψιον ἔγχος.] ἐν τῇ πάντων ὄψει ὁρώμενον. πᾶσιν ὁρώμενον.] οἱονεὶ πανόρατον. ἔδαψας.] ἔκοψας. ἀναχασσαμένη.] ὑποχωρήσασα.

ἔρομ

Κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα τρηχύν τε μέγαν τε,
Τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης,
Τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα,
Ἑπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσών, ἐκόνισε δὲ χαίτας,
Τεύχεά τ' ἀμφαράβησε, γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Καί οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νηπύτι', οὐδέ νύ πω περ ἐπεφράσω, ὅσσον ἀρείων
10 Εὔχομ' ἐγὼν ἔμμεναι, ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις,
Οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις,
Ἥτοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ' Ἀχαιοὺς
Κάλλιπες. αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.
Ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ.
Τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Πυκνὰ μάλα στενάχοντα, μόγις δ' ἐσαγείρετο θυμόν.
Τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
20 Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνάμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα
Δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον, ἀλλὰ μέτελθε.
Ὣς φάτ', Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί ῥ' ἐπιεισαμένη πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ
Ἤλασε, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Ἣ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε.
Τοιοῦτοι νῦν πάντες ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοὶ
30 Εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν,
Ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες ὡς Ἀφροδίτη
Ἦλθεν Ἄρῃ ἐπίκουρος ἐμῷ μένει ἀντιόωσα.
Τῷ κε δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
Ἰλίου ἐκπέρσαντες ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὣς φάτο, μείδησε δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων,
Φοῖβε τίη δὴ νῶϊ διέσταμεν, οὐδὲ ἔοικεν
40 Ἀρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον αἴ κ' ἀμαχητὶ
Ἴομεν Οὔλυμπόνδε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ἄρχε. σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος. οὐ γὰρ ἔμοιγε
Καλὸν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα.
Νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες, οὐδέ νυ τῶν περ
Μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφί.
Μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
50 Μισθῷ ἔπι ῥητῷ, ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν.
Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν πέρι τεῖχος ἔδειμα,
Εὐρύ τε καὶ μάλα καλὸν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη.
Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑληέσσης.

ΑΛΛ'

οὖρον ἀρούρης.] ὅρον γῆς. ἀμφαράβησε.] περιήχησεν. ἐπεφράσω.] ἐπέγνως, ἐνόησας. ἀρείων.] βελτίων. οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις.] οὕτως ἂν σὺ τὰς τῆς μητρὸς ἐριννύας μετέλθοις. χωομένη.] νῦν ὀργιζομένη. μέτελθε.] ἐπ' αὐτὴν παραγενοῦ, τιμώρησον. μετέσσυτο.] ἐφώρμησεν. ἐπιεισαμένη.] ἐφορμήσασα. θαρσαλέοι.] εὐθαρσεῖς. αἴσχιον.] ὀνειδιστικόν. χαλκοβατές.] ἰσχυρόν. ἀγήνορι.] ἀνδρείῳ. θητεύσαμεν.] ἐπὶ μισθῷ ἐδουλεύσαμεν. ἐπὶ ῥητῷ.] ἐπὶ ὡμολογημένῳ καὶ ὡρισμένῳ μισθῷ. πῶς δέ φησιν Ἀπόλλων, ὃ μόνον μέμνηται τῆς παρὰ Λαομέδοντος θητείας, Ποσειδῶν δὲ μνήμην ταύτης ποιεῖται; καὶ ῥητέον, ὅτι Ποσειδῶν μὲν ἀκότως τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖ, καὶ προσέτι παροξύνει τῇ μνήμῃ. Ἀπόλλων δὲ οὐ μνησικακεῖ, διότι μᾶλλον τιμᾶται παρ' αὐτῶν. ἡ δὲ τελευταία χάρις κἂν ἐλάσσων ᾖ, δύναται μεῖζον ἔγκλημα λῦσαι. ἔδειμα.] ᾠκοδόμησα. βουκολέεσκες.] ἔνεμες, ἐβόσκες. ἕλικας δὲ τὰς βοῦς φησιν ἐπιθετικῶς, ἤτοι ἀπὸ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν, καθ' ὃ εἰλίποδας λέγονται, ἢ τὰς ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας, ὅ ἐστιν ἐπικαμπῆ. Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες.] φασὶ τὸν Ἀπόλλωνα καλεῖσθαι νόμιον, διὰ τοιαύτην αἰτίαν. οἱ παλαιοὶ τοὺς λοιμοὺς ἐξ Ἀπόλλωνος ἐνόμιζον. πᾶς δὲ λοιμὸς ἀπὸ τῶν ἀλόγων ἄρχεται, ὡς φησὶ καὶ Ὅμηρος. οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς. βουλόμενοι οὖν τὸν θεὸν δυσωπεῖν, ἵνα τοὺς λοιμοὺς ἀποστρέψῃ, νόμιον καὶ φύλακα τῶν βοσκημάτων ἐκάλεσαν. ὅθεν ηὐδύνατο Ὅμηρος ἀπ' ἂν ἐβουκόλησε παρὰ Λαομέδοντι καὶ Ἀδμήτῳ ἱπποφόρβησεν. οὕτως ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος. κνημοῖσι.] ταῖς προβάσεσι τῶν ὀρῶν. πολυπτύχου.] πολλὰς ἐξοχὰς καὶ ἀποκλίσεις ἔχοντος.

πολυγηθέες.]

Ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες ὧραι
Ἐξέφερον, τότε νῶϊ βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε.
Σοὶ μὲν ὅ γ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε
Δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων.
Στεῦτο δ' ὅ γ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν οὔατα χαλκῷ.
Νῶϊ δὲ τ' ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ
Μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε. 10
Τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν, οὐδὲ μεθ' ἡμέων
Πειρᾷ, ὥς κεν Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται,
Πρόχνυ κακῶς, σὺν παισὶ καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
Ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζω
Δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες, ἄλλοτε μέν τε
Ζαφλεγέες τελέθουσιν, ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
Ἄλλοτε δ' αὖ φθινύθουσιν ἀκήριοι, ἀλλὰ τάχιστα 20
Παυσώμεθα μάχης, οἳ δ' αὐτοὶ δηριαάσθων.
Ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ', αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσι.
Τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε πότνια θηρῶν,
Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον.
Φεύγεις δὴ ἑκάεργε, Ποσειδάωνι δὲ νίκην
Πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας.
Νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως,
Μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω 30
Εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.
Ὣς φάτο, τὴν δ' οὔ τι προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις,
Νείκεσεν ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσι.
Πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας κύον ἀδεὲς ἀντί' ἐμεῖο
Στήσεσθαι, χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι
Τοξοφόρῳ περ ἐούσῃ, ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶ
Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἥν κ' ἐθέλῃσθα. 40
Ἤτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν
Ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις,
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε
Σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα.
Αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
Ἐντροπαλιζομένην, ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί,
Δακρυόεσσα δ' ἔπειτα θεὰ φύγεν, ὥς τε πέλεια, 50
Ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην
Χηραμόν, οὐδ' ἄρα τῇ γε ἁλώμεναι αἴσιμον ἦεν,

πολυγηθέες.] πολλὴν χαρὰν τοῖς ἀνθρώποις τῇ αὐτῶν ἐπελεύσει ἐμποιοῦσαι. βιήσατο.] μετὰ βίας ἀφείλετο. περάαν.] περάσαι. τηλεδαπάων.] πόρρω ὄντων. στεῦτο.] διεβεβαιοῦτο, ὑπισχνεῖτο. ἀποκοψέμεν.] ἀποκόψαι. οὔατα.] ὦτα. κεκοτηότι.] ὀργίλῳ. κεκοτηότι θυμῷ.] ὀργισμένῃ τῇ ψυχῇ. πρόχνυ.] παντελῶς πρόρριζοι. τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν.] διὰ ταύτας τὰς τοιαύτας αἰτίας, τοῖς τούτου ὄχλοις φέρεις χάριν. σαόφρονα.] σώφρονα, φρόνιμον. δειλῶν.] δειλῶν, ἀθλίων. οἱ φύλλοισιν ἐοικότες.] ἀντὶ τοῦ φύλλοις ὅμοιοι, διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ἀπορρέοντα ἀφανίζεσθαι. ζαφλεγέες.] μεγάλως ἔνθερμοι, ἐνεργεῖς, δραστήριοι, ἢ λαμπροὶ καὶ αὐξανόμενοι. τελέθουσι.] γίγνονται. δηριαάσθων.] φιλονεικείτωσαν. αἴδετο.] ᾐδεῖτο. πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσιν.] εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῦ πατρὸς ἀδελφοῦ. ἀγροτέρη.] κυνηγετική, θηρατική. λέγει δὲ τὴν Ἄρτεμιν. μέλεον.] μάταιον. ἀδεές.] μὴ δεδοικυῖα, θρασεῖα. μένος ἀντιφέρεσθαι.] ἐναντιοῦσθαι τὴν δύναμιν. λέοντα.] ἐπὶ φόβον ὡς λέοντα. βέλτερον.] βέλτιον, κρεῖσσον. ἀγροτέρας.] ἀγρίας. δαήμεναι.] μαθεῖν. ἔμαρπτε.] κατελάβετο. ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε.] ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας συνέλαβε τῶν καρπῶν. αἴνυτο.] ἀφῄρητο. ἔθεινεν.] ἔτυπτεν. πέλεια.] περιστερά. ἴρηκος.] ἱέρακος. χηραμόν.] χώρημα, κατάδυσιν. ἁλώμεναι αἴσιμον.] ληφθῆναι εἱμαρμένον ἦν.

πληκτίζεσθαι.]

Ὣς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα,
Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔτι μαχήσομαι. ἀργαλέον δὲ
Πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο.
Ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφι.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Λητὼ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα.
10 Πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης,
Ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς,
Ἡ δ' ἄρ' Ὄλυμπον ἵκανε Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑανὸς τρέμε, τὴν δὲ προτὶ οἷ
Εἷλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνήρετο ἡδὺ γελάσσας.
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων,
Μαψιδίως ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ,
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἐϋστέφανος κελαδεινή,
20 Σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε πάτερ λευκώλενος Ἥρη,
Ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν,
Μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος ἐϋδμήτοιο πόληος,
Μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ.
Οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Οἱ μὲν χωόμενοι, οἱ δὲ μέγα κυδιόωντες,
30 Κὰδ δ' ἷζον παρὰ πατρὶ κελαινεφεῖ. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Τρῶας ὁμῶς αὐτούς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους. 520
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανοι
Ἄστεος αἰθομένοιο, θεῶν δέ ἑ μῆνις ἀνῆκε.
Πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφῆκε,
Ὣς Ἀχιλεὺς Τρώεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν.
Εἱστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θείου ἐπὶ πύργου,
Ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον. αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
40 Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίνεθ', ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε.
Ὀτρυνέων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς, 530
Πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰς ὅ κε λαοὶ
Ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες. ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐγγὺς ὅδε κλονέων, νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι,
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
Αὖτις ἐπ' ἂψ θέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας,
Δείδια γὰρ μὴ οὗλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἅληται.
50 Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄνεσάν τε πύλας, καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
Αἳ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος, αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι,
Οἳ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο 540
Δίψῃ καρφαλέοι κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο

φεῦγον,

πληκτίζεσθαι.] διαπληκτίζεσθαι, στασιάζειν. συναίνυτο.] συνελάμβανε. πεπτεῶτα.] πεπτωκότα. στροφάλιγγι.] συστροφῇ. ἑανός.] πέπλος. προτὶ οἷ.] πρὸς ἑαυτόν. ἐϋστέφανος.] καλὸν στε-
500 φάνων ἔχουσα. στεφάνη δὲ ἐστὶ κόσμος γυναικεῖος, καὶ περικεφαλαίας εἶδος. μέμβλετο.] ἔμελλεν. ἀγακλειτούς.] ἐνδόξους. πυλαωρούς.] πυλωρούς. πεπταμένας.] ἀνεῳγμένας. ἀλέντες.] συστραφέντες. αὖτις ἐπ' ἂψ θέμεναι.] πάλιν ἐπικλεῖσαι, καὶ ἐπιθεῖναι. σανίδας.] θύρας. ἄνεσάν τε.] ἀνέσεισαν, ἀνέῳξαν. ὀχῆας.] νῦν μοχλούς. ἅληται.] ἀνήρει. πετασθεῖσαι.] διαπλωθεῖσαι, ἀνοιχθεῖσαι. δίψῃ καρφαλέοι.] ξηροὶ ὑπὸ δίψης. καρφαλέοι.]
510 ξηροί.

σφιλανόμ.

σφεδανόν.] ἀντὶ τοῦ σφεδανῶς, ἐσπουδασμένως, ἢ καταπληκτικῶς. κεκλιμένος φηγῷ.] ἀντὶ τοῦ περιεχόμενος ὑπὸ φηγοῦ. καὶ περικεκλιμένος αὐτῇ. πόρφυρε.] κατὰ βάθος ἐμερίμνα, καὶ διενοεῖτο. εἰ δ' ἂν ἐγὼ ὑποκλονέεσθαι ἐάσω Πηλείδῃ.] ὑπὸ Ἀχιλλέως συγχωρήσω ταράσσεσθαι. πεδίον ἰλήϊον.] τόπος ἐν ᾧ ὁ Ἴλου τάφος ἐστί. ῥωπήϊα.] ἱμαντώδη φυτά, ἀφ' οὗ τὰ δάσεα τῆς ὕλης. διελέξατο.] διελογίσατο. ἀπαειρόμενον.] ἀπαίροντα. ἀλείς.] συστραφείς. μάρψῃ.] καταλάβῃ. εἰ δέ κεν οἱ προπάροιθε πόληος.] ἐὰν δὲ αὐτῷ ἔμπροσθεν τῆς πόλεως. ὀπάζει.] κατόπιν διώκει. ξυλόχοιο.] ὑλώδους τόπου συνδένδρου. ἀλκῆς.] νῦν ἀλεξήσεως, βοηθείας. ἀΰτει.] ἐβόα. ἦ δή που μάλ' ἔολπας.] ὄντως δὴ πάνυ ἤλπικας. ἀγερώχων.] αὐθαδῶν. εἰρυόμεσθα.]

Φεῦγον, ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχεϊ, λύσσα δέ οἱ κῆρ
Αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.
Ἔνθά κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκε,
Φῶτ' Ἀντήνορος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.
Ἐν μέν οἱ κραδίῃ θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτὸς
Ἔστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι, 10
Φηγῷ κεκλιμένος, κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
550 Αὐτὰρ ὅ γ' ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,
Ἔστη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγών, εἰ μέν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος
Φεύγω, τῇ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέονται,
Αἱρήσει με καὶ ὧς, καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει.
Εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλῃ 20
Φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλήϊον, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Ἴδης τε κνημοὺς κατά τε ῥωπήϊα δύω,
560 Ἑσπέριος δ' ἂν ἔπειτα λοεσσάμενος ποταμοῖο,
Ἱδρῶ ἀποψυχθεὶς προτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην,
Ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός.
Μή μ' ἀπαειρόμενον πόλιος, πεδίον δὲ νοήσῃ.
Καί με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν,
Οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι,
Λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
Εἰ δέ κεν οἱ προπάροιθε πόληος κατεναντίον ἔλθω, 30
Καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἐν δὲ ἴα ψυχή, θνητὸν δέ ἕ φασ' ἄνθρωποι
570 Ἔμμεναι, αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς εἰπὼν Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν, ἐν δέ οἱ ἦτορ
Ἄλκιμον ὡρμᾶτο πτολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἠΰτε πάρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
Ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ 40
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ,
Εἴ περ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλῃσιν,
Ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
Ἀλκῆς, πρίν γ' ἠὲ ξυμβλήμεναι ἠὲ δαμῆναι,
Ὣς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ δῖος Ἀγήνωρ,
580 Οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρὶν πειρήσαιτ' Ἀχιλῆος.
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἴσχετο πάντοσ' ἴσην.
Ἐγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' ἀΰτει, 50
Ἦ δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσὶ φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ
Ἤματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων
Νηπύτι', ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύξεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ.
Ἐν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμέν,
Οἳ καὶ πρόσθε φίλων τοκέων ἀλόχων τε καὶ υἱῶν,

Ἴλιον

Ἴλιον ἐρυσόμεθα, σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις
Ὧδ' ἔκπαγλος ἐὼν, καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.
Ἦ ῥα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκε.
Καί ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος, οὐδ' ἀφάμαρτεν, 590
Ἀμφὶ δέ μιν κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
Σμερδαλέον κονάβησε, πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε
Βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.
Πηλεΐδης δ' ὥρμησατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο,
Δεύτερος, οὐδέ τ' ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι.
Ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Πηλεΐωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ,
Αὐτῷ γὰρ ῥ' ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς, 600
Ἔστη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν,
Ἕως ὅ, τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,
Στρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον.
Τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα, δόλῳ γὰρ ἔθελγεν Ἀπόλλων,
Ὡς αἰὲν ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσὶν οἷσιν,
Τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ.
Ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ, πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων,
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς
Μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους καὶ γνώμεναι, ὅς τε πεφεύγοι,
Ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ, ἀλλ' ἀσπασίως ἐσέχυντο 610
Ἐς πόλιν, ὅν τινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.

ἐρυσόμεθα.] φυλάττομεν. πότμον ἐφέψεις.] τεύξῃ, ἐπὶ θάνατον ἔλθῃς. ἠρύκακε.] κατέσχεν. ἀποέργαθεν.] ἀπεῖργεν, ἀπεχώριζε. ἔθελγε.] νικῶν ἠπάτα. ἐσέχυντο.] ἀθρόως εἰσῆλθον.

10 20 30 40

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Χ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τῶν Τρώων ἐγκλεισθέντων εἰς τὴν πόλιν, μόνος Ἕκτωρ ὑπομείνας Ἀχιλλέα, τὸ μὲν πρῶτον φεύγει, ἔπειτα δὲ ἀνθίσταται Ἀθηνᾶς αὐτὸν πεισάσης, καὶ ἀναιρεῖται. ἐξάψας δὲ αὐτὸν τοῦ ἅρματος Ἀχιλλεὺς, ἕλκει τὸ πεδίον ἐπὶ τὸν ναύσταθμον ἕλκει. οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν ὀδύρονται, ταῦτα ὁρῶντες ἐγκεκλεισμένοι.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Χ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΝ.

Κατὰ ἄστυ.] κατὰ τὴν πόλιν. πεφυζότες.] δεδειλιακότες, ἐκπεπληγμένοι, ἢ μετὰ δέους πεφευγότες. ἀπεψύχοντο.] πρὸς ἄνεμον ἐξηραίνοντο, ἀνεκτῶντο ἑαυτούς. ἀκέοντο.] ἐθεραπεύοντο. κυρίως ἀκεῖσθαι, τὸ ἄχος ἰᾶσθαι· καὶ τὸ ὅπως δήποτε θεραπεύειν, ὅθεν Φρύγες ἀκεστὴν τὸν ἰατρὸν, καὶ Ἀθηναῖοι ἀκέστορα φασί. κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν.] προσκεκλιμένοι, ὅ ἐστι προσερειδόμενοι ὑπὸ τῶν τειχῶν· ἐπάλξεις γὰρ οἱ τῶν τειχῶν καλούμενοι προμαχῶνες. ἴσαν.] παρεγίνοντο. ὀλοή.] ὀλεθρία. σάκε' ὤμοισι κλίναντες.] τοὺς ὤμους ταῖς ἀσπίσι καλύψαντες. Τρώων πόνος.] τὸ κατὰ Τρώων ἔργον. ἄλεν.] συνεστράφησαν, ἔφυγον. λιάσθης.] ἐξέφυγες, ἐξέκλινας, ἢ ἐπλανήθης. μόρσιμος.] μοῖρα ὑποκείμενος, θνητός. ὀλοώτατε.] ὀλεθριώτατε. ὀδάξ.] τοῖς ὀδοῦσιν. ὀπίσσω.] ὕστερον, χρονικῶς. ἦ σ' ἂν τισαίμην.] ἐτιμωρησάμην ἄν σε. σευάμενος.] ὁρμήσας. ἀεθλοφόρος.] ἀγωνιστής. θέῃσι.] τρέχει. τιταινόμενος.] τείνων, ἕλκων. λαιψηρά.] ταχέα. ἐνώμα.] κατέφερεν, ἐκίνει. ὀπώρης.] κατὰ τὸ φθινόπωρον. εἶσιν.] ἀνατέλλει, ἄνεισι τὴν ἑῴαν ἀνατολὴν δηλονότι. ἀρίζηλοι.] λαμπραί, εὐσύνοπτοι. ὅν τε κύν' Ὠρίωνος.] τὸν ἀστρῷον κύνα οὕτως ἔφη. ἔνιοι δέ φασι τόνδε τὸν κατηστερισμένον κύνα, οὐκ Ὠρίωνος, ἀλλὰ Ἠριγόνης ὑπάρχειν, ὃν κατηστερίσθαι διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ἰκάριος γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος· ἔσχε δὲ θυγατέρα Ἠριγόνην, ἥτις κύνα νήπιον ἔτρεφε. ξενίσας δέ ποτε ὁ Ἰκάριος Διόνυσον, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ οἶνόν τε καὶ ἀμπέλου κλῆμα. κατὰ δὲ τὰς τοῦ θεοῦ ὑποθήκας, περιῄει τὴν γῆν, προφαίνων ὡς τοῦ Διονύσου χάριν ἔχων σὺν ἑαυτῷ καὶ τὸν κύνα. γενόμενος δὲ ἐκτὸς τῆς πόλεως, βουκόλοις οἶνον παρέσχε· οἱ δὲ ἀθρόως ἐμφορησάμενοι, οἱ μὲν εἰς βαθὺν ὕπνον ἐτράπησαν. ὀψέ τε ἐγερθέντες, καὶ νομίσαντες πεφαρμάχθαι, τὸν Ἰκάριον ἀπέκτειναν. ὁ δὲ κύων ὑποστρέψας πρὸς τὴν Ἠριγόνην, διὰ ὠρυγμοῦ ἐμήνυσεν αὐτῇ τὰ γενόμενα. ἡ δὲ μαθοῦσα τὸ ἀληθὲς, ἑαυτὴν ἀνήρτησε. νόσου δὲ ἐν Ἀθήναις γενομένης, κατὰ χρησμὸν Ἀθηναῖοι τόν τε Ἰκάριον καὶ τὴν Ἠριγόνην ἐνιαυσιαίαις ἐγέραιρον τιμαῖς. οἳ καὶ κατηστερισθέντες, Ἰκάριος μὲν Βοώτης ἐκλήθη, Ἠριγόνη δὲ παρθένος. ὁ δὲ κύων τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν ἔσχεν. ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης. σῆμα.] σημεῖον. πυρετόν.] ἤτοι κυρίως ὡς ἡμεῖς

ΙΛΙΑΔΟΣ Χ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Χῖ δ' ἄρα τρὶς περὶ τεῖχος ἄγων, κτάνεν Ἕκτορ' Ἀχιλλεύς.

Ὣς οἱ μὲν κατ' ἄστυ πεφυζότες ἠΰτε νεβροί,
Ἱδρῶ ἀπεψύχοντο, πίοντ' ἀκέοντό τε δίψαι,
Κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοί
Τείχεος ἆσσον ἴσαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοιὴ μοῖρ' ἐπέδησεν,
Ἰλίου προπάροιθε πυλάων τε Σκαιάων.
Αὐτὰρ Πηλεΐωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Τίπτε με Πηλέος υἱὲ ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
Αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον, οὐδέ νυ πώ με
Ἔγνως ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις,
Ἦ νύ τοι οὔτι μέλει Τρώων πόνος, οὓς ἐφόβησας,
Οἳ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης,
Οὐ μέν με κτανέεις, ἐπεὶ οὔτοι μόρσιμός εἰμι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἔβλαψάς μ' ἑκάεργε θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
Ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος, ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
Γαῖαν ὀδὰξ εἷλον πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
Ῥηϊδίως, ἐπεὶ οὔτι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω,
Ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Ὣς εἰπὼν, προτὶ ἄστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Σευάμενος, ὥς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὄχεσφιν,
Ὅς ῥά τε ῥεῖα θέῃσι τιταινόμενος πεδίοιο.
Ὣς Ἀχιλεὺς λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Παμφαίνονθ', ὥστ' ἀστέρ' ἐπεσσύμενον πεδίοιο.
Ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ
Φαίνονται, πολλοῖσι μετ' ἄστρασι νυκτὸς ἀμολγῷ.
Ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Λαμπρότατος μὲν ὅγ' ἐστὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται.
Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν,

Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Ὤμωξεν δ' ὁ γέρων κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερσὶν,
Ὑψόσ' ἀνασχόμενος. μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει.
Λισσόμενος φίλον υἱόν, ὁ δὲ προπάροιθε πυλάων
Εἱστήκει ἄμοτον μεμαὼς Ἀχιλῆϊ μάχεσθαι.
Τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηύδα χεῖρας ὀρεγνὺς,
Ἕκτορ μή μοι μίμνε φίλον τέκος ἄνδρα τοῦτον
Οἶος ἄνευθ' ἄλλων, ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπῃς.
Πηλείωνι δαμεὶς, ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν
Σχέτλιος, αἴθε θεοῖς φίλος τοσσόνδε γένοιτο
Ὅσσον ἐμοί. τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Κείμενον· ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι.
Ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκε
Κτείνων καὶ περνὰς νήσων ἔπι τηλεδαπάων.
Καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε Λυκάονα καὶ Πολύδωρον,
Οὐ δύναμαι ἰδέειν Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων.
Τούς μοι Λαοθόη τέκετο κρείουσα γυναικῶν.
Ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦτ' ἂν ἔπειτα,
Χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον.
Πολλὰ γὰρ ὤπασε παιδὶ γέρων ὀνομάκλυτος Ἄλτης,
Εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισιν,
Ἄλγος ἐμῷ θυμῷ τε καὶ μητέρι τοὶ τεκόμεσθα.
Λαοῖσι δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
Ἔσσεται, ἢν μὴ καὶ σὺ θάνῃς Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.
Ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσῃς
Τρῶας, καὶ Τρῳάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
Πηλείδῃ. αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς.
Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε
Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
Υἷάς τ' ὀλλυμένους ἑλκυθέσας τε θύγατρας,
Καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
Βαλλόμενα προτὶ γαίῃ, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Ἑλκομένας τε νυοὺς, ὀλοῇς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν.
Αὐτὸν δ' αὖ πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύρῃσιν
Ὠμησταὶ ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις ὀξέϊ χαλκῷ
Τύψας ἠὲ βαλὼν, ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἕληται,
Οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας πυλαωρούς.
Οἵ κ' ἐμὸν αἷμα πιόντες ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ,
Κείσοντ' ἐν προθύροισι, νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν
Ἀρηϊκταμένῳ δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ
Κεῖσθαι. πάντα δὲ καλὰ θανόντι περ ὅττι φανείη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον,
Αἰδῶ τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
Τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν,
Ἦ ῥ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσὶ

Τίλλων

ὡς ἡμᾶς λέγομεν, ἢ τὴν τοῦ ἄρεος ἐκκαύσιν. ἄνευθ', ἄλλων.] χωρὶς τῶν λοιπῶν. Πηλείωνι δαμείς.] ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀναιρεθείς. τοσσόνδε.] τοσοῦτον. εὖνιν.] ἔρημον χῆρον, ἐστερημένον. εὖνις ὁ ἐστιν εὐναζόμενος, διὰ τὸ ἡσυχάζοντα, διὰ τὸ ἠρημωμένον, διὰ τὸ ἐστερημένον, ἢ παρὰ τὸ εἷς ἑνὸς ἕνις, καὶ εὖνις ὁ μεμονωμένος. περνάς.] πιπράσκων. ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων. ἄχος ἔλθοι.] οὕτως ἂν ἀπέλθοι μετὰ τὰ κακὰ τῶν φρενῶν. τηλεδαπάων.] πόρρω ἐσῶν. ἀλέντων.] συστραφέντων, συγκλεισθέντων, φυγόντων. κρείουσα.] κρατιστεύουσα. ἀπολυσόμεθα.] ἀπολυτρωσόμεθα. ὀνομάκλυτος.] ἀπὸ ξένου. ἀναγνωστέον ὑφ' ἕν. μινυνθαδιώτερον.] ὀλιγοχρονιώτερον. ἐπὶ γήραος οὐδῷ.] ἐπὶ τῇ τοῦ γήρως εἰσόδῳ, ἐπὶ τῷ τέρματι. αἰῶνος.] βίου, ζωῆς. ἀμερθῇς.] στερηθῇς, ἀφαιρεθῇς. ἔτι φρονέοντα.] ἔτι σωφρονοῦντα, πρὶν ἐπιστῆναί σε τοὺς πολεμίους. ὑγιῶς ἕως τοῦ φρονεῖν ἄμι λύρος. ἐπιδόντα.] θεασάμενον. ἑλκυθέσας τε θύγατρας.] ἀντὶ τοῦ αἰχμαλωτισθέσας. κεραϊζομένους.] πορθουμένους. βαλλόμενα ποτὶ γαίῃ.] προσρηγνύμενα τῇ γῇ. νυούς.] νύμφας. πύματον.] τελευταῖον, ἔσχατον. πρώτῃσι θύρῃσι.] ταῖς πρώταις θύραις, ταῖς προαυλίοις. ὠμησταί.] ὠμοφάγοι. ἐρύουσιν.] ἑλκύσουσι. τύψας.] ἐκ χειρὸς πλήξας. ῥεθέων.] τῶν τοῦ σώματος μελῶν, ὅτι κατὰ παντὸς μέλους τὸ ζωτικὸν καὶ ψυχικόν ἐστι. ῥέθη δὲ τὰ ζῶντα μέλη, δι' ὧν ῥέζομέν τι. Αἰολεῖς δὲ τὸ πρόσωπον, καὶ ῥεθομαλίδας τὰς εὐπροσώπους. τραπεζῆας.] τοὺς ἐν τραπέζῃ τρεφομένους. πυλαωρούς.] πυλωρούς. φύλακας. ἀλύσσοντες.] ὑποπλησμονῆς ἀλύοντες. οἷον ἐν ἄλῃ ὄντες δυσφοροῦντες, οἱ δὲ ἄπορον ἄγαν λυποῦντες. κείσοντ' ἐν προθύροισιν.] κείσονται ἐν τοῖς προθύροις. πάντ' ἐπέοικεν.] ἢ τὸ πεπολεμημένον, ἢ τὸ ἔντιμον καὶ αἰδοῦς ἄξιον τοῦ σώματος. αἰσχύνωσι.] καταισχύνωσιν, ἐνυβρίσωσιν. οἴκτιστον.] ἐλεεινόν, οἰκτρόν. δειλοῖσι.] δειλαίοις, ἀθλίοις.

κόλπον ἀνιεμένη.] γυμνοῦσα τὸν κόλπον. λέγει δὲ τὸ κατὰ στῆθος μέρος. ἀνέσχεν.] ἀνέτεινεν. αἴδεο.] αἰδοῦ, ἐντρέπου. λαθικηδέα μαζόν.] τὸν λήθην ἐμποιοῦντα τοῖς παισὶ τῶν κακῶν πάντων.

ἄμυνε.] ἀμύνου. δήϊον.] πολεμικόν, ἐχθρόν. θάλος.] βλάστημα, φυτὸν πᾶν τὸ νέον, ἀπὸ τοῦ θάλλειν τῇ αὐξήσει. πολύδωρος.] πολλὰ δωρουμένη ἀγαθά, ἢ ἡ μετὰ πολλῶν δώρων καὶ ἕδνων γεγαμημένη. χειῇ.] σχισμῇ. λέγει δέ, τῇ τοῦ δράκοντος καταδύσει. ὀρέστερος.] ἐν ὄρει διατρίβων. ὄρειος. ἤγουν ἄγριος.

βεβρωκώς.] φαγὼν τὰ κακωτικὰ καὶ ἰοῦ ποιητικὰ φάρμακα. λέγει δὲ μύρμηκας καὶ κανθάρους. δέδορκε.] βλέπει. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ δράκων εἴρηται, διὰ τὸ ὀξέως δεδορκέναι. ἑλισσόμενος.] συστρεφόμενος, εἱλούμενος. προὔχοντι.] προέχοντι. ἐλεγχείην.] ὄνειδος. ὤρετο.] ὥρμησεν. ἀτασθαλίῃσι.] ἁμαρτίαις, βλάβαις. εἴπῃσι.] περὶ ἐμοῦ εἴπῃ. ἐϋκλειῶς.] ἐνδόξως. κέκευθε.] κέκρυφεν, ἐν αὐτῇ ἔχει. γερούσιον ὅρκον.] τὸν ἀντὶ τῶν ἐντίμων ὅρκων, ὃν ἐν τοῖς ἐντίμοις δεῖ ὀμόσαι. ἵκωμαι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἱκετεύσω. αἰδέσεται.]

Τίλλων ἐκ κεφαλῆς, οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθε.
Μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο, δακρυχέουσα
Κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχε.
80 Καί μιν δακρυχέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἕκτορ τέκνον ἐμὸν τάδε τ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον
Αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον,
Τῶν μνῆσαι φίλε τέκνον, ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα,
Τείχεος ἐντὸς ἰών, μὴ δὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ
Σχέτλιος. εἴπερ γάρ σε κατακτάνῃ, οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε 10
Κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή,
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἄνευθε δέ σε μέγα νῶϊν
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλον υἱόν,
90 Πολλὰ λισσομένω, οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθον,
Ἀλλ' ὅγε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἆσσον ἰόντα.
Ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσι
Βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ', ἔδυ δέ τε μιν χόλος αἰνός,
Σμερδαλέον δὲ δέδορκεν ἑλισσόμενος περὶ χειῇ.
Ὣς Ἕκτωρ ἄσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει, 20
Πύργῳ ἔπι προὔχοντι φαεινὴν ἀσπίδ' ἐρείσας.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤμοι ἐγών, εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,
Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει.
100 Ὅς μ' ἐκέλευε Τρωσὶ προτὶ πόλιν ἡγήσασθαι,
Νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοήν, ὅτε τ' ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ὤλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν,
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο, 30
Ἕκτωρ, ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν,
Ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δὲ τότ' ἂν πολὺ κέρδιον εἴη,
Ἄντην, ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι,
Ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐϋκλειῶς πρὸ πόληος.
110 Εἰ δέ κεν ἀσπίδα κατὰ θείομαι ὀμφαλόεσσαν,
Καὶ κόρυθα βριαρήν, δόρυ δὲ πρὸς τεῖχος ἐρείσας
Αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω.
Καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ,
Πάντα μάλ' ὅσσα τ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ἥτ' ἔπλετο νείκεος ἀρχή 40
Δωσέμεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν, ἅμα τ' ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
Ἄλλ' ἀποδάσσασθαι, ὅσα τε πτόλις ἥδε κέκευθε.
Τρωσὶν δ' αὖ μετόπισθε γερούσιον ὅρκον ἕλωμαι.
Μή τι κατακρύψειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
120 Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός,
Μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών, ὁ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει,

Οὐδέ τι

Οὐδέ τί μ' αἰδέσεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα,
Αὔτως ὥς τε γυναῖκα, ἐπεί κ' ἀπὸ τεύχεα δύω.
Οὐ μέν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυὸς, οὐδ' ἀπὸ πέτρης
Τῷ ὀαριζέμεναι ἅ τε παρθένος ἠΐθεός τε.
Παρθένος ἠΐθεός τ' ὀαρίζετον ἀλλήλοιιν,
Βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν, ὅττι τάχιστα
Εἴδομεν, ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ.
Ὣς ὅρμαινε μένων, ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς,
Ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι πτολεμιστῇ,
Σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Δεινήν, ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ,
Ἢ πυρὸς αἰθομένοιο, ἢ ἠελίου ἀνιόντος.
Ἕκτορα δ' ὡς ἐνόησεν ἕλε τρόμος, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.
Πηλείδης δ' ἐπόρουσε ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς,
Ἠΰτε κίρκος ὄρεσφιν ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
Ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν,
Ἡ δέ θ' ὕπαιθα φοβεῖται, ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκὼς,
Ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἑλέειν τέ ἑ θυμὸς ἀνώγει,
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἐμμεμαὼς ἰθὺς πέτετο, τρέσε δ' Ἕκτωρ,
Τεῖχος ὕπο Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα.
Οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα,
Τείχεος αἰὲν ὑπὲκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο,
Κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιρρόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ
Δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
Ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ,
Ἔνθα δ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασι
Καλοὶ λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
Πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλαί τε θύγατρες,
Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῇ ῥα παραδραμέτην φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων,
Πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
Καρπαλίμως, ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον, οὐδὲ βοείην
Ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν.
Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι,
Ῥίμφα μάλα τρωχῶσι, τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον
Ἢ τρίπος, ἠὲ γυνὴ ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος,
Ὣς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περὶ δινηθήτην,
Καρπαλίμοισι πόδεσσι, θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ.

Ἕκτορος

αἰδέσεται.] προσδέξεται, ὡς ἱκέτην· οἱ γὰρ ἱκέται αἰδοῖοι. οὐ μέν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυὸς, οὐδ' ἀπὸ πέτρης τῷ ὀαριζέμεναι.] οὐκ ἔστι φησὶν αὐτίκρυς Ἀχιλλέως μύθους διηγεῖσθαι, ὁποίους ἂν παρθένοι καὶ ἠΐθεοι. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ἐκτιτέμενα βρέφη παρὰ δρυσὶ ἢ πέτραις εὑρίσκοντες, ἐνόμιζον ἐκ τούτων γεγενῆσθαι. ἐκ τοιούτου δὲ ἐγένετο ἡ ὑπόληψις. οἱ γὰρ παλαιοὶ νομαδικῷ ἐχρῶντο βίῳ, οἰκίας μηδέπω κεκτημένοι. αἱ οὖν γυναῖκες τίκτουσαι ἐν τοῖς ὄρεσιν ὑπὸ τὰ κοιλώματα τῶν πετρῶν καὶ δρυῶν ἀνέτρεφον, εὑρίσκοντες δέ τινες, ἐνόμιζον ἐκεῖθεν γεγενῆσθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Διδύμῳ.

ὀαριζέμεναι.] γυναικώδεις προσδιαλέγεσθαι λόγους. ὄαροι γὰρ, αἱ γυναῖκες. ἠΐθεος.] ἀκμάζων νέος. ξυνελαυνέμεν.] συμβάλλειν. εἴδομεν.] μάθωμεν. κορυθαίκι.] πολεμικῷ, κινοῦντι τὴν περικεφαλαίαν καταπλήξεως ἕνεκα καὶ φόβου τῶν ἐναντίων. οἴμησεν.] ὥρμησε. πέλειαν.] περιστεράν. φοβεῖται δέ.] φεύγει δέ. λεληκώς.] κεκραγώς, νῦν δὲ ἦχον διὰ τῆς πλήσεως ἀποτελῶν. ἠνεμόεντα.] καταπνεόμενα. ὑψηλά. τὰ γὰρ ὑψηλότερα μέρη μᾶλλον καταφυσᾶται τῶν κοίλων. ἀμαξιτόν.] ἁμαξήλατον ὁδόν. ἀεθλοφόροι.] ἀγωνισταί, ἀθληταί. ἐσσεύοντο.] ὥρμων. ἀναΐσσουσι.] ἀνορμῶσι. κρουνοί.] κυρίως μὲν αἱ ἀρχαὶ τῶν ῥευμάτων. νῦν δὲ οἱ τόποι ἔνθα πλύνουσι. λαΐνεοι.] λίθινοι. ἱερήϊον.] ἱερεῖον ταῦρον. βοείην.] βύρσαν. ἔφευγεν.] ἐδίωκεν. ἀρνύσθην.] ὑπὲρ ἀγῶνος ἐσπούδαζον λαβεῖν. ἀέθλια.] ἀγωνίσματα. τρωχῶσι.] τρέχουσι. περιδινηθήτην.] ἐκύκλωσαν, περιῆλθον. τέρματα.] τέλη, καμπτῆρας.

Η 2 πέλα

πόλει ἀκροτάτῃ.] ἀκροπόλει. ἀνιχνεύων.] ἐξιχνεύων διώκων. ὄρσας ἐξ εὐνῆς.] ἐκ τῆς κοίτης ἀγείρας ὥρμησε. διά τ᾽ ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας.] ἀντὶ τοῦ διὰ ἀγκέων καὶ βησσῶν. οὕτω δὲ καλοῦνται οἱ κοῖλοι καὶ βάσιμοι τῶν ὀρῶν τόποι. δίηται.] διώξῃ. θάμνῳ.] θάμνοι καλοῦνται οἱ σύμφυτοι καὶ ὑλώδεις τόποι, παρὰ τὸ θαμινόν.

ὣς ὃ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν οὐδ᾽ ὃς ἀλύξαι.] πῶς τάχιστος ὢν ὁ Ἀχιλλεὺς οὐ καταλαμβάνει τὸν Ἕκτορα. καί φασιν οἱ μὲν ἐπιτηδὲς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ καταπεπονῆσθαι πολλῷ πόνῳ πρότερον, ἵν᾽ ὥσπερ ἐν θεάτρῳ νῦν μείζονα κινήσῃ πάθη. οἱ δὲ, ὅτι τὸν ἐνδοτέρῳ καὶ πρὸς τῷ τείχει δρόμον Ἕκτορος ποιουμένου, Ἀχιλλεὺς διπλάσιον ἔκαμνεν ἔξωθεν περιθέων. καταπτήξας.] δειλιάσας. ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων.] ὡς ἐπὶ τὰς Δαρδάνου πύλας ὁρμήσει. ὑπεξέφυγεν.] ὑπεξέφυγεν, ὠλίσθησε. καρήατι.] κεφαλῇ. πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγε θανάτοιο.] καὶ τὰ ἑξῆς. πῶς δέ, φησιν, Ἕκτωρ ἠδύνατο διαφυγεῖν τὸν Ἀχιλλέα, εἰ μὴ ὑστάτην βοήθειαν παρέχων αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων ποδώκη ἐποίησεν. τάλαντα.] ζυγά.

δηϊώσαντι.]

Εκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρί᾽ ἔκηεν,
170 Ιδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Εν πόλει ἀκροτάτῃ, νῦν αὖ τέ ἑ δῖος Αχιλλεὺς,
Αστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
Αλλ᾽ ἄγετε, φράζεσθε θεοὶ, καὶ μητιάασθε,
Ηέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἦέ μιν ἤδη
Πηλεΐδῃ Αχιλῆϊ δαμάσσομεν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Αθήνη.
Ω πάτερ ἀργικέραυνε κελαινεφὲς οἷον ἔειπες,
Ανδρα θνητὸν ἐόντα πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
Αψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
180 Ερδ᾽, ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Θάρσει Τριτογένεια φίλον τέκος, οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ερξον ὅπῃ δή τοι νόος ἔπλετο, μηδέ τ᾽ ἐρώει.
Ως εἰπὼν, ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Αθήνην,
Βῆ δὲ κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
Εκτορα δ᾽ ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ᾽ ὠκὺς Αχιλλεύς.
Ως δ᾽ ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται
Ορσας᾽ ἐξ εὐνῆς, διά τ᾽ ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας.
190 Τὸν δ᾽ εἴ πέρ τε λάθῃσι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,
Αλλά τ᾽ ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον ὄφρά κεν εὕρῃ,
Ως Εκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλείωνα.
Οσσάκι δ᾽ ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων.
Αντίον ἀΐξασθαι ἐϋδμήτους ὑπὸ πύργους,
Εἴ πως οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσι,
Τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
Πρὸς πεδίονδ᾽, αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ᾽ αἰεί.
Ως δ᾽ ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν,
Οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν, οὔθ᾽ ὁ διώκειν,
200 Ως ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν, οὐδ᾽ ὃς ἀλύξαι.
Πῶς δέ κεν Εκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο,
Εἰ μή οἱ πύματόν τε, καὶ ὕστατον ἤντετ᾽ Απόλλων
Εγγύθεν ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος, λαιψηρά τε γοῦνα.
Λαοῖσιν δ᾽ ἀνένευε καρήατι δῖος Αχιλλεὺς
Οὐδ᾽ ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Εκτορι πικρὰ βέλεμνα
Μή τις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
Αλλ᾽ ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.
Εν δ᾽ ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
210 Τὴν μὲν Αχιλλῆος, τὴν δ᾽ Εκτορος ἱπποδάμοιο.
Ελκε δὲ μέσσα λαβὼν, ῥέπε δ᾽ Εκτορος αἴσιμον ἦμαρ,
Ωχετο δ᾽ εἰς ἀΐδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Απόλλων
Πηλεΐωνα δ᾽ ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Αθήνη.
Αγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Νῶϊ

Νῦν δὴ νῶϊ γ' ἔολπα Διῒ φίλε φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας
Ἕκτορα δῃώσαντε μάχης ἆτόν περ ἐόντα,
Οὔ οἱ νῦν ἔτι δ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε, τόνδε δ' ἐγώ τοι
Οἰχομένη πεπιθήσω, ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς,
Ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἕκτορα δῖον,
Δηϊφόβῳ ἐϊκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἠθεῖ' ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Δηΐφοβ', ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα
Γνωτῶν, οὓς Ἑκάβη ἠδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας,
Νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι,
Ὃς ἔτλης ἐμεῦ εἵνεκ' ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῖσι
Τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἠθεῖ' ἦ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Λίσσονθ' ἑξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Αὖθι μένειν, τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἅπαντες.
Ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ.
Νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδέ τι δούρων
Ἔστω φειδωλὴ, ἵνα εἴδομεν εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Νῶϊ κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς, ἦ κεν σῷ δουρὶ δαμήῃ.
Ὡς φαμένη, καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ' Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Οὔ σ' ἔτι Πηλέος υἱὲ φοβήσομαι, ὡς τὸ πάρος περ
Τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
Μεῖναι ἐπερχόμενον. νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκε
Στήμεναι ἀντία σεῖο, ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα, τοὶ γὰρ ἄριστοι
Μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἁρμονιάων.
Οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
Δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε' Ἀχιλλεῦ,
Νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν, ὣς δὲ σὺ ῥέζειν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἕκτορ μή μοι ἄλαστε συνημοσύνας ἀγόρευε,

δῃώσαντες.] ἀνελόντες. προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διός.] πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Διὸς κυλινδούμενος, ὅ ἐστιν ἱκετεύων. οὔ οἱ νῦν ἔτι δ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι.] ἀδύνατόν φησιν ἐστιν αὐτῷ διαφυγεῖν ἡμᾶς. ἄμπνυε.] ἀναπαύου. χαλκογλώχινος.] χαλκοῦς ἐχούσης γωνίας. νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι.] νῦν δ' ἔτι μᾶλλον σε τιμήσω. τοῖον.] τοίως, οὕτως. φειδωλή.] φειδώ. κερδοσύνῃ.] εὐτρεχείᾳ, πονηρίᾳ, ἀπάτῃ. φοβήσομαι.] φεύξομαι. δίον.] ἔδεισα, ἐδιωκόμην, ἔφυγον. θεοὺς ἐπιδώμεθα.] ὀμόσωμεν, ἐπόπτας καὶ μάρτυρας τῶν λεγομένων ποιησώμεθα. ἐπίσκοποι.] ἔφοροι, φύλακες. ἁρμονιάων.] τῶν συνθηκῶν. ἄλαστε.] ἀλάθητε, δεινὰ καὶ ἀνεπίληστα εἰργασμένε. καμμονίην.] τὴν ἐκ καταμονῆς νίκην, ὅ ἐστιν ἐκ μονομερους. συνημοσύνας ἀγόρευε.] ἀντὶ τοῦ μή μοι περὶ συνθηκῶν διαλέγου.

Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά,
Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν,
Ὣς οὐκ ἔστ᾽ ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτε τι νῶϊν
Ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ᾽ ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο, νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ᾽ ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Οὔτοι ἔθ᾽ ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
270 Ἔγχει ἐμῷ δαμάᾳ. νῦν δ᾽ ἀθρόα πάντ᾽ ἀποτίσεις
Κήδε᾽ ἐμῶν ἑτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἕζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ᾽ ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος·
Ἐν γαίῃ δ᾽ ἐπάγη, ἀνὰ δ᾽ ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἂψ δ᾽ Ἀχιλῆϊ δίδου, λάθε δ᾽ Ἕκτορα ποιμένα λαῶν.
Ἕκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἤμβροτες, οὐδ᾽ ἄρα πώ τι θεοῖς ἐπιείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ
Ἐκ Διὸς ἠείδης τὸν ἐμὸν μόρον, ἤτοι ἔφης γε,
280 Ἀλλά τις ἀρτιεπὴς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,
Ὄφρα σ᾽ ὑποδείσας μένεος ἀλκῆς τε λαθοίμην.
Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
Ἀλλ᾽ ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον
Εἴ τοι ἔδωκε θεός, νῦν αὖτ᾽ ἐμὸν ἔγχος ἄλευε
Χάλκεον, ὡς δή μιν σῷ ἐν χροῒ πᾶν κομίσαιο,
Καί κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο
Σεῖο καταφθιμένοιο, σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πηλεΐδαο μέσον σάκος, οὐδ᾽ ἀφάμαρτε.
290 Τῆλε δ᾽ ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ, χώσατο δ᾽ Ἕκτωρ
Ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός.
Στῆ δὲ κατηφήσας, οὐδ᾽ ἄλλ᾽ ἔχε μείλινον ἔγχος,
Δηΐφοβον δὲ κάλει λευκάσπιδα μακρὸν ἀΰσας·
Ἤτεέ μιν δόρυ μακρόν, ὁ δ᾽ οὔ τί οἱ ἐγγύθεν ἦεν.
Ἕκτωρ δ᾽ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με θεοὶ θάνατόνδ᾽ ἐκάλεσσαν,
Δηΐφοβον γὰρ ἐγώ γ᾽ ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι.
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ᾽ ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
Νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἄνευθεν,
300 Οὐδ᾽ ἀλέη, ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
Ζηνί τε καὶ Διὸς υἷι ἑκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
Πρόφρονες εἰρύατο, νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει.
Μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,
Τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε στιβαρόν τε.

πεσόντα.] ἀναιρεθέντα. ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν.] ὁμονοοῦσι. φιλήμεναι.] εἰς φιλίαν ἐλθεῖν. ὑπάλυξις.] ἔκκλισις, φυγή. ἀποτίσεις.] ἐκτίσεις, ἀποδώσεις. μόρον.] εἱμαρμένην. ἠείδης.] ἀκριβῶς ἠπίστασο, κατὰ ἐπίτασιν τοῦ η. ἤτοι ἔφης γε.] καίτοι ἔλεγες. ἀρτιεπής.] ἀπηρτισμένος καὶ ἱκανὸς εἰπεῖν, ἢ ἄρτι ἐσκευασμένος, δεινός. ἐπίκλοπος.] παραλογιστικός, ἀπατῶν, διὰ λόγων κλέπτειν τὴν ἀλήθειαν εἰδώς. ἄλευε.] ἔκκλινε, φυλάσσου. οὐδ᾽ ἄλλ᾽ ἔχε.] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. οὐ γὰρ εἶχεν ἄλλο. κατηφήσας.] στυγνάσας. ἀλέη.] ἔκκλισις, φυλακή. χώσατο.] συνεχύθη, ἐλυπήθη. φίλτερον.] ἥδιον. εἰρύατο.] εἰρύοντο, ἔσωζον. ἀσπουδί.] χωρὶς κακοπαθείας. πυθέσθαι.] γνῶναι, μαθεῖν. ἀμπεπαλών.]

Οἴμησε

Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥς τ' αἰετὸς ὑψιπετήεις,
Ὅς τ' εἶσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν,
Ἁρπάξων ἢ ἄρν' ἀμαλὴν, ἢ πτῶκα λαγωὸν,
Ὣς Ἕκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ.
Ὡρμήθη δ' Ἀχιλεὺς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
Ἀγρίου, πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψε
Καλὸν δαιδάλεον, κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ
Τετραφάλῳ, καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Οἷος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ
Ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ.
Ὣς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν ὅπῃ εἴξειε μάλιστα.
Τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη
Καλὰ τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς.
Φαίνετο δ' ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι
Λαυκανίης, ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος,
Τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτ' ἔλασ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή,
Οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
Ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃς· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφησθα Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων,
Σῶς ἔσσεσθ', ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεο νόσφιν ἐόντα,
Νήπιε, τοῖο δ' ἄνευθεν ἀοσσητὴρ μέγ' ἀμείνων
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν, ἐγὼ μετόπισθε λελείμμην,
Ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα, σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ
Ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων σῶν τε τοκήων,
Μή με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν,
Ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις χρυσόν τε δέδεξο
Δῶρα, τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Μή με κύον γούνων γουνάζεο μηδὲ τοκήων,
Αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
Ὤμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷά μ' ἔοργας.
Ὡς οὐκ ἔσθ' ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι,
Οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἴκοσι νήριτ' ἄποινα
Στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα,
Οὐδ' εἴ κεν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ,
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή.

ἀμαλήν.] ἁπαλήν, τρυφεράν, νηπίαν. πτῶκα.] λαγωόν. παρὰ τὸ πτήσσειν. δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον. ἀγρίου.] χαλεποῦ. εὐήκεος.] καλῶς ἠκονημένης. τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη.] τοῦ δὲ Ἕκτορος φησὶ τὸ μὲν λοιπὸν σῶμα ὑπὸ τῶν ὅπλων κεκάλυπτο. Πατρόκλοιο βίην.] περιφραστικῶς τὸν Πάτροκλον. ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι.] καθ' ὃ μέρος αἱ κατακλεῖδες συνάπτουσι διεγείρουσαι τὸν αὐχένα ἀπὸ τῶν ὤμων. λαυκανίης.] στόμαχος, λαιμός. ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος.] ὅπου τρώσεως γενομένης, ταχεῖα γίνεται τῆς ψυχῆς ἡ ἀπώλεια, καίτοι ἀθάνατον οὔσης τῆς ψυχῆς. νῦν δὲ ἐν τὴν ἀφάνειαν φησὶν αὐτῆς καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισμόν. Πραξαγόρας δὲ ἐν τῇ ἀνατομῇ οὕτως φησί· μετὰ δὲ τὴν τῆς γλώττης θέσιν ὑπόκειται κατὰ τὸ ἔσχατον τοῦ οὐρανοῦ ὁ κίων. μετὰ δὲ ταύτην φάρυγξ καὶ στόμαχος ἐστί. ὁ μὲν φάρυγξ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὁ δὲ στόμαχος ἐν τοῖς ὄπισθεν, προσπεφυκὼς τοῖς τοῦ τραχήλου σπονδύλοις. καὶ ὁ μὲν φάρυγξ ἐμφύεται εἰς τὸν πνεύμονα, ὁ δὲ στόμαχος εἰς τὴν κοιλίαν. καὶ μεταξὺ δὲ φάρυγγος καὶ γλώσσης ἐπιγλωττὶς ἐπιπωματίζουσα τοῦ φάρυγγος τὸ στόμα. Ποσειδώνιος δέ φησι καταρριπτομένης τῆς τροφῆς σκέπεσθαι ὑπὸ τῆς ἐπιγλωττίδος τὸν βρόγχον. ἔλασεν.] ἔπληξεν, ἔτρωσεν. ἀσφάραγον.] φάρυγγα, βρόγχον. σῶς ἔσσεσθαι.] σωθήσεσθαι. ὀπίζεο.] ἐντροπὴν ἐποίει. ἀοσσητήρ.] βοηθός. ἀϊκῶς.] αἰκιστικῶς, ὑβριστικῶς. ὀλιγοδρανέων.] ὀλιγοδυναμῶν, ὀλίγην ἰσχὺν ἔχων. καταδάψαι.] καταδαπανῆσαι, κατακόψαι. ἀπαλάλκοι.] ἀποδιώξοι. μή με κύον γούνων γουνάζεο μηδὲ τοκήων.] μή με πρὸς τῶν γονάτων καὶ γονέων λιτάνευε. εἴκοσι νήριτ' ἄποινα.] εἰκοσιπλασίονα, εἰκοσάκις ἐξισούμενα τῇ τοῦ σώματος σωτηρίᾳ. τὸ γὰρ ἐρίζειν, ἐξισοῦσθαί ἐστιν. οὐδ' εἴ κεν σαυτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι.] οὐδ' εἰ χρυσῷ σταθμίσασθαι θελήσαι τὸ σῶμα ὁ Πρίαμος. ἐρύσασθαι.] ἐρύσασθαι γὰρ νῦν τὸ ζυγοστατῆσαι.

Ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται.
Τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἦ σ' εὖ γινώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
Πείσειν. ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός,
Φράζεο νῦν μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
Ἤματι τῷ, ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν.
360 Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα, τέλος θανάτοιο κάλυψε, 10
Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη, Ἄϊδος δὲ βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην.
Τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς.
Τέθναθι, κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ἦ ῥα καὶ ἐκ νεκροῖο ἐρύσατο χάλκεον ἔγχος.
Καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
Αἱματόεντ', ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν, 20
Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν
370 Ἕκτορος, οὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνουτητί γε παρέστη.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι
Ἕκτωρ, ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησε πυρὶ κηλέῳ,
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, καὶ οὐτήσασκε παραστάς.
Τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν.
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, 30
Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρρεξεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι,
380 Εἰ δ' ἄγετ' ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
Ὄφρα κ' ἔτι γνῶμεν Τρώων νόον ὅντιν' ἔχουσιν,
Ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην τοῦδε πεσόντος,
Ἦε μένειν μεμάασι, καὶ Ἕκτορος οὐκ ἔτ' ἐόντος.
Ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα, φίλος διελέξατο θυμός,
Κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυστος, ἄθαπτος
Πάτροκλος, τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζωοῖσιν μετέω, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ, 40
Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Ἀΐδαο.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.
390 Νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν,
Ἠράμεθα μέγα κῦδος ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
Ὧ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὣς εὐχετόωντο,
Ἦ ῥα καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα,
Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε 50
Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε, κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασεν.
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας,

Μάστιξεν

δάσονται.] μερίσονται. προτιόσσομαι.] καλῶς γιγνώσκων καὶ προορῶν ταῦτά σοι λέγω. μάτην δὲ, οὐ γάρ σε πείθω. μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.] μήπως τῆς ἐκ θεῶν βλάβης αἴτιος σοι καταστῶ. θηήσαντο.] ἐθεάσαντο, ἐθαύμασαν. ἀγητόν.] θαυμαστόν. ἀνουτητί γε παρέστη.] οὐδαμῶς γάρ τις χωρὶς τοῦ ἐπιτιτρώσκειν τὸν Ἕκτορα παρέστη. ἀμφαφάασθαι.] καθάπαξ ψηλαφᾶσθαι. δαμάσασθαι ἔδωκαν.] δαμασθῆναι ἢ ἀναιρεθῆναι παρέσχον. πεσόντος.] νῦν ἀποθανόντος. ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν. σημειωτέον, ὅτι ἀκεφάλοις χρῆται ὁ Ποιητής. ὥς τε οὐ δεῖ περισπᾶν, φίλε κασίγνητε. ἠράμεθα.] ἐκτησάμεθα. Ἕκτορα δῖον.] ἀντὶ τοῦ κατὰ Ἕκτορος τοῦ δίου καὶ ἐνδόξου. τέτρηνε.] διέκοψεν ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης. ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ σφυροῦ ἕως πτέρνης. ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασε.] διατί Ἀχιλλεὺς θανόντα διασύρει τὸν Ἕκτορα; καὶ λέγομεν, οὐ δι' ὠμότητα, ὅς γε καὶ Ἠετίωνα φονεύσας οὐκ ἐσύλησεν, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις ἔθαψε. ἀλλ' ὅτι πρότερον ὁ Ἕκτωρ εἰς τὸν Πάτροκλον ἀεικέα μήσατο ἔργα, οἷα καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, κεφαλὴν δὲ θυμὸς ἄνωγε πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς. παρανομοῦσι δὲ οὐχ οἱ ἀμυνόμενοι, ἀλλ' οἱ ἄρξαντες. ὁ δὲ Καλλίμαχος φησίν, ὅτι πάτριόν ἐστι Θετταλοῖς, τοὺς τῶν φυλετῶν φονέας σύρειν περὶ τοὺς τῶν φονευθέντων τάφους. Σίμωνα γάρ φησι Θεσσαλὸν τὸ γένος Εὐρυδάμαντα, τὸν Μειδίου, σῦραι φασὶν ἀποκτείναντα Θρασύλλον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἅψασθαί τε τοῦ νόμου πρῶτον. τοῦτον γὰρ ἐξάψαι τοῦ δίφρου τὸν φονέα, καὶ περὶ τὸν τοῦ τετελευτηκότος τάφον ἕλκειν. ὡς Θεσσαλὸν οὖν καὶ τὸν Ἀχιλλέα, πατρίῳ ἔθει καὶ τοῦτο ποιῆσαι.

πίλναντο

Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Τοῦ δ' ἦν ἑλκομένοιο κονίσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίμπλαντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι
Κεῖτο πάρος χαρίεν, τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
Δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν, ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
Τηλόσε, κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ' ἐσιδοῦσα,
Ὤμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Κωκυτῷ τ' εἴχοντο, καὶ οἰμωγῇ κατ' ἄστυ,
Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡσεὶ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης,
Λαοὶ μὲν ῥα γέροντα μόλις ἔχον ἀσχαλόωντα,
Ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων.
Πάντας δ' ἐλλιτάνευε κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
Ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον.
Σχέσθε φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε κηδόμενοί περ,
Ἐξελθόντα πόληος ἱκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Λίσσωμ' ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον ὀβριμοεργόν,
Ἤν πως ἡλικίην αἰδέσσεται, ἠδ' ἐλεήσῃ
Γῆρας, καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται
Πηλεύς ὅς μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε πῆμα γενέσθαι
Τρωσί, μάλιστα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε' ἔθηκε,
Τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτεινε τηλεθάοντας,
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνός, οὗ μ' ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω
Ἕκτορος. ὡς ὄφελε θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσι,
Τῷ κε κορεσσάμεθα κλαίοντί τε μυρομένω τε,
Μήτηρ θ' ἥ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ' ἐγὼ αὐτός.
Ὣς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται,
Τρωῇσιν δ' Ἑκάβη ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο.
Τέκνον, ἐγὼ δειλή, τί νυ βείομαι αἰνὰ παθοῦσα,
Σεῦ ἀποτεθνειῶτος, ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο. πᾶσί τ' ὄνειαρ
Τρωσί τε καὶ Τρωῇσιν κατὰ πτόλιν, οἵ σε θεὸν ὣς
Δειδέχατ', ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα
Ζωὸς ἐών, νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἔφαν κλαίουσ', ἄλοχος δ' οὔπω τι πέπυστο
Ἕκτορος, οὐ γάρ οἵ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθὼν
Ἤγγειλ', ὅττι ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων
Ἀλλ' ἥγ' ἱστὸν ὕφαινε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο
Δίπλακα μαρμαρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσε.
Κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκνοστήσαντι,
Νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν, ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν

Χερσὶν

πίτναντο.] τῇ γῇ προσεπελάζετο. λιπαρὴν.] λαμπρὰν. κώκυσε.] θρηνωδῶς ἀνεβόησεν. οἰμωγῇ.] ὀδυρμῷ. σμύχοιτο.] καταφλέγοιτο. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτος φησὶ θρῆνος ἐγεγόνει, ὡς τοῦ Ἰλίου πάσης ὑπὸ πυρὸς καταφλεγομένης. ὀφρυόεσσα.] ἡ ὑψηλῶς πεπολισμένη, μεταφορὰ ὁ τρόπος. ἀσχαλόωντα.] δυσανασχετοῦντα, λυπούμενον. ἐξονομακλήδην.] ἐξ ὀνόματος καλῶν. σχέσθε.] ἐπίσχετε. ἀτάσθαλον.] ἁμαρτωλὸν, ἄδικον. τηλεθάοντας.] πάνυ θάλλοντας, ἀκμάζοντας. κατοίσεται.] κατοίσει, ἀποκομίσει. ἀδινοῦ.] νῦν ἐλεεινοῦ, οἰκτροῦ. πελέσκεο.] ὑπῆρχες, ἐγίνου. ὄνειαρ.] ὠφέλεια. θρόνα.] ποικίλματα, ἄνθη. ἔπασσεν.] ἐποίκιλλεν, ἐξ οὗ καὶ παστός.

κωκυτοῦ

Χερσὶν Ἀχιλλῆος, δάμασεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου.
Τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς·
Ἡ δ' αὖτις δμωῇσιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα.
Δεῦτε δύω μοι ἕπεσθον, ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται.
Αἰδοίης ἑκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δέ μοι αὐτῇ
Στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
Πήγνυται, ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
Αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος, ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ δή μοι θρασὺν Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς,
Μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος, πεδίον δὲ δίηται,
Καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
Ἥ μιν ἔχεσκ', ἐπεὶ οὔποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Ὣς φαμένη, μεγάροιο διέσσυτο, μαινάδι ἴση
Παλλομένη κραδίην. ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἷξεν ὅμιλον,
Ἔστη, παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ, τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑλκόμενον πρόσθεν πόλιος, ταχέες δέ μιν ἵπποι
Ἕλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν,
Ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε.
Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς, χέε δέσματα σιγαλόεντα,
Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τε, ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,
Κρήδεμνόν θ' ὅ ῥα οἱ δῶκε χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Ἤματι τῷ ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἕκτωρ
Ἐκ δόμου Ἠετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.
Ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔσταν,
Αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἀμβλήδην γοόωσα μετὰ Τρωῇσιν ἔειπεν.
Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γινόμεθ' αἴσῃ
Ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
Ἀτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Ἐν δόμῳ Ἠετίωνος, ὅ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν
Δύσμορος αἰνόμορον, ὡς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι.
Νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀΐδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
Ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις
Χήρην ἐν μεγάροισιν, πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὔτε σὺ τούτῳ
Ἔσσεαι Ἕκτορ ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες, οὔτε σοὶ οὗτος.
Ἤν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
Αἰεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας.
Ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν, παναφήλικα παῖδα τίθησι.
Πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.

κωκυτοῦ δ' ἤκουσεν.] ἀντὶ τοῦ θρήνου ἤκουσεν. ἐζήτηται δὲ, πῶς τοσούτου γενομένου θορύβου, μόλις Ἀνδρομάχη προῆλθε. φασὶ δὲ, ὅτι ἡ προτέρα τοῦ ἀνδρὸς ἐπίπληξις ἡ ἐν τῇ ζ. σωφρονεῖν αὐτὴν ἠνάγκαζεν. ἐλελίχθη.] κλονοειδῶς ἐσείσθη ὑπὸ ῥόμου. πάλλεται.] πάλλει, ἀγωνιᾷ. αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος.] εἴθε γὰρ μὴ ἤκουσα ποτὲ τοῦ λόγου τούτου. ἀγηνορίης.] νῦν ἀνδρείας. τὸ ὃν μένος.] τὴν ἰδίαν δύναμιν. ὀπός.] φωνῆς. Ἕκτορ τέκνον ἐμόν τίνυ βίομαι. ἀντὶ τοῦ, εἰς τί ἔτι βιώσω, ἤγουν ζήσομαι. πῶς Ἑκάβη μὲν οὐ πίπτει, Ἀνδρομάχη δὲ τοῦτο πάσχει. ῥητέον, ὅτι ἐκείνη μὲν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον καὶ ἐν προσαγωγῇ δεξαμένη τὸ πάθος, οὐχ ἡττήθη τοῦ κακοῦ τοσοῦτον. Ἀνδρομάχη δὲ ἀπροσδοκήτως ἐμπεσοῦσα, εἰκότως τοῦτο πάσχει. ἀκηδέστως.] ἀφροντίστως, ἀμελῶς. ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν.] ἀνέπνευσε δὲ τὴν ψυχήν. κάπος γὰρ καλεῖται τὸ πνεῦμα, κατὰ διάλεκτον, ὅθεν καὶ κῆπος. κρήδεμνον.] κεφαλόδεσμον. ἄμπυκα.] κόσμον τινὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνέχοντα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. κεκρύφαλον.] τὸν παρ' ἡμῖν λεγόμενον κρεκύφαντον. ἕδνα.] τὰ ὑπὸ τῶν νυμφίων διδόμενα δῶρα ταῖς γαμουμέναις. εἰνατέρες.] αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες. αἰνόμορον.] κακόμορον. ἄμπνυτο.] ἀνέπνευσεν. ἀπουρίσουσι.] παραγενόμενοι ἀφαιρήσουσιν. ἀγέρθη.] συνηθροίσθη. ἀμβλήδην ἀναφέρουσα, ἀθρόως τὸ πνεῦμα. ἰῇ.] μιᾷ. παναφήλικα.] πάντων ἡλικιωτῶν ἐστερημένον, τουτέστι ἐλαυνόμενον τῆς ἀπ' αὐτῶν διατριβῆς. ὑπεμνήμυκε.] καταμέμυκε, κατεστύγνακε, κάτω βλέπει. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος, ἀντὶ τοῦ κατανένευκε ἐκδέχεται. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀνάμνησιν ἔρχεται τοῦ πατρός.

δευόμενος

Δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς πατρὸς ἑταίρους,
ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος.
Τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχε.
Χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνε.
Τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξε
χερσὶ πεπληγὼς, καὶ ὀνειδίοισιν ἐνίσσων,
Ἔρρ' οὕτως, οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.
Δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς μητέρα χήρην
Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἑοῦ ἐπὶ γούνασι πατρὸς
10 Μυελὸν οἶον ἔδεσκε, καὶ οἰῶν πίονα δημόν.
Αὐτὰρ ὅθ' ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων
Εὕδεσκ' ἐν λέκτροισιν ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.
Νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθῃσι φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτὼν
Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν.
Οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά,
Νῦν δὲ σὲ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι νόσφι τοκήων
Αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται
20 Γυμνόν. ἀτάρ τοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται,
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
Ἀλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ.
Οὐδέν σοι γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
Ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

δευόμενος.] ἐνδεὴς ὤν. ἐπέσχε.] τῷ στόματι προσήνεγκε. κοτύλην.] νῦν εἶδος ποτηρίου. οὕτω λέγουσι καὶ τὸ τοῦ ἰσχίου ὀστοῦν, καὶ πᾶν τὸ κοῖλον. ὑπερῴην.] τὸν καλούμενον οὐρανίσκον. ἀμφιθαλής.] κατὰ ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς θάλλων, ὅ ἐστιν ἔχων τοὺς γονεῖς ἀμφοτέρους. ἐστυφέλιξε.] μετὰ πληγῶν ὕβρισεν. ἐνίσσων.] ἐπιπλήσσων, κακολογῶν. οὕτως.] ὡς ἔχεις. μεταδαίνυται ἡμῖν.] μεθ' ἡμῶν συνευωχεῖται. νηπιαχεύων.] νήπια φρονῶν, νηπιευόμενος. ἔδεσκεν.] ἤσθιεν. 500 θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.] πάντων τῶν πρὸς τὸ θάλλειν ἐμπλησθείς. μυελόν.] τὸ νοστιμώτατον τῆς τροφῆς. πίονα δημόν.] τὸν ἐπίπλουν, τὸ λίπος. ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών.] χωρισθεὶς. ὅ ἐστι τοῦ πατρὸς ἀστοχήσας. αἰόλαι.] ποικίλαι, εὐκίνητοι. ἔρυσο.] ἐφύλαττες. εὐλαί.] σκώληκες. παρὰ τὸ αἰολεῖσθαι, ὅ ἐστι κινεῖσθαι. τῷ δὲ τόνῳ ὡς εὐναί. κέονται.] κεῖνται. χαρίεντα.] εὐχάριστα, καλά. ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.] ὁ-510 μοίως αὖ φιλεργῶν, ἤτοι ὡς ἂν πλουσίων, ἢ διὰ τὴν ἐκ τοῦ πλήθους δόξαν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ψ ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀχιλλεὺς τῶν νενομισμένων ἐπὶ τοῖς νεκροῖς μεταδέδωσι Πατρόκλῳ, τυραννήσας καὶ σφάξας ἐπ' αὐτῷ δυοκαίδεκα Τρωϊκοὺς νεανίσκους, καὶ κύνας, καὶ ἵππους, καὶ ἄλλα ἱερεῖα. ἔπειτα καὶ ἀγῶνα ἐπιτάφιον ποιεῖ, ἐν ᾧ νικᾷ ἵπποις μὲν Διομήδης, δρόμῳ δὲ Ὀδυσσεύς, ἄλλοι δὲ ἄλλοις. καὶ οὕτως ὁ ἀγὼν διαλύεται.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ψ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἐπεὶ δὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.] ἀκέφαλον καλεῖται τοῦτο τὸ μέτρον. πέπονθε γὰρ κατ᾽ ἀρχὰς ὁ στίχος. Ἑλλήσποντον δὲ καλεῖ, τὴν περὶ Ἴλιον θάλασσαν. ὅγε.] οὗτός γε. αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασι.] κατὰ Ἀττικὸν ἔθος πέφρακε χωρὶς τοῦ σύν. ὁ γάρ.] τοῦτο γάρ. τεταρπώμεσθα.] τερφθῶμεν. δορπήσομεν.] δειπνήσομεν. ἵμερον.] ἐπιθυμίαν. δεύοντο.] ἐβρέχοντο, ψάμαθοι αἱ παραθαλάσσιοι ἄμμοι. ἁδινοῦ.] νῦν πυκνοῦ συνεχοῦς. γόοιο.] θρήνου. ἀποδειρωτομήσειν, ἀποτεμεῖν τοὺς τραχήλους. Ἕκτορα δῖον.] κατὰ Ἕκτορος δῖον, ἤγουν ἔνδοξον. παρ λεχέεσσι.] παρὰ τῷ φερέτρῳ. ἤγουν τῇ κλίνῃ. ἀφοπλίζοντο.] ἀφῃροῦντο τὰ ὅπλα. τάφον μενοεικέα δαίνυ] τάφον τὸ περίδειπνον, τὸ ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσιν παρασκευαζόμενον. οἱ Κύπριοι καὶ τὸν φόνον τάφον καλοῦσι. μενοεικέα.] θυμήρης. αὐτάρκης. δαίνυ.] εὐώχει. ὀρέχθεον.] ἀπετείνοντο ἀναιρούμενοι. ἢ ἐφθέγγοντο, καὶ ὥσπερ ἐπέστενον. μεμίμηται γὰρ τὸ ἰδίωμα τῆς φωνῆς. ὃ προΐενται γὰρ ἀναιρούμενοι οἱ βόες, οἱ δὲ ἐκόπτοντο, ἀπὸ τοῦ τε καὶ ὀρεγμὸς, ἀποκεκομμένος. κύαμος μηκάδες.] μηκυτικαί. ἀπὸ τοῦ ἰδιώματος τῆς φωνῆς. θαλέθοντες.] θάλλοντες, λιπαροί. εὑόμενοι.] φλογιζόμενοι. τανύοντο.] ἐξετείνοντο φλογιζόμενοι τῷ πυρί. κοτυλήρυτον.] τοσοῦτον τῷ πλήθει. ὥς τε καὶ κοτύλῃ ἀρύσασθαι. κοτύλην δὲ πᾶν τὸ κοῖλον ἔλεγον. ὥς τε καὶ τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς κοτύλην λέγεσθαι. εἰς Ἀγαμέμνονα.] ἀντὶ τοῦ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα. σπουδῇ παρπεπιθόντες.] μόλις καὶ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας πείσαντες.

τρίποδα.]

ΙΛΙΑΔΟΣ Ψ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ψ῀ Δαναοῖς ἀγῶνα διδοὺς ἐτέλεσσεν Ἀχιλλεύς.

Ὣς οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πτόλιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο,
Οἳ μὲν ἄρ᾽ ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος,
Μυρμιδόνας δ᾽ οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι Ἀχιλλεύς,
Ἀλλ᾽ ὅγε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα.
Μυρμιδόνες ταχύπωλοι ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Μὴ δή πω ὑπ᾽ ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ᾽ αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες
Πάτροκλον κλαίωμεν. ὁ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Αὐτὰρ ἐπεί κ᾽ ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
Ἵππους λυσάμενοι, δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες.
Ὣς ἔφαθ᾽ οἱ δ᾽ ᾤμωξαν ἀολλέες, ἦρχε δ᾽ Ἀχιλλεύς,
Οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐΰτριχας ἤλασαν ἵππους
Μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσε.
Δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν
Δάκρυσι, τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο.
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο
Χεῖρας ἐπ᾽ ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου.
Χαῖρέ μοι ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι,
Πάντα γὰρ ἤδη σοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην.
Ἕκτορα δεῦρ᾽ ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν.
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς,
Ἦ ῥα· καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα.
Πρηνέα πὰρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας
Ἐν κονίῃς· οἱ δ᾽ ἐντεὰ ἀφωπλίζοντο ἕκαστοι.
Χάλκεα μαρμαίροντα, λύον δ᾽ ὑψηχέας ἵππους.
Καδ δ᾽ ἷζον παρὰ νηὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Μυρίοι. αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.
Πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ
Σφαζόμενοι, πολλοὶ δ᾽ ὄιες καὶ μηκάδες αἶγες,
Πολλοὶ δ᾽ ἀργιόδοντες ὕες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο,
Πάντῃ δ᾽ ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα,
Αὐτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλείωνα,
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν.
Σπουδῇ παρπεπιθόντες ἑταίρου χωόμενον κῆρ,
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος ἷξον ἰόντες,

Αὐτίκα

Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, εἰ πεπίθοιεν
Πηλεΐδην λούσασθαι ἄπο βρότον αἱματόεντα.
Αὐτὰρ ὅγ' ἠρνεῖτο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὅρκον ὄμοσσεν.
Οὐ μὰ Ζῆν' ὅς τίς τε θεῶν ὕπατος, καὶ ἄριστος,
Οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι,
Πρίν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρί, σῆμά τε χεῦαι
Κείρασθαί τε κόμην, ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε
Ἵξετ' ἄχος κραδίην ὄφρα ζωοῖσι μετείω.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν νῦν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί.
Ἠῶθεν δ' ὄτρυνον ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ὕλην τ' ἀξέμεναι παρά τε σχεῖν ὡς ἐπιεικὲς
Νεκρὸν ἔχοντα νέεσθαι, ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα,
Ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ
Θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωνται.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο,
Ἐσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσσαντες ἕκαστοι,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν κλισίην δὲ ἕκαστος.
Πηλεΐδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Κεῖτο βαρυστενάχων πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἐν καθαρῷ ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε λύων μελεδήματα θυμοῦ
Νήδυμος ἀμφιχυθείς. μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα,
Ἕκτορ' ἐπαΐσσων προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο
Πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα καλ' ἐϊκυῖα,
Καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ Ἀχιλλεῦ,
Οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος,
Θάπτε τε ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω.
Τῆλέ με εἴργουσι ψυχαὶ εἴδωλα καμόντων,
Οὐδέ με πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν.
Ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
Καί μοι δὸς τὴν χεῖρ' ὀλοφύρομαι. οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
Νίσομαι ἐξ Ἀΐδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.
Οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
Βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν, ἀλλ' ἐμὲ μὲν κὴρ
Ἀμφέχανε στυγερή, ἥ περ λάχε γιγνόμενόν περ.
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τείχει ὑπὸ Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι,
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴ κε πίθηαι,
Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ' Ἀχιλλεῦ,
Ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν.

Εὖ

τρίποδα.] λέβητα βάσιν ἔχοντα τριῶν ποδῶν. βρότον.] τὸν φόνον. οὐ μὰ Ζῆν'.] οὐ μὰ τὸν Δία. ὕπατος.] ἤτοι ὁ μέγιστος, ἢ ὁ ἄριστος. οὐ θέμις.] οὐ δίκαιον, οὐ προσῆκον. μετείω.] μετῶ. δεύτερον.] ἔσχατον. χεῦαι.] χῶσαι. ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε ἵξετ' ἄχος κραδίην.] οὐκ αὖ μοι ἄλλο τοιοῦτο συμβήσεται κακόν. ζόφον.] σκότος, ὃν ὑμεῖς ᾅδην λέγομεν. ἠερόεντα.] ἀεροώδη, σκοτεινόν, ἢ πλατύν. ἐν καθαρῷ, ὅτι κύματ' ἐπ' ἠϊόνος κλύζεσκον.] ὅπου ἐπικλύζουσα ἡ θάλασσα ἐποίει καθαρὸν τὸν αἰγιαλόν. εὖτε.] ἡνίκα. μελεδήματα.] φροντίδας. Ἕκτορ' ἐπαΐσσων.] ἐπὶ Ἕκτορα ὁρμῶν. ἔμαρπτεν.] ἐλάμβανεν. ἔπλευ.] ἐγένου. ἀκήδεις.] ἀφροντίζεις. εἴδωλα.] ἀπεικονίσματα. καμόντων.] τῶν τεθνηκότων. ἀλάλημαι.] πλανῶμαι. εὐρυπυλές.] πλατείας πύλας ἔχον. ὀλοφύρομαι.] οἰκτίζομαι, θρηνῶ. ἐλλείπει δὲ τὸ ἵνα. νίσομαι.] παραγενήσομαι. λελάχητε.] λαχεῖν καὶ τυχεῖν ποιήσητε. φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων.] τῶν ἑταίρων ἄποθεν τῶν ὑμετέρων. τοῦτο γὰρ προσυπακουστέον. ἀμφέχανε.] περιέχανε, κατέπιεν. εὐηγενέων.] εὖ διαγόντων, εὐγενῶν. ἐφήσομαι.] ἐπισκήψομαι, ἐντέλλομαι.

I ὑμέτερε

Εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος,
Ἤγαγεν ὑμέτερόνδ' ἀνδροκτασίης ὕπο λυγρῆς,
Ἤματι τῷ ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος
Νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς,
Ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεύς,
90 Ἔτρεφέ τ' ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν.
Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι.
Χρύσεος ἀμφιφορεύς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 10
Τίπτε μοι ἠθείη κεφαλὴ δεῦρ' εἰλήλουθας.
Καί μοι ταῦτα ἕκαστ' ἐπιτέλλεαι. αὐτὰρ ἐγώ τοι
Πάντα μάλ' ἐκτελέω καὶ πείσομαι ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλά μοι ἆσσον στῆθι μίνυνθά περ, ἀμφιβαλόντε
Ἀλλήλους, ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
Ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν,
100 Οὐδ' ἔλαβε, ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς, ἠΰτε καπνὸς 20
Ὤχετο τετριγυῖα, ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
Χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ ῥά τίς ἐστι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι
Ψυχὴ καὶ εἴδωλον. ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν.
Παννυχίη γάρ μοι Πατροκλῆος δειλοῖο
Ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε,
Καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν, ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς, 30
110 Ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων,
Οὐρῆάς τ' ὄτρυνε καὶ ἀνέρας ἀξέμεν ὕλην
Πάντοθεν ἐκ κλισιῶν, ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει
Μηριόνης θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
Οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες,
Σειράς τ' εὐπλέκτους, πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν.
Πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἴδης, 40
Αὐτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους ταναήκεϊ χαλκῷ
Τάμνον ἐπειγόμενοι, ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι
120 Πῖπτον. τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσοντες Ἀχαιοί,
Ἔκδεον ἡμιόνων, ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο,
Ἐλδόμεναι πεδίοιο διὰ ῥωπήϊα πυκνά.
Πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον. ὣς γὰρ ἀνώγει
Μηριόνης θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερώ, ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς 50
Φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα ἠρίον, ἠδὲ οἷ αὐτῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντῃ παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
Εἵατ' ἄρ' αὖθι μένοντες ἀολλέες. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσε

χαλκὸν

ὑμέτερόνδε.] πρὸς ὑμέτερον οἶκον. Ὀπόεντος.] Ὀποῦντος. ἡ δὲ Ὀποῦς πόλις τῆς Λοκρίδος. ἀνδροκτασίης ὕπο λυγρῆς.] διὰ τὴν χαλεπὴν ἀνδροφονίαν. ἐνδυκέως.] ἐπιμελῶς. παῖδα Ἀμφιδάμαντος.] Κλυσώνυμος ἦν ὁ ὑπὸ Πατρόκλου ἀναιρεθείς. ἡ δὲ ἱστορία εἴρηται ἐν τῷ μ. δεξάμενος.] ὑποδεξάμενος. ὁμή.] ὁμοία καὶ ἡ αὐτή. ὡς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορός.] Διόνυσος Ἥφαιστον γενόμενον ἐν Νάξῳ μιᾷ τῶν Κυκλάδων ξενίσας, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ δῶρον χρύσεον ἀμφορέα. διωχθεὶς δὲ ὕστερον ὑπὸ Λυκούργου, καὶ καταφυγὼν εἰς θάλασσαν, φιλοφρόνως αὐτὸν ὑποδεξαμένης Θέτιδος, ἔδωκεν αὐτῇ τὸν Ἡφαιστότευκτον ἀμφορέα. ἡ δὲ τῷ παιδὶ ἐχαρίσατο, ὅπως μετὰ θάνατον ἐν αὐτῷ ἀποτεθῇ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. ἱστορεῖ Στησίχορος. ἀμφιφορεύς.] νῦν σορός. λέγεται δὲ οὕτω καὶ τὸ μέγα κεράμιον. τεταρπώμεσθα γόοιο.] οὕτω γὰρ ὁ θρῆνος ἀτερπής ἐστι καὶ παραμυθεῖται δὲ τοὺς ἀνιωμένους. ὠρέξατο.] νῦν προετείνατο. τετριγυῖα.] ῥοιζοῦσα, καὶ ἦχον ἀποτελοῦσα. συμπλατάγησε.] ψόφον ἐποίησε, συνεκρότησεν. ὀλοφυδνόν.] ἐλεεινόν, οἰκτρόν, θρηνῶδες. φρένες.] νῦν ὅλον τὸ σῶμα. ἔϊκτο.] ὡμοίωτο. θέσκελον.] ἀντὶ τοῦ θεοεικέλως, ὅ ἐστι θαυμαστῶς. ἀγαπήνορος.] ἀνδρείου. ὑλοτόμους.] ξυλοτόμους. σειρὰς εὐπλέκτους.] ὑστριχίδας. ἄναντα.] προσάντη, ἀνωφερῆ. ἀξέμεν ὕλην.] κόπτειν ὕλην, παρὰ τὸ ἆξαι, ἢ φέρειν. ἄγεται γὰρ τὸ ζῶον. κάταντά τε.] κατωφερῆ. πάραντα.] τὰ κρημνώδη καὶ γύλοφα. δόχμια.] πλάγια. κνημούς.] τὰς προβάσεις τῶν ὀρῶν νῦν. διαπλήσσοντες.] διακόπτοντες. ἔκδεον.] ἐξεδέσμευον. ποσσὶ δατεῦντο.] ἐμερίζοντο βαδίζουσαι. μερισμῷ γάρ τινι ὅμοιον γίγνεται κατὰ τὴν πορείαν. ἄλλοτε.] ἀλλαχοῦ τῶν ποδῶν τιθεμένων. ῥωπήϊα.] διὰ τῶν δασέων καὶ θαμνωδῶν τόπων. φιτρούς.] κορμούς. ἐπ' ἀκτῆς.] ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. ἐπισχερώ.] ἐφεξῆς. φράσσατο.] ἐβουλεύσατο, ἐνόησε.

ζώννυσθαι.]

Χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὄχεσφιν ἕκαστον
Ἵππους, οἱ δ' ὤρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον,
Ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται, ἡνίοχοί τε,
Πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν,
Μυρίοι. ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι,
Θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον, ἃς ἐπέβαλλον
Κειρόμενοι, ὄπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἀχνύμενος. ἕταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' Ἄϊδόσδε.
10 Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον, ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεύς,
Κάτθεσαν, αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,
Τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Σπερχεί' ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς,
Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
20 Σοί τε κόμην κερέειν, ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην,
Πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν
Ἐς πηγάς, ὅθι τοι τέμενος, βωμός τε θυήεις.
Ὣς ἠρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δέ οἱ νόον οὐκ ἐτέλεσσας.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλῳ ἥρωϊ κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ κόμην ἑτάροιο φίλοιο
Θῆκεν, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
30 Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αἶψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς·
Ἀτρεΐδη (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
Πείσονται μύθοισι, γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἆσαι)
Νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι, τάδε δ' ἀμφιπονησόμεθ' οἷσι μάλιστα
Κήδεός ἐστι νέκυς, παρὰ δ' οἵ τ' ἀγοὶ ἄμμι μενόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα, λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἐΐσας,
40 Κηδεμόνες δὲ παρ' αὖθι μένον καὶ νήεον ὕλην.
Ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον, ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ, νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ.
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Πρόσθε πυρῆς, ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον, ἐκ δ' ἄρα πάντων
Δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεύς,
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς. περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
Ἐν δ' ἐτίθει μέλιτος, καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,
50 Πρὸς λέχεα κλίνων, πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους,
Ἐσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ μεγάλα στεναχίζων,
Ἐννέα τῷ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν.
Καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας.
Δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,

Χαλκῷ

130 ζώννυσθαι.] καθοπλίζεσθαι. ἠρίον.] κατὰ γῆν μνῆμα, τάφον. παραιβάται.] οἱ ἐπὶ τῶν ἁρμάτων συμπολεμοῦντες, τουτέστι κύριοι τῶν ἁρμάτων. νέφος.] πλῆθος νῦν. θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον.] κατεκάλυπτον, ἐσκέπαζον. τουτέστι πολλὰς θρίχας κατέβαλλον, ὥστε καλύπτειν τὸν νεκρόν. τοῦτο δὲ πρὸς τιμὴν ἐγίγνετο τῷ θνήσκοντι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων, κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν. μενοεικέα.] πολλήν. νήεον.] ἐσώρευον. 140 οἴνοπα.] νῦν βαθύν. Σπερχειῷ.] ποταμὸς Θετταλίας. ἄλλως.] μάτην. ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς.] ἔθος ἦν τοῖς ἀρχαίοις μετὰ τὸ παρακμάσαι τὴν νεότητα τὰς κόμας ἀποκείρειν τοῖς ποταμοῖς. τοὺς γὰρ ἐνόμιζον τῶν ἀναστροφῶν αἰτίους εἶναι. διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν, καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς ὕδωρ ἐκόμιζον, τέκνων τε γενέσεως καὶ παιδοτροφίας οἰωνὸν τιθέμενοι. διόπερ καὶ τὰς Ἀχιλλέως κόμας Πηλεὺς τούτῳ καθιέρωσεν. ἦν γὰρ ἐκ Φαρσάλου τῆς Θετταλίας. ἔνορχα.] ὄρχεις ἔχοντα. τοιαῦτα 150 γὰρ ἔθυον τοῖς ποταμοῖς. ὀπάσαιμι.] παράσχοιμι. πυρκαϊῆς.] πυρᾶς. ὅπλεσθαι.] ἑτοιμάζεσθαι. τάδε δ' ἀμφιπονησόμεθα.] ταῦτα ἀσχοληθησόμεθα. κήδεος.] φροντίδος ἄξιος, κηδεύσιμος. κηδεμόνες γὰρ οἱ κύριοι οἷς μάλιστα προσήκει τὸ φροντίζειν. παρὰ δ' οἵ τ' ἀγοὶ ἄμμι μενόντων.] παραμενέτωσαν δὲ ἡμῖν οἱ ἡγεμόνες. ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα.] τετράγωνον ὥστε ἑκάστην πλευρὰν ἑκατὸν ποδῶν μέτρον ἔχειν. ἔνθα καὶ ἔνθα.] τῇ δὲ κατὰ μῆκος καὶ πλά 160 τος. δρατά.] ἐκδεδαρμένα. πυρῇ ὑπάτῃ.] νῦν ἐν μέσῳ καὶ ἐξέχοντι μέρει τῆς πυρᾶς. ἀλείφατος.] ἀλείμματος, ἐλαίου. πίσυρας.] τέσσαρας. ἐριαύχενας.] μακροτραχήλους, μεγάλους ἀπὸ μέρους. περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.] ἐσώρευε δὲ τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων ἀνδρῶν.

I 2 πυρὸς

170

Χαλκῷ δηϊόων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα,
Εν δὲ πυρὸς μένος ἧκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο,
Ωιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Χαῖρέ μοι ὦ Πάτροκλε καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι.
180 Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην,
Δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
Τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει. Εκτορα δ' οὔτι
Δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν. 10
Ως φάτ' ἀπειλήσας, τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο.
Αλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Αφροδίτη,
Ηματα καὶ νύκτας, ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ
Αμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
Τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Απόλλων,
Οὐρανόθεν πεδίον δε, κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα.
190 Οσσον ἐπεῖχε νέκυς μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
Σκήλει' ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν, ἠδὲ μέλεσσιν, 20
Οὐδὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνηῶτος,
Ενθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Αχιλλεὺς,
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισι,
Βορέῃ καὶ ζεφύρῳ, καὶ ὑπίσχετο ἱερὰ καλὰ,
Πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ λιτάνευεν,
Ελθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκρὸν,
Υλη τ' ἐσσεύαιτο καήμεναι. ὠκέα δ' Ιρις,
Αράων ἀΐουσα μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν.
200 Οἱ μὲν ἄρα ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον, 30
Εἰλαπίνην δαίνυντο, θέουσα δὲ Ιρις ἐπέστη,
Βηλῷ ἔπι λιθέῳ. τοὶ δ' ὡς ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Πάντες ἀνήϊξαν, κάλεόν τέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος.
Ηδ' αὖτ' ἕζεσθαι μὲν ἀνήνατο, εἶπε δὲ μῦθον.
Ουχ ἕδος· εἶμι γὰρ αὖθις ἐπ' Ωκεανοῖο ῥέεθρα
Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας
Αθανάτοις, ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν·
Αλλ' Αχιλεὺς Βορέην ἠδὲ ζέφυρον κελαδεινὸν 40
Ελθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλὰ,
210 Οφρα πυρὴν ὄρσητε καήμεναι, ᾗ ἔνι κεῖται
Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν Αχαιοί.
Η μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπεβήσετο. τοὶ δ' ὀρέοντο,
Ηχῇ θεσπεσίῃ νέφεα κλονέοντε πάροιθεν.
Αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι. ὦρτο δὲ κῦμα
Πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ, Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην.
Εν δὲ πυρῇ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ. 50
Παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
Φυσῶντες λιγέως, ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς Αχιλλεὺς
Χρυσέου ἐκ κρητῆρος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
220 Οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
Ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο.

Ως δ'

πυρὸς μένος.] περιφραστικῶς τὸ πῦρ. σιδήρεον.] νῦν ἰσχυρόν. χαῖρέ μοι ὦ Πάτροκλε.] ἀντὶ τοῦ χαῖρε, τέρπου, ὅ ἐστιν ἥδου. δημὸν ἑλών.] πρὸς τὸ ταχὺ τὴν πιμελὴν ἐξαφθῆναι τοῦτο ποιεῖ Αχιλλεύς. ὄφρα νέμοιτο.] ὅπως ἐσθίῃ, τουτέστι καταδαπανᾷ. δαπτέμεν.] ἐσθίειν, διακόπτειν. ῥοδόεντι ἐλαίῳ.] τῷ ῥοδίνῳ. ἀποδρύφοι.] ἀποσπᾷ, καὶ ἀποσύρῃ. ἑλκυστάζων.] ἕλκων. ἤγαγεν.] ἐπήγαγε. μένος ἠελίοιο.] περιφραστικῶς ὁ ἥλιος. σεύαιτο.] ὁρμὴν λάβοι, ἐπιχθῇ. σκήλῃ.] σκληρύνῃ, ξηράνῃ, ὅθεν καὶ σκελετὸς ὁ ξηρός. ἀμφιπερὶ χρόα ἴνεσι.] τὰ περὶ τοῖς νεύροις χρῶτα. ἀΐουσα.] ἀκούσασα. δυσαέος.] σφοδρὸν πνεῦμα ἔχοντος. βηλῷ.] τῇ φλιᾷ, ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι. εἰς ἕ.] πρὸς ἑαυτὸν ἕκαστος. μεταδαίσομαι.] μεταλάβω αὐτοῦ, εὐωχηθῶ. ἱρῶν.] ἱερῶν, θυσιῶν. ὄρσητε.] ὁρμήσητε. ὀρέοντο.] ὥρμων. ἀήμεναι.] πνεῖν. λιγυρῇ.] ὀξείᾳ. λιγέως.] ὀξέως.

νυμφίου.]

Ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων
Νυμφίου, ὅς τε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας,
Ὣς Ἀχιλεὺς ἑτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων
Ἑρπύζων παρὰ πυρκαϊὴν, ἁδινὰ στεναχίζων.
Ἦμος δ' Ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν,
Ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπὲρ ἅλα κίδναται ἠώς·
Τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ·
10 Οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν οἶκον δὲ νέεσθαι,
Θρηΐκιον κατὰ πόντον. ὁ δ' ἔστενεν οἴδματι θύων. 230
Πηλεΐδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθεὶς,
Κλίνθη κεκμηὼς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρεΐωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Τῶν μιν ἐπερχομένων ὅμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν.
Ἕζετο δ' ὀρθωθεὶς καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ' αἴθοπι οἴνῳ
20 Πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος. αὐτὰρ ἔπειτα,
Ὀστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν,
Εὖ διαγινώσκοντες, ἀριφραδέα δὲ τέτυκται. 240
Ἐν μέσσῃ γὰρ ἔκειτο πυρῇ, τοὶ δ' ἄλλοι ἄνευθεν,
Ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ ἄνδρες.
Καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ
Θείομεν, εἰσόκεν αὐτὸς ἐγὼ Ἄϊδι κεύθωμαι,
Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα,
30 Ἀλλ' ἐπιεικέα τοῖον· ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ,
Εὐρύν θ' ὑψηλόν τε τιθήμεναι, οἵ κεν ἐμεῖο
Δεύτεροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλεΐωνι.
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ, 250
Ὅσσον ἐπὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη,
Κλαίοντες δ' ἑτάροιο ἐνηέος ὀστέα λευκὰ,
Ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα δημόν,
40 Ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν,
Τορνώσαντο δὲ τὸ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο
Ἀμφὶ πυρὴν, εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
Αὐτοῦ λαὸν ἔρυκε, καὶ ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα.
Νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα λέβητάς τε τρίποδάς τε,
Ἵππους θ' ἡμιόνους τε βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα, 260
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα
50 Θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι ἀμύμονα, ἔργ' εἰδυῖαν,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα. δύω καὶ εἰκοσίμετρον
Τῷ πρώτῳ. ἀτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν,
Ἑξέτε' ἀδμήτην βρέφος ἡμίονον κυέουσαν.
Αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα

Καλὸν

νυμφίου.] ἤτοι νεογάμου ἡλικίαν ἔχοντος. ἀκάχησεν.] ἐλύπησεν. ἑρπύζων.] συγκεκυφὼς καὶ ἠρέμα παραγινόμενος. Ἑωσφόρος.] ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀνατέλλων, λαμπρότατος ἀστὴρ, ὃς Ἕσπερος καλεῖται. οὗτος δέ ἐστιν ὁ τῆς Ἀφροδίτης. ἐρέων.] ἀπαγγέλλων. λέγωμεν.] ἀναλέγωμεν. ἀριφραδέα.] εὐεπίσημα, εὔγνωστα. ἐσχατιῇ.] τῷ κατωτάτῳ μέρει. ἐπιμίξ.] ἀναμεμιγμένως. φιάλῃ.] ἀγγείῳ κοίλῳ. Ἄϊδι κεύθωμαι.] εἰς ᾅδου τὴν κέλευσιν, ὅ ἐστι τὴν ὁδὸν ποιήσομαι. συγκέκοπται δὲ ἀπὸ τοῦ κελεύθομαι, καὶ σημαίνει τὸ πορεύομαι. πονέεσθαι.] πονεῖν, ἐνεργεῖν. ἐνηέος.] προσηνοῦς. ἑανῷ λιτί.] ἁπαλῷ καὶ λεπτῷ ἱματίῳ. τορνώσαντο.] κύκλῳ περιέγραψαν. χυτήν.] χωστήν. οὐ πᾶσαν δὲ, ἀλλὰ τὴν ἰδίως τοῖς νεκροῖς ἐπιχεομένην. χεύαντες.] χώσαντες. ἄεθλα.] νικητήρια, ἔπαθλα. ἐϋζώνους.] καλὰς ἀπὸ μέρους. βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.] περιφραστικῶς βοῦς. ὠτώεντα.] ὦτα ἔχοντα. δύω καὶ εἰκοσίμετρον.] δύο καὶ εἴκοσι μέτρα χωροῦντα. ἑξέτεα.] ἑξαέτη. βρέφος, ὃ ἡμεῖς ἔμβρυον λέγομεν ἐν τῇ γαστρὶ ὄν. ἀδμήτην.] ἀδάμαστον. κυέουσαν.] ἔγκυον ἤγουν κατὰ γαστρὸς ἔχουσαν.

κεχανδότα.] χωροῦντα. ἄπυρον.] καινόν, οὐκ εἰς πῦρ χρήσιμον, ἀλλὰ ἀναθεματικόν. ἀμφίθετον.] διπλῆν, οἱονεὶ ἔχουσαν, καὶ ἐπὶ στόμα, καὶ ἐπὶ τὸν πυθμένα θέσιν. δεδεγμένα.] ἀναμένοντα, προσδεχόμενα. ἀγῶνι.] νῦν τόπῳ. περιβάλλετον.] ὑπερβάλλουσιν. ὑγρὸν ἔλαιον.] ἤτοι σωμάτων χαλαστικόν, ἢ τὸ ἐν ὑγρότητι διαφυλάττων, καὶ μὴ ἐῶν ξηραίνεσθαι, ἢ ὅτι τὸ ἔλαιον οὐκ ἀποκρυσταλλοῦται πολὺ ἔχον ἐν αὐτῷ τὸ θερμόν. ἐρηρέδαται.] ἐρηρεισμέναι εἰσί, τῇ γῇ προσπελάζουσαι. στέλλεσθε.] παρασκευάζεσθε, ὁρμᾶτε. Αἴθην.] ὄνομα τῆς ἵππου πεποιημένον ἴσως ἀπὸ τοῦ θερμῶς καὶ ταχέως τρέχειν. Ἀγχισιάδης ἐχέπωλος.] ὁ Ἀγχίσου παῖς Ἐχέπωλος. ἰσχανόωσαν.] ἐπεχομένην, ἐπειγομένην, ἢ ἐπιθυμοῦσαν, ἀντὶ τοῦ σ. εὔθριχας.] καλούς, ἀπὸ μέρους. μυθεῖτο.] ἔλεγεν. εἰς ἀγαθὰ φρονέων.] εἰς ἀγαθὰ σωφρονίζων. τέρματα.] τέλη, καμπτῆρας. ἑλισσέμεν.] εἱλεῖν, κάμπτειν. βάρδιστοι.] βραδύτατοι. ἀφάρτεροι.] ἀμείνους, ταχύτατοι. μητίσασθαι.] κατεργάσασθαι, βουλεύσασθαι. μῆτι.]

Καλὸν τέσσαρα μέτρα κεχανδότα λευκὸν ἔτ' αὔτως,
Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα,
270 Πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρεΐδη τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι.
Εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν Ἀχαιοί,
Ἦ τ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην.
Ἴστε γὰρ ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι,
Ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι, Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτοὺς
Πατρὶ ἐμῷ Πηλῆϊ, ὃ δ' αὖτ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω, καὶ μώνυχες ἵπποι.
280 Τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο
Ἠπίου, ὅς σφῶϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον,
Χαιτάων κατέχευε λούσας ὕδατι λευκῷ.
Τὸν τώ γ' ἑσταότες πενθείετον, οὔδεϊ δέ σφιν
Χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ.
Ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατὸν ὅς τις Ἀχαιῶν,
Ἵπποισίν τε πέποιθε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.

Ὣς φάτο Πηλεΐδης, ταχέες δ' ἱππῆες ἄγερθεν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος,
Ἀδμήτου φίλος υἱὸς ὃς ἱπποσύνῃ ἐκέκαστο.
290 Τῷ δ' ἐπὶ Τυδεΐδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
Ἵππους δὲ Τρῳοὺς ὕπαγε ζυγὸν, οὕς ποτ' ἀπηύρα
Αἰνείαν. ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος
Διογενὴς, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους,
Αἴθην τὴν Ἀγαμεμνονέην, τὸν ἑόν τε Πόδαργον,
Τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκ' Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος
Δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων. μέγα γάρ οἱ ἔδωκε
Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὅ γ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι,
300 Τὴν ὅ γ' ὑπὸ ζυγὸν ἦγε μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν.
Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος ἐΰτειχας ὡπλίσαθ' ἵππους,
Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος
Τοῦ Νηληϊάδαο, πυληγενέες δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες φέρον ἅρμα, πατὴρ δέ οἱ ἄγχι παραστὰς,
Μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ.
Ἀντίλοχ' ἤτοι μέν σε νέον περ ἐόντ' ἐφίλησαν
Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν,
Παντοίας, τῷ καί σε διδασκέμεν οὔ τι μάλα χρεώ.
Οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν. ἀλλά τοι ἵπποι
310 Βάρδιστοι θείειν, τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι.
Τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐδὲ μὲν αὐτοὶ
Πλέονα ἴσασι σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ φίλος μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ

Παντοίην,

Παντοίην, ἵνα μή σε παρεκπροφύγῃσιν ἄεθλα.
Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων, ἠὲ βίηφι,
Μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισι,
Μήτι δ' ἡνίοχος περιγίνεται ἡνιόχοιο,
Ἀλλ' ὃς μέν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν οἷσι πεποιθὼς,
Ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἵπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει.
10 Ὃς δὲ κε κέρδεα εἰδῇ ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
Αἰεὶ τέρμ' ὁρόων στρέφει ἐγγύθεν, οὐδέ ἑ λήθει,
Ὅπως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν,
Ἀλλ' ἔχει ἀσφαλέως, καὶ τὸν προὔχοντα δοκεύει.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει,
Ἕστηκε ξύλον αὖον ὅσον τ' ὄργυι' ὑπὲρ αἴης.
Ἢ δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ,
Λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ,
Ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ, λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφὶς,
20 Ἤ τευ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνειῶτος,
Ἢ τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
Καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους
Αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ,
Ἦκ' ἀριστερὰ τοῖιν. ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τέ οἱ ἡνία χερσὶν,
Ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω
30 Ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι
Κύκλου ποιητοῖο, λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν,
Μήπως ἵππους τε τρώσῃς κατά θ' ἅρματα ἄξῃς,
Χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δὲ σοὶ αὐτῷ
Ἔσσεται, ἀλλὰ φίλος φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
Εἰ γάρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
Οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος, οὐδὲ παρέλθοι.
Οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι
40 Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν,
Ἢ τοὺς Λαομέδοντος, οἳ ἐνθάδε τέτραφεν ἐσθλοί.
Ὣς εἰπὼν Νέστωρ Νηλήϊος ἂψ ἐνὶ χώρῃ
Ἕζετ' ἐπεὶ ᾧ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔειπε.
Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους
Ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο.
Πάλλ' Ἀχιλεὺς, ἐκ δὲ κλῆρος θόρε Νεστορίδαο
Ἀντιλόχου, μετὰ τὸν δ' ἔλαχε κρείων Εὔμηλος.
50 Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος,
Τῷ δ' ἐπὶ Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν, ὕστατος αὖτε,
Τυδείδης ὄχ' ἄριστος ἐὼν λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους,
Στὰν δὲ μεταστοιχεί, σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεὺς,
Τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ, παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν,

Ἀντίθεον

μῆτι.] συνέσει, τέχνῃ. ἐρεχθομένην.] βαρουμένην. ἀφραδέως.] ἀνοήτως. κέρδεα εἰδῇ.] ὁ συνετὸς, ὁ πανοῦργος. ἥσσονας.] ἐλάττονας. βοέοισιν ἱμᾶσιν.] ἡνίαις. τανύσῃ.] ἐκτείνῃ. προὔχοντα.] προέχοντα, προάγοντα, ὑψηλόν. δοκεύει.] ἐνεδρεύει, ἐπιτηρεῖ.
320 σῆμα.] νῦν σημεῖον. αὖον.] ξηρόν. ὀργυιά.] ἡ τῶν δύο χειρῶν εἰς πλάτος ἔκτασις. καταπύθεται.] σήπεται, φθείρεται. λᾶε.] λίθοι. ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ.] ἐν ταῖς ξυμβολαῖς, καθ' ὃ μάλιστα στενοῦται ἡ ὁδός. λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς.] ὁμαλὸς δέ ἐστιν ὁ μετ' αὐτὸ ἱππόδρομος. νύσσα.] καμπτήρ. κλινθῆναι.] συγκαμφθῆναι. κένσαι ὁμοκλήσας.] τῷ κέντρῳ πλῆξον, καὶ τῇ φωνῇ ἐπιπλήξας. εἶξαι ἡνία.] ἀντὶ τοῦ ἐπιδοῦναι, χαλάσαι. εἶξαι.] ἀντὶ τοῦ εἶξον. πλή-
330 μνη.] χοινικὶς, ἀπὸ τοῦ πληροῦν τὸν ἄξονα. δοάσσεται.] δόξειεν. ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι.] ἐπὶ τῷ καμπτῆρι, φησὶ, ὁ ἀριστερὸς ἵππος οὕτως ἐμπελασάτω ἀκριβῶς, ὥστε τὴν ἔξωθεν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ δόξαι ψαύειν τῆς χοινικίδος. τοῦτο δὲ πάσχειν δοκεῖ ὁ παρὰ τὸν καμπτῆρα τροχός. κύκλου.] τροχοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ποιητοῖο. ἐπαυρεῖν.] νῦν ψαῦσαι. πεφυλαγμένος εἶναι.] ἀντὶ τοῦ πεφυλάξο. χάρμα.] χαρά. ἄξῃς.] κατάξῃς, κλάσῃς. οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον
340 ἐλαύνοι.] Ποσειδῶν ἐρασθεὶς Ἐριννύος, μεταβαλὼν τὴν αὐτοῦ φύσιν εἰς ἵππον, ἐμίγη κατὰ Βοιωτίαν παρὰ τῇ Τιλφούσῃ κρήνῃ. ἡ δὲ ἔγκυος γενομένη, ἵππον ἐγέννησεν, ὃς διὰ τὸ κρατιστεύειν, Ἀρείων ἐκλήθη. Κοπρεὺς δ' Ἁλιάρτου βασιλεύων πόλεως Βοιωτίας, ἔλαβε δῶρον αὐτὸν παρὰ Ποσειδῶνος. οὗτος δὲ αὐτὸν Ἡρακλεῖ ἐχαρίσατο, γενομένῳ παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ διαγωνισάμενος Ἡρακλῆς, πρὸς Κύκνον Ἄρεος υἱὸν καθ' ἱπποδρομίαν, ἐνίκησεν ἐν τῷ τοῦ Παγασαίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὅ ἐστι πρὸς
350 Τροιζῆνι. εἶθ' ὕστερον αὖθις ὁ Ἡρακλῆς, Ἀδράστῳ τὸν πῶλον παρέσχεν, ἐφ' οὗ μόνος ὁ Ἄδραστος ἐκ τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου διεσώθη τῶν ἄλλων ἀπολομένων. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς. μεταστοιχεί.] κατὰ στοῖχον, ἐφεξῆς. σκοπόν.] ἐπίσκοπον, παρατηρητήν.

360 Ἀντίθεον Φοίνικα ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο.
Ὡς μεμνέωτο δρόμου, καὶ ἀληθείην ἀποείποι.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἐφ' ἵπποισιν μάστιγας ἄειραν,
Πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν
Ἐσσυμένως, οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,
Νόσφι νεῶν ταχέως, ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη, ὥστε νέφος ἠὲ θύελλα.
Χαῖται δ' ἐῤῥώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο.
Ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο πουλυβοτείρῃ,
Ἄλλοτε δ' ἀΐξασκε μετήορα, τοὶ δ' ἐλατῆρες
370 Ἕστασαν ἐν δίφροισι, πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου,
Νίκης ἱεμένων, κέκλοντο δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἵπποις, οἱ δ' ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι,
Ἂψ ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἑκάστου
Φαίνετ', ἄφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος, ὦκα δ' ἔπειτα
Αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι,
Τὰς δὲ μετεξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι
Τρώϊοι, οὐδέ τι πολλὸν ἄνευθ' ἔσαν, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς.
Αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισιν ἐΐκτην,
380 Πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον, εὐρέε τ' ὤμω
Θέρμετ'. ἐπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην.
Καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν,
Εἰ μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅς ῥά οἱ ἐκ χειρῶν ἔβαλεν μάστιγα φαεινήν.
Τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο,
Οὕνεκα τὰς μὲν ὅρα ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἰούσας,
Οἱ δέ οἱ ἐβλάφθησαν ἄνευ κέντροιο θέοντες.
Οὐδ' ἄρ' Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων,
Τυδείδην, μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν,
390 Δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ' ἵπποισιν ἐνῆκεν.
Ἡ δὲ μετ' Ἀδμήτου υἱὸν κοτέουσ' ἐβεβήκει,
Ἵππειον δέ οἱ ἆξε θεὰ ζυγόν, αἱ δέ οἱ ἵπποι
Ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη.
Ἀγκῶνάς τε περιδρύφθη, στόμα τε ῥῖνάς τε.
Θρυλίχθη δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι. τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή,
Τυδείδης δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους,
Πολλὸν τῶν ἄλλων ἐξάλμενος. ἐν γὰρ Ἀθήνη
400 Ἵπποις ἧκε μένος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκε.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος.
Ἀντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο
Ἔμβητον καὶ σφῶϊ τιταίνετον ὅττι τάχιστα·
Ἤτοι μὲν κείνοισιν ἐριζέμεν οὔτι κελεύω
Τυδείδεω ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνη

Νῦν

ὡς μεμνέωτο δρόμου.] ὅπως ἐπιμελοῖτο καὶ ἐπισκοποῖτο τὸν δρόμον, μή τις περὶ τὴν καμπτῆρα πανουργήσῃ. ὁμόκλησαν.] ἠπείλησαν, ἐνεκέλευσαν. ἀειρομένη.] ἀναφερομένη, ἐπαιρομένη εἰς ὕψος. ἐῤῥώοντο.] ἐκινοῦντο, ἐσείοντο. μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο.] κατὰ τὴν τοῦ ἀνέμου δίνην. πίλνατο.] προσεπέλαζεν, προσήγγιζεν. μετήορα.] ὑψηλά. ἐλατῆρες.] ἡνίοχοι. πάτασσεν.] ἐπάλλετο, ἠγωνία. κονίοντες.] κονιορτὸν ποιοῦντες. τάθη δρόμος.] σύντονος ἐγένετο. ἐξέτεινον γὰρ ἐν τῷ δρόμῳ οἱ ἵπποι. ἀμφήριστον.] τὸν ἀμφοτέρωθεν ἐριζόμενον, ἢ ἀμφισβητήσιμον. εἰ μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.] διὰ τοὺς τοῦ Εὐμήλου ἵππους προνοεῖται ὁ Ἀπόλλων. ἐπεὶ αὐτὸς ἀνεθρέψατο αὐτὰς κατὰ τὸν ποιητὴν λέγοντα· τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων, ἄμφω θηλείας φόβον Ἄρηος φορεούσας. δοκεῖ γὰρ κατὰ τὸν μῦθον Ἀπόλλων θητεῦσαι Ἀδμήτῳ τῷ Εὐμήλου πατρί. ἐλεφηράμενος.] δι' ἀπάτης βλάψας. μετέσσυτο.] μετῄει. ἆξε.] συνέτριψεν. ἀμφὶς ὁδοῦ.] χωρὶς καὶ ἔξωθεν τῆς ὁδοῦ. ῥυμός.] τὸ διῆκον ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἕως τοῦ ζυγοῦ ξύλον. ἐξεκυλίσθη.] συνετρίβη, ἢ ἐξετάθη. οἱ δὲ παρεκυλίσθη, συνεστράφη. θρυλίχθη.] συνετρίβη, ἐθραύσθη. δακρυόφιν πλῆσθεν.] δακρύων ἐπληρώθησαν. θαλερή.] ἱλαρά, ἀκμαία. ἔσχετο.] ἐπεσχέθη. σφῶϊ τιταίνετον.] ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπείγετε πρὸς τὸν δρόμον, καὶ μὴ ἀπολιμπάνεσθε.

ἐλεγχείην

Νῦν ὤρεξε τάχος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν,
Ἵππους δ' Ἀτρεΐδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον
Καρπαλίμως, μὴ σφῶϊν ἐλεγχείην καταχεύῃ
Αἴθη θῆλυς ἐοῦσα, τίη λείπεσθε φέριστοι.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται,
Οὐ σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Ἔσσεται, αὐτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέϊ χαλκῷ,
Αἴ κ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον ὅττι τάχιστα.
Ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι ἠδὲ νοήσω,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ παραδύμεναι, οὐδέ με λήσει.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην ὀλίγον χρόνον, αἶψα δ' ἔπειτα
Στεῖνος ὁδοῦ κοίλης ἴδεν Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
Ῥωχμὸς ἔην γαίης, ᾗ χειμέριον ἀλὲν ὕδωρ,
Ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἅπαντα
Τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος ἁματροχιὰς ἀλεείνων.
Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους,
Ἐκτὸς ὁδοῦ, ὀλίγον δὲ παρακλίνας ἐδίωκεν.
Ἀτρεΐδης δ' ἔδδεισε, καὶ Ἀντιλόχῳ ἐγέγωνει·
Ἀντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι, ἀλλ' ἄνεχ' ἵππους,
Στεινωπὸς γὰρ ὁδός, τάχα δ' εὐρυτέρη παρελάσσεις,
Μή πως ἀμφοτέρους δηλήσεαι ἅρματι κύρσας.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνε
Κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀΐοντι ἐοικώς.
Ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται
Ὅν τ' αἰζηὸς ἀφῆκεν ἀνὴρ πειρώμενος ἥβης,
Τόσσον ἐπιδραμέτην, αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρεΐδαο. αὐτὸς γὰρ ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
Μή πως συγκύρσειαν ὁδῷ ἔνι μώνυχες ἵπποι,
Δίφρους τ' ἀνστρέψειαν ἐϋπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
Τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
Ἔρρ', ἐπεὶ οὐ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνῦσθαι Ἀχαιοί.
Ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὧς ἄτερ ὅρκου οἴσῃ ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Μή μοι ἐρύκεσθον μηδ' ἕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ,
Φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα,
Ἢ ὑμῖν. ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην. τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.
Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσορόωντο
Ἵππους. τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Πρῶτος δ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἐφράσαθ' ἵππους,
Ἧστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ,

Τοῖο δ'

ἐλεγχείην καταχεύῃ.] ὄνειδος ἐπιβάλῃ. φέριστοι.] βέλτιστοι, ἢ κάλλιστοι. κομιδή.] ἐπιμέλεια. οὐ σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν.] οὐκ ἔτι ὑμῶν οὕτως ἐπιμελήσεται ὁ Νέστωρ. ἀποκηδήσαντε.] ἀφροντιστήσαντες, ἀμελήσαντες. ἐφομαρτεῖτον.] ἐπιδιώκετε. στεῖνος.] στένωμα τόπου. ῥωχμός.] ῥῆξις. ἔστι δὲ τόπος κεχαραγμένος ὑπὸ ὀμβρίου ὕδατος. ᾗ ἀλέν.] ὅπου συνεστράφη, ὅ ἐστι συνεχύθη. ὁδοῖο.] ὁδοῦ. τῇ ῥ' εἶχε.] κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἤλαυνεν. ἁματροχιάς.] τὰς τῶν τροχῶν συγκρούσεις, τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἁρμάτων. ἄνεχε.] ἀνάκοπτε, κράτει. κύρσας.] συμπεσών. ἐπισπέρχων.] ἐπισπουδάζων, ἀναγκάζων. δίσκου οὖρα.] δίσκου ὁρμή, ὅ ἐστιν ἄφεσις. κατωμαδίοιο.] ὃν ἀφιᾶσι κατὰ τῶν ὤμων ῥίπτοντες. ἥβης.] νῦν ἀκμῆς. αἱ δ' ἠρώησαν.] ἐκτὸς ἔδραμον, ἢ εἰς τοὔμπροσθεν ὑπεχώρησαν. μετέηκεν.] ἠμέλησεν. συγκύρσειαν.] συγκρούσειαν. ὅμοιον δὲ αὐτῷ καὶ τὸ συντύχωσιν. ἔτυμον.] ἀληθές. πεπνῦσθαι.] σώφρονα, καὶ συνετὸν εἶναι. ἐρύκεσθον.] κατέχεσθε. φθήσονται.] φθαρήσονται. ἀτέμβονται.] στέρονται. ἐκτός.] ἔξω. ὑπέρτατος.] ἀνώτατος. περιωπῇ.] τόπος ὑψηλὸς, ἀφ' οὗ ἔστι περιβλέψαι καὶ ἰδεῖν πάντα.

ἀλλ

ἄλλο τόσον.] τὸ ἄλλο ὅλον σῶμα. φοῖνιξ.] φοινικοῦς τὸ χρῶμα, ὅ ἐστι πυρρός. περίτροχον.] περιφερές. μήνη.] σελήνη. αὐγάζομαι.] θεωρῶ. παροίτεροι.] μᾶλλον ἔμπροσθεν. ἰνδάλλεται.] φαίνεται, ἢ ὁμοιοῦται. ἔβλαβεν.] ἐβλάβησαν. περὶ τέρμα βαλούσας.] περιελθούσας τὸν καμπτῆρα. νῦν δ' οὔπω.] νῦν δ' οὐδαμῶς. παπταίνετον.] περιβλέπουσιν. ἡνία.] τὰ λῶρα. σχεθέειν.] ἐπισχεῖν. ἑλίξας.] συστρέψας περὶ τὴν κάμψιν τοὺς ἵππους. ἀνασταδόν.] ἀνασταντες. αἰσχρῶς.] χαλεπῶς. λαβρεύεαι.] προπετεύεις. δίενται.] ἐνδεεῖς ὑπάρχουσιν. λαβραγόρην.] προπετῆ ἐν τοῖς λόγοις, τουτέστι λάβρον, καὶ θρασύν. εὔληρα.] τὰ ἡνία. νεῖκει ἄριστε.] κακόβουλε, κακολόγε. ἄλλά τε πάντα δεύεαι Ἀργείων.] καὶ τοῖς λοιποῖς ἔργοις ἀπολείπῃ τῶν Ἑλλήνων, σκαιὸς τὸν τρόπον ὑπάρχων. ἢ τρίποδος περιδώμεθον.] περὶ τρίποδος συνθήκας ποιησώμεθα. ἵστορα.] ἐπιστήμονα, καὶ μάρτυρα τῆς συνθήκης. ἀποτίνων.] ἀποδιδούς.

κατωμα

Τοῖο δ' ἄνευθεν ἐόντος ὁμοκλητῆρος ἀκούσας
Ἔγνω, φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα,
Ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ
Λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον, ἠΰτε μήνη,
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἶος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι, ἦε καὶ ὑμεῖς, 10
Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,
560 Ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται, αἳ δέ που αὐτοῦ
Ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἳ κεῖσέ γε φέρτεραι ἦσαν.
Ἤτοι γὰρ τὰς πρῶτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας,
Νῦν δ' οὔπω δύναμαι ἰδέειν, πάντῃ δέ μοι ὄσσε
Τρωϊκὸν ἂμ πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι,
Ἠὲ τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδὲ δυνάσθη
Εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας,
Ἔνθα μιν ἐκπεσέειν ὀΐω σύν θ' ἅρματα ἆξαι. 20
Αἳ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
Ἀλλὰ ἴδεσθε καὶ ὔμμες ἀνασταδόν. οὐ γὰρ ἔγωγε
570 Εὖ διαγινώσκω, δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνὴρ
Αἰτωλὸς γενεὴν, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἀνάσσει,
Τυδέος ἱπποδάμου υἱὸς κρατερὸς Διομήδης.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπτεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·
Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι, αἳ δέ τ' ἄνευθεν
Ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται,
Οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργείοισι τοσοῦτον, 30
Οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὄσσε.
Ἀλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι, οὐδέ τί σε χρὴ
Λαβραγόρην ἔμεναι. πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι,
580 Ἵπποι δ' αὐταὶ ἔασι παροίτεραι αἳ τὸ πάρος περ
Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκε.
Τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἶαν νείκει ἄριστε, κακοφραδὲς, ἄλλά τε πάντα
Δεύεαι Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής, 40
Δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθον, ἠὲ λέβητος,
Ἵστορα δ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω
Ὁππότεραι πρόσθ' ἵπποι, ἵνα γνοίης ἀποτίνων.
Ὣς ἔφατ', ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Χωόμενος χαλεποῖσιν ἀμείψασθ' ἐπέεσσι.
590 Καί νύ κε δὴ προτέρω ἔτ' ἔρις γένετ' ἀμφοτέροισιν,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ φάτο μῦθον·
Μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον ἐπέεσσιν 50
Αἶαν Ἰδομενεῦ τε, κακοῖς, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
Καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσᾶτον, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἀλλ' ὑμεῖς ἐν ἀγῶνι καθήμενοι, εἰσοράασθε
Ἵππους, οἱ δὲ τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
Ἐνθάδ' ἐλεύσονται, τότε δὲ γνώσεσθ' ἕκαστος

Ἵππους Ἀργείων, οἳ δεύτεροι, οἳ * δὲ πάροιθεν.
Ὣς φάτο, Τυδεΐδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων,
Μάστιγι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δέ οἱ ἵπποι
Ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον,
Αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον.
Ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα, κασσιτέρῳ τε
Ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον, οὐδέ τι πολλὴ
10 Γίνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν
Ἐν λεπτῇ κονίῃ, τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην.
Στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς
Ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Κλῖνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγὸν οὐδὲ μάτησεν
Ἴφθιμος Σθένελος, ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον.
Δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν, ὁ δ' ἔλυεν ἵππους.
20 Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀντίλοχος Νηλήϊος ἤλασεν ἵππους,
Κέρδεσιν οὔτι τάχει γε παραφθάμενος Μενέλαον,
Ἀλλὰ καὶ ὣς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους.
Ὅσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥα τ' ἄνακτα
Ἕλκῃσιν πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφιν,
Τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι
Οὐραῖαι, ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλὴ
Χώρη μεσσηγὺς πολέος πεδίοιο θέοντος.
30 Τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Λείπετ', ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο,
Ἀλλά μιν αἶψα κίχανεν. ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠΰ
Ἵππου τῆς Ἀγαμεμνονέης καλλίτριχος Αἴθης,
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένετο δρόμος ἀμφοτέροισι
Τῷ κέν μιν παρέλασσ', οὐδ' ἀμφήριστον ἔθηκεν.
Αὐτὰρ Μηριόνης θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος,
Λείπετ' ἀγακλῆος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν.
40 Βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι,
Ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἐν ἀγῶνι,
Υἱὸς δ' Ἀδμήτοιο πανύστατος ἤλυθεν ἄλλων,
Ἕλκων ἅρματα καλά, ἐλαύνων πρόσοθεν ἵππους.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Στὰς δ' ἐν Ἀργείοισιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
Λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' ἄγε δή οἱ δῶμεν ἀέθλιον ὡς ἐπιεικές
Δεύτερ', ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός.
50 Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευε,
Καὶ νύ κεν οἱ πόρεν ἵππον, ἐπῄνησαν γὰρ Ἀχαιοί,
Εἰ μὴ ἄρ' Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός,
Πηλεΐδην Ἀχιλῆα δίκῃ ἠμείψατ' ἀναστάς·
Ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴ κε τελέσσῃς

Τοῦτο

* Τε

κατωμαδόν.] κατὰ τὸν ὦμον. πεπυκασμένα.] κεκοσμημένα. οὐδέ τι πολλὴ (600) γίγνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν.] οὐδὲ βαθεῖα ἐγένετο ἡ τῶν τροχῶν ἐγχάραξις ἐπὶ τῆς γῆς. λόφων.] νῦν αὐχένων, τραχήλων. ἐμάτησεν.] ἀργὸς καὶ ἄπρακτος ἔμεινε. ὠτώεντα.] καλὰς λαβὰς ἔχοντα. κέρδεσι.] δόλοις, πανουργίαις. τροχοῦ.] νῦν τοῦ ἁρματίου. οὐραῖαι.] αἱ τῆς οὐρᾶς τρίχες. ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο.] καί τοι πρότερον δίσκου βολῆς διάστημα ἀπολελειμμένος. προτέρω.] ἐμπροσθοτέρω, προσωτέρω. νῦν ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικόν. (610) ἀγακλῆος.] ἄγαν ἐνδόξου. βάρδιστοι.] βραδύτατοι. ἥκιστος.] πάντων ἡττώμενος, ἀσθενής, ἢ ἄτεχνος. πανύστατος.] πάντων τελευταῖος. πρόσσοθεν.] ἔμπροσθεν. λοῖσθος.] ἔσχατος, ὕστατος. δίκῃ ἠμείψατο.] δικαίως ἀπεκρίθη. ἀνύσωσιν.]

αἰνήσωσιν.] ἐπαινέσωσιν. περίχευμα.] περίχυμα. ἀμφιδεδίνηται.] ᾧ κύκλῳ περικέχυται ὁ κασσίτερος. ἐν δ' ἄρα κῆρυξ χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε.] παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ δημηγοροῦντες σκῆπτρα ἐκράτουν. ᾔσχυνας.] ὕβρισας. πρόσθε βαλών.] προδραμών. ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσατε.] οἱονεὶ μεσολαβήσατε τὴν δίκην, καὶ ἴσως δικάσατε. μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ.] μηδ' ἑτέρῳ ὑμῶν βοηθεῖτε. ψεύδεσι.] ἀπάταις. ἰθεῖα γὰρ ἔσται.] δικαία. ὀρθῶς γὰρ δικάσω. ῥαδινήν.] εὐκίνητον, ἰσχνήν. γαιήοχον.] γαιήοχος ὁ τοῖς ὀχήμασι γαίων, ὅ ἐστι γαυρῶν. ἱππικὸς γὰρ ὁ θεός. πεδῆσαι.] ἀντὶ τοῦ ἐμποδίζειν. ἄνσχεο.] ἀνάσχου. κραιπνότερος.]

Τοῦτο ἔπος· μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
Τὰ φρονέων ὅτι οἱ βλάβεν ἅρματα καὶ ταχέ' ἵππω,
Αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών, ἀλλ' ὤφελεν ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι, τό κεν οὔ τι πανύστατος ἦλθε διώκων.
Εἰ δέ μιν οἰκτείρεις, καί τοι φίλος ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολύς, ἔστι δὲ χαλκὸς
650 Καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ, καὶ μεῖζον ἄεθλον,
Τῶν οἱ ἔπειτ' ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
Ἠὲ καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ' αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ δώσω, περὶ δ' αὐτῆς πειρηθήτω
Ἀνδρῶν ὅς κε θέλῃσιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος,
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχ', εἰ μὲν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δὲ καὶ τὸ τελέσω,
660 Δώσω οἱ θώρηκα τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρον
Χάλκεον, ᾧ περίχευμα φαεινοῦ κασσιτέροιο
Ἀμφιδεδίνηται, πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται.
Ἦ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ,
Οἰσέμεναι κλισίηθεν, ὁ δ' ᾤχετο καί οἱ ἔνεικεν.
Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
Τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο θυμὸν ἀχεύων.
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος, ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
Χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τε κέλευσεν
Ἀργείους. ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς·
670 Ἀντίλοχε, πρόσθεν πεπνυμένε ποῖον ἔρεξας;
Ἤσχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, βλάψας δέ μοι ἵππους,
Τοὺς σοὺς πρόσθε βαλών, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν.
Ἀλλ' ἄγετ' Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσατε, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ,
Μή ποτέ τις εἴπῃσιν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἀντίλοχον ψεύδεσι βιησάμενος Μενέλαος,
Οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι οἱ πολὺ χείρονες ἦσαν
Ἵπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῇ τε βίῃ τε.
Εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὔ τινά φημι
680 Ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται.
Ἀντίλοχ' εἰ δ' ἄγε δεῦρο διοτρεφὲς, ἣ θέμις ἐστίν,
Στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἅρματος. αὐτὰρ ἱμάσθλην
Χερσὶν ἔχε ῥαδινὴν, ᾗπερ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες.
Ἵππων ἁψάμενος, γαιήοχον ἐννοσίγαιον
Ὄμνυθι, μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄνσχεο, νῦν πολλὸν γὰρ ἔγωγε νεώτερός εἰμι
Σεῖο ἄναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων,
Οἶσθ' οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι,

Κραιπνότερος

Κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Τῶ τοι ἐπιτλήτω κραδίη, ἵππον δέ τοι αὐτὸς
Δώσω τὴν ἀρόμην, εἰ καὶ νῦν οἴκοθεν ἄλλο
Μεῖζον ἐπαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
Βουλοίμην, ἢ σοί γε διοτρεφὲς ἤματα πάντα
Ἐκ θυμοῦ πεσέειν, καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός.
Ἦ ῥα καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου. τοῖο δὲ θυμὸς
10 Ἰάνθη, ὥς εἴ τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
Ληΐου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι.
Ὣς ἄρα σοὶ Μενέλαε μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχε, νῦν μέν τοι ἐγὼν ὑποείξομαι αὐτὸς
Χωόμενος, ἐπεὶ οὔτι παρήορος, οὐδ' ἀεσίφρων
Ἦσθα πάρος· νῦν αὖτε νόον νίκησε νεοίη,
Δεύτερον αὖτ' ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν.
20 Οὐ γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πολλ' ἔπαθες, καὶ πολλ' ἐμόγησας,
Σός τε πατὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀδελφεὸς εἵνεκ' ἐμεῖο.
Τῶ τι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἠδὲ καὶ ἵππον
Δώσω ἐμήν περ ἐοῦσαν, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε, 710
Ὡς ἐμὸς οὔποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο νοήμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Ἵππον ἄγειν. ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα.
30 Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύο χρυσοῖο τάλαντα
Τέτρατος, ὡς ἔλασεν, πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον
Ἀμφίθετος φιάλη· τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεύς,
Ἀργείων ἀν' ἀγῶνα φέρων, καὶ ἔειπε παραστάς·
Τῆ νῦν καὶ σοὶ γέρον τοῦτο κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ' ἔμμεναι. οὐ γὰρ ἔτ' αὐτὸν
Ὄψει ἐν Ἀργείοισι. δίδωμι δέ τοι τὸ δ' ἄεθλον 720
Αὔτως. οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις,
40 Οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσι
Θεύσεαι· ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἱκάνει.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα φίλος πόδες, οὐδέ τι χεῖρες
Ὤμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί,
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ 730
50 Βουπρασίῳ, παῖδες δ' ἔθεσαν βασιλῆος ἄεθλα,
Ἔνθ' οὔ τίς μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένετ' οὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν,
Οὔτ' αὐτῶν Πυλίων, οὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων·
Πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα Ἤνοπος υἱόν.
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον ὅς μοι ἀνέστη,

690 κραιπνότερος.] ὀξύτερος. λεπτή.] ἀσθενής. ἐπαιτήσειας.] εἰ ἐπαιτήσεις ἐπὶ τῷ ἵππῳ. ἐκ θυμοῦ πεσέειν.] ἀποπεσεῖν τῆς ψυχῆς, ὅ ἐστι μισηθῆναι. ἀλιτρός.] ἁμαρτωλὸς εἰς θεούς. ἰάνθη.] διεχύθη, ἐχάρη. ἐέρση.] δρόσος. ἀλδήσκοντος.] αὐξομένου. ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι.] ὅτε πεπύκνωνται διανεστηκότες ταῖς χώραις οἱ στάχυες. οὐδ' ἔτι παρήορος.] οὐ κεχαλασμένος τὸν λογισμόν, παράφρων. ἀεσίφρων.] κοῦφος ταῖς φρεσὶν ἄνθρωπος. νεοίη.] νεότης. ὁ δὲ λόγος· νῦν 700 δὲ τὸν νοῦν σου ἐξενίκησεν ἡ νεότης. κειμήλιον.] ἀπόθετον κτῆμα. τάφου.] εἰς ἐπιτάφιον ἀγῶνα. οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐνδύσεαι.] οὐδ' εἰς ἀκοντίου ἀγῶνα καταδύσῃ. θεύσεαι.] δράμῃς.

Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον ἐσθλὸν ἐόντα.
Δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆά τε καὶ Πολύδωρον.
Οἴοισιν μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
πλήθει πρόσθε βαλόντες ἀγασσάμενοι περὶ νίκης,
740 Οὕνεκα δὴ τὰ μέγιστα παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.
Οἳ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι, ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
Ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάστιγι κέλευεν.
Ὣς ποτ' ἔον, νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιοώντων
Ἔργων τοιούτων, ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ
Πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σὸν ἑταῖρον ἀέθλοισι κτερέϊζε,
Τοῦτο δ' ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ
Ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι ἐνηέος, οὐδέ σε λήθω
Τιμῆς, ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς.
750 Σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν.

Ὣς φάτο. Πηλείδης δὲ πολὺν καθ' ὅμιλον Ἀχαιῶν
Ὤιχετ' ἐπεὶ πάντ' αἶνον ἐπέκλυε Νηλεΐδαο.
Αὐτὰρ ὃ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα,
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κατέδησ' ἐν ἀγῶνι
Ἑξέτε' ἀδμήτην, ἥ τ' ἀλγίστη δαμάσασθαι.
Τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν ὥπερ ἀρίστω
760 Πὺξ μάλ' ἀνασχομένω πεπληγέμεν, ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων
Δώῃ καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων, κλισίηνδε νεέσθω.
Αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον.

Ὣς ἔφατ', ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἀνὴρ, ἠΰς τε μέγας τε,
Εἰδὼς πυγμαχίης υἱὸς Πανοπῆος Ἐπειός.
Ἅψατο δ' ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε·
Ἆσσον ἴτω, ὅς τις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον,
Ἡμίονον δ' οὔ φημί τιν' ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν,
Πυγμῇ νικήσαντ', ἐπεὶ εὔχομαι εἶναι ἄριστος,
770 Ἦ οὐχ ἅλις ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι, οὐδ' ἄρα πως ἦν
Ἐν πάντεσσ' ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω, σύν τ' ὀστέ' ἀράξω.
Κηδεμόνες δέ οἱ ἐνθάδ' ἀολλέες αὖθι μενόντων,
Οἵ κέ μιν ἐξοίσουσιν ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμέντα.

Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίσταο ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
Ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
780 Ἐς τάφον, ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
Τὸν μὲν Τυδεΐδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονεῖτο

πλήθει πρόσθε βαλόντες.] ἤτοι τῶν χειρῶν, ἢ τῶν ἁρμάτων, ἢ τῶν συναιρουμένων αὐτοῖς θεατῶν τῷ πλήθει ἐμὲ νικήσαντες. διφυεῖς γὰρ ὄντες καὶ τέσσαρας χεῖρας ἔχοντες ἱστοροῦνται. νίκης ἀγασσάμενοι.] φθονήσαντές μου τῇ νίκῃ. παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.] παρ' αὐτοῖς τοῖς ἵπποις ἔκειντο τὰ ἆθλα. δίδυμοι.] δύο. κτερέϊζε.] τίμα, θάπτε. ἐνηέος.] ἐπιεικοῦς, προσηνοῦς. τιμῆς.] τοῦ συνήθους ἐν τοῖς Ἕλλησι. πάντ' αἶνον.] ὅλον τὸν ἐπαίνου λόγον. καμμονίην.] τὴν ἐκ καταμονῆς νίκην. ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων δώῃ καμμονίην.] Φόρβας ἀνδρειότατος τῶν καθ' αὑτὸν γενόμενος πυγμῇ ἐνίκα. καὶ τοὺς μὲν παριόντας ἀναγκάζων ἀγωνίζεσθαι ἀνῄρει. ὑπὸ δὲ πολλῆς ὑπερηφανείας ἐβούλετο καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τὸ τοιοῦτο φρόνημα ἔχειν. διὸ Ἀπόλλων παραγενόμενος, καὶ συστὰς αὐτῷ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὅθεν δὴ ἐκεῖνος τῆς πυκτικῆς ἔφορος ἐνομίσθη ὁ θεός. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς. ταλαεργόν.] ὑπομονητικὸν περὶ τὰ ἔργα. δαήμονα.] ἔμπειρον. ἀράξω.] συντρίψω. κηδεμόνες.] ἐπιμεληταί, ἢ προσήκοντες κατὰ γένος. δεδουπότος.] ἐν πολέμῳ τεθνηκότος.

ζῶμα

θαρσύνων

θαρσύνων ἔπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην,
Ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
Δῶκεν ἱμάντας ἐϋτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
Τὼ δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
Ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν, ἅμ' ἄμφω
Σύμπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν.
Δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔρρεε δ' ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων, ἐπὶ δ' ὄρνυτο δῖος Ἐπειός,
10 Κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἱστήκειν, αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς
Θῖν' ἐν φυκιόεντι, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν,
Ὣς πληγεὶς ἀνέπαλτ'. αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
Χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε, φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι,
Οἵ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
Αἷμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ' ἑτέρωσε.
20 Κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες.
Αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.
Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα,
Δεικνύμενος Δαναοῖσι παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς,
Τῷ μὲν νικήσαντι μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην,
Τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον Ἀχαιοί·
Ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐς μέσσον ἔθηκεν.
Πολλὰ δ' ἐπίστατο ἔργα, τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον,
30 Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν,
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθον.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις ἀνίστατο, κέρδεα εἰδώς,
Ζωσαμένω δ' ἄρα τώ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα
Ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῇσιν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀμείβοντες, τούς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων,
Δώματος ὑψηλοῖο βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
40 Τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ἑλκόμενα στερεῶς, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς,
Πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε καὶ ὤμους
Αἵματι φοινικόεσσαι ἀνέδραμον, οἱ δὲ μάλ' αἰεὶ
Νίκης ἱέσθην τρίποδος πέρι ποιητοῖο.
Οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι, οὔδει τε πελάσσαι,
Οὔτ' Αἴας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχεν ἲς Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζον ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Δὴ τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
50 Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σέ· τὰ δ' αὖ Διὶ πάντα μελήσει.
Ὣς εἰπὼν ἀνάειρε, δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς,
Κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα.
Κὰδ δ' ἔβαλ' ἐξοπίσω, ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεὺς

Κάππεσε,

ζῶμα δέ οἱ.] νῦν περίζωμα. πρῶτον ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς περιζώματα φορεῖν περὶ τὰ αἰδοῖα, καὶ οὕτως ἀγωνίζεσθαι. κατὰ δὲ τὴν λ. καὶ δευτέραν ὀλυμπιάδα, Ὀρσίππου τοῦ Λακεδαιμονίου λυθὲν ἀγωνιζομένου τὸ περίζωμα, αἴτιον αὐτῷ ἥττης ἐγένετο, ἐξ οὗ νόμος ἐτέθη γυμνοὺς τρέχειν. παρακάμβαλε.] παρεκατέθηκεν. ἀγραύλοιο.] ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου. χρόμαδος.] ποιὸς ἦχος τοῦ κρότου τῶν σιαγόνων. ἐπὶ δ' ὄρνυτο.] ἐφώρμα δέ. ὑπήριπε.] κατηνέχθη. φαίδιμα.] λαμπρά. ἀναπάλλεται.] ἀναπηδᾷ. φρικός.] φρίξ. ἡ ἐπιπόλαιος τοῦ κύματος κίνησις. ἡ λεπτοκυμία. ἐν φυκιόεντι.] φυκία ἔχοντι. φῦκος δέ ἐστιν ἤτοι ἡ ἄχνη τῆς θαλάσσης, ἢ πόα παραθαλασσία οὕτω καλουμένη. ἑτέρωσε.] εἰς τὸ ἕτερον μέρος. ἀλλοφρονέοντα.] οὐκ ἐν αὐτῷ ὄντα, * ἀλεξιστάμενον τῇ διανοίᾳ. δυωδεκάβοιον.] δώδεκα βοῶν ἄξιον. τεσσαράβοιον.] τὸ τεσσάρων βοῶν. ἀμείβοντες.] δοκοὶ μεγάλαι ἀλλήλαις προσπίπτουσαι, ὥστε βαστάζειν τὴν ὀροφήν. αἵτινες καὶ συστάται καλοῦνται. τετρίγει.] ἔτριζεν. φοινικόεσσαι.] πελιώδεις, ἐρυθραί. σφῆλαι.] καταβαλεῖν, νικῆσαι. ἔχε.] κατεῖχε. κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχών.] ἔκρουσεν αὐτοῦ, φησίν, ἐπιτυχὼν τὴν ἰγνύαν ὄπισθεν. ἥτις καὶ ἀγκύλη καλεῖται. ὡς τῶν μέσων ἐρρωμένων περιπλέκεται.

* ἀλλ' ἐξιστάμενον.

790 800 810 820

 ἀνάειρεν.]

Κάππεσε, λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
Δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
830 Κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονὸς, οὐδ' ἄρ' ἄειρε,
Ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν, ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
Πλησίοι ἀλλήλοισι, μιάνθησαν δὲ κονίῃ.
Καί νύ κε τὸ τρίτον αὖτις ἀναΐξαντ' ἐπάλαιον,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ κατέρυκε·
Μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι,
Νίκη δ' ἀμφοτέροισιν, ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες
Ἔρχεσθ' ὄφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο,
Καί ῥ' ἀπομορξαμένω κονίην δύσαντο χιτῶνας.
840 Πηλεΐδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,
Ἀργύρεον κρητῆρα τετυγμένον, ἓξ δ' ἄρα μέτρα,
Χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν
Πολλὸν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν,
Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Στῆσαν δ' ἐν λιμένεσσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν.
Υἷος δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκε,
Πατρόκλῳ ἥρωϊ Ἰησονίδης Εὔνηος,
Καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον οὗ ἑτάροιο,
Ὅς τις ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο.
850 Δευτέρῳ δ' αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ.
Ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήϊ' ἔθηκε.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Ὣς ἔφατ', ὄρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱὸς
Ἀντίλοχος· ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα.
Σταν δὲ μεταστοιχί, σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς.
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος. ὦκα δ' ἔπειτα
Ἔκφερ' Ὀϊλιάδης, ἐπὶ δ' ὄρνυτο δῖος Ὀδυσσεὺς
860 Ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς ἐϋζώνοιο
Στήθεός ἐστι κανὼν, ὅν τ' εὖ μάλα χερσὶ τανύσσῃ
Πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει
Στήθεος. ὡς Ὀδυσσεὺς θέεν ἐγγύθεν, αὐτὰρ ὄπισθεν
Ἴχνια τύπτε πόδεσσι πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι.
Κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀϋτμένα δῖος Ὀδυσσεὺς
Αἰεὶ ῥίμφα θέων, ἴαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί,
Νίκης ἱεμένῳ, μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς
Εὔχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι, ὃν κατὰ θυμόν,
870 Κλῦθι θεὰ, ἀγαθή μοι ἐπίρροθος ἐλθὲ ποδοῖϊν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαΐξασθαι ἄεθλον,

Ἔνθ'

ἀνάειρεν.] ἦρεν, ἐβάστασεν. κάλλει.] τέχνῃ. Σιδόνες.] οἱ Φοίνικες. Σιδὼν γὰρ πόλις Φοινίκης. ἠεροειδέα.] σκοτεινὸν μέγαν, ἢ ἀναπεπταμένον, ἐν ᾧ ἀὴρ μόνος ὁρᾶται. Θόαντι.] τῷ τῶν Λημνίων βασιλεῖ. λοισθήϊ.] τῷ ἐσχάτῳ. ἀπὸ εὐθείας λοισθεύς. μεταστοιχί.] ὡς ἐπὶ στοῖχον, ἐπὶ τάξιν. τέτατο.] μετὰ προθυμίας ἐξετείνετο αὐτοῖς ὁ δρόμος. κανών.] ὁ κάλαμος περὶ ὃν εἰλεῖται ὁ μίτος ὁ ἱστουργικός. τανύσσῃ.] ἐπιτείνῃ. πηνίον.] ἄλημα κρόκης. πάντα τὰ ἔργα ἐν παραβολαῖς εἰπὼν, νῦν καὶ περὶ γυναικωνίτιδος ἔφη. ἴχνια τύπτε πόδεσσι πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι.] ἐπέβαινε αὐτοῖς ἴχνεσι πρὶν ἢ κονιορτωθῆναι. ἀϋτμένα.] ἀναπνοὴν, ἄσθμα.

ὄλισθεν.]

Ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων, βλάψεν γὰρ Ἀθήνη,
Τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων,
Οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἐν δ' ὄνθου βοέου πλῆτο, στόμα τε ῥῖνάς τε.
Κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὡς ἦλθε φθάμενος, ὁ δὲ βοῦν ἕλε φαίδιμος Αἴας.
Στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο,
Ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν·
10 Ὢ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἣ τὸ πάρος περ
Μήτηρ ὣς Ὀδυσῆϊ παρίσταται, ἠδ' ἐπαρήγει.
Ὣς ἔφατ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήϊον ἔκφερ' ἄεθλον
Μειδιόων, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Εἰδόσιν ὔμμ' ἐρέω πᾶσιν φίλοι, ὡς ἔτι καὶ νῦν
Ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους.
Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ' ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν,
20 Οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ἀνθρώπων,
Ὠμογέροντα δέ μιν φάσ' ἔμμεναι, ἀργαλέον δὲ
Ποσσὶν ἐριδήσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ.
Ὣς φάτο, κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλεΐωνα.
Τὸν δ' Ἀχιλλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀντίλοχ' οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος,
Ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει, ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων.
30 Αὐτὰρ Πηλεΐδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατ' ἀσπίδα, καὶ τρυφάλειαν,
Τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥ περ ἀρίστω
Τεύχεα ἑσσαμένω ταμεσίχροα, χαλκὸν ἑλόντε
Ἀλλήλων προπάροιθεν ὁμίλου πειρηθῆναι,
Ὁππότερός κε φθῇσιν ὀρεξάμενος χρόα καλὸν,
40 Ψαύσῃ δ' ἐνδίνων διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.
Τῷ μὲν ἐγὼ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον
Καλὸν, Θρηΐκιον, τὸ μὲν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων.
Τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήϊα ταῦτα φερέσθων,
Καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομεν ἐν κλισίῃσιν.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Ἂν δ' ἄρα Τυδεΐδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι
50 Δεινὸν δερκομένω, θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὡρμήθησαν,
Ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην
Νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν, ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ.

ὄλισθεν.] ἔπεσεν. ὄνθος.] ἡ τῶν βοῶν κόπρος. ἐριμύκων.] μεγαλοφώνων. μυκηθμὸς γὰρ, ἡ τῶν βοῶν φωνή. ὠμογέροντα.] οὕτω λέγουσιν ἤτοι τοὺς ἔτι συνεστῶτας, καὶ μήπω πάνυ γέροντας, ἀλλὰ πλησίον τοῦ γήρως. ἢ τοὺς πρὸ ὥρας καὶ παρ' ἡλικίαν γεγηρακότας. ἐριδήσασθαι.] ἐξισωθῆναι, ἁμιλληθῆναι. κύδηνεν.] ἐδόξασεν. αἶνος.] νῦν λόγος. ὀρεξάμενος χρόα.] ἐφαψάμενος τοῦ χρωτός. ἐνδίνων.] τῶν ἐντὸς ὅπλων μελῶν. ἀπὸ τοῦ ἐντείνεσθαι θώρακι καὶ τοῖς λοιποῖς ὅπλοις. οἱ δὲ ἀποδιδόντες ἐντέρων ἀγνοοῦσιν. οὐ γὰρ μέχρι θανάτου μονομαχοῦσιν.

K 3 κῦρι.]

Τυδεΐδης

κῦρε.] ἤγγιζεν, ἐπετύγχανεν. αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ.] ἱστόρηται ὅτι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἔτυχεν Ἡρακλῆς τῇ νήσῳ Σαλαμῖνι κατά τινα χρείαν προσπλεύσας. Τελαμῶνι δὲ ἄρτι γεγένηται τὸν παῖδα Αἴαντα. ἐπιστὰς οὖν ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἀναλαβὼν τὸν παῖδα, περιέβαλε τῇ λεοντῇ. ἐφ' ᾧ εὔξατο αὐτὸν γενέσθαι ἄτρωτον. ὁ δὲ ηὐξήθη, καὶ τὸ πᾶν τοῦ σώματος ἐγένετο ἄτρωτον, πλὴν τοῦ αὐχένος. τοῦτο γὰρ ἐδόκει τότε κατὰ τύχην τὸ μέρος μὴ περιβεβλῆσθαι τῇ λεοντῇ. σόλον] δίσκον. διαφέρει δὲ σόλος καὶ δίσκος. ὅτι ὁ μὲν δίσκος, πλατύς ἐστι καὶ κοιλότερος. ὁ δὲ σόλος, στρογγύλος καὶ σφαιροειδής. αὐτοχόωνον.] ἐκ χεομένης ὕλης εἶναι κεχωνευμένον, αὐτοχώνευτον, οἷον μὴ ἔχοντα κατασκευὴν τορνευτὴν, ἤτοι τεχνικὴν, ἀλλ' ἐκ μόνης χωνείας ἀναληφθέντα. ἄγετ' ἐν νήεσσιν.] ἀντὶ τοῦ ἐκόμισε. ῥίπτασκεν.] ἔρριπτε μακράν. πίονες ἀγροί.] νῦν εὐδαίμονες. χρεώμενος.] χρώμενος, ἢ χρῄζων. ἀτεμβόμενος.] στερούμενος. ὑπέρβαλεν.] ὑπερέβαλε. καλαύροπα.] τὴν βουκολικὴν ῥάβδον. ἔστι δὲ ξύλον κατὰ τὸ ἕτερον μέρος ῥοπὴν ἔχον, ὅ ἐστι βάρος. ἑλισσομένη.] συστρεφομένη. διὰ βοῦς ἀγελαίας.] ἀντὶ τοῦ δι' ἀγελαίων βοῶν. τοξευτῇσι.] τοξόταις. ἰόεντα.] ἤτοι ἰὸν γεννῶντα, ἢ μέλανα. ἄμεινον δὲ τὸ πρὸς ἰῶν κατασκευὴν ἐπιτήδειον. ὅ ἐστι βελῶν. πελέκεας.] ἀξίνας διστόμους. ἔστι δὲ καὶ σταθμὸς σιδήρου ἔχων μνᾶς δέκα. τὸ δὲ ἡμιπέλεκκον, τὸ ἥμισυ τοῦ πελέκεως. τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς μόνου μέρους ἔχον ἀκμὴν, ὃ καὶ δεστράλιον καλοῦσιν. οὓς τινας ἐφεξῆς ἱστῶντες ἐπί τινα βαθμὸν, ἐγυμνάζοντο οἱ τοξόται, πέμποντες διὰ τῶν ὀπῶν αὐτῶν τὸ βέλος, δι' οὗ ἐμβάλλεται αὐτοῖς ὁ στειλειός. μηρίνθῳ.] σπάρτῳ, σχοινίῳ. πάντας πελέκεας.] τοὺς ὅλους πελέκεας. ἀειράμενος.] ἐπάρας. μηρίνθοιο τύχῃ.] καὶ μὴν οὐ τοῦ ἐμπείρου. ἀλλὰ πρόκειτο ἡ τοῦ ζῴου τύχη. τύχης δὲ προσεδεῖτο πετομένης δὲ ὄρνιθος, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μηνύσεως. οὐδ' ἠπείλησεν.] οὐ δὲ ηὔξατο. ἅμαρτεν.] ἀπέτυχεν. μέγηρεν.] ἐφθόνησεν.

δεξάμενος

Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο
Αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.
Καὶ τότε δή ῥ' Αἴαντι περιδείσαντες Ἀχαιοὶ,
Παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ἶσ' ἀνελέσθαι.
Αὐτὰρ Τυδείδῃ δῶκε μέγα φάσγανον ἥρως
Σὺν κολεῷ τε φέρων, καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι.
Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον,
Ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε μέγα σθένος Ἠετίωνος,
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
Τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσι.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ' οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροί
Ἕξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτοὺς
Χρεώμενος. οὐ μὲν γάρ οἱ ἀτεμβόμενός γε σιδήρου,
Ποιμὴν οὐδ', ἀροτὴρ εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,
Ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης, καὶ δῖος Ἐπειός,
Ἑξείης δ' ἵσταντο. σόλον δ' ἕλε δῖος Ἐπειός,
Ἧκε δὲ δινήσας, γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
Δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος,
Τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνήρ,
Ἡ δέ θ' ἑλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας,
Τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε, τοὶ δ' ἐβόησαν.
Ἀνστάντες δ' ἕταροι Πολυποίταο κρατεροῖο,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.
Αὐτὰρ ὁ τοξευτῇσι τίθει ἰόεντα σίδηρον,
Κὰδ δ' ἐτίθει, δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα.
Ἱστὸν δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρῴροιο
Τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοιο, ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν
Λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσεν ποδὸς, ἧς ἄρ' ἀνώγει
Τοξεύειν, ὃς μέν κε βάλῃ τρήρωνα πέλειαν,
Πάντας ἀειράμενος πελέκεας, κλισίηνδε φερέσθω.
Ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχῃ ὄρνιθος ἁμαρτών,
Ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος, ὁ δ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος.
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος.
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν, αὐτίκα δ' ἰὸν
Ἧκεν ἐπικρατέως, οὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
Ὄρνιθος μὲν ἅμαρτε, μέγηρε γάρ οἱ τό γ' Ἀπόλλων.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε πὰρ πόδα, τῇ δέδετ' ὄρνις.
Ἀντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς ὀϊστός.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἤϊξε πρὸς οὐρανόν, ἡ δὲ παρείθη,
Μήρινθος ποτὶ γαῖαν, ἀτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί.
Σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χειρὸς
Τόξον. ἀτὰρ δὴ ὀϊστὸν ἔχεν πάλαι ὡς ἴθυνεν,
Αὐτίκα δ' ἠπείλησεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι,
10 Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Ὕψι δ' ὑπὸ νεφέων ἴδε τρήρωνα πέλειαν.
Τῆς ῥ' ὅγε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε βέλος, τὸ μὲν ἂψ ἐπὶ γαίῃ
Πρόσθεν Μηριόναο πάγη ποδός. αὐτὰρ ἡ ὄρνις
Ἱστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρῴροιο.
Αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.
Ὠκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Κάππεσε, λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
20 Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρε.
Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλεΐδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
Κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, καί ῥ' ἥμονες ἄνδρες ἀνέσταν,
Ἂν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης θεράπων, ἐῢς Ἰδομενῆος.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη, ἴδμεν γὰρ ὅσον προβέβηκας ἁπάντων,
30 Ἠδ' ὅσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος·
Ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων, κοίλας ἐπὶ νῆας
Ἔρχευ, ἀτὰρ δόρυ Μηριόνῃ ἥρωϊ πόρωμεν,
Εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλοις, κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Δῶκε δὲ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

ἐξείρυσε χειρός.] ἀπολενιτί τοῦ Τεύκρου. τῷ γὰρ αὐτῷ τόξῳ ἐχρῶντο. δινεύουσαν.] συστρεφομένην, σοβαρῶς ἱπταμένην. σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.] συνεκρότησε δὲ τὰ πτερά. λίασθεν.] διεχωρίσθησαν. 970 πτάτο.] ἐπετάσθη. ἀνθεμόεντα.] ἤτοι οὐκ εἰς πῦρ χρήσιμον, ἀλλ' ἀναθεματικόν, ἢ ἀνθεμώδη. ἥμονες.] ἀκοντισταί. προβέβηκας.] ὑπερβέβηκας, προελήλυθας. ἥμασιν.] ἀκοντίσμασιν, ἀπὸ τοῦ ἱέναι. ἔπλευ.] ἐγένου.

980

990

K 4

40

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ω ΤΟΥ

ΟΜΥΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζεὺς λυμαινομένων Ἕκτορος, Θέτιν πρὸς Ἀχιλλέα πέμπει, ὅπως ἀποδῷ τοῦ ἥρωος τὸ σῶμα. Ἶριν δὲ πρὸς Πρίαμον, ὅπως λύτρα κομίσας Ἀχιλλεῖ τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς ἀπολάβοι. ὁ δὲ προπεμφθεὶς ὑπὸ Ἑρμοῦ, κοιμίσαντος τοὺς Ἑλληνικοὺς φύλακας, παραγίγνεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύσας αὐτῷ, ἀπολαμβάνει τὸν υἱόν, καὶ ἀνακομίσας εἰς τὴν πόλιν θάπτει, καὶ ἐπ' αὐτῷ δεῖπνον ἄγει.

50

ΣΧΟΛΙΑ

ΟΜΗΡΟΥ
ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ω ΤΟΥ Ομηρου ῥαψῳδίαν.

Λῦτο δ' ἀγών.] νῦν τὸ ἄθροισμα τῆς θεατῆς. δόρποιο μέδοντο.] ἐπεμελοῦντο τροφῆς καὶ ὕπνου. πειρῶν.] διαπείρων. τότε δέ.] ὅτε δέ. δινεύεσκεν.] ἀνεστρέφετο. ἀλύων.] κατατείνων, ἀλώμενος, καὶ λύσιν μὴ εὑρίσκων τῶν κακῶν. μενεαίνων.] μηνιῶν, ὀργιζόμενος. κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Αργειφόντην.] Ζεὺς ἐρασθεὶς Μαίας τῆς Ατλαντίδος λαθὼν Ηραν, ἐμίγη. ἡ δὲ ἔγκυος γενομένη ἐν Κυλλήνῃ τῆς Αρκαδίας, Ερμῆν ἐγέννησεν. ὅστις ἐπιθυμίαν ἔσχε τοῦ κλέπτειν· ὅτι καὶ Ζεὺς κλέψας τὴν Ηραν, ἐμίγη Μαίᾳ, καὶ δή ποτε τῆς μητρὸς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς λουομένης λαβὼν ὑφείλετο τὰς ἐσθῆτας. γυμναὶ δὲ ἐκεῖναι, ἠπόρουν τί πράξωσι. γέλωτα δὲ διὰ τοῦτο Ερμῆς κινήσας, ἀπέδωκε αὐταῖς τὰς ἐσθῆτας. ἔκλεψε δὲ καὶ τὰς Απόλλωνος βοῦς. ἡ ἱστορία παρ' Ερατοσθένει. νείκεσσε θεάς.] νῦν ἐκρίνε. μέσσαυλον.] ἔπαυλιν. ᾔνεσεν.] ἐπῄνεσε. μαχλοσύνην.] τὴν πρὸς συνουσίαν καταφέρειαν. δηλήμονες.] βλαπτικοί.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ω ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ω Πρίαμος νέκυν υἷα λαβών, γέρα δῶκεν Αχιλλεῖ.

Λῦτο δ' ἀγών, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι
Εσκίδναντ' ἰέναι, τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο,
Υπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Αχιλλεὺς
Κλαῖε φίλου ἑτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
Ηιρει πανδαμάτωρ, ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ,
Ηδ' ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ καὶ πάθεν ἄλγεα,
Ανδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Τῶν μιμνησκόμενος, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν
10 Αλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε
Υπτιος, ἄλλοτε δὲ πρηνής, τότε δ' ὀρθὸς ἀναστὰς,
Δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἁλός, οὐδέ μιν ἠὼς
Φαινομένη λήθεσκεν ὑπεὶρ ἅλα τ' ἠϊόνας τε,
Αλλ' ὅγ' ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Εκτορα δ' ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν.
Τρὶς δ' ἐρύσας περὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος,
Αὖτις ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο, τὸν δέ δ' ἔασκεν
Εν κόνι ἐκτανύσας προπρηνέα. τοῖο δ' Απόλλων
Πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ, φῶτ' ἐλεαίρων,
20 Καὶ τεθνειότα περ, περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτε
Χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
Ως ὁ μὲν Εκτορα δῖον ἀείκιζεν μενεαίνων,
Τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες.
Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Αργειφόντην,
Ενθ' ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἑήνδανεν, οὐδέ ποθ' Ηρῃ,
Οὐδὲ Ποσειδάων', οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρῃ,
Αλλ' ἔχον ὥσπερ σφιν πρῶτον ἀπήχθετο Ιλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαός, Αλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης,
Ως νείκεσσε θεάς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο.
30 Τὴν δ' ᾔνησ', ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.
Αλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς
Καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Απόλλων·
Σχέτλιοί ἐστε θεοὶ δηλήμονες, οὔ νύ ποθ' ὑμῖν
Εκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων.
Τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι,
Η τ' ἀλόχῳ ἰδέειν καὶ μητέρι καὶ τέκεϊ ᾧ.
Καὶ πατέρι Πριάμῳ λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὦκα
Εν πυρὶ κήαιεν καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειαν,
Αλλ' ὀλοῷ Αχιλῆϊ θεοὶ βούλεσθ' ἐπαρήγειν,

ἐναίσιμοι

Οὔτ' ἄρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὔτε νόημα
Γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι, λέων δ' ὣς ἄγρια οἶδεν,
Ὅς τ' ἐπεὶ ἂρ μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ
Εἴξας, εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν ἵνα δαῖτα λάβῃσιν.
Ὣς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδὼς
Γίνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι.
Μέλλει γάρ πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
Ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον, ἠὲ καὶ υἱόν.
Ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκε.
Τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν,
Αὐτὰρ ὅγ' Ἕκτορα δῖον ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Ἵππων ἐξάπτων περὶ σῆμ' ἑτάροιο φίλοιο,
Ἕλκει· οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον οὐδέ τ' ἄμεινον,
Μὴ ἀγαθῷ περ ἐόντι νεμεσσηθῶμέν οἱ ἡμεῖς.
Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν, ἀεικίζει μενεαίνων.
Τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη·
Εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος ἀργυρότοξε,
Εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν,
Ἕκτωρ μὲν θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν,
Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτὴ
Θρέψα τε καὶ ἀτίτηλα, καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν
Πηλεῖ, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένετ' ἀθανάτοισι,
Πάντες δ' ἀντιάασθε θεοὶ γάμου, ἐν δὲ σὺ τοῖσι
Δαίνυ', ἔχων φόρμιγγα κακῶν ἑταρ' αἰὲν ἄπιστε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν.
Οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ
Φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσίν.
Ὣς γὰρ ἔμοιγ', ἐπεὶ οὔτι φίλων ἡμάρτανε δώρων,
Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε κνίσης τε, τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἤτοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν, οὐδέ πη ἔστι
Λάθρῃ Ἀχιλλῆος θρασὺν Ἕκτορα. ἦ γάρ οἱ αἰεὶ
Μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο,
Ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν Ἀχιλλεὺς
Δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
Μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης
Ἔνθορε μέλανι πόντῳ, ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη.
Ἡ δὲ μολυβδαίνῃ ἰκέλη ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
Ἥ τε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα,
Ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα.
Εὗρε δ' ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ τ' ἄλλαι
Εἵαθ' ὁμηγερέες ἅλιαι θεαί. ἣ δ' ἐνὶ μέσσαις,
Κλαῖε μόρον οὗ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλε

ἐναίσιμοι φρένες.] καθήκουσαι, δίκαιαι. γναμπτόν.] εὔκαμπτον, εὔπιστον. σίνεται.] βλάπτει. ὀλέσαι.] ἀντὶ τοῦ ἀπολωλέναι. ἀόριστον ἀντὶ ὑποθετικοῦ.

ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον ἠὲ καὶ υἱόν.] φαίνεται Ὅμηρος προτιμῶν τὴν μητρὸς ἀδελφότητα. μεθέηκεν.] ἀπέλιπε. κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει.] ἀντὶ τοῦ ἀναίσθητον σῶμα ὑβρίζει. ὁμήν.] ὁμοίαν.

ἀτίτηλα.] νήπιον ὄντα ἔθρεψα. ἀποσκύδμαινε.] ὀργίζου. ἐπεὶ οὔτι φίλων ἡμάρτανε δώρων.] ἐπεὶ οὐκ ἁμαρτάνων ἐγινώσκετο παρὰ τοῖς θεοῖς. κλέψαι μὲν ἐάσομεν.] κλέψαι συγχωρήσομεν. μήτηρ παρμέμβλωκεν.] ἔξωθεν ἡ μήτηρ παραμένει φυλάττουσα. πυκινὸν ἔπος.] ὅτι συμφέρει αὐτῷ δοῦναι, ἵνα μὴ κλαίῃ.

μέλανι.] μέλανι, τῷ καὶ ἔτι νῦν καλουμένῳ μέλανι πόντῳ. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα παρένθεσις. μολυβδαίνῃ] μολυβδίνου ὁρμιᾷ. μόλυβδος δὲ ἐπίκειται τῷ ἀγκίστρῳ εἰς τὸ καθέλκειν αὐτὸ τῷ βάρει κάτω. βοὸς κέρας.] οἱ μὲν κυρίως, οἱ δὲ τὴν θρίχα. ἄμεινον δὲ νοεῖν κεράτιόν τι προκεῖσθαι τῷ ἀγκίστρῳ, ἵνα μὴ οἱ ἰχθύες ἀποβιβρώσκωσι τὴν ὁρμιάν.

ἄκριτα.]

ἄκριτα.] ἀδιαχώριστα, ἢ πολλά. λιάζετο κῦμα.] ἀντὶ τοῦ διΐστατο. ὤρεξεν.] ἐνεχείρησεν. ἄλαστον.] ἀνεπίληστον, χαλεπόν. ἐντύνοντο ἄριστον.] παρεσκευάζοντο, εὐτρεπίζοντο. ἄριστον δὲ λέγει νῦν τὸ πρωϊνόν, ὃ ἡμεῖς λέγομεν ἀκράτισμα· ὥσπερ αὖ πάλιν τὸ παρ' ἡμῖν ἄριστον, ὁ ποιητής φησι δεῖπνον, μεθ' ὃ δεῖ πονεῖν· τὸ δὲ δεῖπνον, δόρπον. λάσιος.] δασύς, τετριχωμένος· σημαίνει δὲ καὶ τὸ συνετός.

ἱέρευτο.]

Φθίσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι τηλόθι πάτρης.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη, προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὄρσο Θέτι, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς·
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
90 Τίπτε με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεός, αἰδέομαι δὲ
Μίσγεσθ' ἀθανάτοισιν, ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Εἶμι μὲν, οὐδ' ἅλιον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴποι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, κάλυμμ' ἕλε δῖα θεάων,
Κυάνεον τοῦ δ' οὔτι μελάντερον ἔπλετ' ἔσθος,
Βῆ δ' ἰέναι. πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἡγεῖτ', ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
Ἀκτὴν δ' ἐξαναβᾶσαι, ἐς οὐρανὸν ἀϊχθήτην.
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
Εἵαθ' ὁμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
100 Ἡ δ' ἄρα πὰρ Διῒ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' Ἀθήνη.
Ἥρη δὲ χρύσεον καλὸν δέπας ἐν χειρὶ θῆκε.
Καί ῥ' εὔφρην' ἐπέεσσι, Θέτις δ' ὤρεξε πιοῦσα,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἤλυθες Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτι, κηδομένη περ,
Πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσὶν, οἶδα καὶ αὐτός.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα,
Ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν,
Ἕκτορος ἀμφὶ νέκυϊ καὶ Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθῳ,
Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
110 Αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῆϊ προτιάπτω,
Αἰδῶ καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων.
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ, καὶ υἱέϊ σῷ ἐπίτειλον.
Σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσεν.
Αἴ κέν πως ἐμέ τε δείσῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
120 Ὣς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἷξεν δ' ἐς κλισίην οὗ υἱέος. ἔνθ' ἄρα τόν γε
Εὗρ' ἁδινὰ στενάχοντα, φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Ἐσσυμένως ἐπένοντο, καὶ ἐντύνοντο ἄριστον.
Τοῖσι δ' ὄϊς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὐδέ τι σίτου,
130 Οὔτ' εὐνῆς, ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
Μίσγεσθ'. οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη

ἀγχ

Ἄγχι παρέστηκε θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,
Ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Σκύζεσθαί σοι φησὶ θεούς, ἓ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν,
Ἕκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Τῇδ' εἴη ὃς ἄποινα φέροι καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
Εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει. 140
Ὣς οἵ γ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υἱὸς
Πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.
Ἶριν δ' ὤτρυνε Κρονίδης εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα λιποῦσ' ἕδος Οὐλύμποιο,
Ἄγγελον Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἴλιον εἴσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
Κῆρύξ τις οἱ ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνει
Ἡμιόνους, καὶ ἄμαξαν ἐΰτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις 150
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
Μηδέ τι οἱ θάνατος μελέτω φρεσί, μηδέ τι τάρβος.
Τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσομεν Ἀργειφόντην,
Ὃς ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ,
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει.
Οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων.
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
Ἷξεν δ' ἐς Πριάμοιο, κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόον τε, 160
Παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
Δάκρυσιν εἵματ' ἔφυρον. ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιὸς
Ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος, ἀμφὶ δὲ πολλὴ
Κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,
Τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσι.
Θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ἰδὲ νυοὶ ὠδύροντο,
Τῶν μιμνησκόμεναι, οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
Στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα,
Τυτθὸν φθεγξαμένη, τὸν δὲ τρόμος ἔλαβε γυῖα· 170
Θάρσει Δαρδανίδη Πρίαμε φρεσί, μηδέ τι τάρβει.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω,
Ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει.
Λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἕκτορα δῖον,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ

Οἶον μὴ

ἱδρύετο.] ἱδρυργεῖτο, ἐσφάλη. ἰδέσαι.] ἀναλώσῃς, φάγῃς. νεκροῖο δὲ δέξαι.] ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ δέξαι. τῇ δ' εἴη ὃς ἄποινα φέροι.] ἐνταῦθα ἔστω, ἐνθάδε ἡκέτω ὁ κομίζων τὰ λύτρα. νηῶν ἀγύρει.] ὁμοίως τῷ νεῶν ἐν ἀγῶνι, ὅ ἐστιν ἀθροίσματι. ἰήνῃ.] διαχέῃ, ὅ ἐστι χαρίεσσαν ποιήσῃ τὴν Ἀχιλλέως ψυχήν. ἄγοι.] ἀπάγοι. πομπόν.] συνοδόν, ὁδηγόν. ὀπάσομεν.] παράσχωμεν. ἄσκοπος.] ἄστοχος τῇ γνώμῃ, καὶ ἀπρονόητος τοῦ μέλλοντος, ἢ ὁ ἀνόητος. ἀλιτήμων.] ἁμαρτωλός. ἐνδυκέως.] ἐπιμελῶς. ἱκέτεω.] ἱκέτου. πεφιδήσεται.] φείσεται, ἀπὸ μέσου παρακειμένου. ἔφυρον.] ἔδευον, ἔβρεχον. ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος.] οὕτως φησὶν αὐτὸν κεκαλύφθαι τῇ χλαίνῃ, ὡς ἐν τετυπωμένοις ἱματίοις ὅλον τὸ σῶμα, ὥστε μόνον τὸν τῶν μελῶν τύπον φαίνεσθαι. κόπρος.] κοινῶς μὲν τὰ κόπρια. νῦν δὲ ἡ κόνις. καταμήσατο.] κατεχέατο, κατεπάσατο. κέατο.] ἔκειντο. ἐρύξει.]

ἐρύξει.] εἴρξει, κωλύσει. ἡμιονείην.] πρὸς ἡμιόνων ζεῦξιν ἐπιτηδείαν. ὁπλίσαι.] κατασκευάσαι, ἑτοιμάσαι. πείρινθα.] τὸ ἐπικείμενον τῇ ἁμάξῃ πλινθίον, ἐφ' οὗ φέρουσι τὰ φορτία. ὃ καὶ ὑπερτερίαν καλοῦσιν. κηώεντα.] τεθυμιαμένον, εὐώδη. κέδρινον ὑψόροφον.] ἐκ κεδρίνων ξύλων ἔχοντα τὴν ὀροφὴν ὑψηλήν. γλήνεα.] πολλῆς θέας ἄξια, κόσμια. ἢ χρήματα, κατὰ ὕλας. οἱ δὲ ἀξιοθέατα. γλήνη δὲ παρὰ τὸ γλαμυρὸν ἤτοι διϋγρον. ὅθεν Ἀρχέδημος ὁ Γλάμων, καὶ παροιμία ἐν τυφλῶν πόλει Γλάμυρος βασιλεύει, ἢ ἀπὸ μέρους εἴρηκε. γλήνας γὰρ κυρίως τὰ ἀκροκόσμια λέγουσι. Διόθεν.] παρὰ τοῦ Διός. αἰνῶς.] λίαν, πάνυ. ἔκλεε.] ἐνδόξως ἐφημίζου. σιδήρειον ἦτορ.] ἰσχυρὰ ψυχή, ἐξ οὗ ἀπηνὴς καὶ σκληρά. αἱρήσει.] λήψεται. ὠμηστής.] ὠμὸς τὸν τρόπον. οἷα τὰ ὠμοφάγα θηρία. ἀργίποδας.] ταχύποδας. προσφῦσα.] προσελθοῦσα. ἄντιτα.] ἀντιτιμώρητα, ἐν μέρει τινὶ τιμωρίαν λαμβάνοντα. οὔ ἑ κακιζόμενον.] οὐ δειλιῶντα αὐτόν. ὄρνις κακός.] κακὸς οἰωνός, καὶ μάντις. θυοσκόοι.] οἱ τὰς θυσίας ἐπιτελοῦντες, καὶ δι' αὐτῶν μαντευόμενοι. ἢ οἱ λιβανομάντεις. ἱερῆες.] θύται. νοσφιζοίμεθα.] ἀποτρεποίμεθα.

ἐξ ὅρον

Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ,
Κῆρύξ τίς τοι ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κεν ἰθύνοι
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐΰτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
Μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσί, μηδέ τι τάρβος.
Τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἕψεται Ἀργειφόντης,
Ὅς σ' ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει.
Οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων,
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ ὅ γ' υἷας ἅμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὁπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς.
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Κέδρινον ὑψόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει.
Ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο, φώνησέν τε·
Δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθε,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἀνώγει
Κεῖσ' ἰέναι ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Ὤμοι, πῇ δή τοι φρένες οἴχονθ', ᾗς τὸ πάρος περ
Ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους, ἠδ' οἷσιν ἀνάσσεις.
Πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξε, σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
Εἰ γάρ σ' αἱρήσει, καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ὠμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅ γε, οὔ σ' ἐλεήσει,
Οὐδέ τί σ' αἰδέσεται, νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
Ἥμενοι ἐν μεγάρῳ, τῷ δ' ὥς ποθι μοῖρα κραταιὴ
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτή,
Ἀργίποδας κύνας ἆσαι ἑῶν ἀπάνευθε τοκήων,
Ἀνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἧπαρ ἔχοιμι
Ἐσθέμεναι προσφῦσα. τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο
Παιδὸς ἐμοῦ, ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,
Ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωϊάδων βαθυκόλπων
Ἑσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον, οὔτ' ἀλεωρῆς.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ
Ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ, οὐδέ με πείσεις.
Εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν
Ἢ οἳ μάντιές εἰσι θυοσκόοι ἢ ἱερῆες,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον.

Νῦν δ'

Νῦν δ' αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ, καὶ ἐσέδρακον ἄντην,
Εἶμι καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται, εἰ δέ μοι αἶσα
Τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Βούλομαι. αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱὸν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵην.
Ἦ, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέωγεν,
Ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους.
10 Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
Χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα.
Ἐκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
Ἐκ δὲ δέπας περικαλλὲς ὅ οἱ Θρῇκες πόρον ἄνδρες
Ἐξεσίην ἐλθόντι μέγα κτέρας, οὐδέ νυ τοῦ περ
Φείσατ' ἐνὶ μεγάροις ὁ γέρων, περὶ δ' ἤθελε θυμῷ,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
20 Αἰθούσης ἀπέεργεν ἔπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων.
Ἔρρετε λωβητῆρες ἐλεγχέες· οὔ νυ καὶ ὑμῖν
Οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες,
Ἢ ὄνεσθ' ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκε;
Παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον. ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὔμμες.
Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε,
Κείνου τεθνειῶτος ἐναιρέμεν, αὐτὰρ ἔγωγε,
Πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, βαίην δόμον Ἄϊδος εἴσω.
30 Ἦ, καὶ σκηπανίῳ δίεπ' ἀνέρας, οἱ δ' ἴσαν ἔξω,
Σπερχομένοιο γέροντος, ὁ δ' υἱάσιν οἷσιν ὁμόκλα
Νεικείων Ἕλενόν τε, Πάριν τ', Ἀγάθωνά τε δῖον
Πάμμονά τ', Ἀντίφονόν τε βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην, 250
Δηΐφοβόν τε, καὶ Ἱππόθοον, καὶ δῖον Ἀγαυὸν,
Ἐννέα τοῖς ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευε.
Σπεύσατέ μοι κακὰ τέκνα κατηφόνες, αἴθ' ἅμα πάντες
Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ θοῇς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι,
40 Ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔ τινά φημι λελεῖφθαι
Μήστορά τ' ἀντίθεον, καὶ Τρωΐλον ἱππιοχάρμην,
Ἕκτορά θ' ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει.
Ἀνδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο,
Τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται, 260
Ψεῦσταί τ' ὀρχησταί τε χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.
Οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
50 Ταῦτά τε πάντ' ἐπιθεῖτε ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πατρὸς ὑποδείσαντες ὁμοκλὴν
Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐΰτροχον ἡμιονείην,

Καλὴν

ἐξ ἔρον εἵην.] τὴν ἐπιθυμίαν πληρώσαιμι. φωριαμῶν.] κιβωτίων. ἐπιθήματα.] πώματα. ἀνέωγεν.] ἤνοιξεν, ἀνῴγνυεν. ἁπλοΐδας.] ἁπλᾶς. τάλαντα.] νῦν χρυσοῦ. ἐξεσίην.] κατὰ δημοσίας ἔξοδον πρεσβείας. αἰσχροῖσιν.] χαλεποῖς. ἔρρετε.] φθάρεσθε. λωβητῆρες.] ὑβρισταί. ἐλεγχέες.] ἐπονείδιστοι. κηδήσοντες.] πενθήσοντες. ἢ οὔνεσθε.] ἢ ἐφείδεσθέ μοι, ἢ ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς εὐφραίνεσθε, ἀπὸ τοῦ ὄνασθαι. ἢ ἐκφαυλίζετε καὶ μικρὸν ἡγεῖσθε. 230 κεραϊζομένην.] πορθουμένην. δίεπε.] διώκει, ἢ διεξῄει. σπερχομένοιο.] ἐπειγομένου. ὁμόκλα.] διεκελεύετο μετὰ ὀνείδους. Πολίτην.] νῦν ὄνομα κύριον. Δηΐφοβόν τε καὶ Ἱππόθοον.] Ἀλεξάνδρου τοξευθέντος ὑπὸ Φιλοκτήτου, Πρίαμος τῆς Ἑλένης γάμον ἔπαθλον ἔθηκε τῷ ἀριστεύσαντι κατὰ τὴν μάχην. Δηΐφοβος δὲ γενναῖος ἀγωνισάμενος ἔγημεν αὐτήν. ἡ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. κατηφόνες.] ἄξιοι 240 καταφονευθῆναι. πεφάσθαι, ἀναιρεῖσθαι. πανάποτμος.] παντελῶς δυστυχής. ἱππιοχάρμην.] ἤτοι ἀφ' ἵππων μαχόμενον, ἢ ἵπποις χαίροντα. χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι.] εἰς χοροὺς ἐπιτήδειοι. ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.] τὰ τῶν πολιτῶν ἁρπάζοντες, καὶ οὐ τὰ τῶν πολεμίων.

L πρωτοπαγῆ.]

Καλὴν πρωτοπαγῆ, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς,
Κὰδ δ' ἀπὸ πασσαλόφιν ζυγὸν ᾕρεον ἡμιόνειον,
Πύξινον ὀμφαλόεν τ', εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός,
270 Ἐκ δ' ἔφερον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ,
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐϋξέστῳ ἐπὶ ῥυμῷ,
Πέζῃ ἐπὶ πρώτῃ, ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον,
Τρεῖς δ' ἑκάτερθεν ἔδησαν ἐπ' ὀμφαλὸν, αὐτὰρ ἔπειτα
Ἐξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔγναμψαν, 10
Ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐϋξέστου ἐπ' ἀπήνης,
Νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας ἐντεσιέργους,
Τούς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγὸν, οὓς ὁ γεραιὸς
280 Αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν, ἐϋξέστῃ ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι,
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες,
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ. 20
Οἶνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ ὄφρα λείψαντε κιοίτην,
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τῆ σπεῖσον Διὶ πατρὶ καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι,
Ἂψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν, ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς
Ὀτρύνει ἐπὶ νῆας ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης,
290 Ἀλλ' εὔχευ σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Ἰδαίῳ, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται, 30
Αἴτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅς τέ οἱ αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν καὶ εὖ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιὸν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴῃς Δαναῶν ταχυπώλων.
Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεὺς,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην,
Νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι μάλα περ μεμαῶτα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής, 40
300 Ὦ γύναι οὐ μέν τοι τόδ' ἐφιεμένῃ ἀπιθήσω.
Ἐσθλὸν γὰρ Διὶ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ,
Ἦ ῥα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιὸς,
Χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον, ἡ δὲ παρέστη,
Χέρνιβον ἀμφίπολος, πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.
Νιψάμενος δὲ κύπελλον ἐδέξατο, ἧς ἀλόχοιο,
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδὼν καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα. 50
Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων κύδιστε, μέγιστε,
Δός μ' ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθεῖν, ἠδ' ἐλεεινὸν,
310 Πέμψον δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅς τε σοὶ αὐτῷ
φίλτατος

πρωτοπαγῆ.] πρωτοπαγεῖσαν. ὅ ἐστι ἐξόχως, πρῶτον πεπηγυῖαν. ὅ ἐστι καινήν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν τάξεως, τὸ δὲ ποιότητος. ὀμφαλόεντα.] καὶ κεκοσμημένον. ἕστορι.] τῷ ἀνειμένῳ πασσάλῳ κατὰ τοῦ ῥυμοῦ τοῦ ζυγοῦ. τινὲς δὲ γράφουσιν Ἕκτορι, οἷον ἐχέτορι. ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον.] ἀντὶ τοῦ, τῷ δὲ κρίκῳ τὸν ἕστορα ἔβαλον. ἐπ' ὀμφαλόν.] ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ ζυγοῦ. γλωχῖνα.] τὴν γωνίαν, λέγει δὲ τὸ τέλος τοῦ ἱμάντος. ἔγναμψαν.] ἔδησαν, καθῆψαν. ἐπ' ἀπήνης.] ἐπὶ τῆς ἁμάξης. ἐντεσιέργους.] τοὺς ὑποζυγίους, μὴ ψιλῶς νωτοφόρους, ἀλλὰ τήν τε ἅμαξαν, καὶ τὴν πείρινθον ἕλκοντας. ἅπερ καὶ ἔντεα φησί. Μυσοί.] ἔθνος βάρβαρον. ὕπαγον ζυγόν.] ὑπὸ τὸ ζυγὸν ἦγον. ἀγχίμολον.] νῦν μετ' ὀλίγον. τῆ.] δέξαι, λάβε. οἰωνόν.] ὄρνιν. καὶ εὖ κράτος ἐστὶ μέγιστον.] ὃς ἰσχυρότατός ἐστι τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ἑὸν ἄγγελον.] ἀγαθὸν ἴδιον. ἐφιεμένῃ.] ἐντελλομένῃ, ἢ ὑποτιθεμένῃ. ταμίην.] προστάτην. ἀκήρατον.] ἀδιάφθορον. χέρνιβον.] νῦν τὸ ἀγγεῖον τὸ ὑποδεχόμενον τὸ ταῖς χερσὶν ἐπιβαλλόμενον ὕδωρ, ὃ καὶ λέβητά φησι. πρόχοον.] τὸν παρ' ἡμῖν καλούμενον ξέστην. ἕρκει.] νῦν περιβολαίῳ, περιφράγματι. ἐλεεινόν.] ἐλέους ἄξιον.
τελειότατον.]

φίλτατος οἰωνῶν, καί εὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον
δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
τῷ πίσυνος ἴω ἐπὶ νῆας Δαναῶν ταχυπώλων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς,
αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
μορφνὸν θηρητῆρ', ὃν καὶ περκνὸν καλέουσιν.
ὅσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
ἀνέρος ἀφνειοῖο ἐϋκληῒς ἀραρυῖα,
τόσσ' ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά, εἴσατο δέ σφιν
δεξιὸς ἀΐξας ὑπὲρ ἄστεος, οἱ δὲ ἰδόντες
γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη,
σπερχόμενος δ' ὁ γέρων, ξεστοῦ ἐπεβήσατο δίφρου,
ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου,
πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,
τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαΐφρων. αὐτὰρ ὄπισθεν
ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευε
καρπαλίμως κατὰ ἄστυ, φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο
πόλλ' ὀλοφυρόμενοι ὡσεὶ θάνατόν γε κιόντα.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
οἱ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο,
παῖδες καὶ γαμβροί. τὼ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν,
ἐς πεδίον προφανέντε, ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα,
αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν υἱὸν φίλον ἀντίον ηὔδα.
Ἑρμεία, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλησθα,
βάσκ' ἴθι καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
ὣς ἄγαγ', ὡς μή τ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ
τῶν ἄλλων Δαναῶν, πρὶν Πηλεΐωνα δ' ἱκέσθαι.
Ὣς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης.
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης,
αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανε,
βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικὼς,
πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρὲξ Ἴλοιο ἔλασσαν,
στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν,
ἐν ποταμῷ. δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν,
τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ
Ἑρμείαν, προτὶ δὲ Πρίαμον φάτο, φώνησέν τε.
φράζεο Δαρδανίδη, φραδέος νόου ἔργα τέτυκται,

τελειότατον.] νῦν ἐπιτελεστικώτατον. μορφνόν.] ἤτοι περὶ φόνους μεμορυχότα, τὸν φόνιον ἢ μέλανα, ἢ ἅρπαγα. οἱ δὲ ἀετοῦ εἶδος. περκνόν.] τὸν αὐτὸν τῷ προειρημένῳ μέλανα, ἀφ' οὗ καὶ τὸν μελαινόμενον καρπὸν περκάζειν λέγομεν. ὑψορόφοιο.] ὑψηλοστέγου, ὑψηλοῦ. ἐϋκληῒς ἀραρυῖα.] ἐν ταῖς κλεισὶν ἡρμοσμένη, ἀσφαλής. δύναται καὶ ὑφ' ἕν. ἵν' ᾖ εὔκλειστος. εἴσατο.] ἐφάνη, ὥρμησε. σπερχόμενος. σπεύδων. ἐριδούπου.] μεγαλοήχου. τετράκυκλον.] τετράτροχον. ἀπήνην.] ἅμαξαν. ἐφέπων.] ἐπακολουθῶν, ἐπιδιώκων. ἑταιρίσσαι.] ἑταίρῳ βοηθῆσαι. ἀπείρονα.] μεγάλην, ἢ κυκλοτερῆ. θέλγει.] πρὸς ὃ θέλει ἀμαυροῖ. αἰσυμνητῆρι.] βασιλικῷ νέῳ. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐντίμῳ τηροῦντι τὰ αἴσια, ὅ ἐστι τὰ δίκαια. πρῶτον ὑπηνήτῃ.] ἀρχομένῳ γενειάζειν. ὑπῆναι δὲ καλοῦνται αἱ τρίχες, αἱ περὶ τὰ χείλη, ὁ μύσταξ ἄρτι φυόμενος, οἱ δὲ κοινῶς ἅπαν τὸ γένειον. χαριεστάτη ἥβη.] ὡραία ἀκμή. μέγα σῆμα παρὲξ Ἴλοιο. ἔλασσαν.] παρήλασαν τὸν Ἴλου τόπον, ἢ τάφον. ἐξ ἀγχιμόλοιο.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς. φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.] συνετοῦ νοῦ καὶ ἄριστα βουλεύεσθαι δυναμένου ὁ παρὼν καιρὸς δεῖται.

διαῤῥαίσεσθαι.] διαφθαρίσεσθαι. σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο.] τὸ ἑξῆς συνεχύθη αὐτοῦ ὁ νοῦς. ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν.] ἀντὶ τοῦ ἔφριξαν. ταφών.] ἐκπλαγείς. ἐριούνιος.] μεγαλοφελής. ἰθύνεις.] ἐπ' εὐθείας ἐλαύνεις. ἀνάρσιοι.] ἀλλοῖοι, ἐχθροί. ἀπαμύνασθαι.] ἀποκωλῦσαι, ἀποδιῶξαι. χαλεπήνῃ.] κακώσει, ἢ ἀδικήσει. οὐδέν.] νῦν οὐδαμῶς. ἀπαλεξήσαιμι.] ἀποστρέψαιμι, βοηθήσαιμι. ὁδοιπόρον.] συνοδόν. αἴσιον.] δεξιόν, δίκαιον. ἀγητός.] θαυμαστός. πέπνυσαι.] συνετὸς εἶ, πεπαίδευσαι. τέων.] τίνων. οἶτον.] μόρον. ἀπότμου παιδός.] πολυπότμου, δυστυχοῦς. πειρᾷ ἐμεῖο γεραιέ.] πειράζεις με ὦ γέρον. κυδιανείρῃ.] ἐν ᾗ δοξάζονται οἱ ἄνδρες. μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής.] ἑταῖρον καὶ φίλον ἑαυτὸν βούλεται συστῆσαι Ἀχιλλεῖ ὁ Ἑρμῆς πρὸς πλέονα πίστιν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι μιᾶς νεὼς ἐπιβαίνουσιν.

μετα

Ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαῤῥαίσεσθαι οἴω.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων, ἤ μιν ἔπειτα
Γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο. σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς,
Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
360 Στῆ δὲ ταφών, αὐτὸς δ' ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Χεῖρα γέροντος ἑλὼν ἐξείρετο καὶ προσέειπε.
Πῇ πάτερ ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι,
Οὐδὲ σύ γ' ἔδεισας μένεα πνείοντας Ἀχαιοὺς,
Οἵ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασιν,
Τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Τόσσα δ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἂν δή τοι νόος εἴη.
Οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσὶ. γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ,
370 Ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, καὶ δέ κεν ἄλλον
Σεῦ ἀπαλεξήσαιμι, φίλῳ δέ σε πατρὶ ἐΐσκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Οὕτω πῃ τάδε γ' ἐστὶ φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
Ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι
Αἴσιον, οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸς
Πέπνυσαί τε νόῳ. μακάρων δ' ἔξεσσι τοκήων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
380 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠέ πῃ ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ,
Ἦ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἴλιον ἱρὴν
Δειδιότες. τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὤριστος ὄλωλεν
Σὸς παῖς. οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής.
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε, τέων δ' ἔξεσσι τοκήων,
Ὅς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμου παιδὸς ἔνισπες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης.
390 Πειρᾷ ἐμεῖο γεραιὲ, καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον.
Τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ,
Ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
Ἀργείους κτείνεσκε δαΐζων ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν. οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Εἴα μάρνασθαι κεχολωμένος Ἀτρεΐωνι.
Τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής.
Μυρμιδόνων δ' ἔξειμι, πατὴρ δέ μοι ἐστὶ Πολύκτωρ,
Ἀφνειὸς μὲν ὅδ' ἐστὶ γέρων δέ μοι, ὡς σύ περ ὧδε.

Ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ τοι ἕβδομός εἰμι·
Τῶν μέτα παλλόμενος κλήρῳ λάχον ἐνθάδ᾽ ἕπεσθαι.
Νῦν δ᾽ ἦλθον πεδίονδ᾽ ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
Θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Ἀσχαλόωσι γὰρ οἵγε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
Ἰσχέμεν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Εἴς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
Ἢ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἦέ μιν ἤδη
10 Ἧσι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν, προὔθηκεν Ἀχιλλεύς.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ὦ γέρον οὔπω τόνδε κύνες φάγον, οὐδ᾽ οἰωνοί,
Ἀλλ᾽ ἔτι κεῖνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηῒ
Αὔτως ἐν κλισίῃσι, δυωδεκάτη δέ οἱ ἠὼς
Κειμένῳ, οὐδέ τί οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
Ἔσθουσ᾽, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο
20 Ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτε δῖα φανείη,
Οὐδέ μιν αἰσχύνει, θηοιόκεν αὐτὸς ἐπελθὼν,
Οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ᾽ αἷμα νένιπται,
Οὐδέ ποθι μιαρός, σὺν δ᾽ ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
Ὅσσ᾽ ἐτύπη, πολέες γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν,
Ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος,
Καὶ νέκυός περ ἐόντος, ἐπεί σφι φίλος περὶ κῆρι.
Ὣς φάτο, γήθησεν δ᾽ ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
30 Ὦ τέκος ἦ ῥ᾽ ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
Ἀθανάτοις, ἐπεὶ οὔποτ᾽ ἐμὸς πάϊς εἴποτ᾽ ἔην γε,
Λήθετ᾽ ἐνὶ μεγάροισι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Τῷ οἱ ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
Ἀλλ᾽ ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον,
Αὐτόν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με σύν γε θεοῖσιν
Ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,
40 Πειρᾷ ἐμεῖο γεραιὲ νεωτέρου, οὐδέ με πείσεις,
Ὅς με κέλῃ σέο δῶρα παρὲξ Ἀχιλῆος δέχεσθαι,
Τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα, καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι
Συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
Σοὶ δ᾽ ἂν ἐγὼ πομπὸς, καὶ κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην
Ἐνδυκέως ἐν νηῒ θοῇ, ἢ πεζὸς ὁμαρτέων.
Οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ἐριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους,
Καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν.
Ἐν δ᾽ ἔπνευσ᾽ ἵπποισι καὶ ἡμιόνοισι μένος ἠΰ,

Ἀλλ᾽

μεταπαλλόμενος.] μετ᾽ αὐτῶν κληρούμενος. πάλοι γάρ, οἱ κλῆροι. ἀσχαλόωσι.] δυσανασχετοῦσι, λυποῦνται. ἰσχέμεν.] ἐπίσχειν, κωλῦσαι. μελεϊστί.] κατὰ μέλος. αὔτως ἐν κλισίῃσι.] ματαίως, ἀντιμελήτως ἐν τῇ σκηνῇ. εὐλαί.] σκώληκες. ἀρηϊφάτους.] τοὺς ἐν πολέμῳ ἀνῃρημένους, ἢ ὑπὸ ξίφους. Ἄρης γὰρ ὁ σίδηρος. ἀκηδέστως.] ἀφροντίστως, οὐκ ἐλεημονικῶς, ἀλλ᾽ ὑβριστικῶς. αἰσχύνει.] αἰκίζει. θειοιόκεν.] θαυμάσειας ἄν. ἐερσήεις.] κάθυγρος, νεαρός. μιαρός.] μεμιασμένος. μέμυκε.] συμμέμυκεν. ἐτύπη.] ἐκ χειρὸς ἐτρώθη. ἐναίσιμα.] καθήκοντα. διδοῦναι.] δοῦναι. εἴποτ᾽ ἔην γε.] ἕως περ ἦν. ἀπεμνήσαντο.] ἐπεμνημόνευσαν. αἴσῃ.] εἱμαρμένῃ. ἄλεισον.] ποτήριον, κυρίως τὸ τετορνευμένον. σύν γε θεοῖσιν.] εἰ οἱ θεοὶ μὴ ἀντιπράττοιεν, ἀλλὰ βοηθοῖεν. πειρᾷ.] πειράζεις. κέλῃ.] κελεύεις. συλεύειν.] συλᾶν, γυμνοῦν. ὁμαρτέων.] συντυχών, ἀκολουθῶν. οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιτο.] οὐκ ἀναμαχεσθῇ καταφρονήσας ἐμοῦ τοῦ παραπέμποντος. ὀνοσσάμενος.] καταφρονήσας.

δόρπα.] δεῖπνα. ἀπῶσεν.] ἀπώσατο. ὀχῆας.] μοχλούς. δοῦρα.] νῦν ξύλα. κέρσαντες.] περικόψαντες, σχίσαντες. ἔρεψαν.] ἐστέγασαν. λαχνήεντ' ὄροφον.] τὸν δασύν. λέγει δὲ τὴν ἀπὸ τῆς καλάμης ὕλην, καὶ τῆς τούτων κόμης. ὄροφος γὰρ εἶδος καλάμου πρὸς ὀροφὴν ἐπιτηδείου. λειμωνόθεν ἀμήσαντες.] ἐκ λειμῶνος θερίσαντες. σταυροῖσιν.] ὀξέσι ξύλοις, σκόλοψι. θύρην.] αὐτὸ τὸ σῶμά φησιν, ὃ ἐπεῖχεν ὁ ἐπιβλὴς μοχλός. τὴν δὲ θύραν μονόθυρος χρὴ νοεῖν. ἐπιβλής.] ὁ τῇ θύρᾳ ἐπιβαλλόμενος μοχλός. εἰλάτινος.] ἐλάτη εἶδος δένδρου. ἐπιρρήσσεσκεν.] ἐπέβαλλεν, ἐπέκρουεν, ἢ μετετίθετο. ἄμβροτος.] ὁ μὴ βροτός, οἷον θεῖος, ἄφθαρτος. ὀφθαλμοὺς γὰρ εἴσειμι.] εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰσέρχομαι. ἀγαπαζέμεν.] ἀγαπᾷν. ἐδωδῆς.] τροφῆς. ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.] φασὶ γὰρ τοῖς παλαιοῖς μὴ ὅλως αἴρεσθαι τὴν τράπεζαν. χωρὶς εἰ μὴ διὰ τὴν τοῦ παρόντος λύπην. κύσεν.] ἐφίλησεν. ὡς δ' ὅταν ἄνδρα.] καὶ τὰ ἑξῆς. ἔθος ἦν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸν ἀκούσιον φόνον ἐργασάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος καὶ παραγίγνεσθαι εἰς τινος οἰκίαν ἀνδρὸς πλουσίου, καὶ καθίζειν ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκεκαλυμμένον καθαρσίων δεόμενον.

τηλίκου.]

Ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,
Οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο,
Τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργειφόντης
Πᾶσιν. ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,
Ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο
Ὑψηλὴν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι
Δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες. ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν,
Λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες,
Ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι,
Σταυροῖσιν πυκινοῖσι, θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς
Εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοὶ,
Τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον μεγάλην κληῖδα θυράων
Τῶν ἄλλων, Ἀχιλλεὺς δ' ἄρ' ἐπιρρήσσεσκε καὶ οἶος.
Δή ῥα τόθ' Ἑρμείας ἐριούνιος ὤϊξε γέροντι,
Ἐς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλείωνι,
Ἐξ ἵππων δ' ἀπέβαινεν ἐπὶ χθονὶ, φώνησέν τε.
Ὦ γέρον ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα
Ἑρμείας, σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν,
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχιλῆος
Ὀφθαλμοὺς εἴσειμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην,
Τύνη δ' εἰσελθὼν λαβὲ γούνατα Πηλείωνος,
Καί μιν ὑπὲρ πατρὸς, καὶ μητέρος ἠϋκόμοιο
Λίσσεο καὶ τέκεος ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς,
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον
Ἑρμείας, Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων.
Ἵππους ἡμιόνους τε. γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου,
Τῇ ῥ' Ἀχιλλεὺς ἵζεσκε Διῒ φίλος, ἐν δέ μιν αὐτὸν
Εὗρ'. ἕταροι δ' ἀπάνευθε καθείατο, τὼ δὲ δύ' οἴω
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος
Ποίπνυον παρεόντε, νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.
Τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς,
Χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα, καὶ κύσε χεῖρας
Δεινὰς ἀνδροφόνους, αἵ οἱ πολέας κτάνον υἷας.
Ὡς δ' ὅταν ἄνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅς τ' ἐνὶ πάτρῃ
Φῶτα κατακτείνας, ἄλλων ἐξίκετο δῆμον
Ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας.
Ὣς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα,
Θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο,
Τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Μνῆσαι πατρὸς σεῖο θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ.

Τηλίκου

Τηλίκου, ὥσπερ ἐγὼν, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
Καὶ μέν που κεῖνον περιναιέται ἀμφὶς ἐόντες
Τείρουσ', οὐδέ τις ἐστὶν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι,
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνός γε σέθεν ζώοντος ἀκούων
Χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπί τ' ἔλπεται ἤματα πάντα,
Ὄψεσθαι φίλον υἱὸν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα.
Αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
10 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔτινα φημὶ λελεῖφθαι,
Πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐννέα καὶ δέκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
Τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες·
Τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
Ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς,
Τὸν σὺ πρώην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης
Ἕκτορα, τοῦ νῦν εἵνεχ' ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν.
Λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα·
20 Ἀλλ' αἰδεῖο θεοὺς Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον,
Μνησάμενος σοῦ πατρός, ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ.
Ἔτλην δ' οἷ' οὔπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος
Ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Ἁψάμενος δ' ἄρα χειρὸς ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
Τὼ δὲ μνησαμένω, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
Κλαῖ' ἀδινὰ προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς.
30 Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὖτε
Πάτροκλον. τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἵμερος, ἠδ' ἀπὸ γυίων,
Αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
Οἰκτείρων πολιόν τε κάρη, πολιόν τε γένειον.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δείλ', ἦ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
40 Πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος·
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξα, σιδήρειον νύ τοι ἦτορ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἕζευ ἐπὶ θρόνου. ἄλγεα δ' ἔμπης
Ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ.
Οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
Ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι,
Ζώειν ἀχνυμένους, αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί.
Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
50 Δώρων, οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων,
Ὧ μέν κ' ἀμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ,

Ὧδε

τηλίκου.] τοιαύτην ἡλικίαν ἔχοντος. ἀμφὶς ἐόντες.] περὶ αὐτὸν οἰκοῦντες. ἀρήν.] βλάβην νῦν. ἐπί τ' ἔλπεται.] ἐπελπίζεται. ἰῆς.] μιᾶς. νηδύος.] 490 γαστρός. ἀμυνόμενον.] βοηθοῦντα. αἰδεῖο.] αἰδοῦ. ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι.] τὸ φονέως μὲν τῶν παίδων τὰς χεῖρας προσάγειν τῷ στόματι καὶ φιλεῖν. ὑφίμερον ὦρσε γόοιο.] ἐπιθυμίαν θρήνου ἐνέβαλεν. ἐλυσθείς.] εἰλυθείς. τετάρπετο.] ἐτέρφθη. κρυεροῖο.] δεινοῦ, φρικτοῦ. ἀκηδέες.] ἄλυποι. δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείατ' ἐν Διὸς οὔδει.] εἰς παραμυθίαν Πριάμου ὁ ποιητὴς εἰσήγαγε τὸν Ἀχιλλέα λέγοντα ταῦτα. ἐπεί 500 τοι μόνον ἀγαθῶν δωρητικοὺς ἐπίσταται Ὅμηρος τοὺς θεοὺς λέγων. θεοὶ δωτῆρες ἐάων.] ἴδιον γὰρ θεῶν δῶρον τὸ ἀγαθόν. ζητοῦσι δέ τινες ἀπὸ τούτων τὴν ἔπαρ(?), πῶς ἐνταῦθα μέν φησιν ὁ ποιητὴς ἐκ θεῶν εἶναι τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἐν δὲ τῇ α τῆς Ὀδυσσείας καὶ αὐτοὺς φησὶν ἐπισπᾶσθαι τὰ κακὰ τοὺς ἀνθρώπους; ἐξ ἡμῶν γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσι. ῥητέον οὖν, ὅτι ἐνταῦθα Ἀχιλλεύς ἐστιν ὁ λέγων ἐκ θεῶν εἶναι τὰ κακά, 510 ἀγνοῶν τὴν ἀλήθειαν. ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ Ζεύς, ὁ σαφῶς ἐπιστάμενος λέγει τὴν ἀλήθειαν. λύεται δὲ τὸ ζήτημα προσώπῳ. ἑάων.] ἀγαθῶν. ἀμμίξας.] συμμίξας. ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ.] ἀντὶ τοῦ, ὅτε μὲν ἐν κακοῖς γίγνεται, ὅτε δὲ ἐν ἀγαθοῖς. κύρεται.] ἐντυγχάνει, κυρεύει. λυγρῶν.] χαλεπῶν, φαύλων. λωβητόν.] ἐπονείδιστον, κακόν. βούβρωστις.] κυρίως μὲν ὁ μέγας καὶ χαλεπὸς λιμός. νῦν δὲ ἀντὶ τῆς μεγάλης ἀνίας καὶ λύπης κεῖται ἡ λέξις. 520 ἔνιοι δὲ βούβρωστιν τὸν οἶστρον ἐξεδέξαντο. φοιτᾷ.] ἐπιπορεύεται, ἔρχεται. τετιμένος.] τετιμημένος. ἐκ γενετῆς.] ἀπὸ γενεᾶς. ὄλβῳ.] εὐδαιμονίᾳ.

γονῇ.]

γονή.] γέννησις. κρειόντων.] κρατίστων. παναώριον.] παντελῶς ἄωρον. ἀποθανούμενον, καὶ νέον κομιδῇ δύσμορον. κομίζω.] ἐπιμελείας ἀξιῶ. κήδων.] λυπῶν. Λέσβος ἄνω μάκαρος ἕδος.] ἀντὶ τοῦ οἰκητήριον. ἔκτισε γὰρ τὴν Λέσβον Μάκαρ ὁ Κρινάκου, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῆς. ἐέργει.] ἀποχωρίζει, διορίζει. κεκάσθαι.] κεκοσμῆσθαι. ἀπείρων.] μέγας. οὐ δέ μιν ἀνστήσεις.] οὐδαμῶς ἀναστήσεις. τοῦτο γὰρ ἀδύνατον. πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.] πρὶν ἄλλο γένηταί σοι κακόν. οἷον, πολλὰ καὶ ἄλλα κακὰ πάθοις. ἀπόναιο.] ἀπολαύσειας. ἔασας.] εὔφρανας. μετοχλίσσειε.] μετακινήσειε. φυλάκους.] φύλακας. τῇ τάσει δὲ ἀναγνωστέον ὡς ἀγαθούς. τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδών.] τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος, ἐπεὶ δώρων ὑπέμνησε. μή σε γέρον οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω.] λείπει τὸ ζῶντα. θύραζε.] ἔξω. καλήτορα.]

Ὧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε.
Καί ἑ κακὴ * βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει.
Φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος, οὔτε βροτοῖσιν,
Ὣς μὲν καὶ Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
Ἐκ γενετῆς. πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο,
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι,
Καί οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν,
Ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακὸν, ὅττι οἱ οὔτι
Παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων.
Ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον, οὐδέ νυ τόν γε
Γηράσκοντα κομίζω. ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
Ἧμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων, ἠδὲ σὰ τέκνα.
Καί σε γέρον τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι,
Ὅσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.
Τῶν τε γέρον πλούτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον οὐρανίωνες,
Αἰεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε,
Ἄνσχεο, μὴ δ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν.
Οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἷος ἑῆος.
Οὐδέ μιν ἀνστήσεις πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Μή μέ πω ἐς θρόνον ἵζε διοτρεφὲς, ὄφρα κεν Ἕκτωρ
Κεῖται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδὴς, ἀλλὰ τάχιστα
Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, σὺ δὲ δέξαι ἄποινα
Πολλὰ, τά τοι φέρομεν, σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο καὶ ἔλθοις
Σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεί με πρῶτον ἔασας
Αὐτόν τε ζώειν, καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε γέρον, νοέω δὲ καὶ αὐτὸς
Ἕκτορά τοι λῦσαι, Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε,
Μήτηρ ἥ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Καὶ δέ σε γινώσκω Πρίαμε φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις,
Ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐ γάρ κεν τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν
Ἐς στρατόν. οὐδὲ γὰρ ἂν φυλάκους λάθοι, οὐδέ κ' ὀχῆας
Ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.
Τῶ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνῃς.
Μή σε γέρον οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω.
Καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς.
Ὣς ἔφατ', ἔδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Πηλείδης δ' οἴκοιο λέων ὣς ἆλτο θύραζε
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω θεράποντες ἕποντο.
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, οὕς ῥα μάλιστα,

Τῖ' Ἀχιλλεὺς ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα,
οἵ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμιόνους τε.
Ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα, τοῖο γέροντος.
Κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἷσαν, ἐϋξέστου δ' ἀπ' ἀπήνης
Ἤρεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε', ἐΰννητόν τε χιτῶνα,
Ὄφρα νέκυν πυκάσας δοίη οἶκόνδε φέρεσθαι.
Δμῳὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ' ἀμφί τ' ἀλεῖψαι.
Νόσφιν ἀειράσας ὡς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν.
Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο
Παῖδα ἰδών, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθείη φίλον ἦτορ.
Καί ἑ κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα.
Αὐτὸς τόν γ' Ἀχιλλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
Σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐϋξέστην ἐπ' ἀπήνην.
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Μή μοι Πάτροκλε σκυδμαινέμεν, αἴ κε πύθηαι
Εἰν Ἀΐδός περ ἐών, ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα
Πατρὶ φίλῳ, ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι ὅσσ' ἐπέοικεν.
Ἦ ῥα καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἤϊε δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ ἔνθεν ἀνέστη
Τοίχου τοῦ ἑτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον.
Υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται γέρον, ὡς ἐκέλευες,
Κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ' ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Ὄψεαι αὐτὸς ἄγων. νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου.
Τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀργυρέοιο βιοῖο,
Χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρῄῳ.
Φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς,
Τὼ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
Κατθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων.
Τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ οὐρανίωνες,
Ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
Νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν
Ἐν Σιπύλῳ ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵ τ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο
Ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα δῖε γεραιὲ

καλήτορα.] ἐπιθετικῶς τὸν κήρυκα, ἀπὸ τοῦ βοᾶν καὶ συγκαλεῖν τὸν ὄχλον. ἤρεον.] ἦρον, ἐβάσταζον. ἐΰννητόν.] καλῶς νενησμένον. χόλον οὐκ ἐρύσαιτο.] οὐ κατάσχῃ ἐπὶ τῷ παιδὶ τὴν ὀργήν. ἀποδάσσομαι.] ἀπομερίσω. σκυδμαινέμεν.] σκύζεσθαι, ὀργίζεσθαι. ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα.] ἐπεὶ οὐκ εὐτελῆ μοι παρέσχε λύτρα, ἀλλὰ τοὐναντίον πολυτελῆ. κλισμῷ.] θρόνῳ. καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου.] Νιόβη θυγάτηρ μὲν ἦν Ταντάλου, γυνὴ δὲ Ἀμφίονος. συνοικοῦσα δὲ αὐτῷ, παῖδας ἔσχε δυοκαίδεκα. ἓξ μὲν θηλείας, ἓξ δὲ ἄῤῥενας. ἐπαρθεῖσά τε τῷ πλήθει τῶν παίδων καὶ τῇ καλλονῇ, ὠνείδιζε τῇ Λητοῖ, ὅτι δύο μόνους ἐγέννησεν, Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν, καὶ ὅτι εὐτεκνοτέρα αὐτῆς ἐστιν· ἀγανακτήσαντες δὲ οἱ θεοί, ἔπεμψαν τοῖς παισὶν αὐτοῖς θάνατον· καὶ Ἀπόλλων μὲν τοὺς ἄῤῥενας ἀναιρεῖ κυνηγετοῦντας ἐν Κιθαιρῶνι. Ἄρτεμις δὲ τὰς θηλείας ἐπ' οἴκου οὔσας. θρηνούσαν οὖν τὴν Νιόβην ἀφάτως τὸ τοιοῦτον δυστύχημα, Ζεὺς ἐλεήσας, εἰς λίθον μετέβαλεν, ὃς καὶ μέχρι νῦν ἐν Σιπύλῳ τῆς Φρυγίας ὁρᾶται παρὰ πάντων, πηγὰς δακρύων προϊέμενος. ἡ ἱστορία παρ' Εὐφορίωνι. ἰσάσκετο.] ἐξισοῦτο. ἐν Σιπύλῳ.] ἐν ὄρει τῆς Λυδίας, καὶ Μαγνησίας. λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων.] ἀντὶ τοῦ λιθίνους τὰς ψυχὰς, καὶ ἀσυμπαθεῖς ἐποίησε, πρὸς τὸ μὴ θάψαι. οἰοπόλοισιν.] ἐρήμοις. νυμφάων.] νυμφῶν θεῶν. θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.] τὰς ἐκ θεῶν αὐτῇ ἐπιφερομένας συμφορὰς ἐν ἑαυτῇ ἔχει. μεδώμεθα.] φροντίσωμεν. αἵ τ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐρρώσαντο.] αἵ τινες περὶ τὸ ὕδωρ χορεύουσιν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ, τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ, ὃς ὀνόμασται ἀπὸ τοῦ τὰ ἄχη λύειν, ἢ ὅτι Ἀχελῶος κοινῶς καλεῖται πᾶν ὕδωρ, ἢ διὰ τὸ καὶ ἀχελήϊον. Ἀχέλης γὰρ ποταμὸς ἀπὸ Σιπύλου ῥέει εἰς τὴν Σμυρναίων γῆν.

Σῖτον,

ἄργυφον.] λαμπρόν, ἢ λευκόν. ἄμφεπον.] περιέπον, περὶ αὐτὸν ἠσχολοῦντο. ἐπένειμεν.] ἐπεμέρισεν. ὅσσος.] ἡλίκος. ἀγαθήν.] νῦν ἐπὶ τοῦ εἴδους. τάρπησαν.] ἐκορέσθησαν, ἐτέρφθησαν. λέξον.] νῦν κοίμισον. αὐλῆς ἐν χόρτοισι.] ἐν τοῖς περιφράγμασι τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστιν ὑπαιθρίοις. πασάμην.] ἐγευσάμην. λαυκανίης.] λαιμοῦ. οὔ τι πεπάσμην.] οὐκ ἐγευσάμην. ἐγκονέουσαι.] ἐνεργοῦσαι, σπεύδουσαι. δέμνια.] τὰς κοίτας. ῥήγεα.] τὰ βαπτὰ στρώματα. ποσσῆμαρ.] πόσαις ἡμέραις. κτερεϊζέμεν.] ἐνταφιάζειν. προδόμῳ.]

Σῖτον, ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα,
Ἴλιον εἰσαγαγών, πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ὄϊν ἄργυφον ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Σφάξ', ἕταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν, ἐπένειμε τραπέζῃ,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν. ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς. 10
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Ἤτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
Ὅσσος ἔην, οἷός τε. θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐῴκει.
Αὐτὰρ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς,
Εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθὴν, καὶ μῦθον ἀκούων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής.
Λέξον νῦν με τάχιστα διοτρεφὲς, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες. 20
Οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
Ἐξ οὗ σῆς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ὤλεσε θυμόν.
Ἀλλ' αἰεὶ στενάχω, καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.
Νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην καὶ αἴθοπα οἶνον
Λαυκανίης καθέηκα, πάρος γε μὲν οὔ τι πεπάσμην.
Ἦ ῥ'. Ἀχιλεὺς δ' ἑτάροισιν, ἰδὲ δμῳῇσι κέλευσε.
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ 30
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἳ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἶψα δ' ἄρ' ἐστόρεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι,
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς
Ἐκτὸς μὲν δὴ λέξον γέρον φίλε, μή τις Ἀχαιῶν
Ἐνθάδ' ἐπέλθῃσι βουληφόρος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἣ θέμις ἐστίν, 40
Τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν.
Καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,
Ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής,
Εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ
Ὧδέ κε μοι ῥέζων Ἀχιλεῦ κεχαρισμένα θείης.
Οἶσθα γὰρ, ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη

Ἀξέμεν

Ἀξέμεν ἐξ ὄρεος, μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.
Ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,
Τῇ δεκάτῃ δὲ καὶ θάπτοιμεν, δαινῦτό τε λαός,
Ἐνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,
Τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴ περ ἀνάγκη.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
10 Ἔσται τοι καὶ ταῦτα γέρον Πρίαμ' ὡς σὺ κελεύεις.
Σχήσω γὰρ τόσον πόλεμον χρόνον, ὅσον ἄνωγας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
Ἔλαβε δεξιτερὴν, μή πως δείσει' ἐνὶ θυμῷ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου.
Τῷ δὲ Βρισηῒς παρελέξατο καλλιπάρῃος.
Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
20 Ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν
Ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα 680
Νηῶν ἐκπέμψειε λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ὦ γέρον, οὐ νύ τι σοί γε μέλει κακὸν, οἷον ἔθ' εὕδεις,
Ἀνδράσιν ἐν δηΐοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν Ἀχιλλεύς.
Καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας.
Σεῖο δέ κεν ζωοῦ, καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα,
Παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴ κ' Ἀγαμέμνων
30 Γνοίης Ἀτρεΐδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη.
Τοῖσι δ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους, ἡμιόνους τε. 690
Ῥίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατὸν, οὐδέ τις ἔγνω.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
40 Οἱ δ' εἰς ἄστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
Ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον, οὐδέ τις ἄλλος
Ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
Ἀλλ' ἄρα Κασσάνδρη ἰκέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμον εἰσαναβᾶσα φίλον πατέρ' εἰσενόησεν. 700
Ἑσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην.
Τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσι,
50 Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ,
Ὄψεσθε Τρῶες καὶ Τρῳάδες Ἕκτορ' ἰόντες.
Εἴ ποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκνοστήσαντι
Χαίρετ', ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν, παντί τε δήμῳ.

Ὡς

προδόμῳ.] τῷ πρὸ τοῦ θαλάμου οἴκῳ. ἔλων.] ἔλαυνον. οἰμωγῇ.] ὀδυρμῷ. ἀστυβοώτην.] ἐπιθετικῶς τὸν κήρυκα ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ ἄστει βοᾶν. θέης.] ποιήσεις. δαίνυτο λαός.] τὸ περίδειπνον λέγει ὧδε. καρπῷ χεῖρα γέροντος ἔλαβε. δεξιτερήν.] ἐδεξιώσατο τὸν γέροντα. ζητητέον, πῶς Ἀχιλλεὺς χωρὶς τῶν βασιλέων ἐπαγγέλλεται 670 τῷ Πριάμῳ ταῦτα, ἅπερ ὑπισχνεῖται. ῥητέον οὖν, ὅτι Ἀχιλλεὺς τὰ τῶν πολέμων ἐπιτέτραπτο πάντα, καὶ αὐτὸς εἶχε τὴν ἐξουσίαν πάντων τῶν τοῦ πολέμου ἀνοχῶν τε καὶ συμβολῶν.

ἀάσχετον.]

ἀάσχετον.] ἀνυπομένητον, ἀκατάσχετον. ἵκετο.] ἦλθε. ξύμβληντο.] συνέτυχον, ἀπήντησαν. οὐρεῦσιν.] ἡμιόνοις. τρητοῖς.] καλῶς κατεσκευασμένοις, τετρημένοις. ἀοιδοὺς.] νῦν τοὺς θρηνῳδοὺς. ἦσαν δὲ οὗτοι Κλεῖτος καὶ Ἐπιμήδης. ἀπ' αἰῶνος.] ἀπὸ τοῦ βίου, ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς τῶν ἀνθρώπων ζωῆς. ἥβην.] νεότητος ἀκμήν. ἵξεσθαι.] ἀφικέσθαι. ἐπίσκοπος.] φύλαξ. ῥύσκευ.] σωτὴρ ἦς, ἔσωζες, ἐρρύου. ἔχες.] εἶχες, ἐφύλαττες. κεδνάς.] κηδεμονικάς, σώφρονας. ὀχήσονται.] ἐπιβήσονται. ἀεικέα.] χαλεπά. ἀθλεύων.] κακοπαθῶν, πονῶν. πρὸ ἄνακτος.] ὑπὲρ δεσπότου. ἀμειλίχου.] ἀπηνοῦς, χαλεποῦ. ἤ τις Ἀχαιῶν ῥίψει χειρὸς ἑλών.] ἐντεῦθεν κινηθέντες οἱ μετ' Ὅμηρον ποιηταὶ, ῥιπτόμενον κατὰ τοῦ τείχους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰσάγουσι τὸν Ἀστυάνακτα.

ἀμηχθας

Ὣς ἔφατ', οὐδέ τις αὐτόθι ἐνὶ πόλει λίπετ' ἀνήρ,
Οὐδὲ γυνή. πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος,
Ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
710 Πρῶται τόνγ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ
Τιλλέσθην ἐπ' ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀΐξασαι
Ἁπτόμεναι κεφαλῆς, κλαίων δ' ἀμφίσταθ' ὅμιλος.
Καί νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἕκτορα δακρυχέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων.
Εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα.
Εἴξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγοιμι δόμονδε.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ διέστησαν καὶ εἶξαν ἀπήνῃ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
720 Τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς
Θρήνων ἐξάρχους, οἵ τε στονόεσσαν ἀοιδὴν,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσι δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα,
Ἆνερ ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο, κὰδ δέ με χήρην
Λείπεις ἐν μεγάροισι, πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω
Ἥβην ἵξεσθαι. πρὶν γὰρ πόλις ἥδε κατ' ἄκρης
Πέρσεται. ἦ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅς τέ μιν αὐτὴν
730 Ῥύσκευ, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς καὶ νήπια τέκνα.
Αἳ δή τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσι,
Καὶ μὲν ἐγὼ μετὰ τῇσι. σὺ δ' αὖ τέκος ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
Ἕψεαι, ἔνθά κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο
Ἀθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου, ἤ τις Ἀχαιῶν
Ῥίψει χειρὸς ἑλὼν ἀπὸ πύργου λυγρὸν ὄλεθρον
Χωόμενος, ᾧ τινι δήπου ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἕκτωρ·
Ἢ πατέρ' ἠὲ καὶ υἱόν, ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαῒ λυγρῇ,
740 Τῷ καί μιν λαοὶ ὀδύρονται κατὰ ἄστυ,
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας
Ἕκτορ. ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.
Οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας·
Οὐδέ τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεὶ
Μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα·
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο.
Ἕκτορ ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
Ἦ μέν μοι ζωός περ ἐὼν φίλος ἦσθα θεοῖσιν,
750 Οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο, καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ·

ΑΛλους

Ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Πέρνασχ' ὅν τιν' ἕλεσκε πέρην ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Ἐς Σάμον, ἔς τ' Ἴμβρον, καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν.
Σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναήκεϊ χαλκῷ,
Πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἑτάροιο
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες, ἀνέστησε δέ μιν οὐδ' ὥς.
Νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισιν
Κεῖσαι τῷ ἴκελος, ὅν τ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε.
Ὣς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίαστον ὄρινε.
Τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη, τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο.
Ἕκτορ ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων,
Ἦ μέν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ὥς μ' ἄγαγε Τροίηνδ' ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι.
Ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδ' ἐεικοστὸν ἔτος ἐστίν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης.
Ἀλλ' οὔπω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπος, οὐδ' ἀσύφηλον,
Ἀλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίσποι
Δαέρων, ἢ γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἑκυρή, ἑκυρὸς δὲ πατὴρ ὣς ἤπιος αἰεί,
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι παραιφάμενος κατέρυκες,
Σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν,
Τῷ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον ἀχνυμένη κῆρ.
Οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ,
Ἤπιος οὐδὲ φίλος. πάντες δέ με πεφρίκασιν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δ' ἔστενε δῆμος ἀπείρων,
Λαοῖσιν δὲ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν.
Ἄξετε νῦν Τρῶες ξύλα ἄστυδε. μηδέ τι θυμῷ
Δείσητ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον. ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν
Μὴ πρὶν πημανέειν πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς.
Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ὑφ' ἀμάξῃσι βόας ἡμιόνους τε
Ζεύγνυσαν, αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄστεος ἠγερέθοντο.
Ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
Καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες,
Ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ,
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο.
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος, αὐτὰρ ἔπειτα
Ὀστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοι, ἕταροί τε
Μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν.

ἀμιχθαλόεσσαν.] ἤτοι ἀπρόσμικτον, ἢ ῥᾳδίως οὐ μίγνυται. ἢ ἀπὸ τῆς θαλάσσης οὖσαν καθ' ὃ ἀλίμενός ἐστιν. ἢ διὰ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀγρίους καὶ θηριώδεις, καὶ λῃστρικὸν βίον ἐπανῃρημένους. ἔνιοι δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τὴν ὁμιχλώδη ἀπέδωκαν. ἄρρητον.] ἀπέρατον, χαλεπόν. ἀδινοῦ.] συνεχοῦς, ἀθρόου. ταναήκεϊ.] μακρῷ, ἀποξυμμένῳ. ῥυστάζεσκεν.] εἷλκεν, ἔσυρεν. ἑρσήεις.] ἀνθηρός. πρόσφατος.] νεωστὶ πεφονευμένος. ὃν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἀποιχόμενος κατέπεφνε.] ἀντὶ τοῦ, ὃν συνέβη αἰφνιδίῳ καὶ ὀξεῖ θανάτῳ τελευτῆσαι. ἀγανοῖς βελέεσσι.] πραέσιν. ἀνώδυνοι γὰρ οἱ ὀξεῖς θάνατοι. ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδε εἰκοστὸν ἔτος ἐστὶν ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην.] δεκαετίᾳ γὰρ ἠθροίσθη ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων, δεκαετίᾳ δὲ ἄλλῃ ἐπορθήθη ἡ Ἴλιος. ἀσύφηλον.] μετὰ ἀπάτης, βλαπτικόν, ὑβριστικόν. ἐνίσποι.] ἐπιπλήττοι. ἑκυρή.] ἀνδρὸς μήτηρ, πενθερά. παραιφάμενος.] παρειπών, παραμυθησάμενος. ἀγανοφροσύνῃ.] πραότητι, φρενῶν προσηνείᾳ. ἄμμορον.] κακόμοιρον. πάντες δέ με πεφρίκασι.] νῦν βδελύττονται, ὅ ἐστι μισοῦσι. ἀπείρων.] μέγας, πολύς. πημανέειν.] βλάψειν, κακώσειν. ἀγίνεον.] ἦγον. φαεσίμβροτος.] ἡ φαίνουσα καὶ παρέχουσα τὸ φῶς τοῖς ἀνθρώποις. ὑπάτῃ.] τῇ ἀνωτάτῳ. λέγοντο.] συνέλεγον. κατείβετο.] κατεφέρετο, κατέρρει.

λάρνακα.]

Καὶ

λάρνακα.] κιβωτόν. μαλακοῖς.] νῦν ἁπαλοῖς. θάπετον.] τάφον, ὄρυγμα. σκοποί.] κατάσκοποι. ἥατο.] ἐκάθηντο. χεύαντες.] χώσαντες. ἀμφίεπον.] περιεῖπον, ἠσχολοῦντο.

Καὶ τά γε χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν ἑλόντες,
Πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν.
Αἶψα δ' ἄρ ἐς κοίλην θάπετον θέσαν. αὐτὰρ ὕπερθεν,
Πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισιν.
Ῥίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ εἵατο πάντῃ.
800 Μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον. αὐτὰρ ἔπειτα
Εὖ συναγειρόμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα, 10
Δώμασιν ἐν Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὣς οἵ γ' ἀμφίεπον τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

Τέλος τῆς Ἰλιάδος.

SERIES CHARTARUM.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z
A B C D E F G H I K omnes terniones L quaternio.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣ-
ΣΕΙΑ, ΜΕΤΑ ΔΙΔΥΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑ-
λαιοτάτου ἐξηγητοῦ.

HOMERI VLYSSEA, VNA CVM
DIDYMI AVTORIS ANTIQVIS-
simi interpretatione.

BASILEAE, APVD IO. HERVAGIVM,
ANNO M. D. LI.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου, μεθ᾽ ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. γενομένης δὲ ὁμιλίας παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον μὲν, πρὸς Νέστορα· εἰς Σπάρτην δὲ, πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει, ἔμφασιν δοῦσα, ὡς θεὸς εἴη, καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Α ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἄνδρα.] νῦν τὸν φύσει. οὐ γὰρ εὑρίσκεται δύο ἐπίθετα ἄνευ κυρίου ἢ προσηγορικοῦ. δηλοῖ δὲ καὶ τὸν ἀνδρεῖον· ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος, καὶ τὸν ἀνδρὸς ἡλικίαν ἔχοντα. ὥς που νῦν γε μετ᾽ ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῷ, καὶ τὸν γήμαντα, ἄνδρα μὲν ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. καὶ τὸν φύσει, ἄνδρες κικλήσκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες. ἔννεπε.] εἰπέ. πολύτροπον.] ἐπὶ πολλὰ τρέποντα τὴν διάνοιαν, συνετὸν, ἢ πολλῶν ἔμπειρον τρόπων. πλάγχθη.] ἐπλανήθη. ἐπεὶ Τροίης.] ἀντὶ τοῦ ἀφ᾽ οὗ τὴν Τροίαν. ἱερὸν πτολίεθρον.] διὰ τὸ τετειχίσθαι ὑπὸ θεῶν, ἢ διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία εὐσέβειαν. ἔπερσεν.] ἐπόρθησεν. ἄστεα.] πόλεις. πάθεν ἄλγεα.] ἐνταῦθα στικτέον, εἶτα ὃν κατὰ θυμὸν ἀρνύμενος, τὸ ἐφ᾽ ἑαυτῷ περιποιῶν καὶ σώζων ἑαυτὸν, καὶ τοὺς ἑταίρους, ἢ ἀντὶ τοῦ καταλλασσόμενος τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν καὶ τὴν εἰς τὸν οἶκον τιμωρίαν, ὑπὲρ τῶν ἑταίρων. οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι θέλων, ἵνα σώσῃ τοὺς ἑταίρους, διαληπτέον δὲ τῷ καὶ νόστον. πόντῳ.] θαλάσσῃ. ὃν κατὰ θυμόν.] κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. ἀρνύμενος.] ἀντικαταλλασσόμενος. ἥν.] τὴν ἑαυτοῦ νόστον οὖν φησὶν, τὴν οἴκαδε ἐπάνοδον. ἐρρύσατο.] ἔσωσεν. ἀτασθαλίῃσιν.] φρενοβλαβείαις. ἱέμενός περ.] καίπερ προθυμούμενος. σφετέρῃσι.] ταῖς ἑαυτῶν. ὄλοντο.] ἀπώλοντο. νήπιοι.] ἄφρονες, ἀνόητοι. οἳ κατὰ βοῦς.] ἐμνήσθη τούτων ἐπεὶ ἐκ προαιρέσεως ἀδικήσαντες, ἀπώλοντο. ὑπερίονος.] ἐπιθετικῶς τοῦ ἡλίου. ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰέναι. Ἡσίοδος δὲ Ὑπερίονος αὐτὸν ἐγενεαλόγησεν. νόστιμον ἦμαρ.] τὴν τῆς ἀνακομιδῆς ἡμέραν. τῶν ἁμόθεν γε.] τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσέα, ὁπόθεν θέλεις πράξεων ἀπό τινος μέρους ἀρξαμένη διηγοῦ ἡμῖν. ἁμόθεν.] πόθεν, ἔστι λέξις τῶν Ἀττικῶν. ἢ ἀπό τινος μέρους, ὁπόθεν θέλεις. θύγατερ Διός.] ἀντὶ τοῦ ὦ Μοῦσα. εἰπὲ καὶ ἡμῖν.] ὡς σὺ οἶδας, ἵνα καὶ ἡμεῖς γνῶμεν. αἰπύν.] δεινὸν, χαλεπόν. οἴκοι.] εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐπὶ τῆς οἰκίας. οἶον.] μόνον, ὁποῖον. νόστου.] τῆς οἴκαδε ἐπανόδου, ἢ δὲ γυναικὸς, οἰκείως προτέθεικεν ἵνα καταφρονήσῃ καὶ θεᾶς ἐρώσης. πότνια.] σεμνὴ, ἔντιμος, σεβασμία. ἔρυκε.] κατεῖχεν, ἐκώλυεν. δῖα.] ἐνδοξοτάτη. Καλυψώ.] Ἄτλαντος θυγάτηρ. ἐν σπέεσι.] σπηλαίοις. γλαφυροῖσι.] κοίλοις, βαθέσιν. λιλαιομένη.] ἐπιθυμοῦσα. πόσιν.] ἄνδρα. περιπλομένων.] περιερχομένων, τελειουμένων. τῷ οἱ.] ἐν ᾧ αὐτῷ. ἐπεκλώσαντο.] εἱμαρμένον γενέσθαι ἐποίησαν. πεφυγμένος.] διαπεφυγώς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἄλφα θεῶν ἀγορὴ, Ὀδυσσηΐδι Παλλάδι θάρσος.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε.
Πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.
Πολλὰ δ᾽ ὅγ᾽ ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν, καὶ νόστον ἑταίρων.
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς ἑτάρους ἐρρύσατο ἱέμενός περ.
Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο
Ἤσθιον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἁμόθεν γε θεὰ θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες, ἠδὲ θάλασσαν,
Τὸν δ᾽ οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
Νύμφη πότνι᾽ ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν * πέεσι γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ, οἶκόνδε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ᾽ ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων.

* σπέεσι

Καὶ

ἄλλων.] κακοπαθειῶν. οἷσι.] τοῖς ἑαυτοῦ. ἐλέαιρον.] ἠλέουν. νόσφιν.] χωρίς. ὁ δ' ἀσπερχές.] ἐπιμόνως(?) ... μενέαινεν.] ἐχαλέπτετο, ὠργίζετο. ἀντιθέῳ.] ἰσοθέῳ κατὰ ἀρετήν. ἔνθα.] τότε, χρονικὸν ἐπίρρημα καὶ τόπου. μετεκίαθεν.] μετῆλθεν. πάρος.] πρίν, πρότερον. τηλόθ' ἐόντας.] μακρὰν οἰκοῦντας. διχθά.] διχῶς, εἰς δύο. δεδαίαται.] νενέμηνται, μεμερισμένοι εἰσίν. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' ἀνατολὰς εἰσίν, οἱ δὲ ἐπὶ δυσμάς. τινὲς δὲ πρὸς τὸν Νεῖλον σχίζεσθαι αὐτοὺς λέγουσιν. δυσομένου ὑπερίονος.] τοῦ πρὸς δύσιν ἡλίου. βούλεται δὲ ἅπαντας τοὺς Αἰθίοπας, τοὺς πρὸς δύσιν ὄντας. οἱ δ' ἀνιόντος.] ἀνατέλλοντος. τοὺς ἀνατολικοὺς δηλοῖ. ἀντιόων.] μεταληψόμενος. ἤτοι ὑπαντῶν, ἢ μεταλαμβάνων. δαιτί.] εὐωχίᾳ. ἑκατόμβης.] μεγάλης θυσίας. παρήμενος.] παρών, διατρίβων. τοῖσι δέ.] ἐν τούτοις δὲ τοῖς θεοῖς. ὀλυμπίου.] τοῦ τὸν ὄλυμπον οἰκοῦντος. μύθων.] λόγων. ἀθρόοι.] ὁμοῦ. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] ὁ Ζεύς. ἦρχε.] προκατήρχετο. μνήσατο.] ὑπεμνήσθη. τόν ῥα.] ὅντινα δή. ἀμύμονος. Αἰγίσθοιο.] ἤτοι καλοῦ πρὸ τοῦ μοιχεῦσαι, ἢ τοῦ κατὰ γένος ἀγαθοῦ. τηλεκλυτός.] ὁ πόρρωθεν δόξαν ἔχων. μετηύδα.] ἐν αὐτοῖς ἔλεγεν. ὢ πόποι.] ὦ παπαί. ἔστι δὲ ἐπίρρημα σχετλιασμοῦ δηλωτικόν. αἰτιόωνται.] αἰτιῶνται. φασί.] λέγουσι. ἐξ ἡμέων.] ἐξ ἡμῶν. σφῇσι.] ταῖς ἑαυτῶν. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν.] τὸ δὲ οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίαις, ὅ ἐστι ταῖς ἑαυτῶν ἴσῳ τῷ αὐτοὶ αἴτιοί εἰσιν. οἱ δὲ περισσὸν τὸ καὶ σύνδεσμον. ἢ σφίσιν οἱ δέ. ἀτασθαλίαις.] ἁμαρτίαις. ὑπὲρ μόρον.] ὑπὲρ τὸ πεπρωμένον. γῆμε.] ἔγημεν. ἄλοχον.] γαμετήν. μνηστήν.] τὴν ἐκ μνηστείας γεγαμημένην γυναῖκα. νοστήσαντα.] ὑποστρέψαντα, ἐπανελθόντα. εἰδώς.] [illegible]. πρό οἱ εἴπομεν.] προείπομεν αὐτῷ. Ἀργειφόντην.] τὸν ἀργὸν φόνον καὶ ἐρωτικόν(?), ἢ τὸν φονεύσαντα Ἄργον, τὸν ποτε λυόμενον(?) ..., ὃς ἐφύλαττε τὴν Ἰὼ ... κτείνειν.] ἀνελεῖν, φονεῦσαι. μνάασθαι.] μνηστεύεσθαι. τίσις.] ἀντὶ τοῦ ἔκτισις, τιμωρία, κόλασις. ἔσσεται.] γενήσεται. Ἀτρείδαο.] μετὰ τοῦ ἐπιστικτέον(?), ἢ τοῦ Ἀτρείδαο Ἀγαμέμνονος τοῦ Ὀρέστου. ἡβήσῃ.] ἀκμάσῃ. ἱμείρεται.]

Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι, θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
20 Νόσφι Ποσειδάωνος, ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν·
Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος.
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
30 Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης,
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν, ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρείδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν.
40 Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσεται Ἀτρείδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε, καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων, νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ,
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ
Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
50 Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,

ἐπιθυμεῖ. ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων.] κατὰ τοῦτο δηλονότι δύο περὶ ἕκαστον εἰσὶν εἱμαρμέναι. ἀπέτισεν.] ἀπέδωκεν(?) ... ἀθρόα.] ὁμοῦ πάντα. ἀπέτισεν.] ἀπέδωκεν. ὕπατε.] ὑψηλότατε, ὑπέρτατε. κρειόντων.] βασιλέων, ἀρχόντων. καὶ λίην.] πάνυ μὲν οὖν. ἐοικότι.] ὁμοίῳ. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος.] ἐμφαίνει τοὺς μνηστῆρας. ὀλέθρῳ.] θανάτῳ. ῥέζοι.] ἐπιτελοίη, παρὰ τὸ ἅμα πράττειν. δαΐφρονι.] πολεμόφρονι. δαίς γὰρ ἡ μάχη. ὅταν δὲ ὦδε ἐν Πηνελόπης λέγῃ διδαΐα καταφρένας, τουτέστι μεμαθηκὼς, ἐπὶ σὺν τὴν σώφρονα καὶ σώφρονα βούλεται δηλοῦν. δαίεται.] διακόπτεται. τὸ γὰρ καίεται ... δυσμόρῳ.] κακομόρῳ. δηθά.] πολλά. φίλων ἄπο.] πόρρω τῶν φίλων. ἀμφιρύτῃ.] τῇ κύκλῳ ὑπὸ θαλάσσης περιρρεομένῃ. ὅθι.] ἀντὶ τοῦ ὅπου. ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης.] μέση ἐστὶ περὶ αὐτὴν θαλάσσης. ὀμφαλός.] τὸ μεσαίτατον.

Parva famma igni alieno lucubrantis
Adag: 16 Cent: 2.

Νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅς τε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
10 Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ Ὀλύμπιε. οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο Ζεῦ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
20 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
Πᾶσι Κυκλώπεσσι. Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
30 Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον. οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων, ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε.
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
40 Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω.

ναίει.] οἰκεῖ. ὀλοόφρονος.] ὀλεθρίου. ἐπεὶ πολέμιος τοῖς θεοῖς. οἱ δὲ, τὸ ἑξῆς, θαλάσσης ὀλοόφρονος· οἱ δὲ ἐλάσσωσαν, ἴνα ᾖ, περὶ τῶν ὅλων φρονοῦντος. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἄτλας τὸν κόσμον βαστάζων παραδίδοται. ἢ ἐγέγραπτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ὀλοόφρον, εἶτα τὶς μὴ νοήσας προσέθηκε τὸ σ. βένθεα.] βάθη. ἔχει δέ τε.] νῦν ἀντὶ ἐπιμελεῖται· ὡς κἀκεῖ, καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον. ἢ κρατεῖ καὶ βαστάζει. κίονας.] στύλους. ἀμφὶς ἔχουσιν.] διείργουσιν. τοῦ.] τούτου. δύστηνον.] ἄθλιον. ὀδυρόμενον.] ἀποκλαιόμενον. αἱμυλίοισι.] παραλογιστικοῖς ἢ συνοικοῖς, καὶ οἷον συγγενικοῖς τοῖς μετ' ἐμπειρίας συνετοῖς καὶ προσηνέσιν. θέλγει.] ἀπατᾷ. ἐπιλήσεται.] ἐπιλάθηται, ἀμνημονήσει. καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι ἧς γαίης.] ἐνταῦθα στικτέον. τὸ γὰρ ὅλον, ὁ πρότερον ἐπιθυμῶν καπνὸν τῆς πατρίδος ἰδεῖν νῦν εὔχεται διὰ τὰ κατέχοντα τελευτῆσαι. ἐντρέπεται.] μεταστροφὴν λαμβάνει. οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων.] ἐκεῖνος μὲν τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπιθύων. σὺ δὲ οὐκ εὐχαριστημένος ἐλάμβανες. ῥέζων.] θύων, πράττων. εὐρέῃ.] πλατείᾳ. τί νυ οἱ.] διατί δὴ αὐτῷ. ὠδύσατο.] ἐχολώθης, ὠργίσθης. περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν.] ἀντὶ τοῦ, περί ἐστιν ἁπάντων καὶ συνέσει, καὶ εὐσεβείᾳ. γαιήοχος.] ὁ τὴν γῆν ὀχῶν, ἢ ὑπὸ τῆς γῆς ὀχούμενος. ἀσκελές.] ἀμετακινήτως. κατὰ στέρησιν τῶν σκελῶν, ἢ ἀδιαλείπτως καὶ ἄγαν σφοδρῶς. αἰεί.] ἀεὶ καὶ διαπαντός. κεχόλωται.] ὤργισται. ἀλάωσεν.] ἐτύφλωσεν. ἀντίθεον.] νῦν τὸν ἐναντιούμενον τοῖς θεοῖς τὸν ἀσεβῆ. ὅου.] οὗ τινος ἐστὶν. ἀπῆρχεν. Θόωσα.] μήτηρ Πολυφήμου κύκλωπος κυρίως οὕτως λεγομένη. Φόρκυνος θυγάτηρ.] ἐνάλιος γὰρ θεὸς ὁ Φόρκυν. μέδοντος.] βασιλεύοντος. συνήθως γὰρ τοὺς ὑπάρχους βασιλεῖς ἔλεγον. ἢ συναπτέον μέδοντος ἐν σπέεσι, ὥστε ἐν σπηλαίοις τοῦ Ποσειδῶνος γεννηθῆναι τὸν Κύκλωπα. μιγεῖσα.] κοινωνήσασα.

ἐκ τοῦ δή.] ἐκ ταύτης δὴ τῆς αἰτίας. ἐνοσίχθων.] ὁ τὴν γῆν κινῶν. ἔνοσις γάρ ἡ κίνησις. κατακτείνει.] ἀναιρεῖ. πλάζει.] πλανᾶσθαι ποιεῖ. ἀπό.] πόῤῥω. περιφραζώμεθα.] βουλευσώμεθα. νόστον.] τὴν ἐπάνοδον. μεθήσει.] ἐάσει, παύσει. ἀντία.] ἀντικρύ. ἀέκητι.] ἀκουσίῳ γνώμῃ. ἐριδαινέμεν.] φιλονικεῖν. φίλον.] προσφιλὲς, ἀρεστόν. νοστῆσαι.] ἐπανελθεῖν. ὅν δε δόμον δε.] εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. διάκτορον.] ἄγγελον σαφῆ. Ὠγυγίη.] ἡ Καλυψοῦς νῆσος. ὀτρύνομεν.] πανορμήσομεν, ἐπείξομεν. ἐϋπλοκάμῳ.] εὐκόμῳ, ἀπὸ μέρους καλῇ. ταλασίφρονος.] τῇ ἑαυτοῦ φρονήσει πάντα ὑπομένοντος. νέηται.] ἐπανέλθῃ. ἐποτρύνω.] παρορμήσω.

90 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
100 Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας, οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής.
Ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν,
Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην,
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
120 Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν, ἐγγύθι δὲ στὰς,
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος, μυθήσεαι ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐΰξόου, ἔνθά περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά.
130 Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας,
Καλὸν, δαιδάλεον, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,

Ἀχαιούς.] τοὺς Ἰθακησίους. ἀπειπέμεν.] ἀπαγορεῦσαι. οἵ τέ οἱ.] οἵ τινες αὐτῷ. ἀδινά.] ἤτοι λεπτὰ πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀδινῶς, ἵνα ᾖ πυκνῶς καὶ συνεχῶς. ἕλικας.] ἑλικοειδῆ κέρατα ἔχοντας. ἠμαθόεντα.] ἀμμώδη. πευσόμενον.] ἀκουσόμενον. ἤν που.] ἐάν πού. ἀμβρόσια.] τίμια. τά μιν.] ἅπερ αὐτήν. ἀπείρονα.] τὴν πέρας ἢ τέλος μὴ ἔχουσαν. λέγει δὲ τὴν γῆν. ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.] ἴσα ἀνέμῳ. εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος.] ἀθετοῦνται μετὰ ἀστερίσκων, ὅτι ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος καλῶς. ἀκαχμένον.] ἐστομωμένον. κοτέσσεται.] ὀργισθήσεται. βῆ.] ἔβη, ἐπορεύθη. ὄβριμα.] γενναῖα. Δήμῳ.] τόπῳ ἐν Ἰθάκῃ ὅπου ἦν τὸ Ὀδυσσέως βασίλειον. οὐδοῦ.] βαθμοῦ, φλιᾶς. παλάμῃ.] τῇ χειρί. Ταφίων.] Τάφος ἡ νῆσος τῶν Ἐχινάδων, ἣν κατῴκουν Τηλεβόαι. ἀγήνορας.] ἄγαν αὐθάδεις, ὑβριστάς. πεσσοῖσι.] τοῖς κύβοις, ἀπὸ δὲ τοῦ παίζειν ἐσχημάτισται, ἢ παρὰ τὸ πίπτειν. πεσσοὶ δὲ οἱ ψῆφοι. προπάροιθεν.] ἔμπροσθεν. ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι.] διὰ τούτου τὸ βίαιον ἐμφαίνει τῶν μνηστήρων τὸ τὰς βύρσας ὑποστρωννύειν τοῖς θρόνοις καθημένοις. ῥινοῖσι.] βύρσαις. ἔκτανον.] ἀνεῖλον. ὀτρηροί.] δραστικοί. πολυτρήτοισι.] πανταχόθεν τετρημένοις. νίζον.] ἀπένιπτον. ἰδὲ ἀντὶ τοῦ καί. προτίθεντο.] προετίθεσαν. δατεῦντο.] ἐμέριζον. τετιημένος ἦτορ.] τετιμωρημένος τὴν ψυχήν. ὀσσόμενος.] ἀνειδωλοποιούμενος, προσδοκῶν, ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑποβλέπων. σκέδασιν.] σκορπισμὸν, φυγήν. θείη.] ποιήσει. κτήμασι.] δώμασι. ἀνάσσοι.] βασιλεύοι. τὰ φρονέων.] ταῦτα ἐνθυμούμενος. μεθήμενος.] σὺν αὐτοῖς καθήμενος. βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο.] ἐπ' εὐθείας ὡς ἐπὶ τὸ πρόθυρον οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐν τῷ τοίχῳ καλυμμένῳ λαπίδῳ. νεμεσσήθη.] μεμπτὸν ἡγήσατο. φιλήσεαι.] φιλοφρονηθήσῃ, ξενισθήσῃ. δείπνου.] τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀρίστου. μυθήσεαι.] εἰς λόγους ἥξεις καὶ λέξεις. ὅττεό σε χρή.] εἴ τινός σε χρεία ἐστί. κίονα.] στῦλον. ἔντοσθεν.] ἔσωθεν. δουροδόκης.] δορατοθήκης. νοητέον δὲ ἀπεξύσθαι τοὺς κίονας, καὶ ἐνταῦθα ἀποτίθεσθαι τὰ δόρατα. ἐϋξόου.] καλῶς ἐξεσμένης. λῖτα.] λεπτὸν περιβόλαιον. πετάσσας.] ἁπλώσας. δαιδάλεον.] ποικίλον. θρῆνυς.] ὑποπόδιον. κλισμόν.] δίφρον ἀνάκλιτον ἔχοντα καθέδραν. θέτο.] ἀπέθετο. ἔκτοθεν.] χωρὶς, ἰδίᾳ, ἔξωθεν. ἀνιηθείς.] λυπηθείς. ὀρυμαγδῷ.] κυρίως μὲν τῷ ψόφῳ

Δείπνῳ

Δεῖπνῳ ἀδήσειεν ὑπερφιάλοισι μετελθών,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
10 Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Κῆρυξ δ' αὐτοῖσι θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήεον ἐν κανέοισιν,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
20 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.
Μολπή τ' ὀρχηστύς τε. τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἤτοι ὁ, φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
30 Ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι, ὅ, ττί κεν εἴπω,
Τούτοισι μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή
Ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
Ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει,
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.
40 Νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
Θαλπωρή, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Φῆσιν ἐλεύσεσθαι, τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;

ἐν ἔρει ψόφῳ. ἔστι γὰρ κατὰ τὸ ἔτυμον ὀρυμαγδῷ, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ θορύβῳ. ἀδήσειεν.] ἀηδῶς διατεθείη. ὑπερφιάλοισι.] ὑπερφάνοις, ὑπερσπόνδοις. μετελθών.] συνελθών. ἀποιχομένοιο.] ἀπόντος, ἀποδημοῦντος. ἔροιτο.] ἐρωτήσειε, πύθοιτο. χέρνιβα.] τὰ ἐπὶ τῶν χειρῶν ὕδατα. ἀμφί-
140 πολος.] θεράπαινα, ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν δέσποιναν πολεῖσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀναστρέφεσθαι. προχόῳ.] ἀγγείῳ προχυτικῷ. ἀπὸ τοῦ χέειν τὸ ὕδωρ, τῷ καθ' ἡμᾶς ξέστῃ. ἐπέχευε.] ἐπέβαλλεν. λέβητος.] τοῦ καθ' ἡμᾶς χερνίβου. ξεστήν.] τὴν καλῶς ἐξεσμένην, καὶ κατεσκευασμένην. ἐτάνυσσε.] ἐξέτεινε, παρέθηκε. ταμίη.] ταμιοῦχος, φύλαξ. αἰδοίη.] αἰδοῦς ἀξία, τιμία. εἴδατα.] βρώματα, ἐδέσματα. χαριζομένη παρεόντων.] ἐκ τῶν παρόντων ἐπιδιδοῦσα. δαιτρός.] μάγειρος, ὁ δια-
150 νέμων τὰ κρέα. παρὰ δέ σφι.] παρ' αὐτοῖς δέ. θάμ' ἐπῴχετο.] τὸ σπουδαῖον τοῦ κήρυκος δηλοῖ. θάμα.] πυκνῶς, συνεχῶς. ἐπῴχετο.] ἐπορεύετο. οἰνοχοεύων.] οἰνοχοῶν, κιρνῶν. ἀγήνορες.] ἄγαν αὐθάδεις. ἕζοντο.] ἐκαθέσθησαν. τοῖον.] τοιοῦτον. κλισμούς.] δίφρους, καθέδρας. ἔχευαν.] ἐπέβαλλον. παρενήεον.] παρεσώρευον. ἐκ τούτου δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐδεσμάτων ἐμφαίνει. κανέοισι.] κανισκίοις. ὀνείατα.] τὰ ὄνησιν ἐμποιοῦντα ἐδέσματα. ἴαλλον.] ἐδίδοσαν, ἐξέτειναν. νόμησαν.]
160 ἐμέρισαν. αὐτὰρ ἐπεί.] ἐπειδὴ δέ. πόσιος.] βρώσεως. ἐξ ἔρον ἕντο.] ἐπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν. τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.] πιθανῶς ἵνα ὁ Τηλέμαχος καιρὸν σχῇ. μεμήλει.] ἔμελεν. μολπή.] ἡ μετ' ᾠδῆς παιδιά. ἡ ᾠδή. ὀρχηστύς.] ὄρχησις. ἀναθήματα δαιτός.] τῆς εὐωχίας τὸ κόσμημα. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοῖς θεοῖς ἀνατιθεμένων. κίθαριν.] κιθάραν. περικαλλέα.] ἄγαν εὐπρεπῆ. ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.]
170 προανεφώνησε ἵνα ὁ Φήμιος σωθῇ ἐν τῇ μνηστηροφονίᾳ. ἤειδεν.] ᾖδεν. φορμίζων.] κιθαρίζων. ἀνεβάλλετο.] ἀνεκρούετο, προοιμιάζετο. πευθοίατο.] ἀκούσειαν. ἄγχι σχών.] ἐγγὺς προσενεγκών. ὅ, ττί κεν.] ὅπερ ἄν. νεμεσήσεαι.] μέμψῃ. ἀοιδή.] ᾠδή.
ῥεῖ' ἐπεὶ ἀλλότριον.] τὸ ἑξῆς ἐπεὶ ῥεῖ' ἀλλότριον. βίοτον.] περιουσίαν. νήποινον.] ἀτιμώρητον, ἀνεκδίκητον.
ἔδουσιν.] ἐσθίουσιν. οὗ.] οὗ τινος. πύθεται.] σήπεται. ἐπ' ἠπείροιο.] ἐπὶ τῆς γῆς. εἰν ἁλί.] ἐν τῇ θαλάσσῃ. κυλίνδει.] κυλίει. ἰδοίατο.] θεάσοιντο, ἴδοιεν. ἀρησαίατο.] εὔξαιντο. ἀφνειότεροι.] πλουσιώτεροι.
ὡς.] οὕτως ὡς ἔχει. ἀπόλωλε.] ἀπώλετο, ἀπέθανεν. θαλπωρή.] ἐλπίς, σωτηρία, ἀσφάλεια, σκέπη. φησίν.] φαίη, εἴπη. ἐλεύσεσθαι.] ἐλθεῖν. ὤλετο.] ἀπώλετο. εἰς.] ὑπάρχεις. νόστιμον ἦμαρ.] ἡ εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπάνοδος. πόθι.] ποῦ. τοκῆες.] γονεῖς. ὁπποίης.] ὁποίας. νηός.] νεώς, πλοίου. ἀφίκεο.] παρεγένου. εὐχετόωντο.] ἐκαυχῶντο.

Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,
Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος. ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
180 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱός. ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω. 10
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι,
Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκὸν, ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἐν λιμένι Ῥείθρῳ ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε 20
190 Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν,
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε, πόσιν τε
Παρτιθεῖ. εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσι,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον. δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
Σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν 30
Ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Οὔτέ τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς.
Οὔ τοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
Ἔσσεται. οὐδ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι,
Φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 40
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
Κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
210 Πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν, κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
Ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 50
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι. αὐτὰρ ἔγωγε

οὐ μὲν γάρ τι πεζόν.] πεζὸν μὲν γάρ σε ἀδύνατον ἐλθεῖν. ἀγόρευσον.] εἰπέ. ἐτήτυμον.] ἀληθές. ἐῢ εἰδῶ.] ἀσφαλῶς γνῶ. ἠὲ νέον μεθέπεις.] ἢ νεωστὶ πρὸς ἡμᾶς ἔρχῃ. μεθέπεις.] μετέρχῃ, ἐλήλυθας. ἴσαν.] ἐπίσταντο. δῶ.] δῶμα, οἴκημα. ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.] ἐπιστροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο τῶν ἀνθρώπων, ἢ οὗ λόγον ἐποιοῦντο πάντες ἄνθρωποι, ἢ ἐπερχόμενος καὶ ἐπιδημῶν. ἐπίστροφος.] συναναστρεφόμενος. φιληρέτμοισι.] ναυτικοῖς. ὧδε.] οὐδέποτε κεῖται παρὰ τῷ Ποιητῇ τὸ ὧδε τοπικὸν, ἀλλὰ ἀντὶ οὕτως. οἴνοπα πόντον.] μέλανα πόντον. ἀλλοθρόους.] ἀλλοδαποὺς, ξένους, βαρβάρους. Τεμέσην.] Τεμέση πόλις Κύπρου, κατὰ δέ τινας Ἰταλίας, ἣν νῦν Βρεντήσιον καλοῦσι. νηῦς.] ναῦς. ἥδε.] αὕτη. μετὰ χαλκόν.] διὰ χαλκόν. ἄγω.] κομίζω. αἴθωνα.] μέλανα, ἀντὶ τοῦ ἀνέργαστον, ἢ λαμπρὸν ἀπὸ τοῦ αἴθοντος πυρός. νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν.] τὸ ἥδε ἀναφορικῶς εἴρηκεν, ἀντὶ τοῦ δεικτικῶς. ἐν λιμένι Ῥείθρῳ.] ὄνομα τοῦ ἐν Ἰθάκῃ λιμένος τὸ Ῥεῖθρον, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. ἐπειδὴ ἐκροιὴν ἔχει. ἢ ἀπὸ τοῦ συρρεῖν εἰς αὐτὸν χειμάρρους πολλοὺς ἀπὸ τοῦ Νηΐου ὄρους. Νηΐῳ.] τὸ πρὸς ὑποδοχὴν νεῶν εὐθέτῳ ὄρει τῆς Ἰθάκης. ὑλήεντι.] ὑλώδει. εἴρηαι.] ἐρωτήσειας. ἀπάνευθεν.] ἄποθεν, μακράν. παρτιθεῖ.] παρατίθησι. πήματα.] κακά. γρηΐ.] γραΐ. βρῶσιν.] τροφήν. πόσιν.] ποτόν. εὖτ' ἄν μιν.] ὁπότ' ἂν αὐτόν. ἑρπύζοντα.] μετὰ ὀδύνης καὶ ἀνίας ἠρέμα βαδίζοντα διὰ τὸ γῆρας. γουνόν.] τὸ γονιμώτατον καὶ κάλλιστον. ἀλωῆς.] ἀμπελοφύτου γῆς. οἰνοπέδου.] οἰνοφόρου. ἔφαντο.] εἶπον. ἐπιδήμιον.] ἐπιδημοῦντα. μεθέπεις.] μετέρχῃ, ἐλήλυθας. βλάπτουσιν.] ἐμποδίζουσιν. ζωός.] ζῶν. κατερύκεται.] κατέχεται, κωλύεται. εὐρέϊ.] πλατεῖ, μεγάλῳ. ἐν ἀμφιρύτῃ.] τῇ ὑπὸ θαλάσσης περιεχομένῃ. ἐρυκανόωσι.] ἐπέχουσι, κωλύουσιν. ἀέκοντα.] ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενον. οὐκέτι.] οὐδαμῶς. οἰωνῶν σάφα εἰδώς.] ὀρνεοσκοπίας ἔμπειρος, ἢ οἰωνιστὴς ὤν. δέσματα.] δεσμοί. ἔστι δὲ Ἀττικοῖς τὰ ἀρσενικὰ οὐδετέρως λέγειν. ἀπὸ τοῦ δέω δέσματα, καὶ ἀπὸ τοῦ ξέω ξέσματα. ἔχῃσι.] κατέχῃ, φυλάσσῃ. φράσσεται.] διανοηθήσεται. νέηται.] ἀνακομίζηται. πολυμήχανος.] πολύβουλος, συνετός. αὐτοῖο.] ἐξ αὐτοῦ. αἰνῶς.] νῦν ἀντὶ τοῦ λίαν. ἔοικας.] ὅμοιος εἶ. θαμὰ τοῖον.] συχνῶς. οὕτως καὶ νῦν ὑμεῖς. ἐμισγόμεθα.] ἐμιγνύμεθα. πεπνυμένος.] σεσοφισμένος, πεπαιδευμένος, συνετὸς εἶ.

Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἐγώ γ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε.
Νῦν δ' ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων
Τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμνον ὀπίσσω
Θῆκαν, ἐπεί σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
10 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δαίς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεώ
Εἰλαπίνη, ἠὲ γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
Ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα, νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν' ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
20 Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
Οἳ κεῖνον μὲν ἄιστον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε,
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
30 Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς, ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο.
Οἴχετ' ἄιστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν. οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
Οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι,
40 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται. τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν, τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
* Δεύῃ, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.

ἐκ ποτε.] ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. γόνον.] γεννήτορα. ἀνέγνω.] ἐπέγνω. ὄφελον.] ὤφειλον. νύ τευ.] νύ τινος. κτεάτεσσι.] κτήμασι. ἑοῖς ἔπι.] ἐπὶ τοῖς ἰδίοις. ἔτετμε.] κατέλαβε. 220 ἀποτμότατος.] δυστυχέστατος. ἐρεείνεις.] ἐρωτᾷς, πυνθάνῃ. νώνυμον.] ἀνώνυμον, ἄδοξον. δαίς.] εὐωχία. ὅμιλος.] ἄθροισμα, πλῆθος. ἔπλετο.] ὑπάρχει. χρεώ.] χρεία. εἰλαπίνη.] ἡ μεγάλη εὐωχία, ἡ κατὰ ἴλας καὶ συστροφὰς εὐωχουμένων. ἐπεὶ οὐκ ἔρανος.] ὡς τοῦ ἐράνου κοσμιωτέρου καὶ εὐτελεστέρου ὄντος, καὶ εἰκότως. ὁ μὲν γὰρ γάμος καὶ αἱ λοιπαὶ εὐωχίαι, φιλίᾳ τινὶ γίνονται, ὁ δὲ ἔρανος ὡς ἕκαστος τι κομίσει. ἔρανος.] τὸ ἀπὸ συμβολῆς δεῖ- 230 πνον. δοκέουσι.] δοκοῦσι, φαίνονται. νεμεσσήσαιτο.] μεμπτὸν ἡγήσαιτο. αἴσχεα.] αἰσχύνας. πινυτός.] σώφρων, συνετός. ἀνείρεαι.] ἀνερωτᾷς. μεταλλᾷς.] ἐπιζητεῖς. μετέλθοι.] ἐπέλθοι. μέλλεν.] ὤφειλεν. αὕτη ἡ λέξις οὐδέποτε κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ χρονικῶς, ἀλλ' ἑκάστοτε, ἀντὶ τοῦ ὤφειλε. μεταλλᾷς.] ἐπιζητεῖς, ἐρωτᾷς. ἐπιδήμιος.] ἐπιδημῶν, παρών. ἑτέρως.] ἄλλως. ἐβόλοντο.] ἐβούλοντο, ἤθελον. μητιόωντες.] βου- 240 λευόμενοι. ἄιστον.] ἀνιστόρητον, ἀφανῆ. ἀκαχοίμην.] λυποίμην. δάμη.] ἐδαμάσθη, ἀνῃρέθη. τολύπευσε.] κατειργάσατο. μεταφορικῶς. καὶ γὰρ τὴν τῶν ἐρίων τῆς ὕλης κατειργασμένων εἴλησιν, τολύπην λέγομεν. τύμβον.] τάφον. ᾧ.] ἰδίῳ. ἤρατο.] περιεποιήσατο, ἀνεκτήσατο. ἀκλειῶς] ἀδόξως. ἅρπυιαι.] δαίμονες. ἢ ἄνεμοι ἁρπακτικοί. ἀνηρέψαντο.] ἀνήρπασαν. ἄιστος.] ἀνιστόρητος, ἀφανής. ἄπυστος.] ἀνήκουστος. ὀδύνας.] λύπας. 250 κάλλιπεν.] κατέλιπεν. γόους.] θρήνους. στεναχίζω.] στενάζω. ἐπεί νύ μοι.] ἐπειδή μοι. ἔτευξαν.] κατεσκεύασαν. ἐπικρατέουσι.] κρατοῦσιν, ἄρχουσι. Δουλιχίῳ.] νήσῳ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. Ζακύνθῳ.] νήσῳ καὶ αὐτῇ τῆς Κεφαλληνίας. Σάμῃ.] τὴν Σάμον Σάμην ἀπεκάλει. ἔτι δὲ γὰρ αὕτη κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. κραναήν.] τραχεῖαν. κοιρανέουσι.] βασιλεύουσι. μνῶνται.] μνηστεύονται. τρύχουσι.] καταδαπανῶσι. στυγερόν.] μισητόν, φοβερόν. τελευτήν.] τέλος, τελείωσιν. φθινύθουσι.] φθείρουσιν, ἐλαττοῦσι. ἔδοντες.] ἐσθίοντες. τάχα.] αὕτη ἡ λέξις οὐ τίθεται παρὰ τῷ ποιητῇ διστακτικῶς, ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀλλ' ἑκάστοτε ἀντὶ τοῦ ταχέως. διαρραίσουσι.] διαφθείρουσι. ἐπαλαστήσασα.] ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσιν ὡς ἀλάστοις καὶ δεινοῖς οὖσι δεινοπαθήσασα. ἐὰν δὲ ἢ χωρὶς τοῦ ε, παλαστήσασα ἔσται τῷ παλαστῇ, ὅ ἐστι τῷ ἀγκῶνι τῆς χειρὸς νύξασα. ἦ δή.] ἀληθῶς, δή. Παλλάς.] ἐπιθετικῶς ἡ Ἀθηνᾶ, ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ δόρυ, ἢ ὅτι Πάλλαντα ἀνεῖλεν ἕνα τῶν γιγάντων. πολλὸν ἀποιχομένου.] ἐπὶ πολὺ ἀποδημοῦντος. ἢ πολλὸν δεύῃ.] ἐπὶ πολὺ λείπει τούτους τιμωρίαν ὑποσχεῖν. δεύει.] ἐνδεῖ, λείπει. ὅκε.] ὅς τις δή, ὅς τις ἄν. ἐφείη.] ἐπιβάλλοι.

*Δεύῃ

ἀγῶ.]

αἴθε γὰρ.] ἴθε γάρ. δόμου.] οἴκου. ἐν πρώτῃσι θύρῃσι.] ἐν αὐταῖς ταῖς πρώταις θύραις. σταίη.] στῇ. πήληκα.] περικεφαλαίαν. δοῦρε.] δόρατα. δυϊκῶς. νόησα.] ἐθεασάμην. οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντα.] τὸν ἀγαθὸν πᾶσι δεικνῦσι καιρὸς οἷος ἐν ἢ ἐν τοῖς ἔργοις. Ἐφύρης.] πόλεως Θεσπρωτίας. Ἐφύραι δὲ πᾶσαι εἰσίν, ἥτε Θεσπρωτική, ἡ νῦν Κόρινθος, καὶ ἡ τρίτη Ἦλις. ἀνιόντα.] ἀνερχόμενον. Μερμερίδαο.] Μερμέρου παιδός. ἀνδροφόνοιο.] ἄνδρας φονεύοντος. διζήμενος.] ζητῶν. οἱ.] αὐτῷ. ᾤχετο.] ἀπῆλθε. θοῆς.] ταχείας. ἰοὺς χρίεσθαι.] περιεσκεύασεν ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ἀπὸ μιᾶς πληγῆς ἀνῃροῦντο οἱ μνηστῆρες. ἰούς.] βέλη. χαλκήρεας.] χαλκῷ ἡρμοσμένους. νεμεσίζετο.] ἐσέβετο, ἐνετρέπετο. φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.] καὶ οἶδεν ὅτι κατ' ἐχθρῶν ἐχρῆτο. ὁμιλήσειε.] συναναστραφῇ. γενοίατο.] γένοιντο. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.] ἐν τῇ τῶν θεῶν ἐξουσίᾳ ἐστί. πικρόγαμοι.] ὧν ἐστι πικρὸς τῶν ἑαυτῶν τοῦ γάμου τοῦ μνηστευομένου. ἀποτίσεται.] τιμωρίαν ἐκπράξεται. ἄνωγα.] κελεύω. ἀπώσεαι.] ἀποθήσεις, ἐκβαλεῖς. μεγάροιο.] τοῦ οἴκου, τῆς οἰκίας. ξυνίει.] νόησον, ἄκουσον. ἐμπάζεο.] ἐπιστρέφου, ἀντιποιοῦ, φρόντιζε. πέφραδε.] εἰπέ. ἔστων.] ἔστωσαν, ὑπαρχέτωσαν. σφέτερα.] τὰ ἴδια. σκίδνασθαι.] σκορπίζεσθαι. ἄνωχθι.] κέλευε. μητέρα.] τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγέγραπτο μητέρ' ἀντὶ τοῦ μήτηρ. τοῦτο ἀγνοήσας τις προσέθηκε τὸ α. ἢ σχῆμα μητέρα δὲ ὑποκειμένου τὸν διασκεπτόμενον. ἄψ.] ἐπίρρημα συντακτικόν. πάλιν.] εἰς τοὔπισω, καὶ ἐκ δευτέρου. ἐφορμᾶται.] ἐπιθυμεῖ, προθυμεῖται. γαμέεσθαι.] γαμηθῆναι. ἴτω.] ἀπίτω, ἀπερχέσθω, πορευέσθω. μέγα δυναμένοιο.] μέγα ἰσχύοντος ἐν τῷ ἐκδοῦναι. τεύξουσι.] ποιήσουσι, κατασκευάσουσι. ἀρτυνέουσιν.] ἑτοιμάσουσιν. ἔεδνα.] δῶρα τὰ διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένῃ. ἔοικε.] προσήκει, πρέπει. ἕπεσθαι.] ἀκολουθεῖν. πυκινῶς.] πυκνῶς, συνετῶς. ὑποθήσομαι.] συμβουλεύσω. πίθηαι.] πεισθῇς. ἄρσας.] ἁρμόσας, εὐτρεπίσας. ἐρέτῃσι.] ἐρέταις, κωπηλάταις. ἐείκοσιν.] εἴκοσιν. ἔρχεο.] ἄπερχου. πευσόμενος.] ἀκουσόμενος. οἰχομένοιο.] ἀποδημοῦντος. ἤν τις.] ἐάν τις. ἥτε μάλιστα φέρει.] κληδόνα καὶ φήμην περὶ ἀγνοουμένων. κλέος.] νῦν κληδόνα, τουτέστι κλέος καὶ δόξαν. πρῶτα μὲν εἰς Πύλον.] πέμπει αὐτὸν παιδευσόμενον, καὶ ἅμα ἔνδοξον ἐσόμενον, ἐπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμησεν. εἴρεο.] ἐρώτησον. κεῖθεν.] ἐκεῖθεν. ὃς γάρ.] οὗτος γάρ. ξανθόν.] πυρρόν. δεύτατος.] ἔσχατος. βίοτον.] βίον, ζωήν, ἤτ' ἄν. τρυχόμενος.] καταπονούμενος. τλαίης.] καρτερήσαις, ὑπομείνειας. τεθνειῶτος.] τετελευτηκότος, ἀποθανόντος. σῆμα.] τάφον. χεῦαι.] χῶσαι, ἀντὶ τοῦ χῶσον. κτερεΐξαι.] ἐνταφιάσαι. κτέρεα.]

Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
Σταίη, ἔχων πήληκα, καὶ ἀσπίδα, καὶ δύο δοῦρε,
Τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε, τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο.
260 Ὤχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας.
Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός. φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο, πικρόγαμοί τε.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ἤκεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
270 Ὅππως κε μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιούς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι. θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων.
Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι.
Μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι
Ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ' ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι αἴ κε πίθηαι,
280 Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθέ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον,
Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον.
Ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν.
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος.
290 Νοστήσας δ' ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεῦαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δ' ἤπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ὅππως κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν, οὐδέ τί σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐσσί,
Ἢ οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάρους, οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες.
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν' ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις
Ὥστε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν μάλα καλόν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
Ἐξ ἐμοῦ, οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
Δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖτις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών. σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὣς ἀνόπαια διέπτατο. τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι νοήσας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν. ὀΐσατο γὰρ θεὸν εἶναι,
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς,
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός. οἱ δὲ σιωπῇ
Εἵατ' ἀκούοντες. ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
Λυγρὸν ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο.

ΑΥΤΑ

κτέρεα.] ἐντάφια. δοῦναι.] ἀντὶ τοῦ δός. αὐτὰρ ἐπήν.] ἐπειδὰν δέ. τελευτήσῃς.] τελειώσῃς. ἔρξῃς.] πράξῃς. τεοῖς.] τοῖς σοῖς. ἀμφαδόν.] φανερόν. νηπιάας ὀχέειν.] τὰ νέων φρονεῖν καὶ φέρειν, ἢ ὀχεῖσθαι ὑπὸ νεότητος, τουτέστιν ἄφρονα εἶναι. τηλίκος.] τηλικοῦτος μικρός, ἀντὶ τοῦ πάνυ νέος. ἐσσί.] ὑπάρχεις. ἀΐεις.] ἀκούεις, αἰσθάνῃ. πατροφονῆα.] τὸν τοῦ πατρὸς φονέα. δολόμητιν.] δόλια βουλευόμενον. ἔκτα.] ἀπέκτεινεν. ὀψιγόνων.] μεταγενεστέρων. ἔσσο.] γενοῦ. κατελεύσομαι.] κατέρχομαι. ἀσχαλόωσι.] δυσανασχέτως ἔχουσι, δυσχεραίνουσι. φίλα φρονέων.] φιλοφρονούμενος. μελέτω.] ἐν ἐπιμελείᾳ ἔστω. ἐμπάζεο.] ἐπιστρέφου, ποίει καὶ σέβου. λήσομαι.] ἐπιλάθωμαι. ἐπειγόμενος.] σπεύδων. λοεσσάμενος.] λουσάμενος. τεταρπόμενος.] τερφθείς. κίῃς.] πορευθῇς. τιμῆεν.] τίμιον. κειμήλιον.] ἀπόθετον χρῆμα. κατέρυκε.] κάτεχε, κώλυε. ἀνώγει.] βούλεται, προστάσσει. αὖτις ἀνερχομένῳ.] ὑποστρέφοντι ἐκ τῆς Ἰταλίας. φέρεσθαι.] ἀποφέρειν. ἡ μὲν ἄρα.] αὕτη μέν. ἀμοιβῆς.] χάριτος. ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.] ἀξίως ἀμείψασθαι. ἢ τοὐναντίον. παρ' ἐμοῦ καλὸν δῶρον λάβοις ἄν, ὥστε ἄξιον ἀμοιβῆς γενέσθαι. καὶ γὰρ οἱ ξενισθέντες ἐδίδοσαν δῶρα, Βελλεροφόντης δὲ χρυσοῦν ποτήριον. ἀπέβη.] ἀπῆλθεν. ἡ μέν.] αὕτη μέν. ὄρνις δ' ὥς.] καθάπερ δ' ὄρνις. ἀνόπαια.] εἶδος ὀρνέου. ἢ διὰ τῆς ὀπῆς, ἢ ἀόρατος, διὰ τὸ ὡς ὄρνις ταχέως ὁρμῆσαι. καὶ Ἀρίσταρχος δέ φησιν ὄνομα ὀρνέου. ἢ ἀνόπαια ὡς φήνη εἰδομένη. ἔνιοι δὲ ἀνὰ τοὺς ὦπας, ὅ ἐστι τοὺς ὀφθαλμούς. θάμβησεν.] ἐξεπλάγη, ἐθαύμασεν. διέπτατο.] διέπτη. ὑπέμνησεν.] ἐπιμνησθῆναι ἐποίησεν. ὀΐσατο.] ὑπενόησεν. ἰσόθεος.] ὅμοιος θεῷ κατὰ ἀρετήν. φώς.] ὁ ἀνήρ. ἀοιδός.] ὁ Φήμιος δηλονότι. ἐπῴχετο.] ἐπορεύετο. ἄειδεν.] ᾖδεν. περικλυτός.] περιβόητος, ἔνδοξος. εἵατο.] ἐκαθέζοντο. λυγρόν.] χαλεπόν. ἐπετείλατο.] προσέταξε. ὑπερωϊόθεν.] ἐκ τοῦ ἀνωγέου οἴκου, ἐκ τοῦ ὑπερῴου.

σύνθετο.] συνῆκεν, ἢ ἤκουσεν. θέσπιν.] θείαν, θαυμαστήν. πύκα ποιητοῖο.] τοῦ ἐπιμελῶς κατεσκευασμένου. κατεβήσετο.] κατῆλθεν. ἀφίκετο.] παρεγένετο. Ἰκαρίοιο.] Πηνελόπης πατήρ. περίφρων.] συνετή. οἷο.] ἑαυτῆς. οἴη.] μόνη. δύ'.] τὸ πλῆρες δύο. σταθμόν.] παραστάδα. τέγεος.] καταγέου οἴκου. ἄντα.] ἔμπροσθεν.

ἄντα

αὐτὰ παρειάων.] περικαταληψαμένη τῷ καλύμματι. σχομένη.] καλυψαμένη, κατασχοῦσα. λιπαρά.] ἁπαλά, καλά. κρήδεμνα.] ἐπὶ δὲ κεφαλῆς περιδέσμια. κεδνή.] προσηνής. σώφρων.] συνετή. ἑκάτερθεν.] ἐξ ἑκατέρου μέρους. θελκτήρια.] τὰ θέλγοντα καὶ ἀπατῶντα τοὺς ἀνθρώπους. κλείουσιν.] ὑμνοῦσι, δοξάζουσι. σιωπῇ.] μετὰ σιωπῆς. πινόντων.] πινέτωσαν Ἀττικῶς. λυγρῆς.] χαλεπῆς. τείρει.] καταπονεῖ. καθίκετο.] καθήψατο. ἄλαστον.] ἀνεπίληστον. τοίην γοῦν κεφαλήν.] τοιοῦτον γοῦν ἄνδρα. καθ' Ἑλλάδα.] κατὰ τὴν Θετταλίαν, ἀπὸ μιᾶς πόλεως, ὀνόματι Ἕλλαδος. ἐρίηρον.] ἐναρμόστον, προσηνῆ. ὄρνυται.] προήρηται. οἶτον.] θάνατον. ἀλφηστῇσιν.] εὑρετικοῖς, ἐπινοητικοῖς, ἐντίμοις. ἐπικλείουσι.] ὑμνοῦσι, δοξάζουσι. ἀκουόντεσσιν.] ἀκούουσι. νεωτάτη ἀμφιπέληται.] περί τινων λέγεται συντελεσθεῖσαι. ἐπιτολμάτω.] ὑπομενέτω. ἐν Τροίῃ πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι.] διαστολῇ ἀναγνωστέον. οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐν Τροίᾳ ἀπώλετο. φῶτες.] ἄνδρες. ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα.] ἀθετοῦνται ἐνταῦθα, ἐπεὶ δὲ τοῦ Ἕκτορος καλῶς. κράτος.] νῦν ἡ δεσποτεία. κόμιζε.] ἐπιμελείας ἠξίου. ἠλακάτην.] ἐριουργὸν ὀργαλεῖον. ἐποίχεσθαι.] περιέρχεσθαι. θαμβήσασα.] ἐκπλαγεῖσα, θαυμάσασα. πεπνυμένον.] συνετόν. βεβήκει.] ἐπορεύετο. ἔνθετο θυμῷ.] ἐνέβαλε τῇ ψυχῇ, συνῆκε. ὑπερῷα.] τὰ ἀνώγεα οἰκήματα. ὄφρα.] μέχρις ὅτε. ἕως οἱ.] αὐτῇ. ὁμάδησαν.] ἐθορύβησαν. ἀνὰ μέγαρα.] κατὰ τοὺς οἴκους. σκιόεντα.] σύσκια διὰ τὸ ὕψος. παρὰ λεχέεσσι.] παρὰ κοίταις. κλιθῆναι.] συγγενέσθαι. λεχέεσσι.] κοίταις. ὑπέρβιον.] ὑπερήφανον, βιαίαν ὕβριν ἔχοντες. δαινύμενοι.] εὐωχούμενοι. βοητύς.] βοή, κραυγή. κιόντες.] ἐλθόντες. κατακείετε.] κοιμᾶσθε. ἀπηλεγέως.] ἀποτόμως, στερρῶς. ἀποείπω.] ἀποφανοῦμαι. ἐξιέναι.] ἐξελθεῖν, ἀντὶ τοῦ ἐξέλθετε. ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας.] ἄλλας ἢ διὰ φροντίδος ἔχετε εὐωχίας. ὑμά.] ὑμέτερα. ἀμειβόμενοι.] ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλους ὑποδεχόμενοι, καὶ ἀμοιβῆς. δοκέει.] δοκεῖ, νομίζει. λωΐτερον.] κρεῖττον, βέλτιον. κείρετε.] συντόμως ἐσθίετε. ἐπιβώσομαι.] ἐπικαλέσομαι. παλίντιτα.]

Αντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Αμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Εργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί,
Τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
Οἶνον πινόντων, ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει, ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεὶ
Ανδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Αργος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν
Ανδράσιν ἀλφηστῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ.
Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν.
Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ητις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν.
Ου γὰρ Οδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
Εν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Αλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε.
Ιστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Εργον ἐποίχεσθαι, μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί, τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
Η μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ες δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
Κλαῖεν ἔπειτ' Οδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ηδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Αθήνη.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
Πάντες δ' ἠρήσαντο, παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Εσω, ἐπεὶ τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν,
Ηῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὕμιν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Εξιέναι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Υμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὕμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Εμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,

Αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν,
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
10 Ποιήσειεν, ὅ, τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο' εἴπερ μοι καὶ ἀγάσεαι, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διός γε διδόντος ἀρέσθαι.
Ἦ φὴς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι.
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν, αἶψά τέ οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός,
Ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέοι, ἠδὲ παλαιοί·
20 Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐγὼν, οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
Καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν.
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις,
Μὴ γὰρ ὅ γ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅς τίς σ' ἀέκοντα βίηφι
30 Κτήματ' ἀπορραίσει Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης,
Ἀλλ' ἐθέλω σε φέριστε περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι,
Ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης, ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα,
Ἠέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἢ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει.
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι. οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
40 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὐρύμαχ' ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο,
Οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι εἴποθεν ἔλθοι,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ
Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστί,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
50 Ὣς φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε.
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.

Τηλέμαχος

παλίντιτα.] ὑπὲρ ὧν δεῖ ἐκτίσαι τιμωρία γίνεται. ὅ.] διό. ὄλοισθε.] ἀπόλοισθε. ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες.] ἐνδακόντες τὰ χείλη. θαρσαλέως.] τολμηρῶς, καὶ τεθαῤῥηκότως. ὑψαγόρην.] μεγαλορρήμονα. ἀμφιάλῳ.] περιῤῥεομένῃ πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης. ἀγάσεαι.] θαυμάσειας, ἢ φθονήσειας. καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι.] τὸ ἰδιωτεύειν. Διὸς βουλομένου. οὐ γάρ ἐστι πάνυ καλόν. ἦ φής.] ἢ ἄρα λέγεις. βασιλευέμεν.] βασιλεύειν. ἀρέσθαι.] ὑπερενέγκασθαι. τιμηέστερος.] τιμιώτερος. ἔχῃσι.] ἐχέτω. δμώων.] δούλων, οἰκετῶν. ληΐσσατο.] λεία γὰρ κυρίως ἡ τῶν πολεμικῶν λαφύρων συναγωγή. βίηφι.] βιαίως, βίᾳ. Πολύβου παῖς.] Εὐρύμαχος. ἀπορραίσει.] διαφθερεῖ, ἀποσπάσει. ναιεταώσης.] οἰκουμένης. ἐρέσθαι.] ἐρωτῆσαι, πυθέσθαι. ὁππόθεν.] πόθεν. ποίης δ' ἐξ.] ἐκ ποίας δέ. εἰς ὦπα.] τὴν πρόσοψιν. ἀγγελίην.] ἀπαγγελίαν. ἐῴκει.] ὅμοιος ἦν. ἑὸν αὐτοῦ.] ἑαυτοῦ. χρεῖος.] χρέος, ὄφλημα. νόστος.] ἡ οἴκαδε ἐπάνοδος. ἐελδόμενος.] ἐπιθυμῶν. τόδ' ἱκάνει.] ἐνθάδε παραγέγονεν, ἐλήλυθεν. ἄφαρ.] ταχέως. οἷον.] ἀντὶ τοῦ ὅπως. θεοπροπίης.] μαντείας. ἐμπάζομαι.] αἰτιοῦμαι. ἐξερέηται.] ἐρωτῆσαι, πύθηται. ἱμερόεσσαν.] ἐπέραστον, καλήν. τρεψάμενοι.] τραπέντες. ἕσπερον.] ἀντὶ τοῦ ἑσπέραν, ἕσπερος. μετέπλασε τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ ἑσπερινὸν δεῖπνον.

Τηλέμαχος δ' ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων,
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδνὰ ἰδυῖα
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
430 Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν,
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
Εὐνῇ δ' οὔ ποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός,
Ἥ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιστα
Δμῳάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο.
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα.
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα, καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
440 Πασσάλῳ ἐγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
Ἔνθ' ὅγε παννύχιος κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

κακκείοντες.] κατακοιμηθησόμενοι. δέδμητο.] ᾠκοδόμητο. περισκέπτῳ.] ὑψηλῷ, ὅθεν ἐστὶ περισκέψασθαι, ἢ πάντοθεν ὁρωμένῳ, περιορατῷ. χώρῳ.] τόπῳ. μερμηρίζων.] διανοούμενος, μεριμνῶν, εἰς πολλὰ μερίζων τὴν ψυχήν. αἰθομένας.] καιομένας, λαμπούσας. δαΐδας.] δᾷδας, λαμπάδας. κεδνά.] συνετά, προσφιλῆ. εἰδυῖα.] ἐπισταμένη. τίεν.] ἐτίμα. Ὦπος.] περισπαστέον διὰ τὴν ἀντέκφρασιν πρὸς τὸν ὀφθαλμόν. Ὦπος θυγάτηρ.] Εὐρύκλεια. πρίατο.] ἠγόρασεν. πρωθήβην.] πρώτην ἀκμὴν ἡλικίας ἔχουσαν. ἐεικοσάβοια.] εἴκοσι βοῶν ἄξια. ἶσα.] ἐπίσης, ὁμοίως. κεδνῇ.] τιμίᾳ. ἔμικτο.] ἐμίγη. ἀλέεινε.] ἐφυλάσσετο. φιλέεσκεν.] ἐφίλει. ὤϊξεν.] ἀνέῳξεν. λέκτρῳ.] κοίτῃ. πύκα ποιητοῖο.] καλῶς κατεσκευασμένου. ἔκδυνε.] ἐξεδύσατο. πυκιμηδέος.] συνετῆς. πτύξασα καὶ ἀσκήσασα.] μετ' ἐπιμελείας διαπλώσασα. τρητοῖσι.] τορνευτικοῖς ἱμαντοδέτοις. ἐπέρυσε.] ἐφελκύσατο, ἐπεσπάσατο. κορώνῃ.] τῷ λεγομένῳ κόρακι. ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.] τὸ λεγόμενον ἐφ' ἡμῶν κλεῖθρον. δύο δὲ τοῦτο εἶχεν ἱμάντας ἐξηρτημένους διά τινων ῥήσεων. ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἀνοῖξαι καὶ κλεῖσαι. νῦν οὖν τὸ κλεῖθρον παρέτεινε καὶ παρήγαγε τῷ ἱμάντι. κορώνῃ.] τῷ ἐπισπάστῳ τῆς θύρας. οἰὸς ἀώτῳ.] τῷ ἄνθει, καὶ τῷ καλλίστῳ τοῦ προβάτου. λέγει δὲ τῶν ἐξ ἁπαλῶν ἐρίων γεγονότων περιβόλαιον. βούλευε.] ἐβουλεύετο. πέφραδε.] εἶπεν, ἐσήμανεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ λαβὼν παρὰ μὲν Εὐρυκλείας, τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν εἰς πλοῦν ἀνάγεται ἡλίου δύναντος.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Β ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ἠριγένεια.] τὸν ὄρθρον γεννῶσα. τουτέστι τὴν πρωΐαν, ἢ ἐν τῷ ἦρι γεγενημένη. ὅ ἐστιν ὄρθρος. ῥοδοδάκτυλος δὲ ἀπὸ τῆς πρωϊνῆς ἀνατολῆς καὶ τοῦ χρώματος τοῦ περὶ τὸ διάστημα τὸ πρωϊνὸν τὴν ἡμέραν διὰ ἐπιθέτου κεκόσμηκεν. ῥοδοδάκτυλος.] ῥοδόχρους, ἀπὸ μέρους καλή. ἠώς.] διάφορα σημαίνει. τήν τε γὰρ σωματοειδῆ θεὸν διὰ τὸ φάναι τὸν Ποιητὴν, ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσι. καὶ τὸν ὄρθρον, φερωνύμως κληθέντα ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦσθαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κοίτης, καὶ περὶ τὰ οἰκεῖα τρέπεσθαι ἔργα. ὅταν φήσει· ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν, καὶ τὸ ἀπὸ πρωΐας, μέχρις ὥρας ἕκτης διάστημα. ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. καὶ τὴν ὅλην ἡμέραν καθ' ὃ σημαινόμενον ἡμέρα νοεῖται ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου δρόμος μέχρι δύσεως, ὁπότε τὴν ὑπὲρ ἡμᾶς ποιεῖται φορὰν ὁ θεὸς οὗτος. τὸ παρ' ἡμᾶς δεξιὸν ἡμισφαίριον, οἳ δ' ἐξ ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ ἠοῖ τῇ προτέρῃ, τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι, καὶ ἤματι τῷ προτέρῳ ὅτ' ἐμαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ. καὶ τὸ συναμφότερον ἡμέραν τε καὶ νύκτα, καθ' ὃ σημαινόμενον καὶ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς νοεῖται. ἠὼς δέ μοι ἐστὶν ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα. καὶ τὴν ἡλίου πάροδον, καὶ τὸν τόπον ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, κατὰ Ἀρίσταρχον, ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπη ζόφος, οὐδ' ὅπη ἠώς, οὐδ' ὅπη ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν, οὐδ' ὅπη ἀννεῖται. νῦν γὰρ καθά φησιν ὁ Κράτης, τῶν τεσσάρων τοῦ κόσμου μέμνηται μερῶν, ἄρκτου, μεσημβρίας, ἀνατολῆς, δύσεως, ἅπερ ἀλλήλοις ἐξ ἀντιθέτου ἀντίκειται. ἡ μὲν ἄρκτος, τῇ μεσημβρίᾳ. ἡ δὲ ἀνατολὴ, τῇ δύσει. ἐξ εὐνῆφιν.] ἐκ τῆς κοίτης. ἑσσάμενος.] ἐνδυσάμενος. θέτο.] περιέθετο. παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.] ἀντὶ σκήπτρου τὸ δόρυ κατεῖχεν, ὡς οὐ συγχωρούμενος εἶναι βασιλεύς. κύνες ἀργοί.] ὑπὸ συνηθείας ἢ ἀσφαλείας χάριν. ἀργοί.] λευκοί, ἢ ταχεῖς. θεσπεσίην.] θείαν, θαυμαστήν. κατέχευεν.] κατέχεε, κατέβαλεν. θηεῦντο.] ἐθεώρουν τε ἐθαύμαζον. θώκῳ.] ὅπερ οἱ Ἀττικοὶ θᾶκον λέγουσιν. ἔστι δὲ καθέδρα. εἶξαν.] ὑπεχώρησαν. Αἰγύπτιος, ὄνομα κύριον. κυφός.] κεκυφώς, κεκυρτωμένος. ᾔδη.] ἠπίστατο. εὔπωλον.] καλοῖς ἵπποις χρωμένην. πύματον δ' ὡπλίσατο δόρπον.] ἤτοι τὸν ἐν τάξει ἔσχατον. ἢ * ἐπιφρωνέον τοῦτο εἴρηκε. ἢ πύματον τῶν ἕξ, ἢ δόρπον πύματον. οὐκέτι γὰρ ὁ Κύκλωψ ἔφαγε, συναποβαλὼν τῷ φωτὶ καὶ τὸ ζῆν, ὡς καὶ λέγεται. δόρπον.] τὸ καθ' ἡμᾶς δεῖπνον. φασὶ δὲ τροφαῖς ἐχρῶντο. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐκάλουν ἄριστον, ἣν ἐλάμβανον πρωΐας σχεδὸν ἔτι σκοτίας οὔσης. καὶ ὠνομάσθη ἄριστον. ἢ παρὰ τὸ λαμβάνοντας αὐτοὺς εἰς τὴν ἀριστείαν προέρχεσθαι. ἢ ἀπὸ τοῦ προσφέρεσθαι ταύτην πρώτην τῶν τροφῶν. παρὰ τὸ ἄειρε ὠνομασμένης τῆς λέξεως. μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ. τὴν δευτέραν, δεῖπνον, μεθ' ὃ ἔδει πονεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἐνεργεῖν. λαμβάνοντες γὰρ ταύτην τὴν τροφὴν, πάλιν περὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐπόνουν. τὴν δὲ τρίτην δόρπον τὸ καθ' ἡμᾶς λεγόμενον δεῖπνον, ἢ ἐστὶ κατὰ τὸ ἔτυμον ἰαύορπον, ὅταν εἰς τὸ ἰαύειν πορευόμεθα. ὅπερ ἐστὶ κοι-

* ἐπὶ σφόδρα νῦν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, υἷα γενὸς, πλεῖν μετ' Ἀθάνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
Κηρύσσειν ἀγορὴν δὲ καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορήν. παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην γ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο,
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν.
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη,
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
Ἄντιφος αἰχμητής, τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ, πύματον δ' ὡπλίσατο δόρπον,
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
Εὐρύνομος,

μᾶσθαι. Αἰγύπτιος δὲ καὶ διὰ τῆς τάξεως τῶν ὀνομάτων μάρτυς ἐστὶ λέγων, ἄριστα δεῖ τινα δόξαντα αἱρεῖσθαι. ὁμίλει.] συνανεστρέφετο. ἔχον.] εἶχον, κατεῖχον. ἔργα.] τὰ γεωργικά. ἵκει.] ἀφικνεῖται. θόωκος.] συνέδριον. ἤγειρε.] συνήθροισεν, παρώρμησεν. προγενέστεροι.] πρεσβύτεροι. στρατοῦ ἔκλυον.] ἤτοι πολεμίων, ἢ τῶν μετ' Ὀδυσσέως. ὅτε.] ἐπεὶ. πρότερος.] πρῶτος. δήμιον.] δημόσιον. πιφαύσκεται.] προσημαίνει. ὀνήμενος.] ὄνησιν ἑαυτοῦ λάβοι, λείπει τὸ εἴη, ὀνήμενος εἴη. μενοινᾷ.] κατὰ διάνοιαν ἐνθυμεῖται. φήμῃ.] τῇ κληδόνι. μενοίνησε.] προεθυμήθη. καθαπτόμενος.] ἤτοι τὸν λόγον πρὸς αὐτὸν ποιούμενος, ἀμειβόμενος, ἀποτεινόμενος, ἢ καταπραΰνων, καὶ προσαγόμενος. εἴσεαι.] μαθήσῃ. ἔκλυον.] ἤκουσα, πυθοίμην, ἀκούσω. πιφαύσκομαι.] προμηνύω, προλέγω. ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ.] μετὰ τοῦ ὑποστικτέον. δοιά.] δύο ἢ διχῶς. τοῖσδεσσιν.] ἐν τούτοις. διαρραίσει.] διαφθερεῖ. ὀλέσσει.] ἀπολέσει. ἐπέχραον.] μετὰ βλάβης καὶ ἐπηρείας ἐπῆλθον. ἀπερρίγασι.] δεδίασι, φοβοῦνται, δεδοίκασιν. ἐεδνώσαιτο.] ἕδνα ἐπιδώσει, καὶ κυρίως μὲν ἕδνα ἐστὶ τὰ διδόμενα ἀπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένῃ. νῦν δὲ καταχρηστικῶς κεῖται ἡ λέξις, ἀντὶ τοῦ χρήματα ἐπιδοίη. ᾧ.] ᾧ ἄν. κεχαρισμένος.] προσφιλής, ἡδύς. πωλεύμενοι.] παραγινόμενοι, ἀναστρεφόμενοι. ἤματα πάντα.] πάντα τὸν χρόνον. ἱρεύοντες.] θύοντες. ὄϊς.] πρόβατα. πίονας.] λιπαράς. εἰλαπινάζουσι.] ἐν ἀθροίσματι συνωχοῦνται, ἑορτάζουσιν. μαψιδίως.] ματαίως. κατάνεται.] καταναλίσκεται. ἦ καὶ ἔπειτα.] οὕτως γὰρ ἂν μετὰ τὸ ἐπιχειρῆσαι. λευγαλέοι.] ἀσθενεῖς, ἀδύνατοι. δεδαηκότες.] εἰδότες, μεμαθηκότες. ἀλκήν.] τὸν τρόπον τῆς βοηθείας, δύναμιν. ἀμυναίμην.] ἀντὶ τοῦ, ἠμυνάμην. ἀνσχετά.] ἀνασχετά, ὑπομενητικά. τετεύχαται.] κατεσκευασμένα εἰσίν. διόλωλε.] διεφθάρη, ἀπώλετο. νεμεσσήθητε.] μεμπτὸν ἡγήσασθε. περικτίονας.] τοὺς περιοικοῦντας. ναιετάουσιν.] οἰκοῦσιν. ὑποδείσατε.] φοβήθητε. μεταστρέψωσι.] μεταβάλλωσιν. ἀγασσάμενοι.] χολωθέντες.

θέμιστος.]

Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Οὔτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὔτε θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί,
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε, τίνα χρειὼ τόσον ἵκει,
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν,
30 Ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι ὅτε πρότερός γε πύθοιτο,
Ἦέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἠδ' ἀγορεύει,
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶν' ὀνήμενος, εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ, τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο, χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν,
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κῆρυξ Πεισήνωρ πεπνυμένα μήδεα εἰδώς,
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
40 Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνήρ, τάχα δ' εἴσεαι αὐτός,
Ὃς λαὸν ἤγειρα, μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει,
Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω,
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ
Δοιά, τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοισίδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
50 Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον, οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι.
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι, καί οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι,
Οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱρεύοντες καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον,
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
60 Ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν, ἦ καὶ ἔπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν,
Ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε, νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι, θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν
Μή τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα,

Λίσσομαι, ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει,
Σχέσθε φίλοι καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ', εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
Δυσμενέων κάκ' ὄρεξεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τούσδ' ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε, πρόβασίν τε
10 Εἴχ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε, καὶ τίσις εἴη.
Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
Χρήματ' ἀπαιτίζοντες ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη.
Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας, οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν.
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
20 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη μένος ἄσχετε ποῖον ἔειπες
Ἡμέας αἰσχύνων, ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι,
Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
30 Ἣ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζεν,
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν.
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
40 Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ' ἡμῖν δ' αὖτε ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκε μέγαν ἱστὸν·
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ ὅτε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
50

Καὶ τ

θέμιστος.] Αἰολικῶς διὰ θέμιδος. ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορᾶς.] τινὲς ᾠήθησαν εἰς
70 τὰς ἐκκλησίας εἰσφέρεσθαι Θέμιδος ἄγαλμα. σχέσθε.] βοηθήσατε. τὸ γὰρ φίλον ἀνάμορστον κατὰ τῶν μνηστήρων, ἵνα ἢ ἀπόσχεσθε. τείρεσθαι.] καταπονεῖσθαι. δυσμενέων.] ἐχθραίνων. κακὰ ὄρεξεν.] ἐκακοποίει. τῶν.] ὑπὲρ ὧν. ἀποτινύμενοι.] τιμωρούμενοι. ῥέζετε.] πράττετε. δυσμενέοντες.] δυσχεραίνοντες, ἐχθρωδῶς διακείμενοι. ὀτρύνοντες.] παροξύνοντες, διεγείροντες. πρόβασιν.] πρόσοδον, ἀπὸ τοῦ προβαίνειν. ἐκ τούτου τὴν οὐσίαν. τίσις.]
80 ἀπόδοσις. πρόβασιν.] τὴν τῶν τετραπόδων κτῆσιν. ποτιπτυσσοίμεθα.] προστρυνιζοίμεθα, παραβάλλοιμεν ἢ ἀχώριστοι γινοίμεθα. ἀπαιτίζοντες.] ἀπαιτοῦντες. ἕως.] μέχρις ὅτε. ἀπρήκτους.] ἀπράκτους. δάκρυα ἀναπρήσας.] δακρύων πλῆθος προϊέμενος. οἶκτος.] ὀδυρμὸς, λύπη. ἀκὴν ἔσαν.] ἥσυχοι ἦσαν, ἐσιώπων. ἀμειβόμενος.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀνταποκρινόμενος. ὑψαγόρη.] μεγαλορρῆμον. μένος ἄσχετε.] ἀκατάσχετε τῇ δυνάμει. εἰρωνικῶς ἀδύ-
90 νατε. μῶμον.] ψόγον. ἀνάψαι.] περιποιῆσαι, περιθεῖναι. κέρδεα.] δόλους, πανουργίαν, ἢ συνέσεις. εἰσίν.] ἐλεύσεται. ἀτέμβει.] στερίσκει, ἀφαιρεῖται. ἔλπει.] εἰς ἐλπίδα ἄγει. περίμετρον.] μέγα. μεταμώλια.] μάταια μὴ ὀνεῖν, μὴ ὄνια, μώνια, καὶ μώλια, ὡς νίτρον, λίτρον· πνεύμων, πλεύμων. ταφήϊον.] ἐντάφιον. κατὰ παράθεσιν τοῦ ι, ὡς πολεμήϊον. νεμεσήσῃ.] μέμψηται. αἴκεν ἄτερ σπείρου.] ὡς ἀξίου ἱματίου σπανίζοντος αὐτοῦ. οὐ γὰρ παντελῶς ἐ-
100 σπάνιζε. σπεῖρον ὕφασμα, δυνάμενον σπειροῦν καὶ σπαργανοῦν, τὸ αὐτῷ περιτιθέμενον, ἢ ἱμάτιον. ὡς τὸ, σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι. ἔνθα.] τότε, χρονικῶς. ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκε, νύκτας δ' ἀλλύεσκε.] ἀναλύεσκε. σχῆμα τῆς παρισώσεως. ἐπὴν δαΐδας.] συντελείας ἡρωικῆς δηλωτικὴ, ἡ τῶν δάδων παράθεσις. Πηνελόπη κατὰ φασὶν, ἡ φιλοσοφία. ἱστὸς ἡ ἐπίθεσις τῶν προτάσεων, ἐξ ὧν αἱ συλλογιστικαὶ συμπλοκαί. ἀνάλυσις ἡ οὕτω καλουμένη παρὰ τοῖς φιλοσόφοις. ἧς οὐκ ἐπαΐουσιν οἱ παχεῖς,

καὶ σπάταλοι μνηστῆρες. διὸ καὶ παύουσιν αὐτὴν, κύβοις αὖθις ἐπιρρίψαντες ἑαυτοὺς. θεῖον γὰρ ἔργον τὸ τοιοῦτον. διὸ καὶ ἡ Πηνελόπη λέγει ἑξῆς θεὸν ἐμπνεῦσαι αὐτῇ, τὰ κατὰ τὸν τοιοῦτον ἱστόν. θεράπαινα δὲ, ἡ προσεδρεύουσα τῇ φιλοσοφίᾳ συλλογιστικὴ μέθοδος. δαΐδες δὲ αἱ διὰ γνώσεως. ἐπήλυθον ὧραι.] ὧραι τοῦ τετάρτου ἔτους. πῶς συνέμπροσθεν ἔλεγε, τάχα δ' εἶσι τέταρτον, οἷον τελειωθήσεται. καὶ τότε δή τις ἔειπε.] ποιητικὴ οἰκονομία εἰς τὰ ἑξῆς, ἵνα καὶ τὴν τῶν θεραπαινῶν ἀναίρεσιν ἑτοίμως παραδεξώμεθα. δηλοῦται δὲ ἡ δουλικὴ ἀπιστία.

καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.] τὴν βίαν τῶν μνηστήρων ἐδήλωσεν. σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται.] ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀποκρίνονται. ὅρα δὲ ὅπερ Ἀντίνοος ἑαυτῷ τοὺς ὅλους μνηστῆρας ὑποκρίνεται ὡς αὐτὸς ὢν οἱ πάντες, καλῶς ἄρα πρὸ πάντων αὐτὸς πεσεῖται ὑπ' Ὀδυσσέως βληθείς. ὅτεῳ.] ὅτῳ. ὡς Πηνελέῳ.] περὶ δὲ τῆς γνώμης Ἰκαρίου δηλοῦται καὶ ἐν ἄλλοις. ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι. εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον.] ἡ ἀνταπόδοσις, ἐν τῷ ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα, τὰ δὲ λοιπὰ διὰ μέσου. ἢ ἀνανταπόδοτον τὸ, εἰ, καθ' ὡς εἴωθε ποιεῖν. ὡς καὶ τὸ, ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας. ἅ οἱ περιδῶκεν Ἀθήνη.] πικρῶς καθαψάμενος τῆς Πηνελόπης διαχέαι αὐτὴν βούλεται τοῖς ἐγκωμίοις. κέρδεα.] πανουργεύματα. ὡς οὐχ ἡμεῖς τὴν φιλοχρηματίαν. ἐϋπλοκαμῖδες.] εὐπλόκαμις, ὡς εὐκρῆπις, πολυψῆφις. ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη.] Ἰνάχου θυγάτηρ καὶ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ. ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί.] θεόσοφον λέγει τὴν Πηνελόπην, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὁ νοῦς. ἀλλ' ὀνειδίζει τὸν Τηλέμαχον ἀπώσασθαι τὴν μητέρα, ἢ διὰ τὸ ἴδιον συμφέρον παρορᾶν τὰ τοῦ Τηλεμάχου. ἔστι δὲ τοῦτο καὶ φήμη ἐσχηματισμένη. ἀληθῶς γὰρ οὕτως ἀπέβη τοῖς μνηστῆρσι. ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα.] τοῦτο πρὸς κακοῦ τοῖς μνηστῆρσιν, ἐξὸν σωθῆναι ἄλλῃ τραπομένους, ὅμως πάνυ ὁμοῦ εὑρεθέντες, πανωλεθρίαν ἔπαθον. καὶ εἴη ἂν ὁ τελευταῖος οὗτος τοῦ Ἀντινόου λόγος, ὡς οἷά τις κατὰ τῶν μνηστήρων προεκθετικὴ ἀναφώνησις. Ἀντίνο'.] πυκνότητα, καὶ συντομίαν, καὶ ἰσχὺν νοημάτων ἐνδείκνυται ὁ Τηλέμαχος. ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψεν.] ἐπίτασιν δηλοῖ γνησιότητος τὸ, ἥ μ' ἔθρεψε. πολλαὶ γὰρ μητέρες ἐκδιδόασι ταῖς τίτθαις τὰ τέκνα· διὸ καὶ ἀποστέργοντες διὰ τὴν ἄπονον εἰλήθυιαν. δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι.] καὶ οὗτος τεχνικὴν ἄγαν μερικὴν τὴν ἀντίρρησιν ποιεῖται. περὶ μὲν γὰρ τῆς ἀπάτης καὶ τῆς ὑποσχέσεως σιωπᾷ. παρατηρήσας δὲ ὅπῃ μάλιστα ἀπηρυθρίασεν ὁ Ἀντίνοος, πρὸς τοῦτο τὴν ἀντίρρησιν ποιεῖται. ἔστι γὰρ πρόσφορον ἐν πλήθει, τὸν ὑπὲρ τῆς φύσεως λόγον ἀντικαταστῆσαι. ὅρα δὲ καὶ τὴν ὑπαλλαγὴν τοῦ ῥήματος. ὁ μὲν ψιλῶς εἶπεν, ἀπόπεμψον· ὁ δὲ οὐκ ἄν φησιν ἀπώσασθαι. καὶ ὁ μὲν μητέρα. ὁ δ' ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ ἐνίψω. κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν.] κατ' ἔνια τῶν ὑπομνημάτων, ἡ τούτων ἐξήγησις ἡμάρτηται. φασὶ γὰρ ὡς ἔθος, εἴ τις ἑκὼν ἐξ οἴκου γυναῖκα ἀπέπεμψε, χρήματα ἀποτίνειν τοῖς αὐτῆς συγγενέσι, καὶ τῷ πατρί. φησὶν οὖν

Καὶ τὴν δ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν,
110 Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
Σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵν' εἰδῇς
Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ, ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ.
Εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ἅ οἱ περιδῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς,
Κέρδεά θ', οἷ' οὔπω τιν' ἀκούομεν, οὐδὲ παλαιῶν
Τάων, αἳ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαί,
120 Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη,
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
Ἤιδη. ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν.
Τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν, καὶ κτήματ' ἔδονται,
Ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὅν τινά οἱ νῦν
Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ'. αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο.
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
Πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
130 Ἀντίνο', οὔπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
Ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε, πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε, κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ, αἴ κ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
Δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ' Ἐριννῦς,
Οἴκου ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται, ὡς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
Ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
140 Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον,
Ἔμμεναι ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,

ὅτι κακόν ἐστι, καὶ οἷον ἀλυσιτελὲς εἰ ἐκδιώξω τοῦ οἴκου τὴν μητέρα. πολλὰ γὰρ ἀποτίσω τῷ Ἰκαρίῳ. ἄμεινον δὲ οὕτω διαστέλλειν. κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν.] καὶ οὐ περὶ χρημάτων φησίν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπαγομένων. ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων δώσει. εἶτα καθ' ὑπερβατὸν εἶπεν αὐτὸς Ἰκαρίῳ ἀποπέμψω τὴν μητέρα. εἰ περὶ χρημάτων ἔλεγε, σμικρολόγος ἀνεφαίνετο τοῦ πατρός. οὐ γὰρ ἀπεγνώκει αὐτόν. ἐπεὶ δή, φησίν, ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν. ἄλλως τε κατὰ Καλλίμαχον, χαλεπὴ μῆνις ὑποχθονίων. διὸ Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ, τὸ, ἔσσεται ὡς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω. περισσὸς γάρ ἐστιν οὐ πρὸς ταύτην τὴν ἀπόδοσιν. ἀρήσετ' Ἐριννῦς.] τοῦτο ἔλεγον ἐπιβιάζειν τῷ δαίμονι οἱ ὕστερον, ὡς παράφορε κρατεῖ. ἐνίψω.] τὸ μετὰ σφοδρότητος καὶ ἀπειλῆς λέγειν.

ἐναντιωθῶ

Κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε ποθὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὡς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
Πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν,
Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
Ἔνθ' ἐπιδινηθέντε, τιναξάσθην πτερὰ πολλά,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλάς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον,
Δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειάς, ἀμφί τε δειράς
Δεξιὼ ἤϊξαν, διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν,
Θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμόν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης. ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο,
Ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι,
Ὅσφιν εὖ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε εἴπω,
Τοῖσι γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται. οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὧν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
Ἐγγὺς ἐών, τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
Πάντεσσιν, πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται.
Οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Παυέσθων. καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς.
Καὶ γὰρ κείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα
Ὥς οἱ ἐμυθεόμην ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους
Ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γέρον εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
Οἴκαδ' ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι,
Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ὤλετο

ἐναντιωθῶ, λοιδορήσω. τῷ δ' αἰετὼ.] ὁ μὲν δὴ ἔρους ἄφιξις, τὴν δὲ ἀγρῶν ἐπάνοδον Ὀδυσσέως, καὶ τοῦ παιδὸς σημαίνει. καὶ ἡ μὲν ἐν ἀρχαῖς ἠρεμαία πτῆσις, τὴν μετὰ ἡσυχίας κάθοδον. ὁ δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν θόρυβος, τὴν κατὰ τὴν πόλιν γενομένην ταραχήν. ὁ δὲ τιναγμὸς τῶν πτερῶν, ἀπώλειαν καὶ ἐλάττωσιν τῶν ἀρχομένων. τὸ δὲ καταδρύψαι τὰς παρειάς, τὸν τῶν μνηστήρων ἐσήμανε φόνον. διὰ δὲ τὸ κατὰ ἀνατολὰς ὁρμῆσαι, ὅτι οἱ μὲν δύο νικήσουσιν, οἱ δὲ μνηστῆρες ἐν ζόφῳ γενήσονται. ἕως μέν.] τέως, μέχρι χρόνου τινός. μετὰ πνοιῇς.] ὡς ἡσυχῇ τὸ ἔργον τὰ πρῶτα διαχειριζόμενοι. πλησίω ἀλλήλοισιν.] ἐπεὶ οὐκ ἀποστατοῦσιν ἀλλήλων ταῖς βουλαῖς. πτερὰ πολλά.] ἢ διότι πολλοὺς ἀπέβαλον καὶ τῶν ὑπηκόων. μνηστῆρας δὲ καὶ κήρυκας, καί τινας τῶν τοῦ οἴκου, ἢ διότι θανατώσουσι τοὺς μνηστῆρας διὰ τοὺς ἐπαφέντος πτερόεντας. πάντων κεφαλάς.] κοινὴν βλάβην δηλοῖ. δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσιν.] ἐπειδὴ οὐ μόνον μνηστῆρσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς ἄλλοις Ἰθακησίων ἔσται κακά. καὶ πολλοὶ τὰς παρειὰς ἐπ' αὐτῷ δρύψονται. καὶ ἰάμβλιχος οἱ δὲ ὄρνιθας, οἱ αὐτοὶ ἑαυτοὺς αἰκίζουσιν, ὧδε δηλώσει μέλλοντος κακοῦ, ὑπὲρ φύσιν μέν τοι. δεξιὼ ἤϊξαν.] ἀνατολικοὶ οἱ αἴσιοι. καὶ πόλιν αὐτῶν.] ἢ τῶν Ἰθακησίων, ἢ τῶν αἰετῶν. ὡς ἐπαναγραφέντων ἔνθα ᾤκουν. ὃ καὶ δῆλον, ὡς καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Τηλέμαχος ἀνελόντες τοὺς μνηστῆρας, αὖθις εἰς ἀγροὺς ἀπελεύσονται, ἵνα πάλιν καὶ οἰκίαν τὴν κατάπαυσιν τῶν αἰετῶν λέγει, διὰ τιμὴν τοῦ βασιλικοῦ τούτου ζώου. ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμόν.] οἱ γὰρ κακοὶ τὰς πράξεις κακάς, καὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι. τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν σημείων, τοῖς μὲν ἀγαθοῖς, τὸ θάρρος, τοῖς δὲ πονηροῖς ἀποστροφὴν περιποιεῖται τῶν τολμωμένων. γέρων ἥρως.] τοιούτων γὰρ ἀνδρῶν, ἡ πολυπειρία. Ἁλιθέρσης.] νησιώτη καὶ ἁλιευτικῷ πρέπον ὄνομα, ὁ ἐν τῇ ἁλὶ δηλονότι θηρώμενος. οἳ νεμόμεσθα.] σιωπᾷ γε καὶ ἑαυτὸν τοῖς κακωθῆναι μέλλουσι διὰ τὸ φιλάληθες. εὐδείελον.] εὐ πρὸς δείλην κλιμένην. φυτεύει.] ἔνθεν οἱ ὕστερον ὑποκρύπτεσθαι τὸ δολιχεύεσθαι. κακὸν ἔσται.] ἤγουν ζημία. ἄφαρ.] σιωπητικῶς, εὐθέως. ἀπὸ τοῦ ἅπτω, ἄψω, ἦφα, ἄφαρ. ψιλοῦται δὲ αἰολικῶς. καὶ γὰρ κείνῳ.] συνιστῶν ἑαυτὸν ἐπὶ μαντικῇ, ταῦτα λέγει. ὥς οἱ ἐμυθεόμην.] σιωπητέον ἕως τὸ πολύμητις Ὀδυσσεύς, δύναται δέ τις καὶ ἐπὶ τοῦ μυθεόμην στίξαι, τοῖς ἄνω αὐτὰ ἀποδιδούς, καὶ ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς ἀναγινώσκειν, ὅτι Ἴλιον εἰσανέβαινον, ἵν' ὑποστίξωμεν μετὰ τὸ Ἀργεῖοι, καὶ Ὀδυσσεύς. ἡ δὲ ἀπόδοσις φῆν κακά. φῆν πολλὰ κακὰ παθόντα.] μέχρι τοῦ, τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται, σύνοψις πάσης τῆς Ὀδυσσείας.

Ὤλετο τῆλ', ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
Ὤφελες· οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἴ κε πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε εἰδώς,
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
190 Αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται,
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε. 10
Σοὶ δὲ γέρον θωὴν ἐπιθήσομεν, ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
Τίνων ἀσχάλλῃς, χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼ ὑποθήσομαι αὐτός,
Μητέρα ἣν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι.
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀΐομαι υἷας Ἀχαιῶν
Μνηστύος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης, 20
200 Οὔτ' οὖν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἐόντα·
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἣν σὺ γεραιὲ
Μυθέαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
Ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥγε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
Ὃν γάμον, ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα,
Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ' ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἑκάστῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 30
Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
210 Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω.
Ἤδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοί, καὶ πάντες Ἀχαιοί·
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν, καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε, καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Ἤν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσω 40
Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι,
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον, καὶ νόστον ἀκούσω,
Ἦτ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν,
220 Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δ' ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω,
Πολλὰ μάλ' ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω. 50
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Κέκλυτε

ὃς καὶ σὺ καταφθίσθαι.] τὸ ὃς ἀναφορικόν ἐστι, καὶ συναπτέον αὐτὸ τῷ ἐπάνω. ἢ ἀντὶ τοῦ, εἴθε. καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς αὐτὸ ἀναγνωστέον. ὧδ' ἀνιείης.] ἀπὸ τοῦ ἀνίημι, ὡς τιθείης. κυνηγετικὴ ἡ λέξις. ὅτε τις κύνα τοῦ δεσμοῦ ἀνεὶς, ἀφήσῃ κατὰ θηρός. δασυντέον· ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ ἀναπείθεις. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυνηγῶν, τῶν ἐφιέντων ἱμάντας τοῖς κυσίν. ψιλοῖ δὲ Ἑλλάνικος παρὰ τὴν ἀνίαν, ἐκδεχόμενος τὸ λυπείης. εἰ γὰρ τοῦτο, ἐχρῆν γράφειν, ἀνιώης. τοιαύτη γὰρ ἡ συζυγία. παρφάμενος.] παραπείσας, παραλογιζόμενος. ἀνιηρέστερον.] λυπηρότερον. ὡς τὸ αἰδοιέστερον. ὤφελε γὰρ ἀνιηρότερον. οὕτω καὶ ἀμορφέστερον, δηιοέστερον. ἀκρατέστερος, ἀπὸ τοῦ ἄκρατος. σπουδαιέστερος, ἀναγκαιέστερος, ἀλλοιέστερος, ἐπιτηδειέστερος, ἀφνειέστερος. καὶ Ἀριστοφάνης κατὰ Σέλευκον ἔγραφε φιλοκτεανέστατε. θωὴν ἐπιθήσομεν.] θωὴ ἡ ἐπιτιθεμένη τινὶ ζημία. ὅθεν ἀθῷος, ὁ μὴ θωὴν πάσχων. οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν.] εἰπὼν ἐς πατρὸς, μετέβη εἰς τὸ πληθυντικόν· οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, δηλονότι οἱ μνηστῆρες, καὶ εὐτρεπίζουσιν ἔεδνα, ὅσα δεῖ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παιδὶ δίδοσθαι παρὰ τῶν γαμούντων. οἱ δὲ γάμον τεύξουσι.] τὸ σχῆμα περιττόν. ἄτομον. ἔεδνα.] τὰ παρὰ τοῦ νυμφίου. μείλια δὲ, παρὰ τοῦ πατρὸς τῇ νύμφῃ διδόμενα. μνηστύος ἀργαλέης.] τῆς μέχρι νῦν ἀκατορθώτου. οὔτ' οὖν Τηλέμαχον.] θρασύτερα ταῦτα τῶν Ἀντινόου. πολύμυθον.] ἀκριτόμυθον. σκώπτει εἰς ποσότητα. ὁ γὰρ Ἀντίνοος εἰς ποιότητα λόγου ἔσκωψεν. προειπὼν δὲ, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης, οὔτε Τηλέμαχον, οὔτε τὴν μαντείαν. οὐκέτι ἐπήγαγεν, οὔτε ἄλλων τινά. καί τοι ὁ λόγος ἀπῄτει. ἀλλ' εἶχεν ἀπέχθειαν πρὸς τὸ πλῆθος. κακῶς βεβρώσεται.] ὁμολογεῖ τὴν βίαν. οὐδέ ποτ' ἶσα.] ἤγουν ἀεὶ ἐλαττωθήσονται. διατρίβῃσιν.] διατρίβειν τὸ, χρονοτριβεῖν, ἀναβάλλεσθαι, καὶ τριψημερεῖν. ταῦτα μέν.] λείπει ἡ εἰς, ἀντὶ τοῦ, εἰς ταῦτα. ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα.] πρὸς τοὺς Ἰθακησίους. ἢ τὴν ὑπόνοιαν ἀποτριβόμενος, αἰτεῖται παρὰ τῶν μνηστήρων τὰ πρὸς τὴν πορείαν. πῶς γὰρ ἠδύνατο σκευωρεῖν κατὰ αὐτῶν πολίτας ὑπαδοὺς ἔχων; κέκλυτε νῦν μου Ἰθακήσιοι.]

ὁρῶν

Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω.
Μήτις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ἤτοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω
10 Ἔρδειν ἔργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο.
Σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
Ἧσθ' ἄνεῳ, ἀτὰρ οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν
Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἐόντες.
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἠλεέ, ποῖον ἔειπες;
Ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν, ἀργαλέον δὲ
20 Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί,
Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,
Οὔ κεν οἱ κεχάροιτο γυνὴ μάλα περ χατέουσα
Ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο, σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
30 Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἁλιθέρσης.
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι,
Ἀλλ' ὀΐω καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων
Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λύσατο δ' ἀγορὴν αἰψηρήν,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος,
Μνηστῆρες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος,
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
40 Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς εὔχετ' Ἀθήνῃ.
Κλῦθί μοι ὁ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηῒ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο
Ἔρχεσθαι, τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
Μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
50 Τηλέμαχ' οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠΰ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος,
Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,

ὁρῶν τοὺς μνηστῆρας ἀπηρυθριακότας, οὐ
230 πρὸς αὐτοὺς ἀποτείνεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ
κοινόν. οὐδὲν τι δικαιολογικὸν ἔχει ἡ δη-
μηγορία. καταφορικὴ δέ, καὶ ἀγαθῷ ἤθει
τρόπῳ πρέπουσα. αἴσυλα ῥέζοι, ἄδικα ποι-
οῖ, οἱονεὶ αἰσόσυλα, τοῦ καθήκοντος ἀφαι-
ρημένα. Ὀδυσσῆος θείοιο.] οἱ μνη-
στῆρες μέμνηνται τοῦ Ὀδυσσέως, οὐχ ὡς
θείου μέντοι, ἀλλ' ὡς γυναῖκα οὐδενὶ δῆ ἔ-
χοντος καὶ ἀφυλάκτου. κακορραφίῃσι.]
κακοσυμβουλίαις, κακοβουλίαις. παρθέ-
μενοι κεφαλάς.] προτείναντες ὡς ἐπὶ
ξίφει. ἤγουν ἐπικόπῳ, ὥστε κοπῆναι.
240 παρθέμενοι.] ἀντὶ τοῦ ἐχυρὸν θέμενοι. ἀντὶ τοῦ
ὡς μὴ ἐπικείμενοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς.
ἀλλὰ παρατιθέμενοι αὐτάς. ἧσθ' ἄ-
νεῳ.] κάθησθε ἄφωνοι, ἄναυδοι. οὔτι
καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν.] αἰσχύνει τοὺς
Ἰθακησίους, εἰ μὴ δὲ λόγοις ἅπτονται τῶν βι-
αίων μνηστήρων. τὸ γὰρ χερσὶ δυσχερέστε-
ρον. Λειώκριτος.] οἷον ἔκκριτος τοῦ
λαοῦ. ὁ Ποιητὴς τὸν μὲν Ἀντίνοον ἀπλούστε-
ρον ἐποίησε δημηγοροῦντα, καὶ ἀφελέ-
στερον. τὸν δὲ Εὐρύμαχον, ἐμβριθέστερον καὶ
ἀδρότερον. ἐνταῦθα δὲ Λειώκριτόν τινα
250 μνηστῆρα βραχύλογον μὲν πλάττει, θρα-
σύτερον δέ, ὃς οὐ μόνον τὸν Ὀδυσσέα ἐξου-
θενίσει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγορὰν ταχὺ λύ-
σει. ὥστε ταύτην τὴν ἀγορὰν θέμις μὲν ἐ-
κάθησεν, ἀθεμίστου δὲ ἀνδρὸς ὕβρις ἔλυσε.
περὶ δαιτί.] οἱ γὰρ ἐν δαιτὶ οἴονται ἀνυ-
πόστατοι εἶναι τὴν ἀλκὴν τοῦ οἴνου στρατη-
γοῦντος αὐτοῖς. λέγει δέ, ὅτι ἀργαλέον
τοῖς Ἰθακησίοις, καὶ πλείονας ὄντας ἀντι-
καταστῆναι δαινυμένοις τοῖς μνηστῆρ-
σιν. ὅπερ ἐστὶ κύριον τοῦ ἀδυνάτου. οὐ κ-
έν οἱ κεχάροιτο γυνή.] ἅμα γὰρ ἰδοῦσα
260 στερήσεται. λύσατο δ' ἀγορήν.] αἰψη-
ρήν, ὡς ἀπὸ δεσμοῦ τινος. αἰψηρήν, ἀντὶ
τοῦ αἰψηρῶς. ὡς τό, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα
χθών. ἀντὶ τοῦ εὐρύ. κλῦθί μοι.] ὁ μὲν
Τηλέμαχος.] ἁπλῶς θεὸν ἐπικαλεῖται.
ἀγνοεῖ γὰρ τίς ἐστι θεῶν ὁ φανεὶς αὐτῷ. ὁ δὲ
Ποιητής, εὔχετ' Ἀθήνῃ, φησί. ἠεροει-
δέα.] μέλανα, δίκην ἀέρος, ἢ βαθύν.
Τηλέμαχε.] πρὸς παῖδα σὺ γεγονότα.
τὸ οὐδ' ὄπιθεν, προφητικῶς, ὡς περὶ τὴν
ἐκκλησίαν ἐμφρόνως διατιθεμένου. οὐ δὲ
ὕστερον κακὸς ἔσῃ· οὐδὲ ἄφρων, εἰ Ὀδυσ-
270 σέως παῖς τυγχάνεις, καὶ τοῦ πατρῴας σπο-
ρᾶς ἔχεις τὶ σύμβολον. ἐνέστακται.]
ἔοικεν ἠρτῆσθαι τῆς ἀρχικῆς σπερματικῆς
τοῦ εἶναι δυνάμεως. οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη.]
ἅλα ἁλίη, ὡς διὰ θαλάσσης πλέοντι.
οὐδ' ἀτέλεστος.] εἰ περαίνεις, ἀγαθὴ
ἔσῃ,

Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν ἃ μενοινᾷς,
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,
Οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Τῶ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε   10
Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι,
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ὃς δή σφιν σχεδόν ἐστιν ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώιός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω, καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός,
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν, μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Ὅπλισσόν τ' ἤια καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα μυελὸν ἀνδρῶν,   20
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν, ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι, εἰσὶ δὲ νῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἠδὲ παλαιαί.
Τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥ τις ἀρίστη,
Ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' Ἀθηναίη κούρη Διός, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν   30
Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ,
Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο
Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε
Ἀλλὰ μάλ' ἐσθιέμεν, καὶ πινέμεν ὡς τὸ πάρος περ.
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
Νῆα, καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι   40
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀντίνο', οὔπως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον,
Ἦ οὐχ ἅλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Κτήματ' ἐμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα,
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων,
Πυνθάνομαι καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός,   50

ἴσῃ, καὶ οὐ μάτην ἐλεύσεις. ἀλλὰ μὴν τὰ φρόζεις ὡς ἡ δημηγορία σου ἐλέγχει. ἔστιν ἄρα ἐνταῦθα σοὶ ἐλπίς. ὁ δὲ ποιητὴς τῷ χωρίῳ ἐπιβάλλει καὶ γνωμικὸν σεμνότατον, ἐν ᾧ περὶ διαθέσεως παίδων φιλοσοφεῖ. καὶ Ὀδυσσέως ἔπαινον. παῦροι γάρ τοι παῖδες.] τὸ αἴτιον τοῦ διστασμοῦ. πατρὸς ἀρείους.] ὁποῖος Ἡρακλῆς πρὸς Ἀμφιτρύωνα, Ἀχιλλεὺς, Ἕκτωρ. οὔ τι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι.] δογματίζει Ὅμηρος, ὅτι ὁ ἄδικος καὶ ἀσύνετός ἐστιν. οὐδέ τι ἴσασι.] διασαφεῖ τὸ νοήμον. ὃς δὴ σφιν σχεδόν.] ἀναφώνησις περὶ μνηστήρων πάνυ γοργή. ὅπλισσόν τ' ἤια.] ἑτοίμασον τὰ ἐφόδια, οἱ παλαιοὶ φασίν, ὅτι ἤια κυρίως αἱ ὀσπρέων καλάμαι, καὶ διασυλλάβως ἐν συναιρέσει, ἦα. ὡς Φερεκράτης, τὴν γαστέρ' ἤων κἀχύρων σεσαγμένους. Ὅμηρος δὲ τὰ ἁπλῶς βρώματα. καλεῖ δὲ καὶ τὸν εἰς ναῦν ἐπισιτισμόν. ἄρσον ἅπαντα.] γέμισον. ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. ἥρμοσται γὰρ τὸ πληρωθὲν τῷ πληρουμένῳ. ἄλφιτα μυελόν.] ἄλευρα μυελοποιά, θρεπτικά. ἀμφιφορεῦσι.] κεράμιοι ἦσαν ἀμφοτέρωθεν φερόμενοι. ὅθεν ἄμφωτοι, δίωτοι. ὡς ἀμφίδουλος, ὁ ἐξ ἀμφοτέρων γονέων δοῦλος. ἐν πυκινοῖσιν.] ἐν στερεοῖς. ἐθελοντῆρας.] ἐθελοντάς. αἶγας ἀνιεμένους.] ἐκφραστικὸν γοργὸν δαπάνης τῶν μνηστήρων. ἀνιεμένους.] ἐκδέροντας. ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος. ἐκ τῶν κάτω γὰρ τὰ ἄνω ἵενται οἱ τοιοῦτοι. σιάλους.] σιτευτοὺς χοίρους. εὕοντας.] ἐντεῦθεν τὸ ἀβσύειν, ἔνθα καὶ ἀβσυέος. εὕειν τὸ μαδᾶν ὕδατι ζέοντι, ὅθεν εὔστρα ἐργαστήριον, ἐν ᾧ χοῖροι εὕονται. ἢ κατὰ Παυσανίαν, τὸ ἐκ ταχέων καυθέντων λεῖσμα τὰς ἀνθρακιὰς ἀποβαλλόντων. ἤτοι ὁ πρινικαυμένος στάχυς. Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας.] ἱλαρότερον νῦν ποιεῖ τὸν Ἀντίνοον κατὰ τὴν ἀγοράν. μή τι ἄλλο ἐν στήθεσι.] ταῦτα θυμῷ ἀποβλέψασι, φυφαῦ δὲ παρακελεύουσι. ὡς τὸ πάρος περ.] ἐπιστροφὴ τῷ μέρακι, ὡς μέχρι μὲν ἄρτι ἀριστωμένῳ. νῦν δὲ ἐξαίφνης ἐκ τοῦ σχολάζειν γαστρὶ πειρωμένῳ μεταβάλλεσθαι. ταῦτα δέ τοι.] λόγος εἰρωνικῶς ἀποτελεσθεὶς εἰς φήμην. οὕτω γὰρ ἀληθῶς ἀπέβη. πολλὰ καὶ ἐσθλά.] ποσῷ καὶ ποιῷ ἐπηύξηται τὸ κακόν. μέγας εἰμί.] ἁπλῶς εἴρηται. καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων.] διδακτικὴ ἄρα ἡ φρόνησις. πυνθάνομαι.] ἀντὶ τοῦ πυνθανόμενος ἀκούω. ἀέξεται ἔνδοθι θυμός.] αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι συναυξάνονται καὶ αἱ τῆς λογικῆς ψυχῆς δυνάμεις κατὰ χαλινόν. καὶ Ἡρόδοτος, αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι συναυξάνονται καὶ αἱ φρένες. τινὲς ἐπὶ ὀργῆς ἤκουον ἔμαθον ἤδη θυμοῦσθαι. καὶ μὴ διὰ τὴν ... ἄεργον τὸ εἶναι. αὐξανόμενος τοῦ δυνάμει εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλος θυμὸν αὔξειν, τὸ πρὸς ἐπιθυμίαν ζῆν.

κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω.] ἐπιπέμψω. θυμοῦ προβολὴ ὁ λόγος ἐστὶ τοῦ Τηλεμάχου. πλουσιώτερον μὲν γὰρ εἰς Πύλον, οὐ πειράσεται δέ τι τοιοῦτον. ἔμπορος.] ἔμπορον ὁ ποιητὴς τὸν ἀλλοτρίας νεὼς ἐπιβαίνοντα λέγει, τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον ἐπιβάτην, ὡς ἐμπόρου παρ' αὐτοῖς λεγομένου τῆς μεταβολῆς, καὶ πραγματείας. καὶ μάλιστα τῆς διὰ θαλάσσης πορευομένου, ἢ ὅτι Ἀττικοὶ τοὺς ἐν ταῖς φορτίσι κωπηλάτας ἐπικώπους λέγουσιν· ἐπιβάτας δὲ τοὺς μαχητάς. ἐπήβολος.] ἐπιτυχὴς, ἐγκρατής. ἀπὸ τῆς βολῆς, καὶ τοῦ βάλλειν. ὁ γὰρ τοῦ σκοποῦ τυγχάνειν, ὅθεν καὶ τὸ σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυχῶς λάμβανε. καὶ ἡ βουλὴ δὲ οἷον βολή τις ἐστίν. ὅθεν φησί, ἐπὶ δ' ἄλλω βουλῇ Πριάμοιο πόλις. ὡς εἰ ἔλεγε τοῖς ὅπλοις, καὶ τοῖς σοῖς τόξοις καὶ βέλεσι λύοις ἐν ἴσῳ ἐστί. καὶ τὸ, ἡ δὲ φορὰς ἐπιβάλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ. ἐστὶ γὰρ ἀπὸ τῶν πόρρωθεν ἐπιβολὴν ποιουμένων, ὥστε τυχεῖν τῶν φορῶν. οὕτω δὲ τῇ λέξει καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον κέχρηνται. ὥς νύ που ὔμμιν ἐείσατο.] τοῦτο ὑμῖν ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη, τὸ μὴ ἔχειν ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον ἀποπλεῖν. οἱονεὶ λέγει· ἀντὶ ναυκλήρου ἐπιβάτης δι' ὑμᾶς γέγονα, τοὺς τὰ ἐμὰ καταναλώσαντας ἅπαντα κτήματα. καὶ ἐκ χειρός.] ἢ διὰ τὸ μὴ ἐπιβούλως ἅψεσθαι τῆς χειρὸς, ἢ ὅτι γελῶν ἥψατο ὁ Ἀντίνοος. ἐπελώβευον.] λώβη ἡ ἐν τῷ κοινῷ ὕβρις, οἱονεὶ λάσβη, ἡ ἐν τῷ λάῳ ἐπιμβαίνουσα τινί. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν.] μερίζει τοὺς μνηστῆρας, ὧν οἱ μὲν διδάσιν, οἱ δὲ βαρβαριώτερον διάκεινται. εἰς Ἐφύρην.] τὴν Θεσπρωτίαν, ἣ Κίχυρον μετωνομάσθη. θυμοφθόρα.] φθαρτικὰ λογισμοῦ καὶ ἀναιρετικὰ κατὰ τοὺς παλαιούς. ὀφέλλειεν πόνον.] αὐξήσει, πρώτου ἀορίστου ὡς τύψει. τίς δὲ ὁ πόνος, λέγει. κτήματα γάρ κεν· εἰρωνικῶς. τινὲς τὴν περὶ τὸν γάμον σπουδήν. ὑψόροφον.] ὑψηλὸν διὰ τὸ ἀνεπιβούλευτον. θάλαμον.] τὸ ταμιεῖον. εὐρύν.] διὰ τὸν βαθὺν πλοῦτον τοῦ Ὀδυσσέως. νητός.] σεσωρευμένος. χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο.] οἰκονομικὴ μέθοδος διδάσκοντος τοῦ ποιητοῦ τοὺς οἰκοδεσπότας κειμήλια ἔχειν εἰς χρῆσιν τὴν ἐν καιρῷ. ἐν χηλοῖσι.] χηλὸς, λάρναξ, κιβωτὸς, σορός. εὐῶδες ἔλαιον.] ἴσως μὲν τῆς ἐλαίας. ἀλλ' οἷς δὲ καὶ σκευάζεσθαι τιμιώτερον, οἷον τὸ ἴρινον σαμψύχινον. ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες.] ἵνα τὸ μέσον τοῦ θαλάμου εἴη ἄλλως χρήσιμον. σανίδες.] αἱ θύραι. δικλίδες.] διχόθεν κλειόμεναι, δίθυροι. νόου πολυϊδρείῃσιν.] περίφρασις τῆς κεδνῆς. ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον.] ἐκ πίθου ἀπάντλησον εἰς ἀμφιφορέας. λαρώτερος.] ἡδύτερος. ὅμοιον τῷ, Τηλέμαχ' ἤτοι σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος. χρηστὸν ἦθος ὑποφαίνει. οὐ γὰρ τὸν κάλλιστον, ἀλλὰ τὸν μετ' ἐκεῖνον δεύτερον αἰτεῖ, τὸν πρωτεύοντα τῷ πατρὶ φυλάσσει. κεῖνον ὀιομένη.] νομίζουσα, ἐλπίζουσα. πώμασιν ἄρσον.] πώμασιν ἐῤῥαφίσιν.]

Πειρήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
Ἠὲ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
Εἶμι μὲν, οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω,
Ἔμπορος, οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
Γίνομαι, ὥς νύ που ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶν'.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ' Ἀντινόοιο
Ῥεῖα, μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.
Οἱ δ' ἐπελώβευον, καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.
Ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος.
Ἤ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς,
Ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πίειραν ἄρουραν
Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος ὥσπερ Ὀδυσσεύς,
Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι,
Κτήματα γάρ κε πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Ὣς φάν, ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρὸς
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο.
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον,
Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες
Ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Κλεισταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
Δικλίδες, ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσκε, ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας·
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀιομένη τὸν κάμμορον, εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας,
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας,
Ἐν

Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν,
Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς,
Αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι, τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται,
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην, καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
360 Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσω.
Ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δέ τοι φίλε τέκνον ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο, πῇ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός, ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης,
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
Ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσονται,
Ἀλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος, οὐδέ τι σε χρὴ
370 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Θάρσει μαῖ', ἐπεὶ οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
Ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
380 Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν.
Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον.
Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει,
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοὴν, ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
390 Ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο, θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Ἐκ

ἐϋῤῥαφέεσσιν.] εὐράπτοις. δοροῖσι.] κωρύκοις. παρὰ τὸ χωρεῖν, θυλάκοις, φασκωλίοις. ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ δέρμασιν, ἀντὶ σάκκων εἰς ἀλφίτων φυλακὴν, ἵνα μηδὲν ἐκεῖθεν διαφορῆται, στεγούσης τῆς πυκνότητος. εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα.] τὸ μέτρον ἐπί τε ξηρῶν, ἐπί τε ὑγρῶν λέγεται. ὡς ἐν τοῖς Κύκλωπος. ἀκτῆς.] δωρεᾶς, ἢ τοῦ κλάσματος, παρὰ τὸ κλῶ· ἢ ἀκτῆς, ἤτοι συναγωγῆς τροφῆς. μυληφάτου.] τῆς ὑπὸ μύλης κεκομμένης. αἱρήσομαι.] λήψομαι. τίπτε δέ τοι φίλε τέκνον.] φίλε υἱέ. πυκνὰ καὶ γοργὰ προβάλλεται νοήματα ἡ τροφός. ἀλλογνώτῳ.] ἄλλοις, καὶ οὐχ ἡμῖν γινωσκομένῳ, ἢ ἄλλοις γνωτῷ, ἢ κατὰ γένος οἰκείῳ. κἂν γοῦν ἀλλογνώτῳ, κατὰ τὸ ἄγνωστον πάντεσσι. οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι.] ἀναφώνησις. τοῦτο γὰρ καὶ γέγονε. ἀλλὰ μὲν αὖθι.] τὸ αὐτὸ νόημα ᾧ πρὸς τοῦ Ἀντινόου ἐλέγχθη, λυσμένως μέν τοι. γένηται.] ἔλθῃ ἡμέρα. ἢ αὐτὴν ποθέσαι.] ἕως πρὶν αὐτὴ ποθέσῃ. ὁ δὲ ἀσυνήθως ἐσχημάτισε, διὰ τὴν τοῦ πρὶν ἐπιῤῥήματος δύναμιν. ἰάπτῃ.] διαφθείρῃ, παρὰ τὸν ἰόν. ὅθεν, καὶ τὸ αἳ δὲ προΐαψεν. ἀπώμνυ.] ἀποφατικῶς, ὦ ἐναντίον τὸ ἐπώμνυ. ὄμοσέν τε.] ὀμόσαι μὲν τὸ εἰπεῖν θεῖόν τι ὄνομα, οἷον νὴ τὸν Ἑρμῆν, μὰ τὰς Ἐλευσινίας θεάς. τελεύτησέ δε τὸν ὅρκον.] τὸ ἀποδοῦναι τὸν ἔνορκον λόγον, οἷον ποιήσω τόδε, ἢ οὐ ποιήσω. Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα.] αἰνίττεται ὡς ἕκαστος τῶν Ἰθακησίων τὴν τοῦ νέου δημηγορίαν εἰς νοῦν φέρων, καὶ τὸν τοῦ βασιλέως αὐτοῖς δουλοποιούμενον παῖδα οἷον παρ' αὐτοῖς ἱστάμενον. καὶ κρίνων δίκαια ἐκεῖνον εἰπεῖν, καὶ αἰτήσασθαι, ἀμῦναι μὲν οὐ θαῤῥοῦσι διὰ τὸ κινδυνῶδες τοῦ ἔργου. νῆα δὲ δοῦναι λογίζονται, καὶ αὐτῶν τινας εἰς ἐρέτας προσεπιδοῦναι. φρονίοιο νοήμονα.] ἀστείως ὠνοματοπεποίηκεν. πάντως γοῦν ἐκεῖνος νῆα ὑπέσχετο, ὁ μὴ κατὰ τοὺς μνηστῆρας ἄφραδής καὶ ἀνοήμων ἐπὶ τοῖς μέλλουσιν. πρόφρων.] ἐθελοντής. ὑπέδεκτο.] ὑπέσχετο. σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.] ἡ γοῦν νὺξ σκιὰ γῆς. ὅπλ' ἐτίθει.] τὴν σκευὴν τῆς νηός. ἐπ' ἐσχατιῇς.] ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ λιμένος, μεθ' ὃ ἡ θάλασσα. ὕπνον ἔχευεν.] τὸ ὑγρὸν τοῦ ὕπνου δηλοῖ. πλάζε δὲ πίνοντας.] παρεπλάνα τοῦ ἐγρηγορέναι. χειρῶν δ' ἔκβαλε κύπελλα.] ἀδυνατοῦσιν διὰ τὸν ὕπνον. ἐπὶ βλεφάροισιν

Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν.
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν.
10 Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους,
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Δεῦτε φίλοι ἤϊα φερώμεθα, πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἐμὴ οὔ τι πέπυσται,
Οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηῒ
Κάτθεσαν ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
20 Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀκραῆ ζέφυρον κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
30 Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν.
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσιν,
Ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης.
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο.
40 Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Παννυχίη μέν ῥ' ἥ γε, καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣ-

φάροισιν ἐπιπίπτειν.] βαρέος ὕπνου δηλοῖ, ταχὺ τὰ βλέφαρα κλείοντος. ἐπήρετμοι.] ἐπίκωποι, ἕτοιμοι ἐρέσσειν. μετ' ἴχνια βαῖνε.] δυσσεβεῖ πρέπει. δεῦτε φίλοι.] δημαγωγικῶς συναίρως κολακεύει. μία δ' οἴη.] λεληθότως ἀπόρρητον αὐτοῖς ὑποτίθησι τὴν πρᾶξιν ἔσεσθαι, ἵνα μὴ δὲ αὐτοὶ ἐξείπωσί τισί. νηὸς βαῖνε.] ἐπὶ νηός. νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ.] ἀντὶ τοῦ νεὼς πρύμνῃ: καὶ ἐν Ἰλιάδι· νηί δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔνθα βροτόεντα Δόλωνος. πρυμνήσια.] τὰ πείσματα. ἴκμενον.] ὑγρόν· παρὰ τὴν ἰκμάδα. ἢ τὸν φορὸν, καὶ εἰς τὸ ἵκεσθαι ἐπιτήδειον. οἱονεὶ ἱκνόμενον. ἴκμενον, δίυγρον: καὶ ἀλλαχοῦ· ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. ἢ τὸ ἱκνεῖσθαι καὶ φέρεσθαι ποιοῦντα. ἀκραῆ ζέφυρον.] ἐπιτήδειον, ἄκρως πνέοντα πρὸς τὴν χρείαν, οὔτε πλέον οὔτ' ἔλαττον. ἢ τὸν μὴ κεκραμένον, ἀλλ' ἀκριβῶς ζέφυρον. τινὲς σύγκραῆ. κελάδοντα.] ἐπίθετον τοῦ πόντου, ὅθεν καὶ οἱ παλαιοὶ ἐγκέλαδον ἵππον τῷ Ποσειδῶνι παραδεδώκασιν. ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη.] ἡ κατὰ τοὺς ναυτίλους ἐμπειρία καὶ φρόνησις, ᾗ χρησάμενοι ἔπλευσαν. ἔντοσθε μεσόδμης.] μεσόδμη ἡ ὀπὴ, δι' ἧς ὁ ἱστὸς ἐνείρεται, παρὰ τὸ ἐν μέσῳ τῆς νηὸς δεδομῆσθαι. προτόνοισι.] σχοινίοις, δι' ὧν ὁ ἱστὸς ἀποδεσμεῖται, ὡς ἂν ἔχῃ βεβαίως ἵστασθαι. οἱ δὲ παλαιοὶ κάλωας, ἀπὸ τοῦ καρχησίου εἰς πρῷραν καὶ πρύμναν διατείνοντας. ἐϋστρέπτοισι.] εὐμαλάκτοις, εὐκλώστοις. βοεῦσι.] χρήσεως ἀρχαίας ἐστὶ, καθ' ἣν καὶ νῦν οἱ περίπου τοὺς ταύρους ἀρκτικοὶ, φωνῶν δέρμασι, καὶ ἄλλοις τισὶ τοιούτοις, τὴν τῶν σχοινίων χρείαν ἀποπληροῦσι. βόεας καὶ βοεῦς.] λέγει τοὺς ἐκ βοείων ἱμάντας κάλωας. ἔπρησε δ' ἄνεμος.] ἐφύσησεν, ὅθεν καὶ πρηστήρ. στείρη.] ἡ τρόπις. ἴαχεν.] ἤχησεν. ὀνοματοποιΐα. ἐπιστεφέας.] πλήρεις μέχρι στεφάνης. παρὰ τὸ κρητῆρας ἐπεστέψαντο. καὶ ἠῶ.] ἠῶ τὴν μεταξὺ νυκτός τε καὶ ἀνατολῆς ὥραν. ὤφειλε δὲ εἰπεῖν ἠῶ. πεῖρε.] διέπειρα. ἔνθεν καὶ τὸ ἀλεγεινά τε κύματα πειρῶν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέστωρ. καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἀπόπλουν ἐκ Τροίας. πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας Ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστορος υἱῷ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

ΑΛΛΩΣ.

Τηλέμαχος εἰς Πύλον κατενεχθεὶς ἅμα τῇ Ἀθηνᾷ ἐν Μέντορος μορφῇ καταλαμβάνει τοὺς Πυλίους θυσίαν ταύρων ἐπιτελοῦντας τῷ Ποσειδῶνι· καί τι περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πυθομένῳ, ἐκτίθεταί τινα τῶν ἰλιακῶν διηγημάτων. μετὰ τοῦτο ἡ μὲν Ἀθηνᾶ ἐν ὄρνιθος μορφῇ ἀπαλλάττεται. ὁ δὲ Νέστωρ θυσίαν αὐτῇ συντελέσας, τὸν Τηλέμαχον ἅμα τῷ υἱῷ Πεισιστράτῳ εἰς Λακεδαίμονα ἀποπέμπει. 10

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Γ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ἀνόρουσε.] ἀνώρμησεν. λίμνην.] νῦν τὸν ὠκεανόν. πολύχαλκον.] ἰσχυρόν, στερεόν. φαείνῃ.] φαίνει, λάμψῃ. ζείδωρον.] τὴν τὰ πρὸς ζωὴν δωρουμένην. ῥέζον.] ἔπραττον. ἔθυον. ἷξον.] ἀφίκοντο, ἦλθον. ταύρους παμμέλανας.] ταύρους μὲν διὰ τὸ βίαιον τῆς θαλάσσης. μέλανας δὲ διὰ τὴν χρόαν τοῦ ὕδατος τὴν ἐκ τοῦ βάθους. Ἐνοσίχθονι.] τῷ Ποσειδῶνι τῷ κινοῦντι τὴν γῆν. ἔνοσις γὰρ ἡ κίνησις. χθὼν δὲ ἡ γῆ. δοκοῦσι γὰρ οἱ σεισμοὶ ἐξ αὐτοῦ εἶναι. κυανοχαίτῃ.] μελανοχρώτι. 20
ἐννέα ἕδραι ἔσαν.] ἐννέα συνέδρια ἦν τῶν πόλεων, διὰ τὸ ἐννεάπολιν εἶναι τὴν Πύλον. προὔχοντο.] προέχοντο, παρεῖχον, ἢ κατεῖχον ἐπὶ τῷ σφάξαι. ἑκάστοθι.] ἑκάστοτε, ἐφ' ἑκάστης. ἔνθ' οἵ.] αὐτίκα οὗτοι. ἐΐσης.] ἴσης κατὰ τοὺς τοίχους. στεῖλαν.] συνέστειλαν. ἐπάσαντο.] ἐγεύσαντο. ἐκ δ' ἔβαν.] ἐξέβησαν. ἐκβαῖνε.] ἐξέβαινεν. ἔτ' αἰδοῦς.] ἔτι αἰδεῖσθαι. ἐπέπλως.] ἔπλευσας. κεῦθε.] κεύθει, κρύπτει, ἢ ἔκρυψεν. ἐπέσπεν.] ἐπλήρωσεν. εἴδομεν.] γνῶμεν, μάθωμεν. μῆτιν.] βουλήν, γνώμην. ἴω.] πορευθῶ. προσπτύξομαι.] προσεταιρήσομαι, προσαγορεύσω, φιλοφρονήσομαι. πεπείρημαι.] ἔμπειρος εἰμί. ἐνήσκημαι λόγοις. πυκινοῖς.] συνετοῖς, σώφροσιν. γεραίτερον.] παλαιότερον. ἐξερέεσθαι.] ἐπερωτᾶν. ὑποθήσεται.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Γάμμ' ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, συνῶρτο δ' ὃς ἦν, θεὰ δ' ἔπλη.

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην, (φαείνῃ,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Οἱ δὲ Πύλον Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον 30
Ἷξον, τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντακόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
Ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον,
10 Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱστία νηὸς ἐΐσης
Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη. 40
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ' οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς, οὐδ' ἠβαιόν,
Τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
Πατρὸς ὅπου * κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο
Εἴδομεν ἥν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε,
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτέα εἴπῃ.
20 Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει. μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 50
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἂρ προσπτύξομαι αὐτόν,
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν,
Αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ' ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,

Descriptio ortus Solis

Minerva hortatur Telemachum ut sine pudore accedat Nestorem de patre quaerat.
*γαῖα κεῦθε

Ope sua et nostro labore [illegible] auxilio eri.

Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται, οὐ γὰρ ὀΐω
Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι, τετραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας.
Ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα τ' ὤπτων, ἄλλα τ' ἔπειρον.
10 Οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσε παρὰ δαιτὶ
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ, καὶ πατέρι ᾧ.
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
Χρυσείῳ ἐν δέπαϊ, δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
20 Εὔχεο νῦν ὦ ξεῖνε Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι ἣ θέμις ἐστὶ,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι, πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι,
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Τοὔνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
30 Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου,
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον,
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν,
Σύμπασι Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι
40 Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα.
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
50 Ξείνους οἵ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς,
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ, πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα,
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,

ὑποθήσεται.] ὑποβαλεῖ. ἷξον.] ἀφίκοντο, ἦλθον. ἕδρας.] τὰ συνέδρια. ἀέκητι.] ἀβουλίᾳ, παρὰ γνώμην. ἐντυνόμενοι.] παρασκευαζόμενοι. ἔπειρον.] περιέπειρον, ἐνήργουν, ὅ ἐστι διεπερόνησαν. γενέσθαι.] γεννηθῆναι. ἵδρυσεν.] ἐκάθισεν. κώεσι.] κωδίοις, δέρμασι προβάτων. ἁλίῃσι.] θαλασσίαις. μοίρας.] μερίδας. δειδισκόμενος.] δεξιούμενος, φιλοφρονούμενος. δαίτης.] εὐωχίας. σπείσῃς.] θύσῃς. ἠντήσατε.] ἐπετύχετε, συνηντήσατε. ὁμηλικίη.] ὁμῆλιξ, συνηλικιώτης. μολόντες.] ἐλθόντες. προτέρῳ.] πρώτῳ. ἄλεισον.] ἔκπωμα ἐκτετορνευμένον, οἷον δυάλιον ὑπάρχον ἢ πλατὺ, ὅ ἐστιν ἅλις πιεῖν. μεγήρῃς.] φθονήσῃς. ἀμοιβήν.] χάριν, ἔκτισιν. ἀγακλειτῆς.] ἄγαν ἐνδόξου. ὣς δ' αὔτως.] οὕτως δέ. τελεύτα.] ἐτέλει, ἐπλήρου. ὑπέρτερα.] τὰ ὑπέρτερα καὶ μείζονα τῶν ἔξωθεν τῶν ἔνδον, ἔστιν ὧν νώτια, ταῦτα γὰρ ὑπερέχει τῶν λοιπῶν κρεῶν. δασσάμενοι.] μερισάμενοι. κάλλιον.] καλόν. γερήνιος.] κατὰ μὲν Ἡσίοδον ἐν Γερήνοις ἀνατραφείς. κρεῖσσον δὲ ἀπολελύσθαι ὄντι μὲν παρὰ τὸ γέρας. μεταλλῆσαι.] ἐπιζητῆσαι. ἐρέσθαι.] ἐρωτῆσαι. τάρπησαν.] ἐκορέσθησαν. πλεῖτε.] πλεῖτε. ἀλάλησθε.] πλανᾶσθε.

Senioribus prior debetur locus

Οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεὶρ ἅλα τοί γ' ἀλόωνται,
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
Θαρσήσας, αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
80 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος ἣν ἀγορεύσω,
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι ἤν που ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ποτέ φασι
Σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
Πευθόμεθ' ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων,
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὁππόθ' ὄλωλεν,
Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
90 Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου, περὶ γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ,
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
100 Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν,
Ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,
Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ', ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
110 Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής,
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά, τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
Ἐξερέοις ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί.
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.

οἷά τε ληϊστῆρες.] οὐκ ἄδοξον ἦν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ λῃστεύειν, ἀλλ' ἔνδοξον. ληϊστῆρες.] λῃσταί. ὑπεὶρ ἅλα.] κατὰ τὴν θάλασσαν. ἀλόωνται.] πλανῶνται. ψυχὰς παρθέμενοι.] ἀφειδήσαντες ἑαυτῶν παραβαλόντες. ἀλλοδαποῖσιν.] τοῖς ἀλλοφύλοις ξένοις. εἴρεαι.] ἐρωτᾷς. ὑπονηΐου.] τῆς ὑπὸ τὸ Νήϊον ὄρος κειμένης. οὐ δήμιος.] οὐ δημοσία. μετέρχομαι.] ἐπιζητῶ. ταλασίφρονος.] ὑπομονητικοῦ. ἐξαλαπάξαι.] ἐκπορθῆσαι. πευθόμεθα.] ἐμάθομεν, ἠκούσαμεν. λυγρῷ.] χαλεπῷ. ἀπευθέα.] ἀνήκεστον.
ἀμφιτρίτης.] τῆς θαλάσσης. λέγεται δὲ οὕτω καὶ ἡ Ποσειδῶνος γυνή. ἱκάνομαι.] ἱκετεύω. ἐνισπεῖν.] εἰπεῖν. ὄπωπας.] ἐθεάσω, ἑώρακας. ὀϊζυρόν.] ἐπίπονον, ταλαίπωρον. μειλίσσεο.] μάλισσε καὶ προσηνῆ λέγε. ὀπωπῆς.] θέας παρὰ τὰς ὄπας, ἢ φωνῆς παρὰ τὴν ὄπα.
ὑποστάς.] ὑπομείνας. νῦν ὑποσχόμενος.
ἐλεαίρων.] ἐλεῶν. κατάλεξον.] ἕκαστα εἰπέ. ἤντησας.] ἐπέτυχες. ἐξετέλεσσε.] ἐτελείωσεν, ἐπλήρωσεν. μνῆσαι.] μνημόνευσον. ἐνίσπες.] εἰπές. ἀνέτλημεν.] ὑπεμείναμεν. μένος ἄσχετοι.] τὴν δύναμιν ἀκατάσχετοι, ἀνδρεῖοι. κατὰ ληΐδα.] κατὰ τὴν λείαν, διὰ τὴν τῶν λαφύρων κτῆσιν. ὅπῃ.] ὅπου. ἄρξειεν.] ἡγήσαιτο. μαρνάμεσθα.] μαχόμεθα. θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.] θεοῖς ἐν τῷ βουλεύεσθαι ὅμοιος. μυθήσαιτο.] εἴποι. παραμίμνων.] παραμένων. ἐξερέοις.] ἐξερευνήσειας, ἐρωτήσειας. κακὰ ῥάπτομεν.] κακὰ ἐβουλόμεθα, συνήγομεν, ἐτεχνώμεθα.

ἤθελε.]

Ενθ' οὔ τίς ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ηθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Οδυσσεὺς
Παντοίοισι δόλοισι πατὴρ τεός, εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Η τοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ανδρα νεώτερον, ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ενθ' ἦτοι εἷος μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Οδυσσεύς,
Οὐδέ ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
10 Αλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ' Αργείοισιν, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐσκέδασεν Αχαιούς,
Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Αργείοις, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
Πάντες ἔσαν, τῶ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
20 Ητ' ἔριν Ατρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Αχαιοὺς
Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐς ἠέλιον καταδῦντα.
Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Αχαιῶν,
Μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ενθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Αχαιοὺς,
Νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Οὐδ' Αγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε, βούλετο γάρ ῥα
30 Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξειν δ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
Ως τὸν Αθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ως τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Εστασαν, οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες Αχαιοί
Ηχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Αλλήλοις, ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.
Ηῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν
40 Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Ημίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
Αὖθι παρ' Ατρείδῃ Αγαμέμνονι ποιμένι λαῶν.
Ημίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν. αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Επλεον, ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
Ες Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱερὰ θεοῖσιν
Οἴκαδε ἱέμενοι. Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον,
Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπιδεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
50 Αμφ' Οδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὖτις ἐπ' Ατρείδῃ Αγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν αἵ μοι ἕποντο

φεῦγον

ἤθελε.] ἠβούλετο. ἔκγονος.] παῖς.
120 σέβας.] ἔκπληξις. μῦθοι.] λόγοι.
φαίης.] εἴποις. ἀντὶ τοῦ εἴποι τὶς ἄν.
δίχ' ἐβάζομεν.] ἐδιχονοοῦμεν, ἐλέγομεν. εἷος.] ἐφ' ὃν χρόνον. βουλῇ.] σκέψει, γνώμῃ. ἕνα θυμὸν ἔχοντες.] ὁμονοοῦντες. ἐπίφρονι.] συνετῇ. φραζόμεθα.] ἐβουλευόμεθα. διεπέρσαμεν.] παντελῶς ἐπορθήσαμεν. βῆμεν.] ἔβημεν, ἀνήλθομεν. σφῶν.] αὐτῶν. ἐπίσπον.] ἐπλήρωσαν. μήνιος ἐξ ὀλοῆς.] ἐπεὶ Αἴαντα τὸν Λοκρὸν ἐκάκισαν βιασάμενον ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς Κασάνδραν. μή-
130 νιος.] ὀργῆς. καλεσαμένω.] καλέσαντες. μυθείσθην.] ἔλεγον. ἄγειραν.] συνήθροισαν. ἐρυκακέειν.] κατασχεῖν, κωλύσαι. ἐξακέσαιτο.] θεραπεύσειεν, ἰάσαιτο. πείσεσθαι.] πείσειν. τρέπεται.] μεταβάλλεται. ἀμειβομένω.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀλλήλοις ἀποκρινόμενοι. ἕστασαν.] ἀντὶ τοῦ ἀνέστησαν. ἀνόρουσαν.] ἀνώρμησαν. ἀέσαμεν.] ἀνεπαυσάμεθα, ἐκοιμήθημεν, ἢ διενυκτερεύσαμεν, ἐμείναμεν. ὁρμαίνοντες.] ἐνθυμούμενοι, βουλευόμενοι. ἤρτυε.] παρεσκεύαζεν. ἐρητύοντο.]
140 ἔμειναν οἴκαδε τῇ βουλῇ. ἐστόρεσεν.] ἔστρωσεν, γαλήνην ἐποίησεν. ἡμίσεες.] ἡμίσεις. ἐρέξαμεν.] ἐπράξαμεν, ἐθύσαμεν. μεγακήτεα.] μεγάλα κήτη ἔχοντα. ἦρα.] ἐπιθυμητά.

150

160

μετὰ νῶϊν.] ὡς πρὸς ἡμᾶς, μεθ' ἡμᾶς. Λέσβῳ.] Λέσβος, νῆσος Τροίας ἔχουσα πόλεις, Πύῤῥαν, Ἔρεσον, Μιτυλήνην, Μήθυμναν, Ἄντισσαν. ἔκιχεν.] κατέλαβεν. δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας.] διανοουμένους περὶ μακροῦ πλοῦ. καθύπερθεν.] ὑπεράνωθεν. νεοίμεθα.] πορευοίμεθα. ἀντὶ τοῦ πλέοιμεν. παιπαλοέσσης.] φαραγγώδους. νήσου ἔπι ψυρίης.] νησίδιον ἐστὶ λυπρὸν ἀπέχον σταδίους π. τῆς Χίου. ὃ περὶ αἰγιαλὸν ἔχει ἐν ᾧ ἐστὶ λιμὴν ἐκδεχόμενος ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ταρασσομένας τὰς ναῦς. μέμνηται Δημοσθένης. κεῖται ἡ νῆσος Χίος μέση τῆς Ψυρίης καὶ τοῦ Μίμαντος.

παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.] Μίμας ὄρος ἀντικρὺ Χίου τῆς νήσου, ἀπὸ Μίμαντος ἑνὸς τῶν γιγάντων ὀνομασθέν. αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες.] τὴν Χίον λέγει. ἠνεμόεντα.] ἀνέμοις καταπνεόμενον, κατήνεμον, ὑψηλόν. ὑπένερθεν.] ὑποκάτωθεν. Μίμαντα.] ὁ Μίμας ὄρος ἐρυθρὸν ἀντικρὺ Χίου. ἠτέομεν.] ᾐτοῦμεν, παρεκαλοῦμεν. φῆναι.] δεῖξαι. ἠνώγει.] ἐκέλευεν. πέλαγος μέσον.] τὴν τούτων μέσην ὁδόν. Εὔβοιαν.] νῆσον ἐγγὺς Ἀθηνῶν. τέμνειν.] διαπερᾷν. κακότητα.] τὸν κίνδυνον, τὴν κακίαν. οὖρος πόμπιμος.] ἄνεμος. ἀήμεναι.] πνεῖν, φυσᾶν. ἰχθυόεντα κέλευθα.] τὴν θάλασσαν λέγει. Γεραιστόν.] Γεραιστὸς λιμὴν Εὐβοίας. ἐννύχιαι.] ἑωθιναὶ, ὑπὸ νύκτα. μετρήσαντες.] διελθόντες, διαπεράσαντες, οὐριοδρομήσαντες. ἔσβη.] ἐσβέσθη, ἐπαύσατο. ἀῆναι.] πνεῦσαι. φίλε τέκνον.] ἤτοι πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπήντησε. φίλος γὰρ τὸ τέκνον οὐδέτερον. ἢ πρὸς τὸ συνώνυμον τὸ παῖς. ἀπευθής.] μηδὲν πυνθανόμενος ἢ ἀκούσας. σάωθεν.] ἐσώθησαν. πεύθομαι.] πυνθάνομαι, ἀκούω. ἣ θέμις.] ὡς δίκαιον, ὡς ὁ νόμος. δαήσεται.] μαθήσῃ. πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.] οὐκ ἀπέλαυσεν ὁ πόντος τινός, ὥστε οὐ κατεπόντισέ τινα. κεύσω.] κρύψω. εὖ μὲν Μυρμιδόνας.] οἱ νεώτεροι τὸν Νεοπτόλεμον εἰς τὴν Ἤπειρον ἐλθεῖν λέγουσι. μήσατο.] διεπράξατο, εἰργάσατο. σμυγερῶς.] ἐπιπόνως, τὸ μέτρον μετείληπται. αἰολικῶς δὲ ἐστὶν ἐπιπόνως. καταφθιμένοιο.] ἀποθανόντος. λιπέσθαι.] καταλειφθῆναι. εἰ γὰρ ἐμοί.] εἴθε γὰρ ἐμοί. ὑπερβασίης.] ὑπερηφανίας. ἐπέκλωσαν.] εἱμαρμένον γενέσθαι ἐποίησαν. ὄλβον.] εὐδαιμονίαν. τετλάμεν.] καρτερεῖν.

μηχανάασθαι.

Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους,
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος.
Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχε δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
Ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
170 Νήσου ἔπι Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες·
Ἢ ὑπένερθε Χίοιο παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα·
Ἠτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅ γ' ἡμῖν
Δεῖξε καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν·
Ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι, αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν
Ἐννύχιαι κατάγοντο, Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας ἐΐσας
180 Τυδεΐδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἕστασαν. αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
Ὣς ἦλθον φίλε τέκνον ἀπευθής, οὐδέ τι οἶδα
Κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
Πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστὶ δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός,
Εὖ δὲ Φιλοκτήτην Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν,
190 Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.
Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
Ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν,
Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρός, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
200 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ὦ Νέστορ, Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ Ἀχαιοὶ
Οἴσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τόσσην δὲ θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Οἵ τε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται,
Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί. νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.

Τὸν

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλ' ἐπεὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
Ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάασθαι.
Εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἤ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ;
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθών,
Ἢ ὅ γε μοῦνος ἐών, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί.
10 Εἰ γάρ σ' ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί,
Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Εἴ σ' οὕτως γ' ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
20 Ὦ γέρον, οὔ πω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω.
Λίην γὰρ μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει, οὐδ' ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Ῥεῖα θεός κ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
Βουλοίμην δ' ἂν ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
30 Ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ, καὶ ἧς ἀλόχοιο,
Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίιον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ,
Κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
40 Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι, καὶ ἔρεσθαι
Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας, ἠδὲ φρόνιν ἄλλων.
Τρὶς γάρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν,
Ὥς τέ μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπε.
Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ποῦ Μενέλαος ἔην, τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω;
50 Ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἤτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι ὥς κεν ἐτύχθη,

Εἰ ζωόν

μηχανάασθαι.] ἐπινοεῖν. ὑποδάμνασαι.] ὑποτέταξαι. ἐχθαίρουσι.] μισοῦσιν. ἐπισπόμενοι.] ἀκολουθοῦντες καὶ πειθόμενοι. ὀμφῇ.] χρησμῷ, κληδόνι, μαντείᾳ. ἀναφανδά.] ἐκ τοῦ φανεροῦ, φανερῶς. φιλεῦντας.] φιλοῦντας. κήδοιτο.] φροντίζοι. ἐκλελάθοιτο.] ἐπιλάθοιτο. σαῶσαι.] σῶσαι, ἀντὶ τοῦ σώσει. ἐφέστιος.] ἐπὶ τῆς ἰδίας ἑστίας εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν. ὁμοίιον.] τὸν ὁμοίως ἐπὶ πάντας κατὰ φύσιν ἐρχόμενον. μοῖρα.] θανατικὴ ἀνάγκη. λεγώμεθα.] διαλεγώμεθα. κηδόμενοί περ.] καίπερ λυπούμενοι. ἐτήτυμος.] ἀληθής. φράσσαντο.] ἐβουλεύσαντο. δίκας.] δίκαια, καθήκοντα. φρόνιν.] φρόνησιν. ἀνάξασθαι.] βασιλεῦσαι. ἰνδάλλεται.] ὁμοιοῦται, φαίνεται, φαντασιοῦται. εἰσοράασθαι.] ὁρᾶν, ἀντὶ τοῦ ὁρῶντι, βλέποντι. δολόμητις.] δόλια βουλευσάμενος. μήσατο.] εἰργάσατο, ἐτεχνάσατο. κτάνε.] ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν. ἀρείω.] βελτίονα. ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ.] ἆρα οὐκ ἦν ἐν τῷ Ἄργει τῷ Ἀχαιϊκῷ. κατέπεφνεν.] ἀνεῖλεν. ἀγορεύσω.] λέξω, εἴπω. Τροίηθεν.] ἀπὸ τῆς Τροίας.

Εἰ ζωόν τ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρεΐδης Τροίηθεν ἰὼν ξανθὸς Μενέλαος,
Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,
260 Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς Ἄργεος. οὐδέ κέ τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων, μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους,
Ἥμεθ', ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν,
Ἡ δ' ἤτοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
Δῖα Κλυταιμνήστρη, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι.
Πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνήρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρεΐδης, Τροίην δὲ κιὼν εἴρυσθαι ἄκοιτιν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
270 Δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς.
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης καὶ ἐγώ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ' ἄκρον Ἀθηνῶν,
Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
280 Οἷς ἀγανοῖσι βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ' ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι Μαλειάων ὄρος αἰπύ,
Ἷξε θέων. τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦε,
290 Κύματά τε τροφόεντα πελώρια ἶσα ὄρεσιν,
Ἔνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτῃ ἐπέλασσεν,
Ἧχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη
Ἐσχατιῇ Γόρτυνος ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Ἔνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
Ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀπέργει.

Αἱ μὲν

ἔτετμεν.] κατέλαβεν. χυτήν.] τὴν ἐπιχεομένην τοῖς νεκροῖς γῆν. οἰωνοί.] σαρκοφάγοι ὄρνιθες. κατέδαψαν.] κατέφαγον. μέγα μήσατο ἔργον.] ἤτοι μέγα καὶ χαλεπὸν ἐβουλεύσατο. ὃ ἐστὶν ἔργον χαλεπὸν ἐμηχανήσατο. τελέοντες.] ἐκτελοῦντες. μυχῷ Ἄργεος.] τῷ ἐσωτάτῳ μέρει τοῦ Ἄργους. θέλγεσκε.] ἠπάτα. ἔργον ἀεικές.] τὴν μοιχείαν. δῖα Κλυταιμνήστρη.] δῖα, εὐγενής, πρὸ τοῦ μοιχευθῆναι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι.] φρεσὶν ἀγαθαῖς. πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδός.] συμπαρῆν δὲ αὐτῇ καὶ ἀοιδός. τὸ γὰρ ἀρχαῖον οἱ ἀοιδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπεῖχον, τινὲς δὲ κακῶς νοήσαντες τὸν εὐνοῦχον ἀπέδοσαν. εἴρυσθαι.] φυλάττειν. κύρμα.] ἐγκύρημα, ἐπίταγμα. ἔκηε.] ἔκαυσεν. ἀγάλματα.] ἱμάτια ὑφαντά. ἔλπετο.] ἤλπιζεν. Σούνιον.] ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς. ἱρόν.] ἱερόν, τίμιον. ἀφικόμεθα.] παραγενόμεθα. ἄκρον Ἀθηναίων.] ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν Ἀττικὴν εἴρηκεν. φρόντιν ὀνητορίδην.] παρὰ τὸ φροντίζειν καὶ ὄνησιν εἶναι πέπλακε τὰ ὀνόματα. ἐκαίνυτο.] ἐνίκα. κυρίως δὲ τὸ καίνυσθαι τὸ κτείναντα νικῆσαι. καίνειν γὰρ τὸ φονεύειν ἐστί. τὸ δὲ σπέρχοιεν ἀντὶ τοῦ κατεπείγοιεν. κατέσχετο.] ἐν λιμένι κατεσχέθη. κτερίσειεν.] ἐνταφιάσῃ. μαλειάων.] ὄρος. τὴν Μαλέαν λέγει τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. ἐφράσσατο.] ἐβουλεύσατο. ἀϋτμένα.] ἀρχαϊκῶς τὸν ἀϋτμένα ἀπὸ ὀρθῆς τῆς ἀϋτμήν. ἀϋτμὴ γὰρ ἡ πνοὴ ἡ σφοδρά. χεῦε.] ἔβαλεν. τροφέοντο.] ηὐξάνοντο. πελώρια.] μεγάλα. Κύδωνες.] ἔθνος Κρήτης. καὶ Κυδωνὶς πόλις Κρήτης, ποταμὸν ἔχουσα Ἰάρδανον. ἔστι δέ τις λισσή.] λεία πέτρα. ἢ κατὰ μεταπλασμὸν εἶπεν τὸν νῦν καλούμενον παρὰ τοῖς Κρησὶ σὺν τῷ β. Βλίσση. ἔστι δὲ ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνίας. ὅθεν Κράτης σὺν τῷ ι γράφει Λισσήν. ἐσχατιῇ.] ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις. σκαιόν.] δεινόν, χαλεπόν. φαιστόν.] ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνῆς, ἀπὸ μὲν τῶν πολλῶν κυμάτων λίαν ἐπικλυζόμενον καὶ εἰ βραχεῖά τις αὔρα γένηται. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας οὐ δὲ ὅλως. καίτοι δὲ νότου μέγιστα ἐγείροντος κύματα. διὰ τὸ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος προκυπούσαις εἰς θάλασσαν πέτραις περιράσσεσθαι τὰ κύματα. τινὲς δὲ τὴν Φαιστὸν πόλιν τῆς Κρήτης λέγουσι. μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.] τὸ γὰρ ὑπὸ τοῦ νότου κῦμα τὴν Φαιστὸν ἂν ἐποίει ἀλίμενον, εἰ μὴ προκείμενος ὁ λίθος ἐκώλυεν ἐντὸς μέγα γίγνεσθαι κῦμα περικαταγνυμένων περὶ αὐτὸν τῶν κυμάτων. γράφεται καὶ Μαλίου δὲ λίθος. Μάλιον γὰρ ὀνομάζεται πρὸ τοῦ Φαιστίων λιμένος ἀκρωτήριον. ἀποέργει.] ἀποκωλύει.

ἤλυξαν.]

Αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
Κύματ', ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρῳρείους,
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά,
10 Κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
Ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης,
Ἂψ ἀπ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα,
Ἤτοι ὁ τὸν κτείνας, δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν,
Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο.
Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν,
20 Καὶ σὺ φίλος μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς,
Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν, κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
30 Αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν,
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται.
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ,
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
Ὣς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
40 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ γέρον ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας,
Ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον,
Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα, τοῖο γὰρ ὥρη.
Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικε
Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
50 Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι.
Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,

ἤλυξαν.] διέφυγον. σπιλάδεσσι.] παραλίοις πέτραις, παρὰ τὸ ἐσπιλῶσθαι. ἢ ταῖς κατὰ θάλασσαν περιειλημμέναις ἐν ὀλίγῳ ὕδατι. ἔαξαν.] ἔκλασαν. ἠλᾶτο.] ἐπλανᾶτο. δέδμητο.] ὑπετέτακτο. ἂψ ἀπ' Ἀθηναίων.] ὅπου ἐπαιδεύετο. τόν.] τουτέστι τὸν Αἴγισθον. δαίνυ.] κατεσκεύασε. μητρός τε στυγερῆς.] φείδεται διὰ τοῦτο τοῦ Ὀρέστου. τὸ μὲν γὰρ εὐφημότερον ἐποίησεν ὅτι ἔθαψε τὴν μητέρα, τὸν δὲ θάνατον παρεσιώπησεν. ἀνάλκιδος.] ἀσθενοῦς. ἄειραν.] ἐβάστασαν. ἀλάλησο.] πλανῶ. προλιπών.] καταλιπών. τηϋσίην.] ματαίαν. εἰλήλουθεν.] ἦλθεν. ἐκ τῶν.] ἐξ ἐκείνων. ἔλποιτο.] ἤλπισεν. ἀποσφήλωσιν.] ἀποκρουσθῆναι καὶ ἀποσφαλῆναι ποιήσωσιν. αὐτόετες.] ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει. οἰχνεῦσι.] παραγίγνονται. πάρα τοι.] πάρεστί σοι. πομπῆες.] προπομποί. δῖαν.] εὐδαίμονα. ἐνίσπῃ.] εἴπῃ. τάμνετε μὲν γλώσσας.] ἔθος ἦν ῥεπομένοις πρὸς τὸ καθεύδειν, τῶν ἱερείων τὰς γλώσσας ἀποτέμνειν, καὶ καίειν τοῖς θεοῖς, τοὺς λόγους ἐπιμελομένοις. διὸ καὶ ἐνταῦθα μόνης τῆς Νέστορος θυσίας εἴρηται τὸ ἔθος. σύνηθες γὰρ τὸ λέγειν συντέμνε τοὺς λόγους. λέγεται δὲ Ἀττικὸν εἶναι τὸ ἔθος, λαβόντων τὴν ἀρχὴν ἐντεῦθεν. κεράασθε δὲ ἀντὶ τοῦ κιρνᾶτε. κοίτοιο.] κοίτης, ὅ ἐστιν ὕπνου. ζόφον.] τὸ σκότος. οὐ δὲ ἔοικεν.] οὐ πρέπον ἐστίν. θαασσέμεν.] καθίσαι, διατρῖψαι. αὐδησάσης.] εἰπούσης.

ἵκαθην.]

ΔΗ ΤΟΤ'

Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἄμφω ἱέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι,
Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε.
Ὥς τέ τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ,
Ὧ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
350 Οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν,
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά,
Οὔ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
Ξείνους ξεινίζειν, ὅς τίς κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα γέρον φίλε. σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἕψεται ὄφρα κεν εὕδῃ
360 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ' ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους, εἴπω τε ἕκαστα.
Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι.
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται,
Πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο,
Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
Νῦν ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ' ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε,
Οὐδ' ὀλίγον, σὺ δὲ τοῦτον ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεῖ, δὸς δέ οἱ ἵππους
370 Οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Φήνῃ εἰδομένη, θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας,
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὦ φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται,
Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη τριτογένεια,
Ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
380 Ἀλλ' ἄνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
Αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
Ἀδμήτην ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν ἑὰ πρὸς δώματα καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,

ἑξείης

ἱέσθην.] ὥρμησαν. καθαπτόμενος.] φιλοφρονούμενος. Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσεις.] τὸ ἡμᾶς χωρισθῆναι ἀπ' ἐμοῦ ὡς πενιχροῦ ἢ ἀνελευθέρου. ἀλεξήσειε.] ἀπείρξειε, κωλύσειεν. κίοιτε.] ἀπέλθοιτε. ἀνείμονος.] μὴ κεκτημένου ἱμάτια. ῥήγεα.] βαπτὰ ἱμάτια καὶ περιβόλαια. ῥῆξαι γὰρ οἱ Ἀχαιοὶ ἔλεγον τὸ βάψαι. μαλακῶς.] ἁπαλῶς, ἀντὶ τοῦ ἐν ἁπαλοῖς. πάρα.] πάρεισιν. τοῦδ' ἀνδρός.] ἤτοι ἀναφορικῶς τοῦ Ὀδυσσέως, ἢ τοῦδε ἀνδρὸς δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. ἐπ' ἰκριόφιν.] ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων καὶ σανιδωμάτων τῆς νηός. καταλέξεται.] κοιμηθήσεται. λίπωνται.] καταλειφθῶσιν. ξεινίζειν.] ξενοδοχεῖν, φιλικῶς ὑποδέχεσθαι. ἔφησθα.] εἶπες. εὕδῃ.] κοιμηθῇ. θαρσύνω.] παρορμήσω, θαρρεῖν ποιήσω. γεραίτερος.] παλαιότερος. λεξαίμην.] κοιμηθείην. μετὰ Καύκωνας.] νῦν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ μέμνηται. οὐκέτι δὲ ἡ Ἀθηνᾶ πρὸς τὸν Μενέλαον σὺν τῷ Τηλεμάχῳ ἀφικνεῖται, διότι γάμοι ἐπετελοῦντο ἐν τῇ θυγατρὸς Μενελάου. ἀλλοτρία δὲ τούτων ἡ Ἀθηνᾶ. ὀφέλλεται.] ὀφείλεται, χρεωστεῖται. φήνη.] φήνη εἶδος ὀρνέου ὅμοιον ἀετῷ. θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός.] ὅτι νέῳ ὄντι τῷ Τηλεμάχῳ συνηκολούθει ἡ Ἀθηνᾶ. κακόν.] δειλόν, ἀσθενές. ἕπονται.] ἀκολουθοῦσιν. ἵληθι.] ἵλεως καὶ εὐμενὴς ἔσο. δίδωθι.] δίδου, πάρεχε. ἀγακλυτά.] ἄγαν ἔνδοξα.

κεχύδεμενον.]

Exemplum hospitalitatis in Nestore

Avolat Minerva

Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
Οἴνου ἡδυπότοιο. τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
Ὤϊξε ταμίη, καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε.
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο. πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀποσπένδων κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Λευκοὶ ἀποστίλβοντες ἀλείφατος οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς, ἄϊδόσδε βεβήκει.
Νέστωρ δ' αὖ τότ' ἐφῖζε Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν
Σκῆπτρον ἔχων, περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε,
Περσεύς τ' Ἄρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως.
Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἷσαν ἄγοντες.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Καρπαλίμως μοι τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ,
Ὄφρ' ἤτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
Ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
Ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
Ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους
Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, εἴπατε δ' εἴσω
Δμῳῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ἕδρας τε ξύλα, τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον. ἦλθε μὲν ἂρ βοῦς
Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης,
Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος. ἦλθε δὲ χαλκεύς,
Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα πείρατα τέχνης,
Ἄκμονά τε σφῦράν τ' ἐϋποίητόν τε πυράγρην,

κρήδεμνον.] τὸ πῶμα μεταφορικῶς τοῦ πίθου. αἰθούσῃ.] τῇ πρὸς ἥλιον τετραμμένῃ, παρὰ τὸ αἴθεσθαι ἐν αὐτῇ φῶς, ὅ ἐστι καίεσθαι. ἐριδούπῳ.] μεγάλους ἤχους ἀποτελούσῃ διὰ τοὺς ἀνέμους. ἐϋμμελίην.] καλῶς τῇ μελίᾳ χρώμενον. ὄρχαμον.] ἡγεμόνα. ἠΐθεος.] ὁ ἀπὸ τεσσαρεσκαίδεκα ἐτῶν ἕως ὀκτωκαίδεκα ἠΐθεος λέγεται. ἔστι δὲ ἄγαμος. πόρσυνε.] ηὐτρέπιζεν. ἀποστίλβοντες.] ἀπολάμποντες. ἀλείφατος.] λείπει τὸ ὡς. ἔστι γοῦν, ὡς ἐλαίου. ἵζεσκεν.] ἐκαθέζετο. ἐφῖζε.] ἐπεκάθητο. θεοείκελον.] θεοῖς ὅμοιον. εἷσαν.] ἐκάθησαν. κρηήνατε.] ἐπιτελέσατε. ἱλάσομαι.] ἐξιλεώσομαι. ἐναργής.] φανερά. ἴτω.] βαδιζέτω. θάλειαν.] θάλλειν καὶ αὔξειν ποιοῦσαν. λιπέτω.] καταλιπέτω, ἐασάτω. οἴους.] μόνους. κελέσθω.] κελευσάτω. περιχεύῃ.] περιβάλλει. ἐποίπνυον.] ἐνήργουν. ὄργα.] τὰ ὀργαλεῖα. χαλκήϊα.] χαλκευτικά. πείρατα.] τέχνης. οἷς ἡ τέχνη συμπεραίνεται.

ἀντιόωσα.]

Nomina filiorum Nestoris

Praeparatio ad sacrificium

Cornua boum inaurabantur in sacrificijs

Οἷσιν

ἀντιόωσα.] μεταληψομένη. ἀνθεμόεντι.] ποικίλῳ, διὰ τὰ ἐντετορνευμένα αὐτῷ ἀνθιτορευτῇ. οὐλάς.] ἐλαιοβρόχους κριθάς. πέλεκυν.] δίστομον ἀξίνην. ἀμνίον.] ἔστι μὲν τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἡ λέξις. σημαίνει δὲ ἀγγεῖον ὅπου τὸ αἷμα τοῦ ἱερείου δέχονται. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον ἀμένιον, ὅ ἐστι στερητικὸν τοῦ μένους, τουτέστι ψυχῆς. οἱ Ἀττικοὶ δὲ σφάγιον αὐτὸ καλοῦσι. χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο.] χέρνιβος καὶ οὐλῶν πρῶτος ἦρχεν. ἤλασεν.] ἔπαισεν, ἔκρουσεν. τένοντας.] πάντα τὰ διατεταμένα νεῦρα Ὅμηρος τένοντας καλεῖ. ὀλόλυξαν.] μετὰ βοῆς ηὔξαντο. νυοί.] νύμφαι. πρέσβα.] πρεσβυτέρα, ἢ ἔντιμος. ἀνέχοντες.] κουφίσαντες. εὐρυοδείης.] πλατείας ὁδοὺς ἐχούσης. ἔσχον.] κατέσχον. ῥύη.] ἔρρευσεν. διέχευσεν.] κατὰ μέρη διεῖλον. τάμνον.] διέτεμον, διέκοψαν. ἀκροπόρους.] ὀξεῖς. ὧν τὸ ἄκρον διὰ τῶν πειρομένων εὐχερῶς δίεισιν διὰ τὴν ὀξύτητα. ὁπλοτάτη.] νεωτάτη. λίπ' ἐλαίῳ.] τῷ λιπαρῷ ἐλαίῳ. ἑζόμενοι.] καθεζόμενοι. ὄροντο.] ὥρμων. οἰνοχοεῦντες.] κιρνῶντες. πρήσσῃσιν ὁδοῖο.] πορεύηται εἰς τὴν ὁδόν. ὄψα.] ἐδέσματα. Διοτρεφέες.] ὑπὸ Διὸς τεθραμμένοι, εὐγενεῖς.

σεῖον ζυγόν.]

Οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο, ἦλθε δ' Ἀθήνη
Ἱρῶν ἀντιόωσα, γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ,
Χρυσὸν ἔδωκ'. ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
Ἀσκήσας ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
440 Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι,
Ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ. πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης,
Ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο βοῦν ἐπικόψων.
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο. πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
Ἤλασεν ἀγχι στάς, πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
450 Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος. αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε, νυοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Ἔσχον, ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
460 Λεῖβε, νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο ποιμένι λαῶν.
470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυνθ' ἑζόμενοι, ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Παῖδες ἐμοί, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
480 Ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.

Polycaste lavat telemachū

Ἂν δ' ἄρα

Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον,
Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν. ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην,
Ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἔνθα δ' ἔπειτα,
Ἦνον ὁδόν. τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι,
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

σεῖον ζυγόν.] παρεκδοχικῶς ἀπὸ τοῦ παρεπομένου τὸ προηγούμενον, ἀντὶ τοῦ ἤλαυνον. Φηράς.] Φηραί, πόλις τῆς ἐλῶν Μεσσηνίας. οἱ δὲ τῆς Λακωνικῆς. Ἀλφειός.] ποταμὸς τῆς Ἤλιδος. ἄεσαν.] ἀνεπαύσαντο.] ἐκοιμήθησαν. πυρηφόρον.] σιτοφόρον. ἦνον.] ἤνυον, διήρχοντο. τοῖον γὰρ ὑπέκφερον.] οὕτω γὰρ μετὰ τάχους ἔφερον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Παρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα. ἔπειτα διηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ ἐστι. βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. παραμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ τῇ Πηνελόπης ἀδελφῇ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Δέλτα μάθ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀτρείδῃ, λοχώμενος υἱός.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο,
Τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν,
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱέϊ πέμπεν.
Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι,
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασσεν,
Υἱέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἐκ δούλης

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Δ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Κοίλην Λακεδαίμονα.] ἐπὶ ὑψηλοτάτοις ὄρεσι περικέκλεισται. ποτὲ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαίμονα, ποτὲ δὲ τὴν χώραν Λακεδαίμονα τὴν Σπάρτην. ἔλων.] ἤλαυνον. δαινῦντα.] ἑστιῶντα. ἔτῃσιν.] πολίταις. ῥηξήνορος.] ἀνδρείου, τοῦ διὰ τῆς ἠνορέας ῥήσσοντος τὰς τάξεις. δωσέμεναι.] δοῦναι, παρασχεῖν. Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ.] ἣν Ὅμηρος μὲν Φθίαν λέγει, οἱ δὲ νεώτεροι Φαρσαλίαν. Σπάρτηθεν.] ἐκ τῆς Σπάρτης. Ἀλέκτορος κούρην.] οἱ μὲν Ἰφιλόχην, οἱ δὲ Ἐχέμηλον λέγουσιν. τὸν δὲ Ἀλέκτορα γενεαλογοῦσιν Ἀργείου τοῦ Πέλοπος. τηλύγετος.] ἤτοι τηλοῦ τῆς ἡλικίας, τουτέστι προβεβηκόσι τοῖς γονεῦσι γενόμενος παῖς, μεθ' ὃν οὐκέτι ἐλπίζουσι τεκνῶσαι, ἢ μονογενής. καθάπερ Τηλέμαχος τῷ Ὀδυσσεῖ, καὶ Ὀρέστης τῷ Ἀγαμέμνονι. μεγαπένθης.] ἐκ τοῦ ὀνόματος δηλοῖ, ὅτι μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τοῦτον ἔσχεν.

ἐκ δούλης.] οἱ μὲν κύριον τὸ δούλης. οἱ δὲ Τηρίδαν τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα.
Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον.] ὡς εἰκὸς, ἵνα ἐπὶ πλεῖστον ἀκμάσῃ. ἢ ἵνα δὴ Ἀλεξάνδρου πάλαι μὴ σχῇ. οἱ δὲ νεώτεροι Ἑλένης μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου Κόρυθον ἢ Ἑλένου. ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατον γενεαλογοῦσι.
γείτονες ἠδὲ ἔται.] γείτονες μὲν νῦν οἱ ἀστυγείτονες. ἔται δὲ ψιλῶς, ἢν ἢ οἱ πολῖται. οὕτω γὰρ ἔσται μεγαλοπρεπὴς ὁ γάμος. ἐμέλπετο.] ᾖδεν. κυβιστητῆρε.] κυβισταὶ, ὀρχησταί. μολπῆς.] τῆς παιδιᾶς. ἐδίνευον.] κυκλόσε, ἐστρέφοντο, ἠργεῦντο. ἴδετο.] ἐθεάσατο. κρείων.] ἄρχων καὶ διακριτός. προμολών.] προελθών. ὀτρηρός.] σπουδαῖος, δραστικός. θεράπων.] ὑπηρέτης φίλος, ὁ περὶ τὴν θεραπείαν ὑπάρχων. ἀγγελέων.] ὁ φέρων ἀπαγγέλλων. ξείνω δή τινε.] εἰσαγγέλλει ὁ μὲν νῦν περὶ ξένων Μενελάῳ διὰ τὸ ἐπιβιβουλεῦσθαι ὑπὸ ξένου. γενεῇ.] γέννησιν, γένος. ἔϊκτον.] ἐοίκεισαν. σφωΐν.] αὐτοῖς. ἄλλον.] πρὸς ἄλλον. ἱκανέμεν.] παραγενέσθαι. φιλήσῃ.] φιλικῶς ὑποδέξηται. ἐξοπίσω.] εἰς ὕστερον, εἰς τὰ μετὰ ταῦτα. θοινηθῆναι.] εὐωχηθῆναι. ζειάς.] ὀλύρας. κάπῃσι.] φάτναις. οὔλας δὲ ἀντὶ τοῦ ἁπαλὰς, κεκρεισμένας.

λουσάμενος.]

Ἐκ δούλης, Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο
Τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
Φορμίζων. δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντος ἐδίνευον κατὰ μέσον,
Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Στῆσαν. ὁ δὲ προμολὼν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξείνω δή τινε τώδε διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε
Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔϊκτον,
Ἀλλ' εἴπ' ἢ σφωῒν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
Ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα Βοηθοΐδη Ἐτεωνεῦ
Τὸ πρίν. ἀτὰρ νῦν μὲν πάϊς ὣς νήπια βάζεις,
Ἦ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
Ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ' αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος, ἀλλὰ λῦ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ,
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν.
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες,
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἐς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, πὰρ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας

παντοίων

Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα,
Τὼ καὶ δεικνύμενος, προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Σίτου ἅμ' ἅπτεσθον, καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω, εἰρησόμεθ' οἵ τινές ἐστον
Ἀνδρῶν. οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων
Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
10 Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν
Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Φράζεο Νεστορίδη τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος.
20 Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλὰ σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι,
Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν,
Ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ
Κτήμασιν, ἦ γὰρ πολλὰ παθών, καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
30 Ἠγαγόμην ἐν νηυσί, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον
Κύπρον Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθείς,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.
Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευής, οὔτε τι ποιμὴν
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος,
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
40 Εἷος ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον ξυναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε
Λάθρῃ ἀνωϊστί, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οὔτι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὑμῖν
Εἰσίν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα κεχανδότα πολλά, καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
50 Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι, αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.

Τῶν

δεικνύμενος.] δεξιούμενος. εἰρησόμεθα.] ἐρωτήσομεν. οὐ γὰρ σφῶν γε γένος.] σὺν τῷ ι γραπτέον. ἵν' ᾖ σφῶϊν δυϊκῶς. οὐ γὰρ ἀφανῶν ἐστὲ γονέων. ἄσπετα.] πολλά. κακοί.] δειλοί, ἀσθενεῖς. τέκοιεν.] γεννήσοιεν. τά ῥά οἱ.] ἅτινα δὴ αὐτῷ. γέρα.] κατὰ τιμήν. πάρθεσαν.] παρέθηκαν. φράζεο.] νόει ἀντὶ τοῦ ὅρα. στεροπήν.] ἔκλαμψιν. ἠχήεντα.] μεγάλα. ξύνετο.] συνῆκεν, ἤκουσεν. ἐρίζοι.] φιλονεικήσει. ἐπαληθείς.] πλανηθείς. οἱ δὲ ἐπὶ τοὺς ἀληθεῖς Αἰγυπτίους, ὅτι μαντικῆς ἔμπειροι. Αἰγυπτίους.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους. ἱκόμην.] παρεγενόμην. Σιδονίους.] τοὺς παρὰ τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ λέγει. ὅθεν μετῴκησαν οἱ Φοίνικες. Ἐρεμβούς.] τοὺς Τρωγλοδύτας παρὰ τὸ εἰς τὴν ἔραν δύειν. οἱ δὲ τοὺς Ἰνδοὺς παρὰ τὸ Ἔρεβος. μέλανες γάρ. ὅθεν καὶ Κράτης Ἐρεμνοὺς γράφει. οἱ δὲ ἴδιον ἔθνος. ἔνιοι δὲ τοὺς Ἄραβας, καὶ μεταγράφουσιν οὕτως· Αἰθίοπας θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίους Ἄραβάς τε. ἄφαρ κεραοί.] ταχέως φέρουσι διὰ τὴν εὐδίαν. οἱ δὲ ἐπίθετον τῶν ἀρνῶν τὸ κεραοί. τινὲς δὲ τὸ ἄφαρ, ὅτι ταχέως καὶ πρώϊμοι γίνονται. τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα.] ἄλλοτε ἄλλα, ἢ διόλου αὐταί εἰσιν αἱ γοναί, οὐχ ὥσπερ ἡμῖν μόνῳ τῷ ἦρι. ἐπιδευής.] ἐνδεής. ἐπηετανόν.] ἐνθάδε πολὺ ἄφθονον. θῆσθαι.] κυρίως μὲν τὸ θηλάσαι. νῦν δὲ τὸ ἀμέλγειν, ἄπτειν, παρὰ τὴν θηλήν. ἠλώμην.] ἐπλανώμην. τείως.] τηνικαῦτα. ἀνωϊστί.] ἀνυπονοήτως, ὥστε μηδὲ προνοῆσαι τινά. κεχανδότα.] χωροῦντα. καὶ ἀπώλεσα οἶκον.] ἀμφίβολον, πρότερον τοῦ ἑαυτοῦ, ἢ τοῦ Πριάμου. γόῳ φρένα τέρπομαι.] πληροῦμαι. αἰψηρὸς δὲ κόρος.] ὁ ὑπὲρ τῶν ἄλλων μοι θρῆνος ταχέως θραύεται.

ὀδύρομαι.] ἀποκλαίομαι. ἀπεχθαίρει.] ὡς μῖσος ἄγει. μνωομένῳ.] μνησομένῳ. ἐμόγησεν.] ἐκακοπάθησεν. ἤρατο.] ὑπέμεινεν. ἀποίχεται.] ἄπεστιν, ἀποδημεῖ. ἐξερέοιτο.] ἐξερευνήσειεν, ἀνακρίνοι. μυθήσαιτο.] εἴποι. θυώδεος.] εὐώδους. κλισίην.] δίφρον ἀνάκλιτον ἔχοντα. τάλαρον.] κάλαθον. Θήβῃσι.] Θῆβαι, πόλις Αἰγύπτου, ἡ νῦν καλουμένη Διὸς πόλις. κάλλιμα.] ἄγαν καλά. ὑπόκυκλον.] κύκλον ἔχον ὑπὸ τροχόν. κεκράαντο.] ἐτετελείωτο. νήματος.] ὡς νῆσιν ἐπιτηδειότερος. ἀσκητοῖο.] καλῶς γεγονότος. βεβυσμένον.] πεπληρωμένον. ἠλακάτη.] ὀργανικὸν ὀργαλεῖον. τετάνυστο.] ἐπέκειτο. ἰοδνεφές.] μέλαν ἢ πορφυροῦν. εἶρος.] ἔριον. εὐχετόωντο.] ἐκαυχῶντο. ἐοικότα.] ὅμοιον ὄντα. ἐίσκεις.] ἀπεικάζεις. τοῖαι.] τοιαῦται.

βολαί.]

Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ, ἐπεὶ οὔ τις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο, τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
Αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν
110 Ζώει ὅγ', ἦ τέθνηκεν, ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ' ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσι χερσί, νόησε δέ μιν Μενέλαος,
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε μυθήσαιτο
120 Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρε, μαλακοῦ ἐρίοιο,
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκεν
Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται,
Ὡς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
130 Χωρὶς δ' αὖ Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα
Χρυσέην τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο.
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα,
Ἴδμεν δὴ Μενέλαε διοτρεφές, οἵ τινες οἵδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ.
140 Ψεύσομαι, ἦ ἔτυμον ἐρέω. κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
Κεῖνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω γύναι, ὡς σὺ ἐίσκεις.
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,

ὀφθαλ-

Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλή τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ
Μυθεόμην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέν τοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις.
10 Ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
Ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὣς τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι. ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο
Ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν,
20 Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἴσ' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους.
Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς,
30 Καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ,
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες, ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν, 180
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,
40 Ὃς κεῖνον δύστηνον, ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος,
Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε,
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός,
Τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
50 Ἀτρείδη περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι 190
Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν,
Καὶ νῦν εἴ τι που ἐστί, πίθοιό μοι. οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος. ἀλλὰ καὶ ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια, νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν

Κλαίειν

150 βολαί.] τὰ βλέμματα. ἐφύπερθεν.] ἐπάνωθεν. μυθεόμην.] ἔλεγον, διηγούμην. ὀϊζύσας.] ταλαιπωρήσας. σαόφρων.] σώφρων. νεμεσσᾶται.] ἐντρέπεται, αἰδεῖται. ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν.] τὰς γενομένας τῶν μνηστήρων εἰς αὐτὸν φλυαρίας, ἢ τὰς περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ φλυαρίας, καὶ λοιδορίας, διεξιέναι. ἢ ὑπὸ σωφροσύνης οὐ βούλεται προκατάρχεσθαι λόγων. ἐπεσβολίας τὰς τῶν ἐπῶν εἰσβολὰς ἀρχάς. ἀναφαίνειν.] φαίνειν, διεξιέναι. ἐέλδετο.] ἐπεθύμει. ἀοσσητῆρες.] βοηθοί. 160 ὑποθήσεαι.] ὑποβάλῃς. ἀλάλκοιεν.] κωλύσωσι, βοηθήσωσιν. φιλησέμεν.] φιλοφρονήσασθαι. ἔφην.] ἔλεγον. νάσσα.] κατῴκησα. ἔτευξα.] κατεσκεύασα. τέκεϊ.] τέκνῳ. ἐξαλαπάξας.] μεταστήσας τοὺς ἐνοικοῦντας εἰς ἕτερον τόπον. ἀμφεκάλυψε.] περιεκάλυψεν. ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν.] ἀλλὰ τούτοις ἠγνώκει. ἀγάσσεσθαι.] φθονῆσαι. ἀνόστιμον.] ἐπανόδου μὴ τυχόντα. Ἠοῦς υἱός.] ὁ Μέμνων. Τιθωνοῦ γὰρ καὶ Ἡμέρας υἱός. ἐρέοιμεν.] ἐρω- 170 τήσωμεν. ἔτι που ἐστίν.] εἰ ἐνδέχεται. μεταδόρπιος.] μετὰ τὸ δεῖπνον· ἢ οὕτως οὐκ ἀρέσκει μοι θρηνεῖν μετὰ τὸ δεῖπνον. νεμεσσῶμαι.] μέμφομαι.

 κάκιστος.]

Telemachus corpore refert patrem.

Pisistratus [illegible] dicat esse Telemachum.

Luctus

κάκιστος.] δειλός. ἴδμεναι.] εἰδέναι. ῥέξαι.] πράξαι. ὅ.] δι' ὅ. ἀρίγνωτος.] εὔγνωστος. ἐπικλώσῃ.] εἱμαρμένον ποιήσει. γεινομένῳ.] τεκνοποιοῦντι, γεννῶντι. λιπαρῶς.] εὐδαιμόνως, μεγάλως. πινυτούς.] σώφρονας, συνετούς. μνησώμεθα.] ἐπιμελήσωμεν. χευάντων.] ἐπιχεέτωσαν. Ἀττικῶς. διαειπέμεν.] διαλεχθῆναι. Ἀσφαλίων.] πεποίηκε τὸ ὄνομα παρὰ τὴν ἀσφάλειαν. νηπενθές.] ἀπενθές. ἄχολον.] τὸ τὴν χολὴν παῦον. ἐπίληθον.] προπαροξυτόνως, ἵν' ᾖ ἀθελητικόν. οἱ δὲ προπερισπῶσιν, ἵν' ᾖ ἐπιλανθάνεσθαι ποιοῦν. καταβρόξειεν.] καταπίοι. ἐφημέριος.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἔπιεν. δηϊόῳεν.] ἀναιροῖεν, φονεύοιεν. μητιόεντα.] πρακτικὰ ἢ ὑπὸ συνέσεως. Πολύδαμνα.] ἀμφίβολα, πότερον τῆς φαρμακίδος ἐστὶ τὸ ὄνομα· ἢ τὰ φάρμακα τὰ πολλοὺς δαμάζοντα. ἐκείνην γὰρ Θῶνιν Πτολεμαῖος ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ φησί. ἰητρὸς δὲ ἕκαστος.] ἕκαστος τῶν ἐκεῖθι ἰατρῶν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἐστίν. ἐπεὶ Παιήονος ἀπόγονοί εἰσι. γράφεται καὶ περὶ πάντων φαρμακοῦντες. οὐ γὰρ πάντες πάντα ἴσασιν. περὶ πάντων.] ὑπὲρ πάντας. Παιήονος.] Παιήων ἰατρὸς θεῶν, οὐχ ὁ αὐτὸς τῷ Ἀπόλλωνι, ἀλλὰ κεχωρισμένως. παρὰ μέντοι τοῖς νεωτέροις ὁ αὐτὸς νομίζεται εἶναι. καὶ Ἡσίοδος δὲ μάρτυς ἐστί, τὸ ἕτερον εἶναι τὸν Παιήονα τοῦ Ἀπόλλωνος. λέγων, εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ὑπὲκ θανάτοιο σαώσει, ἢ αὐτὸς Παιήων ὃς ἁπάντων φάρμακα οἶδεν. οἰνοχοῆσαι.] κεράσαι. ἤτοι νῦν δαίνυσθε.] τὸ ἑξῆς Ἀτρεΐδη καὶ παῖδες ἤτοι νῦν δαίνυσθε. Ζεὺς γὰρ ἄλλοτε ἄλλα περιποιεῖ. νῦν μέν τοι ἡμῖν τὸ εὐωχεῖσθαι. καταλέξω.] ἕκαστα εἴπω. ἄεθλοι.] ἆθλοι ἀγῶνες.

αὐτόν μιν.]

Κλαίειν ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν,
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς οὔτι κάκιστος
200 Ἀργείων, μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον, περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὦ φίλ' ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ 10
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη.
Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,
Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους,
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη, 20
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων, μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ', Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
220 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων, 30
Ὃς τὸ καταβρόξειεν ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε, πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλά, τά οἱ Πολύδαμνα πόρε Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα 40
230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων. ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ 50
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ. δύναται γὰρ ἅπαντα,
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε, ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
240 Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι,

Ἀλλ' ὅσ

Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν οἰκῆϊ ἐοικὼς
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν,
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες, ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων, τοῖον ἐόντα.
Καί μιν ἀνηρώτευν, ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼ ἐλόευν, καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν,
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν,
Ἔνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκυον. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἂψ οἶκόνδ', ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γύναι κατὰ μοῖραν ἔειπες,
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν.
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ,
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε, καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Ἵππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε, κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ,
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον ἀμφαφόωσα λόχον
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους.
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδεΐδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντες
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι.
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν. ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε

Νωλεμέως

αὐτόν μιν.] δύο ἴσο δυναμοῦσαι ἀντωνυμίαι ἀντὶ μιᾶς παραλαμβάνονται. ἀεικελίῃσι.] δυστήναις, δειναῖς, χαλεπαῖς. σπεῖρα κακά.] ἱμάτια. προσέθηκε δὲ κακά, ἵνα δηλώσῃ ῥάκη. οἰκῆϊ.] οἰκέτῃ, δούλῳ. ἀνδρῶν δυσμενέων.] οἱ μὲν ἵνα μετρήσῃ τὸ τεῖχος, οἱ δὲ ἵνα πείσῃ τὴν Ἑλένην συνεργῆσαι τοῖς Ἕλλησι. κατέδυ.] εἰσῆλθεν. ἤϊσκεν.] ἀπείκαζεν, ὡμοίωτο. δέκτῃ.] ἐπαίτῃ, ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι. ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην.] τὸ δὲν παρέλκει. ἀβάκησαν.] ἠγνόησαν. παρὰ τὸ βάζω ἐσχημάτισται ἡ λέξις, τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἐστίν. ἀνέγνων.] ἐπέγνων. ἀνηρώτευν.] ἠρώτουν. κερδοσύνῃ.] δόλος, πανουργία. ἀλέεινεν.] ἐφυλάττετο. ἐλόευν.] ἔλουον. ἵνα ἀκριβέστερον τὰ καθ' ἑαυτοῦ μάθῃ, αὕτη ἔλουεν αὐτόν. ἕσσα.] ἐνέδυσα. ἀναφῆναι.] μηνύσαι, δεῖξαι. ταναήκεϊ χαλκῷ.] τεταμένην ἔχοντι τὴν ἀκμήν. κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.] κατὰ φρόνησιν αὐτοῦ ἤγαγεν. τουτέστιν ἢ αὐτὸς κατεφρόνησε τότε αὐτῶν, ἢ τοὺς Ἕλληνας ἐποίησεν αὐτῶν καταφρονῆσαι, δι' ὧν ἔπεισεν τὴν Ἑλένην, ἢ φρονήσεως ἀπάρχην ἑαυτῷ περιέθετο τὸ ὄνομα ταῦτα ποιήσας. οἱ δὲ νεώτεροι φρόνιν τὴν λείαν ἀπεδέξαντο. λίγα.] ὀξέως. ἐκώκυον.] ἐθρήνουν. μετέστενον.] μετεμελούμην. νέεσθαι.] πορεύεσθαι. νοσφισσαμένη.] χωρίσασα, καταλιποῦσα. πόσιν.] ἄνδρα. τευ.] τινός. δευόμενον.] ἐνδεῆ ὄντα, ἐνδεόμενον. ἐπελήλυθα.] ἐπῆλθον. ἐδάην.] ἔμαθον. ἵππῳ ἐνὶ ξεστῷ.] τῷ δουρείῳ ἵππῳ καλῶς ἐξεσμένῳ. ἐνήμεθα.] ἐμβλημένοι ἦμεν. κελευσέμεναι.] προτρέψαι. καί τοι Δηΐφοβος.] ἐπεὶ τελευτήσαντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ὑπὸ Φιλοκτήτου, Δηϊφόβῳ ἐγαμήθη ἡ Ἑλένη. θεοείκελος.] θεοῖς ὅμοιος. ἰούσῃ.] πορευομένῃ. τοι.] σοί. περίστειξας.] περιῆλθες. ἀπὸ τοῦ στείχειν, ὅ ἐστι πορευθῆναι. κοῖλον λόχον.] τὸν δούρειον ἵππον. ἀμφαφόωσα.] ψηλαφῶσα. ἐκ δ' ὀνομακλήδην.] ἐξ ὀνόματος. ἴσκουσα.] ἀπεικάζουσα. νῶϊ.] ἡμεῖς. μενεήναμεν.] προεθυμήθημεν. ἔσχεν.] ἐπέσχεν. ἔνδοθεν.] ἔσωθεν. κατέρυκε.] κατέσχεν, ἐκώλυσεν. ἱεμένους περ.] καὶ προθυμουμένους. ἀκήν.] ἥσυχοι. ἀμείψασθαι.] ἀποκρίνασθαι. μάστακα.] τὸ στόμα. πίεζε.] ἔσφιγγεν.

νωλεμέως.]

νωλεμέως.] ἀδιαλείπτως. σάωσε.] ἔσωσεν. ὄφρα.] ἕως. ἄλγιον.] λυπηρόν. ταρπώμεθα.] τερφθῶμεν. ἤρκεσεν.] ἐβοήθησεν. γλυκερῷ.] ἡδεῖ. δέμνια.] στρώματα. ὑπ' αἰθούσῃ.] ἠχητικῇ. στόρεσαν.] ἔστρωσαν. ὕπερθε.] ὑπεράνωθεν. δάος.] φῶς, λαμπάδα. προδόμῳ.] τῷ πρὸ τοῦ θαλάμου. μυχῷ.] τῷ ἐνδοτάτῳ. τανύπεπλος. τεταμένον πέπλον ἔχουσα. ἐλέξατο.] ἐκοιμήθη. ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ἴμεν.] πορευθῆναι. δεῦρο.] ἐνθάδε. νῶτα θαλάσσης.] μεταφορικῶς τὸ πλάτος τῆς θαλάσσης εἶπεν. δήμιον.] δημόσιον. νημερτές.] ἀληθές. κληηδόνα.] φήμην. ἐνίσποις.] εἴποις. πλεῖος.] πλήρης. ὑπέρβιον.] μεγάλην. αἰνάλκιδος.] ἀσθενοῦς. ἱκάνομαι.] ἱκετεύω. ὄπωπας.] ἑώρακας. ὀϊζυρόν.] ταλαίπωρον. μειλίσσεο.] προσηνῶς διαλέγου. ὑποστάς.] ὑποδεχόμενος. ἔνισπε.] εἰπέ.

ξυλόχῳ.]

Νωλεμέως κρατερῆφι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς,
Τόφρα δ' ἔχ' ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἄλγιον. οὐ γάρ οἵ τι τάδ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες. 10
Ὣς ἔφατ', Ἀργείη δ' Ἑλένη δμῳῇσι κέλευσε,
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι,
300 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Δέμνια δὲ στόρεσαν, ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
Ἀτρεΐδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο. 20
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
310 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε Τηλέμαχ' ἥρως 30
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Δήμιον ἢ ἴδιον, τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν
Ἤλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις,
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
320 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς, 40
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γοῦναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου. πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ,
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων.
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς,
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε 50
330 Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ

Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες,
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
Κνημοὺς ἐξερέησι, καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει·
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον
10 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς.
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο, πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω,
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω,
20 Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας,
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
Νῆσος ἔπειτά τις ἔστι, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,
Τόσσον ἄνευθ', ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείησιν ὄπισθεν.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐΐσας
30 Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ·
Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤϊα πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν
Εἰ μή τις με θεῶν ὀλοφύρατο, καί μ' ἐλέησε,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος
Εἰδοθέη. τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα
Ἥ μ' οἴῳ ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων.
40 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα, ἔπος φάτο, φώνησέν τε·
Νήπιος εἶς ὦ ξεῖνε λίην τόσον, ἠδὲ χαλίφρων·
Ἦε ἑκὼν μεθιεῖς, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
50 Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἐκ μέν τοι ἐρέω ἥ τις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔ τι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ. θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.

ξυλόχῳ.] συνδένδρῳ τόπῳ, κοίτῃ θηρίων. νεβρούς.] τὰ ἔγγονα τῶν ἐλάφων. νεηγενέας.] νεωστὶ τεχθείσας, νηπίους. γαλαθηνούς.] μικρούς, ἔτι γάλακτι τρεφομένους. κνημούς.] τὰς προβάσεις τῶν ὀρέων. ἐξερέησιν.] ἐξερευνᾷ. ἄγκεα.] τοὺς κοίλους τόπους τῶν ὀρέων. ποιήεντα.] 340 βοτανώδη. ἑήν.] τὴν ἑαυτοῦ. εἰσήλυθεν.] εἰσῆλθεν. ἐφήσει.] ἐπιβαλεῖ. κὰδ δ' ἔβαλε δέ.] κατέβαλε δὲ, ἐφῆκεν, ἐπέμψεν. Φιλομηλεΐδῃ.] τῷ Πατρόκλῳ. Φιλομήλας γὰρ ἦν υἱός. κεχάροντο.] ἐχάρησαν. ὁμιλήσειεν.] συμβάλοι, μαχέσαιτο. λίσσεαι.] ἱκετεύεις, παρακαλέσεις. παρέξ.] ἔξω παρὰ ταῦτα. παρακλιδόν.] παρεκκλινθείσης, παρατραπείσης. γέρων ἅλιος.] θαλάσσιος γέρων ὁ Πρωτεύς. νημερτής.] ἀληθής, ἀψευδής. Φάρον.] νῆσον Αἰγύ-350πτου, τὴν νῦν Ἀλεξάνδρειαν. ἐπιπνείησιν.] ἐπιπνέει. εὔορμος.] εὐκαθόρμιστος. τόσσον ἄνευθεν.] δῆλος τοσοῦτον εἶναι κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους τὸ διάστημα. ἔπειτα ἀπὸ γαιωθῆναι τοῦ Νείλου ὑποφέροντος τὴν ἰδίαν ἰλύν. ποταμόχωστος γὰρ ἡ Αἴγυπτος, κατὰ Ἡρόδοτον. ἄνευθε.] μακρὰν, πόρρω. πανημερίη.] διὰ πάσης ἡμέρας. γλαφυρή.] κοίλη. ἤνυσε.] διεπέρασεν. ἀφυσσάμενοι.] ἀντλήσαντες. ἁλιαέες.] οἱ ἐν τῇ θαλάσσῃ πνέοντες. 360 ἤϊα.] ἐφόδια. κατέφθιτο.] κατανάλωτο, ἀπέλιπεν. ὀλοφύρατο.] ᾤκτειρεν. Πρωτέως θυγάτηρ.] Εἰδοθέα. ὄρινα.] ἐτάραξα. ἔρροντι.] μετὰ λύπης πορευομένῳ καὶ φθορᾶς. ἀλώμενοι.] πλανώμενοι. ἰχθυάασκον.] ἰχθῦς ἤγρευον. γναμπτοῖς.] ἐπικαμπέσιν. ἔτειρε.] κατεπόνει. χαλίφρων.] κεχαλασμένας ἔχων τὰς φρένας, ἢ ἠλίθιος. μεθίεις.] ἀμελεῖς. ἐρύκεαι.] κατέχῃ, κωλύῃ. μινύθει.] ἐλαττοῦται, μειοῦται. κατερύκομαι.] κατέχομαι. 370 μέλλω.] ἔοικα. ἀλιτέσθαι.] ἁμαρτῆσαι.

πεδάᾳ.] ἐμποδίζει, κατέχει. πωλεῖται.] ἀναστρέφεται, παραγίνεται. ὑποδμώς.] θεράπων, ὑπηρέτης. δύναιο.] δυνηθῇς. λοχησάμενος.] ἐνεδρεύσας. λελαβέσθαι.] ἐπιλαβέσθαι, κρατῆσαι. δολιχήν.] μακράν. φράζευ.] διανοοῦ, βουλεύου. προδαείς.] προμαθών. ἀλέηται.] ἐκκλίνῃ, φυλάξηται. δαμῆναι.] δαμασθῆναι. ἀμφιβεβήκει.] περιέχει. ἐξ ἁλός.] ἤτοι ἔξω τῆς θαλάσσης. φρικί.] τῇ ἐπιγινομένῃ μελανίᾳ ἐν τῷ ἐκ τῆς ἐπιπολαίου κινήσεως τῶν ὑδάτων. ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι.] περὶ αὐτὸν δὲ φώκας συνδιαιτᾶται ὁ Πρωτεύς. ἐπιτηδειότατον γὰρ τῶν ἐναλίων ζώων τοῦτο εἰς μαγείαν [?]. νέποδες.] αἱ διὰ τοῦ νήχεσθαι τὴν πορείαν ποιούμεναι, ἢ ἄποδες. ἁλοσύδνης.] τῆς θαλάσσης, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ σεύεσθαι. ἁθρόαι.] ὁμοῦ πᾶσαι. ἀποπνείουσαι.] ὄζουσαι. πολυβενθέος.] πολὺ βάθος ἐχούσης. εὐνάσω.] κατακλινῶ, κοιμίσω. κρίνασθαι.] ἐπιλέξασθαι. ὀλοφώια.] ὀλέθρια, ἢ ἀπόκρυφα, ἢ δόλια. ἔπεισιν.] ἐπελεύσεται. πεμπάσσεται.] κατὰ πέντε ἀριθμήσει. λέξεται.] κατακλιθήσεται. νομεύς.] ὡς ποιμήν. πώεσι.] ποιμνίοις. κατευνηθέντα.] κοιμηθέντα. ἀλύξαι.] ἐκφυγεῖν. πειρήσεται.] πειραθῇ. ἑρπετά.] κυρίως μὲν οἱ ὄφεις, καταχρηστικῶς δὲ νῦν πάντα τὰ θηρία. ἀστεμφέως.] ἀσφαλῶς, βεβαίως, ἀμετακινήτως. πιέζειν.] βιαιότερον κρατεῖν. ἀνείρηται.] ἐρωτήσει. ἔρεσθαι.] ἐρωτᾶν. σχέσθαι.] παῦσαι. ἐλύσατο.] ἐλευθερῶσαι [?]. χαλέπτει.] βλάπτει. ἐδύσατο.] κατέδυσεν. ἤια.] ἐπορευόμην.

πόρφυρε.]

De Proteo

Nostra consilium de comprehendendo Proteo.

380 Ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων.
Τοὶ γάρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω,
Πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτής,
Ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε Ποσειδάωνος ὑποδμώς,
Τόν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι, 10
Τὸν εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
390 Νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα,
Καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι διοτρεφὲς αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Ὅ, ττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ', ἀγαθόν τε τέτυκται
Οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος, 20
Μή πώς με προϊδὼν, ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται.
Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων.
Τοὶ γ' ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
400 Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτής,
Πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς,
Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν.
Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἁλοσύδνης 30
Ἀθρόαι εὕδουσιν πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν,
Ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Εὐνάσω ἑξείης, σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι,
410 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώια τοῖο γέροντος,
Φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται, 40
Λέξεται ἐν μέσσῃσι νομεὺς ὣς πώεσι μήλων,
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότ' ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε.
Αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ γίνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ,
Ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν.
420 Ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε. 50
Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα
Ἥρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν, ὅς τίς σε χαλέπτει,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν
Ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. 430
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Ἤια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος. αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν,
Τόφρα δ' ἄρ' ἥ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε,
Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα, δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσιν,
Ἧστο μένουσ', ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς,
Ἑξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστῳ. 440
Ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο. τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.
Τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ.
Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα
Ἡδὺ μάλα πνείουσαν, ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν,
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες, αἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὗρε δὲ φώκας 450
Ζατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὠΐσθη δόλον εἶναι, ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Βάλλομεν. οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς,
Γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὀλοφώϊα εἰδώς, 460
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Τίς νύ τοι Ἀτρέως υἱὲ θεῶν συμφράσσατο βουλάς,
Ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα, λοχησάμενος, τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Οἶσθα γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;
Ὡς δὴ δηθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
Ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα. 470
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·

πόρφυρε.] ἐν βάθει τῆς διανοίας διενοεῖτο καὶ ἐκινεῖτο, καὶ ἐταράσσετο. ὥσπερ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ὑδάτων, τὰ ἐκ βάθους κινούμενα μελαίνεσθαι. κιόντι.] ἀπιόντι. ὁπλισάμεθα.] παρεσκευάσαμεν. ἀμβροσίη.] ἄφθαρτος, θεία. πεποίθεα.] ἐπεποίθειν, ἐθάρρουν. πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.] ἐπὶ πᾶσαν ὁρμὴν καὶ πρᾶξιν. εὐρέα.] πλατέαν, ἢ μεγάλην. ὑποδῦσα.] καταδῦσα. νεόδαρτα.] νεωστὶ ἐκδαρθέντα. διαγλάψασα.] διακοιλάνασα. εὔνησεν.] κατέκλινεν, ἐκοίμησεν. αἰνότατος.] δεινότατος, χαλεπώτατος. τεῖρε.] κατεπόνει. ἁλιοτρεφέων.] τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ τρεφομένων. εἰναλίῳ.] θαλασσίῳ. ὄνειαρ.] ὠφέλειαν. ἡδύ.] ἡδέως. ὀλοώτατος.] ὀλεθριώτατος. ἀμβροσίην.] νῦν τὸ θεῖον καὶ εὐῶδες ἔλαιον. ἠοίην.] τὸν ἀπὸ πρωΐας ἕως ὥρας ἕκτης καιρόν. τετληότι.] καρτερικῷ, ὑπομονητικῷ. ἑξῆς.] ἐφεξῆς, κατὰ τάξιν. εὐνάζοντο.] ἐκοιμῶντο. ἔνδιος.] μεσημβρινός. τότε γὰρ ἄρχεται λοιπὸν ἔνδιος ἡ ἕλη, ὅ ἐστιν ἡ ἀκτὶς ἡλίου. ζατρεφέας.] εὐτραφεῖς. λέκτο.] ἠρίθμησεν. λέγε.] κατηρίθμει. ὠΐσθη.] ὑπενόησεν. λέκτο.] νῦν ἐκαθεύδησεν. ἰάχοντες.] βοήσαντες. ἐπεσσύμεθα.] μετὰ ὁρμῆς ἐπήλθομεν. ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα.] οὐ καλῶς μετέβαλεν, ἀλλὰ φαντασίαν ἐποίει τέχνῃ μαγικῇ. ἐλήφθη δὲ ἐν δόλῳ ὁ προμαντευόμενος, οὐδὲ προφητικῶς ἐπὶ τὰς μεθόδους τῆς μαντείας. ἔχομεν.] κατέχομεν. ἠϋγένειος.] καλὸν ἔχων γένειον. ἀνίαζεν.] ἐστέναζεν. ἀνειρόμενος.] ἐρωτῶν. τέο σε χρή.] τίνος σοὶ χρεία ἐστίν. παρατροπέων.] παραλογιζόμενος. ἐρύκομαι.] κατέχομαι. πεδάα.] ἐμποδίζει, κατέχει. ἐλεύσομαι.] ἔλθω, διαπράξω.

Mutatio Protei

Interrogat Protea de causa impedimenti

Nilus fluvius prius vocatus Aegyptus.

Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διί τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσι
Ῥέξας ἱρὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱρὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 10
480 Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ' αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες, 20
Ἠέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηός,
490 Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι, οὐδέ τί σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον, οὐδέ σε φημὶ
Δὴν ἄκλαυστον ἔσεσθαι, ἐπεί κ' εὖ πάντα πύθηαι,
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, 30
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο, μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι,
500 Γυρῇσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη.
Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης. 40
Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος.
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἤλασε γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ.
Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη.
510 Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς, ἠδ' ὑπάλυξεν 50
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης

Τὸ

ὤφελλες.] ὤφειλες. ἀναβαινέμεν.] ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ πλοῖον δηλονότι. ἵκοιο.] παραγένοιο, ἔλθοις. Αἰγύπτοιο.] Αἴγυπτος ὁ Νεῖλος πρότερον ἐκαλεῖτο. Διιπετέος.] τοῦ ὑπὸ Διὸς πληρουμένου. κατεκλάσθη.] ἐλυπήθη λίαν. δολιχήν.] μακράν. τελέω.] τελειώσω, πληρώσω. ἀδευκεῖ.] ἀπροσδοκήτῳ, χαλεπῷ. τολύπευσεν.] ἐμηχανήσατο, μετὰ κακοπαθείας ποιεῖν, τολυπεύειν ἐργάζεσθαι. τολύπη, ἡ ἐργασία. τολυπευτ.] κατασκευαστὸν καὶ περιειλημμένον ἔριον. διείρεαι.] ἐρωτᾷς. δαῆναι.] μαθεῖν. ἀρχοὶ δ' αὖ δύο.] τὸν Αἴαντα τὸν Λοκρὸν λέγει, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. καὶ γὰρ αὐτὸς οὐδέπω ἐς τὴν αὐτοῦ πατρῴαν οἰκίαν. παρῆσθα.] παρῆς. δολιχηρέτμοισι.] μεγάλαις, ἐπιμήκεσι, μακροτάταις. γυρῇσι.] πέτραις πλησίον Μυκόνου τῆς νήσου οὕτως καλουμέναις, ἐπεὶ εἰσὶ περιφερεῖς. ἐπέλασσε.] προσήγγισεν. ἐχθόμενος.] λυπούμενος. ὑπερφίαλον.] ὑπερήφανον. ἀάσθη.] ἐβλάβη. ἀέκητι.] ἀβουλίᾳ, παρὰ γνώμην. λαῖτμα.] βάθος ἢ διάστημα. αὐδήσαντος.] ἐπὶ χώρας, ἐπὶ τόπου. ἤλασε.] ἐπλήξεν. γυραίην πέτρην.] τὰς γύρας. τρύφος.] τὸ ἀπόκλασμα. ἐφεζόμενος.] ἐπικαθήμενος. ἐφόρει.] ἔφερεν. ἀπείρονα.] μέγαν, καὶ πέρας μὴ ἔχοντα. ὑπάλυξεν.] ἐξέφυγεν. Μαλειάων.] ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. ἵξεσθαι.] ἀφίξεσθαι, παραγίνεσθαι. θύελλα.] ἀνέμων συστροφή. ναῖε.] ᾤκει. Θυεστιάδης.]

Responsum Protei.

Interrogat Proteum de reditu reliquorum in patriam.

Non est inquirenda.

De interitu Aiacis Oilei.

Blasphemia Aiacis.

De reditu Agamemnonis

Τὸ πρὶν. ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
Ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο.
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα, πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ' ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
10 Αἴγισθος δολόμητις ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα, φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην.
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀεικέα μερμηρίζων.
20 Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεφνε
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
30 Δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής·
Μηκέτι Ἀτρέος υἱὲ πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
Κλαῖ' ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν, ἀλλὰ τάχιστα
Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
Κτεῖνεν ὑποφθάμενος, σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη,
40 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Τούτους μὲν δὴ οἶδα, σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
Ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Ἠὲ θανών, ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Υἱὸς Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων,
Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
50 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,

Θυεστιάδης.] Θυέστου παῖς, Αἴγισθος. κύνει.] προσεκύνει. μνήσαιτο.] μνησθείη. τέχνην.] μηχανήν. κρινάμενος.] ἐκλεξάμενος. ἑτέρωθι.] ἀλλαχοῦ. πένεσθαι.] ἐνεργεῖν, πράττειν. δειπνίσας.] εὐωχήσας. κατέκτανεν.] ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν. ζώειν.] ζῆν. κυλινδόμενος.] κυλιόμενος. ἀσκελές.] ἀδιαλείπτως. ἄνυσιν.] πρᾶξιν. δήομεν.] εὑρήσομεν. πείρα.] πειρῶ, σπούδαζε. κιχήσεαι.] καταλάβοις. κτεῖνε.] ἔκτεινεν, ἀνεῖλεν. ὑποφθάμενος.] προλαβών. τάφου.] τοῦ περιδείπνου. ἰάνθη.] διεχύθη, ἥσθη. ἀντιβολήσεις.] μετάσχεις. ἴσχει.] κατέχει, κωλύει. πέμποιμεν.] δοκιμάζοιμεν. ἐπήρετμοι.] ἐπίκωποι. θέσφατον.] τὸ ἐκ θεοῦ πεφασμένον, εἱμαρτόν. ἠλύσιον πεδίον.] τὸ τῶν ἡρώων ἐνδιαίτημα, κεκλημένον ἀπὸ Ἠλυσίου τοῦ Ἐλευθῆρος συνεβεστάτου γενομένου, ἢ παρὰ τὸ ἄλυτα ἐν αὐτῷ μένειν τὰ σώματα. ὁ δὲ τόπος ἐν ταῖς καλουμέναις μακάρων νήσοις.

Descriptio campi Elysij

ῥηίστη.] ἀρίστη, ἄφθονος. βιοτή.] ζωή, βίος. νιφετός.] χιών. λιγυπνείοντας.] ἡδεῖαν ἔχοντας πνοήν. ἀνίησι.] ἀναδίδωσιν, ἀναπέμπει. ἀναψύχειν.] ἀνακτᾶσθαι. ὠρύσαμεν.] εἱλκύσαμεν, κατηγάγομεν. κυμαίνοντα.] κυματούμενον. πολιήν.] λευκὴν διὰ τὸν ἀφρόν. πόρφυρε.] διενοεῖτο. χεῦα.] ἔχωσα. ἄσβεστον.] ἀκατάπαυστον. τελευτήσας.] τελειώσας, πληρώσας. κιόντι.] ἀπιόντι, πορευομένῳ. νεόμην.] ἐπορευόμην. ἐρύκε.] κατέσχε. ἀνεχοίμην.] ὑποφέροιμι. στέγοιμι. ἥμενος.] ἀπράκτως καθεζόμενος. ἀνιάζουσι.] λυποῦνται, ἀνιῶνται. ἐρύκεις.] κατέχεις. λείψω.] καταλείψω, ἐάσω. λωτός.] εἶδος πόας καὶ δένδρου. κύπειρον.] εἶδος πόας τὸ κύπειρον. ζειαί.] ὀλύραι. εὐρυφυές.] τὸ ἐπὶ πλάτος καὶ ἐπιπολὺ φυόμενον. κρῖ.] κριθή. λειμὼν δὲ ῥαχεῖα, πρὸς βόσιν καὶ νομὴν αἰγῶν ἐπιτηδεία. καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.] ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τοῦτο. ἵν' ἡ καί τοι αἰγίβοτος οὖσα, δὲ ἱπποτρόφου ἐμοὶ μᾶλλον ἐπήρατος. ἐπήρατος ἢ ἡ ἐπέραστος. ἱππήλατος.] εἰς ἔλασιν ἵππων ἐπιτηδεία. εὐλείμων.] καλοὺς λειμῶνας ἔχουσα. αἳ κεκλίαται.] περιέχονται τῇ θαλάσσῃ. περὶ πασέων.] ὑπὲρ πάσας.

*λιγυπνείοντος

De reditu in Aegyptum et patriam.

Promittit Telemacho Xenia.

Verecunda recusatio Telemachi.

Ithacam non apta ad nutriendos equos

Ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
Τῇ περ ῥηίστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο * λιγυπνείοντας ἀήτας,
Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
570 Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν, 10
Ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπόν τ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ.
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστοὺς τιθέμεσθα, καὶ ἱστία νηυσὶν ἐίσης,
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον, 20
580 Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο Διιπετέος ποταμοῖο
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν,
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται, 30
Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
590 Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐύξοον. αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε
Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἕλοι πόθος, οὐδὲ τοκήων. 40
Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν, ἔπεσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι, ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις,
600 Δῶρον δ' ὅ, ττί κέ μοι δοίης κειμήλιον ἔστω,
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα. σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
Ἐν δ' Ἰθάκῃ, οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών. 50
Αἰγίβοτος καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
Αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται, Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

Χεῖ

Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔρος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταςήσω, δύναμαι γάρ.
Δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν,
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον, ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο. πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως
10 Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα, τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον.
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο,
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
20 Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἦε καὶ οὐκί,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος,
Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων, ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεται αὐτῆς
30 Ἤλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
Ἀδμῆτες, τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον. οὐ γὰρ ἔφαντο
Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήιον, ἀλλά που αὐτοῦ
Ἀγρῶν, ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Νημερτές μοι ἔνισπε πότ' ᾤχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
40 Κοῦροι ἕποντ' Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἦ ἑοὶ αὐτοῦ,
Θῆτές τε δμῶές τε, δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἤ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
Ἦε ἑκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.
Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα. τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὁππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
50 Αἰτίζῃ, χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
Κοῦροι δ' οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
Οἵ οἱ ἕποντ', ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, ἠὲ θεόν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐῴκει.
Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω, ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον

620 αἵματος.] γένους. οἷα.] ὁποῖα. μεταστήσω.] μεταβαλῶ, μεταλλάξω. κεκράανται.] τετελέωνται, πεπλήρωνται. ἑός.] ὁ ἴδιος. ἀμφεκάλυψε.] περιεκάλυψεν, αἰτί τε ὑπεδέξατο. Φαίδιμος.] ὄνομα κύριον. τεΐν.] σοί. ὀπάσσαι.] παρασχεῖν. δαιτυμόνες.] οἱ ἑστιάτορες. εὐήνορα οἶνον.] τὸν ἀνδρείαν παρέχοντα ἐν καιρῷ πινόμενον. καλλικρήδεμνοι.] καλὰ περιβόλαια ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἔχουσαι. τυκτῷ δαπέδῳ.] κατεσκευασμένῳ καὶ λελειασμένῳ ἐδάφει.
620 ὁππότε.] πότε. νεῖται.] ἐπανήξει, ἐπανελεύσεται, πορεύσεται. διαβήμεναι.] διελθεῖν, διαπλεῦσαι. ταλαεργοί.] ὑπομονητικοί. ἀδμῆτες.] ἀδάμαστοι. ἐθάμβεον.] ἐξεπλήττοντο. θῆτες.] οἱ ἐπὶ μισθῷ δουλεύοντες. δμῶες.] οἱ δοῦλοι, παρὰ τὸ δεδμῆσθαι ἢ ὑποτετάχθαι. προσπτύξατο.] ἐκολάκευσεν, ἐξελιπάρησεν, ἐφιλοφρονήσατο. τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος.] τί ἂν πράξειε καὶ ἄλλος αὐτοῦ τοιοῦτος, πάντως συνεδίδου.
630 μελεδήματα.] μερίμνας, παρὰ τὸ μέλειν ἔδειν ὃ ἐστιν ἐσθίειν. αἰτίζῃ.] αἰτῇ, παρακαλῇ. δόσιν.] δωρεάν. ἀνήνασθαι.] ἀρνήσασθαι. κοῦροι οἳ κατὰ δῆμον.] ἄνδρες αὐτῷ συμπλέουσι λογάδες Ἰθακήσιοι, οἱ μεθ' ἡμᾶς κρατοῦσιν. βαίνοντα.] εἰσιόντα.

640

650

ὑπηοῖον.] ὑπὸ τὴν ἕω, ὀρθρινόν. ἔμβη.] εἰσῆλθεν. ἀγάσσατο.] ἐθαύμασεν, ὀξέως ἤλγει. ἐρυσσάμενος.] ἑλκύσας, κατάγαγών. κρίνας.] τοὺς κρείττονας ἐκλεξάμενος. ἄρξει καὶ προτέρω.] οἷον προκακώσει ἡμᾶς. οἱ δὲ ὄνομα ἀπὸ εὐθείας ἡ ἀρξις. ἵν' ᾖ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς χεῖρον ἡμᾶς ἐργάσεται. λοχήσομαι.] ἐνεδρεύσω. φυλάξω.] τηρήσω. πορθμῷ.] τῷ διαπεράματος τῷ στενῷ τόπῳ. πορθμὸς γὰρ λέγεται ἡ στενὴ θάλασσα. παιπαλοέσσης.] τραχείας. ἐπισμυγερῶς.] ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτοῦ, ἐπιπόνως. ναυτίλλεται.] πλέει. ἄπυστος.] ἀνήκοος, ἀνήκουστος. βυσσοδόμευον.] κατὰ βάθους τῆς διανοίας ἐβουλεύοντο. ὕφαινον.] κατεσκεύαζον. προέεσαν.] προέπεμψαν. μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες.] μηδὲ ἄλλοθί που συγγενόμενοι. πύματα.] ἔσχατα, τελευταῖα. ἀγειρόμενοι.] συναθροιζόμενοι. κατακείρετε.] καταναλίσκετε, καταδαπανᾶτε. πατρῶν.] συγγενῶν. ἐξαίσιον.] ἔξω τοῦ καθήκοντος, ἄδικον. δίκη.] νόμος ἢ τρόπος. ἐχθαίρησι.] μισοίη. ἀτάσθαλον.] ἁμαρτωλὸν, ἄδικον. ἐώργει.] εἰργάσατο. ἀεικέα.] ἀπρεπῆ, χαλεπά. εὐεργέων.] εὐεργεσιῶν. ἀργαλεώτερον.] δεινότερον, χαλεπώτερον. τελέσειε.] εἰς τέλος ἄξει. νεισόμενον.] ἐπανερχόμενον, ὑποστρέφοντα. ἀμφασίη.]

Χθιζὸν ὑπηοῖον, τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός,
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην·
Ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη,
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε, φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι,
Ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι, νέος πάϊς οἴχεται αὔτως
Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
Ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι, ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών, οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ.
Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε προέεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί,
Ἦ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι,
Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
Ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν.
Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλόν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος, οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τῶν πρόσθεν ἀκούετε παῖδες ἐόντες
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν
Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπών
Ἐν δήμῳ, ἥ τ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων.
Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει,
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
Φαίνεται, οὐδέ τίς ἐστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
Εἰ γὰρ δή, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη,
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων.
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέι χαλκῷ,
Οἴκαδε νεισόμενον, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν

Ἐς Πύλον

Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται, οὐδέ τί μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἵ θ' ἁλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν,
10 Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
Οὐκ οἶδ' εἴ τίς μιν θεὸς ὤρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς ἑοῦ ἢ νόστον, ἢ ὅν τινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
20 Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη, περὶ δὲ δμῳαὶ μινύριζον
Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
Τῇς ἁδινὸν γοόωσα, μετηύδα Πηνελόπεια·
Κλῦτε φίλαι, περὶ γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
Ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο,
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
30 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὁρμηθέντος ἄκουσα.
Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
Ἐκ λεχέων μ' ἀναγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ·
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἤ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
40 Ἀλλά τις ὀτρηρὸς Δολίον καλέσειε γέροντα
Δμῶ' ἐμόν, ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
Εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
50 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ
Ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ, μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
Ἤδε' ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευσε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον,
Μὴ πρὶν σοὶ ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,

Ἤσ'

ἀμφασίη.] ἀμφασία, ἀφωνία. κεῖται τὸ μ πλεονασμόν. λίπηται.] καταλειφθείη. ὤρορεν.] παρώρμησεν. πύθηται.] ἀκούσῃ, μάθῃ. ἐπέσπεν.] ἐπλήρωσεν. θυμοφθόρον.] βλαπτικὸν λογισμοῦ. ἐφέζεσθαι.] ἐπικαθέζεσθαι. πολυκμήτου.] μετὰ πολλοῦ καμάτου κατασκευασθέντος. οἰκτρά.] ἐλεεινά. μινύριζον.] ἡσύχως ἔκλαιον, ἐθρήνουν. ἁδινόν.] ἀθρόως, ἀδινῶς. κεκασμένον ἢ, κεκοσμημένον. θυμολέοντα.] ἀνδρεῖον, λεοντόθυμον. ἀκλέα.] ἄδοξον. ὁρμηθέντος.] ἐξελθόντος. σχέτλιαι.] ἀγνώμονες, χαλεποί. θέσθαι.] ἀποθέσθαι, θησαυρίζεσθαι. πυθόμην.] ἤκουσα, ἔμαθον. ἔλειπε.] ἀφῆκέ με. ὁρμαίνοντα.] προθυμούμενον. ὀτρηρῶς.] δραστικῶς, σπουδαίως. Δολίον.] ὄνομα κύριον. κιούσῃ.] πορευομένῃ. κῆπον ἔχει.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπιμελεῖται. καταλέξῃ.] εἴποι ἅπαντα. μῆτιν.] σύνεσιν, βουλήν, γνώμην, τέχνην, δόλον, ἀπάτην, ἦθος. ὑφήνας.] κατασκευάσας. ὀδύρεται.] ἀποκλαύσεται. φθῖσαι.] διαφθεῖραι. κατάκτανε νηλέϊ.] φόνευσον. ἕλετο.] ἔλαβεν.

ἰάπτης.]

Descriptio ... Penelopes

obiurgat an[cillas] q[uod] abitu[m] Telemachi non indicarint

Eurycleia nutrix fatetur se ad navigationem necessaria de[disse] Telemacho

Ἢ σ' αὐτὴν ἐρέεσθαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς.
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Εὔχε' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἡ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσει.
Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον. οὐ γὰρ ὀΐω
Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
Ἔχθεσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
Δώματά θ' ὑψηρεφέα, καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
Ὣς φάτο, τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὄσσε γόοιο.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ.
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
Ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι φίλον υἷα σάωσον,
Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰποῦσ' ὀλόλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτύει, οὐδέ τι οἶδεν ὅ οἱ φόνος υἷι τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
Πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.
Ὣς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους.
Βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἁλὸς βένθος δὲ ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ.
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
Ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Ἡ δ' ὑπερωΐῳ αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ὁρμαίνουσ', εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
Ἤ ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι,
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.

Εὗδε

ἰάπτῃς.] διαφθάρῃς. ὑδρηναμένη.] λουσαμένη, ὕδατι περιχυθεῖσα. ἑλοῦσα.] λαβοῦσα. ἀντὶ τοῦ ἐνδυσαμένη. κάκου.] λύπει. γονὴν.] γένος. Ἀρκεισιάδαο.] πατρωνυμικῶς τοῦ Λαέρτου. ἔχθεσθαι.] μισεῖσθαι. ἐπέσσεται.] ἤγουν ἔσται τὸ μετὰ ταῦτα ἔσται. ὑψηρεφέα.] ὑψηλοτέρα. πίονας.] τοὺς πιαίνοντας, τουτέστι λιπαροὺς, πλουσίους ποιοῦντας τοὺς ἀνθρώπους. εὔνησε.] ἔπαυσεν, ἐκοίμισεν. ἀπάλαλκε.] ἀποκώλυσον. ὀλόλυξε.] ἀναφωνητικὸν ἐφθέγξατο. ἀρῆς.] εὐχῆς. ὑπερηνορέοντας.] ὑπερέχοντας τῇ δυνάμει. σημαίνει δὲ καὶ ὑπερηφανοῦντας. ὁμάδησαν.] ἐθορύβησαν. ἀνὰ μέγαρα.] κατὰ τοὺς οἴκους. πολυμνήστη.] ὑπὸ πολλῶν μιμνησκομένη. ἀρτύει.] παρασκευάζει. οὐκ ἴσαν.] οὐκ ἐγίνωσκον. δαιμόνιοι.] μακάριοι, θαυμάσιοι. ἀλέασθε.] ἐκκλίνατε, φυλάξατε. σιγῇ τοῖσιν.] μετὰ σιγῆς οὕτω. τελέωμεν.] τελειώσομεν, πληρώσομεν. ἤραρεν.] ἥρμοσεν. ἐκρίνατο.] ἐπελέξατο. ἐν δ' ἱστὸν ἐτίθεντο.] πῶς τῇ ἐρεσίᾳ χρώμενοι κόσμου χάριν. ἠρτύναντο.] παρεσκευάσαντο. ἐρετμά.] κώπας. τροποῖς ἐν δερματίνοισι.] περιεσπωμένως. δηλοῖ γὰρ τοὺς τροπωτῆρας, περὶ οὓς αἱ κῶπαι τρέπονται καὶ στρέφονται ἐν ἱμᾶσι τοῖς περιδεδεμένοις ταῖς κώπαις. ὑπέρθυμοι.] ἀνδρειότατοι. ὑψοῦ.] ἐν ὕψει, ἐν τῷ κατωτέρῳ τόπῳ. νοτίῳ.] τῷ διύγρῳ. οἱ δὲ ἐν νοτίῳ τῷ πρὸς νότον τόπῳ. ὥρμισαν.] ἡσύχως ἑστάναι τὴν ναῦν ἐποίησαν. ἔβαν.] ἔβησαν, εἰσῆλθον. ἕλοντο.] ἔλαβον. ἕσπερον.] τὴν ἑσπέραν. ἄπαστος.] ἄγευστος. ὁμίλῳ.] πλήθει. ὁρμαίνουσα.] λογιζομένη. δόλιον περὶ κύκλον.] τὸ δίκτυον. ἅψεα δὲ μέλη φησὶ, ἀπὸ τοῦ συνῆφθαι.

εἴδωλον.]

Consilium nutricis de invocanda Minerva, nec addenda esse calamitatem calamitoso seni.

Precatur Minervam.

Proci parant navigationem.

Similitudo.

Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
Ἔνθ' αὖτ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη. ἄλλ'
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί,
Ἰφθίμῃ κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο.
Τὴν Εὔμηλος ὄπυιε Φερῇς ἐνὶ οἰκία ναίων,
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Εἴ πως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν
Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
10 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῗδος ἱμάντος.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις Πηνελόπεια φίλον τετιημένη ἦτορ;
Οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
Σὸς παῖς. οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἡδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι,
20 Τίπτε κασιγνήτη δεῦρ' ἤλυθες, οὔ τι πάρος γε
Πωλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις,
Καί με κέλεαι παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον, ἐν Δαναοῖσιν
Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς
30 Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδώς, οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου,
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια μή τι πάθῃσιν,
Ἢ ὅ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ,
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ ἐνὶ φρεσὶ δείδιθι λίην,
40 Τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι. δύναται γὰρ
Παλλὰς Ἀθηναίη, σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει.
Ἣ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον.
Εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἤδη τέθνηκε καὶ ἐν ἀΐδαο δόμοισι.
50 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅ γ' ἢ τέθνηκε, κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὼν σταθμοῖο παρὰ κληῗδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων, ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε

εἴδωλον.] φάσμα. ἤϊκτο.] ὅμοιον ἦν. Ἰφθίμη.] οὕτως ἐκαλεῖτο κυρίως ἡ ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπης. Φερῆς.] ἐν ταῖς Φεραῖς. Φεραὶ δὲ πόλις τῆς Μεσσηνίας. δακρυόεντος.] δακρύων ποιητικοῦ. παρὰ κληῗδος ἱμάντα.] ἀντιστρόφως παρὰ τὴν κλεῖδα, ἤ τις ἱμάντα εἶχε παρὰ τὸ κλεῖ-800θρον. τετιημένη.] λελυπημένη. ῥεῖα ζώοντες.] ῥᾳδίως καὶ ἀπόνως ζῶντες. νόστιμός ἐστι.] ἐλπίζων ἀνακομισθῆναι καὶ σωθῆναι. ἀλιτήμενος.] ἡμαρτηκώς, ἢ ἡμαρτημένος. κνώσσουσα.] κοιμωμένη. ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι.] ἐν τῷ βάθει τοῦ ὕπνου. διὰ γὰρ τούτου ἔρχεται ὄνειρος. τίπτε.] τί δή. κασιγνήτη.] ἀδελφή. ἤλυθες.] ἦλθες. πωλέαι.] παραγίνῃ, ἀναστρέφῃ. ἀπόπροθι.] πόρρω. ναίεις.] οἰκεῖς. ἐρέθουσιν.] ἐρεθίζουσιν. ὀϊζύος.] ταλαιπωρίας, κακοπα-810θείας. πόσιν.] ἄνδρα. νήπιος.] νῦν ὁ πραγμάτων ἄπειρος, ἢ μικρός. εὖ εἰδώς.] ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. δείδια.] φοβοῦμαι, εὐλαβοῦμαι. μηχανόωνται.] ἐπινοοῦσιν, ἀμαυρόν. τὸ μὴ βλεπόμενον, οἱ διὰ τὸ ἅμα ταῖς αὔραις φερόμενον. πομπός.] παραπέμπουσα. φέμεν.] φέρειν. ἵνα.] ὅπου. ἱέμενοι.] προθυμούμενοι. ἀμαυρόν.] ἀσθενές. δείδιθι.] φοβοῦ. ζώει.] ζῇ. τεΐν.] σοί. ἐν ἀΐδαο.] ἐν ᾅδου. εἰδ' ἄγε.] ἀγγελοῦ. πομπός.] ὁδηγός. τέθνηκεν.] ἀπέθανεν. 820 διηνεκέως.] σαφῶς, ἀκριβῶς ἕως τέλους τὰ πάντα. ἀνεμώλια.] μάταια. βάζειν.] λέγειν. σταθμοῖο.] τῆς παραστάδος. κληΐδα.] τὴν κλεῖν, τὸ κλεῖθρον. λιάσθη.] ἐκλίθη, ἐχωρίσθη.

830

Minerva mittit ad Penelopen in somno simulacrum sororis eius ut consoletur eam in luctu.

Evanescit simulacrum. Et Penelope expergiscitur.

Insidiantur proci Telemacho in Asteride insula.

ἰάνθη.] εὐφράνθη. ἐναργές.] φανερόν. νυκτὸς ἀμολγῷ.] ἐν τῇ τῆς μεσονυκτίου ὥρᾳ. ἢ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον, ἤτοι ἀμολγῷ, καθ' ἣν ὥραν συμβέβηκεν μὴ ἀμέλγεσθαι ζῶα. ἢ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ γ ἀμολῷ, καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς μολίσκει, ὅ ἐστι βαδίζει. ἢ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ λ ἀμογῷ, καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς μογεῖ. ὅπερ ἐστὶ κακοπαθεῖ, ἀλλὰ ἀναπαύεται. ταῦτα δὲ πάντα εἰς τὴν τῆς μεσονυκτίου ὥραν καταστρέφει. μέσσῃ ἁλί.] ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ. πετρήεσσα.] πετρώδης, τραχεῖα. Ἀστερίς.] ὄνομα νήσου κειμένης μέσον Ἰθάκης καὶ Σάμου. ὑγρὰ κέλευθα.] τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. ναύλοχοι.] ἐν οἷς αἱ νῆες λοχῶσαι καὶ ἐνεδρεύουσαι λαθεῖν δύναιντο, ἢ οἱ τὰς ναῦς ὑποδεχόμενοι τόποι. ἀμφίδυμοι.] ἀμφοτέρωθεν εἰς δύσεις, τουτέστιν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἔσπλους καὶ καταγωγὰς ἔχοντες, ἢ διπλοῖ. τῇ.] ἐκεῖ. λοχόωντες.] ἐνεδρεύοντες. ἀχαιοί.] οἱ μνηστῆρες.

840 Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη.
Ὡς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες, ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς οὐ μεγάλη, λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι, τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί. 10

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ε ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεύς, Ἑρμῆν πέμπει πρὸς Καλυψώ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα. ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δὲ αὐτῷ κρήδεμνον δίδωσιν, ἐντειλαμένη, ἐπιβάντι τῆς γῆς, ἀπορρίψαι αὐτό. καὶ πολλὰ παθών, εἰς τὴν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς. 20

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Τιθωνοῖο.] Τιθωνὸς Λαομέδοντος παῖς, Πριάμου ἀδελφός, Ἠοῦς ἀνήρ. ὁ Ἐνδυμίων, λέγεται συνοικεῖσθαι τῇ Σελήνῃ, καὶ ὁ Τιθωνὸς τῇ Ἡμέρᾳ. ἀλληγορεῖται δὲ οὕτως ὁ Ἐνδυμίων εἰς ἄνδρα κυνηγέτην, ἢ τῇ μὲν νυκτὶ κοιμώμενον. τῇ δὲ ἡμέρᾳ οὐδαμῶς, διὰ τὸ ἠσχολῆσθαι περὶ τὰ κυνηγέσια. ὁ δὲ Τιθωνὸς εἰς ἀστρονόμον καὶ τῇ μὲν ἡμέρᾳ κοιμώμενον, τῇ δὲ νυκτὶ ἐπαγρυπνοῦντα, διὰ τὸ ἠσχολῆσθαι περὶ τὰ ἄστρα. θῶκον δέ.] εἰς συνέδριον. μνησαμένη.] ὑπομνησθεῖσα. μέλε.] διὰ φροντίδος ἦν. ἤπιος.] πρᾷος, ἥσυχος. 10 αἴσυλα.] παράνομα, καὶ ἁμαρτωλά. ἴσχει.] κατέχει, κωλύει. παρά.] πάρεισιν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἔπλει ἤδη σχεδίης Ὀδυσσεὺς κιαθέσης πόντῳ.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο,
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσιν.
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Τοῖσι δὲ Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος
Μνησαμένη, μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης.
Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες, 40
Μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι. 50
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν

Οἴκαδε νισόμενον, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύναται γὰρ
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
10 Μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα καὶ Ἑρμείαν υἱὸν φίλον ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία, σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
Ἤματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο
20 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν.
Πέμψουσι δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
30 Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Αὐτίκα δ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει,
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων, πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ.
Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς,
40 Ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ.
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος, ἤπειρόνδε
Ἤϊεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, ᾧ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος, τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν,
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδμὴ
50 Κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
Δαιομένων

ἀκουήν.] φήμην. δῖαν.] μεγάλην.
20 ἀποτίσεται.] τιμωρήσεται. οὐ γὰρ δή.] οὐ τοῦτο ἐν ἐρωτήσει προσενεκτέον. ἐβούλευσας.] ἐβουλεύσω, ἐσκέψω. ἐπισταμένως.] ἐπιστημόνως. ἀσκηθής.] ὑγιής, ἐξ ἐπιμελείας. παλιμπετές.] ἐξ ὑποστροφῆς εἰς τὰ ὀπίσω. ηὔδα.] ἔλεγεν. ἀντίον.] ἀντὶ τοῦ εἶπε. ταλασίφρονος.] καρτερικοῦ. οὔτε θεῶν πομπῇ.] οὐδενὸς θεῶν παραπέμποντος. πομπῇ.] παραπομπῇ. σχεδίης.] εἶδος πλοίου. σχεδίης.] λείπει, νεὼς τῆς αὐτοσχεδίως πηχθείσης. πολυδέσμου.] πολλοῖς ἐμπεπηγμένη δεσμοῖς.
30 ἤματι.] ἡμέρᾳ. Σχερίην.] Σχερία ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐκλήθη Κέρκυρα. τὸ δὲ ἀρχαιότατον ἐκαλεῖτο Δρεπάνη. ἐρίβωλον.] μεγαλόβωλον, εὔγεον. ἀγχίθεοι.] ἤτοι κατόπιν ῥέοντες εἰσὶν ἀπὸ Ποσειδῶνος, οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, ἢ ὅτι εὐδαίμονές εἰσιν, ἢ καθὰ οἱ θεοὶ συνδιατρίβουσιν αὐτοῖς καὶ συγχρῶνται. περὶ κῆρι.] περισσῶς καὶ λίαν τῇ ψυχῇ ἐνθύμως. ἅλις.] ἱκανῶς, αὐτάρκως. ἐξήρατο.] ἐξαίρετα ἔλαβεν. Τροίης ἐξήρατο.] διαι-
40 ρετέον. τὸ γὰρ ἑξῆς Τροίης ἀπὸ ληΐδος, ἀπὸ τῆς Τροϊκῆς λείας. λαχών.] κληρωσάμενος. μοῖρα.] εἱμαρμένη. διάκτορος.] ἄγγελος, σαφής, ὁ διάγων τὰς ἀγγελίας. εἵλετο δὲ ῥάβδον.] λόγου ἀθρότητα νοητέον τὴν τοῦ Ἑρμοῦ ῥάβδον, ὥστε ψυχὰς μὲν τεταραγμένας παύειν, ἐκλελυμένας δὲ διεγείρειν. θέλγει.] ἀμαυροῖ. νῦν δὲ κοιμίζει. ὑπνώοντας.] κοιμωμένους, καθεύδοντας. Πιερίην.] Πιερία ὄρος Μακεδονίας ἱερὸν μουσῶν. ἔμπεσε.] ἀθρόως κατῆλθεν. λάρῳ ὄρνιθι ἐοι-
50 κώς.] τὴν ὁρμὴν, οὐ τὸ σῶμα. λάρος δὲ ὄρνεον θαλάσσιον. κόλπους ἁλός.] τὰ κοιλώματα τῆς θαλάσσης. ἀγρώσσων.] θηρεύων, ἀγρεύων. πυκινά.] πυκνῶς, συνεχῶς. δεύεται.] βρέχεται. ὀχήσατο.] ἐποχήσατο, ἐπέδραμεν. βάς.] ἐκβὰς, ἐξελθών. ἰοειδέος.] μέλανος. ἤπειρόνδε.] εἰς τὴν γῆν. ᾧ ἔνι.] ἐν ᾧ. ναῖεν.] ᾤκει. ἐϋπλόκαμος.] καλοὺς πλοκάμους ἔχουσα. τέτμεν.] κατέλαβεν. ἐπ' ἐσχαρόφιν.] ἐπὶ τῆς ἑστίας, ἢ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. τηλόσε.]
60 πόρρω. κέδρου.] εἶδος δένδρου. εὐκεάτοιο.] εὐκατασκευάστου, εὐκλάστου, εὐσχίστου. ἀνὰ νῆσον.] κατὰ τὴν νῆσον. θύου.] εἶδος δένδρου ἢ φυτοῦ. ὀδώδει.] ἐπνεῖ, ἀνεδίδοτο, ὦζεν. Δαιομένων.]

Δαιομένων, ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος,
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο.
Σκῶπές τ' ἴρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν,
Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο.
Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσι. 10
Κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες, ῥέον ὕδατι λευκῷ, 70
Πλησίαι ἀλλήλων, τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου, ἠδὲ σελίνου
Θήλεον, ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν,
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν, οὐδέ μιν ἄντην 20
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες γε θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει, 80
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ σιγαλόεντι. 30
Τίπτε μοι Ἑρμεία χρυσόρραπι εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε, πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις,
Αὔδα, ὅ τι φρονέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν, 90
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι παρὰ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
Ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης. 40
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπε,
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω. κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ 100
Ἄσπετον, οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵ τε θεοῖσιν 50
Ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας,
Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο

δαιομένων.] καιομένων. ἀοιδιάουσα.] ᾄδουσα. ἐποιχομένη.] ἐπιπορευομένη. σπέος.] περὶ τὸ σπήλαιον. πεφύκει.] πεφύτευτο, ἦν. τηλεθόωσα.] ἄγαν θάλλουσα. κλήθρη τ' αἴγειρός τε.] εἴδη δένδρων. τανυσίπτεροι.] οἱ ἐν τῇ πτήσει τείνοντες τὰ πτερά. σκῶπες.] ὄρνεα νυκτονόμα, κακόνομα, κακόφωνα. σκαιόπες οἷόν τινες. ἴρηκες.] ἱέρακες. τανύγλωσσοι.] πλατύγλωσσοι. εἰνάλιαι.] θαλάσσιαι. τῇσιν.] αἷστισιν. θαλάσσια ἔργα.] αἱ ἐν τῇ θαλάσσῃ διατριβαί. τετάνυστο.] ἐξετέτατο. περὶ σπείους.] περὶ τοῦ σπηλαίου. γλαφυροῖο.] τοῦ κοίλου. ἡμερὶς ἡβώωσα.] ἄμπελος εἰς διαστολὴν τῆς ἀγρίας ἀκμάζουσα. τεθήλει.] ἔθαλλεν. πίσυρες.] τέσσαρες. τετραμμέναι.] ἀπεστραμμέναι. ἄλλυδις ἄλλη.] ἄλλη, ἀλλαχοῦ. τὸ ἄλλη ἐπίρρημα ἐστὶν, ὅθεν αὖσον τὸ ι γραπτέον. λειμῶνες μαλακοί.] κακῶς τινὲς περιέσπασαν, ἵν' ᾖ, μαλακοὶ, ἁπαλοί. ἀλλαχοῦ γὰρ λέγει ὑδρηλοὶ μαλακοί. ἴου.] ἴον εἶδος ἄνθους. θήλεον.] ἔθαλλον. θηήσατο.] ἐθεάσατο, ἐθαύμασεν. θηεῖτο.] ἐθεᾶτο, ἐθαύμαζεν. ἀγνῶτες.] ἄγνωτοι. πέλονται.] εἰσὶν, ὑπάρχουσιν. ἐπ' ἀκτῆς.] ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. στοναχῇσι.] στεναγμοῖς. ἄλγεσι.] κακοῖς. θυμὸν ἐρέχθων.] καταπίνων ἐν ἑαυτῷ στένων, λυπούμενος βαρέως. δερκέσκετο.] ἑώρα, ἔβλεπεν. ἐρέεινεν.] ἠρώτα. ἱδρύσασα.] καθίσασα. σιγαλόεντι.] ποικίλῳ. χρυσόρραπιν.] χρυσῆν ῥάβδον ἔχοντα. ἄνωγεν.] κελεύει. αἰδοῖος.] αἰδοῦς ἄξιος, τίμιος.

θαμίζειν.] συνετῶς ἐπιφοιτᾶν, καὶ ἔρχεσθαι. εἰ τετελεσμένον ἐστί.] εἰ φύσιν ἔχει τοῦ δύνασθαι τελειωθῆναι, ἢ δυνατόν ἐστι γενέσθαι. ἀμβροσίης.] τοῦ τῶν θεῶν βρώματος. πλήσασα.] πληρώσασα. κέρασσε δὲ νέκταρ.] νῦν ἐνέχεεν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνηθείας. εἰς κρατῆρας γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον. ἦσθε.] ἤσθιεν. ἤραρεν.] ἀρεσθῆναι ἐποίησεν, τουτέστιν ἥρμοσεν. νημερτέως.] ἀληθῶς. ἐνισπήσω.] εἴπω, λέξω. οὐκ ἐθέλοντα.] ἐκ τούτου ἐμφαίνεται ἀκουσίως ἀφῖχθαι. ἄσπετον.] πολύ. ἐξαίτους.] ἐξαιρέτους. οὔτε παρεξελθεῖν, οὔθ' ἁλιῶσαι.] οὔτε ματαιον ἡγήσασθαι, οὔτε παρελθεῖν καὶ ἀπειθῆσαι. ὀϊζυρώτατον.] καταπεπονημένον, ταλαιπωρουμένον.

νόστον.]

Εἰνάετες,

Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες, ἔβησαν
Οἴκαδ'. ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο.
Ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν, καὶ κύματα μακρά,
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν
Τὸν, νῦν σ' ἠνώγειν ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα,
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιοι ἐστὲ θεοὶ ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵ τε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες.
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧ θυμῷ εἴξασα μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ, οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἀγᾶσθε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα, περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον, ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ,
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων, καὶ κῦμα πέλασσε·
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε, καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον,
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι,
Ἐρρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον. πέμψω δέ μιν οὔπη ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι.
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς, ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεϊφόντης.
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
Μή πώς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεϊφόντης.
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη,
Ἤϊ' ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον, οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν

νόστου.] τῆς οἴκαδε ἐπανόδου. τῶν.] ἐκείνων. πέρσαντες.] πορθήσαντες. ἔβησαν.] ἐπορεύθησαν, ἐπέπλευσαν. ἀλίτοντο.] ἥμαρτον. ἐπῶρσε.] ἐπήγαγεν. ἀπέφθιθεν.] ἐφθάρησαν. τῇδε.] ἐνθάδε. αἶσα.] πεπρωμένη. ὀλέσθαι.] ἀπολέσθαι. σχέτλιοι.] ἀγνώμονες. ζηλήμονες.] ζηλότυποι, ἢ λυμονες, βλαπτικοί. ἀγάασθε.] φθονεῖτε, εὐνάζεσθαι, κοιμᾶσθαι. ὡς μὲν ὅτ' Ὠρίωνα.] οἱ πλείονες ὑπὸ Σκορπίου φασὶ αὐτὸν ἀναιρεθῆναι βιαζόμενον τὴν Ἄρτεμιν. ὁ γοῦν Ἀπόλλων οὐκ ἀνεῖλεν, ἴσως μὴ παρὼν τότε. ἠγάασθε.] ἐφθονεῖτε. Ὀρτυγίᾳ.] τῇ Δήλῳ. νῆσος δὲ ἡ Δῆλος ἐστὶν ἀνὰ μέσον τῶν Κυκλάδων. ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι.] τούτου καὶ Δήμητρος ὁ Πλοῦτος. ἦν δὲ Κρὴς ὁ Ἰασίων, Ἑλλάνικος δὲ Ἠλέκτρας, καὶ Διὸς αὐτὸν γενεαλογεῖ. ἔνιοι δὲ φασὶν γεωργικώτατον ὄντα δόξαν ἔχειν, ὅτι τῇ Δήμητρι συνῴκει. τινὲς δὲ φασὶν μετὰ τὸν ἐπικλυσμὸν παρὰ μόνῳ Ἰάσωνι, σπέρμα πυροῦ εὑρεθῆναι ἐν Κρήτῃ, ὅθεν διασωθῆναι φήμην, ὅτι ἡ Δημήτηρ αὐτῷ συνῴκει καὶ ἐγέννησε Πλοῦτον. ᾧ θυμῷ εἴξασα.] ἐπιθυμήσασα. νειῷ.] νεωτερισμένῃ γῇ, ἠρωμένῃ. τριπόλῳ.] τρίτον ἐστραμμένῃ. ἄπυστος.] ἀνήκουστος. ἐσάωσα.] ἔσωσα. περὶ τρόπιος βεβαῶτα.] περιβεβηκότα τὴν τρόπιν. ἐλάσας.] πλήξας, κεραυνώσας. ἐκέασε.] ἔκαυσε, διέσχισεν. ἀγήραον.] μὴ γηρῶντα. πάρα.] πάρεισιν. ὑποθήσομαι.] συμβουλεύσω. ἐποτρύνει.] παρορμᾷ. οὐδ' ἐπικεύσω.] οὐδαμῶς. πρόφρων.] πρόθυμος, ἢ προθύμως. ἐποπίζεο.] ἐπιστρέφου, φρόντιζε. χαλεπήνῃ.] ὀργισθῇ. τέρσοντο.] ἐξηραίνοντο. κατείβετο.] ἐν δάκρυσιν ἦν αὐτῷ ὁ τοῦ βίου χρόνος καὶ κατετήκετο.

ἐπεὶ

Νόστον

ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε.] κατ᾽ οὐδὲν ἤρεσκεν ἀποπέμπειν ἔτι αὐτόν. ἢ τὸ μὲν πρῶτον ὡς σώσασα ἀνέστρεφεν. τὸ δὲ μετὰ ταῦτα οὐκέτι. ἰαύεσκεν.] διενυκτέρευσεν, ἢ ἐκοιμᾶτο. κάμμορε.] ἤτοι κακόμορε, καὶ ταλαίπωρε. δερκέσκετο.] ἔβλεπεν. φθινέτω.] φθειρέσθω. αἰών.] ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου, τουτέστιν ὁ τῆς ζωῆς χρόνος. δούρατα.] ναῦν, ξύλα. ταμών.] κόψας. σχεδίην.] τὴν εἰκαίως κατασκευασθεῖσαν ναῦν λέγει. ῥίγησεν.] ἔφριξεν, ἐφοβήθη. ἴκρια.] τὰ ὀρθὰ ξύλα. ἐφ᾽ ὧν τὰ τῆς νεὼς καταστρώματα πήγνυνται, τὰ ἐγκύλα λεγόμενα παρ᾽ ἡμῖν. πῆξαι.] σύμπηξον. πομπή.] ἔφοδος, ἐξαποστολή. μενοεικέα.] τῷ μένει ἁρμόζοντα. ἐρύκοι.] κωλύοι. κρῆναι.] τελειῶσαι. πολύτλας.] πολλὰ ὑπομείνας. μήδεα.] βουλεύματα. ὠκύποροι.] ταχέως πλέουσαι. περόωσιν.] διαπερῶσιν. ἀγαλλόμεναι.] τερπόμεναι. βουλευσέμεν.] βουλεύσασθαι, ἐπινοῆσαι. ἀλιτρός.] ὁ μὴ ἀπηλλαγμένος πανουργίας, ὁ ἁμαρτωλός. ἀέκητι.] ἀβουλίᾳ, παρὰ γνώμην. ἀποφώλια.] ἀπαίδευτα, φωλεοὶ γὰρ τὰ παιδευτήρια, ἢ ἃ οὐκ ἄν τις ἀποφθέγξαιτο ὡς ἄρρητα ἢ ἀσύνετα. ἐπεφράσθης.] ἐβουλεύσω, ἐπενόησας. ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω.] ἀλλὰ ταῦτά σοι μηνύσω ὅσα φρονῶ, καὶ ὅσα ἂν ἐμοὶ αὐτῇ συνεβούλευσα, ἐν τούτῳ τῆς χρείας καταστᾶσα. μηδοίμην.] βουλευσοίμην. ἵκοι.] ἔλθοι. ἐναίσιμος.] ἀγαθός. γλαφυρόν.] κοῖλον, διὰ τὸ γεγλύφθαι. ἷξον.] ἀφίκοντο, ἦλθον.

αὐτίκα.]

Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
Ἀλλ᾽ ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ,
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι παρ᾽ οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ.
Ἤματα δ᾽ ἂν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων.
Πόντον ἐπ᾽ ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
160 Κάμμορε, μή μοι ἔτ᾽ ἐνθάδ᾽ ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν 10
Φθινέτω. ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ᾽ ἀποπέμψω.
Ἀλλ᾽ ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἁρμόζεο χαλκῷ,
Εὐρεῖαν σχεδίην. ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ᾽ αὐτῆς
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ᾽ ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ᾽, ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι.
Εἵματά τ᾽ ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθε.
Ὥς κε μάλ᾽ ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴ κε θεοί γ᾽ ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 20
170 Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε.
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ᾽ ἀργαλέον τε· τὸ δ᾽ οὐδ᾽ ἐπὶ νῆες ἐΐσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ,
Οὐδ᾽ ἂν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίην, 30
Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
180 Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε,
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ᾽ ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι,
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν.
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος, 40
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ᾽ ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
190 Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ᾽ ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ᾽, ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως, ὁ δ᾽ ἔπειτα μετ᾽ ἴχνια βαῖνε θεοῖο. 50
Ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ.
Καί ῥ᾽ ὁ μὲν ἔνθα καθῖζεν ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας, νύμφη δ᾽ ἐτίθει παρὰ πᾶσαν ἐδωδὴν
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ᾽ ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,

Τῇ δ᾽

Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι, σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης,
Εἴ γε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
10 Κήδε' ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἐνθάδε κ' αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἴης ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα,
Οὐ μὲν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
20 Πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χώεο, οἶδα καὶ αὐτὸς,
Πάντα μάλ' οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια,
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ' εἰς ἄντα ἰδέσθαι.
Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω καὶ ἔλδομαι ἤματα πάντα,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖτις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν.
30 Ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
Κύμασι καὶ πολέμῳ, μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς.
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν καὶ χαρίεν. περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
Καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην,
40 Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν ἄρμενον ἐν παλάμῃσι
Χάλκεον ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ,
Στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον εὖ ἐναρηρός.
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον, ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τ' ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
50 Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα, θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον,
Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ.

Ξέσσε

αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι.] ἐν ἐπερωτήσει. 200 εἰδείης.] ᾔδεις, ἠπίστασο. κήδεα.] λῦπαι, ἀνίαι. ἀναπλῆσαι.] ἀναπληρῶσαι. δῶμα.] καταχρηστικῶς τὸ σπήλαιον. εἴης.] γένοιο. ἱμειρόμενος.] ἐπιθυμῶν. ἐέλδεαι.] ἐπιθυμεῖς. ἤματα πάντα.] πάντα τὸν χρόνον. οὐ μὲν θην.] οὐ μὲν δή. ἐρίζειν.] φιλονεικεῖν. πότνια.] σεβασμένη, τιμία. χώεο.] ὀργίζου. ἀκιδνοτέρη.] οἱ μὲν γλωσσογράφοι ἀσθενεστέρα, οἱ δὲ εὐτελεστέρα. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις, οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο. οἱ μέν τοι γλωσσογράφοι ἀπέδοσαν πάλιν 210 ἀσθενέστερον. ἀγήρως.] μὴ γηρῶσα. εἰ δ' αὖτις.] εἰ δέ τις. ῥαίησι.] διαφθείρῃ. νόστιμον ἦμαρ.] τὴν τῆς ἀνακομιδῆς ἡμέραν. ταλαπενθέα.] ὑπομενητικόν. μόγησα.] ἐκακοπάθησα. μυχῷ.] τελευταίῳ, ἐσχάτῳ. σπέους.] σπηλαίου. ἕννυτο.] ἐνεδύσατο. ἰξυῖ.] ὀσφύϊ. καλύπτρην.] τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς. ἀργύφεον.] λευκόν. πομπήν.] παράπεμψιν. ἄρμενον.] ἡρμοσμένον. στειλειόν.] στελεὸς ἡ λαβὴ τοῦ πελέκεως. περικαλλές.] πάνυ καλόν. 220 ἐναρηρός.] ἐνηρμοσμένον. ἐπ' ἐσχατιῆς.] ἐπὶ τῶν ἐσχάτων μερῶν. αὖα πάλαι.] κατάξηρα καὶ ἐξαυανισμένα. ἡ δὲ διφωνία γίνεται τὸ α. περίκηλα.] περιωσῶς κατεσκληκότα. ἤνυτο.] ἠνύετο, ἐτελεῖτο. ἔκβαλε.] κατέβαλε.

ff σταθμῶν.]

230

240

σταθμην.] κανόνα, ὑπομεμιλτωμένον σχοινίον, ἢ τεκτονικὴν σπάρτον. ἴθυνε.] ἐπ' εὐθείας ἤγαγεν. τόφρα.] τηνικαῦτα. ἔνεικε.] ἤνεγκεν, ἤγαγεν. τέρετρα.] πάντα τὰ διατρῆσαι δυνάμενα γομφωτήρια καὶ τρύπανα. γόμφοισιν.] οἷς ἁρμόζεται τὰ ξύλα πρὸς ἄλληλα. ἢ πασσάλοις, ἢ πλατέσιν ἐπιούροις, ἢ σφήναις. ἁρμονίῃσιν.] ἁρμονίαις. ἄραρεν.] ἥρμοσεν. γράφεται καὶ ἄρηρεν. ἔδαφος νηός.] τὸ κατώτατον κύτος τῆς νηός. τορνώσεται.] περιγράψειεν. φορτίδος.] φορταγωγοῦ τῆς καὶ ὁλκάδος καλουμένης. τεκτοσυνάων.] τῆς περὶ τὴν τεκτονικὴν ἐμπειρίας.

Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Τέτρηνεν δέ τε πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι.
Γόμφοισι δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄραρεν.
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ,
250 Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δὲ στήσας ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι
Ποίει, ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ,
Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο ὄφρ' ἰθύνοι.
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι.
Κύματος εἶλαρ ἔμεν, πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἱστία ποιήσασθαι, ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
260 Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ.
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα.
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο,
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ, ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά.
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς.
270 Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως
Ἥμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι, καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ' ἣν καὶ Ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥτ' αὐτοῦ στρέφεται καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Τὴν γάρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ποντοπορευέμεναι, ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων.
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα,

ἀραρών.] ἁρμόσας. θαμέσι.] πυκνοῖς, συνεχέσιν. σταμίνεσσι.] τοῖς ἐπιμήκεσι ξύλοις, ἃ παρατίθεται τοῖς ἰκρίοις ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν πρὸς τὸ ἱστάναι, ἢ τοῖς ὀρθοῖς ξύλοις, οἷς τὰ πηδάλια ἐμπήγνυται. ἐπηγκενίδεσσι.] ταῖς διατεταμέναις σανίσι. κατὰ μετάθεσιν τοῦ γ, οἷον ἐπενεγκίδεσι ταῖς ἐπικειμέναις δοκοῖς. ἐπίκριον.] τὴν κεραίαν, τὸ πλάγιον ξύλον τοῦ ἱστοῦ, ᾧ προσδέδεται τὰ ἄρμενα. τελεύτα.] ἐτελείου, ἐπλήρου. πηδάλιον.] κώπην. ἰθύνοι.] ἐπ' εὐθείας ἄγοι, κυβερνᾷ. διαμπερές.] διὰ παντός, δι' ὅλου. ῥίπεσσι.] ταῖς τῆς ἰτέας ῥάβδοις. ὅ ἐστι κλάδοις ἢ ἀπὸ οἰσυινῶν, ὅ ἐστιν ἱμαντῶδες φυτόν. εἶλαρ.] ἀσφάλειαν. ἢ κώλυμα καὶ φυλακτήριον. ἐπεχεύατο ὕλην.] ἔρεισμα τῆς σχεδίας. φάρεα.] ὀθόνας. τεχνήσατο.] εἰργάσατο. ὑπέρας.] τοὺς ἐκ τῶν ἄκρων τῆς ὀθόνης ἐξηρτημένους κάλους. ἢ τὰς τροχιλίας. κάλως.] τὰ σχοινία, δι' ὧν ἀνάγεται καὶ κατάγεται ἡ κεραία. πόδας.] τοὺς πόδας τοὺς κάτωθεν συνέχοντας τὴν ὀθόνην. ἢ τοὺς μεταγωγοὺς τοῦ κέρατος. ἕτεροι δὲ φασὶ σχοινία οἷς συνέχεται ἀπὸ πρώρας καὶ ἀπὸ πρύμνας, ὁ ἱστός. ἢ τὰ ἑκατέρωθεν δεδεμένα τοῖς ἀρμένοις σχοινία. κατείρυσεν.] καθείλκυσεν. ἀμφιέσασα.] ἐνδύσασα. θυώδεα.] εὐώδη. ἤια.] ἐφόδια ἄλφιτα. μενοεικέα.] προσηνῆ, ἀρέσκοντα τῇ ψυχῇ, ἀγαθά. κωρύκῳ.] τῷ θυλάκῳ. πέτασεν.] ἥπλωσεν. ἰθύνετο.] ἐπ' εὐθείας ἦγεν, ἐκυβέρνα. τεχνηέντως.] ἐπιστημόνως. ἥμενος.] καθήμενος. πληϊάδας.] ἑπτὰ ἀστέρας συνεχεῖς, κατ' οὐρὰν δὲ ταύρου κειμένους. ὧν οἱ ἓξ μόνοι φαίνονται. ὀψὲ δύοντα Βοώτην.] τότε γὰρ μάλιστα τοῦ ἔργου ἀπολύονται οἱ βόες. ὀψὲ δύοντα.] μετὰ πολὺν χρόνον τῶν συνανατειλάντων δύοντα. κατὰ γὰρ τὸν Ἄρατον, τέτρασι γὰρ μοίραις ἄμυδις κατιόντα Βοώτην Ὠκεανὸς δέχεται. συγκαταφέρεται δὲ τέτρασι ζωδίοις, Σκορπίῳ, ἀφ' οὗ ἄρχεται, τοξότῃ, αἰγοκέρῳ, ὑδροχόῳ ἐφ' οὗ λήγει. Βοώτην.] ὁ Βοώτης καὶ Ἀρκτοφύλαξ καλεῖται, καὶ δοκεῖ εἶναι ὁ Ἰκάριος. Βοώτης δὲ λέγεται ὅτι κατὰ τὴν ἐπιτολὴν αὐτοῦ βοηλατοῦσι καὶ ἀροτριῶσιν. ἢ ἐπεὶ ὁ Ἰκάριος ἐπὶ ἁμαξῶν περιεκόμιζε τὸν οἶνον. Ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἅμαξαν.] καὶ ἅμαξα καλεῖται ἡ Ἄρκτος. ἐπεὶ ἐκ τεσσάρων, καὶ τῶν ἐφεξῆς τριῶν ὥσπερ ἐκ τροχῶν καὶ ῥυμοῦ ἁμάξης, σχῆμα ἀποτελεῖται. ἐπίκλησιν.] ἐπωνυμίαν. τὴν γὰρ δή μιν.] πρὸς ταύτην γὰρ δὴ αὐτόν. ποντοπορευέμεναι.] πρὸς τὴν θάλασσαν διαπεραιοῦσθαι καὶ πλέειν.

Γαίης

ἀγχίστου

Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ.
Εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέι πόντῳ,
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν. εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ἐπιπλώων, ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ὢ πόποι ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος.
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει,
Ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημὶ ἅδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπών, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών, πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσε Ζέφυρός τε δυσαής,
Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων,
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
Δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
Οἵοισι νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεύς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο,
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἐγώ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι,
Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καί μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί.
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτ' ἁλῶναι,
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασε μέγα κῦμα κατ' ἄκρης
Δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν,
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
Ἐκ χειρῶν προέηκε, μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε
Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ,
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον. οὐδὲ δυνάσθη
Αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς.
Εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
Πικρήν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς σχεδίης ἐπελήθετο τειρόμενός περ,
Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν ἐλλάβετ' αὐτῆς,

Ἐν μέσσῃ

ἄγχιστον δέ.] τὸ ἐγγύτερον. εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινόν.] εἰ μὲν ῥινὸν ἀναγνωστέον, ἔσται, ἐφάνη ὡς ἀσπίς, ὅ ἐστι βύρσα· εἰ δὲ ἐρινόν, ἔσται συκέα. οἱ δὲ λέγουσιν Ἰλλυριοὺς ῥινὸν λέγειν τὴν ἀχλύν. ἐφάνη οὖν ὡς ἀχλὺς ἡ γῆ.
εἴσατο.] ἐφάνη, ἔδοξεν. Σολύμων.] Σόλυμα ὄρη τῆς Πισιδίας. κάρη.] τὴν κεφαλήν. προτὶ ὅν.] πρὸς τὸν ἑαυτοῦ. μυθήσατο.] εἶπεν. μετεβούλευσαν.] μετέγνωσαν. πεῖραρ.] ἤτοι τὸ πέρας τὸ τέλος. ἢ τὸ λιπαρὸν καὶ ἀκμάζον.
ἅδην.] ἀθρόως. ἐλάαν κακότητος.] κόρον σχεῖν τῆς κακίας. σύναγε νεφέλας.] πρὸς ἀνθρώπους πάντες πάντων ἐξουσίαν ἔχουσιν. τρίαιναν ἑλών.] συμπρεπῶς πρὸς τὸ κινῆσαι· φόρημα γὰρ εἶχεν ἀχώριστον. ὀρόθυνεν.] ἐτάραξε, συνήγαγεν. ὀρώρει.] ἐκινεῖτο, παρωρμᾶτο. νύξ.] σκότος. δυσαής.] δύσπνους, ἢ ἀπὸ δυσμῶν πνέων, ἢ διπλοῦς κατὰ τὸ πνεῖν· καὶ γὰρ ἀναψύχει τοὺς ἀνθρώπους. αἰθρηγενέτης.] αἰθρίαν καὶ εὐδίαν ποιῶν. ἢ αἶθρον ποιῶν, ὅ ἐστι πάγον. λύτο.] ἀντὶ τοῦ ἐλύθη. δειλός.] δείλαιος, δυστυχής. τί νύ μοι μήκιστα γένηται.] τίνα μοι τούτων δύναται γενέσθαι μείζονα κακά. τινὲς δὲ διὰ τοῦ χ γράφουσιν, ἵν' ᾖ μήχιστα, ἀντὶ τοῦ, τίς μοι γένηται μηχανή. οἱ δὲ τίνυ, πῶς ὡς κακῇ, τίνυ βίομαι. πῶς μοι τούτων δύναται μείζω γενέσθαι κακά. μήκιστα.] μείζονα. ἔφατο.] εἶπεν. ἀναπλήσειν.] ἀναπληρώσειν. οἵοισιν.] ὁποίοις. περιστέφει.] περιλαμβάνει, περικαλύπτει. περισπέρχουσι.] κατεπείγουσι. περὶ Πηλείωνι θανόντι.] ἴσως διὰ τὴν Θέτιν τοῦ Ἀχιλλέως ἐμνήσθη. τῷ κεν.] οὕτως ἄν. ἔλαχον.] ἔτυχον, ἠξιώθην. ἦγον.] διέφερον, διεδίδοσαν. λευγαλέῳ.] ἀδόξῳ, ἢ ἀδυνάτῳ, ἢ τῷ δι' ὕδατος. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.] τοῦτ' ἔστιν ἀντὶ τοῦ ἀποθανεῖν. χάριν φέροντες.] χαριζόμενοι.
εἵμαρτο.] πέπρωτο. ἔλασεν.] ἔπαισεν, ἐνέκρουσεν, ἔπληξεν. ἁλῶναι.] ἀποθανεῖν. ἐλέλιξεν.] ἔσεισεν. κατ' ἄκρης.] κατὰ κεφαλῆς. ἢ ἀντὶ τοῦ ὅλον. καὶ γὰρ κατ' ἄκρας πόλιν ἑλεῖν φαμέν. προέηκεν.] ἀφῆκεν, ἐξέρασεν. σπεῖρον.] νῦν τὸ ἄρμενον. ὑπόβρυχα.] ὑποβρύχιον. βούλεται δὲ λέγειν τὸν καταδεδυκότα εἰς τὸ ὕδωρ. ἀνσχεθέειν.] ἤτοι ἀντισχεῖν, ἢ ἀνελθεῖν.
κρατός.] κεφαλῆς.

κιλάρυζεν.] μετὰ ἤχου ἔρρει. τέλος θανάτοιο.] τοῦ θανάτου. πειρόμενός περ.] καὶ καταπονούμενος. ἐλάζετο.] ἐπελάβετο, κατέσχεν. κατὰ ῥόον.] κατὰ τὸ ῥεῦμα. ὀπωρινός.] ὁ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὀπώρας, ὅ ἐστιν ἐν τῷ θέρει πνέων. φορέῃσι.] φέρει. ἄκανθαι,] ξηροί, κάρφοι. ἔχονται.] ἀντέχονται. προβάλεσκε.] προεβάλετο, ὤθει. εἴξασκε.] παρεχώρει. τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ.] ἐλεεῖ αὐτὸν ὡς ἄνθρωπος γενομένη Ἰνώ. ἢ ὅτι ἦν φιλογύνης ὁ Ὀδυσσεύς. ἢ δὲ διὰ τὸ Ἀθάμαντα ἐδυστύχησεν. οὐκ ἐναντιοῦται δὲ τῷ Ποσειδῶνι. ἱκανὸς γὰρ οἶδεν ὅτι δεῖ σωθῆναι αὐτόν. καλλίσφυρος.] καλὰ σφυρὰ ἔχουσα, ὅ ἐστι πόδας. Λευκοθέη.] Λευκοθέα ἐκλήθη ἡ Ἰνὼ ἀπὸ τοῦ θεῦσαι, ὅ ἐστι δραμεῖν διὰ τοῦ λεγομένου λευκοῦ πεδίου τοῦ Μεγαρίδος. αὐδήεσσα.] ἤτοι διαβόητος διὰ τὰ συμβάντα. ἢ ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι φωνοῦντες πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα. αὐδήεσσα ἡ ἐπίγειος ποτέ. ἐξέμμορε τιμῆς.] μοῖραν ἔχει τιμῆς. αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ.] σὺν τῷ ν γραπτέον, ἵν' ᾖ πτῆσιν, ὡς τὴν ὁρμὴν ἀπαλλαττομένη μέν τοι εἴκασται τῇ αἰθυίᾳ, ὡς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο, καὶ φωνῇ εἰδομένη. αἴθυια δὲ εἶδος ὀρνέου θαλασσίου. ποτήν. ἢ ποτῇ.] τὴν πτῆσιν, τῇ πτήσει. ὠδύσατο.] ὠργίσθη. ἐκπάγλως.] πάνυ ἐξόχως. καταφθίσει.] φθαρῆναι ποιήσει. ἔρξαι.] πρᾶξον, ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. δοκέεις.] δοκεῖς, νομίζεις. οὐκ ἀπινύσσειν.] οὐκ εἶναι ἀσύνετος. κάλλιπε.] κατάλιπε, ἔασον. νέων.] νηχόμενος, κολυμβῶν. ἐπιμαίεο.] ἐφίεσο, ἐφικνοῦ. ἀλύξαι.] ἐκφυγεῖν. τῆ.] λάβε δωρικῶς. κρήδεμνον.] κεφαλόδεσμον. τάνυσσαι.] ἁπλῶσαι, ἀντὶ τοῦ ἅπλωσον. ἐφάψεαι.] ἐπιλάβῃ. πολλὸν ἀπ' ἠπείρου.] ἵνα μὴ τὸ κῦμα ἐκβράσῃ. ὑφαίνῃσι.] κατασκευάζει. ἔρξω.] πράξω. πείσομαι.] πεισθήσομαι. φύξιμον.] φευκτόν. ἀρήρῃ.] ἥρμοσται. νήξομαι.] κολυμβήσω. ὥρμαινε.] διενοεῖτο. πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.] τούτου κρεῖττον πάρεστιν νοῆσαι. κατηρεφές.] ὑψηλόν, ἐπεστεγασμένον καὶ καταλύψαι αὐτόν. ζαής.] μεγάλως πνέων, πολύπνους. ἠΐων.] ἀχύρων, παρὰ τὸ ἰέναι καὶ φέρεσθαι ταχέως τὸ ἄχυρον. δῆλοι δὲ καὶ τὰ βρώματα καὶ ἐφόδια. θημῶνα.] σωρόν. καρφαλέων.] ξηρῶν. ὡς διασκέδασεν.] διεσκόρπισεν. ἄλλυδις ἄλλῃ.] ἄλλα ἀλλαχόσε.

Ἐν μέσῃ δὲ καθῖζε, τέλος θανάτου ἀλεείνων,
Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας,
Ἂμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
330 Ὡς τὴν ἂμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν. 10
Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος Ἰνώ
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς,
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν, ἀλώμενον ἄλγε' ἔχοντα.
Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσετο λίμνης,
Ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίης, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
340 Ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει,
Οὐ μὲν δή σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων, 20
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,
Εἵματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κάλλιπ', ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
Τῆ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
Ἄμβροτον, οὐδέ τι τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι,
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
Ἂψ ἀπολυσάμενος, βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
350 Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι. 30
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα,
Αἰθυίῃ εἰκυῖα, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγώ, μή τίς μοι ὑφαίνῃσι δόλον αὖτε
Ἀθανάτων, ὅ τε με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει.
Ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ', ἐπεὶ ἑκὰς ὀφθαλμοῖσι 40
Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
360 Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον,
Ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
Τόφρ' αὐτοῦ μενέω, καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων.
Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νήξομ', ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων, 50
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές, ἤλασε δ' αὐτόν.
Ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξῃ
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ,

Ὡς τῆς

κιληθ

Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ᾽, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ᾽ ἑνὶ δούρατι βαῖνε κέληθ᾽ ὡς ἵππον ἐλαύνων.
Εἵματα δ᾽ ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν.
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε χεῖρε πετάσσας,
Νηχέμεναι μεμαώς, ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων.
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν.
10 Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης,
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους.
Ἵκετο δ᾽ εἰς Αἰγάς ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ᾽ ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλ᾽ ἐνόησεν.
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους.
Παύσασθαι δ᾽ ἐκέλευσε, καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας.
Ὦρσε δ᾽ ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ᾽ ἔαξεν,
20 Ἕως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο δ᾽ ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο, πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ᾽ ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ᾽ Ἠώς,
Καὶ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη, ὁ δ᾽ ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδών μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
30 Ὡς δ᾽ ὅταν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανείη
Πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ᾽ ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Ἀσπασίως δ᾽ ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
Ὣς Ὀδυσῆ᾽ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ᾽ ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
Ἀλλ᾽ ὅτε τόσον ἀπῆν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ᾽ ἁλὸς ἄχνῃ.
40 Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ᾽ ἐπιωγαί.
Ἀλλ᾽ ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε,
Καὶ τότ᾽ Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
Ὤ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
Ἔκβασις οὔ πη φαίνεθ᾽ ἁλὸς πολιοῖο θύραζε.
Ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ᾽ ἀναδέδρομε πέτρη.

Ἀγχιβαθὴς

370 κέληθ᾽ ὡς ἵππον.] ὡς κέλης. ὅ ἐστιν ὁ ἄζυγος ἵππος. βαῖνε.] περιέβαινεν. κέλητα.] μόνον ἵππον. ἐξαπέδυνεν.] ἀπεδύσατο. πρηνής.] ἐπὶ πρόσωπον. νηχέμεναι.] νήχεσθαι, κολυμβᾶν. ἀλόω.] πλανῶ. ὀνόσσεσθαι κακότητος.] ἐξευτελίσειν τὴν κάκωσιν ἢ μέμψασθαι. Αἰγάς.] πόλιν τῆς Ἀχαΐας. οἱ δὲ νῆσον πρὸ τῆς Εὐβοίας, ἱερὰν Ποσειδῶνος. κατέδησε.] κατέσχεν, ἔπαυσεν. κελεύθους.] νῦν τὰς πνοάς. κραιπνόν.] ταχὺν ἢ ἰσχυρόν. πρὸ δὲ κύματ᾽ ἔαξεν.] κατέαξε τὰ
380 ἄλλων κύματα. ἐπιφέρει γὰρ, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς. πηγῷ.] οἱ μὲν γλωσσογράφοι μέλανι καὶ ἰσχυρῷ. τινὲς δὲ γαληναίῳ. κράτιστον δὲ συναγῇ καὶ συναφῇ καὶ συμμεγέθει. πλάζετο.] ἐπλανᾶτο, προσεπέλαζε τῇ γῇ. προτιόσσετ᾽ ὄλεθρον.] ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ φανερῶς ἑώρα τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν. νηνεμίη.] ἥσυχος, χωρὶς πνοῆς. ἀρθείς.] ἐπαρθεὶς, κουφισθείς. βίοτος.] βίος, ζωή. κρατερά.] ἰσχυρά. ἄλγεα.] νῦν ὀδύνας. ἔχραε.] ἐπέσκηψεν, ἢ ἐπιβάρησεν, ἢ μετὰ βλάβης ἐπῆλθεν. κακότη-
390 τος.] τοῦ κινδύνου τῆς νόσου. ἀσπαστόν.] ἐπιθυμητόν. νῆχε.] ἐνήχετο, ἐκολύμβα. ἀπῆν.] ἀφειστήκει. ὅσον τε γέγωνε βοήσας.] ὥστε ἐξάκουστον γενέσθαι βοήσαντα. σπιλάδεσσι.] ὑφάλοις, πέτραις. ῥόχθει.] ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖ. ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο.] πρὸς τὸ ξερὸν τῆς γῆς. λέγει δὲ τὸ πετρῶδες τῆς ἀκτῆς. ἐρευγόμενον.] μετὰ ἤχου ἀποβάλλον, ἐκβαζόμενον. εἴλυτο.] ἐκεκάλυπτο. ἁλὸς ἄχνῃ.] τῷ λεπτομερεστάτῳ τοῦ ἀφροῦ, ἢ τῇ ἀναβαρσίᾳ. νηῶν ὄχοι.] οἱ συνέχοντες τὰς ναῦς.
400 ἢ ἐφ᾽ ὧν ὀχοῦνται καὶ ἀναπαύονται αἱ νῆες. ἐπιωγαί.] οἱ ἀνέμου σκέπην ἔχοντες τόποι, ἢ αἱ ἐξοχαὶ καὶ οἱ πλατεῖς αἰγιαλοί. προβλῆτες.] αἱ προβεβλημέναι τῆς θαλάσσης πέτραι. ἀκταί.] ἐξοχαί. πάγοι.] οἱ ὀξεῖς τόποι, αἱ πετρώδεις ἐξοχαὶ ἢ ὀξεῖς πέτραι, ἢ εἰς ὕψος ἀνήκουσαι πέτραι, ἀνατεταμένοι τόποι. σπιλάδες.] αἱ διεσχισμέναι καὶ κοιλωμέναι πέτραι ὑπὸ τῆς πλήξεως τῶν κυμάτων. ἀελπέα.] ἀνέλπιστον. βέβρυχεν.] ἠχεῖ, βοᾷ. βρέμει. βρυχᾶται. ῥόθιον.] ἀπὸ τοῦ γινο-
410 μένου ἤχου τὸ σημαινόμενον, ἢ ῥοίζῳ φερόμενον καὶ ὁρμητικόν. λισσή.] ἡ λεία καὶ ὁμαλή. ἀναδέδρομε.] ἀνατείνει, ἀνήκει εἰς ὕψος.

ἀγχιβαθής.]

Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἔστι πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα.
Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή,
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι ἤν που ἐφεύρω,
Ἠιόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα,
420 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα,
Ἤ τί μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη.
Οἶδα γὰρ ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν,
Ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺς δρύφθη, σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης.
Τῆς ἔχετο στενάχων εἵως μέγα κῦμα παρῆλθε,
430 Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε. παλιρρόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τῆλε δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται,
Ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν, τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κύματος ἐξαναδὺς τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος ἤν που ἐφεύροι
440 Ἠιόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
Ἷξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι ἄναξ ὅς τις ἐσσί· πολύλιστον δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἀνδρῶν, ὅς τις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν,
Σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας,
450 Ἀλλ' ἐλέαιρε ἄναξ, ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτ', ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα,
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς. ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,
Χεῖράς τε στιβαράς. ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ,
Ὤιδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἂν στόμα τε ῥῖνάς τε, ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἔμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,

Καὶ τότε

ἀγχιβαθής.] ἡ ἐγγὺς τῆς γῆς βάθος ἔχουσα. λίθακι.] λισσῇ πέτρᾳ ὑποπεπλωμένῃ τῇ θαλάσσῃ ἢ ὀξεχούσῃ. μελέη.] ματαία. ἠιόνας.] αἰγιαλούς. παραπλῆγας.] τοὺς ἐκ πλαγίου καὶ οὐκ ἀντικρὺ παραπληγομένους λιμένας ἐπιθετικῶς. θύελλα.] ἀνέμων συστροφή. στενάχοντα.] στενάζοντα. Ἀμφιτρίτη.] ἀπὸ τοῦ δαίμονος ἡ θάλασσα. ὀδώδυσται.] κεχόλωται, ὤργισται. ῥινούς.] δέρμα. δρύφθη.] ἀπεδρύφη, περιεσπαράχθη, ἐξέσθη. ὀστέων.] κολυμβῶν. ἀράχθη.] συνετρίβη ἢ ἐρράγη. ἐπεσσύμενος.] ἐφορμήσας. λάβε.] ἐπελάβετο. στενάχων.] στενάζων. ὑπάλυξεν.] ἐξέφυγεν. παλιρρόθιον.] παλινόρμητον, εἰς τοὐπίσω φερόμενον, ἐκ τοῦ ἀντικρὺ ῥεύματος. ἐπεσσύμενον.] ἐπελθὸν τὸ κῦμα. πουλύποδος.] τοῦ ὀκτάποδος. εἶδος δὲ ἰχθύος ὁ ὀκτάπους. θαλάμης.] φωλεοῦ, καταδύσεως. πρὸς κοτυληδονόφιν.] πρὸς ταῖς κοτυληδόσι. κοτυληδόνες δέ εἰσιν αἱ πολύποδος πλεκτάναι, ἐναντίως δὲ προβέβληται. πυκιναί.] πυκναί, συνεχεῖς. λάϊγγες.] μικρὰ λιθάρια, ἢ μικραὶ ψῆφοι. ῥινοί.] τὰ δέρματα. ἀπέδρυφθεν.] ἀπεδρύφθησαν, ἀπεσπάσθησαν, ἀπεξέσθησαν. δύστηνος.] ἄθλιος. ἐπιφροσύνην.] σύνεσιν, ἐπίνοιαν. ἷξε.] ἀφίκετο, παρεγένετο. ἐξαναδύς.] ἀνελθών. ἐρεύγεται.] μετὰ ἤχου προσρήγνυνται. στόμα.] τὴν εἴσοδον. σκέπας.] σκέπη. καλλιρόοιο.] καλὰ ῥεύματα ἔχοντος. χῶρος.] τόπος. ἔγνω.] ἐθεάσατο ἢ ᾔσθετο. πολύλιστον.] πολυλιτάνευτον. ἱκάνω δέ.] ἀντὶ τοῦ ἱκετεύω. ἐνιπάς.] ἀπειλάς. ἵκηται.] ἱκετεύσει. ἐλέαιρε.] ἐλέησον. εὔχομαι.] νῦν λέγω. ἔσχεν.] ἐπέσχεν. ἔπαυσεν. προχοάς.] τὰ εἰς θάλασσαν τῶν ποταμῶν στόματα, τὰς προσβάσεις. δέδμητο.] ἐδεδάμαστο. ἁλὶ γὰρ δέδμητο.] τῇ θαλάσσῃ καταπεπονημένος ἦν. ᾤδεε.] ἔνιοι ... ἦς ἐν ὄγκῳ. κήκιε.] κατέρρει, ἀνεφέρετο. ἄπνευστος.] μὴ ἀναπνέων. ἄναυδος.] ἄφωνος. ὀλιγηπελέων.] ὀλιγοψύχων. ἵκανεν.] νῦν συνέσχεν.

ἀλιμυρήεντα.]

Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο,
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,
Ἂψ δ' ἔφερε μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤμοι ἐγώ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
10 Μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
Ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν.
Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό,
Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
Ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
Δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι, δοάσσατο κέρδιον εἶναι.
20 Βῆ δ' ἴμεν εἰς ὕλην, τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
Ἐν περιφαινομένῳ, δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους
Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας, ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης.
Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές, ὣς ἄρα πυκνοὶ
Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς, οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
Δύσετ'· ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
Εὐρεῖαν, φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή.
30 Ὅσσον τ' ἠὲ δύω, ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
Ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
Σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι,
Ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
40 Ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα,
Δυσπονέος καμάτοιο φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ἁλιμυρήεντα.] ἐπιθετικῶς τὸν εἰς θά- 460 λασσαν ἐξερευγόμενον. μεθῆκεν.] ἀφῆκεν. δέξατο.] ἔλαβεν. λιασθείς.] χωρισθείς. σχοίνῳ.] ἄλσος ὥσπερ ἡ σχοῖνος. ὑπεκλίνθη.] ἐπιπεσών. κύσε.] κατεφίλησεν. δυσκηδέα.] χαλεπὴν, κακωτικήν. ἄμυδις.] ὁμοῦ. στίβη.] ἡ πάχνη, κατὰ ἀντίφρασιν, ἡ τὸ ἐκθεινὸν ψῦχος. θῆλυς.] θάλλουσα. ἐέρση.] δρόσος. ὀλιγηπελίης.] ὀλιγοψυχίας. κεκαφηότα.] ἐκπεπνευκότα ἢ κεκακωμένον. αὔρη.] πνοή. ἠῶθι πρό.] πρὸ ἡμέρας. κλιτύν.] τὴν ὑψη- 470 λὴν πρόσβασιν τοῦ ὄρους. θάμνοις.] λασίοις φυτοῖς. δάσκιον.] λασύσκιον. καταδράθω.] καθυπνώσω, κατακοιμηθῶ. μεθείη.] ἐάσει. κέρδιον.] ὠφέλιμον, κρεῖττον. φρονέοντι.] βουλευομένῳ. περιφαινομένῳ.] περιορωμένῳ. περὶ ὃν τόπον οὐκ ἔστιν ὕλη, ἀλλὰ μόνος θάμνος. τὸ δὲ περὶ αὐτὸν ψιλὸν ἐξομόθεν.] ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου. πεφυῶτας.] πεφυκότας, ἀναδιδομένους. φυλίης.] ἄλλος ἐλαίας ἢ καλαμίνης φυλίας. διάει.] διαπνεῖ, δίεισιν. ἀέντων.] πνεόντων. 480 ἔφυν.] ὑπῆρχον, ἐπεφύκεισαν. ἐπαμοιβαδίς.] ἐμπλεγμένοι, ἐναλλάξ. δύσετο.] ἐσέδυ, ὑπεισῆλθεν. ἐπαμήσατο.] ἐπισπάσατο, ἐπισώρευσεν, ἐπέβαλεν. χύσις.] ἄθροισις, πλῆθος. ἤλιθα.] ἀθρόως, ἀφθόνως. ἔρυσθαι.] ῥύσασθαι, σῶσαι, φυλάξαι. ὥρῃ χειμερίῃ.] ἐν τῇ τοῦ χειμῶνος ὥρᾳ. λέκτο.] ἐκοιμᾶτο. δαλόν.] διάπυρον ξύλον. σπέρμα πυρός.] τὸν σπινθῆρα τοῦ πυρός. χαλεπαίνοι.] χαλεπῶς ὑπὸ ῥίγους διατιθοῖ. σποδιῇ.] κο- 490 νία, σποδῷ. ἐπ' ἐσχατιῆς.] ἐπ' ἐσχάτων μερῶν. αὔοι.] ἐξάπτοι. χεῦε.] ἐπέλαβεν. δυσπονέος.] χαλεποῦ πόνον ἐπιφέροντος. ἀμφικαλύψας.] περισκεπάσας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ζ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀθηνᾶ ἐπιστᾶσα ὄναρ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ Ναυσικάᾳ, κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀγαγοῦσαν πλῦναι. πλησίον γὰρ αὐτῷ εἶναι τὸν γάμον. ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. ἔπειτα παίζει μετὰ τῶν θεραπαινῶν. ἀκούσας δὲ αὐτῶν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἐξανίσταται. καὶ δόντος Ναυσικάας ἐσθῆτα καὶ τροφὴν παρ' αὐτῆς λαβὼν ἕπεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ζ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ναυσικάας.] ἡ Ἀλκινόου θυγάτηρ ὑπὸ ὀνείρου φαντασθεῖσα ἦλθε ἐπὶ τὸν ποταμόν, κἀκεῖσε πλύνουσα τὴν ἐσθῆτα. μετὰ δὲ τὸ πλῦναι παιδιά τις ὁποία εἰκὸς διὰ σφαίρας ταῖς κόραις γίνεται. Ὀδυσσεὺς δὲ θορύβου γενομένου διυπνίσθη. καὶ ἐσθῆτος τυχὼν μέχρι τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἱεροῦ, ὃ πρὸ τῆς πόλεως ἦν, συνώδευε τῇ κόρῃ. ἀρημένος.] βεβλαμμένος. ἤτοι συλληπτικῶς, ὑπὸ μὲν γὰρ τοῦ καμάτου βέβλαπται. ὑπὸ δὲ τοῦ ὕπνου οὐκ ἔτι. ἢ κατὰ ἀντίφρασιν τὴν ἀγρυπνίαν ὕπνον ἔφη. ἢ ἐπὶ τῷ καμάτῳ στικτέον. εἶτα ἀρημένος, ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος βλαβείς, καὶ παραθείς, ἢ κατεχόμενος. ἐν εὐρυχόρῳ.] πλατυχώρῳ, μεγάλῃ. Ὑπερείῃ.] οἱ μὲν τὴν ἐν Σικελίᾳ Καμάριναν. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ τὴν ἡμῖν γινωσκομένην. ἄλλοι δὲ ὅτι ἦν νῆσος πρότερον πλησίον τῆς τῶν Κυκλώπων χώρας. ὑπερηνορεόντων.] ὑπερεχόντων τῇ ἠνορέῃ, ὅ ἐστι τῇ ἀνδρείᾳ, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερηφάνων. οἵ σφεας.] οἵτινες αὐτούς. σινέσκοντο.] ἐκάκουν, ἠδίκουν, ἔβλαπτον. ἀναστήσας.] ἀνανομίσας, ἀποικίαν στειλάμενος. εἷσε.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἵδρυσεν. Σχερίῃ.] ἡ τῶν Φαιάκων πόλις. ἀλφηστάων.] τῶν εὑρετικῶν καὶ ἐπινοητικῶν ἀνθρώπων. τεῖχος ἔλασσε.] περιέθηκε, περιέβαλεν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ἐλαυνομένου σιδήρου. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλάσαι, ὅ ἐστι πῆξαι καὶ σκάψαι. ἐδείματο.] κατεσκεύασεν. ἐδάσατο.] διεμέρισε. σταθμοῖιν.] τῶν παραστάδων. ἐπέκειντο.] ἐπικεκλιμέναι ἦσαν. φαειναί.] λαμπραί. κηρί.] θανατηφόρῳ μοίρᾳ. ἀϊδόσδε.] εἰς ᾅδου. πολυδαίδαλον.] πολυποίκιλον. ᾧ ἔνι.] ἐν ᾧ. θυγάτηρ Ἀλκινόοιο.] ἡ Ναυσικάα. ἑκάτερθεν.] ἑκατέρωθεν. δέμνια.] στρώματα. κούρῃ.] θυγατρί. ναυσικλειτοῖο.] ἐν τοῖς κατὰ ναυτικὴν ἔργοις ἐνδόξου. ὁμηλικίη.] ὁμῆλιξ. κεχάριστο.] προσηνὴς ἦν, ἐφιλεῖτο. μεθήμονα.] ἀμελῆ, ῥάθυμον. ἀκηδέα.] μηδεμιᾶς φροντίδος ἠξιωμένα, ἢ ἀτημέλητα, ἀφρόντιστα. σιγαλόεντα.] ἁπαλά, ποικίλα. τὰ μὲν γὰρ σκληρὰ ἀντικτυπεῖ καὶ ἀντιτυπεῖ, τὰ ἁπαλά, ὥσπερ σιγᾷ καὶ ἡσυχάζει. ἕννυσθαι.] ἐνδύεσθαι, ἀμφιέννυσθαι. τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν.] ὡς ἔθους τοιούτου ὄντος. φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει.] διαβόητοι γίνονται. συνέριθος.] συνεργός, παρὰ τὴν ἀγαθὴν ἔριν. ἐντύνεαι.] κοσμήσειας, πλύνειας, εὐτρεπίσειας. ὅ τι τοι γένος.] οὐ τὸ ποιητικόν ἐστι νῦν, ἀλλὰ θέλει λέγειν ἐν οἷς.

καὶ αὐτή

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζῆτα δὲ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε.
Οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
Ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
Ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής,
Εἷσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων.
Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει καὶ ἐδείματο οἴκους.
Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς, ἀϊδόσδε βεβήκει.
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι
Σταθμοῖιν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος.
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα.
Σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν οἵ κέ σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει

Ἐσθλή

Ἐσθλή, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι.
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντύνεαι, ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι.
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
Ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι, οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη.
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
Ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ' Ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὔπεπλον, ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
Βῆ δ' ἴμεναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί, κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται,
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι
Βουλὰς βουλεύειν, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες.
Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι, τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ', αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ, ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ, ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἅμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὅπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ.
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν.
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ.

Μήτηρ

καὶ αὐτὴ ὀνομάζῃ τοῖς ἀρίστοις, τουτέστιν ὅτι εὐγενής. γράφεται καὶ, ὅ τοι γένος. ἀπότρυνον.] παρόρμησον. ἔσσεαι.] ἔσῃ, γενήσῃ. ἐφοπλίσαι.] παρασκευάσαι. ἥ κεν.] ἥτις ἄν. ἄγῃσι.] ἄγοι, φέροι. ζῶστρα.] τὰ πρὸς ζώνην ἐπιτήδεια ἐνδύματα. λέγει δὲ χιτῶνας ἢ ζώνας. πλυνοί.] οἱ τόποι ἐν οἷς πλύνουσιν. τινάσσεται.] κινεῖται. ἐπιπίλναται.] προσπελάζει, ἐμπίπτει. αἴθρη.] εὐδία. ἕδος.] ἕδρασμα, κτίσμα. πέπταται.] ἀναπέπταται, ἀνέωκται. ἀνέφελος.] νεφελῶν χωρίς. ἡ γὰρ κορυφὴ ἡ τοῦ ὀλύμπου ἐπουράνιος καλεῖται. ὁ δὲ οὐρανὸς ὑφ' Ὁμήρου ἀπὸ τῶν νεφελῶν ἕως τοῦ κατηστερισμένου τόπου συνωνύμως αὐτῷ τῷ κατηστερισμένῳ καλεῖται. αἴγλη.] λαμπηδών. τῷ ἔνι.] ἐν τούτῳ. ἐπιδέδρομεν.] ἔπεισιν, ἐπιτρέχει. διεπέφραδε.] διεσήμανεν. ἐΰθρονος.] θρόνον νῦν τὸν ἁρμάτιον λέγει τῆς ἠοῦς ἑώας. οὐ γὰρ ἐστὶν ἑδραία ἡ θεὸς αὕτη ἡ νῦν εἰρημένη. ἀγγείλειε.] ἐπαγγείλῃ, εἴποι. ἐπ' ἐσχάρῃ.] παρὰ τῇ ἐσχάρᾳ. ἐσχάρα δὲ τόπος ἐφ' ᾧ τὸ πῦρ καίεται. ἠλάκατα.] νῦν τὰ ἔρια. στρωφῶσα.] στρέφουσα, ἐργαζομένη. ἁλιπόρφυρα.] θαλασσοβαφῆ. θύραζε.] ἔξω. ξύμβλητο.] συνέτυχεν. κλειτούς.] ἐνδόξους. βουλήν.] νῦν τὸν τόπον ὅπου βουλεύονται. πάππα.] προσφώνησις φιλοφρονητικὴ νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. ἐφοπλίσειας.] παρασκευάσειας. ἀπήνην.] ἅμαξαν. ὀπυίοντες.] γεγαμηκότες. ἠΐθεοι.] ἄγαμοι. θαλέθοντες.] θάλλοντες, ἀκμάζοντες. χορόν.] τὸ συνέδριον, τὰ ἀθροίσματα, διδασκαλεῖα. αἴδετο.] ᾐσχύνθη, ἐνετράπη. θαλερόν.] θάλλειν καὶ ἀκμάζειν ποιοῦν. ἐξονομῆναι.] ὀνομαστὶ εἰπεῖν. οὔτε τοι.] οὔτε τινός. ἀμείβετο.] ἀνταπεκρίνετο, ἐξ ἀμοιβῆς προσεφθέγγετο. ἐφοπλίσσουσι.] παρασκευάσουσι. εὔκυκλον.] εὔτροχον. κύκλοι γὰρ οἱ τροχοί. ὑπερτερίῃ.] τῷ ἐπιτιθεμένῳ πλινθίῳ τῇ ἁμάξῃ, πρὸς τὸ πλείονα φέρειν, ὑψηλοτάτῳ, ὃ καὶ πλίνθρον καλεῖται. ἢ τῷ ὑπὲρ ἄνω τῆς ἁμάξης τετραγώνῳ ξύλῳ δεχομένῳ τὸ ἐντιθέμενον φορτίον. δμῶες.] θεράποντες. εὔτροχον.] καλοὺς τροχοὺς ἔχουσαν. ὅπλεον.] ἡτοίμαζον, παρεσκεύαζον. ὕπαγον.] ἐζύγουν. ἐσθῆτα φαεινήν.] οὐ τότε οὖσαν φαεινήν. ἐρρυπωμένη γάρ. ἀλλὰ τῇ φύσει καθαράν.

κίστῃ.]

κίστῃ.] ἐν κισματοθήκῃ, ἐν ᾗ ἀπόθεσιν τοῦ ἐγκεῖσθαί τι ἐν αὐτῇ. ἔχευεν.] ἐνέχεεν, ἐνέβαλεν. ληκύθῳ.] ἐλαιοδόχῳ, ἀγγείῳ. ὑγρὸν ἔλαιον.] οὐ τὸ τῇ φύσει ὑγρόν, ἀλλὰ τὸ ὑγροποιόν. εἵως.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὅπως. χυτλώσαιτο.] λουσαμένη ἀλείψαιτο. χύτλος γάρ, τὸ μεθ' ὕδατος ἔλαιον. καναχή.] ψόφος, ἦχος. τανύοντο.] συνεχῶς ἐφέροντο. ἄμοτον] ἀπλήρωτον. ἐπηετανοί.] συνεχεῖς. κίον.] ἐπορεύοντο. ῥυπόωντα.] ῥυπαρά. ὑπεκπροέλυσαν.] ἢ μὲν ὑπὸ τὴν ὑπόζευξιν δηλοῖ, ἢ δὲ πρὸ τῶν εἰς προσθάλασσαν. σεῦαν.] ἐδίωξαν. δινήεντα.] δίνας καὶ συστροφὰς ἔχοντα. ἄγρωστιν.] εἶδος βοτάνης· ὅπερ ἐστὶ πόα χορτώδης. στεῖβον.] ἐπάτουν. βόθροισι.] τοῖς ὀρύγμασι. προφέρουσαι.] προβάλλουσαι. ῥύπα.] τὸν ῥύπον. λάϊγγας.] τὰ μικρὰ λιθάρια, ἢ τὰς μικρὰς ψήφους. πέτασαν.] ἐξέτειναν. χέρσον.] τὴν γῆν. ἀποπλύνεσκε.] ἀπέρριπτεν. λοεσσάμεναι.] λουσάμεναι. χρισάμεναι.] ἀλειψάμεναι. δεῖπνον.] ἄριστον. ὄχθῃσι.] τοῖς χείλεσι τοῦ ποταμοῦ. τερσήμεναι.] ξηρανθῆναι. τάρφθεν.] ἐκορέσθησαν. εἶσι.] πορεύεται, ἢ ἔρχεται. λίπα.] λιπαρῶς. Τηΰγετον.] ὄρος τῆς Λακωνικῆς. περιμήκετον.] ὑψηλόν. Ἐρύμανθον.] ὄρος τῆς Ἀρκαδίας καὶ ποταμός. ἔνθα ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος. ἐν τούτοις δὲ λέων οὐ γίνεται. ὠκείῃς.] ὠκείαις, ταχείαις. ἀγρονόμοι.] αἱ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν νεμόμεναι, ἢ ἄγραν νέμουσαι. ἀριγνώτη.] μεγάλως καὶ γνωστὴ καὶ φοβερά. ἀδμής.] ἀδάμαστος, ἄγαμος. πτύξασα.] διπλώσασα ἢ διπλωθῆναι ποιήσασα. ἔγροιτο.] ἐξανίστη. εὐώπιδα.] εὐόφθαλμον. ὦπες καὶ οἱ ὀφθαλμοί. δίνῃ.] τῇ τῶν ὑδάτων συστροφῇ. ἄϋσαν.] ἐβόησαν. θεουδής.] θεοειδής, θεοῖς ὅμοιος. ἢ θεοαδής, ὁ θεοῖς ἀρέσκων, ἢ θεοῦ ἔχων αἰδῶ. αὐτή.]

Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ, κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
Δῶκε δὲ οἱ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον
80 Εἷως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιϊν.
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτὴν
Οὐκ οἴην, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,
Ἐνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
Καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα,
90 Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα, ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς, ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἧχι μάλιστα
Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ λοεσσάμεναι, καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο.
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμῳαί τε καὶ αὐτή,
100 Σφαίρῃ ταί τ' ἄρ' ἔπαιζον ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι.
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον
Τερπομένη κάπροισι, καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι.
Τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀγρονόμοι παίζουσι, γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ,
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥ γε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι,
Ὣς ἥ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
110 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι
Ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξασά τε εἵματα καλά,
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια,
Ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ.
Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Ὤ μοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω.
120 Ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.

Ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πέσεα ποιήεντα.
Ἦ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν ὥστε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκὶ πεποιθώς,
Ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δαίεται, αὐτὰρ ὁ βουσὶ μετέρχεται ἢ ὀΐεσσιν,
Ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους, κέλεται δέ ἑ γαστὴρ
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
Ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
Μίξεσθαι γυμνός περ ἐών, χρειὼ γὰρ ἵκανε.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ.
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὐχούσας.
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε, τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
Στῆ δ' ἄντα σχομένη, ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
Μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη,
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
Γουνοῦμαί σε ἄνασσα, θεός νύ τις, ἦ βροτός ἐσσι,
Εἰ μέν τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
Εἶδός τε μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω.
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν οἳ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι, μάλα πού σφισι θυμὸς
Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
Λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας, οἶκον δ' ἀγάγηται.
Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα,
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα.
Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς
Τὴν ὁδόν, ᾗ δὴ μέλλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι,
Ὣς δ' αὔτως καὶ κεῖνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
Δήν, ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης.

αὐτή.] νῦν ἡ φωνή. πέσεα.] τοὺς λιβυγροὺς τόπους. παρὰ τὸ πέσαι, ὅ ἐστι ποτίσαι. αὐδηέντων.] φωνηέντων, ἐνάρθρῳ φωνῇ χρωμένων. ὑπεδύσατο.] ὑπεξῆλθεν. πτόρθον.] κλάδον, βλαστόν. ῥύσαιτο.] καλύψοι, σκεπάσοι. μήδεα.] νῦν τὰ αἰδοῖα μέρη, τὰ αἰδοῖα. ὀρεσίτροφος.] ἔρεσι τρεφόμενος. βῆ δ' ἴμεν.] ὥρμησε τοῦ ἀπιέναι. ὑόμενος.] βρεχόμενος. ἀήμενος.] ὑπὸ ἀνέμου καταπνεόμενος. δαίεται.] καίεται. μετέρχεται.] ἐπέρχεται. πειρήσοντα.] πεῖραν ληψόμενον. ἐϋπλοκάμοισι.] εὐκόσμοις, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν καλοῖς. κεκακωμένος.] κακῶς διακείμενος. τρέσσαν.] φοβηθεῖσαι ἔφυγον. προὐχούσας.] προβεβλημένας. δέος.] φόβον. εἵλετο.] ἀφείλετο. ἄντα σχομένη.] νῦν ἐξεναντίας ἀνασχομένη, καὶ μείνασα. λίσσοιτο.] παρακαλοίη. αὔτως.] οὕτως ὡς ἔχει. ἀποσταδά.] ἐκ διαστήματος. δοάσσατο.] ἔδοξε. χολώσαιτο.] ὀργισθείη. κερδαλέον.] συνετόν. γουνοῦμαι.] ἱκετεύω. ἄνασσα.] βασιλίς, δέσποινα. ἐϋφροσύνῃσιν.] θυμηδίαις. ἰαίνεται.] χαίρει, τέρπεται. λευσσόντων.] βλεπόντων. θάλος.] βλάστημα. εἰσοιχνεῦσαν.] εἰσερχομένην, πορευομένην. ἐέδνοισι.] τοῖς πρὸ γάμου δώροις, μνήστροις. βρίσας.] βαρύνας. φοίνικος νέον ἔρνος.] τὸν ἀνατεθέντα λέγει φοίνικα τῇ Λητοῖ, οὗ ἐφαψαμένη ἀπεκύησεν. ἔρνος.] τὸ εὐθαλὲς δένδρον. ἀνερχόμενον.] αὐξανόμενον. ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε.] πιθανῶς ἐμφαίνει τινὰ τῶν ἐπιφανῶν, ἵνα μὴ φορτηγὸς ἢ κωπηλάτης εἶναι δόξῃ. ἔσεσθαι.] γενήσεσθαι. ἐτεθήπεα.] ἐξεπλάγην. δόρυ.] δένδρον.

ἄγαμαι.]

Ὡς σέ

ἄγαμαι.] θαυμάζω. τεθήπεα.] καταπέπληγμαι. φόρει.] ἔφερεν. κραιπναί.] ταχεῖαι, ἢ ὀξεῖαι. θύελλαι.] αἱ συστροφαὶ τῶν ἀνέμων. ἱκόμην.] ἱκέτευσα, ἀφικόμην. εἴλυμα.] ἐνείλυμα, κάλυμμα, περίβλημα. σπείρων.] ἱματίων. σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν.] συνετῶς ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα συνεύχεται ἃ μόνα διὰ φροντίδος οἴεται εἶναι. ὁμοφροσύνην.] γνησίαν φιλίαν. ὀπάσειαν.] παράσχωσιν. ἄρειον.] κρεῖττον, βέλτιον. ὁμοφρονέοντες.] τὰ αὐτὰ βουλευόμενοι. χάρματα.] χαρά. εὐμενέτῃσι.] τοῖς φίλοις τοῖς εὐμενῶς διακειμένοις, καὶ εὐνοοῦσιν. μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.] διὰ πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας αἰσθάνονται καὶ ἀπολαύουσιν. νέμει] ἀπονέμει, ἀφορίζει. ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσι.] δύναται καὶ οἷς ἀναμίγνυσι τοῖς ἀγαθοῖς τὰ κακά. πρὸς ἀξίαν ἑκάστων νέμει τὰ κακὰ καὶ τὰ ἀγαθά. ἱκάνεις.] παραγέγονας. δευήσεαι.] ἐνδεὴς ἔσῃ. ταλαπείριον.] τὸν πόῤῥωθεν ἐληλυθότα, ἢ τὸν ταλαίπωρον. φάσθε.] ὑπολαμβάνετε. διερὸς βροτός.] ζῶν ἐῤῥωμένος καὶ ἰκμάδος μετέχων. τῶν μὲν γὰρ ζώντων ὑγρότης καὶ θερμασία συνέχει, τὸν δὲ θάνατον ψυχρότης καὶ ξηρασία. ὅθεν καὶ ἀλίβαντες, λιβάδος μὴ μετέχοντες. κομέειν.] τημελεῖν. πρὸς γὰρ Διός εἰσί.] ὑπὸ γὰρ τοῦ Διὸς ἐποπτεύονται καὶ ξένοι καὶ πτωχοί. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.] ὀλίγη μὲν τῷ διδόντι, φίλη δὲ τῷ λαμβάνοντι. ἡ γὰρ ἔνδεια, καὶ τὸ ὀλίγον φίλον ἡγεῖται. σκέπας.] σκεπεινόν.

ἤνωγον.]

Ὣς σὲ γύναι ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι. χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
170 Χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον,
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι
Νήσου ἀπ' Ὠγυγίης, νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
Ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ ὀΐω
Παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
Ἀλλὰ ἄνασσ' ἐλέαιρε. σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας, 10
Ἐς πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὔ τινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δέ μοι ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
180 Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
Ἐσθλήν, οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή, πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι, 20
Χάρματα δ' εὐμενέτῃσι, μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν' ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν
Ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ,
190 Καί που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης·
Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου 30
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν,
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσε·
Στῆτέ μοι ἀμφίπολοι, πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι,
200 Ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν·
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται, 40
Δηϊοτῆτα φέρων, μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισι.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος,
Ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν, πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε·
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε,
210 Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι κέλευσαν. 50
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.

Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν.
Δῶκαν δ' οἱ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον.
Ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίπολοι στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
Ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
Χρίσομαι. ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
10 Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε λοέσσομαι. αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρῃ.
Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους.
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο, καὶ λίπ' ἄλειψεν,
Ἀμφὶ δὲ εἵματ' ἕσσαθ' ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής.
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
20 Μείζονά τ' εἰσιδέειν, καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελέει.
Ὣς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Κάλλει καὶ χάρισι στίλβων, θηεῖτο δὲ κούρη.
30 Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Κλῦτέ μοι ἀμφίπολοι λευκώλενοι ὄφρα τι εἴπω.
Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.
Πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δόατ' εἶν,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.
40 Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι θέσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ἤτοι ὁ πῖνε, καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἁρπαλέως. δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησε.
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης.
Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἂν δ' ἔβη αὐτή,
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
50 Ὄρσεο νῦν δὴ ξεῖνε πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σε φημὶ
Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν, ὅσσοι ἄριστοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,
Ὄφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,

Τόφρα

ἤνωγον.] ἐκέλευον. ῥοῇσι.] ῥεύμασι, ῥείθροις. ἀπόπροθεν.] ἔμπροσθεν. λοέσσομαι.] λούσομαι. αἰδέομαι.] αἰδοῦμαι, αἰσχύνομαι. μετελθὼν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀπελθών. νίψατο.] ἀπεπλύνετο. ἄμπεχεν.] περιεῖχεν. ἁλὸς χνόον.] τὸ λεπτότατον τῆς θαλάσσης, ἢ τὴν καθαρ-
220 σίαν. λοέσσατο.] ἀπελούσατο, ἀπέπλυνεν. λίπ' ἄλειψεν.] λιπαρῷ, ἢ λιπαντικῷ ἐλαίῳ. ἐλαίῳ ἠλείψατο. ἕσσατο.] ἐνεδύσατο. πάσσονα.] παχύτερον. κάρητος.] τῆς κεφαλῆς. οὔλας.] συνεστραμμένας. ἧκε.] ἀντὶ τοῦ ἐποίησεν. περιχεύεται.] περιβάλλει. ἴδρις.] ἐπιστήμων, τεχνίτης. δέδαεν.] ἐδίδαξεν. χαρίεντα.] ἐπέραστα, καλά. τελέει.] ποιεῖ, κατασκευάζει. ἀεικέλιος.] εὐτελὴς καὶ φαῦλος. δέατο.] ἐδόκει, ἐφαίνετο. ἅδοι.] ἀρέσκοι. ἁρπαλέως.] ἁρπακτικῶς.
230 εἰδησέμεν.] γνῶναι, μαθήσεσθαι. ἀπινύσσειν.] ἀσύνετος εἶναι.

gg ἐπιβήομεν.]

240

250

ἐπιβείομεν.] ἐπιβῶμεν, εἰσέλθωμεν. πύργος.] νῦν τὸ τεῖχος. εἰσίθμη.] εἴσοδος ἀπὸ τοῦ εἰσιέναι, κατὰ μεταπλασμὸν τὸν ἰθμὸν λέγει. εἰρύαται.] ἀνειλκυσμέναι εἰσίν. ἐπίστιον.] ἐποίκιον, σκέπη νεώριον, ἢ σκάφος παρὰ τὸ ἱστίον. λέγει δὲ ὅτι ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν νεῶν νενεωλκημένων στενὴ ἐστὶν ἡ εἴσοδος. Ποσιδήιον.] τῷ Ποσειδῶνι καθιδρυμένον τέμενος. ῥυτοῖσι.] τοῖς ἀνειλκυσμένοις, ἢ τοῖς μεγάλοις. κατωρυχέεσσι.] κατωρυγμένοις. ὅπλα.] τὰ τῶν νεῶν σχοινία. ἀλέγουσι.] διὰ φροντίδος ἔχουσι καὶ ἐπιμελείας ἀξιοῦσι. πείσματα.] τὰ ἀπόγεια σχοινία. σπεῖρας.] νῦν οἱ μεγάλοι κάλοι, παρὰ τὸ σπεῖραι, δι' ὧν ἕλκονται αἱ νῆες. ἀποξύνουσι.] τὸν φλοιὸν περιξέουσι. φαρέτρη.] βελοθήκη. ἀγαλλόμενοι.] χαίροντες. ἀλεείνω.] φυλάττομαι. ἀδευκέα.] σκληράν, χαλεπήν. μωμεύῃ.] κατηγορήσῃ, μέμψηται, ψέξῃ. κακώτερος.] φαυλότερος, χείρων. ἀντιβολήσας.] συντυχών. ἕπεται.] ἀκολουθεῖ. κομίσσατο.] ἐπιμελείας ἠξίωσεν. τηλεδαπῶν.] τῶν ἀπὸ τοῦ πόρρω ὑπαρχόντων ξένων. πολυάρητος.] πολύευκτος. ἐρέουσιν.] ἐροῦσι, λέξουσι. ἀμφάδιον.] τὸν ἐκ τοῦ φανεροῦ. τύχῃς.] ἐπιτύχῃς. νάει.] ῥεῖ. τεθαλυῖα.] θάλλουσα, καὶ πληθοῦσα φυτοῖς. ἀλωή.] ὁ εἰς φυτείαν ἐπιτήδειος τόπος τῆς ζωηφόρου γαίας. ἔλπῃ.] ἐλπίζῃ, νομίζῃς. ἀφῖχθαι.] ἐλθεῖν, παραγενέσθαι. ἐρέεσθαι.] ἐρωτᾶν, ἀντὶ τοῦ ἐρώτησιν. ἀρίγνωτα.] εὔδηλα, πάνυ φανερά. κεκύθωσι.] κρύψωσι, χωρήσωσιν. διελθέμεν.] διελθεῖν, ἀντὶ τοῦ διέλθε. ἐν πυρὸς αὐγῇ.] ἐν τῷ καταπεφωτισμένῳ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τόπῳ. ἧσται.] κάθηται. κεκλιμένη.]

* μίσγηται

260 Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
Καρπαλίμως ἔρχεσθαι, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν, ἣν πέρι πύργος
Ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη, νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
Εἰρύαται. πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ.
Ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορή, καλὸν Ποσιδήιον ἀμφίς
Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
Πείσματα καὶ σπεῖρας, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
270 Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιός, οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἐῖσαι,
Ἧσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν,
Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα μή τις ὀπίσσω
Μωμεύῃ, μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.
Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας·
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε μέγας τε
Ξεῖνος, ποῦ δέ μιν εὗρε, πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ,
Ἤ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηός,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν,
280 Ἤ τίς οἱ εὐξαμένῃ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβάς, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα,
Βέλτερον εἰ αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
Ἄλλοθεν. ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.
Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἥ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι *μίσγετ', πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν,
Ξεῖνε σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
290 Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς παρὰ πατρὸς ἐμεῖο,
Δήεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου,
Αἰγείρων, ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωή,
Τόσσον ἀπὸ πτόλιος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Ἔνθα καθεζόμενος, μεῖναι χρόνον εἰσόκεν ἡμεῖς
Ἄστυ δὲ ἔλθωμεν, ἠδ' ἱκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
300 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάις ἡγήσαιτο
Νήπιος. οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
Ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Μητέρ' ἐμήν, ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,

Ἠλάκατα

Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη, δμωαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς,
Τὸν παραμειψάμενος μητρὸς περὶ γούνασι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί,
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
10 Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνους, αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα,
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν,
Ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευον, ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ
Ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσεύς τε. νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην. 320
Δύσετό τ' ἠέλιος, καί τοι κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
20 Ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν, ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον. αἴδετο γάρ ῥα
30 Πατροκασίγνητον, ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι. 330

ΟΔΥΣ-

κεκλιμένη.] ἐπαναπαυομένη. ποτικέκλιται αὐγῇ.] περιέχεται τῇ αὐγῇ, ἀντὶ τοῦ πεφώτισται. οἰνοποτάζει.] εὐωχεῖται. ἐφήμενος.] ἐπικαθήμενος. παραμειψάμενος.] παρελθών. μητρὸς ποτὶ γούνασι.] ἤτοι ὡς γυνὴ γυναῖκα προκρίνει, ἢ φρονιμωτάτη παραδίδοται, ἢ ἄλλως ἐστὶ φιλοικτίρμον τὸ θῆλυ. φίλα φρονέῃσι.] φιλοφρονεῖν βούλοιτο. τρώχων.] ἔτρεχον. πλίσσοντο.] διέβαινον. πλίχος γὰρ τὸ ὑπὸ τὰ αἰδοῖα δέρμα, ὃ δεῖται διαβαινόντων. μάλα.] νῦν ἐπιστημόνως. ἑποίατο.] ἀκολουθήσειαν. νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.] τεχνικῶς ἤλαυνεν. δύσετό τ' ἠέλιος.] νῦν πρὸς δυσμὰς ἀπέκλινεν. ὑμβρίας γὰρ ἔτι οὔσης εἰσέρχεται Ὀδυσσεύς, παρὸ καὶ ἀχλὺν αὐτῷ καταχεῖ. ῥαιομένου.] φθειρομένου. ἔρραιε.] ἔφθειρεν. ἐλεεινόν.] ἐλέους τυχεῖν. Ἐννοσίγαιος.] ὁ Ποσειδῶν, ὁ τὴν γῆν κινῶν. ἔνωσις μὲν γὰρ ἡ κίνησις. ἐναντίον.] ἀπεναντίας ἐκ τοῦ φανεροῦ. αἴδετο πατροκασίγνητον.] τὸν τοῦ πατρὸς ἀδελφόν, τὸν θεῖον.

40

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ναυσικάα ἐς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει Ἀρήτην τὴν Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν (ἐγνώρισε γὰρ αὐτήν) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν, ἀπὸ τῆς Ὠγυγίας μέχρι τῆς τῶν Φαιάκων γῆς διηγεῖται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Η ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἀπειραίη.] ἀπόθεν περῶσα, ἠπειρωτική. ἔστι δὲ αὕτη ἐκ τῶν Κορκύρας ἡ Ἤπειρος. ἀπήνης.] ἁμάξης. θαλαμηπόλος.] ἤτοι ἡ περὶ τὸν θάλαμον ἀναστρεφομένη, ἢ ἡ τοῦ οἴκου προνοοῦσα. ἀπείρηθεν.] πόρρωθεν ἀπὸ τῆς ἠπείρου. ἐκόσμει.] παρεσκεύαζεν. ἔξελον.] ἐξαίρετον ἔδωκαν. κερτομέοι.] χλευάζοι. δύσεσθαι.] εἰσελθεῖν. ἠέρα.] νῦν τὴν ὁμίχλην. ἐραννήν.] ἐπέραστον, καλήν. παρθενικῇ νεήνιδι.] παρθένῳ νεωτέρᾳ. εἰκυῖα.] ὁμοία. κάλπιν.] ὑδρίαν. ἀνείρετο.] ἐπηρώτησεν. ταλαπείριος.] Ἀρίσταρχος μὲν ἀντὶ τοῦ ταλαίπωρος. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ξένος, καὶ πόρρωθεν πεπορακώς, ἢ μακρόθεν ἀφιγμένος. ποτιόσσεο.] ἐνόρα ἢ προσαγόρευε, ἢ περίβλεπε. οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται.] οὐ ξενίζουσι τοὺς ἀνθρώπους. πῶς οὖν ἐν τοῖς ἑξῆς φιλοξενωτάτους λέγει; ἢ τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον τῷ ὄντι εἶναι ἀηδῆ, τοὺς βασιλεῖς φιλοξένους. ἢ ἴσως ἵνα φυλάξηται τινός τι δέεσθαι, ἢ πρὸς ἕτερον καταχθῆναι. ἀγαπαζόμενοι.] φιλοφρονούμενοι. φιλέουσι.] φιλικῶς ὑποδέχονται, ξενίζουσιν. πεποιθότες.] θαρροῦντες. ὠκεῖαι.] ταχεῖαι. ναυσικλυτοί.] οἱ περὶ τὴν θάλασσαν ἔνδοξοι. ἡγήσατο.] ἡγεμὼν δὲ αὐτοῦ ἐγένετο.

Διὰ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἦτα δ' εὖ φρονέοντ' Ὀδυσσῆα, σχερίης βασιλῆος.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιιν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύρῃσι, κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἵσταντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤιε, δαῖε δέ οἱ πῦρ
Γρηῢς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα.
Τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι.
10 Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν.
Ἥ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
Ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆι,
Μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας,
Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
20 Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ.
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, τῷ οὔ τινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε πάτερ, δόμον ὅν με κελεύεις
Δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει,
30 Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται.
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι,
Νηυσὶ θοῇσι τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσιν.
Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν ἐπεί σφισι δῶκε Κρονίων.
Τῶν νέες ὠκεῖαι, ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαιήκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν.

Ἐρχόμενον

Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας. οὐ γὰρ Ἀθήνη
Εἴα ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας, καὶ νῆας ἐίσας,
Αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ
Ὑψηλὰ σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
Τοῖσι δὲ μῦθον ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
10 Οὗτος δή τοι ξεῖνε πάτερ, δόμος ὅν με κελεύεις
Πεφραδέμεν, δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
Δαιτὴν δαινυμένους, σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει. θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισι τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
Τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα,
20 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο, καὶ Περίβοια γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
Ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός,
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσεν.
Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.
30 Τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην, τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη
Ὅσσαι νῦν τε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν,
Ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν
Ἔκ τε φίλων παίδων, ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο
Καὶ λαῶν, οἵ μιν ῥα θεὸν ὣς εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
40 Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ,
Οἷσιν τ' εὖ φρονέῃσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν,
Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
50 Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἱσταμένῳ πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.

40 διὰ σφέας.] διὰ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ, διὰ αὐτῶν. δεινή.] φοβερά, δέους ἀξία. λαῖτμα.] οἱ μὲν ὅρμημα, οἱ δὲ τὸ κῦτος, εἰ δέ τι διάστημα τοῦ πελάγους. δηλοῖ τὸ μέγα καὶ πλατύ. λέγει δὲ τὸ κῦμα. δήεις.] εὑρήσεις. ἀρηρότα.] συνησφαλισμένα. πεφραδέμεν.] ἐπιδεῖξαι. κίε.] πορεύου. τάρβει.] φοβοῦ. κιχήσεαι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἱκετεύσεις. οὐ γὰρ καταλήψεσθαι σημαίνει. Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστίν.] καθὸ ἀρητῶς καὶ εὐκταίως ἐγεννήθη. ἐπώνυμον.] φερώνυμον. ὤλεσεν.] ἀπώλεσεν. τοκήων.] 50 τῶν προγόνων. γείνατο.] ἐγέννησεν. Ῥηξήνορα.] ὄνομα κύριον. ἄκουρον.] ἄμοιρον ἄρρενος παιδός, ἢ μὴ γεννήσαντα παῖδα ἄρρενα. νυμφίον.] νεωστὶ γεγαμηκότα. τίεται.] τιμᾶται. λιπόντα.] καταλιπόντα. ἔασι.] ἐπίσαι [?]. δειδέχατο.] δεξιοῦνται, ἀσπάζονται. στείχησι.] πορεύηται. δεύεται.] ἐνδεὴς ὑπάρχει. οἷσί τ' εὖ φρονέῃσι.] καὶ οἷς ἂν εὖ φρονῇ ἡ Ἀρήτη τὰ νείκη, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν διαλύει. Σχερίην.] ἡ τῶν Φαιάκων 60 χώρα, ἡ νῆσος, καὶ ἡ Κόρκυρα τὸ πρότερον οὕτως ἐκαλεῖτο. Μαραθῶνα.] τόπον τῆς Ἀττικῆς. Ἀθήνην.] νῦν τὴν πόλιν, τὰς Ἀθήνας. δῦνε.] κατέδυ, εἰσῆλθεν. Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.] τὸ κατὰ τῆς τέμενος. ἐν τούτῳ γὰρ ἐτάφη Ἐρεχθεύς. ἐληλέδατο.] παρατεταμένοι. εἰ δὲ ἐρηρέδατο, ἡρμοσμένοι ἦσαν.

88 3 ἐν μυχῷ

70

80

Χάλκεοι

ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ.] ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ, ἕως τῆς ἔσω γωνίας. μυχόν.] τὸ ἐνδότατον τῆς οἰκίας. θριγκός.] ὁ περίβολος τῆς οἰκίας, καὶ τὸ ἐπιστέμμα τοῦ τοίχου. ἔεργον.] ἀπεῖργον, ἐκώλυον, περιεῖχον. σταθμοί.] αἱ παραστάδες. κορώνη.] τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας, ἤτοι τὸ κρίκιον. ἑκάτερθεν.] ἑκατέρωθεν. ἰδυίῃσιν.] ἐμπείροις. πραπίδεσσι.] φρεσίν. ἐρηρέδατο.] ἐνηρμοσμένοι ἦσαν. χρύσειοι δ' ἑκάτερθεν καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν.] ἤτοι κυρίως ἢ ἥλους λέγει, παρ' ὃ καὶ κυνάδας φαμέν, ἢ τοὺς διπλοῦς ἥλους. τινὲς δέ φασιν τοὺς δοθέντας ὑπὸ Ἥρας Ποσειδῶνι ὑπὲρ τοῦ συλλαβεῖν αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ Διὸς ἐπίθεσιν οὕτως περιελθεῖν εἰς Ἀλκίνοον. ἐΰννητοι.] εὐνενησμένοι. βεβλήατο.] ἐπέκειντο. χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι.] ἀνδριάντες τινές. ἐϋδμήτων.] καλῶς ᾠκοδομημένων. ἐπὶ βωμῶν.] ἐπὶ τῶν βάσεων. ἕστασαν.] ἵσταντο. ἐπηετανόν.] ἀδιαλείπτως. δαιτυμόνεσσι.] εὐωχουμένοις. ἀλετρεύουσι.] ἀλήθουσιν. μύλης ἔπι.] ἐν τοῖς μύλοις, ἤγουν τοῖς μύλοις. οἱ δὲ ὅτι τὸ ἔριον ἐπὶ τοῦ μηροῦ ἔστρεφον. μύλη γάρ, τὸ ἄκρον τοῦ μηροῦ. μήλοπα.] καρπόν, τοὺς πυρούς. μηλοειδῆς γάρ ἐστι τὴν χροίαν. ὑφόωσιν.] ὑφαίνουσιν. στρωφῶσιν.] στρέφουσιν, ἐργάζονται. ἥμεναι.] καθήμεναι. οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.] οἱ μὲν ὅτι ἡλιοτροπίου τάξιν ἐπεῖχον καθήμεναι θεατροειδῶς. οἱ δὲ ὅτι πεπύκνωται τὸ δένδρον τοῖς φύλλοις. φύλλα δὲ ἤτοι διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην, ὡς καὶ τὰ φύλλα τῆς αἰγείρου ἀντεστραμμένα ἀλλήλοις, καὶ εὐκίνητα ῥαδίως, καὶ ὑπὸ τυχούσης αὔρας. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐναργῶς. ὥσπερ γὰρ εὐφύλλοισιν αἰγείρου μακρᾶς, κἂν ἄλλο μηδέν, ἀλλὰ τοὐκείνης κάρα κινήσας, αὔραις ἀνακουφίζει πτερόν. μακεδνῆς.] τῆς μακεδνῆς καὶ ὑψηλῆς, παρὰ τὸ μῆκος. καιροσέων.] εὐυφῶν, εὖ κεκαιρωμένων. καίρωμα δέ ἐστι τὸ διαπλεκόμενον ἐν τῷ στήμονι, παρὰ τὸν μίτον, ὑπὲρ τοῦ μὴ συγχεῖσθαι τοὺς στήμονας. ὅθεν ἀπὸ μέρους τοῦ καιρώματος, τοὺς ὅλους εὐυφεῖς λέγει. ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.] ἤτοι οὕτως ἦσαν πυκναὶ ὡς μηδὲ ἔλαιον δι' αὐτῶν διελθεῖν, ἢ ἔξωθεν ὡς ἔλαιον ἔστιλβον διὰ τὴν λευκότητα, ἢ ῥυφοραὶ ἦσαν, ὡς δοκεῖν ἔλαιον ἀπορρεῖν. ἢ οὕτως ἀποστίλβειν τὸν μίτον, ὡς δοκεῖν ἔλαιον ἀποβάλλειν.

ἴδριες.] ἐπιστήμονες, ἔμπειροι. ὡς δὲ γυναῖκες.] νῦν τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ τοσοῦτον. τεχνῆσσαι.] τεχνίτιδες. ὄρχατος.] ἡ ἤγουν στίχος, καὶ ἐντάξει τῶν ἀμπέλων φυτεία, ὄρχατος λέγεται, ἢ κῆπος. ἕρκος.] περίφραγμα, τειχίον. ἐλήλαται.] τετάχεται. ἀμφοτέρωθεν.] νῦν πανταχόθεν. τηλεθόωντα.] πάνυ θάλλοντα. τετράγυος.] τεσσάρων γυῶν. γυὴ δὲ μέτρον γῆς γεωργικόν. ὄγχναι.] ἄπιοι. ἀγλαόκαρποι.] λαμπρὸν καρπὸν φέρουσαι. τηλεθόωσαι.] θάλλουσαι, ἀκμάζουσαι. χείματος.] χειμῶνος. θέρευς.] θέρους. ἐπετήσιος.] ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, ἢ ἐφ' ὅλῳ τῷ ἔτει τοῦ ἐνιαυτοῦ. ζεφυρίη.] ἡ τοῦ ζεφύρου πνοή. πέσσει.] πεπαίνει, πέπειρα, ποιεῖ. ὄγχνη.] ἄπιος. ἀλωή.]

Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο.
Χρύσειαι δὲ θύραι, πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον.
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ, ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ
90 Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερὲς, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ ἐΰννητοι βεβλήατο ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες, ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
100 Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες.
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν.
Αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.
Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον,
Τόσσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὡς δὲ γυναῖκες
110 Ἱστὸν τεχνῆσσαι. περὶ γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
Τετράγυος. περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν,
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
Χείματος, οὐδὲ θέρευς ἐπετήσιος, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει,
120 Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ,
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν.
Ἄλλας δὲ τραπέουσι, πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι,
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι.
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ Ἀργειφόντῃ.
Ὧι πυμάτῳ σπένδεσκον ὅτε μνησαίατο κοίτου.
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες,
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες, ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς·
Ἀρήτη θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας,
Τούς δέ τε δαιτυμόνας, τοῖσίν τε θεοὶ ὄλβια δοῖεν
Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειαν ἕκαστα
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισιν γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν,
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
Θᾶσσον, ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
Πὰρ πυρί, οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς.
Ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
Οἱ δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται,
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Εἷσον ἀναστήσας. σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.

ἀλωή.] ἀμπελόφυτος γῆ. ἐρρίζωται.] πεφύτευται. θειλόπεδον.] ἔνθα θεῖλος γίνεται βοτρύων καὶ ἡλιοῦνται καὶ ψύχονται, ἢ ὀψυκτήρ. λευρῷ.] λείῳ, ὁμαλῷ, ἢ πλατεῖ. τέρσεται.] ἀντὶ τοῦ πεφύτευται. τραπέουσι.] πατοῦσιν. πάροιθε δέ τ' ὄμφακες εἰσί.] τὸ πλῆθος ἔμπροσθεν ὄντων τούτων ἐν ἑτέρῳ τόπῳ, διὸ πάλιν ἐπιφέρει, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν οὐχὶ ὅλας. ἄνθος ἀφιεῖσαι.] ἀπὸ ἄνθους εἰς ὄμφακας μεταβάλλουσαι. ὑποπερκάζουσι.] τῇ παραστάσει ἀκμάζουσι. οἷον ἐκ τοῦ ὄμφακος μεταβάλλουσιν εἰς τὸ μέλαν διὰ σταφυλῆς χρῶμα πεπαινόμεναι. πρασιαί.] αἱ λαχανεῖαι, ἢ αἱ τῶν φυτειῶν τετράγωνοι σχέσεις ὡς τὰ πλινθία. νείατον.] ἔσχατον. ὄρχον.] στίχον ἀμπέλου. πεφύασιν.] εἰσίν, ὑπάρχουσιν. γανόωσαι.] θάλλουσαι, λάμπουσαι. ἐπηετανὸν γανόωσαι.] διηνεκῶς λάμπουσαι. ἐϋσκόπῳ.] καλῶς σκοποῦντι. ἵησι.] ῥεῖ. ὑδρεύοντο.] ὕδωρ ἐλάμβανον. τοῖα.] τοιαῦτα. ᾧ πυμάτῳ.] ἐπεὶ ὀνειροπομπός, ἢ ὕπνου παρεκτικός. διὸ καὶ, εἵλετο δὲ ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει. θέσφατος.] θεῖος, θαυμαστός. ἄνεῳ.] ἥσυχοι. κοίτου.] κοίτης. ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι.] ἐν εὐδαιμονίᾳ παράσχοιεν ζῆσαι. ἐπιτρέψειαν.] παραδοῖεν. ἀκήν.] ἡσύχως. ὀτρύνετε.] ἐπείξατε, παρορμήσατε. κέκαστο.] παρευδοκίμει. ἐπ' ἐσχάρῃ.] παρὰ τῇ ἐσχάρᾳ. ἰσχανόωνται.] κατέχονται. εἷσον.] κάθισον. οἶνον ἐπικρῆσαι.] κυρίως τῷ ὄντι ἕτερον ἐπικεράσαι. ἱκέτῃσιν.] ἱκέταις. ὀπηδεῖ.] ἀκολουθεῖ. ταμίη.] ταμιοῦχος, φύλαξ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
170 Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Ποντόνοε κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα.
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
190 Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξενίσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
Ῥέξομεν ἱερὰ καλά. ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μνησόμεθ'. ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Χαίρων καρπαλίμως εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί,
Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι
Πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται, ἅσσα οἱ αἶσα κατακλῶθές τε βαρεῖαι,
Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν
200 Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
Αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας.
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἀλκίνο' ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
210 Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν,
Οὕς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀϊζὺν
Ἀνθρώπων, τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.

ποικιλομήτιν.] συνετὰ βουλευόμενον. αἰδοίοισιν.] αἰδοῦς ἀξίοις, τιμίοις. ὦρσαν.] ἀνέστησαν. ἀπ' ἐσχαρόφιν.] ἀπὸ τῆς ἐσχάτης. ἀγαπήνορα.] ὑπὸ ἀνδρῶν ἠγαπημένον, ἢ φιλάνθρωπον, ἢ τὸν ἀγαπῶντα ἀνδρίαν. νεῖμον.] μέρισον, διάδος. νώμησε.] διέδωκεν, ἐμέρισεν. ἐπαρξάμενος.] τὴν καταρχὴν τῆς πόσεως ποιησάμενος. δαισάμενοι.] εὐωχηθέντες. κατακείετε.] καθευδήσατε, κατακοιμήθητε. ἰόντες.] ἀπελθόντες. ἀνίης.] λύπης, ἀνίας. μεσηγύς.] μεταξύ. αἶσα.] μοῖρα, εἱμαρμένη. κατακλῶθές τε βαρεῖαι.] αἱ κατακλώθουσαι, καὶ καταμοιροῦσαι ἑκάστῳ τὸ εἱμαρμένον, βαρεῖαι. γεινομένῳ.] τικτομένῳ. νήσαντο.] ἐπένησαν, ἐπεμοίρανσαν. ἐναργεῖς.] φανεροί. ἔρδωμεν.] θύωμεν. δαίνυνται.] εὐωχοῦνται. ξύμβληται.] συντύχῃ. ὁδίτης.] ὁδοιπόρος. εἰμέν.] ἐσμέν. ὥσπερ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα γιγάντων.] ὡς εἰσὶν ἀλλήλων ἐγγὺς Κύκλωπές τε καὶ γίγαντες, ἤτοι κατὰ γένος, ἢ κατὰ τόπον, ἢ κατὰ ἀδικίαν. οὕτως καὶ ἡμεῖς θεοῖς πλησίον κατὰ δικαιοσύνην. ἔοικα.] ὅμοιος εἰμί. ὀχέοντας.] ὑποφέροντας, ἢ ἔχοντας καὶ βαστάζοντας.

ἱκέτῃσι.]

Καὶ

Καί δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
10 Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
Ληθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι.
Ὥς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
Καί περ πολλὰ παθόντα, ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
20 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς
Ἥσθην, ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός,
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων.
Ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἰδοῦσα.
Καλὰ τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
30 Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν,
Οὐ δὴ φῂς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 240
Ἀργαλέον βασίλεια διηνεκέως ἀγορεῦσαι,
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψὼ
40 Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός, οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ. 250
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ,
50 Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός, ἥ με λαβοῦσα
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν ἠδὲ ἔφασκε,
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα,
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.

ἰότητι.] βουλήσει. κύντερον.] ἀναιδέστερον, χαλεπώτερον. δύστηνον.] δυστυχῆ. αἰών.] ὁ βίος. κακκείοντες.] κατακοιμηθησόμενοι. ἧσθην.] ἐκαθέζοντο. δορπῆσαι.] δειπνῆσαι. ἕο.] ἑαυτῆς. μνήσασθαι.] μνημονεῦσαι. ληθάνει.] ἐπιλανθάνεσθαι ποιεῖ. ἐνιπλήσασθαι.] πληρῶσαι. ἀνώγει.] κελεύει. 220 ὀτρύνεσθε.] ἐπείγεσθε. ἐπιβήσετε.] ἐπιβῆναι ποιήσητε. ἀπεκόσμεον.] ἀφῄρουν. ἔντεα δαιτός.] τὰ ὅπλα τῆς εὐωχίας, οἷον τραπέζας, καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰρήσομαι.] ἐρωτήσω. ἔγνω.] ἐπέγνω. τάρα.] ἄλλ'. φῄς.] εἶπας. διηνεκέως.] νῦν ταχέως, ἢ τὸ σύμπαν. Ὠγυγίη.] ἡ Καλυψοῦς νῆσος. δολόεσσα.] δόλους μηχανᾶσθαι δυναμένη. ἐφέστιον.] ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἐπιξενωθησόμενον. ἐλάσας.] συνελάσας. ἐκέασε.] διέσχισε. ἀπέφθιθον.] διεφθάρησαν. 230 τρόπιν.] τὸ κατώτατον μέρος τῆς νεὼς περὶ ὃ σχίζεται τὸ κῦμα, ἢ τὸ μέσον τῆς νεὼς ξύλον. ἀγκὰς ἑλών.] ἐναγκαλισάμενος περιλαβών. ἐνδυκέως.] φιλοφρόνως. ἔφασκε.] αὐτῇ τὸ ἔλεγε.

λαβοῦσα.]

Ἔνθα

ἐδεύεσκον.] ἔβρεχον. ἀμβρόσια.] θεῖα. ἐπιπλόμενον.] συμπληρούμενον, ἐπιπορευόμενον. ἕσσεν.] ἐνέδυσεν. ἀπήμονα.] ἀβλαβῆ. ἐποτρύνουσα.] ἐπείγουσα. ἀγγελίης.] νοῦ κελεύσεως. λιαρόν.] ἡδύν. ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ.] συνεῖναι τῇ ταλαιπωρίᾳ. ἐφορμήσας.] ἐπεγείρας. κατέδησεν.] ἐνεπόδισεν. ὤρινεν.] ἐτάραξεν. ἀθέσφατον.] πολλήν. ἁδινά.] ἀθρόως, πικρά. σκέπας.] σκέπη. νηχόμενος.] κολυμβῶν. διέτμαγον.] διέτεμον. ἐπέλασσε.] ἐγγίσαι ἐποίησε. ἀτερπής.] ἀηδῆ, χαλεπῷ. νῆχον.] ἐνηχόμην, ἐκολύμβων. λεῖος.] ὁμαλός. θυμηγερέων.] λειποψυχῶν, ἢ συλλαμβάνων, καὶ συνάγων, καὶ ἀναλαμβάνων τὴν ψυχήν. διιπετέος.] τοῦ ὑπὸ τοῦ Διὸς ὄμβρων πληρουμένου ποταμοῦ. κατέδραθον.] κατεκοιμήθην. ἠφυσάμην.] περιεβαλόμην. ἀπείρονα.] πολύν. ἠφυσάμην.] κυρίως οὐ περιεβαλόμην, ἀλλ' ἐπλήρωσα, καὶ ἐπέβαλον ἀθρόα, νῦν δὲ ἐπεχεάμην. τετιημένος.] λελυπημένος. ἀνῆκεν.] ἀφῆκεν. ἀέθλου.] προσθέλλω. τίνος.] τῆς σῆς. ἤμβροτεν.] ἥμαρτεν, ἀπέτυχεν. ἔλποιο.] ἐλπίσειας. ἐρξέμεν.] πράξαι. ἀφραδέουσι.] μωραίνουσι. ἅλις.] αὐτάρκως. ἐναίσιμον.] καθῆκον. κατέλεξα.] εἶπον. ἀπαμείβετο.] ἀνταπεκρίνετο. ὁ ὕστερον δὲ ἀμοιβῆς προσεφθέγγετο. ἐς ἡμέτερον.] τουτέστιν εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον. ἀττικὸς δὲ ὁ σχηματισμός. ἀμύμονα.] μῶμον καὶ ψόγον οὐκ ἔχουσαν, ἀγαθήν. νείκει.] μέμφου. ἐπισκύσαιτο.]

Ενθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
260 Δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ·
Αλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν,
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε, 10
Επτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
Οκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα,
Γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
270 Δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ος μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθον,
Ωρινε δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα,
Εἴα ἐπὶ σχεδίης ἁδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε 20
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
Υμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ,
Ενθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
Πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλών, καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ·
280 Αλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν ἕως ἐπῆλθον
Ες ποταμόν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
Εκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ 30
Ηλυθ', ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο
Εκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ηφυσάμην, ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
Ενθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Εὗδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἦμαρ,
Δύσετό τ' ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,
290 Αμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς,
Παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην ἐϊκυῖα θεῇσιν, 40
Τὴν ἱκέτευσ', ἡ δ' οὔ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
Ως οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ερξέμεν. αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν,
Η μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν,
Ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' Αλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Ξεῖν', ἤτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε 50
300 Παῖς ἐμή, οὕνεκά σ' οὔ τι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ηγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Οδυσσεύς·
Ηρως, μή μοι τοὔνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην.
Η μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι·

ἀλλ'

Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δείσας, αἰσχυνόμενός τε
Μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι,
Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Μαψιδίως κεχολῶσθαι, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
10 Τοῖος ἐὼν, οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅ τ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
Αὖθι μένων, οἶκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις, ἀέκοντα δέ σ' οὔ τις ἐρύξει
Φαιήκων, μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' ἐῢ εἰδῇς
Αὔριον, ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι, οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ πού τι φίλον ἐστίν.
20 Εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἑκατέρω ἔστ' Εὐβοίης.
Τὴν γάρ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
Ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν γαιήϊον υἱόν.
Καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄρισται
Νῆες ἐμαὶ, καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἅλα πηδῷ.
30 Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ζεῦ πάτερ αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοος, τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
Ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
40 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
Ὄρσο κιὼν ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή.
Ὣς φάν, τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
50 Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ἐπισκύσαιτο.] ὀργισθείη. δύσζηλοι.] κακόζηλοι, φθονεροί. ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.] τὰ καθήκοντα πάντα καλά ἐστιν. παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν.] ταῦτα λέγει πειρώμενος τοῦ Ὀδυσσέως, ἢ ταῖς ἀληθείαις παραιτεῖται τοῦ γάμου. εἰ γὰρ προπετῶς ὑπό-
310 σχηται γαμήσειν, πάντως ἐλεγχθήσεται καὶ κενὸν ψευδόμενος. ἐχέμεν.] γαμῆσαι. δοίην.] παράσχοιμι. τεκμαίρομαι.] τελειῶ. τῆμος.] τηνικαῦτα. δεδμημένος.] δαμασθεὶς, ὑποταχθεὶς, ἢ δεδαμασμένος. λέξεαι.] κοιμηθήσῃ. ἐλόωσιν.] ἐλάσωσιν. γαλήνην.] γαληναίως, ἡσύχως. εἴ πού τι φίλον ἐστίν.] ὅπου ἄν σοι προσφιλές ἐστιν. ἑκατέρω.] πορρωτέρω. τηλοτάτω.] πορρωτάτω. γαιήϊον.] τὸν τῆς γῆς υἱόν. ἐποψόμενον.] θεασόμενον. Τιτυὸν γαιήϊ-
320 ον υἱόν.] τὸν τῆς γῆς υἱὸν, κητικὸς ὁ τόπος. Ἐλάρα ἡ τοῦ Ὀρχομενοῦ, τινὲς Μινύου, συνελθὼν Ζεὺς, διὰ τὴν τῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν ἔκρυψεν αὐτὴν κατὰ γῆς. ἡ δὲ ἀνῆκε παῖδα ὑπεροχώτατον, ὃς ὀνομάσθη Τιτυὸς, ὃς ἠράσθη Λητοῦς καὶ ἐτοξεύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος, ἧκε δὲ ὁ Ῥαδάμανθυς ἐπὶ θέαν τοῦ Τιτυοῦ, ἢ Διὸς ὢν, ἐσωφρόνισεν αὐτόν. φαίνονται οὖν οἱ Φαίακες πλησίον τῶν μακάρων νήσων κατοικοῦντες. ἤματι τῷ.] τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. εἰδήσεις.] γνώσῃ, μαθήσῃ. ἄριστα.] κάλλιστα. ἀναρρίπτειν.] κω-
330 πηλατεῖν. ἀναρρίπτεται γὰρ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τῶν κωπηλατούντων. πηδῷ.] νῦν οὐ πηδαλίῳ. οὐ γὰρ ἔχουσι πηδάλια, ἀλλὰ κώπαις παρὰ τὸ πλεῖν τὴν θάλασσαν. πηδὸς γὰρ εἶδος ξύλου, ἢ τῷ πλάτει τῆς κώπης. δέμνια.] στρώματα. αἰθοῦσαι.] στοαί. ῥήγεα.] βαπτὰ, περιστρώματα. οὔλας.] ἁπαλάς. δάος.] φῶς, λαμπάδα. τελευτήσειεν.] εἰς τέλος ἄξειεν, πληρώσειεν. ἐγκονέουσαι.] σπεύδουσαι, ἐνεργοῦσαι ἐπιμελῶς. κιών.] κοιμηθησόμενος. ἀσπαστόν.] ἀσπαστῶς, ἡδέως. λέκτο.]
340 ἐκοιμᾶτο. μυχῷ.] τῷ ἐσωτάτῳ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Θ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιάκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἀριστῶσι παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιάκων οἱ ἄριστοι, καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίακες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδοκος ᾄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης, ἔπειτα τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου, καὶ τοῦ Ὀδυσσέως κλαίοντος πυνθάνεταί τις, καὶ πόθεν εἴη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Θ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ὦρτο.] ἀνέστη. ἥ σφιν.] ἥ τις αὐτοῖς. δεῦτ' ἄγε.] ἀμφότερα παρακελευστικῶς παρ' Ὁμήρῳ κεῖται. ἴεναι.] πορευθῆναι. πύθησθε.] ἀκούσητε. ἔπληντο.] ἐπληρώθησαν. ἀγοραί.] αἱ ἐκκλησίαι. ἕδραι.] τὰ συνέδρια. ἀγρομένων.] ἀθροιζομένων. ἐθηήσαντο.] ἐθαύμασαν. κατέχευε.] κατέχεεν. πάσσονα.] παχύτερον, ἢ πλατύτερον. δεινός.] δεινὸς καὶ φόβου ἄξιος. ἐκτελέσειεν ἀέθλους.] πληθυντικῶς εἶπε ἀντὶ τοῦ δίσκου ἆθλον. Κράτης δὲ τοὺς κατὰ Ἰθάκην ἤκουσεν πόνους. ἠοίων.] τῶν ἀνατολικῶν. ἑσπερίων.] τῶν δυτικῶν. ὀτρύνει.] ἐπείγει. λίσσεται.] παρακαλεῖ. ἔμπεδον εἶναι.] τὴν πρὸς πάντας ἐχομένην πομπήν. αὐτὴν καὶ ἐπὶ τούτου τηρεῖν βεβαίαν. ἐποτρυνώμεθα.] παρασκευάσωμεν. δῖαν.] μεγάλην.

πρωτόπλοον.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Θῆτα δ' ἄθλοις Φαίηκες Ὀδυσσῆος πείρηθεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Φαιήκων ἀγορὴν δ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
Πλησίον, ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
10 Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παριστ᾽αμένη φάτο μῦθον·
Δεῦτ' ἄγε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
Καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι
Ἀγρομένων. πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες,
Υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα, τῷ δ' ἄρ Ἀθήνη
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις.
20 Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
Πολλοὺς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ξεῖνος ὅδ' οὐκ οἶδ' ὅς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς ἠοίων, ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων.
30 Πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ' ὡς τὸ πάρος περ ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ὅς τις κ' ἐμὰ δώματ' ἵκηται,

Ἐνθάδ'

Ἔνθαδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
Πρωτόπλοον, κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα
Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
Ἔκβητ'. αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες, ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
Κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι. αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
10 Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν,
Μηδέ τις ἀρνείσθω, καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν,
Τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο. τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Σκηπτοῦχοι. κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν,
Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
20 Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ,
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν,
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισσαν. αὐτὰρ ἔπειτα
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
30 Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
Ἀγρομένων. πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι, ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας σύας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς,
Τοὺς δέρον ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν.
Τὸν περὶ Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
40 Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον,
Μέσσῳ δαιτυμόνων πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κῆρυξ, πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,
Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
50 Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε.
Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος,
Ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν, ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.

Ὣς

πρωτόπλοον.] καινήν. κρινάσθων.] ἐκλεχθήτωσαν. δησάμενοι.] λύσαντες. θοήν.] ταχεῖαν. ἡμέτερον δῶ.] εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον. κληῖσι.] καθίσμασι. ἀλεγύνετε.] εὐτρεπίζετε. κούροισι.] νέοις. φιλέωμεν.] φιλοφρονώμεθα. τροποῖς.] τοῖς τροπωτῆρσι. νοτίῳ.] ὑγρῷ, τῷ διύγρῳ. ὅππῃ θυμός.] ὅσα βούλεται αὐτός, ἢ ὅσα ἡ ἐπιθυμία τῶν ἀκουόντων. ἐποτρύνῃσι.] παρορμᾷ. μετῴχετο.] μετῄει. πλῆντο.] ἐπληρώθησαν. αἴθουσαι δὲ αἱ πρὸς ἥλιον τετραμμέναι στοαί. δόμοι.] οἶκοι. ἀργιόδοντας.] λευκοὺς καὶ ὀξεῖς ὀδόντας ἔχοντας. σύας.] χοίρους. ἐρίηρον.] μεγαλόφιλον, ἀγαθόν, ἰσχυρόν. δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.] πῶς οὖν ἐφίλησεν, ἤτοι ἐπεὶ οἱ τυφλοὶ μουσικώτεροι, μὴ περὶ πολλὰ ἀσχολούμενοι. ἢ οἰκονομικῶς, ἵνα μὴ ἐπιγνῷ τὸν Ὀδυσσέα, ἢ ἐπεὶ πάντως ἄνθρωπον ὄντα δεῖ κατά τι δυστυχεῖν. τινὲς δὲ φασὶν εἰς αὐτὸν ταῦτα αἰνίττεσθαι τὸν ποιητήν. ἄμερσεν.] ἐστέρησεν. ἐρείσας.] ὑπορθώσας. κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν.] κατὰ τοῦ πασσάλου. λίγειαν.] ἡδεῖαν. ἑλέσθαι.] λαβεῖν. ὑπὲρ κεφαλῆς.] ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι.] ἤτοι ἐσήμαινεν, ἵνα ἀναλάβῃ ταῖς χερσίν. ἢ τὰς χεῖρας ἐπέθηκεν, ἵνα γνῷ ἔνθα κεῖται. ἀνῆκεν.] ἀνήγειρεν ἐπὶ τὴν ᾠδὴν ἐμπνεύσασα. ἀειδέμεναι.] ᾄδειν. οἴμης.] ᾠδῆς, ἢ διηγήσεως, ἢ ἐνδόξου προοιμίου. νεῖκος Ὀδυσσῆος.] φασὶ τῷ Ἀγαμέμνονι χρειομένῳ περὶ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον τέλους, ἀνειλεῖν τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, τότε πορθήσειν τὸ Ἴλιον, ὅτ' ἂν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων στασιάσωσι. καὶ δὴ παρὰ πότον διαλεχθέντων Ὀδυσσέως καὶ Ἀχιλλέως, τοῦ μὲν Ἀχιλλέως ἀνδρείαν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ὀδυσσέως σύνεσιν, μετὰ τὴν Ἕκτορος ἀναίρεσιν, ὅτι ὁ μὲν βιάζεσθαι παρῄνει, διὸ καὶ ἀνῃρέθη· ὁ δὲ δόλῳ μετελθεῖν. καὶ Ἀγαμέμνονα, ὡς τελουμένου τοῦ λόγου, χαρῆναι. σημαίνει δὲ τὴν αὐτῶν διαφοράν. δηρίσαντο.] διὰ λόγων ἐφιλονείκησαν. θαλείῃ.] τῇ θαλλούσῃ, ἢ θάλλειν ποιούσῃ. ἐκπάγλοις.] ἄγαν ἐριστικοῖς. δηριόωντο.] ἐφιλονείκουν. χρέων.]

χρέων.] χρησμολογῶν, μαντευόμενος. Πυθοῖ.] Πυθὼ πόλις τῆς Φωκίδος, ἡ αὐτὴ καὶ Δελφοί. χρησόμενος.] μαντευσόμενος. αἴδετο.] ᾐδεῖτο. κυλίνδετο.] ἐκυλίετο, ἐπῄει. λήξειε.] παύσαιτο. κὰκ κεφαλῆς.] κατὰ τῆς κεφαλῆς. ὀμορξάμενος.] ἀποψησάμενος. ἕλεσκε.] ἀφῄρει. ὀτρύνειαν.] ἐπείξειαν. κρᾶτα.] τὴν κεφαλήν. γοάασκε.] ἐθρήνει. συνήορος.] συνηρμοσμένη. ἅλμασι.] πηδήμασιν. θαυμανέοντες.] θεασάμενοι. ἀνίσταντο.] ἀνέστησαν. βροτολοιγῷ.] ἀνδροφθόρῳ. νύσσης.] καμπτῆρος. κονίοντες.] κόνιν ἐγείροντες. νειῷ.] νεοβριασμένῃ γῇ. οὖρον.] ὅρμημα, διάστημα.

ὑπεκπρο

Ὣς γάρ οἱ χρέων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
80 Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
Χρησόμενος. τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι,
Κὰκ κεφαλῆς εἴρυσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα.
Αἴδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων. 10
Ἤτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς
Δάκρυ' ὀμορξάμενος κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκε
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν.
90 Αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
Ἂψ δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων.
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν, 20
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐΐσης
Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ.
100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
Πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσον περιγινόμεθ' ἄλλων,
Πύξ τε παλαισμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν. 30
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο,
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν.
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ, ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι ἀέθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος
110 Μυρίοι, ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς, 40
Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεὺς.
Ποντεύς τε Πρωρεύς τε Θόων Ἀναβησίνεώς τε,
Ἀμφίαλός θ' υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο.
Ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
Ναυβολίδης θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
Ἂν δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο.
Λαοδάμας θ' Ἅλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος. 50
120 Οἱ δ' ἤτοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν,
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος, οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων.
Ὅσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν.

τόσον

Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ᾽, οἱ δ᾽ ἐλίποντο.
Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο.
Τῇ δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
Ἅλματι δ᾽ Ἀμφίαλος πάντων προφερέστατος ἦεν.
Δίσκῳ δ᾽ αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς.
Πὺξ δ᾽ αὖ Λαοδάμας ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν᾽ ἀέθλοις,
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη πάϊς Ἀλκινόοιο·
10 Δεῦτε φίλοι τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν᾽ ἄεθλον
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε, φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
Μηρούς τε κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
Αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος, οὐδέ τι ἥβης
Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔγωγ᾽ ἔτι φημὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
Ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
20 Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μῦθον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ᾽ ἄκουσ᾽ ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ᾽ ἐς μέσσον ἰὼν καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπε·
Δεῦρ᾽ ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πάτερ πείρησαι ἀέθλων.
Εἴ τινά που δεδάηκας, ἔοικε δέ σ᾽ ἴδμεν ἀέθλους.
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὄφρα κεν ἦσιν,
Ἤ ὅτι ποσσίν τε ῥέξει καὶ χερσὶν ἑῇσιν.
30 Ἀλλ᾽ ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ᾽ ἀπὸ κήδεα θυμοῦ,
Σοὶ δ᾽ ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη,
Νηῦς τε κατείρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Λαοδάμα τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες.
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤπερ ἄεθλοι,
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ᾽ ἔπαθον, καὶ πόλλ᾽ ἐμόγησα,
Νῦν δὲ μεθ᾽ ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων,
40 Ἧμαι λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ᾽ ἄντην.
Οὐ γάρ σ᾽ οὐδὲ ξεῖνε δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
Ἄθλων οἷά τε πολλὰ μετ᾽ ἀνθρώποισι πέλονται,
Ἀλλὰ τῷ ὅς θ᾽ ἅμα νηῒ πολυκλήϊδι θαμίζων
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵ τε πρηκτῆρες ἔασιν,
Φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν, ὁδαίων
Κερδέων θ᾽ ἁρπαλέων, οὐδ᾽ ἀθλητῆρι ἔοικας.
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
50 Ξεῖν᾽, οὐ καλὸν ἔειπες, ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
Οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ᾽ ἂρ φρένας, οὔτ᾽ ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ᾽ εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, οἱ δέ τ᾽ ἐς αὐτὸν

Τερπόμενοι

ὑπεκπροθέων.] προτρέχων. ἐλίποντο.] κατελείφθησαν. ἀλεγεινῆς.] ἐπιπόνου. πειρήσαντο.] διὰ πείρας ἦλθον. ἀπεκαίνυτο.] διέφερεν, ἐνίκα. προφερέστατος.] δυνατώτατος, κρείττων. ἐρώμεθα.] ἐρωτήσωμεν. δεδάηκε.] μεμάθηκε. 130 συνέρρηκται.] συμπέπτωκε, ἠλάττωται, συγκέχυται. συγχεῦαι.] κακῶσαι. κατὰ μοῖραν.] κατὰ τὸ πρέπον. πέφραδε.] διασήμανον, εἰπέ. δεῦρ᾽ ἄγε.] ἀμφότερα κελευστικά. ὄφρα κεν.] ἕως ἄν. ἦσιν.] ἀντὶ τοῦ ὑπάρχει. κήδεα.] κακά. νηῦς.] ναῦς. σκέδασον.] σκόρπισον. ἀπέσσεται.] ἀπέσται. κατείρυσται.] καθείλκυσται. ἐπαρτέες.] ἕτοιμοι, ἐξηρτισμένοι. ἴδμεν.] εἰδέναι. λισσόμενος.] παρακαλῶν. κερτομέοντες.] χλευάζοντες. 140 χατίζων.] χρήζων, δεόμενος. δαήμονι.] ἐμπείρῳ. θαμίζων.] πυκνῶς πλέων, καὶ παραγινόμενος. πρηκτῆρες.] πρακτῆρες, ἔμπειροι. φόρτου τε μνήμων.] ἐπιμελούμενος τῶν φορτίων, ἢ μνημονεύων ἕκαστον, πόσου ἐστὶν ἄξιον. ἐπίσκοπος.] ἔφορος ἢ φύλαξ. ὁδαίων.] κερδῶν, ὠφελειῶν. ἁρπαλέων.] ἅτινα ἁρπάσειε διὰ ἡδονήν. ἀθλητῆρι.] ἀγωνιστῇ. ἀτασθάλῳ.] ὑπερηφάνῳ, ὑβριστῇ. ἀγορητύν.] διάλεκτον, δημηγορίαν. ἔπεσι.] λόγοις. ἀκιδνότερος. 150 παρὰ τὸ αἰκίζω, ἀκιδνὸς γίνεται, ἀφ᾽ οὗ καὶ συγκριτικὸν ἀκιδνότερος ἐστὶν, ἀσθενέστερος, ἢ προπετέστερος, ἢ ἀμφότερος. στέφει.] κοσμεῖ.

160

170

Τερπόμενοι λεύσσουσιν, ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν.
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὣς εἰσορόωσιν.
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,
Ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσιν,
Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσί.
Ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον, ἐγὼ δ' οὐ νῆις ἀέθλων,
180 Ὡς σύ γε μυθέαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα, χερσί τ' ἐμῇσι,
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι. πολλὰ γὰρ ἔτλην
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλὰ καὶ ὣς κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων.
Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος, ἐπώτρυνας δέ με εἰπών,
Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
Ἢ οἵῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
Τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός.
190 Βόμβησεν δὲ λίθος, κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς, ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
Ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρὸς, ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Καί κ' ἀλαός τοι ξεῖνε διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων, ἐπεὶ οὔ τι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον, σὺ δὲ θάρσει, τόνδε γ' ἄεθλον
Οὔ τις Φαιήκων τόν γ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
200 Χαίρων, οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι.
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι.
Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε νέοι, τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
Ἥσειν ἢ τοσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
Τῶν δ' ἄλλων ὅν τινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
Δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην,
Ἢ πὺξ ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν, οὔ τι μεγαίρω
Πάντων Φαιήκων, πλὴν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστί, τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο,
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
210 Ὅς τις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ, ἑοῦ τ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
Τῶν δ' ἄλλων οὔ πέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω.
Ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην.
Πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι.
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι,
Πρῶτος κ' ἄνδρα βάλοιμι ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ

Ἀνδρῶν

λεύσσουσιν.] λεύσσουσιν, ὅ ἐστι βλέπουσιν. ἀσφαλέως.] μὴ σφαλλόμενος ἐν τῷ λέγειν. ἀγορεύει.] διαλέγεται. ἀγρομένοισι.] συναθροισμένοις. ἀλίγκιος.] ὅμοιος. περιστρέφεται.] παρακολουθεῖ, πάρεστιν. ἀριπρεπές.] ἐπίσημον, φανερόν. οὐδέ κεν ἄλλως.] εἰ θεὸς θελήσαι καλὸν ποιῆσαι, τοιοῦτον οἷος εἶ σύ. τεύξει.] ποιήσειεν. ἀποφώλιος.] ἀπαίδευτος. ὤρινας.] ἐτάραξας. νῆις.] ἄπειρος. ἔχομαι.] συνέχομαι. ἔτλην.] ἐκαρτέρησα. μυθέαι.] λέγεις. πεποίθεα.] ἐπεποίθειν, ἐθάρρουν. ἄλγεσι.] κακοῖς. πείρων.] διαπερῶν. ἀλλὰ καὶ ὥς.] ἀλλὰ καὶ ὅμως. θυμοδακής.] τῆς ψυχῆς ἁπτόμενος. ἐπώτρυνας.] παρώξυνας. αὐτῷ φάρει.] σὺν τῷ ἱματίῳ ὡς εἶχεν. πάχετον.] παχύτερον. τόν ῥα περιστρέψας.] ὁ δίσκος ἐκ μέσου σχοῖνον εἶχε. βόμβησε δὲ λίθος.] τὸ ὀξὺ ἤχησεν ὁ λίθος πρὸς τῇ γῇ, ὡς τοὺς Φαίακας καταπτῆξαι. δύναται δὲ, καὶ ἔνευσαν πρὸς τὴν γῆν. ὅπερ ἐν καταπλήξει ποιοῦσι. ἔπτηξαν.] κατένευσαν, ἐκπλαγέντες. δολιχήρετμοι.] μακραῖς κώπαις χρώμενοι, ὅ ἐστι ναυτικοί. σήματα.] σημεῖα. τινὲς δὲ βήματα. ῥίμφα.] ῥᾳδίως, εὐχερῶς. τέρματα.] σημεῖα. ῥιπῆς.] ὁρμῆς, βολῆς. ἀλαός.] ὁ τυφλός. διακρίνειε.] διαχωρίσειεν. ἀμφαφόων.] ψηλαφῶν. ὑπερήσει.] ὑπερβιβάσει, ὑπερβαλεῖ. ἐνηέα.] πρᾶον, προσηνῆ. λεῦσσε.] ἐθεᾶτο, ἔβλεπον. κουφότερον.] ἐπηρμένον, παῤῥησιαστικώτερον, εὐθυμότερον. μετεφώνεεν.] ἐν αὐτοῖς εἶπε. τοῦτο νῦν ἀφίκεσθε.] τὸν τόπον, ἢ τὸν λίθον. ἥσειν.] πέμψειν, ἀκοντίσειν. μᾶσσον.] μακρότερον. ἐχολώσατε.] εἰς ὀργὴν ἐκινήσατε. οὔ τινα.] οὐδένα. μεγαίρω.] φθονῶ. οὐτιδανός.] οὐδενὸς λόγου ἄξιος. ξεῖνος.] ξενοδόχος. προφέρηται.] προβάλλεται. ἀλλοδαπῷ.] ἀλλοφύλῳ. κολούει.] κωλύει, ἐμποδίζει. ἑοῦ τ' αὐτοῦ πάντα κολούει. ἀφανίζει καὶ ἐλαττοῖ τὰ ἑαυτῷ συμφέροντα. ἀναίνομαι.] παραιτοῦμαι, ἀρνοῦμαι. ἀθερίζω.] ἀποδοκιμάζω, ἀποβάλλω. ἀμφαφάασθαι.] μεταχειρίζεσθαι. τοξαζοίμεθα.]

Ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
Ἄγχι παρασταῖεν, ὅ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἶος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ φημὶ πολὺ προφερέστερον εἶναι,
Ὅσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
Οὔθ' Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
10 Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
Τῷ ῥα καὶ αἶψ' ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
Ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι. χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ.
Οἴοισιν δείδοικα ποσὶν μή τίς με παρέλθῃ
Φαιήκων. λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
20 Ἦεν ἐπηετανός, τῶ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος, ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
Νείκεσεν, ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔ τις ὄνοιτο,
Ὅς τις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
30 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν
Ἡμετέροις ἀρετῆς μεμνημένος οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι.
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροί τε.
Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί·
40 Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες ὅσσοι ἄριστοι,
Παίσατε ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν
Οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς φάτ' Ἀλκίνοος θεοείκελος. ὦρτο δὲ κῆρυξ
Οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
50 Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐΰ πρήσσεσκον ἕκαστα,
Λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ, ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον, ἀμφὶ δὲ κοῦροι

Πρωθῆβαι

τοξαζοίμεθα.] εὐστόχως, τοξεύοιμεν. ἴδμεν.] οἴδαμεν. τῷ ῥα.] διὸ δή. Οἰχαλιῆϊ.] ἡ Οἰχαλία πόλις Θεσσαλίας. ἀεικελίως.] ἀπρεπῶς, χαλεπῶς. οἴοισι.] μόνοις. κομιδή.] ἐπιμέλεια. ἐπηετανός.] δαψιλής, αὐτάρκης. ἀχάριστα.] ἀηδῆ. φαινέμεν.] δεικνύειν. ὄνοιτο.] μέμψαιτο. οὐ γὰρ πυγμάχοι.] ἐλεγχθεὶς αἰνεῖται. ἴσως εἰς τὸ μὴ παροξῦναι τὸν Ὀδυσσέα. ἀμύμονες.] ἄμεμπτοι. θέομεν.] τρέχομεν. ἐπίσταιτο.] εἰδείη. ἄρτια.] ἀπηρτισμένα. ξυνίει.] νοεῖ, ἀκούει. ἐξημοιβά.] ἄλλοτε ἄλλο ἀμειβόμενα καὶ ἀλλασσόμενα. βητάρμονες.] ὀρχησταὶ ἀπὸ τοῦ βαίνειν ἁρμοδίως. παίσατε.] παλαίσατε ἀτίμως, χορεύσατε. ἐνίσπῃ.] εἴπῃ. περιγιγνόμεθα.] ὑπερέχομεν. ναυτιλίῃ.] τῇ περὶ τὴν ναυτικὴν τέχνῃ. ὀρχηστυῖ.] ὀρχήσει. ὦρτο.] ὥρμησεν. οἴσων.] κομίσων. γλαφυρήν.] κοίλην, διὰ τὸ γεγλύφθαι. αἰσυμνῆται.] οἱ πρὸς ἡμῶν λεγόμενοι βραβευταὶ, καὶ ἀγωνοθέται. ἤτοι ἐπίσκοποι τοῦ ἀγῶνος, καὶ εἴη ἂν κατὰ τὸ ἕτοιμον αἰσιονεμηταί, οἱ τὸ αἴσιον, ὅ ἐστι τὸ κατὰ μοῖραν καὶ καθῆκον ἀπονέμοντες τοῖς ἀγωνιζομένοις. κριτοί.] ἐπίλεκτοι. δήμιοι.] δημόσιοι. πρήσσεσκον.] ἔπραττον. λείηναν.] ὁμαλὸν ἐποίησαν. χορόν.] τὸν τόπον ἔνθα ἔμελλον χορεύειν. εὔρυναν.] ἐπλάτυναν. ἀγῶνα.] τὸν τόπον ἐν ᾧ ἠγωνίζοντο. προθῆβαι.]

hh 3

πρωθῆβαι.] τὸ ἄκρον τῆς ἀκμῆς ἔχοντες, οἱ ἐπὶ ἀκμάζοντες. δαήμονες.] ἔμπειροι. ἐπέπληγον.] ἔπληξαν, ἔκρουσαν. ὀρχηθμοῖο.] ὀρχήσεως. μαρμαρυγάς.] τὰς συντόνους τῶν ποδῶν κινήσεις. ἐν γὰρ ταῖς ὀξείαις κινήσεσι ἀπόστιλψις τῶν ποδῶν γίνεται. θηεῖτο.] ἐθαύμαζεν. ἀνεβάλλετο.] ἀνεκρούετο, προοιμιάζετο. ἐϋστεφάνου.] καλὴν στεφάνην ἐχούσης. στεφάνη δὲ κόσμος γυναικεῖος. σφέ.] αὐτούς. ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος.] περὶ κοινωνίας Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης μακρόθεν παιδεύει αὐτοὺς μὴ ἀσελγαίνειν, ὡς καὶ θεῶν διὰ ταῦτα ἀσχημονούντων. ἥλιος ὅς φ' ἐνόησεν.] ἐνταῦθα τρισυλλάβως λέγει τὸν θεόν. μιγαζομένους.] μιγνυμένους. φιλότητι.] συνουσίᾳ. θυμαλγέα.] τὴν ψυχὴν λυποῦντα. χαλκεῶνα.] τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐχάλκευον, τὸ χαλκεῖον. βυσσοδομεύων.] κατὰ βάθους τῆς διανοίας βουλευόμενος. ἀκμοθέτῳ.] τῷ ὀρύγματι ἐν ᾧ ὁ ἄκμων ἐντίθεται. δόλον.] πανουργίαν. κόπτε.] κατεσκεύαζεν. δέμνια.] στρώματα. ἑρμῖσι.] τοῖς ποσὶ τῆς κλίνης. ἕρμα γὰρ ὥσπερ εἰσὶ τῆς κλίνης παρὰ τὸ ἐνερεῖσθαι. χέε.] περιέβαλλεν. μελαθρόφιν.] ἐκ τῆς ὀροφῆς. δέσματα.] δεσμούς. ἐξεκέχυντο.] ἐξήρτηντο. ἀράχνια.] τὰ τῶν ἀραχνῶν. εἴσατο.] προσεποιήσατο. δολόεντα.] πανούργως κατεσκευασμένα. μακάρων.] μακαρίων, δαιμόνων. ἀλαοσκοπίην.] τυφλὴν τὴν κατασκοπήν. χρυσήνιος.] χρυσᾶς ἡνίας ἔχων. κλυτοτέχνην.] ἔνδοξον περὶ τὴν τέχνην. περικλυτός.] περιφανῶς ἔνδοξος. ἰσχανόων.] ἐπιθυμῶν. Κυθερείης.] ἐπεὶ Κυθήροις προσηνέχθη. Κύθηρα δὲ νῆσος τῆς Λακωνικῆς. ἐρισθενέος.] καλὴν δύναμιν ἔχοντος. ᾔει.] ἐπορεύετο. εὐνηθέντες.] κοιμηθέντες. μεταδήμιος.] ἐπιδημῶν. Σίντιας.] τοὺς τὴν Λῆμνον κατοικοῦντας ἄνδρας. ἀσπαστόν.] ἀσπαστῶς, ἡδέως. κατέδραθον.] νῦν ἀνεπαύσαντο, καὶ ἐκοιμήθησαν. φυκτά.] φεύξιμα. ἀγχίμολον.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μετ' ὀλίγον. ᾕρει.] ἐλάμβανε. τεχνήεντες.] τεχνικῶς κατεσκευασμένοι. ἔχυντο.] περιεχύθησαν. ἀναεῖραι.] κουφίσαι. σκοπιὴν ἔχε.] κατάσκοπος ἦν. γέγωνε.] ἐξάκουστον ἐβόησε. γελαστά.] γέλωτος ἄξια. οὐκ ἐπιεικτά.] οἷς οὐκ ἄν τις εἴξειεν.

ἀρτίπος.]

Πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο,
Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
Ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος, ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
Λάθρῃ. πολλὰ δὲ δῶκε, λέχος δ' ᾔσχυνε καὶ εὐνὴν
270 Ἡφαίστοιο ἄνακτος, ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος ὅσφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων.
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ.
Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
280 Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτά, τά κ' οὐκέ τις οὐδὲ ἴδοιτο
Οὐδὲ θεῶν μακάρων. περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων,
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
Ὡς δ' ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Ἰσχανόων φιλότητος ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
290 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζεθ', ὁ δ' εἴσω δώματος ᾔει.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Δεῦρο φίλη λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντες.
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον. ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο,
300 Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποστρέψας πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ.
Ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει,
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι.
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦθ' ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε,
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,

10 20 30 40 50

Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα,
Οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος· αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην, ἀτὰρ οὔ τι μοι αἴτιος ἄλλος,
Ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ' ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες, ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
Οὐ μὲν σφεας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω,
10 Καὶ μάλα περ φιλέοντε, τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν, ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα,
Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης.
Οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος, ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ἦλθεν δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.
20 Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ δωτῆρες ἐάων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα, κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν,
Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι
Χωλὸς ἐὼν τέχνῃσι, τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
30 Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Ἑρμεία Διὸς υἱὲ διάκτορε δῶτορ ἐάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖσι θέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον.
Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν.
Ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
40 Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ὣς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Λῦσον, ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι ὡς σὺ κελεύεις,
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
50 Μή με Ποσείδαον γαιήοχε ταῦτα κέλευε,
Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
Πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·

Ἥφαιστ'

ἀρτίπος.] ἀρτίπους καὶ ὁλοκλήρους τοὺς πό-
310 δας ἔχων. ἠπεδανός.] ἀσθενής. το-
κῆες.] γονεῖς. γείνασθαι.] γεννῆσαι.
ὄψεσθε.] θεάσασθε. τώ γε.] οὗτοι. ἀκά-
χημαι.] λυποῦμαι. μίνυνθά γε.] ὀλίγον.
ἀΐδηλον.] ἄδηλον, ἀφανιστικόν. κειέ-
μεν.] καθεύδειν. καὶ μάλα περ φι-
λέοντε.] τὸ ὅλον· καί περ καθ' ὑπερβο-
λὴν φιλοῦντες, οὐ δυνήσονται ὁμιλῆσαι ἀλ-
λήλοις διὰ τοὺς δεσμοὺς, ἢ οὐκέτι ἐθελήσου-
σι φόβῳ τῶν δεσμῶν πάλιν συνελθεῖν. δό-
λος.] μηχάνημα. ἐγγυάλιξα.] ἔδω-
κα, παρέσχον. οὐκ ἐχέθυμος.] οὐ λογι-
320 σμὸν ἔχουσα, ἢ οὐ κρατοῦσα τῶν ἐπιθυμιῶν, οὐ
σώφρων. ἑκάεργος.] μακροβόλος, το-
ξότης, ὁ ἔκαθεν ἐνεργῶν. χαλκοβατές.]
χαλκῷ βεβηκός, στερρόν. ἐριούνης.] με-
γαλωφελής. αἰδοῖ.] αἰσχύνῃ. δω-
τῆρες ἐάων.] ἀγαθῶν δοτῆρες.
ἄσβεστος.] ἀκατάπαυστος. μεταφο-
ρικῶς ἀπὸ ἀψύχων εἰς ἔμψυχα. ἀπὸ γὰρ
τοῦ πυρὸς ἐπὶ τὸν γέλωτα μετῆκται.
ἐνῶρτο.] διηγέρθη. οὐκ ἀρετᾷ κακὰ
ἔργα.] οὐκ ἀρετῶσι ῥῆμα ἐστὶ συζυγίας δευ-
τέρας τῶν περισπωμένων. δηλοῖ δὲ οὐκ ἀρε-
330 τὴν καὶ εὐθύνειαν ἄγει τὰ κακὰ ἔργα. καὶ
ἀλλαχοῦ· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ, ὑπ' αὐτῷ εὐθυ-
νοῦσι. κιχάνει.] καταλαμβάνει.
εἷλε.] νῦν κατέλαβε. τέχνας.] δόλους.
ὠκύτατον.] ταχύτατον. τέχνῃσι.]
δόλοις, μηχαναῖς. μοιχάγρια.] μοι-
χέκτητα. τὰ ὑπὲρ τῆς ἀγρεύσεως καὶ συλ-
λήψεως τῶν μοιχῶν κλινόμενα(?). ὀφέλλει.]
ὀφείλει, χρεωστεῖ. δῶτορ ἐάων.] δοτὴρ
ἀγαθῶν. λέκτροισι.] κοίταις. διά-
κτορ.] διάγων τὰς ἀγγελίας. χρυ-
σῇ.] καλῇ, χρυσοφόρον. ἀπείρονες.]
340 μεγάλοι. ἀμφὶς ἔχοιεν.] περιέχοιεν.
ὁρόωντες.] ὁρῶντες, βλέποντες. κλυ-
τοεργόν.] ἔνδοξον κατὰ τὸ ἔργον. ὑπί-
σχομαι.] ὑπισχνοῦμαι. τίσειν.] ἐκτί-
σειν, ἀποδοῦναι. δειλαί τοι δειλῶν γε.]
δειλαὶ καὶ δυστυχεῖς αἱ ἐγγύαι, καὶ δειλὸν τὸ
ἐγγυᾶσθαι. ἢ αἱ πρὸς τοὺς δειλαίους(?) καὶ ἀσθε-
νεῖς ἐγγύαι, οὐδὲν δυνάντων(?) τῶν ἀδικημά-
των ἐπεξελθεῖν, διὰ ἀσθένειαν μὴ δυναμέ-
νων. ἢ οὕτως, αἱ ὑπὲρ τῶν κακῶν καὶ δειλῶν
ἐγγύαι, καὶ αὗται κακαί εἰσι τὴν πίστιν
ὑπὲρ τῶν τοιούτων μηδενὸς τηρεῖν δυναμέ-
350 νου. παρὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ τοῦ σοφοῦ, ἐγγύη παρα
δ' ἄτα. δέοιμι.] δεσμεύοιμι, κρα-
τοίμην(?), ζητοῖμι.

Ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ὡς εἰπὼν δεσμὸν ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο,
360 Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν κρατεροῦ περ ἐόντος,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρῄκηνδε βεβήκει.
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ἐς Πάφον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας.
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα θαῦμα ἰδέσθαι.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
370 Ἀλκίνοος δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσε,
Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφίσιν οὔ τις ἔριζεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο
Πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,
Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ῥηϊδίως μεθέλεσκε πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαῖραν ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
Ὠρχείσθην δ' ἤπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ταρφέ' ἀμειβομένω, κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
380 Ἑσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει,
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἠμὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶν' ἀρίστους,
Ἠδ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὡς φάτο, γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὁ ξεῖνος μοι μάλα δοκέει πεπνυμένος εἶναι,
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήϊον ὡς ἐπιεικές.
390 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρεισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτὸς,
Τῶν οἱ φᾶρος ἕκαστος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος,
Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
Ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
Καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὔ τι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον,
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος,
400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·

Ἀλκίνοε

πῶς ἂν ἐγώ γε δέοιμι.] εὑρίσκοιμι, καταλαμβάνοιμι. ὡς, δήσεις τόν γε σύ εἰσιν. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος, πῶς ἂν ἐνθύνοιμι. οἱ δὲ ἐπὶ δῆσαι, καὶ σὺ θρασὺς. ὁρᾷς φησὶν ὁ λόγος, ἀρνᾶται δὲ οὐ δύναμαί σε δῆσαι. οὐ γὰρ ἐγγυώμενος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς γίνεται. εἰ γὰρ ὁ Ἄρης ἀποδράσας φησὶν οἴχεται φυγὼν, πῶς ἄν σε ἀντ' ἐκείνου δήσαιμι ὄντα μὴ πολλῷ γε ναιότερον, ἤτοι διὰ τὴν αὐτοῦ ἀσθένειαν, ἢ διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον αἰδῶ. ἀμφιγυήεις.] ἀμφοτέρους τοὺς πόδας ἔχων χωλοὺς. οἴχοιτο.] ἀπέλθοι. χρέος.] Ἀττικῶς τὸ χρέος, τὸ ὄφλημα. τίσω.] ἐκτίσω, ἀπολύσω. ἀνίει.] ἔλυεν. ἀναΐξαντε.] ἀνορμήσαντες. φιλομμειδής.] φιλόγελως, ἱλαρά. Πάφον.] πόλις Κύπρου. θυήεις.] θυμιαμάτων πλήρης. ἐπενήνοθεν.] ἐπῆν, ἐπέκειτο. ἐπήρατα.] ἐπέραστα, καλά. δολιχήρετμοι.] μακρόκωποι. ἐπίσφιν.] ἐπ' αὐτοῖς. μουνάξ.] καθ' ἕνα ἢ μόνος. ἔλεσκε.] ἀνεδέχετο, ἐλάμβανεν. ἔριζεν.] ἤριζε. ῥίπτασκε.] προΐετο. ἀερθείς.] ἐπαρθείς. ἰδνωθείς.] καμφθείς. μεθέλεσκε.] μετελάμβανε. ἀν' ἰθύν.] παρὰ τὸ ἄνω καὶ τὸ ἰθύνειν οἷον ἀνορμῶντες, ἴλλοντο γάρ. ταρφέ' ἀμειβομένω.] πυκνῶς πλήττοντες εἰς ἀλλήλους ἐναλλασσόμενοι. ἐπελήκεον.] ἐπεκρότουν, ἐπιβόωντο τοῖς ποσίν. ἑσταότες.] ἱστάμενοι. κρεῖον.] ἄρχον, βασιλεῦον. βητάρμονες.] ὀρχησταί, οἱ διὰ τῶν ποδῶν ὀρχούμενοι ἀπὸ τοῦ ἡρμοσμένως βαίνειν. ἀριδείκετε.] ἄγαν ἔνδηλε. ἐπισημότατε.] ἐκπρεπέστατε. ἀπείλησας.] προτείνας, ὑπέσχου, ἐκαυχήσω, παρὰ τὸ δέειν. ἑτοῖμα τέτυκτο.] φανερὰ ἦν, ὄντως ἦσαν. ὡς ἐπιεικές.] ὡς πρέπει. κραίνουσι.] διατελοῦσιν, ὑπάρχουσι. ἐνείκατε.] ἀγάγετε, κομίσατε. φιληρέτμοισι.] φιλοκώποις, ναυτικοῖς. ἀολλέα.] ὁμοῦ συναχθέντα, ἀθρόα. ἴῃ.] πορεύοιτο. δόρπον.] δεῖπνον. ἀρεσσάσθω.] φιλοφρονησάσθω. πρόεσαν.] προέπεμψαν. ἀρέσομαι.]

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν.
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι ὡς σὺ κελεύεις,
Δώσω οἱ τόδ᾽ ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται, πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
10 Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, ἔπος δ᾽ εἴπερ τι βέβακται
Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι,
Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ᾽ ἰδέειν καὶ πατρίδ᾽ ἱκέσθαι 410
Δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν,
Μηδέ τι τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
Τούτου, ὃ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
20 Δύσετό τ᾽ ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν,
Καὶ τά γ᾽ ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί,
Δεξάμενοι δ᾽ ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Μητρὶ παρ᾽ αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα. 420
Τοῖσιν δ᾽ ἡγεμόνευ᾽ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι,
Δή ῥα τότ᾽ Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Δεῦρο γύναι φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ᾽ ἥ τις ἀρίστη,
Ἐν δ᾽ αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα.
30 Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ᾽ ὕδωρ.
Ὄφρα λοεσσάμενός τε ἰδών τ᾽ εὖ κείμενα πάντα
Δῶρα τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ᾽ ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
Καί οἱ ἐγὼ τόδ᾽ ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω 430
Χρύσεον, ὄφρ᾽ ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διί τ᾽, ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
40 Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα,
Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ᾽ ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ
Ἐν δ᾽ ἄρ᾽ ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ᾽ ὕδωρ.
Τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ᾽ ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν. 440
Ἐν δ᾽ αὐτῇ φᾶρος θῆκε, καλόν τε χιτῶνα.
50 Καί μιν φωνήσασ᾽ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ᾽ ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
Μή τίς τοι καθ᾽ ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότ᾽ ἂν αὖτε
Εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ᾽ ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Αὐτίκ

ἀρέσομαι.] φιλοφρονήσομαι. κώπη.] ἡ λαβή. κολεός.] ἡ ξιφοθήκη. ἀμφιδεδίνηται.] κύκλῳ περίκειται. βέβακται.] πεφλυάρηται. ἔνθεν καὶ βάξ ἡ κραυγὴ παρὰ τὸ βάζειν. ὄλβια.] εὐδαιμονίαν, πλοῦτον. δύσετο.] ἔδυ. ποθή.] ἐπιζητήσεις. δεῦρο.] ἀντὶ τοῦ ἄγε. χηλόν.] κιβώτιον. ἀριπρεπέα.] ἄγαν εὐπρεπῆ. ἰήνατε.] θερμάνατε, χλιάνατε. ὀπάσω.] δώσω, παράσχω. ἄλεισον.] ἔκπωμα. γαστρών.] τὸ κύρτωμα, ἢ τὸ πυθμένα. λοετροχόον.] εἰς ὃν τὰ λουτρὰ χεῖται. κηλέῳ.] καυστικῷ. ἴηλον.] ἐπίβαλον.

ἐκ

καθ' ὁδόν.] κατὰ πλοῦν. δήλησαι.] καταβλάψεις. ἐπήρτυεν.] ἐφήρμοζεν. ἴηλε.] ἐπέβαλεν. δεδάε.] ἐδίδαξεν, διὰ τὸ τοὺς ἑταίρους λῦσαι τὸν τοῦ ἀσκοῦ δεσμόν. ἐποίησεν.] ἐδίδαξεν. αὐτόδιον.] παραχρῆμα δὲ αὐτοῦ ὁδοῦ, οὐκ ἀλλαχοῦ που χωρισθέντα. ἢ αὐτοδίως πρὶν ἀλλαχοῦ πορευθῆναι μετὰ τὸ λῦσαι τὴν κιβωτὸν τοῦ Ὀδυσσέως. ἀσπασίως.] ἐπιθυμητῶς. κομιζόμενος γ' ἐθάμιζεν.] οὐδὲ ὅλως ἐκοσμεῖτο, οὐδὲ ἐπιμελείας ἠξιοῦτο. οἰνοποτῆρας.] τοὺς συνευωχουμένους. ὀφέλλεις.] ὀφείλεις, χρεωστεῖς. ἐπειδή.] ἀφ' οὗ δή. ἀσάμινθον.] σκεῦος ἀπὸ τοῦ μινύθειν τὴν ἄσιν τοῦ σώματος. κομιδή.] ἐπιμέλεια. σταθμόν.] παραστάδα. τέγεος.] ἤτοι τοῦ μελάθρου. ζωάγρια.] τὰ ὑπὲρ τῆς ζωῆς ὀφειλόμενα. τῷ κέν τοι.] διὸ σοί. εὐχετοῴμην.] εὐχοίμην. ἐβιώσαο.] τὸ ζῆν περιεποίησας, ἔσωσας. μοίρας.] μερίδας. ἔνεμον.] ἐμέριζον. τετιμένον.] ἀντὶ τοῦ τετιμωρημένον καὶ λελυπημένον. θαλερή.] θάλλουσα. προταμών.] ἀφελών. ἀλοιφή.] πιμελή, λίπος. τῆ.] δέξαι, λάβε. προσπτύξομαι.] φιλοφρονήσομαι. ἔμμοροι.] μέτοχοι. οἴμας.] ὠδάς. ἔρξαν.] ἔπραξαν. πολύμητις.] πολύβουλος, συνετός. αἰνίζομαι.] θαυμάζω καὶ ἐπαινῶ. κατὰ κόσμον.] κατὰ τάξιν. οἶτον.] μόρον, θάνατον. ἐμόγησαν.] ἐκακοπάθησαν. κόσμον.] κατασκευήν. δουρατέου.]

Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε
Ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δεδάε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν
450 Εἰς ῥ' ἀσάμινθον βαίνθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ,
Θερμὰ λοετρ', ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν,
Ἐπεὶ δὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο.
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ ὣς ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
Ἤϊε, Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
460 Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ,
Μνήσῃ ἐμεῦ, ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Τῷ κέ τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα. σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
470 Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον, εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Νώτου ἀποπροταμὼν, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο
Ἀργιόδοντος ὑὸς, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή.
Κῆρυξ τῆ δὴ τοῦτο πόρε κρέας ὄφρα φάγῃσι
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
480 Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρῳ Δημοδόκῳ, ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Ἢ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς πάϊς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
490 Ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
Ὥς τέ που ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλου ἀκούσας,
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον

Δουρατέου,

Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἵ ῥ' Ἴλιον ἐξαλάπαξαν,
Αἴ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὡς φάθ', ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδήν,
Ἔνθεν ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν εὐσέλμων ἐπὶ νηῶν
10 Βάντες, ἀπέπλειον πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
Ἀργεῖοι, τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ.
Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
Ὡς ὁ μὲν εἱστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
Ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν, τρίχα δέ σφιν ἥνδανε βουλή,
Ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
20 Ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ' ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν
Ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες,
Ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν,
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
30 Βήμεναι, ἠΰτ' Ἄρηα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
Νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. 520
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τήκετο, δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς,
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
Ὅς τε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
Ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ,
40 Ἡ μὲν τὸν θνῄσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει. οἱ δέ τ' ὄπισθεν
Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους
Εἴρερον εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν,
Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί. 530
Ὡς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
50 Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν,
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν.
Οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει,
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδός,

δουρατέου.] ξυλίνου ἵππου. Ἐπειός.] ὁ τῶν Ἑλλήνων τέκτων. ἐμπλήσας.] πληρώσας. ἐξαλάπαξαν.] ἐπόρθησαν παντελῶς. καταλέξεις.] ἕκαστα εἴπῃς. φαῖνε.] ἐδείκνυεν. ὤπασεν.] παρέσχεν, ἔδωκεν. ἔνθεν ἑλών.] ἐντεῦθεν ἀρξάμενος. κεκαλυμμένοι.] περικεκλεισμένοι. διατμῆσαι.] διατεμεῖν. 500 κοῖλον δόρυ.] τὸν δούρειον ἵππον. ἐρύσαντες.] ἑλκύσαντες. εἵατο.] ἐκαθέζετο. θελκτήριον.] ἱλαστήριον. διέπραθον.] διεπόρθησαν. ἱππόθεν.] ἐκ τοῦ ἵππου ἐκχύμενοι.] ἀθρόως ἐξελθόντες. ἐρύσατο.] εἵλκυσεν. τρίχα.] τριχῶς. σφίν.] ἀντὶ τοῦ αὐτοῖς. ἀγάλματα.] πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται. κεραϊζέμεν.] διαφθείρειν. προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο.] ἐκ τούτου οἱ μεταγενέστεροι τὴν Ἑλένην καὶ Δηϊφόβῳ γήμασθαι λέγουσιν. ἔδευεν.] ἔβρεχεν. ἑῆς.] τῆς ἑαυτοῦ. 510 χυμένη.] περιχυθεῖσα, περιπλακεῖσα. κωκύει.] θρηνεῖ. λίγα.] ὀξέως, ἡδέως. εἴρερον.] αἰχμαλωσίαν, δουλείαν τὴν περὶ τὰ ἔργα. καὶ ἀναπέπλασται κατ' ἀρχὴν παρὰ τὸ ἐρᾶν μετὰ ἐλευθερίας εἴρειν ἢ λέγειν τοὺς δούλους. ἐλεεινόν.] ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς. σχεθέτω.] ἐπισχέτω, παυσάτω. δορπέομεν.]

Δορπέομεν.] δειπνοῦμεν. αὐτὶ κασιγνήτου.] ἴσως ἀδελφῷ. ἐπιψαύει πραπίδεσσιν.] ἅπτεται ταῖς φρεσίν, ὅ ἐστιν φρόνιμός ἐστι. νοήμασιν.] ἐννοίαις. κερδαλέοισι.] πανούργοις. εἴρωμαι.] ἐρωτήσω. φάσθαι.] εἰπεῖν. τιτυσκόμεναι.] κατατοχαζόμεναι. ἴσασιν.] γινώσκουσιν, ἐπίστανται. νοήματα.] ἐννοίας, βουλάς. ἔπι.] ἔπεστιν. πημανθῆναι.] βλαβῆναι. δέος.] φόβος. ἀγάσασθαι.] ἄγαν ὀργισθῆναι. πομποί.] οἱ παραπέμποντες. ἀπήμονες.] ἀβλαβεῖς. ῥαισέμεναι.] διαφθεῖραι. ἀμφικαλύψειν.] περισκεπάσειν. ἢ κ' ἀτέλεστ' εἴη.] νῦν τὸ εἴη, ἀντὶ τοῦ ἐάσει. ὑπὸ δὲ τῆς κατὰ διήγησιν ἡδονῆς, τῆς πορρήσεως ἐπελάθετο, ἀλλὰ πῶς ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα ἀκούσας τὴν Ποσειδῶνος μῆνιν ὀργήν, ἢ ἠθέλησε τὰ ἀληθῆ εἰπεῖν. ἀπεπλάγχθης.] ἀπεπλανήθης. ναιεταώσας.] καλῶς οἰκουμένας. θεουδής.] θεοειδὴς ἢ θεοῖς ἀρέσκων. ὀδύρεαι.] θρηνεῖς, κλαίεις. τεῦξαν.] ἐποίησαν. κεχαρισμένος.] μεταγγιστρος. πηός.] συγγενὴς, κατ' ἐπιγαμίαν, ἢ πόρρωθεν συγγενής. ἀπέφθιτο.] διεφθάρη. κήδιστοι.] λόγου, φροντίδος ἄξιοι, συγγενικώτατοι. τελέθουσι.] γίνονται. εἰδῇ.] γινώσκει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

540 Ἐκ τοῦ δ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνος, μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσι.
Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὅττι κέ σ' εἴρωμαι, φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
550 Εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
Ἄλλοι θ' οἳ κατὰ ἄστυ καὶ οἳ περιναιετάουσι.
Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε, πόλιν τε,
Ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστί, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν.
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
560 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσι,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι, οὐδέ ποτέ σφιν
Οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὔτ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων,
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
570 Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων, τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
Ἤ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
Ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας.
Ἡμὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι.
Οἵ τε φιλόξενοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Εἰπὲ δ' ὅτι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
Ἀργείων Δαναῶν, ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
580 Ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Ἤ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
Κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν,
Ἤ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
Ἐσθλὸς, ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίνεται, ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀρχὴ τῶν τοῦ Ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν ᾗ φησὶν πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον προσενεχθῆναι, καὶ τοῦτον φαγόντα ἓξ ἤδη ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἰῶτα Λωτοφάγων, Κικόνων, σὺν Κύκλωψιν ἐστίν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν.
Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω,
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες;
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
Εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
Εἰμ' Ὀδυσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον, ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές, ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον, αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος, οὔτι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ὣς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ι ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί.] ταῦτα ἁρμοζόμενος τῷ καιρῷ λέγει, οὐ τοῦ παντὸς ὁ βίου τέλος εὑρηκὼς τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ συμποσίου τινός. εὐφροσύνη.] θυμηδία. ἀκουάζονται.] ἀκροῶνται. πλήθωσι.] πεπλήρωνται. ἐπετράπετο.] προεθυμήθη.] ἀφύσσων. ἀρυόμενος, ἀπαντλῶν. ἐγχείῃ.] ἐγχέῃ. εἴδεται.] φαίνεται, δοκεῖ. μέλω.] ἐν ἐπιμελείᾳ εἰμί. ναιετάω.] οἰκῶ. εὐδείελον.] πρὸς δύσιν τῶν ἄλλων κειμένων. ὑστάτιον.] ἔσχατον. νήριτον.] ὄρος Ἰθάκης. εἰνοσίφυλλον.] κινησίφυλλον. ἔνωσις γὰρ ἡ κίνησις. Δουλίχιον.] μία τῶν Ἐχινάδων. ὑλήεσσα.] ὑλώδης, σύμφυτος. χθαμαλή.] ταπεινή, κοίλην τὴν θέσιν. πῶς οὖν πανυπερτάτη; ἢ τῇ δόξῃ, ἢ πρώτη τῶν ἄλλων ὡς πρὸς δύσιν. πανυπερτάτη.] ὑπεράνω κειμένη. ζόφον.] νῦν δύσιν. ἠῶ.] νῦν τὴν ἀνατολήν. κουροτρόφος.] νεωτέρων τροφός. κατερήτυεν.] κατεῖχεν. Αἰαίης.] ἀπὸ Αἰαίας νήσου τῆς Τυρρηνίας ἢ Κολχικῆς. Αἰαία γὰρ ἡ πόλις τῆς Κολχίδος.

γλύκιον.]

γλύκιον.] γλυκύτερον, ἡδύτερον. ἀλλοδαπῇ.] ἀλλοφύλλῳ, ξένῃ. ναίει.] οἰκεῖ. λιλαιομένη.] ἐπιθυμοῦσα. πολυκήδεα.] πολλῶν κακῶν πλήρη. ἐνίσπω.] ἐρῶ, λέξω. ἐφέηκε.] ἐπέπεμψε. ἰόντι.] ἐπανιόντι. ἰσμάρῳ.] Ἴσμαρος πόλις τῆς Κικονίας ἥτις νῦν Μαρωνία λέγεται. πόλιν ἔπραθον.] ἐπεὶ οἱ Κίκονες τῷ Πριάμῳ συνεμάχησαν. Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ. δασσάμεθα.] ἐμερισάμεθα. κίοι.] ἀπέλθοι. ἀτεμβόμενος.] στερισκόμενος. ἴσης.] ἰσότητος. διερῷ ποδί.] μεταφορικῶς τῇ νηί. οἱ δὲ διερῷ τῷ ὀξεῖ, καὶ ταχεῖ. οἱ δὲ τῷ ζῶντι. ἐπεὶ ξηροὶ οἱ ἀποθανόντες. καὶ γὰρ ἑτέρωθι διερὸς βροτός φησιν. οἱ δὲ τῇ κώπῃ. οἱ δὲ τῷ διερῷ ἐκ τῆς θαλάσσης πρὶν ξηρανθῆναι τὴν ἐκ τῆς βάσεως ὑγρασίαν. λέγει δὲ τοὺς ἱδρῶτας. ἠνώγεα.] ἐκέλευον. οἰχόμενοι.] ἀπελθόντες. γεγώνευν.] ἐκάλουν, ἐβόων. ναίοντες.] οἰκοῦντες. ὥρῃ.] τῷ τοῦ ἔαρος καιρῷ. ἠέριοι.] ὀρθρινοί. αἰνομόροισι.] κακομόροις. ἀλεξόμενοι.] ἀμυνόμενοι ἢ ἐκκλίνοντες. κλῖναν.] ἐξέκλιναν, ἔτρεψαν. δαμάσαντες.] ἀνελόντες. ὤλοντο.] ἀπώλοντο. ἀκαχήμενοι.] λυπούμενοι. βουλυτόν.] τὸν καιρὸν ἐν ᾧ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων. τὸν προτέρω.] εἰς τοὔμπροσθεν. ἄσμενοι.] ἀσπάσιοι. ὀλέσαντες.] ἀπολέσαντες. τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι.] ἀρχαῖον ἔθος τῶν ἐπὶ ξένης ἀπολλυμένων τὰς ψυχὰς ἀνακαλεῖν ῥίτον τοὺς περιλειφθέντας ἐπ᾽ ἂν ἐπίωσιν οἴκαδε. ἢ ἵνα καὶ ἔτι ἀπολίποιτο ἐν τῷ πεδίῳ προσέλθοι. δηιωθέντες.] ἀναιρεθέντες. ἐπικάρσιαι.] πλάγιαι. λαίλαπι.] τῷ μετὰ ἀνέμων ὄμβρῳ. κάθεμεν.] κατεθήκαμεν. προερύσαμεν.] προκαθελκύσαμεν. ἤματα.] ἡμέρας. ἲς ἀνέμοιο.] ἄνεμοι. ἐσσυμένως.] προθύμως. συνεχές.] συνεχῶς. θυμὸν ἔδοντες.] τὴν ψυχὴν ἐσθίοντες, ἀντὶ τοῦ κατεσθιόμενοι. τέλεσε.] ἐτελείωσεν, ἐπλήρωσεν. ἐρύσαντες.] ἀνελκύσαντες. ἥμεθα.] ἐκαθήμεθα. ἴθυνον.] ἐπ᾽ εὐθείας ἔφερον. ἀσκηθής.] ὑγιὴς ἐκ τῆς ἐπιμελείας. ῥόος.]

Ὣς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, οὐδὲ τοκήων
Γίνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει, ἀπάνευθε τοκήων,
Εἰ δ᾽ ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ᾽ ἐνίσπω,
Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν
40 Ἰσμάρῳ, ἔνθα δ᾽ ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ᾽ αὐτούς.
Ἐκ πόλιος δ᾽ ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ᾽, ὥς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἔνθ᾽ ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι, οὐκ ἐπίθοντο.
Ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ οἰχόμενοι Κίκονες, Κικόνεσσι γεγώνευν,
Οἵ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες, καὶ ἀρείους
Ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ᾽ ἵππων
50 Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ᾽ ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ
Ἠέριοι, τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν᾽ ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
Στησάμενοι δ᾽ ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι.
Βάλλον δ᾽ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ᾽ ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονας περ ἐόντας.
Ἦμος δ᾽ ἠέλιος μετενίσετο βουλυτόνδε.
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
60 Ἓξ δ᾽ ἀφ᾽ ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ᾽, οἱ δ᾽ ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Οὐδ᾽ ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι.
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι.
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δηωθέντες.
Νηυσὶ δ᾽ ἐπῶρσ᾽ ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ᾽ οὐρανόθεν νύξ.
70 Αἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἐφέροντ᾽ ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφι
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ᾽ ἐσσυμένως προερύσαμεν ἤπειρόνδε.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο τ᾽ ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ᾽, ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ᾽ Ἠώς.
Ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ᾽ ἱστία λευκ᾽ ἐρύσαντες
Ἥμεθα. τὰς δ᾽ ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ᾽ ἴθυνον
Καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,

Ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν
Καὶ βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι,
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ', αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
10 Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν,
Οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι,
20 Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
Μή πώς τις λωτοῖο φαγὼν, νόστοιο λάθηται.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῖζον.
30 Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
Ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν.
Ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαὶ, ἠδ' ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσιν
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιστες,
Ἀλλ' οἵ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
40 Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται,
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ.
Ὑλήεσσ', ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
Ἄγριαι, οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵ τε καθ' ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
50 Ἀλλ' ἥ γ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι.

Οὐδ'

80 ῥόος.] ῥοῦς, ῥεῖθρον. περιγνάμπτοντα.] περικάμπτοντα. Μάλειαν.] ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. ἀπέωσεν.] ἀπωθήσατο. παρέπλαγξεν.] ἀπεπλάνησεν. Κυθήρων.] Κύθηρα νῆσος τῆς Λακωνικῆς. ὀλοοῖς.] ὀλεθρίοις. ἄνθινον εἶδαρ.] τὸν λωτόν, ἡ τροφὴν ἐξ ἀνθέων. βῆμεν.] ἔβημεν, ἐξήλθομεν. ἀφυσσάμεθα.] ἠντλήσαμεν, ἐπασσάμεθα.] ἐγευσάμεθα. ποτῆτος.] ποτοῦ, πρόσω. προΐην.] προέπεμπον. πεύθεσθαι.] πυθέσθαι, μαθεῖν. τρίτατον κήρυκα.] ἵνα μὴ δυσπι-
90 χέρητοι ὦσι διὰ τὸν κήρυκα. ὀπάσσας.] παρασχών. ἄγε.] [illegible] μίγεν.] ἐμίχθησαν. μήδοντο.] ἐβουλεύοντο. ἐρύσσας.] ἑλκύσας. οἰχόμενοι.] πορευόμενοι. ὑπὸ ζυγά.] ὑπὸ τὰς καθέδρας. ἐρεπτόμενοι.] ἐσθίοντες. Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν.] Σικελοὶ οὗτοι πλὴν Πολυφήμου. οὐ γὰρ τὸ μὲν ὑπερφιάλων, νῦν μεγάλων, τὸ δὲ ἀθεμίστων, μὴ ἐχόντων χρείαν νόμων. διὰ τὸ θεμιστεύειν ἕκαστον παίδων ἢ δι' ἀλόχων. πῶς οὖν ἰδίαν [illegible] καὶ ἐλύπει διὰ τὸ ἀνόμοιον τῆς πολιτείας.
100 ἀνήροτα.] ἀναροτρίαστα. ἀρόωσιν.] ἀροτριῶσιν. ἐριστάφυλον.] ἐκ τελείας καρποῦ τῆς σταφυλῆς γινόμενον. βουληφόροι.] εἰς ἃς αἱ βουλαὶ ἀναφέρονται, ἵνα ἐπιτελεσθῶσιν. θέμιστες.] κοινὰ νόμιμα. κάρηνα.] ἀκρωρείας. θεμιστεύει.] ἄρχει, δικάζει. λάχεια.] εὔγειος ἡ εὔσκαφος, λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένη. οἰκονομικῶς δὲ ἃς ταύτην νύκτωρ κατηνέχθησαν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται πάντες. παρὲκ λιμένος.] ἔξω τοῦ λιμένος. τετάνυσται.] ἐκτέταται, κεῖται. ἀπειρέσιαι.] πολλαί.
110 πάτος.] ἀναστροφή. ἀπερύκει.] ἀπείργει, κωλύει. εἰσοιχνεῦσιν.] εἰσπορεύονται, εἰσέρχονται. ἐφέποντες.] ἐπιζητοῦντες. καταΐσχεται.] κατέχεται. ἀνήροτος.] μὴ ἀροτριωμένη. ἀρότοισιν.] ἀροτριάσεσιν. χηρεύει.] σπανίζει, ἔρημός ἐστι. μηκάδας.] μηκωμένας, ἀπὸ τῆς φωνῆς. μήκη γὰρ λέγεται ἡ τῶν αἰγῶν φωνή. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὰ μήκη ἰέναι. μιλτοπάρῃοι.] μίλτῳ τὰς παρειὰς κεχρισμένας, τουτέστι τὰς πρώρας. μίλτος δὲ πηλὸς ῥυσιώδης.

120

ii 2 ἐνὶ.]

Lotophagi

Cyclopes

ἐνι.] ἐνεστιν. κάμοιεν.] κατασκευάσοιεν. τελέοιεν.] πράττοιεν, ὑπουργοῖεν. ἱκνεύμεναι.] παραγινόμεναι. ἐκάμοντο.] κατειργάσαντο, κατεσκευάσαντο. ὥρια.] τὰ πρὸς ἕκαστον καιρὸν ἐπιτήδεια.
ὑδρηλοί.] κάθυγροι. μαλακοί.] ἁπαλοί. ἄφθιτοι.] ἄφθαρτοι. ἄροσις.] ἀροτρίασις. λείη.] ὁμαλή. λήϊον.] σιτοφόρον πεδίον. ἀμῷεν.] θερίζοιεν. πῖαρ.] λιπαρὸν, εὔγεον. ὑπ' οὖδας.] οὖδας τὸ ἔδαφος. εὔορμος.] εὐνεώλκητος.
πείσματος.] ἀπογείου σχοινίου, ᾧ πείθεται ἡ ναῦς. ἀνάψαι.] προσδῆσαι. εὐνάς.] ἀγκύρας. ἐπικέλσαντας.] ἐποκείλαντας, τῇ γῇ ἐπιψαύσαντας. ἐποτρύνει.] παροξύνει, παρορμᾷ. ἀῆται.] οἱ ἄνεμοι. κρατὸς λιμένος.] ἐπὶ ἀρχῆς τοῦ λιμένος. προὐφαίνετο.] προεφαίνετο. ἀήρ.] ἀχλὺς, ἀορασία. βαθεῖα.] σκοτεινή. προὔφαινεν.] ἔφαινεν, ἔλαμπεν. ἐσέδρακεν.] εἶδεν, ἐθεάσατο. ποτὶ χέρσον δέ.] πρὸς τὴν γῆν.
κελσάσῃσιν.] ἐποκειλάσαις τῇ γῇ. ἀποβρίξαντες.] ἐπὶ βορᾷ καὶ τρυφῇ ἀποκοιμηθέντες. θαυμάζοντες.] θεώμενοι. ἐδινεόμεθα.] περιηρχόμεθα, ἀνεστρεφόμεθα. ὦρσαν.] διήγειραν. ὀρεσκώους.] τὰς ἐν ὄρει διατριβούσας. καμπύλα.] ἐπικαμπῆ. αἰγανέας δολιχαύλους.] ἀκόντια ἐπιμήκεις τοὺς αὐλοὺς ἔχοντα, ὅ ἐστι τὸ σίδηρον. εἱλόμεθα.] ἐλάβομεν. μενοεικέα.] τῷ μένει ἁρμόζουσα. ἔξελον.] ἐξαίρετον ἔδωκαν. πρόπαν ἦμαρ.] δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. ἠέλιον καταδύντα.] περιδύσεως ἡλίου. ἄσπετα.] πολλά. μέθυ.] οἶνον. ἐξέφθιτο.] ἐδαπανᾶτο, ἀνήλωτο. ἠφύσαμεν.] ἠντλήσαμεν.
ἀλλ' ἐνέην.] ἀλλ' ἐνῆν. ἀμφιφορεῦσιν.] ἀγγείοις, διώτοις. ἐλεύσομεν.] ἐθεώμεθα, ἑωρῶμεν, ἐβλέπομεν. ῥηγμῖνι.] τῷ αἰγιαλῷ. θέμενος.] ποιησάμενος. φιλοξείνου.] φιλοξένου. ἐπ' ἐσχατιῇ.]

Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα
Ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν,
130 Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο.
Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα.
Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ μαλακοί, μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν. 10
Ἐν δ' ἄροσις λείη, μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
Εἰς ὥρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
Οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
140 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρήνη ὑπὸ σπείους, περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν, 20
Ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευε,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι.
Ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
Οὐρανόθεν προὔφαινε, κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα.
150 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης, 30
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
Ὦρσαν δὲ νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Αἶγας ὀρεσκώους ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες,
Βάλλομεν, αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην. 40
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάστην
160 Ἐννέα λάγχανον αἶγες, ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρός.
Ἀλλ' ἐνέην, πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
Ἠφύσαμεν Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσομεν ἐγγὺς ἐόντων, 50
Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν ὀΐων τε καὶ αἰγῶν.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
170 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς.
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον,

Ἀλλα

Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵ τινές εἰσιν.
Ἤ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν ἄγχι θαλάσσης,
Ὑψηλὸν δάφνῃσι κατηρεφὲς, ἔνθα δὲ πολλὰ
Μῆλ' ὄϊές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον, περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο, κατωρυχέεσσι λίθοισιν.
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν, οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ᾔδη.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
Βῆν, ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο
Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱὸς
Ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει.
Οὕνεκά μιν σὺν παισὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
Ἁζόμενοι, ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος, ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα,
Χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας,
Ἡδὺν ἀκηράσιον θεῖον ποτὸν, οὐδέ τις αὐτὸν
Ἠείδει δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ.
Ἀλλ' αὐτός τ', ἄλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴη.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ', ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει
Θεσπεσίη, τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ, αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ
Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν
Ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα, οὔτε θέμιστας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ' οὐδέ μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.

Ἐλθόντες

ἐπ' ἐσχατιῇ.] ἀντὶ τῷ ἐσχάτῳ καὶ τελευταίῳ μέρει. πολιήν.] λευκήν. κατηρεφὲς.] κατεσκιασμένον. μῆλ' ὄϊές τε καὶ αἶγες.] προτάξας τὸ γένος, ἐπήνεγκε τὸ εἶδος. ἰαύεσκον.] διενυκτέρευον, ἐκάθευδον. δέδμητο.] ἐδεδόμητο, ᾠκοδόμητο. κατωρρυχέεσσι.] τοῖς ἐν τῇ γῇ ἐνορυγμένοις, ὅ ἐστι τεθεμελιωμένοις. ὑψικόμοισιν.] ἐν ὕψει κομώσαις. ἐνίαυε.] διέτριβεν ἢ ἐκάθευδεν. πωλεῖτο.] ἀνεστρέφετο. ἀθεμίστια.] ἄδικα. ῥίῳ.] ἀκρωτηρίῳ, ὄρους ἐξοχῇ. ἔρυσθαι.] φυλάξαι. Μάρων.] Εὐάνθους υἱὸς, Εὐάνθης δὲ Διονύσου. ἀμφιβεβήκει.] κατεῖχεν, ἐφύλασσεν. περισχόμεθα.] περιεσώσαμεν, ἐφυλάξαμεν. ἁζόμενοι.] σεβόμενοι, ἐντρεπόμενοι. ἄλσει.] ὑδρηλῷ καὶ πόαν ἔχοντι τόπῳ. ἀφύσσας.] ἀντλήσας. ἀκηράσιον.] καλὸν καὶ ἀδιάφθαρτον ἢ ἀκέραιον. ὕδατος δ' ἀνὰ εἴκοσι.] προῳκονόμησεν, ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ὁ τοσοῦτος ἐκορέσθη. ἀποσχέσθαι.] ἀποστῆναι. ἐπελεύσεσθαι.] ἐπελθεῖν. ἐπιειμένον.] περιβεβλημένον. δμώων.] οἰκετῶν, δούλων. ἐρυθρόν.] πυρρόν. ἦια.] ἄλφιτα. κωρύκῳ.] θυλάκῳ. ἄντρον.] τὸ σπήλαιον. ἐνόμευεν.] ἔνεμεν. νομὸν κατά.] εἰς τὴν κατανομήν.

ii 3 ἐθηεύμεθα.]

Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεθα ἕκαστα.
Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
220 Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, διακεκριμέναι δὲ ἕκασται
Ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι, ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα, τοῖς ἐν ἄμελγεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι
Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
230 Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον
Ἥμενοι εἷος ἐπῆλθε νέμων, φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν.
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
Πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφιν,
Ἀρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας
Ὄβριμον, οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἅμαξαι
Ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν,
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν.
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
Πίνειν αἰνυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας·
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ, πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε.
Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον,
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ,
260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλθομεν, οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι,
Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι

ἐθηεύμεθα.] ἐθεωροῦμεν, ἐθαυμάζομεν. ταρσοί.] οἱ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τυροκομοῦσιν καὶ ἐκτυποῦνται οἱ τυροί. λέγονται δὲ καὶ τάλαροι καὶ ψυγοί, ἢ ψυκτῆρες, διὸ ὅτι ἐν αὐτοῖς τὸ γάλα ψύγεται. ἔστι δὲ ἀγγεῖα πλεκτά. ταρσοὶ δὲ παρὰ τὸ τέρσαι, ὃ ἐστὶ ξηρᾶναι. βρῖθον.] ἐπεπλήρωντο. σηκοί.] αἱ μάνδραι καὶ περίβολοι ἐν οἷς συγκέκλεισται τὰ θρέμματα ἢ καταλύσεις τῶν θρεμμάτων. στείνοντο.] ἐστενοχωροῦντο. διακεκριμέναι.] διακεχωρισμέναι ἢ ἐπίλεκτοι. ἔρχατο.] συνείχοντο, συγκεκλεισμένοι ἦσαν. πρόγονοι.] προγενέστεραι, παλαιότεραι, ἢ μεταγενέστεραι τῇ ἡλικίᾳ. μέτασσαι.] μέσαι, μεσήλικες. ἕρσαι.] αἱ νεογναὶ καὶ ἁπαλαὶ καὶ δροσώδεις, ἀπὸ τῆς ἕρσης ἢ ἐνδεεῖς τῇ ἡλικίᾳ. ναῖον.] νέω ἀντὶ τοῦ περιἐῤῥέοντο καὶ κατεῤῥέοντο ἢ ἐπεπλήρωντο, ἢ ὤκουν. ὀρῷ.] τῷ διεφθορότι γάλακτι ἢ τῇ ὑποστάθμῃ τοῦ γάλακτος. ὀρὸς γὰρ λέγεται ἡ τοῦ γάλακτος ὑδατώδης ὑπόστασις. γαυλοί τε.] ἀγγεῖα ποιμενικὰ σκαφοειδῆ, εἰς ἃ οἱ ποιμένες ἀμέλγοντες δέχονται τὸ γάλα. σύνθεσι δὲ καὶ εἰς τυροῦ ἀπόθεσιν. σκαφίδες.] ὑποκοριστικῶς αἱ σκάφαι. τετυγμένα.] κατεσκευασμένα. τοῖσιν.] ἐν οἷς. αἰνυμένους.] αἴροντας, βαστάσαντας. ἐρατεινός.] ἀγαπητὸς καὶ ἐπέραστος. ἢ ἡδὺς καὶ προσηνής. κήαντες.] καύσαντες, ἀνάψαντες. αἰνύμενοι.] λαμβάνοντες. νέμων.] βόσκων. τὸ δὲ ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.] ἀντὶ τοῦ, ἵνα αὐτῷ δειπνοῦντι φῶς παρέχῃ.

ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο.] βαλὼν τὴν συρφετώδη ὕλην. ἄχθος.] φόρτον. ἀζαλέης.] ξηρᾶς. ἀπεσσύμεθα.] ἀνεχωρήσαμεν. θύρηφι.] ἔξω. θυρεόν.] τὸν μοχλόλιθον. τετράκυκλοι.] τετράτροχοι. ὀχλίσσειαν.] κινήσειαν. ἠλίβατον.] ὑψηλόν. τόσσην.] τοσαύτην. ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν.] ὑπέθηκεν ἔμβρυον. Ὅμηρος γὰρ ὑπεναντίον τῆς συνηθείας βρέφος μὲν λέγει τὸ κατὰ γαστρός. ἔμβρυον δὲ τὸ νεογνὸν ἢ τὸ τέκνον. θρέψας.] πήξας. ἀμησάμενος.] προσενεγκάμενος, συναγαγών. ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν.] ἔθηκεν ἐν τοῖς ἀγγείοις. αἰνυμένῳ.] ἐπιθυμοῦντι, λαμβάνοντι. σπεῦσε.] ἐκακοπάθησεν. πονησάμενος.] ἐνεργήσας, πράξας. ἀποπλαγχθέντες.] πλανηθέντες. ἱέμενοι.] ἐπιθυμοῦντες. ὑγρὰ κέλευθα.] τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. μητίσα-

Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί.
Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
Πολλούς, ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
Ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξενήϊον, ἠὲ καὶ ἄλλως
Δοίης δωτίνην, ἥτε ξένων θέμις ἐστίν.
Ἀλλ' αἰδεῖο φέριστε θεούς, ἱκέται δέ τοι εἰμέν.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξένων τε
10 Ξένιος, ὃς ξένοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Νήπιος εἰς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδέμεν, ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν.
Οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰμέν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος, πεφιδοίμην
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει,
Ἀλλά μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα
20 Ἤπου ἐπ' ἐσχατιῆς, ἢ καὶ σχεδὸν ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά,
Ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι·
Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας, ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ.
30 Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε,
Σὺν δὲ δύω μάρψας ὥστε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
Κόπτ', ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
Τοὺς δὲ διαμελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσατο δόρπον.
Ἤσθιε δ' ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε, σάρκας τε, καὶ ὀστέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διῒ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
40 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐπλήσατο νηδύν,
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων,
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν
Ἆσσον ἰὼν ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον.
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων,
50 Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.

Αὐτὰρ

μητίσασθαι.] ἐργάσασθαι. διέπερσεν.] διεπόρθησεν. κιχανόμενοι.] παραγενόμενοι, ἱκόμεθα, ἱκετεύομεν. πόροις.] παράσχοις. παρβέμενοι.] παραβάλλοντες. δωτίνην.] δωρεάν. ἐπιτιμήτωρ.] ἐπόπτης, βοηθός. δειδέμεν.] φοβηθῆναι. ὀπηδεῖ.] ἀκολουθεῖ. ἀλέασθαι.]
270 ἐκκλῖναι, φυλάξασθαι. Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν.] ἀσεβὴς ὢν ὁ Πολύφημος διαβάλλει καὶ τοὺς λοιπούς. ὅτι γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἦσαν ἄθεοι, παρίστησιν ὁ ποιητὴς λέγων, νοοῦσιν γ' οὕπως ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.
πεφιδοίμην.] φεισαίμην. ἔσχες.] κατέσχες. πειράζων.] ἐνεδρεύων. ἄψορρον.] πάλιν οὐχ ἁπλῶς. εὐεργέα.] τὴν καλῶς κατεσκευασμένην. ὑμῆς.] ὑμετέρας. προσπελάσας.] προσεγγίσας, ἀντὶ τοῦ προσρήξας. ἴαλλε.] ἐπέβαλλεν. μάρψας.] ἁρπάσας, συλλαβών.
280 κόψε.] συνέτριψε. σκύλακας.] τοὺς νεογνοὺς κύνας. οὐδ' ἀπέλειπεν.] διὰ τοῦ τὸ οὐδὲ ἐκ λειψάνου τινὸς μένοντος ἐπέγνω τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ὁ Ὀδυσσεύς. μυελόεντα.] μυελοῦ πλήρη. ἀνεσχέθομεν.] ἀνετείναμεν. μελεϊστί.] κατὰ μέλος. ὡπλίσατο.] παρεσκεύασεν. ἀμηχανίη.] ἀπορία. ἐπλήσατο.] ἐπλήρωσεν, ἐκόρεσεν. νηδύν.] τὴν γαστέρα. ἀνδρόμεα.] ἀνθρώπεια. ἔδων.] ἐσθίων. τανυσσάμενος.] ἐκταθείς. ἐμφαντικῶς δὲ ἐδήλωσε τὸ μέγεθος. βούλευσα.] ἐβουλευσάμην.
290 οὐτάμεναι.] τρῶσαι. ὅθι φρένες τὸ ἧπαρ ἔχουσιν.] ὅπου αἱ φρένες τὸ ἧπαρ συνέχουσιν. ἐπιμασσάμενος.] ἐφαψάμενος. ἄμμες.] ἡμεῖς. ἕτερος.] ἄλλος. θυμός.] νοῦ λογισμός.
ii 4 θυράων.]

300

θυρεόν.] λίθον. ῥοίζῳ.] ἀσήμῳ φωνῇ, συριγμῷ. τισαίμην.] τιμωρησαίμην. ῥόπαλον.] ξύλον. σηκῷ.] τῇ μάνδρᾳ. χλωρόν.] νεωστὶ ἐκκοπέν. ἔκταμεν.] ἐξέκοψεν. φοροίη.] φέροι, βαστάζοι. αὐανθέν.] ξηρανθέν. εἴσκομεν.] ἀπεικάζομεν. φορτίδος.] φορτηγοῦ. ὄργυιαν.] ἐκτεταμένων τῶν χειρῶν τὸ διάστημα ὄργυιά ἐστι. ἐθόωσα.] ἀπώξυνα ἐκ τοῦ συνωνύμου τὸ ὁμώνυμον. ὁ τρόπος μετάληψις. ἐπυράκτεον.] ἐπύρουν εἰς τὸ δαλὸν ποιῆσαι. κηλέῳ.] καυστικῷ. ἤλιθα.] χύδην, παρὰ τὸ ἅλις, ἢ ἀθρόως, δαψιλῶς. πεπαλάχθαι.] κληρωθῆναι. ἐλέγμην.] ἠριθμούμην. ἑσπέριος.] δειλινός. νομεύων.] βόσκων. ὀϊσάμενος.] ὑπολαβών. κισσύβιον.] ἤτοι ποιμενικὸν ποτήριον ἐκ κισσίνου ξύλου κατεσκευασμένον· ἢ ὄνομα κύριον ποτηρίου, ἢ ἔχον κισσὸν ἔξωθεν. τῆ.] λάβε, δέξαι. λοιβήν.] σπονδήν. ἐκεκεύθει.] ἔκρυπτεν. οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.] οὐκ ἀνασχετῶς, οὐχ ὑπομενητικῶς. σχέτλιε.] ἄδικε. ἵκοιτο.] ἱκετεύοι. ἔρεξας.] ἔπραξας. ἥσατο.] ἥσθη, ἐτέρφθη, ἐχάρη, εὐφράνθη. ὀριστάφυλον.]

310 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσατο δόρπον,
Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα.
Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν, αὐτὰρ ἔπειτα
Ἂψ ἐπέθηχ', ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ, πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ. αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
Εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
320 Χλωρὸν, ἐλαΐνεον, τὸ μὲν ἔκταμεν ὄφρα φοροίη
Αὐανθὲν, τὸ μὲν ἄμμες ἐίσκομεν εἰσορόωντες
Ὅσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης
Φορτίδος εὐρείης, ἥ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα.
Τόσον ἔην μῆκος, τόσον πάχος εἰσοράασθαι.
Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστάς,
Καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν, ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰς
Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
330 Ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον.
Ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν, μοχλὸν ἀείρας,
Τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι
Τέσαρες. αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.
Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
Πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
Ἤτοι ὀϊσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν,
340 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ,
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας, ὡπλίσατο δόρπον.
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς,
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο.
Κύκλωψ τῆ, πίε οἶνον ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
Ὄφρ' εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
Ἡμετέρη, σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον εἴ μ' ἐλεήσας
350 Οἴκαδε πέμψειας, σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
Σχέτλιε πῶς καί τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
Ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔπιεν. ἥσατο δ' αἰνῶς
Ἡδὺ ποτὸν πίνων, καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις·
Δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ

Αὐτίκα

Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοὶ δῶ ξένιον, ᾧ κε σὺ χαίροις.
Καὶ γὰρ κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει,
Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον,
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι·
Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι
Ἐξερέω, σὺ δέ μοι δὸς ξένιον ὥσπερ ὑπέστης,
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστ', Οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
Μήτηρ ἠδὲ πατήρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,
Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν. τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔσται.
Ἦ καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος. αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, κὰδ δέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ. φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι, ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
Καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς
Εἷος θερμαίνοιτο. ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυνον, μή τίς μοι ὑποδδείσας ἀναδύη,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
Ἅψασθαι χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσε μέγα δαίμων.
Οἱ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ
Ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν, ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
Δίνεον ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
Τρυπάνῳ. οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
Ἁψάμενοι ἑκάτερθεν, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί,
Ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἑλόντες
Δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα,
Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμή,
Γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον,
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα
Φαρμάσσων, τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
Ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ,
Σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξε, περὶ δ' ἴαχε πέτρη.
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ,
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων,
Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς
Ὤικεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.
Οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος

ἐριστάφυλον.] μεγαλοστάφυλον. ἀπορρώξ.] ἀπόρροια, ἀπόσπασμα. ἀφραδίῃσιν.] ἀνοίαις. αἴδομαι.] αἰσχύνομαι. ἔδομαι.] βρώσομαι. ἀποδοχμώσας.] πλαγιώσας. δοχμὸς γάρ, τὸ πλάγιον. ᾕρει.] κατελάμβανεν. φάρυγος.] συνεκδοχικῶς τοῦ στόματος. ἐξέσσυτο.] ἐξέβη. ψωμοί.] σάρκες, μέλη. οἰνοβαρείων.] βεβαρημένος τῷ οἴνῳ. ἤλασα.] ὑπέβαλον. μή πως.] ὅπως, ἵνα. πανδαμάτωρ.] ἐπιθετικῶς, ὁ ὕπνος ὁ πάντας δαμάζων καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους. θάρσυνον.] διήγειρον. ἀναδύῃ.] παραιτήσηται. ἅψασθαι.] ἀφθήσεσθαι. διεφαίνετο.] διαφανὴς ἦν ὅτε πεπύρωτο. ἐνέπνευσε.] ἐνέβαλεν. ἐνέρεισαν.] ἐπεβάρησαν, ἐνέπηξαν. δίνεον.] ἔστρεφον. δόρυ.] ναυπηγήσιμον ξύλον. ὑποσσείουσι.] τὸ πλῆρες τρύπανον. ἁψάμενοι.] ἅψαντες, δήσαντες. πυριήκεα.] πεπυρωμένον. δινέομεν.] ἐστρέφομεν. εὗσεν.] ἐφλόγισεν. σφαραγεῦντο.] διετείνοντο, παρετείνοντο, ἢ κατεπονοῦντο, ἢ ἐταράσσοντο. γλήνης.] κόρης. ἰάχοντα.] ἠχοῦντα. φαρμάσσων.] φαρμακεροποιῶν. στομῶν.] στομοποιῶν. σιδήρου τε κράτος ἐστί.] τὸ βάψαι ψυχρῷ τὸν πεπυρωμένον σίδηρον. ἰσχυρὸν γὰρ αὐτὸν ποιεῖ. σίζε.] καὶ τοῦτο ὠνοματοπεποίηται. ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ λίπος γινομένου σισιλισμοῦ. ὅ ἐστι συνεχείας. ἐξέρυσεν.] ἐξείλκυσεν. πεφυρμένον.] ἡμαγμένον. ἀλύων.] ἀδημονῶν, δυσφορῶν. ἤπυεν.] ἐβόα, ἐκάλει. ἀμφὶς ᾤκεον.] περιῴκουν. δύη.] λύπη. δι' ἄκριας.] τοὺς μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων τόπους, ἤτοι τὰς τῶν ὀρῶν ἀκρωρείας. ἠνεμοέσσας.] ὑψηλάς, ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένας. ἐφοίτων.] περιήεσαν.

ἀΐοντες.]

Ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅ,ττί ἑ κήδοι,
Τίπτε τόσον Πολύφημ' ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀΰπνους ἄμμε τίθησθα;
Ἦ μή τίς σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἠὲ βίηφι;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Ὦ φίλοι, οὔτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι.
410 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Εἰ μὲν δή μή τίς σε βιάζεται οἶον ἐόντα,
Νοῦσόν γ' οὔπως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.
Ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες. ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν, καὶ μῆτις ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων.
Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε.
420 Οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,
Εἴ τιν' ἑταίροισι θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
Εὑροίμην, πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
Ὥς τε περὶ ψυχῆς, μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ἄρσενες ὄϊες ἦσαν ἐϋτρεφέες δασύμαλλοι,
Καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες.
Τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι.
Τῇς ἔπι Κύκλωψ εὗδε πέλωρ ἀθεμίστια εἰδώς,
430 Σύντρεις αἰνύμενος, ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκε.
Τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην σώοντες ἑταίρους.
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον. αὐτὰρ ἔγωγε,
Ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,
Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς,
Κείμην. αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο,
Νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
440 Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς,
Οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο, ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσι
Τειρόμενος πάντων ὀΐων ἐπεμαίετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων, τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
Ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων ὀΐων στέρνοισι δέδεντο.
Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε,
Λάχνῳ στεινόμενος, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
Ὕστατος, οὔ τι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,

εἴροντο.] ἠρώτων. ὅττι ἑ.] ὅπερ αὐτόν. κήδοι.] λυπῇ, βλάπτει. ἀρημένος.] βεβλαμμένος. τίθησθα.] ἀχλύεσθαι ποιεῖς. ἐλαύνει.] ἀπελαύνει. στείχοντα.] πορευόμενον. θύραζε.] ἔξω. βούλευον.] ἐβουλευόμην. ἰοδνεφὲς.] μέλαν. εἶρος.] ἔριον. συνέεργον.] συνέδεον. λύγοισι.] ἱμαντώδεσι, φυτοῖς. τῇς ἔπι.] ἐφ' αἷς. αἰνύμενος.] λαμβάνων. φέρεσκε.] ἔφερε, ἐβάσταζεν. ἴτην.] ἐπορεύοντο. φέρον.] ἐβάσταζον. ἀρνειός.] κριός. λασίην.] δασεῖαν. ἐλυσθείς.] συστραφείς, ἐλυθείς. ἀώτου.] τοῦ αὔτους λέγει ἢ τοῦ ἐρίου. θεσπεσίοιο.] λαμπροῦ, ἢ πολλοῦ. στρεφθείς.] περιστραφθείς, περιστρέψας τὰς χεῖρας. ἐχόμην.] ἀντειχόμην, κατεῖχον. ἐμέμηκον.] ἀντὶ τοῦ ἐβληχῶντο. οὔθατα.] οἱ μαστοί. σφαραγεῦντο.] ἐπεπλήρωντο. τειρόμενος.] καταπονούμενος. ἐπεμαίετο.] ἐψηλάφητο, ἐπελαμβάνετο. εἰροπόκων.] ἐρίοις κομώντων. ὕστατος.] ἔσχατος, τελευταῖος. ἔστειχε.] ἐπορεύετο. λάχνῳ.] τῇ δασύτητι τῶν μαλλῶν. γράφεται καὶ λάχνῳ παρωνύμως τῇ λάχνῃ. πυκινά.] συνετά, φρόνιμα. ἔσσυτο.] ὥρμησας, ἐξῆλθες. στεινόμενος.] βαρυνόμενος. νίμιαι.]

Ἀλλά

Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
Μακρὰ βιβὰς, πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις.
Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέριος. νῦν αὖτε πανύστατος, ἦ σύγ' ἄνακτος
Ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὖτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
10 Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
Εἰπεῖν, ὅππῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει.
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
Θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ, κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὣς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους,
20 Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα πίονα δημῷ
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἱκόμεθ', ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον, τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ
Κλαίειν, ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψα εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
30 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι·
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
Καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα.
Σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐσθέμεναι, τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
40 Ἧκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο,
Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρῴροιο
Τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἂψ ἤπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
Ὦσα παρέξ. ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
50 Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγωμεν
Κρατὶ κατανεύων, οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος.
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα,

450 νέμεαι.] βόσκεις, ἐσθίεις. καὶ ἐμοί.] ἀντὶ τοῦ καὶ ὑπ' ἐμοί. ποίης.] πόας. ἐπιμασσάμενος.] ἐφαψάμενος. ἐξαλάωσεν.] ἐτύφλωσεν. λυγροῖς.] χαλεποῖς. δαμασσάμενος.] δαμάσας ἀντὶ τοῦ ἀλλοιώσας. ὁμοφρονέοις.] τὰ αὐτά μοι βούλοιο. φωνήεις.] λαλῆσαι δυνάμενος. ποτιφωνήεις.] ὁμόφωνος. ἠλασκάζει.] ἐκκλίνει, περιφεύγει. θεινομένου.] τυπτομένου. τῷ κε.] διὸ ἄν. ῥαίοιτο.] διαφθείροιτο. ἠβαιόν.] ὀλίγον. λωφήσειε.] παύσεται, ἢ λήξει.

460 ταναύποδα.] τεταμένοις τοῖς ποσὶ βαδίζοντα, ἢ ἰσχνόποδα, ἢ τετανόποδα. ταναὸν γὰρ τὸ ἐπίμηκες. ἢ τοὐναντίον νεύοντα τοὺς πόδας διὰ τὸν ἑλιγμὸν τῆς πορείας, οὐκ εἱλοῦντα ὡς οἱ βόες. περιτροπέοντες.] περιτρέποντες, συγκλείοντες. ἀσπάσιοι.] ἐπιθυμητοί. στενάχοντο.] ἐστέναζον. γοῶντες.] θρηνοῦντες. κρατερῆφι βίηφι.] τῇ ἰσχυρᾷ δυνάμει. τὸ πάθος. ἅζεο.] ἐντρέπου. τίσατο.] ἐτιμωρήσατο. χολώσατο.] ὠργίσθη. κηρόθι.] ἐκ ψυχῆς. κυανοπρώρου.] μελανοπρώρου.

470 ἐδεύησεν.] ἐδέησεν, ἐνέλιπεν. οἰήϊον.] πηδάλιον παρὰ τὸ οἰακίζειν, ὅ ἐστι κατευθύνειν. ἤπειρόνδε.] εἰς τὴν γῆν. παλιρρόθιον.] τὸ εἰς τοὐπίσω φερόμενον κῦμα. ἐκλύσθη.] ἐκλυδωνίσθη. πλημμυρίς.] πλημμύρα, ἡ τοῦ ἁλὸς ἐπανάστασις. ἢ κλύδωνος φορά, ἢ ἀνάχυσις. θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.] ἐγγίσαι ἐποίησεν τῇ γῇ. ὦσα παρέξ.] ἀπέωσα εἰς τὸ ἐκτός. προπεσόντες.] σφοδρῶς ἐπιπεσόντες καὶ ἐγκείμενοι. ἔρεσσον.] ἐκωπηλάτουν. χέρσον.] γῆν. ἀλλ' ὅτε τόσσον.]

480 πῶς οὖν ἀκούει, προείρηκε γάρ, ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τίς γέγωνε βοήσας; ἤτοι μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς, ἢ διὰ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπέσχομεν πάλιν. οὕτως γὰρ ἡ ναῦς ἠνέχθη. πρήσσοντες.] διαπερῶντες. ἀπῆμεν.] ἀφεστήκειμεν. βέλος.]

490

Ὅς καὶ

βέλος.] βλῆμα. νῦν γὰρ τὸν βληθέντα λίθον λέγει. σύν κεν ἄραξεν.] συνέτριψεν. ἵησιν.] ἀκοντίζει. ὀκρυόεντι.] τραχεῖ. νήια δοῦρα.] τὰς ναῦς. εἴρηται.] ἐρωτήσῃ. ἀεικελίην.] δεινήν. κεκοτηότι.] ὠργισμένῳ. ἀλαωτύν.] τύφλωσιν, στέρησιν ὀφθαλμῶν. φάσθαι.] λέγειν. ἀντὶ τοῦ λέγε. τὸ δὲ ἐξαλαῶσαι.] ἀντὶ τοῦ ἐκτυφλῶσαι. θέσφατα.] μαντεύματα. παλαίφατα.] πάλαι πεφατισμένα, ἤτοι εἰρημένα. Εὐρυμίδης.] Εὐρύμου παῖς Τήλεμος. ἁμαρτήσεσθαι.] ἀποτυχεῖν, στερηθῆναι. ὀπωπῆς.] ὄψεως. ἐδέγμην.] ἐξεδεχόμην. ἐπιειμένον.] περιβεβλημένον. ἄκικυς.] ἀσθενής. ἀλάωσας.] ἐτύφλωσας. ὀτρύνω.] παρασκευάσω, προτρέψω. αἰῶνος.] βίου. εὖνιν.] ἐστερημένον. ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γε.] διὰ τὴν τύφλωσιν, ἀλλ' οὐ διὰ τὰς φωνὰς ταύτας ὠργίσθη ὁ Ποσειδῶν. τούτων γὰρ ὁ νοῦς· οὐ δὲ ὁ Ποσειδῶν ἰάσεται κενὸν ὄντα. κυανοχαῖτα.] μελανόθριξ. περιδινήσας.] περιστρέψας.

ἶν' ἀπέλεθρον.] δύναμιν πολλήν. ἐδεύησε δ' οἰήιον.] ἐπὶ τοῦ προτέρου ἀθετεῖται. πῶς γὰρ ἂν ἔμπαλιν ἡ ναῦς ἠνέχθη; πρόσω.]

*πολίπορθον

Ος καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα
Αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
Εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήια δοῦρα
500 Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν, τόσον γὰρ ἵησιν.
Ως φάσαν, ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
Αλλά μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
Κύκλωψ, αἴ κεν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν
Φάσθαι Ὀδυσσῆα * πολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ως ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
Ω πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
Εσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
510 Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο,
Καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν.
Ος μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
Αλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην,
Ενθάδ' ἐλεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν,
Νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς,
Οφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
Αλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον.
520 Τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
Αὐτὸς δ' αἴ κ' ἐθέλῃσιν ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
Εὖνιν ποιήσας, πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Ως οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ως ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα.
Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα,
530 Εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
Δός μὴ Ὀδυσσῆα πολίπορθον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Υἱὸν Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Αλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Οψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους.
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης,
Αὐτὰρ ὅ γ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ηκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.
540 Κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι.

Εκλύσθη

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
Νῆες ἐΰσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵατ' ὀδυρόμενοι ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισι,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
10 Δασσάμεθ' ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης. 550
Ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Μήλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα, τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει
Ῥέξας μηρί' ἔκαιον, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν.
Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
Νῆες ἐΰσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
20 Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης, 560
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
30 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

πρόσω.] εἰς τὸ ἔμπαλιν, πόρρω. ἀθρόαι.] ὁμοῦ πᾶσαι. εἵατο.] ἐκαθέζοντο. ὀδυρόμενοι.] ἀποκλαιόμενοι. ἐκέλσαμεν.] ὡρμήσαμεν, ἐνωκλήσαμεν. δαιομένων.] μεριζομένων, διαιρουμένων. ἔξοχα.] ἔξοχον, ἐξαίρετον. οὐκ ἐμπάζετο.] οὐ προσεποιεῖτο, οὐκ ἐπιστρέφετο. ἄσμενοι.] χαίροντες. ἄσπετα.] πολλά. προτέρω.] εἰς τὸ ἔμπροσθεν.

40
ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Κ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τὰ περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει τὸν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ οὔριον ἄνεμον ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ, ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες κοιμωμένου Ὀδυσσέως, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπονοστοῦσι πρὸς Αἴολον. οὐ προσιεμένου δὲ τοῦ Αἰόλου τὸν Ὀδυσσέα, ἐκεῖθεν ἀποπλέων εἰς Λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται, παρ' οἷς ἕνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας εἰς Αἰαίαν παραγίνεται, καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρῳ λαχόντας ἐκπέμπει πευσομένους τίνες οἱ κατοικοῦντες, μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης πλὴν Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον τὸ μῶλυ, οὐ μὲν βλάπτεται, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν παραμείνας παρὰ τῇ Κίρκῃ εἰς ἅδου κατέρχεται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Κ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον.] οὐ τὰς Αἰόλου νήσους νῦν λεγομένας, ἀλλά τινα ἄλλην ἐπιτετοπισμένην νῆσον λέγει. οἱ δὲ λέγοντες περὶ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν πεπλανῆσθαι τὸν Ὀδυσσέα, Λωτοφάγους μὲν λέγουσι τοὺς νῦν Ἀκραγαντίνους. οἱ δὲ τοὺς Καμαριναίους. Κύκλωπας δὲ τοὺς Λεοντίνους. τὰς δὲ Αἰόλου νήσους τάς τε κατὰ τὸν πορθμὸν Στρογγύλην, καὶ τὰς λοιπὰς ἕξ, Διδύμην, Ἱεράν, Ἱκεσίαν, Λιπάραν, Ἐρικώδη, Φοινικώδη. τινὲς δὲ ἀλληγοροῦντες, Αἴολον μὲν λέγουσι τὸν ἐνιαυτόν. δώδεκα δὲ παῖδας τοὺς μῆνας. τινὲς δὲ ὅτι παρετήρησεν ἀστρολογίας ἔμπειρος ὤν, ἡλίου ὄντος ἐν Ταύρῳ Ζέφυρον πνεῦσαι. οἱ δὲ ἄνεμοι πνέουσιν ἐνίοτε, καὶ καθ' ἑαυτοὺς ὡς καὶ πολλοί. καὶ γὰρ ἡμᾶς δίχα βασιλικοῦ προστασσόμενοι προστάγματος. τινὲς δὲ ταύτας τὰς νήσους ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει κεῖσθαι λέγουσιν. Αἴολος Ἱπποτάδης.] Αἴολοι δὲ δύο. οὗτος μὲν Ἱππότου τοῦ Μίμαντος. ἕτερος δὲ Ἕλληνος, ὃς ἦν Διός, οὗ καὶ Ἡσίοδος μέμνηται. Πλωτῇ.] ἐνίοτε μὲν τὴν πλεομένην, οἷον τὴν ἐν πλεομένοις τόποις κειμένην νῆσον. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος πλωτῇ, φορητῇ, οἷον παραφερομένῃ, ὥστε ποτὲ μὲν ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι, ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς ὁρᾶσθαι. οἷον δή τι καὶ περὶ τὴν Δῆλον ἱστορεῖ Πίνδαρος λέγων οὕτως· ἦν γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυμάτεσσι Δᾶλος παντοδαπῶν ἀνέμων ῥιπαῖς. ἐν δὲ ἄλλῳ προσπλεομένην ὑπ' ἀνθρώπων, ἢ περιφερομένην ὑπὸ τῆς θαλάσσης. ἄμεινον δὲ τὸ πρότερον. εἰ γὰρ ἐπέπλει τῇ θαλάσσῃ, οὐκ ἂν οὐδὲ ἐκ δευτέρου εὗρεν αὐτὴν Ὀδυσσεύς. ἢ περιῤῥεομένη. τεῖχος χάλκεον.] ἰσχυρόν. ἀπρόσβατον γάρ ἐστι διὰ τὴν περὶ αὐτὸ λειότητα. λισσή.] λεία, ὁμαλή, ἢ ἀπρόσβατος. ἀναδέδρομεν.] εἰς ὕψος ἀνέδραμεν. ἡβώοντες.] ἀκμάζοντες. κεδνῇ.] σώφρονι, συνετῇ. κνισῆεν.] ἤτοι εὔοσμον, ἢ κνίσσης μετέχον, διὰ τὸ πλῆθος τῶν θυομένων. περιστεναχίζεται.] περιηχεῖται. εὕδουσι.] καθεύδουσι. φίλει.] φιλικῶς ὑπεδέχετο. ἐξερέεινεν.] ἀκριβῶς ἠρώτα. ᾔτεον.] ᾔτουν, παρεκάλουν. ἀνήνατο.] ἠρνεῖτο. ἐννεώροιο.] ἐνναετοῦς. βυκτάων.] ἀθρόως πνεόντων, συμφυσώντων, πληρούντων τὰ ἱστία. κέλευθα.] πνεύματα. ταμίην.] διοικητήν, φύλακα, ἢ προστάτην καθίδρυ.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλου, Λαιστρυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν,
Αἴολος Ἱπποτάδης φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ, πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
Χάλκεον ἄρρηκτον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες,
Ἔνθ' ὅγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶν' ἀκοίτις,
Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται.
Κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
Ἤματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισι
Εὕδουσ', ἔν τε τάπησι, καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι,
Καὶ μὲν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ᾔτεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
Δῶκε δέ μοι ἐκ δέρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
Ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κε θέλῃσι.
Νηῒ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
Ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐκτελέειν. αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα.
Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα.
Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τῳ ἄλλῳ
Δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἕταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν,
Ἀνθρώποις, ὅτεών κε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται,

Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
Ληΐδος, ἡμεῖς αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
Οἴκαδε νισόμεθα, κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος, ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα ὅ, ττι τάδ' ἐστὶν,
Ὅσσός τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.
Ὣς ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων.
Ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
10 Τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
Κλαίοντας γαίης ἄπο πατρίδος. αὐτὰρ ἔγωγε
Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
Ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
Ἢ ἀκέων τλαίην, ἢ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα. καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηῒ
Κείμην. αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ,
Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
20 Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα, τὸν δ' ἐκίχανον
Δαινύμενον παρὰ ᾗ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
Ἑζόμεθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἐρέοντο·
30 Πῶς ἦλθες Ὀδυσεῦ, τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
Ἦ μέν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ πού τι φίλον ἐστίν.
Ὣς φάσαν. αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ.
Ἄασάν μ' ἕταροί τε κακοὶ, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
Σχέτλιος, ἀλλ' ἀκέσασθε φίλοι. δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
Ὣς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο, πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ.
40 Ἔῤῥ' ἐκ νήσου θᾶσσον ἐλέγχιστε ζωόντων.
Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν, οὐδ' ἀποπέμπειν
Ἄνδρα τὸν ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
Ἔῤῥ' ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
Ὣς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
Ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
50 Ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
Ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
Ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς,
Τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων.

Ἐγγὺς

κατέδει.] κατεδέσμευσεν. μέρμιθι φαεινῇ.] προῳκονόμησεν ἵνα τῷ δεσμῷ ἀπατηθῶσιν οἱ ἑταῖροι. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκ τῆς κουφότητος ἦν γνωρίσαι. προσεδέδετο γάρ. μέρμιθι.] σχοίνῳ. ἐκτελέσειν.] πληρώσειν. πυρπολέοντας.] πυρσεύοντας, πῦρ καίοντας, ἢ περὶ τὸ πῦρ ἀναστρεφομένους. ἐλεύσσομεν.] ἐβλέπομεν. πόδα νηός.] τὸν μεταγωγὸν τῆς κεραίας κάλων, ἢ τὸ πηδάλιον. ἐνώμων.] ἐκίνουν, μετέφερον. οὐδέ τῳ.] οὐδενί. ἄγεσθαι.] κομίζειν. ὅττεων.] ὧν τινων. ὁμήν.] ὁμοίαν. νισόμεθα.] ἀπελευσόμεθα. κενεάς.] κενὰς, ματαίας. ὄρουσαν.] ἀντὶ τοῦ ἐξῆλθον. ἐγρόμενος.] ἀναστάς. μερμήριξα.] ἐβουλευσάμην. ληΐδος.] λείας. ἀποφθίμην.] ἀποφθαρείην, ἀναιρεθείην. ζωοῖσι.] ζῶσιν. μετείην.] συνυπάρχοιμι. πασάμεθα.] ἐγευσάμεθα. βῆν.] ἔβην, ἐπορεύθην. κίχανον.] κατέλαβον. ἔχραε.] μανικῶς ἐπέθετο. ἑζόμεθα.] ἐκαθέσθημεν. ἐνδυκέως.] φιλοφρόνως. μετεφώνεον.] ἐν αὐτοῖς ἔλεγον. ἄασαν.] ἔβλαψαν. ἀκέσασθε.] ἰάσασθε. ἐλέγχιστε.] ἐπονείδιστε. ἀπέχθηται.] μισεῖται. εἰρεσίης.] κωπηλασίας. ματίῃ.] ματαιότητι, φρενοβλαβείᾳ. πομπή.] παράπεμψις. Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον.] ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος Λαιστρυγόνος Λάμου τοῦ Ποσειδῶνος παιδὸς, ἢ ὄνομα Λαιστρυγόνος. τηλέπυλον.] μεγάλην. τῶν γὰρ τοιούτων πολὺ διεστῶσιν αἱ πύλαι. τινὲς δὲ τὸ κύριον Τηλέπυλον ἐξεδέξαντο. οἱ δὲ τηλέπυλον φασὶ μακρόπυλον. οὐ τῷ διαστήματι, ἀλλὰ τῷ πλάτει τῆς πύλης, ἢ τῷ μήκει. Λαιστρυγονίην.] τὴν τῶν Λαιστρυγόνων. Λαιστρυγόνες δὲ οἱ τὴν Λάμον οἰκοῦντες. ἠπύει.] φωνεῖ. ἐξελάων.] ἐξελαύνων. εἰσελάων.] εἰσελαύνων. ἐξήρατο.] ἀπηνέγκατο. ἄργυφα.] λευκὰ ἢ λαμπρά. ποιμένα.] καταχρηστικῶς εἴρηκε ποιμένα καὶ τὸν βουκόλον. ὅθι ποιμένα ποιμήν.] ὅπου οἱ νομεῖς ἀλλήλους προσφθέγγονται διὰ τὸ σύνεγγυς εἶναι τὰς νομὰς, ἢ μᾶλλον τοῦ διαστήματος τὸ ἀπεναντίον τῶν πυλῶν μέτρον ἀπέχειν, καὶ οὕτω τὴν φωνὴν ἐξακούεσθαι τοῦ τε εἰσελαύνοντος, καὶ τοῦ ἐξελαύνοντος.

ἐγγὺς

ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.] αἱ νυκτεριναὶ καὶ ἡμεριναὶ νομαὶ ἐγγύς εἰσι τῆς πόλεως. φασὶ δὲ τοὺς Λαιστρυγόνας κατεσχηκέναι τὴν τῶν Λεοντίνων περὶ Σικελίαν χώραν, ἐν ᾗ γεννᾶσθαι πολλὴν μύωπα, καὶ τὸν οἶστρον. ὥστε τὰ μὲν λάσια τῇ ἡμέρᾳ νέμεσθαι, τὰ δὲ ψιλὰ τῇ νυκτί, καὶ οὕτως τὸν δυνάμενον ἀγρυπνεῖν δύο μισθοὺς ἀποφέρεσθαι. Κράτης δέ φησι κατὰ τὴν τοῦ δράκοντος αὐτοὺς καθιστορεῖσθαι κεφαλήν. περὶ ἧς Ἄρατος λέγει· κείνη που κεφαλὴ τῇ νίσσεται, ἧχί περ ἄκραι μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλοισιν. ὥστε πλείω μὲν εἶναι τὴν ἡμέραν, ὀλίγην δὲ τὴν νύκτα, ὡς ἀνάπαλιν παρὰ τοῖς Κιμμερίοις. εἴ τις οὖν δύναιτο διαγρυπνεῖν, διττοὺς κομίζεται μισθούς. τετύχηκεν.] ἐστίν, ὑπάρχει. διαμπερές.] ἀντὶ τοῦ ἐπίμηκες. ἀκταὶ δὲ προβλῆτες.] αἱ προσβεβλημέναι ἐν τῇ θαλάσσῃ πέτραι, καὶ προέχουσαι ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν, καὶ στενὸν ποιοῦσαι τὸν εἴσπλουν. ἠλιβάτου.] ὑψηλῆς. ἀραιήν.] λεπτὴν καὶ στενήν. σκοπιήν.] ὑψηλὸν τόπον. προὔχουσι.] προέχουσιν, ὅ ἐστι προβέβληνται. παιπαλόεσσαν.] τραχεῖαν. ἔνθεν καὶ τῇ συνηθείᾳ παιπάλιμον λέγομεν ἄνδρα τὸν τραχύν, καὶ μὴ ἁπλοῦν. ἀΐσσοντα.] ἀνιόντα. προΐειν.] προέπεμπον. λείην.] λείαν, ὁμαλήν. καταγίνεον.] κατέφερον. ξύμβληντο.] συνήρχετο. καλλιρρέεθρον.] καλὰ ῥεύματα ἔχουσαν. Ἀρτακίην.] ὄνομα κρήνης. εἶπον δὲ τὸ ὄνομα παρ' αὐτῆς μεμαθηκότες. λέγει γάρ, οἶδα καὶ αὐτή, ἡ μὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα. ἢ κατὰ τὸ σιωπώμενον παρὰ τῶν φυγόντων μαθόντων παρὰ τῆς κόρης ἐπύθοντο. ἐπέφραδεν.] ὑπέμαινεν, ἔδειξεν. κατὰ δ' ἔστυγον.] κατεπλάγησαν. φοίτων.] παρεγίνοντο. ἀνδραχθέσι.] τοῖς δυναμένοις ἄνδρα καταβαρύνειν, ἢ μέγα βάρος παρέχουσι τοῖς βαστάζουσι. κόναβος.] ἦχος. ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες.] ἀντὶ τοῦ νηχόμενοι καὶ σπαίροντες ὥσπερ ἰχθύες, ἢ διαπείροντες ὡς ἰχθύας. γράφεται καὶ σπαίροντας. πείροντες δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ διείροντες. φέροντο.] προσεφέροντο. ἀνέρριψαν.] ἐκωπηλάτησαν. ἀγνυμενάων.] συντριβομένων. ἐπηρεφέας.] ἤτοι ἄνωθεν ἐπηρεφεῖς, ἢ ἐπικεκλιμένας πέτρας.

αἰολίης.]

Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.
Ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
Ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
Ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
90 Ἐν στόματι προὔχουσιν, ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
Πλησίαι. οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ, 10
Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ πέτρης ἐκ πείσματα δήσας,
Ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
Ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
Καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
100 Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
Οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες, 20
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ᾗπερ ἄμαξαι
Ἄστυ δ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
Κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ
Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην. ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.
Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον ἔκ τ' ἐρέοντο,
110 Ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἷσιν ἀνάσσοι. 30
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὗρον ὅσην τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν,
Ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα
Ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων ὁπλίσσατο δόρπον,
Τὼ δὲ δύ' ἀΐξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος, οἱ δ' ἀΐοντες, 40
Φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος
120 Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ γίγασι.
Οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
Βάλλον. ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων,
Ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο,
Ὄφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ, 50
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρῴροιο.
Αἶψα δ' ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπῃς, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
130 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέρριψαν δείσαντες ὄλεθρον,
Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας

Νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο.
Ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου ἠελίοιο,
Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
Ναύλοχον ἐς λιμένα, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
Ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα, καὶ δύο νύκτας
Κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξύ,
Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπήν,
Εἴ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν ἐνοπήν τε πυθοίμην.
Ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
Καί μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
Ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Δεῖπνον ἑταίροισι δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα.
Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
Ἧκεν, ὁ μὲν ποταμόνδε κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης
Πιόμενος. δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο.
Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα
Πλῆξα, τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε,
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἰρυσάμην, τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
Εἴασ'. αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε
Πεῖσμα δ' ὅσον τ' ὄργυιαν ἐϋστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν,
Πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου,
Βῆν δὲ κατὰ λοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔπως ἦν ἐπ' ὤμου
Χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ, μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεός, ἀνέγειρα δ' ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πως καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.
Ἀλλ' ἄγετ' ὄφρ' ἐν νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.

Ὡς

ἀολλέες.] ὁμοῦ πᾶσαι. Αἰαίην.] αὐτὴν ἔνιοι φασὶ τὸ νῦν Κίρκαιον πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. αὐδήεσσα.] ἤτοι περιβόητος, ἢ εἰς διάλεξιν καὶ προσαγόρευσιν ἀνθρώποις ἐρχομένη, ἢ καθὸ ἐπίγειός ἐστι. ὀλοόφρονος.] τοῦ συνετὰ καὶ ὁλόκληρα φρονοῦντος. ἐκγεγάτην.] ὑπάρχουσιν. Πέρσης.] Πέρση Ὠκεανοῦ μὲν ἐστὶ θυγάτηρ, Ἡλίου δὲ γυνή, καὶ Πέρσης τῆς Ὠκεανοῦ Αἰήτης καὶ Κίρκη. Ἡσίοδος δὲ καὶ τὴν Ἑκάτην Περσηΐδα λέγει. Αἰήτης.] Κόλχων βασιλεύς, πατὴρ Μηδείας, Κίρκης ἀδελφός. φαεσιμβρότου.] τὸ φῶς τοῖς ἀνθρώποις φαίνοντος. ἀκτῆς.] παραθαλασσίου τόπου. ναύλοχον.] τὸν εἰς φυλακὴν τῶν νεῶν ἐπιτήδειον τόπον, ἢ τὰς ναῦς κρύπτοντα, ἢ ὑποδεχόμενον. ἀνήϊον.] ἀνῆλθον. διὰ δρυμά.] διὰ τῶν δρυμωδῶν, καὶ συνδένδρων τόπων. αἴθοπα καπνόν.] τὸν ἐκ τοῦ αἴθεσθαι. ἐείσατο.] ἐφάνει. περιωπήν.] τόπον ὑψηλόν, ἀφ' οὗ ἐστι περισκέψασθαι καὶ ἀποσκοπεῦσαι. προέμεν.] προεπέμψαμεν. ὀλοφύρατο.] ἠλέησεν. ὑψίκερων.] ὑψηλὰ κέρατα ἔχοντα. δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο.] τὴν ἔλαφον φησὶν ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἐκκεκαῦσθαι, καὶ ὡς ἐν πυρὶ γεγονέναι. διὸ καὶ ἐπὶ τὸν ποταμὸν κατιέναι, τοῦ πιεῖν ἕνεκα. ἀμφιελίσσης.] ἑκατέρωθεν ἐλαυνομένης. κατήιεν.] κατήρχετο. κατὰ ἄκνηστιν.] ἐπεξηγήσατο μέσα νῶτα τὴν ῥάχιν· ἢ τὰ μέσα τῶν τετραπόδων, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κνήσασθαι. μακών.] ὠνοματοπεποίηκε τὴν λέξιν, οἷον ποιὰν φωνὴν καὶ ἄσημον ἀποτελέσας. ἐμβαίνων.] ἐπιβαίνων ὡς λάξ. εἰρυσάμην.] εἵλκυσα. σπασάμην.] ἀπέσπασα. λύγους.] γένη ῥάβδων. ῥῶπάς τε λύγους τε.] ἱμαντώδη φυτά, ἐπιμήκεις καὶ εὐκάμπτους ῥάβδους ἔχοντα. πεῖσμα.] σχοινίον. ἐϋστρεφές.] καλῶς ἐστρεμμένον. ὄργυιαν.] τὴν τῶν χειρῶν ἔκτασιν. πελώρου.] τέρατος, θηρίου. κατὰ λοφάδια.] κατὰ λόφου καὶ αὐχένος, κατὰ ῥαχίλου. ἐρειδόμενος.] ἐπερειδόμενος. οὔπω εἶχεν.] οὐκ ἐνεδέχετο ἔχειν. παρασταδόν.] παρεστὼς πλησίον. εἰς Ἀΐδαο.] εἰς ᾅδου. καταδυσόμεθα.] κατελευσόμεθα, κατέλθωμεν. ἀχνύμενοί περ.] καίπερ λυπούμενοι. μόρσιμον ἦμαρ.] τὴν εἱμαρμένην ἡμέραν. βρώμης.] βρώσεως.

ἄσπετα.] πολλά. ῥυχώμεθα.] καταπονώμεθα. ἐκ δὲ καλυψάμενοι.] ἐκκαλύψαντες, ἀποσκεπάσαντες. τεύχοντο.] κατεσκεύαζον. ἐρικύδεα.] τὴν ποιοῦσαν γαυριᾶν, ἢ μεγάλως ἔνδοξα. οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ.] οὐ γὰρ ἴδμεν ὅπου δύσις, ἢ ὅπου ἀνατολή. ταῦτα δὲ λέγει οὐκ ἀπορῶν, ἀλλὰ δεινοπαθῶν τοῖς παροῦσιν. ἀννεῖται.] ἀνατέλλει, ἀνέρχεται, ἀναφέρεται. ἀπείριτος.] πολύς. ἐστεφάνωται, κύκλῳ περίκειται. χθαμαλή.] ταπεινή. ἔδρακον.] ἐθεασάμην. μνησαμένοις.] ὑπομνησθεῖσιν. ὄπασσα.] ἔδωκα. πάλλομεν.] ἐσείομεν. ἔθορεν.] ἐξεπήδησεν. κυνέῃ.] περικεφαλαίᾳ. ὀρέστεροι.] ἄγριοι. ἐν βήσσῃσιν.] ἐν ταῖς προβάσεσι καὶ ὀρειναῖς κοιλάσι. κατέθελξεν.] πράους καὶ ἡμέρους ἐποίησεν. περισσαίνοντες.] κολακεύοντες. δαίτηθεν.] ἀπὸ εὐωχίας. σαίνωσι.] κολακεύωσι. μειλίγματα.] πρὸς ἡδονὴν δωρήματα, ἢ κρέα τινά, ἢ τὴν ἀπομαγδαλίαν, ἣν προσδεχόμενοι οἱ κύνες ἐγρηγόρασι. κρατερώνυχες.] ἰσχυρόποδες. αἰνά.] δεινά, χαλεπά. πέλωρα.] τέρατα, θηρία. κύδιστος.]

Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
180 Θηήσαντ' ἔλαφον. μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, 10
Δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον.
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
190 Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται, ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον,
Εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι. 20
Εἶδον γὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
Νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται.
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσῃ
Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
200 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν. 30
Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα.
Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα.
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
Κλαίοντες, κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν.
210 Εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης, 40
Ξεστοῖσι λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντες.
Τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
Οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
Οὐρῇσι μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
Σαίνωσ'. αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ.
Ὣς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἠδὲ λέοντες 50
Σαῖνον, τοὶ δ' ἔδδεισαν ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
220 Ἔσταν δ' ἐνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο,
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ.
Ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεάων
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ὅς μοι κήδιστος ἑτάρων ἦν κεδνότατός τε·
Ὦ φίλοι. ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν
Καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν
Ἢ θεὸς ἠὲ γυνή, ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινάς,
Καὶ κάλει, οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρείῃσιν ἕποντο.
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν ὀισάμενος δόλον εἶν,
Εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
Οἴνῳ Πραμνείῳ ἐκύκα, ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
Φάρμακα λύγρ' ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον αὐτίκ' ἔπειτα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ.
Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε δέμας τε,
Καὶ τρίχας. αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ.
Ὣς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο, τοῖσι δὲ Κίρκη
Πὰρ ῥ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλε, καρπόν τε κρανείης
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον,
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος ἱέμενός περ,
Κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠίετο θυμός,
Ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον,
Ἤομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά,
Ξεστοῖσιν λάεσσι περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ
Ἔνθα δέ τις μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
Ἢ θεὸς ἠὲ γυνή, τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινὰς
Καὶ κάλει, οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρείῃσιν ἕποντο.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα ὀισάμενος δόλον εἶν,
Οἱ δ' ἅμ' ἀιστώθησαν ἀολλέες. οὐδέ τις αὐτῶν
Ἐξεφάνη. δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
Ὤμοιιν βαλόμην μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα,
Τὸν δ' ἂψ ἠνώγεα, αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλίσσετο γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
Οἶδα γὰρ ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι, οὔτε τιν' ἄλλον
Ἄξεις σῶν ἑτάρων, ἀλλὰ ξὺν τοίσδεσι θᾶσσον
Φεύγωμεν. ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.

κήδιστος.] συγγενικώτατος, φροντιστὴς ἄξιος. κεδνότατος.] τιμιώτατος, κηδεμονικώτατος. ἀοιδιάει.] ᾄδει. δάπεδον.] τὸ ἔδαφος. ἀμφιμέμυκεν.] ἐπήχει, περιηχεῖ. ὤϊξεν.] ἀνέῳξεν. ἀιδρείῃσι.] ἀπειρίαις, ἀνοίαις. ὀισάμενος δόλον.] ἀπὸ τοῦ μόνην ἔσαν φιλοφρόνως αὐτοὺς καλεῖν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμερότητος τῶν θηρίων. μέλι χλωρόν.] νέον. πραμνείῳ.] ἔνιοι μὲν τῷ ἐκ Πραμνείας ἀμπέλου γινομένῳ οἴνῳ. λέγεται δὲ καὶ πραμνεία ἄμπελος, ὡς καὶ θασία. ἔνιοι δὲ πραμνείῳ, τῷ πραΰνοντι τὸ μένος, οἷον τὴν ψυχὴν εἰς πραότητα ἄγοντι. οἱ δὲ ὅτι τῶν οἴνων ἔνιοι μὲν καυστικοί, ἔνιοι δὲ ἡδεῖς. τινὲς δὲ πραμνείους καὶ παραμόνιμοι εἰς παλαίωσιν, καὶ μὴ μεταβάλλοντες. ἐκύκα.] ἐποίει, ἐτάρασσεν, ἐμίσγεν, ἀνέλυσεν. λαθοίατο.] ἐπιλάθωνται. πεπληγυῖα.] κρούσασα, πλήξασα. συφεοῖσι.] ταῖς τῶν χοίρων μάνδραις. ἐέργνυ.] συνέκλειεν. αὐτὰρ νοῦς ἦν.] οὐχ ὁ σύμπας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ φιλανθρώπου μόνον. διὸ καὶ σαίνουσιν ὥσπερ δελφῖνες. φιλάνορα δὲ οὐκ ἔλιπον βιοτάν, κατὰ τὸν Πίνδαρον. ἔμπεδος.] βέβαιος. ἐέρχατο.] συγκεκλεισμένοι ἦσαν. ἄκυλον.] τὸν τῆς πρίνου καρπόν. βάλανον.] δρυὸς καρπόν. καρπόν τε κρανείης.] ὁ τῆς κρανέας καρπὸς πρὸς πίλαξυς λέγεται. χαμαιευνάδες.] αἱ ἐν βόθρῳ ὀρύσσουσαι καὶ κοιμώμεναι. ἀδευκέα.] ἀνιστόρητον. κῆρα.] τὴν ψυχήν. ὠίετο.] προσεδέχετο, διενοεῖτο. βεβολημένος.] τετρωμένος. ἀγασσάμεθα.] ἐμεμψάμεθα. ἀγαζόμεθα.] ὀργιζόμεθα. ἤομεν.] ἐπορεύθημεν. ἀιστώθησαν.] ἠφανίσθησαν. ἐσκοπίαζον.] κατεσκόπουν. ἄγε.] ἄπαγε. λίπε.] κατάλιπε. ἄξεις.] κομίσεις. ἀλύξαιμεν.] ἐκφύγοιμεν. ἐλεύσεαι.]

ἐλεύσεαι.] ἐλεύσῃ. ἔσθων.] ἐσθίων. κρατερή.] ἰσχυρά. ἱρὰς ἀνὰ βήσσας.] τὰς ἀστιβήτους. εἶμι.] πορεύομαι. χρυσόρραπις.] χρυσῆν ῥάβδον ἔχων. ἀντεβόλησεν.] συνέτυχεν. νεηνίῃ.] νεωτέρῳ. πρῶτον ὑπηνήτῃ.] ἄρτι γενειῶντι. ὑπήνη δέ ἐστι τὸ ἐπάνω χεῖλος· ἀφ' οὗ πρῶτον γεννᾶται χνοῦς, ὅ ἐστιν ἡ πρώτη τοῦ γενείου ἔμφυσις. ἥβη.] ἀκμή, ἡλικία. δι' ἄκριας.] ἄκρας ἔχοντας τόπους, τουτέστι τραχεῖς καὶ ὑψώδεις. ἄϊδρις.] ἄπειρος. ἔρχαται.] συγκέκλειται. σύες.] χοῖροι. πυκινούς.] πυκνούς, συνεχεῖς. κευθμῶνας.] νῦν τοὺς τόπους ὅπου κρύπτονται, καὶ συγκεκλεισμένοι εἰσίν. ἐκλύσομαι.] ἐλευθερώσομαι, λυτρώσομαι. σαώσω.] σώσω. ἀλαλκήσει.] βοηθήσει. ὀλοφώϊα.] ὀλέθρια. δήνεα.] βουλεύματα. τεύξει.] κατασκευάσει. κυκεῶ.] κυκεῶνα κατὰ ἀποκοπήν. κυκεὼν δὲ λέγεται τὸ ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτων καὶ ὕδατος καὶ τυροῦ ἀναμεμιγμένον πόμα. θέλξαι.] κακῶσαι, τὸ νῦν ἀλλοιῶσαι. ἐλάσει.] τύψει, κρούσει. ὑποδδείσασα.] φοβηθεῖσα. ἀπανήνασθαι.] ἀπαρνήσασθαι. ἀντὶ τοῦ ἀπαρνήσῃ. κομίσσῃ.] κομιδῆς καὶ ἐπιμελείας ἀξιώσῃ. κέλεσθαι.] κελεῦσαι. ἀντὶ τοῦ κέλευσον. ἀπογυμνωθέντα.] τὸ ξίφος ἀποθέμενον. ἀνήνορα.] ἄνανδρον. θείῃ.] ποιήσει. ἐρύσας.] ἑλκύσας. φύσιν.] νῦν τὸ εἶδος. μῶλυ.] βοτάνης εἶδος, παρὰ τὸ μωλύειν, ὅ ἐστιν ἀφανίζειν τὰ φάρμακα. φασὶ δὲ τὸ ἑλκόμενον τῆς ῥίζης, τῷ τέλει θάνατον ἐπιφέρειν τῷ ἀποσπῶντι. χαλεπόν.] μοχθηρόν, δυσχερές. πόρφυρε.] διενοεῖτο. ἔδειξε.] ἠλλοίωσεν.

συφεόνδε.]

270 Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εὐρύλοχ' ἤτοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ.
Ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
Ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας,
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
Ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν   10
Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς
Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη.
280 Ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Πῇ δ' αὖτ' ὦ δύστηνε δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος
Χώρου ἄϊδρις ἐών, ἕταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
Ἔρχαται, ὥστε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
Ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι, οὐδέ σε φημὶ
Αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ' ἔνθα περ ἄλλοι.   20
Ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἠδὲ σαώσω,
Τῆ τόδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐν δώμασι Κίρκης
Ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκήσει κακὸν ἦμαρ.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης,
290 Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς θέλξαι σε δυνήσεται. οὐ γὰρ ἐάσει
Φάρμακον ἐσθλὸν, ὅ τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἕκαστα,
Ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσει περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,   30
Κίρκῃ ἐπαΐξαι, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι.
Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτα ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
Ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἑτάρους, αὐτόν τε κομίσσῃ.
Ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
300 Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
Μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,   40
Ἐκ γαίης ἐρύσας καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος,
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί, χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
Νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν, ἐγὼ δὲ δώματα Κίρκης,
Ἤϊα, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι,
310 Ἔστην δ' ἐνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο.   50
Ἔνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινάς,
Καὶ κάλει. αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.

Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαϊ, ὄφρα πίοιμι.
Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξεν,
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων.
Ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων.
10 Καί μ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς οὔτε πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
Ὅς κε πίῃ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
Ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεὶ
Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργειφόντης,
20 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήομεν, ὄφρα μιγέντε
Εὐνῇ καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοὶ ἤπιον εἶναι;
Ἥ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους.
Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
Ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
30 Ὄφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης.
Οὐδ' ἂν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
Ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
40 Τέσσαρες, αἵ οἱ δῶμα καταδρήστειραι ἔασι.
Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων
Ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν.
Ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
Ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια.
Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
50 Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
Ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ, ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
Ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,

Θυμῆρες

συφεόνδε.] εἰς τὴν τῶν χοίρων μάνδραν. λέξο.] κοιμήθητι, ἢ ἀριθμήθητι. ἐπήϊξα.] ἐφώρμησα. μέγα ἰάχουσα.] διὰ τὸ φοβεῖσθαι φωνεῖν, οὐκ ἀποθανεῖν. ἐθέλχθης.] ἠλλοιώθης. ἀνέτλη.] ὑπέμεινεν. ἀμείψεται.] παρέλθῃ. ἀκήλητος.] ἄθελκτος, ἀνάκωτος, ἀνεξαπάτητος. φάσκεν.] ἔλεγεν. θέο.] ἀπόθου, ἔμβαλε. κολεῷ.] τῇ ξιφοθήκῃ. πεποίθομεν.] πιστεύσομεν, θαρρήσομεν. κέλῃ.] κελεύεις. εἶναι.] ἐστίναι. γυμνωθέντα.] τὸ ξίφος ἀποθέμενον. θείης.] ποιήσῃς. δρήστειραι.] ὑπηρέτιδες, διάκονοι. ἀνήνορα.] ἄνουν. γίνονται δ' ἄρα ταί γε.] ὑφίστανται νύμφας τινὰς ἐξ ὕδατος. τινὲς δὲ ὑπερβατόν. ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει ἔκ τε κρηνέων. οἱ δὲ ἀλληγοροῦσι, Κίρκην μὲν λέγοντες τὸν ἐνιαυτόν, τέσσαρας δὲ θεραπαινίδας τὰς ὥρας. ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων.] ἔνθα αἱ Ναΐδες νύμφαι, καὶ αἱ Δρυάδες. ἔβαλλεν.] ἐπετίθει. ἐτίταινε.] ἔτεινεν, εἵλκυεν. κάνεια.] κανίσκια. νέμε.] διεδίδου. ἰαίνετο.] ἐθερμαίνετο. ἤνοπι.] διαυγεῖ, ἐν ᾧ ἔστιν ἰδεῖν αὐτόν. λῖτα.] ἁπλᾶ, περιβόλαια. ἀσάμινθον.] τὴν πύελον, ἤτοι λουτῆρα, παρὰ τὴν ἄσιν μινύθειν. ἕσασα.] καθίσασα, ἐμβιβάσασα. λόε.] ἔλουε.
θυμῆρες.]

320 330 340 350 360

θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων,
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
370 Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
Ἐσθέμεναι δὲ κέλευεν, ἐμῷ δ' οὐχ ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
Χεῖρας ἰάλλοντα, στυγερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
Ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίφθ' οὕτως Ὀδυσεῦ κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ
Θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτος,
380 Ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐδέ τί σε χρὴ
Δειδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Πρὶν λύσασθ' ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
Λῦσον ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην, Κίρκη δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρί, θύρας δ' ἀνέωξε συφειοῦ.
390 Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἡ δὲ δι' αὐτῶν
Ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο,
Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη,
Ἄνδρες δ' αἶψ' ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίονές τε καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
Ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος,
Πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε, θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή,
400 Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσατε ἤπειρόνδε.
Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα,
Αὐτοὺς δ' αἶψ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,

Εὗρον

θυμῆρες.] καταθύμιον, ἡδύ. θυμοφθόρον.] τὴν ψυχὴν διαφθείροντα. ἀλλοφρονέων.] ἄλλα ἐννοῶν, ἄλλα διανοούμενος. ὄσσετο.] προεώρα. ἰάλλοντα.] ἐπιβάλλοντα. κατ' ἄρ' ἕζεαι.] καθίζῃ. δειδίμεν.] φοβεῖσθαι. ἀναύδῳ.] ἀφώνῳ. ποτῆτος.] ποτοῦ. πάσασθαι.] γεύσασθαι. ἐναίσιμος.] δίκαιος. πρόφρασσα.] πρόθυμος. σιάλοισιν.] εὐτραφέσιν. ἐννεώροισιν.] θ ἐτῶν οὖσιν. συφεοῦ.] τοῦ συφεῶνος. ἔφυσε.] ἐποίησε φυῆναι. οὐλόμενον.] ὀλέθριον. ἔγνωσαν.] ἐγνώρισαν. ἔφυν.] προσέφυσαν ἐπελαμβάνοντο. ἱμερόεις.] ἐράσμιος, ἡδύς. ὑπέδυ.] ὑπεισῆλθεν. ἐρύσατε.] ἑλκύσατε. σπήεσσι.] σπηλαίοις. πελάσσατε.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἀποθέσθε. ἰέναι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὑποστρέφειν. οἴκτρ' ὀλοφυρομένους.] οἰκτρῶς ὀδυρομένους. ἄγραυλοι.]

Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηῒ θοῇ ἐρίηρας ἑταίρους
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας,
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας
Ἐλθούσας ἐς κόπρον ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται
Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι, οὐδ' ἔτι σηκοὶ
Ἴσχουσ' ἀλλ' ἁδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
Μητέρας, ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
10 Δακρυόεντες ἔχυντο, δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς,
Ὣς ἔμεν, ὡσεὶ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτὴν
Τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτραφον, ἠδ' ἐγένοντο.
Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Σοὶ μὲν νοστήσαντι διοτρεφὲς ὣς ἐχάρημεν
Ὡς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἄγε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὣς ἔφαν. αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἤπειρόνδε.
20 Κτήματα τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα,
Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι,
Ὄφρ' ἴδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
Πίνοντας καὶ ἔδοντας. ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους.
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν, τί κακῶν ἱμείρετε τούτων
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἥ κεν ἅπαντας
30 Ἢ σῦς ἠὲ λύκους ποιήσεται ἠὲ λέοντας
Οἵ κεν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ
Ὥσπερ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
Ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς.
Τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ.
Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὖδας δὲ πελάσσαι
40 Καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδὸν, ἀλλά μ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον, ἄλλοθεν ἄλλος·
Διογενὲς τοῦτον μὲν ἐάσομεν εἰ σὺ κελεύεις
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι.
Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
Ὣς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηῒ λέλειπτο,
Ἀλλ' ἕπετ', ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
50 Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας καλὰς βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας.
Δαινυμένους δ' εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσαντό τε πάντα,

Κλαῖον

ἄγραυλοι.] ἐν ἀγροῖς αὐλιζόμενοι. πόριες.] νέαι, βόες, μόσχοι. ἀγελαίας.]
410 νομαίας, ἀζεύκτους. κόπρον.] τὴν στάσιν τῶν βοῶν. σκαίρουσι.] σκιρτῶσι. βοτάνης.] τῆς νομῆς. κορέσωνται.] κορεσθῶσι. σκαίρουσι.] σκιρτῶσι. ἴσχουσι.] κατέχουσι. μυκώμεναι.] βοῶσαι. μυκηθμὸς γὰρ ἡ φωνὴ τῶν βοῶν. σηκοί.] ἐπαύλεις. ἁδινόν.] οἰκτρῶς. ἀμφιθέουσι.] περιτρέχουσι. ἔχυντο.] ἐπέδραμον. δόκησεν.] ὑπέλαβεν. ἔτραφον.] ἐτράφησαν. ἔμεν.] εἶναι. ὡς ἔμεν.] οὕτως εἶναι. ἵνα.] ὅπου. γένοντο.] ἐγεννήθησαν.
420 ἀφικοίμεθα.] παραγενοίμεθα. ἐπηετανόν.] δαψιλές. πελάσσομεν.] ἀποθώμεθα. ἐρύκανε.] κατεῖχεν, ἐκώλυεν. δειλοί.] ἄθλιοι. ἱμείρετε.] ἐπιθυμεῖτε. καταβήμεναι.] καταβῆναι, ὑπεισελθεῖν. φυλάσσοιμεν.] τηροῖμεν. θρασύς.] τολμηρός. σπασσάμενος.] ἑλκύσας. σπασάμενος. μέσσαυλον.] τὴν ἔπαυλιν. οὖδας δὲ πελάσσαι.] εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψαι. πηῷ.] συγγενεῖ. ἦν γὰρ γεγαμηκὼς τὴν Ὀδυσσέως ἀδελφήν. ἀνήϊον.] ἀνήρχοντο. ἔκπαγλον.] ἔξο-
430 χον, μεγάλην. ἐνιπήν.] ὕβριν, κακολογίαν. ἐνδυκέως.] ἐπιμελῶς. φράσαντο.] ἐπέγνωσαν. ἐσάντα.] ἀπεναντίας·

πρὸς ἀλ

440

450

Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτή,
Ἠμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
460 Ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰς ὅ κεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε, 10
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχείης Ἰθάκης. νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι
Αἰεὶ ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι, οὐδέ ποθ' ὕμιν
Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέπασθε.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὧραι 20
470 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,
Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἑταῖροι.
Δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι,
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφαν, αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν, 30
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
Γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἥν περ ὑπέστης,
Οἴκαδε πεμψέμεναι. θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη
Ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ με φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι ὅτε πού σύ γε νόσφι γένηαι. 40
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ,
490 Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι καὶ ἱκέσθαι,
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο
Μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι,
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια, 50
Οἴῳ πεπνῦσθαι, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην.

Καὶ

περὶ δὲ στεναχίζετο.] περιήχει. θαλερόν.] ἀκμαῖον, νέον. ὄρνυθε.] διεγείρεσθε. ὄρνυσθε.] φυλάττειν. ἡγεμονοῦ.] ἡγοῦ. ἐνιπήν.] ἐπίπληξιν. δαινυμένους.] συνωχουμένους. ἰχθυόεντι.] ἰχθῦς ἔχοντι. ἀνάρσιοι.] πολέμιοι. ἐδηλήσαντο.] ἔβλαψαν. ἀσκελέες.] ἄγαν κατεσκληκότες. σκληροί, σκελετευόμενοι, ἢ νενεκρωμένοι, ἢ ἄγαν κεκμηκότες. ἄθυμοι.] κεκακωμένοι τὴν ψυχήν. οἷον ἄψυχοι. ἄλης.] πλάνης. πέπασθε.] κέκμησθε. περὶ δ' ἔτραπον ὧραι.] περιῆλθον δὲ πάλιν οἱ καιροὶ ἐπὶ τὴν ὥραν. ἐκκαλέσαντες.] ἔξω καλέσαντες. μιμνήσκεο.] ὑπομνήσθητι. σαωθῆναι.] σωθῆναι. ἥν περ ὑπέστης.] ἥν περ ὑπεσχέθης. γούνων ἐλλιτάνευσα.] τῶν γονάτων ἁψάμενος παρεκάλεσα. ἔσσυται.] ἐφορμᾷ. ψυχῇ χρησομένους.] διατί οὐκ ἦν αὐτὴ μαντευτὴς, ὅτι οὐκ ἂν ἐπίστευσεν Ὀδυσσεὺς ὁρώσης αὐτῆς κατὰ μὲν σελήνας, καὶ τὸν πορθμὸν ὡς γειτνιῶσα μηνύει. περὶ μὲν οὖν ὁ Τειρεσίας εἶπεν, εἰδὼς ὁρῶσαν τὴν Κίρκην. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐπιρρίπτει τῷ μάντει. χρησομένους.] μαντευσομένους. τῷ καὶ τεθνηῶτι.] διότι ἐθεάσατο δύο δράκοντας ἐν τῷ Κιθαιρῶνι μιγνυμένους, καὶ παρατηρήσας τὴν δράκαιναν ἀνεῖλεν. καὶ οὕτως ἐγένετο γυνή, καὶ πάλιν τὸν ἄρσενα, καὶ ἀπέλαβε τὴν ἰδίαν φύσιν. Ζεὺς δὲ καὶ Ἥρα ἐπεὶ ἑκατέρων μετέσχεν, κριτὴν αὐτὸν εἵλοντο, τίς μᾶλλον ἥδεται ἐν συνουσίᾳ ὁ ἀνήρ, ἢ ἡ γυνή; ὁ δὲ εἶπεν, οἵην μὲν μοῖραν δεκαμοίρων τέρπεται ἀνήρ. τὰς δέκα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρπουσα νόημα. διὸ ἡ μὲν Ἥρα ὀργισθεῖσα, ἐπήρωσεν αὐτόν. ὁ δὲ Ζεὺς τὴν μαντικὴν ἔδωκεν. πεπνῦσθαι.] συνετῷ καὶ ἔμφρονι εἶναι. ἀΐσσουσι.] κινοῦνται. μιλίσθω.]

Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς ἄϊδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μή τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηῒ μελέσθω,
Ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσσας,
Ἧσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρῃσιν.
10 Ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηῒ δι' ὠκεανοῖο περήσῃς,
Ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
Μακραί τ' αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι,
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς ἀΐδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι,
Κωκυτός θ' ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,
Πέτρη τε ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
20 Ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρως χριμφθεὶς πέλας ὥς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσι νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ.
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν,
Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν ἥ τις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
30 Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ,
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
Ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέξειν θῆλύν τε μέλαιναν,
Εἰς ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι
Ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα δὲ πολλαὶ
Ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνειώτων.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
Μῆλα τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
40 Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται ὄρχαμε λαῶν,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν.
50 Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
Καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.

Αὐτὰρ

500 μελέσθω.] ἐν φροντίδι ἔστω. φέρῃσιν.] ἀποφέροι. ἀκτή.] ἡ προυχομένη καὶ ἐξέχουσα εἰς θάλασσαν ἄκρα. λάχεια.] ἐλαχίστη. ἄλσεα.] ἱερὰ καὶ σύνδενδρα χωρία. ποθή.] ἐπιζήτησις. δίεσυτο.] ὥρμα. ὠλεσίκαρποι.] ἐπειδὴ τὸ ἄνθος ἀποβάλλουσιν. ἢ ἐπεὶ οἱ πίνοντες ἄνθος ἰτέας, ἄγονοι διαμένουσι. ὠλεσίκαρποι.] ἀποβάλλει γὰρ τὸ ἄνθος. οἰκείως δὲ ἀγόνοις φυτοῖς ἐχρήσατο. ἐκεῖνα γὰρ νεκροῖς τὰ ἄκαρπα. φησὶ δὲ Θεόφραστος ἐν φυτικοῖς τὸν χυλὸν τῆς ἰτέας πινόμενον
510 ἀφανίζειν τὴν γονὴν τῶν ἀνθρώπων. κέλσαι.] νεωλκῆσαι. ὁρμῆσαι. δόμον εὐρώεντα.] ἤτοι πλατὺν κατὰ τὸ εὖρος. ἢ σκοτεινόν. βαθυδίνην.] βαθείας ἔχοντα συστροφάς. ἔνθα μὲν εἰς ἀχέροντα.] τοῦτο τὸ σχῆμα καλεῖται προδιεζευγμένον, καὶ καθ' ὑπερβατόν. ὑπὸ ἐνίων δὲ ἀλκμανικόν. τὸ δὲ ἑξῆς· ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε καὶ Κωκυτὸς ῥέουσιν. Πυριφλεγέθων.] ποταμὸς ἐν ᾅδου. ἀπορρώξ.] ἀπόρροια. κώκυτος.] ποταμὸς ἐν ᾅδου. ξύνεσις.] συνάφε-
520 σις, καὶ εἰς ταυτὸ συμβολὴ τῶν ποταμῶν. ἐριδούπων.] μεγαλοήχων. χριμφθείς.] προσπελασθείς. πέλας.] ἐγγύς, πλησίον. βόθρον.] ὄρυγμα. ὀρύξαι.] ἀντὶ τοῦ ὄρυξον. πυγούσιον.] πυγωνιαῖον. πυγὼν δέ ἐστι, τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τῶν δακτύλων κεκαμμένον διάστημα. ἀνίττεται δὲ διὰ τούτου τὸ μὴ ἀνεῖσθαι, μηδὲ ἐπ' ἐξουσίας εἶναι τοὺς τετελευτηκότας. ἀλλ' ὥσπερ ἔχεσθαι καὶ ἐγκεκλεῖσθαι, καθάπερ καὶ οἱ δάκτυλοι. ἔνθα καὶ ἔνθα.] εἰς πλάτος καὶ εἰς μῆκος. χοήν.] τὴν τοῖς
530 νεκροῖς ἐπιχεομένην χύσιν. χεῖσθαι.] ἐπιχέαι. μελικρήτῳ.] τῷ μετὰ γάλακτος μέλιτι.] παλύνειν. φυρᾶν, διαβρέχειν. γουνοῦσθαι.] παρακαλεῖν. ἀμενηνά.] ἀσθενῆ, μένος οὐκ ἔχοντα, ἐκ στόματος δύναμιν. ἀπὸ τοῦ μονὴν ἔχειν ἐκεῖ τὴν ψυχήν. στεῖραν βοῦν.] εἰς τὸ ὅμοιον ἄγονα γὰρ καὶ στεῖρα τὰ τῶν νεκρῶν. ἐμπλησέμεν.] πληρώσειν. ὄϊν.] πρόβατον. ἔρεβος.] σκότος. ἱέμενος.] προθυμούμενος. παμμέλαινα.] καὶ τοῦτο εἰς τὸ ὅμοιον. λίσῃ.] λιτανεύσεις. ῥέξειν.] θύειν. νό-
540 σφι τραπέσθαι.] ὡς πρὸς τοὺς ποταμούς. ἐποτρῦναι.] ἐπεῖξαι. ἀνῶξαι.] κελεῦσαι. κατακῆαι.] κατακαῦσαι.

ἄσσον.] πλησίον. ἀργύφεον.] λευκόν. ὤρυνον.] προέτρεπον, διήγειρον. ἰξύι.] ὀσφύϊ. καλύπτρην.] κεφαλόδεσμον. ἀωτεῖτε.] ἀπανθίζετε τὸν ὕπνον. ἀρηρώς.] ἡρμοσμένος. ψύχεος ἱμείρων.] ἀναψύξαι διὰ τὸ πνῖγος καὶ τὴν μέθην ἐπιθυμῶν διὰ αὔρας. ψύχεος.] ψύχους, τῆς αὔρας. ἱμείρων.] ἐπιθυμῶν. κατελέξατο.] ἐκαθεύδησεν, κατεκοιμήθη. ἄντικρυ.] καθολοθή. αὐχήν.] ὁ ῥάχηλος. κινυμένων.] κινουμένων. ἀστραγάλων.] σπονδύλων. ἄψορρον.] ὀπισθόρμητον. τέγεος.] οἴκου. τεκμήρατο.] διεσημήνατο. γόων.] ἐθρήνουν. πρῆξις.] ἡ πρᾶξις. μυρομένοισιν.] ὀδυρομένοις. οἰχομένη.] ἀπελθοῦσα. παρεξελθοῦσα.] λάθρα ποιήσασα.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον,
Ἀλλ' ἴομεν, δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
550 Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους,
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὔτε τι λίην
Ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ᾗσιν ἀρηρώς,
Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων.
Κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας
Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ᾗσιν,
Ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν.
Ἀλλὰ κατ' ἀντικρὺ τέγεος πέσεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
560 Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἀϊδόσδε κατῆλθε.
Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·
Φάσθε νύ που οἴκονδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἔρχεσθ', ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Ἑζόμενοι δὲ κατ' αὖθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας,
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
570 Ἤομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Ἀρνειὸν κατέδησεν, ὄϊν θῆλύν τε μέλαιναν,
Ῥεῖα παρεξελθοῦσα, τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα;

ΟΔΥΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Λ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀπαγγέλλει πῶς κατὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ᾅδου κατῆλθεν, καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου τοῦ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ, καὶ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ ὡς τοὺς Ἥρωας καὶ τὰς Ἡρωΐδας εἶδε καθ' ᾅδου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τῶν εἰς Ἴλιον συστρατευσάντων ἐνίους, καὶ τῶν ἐν ᾅδου κολαζομένων.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Λ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα.] οὐχ ἁπλῶς ἐνεθήκαμεν τῇ νηΐ, ἀλλὰ μετὰ τὸ στῆσαι τὸν ἱστὸν, καὶ ἁπλῶσαι τὰ ἱστία, οἷον εὐτρεπισάμεθα. ἐβήσαμεν.] εἰσεβιβάσαμεν. βαίνομεν.] ἔβημεν. ἴκμενον.] ἰκμαλῶδες, ὑγρόν. πλησίστιον.] πληροῦντα τὸ ἄρμενον. ἑταῖρον.] νῦν τὸν συνεργόν. πονησάμενοι.] ἐνεργήσαντες, ἐντρεπίσαντες. ἄνεμος.] ὡς ἂν ἀξιωσάσης τῆς Κίρκης, τὸν ἄνεμον τίθησιν. ἴθυνεν.] ἐπ' εὐθείας ἦγεν. ποντοπορούσης.] τὴν θάλασσαν διερχομένης, πλεούσης. Κιμμερίων.] ἔθνος περιοικοῦν τὸν ὠκεανὸν οἱ Κιμμέριοι. ἔνιοι δὲ γράφουσι Χειμερίων. οἱ δὲ Κερβερίων, ὡς Κράτης. Ἡρόδοτος δὲ ὑπὸ Κιμμερίων φησὶ Σκύθας ἐξελαθῆναι. ἄλλοι δὲ Κιμμερίους φασὶν ὑποτίθεσθαι τοὺς κατὰ τὴν δύσιν οἰκοῦντας, καὶ προσκειμένους τοῖς κάτω τῶν ἄλλων τόποις, ἢ νεκροῖς. ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς ἠρωικοῖς κεῖσθαι. πανημερίης.] δι' ὅλης ἡμέρας. ἀγυιαί.] ἄμφοδα. στείχησι.] πορεύηται. ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται.] πῶς οὖν ζῶσιν εἰ ἐπιδέρκεται μὴ, φαέθων δὲ οὔ. ἐπιδέρκεται.] ἐφορᾷ, βλέπει. οὐρανόθεν προτράπηται.] διὰ τούτου τοῦ προτράπηται δοκεῖ εἰδέναι ὁ ποιητὴς, ὅτι ὁ ἥλιος τὴν ἑκούσιον πορείαν ποιούμενος ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολὰς, ὅμως ὑπὸ τοῦ παντὸς ἀνθέλκεται εἰς τὸ ἐναντίον καὶ αὐτός. προτράπηται.] μεταβάλλεται, ἀποκλίνει. νύξ.] ζοφώδης ἀήρ. τέταται.] ἥπλωται. δειλοῖσι.] δειλαίοις, ἀθλίοις. ἱερήϊα.] οὐκ ὀρθῶς, ἐπεὶ γὰρ νεκρῶν τομία καὶ ἔντομα. ἐπεὶ δὲ θεῶν, ἱερεῖα. ἢ ὅτι τὰ θρέμματα ἱερεῖα ἐκάλουν. ἔσχον.] ἀντὶ τοῦ κατέσχον. χέομεν.] ἀπεχέομεν. πάλυνον.] ἔφυρον, διέβρεχον, ἢ ἐπέπασσον. γουνούμην νεκύων.] πῶς εἰ μὴ αἰσθάνονται πρὸ τοῦ πιεῖν εἰς τὴν τιμὴν τῶν δεσποτῶν. ἢ δεηθεὶς ἢ γονυπετῶν ἐπηγγελλόμην.

ll 2 εὐχωλῇσιν.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Λ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Λάβδα δ' ἐν ἀΐδῃ ψυχαῖς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηΐ μελαίνῃ.
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
Βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο,
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ἥμεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱστία ποντοπορούσης.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου ὠκεανοῖο.
Ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὔθ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Οὔθ' ὅτ' ἂν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται.
Ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι,
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἱλόμεθ' αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο
Ἤομεν ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
Ἔνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
Ἔσχον, ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Βόθρον ὄρυξα ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χεόμεν πᾶσι νεκύεσσιν,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ.
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,

Τειρεσίῃ

εὐχωλῇσιν.] εὐχαῖς. λιτῇσι.] λιτανείαις, ἱκεσίαις. ἀπεδειροτόμησα.] ἀπεκεφάλισα. ὑπ' ἐξ ἐρέβευς.] ἀπὸ τοῦ σκότους. νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε.] ἀθετοῦνται οὗτοι οἱ ιξ. ὅτι οὔπω προσέρχονται, καὶ ὅτι ἀδύνατον φέρειν τὰς ψυχὰς τῶν σωμάτων πληγάς. ἀλλὰ πρὸς ἀνακεφαλαίωσιν πεποίηται τῶν μετὰ ταῦτα ῥηθέντων. ἠΐθεοι.] ἄγαμοι. πολύτλητοι.] πολλὰ ὑπομείναντες. ἀταλαί.] νέαι, ἁπαλαί, αἱ μήπω τλῆναι δυνάμεναι. νεοπενθέα.] ἐν τῇ νεότητι πενθοῦσαι. βεβροτωμένα.] δοκοῦντα βεβροτῶσθαι, ὅ ἐστιν ᾑμάχθαι. εὐρυοδείης.] μεγάλης, πλατείας. δὴ τότ' ἑτάροισι.] αὐτὸς γὰρ ὡς ἡ Κίρκη ἔφη αὐτῷ ἐπὶ τοῦ βόθρου μένει. ἐνταῦθα οὖν χωρίζει τοὺς ἑταίρους, ἵνα μὴ κατακούσωσι τῶν μαντειῶν. εἴων.] συνεχώρουν. πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος.] ἐπεὶ ἄταφος. τῶν δὲ τοιούτων καὶ πρὸ τῶν ἄλλων φθέγγονται αἱ ψυχαί. Ἐλπῆνορ πῶς ἦλθες.] οὐ δέον ὁρᾶν τῶν παρὰ τῷ Κύκλωπι ἢ ἐν Λαιστρυγονίᾳ ἀπολομένων. οὗτοι γὰρ εἰ καὶ ἀθέσμως, ἀλλ' οὖν ἐτάφησαν. ἔφθης.] ἔφθασας, προέλαβες. οἰμώξας.] στενάξας. ἆσεν.] ἔβλαψεν. καταλέγμενος.] καθευδήσας. τῶν ὄπισθεν.] τῶν καταλελειμμένων οἴκοι, τῶν οὐ παρεόντων. γουνάζομαι οὐ παρεόντων.] λείπει ἡ πρός, ἵν' ᾖ πρὸς τῶν οὐ παρόντων γουνάζομαι, ἱκετεύω. ὡς πρὸς τῶν θεῶν καὶ πρὸς Διός. πρός τ' ἀλόχου.] οὐ προσέθηκε τὴν μητέρα. ἑώρα γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτῆς. μοῦνον.] μόνον. ἀντὶ τοῦ μονογενῆ. ἐνθένδε κιών.] χάριν τοῦ λαβεῖν ἐφόδια, καὶ μαθεῖν περὶ τοῦ πλοῦ. ἀθέσφατος.] πολύς. σχήσεις.] ὁρμήσεις. νοσφισθείς.] χωρισθείς. κακκῆαι.] κατακαῦσαι. ἀντὶ τοῦ κατάκαυσον. ἐρετμόν.] τὴν κώπην.

συγγονοῖσι.]

Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν
Ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές. αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπ' ἐξ ἐρέβευς νεκύων κατατεθνειώτων,
Νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαί τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι. 10
40 Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν
Ἄνδρες ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
Οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
Θεσπεσίῃ ἰαχῇ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ Ἀΐδῃ, καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ,
Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ 20
Ἥμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
50 Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου,
Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἄκλαυστον καὶ ἄθαπτον ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδών, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων· 30
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
Ἔφθης πεζὸς ἰών, ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
60 Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακή, καὶ ἀθέσφατος οἶνος.
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
Ἄψορρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν,
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθε. 40
Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
Πρός τ' ἀλόχου καὶ πατρός, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες.
Οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀΐδαο,
70 Νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα,
Ἔνθα σ' ἔπειτ' ἄναξ κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο.
Μή μ' ἄκλαυστον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
Νοσφισθείς, μή τοι θεῶν μήνιμα γένωμαι.
Ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν ἅσσα μοι ἐστίν. 50
Σῆμά τ' ἐμοὶ χεῦαι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης
Ἀνδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν
τῷ καὶ

Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτά τοι ὦ δύστηνε τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἥμεθ', ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
Εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' * ἀγόρευεν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυίης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
Τὴν ζωὴν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς εἴων προτέρην πυκινόν περ ἀχεύων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε·
Τίπτ' αὖτ' ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο
Ἤλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον,
Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
Αἵματος ὄφρα πίω, καί τοι νημερτέα εἴπω.
Ὣς φάτ' ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Κουλεῷ ἐγκατέπηξα, ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων.
Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός, οὐ γὰρ ὀΐω
Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὣς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
Αἴ κ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
Ὁππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον,
Βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς νόστου τε μέδηαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε.
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον,
Νηΐ τε καὶ ἑτάροις, αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, δήεις δ' ἐν πήματα οἴκῳ
Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες.
Ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δ' ἤπειτα λαβὼν εὐῆρες ἐρετμόν,
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν,

* ἀγόρευον

μείνιμα.] μεῖνις, ἔργου. δυστήνοιο.] δυστυχοῦς. ἔρεσσον.] ἐκωπηλάτουν. στυγεροῖσι.] μισητοῖς, φρικτοῖς. ἴσχων.] κατέχων. εἴδωλον.] εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ εἰδέναι διὰ μόνου τοῦ ι γραπτέον· εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ εἴδους, προσλήψεται τὸ ε. ἀγορεῦον.] διαλεγόμενον. κατατεθνηυίης.] τελευτώσης. Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια.] ὁ λόγος, ἡ Ἀντίκλεια διὰ τὸ διὰ τὸν πόθον τοῦ παιδὸς, βρόχῳ ἑαυτὴν ἐξαγαγεῖν τοῦ βίου. ζωήν.] ζῶσαν. προτέρην.] πρώτην. πυκινόν περ.] καί περ πολὺ λυπούμενος. ἀτερπέα.] ἀτερπῆ. ἀποχάζεο.] ἀναχώρει. κελαινόν.] μέλαν. ἐμὲ δ' ἔγνω.] οὐκ ὅτι εἰμί, ἀλλ' ὅτι σφάγια νομίζω, μετὰ τὸ πιεῖν ἐκ τῆς μαντείας γνωρίζει αὐτόν. ὅσω δ' αὖτις ἐκδέχεται τυφλώττειν τὸν Τειρεσίαν, τοσούτῳ καλὸν τὸ ἔγνω, ἵνα καὶ τὸ ἐλλεῖπον τῆς ὄψεως τῇ τῆς συνέσεως γνώσει πληρῶται. ἄπισχε.] ἀπόστησον, ἀπόπαυσον. δίζηαι.] ἐπιζητεῖς. θήσει.] ποιήσει. λήσειν.] λαθεῖν. ἐξαλάωσας.] ἐξετύφλωσας. ἵκοισθε.] παραγένοισθε. αἴ κ' ἐθέλῃς.] ἐὰν δύνῃ. πελάσεις.] προσορμήσῃς. ὅτι οἱ.] ὅτι αὐτῷ. ἰοειδέα.] μελανοειδῆ. Θρινακίῃ.] τῇ Σικελίᾳ. ἐπεὶ τρία ἔχει ἀκρωτήρια, Πέλωρον, Πάχυνον, Λιλύβαιον. ἴφια.] ἰσχυρὰ, μέγαν πλοῦτον ποιοῦντα. ἀσινέας.] ἀσινεῖς, ἀβλαβεῖς. ἐάας.] καταλίπεις. μέδηαι.] φροντίζεις. σίνηαι.] βλάψεις. τεκμαίρομαι.] τελειωθῆναι λέγω, προσημαίνω. ἀλύξῃς.] ἐκφύγῃς. ὀψὲ κακῶς νεῖαι.] ἐπὶ γὰρ τῷ τῶν βοῶν τολμήματι ἑπτὰ ἔτη ὅλα παρὰ Καλυψοῖ διατρίβει. καὶ πάλιν ναυαγήσας πρὸς τοὺς Φαίακας προσβραττεται. νεῖαι.] ἀπελεύσῃ. δήεις.] εὑρήσεις. κατέδουσι.] κατεσθίουσι, καταναλίσκουσι. μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες.] τῇ γὰρ ἀληθείᾳ ἤδη ὄντος ἐν Ἰθάκῃ Ὀδυσσέως, καὶ ἔνδον ἐπ' αὐτοῦ προσφέρουσιν αὐτῇ οἱ μνηστῆρες τὰ ἕδνα. ὥς τε ἄξιον μνημονεύειν τῆς δόσεως. ὃ ἐξ ἴσης εὑρήσεις. ἀποτίσεαι.] τιμωρίαν καὶ κόλασιν εἰσπράξεις. κτείνῃς.] ἀνέλῃς, φονεύσεις. ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδόν.] ἀντὶ τοῦ καὶ ὅπως ἂν, καὶ δόλῳ, καὶ φανερῶς, ὅμοιον τῷ, Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἠέ. καὶ ἀπίθανον γὰρ τὸ ἐνδοιάζειν τὸν μάντιν. καὶ φαίνεται δὲ τὰ μὲν πρῶτα δόλῳ, ἔξης δὲ φανερῶς ἐπιθέμενος. εὐῆρες.] καλῶς ἁρμοζόμενοι. τοὺς.] πρὸς τούτους. ἀφίκηαι.] παραγίνῃ. οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν.] ἵνα κἀκεῖνοι γνῶσι τὴν τοῦ Ποσειδῶνος δύναμιν.

Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει·
Ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμόν,
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
130 Ἀρνειόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον, 10
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Πᾶσι μάλ' ἑξείης, θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήραϊ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον. ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσονται, τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί,
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 20
140 Μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνηυίης,
Ἡ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ὃν υἱὸν
Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι,
Εἰπὲ ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίη * τὸν ἐόντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ῥηΐδιόν τοι ἔπος ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω,
Ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὁ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει. 30
Ὧ δέ κ' ἐπιφθονέῃς, ὁ δέ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.
Ὣς φαμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω
150 Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
Ἤλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές. αὐτίκα δ' ἔγνω,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
Ζωὸς ἐών, χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι. 40
Μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα.
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔ πως ἔστι περῆσαι
Πεζὸν ἐόντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
Ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
160 Νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον, οὐδέ πω ἦλθες
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο, 50
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν,
Ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.

ἀλλ'

* υἱόν

φοινικοπαρῄους.] ἐρυθρῷ βάμματι κεχρισμένας τὰ πλάγια. σῆμα.] σύμβολον, σημεῖον. ἀριφραδές.] ἄγαν φανερόν. ξυμβλήμενος.] συντυχών. ὁδίτης.] ὁ ὁδοιπόρος. φήῃ.] εἴποι, ὑπολάβοι. ἀθηρηλοιγόν.] τῶν ἀθέρων ὀλοθρευτικὸν ὄργανον. ἀθέρες γὰρ λέγονται κυρίως τῶν ἀσταχύων τὰ ἄκρα. λέγει δὲ τὸ πτύον. ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν θρῴσκωσι κύαμοι μελανόχροες, ἢ ἐρέβινθοι. ὁ μέντοι Σοφοκλῆς ἀπελέξατο τῆς ἀθήρης κίνυθρον λέγων οὕτως· ὤμοις ἀθηρόβρωτον ὄργανον φέρων. ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι.] ἐν τοῖς οἰκείοις κλήροις οἱ τιμώμενοι, εἴτ' οὖν ἄνθρωποι, εἴτε καὶ θεοί, οὐκ ἂν ἐπί τινος γένοιντο φιλοτιμίας μείζονος. εἰ μέντοι ἐν τόποις τισὶ τοῖς πόρρω, καθ' οὓς οὐ πολιτεύονται λάβοιεν γέρα, ἐνταῦθα δὲ πλείων ἡ χάρις, ἥγε ἦν διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὀλυσσέως εὐσέβειαν καὶ θεραπείαν, ἢ ἠπειρώτης ἂν γενηθείη Ποσειδῶν. ἀποστείχειν.] ἀπιέναι. ἔρδειν.] πράττειν, θύειν. αὐτῷ.] τῷ θύσον. θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ.] οἱ νεώτεροι τὰ περὶ Τηλέγονον ἀνέπλασαν τὸν Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως. ὃς δοκεῖ κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς ἐς Ἰθάκην ἐλθὼν ὑπ' ἀγνοίας τὸν πατέρα διαχρήσασθαι τρυγόνος κέντρῳ. Αἰσχύλος δὲ ἐν ψυχαγωγοῖς ἰδίως λέγει· ἐρωδιὸς γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος, ὄνθῳ σ' ὁ πλήξει νηδύος χαλάσμασιν. ἐκ τοῦδ' ἄκανθα ποντίου βοσκήματος σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχορρυές. ἐξ ἁλός.] διπλῆ ἀνάγνωσις. καὶ ἔξαλος προπαροξυτόνως, ἀντὶ τοῦ ἔξω καὶ πόρρω τῆς θαλάσσης. καὶ ἐξ ἁλὸς διῃρημένως, διὰ τὸ τῆς τρυγόνος κέντρον, ᾧ ὁ Τηλέγονος ἀντὶ αἰχμῆς ἐχρῆτο. ἀβληχρός.] ὁ ἀσθενής. λιπαρῷ.] εὐδαίμονι. ἀρημένον.] βεβλημένον. ὄλβιοι.] εὐδαίμονες. εἴρω.] λέγω. ἐπέκλωσαν.] ἐπεμοίρασαν. ἀναγνοίη.] γνωρίσειεν. ῥηΐδιον.] ῥᾴδιον, εὐχερές. θήσω.] ἐμβαλῶ. ἐνίψει.] ἐνέπει. μέσσῳ.] λείπει ἐν. μέσῳ γὰρ μεγάλοι ἀσὶν. τὸ γὰρ ἑξῆς μέσον Ὠκεανός. γελοῖον δὲ καὶ πεζὸν ἰόντα. Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα.] καὶ οὐκ ἐπήγαγε, δεύτερα δὲ καὶ τρίτα. ἀπορ δεῖ κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐκδέχεσθαι αὐτῶς, οἷον ἵνα μὴ ἄλλον ποταμόν, ἢ ῥεῦμα λέγωμεν αὐτὸν πρῶτον Ὠκεανόν.

ἐνίψει.]

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο,
Ἢ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
Ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
10 Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
Ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει,
Ἦ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δάκρυ χεούσῃ.
Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλ' ἕκηλος
20 Τηλέμαχός τε μένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐΐσας
Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν.
Πάντες γὰρ καλέουσι. πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται, οὐδέ οἱ εὐναὶ,
Δέμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὕδει ὅπι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνι ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷται.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
Πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
30 Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
Σὸν πότμον γοόων, χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον.
Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν μεγάροισιν ἐΰσκοπος ἰοχέαιρα,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Οὔτέ τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν ἥ τε μάλιστα
Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν.
40 Ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Σή τ' ἀγανοφροσύνη, μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνηυίης.
Τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει.
Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ
Ἔπτατ', ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα,
50 Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο,
Ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ,

ἐνίψει.] ἐρεῖ, λέξει. ἀλώμενος.] πλανώμενος. εὔπωλον.] ἱππικήν. τανηλεγέος.] μακροκοιμήτου. δολιχή.] μακρά. ἀγανοῖσιν.] ἀγαστοῖς. ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ φθίνουσιν.] φθινύθουσι ἐχ ὑπὸ μνηστήρων ὀχλουμένη. οὐδέπω γὰρ οἱ μνηστῆρες, οἵγε μετὰ τέσσαρα ἔτη ἐπίασιν, ἀλλά σε ζητοῦσιν. ὀϊζυραί.] ταλαίπωροι. φθινύθουσι.] φθείρονται. τεμένη.] χωρία. δαίνυται.] εὐωχεῖται. ἀλεγύνειν,] κατεσθίειν. χεῖμα.] ἐν τῷ χειμῶνι. εὕδει.] καθεύδει. ἐν κόνει.] ἐν τῇ γῇ. κακά.] λυπηρά. ἧσται.] ἐνδέδυται. φύλλων κεκλιμένων.] κεκλασμένων, πεπτωκότων. χθαμαλαί.] οὐχ αἱ πρὸς τῇ γῇ, ἀλλ' ἐν τῇ γῇ. ἢ ταπειναί. ῥήγεα.] βαπτὰ περιστρώματα. σιγαλόεντα.] ποικίλα. γουνόν.] γόνιμον τόπον. ἀέξει.] αὔξει. βεβλήαται.] βέβληνται. κεῖται γοόων.] θρηνῶν. οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην.] οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι, ὅτι ἑαυτὴν ἀνήρτησεν, ναυπλίου ψευδῶς μηνύσαντος θάνατον Ὀδυσσέως. οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην.] ἀπωλόμην, ἀπέθανον. σή τ' ἀγανοφροσύνη.] εὐσχημως τὴν ἀγχόνην ἐσιώπησεν, ὡς αἰτίαν ἐχόντων τῶν ἑαυτοὺς ἐξαγαγόντων τοῦ βίου. ἀγανοφροσύνη.] πραότης, φρενῶν προσηνεία. ἑλέειν.] περιπτύξασθαι. ἐφωρμήθην.] προεθυμήθην. γενέσκετο.] προσεγίνετο. κηρόθι.] ἐν κῆρι, ἐν τῇ ψυχῇ. κρυεροῖο.] ψύχους καὶ ῥίγους ποιητικοῦ. εἰν Ἀΐδαο.] ἐν ᾅδου. τεταρπώμεθα.] κορεσθῶμεν. εἴδωλον.] τὴν ὡς τὸ εἶδος μόνον εἰκόνα, οὐ μέν τοι καὶ εἰς ἄλλην αἴσθησιν. ἀγαυή.] λαμπρά.

Ω μοι τέκνον ἐμὸν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
Οὔ τι σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
Ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν ὅτε κέν τε θάνωσιν.
Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν,
Ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
220 Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμός.
Ψυχὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο, ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθα γυναικί,
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἱ δὲ γυναῖκες
Ἤλυθον, ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια,
Ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν, ἠδὲ θύγατρες
Αἳ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
230 Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Οὐκ εἴων πίνειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν, ἡ δὲ ἑκάστη
Ὃν γόνον ἐξαγόρευεν, ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας.
Ἔνθ' ἤτοι πρώτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν
Ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο,
Ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο.
Ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι,
Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα,
240 Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος,
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη οὔρεϊ ἶσον
Κυρτωθὲν κρύψεν τε θεὸν θνητήν τε γυναῖκα.
Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Χαῖρε γύναι φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
Τέξεις ἀγλαὰ τέκν', ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
Ἀθανάτων, σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε.
250 Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνῃς,
Αὐτὰρ ἐγώ τοι εἰμὶ Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Ὣς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα,
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα,
Τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
Ἀμφοτέρω, Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
Ναῖε πολύρρηνος, ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητ' Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην,
Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον Ἀσωποῖο θύγατρα,
260 Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,

Καὶ

κάμμορε.] δυστυχέστατε. ἀπαφίσκει.] ἀπατᾷ. δίκη.] νόμος. ἶνες.] τὰ νεῦρα. ἔχουσι.] συνέχουσι. δαμνᾷ.] φθείρει. λίπῃ.] καταλιμπάνει. πεπότηται.] ἵπταται. λιλαίεο.] προθυμοῦ, ἐπείγου. τεῇ.] τῇ σῇ. ἴσθι.] ἐπίστασο, ἴσαθι. ἐρέοιμι.] ἐρωτήσω. προμνηστῖναι.] ἤτοι ἐπὶ μίαν ἑξῆς, ἢ ἐπάλληλοι. ἢ ἐπὶ στίχον. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον προμενέτιναι, ἀπὸ τοῦ προσμένειν τὴν ἑτέραν. ἐξαγόρευεν.] φανερῶς ἔλεγεν. ἐρέεινον.] ἠρώτουν. Τυρώ.] Σαλμωνέως θυγάτηρ. εὐπατέρειαν.] ἐν ἤθει εἶπεν. δυσσεβὴς γὰρ ἦν ὁ Σαλμωνεὺς ἀντιβροντῶν τῷ Διῒ, καὶ ἀντιστράπτων, διὸ καὶ κεραυνοῖς περιέπεσεν. εἰρωνείᾳ οὖν κέχρηται. εὐπατέρειαν.] καλὸν πατέρα ἔχουσαν. ἔκγονος.] θυγάτηρ. Σαλμωνῆος.] Σαλμωνέος. Ἐνιπῆος.] Ἐνιπεὺς Ἤλιδος ποταμὸς καὶ Θεσσαλίας. πῶς οὖν ἐν Ἰλιάδι ὁ Ἄξιος; ἢ τοῦ μὲν Ἀξίου τὸ ὕδωρ, τοῦ δὲ Ἐνιπέως τὸ σῶμα. ὅθεν καὶ ἐραστά. πωλέσκετο.] ἀνεστρέφετο. ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος.] ἐπαφροδίτως ὁμοῦ καὶ φιλονείκως ἐν αὐτῷ μέσῳ τῷ ποταμῷ, οὗ δὴ ἡ Τυρὼ ἤρα· τοῦ Ποσειδῶνος κοινωνῆσαι θελῆσαι, ὥσπερ ἐπαγγελοῦντα. προχοῇσι δὲ, τοῖς εἰς θάλασσαν τῶν ποταμῶν στόμασιν. πορφύρεον.] μέλαν. οὔρεϊ.] τῷ ὄρει. λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην.] ἀντὶ τοῦ διεπαρθένευσεν. φιλοτήσια ἔργα.] ἐρωτικά. τουτέστι τὴν μίξιν. περιπλομένου.] περιερχομένου. ἀποφώλιοι.] ἀδόκιμοι, ἄγονοι, ἄπαιδες, ἄκαρποι. κομέειν.] ἐπιμελείας ἀξιοῦν. ἀτιταλλέμεναι.] ἐκ νηπίων ἀνατρέφειν. ἴσχεο.] ἡσύχαζε. ὀνομήνῃς.] εἴπῃς. ὑποκυσαμένη.] ἔγκυος γινομένη. θεράποντε Διός.] βασιλεῖς. καὶ γὰρ οἱ πολεμικοὶ θεράποντες Ἄρηος. εὐρυχόρῳ.] πλατυχώρῳ, μεγάλης. Ἰωλκῷ.] Ἰωλκὸς πόλις Θεσσαλίας. πολύρρηνος.] πολλὰ ποίμνια ἔχων. ἱππιοχάρμην.] ἤτοι χαίροντα ἵπποις, ἢ ἐφ' ἵππον μαχόμενον. εὔχετο.] ἔλεγεν, ἐκαυχᾶτο. ἰαῦσαι.] καθευδῆσαι.

οἱ πρῶτοι

οἳ πρῶτοι Θήβης.] μετὰ γὰρ τούτους Κάδμος. πύργωσάν τε.] καὶ ἐτείχησαν. ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτον.] διὰ τοὺς Φλέγυας. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν αὐτῶν Εὐρύμαχος ἥρμοσε τὰς Θήβας, ὥς φησι Φερεκύδης ἐν τῇ δεκάτῃ. θυμολέοντα.] λεοντόψυχον. ναίεμεν.] οἰκεῖν. τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν.] Τηλεβόαι στρατεύσαντες κτείνουσι τοὺς Ἠλεκτρύωνος παῖδας περὶ θρεμμάτων ἀγωνιζομένους. καὶ Ἀμφιτρύων ἀποκτείνας ἀκουσίως Ἠλεκτρύωνα, φεύγει εἰς Θήβας. Ἀλκμήνη δὲ Ἠλεκτρύωνος, οὐκ ἐβούλετο γαμηθῆναι πρὶν τίσαιτο τοὺς Τηλεβόας, ὑπὲρ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν. ὑπισχνεῖται δὲ τοῦτο Ἀμφιτρύων, καὶ αὐτὴν εἰς Θήβας μεταγαγὼν πορεύεται ἐπὶ Τηλεβόας. ἐν ταύτῃ Ζεὺς τῇ νυκτὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὴν Ἀμφιτρύωνος οἰκίαν, ἔχων καρχήσιον ἐοικὼς Ἀμφιτρύωνι. ἡ δὲ Ἀλκμήνη δοκοῦσα τὸν ἑαυτῆς πόσιν εἶναι, πυνθάνεται περὶ τῶν Τηλεβόων, εἰ κατέκτεινεν αὐτούς. ὁ δὲ Ζεὺς λέγων αὐτῇ πάντα ὅσα ἐγένετο, δίδωσι καὶ τὸ καρχήσιον, φάμενος ἀριστεύσας εἰληφέναι παρὰ τῶν στρατιωτῶν. ἡ δὲ ἀσμένως ἀποτίθησιν. ἐπὶ ταύτῃ συνευνασθεὶς Ζεὺς ἀπέρχεται, καὶ τῇ αὐτῇ παραγενόμενος νυκτὶ Ἀμφιτρύων μίσγεται. καὶ γεννᾷ Ἀλκμήνη ἐκ μὲν Διὸς Ἡρακλέα, ἐκ δὲ Ἀμφιτρύωνος Ἰφικλέα. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Κρείοντος.] Κρέοντος. ὄνομα δὲ κύριον ὁ Κρέων. καὶ Μεγάρην Κρείοντος ὑπερθύμοιο θυγατέρα. τὴν ἔσχεν Ἀμφιτρύωνος υἱός.] θυγάτηρ Κρέοντος τοῦ Θηβῶν βασιλέως γεγαμημένη Ἡρακλεῖ, παῖδας ἴσχει Θηρίμαχον καὶ Κρεοντιάδην. βαδίζοντος δὲ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, ἐπὶ τὸν τοῦ κυνὸς ἆθλον, Λύκος ὁ Θηβῶν βασιλεὺς πεισθεὶς Ἥρᾳ, καταστρέφει τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἵνα θύσῃ. οὐ γὰρ αὐτὸν ἐπανήξειν ᾤετο. παραγενόμενος δὲ Ἡρακλῆς, ἀναιρεῖ αὐτόν, καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας. μανεὶς δὲ διὰ τὴν Ἥραν κτείνει τοὺς ἰδίους. ἔμελλε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἰφικλέα, εἰ μὴ ἔφθασεν Ἀθηνᾶ κωλύσασα. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. μένος αἰὲν ἀτειρής.] ἀργῆς ἀφορήτου μεστός. Ἐπικάστην.] παρὰ τοῖς ῥαγικοῖς, Ἰοκάστην.

Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδας Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
Τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα
Γείνατ' ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα.
Καὶ Μεγάρην Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής,
Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,
Ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο
Γημαμένη ᾧ υἱεῖ, ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας,
Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,
Καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς,
Ἡ δ' ἔβη εἰς ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
Ὧι ἄχεϊ σχομένη. τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσω,
Πολλὰ μάλ' ὅσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσι.
Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν μετὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,

Ὁπλο-

μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην.] Λάϊος ὁ Οἰδίποδος πατήρ, παρὰ Φοίβου μαντείαν λαβών, ὅτι τικτόμενος παῖς ἀπ' αὐτοῦ, ἀναιρεῖ αὐτόν. Ἐπικάστην γήμας, γεννᾷ Οἰδίποδα, καὶ τοῦτον ἐκτίθησι Σικυῶνι. οἱ δὲ ἱπποφορβοὶ ἀναλαβόντες ἔτρεφον αὐτόν. ἡλικίας δὲ γενόμενος ὁ Οἰδίπους, ἦλθεν εἰς Θήβας, ἐπιζητῶν τοὺς γονέας. ἀποκτείνας δὲ ἀκουσίως τὸν πατέρα, λαμβάνει πρὸς γάμον, οὐκ εἰδὼς τὴν μητέρα, ἐπιλυσάμενος τὸ τῆς Σφιγγὸς αἴνιγμα. τὸ λέγον, τί δίπους, τί ῥίπους, τί τετράπους. καὶ λεγόμενον ὅτι τὸ δίπους ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, τὸ ῥίπους γέρων βαστάζων βακτηρίαν, καὶ τὸ τετράπους τὸ νήπιον τὸ συρόμενον. γίνεται δὲ ἐκ τούτων Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, καὶ θυγατέρες Ἀντιγόνη καὶ Ἰσμήνη. ὕστερον δὲ ἡ Ἰοκάστη ἐπιγνοῦσα ὅτι τῷ παιδὶ παρεμίγη, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. ὁ δὲ Οἰδίπους ἐκπεσὼν ὑπὸ Κρέοντος, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ᾤκησεν Ἵππιον Κολωνὸν καλούμενον, καὶ ἱκέτευσεν ἐν τῷ ἱερῷ τῶν θεῶν Δήμητρος, καὶ Πολιούχου Ἀθηνᾶς καὶ Διὸς ἀγόμενος ὑπὸ Κρέοντος ἔσχεν ἀπιστεῖν Θησέα. τελευτᾷ δὲ ὁ Οἰδίπους διὰ γῆρας, παρεκάλεσε τὸν Θησέα μηδενὶ τῶν Θηβαίων δεῖξαι τὸν τάφον. ἐθελῆσαι γὰρ αὐτὸν καὶ νεκρὸν αἰκίσασθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀνδροτίωνι. ἐξεναρίξας.] ἀνελών, φονεύσας. νόοιο.] τοῦ νοῦ. ἀνάπυστα.] ἀνὰ στόμα πᾶσι λέγειν, καὶ πυνθάνεσθαι, ἢ φανερά. πολυηράτῳ.] πολλὰς ἀρὰς καὶ βλάβας θεῶν ὑπομείνας. ἢ οὐ γὰρ ἐρασμίῳ, ὅπως ἂν ᾖ τῷ ὑποκειμένῳ ἀκόλουθον. θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς.] τὸ ἑξῆς, ἄλγεα πάσχων θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς Καδμείων ἤνασσεν. οὐχὶ θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς ἤνασσεν. πυλάρταο.] τοῦ τὰς πύλας ἰσχυρῶς ἐπαρτῶντος καὶ συγκλείοντος. ἁψαμένη.] ἐκδήσασα, ἀνάψασα. αἰπύν.] ὑψηλόν, πρὸς τὴν γῆν ἀφεστηκότα. μελάθρου.] νῦν δόμου. ᾧ ἄχει σχομένη.] νικηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἰδίας λύπης. σχομένη.] κατασχεθεῖσα. ὁπλοτάτην.] νεωτάτην.

Ἀμφίονος

Ἀμφίονος Ἰασίδαο.] ἕτερος οὗτος ὁ Ἀμφίων, Ἀργεῖος ὁ Διός. Νέστορά τε Χρόμιόν τε.] πῶς οὖν ἐν Ἰλιάδι, δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν, ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων. ἐκ Χλωρίδος δὲ τρεῖς. ἢ νῦν κατ' ἐξοχὴν τῶν τριῶν ἐμνήσθη. Χρομίου μὲν, ὡς πρεσβυτάτου. Περικλυμένου δὲ, ὡς ἀνδρειοτάτου. Νέστορος δὲ, ὡς συνετωτάτου. καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς γῆμεν ἑὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα, ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς παῖς, ἐξελασθεὶς ὑπὸ Πελίου τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἰωλκοῦ, ἀφίκετο εἰς Μεσσήνην τῆς Πελοποννήσου. καὶ λαβὼν παρὰ ἐγχωρίων, τὴν Πύλον κτίζει. καὶ γαμεῖ Χλῶριν τὴν Ἀμφίονος τοῦ Ἰάσου καὶ Περσεφόνης τῆς Μίνου θυγατέρα. βασιλεύει τε οὐ μόνον τῶν Πυλίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Ὀρχομενῷ, καὶ γίνεται εὐδαιμόνων. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.] Ἡσίοδος τὸν Περικλύμενον διηγεῖται δῶρον εἰληφέναι παρὰ Ποσειδῶνος, ὥστε ἀμείβειν ἑαυτὸν εἰς οἷον ζῶου ἢ δένδρου ἐθέλοι εἰκόνα. ἀγέρωχον.] νῦν τὸν ἄγαν ῥᾳδίως μεταφερόμενόν τε καὶ μεταχεόμενον εἰς ὃ ἂν βούλοιτο. μνώοντο.] ἐμνηστεύοντο. Ὀρχομενός.] πόλις Βοιωτίας. περικτίται.] οἱ περιοικοῦντες. εὐρυμετώπους.] πλατυμετώπους. Φυλάκης.] πόλεως Θεσσαλίας. ἐλάσειεν.] ἀπελάσειεν.

Ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυείῳ ἶφι ἄνασσεν,
Ἡ δὲ Πύλου βασίλευε. τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα·
Νέστορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε θαῦμα βροτοῖσι,
Τὴν πάντες μνώοντο περικτίται. οὐδέ τι Νηλεὺς
Τῷ ἐδίδου, ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους
Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης
290 Ἀργαλέας, τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
Ἐξελάαν.

ἐκ Φυλάκης ἐλάσειεν.] Τυρὼ ἦλθε παρὰ Δηϊονέα τὸν θεῖον. ὁ δὲ κατασχὼν αὐτὴν εἰς Θεσσαλίαν δίδωσι Κρηθεῖ τῷ ἀδελφῷ, ἤδη ἐκ Ποσειδῶνος ἐσχηκυῖαν Νηλέα καὶ Πελίαν. ὁ τοίνυν Νηλεὺς Ἴφικλον τὸν Φυλάκου τοῦ Δηϊονέως, ἀπῄτει τὰ τῆς μητρός. καὶ ὃς οὐκ ἀπεδίδου. Μελάμπους δὲ ὁ Ἀμυθάονος ὑπὸ δρακόντων τὰ ὦτα καθαρθεὶς ὡς καὶ τῶν ἀλόγων ὑπακούειν ζώων, τὰς Ἰφίκλου βοῦς ἀπελαύνων ὑπὲρ τοῦ γῆμαι Πηρὼ τὴν Νηλέως, Βίαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, συλληφθεὶς δὲ καὶ εἰς εἱρκτὴν ἐμβληθεὶς, κατακούσας τε διαλεγομένων σκωλήκων, ὀλίγον ἔτι ἀπέχεσθαι τῆς δοκοῦ ἐκέλευσεν ἐκκομισθῆναι. τοῦ δὲ οἰκήματος κατενεχθέντος μαθὼν ὁ Ἴφικλος ὑπισχνεῖται τῷ Μελάμποδι τὰς βοῦς, εἴγε τῆς ἀτεκνίας αὐτὸν διὰ τῆς τέχνης παύσειε. ὁ δὲ Μελάμπους παρ' Αἰγυπιοῦ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ ἀναζητήσας ἐκείνην τὴν μάχαιραν ἀχέρδου φλοιῷ κεκαλυμμένην, ἣν ἐπήνεγκε Φύλακος τῷ Ἰφίκλῳ ἤδη τῶν ἀγρῶν ἐκτέμνοντι τὰ τετράποδα, θύσας τε θεοῖς τοῖς μηνιοῦσιν ὑπὲρ τῆς τῶν τετραπόδων συνουσίας, τὸν Ἴφικλον ἀπεφήνατο πατέρα Πρωτεσιλάου καὶ Ποδάρκους. τοῖσι δὲ ἐπὶ ἰφθίμην Πηρὼ τέκε θαῦμα βροτοῖσι, τὴν πάντες μνώοντο περικτίται, οὐδέ τι Νηλεὺς τῷ ἐδίδου ὃ μὴ ἕλικας βοῦς εὐρυμετώπους ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικλῆος.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος ἔχων θυγατέρα Πηρὼ τοὔνομα κάλλει εὐπρεπεστάτην, οὐδενὶ ταύτην ἐξεδίδου πρὸς γάμον, εἰ μὴ πρότερον ἐκ Φυλάκης τὰς τῆς μητρὸς Τυροῦς ἐλάσειέ τις βοῦς παρ' Ἰφίκλου. πάντων δὲ ἀπορουμένων, Βίας ὁ Ταλαοῦ μόνος ὑπέσχετο δράσειν τοῦτο. καὶ πείθει τὸν ἀδελφὸν Μελάμποδα ῥέξαι τὸ ἔργον. ὁ δὲ καίπερ εἰδὼς ἅτε δὴ μάντις ὅτι ἁλώσεται ἐνιαυτὸν, εἰς τὴν Ὄθρυν ἀφικνεῖται ἐπὶ τὰς βοῦς. οἱ δὲ φύλακες ἐνταῦθα καὶ οἱ βουκόλοι κλέπτοντα αὐτὸν λαμβάνουσι καὶ παραδιδόασιν Ἰφίκλῳ, καὶ δεθεὶς ἐφυλάσσετο, παρεζευγμένων αὐτῷ θεραπόντων δύο, ἀνδρὸς καὶ γυναικός. καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ αὐτὸν ἐπιεικῶς ἐθεράπευεν, ἡ δὲ γυνὴ φαυλότερον. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐνιαυτὸς ὀλίγον πρὸς τὸ τελειωθῆναι περιῄει, Μελάμπους ἀκούει ὕπερθεν τινῶν σκωλήκων διαλεγομένων, ὅτι καταβεβρώκοιεν τὴν δοκόν. καὶ τοῦτο ἀκούσας καλεῖ τοὺς διακόνους, καὶ κελεύει αὐτὸν ἐκφέρειν τῆς κλίνης. λαμβανομένης τὴν μὲν γυναῖκα πρὸς ποδῶν, τὸν δὲ ἄνδρα πρὸς κεφαλῆς. οἱ δὲ αὐτὸν ἀναλαβόντες ἐκφέρουσιν. ἐν τοσούτῳ δὲ καὶ ἡ δοκὸς κατακλᾶται καὶ ἐμπίπτει τῇ γυναικὶ καὶ κτείνει αὐτήν. ὁ δὲ ἀνὴρ ἐξαγγέλλει τῷ Φυλάκῳ. ὁ δὲ Φύλακος Ἰφίκλῳ τὰ γενόμενα. οἱ δὲ ἐλθόντες παρὰ τὸν Μελάμποδα, ἐρωτῶσιν αὐτὸν τίς ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη μάντις εἶναι. οἱ δὲ αὐτῷ τὰς βοῦς ἐπισχνοῦνται δώσειν, ἐὰν μηχανὴν τινὰ εὕρῃ παίδων γενέσεως Ἰφίκλῳ, καὶ πιστοῦνται ταῦτα. ὁ δὲ Μελάμπους βοῦν ἱερεύσας τῷ Διῒ, διαιρεῖ μοίρας πᾶσι τοῖς ὄρνισιν. οἱ δὲ ἔρχονται πάντες πλὴν ἑνὸς αἰγυπιοῦ. ὁ δὲ Μελάμπους ἐρωτᾷ πάντας τοὺς ὄρνιθας εἴ τις οἶδε μηχανὴν, πῶς ἂν Ἰφίκλῳ γένοιντο παῖδες. ἀπορούντων δὲ ἐκείνων, κομίζουσι τὸν αἰγυπιόν. οὗτος δὲ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπαιδίας σπορᾶς εὐθέως εὗρεν. διώξαι γὰρ τὸν Φύλακον μετὰ μαχαίρας τὸν Ἴφικλον ἔτι νεογνὸν ὄντα διὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν ἄτοπόν τι ποιοῦντα. ἔπειτα τὸν Φύλακον μὴ καταλαμβάνοντα, πῆξαι τὴν μάχαιραν εἴς τινα ἀχέρδον, καίπερ φῦναι αὐτὴν τὸν φλοιόν. τὸν δὲ Ἴφικλον διὰ τὸ δέος μηκέτι παῖδας ποιῆσαι. ἐκέλευσεν οὖν ὁ αἰγυπιὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῷ ἀχέρδῳ κομίζειν, καὶ ἀποσμήξαντα τὸν ἰὸν διδόναι ἀπ' αὐτῆς πιεῖν ἐν οἴνῳ δέκα ἡμέρας Ἰφίκλῳ. γεννῆσαι δὲ αὐτῷ παῖδας ἐκ τούτου. ποιήσας δὲ ὁ Ἴφικλος τοῦτο, τὴν γονὴν ἀναῤῥώννυσι. καὶ ἴσχει Ποδάρκην παῖδα. καὶ δίδωσι τὰς βοῦς τῷ Μελάμποδι. ἃς λαμβάνει αὐτὴν τῷ ἀδελφῷ Βίαντι πρὸς γάμον. καὶ αὐτῷ γίνονται παῖδες, Περιαλκὴς, καὶ Ἄρητος, Ἀλφεσίβοια. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ἑβδόμῃ. βίης Ἰφικλήης.] περιφραστικῶς τοῦ Ἰφίκλου. ἀργαλέας.] χαλεπὰς, δυσκόλους. ἀπὸ τοῦ περιέχοντος δὲ καὶ ἔξωθεν πράγματος, αὐτὸ τὸ περιε-

Ἐξελάαν, χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
Δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγριῶται,
10 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
Θέσφατα πάντ' εἰπόντα, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
Καὶ Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
Ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.
Τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα.
Οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
20 Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσιν. τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.
Τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆος παράκοιτιν
Εἰσίδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι,
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην.
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα.
30 Ἐννέωροι γάρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ,
Φυλόπιδα στήσειν πολυάϊκος πολέμοιο.
Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο.
Ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ
40 Ἀμφοτέρω. πρὶν σφῶιν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυς εὐανθέϊ λάχνῃ.

Φαίδρην

τὸ περιεχόμενον ἐπωνόμασεν. Ἀργαλέαι γὰρ οὐκ αὐταὶ αἱ βόες, ἀλλ' αἱ περὶ αὐτὰς πραγματεῖαι καὶ σπουδαί. ἐξελάαν.] ἀπελαύνειν. χαλεπή.] δύσκολος, κακή. ἀγριῶται.] ἄγροικοι. ἐξετελεῦντο.] ἐτελειοῦντο. ἂψ περιτελλομένου ἔτεος.] εἰς τοὐπίσω τοῦ ἔτους περιιόντος. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.] τὸ πεπρωμένον ἐλάμβανε τέλος. καὶ Λήδην εἶδον.] τὴν Τυνδάρεω παράκοιτιν Ζεὺς Λήδας ἐρασθεὶς ἐν Θεστίου παιδός, εἰς κύκνον ἑαυτὸν μετέβαλλεν, καὶ διαπτὰς ἐμίγη αὐτῇ. μετὰ χρόνον δὲ ἐκείνη τεκοῦσα ᾠόν, ἀποτίθεται εἰς λάρνακα, ὅθεν συνέβη τούς τε Διοσκούρους καὶ τὴν Ἑλένην γενέσθαι· γόνῳ μὲν Διός, ἐπίκλησιν δὲ Τυνδάρεω. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ τοῖς νεωτέροις. Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.] τούτων ὁ μὲν Πολυδεύκης ἀπὸ τοῦ θείου σπέρματος ἱστορεῖται γενέσθαι, ὁ δὲ Κάστωρ ἀπὸ Τυνδάρεω. φυσίζωος.] πρὸς τὸ ζῆν φύουσα. τοὺς ἄμφω ζωούς.] ἀναιρεθέντος Κάστορος ὑπὸ Μελεάγρου, ἢ Πολυνείκους, Πολυδεύκης ἄφθαρτος ὤν, διὰ τὸ ἐκ Διὸς γεγονέναι, παρεκάλεσε τὸν πατέρα ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νείμασθαι πρὸς τὸν
300 ἀδελφὸν τὴν ἀφθαρσίαν, ὥστε παρ' ἡμέραν ἀμφοτέρους ὅτε μὲν ἐν Ὀλύμπῳ διατρίβειν, ὅτε δὲ ἐν ἀϊδωνέως. ἑτερήμεροι.] παρ' ἡμέραν ἀμφότεροι, ἢ μίαν παρὰ μίαν ἡμέραν ζῶντες. τεθνᾶσι.] τελευτῶσι. λελόγχασι.] ἔχουσι, κεκλήρωνται. οὓς δὴ μηκίστους.] τί οὖν ὁ Τιτυὸς ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα γηγενὴς ἐκεῖνος, τούτους δὲ ἀντεξετάζει ἀνθρώποις. μινυνθάδιοι.] ὀλιγοχρόνιοι. ἐννέωροι.] ἐνναετεῖς. εὖρος.] πλάτος. ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.]
310 δαιμόνιος ἡ ἀκρίβεια. ἀνάλογον γὰρ σῶμα, οὗ τὸ πλάτος τέταρτόν ἐστι τοῦ μήκους. ἐννεόργυιοι.] ἐννεοργυιῶν. ὀργυιὰ δέ ἐστιν ἡ τῶν χειρῶν ἔκτασις. φυλόπιδα.] μάχην. πολυάϊκος.] πολλὰς ὁρμὰς καὶ κινήσεις ἔχοντος. ἀπειλήτην.] διεβεβαιοῦντο. Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ.] ἵν' ἐξ ἴσου μεγέθους πολεμῶσι. ἀθετοῦνται δὲ ὡς ἀδύνατοι. ἀλλὰ μέμασαν φησίν, οὐκ ἔπραττον δέ. Ὄσσαν.] Ὄσσα ὄρος Θεσσαλίας. Οὐλύμπῳ.] Ὄλυμπος ὄρος Μακεδονίας. Πήλιον.] ὄρος Θεσσαλίας. θέμεν.] ἐπιθεῖναι. ἐξετέλεσσαν.] ἐτελείωσαν, ἐπλήρωσαν. ἀμβατός.] εὐεπίβατος. ἥβης μέτρον ἵκοντο.] ἀντὶ τοῦ νεανίαι ἐγένοντο. ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός.] οἱ νεώτεροι φασὶν τὴν Ἄρτεμιν ἔλαφον ἐᾶσαι διὰ αὐτῶν, τοὺς δὲ τὴν ἔλαφον ἀφέντας, ἀλλήλους διαχρήσασθαι. ἰούλους.] τὰς κατὰ τῶν γενείων πρώτας θρίχας ἰούλους λέγει. διὰ τὸ τοὺς ἤδη ταύτας ἔχοντας ἄρχεσθαι εἶναι ἐπὶ τὸ ὅλον ὅθεν τὸ τέλειον λέγει. πυκάσαι.] καλύψαι. εὐανθέϊ.] εὐφυεῖ. λάχνῃ.] θριχώσει. Φαίδρην τε.] Φαίδρα Μίνωος θυγάτηρ, γυνὴ Θησέως. Φαίδρην τε. Θησεὺς ὁ Αἰγέως ἔχων παῖδα Ἱππόλυτον ἐξ Ἀμαζόνος Ἀντιόπης, ἔγημε Φαίδρην τὴν Μίνωος θυγατέρα τοῦ τῶν Κρητῶν
50 βασιλέως. εὐλαβούμενος δὲ μητρυιᾶς ἐπιβουλήν, πέμπει ἐξ Ἀθηνῶν τὸν υἱὸν Ἱππόλυτον Τροιζηνίων ἄρχειν. ἦν γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν Πιτθέως ἐχθρὰν μητρῷά τις ἀρχὴ δεῦρο. Φαίδρα δὲ ἐρωτικῶς διατεθεῖσα τοῦ Ἱππολύτου σφοδρῶς ἐπ' αὐτῷ τεινομένη, τὸ μὲν πρῶτον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐν Ἀθήναις ἱδρύσατο, τὸ νῦν Ἱππολύτειον καλούμενον. εἰς Τροιζῆνα δὲ ὕστερον παραγενομένη,

παραγενομένη, διενοεῖτο πείθειν τὸν νεανίσκον, ὅπως αὐτῇ μιγείη. χαλεπῶς δὲ ἐκείνου προσδεξαμένου τὸν λόγον, λέγεται βοηθῆσαι αὐτὴν ἀντιστρέψαι τὴν αἰτίαν, καὶ πρὸς Θησέα διαβάλλειν, ὡς Ἱππολύτου πειρῶντος αὐτήν. ὁ δὲ φασὶν αὐτῷ παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος εὐχῶν εἶναι ὡμολόγησεν, ὅτι ἂν εὔξηται συντελέσειν, πιστεύσας τῇ Φαίδρᾳ, μίαν τούτων ᾐτήσατο τὸν τοῦ παιδὸς ὄλεθρον. ἐκεῖνον μὲν οὖν ὁμολογοῦσι τὸ ἅρμα γυμνάζοντα, παραφανέντος ἐξαίφνης ἀπὸ τῆς θαλάσσης ταύρου, καὶ ταραχθέντων τῶν ἵππων, ἑλκόμενον ἀποθανεῖν. τὴν Φαίδραν δὲ φανερῶς γενομένης τῆς διαβολῆς, ἀπάγξασθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. Πρόκριν τε ἴδον.] Πρόκρις Ἐρεχθέως θυγάτηρ Κέφαλον τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα συνεχῶς ἐπὶ θήραν ἐξιόντα ἐτήρει λαθραίως διὰ ζηλοτυπίαν. ὁ δὲ Κέφαλος νομίσας εἶναι θηρίον ἀπὸ τῆς ὕλης κτύπου, ἔλαθεν αὐτὴν Πρόκριν κατακοντίσας. Πρόκριν τε.] Κέφαλος ὁ Δηιονέως γήμας Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως ἐν τῇ Θορικέων κατῴκει. θέλων δὲ τῆς γυναικὸς ἀποπειρᾶσθαι, λέγεται εἰς ἀποδημίαν ἐπὶ ἔτη ὀκτὼ, καταλιπὼν αὐτὴν ἔτι νύμφην οὖσαν. ἔπειτα καταικοσμήσας, καὶ ἀλλοειδῆ ἑαυτὸν ποιήσας, ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν, ἔχων κόσμον. καὶ πείθει τὴν Πρόκριν δέξασθαι τοῦτο, καὶ συμμιγῆναι αὐτῷ. ἡ δὲ Πρόκρις ἐποφθαλμίσασα τῷ κόσμῳ, καὶ τὸν Κέφαλον ὁρῶσα κάρτα καλὸν, συγκοιμᾶται αὐτῷ. ἐκφήνας δὲ ἑαυτὸν ὁ Κέφαλος, αἰτιᾶται τὴν Πρόκριν. ἡ μὲν ἀλλὰ καταλλαγεῖς ἐξέρχεται ἐπὶ θήραν. πυκνῶς δὲ αὐτοῦ τοῦτο δρῶντος, ὑπόπτευσεν ἡ Πρόκρις, ὅτι μίσγεται γυναικὶ ἑτέρᾳ.

320 Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἥν ποτε Θησεὺς
Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο. πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα,
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ Διονύσου μαρτυρίῃσι.
Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον, στυγερήν τ' Ἐριφύλην.
Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.

Πάσας

προσκαλεσαμένη οὖν τὸν οἰκέτην ἔλεγεν εἰ συνοῖδεν. ὁ δὲ θεράπων ἔφη τὸν Κέφαλον ἰδεῖν ἐπί τινος ὄρους κορυφὴν, καὶ λέγειν συχνῶς· ὦ Νεφέλα παραγενοῦ. καὶ τοῦτο μόνον συνειδέναι. ἡ δὲ Πρόκρις ἀκούσασα, ἔρχεται εἰς ταύτην τὴν κορυφὴν, καὶ κατακρύπτεται. καὶ τὸ αὐτὸ λέγοντος αὐτοῦ πυθομένη, προστρέχει πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ Κέφαλος ἰδὼν αὐτὴν αἰφνιδίως, ἔξω ἑαυτοῦ γίνεται. καὶ ὥσπερ εἶχε βάλλει μετὰ χεῖρα ἀκοντίῳ τὴν Πρόκριν, καὶ κτείνει. μεταπεμψάμενος δὲ τὸν Ἐρεχθέα, θάπτει πολυτελῶς αὐτήν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ζ. καλήν τ' Ἀριάδνην.] Ἀριάδνη Μίνωος θυγάτηρ γυνὴ Θησέως. ἐξ ἧς Δημοφῶν, καὶ Ἀκάμας. καλήν τ' Ἀριάδνην κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος.] Θησεὺς ὁ Αἰγέως λαχὼν μετὰ τῶν ἠιθέων εἰς Κρήτην πλεῖ, τῷ Μινοταύρῳ παρατεθεισόμενος πρὸς ἀναίρεσιν. ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ ἐρωτικῶς πρὸς αὐτὸν διατεθεῖσα ἡ τοῦ Μίνωος θυγάτηρ Ἀριάδνη, δίδωσιν ἀγαθίδα μίλτου, λαβοῦσα παρὰ Δαιδάλου τοῦ τέκτονος. καὶ διδάσκει αὐτὸν, ἐπειδὰν εἰσέλθῃ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγαθίδος ἐκδῆσαι περὶ τὸν ζυγὸν τῆς ἄνω θύρας, καὶ ἀνελίσσοντα ἰέναι, μέχρις ἂν ἀφίκηται εἰς τὸν μυχόν. καὶ ἐὰν αὐτὸν καθεύδοντα μάρψῃ, κρατήσαντα τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, τῷ Ποσειδῶνι θῦσαι, καὶ ἀπιέναι ὀπίσω ἀνελίσσοντα τὴν ἀγαθίδα. ὁ δὲ Θησεὺς λαβὼν τὴν Ἀριάδνην εἰς τὴν ναῦν ἐμβάλλεται. καὶ τοὺς ἠιθέους καὶ παρθένους οὐδέπω φθάσαντας τῷ Μινωταύρῳ παρατεθῆναι. καὶ ταῦτα ποιήσας, νυκτὸς μέσης ἀποπλεῖ. προσορμήσας δὲ τῇ Δίᾳ νήσῳ, ἐκβὰς ὑπὸ τῆς ᾐόνος μετακοιμᾶται. καὶ αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ παραστᾶσα, κελεύει τὴν Ἀριάδνην ἐᾶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι εἰς Ἀθήνας. συντόμως δὲ διαναστὰς ποιεῖ τοῦτο. κατολοφυρομένης δὲ τῆς Ἀριάδνης ἡ Ἀφροδίτη ἐπιφανεῖσα θαρρεῖν αὐτῇ παραινεῖ. Διονύσου γὰρ ἔσεσθαι γυναῖκα, καὶ εὔκλεῆ γενέσθαι. ὅθεν ὁ θεὸς ἐπιφανὴς μίσγεται αὐτῇ. καὶ δωρεῖται στέφανον αὐτῇ χρυσοῦν, ὃν αὖθις οἱ θεοὶ κατηστέρισαν τῇ τοῦ Διονύσου χάριτι. ἀναιρεθῆναι δὲ αὐτὴν ὑπὸ Ἀρτέμιδος, προεμένην τὴν παρθενίαν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. κούρην.] θυγατέρα. ἦγεν.] ἔφερεν. ἀπόνητο.] ὄνησιν ἔσχεν. ἔσχε.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνεῖλεν. γράφεται καὶ ἔκταν. Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ.] Δία νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ, ἥτις Νάξος καλεῖται. ἱερὰ δὲ αὕτη τοῦ Διονύσου. Διονύσου μαρτυρίῃσιν.] ἐπεὶ κατεμαρτύρησεν αὐτῆς ἀσέβειαν, μιγείσης ἐν τῷ τεμένει αὐτοῦ τῷ Θησεῖ. οἱ δὲ νεώτεροι φασὶ καταλειφθεῖσαν αὐτὴν ὑπὸ Θησέως, ἁρπαγῆναι ὑπὸ τοῦ Διονύσου. Μαῖράν τε.] Μαῖρα Προίτου καὶ Ἀντείας θυγάτηρ. ἐτελεύτησε δὲ παρθένος.

Μαῖράν τε.] Μαῖρα ἡ Προίτου τοῦ Θερσάνδρου θυγάτηρ καὶ Ἀντείας τῆς Ἀμφιάνακτος, ἐγένετο κάλλει διαπρεπεστάτη. ἡγουμένη δὲ περὶ πλείονος τὴν παρθενίαν, εἵπετο τῇ Ἀρτέμιδι ἐπὶ τὰ κυνηγέσια. ταύτης ἐρασθεὶς Ζεὺς ἀφικνεῖται ὡς αὐτὴν, καὶ λανθάνων διαφθείρει. ἡ δὲ ἔγκυος γενομένη τίκτει Λοκρὸν τὸ ὄνομα παῖδα, ὃς Θήβας μετ' Ἀμφίονος καὶ Ζήθου οἴκισεν. τὴν δὲ Μαῖραν λέγεται τοξευθῆναι ὑπὸ Ἀρτέμιδος, διὰ τὸ μηκέτι παραγίνεσθαι εἰς τὰ κυνηγέσια. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Κλυμένην τ' εἶδον.] Κλυμένη Μινύου θυγάτηρ. Κλυμένην τε ἴδον.] Κλυμένη Μινύου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυανάσσης τῆς Ὑπερφάντος γαμηθεῖσα Φυλάκῳ τῷ Δηιόνος, Ἴφικλον τίκτει ποδώκη παῖδα. τοῦτον λέγεται διὰ τὴν τῶν ποδῶν ἀρετὴν συναμιλλᾶσθαι τοῖς ἀνέμοις, ἐπί τε τῶν ἀσταχύων διέρχεσθαι, καὶ διὰ τοῦ τάχους τὴν κουφότητα μὴ περικλᾶν τοὺς ἀθέρας. ἔνιοι δὲ αὐτὴν τὴν Κλυμένην προγαμηθῆναι φασὶν Ἡλίῳ. ἐξ ἧς Φαέθων ἐγένετο παῖς. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ. στυγερήν τ' Ἐριφύλην.] ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο. τιμήεντα.] Ἀμφιάραος ὁ Ἰοκλέους γήμας Ἐριφύλην τὴν Ταλαοῦ. καὶ διενεχθεὶς ὑπέρ τινων πρὸς Ἄδραστον, καὶ πάλιν διαλυθεὶς ὁρκώμενος ὡμολόγησεν ὑπὲρ ὧν ἂν διαφέρονται πρὸς ἀλλήλους αὐτός τε καὶ Ἄδραστος ἐπιτρέψειν Ἐριφύλην κρίνειν καὶ πείθεσθαι αὐτῇ. μετὰ δὲ ταῦτα γινομένης τῆς ἐπὶ Θήβας στρατείας, ὁ μὲν Ἀμφιάραος ἀπέτρεπε τοὺς Ἀργείους, καὶ τὸν ἐσόμενον ὄλεθρον προεμαντεύετο. λαβοῦσα δὲ Ἐριφύλη τὸν ὅρμον παρὰ τοῦ

Πολυνείκης

Πολυνείκους τὸν τῆς Ἁρμονίας, προΐετο τοῖς περὶ τὸν Ἄδραστον βιαζομένοις. τὸν Ἀμφιάραον οὖν ἰδόντα τὴν τῶν δώρων ὑποδοχὴν, καὶ πολλὰ τὴν Ἐριφύλην αἰτιασάμενον, αὐτὸν μὲν ἐξορμῆσαι πρὸς τὴν στρατείαν, Ἀλκμαίωνι δὲ προστάξαι μὴ πρότερον μετὰ τῶν ἐπιγόνων ἐπὶ Θήβας πορεύεσθαι, πρὶν ἀποκτείνει τὴν μητέρα. ταῦτα δὲ πάντα δρᾶσαι λέγεται τὸν Ἀλκμαίωνα, καὶ διὰ τὴν μητροκτονίαν μανῆναι, τοὺς δὲ θεοὺς ἀπολῦσαι τῆς νόσου αὐτὸν διὰ τὸ ὁσίως ἐπαμύνοντα τῷ πατρὶ τὴν μητέρα κατακτεῖναι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ.

Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ θύγατρας,
Πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος, ἀλλὰ καὶ ὥρη
Εὕδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
Ἢ αὐτοῦ, πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι,
Εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
Ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
Οὕτω χρηΐζοντι κολούετε. πολλὰ γὰρ ὔμμιν
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ὔμμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
Μυθεῖται βασίλεια περίφρων, ἀλλὰ πίθεσθε.
Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴ κεν ἐγώ γε
Ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Ξεῖνος δὲ τλήτω μάλα περ νόστοιο χατίζων,
Ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰσόκε πᾶσαν
Δωτίνην τελέσω, πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Εἴ με καὶ ἐς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
Πομπὴν τ' ὀτρύνοιτε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.
Καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔ τι σ' ἐΐσκομεν εἰσορόωντες
Ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον. οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,

στυγερήν τ' Ἐριφύλην.] Ἶφιος θυγατέρα, μισητὴν δὲ διὰ τὸ λαβεῖν παρὰ Πολυνείκους, ἢ Ἀδράστου χρυσοῦν ὅρμον, καὶ προδεδωκέναι Ἀμφιάραον τὸν ἄνδρα αὐτῆς μὴ βουλόμενον στρατεύεσθαι ἐπὶ Θήβας, εἰδότα ὡς μάντιν τὸ ἀποβησόμενον. φίλου.] προσφιλοῦς. ἐδέξατο.] ἡγήσατο, ἐνόμισεν. τιμήεντα.] ἐντιμότερον. φθεῖτο.] ἐπιλίποι. ἄμβροτος.] θεία. ἀνδρός.] ἀντὶ τοῦ κατὰ ἀνδρός. κηληθμῷ.] τῇ μετὰ ἡδονῆς καὶ τέρψεως ἡσυχίᾳ. ἔσχοντο.] κατεσχέθησαν. ἤρχετο.] προκατήρχετο. φαίνεται.] δοκεῖ. ἐΐσας.] τὰς ἀναλογούσας τῷ σώματι καὶ ὀρθὰς καὶ δικαίας. ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστι.] διὰ δύο φησὶν ἡ Ἀρήτη ἄξιον εἶναι μὴ μικρολογεῖσθαι, ὅτι δὲ καὶ αὐτῆς ἐστι ξένος. αὐτῇ γὰρ πρώτῃ προσῆλθε, καὶ ὅτι ἕκαστος εὐπορεῖ. ἔμμορε τιμῆς.] οἷον μοῖραν ἔχει καὶ οὐσίαν ὥστε καὶ τιμῆς δύνασθαι. χρηΐζοντι.] δεομένῳ. κολούετε.] ἐλαττοῦτε, ἐμποδίζετε. ἰότητι.] βουλήσει. κέονται.] ἀπόκεινται. ἀπὸ σκοποῦ.] ἀπόβλεπτον τοῦ σκοποῦ, ἀπὸ εἰκασμοῦ. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοξοτῶν. ἀπὸ δόξης.] ἀπόβλεπτον ἧς ἔχομεν περὶ τοὺς ξένους διαθέσεως. Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδε.] οἷον ἐν Ἀλκινόῳ ἐστὶ τὸ τελέως ἀπαλλαχθῆναι. ἔχεται.] ἤρτηται, μυθεῖται, λέγει. ἔσται.] γενήσεται. τλήτω.] καρτερησάτω. εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν.] χαριέντως τὸ λέγειν ἑτοίμως ἔχειν καὶ παντὰ ἐνιαυτὸν ἐπιμένειν αὐτόθι τῶν διδομένων ἀεὶ πλεοναζόντων. ἀνώγοιτε.] κελεύοιτε. ὀτρύνοιτε.] ἐγείροιτε, παρασκευάζοιτε. πλειοτέρῃ σὺν χειρί.] σὺν πλείοσι κτήμασιν, ἢ μᾶλλον τῆς διδομένων πληρουμένῃ. αἰδοιότερος.] αἰδοῦς ἄξιος. ἐντεῦθεν Ἡσίοδος, πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ. ἀλλὰ καὶ Ὅμηρος. τὸ μὲν οὔ τι σ' ἐΐσκομεν.] τὸ μὲν ἠπεροπῆά τ' ἔμμεναι καὶ ἐπίκλοπον οὔτε σ' ἐΐσκομεν. ἠπεροπῆα.] ἀπατεῶνα, γόητα. ἐπίκλοπον.] παραλογικόν. καὶ γὰρ ὁ κλέπτης παραλογιζόμενος κλέπτει. σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἐπιθυμητικόν. καὶ γὰρ ὁ κλέπτης ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀλλοτρίων τοῦτο ποιεῖ. βόσκει.] τρέφει. πολυσπερέας.] πολυέθνους.

 ἀρτιώοντας.]

ἀρτυόοντας.] πλάσσοντας, παρασκευάζοντας. ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο.] ὅθεν οὐδὲ προΐδοιτο τὶς ὅτι ψεύδεται. μορφή.] εὐπρέπεια. ἀθέσφατος.] ἀμέτρητος, πολλή. ἀκουέμεναι.] ἀκροᾶσθαι. οἰκτρότερα.] ἐλεεινότερα. στονόεσσαν.] στεναχτικήν. ἰότητι.] γνώμῃ, αἰτίᾳ. κακῆς ἰότητι γυναικός.] Ἑλένης ἢ Κλυταιμνήστρας, ἢ κακωθείσης Κασσάνδρας, ἣν διαφθείρας ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς, λυσσῶσαν κατέστησε τοῖς Ἕλλησι τὴν Ἀθηνᾶν. ἀπεσκέδασεν.] πόρρω ἐσκόρπισεν. ἀχνυμένη.] λελυπημένη. ἀγηγέρατο.] συνηθροισμέναι ἦσαν. εἴβων.] χέων, στάζων. πιτνάς.] ἐκτείνων. ὀρέξασθαι.] ἐπιλαβέσθαι. κῖκυς.] ἡ μετὰ δυνάμεως κίνησις. ὄρσας.] ἐγείρας, κινήσας. γναμπτοῖσι.] κάμπτεσθαι δυναμένοις. ἀμέγαρτον.] πολύν. ἀϋτμήν.] πνοήν. βοῦς περιταμνόμενον, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐλθὼν εἰς Κίκονας, καὶ ἁρπαγῆς ἐκεῖ ἐπιχειρήσας, οὐκ εὖ ἀπήλλαξεν, εἰκότως τὰ ὅμοια ὑποπτεύει πεπονθέναι τὸν Ἀγαμέμνονα. περιταμνόμενον.] περιελαύνοντα. τεύξας.] κατασκευάσας. ἐκτίσω.]

Ψεύδεά τ' ἀρτυόοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο.
Σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί.
Μῦθον δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας
Πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
370 Εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος, οὐδέ πω ὥρη,
Εὕδειν ἐν μεγάρῳ, σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα,
Καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ,
Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου,
Εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε,
380 Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύειν,
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο,
Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀϋτήν,
Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ
Ἁγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ' ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ,
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν.
390 Κλαῖε δ' ὅ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
Πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων.
Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἲς ἔμπεδος, οὐδέ τι κῖκυς,
Οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο.
Ἦε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν,
400 Ἦε σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιταμνόμενον, ἠδ' οἰῶν πώεα καλά,
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠὲ γυναικῶν.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν.
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν·
Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
Ἔκ τε σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ οἶκόνδε καλέσας,
410 Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

Ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ, περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι,
Νωλεμέως κτείνοντο σύες ὣς ἀργιόδοντες,
Οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
Ἢ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
Ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας,
Μουνὰξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλά τε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας
10 Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοί. αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ, ἡ δὲ κυνῶπις
Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Ἀΐδαο
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν, σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
Ὣς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
20 Ἥτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται.
Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον, ἤτοι ἔφην γε,
Ἀσπάσιος παίδεσσιν, ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, ἡ δ' ἔξοχα λυγρ' εἰδυῖα,
Οἷ τε κατ' αἶσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω
Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
30 Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς.
Ἐξ ἀρχῆς Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί.
Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶν.
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν, ὅν κ' εὖ εἰδῇς·
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ κεκρυμμένον εἶν.
40 Ἀλλ' οὐ σοί γ' Ὀδυσσεῦ φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός.
Λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα οἶδε,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἦ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε, πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ
Ὄλβιος. ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθών·
Καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται, ἣ θέμις ἐστί.
50 Ἡ δ' ἐμή, οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε, πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι
Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Νῆα κατισχέμεναι, ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

Εἴ που

οἰκτίστῳ.] ἀθλίῳ, κακῷ. κτείνοντο.] ἐφονεύοντο. ἐράνῳ.] ἔρανος λέγεται τὸ ἐκ συμβολῆς γινόμενον δεῖπνον. μουνάξ.] καταμόνας. ἐνὶ κ.] προσιωπῇ. ὀλοφύραο.] ἠλέησας. πληθούσας.] πεπληρωμένας. θῦεν.] ἐπλήθυνεν. οἰκτροτάτην.] ἐλεεινοτάτην. ὄπα.] φήμην, αἰτίαν. κτεῖνεν.] ἀνεῖλεν. ἀείρων.] κουφίζων, ἐπαίρων. κυνῶπις.] ἀναιδεστάτη. νοσφίσατο.] ἐχωρίσθη. ἔτλη.] ἐκαρτέρησεν. ἑλέειν.] καθελεῖν, συγκλεῖσαι. ἐρεῖσαι.] ἁρμόσαι, ἢ ἐπικλεῖσαι. αἰνότερον.] δεινότερον, χαλεπώτερον. ἀεικές.] ἀπεοικός, οὐ πρέπον. τεύξασα.] κατασκευάσασα. κατ' αἶσχος ἔχευεν.] αἰσχύνην καὶ ὄνειδος κατέχευεν. ἐσσομένῃσι.] ταῖς μεταγενεστέροις. εὐεργός.] σώφρων, καλὰ ἔργα πράσσουσα. γυναικείας διὰ βουλάς.] αἰνίττεται τὴν Ἀερόπην. πιφαυσκέμεν.] λέγειν. εὖ εἰδῇς.] καλῶς μάθῃς. πινυτή.] ὄλβιος, εὐδαίμων, πλουσία, συνετή, σώφρων. προσπτύξεται.] φιλοφρονήσεται. υἷος.] τοῦ υἱοῦ. ἐνιπλησθῆναι.] πληρωθῆναι. εἶναι.] ἀντὶ τοῦ ἔσο. κρύβδην, κρύφα, λαθραίως. κατισχέμεναι.] καθορμίζειν.

 ἐμεῖο.]

ἐμοῖο.] τοῦ ἐμοῦ. ἤπου ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ.] ἐν Πύλῳ μὲν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν φιλίαν καὶ δύναμιν Νέστορος· ὥσπερ ἐν Σπάρτῃ, διὰ τὴν συγγένειαν. ἐν Ὀρχομενῷ δὲ διὰ τὴν ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλειαν. ἐκεῖ γὰρ τότε καὶ οἱ κοινοὶ τῶν πόλεων ἐτίθεντο θησαυροί. αὐτὸς περὶ τούτων φησὶν ὁ ποιητὴς ἐν Ἰλιάδι, οὐδ᾽ ὅσ᾽ ἐς Ὀρχομενόν. ἕσταμεν.] ἱστάμεθα. Πατροκλῆος.] αὕτη ἡ γενικὴ ἀπὸ εὐθείας ἐστὶ τοῦ Πατροκλῆς, ὡς Φιλοκλῆς καὶ Σοφοκλῆς. μήδεαι.] βουλεύσῃ, ἐργάσῃ. ἔτλης.] ἐκαρτέρησας. ἀφραδέες.] ἀδιανόητοι, ἢ ἀσώματοι. εἴδωλα.] αἱ εἰς τὸ ἰδεῖν μόνον εἰκόνες. καμόντων.] ἀποθανόντων. χρέος.] μάντευμα. ἁμῆς.] τῆς ἐμῆς. μακάρτατος.] μακαριώτερος, εὐδαιμονέστερος. ἀκαχίζευ.] λυποῦ. παραύδα.] παραμυθοῦ, παρηγόρει. θητευέμεν.] ἐπὶ μισθῷ δουλεύειν. ἀκλήρῳ.] κλῆρον καὶ οὐσίαν μὴ ἔχοντι. πέπυσαι.] ἀκήκοας. τιμήν.] τὴν βασιλείαν. πέφνον.] ἀνεῖλον, ἐφόνευσα. τῷ κέ τεῳ.] οὕτως ἄν τινι. στύξαιμι.] εἰς κατάπληξιν ἀνάγοιμι.

ἐκ Σκύρου.]

Εἴπου ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
Ἤπου ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Ἤπου πὰρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
460 Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
Ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι, οὐδέ τι οἶδα,
Ζώει ὅγ᾽, ἢ τέθνηκε, κακὸν δ᾽ ἀνεμώλια βάζειν.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἕσταμεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἦλθε δ᾽ ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ᾽ ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ᾽ ἀμύμονα Πηλείωνα.
470 Ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο.
Καί ῥ᾽ ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Σχέτλιε, τίπτ᾽ ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον.
Πῶς ἔτλης Ἄϊδόσδε κατελθέμεν ἔνθά τε νεκροὶ
Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων.
Ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱὲ μέγα φέρτατ᾽ Ἀχαιῶν,
Ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
Εἴποι ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην.
480 Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ᾽ αἰὲν ἔχω κακά. σεῖο δ᾽ Ἀχιλλεῦ
Οὔ τις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὀπίσσω.
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἶσα θεοῖσιν
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν
Ἐνθάδ᾽ ἐών, τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζευ Ἀχιλλεῦ.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ᾽ αὐτίκ᾽ ἀμειβόμενος προσέειπε·
Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ,
Βουλοίμην κ᾽ ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ᾽ ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
490 Ἢ πᾶσι νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν,
Ἀλλ᾽ ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπες,
Ἢ ἕπετ᾽ ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί,
Εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος, εἴ τι πέπυσαι,
Ἢ ἔτ᾽ ἔχει τιμὴν πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἦ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν᾽ Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε,
Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ᾽ αὐγὰς ἠελίοιο
Τοῖος ἐών, οἷός ποτ᾽ ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ,
Πέφνον λαὸν ἄριστον ἀμύνων Ἀργείοισιν·
500 Εἰ τοιόσδ᾽ ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ
Τῷ κέ τεῳ στύξαιμι μένος, καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Οἳ κεῖνον βιόωνται ἐέργουσίν τ᾽ ἀπὸ τιμῆς.

Ὣς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἤτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔ τι πέπυσμαι,
Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις.
Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐΐσης,
Ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ᾽ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Ἤτοι ὅτ᾽ ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων,
10 Νέστωρ τ᾽ ἀντίθεος, καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω.
Αὐτὰρ ὅτ᾽ ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ᾽ Ἀχαιοί,
Οὔποτ᾽ ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν οὐδ᾽ ἐν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Πολλοὺς δ᾽ ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Πάντας δ᾽ οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ᾽ ὀνομήνω,
Ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Ἀλλ᾽ οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
20 Ἥρω᾽ Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων,
Κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
Αὐτὰρ ὅτ᾽ εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ᾽ Ἐπειός,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ᾽ ἐπὶ πάντ᾽ ἐτέταλτο,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ᾽ ἐπιθεῖναι,
Ἔνθ᾽ ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Δάκρυά τ᾽ ὠμόργνυντο, τρέμον δ᾽ ὑπὸ γυῖα ἑκάστου.
30 Κεῖνον δ᾽ οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ᾽ ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
Δάκρυ᾽ ὀμορξάμενον, ὁ δέ με μάλα πόλλ᾽ ἱκέτευεν,
Ἱππόθεν ἐξέμεναι, ξίφεος δ᾽ ἐπεμαίετο κώπην,
Καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων, ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν,
Ἀσκηθής, οὔτ᾽ ἂρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
40 Οὔτ᾽ αὐτοσχεδίην οὐτασμένος, οἷά τε πολλὰ
Γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
Ὣς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
Φοίτα μακρὰ βιβῶσα κατ᾽ ἀσφοδελὸν λειμῶνα
Γηθοσύνη, ὅ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
Αἱ δ᾽ ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνηώτων
Ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε᾽ ἑκάστη.
Οἴη δ᾽ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο,
Νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
50 Τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσί,
Τεύχεσιν ἀμφ᾽ Ἀχιλῆος, ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.

ἐκ Σκύρου.] ἀπὸ τῆς Σκύρου. Σκῦρος δὲ πόλις Δολοπίας. ἔβαζεν.] ἔλεγεν. ἡμάρτανε.] ἀπετύγχανε. μύθων.] τῶν συμβαλλομένων εἰς τὸ κράτιστον λόγων. νικάσκομεν.] ἐνικῶμεν. οἴω.] μόνοι. Τηλεφίδην.] υἱὸν τοῦ Τηλέφου. κατενήρατο.] ἀνελὼν ἐθανάτωσεν. Κήτειοι.] τινὲς ἀπέδοσαν μεγάλοι, παρὰ τὸ κῆτος. κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι Μυ- 510 σῶν ἔθνος τοὺς Κητείους. ἦν γὰρ ὁ Τήλεφος Μυσίας βασιλεύς. καὶ Ἀλκαῖος δὲ φησὶ τὸν Κήτειον, ἀντὶ τοῦ Μυσόν. γυναίων εἵνεκα δώρων.] ἔνιοι μὲν γυναικὸς δῶρα ἀπέδοσαν τὴν χρυσῆν ἄμπελον ἣν ἐχαρίσατο Ζεὺς Τρωΐ, ἀντὶ τῆς Γανυμήδους ἁρπαγῆς, ἥν τις κατὰ διαδοχὴν μετέπεμψεν εἰς Πρίαμον. οὐδὲν δὲ τούτων οἶδεν Ὅμηρος. κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι ὡς ὑπέσχετο Πρίαμος τῷ Εὐρυπύλῳ μίαν τῶν θυγατέρων δώσειν γυναῖκα, 520 ὡς καὶ Ὀθρυονεῖ ὑπέσχετο. ἢ δὲ ἄλλως, τῶν δοθέντων δώρων τῇ Εὐρυπύλου γυναικὶ ὑπὸ Πριάμου, ἵνα πείσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἄκοντα ἐπιστρατεῦσαι, συμμαχήσοντα τοῖς Τρωσί. ἀλλ᾽ οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ ἥρω᾽ Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι, Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων.] Εὐρύπυλος ὁ Ἀστυόχης καὶ Τηλέφου τοῦ Ἡρακλέους παῖς, λαχὼν τὴν πατρῴαν ἀρχήν, τῆς Μυσίας ἀρχῆς προΐσταται. πυθόμενος δὲ Πρίαμος τῆς περὶ τοῦτον δυ- 530 νάμεως, ἔπεμψεν ὡς αὐτόν, ἵνα παραγένηται σύμμαχος. ἀπόντος δὲ αὐτοῦ ὡς οὐκ ἐξὸν αὐτῷ διὰ τὴν μητέρα, ἔπεμψεν ὁ Πρίαμος τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀστυόχῃ δῶρον χρυσῆν ἄμπελον. ἡ δὲ λαβοῦσα τὴν ἄμπελον, ἔπεμψε τὸν υἱὸν ἐπὶ στρατείαν. Νεοπτόλεμος δὲ ὁ Ἀχιλλέως παῖς τοῦτον ἀναιρεῖ. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀκουσιλάῳ. κατεβαίνομεν.] εἰσῄειμεν. κάμε.] ἐποίησεν. ἐτέταλτο.] ἐπετέτραπτο. ὠμόργνυντο.] ἀπεψῶντο, ἀπεμάσσοντο. ὠχρήσαντα.] ὠχριάναν- 540 τα. κάλλιμον.] καλόν. ὀμορξάμενον.] ἀποψησάμενον. ἐξέμεναι.] ἐξιέναι. μενοίνα.] ἐλογίζετο. βεβλημένος.] πόρρωθεν βληθείς. ἐπιμίξ.] ἐπιμεμιγμένως. ἀσκηθής.] ὑγιής. ἐπεμαίετο.] ἐφήπτετο. βιβῶσα.] διαβαίνουσα. κατ᾽ ἀσφοδελὸν λειμῶνα.] ἀσφοδελώδη. ἀσφόδελος δέ ἐστι βοτάνη ὁμοία σκίλλῃ. γηθοσύνη.] χαίρουσα. κατατεθνηώτων.] τεθνηκότων. εἴροντο.] ἔλεγον, διηγοῦντο. Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο, νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης, τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσί, τεύχεσιν ἀμφ᾽ Ἀχιλῆος, ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ. παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.] φυλαττόμενος ὁ Ἀγαμέμνων τὸ δόξαι θατέρῳ χαρίσασθαι τῶν περὶ τῶν

Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
Αἴανθ', ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·
Αἶαν παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
Οὐλομένων, τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο, σεῖο δ' Ἀχαιοί,
Ἶσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
Ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές, οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
Ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῒν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο ἄναξ ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
Ἡμέτερον, δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο. βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς ἔρεβος νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἔνθα χ' ὅμως προσέφη κεχολωμένος ἦκεν ἐγὼ τόν.
Ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνειώτων.
Ἔνθ' ἤτοι Μίνωα ἴδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα θεμιστεύοντα νεκύεσσιν,
Ἥμενον. οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
Ἥμενοι ἑσταότες τε κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
Τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα,
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον αἰὲν ἀαγές.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
Κείμενον ἐν δαπέδῳ, ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον
Δέρτρον ἔσω δύνοντες, ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί.
Λητὼ γὰρ ἕλκυσε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
Ἑσταότ' ἐν λίμνῃ, ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ,
Στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι.
Ὁσσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχθέν. ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων,
Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατὰ κρῆθεν χέε καρπόν
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαί, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραί, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τῶν ὁπότ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
Τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,

Ἀχιλλέως ὅπλων ἀμφισβητούντων, αἰχμαλώτους τῶν Τρώων ἀγαγών, ἠρώτησεν ὑπὸ ὁποτέρου τῶν Τρώων μᾶλλον ἐλυπήθησαν. εἰπόντων δὲ τῶν Ὀδυσσέα τῶν αἰχμαλώτων, δηλαδὴ ἐκεῖνον εἶναι τὸν ἄριστον κρίναντες τὸν πλεῖστα λυπήσαντα τοὺς ἐχθρούς, ἔδοσαν εὐθὺς τῷ Ὀδυσσεῖ τὰ ὅπλα. ἀφεστήκει.] διίστατο, ἀνεχώρει. κεχολωμένη.] ὠργισμένη. ἀέθλων.] ἄθλων, ἀγώνων. λήσεσθαι.] ἐπιλαθέσθαι. οὐλομένων.] ὀλεθρίων. πύργος.] τεῖχος. ἀχνύμεθα.] λυπούμεθα. δάμασον δὲ μένος.] τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς κράτησον. θεμιστεύοντα.] δικάζοντα. ἐσενόησα.] εἶδον, ἐθεασάμην. εἰλεῦντα.] συνειλοῦντα. εὐρυπυλές.] πλατείας πύλας ἔχον. οἰοπολοῖσιν.] ἢ ἐρήμοις ἐν οἷς ἔστι μόνον πολεῖσθαι, ὅ ἐστιν ἀναστρέφεσθαι. ἢ ἡμέροις ἐν οἷς μόνος αὐτὶς πορεύοιτο διὰ τὸ ἥμερον· ἐν οἷς οἷόν τε ἀναστρέφονται οἷον ὅπου νέμονται τὰ πρόβατα. παγχάλκεον.] πανταχόθεν σεσιδηρωμένον. ἀαγές.] τὸ μηδέποτε καταγνύμενον, ὅ ἐστι κλώμενον. πέλεθρα.] πλέθρα, ἀπὸ πλέθρου ὅ ἐστι ἕκτον μέρος σταδίου. λέγει οὖν ὅτι τοῦ Τιτυοῦ τὸ σῶμα ἐπὶ ἐννέα ἔκειτο πλέθρα, ὥστε κατέχειν τόπον ἑνὸς ἡμίσεος σταδίου. ἦν δὲ ὁ Τιτυὸς Διὸς καὶ Ἐλάρας υἱός. ἐν δὲ ἄλλοις, μέτρον τι γῆς. παρημένω.] παρακαθήμενοι δυϊκῶς. ἔκειρον.] ἔκειρον, κατήσθιον. δέρτρον.] ἤτοι τὴν ὑπὸ τὴν σάρκα πιμελήν, ἢ τὸν ὑποκείμενον τῷ ἥπατι ὑμένα. ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἦτρον· ἐν δὲ ἄλλοις, τὴν δοράν. ἀπέκωσεν.] ἀπεκώλυσεν. ἕλκυσεν.] ὠδύνησεν. κυδρήν.] ἔνδοξον. πυθώ.] πόλις τῆς Φωκίδος. καλλιχόρου.] καλοὺς τόπους ἐχούσης. Πανοπῆος.] Πανόπη πόλις Φωκίδος. Τάνταλον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα.] Τάνταλος Διὸς καὶ Πλουτοῦς συνδιατρίβων τοῖς θεοῖς καὶ συνεσθιόμενος αὐτοῖς ἀπλήστως διετέθη. κλέψας γὰρ τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν οὐκ ἐξὸν αὐτῷ ἔδωκε τοῖς ὁμήλιξιν. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν Δία ἐκβαλεῖν αὐτὸν τῆς ἐν οὐρανῷ διαίτης, καὶ ἐξαρτῆσαι ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, ἐκδεδεμένων τῶν χειρῶν, καὶ τὴν Σίπυλον ἔνθα ἐκεκινδύνευσε ἀναρρῖψαι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. ἑσταότ' ἐν λίμνῃ.] ἱστάμενον ἐν μέσῃ τῇ λίμνῃ. προσέπλαζε.] προσήγγιζεν. στεῦτο.] ἵστατο νῦν ἐπὶ τῶν ποδῶν. κέχρηται δὲ τῇ λέξει ὁ διασκευαστὴς παρὰ τὴν τοῦ ποιητοῦ συνήθειαν. ἀπολέσκετο.] ἀπώλλυτο. ἀναβροχθέν.] ἀναποθέν, ἀναροφηθέν. καταζήνασκε.] κατεξήραινεν. ἄζη γὰρ ἡ ξηρασία. κατακρῆθεν.] κατὰ τῆς κεφαλῆς. χέε.] ἔβαλλεν. μάσασθαι.] ἐφάψασθαι.

Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
Ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον, ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς.
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
Αὐτὰρ ὅγ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἱδρὼς
Ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
Εἴδωλον, αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο, καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
Ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων, ὁ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικώς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστόν,
Δεινὸν παπταίνων αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
Σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ
Χρύσεος ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
Ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
Μὴ τεχνησάμενος, μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
Ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κεῖνος ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆ δεῖλ' ἤ τινα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀϊζὺν
Εἶχον ἀπειρεσίην, μάλα γάρ πολὺ χείρονι φωτὶ
Δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους,
Καί ποτέ μ' ἔνθα δ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ', οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον,
Τὸν μὲν ἐγὼ ἀνένεικα, καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀΐδαο.
Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν, ἠδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὡς εἰπών, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο,
Καί νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ
Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα,
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
Ἐξ Ἄϊδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιὼν ἐκέλευον ἑταίρους,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον,
Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
Πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον.] ἀλλὰ καὶ ὁ Σίσυφος κερδαλεώτατος ὤν, διατί κολάζεται τὸ κακότροπον ὁ Γλαῦκος τοῦ προγόνου εἰς σύνεσιν μετενήνεγκεν. ἀμφοτέρῃσιν.] ἀμφοτέραις ταῖς χερσίν. σκηριπτόμενος.] ἐπερειδόμενος. ὤθεσκε.] ὤθει. κραταιΐς.] ἡ ἰσχυρὰ δύναμις. καλλίσφυρον.] καλὴν, ἀπὸ μέρους εὔρυθμον. ἀναιδής.] σκληρός. θαλίαις.] ταῖς τῶν θεῶν συνοχίαις. ἀτυζομένων.] ταρασσομένων. ἀορτήρ.] ὁ τελαμῶνος κρεμαστὴρ, ἐξ οὗ τὸ ξίφος ἤρτηται. χαροποί.] καταπληκτικοί, φοβεροί. μὴ τεχνησάμενος, μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο, ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.] ἐνταῦθα στικτέον. ὁ γὰρ νοῦς, ὁ τεχνησάμενος πρότερόν τι τοιοῦτον ὥσπερ τοῦτο τὸ καλὸν ἔργον, οὐκ ἂν ἕτερον τοιοῦτον τεχνήσαιτο. ὁ κατασκευάσας ἐκεῖνον τὸν τελαμῶνα, ἄλλον τοιοῦτον οὐκ ἐτεχνήσατο, ἀλλ' οὐδὲ τεχνήσεται. ὡς εἴ τις λέγει, οἷον Φειδίας ἐποίησε τὸν Δία τοιοῦτον, οὐδὲν ἄλλο. εἰς ἐκεῖνον γὰρ τὸ πᾶν τῆς ἑαυτοῦ τέχνης κατέκλεισε. ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.] ἐνέθηκεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ τέχνῃ, ὃ ἐπενόησεν. ἑῇ.] τῇ ἑαυτοῦ. ἐγκάτθετο.] ἐνέθηκεν. μόρον.] ἀπώλειαν. ἀνδροκτασίαι.] ἀνδροφονίαι. ἡγηλάζεις.] διάγεις, καὶ ὑπομένεις. ὀχέεσκον.] ἆχον, ὑπέφερον. ἀπειρεσίην.] πολλήν. δεδμήμην.] ὑπετάγμην. ἐπετέλλετο.] ἐνετέλλετο, προσέταττεν. κύνα.] τὸν κέρβερον. ἄξοντα.] ἀγαγεῖν ὀφείλοντα. πῶς δὲ καὶ Ἡρακλῆς ἐνταῦθα μένων θεὸς, καὶ πῶς οἷόν τε τὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ ἐν ᾅδου καὶ ἐν οὐρανῷ. καὶ ἡ Ἥβη δὲ καθ' Ὅμηρον παρθένος, θεοῖς καὶ οἰνοχοεῖ. ἀπέθανον δὲ αὐτὴν ἔχειν καὶ τὴν σκευήν. μὴ πιὼν δὲ πῶς ὁμιλεῖ; τὴν μὲν σκευὴν ἔχει κατὰ φαντασίαν. τοὺς δὲ δύο στίχους καὶ ἡμεῖς ἀθετοῦμεν, εἴδωλον, καὶ τέρπεται ἐν θαλίῃς. οὐ πάντες δὲ οὗτοι ἐν τῷ τῶν ἀτάφων εἰσὶ χώρῳ, οἱ μὲν κολαζόμενοι, οἱ δὲ κολάζοντες, ὡς ὁ Μίνως καὶ ὁ Ἡρακλῆς. οὗτοι δὲ μὴ πεπωκότες τοῦ λήθης ὕδατος, καὶ φθέγγονται χωρὶς τοῦ πιεῖν. γοργείην κεφαλήν.] Μέδουσαν τὴν Γοργόνος κεφαλήν. ἀμβαίνειν.] ἀναβαίνειν, εἰσιέναι. φέρε.] ἐκόμιζεν. ῥόοιο.] τοῦ ῥεύματος. εἰρεσίῃ.] κωπηλασίᾳ, παρὰ τὸ ἐρέσσω τὸ κωπηλατῶ, ἐξ οὗ καὶ ἐρέτης. κάλλιμος οὖρος.] καλὸς ἄνεμος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Μ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Διηγεῖται τὴν ἐξ ᾅδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην, καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς πλαγκτὰς πέτρας, Σκύλλαν τε καὶ Χάρυβδιν, καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς, καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν, καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Μ ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Ἀπὸ δ' ἵκετο.] ἀφίκετο, παρεγένετο. εὐρυπόροιο.] πλατὺν πόρον ἐχούσης. οἱονεὶ τὸ ῥεῦμα ἢ καλοὺς πόρους ἐχούσης. ὅθι τ' ἠοῦς ἠριγενείης οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο.] οὐχ ὡς ἐπιτελούσης τῆς ἡμέρας ἐν τῇ Αἰαίᾳ τοῦτο εἴρηκεν. ἀλλ' ἤτοι ἁπλούστερον, ἐπεὶ παραγενόμεθα, ὅπου ἡμέρα καὶ ἥλιος. ἢ κατὰ σύγκρισιν τῶν Κιμμερίων. ἢ ὡς πρώτην φῶς παρέχουσαν ἀνατολὴν κέκληκεν, ἐπεὶ ὑψηλοῦ ὄντος τοῦ Κιρκαίου, ἥλιος ἐκ νυκτὸς ἐπιλάμπει τῷ τῆς Κίρκης ξοάνῳ. χοροί.] χῶραι, τόποι. ὡς καὶ εὐρύχορον λέγει τὴν εὔχωρον καὶ μεγάλην. ἀντολαί.] ἀνατολαί. ἀποβρίξαντες.] ἀπονυστάξαντες, κοιμηθέντες. φιτρούς.] κορμούς. προέχεν.] ἐξεῖχεν. θάπτομεν.] ἐκαίομεν. χεύαντες.] χώσαντες. ἐρύσαντες.] νῦν στήσαντες. διείπομεν.] ἐνηργοῦμεν, ἐπράττομεν. ἐλήθομεν.] ἐλανθάνομεν. ἐντυναμένη.] παρασκευασαμένη. δισθανέες.] δὶς ἀποθνήσκοντες. ἀλγήσετε.] ὀδυνήσεσθε. προσέλεκτο.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Μῦ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτάς τ', ἰδὲ βοῦς ἠελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
Νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες, ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν,
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην, ἐς δώματα Κίρκης
10 Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνειῶτα.
Φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτὴ,
Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ
Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, οὐδ' ἄρα Κίρκην
Ἐξ Ἀΐδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
Ἦλθ' ἐντυναμένη, ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
Σῖτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
20 Ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων·
Σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ἐπήλθετε δῶμ' Ἀΐδαο
Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
Αὖθι πανημέριοι, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Πλεύσεσθ', αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἠδὲ ἕκαστα
Σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
Ἢ ἁλὸς, ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ὣς ἔφατ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
30 Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ πρυμνήσια νηός.

προσέλεκτο.] προσεῖπον. πεπείρανται.] τετέλεσται. μνήσει.] μνημονεῦσαι ποιήσει. Σειρῆνας μὲν πρῶτον.] κατὰ μὲν τοὺς πολλοὺς Ἀχελώου καὶ Στερόπης τῆς Παρθάονος αἱ Σειρῆνες, κατ᾽ ἐνίους δὲ Ἀχελῴου καὶ Τερψιχόρης, μιᾶς τῶν μουσῶν. ἑλόμεναι δὲ παρθενίαν, ἐμισήθησαν ὑπὸ Ἀφροδίτης, καὶ ἔχουσαι πτερὰ ἀπέπτησαν εἰς τὸ Τυρρηνικὸν κλίμα, καὶ νῆσον κατέσχον ἀνθεμοῦσαν ὀνομαζομένην. ὀνόματα δὲ αὐτῶν, Ἀγλαοφήμη, Θελξιέπεια, Πεισινόη καὶ Λίγεια. κατὰ δὲ Ὅμηρον δύο Σειρῆνας οἶμαι λέγει.

Ἧ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
Εἷσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ᾽ ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη.
10 Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ᾽ ἄκουσον
Ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ τις σφέας εἰσαφίκηται,
Ὅς τις ἀϊδρείῃ πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ᾽ οὔ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
Οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται.
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺς δ᾽ ἀμφ᾽ ὀστεόφιν θὶς
20 Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν, ἐπὶ δ᾽ οὔατ᾽ ἀλεῖψαι ἑταίρων,
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴ κ᾽ ἐθέλῃσθα,
Δησάντων σ᾽ ἐν νηῒ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ᾽ αὐτοῦ πείρατ᾽ ἀνήφθω,
Ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ᾽ ἀκούσῃς Σειρήνοιϊν,
Αἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς,
30 Οἱ δέ σ᾽ ἔτι ἐν πλεόνεσσι τότ᾽ ἐν δεσμοῖσι διδέντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τάς γε παρὲξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι,
Ἔνθά τοι οὐκέτ᾽ ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ὁπποτέρη δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ βουλεύειν, ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν·
Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ᾽ αὐτὰς
Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης.
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
40 Τῇ μέν τ᾽ οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ᾽ ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη,
Ἀλλ᾽ ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ᾽ οὔπω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν, ἥ τις ἵκηται,
Ἀλλά θ᾽ ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν, καὶ σώματα φωτῶν,
Κύμαθ᾽ ἁλὸς φορέουσι, πυρός τ᾽ ὀλοοῖο θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Ἀργὼ πασιμέλουσα, παρ᾽ Αἰήταο πλέουσα,

ἀφίξεαι.] παραγενήσῃ. θέλγουσιν.] ἀπατῶσιν. γάνυνται.] χαίρουσιν. λιγυρῇ.] ἡδεία. ὀστεόφιν.] τῶν ὀστέων. θίς.] σωρός. πυθομένων.] σηπομένων. μινύθουσιν.] ἐλαττοῦνται. παρὲξ ἐλάαν.] παρελαύνειν ἐκτὸς αὐτῶν. ῥινοί.] τὰ δέρματα. δεψήσας.] μαλάξας. ἔνθεν καὶ βυρσοδέψης. ἱστοπέδῃ.] τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ὁ ἱστὸς ἐντίθεται. πείρατα.] τὰ σχοινία. ἀνήφθω.] δεδέσθω. δησάντων.] δησάτωσαν ἀττικῶς. ἐκ δ᾽ αὐτοῦ.] ἐκ δὲ τοῦ ἱστοῦ. διδέντων.] δεέτωσαν. παρὲξ ἐλάσωσιν.] ἐκτὸς ἐλάσωσιν. διηνεκέως.] οἷον κατὰ μίαν παραγγελίαν, ἢ δι᾽ ὅλου. ὁπποτέρη.] ἀντὶ τοῦ διὰ ποίας. ἀμφοτέρωθεν.] ἑκατέρωθεν. ἐπηρεφέες.] πυκναί, ἢ ἐπικρεμάμεναι, ὑψηλαὶ καὶ ἐπίστεγοι. προτὶ δ᾽ αὐτάς.] πλησίον δὲ αὐτῶν. ῥοχθεῖ.] ἦχον ἀποτελεῖ. κυανώπιδος.] μελανοφθάλμου. πλαγκτάς.] ὁ μὲν Κράτης ὅτι πελάζεται περὶ αὐτὰς τὸ κῦμα. οἱ δὲ ὡς τὴν Δῆλον κινεῖσθαι καὶ φέρεσθαι. θεοὶ μάκαρες καλέουσι.] ἄνθρωποι δὲ οὐδέν, καὶ τοῦτο δηλονότι πέπλακεν. ποτητά.] πτηνά. τρήρωνες.] δειλαί. ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν.] ἤτοι μυθικῶς φησὶ τὰς περιστερὰς διὰ τῶν πλαγκτῶν πετομένας ἀποκομίζειν Διὶ ἀμβροσίαν. ἢ φυσικῶς τοῦτο εἴρηκεν· ὅτι γὰρ ἐπάνωθεν τῶν πλαγκτῶν γίνεται τὸ ἄστρον ὁ λεγόμενος ταῦρος, τότε συμβαίνει τὴν ὥραν τῶν ἐπὶ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ κειμένων ἑπτὰ ἀστέρων, οὓς πλειάδας λέγουσιν, ἵνα ἀμαυροῦσθαι ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ καπνοῦ. φέρουσι δὲ ῥοφὴν ὕδωρ θαλάσσιον ἡλίῳ, ὃν καὶ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ Δία προσηγόρευσεν. ὁ μὲν δὴ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνει. λὶς πέτρη.] λεία καὶ ὁμαλὴ πέτρα. ἐνίησιν.] ἐντίθησι, καὶ ἐπιπέμπει. πίνακας.] τὰς σανίδας. φορέουσι.] νῦν φέρουσι. θύελλαι.] καταιγίδες. παρέπλω.] παρέπλευσε, παρῆλθε. πασιμέλουσα.] ἐπίθετον τῆς Ἀργοῦς. ἀπὸ τοῦ πᾶσιν ἐν ἐπιμελείᾳ εἶναι διὰ τὸ κλέος. ἢ πᾶσι μέλλουσα θεοῖς. οἴη δὴ κείνη παρέπλω ποντοπόρος νηῦς Ἀργὼ πασιμέλουσα.] Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως ἔχουσα δύο παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος Νηλέα τε καὶ Πελίαν, ἔγημε Κρηθέα. καὶ ἔσχε παῖδας ἐξ αὐτοῦ τρεῖς, Αἴσονα, καὶ Φέρητα, καὶ Ἀμυθάονα. Αἴσονος δὲ καὶ Πολυμήδας καθ᾽ Ἡσίοδον γίνεται, Ἰάσων κατὰ δὲ Φερεκύδην

Καὶ

Καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
Οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
Ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
Κυανέη, τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἴθρη
Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει, οὔτε ἐν ὀπώρῃ.
Οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,
Οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές γε ἐείκοσι, καὶ πόδες ἦεν.
Πέτρη γὰρ λίς ἐστι περιξεστῇ εἰκυῖα.
Μέσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδὲς,
Πρὸς ζόφον εἰς ἔρεβος τετραμμένον, ᾗ περ ἂν ὑμεῖς
Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς, αἰζήϊος ἀνὴρ
Τόξῳ ὀϊστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο,
Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα,
Τῆς ἤτοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλλῆς
Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακὸς, οὐδέ κέ τίς μιν
Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
Τῆς ἤτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι.
Ἓξ δέ τε οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες.

φρενὶ ὕλην δὲ Ἀλκιμέδης. τελευτῶν δὲ οὗτος καταλείπει τοῦ παιδὸς ἐπίτροπον τὸν ἀδελφὸν Πελίαν ἐγχειρίσας αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν, ἵνα αὐξηθέντι τῷ υἱῷ παράσχῃ. ἡ δὲ Ἰάσονος μήτηρ Ἀλκιμέδη δείσασα, δίδωσιν αὐτὸν τρέφεσθαι Χείρωνι τῷ κενταύρῳ. τραφεὶς δὲ καὶ ἡβήσας ἔρχεται εἰς Ἰωλκὸν ἀπαιτῶν τὴν πατρῴαν ἀρχὴν τὸν Πελίαν. ὁ δὲ ἔφασκεν χρῆναι αὐτὸν πρότερον διακομίσαι τὸ χρυσοῦν δέρος ἀπὸ Κόλχων, καὶ τοὺς πυριπνόους ἀνελεῖν ταύρους. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰάσων, λέγει τῷ Χείρωνι, καὶ αὐτῷ ὁ Χείρων συνεκπέμπει τοὺς ἠιθέους. κατασκευάζει δὲ ἡ Ἀθηνᾶ τὴν Ἀργώ. πλέοντες δὲ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὴν Βιθυνῶν χώραν, καὶ ὁρῶσι τὸν Φινέα πηρὸν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. ἔχων γὰρ παῖδας ἐκ Κλεοπάτρας τῆς Βορέου, καὶ ἐπιγήμας Εὐρυτίαν, δίδωσιν αὐτοὺς τῇ μητρυιᾷ διαβληθέντας πρὸς ἀναίρεσιν. Ζεὺς δὲ χαλεπήνας λέγει αὐτῷ, πότερον βούλεται ἀποθανεῖν, ἢ τυφλὸς γενέσθαι. ὁ δὲ αἱρεῖται μὴ ὁρᾶν τὸν ἥλιον. ἀγανακτήσας δὲ ὁ Ἥλιος, ἁρπυίας ἐπιπέμπει αὐτῷ, αἵτινες ὁπότε μέλλει ἐσθίειν, αὐτοῦ διήρπαζον ἐμβάλλουσαι φθοράν τινα. καὶ οὕτω Φινεὺς ἐτιμωρεῖτο. τοῦτον οὖν τὸν Φινέα θεωρήσαντες οἱ περὶ τὸν Ἰάσονα, παρεκάλουν ὑποθέσθαι, πῶς δεῖ πλεῦσαι πλαγκτὰς λεγομένας πέτρας. ὁ δὲ ἔφη ἐὰν τὰς ἁρπυίας ἀπαλλάξωσι τῆς πρὸς αὐτὸν ὁρμῆς. θέντες δὲ συνθήκας, ἐπαγγέλλονται αὐτῷ τοῦτο δρᾶσαι. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς πόσον δύναται ἔχειν τάχος ἡ Ἀργώ. φάντων δὲ Πελειάδος, ἐκέλευσεν ἀφεῖναι περιστερὰν κατὰ τὴν συμβολὴν τῶν πετρῶν, κἂν μὲν μεσολαβηθῇ μὴ πλεῖν· ἐὰν δὲ σωθῇ, τότε περαίνειν τὸν πλοῦν. οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ποιοῦσι. κατασχεθείσης δὲ τῆς περιστερᾶς διὰ τῆς οὐρᾶς, προσβάλλουσι τῇ Ἀργῷ δυοῖν Πληγάδων πέτραι συνελθοῦσαι τῆς νεὼς συμμύουσιν, αὐτοὶ δὲ σώζονται. οἱ δὲ Βορεάδαι Ζήτης καὶ Κάλαϊς ἀποδιώκουσι τὰς ἁρπυίας ἀπὸ τῶν Φινέως δείπνων, καὶ οὕτω παραγίνονται εἰς Κόλχους. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. παρέπεμψε.] παρήγαγε. σκόπελοι.] ὑψηλαὶ πέτραι. ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.] πρὸς τὸ συνώνυμον ἀπήντησε, τὸ οὔποτ' ἐρωεῖ. νέφος.] νεφέλη. τὸ μὲν.] τὸ νέφος. τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ.] σχημάτων σημαινομένων ἀπὸ λυθον. ἐρωεῖ.] ἀποχωρεῖ. αἴθρη.] αἴθρα, αὐγή. οὐδέ κεν ἀμβαίη.] οὐ δυνηθῇ ἀνελθεῖν. οὐδ' ἐπιβαίη.] οὐδὲ κατέλθῃ. ἠεροειδές.] σκοτεινόν. εἰς ἔρεβος τετραμμένον.] εἰς τὰ πρὸς δύσιν μέρη νεῦον. πιθανῶς δὲ ἵνα μὴ περιιδόντες οἱ ἑταῖροι, παύσωνται τῆς κωπηλασίας. ἰθύνετε.] ἐπ' εὐθείας ἄγετε. αἰζήϊος.] νεανίας, γενναῖος. ἀφίκοιτο.] ἀντὶ τοῦ καταλάβοι. σκοπέλῳ.] ὑψηλῷ τόπῳ. ζόφον.] δύσιν. Σκύλλη.] Σκύλλα Φόρκυνος θυγάτηρ καὶ Ἑκάτης, ἔχουσα πρὸς ταῖς πλευραῖς σκύλακας, κατέχουσα δὲ τὸν περὶ Σικελίαν πορθμόν. ἔνθεν γὰρ Σκύλλα, ἑτέρωθι δὲ Χάρυβδις. ἄλλως Σκύλλα θυγάτηρ μὲν ἦν Φόρκυνος καὶ Ἑκάτης. τὸ μὲν μέγεθος θαυμαστή· εἶχε δὲ πόδας μὲν δώδεκα, κεφαλὰς δὲ ἕξ. ἐν ἑκάστῳ δὲ τῶν στομάτων τρεῖς στίχους ὀδόντων, ὀφθαλμοὺς δὲ πυροειδεῖς. καὶ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ἐκρύπτετο αὐτῆς ἔν τινι σπηλαίῳ, κατὰ βυθοῦ βεβλημένον, συμφυὴς οὖσα τῇ πέτρᾳ. τὰς δὲ κεφαλὰς αὐτῆς εἶχεν ἔξω περιμήκεις, ὥστε δύνασθαι ἀπὸ τῆς πέτρας εἰς τὴν ναῦν φθάνειν. ταύτην λέγεται τὸν Ἡρακλέα, ὁπότε τὰς Γηρυόνου βοῦς ἦγεν, ὡς εἶδεν αὐτὴν ἀπληστευομένην ἀνελεῖν. τὸν δὲ πατέρα διὰ πυρὸς ἀναγκάσαι πάλιν αὐτὴν ἀναζῆσαι. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Διονυσίῳ. λελακυῖα.] ἤτοι ὑλακτοῦσα, ἢ οἰκτρὸν ἦχον ἀποτελοῦσα. νεογιλλῆς.] νεογνοῦς, γάλακτι τρεφομένης. πέλωρ.] μέγα. ἀντιάσειεν.] συναντήσειε, συντύχοι. ἄωροι.] λεπτοί. ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν παραιρούμενοι, καὶ ἀσθενεῖς. τινὲς δὲ δυσφύλακτοι, οὓς οὐδεὶς ἄν τις δυνηθείη φυλάξασθαι διὰ τὴν περὶ αὐτοὺς δεινότητα. ὠρεῖν γὰρ τὸ φυλάσσειν, ἔνθεν καὶ ὁ πυλωρός. ἔνιοι δὲ δασέως ἀνέγνωσαν ἅωροι, ὠμοί, ἄγριοι. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀώρων, καὶ μὴ πεπείρων καρπῶν. τινὲς, οὐδεμιᾶς φροντίδος ἄξιοι. ὤρα γὰρ ἡ φροντίς. ἔνιοι δὲ ἀώρους τοὺς ἐμπροσθίους, ὡς καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. οὐ τοὺς ἀώρους εἶπα σε μαστιγία πόδας κομίζειν, σοὶ δὲ φέρεις ὀπισθίους. ἄμεινον δὲ ἀποδιδόναι τοὺς χαλεποὺς καὶ δυσφυλάκτους, παρὰ τὸ ὠρεῖν, ὅ ἐστι φυλάσσειν. ἢ τοὺς δυσορμήτους, παρὰ τὸ ὀρύειν. οὐ γὰρ χρῆται αὐτοῖς ἡ Σκύλλα εἰς πορείαν. δειραί.] τράχηλοι. περιμήκεες.] περισσῶς μακραί. σμερδαλέη κεφαλή.] κατὰ μὲν τοὺς πολλοὺς κυνός. πιθανώτερον δὲ, δράκοντος. καὶ γὰρ μόνος δράκων τρεῖς στοίχους ἔχει ὀδόντων. σμερδαλέη.] καταπληκτική. τρίστοιχοι.] τρεῖς τάξεις ἔχοντες.

πυκνοὶ

Πυκνοὶ καὶ θαμέες πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν.
Ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου.
Αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα
Δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,
Τῇ δ' οὔπω ποτὲ ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
Παρφυγέειν σὺν νηΐ, φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ
Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὼς κυανοπρῴροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει Ὀδυσσεῦ,
Πλησίον ἀλλήλων καί κεν διοϊστεύσειας,
Τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι μέγας φύλλοισι τεθηλώς.
Τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
Δεινόν, μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις ὅτε ῥοιβδήσειεν.
Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων,
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὦκα
Νῆα παρὲξ ἐλάαν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Ἓξ ἑτάρους ἐν νηῒ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο θεὰ νημερτὲς ἐνίσπε,
Εἴ πως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
Καὶ πόνος, οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν.
Ἡ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν.
Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή, φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
Ἢν γὰρ δηθύνῃσθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
Δείδω μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κιχήσῃ
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κράταιιν
Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν.
Ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι, ἔνθα δὲ πολλαὶ
Βόσκοντ' Ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
Πεντήκοντα δ' ἕκαστα, γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε φθινύθουσι, θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσίν,
Νύμφαι ἐϋπλόκαμοι Φαέθουσά τε, Λαμπετίη τε,
Ἃς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ,
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν
Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἕλικας βοῦς.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας νόστου τε μέδηαι,

πυκνοὶ καὶ θαμέες.] ἐκ παραλλήλου ἔταξε τὰς λέξεις ἰσοδυναμούσας. πλεῖοι.] πλήρεις. μέλανος.] δεινοῦ, χαλεποῦ. ἐξίσχει.] ἐκφέρει. βερέθρου.] βάθους. ἰχθυάᾳ.] ἰχθῦς ἀγρεύει. μαιμώωσα.] ἐπιτεταμένη, ἢ προθυμουμένη. ἀγάστονος.] μεγάλους ψόφους ἀποτελοῦσα, ἢ μεγάλους στεναγμοὺς ἐπιφέρουσα, διὰ τοὺς ἐν τοῖς ναυαγίοις ἀπολλυμένους. ἀκήριοι.] νῦν ἄνευ κηρὸς καὶ θανάτου ἀβλαβεῖς. χθαμαλώτερον.] ταπεινότερον. ὄψει.] θεάσῃ. διοϊστεύσειας.] τοξεύσειας, διαπεράσειας. τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἐστί.] προοικονόμησεν, ἵνα ὁ Ὀδυσσεὺς σχῇ ἐκκρεμασθεὶς σωθῆναι. τῷ δ' ἐν.] ἐν τούτῳ δέ. ἐρινεός.] ἀγρία συκῆ. τεθηλώς.] θάλλων. δῖα.] φοβερὰ παρὰ τὸ δέος. Χάρυβδις.] θαλάσσης βάθος ἀναποτικόν. ἔστι δὲ μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Τυρρηνικοῦ πελάγους. ἀναροιβδεῖ.] ἀναρροφεῖ, ἀναπίνει. τύχοις.] κατὰ τύχην εὑρεθείης. ἀνίησιν.] ἀναβάλλει. ῥοιβδήσειεν.] ἀναρροφήσει, ἀναπίοι. πεπλημένος.] πλησιάζων, προσπελάζων. ἀτιζόμενος.] ἐκπληττόμενος. ἀμυναίμην.] τιμωρησαίμην. ὑπείξεαι.] ὑποχωρήσῃ, ἐνδώσεις. μαχητόν.] πολεμεῖσθαι δυνάμενον. οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή. ἐνταῦθα στικτέον, οὐδὲ ἔστι λόγος κατὰ τῆς Σκύλλης, οὐδ' ἀλέξησις. φεύγειν δὲ ἀπ' αὐτῆς κρεῖττον. ἀλκὴ γὰρ ἡ βοήθεια καὶ ἀλέξησις. δηθύνῃσθα.] χρονίσεις. κορυσσόμενος.] ὁπλιζόμενος. ἐφορμηθεῖσα.] ἐπελθοῦσα. κιχήσῃ.] καταλάβοι. τόσσῃσιν.] τοσαύταις. ἕληται.] λάβοι. βωστρεῖν.] μέγα βοᾶν, ἐπικαλεῖσθαι. Κράταιιν.] Κραταιῒς καλεῖται ἡ μήτηρ τῆς Σκύλλας. μάγοι δὲ Ἑκάτην αὐτὴν καλοῦσιν. ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι.] Ἀριστοτέλης φυσικῶς φησί. λέγει γὰρ τὰς καθ' ἡμέρας πεντήκοντα πρὸς ταῖς τριακοσίαις. Θρινακίην.] νῆσος ἐν ὠκεανῷ ἱερὰ Νείλου. θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσίν.] οὐ κωλύουσιν αὗται εἰδυῖαι κολασθησομένους αὐτούς. Νέαιρα.] Νεάρη συνόντος ὁ ἥλιος. ἐπειδὴ νέος ὁ θεός. ἀπῴκισε.] μετῴκισεν.

ἀπέστιχον.]

Ητ' ἂν ἔτ' εἰς Ιθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε.
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον.
140 Νηΐ τε, καὶ ἑτάροις, αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
Οψὲ κακῶς νῆας ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους.
Ως ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Η μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν ὤτρυνον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἐμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι,
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
Εξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
Ημῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
Ικμενον οὖρον ἵει πλησίστιον ἐσθλὸν ἑταῖρον,
150 Κίρκη ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ημεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνον,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ·
Ω φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι οὐδὲ δύ' οἴους,
Θέσφαθ', ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θεάων.
Αλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν ἵνα εἰδότες ἤ κε θάνωμεν,
Ηκεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν,
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα,
160 Οἷον ἔμ' ἠνώγει ὄπ' ἀκουέμεν, ἀλλά με δεσμῷ
Δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω
Ορθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
Αἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
Ημεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν,
Ητοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον,
Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς εὐεργὴς,
Νῆσον Σειρήνοιϊν. ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Επλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων,
170 Ανστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο,
Καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον, οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
Εζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν,
Αὐτὰρ ἐγὼν κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον,
Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἲς
Ηελίου τ' αὐγὴ ὑπεριονίδαο ἄνακτος,
Εξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
Οἱ δ' ἐν νηΐ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε,
Ορθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν,
180 Αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Αλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Ρίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
Εγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν.

Δεῦρ'

ἀπέστιχεν.] ἀπῆει. ἀλευάμενοι.] ἐκκλίναντες. θεσπεσιάων.] θεῖα φθεγγομένων. οἷον ἔμ' ἠνώγει.] ἵνα ὥσπερ μάθῃ ὅτι ἀληθεύει, καὶ ἄλλως ἔδει τινὰ εἶναι τὸν μηνύσοντα, ὅτι οὐκ ἔτι βλάπτουσι αἱ Σειρῆνες. πιέζειν.] συνδεσμεῖν. πίφαυσκον.] προεμήνυον, προεδήλουν, προέλεγον. ἐξίκετο.] παρεγίνετο, ἔφθασεν. εὐεργής.] καλῶς εἰργασμένη. αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο.] ἐντεῦθεν Ἡσίοδος καὶ τοὺς ἀνέμους αὐτὰς θέλγειν ἔφη. κοίμησε δὲ κύματα.] ἴσως ἡ Κίρκη, ἵνα μὴ ἀπροφύλακτοι προσοχθῶσιν, ἢ Ποσειδῶν ἵνα ἀκούσῃ. μηρύσαντο.] συνέστειλαν διὰ τῶν κάλων. ἐν νηῒ γλαφυρῇ θέσαν.] καταβάντες δηλονότι τὸ κέρας. λεύκαινον ὕδωρ.] ἠφρίζον ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. λευκαίνεται γὰρ ὑπὸ τῶν κωπῶν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ σφοδρῶς κωπηλατεῖν. ξεστῇς ἐλάτῃσιν.] ἀπὸ ἐλάτης δένδρου κατεσκευασμέναις κώπαις. στιβαρῇσι.] ἰσχυραῖς, στιβαραῖς. τυτθά.] ἀντὶ τοῦ εἰς μικρά. πίεζον.] ἐμάλασσον. ἰαίνετο.] ἐθερμαίνετο. κέλετο.] ἐκέλευεν, ἠνάγκαζεν. ἄλειψα.] ἐνέφραξα. ἀνῆψαν.] ἐδέσμουν. διώκοντες.] ἐλαύνοντες. ὠκύαλος.] ταχέως τὴν θάλασσαν διαπεραιουμένη. ὀρνυμένη.] κινουμένη, πλέουσα. ἐγγύθεν.] ἐκ τοῦ πλησίον.

κατίστησαν.]

Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσεῦ μέγα κῦδος Ἀχαιῶν
Νῆα κατάστησον ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηῒ μελαίνῃ,
Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι·
Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
10 Ὣς φάσαν ἱεῖσαι ὄπα κάλλιμον. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους
Ὀφρύσι νευστάζων, οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Αὐτίκ' ἀναστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε,
Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλόν τ' ἐπίεζον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
20 Ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἔλυσαν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα.
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά.
Βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον. ἔσχετο δ' αὐτοῦ
Νηῦς ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον.
30 Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν,
Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
Εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι,
Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
Ἐκφύγομεν, καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀΐω.
Νῦν δ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Ὑμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
Τύπτετε κληΐδεσσιν ἐφήμενοι, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
40 Δώῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκπροφυγεῖν καὶ ἀλύξαι.
Σοὶ δὲ κυβερνῆθ' ὧδ' ἐπιτέλλομαι, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα νωμᾷς,
Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
Νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσι
Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἐμυθεόμην ἄπρηκτον ἀνίην,
Μή πως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
50 Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
Μάκρ' ἐν χερσὶν ἑλὼν εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον

Πρῴρης,

κατάστησον.] καθόρμησον. λιγυρήν.] ἡδεῖαν φωνήν. ἔντυνον.] ἑτοίμαζον. Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσεῦ.] μαντικαί τινες αἱ Σειρῆνες, ὅθεν γνωρίζουσι τοὔνομα. πῶς οὖν ὅτι οὐκ ἀκούουσιν, ἢ γνωρίζουσιν, ὅτι θεοὶ οἷς ἂν μὴ ἐπιστήσωσιν, οὐκ ἴσασιν. νωϊτέρην.] τὴν ἡμετέραν. κατάστησον.] καθόρμησον. παρήλασε.] παρῆλθε. τερψάμενος.] τερφθεὶς, ἡσθείς. μελίγηρυν.] ἡδεῖαν φωνήν. νεῖται.] ἀπέρχεται. μόγησαν.] ἔκαμον, ἐκακοπάθησαν. ἱεῖσαι.] προφερόμεναι. λῦσαι δ' ἐκέλευον.] μαρτυρία τῆς ἡδονῆς, ὅτι καὶ τὸ ἐγκρατέστερον ἡττᾶται. ἐλείπομεν.] κατελείπομεν, εἰάσαμεν. καπνὸν μέγα κῦμα.] σκότος καπνόν. ἐν ἡμέρᾳ γὰρ οὐ φαίνεται πῦρ. ἔπτατο.] ταχέως ἐξέπεσον. προήκεα.] προέχοντα, καὶ προτεταγμένα τῆς νεώς. ἔπει.] ἐπορχεῖται. ἀρετῇ.] δυνάμει. ἁλὸς ῥηγμῖνα.] νῦν τὸ ἐπιπολάζον. παρὰ τὸ ῥήγνυσθαι ταῖς κώπαις. κληΐδεσσιν.] ταῖς τῶν ἐρετῶν καθέδραις. ἐφήμενοι.] ἐπικαθήμενοι. βάλλευ.] ἐγκατάθου. οἰήϊα.] πηδάλια. νωμᾷς.] κατέχεις, φέρεις. ἔεργε.] ἄπεχε. ἐπιμαίεο.] ἐφάπτου. βάλῃσθα.] ἐμβάλῃσθα. ἐμυθεόμην.] ἔλεγον. ἄπρηκτον ἀνίην.] οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ λυπεῖσθαι ἠδύναντο πρᾶξαι. πυκάζοιεν.] κρύπτοιεν. ἐφημοσύνης.] ἐντολῆς. λανθανόμην.] νῦν ἑκὼν ἠμέλουν. αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς.] καὶ γὰρ οἱ θεοὶ τιτρώσκονται, καὶ εἴκουσι. καταδύς.] ἐνδυσάμενος. ἔβαινον.] ἐπέβαινον, ἵσταμην.

ἀθρῆσαι.] ἰδεῖν, θεάσασθαι. ἔκαμον.] ἐκοπίασαν. στεινωπόν.] στενὸν θάλασσαν. γοόωντες.] θρηνοῦντες. ἀνερροίβδησεν.] ἀνηκόντισεν. ἴκρια.] τὰ καταστρώματα τῆς νεώς. ἐμέσειεν.] ἐξεράσειεν. λέβης ὥς.] τὰ ἐν τῷ καθόλου γινόμενα περὶ Χάρυβδιν λέγει. ἀναμορμύρεσκε.] ἀνεδίδου, ἀνέζει. ἀναβρόξειεν.] ἀναπίοι, ἀναῤῥοφήσειεν. ἐβεβρύχει.] ἦχον ἐποίει. ἴδομεν.] νῦν ἀπεβλέπομεν. οἳ χερσί τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.] πάντων ἐπαινούμενοι τοὺς τελευτήσαντας. σκεψάμενος.] ἐπιδὼν, θεασάμενος. προβόλῳ.] προβεβλημένῃ πέτρᾳ, ἢ τόπῳ ἐξέχοντι. τοῖς ὀλίγοις.] τοῖς μικροῖς τοὺς μεγάλους κυνηγοῦσι. προΐησι.] προσρίπτει. βοὸς κέρας.] ἤτοι τὴν θρίχα λέγει, ἢ τὸ ἐπικείμενον τῇ ὁρμιᾷ κέρας. ἐπὶ κέρατος γὰρ ἡ ὁρμιὰ θρὶξ κατατιθεμένη, καὶ ἀνελκομένη. εἰώθασι γὰρ οἱ ἁλιεῖς μεταξὺ τοῦ ἀγκίστρου καὶ τοῦ σπάρτου, κέρας βόειον προσάπτειν, ἵνα κατεσθίοντες τὸ ἄγκιστρον οἱ ἰχθύες, μὴ φάγωσι τὴν σπάρτον. ἀσπαίροντα.] σκαρίζοντα. ὀρέγοντας.] ἐκτείνοντας. ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.] νῦν ἐν τῷ δεινῷ σπαραγμῷ. πόρους.] ῥεύματα. ἐξερεείνων.] ἐξερευνῶν, διερχόμενος. μυκηθμοῦ.] τῆς βοῶν φωνῆς. αὐλιζομενάων.] εἰς κοίτην παραγινομένων. βληχήν.] βληχὴ ἡ τῶν προβάτων φωνή. ἔμπεσεν.] ἐπεισῆλθεν. μάντηος.] μάντεως. ἀλαοῦ.] τυφλοῦ. ἐπέτελλον.] ἐνετέλλοντο, προσέταττον. ἀλεύασθαι.] ἐκκλῖναι, φυλάξασθαι. τερψιμβρότου.] τέρποντος τοὺς βροτούς. μαντήϊα.] τὰς μαντείας.

παρέξ.]

230 Πρώρης, ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
Οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
Πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
Ἡμεῖς μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες.
Ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις
Δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε λέβης ὣς ἐν πυρὶ πολλῷ
Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν, 10
240 Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
Δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
Ψάμμῳ κυανέῃ, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν δείσαντες ὄλεθρον,
Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους 20
Ἓξ ἕλεθ', οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρους,
Ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Ὑψόσ' ἀειρομένων, ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
250 Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον ἀχνύμενοι κῆρ,
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδῳ
Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων
Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε· 30
Ὣς οἵγ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας,
Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας
Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Πάντων ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων.
260 Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
Ἱκόμεθ', ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι, 40
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος ἠελίοιο,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
Οἰῶν τε βληχήν, καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ,
Μάντηος ἀλαοῦ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, * ἥ μοι μάλα πόλλ' † ἐπέτελλεν,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου ἠελίοιο.
270 Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
Ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
Νῆσον ἀλεύασθαι φαεσιμβρότου ἠελίοιο.
Ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.

*οἵ μοι †ἐπέτελλον

Ἀλλὰ

Ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὡς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Αὐτίκα Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ·
Σχέτλιος εἰς Ὀδυσεῦ, περί τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
Κάμνεις, ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται.
Ὅς ῥ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
Οὐκ ἐάᾳς γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
10 Ἀλλ' αὔτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας
Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ δηλήματα νηῶν
Γίνονται, πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον;
Ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
Ἢ νότου, ἢ ζεφύροιο δυσαέος, οἵ τε μάλιστα
Νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων,
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες.
20 Ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Καὶ τότε δὴ γνώσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Εὐρύλοχ' ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εὕρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
30 Ἢ βοῦν ἤ τι μῆλον ἀποκτάνῃ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Ἐσθίετε βρώμην τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
Ὡς ἐφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον
Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα
Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
Νηὸς, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
40 Μνησάμενοι δ' ἤπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους
Οὓς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα.
Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Ὦρσεν ἐπὶ ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει γ' οὐρανόθεν νύξ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
50 Νῆα μὲν ὁρμίσαμεν κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες,
Ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδὲ θόωκοι,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον·
Ὦ φίλοι ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
Ἔστι, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα μή τι πάθωμεν

Δεινοῦ

παρὲξ.] παρεκτός. περί τοι μένος.] περισσή σοι δύναμις. ἀδηκότας.] κεκμηκότας, κάμνοντας. οὐκ ἐάας.] οὐ συγχωρεῖς. ἐπιβήμεναι.] ἐπιβῆναι, στῆναι. τετυκοίμεθα.] παρασκευάσαιμεν. ἀλάλησθαι.] πλανᾶσθαι. ἄνωγας.] κελεύεις. δηλήματα.] βλάβαι. διαρραίουσι.] διαφθείρουσι. ὁπλισόμεσθα.] παρασκευάσομεν. ἐνήσομεν.] καθελκύσομεν. ὃ δή.] ὅτι δή. βιάζετε.] βιάζεσθε. ἐξαπέβησαν.] ἐξῆλθον. μνησάμενοι.] ὑπομνήσαντες. τρίχα νυκτός.] ἤτοι τρία μέρη. ἢ τρίτον μέρος τῆς νυκτός. ζαῆν.] σφοδρῶς πνέοντα. δυσαέος.] σφοδρῶς πνέοντος. λαίλαπι.] ὑετῷ, μετὰ ἀνέμου. ὡρμίσαμεν.] ἐνεωλκήσαμεν. θόωκοι.] καθέδραι. ἀπεχώμεθα.] ἀπεσχώμεθα.

280 290 300 310 320

nn 2 Δεινοῦ.]

δεινοῦ.] δεινοῦ καὶ τιμῆς ἀξίου. ἄληκτος.] ἀκατάπαυστος. ἄη.] ἔπνευσεν. ἤια.] βρώματα δηλονότι. ἐφέπεσκον.] εἰσῆγον. ἀλητεύοντες.] πλανώμενοι. φήνειε.] δείξειεν. ἤλυξα.] ἐξέκλινα, ἐκτὸς ὄψεως αὐτῶν ἐγενόμην. ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.] ἔνθα ἦν σκέπη πρὸς τὸ μὴ ἀνεμίζεσθαι. ἠρώμην.] ηὐχόμην. στυγεροί.] μισητοί. ἐξήρχετο.] ἐξηγεῖτο. ἐλάσαντες.] ἀπελάσαντες. ῥέξομεν.] θύσομεν. θεῖμεν.] ἀναθῶμεν. ἕσπωνται.] ἀκολουθήσωσιν. βοσκέσκοντο.] ἐβόσκοντο. τὰς δέ.] ταύτας δέ. δρεψάμενοι.] λαβόμενοι. ὀρεψάμενοι.] στεφανωσάμενοι. λεῖψαι.] σπεῖσαι. στρεύγεσθαι.] κατὰ στράγγα, ὅ ἐστι κατ' ὀλίγον ὑπορρεῖν.

ἀμφ'

Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἵδε βόες καὶ ἴφια μῆλα
Ηελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μῆνα δὲ πάντ' ἄληκτος ἄη νότος, οὐδέ τις ἄλλος
Γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ εὖρός τε νότος τε.
Οἱ δ', ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν,
Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤια πάντα, 10
330 Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς ὄρνιθάς τε φίλας, ὅτι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός·
Δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
Εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους
Χεῖρας νιψάμενος ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν. 20
Εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
340 Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
Ἀλλ' ἄγετ' ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
Ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κεν ἠελίῳ ὑπερίονι πίονα νηὸν 30
Τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων
Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
350 Βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
Ἐγγύθεν. οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρῴροιο 40
Βοσκέσκονθ' ἕλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι.
Τὰς δὲ περιστήσαντο καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι.
Φύλλα δὲ δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο.
Οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐΰσσελμου ἐπὶ νηός,
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
360 Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν, 50
Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος.
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.

Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε με κνίσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς ἀϋτμή.
Οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέϊ ὕπνῳ.
Οἱ δ' ἕταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
Ὠκέα δ' ἠελίῳ ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε,
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βόας ἔκταν' ἑταῖροι.
10 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τίσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ᾗσιν ἐγώ γε
Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.
20 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἠέλι', ἤτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο.
Ἡ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
30 Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δ' ἀπετέθνασαν ἤδη.
Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραα προὔφαινον,
Εἷρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὣς γίγνετο φωνή.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ' ἠελίοιο βοῶν ἐλόωντες ἀρίστας,
Ἀλλ' ὅτε δ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
40 Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
Ἱστὸν στησάμενοι, ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανός, ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων,
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον. αἶψα γὰρ ἦλθε
Κεκληγὼς ζέφυρος μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων.
50 Ἱστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
Ἀμφοτέρους, ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατεχύνθ', ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηῒ
Πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς, ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς

ἀμφήλυθεν.] περιῆλθεν. ὠκέα δ' ἠελίοιο.] πῶς ὁ πάντα ἐφορῶν, οὐκ οἶδε πάντα; ὁρᾷ, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τὸ αὐτό. τίσαι.] τιμωρῆσαι. χαίρεσκον.] ἔχαιρον. προτραποίμην.] μεταβάλοιμι, ἀποκλίνω. τίσουσι.] ἀποδώσουσι. ἐπιεικέα.] προσήκουσαν. δύσομαι.] ἀπελεύσομαι. φαείνω.] φαίνω, λάμψω. ἀργῆτι.] λευκῷ, ἢ τεφρώδει. κεάσαιμι.] σχίσαιμι, ἢ καύσαιμι. κατήλυθον.] κατῆλθον, παραγενόμενοι. νείκεον.] ἐκακολόγουν. ἐπισταδόν.] ἐφεστῶτες. δυνάμεσθα.] ἠδυνάμεθα. ἀποτέθνασαν.] ἀποθανόντες ἦσαν. ἀμοιβήν.] τιμωρίαν. τέρατα.] σημεῖα. προὔφαινον.] προεδείκνυον, ἐδείκνυον. εἷρπον.] ἐκινοῦντο, ἐβάδιζον. ἐμεμύκει.] μυκηθμῷ ὅμοιον ἦχον ἀπετέλουν. ἑξῆμαρ.] ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. ἐλόωντες.] ἀπελάσαντες. ἐνήκαμεν.] ἐνεβάλομεν. ἤχλυσε.] ἀχλὺν καὶ σκότος περιείληφε, ἐπληρώθη. ἔθει.] ἔτρεχεν. κεκληγώς.] μεγάλως ἀντιπνέων. προτόνους.] τὰ σχοινία τὰ ἀντέχοντα τὸν ἱστόν. ἄντλον.] τὴν ἀντλίαν εἰς ἣν ἐγχεῖται τὸ κατηθιζόμενον εἰς τὴν ναῦν ὕδωρ. κατεχύνθη.] ἀθρόως ἔπεσον. ἄραξε.] συνέθλιψεν. ἀρνευτῆρι.] κυβιστητῇ, ὀρχιστῇ.

κάππεσ'

ἀπ' ἰκριόφιν.] τῶν σανιδωμάτων. ἐλελίχθη.] συνεσείσθη. θεέου.] θείου. καταστρέφει δὲ εἰς τὸ πυρὸς κεραυνίου. ἀποαίνυτο.] ἀφῃρεῖτο. λῦσε.] διέλυσε. ἐφοίτων.] περιῄειν. κλύδων.] ὁ τῆς θαλάσσης τάραχος. τρόπιος.] τρόπις τὸ κατώτατον ξύλον περὶ ὃ σχίζεται τὸ κῦμα. ψιλήν.] μόνην, καθ' ἑαυτήν. ἐπίτονος.] ἱμάς, ἤτοι ὁ τῶν κεράτων δεσμός· ἢ ὁ ἱμάς, ὁ πρὸς ἄκρῳ τῷ ἱστῷ, δι' οὗ τὸ ἄρμενον ἀνέλκεται. βέβλητο.] ἐπέκειτο. ῥινοῖο τετευχώς.] κατασκευασθείς. συνέεργον.] συνέδεσμουν. θύε.] ὥρμα. ἀναμετρήσαιμι.] διέλθοιμι, παρέλθω. ἀνιόντι.] ἀνίσχοντι, ἀνατέλλοντι. προσφύς.] προσπλακείς. νυκτερίς.] εἶδος ὀρνέου. στηρίξαι.] στῆναι ἀσφαλῶς. εἶχον.] ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. ἀπήωροι.] ἤτοι ἀπηρτισμένοι, ἢ πολὺ ἀλλήλων διεστηκότες. οἷον παραιωρούμενοι, ἢ ἄποθεν. κατεσκίαον.] κατεσκίαζον. ἐξεμέσειε.] ἐκρίψειεν, ἀναβάλοι. ἐπὶ δόρπον.] τὴν δειλινὴν ὥραν. κρίνων.] δικάζων. ἧκα.] ἀφῆκα. δούπησα.] πεσὼν ψόφον ἀπετέλεσα. παρὲξ περιμήκεα δοῦρα.] τὸ ὅλον περὶ τὰ μικρὰ ξύλα. διήρεσα.] ἀπεσπασάμην ταῖς χερσὶ τὸ ὕδωρ. ὥσπερ κώπαις ταῖς χερσί μου διενηξάμην. εἰσιδέειν.] ἰδεῖν, συντυχεῖν. δεκάτῃ δέ με.] οὐ δεῖ ζητεῖν πῶς διεκαρτέρει ὁ ἥρως ἀπούσης τῆς Ἀθηνᾶς. αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω ἐν πάντεσσι πόνοισι. ἐφίλει.] φιλικῶς ὑπεδέχετο, ἐκόμει, ἐπιμελείας ἠξίου. μυθολογεύω.] διηγοῦμαι. ἀριζήλως.] ἐκδήλως. εἰρημένα.] τὰ ἤδη ῥηθέντα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεέου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι,
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν,
Κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
420 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
Λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα,
Ἐκ δέ οἱ ἱστὸν ἄξε ποτὶ τρόπιν. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχώς.
Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν, ἠδὲ καὶ ἱστόν.
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἔνθ' ἤτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.
Ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν,
Παννύχιος φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
430 Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν.
Ἡ μὲν ἀνερρύβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθείς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς, οὐδέ πῃ εἶχον
Οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι,
Ῥίζαι γὰρ ἑκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
Μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν,
Νωλεμέως δ' ἐχόμην ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτις, ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
Ὄψ', ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
440 Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
Τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
Ἧκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
Μέσσῳ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα.
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι,
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Εἰσιδέειν. οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
450 Ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε, τί τοι τάδε μυθολογεύω.
Ἤδη γάρ τι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ,
Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ, ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν,
Αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

ΟΔΥΣ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ν ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Κοιμώμενον Ὀδυσσέα μετὰ τῶν δώρων ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῶν ὑποστρέφουσαν λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν. Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει ἐπὶ τῇ μνηστηροφονίᾳ, καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσέα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Νῦ Ἰθάκης ἐπέβη Φαιήκων πομπῇ Ὀδυσσεύς.

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Ὦ Ὀδυσεῦ ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ὑψερεφές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας,
Ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω.
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ.
Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐυξέστῃ ἐνὶ χηλῷ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος ἄλλα τε πάντα,
Δῶρ' ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
Ἀνδρακάς, ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
Τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς·
Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγά, μή τιν' ἑταίρων
Βλάπτοι ἐλαυνόντων ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμοῖς.
Οἱ δ' ἐς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μῆρα δὲ κήαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
Δημόδοκος λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα
Δῦναι ἐπειγόμενος. δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.

Ὡς

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ν ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Κηληθμῷ.] θέλξει, τέρψει. κήλησις γάρ ἐστιν ἡ δι' ᾠδῆς τέρψις, καὶ ἡδονή. ἵκευ.] παρεγένου. χαλκοβατές.] ἤτοι χαλκοῦν ἔδαφος ἔχον, ἢ χαλκοῦς ἔχον τοὺς βαθμοὺς τῶν θυρῶν. ἀπονοστήσειν.] ἐπανελεύσεσθαι. παλιμπλαγχθέντα.] ἐπὶ ἀθόρμητον γενόμενον. ἐφιέμενος τάδε εἴρω.] μετὰ προθυμίας τάδε λέγω. ἐφιέμενος.] ἐναλλασσόμενος, ἐντελλόμενος. ἀκουάζεσθε.] ἀκροᾶσθε. ἐυξέστῃ.] καλῶς ἐξεσμένῃ, καλῶς εἰργασμένῃ. πολυδαίδαλος.] ὁ ποικίλος, καὶ μετὰ τέχνης κατεσκευασμένος, ἢ εἰς τὸ δαιδάλλεσθαι καὶ ποικίλλεσθαι εὔθετος. βουληφόροι.] συνετοί, φροντιστικοί. γερούσιον.] τὸν τοῖς ἐντίμοις διδόμενον. ἔνεικαν.] ἤνεγκαν, ἐκόμισαν. ἀνδρακάς.] κατὰ ἄνδρα. κατὰ δῆμον.] ἐκ τοῦ δήμου. τισόμεθα.] εἰσπραττόμεθα, ἢ ἀποληψόμεθα. ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικός.] ἡ προικὸς γενική, ἀντὶ τοῦ προῖκα. ὁ γὰρ νοῦς· χαλεπὸν γὰρ καὶ ἀδύνατον, ἕνα δωρεὰν τοσαύτην χαρίσασθαι. κακκείοντες.] μέλλοντες κοιμηθῆναι. ὑπὸ ζυγά.] ὑπὸ τὰς καθέδρας τῶν ἐρετῶν. βλάπτοι.] ἐμποδίζοι. σπερχοίατ' ἐρετμοῖς.] σπουδάζοιεν ταῖς κώπαις, ὅ ἐστι σπουδαίως ἐλαύνοιεν. ἀλέγυνον.] εὐτρέπιζον, κατεσκεύαζον. κήαντες.] καύσαντες. ἐρικυδέα.] μεγάλως ἔνδοξα. τετιμένος.] τετιμημένος, τίμιος. παμφανόωντα.] πᾶσι φαίνοντα. μενέαινεν.] ἐφρόντιζε.

λιλαίεται.] ἐπιθυμεῖ. νειόν.] γῆν νεωστὶ ἠροτριασμένην. ἕλκητον.] ἕλκωσιν. πηκτόν.] τὸ μὴ ἐξ αὐτοῦ ἔχον τὸν γύον. πιφαυσκόμενος.] φανεροποιῶν. τετέλεσται.] πεπλήρωται. ὄλβια.] εὐτυχῆ. ἀρτεμέεσσιν.] ὑγιέσι καὶ πιστοῖς. κουριδίας.] τὰς ἐκ παρθενίας γεγαμημένας. ἀρετήν.] εὐδαιμονίαν. μεταδήμιον.] ἔνδημον τῇ πόλει. ἐπισταδόν.] ἐπισταμένως. ἐξ ἑδρέων.] τῶν καθεδρῶν. ἐπ᾽ ἰκριόφιν.] ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων. διαμπερές.] διόλου τοῦ βίου. νέομαι.] ἀπέρχομαι. ἐβήσετο.] ἔβη, ἐπορεύθη. ἐυπλυνές.] καλῶς πλυνθὲν, καθαρόν. πυκινήν.] στερεάν. κομίζειν.] ἄγειν, φέρειν. κατήλυθον.] κατῆλθον. πόσιν.] ποτόν. λίνον.] λεπτὸν ἱμάτιον. νήγρετον.] ἀνέγερτον, βαθὺν, ἢ δι᾽ ἡδονὴν βραδύν. κόσμῳ.] ἐν κόσμῳ, ἐν τάξει. πεῖσμα.] τὸ ἀπόγειον σχοινίον. τρητοῖο λίθοιο.] εἰώθασιν οἱ τῶν λιμένων τρυπᾶν τοὺς λίθους.

ἀνερρίπτουν.]

Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧ τε πανῆμαρ
Νειὸν ἀν᾽ ἕλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἀσπασίως δ᾽ ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο
Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ᾽ ἰόντι.
Ὣς Ὀδυσῆ᾽ ἀσπαστὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον·
Ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀριδείκετε λαῶν. 10
Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ᾽ αὐτοί.
40 Ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός.
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν, ἀμύμονα δ᾽ οἴκοι ἄκοιτιν
Νοστήσας εὕροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ᾽ αὖθι μένοντες ἐυφραίνοιτε γυναῖκας
Κουριδίας καὶ τέκνα, θεοὶ δ᾽ ἀρετὴν ὀπάσειαν
Παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ᾽ ἐκέλευον 20
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
50 Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μεγάρων, ὄφρ᾽ εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ,
Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
Νώμησεν δ᾽ ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν. οἱ δὲ θεοῖσιν
Ἔσπεισαν μακάρεσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν 30
Αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων. ἀνὰ δ᾽ ἵστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀρήτῃ δ᾽ ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρέ μοι ὦ βασίλεια διαμπερές, εἰσόκε γῆρας
60 Ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώποισι πέλονται.
Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι, σὺ δὲ τέρπεο τῷδ᾽ ἐνὶ οἴκῳ,
Παισί τε καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
Ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς, 40
Τῷ δ᾽ ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο
Ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Ἀρήτη δ᾽ ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ᾽ ἔπεμπε γυναῖκας,
Τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐυπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
Τὴν δ᾽ ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ᾽ ὄπασσε κομίζειν,
Ἡ δ᾽ ἄλλη σῖτόν τ᾽ ἔφερε καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
70 Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Αἶψα τά γ᾽ ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ 50
Δεξάμενοι κατέθεντο πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν,
Κὰδ δ᾽ ἄρ᾽ Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε,
Νηὸς ἐπ᾽ ἰκριόφιν γλαφυρῆς ἵνα νήγρετον εὕδοι
Πρύμνης, ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
Σιγῇ· τοὶ δὲ καθῖζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστοι
Κόσμῳ, πεῖσμα δ᾽ ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.

Ἔνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνέῤῥιπτουν ἅλα πηδῷ.
Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
Νήγρετος ἥδιστος θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς.
Ἡ δ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
Πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης,
Ὑψόσ' ἀειρόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον.
Ὣς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον, οὐδέ κεν ἴρηξ
Κίρκος ὁμαρτήσειεν ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
Ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
Ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
Ἀνδρῶν τε πολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἠοῦς ἠριγενείης,
Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκυνος δέ τίς ἐστι λιμὴν ἁλίοιο γέροντος,
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ,
Ἀκταὶ ἀποῤῥῶγες λιμένος ποτιπεπτηυῖαι,
Αἵ τ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέγα κῦμα
Ἔκτοθεν, ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
Νῆες ἐΰσσελμοι ὅταν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές,
Ἱρὸν νυμφάων αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν
Λάϊνοι, ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
Ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι,
Φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα, δύω δέ τε οἱ θύραι εἰσίν,
Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι, οὐδέ τι κείνῃ
Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες, ἡ μὲν ἔπειτα
Ἠπείρῳ ἐπέκελσεν ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης
Σπερχομένη· τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἤπειρόνδε,
Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
Αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι.
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ.
Ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἅ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

ἀνεῤῥίπτουν.] ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. ἀναῤῥίπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν κωπῶν τὸ ὕδωρ. ἥδιστος.] ἡδύτατος. ἡ δ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ.] συγκρίνεται τῇ παραβολῇ. ὥσπερ γὰρ ἵπποι τρέχοντες ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν διεγείρονται, οὕτω καὶ ἡ ναῦς ἐλαυνομένη ἐκ τῆς πρύμνης κουφίζεται. τετράοροι.] τέσσαρες ἵπποι ἐζευγμένοι. τετράορον τὸ ο μικρόν. ἱμάσθλης.] μάστιγος. ἀειρόμενοι.] ἐπαιρόμενοι, κουφιζόμενοι. ἀείρετο.] ἐπήρετο, ὑψοῦτο. κίρκος.] ἱέραξ. ὁμαρτήσειεν.] ἀκολουθήσειεν. ἔταμνεν.] ἔκοπτεν. ἐπεπόνθει.] ἔπαθεν, ὑπέστη. ὑπερέσχεν.] ἀνέτειλεν. φαάντατος.] λαμπρότατος. ἀγγέλλων.] προμηνύων. προσεπίλνατο.] προσεπέλασεν. Φόρκυνος.] λιμὴν Ἰθάκης ἐφ' ᾧ λιμένι, Φόρκυνος ἐστὶν ἱερὸν τοῦ θαλασσίου δαίμονος. ἁλίοιο γέροντος.] τοῦ Φόρκυνος. Φόρκυνος δέ τίς ἐστι λιμὴν ἁλίοιο γέροντος.] Φόρκυν δαίμων θαλάσσιος, τὸ πρότερον διατρίβων πρὸς τῷ Ἀρυνίῳ λεγομένῳ ὄρει τῆς Ἀχαΐας, οἰκῶν τε τὴν Φόρκυνος ἀπ' αὐτοῦ καλουμένην Βῆσαν. κατὰ φανὴν αὐτῷ, καταλιπὼν τὰς τρίβους ταύτας, ἀφίκετο εἰς τὴν Κεφαλληνίαν· καὶ τόπον ἐκλεξάμενος ἐπιτήδειον αὐτῷ, ἐνταῦθα ᾤκησεν. λέγεται δὲ Ἄμμος ὁ τόπος. προσορμήσας εἰς τὸν τῆς Ἰθάκης λιμένα, ἠξίωσεν αὐτὸν ἀπ' ἑαυτοῦ προσαγορεύεσθαι Φόρκυνος. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἡροδότῳ. ἀποῤῥῶγες.] διεῤῥωγυῖαι, οὐχ ὡς μέντοι τῶν ῥιζῶν ἀποτετμῆσθαι. ποτιπεπτηυῖαι.] ἔσω νενευκυῖαι. σκεπόωσι.] σκέπωσι, κωλύωσι, σκέπας παρέχουσι. δυσαήων.] κακοπνεύστων. ὅρμου μέτρον.] ὅταν πρὸς τὸ ὁρμισθῆναι ἀφίκωνται, τὸ μέτρον, ἢ τὸ ἀναπλήρες τῆς καταγωγῆς. ἵκωνται.] παραγίνωνται. ἐπὶ κρατός.] ἐπὶ τῆς ἀρχῆς. τανύφυλλος.] τεταμένα φύλλα ἔχουσα, μακρόφυλλος. ἐπήρατον.] ἐπέραστον, καλόν. ἠεροειδές.] μέγα καὶ ἀναπεπταμένον, εὔσκιον. νυμφάων.] νυμφῶν. Νηϊάδες.] ἀπὸ τοῦ Νηΐου ὄρους. ἢ Ναΐδες νύμφαι ἐπὶ τῶν ὑδάτων. ἀμφιφορῆες.] εἶδος κεραμίων ἀμφώτων. τιθαιβώσσουσιν.] ἀποτίθενται τὴν βόσιν, ἐστὶ τὸ μέλι οἷον θησαυρίζουσι τὰ κηρία, ἢ νεοττοτροφοῦσιν. λίθεοι.] λίθινοι. ἀενάοντα.] ἀεὶ ῥέοντα. καταιβαταὶ ἀνθρώποισι.] βάσιμοι, δι' ὧν κατάβασις ἐστὶν ἀνθρώποις. θεώτεραι.] θειότεραι, δι' ὧν μόνοι θεοὶ εἰσέρχονται. βάντες.] ἐκβάντες, ἐξελθόντες. ἐϋζύγου.] εὖ συνεζευγμένης. ἄειραν.] ἐκούφισαν. κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν.] οὐ διανίστασαν αὐτὸν, παρὰ τὸ μὴ δοκεῖν χάριν τῆς παραπομπῆς ἀπαιτεῖν, ἢ ἵνα μὴ κατασχεθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ. ἢ οὕτως ᾠκονόμησεν διὰ τὰ ἑξῆς. ἀνῄρητο γὰρ ὑπὸ τῶν μνηστήρων φανερῶς καλεῖν.

πυθμένα.] ῥίζαν. ὁδιτάων.] ὁδοιπόρων. ἔγρεσθαι.] ἀναστῆναι. δηλήσαιτο.] βλάψοι, ἀντὶ τοῦ ἀφέλοιτο. τιμήεις.] τίμιος. τίουσι.] τιμῶσι. ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.] ἐν ἤθει ταῦτα. ὁ γὰρ Φαίαξ Ποσειδῶνος καὶ Κορκύρας τῆς Ἀσωποῦ. τὸ δὲ ἀπηύρων, ἀντὶ τοῦ ἀφῃρούμην. ἐπεὶ σὺ πρῶτον.] χρονικῶς. ἅλις.] ἱκανῶς. ἐξήρατο.] ἐξαίρετα ἔλαβεν. πρεσβύτατον.] ἐντιμότατον. ἀλλαχοῦ γὰρ λέγει, ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει. ἄριστον.] δυνατώτατον. ἰάλλειν.] περιβάλλειν, διδόναι, ἐκτείνειν. βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων.] νικώμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ βίας, καὶ τῆς ἰσχύος, ὥστε διὰ τοῦτο ἐξυβρίζειν. ὀπίζομαι.] φυλάττομαι, αἰδοῦμαι, ἐντρέπομαι. τίει.] τιμᾷ. ἀνιοῦσαν.] ἀνερχομένην. ῥαῖσαι.] διαφθεῖραι. σχῶνται.] ἀπόσχωνται, κωλύσουσι. ἀπολλήξωσι.] παύσονται. θαυμάζωσιν.] ὁρῶντες ἐκπλήττονται. ἐρρίζωσεν.] ἀκίνητον ἐποίησεν. καταπρηνεῖ.] κατεστραμμένῃ. ἐλάσας.] τύψας, κρούσας. ἐπέδησεν.] κατέσχεν, ἐνεπόδησεν.

προὐφαί-

Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
Ἐκτὸς ὁδοῦ, μήπου τις ὁδιτάων ἀνθρώπων
Πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθ' ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκον δὲ πάλιν κίον, οὐδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπηπείλησε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
Ζεῦ πάτερ, οὐκ ἔτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσι
Φαίηκες, τοί περ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, νόστον δέ οἱ οὔποτ' ἀπηύρων
Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
Πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πόποι Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς οἷον ἔειπες;
Οὔ πώ σ' ἀτιμάζουσι θεοί, χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
Ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεί.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι κελαινεφὲς ὡς ἀγορεύεις,
Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
Ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδωνται
Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
Νηῒ θοῇ ἴκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες
Ἄνθρωποι, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν,
Ἔνθ' ἔμεν, ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
Ῥίμφα διωκομένη, τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων.
Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθεν.
Χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας, ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον,
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Ὤμοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ

Οἴκαδ' ἐλαυνομένην, καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει,
Πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων,
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ, Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ,
Μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
Ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἑσταότες περὶ βωμόν, ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Εὕδων ἐν γαίῃ πατρωΐῃ, οὐδέ μιν ἔγνω
Ἤδη δὴν ἀπεών. περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διός, ὄφρα μιν αὐτὸν
Ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη ἀστοί τε φίλοι τε,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρσιν ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
Ἀτραπιτοί τε διηνεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθάοντα.
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καί ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν.
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὢ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ' ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·
Ὤμοι ἐγὼ τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω,
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε, πῇ δὲ καὶ αὐτὸς
Πλάζομαι, αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
Αὐτοῦ, ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην, ὅς κεν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι,
Νῦν δ' οὔτ' ἄρ πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
Καλλείψω, μή πώς μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
Ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον, ἦ τέ μ' ἔφαντο
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν,
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται, ὅς τις ἁμάρτῃ.

προυφαίνετο.] προφανὴς ἦν. οὐκ ἴσαν.] οὐκ ᾔδεισαν. ἀγάσασθαι.] ἄγαν ὀργισθῆναι. κεκριμένους.] ἐπιλέκτους. περίμηκες.] μέγα. ἀμφικαλύψει.] περικαλύψει. ὡς οἱ μέν ῥ' εὔχοντε.] κατὰ τὸ σιωπώμενον ἠφανίσθησαν. τὰ γὰρ κυρωθέντα ὑπὸ θεῶν, ἐξ ἀνάγκης πληροῦται. ἀπεών.] ἀπὼν, ἀποδημῶν. χεῦεν.] κατέχεεν. ἄγνωστον.] ἀφανῆ. γνοίη.] ἴδοι ἢ ἐπιγνῷ. ἀστοί.] οἱ πολῖται. ὑπερβασίην.] ὕβριν. ἀποτῖσαι.] ἀποδοῦναι. ἀλλοειδέα.] ἀλλοῖα. φαινέσκετο.] ἐφαίνετο. ἀτραπιτοί.] αἱ μὴ ἔχουσαι ἐκτροπὴν ὁδοί. διηνεκέες.] μακραί. πάνορμοι.] σκέπην ἔχοντες παντὸς ἀνέμου. τηλεθάοντα.] ἄγαν θάλλοντα. πλάζομαι.] πλανῶμαι. αἴθ' ὄφελον μεῖναι.] τὰ χρήματα δηλονότι. ἐξικόμην.] ἱκέτευσα. θέσθαι.] θεῖναι, ἀποθέσθαι. καλλείψω.] καταλείψω. ἕλωρ.] εὕρημα. οὐδ' ἐτέλεσσαν.] οὐκ ἐπλήρωσαν. ἱκετήσιος.] ἱκετῶν ἐπόπτης. τίνυται.] τιμωρεῖται.

Ἀλλ'

Αλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ως εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας, ἠδὲ λέβητας
Ηρίθμει, καὶ χρυσὸν, ὑφαντά τε εἵματα καλά.
Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει, ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
Ερπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Ανδρὶ δέμας ἐϊκυῖα νέῳ ἐπιβώτορι μήλων
Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν.
Δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ ἐναντίος ἦλθε,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ω φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις.
Αλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. σοὶ γὰρ ἔγωγε
Εὔχομαι ὥστε θεῷ, καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,
Τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν,
Ηπού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτὴ,
Κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος εἰς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι, οὐδέ τι λίην
Οὕτω νώνυμός ἐστιν. ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
Ημὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Ηδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ητοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν
Οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
Εν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
Γίγνεται, αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τε ἐέρση.
Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος. ἔστι μὲν ὕλη
Παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν
Τῷ τοι ξεῖν' Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
Τήν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ως φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ ὥς οἱ ἔειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν,
Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου, νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
Χρήμασι σὺν τοίσδεσσι, λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
Ορσίλοχον πόδας ὠκὺν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ

ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματα.] ἵνα τὴν γνώμην αὐτῶν καταμάθῃ. εἰ γὰρ μηδὲν ἔλιπε τῶν χρημάτων, ψευδὲς ἦν τὸ εἰς ἀλλοτρίαν γῆν αὐτὸν ἀφῖχθαι. οὐ πιστεύει δὲ τῷ δεσμῷ τῆς Κίρκης. ἤτοι διὰ τὴν ἔκπληξιν, ἢ οἰηθεὶς μεμαθηκέναι αὐτοὺς τὸν δεσμόν. οἴχωνται.] ἀπεληλύθασι. ἄγοντες.] ἀπάγοντες. περικαλλέας.] ἄγαν εὐπρεπεῖς. πόθει.] ἀπεκλαίετο. ἑρπύζων.] κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον ἀναστρεφόμενος, ἢ ἕρπων, ἢ βαδίζων. νέῳ.] νεωτέρῳ. ἐπιβώτορι μήλων.] ποιμένι ἤτοι τῶν βοσκημάτων τεταγμένῳ. παναπάλῳ.] τοιούτῳ ὁμοιοῦται πρὸς τὸ θαρσῆσαι τὸν Ὀδυσσέα. ὅθεν καὶ ἐπιφέρει, Ὀδυσσεὺς γήθησεν· παναπάλῳ δέ, ἁπαλῷ. οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασι.] τὸ παλαιὸν καὶ οἱ τῶν βασιλέων παῖδες παναπάλοι ἐκαλοῦντο, καὶ ἐποίμαινον. δίπτυχον δὲ, ἀντὶ τοῦ διπλοῦν. λώπην.] ἱμάτιον, ἤτοι περιβόλαιον. ἔνθεν καὶ λωποδύτης ὁ τούτων ἀφαιρέτης, ληστής. ἔχε.] ὑπεδέχετο. κιχάνω.] καταλαμβάνω. ἀντιβολήσεις.] συναντήσεις. σάω.] σῶσον. κεκλιμένη.] περιεχομένη. νώνυμος.] ἀνώνυμος. μετόπισθεν.] εἰς τὰ ἐναντία μέρη. οὐδὲ λίην λυπρή.] οὐδὲ ὅλως εὐτελής. τεθαλυῖά τε.] θάλλειν ποιοῦσα καὶ αὔξειν τὰ φυτά, καὶ βούβοτος. πῶς οὖν ἔνδροσος, εἰ ἐν ἠπείρῳ νέμονται; οὐδὲν κωλύει καὶ ἐν Ἰθάκῃ. ἢ βούβοτος, βοσκημάτων πλήρης. ἐέρση.] δρόσος. αἰγίβοτος.] αἶγας βόσκειν δυναμένη. ἀρδμοί.] ποτισμοί. ἐπηετανοί.] συνεχεῖς, διήκοντες. παρέασι.] πάρεισιν, ὑπάρχουσι. πατρωΐῃ.] πατρικῇ. πάλιν δ' ὅγε λάζετο.] εἰς τοὐναντίον τοῦ ἀληθοῦς, ὅ ἐστιν ἐκ δευτέρου δὲ τὸν λόγον ἀνελάβετο. πολυκερδέα.] συνετὸν, ἢ πανοῦργον. νωμῶν.] διανέμων. πυνθανόμην.] ἤκουον. τοίσδεσσι.] τούτοις.

φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος.] Ἰδομενεὺς παῖς μὲν ἦν Δευκαλίωνος τοῦ Μίνωος, Κρὴς δὲ τὸ γένος, ἄριστος τὰ πολέμια. παρ' ἑκάστοις γοῦν ἀριστείαις σεμνὸς φαινόμενος, μέχρι τοῦ νόστου ἄριστος διεφυλάχθη. οὗτος δὲ ὡς λέγεται γενομένου τοῦ κατ' Εὔβοιαν χειμῶνος, ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ὤκειλε μετὰ τοῦ Κάλχαντος, καὶ Σθενέλου εἰς Κολοφῶνα, καὶ ἐνταῦθα τὸν βίον κατέστρεψε. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. κατέκτανον.] ἀνεῖλον, ἐφόνευσα. Ὀρσίλοχον.] τὸν παῖδα Ἰδομενέως.

ἀλφηστάς.]

Ἀνέρας ἀλφηστάς νικᾶν ταχέεσσι πόδεσσιν,
Οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων.
Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ
Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ.
10 Νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
Ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς
Ἐλλισάμην, καί σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα.
Τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
Ἢ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἀλλ' ἦ τοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἲς ἀνέμοιο
20 Πόλλ' ἀεκαζομένους, οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
Δόρπου μνῆστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι.
Ἀλλ' αὔτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
Κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
30 Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
Ὤχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρί τέ μιν κατέρεξε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίῃ.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος ὅς σε παρέλθοι
Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
Σχέτλιε ποικιλομῆτα, δόλων ἆτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
40 Μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα εἰδότες ἄμφω
Κέρδε', ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
Βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν, οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διός, ἥτε τοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
Νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,
50 Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
Εἴπω θ' ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἔνι ποιητοῖσι

ἀλφηστάς.] εὑρετικούς. στερέσαι.] ἀποστερῆσαι. Τρωϊάδος.] Τρωϊκῆς. πείρων.] διαπερῶν, διερχόμενος. τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα.] σκήπτεται τὸν Ἰδομενέως υἱὸν ἀνῃρηκέναι, ἵνα αὐτὸν φαρήσονται οἱ μνηστῆρες ὡς ἐχθρὸν τοῦ Ὀδυσσέως φίλου. ἑαυτῷ δὲ ἐν Κρήτῃ υἱοὺς φησὶν εἶναι, ὅτι τοὺς τιμωρήσοντας ἕξει. καὶ τὸν Ὀρσιλόχου δὲ θάνατον λέγει διὰ τὴν λείαν· δεικνύς, ὅτι οὐδὲ ἐκείνῳ παραχωρήσει ἀναιμωτί. Φοίνιξι δὲ πιστοῦσαι λέγει, ἵνα μὴ ἀδικήσῃ· λογισάμενος, ὅτι οἱ φιλοκερδέστατοι αὐτοῦ ἐφείσαντο. ἀγρόθεν.] ἐκ τοῦ ἀγροῦ. λοχησάμενος.] λοχήσας, ἐνεδρεύσας. δνοφερή.] μέλαινα, σκοτεινή. καταστῆσαι.] ἀποκαταστῆσαι. μενοεικέα.] προσηνῆ καὶ ἀρέσκοντα τῇ ψυχῇ. ἐφέσσαι.] ἱδρῦσαι εἰς τὴν ναῦν. ἀπώσατο.] ἀποθήσατο. ἀεκαζομένους.] ἄκοντας, μὴ βουλομένους. οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.] ἐπαινεῖ τοὺς Φοίνικας, ἵνα ὁ ἀκούων μιμήσηται. πλαγχθέντες.] πλανηθέντες. ἱκάνομεν.] παρεγενόμεθα. προερέσσαμεν.] καθειλκύσαμεν, ἀντὶ τοῦ εἰσήλθομεν. μνῆστις.] μνήμης. ἀποβάντες.] ἐξελθόντες. χατέουσι.] χρῄζουσι, δεομένοις. ἐπήλυθε.] κατέσχεν. Σιδονίην.] τὴν τοῦ Σιδῶνος χώραν, τὴν Φοινίκην. δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί.] ἐντεῦθεν Ξενοφῶν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν ἀνέπλασεν. ἤϊκτο.] ὡμοίωτο. κερδαλέος.] πανοῦργος. ἐπίκλοπος.] παραλογιστής. παρέλθοι.] νικήσει. μεταφορικῶς. λήξειν.] παύσεσθαι. ἀπατάων.] παραλογισμῶν. κλοπίων.] τῶν κεκλεμμένων, καὶ μὴ ἀληθῶν. πεδόθεν.] ἐκ νέας ἡλικίας. ἢ ἀπὸ τοῦ πέδου. μῆτι.] βουλῇ, γνώμῃ. κλέομαι.] δοξάζομαι. ὑφήνω.] κατασκευάσω.

Κήδε' ἀνασχέσθαι, σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ.
Μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
Πάντων, οὕνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ
310 Πάσχειν, ἄλγεα πολλὰ βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον σε θεὰ γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐΐσκεις.
Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ' ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα, 10
Εἷος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἴδον κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα
Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
320 Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
Ἠλώμην, εἷος με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
Πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή. 20
Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, οὐ γὰρ ὀΐω
Ἥκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
Γαῖαν ἀναστρέφομαι, σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀΐω
Ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς,
Εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
330 Αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα,
Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
Οὕνεκ' ἐπητής τ' ἐσσὶ καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων. 30
Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ἵετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε.
Σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
Πρίν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥ τέ τοι αὔτως
Ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθινύθουσι νύκτες τε, καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
340 Ἤδε' ὅ, νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους, 40
Ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος ὄφρα πεποίθῃς.
Φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος.
Ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδὲς
Ἱρὸν νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφὲς, ἔνθα σὺ πολλὰς
350 Ἕρδεσκες νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας. 50
Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα, εἴσατο δὲ χθών·

μηδέ τῳ.] μηδὲ τινί. ἐκφάσθαι.] εἰπεῖν. ὑποδέγμενος.] ὑποδεχόμενος. σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐΐσκεις.] ὑπενενόηκεν, ὅτι ἐν τοῖς Φαίαξι καὶ παρθένῳ, καὶ ἀνδρὶ ὁμοιωθεῖσα παρώρμηκεν αὐτόν. ἠπίη.] πρᾶος. πολεμίζομεν.] ἐπολεμοῦμεν. ἔλυσαν.] ἐλυτρώσαντο. τοιοῦτο νόημα.] δυσεξαπάτητον. ἀντὶ τοῦ οὐκ δυσεξαπάτητον, ἢ σιωπητόν. προλιπεῖν.] ἐάσαι. ἐπητής.] φρόνιμος, καὶ λόγιος, παρὰ τὸ ἔπος. ἀγχίνοος.] περὶ τὸ νοῆσαι ταχύς. ἐχέφρων.] σώφρων. ἀλαλήμενος ἐλθών.] ἀπὸ πλάνης παραγενόμενος. φίλον.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὠφέλιμον. ὅτι νοστήσεις.] ὅτι ἐπανέλθοις. πεποίθῃς.] πιστεύσεις. κατηρεφές.] χθαμαλὸν, κατακαλυπτὸν, καὶ κατάστεγον. Νήριτον.] ὄρος Ἰθάκης τῆς Ἠπείρου. καταειμένον.] κατεσκεπασμένον. ὕμμε.] ὑμᾶς. ἀγανοῖσι.] προσαγαγέσθαι καὶ πεῖσαι δυναμένοις.

Γήθησε

Γήθησεν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
Αὐτίκα δὲ νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι Νηϊάδες κοῦραι Διὸς, οὔποτ' ἔγωγε
Ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην, νῦν δ' εὐχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ'. ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν ὡς τὸ πάρος περ
Αἴκεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
10 Αὐτόν τε ζώειν καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Ἀλλ' ἄγε χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ.
Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Ὡς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδὲς,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσσον πάντ' ἐφόρει χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν,
20 Εἵματά τ' εὐποίητα, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
Τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν' ἐλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζευ ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
Οἳ δή τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
30 Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες.
Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς.
40 Πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα.
Οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
Αἴ κέ μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης γλαυκῶπι,
Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην
Σὺν σοὶ πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
Ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα, καί τιν' ὀΐω
50 Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὖδας
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι,
Κάρψω μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.

ξανθὰς

ἐᾷ.] συγχωρήσῃ. ἀέξει.] αὐξηθῆναι ποιήσει. σόα.] σῶα, ὑγιῆ. μίμνει.] μένει. ἠεροειδές.] νῦν καθαρὸν ἀέρα ἔχον. μαιομένη.] ὀρσύνουσα, ζητοῦσα. κευθμῶνας.] τὰς καταδύσεις, ἤτοι τοὺς κοίλους τόπους. ἐφόρει.] ἔφερε, παρεκόμιζεν. φραζέσθην.] ἐβουλεύοντο. προϊεῖσα.] προπέμπουσα. ἐφήσεις.] ἐπιβάλλεις. μνώμενοι.] μνηστευόμενοι. ἀντιθέην.] ἴσην καὶ ὁμοίαν θεοῖς κατὰ ἀρετήν. ἀποτίσομαι.] τιμωρίαν ἢ κόλασιν εἰσπράξομαι. πολυθαρσές.] τολμηρόν. λύομεν.] κατελύομεν. λιπαρά.] ἔκδηλα, λαμπρά. κρήδεμνα.] μεταφορικῶς τὸ τεῖχος. πότνια.] σεβασμία, τιμία. ἐπαρήγοις.] βοηθοίης. παλαξέμεν.] μολύναι, φύραι. ἄγνωστον.] ἀγνώριστον. πάντεσσι βροτοῖσι.] πῶς οὖν ἡ Εὐρύκλεια γινώσκει. ἐπεὶ ἦν χρεία αὐτῇ. κάρψω.] μαρανῶ, ξηρανῶ.

οο 2 κάρφω.]

λαῖφος.] ἱμάτιον. ἕσσω.] ἐνδύσω. στυγέῃσι.] μισήσῃ, ἀποστραφῇ. ἔχοντα.] ἀντὶ τοῦ ἐνδεδυμένον. κνυζώσω.] ῥυσώσω, ἀπρεπεῖς καὶ ῥυσοὺς ποιήσω. ὁποῖοι εἰσὶν οἱ τῶν καθυδελόντων. καὶ συμπλάσω.] καὶ κακώσω. συβώτην.] συοτρόφον, χοιροβοσκόν. ὑῶν.] χοίρων. ἐπίουρος.] ἐπίσκοπος, φύλαξ. ἐχέφρονα.] ἔμφρονα, συνετήν. ἱκήεις.] εὑρήσεις. παρὰ Κόρακος πέτρῃ.] οὗτος ὁ Κόραξ κυνηγῶν ἀπὸ τῆς πέτρας πεσὼν, ἐτελεύτησε. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀρέθουσα ἑαυτὴν ἀπήγξατο. Ἀρέθουσαι δὲ τέσσαρες, ἐν Συρακούσῃ, ἐν Σμύρνῃ, ἐν Χαλκίδι, καὶ ἐν Ἰθάκῃ. Ἀρεθούσῃ.] Ἀρέθουσα κρήνη Ἰθάκης καὶ Ἄργους. ἀλοιφήν.] λίπος, πιμελήν. μένειν.] ἀντὶ τοῦ μένε. καλέουσα.] καλέσαι ὀφείλουσα. ἐνθύμιος.] διὰ φροντίδος. πόμπευον.] παρέπεμπον. πόνον.] νῦν ἀλγηδόνα. ἐπεμάσσατο.] καθήψατο. κάρψεν.] ἐξήρανεν. ῥωγαλέα.] διερρωγότα. μεμορυγμένα.] μεμολυσμένα, πεφυρμένα. πυκνὰ ῥωγαλέην.] ἤτοι συνεχεῖς ἔχουσα ῥαγάδας, ἢ πολλῶν ῥηγμάτων πεπληρωμένην, ἢ συνεσχισμένην. στρόφος.] ἐκ σχοινίου ἐστρεμμένος, ἢ ἱμὰς περιεστραμμένος. ἀορτήρ.] δι' οὗ ἀπῄρτο, ὅ ἐστι παρεκρέματο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
Ἕσσω, ὅ κεν στυγέῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.
Κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντες,
Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
Σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδε,
Παῖδά τε σὸν φιλέει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν,
Δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον. αἱ δὲ νέμονται
Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπί τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
Πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
Ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
Τηλέμαχον καλέουσα τεὸν φίλον υἱὸν Ὀδυσσεῦ,
Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον
Ὤιχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος εἴ που ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τίπτε τ' ἄρ' οὔ οἱ ἔειπες ἐνὶ φρεσὶ πάντα εἰδυῖα,
Ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω,
Αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
Κεῖσ' ἐλθών, ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἕκηλος
Ἧσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὀΐω πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη, ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
Κάρψε μὲν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος.
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε.
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα
Ῥωγαλέα ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ.
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο.
Ψιλόν, δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν. ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη, μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

ΟΔΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ξ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ξενισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρὰ Εὐμαίῳ, καὶ ποικίλη τις αὐτοῦ ὁμιλία, Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς τὸν Εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντος ἑαυτοῦ, καὶ πράξεις τινὰς ἐντιθεμένου.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ξ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ξῖ. Ἀ Ὀδυσσῆα ξένισσεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον ἔνθα οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε μεγάλη τε περίδρομος, ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσιν ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσιν λάεσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ.
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσας.
Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν. ἐν δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες, τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον.
Πολλὸν παυρότεροι, τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰὲ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων.
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἴαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα
Τάμνων δέρμα βόειον ἐϋχροές. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤιχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς, τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε
Σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι.
Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕζετο κερδοσύνῃ, σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθα κεν ᾧ πὰρ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος.
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών,

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ξ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Προσέβη.] προσῆλθεν. συφορβόν.] χοιροβοσκόν. δι' ἄκριας.] κατὰ τὰς ἀκρωρείας. προδόμῳ.] τῇ πρὸ τοῦ οἴκου στοᾷ. περίδρομος.] περιοδευτή, γείτονας μὴ ἔχουσα τοὺς ἐμποδίζοντας τῷ βουλομένῳ περιδραμεῖν καὶ περιελθεῖν αὐτήν. ῥυτοῖσι λάεσσι.] ἑλκυστοῖς, μεγάλοις, καὶ μὴ δυναμένοις διὰ χειρῶν βασταχθῆναι λίθοις. ἐθρίγκωσεν.] ἐχαράκωσεν. θριγκὸς δὲ λέγεται ἡ ἐπὶ τοῖς οἴκοις στεφάνη. ἀχέρδῳ.] ἄχερδος ἐστὶν ἀκανθῶδες φυτόν, ἐξ οὗ τὰς αἱμασιὰς ποιοῦσιν. ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν τὴν ἀγρίαν ἄπιον. ἀκανθώδης γὰρ ἡ αὐτὴ εἴωθεν εἶναι. σταυρούς.] τὰ ὀρθὰ καὶ ἀπεξυσμένα ξύλα. ἐκτὸς ἔλασεν.] ἔξω διὰ τοῦ τοίχου ξύλα διέλασεν ὀρθά. τὸ μέλαν δρυός.] ἤτοι δάσος, ἢ τὴν ἐντεριώνην τὸ ἐγκάρδιον τῆς δρυός. μελάνδρυον γὰρ λέγεται διὰ τὴν χροιάν, ἢ τὸν φλοιὸν τῆς δρυός. ἀμφικεάσας.] περισχίσας. ἐρχατόωντο.] καθειργμέναι ἦσαν. τοκάδες.] ἐπίτοκοι. παυρότεροι.] ἐλαττότεροι. ἴαυον.] ἐκοιμῶντο. προΐαλλε.] προέπεμπε. ἀντίθεοι μνηστῆρες.] νῦν οἱ ἐναντίοι τοῖς θεοῖς. σιάλων.] εὐτραφῶν, λιπαρῶν. πέλοντο.] ἦσαν, ὑπῆρχον. ὄρχαμος.] νῦν ἔξοχος ἐπὶ τῇ συγγενείᾳ. ἀράρισκε.] ἥρμοττεν. κορεσαίατο.] κορέσωσιν. θυμόν.] νῦν τὴν ἐπιθυμίαν. ὑλακόμωροι.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος, ὀξύφωνοι. κρεῖσσον δὲ ἀποδίδοναι οἱ περὶ τὸ ὑλακτεῖν μεμωρημένοι, ὅ ἐστι πεπονημένοι. ἴδιον γὰρ κυνῶν τὸ ὑλακτεῖν. ἐσπουδακότες, ἢ ὑλακτικοί. ἕζετο κερδοσύνῃ.] φυσικόν φησιν βοήθημα πρὸς ἀποτροπὴν κυνῶν τὸ καθεσθῆναι καὶ προέσθαι τὴν ῥάβδον ὡς μὴ ἐπιτιθέμενον. κερδοσύνῃ.] συνέσει. ἔκπεσε.]

ὁ διὰ φόβον, ἀλλ' ἑκὼν ἔρριψεν αὐτόν. μετασπών.] ἐπιδραμών. σκῦτος.] δέρμα, ῥίν. ἰονθάδος.] ἤτοι νέας, ἢ ταχείας, παρὰ τὸ ἰέναι ἄλλων. ἢ λασίας. ἴονθοι γὰρ αἱ ῥίζαι καὶ ἐκφύσεις τῶν τριχῶν. ἢ ἰονθοὺς ἐχούσης. ἴονθοι δὲ ἐξανθήματα ἀκμάζοντος σώματος. ἐνεύναιον.] ἐγκοίτερον, ἐγκοίτιον. κακίων σέθεν.] μᾶλλον σοῦ κεκακωμένος τὴν ψυχήν. ἥ.] αὕτη. δίκη.] δικαιοσύνη. ἔδησαν.] ἐνεπόδισαν. ᾧ.] τῷ ἑαυτοῦ. ἄναξ εὔθυμος.] δεσπότης εὐμενής. ὤνησεν.] ὠφέλησεν. ὤλετο.] ἀπώλετο. ὤφελεν.] ὤφειλεν. πρόχνυ.] νῦν παντελῶς. ζωστῆρι.] ζώνῃ. συνέεργε.] συνέλυσεν. εὗσεν.] ἐφλόγισεν. πάλυνεν.] διέβρεξεν. κισσυβίῳ.] ἀγροικικῷ ἐκπώματι. ἀντίον.] ἐξ ἐναντίας.

ὄπιδα.]

Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλον
Πυκνῇσι λιθάδεσσιν, ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης, καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε.
40 Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων — 10
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι, αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
Εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδ' ἴομεν γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν
Εἴπῃς, ὁππόθεν ἐσσὶ καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν, κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός.
Εἷσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας. — 20
50 Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς
Αὐτοῦ ἐνεύναιον μέγα καὶ δασὺ, χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
Ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ξεῖν' οὔ μοι θέμις ἔστ' οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι, πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε — 30
Γίγνεται ἡμετέρη. ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐστὶν
60 Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι. ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν,
Οἶκόν τε, κλῆρόν τε πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ.
Ὣς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίμνω,
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ εἰ αὐτόθ' ἐγήρα. — 40
Ἀλλ' ὄλεθ', ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
70 Καὶ γὰρ κεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς,
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν ζωστῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων,
Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν,
Εὗσε, μίστυλλέ τε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν. — 50
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν, ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν.
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·

Ἔσθιε νῦν ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι
Χοίρε᾽, ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν.
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ᾽ ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ᾽ ἀνθρώπων,
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι οἵ τ᾽ ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δώῃ,
10 Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
Οἵδε δέ τι ἴσασι. θεοῦ δέ τιν᾽ ἔκλυον αὐδὴν,
Κείνου λυγρὸν, ὄλεθρον ὅτ᾽ οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ᾽, ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ᾽ ἔπι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
Οὔ ποθ᾽ ἓν ἱερεύουσ᾽ ἱερήϊον, οὐδὲ δύ᾽ οἴω.
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες,
20 Ἦ γάρ οἱ ζωή γ᾽ ἦν ἄσπετος, οὔτινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ᾽ Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ᾽ αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔστ᾽ ἄφενος τοσοῦτον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
Δώδεκ᾽ ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἐνθάδε τ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ᾽, ἐπὶ δ᾽ ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
30 Τῶν αἰεί σφιν ἕκαστος ἐπ᾽ ἤματι μῆλον ἀγινεῖ
Ζατρεφέων αἰγῶν ὅς τις φαίνηται ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε
Καί σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐϋκρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ᾽, ὁ δ᾽ ἐνδυκέως κρέα τ᾽ ἤσθιε, πῖνέ τε οἶνον
Ἁρπαλέως ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν
40 Οἴνου ἐνίπλειον, ὁ δ᾽ ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλε τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ᾽ ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς ὡς ἀγορεύεις,
Φῂς δ᾽ αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι αἴ κέ ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα,
Ζεὺς γάρ που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών, ἐπὶ πολλὰ δ᾽ ἀλήθην.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ὦ γέρον, οὔτις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
50 Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,
Ἀλλ᾽ ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ᾽, οὐδ᾽ ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι,

ὄπιδα.] τὴν ἐς τὸ μέλλον τῶν θεῶν ἐπιστροφήν. φρονέοντες.] λογιζόμενοι. φρονέοντες.] φοβούμενοι. ἐλεητύν.] ἔλεον. Αἰολικὴ ἡ διάλεκτος. βῶσιν.] ἐπέλθωσιν ἐπὶ βάσιν. πίπτει.] ὑπεισέρχεται. φειδώ.] ἐπιστροφή. ἱερήϊον.] ἱερεῖον. οἴω.] μόνα. ἐξαφύοντες.] ἀπαντλοῦντες. ζωή.] ἡ πρὸς τὴν ζωὴν παρασκευή. οὔτινι.] οὐδενί. Ἠπείροιο.] τῆς ἀντικρὺ Ἰθάκης. Ἠπείροιο μελαίνης.] τῆς κατ᾽ ἀντικρὺ Κεφαλληνίας νῦν λέγει. μέρος δ᾽ ἐστὶ τῆς μελαίνης ἠπείρου αὕτη, καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἐπιφέρεται. ἀλλ᾽ ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι. ξυνεείκοσι.] ὁμοῦ εἴκοσι. ὄρονται.] ὁρῶσι, φυλάττουσιν. ἀγινεῖ.] ἄγει, κομίζει. ἐϋκρίνας.] ἐπιλεξάμενος. φύτευεν.] κατεσκεύαζεν. ἐνίπλειον.] πεπληρωμένον. ἁρπαλέως.] ἁρπακτικῶς. φθίσθαι.] φθαρῆναι, ἀποθανεῖν. γνώω.] γνωρίσω, ἐπιγνῶ. τοιοῦτον ἐόντα.] θαυμαστὸν οἷον σὺ λέγεις. ἀγγείλαιμι.] μηνύσω. ἀλήθην.] ἐπλανήθην. ἀγγέλλων.] μηνύων. ἄλλως.] μάτην. κομιδῆς.] ἐπιμελείας. κεχρημένοι.] χρήζοντες. ἀλῆται.] οἱ πλανώμενοι. ἀλητεύοντες.]

ἀλητεύων.] πλανώμενος. ἀπατήλια.] ἀπατητικά. βάζει.] λέγει, φράζει. φιλέει.] φιλικῶς ὑποδέχεται. μεταλλᾷ.] ἐπιζητεῖ. παρατεκτήναιο.] παρατεχνήσαις παρὰ τὴν ἀλήθειαν. ἐρύσαι.] ἑλκύσαι, ἀποσπάσαι. ψαμάθῳ.] ψαμάθῳ, ἠιόνι. εἰλυμένα.] κεκαλυμμένα. ἀπόλωλε.] ἀπώλετο. πόθος.] ἐπιζήτησις. αἴνυται.] λαμβάνει. τὸν μὲν ἐγὼν ὦ ξεῖνε.] φησὶν τὸν Ὀδυσσέα φιλοφρονηματικῆς προσηγορίας ὀνομάζειν αἰδοῦμαι. πρεσβύτερον δὲ ἀδελφὸν καλῶ ἢ θεῖον πρεσβύτερον ἀδελφόν, θαυμαστὸν ἄγαν. ἀναίνεαι.] ἀπιστεῖς, παραιτῇ. ὄρονται.] ἐπανολυθοῦσιν. εὐαγγέλιον.] ἀγαθῆς ἀγγελίας δῶρον. νεῖται.] ἐλεύσεται, ἔρχεται. ἑστίη τ' Ὀδυσσῆος.] ὁ βωμὸς τῆς ἑστίας. λυκάβαντος.] ἐνιαυτοῦ. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ λυγαίως βαίνειν, ὅ ἐστι σκοτεινῶς πορεύεσθαι. λεληθότως γὰρ ὁ χρόνος διέρχεται. τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.] περὶ τριακάδα καὶ νουμηνίαν. φθίνοντος.] λήγοντος. ἱσταμένοιο.] ἀρξαντος. μεμνώμεθα.] μνησθῶμεν. μίμνησκε.] ὑπομνησθῆναι ποίει. μνήσῃ.] ὑπομνήσῃ. κεδνοῖο.] ἐπιμελοῦς. ἄλαστον.]

Ὅς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει.
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ.
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
130 Ἣ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται,
Αἶψά κε καὶ σὺ γεραιὲ ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη,
Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοί 10
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπεν,
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
Κεῖται ἐπ' ἠπείρου ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
Πᾶσιν ἐμοὶ δὲ μάλιστα τετεύχαται. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι ὁππόσ' ἐπέλθω,
1400 Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητρὸς αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην καί μ' ἔτρεφον αὐτοί. 20
Οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν ὦ ξεῖνε καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι. πέρι γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ' ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδέ τι φῇσθα
150 Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος, 30
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ
Ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
Αὐτίκ' ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται,
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
Πρὶν δέ κε καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔ τι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίγνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω, 40
160 Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω.
Τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσας, καὶ τίσεται ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων 50
Μίμνησκ', ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
170 Ἄχνυται, ὁππότε τίς μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἔλθοι ὅπως μιν ἐγώ γ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,

Λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι ὃν τέκ' Ὀδυσσεὺς
Τηλεμάχου, τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἶσον,
Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερείω
Πατρὸς ἑοῖο φίλοιο δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸν,
Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐίσας.
Ἠέ τις ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
10 Ἐς Πύλον ἠγαθέην, τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν ἤ κεν ἁλώῃ,
Ἤ κε φύγῃ, καί κέν οἱ ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γεραιὲ τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐνίσπες.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ.
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
20 Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδὴ,
Ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν,
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
30 Οὔτι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
Υἱέες ἐν μεγάροις, ἠμὲν τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο,
Γνήσιοι ἐξ ἀλόχου. ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
Παλλακὶς, ἀλλά με ἶσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι.
40 Ὃς τότ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς τίετο δήμῳ
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι,
Εἰς ἀΐδαο δόμους, τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἔνειμαν.
Ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδὲ φυγοπτόλεμος, νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν.
50 Ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀίομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν. ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ῥηξηνορίην, ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε,
Ἄνδρας ἀριστῆας κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,

ἄλαστον.] ἀλάστως, ἀνεπιλύστως. χερείω.] χείρονα, ἐλάττονα. νωνύμους.] ἀνωνύμους καὶ δυσφήμους, οἷς οὐκ ἄν τις εὔφημον εἴποι. λοχῶσιν.] ἐπιτηροῦσιν. ἐδωδή.] τροφή. ἐοῦσιν.] οὖσιν, ὑπάρχουσιν. ἀκέοντες.] ἡσυχάζοντες. ἕποιεν.] ἐνεργοῖεν. διαπρήξαιμι.] διέλθοιμι. ξύμπαντα.] ὁμοῦ πάντα. Κρητάων.] τῆς Κρήτης. εὐρειάων.] ἀντὶ εὐρείας. νῦν δὲ μακρᾶς. στενὴ γὰρ ἡ Κρήτη. ἐντεῦθεν δὲ φασὶν εἶναι φθάνοντα τὸν Ἕλενον, οὐδὲ πόρρω τῆς Ἑλλάδος. ἐγένοντο.] ἐγεννήθησαν. ὠνητὴ.] ἐξ ἀγορασίας δούλη. ἰθαιγενέεσσι.] τέκνοις γνησίοις. Ὑλακίδης.] Ὑλάκου παῖς. κυδαλίμοισιν.] ἐνδόξοις. ζωήν.] περιουσίαν. ἐβάλοντο.] ἐποιήσαντο. οἰκία.] οἰκήσειν, οἶκον. πολυκλήρων.] πλουσίων. καλάμην.] τὸ γῆρας, τὸ λείψανον ὥσπερ τοῦ σώματος, κατὰ μεταφοράν. καὶ γὰρ τὸν δὲ ἀγενῆ πυρὸν, ἐκ τῆς ὑπολειφθείσης καλάμης δυνάμεθα νοῆσαι. ἔστι δὲ καλάμη ἡ ὑπόσταθμη τοῦ ὑπολειπομένου σίτου. καλάμην.] πιθανῶς τῷ παραδείγματι. ὡς γὰρ πρὸς ἄγροικον ὄντος τοῦ λόγου. ἔστι δὲ οὐδὲν ἧττον ἐνεργές. ὡς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης ἔνεστιν νοῆσαι τὸ κάλλος τῶν τεθερισμένων καρπῶν, οὕτως καὶ ἐκ πρεσβυτικοῦ σώματος τὴν ἀρχαίαν ἕξιν κατανοῆσαι. δύη.] κακοπάθεια καὶ ἡ ἐξ ἐνδείας δυστυχία. ῥηξηνορίην.] τουτέστιν ῥῆξιν τὴν ἠνορέαν, ὅ ἐστι τὴν ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα τῶν πολεμίων. κρίνοιμι.] διαχωρίζοιμι. λόχονδε.] εἰς ἐνέδραν.

προτιόσσετο.]

προτιόσσετο.] προέβλεπεν, προσεδέχετο. ἕλεσκον.] ἀνῄρουν, ἐφόνευον. εἴξειε.] ὑποχωρήσειε. ἔργον.] τὸ κατὰ γεωργίαν. οἰκωφελίη.] οἰκουρία, οἰκονομία, ἐπιμέλεια. ἄκοντες.] δόρατα. ῥιγηλά.] φρικτά, φοβερά. εἰνάκις.] ἐννάκις. ἦρξα.] ἡγησάμην. τύγχανεν.] ἐπετύγχανεν. ἐξαιρεύμην.] ἐξαίρετα ἐλάμβανον. λάγχανον.] ἐκληρούμην, ἐλάμβανον. ἤνωγον.] ἠνάγκαζον. τετύγμην.] ἤμην, ὑπῆρχον. χαλεπὴ δ' ἔχεν.] ἐβίαζεν οὖν ὑμᾶς. φῆμις.] φήμη, λόγος. πολεμίζομεν.] ἐπολεμοῦμεν. ἔβημεν.] ἐπορευθήσαμεν. τεταρπόμενος.] τερπόμενος. ἀνώγει.] προσέτρεπεν. ναυτίλλεσθαι.] πλέειν. στείλαντα.] παρασκευάσαντα. στεῖλα.] παρεσκεύασα. ἐσαγείρατο.] συνηθροίσθη. ἱερήϊα.] θρέμματα. ἀκραέϊ.] ἀκρῶς πνέοντι, καθαρῶς. ἀσκηθέες.] ἀπηθεῖς, ἀβλαβεῖς, ὑγιεῖς. ἄνουσοι.] ἄνοσοι. πεμπταῖοι.] διὰ πέμπτης ἡμέρας. ἐϋρρείτην.] καλὰ ῥεύματα ἔχοντα. ὀπτῆρας.] κατασκόπους. σκοπιάς.] ὑψηλοὺς τόπους. ἐπισπόμενοι.] ἐπακολουθήσαντες. ὤτρυνα.] ἤπειξα, προέτρεψα. ὕβρει εἴξαντες.] νικηθέντες ὑπὸ τῆς ὕβρεως. σφῷ.] τῷ ἑαυτῶν. πόρθεον.] ἐπόρθουν. ἄγον.] ἀντὶ τοῦ εἰς αἰχμαλωσίαν ἀπέφερον. ἄγαγον.] ἀπέφερον. ζωὰς.]

Οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἕλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων ὅτε μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ, ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα.
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες ἐΰξεστοι, καὶ ὀϊστοί,
Λυγρὰ, τά τ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ πέλονται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τά που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν.
Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα, καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς, καί μοι μάλα τύγχανε πάντα
Τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσω
Λάγχανον, αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καί ῥα ἔπειτα,
Δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τήν γε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσαθ' ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
Δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
Νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον, οὐδέ τι μῆχος
Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
Οἴκαδε σὺν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς.
Μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
Κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν. αὐτὰρ ἔπειτα
Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
Νῆας ἐῢ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
Ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ', αὐτὰρ ἐγὼ ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον,
Θεοῖσίν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
Ῥηϊδίως, ὡς εἴ τε κατὰ ῥόον. οὐδέ τις οὖν μοι
Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
Ἥμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἱκόμεσθα.
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι.
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι.
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον. ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,

Αὐτοὺς

Αὐτοὺς τ' ἔκτεινον, τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Ἦλθον, πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς, ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐναντίβιον, περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
10 Τοὺς δ' ἄγαγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὧδε νόημα
Ποίησ', ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα,
Καὶ σάκος ὤμοιιν, δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός.
Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων.
Καὶ κύσα γούναθ' ἑλών, ὁ δ' ἐρύσατο, καί μ' ἐλέησεν.
Ἐς δίφρον δέ μ' ἕσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα. 280
20 Ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν
Ἱέμενοι κτεῖναι, δὴ γὰρ κεχολώατο λίην.
Ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξεινίου, ὅστε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα. 285
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας, δίδοσαν γὰρ ἅπαντες,
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδώς
30 Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει.
Ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ᾗσιν φρεσὶν ὄφρ' ἱκόμεσθα 290
Φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
Ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο 295
Ψεύδεα βουλεύσας, ἵνά οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι.
Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσησι καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
40 Τῷ ἑπόμην ἐπὶ νηὸς ὀϊόμενός περ ἀνάγκῃ.
Ἡ δ' ἔθεεν βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης, Ζεὺς δέ σφισιν μήδετ' ὄλεθρον. 300
Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς. 305
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν.
50 Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο θεὸς δ' ἀπαίνυτο νόστον,
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ, 310

ζωούς.] ζῶντας ἔμπνους. ἐργάζεσθαι.] γεωργεῖν. ἔκβαλον.] ἔρριψα. βασιλῆος ἐναντίον.] ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ἕσας.] καθίσας. μελίῃσι.] μελιίνοις δόρασιν. κεχολώατο.] ὠργίζοντο. ἔρυκε.] ἐκώλυεν, ἐμπόδιζεν. ὠπίζετο.] ἐνετρέπετο, ἐπεστρέφετο. 270 δὴ τότε Φοῖνιξ.] ἐπεὶ ᾔδει καὶ τὸν Εὔμαιον ὑπὸ Φοινίκων πεπραμένον. τρώκτης.] πανοῦργος, ἀπατεών. ἐώργει.] εἴργαστο, ἐπεποιήκει. παρπεπιθών.] πείσας. ἐέσσατο.] ἐκάθισεν, ἐνεβίβασεν. ψεύδεα.] δόλους. ἀπάτας. περάσησι.] πωλήσει. ὦνον.] ὠνὴν, τιμήν. ὀϊόμενός περ.] καίπερ ὑπονοῶν.

ἀμαιμά-

Ἱςὸν

Ἰσὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρῴροιο
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκα, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ ῥα περιπλεχθεὶς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ,
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασε μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
Ἥρως ἀπριάτην, τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν, 10
Αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον
Χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός.
320 Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν,
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην, κεῖνος γὰρ ἔφασκε
Ξεινίσαι, ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς
Χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον,
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτ' ἄνακτος. 20
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
* Ὅπως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
330 Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν.
Ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους.
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν, ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 30
Ἔνθ' ὅ γέ μ' ἤνωγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
Ἐνδυκέως. τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἥνδανε βουλὴ
Ἀμφ' ἐμοὶ ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
340 Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο.
Ἐκ μέν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα
Ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῆαι.
Ἑσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο. 40
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηῒ
Ὅπλῳ ἐϋστρεφεῖ στερεῶς, αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας
350 Ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
Στῆθος, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρῃσι
Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα * θύρηθ' ἔα, ἀμφὶς ἐκείνων,
Ἔνθ' ἀναβὰς ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης, 50
Κείμην πεπτηώς, οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
Φοίτων, ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
Μαίεσθαι προτέρω, τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον

Νηός

ἀμαιμάκετον.] ἀκαταγώνιστον, μέγαν. Θεσπρωτῶν.] Θεσπρωτία πόλις περὶ τὰ ἔσχατα τῆς Θετταλίας. ἀποαίνυτο νόστον.] ἀφῃρεῖτο. ἐκομίσσατο.] ἐπιμελείας ἠξίωσεν. Φείδων.] ὄνομα κύριον. αἴθρῳ.] ψύχει, πάγῳ. ξεινίσαι.] ξενοδοχῆσαι. φιλῆσαι.] φιλικῶς ὑποδέξασθαι. ἐπαρτέας.] ἑτοίμους. βόσκοι.] τρέφοι. τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι ὄφρα θεοῖο ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ.] ποιμὴν κατανέμων πρόβατα ἐν τοῖς τῆς Δωδώνης ἕλεσι, τοῦ πέλας ὑφείλατο νομὴν καλλίστην. καὶ εἵρξας εἰς τὴν σφετέραν αὐλὴν ἐφύλαττεν, ὅθεν φασὶ τὸν δεσπότην ζητεῖν παρὰ τοῖς ποιμέσι τὰ κεκλεμμένα πρόβατα. μὴ εὑρόντα δὲ, ἐρωτᾶν τὸν θεὸν τίς ἐστι. τὸ δὲ πρῶτον φασὶ τὴν δρυῒ φωνὴν ἀφεῖναι, ὅτι τῶν ἀκολουθούντων ὁ νεώτατος. ἐξετάσαντα δὲ τὸ λόγιον εὑρεῖν παρὰ τῷ ποιμένι νεωστὶ βοσκήσαντα τῷ χωρίῳ. ἀκόλουθοι δὲ λέγονται οἱ ποιμένες. ἦν δὲ τῷ ὄνομα Μανδύλας ὁ κλέψας. τοῦτον δὲ λέγεται προσοργισθέντα τῇ δρυῒ θελῆσαι αὐτὴν ἐκκόψαι νύκτωρ. πελειάδα δὲ ἐκ τοῦ στελέχους ἀνακύψασαν, ἐπιτάξαι μὴ τοῦτο δρᾶν λέγουσαν, μὴ θίγειν τοῦ ἱεροῦ τούτου δένδρου. τὸν δὲ δειματωθέντα μηκέτι τοῦτο τολμῆσαι. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τόλμημα μηνῖσαι αὐτῷ τοὺς ἠπειρώτας. ὅθεν καὶ λαβόντας δίκην ταύτην εἰσπράξασθαι τῆς αὐτοῦ ὑπομονῆς τὴν μαντείαν προάγει. ἡ ἱστορία παρὰ τῷ Προξένῳ. τύχησε.] ἔτυχε. δύης ἐπὶ πῆμα.] ἐπὶ ταῖς συμβεβηκυίαις τιμωρίαις ἄλλην βλάβην ὑπομείναιμι. ἔδυσαν.] ἀπέδυσαν. ὁρῆαι.] ὁρᾷς, βλέπεις. ἑσπέριοι.] δειλινοί. ξεστόν.] καλῶς ἐξεσμένον. ὅπλῳ.] σχοινίῳ. ἀνέγναμψαν.] ἀνέλυσαν. ἐφόλκαιον.] πηδάλιον. ἀπὸ τοῦ ἐφέλκυσθαι τὴν ναῦν. ἢ ἐφέλκεσθαι ὑπὸ τῆς νεώς. ἐπέλασσα.] ἐγγύσαι ἐποίησα. θυρῆφι.] ἔξω ἐσσύμενος. δρίος.] δρυώδης καὶ σύσκιος τόπος. πεπτηώς.] πεπτωκώς. στενάχοντες.] στένοντες, λυπούμενοι. μαίεσθαι.] ἐπιζητεῖν.

ἐπέλασσαν.]

* Ὅππως

* θυρῆφι

Νηὸς ἔβην γλαφυρῆς, ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, καί με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες,
Ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας
Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
Ἀλλὰ τά γ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, οὐδέ με πείσεις,
10 Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
Μαψιδίως ψεύδεσθαι, ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
Νόστον ἐμεῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
Πάγχυ μάλ', ὅτε μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος, οὐδὲ πόλινδε
20 Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν.
Ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Ἠδ' οἳ χαίρουσι βίοτον νήποινον ἔδοντες.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεὶς
30 Ἦλυθ' ἐμὰ πρὸς δώματ', ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἀκειόμενον τὰς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι.
Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην.
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.
Καὶ σὺ γέρον πολυπενθὲς ἐπεί σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε.
Οὐ γὰρ τοὔνεκ' ἐγώ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
40 Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας αὐτόν τ' ἐλεήσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος.
Οἷόν σ', οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω,
Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'. αὐτὰρ ὄπισθεν
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα
Ἕσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε εἵματα πέμψαι,
50 Δουλίχιον δ' ἰέναι ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς ὡς ἀγορεύω
Δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
Ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβός·
Ξεῖν' οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε,

360 πέλασσαν.] πλησιάσαι ἐποίησαν. ἐπισταμένου.] ἐπιστήμονος, σώφρονος καὶ νοοῦ. ὄρινας.] ἐκίνησας, ἐτάραξας. ἀλήθης.] ἐπλανήθης. ἤχθετο.] ἐμισεῖτο. δάμασσαν.] ἀνεῖλον. ἀπότροπος.] κεχωρισμένος. ἀγγελίη.] ἀντὶ τοῦ ἀπαγγέλλων τίς. παρήμενοι.] παρακαθήμενοι. ἀμφαγάπαζον.] ἐφιλοφρονούμην. ἀκειόμενον.] θεραπεύοντα, ἰώμενον. ὀπώρην.] νῦν τὸ μεθόπωρον. πολυπενθὲς.] πολλὰς λύπας ἐν ἑαυτῷ ἔχων. θέλγε.] ἀπάτα. αἰδέσομαι.] προσδέξομαι, καὶ τιμήσω ὡς ἱκέτην. ξένιον.] ξένων ἔφορον. ἐπήγαγον.] προσηγαγόμην, ἔπεισα. ῥήτρην.] τὴν ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ὁμολογουμένοις συνθήκην. 370 τεός.] ὁ σός. ἕσσας.] ἐνδύσας. ἐπισσεύας.] κινήσας, ἐφορμήσας. Δουλίχιον.] πόλις τῆς Κεφαλληνίας. ἐροίμην.] ἀφέλωμαι. αἰτοίμην.]

380

390

400

PP

Εἴη

λιτοίμην.] ἱκετεύσαιμι. ἔρξαν.] συνέκλεισαν. τηλεδαπῷ.] πόρρωθεν ἀφιγμένῳ. ὀνησόμεθα.] ὀνήσεως καὶ ὠφελείας μετάσχοιμεν. κέασεν.] ἔσχισεν. κόψε.] ἔπαισεν, ἔκρουσεν. κέων.] σχίζων, ἢ καίων. εὗσαν.] περιέκαυσαν, ἐφλόγισαν. ὠμοθετεῖτο.] ὠμῶν ὄντων τῶν κρεῶν ἀπήρχετο τοῖς θεοῖς. ἀρχόμενος.] ἀπαρχόμενος. παλύνας.] ἀναρίψας καὶ μαζοποιήσας. ἀολλέα.] ὁμοῦ πάντα. δαιτρεύων.] μερίζων. ἕπταχα.] εἰς ἑπτὰ μέρη. διεμοιρᾶτο.] διένεμεν, διεμέριζεν. ἴαν.] μίαν. Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ.] καὶ Σιμωνίδης θύειν αὐτοὺς φησὶ Νύμφαις καὶ Μαιάδος τόκῳ. οὗτοι γὰρ ἀνδρῶν αἷμα ἔχουσι ποιμένων. ἄργματα.] τὰς ἀπαρχάς.

Μισαύλιος.]

Εἴην ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα.
Αὖθις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Πρόφρων κεν δ' ἤπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δ' ὥρη δόρποιο τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
Εἶεν ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
410 Ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί.
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι.
Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων.
Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός,
Ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
Τηλεδαπῷ, πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ' οἵ περ ὀϊζὺν
Δὴν ἔχομεν πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων.
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ.
Οἱ δ' ὗν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον.
420 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ, οὐδὲ συβώτης
Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν.
Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
Ἀργιόδοντος ὑός, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὗσαν.
Αἶψα δέ μιν διέχευαν, ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης
Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,
430 Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα, ἂν δὲ συβώτης
Ἵστατο δαιτρεύσων. περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾔδη.
Καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων.
Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδος υἱεῖ
Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάστῳ.
Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἀργιόδοντος ὑός, κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος.
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
440 Αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
Ὡς ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἔσθιε δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
Οἷα πάρεστι, θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ὅ, ττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλει. δύναται γὰρ ἅπαντα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι.
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ,
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὁ δ' ἕζετο ᾗ παρὰ μοίρῃ,

Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος, οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον
Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι ἐσσεύοντο.
10 Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος. αὐτὰρ ἄη ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε συβώτεω πειρητίζων
Εἴ πως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἑο κήδετο λίην.
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω. οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
20 Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν.
Καί τι ἔπος προέηκεν ὅ πέρ τ' ἄρρητον ἄμεινον,
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος. 470
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ. αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήια πυκνά.
30 Ἂν δόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
Κείμεθα, νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέαο πεσόντος
Πηγυλίς. αὐτὰρ ἔπειτα χιὼν γένετ' ἠΰτε πάχνη
Ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον, ἠδὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' εὔκηλοι σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους.
Αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον 480
Ἀφραδίως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης,
40 Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα
Ἀγκῶνι νύξας, ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔ τοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται, οὐκ ἔχω χλαῖναν, παρά μ' ἤπαφε δαίμων
Οἰοχίτων' ἔμεναι, νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, 490
Οἷος κεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι.
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σίγα νῦν μή τίς σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·

Κλῦτε

Μεσαύλιος.] ὄνομα κύριον. κεκορημένοι.] κορεσθέντες. σκοτομήνιος.] ἀσέληνος.] σκοτεινή. ἡ καθ' ἣν ἡ σελήνη ἀποστηκότως τῇ πρὸς τὸν ἥλιον συνόδῳ. μήνη γὰρ ἡ σελήνη. πάννυχος.] διὰ πάσης νυκτός. ἔφυδρος.] ὕδωρ ἐπάγων. εὐξάμενος.] καυχησάμενος. ἠλεός.] ἠλιθιοποιός, μάταιος. ἄρρητον.] μὴ ῥηθέν. ἂν δόνακας.] ἀνὰ καλάμους. πεπτηῶτες.] πεπτωκότες. πηγυλίς.] παγετός, ψυχρά. πάχνη.] πυκνότης ἀέρος ψυχρά. κρύσταλλος.] τὸ πεπηγὸς ὕδωρ. ζῶμα.] νῦν τὸν χιτῶνα. ῥιγωσέμεν.] ῥιγώσειν. ἐμμαπέως.] ταχέως, προθύμως. μετέσσομαι.] ἔσομαι. οἰοχίτωνα.] ἕνα ἱμάτιον ἔχοντα, μονοχίτωνα. βουλευέμεν.] βουλεύεσθαι.

Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν, ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας Ἀνδραίμονος υἱός
Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε φοινικόεσσαν.
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας, ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως, φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὣς νῦν ἡβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν
Ἀμφότερον φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος.
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τι πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες.
Τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα
Νῦν. ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις.
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει.
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε, τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνήν, ἐν δ' αἰγῶν τε καὶ οἰῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ', ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μαλακήν, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβάς
Ἕννυσθαι, ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι, οὐδὲ συβώτῃ
Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι,
Ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὁπλίζετο, χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος.
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις.
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνήν,
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο.
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὕπο γλαφυρῇ εὗδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

ΟΔΥΣ.

ἄη.] πορεύοιτο. Ἀνδραίμονος υἱός.] ὁ Θόας. φάε.] ἔφαινεν. αἶνος.] ἔπαινος, ὁ εἰς προτροπῆς περιπέτειαν παραινετικήν. καὶ Ἀρχίλοχος δὲ λέγει· αἶνός τις ἀνθρώπων, ὡς ἄρα ἀλώπηξ καὶ αἰετὸς ξυνωνίαν ἔμιξαν. αἶνος δὲ ὅτι καὶ ὁ ὑποβεβλημένος λόγος. παρὰ μοῖραν.] παρὰ τὸ καθῆκον, ἔξω τοῦ πρέποντος. νηκερδές.] ἀσύμφορον, ἀκερδές. ῥάκεα.] παλαιὰ καὶ διερρωγότα ἱμάτια. δνοπαλίξεις.] ἀμφιέσεις, συστρέψεις. χλαῖναι.] χλαμύδες, τὰ ἔξωθεν περιβλήματα. ἐπήμοιβοί τε.] ἤτοι εἰς ἀμείψασθαί τις δύναται, ἢ μεταλαμβάνειν εἴποτε χειμὼν εἴη, ἢ ἀλλάσσειν ἄλλην ἀντὶ ἄλλης. χιτῶνες.] τὰ ἔσωθεν ἀνδρεῖα ἱμάτια. παρίσχετ' ἀμοιβάς.] παρεῖχε τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἐναλλαγάς. ἢ παρίσχετο, παρέκειτο ἀμοιβάς, ἄλλοτε ἐναλλασσομένη. ὄροιτο.] διεγερθῇ, ἀναστῇ. κοιμήσατο.] ἐκαθεύδησεν. νεηνίαι.] νεώτεροι. ἀλεξάνεμον.] βοηθὸν ψύχους, δυναμένην ἀντιπράττειν ἀνέμῳ, ἢ ἀπείργουσαν τοὺς ἀνέμους. νάκην.] δέρμα αἰγὸς δασύμαλλον. κείων.] κοιμηθησόμενος. ἰωγῇ.] τῇ σκέπῃ. πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.] Ἐρεχθεὺς ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεύς, ἴσχει θυγατέρα τοὔνομα Ὠρείθυιαν κάλλει διαπρεπεστάτην. κοσμήσας δὲ ταύτην ποτέ, πέμπει κανηφόρον θύσουσαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῇ Πολιάδι Ἀθηνᾷ. ταύτης δὲ ὁ Βορέας ἄνεμος ἐρασθεὶς λαθὼν τοὺς βλέποντας καὶ φυλάσσοντας τὴν κόρην ἥρπασεν. καὶ διακομίσας εἰς Θρᾴκην, ποιεῖται γυναῖκα. γίνονται δὲ αὐτῷ παῖδες ἐξ αὐτῆς Ζήτης καὶ Κάλαϊς. οἳ καὶ δι' ἀρετὴν μετὰ τῶν ἡμιθέων εἰς Κόλχους ὅθι τὸ ἄκος ἔπλευσαν ἐν τῇ Ἀργοῖ. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσιλάῳ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα, εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται, ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται. καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα, καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς Φοίνικες αὐτὸν λῃσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου ἀπέδοντο Λαέρτῃ, καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Οὐ ἐπίβη δ' Ἰθάκης Ὀδυσσέως ἐκ Λακεδαίμονος.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
ᾤχετ' Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱόν,
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱόν,
Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο,
Ἤτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ,
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρε.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους, μή τι κατὰ πάντα φάγωσιν
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς,
Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς,
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι. ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα.
Μή νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι.
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο,
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
Δμῳάων, ἥ τις δὴ ἀρίστη φαίνεται εἶναι.
Εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν,
Ἄλλο δέ τοι τι ἔπος ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
Μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν,
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω, πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,

Νυκτὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ο ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Εὕδοντε.] καθεύδοντε. δινικῶς. ὀρύνουσα.] ἐπέξασα. μελεδήματα.] μέριμνας. καλά.] ἀντὶ τοῦ καλῶς. τηϋσίην.] ματαίαν. τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.] τινὲς ἀρχαίαν, ἄλλοι βλαβερὰν ἢ περιβόητον. ἀλαλῆσαι.] πλανᾶσαι. ἀμύμονα.] ἀμώμητον. τέτμῃς.] καταλάβῃς. περιβάλλει.] νικᾷ, ὑπερβάλλει. ἐξώφελλεν.] ἐξόχως ηὔξησεν. ὀφέλλειν, αὔξειν. ὀπυίοι.] γαμεῖ. κουριδίοιο.] τοῦ ἐκ παρθενίας γεγαμηκότος. ἐπιτρέψειας.] πιστεύσειας. φήνωσι.] δείξωσιν. ἐπιτηδές.] ἐπιτηδείως. πορθμῷ.] πορθμός ἐστι στενὴ θάλασσα ὑπὸ γῆς περιεχομένη. ἰσθμὸς δὲ στενὴ γῆ ὑπὸ θαλάσσης περιεχομένη. Σάμοιο.] τὴν Σάμην ἔφη καὶ Σάμον διὰ τὸ μέτρον, καὶ τὴν Δῆλον Δῆλον ἐν ἄλλοις. κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι.] Ἴκαριος ὁ Οἰβάλου γαμεῖ Δωροδόχην τὴν Ὀρτιλόχου, ἢ κατὰ Φερεκύδην, Ἀστεροδίαν τὴν Εὐρυπύλου τοῦ Τελέστορος. πυθόμενος δὲ Λαέρτης περὶ τῆς Πηνελόπης ὅτι καὶ τῷ κάλλει, καὶ ταῖς φρεσὶ διαφέρει πάντων τῶν καθ' ἑαυτὴν γυναικῶν, ἄγεται αὐτὴν τῷ παιδὶ Ὀδυσσεῖ πρὸς γάμον, ἣ τοσαύτην εἶχεν ἀρετήν, ὥστε καὶ τὴν Ἑλένην τὴν ἐκ Διὸς οὖσαν τῷ τῆς ἀρετῆς ὑπερβάλλει. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ καὶ Φερεκύδῃ.

ἀκτήν.]

ἀκτὴν.] τὸν αἰγιαλόν. ἀέσαι.] καθεύδησον, ἀνάπαυσαι. σῶς.] σῶος, ὑγιής. πρήσσωμεν.] πράσσωμεν. ἐπιδίφρια.] ἐπὶ τὸν δίφρον τιθέμενα, ἢ τὸ ἅρμα. θήῃ.] ἀπόθητι. παραυδήσας.] παραμυθησάμενος. μιμνήσκεται.] μνημονεύει. ξεινοδόκου.] τοῦ ξενοδοχοῦντος. φιλότητα παράσχῃ.] φιλικῶς ὑποδέξηται. δῦνεν.] ἐνεδύσατο. ἐρύξω.] κατάσχω, κωλύσω. φιλέῃσιν.] φιλικῶς ὑποδέξηται. ἐχθαίρῃσιν.] μισήσει. χρὴ ξεῖνον παρεόντα.] τοῦτο τὸ σχῆμα καλεῖται γνωμικόν. φιλεῖν.] φιλοφρονεῖσθαι. τετυκεῖν.] παρασκευάσαι. κῦδος.] παράσημα ψυχῆς. ἀγλαΐη.] ἀγλάισμα, καλλονή.

ῥαφθῆναι.]

Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν, πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ἀθανάτων ὅς τίς σε φυλάσσει τε, ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους,
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
40 Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι, τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρε
Λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', οὔπως ἔστιν ἐπειγομένους περ ὁδοῖο
50 Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν, τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν' εἰς ὅ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήῃ
Ἥρως Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
60 Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως, βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα,
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ' οὔτι σ' ἐγώ γε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόστοιο, νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
70 Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐσθ' ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ.
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μέν' εἰς ὅ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, εἴπω δὲ γυναιξὶ
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων,
Ἀμφότερον κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.

Εἰς

Εἰ δ' ἐθέλεις τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους.
Ἄστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι, οὐδέ τις ἥμεας
Αὔτως ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
10 Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'. οὐ γὰρ ὄπισθεν,
Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι,
Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ' ἄρ' ᾗ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεὺς,
20 Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ.
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὀπτῆσαί τε κρεῶν, ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι οἱ κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον.
Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
30 Ἀργύρεον, Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν.
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή,
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος,
Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος ἕως ἵκοντο
Τηλέμαχον, τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', ἤτοι νόστον ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
40 Ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι,
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον. ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο, πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν,
Κεῖσέ με νοστήσαντα, τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
50 Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
Ἥρως Ἀτρείδης, ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν,
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον, Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρηος,
Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι,

Μνῆμ'

80 τραφθῆναι.] ἑρμηνευθῆναι. γράφεται καὶ τερφθῆναι. ὄπισθεν.] παρὰ τὴν ὄψιν, τῆς ἐξ ἐπιστροφῆς φυλάττοντα. οὖρον.] φύλακα. ὀπτῆσαί τε κρεῶν.] τῶν ἀπολειπομένων ἔτι ἀπαρασκευάστων. φωριαμοῖσιν.] τοῖς κιβωτοῖς, διὰ τὸ αὐτόθι τὰ φάρη ἀμᾶσθαι, ὅ ἐστι συνάγεσθαι, ἢ διὰ τὸ τοὺς φῶρας ἀπείργειν. νείατος.] ὕστερος. μνῆμ' Ἑλένης.] οὐ μόνον δεδωκυίας, ἀλλὰ καὶ ἐργασαμένης.

πείρινθα.] κιβώτιον ἐπὶ ἁμάξαις, ἐφ' οὗ κατίθηκεν ὁ ὀχούμενος. δαίετο.] ἐμέριζεν. λείψαντε.] σπείσαντες. κιοίτην.] ἀπέλθοιεν. ἀργήν.] λευκήν. ἰύζοντες.] βοῶντες. ὑποκρίναιτο.] ἀποκριθείη. ὑποφθαμένη.] ὑπολαβοῦσα. ἀντιταλ.

Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν, τείως δὲ φίλη παρὰ μητρὶ
Κεῖσθαι ἐνὶ μεγάρῳ, σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο,
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
130 Ὣς εἰποῦσ' ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
Ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων,
140 Πὰρ δὲ Βοηθοΐδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας,
Ὠνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου,
Τοὺς δὲ μετ' Ἀτρεΐδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
Οἶνον ἔχων ἐν χερσὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
150 Στῆ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα·
Χαίρετον ὦ κούρω καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν. ἦ γὰρ ἐμοί γε πατὴρ ὣς ἤπιος ἦεν
Εἷος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καὶ λίην κείνῳ γε διοτρεφὲς ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν. αἲ γὰρ ἐγὼν ὥς,
Νοστήσας Ἰθάκηνδε κιχὼν Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ,
Εἴποιμ' ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
Ἔρχομαι. αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
160 Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
Ἥμερον ἐξ αὐλῆς, οἱ δ' ἰύζοντες ἕποντο,
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες, ὁ δὲ σφίσιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
Δεξιὸς ἤϊξε πρόσθ' ἵππων. οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
Φράζεο δὴ Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἦε σοὶ αὐτῷ.
Ὣς φάτο, μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
170 Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·

κλῦτε

Κλῦτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ,
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε,
Ὣς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
Οἴκαδε νοστήσει καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Τῷ καί τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην.
Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν, οἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἤιξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα,
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν. ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον.
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Μάστιξε δὲ λάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον,
Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν, ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐκ πατέρων φιλότητος. ἀτὰρ καὶ ὁμήλικες εἶμεν,
Ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.
Μή με παρὲξ ἄγε νῆα διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Ἱέμενος φιλέειν, ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι.
Ὣς φάτο, Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑῷ συμφράσσατο θυμῷ.
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.
Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε.
Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος οὔ σε μεθήσει.
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται, οὐδέ σε φημὶ
Ἂψ ἰέναι κενεόν. μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους,
Ἂψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.

ἀτιταλλομένην.] ἐπιμελῶς ἀνατρεφομένην. ἠὲ καὶ ἤδη οἴκοι.] ὑπακουστέον τὸ ἐστιν. εὐχετοῴμην.] εὐχοίμην. μάστιν.] μάστιγα. τελέσειας.] ποιήσειας, πληρώσειας. ὁμοφροσύνῃσι.] φιλίαις γνησιωτέραις. ἐνήσει.] ἐμβαλεῖ. μή με παρὲξ ἄγε νῆα.] μή με παρὰ τὴν φέρουσαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἐπ' ἄλλην ὁδὸν ἐπάγῃς. σπουδῇ.] ἐσπουδασμένως κατὰ τάχος. ὑπέρβιος.] ὑπὲρ δύναμιν. ἐρίγδουπος.] ὁ μεγαλόψοφος ἀντί. κενεόν.] μηδὲν λαβόντα. ἐγκοσμεῖτε.] ἐν τάξει ποιεῖτε. τεύχεα.] τὰ τῆς νεὼς ὀργαλεῖα. ἀμβαίνωμεν.] ἀναβῶμεν, εἰσέλθωμεν. σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ Τηλέλαπος φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτάς.] Πολυφείδης ὁ μάντις Σαριοῦσαν γήμας, γίνονται αὐτῷ παῖδες Ἁρμονίδης καὶ Θεοκλύμενος· ὃς κτείνας ἐμφύλιον ἄνδρα, φεύγει εἰς τὴν Πύλον. συντυχὼν δὲ θύοντι Τηλεμάχῳ, δεῖται αὐτοῦ σῶσαι αὐτὸν εἰς τὴν Ἰθάκην. ὁ δὲ αἰδεσθεὶς τὴν τοῦ ἀνδρὸς φυγὴν, καὶ κατελεήσας τὸν ὁμήλικα, σὺν ἑαυτῷ τοῦτον ἄγει εἰς τὴν Ἰθάκην. εἰπόντα δὲ αὐτῷ τὰ περὶ τοῦ πατρὸς ἀληθῆ μαντεῖα, πολὺ μᾶλλον ἐτίμησεν. ὅθεν καὶ Θεοκλύμενος φιλοφρονούμενος ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν Ὀδυσσέα δεῦρο τὸν βίον καταστρέφει. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν.] Μελάμπους ὁ Ἀμυθάονος παῖς πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα διὰ τῆς μαντικῆς τεράστια ἐποίει, ἐξοχώτατα δὲ αὐτῷ καὶ οὗτος ἐνδοξότατος ἆθλος ἐγένετο. τῶν γὰρ Προίτου θυγατέρων τοῦ βασιλέως τῶν Ἀργείων, Λυσίππης, καὶ Ἰφιανάσσης, διὰ τὴν ἀκμαιότητος ἀνεπιλογιστίαν ἁμαρτουσῶν εἰς Ἥραν. παραγενόμεναι γὰρ εἰς τὸν τοῦ θεοῦ νεὼν, ἐσκώπτον αὐτὸν, λέγουσαι πλουσιώτερον μᾶλλον εἶναι τὸν τοῦ πατρὸς οἶκον, καὶ διὰ τοῦτο μάντις ὢν παραγενόμενος ὁ Μελάμπους, ὑπέσχετο πάσας θεραπεύειν, εἰ λάβοι κατάξιον τῆς θεραπείας μισθόν. ἤδη γὰρ ἡ νόσος δεκαετὴς, καὶ ὀδύνην φέρουσα οὐ μόνον αὐταῖς ταῖς κόραις, ἀλλὰ καὶ τοῖς γεγεννηκόσιν. ἐπαγγειλαμένου δὲ τοῦ Προίτου τῷ Μελάμποδι, καὶ μέρος τῆς βασιλείας, καὶ μίαν τῶν θυγατέρων ἣν ἂν θέλοι εἰς γάμον δώσειν, ἰάσατο τὴν νόσον ὁ Μελάμπους, διά τε ἱκεσιῶν καὶ θυσιῶν τὴν Ἥραν μειλιξάμενος, καὶ λαμβάνει πρὸς γάμον Ἰφιάνασσαν, ἕδνον αὐτὴν τῶν ἰατρειῶν καρπωσάμενος. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. ἔκγονος.]

ἔκγονος.] ἀπόγονος. ὃς πρὶν μέν ποτε ἔναιε.] ὁ Μελάμπους. ὅς οἱ χρήματα βιασθέντος, ὑπὸ τοῦ Ἰφίκλου βουκόλων ἀπενήνεγκε τὰ χρήματα καταφονήσας ὡς οὐ γενναίων αὐτοῦ. τέως μὲν.] ἕως τοῦ τελεσθῆναι τὸν ἐνιαυτόν. ἄτης τε βαρείης.] φρενοβλαβείας. δασπλῆτις.] δυσπρόσπελαστος, καὶ μεγάλως ἐμπελάζουσα, δυσχερὴς ὁ ἂν προσπελασθῇ. ἐριμύκους.] μεγαλοφώνους. ἐτίσατο ἔργον ἀεικές.] καὶ ἐτιμωρήσατο τὸν Νηλέα ὑπομείνας ἔργον χαλεπόν. οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν.] θεοὺς γὰρ πεπρωμένους οὐκ ἀπολύει. ζῶντι δὲ ἀγαθῶν αἴτιος γίνεται. ἢ κατὰ τὸ Μενάνδρειον ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος. γυναίων εἵνεκα δώρων.] τοῦ ὅρμου ἐπὶ τῷ Ἀμφιαράῳ ἀνηστίου. Μάντιος.] ὄνομα κύριον. μετείη.] συνῇ. ὑπερησίην.] ὄνομα πόλεως. ἀπενάσσατο.] μετῴκησεν. ναιετάων.] οἰκῶν. κιχάνω.] καταλαμβάνω. ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος.] ὑπὲρ ταύτης τῆς θυσίας καὶ τοῦ δαίμονος, ᾧ θύεις. ἀντὶ τοῦ τῆς θυσίας τοῦ δαίμονος. ἐπικεύσῃς.] κρύψῃς.

ὅτω τοι

Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε' ἑταῖροι νηῒ μελαίνῃ,
Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
220 Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ πένετο, καὶ εὔχετο, θῦε τ' Ἀθήνῃ,
Νηῒ πάρα πρύμνῃ, σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ,
Τηλεδαπὸς φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτὰς
Μάντις· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν, 10
Ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων,
Δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο πατρίδα φεύγων
Νηλέα τε μεγάθυμον ἀγαυότατον ζωόντων,
230 Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
Εἶχε βίῃ, ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
Τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις ἐριννύς. 20
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους,
Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς,
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
Ἤγαγε πρὸς δώματ', ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, τόθι γάρ νυ οἱ αἴσιμον ἦεν,
240 Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν.
Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα.
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον. 30
Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον.
Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων,
Παντοίην φιλότητ', οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμάων, Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε Κλεῖτόν τε,
250 Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς, 40
Κάλλεος εἵνεκα οἷο ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος,
Ὅς ῥ' ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθεὶς,
Ἔνθ' ὅ γε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν.
Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο, τὸν δ' ἐκίχανε,
Σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
260 Ὦ φίλ' ἐπεί σε θύοντα κιχάνω, τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος· αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων οἵ τοι ἕπονται.
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσῃς.

Τίς

Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
Εἴ ποτ' ἔω, νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ,
Τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
Ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
10 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος ἄνδρα κατακτὰς
Ἔμφυλον, πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔται τε
Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί,
Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
Φεύγω, ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα
Μή με κατακτείνωσι. διωκέμεναι γὰρ ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
20 Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐΐσης,
Ἀλλ' ἕπευ. αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι οἷά κ' ἔχωμεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσετο ποντοπόροιο,
Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
Εἷσε Θεοκλύμενον, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
30 Ὅπλων ἅπτεσθαι. τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες, κὰδ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν.
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι.
Τοῖσι δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη
Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
40 Ἡ δὲ φεὰς ἐπέβαλλεν ἐπαγομένη Διὸς οὔρῳ,
Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν
Ὁρμαίνων, ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλώη.
Τὼ δ' αὖ ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην, παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς Ὀδυσσεὺς μετέειπε συβώτεω πειρητίζων,
50 Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέει, μεῖναί τε κελεύει
Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἦ ὀτρύνειε πόλινδε.
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Ἠῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
Πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους,
Ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,

Ὥς κέ

οὕτω τοι καὶ ἐγών.] ὡς ὁρᾷς μόνος φεύγω. ἔμφυλον.] ὁμόφυλον. ἔφεσσαι.] ἐπιβίβασαι. ἐπαιγίζοντα.] ἐπικαταπνέοντα. ἀνύσειε.] διαπεράσειε, ἐπέβαλλεν. προσῄει.] ἀντὶ τοῦ παρῄει. ἐπιπροέηκεν.] ἐπαφῆκεν. θοῇσιν.] ταῖς λεγομέναις ὀξείαις μεταληπτικῶς, ἐκ τοῦ κατὰ κίνησιν ὀξέως ἐπὶ τὸ κατὰ σχῆμα. δορπείτην.] ἐδειπνοποιοῦντο. πτωχεύσων.] ἐπαιτήσων, τὰ πτωχοῖς ἁρμόδια αἰτήσων. ὑπόθευ.] συμβούλευσον.

κοτύλην.]

270 280 290 300

κοτύλην.] ἐκπώματος ἤτοι ποτηρίου εἶδος τοσοῦτον ἢ μέτρον. πύρνον.] πύρινον ἄρτον. δρώοιμι.] διακονοίην. Ἑρμείαο ἕκητι.] ἐπειδὴ κῆρυξ, ἢ παρὰ τοῖς ἥρωσι οἱ κήρυκες, οἱ ταῦτα ὑπουργοῦντες. ἕκητι.] βουλήσει. δρηστοσύνῃ.] τῇ ἐν τῇ διακονίᾳ ἐνεργείᾳ. πῦρ τ' εὖ νηῆσαι.] ξύλα σωρεῦσαι ἕνεκεν τοῦ πῦρ ποιῆσαι. κεάσσαι.] καῦσαι, ἢ σχίσαι. δαιτρεῦσαι.] μαγειρεῦσαι. δρώωσι.] διακονοῦσιν. καταδῦναι.] ὑπεισελθεῖν. σιδήρεον.] ἰσχυρόν. ὑποδρηστῆρες.] ὑπηρέται, θεράποντες. λιπαροὶ κεφαλάς.] ἠλειμμένοι. ὑποδρώωσι.] ὑπηρετοῦσιν. βεβρίθασιν.] βαρύνονται, πλήρεις εἰσίν. ἀνιᾶται.] λυπεῖται. ἄλης.] ἐπειδὴ αὐ. πλαγκτοσύνης.] πλάνης. μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο πατρός τε.] περὶ τοῦ πατρὸς βουλόμενος μαθεῖν, ὑποκρίνεται τὸ μὴ εἰδότα περὶ Ἀντικλείας. γήραος οὐδῷ.] περιφραστικῶς τῷ γήρει.

ἀμῶ.]

310 Ος κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ, κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, αἴ κεν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Αγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν ὅττι θέλοιεν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον
Ερμείαο ἕκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
Ανθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
320 Δρηστοσύνῃ δ' οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,
Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι,
Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ω μοι ξεῖνε τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Επλετο, ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον.
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
330 Αλλὰ νέοι χλαίνας εὖ εἱμένοι ἠδὲ χιτῶνας.
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἵ σφιν ὑποδρώωσιν, ἐΰξεστοι δὲ τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
Αλλὰ μέν', οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
Οὔτ' ἐγώ, οὔτέ τις ἄλλος ἑταίρων οἵ μοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσει.
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
340 Αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
Ως ἐμοί, ὅτι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀϊζύος αἰνῆς.
Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
Αλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν,
Ανέρες, † ὧν κεν ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.

† ὅν τιν'

Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πατρός θ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Η ἤδη τεθνᾶσι καὶ ἐν ἀΐδαο δόμοισι.
350 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διὶ δ' εὔχεται αἰεί,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Εκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο.
Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα,

Ηκα

Ἤκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Ἡ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
Λευγαλέῳ θανάτῳ, ὡς μὴ θάνοι, ὅς τις ἐμοί γε
Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης, 360
Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν, ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων,
10 Τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,
Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρί' ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσίν θ' ὑποδήματα δοῦσα
Ἀγρόνδε προΐαλλε, φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι, ἀλλά μοι αὐτῷ 370
Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμίμνω.
20 Τῶν δ' ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκοῦσαι,
Οὔτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Ἄνδρες ὑπερφίαλοι, μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι,
Καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
Ἀγρόνδ' οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν Εὔμαιε συβῶτα 380
30 Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
Ἧ ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν, ἢ παρὰ βουσὶν,
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπέρασσαν
Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
40 Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς,
Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον 390
Ἥμενος, αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι, ἔστι μὲν εὕδειν.
Ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν, οὐδέ τί σε χρὴ
Πρὶν ὥρη καταλέχθαι, ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὑδέτω ἐξελθών, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Δειπνήσας ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω.
50 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντε δαινυμένω τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισιν
Μνωομένω. μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,
Ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ. 400
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς,

Νῆσος

ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.] πρὸ ὥρας γηρᾶσαι ἐποίησεν, διὰ τὴν ἐπ' αὐτῷ λύπην. Κτιμένῃ.] κυρίως ἡ Ὀδυσσέως ἀδελφή. ἐμοί.] ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. τούτων ἐπιδεύομαι.] ὧν ἡ Ἀντίκλεια ἐχαρίζετο, τούτων ἐνδεής εἰμι. πυθέσθαι.] ἐρωτῆσαι. ἰαίνει.] θεραπεύει. τυτθός.] μικρός. διεπράθετο.] διεπορθήθη. ἀθέσφατοι.] θεῖαι, μεγάλαι, μακραί. πρὶν ὥρη.] ἐλλείπει, γένηται. καταλέχθαι.] καθευδῆσαι. ἀνακτορίῃσι.] ταῖς δεσποτικαῖς. ἑπέσθω.] ἀκολουθείτω. μνωομένω.] μιμνησκόμενοι.

q q Συρίη.]

Συρίη.] μία τῶν Κυκλάδων νήσων καλεῖται. ὅθι τροπαί.] ἔνθα φησὶν εἶναι τὸ ἡλίου σπήλαιον, δι' οὗ σημαίνεται τὰς ἡλίου τροπάς. περιπληθής.] μεγάλη. εὔβοτος.] εἰς βόσιν καὶ τροφὴν ἐπιτηδεία. εὔμηλος.] καλὰ θρέμματα ἔχουσα. τρῶκται.] φιλάργυροι, πανοῦργοι. ἀθύρματα.] παίγνια, κόσμια. ναυσίκλυτοι.] κατὰ τὰς ναῦς ἔνδοξοι. πατρὸς ἐμοῖο γυνή.] ταῦτα ἴσως οἱ Φοίνικες λαθραίῳ διηγήσαντο πολλοῦ ἄξιον αὐτοῦ ἀποφαίνοντες. πολυπαίπαλοι.] πανοῦργοι. ἠπερόπευον.] ἠπάτων. εἰρώτα.] ἐπυνθάνετο. Σιδῶνος πολυχάλκου.] σφόδρας. ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκὸς οὐ γίνεται, ἢ πλουσίας, ὡς πορφύρας ἐν αὐτῇ γινομένης. ῥυδὸν ἀφνειοῖο.] ῥύδην τὸν πλοῦτον ἔχοντος, τουτέστι τῷ πλούτῳ χύδην πλουτοῦντος, ἢ ἐπίρροιαν ἔχοντος πλούτου πλουσίου. ληΐστορες.] λῃσταί. πέρασαν.] πεπράκασιν. προσαυδάτω.] προσαγορευέτω, προσφωνείτω. ἤπου.] ἴσως, σχεδόν. ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.] σπουδάζετε δὲ περὶ τὸν ἀγορασμὸν τῶν φορτίων. συμβλήμενος.] συναντήσας. ὑποχείριος ἔλθῃ.] τῇ χειρί μου ὑποπίπτῃ. ἐπίβαθρον.]

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴ που ἀκούεις,
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
οὔ τι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν
εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθής, πολύπυρος.
Πείνη δ' οὔ ποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων
ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν,
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται.
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
Κτήσιος Ὀρμενίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ.
Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ
καλή τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα,
τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον.
Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη κοίλῃ παρὰ νηὶ
εὐνῇ καὶ φιλότητι, τά τε φρένας ἠπεροπεύει
θηλυτέρῃσι γυναιξὶ καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Εἰρώτα δ' ἤπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι,
κούρη δ' εἰμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο,
ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληΐστορες ἄνδρες
ἀγρόθεν ἐρχομένην, πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες,
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώματ' ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ·
Ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἕποιο,
ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
αὐτούς τ'. ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε ναῦται
ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονα δ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
ὑμετέρων ἑτάρων συμβλήμενος, ἢ ἐν ἀγυιῇ,
ἤ που ἐπὶ κρήνῃ, μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
ἐλθὼν ἐξείπῃ, ὁ δ' ὀϊσάμενος καταδήσῃ
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω.
Οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅ τις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ.

Καὶ δή κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω
Κερδαλέον δὴ τοῖον ἅμα τροχόωντα θύραζε.
Τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός, ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
Ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες,
Ἐν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
10 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί.
Ἤλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς
Χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο.
Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμωαὶ καὶ πότνια μήτηρ,
Χερσὶν ἀμφαφόωντο καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο.
Ὦνον ὑπισχόμεναι, ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ,
Ἤτοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει.
20 Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα, δόμων ἐξῆγε θύραζε.
Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπα, ἠδὲ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον δήμοιό τε φῆμιν.
Ἡ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
Ἔκφερεν. αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσι.
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
Ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
30 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Νὼ ἀναβιβασάμενοι, ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ.
Καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
Ἔκβαλον. αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ,
40 Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεύς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
50 Ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
Ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον. αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα.

ἐπίβαθρον.] μισθὸν, ὃ δὴ ναῦλον τῆς ἐπιβάσεως τῆς νεώς. ἅμα τροχόωντα θύραζε.] ἤτοι ἤδη δυνάμενον τρέχειν ἔξω. ἢ δυνατὸν ὄντα ἐπακολουθεῖν. γράφεται καὶ ἅμα τροχόωντα. ἐμπολόωντο.] ὠνοῦντο. ἤχθετο.] ἐβαρύνετο τῷ πλήθει. ὅρμον.] περιτραχήλιον κόσμον. μετὰ δ' ἠλέκτροισι.] ἠλέκτροις δὲ συνήλεπτο. ἔερτο.] συνεκέκλεστο, εἰργασμένος ἦν. ἀμφαφόωντο.] ἐψηλάφων. ὁρῶντο.] ἐθεῶντο. ὑποσχόμεναι.] ὑπισχνούμεναι. κατένευσεν.] διένευσεν. καννεύσας.] κατανεύσας. δέπας.] ποτήριον. πρόμολον.] προῆλθον. ἐς θῶκον.] εἰς βουλήν. φῆμιν.] ἐκκλησίαν, συνέδριον. ἄλεισα.] ἐκπώματα. ἀεσιφροσύνῃσι.] ματαιότητι, ἀφροσύνῃ, ἢ μωρίᾳ. ὠκύαλος.] ὠκεῖα, ταχεῖα, ταχύπλους παραγώγως. νώ.] ἡμᾶς τοὺς δύο. ἀναβιβασάμενοι.] ἀναβιβάσαντες εἰς τὴν ναῦν. ἄντλῳ.] τῇ ἀντλίᾳ τοῦ πλοίου. κήξ.] ὄρνεον θαλάσσιον, παραπλήσιον χελιδόνι. ἔνιοι δὲ λάρον αὐτὸν λέγουσιν, οἱ δὲ αἴθυιαν. οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον.] εἰκὸς αὐτὸν ἀκηκοέναι παρὰ τοῦ Λαέρτου, ᾧ διηγήσαντο οἱ Φοίνικες. καδδραθέτην.] κατεκοιμήθησαν. ἐπὶ χέρσου.] ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς.

καλλ' ἕλον.] καθεῖλον, κατήγαγον. βοτῆρας.] βοσκοὺς, νομεῖς. ὁδοιπόριον.] ἢ διὰ τὸν πλοῦν δεῖπνον, ἢ ἀμοιβήν. ξενίων.] τῶν πρὸς ξένων ὑποδοχὴν ἐπιτηδείων. ὑπερῴῳ.] ἀνωγέῳ οἴκῳ. οἰωνόν.] σημεῖον, μάντευμα. καρτεροί.] δεσπόζοντες, ἐγκρατεῖς. ἐλλείπει ἢ τὸ ἰσόθεοι τίεμεν.]

Αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἕταροι λύον ἱστία, κὰδ δ' ἕλον ἱστὸν
Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυ δ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρὸν δ' ἐπελεύσομαι, ἠδὲ βοτῆρας.
Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι.
Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε, καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Πῆ γὰρ ἐγὼ φίλε τέκνον ἴω, τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
Ἀνδρῶν οἳ κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
Ἠ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
Ἔρχεσθ'. οὐ γάρ τοι ξενίων ποθή, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Χεῖρον, ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
Ὄψεται. οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὅν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
Τὸν νῦν ἶσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι.
Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνήρ, μέμονέν τε μάλιστα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος αἰθέρι ναίων,
Εἴ κέ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις
Κίρκος Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος, ἐν δὲ πόδεσσι
Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ' οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις.
Ἔγνων γάρ μιν ἐς ἄντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
Ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευς βασιλεύτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον·
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα

540 Γείθη ἐμῶν ἑτάρων οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο.
Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν,
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ'. εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
Τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
10 Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ, 550
Νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες, πλέον ἐς πόλιν ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν,
Ἔνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
20 Ἐσθλὸς ἐὼν ἐπίαυεν, ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

τίεμεν.] τιμᾶν. ἐνθάδε.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν. μίμνοις.] μένοις. κομιῶ.] ἐπιμελείας ἀξιώσω. ἀκαχμένον.] σεσιδηρωμένων. ἀνώσαντες.] εἰς τὸ ἄνω τοῦ πλοῦ ποιήσαντες. προβιβῶντα.] προβαίνοντα. ἐπίαυεν.] καθ' ἣν διέτριβεν. ἀνάκτεσι.] δεσπόταις.

ΟΔΥΣ-

30

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Π ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἀπαγγεῖλαι τῇ δεσποίνῃ τὴν παρουσίαν. γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλεμάχου τεταγμένων, ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστροφή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Π ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Περίσσαινον.] ἔσαινον, ἐκολάκευον, ἢ ἐσπάζοντο. ὕλαον.] ὑλάκτουν, ἐβόων. ποδοῖιν.] ποδῶν. ὑλάουσι.] βοῶσιν, ὑλακτοῦσιν. ταφών.] θαμβηθείς, ἐκπλαγείς, ἢ θαυμάσας. ἔστι δεύτερος ἀόριστος ἐκ τοῦ θήπω, ἔθαπον, καὶ ἔταπον, καὶ ταφών.] ἰωνικὴ ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν τάφων. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὁρῶντες τοὺς τάφους ἐκπληττόμεθα, διὰ τὸ ἐπεισερχόμενον ἡμῖν δεινόν. φάεα.] τοὺς ὀφθαλμούς. ἀγαπάζει.] περιπτύσσεται. ᾤχετο.] ἀπῆλθε. τέρψομαι.] τερφθῶ. ἐπιδημεύεις.] ἐν τῇ πόλει διατελεῖς, ἢ διατρίβεις. ἀΐδηλον ὅμιλον.] τὸν ἀδηλοποιὸν καὶ πάντα φθείροντα, ἢ τὸν τοῦ φθαρῆναι καὶ ἀπολέσθαι αἴτιον.

ἄττα.] ἐπίφθεγμα τιμητικὸν νεωτέρου πρὸς παλαιότερον, εἴρηται παρὰ τὸ ἄππα, κατὰ Μακεδόνας τροπῇ γινομένης τοῦ π εἰς τ, ἄττα. χήτει.] σπάνει, ἀπορίᾳ.

ἐνευναίων.] τῶν συνευνασομένων, ὅ ἐστι κοιμησομένων. ἢ τῶν περιβολαίων.

ἴςν.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Π ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρ' ἰών.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβός,
Εντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ κειαμένω πῦρ,
Ἐκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
Σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ περισσαίνουσι, ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱός
Ἔστη ἐνὶ προθύροισι, ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον, ὁ δ' ἀντίον ἦλθ' ἄνακτος.
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει
Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ,
Ὣς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβός,
Πάντα κύσεν περιφὺς ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἦλθες Τηλέμαχε γλυκερὸν φάος, οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε
Ὄψεσθ' ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
Τέρψομαι, εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι, οὐδὲ νομῆας,
Ἀλλ' ἐπιδημεύεις. ὡς γάρ νύ τοι εὔαδε θυμῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων προσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται οὕτως ἄττα, σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσῆος δέ που εὐνή
Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεί
Φθινύθουσι νύκτες τε, καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.

Ὣς ἄρα

Ὣς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος.
Αὐτὰρ ὅ γ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τῷ δ' ἕδρης ὑπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε.
Ἧσ' ὦ ξεῖν' ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ, πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει.
Ὣς φάτ', ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τῷ δὲ συβώτης
Χεῦεν ὑπὸ χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὕπερθεν,
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
Ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες.
Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν.
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο, πῶς δέ ἑ ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο.
Οὐ μὲν γάρ τί ἑ πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων,
Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
Πλαζόμενος. ὣς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς,
Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν, ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὔμαιε, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ,
Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ,
Μητρὶ δέ μοι δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει
Ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν.
Ἦ ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, κὴ πλεῖστα πόρῃσιν,
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλὰ,
Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ κόμιζον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας,
Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα
Ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.
Κεῖσε δ' ἂν οὔ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι

Ἔρχεσθαι,

ἴεν.] ἐπορεύετο. ἕδρης.] τῆς καθέδρας. ὑπιόντι.] ἐπερχομένῳ. ὑπόειξεν.] ὑπεχώρησεν. ἐρήτυεν.] ἐκώλυσεν. χεῦεν.] ἐπέβαλεν. κῶας.] δέρμα. ἐσσυμένως.] ἠπειγμένως. παρενήνεεν.] παρεσώρευεν, παρετίθει. εὔχεται.] νῦν λέγει. δινηθῆναι.] ἀναστραφῆναι. ἐπέκλωσεν.] εἱμαρμένον γενέσθαι ἐποίησεν. θυμαλγές.] λυπηρόν. χαλεπήνῃ.] εἰς χαλεπότητα τράπῃ. κομίζοι.] ἐπιμελοῖτο. μνᾶται.] μνηστεύεται. ἄμφηκες.] ἠκονημένον ἀμφοτέρωθεν. ἕσσω.] ἀμφιέσω, ἐνδύσω. κόμισον.] ἐπιμελήθητι. κατατρύχῃ.] καταπονεῖ, βλάπτει.

qq 4 κερτομέωσι.]

κερτομέωσι.] χλευάσωσι. δάπτετε.] ἐσθίετε. κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι.] ἀντὶ τοῦ, οὐκ εὔνοοι ἀδελφοί. ὄρηται.] κινηθῇ, ὁρμήσῃ. εἴην.] ὑπάρχοιμι. στυφελιζομένους.] ὑβριζομένους, ἢ προπηλακιζομένους. ῥυστάζοντας.] ἕλκοντας, βιαζομένους, μεθ' ὕβρεως σπαράσσοντας. διαφυσσόμενον.] ἀντλούμενον. ἀνηνύστῳ.] μὴ ἀνυομένῳ. χαλεπαίνει.] ὀργίζεται. ἀπόνητο.] ὄνησιν καὶ ὠφέλειαν ἔσχεν.

πευθέσθω.]

Ἐρχέσθαι. λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλ' ἐπεὶ θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστὶν,
Ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
Οἷα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι.
Ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος. 10
Εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ,
Ἤ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἴην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ.
100 Ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔλθοι ἀλητεύων. ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς. 20
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος
Εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι.
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας,
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά,
110 Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας. 30
Μὰψ αὔτως ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων.
Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε. 40
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
120 Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
Τῶ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι.
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν 50
Ποιῆσαι δύναται, τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν, τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
130 Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
Εἴφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἴῳ ἀπαγγείλας, τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω. πολλοὶ γάρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
10 Δυσμόρῳ, ὃς τ' εἵως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων, 140
Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμώων τ' ἐνὶ οἴκῳ
Πῖνε καὶ ἦσθ' ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι,
Αὐτὰρ νῦν ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,
Οὔ πω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως
Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
Ἧσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ.
20 Εἰ γάρ πως αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλὰ σύ γ', ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροὺς 150
Πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅ, ττι τάχιστα
Κρύβδην. κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.
Ἦ ῥα καὶ ὦρσε συφορβὸν, ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα.
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν, οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
30 Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός.
Ἀλλ' ἥ γε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης, Ὀδυσῆϊ φανεῖσα,
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν. 160
Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς.
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο.
Κνυζηθμῷ δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
Ἡ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
40 Ἐκ δ' ἦλθε μεγάροιο παρὲκ μέγα † τειχίον αὐλῆς. † θρίγκιον
Στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο μηδ' ἐπίκευθε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ 170
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
50 Φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐΰπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἥβην.
Ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν.
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφιγένειον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασα πάλιν κίεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἤϊεν

πευθέσθω.] ἀκουσάτω. τέως.] τέως, πρότερον. αὐτάγρετα.] αὐθαίρετα, αὐτόληπτα, χωρὶς καμάτου. λῆθεν.] ἔλαθεν. ἀντίθυρον.] ἀντικρὺ τῆς θύρας. κνυζηθμῷ.] οὗτοι ποππυσμῷ, ἢ μετὰ κλαυθμοῦ ποιῷ ἤχῳ τῶν κυνῶν. ἐκ δ' ἦλθεν.] ἐξῆλθεν δέ. θρίγκιον.] τὸ περίφραγμα. φάο.] λέγε. ἀραρόντε.] κατασκευάσαντες. ὤφελλε.] ηὔξησεν. γναθμοί.] γνάθοι. τάνυσθεν.] ἐτάθησαν.

φᾶρος

δῶρα τετυγμένα.] ἀναθήματα, ἀγάλματα. στεναχίζων.] στενάζων, λυπούμενος. μηχανόῳτο.] μηχανήσοι, πράξοι. περιώσιον.] περισσὸν κατὰ τὸ προσῆκον. παρὰ τὸ ὅσιον, γίνεται περιώσιον, ἐκτάσει τοῦ ο, εἰς ω. ἀγάασθαι.] ἐκπλήττεσθαι. ἀνατλάς.] ὑπομένας. ἀμφιχυθείς.] περιπλακείς. ἀδινώτερον.] οἰκτρότερον. αἰγυπιοί.] γῦπες. ἀγρόται.] θηρευταὶ, κυνηγοί. ἐξείλοντο.] ἀφείλοντο. πετεηνά.] πτῆναι δυνάμενα. εἶβον.] ἔχεον, ἔσταζον. ἔπορον.]

Ἤιεν ἐς κλισίην, θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός.
Ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη.
180 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀλλοῖός μοι ξεῖνε φάνης νέον, ἠὲ πάροιθεν.
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκέθ' ὁμοῖος.
Ἦ μάλα τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀλλ' ἵληθ' ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱρὰ,
Ἠδὲ χρύσεα δῶρα τετυγμένα, φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὔτις τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐίσκεις.
Ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
190 Ὣς ἄρα φωνήσας, υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν
Δάκρυον ἧκε χαμᾶζε, πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ' οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πατὴρ ἐμὸς, ἀλλά με δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
Ὧι αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον, ἠδὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων, καὶ ἀεικέα ἕσσο,
200 Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα,
Οὔτέ τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε παθὼν, κακὰ πολλὰ τ' ἀνατλὰς
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει, δύναται γὰρ
Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
210 Ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι.
Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο, Τηλέμαχος δὲ
Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων·
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον, ἤτ' οἰωνοὶ
Φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
Ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
220 Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα.
Ποίῃ γὰρ νῦν δεῦρο πάτερ φίλε νηΐ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο.

Οὐ μὲν

Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀΐομαι, ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω,
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτι σφέας εἰσαφίκηται.
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες,
Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
10 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
Ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὄφρ' εἰδέω ὅσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσί.
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
Φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
20 Μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἦ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 240
Ὦ πάτερ, ἤτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει, οὐδέ κεν εἴη,
Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι,
Μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς, οὔτε δύ' οἶαι
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες, τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν,
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
30 Κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται.
Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν.
Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν. 250
Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι.
Καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδός.
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων.
Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
40 Ἀλλὰ σύ γ' εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
Φράζευ, ὅ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ 260
Ἀρκέσει, ἠέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἐσθλώ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε τοὺς ἀγορεύεις.
Ὑψί περ ἐν νεφέεσσι καθημένω, ὅτε καὶ ἄλλοις
50 Ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν,
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.

Ἀλλὰ

ἔπορον.] ἔδωκαν. εἰδέω.] μάθω. ἀντιφέρεσθαι.] ἐξισοῦσθαι. διζησόμεθα.] ζητήσομεν. ἐπίφρονα.] συνετόν. οἶαι.] μόναι. εἴσεαι.] γνώσῃ, μαθήσῃ. κεκριμένοι.] ἐπίλεκτοι. δρηστῆρες.] ὑπηρέται. πίσυρες.] τέσσαρες. Μέδων.] ὄνομα κύριον. δαιτρο- 230 συνάων.] μαγειρικῶν ἔργων. ἀντήσομεν.] μετάσχωμεν. πολύπικρα.] πολὺ πικρῶς, καὶ δεινῶς. λείπει δὲ δέελω, ἢ τοιοῦτό τι. ἀμύντορα.] βοηθόν. ἔρχου.]

ὄρχου.] ὄρχου. ἀρήσει.] βοηθήσει. ἄξει.] κομίσει. τετλάτω.] καρτερησάτω. βέλεσι.] βλήμασι. ἀφροσυνάων.] ἀνοιῶν, μωριῶν. παραυδῶν.] παραινῶν, συμβουλεύων. θήσει.] ἐμβάλη. ἐς μυχόν.] εἰς τὸ ἐσώτατον. παρφάσθαι.] παραπεῖσαι, παραλογίσασθαι, συμβουλεῦσαι. μεταλλῶσιν.] ἀντὶ τοῦ ἐρωτῶσι. ἐκ καπνοῦ.] ἔξω καὶ χωρὶς τοῦ καπνοῦ. ἐῴκει.] ὁμοίαζεν. κατήκισται.] βέβλαπται, ἠφάνισται. πυρὸς ἀϋτμή.] ὁ καπνός. οἰνωθέντες.] μεθυσθέντες. αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.] πρόχειρος γὰρ ἀνὴρ πρὸς φόνον παρακειμένου σιδήρου. ἐφέλκεται.] ὀρεθίζει. νῶϊν.] ἡμῖν. οἰοισι.] μόνοις. καλλιπέειν.] καταλιπεῖν, ἀντὶ τοῦ κατάλιπε. ἴστω.] ἐπιστάσθω. ἰθύν.] τὴν διανοίας διάθεσιν. πειρηθεῖμεν.] διὰ πείρας ληψώμεθα. δείδιε.] φοβεῖται. ἀλέγει.] διὰ φροντίδος ἔχει. ἀτιμᾷ.] ἀτιμάζει. χαλιφροσύναι.] ἤτοι ἀφροσύναι, ἢ κεχαλασμέναι καὶ ἔκλυτοι φρένες, ἢ σκαιαὶ καὶ ἀβέλτεραι τῇ διανοίᾳ. κέρδος.] ὄφελος. μετερχόμενος.] διὰ σπουδῆς ἔχων.

ἕκηλοι.]

270 Αλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει.
Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμοῖο.
Ην περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
Η βέλεσιν βάλλωσι, σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
Αλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν. οἱ δέ τοι οὐχὶ
280 Πείσονται. δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.
Αλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Οππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Αθήνη,
Νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
Οσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
Ες μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας,
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
Εκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Οδυσσεύς,
290 Αλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μή πως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν
Αλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
Καὶ μνηστύν. αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα, καὶ δύο δοῦρε
Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι.
Ως ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα, τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Αθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
Αλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
300 Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μή τις ἔπειτ' Οδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τό γε, μήτε συβώτης,
Μήτέ τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια.
Αλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.
Καί κέ τεο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν
Ημὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
Ηδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ, τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ω πάτερ, ἤτοι ἐμὸν θυμόν, καὶ ἔπειτά γ' ὀΐω
310 Γνώσεαι. οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν.
Αλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσεσθαι ὀΐω
Ημῖν ἀμφοτέροισι, σὺ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα·
Δηθὰ γὰρ αὔτως εἶσθ' ἑκάστου πειρητίζων,
Εργα μετερχόμενος, τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἕκηλοι
Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.

Αλλ'

Ἀλλ' ἤτοι σὲ γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσίν.
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι.
Εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο. 320
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργής,
10 Ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους,
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἄνωγεν 330
Ἄστυ δ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ,
20 Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβός.
Τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης ἐρέοντε γυναικί,
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν·
Ἤδη τοι βασίλεια φίλος πάϊς εἰλήλουθε.
Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς,
Πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
30 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν, 340
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε,
Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς.
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν·
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται,
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε, φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ἥ τις ἀρίστη,
40 Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἶκόνδε νέεσθαι. 350
Οὔπω πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
Στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμένος πολυβενθέος ἐντός.
Ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστῆρεσι·
Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν. οἵδε γὰρ ἔνδον
Ἤ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
50 Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν.
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες. 360
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον

νηλιτεῖς.] σημαίνει τοὺς ἁμαρτωλούς. ὡς ἀπὸ τοῦ εὐσεβὴς γίνεται εὐσεβέος εὐσεβεῖς. οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ νηλιτὴς, νηλιτέος νηλιτεῖς. γίνεται δὲ παρὰ τὸ νη στερητικὸν μόριον, καὶ τοῦ ἀλιτεῖν, ὃ σημαίνει τὸ ἁμαρτεῖν. καὶ διὰ 320 τοῦτο ἀλιτεῖν διὰ τοῦ ι γραφομένου, τὸ νηλιτής γράφεται διὰ τοῦ η, ὅτι οἱ Αἰολεῖς ἔτρεπον τὸ ι εἰς η. δεδάασθαι.] μαθήσεσθαι. σταθμούς.] νῦν τοὺς οἴκους. δείσασα.] φοβηθεῖσα. συναντήτην.] συνέδραμον, συνηντήσαν. ἐρέοντε.] εἰπεῖν ὀφείλοντες. μεθ' ὕας.] ἐπὶ τοὺς σῦς. κατήφησαν.] ἐλυπήθησαν, ἐστύγνασαν. ἐκ δ' εἷλον.] ἐξελάβοντο δέ. ἐκ δ' ἦλθον.] ἐξῆλθον δέ. ἐτελέσθη.] ἐτελειώθη, ἐπράχθη. ἀγγείλωσιν.] ἀπαγγείλωσιν, εἴπωσιν. στέλλοντας.] 330 συστέλλοντας. κιχῆναι.] καταλαβεῖν.

χχ μεταΐξειν.]

Εἴων

μεταΐζειν.] συγκαθέζεσθαι. κακότητος.] ἐπιβουλῆς. σκοποί.] κατάσκοποι. ἐπ' ἄκριας.] ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα μέρη τῶν ὀρῶν. καταδύντι.] δύσαντι. ἄσαμεν.] ἐκαθευδήσαμεν. ἐμίμνομεν.] ἐμένομεν. φθίσωμεν.] ἀπολῶμεν. ἀνύσσεσθαι.] ἀνυσθῆναι. ὁμηγυρίσασθαι.] ἀθροῖσαι, συναγαγεῖν. μεθησέμεναι.] παρεάσειν. ἀπομηνίσει.] ὀργισθήσεται. ἐράπτομεν.] κατασκευάζομεν. ἐξελάσωσι.] διώξωσι. φθέωμεν.] φθάσωμεν, προλάβωμεν. ἑλόντες.] ἀνελόντες. κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας.] τουτέστι καθ' ἑαυτοὺς, μὴ τοῖς ἀποῦσι μερίσωμεν. ἐφ' ἡμέας.] καθ' ἑαυτούς. ἀφανδάνει.] ἀπαρέσκει. θυμηδέα.] τὰ τῇ ψυχῇ ἡδονὴν παρέχοντα. ἔδωμεν.] ἐσθίωμεν. μνάσθω.] μνηστευέσθω. γήμαιτο.] γαμηθείη. πόροι.] παράσχοι. μόρσιμος.] εἱμαρμένος. εἰρώμεθα.] ζητήσωμεν. αἰνήσωσιν.] ἐπινεύσωσι, συγκατάθωνται.

ἐν λήμνῳ.]

Ἔων οὔτε νέων μεταΐζειν, οὔτε γερόντων.
Τοῖσιν Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
Ὢ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας,
Αἰὲν ἐπασσύτεροι, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
Αὐτὸν, τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων,
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ, μηδ' ἧμας ὑπεκφύγοι. οὐ γὰρ ὀΐω
Τούτου γε ζώοντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε.
Λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
Ἀλλ' ἄγετε πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
Εἰς ἀγορήν. οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς,
Οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν.
Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα.
Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
Γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
Ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἢ ἐν ὁδῷ, βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἅλις θυμηδέ' ἔδωμεν,
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος
Μνάσθω ἐέδνοισι διζήμενος, ἡ δέ κ' ἔπειτα
Γήμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος.
Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου ποιήεντος·
Ἡγεῖτο μνηστῆρσι. μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
Ἥνδανε μύθοισι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον, δεινὸν δὲ γόνος βασιλήϊόν ἐστι
Κτείνειν. ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς,
Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,
Αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω.
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
Ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια

Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι.
Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δ᾽ ἰέναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀντίνοον δ᾽ ἐνένιπεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν·
Ἀντίνο᾽ ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ᾽ ὁμήλικας ἔμμεν᾽ ἄριστον
Βουλῇ καὶ μύθοισι, σὺ δ᾽ οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα
Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, οὐδ᾽ ἱκέτας ἐμπάζεαι οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος, οὐδ᾽ ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ᾽ ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων
Δῆμον ὑποδείσας. δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
Ἤκαχε Θεσπρωτούς, οἳ δ᾽ ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν.
Τόν ῥ᾽ ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ,
Ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν.
Ἀλλ᾽ Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα
Παῖδά τ᾽ ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις,
Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Θάρσει μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Οὐκ ἔσθ᾽ οὗτος ἀνὴρ, οὐδ᾽ ἔσσεται, οὐδὲ γένηται.
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει
Ζώοντός γ᾽ ἐμέθεν, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καί μιν τετελεσμένον ἔσται.
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος κρέας ὀπτὸν
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῶ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
Ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηστήρων, θεόθεν δ᾽ οὐκ ἔστ᾽ ἀλέασθαι.
Ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ᾽ ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
Ἡ μὲν ἄρ᾽ εἰσαναβᾶσ᾽ ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἑσπέριος δ᾽ Ὀδυσῆϊ καὶ υἱέϊ δῖος ὑφορβὸς
Ἤλυθεν, οἳ δ᾽ ἄρα δόρπον + ἐπὶ σταθμὸν ὡπλίζοντο,
Σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα

+ ἐπισταδόν

Ῥάβδῳ

ἐν δήμῳ.] ἐν τῇ πόλει. μεθ᾽ ὁμήλικας.] ἐν τοῖς ὁμήλιξι. ἔησθα.] ὑπάρξεις. μάργε.] μαινόμενε. ῥάπτεις.] κατασκευάζεις. ἱκέτας ἐμπάζεαι.] τοὺς προσδεχομένους ἱκέτας ὠνόμασεν, ὁμωνύμως αὐτοῖς τοῖς ἱκετεύουσιν, ὡς αὖτις εἴποι τοὺς ἱκετοδόχους· ὥσπερ χρῆσται λέγονται οἱ ὀφείλοντες, καὶ οἱ δανείζοντες. μάρτυρος.] μάρτυς κατὰ Ἴωνας. ὑποδείσας.] φοβηθείς, εὐλαβηθείς. ἐπισπόμενος.] ἐπακολουθῶν. ἄρθμιοι.] φίλοι. ἀπορραῖσαι.] διαφθεῖραι. ζωήν.] τὸν βίον τῆς οὐσίας περιληπτικόν. ἄτιμον.] ἀτίμως. ἐφεσσάμενος.] ἐπικαθίσας. ἐπέσχεν.] ἐπέδωκεν. τρομέεσθαι.] φοβεῖσθαι. σιγαλόεντα.] ποικίλως κατεσκευασμένα. ἐπισταδόν.] ἐπιστημόνως.

Γγ 2 λυγρά.

λυγρά.] εὐτελῆ, ἢ λαμπρά. χροΐ.] τῷ σώματι. εἰρύσαιτο.] φυλάξαιτο. βλώσκοντα.] ἀνύοντα, ἢ κατελθόντα, ἢ πορευόμενον. ὡμήρησε.] ὁμοῦ συνέβαλε, συνέτυχεν. ὑπὲρ πόλιος.] ἀντὶ τοῦ ἔξω τῆς πόλεως. ἑρμαῖος λόφος.] ὁ σωρὸς τῶν λίθων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἑρμαῖον ὀνομάζεται. ἢ πάθος ἱδρυμένος βωμός. ἢ λόφος ἑρμαίου. ἢ ὡς ἐπί τινος λόφου ἑρμοῦ ἱδρυμένου. βεβρίθει.] ἐβεβάρητο, ἐπεπλήρωτο. ὠΐσθην.] ὑπενόησα. πόνου.] τοῦ περὶ τὸ δεῖπνον. ἤδη ὑπὲρ πόλιος ὅθι ἑρμαῖος λόφος ἐστίν.] Ἑρμῆς κατὰ Διὸς κέλευσιν ἀνελὼν Ἄργον τὸν τῆς Ἰοῦς φύλακα ἤχθη ὑπὸ δίκην, Ἥρας αὐτὸν καὶ τῶν ἄλλων ἀγαγόντων θεῶν εἰς κρίσιν, ὅτι πρῶτος ἐπιβεβλήκει δαιμόνων θνητῶν μιάσματι τὸν Ἄργον, καὶ ἀνῃρήκει. κρίνοντας δὲ τοὺς θεοὺς εὐλαβεῖσθαι μὲν τὸν Δία, τὸ ὑπόδικον γεγενῆσθαι τὸν Ἑρμῆν ταῖς ἐκ αὐτοῦ παραγγελίαις. ἅμα δὲ ἀφοσιωμένους τὸ ἄγος, καὶ τῆς ἀνδροφονίας ἀπολύοντας, αἷς εἶχον ὀργὴν προσβαλεῖν αὐτῷ τὰς ψήφους, καὶ οὕτως καθίστασθαι, πρὸς τοῖς ποσὶ τοῦ Ἑρμοῦ ψήφων πλῆθος. ὅθεν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἄχρι τοῦ νῦν, εἰς τιμὴν Ἑρμοῦ κατὰ τὰς ὁδοὺς διὰ τὸ τὸν θεὸν εἶναι τούτων καθηγεμόνα, καὶ τρόπον τὸν ἐκδικούντων, σωροὺς ποιεῖν λίθων. καὶ διάγοντας προβάλλειν λίθους, καὶ τούτους καλεῖν Ἑρμαίους λόφους. ἔστι δὲ λόφος, πᾶν τὸ εἰς ὕψος μετέωρον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀντικλείδῃ.

Ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα,
Λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ, μή ἑ συβώτης
Γνοίη ἐσάντα ἰδών, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσαιτο.
460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἦλθες δῖ' Εὔμαιε, τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ.
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
Ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Ἄστυ καταβλώσκοντα, τάχιστα δέ με θυμὸς ἀνώγει
Ἀγγελίην εἰπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
Ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκύς
Κῆρυξ ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
470 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι δ' Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν,
Ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
Ἐς λιμέν' ἡμέτερον, πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ.
Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καὶ σφέας ὠΐσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδών, ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα
Δαίνυντ' οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
480 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ρ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος, διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια. ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν πρὸς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστήρων εἰσέρχεται. ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπαγγέλλει πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν δεσπότην. καὶ Εὔμαιος εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει. Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ρ ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Δαῖτα πτωχεύῃ.] τὰ πρὸς τροφὴν ἐπαιτῇ. ἀνέχεσθαι.] ὑποδέχεσθαι. μηνίει.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ῥῶ βάλλεις ἀπόλετε μνηστῆρ τε κύων ὃν ἀνέγνω.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
Ἄστυ δὲ ἱέμενος, καὶ ἑὸν προσέειπε συβώτην,
Ἄττ' ἤτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν ὄφρα με μήτηρ
Ὄψεται. οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀΐω
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντος,
Πρίν γ' αὐτόν με ἴδηται, ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω
10 Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
Δαῖτα πτωχεύῃ, δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσι

Πύρνον καὶ κοτύλην, ἐμὲ δ' οὔπως ἐστὶν ἅπαντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
Ἔσσεται, ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω.
Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πτόλιν, ἠὲ κατ' ἀγροὺς
Δαῖτα πτωχεύειν, δώσει δέ μοι ὅς καὶ θέλησιν,
Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
Ὥστ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἀλλ' ἔρχευ, ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε ὃν σὺ κελεύεις
Αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται.
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω, κακά, μή με δαμάσσῃ
Στίβη ὑπηοίη, ἕκαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' εἶναι.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἔνι δαιδαλέοισι,
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς κίεν, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεα δακρύσασα,
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος, οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε.
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς
Λάθρῃ ἐμεῦ ἀέκητι φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν στήθεσσιν ὄρινε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν δὲ ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι,
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἑλοῦσα,

εὔχετο

μηνίει.] ὀργίζεται. ἐρύκεσθαι.] κατέχεσθαι. τηλίκος.] τῆς τοσαύτης ἡλικίας. σημάντορι.] τῷ ἐπιτάσσοντι, ἢ ἐπιστάτῃ. παλαμῆφιν.] ταῖς χερσί. πυρὸς θερέω.] περιθερμανθῶ. ἀλέη.] ἡ θερμασία τοῦ ἡλίου. σημαίνει καὶ τὴν ἀποφυγήν. βεβήκει.] ἐπορεύετο. στίβη ὑπηοίη.] ὁ παγετὸς ὁ ὄρθρινός. αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν.] ἐνήλλακται ἡ τάξις. τὸ γὰρ ἑξῆς· αὐτὸς δ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν, καὶ εἴσω ἴεν. καστορνῦσα.] καταστρωννῦσα. κώεα.] προβάτων δοράς. κύνεον.] ἐφίλουν. ἀγαπαζόμεναι.] περιπτυσσόμεναι. χρυσέῃ.] καλῇ, χρυσοφόρῳ. ὄρνυθι.] ἔγειρε. ὄρινε.] τάραττε. ἄντιτα.] ἀντιτιμώρητα.

ΓΓ 3 ἄπτερος.]

ἄπτερος μῦθος.] ἤτοι ἰσόπτερος, ταχύς. ἢ οὐκ ἀπέπτη ὁ λόγος, ἀλλ' ὑπέμεινεν, μὴ ἔχων πτερόν. λέγει δὲ ὅτι ταχέως ἤκουσεν. τράπετο.] ἐτράπη. σπέρχω.] σημαίνει τὸ κατεπείγομαι, σπεύδω καὶ συστρέφω. ἴσως ἀπὸ τοῦ περιέχεσθαι. συμπεριέχω οὖν, καὶ συγκοπῇ σπέρχω. ὄτρυνον.] ἔπειξον. ἐπαυρέμεν.] ἐπαπολαῦσαι. παρεόντων.] τῶν παραμενόντων, καὶ ταχέως μὴ σηπομένων. ὑπερώϊον.] ἀνώγειον, οἴκημα. λέξομαι.] κατακοιμηθήσομαι. στονόεσσα.] στεναγμῶν αἰτία.

κόμιζε.]

Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο.
Ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ, τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
Ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἧστο καὶ Ἄντιφος, ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι,
70 Ἔνθα καθέζετ' ἰών, τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
Τοῖσι δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθε,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορὴνδε διὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ' ἀλλὰ παρέστη,
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τηλέμαχ' αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
80 Λάθρῃ κτείναντες πατρώϊα πάντα δάσονται,
Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἤ τινα τῶνδε.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπών, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον, ἠδὲ χιτῶνας.
90 Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθων βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
100 Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Τηλέμαχ', ἤτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Λέξομαι εἰς εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤχετ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον, οὐδέ μοι ἔτλης
Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα

Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἴπομεν εἴπου ἄκουσας.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι μῆτερ ἀληθείην καταλέξω.
Οἰχόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
Δεξάμενος δέ μ' ἐκεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἷα
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν, ὣς ἐμὲ κεῖνος
10 Ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι,
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔ ποτ' ἔφασκε
Ζωοῦ οὐδὲ θανόντος ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι.
Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλυτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν,
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος, 120
Ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν.
20 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες,
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
30 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν; 130
Ὡς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες τ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε,
40 Ταῦτα δ' ἅ μ' ἐρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω,
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής, 140
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω,
Φῆ μιν ὅγ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
50 Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος·
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, οἵ μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε, 150
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

ἐκόμιζε.] ἐπεμελεῖτο. ὅττευ.] τινός. Φιλομηλείδῃ.] ὁ Φιλομηλείδης, ὡς Φιλομήλου υἱός. ὁ γὰρ Πάτροκλος οὐ δύναται λέγεσθαι ὡς Φιλομήλας υἱός. ὅτι τε τὰ ἀπὸ μητέρων οὐ σχηματίζει ὁ ποιητής. καὶ ὅτι 110 τὸ ἐπιφερόμενον οὐκ οἰκεῖον ἦν ἐπὶ Πατρόκλου. κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί.] καὶ ἐν Ἰλιάδι δὲ λέγει, νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο μνησάσθω. ἕρπων.] κατ' ὀλίγον προσερχόμενος.

ΓΓ 4 ἐφρασάμην.]

ὅττευ

ἐφρασάμην.] ἐθεασάμην, ἔγνων. ἐγεγώνευν.] διεσήμαινον, ἔλεγον. δειπνηστός.] βαρυτόνως μὲν, ἡ τοῦ δείπνου ὥρα· ὀξυτόνως δὲ, τὸ δεῖπνον. ἐντυνώμεθα.] εὐτρεπίσωμεν. ὀτρύνοντο.] παρεσκευάζοντο. ῥυτῆρα.] φύλακα. σταθμῶν δὲ, τῶν ἐπαύλεων. χαλεπαί.] δύσκολοι. κακαὶ τῶν δεσποτῶν αἱ ἀπειλαί. ἀνάκτων.] δεσποτῶν. ὁμοκλαί.] ἀπειλαί. μέμβλωκε μάλιστα ἦμαρ.] τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας παρελήλυθεν. ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον.] πρὸς ἑσπέραν μᾶλλον χειμών ἐστι. ῥίγιον.] χειμών, ψύχος. τετμημένον.] κεκομμένον. σκηρίπτεσθαι.] ἐπερείδεσθαι. ἀρισφαλέα.] ῥαχιώδη, σκληρὸν, σφάλλειν πάνυ δυνάμενον, δύσβατον, ὀλισθηρὸν, ὥστε κινδυνεύειν, καταπεσεῖν. οὐδὸν δὲ νῦν αὐτὶ τοῦ τὴν ὁδόν. θυμαρές.] εὐάρεστον. ῥωγαλέην.] εὐτελῆ. σκηπτόμενον.] ἐπερειδόμενον. ἔστο.] ἐνεδέδυτο. Ιθακος καὶ Νήριτος, ἠδὲ Πολύκτωρ.] Πτερελάου παῖδες, Ιθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς ἔχοντες τὸ γένος, ᾤκουν τὴν Κεφαλληνίαν. ἀρέσαν δὲ αὐτοῖς τοῦτο, καταλιπόντες τὰ σφέτερα ἤθη, παραγίνονται εἰς τὴν Ιθάκην. καὶ τόπον ἰδόντες εὖ πεποιημένον, εἰς συνοικισμὸν, διὰ τὸ τῶν παρατεθειμένων ὑψηλότερον εἶναι, καὶ κατοικήσαντες δεῦρο τὴν Ιθάκην ἔκτισαν. καὶ ἐκ μὲν τοῦ Ιθάκου, ἡ νῆσος ἐπωνομάσθη Ιθάκη. τὸ δὲ παρακείμενον ὄρος ἐκ τοῦ Νηρίτου Νήριτον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ακουσιλάῳ. ἀμφὶ δὲ ἄρα αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος.] Ηλιος Ρόδῃ μιχθεὶς τῇ Ασωποῦ, παῖδας ἴσχει, Φαέθοντα, καὶ Λαμπετίην τε, καὶ Αἴγλην, καὶ Φαέθουσαν. ἀνδρωθεὶς δὲ ὁ Φαέθων, ἤρετο τὴν μητέρα, τίνος εἴη πατρός. πυθόμενος δὲ ὡς Ηλίου, παρεγένετο ἐπὶ τὰς τοῦ πατρὸς ἀνατολάς. γνωρισθεὶς δὲ, οὕτως ἐδεῖτο τοῦ πατρὸς, ἐπ' ὀλίγον αὐτῷ συγχωρῆσαι τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ῥυτῆρας, ὅπως κατοπτεύσειε τὸν κόσμον. ὁ δὲ Ηλιος ἀκούσας, παραυτὰ μὲν ἀντέλεγεν, εἰδὼς ἃ πείσεται. σφόδρα δὲ αὐτῷ ἐγκειμένῳ, συγχωρεῖ, διδάξας ὅτι τὸ μεταίχμιον. ἐπιβὰς δὲ ἐκεῖνος τοῦ ἅρματος, ἀτάκτως ἐλαύνων, ὥς τι ταπεινῶν τὰ πάντα ἐπὶ τῆς γῆς φρύγειν, καὶ τῆς ἀφροσύνης ἐπισχεῖν αὐτὸν κεραυνῷ τὸν Δία. καταπεσόντος δὲ αὐτοῦ μετὰ τῆς θείας φλογὸς ἐπὶ τὸν Ηριδανὸν ποταμὸν, καὶ φθαρέντος

Ἤτοι ὅδ' οὐ σάφα οἶδεν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἦ τοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
Ἥμενος ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
160 Οἷον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς,
Ἥμενος ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν. 10
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη,
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον. 20
170 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἳ τὸ πάρος περ.
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, ὃς γάρ ῥα μάλιστα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίγνετο δαιτί.
Κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα.
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' αἶψ' αὖτ' ἔβαν οἴκονδ' ἕκαστος. 30
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
180 Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας.
Ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι, καὶ δῖος ὑφορβός.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Ξεῖν' ἐπεὶ ἂρ δὴ ἔπειτα πόλιν δ' ἰέναι μενεαίνεις 40
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός, ἦ σ' ἂν ἔγωγε
Αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δείδια, μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ. χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
190 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν. δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
Ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις,
Ἀλλ' ἴομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε. 50
Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστὶν
Σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.

Τὼ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥύατ' ὄπισθε μένοντες, ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι
Σκηπτόμενον, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἕστο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν,
Ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
10 Τὴν ποίησ' Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτροφέων ἦν ἄλσος,
Πάντοσε κυκλοτερὲς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
Ὑψόθεν ἐκ πέτρης, βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὁδῖται.
Ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεὺς,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε,
20 Ἔκπαγλον καὶ ἀεικὲς, ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος.
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει.
Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
Πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα,
Ὃς πολλῇσι φλιῇσι παρστὰς θλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας.
Τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι
30 Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαστέρ' ἄναλτον,
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Αἴκ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων,
40 Πλευρὰς ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.
Ὣς φάτο, καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ, οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν.
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως, ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὖδας ἀείρας.
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο, τὸν δὲ συβώτης
Νείκεσ' ἐσάντα ἰδὼν, μέγα δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών.
50 Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
Υ̓́μμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε, καλύψας πίονι δημῷ,
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,

200 φθαρέντος, αἱ ἀδελφαὶ παραγενόμεναι κατὰ τὸν τόπον τοῦ Κελτικοῦ πελάγους, ἐθρήνουν ἡμέρας ἀδιαλείπτως καὶ νυκτός. οἱ θεοὶ κατελεήσαντα τὸν Δία, ταύτας ἀνάμνησιν ἐνεποίησεν τῶν κακῶν, μεταμορφῶν αὐτὰς εἰς αἰγείρους ἅπερ εἰσὶ δένδρα. λέγεται δὲ καὶ ἐντεῦθεν ἀπογεννᾶσθαι τὸ ἤλεκτρον διὰ τὰς ἀρχαίας οἰμωγάς. ἀποδακρύουσι δὲ τὸν καρπὸν ἀπὸ τῶν δένδρων. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς τραγικοῖς. ὑδατοτροφέων.] τῶν ὕδατι τρεφομένων. ὁδῖται.] ὁδοιπόροι. μετέπρεπον.] ἐπίσημοι ἦσαν. 210 νομῆες.] ποιμένες. ἔκπαγλον καὶ ἀεικές.] δεινῶς ὑβριστικόν. ἡγηλάζει.] ἄγει. μολοβρόν.] τὸν ἐπαίτην, τὸν γαστρίμαργον. ἀμέγαρτε συβῶτα.] ὦ ἐν τῷ βοτῶν ἀφθόνητε, ὃ δηλοῖ τὸ καλῶς πράττειν. ἢ ὦ οὐκ ἄν τις φθονήσειε τῶν συβωτῶν, οἷον ἄξιε τῶν συφορβῶν. πτωχόν.] ἐπαίτην. δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα.] λυμεῶνα τῶν εὐωχιῶν, ἢ οἱ τὰ καθάρματα προσφερόμενοι τῶν εὐωχιῶν. πολλῇσι.] πολλαῖς. φλιῇσι.] ταῖς παραστάσεσι τῶν θυρῶν. θλίψεται.] 220 Αἰολικῶς θλιβήσεται, ὃς οὐκ ἐκβήσεται τῶν φλιῶν, οὐδ' ἕξει. εἰώθασι δὲ οἱ πτωχοὶ προσκλίνεσθαι ταῖς θύραις, ἢ προστρίβεσθαι. αἰτίζων.] αἰτῶν. ἀκόλους.] ψωμούς, οὓς οὐκ ἄν τις κωλύσῃ διὰ τὴν βραχύτητα. ἄορας.] οἱ μὲν χωρὶς τοῦ σ τὰ ξίφη, παρὰ τὸ ἄορ. οἱ δὲ μετὰ τοῦ σ, ῥιπίδας ἄορας. οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγώνων λαμβανομένας ἆθλα γυναῖκας. λέγει γάρ πως, ἢ ῥίπους, ἢ γυνή, ἢ ἄορας. οἱ δὲ τοὺς ῥίποδας, τοὺς ὦτα ἔχοντας, δι' ὧν αἴρεσθαι δύνανται. λέβητας.] παράσχοις. σηκοκόρον.] 230 ἐπιμελητὴν ἐπαύλεως, ἢ τὸν σαίροντα τοὺς σηκούς. σηκοὶ δὲ λέγονται αἱ μάνδραι, καὶ οἱ τόποι ἔνθα συγκλείονται αἱ αἶγες καὶ τὰ πρόβατα. θαλλόν.] πᾶν τὸ ἐκ γῆς φυόμενον. ἢ τὴν φυλλάδα. πᾶς γὰρ κλάδος δένδρου, θαλλὸς προσαγορεύεται. ὑπὸ δὲ Ἀττικῶν μόνος ὁ τῆς ἐλαίας. φορῆναι.] φέρειν, κομίζειν. ὀρόν.] ἀντὶ ὀρρόν, τὴν ὑδατώδη καὶ ἐφθαρμένην ὑπόσταθμην τοῦ γάλακτος. ἢ τὸ ἄπηκτον γάλα, τὸ ὑπολειπόμενον ὑδατῶδες. ἐπιγουνίδα.] τὴν τοῦ σώματος εὐεξίαν 240 ἀπὸ μέρους, τῆς κατὰ τὸ γόνυ δέρματος, τὸ πᾶν ἐξογκούμενον, ἢ τὸ ὑπεράνω τοῦ γόνατος. πτώσσων.] πτωχεύων. βόσκειν.] τρέφειν.

Ὡς

ἄναλτον.] ἀπλήρωτον. πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη.] τινὲς μὲν ἀμφοτέρωθεν οἱονεὶ κεφαλὰς ἔχοντα.

ἀμείνω

ἄμεινον δὲ κατὰ παράθεσιν ἀναγινώσκειν ἀμφὶ κάρη. περὶ τὴν κεφαλήν. σφέλα.] τὰ ὑποπόδια. ἢ τὰ ἐντινάγματα, τὰ δυνάμενα σφῆλαι, ὅ ἐστι κινῆσαι. σφέλα.] τὰ ἀμφοτέρωθεν ἐξοχὰς καὶ ἐπαναστάσεις ἔχοντα. ἢ ἴσως παρὰ τὸ ἀπὸ σφηνῶν συμπήγνυσθαι. σφέλας δὲ, τὰ μικρὰ ξύλα. σφέλα δὲ, τὰ μικρὰ ὑποπόδια. παλαμάων.] τῶν χειρῶν. πλευρὰς ἀποτρίψουσι.] ἐμφατικῶς, ὅτι αἱ τούτου πλευραὶ ἀποτρίψουσι τὰ ὑποπόδια. ἀμφ' ἔλας.] περὶ τὸ ἔλαφος. ὀρέσας.] πλησιάσαι ποιήσας. ἐπιτόλμησον.] ὑπέμεινον. νύμφαι κρηναῖαι.] ταύταις προσεύχεται, ἤτοι καθὸ ἀγροικός ἐστιν, ἢ ὅτι τότε τὴν κρήνην προνοεῖ. ἀγλαΐας.] τοὺς καλλωπισμούς. διασκεδάσειεν.] διασκορπίσει. αἰπόλος.] αἰγονόμος. κύων.] ἀναιδής. κιόντας.] πορευομένους. καθῖζεν.] ἐκαθέζετο. ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν.] διὰ τούτων βούλεται δηλοῦν ὡς οὐ μονοστέγων τῶν βασιλέων οἴκων, ἀλλὰ πολυστέγων. ἐπήσκηται.] μετ' ἐπιμελείας διακεκόσμηται. θριγκοῖσι.] στεφάνοις, περιβόλοις. εὐερκέες.] ἀσφαλεῖς. αἱ δὲ εὐεργέες, καλῶς εἰργασμέναι. ὑπεροπλίσαιτο.] ἤτοι ὑπερηφανήσει, ἢ εὐχερῶς ἐπιβουλεύσει. ἀνήνοθεν.] ἀνέρχεται. φόρμιγξ.] κιθάρα. ἠπύει.] ἐπήχει. ἀνοήμων.] ἀνόητος. δύσεο.] εἴσελθε. ὑπολείψομαι.] ἀπολειφθήσομαι. βάλῃ.] τύψῃ, πλήξει. βολάων.] βλημάτων. τολμήεις.] ὑπομονητικός. ἐΰζυγοι.] εὖ συνεζευγμέναι, καὶ ἡρμοσμέναι. ὁπλίζονται.] παρασκευάζονται.

Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων,
Τῶ κέ τοι ἀγλαΐας τε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
Ἄστυ κάτ'. αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν·
Ὢ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώϊα εἰδώς,
Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσέλμοιο μελαίνης
250 Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι,
Αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆΐ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κιόντας,
Αὐτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος,
Αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν
Ἀντίον Εὐρυμάχου, τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
Τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
260 Ἔδμεναι, ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς,
Στήτην ἐρχομένω, περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς, ἀνὰ δέ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος. αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην·
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστὶν, ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ,
Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶ
Δικλίδες, οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
Γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
270 Ἄνδρες, ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ῥεῖ' ἔγνως, ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων,
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
Δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
Εἰ δ' ἐθέλεις ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε.
Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας,
Ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ. τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
280 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ φρονέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Κύμασι καὶ πολέμῳ, μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω,
Γαστέρα δ' οὔ πως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι,
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐΰζυγοι ὁπλίζονται

πόντον

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν,
Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ὤιχετο, τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες,
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας, ἠδὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων,
Ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτ' ὄφρ' ἂν ἄγοιεν,
Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες,
Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ' ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μέν ῥ' ὅ γ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω.
Ἆσσον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν. αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
Καλὸς μὲν δέμας ἐστὶν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε,
Ἢ αὔτως οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος,
Εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ ἔργα
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς·
Αἶψά κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον, ὅ, ττι δίοιτο. καὶ ἴχνεσι γὰρ περιῄδη.
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
Δμῶες δ' εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
Οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι.
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς,
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὦκα δ' ἔπειτα,
Νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας, ὁ δὲ παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν κρέα πολλὰ,
Δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι,
Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν,
Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο, τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεύς,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἠδὲ γέροντι

ἂν δὲ κύων.] πῶς τὸν μεταμορφούμενον ἐπιγινώσκει, ὅτι παρὰ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ ἄλογα ζῶα μᾶλλον ἀντιλαμβάνεται, καὶ ἐκ τῶν ὀδμῶν αὐτὸν ἐπέγνω, ἀλλὰ μετὰ τοσαῦτα ἔτη πῶς ἔζη. Ἀριστοτέλης φησὶν τέσσαρα καὶ εἴκοσι ζῆν ἔτη κύνα. ἔσχεν.] ἀνέτεινεν. Ἄργος.] ὄνομα κύριον τοῦ Ὀδυσσέως κυνός. ἀγίνεσκον.] ἀπῆγον. πρόκας.] δορκάδων εἶδος, ἢ ἐλάφων, ἢ τὰ ἔκγονα τῶν ἐλάφων. ἀπόθεστος.] ἀνεπιμέλητος. κέχυτο.] χύδην ἔκειτο. ἄγοιεν.] ἀπάγοιεν. τέμενος.] χωρίον. κοπρήσοντες.] κοπρίσαι ὀφείλοντες. ἐνίπλειος.] πλήρης. κυνοραιστέων.] τῶν κροτόνων. τινὲς δὲ λέγουσιν ἄλλα ζῶα ἐγγίνεσθαι, ἃ λέγεσθαι κυνοραϊσταί. κροτόνων. ῥαίουσι γὰρ τοὺς κύνας πίνοντες τὸ αἷμα αὐτῶν. εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ καλούμενα ῥιβίνια. ἔσηνε.] ἐκολάκευσεν. κάββαλεν.] κατέβαλεν, ἐπέκλινεν. δυνήσατο.] ἠδυνήθη. ἐρεείνετο.] ἐπηρώτησεν. θαῦμα.] ἔκπληξις. εἴδει.] τῇ μορφῇ. τραπεζῆες.] οἱ περὶ τὰς τραπέζας ὄντες. ἀγλαΐης.] καλλονῆς. κνώδαλον.] κυρίως μὲν τὸ θαλάσσιον θηρίον, τὸ κῆτος. νῦν δὲ θηρίον, ὑπὸ κυνῶν ἁλισκόμενον. ἔχεται.] συνέχεται. κακότητι.] βλάβῃ, νόσῳ. ἄλλοθι πάτρης.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ξένης. ἀκηδέες.] ἀμελεῖς. οὐ κομέουσιν.] ἐπιμελείας οὐκ ἀξιοῦσι. ἀρετῆς.] τῆς ἑκουσίου πρὸς τὰ ἔργα ὁρμῆς. ἀποαίνυται.] ἀφαιρεῖται. δούλιον ἦμαρ.] ἡ δουλεία. προτίθει.] παρετίθει. κανέου.] κανισκίου. ἐδύσετο.] εἰσῆλθεν.

μελίνου.]

Σκηπτόμενος, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων
Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην
Ἄρτον δ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
Καὶ κρέας ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτόν τε κέλευε
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβὸς ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχός τοι ξεῖνε διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ζεῦ ἄνα Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
Καί οἱ πάντα γένοιθ' ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ἦ ῥα καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν
Αὖθι ποδῶν προπάροιθεν ἀεικελίης ἐπὶ πήρης.
Ἤσθιε δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν.
Εὖθ' ὁ δεδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν' ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ' οἵ τινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιστοι.
Ἀλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος,
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων ὡσεὶ πτωχὸς πάλαι εἴη.
Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν καὶ ἐθάμβεον αὐτόν.
Ἀλλήλους τ' εἴροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελανθεὺς αἰπόλος αἰγῶν·
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
Τοῦδε περὶ ξείνου, ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα,
Ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν.
Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·
Ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
Ἤγαγες, ἦ οὐχ ἅλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
Πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες,
Ἦ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ προτὶ τόνδ' ἐκάλεσσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις.
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν

μελίνου.] ἀπὸ μελίας ξύλου γενομένου. κλινάμενος.] προσανακλιθείς. κυπαρισσίνῳ.] ἀπὸ κυπαρίσσου γενομένῳ. ξέσσεν.] εἰργάσατο. ἐπὶ οἷ.] πρὸς ἑαυτόν. οὖλον.] ὅλον, κατὰ ἔκτασιν τοῦ υ. περικαλλέος.] πάνυ καλοῦ. ἐχάνδανον.] ἐχώρουν. προΐκτῃ.] μεταίτῃ. παρὰ τὸ ἱκετεύειν καὶ προσαιτεῖν. διδοῖ.] δίδωσιν. ὄλβιον εἶναι.] ἀπὸ κοινοῦ ποίησον. ἀεικελίης.] εὐτελοῦς. αὖθι.] αὐτοῦ. προπάροιθεν.] ἔμπροσθεν. ἀεικελίης ἐπὶ πήρης.] ἐπάνω τῆς πήρης. ἁπλώσας γὰρ τὴν πήραν ἀντὶ τραπέζης, ἐπάνω ἔθηκεν. ὡς ὅτε.] μέχρις οὗ. πύρνα.] πύρινα σιτία. ἀγείροι.] συναθροίσοι. ἀθέμιστοι.] ἄδικοι. ἀπαλεξήσειν.] ἀποκωλύσειν. κακότητος.] τοῦ θανατικοῦ κινδύνου. αἰτήσων.] ἐπαιτήσαι φίλων. ἐνδέξια.] ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν. ἐλεαίροντες.] ἐλεοῦντες. ὦ ἀρίγνωτε.] ἐπίσημε, ἄγαν ἐκδήλε, ὅτι συβώτης ὑπάρχεις. ἀλήμονες.] πλανῆται. ὄνοσαι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὠφελᾷ. πόθι.] πόθεν. δημιοεργοί.] δημιουργοί, τεχνῖται.

κακῶν.]

Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων.
Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδὸν, ὅ κεν τέρπησιν ἀείδων.
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ἑαυτόν,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἶς μνηστήρων
Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, περὶ δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, εἵως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
10 Ζώει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Σίγα μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν,
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι,
20 Μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε,
Δός οἱ ἑλὼν, οὔ τοι φθονέω. κέλομαι γὰρ ἔγωγε, 400
Μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα,
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες
30 Καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
Κείμενον, ᾧ ῥ' ἐπέχε λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων 410
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρεῶν, τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν.
Στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
Δός φίλος, οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
40 Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον ἠέπερ ἄλλοι
Σίτου, ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ 420
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, ἤθελε γάρ που.
50 Ὅς μ' ἅμα λῃστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν.
Αἴγυπτον δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην.
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας,
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι.

Ὀπτῆρας

κακῶν.] τῶν νόσων. θέσπιν.] θεῖον, θαυμαστόν. κλητοί.] κεκλημένοι. τρύξοντα.] καταπονήσοντα. ἀμείβεο.] ἐκ ἀμοιβῆς ἀποκρίνου. εἴωθε.] ἔθος ἔχει. ἐρεθιζέμεν.] παροξύνειν. μύθῳ ἀναγκαίῳ.] ἀναγκαστικῶς. ὀρέξειαν.] δοῖεν. τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.] οὐκ ἂν ἐπὶ τρεῖς μῆνας προέλθοι αἰτήσων. ὑπέφηνε.] ἔξω ἔλκυσε, φανερὸν ἐποίησε. ἐπέχεν.] ἐπετίθει. προικός.] τῆς δωρεᾶς δόσεως. κλείω.] δοξάσω, ὑμνήσω. ἀλήτῃ.] πλανωμένῳ, πτωχῷ. οἷσί τ' εὖ ζώουσι.] δι' ὧν καλῶς ζῶσι. ἀλάπαξε.] κατέφθειρε, πένητα ἐποίησε. πολυπλάγκτοισι.] πολλὰ πλανωμένοις.

SS Δμώτοι

Δμήτορι Ἰασίδῃ.] καὶ ἐν Ἰλιάδι πολλοὶ ὑπὸ βασιλείας ἦσαν. τόδ' ἵκω.] ἐνταῦθα παραγέγονα. προΐκτης] μεταίτης, ἐπαίτης. ἐπίσχεσις.] κώλυσις, πρόφασις. ἐλεητύς.] ἔλεος, οἶκτος. οὐδ' ἅλα δοίης.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος δασέως ἀνέγνω, καὶ ἀπέδωκε τοὺς ἅλας. Καλλίστρατος δὲ ψιλῶς, οὐδ' ἄλλα, καὶ λεχθησόμενος τὰ λοιπά, ἃ παρὰ τῷ οὐδῷ κεῖται. οὐδὸς δὲ ὁ βατήρ. πρυμνότατον.] ἔσχατον. σφῆλεν.] ἔσφηλεν, ἔσεισεν. ἐϋπλείην.] πάνυ πεπληρωμένην. βλήεται.] βληθῇ.

ἐρύσωσι.]

Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι.
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον, τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Ἦλθον, πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς, ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον. περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἶφι ἄνασσεν
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε δαιτὸς ἀνίην.
Στῆθ' οὕτως ἐς μέσον ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης.
Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι.
Ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
Ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι, οἱ δὲ διδοῦσι
Μαψιδίως, ἐπεὶ οὔ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν.
Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
Ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔ τι μοι ἔτλης
Σίτου ἀπὸ προελὼν δόμεναι, τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νῦν δή σ' οὐκέτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀΐω
Ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Πρυμνότατον κατὰ νῶτον, ὁ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη
Ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο.
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Ἂψ δ' ἄρ ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
Θῆκεν ἐϋπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, οὐδέ τι πένθος,
Ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
Βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν,
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς
Οὐλομένης ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
Ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐρινύες εἰσὶν

Ἀντίνοον

Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ἔσθι' ἕκηλος ξεῖνε καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ,
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ' οἷ' ἀγορεύεις.
Ἢ ποδὸς, ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
10 Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην.
Οὐλόμεν', εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι,
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
Βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιιν 490
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων.
20 Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
Βλημένου ἐν μεγάρῳ μετ' ἄρα δμῳῇσιν ἔειπεν,
Αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
Οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον Ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται,
30 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν, 500
Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
Ἀνέρας αἰτίζων. ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσάν τε.
Οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμῳῇσι γυναιξὶν,
Ἡμένη ἐν θαλάμῳ, ὁ δ' ἐδείπνει δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἡ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·
Ἔρχεο δῖ' Εὔμαιε κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
40 Ἐλθέμεν ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἠδ' ἐρέωμαι,
Εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται, 510
Ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Εἰ γάρ τοι βασίλεια σιωπήσειαν Ἀχαιοί,
Οἷ' ὅγε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ,
Τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
Ἐν κλισίῃ. πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς.
Ἀλλ' οὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.
50 Ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἒξ,
Ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
Τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν ὁππότ' ἀείδῃ. 520
Ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι,

Φησὶ

δρύψωσι.] ἐκδύσωσιν. ἀποδρύψωσιν.] ἀποδέρωσιν. τελέθοντες.] γινόμενοι, φαινόμενοι. ἐπιστρωφῶσιν.] ἐπέρχονται. εὐνομίην.] εὐνομίαν. καθ' ἣν εὖ νεμόμεθα καὶ διατελοῦμεν. ἐπ' ἀρῇσιν.] ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς. ἀλητεύει.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπαιτεῖ. ἀχρημοσύνη.] ἀπορία, ἔνδεια. ἐνέπλησαν.] ἐκόρεσαν. ἐπὶ οἷ.] πρὸς ἑαυτήν. προσπτύξομαι.] νῦν προσλέξομαι. γράφεται καὶ φθέγξομαι. θέλγοιτο.] εὐφραίνοιτο. ἵκετο.] ἐνταῦθα παρεγένετο.

SS 2

προπροκυλινδόμενος.] πλανώμενος. ἑψιαάσθων.] ἀντὶ τοῦ παιζέτωσαν, διαλεγέσθωσαν. ὁμήν.] τὴν αὐτήν. ἀνεδέγμεθα.] ἀνεδεξάμεθα.

ἐρίζω.]

Φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν,
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
Προπροκυλινδόμενος, στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Ζωοῦ, πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ,
Οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων, 10
Ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπεί σφισι θυμὸς ἐΰφρων.
Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ, τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν.
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως, τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι. 20
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κανάχησε, γέλασσε δὲ Πηνελόπεια.
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἔρχεό μοι τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον,
Οὐχ ὁράᾳς ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν.
Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κε τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει. 30
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Αἴ κ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο, μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς,
Ἀμφὶ πόσει κέλεται καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ. 40
Εἰ δέ κε σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
Χρηΐζεις, σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
Γαστέρα βοσκήσεις, δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι,
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ.
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν. 50
Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα.
Οὔ τι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,

Οὔτέ τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτέ τις ἄλλος,
Τῶ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
Μεῖναι ἐπειγομένην περ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
Ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί. εἵματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω, οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ως φάτ', βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Οὐ σύ γ' ἄγεις Εὔμαιε, τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης,
Ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον, ἦε καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα, κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Μυθεῖται κατὰ μοῖραν ἅπερ οἴοιτο καὶ ἄλλος,
Ὕβριν ἀλυσκάζειν ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
Ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ὦ βασίλεια
Οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται ὥσπερ ἂν εἴη.
Οὐ γάρ πω τινὲς ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν, ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον, σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω καὶ φράζεο θυμῷ,
Μή τι πάθῃς, πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται οὕτως ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας,
Ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ως ἔφαθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου,
Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε
Πλεῖον δαιτυμόνων, τοὶ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
Τέρποντ'. ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

εἰρέσθω.] ἐρωτησάτω. ἀσσοτέρω.] ἐγγυτέρω. βάντα.] ἐπιβάντα, εἰσελθόντα. ἐξαίσιον.] μεγάλως. αἰδοῖος.] νῦν ὁ αἰδούμενος. οἴοιτο.] νομίσοι, ὑπολάβοι. δειελιήσας.] πρὸς τὴν δειλινὴν ὥραν παραγινόμενος. τουτέστι τὴν μεσημβρίαν, ἢ τὴν ἑσπερινὴν διατρίψας. ἔνιοι δὲ τὴν δειλινὴν τροφὴν αὐτῶν, καὶ Καλλίμαχος φησί· δείελον αἰτίζουσιν. ἄγουσι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργου τὴν πρὸς τῇ δειλινῇ τροφὴν αἰτοῦντες οὐ δεόντως. προειρήκαμεν γὰρ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τρισὶ τροφαῖς ἐχρῶντο. δείελον ἦμαρ.] τὸ τῆς δειλινῆς ὥρας.

ΟΔΥΣ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Σ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται. φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει. γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Σ ΤΟΥ Ομήρου ῥαψωδίαν.

Πτωχός.] ἐπαίτης. πανδήμιος.] ὁ κατὰ τὸν δῆμον ἐπαιτῶν, καὶ διὰ ὅλης τῆς πόλεως ἐπιών. γαστέρι μάργῃ.] γαστριμαργίᾳ μαινομένῃ. ἀζηχές.] διηνεκές, ἀδιάλειπτον. Ἶρον.] παρὰ τὸ εἴρειν. εἶκε.] ὑπεχώρει. διώκετο.] ἐδίωκεν. ἐπιλλίζουσι.] τοῖς ὄμμασι διανεύουσι. ἀνελόντα.] ἀντὶ τοῦ ἀνελόμενον λαβόντα. χείσεται.] χωρήσει. ὅθεν καὶ χειὰς τὰς καταδύσεις τῶν ὄφεων. ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.] ἐοίκασι δὲ οἱ θεοὶ διανεμητικοὶ εἶναι εὐδαιμονίας, ὥστε οὐ φαίνονται ἡμῖν ἵλεω. ὀπάζειν.] παρέχειν, δωρεῖσθαι. προκαλίζεο.] προκαλοῦ. χολώσεις.] ὀργισθῆναι ποιήσεις. φύρσω.] μολυνῶ. ἐπιτροχάδην.] ἐσπουδασμένως. ἀγορεύει.] διαλέγεται. καμινοῖ.] καμινευτρίᾳ, φρυγούσῃ κριθάς. ἔστι δὲ ἡ εὐθεῖα καμινώ. κόπτων.] πλήσσων, τύπτων. ληϊβοτείρης.] τῆς κατεσθιούσης τὸ λήϊον, ὅ ἐστι τὸ σιτοφόρον χωρίον. ἐὰν γὰρ εὑρεθῇ σῦς ἀλλότριον σπόριμον πεδίον βοσκομένη, ἐξοδοντίζεται. ἐπιγνώωσι καί.] ἀντὶ τοῦ θεάσωνται. μαρναμένους.] μαχομένους. πανθυμαδόν.] ἐνθύμως, πάσῃ τῇ ψυχῇ, ἄγαν ὀργίλως. ὀκριόωντο.] ἐτραχύνοντο, διεφέροντο, διεπληκτίζοντο. οἵην.] ὁποίαν. τερπωλήν.] τέρψιν. ἐρίζετον.] φιλονεικοῦσιν. ἀλλήλοιιν.] πρὸς ἀλλήλους. ξυνελάσσομεν.] συμβάλωμεν.

κακοδαίμονας.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Σῖγμα δ' ἔριν Ἴρου, εὖχος Ὀδυσσῆος, δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν, οὐδέ οἱ ἦν ἲς
Οὐδὲ βίη, εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι,
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε. τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
Ἐκ γενετῆς, Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε κέ τις ἀνώγοι,
Ὥς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
10 Εἶκε γέρον προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
Οὐκ ἀΐεις ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἑλκέμεναι δὲ κέλονται, ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης,
Ἀλλ' ἄνα μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμόνι' οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται, οὐδέ τί σε χρὴ
Ἀλλοτρίων φθονέειν, δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὥσπερ ἐγών, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
20 Χερσὶ δὲ μή τι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃς,
Μή σε γέρων περ ἐὼν, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
Αἵματος, ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
Αὔριον. οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι ὀΐω
Αὖτις ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης.
Ὢ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινοῖ ἶσον, ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὣς ληϊβοτείρης.
30 Ζῶσαι νῦν ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
Μαρναμένους, πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο.
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο,
Τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας προσεφώνεε μνηστήρεσσιν.
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πω τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
Οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα,
Ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιιν
Χερσὶ μαχέσσασθαι, ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.

Ὣς

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες,
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες ὄφρα τι εἴπω.
Γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί, τὰς δ' ἐπὶ δόρπῳ
Κατθέμεθα, κνίσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες.
Ὁππότερος δέ κε νικήσει κρείσσων τε γένηται,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω.
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφρονέων προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, οὔ πως ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον, ἀλλά με γαστὴρ
Ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευσε.
Τοῖς αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
Δείδιθ', ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηρούς,
Καλούς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε στιβαροί τε βραχίονες. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Ἦ τάχα Ἶρος Ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει,
Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.
Ὣς ἄρ' ἔφαν, Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός,
Ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ
Δειδιότα, σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Νῦν μὲν μήτ' εἴης βουγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις, καὶ δείδιας αἰνῶς
Ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον, ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κέν σ' οὗτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,

κακοείμονας.] κακὰ ἱμάτια περιβεβλημένους. ἀγήνορες.] νῦν οἱ ἄγαν ἀνδρεῖοι. γαστέρες αἵδ' αἰγῶν.] τὰς φύσκας λέγει. οἰκεῖον δὲ τὸ ἆθλον τοῖς διὰ γαστέρα δυστυχοῦσιν. κατθέμεθα.] κατεθέμεθα. μεταδαίσεται.] συνευωχηθήσεται. ἥνδανε.] ἤρεσκε. δολοφρονέων.] ἀπατῶν. δαμάσσῃ.] τύψῃ, δείρῃ. ξεινοδόκος.] ὁ τοὺς ξένους ὑποδεχόμενος. ἐπὶ δ' αἰνεῖτον.] συγκατατίθενται. ἤλδανε.] ηὔξανεν. ἀγάσαντο.] ἐθαύμασαν. ἄϊρος.] Ἶρος ὀνομασθείς. ἐπίσπαστον.] ἑκούσιον ὑπὸ τῶν ὀρνίθων τῶν δελεαζομένων καὶ ἐπισπωμένων ἑαυτοῖς τὸν ὄλεθρον. βουγάϊε.] μεγάλως ἐπαιρόμενε, βοῶν ἔργα ποιῶν. Ἔχετον.] Ἔχετος βασιλεὺς ἦν τῆς Ἠπείρου, Εὐχήνορος παῖς, ὠμὸς καὶ ἀπότομος, ὃς καὶ τὴν θυγατέρα Μετώπην, ἢ Ἀμφισσαν ὑπὸ Αἰχμοδίκου φθαρεῖσαν, πηρώσας ἠνάγκαζε σιδηρᾶς ἀλεῖν κριθὰς, λέγων τότε ἀποδώσειν τὰς ὄψεις, ὅτε ἀλέσει τὰς κριθάς. τὸν δὲ Αἰχμόδικον ἐπὶ ἑστίασιν καλέσας, ἠκρωτηρίασεν, καὶ τὰ αἰδοῖα αὐτοῦ ἀπέκοψεν. ὕστερον μέν τοι μανεὶς, καὶ τῶν ἰδίων ἐμφορηθεὶς, σαρκῶν ἀπέσβη. εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.] Ἔχετος ἦν μὲν υἱὸς Βουχέτου, ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σικελίᾳ πόλις Βούχετος καλεῖται. Σικελῶν δὲ τύραννος λέγεται. οὗτος τοὺς μὲν ἐγχωρίους κατὰ πάντα τρόπον σίνεσθαι, τοὺς δὲ ξένους ἀναιρεῖν λωβώμενον· τοσαύτην δὲ κακίαν ἔχειν, ὡς καὶ τοὺς μακρὰν οἰκοῦντας ὅτε θέλοιεν σφόδρα τινὰ τιμωρῆσαι, τῷ ξένῳ περιβαλεῖν θανάτῳ ἐκπέμπειν αὐτάς. πολλὰς γὰρ μηχανὰς ἐξευρεῖν τοῦτον αἰκίας. ὅθεν τὸν λαὸν οὐχ ὑπομένειν τὴν πικρὰν ταύτην τυραννίδα, λίθοις δὲ αὐτὸν ἀνελεῖν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Μνασέᾳ καὶ Μαρσύᾳ. τάμῃσι.] κόψει. ἐξερύσας.]

Μήδεά τ' ἐξβρύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἤλυθε γυῖα,
Ἐς μέσσον δ' ἄναγον, τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
90 Ἢ ἐλάσει' ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Ἦέ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί, 10
Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω
Ἔθλασεν, αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
100 Εἷλκε διὲκ προθύροιο λαβὼν ποδὸς, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν
Αἰθούσης τε θύρας, καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
Εἷσεν ἀνακλίνας, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρί, 20
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
Μηδὲ σύ γε ξενίων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶν
Λυγρὸς ἐών, μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃς.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ,
Ἂψ δ' ὅ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
110 Ἡδὺ γελώοντες καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν· 30
Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὅ, ττι μάλιστ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ὃς τοῦτον ἄναλτον ἀλητεύειν ἔπαυσας
Ἐν δήμῳ. τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἤπειρόνδε
Ἐς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφαν, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
Ἐμπλείην κνίσης τε, καὶ αἵματος, Ἀμφίνομος δὲ 40
Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας.
120 Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε·
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ὥσπερ ὀπίσω
Ὄλβος. ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίνομ' ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι.
Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον
Νῖσον Δουλιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν, ἀφνειόν τε. 50
Τοῦ σ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον,
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
130 Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσω,

ὄφρ'

ἐξερύσας.] ἐξελκύσας. ἐλάσει.] πλήξει βαλών. ἀνασχομένω.] ἀνατείναντες. φοίνιον.] ἐρυθρόν, πυῤῥόν. σὺν δ' ἤλασε.] συνέκρουσε. γέλῳ ἔκθανον.] ἀπέθανον ὑπὸ γέλωτος. ἐνταυθοῖ.] ἐνταῦθα, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ. ἀπερύκων.] ἀποκωλύων. γελώοντες.] γελῶντες. ἀλητεύειν.] πλανᾶσθαι, ἢ μεταιτεῖν. ἄναλτον.] ἀκόρεστον. ἀνάξομεν.] ἀναχθῆναι ποιήσομεν. κλεηδόνι.] κληδόνι, φήμῃ. θῆκεν.] παρέθηκεν. ἐμπλείην.] πεπληρωμένην. ἀνάξομεν.] ἀπαγάγωμεν. ὥσπερ ὀπίσω.] εἰς τὰ μετὰ ταῦτα. ἔχεαι.] ἔχῃ, κατέχῃ. Δουλιχιῆα.] τὸν ἀπὸ Δουλίχου. ἐπητῇ.] δεινῷ εἰπεῖν, ἢ λογίῳ παρὰ τὰ ἔπη. πείσεσθαι.] ὑπομεῖναι. ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι.] νῦν τοῖς ἀγαθοῖς παρέχουσιν εὐδαιμονίαν. ὁμοίως τὸ, ἀρετῶσι δὲ λαοί.

ἀεκαζόμε-

Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ,
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
10 Τῶ μή τις πάμπαν ποτ' ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη.
Ἀλλ' ὅ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι ὅ, τι διδοῖεν,
Οἷ' ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς, ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι, μάλα δὲ σχεδόν, ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
Ὁππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
20 Οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀΐω,
Μνηστῆρας καὶ κεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.
Ὣς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον.
Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ
Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς φύγε κῆρα, πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
30 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Μνηστῆρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
Θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε, καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔ τι πάρος γε
Μνηστῆρεσσι φανῆναι ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης.
40 Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
Οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἴθι καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Χρῶτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς.
Μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
50 Ἔρχευ, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ

ἀκαζόμενος.] μὴ θέλων. τελέωσι.] ποιῶσιν, ἐπιφέρωσιν. φέρει.] ὑποφέρει. τοῖος γὰρ νόος ἐστίν.] οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐκλέγονται, ὅτι οἷον ἂν ᾖ τὸ κατάστημα τοῦ ἀέρος, τοιαύτην καὶ τὴν ἡμέραν διατελοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. ὁ δὲ ποιητὴς λέγει, ὁποῖα ἂν ᾖ τὰ προσπίπτοντα, τούτοις ἐξομοιούμεθα. ἔμελλον.] ἐῴκειν, ἐνομιζόμην. μηχανόωντας.] ἐπινοοῦντας. ἀπέσσεσθαι.] ἀπεῖναι. ἀντιάσειας.] συναντήσειας. πετάσειεν.] ἐκπλήξειεν. οὐκ ἀλαζονικῶς δὲ πρόσεισιν ἡ Πηνελόπη, ἀλλ' ὅπως μὴ βιασθῇ προνοουμένη, καὶ ἐλπιδοποιοῦσα τῷ δοκεῖν τινὶ συνοικῆσαι. τιμήεσσα.] τιμιωτέρα. ἀχρεῖον.] οἷον οὐκ ἐκ σπουδῆς. ἐπαίνειν.] συντίθεσθαι. φρονέουσι.] βουλεύονται ἐν νόοισι. πεφυρμένη.] πενθοῦν, θρηνεῖν. ἄκριτον.] ἀδιαλείπτως, οὐ πολυδιακρίτως. ἠρῶ.] ηὔχου. ἀλοιφῇ.] ἐλαίῳ. ἀγλαΐην.]

140

150

160

170

ἀγλαΐην.] τὸ κάλλος. ἀγγελέουσα.] λέξουσα. κλιντῆρι.] τῇ κλίνῃ. κάλλεϊ.] νῦν τὰ μύρα. κάθηρεν.] ἔχρισεν, ἤλειψεν. Κυθέρεια.] ἡ Ἀφροδίτη. πάσσονα.] παχυτέραν. φθόγγῳ ἐπερχόμεναι.] μετὰ φωνῆς ἐπιοῦσαι. αἰνοπαθῆ.] δεινοπαθῆ. κῶμα.] ὕπνος. φθινύθω.] φθείρω. ἔρῳ.] ἔρωτι. ἐθέλχθεν.] ἠλλοιώθησαν. κέρδεα.] συνέσεις. ἐνώμας.] ἐκίνεις, ἀντὶ τοῦ ἐνενόεις. ἥβης μέτρον.] τὸ ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας. ἀεικισθήμεναι.] αἰκισθῆναι, ὑβρισθῆναι. ῥυστακτύος.] ἑλκυσμοῦ, αἰκίας, τίλοιτο.]

Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ.
Ἀγλαΐην γὰρ ἐμοίγε θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν
180 Ὤλεσαν ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόην τε, καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
Ἐλθέμεν ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισιν.
Οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας. αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα,
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι, τέως ἄρα δῖα θεάων
190 Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θηησαίατ' Ἀχαιοί.
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋστέφανος Κυθέρεια
Χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ χαρίτων χορὸν εἰς ἐρόεντα,
Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
Ἡ μὲν ἄρ ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων.
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι, τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε.
Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε·
200 Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
Αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Παντοίην ἀρετήν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
210 Ἀμφίπολος ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν.
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ' οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα,
Παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας.
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,
Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος ἀλλότριος φώς.
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
220 Οἷον δὴ τόδ' ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
Πῶς νῦν, εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,

Σοὶ

Σοὶ κ' αἶσχος, λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα
Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρεια, πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα,
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.
Ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
10 Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη,
Μνηστήρων ἰότητι, βίῃ δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λέλυτο δὲ γυῖα ἑκάστου,
Ὡς νῦν Ἶρος κεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧσται νευστάζων, κεφαλῇ μεθύοντι ἐοικώς,
Οὐδ' ὀρθὸς στῆναι δύναται ποσίν, οὐδὲ νέεσθαι
20 Οἴκαδ', ὅπη οἱ νόστος, ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
Πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
Ἠῶθεν δαινύατ', ἐπεὶ περὶ ἐσσὶ γυναικῶν
Εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
30 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρύμαχ', ἤτοι ἐμὴν ἀρετήν, εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς·
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι. τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων,
Ἡ μὲν δὴ ὅτε τ' ᾔε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
40 Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·
Ὦ γύναι. οὐ γὰρ οἴω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι.
Καὶ γὰρ Τρῶάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠμὲν ἀκοντιστάς, ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν,
Ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιστα
Ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Τῷ οὐκ οἶδ' εἴ κεν μ' ἀνέσει θεός, ἦ κεν ἁλώω
50 Αὐτοῦ ἐν Τροίῃ, σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν.
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.

Κεῖνος θ'

πέλοιτο.] εἴη. ἀρωγοί.] βοηθοί. Ἴασον Ἄργος.] Ἴασος βασιλεὺς Πελοποννήσου. Ἄργος οὖν νῦν, τὴν Πελοπόννησον νῆσον. ἢ καὶ ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοῦ μεσαιτάτου λέγει. δαινύατο.] εὐωχοῖντο. περίεσσι.] ὑπερβάλλεις. ᾔεν.] ἀπῄει, ἐπορεύετο. ἀμφιπολεύοι.] διέποι, θεραπεύοι. ἄχομαι.] λυποῦμαι. ἐπέσσευεν.] ἐπήγαγεν. καὶ γὰρ Τρῶας φασί.] πιθανῶς ἐλπιδοποιεῖ τοὺς μνηστῆρας, ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις εἰκὸς ἀνῃρῆσθαι αὐτόν. ῥυτῆρας ὀϊστῶν.] τοξότας. ἵππων ἐπιβήτορας.] ἱππικούς. ἔκριναν.] διέκριναν, διεχώρισαν. ἀνέσει.] ἐάσει, ἀναπέμψει. μεμνῆσθαι.] νῦν ἐπιμελεῖσθαι. γενειήσαντα ἴδηαι.] ἐν ᾧ προρρέπει, ἐν τούτῳ ἀπορρέπει. γραῦς γὰρ τότε ἐγένετο. γήμασθαι.] γαμηθῆναι. λιποῦσα.] καταλιποῦσα.

230 240 260

νὺξ δ'

νὺξ δ' ἔσται.] σκότος γενήσεται. ἀντιβολήσει.] συντελεσθήσεται. ἤδη γὰρ πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει εἰμί. οὐλομένης ἐμέθεν.] ἀπολλυμένης μᾶλλον, ἢ προδούσης τὴν κοίτην τοῦ ἀνδρός. οὐχ ἥδε δίκη.] οὐχ οὗτος ὁ τρόπος. πάροιθεν.] ἐν τῷ πρὸ τούτου χρόνῳ. ἐρίσωσι.] φιλονεικήσωσιν. τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο.] εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ ἓν παρέλκετο, παρέλκων ἐλάμβανεν. εἰ δὲ διῃρημένως παρὰ τούτων ἐλάμβανε, καὶ ἀνεπλήρου τὰ ἀναλώματα. παρέλκετο.] παρέσπα. ἐνεῖκαι.] ἐνεγκεῖν. δέξασθαι.] ἀντὶ τοῦ δέξαι. περόναι.] πόρπαι. κληῖσι.] κατακλεῖσιν, εἰς ἃς καθίζουσι τὰς περόνας. ἐϋγνάμπτοις.] καλῶς ἐπικεκαμμένας. ὅρμον.] τὸν κατὰ τοῦ τραχήλου περικείμενον χρυσοῦν κόσμον. ἕρματα.] δῶρα. τρίγληνα.] τρίκορα κόσμια, ἐν ᾧ τὰ τριόφθαλμα τρίκοκκα. μορόεντα.] τὰ μετὰ πολλοῦ μόρου καὶ κακοπαθείας κατεσκευασμένα. πολυκτορίδαο.] πολύκτορος παιδός. ἴσθμιον.] περιτραχήλιον· ἔνθεν καὶ παρίσθμια. διάφορον δὲ τὸ ὅρμου. τὸ μὲν γὰρ προσέχεται τῷ τραχήλῳ, ὁ δὲ ὅρμος κεχάλασται. ἰσθμὸς δὲ ὁ τράχηλος, ἀπὸ τοῦ εἰσιέναι τὴν τροφὴν δι' αὐτοῦ. λαμπτῆρας.] ἐσχάρας μετεώρους, ἢ τοὺς χυτρόποδας, ἐφ' ὧν ἔκαιον. θῆκαν.] ἐπέθηκαν. φαείνοιεν.] λάμποιεν. κεκεασμένα.] ἐσχισμένα. μετέμισγον.] συνανεμίγνυον. ἀμοιβηδίς.] ἀνὰ μέρος. στροφαλίζετε.] στρέφεσθε. πείκετε.] ξαίνετε.

κόμισαι.]

270 Κεῖνος δ' ὡς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο.
Οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα, καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν,
Αὐτοὶ τοίγ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα, 10
Κούρης δαῖτα φίλοισι καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν.
Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
280 Ὡς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλησιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι 20
Δέξασθ'. οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν.
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη.
Πρίν γε σὲ τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
290 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι προΐεν κήρυκα ἕκαστος,
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον, ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρύσειαι, κληῖσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε 30
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥς.
Ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν.
Τρίγληνα μορόεντα, χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἄνακτος
Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
300 Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα. 40
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι, μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισιν
Ὄφρα φαείνοιεν, περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ,
Καὶ δαΐδας μετέμισγον, ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
310 Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος. αὐτὰρ ὁ τῇσιν 50
Αὐτὸς Διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ' ἵν' αἰδοίη βασίλεια,
Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.

Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
Ἤν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐΰθρονον Ἠῶ μίμνειν,
Οὔ τι με νικήσουσι, πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπε Μελανθὼ καλλιπάρῃος, 320
Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
Παῖδα δὲ ὣς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ,
10 Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης,
Ἀλλ' ἥ γ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν,
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι·
Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθών,
Ἤ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς, ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ 330
Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις,
20 Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην,
Μή τις τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
Ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσι
Δώματος ἐκπέμψῃσι φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω κύον, οἷ' ἀγορεύεις
Κεῖσ' ἐλθών, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊστὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπών, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
30 Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης 340
Ταρβοσύνῃ, φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
Εἱστήκει ἐς πάντας ὁρώμενος, ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν
Κερτομέων Ὀδυσῆα, γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευχε·
40 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 350
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει.
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἦ ῥ' ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
Ξεῖνε, ἦ ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται,
Αἱμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων.
50 Ἔνθα κ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην. 360
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμαθες, οὐκ ἐθελήσεις

Ἔργον

κόμισσε.] μετ' ἐπιμελείας ἔθρεψε. ἔχε.] ἔσχεν. μισγέσκετο.] συνεμίγνυτο. τάλαν.] ἄθλιε. ἐκπεπαταγμένος.] ἐκπεπληγμένος τὰς φρένας, ἄφρων. χαλκήϊον.] χαλκεῖον οἶκον. λέσχην.] δημόσιον οἴκημα. οἷον λέσχην, παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκήματα λέχη ποιεῖσθαι. ἢ παρὰ τὸ λεσχαίνειν ἐν αὐτῷ, ὅ ἐστιν ὁμιλεῖν. ἀλύεις.] χαίρεις, γαυριᾷς. ἀναστῇ.] ἀγωνίσηται. φορύξας.] μολύνας. γέλων.] γέλωτα, Ἀττικῶς. οὐκ ἀθεεί.] οὐκ ἄνευ θεοῦ. ἔμπης.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὅμως. ἀνελοίμην.] ἀναλάβοιμι. ἄρκιος.] ἱκανός. αἱμασιάς.] τοὺς περιβόλους τῶν τοίχων, τοὺς χάλικας. λέγων.] οἰκοδομῶν ἐκ συλλεκτῶν λίθων.

ιι πτώσειν.]

πτώσσειν.] πτωχεύειν. ποίη.] ὁ δημητριακὸς χόρτος. κεκορηότε.] κεκορεσμένοι. ἥλικες.] ὁμήλικες. ἰσοφόροι.] ἴσως φέροντες, καὶ ἕλκοντες. τετράγυον.] τέσσαρας ἔχον γύας. γύον δὲ μέτρον γῆς. διηνεκέα.] τὴν ὑπὸ μιᾶς ὁρμῆς σχιζομένην. προταμοίμην.] διακόψαιμι. ὁρμήσειεν.] ἐγείρῃ, κινήσῃ.
μιγέντα.] μιχθέντα. ἀντὶ τοῦ συνελθόντα. τὰ θύρετρα φεύγοντι στείνοιτο.] οὕτως ταρασσόμενος διὰ τῶν θυρῶν φύγῃς, ὡς δοκεῖν στενοχωρεῖσθαι. σφέλας.] τὸ ὑποπόδιον, ἢ τὸ βῆμα, τὸ σφῆλαι δυνάμενον. πρόχοος.] ὁ ξέστης. μεθέηκεν.] ἐποίησεν. δαιμόνιοι.] θαυμάσιοι ἐπὶ κακῷ.

διώκω

Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἄναλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
Νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
370 Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵ περ ἄριστοι,
Αἴθωνες μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ·
Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα,
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις,
380 Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής,
Καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταιός,
Οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς,
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα
Φεύγοντι στείνοιτο, διὲκ προθύροιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
390 Ταρβεῖς, ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.
Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην.
Ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας εἵλετο, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος
Εὐρύμαχον δείσας, ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερήν, πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Αὐτὰρ ὅ γ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
400 Αἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν, τῶ κ' οὔ τι τόσον κέλαδον μετέθηκε.
Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Δαιμόνιοι, μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα, θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
Ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,

Ὁππότ'

Ὁππότε θυμὸς ἄνωγε, διώκω δ' οὔ τιν' ἔγωγε.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν. 410
Τοῖσι δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι.
Μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀλλ' ἄγετ' οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες.
Τὸν ξεῖνον δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν, τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα. 420
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπε.
Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
Κῆρυξ Δουλιχιεύς, θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο.
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν, οἱ δὲ θεοῖσιν
Λείψαντες μακάρεσσι πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

διώκω δὲ οὔ τινα ἔγωγε.] ἵνα παραμένωσι καὶ ἀναιρεθῶσιν. φύντες.] ἐνδακόντες. χαλεπαίνοι.] εἰς ὀργὴν κινήσοι. στυφελίζετε.] διώκετε, ὑβρίζετε. ἑαδότα.] ἀρέσκοντα. ἐπαρξάσθω.] ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. κατακείομεν.] κατευνάσομεν. Τηλεμάχῳ μελέμεν.] ἐπιμελείας ἀξιοῦσθαι ὑπὸ Τηλεμάχου. ἐπισταδόν.] ἐπιστάμενος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Τ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Σὺν Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται. γίνεται δὲ αὐτοῦ διὰ οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίπτουσαν, καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται, ὡς ἐν Παρνασῷ ἐπλήγη ὑπὸ συός.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γραῦς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ κατῄκισται, ὅσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων, 10
Μή πως οἰνωθέντες ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,

Ἀλλήλους

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Τ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ὑπελείπετο.] ὑπελείφθη, ἔμεινεν. χρὴ τεύχεα.] οἱ ἀστερίσκοι, ὅτι ἐνθάδε καλῶς, ὅτι ἑώρακε τὰ ὅπλα. κατθέμεν.] καταθεῖναι.

Αλλήλυς τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα
Καὶ μνηστύν, αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ως φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρὶ,
Εκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Μαῖ' ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Οφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
Καλὰ, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει
Πατρὸς ἀποιχομένοιο, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα, 10
Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' ὐ πυρὸς ἵξετ' ἀϋτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Αἲ γὰρ δή ποτε τέκνον ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
Οἴκυ κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν,
Αλλ' ἄγε τίς τοι ἔπειτα, μετοιχομένη φάος οἴσει,
Δμωὰς δ' ὐκ εἴας προβλωσκέμεν αἵ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνος ὅδ', ὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε 20
Χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλυθώς.
Ως δ' ἄρ ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Τὼ δ' ἄρ ἀναΐξαντ' Οδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς,
Ες φόρεον κόρυθάς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας
Εγχεα τ' ὀξυόεντα, πάροιθε δὲ Παλλὰς Αθήνη
Χρύσεον λύχνον ἔχυσα φάος περικαλλὲς ἐποίει.
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα·
Ω πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι 30
Εμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι
Εἰλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο,
Ημάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ ὐρανὸν εὐρὺν ἔχυσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Οδυσσεύς,
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε.
Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχυσιν,
Αλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι. ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτῦ 40
Οφρά κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω,
Ηδέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ως φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων
Ενθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ενθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν,
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Οδυσσεὺς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Αθήνῃ μερμηρίζων.
Ηδ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Αρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Αφροδίτῃ. 50
Τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθα δ' ἐφῖζε
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ, ἥν ποτε τέκτων
Ποίησ' ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε,

ἐκ δὲ καλεσσάμενος.] ἔξω δὲ καλέσας. ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο.] φρόνιμος γένη-σθαι. κήδεσθαι.] ἐπιμελεῖσθαι. ὐκ εἴας.] ὐ συνεχώρεις. προβλωσκέμεν.] προϊέναι. ἀεργόν.] ῥάθυμον. χοίνικος ἅπτη-ται.] τροφὰς λαμβάνει. τό, τε μετρῦν καὶ τὸ μετρύμενον, χοῖνιξ. εἰληλυθώς.] ἐλ-θών. κλήισεν.] ἔκλεισεν. ἀναΐξαντες.] ἀνορμήσαντες. ἐσφόρεον.] εἰσέφερον. 20 χρύσεον λύχνον.] τὴν δᾶδα κυρίως. τὸν δὲ παρ' ἡμῖν καλύμενον λύχνον τὺς ἥρωας χρωμένυς ὁ Ποιητὴς ὐκ εἰσάγει, καὶ ὅτι Ἡ-σίοδος μέμνηται. ὀρθῶς δὲ πεποίηκε τὴν Αθηνᾶς φρόνησιν ὖσαν καθαρὸν αὐτῷ πα-ρέχειν τὸ φῶς. καὶ οἰκείως διὰ τὸν ἄσβεστον Αθήνησι λύχνον. θαῦμα.] ἔκπληξιν. μεσόδμαι.] τὰ μεταξὺ τῶν κιόνων δια-φράγματα οἵτινες ἦσαν περὶ τὺς τοίχυς τὰ ἄκρα βαστάζοντες τῶν δοκῶν. ὑψόσ' ἔχον-τες.] εἰς ὕψος ἔχοντες. ἴσχανε.] κά-τισχε. αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν.] ὗτος ὁ τρόπος τοῖς ὡς βύλονται φαίνεσθαι. ὑπολεί-ψομαι.] μενῶ. 30

προσφυέα.]

Προσφυ

Προσφυὲς ἐξ αὐτῆς· ἐπὶ δὲ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἔνθα καθέζετ᾽ ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο.
Αἳ δ᾽ ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ᾽ ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον,
Πῦρ δ᾽ ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν
Νήησαν ξύλα πολλὰ φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
Ἡ δ᾽ Ὀδυσῆ᾽ ἐνένιπε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις·
Ξεῖν᾽ ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ᾽ ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπεύεις δὲ γυναῖκας.
Ἀλλ᾽ ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο.
Ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί με ὧδ᾽ ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ,
Ἦ ὅτι τοι * ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι,
Πτωχεύω δ᾽ ἀνὰ δῆμον, ἀναγκαίη καὶ ἐπείγει,
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
Οἷσίν τ᾽ εὖ ζώουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, ἤθελε γάρ που.
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι,
Μή πώς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα,
Εἰ δ᾽ ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
Ἀλλ᾽ ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἕκητι
Τηλέμαχος, τὸν δ᾽ οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Λήθει ἀτασθάλλουσ᾽, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο, τοῦ δ᾽ ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀμφίπολον δ᾽ ἐνένιπεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Πάντως θαρσαλέη κύον ἀδδεὲς, οὔτι με λήθεις
Ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
Πάντα γὰρ εὖ ἤδησθα, ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ἀμφὶ πόσει ἐρέεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἠδ᾽ ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν, ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ᾽, ἡ δὲ μάλ᾽ ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον ἐΰξεστον, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν.
Ἔνθα καθέζετ᾽ ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.

προσφυέα.] προσπεφυκυῖαν ἡνωμένην. ᾕρεον.] ἀφῄρουν. νήησαν.] ἐσώρευσαν. θέρεσθαι.] θέρμην ποιεῖν. λάβε.] ἀπόλαυσον. δαλῷ.] τῇ λαμπάδι. δαιμονίη.] θαυμασία. ἐπέχεις.] ἐπίκεισαι. οὐ λιπόω.] τῇ πιμελῇ οὐ λελίπασμαι. νόστιμος.] ἀνακομισθῆναι δυνάμενος. Ἀπόλλωνός γε ἕκητι.] κουροτρόφος γὰρ ὁ θεός. ἀτασθάλλουσα.] ὑβρίζουσα. ἔρδουσα.] πράττουσα. σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.] πάντως ἑαυτῇ προστρίψεις ἢ ἀναλήψεις. ἤδησθα.] ᾔδεις, ἠπίστασο. πυκινῶς.] ἀντὶ τοῦ πάνυ. ἀεικέλιον.] εὐτελῆ.

* οὐ λιπόω

νεικέοι.] κακολογοίη. εὐδικίας.] δικαιοσύνας. ἀνέχησι.] ἄνω ἔχει, αὔξει. βρίθησι.] πεπλήρωται. εὐηγεσίης.] τῆς εὐδαιμονίας. ἢ τῆς εὐαρχίας, παρὰ τὸ εὖ ἡγεῖσθαι. κακῶς δὲ οἱ σὺν τῷ ρ γράφοντες εὐεργεσίης. ἀρετῶσιν.] ἐν ἀρετῇ καὶ εὐδαιμονίᾳ διάγωσιν. νεμεσήσεται.] μέμψεται. δάκρυ πλώειν.] δακρύων πληθύειν. τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι.] τοῦ ἐμοῦ βίου προνοοῖτο. ἀεκαζομένην.] ἀκούσαν, μὴ βουλομένην. τολυπεύω.] κατεργάζομαι, μηχανῶμαι.

ἀλλύεσκον.]

Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικέοι, ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει,
Ὥς τε τευ, ἢ βασιλῆος ἀμύμονος ὅς τε θεουδὴς
110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων
Εὐδικίας ἀνέχῃσι, φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
Πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ, 10
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ,
Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Μὴ δ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
Μνησαμένῳ, μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος, οὐδέ τί με χρὴ
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε, μυρόμενόν τε
120 Ἧσθαι, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί, 20
Μή τίς μοι δμωῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή.
Φῇ δὲ δάκρυ πλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖς δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν, τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω. 30
Νῦν δ' ἄχομαι, τόσα γάρ μοι ἐπέκλωσεν κακὰ δαίμων.
130 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
Οἵ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν.
Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ. 40
Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν, ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στήσασθαι μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν
140 Λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὅ κε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
Ὡς ἐφάμην. τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστόν,

Νύκτας

ἀλλύεσκον.] ἀνέλυον. οὐκ ἀλεγούσας.] φροντίδα μὴ ποιουμένας. ὁμόκλησαν.] ὁμοῦ πάντες ἐπέπληξαν. ὀπάζει.] παρέχει. παλαιφάτου.] παλαιὰ φατιζομένης, περὶ ἧς παλαιὰ μυθεύεται. οἱ γὰρ παλαιοὶ ὑπελάμβανον τοὺς πρὸ ἑαυτῶν ἐκ δρυῶν καὶ πετρῶν γεγενῆσθαι, διὰ τὸ τὰς τικτούσας εἰς τὰ στελέχη καὶ σπήλαια ἐντιθέναι τὰ παιδία. ἔστι δὲ ὁ λόγος, οὐ γὰρ δὴ ἐκείνων εἶ σύ. εἰς πιθανὸν δὲ τοὺς πάλαι ἀνθρώπους ἐν ταῖς ἐρημίαις τὰς μίξεις ποιεῖσθαι πλησίον δρυῶν καὶ πετρῶν. τινὲς δὲ παλαιφάτου, ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ ἐβαλανοφάγουν. παρὰ τοῦτο καὶ φηγὸς, ὡς φαγός τις οὖσα. ἀπολήξεις.] ἀποπαύσῃ. ἀχέεσσι.] λύπαις. δώσεις.] ἐμβάλῃς. ἀπέῃσιν.] ἄπεστιν. πίειρα.] λιπαρά. περίρρυτος.] ὑδρηλή. πολλοὶ ἀπειρέσιοι.] ἐπήνεγκε τῷ πολλοὶ, τὸ ἀπειρέσιοι, αὐξήσεως ἕνεκεν. ἐννήκοντα πόληες.] ἐν Ἰλιάδι ἑκατόμπολιν τὴν Κρήτην λέγει, οὐχ ὁρισμένως ἑκατὸν πόλεις ἐχούσαν, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ πολλάς. ἔνιοι δὲ φασὶν Ἰδομενέα κατὰ τὸν ἐξ Ἰλίου ἀνάπλουν ἀπελαυνόμενον τῆς Κρήτης ὑπὸ Λεύκου * ὄντα παῖδα, καταλελοίπει φύλακα τῆς βασιλείας, δέκα πόλεις πορθῆσαι. μετὰ δὲ τὰ ἡρωϊκὰ αἱ δέκα πόλεις προσεκτίσθησαν. ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα.] προωκονόμησεν, ἵνα μή τις αὐτὸν ἐλέγξῃ διὰ τὸ μὴ χρήσασθαι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν. ἐν μὲν Ἀχαιοί.] μετὰ τὰ Ἰλιακὰ Ταλθύβιος ἐκ Μυκηνῶν ἤγαγεν ἀποικίαν. Ἐτεόκρητες.] οἱ αὐτόχθονες Κρῆτες, ἢ οἱ ἰθαγενεῖς. τριχάϊκες.] τριχῇ διαιρεθέντες. οἱ μὲν γὰρ Εὔβοιαν κατῴκησαν, οἱ δὲ Πελοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Ἀπολλώνιος δὲ τοὺς πολεμικοὺς λέγει, ἀπὸ τοῦ ἀΐσσοντας καὶ ἐπισείοντας τὰς κόμας ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ, πολεμεῖν ἴσον τῷ κορυθάϊκι. εἰσὶ δὲ οἱ τοὺς τριχόφους, οἱ δὲ τοὺς ὀρχηστὰς ἀποδιδόασιν. δῖοι.] οἱ συγγενέστατοι. ἐννέωρος.] οἱ μὲν, ὅτι διὰ ἐννέα ἐτῶν τῷ πατρὶ συνιὼν Διὶ, παρ' αὐτοῦ ἐμάνθανεν ἅτινα ἐδίκαια. οἱ δὲ, ὅτι ἐνναετὴς ὢν, βασιλεύειν ἤρξατο. οἱ δὲ, ὅτι ἐπ' ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν, ὁμιλητὴς γενόμενος τοῦ Διός. οἱ δὲ, ὅτι ἐπ' ἐννέα ἔτη παρὰ τῷ πατρὶ ἐπαιδεύθη. φασὶ δὲ ἕτεροι, ὡς ταῖς τῶν βασιλέων γνώμαις οὐ ῥαδίως πείθονται οἱ ὑποτεταγμένοι. ἀνιόντα οὖν αὐτὸν εἰς τὴν Ἴδην διὰ ἐνναετίας συνθεῖναι νόμους, καὶ φέροντα διαβεβαιοῦσθαι ὡς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἶεν δεδομένοι. τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθάδε Μίνως ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστύς.] μυθολογεῖται τὸν Εὐρώπης τοῦ Διὸς Μίνωα ἐν Κρήτῃ οἰκοῦντα διὰ ἐνναετίας ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸν πατέρα παιδευθησόμενον. καὶ ὡς παρὰ σοφιστοῦ μανθάνειν τὰ δέοντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ χρόνου τὰς ἀποδείξεις διδόναι ὧν μεμαθήκοιεν ἐν τῇ προτέρᾳ ἐνναετηρίδι παρὰ τοῦ Διὸς, ὅθεν καὶ τῶν πάντων αὐτῶν βασιλεία καταστῆσαι. τῇ τε γνώμῃ καὶ τῇ κρίσει διενεγκεῖν, ὥστε ἐν ᾅδου δικαστὴν γενέσθαι τῶν ἀδίκων ψυχῶν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνι. ὀαριστύς.] ὁμιλητής. κλυτός.] ὁ ἐκλελυμένην καὶ ἐκαλέμην ὀνόματι. Αἴθων.] ὄνομα κύριον. παραπλάγξασα.] ἀποπλανήσασα.

Νύκτας δ' ἀλλύεσκον ἐπὴν δαΐδας παραθείμην,
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ, καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή με διὰ δμῳὰς κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
Εἷλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν,
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτέ τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω, μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
Γήμασθ', ἀσχαλάᾳ δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων. ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μέγας τε,
Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τεὸν γένος ὁππόθεν ἐσσί.
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσον χρόνον ὅσον ἐγὼ νῦν,
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἄλγεα πάσχων.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἔστι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ καὶ πίειρα περίρρυτος, ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη, ἐν μὲν Ἀχαιοί,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστύς,
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω

Ὤχεθ' ἅμ'

Ἀμνισῷ.] Ἀμνισὸς πόλις καὶ ποταμὸς Κρήτης. Εἰλειθυίης.] τῆς ἀφορισμένης ταῖς τικτούσαις θεᾶς. μετάλλα.] ἐπεζήτει. δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη.] ψευδόμενοι ἐπὰν λέγωσί τι μὴ εἰδέναι ἀληθῶς, πιθανώτεροι δοκοῦσιν εἶναι. ἐξείνισα.] φιλικῶς ὑπεδεξάμην. φιλέων.] φιλοφρονούμενος. δημόθεν.] ἐκ τῆς πόλεως. ἱρεύσασθαι.] ἱρεῦσαι. πλησαίατο.] πληρώσειαν, κορέσειαν. πέσεν.] ἀντὶ τοῦ ἐνεπαύσατο. ἐτύμοισι.] τοῖς ἀληθέσιν. ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.] τινὲς βούλονται τὸ, ἔλεγον σημαίνειν. ἄλλοι δὲ τὸ ἤισκε, τὸ εἴκαζεν, ὡμοίου. τὸ γὰρ ὅλον, πολλὰ ψευδῆ λέγων εἴκαζεν, ὥστε ὅμοια εἶναι ἀληθέσιν. ἀπὸ τοῦ εἴδω, ὁ μέλλων εἴσω. καταχεύῃ.] ἄγαν ἐκχέῃ. πλήθουσι.] πλημμυροῦσιν. παρήϊα.] αἱ παρειαί. κέρα.] τόξα. ἵνα ᾖ, τεταμένους εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὥσπερ τόξα. ἢ ἄλλως τὴν φύσιν τοῦ κέρατος περιέλαβεν. σκληρὸν γάρ. τάρφθη.] ἐκορέσθη, ἐτέρφθη ἢ ἐξετράπη τοῦ γόου. πολυδακρύτοιο.] πολλῶν δακρύων αἰτίου. ἀμειβομένη.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀποκριναμένη. πειρήσεσθαι.] διάπειραν λήψεσθαι. ξείνισας.] ὑπεδέξω. ὁπποῖ' ἄσσα.] ὁποῖα ἅτινα. ἀμφὶς ἐόντα.] χωρὶς ὄντα, ἀπόντα. ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.] ὥς μοι ἀναφέρει ἡ ψυχή, ὡς διαμέμνηται. πορφυρέην οὔλην.] ἤτοι ὁλοπόρφυρον ἢ ῥυφεράν. ἔχε.] ἀντὶ τοῦ περιεβέβλητο. περόνη.] πόρπη. αὐλοῖσι.] ῥάβδοις εὐθείαις, εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. διδύμοισι.] διπλαῖς, ἢ συμφυέσι περόναις. δαίδαλον.] κατασκεύασμα ποικίλον. προτέροισι.] τοῖς ἐμπροσθίοις. ἐλλόν.] νεβρόν, νεογνὸν ἔλαφον.

λάων.]

Ὤχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν, Αἴθων
Ὁπλότερος γενεῇ, ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα.
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο
Ἱέμενον Τροίηνδε παραπλάγξασα Μαλειῶν.
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα ἄστυ δ' ἀνελθών.
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτη, ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠώς,
Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισα
Ἐνδυκέως φιλέων πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
Καί οἱ τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα, καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι, ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί.
Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
Εἴα ἵστασθαι, χαλεπὸς δέ τις ὤρορε δαίμων.
Τῇ τρεισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε, τοὶ δ' ἀνάγοντο
Ἴσκε, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ,
Τηκομένης δ' ἄρα τῆς, ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες.
Ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα.
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν ἠὲ σίδηρος
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι, δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθε.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἐπέεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Νῦν μὲν δή σευ ξεῖνέ γ' ὀΐω πειρήσεσθαι,
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
Αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους οἵ οἱ ἕποντο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν, ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστίν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεὺς
Διπλῆν, αὐτάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι, πάροιθε δὲ δαίδαλα ἦεν
Ἐν προτέροισι πόδεσσι, κύων ἔχε ποικίλον ἐλλόν

Ἀσπαίροντα

Ἀσπαίροντα λάων, τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.
Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο.
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν ἠέλιος ὥς.
Ἡ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
10 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Οὐκ οἶδ' ἢ τάδε ἕστο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεὺς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἤ τίς που καὶ ξεῖνος. ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος, παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
20 Εἵπετο, καὶ τόν τοι μυθήσομαι οἷος ἔην περ.
Γυρὸς ἐν ὤμοισι, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος,
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε, τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὧν ἑτάρων Ὀδυσσεὺς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 250
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
30 Νῦν μὲν δή μοι ξεῖνε πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς,
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε.
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κείνῳ ἄγαλμ' ἔμεναι, τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε, νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῶ ῥα κακῇ αἴσῃ, κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν. 260
40 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν * ἐναίρεο μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε πόσιν γοόωσα, νεμεσσῶμαι γε μὲν οὐδέν.
Καὶ γάρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
50 Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα 270
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ. αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον, ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,

Θρινακίης

* ἀναίρεο.

λάων.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων. ὁ δὲ Κράτης λάων φησὶν, αὐτὶ τοῦ βλέπων. ὅθεν κατὰ στέρησιν ἀλαὸς ὁ τυφλός. οἱ δὲ φασὶν ἀφῃρῆσθαι τὸ υ, ἵνα ᾖ ὑλάων, ἢ ἀπελαύνων. θαυμάζεσκον.] ἐξεπλήττοντο. λάε.] ὁ μὲν ἐπεβλέπετο, ὁ δὲ ἀπολαυστικῶς ἥδετο. σιγαλόεντα.] ἁπαλόν. λοπόν.] λέπυρον. εἴρηται δὲ πρὸς τὸ ἰσχνὸν καὶ εὔτονον. παρὰ τὸ ὑμένα τοῦ λεπίσματος. κατὰ ἰσχαλέοιο.] κατ' ἰσχύος, καὶ λεπτοῦ. τερμιόεντα.] οἱ μὲν τέλειον συναποτερματιζόμενον ὅλῳ τῷ σώματι, ποδήρη. οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μήτε ἐνδέοντα, μήτε ὑπερβαίνοντα. γυρὸς ἐν ὤμοισι.] περιφερῆς καὶ στρογγύλους ἔχων τοὺς ὤμους. ἢ κυρτός. ὁ τρόπος ἀκονισμός. ἄρτια.] ἀσφαλῆ, βέβαια. ἀναγνούσῃ.] γνωρισάσῃ. ἐναίρεο.] καταφθείραι.

ἀγυρά

ἀγυρτάζειν.] ἀθροίζειν. ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.] ἐλλείπει γένος. κρυφηδόν.] κρυφα, λαθραίως. ἢ μὲν τοι.] τούτῳ τῷ τρόπῳ. σημάντορες.] οἱ κελευόμενοι δεσπόται. κάτθετε.] ἀντὶ τοῦ στρώσατε. θαλπιόων.] θαλπόμενος, θερμαινόμενος. λοέσσαι.] λοῦσαι.

πέρειμι.]

Θρινακίης ἄπο νήσου ἰών, ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος, τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
280 Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον, καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἤην, ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι.
Ὣς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσεύς, οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων,
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
290 Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Καὶ νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτ' ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδόν, ἦε κρυφηδόν.
300 Ὣς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ', οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεται, ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω,
Τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη,
310 Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται ὡς ἔσεταί περ,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ, ἐπεὶ οὐ τοῖοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἴποτ' ἔην γε,
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν, ἠδὲ δέχεσθαι,
Ἀλλά μιν ἀμφίπολοι ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,
Δέμνια καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον Ἠῶ ἵκηται.
320 Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε, χρῖσαί τε,

Ὥς κ'

Ὣς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχου δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γάρ ἐμεῦ σὺ ξεῖνε δαήσεαι εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν ἀϋσταλέος κακὰ εἱμένος ἐν μεγάροισιν
10 Δαινύῃ, ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
Ὃς μὲν ἀπηνὴς αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
Τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω   330
Ζωῷ. ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες.
Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοί τέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
20 Ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ' ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα,
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον·   340
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
Ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον Ἠῶ δῖαν,
Οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίγνεται, οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
30 Τάων αἵ τοι δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ἐστι παλαιὴ κεδνὰ ἰδυῖα,
Ἥ τις τέτληκεν τόσα φρεσὶν, ὅσα τ' ἐγώ περ.
Τῇ δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε   350
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
40 Ἔστι δέ μοι γρηῦς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύστηνον ἐΰ τρέφεν ἠδ' ἀτίταλλεν,
Δεξαμένη χείρεσσ' ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ.
Ἥ σε πόδας νίψει ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης,
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα, καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας, τοιόσδε τε χεῖρας,
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.   360
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῦς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
50 Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὤμοι ἐγὼ σέο τέκνον ἀμήχανος, ἦ σε περὶ Ζεὺς
Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πώ τις τόσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ   370
Πίονα μηρί' ἔκη' οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,

Ὅσα

περίειμι.] ὑπερβάλλω. αὐσταλέος.] αὐχμῶν. δαινύῃ.] εὐωχεῖσθαι μέλλεις. ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσι.] τοῦτο πρὸς τὴν εὐφημίαν εἴρηκεν, καὶ ἀναφέρεται ὡς ἐπὶ τὸ κλέος. ὀλιγοχρόνιοι δὲ ὑπάρχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὀφείλουσιν εὐπραξίαν ἐν τῷ βίῳ, καὶ φήμην ἀγαθὴν περὶ ἑαυτῶν ἀπολείπειν.

ἐφεψιόωνται.] καταπαίζονται, καὶ λοιδοροῦνται, ἢ ἐπιχαίρουσι, καὶ ἐφυβρίζονται. φορέουσι.] διαδιδόασι, διαφημίζονται. νοσφισάμην.] ἐχωρίσθην. δολιχηρέτμοιο.] μεγάλης, ἐπιμήκους. κείω.] κοιμηθήσομαι. ἴαυον.] ἀνεπαυόμην. ἀεικελίῳ.] εὐτελεῖ. ἄεσα.] ἐκοιμήθην. οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται.] διὰ τὸ ὑβριστικὸν τῶν γυναικῶν. εἰ μή τις γρηῦς ἐστιν. ἀθετοῦνται οἱ γʹ στίχοι. πρῶτον μὲν ὅτι αἱρεῖται τὴν δυναμένην ἐπιγνῶναι. ἔπειτα δὲ καὶ γελοῖον τό, ἥτις δὴ τέτληκε. τίς γὰρ φθονεῖ τῶν σπουδαίων; τηλεδαπῶν.] πόρρωθεν ἀφιγμένων. πυκινά.] συνετά. ὀλιγηπελέουσα.] ὀλίγον ἰσχύουσα, ἀσθενοῦσα. σέο.] τοῦ σοῦ. κατέσχεθε.] κατέσχε.

ἐφεψιόωντο.]

Οσσα σὺ τῷ ἐδίδους ἀρώμενος ἕως ἵκοιο
Γῆράς τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
Νῦν δέ τοι οἴῳ πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἵκοιτο.
Ως σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι.
Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων
Οὐκ ἐάᾳς νίζειν, ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἄνωγε
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης,
Καὶ σέθεν εἵνεκ', ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν, ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος ὅττι κεν εἴπω.
Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο.
Ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Ως σὺ δέμας φωνήν τε, πόδας τε Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ω γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ημέας ἀμφοτέρους μάλα εἰκέλω ἀλλήλοιιν
Εμμεναι, ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
Ως ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
Ψυχρὸν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ιζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑόν. αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἷας
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο,
Κλεπτοσύνῃ θ', ὅρκῳ τε. θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ερμείας, τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
Αρνῶν ἠδ' ἐρίφων, ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς,
Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Αὐτόλυκ' αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο ὅττι κε θείης
Παιδὸς παιδὶ φίλῳ, πολυάρητος δέ τοι ἐστί.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε τίθεσθ' ὄνομ' ὅττι κεν εἴπω.
Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ανδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον, αὐτὰρ ἔγωγε
Οππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ελθῃ Παρνησόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.

Τῶν

ἐφεψιόωντο.] καθύβριζον, ἐλοιδόρουν. κύνες.] ἀναιδεῖς. νίζειν.] πλύνειν. τῷ σε πόδας νίψω.] διὸ σοῦ νίψω τοὺς πόδας. ὀρώρεται.] τετάρακται. ταλαπείριοι.] ταλαίπωροι. εἰκέλω.] ὁμοίους ἀλλήλοιιν.] ἀλλήλοις. λέβητα.] νῦν τὴν λεκάνην. ἐξαπένιζεν.] ἀπένιπτεν. ἐπήφυσεν.] ἐπήντλησεν. λαβοῦσα.] κατασχοῦσα. οὐλὴν.] τὸ ὑγιασθὲν τραῦμα. ἀμφράσσαιτο.] ἐπιγνῷ. ἀμφαδά.] ἔκδηλα, προφανῆ. Παρνησόνδε.] εἰς τὸν Παρνασσόν. Παρνασσὸς δ' ὄρος Δελφῶν. ἐκέκαστο.] ἐνίκα. πολυάρητος.] μετὰ πολλῶν εὐχῶν γενόμενος. ὀδυσσάμενος.] μισηθεὶς, ἢ ὀργῆς ἀγαγὼν, ἢ βλάψας. ἐπώνυμον.] φερώνυμον. ἡβήσας.] ἐν ἀκμῇ ἡλικίας γενόμενος. Ἀμφιδίκη.]

Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεὺς ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα,
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσί τε μειλιχίοισι.
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ,
Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον.
10 Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα.
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
20 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς.
Βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν, αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες, πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
30 Ἴχνι' ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν. αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς.
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές, ὣς ἄρα πυκνή
Ἦεν. ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή,
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖιν
40 Ὡς ἐπάγοντες ἐπῇσαν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν, ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς. ὁ δέ μιν φθάμενος, ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι,
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
50 Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο.
Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο,
Δῆσαν ἐπισταμένως, ἐπ' ἀοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον, αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.

Τὸν δ'

Ἀμφιθέη.] Ἀντικλείας μήτηρ. περιφῦσα.] περιπλακεῖσα. προσέβαν.] ἀντὶ τοῦ ἀνῆλθον. πτύχας.] τὰς ἀποκλίσεις. Παρνησοῦ τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.] Φιλωνὶς ἡ Δηϊόνος θυγάτηρ οἰκοῦσα τὸν Παρνασσὸν ἐν αὐτῷ παρελέχθη καὶ Ἀπόλλωνι. εἶχε γὰρ τὸ κάλλος ὑπέρμετρον ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ τοὺς θεοὺς ζηλοτυποῦντας κατὰ τὸ αὐτὸ θελῆσαι μίσγεσθαι. 420 εἶτα ἐκ μὲν τοῦ Ἀπόλλωνος γίνεται Φιλάμμων ἀνὴρ σοφιστής, ὃς καὶ πρῶτος ἐδόκει χοροὺς συστήσασθαι παρθένων, ἐκ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ Αὐτόλυκος, ὃς οἰκῶν τὸν Παρνασσὸν πλεῖστα κλέπτων ἐθησαύριζεν. εἶχε γὰρ ταύτην τὴν τέχνην παρὰ τοῦ πατρός, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους ὅτι κλέπτοι τι λανθάνειν, καὶ τὰ θρέμματα δὲ λείας ἀλλοιοῦν εἰς ὃ θέλοι θέλοι μορφῆς, ὥστε πλείστης αὐτοῦ δεσπόζειν τὴν γνῶσθαι λείας. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. βῆσσαν.] τὴν πρόσβασιν τοῦ ὄρους. 430 ἤϊσαν.] ἐπορεύοντο. λόχμῃ.] συνδένδρῳ τόπῳ. διάει.] διέπνει. ἤλιθα.] γίνεται ἐκ τοῦ ἀλίζω, τὸ συναθροίζω. ἀθρόως ἐπίρρημα, σημαίνει τὸ ἀθρόως. τάττεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ματαίως. οἷον ἐπίχευον ἤλιθα χρσίν. ἀντὶ τοῦ ματαίως. ἐπῆσαν.] ἐπήρχοντο. λοφιήν.] τένοντα. γουνὸς ὕπερ.] ὑπεράνω τοῦ γόνατος. διήφυσε.] διέκοψε, διέσχισε. ἐπ' ἀοιδῇ δ' αἷμα.] Διοκλῆς ἐπαοιδὴν παρέδωκε τὴν παρηγορίαν. ἰσχυρὸν γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦ τιτρωμένου 440 προσέχῃ ᾖ, καὶ ὥσπερ προσευχομένου τῷ παρηγοροῦντι, ὡς δι' ἑτέρων. ἀλλὰ οἱ μὲν θεράπων ποιητέον. ἔσχεθον δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔπαυσαν.

uu πορεύντες.]

πορόντες.] δόντες, παρασχόντες. ἐπιμασσαμένη.] ἀντὶ τοῦ ἐφαψαμένη. χάρμα καὶ ἄλγος. Σοφοκλῆς· χάρμα ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλούμενον. πεφραδέειν.] ἐπιδεῖξαι, εἰπεῖν. ἔτραπεν.] ἔστρεψεν. φάρυγος.] τοῦ στόματος. ἐφράσθης.] ἐπέγνως. ἀφέξομαι.] ἀπόσχωμαι, φείσομαι. ἕξω.] ἐν ἑαυτῇ κατάσχω. καταλέξω.] ἑκάστην εἴπω. νηλιτεῖς.] λίαν ἁμαρτωλαί. ἄλλοι ἀπέδοσαν τοῦ νη ἐπιτατικοῦ ὄντος. ὡς ἐν τῷ, νήχυτος ὄρπηξ. ἄμεινον δὲ τὰς ἀναμαρτήτους, συγκειμένης τῆς λέξεως ἐκ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ ἀλιταίνειν, ἵν' ᾖ, ἴσαι ἁμαρτάνουσαι, καὶ ἴσαι οὔ.

θρόος

Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
460 Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην, τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Χαῖρον νοστήσαντι καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
Οὐλὴν ὅττι πάθοι, ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν.
Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο. 10
Τὴν γρηῢς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι,
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός.
470 Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη, τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου, Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι φίλον τέκος, οὐδέ σ' ἔγωγε 20
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι,
Ἦ καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι,
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
480 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσσατο φώνησέν τε·
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι, σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ, νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας, 30
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μή τίς τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Εἴχ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι ὁππότ' ἂν ἄλλας
490 Δμῳὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια, 40
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον οὐκ ἐπιεικτόν,
Ἕξω δ' ὥς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Εἴχ' ὑπό σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσίν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
500 Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι, οὐδέ τί σε χρή. 50
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι, καὶ εἴσομ' ἑκάστην.
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα, τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὅν τινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς καὶ κηδόμενόν περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ,
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδών,
Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν.
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.
Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμήν, δμῳάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,
Ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς εἷος μὲν ἔην ἔτι νήπιος, ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ' οὔ μ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν.
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο
Κτήσιος ἀσχαλόων, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον,
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν,
Ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα.
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης.
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε καὶ ἔκτανεν, οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις, ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη,
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρῳ.
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαί,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ,
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε·
Θάρσει Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο,
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.
Χῆνες μὲν μνηστῆρες, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
Ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.

θερσόμενος.] θερμανθησόμενος. ὅν τινά γ' ὕπνος ἕλοι.] οἷον ἐμὲ μὲν γὰρ οὐχ αἱρεῖ. κοῖτος.] ἀντὶ τοῦ ὕπνος. πυκιναί.] συνεχεῖς. μελεδῶναι.] μέριμναι. ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη.] διαφόρως τοῖς νεωτέροις οὐχ ἡ Πανδίονος, εἰ μὴ ἄρα διώνυμος ἦν. Πανδάρεω τοῦ Μέροπος Μιλησίου τὸ γένος γίνονται δὲ Ἁρμοθόης γ θυγατέρες, Ἀηδὼν, Κλεοθήρα, Μερόπη. οὗτος κύνα κλέψας χρυσοῦν Ἡφαιστότευκτον ἔμψυχον ἐκ Κρήτης ἐκ τοῦ Διὸς τεμένους, παρακατέθετο Ταντάλῳ. Διὸς δὲ καὶ Ἑρμοῦ ἀπαιτοῦντος αὐτὸν, ὤμοσεν ὁ Τάνταλος μὴ ἔχειν. ὅθεν ὁ Ζεὺς κατέστρεψεν αὐτῷ Σίπυλον τὸ ὄρος. τὸν μὲν οὖν κύνα Ζεὺς διὰ Ἑρμοῦ ἀπέλαβεν. ὁ δὲ Πανδάρεως ἔφυγεν εἰς Ἀθήνας, κἀκεῖθεν εἰς Σικελίαν, ἔνθα διεφθάρη μετὰ τῆς γυναικός. συνέβη δὲ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ Κλεοθήραν μὲν καὶ Μερόπην, ὡραίας γενομένας, ἁρπασθῆναι ὑπὸ ἀνέμων, καὶ παραδοθῆναι ἐριννύσιν ὑπηρετεῖν. Ἀηδὼν δὲ ἡ πρεσβυτάτη Ζήθῳ γαμηθεῖσα τῷ Διὸς μὲν παιδὶ, Ἀμφίονος δὲ ἀδελφῷ, Ἴτυλον ἔσχε παῖδα. φθονοῦσα δὲ τῇ ὁμονύμφῳ τῇ Ἀμφίονος γυναικὶ Νιόβῃ τῇ Ταντάλου, τινὲς δὲ Ἱππομεδούσῃ, πλείονας ἐχούσῃ παῖδας, ὧν ὁ ἄριστος ἦν Ἀμαλεὺς, ἐπιβουλεύει τούτῳ. καὶ τῶν ἀνεψιῶν συντρεφομένων, ὅθεν καὶ συγκοιμᾶσθαι συνέβη, κελεύει τὸν παῖδα ἐκείνου τὴν ἐνδοτέρω κοίτην ἑλέσθαι, ὅπως εὐεπιβούλευτος αὐτῇ νύκτωρ ὁ Ἀμαλεὺς γένηται. καὶ τὸ πάθος αὐτὴν σφόδρα καταλαβόντος, ηὔξατο πᾶσι θεοῖς μεταστῆναι ἐξ ἀνθρώπων. καὶ ἠλλάγη εἰς τὸ ὁμώνυμον ὄρνεον. χλωρηΐς.] ἤτοι ἐν χλωροῖς διατρίβουσα, ἢ ἅμα τοῖς χλωροῖς φαινομένη. ἔαρος γὰρ φαίνεται. ἢ διὰ τὸ χρῶμα. καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ δὲ χλωραύχενες λέγονται αἱ ἀηδόνες. πολυηχέα.] πολλὰς μεταβολὰς ποιουμένην. κοῦρον.] παῖδα. κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.] τῇ Νυκτέως Ζεὺς μίγνυται, ἐξ ἧς Ζῆθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων. οὗτοι τὰς Θήβας οἰκοῦσι πρῶτοι, καὶ καλοῦνται Διὸς κοῦροι λευκόπωλοι. γαμεῖ δὲ Ζῆθος μὲν Ἀηδόνα τὴν τοῦ Πανδαρέου. τῷ δὲ γίνεται Ἴτυλος καὶ Νηΐς. Ἴτυλον δὲ ἡ μήτηρ Ἀηδὼν ἀποκτείνει διὰ νυκτὸς, δοκοῦσα εἶναι τὸν Ἀμφίονος παῖδα. ζηλοῦσα τὴν τοῦ προειρημένου γυναῖκα, ὅτι αὐτῇ μὲν ἦσαν ἓξ παῖδες, αὐτῇ δὲ δύο. ἐφορμᾷ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς ποινήν. ἡ δὲ εὔχεται ὄρνις γενέσθαι, καὶ ποιεῖ αὐτὴν ὁ Ζεὺς ἀηδόνα. θρηνεῖ δὲ ἀεὶ ποθοῦσα τὸν Ἴτυλον, ὥς φησι Φερεκύδης.

χαλίφρων.] κεχασμένας ἔχων τὰς φρένας, ἀσύνετος καὶ ἄφρων, ἐναντίος τῷ πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντι. ἔνιοι δὲ χαλίφρονα τὸν ἀκρατόφρονα. χάλιξ γὰρ ὁ οἶνος ὁ ἀναχαλῶν τὰς φρένας, ἀκρατόφρονα. ἐναντίον οὖν τὸ φρεσὶ γὰρ κέχρηται οὐκ ἀγαθῇσι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ χαλιφροσύναι γ' ἔμ' ἔχουσι. δηλοῦται οἷον ἀφροσύνη πάλιν. ἐλθέμεν.] ἀντὶ τοῦ ἐξελθεῖν. ὑπόκριναι.] ἀντὶ τοῦ κρῖνον. ἐξ ὕδατος.] ἔξω καὶ χωρὶς ὕδατος. ἀγκυλοχείλης.] ἐπικαμπῆ ἔχων χείλη. ἤλαξε.] ἔκλαυσεν. κέχυντο.] ἔκειντο. ἀέρθη.] ἐπήρθη. ἐϋπλοκαμίδες.] εὔκοσμοι ἀπὸ μέρους. βροτέῃ.] ἀνθρωπίνῃ. ὕπαρ.] τὸ μεθ' ἡμέραν φαινόμενον ἐνύπνιον. ὑποκρίνασθαι.] ἀποκρίνασθαι. ἀποκλίναντα.] ἔξω τῆς ἀληθείας εἰπόντα. ἀμήχανοι.] πρὸς οὓς μηχανὴν εὑρεῖν οὐκ ἔστιν. ἀκριτόμυθοι.] ἄκριτα καὶ ἀδιάτακτα καὶ ἀδιάσαφα λέγοντες. τελέεται.] τελεῖται καὶ πληροῦται. δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.] οἱ μὲν φασὶ κερατίνην πύλην συνεκδοχικῶς τοὺς ὀφθαλμούς. κερατοειδὴς γὰρ ὁ πρῶτος χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ. ἐλεφαντίνην δὲ στόμα καὶ ἔσωθεν ἐλεφαντοχρῶτας τοὺς ὀδόντας. ἐκ δὲ τούτου πιστότερα εἶναι τὰ ὁρώμενα τῶν λεγομένων. ἢ ὅτι διὰ μὲν κέρατος οἷόν τε ἰδεῖν, διὰ δὲ ἐλέφαντος οὔ. ἢ ὅσα ἄν τις ἐν πλησμονῇ τροφῆς ἴδοι, ταῦτα εἶναι ψευδῆ. κερατίνην μὲν γὰρ εἶναι τὴν ἀληθῆ παρὰ τὸ ἔτυμα κραίνειν καὶ τελειοῦν, ἐλεφαντίνην δὲ τὴν ψευδῆ. ἐλεφαίρεσθαι γὰρ τὸ παραλογίσασθαι καὶ ἀπατῆσαι. ὡς ἐν ... δ' ἄρ' Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων. τινὲς δὲ οὕτως ἀπέδωσαν. κερατίνην μὲν τὴν ἀληθῆ καὶ διαφανῆ καὶ λάμπουσαν. ἐλεφαντίνην δὲ τὴν ψευδῆ καὶ ἀσαφῆ καὶ συγκεχυμένην. οἱ δὲ φασὶν κέρασιν ἀπεικάζειν τοὺς οὐρανίους ὀνείρους, οἵτινες καὶ ἀληθεύουσι τῷ τὰ κέρατα εἰς ὕψος ἀνατείνειν, ἐλέφαντι δὲ τοὺς χθονίους. τὰ γὰρ τῶν ἐλεφάντων κέρατα κάτω νεύει. διττοὺς δὲ οἶδεν ὀνείρους. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν οὐρανίων φησίν· ἢ καὶ ὀνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν, ὧδε δὲ τῶν χθονίων, πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην, ἠδὲ παρ' ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων. τετεύχαται.] κατεσκευασμέναι εἰσί.

ἐλεφαί-

Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὔπως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ', ἐπεὶ ἦ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ' ὅπως τελέει, μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι.
Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἵ ῥ' ἐλεφαίρονται ἔπε' ἀκράαντα φέροντες.
Οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀίομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν, ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει. νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον
Τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας.
Στὰς δ' ὅ γε πολλὸν ἄνευθε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν.
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω,
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων.
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον μάλα καλὸν ἐνίπλειον βιότοιο.
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀίομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον.
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
Πρὶν τούτους ποτὲ τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόωντας
Νευρήν τ' ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι ξεῖνε παρήμενος ἐν μεγάροισι
Τέρπειν, οὐκ ἐμοὶ ὕπνος ὧδε βλεφάροισι χυθείη,
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἄϋπνον ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους. ὧδε γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς

ᾤχετ'

ᾤχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν,
ἔνθα κε λεξαίμην, σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὣς εἰποῦσ', ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ἐλεφαίρονται.] ἐξαπατῶσιν. ἔτυμα.] ἀληθῆ. ἀποσχήσει.] πόῤῥω καθέξει. πελέκεας.] τὰ σιδήρεα τετρυπημένα. ἵστασκε.] ἵστα. δρυόχους.] κυρίως μὲν τοὺς πασσάλους, ἐφ' ὧν τὴν τρόπιν τῶν καινουργουμένων πλοίων. ἑξῆς δὲ μάλιστα ὅπου τίθενται, ἕνεκα τοῦ ἴσην γενέσθαι τὴν ναῦν. νῦν δὲ ἐφ' ὧν ἐτίθει τοὺς πελέκεας. διαρρίπτασκε.] ἐρρίπτεν, ἐτόξευεν. ῥηΐτατα.] ῥαδίως, εὐκόλως. διοϊστεύσει.] τοξεύσει, διαπεράσει. ἑποίμην.] ἀκολουθήσαιμι. νοσφισαμένη.] καταλιποῦσα. ἀνάβαλλε.] ὑπερτίθου. χυθέη.] ἐπιχυθῇ, ἐπιλάθῃ. θέντων.] ἀποθεμένων, δηλονότι τῶν θεραπαινῶν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Υ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Βουληθεὶς αὐτὸς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται, ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Υ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Υ βροντᾷ Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ σχέθ' Ἀχαιούς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς,
κὰμ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ'. αὐτὰρ ὕπερθε
κώεα πόλλ' ὀΐων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί.
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
κεῖτ' ἐγρηγορόων, ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
ἤϊσαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ
ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
ὕστατα καὶ πύματα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει,
ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι,
ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ.
τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης

Ἤματι

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Υ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Εὐνάζετο.] ἀνεπαύετο, ἑαυτῷ εὐνὴν παρεσκεύαζεν. κάμμεν.] κατὰ μέν. ἀδέψητον.] ἀνέργαστον, ἀμάλακτον. ὠρίνετο.] ἐθυμοῦτο. ὑλάκτει.] σωματικῶς ἐκινεῖτο. ἀμαλῇσιν.] ἁπαλαῖς. βεβῶσα.] ἑστῶσα. ἀγνοιήσασα.] ἀγνοούμενον ἰδοῦσα. ἀγαιομένου.] ἀγανακτοῦντος, ἢ χαλεπαίνοντος. ἠνίπαπε.] ἐνουθέτησεν. καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.] καταστέλλων, τὴν ἀπότασιν ποιούμενος ἐς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα.

ἐν πέρσῃ.]

ἐν πείσῃ.] ἀντὶ τοῦ, κατὰ χώραν οὐκ ἔστιν κοῦ καὶ ἐν νήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν. ἢ ἐν οἷς ἐπέπειστο καὶ ἐγνώκει, οἷον οὐκ ἐξέμελλεν αὐτῷ. τετληυῖα.] καρτεροῦσα. νωλεμέως.] συνεχῶς. ἑλίσσετο.] ἐκυλίετο, ἐστρέφετο. αἰόλλει.] ποικίλως στρέφει ἢ κινεῖ. ἐγρήσσεις.] γρηγορεῖς. ἀολλέες.] ἀντὶ τοῦ πολλοί. λόχοι.] τῶν πολεμίων συστήματα. ἄρηϊ.] ἄρης νῦν ὁ σίδηρος. ἑλέτω σε καὶ ὕπνος.] ἀντὶ τοῦ κοιμήθητι. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν.] ἀνία ἐστὶ καὶ τόδε, ὅλης νυκτὸς ἀγρυπνεῖν. κακῶν δ' ὑποδύσεαι.] κάκωσιν ὑπεισέλθης. ἤδη.] παραυτίκα. ἀψορρόου.] ὠκεανοῖο, τοῦ κύκλῳ περινοστοῦντος τὴν γῆν, καὶ ἂψ πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἀφικνουμένου. ἔμαρπτε.] κατέλαβεν. ἢ ἔπειτα.] νῦν ἀντὶ τοῦ παραυτίκα. ἠερόεντα κέλευθα.] τὰ ἀέρια ἢ τὰ ἄδηλα. προχοῇς.] τοῖς ῥεύμασιν.

ὡς δ'

Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
20 Ἰφθίμους ἑτάρους, σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ' ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ,
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως, ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο
Ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα 10
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
Ὣς ἄρ' ὅ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο μερμηρίζων,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
30 Μοῦνος ἐὼν πολέσιν. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν.
Οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ, 20
Καὶ πάϊς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
40 Μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω.
Εἴπερ γὰρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τ' ἕκητι, 30
Πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι, τά σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
Ὥσπερ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε.
Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι διαμπερές, ἥ σε φυλάσσω
Ἐν πάντεσσι πόνοισιν, ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν,
Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
50 Νῶϊ περισταῖεν κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηϊ, 40
Καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος, ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
Πάννυχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσεαι ἤδη.
Ὣς φάτο, καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν,
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε λύων μελεδήματα θυμοῦ
Λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα.
Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν, 50
60 Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα θεάων.
Ἄρτεμι πότνα θεὰ Διὸς θύγατερ, αἴθε μοι ἤδη
Ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
Αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου ὠκεανοῖο.

Ὡς ὅτε

Ὡς ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι
Τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί, αἱ δὲ λίποντο
Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
Τυρῷ καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἴνῳ.
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνή.
Ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι,
Εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν Ὄλυμπον
Κούρῃς αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
Ἐς Δία τερπικέραυνον. ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖράν τ' ἀμμορίην τε, καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Τόφρα δὲ τὰς κούρας ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
Καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν ἐριννύσιν ἀμφιπολεύειν.
Ὡς ἔμ' ἀϊστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
Ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν ὁππότε κέν τις
Ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν. ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ,
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Τῇδε γάρ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
Τοῖος ἐών, οἷος ἦεν ἅμα στρατῷ. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ' ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης, ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς
Μερμήριξε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμόν
Ἤδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι.
Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα τοῖσιν ἐνεῦδεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε φέρων, Διὶ δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών.
Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
Ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,
Φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν, ἔκτοθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς,
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων, γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
Πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν.
Τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,
Ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν.
Ἡ δὲ μί' οὔπω παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο.
Ἥ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο σῆμα ἄνακτι.
Ζεῦ πάτερ ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,

ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου.] Πανδάρεως ὁ Μέροπος καὶ νύμφης Ὀρέας παῖς, Μιλήσιος τὸ γένος, γήμας Ἀρμοθόην τὴν Ἀμφιδάμαντος, ἴσχει παῖδας θηλείας τρεῖς, Ἀηδόνα καὶ Κλεοθήραν καὶ Μερόπην, ἃς ἐκθρέψασιν Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα. Πανδάρεως δὲ παραγενόμενος εἰς Κρήτην, κλέπτει τὸν τοῦ Διὸς κύνα, καὶ αὐτὸν οὐκ ἀνήνεγκεν εἰς Μίλητον, δέδωκας τὸν Δία. παρὰ Ταντάλῳ δὲ εἰς Φρυγίαν κατατίθεται, φάμενος ἀγρεύειν ἐκ Φοινίκης τοῦτον. ὁ δὲ Τάνταλος δεξάμενος ἐφύλασσεν. ἔπειτα κελεύσαντος Διὸς ἐρευνῶν τὸν κύνα, παραγίνεται πρὸς Τάνταλον. ὁ δὲ ἀρνεῖται καὶ ὄμνυσι τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς μὴ συνειδέναι τι περὶ τοῦ κυνός. ὁ δὲ Ἑρμῆς εὑρίσκει αὐτὸν παρ' αὐτῷ. ὡς δὲ ὁ Πανδάρεως ἐπύθετο, φεύγει ἐκ τῆς πατρίδος σὺν τῇ γυναικὶ Ἀρμοθόῃ, καὶ ταῖς θυγατράσιν ἀγάμοις οὔσαις Κλεοθήρᾳ τε καὶ Ἀηδόνι καὶ Μερόπῃ, εἰς Ἀθήνας, ἐκ δὲ Ἀθηνῶν εἰς Σικελίαν. ὁ δὲ Ζεὺς αὐτὸν ἰδών, κτείνει σὺν τῇ γυναικί. ταῖς δὲ θυγατράσιν αὐτοῦ τὰς ἅρπυιας ἐφορμᾷ. αἱ δὲ ἀναλαβοῦσαι, ἐριννύσιν αὐτὰς διδόασιν δουλεύειν, καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ νόσον αὐταῖς ἐμβάλλει Ζεύς, καλεῖται δὲ αὕτη κύων. αἱ δὲ λίποντο ὀρφαναί.] προέθηκε τὸ κεφάλαιον. ὕστερον γὰρ συνεῖδε. καὶ γὰρ οὐκ ὀρφανὰς αὐτὰς ἀνεθρέψατο ἡ Ἀφροδίτη, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ὀρφανεύσας. τὸ δὲ ἑξῆς τοῦ λόγου, τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί. Ἀφροδίτη δὲ πρὸς Δία, αἰτήσασα αὐταῖς γάμον, παρεγίνετο. ἐν δὲ τούτῳ ἅρπυιαι αὐτὰς ἀνηρέψαντο. δίκαιον δὲ αὐτὰς αἱ θεαὶ ἀνεθρέψαντο, ἀγνοοῦσαι τὸ πεπρωμένον. μόνος γὰρ ὁ Ζεὺς οἶδε μοῖραν τ' ἀμμορίην τε ὁμοίως. μῆκος δ' ἔπορε.] κουροτρόφος γὰρ ἡ θεὸς τῷ ἀδελφῷ Ἀπόλλωνι. μοῖραν.] εὐμοιρίαν, εὐδαιμονίαν. ἀμμορίην.] κακομοιρίαν, ὅ ἐστι κακομοιρίαν. στυγερῇσιν.] στυγνότητος αἰτίαις. ἀμφιπολεύειν.] ὑπουργεῖν. ἀνεκτόν.] ἀνασχετόν. ἐπέλησεν.] λήθην ἐπήγαγεν. συνελών.] συναγαγών. θύραζε φέρων.] ἐνταῦθα οἱ μνηστῆρες. φήμην.] κληδόνα, οἰωνόν. φάσθω.] εἰπάτω. ὑψόθεν ἐκ νεφέων.] πῶς οὖν φησὶν ἡ αἴθρις· οὐδέποτε νέφος ἐστί. νῦν τοῦ τόπου ἔφη Ἀττικῶς, ἐν ᾧ εἰώθει συνίστασθαι τὰ νέφη. ἢ τῶν χρυσῶν νεφῶν, ἃ ἦν ἐν οὐρανῷ ὡς, ἀλλ' ὁ γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσιν. εἵατο.] ἱδρυμέναι ἦσαν. ἐπερρώοντο.] ἐρρωμένως ἐνήργουν. τεύχουσαι.] ποιοῦσαι. ἀλείατα.] τὰ ἐκ τοῦ πυροῦ ἄλευρα. ἄλεσαν.] ἤλεσαν.

βρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ.] οὕτως ἡ ἀλετρὶς φησὶν κατὰ τὴν κοινὴν ὑπόνοιαν. ἢ ὅτι τὰ ὑψηλὰ τοῦ ὀλύμπου ἐπουράνιά ἐστι. τέῳ.] τινί. κρῆνον.] ἐπιτέλεσον. ἑλοίατο.] μεταλάβοιεν. ἀλείτας.] τοὺς ἡμαρτηκότας. εὐνῆθεν.] ἐκ τῆς εὐνῆς, ἢ κοίτης. ἀκηδής.] ἀτημέλητος. ἐμπλήγδην.] ἐκπληκτικῶς ἢ ἀκρίτως, καὶ ὡς ἂν τύχῃ ἐμπελάζουσα τοῖς πράγμασι. σίτου δ' οὐκ ἔτ' ἔφη.] κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐνδεικτέον τοῦτο. ἐπιέσσαμεν.] ἐπεβεβλήκαμεν. ἀγρεῖτε.] συναθροίζεσθε. κορήσατε.] σαρώσατε. εἴρηται δὲ κατὰ ἀντίφρασιν, ὡς καὶ τὸ σάρον ὄφελμα καλεῖται οὐκ αὔξοντι, ἀλλὰ τοὐναντίον παραιρούμενον καὶ μειοῦν. ποιπνύσασαι.] σπουδαίως ἐνεργήσασαι. ῥάσσατε.] ῥάνατε. ἀμφιμάσασθε.] ἀπομάξετε. ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.] ταύτην τὴν ἡμέραν ἑορτὴν καὶ νουμηνίαν παρατίθεται Ἀπόλλωνος ἱεράν, ἵνα τῶν ἀνδρῶν περὶ τὴν ἑορτὴν καταγινομένων, εὔκαιρον ἔχῃ τὸ ἐπιτίθεσθαι μνηστῆρσι. οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο, ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.] τὴν νουμηνίαν πάντων τῶν θεῶν νομίζουσιν εἶναι. ταύτην γὰρ οἱ πρόγονοι τοῖς θεοῖς ἀνέθεσαν, διὰ τὸ πρώτην αὐτὴν εἶναι τοῦ μηνός. πάσας τε τὰς ἀρχὰς προσῆψαν αὐτοῖς ὀρθῶς ποιοῦντες. τοὺς γὰρ ἁπάντων ἄρχοντας τοὺς ὁμοίους χρὴ γεραίρειν. καὶ τῶν σίτων τὰς ἀπαρχὰς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀπονέμομεν. τοῦ δ' Ἀπόλλωνος ταύτην εἶναι νομίζειν τὴν ἡμέραν εἰκότως τὸ πρῶτον φῶς τῷ αἰτιωτάτῳ τοῦ πυρός. ἐκάλουν τε αὐτὴν καὶ νουμήνιον. ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοχόρῳ. νέμεσθαι.] διατρίβειν. μᾶλλον ἐσσυρέωσι.] προσιοῦσιν ὁρῶσιν.

Ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστὶ· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος ὅττι κεν εἴπω,
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν.
Οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν
Ἄλφιτα τευχούσῃ, νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
[120] Ὣς ἄρ' ἔφη, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεὺς [10]
Ζηνός τε βροντῇ. φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα καλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φώς
Εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπε·
Μαῖα φίλη τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ [20]
[130] Εὐνῇ καὶ σίτῳ, ἦ αὔτως κεῖται ἀκηδής,
Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ πινυτή περ ἐοῦσα
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἄν μιν νῦν τέκνον ἀναίτιον αἰτιόῳο.
Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος ὄφρ' ἔθελ' αὐτός,
Σίτου δ' οὐκ ἔτ' ἔφη πεινήμεναι. εἴρετο γάρ μιν. [30]
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῇσιν.
[140] Αὐτὰρ ὅ γ' ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι, καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν.
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ, χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο. [40]
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Ἡ δ' αὖτε δμῳῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν
Εὐρύκλει' Ὠπὸς θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Ἀγρεῖθ' αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
[150] Ῥάσσατέ τ', ἐν δὲ θρόνοισιν εὐποιήτοισι τάπητας
Βάλλετε πορφυρέους, αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα, ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ [50]
Ἔρχεσθε κρήνηνδε καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο.
Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἱ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,

Αἱ δ'

Αἳ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶμα ἐπισταμένως πένοντο.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ μὲν ἔπειτα 160
Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέαζον ξύλα, αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλθον ἀπὸ κρήνης, ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι.
10 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι·
Ξεῖν', ἦ ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἠέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τὸ πάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἲ γὰρ δή, Εὔμαιε, θεοὶ τισαίατο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες ἀεικέα μηχανόωνται 170
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
20 Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι, 175
Δεῖπνον μνηστήρεσσι, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Καὶ τὰς μὲν κατέδησαν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω, 180
Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
30 Ὣς φάτο, τὸν δ' οὔ τι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων. 185
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας.
Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησαν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς· 190
40 Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
Δύσμορος· ἦ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους, 195
Ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσωνται ὀϊζύν.
Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
50 Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολλοῖσι. 200
Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
Ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε 205

Μνησαμένῳ

οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσι.] οὐδ' ὀλίγον αἰδοῦνται. πάντως.] παντὶ τρόπῳ. γεύσασθαι.] πειραθῆναι. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοθι.] οὐ διαπαντὸς, ἀλλ' ὁρᾷ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. πορθμῆες.] οἱ παραφέροντες. δυόωσιν.] εἰς κάκωσιν μεταβάλλωσιν. ἐπὴν δὴ γείνεαι.] καθ' ὃ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. γείνεαι.] γεννήσεις. ἴδιον.] ἵδρωσα, ἠγωνίασα.

λαίφεα.]

λαίφεα.] ῥάκη, ἢ λεπτὰ ἱμάτια. ὑποσταχύοιτο.] ἐπαύξοιτο. ἀγινέμεναι.] ἄγειν, κομίζειν. πολλ' ἐπιδινεῖται.] ἐν τοῖς στήθεσιν ἀνακυκλεῖ ὁ λογισμός, πολλὰς στροφὰς λαμβάνει. πινυτή.] σύνεσις. οἳ δ' ἱέρευον ὄϊς.] παρατηρητέον ὅτι μόνους τοὺς μνηστῆρας θεοῖς θύοντας οὐκ οἶδεν.

δύμιος.]

Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος, ἐπεὶ καὶ κεῖνον ὀΐω
Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤμοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
210 Εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων, 10
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς,
Ἔδμεναι, οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν. μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ἐπιδινεῖται, μάλα μὲν κακὸν υἷος ἐόντος
Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι ἰόντ' αὐτοῖσι βόεσσιν
220 Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, τὸ δὲ ῥίγιον αὖθι μένοντα,
Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν. 20
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται.
Ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι εἴ ποθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Γιγνώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι· 30
230 Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς,
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τελέσειε Κρονίων,
Γνοίης οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται. 40
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα, ὅνδε δόμονδε.
240 Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ἤρτυον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή
Τηλεμάχοιο φόνος, ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός. 50
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
250 Οἳ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας

ἱέρευον

Ἱρεύον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην.
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων, ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσι κεράσαντο, κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἐῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε κέρδεα νωμῶν,
10 Ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου παρὰ λάϊνον οὐδὸν,
Δίφρον ἀεικέλιον καταθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν.
Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν — 260
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων.
Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὔτι δήμιός ἐστιν
Οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
20 Ὑμεῖς δὲ μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
Καὶ χεῖρας, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός, — 270
Καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον Ἀχαιοὶ
Τηλεμάχου, μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων, τῶ κέ μιν ἤδη
30 Παύσαμεν ἐν μεγάροισι λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἦγον, τοὶ δ' ἀγέροντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὕπο σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα. — 280
Πὰρ δ' Ὀδυσῆϊ μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο
Ἴσην ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον. ὣς γὰρ ἀνώγει
40 Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσῆος θείοιο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδὼς,
Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκία ναίων.
Ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο
Μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα. — 290
Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
50 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω.
Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι ὡς ἐπέοικεν
Ἴσην. οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον
Ξένους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξένιον, ὄφρα καὶ αὐτὸς

ἀεικέλιον.] εὐτελῆ. δήμιος.] δημόσιος. ἐπίσχετε.] κατάσχετε. ἐνιπῆς.] ἐπιπλήξεως. ἐνιπὴ ἡ διὰ λόγων ἐπίπληξις καὶ ἀπειλή, ἀπὸ τοῦ ἐνέπω.
ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθώς.] ἠθικῶς δείκνυσιν ὁ ποιητής, ὅτι οὐδὲν συλλαμβάνει πλοῦτος πρὸς σωφροσύνην. ἀτέμβειν.] στερίσκειν. δῶ.] παράσχω.

λοετρὸν

Ἠὲ

λοετροχόῳ.] νῦν τῷ τὰ λουτρὰ παρέχοντι, ἢ παρασιτάζοντι. Σαρδάνιον μάλα τοῖον.] σεσηρὸς ἐπ' ὀλέθρῳ φησὶ τὸν Ἡφαιστότευκτον ὑπὸ Διὸς Εὐρώπῃ δοθέντα φύλακα τοὺς ἐπιβαίνοντας τῇ Κρήτῃ ἰδίως τιμωρεῖσθαι. πηδῶντα γὰρ εἰς τὸ πῦρ, καὶ θερμαίνοντα τὸ στῆθος περιπτύσσεσθαι αὐτούς, ὧν καιομένων, ἐκεῖνον σεσηρέναι. ἔνιοι δὲ γίνεσθαι λέγουσιν ἐν Σαρδοῖ τῇ νήσῳ σέλινον τοιοῦτον, ὃ τοὺς φαγόντας ξένους μετὰ σπασμοῦ σεσηρότας ἀπόλλυσθαι ποιεῖ. *τί μοι δέ φησι τοὺς γεγηρακότας τῶν γονέων ἄγειν αὐτοὺς πρὸς βόθρον καὶ καταβάλλειν εἰς αὐτόν. τοὺς δὲ ὡς μακαρίως ἀποθνήσκοντας γελᾶν. ἄλλοι δὲ ἄλλως. ἄμεινον δὲ τὸν ἐπὶ καταμωκήσει προσποιητὸν γέλωτα. παρὰ τὸ σεσηρέναι, ὅ ἐστι ἀνοίγειν τὰ χείλη. μείδησε δὲ θυμῷ Σαρδάνιον μάλα τοῖον.] οἱ τὴν Σαρδὼ κατοικοῦντες ἀπὸ Καρχηδονίων ὄντες, χρῶνται νόμῳ τινὶ βαρβαρικῷ, καὶ πολὺ τῶν Ἑλλήνων διηλλαγμένῳ. τῷ γὰρ Κρόνῳ θύουσιν ἡμέραις τισὶ τεταγμέναις, οὐ μόνον τῶν αἰχμαλώτων τοὺς καλλίστους, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγενημένους. τούτους δὴ θυομένοις, τὸ μὲν δακρύειν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ καὶ δειλόν, τὸ δὲ ἀσπάζεσθαι καὶ γελᾶν ἔσχατον. καὶ προϊόντων ἀνδρῶδές τε καὶ καλόν. ὅθεν φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ προσποιητὸν γέλωτα κληθῆναι σαρδόνιον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Δήμωνι. ἀεικείας.] αἰκίας ἀπρεπεῖς. ῥυστάζοντας.] ῥυστάζειν γὰρ τὸ μετὰ βίας ἕλκειν. παρὰ τὸ ἐρύω, ῥύω. φαίην.] εἴποιμι. σφῶϊν.] αὐτοῖς. τὸ δὲ κέρδιον.] τὸ μὴ βαλεῖν. ἐπεὶ αὐτὸς ἀνήρησο. ἢ τὸ βαλεῖν τὸν ξένον αἱρεῖται τὸ κέρδιον. νόστησε.] ἐπανῆλθεν. ὑπότροπος.] ὑποστρέψας. νέμηαι.] καρπίζῃ. διατρίβω.] κωλύω. ἀναγκαίῳ.]

*τίμαιος

Ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας ἠὲ τῳ ἄλλῳ
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ
300 Κείμενον ἐκ κανέοιο λαβών, ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς
Ἦκα παρακλίνας κεφαλήν, μείδησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοῖον, ὁ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ·
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ, 10
Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον. ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
Ἦ γάρ κέ σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο,
Ἐνθάδε, τῷ μή τις μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
Φαινέτω. ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα
310 Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια, πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα,
Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες
Μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο, 20
Καὶ σίτου. χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς·
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Εἰ ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι.
Ξείνους τε στυφελιζομένους δμῳάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
320 Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, 30
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι,
Μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
Ἤπιον εἰ σφῶϊν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν,
Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε, 40
330 Τόφρ' οὔ τις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε,
Μνηστῆρας κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν.
Εἰ νόστησ' Ὀδυσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα,
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον
Γήμασθ' ὅς τις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν,
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι
Ἔσθων καὶ πίνων, ἡ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 50
Οὐ μὰ Ζῆν' Ἀγέλαε καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο
340 Ὅς που τῆλ' Ἰθάκης, ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται,
Οὔ τι διατρίβω μητρὸς γάμον, ἀλλὰ κελεύω
Γήμασθ' ᾧ κε θέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.

Αἰδέομαι

Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος, μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσβεστον γέλων ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν,
Αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον, ὄσσε δ' ἄρα σφέων
10 Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ἆ δειλοὶ τί κακὸν τόδε πάσχετε νυκτὶ καὶ ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
Αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι, καλαί τε μεσόδμαι.
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή
Ἱεμένων ἔρεβος δὲ ὑπὸ ζόφον, ἠέλιος δὲ
Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
20 Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν·
Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα νέοι δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν.
Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε, καὶ οὔατα, καὶ πόδες ἄμφω,
Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος, οὐδὲν ἀεικής.
30 Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
Ἐρχόμενον, τό κεν οὔ τις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλέαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων.
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον ἐπὶ ξείνοισι γελῶντες.
40 Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
Τηλέμαχ', οὔτι σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος.
Οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.
Ἄλλος δ' αὖτέ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι,
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Τοὺς ξείνους ἐν νηῒ πολυκληῗδι βαλόντες
Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
50 Ὣς ἔφασαν μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων,
Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο δέγμενος αἰεὶ
Ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἡ δὲ κατ' ἄντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια

ἀναγκαίῳ.] ἀναγκαστικῷ. παρέπλαγξεν.] ἐξηπάτησεν. αἱμοφόρυκτα.] αἵματι μεμολυσμένα. εἰλύαται.] κατακαλυμμένα εἰσίν. δέδηε.] διεγήγερται. δεδάκρυνται.] δακρύων πεπλήρωνται. ἐρράδαται.] περιέρρανται. ἥλιος δ' οὐρανοῦ ἐξαπόλωλεν.] οὐχ ὡς ἐκλείψεως γεγενημένης, ἀλλ' ὅτι τοῖς μνη- 350 στῆρσιν ὁ ἥλιος ἐκλελοίπει. ἐξέρχεται δὲ οὗτος ἐκ τῆς οἰκίας οἰκονομικῶς. ἀχλύς.] ἀορασία. ἀφραίνει.] μωραίνει. γελόωντες.] γελωτοποιούμενοι, καταγελῶντες. κακοξεινώτερος.] κακῶν ξένων ὑποδοχεύς. ἐπίμαστον.] ἐπιμαστεύοντα καὶ ἐπιζητοῦντα. ἔμπαιον.] ἔμπειρον. ἐς Σικελούς.] ἐγινώσκετο ἄρα τὰ κατὰ τοὺς Σικελούς. οὐκ εἰκὸς οὖν ἐκεῖ τὴν πλάνην γεγονέναι. διαφέρουσι δὲ Σικελιῶται Σικελῶν. οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρβαροι. προσεδέρκετο.] προσέβλεπε- 360 τι. κατ' ἄντησιν.] ἀντικρὺς τοῦ ἀνδρῶνος ἐν τῇ γυναικωνίτιδι.

XX μενοινῄς.]

370

380

Ἀνδρῶν

μενοεικές.] θυμῆρες, πολύ.

[ἀχαρίσ]τερον.] ἀηδέστερον.

ἀχαρίσ[τερον]

Ἀνδρῶν οἱ μεγάροισιν, ἑκάστου μῦθον ἄκουε.
Δεῖπνον μὲν καὶ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο
Ἡδύ τε καὶ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν.
Δόρπου δ' οὐκ ἄν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
Θησέμεναι. πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Φ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Πηνελόπη τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν ἑαυτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ, καὶ Φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἐφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλων πάντων μὴ δυνηθέντων.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Φῖ δὲ βιὸν, προτίθησιν, ἄεθλον Πηνελόπεια.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ.
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν,
κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσετο οἷο δόμοιο.
Εἵλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
καλὴν, χαλκείην, κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἔσχατον, ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
Δῶρα τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος, ἦ τοι Ὀδυσσεὺς
ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε.
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
παιδνὸς ἐών. πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί.
Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο.
Ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
φῶθ' Ἡρακλῆα μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων.
Ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν
τὴν ἥν οἱ παρέθηκεν, ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτὸν,
ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυτος. αὐτὰρ ὁ παιδὶ
κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος, οὐδὲ τραπέζῃ
γνώτην ἀλλήλων. πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ἴφιτον Εὐρυτίδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,

Ὅς οἱ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Φ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] τὸ δὲ αὐτὶ τοῦ γάρ. τίθησι δὲ τὸ τόξον, ἵνα ἐὰν μὲν πολλοὶ ἐντείνωσι, στασιάσωσιν· ἐὰν δὲ μηδεὶς, ἀνάξιοι οἱ μνηστῆρες φανῶσιν. κλίμακα δ' ὑψηλήν.] τὴν ἀπὸ γυναικωνίτιδος, εἰς τὴν ἀποθήκην, ἵνα τὴν κλεῖν λάβῃ. κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.] ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους, ἡ κώπη δυναμένη. παρὰ τὸ κόπτω, ἀναβιβασμῷ, καὶ τροπῇ κώπη. καὶ ἡ τοῦ δρεπάνου κώπη λέγεται, παρὰ τὸ κόπτειν ὕλην. ἔσχατον.] νῦν τὸ ἐνδότατον. πολύκμητος.] ὑφ' ᾧ πολλὰ κάμνουσι. ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο.] προνοητικῶς οὐκ ἐν τῷ ἀνδρῶνι, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ ἡ νευρὰ ῥαγῇ. Λακεδαίμονι.] νῦν ἐν τῇ χώρᾳ. τυχήσας.] συντυχών. ἐπιείκελος.] ὅμοιος. Μεσσήνῃ.] τῇ Μεσσηνιακῇ χώρᾳ, ἥτις ἦν μέρος τῆς Λακεδαίμονος πρὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου. οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο.] ἐν Φαραῖς. μετὰ χρεῖος.] διὰ ὄφλημα. ἄειραν.] νῦν ἥρπασαν. ἐξεσίην.] δημοσίαν ἔκπεμψιν. παιδνός.] παῖς νέος. μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων.] μεγαλεργὸν, ἐπὶ μεγάλοις ἔργοις ἱστορούμενον, ἐπιστήμονα. Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο δώδεκα θήλειαι.] Ἴφιτος Εὐρύτου μὲν παῖς, Οἰχαλιεὺς δὲ τὸ γένος, ἀπολομένων αὐτῷ τῶν ἵππων, περιῄει τὰς πέριξ ἐρευνῶν πόλεις εἴ που φανεῖεν. Πολυΐδου δὲ τοῦ μάντεως εἰπόντος αὐτῷ μὴ παραγίνεσθαι εἰς Τίρυνθα χάριν ζητήσεως. οὐ γὰρ εἶναι συμφέρον λέγεται παρακούσαντα παραγγέλθαι. τὸν δὲ Ἡρακλέα μηχανῇ τινι καὶ στρατηγίᾳ συνεφελκυσάμενον αὐτὸν ἄγειν ἐς ἐπικρήμνον τεῖχος, καὶ καταρρῖψαι διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἔγκλημα, καὶ τὸν πατέρα, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῷ τὸν ἆθλον, τὴν Ἰόλην γαμεῖν οὐκ ἔδωκαν, ἀλλ' ἀτιμάσαντες ἀπέπεμψαν. λέγεται δὲ ὡς ἀγανακτήσας ὁ Ζεὺς ἐπὶ τῇ ξενοκτονίᾳ, προσέταξεν Ἑρμῇ λαβόντα τὸν Ἡρακλέα πωλῆσαι δίκην τοῦ φόνου. τὸν δὲ εἰς Λυδίαν ἀγαγόντα τῇ τῶν τόπων βασιλευούσῃ Ὀμφάλῃ δοῦναι τριῶν τιμηθέντα ταλάντων. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. μέγας Εὔρυτος.] ἐπὶ τοξικῇ. ἀρχὴν ξεινοσύνης.] ἀρχὴν ποιούμενος ξενίας. προσκηδέος.] τῆς ποιούσης κηδεμονικῶς ἔχειν πρὸς ἀλλήλους.

Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε, τὸ δ' οὔ ποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
40 Ἡιρεῖτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσετο, τόν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
Ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς. 10
Αὐτίκ' ἄρ' ἥ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης.
Ἐν δὲ κληῗδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
Ἄντα τιτυσκομένη, τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι, τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
50 Πληγέντα κληῗδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
Ἕστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον 20
Αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
Ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ᾕρεε τόξον ἄνακτος.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
60 Ἰοδόκον, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος 30
Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
70 Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον, οὐδέ τιν' ἄλλην 40
Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε.
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον.
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον μάλα καλὸν ἐνίπλειον βιότοιο, 50
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
80 Ὣς φάτο, καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον,
Δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν.

Κλαῖε

ὅς οἱ τόξον ἔδωκε.] φίτου εἴρηκε τὴν δόσιν, ἐπεὶ διὰ μέσου τινὰ παρεδιηγεῖται. ᾑρεῖτο.] ἐλάμβανεν. κέσκετο.] ἔκειτο. ἀπέλυσε κορώνης.] τὸ κλεῖθρον ἐπαναστρέψας. ἐκ τοῦ ὄπισθεν ἐξήρτητο πρὸς κρίκον, ὥστε δὲ τοῦ διελκομένου εἰς τοὐναντίον ἀνοίγεσθαι. κορώνης.] κρίκου, κόρακος. ἀνέκοπτεν.] ἀνέκρουεν, ἀνώθει. ὀχῆας.] νῦν τὰς λεγομένας βαλάνους τὰς ἐν τῷ λεγομένῳ χελωνίῳ κατ' ἀντικρὺ τῶν κλειδὸς, ἃς περιάγοντες καὶ ἀνοίγονται. γωρυτῷ.] τῇ θήκῃ τοῦ τόξου. ὄγκιον.] ἔστι μὲν τὸ ἅπαξ εἰρημένον ἡ λέξις. σημαίνει δὲ ἀγγεῖον σχιστοειδὲς ἐν ᾧ ἔγκειντο οἱ ὄγκοι. ὄγκοι δέ εἰσιν οἱ πώγωνες τῶν ἀκίδων. καὶ ἐν ἄλλοις. ὡς δὲ ἴδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας. σωστικὸν δὲ τῶν ὄγκων ἀγγεῖον. ὡς κρεῖον τὸ κρεοδόχον ἀγγεῖον. ὄγκιον οὖν ἡ θήκη τῶν ἀκίδων. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ὀγκῶδες εἶναι. τοῖο.] τοῦ ἰδίου. ἐχράετε.] ἐβιάσασθε, ἐβαρήσατε. μύθου.] νῦν τῆς στάσεως, ὅθεν καὶ ἀνακρέως τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ ἁλιεῖς ὄντας στασιαστὰς φησίν. μυθηταὶ δ' ἀν νήσῳ μεγίστῃ δίεπουσιν ἱρὸν ἄστυ. ἀντὶ τοῦ στασιασταὶ μυθηταί. ἐπισχεσίην.] νῦν σημαίνει πρόφασιν. ἐπὶ μόνης γὰρ χρεία τῷ προφασιζομένῳ εἰς τὸ ψεύδεσθαι καὶ τὸ μὴ ἀληθεύειν. καὶ Ἀλκαῖος, οὐ δέ τι μυσάμενος, ἀλλὰ τὸ νόημα. ἀντὶ τοῦ προφασιζόμενος, ἀλλαχοῦ ἀποβλέπων τὸ ἑαυτοῦ νόημα. τόδε φαίνετ' ἄεθλον.] τὸ ἐμὲ γῆμαι. θήσω.] προτίθημι. δυοκαίδεκα πάντων.] οὐ γὰρ ἐν μέσοις ἐπὶ τὸ βέλος ἔξαθλος ἦν, ὡς ἐλλείπειν τῇ δυνάμει.

ἐφημοσύνῃ.]

Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ' ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Νήπιοι ἀγροιῶται ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἆ δειλὼ, τί νυ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον ᾗ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε
Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον. οὐ γὰρ ὀΐω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις *μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοίσδεσι πᾶσιν,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα.
Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ, πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Ἤτοι ὀϊστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν τότ' ἀτίμα
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Ὢ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων.
Μήτηρ μέν μοί φησι φίλη πινυτή περ ἐοῦσα
Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης.
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε, τί με χρὴ μητέρος αἴνου.
Ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε, μηδέ τι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην.
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου
Οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
Λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας,
Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ σταθμὴν ἴθυνεν.
Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε, τάφος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας
Ὡς εὐκόσμως στῆσε, πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζεν.
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης ἐπιελπόμενος τό γε θυμῷ
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.

ἐφημέρια φρονέοντες.] τὸ παραυτίκα μόνον φρονοῦντες, οὐ προνοοῦντες τῶν μελλόντων. τόξα. νῦν τὴν σύμπασαν σκευήν. ἀάατον.] ἐπιβλαβῆ ἢ ἄνευ βλάβης. μετά.] ἀντὶ τοῦ ὑπάρχει. ἀτίμα.] ὕβριζεν. μύνῃσι.] προφάσεσι. μύσαντα τὰ ὄμματα σκέπτεσθαι.] τί χρὴ δρᾶν; τοῦτο γὰρ χάριν προφασίζονται, ἵνα ἐπιμάνωσιν· οἱ δὲ κατασιωπῶντες παρὰ τὸ μύειν τὸ στόμα. παρέλκετε.] ὑπερτίθεσθε. ἀποτρωπᾶσθε.] ἀποῤῥίπτεσθε. τανυστύος.] διὰ στάσεως τοῦ ἐντανυσμοῦ. σιδήρου.] τῶν πελέκεων. ἀναΐξας.] συνεπίλωσεν. ὀπώπει.] θεασάμενος ἦν. πειρήτιζε.] διάπειραν ἐλάμβανεν. πελέμιξεν.] ἐκάμπτεν.

* μέτα

κορώνῃ.] τῷ ἄκρῳ τοῦ τόξου. ὄρνυσθε.] ἀνίστασθε. ἐπιδέξια.] ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους. ὅθεν τε περ οἰνοχοεύει.] δῆλον γάρ ἐστιν εἰσιόντος εἰς τὸν ἀνδρῶνα ἐν δεξιᾷ κεῖσθαι τὸν κρατῆρα. μυχοίτα[τος.] ἐνδότατος. ἐχθραί.] μισηταί. ἀτρίπτους.] ἀήθεις. κεκαδήσει.] στερήσει, χωρίσει. ἐέδνοις διζήμενος.] πολὺ θεὶς ἕδνων ζητῶν. βία γὰρ καὶ ῥώμη οὐ λύψεται.

ῥυτῆρα.]

Καί νύ κε δή ῥ' ἐτάνυσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.
130 Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ' οἵ περ ἐμεῖο βίῃ πολὺ φέρτεροί ἐστε, 10
Τόξου πειρήσασθε καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν.
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
140 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ὄρνυσθ' ἐξείης, ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι
Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος, 20
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο Οἴνοπος υἱός,
Ὅσφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
Ἷζε μυχοίτατος αἰεὶ, ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴῳ
Ἐχθραὶ ἔσαν. πᾶσι δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν.
Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν.
150 Οὐδέ μιν ἐντάνυσε. πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
Ἀτρίπτους ἁπαλάς, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν· 30
Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Τεθνάμεν ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν, οὗθ' ἕνεκ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὁμιλέομεν ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἠδὲ μενοινᾷ,
Γῆμαι Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆος παράκοιτιν,
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται, 40
160 Ἄλλην δή τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Μνάσθω, ἐέδνοισιν διζήμενος, ἡ δέ κ' ἔπειτα
Γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν.
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Λειῶδες ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε, νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων. 50
170 Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,

Οἷόν τε

Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ ὀϊστῶν.
Ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν·
Ἄγρει, πῦρ δὴ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι Μελανθεῦ.
Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ.
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες ἐπιχρείοντες ἀλοιφῇ,
10 Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ,
Πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ.
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος.
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ', οὐδ' ἐδύναντο
Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τὼ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες, ἅμ' ἄμφω,
20 Βουκόλος, ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν, ἠδὲ καὶ αὐλῆς
Φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι·
Βουκόλε καὶ σὺ συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην
Ἦ αὐτὸς κεύθω, φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
Ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν εἴ ποθεν ἔλθοι,
Ὧδε μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκῃ,
30 Ἦ καὶ μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ,
Εἴπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων.
Γνοίης χ', οἵη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
40 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
Ἐξαῦτις σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ' ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω.
Οἴοισιν δμώων, τῶν δ' ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Σφῶϊν δ' ὡς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω.
Αἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
50 Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,

ῥυτῆρα βιοῦ.] ἑλκυστῆρα τόξου. κεῖον.] καῦσον, ἅψον. ἔνεικε.] ἄγαγε, κόμισον. θάλποντες.] θερμαίνοντες. βίης ἐπιδευέες.] δυνάμεως ἐνδεεῖς. ἤγουν τοῦ τόξου, ἢ τοῦ Ὀδυσσέως. ἐπεῖχε.] ἐπέχειτο. ὁ Ἀντίνοος ἐπεῖχε καὶ ἐκώλυσεν αὐτοὺς πρὸς τὸ παρὸν χρήσασθαι τῷ τόξῳ. φαίνεται γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἑξῆς λέγων μὴ 180 δεῖν τεῖναι τὸ τόξον, ἑορτῆς οὔσης τοῦ τοξικοῦ θεοῦ, καὶ Εὐρύμαχος πείθεται. τὼ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν.] εἰς τὸν πρόδομον ἐξῆλθον. πιθανῶς, ἐπεὶ μακρῷ πρόσθεν ὁ Ἀντίνοος φησίν, κλαίετον ἐξελθόντες. καὶ ἅμα ἵνα τῷ Ὀδυσσεῖ συμβάλωσιν. ποῖοί κ' εἶτε.] τὸ πλῆρες, ποῖοι κε εἴητε. τὸ δὲ σημαινόμενον, ποῖοι ἂν εἴητε κατὰ τὴν γνώμην. ἐνείκῃ.] ἐνέγκοι, ἀγάγοι. δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.] τῇ δυνάμει καὶ χεῖρες ἀκολουθοῦσιν. σφῶϊν.] ὑμῖν. ὑπότροπον.] ἐξ ὑπο- 190 στροφῆς.

εὔγνωτον.] ἀσφαλῶς γνωρίσητε. ἀπεέργαθεν.] ἀφεῖλεν, ἀπεκάλυψεν. κληῗσαι.] ἀποκλεῖσαι. ἐν ἕρκεσι.] τοῖς τειχίοις. προβλώσκειν.] προϊέναι ἔξω. ἰῆλαι.] ἐπιβαλεῖν. σέλα.] τῇ φλογί. ἐλεγχείη.] ἀδοξία. τοῖο θεοῖο.] τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τόξου. καταθέμενοι.]

Ὄφρα μ' ἐΰ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
οὐλὴν τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
220 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀπεέργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
Κλαῖον ἄρ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε. 10
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε.
Παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο. ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω,
230 Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες.
Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὔμμες. ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ, δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην, 20
Ἀλλὰ σὺ δῖ' Εὔμαιε φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ δόμεναι, εἰπεῖν τε γυναιξὶ
Κληῗσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς, ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ,
240 Σοὶ δὲ Φιλοίτιε δῖε θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
Κληῗσαι κληῗδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας. 30
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη.
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρὸς, ἀλλά μιν οὐδ' ὣς
Ἐντανύσαι δύνατο. μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων.
250 Οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ, 40
Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιΐδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν.
Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
Τόξον, ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται, νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο 50
Ἁγνὴ, τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ', ἀλλὰ ἕκηλοι
260 Κάτθετ', ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴκ' ἐῶμεν ἅπαντα.
Ἑστάμεν, οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
Ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
Αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν.
Ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος,
10 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον βασιλῆα
20 Λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε.
Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.
Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἔυξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
Ἲς οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ', ἀκομιστίη τε.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες μὴ τόξον ἔυξοον ἐντανύσειεν.
30 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
Οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι. αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος, οὐδέ τις ἄλλος,
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα,
40 Ἄασ' ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ', ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.
Ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε,
Ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες, ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς,
Ἤϊεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ,
Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη.
Οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.
50 Ὣς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι αἴ κε τὸ τόξον
Ἐντανύσῃς. οὐ γάρ τευ † ἐδητύος ἀντιβολήσεις,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
Ἐς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων

† ἐπητύος

καταθείομεν.] ἀποθώμεθα. ἔξοχοι.] ὑπερέχουσαι. ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος.] ὁ Ἀντίνοος. πρὸς γὰρ τὸ δεύτερον τὸ πρότερον. ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.] ἐᾶσαι καὶ συγχωρῆσαι τῇ ἑορτῇ. ἄλη.] πλάνη. ἀκομιστίη.] τὸ ἀτημέλητον εἶναι διαφέρουσι. ὑπερφιάλοισι.] νῦν τοῖς κατ' ἀρετὴν. ῥήσιος.] γνώμην. τρώει.] τιτρώσκει, βλάπτει. χανδόν.] ἀθρόως καὶ κεχηνότως. αἴσιμα.] δεόντως. οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα.] ἕνα τῶν ἐν τῷ Πειρίθου γάμου Κενταύρων ἀπολομένων τὸν Εὐρυτίωνα λέγει, ὅτε τὴν Ἀδράστου θυγατέρα, λέγω μὴ Ἱπποδάμειαν Πειρίθους πρὸς γάμον ἀγόμενος ἐκάλεσε κατὰ συγγένειαν Λαπίθας Κενταύρους. ὑπὸ μέθης δὲ οἱ Κένταυροι προαχθέντες τῶν Λαπιθῶν, ἁρπάσαι τὰς γυναῖκας ἐπεχείρησαν. οἱ δὲ ὀργισθέντες ἀνεῖλον τοὺς Κενταύρους. Βακχυλίδης δὲ διάφορον οἴεται τὸν Εὐρυτίωνα. φησὶν γὰρ ἐπιξενωθέντα Δεξαμενὸς ἐν Ἤλιδι ὑβριστικῶς ἐπιχειρῆσαι τῇ τοῦ ξενοδοχοῦντος θυγατρί, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ Ἡρακλέους ἀναιρεθῆναι καιρίως τοῖς οἰκείοις ἐπιστάντος. ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη, οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.] Ἰξίων ὁ Διὸς παῖς Λαπίθης τὸ γένος. κοινωνὸς δὲ τῆς τῶν θεῶν τραπέζης γενόμενος, καὶ πιὼν πολὺ τοῦ νέκταρος, καὶ τῆς ἀμβροσίας ἁψάμενος, οὐχ ὅπως αὐτὸς ἀμοιβὰς τῷ Διὶ εὐεργεσίας ἐσκέπτετο, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐμφύτου κακίας ἐπέρασε τὸν τῆς Ἥρας γάμον. ὑποπτεύσασα δὲ ἡ θεὸς, ἀνήνεγκε τῷ Διὶ τὴν Ἰξίονος λύσσαν. ὁ δὲ ἐνθυμούμενος ζήλῳ πάλιν τοῦτο ταύτην δρᾶν διαβάλλουσαν τοὺς ἐξ αὐτοῦ εἰργασμένους, ἐκείνος ὅμως ἐπιτεχνήσεως τῆς Ἰξίονος ἐπειρᾶτο γνώμης. σκοπῶν δὲ εὗρε τὸ ἀληθές. νεφέλην γὰρ Ἥρᾳ παρεικάσας, μόνην ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ Ἰξίονος κατέλιπεν. ὁ δὲ ὡς Ἥραν ἐβιάσατο. τότε μὲν οὖν ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἴσῳ θανάτῳ περιέβαλε τιμωρίᾳ. γευσάμενον γὰρ αὐτὸν τῆς ἀμβροσίας, οὐκ ἦν αὐτὸν ἀποθανεῖν, ἀλλὰ τροχοὺς ποιήσας ὑποπτέρους, ἔδησε τὸν Ἰξίονα πρὸς τὰς τῶν τροχῶν κνημίδας, καὶ ἔασε κατὰ τοῦ σφαιροειδοῦς φέρεσθαι βοῶντα, ὡς τοὺς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι προσήκει. γίνεται δὲ ἐκ τῆς νεφέλης παῖς Ἰξίονος, διφυὴς τὰ μὲν κατώτερα μέρη τῆς μητρὸς ἔχων. αἱ γὰρ νεφέλαι ἵπποις ἐοίκασι, τὰ δὲ ἀνώτερα μέρη ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ μέχρι τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρὸς Ἰξίονος. φερόμενος δὲ οὗτος κατὰ Μαγνησίαν, ἀκόλαστον εἶχε τὴν ὁρμὴν πρὸς τὰς συνουσίας. ἐώκει γὰρ τοῦ πατρὸς ἀκολασίᾳ, καὶ πολλάκις ἐπλησίαζε ταῖς κατὰ τὸ Πήλιον ἵπποις, ἐντεῦθεν λέγεται τὸ τῶν Κενταύρων ἀναφῦναι γένος, ὅθεν καὶ τὴν Πειρίθου ἐπίκλησιν Ἰξίονος υἱὸν ὄντα λαμβάνειν ἐθέλειν γύναιον παρὰ τῶν συγγενῶν Κενταύρων τὴν βάσιν τοῦ προύχοντος αὐτῶν παρθένων Ἱπποδάμειαν. ἡ ἱστορία παρὰ Πινδάρῳ. ἀμήσαντες.] κόψαντες. ἀασθείς.] βλαβείς. ὀχέων.] ὑποφέρων ἢ ἔχων καὶ βαστάζων.

ἧφι.] τῇ ἑαυτοῦ. πιθήσας.] πιστεύσας, θαῤῥήσας. τοῦ εἵνεκα.] τούτου χάριν, ὅτι οὕτως ἐμὲ ἄξεται. οὐδὲ ἔοικε.] τοῦτο ὑμᾶς ἐννοεῖν. διὰ δ' ἧκε.] διέπεμψε, διεπέρασεν. εὐπηγής.] εὐπαγής. νήσοισι πρὸς Ἤλιδος.] ταῖς περὶ τὸ Δουλίχιον. καθάπαξ.] καθόλου. τοῦτο δὲ οὕτως ἔχει παρὰ τῷ Ποιητῇ ἐν ᾧ τῆς προηγουμένης λέξεως ληγούσης εἰς ξ, καὶ ἡ ἑξῆς ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ. πλάγζε.] παραπλήξ, τὴν διάνοιαν πεπλανημένη.

ἠλήκησι.]

Πέμψομεν, ἔνθεν δ' οὔ τι σαώσεαι, ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνέ τε, μὴ δ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
310 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἔλπεαι αἴ χ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ χερσίν τε, βίηφί τε ἧφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν. 10
Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε,
Μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
320 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔ τι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀϊόμεθ', οὐδὲ ἔοικεν.
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν. 20
Ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
Μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν.
Ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Ὣς ἐρέουσ', ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
330 Εὐρύμαχ' οὔ πως ἔστιν ἐϋκλεείας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος. τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε. 30
Οὗτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας, ἠδ' εὐπηγής,
Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός,
Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλά.
Δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα, καὶ ἀνδρῶν
340 Καὶ ξίφος ἄμφηκες, δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα. 40
Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔ τις ἐμεῖο
Κρείσσων ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
Οὐδ' ὅσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
Οὐδ' ὅσοι † ναύσι πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο, † νήσοισι
Τῶν οὔ τις μ' ἀέκοντα βιήσεται αἴ κε θέλωμι,
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι, τάδε τόξα φέρεσθαι. 50
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
350 Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι, μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἡ μὲν

Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν.
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις ἀμέγαρτε συβῶτα
Πλαγκτὲ, τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
Ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς φάσαν, αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ,
Δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι,
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις,
Μή σε καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι, βίῃ δ' ἔτι φέρτερός εἰμι.
Αἲ γὰρ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι
Μνηστήρων χερσίν τε, βίηφί τε φέρτερος εἴην,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
Ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
Μνηστῆρες, καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ, τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης,
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Κληῗσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς, ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ,
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιετοώντων
Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἆλτο θύραζε.
Κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤϊεν αὐτός.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα, ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
Πάντῃ ἀναστροφέων πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν ἀποιχομένοιο ἄνακτος.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ἦ τις θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων.
Ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται.
Ἤ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὡς ἐνὶ χερσὶν

ἱλήκησι.] ἵλεως γένηται. ὅπλον.] σχοινίον. βύβλινον.] καννάβινον. οἱ δὲ τὸ ἐκ παπύρου. ἀναστροφέων.] ἀναστρέφων. πειρώμενος.] καταμανθάνων. ἶπες.] θηρία ἐσθίοντα τὰ κέρατα παραπλήσια κώνωψι. κατανόει δὲ μὴ ἄρα ἄχρηστα αὐτῷ γένηται καὶ ἕτερα δέον χρήσασθαι μηχανῇ. θηητήρ.] θαυμαστικός, ἔμπειρος. ἐπίκλοπος.] ἐπιθυμητής, ὀρεκτικός, κλέπτης. κλέπτειν γὰρ, τὸ ἐπιθυμεῖν. καὶ κλέπτης, ὁ ἐπιθυμητὴς τῶν ἀλλοτρίων. ἐφορμᾶται.] προτεθύμηται. τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν.] ὁ νοῦς· εἴθε καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὄνησιν ὧν βούλεται λάβοι. ἢ οὕτως· εἴθε τοσοῦτον μετάσχοι, ὡς οὐ δυνήσεται ἐντανύσαι.

ὀνήσιος.]

ὀνήσιος.] ὠφελείας ἢ διὰ βρώσεως ἣν εἰλήφει παρὰ τῶν μνηστήρων. νέῳ.] ἀντὶ τοῦ καινῷ. κόλλοπι.] κολλάβῳ. εἴρηται δὲ παρὰ τὴν κόλλαν. ἅψας.] ἐκδήσας. ἔντερον οἰός.] τὴν χορδήν. χρώς.] ἡ χροιά. ἐτράπετο.] ἐτράπη, ἠλλοιώθη. κοίλης.] βαθείας, διὰ τὸ γεγλύφθαι. πήχει.] τῷ τοῦ τόξου κέρατι. τιτυσκόμενος.] καταστοχαζόμενος. πρώτης στειλειῆς.] διὰ πρώτης γοῦν ὀπῆς τῶν πελέκεων διαμπερῶς ἦλθεν. χαλκοβαρής.] ὁ ἀπὸ σιδήρου ἰσχυρός. ἐλέγχει.] ἐπονείδιστον τίθησιν. ὄνονται.] ἐκφαυλίζουσιν. νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον.] παρέλκει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ. τὸ μὲν οὖν δεῖπνον, ἀντὶ τοῦ θανάτου. τὸ δὲ ἑψιάασθαι, ἀντὶ τοῦ οἰμώζειν. ἑψιάασθαι.] τέρπεσθαι. ἀμφέθετο.] ἐπεῖχεν, περιέπισεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
400 Αἲ γὰρ δὴ τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ,
Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδὴν, 10
Ἅψας ἀμφοτέρωθεν ἐΰστρεφὲς ἔντερον οἰὸς,
Ὡς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς·
Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς.
Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
410 Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
Ἐτράπετο. Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων.
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς·
Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω, 20
Εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστὸν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
Γυμνός. τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
Κέατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσασθαι.
Τόν ῥ' ἐπὶ πήχει ἑλὼν εἷλκεν νευρὴν, γλυφίδας τε
Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἧκε δ' ὀϊστὸν
Ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
420 Πρώτης στειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής, ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπε·
Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει 30
Ἥμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
Δὴν ἔκαμον τανύων, ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται,
Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσι τετυκέσθαι
Ἐν φάει. αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι. τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν, ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
430 Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ. 40
Πὰρ θρόνον εἱστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Χ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τὰ περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων, κολάζει ἅμα Μελανθίῳ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Χῖ Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλέϊ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάτος ἐκτετέλεσται.
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνήρ,
εἴσομαι αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
χρύσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
ὄφρα πίοι οἴνοιο, φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο. τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
οἷ τεύξειν θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν,
τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν * ἐπιχόμενον βάλεν ἰῷ.
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
βλημένου. αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
αἵματος ἀνδρομέοιο. θοῶς δ' ἀπὸ εἷο τράπεζαν
ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,
σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοσε παπταίνοντες ἐϋδμήτους ποτὶ τοίχους,
οὐδέ πω ἀσπὶς ἔην οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἑλέσθαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάσεις, νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ' ἄριστος
κούρων εἰν Ἰθάκῃ, τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἴσκεν ἕκαστος ἀνήρ, ἐπεὶ ἦ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι, τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν,
ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ὦ κύνες

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Χ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων.] τὴν ῥακώδη ἀπεδύσατο ἐσθῆτα, οὐχ ὅλως ἀλλὰ τὴν περὶ τὴν ῥακώδη τὰ σκέποντα, τὰ ἀναγκαῖα ἔχων. ἑξῆς γοῦν ἡ Εὐρύκλεια φησίν· μὴ δ' οὕτω ῥάκεσι πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους ἕσταθι. ἰθύνετο.] ἐπευθείας ἐτόξευεν. ἄμφωτον.] τὸ δὲ ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν ὦτα ἔχον. ἐπισχόμενος.] ἐπιλαβόμενος. αὐλὸς αἵματος.] τὸ δὲ ἀκόντισμα, ὁ κρουνὸς τοῦ αἵματος· πᾶν γὰρ τὸ στενόν, αὐλὸν ἔλεγον. ὅθεν καὶ τοὺς στενοὺς ποταμοὺς ἐναύλους. ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν χρύσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα ὄφρα πίοι οἴνοιο, φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ μέμβλετο, τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσιν.] Διονύσιος ὁ θρᾷξ ἐν ταῖς μελέταις φησὶν τὴν παροιμίαν, πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου, ἀπὸ τούτου διαδεδόσθαι. προστιθέμενος γὰρ Ἀντίνοος τὸ πῶμα, βάλλεται. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης περὶ τῆς παροιμίας οὕτως· Ἀγκαῖος ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀστυπαλαίας, Σάμιος ὢν τὸ γένος, ἔχων οἰκέτην ἀπὸ Κρήτης, ἐκέλευσεν αὐτῷ προσφέρειν ποτὸν πίνειν. εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὡς οὐ δυνήσεται πιεῖν, ὅθεν ἐντεῦθεν αἱ ἄμπελοι τυγχάνουσιν. αὐτὸς ὁ Ἀγκαῖος καταφρονήσας τοὺς θεράποντας, ἔλαβε τὴν κύλικα, καὶ προσέθετο. λέξαντος δὲ ἐκείνου, πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου, ἄφνω συνέβη χρῆμα συὸς μεγάλου ἐπιβαρῆσαι τοῖς τοῦ Ἀγκαίου χωρίοις. ἀκούσαντα δὲ αὐτόν, ἀπὸ τῶν χειλέων τὴν κύλικα καταθεῖναι, καὶ δραμεῖν ὡς τὸν ἄγριον ὗν. συμβαλόντα δὲ τῷ κάπρῳ, τελευτῆσαι. ἔνθα φησὶν κατανοῆσαι τὴν παροιμίαν. τοξάζεαι.] τοξεύων ἐπιτυγχάνεις. νέεσθαι.] ἐλθεῖν, ἐπανήξειν.

γγ κατεκτά

κατεκείρετε.] κατεδαπανᾶτε. ὑπεμνάασθε.] ὑπεφθείρετε, λεληθότως ἐμνηστεύεσθε. περὶ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ Τηλεμάχου οὐκ ἀνέδειξεν, ἴσως ἐπεὶ προβεβουλευμένοι ἠμύνοντο. ἔφη γοῦν, παρούσης ὅσον ὕμμι κακὰ ἐπὶ μύρας ἰάλλω. ἰάλλω ἀντὶ τοῦ ἐγνούσατε. ἔσεσθαι.] ἀναγνωστέον ἵν' ᾖ, δάσκοντες ἔσεσθαι. ἐπίηλεν.] συνέστησεν. ἀμφὶς ἄγοντες.] χωρὶς ἕκαστον διδόντες. ἐεικοσάβοιον.] εἴκοσι βοῶν ἄξιον. παράκειται.] πρόκειται εἰς αἵρεσιν. τοξάσσεται.] τοξεύσει. φάσγανά τε σπάσασθε.] ξιφοφόρον γὰρ οἱ παλαιοί. ἀντίσχεσθε.] προβάλλεσθε. ἔχωμεν.] ἐπίωμεν. περιρρηδής.]

Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
Αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα,
Δμῳῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
Οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
40 Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι,
Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε,
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον. 10
Εὐρύμαχος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων
Ἀντίνοος. οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
50 Οὔτι γάμου τόσον κεχρημένος οὔτε χατίζων,
Ἀλλ' ἄλλα φρονέων τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων, 20
Ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐυκτιμένης βασιλεύοι
Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται, σὺ δὲ φείδεο λαῶν
Σῶν, ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον
Ὅσα τοι ἐκπέποται, καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰς ὅ κε σὸν κῆρ
Ἰανθῇ, πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι. 30
60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε
Ὅσα τε νῦν ὕμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Νῦν ὕμμιν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
Ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον. 40
Ὣς φάτο, τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·
70 Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους,
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον, ἠδὲ φαρέτρην
Οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσεται, εἰς ὅ κε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης,
Φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων, ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων.
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο.
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἐρύσατο φάσγανον ὀξὺ
80 Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
Σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δ' ἁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεὺς, 50

ἰὸν ἀπροΐεις. βάλε δὲ στῆθος παρὰ μαζόν.
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιρρηδὴς δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθείς, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον, ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
Θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
Λακτίζων ἐτίναξε, κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντίος ἀΐξας, εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
Εἴ πως οἱ εἴξειε θυράων, ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος,
Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ, περὶ γὰρ δίε μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
Βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέην πάγχαλκον ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτῃ
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα, τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οἶσε θέων, εἵως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀϊστοί,
Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμον, ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο,
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ,
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας.
Βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσετο χαλκόν.
Ὣς δ' αὔτως τὼ δμωὲ δυέσθην τεύχεα καλά.
Ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅγ' ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
Τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Βάλλε τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Ἔκλιν' ἑστάμεναι πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ.
Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.

περιρρηδής.] περικλαδεὶς ἢ περιραγεὶς, ἢ περιρρεόμενος, ἢ περιρρυεὶς, ἢ περιφερής. δινηθείς.] ἐπιστραφείς. Ὀδυσῆος ἐείσατο.] ὡς ἐπὶ Ὀδυσσέα ὥρμησεν. φθῆ.] προέλαβεν. Τηλέμαχος κατόπισθε.] ἐγγὺς τοῦ Ὀδυσσέως γενόμενον τὸν Ἀμφίνομον παραλλάξας κατὰ τοῦ νώτου ἔβαλεν. πιθανῶς δὲ πρώτην ἀριστείαν Τηλεμάχῳ δίδωσιν, ἐν ᾗ τὸν πατέρα ῥύσωσιν. ἀπόρουσεν.] ἀφώρμησεν. ἐλάσειεν.] πλατεῖ τῷ ξίφει πλήξειεν. προπρηνέϊ.] κατὰ στόμα τῷ ξίφει ὀρθὸς εἰς τοὔμπροσθεν μὴ ἀνατείνας, ἀλλὰ νύξας ὑπτίως. οἱ μὲν γὰρ νύττοντες πλατὺ ἔχουσι τὸ ξίφος, οἱ δὲ πλήττοντες πλάγιον. ἀμφιβαλεῦμαι.] καθοπλίσομαι. τετευχῆσθαι.] καθωπλίσθαι. οἶσε.] κόμισον. ὀρσοθύρη.] ἐν τῷ τοῦ οἴκου ἐναντίῳ τοίχῳ θύρα ἦν, δι' ἧς εἰς τὸν θάλαμον ἀναβῆναι, ἔνθα τὰ ὅπλα ἔκειτο. ἄλλως δὲ οὕτως, ἐπεὶ ὑψηλοτέρα ἦν, ἐφ' ἣν ἦν ὀρσῆσαι καὶ ἀναθορεῖν. λαύρην.] στενωπὸν ὅλον, δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσι καὶ φέρονται, οἱονεὶ ἄμφοδον.

σὺ ἀραρυῖα.] καλῶς ἡρμοσμένη. ἐφορμή.] ἔξοδος. μία δὲ ἑνὸς μόνου ἔξοδος ἐν τῷ ἀντικρὺς διὰ εἰσόδου τοίχου τοῦ ἀνδρῶνος. ἐν τῇ δεξιᾷ γωνίᾳ τὴν ὀρσοθύρα, ἥτις εἰς τὴν λαύραν ἔφερεν. ἡ δὲ λαύρα στενωπός ἐστι παρακείμενος ἔξωθεν τοῦ ἐν δεξιᾷ τοίχου ἐν ᾧ καὶ ὁ θάλαμος, οὐχ ὁ Πηνελόπης, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ὅπλα ἔκειτο. αὕτη δὲ ἡ λαύρα ἔξοδον ὡς εἰς τὸν πρόδομον εἶχεν. ἑνὸς δὲ τὴν ἔξοδος ὀρσοθύρα. λαύρα, θάλαμος ἀνδρῶν. οὐδός.] πρόδομος. στόμα.] ἀρχή. ῥῶγας.] ῥήματα, θυρίδας, ἢ τὰς διοικίας ὑπερῴας διόδους. ἔξελεν.] ἐξήγαγεν. ἤμβροτον.] ἀντὶ τοῦ ἔπταισα. ἐγκλίνας.] ἀνοίξας. φράσαι.] κατανόησον. σφῶϊ.] ὑμεῖς οἱ δύο. σανίδας δ' ἐκδῆσαι.] τὸ ἑξῆς, σφῶϊν ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας, εἰς θάλαμον ἐμβάλλετε. σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐπ' αὐτοῦ πειρήναντε ἀνὰ κίονα ὑψηλὴν ἐρύσατε, σανίδας δ' ἐκδήσατε, ἢ ὄπισθεν κλείσατε τὰς θύρας μετὰ ταῦτα. σειρήν.] πλέγμα, σχοινίον. πειρήναντε.] ἐκδήσαντες. ἐρύσαι.]

Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆς, μία τ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος μετέειπεν ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
Καὶ εἴποι λαοῖσι, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο.
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν· 10
Οὔπως ἔστ' Ἀγέλαε διοτρεφές, ἄγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης.
Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνήρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Ἐκ θαλάμου, ἔνδον γὰρ ὀΐομαι, οὐδέ πῃ ἄλλῃ,
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
Ὣς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο.
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσα δὲ δοῦρα. 20
Καὶ τόσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα χερσί τε δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας, μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἠὲ Μελανθεύς. 30
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
Κάλλιπον ἐγκλίνας, τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι δῖ' Εὔμαιε θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἣ τάδε ῥέζει,
Ἢ υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς, τόν περ ὀΐω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 40
Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά, νόησε δὲ δῖος ὑφορβός.
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ ὃν ὀϊόμεθ' αὐτοὶ
Ἔρχεται ἐς θάλαμον, σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
Ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κε κρείσσων γε γένωμαι·
Ἦε σοὶ ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλάς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ. 50
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Σχήσομεν ἔνδοθεν μεγάρων μάλα περ μεμαῶτας.
Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε

κίον'

Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν.
Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα,
Ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα, τεύχε' ἐρεύνα.
Τὼ δ' ἔσταν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
10 Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον πεπαλαγμένον ἄζῃ
Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε.
Δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἑλέτην ἔρυσάν τέ μιν εἴσω
Κουρίξ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον, ἀχνύμενον κῆρ.
Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγέϊ δεσμῷ
Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερὲς ὡς ἐκέλευσεν 190
20 Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιε νύκτα φυλάξεις
Εὐνῇ ἔνι μαλακῇ καταλέγμενος ὥς σε ἔοικεν,
Οὐδέ σέ γ' ἠριγένεια παρ' ὠκεανοῖο ῥοάων
Λήσει ἀνερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
30 Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο ταθεὶς, ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ, 200
Τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην τ' ἐπιθέντε φαεινὴν,
Βήτην δ' εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐσθλοί,
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
40 Μέντορ ἄμυνον ἀρὴν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον, ὁμηλικίη δέ μοί ἐσσι.
Ὣς ἔφατ' ὀϊόμενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην. 210
Μνηστῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Πρῶτος τήν γ' ἐνένιπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεὺς
Μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δὲ οἷ αὐτῷ.
Ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀΐω,
Ὁππότε κεν τούτους κτέωμεν πατέρ', ἠδὲ καὶ υἱόν,
50 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι οἷα μενοινᾷς
Ἔρδειν ἐν μεγάροις. σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις,
Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
Κτήμαθ' ὁπόσσα τοι ἐστὶ τά τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι, 220
Τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν, οὐδέ τοι υἷας
Ζώειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδὲ θύγατρας,

Οὐδ' ἀλο-

ἐρύσαι.] ἀναρτῆσαι. τρυφάλεια.] περικεφαλαία. τρυφάλεια τίς ἐστιν ἡ τοὺς φάλους ἔχουσα. ἄζῃ.] εὐρῶτι ἢ ξηρασίᾳ. κουρίζων.] νέος ὤν. φορέεσκε.] ἐφόρει, ἐβάσταζεν. κουρίξ.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τῆς κόμης ἐπιλαβόμενοι. ὁ δὲ Κράτης, κουρὶξ ὁ νεανίσκος. ἔδεον.] ἐδέσμευον. φυλάξεις.] παρατηρήσεις. καταλέγμενος.] κατευδῶν. ἐπιθέντε.] κλείσαντες. ὀϊόμενος ἀντὶ τοῦ πεπιστευμένος. παραιπεπίθῃσιν.] πείσῃ. κτέωμεν.] ἀνέλωμεν. κράατι.] τῇ κεφαλῇ. τίσεις.] ἀποδώσεις. ἔνδοθι.] ἐν τῷ οἴκῳ.

ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι.] νῦν ἀπὸ δειλίας, ἢ ὑποκρίνῃ, ὑποδεέστερος γίνῃ. ἢ ἐλλείπει ἡ περί. ἵν' ᾖ, περὶ μνηστήρων. εὔγματα.] αὐχήσεις. λείπονται.] ὑπελείφθησαν.

λίγδην.]

Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.
Ὣς φάτ', Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Νείκεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Οὐκέτι σοί γ' Ὀδυσεῦ μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκὴ
Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ εὐπατερείῃ
Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί.
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια. 10
Πῶς δὴ νῦν ὅτε σὸν δῶμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεις,
Ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
Ὄφρ' εἰδῇς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.
Ἦ ῥα, καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
Ἠμὲν Ὀδυσσῆος, ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο. 20
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην,
Μνηστῆρας δ' ὤτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων.
Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο.
Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων· 30
Ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους.
Καὶ δή οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὔγματα εἰπών.
Οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἐφίετε δούρατα μακρά.
Ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἓξ πρῶτον ἀκοντίσατ' αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευσεν 40
Ἱέμενοι, τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, ἤδη μέν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν 50
Ἡμέας ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἄντα τιτυσκόμενοι, Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης.
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας,
Μνηστῆρες δ' ἄρ' ἐχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε

Τοὶς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
ἱέμενοι, τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
βεβλήκειν, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἄκρον δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
10 Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
ὦμον ἐπέγραψεν, τὸ δ' ὑπέρπτατο, πῖπτε δ' ἔραζε.
Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης.
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
20 Ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
εἴκων ἀφραδίῃς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ δόμον κατ' ἀλητεύοντι.
Ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
30 Ἤριπε δὲ πρηνής, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς. τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὣς ἀγελαῖαι,
τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι,
40 Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
γίνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ.
Ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
50 Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Οὐ γάρ πω τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἰπεῖν οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον, ἀλλὰ καὶ ἄλλους
παύεσκον μνηστῆρας, ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι.
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος οὐδὲν ἐοργὼς

λίγδην.] δεῖ ἐπιλίξαι, ὅ ἐστιν ἐπιψαῦσαι ἐπιπολαίως μόνον τὴν ἔξωθεν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. Πολυθερσίδη.] Πολυθέρσου παῖ. φιλοκέρτομε.] ὁ τὸ φίλον σκώπτων. μέγ' εἰπέμεν.] ἀντὶ τοῦ καυχήσασθαι. ἐπιτρέψαι.] ἐπιτροπὴν ποιῆσαι. ἀλητεύοντι.] μεταιτοῦντι. ἤριπε δὲ πρηνής.] ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν τὴν πληγήν. ἐπτοίηθεν.] ἐν εὐλαβείᾳ καὶ φόβῳ ἐγένοντο. ἀγελαῖαι.] νομάδες αἱ ἄζευκτοι. οἶστρος.] ὁ λεγόμενος μύωψ. ἔστι δὲ ζῶον ὑπόχαλκον τὴν μορφήν. ὅπερ ἂν ἐσέλθῃ εἰς τὰ ὦτα τῶν βοῶν, ἐξοιστρᾶν ἀναγκάζει τοὺς βόας. καὶ Καλλίμαχος, βούσσοον ὅντε μύωπα βοῶν καλέουσιν ἀμορβοί. οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρα βόες ὣς ἀγελαῖαι, τὰς μέν τε αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν.] ὁ οἶστρος ἀπογεννᾶται ἐκ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πλαγίων ξυλαρίων τῶν ἐπιπλεόντων τὰ ὕδατα, διὸ καὶ πλεῖστα περὶ αὐτὰ γίνονται. ὁ δὲ μύωψ ἐκ τῶν ξύλων ἀπογεννᾶται. καὶ Καλλίμαχος περὶ τοῦ μύωπος. βούσσοον, ὅν τε μύωπα βοῶν καλέουσιν ἀμορβοί. εἰσὶ δὲ οὗτοι πολέμιοι τοῖς βουσίν. ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαπάραν αὐτοὺς δρύψωσιν, εὐθέως ἀπολιμπάνουσι τὸν νομὸν σοβηθέντες. ἔστι δὲ ὁ μὲν οἶστρος μυίᾳ παραπλήσιος, κέντρον ἔχων συμμεγέθες ἐκ τοῦ στόματος, καὶ φωνὴν μεγάλην βομβώδη. ὁ δὲ μύωψ παρόμοιος τῇ κυνομυίᾳ, τότε κέντρον ἔλαττον ἔχει τοῦ οἴστρου. ἱστορεῖ περὶ τούτων Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ ζώων. ἐδόνησεν.] ἐκίνησεν, ἐτάραξεν. κράτων.] αὕτη ἡ γενικὴ ἀπὸ εὐθείας τοῦ κράτα. ὡς μῆλα. ὥσπερ οὖν μήλων, οὕτως κράτων. σημαίνει δὲ τῶν κεφαλῶν. τῷ κεν ἂν θάνατόν γε δυσκλεγέα προφύγοισθα.] εὐλόγως τὸν Λειώδην ἀναιρεῖ. ἐπεὶ γὰρ μὴ ὢν μάντις ἀληθής, ἀλλ' ἐσκήπτετο, ἄξιος ἀποθανεῖν. καὶ γὰρ οὗτος εἷς τῶν μνηστήρων, εἴτε προειδὼς τὰ μέλλοντα ἔμενε μετ' αὐτῶν.

290

300

310

γγ 4 παίδων.]

σπέσθαι.] ἀκολουθῆσαι. ἀπὸ τοῦ ἕπεσθαι τὸ ἀπαρέμφατον ἕπεσθαι. καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ. ἕσπεσθαι, ὅμως ἅμα σπέσθαι ἐστὶ αὐτῷ ἤγουν ἀκολουθῆσαι. δυσηλεγέα.] δυσκοίμητον. ῥ'.] ὅπερ δή. Τερπιάδης.] Τέρπιος παῖς. ἢ ὁ τέρπων. ἔκηαν.] ἔκαυσαν. προσαΐξας.] προσορμήσας. αὐτοδίδακτος.] ἐκ φύσεως δεδιδαγμένος.
κηδέσκετο.] ἐφρόντιζεν, ἐπεμελεῖτο. νεόδαρτον.] νεωστὶ ἐκδαρέν.

παριδεῖν

Κείσομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι,
Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα. 10
Ὣς ἄρα φωνήσας ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος, τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
330 Τερπιάδης δ' ἔτ' ἀοιδὸς ἀλύσκασε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ,
Ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
Ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην, δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν 20
Ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον
Ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
340 Ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
Μεσσηγὺς κρητῆρος, ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου.
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων, 30
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἐνέφυσεν, ἔοικα δέ τοι παραείδειν
Ὥς τε θεῷ, τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι,
350 Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός, 40
Ὡς ἐγὼ οὔ τι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
Ἀλλὰ πολὺ πλείονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ,
Καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τε μευ αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος.
Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἠὲ συβώτης, 50
360 Ἢ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς.
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἕστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυε βοείην.
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων.

Καί μιν

Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο, εἰπὲ δὲ πατρὶ
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος οἵ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει ἐπεὶ δή σ' οὗτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,
10 Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἕζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνου εἰς αὐλὴν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδὸς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χρή.
Ὡς φάτο, τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἑζέσθην δ' ἄρα τώ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν,
Πάντοσε παπταίνοντε φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
20 Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτηῶτας πολλοὺς, ὥς τ' ἰχθύας, οὕς θ' ἁλιῆες
Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ, οἱ δέ τε πάντες
Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.
Ὡς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
30 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴπωμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
Ὡς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρὶ,
Κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Δεῦρο δὴ ὄρσο γρηῦ παλαιγενὲς, ἥτε γυναικῶν
Δμῳάων σκοπός ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων
Ἔρχεο, κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὄφρα τι εἴπῃ.
40 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
Ὤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Βῆ δ' ἴμεν, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσι,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥς τε λέοντα,
Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο.
Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἱματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι,
Ὡς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
50 Ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,
Ἴθυσεν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον.
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε καὶ ἴσχεο, μὴ δ' ὀλόλυζε.
Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.

περισθενέων.] ἤτοι περισσῶς ἰσχύων. εἴπῃσθα.] εἴπῃς. κακοεργίης.] κακῆς πράξεως. ἕζεσθε.] καθέζεσθε. πολύφημος.] πολλὰς εὐφημιῶν, ἢ πολλοὺς φημίζων. ὅττεο.] ὅτου ἄν. ὑποκλοπέοιτο.] ὑποκλέπτοιτο. πολυωπῷ.] πολλὰς ὀπὰς ἔχοντι τῷ δικτύῳ. κινήσας.] κόψας, κρούσας. παλαιγενές.] πρεσβύτατε. ὀλολύξαι.] εὔξασθαι. ὁσίη.] ὅσιον.

ἀνακλάζε

Τοὺς δὲ

ἀναιδείης ἐπέβησαν.] ἐπὶ πολὺ δὲ ἀναιδείας ἐπῆλθον. μή πω τήνδ' ἐπέγειρε.] ἐκώλυσε γὰρ ἂν κολασθῆναι τὰς δούλας. εἰς ἕ.] πρὸς ἑαυτόν. ἄρχετε.] ἄρξασθε. θόλου.] κυκλοτεροῦς οἰκήματος. ἀπὸ τοῦ περιθεῖν. εἰς ὃ τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς χρῆσιν πίπτοντα ἀπετίθεντο, οἷον κρατῆρας καὶ ἐκπώματα, καὶ τὰ ὅμοια. θεινέμεναι.] τύπτειν. ἐρείδουσαι.] ἐπιτιθεῖσαι. λίστροισι.] τοῖς ξυστῆρσιν ἀπὸ τοῦ λειαίνειν.

εἵλεον.]

Τοὺς δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα.
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο.
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
Αἵ τε μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
420 Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω.
Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
Δμωαί, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Εἴριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι.
Τάων δώδεκα πᾶσαι, ἀναιδείης ἐπέβησαν.
Οὔτ' ἐμὲ τίουσαι, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Μή πω τήνδ' ἐπέγειρε, σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξίν
Ἐλθέμεν, αἵ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Εἰς ἓ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
440 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,
Τὴν δ' ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον μίσγοντό τε λάθρῃ.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἴν' ὀλοφυρόμεναι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,
Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς
450 Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι, σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ἐπισπέρχων, ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον,
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον, ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,

Εἴλεον ἐν στείνει ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι. 460
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πεῖσμα νεὸς κυανοπρῴροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο
10 Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μή τις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τόδ' ἑστήκει ἐνὶ θάμνῳ
Αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος. 470
Ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
Δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
20 Τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν· 480
Οἶσε θέειον γρηῦ κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θεειώσω μέγαρον, σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
30 Πάσας δ' ὄτρυνον δμῳὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἐμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω.
Μὴ δ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
Ἕσταθ' ἐν μεγάροισι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς, 490
Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
40 Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῢς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε, καὶ ὤμους,
50 Χεῖράς τ' αἰνύμεναι, τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει, 500
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

460 εἴλεον.] ἀπέκλειον. στείνει.] στενῷ τόπῳ. ἕρκει.] νῦν τῷ δικτύῳ. θάμνῳ.] δασεῖ φυτῷ. αὖλιν.] κοίτην. θέειον.] θεῖον. ἄκος.] ἴαμα. θεειώσω.] καθαρῶ. θήϊον.] θεῖον ἄπυρον. διεθείωσεν.] περιήγνισεν. αἰνύμεναι.] ἐπιλαμβανόμεναι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ψ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ψ ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἱκάνεται.] παραγέγονεν. κήδεσκον.] ἐκάκουν. βιόωντο.] ἐβιάζοντο. μάργην.] μαινομένην, ἀναίσθητον, μεμηνυῖαν, ἄφρονα. χαλιφρονέοντα.] κεχαλασμένας ἔχοντα τὰς φρένας, ἠλίθιον, ματαιόφρονα. αἰσίμη.] καθήκουσα. ἦσθα.] ὑπῆρχες. λωβεύεις.] χλευάζεις, εἰς λώβην καὶ ὕβριν ἄγεις. πολυπενθέα.] πολλῶν πενθῶν καὶ λυπῶν πεπληρωμένην. παρεξερέουσα.] παρὰ τὸ δέον λέγουσα. ἀπέπεμψα.] ἀπεδίωξα. σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.] τὸ μὴ μεθ' ὕβρεως ἀποπεμφθῆναι, ἢ οἷον εἰ καὶ τὰ ἄλλα, σοι βαρύ ἐστι, τοῦτό γε ὀνήσει. λωβεύω.] ὑβρίζω.

ἀτύζομαι.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ψ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ψῖ δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὃν ποτὶ Πηνελόπεια.

Γρηῢς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσετο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα,
Γούνατα δ' ἐῤῥώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο Πηνελόπεια φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ' ἔλδεαι ἤματα πάντα.
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών.
Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵ θ' ἑὸν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵ τε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν.
Οἵ σε περ ἔβλαψαν, πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα,
Τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρεξερέουσα, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς,
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἂψ ἔρχεο μέγαρόνδε.
Εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι
Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
Αὖτις ἔσω μεγάρων, σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οὔ τι σε λωβεύω τέκνον φίλον, ἀλλ' ἔτυμόν τοι
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὡς ἀγορεύω,
Ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα,
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
Ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ', ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
Γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἧκε,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι μαῖα φίλη νημερτὲς ἔνισπε,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται ὡς ἀγορεύεις,
Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
Μοῦνος ἐών, οἳ δ' αἰεὶ ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

Οὐκ

Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα
Κτεινομένων, ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων,
Ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι,
Πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος, τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν
10 Ἑσταόθ', οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες
Κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν, ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
Νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι. αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλὲς
Πῦρ μέγα κηάμενος, σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
Ἀλλ' ἕπευ ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται.
20 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καὶ σὲ,
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι, κακῶς δ' οἵ πέρ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
Οἶσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱέϊ τὸν τεκόμεσθα.
Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς
30 Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Οὔ τινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο,
Τῶ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὔ ποτ' ἔφησθα
40 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω.
Οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην, ἔθελον δέ σοι αὐτῇ
Εἰπέμεν, ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἕπευ. αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
50 Μαῖα φίλη χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δήνεα εἴρυσθαι μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν.
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν ὄφρα ἴδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνεῶτας, ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,

40 ἔτυμον.] ἀληθές. ὁ ξεῖνος.] στίχος μετὰ τοῦτο, ἠθικῶς δὲ ὁ ξεῖνος ὅς ἦν ὁ Ὀδυσσεύς. ἀτυζόμεναι.] ἐκπληττόμεναι, ταρασσόμεναι. ἀτύω, ὁ μέλλων ἀτύσω, καὶ κατὰ παραγωγὴν ἀτύζω Αἰολικόν. ἔχον.] ἀντὶ τοῦ ἠσφαλισμέναι ἦσαν. κραταίπεδον.] τὸ ἔδαφος. θεειοῦται.] περιαγνίζει, καθαίρει. εὐφροσύνης ἐπιβῆτον.] θυμηδίας ἐπιβήσετε, εὐφρανθεῖσαι ποιήσετε. πέποσθε.] πεπόνθατε. μέγ' ἐπεύχεο.] μεγαλαύχει. ἀσπαστός.] ποθητός. τεκό-
50 μεσθα.] ἐγεννήσαμεν. ἐσχάρῃ.] ἔνθα τὸ πῦρ καίεται τόπος. ἔστι δὲ βωμὸς ἰσόπεδος οὐκ ἐκ λίθων ὑψωμένος. ἐμέθεν.] περὶ ἐμαυτῆς. περιδώσομαι.] συνθήσομαι. ἐξερεείνοι.] ἀνακρίνειεν τῷ λόγῳ.

60

70

80

ἐν πυρὸς αὐγῇ.] ἐν τῷ πεφωτισμένῳ τόπῳ καὶ πεφλογισμένῳ ἀπὸ τοῦ πυρός. ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν.] ἐναργῶς αὐτικρυς περιεργότερον ἀφορῶσα ἐγνώριζεν. ἀγνώσασκε.] ἠγνόει. δύσμητερ.] ἐπὶ κακῷ μήτηρ λεγομένη. ἀνείρεαι.] τὰ περὶ τοῦ ἔρωτος. τέθηπεν.] ἐκπέπληκται. προσφάσθαι.] προσειπεῖν. γνωσόμεθα.] γνωρισόμεθα. πειράζειν.] διάπειραν λαμβάνειν. φράσεται.] γνωρίσει. ὀπίσσω.] μετὰ τὸν τῆς ἀπωλείας χρόνον. πηούς.] τοὺς πόρρωθεν συγγενεῖς. ἕρμα.] ἔρεισμα, βοήθημα. λεῦσσε.] σκόπει, λογίζου.

φίλος

Ἡ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
Ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθε καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
Ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
90 Τοίχου τοῦ ἑτέρου, ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
Ἧστο κάτω ὁρόων ποτιδέγμενος εἴ τι μιν εἴποι
Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν.
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν, 10
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Μῆτερ ἐμὴ δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
Ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾷς,
100 Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο. 20
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν.
Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον, εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἔστ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον ἔστι γὰρ ἡμῖν
110 Σήμαθ' ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 30
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ' ἤτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
Πειράζειν ἐμέθεν, τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
Νῦν ὅτι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι
Τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
Ὧι μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω, 40
120 Φεύγει πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
Ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ, τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε πάτερ φίλε. σὴν γὰρ ἀρίστην
Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώποισι φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ' οὐδέ τι φημὶ 50
Ἀλκῆς δευήσεσθαι ὅση δύναμίς γε πάρεστι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
130 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Πρῶτα μὲν ἂρ λούσασθε καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμῳάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἑλέσθαι.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο.
Ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι ἐκτὸς ἀκούων,
Ἢ ἂν ὁδὸν στείχων, ἢ οἱ περιναιετάουσιν,
Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
10 Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον, πολυδένδρεον, ἔνθα δ' ἔπειτα
Φρασσόμεθ' ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ. 140
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας.
Ὅπλισθεν δὲ γυναῖκες, ὁ δ' εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς
Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
20 Ὧδε δέ τις εἴπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων.
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν,
Σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο 150
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκοιτο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα.
Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
30 Μείζονά τ' εἰσιδέειν, καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας,
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει.
Ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος,
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
40 Ἀντίον ἧς ἀλόχου, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀποσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν. 170
Ἀλλ' ἄγε μοι μαῖα στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι, ἦ γὰρ τῇ γε σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἦτορ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
50 Δαιμόνι', οὔτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω.
Οὔτε λίην ἄγαμαι, μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷος ἔησθα
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος Εὐρύκλεια.
Ἐκτὸς ἐϋσταθέος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει,

Ἔνθα οἱ

φιλοπαίγμονος.] φιλοῦντος παίζειν. κλέος εὐρύ.] ἡ πολλὴ περὶ τοῦ φόνου κληδών. πολυμνήστην.] τὴν μάλιστα πολυμνήστην, κυρίως ἐπὶ Πηνελόπης. εἴρυσθαι.] κρατῆσαι. ἀτέραμνον.] σκληράν. σιδήρεον.] ἰσχυρόν. μεγαλίζομαι.] ἐπαίρομαι.

ZZ 2

Ἔνθα οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνὴν,
180 Κώεα καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κέδν' εἰδυῖαν·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη,
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
Ἐν λέχει ἀσκητῷ, τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
190 Θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντὸς
Ἀκμηνὸς θαλέθων, πάχετος δ' ἦν ἠΰτε κίων,
Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
Πυκνῇσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα.
Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης,
Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα
Ἑρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
200 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι.
Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς φοίνικι φαεινόν.
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι, οὐδέ τι οἶδα
Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι γύναι λέχος, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης.
Ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνούσης τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·
Μή μοι Ὀδυσσεῦ σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
210 Ἀνθρώπων πέπνυσο, θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν.
Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Ἥβης ταρπῆναι καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο, μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα.
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἐρρίγει, μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ἐλθών. πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
220 Εἰ ᾔδη ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Ἀξέμεναι οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
Τὴν δ' ἤτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές.
Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.

ἐκθεῖσαι.] ἔξω ἀποθέμεναι. ἄλλοσε ἔθηκε.] ἀλλαχοῦ ἀπέθετο. κάμον.] μετὰ καμάτου ἐποίησα. ἀκμηνὸς θαλέθων.] ὁ ἀκμὴν ἔχων τοῦ θάλλειν, ἐπὶ μὲν τούτου ὀξυτόνησαν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν Ἰλιάδι ἀκμηνοῦ τοῦ νήστεως, ἐβαρυτόνησαν. οἱ δὲ τὰ δύο παροξυτόνησαν. ἀμφιβαλών.] κτίσας. λιθάδεσσι.] μικραῖς λίθοις. κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμών.] ἀπὸ δὲ ῥίζης κορμὸν ποιήσας. ἀμφέξεσα.] περιελέπισα. στάθμην.] τὴν τεκτονικὴν σπάρτον. ἑρμῖνα.] κλινόποδα. ἕρμα γὰρ δὲ κλίνης. ἑρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.] Ἑρμῆς ὁ Διὸς καὶ Μαίας δὲ Ἄτλαντος παῖς ἔτι ὢν ἐν ἀνθρώποις τέσσαρα μέγιστα εὕρετο, γράμματα, καὶ μουσικὴν, καὶ παλαίστραν, καὶ γεωμετρίαν. ὅθεν καὶ τοὺς Ἕλληνας τετράγωνον αὐτὸν ἀσκῆσαι, καὶ οὕτως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθεῖναι. τῷ δὲ ὀνειροπομπὸν εἶναι, καὶ τοὺς κοιμωμένους αὐτῷ εὔχεσθαι, καὶ αὐτὸν ἀναμένειν, εἴλοντο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου, ἐπινοῆσαί τε καὶ ἀσκῆσαι τοὺς τῶν κλινῶν πόδας εἰς τὴν τοῦ θεοῦ πρόσοψιν, ὅπως ἀλεξήτορας ἔχοντες ἰδέας, τὰ μὲν δείματα μὴ φοβοῖντο, προσδοκῶεν δὲ πλείστην ἐπαφροδισίαν διὰ τῶν ὀνειράτων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ. τέτρηνα.] ἐτόρνευσα. τερέτρῳ.] τεκτονικῷ ὀργαλείῳ. ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος.] τοῦ πολός. ἔμπεδον.] ἀκίνητον, ἢ ἐν τῷ πέδῳ ἑστώς. σκύζευ.] ὀργίζου. ἀγάπησα.] περιεπτυξάμην. ἐρρίγει.] ἐφοβεῖτο. βουλεύουσι.] ἐννοοῦσιν. οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη.] ἀθετοῦνται οἱ ζ΄ ὡς σκάζοντες κατὰ τὸν νοῦν. σώζοιτο δ' ἂν, εἰ σίζοιμεν, αὐτὶ τῷ εἰ ᾔδη. καὶ τὸ ο αὐτὶ τοῦ διό. ὡς εἶναι, οὐδ' ἂν ἡ Ἑλένη ἐμίγη παρὰ ἀλλοδαπῷ ἀνδρὶ, εἰ μὴ ἦν ἐξηπατημένη. διὸ αὐτὴν ἐπεὶ παρελογίσθη, οἱ Ἕλληνες ἐπανήγαγον. οἱ δέ φασι, τὸν Ἀλέξανδρον Μενελάῳ εἰκασθέντα γνώμῃ Ἀφροδίτης μιγῆναι τῇ Ἑλένῃ. εἰ ᾔδη.] ἐνταῦθα στικτέον· ἔπειτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς προσυνεκτέον. ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν. ὁ γὰρ λόγος, οὐκ ἂν ἡ Ἑλένη παρ' ἀλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγη, εἰ προεώρα τὸ μέλλον, διὸ καὶ ἐπανάξειν ἔμελλον αὐτὴν οἱ Ἕλληνες, ὡς μηδὲν ἡμαρτηκυῖαν.

ἥμιν.]

† λιθάκεσσι

Νῦν δ' ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγὼ, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορὶς, ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Ἡ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο.
Πείθεις δή μευ θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα κεδνὰ ἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος γῆ νηχομένοισι φανήῃ,
Ὧν τε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ,
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόνδε
Νηχόμενοι. πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης κακότητα φυγόντες,
Ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ.]
Δειρῆς δ' οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ,
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας φάος ἀνθρώποισι φέροντας
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵ τ' ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο
Ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόστον ἑταίροισιν διζήμενος, ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐνὴ μὲν δή σοί γε τότ' ἔσσεται ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς, ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν ὀΐω
Πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔ τι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Δαιμονίη τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις
Εἰπέμεν. αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
Χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν.
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν,

ὅ μιν.] διὸ αὐτήν. τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν.] οὐ πρὸ τοῦ παθεῖν ἔγνω τὴν φρενοβλάβειαν. οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.] Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου παῖς ἀπὸ τῆς Ἀσίας καταρας εἰς τὴν Λακεδαίμονα, διενοεῖτο τὴν Ἑλένην ξενιζόμενος ἁρπάσαι. ἡ δὲ γενναῖον ἦθος καὶ φίλανδρον ἔχουσα, ἀπηγόρευε καὶ προτιμᾶν ἔλεγε τὸν μετὰ νόμου γάμον, καὶ τὸν Μενέλαον περιπλείονος ἡγεῖσθαι. γενομένου δὲ τοῦ Πάριδος ἀπράκτου, φασὶ τὴν Ἀφροδίτην ἐπιτεχνῆσαι τοιοῦτόν τι, ὥστε καὶ μεταβάλλειν τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ἰδέαν εἰς τὸν τοῦ Μενελάου χαρακτῆρα, καὶ οὕτω τὴν Ἑλένην παραλογίσασθαι. δόξασαν γὰρ εἶναι ταῖς ἀληθείαις τὸν Μενέλαον μὴ ὀκνῆσαι ἅμα αὐτῷ ἕπεσθαι. φθάσασαν δὲ αὐτὴν [illegible] χ [illegible] τῆς νεὼς, ἐμβαλλόμενος ἀνήχθη. ἡ ἱστορία παρὰ Νικίᾳ τῷ πρώτῳ. νῶϊν.] ἡμῶν. θυμαρέα.] τῇ ψυχῇ ἀρέσκουσαν, εὐάρεστον. τέτροφεν.] πέπηγεν. ἐν περάτῃ.] ἤδη πρὸς τῷ πέρατι καὶ τῷ τέλει οὖσαν. δολιχήν.] οὐκ ἐν τῷ καθ' ὅλου, ἀλλὰ τότε ὀδυρομένην πρὸς ἀγανάκτησιν τοῦ ὄθεν. ἀμέτρητος.] ὁ πολύς. πόνος.] κάματος. λέκτρονδε.] εἰς τὴν κοίτην. ἐπεὶ ἄρ.] ἐπειδή. καίτοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.] τὸ εἰπεῖν ὅτι ποιῆσαι σέ τι καὶ ἕτερον δεῖ. πεύσομαι.] ἀκούσομαι. οὔτι.] οὐδαμῶς. τί γάρ.] τί δή ποτε. ὀτρύνουσα.] ἐπείγουσα. ἅλεσιν.] ἁλσίν.

κίουσα.] κοιμηθησομένη. ἀσπάσιοι λέκτροιο.] ἀσπαστῶς καὶ ἐπιθυμητικῶς ὑπεμνήσθησαν τοῦ πάλαι τῆς συνουσίας νόμου. Ἀριστοφάνης καὶ Ἀρίσταρχος πέρας τῆς Ὀδυσσείας τοῦτο ποιοῦνται. ἐταρπήτην.] ἐκορέσθησαν. ἀνέσχετο.] ὑπέμεινεν. καταλέξαι.]

Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω.
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευσεν ἐρετμόν,
Ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι, 10
Ἀρνειόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
280 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
Πᾶσι μάλ' ἑξείης, θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήραϊ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται, τά δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 20
Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυνον εὐνὴν
290 Ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῦς μὲν κείουσα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Τοῖσι δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχος δὲ, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα. 30
Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν, οἱ μὲν ἔπειτα
Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης,
Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας.
Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
300 Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε.
Ἡ μὲν ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν 40
Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὅμιλον.
Οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ὅσα κήδε' ἔθηκε
Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε
Πάντ' ἔλεγ', ἡ δ' ἄρα τέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
Πῖπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
310 Ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
Ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν. 50
Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν οὐδ' ἐλέαιρεν.
Ἠδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Καὶ πέμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
Ἤην, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα

Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρειν μεγάλα στενάχοντα,
Ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκοντο.
Οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἑταίρους,
Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπέκφυγε νηῒ μελαίνῃ. 320
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε,
Ἠδ' ὡς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο
Νηῒ πολυκλήϊδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
10 Μητέρα θ' ἥ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ἠδ' ὡς Σειρήνων ἁδινάων φθόγγον ἄκουσεν,
Ὥς θ' ἵκετο πλαγκτὰς πέτρας δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ', ἣν οὔ πώποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν.
Ἠδ' ὡς ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι.
Ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ 330
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν.
20 Ὥς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον, νύμφην τε Καλυψώ,
Ἣ δή μιν κατέρυκε λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε,
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα,
Ἀλλὰ τοῦ, οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
Καὶ πέμψαν σὺν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 340
30 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες.
Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
Αὐτίκ' ἀπ' ὠκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν
Ὦρσεν ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέροι, ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
40 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
Ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων 350
Ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ'. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
Ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνήν,
Κτήματα μὲν τά μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι.
Μῆλα δ' ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν.
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
50 Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους·
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι
Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται. 360
Σοὶ δὲ γύναι τάδ' ἐπιτέλλω πινυτῇ περ ἐούσῃ,
Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν, ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,

κατωλίξαι.] καθ' ἕκαστον εἰπεῖν. ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον.] οὐ καλῶς ἠθέτησεν Ἀρίσταρχος τοῦ γ. καὶ λ. ῥητορικὴν γὰρ ποιεῖ ἀνακεφαλαίωσιν καὶ ἐπιτομὴν τῆς Ὀδυσσείας. εὐρώεντα.] ἤτοι πλατεῖαν, παρὰ τὸ εὖρος, ἢ σκοτεινόν. ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν.] χωρὶς κήρυκος, χωρὶς θανάτου. ἔβαλεν.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἔκλασεν. ψολόεντι.] καυστικῷ. ψόλον γὰρ τὸ ἄσβολον ποιοῦν. δεύτατον.] ἔσχατον. λυσιμελής.] ὁ τὰ μέλη τοῦ σώματος παριείς, ἢ ἀμόριμος. εὐνῆς.] συγκαθευδήσεως. πεδάασκον.] ἐνεπόδιζον. πολυήρατον.] πολυπόθητον. κατέκειραν.] κατεδαπάνησαν. ληΐσομαι.] κτήσομαι. ἐνιπλήσωσι.] πληρώσωσιν. εἶσιν.] διελεύσεται, διαδοθήσεται.

ζζ 4 ἐς ὑπερῷ

Ἀνδρῶν

εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα.] καταλείπει τὴν γυναῖκα θαῤῥῶν τῷ πατρὶ αὐτῆς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, ἢ λήθουσ᾽ ὡς ἀγνοοῦσαν τῶν πεπραγμένων τὸ ἀληθές. ἢ ἐμπιστεύων τῇ Ἀθηνᾷ. ἐκ δ᾽ ἤϊον.] ἐξῄεσαν δέ. ἐξῆγε.] ἐξέβαλεν.

Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν.
Εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ᾽ ἐρέεινε.
Ἦ ῥα καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά.
Ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον, ἠδὲ συβώτην.
Πάντας δ᾽ ἔντε᾽ ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
Οἱ δὲ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
370 Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ᾽ ἤϊον, ἦρχε δ᾽ Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα, τοὺς δ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα, θοῶς ἐξῆγε πόληος.

ΟΔΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ω ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τὰς τῶν μνηστήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ᾅδου κατάγει, καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν πατέρα Λαέρτην, καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει, Ἀθηνᾶ διακωλύει.

ΣΧΟΛΙΑ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ω δ' Ὀδυσεὺς σὺν πατρὶ καὶ υἱεῖ μάχετ' Ἀχαιοῖς.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων, ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν
Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤισαν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
Πὰρ δ' ἴσαν ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην.
Ἠδὲ παρ' ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
Ἤισαν, αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων.
Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Ὡς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον, ἀγχίμολον δὲ
Ἤλυθ' ἔπι ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Ἀχνυμένη, περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνος·
Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα,
Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί,
Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔτις ἀλεύαται ὅσκε γένηται,
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος ἧς περ ἄνασσες
Δήμῳ ἔνι Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ω ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἑρμῆς δὲ ψυχάς.] Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ τὴν νέκυιαν, κεφαλαίοις τοῖς συνεκτικωτάτοις. τοῖς δὲ ὅτι οὐκ ἔτι καθ' Ὅμηρον ψυχοπομπὸς ὁ Ἑρμῆς. ὅτι τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ τῶν πυκτικῶν, εἰ μὴ ἅπαξ, ἀλλ' οὐδὲ χθόνιος ὁ θεός, ἢ οὐκ εὐθέως ὁ εἰς ᾅδου κατελθὼν χθόνιος· ἐπεὶ καὶ Ἀθηνᾶ δὲ Ἡρακλέα. καὶ ᾅδης ὀλύμπιος. Κυλλήνιος δὲ οὐδαμοῦ εἴρηται ἢ ἅπαξ. οὐκ ἔξω λόγου. καὶ σῶκος καὶ ἰήϊος Ἀπόλλων. ἀλλὰ πῶς αἱ ψυχαὶ οὐκ αὐτόματον κατίωσιν, ὡς ἐν Ἰλιάδι οὐδὲν κωλύει καὶ παραπέμποντος αὐτὰς τινός· ἀλλ' αὗται καὶ ἄταφοι κατίασιν. ἴσως διά τι καθάρσιον, ἢ διὰ τὴν Ἑρμοῦ πρόνοιαν κηδομένου τοῦ Ὀδυσσέως διὰ τὴν συγγένειαν. ἀλλ' οὐδὲ ἔοικεν εἰς ᾅδου λευκὴν εἶναι πέτραν, τὰ πρὸς τὴν ἡμέραν τετραμμένα αὐτῆς λευκαίνεται. ἄκαιρος δὲ καὶ ἡ Ἀχιλλέως καὶ Ἀγαμέμνονος ὁμιλία. καὶ Ἀγαμέμνων οὐκ ἀγείρει τὴν στρατείαν, ἀλλ' ὁ Νέστωρ εὐκαίρως ἀναπληροῖ τὰ ἀλλαχοῦ παραλειφθέντα. πῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διέμεινε τοῦ Ἀχιλλέως ἐπὶ τοσαύτας ἡμέρας διὰ τὴν Θέτιν, ὡς καὶ τὸ Πατρόκλου· ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμεῖν τὰς μούσας οὐχ Ὁμηρικόν, τί κωλύει ἅπαξ; ἄλογον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νεῶν ὄντων αὐτῷ λέγειν, ὅτι δείσαντες τὰς Νηρηΐδας, ἔφυγον ἐπὶ τὰς ναῦς ἀπὸ τοῦ τῶν Μυρμιδόνων ναυστάθμου. πῶς δὲ καὶ ὁ Ἀμφιμέδων ἐπίσταται τὴν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐπιβουλήν; ἐκ τῶν εἰκότων τεκμαίρεται. καὶ ἄλλως δὲ ἐκ τῆς κατὰ τὴν στιχοποιΐαν δεινότητος, τὸ ποίημα τοῦ Ὁμήρου ὁμολογεῖ. καὶ νεκυομαντεῖαν μὲν αὐτὴν εἰκότως τὴν λ ἔφη, νέκυιαν δὲ ταύτην. Κυλλήνιος.] ὁ ἐν Κυλληνίῳ ὄρει τῆς Ἀρκαδίας ἀναστραφείς, ἢ ὁ ὕπνου δωρητικός, ὡς τὸ κύκλων ἔχων τὰς κώας. κυλλάδες γὰρ συνεσταλμένου τοῦ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέχρι νῦν ταῦτα οἱ δεινοὶ Ἀττικοὶ κυλλωσία καλοῦσιν. ἐξεκαλεῖτο.] ἐξῆγεν, ἔξω ἐκάλει. ποτέονται.] πέτονται. ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης.] τῆς ἐπαλλήλου πετρώδους ἐπισυνθέσεως, ἢ ἀλλήλαις ἀνημμένας, παρὰ τὸ εἴρειν. ἐπιφέρει γοῦν ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται. σφιν.] αὐταῖς. ἀκάκητα.] ἔνιοι μὲν ἀμέτοχος κακῶς. ἔστι γὰρ ὁ θεὸς δοτὴρ ἀγαθῶν. ἔνιοι ἀπὸ Ἀκακησίου ὄρους ἐν Ἀρκαδίᾳ. δοκεῖ γὰρ ὁ θεὸς Ἀρκὰς εἶναι. λευκάδα πέτρην.] πρὸς τοῖς καταχθονίοις μέρεσι. δῆμον ὀνείρων.] τὴν νύκτα ἐν ᾗ φαίνονται οἱ ὄνειροι. ἀσφοδελόν.] ἄκαρπον φυτὸν ὁ ἀσφόδελος. νῦν τὸν τόπον λέγει τὸν ἀσφοδελώδη. πρῶτα.] πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ. πόθεν δὲ ᾔδει ὁ Ἀχιλλεύς, εἰκὸς παρ' ἄλλου πεπύσθαι αὐτόν. οὐ γάρ τι ἐν ᾅδου δεῖ διασκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ ἐστὶν ἡ ὑπόθεσις. παραστήσεσθαι.] παραγενέσθαι. ἔμελλεν.] ἐῴκει. ἀπονήμενος.] ὄνησιν καὶ ὠφέλειαν λαβών. ἤραο.] ἀπήνεγκας.

ὀνάμενος.]

ἐνείκαμεν.] ἠνέγκαμεν. κάτθεμεν.] κατεθέμεθα. ἀγγελίης.] νῦν τοῦ θρήνου. ἐνόησας.] ἐθεάσω. ἔδομεν.] ἐδώκαμεν. ἔδομεν πυρί.] ἀντὶ τοῦ ἐκαύσαμεν. καίεο.] ἐκαίου. λέγομεν.] συνηγομεν.

προυχεύσῃ.]

Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα᾽ ὀπίσσω.
Νῦν δ᾽ ἄρα σ᾽ οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Τὸν δ᾽ αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
Ὄλβιε Πηλέος υἱὲ θεοῖς ἐπιείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ.
Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος, ἀμφὶ δέ σ᾽ ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι
Μαρνάμενοι περὶ σεῖο, σὺ δ᾽ ἐν στροφάλιγγι κονίης
40 Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ᾽ οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πτολέμου εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσε,
Αὐτὰρ ἐπεί σ᾽ ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν,
Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι, πολλὰ δέ σ᾽ ἀμφὶς
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ᾽ ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν,
Ἀγγελίης ἀΐουσα, βοὴ δ᾽ ἐπὶ πόντον ὀρώρει
Θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς,
50 Καὶ νύ κ᾽ ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἴσχεσθ᾽ Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε κοῦροι Ἀχαιῶν
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε, σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν
Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
Ἀμφὶ δέ σ᾽ ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος.
Οἴκτρ᾽ ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ᾽ ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν
60 Μοῦσαι δ᾽ ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρήνεον, ἔνθα κεν οὔ τιν᾽ ἀδάκρυτόν γ᾽ ἐνόησας
Ἀργείων. τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια,
Ἑπτακαίδεκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ᾽ ἄνθρωποι.
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ᾽ ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ
Μῆλα κατέκταμεν μάλα πίονα καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίεο δ᾽ ἔν τ᾽ ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ᾽ ἥρωες Ἀχαιοὶ
Τεύχεσιν ἐρρώσαντο, πυρὴν πέρι καιομένοιο.
70 Πεζοί θ᾽, ἱππῆές τε, πολὺς δ᾽ ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπειδή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ᾽ ὀστέ᾽ Ἀχιλλεῦ,
Οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι, δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα, Διωνύσοιο δὲ δῶρον,
Φάσκ᾽ ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ᾽ ὀστέα φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ
Μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος,
Χωρὶς δ᾽ Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.

Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον 80
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,
Ἀκτῇ ἔπι προὐχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ,
Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἄεθλα
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα.
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν θηήσαο θυμῷ, 90
Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
Ἀργυρόπεζα Θέτις. μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
Ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν Ἀχιλλεῦ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα·
Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ψυχὰς μνηστήρων κατάγων Ὀδυσῆϊ δαμέντων. 100
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον ὡς ἐσιδέσθην.
Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Παῖδα Μελανθῆος ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα.
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων,
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
Ἀμφίμεδον τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους,
Ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά; 110
Ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
Βοῦς περιταμνομένους, ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι, ἠδὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ, ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ
Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν.
Μηνὶ δ' ἄρ' οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον
Σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος· 120
Μέμνημαι τάδε πάντα διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις.
Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
Ἡ δ' οὔτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτε τελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.

προὐχούσῃ.] προεχούσῃ, ἐξεχούσῃ. τηλεφανής.] ἐκ διαστήματος φαινόμενος. ποντόφιν.] ἐκ θαλάσσης. ζώννυνται.] ἐν περιζώμασιν ἀγωνίζονται. τολύπευσα.] κατειργασάμην. Ὀδυσῆϊ δαμέντων.] ὑπὸ Ὀδυσσέως ἀναιρεθέντων. λέξαιτο.] συναγάγοι. περιταμνομένους.] περιελαύνοντας. οὔλῳ.] ὅλῳ. σπουδῇ.] μόλις. ἤθελε δὲ ἐρύκειν ἑαυτόν, ἀλλ' ὡς συνετὸς ἀνὴρ ὁρῶν τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, ὅθεν εἰκὸς τὸν Ἀγαμέμνονα παρὰ τῷ Ἀμφιμέδοντι μένειν, καὶ οὐ παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ.

ἐνίσσομεν.]

ἐνίσσομεν.] ἐπιπλήττομεν. βολῇσι.] βλήμασι, βολαῖς. τέως.] τηνικαῦτα. ἐτόλμα.] ἐκαρτέρει. ἐκλήϊσεν.] ἔκλεισεν ἠσφαλίσας. ὀχῆας.] τοὺς μοχλούς. ὁμοκλέομεν.] ἀπειλοῦμεν. ἀγορεύοι.] λέγοι.

βέλεα.]

Ἀλλὰ δόλον, τὸν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε.
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε
Λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
130 Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο. 10
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
140 Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς,
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη, 20
Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν,
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης,
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν ὑφήνασα μέγαν ἱστόν
Πλύνασ' ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ,
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
150 Ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε, 30
Ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν, ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ὕστερος. αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε.
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι
Σκηπτόμενον, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἳ προγενέστεροι ἦσαν.
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν † ἐνίπτομεν, ἠδὲ βολῇσιν, 40
160 Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα, ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι,
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας.
Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε.
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἄεθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ὑμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο 50
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν.
170 Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι
Τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι,
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν

† ἐνισσόμεν

Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς·
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
Δεινὸν παπταίνων, βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δ' ἦν ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν.
10 Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ
Κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὡς ἡμεῖς Ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάστου.
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
20 Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου· ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς, τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα
30 Κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑσταότ' ἐν Ἀΐδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης,
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
40 Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῦς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέϊ μῦθον ἔειπεν.
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅς τις ἄριστος.
50 Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴ κ' ἔμ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἦέ κεν ἀγνοίῃσι πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὡς εἰπὼν δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων,
Οὐδ' εὗρεν Δολίον μέγαν ὄρχατον ἐς καταβαίνων.

βέλεα.] βέλη. ἐπισπόμενοι.] ἐπακολουθοῦντες. ἀκηδέα.] ἄθαπτα. βροτόν.] τὸ μετὰ κόνεως καὶ ἱδρῶτος αἷμα. ὠτειλέων.] τραυμάτων. ὄλβιε Λαέρταο παῖ.] ἀπρεπὲς φασὶν παραινέτα τὸ συμπαθεῖν περὶ τῆς οἰκείας τῷ Ἀμφιμέδοντι τύχης, ἐπαινεῖν τὸν Ὀδυσσέα, οὐκ ἀπεοικὸς δέ. διὰ τὸ καὶ τὴν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς νικήσης τὰ κάκιστα πεπονθέναι. ἀρετῆ.] σωφροσύνης. ἀοιδήν.] ἀντὶ τοῦ φήμην. χαρίεσσαν.] ἐπέραστον, καλήν. ἑσταῶτε.] ἑστῶτες. κεύθεσι γαίης.] κρυπτοῖς τόποις. λέγει δὲ τοῖς ὑπὸ γῆν. οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν.] ὑποστικτέον μετὰ τοῦτο, ἐπεί τοι φαῦλος λόγος ἐστί. κτεάτισσεν.] ἐκτήσατο. ἐμόγησεν.] ἐκάμεν. κλίσιον.] ἅπαξ εἴρηται. σημαίνει δὲ ἐξέδραν τινὰ σιγματοειδῆ, ἐν ᾗ ἔκειντο οἱ κλισμοί. ἢ κρηπῖδωνα, ἐφ' οὗ ἐκαθέζοντο ἢ ἐκοιμῶντο. θέεν.] ἔτρεχεν. σιτέσκοντο.] σίτου καὶ τροφῆς μετελάμβανον. ἀναγκαῖοι.] χρειώδεις. φράσσεται.] γνωρίσει. ἀγνοίῃσι.] ἀγνοήσει. πολυκάρπου.] ἤτοι κυρίως ἢ ποικίλους καρποὺς ἐχούσης.

αἱμασιὰς λέξοντες.] τὰ ἐκ τῶν λεπτῶν λίθων τειχία οἰκοδομήσοντες. λιστρεύοντα.] περιξύοντα καὶ περισκάπτοντα εἰς αὔξησιν, καὶ σκαλίζοντα. δέδετο.] περίκειτο, περιεδέδετο. γραπτῦς.] τὰς ἀπὸ τῶν ἀκανθωδῶν φυτῶν καταπεριξύσεις καὶ ἀμυχάς. ἀλεείνων.] φυλαττόμενος. Αἰγείην κυνέην.] καταχρηστικῶς ὡς καὶ τὴν χαλκῆν κυνέην. βλωθρήν.] τὴν μεγάλην, ἀπὸ τοῦ ἄνω μωλίσκειν. κύσαι.] περιπλακῆναι, φιλῆσαι. κατ' ἔχων κεφαλήν.] κάτω ἔχων νευστικῶς. δύναται δὲ καὶ ὑφ' ἓν τὸ κατέχων. ἀμφελάχαινε.] περιέσκαπτεν. ἀδαημονίη.] ἀπειρία. ἀμφιπολεύειν.] ἐνεργεῖν. αὐχμεῖς.] ἐρρύπωσαι. ἕσσαι.] ἐνδέδυσαι. ἀργίης.] ἀργίας. κομίζει.] ὠθεῖ μελέτας ἀξιοῖ. δούλειον.] δούλοις ἁρμόδιον. εὑδέμεναι.] καθεύδειν, ἀναπαύεσθαι. τεῦ.] τινός. δμώς.] δοῦλος. οὔτι μάλ' ἀρτίφρων.] οὐ πάνυ ἔμφρων, ἀνόητος.

ἱκόμεθ'.]

Οὐδέ τινα δμώων, οὐδ' υἱῶν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
Αἱμασιὰς λέξοντες ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος
Ὤιχοντ'. αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Λιστρεύοντα φυτὸν, ῥυπόωντα δὲ ἕστο χιτῶνα
Ῥαπτὸν ἀεικέλιον, περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῦς ἀλεείνων.
Χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἕνεκ'. αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε πένθος ἀέξων.
230 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Κύσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ' ἠδὲ ἕκαστα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι,
Τὰ φρονέων, ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς.
240 Ἤτοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινε,
Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός.
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
Ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν.
Οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄχνη, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ.
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσαι.
Οὐ μὲν ἀργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
250 Οὐδέ τι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος καὶ μέγεθος. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
Εὑδέμεναι μαλακῶς. ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τοῦ δμῶς εἰς ἀνδρῶν, τοῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεὸν δ' Ἰθάκην τὴν δ' ἱκόμεθ' ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ, νῦν δὲ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
260 Εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, ἤπου ζώει τε καὶ ἔστιν,
Ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
Ἄνδρα ποτ' ἐξείνισα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ
Ἡμέτερον δ' ἐλθόντα, καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι. αὐτὰρ ἔφασκε

Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήια, οἷα ἐῴκει.
Χρυσοῦ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας,
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἣν ἐρεείνεις.
Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι,
Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο μυρί' ὀπάζων.
Εἰ γάρ μιν ζωόν γε κίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ. ἡ γὰρ θέμις ὅς τις ὑπάρξῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Πόστον δὴ ἔτος ἐστὶν ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον
Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴποτ' ἔην γε,
Δύσμορον, ὅν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
Θηρσὶ, καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ', οὐδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περιστείλασα, πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα.
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, *ὡς ἐπέοικεν,
Ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ.
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ποῦ δὲ νηῦς ἕστηκε θοή, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο;
Ἀντιθέους θ' ἑτάρους, ἦ ἔμπορος εἰλήλουθας
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
Υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος, ἀλλά με δαίμων
Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆι τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης
Δύσμορος, ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
Δεξιοὶ, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον.
Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰὼν, θυμὸς δ' ἔτι νῶιν ἐώλπει
Μίξεσθαι ξενίῃ ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν

ἐῴκει.] πρέπον ἦν. ἀνθεμόεντα.] ἀνθωτά. εἰδαλίμας.] εὐφυεῖς, ἢ ἐπιστήμονας. ἔχουσιν.] ἀντὶ τοῦ οἰκοῦσιν. ὑπάρξῃ.] προκαταρξῃ τις. περιστείλασα.] περικαλύψασα. πολύδωρος.] ἡ πολλοῖς δώροις γαμηθεῖσα. ἐπεῴκει.] ἔπρεπεν. καθελοῦσα.] κατακλείσασα, ἐπικλείσασα. νηῦς.] ναῦς, πλοῖον. ἤγαγεν.] ἤνεγκεν. ἐκβήσαντες.] ἐξενεγκόντες. Ἀλύβαντος.] Ἀλύβας πόλις Ἰταλίας τὸ μεταπόντιον, ἢ μᾶλλον μεταπόντον, ἥν τινα ἐν τῷ καταλόγῳ Ἀλύβην ἔφη· Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη. Σικανίης.] Σικελίας. ᾤκησαν γὰρ αὐτὴν Ἴβηρες ἐλθόντες ἀπὸ Σικανοῦ ποταμοῦ. ὄρνιθες.] οἰωνοί, σημεῖα. δεξιοί.] αἴσιοι, οἱ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει.

Α† 2 Ἀμφοτέρῃσι

*ὡς ἐπεῴκει

δριμὺ μένος προὔτυψε.] ἤτοι ὅτι πρᾶγμα ἐτόλμησεν ἀζειπῆ. ἢ ὅτι ἔμελλεν δακρύειν. προεμπίπτει ταῖς ῥισὶ δριμύτης τίς. προὔτυψε.] προεχώρησεν. σπευδέμεν.] ἐπείγεσθαι. πεποίθω.] πεισθῶ, θαῤῥήσω.

Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς ἀδινῶν στεναχίζων.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
Δριμὺ μένος προὔτυψε φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
Κύσσε δέ μιν περιφὺς ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα·
Κεῖνος μέν τοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ πάτερ ὃν σὺ μεταλλᾷς
ἔμπνυσι.] 320 Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης,
Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Λώβην τινύμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε ἐμὸς πάϊς ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Σῆμα τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὄφρα πεποίθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
330 Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Οἰχόμενον, σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ,
Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἑλοίμην
Δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωὴν
Εἴπω ἅ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ᾔτεόν σε ἕκαστα
Παιδνὸς ἐὼν κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος, διὰ δ' αὐτῶν
Ἱκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
Ὄγχνας μοι δῶκας τρεισκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας,
Συκέας τεσσαράκοντ', ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
340 Δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
Ἤην, ἐνθάδ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
Ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ
Σήματ' ἀναγνόντος, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε, τὸν δὲ ποτὶ οἷ
Εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἔμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη.
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
350 Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες,
Ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
Πάντῃ ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων,
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται,
Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Προὔπεμψ' ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά,
360 Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον, ἠδὲ συβώτην

Ταμνόμενοι κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἴθοπα οἶνον.
Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσε καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
Μείζονα ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ. θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱὸς
10 Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων 370
Εἶδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Οἷος Νήρικον εἷλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν Ἠπείροιο Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
Τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
20 Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
Πολλῶν ἐν μεγάροισι. σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 380
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον· ἀγχίμολον δὲ
Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος,
30 Ἐξ ἔργων μογέοντες ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσε
Μήτηρ γρηῦς Σικελὴ, ἥ σφέας τρέφε, καί ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
Οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον φράσσαντό τε θυμῷ.
Ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν. 390
Ὦ γέρον ἷζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς.
Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες,
40 Μίμνομεν ἐν μεγάροις ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ὣς ἄρ' ἔφη, Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας, Ὀδυσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ' ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
Οὐδ' ἔτ' ὀϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ 400
Ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
50 Νοστήσαντά σε δεῦρ', ἢ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γέρον, ἤδη οἶδε, τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
Ὣς δ' αὔτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα

Δεικανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χείρεσσι φύοντο.
Ἑξείης δ' ἕζοντο παρὰ Δολίον πατέρα σφῶν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
410 Ὄσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
Μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος,
Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι. 10
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἶκόνδε ἕκαστον
Πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι ἀχνύμενοι κῆρ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέειπεν·
420 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοῦ ὅγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· 20
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιούς,
Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλούς,
Ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς,
Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
Ἀλλ' ἄγετε πρὶν τοῦτον, ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἱκέσθαι,
Ἢ καὶ ἐς Ἤλιδα δῖαν ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
Ἴομεν, ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ' αἰεί.
430 Λώβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας 30
Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
Ζωέμεν, ἀλλὰ τάχιστα θανὼν, φθιμένοισι μετείην.
Ἀλλ' ἴομεν μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.
Ὣς φάτο δακρυχέων, οἶκτος δ' ἕλε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδὸς
Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεί σφεας ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι. τάφος δ' ἕλεν ἄνδρα ἕκαστον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς· 40
440 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι. οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ,
Ἐγγύθεν ἑστήκει καὶ Μέντορι πάντα ἐῴκει.
Ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
Φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
Θῦνε κατὰ μέγαρον, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης 50
Μαστορίδης. ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.
450 Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω.
Ὑμετέρῃ κακότητι φίλοι τάδε ἔργα γένοντο.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,

Ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων,
Οἳ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τὸν δ' οὐκέτι φάντο νέεσθαι.
Καὶ νῦν ὧδε γένοιτο, πίθεσθέ μοι ὡς ἀγορεύω.
Μὴ ἴομεν, μή πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
10 Ἡμίσεων πλείους, τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μένον.
Οὐ γάρ σφιν ἅδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθει
Πείθοντ', αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέῃσιν.
Φῆ δ' ὅ γε τίσεσθαι παιδὸς φόνον, οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἂψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
20 Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων.
Εἰπέ μοι εἰρομένῃ, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει.
Ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
30 Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, ἐρέω δέ τοι ὡς ἐπέοικεν,
Ἐπεὶ δὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεί.
Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
Ἔκλησιν θέωμεν, τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων,
Ὡς τὸ πάρος, πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔστω.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
40 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐξελθών τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.
Ὣς ἔφατ', ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ', ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύοντο.
50 Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆα, ἓξ δ' υἱεῖς Δολίοιο,
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοί περ ἐόντες ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ὤιξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη

ἐμπνεῦσε.] ἐνέβαλεν. χαλκοπαρήου.] χαλκῷ τὰς παρειὰς ἡρμοσμένης. ἔρυτο.] ἐπέσχεν. αὐόστης.] ἐπανόδου μὴ τυγχάνοντας. φωνῇ.] κραυγῇ. φωπῶντο.] ἐτρέποντο, ἐστράφησαν. ἀφίει.] ἐπεμπεν, ἔρριπτεν. ψολόεντα.] καυστικὸν, ἀσβόλην ποιοῦντα. ψολὸν γὰρ τὴν ἀσβόλην λέγει. τοιοῦτον δὲ ἀφίησιν ὁ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

ΤΕΛΟΣ.

500 Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεε ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι
Μή τι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τὸ πάρος περ
Ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε, κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 10
Ὄψεαι αἴκ' ἐθέλῃσθα πάτερ φίλε τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
Οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος ὡς ἀγορεύεις.
510 Ὣς φάτο, Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔειπε·
Τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε θεοὶ φίλοι, ἦ μάλα χαίρω
Υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.
Τὸν δὲ παριστάμενη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ Ἀρκεισιάδη παίντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
Εὐξάμενος κούρῃ Γλαυκώπιδι καὶ Διὶ πατρί. 20
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη,
Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
520 Καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου.
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός.
Δούπησεν δὲ πεσών. ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός
Τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι. 30
Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Ἤυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα.
Ἴσχεσθε πολέμου Ἰθακήσιοι ἀργαλέοιο,
Ὥς κεν ἀναιμωτεί γε διακρινθῆτε τάχιστα.
530 Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε.
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων, ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα.
Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πῖπτε θεᾶς ὄπα φωνησάσης. 40
Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥς τ' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν.
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρόσθεν γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
540 Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο,
Μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς. 50
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Τέλος τῆς Ὁμήρου Ὀδυσσείας.

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον μουσῶν χορὸν ἐξ ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα.
Δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος,
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι.
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον, 10
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ, τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον·
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας,
Πάντα δ' ἀλήθευσον μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω.
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
Καί με πατὴρ Πηλεύς ποτε γείνατο ὑδρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο. 20
Καὶ σὲ δ' ὁρῶ καλόν τε, καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε,
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς.
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος, ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς, 30
Σύκοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν ἐς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον.
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοιγε,
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο.
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σησαμίδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν.
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι, 40

Κοσμοῦντες

Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν.
Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην,
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα.
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο.
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια, πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον, καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
Καὶ παγίδα στονόεσσαν ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια ἥτις ἀρίστη.
Ἣ καὶ βωλοδύοντα κατὰ βῶλον ἐρεείνει.
Οὐ βώγω ῥαφανῖδας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι, ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστιν.
Αἴρω σ' ἐν νώτοισι, κράτει δέ με μή ποτ' ὄληαι,
Ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου, ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα,
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ,
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους.
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου, ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο πολλὰ δακρύων,
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο· τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστρός, ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
Δεινὰ δ' ὑπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν ἠΰτε κώπην
Σύρων, εὐχόμενος τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο, πολλὰ δ' ἐβόα.
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος.
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἤγ' ἐπὶ Κρήτην.
Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον,
Βάτραχος ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀναφαίνετο δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις. ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος οὔτι νοήσας,
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.

Χεῖρας

Χεῖρας δ' ἔσφιγγε, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι,
Δευόμεναι δὲ τρίχες, πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος τοίους ἐφθέγξατο μύθους·
Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας.
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὡς ἀπὸ πέτρης.
10 Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε.
Παγκρατίῳ δὲ, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας, ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ' ἐξωλόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον,
20 Κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο,
Πατρὸς δυστήνου ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.
Ὦ φίλοι εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
30 Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε, κατέκτανεν ἁρπάξασα,
Ἐχθίστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Καινοτέρας τέχνας ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλιζώμεθα καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς·
40 Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπισταίτες κατέτρωξαν.
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν.
Οὓς γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν.
50 Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἐν ὅπλοις, ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, ἐς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες,

Ἐλθόντες, βουλὴν ξυνάγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος ἐμβασίχυτρος,
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
140 Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς φυσίγναθος· ἀλλὰ μάχεσθε,
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὡς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
Ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
150 Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Σώματα κοσμήσαντες, ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες,
Ἄκροις παρ' χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίος ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἴτεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὡς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας·
160 Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει.
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κρᾶτ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητὰς
Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
170 Οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠὲ γιγάντων,
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί.
Ἢ μυσὶν ἀθανάτων, καὶ ἀθηναίην προσέειπεν·
Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὡς ἄρ' ἔφη κρονίδης, τόν γε προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν.

Στέμματα

Στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας οἷ' ἔρεξαν. 180
Πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα,
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη.
Καὶ πράσσει με τόκον τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
10 Ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν, οὐκ ἐθελήσω.
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῴην
Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
Ὕπνου δευομένην, οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι, ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην 190
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μή κέ τις ὑμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
20 Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἦλθον εἰς ἕνα χῶρον.
Κὰδ δ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ 200
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας, Λειχήνορα οὔτασε δουρὶ,
30 Ἑσταότ' ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα ἐς μέσον ἧπαρ.
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνής, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα.
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.
Ἤριπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
40 Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον, 210
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθάς,
Αὐχένα πὰρ μέσον, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν οὐδ' ἀφάμαρτε καθ' ἧπαρ, ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν.
Κάππεσε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
50 Πορφυρέῳ· αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσιν λιπαρῇσί τε ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν. 220
Λιμνήσιος δ' ὄχθαισι Τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν.
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,

Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
Εκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
Εγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην.
230 Εν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
Καὶ βάλε Πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ. 10
Πῖπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν.
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερὴ, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
240 Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν, 20
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα, πᾶς δέ οἱ εἴσω
Οξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
Εγκατ', ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμου, ἀνεχάζετο. τείρετο δ' αἰνῶς.
Ηλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ωκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα, 30
250 Καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ηλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ην δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Αγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Αρτεπιβούλου
Ορχαμος, αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς Μεριδάρπαξ.
Ος μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι. 40
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἷος ἀπ' ἄλλων.
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
260 Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν.
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ω πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην, 50
Ενναίρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠὲ καὶ ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ως ἄρ' ἔφη Κρονίδης, ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.
270 Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης Κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος

Ἴχνεα βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα Τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
Ὦ Τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων.
Ἐγκέλαδόν τ᾽ ἐπέδησας, ἰδ᾽ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
  Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, Κρονίδης δ᾽ ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν·
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
10 Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον Διὸς ὅπλον,
Οὐκ᾽ ἐπιδινήσας, ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
Πάντας μὲν ῥ᾽ ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε. 280
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ᾽ ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,
Εἰ μὴ ἀπ᾽ Οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων.
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ᾽ ἐξαίφνης νωτάκμονες ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται στρεβλοὶ ψαλιδόστομοι ὀστρακόδερμοι,
20 Ὀστοφυεῖς πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις.
Βλαισοὶ χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες.
Ὀκτάποδες δικάρηνοι ἀχειρέες, οἱ δὲ καλοῦνται
Καρκίνοι. οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον, 290
Ἠδὲ πόδας, καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
Οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες οὐδ᾽ ὑπέμειναν.
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύσετο δ᾽ ἥλιος ἤδη.
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.
30

ΤΕΛΟΣ.

ΛΑΣΚΑΡΕΩΣ.

Πορφύριος λογίοις ἀρύτεσθε, σπεύδετε πηγῆς
Ἁγνάς, γλυκερὸν χεῦμα χαριζομένης.
Καμοῦ γ' ὁπλοτέροιο περὶ φρένες ἠερέθονται.
Ἀρχάς, κινήσεις, ἄλλος, ἄπειρα, κενά.
Ἀλλὰ μεσαιπόλιον Φοῖβος σειρῆνας Ὁμήρου
Προὔτραπέ μ' ἀμφιέπειν, ὥσπερ Ἀριστοτέλην.
Καὶ γὰρ ὅγε προτέρους νέος ἴδμονας ἄνδρας αὐτοὺς
Νίκησε, καὶ σοφίην τεῦξεν ἀμαυροτέρην.
Πρέσβυς ἀμοιβαίοισι λόγοις κύδαινεν Ὁμήρου
Μοῦσαν, καὶ πινυτὴν ἤνυθεν ἀσφαλίαν.

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ
ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΟΛΛΑΚΙΣ μὲν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνουσίαις ὁμηρικῶν ζητημάτων γιγνομένων ἀνατεθεὶς, καὶ ἐμοῦ δεικνύναι πειρωμένου, ὡς αὐτὸς μὲν ἑαυτὸν τὰ πολλὰ Ὅμηρος ἐξηγεῖται, ἡμᾶς δὲ ἐκ τῶν παιδικῶν κατηχήσεως περινοούμενον μᾶλλον ἐν τοῖς πλείστοις, ἢ νοούμενον, ἃ λέγει ἠξίωσας ἀναγράψαι μετὰ λεχθέντα μηδὲ διαπεσόντα ἐᾶσαι ὑπὸ τῆς λήθης ἀφανισθῆναι. μὴ ὢν δὲ οἷός τε πρὸς τὰς σὰς λύσεις ἀντιβλέπειν, διὰ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ὁμήρου ἐραστάς, πειράσομαι τά τε ῥηθέντα ποτὲ ἀνενεγκεῖν, τά τε πάλιν ὑποπεσόντα προσθεῖναι, τὰς μὲν μείζους εἰς Ὅμηρον πραγματείας ὑπερτιθέμενος εἰς καιρὸν σκέψεως τὸν προσήκοντα, ταυτὶ δὲ οἷον προγύμνασμα τῶν εἰς αὐτὸν ἀγώνων, ἐν οἷς ἀγνοεῖται μὲν πολλὰ τῶν κατὰ τὴν φράσιν. λανθάνει δὲ τοὺς πολλοὺς τῇ δοκούσῃ ἐπιτρέχειν τῶν ποιημάτων ὁλοσχερεῖ σαφηνείᾳ προσέχοντας. αὐτὸς δὲ ἕκαστος ἑαυτὸν ἀνακρίνων, εὐθυνέτω πρὶν ὑφ' ἡμῶν ἐπαχθῆναι τὴν ἐξήγησιν, ποίαν περὶ τῶν προβαλλομένων ἐπῶν εἶχε τὴν διάνοιαν. ἢ γὰρ ταυτὰ γνοὺς ἡμᾶς λέγοντας, βεβαίαν τὴν περὶ τῶν νοηθέντων ἕξει κρίσιν, ἢ σφαλλόμενος μεταθήσεται. ἡμᾶς τε ὀνήσει πλανωμένους διορθώσας. ἐζητοῦμεν τὸν νοῦν τε τούτων, καὶ τὰς λέξεις.

Εἰμὶ μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω,
Ἔμπορος. οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, οὐδ' ἐρετάων
Γίγνομαι. ὡς νύ που ὔμμιν ἐέσατο κέρδιον εἶναι.

Τί σημαίνει τὸ ἔμπορος, καὶ τὸ ἐπήβολος, καὶ πρὸς τί ἀναφέρεται τὸ ὡς νύ που ὔμμιν ἐέσατο κέρδιον εἶναι. τὸ μὲν οὖν ἔμπορος, οὐ κατὰ τὴν συνήθειαν τέτακται παρ' ὁμήρῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀλλοτρίας νηὸς πλεόντων, οὓς συνήθως ἐπιβάτας νῦν λέγομεν. αὐτὸς γοῦν ἐν ἄλλοις παρίστησι λέγων,

Ἤ ἔμπορος εἰλήλουθας νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίοις.

Τῶν ἀττικῶν τῶν ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένων, τοὺς μὲν μαχομένους ἐπιβάτας καλούντων, τοὺς δὲ τὰς κώπας καὶ τὰ πηδάλια ἔχοντας, ἐπικώπους. ὥσπερ δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ τῶν ἐπὶ τοῖς ἅρμασιν. οἱ μὲν μαχόμενοι παραιβάται, οἱ δὲ τὰς ἡνίας ἔχοντες ἡνίοχοι. τοῦτο ἤδη τῶν ἐν ταῖς τριήρεσιν, ἐπίσκωποι, καὶ ἐπιβάται παρ' ἀττικοῖς δύναται. οὐ μέν τοι ὁ ἔμπορος ἀπὸ τοῦ πορίζειν πεποίηται παρ' ὁμήρῳ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόρου, τουτέστι, τῆς πορείας. τὸν δὲ πόρον κυρίως μὲν ἐπὶ τῆς τοῦ ὕδατος τάττει, πορείας λέγων, Οἵ σ' ἐμόγησα πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων. καί, Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο. ὡς οὖν τὸ μὴ ἐν οἰκείῳ οἴκῳ γαμεῖν, ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίῳ, γαμεῖν λέγουσιν, οὕτω τὸ ἐπ' ἀλλοτρίας νηὸς τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι, ἐμπορεύεσθαι. καὶ ἔμπορος ὁ τοιοῦτος. τὸ δὲ ἐπήβολος, σημαίνει τὸν ἐπιτυχῆ, καὶ ἐγκρατῆ, ἀπὸ τῆς βολῆς, καὶ τοῦ βάλλειν. ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. ὅθεν καὶ τὸ

Σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.

τουτέστιν, ἐπιτυχῶς λάμβανε. καὶ ἡ βουλὴ δέ, οἷον βολήτις. ὅθεν ἔφη·

Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμοιο πόλις.

ὡς εἰ ἔφη, τοῖς σοῖς ὅπλοις, ἢ τόξοις, ἢ βέλεσι. λύσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸ

Ἡ δὲ φρὰς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ.

μετῆκται γὰρ ἀπὸ τῶν πόρρω τὴν ἐπιβολὴν ποιουμένων ὥστε τυχεῖν. ἡ ναῦς οὖν ἐπιβολὴν ἐποιεῖτο ὥστε τυχεῖν τῶν φερῶν. οὕτω τῇ λέξει καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον κέχρηνται.

Σοφοκλῆς Ἀλκμαίωνι·

Εἴθ' εὖ φρονοῦσαν τ' εἰσίδοιμί πως φρενῶν ἐπήβολον καλῶς σε.

Πλάτων νόμων πρώτῳ.

Ἐπήβολοι γεγονότες τῆς καλλίστης ᾠδῆς. Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Δημάδου.
Μηδέποτε πολέμου, μήτε πολιτείας ἐπηβόλους γενέσθαι.
Ἄρχιππος Πλούτῳ.
Νῦν ὡς ἐγενόμην χρημάτων ἐπήβολος.
ἔστι δὲ οὐ ποιητικὴ ἡ λέξις, ἀλλ' Ἀττική. τί οὖν αἱ λέξεις σημαίνουσι δεδήλωται. τὸ δὲ
ὡς νύπου ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι,
σὺν βαρύτητι εἴρηται. λέγοντος Τηλεμάχου, ἐν ἀλλοτρίᾳ πλεύσομαι νηΐ. οὐ γάρ εἰμι ἐπιτυχὴς ἰδίας νηός, οὐδ' ἐρέτας κέκτημαι. τοῦτο γὰρ ὑμῖν ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη. τουτέστι, τὸ μὴ ἔχειν ἐμὲ ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον πλεῖν. ἀναφέρει δὲ εἰς ἐκεῖνο, ὅτι εἰς πενίαν αὐτὸν κατέστησαν. Προεῖπε γάρ,
Ἢ οὐχ ἅλις, ὡς τὸ πρόσθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ Κτήματ' ἐμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
ἔστιν οὖν οὕτω τὸ νόημα. ἀντὶ ναυκλήρου, δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης γέγονα τἀμὰ καταναλώσας.

Β.

Τοῦ ποιητοῦ πολλάκις ἐπισημαινομένου περὶ τῶν πυρῶν, ἃ οἱ Τρῶες ἐποιοῦντο ἐκ παραγγελίας τοῦ Ἕκτορος τοιαύτης.
Ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε.
Ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης
Καίωμεν πυρὰ πολλά. σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ. καὶ πάλιν·
Ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο.
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι
Κειάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν. καὶ πάλιν·
Ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε θαύμαζε πυρὰ πολλά, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρό.
εἰκότως ἀσαφὲς δοκεῖ τὸ τοῦ Δόλωνος. ὅτι ἐρωτηθεὶς πῶς δ' αἱ τῶν Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί, ἀποκρίνεται.
Φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι οἷσιν ἀνάγκη,
Οἳ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται ἀλλήλοις.
τί γὰρ βούλεται τὸ ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, προδεδηλωμένου, ὅτι πολλὰς πυρὰς ἔκαιον. ὃ ἀποροῦντας οὐκ ἔστι ῥᾷον συνιδεῖν. λύοντες οὖν ἐλέγομεν ἡμεῖς περὶ τῶν ἐν πεδίῳ πυρῶν νῦν οὐ ποιεῖσθαι τὸν λόγον. ἀλλὰ βούλεσθαι εἰπεῖν, ὡς ὅσοι Τρῶες αὐθιγενεῖς καὶ οὐ ξένοι, ἀλλ' ἑστίαν ἔχοντες. ὃ ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησί·
Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι,
τουτέστιν. ὅσοι πῦρ καὶ ἑστίας ἔχουσιν. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις· Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος.
ἤτοι εἰς τὴν ἑστίαν. ἑστία δὲ ὁ οἶκος. ὃ γὰρ εἶπεν ἦλθε μὲν αὐτὸς ἐφέστιος, μεταλαβὼν ἔφη.
Ἦλθ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται. καὶ πάλιν ἀντὶ τοῦ οἶκος, ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος.
ὁ οὖν κεκτημένος οἰκίαν ἐφέστιος. ὁ δ' ἄπολις καὶ φυγάς· ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιος. τὸ οὖν ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, δηλοῖ ὅσαι Τρώων ἑστίαι. ἐξ οὗ, ὅσοι Τρώων ἐφέστιοι, καὶ πολῖται. καὶ ὅτι τοὺς πολίτας εἶπεν ἐνταῦθα μὴ λείπειν τὰς φυλακὰς διὰ τοῦ πυρὸς ἐσχάραι, δηλοῖ τὰ ἐπαγόμενα. οἷσιν ἀνάγκη
οἳ δ' ἐγρηγόρθασι φυλασσέμεναί τε κέλονται ἀλλήλοις.
Αὐτὰρ αὖτε πολύκλειτοί τ' ἐπίκουροι εὕδουσι. Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν.
ἐκ τούτων λύσεις καὶ τὸ περὶ τῶν Φαιάκων εἰρημένον. πᾶσι γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν. ἤτοι οὐδεὶς ξένος ἐστίν, ἀλλὰ πάντες πολῖται καὶ ἐφέστιον πῦρ ἔχοντες. διὰ δὲ ψιλοῦ ἐξενήνεκται, ὡς τὸ δέχεσθαι δέκεσθαι. καὶ οὐχὶ οὐκί.

Γ

Τὸ αἰόλον οὐκ οἶδ' ὅθεν τῶν γραμματικῶν τινὲς ἐπὶ τοῦ ποικίλου παρ' Ὁμήρῳ ἀκούειν ἀξιοῦσιν. οὕτω γοῦν τὸ αἰολόπωλον ἀποδεδώκασι. καὶ τὸ αἰόλος ἵππος. καὶ αἰόλον ὄφιν. οὐκ ἔστι δέ, ἀλλὰ σημαίνει τὸ ταχύ, γενόμενον ἀπὸ τῆς ἀέλλης. ἥτις ἀπὸ τοῦ ἄειν καὶ εἰλεῖν πεποίηται, ὡς αὐτὸς ἐξηγήσατο εἰπών, ὅν περ ἄελλαι χειμέριαι εἰλέωσιν ἤτοι εἰλῶσιν. ὡς καὶ ὧδε τοῦ βορρᾶ ἔφη· εἴλει γὰρ βορέης ἄνεμος. ἡ μὲν οὖν ἄελλα ἀπὸ τοῦ ἄειν καὶ εἰλεῖν. ἡ δὲ θύελλα, ἀπὸ τοῦ θύειν καὶ εἰλεῖν. θύειν δὲ τὸ σφοδρῶς ὁρμᾶν δίκην μαινομένων. ἢ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει. ὅθεν καὶ θυάδες αἱ βάκχαι. ὡς οὖν ἀελλόπους ἡ Ἶρις λέγεται. ἣν μεταλαβὼν ποδήνεμον προσηγόρευκεν. οὕτω τὸ ποδώκη ἵππων μεταλαμβάνων, πόδας αἰόλος ἵππος εἶπε. καὶ ὡς εἰπὼν ἀργίποδας κύνας. κατὰ παράληψιν ἀλλαχοῦ ἔφη, καὶ κύνας ἀργούς· οὕτω τοὺς πόδας αἰόλους ἵππους κατὰ τὴν παράληψιν, αἰολοπώλους ἔφη. καὶ αἰόλαι οὖν οὐλαὶ ἀπὸ τοῦ εἰλεῖσθαι ταχέως λέγονται. καὶ σφῆκες μέσον αἰόλαι, οἱ κατὰ τὸ μέσον συνεχῶς κινούμενοι καὶ εἰλούμενοι. καὶ κορυθαίολος οὖν ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα. ὃ μεταποιηθείς, ὧδε τοῦ Ἄρεος ἔφη ἶσος ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι. λύσεις ἐντεῦθεν καὶ τό,
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο Ἐμπλείων κνίσσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα αἰόλλῃ.
δηλοῖ οὖν τό, εἰλεῖν, καὶ συνεχῶς στρέφειν. ἐκ δὲ τοῦ κορυθάϊκι, λύσεις τὸ Δωριέες τε ῥιχάϊκες. οἱ συνεχῶς τὰς ῥίχας διὰ τὸ δραστικὸν κινοῦντες, καρηκομόωντες εἴρηται.

Δ.

Οὐδὲ δυσχεραίνειν, εἰ τοὺς πολλοὺς τῶν νῦν παιδευόντων, λανθάνει τινὰ τῶν ὁμηρικῶν. ὅπου καὶ τὸν δοκοῦντα εἶναι ἀκριβέστατον καὶ πολυμαθέστατον Καλλίμαχον, ἔλαθεν ἡ διαφορὰ τῆς ἁρματροχίας, ἣν ἔχει πρὸς τὴν χωρὶς τοῦ ρ λεγομένην ἁματροχίαν.

ἔστι δὲ ἁματροχία, τὸ ἅμα τρέχειν, καὶ μὴ ἀπολείπεσθαι. οἷον ὁμοδρομία τις οὖσα. τρόχους γὰρ τοὺς δρόμους ἔλεγον. ἁρματροχία δὲ τῶν τροχῶν τὸ ἴχνος. ἄμφω δὲ παρ' Ὁμήρῳ κεῖται τὰς δυνάμεις αὐτῶν τοῦ ποιητοῦ ἐξηγουμένου. ὅτι γὰρ τὸ ἅμα τρέχειν δηλοῖ ἁματροχία, παρίστησιν ἐπὶ τοῦ Μενελάου λέγων·

Τῇ ῥ' ἔχε Μενέλαος ἁματροχίας ἀλεείνων.

ὑπελέπετο γὰρ διὰ τὸν ῥωχμὸν τῆς γῆς, τὴν συνέμπτωσιν τῶν δρόμων φυλασσόμενος. τοῦτο δὲ μεταλαβὼν ἐν ἄλλοις ἐξηγήσατο αὐτὴν ὁμοστιχεῖ, καὶ ὧδε τῶν δμωαῖς δὲ ἐχομένου ἤδη τῆς τροφῆς καὶ συμβαδίζοντος αὐτῇ φησίν.

Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω. Κερδαλέον δὴ τοῖον ἁματροχόωντα θύραζε.

τουτέστιν, ἤδη μοι ἔξω συντρέχειν δυνάμενον καὶ βαδίζειν σὺν ἐμοὶ πορευόμενον οὐκ ἐπικολπίδιον. ταῦτα δὲ τῷ ἁματροχόωντα θύραζε. τὸ ἡ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε. ἁματροχία οὖν, οὕτως. ἁρματροχία δὲ ὅτι τὸ ἀπὸ τῶν τροχῶν ἴχνος δηλοῖ, αὐτὸς πάλιν παρίστησι λέγων· οὐδ' ἄρα πολλὴ

Γίγνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχίη κατόπισθεν Ἐν λεπτῇ κονίῃ.

Διὰ γὰρ τὸ λεπτὸν καὶ ὀλίγον τῆς κόνεως, μὴ πολὺ γίγνεσθαι τὸ τῶν ἐπισσώτρων ἴχνος φησίν. ἐξηγήσατο δὲ καὶ πῶς γίγνεται τὸ ἴχνος, ὅτι λειπόμενον ὀπίσω τῶν ἱεμένων εἰς τὸ ἔμπροσθεν. ἀγνοήσας δὲ ταῦτα ὁ Καλλίμαχος, φησίν· ἀλλὰ θεόντων ὡς ἀνέμων, οὐδεὶς εἶδεν ἁματροχίας. βούλεται μὲν γὰρ εἰπεῖν ὡς οὐδεὶς εἶχεν ἴχνος, διὰ τὸ θεῖν ὡς ἀνέμους. ἁματροχίαι δὲ οὐ δηλοῦσι τὰ ἴχνη τῶν θεόντων ἁρμάτων, ἀλλ' αἱ μετὰ τοῦ ρ λεγόμεναι ἁρματροχίαι.

Ε.

Τὴν ἀρχὴν τῶν λίζων ἀναγιγνώσκων οὕτως ἔχουσαν,

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς

Θεσπεσίη ἔχε φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη.

Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι,

Ὣς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα

Βορρέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον

Ἐλθόντ' ἐξαπίνης. ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν

Κορθύεται. πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευεν

Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

ταῦτ' οὖν ἀναγιγνώσκων ὑπόρει πῶς ἀκριβὴς ὢν περὶ τὰς εἰκόνας Ὅμηρος, νῦν δοκεῖ πρὸς μηδεμίαν χρείαν δυοῖν ἀνέμοιν εἰκόνα παραλαμβάνειν. εἰ γὰρ αὐξήσεως ἕνεκα, ἔδει τοὺς τέσσαρας ὡς ἐν ἄλλοις.

Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ', Ζέφυρός τε δυσαής, Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων.

λύει δὲ τὴν ἀπορίαν αὐτὸς ὡς καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Μόλωνος παρίστησι. δύο γὰρ πάθεσι χειμαζομένους ποιήσας τοὺς Ἀχαιούς. φόβῳ μὲν ἐφ' οἷς εἴρηκε Θεσπεσίη ἔχε φύζα. λύπῃ δὲ, ἐν τοῖς ἐπάγει·

Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.

δεδίασι μὲν γὰρ τὰ μέλλοντα. βαρέως δὲ φέρουσι τὰ γεγονότα. προσηκόντως αὐτοὺς ἀπεικάζει πελάγει δυσὶ πνεύμασιν ἐπεγειρομένῳ. θεσπεσίη δ' ἔχε φύζα. δηλοῖ οὐ τὸν προσγενόμενον αὐτοῖς διὰ δειλίαν φόβον, ἀλλ' ἐκ βουλήσεως θεῶν. ὥς που καὶ ἐν ἄλλοις αὐτός εἶπε. γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις. ἢ ἀνδρῶν κακότητι. τουτέστι θείᾳ βουλήσει καὶ οὐ συμφύτῳ κακίᾳ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλων ἐπίθετον τὸ θεσπέσιον. θεσπέσιός τε γὰρ πλοῦτος, καὶ θεσπεσίη φύζα, ἐκ κοινοῦ ἔσται κἀνταῦθα ἡ κακότης, γνώσῃ πότερον θεσπεσίῃ κακότητι ἢ ἀνδρῶν κακότητι. φύζα δέ ἐστιν ἡ φυγή. φόβου δὲ φίλη λέγεται, ὅτι ὁ φοβούμενος, τὴν φυγὴν προσεταιρίζεται. καὶ τὸ μὲν βεβολήατο, τὴν βούλησιν βεβλάφθαι δηλοῖ· τὸ δὲ βεβλῆσθαι, ἐπὶ σώματος.

ϛ.

Ἐπεὶ δὲ παραβολῆς ἐμνήσθημεν, σκέψαι τὴν τοῦ ποιητοῦ ἐνταῦθα χρῆσιν. ὧδε γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνονος τρωθέντος χρησάμενος τῇ παραβολῇ ταύτῃ· Ὣς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα. καὶ ἀνταποδόσει·

Ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.

ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος δυνάμει τὰ τῆς παραβολῆς μεταφέρων χρῆται·

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσιν.

ἔστι δὲ τῆς παραβολῆς τὸ ὠδίνων. τῆς δὲ ἀνταποδόσεως τὸ ὀδύνῃσι. πάλιν εἰπὼν ἐπὶ τῆς τοῦ Ἕκτορος κατὰ Ἑλλήνων ὁρμῆς·

ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης,

Ὅντε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὤσει,

κατὰ τὴν αὐτὴν φαντασίαν πεποίηκε περὶ αὐτοῦ λέγοντα τὸν Διομήδην·

Νῶιν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται ὄβριμος Ἕκτωρ.

ὁ δὲ ὄβριμος, οἰκεῖον ἀψύχῳ ὁρμῇ. οὐ γὰρ θρασὺν ἔφη, οὐδὲ κορυθαίολον, οἷς ἰδίως αὐτὸν προσαγορεύειν εἴωθε. πάλιν ὧδε τοῦ Νέστορος σκεπτομένου ποῖ τράπηται, φησίν·

Ὣς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ

Ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,

Αὔτως οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται, οὐδ' ἑτέρωσε,

Πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον.

εἶτα ἐπ' Ἀγήνορος, προειρηκότος μὲν ὑπ' Ἀπόλλωνος Ἀχιλλέα ὑποστῆναι, ὅμως δὲ τὴν θέαν αὐτοῦ καταπλαγέντος ὡρμῆσθαι τῷ πολλὰ ὀνόματι.

πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε κιόντι. πάλιν εἰπὼν ἐπὶ τῆς ἥρας.

Ὡς δ' ὅταν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν
Γαῖαν ἐληλουθὼς φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσοι
Ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα, μενοινήσειέ τε πολλὰ,
Ὡς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια ἥρη.

ἢ ἀπὸ μὲν τοῦ νοῦ ποιήσας τὴν παραβολὴν, ἀπὸ δὲ τοῦ πέτεσθαι τὴν ἀνταπόδοσιν συντέμνων, τὰ αὐτὰ ἐν ἄλλοις φησίν. ὥσπερ ἢ πτερὸν ἠὲ νόημα. θαυμαστὸν δὲ αὐτῷ κἀκεῖνο. ἐκ μεταφορᾶς γάρ τι τολμηρότερον φθεγξάμενος, οἰκείαν ἐπάγει παραβολὴν κρατύνων αὐτὴν, ὡς εὔλογον ἔσχε τὴν τόλμαν. εἰπὼν οὖν, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει, ἐπάγει.

Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέ τε μάχεσθαι.

καὶ αὖθις ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου·

Ἐν δὲ στίχες εἵατο πυκναὶ
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι. εἰπὼν, ἐπήγαγεν.
Οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς.

ἐπὶ δὲ τῶν Τρώων ἔτι ποικιλώτερον κέχρηται. ἀρξάμενος γὰρ ἀπὸ μεταφορᾶς, ὁμοίωσίν τε αὐτῇ τὴν ἀκόλουθον ἐπάγει, καὶ ἐπ' ἀμφοῖν τὴν παραβολήν. Τρῶες μὲν κλαγγῇ, τοῦτο ἡ μεταφορά. τὸ δὲ ὄρνιθες ὥς, ἡ ὁμοίωσις. εἶθ' ἡ παραβολή. ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό. ἣ σχεδὸν μόνη τῶν παραβαλλομένων οὐκ ἀνταπέδωκεν, ὡς τῆς ὁμοιώσεως ἅμα καὶ μεταφορᾶς προεχουσῶν τὴν ἀνταπόδοσιν. πάλιν αὐτοῦ παρατηρητέον κἀκεῖνο. τάς τε γὰρ οἰκείως τιθεμένας φωνὰς ἐπὶ τῶν πραγμάτων πολλάκις εἰς τὰς παραβολὰς μετατίθησι. καὶ τὰς αὖθις τῶν παραβολῶν εἰς τὰ πράγματα. οἷον ἔθνη στρατιωτῶν λέγεται. σμῆνος δὲ μελισσῶν. οὗτος δὲ μεταλαβὼν τῷ τῶν στρατιωτῶν ὀνόματι, αὖθις τῶν μελισσῶν κέχρηται·

Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων.

ὁ πλῆθος ἀνθρώπων ἐστὶν ὄνομα, οὕτως ὀλοοιτρόχῳ λίθῳ τὴν ὁρμὴν τοῦ Ἕκτορος εἰκάζων, ἀναθρώσκειν τέ φησι τὸν λίθον καὶ πέτεσθαι. καὶ τελευτῶν. ὡς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στρατιώτου ἀφιγμένος, ἀλλ' οὐ τοῦ λίθου, ἐπάγει· ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον εἵως ἵκηται ἐλθῇ. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ κύματος, ὃ τάξεσιν ἀπεικάζει στρατοπέδου προειπών.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ζεφύρου ὑποκινήσαντος.

μετάγει ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τὰ ἑξῆς. πόντῳ μετὰ τὰ πρῶτα κορύσσεται. ἀνάπαλιν δὲ τὰς τῶν παραβολῶν τίθησι φωνὰς αὖθις τὰ πράγματα. ὡς αὖθις τοῦ Ἀχιλλέως·

Ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ
εἰπὼν, ἐπάγει μεταθεὶς ἀπὸ τῆς σάλπιγγος αὖθις τὸν ἄνθρωπον.
Οἳ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον αἰακίδαο.
κεκινδύνευται δὲ αὐτῷ κἀκεῖνα. οἷον, σιδήρειος ὀρυμαγδὸς χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.

Ζ.

Πολλῆς ταραχῆς πλήρη ἔδοξεν εἶναι τὰ ἔπη ταῦτα.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἵατο λαῶν
Τεύχεσι λαμπόμενοι. δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλὴ
Ἠὲ διαπραθέειν, ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργοι.
Οἳ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο,
Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι, καὶ νήπια τέκνα
Ῥύατ' ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας.
Οἳ δ' ἴσαν. ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄρης καὶ Παλλὰς ἀθήνη
Ἄμφω χρυσείω. χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην.
Καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν ὥστε θεώ περ
Ἀμφὶς ἀριζήλω. λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν.
Οἳ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι
Ἐν ποταμῷ ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν,
Ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ' εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθεν δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν,
Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
Οἳ δὲ τάχα προγένοντο. δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες
Τερπόμενοι σύριγξι. δόλον δ' οὔτι προνόησαν.
Οἳ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον. ὦκα δ' ἔπειτα
Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ

Ἀργεννῶν οἴων κτεῖνον δ᾽ ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
Οἱ δ᾽ ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν,
Εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ᾽ ἐφ᾽ ἵππων
Βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον. αἶψα δ᾽ ἵκοντο.
Στησάμενοι δ᾽ ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ᾽ ὄχθας,
Βάλλον δ᾽ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσι.

καὶ τὰ ἑξῆς. ταράσσει γὰρ τοὺς πολλοὺς, οἱ δύο στρατοὶ ἆρά γε πολέμιοί εἰσι τῶν κατοικούντων, καὶ ἀλλήλοις φίλοι. ἢ εἷς μὲν πολέμιος. ὁ δ᾽ ἕτερος τῶν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ πρὸς τίνας διχονοοῦσιν. ἆρά γε πρὸς ἀλλήλους, ἢ πρὸς τοὺς ἔνδον. καὶ ἐπὶ τίνων τὸ οἱ δ᾽ οὔπω πείθοντο· ἆρα τῶν ἔσω, ἢ τοῦ ἑτέρου στρατοῦ. καὶ πάλιν ἐπὶ τίνος, τὸ λόχῳ δ᾽ ὑπεθωρήσσοντο. ἆρά γε ὁ ἕτερος τῶν στρατῶν, ἢ οἱ ἔνδον. καὶ τίνων οἱ σκοποὶ, καὶ τίνων ἡ λεία. πῶς τε εἰ τῶν ἔνδον ἡ λεία, ὁ λόχος παρ᾽ αὐτῶν. καὶ τίνες οἱ ἐπεξιόντες. ἆρα οἱ δύο στρατοὶ, ἢ οἱ ἕτεροι. ὅλως τε τίς ἡ διατύπωσις τοῦ πλάσματος; Ἀλέξανδρος μὲν ὁ Κοτυαεὺς οὕτω φησί. δύο στρατοὶ περιεκάθηντο τὴν πόλιν πολέμιοι. ἢ πορθεῖν ἀξιοῦντες αὐτὴν, ἢ τὰ ἡμίση λαβόντες ἀπιέναι. οἱ δ᾽ ἔνδον ὄντες οὐκ ἐδέχοντο τὴν πρόκλησιν. οἱ οὖν πολέμιοί φησιν ἐνέδραν τινὰ ἐποιήσαντο τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βουκόλων. ἃ ἦν κτήματα τῶν ἐν τῇ πόλει. τὸ δὲ λόχῳ δ᾽ ὑπεθωρήσσοντο, περὶ τῶν πολεμίων. καὶ τὸ οἱ δ᾽ ἴσαν, περὶ τῶν εἰς ἐνέδραν ἀπιόντων πολεμίων. οἱ δὲ σκοποὶ, τῶν πολεμίων. οἱ δὲ σκοποὶ, τῶν πολεμίων εἰσί. τὸ δὲ,

Οἱ δ᾽ ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσίν.

ἐπὶ τῶν ἐν τῇ πόλει ἀκούει. ἐκαθέζοντο γὰρ ἐν ἐκκλησίαις βουλευόμενοι, τὰ τείχη φρουρεῖν παραδόντες τῇ ἀπολέμῳ ἡλικίᾳ. τὸ γὰρ εἰράων προπάροιθε καθήμενοι σημαίνει τῶν ἐκκλησιῶν, ἐν αἷς εἴρουσι, καὶ ἀγορεύουσιν. ὅτε δὲ αὐτοῖς ἐμηνύθη τὰ κατὰ τὰ ποίμνια, ἐπιτρέχουσι. καὶ ἐξελθόντες συμβάλλουσι μάχην. εἶχε δ᾽ ἂν πιθανότητα ἡ διατύπωσις, εἰ μὴ πρῶτα μὲν βεβιασμένη ἦν ἡ ἀπόδοσις τοῦ τοιούτου στίχου. Οἱ δ᾽ οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ᾽ ὑπεθωρήσσοντο.

τὸ μὲν γὰρ οἱ δ᾽ οὔπω πείθοντο, ἀξιοῖ περὶ τῶν ἔνδον ἀκούειν. τὸ δὲ λόχῳ δ᾽ ὑπεθωρήσσοντο, περὶ τῶν ἐκτός. ἵν᾽ ᾖ τὸ οἱ δ᾽ οὔπω πείθοντο, ἀντὶ τοῦ μὴ πειθομένων αὐτῶν εἰς λόχον ἐθωρήσσαντο οἱ τὰς προκλήσεις πεποιημένοι. τὸ δὲ οἱ δ᾽ οὔπω πείθοντο ἂν ἀκούσιν, ἀντὶ τοῦ μὴ πειθομένων αὐτῶν, βίαιον. πάλιν δὲ μεταξὺ τοῦ λόχῳ δ᾽ ὑπεθωρήσσοντο, ἐμβεβλῆσθαι φάσκειν περὶ τῶν ἔνδον· τὸ οἱ δ᾽ ἴσαν, ἔστιν ἐλεγχόντων τὸν ποιητὴν μὴ δυνάμενον φράζειν ἀταράχως. πάντως δὲ καὶ ὁ λόχος οὐκ ἐκ πάντων ἦν, τῶν ἐν τοῖς δυσὶ στρατοπέδοις, ἀλλὰ τινῶν. πῶς οὖν ἐπεξίασιν οἱ ἐν τῇ πόλει φανερῶς τε, καὶ ἀδεῶς τῶν πολιορκούντων κωλυόντων. ἀμείνους οὖν οἱ οὕτω διατυπώσαντες τὸ πλάσμα. δύο στρατοὶ ἐπελθόντες τὴν λείαν περιήλασαν. καὶ τὴν πόλιν πολιορκοῦντες ἀξιοῦσι τῶν κτημάτων τῶν ἐν αὐτῇ λαβεῖν τὸ ἥμισυ. ἐφ᾽ ᾧ γε καὶ καταθέσθαι τὸν πόλεμον. οἱ δ᾽ ἐν τῇ πόλει οὐκ ἐπείθοντο. ἀλλ᾽ ἐνεδρεύσαντες ἐπὶ πότον ἐρχόμενα τὰ τετράποδα, ἀπήλασαν. οἱ πολέμιοι δὲ στρατοὶ καὶ περὶ ἐκκλησιάζοντες, ἐπεὶ ἐπύθοντο τοῦτο, τῶν ἵππων ἐπιβάντες ἐπῆλθον αὐτοῖς· ὅτι γὰρ αὐτοί εἰσι λέγω δὴ οἱ στρατοὶ οἱ ἐκκλησιάζοντες, δεδήλωκε περὶ αὐτῶν εἰπών. Δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.

ἀκολούθως δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν ἐκτός. ὅτι οὐκ ἐπείθοντο μέν γε. εἰς δὲ λόχον ὡπλίζοντο παραδόντες τοῖς ἀστρατεύτοις τὴν φρουρὰν τῶν τειχῶν. καὶ τὸ οἱ δ᾽ ἴσαν ἐκ τῆς πόλεως, ἀκολούθως ἐπῆκται λάθρα ἐξιόντων αὐτῶν. καὶ ὅθεν οὐκ ἦν προσδοκῆσαι τοῖς ἔξω ἀνοχὰς ἔχουσι τοῦ πολέμου, καὶ ἐκκλησιάζουσιν. αὐτῶν τε οἱ σκοποὶ τῶν εἰς τὸν λόχον ἐξιόντων, καὶ οἱ τερπόμενοι ταῖς σύριγξι νομεῖς, εἰ μὲν τῶν πολεμίων εἶεν ἔχει λόγον. εἰ δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει, παράλογον. οὐ γὰρ οἱ τῶν πολιορκουμένων ἐτέρποντο. ἀλλ᾽ οἱ τῶν πολιορκούντων. καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἀπελθόντων τῶν στρατῶν, περικάθηται μὲν οὐδεὶς τὴν πόλιν. μάχη δὲ περὶ τὸν λόχον γίνεται. ἄλλοι δὲ ἠξίουν τῶν δύο στρατῶν τὸν μὲν εἶναι φίλον τῶν ἔνδον. τὸν δὲ πολέμιον, καὶ τὸν μὲν πολέμιον ἑλεῖν βούλεσθαι τὴν πόλιν. τὸν δὲ φίλιον ἀξιοῦν τὰ ἡμίση δοῦναι τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων. τοὺς δὲ πολεμίους μήπω πείθεσθαι, ἀλλὰ βουλεύεσθαι. ὧν βουλευομένων, λόχον αὐτοῖς συστῆσαι τοὺς τῶν ἔνδον φίλους στρατιώτας. τετάρακται δὲ καὶ ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ ὡς ἐπιόντι σοι κατ᾽ αὐτὰ τὰ ἔπη ἔσται δῆλον. ὥστε ἡ δευτέρα ἀπόδοσις ἔχει τὰ τῆς ὁμηρικῆς διανοίας. ἐκεῖνο μέντοι παρελθεῖν οὐκ ἄξιον. ὅτι οἱ περὶ παρμενίσκον ἐπὶ τοῦ, Τεῖχος μέν ῥ᾽ ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
ῥύατ᾽ ἐφεσταότες. μετὰ δ᾽ ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας,

στίζειν ἠξίουν μετὰ τὸ ῥύατο. εἶτα συνῆπτον τὸ ἑξῆς. ἐφεσταότες μετὰ δ᾽ ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας. ἐὰν γὰρ τοῖς ἄνω φασὶ συνάψωμεν, σολοικισμὸς ἔσται. ἐπεὶ θηλυκὸν πρόκειται καὶ οὐδέτερον. τὸ δὲ ἑσταότες, ἀρσενικόν. δυνάμεθα οὖν φάναι πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ οὕτως ὅμηρος πολλὰ σχηματίζει. καὶ αὐτὸς γὰρ λέγει· κλυτὸς ἱπποδάμεια. καὶ,
Θῆλυς ἀϋτμή. καὶ, ὀλοώτατος ὀδμή. καὶ, ὄπα χάλκεον. καὶ, ἁλὸς πολιοῖο. καὶ, ἐπὶ δυϊκῶν.
Οὐκ ἂν ἐφ᾽ ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ.
ἄλλως τε ἐν τοῖς τέκνοις, καὶ οἱ ἄρσενες εἰσι.

τί οὖν κωλύει πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπηντηκέναι. ὡς ἐπ᾽ ἄλλων μυρίων. οἷον,
Νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη
τὸ μὲν οὔποτ᾽ ἐρωεῖ. πρὸς γὰρ τὸ νέφος ἡ ἀπόδοσις. πάλιν
Οἶδ᾽ ἐπὶ δεξιά, οἶδ᾽ ἐπ᾽ ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην. τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν.

πρὸς γὰρ τὸ σάκος ἡ ἀναφορά. καὶ εἰπὼν, Ἐπ᾽ εἰροπόκοις ὀΐεσιν. ἐπάγει,
Τὰ δ᾽ ἔρημα φοβεῖται.

πρὸς γὰρ τὰ πρόβατα τὸ σχῆμα. καὶ ὧδε οὖν πρὸς τοὺς παῖδας φαίη ἄν τις τὴν ἀναφοράν. ἐν δὲ τοῖς ὑποκειμένοις,

καὶ δύο

καὶ δύο σχήματ' ἔμιξεν ἐπὶ τοῦ,

Διάνδιχα πάντα δάσασθαι.

Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.

τὸ γὰρ ἅπαντα ἀναφέρεται πρὸς τὸ κτῆμα. τὸ δὲ ὅσην, πρὸς τὴν κτῆσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ παραπλήσιόν τι νῦν κἀνθάδε πεπονθέναι τὴν φράσιν, τῷ λεγομένῳ ἀλκμανικῷ σχήματι, ὅπερ ἐστὶ τοιοῦτον.

Ἔνθα μὲν εἰς ἀχέροντα πυριφλεγέθων τε ῥέουσι   κωκυτός τε. καὶ,

Εἰ δέ κ' ἄρης ἄρχωσι μάχης, ἢ φοῖβος ἀπόλλων.

ὡς γὰρ ἐν τούτοις ἐν μέσῳ κεῖται, ὃ ἔδει ἐπάγεσθαι, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν νῦν ζητουμένων. ἀγνοῶ τὸ ἐφεξῆς αὐτοῦ ἐπαγάγης, τῷ,

Μετὰ δ' ἄνδρες οὓς ἔχε γῆρας.

οὐδ' ἂν ἔτι ζητοῖο. μόνῳ δὲ τούτῳ διαφέρει τοῦ ἀλκμανικοῦ, ἢ ἐκεῖνο μὲν τοῖς παρ' ἀριθμὸν σχήμασιν ὑποπίπτει. τοῦτο δὲ τοῖς παρὰ γένος. ὑπερβατῷ δὲ ἀμφότερα λέγονται.

Η.

Ἐν τοῖς φιλήμονος συμμίκτοις περὶ ἡροδοτείου διορθώματος ὁ γραμματικὸς διαλεγόμενος, πειρᾶται καὶ ὁμηρικά τινα σαφηνίζειν. οὐδὲν δὲ χεῖρον καὶ τὸν ἡρόδοτον φιλοῦντι σοι, τὴν πᾶσαν τοῦ ἀνδρὸς ἀναγράψαι ζήτησιν. φησὶ γὰρ ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ ἡρόδοτος τῶν ἱστοριῶν περὶ κροίσου τοῦ λυδοῦ πολλά τε ἄλλα διήλεκται. καὶ δὴ ὅτι θεοσεβέστατος γένοιτο, καὶ διαπρεπῶς τιμήσοι τὰ ἑλληνικὰ μαντεῖα, τὰ ἐν δελφοῖς, τὰ ἐν θήβαις, τὸ τοῦ ἄμμωνος, τὸ τοῦ ἀμφιαράου. τούτων μὲν δὴ ἄλλοις ἄλλα πέμψαι δῶρα. ἀνέθηκε δέ τινα, καὶ ἐν βραγχίσι τῇσι μιλησίων. καὶ γέγραπται ἤδη κατὰ πάντα ἁπλῶς τὰ ἀντίγραφα τὸ τοῦ ἄρθρον σὺν τῷ ἰῶτα ἰσοδυναμοῦν τῷ ταῖς. οὐδένα γε μὴν ἑλλήνων ὑπομνῆσαι θηλυκῶς τὰς βραγχίδας ἂν εἰπεῖν. ἡρόδοτον δὲ μᾶλλον ἂν ἑτέρων φυλάξασθαι, ἀκριβῆ τε ὄντα περὶ τὰ ὀνόματα, καὶ πάλιν ἐπιεικῶς φροντιστικόν. τοῦτο δὴ θεραπεύων τίς, οὐχ ἡροδότου φησὶν ἁμάρτημα γεγονέναι, μᾶλλον δὲ τὸν συγγραφέα φησὶ διαμαρτεῖν παρεμβαλόντα τὸ σ ι. πολλὰ δὲ φέρεσθαι μέχρι νῦν ἁμαρτήματα κατὰ τὴν ἡροδότου συγγραφήν. καὶ ἔτι τὴν θουκυδίδου, καὶ φιλίστου, καὶ τῶν ἄλλων ἀξιολόγων συγγραφέων. τί δ' οὐχὶ καὶ τὰ ποιήματα σχεδὸν ἀνάπλεω πάντα τυγχάνει ἁμαρτημάτων γραφικῶν, καὶ τῶν ἄλλων παραδιορθωμάτων πάνυ ἀγροίκων. καὶ ἵνα μὴ περαιτέρω τίς προβαίνων ἐνοχλῇ διερευνώμενος τὰς ἐν τοῖς ἀντιγράφοις ἐμμεμενηκυίας ἡμαρτημένας γραφάς. ἔξεστί σοι σκοπεῖν καὶ τῶν ὁμηρικῶν ταδί.

Ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους   Λαοφόρον καθ' ὁδόν.

ἐνταῦθα γὰρ πρὸς πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον ἐγράφη διὰ τοῦ γ. νωθρὸν οὖν τὸ σημαινόμενον, καὶ σφόδρα ὑπόκωφον προσπίπτειν ἔοικε. τὸ δὲ χωρὶς τοῦ γ γράφειν, ὁμηρικὸν παρὰ τῇ χρήσει, καὶ τῷ λόγῳ πάντῃ συνῳδὸν ἐπιεικῶς. τὸ γὰρ συναείρεται, μᾶλλον προσεχῶς σημαίνει τὸ συνάγειν, καὶ συναρμόζειν. καὶ ἐν ἄλλοις, σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι. συνήγαγε τοὺς ἵππους. ὁ δὲ βέλτιστος ἀριστοφάνης, κἀκεῖνο τὸ ἐν ταῖς παραποταμίαις λεγόμενον,

Θρώσκων τίς κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει

Ἰχθύς, ὅς κε φάγῃσι λυκάονος ἀργέτα δημόν,

δείκνυσιν ὡς ἡμαρτημένων ὑπολείποιτο ἐκ τῆς παλαιᾶς γραμματικῆς. οὐ γὰρ χρὴ τὸ ὅς κε φάγησιν, ἀκούειν ὡς ἄρθρον ὑποτακτικόν, μᾶλλον δὲ ἀντ' ἐπιρρήματος παρειλῆφθαι τοῦ ὡς, ἢ μᾶλλον σύνδεσμον αἰτιώδη. δηλοῦται γάρ, ἵνα φάγῃ. σκοπῶν δὴ ὡς τὸ σύμπαν προσεχῶς συντέτακται κατὰ τὴν τούτου γνώμην, ἀκολούθως ὑποδύσεται τὸν ἀφρὸν ὁ ἰχθύς. καὶ τοῦτο ἀναγκασθήσεται πρᾶξαι. καὶ ἤδη ἐπιπολαίως ὑπονήξεται τοῦ ὕδατος, ὑποδεδυκώς. ἐπεὶ καὶ τῶν ἀποθανόντων τὰ σώματα, ἕως ἂν ᾖ πρόσφατα, καὶ διῳδηκότα, ἄνωθεν ἐπιπλεῖν εἴωθεν. ὅτι μὲν οὖν τῶν παλαιῶν βιβλίων ἐπὶ τὸ χεῖρον κεκίνηται ἡ γραφή, φησὶν αὖθις διὰ πλειόνων ἐπιδείξειν. ἐπανάγωμεν δὲ ἤδη τὸν ἡρόδοτον, καὶ τὴν διορθωτὴν τὸν κοτυαέα ἀλέξανδρον. ἠξίου γὰρ ὁ ἀνὴρ γράφειν τῇσι μιλησίων, χωρὶς τοῦ ἰῶτα τῆς μιλησίων. ὑποκειμένης ἔξωθεν χώρης ἢ γῆς. καὶ ἐγὼ δέ φησιν ἐπειθόμην οὕτως ἔχειν τὰ τῆς γραφῆς. τὸν δὲ ἄνδρα τῆς ἀκριβοῦς συνέσεως ἐτεθαυμάκειν ἐντυχὼν τοῖς ἡροδοτείοις αὐτοῖς ἔπεσι. καὶ γενόμενος ἐπὶ τέλει τῆς αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὑρίσκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτῶσιν ᾄδοντα τὸν ἡρόδοτον.

Ἀνέθηκεν ἐς βραγχίδας τὰς μιλησίων.

οὐκέτι οὖν ᾤμην ἁμάρτημα εἶναι γραφικόν, ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. πολλὰ γὰρ οὗτοι τῶν ὀνομάτων χαίρουσι θηλυκῶς ἐκφέροντες, οἷον τὴν τε λίθον. καὶ τὴν κίονα. καί, ἔτι τὴν μαραθῶνα. κρατῖνος.

Εὐιπποτάτη μαραθών.   νίκανδρος.   ἐϋκτιμένην μαραθῶνα.

ταῦτα μὲν οὖν, ἃ ἡμᾶς εὕρομεν, καὶ ἐκρίναμεν ὑγιῶς, τοιαῦτα δὴ τοῦ φιλήμονος λέγοντος, ἃ μὲν πρὸς ἀλέξανδρον περὶ τοῦ ἡροδοτείου διορθώματος εἴρηκεν, οὐκ οἰκεῖον κρίνω τῇ παρούσῃ ὑποθέσει ἐξετάζειν. τὸ δὲ συναγείρεται, πῶς ὑπόκωφόν φησιν εἶναι, οὐκ ἔστι γνῶναι. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοὺς ἱππογνώμονας, ἐκ πολλῶν ἵππων τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ἀθροίζοντας, ὃ ἐκ τοῦ συναγείρεται δηλοῦται. ἀγείρειν γὰρ καὶ συναγείρειν, ἤδη τὸ συνάγειν λέγεται. τῷ δ' ἀριστοφάνει ὅπως συντίθεται τὰ κατὰ λυκάονα, καταμάθωμεν. βούλεται τὸν ἰχθὺν ὡς καταφάγῃ τὸ τοῦ λυκάονος δημόν, θρώσκειν κατὰ κῦμα, καὶ ὑπαΐσσειν τὴν φρῖκα. καί φησιν, ἐπιπολαίως ἐπινήξεται τῷ ἀφρῷ τοῦ ὕδατος ὑποδεδυκώς. ἐπεὶ καὶ τῶν ἀποθανόντων τὰ σώματα ἕως ἂν ᾖ πρόσφατα ἄνωθεν ἐπιπλεῖν εἴωθε. πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι νηχόμενον ἰχθὺν ὑπεράνω μὲν ὕδατος, ὑποκάτω δὲ ἀφροῦ τοῦ ὕδατος. οὐδὲ τούτων μεταξὺ νεκρὸν ἄνδρα φερόμενον. ἀλλ' οὐδὲ τὴν φρῖκα ἀκούειν δύναμαι τὸν ἀφρὸν ὁμήρου μὲν μέλαιναν φρῖκα λέγοντος, τούτου δὲ ἀξιοῦντος λευκότητα ἀκούειν. ἐπί τε τοῦ πρωτέως λέγει πάλιν ὅμηρος. μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς φρικὸς μνημονεύσας, ἐπάγει.

Μελαίνει

Μελαίνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς.

καὶ ἔστιν ἡ φρὶξ κινουμένου τοῦ πνεύματος ἀρχή. Σιμωνίδης δὲ αὐτὴν καὶ δεῖξαι πειρώμενος, οὕτως ἔφη· οὐδ' ἀλλὰ στίζουσα πνοιά. τὸ δὲ λέγειν ὅτι τὰ πρόσφατα σώματα φέρεται τῶν κυμάτων ἐπιπολαίως, ψεῦδος. τοὐναντίον γὰρ ἐν ἀρχῇ μὲν διὰ στερρότητα καὶ πυκνότητα τοῦ σώματος, ἰσχυρότερος ὢν τοῦ στηρίζοντος ὕδατος ὁ νεκρὸς διιστάμενος καταδύεται, σχήματι καταβαίνων, καὶ βάρει. πληρούμενος δὲ τῆς ὑγρότητος, πλείω τόπον ἐπιλαμβάνων τῷ σχήματι μετέωρος αἴρεται βάρει τοῦ φέροντος ἐλαττούμενος. τίς οὖν ὁ νοῦς τῶν ἐπῶν. διττὴ γὰρ ἡ γραφή, ἐν οἷς μὲν γὰρ γράφει μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει. ἐν οἷς δὲ γράφει μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει, κατὰ μὲν τὴν ὑπαΐξει. φήσομεν λέγειν αὐτὸν, τὸν πλωτήρων κατὰ τὸ κῦμα ἰχθύων, ὑπὸ τὴν φρίκα ἄγξει, τουτέστιν, ἐκ τοῦ ἄνω θρώσκειν παυσάμενος ὑπὸ τὴν φρίκα ὑποδύσεται, καὶ ὁρμήσει κάτω συγκαταφερόμενος τῷ νεκρῷ, ὡς φάγῃ τοῦ Λυκάονος τὸν δημόν. τοῦτο μὲν οὖν εἰ ἐπιπολῆς τοῦ κύματος θρώσκειν ὑπακούοιμεν. εἰ δ' ἐκ βάθους ἀναπηδῶντα ἤδη τὸ κῦμα, ἔσται ὡς ἐπὶ τοῦ λίθου εἶπεν. ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται. ἵνα σημαίνῃ τὸ ἐκ τοῦ βυθοῦ κάτωθεν κατὰ τὸ κῦμα τέλος θορεῖν, μὴ μέν τοι ὑπερθορεῖν τὴν φρίκα. ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν ὄντα ἅπτεσθαι τοῦ νεκροῦ εἰ ἐπιπολαίως φέροιτο. εἰ δ' ὑπαλύξει γράφοιτο φησὶ Πολύκλειτος τὸν νοῦν τοιοῦτον ἔσεσθαι. καταδύσεται μὲν εἰς τὸ βάθος τοῦ κύματος ὁ ἰχθύς, φεύγων τῆς φρίκης τὴν ψυχρότητα. καὶ γὰρ αὐτῷ πολεμιώτατον, τοῦ γοῦν χειμῶνος ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν καταίρουσι. πολλὰ δὲ αὐτῶν καὶ φωλεύειν κατὰ βάθους, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ἱστορεῖ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ζωοριζώων φύσεως. ψυχροτάτη δ' ἡ φρίκη, καὶ μάλιστα ἂν βόρειος ᾖ. γενόμενος δ' ἐν τῷ βάθει, τὸν Λυκάονος ἔδεται τὸ λίπος. οὐ δοκεῖ δέ μοι οὗτος ὀρθῶς τὸν νοῦν τῶν ἐπῶν ἀποδοῦναι. οὐ γὰρ εὐθὺς αὐτόν φησιν Ὅμηρος σφαγέντα, καὶ ῥιφέντα τοῦτο παθεῖν, ἵν' ἐκδεξώμεθα, ὅτι κάτω ἐνεχθέντος, ὁ ἰχθὺς κάτω χωρεῖν λέγεται εἰς τὰ βάθη τοῦ κύματος ἐπὶ τὴν βρῶσιν, ἀλλ' ἐξενεχθῆναι ὑπὸ τοῦ Σκαμάνδρου ἤδη τὴν θάλασσαν, ὥστε οὐκέτι αὐτὸν ὑποβρύχιον, ἄνω δ' ἤδη πλεῖν ἀνάγκη. ἔχει γὰρ οὕτω τὰ ἔπη·

Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν οἵ σ' ὠτειλῆς
Αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες, οὐδέ σε μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
Οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον. οἷς ἐπάγει·
Θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει Ἰχθύς, ὅς κε φάγῃσι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.

νεοσφαγῆ μὲν οὖν ὄντα, φησί, κεῖσο μετ' ἰχθύσιν. ὡς ἂν κάτω ἀπενεχθέντα ὅπου φησὶ τῆς ὠτειλῆς αὐτοῦ τὸ αἷμα ἀπολιχμάσεσθαι τοὺς ἰχθῦς. χρονίζοντα δέ, ἄταφον ἐκβληθῆναι εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ποταμῶν, ὅτε καὶ ἀναπλεῦσαι ἀνάγκη καὶ θρώσκοντα οὐχ ὑπὲρ τὸ κῦμα τὸν ἰχθύν. ἀλλὰ κατὰ τὸ κῦμα. κατὰ τὸ κῦμα γὰρ ἔφη, οὐχ ὑπὲρ κῦμα, ὑπὸ τὴν φρίκα ἀΐξαι. τὸ γὰρ μέτρον τῆς εἰς τὸ ἄνω ὁρμῆς τοῦ ἰχθύος δηλῶν, ἀφορίζει ἄχρι τῆς φρικός. οὐ γὰρ ἂν ἐπέθρωσκε κατὰ κῦμα, ἀλλ' ὑπὲρ κῦμα εἰ καὶ τὴν φρίκα ὑπερεπήδα. ἐκφερομένου οὖν ὑπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ, πηδῆσαι κατὰ τὸ κῦμά φησι τὸν ἰχθύν. καὶ γενέσθαι ἄνω ὑπὸ τὴν φρίκα, ἔνθα ἐντεύξεται τῷ νεκρῷ. οὕτως ἐξηγήσαντο καὶ οἱ Ἀριστάρχειοι λέγοντες, ὑπὸ τὴν φρίκα ἀΐξει τις τῶν ἰχθύων κατὰ τὸ κῦμα κολυμβῶν, ὃς φάγοι ἂν τὸν τοῦ Λυκάονος δημόν. πάντως γὰρ ἔδει τὸν μέλλοντα τοῦ ὑπερφερομένου νεκροῦ ἅπτεσθαι ἰχθὺν, ἄνω μετέωρον ὑπὸ τὴν φρίκα ἐλθεῖν. Φιλητᾶς δέ, τῇ ὑπαλύξει γραφῇ, συντιθέμενος φησίν, ὅτι ὁ φαγὼν ἰχθὺς τοῦ Λυκάονος τὸν δημὸν, πιμελώδης γενόμενος τὸ κρύος φεύξεται. ἀγνοεῖ δὲ καὶ οὗτος, ὅτι τὸ διανεστηκὸς τῆς θαλάσσης ἐπιπολῆς οὐ τὸ κρύος φησὶν Ὅμηρος φρίκα.

Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθύς,

τῆς ἐπιτρεχούσης κατὰ τὴν θάλασσαν πρὸ τῆς τῶν ἀνέμων ἐμβολῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ συὸς κατὰ μεταφοράν.

Φρίξας εὖ λοφιήν. καὶ, Ἔφριξε δὲ μάχη φθισίμβροτος.

Θ

Ἠξίους δὲ ἡμᾶς παρατηροῦντας τὴν ἐν πᾶσι τοῦ ποιητοῦ λεπτουργίαν, ἰχνεύειν μὲν τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ὁμολογίαν. φωτὸς γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὄντος συμμέτρου δι' οὗ ὁρῶμεν τὰ πεφωτισμένα, τὴν τυφλότητα. ὅτε μὲν φησίν, ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἀφῃρῆσθαι τὸ λεύσσειν παριστάς. ὅτε δὲ ὀφθαλμοῦ ἄμερσε, τὸ τοῦ μαίρειν ἐστερημένον, λέγων σκοτεινὸν, καὶ τὸ τοῦ μαίρειν ἐστερημένον εἴδωλον, ἀμαυρὸν ἔφη. φωτὸς γὰρ παρουσία καὶ ὀφθαλμὸς ὁρῶν τὰ ὁρώμενα φαίνεται. διττῆς οὖν ὀφθαλμῶν οὔσης, καὶ κατὰ Πλάτωνα ἤδη ταράξεως (ἢ γὰρ διὰ σκότος, ἢ δι' ὑπερβολὴν τοῦ συμμέτρου φωτός) τὸ μὲν διὰ σκότος μὴ μαίρειν, ἢ μαρμαίρειν, ἀμέρδειν εἶπε καὶ ἀμαυρόν· τὸ δὲ διὰ στιλβηδόνα, ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ. Ὄσσε δ' ἄμερδεν αὐγὴ χαλκείη, κορύθων ἀπολαμπομενάων, θωρήκων τε νεοσμήκτων σακέων τε φαεινῶν. ὅθεν καὶ ἐπίθετα χαλκοῦ ἐφιλοτέχνησε, τὸ Νώροπα χαλκόν. καὶ νώροπι χαλκῷ, σημαίνων τὸν μὴ ἐῶντα τοὺς ὦπας ὁρᾶν διὰ τὴν προσοῦσαν στιλβηδόνα. εἰ δὲ τὸ μέρδειν, τὸ μαίρειν ἐστί· καὶ τὸ μὴ μέρδειν, ποιοῦν ἀμέρδειν, τὸ ἄγαν μέρδειν, σμερδαλέον ἂν εἴη, τῆς ζα ἐγκειμένης ὡς ἐν τῷ ζαγρέης. ὅταν οὖν ἐπὶ τοῦ δράκοντος λέγῃ Σμερδαλέον δέδορκε, τὸ ἄγαν στίλβον τῶν ὀφθαλμῶν ἀκουσόμεθα. καὶ γὰρ δράκων, παρὰ τὸ δρακεῖν εἴρηται. καὶ τὸ Σμερδαλέω δὲ λέοντε, ἤδη τῆς ἐκφοβούσης αὐτῶν ἐνοράσεως ἐκδεξόμεθα. καὶ γὰρ ὁ λέων παρὰ τὸ λεύσσειν ὠνόμασται, καὶ αὐτὸς δὲ ἣν μήνυσε τὸ σμερδαλέον ἐπ' αὐτῷ τί ἐστιν, εἰπών, γλαυκιόων. καὶ ἡ ἀσπὶς δὲ τῆς Ἀθηνᾶς, διὰ τὴν μαρμαρυγὴν, δεινή τε σμερδνή τε. δεινὸν γὰρ καὶ φοβερὸν, καὶ τὸ ἄγαν λαμπρὸν καὶ στίλβον, ὡς ἤδη τῆς Ἀθηνᾶς τῆς γλαυκώπιδος ἔφη. Δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν. ὅπερ ἐπ' ἄλλων ἔφη, ὄμματα μαρμαίροντα. γλαυκιόωντος δὲ λέοντος. καὶ Ἀθηνᾶ γλαυκῶπις, ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ὅ ἐστιν ἄσκιον καὶ διὰ τοῦτο λευκὸν αὐτοῦ εἴρηται. μέλαινα γὰρ ἡ σκιά, οἷον· Σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί. ἤτοι ἡλίου δύοντος, συνεσκοτοῦτο. ὀξὺ δὲ τὸ λευκόν. ὡς τὸ μέλαν ἀμβλύ. ἡ γοῦν ὀξὺ ὁρῶσα γλαυκῶπις. ἀπὸ δὲ τοῦ γάλα-

κτος ἢ

ἀπὸ τῆς στιλβηδόνος, γλαυκή. καὶ οὐ θάλασσα εἴρηται, καὶ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη γλήνη. καὶ, Τρίγληνα ἐλλόβια, ἀπὸ τοῦ ἐν λευκότητι ἀποστίλβειν. καὶ ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει. τὰ μὴ ῥερυπωμένα ἱμάτια. ἀλλὰ στιλπνὰ διὰ καθαρότητα. καὶ ζυφουμένης μὲν τῆς θαλάσσης, μελάνει δέ τε πόντος λέγει, ἀταράχου δὲ οὔσης καὶ λείας. λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη. καὶ γὰρ ἡ γαλήνη, ἀπὸ τοῦ γάλακτος εἴρηται· καὶ ἐπεὶ τὸ μέλαν σκυθρωπόν. τὸ δὲ λευκὸν ἀντίκειται τῷ μέλανι, ἱλαρὸν ἂν εἴη. γέλως δὲ ἱλαρότης. Γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν φησὶ χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς. ἤτοι λαμπρυνθεῖσα φαιδρὰ γέγονεν, οὕτω νόει καὶ τὸ Κόρυθος, καὶ Θώρακος λαμπρὸν γανόωντος, ἀπὸ τῆς αὐγῆς τῆς λαμπούσης. καὶ διὰ τῆς στιλβηδόνος φαιδρυνομένης. καὶ ὁ γαίων δὲ τῷ κύδει, ὁ διαχεόμενος καὶ λαμπρυνόμενος διὰ τὴν δόξαν. ἐπεὶ δὲ φῶς ἐστιν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὅταν μὲν ἥμερον βλέπωσι, φάεα αὐτὰ καλεῖ ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτοῖς φωτός. ὅταν γὰρ ἀποθάνῃ, Κατὰ δ' ὄσσε ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν. ὅταν δὲ ἐξαγριωθῶσιν ὑπ' ὀργῆς καὶ ἐκκαυθῶσιν, ἔτι μὲν ἀρχομένης τῆς ὀργῆς, Πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. κρατούσης δὲ, πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς. καὶ γὰρ τὸ φῶς ἀπὸ πυρός. καὶ τὸ ὕφαιμον δ' ὁρᾶν διὰ τὸ πυρὶ ἐοικέναι τὸ αἷμα, σμερδαλέον εἴρηται. Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ. ἤγουν ὕφαιμον βλέπων διὰ τὸ πυρωτοὺς ἔχειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς ἁλός, καὶ ἤδη τοῦ πυρὸς δίκην μαινομένους, εἰπών.

Μαίνετο δ' ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ, ἐπάγει·

τὼ δέ οἱ ὄσσε λαμπέσθην. λοιπὸν δὲ κατὰ μεταφοράν. σμερδαλέα μὲν τὰ οἰκήματα τοῦ ᾅδου ἔφη, ἀπὸ τοῦ ὕφαιμα εἶναι καὶ φόνων πλήρη, ἐπὶ τὴν ὄψιν ἀναφέρων. ἐπὶ φωνῆς δὲ λαμπρᾶς, καὶ διαφανοῦς, σμερδαλέον κονάβησαν. καὶ σμερδνὸν βοόων. καὶ ἐπ' ὀρχήσεως συντόνου μεταφέρων, μαρμαρυγὰς ἔφη θηεῖτο ποδῶν, τὰς ἐν τῇ κινήσει στιλβηδόνας, ἃς ποιεῖ καὶ τὸ πῦρ κινούμενον. καὶ οὐχ οἱ φιλόσοφοι πρῶτοι τὸ λευκὸν ἀφωρίσαντο τὸ διακριτικὸν ὄψεως. ἀλλὰ πρὸ αὐτῶν Ὅμηρος μαρμαίρειν λέγων τὸ λάμπειν, ὅ ἐστι μερίζειν, καὶ διαιρεῖν, ἀφ' οὗ τὸ διακρίνειν. ὅθεν τὸ μὴ μερίζον, ἀλλὰ σκοτεινὸν, ἀμαυρόν. καὶ ὅτι παρὰ τὸ μερίζειν, καὶ διακρίνειν, καὶ διαιρεῖν κέκληκε τὸ φωτίζειν. μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δᾷδας καλέσας, δᾷδας μετὰ χερσὶν ἔχουσαι, ἀφ' οὗ αἱ δεικτικαὶ τοῦ φωτὸς, δᾷδες καὶ δαΐδες.

Ι.

Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
κνίσῃ μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο
πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται, ὣς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο ζέε δ' ὕδωρ.

οἱ μὲν διορθοῦντες, ἠξίουν μετὰ τοῦ ν γράφειν, κνίσην μελδόμενος, ἀντὶ τοῦ τήκων ἀκούοντες. ἵν' ᾖ τὴν κνίσαν τήκων. σημαίνει γὰρ κυρίως τὸ μέλδειν, τὸ τὰ μέλη ἔδειν. αὐτοὶ δὲ τοῦ ν γεγραμμένου κνίσῃ μελδόμενος, οἱ μὲν ἠξίουν μὴ προσγράφειν τὸ ι, ἵν' ᾖ οὐδέτερον τὸ κνίση τήκων. οὐκ εἶχον δὲ παρ' Ὁμήρῳ οὐδετέρως δεικνύναι τὸ κνῖσος λεγόμενον, ἀλλὰ θηλυκῶς. κνίση δ' οὐρανὸν ἷκε. κνίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον. μή ποτ' οὖν οὐκ ἔστι μελδόμενος τὸ τήκων. οὐ δὲ κεῖται τὸ μέλδειν, ἀλλὰ τὸ ἄλδειν. ὃ οὖν λελυμένως ἔφη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν, ἤτοι εὐτραφῆ καὶ λιπαρὰ ἐποίει αὔξουσα τὰ μέλη, τοῦτο συνελὼν, μελδόμενος εἶπε, κατὰ μεταφορὰν τὰ μέρη τοῦ λέβητος λέγων μέλη. ἃ λιπαίνεσθαι τηκομένῃ τῇ πιμελῇ χεόμενα. ἤγουν τῇ κνίσῃ τοῦ εὐτραφοῦς χοίρου ὁ λέβης λιπαινόμενος, ἢ τῇ κνίσῃ ζεούσῃ αὐξάνων τὰ μέλη, ἢ τῆς κνίσσης τὰ μέλη ἐδόμενος, δοτικὴν λαβὼν ἀντὶ γενικῆς.

ΙΑ.

Ἀξιῶν δὲ ἐγὼ ὁ μαρτυρῶν ἐξ Ὁμήρου σαφηνίζειν, αὐτὸν ἐξηγούμενον ἑαυτὸν ὑποδείκνυον. ποτὲ μὲν παρακειμένως, ἄλλοτε δ' ἐν ἄλλοις. τῇ τε γὰρ εἰροκόμῳ παράκειται συνεζευγμένη ἡ ἐξήγησις.

Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν εἰροκόμῳ.]

τίς οὖν ἡ εἰροκόμος. ἥ οἱ φησὶν ἤσκειν εἴρια καλά. ἡ γὰρ ἀσκοῦσα τὰ ἔρια, εἴη ἂν εἰροκόμος. κομεῖν δὲ, τὸ καλλωπίζειν. οἷον χρυσὸν κέρασι περιχεύῃ ἀσκήσας. καὶ πάλιν, Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους. τίνες οὖν οἱ περικτίονες, οἳ περιναιετάουσι. Βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον ἀδμήτην. ἆρ' οὖν τὸ ἀδμήτην ἄγαμον δηλοῖ; οὐχὶ, ἀλλὰ τὴν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ. πάλιν ἦρχε γὰρ Ἄρης. τί οὖν τὸ ἦρχε. πρῶτος ἀθανάτων ἐπόρουσεν, ἐπὶ δὲ τῆς Πηλιάδος μελίης, καὶ φιλοτιμούμενος ἔοικε πολλαχόθεν τὴν κλῆσιν προσοῦσαν δεικνύναι. ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ μόνου ἐπίστασθαι αὐτὴν πῆλαι Ἀχιλλέως.

Ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·

ἢ ἀπὸ τοῦ Πηλέως τοῦ πατρὸς, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων.

ἢ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐξ οὗ ἐτμήθη Πηλίου ἐκ κορυφῆς. ἀλλ' ἐπεὶ μελίη τὸ δόρυ, ἀπὸ τοῦ δένδρου, τῆς μελίας. δῆλον ὡς καὶ τὸ μείλινον ἔγχος ἐκ μελίας τοῦ δένδρου. οὐ μὴν ὡς οἱ πολλοὶ τὸ μακρόν. καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα, ἐξ ὀξύης τοῦ δένδρου, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος, ξυνὴ ποτᾶτο, ἀλλ' οὐ τὰ ὀξέα ὡς οἱ γραμματικοὶ ἀποδεδώκασι. πάλιν ἔφη·

Ἤτοι ὁ κἀπ πεδίον τὸ Ἀλήϊον.

ἆρά γε τὸ ἄσπορον, καὶ μὴ ἔχον λήϊα, οὐχί. ἀλλ' ἐκ τοῦ οἶον αὐτὸν ἐν αὐτῷ ἀλᾶσθαι, καὶ τί οὖν τὸ οἶον ἀλᾶσθαι, ἐξηγεῖται. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἐν δὲ τῷ καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον, ταχέως δεδήλωκεν ὅτι ἀπὸ τοῦ τετμῆσθαι καὶ ἀφορίσθαι τὸ τέμενος λέγεται. οὕτω καὶ κειμήλιον ἔφη κεῖσθαι. ἀπὸ γὰρ τοῦ κεῖσθαι, κειμήλια λέγεται. πάλιν πτωχὸν ἔφη πανδήμιον. τίς οὖν οὗτος, ὃς κατὰ ἄστυ πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, ἀλλ' οὐχ ὡς Ὀδυσσεὺς ἐν μιᾷ οἰκίᾳ. πάλιν μετέπρεπε γαστέρι μάργῃ. τίς ἡ αὕτη, ἡ γαστριμαργία. ἧς ὥσπερ ὅρον ποιούμενος, ἐπάγει, ἀζηχὲς φαγέμεν ἠδὲ πιέμεν, τὸ ἀδιαλείπτως ἐσθίειν, καὶ πίνειν μεταλαβὼν εἰς τὸ ἀζηχὲς, ὃ ἐν ἄλλοις ἔφη συνεχὲς αἰεὶ καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν ἐν πᾶσι διαπρέποντος ἔφη, μετὰ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἴρου, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ. ἤτοι μόνῃ γαστριμαργίᾳ. πόθεν οὖν Ἶρος ἐκλήθη,

Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτι που τις ἀνώγει.

πάλιν

πάλιν· Οὐκ ἀΐεις, ὅ μοι ὑπιλλίζουσιν ἅπαντες. τί οὖν τὸ ἐπιλλίζειν, τὸ διανεύειν. εἰληλέμενα δὲ κέκλονται, ἀπὸ τοῦ τοὺς διανεύοντας, συστρέφειν τοὺς ὀφθαλμούς. ἰλλάδας γοῦν, οἱ συνεστραμμένοι ἱμάντες, ὡς ἀλλαχοῦ ἔφη.

Ἐν δὲ στροφὸς ἦεν ἀορτήρ.

Τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.

τίς οὖν ὁ ἄκουρος, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα. ὡσαύτως καὶ, τὸ κύμβαχος ἐξηγεῖται ἐπάγων.

Ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους δηθὰ μάλ' ἑστήκει,

Γυῖα δ' ἐξηγεῖται πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε.

καὶ ἀμφιγυήεις ὁ περὶ τὰ γυῖα βεβλαμμένος, ὃν καὶ κυλλοποδίονα εἶπε. καὶ,

Γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους ἤτοι σκελεαγεῖς ποιήσω.

ἐπάγει γοῦν κατὰ δ' ἅρματα ἄξω.

ΙΒ.

Φιλοτιμεῖται καὶ τὸ λυκόφως ἐξηγήσασθαι. ἦμος δ' οὔ γάρ πω ἠὼς ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ. οὐ γὰρ εἰ μηδέπω ἠώς, ἔτι ἦν νύξ· ἀλλ' ἡ ἀμφιλύκη ἦν ὁ βαθὺς ὄρθρος. ἠῶ δὲ λέγει νῦν τὸν ὄρθρον καὶ τὸ ἀνατολῆς ἡλίου πεφωτισμένον διάστημα, ὅτε γοῦν καὶ τοῦτο τὸ κατάστημα λέγει ἠῶ, δηλοῖ ἐπὶ τῆς νεὼς τοῦ Τηλεμάχου εἰπών.

Παννυχίη μὲν ἄρ' ἥγε, καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

εἶτα εἰπών· ἠέλιος δ' ἀνόρουσε. ἡμεῖς δὲ τὸ πρὸ ἡλίου, ἐξ ἑωθινοῦ φαμέν, καὶ ἕωθεν. ὁ ὁ ποιητὴς ἠῶθεν δ' ἀγορὴν δε φησίν. ἕως οὖν καὶ ἠώς, τὸ πρὸ ἀνατολῆς ἡλίου. τὸ δὲ πρὸ τῆς ἕω, λυκόφως, καὶ νὺξ ἀμφιλύκη. λέγει μέντοι, καὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἄχρι μεσημβρίας διάστημα, ἠῶ.

Ἔσσεται ἢ ἠώς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ· καὶ,

Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. καὶ,

Εὗδον παννύχιοι ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ. λέγει ἠῶ, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν.

ἥδε δή ἠώς εἰσι δυσώνυμος, ἥδε δέ μοι νῦν. ἠὼς ἐνδεκάτη. περὶ οὗ φησιν·

Ἐνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν. ἠὼς δὲ καὶ ἡ θεός.

Ὡς μὲν ὅτ' ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος ἠώς.

πάλιν ἑαυτὸν ἐξηγεῖται παρακειμένως, δι' ὧν φησίν·

Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.

τί οὖν τὸ κακῶς ὀρίνεσθαι τὸν θυμόν, δειδιότα. τί οὖν παρακολούθημα δέους.

Σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.

ὁ δὲ δειλός, κακός. ἀφ' οὗ τὸ κακῶς. πάλιν τὸ δεδιέναι ὃ πάθος ἐν τῇ ψυχῇ γίγνεται, καὶ τὸ τρέμειν ὃ ἐν τῷ σώματι, ἐπιτέμνων ἔφη· Εἰ δὴ τοῦτον τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς.

ἐπιμένων δὲ τῇ ψυχρᾷ φύσει τοῦ φόβου, κρυόεντα καλεῖ τὸν φόβον.

Φόβου κρυόεντος ἑταίρη. καὶ ἐν ἄλλοις· Ψυχρὸν δέος εἷλε. καὶ, Ῥίγησεν ὁ γέρων.

ἐφοβήθη. εἰ δ' ὁ φόβος ψύχει, δῆλον ὡς τὸ θάρσος θάλπει. εἰκότως ἄρα θαλπωρὴν λέγει τὸ θάρσος. ἐκ δὴ τούτων παρακειμένως ἐχόντων, τὰς ἐξηγήσεις δεῖ παρατηρεῖσθαι, καὶ τὰ ἐν διαφόροις ἐπὶ τῆς αὐτῆς διανοίας παραλαμβανόμενα, εἰς ἐξήγησιν τῶν ἀσαφεστέρων.

ΙΓ.

Ὅτι μὲν ὁ τηλύγετος δηλοῖ παρ' αὐτῷ καὶ τὸν μόνον γενόμενον, παρίστησι τὰ ὑφ' Ἑλένης λεγόμενα περὶ Ἑρμιόνης.

Παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.

σημαίνει δὲ καὶ τὸν τηλοῦ τῆς ἡλικίας τῷ πατρὶ γεγονότα, ὡς ἐπὶ δυοῖν γηράσκοντι τῷ πατρὶ γενομένοιν, ἔφη·

Ἄμφω τηλυγέτω ὁ δ' ἐτέρπετο γήραϊ λυγρῷ.

υἱὸν δ' οὐ τέκε τὸν ἄλλον.

ἐπὶ τοίνυν τοῦ ἰδομενέως ὅταν λέγῃ,

Ἀλλ' οὐκ ἰδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ὥς.

ἐνδέχεται μὲν ἀκοῦσαι ἀπὸ τῶν μονογενῶν παίδων κατὰ μεταφοράν, τὸν μεμονωμένον. ἐνδέχεται δὲ καὶ ὡς τηλοῦ γενεῆς ὄντα ἤτοι πρεσβύτην. ἔφη γοῦν περὶ αὐτοῦ.

Ἔνθα μεσαιπόλιός περ ἐών.

παρέχει δὲ ὁ ποιητὴς τὴν ἀμφίβολον ἐκδοχήν, αὐτὸν ποιήσας λέγοντα τὸν ἰδομενέα ἐπιόντος αἰνέου.

Δεῦτε φίλοι καί μ' οἴῳ ἀμύνατε, δείδια δ' αἰνῶς.

ἐκ γοῦν τοῦ οἴῳ ἀμύνατε, τηλύγετόν ἐστιν ἐκδέχεσθαι τὸν μόνον. ὅταν δὲ ὁ αὐτὸς πάλιν λέγῃ.

Καί δ' ἔχει ἥβης ἄνθος ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

εἰ γοῦν ὁμηλικίη γενοίμεθα τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,

αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.

ἀμφίβολον γίγνεται, μὴ τὸ τηλύγετον λέγῃ οὐκ ἐπὶ τοῦ ὁμήλικος, ἀλλὰ πρεσβυτέρου καὶ τῆς τηλοτέρω γενεᾶς ὄντος. ὡς ἔφη τοῦ εἶναι τὸν μὴ ὁμήλικος.

Οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ἀνθρώπων,

ἀλλ' ἰδομενεὺς μὲν μεσαιπόλιος, καὶ διὰ τοῦτο τῆς προτέρης γενεῆς.

ΙΔ.

ΙΔ.

Νέστωρ δὲ γέρων ἐφ' οὗ.

Δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων

ἐφθίαθ' οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο. μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσε.

δύο μὲν γὰρ γενεαὶ ἐφθάρησαν τῶν πρὸ αὐτοῦ, ἤτοι τῶν πατέρων, ὑφ' ὧν γεννηθεὶς ἀνετράφη, καὶ ἡ τῶν ἀδελφῶν.

Ελθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη ἡρακληείη.

τῶν οἷος λιπόμην. τρίτης δὲ ἄρχει τῆς τῶν παίδων γενεᾶς, οἳ σὺν αὐτῷ ἐστρατεύοντο. καὶ γὰρ ὁ λήγουσαν ἡμέραν ἐπιδημήσας, καὶ δὲ τρίτης ἕωθεν ἐξιὼν, τῇ τρίτῃ ἀποδημεῖν λέγεται. καί τοι μίαν τὴν μέσην ὅλην ἐτέλεσεν. εἰ δὲ γενεὰ λέγεται ἡ τοῦ τίκτειν, καὶ γεννᾷν τελείωσις, ἥτις τὴν τριακονταετῆ περίοδον ἔχει, ὁ τὰ ἑξήκοντα ἔτι πληρώσας, δύω ἂν εἴη γενεὰς βιώσας. ἀπὸ δὲ ἑξήκοντα, ἐν τῇ τρίτῃ ἂν καταλέγοιτο. ὥστε δύο γενεαὶ ἀνθρώπων ἐφθάρησαν. οὐχ ὅτι καὶ ἀνθρώπους φησὶν ἀποθανεῖν ἀλλὰ δύο περιοδικὰς γενεὰς τὰς καλουμένας ἀνθρωπίνας. ὡς εἰ ἔλεγε δύο τριακονταετίας, αἳ καλοῦνται γενεαὶ ἀνθρώπειοι. οὕτω δ' ἂν ζώντων τινῶν τῶν σὺν αὐτῷ γεννηθέντων, ὁμοίως αἱ γενεαὶ ἂν εἶεν ἐφθαρμέναι. αὐτὸς δ' ἄρχοι τῶν ἐν τῇ τρίτῃ γενεᾷ γενομένων. οἷον, ἤγουν τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν. ταῦτα τοίνυν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ὡς τὸ ἀμφίβολον ἔχοντα, ἐνδοιάζοντα δεῖ ἐξηγεῖσθαι.

ΙΕ.

Πρῶτος δοκεῖ πλάτων λύπας ἡδοναῖς μιγνυμένας δεικνύναι ἐπ' ὀργαῖς καὶ πένθεσιν, ὁμήρου πρότερον τοῦτο συνεωρακότος, καὶ τὸν πλάτωνα διδάξαντος. ὀργὴν μὲν γὰρ οὐδέποτε ὅμηρος εἴρηκεν. χόλον δὲ αὐτὴν προσαγορεύει, οἰκειοτέρως ἀπὸ τῆς χολῆς, ἥτις ἐν τῷ πάθει κρατεῖ. ἄχος δὲ μεμίχθαι καὶ ἡδονὴν τῷ χόλῳ φησίν. ἄχος μὲν, ὅταν λέγῃ·

Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ' ἐν δέ οἱ ἦτορ

στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν.

ἄχους οὖν παρουσίαν ὁ χόλος ὑφίσταται, ὃν καὶ θυμὸν κέκληκεν,

Ηὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.

θυμὸν γὰρ νῦν τὸν χόλον ἔφη, οὐχ ὡς ἀλλαχοῦ τὴν ψυχήν. ὅτι δὲ οὐ γεννᾷ μόνον ὀργὴν ἡ λύπη, ἀλλὰ καὶ συμπαραμένει, δηλοῖ ἐπὶ τοῦ ἀχιλλέως μηνίοντος λέγων, Κούρης χωόμενος. καὶ ἐπάγων,

Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων.

ὅτι δ' ἡδονῇ συμμιγὴς ἡ ὀργὴ, καὶ ὅτι ἔφεσίς ἐστι, καὶ μέτοχος ἐπιθυμίας, ἐξηγεῖται λέγων,

Χόλος ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι.

εἶτ' ἐν ἐφέσει καὶ ἐπιθυμίᾳ τοῦ χαλεπαίνειν ἐποίησε. πῶς οὖν ἡδονῆς μέτοχος,

Οστε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο,

Ανδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται ἠΰτε καπνός.

καρδίας γὰρ ἔπαρσιν εἶναι καὶ ὁρμὴν, ἐγειρομένην τὴν ὀργήν.

Αλλ' ὅτε δὴ μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον.

οὐ μόνον δὲ αὐτὴν ἔπαρσιν καὶ ἔφεσιν ἀποδεδώκασιν, ἀλλὰ καὶ ζέσιν. διὸ καπνῷ τε ἀπεικάζει τὴν ἔπαρσιν, καὶ τοῦ ὀργιζομένου πυρὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐοικέναι φησίν. καὶ μὴν ἡ λύπη μελαίνει τοὺς ὀφθαλμοὺς, μελαίνει δὲ καὶ ὁ καπνός.

ῥωγαλέα ῥυπόωντα κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ.

τὸ οὖν ἄχος τῆς ὀργῆς αἴτιον ὂν, καπνίζον τὴν ὀργὴν, μελαίνει τὰς φρένας.

Μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι

πίμπλαντο. τὸ δ' ἄχος καὶ τὸ ἄχνυσθαι ὅτι μελαίνει φησίν,

Αχθομένη ὀδύνῃσι. μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.

τὸ δ' ἄχθεσθαι τοῦ ἄχνυσθαι πλεονασμῷ λυπητικῆς ἀγανακτήσεως, διαφέρει. λύπη δ' ἑκάτερον. ἐπιμένων δὲ τῇ δόξῃ τῇ ἐπὶ τῶν ὀργιζομένων ἔφη, Κεῖνος δ' οὐκ ἐθέλει σβέσαι χόλον. κατηγορεῖ δὲ τοῦ πάθους καὶ ἀγριότητα·

Αὐτὰρ ἀχιλλεὺς

ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν. καὶ πάλιν,

Χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.

πρὸς ὃν καὶ ὁ παραινῶν ἔφη ὡς ἐπὶ ἀγρίου θηρίου,

Αλλ' ἀχιλεῦ δάμασον θυμὸν μέγαν.

καὶ πάλιν ἐνδεικνύμενος τὴν θηριωδίαν φησίν,

Εἰ σύγ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ

ὠμὸν βεβρώθοις πρίαμον πριάμοιό τε παῖδας.

ἄλλους τε τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.

καὶ ὅτι τῶν ἐν κινήσει, ἀλλ' οὐκ ἐν σχέσει ἐστὶν ὁ χόλος, καθὰ καὶ τὴν ὀργὴν τῶν ἐν κινήσει φασὶν εἶναι οἱ φιλόσοφοι, δηλοῖ τὰ τοιαῦτα,

Ατρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ' ἀναστὰς, ἠπείλησε μῦθον. καὶ πάλιν,

Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν

Ατρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.

ὡς χοῦν διωκόμενον καὶ παύσασθαι. ὅταν δ᾽ ἐν σχέσει γένηται καὶ ἡσυχάζῃ, κότον καλεῖ. διό φησιν,

Εἴπερ γάρ τε χόλον γε, καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,

ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ.

ὡς ἐγχωροῦν ἐᾶσαι μὲν τὸν χόλον, περιποιεῖν δὲ τὸν κότον, μηνίειν δὲ εἰκότως, αὐτοῦ κινηθέντος, πάλιν χόλος. ταυτὸν δὲ καὶ ὁ θυμός. ὅταν μὲν τὴν ψυχὴν σημαίνῃ, δηλοῖ τὸν χόλον. ἀλλ᾽ ὁ μὲν θυμὸς ἀπὸ τοῦ θύειν. ὁ δὲ χόλος, ἀπὸ τοῦ χολᾶν προσηγόρευται. εἰπὼν οὖν, Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας ἀχαιῶν, ἐπάγει,

Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. καὶ πάλιν,

Ἤ κε χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν. καὶ πάλιν,

καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον.

εἰ μή, τις ἐνταῦθα θυμὸν τὴν ψυχὴν ἀκούοι. ὅτι δὲ παρὰ τὸ θύειν, καὶ ἐγείρεσθαι, καὶ ἡ ψυχή, καὶ ἡ ὀργὴ θυμός, δηλοῖ λέγων φωσὶ θυμὸν ἐγεῖραι. θυμὸς δὲ καὶ χόλος προσλαβὼν τὴν ἐπὶ τὸ δρᾶσαι κακὸν ἀγανάκτησιν, χώεσθαι λέγεται. καὶ ὁ ἐν τῷ τοιούτῳ πάθει χωόμενος κῆρ. αὐτίκα γοῦν τὸν λοιμὸν ἐπάγει. καὶ δράσαντος, ἐρωτῶσιν,

Ὅς κ᾽ εἴπῃ ὅτι τόσσον ἐχώσατο φοῖβος ἀπόλλων.

διὸ καὶ αὐτοῦ τὸ δρᾶσαί τι κακὸν δυνάμενος διὰ ὀργὴν βασιλέως εἴρηται·

Κρείσσων γὰρ βασιλεύς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι. οὕτως εἴρηκε καὶ τό,

Σὺ δ᾽ ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις χωόμενος,

δηλῶν τὸ δραστικὸν διὰ ἀγανάκτησιν, περιέχειν τὸ χώεσθαι. καὶ τοίνυν τό·

Χωόμενος δ᾽ ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο,

ἀκουσόμεθα οὐχ ἁπλῶς ὀργιζόμενος, ἀλλὰ μετ᾽ ἀγανακτήσεως ἀμυντικῆς. διὸ καταρᾶται. καὶ οὕτως ἀμυνόμενος, καὶ

Χωόμενον δὲ κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός.

ἀχιλλεὺς τῇ ὀργῇ δηλοῦσθαι ποιεῖ τὴν τιμωρητικὴν διὰ ἀγανάκτησιν ἄμυναν. ἐπεξέρχεται οὖν διὰ τοῦ μὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ οὐχ ἁπλῶς ὀργίζεται. ὥσπερ γὰρ τὸ ἄχθεσθαι πρὸς τὸ ἄγνυσθαι ἔχει περιττεύουσαν ἀγανάκτησιν, οὕτω τὸ χώεσθαι πρὸς τὸ χολοῦσθαι.

Μή οἱ γοῦνα λαβόντι, χολώσαιτο φρένα κῆρι.

αὐτὶ τοῦ ὀργισθείη.

Γαῖα δ᾽ ὑπεστονάχιζε διὶ ὣς τερπικεραύνῳ

χωομένῳ. καὶ ἐπάγει τὰ ἐκ τοῦ χώεσθαι

Ὅτε τ᾽ ἀμφὶ τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ.

ἐν κινήσει μὲν οὖν χόλος καὶ θυμός. καὶ ταυτὸν δὲ τῷ χώεσθαι τὸ σκύζεσθαι. εἰπὼν οὖν,

Σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω χωομένης, ἐπάγει οὐ σοῦ ἔγωγε σκυζομένης ἀλέγω.

ἐπὶ δὲ τοῦ ἀχιλλέως, χωόμενος κατὰ θυμὸν εἰπὼν ποιεῖ λέγοντα,

οἵ μοι σκυζομένῳ περ ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.

ἐν δὲ σχέσει μῆνις, μένος, καὶ κότος. καὶ μῆνις μὲν καὶ μένος, ὀργὴ ἐναπόθετος, καὶ ἔμμονος. πάλιν δὲ μῆνις περιειληφυῖα τὸ ἐπιτηρητικὸν μετ᾽ ἀγανακτήσεως καὶ κακοποιΐας, κότος γίγνεται. ὡς τὴν μὲν μῆνιν, ἐκ τοῦ χόλου ἐναποκεῖσθαι. τὸν δὲ κότον, ἐκ τοῦ χώεσθαι. ὅτι δὲ παρὰ τὸ μένειν ἡ μῆνις,

Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι. καί,

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι μήνι᾽ ἀχαιοῖς.

καὶ ὅτι διὰ τὸ μένειν, καὶ κεῖσθαι ἡσυχάζοντα καὶ σιγῶντα, φησί, κεῖτ᾽ ἀπομηνίσας, παρὰ τὸ κεῖσθαι τὸν μηνίοντα. καὶ ὁ πᾶς χρόνος μηνιθμός. παῦσ᾽ ὑπὸ μηνιθμόν. ὅτι δὲ μένος καὶ μῆνις ταυτόν,

Ἀτρείδη σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος.

τίς οὖν ἡ μῆνις, χόλος φησὶ μὴ ἀφιείς. ἐπάγει γοῦν,

αὐτὰρ ἔγωγε λίσσομ᾽ ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον.

καὶ πάλιν αὐ[illegible]τοῦ φάναι, μὴ μήνιε, ἔφη· ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. καὶ

παυσαμένῳ μήνιθος, φησί, μεταλλήξαντι χόλοιο.

καὶ ὁ μεθεὶς τὸν χόλον καὶ ἀμήνιτος, μεθήμων.

Ἀλλὰ μάλ᾽ οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων.

καὶ ὁ ἄγαν τηρῶν καὶ ἀναφαίρετος τὸν χόλον,

Αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνει.

ζαφελὲς γὰρ τὸ ἀναφαίρετον. καὶ ζαφελὴς οὖν χόλος, ἡ μῆνις.

Ὅτε κέν τι τις ἐπιζαφελὴς χόλος ἵκοιτο.

περὶ γὰρ τῶν μηνιόντων ὁ λόγος. καὶ τὸ μένος δέ, παρὰ τὸ μένειν. μένειν δὲ ἀκίνητον καὶ ἄτρομον καὶ μὴ φεύγοντα.

Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα

ἄτρομον. ὅτι γὰρ παρὰ τὸ μένειν,

ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστι.

καὶ μένος οὖν χειρῶν,

τὸ ἡμμένον

τὸ ἱμμένον ἔργον πρὸς τὸ δράξασθαι.

οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον.

ὅτι δὲ μένος σθένος, πάντως οἱ ἐμὸν μένος, καὶ χεῖρες ἄαπτοι, εἰπόντος Διὸς, σῦνν φησὶ καὶ ἡμᾶς ἴδμεν ὅ, τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν. ὡς οὖν τὸ σθένος, οὕτω καὶ χόλος μένων, μένος, καὶ μῆνις. εἰπὼν οὖν, χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἐπιμῆνις, ἐπάγει·

Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.

ἔτι δὲ μῆνις ἐπιτηροῦσα καιρὸν τιμωρίας, κότον ποιεῖ.

Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσῃ.

τὸ γὰρ ὄφρα τελέσῃ, ἕως ἂν κατεργάσηται καὶ λυπήσῃ τὸν λυπήσαντα. ὅτι δὲ παρὰ τὸ κεῖσθαι κότος εἴρηται, δηλοῦται,

Ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ. καὶ ὅτι ἐπιτηρητικὸν ὁ κότος ἐς τὸ δρᾶσαι τί πονηρὸν,

Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων.

αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα, πᾶσι δ' ἀπάτης κοτέων. τὰ μὲν ἔσται οὐκ ἀτέλεστα, ὅμοιον τῷ,

ἔχει κότον ὄφρα τελέσῃ. καὶ πάλιν,

ὀλλῦσαι φῶτας τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεντο.

ἔθεντο δὲ ἐν τῷ θυμῷ ἀκουστέον. τὸ γὰρ αὐτό ἐστι τὸ χόλον ἔνθετο. καὶ εἰπὼν ὅτι τῷ Ἀγαμέμνονι ἐκπάγλως κοτέοντι, προσάγει τὰ ἐκ τοῦ κότου,

Νῦν δή σε ἄναξ ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι.

καὶ ὅτι μὲν ἡ μῆνις μέγαν χόλον δηλοῖ,

Παρ' Διὸς αἰγιόχοιο χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη.

ὅτι δὲ μῆνις ἀγανάκτησιν ἀμυντικὴν περιέχουσά ἐστιν ὁ κότος, παρίστησι διὰ τούτων·

Εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν

Ἱρῶν μηνίσας. χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἐπιμῆνις.

μηνίσας οὖν ὁ θεὸς εἰς κότον μεθίσταται. εἴρηται τοίνυν, ὅτι ἡ μὲν κατὰ κίνησιν πρόσκαιρος ὀργὴ, χόλος καὶ θυμός. ἡ δὲ μετ' ἀγανακτήσεως δραστικῆς ἐνεργείας, χώεσθαι λέγεται, καὶ σκύζεσθαι. ὁ δ' ἀπόθετος χόλος, μένος καὶ μῆνις. αὕτη δὲ τὸ ἀμύνεσθαι ἐπιτηροῦσα, κότος. καὶ ὅπως ὁρμὴ ἐπηρτημένη μετὰ λύπης καὶ ὀρέξεως ἡ ὀργὴ, καὶ ὅπως κατὰ αὔξησιν τοῦ θυμοῦ γίγνεται.

Ι Ϛ.

Γελοίως ὁ Ἀπίων ἱπποκορυστὰς ἀποδίδωσι τοὺς κόρυθας ἔχοντας ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένας. εἰ γὰρ παρὰ τὴν κόρυν συνέκειτο, ἱπποκόρυθος ἂν ἐλέγετο. νῦν δὲ σημαίνει τὸν ἔφιππον ὁπλίτην. κορυστὴς γὰρ ἀπὸ μέρους ὁ ὁπλίτης καὶ μαχητής.

Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν.

καὶ τὸν Ἄρεα δὲ ἔφη χαλκοκορυστήν.

Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.

ὃ τὸν ὁπλίτην σημαίνει καὶ ἀντίθετον τῷ, ἱπποκορυστής. ἐκ τοῦ τοῦ κορύσσεσθαι ὁ πλεονασμῷ τοῦ θ ἔφη κορθύεσθαι, ἥτε περικεφαλαία κόρυς. καὶ κορύνη, ἀμυντήριον ἐκ κεφαλῆς ῥοπὴν ἔχον καὶ βάρος. παρ' ὃ καὶ ῥόπαλον λέγεται. καὶ κορυνήτης ὁ τῇ κορύνῃ χρώμενος. ἔμπαλιν δὲ τὸ εἰς τὸ σκηρίπτεσθαι ἐπιτήδειον ξύλον, σκυπάνιον καὶ σκῆπτρον. ὡς καὶ ἐπὶ τῶν δοράτων κατακρῶνται εἰς τὸ σκηρίπτεσθαι, φησί·

Στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίας χαλκογλώχινος ἐρεισθείς. οὕτω καὶ ἐπὶ ῥοπάλου ὅτε λέγει,

Δὸς δέ μοι εἴποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστὶ σκηρίπτεσθαι.

ἐν δὲ τῷ ἱπποκορυστὴς δύναται ἡ ἵππου γενικὴ, συγκεῖσθαι ἀντὶ τοῦ ἱππεύς. ὡς τὸ,

Ὀτρύνων ἵππους καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

τοὺς γὰρ ἵππους τοῖς ἀσπιδιώταις ἀντιτιθεὶς ἤτοι πεζοῖς ὁπλίταις, ἐμφαίνουσιν, ὅτι ἀντὶ τοῦ ἱππέων τοὺς ἵππους ἔφη. ᾧ τρόπῳ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμὲν ἡ τῶν περσῶν ἵππος ἐνίκησεν. ἦγουν οἱ ἱππεῖς. ἡγεμονικώτεροι δὲ τῶν πεζῶν οὗτοι. διὸ ὀτρύνει ἵππους τε καὶ ἀνέρας. καὶ τὸ, Εὗδειν οὖν ἀνέρας ἱπποκορυστάς,

κατ' ἐπικράτειαν εἰρημένον δηλοῖ οὐ μόνον ἱππεῖς, ἀλλὰ μὲν πεζούς. καὶ οὐκ ἄνδρας μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας καθεύδειν.

ΙΖ.

Παρατηρεῖν δεῖ, ὡς ὅταν ἐκ προσώπου τινὸς ἐπάγειν λόγους μέλλῃ τινὰς ὁ ποιητὴς, προλέγει προσημαίνων οἷος ἔσται ὁ λόγος, ἢ μεθ' οἵας διαθέσεως λεγόμενος. οὕτω γὰρ ὅρον λαβόντες παρὰ τοῦ ποιητοῦ, ἔπειτα αὐτὰ οἷς αὐτὸς παρήγγειλε, τῶν λεγομένων ἀκουσόμεθα. οἷον εἰπόντος,

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη,

ὑβριστικοὺς προσεκτέον ἔσεσθαι τοὺς λόγους. οἷοι γὰρ γένοιντο ὑπὸ τοῦ ὑποβλεπομένου. καὶ πάλιν προειπόντος,

Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

θεωρητέον εἰ οἱ ἐπάγεσθαι μέλλοντες λόγοι ὀνείδη παρέχουσιν. ὅταν δὲ,

Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,

φρονίμους προσδεκτέον λόγους. φρονίμου δέ ἐστι τὰς αἰτίας τῶν ἐνεστηκότων εἰπεῖν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπάγειν τὰ ποιητέα, τὸ μὲν ἀγορήσατο δηλοῖ τὴν ἐξήγησιν καὶ φανέρωσιν τῶν ἐνεστηκότων, οἷον,

Οὔτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται.

καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ μετέειπε τὸ μετάγειν τὸ ποιητέον. ἐπάγει γὰρ,

Ὃς δ᾽ ἄγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει.

καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἐπὶ τοῦ Νέστορος·

Ὢ πόποι ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει,

διήγησιν ἔχει τῶν ἐνεστώτων, ἃ ἀγορήσατο. τὸ δὲ, ἀλλὰ πείθεσθε καὶ ὔμμες. ἃ δεῖ πράττειν λέγει. καὶ πάλιν, ὅταν εἴπῃ·

Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε φαιήκεσσι·

δεῖ ἡμᾶς τῶν μελλόντων λέγεσθαι λόγων ἀκούειν ὡς κούφων καὶ ἐπηρμένων, ὑψηλολογοῦντος διὰ τὴν νίκην τοῦ Ὀδυσσέως· τοιοῦτον γὰρ τό, Τοῦτον νῦν ἐφίεσθε νέοι, καὶ τὰ ἑξῆς. προθεωροῦντι γὰρ ἔοικεν ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν καὶ προδιαθέντι τοὺς ἀκουσομένους περὶ τῶν εἴδους τῶν λόγων. ἐκ τούτου δὲ πολλὰ ἔνεστι λύειν τῶν παρεωραμένων τοῖς γραμματικοῖς. αὐτίκα τὸ εἶδει τοῦ Διός,

Αὐτίκ᾽ ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην

κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων.

μὴ νοήσαντές τινες, ὅτι περὶ τοῦ μέλλοντος ῥόπου τὸν λόγον εἴρηκεν, ἀλλοκότους ἐξηγήσεις πεποίηνται. φασὶ δὲ ὅτι παραβλητικοῖς ἐχρῆτο λόγοις, παραβάλλων καὶ ἀντεξετάζων τὴν Ἀφροδίτης Ἀλεξάνδρῳ ἐπικουρίαν, πρὸς τὴν Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς τῷ Μενελάῳ γιγνομένην. τὸ οὖν παραβλήδην, τὸ μετὰ τοῦ παραβάλλειν λέγει. ὃ εἰώθασι λέγειν, συγκρίνειν. καὶ ὅτι τοῦθ᾽ οὕτως ἔχει, δηλοῖ ὁ τοῦ Διὸς λόγος συγκριτικὸς ὤν,

Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,

Ἥρη τ᾽ Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη.

ἀλλ᾽ ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι,

Τέρπεσθον. τῷ δ᾽ αὖτε φιλομειδὴς Ἀφροδίτη Αἰεὶ παρβέβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει.

καὶ οὐκ ἔστιν ἁπλῶς παραβολὴ καὶ ἀντεξέτασις. ἀλλ᾽ οὕτως ἐρεθιστικὴ καὶ κέρτομος, ὡς προεῖπον, δύο μὲν Μενελάῳ, μία δ᾽ Ἀλεξάνδρῳ. καὶ ἡ μὲν Ἥρη ὡς Ἀργεία τῷ Μενελάῳ ἐπαρκεῖν ὀφείλουσα, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ὡς Ἀλαλκομενηΐς. ἡ δὲ Ἀφροδίτη φιλομειδής, καὶ οὐκ ἀπ᾽ Ἰλίου. καὶ ὅμως αἱ μὲν νόσφι τοῦ Μενελάου κάθηνται. ἡ δὲ, αἰεὶ παρβέβλωκε. καὶ αἱ μὲν θεωροῦσι εἰς τέρψιν τῶν ἀγώνων. ἡ δὲ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει συμπαραμένουσα,

Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν, οἰόμενον θανέεσθαι.

ὀρθῶς ἄρα προεῖπεν ὅτι ἐρεθιστικὸς ὁ λόγος ἔσται καὶ χλευαστικὸς καὶ παραβλητικός. πάλιν ὅταν εἶδει τῆς Θέτιδος λέγει·

Ὣς ἔχετ᾽ ἐμπεφυυῖα καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις.

τὸ εἴρετο οὐ χρὴ ἀκούειν ἀντὶ τοῦ ἠρώτησεν ἁπλῶς, ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ ἠρώτα, τὸ ἀληθὲς μαθεῖν θέλουσα. ἐπάγει γάρ,

Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,

ἢ ἀπόειπε. ἐπεὶ οὔτοι ἔπι δέος, ὄφρ᾽ ἐῢ εἰδῶ. καὶ ἐν ἄλλοις ἔφη,

Εἰρωτᾷς μ᾽ ἐλθόντα θεὰ θεόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι

Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω. καί,

Εἴρεαι τοίνυν ὁππόθεν εἰ μέν, οὕτως ἀκουσώμεθα.

τἀληθὲς ἀκοῦσαι βουλόμενος ἐξετάζεις. καὶ τό,

Ἑρμείαν ἐρέεινε Καλυψὼ δῖα θεάων. ἐπάγει γάρ,

Αὔδα ὅτι φρονέεις. καὶ τό,

Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω,

ἤτοι ἀναμαρτήτως τἀληθὲς ἐρῶ. κεῖται γὰρ ὡς εἰ ἔλεγεν, ἐπαληθεύσομαί σοι. ἀψευδῆ τὸν λόγον ἐρῶ. καὶ τό, ἔννεπε οὖν, ἀληθῆ λέγε. καὶ τὸ ἄειδε πάλιν, ἀληθῆ ἐν ποιήμασιν λέγε, ἀοιδὴ γὰρ ἡ ποίησις. εἰπὼν οὖν,

Ἀλλ᾽ ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον, ἐπάγει,

Αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς. ὅπερ ἐν ἄλλοις,

Πάντα κατ᾽ αἶσαν ἔειπες ἀγακλεές. τί οὖν τὸ κατ᾽ αἶσαν εἰπεῖν,

Οὐδ᾽ ἂν ἔγωγε,

ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν οὐδ᾽ ἀπατήσω. καὶ ὅταν δὲ προείπῃ,

Εἶθαρ δὲ προσηύδα, τὸ ἀληθὲς καὶ φανερὸν ἀκουσόμεθα. πάλιν ἔφη,

Ἔπος, ἀντίον ηὔδα. τὸ ἄντικρυς καὶ διαρρήδην. ὃ ἐν ἄλλοις ἔφη, ἄντικρυ δ᾽ ἀπόφημι. τοῦ γὰρ εἰδέναι λόγου δύναμις, τὸ μὴ παρὲξ εἰπεῖν, μηδὲ παρεκκλῖναι. καὶ τὸ ἀντίον δὲ ηὔδα ἐξηγήσατο,

Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼν κρύψω ἔπος.

οἱ γὰρ ἰθὺ καὶ κατεναντίον ἰόντες, οὐ κρύπτονται ὡς οἱ κλέπτοντες. ὅθεν ἐπὶ τοῦ οὐκ ἀπατῶντος,

Κλέπτε νόῳ. τί οὖν τὸ κεῦθε νόῳ,

Ὅς χ᾽ ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ βάζει,

πάλιν ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀγαμέμνονος μέλλοντος λέγειν πρὸς τὸν Κάλχαντα,

Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.

Αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.

Ἐσθλὸν δ᾽ οὔτε τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ᾽ ἐτέλεσσας.

καὶ διὰ τὸ τοῦ μάντι κακῶν πολλάκις ἀγορεύσεως,

προλέγων ὅτι τοιοῦτοι ἔσονται οἱ λόγοι, φησίν,

Κάλχαντα μὲν πρώτιστα κακοσσόμενος προσέειπεν.

οὐ κακῶς ὑποβλεψάμενος. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ, κακῶς συναλεῖψαι, διὰ τὸ σύμφωνον. οὐδ᾽ ἔστιν ὅπου τὸ ὑποβλέπεσθαι ὄσσεσθαι λέγει. ἀλλὰ σημαίνει τὸ κακοσσόμενος ἐν συνθέτῳ ῥηθέν. κακόμαντιν ἀποκαλεῖ. ἔστι γὰρ ὄσσα ἡ θεία φήμη, ἣν καὶ διὸς ἄγγελον ἔφη. Μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει ὀτρύνουσ᾽ ἰέναι διὸς ἄγγελος. διὸς δὲ ἄγγελοι καὶ οἱ μάντεις, καὶ διὰ ὀπὸς τῶν θεῶν ἀκούουσιν. ἥτις ἐστὶν ὄσσα. Ὡς γὰρ ὄπ᾽ ἄκουσα θεῶν. ἀπὸ δὲ ὄσσης πεποίηται τὸ κακοσσόμενος, ἤτοι ὡς κακόμαντιν αὐτὸν ὀνειδίζων. ὡς εἰ ἔλεγε, κακὸν ἄγγελον διὸς ὄσσης ἀποκαλῶν. οὐ γάρ ἐστιν ἁπλῶς κακολογῶν, ὅτι οὐδ᾽ ὄσσαν ἁπλῶς τὴν φωνὴν σημαίνει, ἀλλὰ τὴν θείαν. ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ κακῷ χρώμενον τῇ θείᾳ φωνῇ λοιδορῶν. καὶ ἐν ἄλλοις, Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ᾽ ἱκάνω, ἀλλ᾽ ἀγαθὰ φρονέουσα. οὐ κακὸν κληδονιζομένη. καὶ ὀσσόμενος πατέρ᾽ ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, ἤτοι ἐν ἑαυτῷ κληδονιζόμενος

10 καὶ εὐχόμενος θείας τυχεῖν φήμης, περὶ δὲ ἐπανόδου τοῦ πατρός. καὶ τὸ,

Οὔ ποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμός.

ἀντὶ τοῦ προεμαντεύετο. καὶ ὅτι μᾶλλον ἀπὸ δὲ ὄσσης τὸ ὄσσεσθαι, αὐτὸς ἐδήλωσεν ὧδε τῶν μνηστήρων λόγων,

Ἐς δ᾽ ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσσοντο δ᾽ ὄλεθρον.

Ὃ ἐπ᾽ ἄλλου ἐξηγήσατο εἰπὼν,

Ξεῖνε τί μοι θάνατον μαντεύεαι. τὴν δὲ ὄσσαν, ὅτι θεία φωνὴ, ἐξηγεῖται λέγων,

Ἤ ὄσσαν ἀκούσῃς ἐκ διός. λέγει δὲ αὐτὴν καὶ κληδόνα.

Ἦλθον εἴ τινά μοι κληδόνα πατρὸς ἐνίσποις.

Κληδὼν δὲ, παρὰ τὸ κλέος διδόναι καὶ φέρειν.

Ἤ ὄσσαν ἀκούσεις, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι. καὶ

20 αὐτὸς ὁ Τηλέμαχος, πατρὸς ἐμοῦ φησι κλέος εὐρὺ μετέρχομαι. καὶ,

Ὤιχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος. καὶ,

ἡ μεγάλη καὶ ἔνδοξος φήμη καὶ κληδὼν, μέγα κλέος.

Πεύθετο γὰρ κύπρονδε μέγα κλέος.

τὴν δὲ ὄσσαν, οὖσαν θείαν φωνὴν, καὶ ὀμφὴν προσαγορεύει.

Θείη δέ μιν ἀμφέχυτ᾽ ὀμφή. καὶ

Ἔνθα πανομφαίῳ ζηνὶ ῥέζεσκον ἀχαιοί.

ἐπεὶ καὶ ἡ ὄσσα καὶ ἡ ὀμφὴ, διὸς ἄγγελοι. ἔστι δέ τις ἄλλη δή που φήμη ἡ ὑπὸ περί τινος ἀγγελίας.

Εὔνηστ᾽ αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φήμην.

30 καὶ ἀγορὰ πολύφημος, ἐν ᾗ πολλὰ φατίζεται. ἤδη δὲ καὶ τὴν κληδόνα φήμην που εἴρηκε·

Φήμην δ᾽ ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς.

ὥστε ὄσσα μὲν καὶ ὀμφὴ καὶ κληδὼν, ὧδε τοῦ αὐτοῦ. φήμη δὲ ἐπὶ δὲ θείας κληδόνος καὶ δὲ ἀνθρωπίνης διαλαλήσεως. οἴεται γὰρ ταύτην φωνὴν εἶναι ὅμηρος. ἧς τοὺς μάντεις ἀκούειν,

Ὡς γὰρ ἐγὼν ὄπ᾽ ἄκουσα θεῶν. ταύτην δὲ διαδίδοσθαι μηδενὸς προκατάρξαντος ἀνθρώπου.

Ὄσσα δ᾽ ἄρ᾽ ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ

Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ᾽ ἐνέπουσα.

παρὰ γὰρ τὴν ὄπα τὸ ἐννέπουσα. τὸ μὲν οὖν κακοσσόμενος, σημαίνει τὸ εἰρημένον. τὸ δὲ κρήγυον οὐκ οἶδ᾽ ὅπως τὸ ἀληθὲς δηλοῦν ἀποδεδώκασιν, αὐτοῦ ἀντιτιθέντος οὐ τῷ ψευδεῖ, ἀλλὰ τῷ κακῷ τὸ κρήγυον. ἀντίκειται δὲ τῷ κακῷ, οὐ τὸ ἀληθὲς, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.

40 Αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι

ἔστι δὲ κρήγυον, τὸ τῷ κέαρι ἡδὺ καὶ προσηνές. ὃ ταυτὸν τῷ θυμηρές. καὶ ἐν ἄλλῳ,

Οὐ δέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νημερτὲς ἔειπας.

οὐ γὰρ παρὰ τὸ προσῆκον τὰ κακὰ ἠγόρευσας. οἶμαι δὲ ὅμοιον εἶναι τὸ μάντι κακῶν τῷ αἰναρέτη. ὃ σημαίνει τὸν κακῶς τὴν ἀρετὴν κεκτημένον· καὶ ὁ ὀλοόφρων, βλαπτικὴν ἔχων φρόνησιν· καὶ οὐλόμενος δὲ, ὁ ὀλοὸν ἔχων μένος. οὐλομένη τε μῆνις, ἡ ἐξ ὀλοοῦ μένους γεννηθεῖσα. ὁ γὰρ ταύτην ἔχων, ὀλοός.

Ἀλλ᾽ ὀλοῷ ἀχιλῆϊ θεοὶ βούλεσθ᾽ ἐπαρήγειν.

ταῦτα οὖν λέγει τοῖς ἀγαθόν τι κεκτημένοις, μὴ ὠφελοῦσι δὲ δι᾽ αὐτοῦ τινάς. ἥτε γὰρ ἀρετὴ καὶ ἡ φρόνησις, καὶ τὸ μένος, καὶ ἡ μαντικὴ, τῶν ἀγαθῶν. οἱ δὲ μὴ δι᾽ αὐτῶν ὠφελοῦντες, εἰκότως διαβάλλονται, ὡς ἐπὶ κακῷ κεκτημένοι τὸ ἀγαθόν. ἀλλὰ δὲ εἴωθε συντιθέναι εἰς διαβολὴν τινῶν ὡς δυσωνύμων. ὡς τὸ, Δύσπαρι, καὶ τὸ μῆτερ, δύσμητερ. καὶ, ἦ τάχα ἶρος ἄϊρος.

50 ἔτι γὰρ ὁ κακόϊρος, ὡς ἄμορφος γυνή. καὶ, ἴλιον κακοΐλιον, οὐκ ὀνομαστήν. διὰ γὰρ τοῦτο, οὐκ ὀνομαστὴν, τὸ δυσώνυμον ἐπεσημήνατο.

ΙΖ.

Πρόσχες δή μοι καὶ τούτοις εἰ προσήκουσαν παρ᾽ ἡμῶν λαμβάνει τὴν λύσιν.

Ἔνθά οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,

Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην. τὸ εἰσάγουσα, οὐκ ἔστι κατὰ τὸ σύνηθες, οἷον εἰσφέρουσα. οὐ γὰρ εἰσάγειν μεθ᾽ ἑαυτῆς λέγει τὴν λαοδίκην εἰσπορευομένην, ἢ ὁμοιωθεῖσα

ἡ ἀφροδίτη τὴν ἑλένην ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐξήγαγε. φησὶ γάρ,
εἰδομένη γαλόῳ ἀντηνορίδαο δάμαρτι, τὴν ἀντηνορίδης εἶχε κρείων ἑλικάων λαοδίκην.
νομίζουσα οὖν ὄντως εἰς τὸ τεῖχος ὑπὸ τῆς λαοδίκης ἀπῆχθαι, ἀσκεῖ τὴν αἰτίαν τῆς ἐξόδου πολυπραγμονήσουσα.

Τύμβον ἀμφὶ πυρὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες,

ἄκριτον ἐκ πεδίου. τῷ ἐξαγαγόντες, ὁμοίως τῷ εἰσάγουσα κέχρηται. ὡς γὰρ τοῦ τὸ ἐξαγαγόντες ἐκπερ- ρυθέντες τοῦ πεδίου, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστον τῶν τεθνηκότων διακρινομένων.

ΙΘ.

Θέτιος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν πᾶσαν ἐπικρήνειεν

Τὴν παράνομον εὐχὴν καὶ ἔξω αἴσης καὶ μοίρας.

Κ.

Ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.

οὐκ ἔστι τὸ ἔδησεν ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ. οὐδ' ἄρης πόλεμος νῦν, ἢ θεός. ἀλλὰ τὸ μὲν ἔδησε, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἐδέησε. περισπαστέον δὲ τὸ, ἀρῆς, ἵν' ᾖ βλάβης. ὡς τὸ, Μέντορ ἄμυνον ἀρήν. ἐμοῦ γὰρ ἐδέησε, καὶ χρείαν ἔσχε τῆς βλάβης βοηθὸν ἔχειν.

ΚΑ.

Οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆϊ

Ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.

ἀμφίβολον διὰ τὴν αἰτιατικήν. ἔστι δὲ ὁ λόγος περὶ τοῦ βασιλέως· οὐ νεμεσητὸν εἰ βασιλεὺς ἄνδρα βλάψας καὶ τῆς ἀδικίας προϋπάρξας ἀπαρέσεται αὐτόν. ἔστι δὲ τὸ ἀπαρέσσεσθαι, τὸ τῆς ἀρῆς ἐπᾶραι. ἤτοι τῆς βλάβης ἀπαλλάξαι καὶ ἐξιλάσασθαι.

ΚΒ.

Αἴτε μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσεντε ἀγῶνα.

ἀγῶνα λέγει μὲν καὶ τὸν τόπον. λεῖπον δὲ χορόν. καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα. καὶ ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι. καὶ τὸ ἄθροισμα δὲ, Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν. καὶ τὸ πλῆθος. Λῦτο δ' ἀγών. καὶ τὸν ἆθλον. θεῖον οὖν ἀγῶνα νῦν τὸ ἱερὸν εἶπε καὶ τὸν ναόν. ἤτοι θεῖον τόπον ὄντα, ἢ θεῖον ἄθροισμα περιέχοντα, διὰ τὸ πολλῶν θεῶν ἀνατίθεσθαι ἐν αὐτῷ ἀγάλματα. εὐχόμεναι δὲ ἐμοὶ οὐχ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅτι περὶ χειρόνων ἦν ἡ εὐχή. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ τοῦ χείρονος.

ΚΓ.

Ἢ δὴ ἀλιτρός ἐσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.

ἀλιτρός ὁ ἀλιτήριος, ἁμαρτωλός. ἀποφώλια δὲ, τὰ ἀπαίδευτα. πῶς οὖν ἁμαρτωλός τε εἶ καὶ οὐκ ἀπαίδευτος φησίν. ἀλλὰ λέγει πάνυ ἥμαρτες, καὶ οὐκ ὢν ἀπαίδευτος, ὡς εἰώθαμεν λέγειν· θαυμάζω πῶς σοφὸς ὢν ἥμαρτες. θαυμάζει δὲ καὶ καλυψὼ πῶς ἀπιστεῖ ταύτῃ ὁ δυσσεύς, εἰ μὴ ὀμόσει περὶ τῆς ἐκπομπῆς. καίπερ οὐκ ὢν ἄφρων, καὶ γνώμης θείας συνιέντος, καὶ ἐρώσης.

ΚΔ.

Ἀλλά τιν' οἴω ἀσπασίως αὐτοῦ γόνυ κάμψειν,

Ὅς κε φύγησι φεύγων ἐκ πολέμοιο.

οἱ φεύγοντες τεταμένον ἔχουσι τὸ γόνυ. οἱ δὲ καθήμενοι, κεκαμμένον. ἀσπασίως οὖν φησι καθεδεῖται τῶν φευγόντων τις ἐκ τοῦ πολέμου. ὃς καὶ ἀναπαύσει ἑαυτόν, καὶ τὰ σκέλη ἐκ τοῦ συντόνου τῆς φυγῆς δρόμου καθίσας.

ΚΕ.

Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν

Ὑββάλλειν. χαλεπὸν γὰρ ἐπισταμένῳ περ ἐόντα

Ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσῃ,

ἢ εἴπῃ. βλάπτεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής. ἀρίσταρχος ᾤετο παραίτησιν ἔχειν τὸν λόγον. ὡς διὰ τὸ τετρῶσθαι, τοῦ ἀγαμέμνονος συγχωρεῖν ἀξιοῦντος εἰ καθήμενος λέγοι. καὶ φασὶ διὰ τοῦτο ἐνέθηκε τὸ,

Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς.

ἄτοπος δὲ ἡ παραίτησις. οὐ γὰρ τὸν πόδα τέτρωτο, ἀλλὰ τὴν χεῖρα. οὕτως δὲ τέτρωτο ὥστε μικρὸν ὕστερον, αὐτὸς ἀποσφάττει τὸν κάπρον. κἂν προσκέηται δὲ ὁ στίχος ἦ, τὸ αὐτόθεν ἐξ ἕδρης ἀκουσόμεθα ἐκ τοῦ τῶν ἀριστέων συνεδρίου. ὥστε ἐν ἐκείνοις ὄντα λέγειν αὐτὸν καὶ οὐκ ἐν μέσῳ τῷ πλήθει. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν καὶ αὐτὸς συγκατατιθέμενος ὅτι ἑστηκὼς ὁ ἀγαμέμνων παραιτεῖσθαί φησι τὴν ὑποβολήν. ὡς ἂν ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου μέλλων λέγειν. ἐμοῦ γάρ φησιν ἀκούσατε, καὶ μηδείς μοι ὑποβαλλέτω ἵν' εἴπω. χαλεπὸν γὰρ ὑποβαλλόντων ἀκούειν, τῷ ἐπιστήμονι τοῦ λέγειν. καὶ πῶς γὰρ ἄν τις ἐν πολλῷ ὁμάδῳ ἀκούσει τοῦ ὑποβάλλοντος. ἢ ὁ ἀκούσας εἴπῃ. ὥστε καὶ λιγὺν ὄντα δημηγόρον, καὶ δύναμιν ἔχοντα τοῦ αὐτοσχεδιάζειν βλάπτεσθαι, ἐμποδιζόμενον τῷ ἐξ ὑποβολῆς λέγειν ἐν πολλῷ θορύβῳ. εἶχε δ' ἄν τινα λόγον ἡ ἐξήγησις, εἰ ἐγίνωσκεν ὅμηρος τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς δημηγορίας. λέγω δὲ τὸ ἐξ ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς ὑποβαλλόμενον. ἀλέξανδρος δὲ ὁ κοτυαεύς φησι καλῶς ἔχειν τὸ ἑστῶτος τοῦ δημηγοροῦντος ἀκούειν, καὶ μὴ ὑποκρούειν αὐτὸν καὶ ἐμποδίζειν. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ὑββάλλειν. χαλεπὸν γὰρ καὶ πάνυ δεινὸν, ἐν ταραχῇ εἰπεῖν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δύνασθαι καὶ οὕτως ἀποδιδόναι τὴν διάνοιαν. ἐκκλησίας ἀθροισθείσης, ὁ ἀγαμέμνων παύει προοιμιαζόμενος τὸν θόρυβον, λέγων ὡς ἡ ἐκκλησία οὐ πρὸς αὐτοὺς ἔχει τὴν ἀπότασιν, οὐδὲ δεῖ νῦν ὑποκρούειν ζητοῦντας τίνος ἕνεκα συνεληλύθασι. χαλεπὸν γὰρ θορυβεῖν τὸν ἐπιστάμενον τὰ ὄντα. τίνα δὲ ἦν τὰ ὄντα, πάντες που ἐγίνωσκον. ὅτι ἐμήνισαν πρὸς ἀλλήλους ἀχιλλεὺς καὶ ἀγαμέμνων, καὶ ὅτι νῦν κατηλλάγησαν. καὶ ὅτι ἡ σύνοδος διὰ τοῦτο. χαλεπὸν οὖν καὶ δεινὸν τὸν ἐπιστάμενον τὰ ὄντα καὶ ἐκ

ξυνιέντα

στηκότα θορυβεῖν πυνθανόμενον, ὡς ἀγνοοῦντα ἢ ζητοῦντα περὶ ὧν οἶδεν ἀκούειν. καὶ ὅτι τοῦτο νοεῖ, δῆλον οἷς ἐπάγει,

Πηλεΐδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι. αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

Σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.

λέγει γὰρ ὅτι ἡ ἀπότασίς μοι τοῦ λόγου πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ἐστὶν, οὐ πρὸς ὑμᾶς τοὺς εἰδότας δι' ἃ συνεληλύθαμεν. ἐστὶν οὖν ὁ νοῦς, μὴ θορυβεῖτε ὦ ἄνδρες ὑποκρίνοντες διατί συνεληλύθαμεν. ἐπίστασθε γὰρ πάντα. καὶ ὁ λόγος μου τανῦν, οὐ πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς Ἀχιλλέα ἔχει τὴν ἀπότασιν. χαλεπὸν γὰρ τοὺς εἰδότας τὴν αἰτίαν τῆς συνόδου ὡς μὴ εἰδότας θορυβεῖν. καὶ διὰ τοῦ τὸ ἐμποδίζειν καὶ τὸ λέγοντι καὶ τῷ ἀκούοντι πρὸς ὃν ὁ λόγος ὁ παρὼν ἔτεινε. πολλὰ τοιαῦτα καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι προοίμια ἐπιγράφεται πρὸς τοὺς θορύβους.

ΚϚ.

Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων

πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.

τὸ νέον ἐρχομενάων ἀποδεδώκασιν, ἀντὶ τοῦ νεωστὶ αἰεὶ ἐρχομένων. ὡς τὸ,

Καινὸς γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν.

τί οὖν ἐστι τὸ νεωστὶ, ἐξηγούμενοι φασὶν, ὅτι τὰς πτήσεις οὐ διωνεκεῖς ποιοῦνται, ἀλλ' ἐπὶ βραχύ. ὥστε φαντασίαν αἰεὶ παρέχειν ὡς ἀρχομένων πέτεσθαι. δοκεῖ δὲ τὴν ὥραν μηνύειν ὅτε πέτονται μᾶλλον. πέτονται δὲ τοῦ ἦρος αἰεί. νέον δὲ τὸ ἔαρ ἐκάλουν. καὶ νέον ἔτος ἀπὸ τοῦ ἔαρος προσηγόρευον. αὐτὸς δὲ ἐκπλήρως ἔφη· Ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.

πατέρα δὲ τῶν καιρῶν τὸν χειμῶνα Πυθαγόρας καλεῖ, αὐτοὺς οὖν κατὰ νέον ἔαρ ἐρχομένους. ὅτι γὰρ τὸ ἔαρ δηλοῖ, ἐπάγει,

Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.

θαυμάσαι δὲ ἐστὶ ζῳόδοτον, τὸ βοτρυδὸν ἐκλαβόντα ἐοικότως βότρυϊ τῷ ὀρνέῳ, ὃ ἑαυτὸ συστρέφει ἐν τῇ πτήσει. οὐδεὶς γὰρ τῶν παλαιῶν, οὐδ' Ἀριστοτέλης, βότρυν ζῶον ἔγραψε. κέχρηται δὲ Ὅμηρος ἐπ' ἀμπέλῳ τῷ βότρυς ὀνόματι.

Μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν. βοτρυδὸν οὖν τὸ ἐοικότα βότρυϊ σταφυλῆς. κατὰ συστροφὰς γὰρ πέτονται. τάχα δὲ καὶ ὅτι ἐν σχήματι βοτρύων ἐκκρέμανται τῶν ἀνθέων, τῶν ῥαγῶν τὴν τραχύτητα μιμούμεναι, τῷ πολλὰς ἑνὸς ἐκκρέμασθαι. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν μελισσῶν τὸ βοτρυδὸν λέγει. αὐθι δὲ τῶν ἐλλιόων οἷς τὰς μελίσσας παραβέβληκεν, ἰλαδὸν φησὶν εἰς ἀγορὰν, κατὰ ἴλας καὶ συστροφάς. ἰσοδυναμεῖ ἄρα τὸ ἰλαδὸν τῷ βοτρυδόν. δηλοῖ δὲ τὸ ὡς συνήθεις καὶ τοὺς πρὸς ἀλλήλους ἑταιρίαν ἔχοντας.

ΚΖ.

Οὐκέτι Τρώων ἄνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε, ἕκαστος στήσεσθ' ἐν πολέμῳ. οὐ πρὸς ἑκατὸν καὶ διακοσίους μαχέσεσθε, ὥς τινες ἀποδεδώκασιν. ἀλλ' ὡς εἰ ἔλεγεν ἀντίσταθμοι, καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἕκαστος ἠπείλει ἐν τῷ πολέμῳ γενέσθαι. τῇ γὰρ διανοίᾳ ταύτῃ ἀκόλουθον τὸ,

Νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοι εἰμὲν Ἕκτορος.

ἀπὸ γὰρ τῶν ἐν τοῖς ζυγοῖς ἱσταμένων καὶ πιπρασκομένων εἴρηται. ἐπὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται. ἔφασκεν εἶναι ἀντίσταθμον ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἑαυτὸν ἕκαστος. ἤτοι ἰσοβαρῆ καὶ ἰσοδύναμον. αὐθι δὲ τοῦ Ἕκτορος, Οὐδ' εἴκεν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι Δαρδανίδης Πρίαμος. οἷον, ἴσον καὶ ἰσόσταθμον χρυσῷ. τὸ δ' ἐρύσασθαι, ἀντὶ τοῦ στῆσαι. ἀπὸ τῶν ἑλκόντων τὸν ζυγόν. ὃ δὲ σημαίνει τὸ ἐρύσασθαι, τοῦτο καὶ ἐτίταινε λέγει,

Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.

καὶ τὸ ἐρύσασθαι ἐξηγούμενος, ἐπάγει,

Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών. καὶ αὐθι τὴν χέρας,

Ἥτε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει ἰσάζουσα τάλαντα.

ἀτάλαντος οὖν ὁ ἴσος, καὶ μὴ ταλαντεύων. ἀτάλαντος Ἄρηϊ. ὁ ἐξηγούμενος φησὶν,

Ἶσος ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι. κέχρηται τῇ ἀπὸ τῶν σταθμῶν διαμετρήσει, καὶ ἐπὶ τοῦ,

Δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται Ἀχαιοὶ χρεῖος.

ἤγουν ἴσον ἀπολάβωσιν, ὡς ἐν ζυγῷ τὸ ἴσον στήσαντες καὶ ἀπομετρούμενοι ὄφλημα. χρεῖος γοῦν τὸ ὄφλημα. οὐχ ἁπλῶς τὸ πρᾶγμα. φησὶν οὖν, δέδοικα μὴ ὡς δανεισάμενοι χθὲς, τὴν νίκην ἀποδῶμεν αὐτοῖς στήσαντες, τὸ χρέος.

ΚΗ.

Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσοι ὕλῃ.

ἄξυλον ὕλην, οἱ μὲν τὴν πολύξυλον ἀποδεδώκασιν. οἱ δὲ, τὴν ὁμόξυλον. δηλοῖ γὰρ φησὶ τὸ α καὶ τὸ ὁμοῦ, ὡς ἀκόλουθος. ἔστι γὰρ ὁμοκέλευθος. καὶ ἄβρομοι, ἅμα βρόμῳ. καὶ ἀΐσχυοι ἅμα, ἰαχῇ. οὕτω καὶ ἄλοχος καὶ ἄκοιτις, ἡ ὁμόλεκτρος καὶ ὁμόκοιτις. καὶ ἄξυλος οὖν, ἡ ὁμόξυλος διὰ τὸ πικρόν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄξυλον λέγειν, οὐ κατὰ τὴν στέρησιν τοῦ ξύλου. ἐπάγει γὰρ, οἱ δέ τε θάμνοι πρόρριζοι πίπτουσιν, ἀλλὰ κατὰ στέρησιν τοῦ ξυλίσασθαι, ἵν' ᾖ ἄξυλος ὕλη, ἀφ' ἧς οὐδείς πω ἐξυλίσατο. καὶ ἄκοιτις δὲ καὶ ἄλοχος ἐμοὶ δοκεῖ κυρίως ἡ παρθενικὴ λέγεσθαι. παρὰ τὸ λέχους ἑτέρου μὴ μετασχεῖν. μὴ δὲ κοίτης. παρ' ὃ καὶ λέγει, κουριδίης ἀλόχου. λοιπὸν δ' ἡ κατάχρησις καὶ ἐπὶ τὰς ἄλλας μετήγαγεν, ὥσπερ κυρίως ἀλεξῆσαι τὸ ὑπὲρ τῶν ἀλόχων βοηθῆσαι. λοιπὸν δ' ἐν καταχρήσει γέγονεν, ἐπὶ τοῦ ὁπωσοῦν συμμαχεῖν. καὶ ἀΐδηλον δὲ πῦρ οὐκ ἔστι τὸ μεγαλόδηλον, ἀλλὰ τὸ ἀδηλοποιὸν, ἐξ οὗ σημαίνει τὸ ἀφανιστικόν. οὕτω γοῦν ἔφη, σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως ἀφανίζων, καὶ ἀδήλους ποιῶν. οὐ κακῶς δὲ καὶ σίξτος ἀΐδηλον ἀποδέδωκε τὸ ἐξ ἀδήλου ἐμπεσόν.

ΚΘ.

Ἐλέγομεν περὶ τῶν παραβολῶν, ὅτι πολλάκις τὰ οἰκεῖα τοῖς πράγμασιν ὀνόματα παρατίθησι τοῖς ἐν ταῖς παραβολαῖς ὁ-

μοιώμασιν. ἐν πολλοῖς δὲ καὶ ἔμπαλιν. εἰς δὲ πίστιν τούτου παρακείσθω καὶ ταῦτα. συμβάλλουσι μὲν ἀλλήλοις στρατοὶ τὸν πόλεμον. Σὺν ῥ᾽ ἔβαλον λαπίθαι πόλεμον.

σὺν δ᾽ ἔβαλον ῥινὰς, σὺν δ᾽ ἔγχεα καὶ μένεα ἀνδρῶν. μίσγονται δὲ ποταμοὶ καὶ τὰ ὑγρά.

Οἱ μὲν ἄρ᾽ οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ.

ὅθεν καὶ τὸ καταδεχόμενον τοὺς ποταμοὺς χωρίον, μισγάγκεια εἴρηται. ἀλλ᾽ ὅμως αὐτὸς ἐνάλλαξ ἐπὶ τῶν ποταμῶν ἔφη τὸ συμβάλλειν. ὃ κυρίως ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄμβριμον ὕδωρ.

ἐπὶ δὲ τῶν στρατῶν, τὸ μίσγεσθαι. ὃ κυρίως ἴδιον τῶν ποταμῶν,

Ὡς τῶν μισγομένων γένετ᾽ ἰαχή τε φόβος τε.

συγχωρεῖ δὲ τὸ μέτρον εἰπεῖν ἐς μισγάγκειαν συμμίσγετον ὄμβριμον ὕδωρ. ὁμηρικοῦ ὄντος τοῦ παρετυμολογεῖν ὡς τό τε μένος τάμον. καὶ κειμήλιον κεῖται. καὶ ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο. καὶ, Μένος οἴχεται ὃ πρὶν ἔχεσκεν.

ἐπὶ δὲ τῶν αἰάντων, νέφος εἶπε τολμήσας πεζῶν. κατὰ μεταφοράν. καὶ ὡς εὔλογον τὴν τόλμαν τῇ παραβολῇ ἐπιστώσατο. καὶ τὰς φωνὰς ἤμειψεν εἰπὼν τὸ παραβληθὲν τῷ παραβαλλομένῳ,

Ἦλθε δ᾽ ἐπ᾽ αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.

Τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.

προαναφωνήσας οὖν νέφος πεζῶν, ἐξ αὐτοῦ πλάσσει παραβολήν·

Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνήρ

Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς,

Τῷ δέ τ᾽ ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον ἠΰτε πίσσα

Φαίνετ᾽ ἰὸν κατὰ πόντον. ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν,

τοῖαι ἅμ᾽ αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες.

κυάνεαι, σάκεσί τε, καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.

τὸ μὲν νέφος ἐρχόμενον καὶ ἰὸν, καὶ ἄγον λαίλαπα εἶπεν, ὃ ἔστι πρᾶγμα στρατιώτου. ἐπὶ δὲ τῆς φάλαγγος κίνυντο, ὃ ἐπὶ νέφους τάττει κινήσει. πυκινὴν νεφέλην. καὶ πυκιναὶ φάλαγγες. καὶ κυάνεον νέφος. καὶ κυάνεαι φάλαγγες. ἤμειψε καὶ ἐπὶ τοῦ λέοντος, καὶ τῆς πηνελόπης τὰς φωνὰς,

Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ

Δείσας. ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγουσι.

Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.

μερμηρίζει μὲν γὰρ κυρίως ἄνθρωπος. ὁρμαίνει δὲ λέων, ὃ δ᾽ ἐνήλλαξε. τὸ δὲ τήκεσθαι κυρίως ἐπὶ τῆς χιόνος χρησάμενος, ἐνδιακρίβειν ὡς ἐναργὲς πολλάκις οὐκ ὤκνησε, καὶ τῷ αὐτῷ χρήσασθαι, ἐπὶ τῆς διὰ λύπην τοῖς δακρύοις διαρρεομένης,

Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ᾽ ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν. τηκομένης δ᾽ ἄρα, τῆς. καὶ,

Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης. καί τοι ἐν ἄλλοις εἰπὼν,

Τῆς δ᾽ ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί.

Λ.

Θαυμάσειέ τις ἂν τοὺς τὸν ποταμὸν οἰηθέντας ὃν ὅμηρος αἴγυπτον ποταμὸν κέκληκε, διϊπετῆ εἰρῆσθαι διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς κατὰ τοὺς αἰγυπτίους ἐν οὐρανῷ, καὶ οὐρανόθεν ῥεῖν. λέγει γάρ,

Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους ἰδέειν

πρίν γ᾽ ὅταν αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο αὖθις ὕδωρ ἔλθῃς.

πρῶτον μὲν γὰρ καὶ τὸν σπερχειὸν διϊπετῆ λέγει,

Υἱὸν σπερχειοῖο διϊπετέος ποταμοῖο.

καὶ τὸν πρὸς τῇ φαιάκων γῇ,

ἐγὼ δ᾽ ἀπάνευθε διϊπετέος ποταμοῖο.

καὶ ἁπλῶς δὲ πάντας διϊπετεῖς ἐν παραβολῇ λέγει. Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἐπὶ προχοῇσι διϊπετέος ποταμοῖο,

βέβρυχε μέγα κῦμα. διϊπετεῖς οὖν λέγει τοὺς ποταμοὺς ἐκ διὸς γεγεννημένους. τῷ γὰρ πεσεῖν ἀντὶ τοῦ γεννᾶσθαι χρῆται.

Ὅς τις ἐπ᾽ ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικός.

ἀλλαχοῦ δὲ ἔφη ἀντὶ τοῦ διϊπετοῦς ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο ζεύς. τοῦτο δὲ, ὅτι φύσει οἱ ποταμοὶ ἐκ διὸς γεννῶνται. ὥς που ἔφη,

καί σφιν διὸς ὄμβρος ἀέξει. ᾧ λόγῳ καὶ τὰς νύμφας τοῦ διὸς θυγατέρας λέγει,

Νύμφαι κρηναῖαι κοῦραι διός. ἔτι,

Νύμφαι ὀρεστιάδες κοῦραι διός.

ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν ὄρεσι φυτὰ τῷ διὸς ὕδατι τρέφονται. ζηνόδοτος δὲ, διϊπετῆ τὸν διαυγῆ ἀποδίδωσιν.

ΛΑ.

Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὀχοί, οὐδ᾽ ἐπιωγαί.

τίνι διεγνωκόχασιν ἐπιωγαὶ λιμένων. καὶ πόθεν προσέβαλέ τις τὸ ὄνομα. ἔφην οὖν ὅτι ἰωὴν τὴν πνοὴν λέγει. ὡς που ἔρηκεν,

Ἐξ ἀνέμου πολυπλάγκτοιο ἰωῆς. ποιήσας ἀπὸ τοῦ ἄειν ὃ σημαίνει τὸ πνέειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν φωνῶν καταχρηστικῶς ἔφη,

Αὖε δ' ἑταίρους. καὶ τὴν φωνὴν ἰωὴν ἐκάλεσε. τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή. καὶ τὸ ἤϋσε, παρὰ τὸ αὔειν. καὶ μεταφορικῶς,

Δούσω δὴ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν.

κυρίως οὖν ἰωῆς τῆς πνοῆς οὔσης, καὶ τοῦ ἄγνυσθαι σημαίνοντος τὸ κλᾶσθαι. ἰωγὴ λοιπὸν ἡ τῆς πνοῆς ἂν εἴη κλάσις. ἔφη οὖν πού,

Εὔδιον βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

ὅπου ἄγνυται ἡ τοῦ βορρᾶ πνοή. καὶ ἐπωγαὶ μὲν οὖν ῥηθήσονται τόποι ἀλίμενοι μέν, δυνάμενοι δὲ διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀνέμων σκέπην δέξασθαι ναῦς.

ΛΒ.

πρὸς τοὺς ἀδυναμίαν Ὁμήρου κατηγοροῦντας ἐκ τοῦ πολλάκις τὰς αὐτὰς ῥήσεις ποιεῖν λέγοντας, τοὺς τε ἐκπέμποντας καὶ τοὺς πεμπομένους, ἀγγέλους καὶ κήρυκας, ἢ διηγουμένους πράξεις ἢ λόγους ῥηθέντας πρότερον, ἄξιον σημειώσασθαι. ὅπως ποικίλων αὐτὸς ἑαυτόν, ἄλλως καὶ ἄλλως ἑρμηνεύει διὰ δύναμιν. οἷον εἰπὼν τὸ ξυνὸς ἐνυάλιος, καὶ ἐξηγησάμενος πῶς κοινός. καί τε κτανέοντα κατέκτα, ἄλλως τοῦτο λέγων φησίν,

Ἠτ' ἔβαλ' ἢτ' ἔβαλ' ἄλλον. καὶ πάλιν ἄλλως,

Ἠὲ φέροιτο μέγα κλέος ἠὲ φεροίμην.

ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην. καὶ πάλιν,

Νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.

πάλιν τὸ κτίσαι πόλιν καὶ κύκλῳ περιβαλεῖν τὸ τεῖχος. καὶ ὅλως τὰ κυκλοτερῶς συνέχοντά τι, ἑρμηνεύει λέγων, Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασε πόλει. καί, Περὶ δ' ἕρκος ἔλασσε. καὶ Ἔλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ. εἶτ' ἄλλως ἑρμηνεύων φησί, τεῖχος δὲ ἀμφίχυτον, τὸ πέριξ κεχυμένον. καὶ ἐπ' οἴκου κύκλῳ περιέχοντος,

Περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη. ὡς τό,

Περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης. καὶ ἄλλως, Ἐν δὲ μετώπῳ

λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον ἠΰτε μήνη.

ὅρα δὲ ἄλλων ὀνομάτων ἀφθονίαν ἐν ἑνὶ καὶ ταυτῷ μέρει ἄνδρα φησὶ βαλών. καὶ ἐπάγει,

Τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν. εἶτ' ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε. καὶ ἐπιφέρει,

Ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα. εἶτ' ἄλλως,

Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν.

εἶτα, καὶ τὸ ὑπέλυσε μένος. αὖθις Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνεν. ἔπειτα,

Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο. μεθ' ἃ ἐπιφέρει,

Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως. εἶτ' ἀνάπαλιν, Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος

ζωὸν ἕλεν. ἔπειτα δὲ ὑπαρχῆς,

Τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων οὖτα κατὰ λαπάρην. ἔπειτα ὁ Νέστωρ φησίν, Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ, ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ, ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ἄντρου.

ΟΤΙ ποτὲ Ὁμήρῳ αἰνίττεται τὸ ἐν Ἰθάκῃ ἄντρον, ὃ διὰ τῶν ἐπῶν τούτων διαγράφει λέγων,

Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη,
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές
ἱρὸν νυμφάων αἳ νηϊάδες καλέονται.
ἐν δέ, κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασι
λάϊνοι. ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες. ἔνθα τε νύμφαι
φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι.
ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα δύο δέ τε οἱ θύραι εἰσίν,
αἱ μὲν πρὸς βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν.
αἱ δ' αὖ πρὸς νότον εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κεῖνῃ
ἄνδρες ἐσέρχονται. ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.

ὅτι μὲν οὐ καθ' ἱστορίαν παρειληφὼς μνήμην τῶν παραδοθέντων πεποίηται, δηλοῦσιν οἱ τὰς περιηγήσεις τῆς νήσου γράψαντες. οὐδεὶς γὰρ τοιοῦτο κατὰ τὴν νῆσον ἄντρου μνησθέντες, ὥς φησι Κρόνιος. ὅτι δὲ κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν πλάσσων ἄντρον, ἀπίθανος ἦν εἰ τὸ προστυχὸν καὶ ὡς ἔτυχε πλάσας, πείσειν ἤλπισεν ὡς τῇ Ἰθακησίᾳ γῇ ἀνήρ τις ἐτεχνήσατο ὁδοὺς τοῖς ἀνθρώποις καὶ θεοῖς. ἢ εἰ μὴ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ φύσις αὐτόθι ἀπέδειξε κάθοδόν τε ἀνθρώποις πᾶσι. καὶ πάλιν ἄλλην ὁδὸν πᾶσι θεοῖς, δῆλον. ἀνθρώπων γὰρ καὶ θεῶν ὁ πᾶς μὲν πλήρης κόσμος. τὸ δὲ Ἰθακήσιον ἄντρον πόρρω καθέστηκε τοῦ πείθειν ἐν αὐτῷ κατάβασιν εἶναι τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀνάβασιν τῶν θεῶν τοιαῦτα. τοίνυν ὁ Κρόνιος προειπών, φησὶν ἔκδηλον εἶναι οὐ τοῖς σοφοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰδιώταις ἀλληγορεῖν τί καὶ αἰνίττεσθαι διὰ τούτων τὸν ποιητήν, πολυπραγμονεῖν ἀναγκάζοντα, τίς μὲν ἀνθρώπων πύλη, τίς δὲ θεῶν. καὶ τί βούλεται τὸ ἄντρον τοῦτο τὸ δίθυρον μὲν νυμφῶν εἰρημένον.

τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ ἐπήρατον καὶ ἠεροειδὲς, οὐ λαμπῶς τοῦ σκοτεινοῦ ἐπηράτου ὄντος, ἀλλὰ μᾶλλον φοβεροῦ. διατί δὲ οὐχ ἁπλῶς νυμφῶν λέγεται ἱερὸν, ἀλλὰ πρόσκειται εἰς ἀκρίβειαν τὸ αἳ νηϊάδες καλέονται. τίς δὲ καὶ ἡ τῶν κρατήρων καὶ ἀμφιφορέων παράληψις, οὐδενὸς τῶν ἐγχεομένων αὐτοῖς παρειλημμένου, ἀλλ᾽ ὅτι ἐν αὐτοῖς ὡς ἐν σμήνεσι τιθαιβώσσουσι μέλισσαι, οἵ, τε περιμήκεις ἱστοὶ, ἔστωσαν ἀναθήματα ταῖς νύμφαις. ἀλλὰ, τί μὴ ἐκ ξύλων ἢ ἄλλης ὕλης. λίθινοι δὲ καὶ αὐτοὶ ὡς οἱ ἀμφιφορεῖς καὶ οἱ κρατῆρες. καὶ τοῦτο μὲν ἧττον ἀσαφές. τὸ δ᾽ ἐν τοῖς λιθίνοις ἱστοῖς τούτοις, τὰς νύμφας ὑφαίνειν ἁλιπόρφυρα φάρη, οὐκ ἰδέσθαι θαῦμα, ἀλλὰ καὶ ἀκοῦσαι. τίς γὰρ ἂν πιστεύσαι, θεὰς ἁλιπόρφυρα ἱμάτια ὑφαίνειν ἐν σκοτεινῷ ἄντρῳ ἐπὶ λιθίνων ἱστῶν. καὶ ταῦτα ὁρατὰ λέγοντος εἶναι, ἀκούων τὰ θεῶν ὑφάσματα καὶ ἁλουργῆ. ἐφ᾽ οἷς καὶ τὸ δίθυρον εἶναι τὸ ἄντρον θαυμαστὸν, τῶν μέν τινων ἀνθρώποις ἐς κατάβασιν πεποιημένων. τῶν δ᾽ αὖ πάλιν θεοῖς. καὶ ὅτι αἱ μὲν ἀνθρώποις πορεύσιμοι, πρὸς βορρᾶν ἄνεμον τετράφθαι λέγονται. αἱ δὲ τοῖς θεοῖς, πρὸς νότον, οὐ μικρᾶς οὔσης ἀπορίας. διὰ τὴν αἰτίαν ἀνθρώποις μὲν τὰ βόρεια μέρη προσένειμε, τοῖς δ᾽ αὖ θεοῖς τὰ νότια, ἀλλ᾽ οὐκ ἀνατολῆς καὶ δύσεως πρὸς τοῦτο μᾶλλον κέχρηται. ὡς ἂν σχεδὸν πάντων τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἀγάλματα καὶ τὰς εἰσόδους ἐχόντων πρὸς ἀνατολὰς τετραμμένας. τῶν δὲ εἰσιόντων πρὸς δύσιν ἀφορώντων, ὅταν ἀντιπρόσωποι τῶν ἀγαλμάτων ἑστῶτες, τοῖς θεοῖς τιμὰς καὶ θεραπείας προσάγωσι. τοιούτων ἀσαφειῶν πλήρους ὄντος τοῦ διηγήματος, πλάσμα μὲν ὡς ἔτυχεν ψυχαγωγίαν πεποιημένον μὴ εἶναι, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἱστορίας τοπικῆς περιήγησιν ἔχειν. ἀλληγορεῖν δέ τι δι᾽ αὐτοῦ τὸν ποιητὴν, προσθέντα μυστικῶς καὶ ἐλαίας φυτὸν πλησίον, ἃ δὴ πάντα ἀνιχνεῦσαι, καὶ ἀναπτύξαι, ἔργον καὶ τοὺς παλαιοὺς νομίσαι καὶ ἡμᾶς μετ᾽ ἐκείνων τε καὶ τὰ καθ᾽ ἑαυτοὺς πειρᾶσθαι νῦν ἀνευρίσκειν. περὶ μὲν οὖν τῆς ἐγχωρίου ἱστορίας, ῥαθυμότερον φαίνονται ἀναγράψαντες, ὅσοι τέλεον ᾠήθησαν πλάσματα τοῦ ποιητοῦ, τότε ἄντρον καὶ ὅσα περὶ τούτου ἀφηγήσατο. οἱ δὲ τὰς γεωγραφίας ἀναγράψαντες, ὡς ἄριστα καὶ ἀκριβέστατα. καὶ ὁ ἐφέσιος ἀρτεμίδωρος ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν εἰς ἕνδεκα συνηγμένων αὐτῷ πραγματειῶν γράφει ταῦτα. Τῆς δὲ κεφαλληνίας ἀπὸ πανόρμου λιμένος πρὸς ἀνατολὴν δώδεκα στάδια, νῆσος ἐστὶν ἰθάκη, σταδίων ὀγδοηκονταπέντε, στενὴ καὶ μετέωρος, λιμένα ἔχουσα καλούμενον φόρκυνα. ἔστι δ᾽ αἰγιαλὸς ἐν αὐτῷ, ἐκεῖ νυμφῶν ἱερὸν ἄντρον, οὗ λέγεται τὸν Ὀδυσσέα ὑπὸ τῶν φαιάκων ἐκβιβασθῆναι. πλάσμα μὲν οὖν ὁμηρικὸν παντελῶς οὐκ ἂν εἴη, εἴτε δ᾽ οὕτως ἔχον ἀφηγήσατο, εἴτε καὶ αὐτὸς τινὰ προσέθηκεν, οὐδὲν ἧττον μένει τὰ ζητήματα, τὴν βούλησιν ἢ τῶν καθιδρυσαμένων, ἢ τοῦ προσθέντος ποιητοῦ ἀνιχνεύοντος, ὡς ἂν μήτε τῶν παλαιῶν ἄνευ συμβόλων μυθικῶν τὰ ἱερὰ καθιδρυσαμένων. μήτε ὁμήρου ὡς ἔτυχε τὰ περὶ τούτων ἀφηγουμένου. ὅσῳ δ᾽ ἄν τις μὴ ὁμήρου πλάσμα ἐγχειρῇ τὰ κατὰ τὸ ἄντρον δεικνύναι, τῶν δὲ πρὸ ὁμήρου θεοῖς τοῦτο καθιερωμάτων, τοσούτῳ τῆς παλαιᾶς σοφίας πλῆρες τὸ ἀνάθημα εὑρεθήσεται. καὶ διὰ τοῦτο ἄξιον ἐρεύνης καὶ τῆς ἐν αὐτῷ συμβολικῆς καθιδρύσεως δεόμενον τῆς παραστάσεως. Ἄντρα μὲν δὴ ἐπιεικῶς οἱ παλαιοὶ καὶ σπήλαια τῷ κόσμῳ καθιέρουν καθ᾽ ὅλον τε αὐτὸν καὶ κατὰ μέρη λαμβάνοντες. σύμβολον μὲν τῆς ὕλης, ἐξ ἧς ὁ κόσμος, τὴν γῆν παραδιδόντες. διό τινες καὶ αὐτόθεν τὴν ὕλην τὴν γῆν εἶναι ἐτίθεντο, τὸν ἐκ τῆς ὕλης γιγνόμενον κόσμον διὰ τῶν ἄντρων παριστῶντες. ὅτι τε ὡς ἐπίπολυ αὐτοφυῆ τὰ ἄντρα καὶ συμφυῆ τῇ γῇ ὑπὸ πέτρας περιεχόμενα μονοειδοῦς. ἧς τὰ μὲν ἔνδον κοῖλα, τὰ δ᾽ ἔξω, εἰς τὸ ἀπεριόριστον τῆς γῆς ἀνεῖται. αὐτοφυὴς δὲ ὁ κόσμος, καὶ αὐτοσυμφυὴς προσπεφυκὼς τῇ ὕλῃ, ἣν λίθον καὶ πέτραν διὰ τὸ ἀργὸν καὶ ἀντίτυπον πρὸς τὸ εἶδος εἶναι, ᾐνίττοντο, ἄπειρον κατὰ τὴν ἑαυτῆς ἀμορφίαν τιθέντες. ῥευστῆς δ᾽ οὔσης αὐτῆς καὶ τοῦ εἴδους δι᾽ οὗ μορφοῦται καὶ φαίνεται καθ᾽ ἑαυτὴν ἐστερημένης, τὸ ἔνυδρον καὶ ἔνικμον τῶν ἄντρων καὶ σκοτεινὸν, καὶ ὡς ὁ ποιητὴς ἔφη ἠεροειδὲς, οἰκείως ἐδέξαντο εἰς σύμβολον τῶν προσόντων τῷ κόσμῳ διὰ τὴν ὕλην. διὰ μὲν οὖν τὴν ὕλην ἠεροειδὴς καὶ σκοτεινὸς ὁ κόσμος. διὰ δὲ τὴν τοῦ εἴδους συμπλοκὴν καὶ διακόσμησιν, ἀφ᾽ οὗ καὶ κόσμος ἐκλήθη, καλός τέ ἐστι καὶ ἐπήρατος. ὅθεν οἰκείως, ἐπ᾽ αὐτοῦ ἂν ῥηθείη ἄντρον ἐπήρατον μὲν τῷ εὐθὺς ἐντυγχάνοντι διὰ τὴν τῶν εἰδῶν μέθεξιν, ἠεροειδὲς δὲ, σκοποῦντι τὴν ὑποβάθραν αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὴν εἰσιόντι τῷ νῷ. ὥστε τὰ μὲν ἔξω καὶ ἐπιπολαίως ἐπήρατα, τὰ δ᾽ εἴσω καὶ ἐν βάθει ἠεροειδῆ. οὕτω καὶ πέρσαι τὴν εἰς κάτω κάθοδον τῶν ψυχῶν καὶ πάλιν ἔξοδον μυσταγωγοῦντες, τελοῦσι τὸν μύστην ἐπονομάσαντες σπήλαιον τόπον. πρῶτα μὲν, ὡς ἔφη εὔβουλος, ζωροάστρου αὐτοφυὲς σπήλαιον ἐν τοῖς πλησίον ὄρεσι τῆς περσίδος ἀνθηρὸν καὶ πηγὰς ἔχον ἀνιερώσαντος, εἰς τιμὴν τοῦ πάντων ποιητοῦ καὶ πατρὸς μίθρου, εἰκόνα φέροντος αὐτῷ σπηλαίου, τοῦ κόσμου, ὃν ὁ μίθρας ἐδημιούργησε. τῶν δ᾽ ἐντὸς, κατὰ συμμέτρους ἀποστάσεις, σύμβολα φερόντων τῶν κοσμικῶν στοιχείων καὶ κλιμάτων. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν ζωροάστρην, κρατήσαντος καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις. δι᾽ ἄντρων καὶ σπηλαίων εἴτ᾽ οὖν αὐτοφυῶν, εἴτε χειροποιήτων τὰς τελετὰς ἀποδιδόναι. ὡς γὰρ τοῖς μὲν ὀλυμπίοις θεοῖς ναούς τε καὶ ἕδη καὶ βωμοὺς ἱδρύσαντο, χθονίοις δὲ καὶ ἥρωσιν ἐσχάρας, ὑποχθονίοις δὲ βόθρους καὶ μέγαρα, οὕτω καὶ τῷ κόσμῳ ἄντρα τε καὶ σπήλαια. ὡσαύτως δὲ καὶ ταῖς νύμφαις διὰ τὰ ἐν ἄντροις καταλειβόμενα, ἢ ἀναδιδόμενα ὕδατα, ὧν αἱ ναΐδες ὡς μετ᾽ ὀλίγον ἐπέξιμεν, προεστήκασι νύμφαι. οὐ μόνον δ᾽ ὡς φαμὲν κόσμου σύμβολον ἤτοι γεννητοῦ αἰσθητοῦ τὸ ἄντρον ἐποιοῦντο. ἀλλ᾽ ἤδη καὶ πασῶν τῶν ἀοράτων δυνάμεων ἄντρον ἐν συμβόλῳ παρελάμβανον, διὰ τὸ σκοτεινὰ μὲν εἶναι τὰ ἄντρα, ἀφανὲς δὲ τὸ τῶν δυνάμεων οὐσιῶδες. οὕτω καὶ ὁ κρόνος ἐν τῷ ὠκεανῷ αὐτῷ ἄντρον κατασκευάζει, κἀκεῖ κρύπτει τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας. ὡσαύτως καὶ ἡ δημήτηρ ἄντρῳ τρέφει τὴν κόρην μετὰ νυμφῶν. καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ εὑρήσει τίς ἐπιὼν τὰ τῶν θεολόγων. ὅτι δὲ καὶ ταῖς νύμφαις ἀνετίθεσαν ἄντρα, καὶ τούτων μάλιστα ταῖς ναΐσιν, αἳ ἐπὶ πηγῶν εἰσὶ, κἀκ τῶν ὑδάτων ἀφ᾽ ὧν εἰσι ῥοαὶ, ναΐδες ἐκαλοῦντο, δηλοῖ καὶ ὁ εἰς ἀπόλλωνα ὕμνος ἐν ᾧ λέγεται, Σοὶ δ᾽ ἄρα πηγὰς νοερῶν ὑδάτων τέμον ἄντροις, μίμνουσαι. γαίης ἀτιταλλόμεναι πνεύματι μούσης θέσπιν ὀπ᾽ ὀμφήν. τὰ δ᾽ ὑπὲρ οὔδας διὰ πάντα νάη ῥήξασαι παρέχουσι βροτοῖς γλυκερῶν ῥεέθρων ἀλιπεῖς προχοάς. ἀφ᾽ ὧν οἶμαι ὁρμώμενοι καὶ οἱ πυθαγόρειοι, καὶ μετὰ τούτους πλάτων, ἄντρον καὶ σπήλαιον τὸν κόσμον ἀπεφήναντο. παρά τε γὰρ ἐμπεδοκλεῖ αἱ ψυχοπομποὶ δυνάμεις λέγουσιν.

Ἠλύθομεν τόδ᾽ ὑπ᾽ ἄντρον ὑπόστεγον. παρά τε πλάτωνι ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῆς πολιτείας λέγεται. ἰδὲ γὰρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ ἄντρῳ καὶ οἰκήσει σπηλαιώδει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούσῃ μακρὰν, παρ᾽ ἅπαν τὸ σπήλαιον.

ἀκίου. ἄτε ἀπιόντος τοῦ προσδιαλεγομένου ἄτοπον λέγεις· εἰκόνα, ἐπάγει. Ταύτην τοίνυν τὴν εἰκόνα ὦ φίλε Γλαύκων προσαπτέον ἅπασαν τοῖς ἔμπροσθεν λεγομένοις. τὴν μὲν δι' ὄψεως φαινομένην ἕδραν τῇ τοῦ δεσμωτηρίου οἰκήσει ἀφομοιοῦντας. τὸ δὲ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῇ φῶς, τῇ τοῦ ἡλίου δυνάμει. ὅτι μὲν οὖν σύμβολον κόσμου τὰ ἄντρα καὶ τῶν ἐγκοσμίων δυνάμεων ἐτίθεντο οἱ θεολόγοι, διὰ τούτου δεδήλωται. ἤδη δὲ καὶ ὅτι τῆς νοητῆς οὐσίας, εἴρηται ἐκ διαφόρων μέν τοι, καὶ οὐ τῶν αὐτῶν ἐννοιῶν ὁρμώμενοι. τοῦ μὲν γὰρ αἰσθητοῦ κόσμου, διὰ τὸ σκοτεινὰ εἶναι τὰ ἄντρα καὶ πετρώδη καὶ δίυγρα. τοιοῦτον δ' εἶναι τὸν κόσμον διὰ τὴν ὕλην ἐξ ἧς συνέστηκεν ὁ κόσμος, καὶ ἀντίτυπον καὶ ῥευστὸν ἐτίθεντο. τοῦ δ' αὖ νοητοῦ διὰ τὸ ἀφανὲς αἰσθήσει, καὶ στερρὸν καὶ βέβαιον τῆς οὐσίας. οὕτωσὶ δὲ καὶ τῶν μερικῶν ἀσαφῶν δυνάμεων. καὶ μᾶλλόν γε ἐπὶ τούτων τῶν ἐν ὕλῃ. κατὰ γὰρ τὸ αὐτοφυὲς τὸ τῶν ἄντρων, καὶ νύχιον, καὶ σκοτεινόν, καὶ πετρινόν, ἐποιοῦντο τὰ σύμβολα. οὐκ ἔτι μὴν πάντως καὶ κατὰ σχῆμα, ὥς τινες ὑπενόουν. ὅτι μὴ δὲ πᾶν ἄντρον σφαιροειδές, ὡς καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ δίθυρον. διπλοῦ δ' ὄντος ἄντρου, οὐκέτι τοῦτο ἦν τῆς νοητῆς, ἀλλὰ τῆς αἰσθητῆς παρελάμβανον οὐσίας. ὡς καὶ τὸ νῦν παραληφθὲν διὰ τὸ ἔχειν φησὶν ὕδατα ἀενάοντα, οὐκ ἂν εἴη τῆς νοητῆς ὑποστάσεως, ἀλλὰ τῆς ἐνύλου φέρον οὐσίας σύμβολον. διὸ καὶ ἱρῶν νυμφῶν οὐκ ὀρεστιάδων, οὐδὲ ἀκραίων, ἢ τινῶν τοιούτων, ἀλλὰ ναΐδων. αἳ ἀπὸ τῶν ναμάτων οὕτω κέκληνται. νύμφας δὲ ναΐδας λέγομεν καὶ τὰς τῶν ὑδάτων προεστώσας δυνάμεις ἰδίως. ἔλεγον δὲ καὶ τὰς εἰς γένεσιν κατιούσας ψυχὰς κοινῶς ἁπάσας. ἡγοῦντο γὰρ προσιζάνειν τῷ ὕδατι τὰς ψυχὰς θεοπνόῳ ὄντι. ὥς φησιν ὁ Νουμήνιος. διὰ τοῦτο λέγων καὶ τὸν προφήτην εἰρηκέναι, ἐμφέρεσθαι ἐπάνω τοῦ ὕδατος θεοῦ πνεῦμα. τούς τε Αἰγυπτίους, διὰ τοῦτο τοὺς δαίμονας ἅπαντας οὐχ ἑστάναι ἐπὶ στερεοῦ, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ πλοίου, καὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἁπλῶς πάντας οὕς τινας εἰδέναι χρὴ τὰς ψυχὰς ἐπιποτωμένας τῷ ὑγρῷ τὰς εἰς γένεσιν κατιούσας. ὅθεν καὶ Ἡράκλειτος· Ψυχῇσι φάναι τέρψιν μὴ θάνατον ὑγρῇσι γενέσθαι. τέρψιν δὲ εἶναι αὐταῖς τὴν εἰς τὴν γένεσιν πτῶσιν. καὶ ἀλλαχοῦ δὲ φάναι, ζῆν ἡμᾶς τὸν ἐκείνων θάνατον, καὶ ζῆν ἐκείνας τὸν ἡμέτερον θάνατον. παρὸ καὶ διεροὺς τοὺς ἐν γενέσει ὄντας καλεῖν τὸν ποιητήν, τοὺς διύγρους τὰς ψυχὰς ἔχοντας. αἷμα μὲν οὖν ταύταις καὶ ὁ δίυγρος γόνος φίλος. ταῖς δὲ τῶν φυτῶν, τροφὴ τὸ ὕδωρ. διαβεβαιοῦνται δέ τινες καὶ τὰ ἐν ἀέρι καὶ οὐρανῷ ἀτμοῖς τρέφεσθαι ἐκ ναμάτων καὶ ποταμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναθυμιάσεων. τοῖς δ' ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἥλιον μὲν τρέφεσθαι ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναθυμιάσεως ἐδόκει. σελήνην δ' ἐκ τῶν πηγαίων καὶ ποταμίων ὑδάτων. τὰ δ' ἄστρα, ἀπὸ τῆς ἐκ γῆς ἀναθυμιάσεως. καὶ διὰ τοῦτο ἅμμα μὲν νοερὸν εἶναι τὸν ἥλιον ἐκ θαλάσσης. τὴν δὲ σελήνην, ἐκ ποταμίων ὑδάτων. τοὺς δ' ἀστέρας, ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς ἀπὸ τῆς γῆς. ἀνάγκη τοίνυν καὶ τὰς ψυχὰς ἤτοι σωματικὰς οὔσας, ἢ ἀσωμάτους μέν, ἐφελκομένας δὲ σῶμα, καὶ μάλιστα τὰς μελλούσας καταδεῖσθαι εἴς τε αἷμα καὶ δίυγρα σώματα, ῥέπειν πρὸς τὸ ὑγρόν, καὶ σωματοῦσθαι ὑγρανθείσας. διὸ καὶ χολῆς καὶ αἵματος ἐκχύσει προτρέπεσθαι τὰς τῶν τεθνηκότων. καὶ τάς γε φιλοσωμάτους ὑγρὸν τὸ πνεῦμα ἐφελκομένας παχύνειν τοῦτο ὡς νέφος. ὑγρὸν γὰρ ἐν ἀέρι παχυνθὲν νέφος συνίσταται. παχυνθέντος δ' ἐν αὐταῖς τοῦ πνεύματος ὑγροῦ πλεονασμῷ, ὁρατὰς γίνεσθαι. καὶ ἐκ τῶν τοιούτων αἱ συναντῶσαι τισὶ κατὰ φαντασίαν χρώζουσαι τὸ πνεῦμα εἰδώλων ἐμφάσεις. αἱ μέντοι καθαραὶ γενέσεως ἀπότροποι. αὐτὸς δέ φησιν Ἡράκλειτος, ξηρὰ ψυχὴ σοφωτάτη. διὸ κἀνταῦθα κατὰ τὰς τῆς μίξεως ἐπιθυμίας, δίυγρον καὶ νοτερώτερον γίγνεσθαι τὸ πνεῦμα. ἀτμὸν ἐφελκομένης δίυγρον τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς πρὸς τὴν γένεσιν νεύσεως. ναΐδες οὖν νύμφαι, αἱ ἐς γένεσιν ἰοῦσαι ψυχαί. ὅθεν καὶ τὰς γαμουμένας ἔθος ὡς ἂν εἰς γένεσιν συνεζευγμένας, νύμφας τε καλεῖν, καὶ λουτροῖς καταχεῖν ἐκ πηγῶν ἢ ναμάτων ἢ κρηνῶν ἀενάων εἰλημμένοις, ἀλλὰ ψυχαῖς μὲν τελουμέναις ἐς φύσιν καὶ γενεθλίοις δαίμοσιν, ἱερός τε ὁ κόσμος καὶ ἐπήρατος, καίπερ σκοτεινὸς ὢν φύσει καὶ ἠεροειδής. ἀφ' οὗ καὶ αὐτοὶ ἀερώδεις, καὶ ἐξ ἀέρος ἔχειν τὴν οὐσίαν ὑπωπτεύθησαν. διὰ τοῦτο δὲ καὶ οἰκεῖον αὐταῖς ἱερὸν ἐπὶ γῆς ἂν εἴη ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές, κατ' εἰκόνα τοῦ κόσμου. ἐν ᾧ ὡς μεγίστῳ ἱερῷ αἱ ψυχαὶ διατρίβουσι, νύμφαις τε ὑδάτων προστάτισιν οἰκεῖον τὸ ἄντρον. ἔνθ' ὕδατ' ἀενάοντα ἔνεστιν. ἀνακείσθω οὖν τὸ προκείμενον ἄντρον ψυχαῖς, καὶ ταῖς μερικωτέραις ἐν δυνάμεσι νύμφαις, αἳ ναμάτων καὶ πηγῶν προεστῶσαι, πηγαῖαί τε καὶ ναΐδες διὰ τοῦτο κέκληνται. τίνα οὖν ἡμῖν διάφορα σύμβολα, τὰ μὲν πρὸς τὰς ψυχὰς ἀναφερόμενα, τὰ δὲ πρὸς τὰς ἐν ὕδασι δυνάμεις. ἵνα κοινὸν ἀμφοτέραις καθιερῶσθαι τὸ ἄντρον ὑπολάβωμεν. σύμβολα δὴ ἔστω ὑδριάδων νυμφῶν, οἱ λίθινοι κρατῆρες καὶ οἱ ἀμφιφορεῖς. Διονύσου μὲν γὰρ σύμβολα ταῦτα, ἀλλ' ὄντα κεράμεα, τουτέστιν, ἐκ γῆς ὠπτημένης. ταῦτα γὰρ φίλα τῇ παρὰ τοῦ θεοῦ δωρεᾷ τῆς ἀμπέλου. ἐπεὶ ἀπὸ πυρὸς οὐρανίου πεπαίνεται ταύτης ὁ καρπός. λίθινοι δὲ κρατῆρες καὶ ἀμφιφορεῖς ταῖς προεστώσαις τοῦ ἐκ πετρῶν ἐξιόντος ὕδατος νύμφαις, οἰκειότατοι. ψυχαῖς δὲ εἰς γένεσιν κατιούσαις καὶ σωματουργίαν τί ἂν εἴη οἰκειότερον σύμβολον τούτων. διὸ καὶ ἀπετόλμησεν εἰπεῖν ὁ ποιητής, ὅτι ἐν τούτοις φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι. ἐν ὀστοῖς μὲν γὰρ καὶ περὶ ὀστᾶ, ἡ σαρκοποιΐα. λίθος δὲ ταῦτα ἐν ζώοις λίθῳ ἐοικότα. διὸ καὶ οἱ ἱστοί, οὐκ ἀπ' ἄλλης ὕλης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ λίθου ἐρρύθησαν. τὰ δ' ἁλιπόρφυρα φάρη, ἄντικρυς ἡ ἐξ αἱμάτων ἂν εἴη ἐξυφαινομένη σάρξ. ἐξ αἵματος μὲν γὰρ ἁλουργῆ ἔρια, καὶ ἐκ ζώων ἐβάφη καὶ τὸ ἔριον. δι' αἵματος δὲ καὶ ἐξ αἱμάτων ἡ σαρκογονία. καὶ χιτών γε τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ ὃ ἠμφίεσται, θαῦμα τῷ ὄντι ἰδέσθαι, εἴτε πρὸς τὴν σύστασιν ἀποβλέπει, εἴτε πρὸς τὴν σύνδεσιν τοῦτο συνάγει τῆς ψυχῆς. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Ὀρφεῖ ἡ Κόρη ἥπερ ἐστὶ παντὸς τοῦ σπειρομένου ἔφορος, ἱστουργοῦσα παραδίδοται, τῶν παλαιῶν καὶ τὸν οὐρανὸν πέπλον εἰρηκότων. οἷον, θεῶν οὐρανίων περίβλημα. διατί οὖν οὐχ ὕδατος πλήρεις οἱ ἀμφορεῖς, ἀλλὰ κηρίων; ἐν γὰρ τούτοις φησὶ τιθαιβώσσουσι μέλισσαι. δηλοῖ δὲ τὸ τιθαιβώσσειν, τὸ τιθέναι τὴν βόσιν. βόσις δὲ καὶ τροφὴ τὸ μέλι ταῖς μελίσσαις. κέχρηνται δὴ τῷ μέλιτι οἱ θεολόγοι πρὸς πολλὰ καὶ διάφορα σύμβολα, διὰ τὸ ἐκ πολλῶν αὐτὸ συνεστάναι δυνάμεων. ἐπεὶ καθαρτικῆς ἐστι δυνάμεως καὶ συντηρητικῆς. τῷ γὰρ μέλιτι, ἄσηπτα μένει. καὶ τὰ χρόνια τραύματα ἐκκαθαίρεται μέλιτι. ἔστι δὲ γλυκὺ τῇ γεύσει. καὶ συναγόμενον ἐξ ἀνθῶν ὑπὸ μελισσῶν, ἃς βουγενεῖς εἶναι συμβέβηκεν. ὅταν μὲν οὖν τοῖς τὰ λεοντικὰ μυουμένοις, εἰς τὰς χεῖρας ἀνθ' ὕδατος μέλι νίψασθαι ἐγχέωσι, καθαρὰς ἔχειν τὰς χεῖρας παραγγέλλουσιν ἀπὸ παντὸς λυπηροῦ καὶ βλαπτικοῦ καὶ μυσαροῦ, καὶ ὡς μύστῃ καθαρτικοῦ ὄντος τοῦ πυρὸς οἰκεῖα νίπτρα προσάγουσι παραιτησάμενοι τὸ ὕδωρ ὡς πολέμιον τῷ πυρί. καθαίρουσι δὲ καὶ τὴν γλῶσσαν τῷ μέλιτι ἀπὸ παντὸς ἁμαρτωλοῦ. ὅταν δὲ

τῷ πέρσῃ προσάγουσι μέλι ὡς φύλακι καρπῶν, τὸ φυλακτικὸν ἐν συμβόλῳ τίθενται. ὅθεν τινὲς ἠξίουν τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν, ἣν κατὰ ῥινῶν στάζει ὁ ποιητὴς εἰς τὸ μὴ σαπῆναι τοὺς τεθνηκότας, τὸ μέλι ἐκδέχεσθαι, θεῶν τροφῆς ὄντος τοῦ μέλιτος. διὸ καὶ φησί που, νέκταρ ἐρυθρόν. τοιοῦτον γὰρ εἶναι τῇ χροιᾷ τὸ μέλι. ἀλλὰ περὶ τοῦ μὲν νέκταρος εἰ χρὴ ἀκούειν ἐπὶ τοῦ μέλιτος, ἐν ἄλλοις ἀκριβέστερον ἐξετάσομεν. παρὰ δὲ τῷ ὀρφεῖ ὁ κρόνος, μέλιτι ὑπὸ διὸς ἐνεδρεύεται. πλησθεὶς γὰρ μέλιτος μεθύει, καὶ σκοτοῦται ὡς ἀπὸ οἴνου καὶ ὑπνοῖ. ὡς παρὰ πλάτωνι ὁ πόρος τοῦ νέκταρος πλησθείς. οὔπω γὰρ οἶνος ἦν. φησὶ γὰρ παρ' ὀρφεῖ ἡ νὺξ τῷ διΐ, ὑποτιθεμένη τὸν διὰ μέλιτος δόλον. Εὖτ' ἂν δή μιν ἴδηαι ὑπὸ δρυσὶν ὑψικόμοισιν

ἔργοισι μεθύοντα μελισσάων ἐριβόμβων, δῆσον αὐτόν. ὃ καὶ πάσχει ὁ κρόνος. καὶ δεθεὶς ἐκτέμνεται ὡς ὁ οὐρανός, τῶν θεολόγων διὰ ἡδονῆς δεσμεῖσθαι καὶ κατάγεσθαι τὰ θεῖα εἰς γένεσιν αἰνισσομένων. ἀποσπερματίζειν τε δυνάμεις, εἰς ἡδονὴν ἐκλυθέντα. ὅθεν ἐπιθυμίᾳ μὲν συνουσίας τὸν οὐρανὸν κατιόντα εἰς γῆν, ἐκτέμνει κρόνος, ταυτὸν δὲ τῇ ἐκ συνουσίας ἡδονῇ παρίσταται αὐτοῖς τοῦ μέλιτος, ὑφ' οὗ δολωθεὶς ὁ κρόνος ἐκτέμνεται. πρῶτος τῶν ἀντιφερομένων τῷ οὐρανῷ ὁ κρόνος ἐστὶ καὶ ἡ τούτου σφαῖρα. κάτεισι δὲ δυνάμεις ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῶν πλανωμένων. ἀλλὰ τὰς μὲν ἐξ οὐρανοῦ δέχεται κρόνος, τὰς δ' ἀπὸ κρόνου ζεύς. λαμβανομένου τοίνυν καὶ εἰς καθαρμοῦ τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπὶ φυσικῆς σηπεδόνος, καὶ ἐπὶ ἡδονῆς εἰς γένεσιν καταγωγῆς, οἰκεῖον σύμβολον καὶ νύμφαις ὑδριάσι παρατίθεται εἰς τὸ ἄσηπτον τῶν ὑδάτων ὧν ἐπιστατοῦσι, καὶ τὴν κάθαρσιν αὐτῶν, καὶ τὴν εἰς γένεσιν συνεργίαν. συνεργεῖ γὰρ γενέσει τὸ ὕδωρ. διὸ καὶ ἐν τοῖς κρατῆρσι καὶ ἀμφορεῦσι τιθαιβώσσουσι μέλισσαι, τῶν μὲν κρατήρων σύμβολον τῶν πηγὰς φερόντων, καθὼς παρὰ τῷ μίθρᾳ ὁ κρατὴρ ἀντὶ τῆς πηγῆς τέτακται. τῶν δὲ ἀμφορέων, ἐν οἷς τὰ ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀρυόμεθα. πηγαὶ δὲ καὶ νάματα οἰκεῖα ταῖς ὑδριάσι νύμφαις. καὶ ἔτι γε μᾶλλον νύμφαις ταῖς ψυχαῖς, ἃς ἰδίως μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, ἡδονῆς οὔσας ἐργαστικάς. ὅθεν καὶ ὁ Σοφοκλῆς, οὐκ ἀνοικείως τῶν ψυχῶν ἔφη, Βομβεῖ δὲ νεκρῶν σμῆνος, ἔρχεταί τ' ἄλλη. καὶ τὰς δήμητρος ἱερείας ὡς τῆς χθονίας θεᾶς μύστιδας, μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν. αὐτήν τε τὴν κόρην μελιτώδη, σελήνην τε οὖσαν γενέσεως προστάτιδα, μέλισσαν ἐκάλουν, ἄλλως τε ἐπεὶ ταῦρον μὲν σελήνη, καὶ ὕψωμα σελήνης ὁ ταῦρος. βουγενεῖς δ' αἱ μέλισσαι, καὶ ψυχαὶ δ' εἰς γένεσιν ἰοῦσαι βουγενεῖς καὶ βουκλόπος θεὸς ὁ τὴν γένεσιν λεληθότως ἀκούων, πεποίηνται ἤδη τὸ μέλι καὶ θανάτου σύμβολον. διὸ καὶ μέλιτος σπονδὴν τοῖς χθονίοις ἔθυον, τὴν δὲ χολὴν ζῶσι. ἤτοι διὰ ἡδονῆς αἰνιττόμενοι ἀποθνήσκειν τὸν ψυχῆς βίον, διὰ δὲ πικρίας ἀναβιώσκεσθαι. ὅθεν καὶ τοῖς θεοῖς χολὴν ἔθυον. ἢ ὅτι ὁ μὲν θάνατος λυσίπονος. ἡ δ' ἐνταῦθα ζωὴ, ἐπίμοχθος καὶ πικρά. οὐχ ἁπλῶς μέντοι πάσας ψυχὰς εἰς γένεσιν ἰούσας μελίσσας ἔλεγον, ἀλλὰ τὰς μελλούσας μετὰ δικαιοσύνης βιοτεύειν, καὶ πάλιν ἀναστρέφειν εἰργασμένας τὰ θεοῖς φίλα. τὸ γὰρ ζῶον φιλόστροφον καὶ μάλιστα δίκαιον, καὶ νηφαντικόν. ὅθεν καὶ νηφάλιοι σπονδαί, αἱ διὰ μέλιτος, καὶ κυάμοις οὐκ ἐφιζάνουσιν, οὓς ἐλάμβανον εἰς σύμβολον τῆς κατ' εὐθείαν γενέσεως, καὶ ἀκαμποῦς. διὰ τὸ μόνον σχεδὸν τῶν σπερματικῶν δι' ὅλου τετρῆσθαι, μὴ ἐγκοπτόμενον ταῖς μεταξὺ τῶν γονάτων ἐμφράξεσι. φέροιεν οὖν τὰ κηρία καὶ αἱ μέλισσαι οἰκεῖα σύμβολα καὶ κοινὰ ὑδριάδων νυμφῶν καὶ ψυχῶν εἰς γένεσιν νυμφευομένων. σπήλαια τοίνυν καὶ ἄντρα τῶν παλαιοτάτων πρὶν καὶ ναοὺς ἐπινοῆσαι θεοῖς ἀφοσιούντων. καὶ ἐν Κρήτῃ μὲν, κουρήτων, διὶ ἐν ἀρκαδίᾳ δὲ, σελήνῃ καὶ πανὶ λυκείῳ. καὶ ἐν νάξῳ, διονύσῳ. πανταχοῦ δὲ ὅπου τὸν μίθραν ἔγνωσαν, διὰ σπηλαίου τὸν θεὸν ἱλεουμένων τὸ Ιθακήσιον σπήλαιον οὐκ ἤρκεσθη δίθυρον εἰπὼν ὅμηρος. ἀλλὰ καὶ τὰς μέν τινας πρὸς βορρᾶν τετράφθαι θύρας. τὰς δὲ πρὸς νότον θειοτέρας, καὶ καταβατάς γε τὰς βορέους, τὰς δὲ πρὸς νότον, οὔτε εἰ καταβαταὶ ἐπεσημήνατο. μόνον δὲ ὅτι,

Οὐδέ τι κείνῃ ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.

ἐπιζητεῖν τοίνυν λοιπὸν τὸ βούλημα ἤτε τῶν καθιδρυσαμένων, ὥσπερ ἱστορεῖ ὁ ποιητὴς ἀπαγγέλλει, ἢ αὐτοῦ γε τὸ αἴνιγμα, εἴπερ αὐτοῦ πλάσμα τὸ διήγημα. τοῦ δὲ ἄντρου εἰκόνα καὶ σύμβολόν φησι τοῦ κόσμου φέροντος, νουμήνιος καὶ ὁ τούτου ἑταῖρος κρόνιος, δύο εἶναι ἐν οὐρανῷ ἄκρα. ὧν οὔτε νοτιώτερόν ἐστι τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ, οὔτε βορειότερον τοῦ θερινοῦ. ἔστι δ' ὁ μὲν θερινὸς, κατὰ καρκίνον. ὁ δὲ χειμερινὸς, κατ' αἰγόκερων. καὶ προσγειότατος μὲν ὢν ἡμῖν ὁ καρκίνος, εὐλόγως τῇ προσγειοτάτῃ σελήνῃ ἀπεδόθη. ἀφανοῦς δ' ἔτι ὄντος τοῦ νοτίου πόλου, τῷ μακρὰν ἔτι ἀφεστηκότι, καὶ ἀνωτάτῳ τῶν πλανωμένων πάντων ὁ αἰγόκερος ἀπεδόθη. ἡ γοῦν τῷ κρόνῳ καὶ ἔχουσί γε ἐφεξῆς αἱ θέσεις τῶν ζῳδίων ἀπὸ μὲν καρκίνου εἰς αἰγόκερων. πρῶτα μὲν λέοντα, οἶκον ἡλίου. εἶτα παρθένον, ἑρμοῦ. ζυγὸν δὲ, ἀφροδίτης. σκορπίον, ἄρεος. τοξότην, διός. αἰγόκερων, κρόνου. ἀπὸ δ' αἰγοκέρω ἔμπαλιν, ὑδροχόον, κρόνου. ἰχθύας, διός. κριὸν, ἄρεος. ταῦρον, ἀφροδίτης. διδύμους, ἑρμοῦ. καὶ σελήνης λοιπὸν καρκίνον. δύο οὖν ταύτας ἔθεντο πύλας καρκίνον καὶ αἰγόκερων οἱ θεολόγοι. πλάτων δὲ, δύο στόμια ἔφη. τούτων δὲ καρκίνον μὲν εἶναι δι' οὗ κατίασιν αἱ ψυχαί. αἰγόκερων δὲ, δι' οὗ ἀνίασιν. ἀλλὰ καρκίνος μὲν, βόρειος καὶ καταβατικός. αἰγόκερως δὲ νότιος καὶ ἀναβατικός. ἔστι δὲ τὰ μὲν βόρεια, ψυχῶν εἰς γένεσιν κατιουσῶν. καὶ ὀρθῶς καὶ τοῦ ἄντρου αἱ πρὸς βορρᾶν πύλαι καταβαταὶ ἀνθρώποις. τὰ δὲ νότια, οὐ θεῶν, ἀλλὰ τῶν εἰς θεοὺς ἀνιουσῶν, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, οὐ θεῶν ἔφη ὁδὸς ἀλλ' ἀθανάτων. ὃ κοινὸν καὶ ἐπὶ ψυχῶν ἢ οὐσῶν καθ' αὑτὸ, ἢ τῇ οὐσίᾳ ἀθανάτων. τῶν δύο πυλῶν τούτων μεμνῆσθαι καὶ παρμενίδην ἐν τῷ φυσικῷ φασι, ῥωμαίους τε καὶ αἰγυπτίους. ῥωμαίους γὰρ τὰ κρόνια ἑορτάζειν, ἡλίου κατ' αἰγόκερων γενομένου. ἑορτάζειν δὲ τοὺς δούλους ἐλευθέρων ὑποδήματα περιβάλλοντας, καὶ πάντων ἀλλήλοις κοινωνούντων αἰνιξαμένου τοῦ νομοθέτου, ὅτι κατὰ ταύτην τοῦ οὐρανοῦ τὴν πύλην, οἱ νῦν ὄντες διὰ τὴν γένεσιν δοῦλοι, διὰ τῆς κρονικῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀνακειμένου κρόνῳ οἴκου ἐλευθεροῦνται, ἀναβιωσκόμενοι καὶ εἰς αὐτογένεσιν ἀπερχόμενοι. καταβατικὴ δὲ αὐτοῖς ἡ ἀπ' αἰγόκερω ὁδός. διὸ ἰανοὺαν εἰπόντες τὴν θύραν, καὶ ἰανουάριον μῆνα τὸν θυραῖον προσεῖπον, ἐν ᾧ ἥλιος ἀπ' αἰγόκερω πρὸς ἑῴαν ἐπάνεισιν, ἐπιστρέψας εἰς τὰ βόρεια.

αἰγυπτίοις δὲ ἀρχὴ ἔτους, οὐχ ὁ ὑδροχόος, ὡς ῥωμαίοις, ἀλλὰ καρκίνος. πρὸς γὰρ τῷ καρκίνῳ ἡ σῶθις, ἣν κυνὸς ἀστέρα ἕλληνές φασι. νουμηνία δ' αὐτοῖς ἡ σώθεως ἀνατολὴ, γενέσεως καταρχοῦσα τῆς εἰς τὸν κόσμον. οὔτ' οὖν ἀνατολῇ καὶ δύσει τὰς θύρας ἀνέθηκαν, οὔτε ταῖς ἰσημερίαις, οἷον κριῷ καὶ ζυγῷ, ἀλλὰ νότῳ καὶ βορρᾷ, καὶ ταῖς κατὰ νότον νοτιωτάταις πύλαις, καὶ ταῖς καταβορρᾶν βορειοτάταις, ὅτι ψυχαῖς καθιέρωτο τὸ ἄντρον καὶ νύμφαις ὑδριάσι. ψυχαῖς δὲ γενέσεως καὶ ἀπογενέσεως, οἰκεῖοι οἱ τόποι. τῷ μὲν οὖν μίθρᾳ, οἰκείαν καθέδραν τὴν κατὰ τὰς ἰσημερίας ὑπέταξαν.

ὑπέταξαν. διὸ κριοῦ μὲν φέρει ἀρηΐου ζωδίου τὴν μάχαιραν. ἐποχεῖται δὲ ταύρῳ ἀφροδίτης. ὡς καὶ ὁ ταῦρος δημιουργὸς ὢν ὁ μίθρας καὶ γενέσεως δεσπότης. κατὰ τὸν ἰσημερινὸν δὲ τέτακται κύκλον, ἐν δεξιᾷ μὲν ἔχων τὰ βόρεια, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὰ νότια. τεταγμένου αὐτοῖς κατὰ μὲν τὸν νότον τοῦ κατ' αὐτὸν ἡμισφαιρίου, διὰ τὸ εἶναι θερμόν. κατὰ δὲ τὸν βορρᾶν, τοῦ κατ' ἐκεῖνον, διὰ τὸ ψυχρὸν τοῦ ἀνέμου. ψυχαῖς δ' εἰς γένεσιν ἰούσαις, καὶ ἀπὸ γενέσεως χωριζομέναις, εἰκότως ἔταξαν ἀνέμους, διὰ τὸ ἐφέλκεσθαι καὶ αὐτὰς πνεῦμα, ὥς τινες ᾠήθησαν, καὶ τὴν οὐσίαν ἔχειν τοιαύτην. ἀλλὰ βορέας μὲν οἰκεῖος εἰς γένεσιν ἰούσαις. διὸ καὶ τοὺς θνήσκειν μέλλοντας, ἡ βορέου πνοὴ ζωγρεῖ ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότας θυμόν. ἡ δὲ τοῦ νότου διαλύει. ἡ μὲν γὰρ πήγνυσι, ψυχροτέρα οὖσα, καὶ ἐν τῷ ψυχρῷ τῆς χθονίου γενέσεως διακρατεῖ. ἡ δὲ διαλύει, θερμοτέρα οὖσα, καὶ πρὸς τὸ θερμὸν τοῦ θείου ἀναπέμπουσα. βορειοτέρας δ' οὔσης τῆς ἡμετέρας οἰκουμένης, ἀνήκει τὰς τῇδε γινομένας, βορρᾷ ἀνέμῳ ὁμιλεῖν. καὶ τὰς ἐντεῦθεν ἀπαλλαττομένας, νότῳ. αὕτη δὲ καὶ ἡ αἰτία τοῦ τὸν μὲν βορρᾶν ἀρχόμενον μέγαν εἶναι, τὸν δὲ νότον λήγοντα. ὁ μὲν γὰρ εὐθὺς ἐπίκειται τοῖς ὑπὸ τὴν ἄρκτον οἰκοῦσιν. ὁ δὲ μακρὰν ἀφέστηκε. χρονιωτέρα δ' ἡ ἐκ τῶν ἄποθεν ἐπιρροή. καὶ ὅταν ἀθροισθῇ, τότε πληθύνει. εἰς γένεσιν δ' ἀπὸ βορέου πύλης τῶν ψυχῶν ἐρχομένων, ἐρωτικὸν διὰ τοῦτο ὑπεστήσαντο τὸν ἄνεμον. καὶ γάρ,

Ἵππῳ εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ.

αἱ δ' ὑποκυσάμεναι, ἔτικτον δυοκαίδεκα πώλους.

καὶ τὴν ὠρείθυιαν αὐτὸν ἁρπάσαι φασίν. ἐτέκνωσέ τε ζῆτην καὶ κάλαιν. τὸν δὲ νότον θεοῖς νέμοντες, ἱσταμένης τῆς μεσημβρίας, ἐν τοῖς ναοῖς τῶν θεῶν τὰ περιπετάσματα ἕλκουσι· τὸ ὁμηρικὸν δὴ τοῦτο φυλάσσοντες παράγγελμα, ὡς κατὰ τὴν εἰς νότον ἔγκλισιν τοῦ ἡλίου, καὶ οὐ θέμις ἀνθρώπους εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερά, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν. ἱστᾶσιν οὖν καὶ σύμβολον τῆς μεσημβρίας καὶ τοῦ νότου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ μεσημβριάζοντος τοῦ θεοῦ. ὅθεν οὐδ' ἐπὶ τῶν ἄλλων θυρῶν ἐφ' ὁποιασοῦν ὥρας ἐξῆν λαλεῖν, ὡς ἱερᾶς οὔσης θύρας. καὶ διὰ τοῦτο οἱ πυθαγόρειοι, καὶ οἱ παρ' αἰγυπτίοις σοφοί, μὴ λαλεῖν ἀπηγόρευον διερχομένους θύρας, ἢ πύλας σεβομένους ὑπὸ σιωπῇ θεὸν ἀρχὴν τῶν ὅλων ἔχοντα. οἶδε δὲ καὶ ὅμηρος ἱερὰς τὰς θύρας, ὡς δηλοῖ παρ' αὐτῷ ὁ σείων οἰνεὺς ἀνθ' ἱκετηρίας τὴν θύραν.

Σείων κολλητὴν σανίδα γουνούμενος υἱόν.

οἶδε καὶ πύλας οὐρανοῦ, ἃς αἱ ὧραι ἐπιστεύθησαν, ἀρχὰς ἐχούσας τῶν νεφουμένων τόπων. ὧν αἱ ἀνοίξεις καὶ τὰ κλεῖθρα διὰ νεφῶν.

Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.

καὶ διὰ τοῦτο μυκώμεναι. ὅτι καὶ αἱ βρονταὶ διὰ νεφῶν,

Αὐτόματοι δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ ἃς ἔχον ὧραι.

λέγει δέ που καὶ ἡλίου πύλας· σημαίνων καρκίνον τε καὶ αἰγόκερων, ἄχρι τούτων προϊοῦσιν ἀπὸ βορέου ἀνέμου, εἰς τὸν νότον κατιών, κἀκεῖθεν ἐπανιὼν εἰς τὰ βόρεια. αἰγόκερως δὲ καὶ καρκίνος περὶ τὸν γαλαξίαν τὰ πέρατα αὐτοῦ εἰληχότες, καρκίνος μὲν τὰ βόρεια, αἰγόκερως δὲ τὰ νότια. δῆμος δέ, ὀνείρων κατὰ πυθαγόραν αἱ ψυχαί, ἃς συνάγεσθαί φησιν εἰς τὸν γαλαξίαν τὸν οὕτω προσαγορευόμενον ἀπὸ τῶν γάλακτι τρεφομένων, ὅταν εἰς γένεσιν πέσωσιν, ᾧ καὶ σπένδειν αὐταῖς τοὺς ψυχαγωγοὺς μέλι κεκραμένον γάλακτι. ὡς ἂν δι' ἡδονῆς εἰς γένεσιν μεμελετηκυίαις ἔρχεσθαι, αἷς συγκυεῖσθαι τὸ γάλα πέφυκεν. ἔτι τὰ μὲν νότια μικροφυῆ ποιεῖ τὰ σώματα. τὸ γὰρ θερμὸν ἰσχναίνειν αὐτὰ μάλιστα εἴωθεν. ἐν αὐτῷ δὲ τούτῳ καὶ κατασμικρύνειν καὶ ξηραίνειν. ἔτι δ' ἐν τοῖς βορείοις πάντα μεγάλα τὰ σώματα. δηλοῦσι δὲ κελτοί, θρᾷκες, σκύθαι, ἥ τε γῆ κάθυγρος αὐτῶν οὖσα, καὶ νομὰς πλείστας φέρουσα, ἐπεὶ καὶ αὐτό γε τοὔνομα ἀπὸ τῆς βορᾶς. βορὰ δὲ ὄνομα τροφῆς. καὶ ὁ ἐκ γῆς οὖν πνέων τροφοῦ, ἅτε τρόφιμος ὤν, βορρᾶς κέκληται. κατὰ ταῦτα τοίνυν τῷ μὲν θνητῷ καὶ γενέσει ὑποπεπτωκότι φύλῳ, τὰ βόρεια οἰκεῖα· τῷ δὲ ἀθανάτῳ, τὰ νότια. ὡς θεοῖς μὲν τὰ ἀνατολικά, δαίμοσι δὲ τὰ δυτικά. ἀρξαμένης γὰρ τῆς φύσεως ἀπὸ ἑτερότητος, πανταχοῦ τὸ δίθυρον αὐτῆς πεποίηνται σύμβολον. ἢ γὰρ διὰ νοητοῦ ἡ πορεία, ἢ διὰ αἰσθητοῦ. καὶ τοῦ αἰσθητοῦ, ἢ διὰ τῆς ἀπλανοῦς, ἢ διὰ τῆς τῶν πεπλανημένων. καὶ πάλιν ἢ διὰ τῆς ἀθανάτου, ἢ διὰ τῆς θνητῆς πορείας. καὶ κέντρον τὸ μὲν ὑπὲρ γῆν, τὸ δ' ὑπόγειον· καὶ τὸ μὲν ἀνατολικόν, τὸ δὲ δυτικόν. καὶ τὰ μὲν ἀριστερά, τὰ δὲ δεξιά. νύξ τε καὶ ἡμέρα. καὶ διὰ τοῦτο παλίντονος ἡ ἁρμονία. καὶ τοξεύει διὰ τῶν ἐναντίων. δύο δὲ στόμια πλάτων φησί, δι' οὗ μὲν ἀναβαινόντων εἰς οὐρανόν, δι' οὗ δὲ κατιόντων εἰς γῆν. καὶ τῶν θεολόγων πύλας ψυχῶν, ἥλιον τιθέντων καὶ σελήνην. καὶ διὰ μὲν ἡλίου ἀνιέναι, διὰ δὲ σελήνης κατιέναι. καὶ δύο πίθοι παρ' ὁμήρῳ δώρων οἷα δίδωσι κακῶν. ἕτερος δέ, ἑάων. πίθου νοουμένης καὶ παρὰ πλάτωνι ἐν γοργίᾳ τῆς ψυχῆς. καὶ τῆς μὲν καλοεργέτιδος, τῆς δὲ κακοεργέτιδος· καὶ τῆς μὲν λογικῆς, τῆς δ' ἀλόγου. πίθοι δὲ ὅτι χωρήματα ἦσαν αἱ ψυχαὶ ἐνεργειῶν τε καὶ ἕξεων ποιῶν. καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, ὁ μέν τις νοεῖται πίθος δεδεμένος. ὁ δέ, ὃν λύει ἡ ἡδονή, καὶ εἰς πάντα διασκεδάννυσι, μόνης ἐλπίδος μενούσης. ἐν οἷς γὰρ ἡ φαύλη ψυχὴ σκιδναμένη περὶ ὕλην τάξεως διαμαρτάνει, ἐν τούτοις ἅπασι ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἑαυτὴν βουκολεῖν εἴωθε. πανταχοῦ τοίνυν τῆς διθύρου φύσεως ὄντος συμβόλου, εἰκότως καὶ τὸ ἄντρον οὐ μονόθυρον, ἀλλὰ δύο ἔχον θύρας ὡσαύτως τοῖς πράγμασιν ἐξηλλαγμένας. καὶ τὰς μὲν θεοῖς τε καὶ τοῖς ἀγαθοῖς προσηκούσας, τὰς δὲ θνητοῖς καὶ φαυλοτέροις. ἀφ' ὧν καὶ πλάτων ὁρμώμενος, οἶδε καὶ αὐτὸς κρατῆρας, καὶ ἀντὶ τῶν ἀμφορέων λαμβάνει πίθους καὶ δύο στόματα ὡς ἔφαμεν, τῶν δύο πυλῶν. καὶ τοῦ συρίου φερεκύδου μυχούς, καὶ βόθρους, καὶ ἄντρα, καὶ θύρας, καὶ πύλας λέγοντος, καὶ διὰ τούτων αἰνιττομένου τὰς τῶν ψυχῶν γενέσεις, καὶ ἀπογενέσεις. ἀλλ' ἵνα μὴ τὰ τῶν παλαιῶν φιλοσόφων τε, καὶ θεολόγων ἐπεισάγοντες τὸν λόγον μηκύνωμεν, τὴν πᾶσαν βούλησιν, καὶ διὰ τούτων παραδεδειχέναι ἡγούμεθα τοῦ αἰνίγματος. λείπεται δὴ παραστῆσαι τὸ τῆς πεφυτευμένης ἐλαίας σύμβολον, ὅτι ποτὲ μηνύει. καί τοι αὕτη καὶ περιττότερόν τι παρίστησιν, οὐχ ἁπλῶς παραπεφυτεῦσθαι εἰρημένη. ἀλλ' ἐπὶ κρατός,

Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
ἀγχόθι δ' αὐτῆς, ἄντρον.

ἔστι δ' οὐχ ὡς ἄν τις νομίσειεν ἀπὸ τύχης τινὸς οὕτω βλαστήσασα, ἀλλ' αὐτὴ συνέχουσα τοῦ ἄντρου τὸ αἴνιγμα. ἐπεὶ γὰρ ὁ κόσμος οὐκ εἰκῇ, οὐδ' ὡς ἔτυχε γέγονεν. ἀλλ' ἔστι φρονήσεως θεοῦ, καὶ νοερᾶς φύσεως ἀποτέλεσμα, παραπεφύτευται τῇ εἰκόνι τοῦ κόσμου τῷ ἄντρῳ σύμβολον φρονήσεως θεοῦ ἡ ἐλαία. ἀθηνᾶς μὲν γὰρ τὸ φυτόν. φρόνησις δὲ ἡ ἀθηνᾶ. κρατογενοῦς δ' οὔσης τῆς θεοῦ,

οἰκεῖος

οἰκεῖον τόπον ὁ θεολόγος ἐξεῦρεν, ἐπὶ κρατὸς τοῦ λιμένος αὐτὴν καθιδρώσας· σημαίνων διὰ ταύτης, ὡς οὐκ ἐξ αὐτοματισμοῦ τὸ ὅλον τοῦτο καὶ τύχης ἀλόγου ἔργον γέγονεν· ἀλλ' ὅτι φύσεως νοερᾶς καὶ σοφίας ἀποτέλεσμα, χωριστῆς μὲν οὔσης ἀπ' αὐτοῦ, πλησίον δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ σύμπαντος λιμένος ἱδρυμένης. ἀειθαλλὴς δὲ οὖσα ἡ ἐλαία, φέρει τι ἰδίωμα οἰκειότατον ταῖς ἐν τῷ κόσμῳ τροπαῖς τῶν ψυχῶν, αἷς τὸ ἄντρον καθιέρωται. διὰ μὲν γὰρ τοῦ θέρους, τὰ λευκὰ τῶν φύλλων ἄνω νεύει· διὰ δὲ τοῦ χειμῶνος, μεταστρέφει τὰ λευκότερα. ὅθεν καὶ ἐν ταῖς λιτανείαις καὶ ἱκετηρίαις τὰς τῆς ἐλαίας θαλλὰς προτείνουσιν, εἰς τὸ λευκὸν αὐτοῖς τὸ σκοτεινὸν τῶν κινδύνων μεταβάλλειν ἐπευχόμενοι. φύσει μὲν οὖν ἀειθαλλὴς ἐλαία συνεχῶς ἀρωγὸν πόνων καρπὸν φέρουσα. ἀνάκειται δὲ τῇ Ἀθηνᾷ. καὶ τοῖς ἀθληταῖς ἐξ αὐτῆς δίδοται νικήσασι στέφανος, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἱκετηρία τοῖς δεομένοις. διοικεῖται δὲ καὶ ὁ κόσμος ὑπὸ νοερᾶς φύσεως, φρονήσει ἀϊδίῳ καὶ ἀειθαλεῖ ἀγόμενος. ἀφ' ἧς καὶ τὰ νικητήρια τοῖς ἀθληταῖς τοῦ βίου δίδονται, καὶ τῶν πολλῶν πόνων τὸ ἄκος. καὶ ὁ τοὺς ἐλεεινοὺς ἀνακτώμενος, καὶ ἱκέτας ὁ συνέχων τὸν κόσμον δημιουργός. εἰς τοῦτο τοίνυν φησὶν ὁ Ὅμηρος δεῖν τὸ ἄντρον ἀποθέσθαι πᾶν τὸ ἔξωθεν κτῆμα. γυμνωθέντα δὲ καὶ προσαίτου σχῆμα περιθέμενον, καὶ κάψαντα τὸ σῶμα, καὶ πᾶν περίττωμα ἀποβαλόντα, καὶ τὰς αἰσθήσεις ἀποστραφέντα, βουλεύεσθαι μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς καθεζόμενον σὺν αὐτῇ ὑπὸ πυθμένα ἐλαίας. ὅπως τὰ ἐπίβουλα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τέμῃ πάντα καὶ περικόψῃ. οὐ γὰρ ἀπὸ σκοποῦ οἶμαι καὶ τοῖς περὶ Νουμήνιον ἐδόκει Ὀδυσσεὺς εἰκόνα φέρειν Ὁμήρῳ κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν τοῦ διὰ τῆς ἐφεξῆς γενέσεως διερχομένου, καὶ οὕτως ἀποκαθισταμένου εἰς τοὺς ἔξω παντὸς κλύδωνος, καὶ θαλάσσης ἀπείρους εἰς ὅκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν ἀνέρες.

οὐδέθ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι.

πόντος δὲ καὶ θάλασσα, καὶ κλύδων, καὶ παρὰ Πλάτωνι, ἡ ὑλικὴ σύστασις. διὰ τοῦτ' οἶμαι καὶ τοῦ Φόρκυνος ἐπωνόμασαν τὸν λιμένα. Φόρκυνος δέ τις ἐστὶ λιμὴν ἐναλίου θεοῦ. οὗ δὴ καὶ θυγατέρα ἐν ἀρχῇ τῆς Ὀδυσσείας, τὴν Θόωσαν ἐγενεαλόγησεν, ἀφ' ἧς ὁ Κύκλωψ, ὃν ὀφθαλμοῦ Ὀδυσσεὺς ἀλάωσεν. ἵνα καὶ ἄχρι τῆς πατρίδος ὑπῇ τι τῶν ἁμαρτημάτων μνημόσυνον. ἔνθεν αὐτῷ καὶ ἡ ὑπὸ τὴν ἐλαίαν καθέδρα, οἰκεία, ὡς ἱκέτῃ θεοῦ. καὶ ὑπὸ τὴν ἱκετηρίαν ἀπομειλισσομένῳ τὸν γενέθλιον δαίμονα. οὐ γὰρ ἦν ἁπλῶς τῆς αἰσθητικῆς ταύτης ἀπαλλαγῆναι ζωῆς, τυφλώσαντα αὐτὴν, καὶ καταργῆσαι συντόμως σπουδάσαντα. ἀλλ' εἵπετο τῷ ταῦτα τολμήσαντι μῆνις ἁλίων καὶ ὑλικῶν θεῶν, οὓς χρὴ πρότερον ἀπομειλίξασθαι θυσίαις τε καὶ πόνοις. καὶ καρτερίᾳ ποτὲ μὲν διαμαχόμενον τοῖς πάθεσι, ποτὲ δὲ γοητεύοντα καὶ ἀπατῶντα. καὶ παντοίως πρὸς αὐτὰ μεταβαλλόμενον, ἵνα γυμνωθεὶς τῶν ῥακέων, καθέλῃ πάντα, καὶ οὐδ' οὕτω ἀπαλλαγῇ τῶν πόνων. ἀλλ' ὅταν παντελῶς ἔξαλος γένηται, καὶ ἔμψυχος, ἀπείρων θαλασσίων καὶ ἐνύλων ἔργων, ὡς πτύον εἶναι ἡγεῖσθαι τὴν κώπην, διὰ τῶν ἐναλίων ὀργάνων καὶ ἔργων παντελῆ ἀπειρίαν. οὐ δεῖ δὲ τὰς τοιαύτας ἐξηγήσεις βεβιασμένας ἡγεῖσθαι, καὶ εὑρεσιλογούντων πιθανότητας. λογιζόμενον δὲ τὴν παλαιὰν σοφίαν, καὶ τὴν Ὁμήρου ὅση τις φρόνησις γέγονε, καὶ πάσης ἀρετῆς ἀκρίβειαν, μὴ ἀπογινώσκειν, ὡς ἐν μύθου πλάσματι εἰκόνας τῶν θειοτέρων ἠνίττετο. οὐ γὰρ ἐνῆν ἐπιτυχῶς πλάσσειν ὅλην ὑπόθεσιν, μὴ ἀπό τινων ἀληθῶν μεταποιοῦντα τὸ πλάσμα. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου εἰς ὅλην πραγματείαν ὑπερκείσθω τὸ σύγγραμμα. περὶ δὲ τοῦ ὑποκειμένου ἄντρου, πέρας ἔχει τὰ τῆς ἑρμηνείας ἐνταῦθα.

ΤΕΛΟΣ.

Ordo chartarum.

aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn oo pp qq rr ss tt uu xx yy zz. A† B† C†.

Omnes sunt terniones, præter C† quaternionem.

BASILEAE, PER IOANnem Heruagium, Anno M. D. LI. Mense Augusto.

Heins. in Crepund. Silian. Lib. 8. p. 91. de Homero & Virgilio:
ut priores cultu sunt, ita inventione rerū posteriores, quod
temporis fortasse vitium, non nostrum. versus addit suos.
Sublimes animi, o superum conterminα caelo
Pectora, cognatumq Deis genus, o vaga famae
Sidera, naturaeq ignes, certantia fatis
Nomina, uter vestrum cedat, nisi cedat & alter,
Et super! cedatve simul collatusq uterque?

Mericus Casaubon. in dissertatione de Homeri editione Lugduno-Batavica Hackiana cum Lat. versione, & Didymi scholiis: Giphaniana edd. omnium, quas vidimus, impurissima: in Hackiana versione portenta errorū cumulata sunt, qui jam ōes industria Fr. & Æmylii Porti sublati essent in exemplo, quod curassent. Sebast. Castalionis anni 1567. non quidem tam defaecata quā Æmyliana, longeq tn. purior quā posteriores ōes. Amstelodamensis anni 1650. nihilo Hackiana melior, ut haereas, utram pejorem statuas.

Prima Homeri editio fuit versio metrica Nicol. Vallae, impressa Romae 1474. Graece primum excusus est 1488. Florentiis. bibliothek. univers. tom. IV. p. 468. ubi ad- ducit Wetstenii dissertatio de fatis scriptorum Homeri: qui novam adornat editionem operum Homeri.

Odyssea post Iliadem scripta est, ejus veluti ἐπίλογος. inde est ista fabularum multitudo, quibus magna ingenia, cum in senium vergunt, delectari solent. Ilias activa & pugnax est quippe in ipso flore ac vigore ingenii composita ac a- tatis. Vide Longin. περὶ ὕψους sect. 9. γῆρας, inquit, δὲ ὅμως, γῆρας δ' Ὁ- μήρου. Ibidem δραματικὸν appellat Iliadem, Hesychius etiam. Et Marius Victorinus utrumq opus duo vocat corpuscula.
Homerum, ait Longin. in Odyssea soli in occasum vergenti non male com- paraveris, cujus citra vehementiam ardoris permanet magnitudo.